

Biblia

Stará Zmluva

1. Mojžišova

Kapitola 1

1. Na počiatku stvoril Boh nebo a zem.
2. Zem však bola pustá a prázdna, tma bola nad priepastou a Duch Boží sa vznášal nad vodami.
3. Tu povedal Boh: „Buď svetlo!“ a bolo svetlo.
4. Boh videl, že svetlo je dobré; i oddelil svetlo od tmy.
5. A Boh nazval svetlo „dňom“ a tmu nazval „nocou“. A nastal večer, a nastalo ráno, deň prvý.
6. Potom Boh povedal: „Buď obloha uprostred vôd a staň sa delidlom medzi vodami a vodami!“
7. I urobil Boh oblohu a oddelil vody, ktoré boli pod oblohou, od vôd, ktoré boli nad oblohou. A stalo sa tak.
8. A Boh nazval oblohu „neбом“. A nastal večer, a nastalo ráno, deň druhý.
9. Potom Boh povedal: „Vody, ktoré ste pod neбом, zhromaždite sa na jedno miesto a ukáž sa súš!“ A stalo sa tak.
10. A Boh nazval súš „zemou“ a zhromaždište vôd nazval „morom“. A Boh videl, že je to dobré.
11. Tu Boh povedal: „Zem, vyžeh trávnu, rastliny s plodom semena a ovocné stromy, prinášajúce plody, v ktorých je ich semeno podľa svojho druhu na zemi!“ A stalo sa tak.
12. Zem vyhnala trávnu a rastliny s plodom semena podľa svojho druhu i stromy, prinášajúce ovocie, v ktorom je ich semeno podľa svojho druhu. A Boh videl, že je to dobré.
13. A nastal večer, a nastalo ráno, deň tretí.
14. Tu Boh povedal: „Buďte svetlá na nebeskej oblohe na oddelovanie dňa od noci! A buďte na znamenie pre obdobia, dni a roky!
15. I buďte svetlami na nebeskej oblohe, aby ste osvetľovali zem!“ A stalo sa tak.
16. A Boh urobil dvoje veľkých svetiel: väčšie, aby vládlo nad dňom, a menšie, aby vládlo nad nocou, a aj hviezdy.
17. Umiestnil ich na nebeskej oblohe, aby osvetľovali zem
18. a aby vládli nad dňom a nad nocou, a oddelovali svetlo od tmy. A Boh videl, že je to dobré.
19. A nastal večer, a nastalo ráno, deň štvrtý.
20. Tu Boh povedal: „Vody, hemžite sa množstvom živých tvorov, a okrídlené tvory, lietajte ponad zem na nebeskej oblohe!“
21. A Boh stvoril veľké morské zvieratá a všetky živočíchy, ktoré sa hýbu a hemžia vo vode podľa svojho druhu, ako i všetky okrídlené lietajúce tvory podľa svojho druhu. A Boh videl, že je to dobré.
22. Boh ich požehnal a povedal: „Plodte a množte sa a naplňte morské vody, aj vtáctvo nech sa rozmnožuje na zemi!“
23. A nastal večer, a nastalo ráno, deň piaty.
24. Potom Boh povedal: „Zem, vydaj živé bytosti podľa svojho druhu: dobytok, plazy a divú zver podľa svojho druhu!“ A stalo sa tak.
25. Boh urobil divú zver podľa svojho druhu, dobytok podľa svojho druhu i všetky plazy podľa svojho druhu. A Boh videl, že je to dobré.
26. Nato Boh povedal: „Urobme človeka na náš obraz a podľa našej podoby! Nech vládne nad rybami mora i nad vtáctvom neba, i nad dobytkom a divou zverou a nad všetkými plazmi, čo sa plazia po zemi!“
27. A stvoril Boh človeka na svoj obraz, na Boží obraz ho stvoril, muža a ženu ich stvoril.
28. Boh ich požehnal a povedal im: „Plodte a množte sa a naplňte zem! Podmaňte si ju a panujte nad rybami mora, nad vtáctvom neba a nad všetkou zverou, čo sa hýbe na zemi!“
29. Potom Boh povedal: „Hľa, dávam vám všetky rastliny s plodom semena na povrchu celej zeme a všetky stromy, majúce plody, v ktorých je ich semeno: nech sú vám za pokrm!
30. Všetkým zverom zeme a všetkému vtáctvu neba i všetkému, čo sa hýbe na zemi, v čom je dych života, (dávam) všetku zelenú trávnu.“ A stalo sa tak.
31. A Boh videl všetko, čo urobil, a hľa, bolo to veľmi dobré. A nastal večer, a nastalo ráno, deň šiesty.

Kapitola 2

1. Takto boli ukončené nebo a zem, a všetky ich voje.
2. V siedmy deň Boh skončil svoje diela, ktoré urobil. A v siedmy deň odpočíval od všetkých diel, ktoré urobil.
3. I požehnal siedmy deň a zasvätil ho, lebo v ňom odpočíval od všetkých diel, ktoré Boh stvoril a urobil.
4. Taký je pôvod neba a zeme, keď boli stvorené. V tom čase, keď Pán, Boh, urobil zem a nebo,
5. nebolo ešte na zemi nijaké poľné krovie a nepučala ešte ani poľná tráva, lebo Pán, Boh, nedal pršať na zem a nebolo ani človeka, ktorý by obrábal zem
6. a privádzal na zem vodu (kanálov) a zavlažoval celý povrch zeme.
7. Vtedy Pán, Boh, utvoril z hlíny zeme človeka a vdýchol do jeho nozdier dych života. Tak sa stal človek živou bytosťou.
8. Potom Pán, Boh, vysadil na východe, v Edene, raj a tam umiestnil človeka, ktorého utvoril.
9. A Pán, Boh, dal vyrásť zo zeme stromom všetkých druhov, na pohľad krásnym a na jedenie chutným, i stromu života v strede raja a stromu poznania dobra a zla.
10. Z Edenu vytekala rieka, ktorá mala zavlažovať raj, a rozdeľovala sa odtiaľ a tvorila štyri toky.
11. Meno prvého je Pišon. To je ten, čo obteká celú krajinu Havilah, kde sa vyskytuje zlato,
12. a zlato tej zeme je rýdze. Tam sa nachodí aj bdélium a kameň ónyx.
13. Meno druhej rieky je Gihon. Tá obteká celú zem Kuš.
14. Meno tretej je Hidekel (Tigris). Tá tečie naproti Asýrii. A štvrtá rieka je Perát (Eufrat).
15. I vzal Pán, Boh, človeka a umiestnil ho v raji Edenu, aby ho obrábal a strážil.
16. A Pán, Boh, prikázal človekovi: „Zo všetkých stromov raja môžeš jesť.
17. Zo stromu poznania dobra a zla však nejedz! Lebo v deň, keď by si z neho jedol, istotne zomrieš.“
18. Potom Pán, Boh, povedal: „Nie je dobre byť človeku samému. Urobím mu pomoc, ktorá mu bude podobná.“
19. Keď Pán, Boh, utvoril z hlíny všetku poľnú zver a všetko nebeské vtáctvo, priviedol ho k Adamovi, aby videl, ako by ho nazval, lebo ako ho nazve, také bude jeho meno.
20. A nazval Adam menom všetok dobytok, všetko nebeské vtáctvo a všetku poľnú zver. Ale pomoc, ktorá by mu bola podobná, nenašiel.
21. Tu Pán, Boh, dopustil na Adama tvrdý spánok, a keď zaspal, vybral mu jedno rebro a jeho miesto zaplnil mäsom.
22. A z rebra, ktoré vybral Adamovi, utvoril Pán, Boh, ženu a priviedol ju k Adamovi.
23. Vtedy Adam povedal: „Toto je teraz kosť z mojich kostí a mäso z môjho mäsa; preto sa bude volať mužena, lebo je vzatá z muža.“
24. Preto muž opustí svojho otca i svoju matku a prilipne k svojej manželke, a budú jedným telom.
25. A obaja, Adam i jeho žena, boli nahí a nehanbili sa jeden pred druhým.

Kapitola 3

1. No had bol ľstivejši ako všetky poľné zvieratá, ktoré urobil Pán, Boh, a vrazil žene: „Naozaj povedal Boh: Nesmiete jesť z nijakého rajského stromu!“
2. Žena odpovedala hadovi: „Z ovocia rajských stromov môžeme jesť,
3. ale o ovocí stromu, ktorý je v strede raja, nám Boh povedal: Nejedzte z neho, ani sa ho nedotýkajte, aby ste nezomreli!“
4. - Tu povedal had žene: „Nie, nezomriete,
5. ale Boh vie, že v deň, keď budete z neho jesť, otvorí sa vám oči a vy budete ako Boh, budete poznať dobro a zlo.“ -
6. A žena videla, že strom je na jedenie chutný, na pohľad krásny a na poznanie vábivý, nuž vzala z jeho ovocia a jedla, dala aj svojmu mužovi, čo bol s ňou, a on tiež jedol.
7. I otvorili sa obom oči a spoznali, že sú nahí. Zošili figové listy a urobili si zásterky.
8. A potom, keď počuli hlas Pána, Boha, ktorý sa za denného vánku prechádzal po záhrade, skryl sa Adam i jeho žena pred Pánom, Bohom, medzi stromami záhrady.
9. I zavolať Pán, Boh, Adama a povedal mu: „Kde si?“
10. On odpovedal: „Počul som tvoj hlas v záhrade, nuž bál som sa, lebo som nahý, a preto som sa skryl.“
11. Vrazil mu: „Kto ťa upozornil, že si nahý?! Jedol si azda zo stromu, z ktorého som ti jesť zakázal?!“
12. Adam odpovedal: „Žena, ktorú si mi dal na pomoc, tá mi dala zo stromu a ja som jedol.“
13. Potom povedal Pán, Boh, žene: „Prečo si to urobila?!“ A ona odpovedala: „Had ma naviedol, i jedla som.“
14. Tu povedal Pán, Boh, hadovi: „Preto, že si to urobil, prekliaty budeš medzi všetkým dobytkom a medzi všetkou poľnou zverou! Na bruchu sa budeš plaziť a prach zeme hľtať po celý svoj život!
15. Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi tvojím potomstvom a jej potomstvom, ono ti rozšliape hlavu a ty mu zraníš päť.“
16. Žene povedal: „Veľmi rozmnožím tvoje trápenia a ťarchavosť; v bolesti budeš rodiť deti a hoci budeš po mužovi túžiť, on bude vládnuť nad tebou.“
17. A Adamovi povedal: „Preto, že si počúval hlas svojej ženy a jedol si zo stromu, o ktorom som ti prikázal: Nesmieš z neho jesť!, nech je prekliata zem pre teba; s námahou sa z nej budeš živiť po všetky dni svojho života.
18. Trnie a bodľacie ti bude rodiť a ty budeš jesť poľné byliny.
19. V pote svojej tváre budeš jesť svoj chlieb, kým sa nevrátiš do zeme, z ktorej si bol vzatý, lebo prach si a na prach sa obrátiš!“
20. Adam nazval svoju ženu menom Eva (Život), lebo sa stala matkou všetkých žijúcich.
21. Pán, Boh, urobil Adamovi a jeho žene kožený odev a obliekol ich.
22. Potom im Pán, Boh, povedal: „Hľa, človek sa stal ako jeden z nás! Poznal dobro i zlo. Len aby teraz nenačial svoju ruku po strome života a nejedol, a nežil naveky!“
23. A Pán, Boh, ho vykázal z raja Edenu, aby obrábal zem, z ktorej bol vzatý.
24. Ba vyhnať človeka a na východ od raja Edenu postavil cherubov a vytasený ohňový meč, aby strážili cestu k stromu života.

Kapitola 4

1. Adam potom poznal svoju ženu Evu a ona počala a porodila Kaina, a povedala: „Získala som človeka od Pána.“
2. A opäť porodila - jeho brata, Ábela. Ábel bol pastier oviec, Kain roľník.
3. Po nejakom čase Kain priniesol obeť Pánovi z poľných plodín.
4. Aj Ábel obetoval podobne z prvotín svojich oviec, z tých najtučnejších. A Pán zhliadol na Ábela a na jeho obeť.
5. Na Kaina však a na jeho obeť nezahliadol. Kain sa veľmi rozhneval a zamračila sa mu tvár.
6. Tu povedal Pán Kainovi: „Prečo sa hneváš a prečo sa ti zamračila tvár?”
7. Či nie je to takto: Ak robíš dobre, môžeš sa vystrieť, ale ak dobre nerobíš, číha hriech pri dverách a sleduje ťa jeho žiadostivosť, a predsa ty ju máš ovládať?“
8. Tu Kain povedal svojmu bratovi Ábelovi: „Vyjdime si von!“ A keď boli na poli, napadol Kain svojho brata Ábela a zabil ho.
9. A Pán povedal Kainovi: „Kde je tvoj brat Ábel?“ On však odvetil: „Neviem. Či som ja strážca svojho brata?“
10. Pán povedal: „Čo si to urobil?! Hlas krvi tvojho brata hlasno volá zo zeme ku mne.
11. Buď teraz prekliaty zo zeme, ktorá otvorila ústa, aby pila krv tvojho brata z tvojich rúk!
12. Keď budeš obrábať pôdu, neprinesie ti nijakú úrodu. Budeš nestály a túlavý na zemi.“
13. Kain povedal Pánovi: „Môj zločin je väčší, než aby mi bol odpustený.
14. Hľa, ty ma dnes odháňaš od zeme a budem sa skrývať pred tvojou tvárou; nestály a túlavý budem na zemi. A ktokoľvek ma nájde, zabije ma.“
15. Pán mu však povedal: „Nie tak! Lebo každý, kto zabije Kaina, sedemnásobnú pomstu si odnesie!“ Potom Pán urobil Kainovi znak, aby ho nik, kto ho nájde, nezabil.
16. A Kain sa vzdialil od Pána a zdržoval sa v kraji Nod na východ od Edenu.
17. A Kain poznal svoju ženu a ona počala, a porodila Henocha. Potom vystaval mesto a nazval ho menom svojho syna Henocha.
18. Henochovi sa narodil zasa Irad, Iradovi Maviel, Mavielovi Matusael a Matusaelovi Lamech.
19. Lamech si vzal dve ženy. Jedna mala meno Ada a druhá mala meno Sela.
20. Ada porodila Jabela; on je praotcom tých, čo bývajú v stanoch a chovajú dobytok.
21. Meno jeho brata bolo Jubal. On je praotcom všetkých, čo hrajú na citare a na flaute.
22. Aj Sela porodila Tubalkaina, kováča, ktorý robil všelijaké veci z medi a zo železa. Tubalkainova sestra bola Noema.
23. Raz povedal Lamech svojim ženám, Ade a Sele: „Počujte môj hlas, Lamechove ženy, nakloňte sluch k mojej reči! Zabijem muža, ktorý ma poraní, a mládenca, ktorý ma udrie.
24. Sedem ráz pomstenný bude Kain, Lamech však sedemdesiatsedem ráz.“
25. Adam opäť poznal svoju ženu a ona porodila syna, a dala mu meno Set, hovoriac: „Veď Boh mi nahradil iného potomka namiesto Ábela, ktorého zabil Kain.“
26. Aj Setovi sa narodil syn a dal mu meno Enos. Vtedy sa začalo vzývať meno Pánovo.

Kapitola 5

1. Toto je zoznam Adamovho potomstva: Keď Boh stvoril Adama, urobil ho na Božiu podobu,
2. muža a ženu ich stvoril, požehnal ich a dal im meno človek, keď boli stvorení.
3. Keď mal Adam stotridsať rokov, narodil sa mu syn, jemu podobný, podľa jeho obrazu, a nazval ho menom Set.
4. Po Setovom narodení žil Adam ešte osemsto rokov a narodili sa mu synovia a dcéry.
5. A všetkých dní Adamovho života bolo deväťstotridsať rokov, a potom zomrel.
6. Keď mal Set stopäť rokov, narodil sa mu Enos.
7. A Set po Enosovom narodení žil ešte osemstosedem rokov a narodili sa mu synovia a dcéry.
8. Všetkých Setových dní bolo deväťstodvanásť rokov a potom zomrel.
9. Keď mal Enos deväťdesiat rokov, narodil sa mu Kainan.
10. Po Kainanovom narodení žil Enos ešte osemstopäť rokov a narodili sa mu synovia a dcéry.
11. Všetkých Enosových dní bolo deväťstopäť rokov a potom zomrel.
12. Keď mal Kainan sedemdesiat rokov, narodil sa mu Malaleel.
13. Po Malaleelovom narodení žil Kainan ešte osemstoštyridsať rokov a narodili sa mu synovia a dcéry.
14. Všetkých Kainanových dní bolo deväťstodesať rokov a potom zomrel.
15. Keď mal Malaleel šesťdesiatpäť rokov, narodil sa mu Jared.
16. Po Jaredovom narodení žil Malaleel ešte osemstotridsať rokov a narodili sa mu synovia a dcéry.
17. Všetkých Malaleelových dní bolo osemstodeväťdesiatpäť rokov a potom zomrel.
18. Keď mal Jared stošesťdesiatdva rokov, narodil sa mu Henoch.
19. Po narodení Henocha žil Jared ešte osemsto rokov a narodili sa mu synovia a dcéry.
20. Všetkých Jaredových dní bolo deväťstošesťdesiatdva rokov a potom zomrel.
21. Keď mal Henoch šesťdesiatpäť rokov, narodil sa mu Matuzalem.
22. A Henoch chodil s Bohom. Po Matuzalemovom narodení žil ešte tristo rokov a narodili sa mu synovia a dcéry.
23. Všetkých Henochových dní bolo tristošesťdesiatpäť rokov.
24. Henoch chodil s Bohom a nebolo ho, lebo Boh ho vzal.
25. Keď mal Matuzalem stoosemdesiat sedem rokov, narodil sa mu Lamech.
26. Po Lamechovom narodení žil Matuzalem ešte sedemstoosemdesiatdva rokov a narodili sa mu synovia a dcéry.
27. Všetkých Matuzalemových dní bolo deväťstošesťdesiatdeväť rokov a potom zomrel.
28. Keď mal Lamech stoosemdesiatdva rokov, narodil sa mu syn
29. a dal mu meno Noe, hovoriac: „Tento nás poteší pri našej robote a námahách na zemi, ktorú Pán prekial.“
30. Po Noemovom narodení žil Lamech ešte päťstodeväťdesiatpäť rokov a narodili sa mu synovia a dcéry.
31. Všetkých Lamechových dní bolo sedemstosedemdesiat sedem rokov a potom zomrel.
32. Keď mal Noe päťsto rokov, narodili sa mu Sem, Cham a Jafet.

Kapitola 6

1. Keď sa ľudia začali na zemi množiť a keď sa im narodili dcéry,
2. Boží synovia videli, že ľudské dcéry sú pekné, a brali si z nich za ženy, koľko len chceli.
3. A Pán povedal: „Môj Duch neostane dlho v ľuďoch (pre ich poblúdenie), lebo sú len telo. Ich dní bude iba stodvadsať rokov.“
4. V tom čase boli na zemi obri - ba aj neskôr -, a keď Boží synovia obcovali s ľudskými dcérami, ony im rodili obrov. To sú hrdinovia dávnych čias, slávni mužovia.
5. Keď Pán videl, že ľudská nerest na zemi je veľká a že všetko zmýšľanie ich srdca je ustavične naklonené na zlé,
6. Pán olutoval, že stvoril človeka na zemi. Bol skormútený v srdci a povedal:
7. „Vyničím zo zemskeho povrchu ľudí, ktorých som stvoril: človeka i zvieratá, plazy i nebeské vtáctvo, lebo ľutujem, že som ich urobil.“
8. Iba Noe našiel milosť u Pána.
9. Toto je Noemova história: Noe bol najspravodlivejší a najbezúhonnejší muž medzi svojimi súčasníkmi. Noe viedol bohumilý život.
10. Noemovi sa narodili traja synovia: Sem, Cham a Jafet.
11. Zem však bola skazená pred Bohom, zem bola plná nerestí.
12. I videl Boh, že zem je veľmi skazená, lebo všetko ľudstvo blúdilo na svojej ceste.
13. Tu povedal Boh Noemovi: „Predo mnou nastal koniec všetkému, čo má telo, lebo zem je preplnená ich nepravosťou a ja ich zničím aj so zemou.“
14. Urob si koráb z cyprusového dreva, v korábe urob priehrady a znútra i zvonka ho vymaž smolou!
15. A postav ho takto: tristo laktov bude jeho dĺžka, päťdesiat laktov jeho šírka a tridsať laktov jeho výška.
16. Na korábe sprav aj otvor na jeden lakeť, urob ho hore dookola! Aj dvere daj na bok korába a urob spodné, stredné a vrchné poschodie.
17. Lebo ja privediem na zem vody potopy, aby som zničil každé telo, v ktorom je dych života pod nebom. Všetko, čo je na zemi, zahynie.
18. S tebou však uzavriem zmluvu: do korába vojdeš ty i tvoji synovia, tvoja žena aj ženy tvojich synov s tebou.
19. A z každého druhu živočíchov vezmeš do korába po jednom páre, aby sa s tebou zachovali nažive, teda samca i samicu.
20. Zo všetkých vtákov podľa svojho druhu, z dobytky podľa svojho druhu a z plazov podľa svojho druhu vojdú po dvoch do korába s tebou, aby mohli žiť.
21. Ty však naber z každého jedla, čo sa jedáva, a vezmi so sebou! To bude tebe aj im za pokrm.“
22. A Noe urobil všetko tak, ako mu prikázal urobiť Boh.

Kapitola 7

1. Potom Pán povedal Noemovi: „Vojdi ty a celá tvoja rodina do korába, lebo som videl, že iba ty si spravodlivý predou mnou v tomto pokolení.
2. Zo všetkých čistých zvierat vezmi po sedem samcov a samíc, zo zvierat čo sú nečisté, po dvoch, samca a samicu.
3. Aj z nebeského vtáctva vezmi po sedem samcov a samíc, aby sa zachovalo nažive semä na celej zemi.
4. Lebo už len sedem dní - a potom dám pršať na zem štyridsať dní a štyridsať nocí a vyhubím z povrchu zeme všetky bytosti, ktoré som urobil.“
5. A Noe urobil všetko tak, ako mu rozkázal Pán.
6. Noe mal šesťsto rokov, keď bola potopa vôd na zemi.
7. I vošiel Noe a s ním aj jeho synovia, jeho žena a ženy jeho synov pred zátopou vody do korába.
8. Aj z čistých i z nečistých zvierat, z vtáctva a zo všetkého, čo sa hýbe na zemi,
9. vošlo po dvoch, samec a samica, do korába s Noemom, ako mu prikázal Pán.
10. Po siedmich dňoch sa privalili na zem vody potopy.
11. V šesťstom roku Noemovho života, v druhom mesiaci, na sedemnásty deň mesiaca vyvalili sa všetky pramene veľkej hĺbočiny a otvorili sa nebeské priepusty.
12. A pršalo na zem štyridsať dní a štyridsať nocí.
13. A práve v ten deň vošiel do korába Noe, jeho synovia: Sem, Cham a Jafet, jeho žena a ženy jeho synov s nimi.
14. Oni a všetky zvieratá podľa svojho druhu i všetky plazy, čo sa plazia po zemi, podľa svojho druhu a všetko vtáctvo podľa svojho druhu - všetky operence a okrídlence -
15. vošli k Noemovi do korába po páre z každého tela, v ktorom bol dych života.
16. A čo vošlo, bol samec a samica z každého živočícha, ako mu prikázal Boh. A Pán zavrel Noema zvonku.
17. I nastala štyridsaťdenná potopa na zemi. Vody pribúdali a vyzdvihli koráb zo zeme do výšky.
18. Vody veľmi stúpali a zaplavili všetko na zemskom povrchu, koráb však plával na vodách.
19. A vody vzrastali ďalej na zemi, takže zaliali všetky, aj vysoké vrchy, ktoré sú pod šírým nebom.
20. Voda prevyšovala o pätnásť lakťov vrchy, ktoré pokrývala.
21. I zahynulo každé telo, ktoré sa pohybovalo na zemi: vtáctvo, dobytok, zver, plazy, čo sa plazia po zemi, aj všetci ľudia.
22. Všetko, čo malo v nozdrách dych života, všetko, čo žilo na suchu, zomrelo.
23. Zahubil všetky bytosti, čo boli na zemi: ľudí aj dobytok, plazy i nebeské vtáctvo, a boli vyhubené zo zeme. Ostal iba Noe a to, čo bolo s ním v korábe.
24. A vody ovládali zem ešte stopäťdesiat dní.

Kapitola 8

1. Tu si Boh spomenul na Noema a na všetku zver a všetok dobytok, ktorý bol s ním v korábe, a Boh dal zaviať vetru nad zemou a vody upadávali.
2. Zatvorili sa aj žriedla hlbocín a nebeské priepusty a prestal pršať dážď z neba.
3. Vody prúdili a odtekali a vracali sa zo zeme a po stopäťdesiatich dňoch vôd ubudlo.
4. A v siedmom mesiaci, na sedemnásty deň mesiaca koráb zastal na vrchu Ararat.
5. Vody odchádzali a upadávali až do desiateho mesiaca. V prvý deň desiateho mesiaca sa zjavili temená vrchov.
6. A keď uplynulo štyridsať dní, Noe otvoril okno korába, ktoré bol urobil,
7. a vypustil krkavca. On odlietal a vracal sa, kým nevyschli vody na zemi.
8. Po ňom vypustil holubicu, aby zvedel, či sa už vody stiahli zo zeme.
9. Ale keď holubica nenašla miesto, kde by spočinula jej noha, vrátila sa späť k nemu do korába, lebo vody boli ešte na povrchu celej zeme. On vystrel ruku, chytil ju a vzal ju k sebe do korába.
10. Potom čakal ďalších sedem dní a opäť vypustil z korába holubicu.
11. A holubica priletela k nemu iba v podvečer a v zobáku mala čerstvú olivovú ratolesť.
12. Tu Noe poznal, že vody zo zeme zmizli. Čakal však ešte ďalších sedem dní a zasa vypustil holubicu, ale tá sa už k nemu nevrátila.
13. V šesťstoprvom roku teda, v prvom mesiaci, v prvý deň mesiaca vyschli vody na zemi.
14. Tu Noe odstránil strechu korába, aby videl, a zemský povrch bol suchý.
15. V druhom mesiaci, na dvadsiaty siedmy deň mesiaca bola zem suchá. Vtedy povedal Boh Noemovi:
16. „Vyjdi z korába ty aj tvoja žena, tvoji synovia a ženy tvojich synov s tebou!
17. A vyveď všetky druhy živočíchov, ktoré sú s tebou: vtáctvo, dobytok a všetky plazy, čo sa plazia po zemi, aby sa hemžili na zemi a aby sa množili a naplňali zem.“
18. Vyšiel teda Noe a jeho synovia, jeho žena a ženy jeho synov s ním;
19. všetka zver, všetky plazy a všetko vtáctvo, všetko, čo sa pohybuje na zemi, vyšlo podľa svojich druhov z korába.
20. Tu Noe postavil Pánovi oltár, vzal zo všetkého čistého dobytku a zo všetkých čistých vtákov a priniesol zápalnú obeť na oltári.
21. I zavoňal Pán príjemnú vôňu a povedal si: „Už nikdy viac neprekľajem zem pre človeka, lebo zmýšľanie ľudského srdca je od mladosti zlé. Preto už nikdy nevyhubím všetko živé, ako som to urobil.
22. Kým potrvá zem, nikdy neprestane sejba a žatva, chladno a teplo, leto a zima, deň a noc.“

Kapitola 9

1. Potom Boh požehnal Noema a jeho synov a povedal im: „Plodte a množte sa a naplňte zem!
2. Nech majú pred vami strach a hrôzu všetky zvieratá zeme, všetko vtáctvo neba a všetko, čo sa hýbe na zemi; dostávajú do rúk všetky ryby mora.
3. Všetko, čo sa hýbe a žije, nech je vám za pokrm, všetko vám dávam tak, ako zelené byliny.
4. Iba mäso s dušou, ktorá je v krvi, nesmiete jesť.
5. Ale krv vašich duší budem vyhľadávať; budem ju vyhľadávať od každého zvierata a od každého človeka, aj keď je to brat, budem vyhľadávať dušu človeka.
6. Kto preleje ľudskú krv, človek nech preleje jeho krv, lebo na Boží obraz som stvoril človeka.
7. Vy sa však plodte a množte sa, rozšírite sa na zemi a naplňte ju!“
8. Potom Boh povedal Noemovi i jeho synom, čo boli s ním:
9. „Ja uzavriem zmluvu s vami a s vašim potomstvom, čo bude po vás,
10. aj s každou živou bytosťou, čo je s vami: s vtáctvom, s dobytkom a so všetkou zverou, ktorá s vami vyšla z korába, so všetkými zvieratami, čo sú na zemi.
11. Áno, uzavriem s vami zmluvu, že už nikdy nezahynie všetko živé vo vodách potopy a že už nikdy nebude potopa, ktorá by spustošila zem.“
12. A Boh hovoril ďalej: „Toto bude znakom zmluvy, ktorú uzavieram na večné pokolenia medzi mnou a vami a všetkými živými bytosťami, čo sú s vami:
13. Svoj oblúk umiestňujem v oblakoch, aby bol znakom zmluvy medzi mnou a zemou.
14. Keď zastriem zem oblakmi a keď sa v oblakoch zjaví moja dúha,
15. vtedy si spomeniem na svoju zmluvu, ktorá je medzi mnou a medzi vami i každou živou bytosťou. Už nikdy nebude vôd potopy, ktorá by zahubila všetky živé tvory.
16. V oblakoch bude oblúk, uvidím ho a spomeniem si na večnú zmluvu, uzavretú medzi Bohom a každou živou dušou všetkých živých tvorov, čo sú na zemi.“
17. A Boh povedal Noemovi: „Toto je znak zmluvy, ktorú som uzavrel medzi sebou a medzi všetkými živými tvormi na zemi.“
18. Noemovi synovia, ktorí vyšli z korába, boli Sem, Cham a Jafet. Cham je otcom Kanaána.
19. Títo traja boli teda Noemovi synovia a z nich sa rozšírilo ľudstvo po celej zemi.
20. Noe začal obrábať zem a vysadil vinicu.
21. A keď sa napil vína, opil sa a obnažený ležal vo svojom stane.
22. I uvidel Cham, Kanaánov otec, nahotu svojho otca a vonku to hovoril svojim dvom bratom.
23. Ale Sem a Jafet vzali plášť, obaja si ho položili na ramená, išli chrbtom a zakryli otcovu nahotu. Tvár mali odvrátenú, takže nevideli otcovu nahotu.
24. Keď sa Noe prebral z vína a keď sa dozvedel, čo mu urobil najmladší syn,
25. povedal: „Bud' prekliaty, Kanaán, staň sa poníženým sluhom svojich bratov!“
26. Potom pokračoval: „Nech je zvelebený Pán, Boh Semov, a Kanaán nech je jeho sluhom!
27. Nech Boh rozvetví Jafeta a nech býva pod Semovými stanmi a Kanaán nech je jeho sluhom!“ Noe žil po potope ešte tristo päťdesiat rokov.
28. Všetkých Noemových dní bolo deväťsto päťdesiat rokov a potom zomrel.

Kapitola 10

1. Toto je potomstvo Noemových synov - Sema, Chama a Jafeta, lebo po potope sa im narodili synovia.
2. Jafetovi synovia sú Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mosoch a Tiras.
3. Gomerovi synovia sú Askenéz, Rifat a Togorma.
4. Javanovi synovia sú Elisa, Taršiš, Kitim a Dodanim.
5. Z nich sa rozvetvili ostrovné národy podľa svojich krajín, jazykov, kmeňov a obyvateľstva.
6. Chamovi synovia sú Chus, Mesraim, Fut a Kanaán.
7. Chusovi synovia sú Saba, Hevila, Sabata, Regma a Sabatacha. Regmovi synovia sú Šaba a Dadan.
8. Chusovi narodil sa tiež Nimród. On začal byť mocnárom na zemi.
9. Bol udatným poľovníkom pred Pánom, takže sa hovorievalo: „Udatný poľovník pred Pánom ako Nimród!“
10. Jeho kráľovstvom bol na počiatku Bábel, Arach, Achad a Chalane v krajine Senaár.
11. Z tejto krajiny tiahol do Asýrie a vystaval Ninive, mesto Rechobot, Chale
12. a Rezen medzi Ninive a Chale. To je najväčšie mesto.
13. Od Mesraima pochádzajú Ludovia, Anamčania, Leabčania, Naftuchovia,
14. Fetrusi, Kasluhovia - z nich vzišli Filištínci - a Kaftorčania.
15. Od Kanaána pochádza jeho prvorodený Sidon a Hetejci,
16. ďalej Jebuzejci, Amorejčania, Gergezejčania,
17. Hevejci, Arachejčania, Sinijci,
18. Aradovia, Samarovia a Amaťania. Potom, keď sa čelade Kanaánčanov rozišli,
19. územie Kanaánčanov siahalo od Sidonu smerom ku Gerare až po Gazu a smerom k Sodome a Gomore, Adame a Seboim až po Lesu.
20. Toto sú Chamovi synovia podľa svojich čeladí, jazykov, krajín a obyvateľstva.
21. Aj Semovi, praotcovi všetkých Heberových synov a staršiemu Jafetovmu bratovi, sa narodili synovia.
22. Semovi synovia sú Elam, Asýr, Arfaxad, Lud a Aram.
23. Aramovi synovia sú Us, Hul, Geter a Mes.
24. Arfaxadovi sa narodil Sale, Salemu zasa Heber.
25. Heberovi sa narodili dvaja synovia, jeden sa volal Faleg, lebo za jeho čias sa rozdelila zem, a jeho brat sa volal Jektan.
26. Od Jektana pochádza Elmodad, Salef, Asarmot, Jare,
27. Aduram, Uzal, Dekla,
28. Ebal, Abimael, Saba,
29. Ofir, Hevila a Jobab. Títo všetci sú Jektanovi synovia.
30. Ich sídlo siahalo od Mesy až k Sefaru, k východným vrchom.
31. Toto sú Semovi synovia podľa svojich čeladí, jazykov, krajín a obyvateľstva.
32. To sú čelade Noemových synov podľa svojich rodov a národov. Z nich sa potom po potope rozvetvili národy na zemi.

Kapitola 11

1. Vtedy bol na celej zemi jeden jazyk a rovnaké slová.
2. Keď sa pohli z východu, našli v krajine Senaár rovínu a osadili sa na nej.
3. Tu si povedali jeden druhému: „Podme, narobme tehál a vypálme ich v ohni!“ Tehly im slúžili namiesto kameňa a asfalt namiesto malty.
4. Potom povedali: „Podme, postavme si mesto a vežu, ktorej vrchol bude siahať až do neba, spravme si tak pomník, aby sme sa neroztratilí po celej zemi!“
5. Tu zostúpil Pán, aby videl mesto a vežu, ktoré stavali ľudia,
6. a povedal: „Hľa, sú jedným národom, všetci majú jeden jazyk; toto je začiatok ich činov a veru neodstúpia od ničoho z toho, čo si zaumienili urobiť.“
7. Podme, zostúpme a pomätme tam ich jazyk, aby nik nerozumel reči druhého!“
8. A takto ich Pán odtiaľ rozohnal po celej zemi a mesto prestali stavať.
9. Preto ho nazvali Bábeldom, lebo tam Pán zmiatol reč celej zeme a Pán ich odtiaľ rozohnal po celej zemi.
10. Toto je Semovo potomstvo: Dva roky po potope, keď mal Sem sto rokov, narodil sa mu Arfaxad.
11. Po Arfaxadovom narodení žil Sem päťsto rokov a narodili sa mu synovia a dcéry.
12. Keď mal Arfaxad tridsaťpäť rokov, narodil sa mu Sale.
13. Po Saleho narodení žil Arfaxad ešte štyristotri rokov a narodili sa mu synovia a dcéry.
14. Keď mal Sale tridsať rokov, narodil sa mu Heber.
15. Po Heberovom narodení žil Sale ešte štyristotri rokov a narodili sa mu synovia a dcéry.
16. Keď mal Heber tridsaťštyri rokov, narodil sa mu Faleg.
17. Po Falegovom narodení žil Heber ešte štyristotridsať rokov a narodili sa mu synovia a dcéry.
18. Keď mal Faleg tridsať rokov, narodil sa mu Reu.
19. Po Reuovom narodení žil Faleg ešte dvestodevät rokov a narodili sa mu synovia a dcéry.
20. Keď mal Reu tridsaťdva rokov, narodil sa mu Sarug.
21. Po Sarugovom narodení žil Reu ešte dvestosedem rokov a narodili sa mu synovia a dcéry.
22. Keď mal Sarug tridsať rokov, narodil sa mu Nachor.
23. Po Nachorovom narodení žil Sarug ešte dvesto rokov a narodili sa mu synovia a dcéry.
24. Keď mal Nachor dvadsaťdeväť rokov, narodil sa mu Táre.
25. Po Táreho narodení žil Nachor ešte stodevätnásť rokov a narodili sa mu synovia a dcéry.
26. Keď mal Táre sedemdesiat rokov, narodil sa mu Abram, Nachor a Aran.
27. Toto je Táreho potomstvo: Táremu sa narodil Abram, Nachor a Aran a Aranovi sa narodil Lot.
28. Aran však zomrel ešte za života svojho otca Táreho vo svojej rodnej krajine, v Chaldejskom Ure.
29. Abram a Nachor sa oženili. Abramova žena sa volala Sarai a Nachorova žena mala meno Melcha. Bola Aranovou dcérou, ktorý bol otcom Melchy a otcom Jeschy.
30. Sarai však bola neplodná; nemala detí.
31. A Táre vzal svojho syna Abrama, svojho vnuka, Aranovho syna Lota, aj svoju nevestu, ženu svojho syna Abrama, Sarai, vyviedol ich z Chaldejského Uru a išli do krajiny Kanaán. Prišli až do Haranu a tam sa osadili.
32. Táreho dní bolo dvestopäť rokov, keď Táre zomrel v Harane.

Kapitola 12

1. Tu Pán povedal Abramovi: „Odíd' zo svojej krajiny, od svojho príbuzenstva a zo svojho otcovského domu do krajiny, ktorú ti ukážem.
2. Urobím z teba veľký národ, požehnám ťa a preslávim tvoje meno a ty budeš požehnaním.
3. Požehnám tých, čo ťa budú žehnať, a preklájam tých, čo ťa budú preklínať! V tebe budú požehnané všetky pokolenia zeme!“
4. A Abram odišiel, ako mu rozkázal Pán. Išiel s ním aj Lot. Abram mal sedemdesiatpäť rokov, keď odišiel z Haranu.
5. Abram vzal so sebou svoju ženu Sarai a svojho synovca Lota i celý majetok, čo nadobudli, aj služobníctvo, ktoré v Harane získali. A takto odišli, aby šli do krajiny Kanaán, a tak došli do krajiny Kanaán.
6. Abram prešiel krajinou až po miesto Sichem, až k terebintu Moreho. Vtedy boli v krajine Kanaánčania.
7. Tu sa Abramovi zjavil Pán a povedal mu: „Túto krajinu dám tvojmu potomstvu.“ On tam potom postavil Pánovi, ktorý sa mu zjavil, oltár.
8. Odtiaľ odišiel k vrchu východne od Betelu a tam rozložil svoj stan. Na západ mal Betel, na východ Haj. Aj tam postavil Pánovi oltár a vzýval meno Pánovo.
9. Potom sa Abram vybral ďalej a tiahol k Negebu.
10. Keď nastal v krajine hlad, Abram odišiel do Egypta, aby tam začas pobudol, lebo v krajine sa hlad rozmáhal.
11. Keď sa blížil k Egyptu, povedal svojej žene Sarai: „Naisto viem, že si pekná žena,
12. a keď ťa uvidia Egypťania, povedia si: To je jeho žena. Mňa zabijú a teba nechajú žiť.
13. Hovor teda, že si moja sestra, aby sa mi popri tebe dobre viedlo a aby som tvojou zásluhou ostal nažive.“
14. A keď Abram prišiel do Egypta, Egypťania videli, že je to veľmi pekná žena.
15. A keď ju videli faraónovi dvorania, chválili ju pred faraónom a ženu odvedli do faraónovho domu.
16. S Abramom však kvôli nej dobre zaobchádzal; mal ovce, dobytok, osly, otrokov a otrokyne, oslice a ťavy.
17. Pán však bil faraóna ťažkými ranami, aj jeho dom, pre Abramovu ženu Sarai.
18. Tu si faraón zavolał Abrama a povedal mu: „Čo si mi to urobil?! Prečo si mi nepovedal, že je ona tvoja žena?
19. Prečo si hovoril: Ona je moja sestra, a tak som si ju vzal za ženu? Teraz teda, tu máš svoju ženu, vezmi si ju a chod!“
20. Potom faraón vydal o ňom rozkaz mužstvu, aby ho vyprevadili aj s jeho ženou i so všetkým, čo mal.

Kapitola 13

1. Abram teda tiahol aj so svojou ženou a so všetkým, čo mal, a Lot s ním, naspäť do Negebu.
2. Abram mal množstvo stád, striebra a zlata.
3. A došiel na svoje stanovisko z juhu až k Betelu, na miesto, kde predtým rozložil svoj stan medzi Betelom a Hajom,
4. na miesto oltára, ktorý tam predtým postavil, kde Abram vzýval meno Pánovo.
5. Lenže aj Lot, ktorý bol s Abramom, mal ovce, dobytok a stany
6. a krajina im nestačila na spoločné bývanie, lebo ich majetok bol veľký; a tak nemohli zostať spolu.
7. Medzi pastiermi Abramových stád a medzi pastiermi Lotových stád povstala zvada. A v krajine vtedy bývali Kanaánčania a Ferezejci.
8. Preto povedal Abram Lotovi: „Nech nie sú rozbroje medzi mnou a tebou, medzi mojimi pastiermi a tvojimi pastiermi; sme predsa bratia!
9. Či nie je pred tebou celá krajina?! Preto sa, prosím, odlúč odo mňa! Ak ty pôjdeš naľavo, ja pôjdem napravo, ak ty napravo, ja pôjdem naľavo!“
10. Tu zdvihol Lot oči a videl, že celé okolie Jordánu až po Segor - to bolo predtým, ako Pán zničil Sodomu a Gomoru - je zavlažované ako Pánov raj, ako egyptská krajina.
11. Preto si Lot vybral celú krajinu okolo Jordánu a odtiahol na východ. Takto sa bratia oddelili jeden od druhého.
12. Abram býval v krajine Kanaán, Lot sa zdržoval v mestách okolo Jordánu a utáboril sa aj v Sodome.
13. Ale Sodomčania boli zlí a veľmi hrešili proti Pánovi.
14. Keď sa Lot od neho odlúčil, Pán povedal Abramovi: „Zdvihni oči a z miesta, na ktorom si, hľad' na sever a na juh, na východ i na západ,
15. lebo celú zem, ktorú vidíš, dám tebe a tvojmu potomstvu naveky.
16. Rozmnožím tvoje potomstvo ako prach na zemi. Ak teda niekto dokáže spočítať prach na zemi, bude môcť spočítať aj tvoje potomstvo.
17. Vstaň a prejdi krajinu po dĺžke i po šírke, lebo ju dám tebe!“
18. Abram vzal svoj stan a šiel, a osadil sa pri terebintoch Mamreho, čo sú v Hebrone, a postavil tam Pánovi oltár.

Kapitola 14

1. V tom čase senaársky kráľ Amrafel, elasarský kráľ Arioch, elamský kráľ Chodorlahomer a kráľ národov Tadal
2. boli vo vojne so sodomským kráľom Barom, s gomorským kráľom Bersom, s adamským kráľom Senaábom, so seboimským kráľom Semeberom a s balamským, čiže segorským kráľom.
3. Títo všetci sa spojili v údolí Sidim, čo je teraz Solné more.
4. Dvanásť rokov boli poddaní Chodorlahomerovi, ale v trinástom roku sa vzbúrili.
5. V štrnástom roku však prišiel Chodorlahomer a kráľi, čo boli s ním, a porazili Refaimcov pri Astorot-Karnaime, Zuzimov pri Hame, Emitov na rovine Kirjataim
6. a Chorejcov na vrchoch od Seiru až k výbežku Fáranu, ktorý je na púšti.
7. Potom sa obrátili a prišli do En Misfaty, čiže do Kádeša, a zničili celý kraj Amalekitov a Amorejčanov, ktorí sídlili v Asason-Tamare.
8. Tu vytiahol sodomský kráľ, gomorský kráľ, adamský kráľ, seboimský kráľ a balamský, čiže segorský kráľ, a v údolí Sidim sa postavili proti nim do boja,
9. totižto proti elamskému kráľovi Chodorlahomerovi, kráľovi národov Tadalovi, senaárskemu kráľovi Amrafelovi a elasarskému kráľovi Ariochovi. Štyria kráľi proti piatim.
10. V údolí Sidim bolo plno asfaltových jám; a keď sodomský a gomorský kráľ utekali, padli do nich, ostatní utiekli do hôr.
11. Tamtí vzali zo Sodomy a Gomory všetok majetok i všetky potraviny a odtiahli.
12. So sebou vzali aj Abramovho synovca Lota i jeho majetok - býval totiž v Sodome - a odtiahli.
13. I prišiel jeden z tých, čo utiekli, a oznámil to Hebrejovi Abramovi. On býval pri terebintoch Amorejčana Mamreho, brata Eschola a Anera. Oni boli spojení zmluvou s Abramom.
14. Keď sa Abram dozvedel, že jeho synovec je zajatý, zvolal svojich tristoosemnástich osvedčených mužov, ktorí sa narodili v jeho dome, a hnal sa za nimi až po Dan.
15. V noci rozdelil tých, čo boli s ním, prepadol ich so svojimi sluhami a hubil ich a prenasledoval až po Hobu, ktorá je severne od Damasku.
16. Takto priviedol späť všetok majetok i svojho brata Lota; aj jeho majetok priviedol späť, aj ženy a ľud.
17. Keď sa vracal po víťazstve nad Chodorlahomerom a kráľmi, ktorí boli s ním, vyšiel mu v ústrety sodomský kráľ do údolia Save, čiže do Kráľovského údolia.
18. A salemský kráľ Melchizedech priniesol chlieb a víno; bol totiž kňazom najvyššieho Boha.
19. Požehnal ho a povedal: „Bud' požehnaný, Abram, od najvyššieho Boha, Stvoriteľa neba a zeme!
20. Nech je zvelebený najvyšší Boh, ktorý ti dal do rúk tvojich nepriateľov!“ A on mu dal desatinu zo všetkého.
21. Sodomský kráľ zasa vravel Abramovi: „Daj mi ľudí a majetok si vezmi!“
22. Abram odvetil sodomskému kráľovi: „K Pánovi, najvyššiemu Bohu, Stvoriteľovi neba a zeme, dvíham svoju ruku,
23. že nevezmem ani nitku či remienok z obuvi, vôbec nič z toho, čo je tvoje, aby si nepovedal: Ja som urobil Abrama bohatým!
24. Nechcem nič, len to, čo zjedlo služobníctvo a podiely pre mužov Anera, Eschola a Mamreho, ktorí išli so mnou. Oni nech dostanú svoje podiely!“

Kapitola 15

1. Po týchto udalostiach sa Pán prihovoral vo videní Abramovi takto: „Neboj sa Abram, ja som tvoj štít. Tvoja odmena bude veľmi veľká!“
2. Abram odpovedal: „Pane, Bože, čože mi dáš? Veď ja odídem bezdetný a dedičom môjho domu bude damašský Eliezer.“
3. A Abram pokračoval: „Veď si mi nedal potomstvo a môj domorodý sluha bude mojím dedičom!“
4. Ale Pán mu povedal: „On nebude tvojím dedičom. Tvojím dedičom bude ten, čo vyjde z tvojho lona.“
5. Vyviedol ho von a povedal mu: „Pozri na nebo a spočítaj hviezdy, ak môžeš!“ A uistil ho: „Také bude tvoje potomstvo!“
6. Abram uveril Bohu a to sa mu počítalo za spravodlivosť.
7. Potom mu povedal: „Ja som Pán. Ja som ťa vyviedol z Chaldejského Uru, aby som ti dal do vlastníctva túto krajinu.“
8. On odpovedal: „Pane, Bože, podľa čoho poznám, že ju budem vlastniť?“
9. Pán mu odpovedal: „Vezmi pre mňa trojročnú kravu, trojročnú kozu, trojročného barana, hrdličku a holubicu!“
10. On to všetko vzal, rozsekol ich na polovice a polovice položil jednu oproti druhej, vtáky však nerozsekal.
11. Keď zlietali vtáky na mŕtve telá, Abram ich odoháňal.
12. A keď zapadalo slnko, padol na Abrama tvrdý spánok. Prepadla ho hrôza a veľká tma.
13. A (Pán) povedal Abramovi: „Dobre si uvedom, že tvoje potomstvo bude prišielcom v cudzej krajine, zotročia ho a štyristo rokov budú s ním zle zaobchádzať.
14. Ale národ, ktorému budú otročiť, budem ja súdiť. Potom vyjdú s veľkým majetkom.
15. Ty však v pokoji odídeš k svojim otcom a pochovajú ťa vo vysokom veku.
16. Ale vo štvrtom pokolení sa sem vrátia, lebo ešte nie sú dovŕšené neprávosti Amorejčanov.“
17. Keď zapadlo slnko a zotmilo sa, zjavila sa dymiaca pec a horiaca fakla, ktorá prešla pomedzi tie čiastky.
18. V ten deň Pán uzavrel s Abramom zmluvu a povedal: „Tvojmu potomstvu dám túto krajinu od Egyptskej rieky až po veľkú rieku Eufkrat;
19. Kenejcov, Kenezejcov, Kadmoncov,
20. Hetejcov, Ferezejcov a Refaimcov,
21. Amonitov, Kanaánčanov, Gergezejčanov a Jebuzejcov.“

Kapitola 16

1. Abramova žena Sarai neporodila mu dieťa. Mala však ona aj egyptskú slúžku menom Agar.
2. Sarai povedala Abramovi: „Pozri, Pán ma uzavrel, že nemôžem porodiť. Vojdi teda k mojej slúžke! Možno, že aspoň z nej dostanem synov.“ Abram počúvol jej radu.
3. I vzala Abramova žena Sarai svoju služobnicu, Egyptanku Agar - Abram vtedy býval už desať rokov v kanaánskej krajine -, a dala ju za ženu svojmu mužovi Abramovi.
4. On k nej vošiel a ona počala. Keď však spozorovala, že počala, s opovrhnutím sa dívala na svoju paniu.
5. Vtedy povedala Sarai Abramovi: „Na mojej krivde máš aj ty účasť. Ja sama som dala svoju slúžku do tvojho lona a teraz, keď vidí, že počala, pozerá na mňa s opovrhnutím. Nech Pán súdi medzi mnou a tebou!“
6. Abram odvetil Sarai: „Veď je tvoja slúžka v tvojej moci! Nalož s ňou, ako uznáš za dobré!“ Sarai však s ňou nakladala tvrdo, takže ona od nej utiekla.
7. Pánov anjel ju však našiel pri prameni vody na púšti, na ceste do Suru,
8. a povedal jej: „Odkiaľ ideš, Agar, Saraina slúžka, a kam sa uberáš?“ A ona odpovedala: „Utekám pred svojou paňou Sarai.“
9. Tu jej Pánov anjel povedal: „Vráť sa k svojej panej a podrob sa jej moci!“
10. A Pánov anjel jej hovoril ďalej: „Tak veľmi rozmnožím tvoje potomstvo, že sa pre množstvo nedá ani spočítať.“
11. A ešte jej Pánov anjel hovoril: „Hľa, počala si a porodiš syna, a nazveš ho menom Izmael, lebo Pán vypočul tvoje vzdychy;
12. bude to človek ako divý osol, jeho ruka bude proti všetkým a ruky všetkých proti nemu a bude bývať nablízku všetkých svojich bratov.“
13. Potom nazvala Pána, ktorý k nej hovoril: „Ty si Boh, ktorý si ma videl, lebo“ - povedala - „či som azda nevidela toho, ktorý sa na mňa díval?“
14. Preto studňu nazvala studňou Lachaj roi (studňa Živého, ktorý ma vidí). To je tá medzi Kádešom a Baradom.
15. Potom Agar porodila Abramovi syna a Abram nazval syna, ktorého mu porodila Agar, Izmael.
16. Abram mal osemdesiatšesť rokov, keď mu Agar porodila Izmaela.

Kapitola 17

1. Keď mal Abram deväťdesiatdeväť rokov, zjavil sa mu Pán a povedal mu: „Ja som všemohúci Boh, chodievaj predom mnou a buď dokonalý.“
2. Uzavrel som svoju zmluvu medzi mnou a tebou a rozmnožím ťa prenáramne.“
3. Tu padol Abram na tvár
4. a Boh s ním hovoril: „To som ja, čo mám zmluvu s tebou, že budeš otcom mnohých národov.“
5. A tvoje meno nebude už viac Abram, ale Abrahám, lebo ťa urobím otcom mnohých národov.“
6. Dám sa ti rozrásť prenáramne, rozmnožím ťa v národy, i králi z teba vzídu.“
7. A uzavieram zmluvu medzi mnou a tebou a medzi tvojím potomstvom po tebe vo všetkých pokoleniach ako zmluvu večnú, že budem Bohom tvojím a tvojho potomstva po tebe.“
8. A tebe i tvojmu potomstvu po tebe dám krajinu, v ktorej si ako prišelec, celú zem Kanaán do večného vlastníctva; a budem vašim Bohom.“
9. Potom Pán hovoril Abrahámovi: „Ale aj ty zachovaj moju zmluvu, ty aj tvoje potomstvo po tebe vo všetkých pokoleniach!“
10. Toto je moja zmluva medzi mnou a vami, a medzi tvojím potomstvom po tebe, ktorú zachováte: Nech je obrezaný každý z vás, kto je mužského pohlavia!
11. Obrežete mäso svojej predkožky a bude to znakom zmluvy medzi mnou a vami.“
12. Na ôsmy deň nech je obrezaný každý z vás mužského pohlavia z pokolenia na pokolenie, aj (otrok), čo sa ti narodil v dome, i taký, ktorý bol od cudzinca kúpený za peniaze a ktorý nie je tvojím potomstvom.“
13. Obrezaný musí byť aj ten, čo sa narodil v tvojom dome, i taký, ktorý bol kúpený za peniaze. Moja zmluva na vašom tele bude zmluvou večnou.“
14. Muž, ktorému nebude obrezané mäso predkožky, nech je vylúčený zo svojho ľudu. Porušil moju zmluvu.“
15. A Boh povedal Abrahámovi aj toto: „Svoju manželku Sarai už nebudeš volať Sarai, ale Sára bude jej meno.“
16. Ved' ťa požehnám a dám ti z nej syna. Aj ju požehnám: Z nej budú pochádzať národy a králi národov.“
17. Tu padol Abrahám na tvár a smial sa; myslel si totižto: „Vari sa môže storočnému niečo narodiť a deväťdesiatročná Sára môže ešte porodiť?!”
18. A Abrahám povedal Bohu: „Keby aspoň Izmael žil z tvojej priazne!“
19. Ale Pán opakoval: „Tvoja žena Sára ti porodí syna a dáš mu meno Izák, a svoju zmluvu s ním urobím zmluvou večnou preň i pre jeho potomstvo po ňom.“
20. Aj čo sa týka Izmaela, som ťa vypočul: Požehnám ho a rozmnožím a rozšírim ho prenáramne. Dvanásť kniežat sa z neho narodí a urobím z neho veľký národ.“
21. Ale svoju zmluvu potvrdím s Izákom, ktorého ti porodí Sára do roka v tomto čase.“
22. A keď Boh prestal s ním hovoriť, vystúpil od Abraháma hore.“
23. Potom vzal Abrahám svojho syna Izmaela, aj všetkých, čo sa narodili v jeho dome, i všetkých, čo boli kúpení za peniaze, všetkých mužov Abrahámovho domu a v ten istý deň obrezal mäso ich predkožky, ako mu prikázal Boh.“
24. Abrahám mal deväťdesiatdeväť rokov, keď mu bolo obrezané mäso predkožky.“
25. Jeho syn Izmael mal trinásť rokov, keď mu bolo obrezané mäso predkožky.“
26. V ten istý deň bol obrezaný Abrahám i jeho syn Izmael a s ním boli obrezaní všetci muži jeho domu, tak tí, čo sa narodili v jeho dome, ako aj tí, čo boli od cudzinca kúpení za peniaze.“

Kapitola 18

1. A znova sa mu zjavil Pán pri terebintoch Mamreho, keď za najväčšej horúčavy dňa sedel pri vchode do stanu.
2. Keď zdvihol oči, videl neďaleko seba stáť troch mužov. Len čo ich zbadal, utekal im od vchodu svojho stanu v ústrety, poklonil sa až k zemi
3. a povedal: „Pane, ak nachádzam milosť v tvojich očiach, neobíd' svojho služobníka;
4. donesie sa trochu vody, umyte si nohy a odpočinite si pod stromom!
5. Prinesiem kúsok chleba a posilníte sa. Potom pôjdete ďalej. Ved' prečože by ste mali prejsť popri svojom služobníkovi?!“ Oni odpovedali: „Urob, ako vravíš!“
6. Abrahám sa poponáhľal do Sárinho (oddelenia) stanu a povedal: „Zober rýchlo tri miery jemnej múky, zamies a napeč podplamenníkov!“
7. Potom Abrahám bežal k stádu, vybral pekné mladé teľa, dal ho sluhovi a on sa poponáhľal pripraviť ho.
8. Potom priniesol maslo, sladké mlieko i teľa, ktoré dal pripraviť, a predložil im to. Sám však ostal stáť opodiaľ pod stromom, kým oni jedli.
9. Tu sa ho opýtali: „Kde je tvoja žena Sára?“ On odpovedal: „Tu v stane.“
10. Vtedy mu on povedal: „O rok v tomto čase sa vrátim a tvoja žena Sára bude mať už syna.“ Sára načúvala pri vchode do stanu, ktorý bol za jej chrbtom.
11. Abrahám a Sára boli starí, pokročilí vekom; Sára sa už nestávalo, čo sa stáva ženám.
12. Preto sa Sára sama v sebe zasmiala, mysliac si: „Teraz, keď som stará, budem mať rozkoš? A môj pán je tiež už starec!“
13. Tu Pán povedal Abrahámovi: „Prečo sa Sára smeje a myslí si pri tom: Mohla by som naozaj ešte porodiť, takáto starena?“
14. Je azda Pánovi nejaká vec nemožná? O rok v tomto čase sa vrátim k tebe a Sára bude mať syna!“
15. Sára zapierala: „Ja som sa nesmiala!“ Bála sa totiž. On však povedal: „Nie. Smiala si sa.“
16. Mužovia sa potom odtiaľ pobrali a zamierili k Sodome. Abrahám išiel s nimi, aby ich odprevadil.
17. A Pán prehovoril: „Mám pred Abrahámom tajiť, čo chcem urobiť?!
18. Ved' z Abraháma sa má stať veľký a mocný národ a v ňom majú byť požehnané všetky národy zeme.
19. Nuž oznámim mu to, lebo on prikáže svojim synom a svojmu domu po sebe zachovávať Pánovu cestu, konať podľa spravodlivosti a práva, aby tak Pán splnil Abrahámovi všetko, čo mu prisľúbil.“
20. Preto Pán povedal: „Žaloba na Sodomu a Gomoru je veľká a ich hriech je veľmi ťažký.
21. Zostúpim, aby som sa presvedčil, či naozaj tak robia, aká je obžaloba, čo došla ku mne, a či nie. Chcem to vedieť.“
22. Mužovia sa potom odtiaľ obrátili a išli do Sodomy, kým Abrahám ostal ešte stáť pred Pánom.
23. Tu Abrahám pristúpil bližšie a povedal: „Zahubíš azda spravodlivého spolu s bezbožným?“
24. Možno, že je v meste päťdesiat spravodlivých. Vari ich zahubiš, alebo radšej odpustiš mestu kvôli päťdesiatim spravodlivým, čo sú v ňom?
25. Nech je ďaleko od teba, že by si takto robil, usmrcoval spravodlivého s bezbožným! Takto by sa rovnako vodilo spravodlivému i bezbožnému. To nech je ďaleko od teba! Ty, ktorý súdiš celú zem, nebudeš takto súdiť!“
26. Pán mu povedal: „Ak v meste Sodome nájdem päťdesiat spravodlivých, kvôli nim odpustím celému mestu.“
27. Abrahám však začal znova a povedal: „Hľa, opovážil som sa rozprávať s Pánom, hoci som len prach a popol.
28. Možno, že do päťdesiat budú chýbať piati spravodliví. Zničil by si kvôli piatim celé mesto?“ On odpovedal: „Nezničím, ak ich tam nájdem štyridsaťpäť.“
29. A on mu ďalej hovoril: „A čo, keď sa ich tam nájde len štyridsať?“ On odpovedal: „Neurobím to kvôli štyridsiatim.“
30. Potom povedal: „Ach, nehnevaj sa, Pane, keď ešte hovorím. A ak sa ich tam nájde len tridsať?“

Odpovedal: „Neurobím to, ak ich tam nájdem tridsať.“

31. A zasa povedal: „Hľa, začal som hovoriť svojmu Pánovi: Čo bude, ak sa ich tam nájde len dvadsať?“ A on odvetil: „Nezahubím (ich) kvôli dvadsiatim.“

32. A ešte povedal: „Ach, nehnevaj sa, Pane, že ešte raz vravím. Ak sa ich tam nájde len desať?“ On odpovedal: „Nezahubím kvôli desiatim.“ Keď Pán dokončil rozhovor s Abrahámom, odišiel a Abrahám sa vrátil na svoje miesto.

Kapitola 19

1. Keď dvaja anjeli došli do Sodomy, Lot sedel v bráne Sodomy. Keď ich Lot uvidel, vstal a šiel im oproti. Poklonil sa tvárou k zemi
2. a povedal: „Prosím vás, páni moji, zabočte do domu svojho služobníka a prenocujte tam. Umyjete si nohy a včasráno vstanete a budete pokračovať vo svojej ceste.“ Oni však odpovedali: „Nie! Prenocujeme vonku.“
3. Ale on na nich nástojil, aby zostali u neho. I vošli do domu. Pripravil im pohostenie, dal napiecť nekvaseného chleba a najedli sa.
4. Ale skôr, ako si ľahli, mužovia mesta, mužovia Sodomy od chlapca až po starca, celé mesto do posledného chlapa obkolesili dom,
5. vyvolali Lota a povedali mu: „Kde sú mužovia, čo prišli dnes večer k tebe? Prived' ich k nám, aby sme s nimi obcovali!“
6. Tu Lot vyšiel k nim pred dvere, zavrel dvere za sebou
7. a povedal im: „Bratia moji, nože nerobte hriech!
8. Mám dve dcéry, ktoré ešte nepoznali muža. Vyvediem vám ich, robte s nimi, čo sa vám páči. Týmto mužom však nerobte nič také, veď oni sa uchýlili do tieňa mojej strechy!“
9. Oni však volali: „Prac sa preč!“ A dodali: „Prišiel sem ako cudzinec a chcel by súdiť. Teraz ti vyvedieme horšie ako tým.“ Veľmi dorážali na Lota a pokúšali sa vylomiť dvere.
10. Vtedy tí mužovia načiahli ruky, vtiahli Lota dnu a zamkli dvere.
11. Mužov však, veľkých aj malých, čo boli pri vchode do domu, ranili slepotou, takže sa márne namáhali nájsť vchod.
12. Potom mužovia povedali Lotovi: „Ak tu máš nejakého zaťa, syna alebo dcéru a ak niekto z mesta patrí k tebe, vyved' ich preč z tohoto mesta,
13. lebo zničíme toto mesto, pretože je naň veľká žaloba pred Pánom. Pán nás poslal zničiť ho.“
14. Vtedy Lot vyšiel von a povedal svojim zaťom, ktorí si mali vziať jeho dcéry: „Vstaňte, podte preč z tohoto miesta, lebo Pán mesto zničí!“ Jeho zaťovia si však mysleli, že robí žarty.
15. Keď svitol deň, anjeli nútili Lota, aby sa ponáhlal. Hovorili: „Vstaň, vezmi svoju ženu a obe dcéry, ktoré tu máš, aby si nezhynul pre nepravosť mesta!“
16. A keď váhal, chytili ho obaja mužovia za ruku, aj jeho ženu a obe dcéry, lebo Pán ich chcel zachrániť, vyviedli ich von a nechali ich za mestom.
17. Keď ich vyvádzali von, jeden z nich povedal: „Zachráň si život! Neobzeraj sa za seba a nezastavuj sa nikde v okolí Jordánu! Ponáhlaj sa na vrchy, aby si nezhynul!“
18. Lot im povedal: „Ach, nie, Pane!
19. Zaiste tvoj služobník našiel milosť pred tebou, veď si mi preukázal veľké milosrdenstvo, keď si zachoval môj život, ale na vrchoch sa nebudem môcť zachrániť! Aby ma azda nestihlo nešťastie, aby som nezomrel.
20. Pozri, tu neďaleko je mesto, tam môžem utiecť.
21. Ono je len malé a ja sa v ňom zachránim! Malé je a ja ostanem nažive!“ I povedal mu: „Dobre teda, vyslyším ťa aj v tejto veci a mesto, o ktorom hovoríš, nezničím.
22. Rýchle ta teda utekaj, lebo kým ta nedôjdeš, nemôžem nič robiť.“ Preto sa mesto volá Segor.
23. Slnko vyšlo nad zem, keď Lot došiel do Segoru.
24. A Pán dal padať na Sodomu a Gomoru síru a oheň z neba od Pána
25. a zničil tie mestá i celé okolie Jordánu so všetkými obyvateľmi mesta a so všetkým poľným rastlinstvom.
26. Keď sa jeho žena za ním obzrela, premenila sa v solný stĺp.
27. Abrahám sa vybral zavčas rána na miesto, na ktorom predtým stál pred Pánom.
28. Keď sa pozrel na Sodomu a Gomoru a na celú okolitú krajinu, videl vystupovať zo zeme dym ako dym z pece.
29. Boh teda pamätal na Abraháma, keď Boh zničil mestá a okolie a Lota vyviedol zo záhuby, keď zničil mestá, v ktorých Lot býval.

30. Potom Lot vyšiel hore a osadil sa na vrchu spolu s oboma svojimi dcérami. Báľ sa totiž bývať v Segore a býval s oboma svojimi dcérami v jaskyni.
31. Tu povedala staršia mladšej: „Náš otec je už starý a na zemi niet muža, ktorý by s nami obcoval, ako je to zvykom na celom svete.“
32. Pod', opojíme nášho otca vínom a ľahneme si k nemu, aby sme zachovali od nášho otca potomstvo.“
33. Dali mu teda v tú noc napiť sa vína. Potom vošla staršia a spala so svojím otcom. On však nevedel, ani kedy si ľahla, ani kedy vstala.
34. Na druhý deň povedala zasa staršia mladšej: „Pozri, ja som minulej noci spala s otcom. Dáme mu aj v tento večer napiť sa vína. Potom pôjdeš ty dnu a ľahneš si k nemu, aby sme si zachovali od nášho otca potomstvo!“
35. Dali teda aj v túto noc svojmu otcovi piť víno. Potom mladšia vstala a ľahla si k nemu. On však nevedel, ani kedy si ľahla, ani kedy vstala.
36. Takto počali obe Lotove dcéry zo svojho otca.
37. Staršia porodila syna a dala mu meno Moab. On je praotcom dnešných Moabčanov.
38. Ale aj mladšia porodila syna a dala mu meno Amon. On je praotcom dnešných Amončanov.

Kapitola 20

1. Abrahám odtiaľ odišiel na juh a zastavil sa medzi Kádešom a Surom. Keď sa zdržoval v Gerare,
2. hovoril Abrahám o svojej manželke Sáře: „Ona je moja sestra.“ A Abimelech, kráľ Gerary, ju dal uniesť.
3. V noci však vo sne prišiel ku kráľovi Abimelechovi Boh a povedal mu: „Doista zomrieš pre ženu, ktorú si dal uniesť, lebo má muža.“
4. Abimelech sa jej však ešte nedotkol, preto povedal: „Pane, aj spravodlivého zahubíš?”
5. Či mi nepovedal on sám: Ona je moja sestra? A nevravela aj ona: On je môj brat? V prostote svojho srdca a s čistými rukami som to urobil!“
6. A Boh mu povedal vo sne: „Aj ja viem, že si to urobil v prostote svojho srdca, a preto som ťa uchránil, aby si proti mne nezhrášil.“
7. Teraz však pošli ženu späť mužovi! Lebo on je prorok a bude za teba orodovať, aby si zostal nažive. Ak ju však nepošleš, vedz, že istotne zomrieš so všetkým, čo je tvoje!“
8. Abimelech včasráno vstal, zavolať všetkých svojich služobníkov a vyrozprával im celý príbeh. Keď to mužovia počuli, veľmi sa naľakali.
9. Potom Abimelech zavolať Abraháma a povedal mu: „Čo si nám to vykonal? Čím som sa voči tebe previnil, že si na mňa a na moje kráľovstvo priviedol taký veľký hriech?! Urobil si mi to, čo sa nikdy nemalo stať!“
10. A Abimelech povedal Abrahámovi: „Čo si tým zamýšľal, keď si takto konal?“
11. Abrahám odpovedal: „Myslel som si, že na tomto mieste isto niet nijakej Božej bázne a že ma zabijú pre moju ženu!“
12. A napokon, ona je i mojou sestrou, dcérou môjho otca, nie však dcérou mojej matky; a stala sa mojou ženou.
13. Keď ma totiž Boh vyviedol z otcovského domu do neznáma, povedal som jej: Túto láskavosť mi preukážeš: Na každom mieste, kam prídeme, povieš: On je môj brat!“
14. Tu Abimelech vzal ovce a dobytok, otrokov a slúžky a dal ich Abrahámovi, a vrátil mu aj Sáru, jeho manželku.
15. Potom Abimelech povedal: „Hľa, moja zem je pred tebou, bývaj, kde sa ti zapáči!“
16. Sáře zasa povedal: „Tu hľa, tvojmu bratovi dávam tisíc strieborných, to má byť ako odškodné v očiach všetkých, čo sú s tebou, a si ospravedlnená vo všetkom.“
17. Keď Abrahám prosil za Abimelecha u Boha, Boh uzdravil Abimelecha, jeho ženu i jeho služobnice a ony znovu mohli rodiť,
18. lebo Pán zavrel každé materské lono v Abimelechovom dome pre Abrahámovu manželku Sáru.

Kapitola 21

1. A Pán navštívil Sáru, ako prisľúbil, a Pán vyplnil Sáre, čo predpovedal.
2. Sára teda počala a porodila Abrahámovi syna vo svojej starobe, a to v čase, ktorý jej predpovedal Boh.
3. Abrahám nazval svojho syna, ktorý sa mu narodil, čo mu porodila Sára, Izákom.
4. Abrahám obrezal svojho syna Izáka, keď mal osem dní, ako to prikázal Pán.
5. Abrahám mal sto rokov, keď sa mu narodil jeho syn Izák.
6. Vtedy povedala Sára: „Radostný smiech mi spôsobil Boh. Každý, kto o tom počuje, bude sa mi smiať.“
7. A znova povedala: „Kto by bol povedal Abrahámovi, že Sára bude ešte dožiť deti? A predsa som porodila v jeho vysokom veku.“
8. A chlapec rástol a bol odstavový. V deň, keď Izáka odstavili, urobil Abrahám veľkú hostinu.
9. Sára videla, že syn Egyptanky Agar, ktorého porodila Abrahámovi, posmieva sa jej vlastnému synovi Izákovi.
10. Tu povedala Abrahámovi: „Vyžeň túto slúžku i jej syna, lebo syn tejto slúžky nesmie dediť s mojím synom Izákom!“
11. Ale táto reč sa veľmi dotkla Abraháma, veď šlo o jeho syna.
12. Boh mu však povedal: „Netráp sa nad chlapcom a nad svojou slúžkou! Počúvni Sáru vo všetkom, čo ti hovorí, lebo podľa Izáka sa bude volať tvoje potomstvo!“
13. Ale aj zo syna slúžky urobím veľký národ, lebo on je tiež tvojím potomkom.“
14. Abrahám teda vstal včasráno, vzal chlieb a mech s vodou a dal to Agar, vyložil jej to na chrbát, a poslal ju aj s chlapcom preč. Ona šla a zablúdila na púšti Bersabe.
15. Keď sa voda z mecha minula, uložila chlapca pod jeden z kríkov,
16. poodišla a sadla si obďaleč, tak vo vzdialenosti dostrelu kuše, lebo si vravela: „Nemôžem sa pozerať na smrť dieťaťa.“ Tak sedela obďaleč a nahlas plakala.
17. Boh však vypočul chlapcov hlas a Boží anjel takto zavolať z neba na Agar: „Čo ti je, Agar? Neboj sa! Veď Boh počul chlapcov hlas odtiaľ, kde je.“
18. Vstaň, vezmi chlapca a drž ho pevne za ruku, lebo z neho urobím veľký národ!“
19. Tu jej Boh otvoril oči a ona zbadala studňu s vodou. I šla, naplnila mech vodou a napojila chlapca.
20. A Boh bol s chlapcom. Keď vyrástol, býval na púšti a stal sa z neho veľký kušostrelec.
21. Býval na púšti Fáran a jeho matka mu vzala ženu z egyptskej krajiny.
22. V tom čase Abimelech a veliteľ jeho vojska Pichol povedali Abrahámovi: „Boh je s tebou vo všetkom, čo robíš.“
23. Preto mi teraz a na tomto mieste pred Bohom prisahaj, že sa nezachováš neverne ani proti mne, ani proti môjmu potomstvu! Ako som ti preukázal priateľstvo ja, tak (ho) preukazuj aj ty mne a celej krajine, v ktorej si bol hosťom.“
24. Abrahám povedal: „Áno, budem prisahať!“
25. Potom Abrahám dohovárať Abimelechovi pre studňu, ktorej sa zmocnili Abimelechovi sluhovia.
26. Abimelech však odvetil: „Ja neviem, kto to urobil. Ty si o tom nič nevravel a ani dodnes som o tom nič nepočul.“
27. Potom vzal Abrahám ovce a junce a dal ich Abimelechovi a obaja uzavreli zmluvu.
28. Sedem jahníc však oddelil osobitne.
29. I opýtal sa ho Abimelech: „Čo má znamenať tých sedem, osobitne oddelených jahníc?“
30. On odpovedal: „Týchto sedem jahníc musíš vziať odo mňa, aby mi to bolo svedectvom, že som ja vykopal túto studňu.“
31. Preto sa tá studňa volá Bersabe, lebo tam obaja prisahali.
32. Takto uzavreli zmluvu pri Bersabe. Potom sa Abimelech a veliteľ vojska Pichol pobrali a vrátili sa do filistínskej krajiny.
33. Abrahám však zasadil pri Bersabe tamarišku a vzýval tam meno Pána, večného Boha.
34. A Abrahám býval dlhší čas ako cudzinec vo filistínskej krajine.

Kapitola 22

1. Po týchto udalostiach Boh skúšal Abraháma a povedal mu: „Abrahám!“ On odpovedal: „Tu som.“
2. A on hovoril: „Vezmi svojho syna, svojho jediného syna Izáka, ktorého miluješ, a choď do krajiny Morja! Tam ho obetuj ako zápalnú obeť na jednom z vrchov, ktorý ti ukážem.“
3. Abrahám vstal včasráno, osedlal osla, zobral so sebou dvoch svojich sluhov a svojho syna Izáka a narúbal dreva na zápalnú obeť. Potom sa vybral na miesto, ktoré mu označil Boh.
4. Na tretí deň, keď Abrahám zdvihol oči, zďaleka uvidel to miesto.
5. Tu Abrahám povedal svojim sluhom: „Vy ostaňte tu s oslom; ja a chlapec pôjdeme až tamto. Pomodlíme sa a vrátíme sa k vám.“
6. Potom vzal Abrahám drevo na zápalnú obeť a naložil ho na svojho syna Izáka; sám vzal oheň a nôž a takto šli obaja spolu.
7. Tu povedal Izák svojmu otcovi Abrahámovi: „Otče!“ On mu odvetil: „Hľa, tu som, syn môj!“ A on mu povedal: „Drevo a oheň na zápalnú obeť je tu, kde však je baránok na zápalnú obeť?“
8. Abrahám mu odvetil: „Boh si už obstará baránka na zápalnú obeť, syn môj.“ A išli obaja spolu ďalej.
9. Keď došli na miesto, ktoré mu označil Boh, Abrahám tam postavil oltár, naukladal drevo, poviazal svojho syna Izáka a položil ho na oltár na drevo.
10. Potom Abrahám siahol rukou a vzal nôž, aby zabil svojho syna.
11. Vtedy naň zavolať Pánov anjel z neba: „Abrahám, Abrahám!“ On odpovedal: „Tu som.“
12. On mu povedal: „Nevystieraj ruku na chlapca a neublížuj mu! Teraz som totiž poznal, že sa bojíš Boha a neušetril si svojho jediného syna kvôli mne.“
13. Tu zdvihol Abrahám oči a uzrel barana, ktorý bol rohami zachytený v kroví. Abrahám podišiel, barana vzal a obetoval ho ako zápalnú obeť namiesto svojho syna.
14. A Abrahám nazval toto miesto „Pán vidí“, a tak sa ešte aj dnes hovorí: „Na vršku Pán uvidí“.
15. Pánov anjel však aj druhý raz volal na Abraháma z neba:
16. „Na seba samého prisahám - to je Pánov výrok: Pretože si toto urobil a svojho syna, svojho jediného si neušetril predomnou,
17. zahrniem ťa požehnaním a prenáramne rozmnožím tvoje potomstvo. Bude ho ako hviezd na nebi a ako piesku na morskom brehu. Tvoje potomstvo sa zmocní brán svojich nepriateľov
18. a v tvojom potomstve budú požehnané všetky národy zeme preto, že si poslúchol môj hlas.“
19. Potom sa Abrahám vrátil k svojim sluhom a spolu šli do Bersaby. A Abrahám ostal bývať v Bersabe.
20. Po týchto udalostiach Abrahámovi oznámili, že aj Melcha porodila jeho bratovi Nachorovi synov:
21. prvorodeného Husa, jeho brata Buza a Kamuela, otca Aramejčanov,
22. Kaseda, Azaua, Feldasa, Jedlafa a
23. Batuela, ktorému sa narodila Rebeka. Týchto osem porodila Abrahámovmu bratovi Nachorovi Melcha.
24. Aj jeho vedľajšia žena, menom Roma, porodila: Tabého, Gahama, Tahasa a Maácha.

1. Dní Sárinho života bolo stodvadsaťsedem rokov. Tolko žila Sára.
2. Sára zomrela v Arbe, čiže v Hebrone, v krajine Kanaán. I šiel Abrahám, aby ju oželel a oplakal.
3. Potom Abrahám vstal od svojej mŕtve a hovoril Hetejcom:
4. „Ja som len prišelec a hosť u vás. Prepustíte mi u vás miesto na dedičné pohrebisko, aby som mohol pochovať svoju mŕtvu.“
5. Hetejci mu však odpovedali: „Počúvaj, pane! Ty si ako Božie knieža medzi nami. V najlepšom našom hrobe môžeš pochovať svoju mŕtvu.“
6. Nik z nás ti nebude brániť, aby si pochoval svoju mŕtvu v jeho hrobe.“
7. Tu Abrahám vstal, hlboko sa poklonil pred obyvateľmi krajiny, pred Hetejcami,
8. a povedal im: „Keď súhlasíte, aby som si pochoval svoju mŕtvu, nuž vypočujte ma a prihovorte sa za mňa u Seorovho syna Efrona,
9. aby mi prepustil jaskyňu v Makpele, ktorá je jeho a je na konci jeho pozemku. Nech mi ju dá vo vašej prítomnosti na dedičné pohrebisko za plnú cenu.“
10. Efron však sedel medzi Hetejcami. Hetejec Efron odpovedal Abrahámovi v prítomnosti Hetejcov, totižto všetkých tých, čo prišli k bráne svojho mesta, takto:
11. „Nie tak, pane! Počuj ma: Tento pozemok ti darujem. A dávam ti aj jaskyňu, ktorá je na ňom. V prítomnosti synov môjho ľudu ti ju dávam. Pochovaj si tam svoju mŕtvu!“
12. Abrahám sa opäť poklonil pred obyvateľmi krajiny
13. a takto hovoril Efronovi v prítomnosti obyvateľov krajiny: „Nie tak, pane, počúvaj ma! Za pozemok ti zaplatím, vezmi to odo mňa a potom tam pochovám svoju mŕtvu!“
14. Efron na to odvetil Abrahámovi:
15. „Len ma počuj, pane! Pozemok za štyristo šeklov striebra, čo je to medzi mnou a tebou? Len si pochovaj svoju mŕtvu!“
16. Abrahám súhlasil s Efronom a Abrahám odvážil Efronovi tolko striebra, koľko on pred Hetejcami spomenul: štyristo šeklov striebra podľa bežnej váhy.
17. Takto Efronov pozemok, ktorý bol v Makpele východne od Mamre - pozemok i jaskyňa so všetkými stromami, ktoré boli na pozemku vôkol všetkých jeho medzí -, prešiel právoplatne
18. na Abraháma ako majetok v prítomnosti Hetejcov, všetkých tých, čo prišli k bráne svojho mesta.
19. Potom Abrahám pochoval svoju ženu Sárú v jaskyni na pozemku v Makpele, východne od Mamre, čiže v Hebrone, v krajine Kanaán.
20. Takto sa pozemok a jaskyňa, ktorá bola na ňom, dostala od Hetejcov Abrahámovi za dedičné pohrebisko.

1. Abrahám bol však už starý a pokročilý vekom a Pán ho vo všetkom požehnával.
2. Tu povedal Abrahám svojmu sluhovi, najstaršiemu vo svojom dome, správcovi všetkého svojho majetku: „Polož svoju ruku pod moje bedrá,
3. aby som ťa sprisahal pred Pánom, Bohom neba a zeme, že pre môjho syna nevyberieš ženu z kanaánskych dcér, medzi ktorými bývam.
4. Ale pôjdeš do mojej vlasti a k mojim príbuzným vybrať ženu pre môjho syna Izáka.“
5. Sluha mu však odpovedal: „Možno, že nebude chcieť žena ísť so mnou do tejto krajiny. Mám potom zaviesť tvojho syna naspäť do krajiny, z ktorej si sa ty vystaľoval?“
6. Abrahám mu povedal: „Neopováž sa ta zaviesť môjho syna späť!
7. Veď Pán, Boh neba a zeme, ktorý ma vyviedol z domu môjho otca a z mojej rodnej vlasti a ktorý so mnou hovoril a prisahal mi: Tvojmu potomstvu dám túto krajinu, pošle pred tebou svojho anjela, aby si odtiaľ priviedol môjmu synovi ženu.
8. Ak žena nebude chcieť ísť s tebou, si zbavený tejto prísahy. Len nezaveď môjho syna naspäť!“
9. Potom sluha položil svoju ruku pod bedrá svojho pána Abraháma a prisahal mu o tej veci.
10. Nato sluha zobral z tiav svojho pána desať tiav a rozličné drahocennosti svojho pána a išiel. Vybral sa a šiel do Mezopotámie (Aram Naharaim), do Nachorovho mesta.
11. Večer, v čase, keď sa vychádzalo napájať, nechal svoje ťavy oddychovať vonku pred mestom pri studni s vodou
12. a hovoril: „Pane, Bože Abraháma, môjho pána! Daj mi dnes šťastie a preukáž láskavosť môjmu pánovi Abrahámovi!
13. Hľa, stojím pri vodnom prameni a dcéry ľudí (tohoto) mesta prichádzajú naberať vodu!
14. Nech deva, ktorej poviem: Nachýľ svoj džbán, aby som sa napil! a ona povie: Napi sa a napojím aj tvoje ťavy, bude tá, ktorú si určil svojmu služobníkovi Izákovi, a podľa toho poznám, že si preukázal láskavosť môjmu pánovi.“
15. Ešte ani nedokončil reč a už prichádzala s džbánom na pleciach Rebeka, ktorá sa narodila Batuelovi, synovi Melchy, Nachorovej ženy, ktorý bol Abrahámovým bratom.
16. Deva bola veľmi pekná zjavom, panna, ktorá ešte nepoznala muža. Zostúpila k prameňu, naplnila svoj džbán a vyšla hore.
17. Sluha jej bežal v ústrety a povedal: „Dajže sa mi napiť trochu vody zo svojho džbána!“
18. Ona odvetila: „Napi sa, pane!“ Rýchlo si spustila džbán na ruku a dala sa mu napiť.
19. A keď ho napojila, dodala: „Aj tvojim ťavám naberiem vody, nech sa dobre napijú!“
20. Rýchlo vyliala džbán do válova a opäť utekala k studni po vodu a takto naberala pre všetky ťavy,
21. kým muž ju mlčky pozoroval, aby zvedel, či Pán dá jeho ceste šťastný výsledok, alebo nie.
22. Keď sa ťavy riadne napili, vzal muž zlatý krúžok, ťažký pol šekla, a dve náramnice na jej ruky, ťažké desať šeklov zlata
23. a povedal: „Čiaže si ty dcéra? Povedz mi! Bude v dome tvojho otca miesto, aby sme tam mohli zostať?“
24. Ona mu odpovedala: „Som dcéra Batuela, syna Melchy, ktorá ho porodila Nachorovi.“
25. Ďalej mu povedala: „Slamy a krmu máme hojnosť i miesta na ubytovanie.“
26. Tu padol muž na kolená, poklonil sa Pánovi
27. a povedal: „Nech je zvelebený Pán, Boh môjho pána Abraháma, ktorý neodňal môjmu pánovi svoju láskavosť a vernosť. Veď aj mňa Pán viedol na tejto ceste k domu príbuzného môjho pána!“
28. Potom deva odbehla a rozpovedala doma svojej matke všetko, čo sa jej prihodilo.
29. Rebeka však mala brata, ktorý sa volal Laban. A Laban bežal von k mužovi pri studni.
30. Keď videl nosový krúžok a sestrine náramnice na jej rukách a keď počul slová svojej sestry: „Takto ku mne hovoril ten muž,“ šiel k mužovi, ktorý ešte stál pri ťavách pri studni,
31. a povedal mu: „Pod', Pánov požehnaný! Prečo stojíš vonku? Veď pripravil som príbytok aj miesto pre ťavy!“
32. Vtedy sa muž pobral do domu a on odsedlal ťavy, prichystal ťavám slamu a krm i vodu, aby si on

a mužovia, ktorí ho sprevádzali, umyli nohy.

33. Keď mu predložili jesť, povedal: „Nebudem jesť, kým neprednesiem svoju vec!“ A on mu odpovedal: „Hovor!“

34. Potom rozprával: „Ja som Abrahámov sluha.

35. Pán bohato požehnal môjho pána, takže sa stal majetným. Dal mu ovce a dobytok, striebro a zlato, sluhov a slúžky, ťavy a osly.

36. A Sára, žena môjho pána, porodila môjmu pánovi vo svojej starobe syna, ktorému on prenechal celé svoje imanie.

37. Mňa však môj pán zaviazal prísahou: Nevyberieš pre môjho syna ženu z kanaánskych dcér, v ktorých krajine bývam.

38. Ale pôjdeš do domu môjho otca a k môjmu rodu, aby si môjmu synovi priviedol ženu.

39. Keď som však svojmu pánovi povedal: Možno žena nepôjde so mnou,

40. vtedy mi povedal: Pán, pred ktorého tvárou som kráčať, pošle s tebou svojho anjela, aby dal tvojej ceste priaznivý výsledok, aby si môjmu synovi priviedol ženu z mojej čelade a z môjho rodu.

41. Budeš však oslobodený od mojej kliatby, ak prídeš k mojim príbuzným a oni ti (ju) nedajú, vtedy budeš oslobodený od mojej kliatby.

42. Keď som dnes prišiel k studni, hovoril som: Pane, Boh môjho pána Abraháma, kiežby si dožičil mojej ceste, ktorú konám, šťastný výsledok.

43. Hľa, stojím pri vodnom prameni! Nech teda panna, ktorá príde po vodu a ktorej poviem: Dajže sa mi napiť trochu vody zo svojho džbána

44. a ona mi povie: Len sa napi a načriem aj tvojim ťavám, je tá žena, ktorú Pán určil pre syna môjho pána.

45. Ešte som ani nedokončil reč, keď vyšla Rebeka so svojím džbánom na pleciach, zišla k prameňu a načrela. Vtedy som jej povedal: Dajže sa mi napiť!

46. Ona rýchlo zložila svoj džbán a povedala: Pi a napojím aj tvoje ťavy! I napil som sa a ona napojila aj ťavy.

47. Potom som sa jej opýtal: Čia si ty dcéra? A ona mi odpovedala: Som dcéra Batuela, Nachorovho syna, ktorému ho porodila Melcha. Potom som jej založil do nosa krúžok a na ruky náramnice

48. i padol som na kolená, poklonil som sa Pánovi a prosil som Pána, Boha môjho pána Abraháma, ktorý ma viedol po pravej ceste, aby som priviedol dcéru príbuzného môjho pána pre jeho syna.

49. A teraz, ak chcete môjmu pánovi preukázať láskavosť a vernosť, dajte mi to vedieť, ak nie, (tiež) mi to dajte vedieť, aby som sa mohol dať napravo alebo naľavo.“

50. Laban a Batuel odpovedali takto: „Od Pána vyšla táto vec. My ti nemôžeme povedať ani áno, ani nie.

51. Pozri, Rebeka je pred tebou, vezmi ju a chod! Nech sa stane ženou syna tvojho pána, ako hovoril Pán!“

52. Keď Abrahámov sluha počul ich slová, poklonil sa Pánovi až po zem.

53. Potom sluha vybral strieborné a zlaté predmety a šaty a daroval ich Rebeke. I jej bratovi a matke daroval drahocennosti.

54. Potom jedli a pili on i mužovia, ktorí ho sprevádzali, a ostali tam na noc. Keď ráno vstali, povedal on: „Prepušť ma k môjmu pánovi!“

55. Jej brat a matka však odpovedali: „Nech dievča ostane ešte nejaký čas, tak na desať dní u nás, potom môže ísť.“

56. On im však odvetil: „Nezdržujte ma, keď Pán dožičil mojej ceste šťastný výsledok! Prepušťte ma, aby som mohol ísť k môjmu pánovi!“

57. Oni mu odpovedali: „Zavoláme dievča a opýtame sa ho.“

58. Zavolali teda Rebeku a opýtali sa jej: „Chceš ísť s týmto mužom?“ Ona odpovedala: „Chcem!“

59. Potom teda prepustili svoju sestru Rebeku i s jej dojkou, aj Abrahámovho sluhu s jeho mužmi.

60. I požehnávali Rebeku a hovorili jej: „Sestra naša, rozmnož sa v tisíce a desaťtisíce (potomkov) a tvoje potomstvo nech zaujme brány svojich nepriateľov!“

61. Potom sa Rebeka pohla aj so svojimi slúžkami, vysadli na ťavy a nasledovali muža. A sluha

Rebeku vzal a odišiel.

62. Vtedy sa Izák práve vrátil z cesty od studne Lachaj roi, býval totižto v Negebe.

63. Keď sa zvečerievalo, vyšiel Izák na pole, aby si porozmýšľal. Tu zdvihol oči a videl prichádzať ťavy.

64. Aj Rebeka zdvihla oči a zbadala Izáka. Rýchlo zosadla z ťavy

65. a povedala sluhovi: „Kto je ten muž, čo ide oproti nám po poli?“ A keď sluha povedal: „To je môj pán,“ vzala závoj a zahalila sa.

66. Potom sluha porozprával Izákovi všetko, čo vykonal,

67. a Izák ju voviedol do stanu svojej matky Sáry. Vzal si teda Rebeku a ona sa stala jeho ženou. A tak ju miloval, že našiel útechu nad stratou svojej matky.

1. Abrahám si však opäť vzal ženu, volala sa Ketura
2. a porodila mu Zamrama, Jeksana, Madana, Madiána, Jesboka a Sueho.
3. Jeksanovi sa narodil Saba a Dadan. Dadanovi synovia boli Asýrčania, Latusovia a Loómčania.
4. Madiánovi synovia boli Efa, Ofer, Henoch, Abida a Eldaa. Títo všetci sú Keturini synovia.
5. Ale Abrahám dal všetok svoj majetok Izákovi.
6. Synom vedľajšej ženy, ktorú Abrahám mal, dal Abrahám len dary a ešte za svojho života ich poslal preč od Izáka smerom na východ, do východnej krajiny.
7. Dní Abrahámovho života bolo stosedemdesiatpäť rokov.
8. I pominul sa Abrahám a zomrel v peknom veku, starý a uspokojený životom, a pripojil sa k svojmu ľudu.
9. Jeho synovia Izák a Izmael ho pochovali v jaskyni v Makpele na pozemku Seorovho syna, Hetejca Efrona, východne od Mamre,
10. na pozemku, ktorý Abrahám kúpil od Hetejcov. Tam boli pochovaní Abrahám i jeho žena Sára.
11. Po Abrahámovej smrti Boh požehnával jeho syna Izáka a Izák býval pri studni Lachaj roi.
12. Toto je potomstvo Abrahámovho syna Izmaela, ktorého Abrahámovi porodila Sárina slúžka, Egyptanka Agar.
13. A toto sú mená Izmaelových synov podľa mien a podľa rodov: Izmaelov prvorodený bol Nabajot, potom Kedar, Adbél, Mabsan,
14. Masma, Duma, Masa,
15. Hadar, Tema, Jetur, Nafis a Kedma.
16. Toto sú Izmaelovi synovia a to sú ich mená podľa ich osád a táborov. Dvanásť kniežat podľa ich kmeňov.
17. A toto sú dni Izmaelovho života: stotridsaťsedem rokov. Potom sa pominul a zomrel a pripojil sa k svojmu ľudu.
18. Bývali však od Hevily až po Sur, ktoré leží východne od Egypta smerom k Asýrii. I osadil sa blízko všetkých svojich bratov.
19. A toto je rodokmeň Izáka: Abrahámovi sa narodil Izák.
20. Izák mal štyridsať rokov, keď si vzal za ženu Rebeku, dcéru Aramejčana Batuela z Mezopotámie, sestru Aramejčana Labana.
21. Izák prosil za svoju ženu Pána, lebo bola neplodná; a Pán ho vypočul a jeho žena, Rebeka, počala.
22. Keď sa deti v jej živote kopali, povedala: „Ak je to tak, prečo som takáto?“ A išla sa opýtať Pána.
23. Pán jej povedal: „Dva národy sú v tvojom lone a dva kmene sa oddelia z tvojho života; národ nad národom bude prevládať a starší bude slúžiť mladšiemu.“
24. A keď sa jej naplnili dni pôrodu, boli dvojčatá v jej živote.
25. Prvý sa narodil červený, celý chlpatý ako kozuch, a nazvali ho Ezauom.
26. Za ním sa zjavil jeho brat a jeho ruka držala Ezauovu päť. Preto mu dali meno Jakub. Keď sa mu oni narodili, mal Izák šesťdesiat rokov.
27. Keď chlapani dorástli, Ezau bol udatným lovcem, mužom stepi, Jakub však bol tichý človek a býval v stanoch.
28. Izák mal radšej Ezaua, lebo rád jedával divinu. Rebeka mala zasa radšej Jakuba.
29. Raz Jakub varil jedlo a Ezau prišiel zo stepi celkom vyčerpaný.
30. Tu povedal Ezau Jakubovi: „Nože mi daj rýchlo z toho červeného, z toho červeného tu, lebo som celkom vyčerpaný!“ Preto ho nazvali Edom (Červený).
31. Ale Jakub povedal: „Predaj mi najprv svoje prvorodenstvo!“
32. Ezau odvetil: „Hľa, idem zomrieť, načože mi je prvorodenstvo?“
33. Jakub mu však vravel: „Najprv mi prisahaj!“ A on mu odprisahal, a tak predal svoje prvorodenké právo Jakubovi.
34. Potom dal Jakub Ezauovi chleba a šošovicového pokrmu a on jedol a pil. Napokon vstal a odišiel. Tak málo si Ezau cenil svoje prvorodenstvo.

1. Keď nastal v zemi hlad, iný, ako bol ten prvý za Abrahámových čias, odišiel Izák k filišťinskemu kráľovi Abimelechovi do Gerary.
2. Vtedy sa mu zjavil Pán a povedal: „Nezostupuj do Egypta, ostaň v krajine, ktorú ti určím.
3. Zdržuj sa ako prišelec v tejto krajine a ja budem s tebou a požehnám ťa, lebo tebe a tvojmu potomstvu chcem dať všetky tieto krajiny, aby som splnil prísahu, ktorou som sa zaviazal tvojmu otcovi, Abrahámovi:
4. Rozmnožím tvoje potomstvo ako hviezdy neba a ja dám tvojmu potomstvu všetky tieto krajiny a v tvojom potomstve budú požehnané všetky národy zeme.
5. To preto, že Abrahám počúval na môj hlas a zachovával moje príkazy, nariadenia, ustanovenia a zákony.“
6. Izák teda ostal v Gerare.
7. Keď sa mužovia mesta vyzvedali na jeho manželku, hovorieval: „To je moja sestra,“ bál sa povedať: „moja žena,“ aby ho mužovia mesta nezavraždili pre Rebeku, lebo bola krásna zjavom.
8. A keď tam býval už dlhší čas, raz filišťínsky kráľ Abimelech pozeral z obloka a videl, ako sa Izák so svojou ženou Rebekou láskali.
9. Abimelech zavola Izáka a povedal mu: „Je zrejmé, že ona je tvoja žena! Prečo si teda hovoril: To je moja sestra?“ Izák mu odpovedal: „Lebo som si myslel, že pre ňu zahyniem.“
10. Abimelech mu povedal: „Prečo si nám to urobil?! Ako ľahko mohol niektorý muž z ľudu obcovať s tvojou ženou a bol by si na nás uvalil previnenie!“
11. Potom Abimelech prikázal všetkým: „Kto sa dotkne tohto muža a jeho ženy, istotne zomrie!“
12. A Izák sial v tej krajine a v tom roku žal stonásobne, lebo Pán ho požehnával.
13. Tak sa tento muž zmohol a vzrástol, takže sa stal veľmi bohatým.
14. Mal oviec, dobytku a mnoho služobníctva, a preto mu Filišťínci závideli.
15. Všetky studne, ktoré vykopali sluhovia jeho otca za čias jeho otca Abraháma, zasypali a zahádzali hlinou,
16. a preto Abimelech povedal Izákovi: „Odíd' od nás, lebo si sa stal oveľa mocnejším, ako sme my!“
17. A Izák odišiel, svoje stany rozložil v údolí Gerary a ostal tam bývať.
18. Izák opäť vykopal vodné studne, ktoré vykopali v čase jeho otca Abraháma a Filišťínci ich po Abrahámovej smrti zasypali, a dal im tie isté mená, ktoré im dal jeho otec.
19. Keď Izákovi sluhovia kopali v údolí, našli tam studňu so živou vodou.
20. Ale gerarskí pastieri sa hádali s Izákovými pastiermi: „To je naša voda!“ Preto dali studni meno Esek, lebo sa tam s ním vadili.
21. Potom vykopali inú studňu, ale aj o ňu sa hádali, a preto jej dali meno Sitna.
22. Šiel odtiaľ ďalej a opäť vykopal studňu. O tú sa nehádali a dal jej meno Rechobot, hovoriac: „Teraz nám Pán dožičil volnosti, aby sme sa rozmnožovali v krajine.“
23. Odtiaľ šiel do Bersabe.
24. V tú noc sa mu zjavil Pán a povedal mu: „Ja som Boh tvojho otca Abraháma. Neboj sa, lebo ja som s tebou. Požehnám ťa a rozmnožím tvoje potomstvo kvôli môjmu služobníkovi Abrahámovi.“
25. I postavil tam oltár a vzýval meno Pánovo. Tam rozložil svoj stan a Izákovi sluhovia tam vykopali studňu.
26. Tu za ním prišiel Abimelech z Gerary aj jeho priateľ Ochozat a veliteľ jeho vojska Fikol.
27. Izák mu však riekol: „Prečo ste prišli za mnou? Veď vy ste so mnou v nepriateľstve a od vás ste ma vyhnali!“
28. Oni odpovedali: „Na vlastné oči sme videli, že Pán je s tebou. I povedali sme si: Nech je prísaha medzi nami dvoma, medzi nami a tebou. Uzavrieme s tebou zmluvu.
29. Iste nám nič zlé neurobíš, ako ani my sme ti neublížili, ba preukazovali sme ti dobro a prepustili sme ťa v pokoji. A teraz si ty Pánov požehnaný.“
30. On im pripravil hostinu a oni jedli a pili.
31. Keď ráno vstali, prisahali si navzájom. Potom ich Izák prepustil a oni odišli od neho v pokoji.

32. Ešte v ten istý deň prišli k Izákovi sluhovia a oznámili mu o studni, čo vykopali: „Našli sme vodu!“

33. Preto ju nazvali Šebuah. A preto je meno toho mesta až do dnešného dňa Bersabe.

34. Keď mal Ezau štyridsať rokov, vzal si za ženu dcéru Hetejca Bériho Juditu a dcéru Hetejca Elona Bašemat; obe však zarmútili Izákovu i Rebekinu dušu.

1. Keď Izák zostarol a keď jeho oči stratili silu vidieť, zavolať si svojho staršieho syna Ezaua a povedal mu: „Syn môj!“ On mu odvetil: „Hľa, tu som!“
2. Povedal mu: „Pozri, ja som už starý, neviem, kedy zomriem.“
3. Preto si teraz vezmi zbraň, tulec a kušu a choď do stepi uloviť nejakú zver!
4. Potom mi priprav chutné jedlo, aké mám rád. A keď pojem, požehnám ťa prv, ako zomriem.“
5. Rebeka však načúvala, keď sa Izák rozprával so svojim synom Ezauom. A Ezau vyšiel do stepi uloviť nejakú zver, aby ju doniesol.
6. Tu povedala Rebeka svojmu synovi Jakubovi: „Len teraz som počula, ako tvoj otec hovoril tvojmu bratovi Ezauovi:
7. Nože mi prines nejakú zverinu a priprav mi chutné jedlo, aby som jedol a aby som ťa požehnal pred Pánom prv, ako zomriem.“
8. A teraz počúvaj, syn môj, na môj hlas, čo ti prikazujem:
9. Choď k stádu a prines mi dvoje pekných kozliat. Ja ich pripravím pre tvojho otca ako chutné jedlo, aké má on rád.
10. Potom to zanesieš svojmu otcovi, aby jedol a aby ťa požehnal prv, ako zomrie.“
11. Ale Jakub povedal svojej matke Rebeke: „Veď môj brat Ezau je zarastený človek a ja som hladký.“
12. A ak ma môj otec ohmatá, potom budem v jeho očiach ako taký, kto si z neho robí posmech, a privediem na seba kľatbu a nie požehnanie.“
13. Ale matka mu povedala: „Tvoja kľatba, syn môj, bude na mne. Len počuj môj hlas! Choď a prines mi ich!“
14. I odišiel a vzal a doniesol ich svojej matke. Jeho matka pripravila chutné jedlo, aké mal rád jeho otec.
15. Potom priniesla Rebeka najlepšie šaty svojho staršieho syna, čo mala v dome pri sebe, a obliekla ich svojmu mladšiemu synovi Jakubovi.
16. Kožkami kozliat mu však obložila ruky a holý krk.
17. Potom dala svojmu synovi do rúk jedlo a chlieb, ktoré pripravila.
18. Keď prišiel k otcovi, povedal: „Otče môj!“ On odvetil: „Tu som. Kto si, syn môj?“
19. Jakub odpovedal svojmu otcovi: „Ja som Ezau, tvoj prvorodený. Urobil som, ako si mi rozkázal. Len si rovno sadni a jedz z mojej diviny, aby si ma požehnal!“
20. Lenže Izák odvetil svojmu synovi: „Ako si mohol, syn môj, tak rýchlo niečo nájsť?“ On odpovedal: „Pán, tvoj Boh, dal sa mi s ňou stretnúť!“
21. Tu povedal Izák Jakubovi: „Nože pristúp bližšie, syn môj, aby som ťa ohmatal, či si ty naozaj môj syn Ezau, alebo nie.“
22. I pristúpil Jakub bližšie k svojmu otcovi, Izákovi, a keď ho ohmatal, povedal mu: „Hlas je hlasom Jakubovým, ale ruky sú ruky Ezauove.“
23. I nepoznal ho, lebo jeho ruky boli chlpaté ako ruky jeho brata Ezaua. I žehnal ho.
24. A znova mu povedal: „Naozaj si ty môj syn Ezau?“ On odpovedal: „Ja som to!“
25. Tu on povedal: „Prines mi to! Budem jesť z diviny od svojho syna, aby som ťa požehnal.“ I priniesol mu to a on jedol. Doniesol mu aj vína a on pil.
26. Potom mu povedal jeho otec Izák: „Nože pristúp ku mne, syn môj, a pobožkaj ma!“
27. Keď sa priblížil a keď ho pobožkal, zacítil vôňu jeho šiat a požehnal ho, hovoriac: „Hľadže, vôňa syna môjho je ako vôňa nivy, ktorú požehnal Pán.“
28. Nech ti dá Boh z nebeskej rosy a zo žírnosti zeme, tiež hojnosť zrna a muštu!
29. Nech ti slúžia ľudia a nech sa sklonia pred tebou národy. Buď pánom nad svojimi bratmi, a nech sa ti koria synovia tvojej matky! Kto bude teba preklínať, nech je prekliaty, a kto bude teba žehnať, nech je požehnaný!“
30. Len čo Izák prestal žehnať Jakuba a sotva Jakub vyšiel od svojho otca Izáka, už prichádzal jeho brat Ezau z poľovačky (domov).
31. Aj on pripravil chutné jedlo, priniesol ho otcovi a vrazil: „Otče môj, vstaň a jedz z diviny od

svojho syna, aby si ma požehnal!“

32. Jeho otec Izák mu povedal: „A ty si kto?“ On odpovedal: „Ja som tvoj syn, tvoj prvorodený Ezau.“

33. Izák sa náramne zľakol a povedal: „Kto to bol teda, čo mi ulovil zverinu a čo mi ju bol doniesol? A ja som jedol zo všetkého prv, ako si ty prišiel! Aj som ho požehnal a bude požehnaný!“

34. Keď Ezau počul otcove slová, hrozne zreval a veľmi sa spriečil, a svojmu otcovi povedal: „Otče môj, požehnaj aj mňa!“

35. On odvetil: „Podvodne prišiel tvoj brat a odňal ti požehnanie!“

36. Tu on povedal: „Preto mu dali meno Jakub, že ma teraz už druhý raz oklamal? Už mi odňal prvorodenské právo a teraz, hľa, odňal mi aj požehnanie!“

37. Izák odpovedal Ezauovi: „Pozri, ja som ho ustanovil za pána nad tebou a všetkých jeho bratov som mu dal za sluhov! Zrnom a muštom som ho zaopatril. Čo ešte môžem urobiť pre teba, syn môj?“

38. Vtedy mu Ezau odvetil: „Otče môj, či máš len jedno požehnanie? Požehnaj aj mňa, otče môj!“ Tu Ezau začal hlasne plakať.

39. A Izák mu povedal: „Ďaleko od žirnej pôdy bude tvoje bydlisko a ďaleko od nebeskej rosy zhora.

40. Zo svojho meča budeš žiť, slúžiť však budeš svojmu bratovi, a keď sa budeš snažiť oslobodiť, zhodíš jeho jarmo zo svojej šije.“

41. Ezau sa hneval na Jakuba pre požehnanie, ktoré mu dal jeho otec, preto si hovoril: „Čoskoro príde čas, že sa bude smútiť nad mojím otcom. Potom svojho brata zabijem!“

42. Lenže slová staršieho syna oznámili Rebeke. Preto dala zavolať svojho mladšieho syna Jakuba a takto mu vravela: „Hľa, tvoj brat Ezau ti chystá pomstu, chce ťa zabiť.

43. Preto počuj, syn môj, na môj hlas: Zober sa a utekaj k môjmu bratovi Labanovi do Haranu.

44. Ostaň u neho nejaký čas, kým sa neutíši hnev tvojho brata

45. a kým neprestane jeho zlosť a kým nezabudne, čo si mu urobil! Potom pošlem po teba a dám si ťa priviesť odtiaľ sem. Prečo by som vás mala oboch stratiť v jeden deň?!”

46. Potom povedala Rebeka Izákovi: „Omŕza ma život pre Hetejky. Ak si aj Jakub vezme za ženu Hetejku, ako sú tieto z dcér (tunajšej) krajiny, načo mi žiť?!”

1. Vtedy Izák zavolaľ Jakuba, požehnal ho a prikázal mu:
2. „Nesmieš si vziať ženu z kanaánskych dcér! Vyber sa a choď do sýrskej Mezopotámie, do domu otca svojej matky Batuela, a odtiaľ si vezmi ženu z dcér Labana, ktorý je bratom tvojej matky.
3. A všemohúci Boh nech ťa požehnáva, nech ťa urobí plodným a nech ťa rozmnoží tak, aby si sa stal množstvom národov!
4. Nech ti dá Abrahámovo požehnanie, tebe i tvojmu potomstvu s tebou, aby si dostal do vlastníctva krajinu svojho putovania, ktorú dal Boh Abrahámovi.“
5. Potom Izák Jakuba prepustil a on sa vybral do sýrskej Mezopotámie k Labanovi, synovi Aramejčana Batuela, bratovi Rebeky, Jakubovej a Ezauovej matky.
6. Ezau teda videl, že Izák požehnal Jakuba a že ho poslal do sýrskej Mezopotámie - aby si odtiaľ doviedol ženu, keď ho požehnal a prikázal mu: „Nesmieš si vziať ženu z kanaánskych dcér!“ -
7. a že Jakub poslúchol svojho otca a svoju matku a odišiel do sýrskej Mezopotámie.
8. Keď Ezau videl, že kanaánske dcéry sa nepáčili jeho otcovi Izákovi,
9. šiel Ezau k Izmaelovi a vzal si ku svojim ženám ako manželku Mahelet, dcéru Abrahámovho syna Izmaela, Nabajotovu sestru.
10. Jakub sa teda vybral z Bersabe a putoval do Haranu.
11. Keď došiel na (isté) miesto, zostal tam na noc, lebo slnko už zapadlo. Zobral jeden z kameňov toho miesta, položil si ho pod hlavu a spal na tom mieste.
12. I snívalo sa mu, že vidí rebrík opretý o zem a jeho vrchný koniec siahal až do neba a Boží anjeli vystupovali a zostupovali po ňom.
13. A hľa, nad ním stál Pán a hovoril: „Ja som Pán, Boh tvojho otca Abraháma a Izáka. Zem, na ktorej odpočívaš, dám tebe a tvojmu potomstvu.
14. A potomstva tvojho bude ako prachu zeme a ty sa rozšíriš na západ i na východ, na sever i na juh; v tebe a v tvojich potomkoch budú požehnané všetky pokolenia zeme.
15. Hľa, ja som s tebou a budem ťa strážiť všade, kde pôjdeš, a privediem ťa späť do tejto krajiny, lebo ja ťa neopustím, kým nesplním, čo som ti prisľúbil.“
16. Vtedy sa Jakub prebudil zo spánku a povedal: „Ozaj, Pán je na tomto mieste a ja som o tom nevedel!“
17. I nadišiel ho strach a povedal: „Aké hrozné je toto miesto! Tu je naozaj dom Boží a tu je brána do neba!“
18. Keď Jakub ráno vstal, kameň, ktorý mal položený pod hlavou, postavil za pomník a jeho vrch polial olejom.
19. A nazval toto miesto menom Betel. Predtým sa však toto miesto volalo Luza.
20. A Jakub urobil sľub: „Ak je Boh so mnou, ak ma ochráni na tejto ceste, ktorou teraz idem, ak mi dá chlieb na živobytie a šaty na oblečenie
21. a ak sa šťastne vrátim do domu svojho otca, tak Jahve bude mojím Bohom
22. a tento kameň, ktorý som postavil ako pomník, bude Božím domom. A zo všetkého, čo mi dáš, odovzdám ti desiatky.“

1. Potom sa Jakub vydal na cestu a šiel do krajiny synov Východu.
2. I zadíval sa (raz) a hľa, na poli studňa a pri nej ležali tri krdle oviec, lebo z tejto studne napájavali stáda. Lenže kameň na otvore studne bol veľký
3. a len keď ta zohnali všetky stáda, odvalovali kameň z otvoru studne a tak napájali ovce. Potom dávali kameň opäť na svoje miesto na otvor studne.
4. Jakub sa ich opýtal: „Bratia moji, odkiaľ ste?“ Oni odvetili: „My sme z Haranu.“
5. Nato im povedal: „Poznáte Nachorovho syna Labana?“ Oni odpovedali: „Poznáme.“
6. A keď sa ich pýtal: „Vodí sa mu dobre?“, oni odvetili: „Dobre. Hľa, práve prichádza jeho dcéra Ráchel s ovcami.“
7. On im povedal: „Veď je ešte deň dosť dlhý a ešte nie je čas zohnať dobytok dovedna. Napojte ovce a nechajte sa im ešte popásť!“
8. Oni však povedali: „To nemôžeme, kým nebudú zohnaté dovedna všetky stáda. Až potom sa odvaluje kameň z otvoru studne a napájame stáda.“
9. Kým on s nimi rozprával, došla Ráchel s ovcami svojho otca. Ona ich totiž pásala.
10. Keď Jakub videl Ráchel, dcéru brata svojej matky Labana, a ovce brata svojej matky Labana, pristúpil a odvalil kameň z otvoru studne a napojil ovce matkinho brata Labana.
11. Potom Jakub pobožkal Ráchel a začal hlasno plakať.
12. A Jakub rozprával Ráchel, že je príbuzným jej otca a že je Rebekiným synom. Tu ona utekala a oznámila to svojmu otcovi.
13. Keď Laban počul zvesť o Jakubovi, synovi svojej sestry, ponáhlal sa mu naproti, pobožkal ho a voviedol ho do svojho domu. A on vyrozprával Labanovi všetko, čo sa prihodilo.
14. Tu mu povedal Laban: „Ty si naozaj moja kosť a moje mäso!“ A ostal uňho na mesiac.
15. Potom Laban hovoril Jakubovi: „Ty si môj príbuzný. Vari mi budeš zadarmo slúžiť? Povedz mi, aká má byť tvoja odmena?“
16. Laban mal dve dcéry: staršia sa volala Lia a mladšia Ráchel.
17. Lia mala oči bez lesku, Ráchel však bola krásna i postavou i tvárou.
18. Jakub sa zamiloval do Ráchel a povedal: „Za tvoju mladšiu dcéru ti budem slúžiť sedem rokov.“
19. Laban odvetil: „Radšej ju dám tebe ako cudziemu mužovi. Ostaň pri mne!“
20. Tak Jakub slúžil za Ráchel sedem rokov a videlo sa mu to len niekoľko dní. Tak ju mal rád.
21. Potom povedal Jakub Labanovi: „Daj mi teraz moju ženu, lebo môj čas je už tu. Nech k nej vojdem.“
22. Vtedy Laban pozval všetkých ľudí z miesta a pripravil hostinu.
23. Večer však zobral svoju dcéru Liu a voviedol ju k Jakubovi a on s ňou obcoval.
24. Laban dal svoju slúžku Zelfu svojej dcére Lii za slúžku.
25. Ale ráno videl, že to bola Lia, a povedal Labanovi: „Prečo si mi to urobil?! Neslúžil som ti za Ráchel?! Prečo si ma podviedol?“
26. Laban mu odpovedal: „V našom kraji sa nerobí tak, aby sa mladšia vydala pred staršou.“
27. Dokonči tento (svadobný) týždeň a potom ti dám aj tú za službu, ktorú mi budeš robiť ešte ďalších sedem rokov.“
28. A Jakub to urobil, dokončil (svadobný) týždeň a on mu dal svoju dcéru Ráchel za ženu.
29. Laban dal svoju slúžku Balu svojej dcére Ráchel za slúžku.
30. A on obcoval aj s Ráchel, lebo Ráchel mal radšej ako Liu, a slúžil uňho ešte ďalších sedem rokov.
31. Keď však Pán videl, že Lia je odstrčená, otvoril jej život, kým Ráchel bola neplodná.
32. Lia počala a porodila syna a nazvala ho Rubenom, vraviac: „Pán zhliadol na moje poníženie, teraz ma môj muž bude už ľúbiť.“
33. A opäť počala a porodila syna a povedala: „Pán počul, že som odstrčená, a tak mi dal aj tohto.“ A nazvala ho Simeonom.
34. Opäť počala a porodila syna a hovorila: „Teraz už môj muž prilipne ku mne, keď som mu porodila troch synov.“ Preto ho nazvala Lévi.

35. A počala ešte raz a porodila syna a povedala: „Teraz velebím Pána!“ Preto ho nazvala Júda. Potom prestala rodiť.

1. Keď Ráchel videla, že ona nerodí Jakubovi, žiarlila na svoju sestru a hovorila Jakubovi: „Daj mi deti! Ak nie, tak zomriem!“
2. Jakub sa namrzela na Ráchel a povedal jej: „Vari som ja na mieste Boha, ktorý ti odoprel plod života?“
3. Ona mu však povedala: „Hľa, tu je moja slúžka, Bala. Obcuj s ňou, nech porodí na mojich kolenách a nech mám aspoň od nej synov!“
4. A dala mu svoju slúžku Balu za ženu a Jakub s ňou obcoval.
5. Bala potom počala a porodila Jakubovi syna.
6. Tu Ráchel povedala: „Boh mi prisúdil spravodlivo. Aj môj hlas vypočul, keď mi dal syna.“ Preto ho nazvala menom Dan.
7. A Ráchelina slúžka Bala počala ešte raz a porodila Jakubovi druhého syna.
8. Vtedy povedala Ráchel: „Boží zápas som vybojovala so svojou sestrou a zvíťazila som!“ Preto ho nazvala Neftali.
9. Keď však Lia videla, že prestala rodiť, aj ona vzala svoju slúžku Zelfu a dala ju Jakubovi za ženu.
10. A Liina slúžka Zelfa porodila Jakubovi syna.
11. Vtedy Lia povedala: „Šťastlivo!“ A nazvala ho Gadam.
12. Keď Zelfa, Liina slúžka, porodila Jakubovi druhého syna,
13. povedala Lia: „To je pre mňa blaženosť! Blahoslaviť ma budú dcéry.“ I nazvala ho Aserom.
14. Keď raz Ruben vyšiel v čase pšeničnej žatvy von, našiel na poli láskavec a priniesol ho svojej matke Lii. Vtedy Ráchel povedala Lii: „Daj aj mne z láskavcových plodov tvojho syna!“
15. Ona jej odvetila: „Nie ti je dosť, že si mi odobrala muža, chcela by si mi vziať aj láskavec môjho syna?“ Ráchel odpovedala: „Nech teda tejto noci spí s tebou, to bude za láskavec tvojho syna.“
16. Keď sa večer Jakub vracal z poľa, išla mu Lia v ústrety a povedala: „Ku mne musíš prísť, lebo som za teba zaplatila plnú cenu láskavcami svojho syna!“ I spal tej noci pri nej.
17. A Pán vypočul Liu, počala a porodila Jakubovi ešte piateho syna.
18. Vtedy Lia povedala: „Pán mi dal zaslúženú odmenu, lebo som dala svoju slúžku svojmu mužovi.“ I nazvala ho menom Isachar.
19. Lia však počala ešte raz a porodila Jakubovi i šiesteho syna.
20. A Lia povedala: „Boh ma obdaril pekným darom. Môj muž bude bývať teraz už u mňa, veď som mu porodila šesť synov.“ A nazvala ho Zabulonom.
21. Potom porodila dcéru, ktorú nazvala Dinou.
22. Boh si však spomenul aj na Ráchel. Boh ju vypočul a otvoril jej lono.
23. Počala a porodila syna, a vtedy povedala: „Pán odňal moju potupu!“
24. I nazvala ho Jozefom, hovoriac: „Pane, pridaj mi aj druhého syna!“
25. Keď Ráchel porodila Jozefa, Jakub povedal Labanovi: „Prepusť ma a ja pôjdem na svoje miesto a do svojej krajiny.
26. Daj mi moje ženy a deti, za ktoré som ti slúžil, aby som mohol odísť. Veď ty sám vieš, akú službu som ti preukázal!“
27. Laban mu odpovedal: „Kiežby som našiel milosť v tvojich očiach! Zistil som, že kvôli tebe ma Pán požehnával.“
28. Povedal mu tiež: „Urči si odmenu, ktorá ti patrí odo mňa, a ja ti ju dám.“
29. A on mu odvetil: „Ty sám vieš, ako som ti slúžil a čo sa stalo z tvojho stáda v mojich rukách.
30. Lebo málo bolo toho, čo si mal pred tým, ako som prišiel k tebe. Ale zveládilo sa to. Pán ťa žehnal pri každom mojom kroku. Lenže, kedy sa postarám ja o svoju rodinu?“
31. A on sa opýtal: „Čo ti mám dať?“ Jakub odvetil: „Nemáš mi čo dávať! Ak pristaneš na túto vec, budem ďalej pásť a strážiť tvoje ovce:
32. Dnes obídeme všetky tvoje stáda a oddelím v nich všetky bodkaté a strakaté zvieratá. A všetko, čo je čierne medzi ovcami a strakaté a bodkaté medzi kozami, to bude moja odmena.
33. A odzajtra bude moja spravodlivosť odpovedať za mňa tak, že keď prídeš pozrieť moju odmenu,

všetko, čo medzi kozami nebude strakaté a bodkasté a čierne medzi ovcami, nech je, ako keby som to ukradol.“

34. Laban odvetil: „Dobre! Nech je tak, ako si hovoril!“

35. I odlúčil (Laban) v ten deň všetky pruhované a strakaté capy a všetky bodkasté a strakaté kozy, všetko, čo malo niečo biele, a všetko, čo bolo medzi baranmi čierne, a zveril to do rúk svojim synom.

36. Potom ustálil vzdialenosť trojdňovej cesty medzi sebou a Jakubom, ktorý pásol ostatné Labanovo stádo.

37. Jakub si nabral čerstvých storaxových, mandľovníkových a platanových prútov a povylupoval na nich biele pásy tak, že odkryl to, čo bolo na prútoch biele.

38. Potom nakládol povylupovaných prútov do žlabov na vodu, kde prichádzali stáda piť, lebo sa behávali, keď prichádzali piť.

39. Ovce sa nabehali pred prútmi a doniesli pruhované, bodkasté a strakaté jahňatá.

40. Jahňatá Jakub oddeľoval a svoju pozornosť venoval, aby stádo z Labanovho stáda bolo pruhované a čierne. Tak získaval čriedy pre seba a nemiešal ich s Labanovým stádom.

41. A Jakub kládol prúty do žlabov ovciam pred oči, keď sa behali silnejšie ovce, aby sa nabehali pri prútoch.

42. Keď však boli ovce slabšie, nekládol ich. A tak slabšie pripadli Labanovi, silnejšie Jakubovi.

43. Takto sa stal nesmierne bohatým človekom, mal množstvo stád, slúžok a sluhov, tiav a oslov.

Kapitola 31

1. I začul reč Labanových synov, ako vraveli: „Pobral Jakub všetko, čo mal náš otec, a z toho, čo patrilo nášmu otcovi, získal všetko toto bohatstvo.“
2. Aj na Labanovej tvári vybadal, že nebol k nemu taký prívetivý ako predtým.
3. Vtedy Pán povedal Jakubovi: „Vráť sa späť do krajiny svojich otcov a k svojim príbuzným! Ja budem s tebou.“
4. Preto si Jakub dal zavolať Ráchel a Liu na pole
5. a povedal im: „Ja vidím na tvári vášho otca, že nie je ku mne taký prívetivý ako predtým, hoci Boh môjho otca bol so mnou.
6. Vy samy viete, že som z celej sily slúžil vášmu otcovi.
7. Váš otec ma však oklamal a desať ráz zmenil moju odmenu. No Boh nedal, aby mi uškodil.
8. Keď povedal: Bodkasté budú tvojou odmenou, všetky ovce donášali strakaté, keď zasa povedal: Pruhované budú tvojou odmenou, všetky ovce donášali pruhované.
9. Boh vzal stáda vášmu otcovi a dal ich mne.
10. V čase, keď sa behávali stáda, zdvihol som oči a vo sne som videl, že capy, ktoré skákali na samice, boli pruhované, bodkasté a strakaté.
11. A Boží anjel mi vo sne hovoril: Jakub! Ja som odpovedal: Tu som!
12. Vtedy mi povedal: Pozdvižni oči a pozeraj. Všetky capy, čo skáču na samice, sú pruhované, bodkasté a strakaté. Ja som videl všetko, čo ti Laban vykonal.
13. Ja som Boh z Betelu, kde si ty pomazal pomník a kde si mi urobil sľub. Teraz sa len zober, odíď z tejto krajiny a vráť sa do svojej rodnej krajiny!“
14. Ráchel a Lia mu vraveli: „Máme my ešte podiel alebo dedičstvo v dome nášho otca?!
15. Neboli sme preň ako cudzinky? Veď nás predal a čo utržil, načisto premárnil.
16. Ozaj všetko bohatstvo, ktoré Boh odňal nášmu otcovi, patrí nám a našim deťom. Preto teda urob všetko, čo ti káže Boh!“
17. Jakub sa teda pobral, posadil svoje deti a svoje ženy na ťavy,
18. vzal so sebou všetok svoj statok a všetok svoj majetok, ktorý získal v Mezopotámii, totižto statok, ktorý mu patrilo, čo si nadobudol, a šiel k svojmu otcovi Izákovi do krajiny Kanaán.
19. Laban odišiel strihať ovce a Ráchel zatiaľ ukradla svojmu otcovi domácich bôžikov.
20. Jakub klamal Aramejčana Labana, lebo utajoval pred ním, že chce ujsť.
21. A tak sa dal na útek so všetkým, čo mu patrilo, rýchlo prebrodil rieku a dal sa smerom ku Galaádskym vrchom.
22. Na tretí deň oznámili Labanovi, že Jakub utiekol.
23. Vtedy Laban zobral so sebou svojich príbuzných, hnal sa za ním sedem dní cesty a dostihol ho na Galaádskych vrchoch.
24. Ale Boh prišiel k Aramejčanovi Labanovi za noci vo sne a povedal mu: „Chráň sa namiesto dobre - zle hovoriť s Jakubom!“
25. Laban dohonal Jakuba, keď Jakub rozložil svoj stan na vrchu. Aj Laban sa so svojimi príbuznými utáboril na vrchu Galaád.
26. Tu Laban povedal Jakubovi: „Čo si to urobil? Oklamal si ma a odviedol si mi dcéry, akoby vo vojne zajaté!
27. Prečo si potajomky utiekol a okradol si ma? Neoznámil si mi to, aby som ťa mohol vyprevať s jasotom a spevmi, s bubnami a citarami!
28. Nedovolil si mi pobožkať mojich vnukov a dcéry! Ozaj, nerozumne si konal!
29. V mojich rukách bolo urobiť vám zlo, ale Boh tvojho otca mi minulej noci povedal: Chráň sa namiesto dobre - zle hovoriť s Jakubom!
30. No keď si sa už raz vybral na cestu - lebo si veľmi túžil po dome svojho otca -, prečo si ukradol mojich bôžikov?!”
31. Jakub vravel Labanovi: „Áno, bál som sa, lebo som si myslel, že by si mi bol násilím vzal svoje dcéry.

32. U koho však nájdeš svojich bohov, ten neostane nažive! V prítomnosti našich príbuzných poprezeraj, čo mám so sebou, a ber si to!“ Jakub totiž nevedel, že ich Ráchel ukradla.

33. Nato Laban vošiel do Jakubovho stanu a do Liinho stanu i do stanu oboch slúžok, ale nič nenašiel. Keď vyšiel z Liinho stanu, vošiel do Ráchelinho stanu.

34. Ráchel však bôžikov vzala, skryla ich do ľavieho sedla a sadla si naň. Laban prezrel celý stan, ale nič nenašiel.

35. Povedala totiž svojmu otcovi: „Nech sa nehnevá môj pán, že nemôžem vstať pred tebou. Prihodilo sa mi, čo sa stáva ženám.“ Nuž hľadal, ale domácich bôžikov nenašiel.

36. Vtedy sa Jakub nahneval a vyčitoval Labanovi. A podráždený Jakub hovoril Labanovi: „Čím som sa previnil a v čom som sa prehrešil, že ma tak nástojčivo prenasleduješ

37. a prekutávaš moje? Čo si našiel zo všetkých vecí svojho domu?! Polož to tu pred oči mojich a tvojich príbuzných! Nech oni rozhodnú, kto z nás dvoch je v práve!

38. Je tomu práve dvadsať rokov, čo som bol u teba! Tvoje ovce a kozy nikdy nezvrhli a ja som nejedol nikdy barany z tvojho stáda.

39. Roztrhané som ti nikdy nedoniesol, ja som to vždy nahrádzal. Odo mňa si to vždy požadoval, či skapalo vo dne alebo v noci.

40. Za dňa som hynul od horúčavy, za noci od zimy a spánok mi odchádzal z očí.

41. Teraz je tomu dvadsať rokov, čo som v tvojom dome. Štrnásť rokov som ti slúžil za obe tvoje dcéry a šesť rokov za tvoje stáda, ale desať ráz si mi pozmenil odmenu!

42. Keby nebol býval so mnou Boh môjho otca, Boh Abraháma a ten, ktorého sa boji Izák, tak teraz by si ma bol prepustil naprázdno! To však, čo som pretrpel a čo robievali moje ruky, videl Boh, a preto ťa včerajšej noci varoval.“

43. Laban odpovedal Jakubovi: „Moje sú dcéry, moje sú deti a moje sú stáda i všetko, čo vidíš, je moje! Ale čo môžem pre svoje dcéry a pre ich deti, ktoré porodili, teraz urobiť?

44. Nuž pod' teraz, uzavrieme zmluvu, ty a ja! Nech je to svedectvom medzi mnou a tebou!“

45. Vtedy Jakub vzal kameň a postavil ho ako pamätník.

46. Potom povedal Jakub svojim príbuzným: „Nazbierajte kameňov!“ I nabrali kameňov a urobili hromadu, a na nej potom jedli.

47. Laban ju nazval Jegar sahaduta a Jakub ju nazval Galaád.

48. Nato Laban povedal: „Táto hromada je dnes svedkom medzi mnou a tebou.“ - Preto ju nazval Galaád

49. a Masfa (stráž), lebo vrazil: „Nech Pán stráži nad nami, keď sa rozlúčime!“ -

50. „Nesmieš zle zaobchodiť s mojimi dcérami, ani si (nesmieš) vziať iné ženy k mojim dcéram! Aj keď nie je pri nás nik, hľa, Boh je svedkom medzi mnou a tebou!“

51. A Laban ešte hovoril Jakubovi: „Hľa, táto hromada a tento pamätník, ktorý som postavil, je medzi mnou a tebou!

52. Táto hromada je svedkom a svedkom je i tento pamätník, že ja neprekročím za túto hromadu k tebe, ani ty neprekročíš za túto hromadu a za tento pamätník ku mne, aby sme si škodili!

53. Boh Abraháma a Boh Nachora nech súdia medzi mnou a tebou!“ A Jakub prisahal na strach svojho otca Izáka.

54. potom Jakub obetoval na vrchu krvavú obeť a zavolať svojich príbuzných na hostinu. Po hostine prenocovali na vrchu.

1. Keď Laban ráno vstal, pobozkal svojich vnukov a svoje dcéry a požehnal ich. Potom sa pobral a vrátil sa do svojho bydliska.
2. Aj Jakub šiel svojou cestou. Tu ho stretli Boží anjeli.
3. Keď ich Jakub videl, povedal: „To je tábor Božích vojov!“ Preto nazval to miesto Mahanaim.
4. Potom Jakub poslal pred sebou poslov k svojmu bratovi Ezauovi do krajiny Seir, do končín Edomu,
5. a dal im príkaz, hovoriac: „Takto budete vravieť môjmu pánovi Ezauovi: Tvoj sluha Jakub ti odkazuje: U Labana som býval ako cudzinec a bol som tam až do dnešného dňa.
6. Mám dobytok, osly, stáda, sluhov a slúžky. Posielam však (poslov), aby som to oznámil môjmu pánovi a našiel v tvojich očiach milosť!“
7. No poslovia sa vrátili k Jakubovi a povedali mu: „Došli sme k tvojmu bratovi Ezauovi a on ti ide so štyristo mužmi oproti!“
8. I bál sa Jakub veľmi a trápil sa. Potom rozdelil ľudí, čo s ním boli, aj stáda, dobytok a ťavy na dva tábory,
9. lebo si myslel: Ak Ezau napadne a premôže jeden tábor, druhý tábor bude môcť uniknúť.
10. A Jakub sa modlil: „Bože môjho otca Abraháma, Bože môjho otca Izáka, Pane, ktorý si mi hovoril: Vráť sa späť do svojej krajiny a k svojim príbuzným a postarám sa o tvoje šťastie.
11. Nie som hoden všetkých tých milostí a všetkej vernosti, ktorú si svojmu služobníkovi preukázal, lebo (len) so svojou palicou som tu prekročil Jordán a teraz som s dvoma tábormi.
12. Vyslobod' ma z rúk môjho brata, z Ezauových rúk, lebo sa veľmi bojím, aby neprišiel a nezahubil mňa aj matky s deťmi.
13. Ved' ty si prisľúbil: Postarám sa, aby sa ti dobre vodilo a rozmnožím tvoje potomstvo ako piesok pri mori, ktorý pre množstvo nemožno spočítať.“
14. I prenocoval tam a potom oddelil zo svojho imania ako dar pre svojho brata Ezaua
15. dvesto kôz a dvadsať capov, dvesto oviec a dvadsať baranov,
16. tridsať dojčiacich tiav aj s ich mládatami, štyridsať kráv a desať býkov, dvesto oslíc a desať oslích žriebät.
17. A oddal ich po čriedach svojim sluhom a svojim sluhom povedal: „Chodte predo mnou a zachovajte odstup medzi čriedou a čriedou!“
18. Prvému prikázal takto: „Keď ťa stretne môj brat Ezau a ak sa obráti na teba s otázkou: Čí si a kde ideš? A čie je toto, čo ženieš? -
19. odpovieš: Som tvojho služobníka Jakuba. A toto je dar, ktorý posielala môjmu pánovi Ezauovi. On sám je za nami!“
20. Takto prikázal druhému i tretiemu a všetkým, ktorí hnali čriedy: „Ako som teraz hovoril, tak poviete Ezauovi, keď ho stretnete,
21. a ešte dodáte: Hľa, tvoj služobník Jakub je za nami!“ Myslel totiž takto: Udobrím ho darmi, ktoré ma predchádzajú; len potom predstúpim pred neho. Možno bude zhovievavý.
22. A išiel dar pred ním, kým on ostal tej noci v tábore.
23. Ale ešte tej noci vstal, zobral so sebou obe ženy, obe slúžky i jedenásť svojich synov a prešiel cez brod Jabok.
24. Vzal ich a previedol ich cez rieku a preniesol tiež všetko svoje imanie.
25. Len Jakub sám zostal. Tu zápasil s ním akýsi muž až do východu zory.
26. Keď onen videl, že ho neprevládze, dotkol sa jeho bederného kľbu, takže Jakubovi sa bederný kľb vyklboval, kým on s ním zápasil.
27. Potom onen povedal: „Pusť ma, lebo vychodí zora!“ On však odpovedal: „Nepustím ťa, kým ma nepožehnáš.“
28. Onen mu povedal: „Ako sa voláš?“ On mu odpovedal: „Jakub.“
29. Vtedy onen povedal: „Nebudeš sa už volať Jakub, ale Izrael, lebo si zápasil s Bohom a s mužmi a zvíťazil si.“
30. Jakub povedal: „Prezrad' mi svoje meno!“ Onen odpovedal: „Prečo sa pýtaš na moje meno?“ A

požehnal ho tam.

31. Nato Jakub nazval to miesto Fanuel (Božia tvár), lebo (tak povedal) „videl som Boha z tváre do tváre a pritom som ostal nažive!“

32. Len čo bol za Fanuelom, vyšlo slnko a on kríval pre svoje bedro.

33. Preto až dodnes Izraeliti nejedia šlachy bederného kĺbu, ktoré spájajú bederný kĺb, lebo on sa dotkol šlachy na Jakubovom bedernom kĺbe.

1. Keď Jakub zdvihol oči, videl, že prichádza Ezau so štyristo mužmi. I rozdelil deti medzi Liu, Ráchel a obe slúžky.
2. Napred postavil slúžky s ich deťmi, Liu a jej deti na druhé miesto a Ráchel s Jozefom na koniec.
3. Sám išiel napred a sedem rás sa poklonil, kým nedošiel celkom blízko k svojmu bratovi.
4. Ezau sa mu však ponáhlal v ústrety, objal ho, padol mu okolo krku a pobozkal ho. A obaja plakali.
5. Potom zdvihol oči a zbadal ženy s deťmi. I povedal: „Ktože sú tieto pri tebe?“ On odpovedal: „To sú deti, čo Boh v svojej добрôte dožičil tvojmu sluhovi.“
6. Tu predstúpili slúžky a ich deti a poklonili sa.
7. Potom podišla aj Lia a jej deti a tiež sa poklonili, a napokon predstúpil Jozef a Ráchel a uklonili sa.
8. Nato sa ho opýtal: „Načo sú ti tie celé voje, ktoré som postretal?“ On odvetil: „Chcel som nájsť milosť v očiach svojho pána!“
9. Ezau však povedal: „Ja mám toho veľa, brat môj. Nech ostane tebe, čo je tvoje!“
10. Ale Jakub vrazil: „Nie tak! Ak som našiel milosť v tvojich očiach, prijmi tento dar z mojich rúk! Lebo takto som videl tvoju tvár, ako keby som videl tvár Božiu a ty si mi bol milostivý.“
11. Vezmi môj pozdravný dar, ktorý ti prinášam, veď Boh ma hojne požehnal a mám toho tiež dosť!“ I naliehal naň, takže to prijal
12. a povedal: „Poďme ďalej a ja pôjdem popri tebe.“
13. Lež on mu odvetil: „Pán môj vie, že deti sú ešte útle a že sú medzi ovcami a dobytkom také, čo pridávajú a potrebujú moju opateru. Keby som ich veľmi hnal čo i deň, celé stádo mi zahynie.“
14. Nech len ide môj pán pred svojím sluhom a ja už pôjdem pomaly, ako to sily čriedy, čo je predo mnou, a sily detí stačia, kým nedôjdem k svojmu pánovi do Seiru!“
15. Ezau mu povedal: „Nech teda idú s tebou niektorí z mojich ľudí!“ On však odvetil: „Ale načo? Len keby som našiel milosť v očiach svojho pána!“
16. A tak sa Ezau vrátil ešte v ten deň svojou cestou do Seiru.
17. Jakub sa však uberal ďalej do Sokotu a postavil si (tam) dom a pre svoj dobytok urobil stajne. Preto nazval to miesto Sokot.
18. Potom, čo Jakub po návrate z Mezopotámie bez nehody došiel k mestu Sichem v krajine Kanaán, osadil sa východne od mesta. Kus poľa, na ktorom rozložil svoje stany, kúpil od synov Sichemovho otca Hemora za sto kesitov.
19. A postavil tam aj oltár a nazval ho Mocný je Boh Izraela.

1. I vyšla raz Liina dcéra Dina, ktorú ona porodila Jakubovi, aby si obzrela dcéry toho kraja.
2. Keď ju videl Sichem, syn kniežata toho kraja Hemora Hevejského, chytil ju, obcoval s ňou a znásilnil ju,
3. ale aj jeho srdce liplo na Jakubovej dcére Dine, zamiloval sa do dievčaťa a milo sa k nemu správal.
4. I vravel Sichem svojmu otcovi Hemorovi: „Uchádzaj sa za mňa o toto dievča, nech je mojou ženou.“
5. Aj Jakub sa dopyčul, že jeho dcéra Dina bola zneuctená, keďže však jeho synovia boli na poli pri dobytku, mlčal o tom až do ich návratu.
6. Sichemov otec Hemor zašiel k Jakubovi, aby sa s ním porozprával.
7. Jakubovi synovia práve prišli z poľa, a keď počuli, čo sa stalo, zarmútili sa a zahoreli veľkým hnevom, lebo tým, že on obcoval s Jakubovou dcérou, spáchal nehanebnosť v Izraeli. A to sa nemalo stať.
8. Hemor im vravel: „Srdce môjho syna visí na vašej dcére. Dajte mu ju za ženu!
9. Spojme sa navzájom manželstvami: vy nám dajte vaše dcéry a zoberte si naše dcéry
10. a zostaňte bývať u nás! Krajina je pre vás otvorená, ostaňte tu, voľne sa v nej pohybujte a natrvalo sa v nej osadte!“
11. Aj Sichem hovoril jej otcovi a jej bratom: „Len keby som našiel milosť vo vašich očiach! Čokoľvek budete žiadať, vďačne dám.
12. Pýtajte odo mňa vysoké výkupné a dary a ja dám, čokoľvek budete odo mňa žiadať. Len mi to dievča dajte za ženu!“
13. Jakubovi synovia však lstivo odpovedali Sichemovi a jeho otcovi Hemorovi, lebo zneuctil ich sestru Dinu.
14. Povedali im: „My nemôžeme urobiť takú vec, žeby sme dali našu sestru neobrezanému mužovi. Veď by to bola pre nás hanba.
15. Len vtedy sa s vami ujednáme, keď sa stanete takými, ako sme my, a obreže sa u vás každý muž.
16. Potom vám dáme naše dcéry a budeme si brať vaše dcéry a zostaneme u vás bývať a bude z nás jeden ľud.
17. Ale ak nepristanete na to, aby ste sa obrezali, vezmeme si našu dcéru a odídeme!“
18. Ich návrh sa zapáčil Hemorovi a Hemorovmu synovi Sichemovi
19. a mládenec neotálal uskutočniť tú vec, lebo mal rád Jakubovu dcéru. On bol najväčejší z celého domu svojho otca.
20. Tu Hemor a jeho syn Sichem išli k bráne svojho mesta a hovorili mužom svojho mesta:
21. „Tí mužovia sú pokojamilovní. Nech ostanú v krajine bývať a nech sa v nej voľne pohybujú. Hľa, krajina je pre nich na všetky strany dosť priestranná. Ich dcéry si budeme brať za ženy a naše dcéry dáme zasa im (za ženy).
22. Tí mužovia sa však s nami ujednávajú na tom, že ostanú u nás bývať a že z nás bude jeden ľud, iba ak sa dá každý muž u nás obrezať, ako sú oni obrezaní.
23. Či ich čriedy, majetok a všetok ich dobytok nebude náš? Len im urobme po vôli, aby ostali u nás!“
24. I súhlasili s Hemorom a s jeho synom Sichemom všetci, ktorí prišli k bráne svojho mesta; a dali sa obrezať všetci mužovia, vonkoncom všetci, ktorí vyšli k bráne svojho mesta.
25. Na tretí deň však, keď mali horúčku, vzali dvaja Jakubovi synovia, Dinini bratia Simeon a Lévi, meče, prepadli nič netušiace mesto a pobili všetkých mužov.
26. Ostrím meča zabili aj Hemora a jeho syna Sichema, potom vzali Dinu zo Sichemovho domu a odišli.
27. Ostatní Jakubovi synovia sa vrhli na pobitých a vyrabovali mesto, pretože zneuctili ich sestru.
28. Ich ovce, dobytok a osly, čo boli v meste a na poli, vzali so sebou.
29. Všetok ich majetok, všetky ich deti a ich ženy odviedli ako zajatcov a vyrabovali všetko, čo bolo v domoch.

30. Jakub však povedal Simeonovi a Lévimu: „Do nešťastia ste ma vohnali, lebo ste ma zošklivili obyvateľom krajiny, Kanaánčanom a Ferezejcom. A ja mám len málo mužov. Ak sa oni spoločne postavia proti mne a budú ma biť, tak vyjdem navnivoč aj so svojím domom.“

31. Oni však odpovedali: „Vari mohol s našou sestrou zaobchádzať ako s pobehticou?!“

1. A Boh povedal Jakubovi: „Zober sa a choď do Betelu. Osad' sa tam a tiež tam postav oltár Bohu, ktorý sa ti zjavil, keď si utekal pred svojím bratom Ezauom.“
2. Vtedy Jakub povedal celej svojej rodine a všetkým, čo boli s ním: „Odstráňte cudzích bohov, ktorých máte pri sebe, očistite sa a preoblečte,
3. lebo sa zdvihneme a pôjdeme do Betelu. Tam Bohu, ktorý ma vypočul v čase súženia a ktorý bol so mnou na cestách, po ktorých som chodil, postavím oltár.“
4. I odovzdali Jakubovi všetkých cudzích bohov, ktorých mali, aj krúžky, čo nosili na ušiach, a Jakub ich zakopal pod terebintom, ktorý bol pri Sicheme.
5. Potom sa pohli. Ale na všetky okolité mestá zaľahol hrozný strach, takže neprenasledovali Jakubových synov.
6. Takto došiel Jakub so všetkým ľudom, ktorý bol s ním, do Luzy v krajine Kanaán, čiže do Betelu.
7. Postavil tam oltár a miesto nazval Boh z Betelu, lebo sa mu tam zjavil Boh, keď utekal pred svojím bratom.
8. Vtedy zomrela Rebekina dojka Debora a pochovali ju pod dubom nižšie Betelu. Preto sa to volá Dub náreku.
9. A keď sa Jakub vrátil z Mezopotámie, Boh sa mu zjavil zasa a požehnal ho.
10. A Boh mu povedal: „Tvoje meno je Jakub. No nebudeš sa už volať Jakubom, lež Izrael bude tvoje meno!“ A nazval ho Izraelom.
11. Potom mu Boh povedal: „Ja som všemohúci Boh. Plod' a množ sa! Z teba povstane národ, ba skupina národov, aj králi vyjdú z tvojich bedier.
12. Zem, ktorú som dal Abrahámovi a Izákovi, dávam aj tebe a tú zem dám aj tvojmu potomstvu po tebe.“
13. Potom sa Boh vzdialil z miesta, na ktorom s ním hovoril.
14. Jakub však na tom mieste, kde s ním hovoril, postavil pamätník, kamenný pamätník, vyliat naň mokrú obeť a pokropil ho olejom.
15. A miesto, kde s ním Boh rozprával, nazval Betel.
16. Potom odišli od Betelu ďalej. A už nemali ďaleko do Efraty, keď Ráchel začala rodiť a mala veľmi ťažký pôrod.
17. Počas ťažkého pôrodu jej povedala babica: „Neboj sa! Veď aj teraz máš syna!“
18. A keď jej život vyhasínal, lebo umierala, nazvala ho Benoni (Dieťa mojej bolesti), jeho otec ho však nazval Benjamín (Syn šťastia).
19. Ráchel teda zomrela a pochovali ju na ceste do Efraty, čiže Betlehema.
20. A Jakub postavil nad jej hrobom pomník. To je Ráchelin náhrobný pomník a trvá až dodnes.
21. Potom šiel Izrael ďalej a postavil svoj stan za Vežou stáda.
22. Keď sa Izrael zdržoval tu v tejto krajine, Ruben šiel a spal s Balou, vedľajšou ženou svojho otca. A Izrael sa to dozvedel. Izraelových synov bolo dvanásť.
23. Synovia Lie: Ruben, Jakubov prvorodený, potom Simeon, Lévi, Júda, Isachar a Zabulon.
24. Synovia Ráchel: Jozef a Benjamín.
25. Synovia Baly, Ráchelinej slúžky, boli Dan a Neftali.
26. A synovia Zelfy, Liinej slúžky: Gad a Aser. To sú Jakubovi synovia, ktorí sa mu narodili v sýrskej Mezopotámii.
27. Potom Jakub šiel k svojmu otcovi Izákovi do Mamre, do Kirjat-Arby, čiže Hebronu, kde sa Abrahám a Izák zdržovali ako prišielci.
28. A Izákových dní bolo stoosemdesiat rokov.
29. I pominul sa Izák a zomrel starý a uspokojený životom, a pripojil sa k svojmu ľudu. Jeho synovia Ezau a Jakub ho pochovali.

Kapitola 36

1. Toto je Ezauovo, čiže Edomovo potomstvo:
2. Ezau si vzal ženy z kanaánskych dcér - Adu, dcéru Hetejca Elona, Anovu dcéru Ólibamu, vnučku Hevejca Sebeona,
3. a Izmaelovu dcéru Bašemat, Nabajotovu sestru.
4. Ada porodila Elifaza, Bašemat porodila Rahuela
5. a Ólibama porodila Jehusa, Ihelona a Koreho. To sú Ezauovi synovia, ktorí sa mu narodili v krajine Kanaán.
6. Potom Ezau zobral svoje ženy, svojich synov a dcéry i všetkých otrokov, ktorí patrili k jeho domu, aj svoje čriedy a všetok svoj dobytok i celý majetok, čo si nadobudol v krajine Kanaán, a odišiel od svojho brata Jakuba do (inej) krajiny.
7. Veď ich majetok bol priveľký, aby mohli bývať spolu, a krajina, v ktorej sa zdržovali, nestačila im na bývanie pre ich stáda.
8. A tak sa Ezau osadil na pohorí Seir. Ezau je (to isté ako) Edom.
9. Toto sú potomci Ezaua, praotca Edomčanov, na pohorí Seir:
10. Toto sú mená Ezauových synov: Elifaz, syn Ezauovej ženy Ady, a Rahuel, syn Ezauovej ženy Bašemat.
11. Elifazovi synovia sú Teman, Omar, Sefo, Gatam a Kenéz.
12. Tamna, vedľajšia žena Ezauovho syna Elifaza, porodila Elifazovi Amaleka. To sú potomkovia Ezauovej ženy Ady.
13. A Rahuelovi synovia sú títo: Nahat, Zara, Sama a Meza. To sú potomkovia Ezauovej ženy Bašemat.
14. Synovia Anovej dcéry, Sebeonovej vnučky, Ezauovej ženy Ólibamy, ktorých porodila Ezauovi: Jehus, Ihelon a Kore.
15. Toto sú náčelníci Ezauových potomkov: Synovia Elifaza, Ezauovho prvorodeného, sú náčelník Teman, náčelník Omar, náčelník Sefo, náčelník Kenéz,
16. náčelník Kore, náčelník Gatam a náčelník Amalek. To sú Elifazovi náčelníci v kraji Edom. To sú Adini potomci.
17. A toto sú synovia Ezauovho syna Rahuela: náčelník Nahat, náčelník Zara, náčelník Sama, náčelník Meza. To sú Rahuelovi náčelníci v kraji Edom. To sú potomci Ezauovej ženy Bašemat.
18. A toto sú synovia Ezauovej ženy Ólibamy: náčelník Jehus, náčelník Ihelon a náčelník Kore. To sú náčelníci Ezauovej ženy a Anovej dcéry Ólibamy.
19. To sú Ezauovi synovia a to sú ich náčelníci - to je Edom.
20. Toto sú synovia Horejcu Seira, praobyvatelia krajiny: Lotan, Sobal, Ana,
21. Dison, Eser a Disan. To sú náčelníci Horejcov, Seirovi synovia v kraji Edom.
22. A Lotanovi synovia sú Hori a Heman a Lotanova sestra bola Tamna.
23. Sobalovi synovia sú však Alvan, Manahat a Ebal, Sefo a Onam.
24. A toto sú Sebeonovi synovia: Aja a Ana. To je ten Ana, čo našiel teplú vodu na púšti, keď pásol oslice svojho otca Sebeona.
25. A toto sú Anove deti: Dison a Ólibama bola Anova dcéra.
26. A toto sú Disonovi synovia: Hamdan, Eseban, Jetram a Charam.
27. Eserovi synovia sú Balán, Zavan a Akan.
28. A toto sú Disanovi synovia: Hus a Aram.
29. Toto sú náčelníci Horejcov: náčelník Lotan, náčelník Sobal, náčelník Sebeon, náčelník Ana,
30. náčelník Dison, náčelník Eser a náčelník Disan. To sú náčelníci Horejcov v kraji Seir podľa svojich kmeňov.
31. A toto sú králi, ktorí panovali v kraji Edom prv, ako Izraelitom kraloval kráľ:
32. Nad Edomom kraloval Beorov syn Bela a jeho mesto sa volalo Denaba.
33. Keď Bela zomrel, namiesto neho kraloval Zarov syn Jobab z Bosry.
34. Po Jobabovej smrti sa stal namiesto neho kráľom Husam z krajiny Temanitov.

35. Keď Husam zomrel, namiesto neho kraloval Badadov syn Adad, ktorý v kraji Moab porazil Madiánčanov. Jeho mesto sa volalo Avit.
36. Po Adadovej smrti sa stal kráľom na jeho mieste Semla z Masreky.
37. Keď Semla zomrel, namiesto neho sa stal kráľom Šaul z Rechobotu na rieke.
38. Po Šaulovej smrti bol na jeho mieste kráľom Achoborov syn Balanan.
39. Keď Achoborov syn Balanan zomrel, namiesto neho bol kráľom Adar a jeho mesto sa volalo Fau. Jeho žena sa volala Métabel a bola dcérou Matredy, Mazaábovej dcéry.
40. A toto sú mená Ezauových náčelníkov podľa svojich rodov a podľa mien svojich sídel: náčelník Tamny, náčelník Alvy, náčelník Jetet,
41. náčelník Ólibamy, náčelník Ely, náčelník Finonu,
42. náčelník Kenézu, náčelník Temanu, náčelník Mabsary,
43. náčelník Magdielu a náčelník Hiramu. To sú náčelníci Edomu podľa bydlísk v krajine, ktorú zaujali. - To je Ezau, praotec Edomčanov.

1. Jakub sa osadil v krajine, kde sa zdržiaval jeho otec ako prišelec, v krajine Kanaán.
2. Toto sú dejiny Jakubovej rodiny: Jozef mal sedemnást rokov a pásaval so svojimi bratmi ovce. Bol ešte chlapec, keď bol so synmi otcových žien Baly a Zelfy. A potom Jozef doniesol o nich otcovi zlé zvesti.
3. Izrael miloval najviac zo všetkých synov Jozefa, lebo sa mu narodil v jeho starobe, a dával mu robiť pestrofarebnú tuniku.
4. Keď jeho bratia videli, že ho má otec radšej ako všetkých ostatných synov, začali ho nenávidieť a neboli schopní prívetivo sa s ním rozprávať.
5. A keď mal raz Jozef sen a rozpovedal ho svojim bratom, znenávideli ho ešte väčšmi.
6. Povedal im: „Počujte, aký som mal sen!
7. Boli sme na poli zamestnaní viazaním snopov a tu sa môj snop postavil a ostal stáť. Tu sa vaše snopy postavili dookola a klaňali sa môjmu snopu!“
8. Bratia mu povedali: „Vari chceš nad nami kralovať alebo panovať?“ A znenávideli ho ešte viac pre jeho sen a pre jeho reči.
9. A mal ešte iný sen a prezradil ho svojmu otcovi a svojim bratom. Hovoril: „Opäť som mal sen! Slnko, mesiac a jedenást hviezd sa mi klaňalo.“
10. Toto rozprával svojmu otcovi a svojim bratom. A jeho otec mu robil výčitky a vravel mu: „Čo je to za sen, čo si mal? Hádám ja, tvoja matka a tvoji bratia prídeme a budeme sa ti klaňať až po zem?“
11. A jeho bratia žiarlili, ale otec si to zapamätal.
12. Raz odišli jeho bratia pásť ovce svojho otca k Sichemu.
13. Vtedy povedal Izrael Jozefovi: „Tvoji bratia pasú pri Sicheme, chcem ťa poslať za nimi.“ On mu odpovedal: „Dobre, pôjdem.“
14. Na to mu povedal: „Len choď a pozri, či sa dobre vodí tvojim bratom a ovciam. A dones mi zvest!“ Tak ho poslal z hebronského údolia a došiel do Sichemu.
15. Keď potom blúdil po poli, stretol istého muža, ktorý sa ho opýtal: „Kohože hľadáš?“
16. On odvetil: „Hľadám svojich bratov. Povedz mi, prosím, kde pasú?“
17. Muž mu povedal: „Odišli odtiaľto ďalej, ale počul som ich hovoriť: Poďme do Dotainu!“ A Jozef šiel za svojimi bratmi a našiel ich v Dotaine.
18. Keď ho zďaleka zazreli, prv, ako k nim došiel, sa dohodli, že ho zabijú.
19. Hovorili si medzi sebou: „Tamto ide snár!
20. Poďme, zabijeme ho a hodíme ho do cisterny! A povieme, že ho zožrala divá zver. Potom sa uvidí, čo značia jeho sny!“
21. Keď to počul Ruben, usiloval sa vyslobodiť ho z ich rúk a vravel: „Neberme mu život!“
22. A Ruben im vravel ďalej: „Neprelievajte nijakú krv! Hodte ho do tej cisterny, čo je na pustine! Len nevzťahujte naň ruky!“ To preto, že ho chcel vyslobodiť z ich rúk a priviesť k svojmu otcovi.
23. A len čo došiel Jozef k svojim bratom, zbliekli Jozefovi jeho tuniku, tú pestrofarbistú tuniku, čo mal na sebe,
24. chytili ho a hodili do cisterny. Cisterna bola prázdna, voda v nej nebola.
25. Potom si posadali a jedli, a keď zdvihli oči, videli, že prichádza karavána Izmaelitov od Galaádu. Ich ťavy boli obťažované balzomom, mastixovou živicom a ladanumom; boli s tým na ceste do Egypta.
26. Tu povedal Júda svojim bratom: „Čo budeme mať z toho, keď nášho brata zahubíme a zatajíme jeho krv?“
27. Predajme ho radšej Izmaelitom a nevzťahujme naň svoje ruky! Veď je to náš brat a naše vlastné telo!“ A jeho bratia súhlasili.
28. Keď teda išli madiánski kupci okolo, vytiahli Jozefa z cisterny a predali ho za dvadsať strieborných Izmaelitom. A oni odvedli Jozefa do Egypta.
29. Keď sa Ruben vrátil k cisterne, Jozefa tam už nebolo. Roztrhol si šaty,
30. vrátil sa k svojim bratom a povedal: „Chlapca tu už niet! A kde sa ja podejem?“
31. Oni vzali Jozefovu tuniku, zabili kozľa a namočili tuniku do krvi.

32. A po poslovi dali tuniku zaniest svojmu otcovi s odkazom: „Toto sme našli. Pozri, či to je tunika tvojho syna, alebo nie!“
33. Keď si to obzrel, povedal: „Tunika môjho syna! Divá zver ho zožrala! Roztrhaný, roztrhaný je Jozef!“
34. A Jakub si roztrhol šaty, obliekol si smútočný odev a dlhý čas smútil za svojím synom.
35. Hoci sa namáhali všetci jeho synovia a dcéry potešiť ho, nedal sa potešiť a vravel: „V smútku zostúpim do podsvetia k svojmu synovi.“ Tak ho oplakával jeho otec.
36. No Madiánčania ho predali do Egypta faraónovmu dvoranovi, veliteľovi telesnej stráže Putifarovi.

1. Bolo to asi v tom čase, keď sa Júda odtiahol od svojich bratov a svoj stan rozložil pri mužovi z Odolamy, ktorý sa volal Hiram.
2. Tam Júda videl dcéru istého Kanaánčana, ktorý sa volal Sue. Vzal si ju za ženu a obcoval s ňou.
3. Ona počala a porodila syna, a nazvala ho Her.
4. Potom znova počala a porodila syna, a dala mu meno Onan.
5. Nato ešte raz počala a zasa porodila syna, ktorého nazvala Sela. Keď ho porodila, bola v Kezibe.
6. Júda potom vzal svojmu prvorodenému Herovi za manželku Tamaru.
7. Ale Her, Júdov prvorodený, sa znepečil Pánovi a Pán mu dal zomrieť.
8. Vtedy Júda povedal Onanovi: „Obcuj so ženou svojho brata, vezmi si ju za ženu a zaisti potomstvo svojmu bratovi!“
9. Keďže Onan vedel, že potomstvo nebude jeho, kedykoľvek obcoval so ženou svojho brata, zakaždým vylieval semeno na zem, len aby neposkytol potomstvo svojmu bratovi.
10. Pánovi sa však znepečilo, čo robil, a dal zomrieť aj jemu.
11. Potom Júda povedal svojej neveste Tamare: „Bývaj ako vdova v dome svojho otca, kým nedorastie môj syn Sela!“ Myslel si totiž, že by aj on zomrel ako jeho brat. Tamar teda odišla a bývala v dome svojho otca.
12. Po dlhšom čase Sueho dcéra, Júdova žena zomrela. Keď sa Júdovi skončil smútok, šiel so svojím priateľom Hirom z Odolamy do Tamny k strihačom svojich oviec.
13. Tamare oznámili: „Práve prichádza do Tamny tvoj svokor strihať ovce.“
14. Ona odložila svoje vdovské šaty, prikryla sa závojom a zahalená si sadla pri vchode do Enaimu, ktorý je na ceste do Tamny, lebo videla, že ju nedali za ženu Selovi, hoci už dorástol.
15. Keď ju takto Júda zbadal, pokladal ju za pobečlicu, lebo si zahalila tvár,
16. a z cesty zabočil k nej a povedal: „Počuj, chcel by som s tebou obcovať.“ Nevedel totiž, že je to jeho nevesta. Ona mu vravela: „Čo mi dáš, aby si mohol so mnou obcovať?“
17. On odvetil: „Pošlem ti z čriedy kozla.“ Ale ona povedala: „Daj mi záloh, kým ho nepošleš!“
18. On povedal: „Aký záloh ti mám dať?“ Ona vravela: „Svoj pečatný prsteň, svoju šnúru a palicu, čo máš v rukách!“ On jej to dal a obcoval s ňou, a ona od neho počala.
19. Potom vstala a odišla odtiaľ; odložila závoj a opäť si obliekla vdovské šaty.
20. Keď potom Júda poslal po svojom priateľovi z Odolamy kozla, aby od ženy dostal späť záloh, on ju nenašiel.
21. Keď sa pýtal miestnych ľudí: „Kde je tá neviestka, čo sedela v Enaime pri ceste?“, oni vraveli: „Tu nebola nijaká neviestka!“
22. I vrátil sa k Júdovi a povedal: „Ja som ju nenašiel a miestni ľudia tvrdia: Tu nebola nijaká neviestka.“
23. A Júda povedal: „Nech si to má, aby sme nevyšli na posmech! Ja som jej poslal kozla, ale ty si ju nenašiel!“
24. Asi o tri mesiace oznámili Júdovi: „Tvoja nevesta Tamar sa dopustila smilstva a následkom svojho smilstva je aj ťarchavá!“ Júda povedal: „Vyvedte ju, nech ju upália!“
25. Keď ju vyviedli, poslala svojmu svokrovi odkaz: „Počala som od toho muža, ktorému patrí toto“ a dodala: „Pozri, či je to majetok - tento prsteň, táto šnúra a táto palica!“
26. Júda sa k veciam priznal a povedal: „Ona je spravodlivejšia ako ja. Veď prečo som ju nedal svojmu synovi Selovi!“ No viac nemal s ňou nič.
27. Keď prišiel čas pôrodu, boli dvojčatá v jej živote.
28. A keď rodila, vystrčil jeden ruku. Babica vzala červenú niť a uviazala mu ju na ruku a pritom povedala: „Tento vyšiel prvý.“
29. On však ruku stiahol späť a vyšiel jeho brat. Tu povedala ona: „Prečo si urobil pre seba trhlinu?“ A nazvali ho Fáresom.
30. Nato sa zjavil jeho brat, ktorý mal na ruke červenú niť, a nazvali ho Zarom.

1. Jozefa odvliekli do Egypta a tam ho kúpil Egyptan Putifar, faraónov dvoran, veliteľ telesnej stráže, od Izmaelitov, ktorí ho ta dovedli.
2. S Jozefom však bol Pán, takže sa mu všetko darilo a ostal v dome svojho egyptského pána.
3. Keď jeho pán videl, že je s ním Pán a že Pán vo všetkom, čo robil, požehnával jeho ruky,
4. Jozef našiel milosť v jeho očiach. I posluhoval mu a neskôr ho urobil správcom svojho domu a do jeho rúk zveril všetko, čo mal.
5. A odkedy ho urobil správcom svojho domu a všetkého svojho majetku, Pán pre Jozefa požehnával Egyptanov dom. Pánovo požehnanie bolo na všetkom, čo mal v dome i na poli.
6. A tak zveril do Jozefových rúk všetok majetok a sám sa nestaral o nič inšie ako o chlieb, ktorý jedol. Jozef však mal peknú tvár a krásnu postavu.
7. Po týchto udalostiach žena jeho pána nechala na Jozefovi oči a povedala mu: „Lahni si so mnou!“
8. On však odoprel a povedal žene svojho pána: „Pozri, môj pán sa o nič vo svojom dome nebojí predomnou a zveril na mňa celý svoj majetok.“
9. Už ani sám nemá väčšej moci v tomto dome ako ja a nevyhradil si nič predomnou okrem teba, lebo ty si jeho žena. Ako by som sa mohol dopustiť takej veľkej krivdy a proti Bohu sa prehrešiť.“
10. A hoci prehovárala Jozefa deň čo deň, nepočúvol ju, aby si s ňou ľahol a bol s ňou.
11. V istý deň sa však stalo, že vošiel do domu, aby vykonal svoje povinnosti, a nik z domácich nebol dnu.
12. Tu ho ona chytila za plášť a vravela mu: „Lahni si so mnou!“ On jej však nechal plášť v ruke a utiekol; vybehol von.
13. Keď videla, že jej nechal plášť v ruke a utiekol von,
14. zavolala domácich a vravela im: „Pozrite len, priviedol nám hebrejského muža, aby nás priniesol na posmech! Prišiel ku mne, že si so mnou ľahne, ale ja som hlasne volala.“
15. Keď počul, že kričím, nechal ležať pri mne svoj plášť, dal sa na útek a vybehol von.“
16. A nechala plášť ležať pri sebe, kým nedošiel jej pán.
17. Potom mu rozprávala to isté a vravela: „Hebrejský otrok, ktorého si nám priviedol, prišiel ku mne dnu, aby si zo mňa urobil posmech.“
18. Ale keď som začala kričať, nechal pri mne svoj plášť a utiekol von.“
19. Keď jeho pán vypočul ženino rozprávanie, ktoré zakončila: „Ako ti vravím, tak sa ku mne zachoval tvoj sluha,“ veľmi sa rozhneval
20. a dal Jozefa chytiť a uvrhnúť do žalára, kde boli uväznení kráľovskí väzni. A tak tam bol zatvorený.
21. Ale Pán bol s Jozefom, zlutoval sa nad ním a zveril ho do priazne správcu žalára,
22. takže správca žalára podriadil Jozefovi všetkých väzňov, čo boli v žalári. Čokoľvek sa tam robilo, robilo sa na jeho rozkaz.
23. Správca žalára sa nestaral o nič, čo jemu podliehalo, lebo Pán bol s ním; vo všetkom, čo robil, Pán mu dožičil úspech.

1. Po týchto udalostiach sa čašník a pekár egyptského kráľa previnili voči svojmu pánovi, egyptskému kráľovi.
2. I rozhneval sa faraón na oboch svojich dvoranov, na hlavného čašníka i na hlavného pekára,
3. a dal ich pod dozor do domu veliteľa telesnej stráže, do žalára, kde bol uväznený Jozef.
4. A veliteľ telesnej stráže poveril Jozefa, aby im posluhoval.
5. Tu istej noci obaja, čašník i pekár egyptského kráľa, ktorí boli uväznení v žalári, mali osobitne sen, ktorý mal pre každého zvláštny význam.
6. Keď k nim ráno prišiel Jozef, videl na nich, že sú smutní.
7. I opýtal sa faraónových dvoranov, ktorí boli spolu s ním v dome jeho pána pod dozorom: „Prečože sú vaše tváre dnes také zamračené?“
8. Oni mu odpovedali: „Mali sme sen a niet tu nikoho, kto by nám ho vyložil.“ Jozef im povedal: „A nepatrí Bohu vykladanie snov?! Porozprávajte mi to!“
9. Hlavný čašník teda porozprával Jozefovi svoj sen a vravel mu: „Vo svojom sne som videl vinič pred sebou
10. a na viniči boli tri výhonky. Keď začal pučať, zjavili sa i jeho kvety a na strapcoch boli už aj zrelé hrozná.
11. Ja som mal v rukách faraónov pohár, trhal som strapce a vytláčal som ich do faraónovho pohára a pohár som podával faraónovi do rúk.“
12. Jozef mu povedal: „Toto je jeho výklad: Tri výhonky značia tri dni.
13. O tri dni faraón povýši tvoju hlavu a uvedie ťa späť do tvojho úradu. Potom budeš faraónovi podávať čašu do rúk takisto, ako si to robil prv, keď si bol hlavným čašníkom.
14. Spomeň si aj na mňa, keď sa ti bude dobre vodiť, a preukáž mi dobrodenie, že sa prihovoriš za mňa u faraóna, aby ma vyslobodil z tohto domu.
15. Veď ja som bol tajne odvedený z hebrejskej krajiny a ani tu som sa neprevinil, žeby ma za to mali uvrhnúť do žalára.“
16. Keď hlavný pekár videl, že Jozef dobre vyložil sen, povedal Jozefovi: „Aj ja som mal vo svojom sne na hlave tri košíky s jemným pečivom.
17. Vo vrchnom košíku boli najrozličnejšie jedlá pre faraóna, aké pripravuje pekár, ale vtáky to povytáhovali z košíka, čo bol na mojej hlave.“
18. Jozef odpovedal: „Toto je jeho výklad: Tri košíky značia tri dni.
19. O tri dni faraón povýši tvoju hlavu - ale preč od teba, lebo ťa obesí na drevo a vtáky budú z teba trhať mäso.“
20. Na tretí deň, v deň faraónových narodenín, pripravil pre všetkých svojich sluhov hostinu. A v prítomnosti svojich sluhov povýšil hlavu hlavného čašníka a hlavného pekára.
21. Hlavného čašníka uviedol späť do jeho čašnickeho úradu, aby mu podával pohár,
22. hlavného pekára však dal obesiť, ako mu to vyložil Jozef.
23. Lenže hlavný čašník nepamätal na Jozefa, ale zabudol na neho.

1. O dva roky neskôr mal sen faraón. Videl sa nad Nílom
2. a z Nílu vystupovalo sedem kráv, na pohľad pekných a v mäse tučných, a pásli sa na mokradi.
3. A hľa, po nich vystúpilo z Nílu iných sedem kráv, na pohľad mrzkých a v mäse chudých, a priblížili sa ku kravám, čo boli na brehu Nílu.
4. A tie na pohľad mrzké kravy zožrali sedem pekných a tučných kráv. Vtedy sa faraón zobudil.
5. Keď opäť zaspal, mal iný sen. Zdalo sa mu, že na jednom stebľe vyrástlo sedem plných a krásnych klasov.
6. Ale hneď po nich vyrástlo sedem suchých a východným vetrom celkom spálených klasov
7. a suché klasy požrali sedem hrubých a plných klasov. Nato sa faraón prebudil a videl, že to bol iba sen.
8. Ráno však bola jeho myseľ znepokojená a rozkázal povolať všetkých vykladačov písem a všetkých mudrcov, čo boli v Egypte, a sám faraón im rozprával svoj sen. Nebolo však nikoho, kto by ho bol faraónovi vyložil.
9. Vtedy hlavný čašník povedal faraónovi. „Spomínam si dnes na svoje previnenie.
10. Kedysi sa faraón na mňa rozhneval a dal ma pod dozor do domu veliteľa telesnej stráže; mňa a hlavného pekára.
11. A mali sme v istú noc sen, ja i on; každý z nás mal osobitný sen, ktorý mal preň zvláštny význam.
12. A bol tam s nami istý mladý hebrejský muž, otrok veliteľa telesnej stráže. Jemu sme ich porozprávali a on nám naše sny vyložil. Každému dal správny výklad jeho sna.
13. A stalo sa tak, ako nám vyložil. Mňa uviedol späť do môjho úradu, ale jeho dal obesiť.“
14. Tu si dal faraón zavolať Jozefa. Rýchlo ho vyviedli zo žalára, dal sa ostrihať a preobliekol si šaty a išiel k faraónovi.
15. A faraón hovoril Jozefovi: „Mal som sen, ale niet nikoho, kto by ho vyložil. O tebe som však počul, že tebe stačí sen počuť a ty ho vyložíš.“
16. Ale Jozef povedal faraónovi: „Nie ja, ale Boh priaznivo odpovie faraónovi!“
17. Potom faraón rozprával Jozefovi: „Vo svojom sne som stál na brehu Nílu
18. a z Nílu vystupovalo sedem kráv v mäse tučných a na pohľad pekných a pásli sa na mokradi.
19. A hľa, po nich vystúpilo iných sedem kráv, na pohľad suchých a mrzkých a v mäse chudých! V celej egyptskej krajine som nevidel nič také mrzké.
20. A tu chudé a mrzké kravy zožrali sedem prvých tučných kráv.
21. Vošli do ich útrobov, ale nebolo vôbec vidno, že by bolo niečo vošlo do ich brucha, lebo ich vzhľad ostal taký mrzký, ako bol predtým. Tu som sa prebudil.
22. A zasa som zaspal a videl som vo sne, ako na jednom stebľe vyrástlo sedem plných a krásnych klasov.
23. Lenže div, po nich vyrástlo opäť sedem prázdnych, suchých a od východného vetra celkom spálených klasov
24. a tie suché klasy požrali sedem pekných klasov. Ja som to potom rozprával vykladačom písem, ale nebolo nikoho, kto by to bol vysvetlil.“
25. Tu Jozef povedal faraónovi: „Sny faraónovi naznačujú jedno a to isté. Boh oznámil faraónovi, čo hodlá urobiť.
26. Sedem pekných kráv je sedem rokov, takisto sedem pekných klasov je sedem rokov. Čo sa snívalo, je jedno a to isté.
27. Ale sedem chudých a mrzkých kráv, ktoré po nich vystúpili, je tiež sedem rokov, takisto sedem prázdnych a od východného vetra spálených klasov je sedem rokov hladu.
28. Na to som myslel, keď som faraónovi povedal: Boh dal faraónovi vidieť, čo hodlá urobiť.
29. Teraz príde sedem rokov veľkého prebytku po celej egyptskej krajine.
30. Po nich príde sedem rokov hladu a po prebytku neostane v celej egyptskej krajine ani pamiatky, lebo hlad bude ničiť celú krajinu.
31. V krajine sa nebude nič vedieť o hojnosti pre hlad, čo potom nastane, lebo bude strašný.

32. A to, že sa faraónov sen opakoval dva razy, značí, že Boh s istotou rozhodol túto vec a že ju Boh uskutoční čoskoro.

33. A teraz nech sa faraón poobzerá po umnom a múdrom mužovi, a nech ho ustanoví nad egyptskou krajinou!

34. A tiež nech faraón určí nad celou egyptskou krajinou dozorcov a nech dá v siedmich rokoch prebytku povyberať piatu čiastku!

35. Oni nech v budúcich úrodných rokoch pozbierajú všetko obilie a nech zrno na faraónov rozkaz uskladnia v mestách a nech ho strážia.

36. To obilie bude však ako zásoba pre krajinu na tých sedem rokov hladu, čo nastanú v egyptskej krajine, a krajina nebude hynúť od hladu.“

37. Reč sa páčila faraónovi i všetkým jeho služobníkom.

38. A faraón povedal svojim služobníkom: „Možno nájsť človeka, ako je tento, v ktorom je duch Boží?“

39. Potom faraón vravel Jozefovi: „Pretože ti Boh toto všetko zjavil, niet rozumnejšieho a múdrejšieho, ako si ty.

40. Ty sám budeš nad mojím domom a celý môj ľud bude závisieť od tvojich rozkazov a ja sám budem len o trón vyššie od teba!“

41. A faraón zopakoval Jozefovi: „Pozri, ustanovil som ťa nad celou egyptskou krajinou!“

42. Potom faraón stiahol svoj pečatný prsteň zo svojej ruky a nastokol ho na Jozefovu ruku, dal ho obliecť do kmentového rúcha a na krk mu založil zlatú reťaz.

43. Potom ho dal voziť na svojom druhom najlepšom voze a pred ním volali: „Skloňte sa!“ Takto ho ustanovil nad celou egyptskou krajinou.

44. A faraón opäť hovoril Jozefovi: „Ja som faraón! Bez tvojho súhlasu nesmie nik v celej egyptskej krajine pohnúť ani rukou, ani nohou.“

45. Faraón však zmenil aj Jozefovo meno na Sáfenat Panéach - Živiteľ zeme a dal mu za ženu Asenet, dcéru Putifara, kňaza z Heliopolu. Jozef potom vyšiel do egyptskej krajiny.

46. Keď Jozef stál pred egyptským kráľom, faraónom, mal tridsať rokov. A Jozef odišiel od faraóna a obchádzal celú egyptskú krajinu.

47. Za sedem úrodných rokov donášala zem bohatú úrodu.

48. A on dal všetko obilie, ktorého bol v týchto siedmich rokoch nadbytok, poznášať a zviezť do miest. Obilie dal doviezť do toho mesta, okolo ktorého boli príslušné polia.

49. A Jozef nahromadil obilia ako morského piesku, nesmierne množstvo, takže ho ani nemeral, lebo sa to ani merať nedalo.

50. Ešte kým nastal hlad, Jozefovi sa narodili dvaja synovia. Porodila mu ich Asenet, dcéra Putifara, kňaza z Heliopolu.

51. A Jozef nazval prvorodeného Manasses, hovoriac: „Boh mi dal zabudnúť na všetko moje nešťastie i na celý môj otcovský dom!“

52. Druhého nazval Efraim, vraviac: „Boh sa mi dal rozplodiť v krajine mojej strasti!“

53. Keď však pominulo sedem úrodných rokov, čo boli v egyptskej krajine,

54. začalo sa sedem rokov hladu tak, ako ohlásil Jozef. A keď nastal vo všetkých krajinách hlad, v egyptskej krajine bolo chleba dosť.

55. Ale keď začala aj egyptská krajina hladovať, ľud volal k faraónovi o chlieb. Faraón však povedal: „Chodte k Jozefovi a urobte všetko, čo vám povie!“

56. A keď hlad ťažil celú egyptskú krajinu, Jozef otvoril sýpky a predával Egyptanom obilie.

57. Ale aj v egyptskej krajine sa hlad stupňoval, lebo z celého sveta prichádzali do Egypta kupovať od Jozefa obilie. Na celom svete bol totiž strašný hlad.

1. Keď sa Jakub dozvedel, že v Egypte majú obilie, povedal svojim synom: „Prečo hľadáte jeden na druhého?“
2. A pokračoval: „Pozrite, počul som, že v Egypte majú obilie. Chodte ta a nakúpte pre nás obilia, aby sme ostali na žive a nepomreli!“
3. I vybralo sa desať Jakubových synov do Egypta nakúpiť obilia.
4. Ale Jozefovho brata Benjamína Jakub neposlal s jeho bratmi, vrazil, že by sa mu mohlo prihodiť nešťastie.
5. Takto prišli aj Izraelovi synovia medzi tými, čo putovali nakúpiť obilie. V krajine Kanaán bol totižto hrozný hlad.
6. A Jozef bol tým vladárom nad zemou, ktorý všetkým národom zeme predával obilie. Keď ta teda bratia došli, poklonili sa mu až po zem.
7. Len čo Jozef videl svojich bratov, poznal ich. Správal sa však voči nim ako cudzí a prísno sa s nimi rozprával. Povedal im: „Odkiaľ ste prišli?“ Oni odpovedali: „Z krajiny Kanaán nakúpiť živobytie.“
8. A kým Jozef poznal svojich bratov, oni ho nepoznali.
9. A Jozef si spomenul na sny, ktoré mal o nich. Tu im povedal: „Vy ste vyzvedači! Prišli ste sem, aby ste vyzvedeli, kde má táto krajina neopevnené miesta!“
10. Oni mu však vraveli: „Nie, pane! Naozaj, tvoji sluhovia prišli len živobytie nakúpiť!“
11. My všetci sme synovia jedného muža. Počestní sme my ľudia. Tvoji sluhovia nie sú nijakí vyzvedači!“
12. Ale on im tvrdil: „Nie tak! Vy ste sem prišli, aby ste vyzvedeli, kde má táto krajina neopevnené miesto!“
13. Oni opakovali: „Nás, tvojich sluhov, je dvanásť. Bratia sme, synovia jedného muža v kanaánskej krajine; a uver, najmladší je toho času pri našom otcovi a jedného už niet!“
14. Tu im Jozef povedal: „Je to tak, ako hovorím: Vyzvedači ste!“
15. V tomto vás vyskúšam. Pri faraónovom živote! Neodídete odtiaľto, kým sem nepríde váš najmladší brat.
16. Pošlite jedného z vás, nech privedie vášho brata, vy však budete vo väzení! A vyskúšajú sa vaše výpovede, či sú vaše reči pravdivé, alebo nie. Pri faraónovom živote! Vy ste vyzvedači!“
17. Potom ich dal spolu na tri dni do väzenia.
18. Na tretí deň im Jozef povedal: „Ak chcete žiť, musíte to urobiť! Ja som taký, ktorý sa bojí Boha.
19. Ak ste počestní ľudia, nech ostane jeden z vašich bratov v dome vášho väzenia a vy si naberte pre svoju hladujúcu rodinu obilie a chodte!“
20. Ale svojho najmladšieho brata privedte ku mne, aby sa dokázalo, že sú vaše reči pravdivé, a aby ste neprišli o život.“ Oni urobili, ako rozkázal,
21. a medzi sebou si vraveli: „Veru, previnili sme sa proti svojmu bratovi. Videli sme úzkosť jeho duše, keď nás úpenlivo prosil, ale my sme nepočúvali. Za to dolahlo na nás toto trápenie.“
22. A Ruben im vyčítal takto: „Nevravel som vám: Nepreviňte sa proti chlapcovi! No vy ste nechceli ani počuť. Hľa, teraz sa vyžaduje od nás jeho krv!“
23. Oni však nevedeli, že Jozef im rozumie, lebo (obyčajne) bol pri nich tlmočník.
24. I odvrátil sa od nich a plakal. Potom sa obrátil k nim a zhováral sa s nimi. Nato dal spomedzi nich chytiť Simeona a pred ich očami ho dal zviazať.
25. Potom Jozef rozkázal, aby im vrecia naplnili obilím, aby každému jeho peniaze vložili do jeho vreca a aby im dali aj potravu na cestu. Keď im takto pripravili,
26. oni naložili obilie na svoje osly a odišli odtiaľ.
27. Tu jeden z nich otvoril vrece, aby v nocľahárni nakrmil svojho osla, a zbadal svoje peniaze. Boli tam na vrchu vo vreci.
28. I povedal svojim bratom: „Našli sa moje peniaze! Tu v mojich vreciach!“ Trpeli od údivu, s chvením hľadeli jeden na druhého a hovorili: „Prečo nám to Boh urobil?!“
29. Keď potom došli k svojmu otcovi v krajine Kanaán, rozprávali mu všetko, čo sa im prihodilo, a

vraveli:

30. „Muž, ktorý je pánom krajiny, tvrdo s nami nakladal a pokladal nás za vyzvedačov v krajine.

31. Povedali sme mu: My sme počestní ľudia, nie sme nijakí vyzvedači.

32. Sme dvanásť bratia, synovia nášho otca; jedného už niet a najmladší je pri našom otcovi v kanaánskej krajine.

33. Ale muž, pán tej krajiny, nám povedal: Podľa toho poznám, že ste počestní ľudia: Nechajte jedného z bratov tu u mňa! Potom si naberte pre svoju hladujúcu rodinu a choďte!

34. Musíte mi však priviesť svojho najmladšieho brata, aby som sa presvedčil, že nie ste vyzvedači, ale počestní ľudia. Vášho brata vám len potom vydám a vy sa budete voľne pohybovať v krajine.“

35. A keď vysypali vrecia, každý našiel vo svojom vreci svoje peniaze. Keď aj so svojím otcom videli peniaze, naľákali sa.

36. Tu im povedal ich otec Jakub: „Okrádate ma (o deti)! Niet Jozefa, Simeona niet a chcete odvieť aj Benjamína! Toto všetko sa na mňa valí!“

37. Vtedy Ruben povedal svojmu otcovi: „Oboch mojich synov môžeš zabiť, ak ti ho neprivediem späť. Spoláhni sa na mňa, ja ti ho dovediem!“

38. On však povedal: „Môj syn nepôjde s vami. Jeho brat je mŕtvy a on ostal sám. Ak by ho zastihlo nešťastie na ceste, po ktorej pôjdete, zármutkom by ste priviedli moje šediny do podsvetia.“

1. Ale hlad ťažko doliehal na krajinu.
2. Keď už strovil všetko obilie, čo priniesli z Egypta, otec im povedal: „Chodte a kúpte nám zasa trochu potravy!“
3. Júda mu však odvetil: „Ten človek nám dôrazne prikázal: Neukazujte sa predou mnou, iba ak bude váš brat s vami!
4. Ak pošleš s nami aj nášho brata, tak sa vyberieme nakúpiť pre teba živobytia.
5. Ak ho však s nami nepošleš, nepôjdeme dolu, lebo ten muž nám prikázal: Neukazujte sa predou mnou, iba ak bude váš brat s vami!“
6. Vtedy Izrael povedal: „Prečo ste len priviedli na mňa nešťastie a prezradili ste, že máte ešte brata?“
7. Oni odvetili: „Ten muž sa veľmi zaujímal o nás a o našu rodinu. Vypytoval sa: Žije ešte váš otec? Máte ešte brata? My sme mu odpovedali na jeho otázky. Mohli sme my vedieť, že nám povie: Privedte svojho brata sem!?“
8. Tu povedal Júda svojmu otcovi Izraelovi: „Pošli chlapca so mnou! Tak sa vyberieme a pôjdeme, aby sme ostali nažive a aby sme nepomreli aj my, aj ty, aj naše deti.
9. Ja sa zaň zaručujem. Odo mňa ho požaduj! Ak by som ti ho neprivedol späť a nepostavím ti ho zasa pred oči, celý svoj život budem vinný pred tebou.
10. Lebo keby sme neboli toľko otáľali, boli by sme sa už dva razy vrátili.“
11. Vtedy im povedal otec Izrael: „Keď je to už raz tak, nuž urobte toto: Vezmite do vriec niečo z najlepších plodín krajiny a zaneste to ako dar tomu mužovi; niečo balzamu, medu, mastixovej živice a ladanumu, pistácie a mandlí!
12. Vezmite so sebou tiež dvojnásobnú čiastku peňazí, lebo tie peniaze, čo ste našli na vrchu vo vašich vreciach, musíte zaniest späť. Možno je to nejaký omyl.
13. Zoberte so sebou aj svojho brata! A už chodte, vráťte sa k tomu mužovi!
14. Všemohúci Boh nech vám dá milosrdenstvo u toho muža a nech dá odísť aj vášmu bratovi, čo zostal, aj Benjamínovi! A ja, ako som bol bez detí, tak bez detí aj ostanem!“
15. Potom mužovia zobrali dary, vzali aj dvojnásobok peňazí a Benjamína, vydali sa na cestu do Egypta a dostavili sa pred Jozefa.
16. Keď Jozef videl s nimi Benjamína, povedal správcovi domu: „Zaved' týchto mužov do domu, daj zabiť nejaké dobytča a daj to pripraviť, lebo títo mužovia budú obedovať so mnou!“
17. Ten človek urobil, ako rozkázal Jozef, a mužov zaviedol do Jozefovho domu.
18. Ale muži sa prelakli, keď ich voviedli do Jozefovho domu, a vraveli si: „To bude pre peniaze, čo sa minulý raz našli v našich vreciach, že nás vedú dnu, aby nás obžalovali a usvedčili a potom uvrhli nás i naše osly do otroctva.“
19. I pristúpili k správcovi Jozefovho domu, prihovorili sa mu pri vchode do domu
20. a vraveli mu: „Prosíme, pane! My sme sem raz prišli nakúpiť potravy.
21. Keď sme prišli do nocľahárne, otvorili sme svoje vrecia a v každom vreci navrchu ležali i každého jedného peniaze, naše peniaze, ako sme ich vyplatili! Teraz ich prinášame späť.
22. Doniesli sme však aj iné peniaze, aby sme nakúpili potravín. My vôbec nevieme, kto nám naše peniaze vložil do našich vriec.“
23. On im odvetil: „Uspokojte sa a nebojte sa. Váš Boh a Boh vášho otca vám tajne dal tie poklady do vašich vriec. Ja som vaše peniaze dostal.“ Potom k nim vyviedol Simeona.
24. A tento človek zaviedol mužov do Jozefovho domu, dal im vody, aby si umyli nohy, a dal tiež krmu ich oslom.
25. Kým však neprišiel napoludnie Jozef, oni vykladali dary, lebo počuli, že tu budú jesť.
26. Keď Jozef vošiel do domu, odovzdali mu dary, ktoré mali so sebou v dome, a poklonili sa pred ním až po zem.
27. Jozef sa ich vypytoval, ako sa majú, a vravel: „Má sa dobre váš staručký otec, o ktorom ste mi rozprávali? Žije ešte?“

28. Oni odpovedali: „Tvoj sluha, náš otec, ešte žije.“ Pritom sa mu hlboko poklonili.
29. Keď zdvihol oči, zbadal svojho brata Benjamína, syna svojej matky, a povedal: „To je ten váš najmladší brat, o ktorom ste mi rozprávali?“ A riekol: „Nech sa nad tebou zmiluje Boh, syn môj!“
30. Nato sa Jozef rýchlo vytratil, lebo ho veľmi dojala prítomnosť jeho brata a žiadalo sa mu vyplakať. I vošiel do odľahlej komnaty a tam plakal.
31. Potom si umyl tvár a opäť vyšiel von a s premáhaním povedal: „Prineste jedlo!“
32. I doniesli jemu aj im osobitne a Egyptanom, čo s nimi jedli, tiež osobitne. Egyptania totiž nesmeli jesť spolu s Hebrejmi, lebo Egyptania to pokladali za ohavnosť.
33. Oni však sedeli naproti nemu, a od najstaršieho po najmladšieho, celkom podľa veku. Takže sa nad tým títo muži veľmi divili.
34. A on im dal nosiť z jedál, ktoré boli pred ním. Toho však, čo priniesli Benjamínovi, bolo päť ráz toľko ako toho, čo prinášali ostatným. A pili s ním, až mali dobrú náladu.

1. Hneď nato dal svojmu správcovi takýto rozkaz: „Napln vrecia mužov potravinami, kolko len budú môcť uniesť, a každému do jeho vreca navrch polož jeho peniaze.
2. Môj pohár však, môj strieborný pohár, vlož najmladšiemu do vreca spolu s peniazmi za jeho obilie.“ A on urobil podľa rozkazu, ktorý dal Jozef.
3. Ráno zavčasu potom mužov vypravili aj s ich oslami.
4. No len čo vyšli z mesta, ešte neboli ďaleko, povedal Jozef správcovi svojho domu: „Vstaň a puš sa za tými mužmi a keď ich dostihneš, povedz im: Prečo ste sa odplatili zlým za dobré? Prečo ste mi ukradli strieborný pohár?
5. Vari to nie je ten, z ktorého pije môj pán a z ktorého veští? Veľmi zle ste konali, keď ste to urobili.“
6. Keď ich dostihol, dohovárал im podľa tohto návodu.
7. Oni mu odpovedali: „Prečo hovorí môj pán takou rečou? Je ďaleko od tvojich sluhov, žeby niečo také urobili.
8. Pozri, z krajiny Kanaán sme ti priniesli späť peniaze, čo sme našli navrchu vo svojich vreciach. Akože by sme teda mohli kradnúť z domu tvojho pána striebro alebo zlato?
9. U koho z tvojich sluhov sa nájde, ten nech zomrie a my ostatní budeme otrokmi môjho pána!“
10. On im odpovedal: „Hoci by to malo byť podľa vašich slov, mojím otrokom však bude iba ten, u koho sa to nájde. Vy ostatní môžete voľne odísť.“
11. Tu každý rýchlo zložil na zem svoje vrece a každý svoje vrece otvoril.
12. A on začal hľadať u najstaršieho a skončil pri najmladšom. Pohár sa našiel v Benjamínovom vreci.
13. Tu si oni roztrhli odev, každý opäť naložil náklad na svojho osla a vrátili sa do mesta.
14. Keď Júda a jeho bratia vošli opäť do Jozefovho domu - bol ešte stále tam -, padli pred ním na zem.
15. Jozef im však povedal: „Akého skutku ste sa to dopustili? Nezbadaali ste, že muž ako ja sa vyzná aj v hádaní?“
16. Vtedy Júda povedal: „Čo my môžeme povedať môjmu pánovi? Čo hovoriť? Čím sa ospravedlniť? Boh navštevuje tvojich sluhov za previnenie! A teraz, pán môj, sme tvoji sluhovia, aj my, aj ten, u koho sa pohár našiel!“
17. Ale on odpovedal: „Nech je ďaleko odo mňa niečo také urobiť! Iba ten, u koho sa našiel pohár, bude mojím otrokom. Vy ostatní môžete v pokoji odísť k svojmu otcovi!“
18. Tu pristúpil k nemu Júda a vravel: „Pán môj, dovol, aby ti tvoj sluha povedal pár slov! Nehnevaj sa preto na svojho sluhu! Veď ty si ako faraón!
19. Môj pán sa opýtal svojich sluhov: Máte ešte otca alebo brata?
20. My sme vtedy odpovedali môjmu pánovi: Máme ešte staručkého otca a tiež dosť neskoro narodeného malého brata. Jeho vlastný brat je už mŕtvy, a tak on ostal ako jediné dieťa po svojej matke; a preto je miláčkom svojho otca.
21. Vtedy si rozkázal svojim sluhom: Privedte ho sem ku mne, aby som ho videl na vlastné oči!
22. My sme môjmu pánovi odpovedali: Chlapec nemôže opustiť svojho otca. Ak opustí svojho otca, ten isto zomrie!
23. Na to si ty odpovedal svojim sluhom: Ak váš najmladší brat nepríde s vami, neukazujte sa mi viac na oči!
24. Keď sme potom došli k svojmu sluhovi, môjmu otcovi, oznámili sme mu slová môjho pána.
25. A keď potom náš otec vravel: Nože choďte a kúpte nám trochu potravy!,
26. my sme mu odvrávali: My nemôžeme ísť. Pôjdeme len vtedy, keď bude s nami aj náš najmladší brat. Veď sa nesmieme ukázať tomu mužovi na oči, ak náš najmladší brat nebude s nami!
27. Vtedy nám povedal tvoj sluha, náš otec: Vy viete, že moja žena mi porodila len dvoch.
28. Jeden odo mňa odišiel tak, že som musel povedať: Istotne je roztrhaný, roztrhaný! - a dodnes som ho nevidel.
29. Ak vezmete spred mojej tváre aj tohto a ak sa mu prihodí nešťastie, tak od bôlu privediete moje šediny do podsvetia!
30. Keby som teraz prišiel k svojmu sluhovi, môjmu otcovi, a chlapec, na ktorom on lipne celou

dušou, by nebol s nami,

31. on by zomrel, keby videl, že chlapec nie je s nami, a tvoji sluhovia by naozaj priviedli šediny tvojho sluhu, nášho otca, od bôľu do podsvetia!

32. A pretože sa tvoj sluha otcovi za chlapca zaručil slovami: Ak ti ho neprivediem späť, celý svoj život budem vinný pred tebou,

33. tak teraz nech zostane namiesto chlapca tvoj sluha za otroka môjmu pánovi! Chlapec však nech odíde so svojimi bratmi!

34. Ved' akože by som mohol prísť k svojmu otcovi bez toho, že by bol chlapec so mnou? Nemohol by som sa pozerat' na trápenie, čo zastihne môjho otca!"

1. Tu sa už Jozef nemohol ovládať pred všetkými, čo ho obkľučovali, a zvolal: „Nech všetci vyjdú odtiaľto von!“ A tak nebol nik pri ňom, keď sa Jozef dal poznať svojim bratom.
2. Tu sa dal do hlasitého plaču až tak, že ho počuli Egypťania a zvedel o tom aj dom faraónov.
3. Potom Jozef povedal svojim bratom: „Ja som Jozef! Žije ešte môj otec?“ Jeho bratia sa tak naľakali, že nemohli odpovedať bratovi.
4. Jozef sa svojim bratom privrával: „No podte ku mne!“ Keď pristúpili bližšie, povedal: „Ja som Jozef, váš brat, ktorého ste predali do Egypta.
5. A teraz sa netrápajte a nesužujte, že ste ma sem predali, lebo Boh ma sem poslal pred vami, aby ste ostali nažive.
6. Lebo už dva roky je v krajine hlad a bude ešte päť rokov, čo nebude ani oračky, ani žatvy.
7. Preto ma Boh poslal pred vami, aby váš rod zachoval na zemi a aby ho mimoriadnym zásahom zachoval pri živote.
8. A takto nie vy ste ma sem poslali, lež Boh. On ma urobil faraónovým poradcom, pánom nad celým jeho domom a vládárom nad celou egyptskou krajinou.
9. Poponáhľajte sa a chodte k môjmu otcovi a povedzte mu: Toto odkazuje tvoj syn Jozef: Boh ma ustanovil za vládcu nad celým Egyptom, príď ku mne a neodkladaj!
10. Budeš bývať v kraji Gesen a budeš mi nablízku ty i tvoje deti a tvoje detné deti spolu s tvojimi ovcami a dobytkom a s celým tvojím majetkom.
11. Ja sa tu budem starať o teba - lebo ešte päť rokov potrvá hlad -, aby si neschudobnel ty i tvoj dom a všetko, čo je tvoje.
12. Na vlastné oči vidíte, aj môj brat Benjamín vidí na svoje oči, že sú to moje ústa, čo s vami rozprávajú.
13. Zvestujte teda môjmu otcovi moju veľkú hodnotu, ktorú mám v Egypte, a všetko, čo ste videli! Nuž poponáhľajte sa a privedte môjho otca sem!“
14. Potom padol okolo krku svojmu bratovi Benjamínovi a plakal. Aj Benjamín plakal na jeho hrudi.
15. Potom pobozkal všetkých svojich bratov a plakal na ich hrudi. Napokon sa rozprávali s ním aj jeho bratia.
16. Aj do faraónovho paláca sa dostala zvesť: „Prišli Jozefovi bratia!“ A faraón sa tomu tešil aj so svojimi služobníkmi.
17. A faraón vravel Jozefovi: „Povedz svojim bratom: Urobte toto: Naložte svoje zvieratá a chodte rýchlo do krajiny Kanaán
18. a zoberte svojho otca a svoje rodiny a príďte ku mne! Ja vám potom dám, čo dobré poskytuje egyptská zem. Budete jesť to najlepšie v krajine!
19. A prikážeš im aj toto: Aj toto urobte: Vezmite si z egyptskej krajiny vozy pre svoje deti a ženy a naložte svojho otca a príďte sem!
20. Nech vám nie je ľúto vášho domáceho zariadenia, lebo čo je najlepšie v celej krajine, to bude vaše!“
21. A Izraelovi synovia urobili tak. Jozef im dal na faraónov rozkaz vozy a dal im aj potraviny na cestu.
22. A všetkým, každému osve, daroval sviatočný odev. Benjamínovi však daroval tristo strieborníakov a päťoro sviatočných šiat.
23. Svojmu otcovi poslal desať oslov obťažných najlepšími egyptskými plodinami a desať oslíc obťažných zrnom, chlebom a jedlom pre svojho otca na cestu.
24. Potom prepustil svojich bratov a oni šli. A ešte im pripomenul: „Cestou si nerobte výčitky!“
25. Tak odišli z Egypta a prišli k svojmu otcovi do krajiny Kanaán.
26. I oznámili mu: „Jozef ešte žije! Áno, on je vládcou nad celou egyptskou krajinou.“ No jeho srdce ostalo nevšímavé, lebo im neveril.
27. Ale keď mu porozprávali všetko, čo im hovoril Jozef, a keď uvidel vozy, ktoré poslal Jozef, aby ho odviezli, tu sa vrátil život do ich otca Jakuba.

28. A Izrael zvolal: „Stačí mi, že môj syn Jozef ešte žije! Pôjdem, aby som ho uvidel, kým nezomriem!“

1. Izrael sa vydal na cestu so všetkým, čo mal, a keď došiel do Bersaby, priniesol obeť Bohu svojho otca Izáka.
2. Tu povedal Boh Izraelovi v nočnom videní: „Jakub, Jakub!“ On odpovedal: „Tu som!“
3. A on hovoril: „Ja som Boh, Boh tvojho otca. Neboj sa zostúpiť do Egypta, lebo tam z teba urobím veľký národ.“
4. Ja sám pôjdem s tebou do Egypta a ja sám ťa aj vyvediem odtiaľ, a Jozef ti vlastnou rukou zatlačí oči.“
5. Potom sa Jakub pobral z Bersaby. A Izraelovi synovia vyložili svojho otca Jakuba aj svoje deti a ženy na vozy, ktoré poslal faraón, aby ho odviezli.
6. Vzali so sebou aj svoje stáda a všetko, čo nadobudli v krajine Kanaán, a tak prišli do Egypta - Jakub a všetko jeho potomstvo s ním:
7. so svojimi synmi a vnukmi, so svojimi dcérami a vnučkami: so všetkým svojím potomstvom prišiel do Egypta.
8. A toto sú mená Izraelových synov, čo prišli do Egypta: Jakub a jeho synovia. Jakubov prvorođený Ruben.
9. Rubenovi synovia: Henoch, Falu, Hesron a Karmi.
10. Simeonovi synovia: Jamuel, Jamin, Ahod, Jachin, Sohar a syn Kanaánčanky Šaul.
11. Léviho synovia: Gerson, Kaát a Merari.
12. Júdovi synovia: Her, Onan, Sela, Fárez a Zara. Her a Onan však zomreli v krajine Kanaán. Fárezovi synovia boli: Hesron a Chamul.
13. Isacharovi synovia: Tola, Fula, Jób a Semron.
14. Zabulonovi synovia: Sared, Elon a Jahelel.
15. To sú synovia Lie, ktorá ich porodila Jakubovi v sýrskej Mezopotámii, aj jeho dcéru Dinu. Spolu je teda jeho synov a dcér tridsaťtri duší.
16. Gadovi synovia: Sefion, Hagi, Suni, Esebon, Heri, Arodi a Areli.
17. Aserovi synovia: Jamne, Jesua, Ješui, Beria a ich sestra Sára. Synovia Beriu: Heber a Melchiel.
18. To sú synovia Zelfy, ktorú dal Laban svojej dcére Lii. Ona porodila Jakubovi šesťnásť duší.
19. Synovia Jakubovej ženy Ráchel: Jozef a Benjamín.
20. Jozefovi sa narodili v egyptskej krajine synovia, ktorých mu porodila Asenet, dcéra Putifara, kňaza z Heliopolu: Manasses a Efraim.
21. Benjamínovi synovia: Bela, Bechor, Asbel, Gera, Námán, Echi, Ros, Mofim, Ofim a Ared.
22. To sú synovia Ráchel, ktorých porodila Jakubovi, spolu štrnásť duší.
23. Danovi synovia: Husim.
24. Neftaliho synovia: Jasiel, Guni, Jeser a Salem.
25. To sú synovia Baly, ktorú dal Laban svojej dcére Ráchel. Ona porodila Jakubovi týchto, spolu sedem duší.
26. Všetkých duší, čo prišli s Jakubom do Egypta a pochádzajú z jeho bedier, okrem žien Jakubových synov, bolo spolu šesťdesiatšesť.
27. Jozefovi synovia, ktorí sa mu narodili v Egypte, boli dvaja. Všetkých duší Jakubovho domu, ktoré prišli do Egypta, bolo sedemdesiat.
28. On však poslal Júdu pred sebou k Jozefovi, aby oznámil jeho príchod do Gesenu. Keď prišli do Gesenu,
29. Jozef dal zapriať do svojho voza a šiel do Gesenu naproti svojmu otcovi. Keď ho uvidel, padol mu okolo hrdla a dlho plakal v jeho objatí.
30. Tu Izrael povedal Jozefovi: „Teraz už môžem zomrieť, keď som videl tvoju tvár a že ešte žiješ!“
31. Jozef potom povedal svojim bratom a celej rodine svojho otca: „Pôjdem to oznámiť faraónovi a poviem mu: Prišli ku mne moji bratia a rodina môjho otca, čo bývali v Kanaáne.“
32. Tí mužovia sú pastieri oviec, sú chovatelia dobytky a priviedli si svoje ovce, dobytok a celý svoj majetok.

33. Keď vás teda faraón zavolá a keď vám povie: Čím sa zamestnávate?,
34. odpoviete mu: Chovateľmi dobytky sú tvoji sluhovia od svojej mladosti až dodnes, my aj naši otcovia, aby ste mohli zostať v kraji Gesen. Lebo každý pastier oviec je u Egypťanov v opovrhnutí.“

1. Jozef potom šiel a oznámil faraónovi: „Prišli môj otec a moji bratia so svojimi ovcami a dobytkom i so všetkým svojím majetkom z krajiny Kanaán a teraz sú v kraji Gesen.“
2. Zo svojich bratov vzal so sebou piatich a predstavil ich faraónovi.
3. Keď sa potom faraón pýtal jeho bratov: „Čím sa zamestnáвате?“ - oni odpovedali faraónovi: „Tvoji sluhovia sú pastiermi oviec, tak my, ako i naši otcovia.“
4. A ďalej vraveli faraónovi: „Prišli sme bývať do krajiny ako cudzinci, lebo niet paše pre ovce tvojich sluhov, pretože hlad veľmi dolieha na krajinu Kanaán.“
5. Dovoľ teda, aby tvoji sluhovia zostali v kraji Gesen!“
6. Nato faraón takto hovoril Jozefovi: „Tvoj otec a tvoji bratia prišli za tebou. Egyptská krajina je (voľná) pred tebou, v najlepšom kraji zeme osad' svojho otca a svojich bratov! Môžu zostať aj v kraji Gesen a ak vieš, že sú medzi nimi súci mužovia, ustanov ich za dohliadačov nad mojimi stádami!“
7. Potom Jozef voviedol dnu svojho otca a predstavil ho faraónovi. A Jakub žehnal faraónovi.
8. Nato sa faraón opýtal Jakuba: „Kolkože máš rokov?“
9. A Jakub odpovedal faraónovi: „Dní môjho putovania je stotridsať rokov. Nemnohé a nešťastné sú roky môjho života a nedosahujú roky života mojich otcov, čo oni preputovali.“
10. A Jakub opäť požehnal faraóna a vyšiel od faraóna.
11. Jozef osadil svojho otca a svojich bratov a dal im v egyptskej krajine pozemok v najlepšom kraji zeme, v kraji Rameses, ako rozkázal faraón.
12. A Jozef sa staral o potravu pre svojho otca a svojich bratov, ako i pre celú rodinu svojho otca podľa ich množstva.
13. Vtedy nebolo chleba na celej zemi, lebo hlad sa veľmi rozrástol; egyptská krajina aj krajina Kanaán boli hladom celkom vyčerpané.
14. A tak Jozef za obilie, ktoré sa muselo kupovať, stiahol všetky peniaze, čo sa nachodili v egyptskej krajine a v krajine Kanaán, a uložil ich vo faraónovom dome.
15. A keď už nebolo peňazí v egyptskej krajine a v krajine Kanaán, všetci Egyptčania prichádzali k Jozefovi a vraveli: „Daj nám chleba! Prečo by sme mali umierať pred tvojimi očami len preto, že niet peňazí?“
16. Jozef im odpovedal: „Dajte mi svoj dobytok a za dobytok vám dám chlieb, keď už niet peňazí!“
17. Privádzali teda k Jozefovi svoj dobytok a Jozef im vydával chlieb za kone, ovce, hovädzí dobytok a osly a v tom roku ich zaopatruval chlebom za všetok ich dobytok.
18. Keď sa však rok minul, prišli aj v nasledujúcom roku k nemu a vraveli: „Nezatajujeme, pane, pred tebou, že peniaze sa minuli a že stáda dobytká, pane, sú už tvoje. Neostalo už nič, pane, pred tebou, len naše telá a naše polia!“
19. Prečo by sme však mali pred tvojimi očami hynúť spolu i s našimi poľami?! Kúp si nás a naše polia za chlieb, a tak budeme i s našimi poľami faraónovými nevoľníkmi. Daj nám však zrno na siatie, aby sme žili a nepomreli a aby sa naše polia nestali púšťou!“
20. Takto Jozef odkúpil pre faraóna všetky egyptské pozemky, lebo všetci Egyptčania popredali svoje polia, pretože ich hlad veľmi ťažil.
21. Takto sa krajina dostala do faraónovho vlastníctva. A obyvateľstvo od jedného konca egyptského územia až po druhý urobil faraónovými nevoľníkmi.
22. Iba kňazské pozemky neodkúpil, lebo kňazi dostávali od faraóna stály prídela a žili zo svojho stáleho prídela, ktorý im určil faraón. Preto nepredávali svoje pozemky.
23. Potom Jozef hovoril ľudu: „Hľa, dnes som vás kúpil spolu s vašimi poľami pre faraóna! Tu máte zrno na siatie, aby ste mohli obsiať polia!“
24. Lenže z úrody budete odovzdávať piatu časťku faraónovi, štyri časťky však budú vaše na osievanie poľa a na živobytie pre vás a pre vaše rodiny a na výživu pre vaše deti.“
25. Oni vraveli: „Ty nám zachraňuješ život! Kiežby sme získali tvoju priazeň, pane, radi budeme faraónovými poddanými.“
26. A Jozef to ustanovil ako záväzok v egyptskej krajine, ktorý trvá až dodnes, podľa ktorého piata

časť z výnosu poľa patrí faraónovi, len pozemky kňazov nepodliehali tejto podmienke.

27. Izraeliti sa osadili v egyptskej krajine, v kraji Gesen. Zaujali ho, množili sa a veľmi sa rozrástli.

28. Jakub žil v egyptskej krajine ešte sedemnášť rokov a dní Jakubovho života bolo stoštyridsaťsedem rokov.

29. Keď sa priblížili dni Jakubovej smrti, dal si zavolať svojho syna Jozefa a povedal mu: „Ak som našiel lásku v твоjich očiach, tak polož svoju ruku pod moje bedrá a preukáž mi lásku a vernosť: Nepochovaj ma v Egypte,

30. lebo ja chcem odpočívať so svojimi otcami! Preto ma odnes z Egypta a pochovaj ma v ich hrobke!“ On odpovedal: „Urobím tak, ako si hovoril!“

31. On povedal: „Prisahaj mi teda!“ Prisahal mu a Izrael sa poklonil k hlave svojho lôžka.

1. Po týchto udalostiach oznámili Jozefovi: „Tvoj otec je chorý!“ Tu on vzal so sebou oboch svojich synov, Manassesa a Efraima.
2. A keď Jakubovi oznámili: „Hľa, tvoj syn Jozef prišiel k tebe!“, Izrael pozbieral všetky svoje sily a posadil sa na lôžku.
3. Potom Jakub hovoril Jozefovi: „Všemohúci Boh sa mi zjavil v Luze, v krajine Kanaán, požehnal ma
4. a povedal mi: Hľa, ja ťa rozplodím, a rozmnožím a urobím z teba množstvo národov, a teba a tvojmu potomstvu po tebe dám túto krajinu do vlastníctva naveky.
5. Preto tvoji dvaja synovia, ktorí sa ti narodili v Egypte, budú moji. Efraim a Manasses budú moji, ako sú Ruben a Simeon.
6. Ale deti, ktoré sa ti narodili po nich, budú tvoje a uvedú sa pod menom svojich bratov vo svojom dedičnom podiele.
7. Keď som prišiel z Mezopotámie, zomrela mi cestou v krajine Kanaán Ráchel, kúsok cesty, ako sa vchádza do Efraty, a pochoval som ju tam na ceste do Efraty, čiže do Betlehema.“
8. Keď Izrael videl Jozefových synov, spýtal sa: „Kto sú títo?“
9. A on mu odvetil: „To sú moji synovia, ktorých mi tu Boh dožičil!“ Povedal mu: „Prived' ich ku mne, nech ich požehnám!“
10. Izraelove oči boli totiž starobou zakalené, takže dobre nevidel. Keď ich teda priviedol k nemu, on ich pobožkal a hladkal ich.
11. Potom Izrael povedal Jozefovi: „Nikdy som neveril, že ťa ešte uzriem, a Boh dal mi vidieť nielen teba, ale ešte i tvoje potomstvo!“
12. Nato ich Jozef odtiahol z jeho kolien a oni sa poklonili pred ním až po zem.
13. I vzal Jozef oboch synov, Efraima napravo od seba, teda naľavo od Izraela, a Manassesa naľavo od seba, teda napravo od Izraela, a priviedol ich k nemu.
14. Ale Izrael vystrel pravicu a položil ju na Efraimovu hlavu, hoci bol mladší, a svoju ľavicu položil na Manassesovu hlavu: ruky teda prekrižil - hoci Manasses bol prvorodený.
15. Potom požehnal Jozefa týmito slovami: „Boh, pred tvárou ktorého chodievali moji otcovia Abrahám a Izák, Boh, ktorý mi bol pastierom od mojej mladosti až do dnešného dňa,
16. anjel, ktorý ma vytrhol zo všetkého zlého, nech týchto chlapcov požehná! Nech v nich ďalej trvá moje meno i meno mojich otcov Abraháma a Izáka a nech rastú a množia sa na zemi!“
17. Keď Jozef zbadal, že jeho otec položil svoju pravicu na Efraimovu hlavu, nevidelo sa mu to a chytil ruku svojho otca, aby ju preložil z Efraimovej hlavy na hlavu Manassesovu,
18. pričom Jozef vravel svojmu otcovi: „Nie tak, otče môj, lebo tento je prvorodený! Polož svoju pravicu na jeho hlavu!“
19. Jeho otec sa však vzoprel a povedal: „Viem to, syn môj, viem to ja! Aj z neho budú národy, aj on bude mocný, ale jeho mladší brat bude mocnejší ako on a jeho potomstvom budú množstvá národov.“
20. I požehnal ich v ten deň a povedal: „Tebou bude požehnávať Izrael a bude hovoriť: Boh nech ti urobí ako Efraimovi a Manassesovi.“ A tak uprednostnil Efraima pred Manassesom.
21. Potom povedal Izrael Jozefovi: „Ja už iste zomriem, ale Boh bude s vami a opäť vás zavedie do krajiny vašich otcov.
22. Tebe však dávam o podiel viac ako tvojim bratom, o ten (podiel), ktorý som vyrval Amorejčanom mečom a kušou.“

1. Potom Jakub zavola svojich synov a povedal: „Zhromaždite sa, aby som vám oznámil, čo na vás čaká v ďalekých dňoch!
2. Zídite sa a počúvajte, Jakubovi synovia, počujte Izraela, otca svojho!
3. Ruben! Ty si môj prvorodený, ty si moja sila a prvotina mojej mužskosti. Prvý si v hodnosti a prvý v moci!
4. Prekypoval si sťa voda: nuž nebudeš prvým, lebo si vstúpil na lôžko svojho otca a zneuctil si ho - na moje lôžko vystúpil!
5. Simeon a Lévi sú praví bratia, lstivosť a násilie sú ich zbrane,
6. do ich kruhu moja duša nevkróči a k ich jednote sa moja sláva nepripojí! Ved' vo svojej zúrivosti mužov povraždili a vo svojej ukrutnosti býky mrzачili.
7. Nech je prekliata ich zúrivosť, lebo bola náramná, aj ich hnev, lebo taký hrozný bol! V Jakubovi ich rozdelím a rozhádzem ich v Izraeli.
8. Júda, ty si ten, ktorého budú chváliť tvoji bratia! Tvoja ruka je na šiji tvojich nepriateľov, pred tebou sa synovia tvojho otca skláňajú.
9. Levom mladým si, Júda: od koristi si vstal, syn môj, na odpočinok si si ľahol sťa lev, ako levica: ktože ho zobudí?!
10. Neoddiali sa žezlo od Júdu, ani berla od jeho nôh, kým nepríde (Ten), ktorému prislúcha (žezlo) a ku ktorému sa pritúlia národy.
11. K viniču priväzuje svoje oslíča a k vzácnej réve mláďa svojej oslice. Vo víne si perie odev a v hroznovej krvi svoj plášť.
12. Jeho oči sú černejšie od vína a jeho zuby belšie nad mlieko.
13. Zabulon býva na morskom pobreží, je blízko prístavu pre lode a bok jeho hranice je pri Sidone.
14. Isachar je osol kostnatý, čo odpočíva za ohradami,
15. a keď videl, že odpočinok je taký sladký a že kraj je taký nádherný, sklonil svoju šiju pod bremeno a stal sa sluhom poddaným.
16. Dan vymôže právo svojmu ľudu ako jeden z kmeňov Izraela.
17. Dan bude hadom na ceste, zmijou rohatou na chodníku, čo hryzie koňa pri kopyte, takže jeho jazdec padá dozadu.
18. Na tvoju spásu ja vyčkávam, Pane!
19. Gad - doliehajú naň bandy zbojnícke, lež on im šliape na päty.
20. Aser má jedla nadbytok, ba dodáva i kráľovské lahôdky.
21. Neftali je sťa rýchla jelenica, preukáže sa krásnymi rečami.
22. Ovocný stromček je Jozef ovocný stromček pri prameni, jeho ratoliestky prerastajú múr.
23. I roztrpčovali ho, hádali sa s ním a napádali ho kušostrelci.
24. No jeho luk je pevný a obratná je sila jeho rúk
25. pre pomoc Mocného Jakubovho odtiaľ, kde pastier a Skala Izraela je, pre Boha tvojho otca, ktorý ti pomáha, a pre Všemohúceho, ktorý ťa požehnáva požehnaniami nebies zhora, požehnaniami hlbín, čo ležia dolu, požehnaniami prs a lona.
26. Požehnania tvojho otca, ktoré prevyšujú požehnania večných vrchov a vzácnosť výšin odvekých, nech zostúpia na hlavu Jozefovi, na temä kniežaťa jeho bratov!
27. Benjamín je dravý vlk, čo ráno koristi zožiera a večer koristi delí.“
28. Toto sú všetky izraelské kmene a je ich dvanásť. A toto im hovoril ich otec, keď ich žehnal. Každému z nich dal primerané požehnanie.
29. Potom im prikázal toto: „Ja sa pripojím k svojmu ľudu, pochovajte ma pri mojom otcovi v jaskyni na pozemku Hetejca Efrona,
30. v jaskyni na poli v Makpele, východne od Mambre v krajine Kanaán, na pozemku, ktorý kúpil Abrahám od Hetejca Efrona na dedičné pohrebisko.
31. Ved' tam pochovali Abraháma a jeho ženu Sáru, tam pochovali Izáka a jeho ženu Rebeku a tam som pochoval aj Liu.

32. Pozemok a jaskyňa bola kúpená od Hetejcov.“

33. Keď Jakub skončil odkaz pre svojich synov, vložil si nohy na lôžko a skončil. Tak sa pripojil k svojmu ľudu.

1. Tu sa Jozef vrhol na svojho otca, plakal nad ním a bozkával ho.
2. Potom rozkázal svojim služobníkom, lekárom, zabalzamovať jeho otca. A lekári balzamovali Izraela.
3. Trvalo im to pri ňom štyridsať dní, lebo tolko času bolo treba na balzamovanie. Aj Egypťania ho oplakávali sedemdesiat dní.
4. A keď sa dni oplakávania minuli, Jozef povedal faraónovým dvoranom: „Ak som našiel milosť vo vašich očiach, prihovorte sa za mňa, prosím, u faraóna v tomto zmysle:
5. Môj otec ma zaviazal prísahou: Hľa, ja už zomriem. Pochováš ma v mojom hrobe, ktorý som si vykopal v krajine Kanaán! - A teraz by som chcel ísť hore pochovať si otca; potom sa vrátim.“
6. Faraón odkázal: „Choď hore a pochovaj otca, ako si prisahal!“
7. A tak Jozef odišiel pochovať svojho otca a s ním išli všetci faraónovi služobníci: úradníci jeho paláca, všetci hodnostári egyptskej krajiny
8. a všetci Jozefovi domáci i jeho bratia a domáci jeho otca. Iba svoje malé deti, svoje ovce a dobytok nechali v kraji Gesen.
9. S nimi išli aj vozy a jazdci, takže to bol veľmi veľký zástup.
10. Keď došli ku Goren-Atad za Jordánom, konali tam veľký a slávnostný pohreb. Za svojho otca urobil sedemdnňovú smútočnú slávnosť.
11. Keď sa obyvatelia krajiny, Kanaánčania, dozvedeli o smútočnej slávnosti pri Gorene, vraveli: „To je veľkolepá egyptská smútočná slávnosť!“ Preto nazvali to (miesto) Abel Misraim - Egyptský smútok, čo leží za Jordánom.
12. Jeho synovia s ním teda urobili, ako im prikázal.
13. Vydali sa totiž do krajiny Kanaán a pochovali ho v jaskyni makpelského pozemku, na pozemku východne od Mambre, ktorý kúpil Abrahám od Hetejca Efrona na dedičné pohrebisko.
14. Keď Jozef pochoval otca, vrátil sa do Egypta, aj jeho bratia a všetci, čo s ním išli.
15. Keď otec zomrel, Jozefovi bratia sa začali báť a vraveli si: „Nezachová sa teraz Jozef nepriateľsky voči nám a neodplatí nám všetko to zlé, čo sme mu vykonali?“
16. Preto odkázali Jozefovi: „Tvoj otec pred svojou smrťou prikázal:
17. Toto poviete Jozefovi: Odpusť, prosím, svojim bratom ich previnenie a hriech, že ti spôsobili zlo! Už nám len odpusť naše previnenie! Ved' my uctievame Boha tvojho otca!“ Keď mu to hovorili, Jozef plakal.
18. Potom prišli sami bratia, padli pred ním a vraveli: „Pozri, sme tvojimi sluhami!“
19. Jozef im však povedal: „Len sa nebojte! Ved' či som ja na Božom mieste?!
20. Vy ste síce snovali proti mne zlo, ale Boh to obrátil na dobro, aby uskutočnil to, čo je dnes, aby zachránil život mnohým ľuďom.
21. Len sa už nebojte! Ja sa budem starať o vás aj o vaše deti!“ Tak ich tešil a milo sa im prihováral.
22. Jozef teda býval v Egypte; on aj dom jeho otca. Jozef žil stodesať rokov.
23. A Jozef videl Efraimových synov až do tretieho pokolenia. Aj synovia Manassesovho syna Machira sa narodili za Jozefovho života.
24. Raz potom Jozef povedal svojim bratom: „Ja už zomriem, ale Boh sa vás istotne ujme a vyvedie vás z tejto krajiny do krajiny, ktorú odprisahal Abrahámovi, Izákovi a Jakubovi.“
25. Nato dal Jozef Izraelovým synom prisahať a povedal: „Keď sa vás Boh zaujme, preneste moje kosti odtiaľto!“
26. A Jozef umrel, keď mal stodesať rokov. Potom ho zabalzamovali a uložili ho do rakvy v Egypte.

2. Mojžišova

Kapitola 1

1. Toto sú mená Izraelových synov, ktorí prišli do Egypta s Jakubom. Každý prišiel so svojou rodinou:
2. Ruben, Simeon, Lévi a Júda,
3. Isachar, Zabulon a Benjamín,
4. Dan a Neftali, Gad a Aser.
5. Všetkých duší, vlastných Jakubových potomkov bolo sedemdesiat duší. Jozef bol už v Egypte.
6. Keď Jozef zomrel i jeho bratia a celé to pokolenie,
7. Izraeliti sa veľmi rozmnožili, a rozrástli a boli takí mocní, že krajina bola nimi preplnená.
8. Keď potom v Egypte nastúpil nový kráľ, ktorý Jozefa nepoznal,
9. povedal svojmu ľudu: „Hľa, izraelský ľud je mocnejší a početnejší ako my.
10. Podniknime niečo a šikovne zabráňme, aby sa ďalej nerozmnožoval a - keby nastala vojna - aby sa azda nepripojil k našim nepriateľom, nebojoval proti nám a potom z krajiny neodišiel.“
11. I ustanovili nad ním pracovných dozorcov, aby ho utláčali ťažkými robotami: staval totiž faraónovi zásobovacie mestá Pitom a Rameses.
12. Ale čím viac ho utláčali, tým väčší sa rozmnožoval a rozrastal, takže sa Izraelitov priam desili.
13. Preto Egyptania neľudsky hnali Izraelitov do práce
14. a ich život robili neznesiteľným ťažkou robotou s hlinou a tehliami a rozličnými poľnými prácami - všetkými robotami, do ktorých ich násilne nútili.
15. A egyptský kráľ rozkázal hebrejským babiciam, z ktorých jedna sa volala Sefora a druhá Fua:
16. „Keď pomáhate Hebrejke pri pôrode, dávajte pozor na pohlavie! Ak je to chlapec, zabite ho, ak dievča, nech ostane nažive!“
17. Ale babice sa báli Boha a nerobili, ako im rozkázal egyptský kráľ; nechávali chlapcov nažive.
18. Tu si dal egyptský kráľ babice zavolať a povedal im: „Čo to robíte, že nechávate chlapcov nažive?!“
19. Babice však odpovedali faraónovi: „Hebrejky nie sú ako egyptské ženy, to sú zvieratá! Kým k nim dôjde babica, ony porodí.“
20. Boh babiciam preukazoval dobrodenia a ľud vzrastal a silnel.
21. A keďže sa babice báli Boha, on ich obdaril početným potomstvom.
22. Preto faraón rozkázal všetkému svojmu ľudu: „Každého chlapca čo sa narodí Hebrejom, hodte do Nílu, každé dievča nechajte žiť!“

Kapitola 2

1. Šiel istý muž z kmeňa Léviho a vzal si za ženu Léviho dcéru.
2. Žena počala a porodila syna. Keď videla, že je pekný, tri mesiace ho ukrývala.
3. Dlhšie ho však skrývať nemohla, preto vzala papyrusový košík, vymazala ho asfaltom a smolou, vložila doň chlapca a položila ho do trstia na brehu Nílu.
4. Ale jeho sestra si stala obďaleč, aby zvedela, čo s ním bude.
5. Tu prišla k Nílu faraónova dcéra vykúpať sa. Kým jej sprievodkyne chodili sem-tam po brehu Nílu, ona zbadala medzi trstinou košík. Poslala svoju slúžku, aby ho priniesla.
6. Keď ho otvorila, uvidela dieťa; bol to plačúci chlapec. Prišlo jej ho ľúto a povedala: „To je z hebrejských detí!“
7. Vtedy sa jeho sestra opýtala faraónovej dcéry: „Nemám ísť a zavolať ti hebrejskú dojku, ktorá by ti chlapca vychovala?“
8. A faraónova dcéra jej odvetila: „Chod!“ Dievča išlo a zavolalo chlapcovu matku.
9. Faraónova dcéra jej povedala: „Vezmi tohoto chlapca a odchovaj mi ho! Odmením ťa.“ Žena chlapca vzala a chovala ho.
10. Keď chlapec odrástol, zaviedli ho k faraónovej dcére. Stal sa jej synom a ona mu dala meno Mojžiš, vraviac: „Veď som ho z vody vytiahla.“
11. V tom čase, keď Mojžiš dorástol, vyšiel k svojim súkmeňovcom, aby videl ich ťažkú robotu. Tu videl, ako istý Egyptan bil jeho súkmeňovca, hebrejského brata.
12. I poobzeral sa, a keď videl, že tam nebolo nikoho, Egyptana zabil a ukryl do piesku.
13. Na druhý deň vyšiel opäť a videl, ako sa dvaja hebrejskí muži bijú medzi sebou. I zavolať na útočníka: „Prečo biješ svojho blížneho?“
14. On mu však odvetil: „Ktože ťa ustanovil nad nami za rozhodcu a sudcu?! Vari chceš zabiť aj mňa, ako si odpratal toho Egyptana?“ Mojžiš sa preľakol a povedal si: „Tak, vec sa už rozniesla.“
15. A keď sa o tej veci dozvedel faraón, pokúšal sa Mojžiša zabiť. Ale Mojžiš pred faraónom utiekol a usadil sa v kraji Madián, zdržoval sa pri studni.
16. Madiánsky kňaz mal sedem dcér. A ony prišli, čerpali vodu a nalievali ju do válovov, aby napojili ovce svojho otca.
17. Keď prišli pastieri a odháňali ich, Mojžiš vstal, zaujal sa ich a ovce im napojil.
18. Keď ony potom prišli k svojmu otcovi Raguclovi, on sa ich spýtal: „Prečo ste dnes prišli tak skoro?!“
19. Ony mu odpovedali: „Akýsi Egyptan sa nás zastal pred pastiermi, ba aj nám pomohol napojiť ovce!“
20. Tu on povedal svojim dcéram: „A kdeže je? Prečo ste (tam) nechali toho muža?! Zavolajte ho, nech si niečo zaje!“
21. A Mojžiš sa rozhodol, že uňho ostane. Potom dal Mojžišovi svoju dcéru Seforu,
22. ktorá mu porodila syna, a on ho nazval Gersamom, hovoriac: „Som prišielcom v cudzej krajine.“ (Potom mu porodila aj druhého a pomenoval ho Eliezerom, hovoriac: „Ozaj, Boh otca môjho je mojou pomocou, vyslobodil ma od faraónovho meča!“)
23. Po dlhom čase egyptský kráľ zomrel, ale Izraeliti vzdychali pod robotou a kričali, a ich volanie od roboty vystúpilo k Bohu.
24. Boh počul ich nárek a spomenul si na svoju zmluvu s Abrahámom, Izákom a Jakubom.
25. A Boh zhladal na Izraelitov, a ujal sa ich.

Kapitola 3

1. Mojžiš pásol ovce svojho testá, madiánskeho kňaza Jetra. Keď raz hnal ovce na púšť, došiel k Božiemu vrchu Horeb.
2. Tu sa mu zjavil Boží anjel v ohnivom plameni z trňového kríka. Keď naň hľadel, videl, že trňový krík horí plameňom, ale nezhára.
3. Vtedy si Mojžiš povedal: „Pôjdem a obzriem si ten čudný jav. Prečo trňový krík nezhorí.“
4. Keď Pán videl, že prichádza, aby si to obzrel, Boh naňho z trňového kríka zavolať: „Mojžiš, Mojžiš!“ On odpovedal: „Tu som.“
5. I hovoril mu: „Nepribližuj sa sem! Zobuj si z nôh obuv, lebo miesto, na ktorom stojíš, je zem svätá!“
6. A pokračoval: „Ja som Boh tvojho otca Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba.“ Vtedy si Mojžiš zakryl tvár, lebo sa bál pozrieť na Boha.
7. A Pán mu povedal: „Videl som utrpenie svojho ľudu v Egypte a počul som jeho volanie pre pracovných dozorcov. Viem o jeho utrpení.“
8. Preto som zostúpil, aby som ho vyslobodil z moci Egyptanov a vyviedol ho z tej krajiny do krajiny krásnej a priestranej, do krajiny, ktorá oplýva mliekom a medom, do bydlísk Kanaánčanov, Hetejcov, Amorejčanov, Ferezejcov, Hevejcov a Jebzejcov.
9. A teraz došlo volanie Izraelitov ku mne a ja som videl útlak, ktorým ich Egyptania sužujú.
10. Preto poď, pošlem ťa k faraónovi! Vyvedieš môj ľud, Izraelitov, z Egypta!“
11. Tu Mojžiš povedal Bohu: „Kto som ja, aby som šiel k faraónovi a aby som vyviedol Izraelitov z Egypta?!“
12. On mu povedal: „Ja budem s tebou a toto ti bude znamením, že som ťa ja poslal: keď vyvedieš ľud z Egypta, budete uctievať Boha na tomto vrchu.“
13. Mojžiš povedal Bohu: „Ja pôjdem k Izraelitom a poviem im: Boh vašich otcov ma poslal k vám. Oni sa budú pýtať: Aké je jeho meno? A čo im odpoviem?“
14. Boh povedal Mojžišovi: „Ja som, ktorý som!“ - a dodal: „Toto povieš Izraelitom: Ja-som ma poslal k vám!“
15. A Boh Mojžišovi ešte povedal: „Pán, Boh vašich otcov, Boh Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba, ma poslal k vám. Toto je moje meno naveky a takto ma budú spomínať z pokolenia na pokolenie.“
16. Choď, zhromaždi starších Izraela a povedz im: Zjavil sa mi Pán, Boh vašich otcov, Boh Abraháma, Izáka a Jakuba, a povedal mi: Bedlivo som vás pozoroval, aj to, čo sa s vami dialo v Egypte.
17. Preto som sa rozhodol, že vás vyvediem z egyptského utrpenia do krajiny Kanaánčanov, Hetejcov, Amorejčanov, Ferezejcov, Hevejcov a Jebzejcov, do krajiny, ktorá oplýva mliekom a medom.
18. A oni poslúchnu tvoj hlas a pôjdeš ty a starší Izraela k egyptskému kráľovi, a poviete mu: Pán, Boh Hebrejov, nám prišiel v ústrety a teraz musíme ísť na tri dni cesty do púšte, aby sme Pánovi, nášmu Bohu, priniesli obeť.
19. Ja viem, že egyptský kráľ vám nedovolí odísť, iba ak pod silnou rukou.
20. Preto zdvihnem svoju ruku a budem biť Egyptanov všetkými svojimi zázrakmi, ktoré na nich vykonám. Potom vás prepustí.
21. A vzbudím tomuto ľudu priazeň v očiach Egyptanov, takže keď pôjdete preč, nedajú vám odísť naprázdno.
22. Ženy si vyžadujú od svojich susediek a spolubývajúcich zlaté a strieborné predmety a naložité ich na svojich synov a na svoje dcéry, a tak vyplienite Egypt.“

Kapitola 4

1. Mojžiš namietal: „A keď mi nebudú veriť, a nebudú počúvať môj hlas, ale budú vraviť: Nejavil sa ti Pán!?“
2. Pán mu povedal: „Čo to máš v ruke?“ On odvetil: „Palicu.“
3. A on vravel: „Hod' ju na zem!“ Keď ju hodil na zem, premenila sa na hada, takže Mojžiš pred ním utekal.
4. Potom Pán povedal Mojžišovi: „Načiahni ruku a chyť ho za chvost!“ A keď načiahol ruku a chytil ho, premenil sa v jeho ruke na palicu.
5. „To preto, aby uverili, že sa ti zjavil Pán, Boh ich otcov, Boh Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba.“
6. A Pán mu hovoril ďalej: „Vlož si ruku do záňadria!“ I vložil si ruku do záňadria, a keď ju vytiahol, ruka bola malomocná ako sneh.
7. Potom mu povedal: „Opäť si vlož ruku do záňadria!“ On opäť vložil ruku do svojho záňadria, a keď ju zo záňadria vytiahol, div, bola ako ostatné jeho telo.
8. „A keby ti neverili a nepočúvali na hlas prvého zázraku, uveria na hlas druhého zázraku.“
9. A ak by neverili ani týmto dvom zázrakom a nepočúvali by tvoj hlas, potom vezmi trochu vody z Nílu a vylej ju na suchú zem. A voda, ktorú vezmeš z Nílu, premení sa na suchej zemi na krv.“
10. Nato Mojžiš povedal Pánovi: „Nie tak, Pane! Ja nie som výrečný muž. Nebol som predtým a nie som ani teraz, odkedy sa rozprávaš so svojím sluhom, lebo mám nemotorné ústa a ťarbavý jazyk.“
11. Pán mu odvetil: „A kto dáva človeku ústa, alebo kto ho robí nemým alebo hluchým, vidiacim alebo slepým? Azda nie ja, Pán?“
12. A teraz len choď! Ja budem s tvojimi ústami a poučím ťa, čo máš hovoriť!“
13. On však odpovedal: „Prosím, Pane, pošli niekoho iného!“
14. Tu sa Pán nahneval na Mojžiša a povedal: „Či nie je tvoj brat Áron, levita?! Viem, že on veľmi dobre rozpráva. On ti ide oproti, a keď ťa uvidí, bude sa zo srdca radovať.“
15. Ty mu porozprávaš a vložíš mu slová do úst a ja budem s tvojimi i s jeho ústami a poučím vás, čo máte robiť.
16. On bude namiesto teba hovoriť ľudu; a tak on bude tvojimi ústami, kým ty budeš preň ako Boh.
17. Túto palicu si však zober do ruky, ňou budeš robiť zázraky!“
18. Tu Mojžiš šiel a vrátil sa k svojmu testovi Jetrovi a povedal mu: „Chcel by som ísť navštíviť svojich bratov v Egypte a pozrieť sa, či ešte žijú.“ Jetro odpovedal Mojžišovi: „Len choď v pokoji!“
19. A Pán povedal Mojžišovi ešte v Madiánsku: „Choď, vráť sa do Egypta, veď všetci, čo ti striehli na život, sú mŕtvi!“
20. Mojžiš vzal svoju ženu a svojich synov, vyložil ich na osla a vracal sa do Egypta. Do ruky si však vzal Božiu palicu.
21. A pán mu ešte povedal: „Keďže sa vraciaš do Egypta, dávaj pozor, aby si urobil pred faraónom všetky tie zázraky, nad ktorými som ti dal moc. Ja však zatvrdím jeho srdce a on neprepustí ľud.“
22. Potom povieš faraónovi: Toto hovorí Pán: Izrael je môj prvorodený syn.
23. Povedal som ti: Prepust' môjho syna, aby mi slúžil! Ty si však odmietol prepustiť ho. Preto ja usmrťím tvojho prvorodeného syna.“
24. Na ceste počas nočného oddychu sa však naň oboril Pán a chcel ho usmrtiť.
25. Tu Sefora vzala ostrý kameň, obrezala predkožku svojho syna a dotkla sa jeho nôh, a povedala: „Ženíchom krvi si mi!“
26. Potom ho nechal, lebo povedala: „Ženíchom krvi si pre obriezku.“
27. Pán hovoril aj Áronovi: „Choď na púšť naproti Mojžišovi!“ On šiel, stretol ho pri Božom vrchu a pobozkal ho.
28. A Mojžiš oznámil Áronovi všetky Pánove slová, ktorými ho vyslal, a všetky zázraky, ktoré mu prikázal.
29. Nato Mojžiš a Áron šli a zhromaždili starších Izraela.
30. Áron im predniesol všetky slová, ktoré Pán hovoril Mojžišovi, a on robil zázraky pred očami ľudu,
31. a ľud uveril. A keď počuli, že Pán (sústrastne) pozoroval Izraelitov a videl ich utrpenie, padli na

kolená a klaňali sa.

Kapitola 5

1. Potom Mojžiš a Áron išli a vraveli faraónovi: „Toto ti odkazuje Pán, Boh Izraela: Prepust' môj ľud, aby mi na púšti pripravil slávnosť!“
2. Faraón však odvetil: „Kto je Pán, aby som ho počúval a prepustil Izrael? Pána nepoznám a Izrael neprepustím!“
3. Vtedy mu povedali: „Zjavil sa nám Boh Hebrejov. Máme ísť na tri dni cesty do púšte a tam priniesť Pánovi, nášmu Bohu, obeť, aby nás nenavštívil morom alebo mečom.“
4. Ale egyptský kráľ im odvetil: „Mojžiš a Áron, prečo chcete odviešť ľud od jeho práce? Len choďte za svojou robotou!“
5. A faraón ešte hovoril: „Ľudu v krajine je veľa a vy by ste im chceli dožičiť odpočinok od robôt?!“
6. A v ten istý deň faraón prikázal dozorcovi a predákovi ľudu:
7. „Nabudúce nedodávajte ľudu slamu na výrobu tehál ako doteraz. Sami nech si idú nazbierať slamy!
8. Ale vy žiadajte od nich také množstvo tehál, aké vyrábali doteraz. Nič im nezľavujte, lebo sú leniví! Ved' prečo kričia: Chceme odísť, chceme obetovať nášmu Bohu!?”
9. Robotou treba týchto ľudí pritísnuť, aby sa starali o ňu a nestarali sa o hlúpe reči!“
10. Dozorcovia (prác) a zapisovatelia šli a povedali ľudu: „Toto hovorí faraón: Slamu vám už nedodám.
11. Sami si choďte zbierať slamu, kde nájdete! Z vašej úlohy sa však nič nezľaví!“
12. A ľud sa rozprchol po celej egyptskej krajine zbierať slamu na tehlu.
13. Dozorcovia však naliehali a vraveli: „Konajte si svoju prácu ako vtedy, keď bola slama!“
14. A bilingvistickí predáci, na ktorých dozorcovia zvalovali vinu a hovorili: „Prečo ste včera a dnes nevyhotovili také množstvo tehál ako doteraz?“
15. I pobrali sa predáci izraelského ľudu a sťažovali si u faraóna: „Prečo tak nakladáš so svojimi sluhami?”
16. Slama sa nedodáva tvojim sluhom, ale tehly - hovoria nám - len vyrábajte! Ešte aj bijú tvojich sluhov! Veru, krivdíš svojmu ľudu!“
17. On však odvetil: „Leniví ste, leniví! Preto žiadate: Chceme odísť, aby sme obetovali Pánovi.
18. A už sa berte, pracujte! Slama sa vám nedodá, ale množstvo tehál odovzdáte!“
19. Tu videli izraelskí predáci, že sú v zlom položení, lebo sa im prikazovalo: „Nič sa vám nezľaví z vašej dennej výroby tehál!“
20. Keď vyšli od faraóna, stretli sa s Mojžišom a Áronom, ktorí na nich čakali, a povedali im:
21. „Nech vás vidí Pán a nech súdi! Ved' ste nás urobili nenávidenými v očiach faraóna a jeho služobníkov. Meč ste mu vtisli do rúk, aby nás povraždil!“
22. Nato sa Mojžiš obrátil na Pána a prosil: „Pane, prečo dávaš tomuto ľudu toľko trpieť?”
23. Ved' odvtedy, čo som vkročil k faraónovi, aby som hovoril v tvojom mene, on gniavi tento ľud a ty svoj národ vôbec nevyslobodzujúš!“

Kapitola 6

1. Pán odpovedal Mojžišovi: „Teraz uvidíš, čo urobím faraónovi. Ved' pod silnou rukou vás on prepustí a pod mocnou rukou vás aj vyženie zo svojej krajiny!“
2. Potom Boh hovoril Mojžišovi: „Ja som Pán.
3. Ja som sa zjavoval Abrahámovi, Izákovi a Jakubovi ako Všemohúci Boh, ale pod svojím menom Pán som sa im nedal poznať.
4. Uzavrel som s nimi aj svoju zmluvu, že im dám kanaánsku krajinu, kde bývali ako cudzinci.
5. Ja som počul aj nárek Izraelitov, ktorých ujarmili Egypťania, a rozpamätal som sa na svoju zmluvu.
6. Preto povedz Izraelitom: Ja som Pán a ja vás vyvediem spod jarma egyptskej roboty, vyslobodím vás z otroctva a vykúpim vás zdvihnutým ramenom a veľkými trestmi.
7. Vezmem si vás za svoj ľud a budem vaším Bohom a vy poznáte, že ja, Pán, som váš Boh, ktorý vás vyviedol spod jarma egyptských robôt.
8. Potom vás vovediem do krajiny, ktorú som slávnostne prisľúbil dať Abrahámovi, Izákovi a Jakubovi. Ja, Pán, vám ju dám do vlastníctva!“
9. Mojžiš to oznámil Izraelitom, ale oni nechceli Mojžiša ani počúvať pre malomyselnosť a pre ťarchu robôt.
10. Tu Pán hovoril Mojžišovi:
11. „Chod', povedz egyptskému kráľovi, faraónovi, nech prepustí Izraelitov zo svojej krajiny!“
12. Mojžiš však odpovedal Pánovi: „Hľa, Izraeliti ma nepočúvajú, akože ma poslúchne faraón, keď mám okrem toho nemotorné ústa?“
13. A Pán znova hovoril s Mojžišom a Áronom a poslal ich k Izraelitom a k egyptskému kráľovi, faraónovi, aby vyviedli Izraelitov z egyptskej krajiny.
14. Títo sú poprední vo svojich rodoch: Synovia Rubena, Izraelovho prvorodeného: Hnoch, Falu, Hesron a Charmi.
15. To sú popredné rodiny Rubenove. Simeonovi synovia: Jamuel, Jamin, Ahod, Jachin, Soar a syn kanaánskej ženy Šaul. To sú popredné rodiny Simeonove.
16. Toto sú mená synov Léviho podľa ich pôvodu: Gerson, Kaát a Merari. A Lévi žil stotridsaťsedem rokov.
17. Gersonovi synovia: Lobni a Semei podľa svojich čeladi.
18. Kaátovi synovia: Amram, Isaár, Hebron a Oziel. Kaát žil stotridsaťtri rokov.
19. Synovia Merariho: Moholi a Musi. To sú popredné rodiny podľa ich pôvodu.
20. Amram si vzal za ženu svoju tetu Jochabed a ona mu porodila Árona a Mojžiša. Amram žil stotridsaťsedem rokov.
21. Isaárovi synovia: Kore, Nefer a Zechri.
22. Ozielovi synovia: Misael, Elisafan a Setri.
23. Áron si vzal za ženu Aminadabovu dcéru, Nahasonovu sestru Alžbetu, a ona mu porodila Nadaba, Abiuho, Eleazara a Itamara.
24. Synovia Koreho: Aser, Elkana a Abiasaf. To sú popredné rodiny Koreovcov.
25. Áronov syn Eleazar si vzal za ženu z Futielových dcér a ona mu porodila Finésa. To sú poprední z rodín Léviho podľa svojich čeladi.
26. To je ten Áron a ten Mojžiš, ktorým Pán povedal: „Vyvedte Izraelitov z egyptskej krajiny podľa ich skupín!“
27. To oni sa rozprávali s egyptským kráľom, faraónom, keď chceli vyvieť Izraelitov z Egypta. To bol Mojžiš a Áron.
28. V tom čase, keď Pán v egyptskej krajine hovoril Mojžišovi,
29. Pán povedal Mojžišovi: „Ja som Pán! Povedz faraónovi, egyptskému kráľovi, čo som ti hovoril!“
30. Ale Mojžiš odpovedal Pánovi: „Ved' ja mám nemotorné ústa, akože ma faraón vypočuje?“

Kapitola 7

1. Pán však povedal Mojžišovi: „Pozri, dávam ťa faraónovi za božstvo a tvoj brat Áron bude твоjím prorokom.
2. Ty mu rozpovieš všetko, čím som ťa poveril, a tvoj brat Áron bude hovoriť faraónovi, aby prepustil Izraelitov zo svojej krajiny.
3. Ja však zatvrdím faraónovo srdce, aby som urobil veľa svojich znamení a zázrakov v egyptskej krajine.
4. A faraón vás nebude počúvať, ja však položím svoju ruku na Egyptanov a za veľkých súdov vyvediem svoje voje a svoj izraelský ľud z Egypta.
5. Potom poznajú Egyptania, že ja som Pán, keď vystriem proti Egyptanom svoju ruku, aby som spomedzi nich vyviedol Izraelitov.“
6. A Mojžiš a Áron urobili tak, ako im rozkázal Pán. Tak urobili.
7. Mojžiš mal osemdesiat rokov a Áron osemdesiat tri rokov, keď rokovali s faraónom.
8. Pán ďalej hovoril Mojžišovi a Áronovi:
9. „Keď bude faraón od vás žiadať: Nože, urobte zázrak!, povieš Áronovi: Vezmi svoju palicu a hod' ju pred faraóna!, a premení sa na hadiu potvoru.“
10. Potom Mojžiš a Áron išli k faraónovi a robili tak, ako im prikázal Pán. Áron hodil svoju palicu pred faraóna a pred jeho služobníkov a ona sa premenila na hadiu potvoru.
11. Faraón dal však zavolať (svojich) mudrcov a čarodejníkov a oni, egyptskí zaklínači, svojimi čarami urobili to isté:
12. Každý z nich hodil svoju palicu a ony sa premenili na hadie potvory. Áronova palica však požrala ich palice.
13. No faraónovo srdce zostalo tvrdé a nepočúvol ich, ako im predpovedal Pán.
14. Nato hovoril Pán Mojžišovi: „Faraónovo srdce je tvrdé. Nechce prepustiť ľud.
15. Zrána choď k faraónovi - on pôjde vtedy k vode - a na nílskom brehu mu podíď v ústrety! Palicu však, čo sa premenila na hada, vezmi si do ruky
16. a povieš mu: Pán, Boh Hebrejov, ma poslal k tebe s rozkazom. Prepust' môj ľud, aby mi slúžil na púšti! Ale ty si neposlúchol doteraz.
17. Preto toto hovorí Pán: Podľa tohoto poznáš, že ja som Pán: Pozri, ja teraz udriem palicou, čo je v mojej ruke, nílsku vodu a premení sa na krv.
18. Aj ryby, čo sú v Níle, podochnú a Níl bude páchnuť, takže sa Egyptanom bude priečiť piť vodu z Nílu.“
19. Potom Pán vravel Mojžišovi: „Povedz Áronovi: Vezmi si svoju palicu a vystri ruku nad egyptské vody, nad ich potoky, kanále, jazerá a nad všetky ich vodné nádrže, aby sa premenili na krv. A bude krv v celom Egypte, ešte aj v drevených a kamenných nádobách!“
20. A Mojžiš a Áron urobili tak, ako im prikázal Pán. Zdvihol svoju palicu pred faraónom a jeho služobníkmi, udrel nílsku vodu a všetka nílska voda premenila sa na krv.
21. Ryby v Níle podochli a Níl zapáchal tak, že Egyptania nemohli piť z Nílu vodu. A krv bola v celej egyptskej krajine.
22. Ale egyptskí zaklínači svojimi čarami urobili to isté, a tak faraónovo srdce ostalo zatvrdnuté a nepočúvol ich, ako predpovedal Pán.
23. Faraón sa obrátil a šiel domov, a nepripúšťal si to vôbec k srdcu.
24. Všetci Egyptania kopali okolo Nílu pitnú vodu, lebo nílska voda sa piť nedala.
25. Takto prešlo sedem dní odvtedy, čo Pán udrel Níl.
26. A Pán povedal Mojžišovi: „Vojdi k faraónovi a povedz mu: Toto hovorí Pán: Prepust' môj ľud, aby mi slúžil!
27. Ak ho neprepustiš, ja navštívim žabami celý tvoj kraj!
28. Potom sa Níl bude hemžiť žabami a vyjdú von a natisnú sa do tvojho paláca, do tvojej spálne, do tvojej postele, aj do príbytkov tvojich služobníkov a tvojho ľudu, do tvojich pekární i korýt na cestu.
29. Áno, žaby budú skákať po tebe, aj po tvojich poddaných a po všetkých tvojich sluhoch!“

Kapitola 8

1. Pán prikázal Mojžišovi aj toto: „Povedz Áronovi: Vystri ruku so svojou palicou nad rieky, kanále a rybníky a prived' žaby na egyptskú krajinu!“
2. I vystrel Áron ruku nad egyptské vodstvo, a tu povyliezali žaby a pokryli egyptskú krajinu.
3. Ale aj zaklínači svojimi čarami urobili to isté. Aj oni priviedli žaby na egyptskú krajinu.
4. Vtedy faraón dal zavolať Mojžiša a Árona a povedal: „Poproste Pána, aby odňal odo mňa a od môjho ľudu tie žaby. Potom prepustím ľud, aby šiel Pánovi priniesť obeť.“
5. A Mojžiš povedal faraónovi: „Urči mi, nakedy mám vyprosiť tebe i tvojim služobníkom a tvojmu ľudu, aby žaby zmizli od teba a z tvojich domov a aby zostali iba v Níle?!“
6. On odvetil: „Na zajtra!“ Mojžiš povedal: „Bude podľa tvojho slova, aby si poznal, že nik nie je ako Pán, náš Boh.“
7. Žaby sa teda vzdialia od teba a z tvojich domov, aj od tvojich služobníkov a od tvojho ľudu, iba v Níle ostanú.“
8. Nato Mojžiš a Áron odišli od faraóna a Mojžiš prosil Pána za sľub, ktorý dal faraónovi.
9. A Pán urobil podľa Mojžišovej prosby: Žaby podochli v domoch, v nádvoriach i na poliach
10. a pozhrňali ich na veľké hromady, takže zem páchla.
11. Keď faraón videl, že nastala úlava, zatvrdil si srdce a nepočúvol ich, ako predpovedal Pán.
12. Potom Pán povedal Mojžišovi: „Povedz Áronovi: Vystri svoju palicu a udri prach zeme, aby sa po celej egyptskej krajine premenil na komáre!“
13. Aj tak urobili. Áron vystrel ruku so svojou palicou a udrel prach zeme. I nastali komáre na ľuďoch a na dobytku. Všetok prach egyptskej krajiny sa premenil na komáre.
14. Aj zaklínači robili podobne, aby vyvolali komáre, ale im sa to nepodarilo. Boli teda komáre na ľuďoch i na dobytku.
15. Tu povedali zaklínači faraónovi: „To je Boží prst!“ Iba faraónovo srdce ostalo zatvrdnuté a on ich nepočúval, ako predpovedal Pán.
16. Potom hovoril Pán Mojžišovi: „Zajtra na úsvite predstúp pred faraóna, pôjde vtedy k vode, a povedz mu: Toto hovorí Pán: Prepust' môj ľud, aby mi slúžil!“
17. Lebo ak neprepustíš môj ľud, ja privediem na teba, na tvojich služobníkov, na tvoj ľud i na tvoje domy jedovate muchy. Domy Egyptčanov, ba ešte aj pôda, na ktorej stoja, budú preplnené muchami.
18. S krajom Gessen však, kde býva môj ľud, urobím v tom istom čase výnimku, takže tam nebude nijakých múch, aby si zvedel, že na zemi som Pánom ja.
19. Urobím rozdiel medzi mojím a tvojím ľudom. Zajtra sa stane toto znamenie!“
20. A Pán urobil tak. Dostavili sa v rojoch jedovate muchy do faraónovho paláca, do príbytkov jeho služobníkov a po celej egyptskej krajine. A krajina ťažko trpela od múch.
21. Nato dal faraón zavolať Mojžiša a Árona a povedal: „Chodte a obetujte svojmu Bohu tu v krajine!“
22. Mojžiš však odpovedal: „Tak sa to nedá urobiť, lebo my budeme prinášať nášmu Bohu obety, ktoré sú pre Egyptčanov ohavnosťou. Ak by sme pred ich očami prinášali obety, ktoré sú pre nich ohavnosťou, vari by nás neukameňovali?“
23. Vyberieme sa na tri dni cesty na púšť, aby sme Pánovi, nášmu Bohu, priniesli obeť tak, ako nám prikázal.“
24. A faraón odpovedal: „Ja vás prepustím, aby ste Pánovi, svojmu Bohu, priniesli obeť na púšti, len sa nevzdáľujte veľmi ďaleko! Pomodlite sa za mňa!“
25. Vtedy Mojžiš povedal: „Hľa, ja teraz od teba odídem a budem prosiť Pána a zajtra sa vzdialia muchy od faraóna, od jeho služobníkov a od jeho ľudu. Len nech nás faraón zasa neoklame, keď potom nebude chcieť prepustiť ľud, aby priniesol obeť Pánovi.“
26. Keď Mojžiš vyšiel od faraóna, orodoval u Pána.
27. A Pán urobil podľa Mojžišovej prosby a odňal muchy od faraóna, od jeho služobníkov a od jeho ľudu. Neostalo ani len jedinej.
28. Ale faraónovo srdce sa zatvrdilo aj tento raz a neprepustil ľud.

Kapitola 9

1. Potom Pán povedal Mojžišovi: „Chod' k faraónovi a povedz mu: Toto hovorí Pán, Boh Hebrejov: Prepust' môj ľud, aby mi slúžil!
2. Lebo ak odoprieš prepustiť ho a budeš ho zdržiavať,
3. Pánova ruka bude na tvojom dobytku na poli, na koňoch, osloch, ťavách, býkoch a ovciach ako hrozná nákaza.
4. Pán však urobí rozdiel medzi izraelským a egyptským dobytkom a z toho, čo patrí Izraelitom, nezahynie ani kus.
5. Pán označil aj čas, keď povedal: Zajtra to Pán urobí v krajine.“
6. A Pán to nasledujúci deň urobil: pohynul všetok egyptský dobytok, kým z izraelského dobytku nezahynul ani jeden kus.
7. Faraón si to dal zistiť, a naozaj z izraelského dobytku nezahynul ani jeden kus. Srdce faraóna však ostalo tvrdé a neprepustil ľud.
8. Nato Pán prikázal Mojžišovi a Áronovi: „Naberte si plné hrste sadzí z pece! Mojžiš nech to potom rozsype pred očami faraóna proti nebu.
9. Ony sa rozšíria ako jemný prach po celej egyptskej krajine a spôsobia na ľuďoch a na dobytku vredy a zdurené pluzgiere po celej egyptskej krajine.“
10. I vzali sadze z pece a predstavili sa pred faraóna a Mojžiš ich rozsypal proti nebu. Tu vznikli na ľuďoch a na dobytku zdurené pluzgiere, ktoré sa potom rozšírili.
11. Zaklínači sa však nemohli dostaviť pred Mojžiša pre vredy, lebo vredy boli na nich ako na všetkých Egyptanoch.
12. Ale Pán zatvrdil faraónovo srdce a on ich nepočúval, ako Pán predpovedal Mojžišovi.
13. Potom Pán prikázal Mojžišovi: „Ráno vstaň, predstúp pred faraóna a povedz mu: Toto hovorí Pán, Boh Hebrejov: Prepust' môj ľud, aby mi slúžil!
14. Lebo tentoraz zošlem všetky svoje rany na teba i na tvojich služobníkov a na tvoj dobytok, aby si poznal, že na celej zemi nie je nik taký, ako som ja.
15. Už teraz som mohol vystrieť ruku a teba i tvoj ľud udrieť morom tak, že by si bol vyhubený zo zeme.
16. No náročky som ťa nechal nažive, aby som ti ukázal svoju moc a aby sa tak sláva môjho mena rozšírila po celej zemi.
17. Ak budeš aj naďalej zdržiavať môj ľud a neprepustiš ho,
18. zajtra o tejto hodine zošlem veľký ľadovec, aký ešte v Egypte nebol odvtedy, čo trvá, až podnes.
19. A teraz sa rýchlo postaraj o svoj dobytok a o všetko, čo máš na poli! Lebo všetko, ľudia, dobytok, čo bude na poli a nebude utiahnuté pod strechu, zahynie, keď sa na nich spustí ľadovec.“
20. Ktorí sa z faraónových služobníkov báli Pánovej hrozby, tí zaviedli svoju čelad' a svoj dobytok pod strechu.
21. Kto však nedbal na Pánovu hrozbu, nechal svoju čelad' a svoj dobytok na poli.
22. Vtedy Pán povedal Mojžišovi: „Vystri ruku oproti nebu, nech sa spustí ľadovec na celú egyptskú krajinu, na ľudí i na dobytok a na všetko poľné rastlinstvo v egyptskej krajine!“
23. Mojžiš vystrel svoju palicu oproti nebu a Pán zoslal hrmenie a ľadovec. Blesky dopadali na zem a Pán dával ľadovcu padať na egyptskú krajinu.
24. Počas ľadovca sa hrozne blýskalo a ľadovec bol taký veľký, aký ešte nebol v celej egyptskej krajine, odkedy vznikol národ.
25. A ľadovec zbil po celej egyptskej krajine všetko, čo bolo na poli, od ľudí až po dobytok; aj všetko poľné rastlinstvo zničil ľadovec a polámal všetky stromy, čo boli na poli.
26. Iba v Gesene, kde bývali Izraeliti, nebolo nijakého ľadovca.
27. Tu si dal faraón zavolať Mojžiša a Árona a povedal im: „Tentoraz som zhrešil! Pán je spravodlivý, ja však a môj ľud sme hriešni.
28. Oroduj u Pána! Veď primnoho je už toho hrozného hrmenia a ľadovca. Ja vás prepustím, nemusíte tu zostať!“

29. A Mojžiš mu odvetil: „Len čo vyjdem z mesta, roztiahnem ruky k Pánovi a hrmenie prestane a ľadovec nebude viac padať, aby si vedel, že zem je Pánova.
30. Ale ty a tvoji služobníci, ja viem, že sa ešte nebojíte Pána, Boha.“
31. Ľan a jačmeň boli zbité, lebo jačmeň bol už v klasoch a ľan bol v kvete,
32. pšenica a tenkeľ zbité neboli, lebo sú neskoršie.
33. A Mojžiš odišiel od faraóna za mesto a rozopäl ruky k Pánovi. Tu prestalo hrmenie i ľadovec a nelial sa ani dážď na zem.
34. Keď však faraón videl, že dážď, ľadovec a hrmenie prestalo, pokračoval vo svojom hriechu a zatvrdil si srdce on i jeho služobníci;
35. faraónovo srdce sa zatvrdilo a neprepustil Izraelitov, ako predpovedal Pán prostredníctvom Mojžiša.

Kapitola 10

1. Potom Pán povedal Mojžišovi: „Chod' k faraónovi, lebo ja som mu zatvrdil srdce, aj jeho služobníkom, aby som na ňom urobil tieto svoje znamenia
2. a aby si rozprával svojim deťom a vnukom, čo som vykonal Egypťanom, aké znamenia som na nich robil, aby ste vedeli, že ja som Pán.“
3. Mojžiš a Áron išli k faraónovi a hovorili mu: „Toto povedal Pán, Boh Hebrejov: Dokedy sa budeš zdráhať pokoriť sa mi? Prepust' môj ľud, aby mi slúžil!
4. Lebo ak sa budeš zdráhať prepustiť môj ľud, zajtra privediem do tvojho kraja kobyľky.
5. Ony tak pokryjú povrch zeme, že nebude možno vidieť zem a zožerú zvyšok toho, čo sa zachránilo a zostalo po ľadovci, a poobzierať všetky stromy, ktoré rastú na vašom poli.
6. Ba naplnia aj tvoje domy a domy všetkých tvojich služobníkov i všetkých Egypťanov tak, ako to tvoji otcovia a tvoji dedovia nezažili odvtedy, čo boli na zemi, až po dnešný deň.“ Potom sa obrátil a odišiel od faraóna.
7. Tu vraveli služobníci faraónovi: „Dokedy nám tento bude na nešťastie? Prepust' ľud, nech slúži Pánovi. Či nevidíš, že Egypt sa rúti do záhuby?“
8. I vrátili Mojžiša a Árona k faraónovi a on im povedal: „Chodte, uctite si Pána, svojho Boha! Ktorí sú to však, čo majú odísť?“
9. Mojžiš odvetil: „Odídeme so svojimi deťmi a starcami, odídeme so svojimi synmi a dcérami, so svojimi ovcami a dobytkom, lebo máme sviatok Pána.“
10. Tu im on povedal: „Nech je tak s vami Boh, ako vás ja nechám odísť s vašimi deťmi! Pozrite, vy máte niečo zlé za lubom!
11. Nestane sa tak! Vy, mužovia, môžete ísť a slúžte Pánovi, veď to bola vaša žiadosť!“ A nato ich vyhnali od faraóna.
12. Tu rozkázal Pán Mojžišovi: „Vystri ruku ponad egyptskú krajinu ku kobyľkám, aby sa dostavili na egyptskú zem a aby zožrali všetky rastliny v krajine, všetko, čo ešte ponechal ľadovec.“
13. A Mojžiš vystrel svoju palicu nad egyptskú krajinu. Tu Pán dal duť nad krajinou východnému vetru celý deň a celú noc a keď nastalo ráno, východný vietor doniesol kobyľky.
14. Tak prišli kobyľky na celú egyptskú krajinu a zniesli sa vo všetkých končinách Egypta v ohromnom množstve. Nikdy predtým (tam) nebolo toľko kobyľiek, ako bolo týchto, a nikdy tam toľko ani po nich nebude.
15. Pokryli povrch celej krajiny, až sa v krajine zotmel. Zožrali všetky poľné byliny a všetko ovocie na stromoch, čo zostalo po ľadovci, takže v celej egyptskej krajine nezostalo ani zeleného lístka na stromoch a na poľných rastlinách.
16. I poponáhľal sa faraón zavolať Mojžiša a Árona a povedal: „Zhrešil som proti Pánovi, vášmu Bohu, aj proti vám!
17. A teraz mi ešte tentoraz odpusťte môj hriech a proste Pána, svojho Boha, aby odvrátil odo mňa aspoň toto smrtiace nebezpečenstvo!“
18. Mojžiš teda odišiel od faraóna a orodoval u Pána.
19. A Pán dal duť silnému vetru od Stredozemného mora, ktorý kobyľky odniesol a vrhol ich do Červeného mora. Na celom území Egypta neostalo ani jednej kobyľky.
20. Ale Pán zatvrdil faraónovo srdce a on neprepustil Izraelitov.
21. Potom Pán povedal Mojžišovi: „Vystri ruku oproti nebu, aby na celú egyptskú krajinu doľahla tma; taká tma, že ju možno nahmatať!“
22. I vystrel Mojžiš ruku k nebu a v celej egyptskej krajine nastala hustá trojdňová tma.
23. Nik nevidel druhého a tri dni sa nemohol nik pohnúť zo svojho miesta. Izraeliti však mali všetci svetlo vo svojich príbytkoch.
24. Tu dal faraón zavolať Mojžiša a Árona a povedal im: „Odídte, slúžte Pánovi! Len vaše ovce a váš dobytok nech tu zostanú. Aj vaše deti nech idú s vami!“
25. Mojžiš však odvetil: „Musíš nám dať aj na zápalné a na celostné obety, aby sme ich priniesli Pánovi, nášmu Bohu.“

26. My zoberieme svoj dobytok, nezostane tu ani kopyta, lebo my musíme z neho vybrať, aby sme tak slúžili Pánovi; a ani sami nevieme, čím máme slúžiť Pánovi, kým ta nedôjdeme.“
27. Tu Pán zatvrdil faraónovo srdce a on ich nechcel prepustiť.
28. Ba faraón povedal Mojžišovi: „Prac sa odo mňa! A neopováž sa viac prísť mi na oči! Lebo keď sa mi ukážeš na oči, budeš synom smrti!“
29. A Mojžiš odvetil: „Nech je tak, ako si povedal, už sa viac neukážem pred tebou!“

Kapitola 11

1. Pán hovoril Mojžišovi: „Ešte jednou ranou budem biť faraóna a Egypt. Potom vás už stadiaľto prepustí. Nielenže vás prepustí, lež bude vás hnať odtiaľto.“
2. Povedz všetkému ľudu, aby si muži i ženy vyžiadali od svojich známych strieborné a zlaté predmety!“
3. A Pán prebudil v Egypťanoch priazeň voči ľudu. Aj Mojžiš bol veľmi vážnym mužom v egyptskej krajine, tak v očiach faraónových úradníkov, ako aj v očiach ľudu.
4. Potom Mojžiš vravel: „Toto hovorí Pán: O polnoci prejdem Egyptom.“
5. Vtedy zomrie každý prvorodený v egyptskej krajine, od prvorodeného faraónovho, ktorý má sedieť na jeho tróne, až po prvorodeného otrokyne, čo je pri žarnove, aj všetko prvorodené z dobytky.
6. A bude nárek po celej egyptskej krajine, aký dosiaľ nebol, ani viac nebude.
7. Ale u Izraelitov ani pes nezaštekne ani na človeka ani na dobytča, aby ste poznali, že Pán obdivuhodne rozlišuje Egypťanov od Izraelitov.
8. Potom prídu všetci títo tvoji služobníci ku mne, padnú predom mnou a budú prosieť: Odíď ty aj tvoj ľud, čo ti je poddaný! A potom pôjdem.“ A odišiel od faraóna veľmi rozhnevaný.
9. Pán však povedal Mojžišovi: „Faraón vás nepočúval len preto, aby pribudlo mojich divov v egyptskej krajine.“
10. Mojžiš a Áron robili pred faraónom všetky tieto zázraky, Pán však zatvrdzoval faraónovo srdce a on neprepustil Izraelitov zo svojej krajiny.

Kapitola 12

1. Pán povedal Mojžišovi a Áronovi v egyptskej krajine:
2. „Tento mesiac bude pre vás počiatočným mesiacom. Bude vám prvým mesiacom v roku.
3. Celej izraelskej pospolitosti oznámte: Desiateho tohoto mesiaca nech si každý zaobstará baránka pre svoju rodinu, pre každý dom!
4. Ak je však rodina málo na jedného baránka, potom nech si zaobstará spolu so svojim susedom, ktorého rodina býva najbližšie, podľa počtu osôb; podľa toho si máte zadovážiť baránka, koľko kto z vás zje.
5. Baránok musí byť bezchybný, ročný samček. Vyberiete si ho spomedzi oviec alebo kôz.
6. A bude vo vašej opatere do štrnásteho dňa tohto mesiaca, keď ho celá izraelská pospolitosť v podvečer zabije.
7. I vezme sa z jeho krvi a namažú sa ňou obe veraje a vrchný prah dverí na domoch, v ktorých ho budú jesť.
8. A v tú noc budú jesť mäso upečené na ohni; budete ho jesť s nekvaseným chlebom a s horkými zelinami.
9. Nič nesmiete z neho jesť surové ani uvarené vo vode, ale iba upečené na ohni, i hlavu, nôžky a vnútornosti.
10. Nič z neho nenecháte do rána. Čo by však z neho malo zostať do rána, spálite to na ohni.
11. A budete ho jesť takto: Bedrá budete mať opásané, obuv na nohách a palicu v ruke. Budete jesť narýchlo, lebo je to Pánov prechod (Pesach).
12. Lebo v tú noc prejdem celou egyptskou krajinou a usmrtím všetko prvorodené v egyptskej krajine od človeka až po dobytok a nad všetkými bohmi Egypta vykonám súd ja, Pán!
13. Krv na vašich domoch, v ktorých bývate, bude znamením na vašu záchranu. Keď uvidím krv, prejdem popri vás a nezastihne vás nijaký zhubný úder, keď budem biť Egypt.
14. Tento deň bude pre vás pamätným dňom a budete ho sláviť ako Pánov sviatok: z pokolenia na pokolenie ho budete sláviť ako večité ustanovenie!
15. Sedem dní budete jesť nekvasené chleby. Ihneď v prvý deň odstránite kvas zo svojich domov, lebo každý, kto by od prvého až do siedmeho dňa jedol niečo kysnuté, bude vyhladený z Izraela.
16. V prvý deň budete mať sväté zhromaždenie; aj v siedmy deň budete mať sväté zhromaždenie. V tieto dni nebudete konať nijakú prácu okrem toho, čo je potrebné na prípravu jedla pre každú osobu.
17. Takto zachovávajte (zákon) nekvasených chlebov, lebo práve v tento deň som vyviedol vaše zástupy z egyptskej krajiny. Tak zachovávajte tento deň z pokolenia na pokolenie ako večné ustanovenie!
18. V prvom (mesiaci), od večera štrnásteho dňa tohto mesiaca budete jesť nekvasené chleby až do večera dvadsiateho prvého dňa tohto mesiaca.
19. Sedem dní sa nesmie nájsť vo vašich domoch kvas, lebo každý, kto bude jesť niečo kysnuté, bude z izraelskej pospolitosti vyhladený, či je cudzinec alebo domorodec!
20. Nesmiete jesť nič kysnuté! Vo všetkých vašich príbytkoch sa bude jesť len nekvasený chlieb.“
21. Tu Mojžiš zvolal všetkých starších Izraela a povedal im: „Vyberte sa a zaobstarajte si pre svojich príslušníkov baránka a obetujte paschu!
22. Do krvi, ktorá bude v miske, omočte zväzok yzopu a pomažte ňou obe veraje a vrchný prah!
23. Nik z vás nech však nevychádza z dverí svojho domu až do rána. Pán bude totiž prechádzať a biť Egyptanov. Keď však uvidí krv na hornom prahu a na oboch verajach, Pán prejde popri domových dverách a nedovolí hubiteľovi vojsť do vašich domov a zabíjať.
24. Zachovajte teda toto ustanovenie, lebo je to príkaz, ktorý platí pre teba a pre tvoje deti naveky!
25. Aj potom, keď vojdete do krajiny, ktorú vám dá Pán, ako to prisľúbil, takto zachovávajte tento zvyk!
26. A keď sa vás opýtajú vaše deti: Čo to máte za zvyk?,
27. vy odpoviete: To je obetovanie paschy pre Pána, ktorý obišiel domy Izraelitov v Egypte, keď bil Egyptanov a keď naše domy ušetril.“ Tu ľud padol na kolena a klaňal sa.

28. A Izraeliti išli a urobili tak, ako Mojžišovi a Áronovi prikázal Pán. Tak urobili.
29. O polnoci Pán pobil všetkých prvorodených v egyptskej krajine, od prvorodeného faraónovho, čo mal sedieť na jeho tróne, až po prvorodeného zajatca čo bol v žalári, aj všetky prvorodené zvieratá.
30. V tú noc vstal faraón i všetci jeho služobníci a všetci Egyptania a v Egypte nastal hrozný nárek, lebo nebolo domu, kde by nebolo mŕtveho.
31. A ešte v noci dal zavolať Mojžiša a Árona a povedal: „Vstávajte! Odídte spomedzi môjho ľudu, ty aj Izraeliti, a chodte slúžiť Pánovi, ako ste si to žiadali!
32. Vezmite so sebou aj ovce a dobytok, ako ste si žiadali, a chodte! A vyproste aj pre mňa požehnanie!“
33. Egyptania tiež súrili, aby ľud čím skôr odišiel z krajiny, lebo vraveli: „Všetci pomrieme!“
34. Ľud si vzal cestu, prv ako vykyslo, dieže, zabalené do plášťov, na plecيا.
35. Izraeliti sa zachovali aj podľa Mojžišovho návodu a vyžiadali si od Egyptanov strieborné a zlaté predmety i šatstvo.
36. Pán však vzbudil voči ľudu priazeň Egyptanov, takže vyplnili ich žiadosť, a tak vydrancovali Egyptanov.
37. Nato sa Izraeliti pohli z Ramesesu do Sokotu, bolo ich asi šesťstatisíc pešo idúcich mužov, okrem detí.
38. S nimi šlo aj mnoho všelijakého ľudu, ovce a dobytok, nesmierne veľké stáda.
39. Z cesta, ktoré si vzali z Egypta, napiekli nekvášených osúchov; cesto nemohlo vykysnúť, lebo ich hnali z Egypta a nemohli sa dlho zdržiavať a pripraviť si jedlo na cestu.
40. Izraeliti bývali v Egypte štyristotridsať rokov.
41. Po dokončení štyristotridsiatich rokov, práve v ten deň, odišli všetky Pánove voje z egyptskej krajiny.
42. Bola to noc bdenia, zasvätená Pánovi, keď ich vyviedol z Egypta. To je tá Pánova noc, ktorú majú bdením sláviť všetci Izraeliti z pokolenia na pokolenie.
43. Pán prikázal Mojžišovi a Áronovi: „Toto je predpis o pasche: Nijaký cudzinec z nej nesmie jesť.
44. Každého kúpeného otroka obrež, len potom z nej môže jesť.
45. Pristáhovalec a nájomník z nej nesmú jesť.
46. Musí sa zjesť v jednom a tom istom dome a nič z mäsa nesmieš vyniesť von z domu, ani mu nesmiete polámať nijakú kosť.
47. Celá izraelská pospolitosť to bude tak robiť.
48. Ak je pri tebe nejaký cudzinec a chcel by pre Pána zasvätiť paschu, tak sa musia dať všetci jeho príslušníci obrezať. Len potom sa môže priblížiť a sláviť ju a bude ako domorodec, ale neobrezaný z nej nesmie v nijakom prípade jesť.
49. Ten istý zákon platí pre domorodcov i pre cudzincov, ktorí sa medzi vami zdržujú!“
50. A všetci Izraeliti urobili tak, ako Pán prikázal Mojžišovi a Áronovi. Tak urobili.
51. A v ten istý deň Pán vyviedol Izraelitov z egyptskej krajiny v zoradených zástupoch.

Kapitola 13

1. Pán povedal Mojžišovi:
2. „Zasväť mi všetko prvorodené, čo u Izraelitov otvára materské lono, či už u ľudí alebo u dobytká! To bude moje.“
3. Mojžiš potom hovoril ľudu: „Pamätajte na tento deň, v ktorý ste odišli z Egypta, z domu otroctva, keď vás Pán odtiaľ vyviedol mocnou rukou. Preto sa nesmie jesť nič kysnuté.“
4. Dnes odchádzate, v mesiaci abíb.
5. Keď ťa Pán vovedie do krajiny Kanaánčanov, Hetejcov, Amorejčanov, Hevejcov a Jebujejcov, ktorí ti chce dať, ako to pod prísahou sľúbil tvojim otcom, do krajiny, ktorá oplýva mliekom a medom, vtedy budeš zachovávať tento zvyk v tomto mesiaci.
6. Sedem dní budeš jesť nekvasené chleby a na siedmy deň bude Pánov sviatok.
7. Sedem dní sa budú jesť nekvasené chleby a nesmie byť nič kysnuté vidieť v celom tvojom okolí; kysnute cesto sa nesmie nájsť u teba.
8. V ten deň povieš svojmu synovi: To sa robí pre to, čo pre mňa urobil Pán, keď som vyšiel z Egypta.
9. A nech je to znamením na tvojej ruke a znakom medzi tvojimi očami, aby bol v tvojich ústach Pánov zákon, lebo Pán ťa mocnou rukou vyviedol z Egypta.
10. A tento predpis budeš zachovávať rok čo rok v určený čas.
11. Keď ťa Pán vovedie do krajiny Kanaánčanov, ako odprisahal tvojim otcom, a keď ti ju dá,
12. všetko, čo otvára materské lono, odstúpiš Pánovi. Čo bude prvorodené medzi tvojimi zvieratami a čo bude mužského pohlavia, všetko bude patriť Pánovi.
13. Prvorodeného osla zameníš ovcou, ak ho nezameníš, zabiješ ho. Každého prvorodeného zo svojich detí vykúpiš.
14. A keď sa ťa v budúcnosti tvoj syn opýta: Čo to znamená?, odpovieš mu: Pán nás silnou rukou vyviedol z Egypta, z domu otroctva.
15. Keďže sa faraón zdráhal prepustiť nás, Pán pobil všetko prvorodené v egyptskej krajine, od prvorodeného u ľudí až po prvorodené z dobytká. Preto teraz obetujem Pánovi všetko, čo otvára materské lono, ak je mužského pohlavia, a vykupujem každého svojho prvorodeného syna.
16. A nech je to znamením na tvojej ruke a znakom medzi tvojimi očami, lebo silnou rukou nás Pán vyviedol z Egypta.“
17. Keď teda faraón prepustil ľud, Boh ho nevedol po ceste cez filištínsku krajinu - hoci bola najkratšia -, lebo Boh povedal: „Aby ľud azda neľutoval, keby videl pred sebou boj, a aby sa potom nevrátil do Egypta!“
18. Preto Boh viedol ľud okľukou, cestou po púšti popri Červenom mori. Izraeliti vyšli z Egypta v bojovej zostave.
19. Mojžiš vzal so sebou aj Jozefove kosti. On dal totiž Izraelitom slávnostne prisahať: „Pán sa vás istotne ujme. Potom odnesť odtiaľto moje kosti so sebou.“
20. Keď odišli zo Sokotu, utáborili sa v Etame, na okraji púšte.
21. Pán šiel pred nimi cez deň v oblačnom stĺpe, aby im ukazoval cestu, v noci zasa v ohnivom stĺpe, aby im svietil, takže mohli dňom i nocou putovať.
22. A nikdy nezmizol oblačný stĺp cez deň, ani ohnivý stĺp v noci spopred ľudu.

1. Pán hovoril Mojžišovi:
2. „Rozkáž Izraelitom zmeniť smer a utáboriť sa pri Pihachirote medzi Magdalom a morom! Naproti Belsefonu sa utáboríte, pri mori!
3. Faraón si bude totiž myslieť o Izraelitoch: Iste poblúdili v kraji, púšť ich má v objatí!
4. A ja opäť zatvrdím faraónovo srdce, a bude sa hnať za vami. Potom faraónovi a všetkému jeho vojsku ukážem svoju moc a Egypťania spoznajú, že ja som Pán!“ A urobili tak.
5. Keď egypťskému kráľovi oznámili, že ľud utiekol, zmýšľanie faraóna i jeho služobníkov sa obrátilo proti ľudu a vraveli: „Čo sme to len urobili, že sme prepustili Izraelitov zo svojich služieb?!“
6. I dal zapriať do svojho voza a svoj (bojový) ľud vzal so sebou,
7. šesťsto vybraných vozov s inými egypťskými vozmi a na každom z nich udatných bojovníkov.
8. Pán zatvrdil srdce egypťského kráľa, faraóna, takže sa pustil za Izraelitmi, hoci Izraeliti odišli pod ochranou zdvihnutej ruky.
9. Egypťania sa hnali za nimi a všetky faraónove vozy a záprahy s vojskom ich zastihli, keď táborili pri mori pri Pihachirote naproti Belsefonu.
10. Keď sa faraón približoval, Izraeliti zdvihli oči a videli, že Egypťania tiahnu za nimi. Tu sa ich zmocnil veľký strach a volali k Pánovi.
11. A Mojžišovi vraveli: „Či nebolo v Egypte hrobov, keď si nás zobral so sebou umrieť na púšti?! Čo si nám to urobil, že si nás vyviedol z Egypta?“
12. Nehovorili sme ti o tom v Egypte, keď sme ti vraveli: Nechaj nás na pokoji, budeme slúžiť Egypťanom! Veď lepšie by nám bolo slúžiť v Egypte, ako zomrieť na púšti!“
13. Tu Mojžiš povedal ľudu: „Nebojte sa! Len vytrvajte a uvidíte Pánovu záchranu, ktorú dnes uskutoční pre vás. Lebo ako dnes vidíte Egypťanov, tak ich už nevidíte naveky.“
14. Pán bude za vás bojovať, vy sa budete len diviť.“
15. A Pán povedal Mojžišovi: „Čo voláš ku mne? Rozkáž Izraelitom, aby sa pohli!“
16. Zdvihni svoju palicu a vystri ruku nad more a rozdeľ ho, aby Izraeliti mohli prejsť stredom mora po suchu!
17. Ja však zatvrdím srdce Egypťanov, aby sa hnali za vami. A tak ukážem svoju moc na faraónovi a na celom jeho vojsku, na jeho vozoch a na jeho záprahoch,
18. aby Egypťania poznali, že ja som Pán, keď ukážem na faraónovi, na jeho vozoch a na jeho záprahoch svoju moc.“
19. Nato Boží anjel zmenil svoje miesto. Predtým šiel pred izraelskými vojmi a teraz sa odobral za ne. Aj oblačný stĺp zmenil svoje miesto spopred nich a postavil sa za nich.
20. Takto sa dostal medzi egypťské vojsko a medzi izraelské vojsko. A oblak bol na jednej strane temný, na druhej osvetľoval noc, a tak sa celú noc nedalo k tamtým priblížiť.
21. Mojžiš však vystrel ruku nad more a Pán ho celú noc prudkým východným vetrom rozháňal a more vysušil. Takto sa voda rozdelila
22. a Izraeliti prešli stredom mora po suchu, kým vody boli pre nich ako múr na ich pravici a ľavici.
23. Egypťania ich však prenasledovali a všetky faraónove kone, vozy a záprahy pustili sa za nimi doprostred mora.
24. V čase rannej stráže Pán hľadel v ohňovom a oblačnom stĺpe na Egypťanov a egypťské vojsko uviedol do zmätku.
25. Spôsobil tiež, že im kolesá z vozov odpadávali a že len s ťažkosťou mohli napredovať. Tu Egypťania vraveli: „Utekajme pred Izraelitmi! Veď Pán bojuje za nich proti Egypťanom!“
26. A Pán povedal Mojžišovi: „Vystri ruku nad more, aby sa vody zliali na Egypťanov, na ich vozy a na ich záprahy!“
27. I vystrel Mojžiš ruku nad more a more sa za rána vrátilo na svoje pôvodné miesto, a pretože Egypťania utekali práve proti nemu, Pán tak zahnal Egypťanov doprostred mora.
28. Vody sa vrátili späť a zavalili vozy, záprahy a všetky faraónove vojská, ktoré sa za nimi pustili do mora. Nezostal z nich ani len jeden.

29. Izraeliti však po suchu prešli stredom mora, kým vody po ich pravici a ľavici stáli ako múr.
30. Takto Pán v ten deň vyslobodil Izrael z rúk Egyptanov a Izrael videl mŕtvych Egyptanov ležať na morskom pobreží.
31. Izrael teda videl veľký zázrak, ktorý Pán urobil na Egyptanoch. Ľud sa bál Pána a dôveroval Pánovi i jeho služobníkovi Mojžišovi.

Kapitola 15

1. Vtedy Mojžiš a Izraeliti zaspievali Pánovi túto pieseň: „Spievať budem Pánovi, lebo vznešený, slávne vznešený je: koňa i povoz zmietol do mora.
2. Moja sila a moja udatnosť je Pán a stal sa mi spásou. Toto je môj Boh, budem ho velebiť, Boh môjho otca, budem ho chváliť.
3. Pán je bojovník, Pán je jeho meno.
4. Faraónove vozy a jeho vojsko zmietol do mora a jeho vyberaní vodcovia sa potopili v Červenom mori.
5. Vlny ich pokryli, klesli sťa kameň do hlbín.
6. Tvoja pravica, Pane, čo vynikáš mocou, tvoja pravica, Pane, nepriateľa zasiahla.
7. Svojou nesmiernou vznešenosťou zničil si svojich protivníkov, vyslal si svoj hnev, čo ich strávil sťa plevu.
8. Dychom tvojho rozhorčenia nahromadili sa vody, prúdy ako hrádza stáli, nakopili sa vprostred mora vlny.
9. Nepriateľ si povedal: Zaútočím, dochyťím, rozdelím korisť, uhasí sa moje zúrenie. Vytasím svoj meč, zmocní sa ich moja ruka.
10. Zadul si svojím vetrom: pokrylo ich more, potopili sa sťa olovo vo vodách búrlivých.
11. Kto je rovný tebe medzi bohmi, Pane, kto je rovný tebe, čo vynikáš svätosťou? Si hrozný v pochvalných činoch a robíš zázraky.
12. Vystrel si svoju pravicu a zem ich prehltla.
13. Vo svojej priazni si viedol ľud, čo si vykúpil, svojou silou si ho viedol k svojmu svätému príbytku.
14. Dupočuli sa národy a zhrozili sa: obyvateľov Filištínska pochytila hrôza.
15. Vtedy sa preľakli kniežatá Edomu, vojvodcov moabských prenikol strach. Strpli kanaánski obyvatelia všetci,
16. doľahla na nich úzkosť a strach: pre silu tvojho ramena stuhli na kameň. Tak prechádzal tvoj ľud, Pane, tak prechádzal ľud, ktorý si si prisvojil.
17. Voviedol si ich a osadil si ich na svojom vlastnom vrchu, na mieste, ktoré si prichystal za bývanie sebe, Pane, vo svätyni, ktorej základy kládli tvoje ruky.
18. Pán bude kralovať naveky a navždy!“
19. Keď teda faraónove kone s vozmi a záprahmi vošli do mora, Pán dal morským vodám privaliť sa na nich, kým Izraeliti prešli stredom mora po suchu.
20. Aj Áronova sestra, prorokynja Mária, vzala do rúk bubienok a všetky ženy išli za ňou s bubienkami a s tancom.
21. Mária im predspevovala: „Spievajte Pánovi, lebo je veľmi vznešený! Koňa i pohoniča hodil do mora.“
22. Potom sa Mojžiš s Izraelom pohl od Červeného mora a tiahli cez púšť Sur. Tri dni šli po púšti a nenašli vodu.
23. Došli do Máry, ale vodu z Máry piť nemohli, lebo bola horká. Preto sa aj volá Mára (Horkosť).
24. A ľud reptal proti Mojžišovi: „Čo budeme piť?“
25. On volal k Pánovi a Pán mu ukázal drevo, a keď ho hodil do vody, vody zosladli. Tam im dal zákon a právo a tam ich podrobil skúške.
26. A povedal: „Ak budeš počúvať hlas Pána, svojho Boha, a budeš robiť to, čo je v jeho očiach správne, a poslúchneš všetky jeho rozkazy a zachováš všetky jeho ustanovenia, potom ťa nezastihnem takými biedami, akými som postihol Egypťanov, lebo ja, Pán, som tvoj lekár.“
27. Nato prišli do Elimu, kde bolo dvanásť vodných prameňov a sedem paliem. Tam sa teda utáborili pri vode.

1. Keď sa pohli z Elimu, prišla celá izraelská pospolitosť na púšť Sin, ktorá je medzi Elimom a Sinajom, v pätnásty deň druhého mesiaca po svojom východe z Egypta.
2. A celá izraelská pospolitosť reptala proti Mojžišovi a Áronovi na púšti.
3. Izraeliti im vraveli: „Bár by sme boli pomreli Pánovou rukou v Egypte, keď sme sedávali nad hrncami mäsa a mohli sa najesť chleba dosýta! Veď vy ste nás vyviedli na túto púšť, aby ste zahubili celú túto spoločnosť hladom!“
4. Vtedy Pán hovoril Mojžišovi: „Hľa, ja vám dám padať chlieb z neba! Ľud nech potom vychádza a nech si zbiera, koľko bude potrebovať na deň! Týmto ho chcem podrobiť skúške, či bude kráčať podľa môjho zákona, alebo nie.“
5. V šiesty deň však nech odložia z toho, čo donesú: bude toho dvakrát toľko, ako zbierajú každý deň.“
6. Mojžiš a Áron povedali všetkým Izraelitom: „Večer teda spoznáte, že Pán nás vyviedol z egyptskej krajiny.“
7. Ráno zasa uvidíte Pánovu slávu, lebo on počul vaše reptanie proti Pánovi: veď čože sme my, že ste proti nám reptali?!“
8. A Mojžiš dodal: „V tom, že vám Pán dá večer jesť mäso a ráno chlieb na nasýtenie, (spoznáte), že Pán počul vaše reptanie, ktorým ste sa ozvali proti nemu. Lebo čože sme my? Nie proti nám ste reptali, ale proti Pánovi!“
9. Aj Áronovi povedal Mojžiš: „Povedz celej pospolitosti Izraelitov: Predstúpte pred Pána, lebo počul vaše reptanie!“
10. Keď to Áron oznámil celej pospolitosti Izraelitov, oni sa dívali na púšť a tu sa zjavila Pánova sláva v oblaku!
11. A Pán povedal Mojžišovi:
12. „Počul som reptanie Izraelitov. Povedz im: V predvečer budete jesť mäso a ráno sa nasýtite chlebom, aby ste poznali, že ja som Pán, váš Boh!“
13. A naozaj, večer prileteli prepelice a pokryli táborišť. Ráno zasa bola okolo tábora napadaná rosa,
14. a keď sa napadaná rosa vyparila, na povrchu púšte bolo čosi jemné, zrnité, jemné sťa srieň na zemi.
15. Keď to Izraeliti zočili, vzájomne si vraveli: „Čo je to!“ Nevedeli totiž, čo by to mohlo byť. Vtedy im Mojžiš povedal: „To je chlieb, ktorý vám dáva Pán jesť.“
16. Toto je to, z čoho vám Pán prikazuje nazbierať podľa toho, koľko každý zje, gomer na každú hlavu; podľa počtu vašich duší si naberte, každý pre príslušníkov svojho stanu!“
17. Izraeliti robili tak a nazbierali jedni menej, iní viac.
18. Potom to odmerali na gomer a tu ten, kto viac doniesol, nemal prebytok, a zasa ten, kto menej doniesol, nemal nedostatok. Každý si nazbieral toľko, koľko mohol zjesť.
19. A Mojžiš im povedal: „Nech z toho nik nenecháva nič na ráno!“
20. Oni však nepočúvali Mojžiša a niektorí si z toho nechali (časť) až do druhého rána. Ale skazilo sa to, ukázali sa červy a zapáchalo to. Mojžiš sa preto na nich rozhneval.
21. Tak zbierali ráno čo ráno, každý podľa toho, koľko zjedol. Keď však začalo hriať slnko, rozpúšťalo sa to.
22. V šiesty deň však nazbierali dvakrát toľko jedla, dva gomery na osobu. Tu prišli všetky kniežatá pospolitosti a hlásili to Mojžišovi.
23. A on im povedal: „To je to, čo prikázal Pán: Zajtra je deň odpočinku, svätá sobota Pánova. Čo máte upiecť, upečte, a čo mienite uvariť, uvarte! Ostatné, čo zostane, odložte a uschovajte na zajtra.“
24. Odložili si teda na zajtra, ako prikázal Mojžiš, a nezosrdelo sa to, ani červy v tom neboli.
25. A Mojžiš povedal: „Dnes jedzte to, lebo dnes je Pánova sobota, dnes nenájdete vonku nič.“
26. Šesť dní to môžete zbierať, v siedmy deň však je sobota, v ten deň toho nebude.“
27. Keď potom v siedmy deň poniektorí vyšli zbierať, nenašli nič.

28. A Pán povedal Mojžišovi: „Ako dlho sa budete zdráhať zachovávať moje príkazy a zákony?
29. Hľadte, veď Pán vám dal sobotu! Preto v šiesty deň vám dáva jedlo na dva dni. V sobotu nech každý zostane doma!
30. Nech v siedmy deň nik nevychádza zo svojho miesta!“
31. A ľud slávil v siedmy deň sobotu. Izraeliti nazvali to (jedlo) mannou. Bolo biele ako koriandrové semiačko a jeho chuť bola ako chuť medového koláča.
32. Nato Mojžiš povedal: „Toto prikazuje Pán: Naplňte tým jeden gomer, nech sa to zachová pre budúce pokolenia, aby videli, aký chlieb som vám dával jesť na púšti, keď som vás vyviedol z egyptskej krajiny.“
33. A Mojžiš povedal Áronovi: „Vezmi nádobu a nasyp do nej plný gomer manny, a ulož ju pred Pánom, aby sa zachovala pre vaše pokolenia!“
34. Ako Pán prikázal Mojžišovi, Áron to položil pred svedectvo, aby sa to zachovalo.
35. A Izraeliti jedli mannu štyridsať rokov, kým neprišli do obývanej krajiny. Jedli mannu, dokiaľ neprišli k hraniciam krajiny Kanaán.
36. Gomer je desatina efy.

Kapitola 17

1. Potom na Pánov rozkaz tiahla celá izraelská pospolitosť po svojich stanoviskách z púšte Sin a utáborila sa v Rafidim, kde nebolo vody na pitie pre ľud.
2. A ľud doliehal na Mojžiša a vravel: „Daj nám vodu na pitie!“ Ale Mojžiš im odvetil: „Prečo sa vadíte so mnou a prečo pokúšate Pána?“
3. Ale ľud, ktorý tam dychtil po vode, reptal proti Mojžišovi a vravel: „Načo si nás len vyviedol z Egypta?! Vari na to, aby si mňa, moje deti a môj dobytok umoril smädom?“
4. Tu Mojžiš volal k Pánovi: „Čo si počnem s týmto ľudom?! Len trošku a ukameňovali by ma!“
5. Pán odpovedal Mojžišovi: „Predstúp pred ľud, zober si niektorých starších z Izraela, do ruky si vezmi svoju palicu, ktorou si udieral Níl, a chod!“
6. Hľa, ja tam budem stáť pred tebou na skale, na Horebe! Udri potom na skalú, vytečie z nej voda a ľud bude môcť piť.“ A Mojžiš urobil tak pred staršími Izraela.
7. Potom nazval to miesto Massa a Meríba, lebo Izraeliti sa tam vadili a pokúšali Pána, keď vraveli: „Je teda Pán medzi nami, alebo nie?“
8. Tu prišiel Amalek a pri Rafidim napadol Izrael.
9. Vtedy Mojžiš povedal Jozuemu: „Vyber nám mužov a choď bojovať s Amalekom! Ja budem stáť na končiar vrchu s Božou palicou v ruke.“
10. A Jozue urobil, ako mu uložil Mojžiš, a dal sa do boja s Amalekom. Mojžiš, Áron a Hur vystúpili na končiar vrchu.
11. A kým mal Mojžiš zdvihnuté ruky, víťazil Izrael, len čo ruky spustil, víťazil Amalek.
12. Ale Mojžišovi ruky oťaželi. Tu vzali kameň a podložili mu ho, a on si naň sadol. Áron a Hur mu ruky podopierali jeden z jednej a druhý z druhej strany, a tak zostali jeho ruky v rovnakej polohe až do západu slnka.
13. A Jozue porazil Amaleka a jeho ľud ostrím meča.
14. Pán potom prikázal Mojžišovi: „Zapíš to na pamiatku do knihy a vštep Jozuemu do uší, že (aj) pamiatku na Amaleka úplne vytriem spod neba.“
15. Nato Mojžiš postavil oltár a nazval ho Pán je moja zástava.
16. Povedal: „Ruky hore k Pánovmu trónu! Pán je v boji proti Amalekovi z pokolenia na pokolenie.“

Kapitola 18

1. Keď Mojžišov test, madiánsky kňaz Jetro, počul, čo všetko Boh urobil Mojžišovi a jeho ľudu, Izraelu, že totiž vyviedol Izraelitov z Egypta,
2. vzal Mojžišov test Jetro Mojžišovu ženu Seforu, ktorú on poslal späť,
3. a s ňou oboch synov. Jeden z nich mal meno Gerson, lebo povedal: „Som prišielcom v cudzej krajine,“
4. druhý sa volal Eliezer, lebo povedal: „Boh môjho otca bol mojou pomocou a vyslobodil ma od faraónovho meča.“
5. A Jetro prišiel s jeho synmi a s jeho ženou k Mojžišovi na púšť, kde on táboril pri Božom vrchu.
6. Keď odkázal Mojžišovi: „Ja, tvoj test Jetro, idem k tebe s tvojou ženou a obaja jej synovia s ňou,“
7. vybral sa Mojžiš a šiel svojmu testovi naproti, poklonil sa mu a pobožkal ho. Potom sa vypytovali jeden druhého, ako sa majú, a vošli do stanu.
8. Potom Mojžiš rozprával svojmu testovi, čo Pán urobil faraónovi a Egyptanom pre Izrael, o všetkých strastiach, ktoré ich cestou zastihli, a (ako) ich Pán zachránil.
9. A Jetro sa tešil zo všetkého dobrého, čo Pán urobil Izraelu, keď ho vyslobodil z ruky Egyptanov.
10. Jetro povedal: „Nech je zvelebený Pán, ktorý vás vyslobodil z rúk Egyptanov a faraóna.
11. Teraz už viem, že Pán je väčší ako všetci bohovia. To sa stalo preto, že sa vynášali nad vás.“
12. Potom Mojžišov test Jetro obetoval Bohu zápalnú a krvavú obeť a Áron so všetkými staršími Izraela prišli, aby boli s Mojžišovým testom pred Bohom prítomní na obetnej hostine.
13. Na druhý deň sa Mojžiš posadil a súdil ľud, ktorý k nemu prichodil od rána až do večera.
14. Keď Mojžišov test videl, čo všetko robí pre ľud, povedal: „Čo to ty všetko robíš pre ľud?! Prečo zasadaš (na súd) sám a všetok ľud ťa od rána do večera obklopuje?“
15. Mojžiš odvetil svojmu testovi: „Preto, že ľud prichádza ku mne, aby si vyžiadal Boží rozsudok.
16. Keď sa medzi nimi vyskytne spor, prichádzajú ku mne, aby som rozhodol medzi stránkami a oznamoval im Božie predpisy a zákony.“
17. Mojžišov test mu povedal: „To nie je dobre, ako to robíš!
18. Takto celkom vysilíš seba aj tento ľud, ktorý je pri tebe. Veď táto vec je ťažká pre teba, sám (jediný) ju nebudeš môcť konať.
19. Počúvni teraz môj hlas, dám ti radu a Pán bude s tebou: Ty buď zástupcom ľudu pred Bohom a ty prednášaj jeho záležitosti Bohu!
20. Poučuj ich o ustanoveniach a zákonoch a uč ich ceste, po ktorej majú kráčať, a činom, ktoré majú konať.
21. Vyhliadni si však spomedzi všetkého ľudu schopných, bohabojných mužov, mužov dôveryhodných a nezištných, a ustanov ich za tisícnikov, stotníkov, päťdesiatnikov a desiatnikov.
22. Oni nech súdia ľud v každý čas a to tak, že vážnejšie prípady prednesú tebe a všetky menšie veci rozsúdia sami. Ulahči si a oni nech ponosú zodpovednosť s tebou.
23. Ak to urobíš takto a ak ti to Boh dovoľí, tak obstojíš; a všetok tento ľud bude sa vracieť domov spokojný.“
24. Mojžiš počúvol slová svojho testu a urobil všetko, čo mu poradil.
25. Mojžiš teda vyvolil z celého Izraela schopných mužov a ustanovil ich za predákov nad ľuďmi, za tisícnikov, stotníkov, päťdesiatnikov a desiatnikov.
26. A oni súdili ľud v každom čase, len ťažšie prípady prednášali Mojžišovi, o všetkých menších rozhodovali však sami.
27. Potom Mojžiš vyprevadil svojho testu a on odišiel do svojho kraja.

Kapitola 19

1. V tretí mesiac po odchode Izraelitov z Egypta, v ten istý deň, prišli na Sinajskú púšť.
2. Keď odtiahli z Rafidim, prišli na Sinajskú púšť a utáborili sa na púšti; tam naproti vrchu táboril Izrael.
3. Potom Mojžiš vystúpil k Bohu. Tu Pán na neho zavolať z vrchu: „Toto povieš Jakubovmu domu a zvestuješ Izraelitom:
4. Vy sami ste videli, čo som urobil Egypťanom a ako som vás niesol na orlích krídlach a priviedol sem k sebe.
5. Ak teraz budete poslúchať môj hlas a ak zachováte moju zmluvu, tak mi budete medzi všetkými národmi zvláštnym majetkom - veď mne patrí celá zem -
6. a budete mi kráľovským kňazstvom a svätým národom! Toto sú slová, ktoré máš predniesť Izraelitom.“
7. Mojžiš šiel, zvolal starších ľudu a oznámil im všetky slová, ktoré mu prikázal Pán.
8. A ľud jednomyselne odpovedal: „Budeme robiť všetko, čo hovoril Pán.“ Potom Mojžiš tlmočil slová ľudu Pánovi.
9. A Pán opäť hovoril Mojžišovi: „Hľa, ja prídem k tebe v hustom mraku, aby ľud počul, keď sa s tebou rozprávam, a aby ti veril naveky.“ Mojžiš oznámil slová ľudu Pánovi.
10. A Pán povedal Mojžišovi: „Chod' k ľudu a postaraj sa o ich posvätenie dnes a zajtra! Aj šaty nech si vyperú.
11. Nech sa pripravia na tretí deň, lebo na tretí deň zostúpi Pán pred očami všetkého ľudu na vrch Sinaj.
12. Vyznač ľudu hranice dookola a prikáž: Neopovážte sa vystúpiť na vrch alebo dotknúť sa jeho úpätia! Každý, kto sa dotkne vrchu, naisto zomrie!
13. Takého sa však nesmie dotknúť ruka, nech je ukameňovaný alebo šípom zastrelený. Ani človek, ani zviera nesmie ostať nažive! Keď zaznie roh, nech vystúpia na vrch.“
14. Nato Mojžiš zostúpil z vrchu k ľudu a posvätil ho a oni si oprali odev.
15. A ľudu prikázal: „Budte pripravení na tretí deň! Nedotýkajte sa nijakej ženy!“
16. Keď nastal tretí deň, začalo za rána hrmieť a blýskať sa. Hustý mrak zakrýval vrch a silno zaznieval zvuk rohu. I chvel sa strachom všetok ľud v tábore.
17. Mojžiš však vyviedol ľud z tábora v ústrety Bohu a oni sa postavili pod samým vrchom.
18. Vrch Sinaj bol celkom zahalený v dyme, lebo Pán zostúpil naň v ohni, a dym vystupoval z neho ako z pece. Celý vrch sa hrozne triasol.
19. Zvuk rohu bol čoraz silnejší. Mojžiš hovoril a Pán mu odpovedal v hrmení.
20. Keď Pán zostúpil na končiar Sinaja, zavolať Mojžiša na končiar vrchu a Mojžiš vystúpil hore.
21. Tu mu Pán prikázal: „Zostúp dolu a dôrazne varuj ľud, aby sa neodvažoval ísť pozrieť Pána, ináč ich veľa zahynie!
22. Aj kňazi, ktorí sa približujú k Pánovi, musia sa posvätiť, aby ich Pán nezahubil.“
23. Mojžiš odpovedal Pánovi: „Ľud nevystúpi na Sinaj, lebo ty sám si nás dôrazne varoval, keď si prikázal: Ohranič vrch a vyhlás ho za svätý!“
24. Pán mu však odvetil: „Len zostúp, potom zasa vystúpiš spolu s Áronom! Kňazi a ľud nech sa neopovážujú vystupovať k Pánovi, aby ich nezahubil!“
25. I zostúpil Mojžiš k ľudu a povedal im to.

1. Potom Boh hovoril všetky tieto slová:
2. „Ja som Pán, tvoj Boh, ktorý ťa vyviedol z egyptskej krajiny, z domu otroctva.
3. Nebudeš mať iných bohov okrem mňa!
4. Neurobíš si modlu, ani nijakú podobu toho, čo je hore na nebi, dolu na zemi alebo vo vode pod zemou!
5. Nebudeš sa im klaňať, ani ich uctievať! Lebo ja, Pán, tvoj Boh, som žiarlivý Boh, ktorý tresce nepravosti otcov na deťoch do tretieho a štvrtého pokolenia u tých, čo ma nenávidia,
6. milosrdenstvo však preukazuje až do tisíceho pokolenia tým, čo ma milujú a zachovávajú moje príkazy.
7. Nevezmeš meno Pána, svojho Boha, nadarmo! Lebo Pán nenechá bez trestu toho, kto bude brať jeho meno nadarmo.
8. Spomni na sobotňajší deň, aby si ho zasvätil!
9. Šesť dní budeš pracovať a tvoriť všetky svoje diela,
10. siedmy deň je však sobota Pána, tvojho Boha. Vtedy nebudeš konať nijakú prácu ani ty, ani tvoj syn alebo tvoja dcéra, ani tvoj sluha alebo tvoja slúžka, ani tvoj dobytok, ani cudzinec, ktorý býva v tvojich bránach!
11. Lebo za šesť dní Pán utvoril nebo a zem, more a všetko, čo je v nich, v siedmy deň však odpočíval. Preto ho Pán požehnal a zasvätil ho.
12. Cti svojho otca a svoju matku, aby si dlho žil na zemi, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh!
13. Nezabiješ!
14. Nescudzoložíš!
15. Nepokradneš!
16. Nevyslovíš krivé svedectvo proti svojmu blížnemu!
17. Nepožičaš dom svojho blížneho, ani nepožičaš manželku svojho blížneho, ani jeho sluhu, ani jeho slúžku, ani vola, ani osla, ani nič, čo je tvojho blížneho!“
18. Všetok ľud pozoroval hrmenie a blesky, zvuk rohov a dymiaci vrch, chvel sa od strachu a vzdaloval sa,
19. a Mojžišovi povedal: „Ty nám hovor a budeme ťa počúvať. Nech s nami nehovorí Boh, aby sme nepomreli!“
20. A Mojžiš odpovedal ľudu: „Nebojte sa, veď Boh prišiel preto, aby vás skúšal, aby ste sa ho báli a nehrešili.“
21. Ľud však ostal stáť obďaleč a Mojžiš sa priblížil k mraku, v ktorom bol Boh.
22. Tu Pán povedal Mojžišovi: „Toto povieš Izraelitom: Sami ste videli, že som z neba rozprával s vami.
23. Neurobíte si strieborných bohov popri mne, ani zlatých bohov si neurobíte!
24. Urobíš mi oltár zo zeme a na ňom mi budeš obetovať celostné a pokojné obety, svoje ovce a dobytok a na každé miesto, kde nechám spomínať svoje meno, prídem k tebe a požehnám ťa.
25. Ak mi však vystavíš kamenný oltár, nesmieš ho stavať z kresaných kameňov, lebo keď sa ho dotkneš svojím dlátom, bude poškrvnený.
26. Ani nebudeš na môj oltár vystupovať po stupňoch, aby sa pri ňom neodkryla tvoja nahota!

1. Toto sú právne ustanovenia, ktoré im predložíš:
2. Ak si kúpiš hebrejského otroka, nech ti slúži šesť rokov a v siedmom roku odíde bezplatne slobodný.
3. Ak prišiel sám, sám aj odíde. Ak bol už ženatý, odíde s ním aj jeho žena.
4. Ak mu však pán dal ženu a ona mu porodila synov a dcéry, žena aj s deťmi patria pánovi a len on sám odíde.
5. Ak však otrok vyhlási: Milujem svojho pána, svoju manželku a svoje deti a neodídem na slobodu,
6. jeho pán ho privedie pred Boha, potom ho zavedie k dverám alebo verajam a jeho pán mu šidlom prepichne ucho. A bude jeho otrokom naveky.
7. Ak niekto predá svoju dcéru za nevolnicu, ona neodíde, ako odchádzajú otrokyne.
8. Ak sa znepáči svojmu pánovi, ktorý si ju vybral, nech jej dovoľí vykúpiť sa. Nesmie ju však predať cudziemu národu, ak sa od nej odvrátil.
9. Ak ju určí svojmu synovi, bude s ňou zaobchádzať podľa práva dcér.
10. Ak by si vzal ešte ďalšiu, neukráti ju ani na jedle, ani na šatstve, ani na manželskom obcovaní.
11. Ak jej neposkytne tieto tri veci, tak ona môže voľne odísť bez toho, žeby niečo platila.
12. Ten, kto niekoho udrie tak, že ho zabije, musí zomrieť.
13. Ak to však neurobil úmyselne, ale azda Boh to dopustil, tak ti ustanovím miesto, kde sa bude môcť utiecť.
14. Kto zločinne a úkladne zabije svojho blížneho, aj od môjho oltára ho odtrhneš, aby zomrel.
15. Kto udrie svojho otca alebo svoju matku, musí zomrieť.
16. Kto ukradne človeka a predá ho, alebo ho bude mať vo svojej moci, musí zomrieť.
17. Kto zlorečí svojmu otcovi alebo svojej matke, musí zomrieť.
18. Ak sa mužovia pohádajú a jeden udrie druhého kameňom alebo nejakým ťažším predmetom tak, že ten síce nezomrie, ale bude ležať na lôžku,
19. ak potom vstane a bude chodiť vonku o palici, tak ten, čo ho udrel, bude bez trestu; nahradí však tamtomu, čo zameškal, a zaplatí, čo sa vynaložilo na jeho liečenie.
20. Kto tak udrie svojho otroka alebo svoju slúžku palicou, že zomrie pod jeho rukou, treba ho prísne potrestať;
21. ak ostanú jeden alebo dva dni nažive, nepodlieha nijakému trestu, lebo oni sú jeho majetkom.
22. Ak sa mužovia medzi sebou bijú a pri tom udrú tehotnú ženu tak, že jej odíde plod, ale nenastane nešťastie, tak ten zaplatí tolko, koľko od neho bude žiadať manžel ženy - a dá to podľa rozhodnutia sudcov.
23. Ale ak nastane nešťastie, tak dáš život za život,
24. oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nohu za nohu,
25. popáleninu za popáleninu, ranu za ranu, hrču za hrču.
26. Ak niekto udrie svojho otroka alebo svoju slúžku po oku a zničí mu ho, za jeho oko daruje mu slobodu.
27. Ak vybijie svojmu otrokovi alebo svojej slúžke zub, prepustí ho za jeho zub na slobodu.
28. Ak býk tak pokole muža alebo ženu, že zomrú, býk sa musí ukameňovať a jeho mäso sa nesmie jesť. Majiteľ býka však nepodlieha trestu.
29. Ale ak býk už predtým klal a majiteľ nedozeral naň, hoci bol na to upozornený, ak zmárnil muža alebo ženu, bude ukameňovaný a aj jeho majiteľ musí zomrieť.
30. Ak sa mu však uloží peňažitá pokuta, tak za svoj život zaplatí také výkupné, aké sa mu uloží.
31. Keď pokole chlapca alebo dievča, naloží sa s ním podľa tých istých ustanovení.
32. Ak býk pokole otroka alebo slúžku, tak sa jeho pánovi zaplatí tridsať strieborných šeklov a býk sa ukameňuje.
33. Keď niekto nechá otvorenú cisternu, alebo ak niekto vykope cisternu a nezakryje ju, a ak potom do nej padne býk alebo osol,
34. tak majiteľ cisterny zaplatí v peniazoch náhradu jeho majiteľovi, odhynutý (kus) však bude jeho.

35. Keď niečí býk pokole býka niekoho iného tak, že zahynie, tak živého býka musia predať a s jeho cenou sa rozdelia, s uhynutým sa tiež rozdelia.
36. Keď sa však vedelo, že býk kole a jeho majiteľ nedozeral naň, tak zaplatí úplnú náhradu, býka za býka a uhynutý (kus) bude celý jeho.

1. Ak niekto ukradne býka alebo ovcu a zabije ich alebo predá, tak za každého býka nahradí päť býkov a za každú ovcu päť oviec.
2. Ak pristihnú zlodēja, keď sa dobýva do domu, alebo keď ho podkopáva, a porania ho tak, že zomrie, ten, čo ho poraní, nebude vinný za jeho krv.
3. Ale ak to urobí po východe slnka, je vinný za jeho krv. - Zloděj musí dať náhradu. Ak však nemá nič, treba ho predať za ukradnutú vec.
4. Keď sa ukradnutá vec, býk, osol alebo ovca nájde u neho živá, dá dvojnásobnú náhradu.
5. Ak niekto urobí škodu na poli alebo na vinici, alebo pustí svoj statok a ten sa pasie na cudzom poli, nahradí najlepším zo svojho poľa a najlepším zo svojej vinice. (Podľa odhadu škody.)
6. Ak sa vznieti oheň, zachváti trnie a potom spáli obilie v stohoch alebo ešte na poli, ten, kto oheň rozložil, nahradí škodu.
7. Ak si dá niekto inému do úschovy peniaze alebo iné cenné predmety a niekto ich v jeho dome ukradne, tak zloděj, ak sa nájde, nahradí to dvojnásobne.
8. Ak sa však zloděj nenájde, tak majiteľ domu sa dostaví pred sudcov (a odprisahá), že nesiahol po majetku svojho blížneho.
9. V prípade každej sprenevery, či už ide o býka, osla, ovcu, plášť alebo o čokoľvek, čo sa stratilo, a majiteľ by o tom tvrdil: To je ono!, záležitosť oboch príde pred sudcov. A ten, koho sudcovia vyhlásia za vinníka, musí svojmu blížnemu dať dvojnásobnú náhradu.
10. Ak niekto dá inému do opatery osla, býka alebo ovcu, alebo hocijaké dobytča a ono odhynie alebo sa dokaličí, alebo ho odvedú tak, že to nik nevidel,
11. medzi oboma rozhodne prisaha pred Pánom, že nesiahol na majetok svojho blížneho. Majiteľ sa musí s tým uspokojiť a ten nemusí dať náhradu.
12. Ak mu ho však ukradli, dá majiteľovi náhradu.
13. Ak mu ho roztrhali, nech ho donesie na dôkaz. Za roztrhané nemusí dávať náhradu.
14. Kto si od iného niečo vypožičia a dokaličí sa to alebo odkape, tak musí dať, ak majiteľ nebol pri tom, plnú náhradu.
15. Keď bol však majiteľ pri tom, nemusí dávať náhradu. Ak bolo najaté, dostane jeho nájomné.
16. Kto zvedie pannu, ktorá nebola zasnúbená, a bude s ňou obcovať, zaplatí svadobný dar a vezme si ju za manželku!
17. Ale ak mu ju jej otec nijako nechce dať, zaplatí toľko, koľko sa dáva panne do vena!
18. Čarodejnicu nenecháš nažive!
19. Kto bude obcovať so zvieratom, musí zomrieť!
20. Kto prináša obeť bohom, okrem jedinému Pánovi, prepadne kliatbe smrti!
21. Cudzinca nebudeš napádať a utláčať, veď sami ste boli cudzincami v egyptskej krajine!
22. Vdove a sirote nebudete krivdiť!
23. Ak im budeš krivdiť a oni budú volať ku mne, ja isto vypočujem ich volanie,
24. vzbĺkne môj hnev a pobijem vás mečom. Potom budú vaše ženy vdovami a vaše deti sirotami.
25. Ak požičiaš niekomu z môjho ľudu, chudobnému, ktorý je pri tebe, peniaze, nebudeš sa k nemu správať ako vydierač! Nebudeš od neho žiadať úroky!
26. Ak vezmeš do zálohy plášť svojho blížneho, vrátiš mu ho do západu slnka!
27. Veď je to jeho jediný odev, jeho jediná prikrývka na jeho telo. V čom by spal? Ak bude ku mne volať, vypočujem ho, lebo som milosrdný.
28. Sudcov nebudeš znevažovať a kniežatu svojho ľudu nebudeš zlorečiť!
29. Z hojnosti svojho humna a z muštu svojho lisu neotáľaj odvádzať!
30. Prvorodeného zo svojich synov dáš mne! Takisto urobíš so svojím dobytkom a ovcami! Sedem dní ostane u svojej matky, na ôsmy deň ho odovzdáš mne!
31. Budete mi svätými ľuďmi! Mäso z roztrhaného na poli nebudete jesť! Hodíte to psom!

1. Nebudeš šíriť nepravdivú povesť! Nepodáš svoju ruku tomu, kto je v neprávě, aby si krivo nesvedčil!
2. Nespojíš sa na zlu vec s väčšinou a pri spore nebudeš vypovedať podľa väčšiny, aby si neprekrúcal pravdu!
3. Ani chudobnému nebudeš nadŕžať pri súde!
4. Ak natrafíš na býka alebo osla, čo sa zatúlal tvojmu nepriateľovi, prived' mu ho späť!
5. Ak zbadáš, že osol tvojho odporcu padol pod svojím bremenom, neobídeš ho, ale pomôžeš mu ho zdvihnúť!
6. Nebudeš prekrúcať právo chudobného v jeho spornej veci!
7. Nepravdivej výpovedi sa budeš vyhýbať! Nevinného a toho, kto je v práve, nepripraviš o život, lebo ja neospravodlivím toho, kto je nespravodlivý!
8. Dar neprijmeš, lebo dar zaslepí aj múdrych a prekrúti záležitosť tých, čo sú v práve!
9. Nebudeš utláčať cudzinca; sami viete, ako mu to padne, veď aj vy ste boli cudzincami v egyptskej krajine!
10. Šesť rokov budeš osievať svoju pôdu a zbierať svoju úrodu,
11. v siedmom roku ju však necháš ležať úhorom a neobrobíš ju; nech sa z nej živia chudobní tvojho ľudu; a čo zostane, nech spasú polné zvieratá! To isté urobíš so svojou vinicou a so svojím olivovým sadom!
12. Šesť dní budeš pracovať, v siedmy deň zachováš sobotu, aby si odpočinul tvoj býk a osol a oddýchol syn tvojej nevoľnice a cudzinec!
13. Všetko, čo som vám prikázal, budete zachovávať a mená cudzích bohov nebudete vzývať! To nech nik nepočuje z vašich úst!
14. Tri razy do roka mi budeš sláviť sviatky!
15. Zachováš sviatok Nekvasených chlebov: sedem dní budeš jesť nekvasené chleby, ako som ti prikázal, v určenom čase v mesiaci abíb! Veď v ňom si vyšiel z Egypta. Ale neprídeš pred mňa s prázdnyimi rukami!
16. Okrem toho (zachováš) sviatok Žatvy, prvotín svojej práce, toho, čo si zasial na poli, a sviatok Oberania na konci roka, keď zoberieš z poľa svoju úrodu!
17. Tri razy do roka sa ukáže každý muž pred Pánom, svojím Bohom!
18. Nebudeš vylievať krv mojej obety na kysnutý chlieb, ani loj z mojich sviatočných obetí neodložíš do nasledujúceho rána!
19. To najlepšie, prvotiny tvojej pôdy, prinesieš do domu Pána, svojho Boha! Kozľa nebudeš variť v mlieku jeho matky!
20. Hľa, ja pošlem pred tebou svojho anjela, aby ťa ochraňoval na ceste a doviedol ťa na miesto, ktoré som ti pripravil.
21. Maj sa pred ním na pozore a počúvaj jeho hlas, a neodporuj mu, lebo vám neprepáči vaše previnenia, veď je v ňom moje meno!
22. Ale ak budeš počúvať jeho hlas, a robiť všetko, čo hovorím, potom budem nepriateľom tvojich nepriateľov a sužovateľom tvojich sužovateľov.
23. Lebo môj anjel pôjde pred tebou a privedie ťa k Amorejčanom, Hetejcom, Ferezejcom, Kanaánčanom, Hevejcom a Jebuzejcom, ktorých vyhubím.
24. Nebudeš sa klaňať ich bohom, ani uctievať ich, ani robiť ich skutky, lež bezohľadne zrúcaš ich pamätníky!
25. Budeš slúžiť Pánovi, svojmu Bohu, aby som požehnal tvoj chlieb, tvoju vodu a oddialil od teba choroby.
26. V tvojej krajine nebude potom ženy, ktorá by potratila alebo bola neplodná - a ja doplním tvoje dni do plného počtu.
27. Vyšlem pred tebou svoju hrôzu a do zmätku uvediem každý ľud, ku ktorému prídeš, a všetkých tvojich nepriateľov zaženiem na útek pred tebou.

28. Pošlem pred tebou sršne, ktoré pred tebou vyženú Hevejcov, Kanaánčanov a Hetejcov.
29. Nevyžením ich pred tebou za jeden rok, aby sa zem neobrátila v púšť a aby sa nerozmnožila divá zver na tvoju škodu.
30. Pomaly ich budem vyháňať spred teba, kým sa nerozmnožíš a neovládneš krajinu.
31. Tvojmu územiú dám siahať od Červeného mora až po Filištínske more a od púšte až po rieku, lebo obyvateľov krajiny dám do tvojej moci, aby si ich vyhnal spred seba.
32. Neuzavrieš s nimi ani s ich bohmi zmluvu!
33. Nezostanú bývať v tvojej krajine, aby ťa nezviedli na hriech proti mne. Keby si uctieval ich bohov, bola by to tvoja záhuba.“

Kapitola 24

1. Potom povedal Mojžišovi: „Vystúp k Pánovi ty, Áron, Nadab, Abiu a sedemdesiati zo starších Izraela a budete sa klaňať z diaľky!
2. Len sám Mojžiš sa priblíži k Pánovi, oni sa nepriblížia, ani ľud nevystúpi s ním!“
3. Potom Mojžiš prišiel a rozpovedal ľudu všetky Pánove slová, totiž všetky ustanovenia, a všetok ľud jednohlasne odpovedal: „Všetko, čo hovoril Pán, splníme!“
4. Potom Mojžiš všetky Pánove slová napísal. Keď ráno vstal, postavil pred vrchom oltár a dvanásť pamätníkov podľa dvanástich kmeňov Izraela.
5. Nato dal izraelským mládencom rozkaz, aby pripravili pre Pána zápalnú obeť a na pokojnú obeť zabili býčky.
6. Tu vzal Mojžiš polovicu krvi, a nalial ju do obetnej misky a druhú polovicu krvi vylial na oltár.
7. A Mojžiš vzal knihu zmluvy a čítal ju nahlas ľudu, pričom oni vraveli: „Všetko, čo hovoril Pán, splníme a zachováme!“
8. Tu Mojžiš vzal krv, pokropil ňou ľud a povedal: „Hľa, toto je krv zmluvy, ktorú Pán uzavrel s vami na základe všetkých týchto slov!“
9. Potom Mojžiš, Áron, Nadab, Abiu a sedemdesiat starších z Izraela vystúpili hore
10. a tu videli Izraelovho Boha. Pod jeho nohami bolo čosi ako plocha zo zafírových dlaždíc a lesklo sa to ako samo nebo.
11. A on nevystrel ruku proti vyvoleným Izraelitom. Mohli hľadieť na Boha. Potom jedli a pili (z obetovaného).
12. A Pán povedal Mojžišovi: „Vystúp ku mne na vrch a zostaneš tam! Dám ti dve kamenné tabule: zákon a prikázania, ktoré som napísal, aby si ich učil!“
13. Mojžiš a jeho služobník Jozue vstali a Mojžiš vystúpil na Boží vrch.
14. Starším však prikázal: „Čakajte na nás tu, kým sa k vám nevrátíme! Ved' Áron a Hur sú tu s vami! Kto bude mať nejaký spor, nech sa obráti na nich!“
15. Keď potom Mojžiš vystúpil na vrch, vrch zahalil oblak.
16. Tu zostúpila na vrch Pánova sláva a oblak ho zahalil šesť dní. V siedmy deň zavolať z oblaku Mojžiša.
17. V očiach Izraelitov sa Pánova sláva na končiaroch vrchu javila ako žeravý oheň.
18. Mojžiš vošiel do oblaku a Mojžiš zostal na vrchu štyridsať dní a štyridsať nocí.

1. Tu Pán hovoril Mojžišovi:
2. „Povedz Izraelitom, aby vybrali pre mňa dary. Od každého, kto dá dobrovoľne, vyberte dar pre mňa!
3. Takéto dary máte od nich prijať: Zlato, striebro a meď,
4. belasý a červený purpur, karmazín, jemné plátno a kozie súkno,
5. baranie kože, tachášové kože, akáciové drevo,
6. olej do lampy, voňavky do oleja na pomazanie a do voňavého kadidla,
7. ónyxové kamene a iné drahokamy na vyloženie efódu a náprsníka.
8. Postavia mi svätyňu a budem bývať uprostred nich.
9. Celkom podľa toho, čo ti teraz ukážem, podľa vzoru príbytku a podľa vzoru všetkého jeho náradia to vyhotovíte!
10. Z akáciového dreva mi urobia archu dva a pol lakťa dlhú, poldruha lakťa širokú a poldruha lakťa vysokú.
11. Obiješ ju rýdzim zlatom; znútra i zvonku ju obiješ a navrchu dookola urobíš zlatý veniec.
12. Uleješ pre ňu štyri zlaté krúžky a pripevníš ich na jej štyri nohy, čiže dva krúžky na jednu stranu a dva krúžky na druhú stranu.
13. Potom vyhotoviš dve tyče z akáciového dreva a obiješ ich zlatom.
14. Tieto tyče zastrčíš do krúžkov, čo sú na bokoch archy, aby sa na nich archa nosila.
15. Tyče zostanú v krúžkoch archy, nesmú sa z nich vytiahnuť.
16. Do archy uložíš zákon, ktorý ti dám.
17. Urobíš aj vrchnák (zlutovnicu) z rýdzeho zlata, dva a pol lakťa dlhý a poldruha lakťa široký.
18. Aj dvoch cherubov, kovaných zo zlata, spraviš hore na oboch koncoch zlutovnice;
19. jedného cheruba pripojíte na jednom konci, druhého na druhom konci. Na zlutovnici hore na oboch koncoch prirobíš cherubov.
20. Cherubi nech majú rozpäté krídla a nech svojimi krídlami zakrývajú zlutovnicu, kým ich tváre budú obrátené oproti sebe. Cherubi nech upierajú svoj zrak na zlutovnicu.
21. Zlutovnicu polož na archu a do archy vlož zákon, ktorý ti dám.
22. Tam sa budem zjavovať a zo zlutovnice, spomedzi oboch cherubov, čo sú na arche zákona, budem hovoriť všetko, čo ti nariadim pre Izraelitov.
23. Urobíš aj stôl z akáciového dreva, dva lakte dlhý, lakeť široký a poldruha lakťa vysoký.
24. Obiješ ho čistým zlatom a navrchu dookola urobíš zlatý veniec.
25. Dookola na ňom urobíš na dľaň široký rám a na ráme dookola urobíš zlatý veniec.
26. Zhotoviš preň štyri zlaté krúžky a pripevníš ich na štyroch rohoch, pri každej nohe jeden.
27. Krúžky budú hneď pri ráme na zastrčenie tyčí, aby sa stôl mohol nosiť.
28. Tyče vyhotovíš z akáciového dreva a obiješ ich zlatom. Na nich sa bude stôl nosiť.
29. Spraviš k nemu aj misy, misky, kanvy a čaše, v ktorých sa budú prinášať mokré obety. Vyhotovíš ich z čistého zlata.
30. Na stôl budeš stále klásť predó mňa predkladané chleby.
31. Ďalej vyhotovíš svietnik z čistého zlata; svietnik, ktorého podstavec a ramená budú kované. Z neho budú vychádzať kvetné kalíšky, hlavičky a kvety.
32. Z jeho bokov bude vychádzať šesť ramien: tri ramená svietnika z jedného boku a tri ramená svietnika z druhého boku.
33. Na každom ramene budú tri kvetné kalíšky mandľovníkovej podoby s hlavičkou a kvetom. Tak to bude na všetkých šiestich ramenách, čo vychádzajú zo svietnika.
34. Na samom svietniku budú štyri kvetné kalíšky mandľovníkovej podoby s hlavičkou a kvetom,
35. a to tak, že hlavička bude pod dvoma ramenami, ktoré z neho vychádzajú, potom hlavička pod ďalšími dvoma ramenami a opäť hlavička pod dvoma ramenami. Teda pod šiestimi ramenami, ktoré vychádzajú zo svietnika.
36. Hlavičky a ramená budú z neho vychádzať a všetko bude kované z jedného kusa rýdzeho zlata.

37. Vyhotovíš aj sedem l&acaron;p a nasadiš ich na svietnik, aby osvetľovali priestor, čo je pred ním.
38. Aj odštipovače a panvičky, čo k nemu prislúchajú, nech sú z čistého zlata.
39. Spotrebuješ na to hrivnu zlata, vrátane všetkého jeho príslušenstva.
40. A hľad', aby si to urobil podľa vzoru, ktorý si videl na vrchu.

1. Potom urobíš svätostánok z desiatich záclon. Ony budú z niťového plátna, z belasého a červeného purpuru a z karmazínu, urobíš ich s cherubmi, ako robieva umelec!
2. Dĺžka jednej záclony bude dvadsaťosem laktov a šírka štyri lakte. Všetky záclony budú rovnakej miery.
3. Päť záclon bude spojených dovedna a druhých päť záclon bude tiež spojených dovedna.
4. Potom urobíš z belasého purpuru očká na samom kraji poslednej záclony jedného spojeného kusa a takisto urobíš na okraji poslednej záclony druhého spojeného kusa.
5. Prirobíš teda päťdesiat očiek na jednej záclone a päťdesiat očiek prirobíš na okraji poslednej záclony druhého spojeného kusa, a to tak, aby očká boli oproti sebe.
6. Urobíš tiež päťdesiat zlatých sponiek a záclony zopneš sponkami dovedna tak, aby svätostánok bol jedným celkom.
7. Potom z jedenástich kobercov z kozej srsti vyhotovíš prikrývku na svätostánok.
8. Každý koberec bude mať dĺžku tridsať laktov a šírku štyri lakte. Jedenásť kobercov bude mať rovnakú mieru.
9. Potom spojíš päť týchto kobercov osve a takisto šesť kobercov osve. Šiesty koberec však prehneš cez polovicu na priechelie svätostánku.
10. Na okraj posledného koberca spojeného kusa prirobíš päťdesiat očiek a takisto päťdesiat na okraj posledného koberca druhého spojeného kusa.
11. Urobíš tiež päťdesiat medených sponiek, tieto sponky zastrčíš do očiek a prikrývku spojíš v jeden celok.
12. Z koberca, čo zo stanovvej prikrývky visí ako prebytočný, nech polovica prebytočného pokrovca visí na zadnej strane stánku.
13. A z toho, čo je prebytočné na dĺžku stanovvej prikrývky, nech visí po lakti po oboch stranách svätostánku, aby ho zakrývalo.
14. Potom urobíš na stánok ešte prikrývku z červeno farbených baraních koží a na to ešte pokrývku z tachášových koží.
15. Na svätostánok narobíš aj stojatých dosiek z akáciového dreva.
16. Každá doska bude desať laktov dlhá a poldruha laktá široká.
17. Opatríš ich dvoma čapíkmi, ktorými sa budú spájať dovedna; tak to urobíš na každej doske.
18. Dosky na svätostánok prichystáš takto: Dvadsať dosiek na južnú stranu, na stranu poludnia,
19. a pod dvadsať dosiek urobíš štyridsať strieborných podstavcov, po dva podstavce na jednu dosku pod oba jej čapíky.
20. Takisto aj na druhú stranu svätostánku, na severnú stranu: dvadsať dosiek
21. a štyridsať podstavcov, po dva podstavce na každú dosku.
22. Na zadnú, západnú stranu, urobíš šesť dosiek!
23. Okrem toho urobíš dve dosky na rohy stanu na zadnej strane.
24. Tie budú dvojdielne odspodku až dovrchu k prvému krúžku - takto budú vyhotovené obe - a umiestniš ich do oboch rohov.
25. Bude to teda osem dosiek s ich striebornými podstavcami, dovedna šesťdesiat strieborných podstavcov, po dva podstavce pod každú dosku.
26. Aj žrde urobíš z akáciového dreva. Päť žrdí pre dosky na jednej strane svätostánku,
27. päť žrdí na druhej strane svätostánku a päť žrdí na zadnej, západnej strane svätostánku.
28. Stredná žrd', čo je v strede dosiek, bude siahať od jedného konca až na druhý.
29. Dosky pokryješ zlatom a aj ich krúžky, do ktorých sa zasunú žrde, urobíš zo zlata. Aj žrde obješ zlatom.
30. A potom postavíš stánok podľa vzoru, ktorý si videl na vrchu.
31. Urobíš aj oponu z belasého a červeného purpuru, z karmazínu a niťového plátna s cherubmi! Urobíš ju tak, ako robieva umelec.
32. Potom ju zavesíš na štyri stĺpy z akáciového dreva, ktoré sú potiahnuté zlatom, stoja na štyroch

strieborných podstavcoch a ich háčiky sú tiež zo zlata.

33. Oponu zavesíš na háčiky a za ňu postavíš archu zákona! Opona vám bude oddelovať svätyňu od veľsvätyne!

34. Potom vo veľsvätyni položíš na archu zákona zlútočnicu.

35. Stôl umiestniš vonku pred oponou a na južnej strane svätostánku naproti stolu svietnik, kým stôl bude stáť na strane severnej.

36. Aj na vchod do svätostánku urob oponu, pestrú, z belasého a červeného purpuru, karmazínu a niťového plátna!

37. Pre túto oponu urob päť stĺpov z akáciového dreva, oblož ich zlatom, ich háčiky budú tiež zo zlata, a odlej pre ne päť medených podstavcov!

1. Potom urobíš z akáciového dreva oltár päť laktov dlhý a päť laktov široký; oltár bude štvoruholníkový a tri lakte vysoký.
2. Na jeho štyroch uhloch urobíš rohy, ktoré budú z neho vyčnievať, a obtiahneš ho medťou!
3. Vyhotovíš aj popolnice na odstraňovanie popola, lopatky, panvičky, vidlice a uholnice, čo k nemu patria. Všetko jeho náradie urobíš z medi.
4. Potom naň urobíš sieťovité medené mriežky a na mriežkach, na ich štyroch rohoch, upevníš štyri medené krúžky
5. a upevníš to dolu pod okružným schodíkom oltára tak, že mriežky budú siahť až do polovice oltára.
6. Pre oltár urobíš tyče z akáciového dreva a obiješ ich medťou.
7. Tieto tyče sa budú zasúvať do krúžkov, a tak tyče budú po oboch stranách oltára, aby ho bolo možno nosiť.
8. Urobíš ho z dosiek, dutý! Urobíš ho tak, ako si videl na vrchu!
9. Nádvorie svätostánku urobíš takto: Na jeho južnú stranu vyhotovíš plachty z niťového plátna - sto laktov dĺžky na túto stranu.
10. K tomu dvadsať stĺpov s ich dvadsiatimi medenými podstavcami. Stĺpové háčky a krúžky budú zo striebra.
11. Takisto pozdĺž severnej strany plachty v dĺžke sto laktov, k tomu dvadsať stĺpov s ich dvadsiatimi medenými podstavcami.
12. Šírka nádvorja na západnej strane bude mať päťdesiat laktov plachiet a k tomu desať stĺpov s ich podstavcami.
13. Aj predná, východná šírka nádvorja bude mať päťdesiat laktov:
14. pätnásť laktov plachiet na jednej strane a k tomu tri stĺpy s troma podstavcami,
15. takisto na druhej strane pätnásť laktov plachiet a k tomu tri stĺpy s troma podstavcami.
16. Vchod do nádvorja bude mať záclonu širokú dvadsať laktov z belasého a červeného purpuru, karmazínu a niťového plátna s vyšívaním a k tomu štyri stĺpy s ich štyrmi podstavcami.
17. Všetky nádorné stĺpy dookola budú mať strieborné krúžky. Aj ich háčky budú strieborné, ich podstavce však budú medené.
18. Dĺžka nádvorja bude sto laktov, jeho šírka päťdesiat laktov a výška päť laktov. Plachty budú z niťového plátna a podstavce z medi.
19. Všetko náčinie svätostánku, ktoré sa bude používať na jeho úplnú obsluhu, aj všetky jeho kolíky a všetky kolíky nádvorja budú z medi.
20. Prikáž Izraelitom, aby ti naznášali jemného oleja z roztlčených olív do svietnika, aby lampy neprestajne svietili.
21. V stane zjavenia pred oponou, čo bude pred archou zákona, nech sa oň starajú Áron a jeho synovia, aby pred Pánom svietil od večera do rána. Toto bude navždy platný predpis pre všetky izraelské pokolenia.

1. Zavolaj k sebe spomedzi Izraelitov svojho brata Árona a jeho synov, aby mi slúžili ako kňazi: Áron a jeho synovia Nadab, Abiu, Eleazar a Itamar.
2. A pre svojho brata Árona zhotoviš posvätné rúcho na česť a ozdobu!
3. Porozprávaš sa so všetkými, čo sa rozumejú umeniu, ktorých som naplnil umeleckým duchom, aby zhotovili pre Árona rúcho, žeby sa mohol posvätiť a slúžiť mi ako kňaz.
4. Takéto rúcha urobia: náprsník, efód (náramenník), plášť, tuniku z tkanej priadze, mitru a pás. Tieto posvätné šaty urobia tvojmu bratovi Áronovi a jeho synom, aby mi posluhovali ako kňazi.
5. Použijú na to zlato, belasý a červený purpur, karmazín a plátno.
6. Efód zhotovia zo zlata, belasého a červeného purpuru, karmazínu a niťového plátna, ako robieva umelec.
7. Bude mať dve náplečné časti a na oboch stranách bude s nimi navrchu spojený.
8. Aj šnúra, ktorou sa bude uväzovať, bude takou istou prácou a z jedného kusa s ním; bude zo zlata, modrého a červeného purpuru, karmazínu a niťového plátna.
9. Potom vezmeš dva ónyxové kamene a vyryješ do nich mená Izraelových synov,
10. šesť na jeden kameň a ostatných šesť mien na druhý kameň v poradí, ako sa narodili.
11. Brusičovi kameňov a kameňorytcovi dáš do oboch kameňov vyryť mená Izraelových synov. Zasadíš ich do zlatého pletiva
12. a potom oba kamene pripevníš na plečné časti efódu ako kamene spomienky na Izraelových synov. Áron bude nosiť ich mená na oboch svojich pleciach pred Pánom, aby sa na nich pamätalo.
13. Potom vyhotoviš zlaté pletivo
14. a dve retiazky z rýdzeho zlata. Urobíš ich krútené na spôsob šnúrok a tieto retiazky vyhotovené ako šnúrky upevníš na tkanivo!
15. Potom urobíš náprsník Božieho rozhodovania, ako robieva umelec. Urobíš ho tak, ako je zhotovený efód: zo zlata, belasého a červeného purpuru, karmazínu a niťového plátna.
16. Bude štvorcový, vo dvoje zložený a na piad' dlhý a široký.
17. V štyroch radoch ho vyložíš drahokamami! V prvom rade bude karneol, topás a smaragd,
18. v druhom rade: rubín, zafír a diamant,
19. v treťom rade: hyacint, achát a ametyst
20. a vo štvrtom rade: chryzolit, ónyx a beryl. Zasadíš ich v radoch do zlatého pletiva.
21. Kameňov bude dvanásť podľa mien Izraelových synov, teda podľa ich mien kameňorytec vyryje mená jednotlivých dvanástich kmeňov.
22. Potom na náprsník pripevníš dve pletené retiazky, urobené z čistého zlata na spôsob šnúrky.
23. Ďalej urobíš na náprsník dva zlaté krúžky a oba krúžky upevníš na vrchných koncoch náprsníka!
24. Potom obe zlaté šnúrky pripevníš na oba krúžky na vrchnom konci náprsníka!
25. Druhé dva konce oboch šnúrok pripevníš na obe tkanivá a potom ich upevníš na náplečných častiach efódu, ktoré sú obrátené k náprsníku.
26. Potom urobíš ešte dva zlaté krúžky a pripevníš ich na spodných rohoch náprsníka na jeho vnútornej, k efódu obrátenej strane!
27. Urobíš ešte dva zlaté krúžky a pripevníš ich na oboch stranách efódu dolu, nad pásom efódu.
28. Potom zviažeš náprsník za jeho spodné krúžky tkanicou z belasého purpuru s krúžkami efódu tak, aby ležal nad pásom efódu. Takto sa náprsník nebude môcť oddeľovať od efódu.
29. Áron teda bude nosiť mená Izraelových synov na náprsníku rozhodovania na svojom srdci ako stálu spomienku pred Pánom, kedykoľvek vojde do svätyne.
30. Do náprsníka rozhodovania vložíš urim a tumim, aby boli na Áronovom srdci, kedykoľvek sa predstaví pred Pána. Takto bude Áron ustavične nosiť Božie rozhodnutia pre Izraelitov na svojom srdci pred Pánom.
31. Ďalej urobíš plášť pod efód, celý z belasého purpuru.
32. V strede bude otvor pre hlavu a dookola otvoru bude tkaná obruba, takže otvor bude ako na pancierovej košeli, aby sa netrhal.

33. Dolu, na jeho spodnom okraji, pripevníš dookola granátové jablká z belasého a červeného purpuru a karmazínu - pôjdu dookola celého okraja - a medzi ne zlaté zvončky tak,
34. že sa po okraji plášte budú dookola striedať zlaté zvončky s granátovými jablkami.
35. Áron ho bude nosiť, keď bude konať službu, aby ho počuli zvonieť, keď bude vchádzať do svätyne pred Pána a keď bude vychádzať, aby nezomrel.
36. Potom vyhotovíš z rýdzeho zlata tabuľku a vyryješ na ňu rytcovou prácou Svätý Pánov.
37. Pripevníš ju na šnúрку z belasého purpuru a priviaže sa na mitru; bude teda na prednej strane mitry,
38. bude na Áronovom čele, aby tak Áron nosil previnenia, ktorých sa Izraeliti dopustia pri obetovaní všetkých svojich posvätných darov. Bude stále na jeho čele, aby oni dosiahli milosrdenstvo u Pána.
39. Utkáš aj tuniku z jemnej lanovej priadze, zhotovíš mitru z niťového plátna a urobíš pestrofarebný pás.
40. Aj pre Áronových synov zhotovíš tuniky a urobíš pre nich pásy, ako i vysoké čiapky na česť a ozdobu!
41. A oblečieš do toho svojho brata Árona a s ním aj jeho synov, a pomažeš ich; uvedieš ich do úradu a posvätiš ich, aby mi slúžili ako kňazi.
42. Narobíš aj krátkych plátenných spodkov na zakrytie ich nahoty; budú siahať od bedier až po stehná.
43. Áron a jeho synovia ich budú mať, kedykoľvek vojdú do stanu zjavenia alebo pristúpia k oltáru konať službu vo svätyni, aby neuvalili na seba vinu a neumreli. Toto bude trvalý predpis preň a pre jeho potomkov po ňom.

1. A aby mi slúžili ako kňazi, urobíš s nimi toto: Vezmi jedného mladého býka, dva bezchybné barany,
2. nekvasené chleby, nekvasené, na oleji zamiesané pagáče, ako i nekvasené a olejom potreté oblátky, ktoré pripravíš z jemnej pšeničnej múky,
3. vložíš to do koša a v koši ich prinesieš - k tomu býčka a tie dva barany.
4. Potom privedieš Árona a jeho synov ku vchodu do stanu zjavenia a umyješ ich vodou.
5. Nato vezmeš rúcho a oblečieš Árona do tuniky, pláštá, čo prislúcha k efódu, do efódu a náprsníka a opášeš ho efódovou stuhou,
6. položíš mu na hlavu mitru a na mitru mu pripevníš posvätnú stuhu.
7. Potom vezmeš olej na svätenie a vyleješ mu ho na hlavu a pomažeš ho.
8. Potom privedieš jeho synov, oblečieš im tuniky
9. a opášeš ich pásom - ako Árona tak i jeho synov - a položíš im vysoké čiapky. A takto sa ich kňazstvo stane trvalým ustanovením. Takto uvedieš Árona a jeho synov do ich úradu.
10. Potom privedieš mladého býka pred stan zjavenia a Áron i jeho synovia položia ruky na hlavu býčka.
11. Ty potom býčka zabiješ pred Pánom pri vchode do stanu zjavenia,
12. vezmeš z býčkovej krvi a ňou palcom potrieš rohy oltára. Všetku ostatnú krv vyleješ okolo spodku oltára.
13. Nato vezmeš všetok loj, čo pokrýva vnútornosti, lojovú vrstvu spod pečene, obe obličky s lojom, čo je na nich, a prinesieš to spálením na oltári.
14. Mäso býčka však, jeho kožu a trus spáliš na ohni mimo tábora. To je obeta za hriech.
15. Potom vezmeš jedného barana a Áron a jeho synovia položia na baranovu hlavu ruky.
16. Nato barana zabiješ, naberieš z jeho krvi a porozlievaš ju okolo oltára.
17. Potom barana rozsekáš na kusy, umyješ jeho vnútornosti a nohy a položíš ich k ostatným kusom a k hlave.
18. A takto prinesieš celého barana ako zápal na oltári. To je celostná žertva pre Pána, príjemná vôňa, zápalná obeta pre Pána.
19. Potom vezmeš druhého barana a Áron a jeho synovia zasa položia ruky na baranovu hlavu.
20. Barana zabiješ, vezmeš niečo z jeho krvi a potrieš okraje pravého ucha Árona a jeho synov a palce ich pravej ruky a nohy; ostatnú krv porozlievaš okolo oltára.
21. Potom vezmeš niečo z krvi, čo bude na oltári, a z oleja na svätenie a pokropíš Árona a jeho rúcho aj jeho synov a rúcho jeho synov, a bude posvätený on aj jeho rúcho i jeho synovia a ich rúcha s ním.
22. Potom vyberieš z barana loj, a to chvost, loj, ktorým sú pokryté vnútornosti, lojovú vrstvu spod pečene, obe obličky s ich lojom a pravú lopatku - lebo to je baran posvätenia -,
23. napokon vezmeš jeden bochník chleba, jeden pagáč zamieseny na oleji a jednu oblátku z koša nekvasených chlebov, ktorý je pred Pánom,
24. a toto všetko vložíš do rúk Árona a jeho synov, aby to obetovali ako podávaciu obeť Pánovi.
25. Potom im to z rúk vezmeš a spáliš to ako celostnú žertvu na oltári na príjemnú vôňu pred Pánom. To je zápalná obeta pre Pána.
26. Potom vezmeš prsia barana, ktorým bol posvätený Áron, a prinesieš to pred Pána ako podávaciu obeť - a to pripadne tebe za podiel.
27. Prsia podávacej obety a lopatku, čo bola oddelená z barana pri svätení Árona a jeho synov ako podávacia a pozdvihovaná obeť, vyhlásiš za posvätené!
28. To pripadne Áronovi a jeho synom ako trvalá náležitosť zo strany Izraelitov, lebo to je obeť pozdvihovania a ako obeť pozdvihovania bude z pokojných obiet Izraelitov ako ich obeť pozdvihovania Pánovi.
29. Áronovo posvätné rúcho prejde po ňom na jeho synov, aby v ňom boli pomazávaní a uvádzaní do svojho úradu.
30. Sedem dní ho bude nosiť ten, ktorý z jeho synov nastúpi ako veľkňaz na jeho miesto a ktorý bude vchádzať do stanu zjavenia, aby konal službu vo svätyni.

31. Potom vezmeš barana z posvätenia (kňazov) a jeho mäso uvariš na posvätnom mieste!
32. Mäso barana a chlieb, čo je v koši, budú jesť Áron a jeho synovia pri vchode do stanu zjavenia.
33. Smú jesť iba tí, za ktorých bola prinesená zmierna obeta, keď boli uvádzaní do úradu a keď boli svätení. Iný z toho jesť nesmie, lebo je to sväté.
34. Ak by niečo z mäsa posvätenia alebo z chleba malo zostať do rána, spáliš, čo ostalo, na ohni. Nebude sa to jesť, lebo je to sväté.
35. S Áronom a s jeho synmi urobíš všetko, čo som ti prikázal. Sedem dní bude trvať (slávnosť) svätenia (kňazov)!
36. Každý deň obetuješ jedného mladého býka ako zmiernu obetu za hriech! A oltár očistiš tým, že na ňom prinesieš zmiernu obetu a pomažeš ho, aby si ho posvätil.
37. Sedem dní budeš konať zmierne obrady na oltári a posväcovať ho; tak bude oltár posvätený. Každý, kto sa dotkne oltára, bude zasvätený.
38. A toto budeš obetovať na oltári: deň čo deň dva jednorôčné baránky,
39. jedného baránka budeš obetovať ráno a druhého v podvečer;
40. k tomu desatinu jemnej múky, zmiešanú so štvrtinou hina oleja z roztlčených olív, a na tekutú obetu štvrtinu hina vína na jedného baránka.
41. Druhého baránka obetuj okolo večera - pritom si budeš počínať ako pri raňajšej obete jedál a k nej prislúchajúcej tekutej obete - na príjemnú vôňu, ako zápalnú obetu Pánovi.
42. To bude vaša pravidelná celostná zápalná obeta pred Pánom z pokolenia na pokolenie, ktorá sa bude prinášať pred vchodom do stanu zjavenia, kde sa vám budem zjavovať, aby som tam s tebou hovoril.
43. Tam sa budem zjavovať Izraelovým synom a miesto sa posväťí mojou slávou.
44. Stan zjavenia a oltár posväťím ja. Aj Árona a jeho synov ja posväťím, aby mi slúžili ako kňazi.
45. Budem bývať uprostred Izraelitov a budem ich Bohom.
46. A spoznajú, že ja, Pán, som ich Boh, ktorý ich vyviedol z egyptskej krajiny, aby som býval uprostred nich - ja, Pán, ich Boh.

1. Zhotovíš aj oltár na pálenie kadidla! Urobíš ho z akáciového dreva,
2. lakeť dlhý a lakeť široký, teda štvorcový, a dva lakte vysoký! Jeho rohy budú z neho vyčnievať.
3. Obložíš ho čistým zlatom, aj jeho dosku a jeho steny dookola, aj jeho rohy, a dookola ho obrúbiš zlatým vencom!
4. Pod veniec zhotovíš na obe strany po dva zlaté krúžky a pripevníš ich na oboch stranách, aby sa cez ne dali pretiahnuť tyče a aby bolo možno oltár nosiť.
5. Tyče urobíš z akáciového dreva a obiješ ich zlatom!
6. A postavíš ho pred oponu, ktorá visí pred archou zákona, pred zľutovnicu, čo je nad zákonom, kde sa ti budem ja zjavovať.
7. Áron bude na ňom spaľovať voňavé kadidlo. Bude ho páliť každé ráno, keď upraví lampy.
8. Aj v podvečer ho zapáli, keď rozsvieti lampy. To bude vaša pravidelná kadidlová obeta pred Pánom z pokolenia na pokolenie.
9. Na ňom nesmiete obetovať iné kadidlo, ani zápalnú obetu, ani obetu jedál, ani vylievať naň tekutú obetu.
10. Áron na ňom raz do roka vykoná zmierny obrad s krvou obetovanou za hriechy, čo je na zmierenie. Zmierenie vykoná na ňom raz do roka a bude to z pokolenia na pokolenie. On bude presvätý Pánovi.“
11. Potom Pán prikázal Mojžišovi:
12. „Keď budeš zisťovať počet Izraelitov, ktorí podliehajú sčítaniu, nech pri sčítaní každý odovzdá Pánovi výkupné za svoj život, aby ich pri sčítaní nezastihlo nešťastie.
13. Každý, kto prejde sčítaním, dá pol šekla podľa váhy svätyne - šekel sa ráta za dvadsať gerov -, pol šekla je poplatok pre Pána.
14. Každý, kto podlieha sčítaniu, od dvadsiateho roku nahor, musí odovzdať poplatok pre Pána.
15. Bohatý nedá viac a chudobný nedá menej ako pol šekla, keď budú dávať Pánovi poplatok za svoj život.
16. A ty povyberáš výkupné od Izraelitov a použiješ ho na vyhotovenie stanu zjavenia, aby ono pripamätúvalo pred Pánom Izraelitov a aby ste (takto) vykúpili svoje životy.“
17. Potom Pán hovoril Mojžišovi:
18. „Urobíš medenú nádrž s medeným podstavcom na umývanie a postavíš ju medzi stanom zjavenia a oltárom a naleješ do nej vody.
19. Áron a jeho synovia si v nej budú umývať ruky a nohy;
20. keď budú mať vojsť do stanu zjavenia, umyjú sa vodou, aby neumreli, a takisto, keď sa budú približovať k oltáru, aby konali službu a aby obetovali zápalnú obetu Pánovi.
21. Umyjú si teda ruky a nohy, aby nezomreli. To bude pre nich trvalým predpisom; preň a pre jeho potomkov z pokolenia na pokolenie.“
22. Ďalej Pán prikázal Mojžišovi:
23. „Vezmeš voňavé látky najlepšieho druhu: päťsto šeklov najjemnejšej myrhy a polovicu tohto, teda dvestopäťdesiat šeklov voňavej škorice a dvestopäťdesiat šeklov voňavého puškvorca,
24. päťsto šeklov kaside podľa váhy svätyne a jeden hin olivového oleja.
25. Z toho pripravíš svätý olej na pomazanie, prenikavo voňajúcu masť, ako robieva olejkár.
26. Týmto pomažeš stan zjavenia a archu zákona,
27. stôl so všetkým jeho náradím, svietnik s jeho náčiním a kadidlový oltár;
28. aj oltár na zápalné obety so všetkým jeho príslušenstvom a umývadlo s jeho podstavcom.
29. Takto ich posvätiš a budú presväté. Každý, kto sa ich dotkne, bude zasvätený.
30. Pomažeš aj Árona a jeho synov a posvätiš ich, aby mi slúžili ako kňazi.
31. A Izraelitom prikážeš: Pre vás to bude svätý olej pomazania z pokolenia na pokolenie;
32. nesmie sa vyliat na telo človeka a takýmto miešaním sa nesmie pripravovať nijaký iný olej, lebo je svätý a bude vám za svätý!
33. Kto by si podobným spôsobom pripravil takúto miešatinu, alebo niečo by z nej dal

nepovolanému, musí byť vyhubený zo svojho ľudu!“

34. Pán prikázal Mojžišovi aj toto: „Vezmeš voňavé látky: stakte, lastúrové kadidlo, galban a priesvitné kadidlo, všetko v rovnakých čiastkach,

35. a pripravíš z toho kadidlo, silnú zmiešaninu, ako robieva voňavkár, zmiešané so soľou, čisté, na posvätné používanie.

36. Čiastku z toho roztlčieš na jemný prach a niečo z toho položíš pred zákon do stanu zjavenia, kde sa ti budem zjavovať: to bude pre vás presväťou vecou!

37. Kadidlo v takom zložení, aké pripravíš, nesmiete pre seba zarábať; bude ti sväté pre Pána.

38. Kto by si však pripravil také, ako je toto, a chcel by sa kochať v jeho príjemnej vôni, nech je vyhubený zo svojho ľudu!“

Kapitola 31

1. Potom Pán hovoril Mojžišovi:
2. „Hľad', ja som po mene povolal Beseléla, syna Uriho, syna Hurovho z Júdovho kmeňa,
3. a naplnil som ho Božím duchom, zmyslom pre umenie, dôvtipom a zručnosťou pre každú prácu,
4. aby zhotovil plány a aby ich uskutočnil v zlate, v striebre a medi,
5. aby brúsil kamene na osadzovanie, vyrezával drevo a vôbec robil všetky práce.
6. Pridal som aj Achisamechovho syna Óliaba z Danovho kmeňa a každému, kto sa rozumie remeslu, dal som múdrosti, aby vyhotovili všetko, čo som ti prikázal:
7. stánok zjavenia, archu zmluvy, zľutovnicu na ňu a ostatné stánkové zariadenie,
8. stôl a jeho náčinie, svietnik z rýdzeho zlata s jeho príslušenstvom, aj kadidlový oltár
9. a oltár zápalných obiet so všetkým jeho príslušenstvom, umývadlo s podstavcom,
10. sviatočné a posvätné rúcha pre kňaza Árona a rúcha pre jeho synov na kňazskú službu,
11. ďalej olej na pomazanie a voňavé kadidlo pre svätyňu. Všetko urobia tak, ako som ti rozkázal.“
12. Ďalej Pán prikázal Mojžišovi:
13. „Povedz Izraelitom: Zachovávajúte moju sobotu! Ved' ona je znamením medzi mnou a vami z pokolenia na pokolenie, aby sa poznalo, že ja som Pán, ktorý vás posväcuje!
14. Zachovávajúte moju sobotu, nech vám je svätá! Kto ju znesvätí, musí zomrieť. Kto by v ten deň pracoval, bude vyhubený spomedzi svojho ľudu!
15. Šesť dní budete pracovať, v siedmy deň je však Pánova svätá sobota, deň odpočinku. Každý, kto bude v sobotu pracovať, musí zomrieť!
16. Nech Izraeliti zachovávajú sobotu a nech ju svätia z pokolenia na pokolenie ako večnú povinnosť zmluvy.
17. Nech je ona na večné znamenie medzi mnou a Izraelitmi, lebo za šesť dní Pán stvoril nebo a zem, v siedmy deň však odpočíval a oddychoval!“
18. A keď s ním na vrchu Sinaj dokončil svoj rozhovor, dal Mojžišovi dve kamenné tabule, popísané Božím prstom.

1. Keď ľud videl, že Mojžiš nezostupuje z vrchu, zhrnul sa okolo Árona a povedal mu: „Pod', urob nám boha, ktorý pôjde pred nami. Ved' nevieme, čo je s tým mužom, Mojžišom, čo nás vyviedol z egyptskej krajiny.“
2. Áron im povedal: „Posnímajte zlaté náušnice, čo nosia vaše ženy, synovia a dcéry, a prineste mi ich!“
3. A všetok ľud si postŕhal zlaté náušnice, čo nosili na ušiach, a doniesli ich Áronovi.
4. On to vzal z ich rúk, roztopil to a urobil zlaté teľa. A oni vraveli: „Toto je tvoj boh, Izrael, ktorý ťa vyviedol z egyptskej krajiny!“
5. Keď to Áron videl, postavil pred ním oltár. Potom dal Áron vyhlásiť: „Zajtra je Pánov sviatok!“
6. Druhé ráno zavčasu vstali a priniesli celostnú zápalnú a pokojnú obeť. Potom sa ľud posadil a jedol, a pil. Nato sa zdvihli a veselili sa.
7. A Pán hovoril Mojžišovi: „Chod', zostúp, lebo tvoj ľud, čo si vyviedol z egyptskej krajiny, robí zle!
8. Veľmi rýchlo odbočili z cesty, ktorú som im určil. Urobili si liate teľa, klaňali sa mu, priniesli mu obeť a vykrikovali: Toto je tvoj boh, Izrael, čo ťa vyviedol z egyptskej krajiny.“
9. Potom Pán povedal Mojžišovi: „Videl som, čo je to za ľud. Pozri, je to ľud nepoddajnej šije!
10. Teraz ma nechaj, nech zahorí môj hnev proti nim a vyhubím ich! Teba však urobím veľkým národom.“
11. Ale Mojžiš sa pokúšal upokojiť Pána, svojho Boha, a hovoril: „Prečo by mal, Pane, vybušiť tvoj hnev proti ľudu, ktorý si ty mohutnou silou a mocnou rukou vyviedol z egyptskej krajiny?!
12. Prečo by mali Egypťania vraviť: V zlovôli ich vyviedol, aby ich zmárnil na horách a vyničil ich zo zemského povrchu?! Odlož svoj prudký hnev a maj zľutovanie nad nešťastím svojho ľudu!
13. Spomeň si na svojich služobníkov Abraháma, Izáka a Izraela, ktorým si na seba samého prisahal a prisľúbil: Rozmnožím vaše potomstvo ako hviezdy na nebi a celú túto zem, o ktorej som hovoril, dám vášmu potomstvu, aby ju vlastnilo na večné veky!“
14. A Pán olutoval nešťastie, ktorým chcel navštíviť svoj ľud.
15. Potom sa Mojžiš vrátil, zostúpil z vrchu a v rukách mal dve tabule zákona, ktoré boli popísané na oboch stranách; boli popísané z prednej i zo zadnej strany.
16. Tabule boli Božím dielom a písmo bolo Božím písmom - vyrytým na tabuliach.
17. Keď Jozue počul krik ľudu, ktorý hlasno kričal, povedal Mojžišovi: „V tábore je vojnový pokrik!“
18. On mu však odvetil: „To nie je hlas víťazného spevu ani hlas spevu po porážke, ja počujem len spev!“
19. Keď sa priblížil k tábore a zbadal teľa a tance, Mojžiša pochytil hnev, odhodil tabule z rúk a roztrieskal ich na úpäť vrchu.
20. Nato chytil teľa, ktoré si urobili, spálil ho na ohni a rozmrvil ho na prach. Ten vysypal do vody a dal ju Izraelitom piť.
21. Potom Mojžiš povedal Áronovi: „Čo ti urobil tento ľud, že si uvalil naň také veľké previnenie?!“
22. Áron odpovedal: „Pán môj, nehnevaj sa! Ved' ty vieš, že tento ľud je zlý!
23. Vraveli mi: Urob nám boha, ktorý pôjde pred nami, lebo nevieme, čo sa stalo s tým mužom, Mojžišom, ktorý nás vyviedol z egyptskej krajiny.
24. Povedal som im: Kto má zlato, nech sa ho zbaví! Oni mi ho dali, ja som ho pohádzal do ohňa a urobilo sa toto teľa.“
25. Keď Mojžiš videl, že ľud bol taký bezuzdný - lebo Áron im popustil uzdu na škodoradosť ich nepriateľov -
26. Mojžiš sa postavil do vchodu tábora a zvolal: „Kto je za Pána, ku mne sa!“ I zhromaždili sa okolo neho všetci leviti.
27. A on im povedal: „Toto hovorí Pán, Boh Izraela: Každý nech si opáše meč na bedrá! Choďte cez tábor od jedného vchodu k druhému vchodu a zabíjajte svojich bratov, priateľov i príbuzných!“
28. A leviti urobili tak, ako rozkázal Mojžiš. A v ten deň padlo z ľudu do tritisíc mužov.
29. Potom Mojžiš povedal: „Dnes ste zasvätili svoje ruky Pánovi - ved' každý bol proti svojmu bratovi -

, a preto dnes ste požehnaní!“

30. Na druhý deň povedal Mojžiš ľudu: „Previnili ste sa veľkým hriechom. Ja teraz vystúpim k Pánovi, hádam ho budem môcť uzmierniť za váš hriech.“

31. Tak Mojžiš odišiel opäť k Pánovi a povedal: „Ach, tento ľud sa dopustil veľkej viny, veď si urobil boha zo zlata.“

32. A teraz alebo im odpusť ich previnenie, alebo ak nie, vytri ma zo svojej knihy, ktorú si napísal!“

33. Pán však odpovedal Mojžišovi: „Kto sa proti mne prehrešil, toho vytrím zo svojej knihy!“

34. Teraz už len choď a buď vodcom ľudu tam, kde som ti prikázal. Hľa, anjel pôjde pred tebou! Ale keď príde čas ich navštívenia, navštívim ich hriech.“

35. A Pán bil ľud za to, že si dali urobiť teľa, čo vyhotovil Áron.

1. Potom Pán povedal Mojžišovi: „Chod', odíď odtiaľto ty aj ľud, čo si vyviedol z egyptskej krajiny, do krajiny, ktorú som odprisahal Abrahámovi, Izákovi a Jakubovi, keď som povedal: Dám ju tvojmu potomstvu.
2. Pošlem pred tebou anjela a vyženie Kanaánčanov, Hetejcov, Ferezejcov, Hevejcov a Jebujejcov
3. a on ťa vovedie do krajiny, ktorá oplýva mliekom a medom. Ja nepôjdem uprostred teba, lebo si ľud nepoddajnej šije. Inak by som ťa musel cestou zahubiť.“
4. Keď ľud počul túto tvrdú reč, zosmutnel a nik nenesil svoje šperky.
5. Lebo Pán povedal Mojžišovi: „Povedz Izraelitom: Ste tvrdošijný ľud! Keby som chvíľku šiel uprostred teba, musel by som ťa cestou zahubiť. Odlož teda svoje šperky a potom uvidím, ako s tebou naložím.“
6. A Izraeliti nenesili od vrchu Horeb svoje šperky.
7. Mojžiš vzal stánok, postavil ho mimo tábora, neďaleko od tábora, a nazval ho stánkom zjavenia. Každý, kto sa chcel obrátiť na Pána, vyšiel k stánku zjavenia, čo stál mimo tábora.
8. Keď vyšiel k stánku Mojžiš, všetok ľud vstal, každý sa postavil pri vchode do svojho stanu a hľadel za Mojžišom, kým neprišiel k stánku.
9. A len čo Mojžiš vošiel do stánku, spustil sa nadeň oblačný stĺp a ostal stáť pri vchode do stánku. Potom sa rozprával s Mojžišom.
10. A všetok ľud videl stáť oblačný stĺp pri vchode do stánku. Tu všetci povstali a každý sa vrhol (na zem) pri vchode do svojho stanu.
11. Pán sa však rozprával s Mojžišom z tváre do tváre, ako keď sa niekto rozpráva so svojím priateľom. Potom sa vrátil do tábora. Ale jeho služobník, mladík Jozue, Nunov syn, sa nevzdaloval zo stánku.
12. A Mojžiš povedal Pánovi: „Pozri, ty mi prikazuješ: Vyved' tento ľud! A neoznámil si mi, koho pošleš so mnou, hoci si povedal: Poznám ťa po mene, ba našiel si milosť v mojich očiach.
13. Ak som teraz našiel v твоjich očiach milosť, prezrad' mi, prosím, svoje zámery, aby som poznal, že som našiel milosť v твоjich očiach. Ved' tento ľud je твоjím národom!“
14. On odpovedal: „Ja mám ísť osobne (s tebou), aby si ty mal pokoj?!“
15. Tu on odpovedal jemu: „Ak nepôjdeš s nami osobne, ani nás nevyvádzať odtiaľto!
16. A po čom poznám, že som našiel milosť v твоjich očiach, ja a tvoj ľud, ak nie po tom, že pôjdeš s nami a my, ja a tvoj ľud, budeme tým vyznačení pred všetkými národmi, čo sú na zemskom povrchu?“
17. Tu Pán povedal Mojžišovi: „Aj toto, o čo si prosil, urobím, lebo ty si našiel milosť v mojich očiach a ja ťa poznám podľa mena!“
18. On povedal: „Daj mi vidieť svoju slávu!“
19. On mu odvetil: „Predvediem pred tebou všetku svoju nádheru a vyslovím pred tebou aj Pánovo meno. Milostivý budem, ku komu chcem byť milostivý, a zmilujem sa nad tým, nad kým sa chcem zmilovať!“
20. A ešte mu povedal: „Moju tvár nemôžeš vidieť, lebo niet človeka, ktorý by mňa videl, a ostal by nažive!“
21. A Pán hovoril ďalej: „Hľa, neďaleko mňa je miesto, tam vystúp na skalú!
22. Keď tade pôjde moja sláva, postavím ťa do skalnej trhliny a položím na teba svoju ruku, kým neprejdem.
23. Potom svoju ruku odtiahnem a ty ma uvidíš odzadu. Ale moju tvár nesmie nik vidieť!“

1. A Pán opäť hovoril Mojžišovi: „Vykreš si dve kamenné tabule, práve také, aké boli prvé, a ja na tabule napíšem slová, čo boli na prvých tabuliach, ktoré si rozbil.“
2. A buď pripravený vystúpiť včasráno na vrch Sinaj a postaviť sa na temene vrchu pred oči mňa.
3. Nikto však nesmie vystúpiť s tebou, nech sa nik neukazuje na celom vrchu! Ani ovce a dobytok sa nesmú pásť nablízku.“
4. Mojžiš teda vykresal dve kamenné dosky, také, aké boli prvé, a včas vstal, a vystúpil na vrch Sinaj, ako mu prikázal Pán; do rúk vzal tie dve tabule.
5. Keď sa potom Pán zniesol v oblaku, Mojžiš sa postavil k nemu a vzýval Pánovo meno.
6. Potom Pán prešiel popred neho a volal: „Pán, Pán je milostivý a láskavý Boh, zhovievavý, veľmi milosrdný a verný.“
7. On preukazuje milosrdenstvo tisícom, odpúšťa nepravosť, zločiny a hriech, ale nič nenecháva nepotrestané: on navštevuje vinu otcov na deťoch a detných deťoch až do tretieho a štvrtého pokolenia!“
8. Tu sa Mojžiš rýchlo vrhol na zem, poklonil sa
9. a povedal: „Ak som, Pane, našiel milosť v твоjich očiach, prosím, poď s nami, Pane! Je to síce ľud nepoddajnej šije, ale odpusť nám naše previnenia a hriech a prijmi nás za svojich!“
10. Vtedy on povedal: „Hľa, ja uzavriem zmluvu pred všetkým твоjím ľudom. Budem robiť zázraky, aké sa nestali na celej zemi a medzi všetkými národmi. A všetok ľud, uprostred ktorého žiješ, uvidí Pánovo dielo. Lebo je priam hrozné, čo urobím s tebou!“
11. Dávaj dobrý pozor, čo ti dnes prikazujem. Ja vyženiem spred teba Amorejčanov, Kanaánčanov, Hetejcov, Ferezejcov, Hevejcov a Jebujejcov.
12. Chráň sa uzavrieť zmluvu s obyvateľmi krajiny, do ktorej vojdeš, aby ti uprostred teba neboli na skazu.
13. Ale pováľaj ich oltáre, porozbíjaj ich modly a vyrúbaj ich posvätné stromy (ašery),
14. lebo sa nesmieš klaňať cudzím bohom. Veď Pánovo meno je Žiarlivý, on je žiarlivý Boh.
15. Nesmieš uzavrieť zmluvu s obyvateľmi krajiny, lebo keď sa budú vláčiť za svojimi bohmi a keď budú obetovať svojim bohom, zavolali by aj teba a jedol by si z ich obetí.
16. Ani neber ich dcéry svojim synom za ženy, lebo keď sa ich dcéry budú vláčiť za svojimi bohmi, zvedli by aj твоjich synov a aj ty by si sa vláčil za ich bohmi.
17. Nerob si liatych bohov!
18. Zachovávaj sviatok nekvasených chlebov! Sedem dní jedz nekvasené chleby - ako som ti nariadil - v určenom čase v mesiaci abíb, lebo v mesiaci abíb si vyšiel z Egypta.
19. Všetko, čo otvára materské lono, patrí mne; samčie zo všetkého tvojo statku: prvorodené z dobytky a oviec.
20. Prvorodené osla vykúpiš ovcou. Ak ho nevykúpiš, zlomíš mu väzy! Svojho prvorodeného syna však vykúpiš a nech sa nik neukáže pred oči mnou s prázdnyimi rukami.
21. Šesť dní budeš robiť, v siedmy deň však zachováš sobotu. Aj v čase orby a žatvy zachováš sobotu!
22. Zasvätiš aj sviatok týždňov, prvotín pšeničnej žatvy, aj sviatok oberania na konci roka.
23. Tri razy do roka sa každý tvoje muž ukáže pred tvárou všemohúceho Pána, Izraelovho Boha.
24. Lebo ja vyženiem spred teba národy a rozšírim tvoje územie, a nik nebude siahať na tvoju krajinu, keď budeš tri razy do roka vystupovať, aby si sa ukázal pred Pánom, svojim Bohom.
25. Nebudeš vylievať krv mojej obety na kysnutý chlieb, ani obetu paschy neodložíš do nasledujúceho rána!
26. To najlepšie, prvotiny svojej pôdy, prinesieš do príbytku Pána, svojho Boha. Kozla nebudeš variť v mlieku jeho matky!“
27. Potom Pán povedal Mojžišovi: „Napíš si tieto slová, lebo na podklade týchto slov som uzavrel zmluvu s tebou a Izraelom!“
28. A ostal tam s Pánom štyridsať dní a štyridsať nocí. Nejedol chlieb a nepil vodu. Potom Pán napísal na tabule príkazy zmluvy, desatoro prikázaní.

29. Keď Mojžiš zostupoval z vrchu - dve tabule zákona mal Mojžiš v rukách, keď zostupoval z vrchu -, Mojžiš nevedel, že mu žiari tvár od rozhovoru, ktorý s ním mal.
30. Keď Áron a Izraeliti videli, že Mojžišovi žiari tvár, báli sa k nemu priblížiť.
31. Mojžiš ich volal a prišli k nemu Áron a všetci poprední pospolitosti, a Mojžiš sa s nimi porozprával.
32. Potom sa priblížili všetci Izraeliti a on im rozpovedal všetko, o čom s ním Pán na vrchu Sinaj hovoril.
33. Keď Mojžiš skončil rozhovor s nimi, dal si na tvár závoj.
34. A kedykoľvek Mojžiš predstúpil pred Pána, aby s ním hovoril, závoj odkladal, kým sa nevrátil späť. A keď vyšiel, oznamoval Izraelitom, čo mal prikázané.
35. Izraeliti zakaždým videli Mojžišovu tvár a Mojžišovi tvár žiarila. A Mojžiš si dával závoj na tvár, kým nevošiel, aby sa s ním rozprával.

1. Potom Mojžiš zhromaždil celú izraelskú pospolitosť a povedal im: „Toto je to, čo Pán prikazuje robiť:
2. Šesť dní budete pracovať, v siedmy deň však budete mať svätú sobotu, úplný odpočinok pre Pána. Každý, kto bude v ten deň konať nejakú prácu, musí zomrieť.
3. V sobotňajší deň nesmiete klásť oheň v nijakej domácnosti!“
4. Ďalej hovoril Mojžiš celej izraelskej pospolitosti: „Toto je to, čo prikazuje Pán:
5. Dajte zo svojho imania dary pre Pána! Každý, koho na to nabáda srdce, nech priniesie dary pre Pána: zlato, striebro a meď,
6. belasý a červený purpur, karmazín, plátno a koziu srst',
7. na červeno farbené ovčie kože, tachášové kože a akáciové drevo,
8. olej do lúč, látku na olej svätenia a na voňavé kadidlo,
9. ónyxové kamene a iné drahokamy na ozdobu efódu a náprsníka!
10. A nech prídu všetci, čo sa rozumejú umeniu medzi vami, a nech vyhotovia všetko, čo Pán nariadil:
11. stánok, jeho prikryvku a pokrývku, jeho krúžky, dosky, závery, stĺpy a podstavce,
12. archu a jej tyče, zľutovnicu a oddelujúcu oponu,
13. stôl, jeho tyče a jeho náradie s predkladnými chlebmi,
14. svietnik, svetlá a ich príslušenstvo, lampy a olej na svietenie,
15. kadidlový oltár a jeho tyče, olej na svätenie a príjemne voňajúce kadidlo, záclonu na vchod do svätyne,
16. oltár na zápalné obety a medené mriežky na ňom, jeho tyče a všetko jeho príslušenstvo, umývadlo a jeho podstavec,
17. plachty na nádvorie, jeho stĺpy a jeho podstavce a záclonu na nádvorie,
18. kolíky na príbytok a kolíky na nádvorie, ako aj ich povrázky,
19. slávnostné rúcha pre službu vo svätyni, posvätné rúcho pre kňaza Árona a rúcha pre jeho synov na kňazskú službu.“
20. Tu celá izraelská pospolitosť odišla.
21. Potom však prišiel každý, koho nabádalo srdce, a každý, koho nútila na to myseľ, a priniesli dary pre Pána na zhotovenie, stánku zjavenia, na všetku jeho službu v ňom a na posvätné rúcha.
22. Prišli mužovia i ženy, každý, koho na to nabádalo srdce, a priniesli spony, ušné krúžky, prstene, náhrdelníky, najrozličnejšie zlaté ozdoby; a každý, kto chcel dať svoj zásvätný dar Pánovi, doniesol ho.
23. Každý, kto mal belasý a červený purpur, karmazín, niťové plátno, koziu srst', na červeno farbené ovčie kože a tachášové kože, priniesol to.
24. Každý, kto chcel dať dar zo striebra a zlata, priniesol dar pre Pána a každý, kto mal akáciové drevo, priniesol ho na zhotovenie všetkého toho, čo bolo treba vyhotoviť.
25. Aj všetky zručné ženy priadli ručne a doniesli priadzu na belasý a červený purpur, na karmazín a na niťové plátno.
26. A všetky ženy, ktoré sa cítili na to, priadli koziu srst'.
27. Kniežatá zasa podonášali ónyxové kamene a iné drahokamy na ozdobu efódu a náprsníka,
28. ako i voňavé látky a olej do lúč, na olej svätenia a na príjemne voňajúce kadidlo.
29. Všetci mužovia a ženy, ktorých nutkalo srdce dať dar na všetky tieto práce, ktoré Pán nariadil prostredníctvom Mojžiša, oni, Izraeliti, to priniesli ako dobrovoľné dary pre Pána.
30. Potom Mojžiš hovoril Izraelitom: „Hľadte, Pán po mene povolal Beseléla, syna Uriho, syna Hurovho, z Júdovho kmeňa,
31. a naplnil ho Božím duchom, zmyslom pre umenie, dôvtipom, vedomosťou a zručnosťou na každú prácu,
32. aby vypracoval plány a uskutočnil ich v zlate, striebre a medi,
33. aby zručne rezal kamene na osadzovanie, spracúval drevo a konal všetky umelecké práce.
34. Dal mu však aj vlohy poučovať iných, jemu a Achisamechovmu synovi Óliabovi z Danovho kmeňa.

35. Naplnil ich zmyslom pre umenie, aby vykonali každú prácu: remeselnícku, tkáčsku a umeleckú z belasého a červeného purpuru, z karmazínu i z niťového plátna, akú robí jednoduchý tkáč. Oni sú určení riadiť celú prácu a zhotovovať plány.

1. Nech teda pracujú Beselél, Óliab a všetci muži, ktorí sa rozumejú umeniu, ktorým Pán dal zmysel pre umenie a dôvtip, takže vedia vykonať všetky potrebné práce pre svätýňu podľa všetkého toho, čo prikázal Pán.“
2. Potom Mojžiš zavolať Beseléla, Óliaba a všetkých mužov, ktorí sa rozumeli umeniu, ktorým Pán dal zmysel pre umenie, všetkých, ktorých na to nabádalo ich srdce, aby išli vykonať prácu.
3. A hoci dostali od Mojžiša všetky dary, ktoré podonášali Izraeliti na vykonanie potrebných prác na svätostánku, oni mu prinášali každé ráno ďalšie dary.
4. Tu prišli všetci umelci, ktorí sa venovali práci okolo svätýne, priamo od svojej práce, ktorú konali,
5. a povedali Mojžišovi: „Lud donáša oveľa viac, ako je potrebné na vykonanie práce, ktorú treba urobiť podľa Pánovho rozkazu!“
6. A Mojžiš dal rozhlásiť po táborisku: „Nech nik, ani muž, ani žena, nedonáša dary pre svätostánok!“ Takto zabránili ľudu prinášať ešte viac.
7. Toho, čo doniesli, bolo dosť na vykonanie celej práce, ba mali ešte nadbytok.
8. A všetci, čo sa medzi pracujúcimi rozumeli umeniu, zhotovili svätostánok z desiatich kobercov. Urobili ich z niťového plátna, belasého a červeného purpuru a karmazínu s cherubmi, ako robieva umelec.
9. Každý koberec bol dvadsaťosem laktov dlhý a štyri lakte široký. Všetky koberce mali rovnakú mieru.
10. Päť kobercov spojil dovedna a druhých päť kobercov tiež spojil spolu.
11. Potom na okraji posledného koberca jedného dovedna spojeného kusa narobil očiek z belasého purpuru a takisto urobil aj na okraji posledného koberca druhého dovedna spojeného kusa.
12. Päťdesiat očiek urobil na jednom konci a päťdesiat očiek urobil aj na okraji druhého koberca, ktorý prislúchal k druhému dovedna spojenému kusu, a to tak, že očká na nich boli jedno oproti druhému.
13. Zhotovil aj päťdesiat zlatých sponiek a koberce spojil sponkami dovedna tak, že svätostánok bol jedným celkom.
14. Potom narobil kobercov z kože srsti na pokrov svätostánku. Spojil na to jedenásť kobercov.
15. Každý koberec bol tridsať laktov dlhý a štyri lakte široký. Jedenásť kobercov malo rovnakú mieru.
16. Potom päť týchto kobercov spojil dovedna a šesť kobercov tiež dovedna.
17. Nato na okraji posledného koberca jedného spojeného kusa urobil päťdesiat očiek a takisto päťdesiat očiek na okraji posledného koberca druhého spojeného kusa.
18. Zhotovil aj päťdesiat medených sponiek, aby mohol spojiť prikrývky tak, žeby boli jedným celkom.
19. Potom urobil na svätostánok pokrývku z červeno farbených ovčích koží a na to ešte inú pokrývku z tachášových koží.
20. Potom nachystal na svätostánok stojatých dosiek z akáciového dreva.
21. Každá doska bola desať laktov dlhá a poldruha lakťa široká.
22. Každá doska mala dva čapíky, ktoré boli navzájom spojené. Tak to urobil na každej doske svätostánku.
23. Na svätostánok nachystal na južnú stranu dvadsať dosiek
24. a urobil štyridsať strieborných podstavcov pod dvadsať dosák, dva podstavce pod každú dosku pod oba jej čapíky;
25. aj na druhú stranu stánku, na severnú stranu, prichystal dvadsať dosiek
26. a pod ne štyridsať strieborných podstavcov, po dva podstavce pod každú dosku.
27. Na zadnú stranu svätostánku, na stranu západnú, urobil šesť dosiek
28. a k tomu urobil dve rohové dosky na rohy zadnej časti svätostánku.
29. Ony boli dvojdielne odspodku až dovrchu po svoj prvý krúžok. Tak ich vyhotovil obe na obidva rohy.
30. Tak tam bolo osem dosiek a ich šesťdesiat strieborných podstavcov, po dvoch a dvoch podstavcoch pod každú dosku.

31. Narobil tiež z akáciového dreva žrdí: päť pre dosky na jednej strane svätostánku,
32. päť žrdí pre dosky na druhej strane svätostánku a päť žrdí pre dosky na zadnej strane, na západnej strane svätostánku.
33. Prostrednú žrd' urobil takú, že prechodila stredom dosiek z jedného konca až na druhý.
34. Dosky obil zlatom a ich krúžky, cez ktoré prechádzali žrde, urobil zo zlata a žrde obtiahol tiež zlatom.
35. Potom zhotovil oponu z belasého a červeného purpuru, karmazínu a niťového plátna, urobil ju s cherubmi, ako robieva umelec.
36. Zhotovil pre ňu stĺpy z akáciového dreva a obtiahol ich zlatom, ich háčiky boli zo zlata. Pod ne ulial štyri strieborné podstavce.
37. Na vchod do svätostánku spravil pestrotkanú záclonu z belasého a červeného purpuru, karmazínu a niťového plátna
38. a jej päť stĺpov, ich háčiky, ich hlavice a krúžky boli zo zlata. Ich päť podstavcov bolo však z medi.

1. Potom Beselél urobil z akáciového dreva archu dva a pol lakťa dlhú, poldruha lakťa širokú a poldruha lakťa vysokú.
2. Obtiahol ju rýdzim zlatom znútra i zvonku a navrchu dookola urobil zlatý veniec.
3. Ulial pre ňu štyri zlaté krúžky na jej štyri nohy, čiže dva krúžky na jej jednu stranu a dva krúžky na jej druhú stranu.
4. Potom z akáciového dreva spravil tyče a obil ich zlatom.
5. Tieto tyče prestrčil cez krúžky na bokoch archy, aby sa archa dala nosiť.
6. Nato urobil vrchnák (zľutovnicu) z rýdzeho zlata, dva a pol lakťa dlhý a poldruha lakťa široký.
7. A na oboch koncoch zľutovnice urobil dvoch zlatých kovaných cherubov:
8. jedného cheruba na jednom konci a druhého cheruba na druhom konci. Cherubov prirobil na zľutovnici na jej oboch koncoch.
9. Cherubi mali vystreté krídla nahor tak, že svojimi krídlami zakrývali zľutovnicu, zatiaľ čo ich tváre boli obrátené oproti sebe. Tváre cherubov sa upierali na zľutovnicu.
10. Potom z akáciového dreva zhotovil stôl, dva lakte dlhý, jeden lakeť široký a poldruha lakťa vysoký,
11. obil ho rýdzim zlatom a okolo neho urobil zlatý veniec.
12. Spravil okolo neho aj rám, na dľaň široký, a na rám upevnil dookola zlatý veniec.
13. Ulial preň štyri zlaté krúžky a krúžky pripevnil na štyroch rohoch pri jeho štyroch nohách.
14. Pod samým rámom boli krúžky na tyče, aby sa stôl dal nosiť.
15. Zhotovil tyče z akáciového dreva a obil ich zlatom, aby stôl bolo možno nosiť.
16. Vyhotoval tiež nádoby na stôl, príslušné misy, misky, kanvy a čaše na prinášanie mokrých obetí.
17. Ďalej urobil svietnik z rýdzeho zlata; urobil kovaný svietnik, tak jeho podstavec, ako i jeho byľ; jeho kvetné kališky, jeho hlavičky a jeho kvety vychádzali z neho.
18. A z jeho bokov vychádzalo šesť ramien: tri ramená svietnika z jedného boku a tri ramená svietnika z druhého boku.
19. Na každom ramene boli tri kvetné kališky mandľovníkovej podoby s hlavičkou a kvetom, a to rovnako na šiestich ramenách, čo vychádzali zo svietnika.
20. Na samom svietniku boli štyri kvetné kališky mandľovníkovej podoby s hlavičkou a kvetom tak,
21. že pod každým z troch párov ramien bolo po jednej hlavičke. Teda pod šiestimi ramenami, ktoré z neho vychádzali.
22. Jeho hlavičky a ramená vychádzali z neho a všetko bolo vykované z jedného kusa rýdzeho zlata.
23. Spravil k nemu aj sedem lúč a príslušné odštipovače a panvičky z čistého zlata.
24. Naň a na všetko jeho príslušenstvo spotreboval jednu hrivnu čistého zlata.
25. Potom zhotovil z akáciového dreva lakeť dlhý a lakeť široký, teda štvorcový, a dva lakte vysoký kadidlový oltár. Jeho rohy vyčnievali z neho.
26. Obtiahol ho rýdzim zlatom, aj jeho dosku a jeho steny dookola, aj jeho rohy, a obrúbil ho zlatým vencom.
27. Potom pripevnil na jeho stranách, na oboch jeho bokoch pod vencom, po dva zlaté krúžky na zastrčenie tyčí, aby ho bolo možno na nich nosiť.
28. Tyče urobil z akáciového dreva a obil ich zlatom.
29. Potom pripravil svätý olej na svätenie a čisté, príjemne voňajúce kadidlo, ako robieva voňavkár.

1. Potom urobil z akáciového dreva oltár zápalných obiet, päť laktov dlhý, päť laktov široký, teda štvorcový, a tri lakte vysoký.
2. Na jeho štyroch uhloch urobil rohy, ktoré z neho vyčnievali, a obtiahol ho medou.
3. Urobil aj všetko náčinie pre oltár: popolnice, lopatky, panvičky, vidlice a uholnice. Všetko jeho náčinie vyhotovil z medi.
4. Na oltár urobil aj sieťovité medené mriežky dolu pod okružným schodíkom až do polovice jeho výšky.
5. Potom odliat štyri krúžky na štyri uhly medenej mriežky na zasunutie tyčí.
6. Aj tyče spravil z akáciového dreva a obtiahol ich medou.
7. Tieto tyče zasunul do krúžkov po oboch stranách oltára, aby ho bolo možno na nich prenášať. Urobil ho dutý z dosiek.
8. Potom urobil umývadlo z medi, aj jeho podstavec bol z medi, zo zrkadiel posluhujúcich žien, ktoré posluhovali pri vchode do stánku zjavenia.
9. Potom zhotovil nádvorie. Nádvočné plachty na jeho južnú stranu boli z niťového plátna, sto laktov dlhé,
10. k tomu bolo dvadsať stĺpov s ich dvadsiatimi medenými podstavcami; stĺpové háčiky a ich krúžky boli zo striebra.
11. Na severnú stranu bolo tiež sto laktov, k tomu dvadsať stĺpov s ich dvadsiatimi medenými podstavcami; stĺpové háčiky a ich krúžky boli zo striebra.
12. Na západnú stranu bolo plachiet päťdesiat laktov, k tomu desať stĺpov s desiatimi podstavcami a stĺpové háčiky a ich krúžky boli zo striebra.
13. Aj na prednú, východnú stranu bolo (šírky) päťdesiat laktov:
14. pätnásť laktov plachiet na jednej strane, k tomu tri stĺpy s ich podstavcami,
15. a tak isto na druhej strane - totiž z oboch strán vchodu do nádvorja - po pätnásť laktov plachiet a k tomu po tri stĺpy s ich podstavcami.
16. Všetky plachty okolo nádvorja boli z niťového plátna.
17. Podstavce pod stĺpy však boli z medi a ich háčiky a krúžky boli zo striebra, aj ich hlavice boli obité striebrom. Všetky nádvočné stĺpy mali strieborné krúžky.
18. Záclona na vchode do nádvorja bola pestrotkaná z belasého a červeného purpuru, karmazínu a niťového plátna a bola dvadsať laktov dlhá a päť laktov široká podľa plachiet nádvorja.
19. Jej štyri stĺpy s jej štyrmi podstavcami boli z medi, ich háčiky a krúžky boli strieborné a hlavice boli obité striebrom.
20. Všetky kolíky svätostánku a nádvorja dookola boli z medi.
21. Toto je zoznam nákladov na svätostánok, na stánok zákona, ktorý bol vyhotovený na Mojžišov rozkaz, a zhotovili ho leviti pod vedením Itamara, syna kňaza Árona.
22. Beselél, syn Uriho, syna Hurovho z Júdovho kmeňa, vyhotovil všetko, čo Pán rozkázal Mojžišovi,
23. spolu s Achisamechovým synom Óliabom z Danovho kmeňa ako majstri, umelci a tkáči belasého a červeného purpuru, karmazínu a niťového plátna.
24. Všetkého zlata, ktoré sa použilo na rozličné práce pri stavbe svätostánku ako zásvätný dar, bolo dvadsaťdeväť hrivien a sedemstotridsať šeklov podľa posvätnej váhy.
25. A striebra zo sčítania pospolitosti bolo sto hrivien a tisícšesťdesiatpäť šeklov podľa posvätnej váhy;
26. po pol šekli na hlavu, po pol šekli podľa posvätnej váhy od každého, kto podliehal sčítaniu od dvadsiateho roku nahor, teda od šesťstotrisícpäťstopäťdesiatich mužov.
27. Sto strieborných hrivien sa použilo na odliatie podstavcov na svätostánok a podstavcov na záclony, sto podstavcov bolo zo sto hrivien, teda jedna hrivna na každý podstavec.
28. A z tisícšesťdesiatich piatich šeklov vyhotovil háčiky na stĺpy, obtiahol ich hlavice a opatril ich krúžkami.
29. Všetkých posvätných darov z medi bolo sedemdesiat hrivien a dvetisícštyristo šeklov.

30. Z tohto vyhotovil podstavec pri vchode do stánku zjavenia, medený oltár, medené mriežky a oltárne náčinie,

31. i podstavce (stĺpcov) pri vchode do nádvorja, všetky kolíky na svätostánok a všetky kolíky okolo nádvorja.

1. Z belasého a červeného purpuru, karmazínu (a niťového plátna) vyhotovili slávnostné rúcho pre službu vo svätyni a tiež posvätné rúcho pre Árona, ako nariadil Mojžišovi Pán.
2. Efód zhotovili zo zlata, belasého a červeného purpuru, karmazínu a niťového plátna.
3. Zo zlata vyklepali tenké plechy a postrihali ich na nite, aby ich mohli postkávať s belasým a červeným purpúrom, karmazínom a niťovou priadzou tak, ako robieva umelec.
4. Zhotovili aj dva náplecníky, ktoré boli na oboch horných koncoch spojené.
5. Aj stuha, ktorou sa priväzoval a ktorá bola z neho a na ňom visela, bola takou istou prácou, ako on sám, zo zlata, belasého a červeného purpuru, karmazínu a niťovej priadze, ako Mojžišovi prikázal Pán.
6. Ďalej upravili dva ónyxové kamene, ktoré osadili do zlatej obruby a na ktorých boli kameňoryteckým spôsobom vyryté mená Izraelových kmeňov.
7. Tie upevnili na obe horné čiastky efódu ako pamätné kamene na Izraelových synov tak, ako Mojžišovi prikázal Pán.
8. Potom urobil náprsník, ako robieva umelec. Bol zhotovený tak ako efód: zo zlata, belasého a červeného purpuru, karmazínu a niťovej priadze.
9. Bol štvorcový, zložený na dvoje a bol dlhý a široký na jednu piad'.
10. Vyložili ho štyrmi radmi drahokamov. V prvom rade bol karneol, topás a smaragd,
11. v druhom rade: rubín, zafír a diamant,
12. v treťom rade: hyacint, achát a ametyst
13. a vo štvrtom rade: chryzolit, ónyx a beryl. Osadené boli do zlatého pletiva, ktoré im slúžilo za obrubu.
14. Kameňov bolo podľa mien Izraelových synov dvanásť s ich menami; na každom bolo vyryté jedno z mien dvanástich kmeňov.
15. Potom na náprsník pripevnili pletené retiazky, zhotovené z čistého zlata na spôsob šnúrky.
16. Urobili dvoje zlatých pletív a dva zlaté krúžky a oba krúžky pripevnili na horných koncoch náprsníka.
17. Dve zlaté šnúrky pripevnili na dva krúžky, čo boli na koncoch náprsníka.
18. Druhé dva konce oboch šnúrok spojili s oboma pletivami a pripevnili ich na prednej náplecnej časti efódu.
19. Potom urobili ešte dva zlaté krúžky a pripevnili ich na oboch spodných koncoch náprsníka, na jeho vnútornom, k efódu obrátenom okraji.
20. A urobili ešte dva zlaté krúžky a pripevnili ich na oboch náplečných čiastkach efódu dolu, na jeho prednej strane, tam, kde je s nimi spojený nad efódovou stuhou.
21. Potom zviazali krúžky náprsníka s krúžkami efódu šnúrou z belasého purpuru tak, že ležal nad stuhou efódu, a náprsník sa nemohol odpojiť od efódu, ako Pán prikázal Mojžišovi.
22. Potom vyhotovili k efódu plášť, ako robieva tkáč, celý bol z belasého purpuru.
23. Otvor hore v strede pláštá bol ako otvor na pancierovej košeli s obrubou okolo otvoru, aby sa netrhal.
24. Na spodnom okraji pripevnili granátové jablká z belasého a červeného purpuru, karmazínu a niťového plátna.
25. Z čistého zlata narobili zvončekov a upevnili ich medzi granátové jablká,
26. striedavo jeden zvonček a jedno granátové jablko okolo celého okraja pláštá pre službu, ako Pán prikázal Mojžišovi.
27. Potom zhotovili z lanového plátna tuniky, ako robieva tkáč, pre Árona a pre jeho synov.
28. Takisto zhotovili aj čiapky z lanového plátna, aj turbanovú okrasu z plátna a plátenné spodky z niťového plátna,
29. ba aj pás z niťového plátna, belasého a červeného purpuru a karmazínu, ako robieva umelec, celkom tak, ako Mojžišovi prikázal Pán.
30. Nakoniec urobili z rýdzeho zlata náčelnú tabuľku, posvätnú stuhu, a na ňu rytcovou prácou

vyryli: Svätý Pánov.

31. Pripravili na ňu aj šnútku z belasého purpuru, aby sa dala priviazať hore na hlavu, ako Mojžišovi prikázal Pán.

32. Takto bola ukončená všetka práca na príbytku, na stánku zjavenia, a Izraeliti urobili všetko celkom tak, ako Mojžišovi prikázal Pán. Tak to urobili.

33. Potom priniesli svätostánok k Mojžišovi: stánok a jeho príslušenstvo, jeho sponky, dosky, žrde, stĺpy a podstavce,

34. pokrývku z červeno farbených ovčích koží a pokrývku z tachášových koží, haliacu oponu,

35. archu zákona s jej tyčami a zlútočnicu,

36. stôl a všetko jeho náradie a predkladné chleby,

37. svietnik z rýdzeho zlata, jeho lampy - lampy boli postavené do radu - a všetko jeho príslušenstvo, aj olej do lánp,

38. zlatý oltár, olej na svätenie, príjemne voňajúce kadidlo a oponu na vchod do svätostánku,

39. medený oltár a na ňom medené mriežky, jeho tyče a všetko jeho náradie, umývadlo a jeho podstavec,

40. plachty pre nádvorie, jeho stĺpy a podstavce, záclonu na vchod do nádvorja, povrazy a kolíky a všetko náčinie pre službu v príbytku, stánku zjavenia.

41. Ďalej skvostné rúcha pre službu vo svätyni: posvätné rúcho pre kňaza Árona a rúcha pre jeho synov na kňazskú službu.

42. Izraeliti vykonali všetku prácu celkom tak, ako Pán prikázal Mojžišovi.

43. Mojžiš všetku prácu prezrel a videl, že ju vykonali celkom tak, ako mu prikázal Pán. A Mojžiš ich požehnal.

1. Potom Pán povedal Mojžišovi:
2. „V prvý deň prvého mesiaca postav príbytok, stánok zjavenia!
3. Dnu umiestni archu zákona a pred archu zákona zaves oponu,
4. prines dnu stôl a nachystaj naň predkladné chleby! Postav dnu svietnik a nasad' naň lampy,
5. daj zlatý oltár na kadidlo pred archu zákona a na vchod do svätyne zaves oponu!
6. Potom pred vchodom do príbytku, stánku zjavenia, postav oltár na zápaly
7. a umiestni umývadlo medzi stánkom zjavenia a oltárom a nalej doň vody!
8. Potom ohrad' nádvorie dookola a na vchod do nádvoria pripevni záclonu!
9. Napokon vezmi olej svätenia a pomaž svätostánok a všetko, čo sa v ňom nachodí; posväť ho i všetko jeho náradie, aby bol svätý.
10. Aj oltár na zápaly pomaž i všetko jeho príslušenstvo; posväť oltár a bude presväťý.
11. Takisto pomaž umývadlo a jeho podstavec a posväť ho.
12. Potom prived' Árona a jeho synov ku vchodu do stánku zjavenia a umy ich vodou.
13. Potom obleč Árona do posvätného rúcha, pomaž ho a posväť ho, aby mi slúžil ako kňaz.
14. Aj jeho synov prived', obleč ich do tuník
15. a pomaž ich, ako si pomazal ich otca, aby mi posluhovali ako kňazi. Toto pomazanie im dá kňazskú hodnosť na večné veky z pokolenia na pokolenie.“
16. Mojžiš urobil (všetko) celkom tak, ako mu prikázal Pán.
17. V prvý deň prvého mesiaca v druhom roku bol svätostánok postavený.
18. Mojžiš postavil svätostánok takto: položil podstavce a na ne postavil dosky, popretáhoval žrde a postavil stĺpy,
19. ponad stánok natiahol prikrývku a na to položil stanovú pokrývku tak, ako Mojžišovi prikázal Pán.
20. Potom vzal zákon a položil ho do archy, pod archu podvliekol tyče a hore na archu položil zlutovnicu.
21. Archu zaniesol do stánku, zavesil haliacu oponu a tak zakryl archu zákona, ako Mojžišovi prikázal Pán.
22. Potom postavil v stánku zjavenia, na jeho severnej strane pred oponu stôl
23. a poukladal naň predkladné chleby pred Pánom, ako Mojžišovi prikázal Pán.
24. Svietnik umiestnil v stánku zjavenia oproti stolu, na južnej strane stánku,
25. a nasadil naň lampy pred Pánom, ako Mojžišovi prikázal Pán.
26. Aj zlatý oltár postavil pred oponu v stánku zjavenia
27. a zapálil na ňom príjemne voňajúce kadidlo, ako Mojžišovi prikázal Pán.
28. Potom na vchod do svätyne zavesil oponu.
29. Oltár na zápalné obety postavil pri vchode do svätostánku a obetoval na ňom zápalnú a pokojnú obeť, ako Mojžišovi prikázal Pán.
30. Potom postavil medzi stánok zjavenia a oltár umývadlo a nalial doň vody na umývanie.
31. Mojžiš, Áron a jeho synovia si v ňom umývali ruky a nohy;
32. keď vchádzali do stánku zjavenia a keď pristupovali k oltáru, umývali sa, ako Mojžišovi prikázal Pán.
33. Napokon postavil okolo svätostánku a oltára nádvorie a na vchod do nádvoria zavesil záclonu. Takto Mojžiš ukončil túto prácu.
34. Vtedy zakryl stánok zjavenia oblak a príbytok naplnila Pánova sláva.
35. Mojžiš nemohol vojsť do stánku zjavenia, lebo sa na ňom vznášal oblak a Pánova sláva napĺňala príbytok.
36. Keď sa oblak od stánku zdvihol, Izraeliti sa dávali počas celého svojho putovania na pochod;
37. a keď sa oblak nezdvihol, nepohli sa až dotiaľ, kým sa nezdvihol.
38. Cez deň totiž ležal nad stánkom oblak, v noci sa však javil očiam všetkých Izraelitov ako oheň, počas celého ich putovania.

3. Mojžišova

Kapitola 1

1. Pán zavolał Mojžiša a vravel mu zo stánku zjavenia:
2. „Hovor Izraelitom a povedz im: Ak niekto z vás prinesie Pánovi obeť z dobytká, prinesiete svoju obeť z hovädzieho dobytká a stád.
3. Ak jeho obeť bude celostnou žertvou z hovädzieho dobytká, nech privedie bezchybného samca ku vchodu do stánku zjavenia, aby sa zalúbil Pánovi.
4. Položí ruku na hlavu žertvy, aby bola so záľubou prijatá a získala mu odpustenie.
5. Potom býka zabije pred Pánom a Áronovi synovia, kňazi, budú obetovať krv a rozlejú krv vókol oltára, ktorý je naproti vchodu do stánku zjavenia.
6. Potom žertve stiahne kožu a rozseká ju na kusy.
7. Áronovi synovia, kňazi, dajú na oltár oheň a na oheň naložia dreva.
8. Nato Áronovi synovia, kňazi, poukladajú kusy, hlavu a loj na drevo, čo je na oltári na ohni.
9. Vnútorosti a nohy však poumýva vodou a kňaz to dá všetko spáliť na oltári ako celostnú žertvu, zápalnú obeť príjemnej vône pre Pána.
10. Ak bude jeho obeť celostnou obeťou zo stáda, ovca alebo koza, nech privedie bezchybného samca.
11. Zabije ho na severnej strane oltára pred Pánom a Áronovi synovia, kňazi, rozlejú jeho krv vókol oltára.
12. Rozseká ho na kusy a kňaz ich položí s hlavou a lojom na drevo, čo je na oltári na ohni.
13. Vnútorosti však a nôžky umyje vodou a kňaz vezme všetko spolu a dá to spáliť na oltári ako celostnú žertvu, zápalnú obeť príjemnej vône pre Pána.
14. Ak bude jeho obeť Pánovi celostnou žertvou z vtáctva, nech prinesie hrdličky alebo holúbky.
15. Kňaz ju zanesie na oltár, odreže jej hlavu a spáli ju na oltári. Jej krv vycedí na oltárnu stenu.
16. Potom jej odstráni hrvol' a perie a hodí to za oltár na východnú stranu, na miesto, kde sa vysypáva popol.
17. Potom jej vytrhne krídla, ale neodhodí ich, a dá ju kňazovi spáliť na oltári na dreve, čo je nad ohňom, ako celostnú žertvu, zápalnú obeť príjemnej vône pre Pána.

Kapitola 2

1. Ak niekto bude chcieť obetovať Pánovi potravinovú obeť, nech je jeho obeťou jemná múka, poleje ju olejom a pridá kadidlo.
2. Potom ju prinesie Áronovým synom, kňazom, a jeden z nich vezme za hrst múky poliatej olejom a všetko kadidlo, a kňaz to spáli na pripomienku na oltári ako zápalnú obeť príjemnej vône pre Pána.
3. Čo však z potravinovej obety zostane, bude patriť Áronovi a jeho synom ako posvätné zo zápalných obiet Pánových.
4. Ak budeš chcieť obetovať potravinovú obeť z toho, čo sa upieklo v peci, nech sú to nekvasené, olejom zapravené chleby z jemnej múky alebo nekvasené, olejom potreté osúšky.
5. Ak bude tvoja obeť potravinovou obeťou z toho, čo bolo upečené na platni, nech je z jemnej múky, zapravená olejom, bez kvasu.
6. Polámeš ju na kúsky a poleješ ju olejom. To je potravinová obeť.
7. Ak bude tvoja obeť z toho, čo sa pripravilo v hrnci, nech je z jemnej múky a zaprávaná olejom.
8. Potravinovú obeť pripravenú na tento spôsob, donesieš potom Pánovi a odovzdáš ju kňazovi, aby ju položil na oltár.
9. Kňaz vezme z potravinovej obety na pripomienku a spáli to na oltári ako zápalnú obeť príjemnej vône pre Pána.
10. Čo však z potravinovej obety zostane, bude patriť Áronovi a jeho synom ako posvätné zo zápalných obiet Pánových.
11. Nijaká obeť, ktorú prinesieš Pánovi, nesmie byť zaprávaná kvasom, lebo nič z kvasu ani z medu nesmiete spáliť na zápalnú obeť Pánovi.
12. Môžete to priniesť Pánovi ako dary z prvotín, ale na oltár ako príjemná vôňa sa dostať nesmú!
13. Každý obetný dar potravinovej obety posolíš soľou a nikdy nesmie chybovať soľ zmluvy s tvojím Bohom pri tvojich potravinových obetách. Každú svoju obeť budeš prinášať so soľou.
14. Keď budeš prinášať potravinovú obeť Pánovi z prvotín plodín, rozdrvíš zrno dozrievajúcich klasov, upražených na ohni, a prinesieš ako potravinovú obeť zo svojich prvotín.
15. Na to naleješ oleja a pridáš kadidla. To je potravinová obeť.
16. A kňaz spáli niečo z rozdrveného zrna a z oleja a všetko kadidlo na ohni ako pripomienku pre Pána.

Kapitola 3

1. Ak bude niekto obetovať pokojnú žertvu z hovädzieho dobytka, to, čo prinesie na obetu Pánovi, musí byť samec alebo samica bez chyby.
2. Položí ruku na hlavu svojej obety a zabije ju pri vchode do stánku zjavenia, a Áronovi synovia, kňazi, rozlejú krv vôkol oltára.
3. Potom z pokojnej obety prinesie na zápalnú obetu Pánovi loj, ktorým sú obrastené črevá, a všetok loj, ktorý pokrýva vnútornosti.
4. Aj obe obličky a loj, čo je na nich i na slabinách, a lojovú vrstvu spod pečene; od obličiek ho však oddelí.
5. Áronovi synovia to spália na oltári, na zápalnej obete, ktorá je na dreve na ohni, ako zápalnú obetu príjemnej vône pre Pána.
6. Ak niekto prinesie obetu ako pokojnú žertvu Pánovi zo stáda, nech je to, čo bude obetovať, samec alebo samica bez chyby.
7. Ak bude jeho obetou baránok, privedie ho pred Pána,
8. položí ruku na hlavu svojej obety a zabije ju pred stánkom zjavenia. Áronovi synovia rozlejú krv vôkol oltára.
9. Potom z pokojnej obety prinesie na zápalnú obetu Pánovi loj; celý mastný chvost - odoberie ho celkom od chvostovej kosti -, loj, ktorým sú obrastené črevá, aj všetok loj, ktorý pokrýva vnútornosti,
10. ďalej obidve obličky s lojom, ktorý je na nich i na slabinách, a lojovú vrstvu spod pečene; od obličiek ho však oddelí.
11. A kňaz to spáli na oltári ako potravinovú zápalnú obetu pre Pána.
12. Ak bude jeho obetou koza, privedie ju pred Pána,
13. položí ruku na jej hlavu a zabije ju pred stánkom zjavenia. Áronovi synovia vylejú krv okolo oltára.
14. Potom z nej prinesie na zápalnú obetu Pánovi loj, ktorým sú obrastené črevá, aj všetok loj, ktorý pokrýva vnútornosti,
15. ďalej obidve obličky s lojom, ktorý je na nich i na slabinách, a lojovú vrstvu spod pečene; od obličiek ho však oddelí.
16. A kňaz to spáli na oltári ako potravinovú zápalnú obetu príjemnej vône pre Pána. Všetok loj patrí Pánovi.
17. To bude večný predpis z pokolenia na pokolenie vo všetkých vašich bydliskách: Ani krv, ani loj nebudete jesť vôbec!“

Kapitola 4

1. Potom Pán hovoril Mojžišovi:
2. „Povedz Izraelitom: Ak sa niekto z nevedomosti prehreší proti niektorému zo všetkých Pánových predpisov a urobí niečo zakázané:
3. Ak bude vinníkom pomazaný kňaz a padla by tým vina na ľud, obetuje dobytča za svoj hriech, ktorý spáchal, býčka na obetu za hriech Pánovi.
4. Privedie býčka ku vchodu do stánku zjavenia pred Pána, položí ruku na hlavu býčka a dobytča zabije pred Pánom.
5. Potom pomazaný kňaz vezme z býčkovej krvi a zanesie do stánku zjavenia.
6. Kňaz si namočí prst do krvi a sedem ráz krvou pokropí pred Pánom, pred oponou veľsvätyne.
7. Potom kňaz potrie krvou rohy oltára, na ktorom je voňavé kadidlo pred Pánom v stane zjavenia, a všetku ostatnú krv dobytčáťa vyleje ku spodku oltára zápalov, ktorý je pri vchode do stánku zjavenia.
8. Potom vyberie z býčka všetok loj, loj, ktorým sú obrastené črevá, aj všetok loj, ktorý pokrýva vnútornosti,
9. tiež obe obličky s lojom, ktorý je na nich i na slabinách, a lojovú vrstvu spod pečene; od obličiek ho však oddelí,
10. ako sa oddeľuje z býčka pokojnej obety, a kňaz to spáli na oltári zápalných obiet.
11. Kožu býka však i všetko jeho mäso, hlavu a nohy, jeho vnútornosti a trus,
12. teda celého býka odprace mimo tábora na čisté miesto, na miesto, kde sa vysypáva popol, a úplne ho spáli na poukladanom dreve: na popolišti ho spáli.
13. Ak sa z nevedomosti prehreší celá izraelská pospolitosť bez toho, že by ľud o tom vedel, ak prekročia niektorý z Pánových príkazov a uvalia na seba vinu,
14. keď potom ľud zbadá svoju vinu, obetuje ako zmiernu obetu dobytča, býčka. Privedú ho pred stánok zjavenia
15. a starší pospolitosti položia pred Pánom ruky na hlavu býčka a býčka zabijú pred Pánom.
16. Potom pomazaný kňaz zanesie niečo z krvi do stánku zjavenia,
17. kňaz si namočí prst do krvi a pokropí sedem ráz pred Pánom, pred oponou.
18. Potom potrie krvou rohy oltára, ktorý je pred Pánom v stánku zjavenia, a ostatnú krv vyleje ku spodku oltára zápalov, ktorý je pri vchode do stánku zjavenia.
19. Potom vyberie všetok jeho loj a spáli ho na oltári.
20. Aj s týmto býčkom urobí tak, ako urobil s predchádzajúcim býkom. Celkom tak s ním urobí. Takto ich kňaz zbaví hriechu a odpustí sa im.
21. Býka odpracú von z tábora a spália ho, ako spálili predchádzajúceho býka. To je (zmierna obeta celého) ľudu za hriech.
22. Ak zhreší knieža a ak z nevedomosti prekročí niektorý z príkazov Pána, svojho Boha, a pritiahne na seba vinu,
23. keď zbadá svoje previnenie, privedie na obetu capa bez chyby,
24. položí ruku na capovu hlavu a zabije ho na mieste, kde sa zabíja pred Pánom celostná žertva. To je obeta za hriech.
25. Kňaz vezme na palec niečo z krvi obety za hriech a pomaže rohy oltára zápalných obiet, ostatnú krv však vyleje ku spodku oltára zápalných obiet.
26. Potom spáli všetok jeho tuk na oltári tak, ako loj pokojných obiet. Takto ho kňaz zbaví jeho hriechu a on sa mu odpustí.
27. Ak z nevedomosti zhreší nejaký jednotlivec z obyvateľov zeme tým, že prestúpi niektorý Pánov príkaz a uvalí na seba vinu,
28. tak potom, keď pozná svoje previnenie, ktorého sa dopustil, privedie na obetu za svoj hriech, ktorého sa dopustil, bezchybnú kozu,
29. položí ruku na hlavu obety za hriech a obetu za hriech zabije na mieste, kde sa zabíja celostná žertva.
30. Kňaz potom vezme na palec niečo z jej krvi a pomaže rohy oltára zápalných obiet a ostatnú jej

krv vyleje ku spodku oltára.

31. Potom oddelí všetok jej loj tak, ako sa oddeluje loj pokojných obiet, a kňaz ho spáli na oltári na príjemnú vôňu pre Pána. Takto ho kňaz zbaví hriechu a odpustí sa mu.

32. Ak na obetu za hriech prinesie ako žertvu ovcu, nech je to, čo prinesie, bez chyby.

33. Položí ruku na obetu za hriech a zabije ju na obetu za hriech na mieste, kde sa zabíja celostná žertva.

34. Potom kňaz vezme na prst niečo krvi z obety za hriech a pomaže rohy oltára zápalných obiet, a ostatnú jej krv vyleje ku spodku oltára.

35. Potom oddelí všetok jej loj, ako sa oddeluje loj baránka, čo sa prináša ako pokojná obeta, a kňaz ho spáli na oltári na zápalnú obetu pre Pána. Takto ho kňaz zbaví hriechu, ktorého sa dopustil, a odpustí sa mu.

Kapitola 5

1. Ak sa niekto prehreší tým, že počul vyslovenú kliatbu, a mohol by vystúpiť ako svedok, aby bol očitým svedkom, alebo vie (o veci), a neoznami to, uvalí na seba vinu.
2. Alebo ak sa niekto dotkne niečoho nečistého, nečistého divého zvieraťa alebo zdochliny, nečistého domáceho zvieraťa alebo zdochliny, či nečistého plaza bez toho, žeby o tom vedel, a potom to zbadá, pritiahne na seba vinu.
3. Alebo ak príde do styku s nečistotou iného človeka, s nejakou nečistotou, ktorou sa môže znečistiť, bez toho, žeby o tom vedel, a potom to zbadá, pritiahne na seba previnenie.
4. Alebo ak niekto nerozmyslene prisahal, že urobí niečo zlé alebo niečo dobré, alebo ak čokoľvek nerozmyslene pri prísaha vyslovil bez toho, žeby si toho bol vedomý, keď si to potom uvedomí, stane sa vinným.
5. Kto teda nejakým takýmto spôsobom pritiahne na seba previnenie, nech sa prizná, čím sa prehrešil,
6. a nech privedie na obeť za svoj hriech Pánovi, na pokánie za svoju vinu, ktorej sa dopustil, samicu zo stáda, ovcu alebo kozu. Kňaz ho zbaví hriechu a on sa mu odpustí.
7. Keby však jeho imanie nestačilo na ovcu, nech prinesie ako pokánie za svoje previnenie dve hrdličky alebo dva holúbky, jedno na obeť za hriech, druhé na celostnú žertvu.
8. Dá ich kňazovi a on prinesie na obeť za hriech najprv prvé. Vykrúti mu hlavu pri samom krku bez toho, žeby mu ju odtrhol,
9. a potom vycedí niečo krvi na steny oltára, ostatná krv sa vycedí ku spodku oltára. To je obeť za hriech.
10. Druhé spáli podľa predpisu ako celostnú žertvu. Takto ho kňaz zmieri, takže hriech, ktorého sa dopustil, bude mu odňatý, a odpustí sa mu.
11. Ak však jeho imanie nestačí ani na dve hrdličky alebo na dva holúbky, nech prinesie na obeť, na obeť za hriech pre svoje previnenie, desatinu efy jemnej múky. Olej k nej nepridá a nepriloží ani kadidlo, lebo je to obeť za hriech.
12. Dá ju kňazovi a kňaz z nej vezme plné priehrštie na pripomienku, a spáli to na zápalnom oltári pre Pána. To je obeť za hriech.
13. Takto ho kňaz zmieri za jeho previnenie, ktorého sa dopustil, a odpustí sa mu. Ostatné ostane kňazovi ako pri potravinovej obete.“
14. Pán hovoril Mojžišovi:
15. „Ak niekto niečo spreneverí a neúmyselne siahne po veci, ktorá je zasvätená Pánovi, nech za pokánie prinesie Pánovi na obeť za hriech bezchybného barana zo svojho stáda, ktorý bude mať pre teba cenu aspoň dva strieborné šekly podľa posvätnnej váhy.
16. A čiastku, o ktorú ukrátil svätyňu, nahradí, pridá k tomu päťtinu a odovzdá to kňazovi. A keď ho kňaz zmieri obetou barana za hriech, odpustí sa mu.
17. Ak sa niekto prehreší a prestúpi niektorý z Pánových príkazov, previnil sa, aj keď si toho nebol vedomý, lebo sa dopustil krivdy.
18. Privedie ku kňazovi bezchybného barana zo stáda podľa jeho odhadu ako obeť za hriech a kňaz mu sprostredkuje odpustenie za jeho neopatrnosť, za ktorú je zodpovedný bez toho, že by to bol zbadal, a odpustí sa mu.
19. To je obeť za hriech, lebo sa previnil proti Pánovi.“

Kapitola 6

1. Pán povedal Mojžišovi:
2. „Ak sa niekto prehreší a spreneverí voči Pánovi a odtají svojmu blížnemu nejakú vec, ktorú mu dal do úschovy, zveril, či odpredal, alebo ak oklame svojho blížneho,
3. alebo ak sa niečo stratí, on to nájde a odtají, pričom ešte aj falošne prisahá pre nejaký skutok, ktorým sa človek môže prehrešiť,
4. ak sa takto prehrešil a previnil, všetko, čo predal, alebo klamstvom nadobudol, čo mu zverili, alebo čo sa stratilo a on to našiel, a všetko, na čo falošne prisahal,
5. vráti späť; dá v plnej hodnote náhradu a k tomu pridá ešte päťinu (hodnoty). Toto dá majiteľovi v ten istý deň, keď bude obetovať svoju obeť za hriech.
6. A za pokánie prinesie kňazovi bezchybného barana pre Pána podľa odhadu previnenia.
7. Kňaz ho potom zbaví hriechu pred Pánom a odpustí sa mu skutok, ktorým sa previnil.“
8. Potom Pán hovoril Mojžišovi:
9. „Prikáž Áronovi a jeho synom: Toto sú ustanovenia pre celostnú žertvu: Celostná žertva zostane na oltári na ohni celú noc až do rána, oheň na oltári treba pritom udržiavať.
10. Kňaz oblečený v ľanovej ríze a v ľanových spodkách poodhrňa popol, ktorý ostal po celostnej žertve, a zhrnie ho neďaleko oltára.
11. Potom si vyzlečie rúcho, oblečie si iný odev a popol vynesie na čisté miesto mimo tábora.
12. Oheň na oltári bude stále horieť, nesmie vyhasnúť. Kňaz naň naloží každý deň dreva, na to položí celostnú žertvu a pritom bude páliť lojové kusy z pokojných obiet.
13. Oheň na oltári bude ustavične horieť, nikdy nesmie vyhasnúť.
14. A toto sú ustanovenia o potravinových obetách: Na oltár ich prinesú Áronovi synovia.
15. Potom jeden z nich vezme plnú hrst jemnej múky s olejom a všetko kadidlo, ktoré patrí k potravinovej obete, a spáli to na oltári na príjemnú vôňu ako pripomienku pre Pána.
16. Čo ostane, zjedia Áron a jeho synovia. Zje sa to nekvasené na svätom mieste; v nádvorí stánku zjavenia to zjedia.
17. Kysnuté sa z toho piecť nesmie, lebo to som ti ja určil za podiel z mojej zápalnej obety. Je to posvätné ako obeť za hriech a obeť podlžnosti.
18. Budú ju jesť iba muži z Áronovho potomstva. Toto ustanovenie o Pánovom zápale je večne platné z pokolenia na pokolenie. Každý, kto sa ho dotkne, bude zasvätený.“
19. Pán hovoril Mojžišovi:
20. „Toto je obeť Árona a jeho synov, ktorú prinesú v deň svojho posvätenia: desatina efy jemnej múky ako pravidelná potravinová obeť - polovica na ráno a druhá polovica na večer.
21. Bude zapravená s olejom na platni; prinesieš ju pomiešanú a obetuješ ju na kúsiky upečenú ako potravinovú obeť príjemnej vône Pánovi.
22. Kňaz, ktorý bude z jeho synov pomazaný na jeho miesto, podá ju Pánovi podľa večne platného ustanovenia. Spáli sa celá,
23. lebo každá kňazova potravinová obeť sa spáli celá, nesmie sa jesť.“
24. Potom Pán hovoril Mojžišovi:
25. „Povedz Áronovi a jeho synom: Toto sú predpisy o obete za hriech: Na mieste, kde sa zabíjajú celostné žertvy, zabíja sa aj obeť za hriech pred Pánom; je presväta.
26. Jesť z nej môže len kňaz, ktorý podáva obeť za hriech. A bude sa jesť na svätom mieste, v nádvorí stánku zjavenia.
27. Každý, kto sa dotkne jej mäsa, bude zasvätený; a ak mu niečo z jej krvi striekne na šaty, tú čiastku, čo bola postriekaná, musí oprat' na svätom mieste.
28. Hlinenú nádobu, v ktorej sa varila, treba rozbiť. Ak je však nádoba, v ktorej sa varila, medená, treba ju vydrhnúť a vymyť vodou.
29. Budú z nej jesť všetci mužskí príslušníci kňazstva a bude sa jesť na svätom mieste, lebo je presväta.
30. Nesmie sa však jesť nijaká obeť za hriech, z ktorej sa zanesie (niečo) krvi do stánku zjavenia;

musí sa celá spáliť na ohni.

Kapitola 7

1. Toto sú ustanovenia o obete za podlžnosť: Je presväta.
2. Aj obeta za podlžnosť sa bude zabíjať na mieste, kde sa zabíjajú celostné žertvy. Jej krv sa vyleje okolo oltára.
3. Obetovať sa bude všetok jej loj: masný chvost, loj, ktorý pokrýva vnútornosti,
4. obe obličky s lojom, ktorý je na nich i na slabinách, a lojovú vrstvu spod pečene; od obličiek ho však oddelí.
5. A kňaz to spáli na oltári ako zápalnú obetu pre Pána. To je obeta za podlžnosť.
6. Môžu z nej jesť všetci muži z kňazstva a bude sa jesť na svätom mieste, lebo je presväta.
7. Pre obetu za hriech a obetu za spreneveru platí ten istý zákon. Bude patriť kňazovi, ktorý vykoná zmierny obrad.
8. Kňazovi, ktorý podáva za niekoho celostnú žertvu, patrí koža z celostnej žertvy, ktorú podáva.
9. Aj každá potravinová obeta, ktorá sa piekla v peci alebo na ohni a bola pripravená na platni, patrí kňazovi, ktorý ju obetoval.
10. Každá potravinová obeta, ktorá bola zaprávaná olejom alebo suchá, patrí všetkým Áronovým synom, ako jednému tak aj druhému.
11. Toto je ustanovenie o pokojných obetách, ktoré sa prinášajú Pánovi:
12. Ak ju niekto prinesie na poďakovanie, k ďakovnej obete prinesie nekvasené, na oleji zapravené oblátky, nekvasené, olejom natreté pagáče a jemnú, s olejom zmiešanú, na pečenie pripravenú múku.
13. S pečivom z nekvaseného cesta prinesie svoj obetný dar, obetné zviera, svoju ďakovnú obetu.
14. A z každého obetného daru prinesie Pánovi čiastku ako pozdvihovanú obetu; tá bude patriť kňazovi, ktorý vylieva krv pokojnej obety.
15. Mäso jeho ďakovnej pokojnej obety sa zje v deň obetovania, nič sa z neho nenechá do druhého dňa.
16. Ak sa obetný dar prinesie pre sľub alebo z dobrej vôle, nech sa mäso zje v ten istý deň, keď bola prinesená obeta, možno však z nej jesť aj na druhý deň.
17. Čo by však z mäsa žertvy ostalo na tretí deň, to sa musí celkom spáliť.
18. Ak by niekto jedol z mäsa svojej pokojnej obety aj na tretí deň, nebude sa to páčiť Pánovi a tomu, kto ju obetoval, obeta sa neuzná, ba bude sa považovať za ohavnosť, a kto z nej bude jesť, uvalí na seba previnenie.
19. Ani mäso, ktoré prišlo do styku s čímkoľvek nečistým, nesmie sa jesť, musí sa celé spáliť. A čo sa týka mäsa, každý, kto je čistý, môže jesť mäso.
20. Osoba, ktorá by jedla mäso z Pánových pokojných obiet, kým je postihnutá nečistotou, nech je taká osoba vyhubená zo svojho ľudu.
21. Keby sa niekto dotkol niečoho nečistého, či je to nečistý človek alebo nečisté zviera, alebo nečistý plaz, a predsa by jedol z mäsa pokojnej Pánovej obety, takáto osoba nech je vyhubená zo svojho ľudu.“
22. Pán hovoril Mojžišovi:
23. „Povedz Izraelitom: Nesmiete jesť nijaký loj ani z hovädzieho dobytká, ani z ovce, ani z kozy.
24. Loj uhynutého alebo roztrhaného zvieraťa môžete použiť na ľubovoľné ciele, nikdy však z neho nesmiete jesť.
25. Lebo každý, kto z vás bude jesť loj zvieraťa, ktoré sa môže obetovať Pánovi na zápalnú obetu, bude vyhubený zo svojho ľudu.
26. V nijakom svojom bydlisku nesmiete jesť nijakú krv, ani z vtáka, ani zo štvornohých zvierat.
27. Každý, kto by jedol nejakú krv, bude vyhubený zo svojho národa.“
28. Pán hovoril Mojžišovi:
29. „Povedz Izraelitom: Kto prinesie pokojnú obetu Pánovi, bude obetovať zo svojej pokojnej žertvy príslušnú časť Pánovi.
30. Vlastnými rukami prinesie loj a prsia zápalnej obety, ktorá patrí Pánovi. Prsia prinesie na to, aby sa to podávalo na podávaciu obetu pred Pánom.

31. Loj spáli kňaz na oltári, prsia patria Áronovi a jeho synom.
32. Aj pravú lopatku z vašich pokojných obiet dáte kňazovi ako podávaciu obeť.
33. Pravá lopatka patrí tomu, kto z Áronových synov obetuje loj a krv pokojnej obety,
34. lebo pozdvihované prsia a lopatku si vezmem od Izraelitov z ich pokojných žertiev a dám ich kňazovi Áronovi a jeho synom ako ustavičnú náležitosť zo strany Izraelitov.
35. To je podiel Árona a jeho synov na Pánovej zápalnej obete od toho dňa, keď sa im dovolil priblížiť, aby slúžili Pánovi ako kňazi.
36. Určil im ho Pán - aby ho od Izraelitov dostávali - v deň, keď ich pomazal. To je večné ustanovenie pre všetky pokolenia.“
37. Toto sú ustanovenia o celostných žertvách, o potravinových obetách, o obetách za hriech a obetách podľnosti, o obetách posvätenia a pokojných žertvách,
38. ktoré Pán Mojžišovi prikázal na vrchu Sinaj, keď Izraelitom na púšti nariadil prinášať obetné dary Pánovi.

Kapitola 8

1. Pán hovoril Mojžišovi:
2. „Vezmi Árona a jeho synov, rúcha, olej na svätenie, býčka za hriech, dva barany a kôš nekvasených chlebov
3. a zhromaždi celú pospolitosť pri vchode do stánku zjavenia!“
4. A Mojžiš urobil, ako mu prikázal Pán. Pospolitosť sa zhromaždila pri vchode do stánku zjavenia
5. a Mojžiš povedal pospolitosti: „Toto je to, čo nariadil Pán!“
6. Nato rozkázal pristúpiť Áronovi a jeho synom a poumýval ich vodou.
7. Potom mu (Áronovi) obliekol ľanovú rízu, opásal ho pásom, obliekol mu plášť, dal mu efód, ovinul ho šnúrkou efódu a pevne ho naň priviazal,
8. pripevnil naň náprsník a do náprsníka vložil urim a tumim,
9. na hlavu mu založil mitru a na mitre spredu upevnil zlatú tabuľku, svätý diadém, ako Mojžišovi nariadil Pán.
10. Potom vzal Mojžiš olej na svätenie a pomazal svätostánok a všetko, čo v ňom bolo, a posvätil to.
11. Sedem ráz ním pokropil aj oltár a pomazal oltár aj jeho náradie, umývadlo a jeho podstavec, aby ich posvätil.
12. Potom nalial oleja svätenia na Áronovu hlavu a pomazal ho, aby ho posvätil.
13. Potom Mojžiš prikázal pristúpiť Áronovým synom a poobliekal ich do ľanových ríz, opásal ich pásom a položil im na hlavy čiapky, ako Mojžišovi rozkázal Pán.
14. Potom dal priviesť býčka na obeť za hriech a Áron a jeho synovia vložili ruky na hlavu obetného býčka za hriech.
15. Mojžiš ho zabil, vzal krv a prstom pomazal rohy oltára, a takto očistil oltár od hriechu, ostatnú krv však vyliat ku spodku oltára. Takto ho posvätil tým, že ho očistil od poškvry.
16. Nato vzal všetok loj z vnútorností, lojovú vrstvu spod pečene a obe obličky s lojom a sám Mojžiš to spálil na oltári.
17. Býka však, jeho kožu, jeho mäso a jeho trus, úplne spálil mimo tábora, ako Mojžišovi rozkázal Pán.
18. Potom priviedol barana na celostnú žertvu, Áron a jeho synovia položili na baranovu hlavu ruky,
19. Mojžiš ho zabil a krv rozliat okolo oltára.
20. Potom barana rozsekal na kusy a Mojžiš spálil hlavu a kusy na oltári.
21. Vnútornosti a nohy poumýval vodou a takto Mojžiš spálil na oltári celého barana. Bola to celostná žertva príjemnej vône, zápalná obeť pre Pána, ako Mojžišovi prikázal Pán.
22. Nato priviedol druhého barana, barana posvätenia, a Áron a jeho synovia vložili ruky na hlavu barana.
23. Potom ho Mojžiš zabil, vzal z jeho krvi a potrel Áronovi pravý ušný lalok, ako i palec pravej ruky a veľký palec pravej nohy.
24. Potom kázal pristúpiť Áronovým synom a Mojžiš potrel krvou ich pravé ucho a palec na ich pravých rukách i palce na pravých nohách, ostatnú krv rozliat okolo oltára.
25. Nato vzal loj, masťný chvost, všetok loj z vnútorností, lojovú vrstvu spod pečene, obe obličky s ich lojom a pravú lopatku;
26. z koša nekvasených chlebov, ktorý stál pred Pánom, vzal zasa nekvasený chlieb, na oleji zaprávaný pagáč a jednu oblátku a položil to k lojovým kusom a pravej lopatke.
27. Toto všetko dal potom Áronovi a jeho synom do rúk, aby to podávali ako podávaciu obeť pred Pánom.
28. Potom to zobral z ich rúk a spálil to na oltári zápalných obiet. Toto bola obeť posvätenia na príjemnú vôňu, zápalná obeť pre Pána.
29. Nato Mojžiš vzal prsia a podával ich ako podávaciu obeť pred Pánom. To bol Mojžišov podiel z barana posvätenia, ako Mojžišovi prikázal Pán.
30. Potom Mojžiš vzal z oleja posvätenia a z krvi, ktorá sa dostala na oltár, a pokropil tým Árona a jeho rúcho, aj jeho synov a rúcho jeho synov, a tak posvätil Árona, jeho rúcho, jeho synov i rúcho

jeho synov.

31. Potom Mojžiš povedal Áronovi a jeho synom: „Uvarte mäso pri vchode do stánku zjavenia a tam ho jedzte s chlebom svätenia, čo je v koši, ako mi prikázal Pán, keď povedal: Nech ho jedia Áron a jeho synovia!

32. Čo však z chleba a z mäsa zvýši, musí sa úplne spáliť.

33. Sedem dní sa nevzdialite od vchodu do stánku zjavenia až do dňa, keď sa skončí vaše svätenie. Sedem dní potrvá vaša vysviacka.

34. Čo sa konalo dnes, Pán prikázal konať aj ďalej, aby sa vám získalo odpustenie.

35. Sedem dní, deň a noc, zostaňte pri vchode do stánku zjavenia a zachovávajte Pánovo nariadenie, aby ste nepomreli, lebo taký príkaz som dostal.“

36. A Áron i jeho synovia urobili všetko, čo prostredníctvom Mojžiša prikázal Pán.

Kapitola 9

1. Na ôsmy deň Mojžiš zvolal Árona, jeho synov a všetkých starších Izraela
2. a povedal Áronovi: „Vezmi si teľa, býčka na obeť za hriech a barana na celostnú žertvu, oboje bezchybné, a prived' ich pred Pána!
3. A Izraelitom povedz: Vezmite na obeť za hriech capa a na celostnú žertvu teľa a ovcu, oboje jednoročné a bezchybné,
4. a na pokojnú žertvu býčka a barana, aby sa zabili pred Pánom, a tiež olejom zaprávanú potravinovú obeť, lebo dnes sa vám zjaví Pán!“
5. I priviedli, čo nariadil Mojžiš, ku vchodu do stánku zjavenia a prišla tam celá pospolitosť, a predstúpila pred Pána.
6. Tu Mojžiš povedal: „Toto je, čo prikázal urobiť Pán, aby sa vám zjavila Pánova sláva.“
7. Áronovi Mojžiš povedal: „Pristúp k oltáru, podaj svoju obeť za hriech a svoju celostnú žertvu a očisť sa od hriechov (ty a ľud), potom podaj obetné dary ľudu a očisť aj ich od hriechov, ako prikázal Pán!“
8. Tu Áron pristúpil k oltáru a zabil teľa na svoju obeť za hriech,
9. Áronovi synovia mu podali krv, on si namočil do krvi prsty a natrel oltárne rohy; ostatnú krv vylial na spodok oltára.
10. Potom z obety za hriech spálil na oltári loj s obličkami a lojovú vrstvu spod pečene, ako Mojžišovi prikázal Pán.
11. Mäso a kožu úplne spálil mimo oltára.
12. Nato zabil celostnú žertvu, Áronovi synovia mu priniesli krv a on ju porozlieval okolo oltára.
13. Potom mu priniesli v kusoch žertvu spolu s hlavou a on ju spálil na oltári.
14. Vnútorosti a nohy poumýval a spálil ich na celostnej žertve na oltári.
15. Potom priniesol obetné dary ľudu: vzal capa, ktorý bol (určený) na obeť za hriech ľudu, zabil ho a obetoval ho ako predošlú obeť za hriech.
16. Potom obetoval celostnú žertvu; zachoval sa podľa predpisu.
17. Nato obetoval potravinovú obeť, vzal z nej plnú hrst' a spálil to na oltári mimo raňajšej celostnej žertvy.
18. Napokon zabil býčka a barana na pokojnú obeť za ľud, Áronovi synovia mu podali krv a on ju vylial okolo oltára.
19. Loj býka, chvost barana, obličky s ich lojom a lojovú vrstvu spod pečene
20. položili k prsiam. Potom spálil lojové kusy na oltári,
21. prsia a pravú lopatku podával Áron ako podávaciú obeť pred Pánom, ako Mojžišovi prikázal Pán.
22. Potom Áron rozťahol ruky nad ľuďom a požehnal ho. A keď ukončil obeť za hriech, celostnú žertvu a pokojné obety, zostúpil dolu.
23. Nato Mojžiš a Áron vošli do stánku zjavenia, a keď vyšli von, požehnali ľud. Tu sa zjavila všetkému ľudu Pánova sláva
24. a od Pána vyšiel oheň a strávil celostnú žertvu i lojové časti na oltári. Keď to všetok ľud videl, jasal a padol na tvár.

1. Áronovi synovia, Nadab a Abiu, vzali svoje kadidelnice, nakládli do nich ohňa a naň kadidlo, a tak priniesli Pánovi nenáležitý oheň, aký im Pán neprikázal.
2. I vyšiel oheň od Pána a zabil ich, takže umreli pred Pánom.
3. A Mojžiš povedal Áronovi: „Tu sa vyplnilo, čo hovoril Pán: Na tých, ktorí sa mi približujú, ukážem svoju svätosť a preslávim sa pred všetkým ľudom.“ Áron však mlčal.
4. Potom Mojžiš zavola Misaela a Elisafana, synov Oziela, ktorý bol Áronovým strýkom, a povedal im: „Podťe sem a vyneste svojich príbuzných z posvätného miesta von z tábora!“
5. Oni prišli a vyniesli ich v ich rízach von z tábora, ako nariadil Mojžiš.
6. A Mojžiš vravel Áronovi a jeho synom Eleazarovi a Itamarovi: „Nenechávajte si rozpustené vlasy, ani si neroztrhajte rúcha, lebo by ste umreli a On by sa rozhneval nad celou pospolitosťou. Mŕtvoly vašich bratov, ktorých spálil Pán, nech oplakáva celý Izraelov dom.
7. A neodchádzajte od vchodu do stánku, aby ste nezomreli, lebo je na vás olej Pánovho svätenia!“ A oni sa zachovali podľa Mojžišových slov.
8. Potom Pán povedal Áronovi:
9. „Vino a opojné nápoje nepite ani ty, ani tvoji synovia, keď vstupujete do stánku zjavenia, aby ste nepomreli. Tento predpis je večný na všetky vaše pokolenia,
10. aby ste tak vedeli rozlišovať medzi svätým a všedným a medzi čistým a nečistým,
11. a poučali Izraelitov o všetkých ustanoveniach, ktoré vám cez Mojžiša nariadil Pán.“
12. Potom povedal Mojžiš Áronovi a jeho synom Eleazarovi a Itamarovi, ktorí ešte ostali: „Vezmite potravinovú obeť, ktorá ostala z Pánovej zápalnej obety, a zjedzte ju bez kvasu pri oltári, veď je presvätá.
13. Zjedzte ju na svätom mieste, lebo je to podiel, ktorý tebe a tvojim synom patrí z Pánových zápalov; lebo taký príkaz som dostal.
14. Podávané prsia a pozdvihovanú lopatku zjedzte na čistom mieste ty a tvoji synovia, a tvoje dcéry s tebou. Lebo toto je podiel pre teba a pre tvojich synov z pokojnej žertvy Izraelitov.
15. Pozdvihovaná lopatka a podávané prsia sa majú priniesť spolu s lojovými časťami, ktoré sú (určené) na celostnú žertvu, aby sa podávali pred Pánom - a potom to pripadne tebe a tvojim synom ako podiel, ktorý vám vždy patrí podľa Pánovho príkazu.“
16. Keď sa Mojžiš veľmi vyzvedal na capa obety za hriech, ukázalo sa, že bol úplne spálený. Nahneval sa na Áronových synov Eleazara a Itamara, ktorí ešte ostali, a povedal:
17. „Prečo ste nejedli z obety za hriech na svätom mieste? Veď je to presväté a On vám ju dal, aby ste tak očistili pospolitosť od hriechov a zmierili ju pred Pánom!
18. Ani jeho krv sa nezanesla do svätyne a mali ste ho jesť vo svätyni, ako som rozkázal!“
19. Tu Áron odpovedal Mojžišovi: „Pozri, dnes obetovali svoju obeť za hriech a svoju celostnú žertvu Pánovi; a mňa muselo toto zastihnúť! Keby som bol dnes jedol z obety za hriech, bolo by sa to Pánovi páčilo?“
20. Keď to Mojžiš počul, uspokojil sa.

Kapitola 11

1. Pán hovoril Mojžišovi a Áronovi:
2. „Povedzte Izraelitom: Toto sú zvieratá, ktoré môžete zo všetkých štvornohých zvierat, čo sú na zemi, jest':
3. Všetko, čo má medzi štvornohými zvieratami rozdvojené kopytá, čo má celkom rozdvojené kopytá a prežúva, môžete jest'.
4. Ale z prežúvavcov a z dvojkopytníkov nesmiete jest' ľavu, je síce prežúvavcom, ale nemá rozdvojené kopytá, bude pre vás nečistá;
5. jazveca, ktorý je síce prežúvavec, ale nemá rozdvojené paprčky, bude pre vás nečistý;
6. zajaca, lebo prežúva, ale nemá rozdvojené paprčky, bude pre vás nečistý;
7. sviňu, ktorá má rozdvojené paprčky a celkom rozdvojené paprčky, ale neprežúva.
8. Ich mäso nesmiete jest' a ich zdochlín sa nesmiete dotýkať, budú pre vás nečisté!
9. A toto môžete jest' zo všetkého, čo je vo vodách: Všetko, čo má v mori, v riekach a potokoch plutvy a šupiny, môžete jest'.
10. No všetko, čo je v mori a v riekach a čo nemá plutvy a šupiny, čím sa hemží voda a čo žije vo vodách - bude vám ohavnosťou;
11. áno, ohavnosťou vám to bude, ich mäso nesmiete jest' a ich zdochlín sa budete strániť.
12. Všetko teda, čo vo vodách nemá plutvy a šupiny, bude vám ohavnosťou.
13. Z vtákov sa však budete strániť týchto a nebudete ich jest', lebo vám budú ohavnosťou: orla, orlosupa, orlosupa bradatého,
14. kaňu, sokola,
15. všetky druhy krkavcov,
16. pštroša, kukučku, čajku, všetky druhy jastrabov,
17. kuvika, kormorána, ibisa, sovu ušatú,
18. sovu, pelikána, bučiaka,
19. bociana, všetky druhy kulichov, dudka a netopiera.
20. Všetky malé lietavé živočíchy, čo chodia po štyroch, nech sú vám ohavnosťou.
21. Zo všetkého okrídleného hmyzu, čo chodí po štyroch, môžete jest' len tie, ktoré majú za nohami ešte nohy na skákanie, aby mohli skákať po zemi.
22. Z nich môžete jest' tieto: sťahovavé kobylky podľa svojich druhov, pažravé kobylky, senné kobylky - a saranče.
23. Všetky ostatné malé okrídlené živočíchy, ktoré majú štyri nohy, budú pre vás ohavnosťou.
24. Týmito zvieratami sa znečistíte, a kto sa dotkne ich mŕtvol, bude až do večera nečistý;
25. a každý, kto by niesol niečo z ich zdochliny, musí si oprat' šaty a ostane až do večera nečistý;
26. Všetkými štvornohými zvieratami, ktoré majú rozdvojené kopyto, ale nemajú kopyto úplne rozdvojené a neprežúvajú; tie budú pre vás nečisté. Každý, kto sa ich dotkne, je nečistý.
27. Za nečisté budete považovať aj všetky štvornohé živočíchy chodiace po labách. Každý, kto sa dotkne ich zdochliny, bude nečistý až do večera.
28. A kto by niesol ich zdochlinu, musí si oprat' šaty a bude až do večera nečistý. Toto je pre vás nečisté.
29. Z malých živočíchov, čo sa hemžia na zemi, sú pre vás tieto nečisté: lasica, myš, rôzne druhy jašterov,
30. piskor, chameleón, mlok, salamandra a krt.
31. Tieto z malých živočíchov sú pre vás nečisté. Každý, kto sa dotkne ich zdochliny, bude až do večera nečistý.
32. A všetko, na čo také zdochnuté zviera padne, je nečisté: všetky drevené predmety, šaty, koža, koberec, každý predmet, ktorý sa používa. Treba ho zaniest' do vody a bude až do večera nečistý. Potom bude opäť čistý.
33. Ak také zviera padne do hlinenej nádoby, tak všetko, čo je v nej, bude nečisté a treba ju rozbiť.
34. Akékoľvek jedlo, ktoré sa požíva a dostane sa do styku s takou vodou, bude nečisté. Aj každý

nápoj, ktorý sa pije z takej nádoby, bude nečistý.

35. Všetko, na čo taká zdochlina padne, bude nečisté: pec a ohnisko treba rozbiť, sú nečisté a budú pre vás nečisté.

36. Len pramene a studne a vodné nádrže ostanú čisté. Kto sa však dotkne zdochliny, ktorá je v nich, je nečistý.

37. Ak taká zdochlina padne na semeno, ktoré je pripravené na siatie, ono ostane čisté.

38. Ak by sa však na semeno dostala voda a potom by naň padla zdochlina, tak bude pre vás nečisté.

39. Ak zdochne zviera, ktoré sa môže jesť, a niekto sa dotkne jeho zdochliny, bude až do večera nečistý.

40. Kto by z takej zdochliny jedol, musí si vyprať šaty a bude až do večera nečistý. Aj keby niekto niesol takú zdochlinu, vyperie si šaty a bude až do večera nečistý.

41. Všetky malé živočíchy, ktoré sa hemžia po zemi, sú ohavnosťou, nesmú sa jesť.

42. Nič, čo sa plazí po zemi, a nič, čo chodí po štyroch, ani čo má ešte viac nôh, nijaké malé živočíchy, čo sa hemžia po zemi, neslobodno jesť, lebo to je ohavnosť.

43. Nerobte sa ohavnými pre niektoré z týchto mnohých zvierat, ktoré sa hemžia na zemi, a neznečisťujte sa nimi tak, že budete nečistí.

44. Lebo ja, Pán, som váš Boh! Preto dokážte, že ste svätí, a buďte svätí, lebo ja som svätý. A neznečistite sa nejakým malým živočíchom, ktorý lozí po zemi!

45. Lebo ja som Pán, ktorý vás vyviedol z egyptskej krajiny, aby som sa stal vaším Bohom. Nuž buďte svätí, lebo ja som svätý!

46. Toto je zákon o štvornohých zvieratách, o lietavých živočíchoch, o všetkých živočíchoch, čo sa pohybujú vo vodách, ako aj o všetkých živočíchoch, ktoré lozia po zemi,

47. aby sa robil rozdiel medzi čistým a nečistým, medzi zvieratami, ktoré sa môžu jesť, a medzi zvieratami, ktoré sa jesť nesmú.“

Kapitola 12

1. Potom Pán hovoril Mojžišovi:
2. „Povedz Izraelitom: Ak nejaká žena zlahne a porodí chlapca, je sedem dní nečistá; tak dlho bude nečistá ako v dňoch svojej mesačnej nevoľnosti.
3. Na ôsmy deň sa obreže jeho predkožka
4. a ona ostane ešte tridsaťtri dní (doma) v očisťovaní svojej krvi. Nesmie sa dotknúť ničoho svätého a nesmie prísť do svätyne, kým sa neskončia dni jej očisťovania.
5. Ak porodí dievča, je dva týždne nečistá ako pri svojom očisťovaní a ostane doma šesťdesiatšesť dní v očisťovaní svojej krvi.
6. Keď sa pominú dni jej očisťovania, či je to chlapec alebo dievča, prinesú kňazovi ku vchodu do stánku zjavenia ročného baránka na celostnú žertvu a holúbka alebo hrdličku na obeť za hriech.
7. On to obetuje Pánovi a očistí ju od hriechu, a bude čistá od svojho krvotoku. Toto je predpis o rodičke chlapca alebo dievčata.
8. Keby však nemala na baránka, nech vezme dve hrdličky alebo dva holúbky, jedno na celostnú žertvu, druhé na obeť za hriech, kňaz ju zmieri a bude čistá.“

1. Potom Pán hovoril Mojžišovi a Áronovi:
2. „Ak sa niekomu spraví na holej koži opuchlina, vyrážka alebo biela škvrna a rozvinie sa to na jeho koži v malomocenstvo, nech ho privedú ku kňazovi Áronovi alebo k niektorému z jeho synov.
3. Kňaz prezrie vyrážku na koži a ak chlpy na vyrážke obeleli a vyrážka je hlbšie ako okolitá pokožka, pôjde o malomocenstvo. Keď to kňaz zbadá, vyhlási ho za nečistého.
4. Ak však biela škvrna na jeho koži nebude hlbšie ako jeho (ostatná) pokožka a chlpy na nej nezbeleli, kňaz postihnutého zavrie na sedem dní.
5. Keď ho potom kňaz na siedmy deň prezrie a zistí, že postihnuté miesto a jeho farba ostali nezmenené, že vyrážka sa mu na koži nešíri, zavrie ho kňaz ešte na sedem dní.
6. A keď kňaz aj pri druhej prehliadke vidí, že vyrážka ostala biela a že sa po koži ďalej nešíri, vyhlási ho za čistého, je to len vyrážka.
7. Ak sa však po tom, čo ho kňaz prehliadol a uznal za čistého, rozšíri vyrážka na koži ďalej, treba ho opäť zaviesť k nemu.
8. Ak teraz kňaz pri prehliadke zistí, že sa vyrážka na koži rozšírila, kňaz ho vyhlási za nečistého, ide o malomocenstvo.
9. Ak sa na niekom ukáže malomocenstvo, nech ho privedú ku kňazovi.
10. Keď kňaz zbadá, že je na jeho koži biela opuchlina, od ktorej aj chlpy obeleli, a na opuchline vyrastá divé mäso,
11. je to na jeho koži zastaralé malomocenstvo. Kňaz ho vyhlási za nečistého bez toho, žeby ho (zo spoločnosti) odlučoval, lebo je nečistý.
12. Keď malomocenstvo vypukne na celej koži, takže malomocenstvo pokrýva celú pokožku chorého od hlavy až po päty, kde len kňaz pozrie,
13. a keď kňaz zistí, že malomocenstvo napadlo celé jeho telo, nech vyhlási chorého za čistého; obelel celý, je čistý.
14. No len čo sa na ňom zjaví divé mäso, bude nečistý.
15. Keď kňaz vidí divé mäso, vyhlási ho za nečistého, divé mäso je nečisté, ide o malomocenstvo.
16. Ak medzitým divé mäso opäť zmizne a obelie, nech ide ku kňazovi.
17. A keď kňaz zistí, že napuchnuté miesto obelelo, kňaz vyhlási chorého za čistého; je čistý.
18. Ak sa niekomu urobí na koži vred a zahojí sa,
19. ale potom na mieste vredu vznikne biela opuchlina alebo červená škvrna, nech ho privedú ku kňazovi.
20. Keď spozoruje, že je to hlbšie ako koža a že od toho obeleli chlpy, kňaz ho vyhlási za nečistého, je to malomocenstvo, ktoré vypuklo na vrede.
21. Ale ak kňaz zistí, že chlpy tam neobeleli a že (to miesto) nie je hlbšie ako ostatná koža, že (len) obelelo, nech ho kňaz oddelí na sedem dní.
22. Ak sa to bude rozširovať po koži ďalej, kňaz ho vyhlási za nečistého, ide o malomocenstvo.
23. Ak však škvrna ostane na tom istom mieste a nerozširuje sa, ide o zacelený vred a kňaz ho vyhlási za čistého.
24. Ak má niekto na svojej koži popáleninu a mäso, ktoré sa utvára na popálenine, je ako bieločervená alebo ako biela škvrna,
25. a kňaz pri jeho prehliadke zbadá, že chlpy na škvrne zbeleli a že je to hlbšie ako koža, ide o malomocenstvo, ktoré vzniká v popálenine. Kňaz ho vyhlási za nečistého, je to malomocenstvo.
26. Ale ak kňaz zistí, že na škvrne chlpy nezbeleli a že to nie je hlbšie ako koža, ba že je to biele, kňaz ho na sedem dní oddelí.
27. Na siedmy deň ho kňaz prezrie. Ak sa škvrna rozšírila po koži, kňaz ho vyhlási za nečistého, je to malomocenstvo.
28. Ak škvrna ostane na svojom mieste a nerozširuje sa po koži, ba zbelie, ide len o napuchnutie po popálení. Kňaz ho vyhlási za čistého. To je zahojená popálenina.
29. Ak nejakému mužovi alebo žene vznikne na hlave alebo na brade vyrážka

30. a kňaz pri prehliadke vyrážky zistí, že je hlbšie ako koža, a pritom vlasy zredli a zožltli, kňaz ho vyhlási za nečistého. Je to zhubná škrvna, je to malomocenstvo hlavy alebo brady.
31. Ak kňaz pri prehliadke uvidí, že zhubná škrvna nie je hlbšie ako koža, ale že len vlasy nie sú na nej čierne, kňaz postihnutého zhubnou škrvnou odlúči na sedem dní.
32. Ak kňaz pri prehliadke napadnutého miesta na siedmy deň zistí, že škrvna sa nerozšírila, vlasy nezožltli a škrvna nie je hlbšie ako koža,
33. musí sa (dať) ostrihať - iba škrvnuté miesto sa neostrihá - a potom kňaz postihnutého škrvnou odlúči zasa na sedem dní.
34. Keď potom kňaz na siedmy deň zhubnú škrvnu prezrie a zistí, že škrvna na koži sa nerozšírila a že nie je hlbšie ako koža, vyhlási ho kňaz za čistého; on si vyperie šaty a je čistý.
35. Ak sa však škrvna rozšíri ďalej po koži - po tom, čo bol vyhlásený za čistého -
36. a keď kňaz pri prehliadke zistí, že sa škrvna na koži rozšírila, kňaz nebude zisťovať, či zožltli vlasy; postihnutý je nečistý.
37. Ak škrvna nemení svoj vzhľad a opäť na nej rastú čierne vlasy, vtedy je škrvna vyliečená. Postihnutý je čistý a kňaz ho vyhlási za čistého.
38. Ak sa zjaví u niektorého muža alebo ženy na koži jasná škrvna, biele škrvny,
39. a kňaz pri prehliadke nájde jasné biele škrvny, to je neškodná vyrážka, ktorá vznikla na koži, a taký je čistý.
40. Ak niekomu oplešvie hlava a je plešivý na tyle, je čistý.
41. Ak hlava plešvie spredu a je plešivý na čele, je čistý.
42. Ak sa však na čelnej alebo tylovej plešine ukáže bledočervená vyrážka, to je malomocenstvo, ktoré vzniklo na jeho čelnej a tylovej plešine.
43. Keď kňaz pri prehliadke zistí spredu alebo zozadu na jeho plešine bledočervenú vyrážku, ktorá vyzerá ako malomocenstvo na koži tela,
44. to je malomocný človek, je nečistý. Kňaz ho bez váhania vyhlási za nečistého, má na hlave malomocenstvo.
45. Malomocný, ktorý je napadnutý touto vyrážkou, nech chodí s roztrhnutým odevom, vlasy nech má voľne rozpustené, nech si zakryje bradu a nech volá: Nečistý, nečistý!
46. Zostane nečistý dovtedy, kým bude mať vyrážku. Je nečistý, musí bývať osve, bude sa zdržovať mimo tábora.
47. Ak sa škrvna malomocenstva ukáže či už na vlnených šatách
48. alebo na plátenných šatách, či na tkaných alebo pletených, plátenných alebo vlnených látkach, či na koži alebo na nejakom koženom predmete
49. a škrvna či na šatách alebo na koži, či na tkaných alebo na pletených látkach, alebo na akomkoľvek koženom predmete bola by zelenkavá alebo červená, to je škrvna malomocenstva a treba ju ukázať kňazovi.
50. Kňaz škrvnu preskúma a škrvnutú vec na sedem dní odloží.
51. Ak na siedmy deň pri prezeraní škrvny zbadá, že sa škrvna či už na šatách alebo na tkanej alebo pletenej látke, či na koži alebo hocakom koženom predmete rozšírila, škrvna je zhubným malomocenstvom; (vec) je nečistá.
52. Šaty, tkanú či plátennú, pletenú alebo súkennú látku alebo kožený predmet, nech je to čokoľvek, na čom sa ukázala škrvna, spáli, lebo je to nebezpečné malomocenstvo a taká (vec) sa musí úplne spáliť.
53. Ak kňaz pri prezeraní zistí, že sa škrvna na šatách, či na tkanej alebo plátennej látke, či na koženom predmete, alebo na čomkoľvek nerozšírila,
54. kňaz nariadi, aby sa to, na čom sa vyskytla škrvna, vypralo; potom to odloží opäť na sedem dní.
55. Ak aj teraz kňaz pri skúmaní - po tom, čo bola škrvna vypraná - vidí, že sa škrvna nezmenila, je to nečisté; aj keď sa škrvna nerozšírila, musí sa to úplne spáliť; ide tu o načaté miesto na jej rube alebo líci.
56. Ak kňaz pri skúmaní vidí, že vypratá škrvna vybledla, tak ju zo šiat, kože alebo tkaniny, či plátennej látky vystrihne.

57. Ak sa opäť zjaví na šatách, na tkanej alebo plátennej látke, alebo na nejakom koženom predmete, nech je to čokoľvek, je to čerstvé malomocenstvo, to, na čom sa škvrna zjavila, musí sa úplne spáliť.
58. Oblek alebo tkaná, či plátenná látka alebo kožený predmet, nech je to čokoľvek, na čom po vypraní škvrna zmizne, vyperie sa ešte raz a je to čisté.
59. Toto je zákon o malomocenstve na súkennom či plátennom obleku, alebo na tkanej či plátennej látke, alebo na hocakom koženom predmete, ako ich za čisté alebo nečisté vyhlásil (kňaz).“

Kapitola 14

1. A Pán hovoril Mojžišovi:
2. „Toto je zákon o malomocných: V deň jeho očisťovania privedú ho ku kňazovi,
3. ale kňaz vyjde (mu v ústrety) von z tábora. Keď kňaz pri prehliadke zistí, že sa malomocenstvo na malomocnom vyliečilo,
4. kňaz nariadi priniesť pre očisťovaného dva živé čisté vtáky, cédrové drevo, karmazínové nitky a yzop.
5. Kňaz rozkáže jedného z vtákov zabiť nad hlinenou nádobou s pramenitou vodou.
6. Potom však vezme živého vtáka, cédrové drevo, karmazínové nitky a yzop a namočí to, aj živého vtáka, do krvi vtáka, ktorý bol zabitý nad (nádobou s) pramenitou vodou.
7. Nato sedem ráz pokropí (človeka), čo sa má očistiť od malomocenstva, a tak ho očistí. Živého vtáka však nechá voľne uletieť do poľa.
8. Potom si ten, čo sa má očistiť, vyperie odev, ostrihá si všetky vlasy, umyje sa vodou a bude čistý. Po tomto môže ísť do tábora, musí však ostať sedem dní vonku mimo svojho stanu.
9. Na siedmy deň si zasa ostrihá všetky vlasy, hlavu, bradu, obočie; ostrihá si vôbec všetky vlasy, vyperie si šaty, umyje si telo vodou a bude čistý.
10. Na ôsmy deň vezme dva bezchybné baránky a jednu bezchybnú jalovičku, tri desatiny (efy) jemnej, s olejom pomiešanej múky a log oleja na potravinovú obeť.
11. Kňaz, ktorý vykonáva očisťovanie tohto človeka, postaví jeho, čo sa očisťuje, a všetky veci pred Pána pri vchode do stánku zjavenia.
12. Potom kňaz vezme jedného baránka a prinesie ho na obeť podlžnosti; takisto i log oleja a oboje bude podávať ako podávaciu obeť Pánovi.
13. Potom zabije baránka na svätom mieste, na mieste, kde sa zabíja žertva za hriech a celostná žertva; lebo ako obeť za hriech, tak aj obeť podlžnosti patrí kňazovi; je svätosvätá.
14. Nato kňaz zoberie niečo z krvi obety podlžnosti a pomaže ňou dolný koniec pravého ucha, palec na pravej ruke a veľký prst na pravej nohe očisťovaného.
15. Kňaz potom vezme niečo z loga oleja a naleje si to na ľavú kňazskú ruku.
16. Kňaz namočí prst svojej pravej ruky do oleja, čo je na jeho ľavej dlani, a prstom pokropí sedem ráz olejom pred Pánom.
17. Ostatným olejom, ktorý mu zostal na ruke, kňaz pomaže pravé ucho, palec na pravej ruke a palec na pravej nohe očisťovaného, na krv z obety podlžnosti.
18. A olej, čo ešte ostane kňazovi na ruke, pootiera o hlavu očisťovaného. Takto ho kňaz zbaví viny pred Pánom.
19. Potom kňaz prinesie obeť za hriech a očisťovaného zbaví viny, takže bude oslobodený od svojej nečistoty.
20. Nato kňaz prinesie na oltári celostnú žertvu a potravinovú obeť. Takto ho kňaz zbaví hriechu a je čistý.
21. Ak je však (malomocný človek) chudobný a nemôže uhradiť výlohy, vezme jedného baránka na obeť podlžnosti, aby ho podával a aby sa zbavil hriechu, desatinu efy jemnej múky zmiešanej s olejom na potravinovú obeť a log oleja,
22. potom dve hrdličky alebo dva holúbky; to dostačí, aby sa jedno obetovalo ako obeť za hriech, druhé ako celostná žertva.
23. Na ôsmy deň ich prinesie na svoje očisťovanie kňazovi ku vchodu do stánku zjavenia pred Pána.
24. Kňaz vezme baránka za podlžnosť a log oleja a kňaz to bude podávať ako podávaciu obeť pred Pánom.
25. Potom zabije baránka za podlžnosť, vezme niečo krvi z obety podlžnosti, potrie koniec pravého ucha očisťovaného a palec na jeho pravici a palec na jeho pravej nohe.
26. Z oleja si kňaz naleje niečo na ľavú kňazskú ruku
27. a kňaz pokropí pravým prstom olejom zo svojej ľavej ruky sedem ráz pred Pánom.
28. Nato kňaz olejom, ktorý má na ruke, pomaže očisťovaného na konci pravého ucha, na palci pravej

ruky a na palci pravej nohy, na mieste, kde je krv z obety podlžnosti.

29. A olej, čo ostane kňazovi na ruke, pootiera o hlavu očisťovaného, aby ho tak pred Pánom zbavil hriechu.

30. Potom podá (na obeť) jednu hrdličku alebo holúbka z toho, čo on môže dať,

31. jedno na obeť za hriech, druhé na celostnú žertvu s potravinovou obeťou. Takto kňaz zbaví očisťovaného hriechu pred Pánom.

32. Toto je zákon o (človeku) postihnutom malomocenstvom, ktorému nestačí na výlohy pri jeho očisťovaní.“

33. Pán hovoril Mojžišovi a Áronovi:

34. „Keď prídete do kanaánskej krajiny, ktorú vám dám do vlastníctva, a ak v krajine, ktorá vám bude patriť, navštívim niektorý dom malomocenstvom,

35. nech sa majiteľ domu zoberie a nech to oznámi kňazovi takto: Na mojom dome sa ukazuje čosi ako malomocenstvo.

36. Tu kňaz rozkáže, aby dom vyprázdnil, kým ta príde kňaz, aby videl škvrny, aby nemusel všetko, čo je v dome, označiť za nečisté. Potom príde kňaz prezrieť dom.

37. A keď pri prezeraní škvrn zbadá, že vyrazeniny na domových stenách sú ako zelenavé, červenkasté jamky, ktoré sú hlbšie ako stena,

38. vyjde z domu pred dvere a dom zavrie na sedem dní.

39. Keď kňaz na siedmy deň znova príde a pri prezeraní zistí, že vyrazenina sa na domových stenách rozšírila,

40. kňaz nariadi kamene, na ktorých sa ukazuje vyrazenina, vytrhnúť a vyhodiť na nečisté miesto von z mesta.

41. Dom sa zvnútra zôkol-vôkol oškrabe a oškrabaný prach vysype von na nečisté miesto za mestom.

42. Potom sa zoberú iné kamene a položia na miesto (vybratých) kameňov a vezme sa iná omietka a dom sa obhodí.

43. Ak sa vyrazenina ukáže v dome opäť - po tom, čo vyhodili kamene a dom oškrabali a nanovo omietli -

44. tak zasa príde kňaz a obzrie to. A keď sa ukáže, že vyrazenina sa v dome rozšírila, ide v dome o zažraté malomocenstvo; je nečistý.

45. Dom sa zborí a jeho kamene, brvná a všetko murivo domu sa odprace von z mesta na nečisté miesto.

46. Kto však vstúpi do domu v čase, keď bol zatvorený, je až do večera nečistý.

47. A kto by spal v dome, musí si vyprať odev, aj kto by jedol v dome, musí si vyprať odev.

48. Ale keď kňaz vojde do domu a pri prezeraní zistí, že sa vyrazenina v dome nerozšírila - po tom, čo bol nanovo omietnutý -, kňaz vyhlási dom za čistý; jeho malomocenstvo prestalo.

49. Na očisťovanie domu vezme dva vtáky, cédrové drevo, karmazínové nitky a yzop.

50. Jeden vták sa zabije nad hlinenou nádobou s pramenitou vodou,

51. potom sa vezme cédrové drevo, yzop, karmazínové nitky a živý vták, namočí sa to do krvi zabitého vtáka a do pramenitej vody a dom sa sedem rás pokropí.

52. Takto bude dom krvou, cédrovým drevom, yzopom a karmazínovými nitkami očistený.

53. Živého vtáka nechá voľne uletieť z mesta do poľa. Tak zbaví dom nečistoty a bude čistý.

54. Toto je zákon o všetkých druhoch malomocenstva a o zhubných (vyrážkach),

55. ako aj o malomocenstve na odevu a domoch,

56. o nabehline, prašine a všetkých škvrnách a o rozličných farebných premenách,

57. aby sa videlo, kedy je niečo nečisté a kedy čisté. Toto je zákon o malomocenstve.“

1. Pán vravel Mojžišovi a Áronovi:
2. „Hovorte Izraelitom a povedzte im: Ak niekto trpí na semenotok, tak jeho výtok je nečistý.
3. A toto bude jeho nečistota pre jeho výtok: či jeho telo vylučuje výtok, alebo jeho telo zadržuje výtok, je to nečistota.
4. Každé lôžko, na ktorom bude spať trpiaci na výtok, bude nečisté a každý predmet, na ktorý si sadne, bude nečistý.
5. Kto sa dotkne jeho lôžka, musí si vyprať odev a okúpať sa vo vode a bude až do večera nečistý.
6. Ak si niekto sadne na predmet, na ktorom sedel trpiaci na výtok, vyperie si odev a okúpe sa vo vode, a bude až do večera nečistý.
7. Kto sa dotkne tela toho, čo trpí na semenotok, vyperie si odev, okúpe sa vo vode a bude do večera nečistý.
8. Ak sa trpiaci na výtok dotkne nejakými slinami toho, kto je čistý, ten si musí vyprať odev, okúpe sa vo vode a bude až do večera nečistý.
9. Každé sedlo, na ktorom sedel trpiaci výtokom, je nečisté.
10. Každý, kto sa dotkne niečoho, čo mal ten pod sebou, bude nečistý až do večera; a kto by to prenášal, musí si vyprať vo vode odev, vykúpe sa vo vode a bude až do večera nečistý.
11. Každý, koho sa trpiaci na výtok dotkne neumytými rukami, musí si vyprať odev a okúpať sa vo vode, a bude do večera nečistý.
12. Hlinenú nádobu, ktorej sa trpiaci výtokom dotkne, treba rozbiť, drevená nádoba sa vymyje vodou.
13. Keď sa chorý na výtok uzdraví zo svojej choroby, nech počíta sedem dní, aby bol čistý. Potom si vyperie odev a okúpe sa v tečúcej vode a bude čistý.
14. Na ôsmy deň vezme dve hrdličky alebo dva holúbky, dostaví sa pred Pána ku vchodu do stánku zjavenia a odovzdá ich kňazovi.
15. A kňaz ich obetuje: jedno ako obeť za hriech a druhé ako celostnú žertvu. Takto ho kňaz zbaví hriechu za jeho výtok pred Pánom.
16. Kto mal výtok semena, okúpe si celé telo a je až do večera nečistý.
17. A každý odev a každú kožu, na ktoré sa semeno dostalo, treba poumývať vodou a je až do večera nečisté.
18. Ak niekto obcoval so ženou a pritom vyšlo semeno, obaja sa vykúpu vo vode a budú až do večera nečistí.
19. Ak má nejaká žena výtok, a to riadny mesačný krvotok na svojom tele, ostane sedem dní vo svojom očisťovaní. Kto sa jej dotkne, je až do večera nečistý.
20. Všetko, na čom bude v čase svojho očisťovania spať, bude nečisté, takisto všetko, na čom bude sedieť, bude nečisté.
21. Každý, kto sa dotkne jej lôžka, vyperie si odev a vykúpe sa vo vode a bude až do večera nečistý.
22. Každý, kto sa dotkne predmetu, na ktorom ona sedela, vyperie si odev a vykúpe sa vo vode, a bude do večera nečistý.
23. Kto sa dotkne niečoho na jej lôžku alebo predmetu, na ktorom sedela, bude až do večera nečistý.
24. Keby s ňou niekto obcoval a niečo z jej nečistoty by sa naň dostalo, tak bude sedem dní nečistý a každé lôžko, na ktorom by ležal, bude nečisté.
25. Ak má nejaká žena dlhší čas krvotok, mimo času jej očisťovania, alebo ak má výtok dlhší čas ako obyčajne, tu o čase, v ktorom má nečistý výtok, platí to, čo o čase jej (riadneho) očisťovania: je nečistá.
26. Každé lôžko, na ktorom by v čase svojho výtoku ležala, je pre ňu ako lôžko v čase očisťovania a každý predmet, na ktorom by sedela, je nečistý ako pri nečistote jej riadneho očisťovania.
27. Každý, kto sa týchto vecí dotkne, bude nečistý. Vyperie si odev a okúpe sa vo vode a bude do večera nečistý.
28. Keď však od výtoku ozdravie, nech počíta sedem dní, potom bude čistá.
29. Na ôsmy deň však vezme dve hrdličky alebo dva holúbky a prinesie ich ku vchodu do stánku

zjavenia.

30. A kňaz potom obetuje jedno ako obeť za hriech a druhé ako celostnú žertvu. Tak ju kňaz zbaví hriechu pred Pánom za jej nečistý výtok.

31. Poučte teda Izraelitov o ich nečistote, aby pre svoju nečistotu nepomreli, len čo by poškvrnili môj príbytok, ktorý je uprostred vás.

32. Toto je zákon o tom, kto má výtok a kto je pre výron semena nečistý,

33. a o tej, ktorá má (riadne) očisťovanie, alebo trpí na výtok, či je to muž alebo žena, ako aj o tom, kto s nečistou obcuje.“

1. Pán hovoril Mojžišovi po smrti dvoch Áronových synov, ktorí zomreli, keď (neprístojne) predstúpili pred Pána.
2. A Pán povedal Mojžišovi: „Povedz svojmu bratovi Áronovi, že nesmie vstúpiť v ľubovoľnom čase do svätyne za oponu, čo je pred zlútovnícou na arche, aby nezomrel; lebo ja sa nad zlútovnícou ukazujem v oblaku.
3. Áron vstúpi do svätyne iba tak, že prinesie býčka na obetu za hriech a barana na celostnú žertvu.
4. Oblečie si posvätnú lanovú rízu, na nohy si navlečie lanové spodky, opáše sa lanovou povojkou a pripevní si lanovú mitru. To sú posvätné úbory. A oblečie si ich, až keď si telo okúpala vo vode.
5. Od celej izraelskej pospolitosti prijme dva capy na obetu za hriech a jedného barana na celostnú žertvu.
6. Áron bude obetovať býka na obetu za hriech a sprostredkuje odpustenie sebe a svojmu domu.
7. Potom vezme oba capy a postaví ich pred Pána pri vchode do stánku zjavenia.
8. Nato Áron hodí žreb o oba capy, jeden žreb pre Pána, druhý žreb pre Azazela.
9. Tu Áron prinesie capa, na ktorého padol žreb pre Pána, a prinesie ho na obetu za hriech;
10. capa, na ktorého padol žreb pre Azazela, postaví živého pred Pána, aby na ňom vykonal obrad zmierenia a aby ho poslal Azazelovi na púšť.
11. Áron teda prinesie na obetu býčka, určeného na obetu za hriech, aby sprostredkoval zmierenie pre seba a pre svoj dom. Býčka určeného na obetu za hriech zabije,
12. vezme kadidelnicu naplnenú žeravým uhlím z oltára, ktorý je pred Pánom, a plnú hrst' roztlčeného, príjemne voňajúceho kadidla
13. a zanesie to na oheň pred Pána, aby kadidlový dym zahalil zlútovnícu nad zákonom; inak by musel zomrieť.
14. Nato vezme z býčkovej krvi a prstom pokropí zlútovnícu na čelnej strane; svojím prstom pokropí zlútovnícu sedem rás krvou.
15. Nato zabije capa určeného na obetu za hriech ľudu, jeho krv zanesie za oponu a s krvou urobí to isté, čo urobil s krvou býčka: pokropí ňou zlútovnícu a (miesto) pred zlútovnícou;
16. a tak vykonal zmierenie svätyne za znečistenie Izraelitov a za všetky priestupky, ktorých sa dopustili. To isté urobí aj so stánkom zjavenia, ktorý sa nachodí medzi nimi uprostred ich nečistôt.
17. V stánku zjavenia nesmie byť nik, keď on vstúpi, aby vykonal vo svätyni zmierenie, kým ju neopustí a nevykoná zmierenie za seba a za celú izraelskú pospolitosť.
18. Potom vyjde von k oltáru, čo je pred Pánom, a na ňom vykonal zmierenie. Vezme z býčkovej a capovej krvi a potrie rohy oltára
19. a prstom ho sedem rás pokropí krvou. Takto ho očistí a posväťí od nečistôt Izraelitov.
20. Keď ukončí zmierenie svätyne, stánku zjavenia a oltára, privedie živého capa.
21. Živému capovi položí Áron obe ruky na hlavu a vyzná nad ním všetky previnenia Izraelitov a všetky priestupky, ktorých sa dopustili. Naloží ich na capovu hlavu a dá ho určenému mužovi vyviešť do púšte.
22. Takto cap odnesie všetky ich neprávosti na odlahlé miesto, keď capa vyženie na púšť.
23. Potom Áron vstúpi do stánku zjavenia, zoblečie si lanové rúcho, ktoré si obliekol, keď vchádzal do svätyne, a nechá ho tam.
24. Potom si na svätom mieste poumýva telo a oblečie sa do svojho rúcha, vyjde von a obetuje svoju celostnú žertvu a celostnú žertvu všetkého ľudu a vykonal zmierenie za seba a za ľud.
25. Loj obety za hriech spáli však na oltári.
26. Ten, kto vyhnal capa Azazelovi, vyperie si odev a okúpe si telo vo vode; potom môže prísť do tábora.
27. Býčka na obetu za hriech aj capa na obetu za hriech, ktorých krv použil na vykonanie zmierenia vo svätyni, vynesú von z tábora a úplne ich spália aj s ich kožou, mäsom a trusom.
28. Kto ich spáli, vyperie si odev a okúpe si telo vo vode, a potom môže prísť do tábora.
29. Tento zákon bude pre vás večne platný: V desiaty deň siedmeho mesiaca sa budete postíť a

nebudete konať nijakú prácu, ani domorodec, ani cudzinec, ktorý sa u vás zdržuje.

30. Lebo v tento deň sa budete zmierovať a očisťovať; očistíte sa od všetkých svojich hriechov pred Pánom.

31. Bude to pre vás deň úplného odpočinku a budete sa postiť. To je večné ustanovenie.

32. Obrady zmierenia vykoná veľkňaz, ktorý bol pomazaný a posvätený, aby slúžil namiesto svojho otca ako kňaz. Oblečie sa do ľanového rúcha, do posvätného rúcha,

33. a vykoná zmierenie vo veľsvätyni; zmieri tiež stánok zjavenia a oltár a vykoná zmierenie kňazov a celej izraelskej pospolitosti.

34. Toto bude pre vás večným ustanovením, aby raz do roka sprostredkoval zmierenie Izraelitom, aby sa zbavili všetkých svojich hriechov.“ A urobil tak, ako Mojžišovi nariadil Pán.

Kapitola 17

1. Pán vravel Mojžišovi:
2. „Hovor Áronovi, jeho synom a všetkým Izraelitom a povedz im: Toto prikázal Pán:
3. Každý Izraelita, ktorý v tábore alebo mimo tábora zabije býka, barana alebo kozu
4. a neprivedie ich ku vchodu do stánku zjavenia, aby ich priniesol Pánovi ako obetný dar pre Pánov príbytok, taký človek uvalí na seba vinu krvi. Vylial krv a tento človek bude vyhubený zo svojho ľudu.
5. Preto nech Izraeliti privádzajú obetné zvieratá, ktoré zabíjali v poli, kňazovi ku vchodu do stánku zjavenia pred Pána a nech ich zabijú ako pokojnú žertvu Pánovi.
6. Kňaz vyleje krv na Pánov oltár pri vchode do stánku zjavenia a loj spáli na príjemnú vôňu pre Pána.
7. Už nebudete prinášať svoje žertvy kozím besom, s ktorými ste smilnili. Tento zákon má pre vás večnú platnosť z pokolenia na pokolenie.
8. Povedz im tiež: Keby niektorý Izraelita alebo aj cudzinec, ktorý sa u nich zdržuje, priniesol celostnú žertvu alebo inú žertvu,
9. a neprivedol by ju ku vchodu do stánku zjavenia, aby ju tam obetoval Pánovi, bude vyhubený zo svojho ľudu.
10. Keby niektorý Izraelita alebo cudzinec, ktorý sa u nich zdržuje, jedol nejakú krv, proti takej osobe obrátim svoju tvár a vytrhnem ju z jej ľudu.
11. Veď duša živočícha je v krvi a dal som vám ju pre oltár, aby ste ňou zmierovali svoje duše. Krv sprostredkuje zmierenie, lebo v nej je život.
12. Preto som zakázal Izraelitom: Nik z vás nesmie jesť krv! Ani cudzinec, ktorý sa u vás zdržuje, nesmie jesť krv!
13. Ktokoľvek z Izraelitov a z cudzincov, ktorí sa u vás zdržujú, uloví zviera alebo vtáka, čo sa môže jesť, vypustí krv a prikryje ju zemou.
14. Lebo život každého stvorenia je v jeho krvi. Preto som zakázal Izraelitom: Nesmiete jesť krv nijakého tvora, lebo život každého tvora je v jeho krvi. Každý, kto by ju jedol, bude vyhubený.
15. Každý človek, ktorý by jedol uhynuté alebo roztrhané zviera, či je to domorodec alebo cudzinec, vyperie si odev a okúpe sa vo vode, a bude až do večera nečistý. Potom bude opäť čistý.
16. Ak sa neopere a neokúpe svoje telo, dopustí sa previnenia.“

Kapitola 18

1. Pán vravel Mojžišovi:
2. „Hovor Izraelitom a povedz im: Ja, Pán, som váš Boh!
3. Nesmiete robiť to, čo sa robilo v egyptskej krajine, kde ste bývali, ale ani to nesmiete robiť, čo sa robí v kanaánskej krajine, kam vás zavediem; nebudete sa správať podľa ich zvyku.
4. Vyplníte moje ustanovenia a zachováte moje predpisy a budete podľa nich kráčať! Ja, Pán, som váš Boh!
5. Preto zachovávajúte moje ustanovenia a moje príkazy! Kto ich bude plniť, bude z nich žiť. Ja som Pán!
6. Nik sa nesmie priblížiť k pokrvnému, aby s ním telesne obcoval. Ja som Pán!
7. Neodkryješ nahotu svojho otca: to jest svojej matky. Je predsa tvojou matkou. Nesmieš ju zneuctiť!
8. Neodkryješ nahotu ženy svojho otca, to je telo svojho otca.
9. Neodkryješ nahotu svojej sestry, dcéry svojho otca alebo dcéry svojej matky, či sa narodila doma alebo sa narodila mimo domu.
10. Neodkryješ nahotu dcéry svojho syna alebo dcéry svojej dcéry, lebo to je tvoje telo.
11. Neodkryješ nahotu dcéry niektorej ženy svojho otca, ktorá pochádza od svojho otca, je tvojou sestrou.
12. Neodkryješ nahotu sestry svojho otca, to je telo svojho otca.
13. Neodkryješ nahotu sestry svojej matky, to je telo tvojej matky.
14. Neodkryješ nahotu brata svojho otca: nepriblížiš sa k jeho žene, ona je tvojou tetou!
15. Neodkryješ nahotu svojej nevesty, je ženou svojho syna, nesmieš odkryť jej nahotu!
16. Neodkryješ nahotu bratovej ženy, to je telo svojho brata.
17. Neodkryješ nahotu ženy a jej dcéry; nesmieš si vziať dcéru jej syna ani dcéru jej dcéry, aby si odkryl ich nahotu; sú jej telo a to by bolo krvismilstvo!
18. Nesmieš si pribrať za ženu manželkinu sestru a tým ju urobiť žiarlivou, keby si s ňou obcoval za jej života.
19. Nepribližuj sa k žene počas jej mesačného očisťovania, aby si odkryl jej nahotu.
20. So ženou svojho blízneho nesmieš pohlavne obcovať, aby si sa s ňou nepoškrnil.
21. Nesmieš zasvätiť svoje dieťa Molochovi, aby si nezneuctil meno svojho Boha. Ja som Pán!
22. Nesmieš nečisto obcovať s mužom tak, ako sa pohlavne obcuje so ženou. To by bola ohavnosť!
23. Nesmieš pohlavne obcovať s nijakým zvieraťom; poškrnil by si sa tým. Ani žena sa nepostaví zvieraťu, aby sa s ním spojila; to by bola nehanebnosť!
24. Nepoškrňte sa ani jednou z týchto vecí; veď všetkými týmito vecami sa poškrňovali národy, ktoré ja vyžením pred vami.
25. A pretože je poškrnená aj krajina, ja vypomstím jej zločiny tak, že krajina vyvrhne svojich obyvateľov.
26. Nuž zachovávajúte moje ustanovenia a nariadenia a nedopusťte sa nijakej z týchto ohavností, ani domorodci, ani cudzinci, ktorí sa budú medzi vami zdržiavať,
27. lebo všetky tieto ohavné činy robili obyvatelia krajiny, ktorí tam boli pred vami, a preto sa krajina stala nečistou.
28. Nech vás nevyvrhne krajina, keby ste ju poškrnili, ako vyvrhla národy, ktoré tu boli pred vami.
29. Lebo každý, kto by sa dopustil niektorej z týchto ohavností, osoby, ktoré by to urobili, budú vyhubené spomedzi svojho ľudu.
30. Zachovávajúte teda moje nariadenia; nesprávajte sa ohavnými zvykmi, ktoré boli pred vami, aby ste sa nimi nepoškrnili. Ja, Pán, som váš Boh!“

1. Pán vravel Mojžišovi:
2. „Hovor celej izraelskej pospolitosti a povedz im: Buďte svätí, lebo ja, Pán, váš Boh, som svätý!
3. Nech sa každý bojí svojej matky a svojho otca a zachovávajúce moje soboty. Ja, Pán, som váš Boh!
4. Neobracajte sa k modlám a nerobte si liatych bohov! Ja, Pán, som váš Boh!
5. Keď prinesiete Pánovi pokojnú žertvu, obetujte ju tak, aby ste sa (mu) páčili.
6. Musí sa zjesť v deň, keď ju prinesiete na obetu, alebo na druhý deň. Čo ostane do tretieho dňa, treba to spáliť.
7. Keby sa to jedlo na tretí deň, je to zakázané, nezíska to obľubu;
8. a kto to bude jesť, uvalí na seba hriech, lebo znesvätil to, čo je Pánovi sväté; taká osoba bude vyhubená zo svojho ľudu.
9. Keď budete zberať úrodu svojej krajiny, nežniete svoje pole až do kraja, a keď zoberiete svoju úrodu, nepaberkujte.
10. Ani vo svojich viniciach nepaberkujte a nezbierajte, čo poopadúvalo v tvojej vinici; nechajte to pre chudobných a cudzincov! Ja, Pán, som váš Boh!
11. Nekradnite, neluhajte a neklamte jeden druhého!
12. Neprisahajte falošne na moje meno, aby ste nezneuctili meno svojho Boha! Ja som Pán!
13. Neutláčaj a neokrádaj svojho blížneho! Mzda robotníka nech neostáva v твоjich rukách do druhého rána!
14. Hluchému sa nevysmievaj a slepému nestavaj do cesty prekážky, ale boj sa svojho Boha! Ja som Pán!
15. Na súde sa nedopúšťaj krivdy! Ani chudobnému nenadržaj, ani zámožnému nechytaj stranu! Svojho blížneho súď spravodlivo!
16. Neroznášaj osočovania medzi súkmeňovcami! Nečíhaj na život svojho blížneho! Ja som Pán!
17. Nenos nenávisť vo svojom srdci voči svojmu bratovi! Úprimne napomeň svojho blížneho, aby si preň nevalil vinu na seba!
18. Nepomsti sa a neprechovávaj hnev voči príslušníkom svojho ľudu, ale miluj svojho blížneho ako seba samého! Ja som Pán!
19. Zachovávajúce moje príkazy: Nedajte páriť sa dvom druhom vášho dobytká! Neosievaj svoje pole dvojakým semenom! Nevezmi na seba odev utkaný z dvojakej látky!
20. Ak bude muž spať a obcovať so ženou, ktorá je otrokyňa, vydatá za iného muža, a nie je vykúpená ani nedostala slobodu, budú obidvaja potrestaní, ale usmrtení nebudú, lebo ona nebola prepustená na slobodu.
21. On prinesie za pokutu Pánovi barana ku vchodu do stánku zjavenia na obetu za spreneveru.
22. Kňaz mu obetou barana za spreneveru, za jeho hriech, ktorého sa dopustil, sprostredkuje zmierenie pred Pánom a odpustí sa mu, a bude oslobodený od svojho hriechu, ktorého sa dopustil.
23. Keď vojdete do krajiny a budete sadiť ovocné stromy rozličných druhov, netrhajte ich prvé ovocie - ich predkožku! Tri roky sa ich nedotýkajte, nesmú sa jesť!
24. Vo štvrtom roku sa všetko ich ovocie ako dar povďačnosti zasväť Pánovi.
25. Len v piatom roku môžete jesť ich ovocie, aby ste takto z nich mali bohatšiu úrodu. Ja, Pán, som váš Boh!
26. Nič nejedzte s krvou! Nesmiete veštiť, ani vykladať!
27. Nestrihajte si vlasy dookola hlavy a neholte si bokombriadky!
28. Pre mŕtveho si nerobte zárezy do tela! Nevypaľujte si (do kože) nijaké znamenia! Ja som Pán!
29. Nezneucti svoju dcéru tým, že ju vydáš na smilstvo, aby sa krajina nestala miestom nerestí a pareniskom smilstva!
30. Zachovávajúce moje soboty a majte v úcte moju svätýňu! Ja som Pán!
31. Neobracajte sa na vyvolávačov duchov a na veštcov! Nevypytujte sa ich: poškrvnili by ste sa tým. Ja, Pán, som váš Boh!
32. Pred šedivou hlavou vstaň, cti si staršiu osobu a boj sa svojho Boha! Ja som Pán!

33. Ak sa bude u teba v tvojej krajine zdržovať cudzinec, neutláčaj ho!
34. Cudzinec, ktorý sa bude u vás zdržovať, nech je medzi vami ako domorodec. Milujte ho ako seba, veď aj vy ste boli cudzincami v egyptskej krajine. Ja som Pán, váš Boh!
35. Nedopusťte sa nespravodlivosti na súde, pri meraní, pri váhe a pri dutých mierach!
36. Majte správne váhy, správne závažia, správnu efu a správny hin! Ja som Pán, váš Boh, ktorý vás vyviedol z egyptskej krajiny!
37. Zachovajte všetky moje prikázania a ustanovenia a konajte podľa nich! Ja som Pán!“

1. Pán hovoril Mojžišovi:
2. „Povedz Izraelitom: Každý, kto z Izraelitov a z cudzincov, čo sa zdržujú v Izraeli, dá Molochovi niektoré zo svojich detí, naskutku zomrie, ľud krajiny ho ukameňuje!
3. A ja sám obrátim svoju tvár proti tomu človeku a vyhubím ho z jeho ľudu, pretože dal Molochovi svoje dieťa, a tak poškrnil moju svätyňu a zneuctil moje meno.
4. A keby obyvatelia krajiny zavreli oči pred týmto človekom - keď dal svoje dieťa Molochovi - a nezabili by ho,
5. tak ja sám obrátim svoju tvár proti tomu človeku a proti jeho potomstvu a vyhubím z jeho ľudu jeho a všetkých, čo ho budú nasledovať, keď budú vzdávať poctu Molochovi.
6. A osobu, ktorá sa obráti na vyvolávačov duchov a na veštcov a bude s nimi modlárčiť, proti takej osobe obrátim svoju tvár a vyhubím ju z jej ľudu.
7. Ukážte, že ste svätí, a budte svätí, lebo ja som Pán, váš Boh!
8. Zachovávajúte moje príkazy a plňte ich; ja som Pán, ktorý vás posväčuje.
9. Lebo každý, kto bude zlorečiť svojmu otcovi alebo svojej matke, musí zomrieť. Zlorečil otcovi a matke, jeho krv bude na ňom.
10. Kto bude súložiť s vydatou ženou, s manželkou svojho blízkeho, tak cudzoložník ako cudzoložnica musia zomrieť.
11. Keby niekto spal so ženou svojho otca, zneuctil by telo svojho otca; obaja musia zomrieť, ich krv bude na nich.
12. Keby niekto spal so svojou nevestou, obaja musia zomrieť, spáchali nehanebnosť; ich krv bude na nich.
13. Kto by spal s mužom tak, ako sa obcuje so ženou, obaja spáchali ohavnosť, musia zomrieť, ich krv bude na nich.
14. Ak si niekto okrem ženy vezme aj jej matku, to je krvismilstvo, treba jeho aj ich upáliť, aby neostal tento zločin medzi vami.
15. Kto by pohlavne obcoval s domácim zvieratom, musí zomrieť a zviera zabijete.
16. Keby sa niektorá žena priblížila k nejakému zvieraťu a spojila by sa s ním, zabiješ i ženu, i zviera; musia zomrieť, ich krv bude na nich.
17. Ak si niekto vezme svoju sestru, dcéru svojho otca alebo svojej matky, a pozrie na jej nahotu, a ona pozrie na bratovu nahotu, to je ohavnosť, nech sú zahubení pred očami svojich súkmeňovcov. Odokryl nahotu svojej sestry, poniesie svoju vinu.
18. Ak bude niekto spať so ženou počas jej (mesačného) očistovania a odkryje jej nahotu, jej prameň, a ona odkryje prameň svojej krvi, obaja budú vyhubení zo svojho ľudu.
19. Nahotu sestry svojej matky a sestry svojho otca neodokry, lebo by si obnažil svojho pokrvného, svoju vinu poniesieš!
20. Keby niekto spal so svojou strynou, obnažil by nahotu svojho strýca, poniesú svoj hriech, zomrú bezdetní.
21. Kto si vezme ženu svojho brata - čo je ohavnosť -, odkryl nahotu svojho brata; budú bezdetní.
22. Zachovávajúte všetky moje nariadenia a ustanovenia a plňte ich, aby vás nevyvrhla krajina, do ktorej vás vovediem, aby ste v nej bývali.
23. Nesprávajte sa podľa zvykov národov, ktoré ja pred vami vyženiem: preto, že robili tieto veci, zošklivili sa mi.
24. Preto vám hovorím: Zaujmite ich krajinu, dávam vám ju dedične do vlastníctva, krajinu, ktorá oplýva mliekom a medom, ja, Pán, váš Boh, ktorý som si vás oddelil od národov.
25. Preto rozlišujte medzi čistými a nečistými štvornohými zvieratami, medzi čistými a nečistými vtákmi, aby ste sa nepoškrnili štvornohými zvieratami alebo vtákmi, alebo niečím, čo lozí po zemi a čo som od vás oddelil, aby ste sa nepoškrnili!
26. Budte mi svätí, lebo ja, Pán, som svätý, a ja som si vás oddelil od národov, aby ste boli moji!
27. Ak niektorý muž alebo žena bude mať v sebe schopnosť vyvolávať duchov alebo schopnosť

vykladačstva, musia umrieť. Ukameňujú ich a ich krv bude na nich.“

Kapitola 21

1. Pán vravel Mojžišovi: „Hovor kňazom, Áronovým synom, a povedz im: Nepoškrvňte sa mŕtvolou niektorého súkmeňovca,
2. okrem mŕtvolvy najbližších príbuzných, a to svojej matky, svojho otca, svojho syna, svojej dcéry, svojho brata
3. a svojej sestry, ak je ešte panna a je mu blízko, lebo nepatrí nijakému mužovi; ňou sa môže poškrvniť.
4. Ale (mŕtvolou) niekoho iného zo svojho ľudu sa nesmie poškrvniť a tým znesvätiť.
5. Neostrihajú si hlavy dohola, ani bokombriadky si neoholia a neurobia si na tele zárezy.
6. Sú zasvätení svojmu Bohu a nesmú znesvätiť meno svojho Boha. Oni prinášajú Pánovi zápalné žertvy, chlieb svojho Boha, preto nech sú svätí.
7. Nesmú si vziať za ženu ani pobehlicu, ani padlú, ani ženu zapudenú od svojho muža si nevezmú, lebo (kňaz) je zasvätený svojmu Bohu.
8. A ty ho uctievaj, lebo on predkladá chlieb svojho Boha. Nech ti je svätým, lebo ja, Pán, ktorý vás posväcujem, som svätý!
9. Ak sa kňazova dcéra znesväti smilstvom, znesväti svojho otca, bude bez milosti upálená.
10. Ale kňaz, ktorý je najvyšší medzi svojimi bratmi, na ktorého hlavu bol vyliaty olej pomazania a ktorého posvätili a obliekli do posvätného rúcha, nenechá si rozpustené vlasy, ani si neroztrhne rúcho.
11. Nepriblíži sa k nijakej mŕtvole, ani svojim otcom sa nepoškrvni, ani svojou matkou.
12. Nesmie opustiť svätyňu a neznesväti svätyňu svojho Boha, lebo je na ňom posvätenie Božím olejom pomazania. Ja som Pán!
13. Za ženu si vezme pannu.
14. Vdovu, zapudenú ženu, padlú alebo pobehlicu si nesmie vziať. Iba pannu zo svojho ľudu si vezme za ženu,
15. aby neznesvätil svoje potomstvo vo svojom národe. Lebo ja som Pán, ktorý ho posväcujem!“
16. Pán hovoril Mojžišovi:
17. „Povedz Áronovi: Ak by mal v budúcich pokoleniach niekto z tvojho potomstva nejakú telesnú chybu, ten sa nesmie priblížiť, aby predložil chlieb svojho Boha.
18. Nesmie sa priblížiť nik, kto má telesnú chybu: nik slepý, krivý, zohyzený na tvári, alebo kto má niektorý úd dlhší,
19. alebo so zlomenou nohou či rukou,
20. alebo hrbatý, suchotinársky, s belmom na oku, ani kto má prašivosť alebo lišaj, ani vykleštenec.
21. Nik, kto by mal z potomstva kňaza Árona telesnú chybu, nesmie sa priblížiť, aby priniesol zápalnú žertvu Pánovi. Má chybu, nech sa nepribližuje obetovať chlieb svojho Boha!
22. Ale chlieb svojho Boha, svätosväté a sväté, môže jesť.
23. Len cez oponu nesmie prejsť a pristúpiť k oltáru, lebo má telesnú chybu, aby nepoškrvnil moju svätyňu. Ja som Pán, ktorý ich posväcujem!“
24. A Mojžiš to oznámil Áronovi, jeho synom a všetkým Izraelitom.

1. Pán hovoril Mojžišovi:
2. „Povedz Áronovi a jeho synom, aby sa chránili posvätných darov Izraelitov, ktoré mi (oni) zasvätili, aby neznesvätili moje meno. Ja som Pán!
3. Povedz im: Ak sa v budúcich pokoleniach niekto z vášho potomstva v stave nečistoty priblíži k posvätným darom, ktoré Pánovi zasvätia Izraeliti, ten človek musí byť vyhubený spred mojej tváre. Ja som Pán!
4. Kto by z Áronových potomkov mal malomocenstvo alebo výtok semena, nesmie jesť z posvätných darov, kým sa neočistí. Kto sa dotkne niekoho, kto sa poškrvnil mŕtvolou, alebo komu vyteká semeno ako pri súloží,
5. alebo kto sa dotkol plaza, ktorým sa poškrvnil, alebo človeka, ktorým sa poškrvnil pre nejakú nečistotu, ktorá na ňom bola,
6. každý, kto sa takého dotkne, bude do večera nečistý a nesmie jesť z posvätných darov, kým si neumyje telo vodou.
7. Po západe slnka bude zasa čistý, potom môže jesť z posvätných darov, veď je to jeho pokrm.
8. Uhynuté alebo roztrhané zvieratá nesmie jesť, poškrvnil by sa tým. Ja som Pán!
9. Nech zachovávajú moje nariadenie, aby neuvalili na seba nijaký hriech a nezomreli za to, že (ich) znesvätili. Ja som Pán, ktorý ich posväcujem!
10. Nik neoprávnený nesmie jesť posvätné! Ani kňazov nájomník, ani robotník nesmie jesť posvätné!
11. Ak kňaz nadobudol otroka za peniaze, ten môže z toho jesť. Aj ten (otrok), čo sa narodil v jeho dome, môže jesť z jeho jedla.
12. Ak sa kňazova dcéra vydala za niekoho, kto nie je kňaz, nesmie jesť zo svätých pozdvihovaných vecí.
13. Ak kňazova dcéra ovdovie, alebo bude prepustená, a ak nemá detí a vráti sa späť do domu svojho otca - ako to bolo za jej mladosti -, môže jesť z pokrmu svojho otca. Nik však, kto nie je oprávnený, nesmie jesť posvätné.
14. Kto by z neopatrnosti jedol posvätné, pridá päťtinu toho a posvätné nahradí kňazovi.
15. Nech teda neznesväcujú posvätné dary Izraelitov, to, čo zdvíhali pre Pána,
16. a nech neuvalujú na Izraelitov ťažké previnenie, keby oni jedli ich posvätné dary. Lebo ja som Pán, ktorý ich posväcujem!“
17. Pán vravel Mojžišovi: „Hovor Áronovi, jeho synom a všetkým Izraelitom a povedz im:
18. Keď niekto z domu Izraela alebo z cudzincov, čo sú v Izraeli, prinesie obetný dar, či je to slúbený alebo dobrovoľný dar, a bude to obetovať na celostnú žertvu,
19. aby sa to zalúbilo (Pánovi), nech je to bezchybný samec z hovädzieho dobytká, oviec alebo kôz!
20. Zviera, ktoré má chybu nesmiete obetovať; to by vám nezískalo priazeň.
21. Ak niekto prinesie na pokojnú obeť Pánovi či zo sľubu alebo z dobrej vôle z hovädzieho dobytká, alebo zo stáda (oviec), nech je to bezchybné, aby sa to zalúbilo. Nesmie mať nijakú chybu.
22. Slepé, dokaličené a doráňané alebo vredovité, prašivé alebo s lišajom, nesmiete priniesť Pánovi a nič také nekladte na zápal na oltár Pánovi!
23. Býka alebo ovcu s pridlhými alebo s prikrátkymi nohami možno priniesť ako dobrovoľný obetný dar, lenže za prísľub by to nenašlo zalúbenie.
24. Ani zviera, ktoré má rozmliaždené, rozbité, odtrhnuté alebo vyrezané semenníky, nesmiete obetovať Pánovi a vo svojej krajine nesmiete nič také robiť,
25. ani také nesmiete kúpiť od cudzinca a priniesť to ako pokrm svojho Boha, lebo je to zmrzačené, je to chybné, to by vám nezískalo priazeň.“
26. Pán hovoril Mojžišovi:
27. „Keď sa ti uliahne teľa, baránok alebo kozla, sedem dní bude pod svojou materou a po ôsmich dňoch, aj neskoršie, prijme sa so záľubou na zápalnú obeť Pánovi.
28. Kravu ani ovcu nezabíjajte v jeden deň s jej mláďatom.
29. Keď budete obetovať Pánovi ďakovnú obeť, obetujte ju tak, aby ste našli zalúbenie.

30. Musí sa to zjesť v ten istý deň: nenechávajú z toho nič do druhého rána! Ja som Pán!
31. Zachovávajú moje príkazy a konajú podľa nich! Ja som Pán!
32. Neznešvávajú moje sväté meno! Chcem byť uctievaný ako svätý uprostred Izraelitov! Ja som Pán, ktorý vás posväcujem,
33. ktorý som vás vyviedol z egyptskej krajiny, aby som bol vašim Bohom, ja, Pán!“

1. Pán vravel Mojžišovi:
2. „Hovor Izraelitom a povedz im: Pánove sviatky, ktoré zasväťíte slávnostným zhromaždením, sú tieto:
3. šesť dní budete konať svoju prácu, siedmy deň bude dňom úplného odpočinku so svätým zhromaždením. Vtedy nesmiete konať nijakú prácu, to je Pánova sobota, odpočinok vo všetkých vašich bydliskách.
4. Toto sú Pánove sviatočné dni so sviatočným zhromaždením, ktoré budete sláviť v určenom čase:
5. Na štrnásty deň prvého mesiaca podvečer bude Pánova Pascha
6. a na pätnásty deň toho istého mesiaca je sviatok Pánových nekvasených chlebov: sedem dní budete jesť nekvasené chleby.
7. V prvý deň budete konať sväté zhromaždenie; vtedy nesmiete konať nijakú služobnú prácu.
8. Sedem dní budete prinášať Pánovi zápalné obety a v siedmy deň bude opäť sväté zhromaždenie; vtedy nesmiete konať nijakú služobnú prácu!“
9. Pán vravel Mojžišovi:
10. „Hovor Izraelitom a povedz im: Keď prídete do krajiny, ktorú vám dám, a budete konať žatvu, prineste zo svojej žatvy prvý snop kňazovi!
11. On bude snop podávať pred Pánom, aby vám získal zalúbenie; v deň po sobote ho bude kňaz podávať.
12. V ten istý deň, keď podáte snôpok, obetujte Pánovi na celostnú žertvu bezchybného jednoročného baránka,
13. k nemu ako potravinovú obetu dve desatiny jemnej múky miešanej s olejom na zápalnú obetu príjemnej vône pre Pána a k tomu ako nápojovú obetu štvrtinu hinu vína.
14. A kým neprinesiete obetné dary na obetu Pánovi, svojmu Bohu, až do toho dňa nesmiete jesť ani chlieb, ani pražené alebo tlčené zrnó. Tento príkaz bude večný v budúcich pokoleniach vo všetkých vašich bydliskách.
15. Odo dňa, keď ste po sobote obetovali svoj podávací snop, budete počítat sedem plných týždňov
16. až do dňa, ktorý nasleduje po siedmej sobote, čiže päťdesiat dní. Vtedy prinesiete Pánovi potravinovú obetu z nového (obilia).
17. Zo svojich bydlísk prinesiete dva chleby na podávanie, ktoré budú z dvoch desatín efy jemnej múky, upečené s kvasom ako obeta prvotín pre Pána.
18. S chlebmí privediete sedem bezchybných jednoročných baránkov, jedného býčka z dobytka a dva barany - tie budú na celostnú žertvu Pánovi -, k tomu potravinovú obetu a nápojovú obetu ako zápalnú obetu príjemnej vône pre Pána.
19. Prinesiete aj capa na obetu za hriech a dva jednoročné baránky na pokojnú žertvu.
20. Kňaz ich bude podávať pred Pánom spolu s prvými chlebmí. Ony, aj dva baránky, budú ako Pánove podávané dary patriť kňazovi.
21. V ten istý deň zvoláte sväté zhromaždenie. Vtedy nesmiete vykonávať nijakú služobnú prácu. To je večný príkaz pre všetky pokolenia vo všetkých vašich bydliskách.
22. Keď budete vo svojej krajine žať obilie, nezožnite pole až do kraja a nezbierajte klasy! Nechajte to pre chudobných a cudzincov. Ja, Pán, som váš Boh!“
23. Pán hovoril Mojžišovi:
24. „Povedz Izraelitom: Prvý deň siedmeho mesiaca bude pre vás dňom odpočinku, pamätným dňom s trúbením a so svätým zhromaždením.
25. Vtedy nesmiete vykonávať nijakú služobnú prácu a budete Pánovi obetovať zápalnú žertvu!“
26. Pán hovoril Mojžišovi:
27. „Desiaty deň tohto siedmeho mesiaca je však Dňom zmierenia. Budete sláviť sväté zhromaždenie, budete sa postiť a prinesiete Pánovi zápalnú obetu.
28. Ani v tento deň nesmiete vykonávať nijakú služobnú prácu, lebo je to Deň zmierenia, keď sa máte zmieriť s Pánom.

29. Každý, kto sa v tento deň nebude postiť, bude vyhubený zo svojho ľudu
30. a každého, kto by v tento deň konal nejakú služobnú prácu, ja vyrvem z jeho ľudu.
31. Nesmiete konať nijakú prácu, to je večný zákon pre všetky pokolenia vo všetkých vašich bydliskách.
32. Bude pre vás dňom úplného odpočinku a vy sa budete postiť! Večer na deviaty deň tohto mesiaca, od večera do druhého večera, zachováte svoj čas odpočinku!“
33. Pán hovoril Mojžišovi:
34. „Povedz Izraelitom: Od pätnásteho dňa tohto siedmeho mesiaca bude na Pánovu počesť sedem dní slávnosť Stánkov.
35. V prvý deň bude sväté zhromaždenie. Vtedy sa nesmie konať nijaká služobná práca.
36. Sedem dní budete Pánovi obetovať zápalné obety a na ôsmy deň budete sláviť sväté zhromaždenie a prinesiete Pánovi zápalnú obetu. To je deň svätého zhromaždenia; vtedy nesmiete konať nijakú služobnú prácu.
37. To sú Pánove sviatočné dni, keď budete sláviť sväté zhromaždenie a Pánovi prinesiete zápalnú obetu, celostnú žertvu, potravinovú obetu, žertvu a nápojovú obetu, ako je predpísané na jednotlivé dni,
38. okrem toho, čo prinesiete Pánovi v Pánovu sobotu, okrem darov a okrem všetkých vašich obiet zo sľubov a dobrovoľných darov.
39. Od pätnásteho dňa siedmeho mesiaca, teda potom, keď zoberiete z poľa úrodu, budete sedem dní sláviť Pánov sviatok. V ten deň bude deň odpočinku a takisto aj na ôsmy deň.
40. V prvý deň si vezmete najkrajšie ovocie zo stromov, palmové ratolesti, vetvy hustolistých stromov a vrbinu od potoka a budete sa veseliť pred Pánom, svojím Bohom.
41. Tento sviatok slávte sedem dní každý rok na Pánovu česť! To je večný príkaz pre všetky pokolenia: slávte ho v siedmom mesiaci!
42. Sedem dní bývajte v stánkoch. Každý domorodec Izraela musí bývať v stánku,
43. aby neskoršie pokolenia zvedeli, že ja som chcel, aby Izraeliti bývali v stánkoch, keď som ich vyviedol z egyptskej krajiny. Ja, Pán, som váš Boh!“
44. A Mojžiš vyhlásil Izraelitom Pánove sviatočné dni.

1. Pán hovoril Mojžišovi:
2. „Prikáž Izraelitom, aby ti doniesli čistý olej z roztlčených olív do svietnika, aby mohli lampy ustavične horieť.
3. Áron ich pripraví pred oponou archy zákona v stánku zjavenia, aby od večera do rána stále svietili pred Pánom. To je zákon pre všetky vaše pokolenia.
4. Stále ich bude upravovať pred Pánom na svietniku z rýdzeho zlata.
5. Vezmi jemnú múku a upeč z nej dvanásť chlebov! Dve desatiny efy pripadnú na jeden chlieb.
6. Potom ich poukladaj do dvoch stĺpcov - šesť v jednom stĺpci - na čistý stôl pred Pána!
7. Na každý stĺpec pridaj voňavé kadidlo, ktoré bude pri chlebe ako pripomienka na zápalnú obeť Pánovi.
8. Poukladáš ich pravidelne každú sobotu pred Pánom. Toto je stály záväzok Izraelitov na večné veky.
9. Budú patriť Áronovi a jeho synom, ktorí ich zjedia na svätom mieste. Veď im patria ako svätosväté z Pánových zápalných obiet. To je večné ustanovenie.“
10. Raz vyšiel syn Izraelitky - bol však Egyptanovým synom - medzi Izraelitov. A Izraelitkin syn sa povadil s akýmsi Izraelitom v tábore.
11. Izraelitkin syn klial Izraelitovi Pánovo meno a zllorečil, preto ho priviedli k Mojžišovi. Jeho matka sa volala Sulamit, bola dcérou Dabriho z Danovho kmeňa.
12. Dali ho pod dozor, kým sa (o ňom) nerozhodlo podľa Pánovho výroku.
13. A Pán nariadil Mojžišovi:
14. „Rúhača daj vyvieš z tábora a všetci, čo ho počuli, položia na jeho hlavu ruky a všetok ľud ho ukameňuje.
15. Izraelitom však nariadiš: Každý, kto bude kliať svojmu Bohu, uvalí na seba hriech.
16. Kto bude zllorečiť Pánovmu menu, musí zomrieť: všetok ľud ho bez milosrdenstva ukameňuje; tak cudzinec ako domorodec bude usmrtený, keď bude kliať Pánovo meno.
17. Kto zabije akéhokolvek človeka, musí zomrieť.
18. Kto zabije nejaké domáce zviera, nahradí život za život.
19. Kto svojmu súkmeňovcovi spôsobil úraz, nech sa i jemu spraví tak, ako on urobil:
20. zlomeninu za zlomeninu, oko za oko, zub za zub. Aký úraz spôsobil, taký nech sa mu odplatí!
21. Kto zabije nejaké domáce zviera, dá náhradu, kto zabije človeka, musí zomrieť.
22. Rovnaké právo platí u vás pre cudzinca, ako platí pre domorodca. Veď ja, Pán, som váš Boh!“
23. A Mojžiš to vyhlásil Izraelitom. Tu vyviedli rúhača pred tábor a ukameňovali ho. A Izraeliti robievali tak, ako Mojžišovi prikázal Pán.

1. Pán hovoril Mojžišovi na vrchu Sinaj:
2. „Oznám Izraelitom a povedz im: Keď prídete do krajiny, ktorú vám dám, nech zem zachová odpočinok pre Pána!
3. Šesť rokov osievaj pole, šesť rokov orezávaj svoju vinicu a oberaj jej úrodu!
4. V siedmom roku však nech má zem úplný odpočinok, čas pokoja pre Pána! Vtedy neosievaj svoje pole a neorezávaj svoju vinicu!
5. Nezbieraj, čo samo narástlo po tvojej žatve, a viničové strapce, ktoré si neorezával, neoberaj: zem má mať rok odpočinku.
6. To, čo zem v čase odpočinku (urodí), nech je na pokrm tebe, tvojmu sluhovi, tvojej slúžke, tvojmu robotníkovi a prišelcovi, ktorí u teba žijú.
7. Nech to, čo urodí, je na pokrm aj tvojmu dobytku a poľnej zverine!
8. Počítaj aj sedem ročných týždňov, sedemkrát sedem rokov, takže čas siedmich ročných týždňov bude činiť štyridsaťdeväť rokov.
9. Potom na desiaty deň v siedmom mesiaci budete trúbiť na zvučnom rohu; v Deň zmierenia budú zaznievať trúby po celej krajine.
10. Päťdesiaty rok zasväťte! Ohlásťe slobodu pre všetkých obyvateľov krajiny! Má to byť pre nich jubilejný (milostivý) rok. Vtedy každý dostane do vlastníctva svoj majetok a každý sa vráti k svojmu rodu.
11. Päťdesiaty rok je pre vás jubilejným rokom. Vtedy nebudete siať ani žať, čo narastie po žatve, ani nebudete oberať vinič, ktorý ste neorezali.
12. Je to jubilejný rok, pamätný čas pre vás. Len to, čo sa samo urodí, budete jesť priamo z poľa.
13. V takom jubilejnom roku každý z vás dostane do vlastníctva svoj majetok.
14. Ak svojmu blížnemu niečo predáš, alebo od svojho blížneho niečo kúpiš, nevydierajte sa navzájom!
15. Podľa počtu rokov od posledného jubilejného roku kupuj od svojho blížneho a podľa počtu žatíev ti má odpredať.
16. Pri väčšom počte rokov ponúkni za to vyššiu cenu a pri menšom počte rokov dávaj nižšiu kúpnu cenu, lebo ti predáva počet žatíev.
17. Nevydierajte sa navzájom, ale boj sa svojho Boha, lebo ja, Pán, som váš Boh!
18. Zachovávajúte moje príkazy, plňte moje nariadenia a podľa nich konajte! Potom budete bezpečne bývať v krajine
19. a zem vydá svoju úrodu, takže sa najete dosýta a budete bývať v bezpečí.
20. Keď sa však opýtate: Z čoho budeme žiť v siedmy rok, keď nebudeme ani siať, ani žať?,
21. vedzte: Ja vám v šiestom roku požehnám tak, že budete mať úrody na tri roky.
22. A keďže budete siať len v ôsmom roku, budete mať čo jesť ešte zo starej úrody: až do deviateho roku, do jeho úrody budete jesť zo starého.
23. Pôda sa teda nebude predávať navždy, lebo pôda je moja a vy ste len cudzincami a prišelcami u mňa.
24. Preto v celej krajine, ktorú budete vlastniť, musíte prísť na právo môcť si znovu zem vykúpiť.
25. Ak tvoj príbuzný schudobnie a predá čiastku svojich rolí, vystúpi jeho najbližší príbuzný ako jeho výkupník a odkúpi, čo jeho príbuzný predal.
26. Keď však niekto nemá nijakého výkupníka a sám sa zmôže na to, čo sa vyžaduje na výkup,
27. tak spočíta roky, ktoré uplynuli od predaja, a vyplatí zvyšnú sumu tomu, komu to odpredal, aby sa takto stal opäť vlastníkom svojej pôdy.
28. Ak si však sám nemôže zadovážiť tolko, koľko treba na výkup, tak to, čo odpredal, ostane v rukách kupca až do jubilejného roku. V jubilejnom roku sa mu to vráti a on príde zasa k svojej pôde.
29. Kto predá dom v opevnenom meste, bude mať právo výkupu až do konca roku, v ktorom ho odpredal. Do roka bude mať právo výkupu.
30. Ak sa však nevykúpi do konca jedného roku, tak dom - v opevnenom meste - ostane navždy

vlastníctvom toho, kto ho kúpil od jeho potomkov. V jubilejnom roku sa to neuvolní.

31. Domy na dedinách, ktoré nemajú opevnenie, považujú sa však za súčasť pôdy. Pre ne platí právo výkupu a v jubilejnom roku sa uvoľnia.

32. Čo sa týka miest levitov, na domy v mestách, ktoré im patria, budú mať leviti nepretržité právo výkupu.

33. Ak si niektorý z levitov nevykúpi odpredaný dom, ktorý je v jeho meste, vráti sa mu v jubilejnom roku späť, lebo domy v levitských mestách sú ich dedičným majetkom uprostred Izraela.

34. No pastviny, ktoré sú (okolo) ich miest, nesmú sa odpredať, tie sú ich ako dedičný majetok na večné veky.

35. Ak niektorý z tvojich bratov pri tebe ochudobnie a bude sa k tebe utiekať o pomoc, pomáhaj mu ako cudzincovi a prišelcovi, aby mohol pri tebe žiť.

36. Neber od neho úroky a nepýtaj od neho viac, ale boj sa Boha, aby tvoj brat mohol pri tebe žiť.

37. Nepožičiavaj mu peniaze na úrok a živobytie mu nedávaj tak, aby si tým získal.

38. Ja, Pán, som váš Boh, ktorý som vás vyviedol z egyptskej krajiny, aby som vám dal krajinu a aby som bol vašim Bohom.

39. Ak tvoj brat pri tebe ochudobnel a predal sa ti, nedávaj mu robiť otrockú službu!

40. Nech žije pri tebe ako robotník a ako prišelec! Bude ti slúžiť až do jubilejného roku.

41. Potom nech voľne odíde od teba so svojimi deťmi, nech sa vráti k svojmu rodu a nech opäť dostane do vlastníctva otcovský majetok!

42. Veď oni sú mojimi služobníkmi, ktorých som vyviedol z egyptskej krajiny, nesmú sa predať, ako sa predávajú otroci.

43. Neapanuj nad ním tvrdo, ale boj sa svojho Boha!

44. Čo sa týka tvojich otrokov a otrokýň, tých môžeš mať a kupuj otrokov a otrokyne z národov, čo sú okolo vás.

45. Aj z detí prišelcov, čo u vás bývajú, môžete si kúpiť, aj z ich potomstva, ktoré od nich pochádza. Oni vám môžu patriť ako majetok

46. a môžu ich zdediť aj vaše deti, aby boli ich majetkom. Môžete ich mať za stálych otrokov, ale nad svojím bratom, nad Izraelitom, nesmie nik z vás tvrdo panovať.

47. Ak cudzinec alebo prišelec pri tebe zbohatne a tvoj brat schudobnie, a predá sa cudzincovi alebo prišelcovi, alebo potomkovi cudzinca,

48. potom ten, čo sa predal, má mať právo na vykúpenie. Ktokoľvek z jeho príbuzných ho môže vykúpiť:

49. môže ho vykúpiť strýko alebo syn jeho strýka a môže ho vykúpiť hocikto z pokrvných jeho rodu, alebo, ak sa natolko zmôže, vykúpi sa sám.

50. S tým, kto ho kúpil, spočíta čas od roka, v ktorom sa predal, až po jubilejný rok. Cena, za ktorú sa predal, sa rovnako rozdelí na počet rokov a jeho služobný čas sa mu bude rátať ako u nájomníka.

51. Ak je do jubilejného roku ešte viac rokov, tak za svoje výkupné vyplatí príslušnú sumu z kúpnej ceny.

52. Ak je už menej rokov do jubilejného roka, podľa toho bude rátať. Podľa svojich zvyšných služobných rokov zaplatí výkupnú sumu.

53. Bude uňho ako ten, kto pracuje za ročné mzdy. A on s ním nesmie pred tvojimi očami kruto zaobchádzať.

54. Ak by však nebol takýmto spôsobom vykúpený, v jubilejnom roku nech odíde na slobodu aj so svojimi deťmi.

55. Veď Izraeliti sú mojimi služobníkmi! Oni sú moji služobníci, ktorých som vyviedol z egyptskej krajiny, ja, Pán, váš Boh.

1. Nerobte si modly, nestavajte si vyrezávané podoby a pomníky a nepostavte namalované kamene vo svojej krajine, aby ste sa pred nimi klaňali, veď ja, Pán, som váš Boh!
2. Zachovávajte moju sobotu a majte v úcte moju svätynňu! Ja som Pán!
3. Ak budete kráčať podľa mojich ustanovení a zachováte moje príkazy a budete konať podľa nich,
4. tak vám dám dažď v príhodný čas, zem vydá svoju úrodu a záhradné stromy uštedria svoje ovocie.
5. Vtedy sa mlatba pretiahne u vás až do vinobrania a oberačka hrozna potrvá až do siatia, budete jesť svoj chlieb dosýta a budete bývať bezpeční v krajine.
6. Dám pokoj v krajine, keď budete odpočívať, nik vás neprestraší. Divé zvery vyžením z krajiny a nijaký meč nevníkne do vašej krajiny.
7. Svojich nepriateľov zaženiete na útek a popadajú mečom pred vami.
8. Päť vašich zaženie sto na útek a sto vašich zaženie na útek tisíc, a vaši nepriatelia padnú mečom pred vami.
9. Obrátim sa k vám, rozmnožím vás a dám sa vám rozrásť, a utvrdím svoju zmluvu s vami.
10. Budete jesť zo starého, z uloženého (obilia), a staré budete musieť odhodiť pre novú zásobu.
11. Postavím si príbytok medzi vami a nebudem cítiť voči vám odpor,
12. budem chodiť uprostred vás a budem vašim Bohom, a vy budete mojím ľuďom.
13. Ja, Pán, som váš Boh, ktorý som vás vyviedol z egyptskej krajiny, aby ste im neboli otrokmi. Ja som rozlámal ihlice vášho jarma a dal som vám chodiť rovno.
14. Ak ma nebudete poslúchať a prestúpíte niektorý z týchto mojich príkazov,
15. ak opovrhnete mojimi predpismi a ak sa vám budú moje nariadenia príkríť, takže nevyplníte niektorý z mojich príkazov a tak porušíte zmluvu so mnou,
16. potom vám urobím toto: Zošlem na vás hrôzu, suchoty a horúčku, čo vyhasína zrak a stravuje život. Nadarmo rozsejete svoje semeno, lebo ho zožerú vaši nepriatelia.
17. Obrátim svoju tvár proti vám, takže vás vaši nepriatelia dobyjú a vaši odporcovia vás potlačia, a vy budete utekať aj vtedy, keď vás nebude nik prenasledovať.
18. A ak ma nebudete ani potom počúvať, budem vás trestať ďalej sedem ráz väčšími za vaše hriechy.
19. Zlomím vašu veľkú pýchu a urobím, že nebo bude nad vami ako železo a vaša zem ako meč.
20. Potom sa budete nadarmo namáhať, vaša zem nevydá úrodu a záhradné stromy neprinesú ovocie.
21. A ak aj potom budete konať proti mne a nebudete ma chcieť počúvať, budem vás biť ďalej aj sedem ráz viac, podľa vašich hriechov.
22. Divé zvery pošlem medzi vás, ktoré vás pripravia o vaše deti, roztrhajú vám dobytok a zmenšia váš počet tak, že budú vaše cesty pusté.
23. A ak sa mi ani tým nedáte napomenúť a budete sa mi ďalej priečiť,
24. tak budem aj ja robiť vám naprotiveň, budem vás ťať sedemnásobne za vaše hriechy.
25. Privediem na vás meč, ktorý ukrutne pomstí porušenie zmluvy, a keď cúvnate do svojich miest, pošlem na vás mor a budete sa musieť vydať do rúk nepriateľa.
26. Zlomím oporu vašej výživy, takže desať žien bude piecť v jedinej peci svoj chlieb a budete vážiť svoj chlieb, a nikdy sa nenajete dosýta.
27. A ak ma neposlúchnete ani potom a budete sa mi protivíť,
28. tak sa budem v hroznom hneve protivíť aj ja vám a budem vás trestať sedemnásobne za vaše hriechy.
29. Budete jesť mäso svojich synov a svojich dcér.
30. Poválam vaše výšiny a polámem vaše slnečné stĺpy. Vaše mŕtvolý nahádzem na mŕtvolý vašich bohov a (budete sa mi oškľiviť), budem mať odpor voči vám.
31. Vaše mestá premením na rumovisko a vaše svätyně rozválam. Vôňu vašich obiet nebudem viac voňať!
32. Vašu krajinu tak spustoším, že sa vaši nepriatelia nad tým zhrozia, keď sa v nej budú osadzovať!
33. Vás však rozožením medzi národy a za vami vytasím meč. Vaša krajina sa stane púšťou a vaše mestá budú rumoviskami.

34. Potom sa krajine nahradí jej odpočinok za celý čas, čo bude spustošená a kým bude váš nepriateľ žiť vo vašej krajine; vtedy bude mať krajina odpočinok a nahradí si svoje soboty.
35. Za celý čas, čo bude spustošená, bude mať odpočinok, odpočinok, aký nemávala, kým ste v nej bývali.
36. Srdce tých, čo z vás ostanú, naplním strachom v nepriateľských krajinách. Naplaší ich šuchot padajúceho listu a budú utekať, ako sa uteká pred mečom, a budú padať, hoci ich nik nebude prenasledovať.
37. Jeden na druhého sa zrútia akoby od meča, hoci ich nik nebude prenasledovať. Nik z vás nebude schopný vzoprieť sa vašim nepriateľom.
38. Medzi národmi zahyniete a zem vašich nepriateľov vás pohltí.
39. A tí, čo ešte z vás ostanú, budú hynúť za svoje hriechy v krajinách vašich nepriateľov. Aj pre neprávosti svojich otcov zahynú, ako (zahynuli) oni.
40. Keď uznajú svoje hriechy a hriechy svojich otcov, vierolomnosť, ktorú voči mne spáchali a ktorou sa mi protivili,
41. za čo som sa aj ja im sprotivil a voviedol som ich do krajiny ich nepriateľov, keď sa ich neobrezané srdce pokorí, keď sa pokajajú za svoje hriechy,
42. potom sa ja rozpamätám na svoju zmluvu s Jakubom; spomeniem si na svoju zmluvu s Izákom a na svoju zmluvu s Abrahámom a spomeniem si aj na krajinu.
43. Ale krajinu musia najprv opustiť a musí si nahradiť svoj odpočinok; bude ležať pustá, kým oni budú preč. Oni sa musia kajať za svoje hriechy, lebo opovrhli mojimi nariadeniami a ošklivili sa im moje predpisy.
44. Ale ja ich ani vtedy neodvrhnem a nebudem ich mať v ošklivosti - keď budú v krajinách svojich nepriateľov - tak, že by som ich vyničil a zrušil svoju zmluvu s nimi. Ved' ja, Pán, som váš Boh!
45. Pre vašu záchranu si spomeniem na zmluvu s predkami, ktorých som pred očami národov vyviedol z egyptskej krajiny, aby som bol ich Bohom, ja, Pán!“
46. To sú predpisy, nariadenia a zákony, ktoré Pán ustanovil prostredníctvom Mojžiša medzi sebou a medzi Izraelitmi.

1. Pán povedal Mojžišovi:
2. „Hovor Izraelitom a povedz im: Ak niekto zaslúbi Pánovi nejakého človeka podľa ocenenia,
3. tak muža vo veku od dvadsať do šesťdesiat rokov treba oceniť na päťdesiat šeklov podľa posvätnej váhy.
4. Keby išlo o ženu, treba ju oceniť na tridsať šeklov.
5. Ak by šlo o vek od päť do dvadsať rokov, tak mužskú osobu treba oceniť na dvadsať šeklov, ženskú na desať šeklov.
6. Ak pôjde o vek od jedného mesiaca do päť rokov, tak chlapca treba oceniť na päť strieborných šeklov, dievča treba oceniť na tri strieborné šekly.
7. Ak pôjde o osoby od šesťdesiat rokov nahor, tak muža treba oceniť na pätnásť šeklov, ženu na desať šeklov.
8. Ak by však niekto bol taký chudobný, že (by nemohol dať) takúto sumu, nech sa dostaví pred kňaza, aby ho kňaz ocenil. Kňaz ho ocení podľa odhadu, čo ten, kto sa zaslúbil, môže dať.
9. Ak niekto slúbi dobytča, ktoré možno obetovať Pánovi, tak všetko, čo niekto dá Pánovi, bude sväté.
10. Nesmie ho zameniť, ani nahradiť lepšie zviera horším, ani horšie lepším. Ak predsa niekto zamení nejaké dobytča, tak ono, aj to, za ktoré ho zamení, prípadne svätyni.
11. Ak by šlo o nečisté zviera, ktoré sa nedá obetovať Pánovi, tak spomenuté zviera treba priniesť kňazovi
12. a kňaz ho ocení podľa toho, či má väčšiu alebo menšiu hodnotu. A ostane pri kňazovom ocenení.
13. Ak ho bude chcieť vykúpiť, tak pridá k určenej cene ešte pätinu.
14. Ak niekto zasväťí Pánovi svoj dom ako posvätný dar, kňaz ho ocení podľa toho, či je dobrý, alebo menej hodnotný. A akú cenu ustáli kňaz, pri tej ostane.
15. Ak ten, kto dom zasvätil, bude ho chcieť vykúpiť, pridá ešte pätinu určenej hodnoty a bude jeho.
16. Ak niekto zasväťí Pánovi kus poľa, ktoré je jeho dedovizňou, jeho cena sa bude riadiť podľa jeho výsevu. Výsev jedného chomeru jačmeňa bude mať hodnotu päťdesiat strieborných šeklov.
17. Ak zasväťí svoje pole hneď od jubilejného roku, musí sa ostať pri plnej cene.
18. Ak zasväťí svoje pole po jubilejnom roku (neskoršie), tak mu kňaz vyráta poplatok vzhľadom na roky, ktoré chýbajú do budúceho jubilejného roku, a odráta sa z ustálenej ceny.
19. No ak ho ten, kto zasvätil svoje dedičné pole, bude chcieť vykúpiť, pridá ešte pätinu odhadnutej ceny a bude patriť jemu.
20. Ak svoj pozemok nevykúpi a pritom ho predá niekomu inému, už ho nebude môcť vykúpiť, ale pozemok,
21. aj keď sa v jubilejnom roku uvoľní, ostane zasvätený Pánovi ako taký pozemok, ktorý je zasvätený úplne. Bude patriť kňazovi ako vlastný pozemok.
22. Ak niekto zasväťí Pánovi pole, ktoré kúpil a ktoré nie je čiastkou jeho vlastného pozemku,
23. nech mu kňaz vyráta, koľko činí odhadná cena do budúceho jubilejného roku, a ešte v ten deň vyplatí sumu ako zasvätenú cenu pre Pána.
24. V jubilejnom roku pole prípadne tomu, od koho sa kúpilo a komu patrí ako dedičný pozemok z krajiny.
25. Každý odhad ceny nech je podľa posvätnej váhy: dvadsať gér je jeden šekel.
26. Prvorodené z dobytka, ktoré pripadli Pánovi ako prvorodené, nesmie nik zasvätiť: či hovädzí dobytok, či ovce, to patrí Pánovi.
27. Ak by šlo o nečisté zviera, spomenutý ho vykúpi podľa ocenenia a pridá k tomu pätinu ceny. Ak ho nevykúpi, tak sa predá za odhadnutú cenu.
28. Ale nič z toho, čo niekto zasväťí Pánovi bezvýhradne, zo všetkého, čo má, či je to človek alebo zviera, alebo kus poľa, ktoré je jeho dedičným pozemkom, nesmie sa ani predať, ani vykúpiť. Všetko, čo je Pánovi zasvätené bezvýhradne, je svätosvätým Pánovým.
29. Nijaký človek, ktorý je zasvätený pod kľatbou, nemôže sa vykúpiť - musí zomrieť.
30. Všetky desiatky z pôdy, z obilia zeme i z ovocia stromov, sú Pánovým majetkom. Sú zasvätené

Pánovi.

31. Kto by chcel vykúpiť nejakú časť zo svojich desiatkov, musí pridať päťinu ceny.

32. Všetky desiatky hovädzieho dobytku, oviec a kôz zo všetkého, čo prejde pod pastierskou palicou, každé desiate je zasvätené Pánovi.

33. Pritom sa nebude hľadiť na to, či je to dobré, alebo zlé. Ani sa nesmie zamieňať. A keby sa predsa zamenilo, tak ono i to, za ktoré sa zamenilo, prípadne svätyni a nemožno to vykúpiť!“

34. Toto sú príkazy, ktoré dal Pán Mojžišovi na Sinaji pre Izraelitov.

4. Mojžišova

Kapitola 1

1. Pán hovoril Mojžišovi na púšti Sinaj v stánku zjavenia v prvý deň druhého mesiaca druhého roku po ich východe:
2. „Spočítajte všetkých mužov celej pospolitosti Izraelových synov podľa ich rodov a rodín, podľa počtu mien všetky mužské osoby, hlavu po hlave.
3. Od dvadsiateho roku nahor prehlíadnite ty a Áron po skupinách všetkých bojaschopných v Izraeli
4. a pri tom budú s vami po jednom z každého kmeňa, vždy hlava svojej rodiny.
5. Toto sú mená mužov, ktorí budú s vami: Z Rubenovho (kmeňa) Sedeurov syn Elisur,
6. zo Simeonovho Surišadaiho syn Samaliel,
7. z Júdovho Aminadabov syn Nahason,
8. z Isacharovho Suarov syn Natanael,
9. zo Zabulonovho Helonov syn Eliab,
10. z Jozefových synov: z Efraimovho Amiudov syn Elisama, z Manassesovho Fadasurov syn Gamaliel,
11. z Benjamínovho Gedeonov syn Abidan,
12. z Danovho Amišadaiho syn Ahiezer,
13. z Aserovho Ochranov syn Fegiel,
14. z Gadovho Duelov syn Elisaf,
15. z Neftaliho Enanov syn Ahira.“
16. Títo boli povolani z pospolitosti, oni boli kniežatami svojich otcovských kmeňov a pohlavármí tisícov Izraela.
17. Mojžiš s Áronom vzali týchto menami označených mužov k sebe
18. a v prvý (deň) druhého mesiaca zhromaždili celú pospolitosť a prehlíadli ju podľa rodov, rodín a počtu mien od dvadsiateho roku nahor, hlavu po hlave, ako Mojžišovi prikázal Pán.
19. Prehlíadal ich na púšti Sinaj.
20. Zo synov Izraelovho prvorodeného Rubena podľa rodov a rodín, podľa počtu mien, hlava po hlave, všetkých mužov od dvadsiateho roku nahor, všetkých bojaschopných,
21. čo boli prehlíadnutí z Rubenovho kmeňa, bolo štyridsaťšesťtisícpäťsto potomkov.
22. Zo Simeonových synov podľa ich rodov a rodín, podľa počtu mien, hlava po hlave, všetkých mužov od dvadsiateho roku nahor, všetkých bojaschopných,
23. čo boli prehlíadnutí zo Simeonovho kmeňa, napočítalo sa päťdesiatdeväťtisícristo potomkov.
24. Z Gadových synov podľa ich rodov a rodín, podľa počtu mien, od dvadsiateho roku nahor, všetkých bojaschopných,
25. čo boli prehlíadnutí z Gadovho kmeňa, napočítalo sa štyridsaťpäťtisícšesťstopäťdesiat potomkov.
26. Z Júdových synov podľa ich rodov a rodín, podľa počtu mien, od dvadsiateho roku nahor, všetkých bojaschopných,
27. čo boli prehlíadnutí z Júdovho kmeňa, napočítalo sa sedemdesiatštyritisícšesťsto potomkov.
28. Z Isacharových synov podľa ich rodov a rodín, podľa počtu mien, od dvadsiateho roku nahor, všetkých bojaschopných,
29. čo boli prehlíadnutí z Isacharovho kmeňa, napočítalo sa päťdesiatštyritisícštyristo potomkov.
30. Zo Zabulonových synov podľa ich rodov a rodín, podľa počtu mien, od dvadsiateho roku nahor, všetkých bojaschopných,
31. čo boli prehlíadnutí zo Zabulonovho kmeňa, napočítalo sa päťdesiatšesťtisícštyristo potomkov.
32. Z Jozefových synov: zo synov Efraima podľa ich rodov a rodín, podľa počtu mien, od dvadsiateho roku nahor, všetkých bojaschopných,
33. čo boli prehlíadnutí z Efraimovho kmeňa, napočítalo sa štyridsaťtisícpäťsto potomkov.
34. Zo synov Manassesovho podľa ich rodov a rodín, podľa počtu mien, od dvadsiateho roku nahor, všetkých bojaschopných,
35. čo boli prehlíadnutí z Manassesovho kmeňa, napočítalo sa tridsaťdvatisícdivesto potomkov.
36. Z Benjamínových synov podľa ich rodov a rodín, podľa počtu mien, od dvadsiateho roku nahor,

všetkých bojaschopných,
37. čo boli prehliadnutí z Benjamínovho kmeňa, napočítalo sa tridsaťpäťtisícštyristo potomkov.
38. Z Danových synov podľa ich rodov a rodín, podľa počtu mien, od dvadsiateho roku nahor, všetkých bojaschopných,
39. čo boli prehliadnutí z Danovho kmeňa, napočítalo sa šesťdesiatdvatisícšesťdesať potomkov.
40. Z Aserových synov podľa ich rodov a rodín, podľa počtu mien, od dvadsiateho roku nahor, všetkých bojaschopných,
41. čo boli prehliadnutí z Aserovho kmeňa, napočítalo sa štyridsaťjedentisícpäťsto potomkov.
42. Z Neftaliho synov podľa ich rodov a rodín, podľa počtu mien, od dvadsiateho roku nahor, všetkých bojaschopných,
43. čo boli prehliadnutí z Neftaliho kmeňa, napočítalo sa päťdesiattritisícštyristo potomkov.
44. Toto sú prehliadnutí, ktorých prehliadol Mojžiš, Áron a dvanásť kniežat Izraela, po jednom zo svojich otcovských rodín.
45. A všetkých prehliadnutých Izraelitov podľa ich otcovských rodín od dvadsiateho roku nahor, všetkých bojaschopných Izraelitov,
46. teda všetkých prehliadnutých bolo šesťstotritisícpäťstopäťdesiat.
47. Leviti však podľa svojich otcovských rodov neboli prehliadnutí medzi nimi.
48. Lebo Pán povedal Mojžišovi:
49. „Léviho kmeň neprehliadaj a nezarátaj ich do počtu Izraelových synov,
50. ale daj im na starosť stánok zákona a celé jeho zariadenie so všetkým príslušenstvom! Nech nosia stánok zákona a všetko jeho zariadenie a nech ho obsluhujú! A nech táboria okolo stánku!
51. Keď sa bude mať pochodovať, leviti zložia stánok; a keď sa bude mať táboriť, leviti ho rozložia. Ak sa k nemu priblíži niekto cudzí, nech zomrie!
52. Kým sa synovia Izraela utáboria všetci vo svojich táborištiach, každý pri svojej zástave podľa svojich vojov,
53. leviti sa utáboria okolo stánku zákona, aby (Boží) hnev nezastihol izraelskú pospolitosť. Leviti budú teda bedlivo strážiť stánok zákona.“
54. A Izraeliti urobili tak, urobili celkom tak, ako prikázal Pán Mojžišovi; tak urobili.

Kapitola 2

1. Pán hovoril Mojžišovi a Áronovi:
2. „Izraeliti budú táboriť pri odznakoch otcovských rodín, každý pod svojou zástavou. Budú táboriť dookola obrátení k stánku zjavenia.
3. Smerom na východ sa utáborí podľa svojich vojov zástava Júdovho tábora a vodcom Júdových synov bude Aminadabov syn Nahason;
4. jeho voj má sedemdesiatštyritisícšesťsto prehladnutých.
5. Pri ňom sa utáborí kmeň Isacharov a vodcom Isacharových synov bude Suarov syn Natanael;
6. jeho voj má päťdesiatštyritisícštyristo prehladnutých.
7. Ďalej kmeň Zabulonov a vodcom Zabulonových synov bude Helonov syn Eliab;
8. jeho voj má päťdesiatšedemtisícštyristo prehladnutých.
9. Všetkých prehladnutých v Júdovom tábore je podľa ich vojov stoosemdesiatšesťtisícštyristo. Oni budú pochodovať prví.
10. Zástava Rubenovho tábora podľa svojich vojov bude na juhu a vodcom Rubenových synov bude Sedeurov syn Elisur;
11. jeho voj má štyridsaťšesťtisícpäťsto prehladnutých.
12. Pri ňom sa utáborí kmeň Simeonov a vodcom Simeonových synov bude Surišadajov syn Salamiel;
13. jeho voj má päťdesiatdeväťtisícristo prehladnutých.
14. Ďalej kmeň Gadov a vodcom Gadových synov bude Duelov syn Eliasaf;
15. jeho voj má štyridsaťpäťtisícšesťstopäťdesiat prehladnutých.
16. Všetkých prehladnutých v Rubenovom tábore je podľa ich vojov stopäťdesiatjedentisícštyristopäťdesiat. Oni majú pochodovať ako druhí.
17. Potom bude nasledovať stánok zjavenia. Tábor levitov bude uprostred táborov. A ako budú táboriť, tak budú aj pochodovať, každý so svojim oddielom podľa svojich zástav.
18. Zástava Efraimovho tábora podľa svojich vojov bude na západe a vodcom Efraimových synov bude Amiudov syn Elisama;
19. jeho voj má štyridsaťtisícpäťsto prehladnutých.
20. Pri ňom sa utáborí kmeň Manassesov a jeho vodcom bude Fadasurov syn Gamaliel;
21. jeho voj má tridsaťdvatisícdeväťsto prehladnutých.
22. Ďalej kmeň Benjamínov a jeho vodcom bude Gedeonov syn Abidan;
23. jeho voj má tridsaťpäťtisícštyristo prehladnutých.
24. Všetkých prehladnutých v Efraimovom tábore je podľa ich vojov stoosemtisícsto. Oni sa dajú na pochod ako tretí.
25. Zástava Danovho tábora podľa svojich vojov bude na severe a vodcom Danových synov bude Amišadaiho syn Ahiezer;
26. jeho voj má šesťdesiatdvatisícšesťsto prehladnutých.
27. Pri ňom nech táborí kmeň Aserov a vodcom Aserových synov bude Ochranov syn Fegiel;
28. jeho voj má štyridsaťjedentisícpäťsto prehladnutých.
29. Ďalej kmeň Neftaliho a vodcom Neftaliho synov bude Enanov syn Ahira;
30. jeho voj má päťdesiattritisícštyristo prehladnutých.
31. Všetkých prehladnutých v Danovom tábore je podľa ich vojov stopäťdesiatšedemtisícšesťsto. Oni majú pochodovať podľa svojich zástav na poslednom mieste.“
32. Toto sú prehladnutí z Izraelitov podľa svojich otcovských rodín. Všetkých prehladnutých v tábore podľa ich vojov bolo šesťstotrisícpäťstopäťdesiat.
33. Leviti však neboli prehladnutí medzi Izraelitmi. Tak to Mojžišovi prikázal Pán.
34. A Izraeliti urobili tak, celkom tak, ako Mojžišovi prikázal Pán. Tak táborili podľa svojich zástav a tak sa dávali na pochod: všetci podľa svojich čeladi pri svojich otcovských rodinách.

Kapitola 3

1. Toto sú Áronovi a Mojžišovi potomkovia, keď Pán hovoril k Mojžišovi na vrchu Sinaj,
2. a toto sú mená Áronových synov: prvorodený Nadab, potom Abiu, Eleazar a Itamar.
3. To sú mená Áronových synov, pomazaných kňazov, ktorých ruky boli naplnené, aby posluhovali ako kňazi.
4. Ale Nadab a Abiu zomreli (odsúdení od Pána), keď na púšti obetovali iný oheň pred Pánom. Oni nemali nijakých synov, a tak ako kňazi posluhovali Eleazar a Itamar pod svojim otcom Áronom.
5. Pán hovoril Mojžišovi:
6. „Prived' kmeň Léviho a postav ho pred Árona, aby mu pomáhali!
7. Oni sa budú starať o to, čo bude potrebovať on a celá pospolitosť pri stánku zjavenia, keď bude treba konať službu stánku.
8. Postarajú sa o všetko zariadenie stánku zjavenia, aj o to, čo budú potrebovať synovia Izraela, keď budú preukazovať službu stánku.
9. Levitov prenechaj Áronovi a jeho synom! Nech mu ich synovia Izraela ponechajú celkom!
10. Árona a jeho synov poveríš kňazskou službou. Kto sa však - nepovoláný - priblíži, musí zomrieť.“
11. Pán hovoril Mojžišovi:
12. „Ja som si vzal levitov spomedzi Izraelových synov namiesto všetkých prvorodených, čo u synov Izraela otvárajú materský život, aby leviti boli moji.
13. Lebo každý prvorodený je môj. V deň, keď som pobil prvorodených v Egypte, zasvätil som si všetko prvorodené v Izraeli, či je to človek alebo dobytok. Moji sú, ja som Pán!“
14. Pán hovoril Mojžišovi na púšti Sinaj:
15. „Prehliadni levitov podľa ich otcovských rodín a rodov! Prehliadneš všetkých mužov od jedného mesiaca nahor!“
16. Mojžiš ich prehliadol podľa Pánovho príkazu
17. a toto sú Léviho synovia podľa svojich mien: Gerson Kaát a Merari.
18. Toto sú mená Gersonových synov (podľa svojich rodov): Lebni a Semei.
19. Kaátovi synovia podľa svojich rodov sú Amram, Jesaár, Hebron a Oziel.
20. Merariho synovia podľa svojich rodov sú Moholi a Musi. A toto sú Léviho rody podľa ich otcovských rodín.
21. Z Gersona bol rod Lebniovcov a rod Semeiovcov. To sú Gersonove rody.
22. Podľa počtu bolo všetkých prehliadnutých mužov od jedného mesiaca nahor sedemtisícpäťsto.
23. Gersonove rody táborili na západe za stánkom.
24. Kniežaťom Gersonovcov je Laelov syn Eliasaf.
25. Gersonovci mali na starosti príbytok stánku zmluvy, stan,
26. jeho pokrov, oponu pri vchode do nádvorja, ktoré je dookola stánku a oltára, jeho povrazy a všetko, čo k tomu treba prichystať.
27. Z Kaáta bol rod Amramitov, rod Jesaárejcov, rod Hebronitov a rod Ozielovcov. To sú rody Kaátovcov.
28. Podľa počtu bolo všetkých mužov od jedného mesiaca nahor osemtisícšesťsto. Oni mali na starosti službu vo svätyni.
29. Kaátove rody táborili na južnej strane stánku.
30. Kniežaťom Kaátových rodov je Ozielov syn Elisafan.
31. Oni mali na starosti archu, stôl, svietniky, oltáre, posvätné náčinie, ktoré je potrebné pri bohoslužbe, oponu a všetko, čo k tomu treba prichystať.
32. Najvyšším kniežaťom Léviho kniežat bol syn kňaza Árona Eleazar. On mal dozor nad tými, čo obstarávali službu svätyni.
33. Z Merariho bol rod Moholitov a rod Musitov. To sú Merariho rody.
34. Podľa počtu bolo všetkých prehliadnutých mužov od jedného mesiaca nahor šesťtisícdeväťsto.
35. Kniežaťom rodov Merariovcov je Abihailov syn Suriel. Táborili na severnej strane stánku.
36. Merariovci mali na starosti dosky stánku, jeho závory, stĺpy, podstavce, všetko jeho náčinie a

všetko, čo k tomu treba prichystať,

37. ďalej stĺpy nádvoria dookola a ich podstavce s kolíkmi a povrazmi.

38. Tí, čo táborili pred stánkom na východ, pred stánkom zmluvy z východnej strany, boli Mojžiš a Áron so svojimi synmi, ktorí mali na starosti službu vo svätyni, ktorú boli povinní konať synovia Izraela. Ktokoľvek cudzí by sa priblížil, musí zomrieť.

39. Všetkých prehliadnutých levitov, ktorých prehliadol Mojžiš s Áronom na Pánov príkaz, bolo podľa ich rodov, všetkých mužov od jedného mesiaca nahor, dvadsaťdvatisíc.

40. Pán hovoril Mojžišovi: „Prehliadni všetkých mužských prvorodených od jedného mesiaca nahor a zaznač počet ich mien!

41. Vezmi pre mňa levitov - ja som Pán - namiesto všetkých prvorodených z Izraelitov a dobytok levitov namiesto všetkého prvorodeného dobytká Izraelitov!“

42. A Mojžiš prehliadal tak, ako mu prikázal Pán, všetkých prvorodených medzi Izraelitmi:

43. A tých, čo prehliadol, všetkých mužských prvorodených podľa počtu mien od jedného mesiaca nahor, bolo dvadsaťdvatisícdeväťdesiatpäť.

44. Pán hovoril Mojžišovi:

45. „Vezmi levitov namiesto všetkých prvorodených medzi Izraelitmi a dobytok namiesto ich dobytká a leviti budú moji; ja som Pán!

46. A ako výkupné za tých deväťdesiatpäť prvorodených Izraelitov, ktorí prevyšujú počet levitov,

47. vyberieš po päť šeklov za hlavu. Vyberieš ich podľa posvätnnej váhy, dvadsať gerov za šekel.

48. Peniaze však daj Áronovi a jeho synom ako výkupné za tých, čo (počtom) prevyšovali vykúpených!“

49. A Mojžiš vybral výkupné od tých, čo prevyšovali vykúpených prostredníctvom levitov.

50. Za prvorodených Izraelitov vybral v peniazoch tisíctristošesťdesiatpäť šeklov podľa posvätnnej váhy.

51. A Mojžiš dal výkupné Áronovi a jeho synom podľa Pánovho pokynu, ako Mojžišovi prikázal Pán.

Kapitola 4

1. Pán hovoril Mojžišovi a Áronovi:
2. „Spočítaj spomedzi levitov všetkých Kaátovcov podľa ich rodov a otcovských rodín
3. od tridsiateho roku nahor až do päťdesiateho roku, všetkých, ktorí sú schopní nastúpiť a konať službu v stánku zmluvy.
4. Toto je služba Kaátovcov v stánku zmluvy: starať sa o svätostánok.
5. Keď sa bude mať tábor pohnúť, Áron a jeho synovia vojdú dnu, snímu haliacu záclonu a obalia ňou archu zmluvy,
6. na to položia prikrývadlo z tachásovej kože, obtiahnu to prikrývkou z belasého purpuru a zasunú tyče.
7. Aj predkladný stôl zabalia do modrého purpurového obalu a na to položia kadidelnice, mažiariky, čaše a misky na obetné ulievanie a denný chlieb bude tiež na ňom.
8. Na to natiahnu šarlátový povlak, ten opäť prikryjú tachášovou pokrývkou a zasunú jeho tyče.
9. Potom vezmú belasopurpurovú prikrývku a zakryjú ňou svietnik, svetlá a lampy, odštipovače a misky na obhoroky, ako aj všetky nádoby na olej, ktorý sa tu používa,
10. zabalia ho i s jeho náčiním do pokrývky z tachásovej kože a položia ho na nosidlá.
11. Aj zlatý oltár zavinú do belasopurpurovej prikrývky, prikryjú ho pokrývkou z tachásovej kože a zasunú jeho tyče.
12. Potom vezmú všetko náčinie, ktoré je potrebné na bohoslužbu, ktorým je opatrená služba vo svätyni, zabalia ho do belasopurpurovej prikrývky, prikryjú ho pokrývkou z tachásovej kože a položia ho na nosidlá.
13. Oltár očistia od popola, ovinú ho prikrývadlom z modrého purpuru,
14. potom naň položia všetko náčinie, ktorým sa obstaráva služba na ňom: uhoľnice, vidlice, trojzubce, háky a lopatky, všetko oltárne náčinie, na to pretiahnu obal z tachásovej kože a prevlečú jeho nosidlá.
15. A len vtedy, keď Áron a jeho synovia zavinú svätostánok a všetko jeho náčinie a keď sa tábor bude mať dať na pochod, prídu Kaátovci, aby to niesli, ale svätých vecí sa nedotknú, aby nezomreli. Toto je bremeno Kaátovcov v stánku zmluvy.
16. Ich hlavou bude syn kňaza Árona Eleazar a bude mať na starosti olej do lúč, voňavý tymian, ustavičnú obeť, olej na pomazanie, svätostánok a všetko, čo sa v ňom nachodí, svätyni a všetko jej náčinie.“
17. Pán hovoril Mojžišovi a Áronovi:
18. „Nedovoľte, aby čelad' Kaátovcov vyhynula zo stredu kmeňa levitov.
19. Urobte pre nich toto, aby ostali nažive a aby nevymreli, keď sa budú približovať ku svätosvätým veciam: Áron a jeho synovia prídu a každému z nich určia, čo má robiť a niesť,
20. aby oni sami nevošli a neuzreli ani na okamih svätej veci a neumreli.“
21. Pán hovoril Mojžišovi:
22. „Urob súpis Gersonovcov podľa ich rodín a rodov!
23. Od tridsiateho roku nahor až do päťdesiateho roku ich prehliadni, všetkých, čo sú povinní službou a čo majú byť zamestnaní pri stánku zjavenia.
24. Toto sú povinnosti Gersonovej rodiny, toto majú robiť a niesť:
25. Budú nosiť pokrývky stánku, stánok zjavenia a jeho prikrývky, pokrývku z tachášových koží, ktorá je navrchu, a oponu, čo je na vchode do stánku zjavenia,
26. nádvorné plachty, záclonu z vchodu do nádvorja, ktoré obkolesuje príbytok a oltár, jeho povrazy a všetko náčinie, potrebné na službu pri nich. Spravia všetko, čo tu treba urobiť.
27. Gersonovci vykonajú podľa pokynu Árona a jeho synov svoju službu pri všetkom, čo majú robiť alebo niesť. Dáte im na starosť všetko, čo majú oni nosievať.
28. To je služba, ktorú má vykonávať Gersonova rodina v stánku zjavenia pod vedením Itamara, syna kňaza Árona.
29. Prehliadni aj Merarovcov podľa ich rodov a rodín!

30. Od tridsiateho roku nahor až po päťdesiaty rok prehliadni všetkých, ktorí sú povinní službou a majú byť zamestnaní v stánku zjavenia.
31. Toto majú nosiť a pripravovať v stánku zjavenia: dosky príbytku a ich žrde, stĺpy a podstavce,
32. stĺpy nádvorí dookola a ich podstavce, kolíky a povrazy, všetko potrebné náradie a všetko, čo je tu potrebné. Ukážete im kus po kuse, čo majú nosiť.
33. Toto je služba rodiny Merariho pod vedením Itamara, syna kňaza Árona, pri všetkej ich obsluhu stánku zjavenia.“
34. A Mojžiš, Áron i kniežatá ľudu prehliadli Kaátovcov podľa ich rodov a rodín,
35. od tridsiateho roku nahor až po päťdesiaty rok, všetkých, čo boli schopní slúžiť pri stánku zjavenia.
36. A prehliadnutých sa podľa ich rodín napočítalo dvetisícšesťdesiat.
37. To sú prehliadnutí z Kaátovej rodiny, všetci, ktorí konajú službu v stánku zjavenia, ktorých Mojžiš a Áron prehliadli na Pánov príkaz (daný) Mojžišovi.
38. Prehliadnutých z Gersonovej rodiny podľa ich rodov a rodín,
39. od tridsiateho roku nahor až po päťdesiaty rok, všetkých, čo boli schopní slúžiť v stánku zjavenia,
40. teda prehliadnutých z nich sa podľa ich rodov a rodín napočítalo dvetisícšesťstotridsať.
41. To sú prehliadnutí z Gersonovej rodiny, všetci, ktorí konajú službu v stánku zjavenia, ktorých Mojžiš a Áron prehliadli na Pánov príkaz.
42. Prehliadnutých z rodiny Merariho podľa ich rodov a rodín,
43. od tridsiateho roku nahor až po päťdesiaty rok, všetkých, čo boli schopní slúžiť v stánku zjavenia,
44. teda prehliadnutých z nich sa podľa ich rodov a rodín napočítalo tritisícdeväťdesiat.
45. To sú prehliadnutí z rodiny Merariho, všetci, ktorých Mojžiš a Áron prehliadli.
46. Všetkých prehliadnutých, ktorých z levitov prehliadli Mojžiš, Áron a izraelské kniežatá podľa ich rodov a rodín,
47. od tridsiateho roku nahor až po päťdesiaty rok, všetkých, ktorí mali v stánku zjavenia povinnosť pracovať a nosiť,
48. napočítalo sa osemtisícpäťstoosemdesiat.
49. Mojžiš na Pánov príkaz určil každému, o čo sa má starať a čo má nosiť. Boli ustanovení tak, ako Mojžišovi rozkázal Pán.

Kapitola 5

1. Pán hovoril Mojžišovi:
2. „Prikáž Izraelitom odstrániť z tábora všetkých, čo trpia na malomocenstvo alebo na výtok semena, alebo čo sa poškrvnili nejakou mŕtvolou.
3. Ako muža tak aj ženu vykáž z tábora, aby nepoškrvnili tábor, lebo ja bývam uprostred vás!“
4. Izraeliti urobili tak a odstránili ich z tábora. Izraeliti urobili tak, ako Pán nariadil Mojžišovi.
5. Pán hovoril Mojžišovi:
6. „Povedz Izraelitom: Ak sa niektorý muž alebo žena dopustí hriechu voči blížnemu, pričom sa spreneverí Pánovi a tak uvalí na seba previnenie,
7. nech prizná svoj hriech, ktorého sa dopustil, spreneveru nahradí v plnej cene, pridá k tomu päťtinu a dá tomu, voči komu sa previnil.
8. No ak ten nemá nijakého príbuzného, ktorému by bolo možno spreneverené vrátiť, tak spreneverené pripadne Pánovi pre kňaza, okrem barana za hriech, ktorým sa mu získa zmierenie.
9. Každá podávacia obeta zo všetkých posvätných darov Izraelitov, ktoré prinesú, bude patriť kňazovi.
10. Jemu budú patriť aj posvätné dary od kohokolvek. Čokolvek sa odovzdá kňazovi, bude patriť jemu!“
11. Pán povedal Mojžišovi:
12. „Hovor Izraelitom a povedz im: Keby sa niektorému mužovi previnila žena a bola by mu neverná,
13. keby s ňou iný obcoval, jej muž by však o tom nevedel, lebo sa poškrvnila v tajnosti, takže nemôže proti nej vystúpiť nijaký svedok, nik ju neprichytil -
14. a zmocnil by sa ho duch žiarlivosti a žiarlil by na svoju ženu, že sa poškrvnila, alebo ak by ho pochytil duch žiarlivosti a bol by žiarlivý na svoju ženu, aj keď sa nepoškrvnila,
15. tak nech muž privedie svoju ženu ku kňazovi a s ňou nech prinesie aj obetný dar, desatinu efy jačmennej múky, olej na ňu nenaleje, ani nepridá kadidlo, lebo je to obeta žiarlivosti, obeta prezradenia, pripomínajúca hriech.
16. Kňaz ju privedie a postaví pred Pána.
17. Potom kňaz naberie do hlinenej nádoby posvätnéj vody a kňaz vezme trochu prachu z podlahy stánku a nasype ho do vody.
18. Kňaz postaví ženu pred Pána, rozpustí jej vlasy na hlave a do rúk jej vloží obeť prezradenia, čiže obeť žiarlivosti. Voda kliatby a trpkosti bude v kňazovej ruke.
19. Tu kňaz zaprisahá ženu a povie jej: Ak s tebou neobcoval nik cudzí a ak si sa neprevinila a nepoškrvnila odvtedy, čo si sa vydala za svojho muža, tak ti táto voda kliatby a trpkosti neuškodí;
20. ak si sa však previnila, odkedy si vydatá za svojho muža, ak si sa poškrvnila tým, že s tebou niekto obcoval okrem tvojho muža,
21. - teraz kňaz zaprisahá ženu zariekaním a kliatbou a kňaz povie žene: Nech ťa Pán urobí výstrahou podľa kliatby a zariekania uprostred tvojho ľudu, nech Pán dá ochromieť tvojim bedrám a napuchnúť tvojmu lonu.
22. Táto voda kliatby nech vojde do tvojich vnútorností, aby napuchlo tvoje lono a aby tvoje bedrá ochromeli. Žena odpovie: Nech sa stane, nech sa stane!
23. Potom kňaz napíše túto kliatbu na lístok a zmyje ho vo vode horkosti.
24. A potom dá vodu kliatby a horkosti žene vypiť, aby voda kliatby a horkosti do nej vnikla ako trpká bolesť.
25. Potom kňaz vezme zo ženiných rúk obeť žiarlivosti, podá ju ako potravinovú obeť pred Pánom a položí ju na oltár.
26. Z potravinovej obety kňaz vezme plnú hrst a spáli to na oltári. Nato dá žene vypiť vodu.
27. Keď jej dá vypiť vodu, potom, ak sa poškrvnila a bola neverná svojmu mužovi, voda do nej vnikne ako trpká bolesť, lono jej napuchne a bedrá jej ochromejú, a tak bude žena prekliata na výstrahu uprostred svojho ľudu.
28. Ak sa však žena nepoškrvnila, ak je nevinná, nestane sa jej nič a bude ďalej rodiť deti.

29. Toto je zákon o žiarlivosti. Ak sa teda niektorá žena previní odvtedy, čo je vydatá za svojho muža, a ak sa poškvrní,
30. alebo ak niektorého muža pochyťí duch žiarlivosti a bude žiarliť na svoju ženu, nech postaví ženu pred Pána a kňaz s ňou urobí celkom podľa tohto zákona.
31. Manžel bude bez viny, žena si však odpyká svoj hriech.“

Kapitola 6

1. Pán povedal Mojžišovi:
2. „Hovor Izraelitom a povedz im: Ak nejaký muž alebo žena urobí nazirejský sľub a zasväti sa Pánovi,
3. nech sa zdržuje vína a iných opojných nápojov. Nesmie piť ani vínový ocot, ani iné opojné nápoje, nesmie piť hroznovú šťavu, ani jesť čerstvé alebo sušené hrozno.
4. Po celý čas svojho zasvätenia nech neje nič, čo pochádza z viniča, od jadierok až po šupky.
5. Po celý čas jeho nazirejského sľubu nech sa britva nedotkne jeho hlavy: bude zasvätený až do času, na aký sa zasvätil Pánovi. Musí si nechať voľne rásť vlasy.
6. Za celý čas, na ktorý sa zasvätil Pánovi, nesmie sa priblížiť k nijakej mŕtvoľe.
7. Nesmie sa poškrvniť ani keď mu zomrie otec alebo matka, brat alebo sestra, lebo na jeho hlave spočíva zasvätenie jeho Boha.
8. Počas celého svojho nazireátu je zasvätený Pánovi.
9. Ak by však pri ňom niekto náhle umrel, jeho zasvätená hlava sa tým poškrvni. Keď bude zasa čistý, ostrihá si hlavu: teda na siedmy deň sa ostrihá.
10. Na ôsmy deň prinesie kňazovi ku vchodu do stánku zjavenia dve hrdličky alebo dva holúbky
11. a kňaz jedno zabije na obeť za hriech a druhé na celostnú žertvu a sprostredkuje mu zmierenie, pretože sa previnil mŕtvou. A v ten istý deň vyhlási jeho hlavu za zasvätenú.
12. Opäť sa zasväti Pánovi na dobu svojho nazireátu a prinesie na obeť podľžnosti ročného baránka. Predchádzajúci čas sa nebude počítat, lebo jeho zasvätenie bolo poškrvnené.
13. A toto je zákon o nazireáte: V deň, keď sa skončí čas jeho zasvätenia, dostaví sa ku vchodu do stánku zjavenia
14. a prinesie Pánovi obetný dar, bezchybného ročného baránka na celostnú žertvu a ročnú bezchybnú jahnicu na obeť za hriech a bezchybného barana na pokojnú žertvu,
15. k tomu košík nekvasených, na oleji zaprávaných koláčov z jemnej múky a nekvasené, olejom potreté oblátky spolu s potravinovou a nápojovou obeťou.
16. Kňaz to položí pred Pána a podá jeho obeť za hriech a jeho celostnú žertvu.
17. Barana bude obetovať ako pokojnú žertvu Pánovi spolu s košíkom nekvasených chlebov a nakoniec kňaz podá potravinovú a nápojovú obeť.
18. Potom si pri vchode do stánku zjavenia nazirejec ostrihá svoju zasvätenú hlavu, vezme svoje zasvätené vlasy a hodí ich do ohňa, čo je pod pokojnou obeťou.
19. Nato kňaz vezme uvarenú baraniu lopatku a z košíka jeden nekvasený koláč a jednu nekvasenú oblátku a vloží to do rúk zasvätenému, keď si už ostrihal svoje zasväteniny.
20. Kňaz potom podá podávaciu obeť pred Pánom, posvätný dar, ktorý patrí kňazovi, spolu s podávacími prsami a podávacou lopatkou. Potom nazirejec môže zasa piť víno.
21. Toto je zákon o tom, kto je zasvätený nazireátom, kto urobil sľub, čo sa týka obetných darov, ktoré má priniesť Pánovi za svoje zasvätenie, okrem toho, čo chce ešte dobrovoľne venovať. Ako vyžaduje sľub, ktorý urobil, tak aj urobí podľa platných predpisov pre svoje zasvätenie.“
22. Pán hovoril Mojžišovi:
23. „Povedz Áronovi a jeho synom: Takto budete žehnať Izraelitov:
24. Nech ťa žehná Pán a nech ťa chráni!
25. Nech ti Pán ukáže jasnú tvár a nech ti je milostivý!
26. Nech Pán obráti svoju tvár k tebe a daruje ti pokoj!
27. Takto vložia moje meno na Izraelitov a ja ich požehnám.“

Kapitola 7

1. Keď Mojžiš ukončil stavbu stánku a keď ho so všetkým jeho zariadením pomazal a posvätil, a keď pomazal a posvätil aj oltár so všetkým jeho náradím,
2. izraelské kniežatá, rodoví pohlavári, náčelníci kmeňov, čiže náčelníci prehliadnutých, priniesli a priviedli pred Pána ako svoj dar šesť zakrytých vozov a dvanásť býkov.
3. Jeden voz pripadal na dvoje kniežat a býk na každé jedno. Priviedli to pred stánok.
4. Tu Pán nariadil Mojžišovi:
5. „Vezmi ich od nich! Použije sa ich pri obsluhu stánku zjavenia. Rozdeľ ich medzi levitov s ohľadom na ich jednotlivé služby!“
6. I zobral Mojžiš vozy a býky a dal ich levitom.
7. Dva vozy a štyri býky dal Gersonovcom vzhľadom na ich službu,
8. štyri vozy a osem býkov dal Merarovcom vzhľadom na ich službu, ktorú vykonávali pod vedením Itamara, syna kňaza Árona;
9. Kaátovcom nedal nič, lebo oni mali na starosti sväté veci a mali ich nosiť na pleciach.
10. V deň, keď sa vysviacal oltár, venovali aj kniežatá dary na jeho vysviacku. Keď kniežatá prinášali svoje dary pred oltár,
11. Pán povedal Mojžišovi: „Nech každý deň prinesie iba jedno knieža obetné dary na vysviacku oltára!“
12. V prvý deň priniesol svoje obetné dary Aminadabov syn Nahason z Júdovho kmeňa.
13. Jeho obetný dar bol: strieborná misa o váhe stotridsať šeklov, strieborná miska o váhe sedemdesiat šeklov podľa posvätnnej váhy; obe boli naplnené jemnou múkou, poliatou olejom na potravinovú obeť,
14. panvička o váhe desať zlatých šeklov, naplnená kadidlom,
15. jeden býček, jeden baran a jeden ročný baránok na celostnú žertvu,
16. jeden cap na obeť za hriech
17. a na pokojnú žertvu: dva býky, päť baranov, päť capov a päť jednoročných baránkov. To bol obetný dar Aminadabovho syna Nahasona.
18. Na druhý deň obetovalo knieža Isacharových synov, Suarov syn Natanael.
19. Ako obetný dar priniesol: striebornú misu o váhe stotridsať šeklov, striebornú misku o váhe sedemdesiat šeklov podľa posvätnnej váhy, obe boli naplnené jemnou múkou, poliatou olejom na potravinovú obeť,
20. panvičku o váhe desať zlatých šeklov, naplnenú kadidlom,
21. jedného býčka, jedného barana a jedného ročného baránka na celostnú žertvu,
22. jedného capa na obeť za hriech
23. a na pokojnú žertvu: dva býky, päť baranov, päť capov a päť jednoročných baránkov. To bol obetný dar Suarovho syna Natanaela.
24. Na tretí deň obetovalo knieža Zabulonových synov, Helonov syn Eliab.
25. Jeho obetný dar bol: strieborná misa o váhe stotridsať šeklov, strieborná miska o váhe sedemdesiat šeklov podľa posvätnnej váhy, obe boli naplnené jemnou múkou, poliatou olejom na potravinovú obeť,
26. panvička o váhe desať zlatých šeklov, naplnená kadidlom,
27. jeden býček, jeden baran a jeden ročný baránok na celostnú žertvu,
28. jeden cap na obeť za hriech
29. a na pokojnú žertvu: dva býky, päť baranov, päť capov a päť jednoročných baránkov. To bol obetný dar Helonovho syna Eliaba.
30. Na štvrtý deň (obetovalo) knieža Rubenových synov, Sedeurov syn Elisur.
31. Jeho obetný dar bol: strieborná misa o váhe stotridsať šeklov, strieborná miska o váhe sedemdesiat šeklov podľa posvätnnej váhy, obe boli naplnené jemnou múkou, poliatou olejom na potravinovú obeť,
32. panvička o váhe desať zlatých šeklov, naplnená kadidlom,

33. jeden býček, jeden baran a jeden ročný baránok na celostnú žertvu,
34. jeden cap na obetu za hriech
35. a na pokojnú žertvu: dva býky, päť baranov, päť capov a päť jednoročných baránkov. To bol obetný dar Sedeurovho syna Elisura.
36. V piaty deň obetovalo knieža Simeonových synov, Surišadaiho syn Salamiel.
37. Jeho obetný dar bol: strieborná misa o váhe stotridsať šeklov, strieborná miska o váhe sedemdesiat šeklov podľa posvätnéj váhy, obe boli naplnené jemnou múkou, poliatou olejom na potravinovú obetu,
38. panvička o váhe desať zlatých šeklov naplnená kadidlom,
39. jeden býček, jeden baran a jeden ročný baránok na celostnú žertvu,
40. jeden cap na obetu za hriech
41. a na pokojnú žertvu: dva býky, päť baranov, päť capov a päť jednoročných baránkov. To bol obetný dar Surišadaiho syna Salamiela.
42. Na šiesty deň obetovalo knieža Gadových synov, Duelov syn Eliasaf.
43. Jeho obetný dar bol: strieborná misa o váhe stotridsať šeklov, strieborná miska o váhe sedemdesiat šeklov podľa posvätnéj váhy, obe boli naplnené jemnou múkou, poliatou olejom na potravinovú obetu,
44. panvička o váhe desať zlatých šeklov, naplnená kadidlom,
45. jeden býček, jeden baran a jeden ročný baránok na celostnú žertvu,
46. jeden cap na obetu za hriech
47. a na pokojnú žertvu: dva býky, päť baranov, päť capov a päť jednoročných baránkov. To bol obetný dar Duelovho syna Eliasafa.
48. Na siedmy deň obetovalo knieža Efraimových synov, Abiudov syn Elisama.
49. Jeho obetný dar bol: strieborná misa o váhe stotridsať šeklov, strieborná miska o váhe sedemdesiat šeklov podľa posvätnéj váhy, obe boli naplnené jemnou múkou, poliatou olejom na potravinovú obetu,
50. panvička o váhe desať zlatých šeklov naplnená kadidlom,
51. jeden býček, jeden baran a jeden ročný baránok na celostnú žertvu,
52. jeden cap na obetu za hriech
53. a na pokojnú žertvu: dva býky, päť baranov, päť capov a päť jednoročných baránkov. To bol obetný dar Abiudovho syna Elisama.
54. Na ôsmy deň obetovalo knieža Manassesových synov, Fadasurov syn Gamaliel.
55. Jeho obetný dar bol: strieborná misa o váhe stotridsať šeklov, strieborná miska o váhe sedemdesiat šeklov podľa posvätnéj váhy, obe boli naplnené jemnou múkou, poliatou olejom na potravinovú obetu,
56. panvička o váhe desať zlatých šeklov naplnená kadidlom,
57. jeden býček, jeden baran a jeden ročný baránok na celostnú žertvu,
58. jeden cap na obetu za hriech
59. a na pokojnú žertvu: dva býky, päť baranov, päť capov a päť jednoročných baránkov. To bol obetný dar Fadasurovho syna Gamaliela.
60. Na deviaty deň obetovalo knieža Benjamínových synov, Gedeonov syn Abidan.
61. Jeho obetný dar bol: strieborná misa o váhe stotridsať šeklov, strieborná miska o váhe sedemdesiat šeklov podľa posvätnéj váhy, obe boli naplnené jemnou múkou, poliatou olejom na potravinovú obetu,
62. panvička o váhe desať zlatých šeklov naplnená kadidlom,
63. jeden býček, jeden baran a jeden ročný baránok na celostnú žertvu,
64. jeden cap na obetu za hriech
65. a na pokojnú žertvu: dva býky, päť baranov, päť capov a päť jednoročných baránkov. To bol obetný dar Gedeonovho syna Abidana.
66. Na desiaty deň obetovalo knieža Danových synov, Amišadaiho syn Ahiezer.
67. Jeho obetný dar bol: strieborná misa o váhe stotridsať šeklov, strieborná miska o váhe

sedemdesiat šeklov podľa posvätnej váhy, obe boli naplnené jemnou múkou, poliatou olejom na potravinovú obeť,

68. panvička o váhe desať zlatých šeklov naplnená kadidlom,

69. jeden býček, jeden baran a jeden ročný baránok na celostnú žertvu,

70. jeden cap na obeť za hriech

71. a na pokojnú žertvu: dva býky, päť baranov, päť capov a päť jednoročných baránkov. To bol obetný dar Amišadaiho syna Ahiezera.

72. Na jedenásty deň obetovalo knieža Aserových synov, Ochronov syn Fegiel.

73. Jeho obetný dar bol: strieborná misa o váhe stotridsať šeklov, strieborná miska o váhe sedemdesiat šeklov podľa posvätnej váhy, obe boli naplnené jemnou múkou, poliatou olejom na potravinovú obeť,

74. panvička o váhe desať zlatých šeklov, naplnená kadidlom,

75. jeden býček, jeden baran a jeden ročný baránok na celostnú žertvu,

76. jeden cap na obeť za hriech

77. a na pokojnú žertvu: dva býky, päť baranov, päť capov a päť jednoročných baránkov. To bol obetný dar Ochronovho syna Fegiela.

78. Na dvanásty deň obetovalo knieža Neftaliho synov, Enanov syn Ahira.

79. Jeho obetný dar bol: strieborná misa o váhe stotridsať šeklov, strieborná miska o váhe sedemdesiat šeklov podľa posvätnej váhy, obe boli naplnené jemnou múkou, poliatou olejom na potravinovú obeť,

80. panvička o váhe desať zlatých šeklov, naplnená kadidlom,

81. jeden býček, jeden baran a jeden ročný baránok na celostnú žertvu,

82. jeden cap na obeť za hriech

83. a na pokojnú žertvu: dva býky, päť baranov, päť capov a päť jednoročných baránkov. To bol obetný dar Enanovho syna Ahiru.

84. Toto boli dary na posviacku oltára v čase, keď bol posvätený: dvanásť strieborných mís, dvanásť strieborných misiek, dvanásť zlatých panvičiek,

85. každá misa mala stotridsať šeklov striebra a každá miska sedemdesiat šeklov. Všetky nádoby mali dvetisícštyristo šeklov striebra podľa posvätnej váhy.

86. Dvanásť zlatých panvičiek, naplnených kadidlom, malo po desať šeklov podľa posvätnej váhy; všetkého zlata na panvičkách bolo stodvadsať šeklov.

87. Počet dobytku na celostnú žertvu bol: dvanásť mladých býčkov, k tomu dvanásť baranov a dvanásť jednoročných baránkov spolu s príslušnou potravinovou obeťou; ďalej dvanásť capov na obeť za hriech.

88. Všetkého dobytku na pokojnú žertvu bolo: dvadsaťštyri býkov, šesťdesiat baranov, šesťdesiat capov a šesťdesiat jednoročných baránkov. To boli dary na posviacku oltára, keď bol posvätený.

89. A keď Mojžiš vošiel do stánku zjavenia rozprávať sa s ním, počul hlas, ktorý mu hovoril zo zľutovnice, čo bola na arche medzi dvoma cherubmi. Takto sa s ním rozprával.

Kapitola 8

1. A Pán hovoril Mojžišovi:
2. „Hovor Áronovi a povedz mu: Keď budeš umiestňovať lampy, hľad' na to, aby sedem lúčov osvetľovalo priestor pred svietnikom!“
3. A Áron urobil tak: lampy nasadil z prednej strany svietnika, ako prikázal Pán Mojžišovi.
4. A svietnik vyhotovili takto: ukovali ho zo zlata, ukovali ho od nohy až po jeho kvietky podľa vzoru, ktorý ukázal Mojžišovi Pán. Tak teda zhotovil svietnik.
5. Pán hovoril Mojžišovi:
6. „Vezmi spomedzi Izraelitov levitov a očisť ich!“
7. A takto ich očistiš: Pokropíš ich očistnou vodou, potom sa britvou oholia na celom tele, vyperú si šaty a očistia sa.
8. Nato privedú mladého býka a k tomu príslušnú potravinovú obeť, jemnú múku, poliatu olejom; na obeť za hriech vezmeš však iného býka.
9. Potom levitov postavíš pred stánok zjavenia a zhromaždiš celú izraelskú pospolitosť.
10. Tu levitov predvedieš pred Pána a Izraeliti vložia na nich svoje ruky.
11. Áron potom levitov podá ako podávaciu obeť Izraelitov pred Pánom. Takto potom budú môcť konať službu.
12. Po tomto leviti vložia ruky na hlavu býčkov, z ktorých jeden sa bude obetovať ako obeť za hriech a druhý ako celostná žertva Pánovi, aby sa levitom sprostredkovalo zmierenie.
13. Potom levitov postavíš pred Árona a pred jeho synov a podáš ich ako podávaciu obeť Pánovi.
14. Takto oddelíš levitov spomedzi Izraelitov, aby leviti boli moji.
15. Potom sa teda leviti budú môcť ujať služby pri stánku zjavenia. Musíš ich však očistiť a podať ako podávaciu obeť,
16. lebo oni sú celkom odovzdaní spomedzi Izraelitov; ja som ich prijal namiesto všetkých prvorodených, ktorí otvárajú materské lono.
17. Veď moje je všetko prvorodené z ľudí i z dobytku u Izraelitov. V deň, keď som v egyptskej krajine pobil všetko prvorodené, zasvätil som si ich pre seba.
18. Levitov som si teda vzal namiesto prvorodených Izraelitov
19. a odovzdávam ich úplne Áronovi a jeho synom, aby sa starali o službu v stánku zjavenia v zastúpení Izraelitov a aby dali za Izraelitov zadosťučinenie, žeby neprišlo na Izraelitov nešťastie, keby sa Izraeliti priblížili k svätyni.“
20. Mojžiš, Áron a celá izraelská pospolitosť urobili s levitmi tak, celkom tak, ako o levitoch nariadil Mojžišovi Pán. Tak s nimi urobili.
21. Leviti sa teda dali zmieriť, vyprali si šaty a Áron ich podával ako podávaciu obeť Pánovi a vykonal s nimi obrad zmierenia, aby ich očistil.
22. Potom leviti pod dozorom Árona a jeho synov nastúpili službu pri stánku zjavenia; ako Pán nariadil o levitoch Mojžišovi, tak s nimi urobili.
23. Pán hovoril Mojžišovi:
24. „O levitoch platí toto: Od dvadsiateho piateho roku nahor sú povinní konať službu pri stánku zjavenia.
25. Po päťdesiatom roku sa utiahnu, prestanú konať službu pri stánku zjavenia.
26. Budú však nápomocní svojim bratom pri stánku zjavenia a budú aj potom bedliť nad tým, čo sa im zverí. Službu však konať nebudú. Tak to zariadiš s levitmi pokiaľ ide o vykonávanie ich služby.“

Kapitola 9

1. Pán hovoril Mojžišovi na púšti Sinaj v druhom roku ich východu z egyptskej krajiny:
2. „Izraeliti nech slávia paschu v určenom čase.
3. Budete ju sláviť na štrnásty deň tohto mesiaca v podvečer, v čase na to určenom. Budete ju sláviť podľa príslušných predpisov a nariadení!“
4. Tu Mojžiš prikázal Izraelitom, aby slávil paschu.
5. A oni na štrnásty deň prvého mesiaca v predvečer slávil paschu na púšti Sinaj. Izraeliti to urobili celkom tak, ako nariadil Mojžišovi Pán.
6. Boli tu však niektorí mužovia, ktorí sa poškrvnili ľudskými mŕtvolami, takže nemohli sláviť paschu v určený deň. V ten istý deň sa dostavili k Mojžišovi a Áronovi
7. a títo mužovia mu povedali: „Poškrvnili sme sa ľudskou mŕtvolou. Prečo nesmieme spolu s ostatnými Izraelitmi priniesť Pánovi v určenom čase obeť?“
8. Mojžiš im odvetil: „Počkajte! Vypočujem, čo o vás nariadi Pán!“
9. A Pán prikázal Mojžišovi:
10. „Ohlás Izraelitom: Ak sa niekto z vás alebo z vášho potomstva poškrvni mŕtvolou, alebo ak bude na ďalekej ceste, nech aj tak zachová Pánovu paschu.
11. Budú ju sláviť na štrnásty deň druhého mesiaca v podvečer. Budú ho jesť s nekvasenými chlebmi a horkými zelinami.
12. Nič z neho neponechajú do rána a nepolámu mu nijakú kosť. Budú ju sláviť tak, že zachovajú všetky predpisy o pasche.
13. Kto bude čistý a nebude na ďalekej ceste, a neoslávi paschu (v riadnom čase), taký nech je vyhubený zo svojho ľudu. Keďže nepriniesol Pánovi v určenom čase obeť, bude pykať za svoju vinu.
14. A ak bude u vás bývať cudzinec a bude chcieť sláviť paschu pre Pána, nech ju slávi podľa príslušných predpisov a nariadení. Ten istý zákon bude u vás pre cudzinca aj pre domorodca.“
15. V ten deň, keď bol postavený stánok, oblak zahalil príbytok, stánok zákona, a od večera až do rána akoby bol nad príbytkom oheň.
16. Takto to bolo vždy: cez deň ho zakrýval oblak, ktorý mal za noci ohnivý vzhľad.
17. A kedykoľvek sa oblak zo stánku zdvihol, Izraeliti sa dávali na pochod; a na mieste, kde sa oblak zastavil, Izraeliti sa utáborili.
18. Na Pánov rozkaz sa teda Izraeliti dávali na pochod a na Pánov rozkaz sa utáborovali. Celý čas, čo oblak spočíval na stánku, táborili.
19. Aj keď oblak ostal dlhší čas nad stánkom, Izraeliti zachovávali Pánovo nariadenie a nedávali sa na pochod.
20. Niekedy oblak ostal iba málo dní nad stánkom. Na Pánov rozkaz sa utáborili a na Pánov rozkaz sa zasa dali na pochod.
21. Aj to sa stalo, že oblak zastal len od večera do rána; keď sa oblak ráno zdvihol, aj oni sa pohli na cestu. Či to bolo vo dne alebo v noci, keď sa oblak zdvihol, dávali sa na pochod.
22. Ak zasa oblak ostal dva dni alebo mesiac alebo dlhší čas nad stánkom, aj Izraeliti ostávali s táborm stáť a nedávali sa na pochod.
23. Podľa Pánovho rozkazu táborili a podľa Pánovho rozkazu sa dávali na pochod. Zachovávali Pánovo nariadenie, ktoré dal prostredníctvom Mojžiša.

Kapitola 10

1. Pán hovoril Mojžišovi:
2. „Urob si dve strieborné trúbky! Vyhotov ich kované! Budú ti na zvolávanie pospolitosti a na znamenie, kedy sa pohnúť s táborem.
3. Keď sa na ne zatrúbi, zhromaždí sa všetok ľud k tebe pri vchode stánku zjavenia;
4. keď sa zatrúbi na ne len raz, dostavia sa k tebe kniežatá, pohlavári Izraelových tisícov,
5. keď sa zatrúbi trhano, dajú sa na pochod tí, čo tábora na východe,
6. keď sa trhano zatrúbi druhý raz, dajú sa na pochod tí, čo tábora na juhu. Takisto trhano sa zatrúbi na znak, že sa majú dať na pochod aj ostatní.
7. Keď sa bude zvolávať pospolitosť, bude sa tiež trúbiť, ale nie trhano.
8. Na trúbkach budú trúbiť Áronovi synovia, kňazi. Toto nech je pre vás večne platným predpisom pre všetky pokolenia!
9. A keď budete už vo svojej krajine tiahnuť do boja proti nepriateľovi, ktorý vás bude utláčať, zatrúbite na týchto trúbkach trhano. Vtedy si Pán, váš Boh, spomenie na vás a vy nájdete ochranu pred svojím nepriateľom.
10. Na trúbkach budete trúbievať aj v dňoch svojej radosti, na sviatky a na novmesiace pri svojich celostných žertvách a pokojných obetách. Ony vás pripomenú vášmu Bohu. Ja, Pán, som váš Boh!“
11. V druhom roku, v druhom mesiaci, na dvadsiaty deň mesiaca sa oblak zdvihol z príbytku zákona.
12. Izraeliti sa dali na pochod a po skupinách tiahli z púšte Sinaj, až sa oblak zniesol dolu na púšti Fáran.
13. To bolo prvý raz, čo sa pohli na Pánov rozkaz, ktorý im dal prostredníctvom Mojžiša.
14. Prvá sa pohla zástava tábora Júdových synov, voj za vojom, a na čele ich vojov bol Aminadabov syn Nahason.
15. Voj kmeňa Isacharových synov viedol Suarov syn Natanael
16. a voj kmeňa Zabulonových synov viedol Helonov syn Eliab.
17. Keď sa rozobral stánok, pohli sa Gersonovci a Merarovci, ktorí nosili stánok.
18. Potom sa dala na pochod zástava Rubenovho tábora, voj za vojom, a na čele ich vojov bol Sedeurov syn Elisur.
19. Voj kmeňa Simeonových synov viedol Surišadaiho syn Salamiel
20. a voj kmeňa Gadových synov viedol Duelov syn Eliasaf.
21. Nato sa pohli Kaátovci, ktorí nosili svätyňu.
22. Potom sa pohla zástava tábora Efraimových synov, voj za vojom. Na čele jeho vojov bol Amiudov syn Elisama.
23. Voj kmeňa Manassesových synov viedol Fadasurov syn Gamaliel
24. a voj kmeňa Benjamínových synov viedol Gedeonov syn Abidan.
25. Napokon sa dala na pochod zástava tábora Danových synov, voj za vojom zaklúčovali celý tábor a na čele jeho vojov bol Amišadaiho syn Ahiezer.
26. Voj kmeňa Aserových synov viedol Ochranov syn Fegiel
27. a voj kmeňa Neftaliho synov viedol Enanov syn Ahira.
28. Toto bolo poradie za pochodu, pri ktorom Izraeliti tiahli voj za vojom.
29. Mojžiš povedal svojmu švagrovi, Ragueltovmu synovi, Madiánčanovi Hobabovi: „Ideme na miesto, o ktorom Pán povedal: Dám ho vám! Pod' s nami! Odvdáčíme sa ti. Veď Pán prisľúbil Izraelovi mnoho dobrého!“
30. On mu však odvetil: „Ja nepôjdem, vrátim sa do svojej krajiny k svojmu príbuzenstvu.“
31. Tu mu Mojžiš povedal: „Neopúšťaj nás! Veď ty poznáš miesta, kde by sme mohli na púšti táboriť, budeš naším sprievodcom.
32. Ak pôjdeš s nami, dáme ti čiastku z dobra, ktoré nám uštedrí Pán!“
33. A tak tiahli od Pánovho vrchu tri dni cesty. Archa zmluvy išla tri dni cesty pred nimi, aby vyhládala pre nich táborisko.
34. Keď sa pohli, cez deň bol nad nimi Pánov oblak,

35. a keď sa pohýnala archa, Mojžiš hovorieval: „Vstaň, Pane, nech sa rozpráchnu tvoji nepriatelia a nech sa dajú na útek pred tebou tí, čo ťa nenávidia!“
36. Keď sa zastavovala, vravieval: „Vráť sa, Pane, k množstvu Izraelovho vojska!“

Kapitola 11

1. Ľud začal volať k Pánovi, že sa mu zle vodí. Keď to Pán začul, zahorel hnevom. Vyšľahol oproti nim Pánov oheň a strávil okraj tábora.
2. Tu ľud volal o pomoc k Mojžišovi. A keď Mojžiš orodoval u Pána, oheň uhasol.
3. Preto nazvali to miesto Tabera, lebo tam vzbĺkol proti nim Pánov oheň.
4. Primiešaný ľud, čo bol medzi nimi, dostal chuť na iné jedlá a potom sa začali aj Izraeliti opätovne žalovať a hovorili: „Kto nám dá jesť mäso?“
5. Rozpamätujeme sa na ryby, ktoré sme zadarmo jedávali v Egypte, na uhorky a dyne, na pór, cibuľu a cesnak.
6. Teraz nám ide do zahynutia. Ničoho tu niet. Okrem manny nevidia naše oči nič!“
7. Manna bola ako koriandrové semiačko a podobala sa bdéliu.
8. Ľud chodil sem-tam a zbieral ju, mlel ju na ručných mlynoch alebo ju tĺkol v mažiaroch. Potom ju varil v hrnci alebo piekol z nej osúchy. Chutilo to ako olejové koláče.
9. Keď za noci padala na tábor rosa, padala naň aj manna.
10. Keď Mojžiš počul nariekať ľud, rodinu za rodinou, každého pri vchode do svojho stanu - lebo sa veľmi rozhorel Pánov hnev -, Mojžišovi sa nepáčila táto vec
11. a Mojžiš povedal Pánovi: „Prečo tak zle zaobchodíš so svojím služobníkom? Prečo som nenašiel milosť v твоjich očiach, že na mňa kladieš celú ťarchu starosti o všetok tento ľud?“
12. Či som ja nosil všetok tento ľud vo svojom lone? Ja som ho priniesol na svet, že odo mňa žiadaš: Zanes ho na svojich prsiach, ako dojka nosí dojča, do krajiny, ktorú si ty prisahal dať ich otcom?“
13. Kde vezmem mäso, aby som ho mohol dať všetkému tomuto ľudu? Nariekajú a volajú predo mnou: Daj nám jesť mäso!“
14. Ja sám nie som schopný niesť ťarchu všetkého tohto ľudu. Je to pre mňa príťažké.
15. Ak mieniš aj naďalej takto nakladať so mnou, tak ma radšej zabi - ak som našiel milosť v твоjich očiach -, aby som nemusel dlhšie hľadiť na svoju biedu!“
16. Tu Pán povedal Mojžišovi: „Zavolaj mi sem sedemdesiat mužov zo starších Izraela, o ktorých vieš, že sú ozaj starší a že sú vedúcimi ľudu. Prived' ich ku stánku zjavenia, nech tam stoja s tebou,
17. pokým ja nezostúpim. Tam sa porozprávam s tebou a vezmem niečo z tvojego ducha, ktorý je na tebe, a položím ho na nich, aby niesli spolu s tebou ťarchu ľudu, aby si ju nemusel niesť ty sám.“
18. Ľudu však prikáž: Na zajtra sa posväťte! Budete jesť mäso, lebo ste hlasno nariekali pred Pánom a hovorili ste: Kto nám dá jesť mäso? V Egypte sme ho mali nadostač! Teraz vám Pán dá mäso a najete sa.
19. A nebudete ho jesť iba jeden deň, ani dva, päť, desať alebo dvadsať dní,
20. ale celý mesiac, že ho nebudete môcť už ani cítiť, až pokým sa vám nesprieči. Ved' ste opovrhli Pánom, ktorý uprostred vás býva, a nariekali ste: Prečo sme len vyšli z Egypta?“
21. Mojžiš odpovedal: „Šesťstotisíc mužov, pešiakov, má tento ľud, medzi ktorým žijem, a ty hovoríš: Dám im mäsa, že ho budú jesť celý mesiac.“
22. Či je možné zabiť pre nich tolko oviec a býkov, aby im stačilo?! Je možné vychytať pre nich všetky ryby mora, aby bolo pre nich dosť?!“
23. Lenže Pán riekol Mojžišovi: „Je azda Pánova ruka prislabá? Teraz uvidíš, či sa moje slovo splní pred tebou a či nie!“
24. Potom Mojžiš vyšiel von a oznámil Pánove slová ľudu. Nato vzal sedemdesiat starších z ľudu a rozostavil ich okolo stánku.
25. Tu Pán zostúpil v oblaku a zhováral sa s ním. Potom vzal z jeho ducha, ktorý bol na ňom, a rozdelil ho medzi sedemdesiatich mužov. Keď na nich duch zostúpil, boli zachvátení prorockým duchom. Neskoršie sa to s nimi už nestalo.
26. Dvaja mužovia z nich ostali v tábore. Jeden sa volal Eldad a druhý Medad. Aj na nich zostúpil duch. Aj oni patrili k tým zaznačeným, ale nevyšli načas. Ich zachvátil prorocký duch v tábore.
27. Vtedy istý sluha utekal a oznámil to Mojžišovi: „Eldad a Medad sú zachvátení prorockým duchom v tábore!“ -

28. Tu sa ujal slova Nunov syn Jozue, ktorý bol od svojej mladosti Mojžišovým služobníkom, a povedal: „Pane môj, Mojžiš, zakáž im to!“
29. Mojžiš mu však odvetil: „Prečo sa hneváš na mňa? Kiežby všetok Pánov ľud pozostával z prorokov! Kiežby Pán zoslal na všetkých svojho ducha!“
30. Nato sa Mojžiš odobral so staršími Izraela späť do tábora.
31. Potom od Pána vyšiel vietor, ktorý priniesol od mora prepelice; a zhodil ich na tábor v okruhu na dennú cestu na všetky strany od tábora. I poletovali na dva lakte od zeme.
32. A ľud sa dal do chytania prepelíc. Celý deň a celú noc, ba aj nasledujúci deň. A ten, kto málo nachytal, mal ich desať chomerov. A porozkladali ich okolo celého tábora.
33. Ale ešte mali mäso medzi zubami, keď vzplanul voči ľudu Pánov hnev a Pán zasiahol ľud veľmi veľkou ranou.
34. Preto nazvali to miesto Kibrot-Hatava (Hroby pažravosti); tam totiž pochovali pažravý ľud.
35. Od Kibrot-Hatava ľud tiahol do Haserotu a v Haserote ostali.

Kapitola 12

1. Mária a Áron hovorili však zle o Mojžišovi pre Kušitanku, ktorú si vzal za ženu. Oženil sa totižto s kušitskou ženou.
2. Vraveli tiež: „Vari Pán len Mojžišovi hovoril? A nehovoril aj nám?“ Pán to však počul.
3. Kým Mojžiš bol veľmi tichý muž, (tichší) ako všetci ostatní ľudia na svete.
4. A Pán hneď hovoril Mojžišovi, Áronovi a Márii: „Chodte všetci traja k stánku zjavenia!“ Keď oni traja prišli,
5. Pán zostúpil v oblačnom stípe, vstúpil do vchodu stánku a zavolať Árona a Máriu. Oni dvaja predstúpili
6. a riekol im: „Počúvajte moje slová: Ak je medzi vami prorok, tak sa mu zjavujem ja, Pán, vo videní a hovorím s ním vo sne!
7. No nie tak s mojím služobníkom, Mojžišom! On je v celom mojom dome najvernejší.
8. Ja sa s ním rozprávam od úst k ústam, otvorene a nie v hádankách - a on môže hľadiť na Pánovu podobu. Prečo ste sa teda nebáli hovoriť proti môjmu služobníkovi Mojžišovi?“
9. I vybúšil proti nim Pánov hnev a odišiel.
10. Keď sa oblak vzdialil od stánku, Mária razom obelela malomocenstvom ako sneh. A keď sa Áron k nej obrátil, videl, že je malomocná.
11. Vtedy Áron povedal Mojžišovi: „Pán môj, nedaj nám trpieť za hriech, ktorého sme sa dopustili vo svojej nerozumnosti!
12. Nedopusť, aby bola ako mŕtve dieťa, ktorého telo býva pri východe z materského života napoly zhnité!“
13. Tu Mojžiš volal k Pánovi: „Bože, uzdrav ju, prosím!“
14. A Pán mu odpovedal: „Keby jej otec napľul do tváre, nemusela by sa sedem dní červenat? Nech je teda sedem dní vylúčená z tábora! Potom sa vráti zasa späť.“
15. Mária teda bola sedem dní vylúčená z tábora. Ľud sa však nepohýnal ďalej, kým Máriu neprivedli späť.

Kapitola 13

1. Potom sa ľud pohol z Haserotu a utáboril sa na púšti Fáran.
2. Tam Pán hovoril Mojžišovi:
3. „Pošli mužov, nech sa prezvedia o krajine Kanaán, ktorú chcem dať Izraelitom. Z každého kmeňa pošli po jednom, všetci nech sú poprední mužovia.“
4. A Mojžiš ich na Pánov rozkaz poslal z púšte Fáran, všetko mužov, ktorí boli pohlavármí Izraelitov. Ich mená sú:
5. Z Rubenovho kmeňa Zechurov syn Samua,
6. zo Simeonovho kmeňa Huriho syn Safat,
7. z Júdovho kmeňa Jefonov syn Kaleb,
8. z Isacharovho kmeňa Jozefov syn Igal,
9. z Efraimovho kmeňa Nunov syn Osé,
10. z Benjamínovho kmeňa Rafuho syn Falti,
11. zo Zabulonovho kmeňa Sodiho syn Gediel,
12. z Jozefovho kmeňa, čiže z kmeňa Manassesovho, Susiho syn Gadi,
13. z Danovho kmeňa Gemaliho syn Amiel,
14. z Aserovho kmeňa Michaelov syn Stur,
15. z Neftaliho kmeňa Vapsiho syn Nahabi
16. a z Gadovho kmeňa Machiho syn Guel.
17. To sú mená mužov, ktorých poslal Mojžiš, aby preskúmali krajinu. Vtedy dal Mojžiš Nunovmu synovi Osému meno Jozue.
18. Keď ich Mojžiš poslal preskúmať kanaánsku krajinu, povedal im: „Chodte do Negebu, potom vystúpte na vrchy
19. a zistite, aká je to krajina a či ľud, ktorý tam býva, je mocný alebo slabý, či je ho veľa alebo málo,
20. či je zem dobrá alebo zlá. Aké sú mestá, v ktorých býva, či sú to dediny alebo opevnené mestá.
21. Či je pôda žirna alebo planá, či tam rastú stromy a či nie. Budte udatní a prineste nám aj z plodín tej krajiny!“ Bolo to v čase, keď už možno jeť včasné hrozno.
22. Odišli teda a prezreli krajinu od púšte Sin až po Rohob, ktorý je pri vchode do Ematu.
23. Keď prešli Negebom, prišli do Hebronu, kde žili Achiman, Sisaj a Tolmaj, Enakovi potomkovia; Hebron bol totiž postavený o sedem rokov prv, ako egyptské mesto Tanis.
24. Tak došli až do údolia Eskol. Tu odrezali ratolesť s hroznovým strapcom, ktorý museli niesť dvaja mužovia na tyči. Vzali tiež niekoľko granátových jabĺk a fíg.
25. Toto miesto pomenovali Nachal-Eskol, to jest Údolie hrozna, lebo tam Izraeliti odrezali ten hroznový stravec.
26. Po štyridsiatich dňoch, keď prezreli celú krajinu, vrátili sa späť.
27. Prišli k Mojžišovi, Áronovi a celej izraelskej pospolitosti na púšť Fáran do Kádeša a rozprávali im aj celej pospolitosti a ukazovali im plody tejto krajiny.
28. Hovorili im: „Prišli sme do krajiny, do ktorej si nás poslal. Naozaj oplýva mliekom a medom. A toto sú z nej plody!
29. Lenže ľud, čo v krajine býva, je mocný. Mestá sú opevnené a veľmi veľké. Aj Enakových potomkov sme tam videli.
30. V Negebe bývajú Amalekiti, na vrchoch sídlia Hetejci, Jebuzejci a Amorejčania. Pri mori a na brehoch Jordána bývajú zasa Kanaánčania.“
31. Tu sa Kaleb usiloval utíšiť ľud, ktorý brojil oproti Mojžišovi, a zvolal: „Podme hneď a zaujmeme krajinu, lebo ju môžeme dobyť!“
32. Ale mužovia, čo šli s ním, vraveli: „Nie, nemôžeme ísť proti tomu ľudu, veď je silnejší ako my!“
33. A rozprávali Izraelitom nepravdy o krajine, ktorú prezreli: „Krajina, ktorú sme krížom-krážom prešli, aby sme ju prezreli, je krajinou, ktorá požiera svojich obyvateľov, a všetok ľud, ktorý sme tam videli, je vysokého vzrastu.
34. Ba aj obrov sme tam videli, Enakových synov z rodu obrov. Popri nich sme sa zdali ako kobyľky!“

Kapitola 14

1. Tu sa dal všetok ľud do kriku a národ nariekal cez celú noc,
2. všetci Izraeliti reptali proti Mojžišovi a Áronovi a celá pospolitost im vravela: „Ach, keby sme boli radšej pomreli v Egypte alebo tu na púšti! Kiežby sme boli mŕtvi!
3. Prečo nás chce Pán voviesť do tejto krajiny?! Aby sme pohynuli mečom? Či sa majú naše ženy a malé deti stať korisťou? Nebude vari pre nás lepšie vrátiť sa do Egypta?“
4. A hovorili si: „Vyvolme si vodcu a vráťme sa do Egypta!“
5. Keď to Mojžiš a Áron počuli, vrhli sa pred celou izraelskou pospolitostou tvárou na zem.
6. Nunov syn Jozue a Jefonov syn Kaleb, ktorí boli tiež na výzvedách v krajine, roztrhli si odev
7. a povedali celej izraelskej pospolitosti: „Krajina, ktorú sme poprechodili, aby sme ju prezreli, je veľmi dobrá krajina.
8. Ak je nám Pán naklonený, vovedie nás do tejto krajiny a dá nám ju. Je to krajina, ktorá oplýva mliekom a medom.
9. Nedvíhajte sa proti Pánovi a nebojte sa ľudu tej krajiny, lebo ich môžeme zničiť! Ich ochrana ich opustila, s nami je však Pán. Nebojte sa!“
10. Keď sa celá pospolitost chystala ukameňovať ich, zjavila sa nad stánkom zjavenia všetkým Izraelitom Pánova sláva.
11. A Pán hovoril Mojžišovi: „Ako dlho ma ešte bude tento ľud tupiť? Dokedy mi bude odopierať vieru popri všetkých znameniach, ktoré som medzi vami urobil?“
12. Budem ho biť morom a vyničím ho! Teba však urobím národom väčším a početnejším, ako je tento!“
13. Ale Mojžiš vravel Pánovi: „Egyptania počuli, že ty si z ich stredu vyviedol tento ľud svojou mocou;
14. a obyvatelia tejto krajiny hovoria, že ty, Pán, bývaš uprostred tohto ľudu, že ideš pred ním cez deň vo svojom oblačnom stĺpe a za noci v stĺpe ohnivom.
15. Ak jedným úderom zabiješ tento národ, tak národy, ktoré počuli zvesť o tebe, povedia:
16. Pretože Pán nemohol voviesť tento ľud do krajiny, ktorú im prisahou prisľúbil, pobil ich na púšti!
17. Nech sa ukáže moc môjho Pána vo svojej veľkosti, ako si hovoril:
18. Pán je zhovievavý a veľmi milostivý, odpúšťa hriechy a poklesky. Nikoho však nenechá bez trestu, navštevuje hriechy otcov na deťoch až do tretieho a štvrtého pokolenia.
19. Nuž odpusť hriech tomuto ľudu podľa svojho milosrdenstva, ako si tomuto ľudu odpúšťal od odchodu z Egypta až doteraz!“
20. Pán odpovedal: „Odpustím, ako si prosil.
21. Ale ako žijem a ako Pánova sláva napĺňa celú zem,
22. tak všetci mužovia, ktorí videli moju slávu a moje znamenia, ktoré som robil v Egypte a na púšti, a pritom ma pokúšali desať ráz a nepočúvali môj hlas,
23. neuvidia krajinu, ktorú som prisahou sľúbil vašim otcom.
24. Svojho služobníka Kaleba však vovediem do krajiny - do ktorej už vkročil - za odmenu, že bol naplnený iným duchom a že mi ostal verný. Jeho potomstvo ju prevezme do vlastníctva.
25. Amalekiti a Kanaánčania ostanú však bývať na rovine. Preto sa ráno pohnite a vráťte sa na púšť cestou k Červenému moru!“
26. Ďalej Pán hovoril Mojžišovi a Áronovi:
27. „Dokedy ešte bude tento naničhodný ľud proti mne reptáť? Počul som tupenie Izraelitov, ktorým sa previnili voči mne.
28. Povedz im teda: Tak, ako žijem - to je Pánov výrok -, naložím s vami tak, ako ste si otvorene odo mňa žiadali.
29. Tu na púšti popadajú vaše telá. Vy všetci, čo ste boli prehliadnutí, vy všetci bez výnimky od dvadsiateho roku nahor, lebo ste reptali proti mne.
30. Nik z vás nevojde do krajiny, o ktorej som so zdvihnutou rukou sľúbil, že vám ju dám, okrem Jefonovho syna Kaleba a Nunovho syna Jozueho.
31. Vaše malé deti však, o ktorých ste vraveli, že budú korisťou, tie tam vovediem a ony spoznajú

krajinu, ktorou ste vy pohrdli.

32. Vaše mŕtve telá sa rozpadnú tu na púšti

33. a vaši synovia budú štyridsať rokov blúdiť po púšti a budú pykať za váš odpad, kým ich telá nepohynú na púšti.

34. Bude to podľa počtu dní, v ktorých ste sa vyzvedali o krajine, štyridsať dní, rátajúc deň za rok, budete pykať za svoje pochybenie. Teda štyridsať rokov, aby ste poznali, čo znamená, keď sa ja vzdialim.

35. To som povedal ja, Pán! Naozaj toto urobím celému tomuto naničhodnému ľudu, ktorý sa proti mne spolčil. Tu na púšti pohynú, tu oni pohynú!“

36. Mužovia, ktorých Mojžiš poslal preskúmať krajinu a ktorí po svojom návrate popudili celú pospolitosť na reptanie tým, že rozprávali o krajine nepravdy,

37. tí mužovia, čo rozprávali zlomyselne o krajine, pomreli náhlou smrťou pred Pánom.

38. Iba Nunov syn Jozue a Jefonov syn Kaleb ostali nažive z tých, čo boli preskúmať krajinu.

39. Keď Mojžiš oznámil celému ľudu tieto slová, ľud veľmi zosmutnel.

40. Na druhý deň zavčas rána vstali, išli na temeno vrchu a vraveli: „Sme ochotní tiahnuť na miesto, o ktorom hovoril Pán, lebo sme zhrešili.“

41. Mojžiš im však odvrával: „Prečo chcete prestúpiť Pánov rozkaz?! To sa vám nepodarí!

42. Nevystupujte, lebo Pán nie je uprostred vás a vaši nepriatelia vás porazia.

43. Veď tam budú proti vám Amalekiti a Kanaánčania a vy padnete mečom. Odvrátili ste sa od Pána, preto ani Pán nebude s vami!“

44. Oni však boli zaslepení a tiahli na temeno vrchu. Ale Pánova archa zmluvy a Mojžiš neopustili táborisko.

45. Tu zostúpili Amalekiti a Kanaánčania a bili ich, a prenasledovali ich až po Hormu.

1. Pán hovoril Mojžišovi:
2. „Hovor Izraelitom a povedz im: Keď prídete do krajiny, ktorú vám dám na bývanie,
3. a keď budete chcieť Pánovi obetovať zápalnú obeť, celostnú žertvu alebo pokojnú žertvu, či už zo sľubu alebo z príležitosti svojich sviatkov, aby ste pripravili Pánovi príjemnú vôňu z hovädzieho dobytku alebo zo stáda,
4. tak ten, kto donesie obetný dar, nech prinesie ako potravinovú obeť desatinu efy jemnej múky, poliatej štvrtinou hinu oleja.
5. Aj z vína sa k celostnej žertve alebo pokojnej žertve prinesie na nápojovú obeť na každého baránka jedna štvrtina hinu.
6. K baranovi sa však pridajú na potravinovú obeť dve desatiny efy jemnej múky, poliatej tretinou hinu oleja,
7. a tretina hinu vína na nápojovú obeť; takto prinesieš Pánovi príjemnú vôňu.
8. Ak však podáš na celostnú žertvu alebo na pokojnú žertvu býčka, aby si splnil sľub,
9. tak k býčkovi prinesieš na potravinovú obeť tri desatiny efy jemnej múky, poliatej pol hinom oleja,
10. a z vína prinesieš pol hina ako nápojovú obeť na zápalnú obeť príjemnej vône Pánovi.
11. Takto sa to urobí pri každom býkovi, baranovi, baránkovi a kozľati.
12. Podľa toho, aký bude počet obiet, pri každom kuse sa takto zachováte!
13. Podľa tohto sa zachová každý domorodec, keď prinesie Pánovi zápalnú obeť príjemnej vône.
14. Ak sa bude u vás zdržiavať cudzinec, alebo ak u vás niekto dlhšie býva a bude chcieť priniesť Pánovi zápalnú obeť príjemnej vône, urobí to takisto, ako to robievate vy.
15. Tie isté predpisy platia pre vás aj pre cudzinca, ktorý sa u vás zdržiava. To bude večne platný predpis z pokolenia na pokolenie. Pred Pánom platí to isté pre vás ako pre cudzinca.
16. Ten istý zákon a to isté právo je platné pre vás aj pre cudzinca, ktorý sa u vás zdržiava.“
17. Pán hovoril Mojžišovi:
18. „Hovor Izraelitom a povedz im: Keď vojdete do krajiny, do ktorej vás vovediem,
19. a budete jesť z obilia tej krajiny, oddel'te podávaciu obeť pre Pána!
20. Venujte peceň zo svojej prvej múky na podávaciu obeť! Oddel'te ju ako podávanie z vášho humna!
21. Teda svoju prvú múku budete dávať Pánovi na podávaciu obeť vo všetkých vašich pokoleniach.
22. Ak sa z nedopatrenia prevínite a prestúpíte niektorý zo zákonov, ktoré dal Pán Mojžišovi
23. a ktoré vám Pán natrvalo prikázal odo dňa, keď to Pán nariadil, a ďalej všetkým vašim pokoleniam,
24. teda ak sa to prihodí bez toho, že by si toho bol ľud vedomý, nech sa za nedopatrenie - podľa predpisu - prinesie dobyč'a, býček na celostnú žertvu príjemnej vône pre Pána. Pridá sa k tomu aj potravinová a nápojová obeť, a cap na obeť za hriech.
25. Kňaz sprostredkuje celej izraelskej pospolitosti zmierenie a odpustí sa im. Ved'to bolo len nedopatrenie a oni priniesli ako obetný dar celostnú žertvu Pánovi a k tomu aj obeť za hriech pre Pána za svoju neopatrnosť.
26. Odpustí sa teda celej izraelskej pospolitosti i cudzincom, ktorí sa u nich zdržujú. Nedopatrenie bude na ľarchu celej pospolitosti.
27. Ak z nedopatrenia zhreší jednotlivec, prinesie jednu ročnú kozu na obeť za hriech
28. a kňaz človekovi, čo sa prehrešil z neopatrnosti, sprostredkuje zmierenie. Ak zhrešil neúmyselne pred Pánom, vykoná sa nad ním zmierenie a odpustí sa mu.
29. Ten istý zákon platí pre vás, čo ste sa narodili v krajine medzi Izraelitmi, ako i pre cudzinca, ktorý sa u vás zdržiava, ak pôjde o toho, čo sa prevínil z neopatrnosti.
30. No ak niekto zhreší úmyselne, či domorodec alebo cudzinec, ten sa rúha Pánovi, taký človek musí byť vyhubený spomedzi svojho ľudu.
31. Opovrhol Pánovým slovom a porušil jeho príkaz. Takého človeka nech bez milosti zahubia a jeho

vina ostane na ňom!“

32. Keď boli Izraeliti na púšti, prichytili istého muža, ktorý v sobotňajší deň zbieral drevo.

33. A tí, čo ho prichytili pri zbieraní, priviedli ho k Mojžišovi a Áronovi a k celej izraelskej pospolitosti.

34. Oni ho uväznili, lebo sa ešte nevedelo, čo s ním treba urobiť.

35. Tu povedal Pán Mojžišovi: „Ten muž musí zomrieť. Celá izraelská pospolitosť ho ukameňuje mimo tábora.“

36. Celá izraelská pospolitosť ho teda vyviedla pred tábor a tam ho na smrť ukameňovali, ako prikázal Pán Mojžišovi.

37. Pán hovoril Mojžišovi:

38. „Hovor Izraelitom a povedz im, aby si urobili na okrajoch plášťa kystky - oni aj ich potomci -, a na každú kystku nech pripevnia šnúru z belasého purpuru.

39. Kystky vám budú slúžiť na to, že keď na ne pozriete, spomeniete si na Pánove príkazy, že ich máte plniť, aby ste nenasledovali žiadosti svojho srdca a svojich očí, ktoré by vás viedli,

40. ale aby ste pamätali na všetky moje príkazy a nasledovali ich a aby ste takto boli svätí pre svojho Boha.

41. Ja, Pán, som váš Boh, ktorý som vás vyviedol z egyptskej krajiny, aby som bol vašim Bohom, ja, Pán, váš Boh.“

1. A Kore, syn Isaara, syna Kaátovho, syna Léviho, získal Rubenovcov, Eliabových synov Dátana a Ábirona a Feletovho syna Hona, pre svoju vec.
2. Oni sa vzbúrili proti Mojžišovi spolu s dvestopäťdesiatimi mužmi z Izraela, boli to vodcovia pospolitosti, zástupcovia v zhromaždení, mužovia zvučného mena,
3. spojili sa proti Mojžišovi a Áronovi a povedali im: „Už je toho dost, čo robíte! Veď celá pospolitosť, všetci sú svätí a Pán je uprostred nich. Prečo sa teda vyvyšujete nad Pánovu pospolitosť?!“
4. Keď to Mojžiš počul, padol na tvár.
5. Potom povedal Koremu a celej jeho skupine: „Ráno Pán oznámi, ktorí sú jeho a kto je svätý, aby sa k nemu približoval. Koho si on vyvolí, ten sa smie približovať k nemu.
6. Urobte teda toto: Vezmite si kadidelnice, Kore a celá jeho skupina,
7. ráno naberte ohňa a položte naň kadidlo pred Pánom! Koho si Pán vyvolí, ten bude zasvätený (Bohu). Nech vám to stačí, synovia Léviho!“
8. A Mojžiš hovoril Koremu ďalej: „Počúvajte, synovia Léviho!
9. Málo vám je, že vás Izraelov Boh oddelil od izraelskej pospolitosti, aby ste sa mohli k nemu približovať a konať službu v Pánovom stánku, stáť pred celou pospolitosťou a slúžiť jej?
10. Dovolil priblížiť sa tebe a všetkým tvojim bratom levitom s tebou a teraz žiadate aj kňazstvo?!
11. Preto ste sa ty a celá tvoja skupina spikli proti Pánovi! Veď, ktože je Áron, že proti nemu brojíte?“
12. Potom dal Mojžiš zavolať Eliabových synov Dátana a Ábirona. Oni však odpovedali: „Nejdeme!
13. Je ti to málo, že si nás vyviedol z krajiny, ktorá oplýva mliekom a medom, aby si nás nechal pohynúť na púšti? Chceš nad nami ešte aj neobmedzene vládnuť?
14. V skutočnosti si nás nevoviedol do nijakej krajiny, ktorá by oplývala mliekom a medom, a nedal si nám do vlastníctva nijaké pole ani vinicu! Chceš tu ľuďom ešte aj oči vylúpiť? My nejdeme!“
15. Tu sa Mojžiš veľmi nahneval a hovoril Pánovi: „Neobráť sa k ich obetám! Veď som im nevzal ani len osla a nikdy nikomu z nich nič zlé neurobil!“
16. Nato Mojžiš povedal Koremu: „Zajtra sa postavíš pred Pána, aj tvoja skupina: ty a tvoji a Áron.
17. Každý z vás vezme svoju kadidelnicu a vloží do nej kadidlo. Potom každý z vás prinesie svoju kadidelnicu pred Pána, dvestopäťdesiat kadidelníc, aj ty, aj Áron, každý bude mať svoju kadidelnicu.“
18. Tu vzal každý svoju kadidelnicu, nakládli ohňa, naložili kadidlo a postavili sa pri vchode do stánku zjavenia, Mojžiš a Áron tiež.
19. Kore však zhromaždil proti nim celú pospolitosť pri vchode do stánku zjavenia. Tu sa celej pospolitosti zjavila Pánova sláva
20. a Pán hovoril Mojžišovi a Áronovi:
21. „Oddelte sa od tohto ľudu, lebo ja ich v okamihu zničím!“
22. Tu oni padli na tvár a vraveli: „Pane, ty Boh životného dychu každého tela, keď len jediný zhreší, chceš svoj hnev vyliat na všetkom ľude?!“
23. Pán odpovedal Mojžišovi:
24. „Povedz ľudu: Vzdialte sa z okruhu stanu Koreho, Dátana a Ábirona!“
25. Mojžiš sa zobral a šiel k Dátanovi a Ábironovi, a starší Izraela ho nasledovali.
26. A povedal ľudu: „Vzdialte sa od stanov týchto zlosynov a netýkajte sa ani najmenšieho z toho, čo im prináleží, aby ste neboli zachvátení spolu s nimi za všetky ich hriechy!“
27. I odstúpili z okruhu stanov Koreho, Dátana a Ábirona. Medzitým Dátan a Ábiron vyšli von a stáli pri vchode do svojich stanov so svojimi ženami a s väčšími i s menšími deťmi.
28. Tu Mojžiš povedal: „Po tom poznáte, že ma poslal Pán, aby som urobil všetky tieto činy, a že som nič nerobil sám od seba:
29. Ak títo zomrú tak, ako umierajú ostatní ľudia, a ak ich zastihne to, čo zastiháva ostatných ľudí, tak ma Pán neposlal.
30. Ale ak Pán urobí niečo nezvyčajné, ak zem otvorí svoj pažerák a prehltnie ich so všetkým, čo majú, ak zaživa zostúpia do podsvetia, vedzte, že sa títo mužovia rúhali Pánovi!“

31. A sotva dokončil tieto slová, rozpukla sa pod nimi pôda,
32. zem otvorila svoj pažerák a prehltila ich aj s ich rodinami a so všetkými ľuďmi, čo boli pri Korem, aj so všetkým ich majetkom.
33. Takto zostúpili zaživa do podsvetia so všetkým, čo mali, a zem sa nad nimi zavrela, a tak zmizli spomedzi svojej pospolitosti.
34. Všetok Izrael však, ktorý stál okolo nich, utekal na ich krik preč a hovoril: „Aby aj nás nepohltila zem!“
35. Potom vyšiel od Pána oheň a usmrtil dvestopäťdesiat mužov, ktorí priniesli kadidlo.
36. Pán hovoril Mojžišovi:
37. „Prikáž synovi kňaza Árona Eleazarovi, aby pozbieral kadidelnice z pohoreniska a oheň odpratal na istú vzdialenosť. Ved' ony sú sväté.
38. Kadidelnice tých, čo zhrešili proti svojmu životu, nech sa vyťahnu na plech a nech sa ním obtiahne oltár. Ved' ich priniesli Pánovi, a preto sú posvätené. Nech sú Izraelitom na výstrahu!“
39. I vzal kňaz Eleazar medené kadidelnice, ktoré si tí spálení priniesli, a vykoval ich na oplechovanie oltára
40. ako výstražné znamenie pre Izraelitov, že nik nepovolaný, kto nepatrí k Áronovmu potomstvu, nesmie pristúpiť, aby pálil pred Pánom kadidlo, aby sa mu nestalo tak ako Koremu a jeho skupine - celkom tak, ako prostredníctvom Mojžiša prikázal Pán.
41. Na druhý deň celá izraelská pospolitosť reptala proti Mojžišovi a Áronovi: „Vy ste zabili Pánov ľud!“
42. Keď sa ľud búril proti Mojžišovi a Áronovi, oni sa utiahli do stánku zjavenia, tu ich zakryl oblak a zjavila sa Pánova sláva!
43. Keď Mojžiš a Áron vošli do stánku zjavenia,
44. Pán povedal Mojžišovi:
45. „Odídte od tohto ľudu, lebo ja ho okamžite zničím!“ Tu oni padli na tvár
46. a Mojžiš povedal Áronovi: „Vezmi kadidelnicu, naber do nej z oltára ohňa a nalož kadidla! Potom ho rýchlo zanes k ľudu a sprostredkuj mu zmierenie, lebo Pánov hnev už vyšľahol a mor už prepukol.“
47. Áron zobral (všetko) tak, ako nariadil Mojžiš, a utekal medzi ľud a mor naozaj už začal zúriť medzi ľuďmi. I okiadal a zmieroval ľud.
48. A ako tak stál medzi mŕtvymi a živými, morová rana prestala.
49. Tých, čo zahynuli na mor, bolo štrnásťtisíc sedemsto, okrem tých, ktorí zahynuli pre Koreho.
50. Keď mor prestal, Áron sa vrátil k Mojžišovi ku vchodu do stánku zjavenia.

Kapitola 17

1. Po tomto Pán povedal Mojžišovi:
2. „Hovor s Izraelitmi a vezmi si od nich, od každého kmeňa, po jednej palici, teda od všetkých ich kniežat, od každého kmeňa, spolu dvanásť palíc. Meno každého napíš na jeho palicu!
3. Na Léviho palicu však napíš Áronovo meno, lebo len jedna palica bude prislúchať domu ich otcov.
4. Potom ich polož do stánku zjavenia pred zákon, kde sa ti ja zjavujem.
5. Palica toho, ktorého som si vyvolil, vypučí. Takto pred sebou umlčím šomranie Izraelitov, ktorým broja proti vám.“
6. Keď to Mojžiš oznámil Izraelitom a keď mu všetky kniežatá dali svoje palice, každé knieža jednu, kmeň po kmeni, spolu teda dvanásť palíc - a medzi ich palicami bola aj Áronova palica -,
7. Mojžiš položil palice pred Pána v stánku zjavenia.
8. Keď potom Mojžiš na druhý deň vošiel do stánku zákona, Áronova palica, tá, čo patrila kmeňu Léviho, vypučala! Vyhnala puky a rozkvitla a boli na nej dozreté mandle.
9. Tu Mojžiš vyniesol všetky palice spred Pána ku všetkým Izraelitom. Oni ich poznali a každý si vzal svoju palicu.
10. Pán však povedal Mojžišovi: „Áronovu palicu polož späť pred zákon, aby sa zachovala na výstražné znamenie pre poburovačov, aby bol koniec ich reptaniu predo mnou a aby oni nemuseli umierať.“
11. A Mojžiš to urobil. Ako mu Pán prikázal, tak urobil.
12. Izraeliti potom vraveli Mojžišovi: „Pomrieme! Sme stratení, celkom stratení! Ved' ktokoľvek sa priblíži k Pánovmu stánku, musí zomrieť! Vari máme všetci do jedného pohynúť?!“

1. Tu Pán hovoril Áronovi: „Ty, tvoji synovia a tvoj otcovský kmeň s tebou, vy budete zodpovední za previnenia na svätyni. Ty a tvoji synovia budete zodpovední za previnenia proti vášmu kňazskému úradu.
2. Priber však k sebe aj svojich bratov, tvoj otcovský kmeň, kmeň Léviho! Nech sa pripoja k tebe a nech ti pomáhajú - tebe a tvojim synom - pred stánkom zákona!
3. Oni sa budú starať o to, čo budeš potrebovať ty a služba celého stánku. Nesmú sa však priblížiť k zariadeniu svätyně a k oltáru, aby neumreli a vy s nimi.
4. Nech sú ti nápomocní a nech sa starajú o stánok zjavenia a o všetku jeho službu! Nik nepovolaný sa k vám nesmie pripojiť.
5. Len vy budete obstarávať službu vo svätyni a na oltári, aby už na Izraelitov nedolažol hnev.
6. To som ja vzal vašich bratov levitov spomedzi synov Izraela. Boli darovaní Pánovi, aby konali službu pri stánku zjavenia.
7. Ty však a tvoji synovia s tebou vykonávajte svoj kňazský úrad vo všetkom, čo sa týka oltára a toho, čo je za oponou. Tam konajte svoju službu! Kňazstvo je dar, ktorý som vám dal; keby sa priblížil nepovolaný, nech zomrie!“
8. Pán hovoril Áronovi: „Ja ti dávam na starosť moje pozdvihované obety. Zo všetkých posvätných darov Izraelitov prenechávam časť tebe a tvojim synom ako náležitosť s večným ustanovením.
9. Zo svätosvätých obiet - ak nie sú spálené úplne - toto bude tvoje: všetky obetné dary, ktoré prinesú mne pri všetkých potravinových obetách, pri obetách za hriech a pri obetách za spreneveru.
10. Ako svätosväté budú patriť tebe a tvojim synom. Budeš ich jesť na svätom (mieste); môžu ich jesť všetci. Budú pre teba ako sväté.
11. Aj toto bude tvoje: pozdvihovaná obeta darov a podávacia obeta Izraelitov. Ponechávam ju tebe a tvojim synom a dcéram ako náležitosť s večným ustanovením. Môže ich jesť každý, kto je v tvojej rodine čistý.
12. Všetok najlepší olej, mušt, zrno, najlepšie z toho, čo oni dajú Pánovi, ponechávam tebe.
13. Prvotiny zo všetkej úrody, ktorá bude v ich krajine a ktoré prinesú Pánovi, budú tvoje; môže z toho jesť každý, kto je v tvojej rodine čistý.
14. Všetko, čo bude v Izraeli zasvätené bezvýhradne, bude tvoje.
15. Všetko, čo otvára materský život zo všetkých živočíchov, ktoré sa prinášajú Pánovi, či je to človek alebo dobytok, bude tvoje; ľudské prvorodené však necháš v každom prípade vykúpiť, aj prvouliahnuté z nečistých zvierat dovoľíš vykúpiť.
16. Čo má byť vykúpené, necháš po mesiaci vykúpiť podľa odhadnej ceny, za päť šeklov podľa posvätnej váhy, čiže dvadsať gerov za šekel.
17. Prvouliahnuté z hovädzieho dobytku, z oviec a kôz nenecháš vykúpiť; tie sú sväté. Ich krv vylej na oltár a ich loj spál na oltári ako zápalnú obetu príjemnej vône pre Pána.
18. Ich mäso však je tvoje. Tvoje sú aj podávané prsia a pravá lopatka.
19. Všetky podávacie obety zo svätých darov, ktoré Izraeliti prinášajú Pánovi, ponechávam tebe, tvojim synom a dcéram ako náležitosť s večným ustanovením. Toto je večne platná zmluva soli pred Pánom pre teba, aj pre tvoje potomstvo.“
20. Pán hovoril Áronovi: „Ty nebudeš mať v ich krajine nijaký dedičný majetok a nedostaneš nijaký podiel medzi nimi. Ja som tvoj podiel a tvoje dedičstvo medzi Izraelitmi.
21. Synom Léviho týmto dávam všetky desiatky v Izraeli ako dedičný majetok na odmenu za ich služby, ktoré vykonávajú, za službu pri stánku zjavenia.
22. Izraeliti nesmú viac pristúpiť k stánku zjavenia, lebo by na seba uvalili hriech, ktorý značí smrť.
23. Iba leviti budú mať na starosti službu v stánku zjavenia a budú zodpovední za ich previnenie; to je navždy platné ustanovenie pre všetky pokolenia, ale medzi Izraelitmi nesmú mať dedičný majetok.
24. Veď ja ponechávam levitom ako dedičný majetok desiatky, ktoré prinášajú Izraeliti Pánovi ako dávky. Preto som v ich prípade nariadil, že nesmú mať medzi Izraelitmi nijaký dedičný majetok.“
25. Pán hovoril Mojžišovi:

26. „Hovor levitom a oznám im: Keď dostanete od Izraelitov desiatky, ktoré som vám určil od nich ako dedičný majetok, prineste z toho pozdvihovaciú obeť pre Pána, desatinu z desatiny.
27. A táto podávacia obeť sa vám bude počítať ako odovzdávanie zrna z humna alebo prebytok z lisu ostatných Izraelitov.
28. Zo všetkých svojich desiatkov, ktoré dostanete od Izraelitov, aj vy odovzdáte pozdvihovaciú obeť pre Pána; a túto pozdvihovaciú obeť pre Pána odovzdáte kňazovi Áronovi.
29. Zo všetkých svojich desiatkov dáte vždy na pozdvihovaciú obeť pre Pána to najlepšie zo všetkého ako svätú náležitosť.
30. A povedz im: Keď budete z toho dávať to najlepšie, bude sa to levitom tak počítať ako ostatným Izraelitom výnos z humna a lisu.
31. Toto môžete jesť na ktoromkoľvek svojom mieste aj vy, aj vaše rodiny, lebo to je odmena za vašu službu pri stánku zjavenia.
32. Iba ak odovzdáte najlepšie, neprivoláte si previnenie na seba, neznesvätíte posvätné dary Izraelitov a nezomriete za to.“

1. Pán hovoril Mojžišovi a Áronovi:
2. „Toto je zákonné ustanovenie, ktoré dal Pán, keď nariadil: Povedz Izraelitom, aby ti priviedli bezchybnú červenú jalovicu, ktorá nemá chyby a ktorá dosiaľ nenasila jarmo.
3. Odovzdajte ju kňazovi Eleazarovi! Potom ju vyvedú von pred tábor a zabijú pred jeho očami!
4. Nato kňaz Eleazar vezme prstom niečo z jej krvi a sedem ráz pokropí jej krvou smerom ku vchodu do stánku zjavenia.
5. Potom ju spália pred jeho očami; jej kožu, mäso, krv i trus spália spolu.
6. Tu vezme kňaz cédrové drevo, yzop a karmazínové nite a hodí to do ohňa, v ktorom spalujú jalovicu.
7. Nakoniec si kňaz vyperie šaty a okúpe si telo vo vode. Potom môže opäť vojsť do tábora, ale kňaz ostane až do večera nečistý.
8. Aj ten, čo ju spálil, musí si vyprať šaty a telo okúpať vo vode a bude do večera nečistý.
9. Nato muž, ktorý je čistý, pozbera popol z jalovice a uloží ho na čistom mieste mimo tábora. Uschová sa pre izraelskú pospolitosť na prípravu očistnej vody; to je obeta za hriechy.
10. Ten, čo zbieral popol z jalovice, musí si vyprať šaty a bude do večera nečistý. Pre Izraelitu i cudzinca, ktorý sa u vás zdržiava, platí na večné veky toto ustanovenie:
11. Kto sa dotkne mŕtveho alebo nejakej mŕtvolky, bude sedem dní nečistý.
12. Na tretí a siedmy deň sa dá zmierovať, a potom bude čistý. Ak sa však na tretí a siedmy deň nedá zmierovať, nebude čistý.
13. Každý, kto sa dotkne mŕtvolky človeka a nedá sa zmieriť, poškrvni Pánov príbytok. Takýto človek musí byť vyobcovaný z Izraela. Pretože nebol pokropený očistnou vodou, ostane nečistý. Jeho nečistota ostane na ňom.
14. Zákon znie takto: Ak umrie nejaký človek v stane, tak každý, kto do stanu vstúpi, i každý, kto v stane býva, bude sedem dní nečistý.
15. Aj každá otvorená nádoba, ktorej vrchnák nie je zaviazaný povrázkom, bude nečistá.
16. Tiež sedem dní bude nečistý, kto sa dotkne zabitého mečom na voľnom poli alebo niekoho, kto nešťastne zahynul, alebo nejakej ľudskej kosti, alebo hrobu.
17. Pre každého, kto sa takto poškrvni, vezme sa niečo z popola zo spálenej obety za hriech a v nádobe sa to zaleje živou vodou.
18. Potom muž, ktorý je čistý, vezme yzop, namočí ho do vody a pokropí stan, všetko jeho zariadenie i všetky osoby, ktoré sa v ňom nachodia. Takisto toho, kto sa dotkol kosti, zabitého alebo akokoľvek zahynutého, alebo hrobu.
19. Teda ten, kto je čistý, pokropí na tretí a siedmy deň nečistého. Keď ho na siedmy deň zmieri, ten si vyperie šaty a okúpe sa vo vode a večer bude už čistý.
20. Ak bude niekto nečistý a nedá sa zmieriť, takého človeka treba z pospolitosti vyobcovať, lebo poškrvni Pánovu svätyňu. Keďže nebol pokropený očistnou vodou, ostáva nečistý.
21. Toto nech je pre vás večne platný zákon! Aj ten, kto kropí očistnou vodou, nech si operie šaty. Ktokoľvek sa dotkne očistnej vody, bude do večera nečistý.
22. Čohokoľvek sa nečistý dotkne, bude nečisté, a takisto osoba, ktorá sa dotkne jeho, bude do večera nečistá.“

1. V prvom mesiaci v štyridsiatom roku prišli Izraeliti, celá ich pospolitosť, na púšť Sin a ľud sa utáboril v Kádeši. Tam zomrela Mária a tam ju i pochovali.
2. A keď ľud nemal vody, zhrkli sa proti Mojžišovi a Áronovi
3. a ľud sa vadal s Mojžišom a kričal: „Kiežby sme boli (aj my) pomreli, keď zahynuli naši bratia pred Pánom!
4. Prečo ste dovedli Pánovu pospolitosť na túto púšť? Aby sme pomreli aj s naším dobytkom?
5. Prečo ste nás len vyvedli z Egypta a priviedli na toto zlé miesto, do kraja, kde niet zrna, ani fíg, ani viníc, ani granátových jabĺk, ba ani len vody na pitie?“
6. Vtedy Mojžiš a Áron odišli od pospolitosti ku vchodu do stánku zjavenia a padli na tvár. I zjavila sa im Pánova sláva
7. a Pán povedal Mojžišovi:
8. „Vezmi si palicu a zhromaždi pospolitosť, ty a tvoj brat Áron, a pred ich očami rozkážte skale, aby dala vodu. Vyvedieš vodu zo skaly a napojíš pospolitosť i jej dobytok.“
9. Mojžiš vzal palicu z jej miesta pred Pánom, ako mu prikázal.
10. Potom Mojžiš s Áronom zhromaždili pospolitosť pred skalou a Mojžiš im povedal: „Počujte, vy buriči: Budeme vám môcť vyvieť vodu z tejto skaly?“
11. Nato Mojžiš zdvihol ruku a dva razy udrel palicou po skale. I vyliala sa voda prúdom a napila sa pospolitosť aj jej dobytok.
12. Ale potom Pán povedal Mojžišovi a Áronovi: „Pretože ste mi neverili a neoslávili ste ma pred očami Izraelitov, nevediete tento ľud do krajiny, ktorú im dám.“
13. To sú vody Meríby (Vody zvady), kde sa Izraeliti vadili s Pánom a (kde) sa na nich oslávil.
14. Mojžiš ešte z Kádeša poslal poslov k edomskému kráľovi: „Toto ti odkazuje tvoj brat Izrael: Ty poznáš všetky strasti, ktoré nás zastihli:
15. Naši otcovia zostúpili do Egypta a bývali sme dlhý čas v Egypte. Egypťania zle zaobchádzali s nami i s našimi otcami.
16. Volali sme o pomoc k Pánovi, on počul náš nárek a poslal nám anjela, ktorý nás vyvedol z Egypta. Teraz sme v Kádeši, v meste na hranici tvojho územia.
17. Chceli by sme prejsť cez tvoju krajinu. Nepôjdeme po poli ani cez vinice, ani nebudeme piť vodu z tvojich studní. Pôjdeme po kráľovskej ceste, neodchýlime sa ani napravo, ani naľavo, kým neprejdeme tvojím územím.“
18. Ale Edom im odpovedal: „Cez moje územie nepôjdeš! Ináč ťa napadnem mečom!“
19. Izraeliti mu odkázali: „Pôjdeme po hlavnej ceste a ak budeme piť - ja a môj dobytok - z tvojej vody, zaplatím to. Nežiadam nič inšie, iba prejsť svojimi nohami.“
20. Ale on odpovedal: „Neprejdeš!“ A hneď nato Edom vytiahol proti nim s veľkým množstvom a ozbrojenou rukou.
21. Keď teda Edom odmietol povoliť Izraelitom prechod cez svoje územie, Izrael sa mu vyhol.
22. Takto vyrazila celá izraelská pospolitosť z Kádeša a došla k vrchu Hor.
23. Tu na vrchu Hor, ktorý je na hraniciach edomskej krajiny, povedal Pán Mojžišovi a Áronovi:
24. „Áron sa pripojí k svojmu ľudu, lebo nevojde do krajiny, ktorú dávam Izraelitom, lebo ste sa sprotivili pri vode Meríby môjmu rozkazu.
25. Vezmi Árona a jeho syna Eleazara a vyved' ich na vrch Hor.
26. Tam vyzlečieš Árona z jeho rúcha a oblečieš doň jeho syna Eleazara, lebo Áron sa tam pripojí k svojim príbuzným.“
27. A Mojžiš urobil tak, ako nariadil Pán, vystúpili pred očami celej pospolitosti na vrch Hor.
28. Tu Mojžiš vyzliekol Árona z jeho rúcha a obliekol doň jeho syna Eleazara. A tam na končiaroch vrchu Áron zomrel. Mojžiš a Eleazar potom zišli z vrchu dolu;
29. a keď všetok ľud videl, že Áron umrel, celá Izraelova rodina ho tridsať dní oplakávala.

1. Keď sa Kanaánčan, kráľ z Aradu, ktorý býval v Negebe, dozvedel, že Izraeliti tiahnu cestou popri Atarim, napadol Izraelitov a niekoľko z nich zajal.
2. Vtedy Izrael urobil sľub a povedal: „Ak vydáš tento ľud do mojej moci, vykonám na ich mestách kliatbu zničenia.“
3. Pán vypočul Izraelovu žiadosť a vydal mu Kanaánčanov a on rozšíril na nich a na ich mestá kliatbu zničenia. I nazvali to miesto Horma.
4. Od vrchu Hor tiahli ďalej smerom k Červenému moru, aby obišli edomskú krajinu. Cestou bol ľud netrpezlivý,
5. ľud šomral proti Bohu a proti Mojžišovi: „Prečo ste nás vyviedli z Egypta? Aby sme pomreli na púšti? Niet chleba, niet vody a tento biedny pokrm sa nám už hnusí!“
6. Za to Pán poslal na ľudí jedovaté hady. Ony hrýzli ľud a z Izraelitov mnoho ľudí pomrelo.
7. Tu prišiel ľud k Mojžišovi a povedal: „Zhrešili sme, keď sme šomrali proti Pánovi a proti tebe. Pros za nás u Pána, aby od nás odňal hady!“ A Mojžiš prosil za ľud.
8. Tu Pán povedal Mojžišovi: „Urob medeného hada a vyves ho na žrd! Potom každý, kto naň pozrie, ostane nažive.“
9. Mojžiš teda urobil medeného hada a vyvesil ho na žrd. A keď niekoho hady uhryzli a on pozrel na medeného hada, ostal nažive.
10. Potom Izraeliti išli ďalej a táborili v Obote.
11. Keď sa z Oboty vzdialili, utáborili sa v Jeabarime, na púšti východne od Moabska.
12. Odtiaľ sa pobrali ďalej a táborili pri potoku Zared.
13. Keď sa odtiaľ pohli, utáborili sa zasa pozdĺž Arnonu, ktorý je v púšti a ktorý priteká z amorejského územia. Arnon je moabskou hranicou medzi Moabčanmi a Amorejčanmi.
14. Preto sa hovorí v „Knihe bojov Pánových“:
15. „Vaheb v Sufe a údolia Arnonu, svahy údolí, čo sa tiahnu do krajiny Ar a opierajú sa o hranicu Moabska.“
16. Odtiaľ tiahli k Bére. To je studnica, o ktorej hovoril Pán Mojžišovi: „Zhromaždi ľud, nech im dám vody!“
17. Vtedy Izrael spieval túto pieseň:
18. „Vyras studnička! Prespevujte jej! Studnica, ktorú kopali kniežatá, vznešení ľudu ju vyhlbili svojimi žezlami, svojimi palicami!“ Z púšte potom tiahli do Matany,
19. z Matany do Nahalielu, z Nahalielu do Bamotu,
20. z Bamotu do údolia v Moabských stepiach, na výšinu Fasgy, ktorá hľadá do pustatiny.
21. Izrael poslal poslov k amorejskému kráľovi Sehonovi a odkázal mu:
22. „Chcel by som prejsť cez tvoju krajinu. Nevstúpime ti ani na pole, ani do vinice, nebudeme piť vodu z tvojich studníc. Pôjdeme po kráľovskej ceste, kým neprejdeme tvoje územie.“
23. Ale Sehon nedovolil Izraelitom prejsť cez svoje územie. Ba zhromaždil všetko svoje vojsko a vytiahol proti Izraelitom na púšť, a keď prišiel do Jasy, napadol Izrael.
24. Ale Izrael ho bil ostrým meča a zaujal jeho krajinu od Arnonu až po Jabok, až po územie Amonitov. Amonskaú hranicou bol Jezer.
25. Izrael zaujal všetky tamojšie mestá a osadil sa vo všetkých amorejských mestách, v Hesebone a vo všetkých dedinách.
26. Hesebon bolo mesto amorejského kráľa Sehona. On predtým viedol vojnu s predchádzajúcim moabským kráľom a vyrval mu z rúk celú krajinu až po Arnon.
27. Preto pospevovali (uštípačne) pesničkári:
28. „Podťe do Hesebonu, vystavané a opevnené bude Sehonovo mesto! Veď z Hesebona vyšľahol oheň, plameň zo Sehonovho hradu, strávil moabský Ar dočista, popálil arnonské výšiny.
29. Beda ti, Moabsko! Stratený si, Kamošov ľud! Opustil svojich synov na úteku a svoje dcéry v zajatí amorejského kráľa Sehona.
30. Lež my sme ho ničili strelami, Hesebon bol stratený až po Dibon a pustošili sme ich v Nofe, ktorý

leží pri Madabe.“

31. Keď sa Izraeliti osadili v krajine Amorejčanov,

32. Mojžiš poslal vyzvedieť sa o Jezeri. Potom ho zaujali aj s jeho osadami a vyhli Aramejčanov, ktorí tam bývali.

33. Nato sa obrátili a tiahli smerom k Bášanu. Tu pri Edrei vytiahol proti nim do boja so všetkým svojím vojskom bášanský kráľ Og.

34. Pán však povedal Mojžišovi: „Neboj sa ho! Dám ti ho do rúk so všetkým jeho vojskom a s celou jeho krajinou a ty s ním naložíš, ako si urobil s amorejským kráľom Sehomom, ktorý sídlil v Hesebone!“

35. Zabili ho teda, aj jeho synov a všetko jeho vojsko, takže mu neostal nik, čo by bol utiekol, a jeho krajinu zaujali.

1. Potom šli Izraeliti ďalej a utáborili sa na Moabských stepiach pri Jordáne naproti Jerichu.
2. Keď Seforov syn Balak videl, čo všetko Izrael urobil Amorejčanom,
3. Moab sa veľmi bál tohto národa, lebo bol veľký, a schytila ho hrôza pred Izraelitmi.
4. Moabčania povedali madiánskym starším: „Tento húf nám požerie všetko vďokol nás, ako dobytok spása trávu na poli!“ A Seforov syn Balak, ktorý bol toho času moabským kráľom,
5. poslal poslov k Beorovmu synovi Balámovi do Petoru na Eufrate, do krajiny jeho národa, aby ho privolal, a odkázal mu: „Je tu ľud, čo vyšiel z Egypta. Roztiahol sa už po celej krajine a usalašil sa naproti mne.
6. Príd' teda a prekláj mi tento ľud, lebo je silnejší ako ja. Možno ho potom porazím a vyženiem z krajiny, lebo viem, že koho ty požehnáš, je požehnaný, a koho ty prekláješ, je prekliaty.“
7. I vybrali sa moabskí starší a madiánski starší s odmenou za veštbu v rukách, prišli k Balámovi a odovzdali Balakov odkaz.
8. On im povedal: „Ostaňte túto noc tu a potom vám dám odpoveď podľa toho, čo mi povie Pán.“ Moabskí náčelníci ostali teda u Baláma.
9. Boh prišiel k Balámovi a povedal mu: „Čo sú to za muži u teba?!“
10. Balám odpovedal Bohu: „Seforov syn Balak, moabský kráľ, mi odkázal:
11. Je tu ľud, čo vyšiel z Egypta, a roztiahol sa už po celej krajine. Príd' teda a zariekni mi ho! Hádam potom budem môcť začať s ním bojovať a vyženiem ho.“
12. Boh však povedal Balámovi: „Nesmieš s nimi ísť! Nesmieš prekliať ten ľud, lebo je požehnaný!“
13. Keď Balám ráno vstal, povedal Balakovým náčelníkom: „Chodte len do svojej krajiny, lebo Pán mi nedovolil ísť s vami.“
14. Moabskí predáci sa pobrali, a keď došli k Balakovi, povedali mu: „Balám sa zdráhal ísť s nami.“
15. Nato Balak opäť poslal popredných mužov, viacerých a vznešenejších, ako boli prví.
16. Keď prišli k Balámovi, povedali mu: „Toto odkazuje Seforov syn Balak: Neotálaj prísť ku mne!
17. Bohato ťa odmením a urobím všetko, čo mi povieš. Len príd' a zariekni mi tento ľud!“
18. Ale Balám odvetil Balakovým služobníkom: „Keby mi dal Balak toľko striebra a zlata, koľko sa zmestí do jeho domu, nebudem môcť robiť proti rozkazu Pána, svojho Boha, ani viac, ani menej.
19. Ale zostaňte tu aj vy túto noc, aby ste sa dozvedeli, čo mi ďalej povie Pán.“
20. Pán za noci prišiel k Balámovi a povedal mu: „Ak ťa títo mužovia prišli zavolať, tak sa vyber a choď s nimi! Ale smieš robiť len to, čo ti prikážem ja!“
21. Ráno potom Balám vstal, osedlal svoju oslicu a odišiel s moabskými predákmi.
22. Potom sa Boh rozhneval, že (Balám) už aj sám chcel ísť, a Pánov anjel mu zastúpil cestu, aby ho zadržal. Niesol sa totiž na oslici a sprevádzali ho jeho dvaja sluhovia.
23. Keď oslica videla na ceste stáť Pánovho anjela s vytaseným mečom v ruke, vybočila z cesty a išla poľom. Balám oslicu bil, aby ju zavrátil na cestu.
24. Tu sa anjel postavil do úžľabiny medzi vinicami, kde stál z oboch strán múr.
25. Keď oslica zočila Pánovho anjela, pritisla sa o múr a Balámovi pritlačila o múr nohu. I bil ju znova.
26. Pánov anjel ho zasa predišiel a zastal si na úzkom mieste, kde sa nedalo vyhnúť ani napravo, ani naľavo.
27. A keď Balámova oslica zbadala Pánovho anjela, padla pod Balámom. Balám sa rozhneval a ťal oslicu palicou.
28. Tu Pán otvoril oslici ústa a povedala Balámovi: „Čo som ti urobila, že si ma už tri razy bil?“
29. Balám odvetil oslici: „Lebo si si robila posmech zo mňa. Keby som mal poruke meč, tak by som ťa zabil.“
30. Oslica odpovedala Balámovi: „A nie som ja tvoja oslica, na ktorej oddávna až dodnes jazdievaš? A urobila som ti niekedy niečo takéto?!“ On odpovedal: „Nie!“
31. Tu Pán otvoril Balámovi oči a zbadal, že na ceste stojí Pánov anjel s vytaseným mečom v ruke. Poklonil sa a vrhol sa na tvár.

32. Pánov anjel mu povedal: „Prečo si už tri razy bil svoju oslicu? Pozri, ja sám som prišiel, aby som ťa zadržal, lebo táto cesta je proti mojej vôli.“
33. Oslica ma zbadala a tri razy sa mi vyhla. Keby sa mi nebola vyhla, bol by som ťa už zahubil. Ju by som však bol nechal nažive.“
34. Tu Balám povedal Pánovmu anjelovi: „Previnil som sa. Nevedel som, že sa mi ty staviaš do cesty. Teraz však, ak sa ti to neprotiví, vrátim sa späť.“
35. Pánov anjel však odvetil Balámovi: „Len choď s mužmi! Ale hovoriť budeš iba to, čo ti prikážem ja!“ A Balám šiel s Balakovými náčelníkmi.
36. Keď Balak počul, že sa blíži Balám, šiel mu v ústrety do moabského Iru, ktorý je na samých hraniciach arnonského územia.
37. A Balak povedal Balámovi: „Či som neposlal opäť po teba, aby som ťa privolal? Prečo si neprišiel hneď ku mne? Nie som vari schopný odmeniť ťa?“
38. Balám odpovedal Balakovi: „Nuž prišiel som k tebe, ale sotva budem môcť niečo hovoriť. Poviem iba to slovo, ktoré mi vloží do úst Boh.“
39. Potom išli Balak s Balámom ďalej a došli do Kirjat-Chusot.
40. A keď Balak obetoval býky a ovce, poslal z nich Balámovi a náčelníkom, čo boli s ním.
41. Na druhý deň ráno vzal Balak Baláma so sebou a zaviedol ho na Bamot-Bál, odkiaľ bolo vidieť zadné (voje) izraelského ľudu.

1. Tu povedal Balám Balakovi: „Postav mi tu sedem oltárov a prichystaj sedem býčkov a sedem baranov!“
2. A Balak urobil, ako si Balám žiadal. Nato Balak a Balám obetovali na každom oltári po jednom býčkovi a jednom baranovi.
3. Potom povedal Balám Balakovi: „Počkaj pri svojej zápalnej žertve, ja odídem, azda sa mi zjaví Pán. A čo mi dá vedieť, oznámim ti.“ I odobral sa na osamelé miesto
4. a Boh sa ozaj zjavil Balámovi, ktorý mu povedal: „Postavil som sedem oltárov a na každom oltári som obetoval býčka a barana.“
5. Nato Pán vložil do Balámových úst slová a povedal mu: „Vráť sa k Balakovi a takto rozprávaj!“
6. Keď sa k nemu vrátil, videl, že Balak stojí ešte pri svojej zápalnej žertve a pri ňom všetci moabski predáci.
7. Tu predniesol svoj oslavný spev a hovoril: Z Aramu ma Balak priviedol, od vrchov východu moabský kráľ: Pod', prekľaj mi Jakuba, pod' zlorečiť Izraelovi!
8. Akože môžem prekliat', koho nepreklína Boh? Akože môžem zlorečiť, komu nezlorečí Pán?
9. Veď ho vidím z vrchu skál, z výšin sa naň dívam: „Hľa, ľud, čo osamote býva si a neráta sa medzi národy.
10. Kto len spočíta Jakubov (rod) ako prach?! Kto poráta čo len štvrtinu Izraela?! Kiežby som zomrel smrťou spravodlivých, kiežby moja budúcnosť bola ako jeho!“
11. Tu povedal Balak Balámovi: „Čo si mi to urobil? Zavolať som ťa prekliat' mojich nepriateľov, a ty ich bohato žehnáš!“
12. Ale on mu odpovedal: „Či nemám dbať, aby som hovoril to, čo mi vložil do úst Pán?“
13. Potom vravel Balak Balámovi: „Pod' so mnou na iné miesto, odkiaľ ho uvidíš celého. Teraz vidíš len poslednú časť. Potom mi ho odtiaľ prekľaješ!“
14. I vzal ho so sebou na strážne miesto na končiar Fasgy, postavil sedem oltárov a na každom obetoval po jednom býčkovi a jednom baranovi.
15. Nato povedal Balakovi: „Ostaň tu pri svojej zápalnej žertve, ja počkám na zjavenie.“
16. Balámovi sa zjavil Pán, vložil mu do úst slová a povedal: „Vráť sa k Balakovi a takto hovor!“
17. Keď došiel k nemu, on stál ešte pri svojej zápalnej žertve a pri ňom moabski náčelníci. Balak sa ho opýtal: „Čo hovoril Pán?“
18. Tu on predniesol svoj oslavný spev a vravel: „Vstaň, Balak, a počúvaj! Nakloň ku mne sluch, Seforov syn!
19. Boh nie je ako človek, že by luhal, ani ako syn človeka, že by ľutoval! Azda by povedal, a nevykonal, hovoril var', a nesplnil?
20. Hľa, dostal som rozkaz požehnať, nuž požehnávam a nezmením to:
21. Nevidno nešťastia v Jakubovi a nebadať strasti v Izraelovi. Pán, jeho Boh, je s ním a jasot, patriaci kráľovi, je v ňom.
22. Boh, ktorý ho vyviedol z Egypta, je preň ako zubrie rohy.
23. Veď niet hádačstva v Jakubovi a niet veštestva v Izraelovi. Keď je na to čas, oznamuje sa Jakubovi a Izraelovi, čo urobí Boh.
24. Hľa, ten ľud sa dvíha sťa levica, ako lev vstáva. Neľahne, pokým koristiť nezhltnie a nevypije krv zabitých.“
25. Balak povedal Balámovi: „Keď mu nemôžeš zlorečiť, aspoň mu nežehnaj!“
26. Balám mu odpovedal: „Nevravel som ti: Všetko, čo povie Pán, musím urobiť?“
27. Potom Balak povedal Balámovi: „Pod', zavediem ťa ešte na iné miesto. Možnože zalúbi sa Bohu, aby si mi ho odtiaľ preklial.“
28. A Balak zobral Baláma na vrch Fegor, ktorý sa dvíha nad pustatinou.
29. Tu Balám povedal Balakovi: „Vystav mi tu sedem oltárov a prichystaj mi sedem býčkov a sedem baranov!“
30. Balak urobil, ako si želal Balám, a na každom oltári obetoval jedného býčka a jedného barana.

1. Balám však poznal, že Pánovi sa zalúbilo požeňať Izrael, preto neodišiel ako predtým za veštbou, ale obrátil sa tvárou k púšti.
2. Keď Balám zdvihol oči a videl táboriť Izrael podľa jeho kmeňov, prišiel naň duch Boží
3. a (Balám) predniesol svoj oslavný spev a hovoril: „Výrok Baláma, Beorovho syna, hovorí muž s prenikavým zrakom;
4. takto hovorí ten, čo načúva slová Božie, ten, čo hľadá na tvár Všemohúceho, zajatý vytržením, no s otvorenými očami:
5. Jak krásne sú, Jakub, stany tvoje, tvoje príbytky, Izrael!
6. Ako potočné údolia, čo sa v diali tiahnu, ako záhrady pozdĺž potoka, sťa duby, čo zasadil Pán, sťa cédre pri vodách.
7. Voda sa rinie z jeho vedier a jeho semeno je v hojnej vlahu. Jeho kráľ bude vyvýšený nad Agaga a vezme mu kráľovstvo.
8. Boh, ktorý ho vyviedol z Egypta, je preň ako rohy zubrie. Pohltí národy, nepriateľov svojich, poláme im kosti, šípami svojimi ich zničí.
9. Stočil sa, leží sťa lev, ako levica - ktože ho vyruší? Ten, kto ťa požeňa, nech je požeňovaný, kto ťa prekláje, nech bude prekliaty!“
10. Balak sa rozhneval na Baláma, splásol rukami a povedal Balámovi: „Zavolať som ťa, aby si preklial mojich nepriateľov, a ty si ich už tri razy požeňal.
11. Už sa aj ber domov! Chcel som ťa bohato odmeniť, ale Pán ťa pripravil o odmenu!“
12. Balám však odvetil Balakovi: „A nehovoril som už tvojim poslom, ktorých si ku mne poslal:
13. Aj keby mi dal Balak toľko striebra a zlata, koľko sa zmestí do jeho domu, nebudem môcť robiť proti Pánovmu rozkazu a vykonať niečo sám od seba, či dobré alebo zlé; smiem zvestovať iba to, čo mi zvestuje Pán!?”
14. A pretože už odchádzam k svojmu ľudu, pod', oznámim ti, čo tento ľud urobí tvojmu ľudu v budúcich dňoch.“
15. I predniesol svoj oslavný spev a vrazil: „Výrok Baláma, Beorovho syna, výrok muža s prenikavým zrakom.
16. Je to výrok toho, čo načúva slová Božie, toho, čo hľadá na tvár Všemohúceho, zajatý vytržením, no s otvorenými očami:
17. Jeho vidím, ale nie už teraz, hľadím na neho, no nie z poblízka. Hviezda vychádza z Jakuba, žezlo sa zdvíha z Izraela. On rozbije spánky moabské a temeno všetkým synom Seta.
18. Edom bude jeho vlastníctvom a Seir, jeho nepriateľ, jeho majetkom. Izrael sa však bude vzmáhať v moci,
19. z Jakuba povstane panovník a zničí, čo zostalo z mesta.“
20. Keď uzrel Amalekitov, predniesol svoj slávnostný spev, hovoriac: „Prvým bol Amalek medzi národmi, no jeho koniec - je záhuba!“
21. Potom, keď uvidel Kenejcov, predniesol svoj slávnostný spev a povedal: „Pevné je tvoje sídlo. Hniezdo si si postavil na skale.
22. A predsa si, Kain, odsúdený na skazu, keď ťa Asýr odvedie do zajatia!“
23. A ešte predniesol slávnostný spev a vrazil: „Beda, kto to prežije, keď to Boh urobí,
24. lode prídu od Kitimu, pokoria Asýra, pokoria Hebera, ale aj on nakoniec zahynie!“
25. Potom sa Balám pobral a vrátil sa do svojej vlasti. A Balak šiel tiež svojou cestou.

1. Keď sa Izrael zdržiaval v Setime, oddal sa smilstvu s Moabkami.
2. Ony volali ľud na svoje obety, ktoré prinášali svojim bohom,
3. a ľud sa zúčastňoval na ich hodoch, klaňal sa ich bohom, a takto Izrael slúžil Belfegorovi. Tu vybúšil Pánov hnev proti Izraelovi.
4. Pán povedal Mojžišovi: „Zober všetkých zvodcov ľudu a povešaj ich kvôli Pánovi oproti slnku, aby sa hrozný Pánov hnev odvrátil od Izraela.“
5. A Mojžiš rozkázal všetkým izraelským náčelníkom: „Každý nech zabije svojich ľudí, ktorí sa oddali Belfegorovi!“
6. A tu práve prišiel jeden z Izraelitov k svojim súkmeňovcom a viedol si Madiánčanku pred Mojžišovými očami a pred očami celej pospolitosti Izraelových synov, ktorí nariekali pred vchodom do stánku zjavenia.
7. Keď to zbadal Finés, syn Eleazara, syna veľkňaza Árona, vstal zo stredu pospolitosti, vzal do ruky kopiju,
8. šiel za Izraelitom až do skrytého oddelenia stanu a oboch - Izraelitu i ženu - razom prebodol cez pohlavné ústroje. Tu sa razom odvrátila nákaza od Izraelitov.
9. Ale tých, čo pomreli na nákazu, bolo už dvadsaťštyritisíc.
10. Potom Pán hovoril Mojžišovi:
11. „Finés, syn Áronovho syna Eleazara, odvrátil môj hnev od Izraela, lebo horlil uprostred nich tak, ako ja horlím, a preto som nevyhubil vo svojej horlivosti všetkých Izraelitov.
12. Preto mu povedz: Hľa, uzavriem s ním zmluvu pokoja
13. a podľa tejto zmluvy bude kňazstvo patriť jemu a jeho potomstvu po ňom naveky; za to, že horlil za svojho Boha a získal zmierenie Izraelitom.“
14. Meno Izraelitu, ktorý bol usmrtený s Madiánčankou, bolo Zamri a bol to syn kniežaťa Šaluho z rodu Simeonovcov.
15. Meno zabitej Madiánčanky bolo Kozbi, bola to dcéra Sura, ktorý bol náčelníkom čelade madiánskeho kmeňa.
16. Potom Pán povedal Mojžišovi:
17. „Považujte sa za nepriateľov Madiánčanov a bite ich!
18. Veď aj oni boli nepriateľskí a lstiví voči vám v prípade Fogora a Kozbi, dcéry madiánskeho kniežaťa, ktorá bola ich príslušníčkou a ktorá bola zavraždená počas nákazy pre Fogorovu vec.“

1. Po nákaze hovoril Pán Mojžišovi a  ronovmu synovi Eleazarovi:
2. „Urobte súpis celej izraelskej pospolitosti, od dvadsiatich rokov nahor podl  ich rodín, všetkých bojaschopných.“
3. I spo itali ich Mojžiš a k n z Eleazar na Moabských stepiach pri Jordáne naproti Jerichu,
4. od dvadsiateho roku nahor, ako Mojžišovi prikázal Pán.
5. Izraeliti, ktorí vyšli z Egypta, boli t to: Izraelov prvoroden y Ruben. Rubenovi synovia boli: Henoch, z ktorého pochádza  elad' Henochovcov, Falu, z ktorého pochádza  elad' Faluovcov,
6. Hesron, z ktorého pochádza  elad' Hesronovcov, a Charmi, z ktorého pochádza  elad' Charmovcov.
7. To sú Rubenove  elade. Prehliadnutých ich bolo  tyridsa tritis sedemstotridsa .
8. Faluho syn bol Eliab
9. a Eliabovi synovia boli: Namuel, D tan a  biron. T to - D tan a  biron - boli medzi tými, ktorých povolali na zhromaždenie ludu a ktorí sa vzbúrili so skupinou Koreho proti Mojžišovi a Áronovi, keď sa postavili proti Pánovi.
10. Zem však otvorila svoj pažerák a prehltila ich spolu s Korem, kým skupina zahynula tak, že oheň strávil dvestop t desiat mužov, a tak sa stali výstražným znamením.
11. Koreho synovia však nezahynuli.
12. Simeonovi synovia podl  svojich čeladí boli: Namuel, z ktorého pochádza  elad' Namuelovcov, z Jamina  elad' Jaminovcov, z Jachina  elad' Jachinovcov,
13. zo Zareho  elad' Zarovcov a zo Šaula  elad'  aulovcov.
14. To sú čelade Simeonovcov. Bolo ich dvadsa dvatis c dvesto.
15. Gadovi synovia podl  svojich čeladí boli: Sefon, z ktorého pochádza  elad' Sefonovcov, z Agiho  elad' Agiovcov, zo Suniho  elad' Suniovcov,
16. z Ozniho  elad' Ozniovcov, z Heriho  elad' Heriovcov,
17. z Aroda  elad' Arodovcov a z Ariela  elad' Arielovcov.
18. To sú čelade Gadových synov a prehliadnutých z nich bolo  tyridsa tis c p tsto.
19. Júdovi synovia boli: Her a Onan. No Her a Onan umreli v kanaánskej krajine.
20. Júdovi synovia podl  svojich čeladí boli: Sela, z ktorého pochádza  elad' Selovcov, z Fáresa  elad' F resovcov.
21. F resovi synovia boli: z Hesrona pochádza  elad' Hesronovcov a z Hamula  elad' Hamulovcov.
22. Toto sú Júdove čelade, z ktorých všetkých prehliadnutých bolo sedemdesiat settis c p tsto.
23. Isacharovi synovia boli podl  svojich  elad : Tola, z ktorého je  elad' Tolovcov, z Fua  elad' Fuovcov,
24. z Jasuba  elad' Jasubovcov a zo Semrana  elad' Semranovcov.
25. To sú Isacharove čelade, z ktorých všetkých prehliadnutých bolo  es desiat tyritis c tristo.
26. Zabulonovi synovia podl  svojich čeladí boli: Sared, z ktorého je  elad' Saredovcov, z Elona  elad' Elonovcov, z Jalela  elad' Jalelovcov.
27. To sú Zabulonove čelade, z ktorých všetkých prehliadnutých bolo  es desiat tis c p tsto.
28. Jozefovi synovia podl  svojich čeladí boli Manasses a Efraim.
29. Manassesovci boli: Machir, z ktorého pochádza  elad' Machirovcov. Z Machira pochádza Galaád a z Galaáda pochádza  elad' Gala dovcov.
30. Gala dovi synovia boli: Jezer, z ktorého je  elad' Jezerovcov, z Haleka  elad' Halekovcov,
31. z Asriela  elad' Asrielovcov, zo Sechema  elad' Sechemovcov, zo Semida  elad' Semidovcov
32. a z Hefera  elad' Heferovcov.
33. Heferov syn Salfád nemal však synov, iba dcéry, a Salfádove dcéry boli: Ma ala, Noa, Hegla, Melcha a Tersa.
34. To sú čelade Manassesove a z nich bolo prehliadnutých p tdesiat dvatis c sedemsto.
35. Synovia Efraimovi podl  svojich čeladí sú t to: zo Sutralu  elad' Sutralovcov, z Bechera  elad' Becherovcov a z Tehena  elad' Tehenovcov.
36. Sutralov syn bol aj Heran a z neho je  elad' Heranovcov.

37. Toto sú čelade synov Efraimových, z ktorých všetkých prehliadnutých bolo tridsaťdvatisícpäťsto. To sú Jozefovi synovia podľa svojich čeladi.
38. Benjamínovi synovia podľa svojich čeladi boli: z Belu pochádza čelad' Belovcov, z Asbela čelad' Asbelovcov, z Ahirama čelad' Ahiramovcov,
39. zo Sufama čelad' Sufamovcov a z Hufama čelad' Hufamovcov.
40. Belovi synovia boli Hered a Noeman. Z Hereda pochádza čelad' Heredovcov a z Noemana čelad' Noemanovcov.
41. To sú Benjamínovi synovia podľa svojich čeladi a prehliadnutých bolo štyridsaťpäťtisícšesťsto.
42. Danovi synovia podľa svojich čeladi boli: zo Suhama pochádza čelad' Suhamovcov. To sú Suhamove rody podľa svojich čeladi.
43. Všetkých z čelade Suhamovcov, čo boli prehliadnutí, bolo šesťdesiatštyritisícštyristo.
44. Aserovi synovia podľa svojich čeladi boli: z Jemnu pochádza čelad' Jemnovcov, z Jesuiho čelad' Jesuiovcov a z Brieho čelad' Briovcov.
45. Z Brieho synov, z Hebera pochádza čelad' Heberovcov a z Melchiela čelad' Melchielovcov.
46. Meno Aserovej dcéry bolo Sára.
47. To sú čelade Aserových synov, z ktorých bolo prehliadnutých päťdesiatštyritisícštyristo.
48. Neftaliho synovia podľa svojich čeladi boli: z Jesiela čelad' Jesielovcov, z Guniho čelad' Guniovcov,
49. z Jesera čelad' Jeserovcov a zo Selema čelad' Selemovcov.
50. To sú Neftaliho synovia podľa svojich čeladi a prehliadnutých z nich bolo štyridsaťpäťtisícštyristo.
51. Prehliadnutých Izraelitov bolo teda šesťstojedentisícsemstotridsať.
52. Pán hovoril Mojžišovi:
53. „Týmto nech sa rozdelí krajina za dedičný majetok podľa počtu ich mien.
54. Početnejšiemu kmeňu dáš väčší dedičný majetok a tomu, čo je počtom menší, dáš menší dedičný majetok. Každému dáš dedičný majetok podľa počtu jeho prehliadnutých.
55. Krajina sa však rozdelí žrebom. A dostanú ju do vlastníctva podľa mien ich otcovských kmeňov.
56. Teda žrebom bude rozdelená krajina medzi početnejších a medzi počtom menších.“
57. A toto sú prehliadnutí leviti podľa svojich čeladi: z Gersona pochádza čelad' Gersonovcov, z Kaáta čelad' Kaátovcov a z Merariho čelad' Merariovcov.
58. Čelade levitov sú tieto: čelad' Lobniho, čelad' Hebronova, čelad' Musiho a čelad' Koreho. Kaátovi sa narodil Amram,
59. ktorý mal za manželku Jochabed, dcéru Léviho, ktorá sa mu narodila v Egypte. Ona porodila svojmu mužovi Amramovi synov Árona a Mojžiša, a ich sestru Máriu.
60. Áronovi sa narodil Nadab, Abiu, Eleazar a Itamar.
61. Nadab a Abiu zomreli, keď obetovali iný oheň pred Pánom.
62. Všetkých, čo boli z nich prehliadnutí, bolo dvadsaťtisíc, všetko muži od jedného mesiaca nahor. Oni neboli prehliadnutí s ostatnými Izraelitmi, lebo im nebol určený dedičný majetok medzi Izraelitmi.
63. Toto sú prehliadnutí Mojžišom a kňazom Eleazarom, ktorí prehliadali Izraelitov na Moabských stepiach pri Jordáne naproti Jerichu.
64. Medzi nimi nebol ani jeden z tých, ktorých prehliadali Mojžiš a Áron na Sinajskej púšti.
65. Pán im oznámil, že zomrú na púšti, a neostal z nich nik okrem Jefonovho syna Kaleba a Nunovho syna Jozueho.

1. Raz prišli dcéry Salfáda, ktorý bol synom Hefera, syna Galaáda, syna Machira, z kmeňa Manassesa, Jozefovho syna. Jeho dcéry sa volali Maála, Noa, Melcha a Tersa.
2. Predstúpili pred Mojžiša a kňaza Eleazara ako aj pred kniežatá a celú izraelskú pospolitosť pri vchode do stánku zjavenia a vraveli:
3. „Náš otec zomrel na púšti, nebol však v skupine, čo sa vzoprela Pánovi so skupinou Koreho, ale zomrel pre svoj vlastný hriech. Synov nemal.
4. Nuž prečo by malo meno nášho otca vymiznúť z jeho kmeňa, keď nemal synov? Dajte aj nám dedičný podiel medzi bratmi nášho otca!“
5. Mojžiš predniesol ich požiadavku Pánovi
6. a Pán povedal Mojžišovi:
7. „Salfádove dcéry žiadajú vec spravodlivú. Bez ďalšieho im daj dedičný podiel medzi bratmi ich otca a na ne preved' dedičný majetok, ktorý mal dostať ich otec.
8. A Izraelitom povedz: Ak niekto zomrie bez synov, nech sa jeho dedičstvo prevedie na jeho dcéry.
9. Keby nemal ani dcér, tak jeho dedičstvo dostanú jeho bratia.
10. Keby však nemal ani bratov, dáte jeho dedičstvo bratom jeho otca.
11. A keby nemal ani strýkov, dedičstvo sa prevedie na najbližšieho pokrvného z jeho kmeňa; on dostane jeho vlastníctvo. Toto bude pre Izraelitov nariadením, ako Mojžišovi prikázal Pán.“
12. Pán povedal Mojžišovi: „Vystúp na pohorie Abarim a pozri si odtiaľ krajinu, ktorú som dal Izraelitom.
13. Pozri si ju! Aj ty sa pripojíš k svojmu ľudu tak, ako sa pripojil tvoj brat Áron,
14. lebo ste sa zdráhali osláviť ma na púšti Sin pred očami ľudu, keď sa búril proti mne pre vodu.“ To je voda Meríby (sporu) v Kádeši na púšti Sin.
15. Tu Mojžiš povedal Pánovi:
16. „Pane, Boh dychu každého tela, ustanov nad týmto ľudom muža,
17. ktorý by ich vyvádzal a privádzal, aby ľud nebol ako stádo, ktoré nemá pastiera!“
18. Pán odpovedal Mojžišovi: „Vezmi Nunovho syna Jozueho, muža, v ktorom je duch, vlož na neho svoju ruku
19. a potom ho postav pred kňaza Eleazara a pred celú pospolitosť a ustanov ho za vodcu pred očami celého ľudu!
20. Prenechaj mu niečo zo svojej úradnej právomoci, aby ho poslúchala celá izraelská pospolitosť.
21. Bude prichádzať pred kňaza Eleazara, ktorý sa zavše opýta na rozhodnutie pomocou urim pred Pánom a podľa jeho výpovede vytiahne (do boja) a vráti sa a s ním aj všetci Izraeliti a celá pospolitosť.“
22. A Mojžiš urobil, ako mu prikázal Pán. Vzal Jozueho, postavil ho pred kňaza Eleazara a pred celú pospolitosť,
23. položil naň ruky a ustanovil ho za vodcu, ako prostredníctvom Mojžiša prikázal Pán.

1. Pán hovoril Mojžišovi:
2. „Prikáž Izraelitom a povedz im: Dbajte na to, aby ste v určenom čase prinášali moje obetné dary, potravinové a zápalné obety na príjemnú vôňu pre mňa!
3. A povedz im: Toto sú zápalné obety, ktoré budete prinášať Pánovi: Každý deň dva bezchybné jednoročné baránky ako ustavičnú celostnú žertvu.
4. Jedného baránka budeš obetovať ráno a druhého v podvečer
5. a k tomu desatinu efy jemnej múky, poliatej štvrtinou hinu oleja z roztlčených olív, ako potravinovú obetu.
6. To je ustavičná celostná žertva, ktorá bola obetovaná ako zápalná obeta príjemnej vône pre Pána na vrchu Sinaj.
7. Ku každému baránkovi sa pridá aj nápojová obeta, štvrtina hinu vína. Nápojovú obetu prinesieš Pánovi vo svätyni!
8. Druhého baránka budeš obetovať v podvečer a zachováš sa tak, ako pri raňajšej potravinovej obete a príslušnej nápojovej obete. To je zápalná obeta príjemnej vône pre Pána.
9. V sobotňajší deň budeš obetovať dva bezchybné jednoročné baránky a dve desatiny efy jemnej múky, poliatej olejom, ako potravinovú obetu a k tomu aj nápojovú obetu.
10. To je sobotňajšia obeta, ktorá sa bude prinášať každú sobotu, okrem ustavičnej celostnej žertvy a príslušnej nápojovej obety.
11. Na začiatku svojich mesiacov prinesiete na celostnú žertvu Pánovi dva býčky, jedného barana a sedem jednoročných, bezchybných baránkov.
12. Ku každému býčkovi tri desatiny jemnej múky poliatej olejom, ako potravinovú obetu, k baranovi dve desatiny jemnej múky, poliatej olejom, na potravinovú obetu
13. a ku každému baránkovi desatinu jemnej múky, poliatej olejom, ako celostnú žertvu príjemnej vône na zápalnú obetu pre Pána.
14. K tomu aj príslušnú nápojovú obetu, k býčkovi pol hina vína, tretinu hina k baranovi a po štvrtine hina ku každému baránkovi. To je celostná žertva na nový mesiac, ktorá sa prinesie na začiatku každého mesiaca v roku.
15. K ustavičnej celostnej žertve a príslušnej nápojovej obete bude sa obetovať aj jeden cap na obetu za hriech.
16. Na štrnásty deň prvého mesiaca bude sa sláviť na Pánovu počesť pascha.
17. Pätnásty deň tohto mesiaca bude veľký sviatok. Sedem dní budete jesť nekvasené chleby.
18. V prvý deň bude vo svätyni zhromaždenie, vtedy sa nesmie konať nijaká služobná práca.
19. Na zápalnú obetu, na celostnú žertvu pre Pána prinesiete dva býčky, jedného barana a sedem jednoročných bezchybných baránkov
20. a k tomu príslušnú potravinovú obetu jemnej múky, poliatej olejom: tri desatiny k býčkovi, dve desatiny k baranovi
21. a po jednej desatine ku každému zo siedmich baránkov,
22. aj jedného capa na obetu za hriech, aby ste dostali odpustenie.
23. Toto obetujte okrem celostnej raňajšej žertvy, ktorá je ustavičnou celostnou žertvou, a okrem príslušnej nápojovej obety.
24. Takto budete obetovať sedem dní, deň po deň, jedlá na zápalnú obetu príjemnej vône pre Pána. To sa bude obetovať okrem ustavičnej celostnej žertvy a príslušnej nápojovej obety.
25. Na siedmy deň budete mať sväté zhromaždenie; vtedy nesmiete vykonávať nijakú služobnú prácu.
26. Aj v deň prvotín, keď na svoje sviatky Týždňov prinesiete Pánovi potravinovú obetu z nového, budete mať sväté zhromaždenie; ani vtedy nebudete konať nijakú služobnú prácu.
27. A na celostnú žertvu príjemnej vône pre Pána prinesiete dva býčky, jedného barana a sedem bezchybných jednoročných baránkov,
28. k tomu na potravinovú obetu jemnú múku, poliatu olejom: tri desatiny ku každému býčkovi, dve

desatiny k baranovi

29. a po jednej desatine ku každému zo siedmich baránkov,

30. aj jedného capa, aby ste sa zmierili.

31. Toto prinesiete okrem ustavičnej celostnej žertvy a príslušnej potravinovej obety - musia to byť bezchybné zvieratá - a okrem požadovanej nápojovej obety.

1. Aj v prvý deň siedmeho mesiaca budete mať sväté zhromaždenie; vtedy nebudete konať nijakú služobnú prácu. To je pre vás deň hlučného trúbenia.
2. Na celostnú žertvu príjemnej vône pre Pána prinesiete jedného býčka, jedného barana, sedem jednoročných bezchybných baránkov
3. a k tomu príslušnú potravinovú obeť, jemnú múku, poliatu olejom: tri desatiny k býčkovi, dve desatiny k baranovi,
4. po jednej desatine ku každému zo siedmich baránkov,
5. aj jedného capa na obeť za hriech, aby ste sa očistili od hriechu.
6. Toto bude okrem novmesačnej celostnej žertvy a príslušnej potravinovej obety a okrem ustavičnej celostnej žertvy, a k nej prislúchajúcej potravinovej obety, a príslušnej nápojovej obety podľa platného predpisu na príjemnú vôňu zápalnej obety pre Pána.
7. Takisto na siedmy deň tohto siedmeho mesiaca budete mať sväté zhromaždenie a budete sa aj postiť. Nesmiete konať nijakú služobnú prácu.
8. Na celostnú žertvu príjemnej vône pre Pána budete obetovať jedného býčka, jedného barana, sedem jednoročných baránkov
9. a príslušnú potravinovú obeť, jemnú múku, poliatu olejom: tri desatiny k býčkovi, dve desatiny k baranovi
10. a ku každému zo siedmich baránkov jednu desatinu,
11. aj jedného capa na obeť za hriech, okrem obety na zmierenie a ustavičnej celostnej žertvy, spolu s príslušnou potravinovou obeťou a príslušnou nápojovou obeťou.
12. Aj na pätnásty deň siedmeho mesiaca budete mať sväté zhromaždenie. Vtedy nesmiete konať nijakú služobnú prácu. Sedem dní budete sláviť Sviatok pre Pána.
13. A na celostnú žertvu, zápal to príjemnej vône pre Pána, prinesiete trinásť býčkov, dva barany, štrnásť jednoročných bezchybných baránkov
14. a ako príslušnú potravinovú obeť jemnú múku, poliatu olejom: tri desatiny ku každému z trinástich býčkov, dve desatiny ku každému baranovi
15. a po jednej desatine ku každému zo štrnástich baránkov,
16. aj jedného capa na obeť za hriech, okrem ustavičnej celostnej žertvy s príslušnou potravinovou a nápojovou obeťou.
17. Na druhý deň: dvanásť býčkov, dva barany, štrnásť jednoročných bezchybných baránkov
18. a príslušnú potravinovú a nápojovú obeť k juncom, baranom a baránkom podľa ich počtu, ako je predpísané,
19. aj jedného capa na obeť za hriech, okrem ustavičnej celostnej žertvy s príslušnou potravinovou a nápojovou obeťou.
20. Na tretí deň: jedenásť býčkov, dva barany, štrnásť jednoročných bezchybných baránkov
21. a príslušnú potravinovú a nápojovú obeť k juncom, baranom a baránkom podľa ich počtu, ako je predpísané,
22. aj jedného capa na obeť za hriech, okrem ustavičnej celostnej žertvy s príslušnou potravinovou a nápojovou obeťou.
23. Na štvrtý deň: desať býčkov, dva barany, štrnásť jednoročných bezchybných baránkov
24. a príslušnú potravinovú a nápojovú obeť k juncom, baranom a baránkom podľa ich počtu, ako je predpísané,
25. a tiež jedného capa na obeť za hriech, okrem ustavičnej celostnej žertvy s príslušnou potravinovou a nápojovou obeťou.
26. V piaty deň: deväť býčkov, dva barany, štrnásť jednoročných bezchybných baránkov
27. a príslušnú potravinovú a nápojovú obeť k juncom, baranom a baránkom podľa ich počtu, ako je predpísané,
28. a tiež jedného capa na obeť za hriech, okrem ustavičnej celostnej žertvy s príslušnou potravinovou a nápojovou obeťou.

29. Na šiesty deň: osem býčkov, dva barany, štrnásť jednoročných bezchybných baránkov
30. a príslušnú potravinovú a nápojovú obeť k juncom, baranom a baránkom podľa ich počtu, ako je predpísané,
31. a tiež jedného capa na obeť za hriech, okrem ustavičnej celostnej žertvy s príslušnou potravinovou a nápojovou obeťou.
32. Na siedmy deň: sedem býčkov, dva barany, štrnásť jednoročných bezchybných baránkov
33. a príslušnú potravinovú a nápojovú obeť k juncom, baranom a baránkom podľa ich počtu, ako je predpísané,
34. a tiež jedného capa na obeť za hriech, okrem ustavičnej celostnej žertvy s príslušnou potravinovou a nápojovou obeťou.
35. Na ôsmy deň budete mať zasa sväté zhromaždenie; nebudete konať nijaké služobné práce.
36. Na celostnú žertvu budete obetovať ako zápal príjemnej vône pre Pána jedného býčka, jedného barana a sedem jednoročných bezchybných baránkov,
37. k tomu príslušnú potravinovú a nápojovú obeť k býčkovi, baranovi a baránkom podľa ich počtu, ako je predpísané,
38. a tiež jedného capa na obeť za hriech, okrem ustavičnej celostnej žertvy s príslušnou potravinovou a nápojovou obeťou.
39. Toto budete obetovať Pánovi na svoje sviatky okrem toho, čo prinesiete zo sľubu, alebo ako dobrovoľný dar na celostnú žertvu, potravinovú obeť, nápojovú obeť a pokojnú žertvu.“

Kapitola 30

1. A Mojžiš oznámil všetko Izraelitom tak, ako mu nariadil Pán.
2. Mojžiš vravel kniežatám izraelských kmeňov: „Toto prikazuje Pán:
3. Ak niektorý muž urobí Pánovi sľub alebo ak sa zaprisahá, že sa zaväzuje zdržovať sa niečoho, nech nezruší svoje slovo, ale nech splní všetko, ako sľúbil.
4. Ale ak žena urobí sľub Pánovi a zaviazala sa zdržovať sa niečoho ešte kým je nevydatá v dome svojho otca,
5. a jej otec sa dozvie o jej sľube a zdržovaní - na ktoré sa zaviazala -, ak jej otec na to mlčí, sú všetky jej sľuby platné a každé zdržovanie, na ktoré sa zaviazala, je záväzné.
6. Ale ak sa jej otec v deň, keď sa to dozvie, vzoprie tomu, tak nijaký jej sľub, ani zdržovanie, na ktoré sa zaviazala, neplatí a Pán jej odpustí, lebo sa tomu sprotivil jej otec.
7. Keby sa však chcela vydať, kým ju viaže sľub alebo nepremyslene vyslovené slovo, ktorým sa zaviazala,
8. a jej muž v ten deň, keď sa o tom dozvie, na to mlčí, sú jej sľuby platné a jej zdržovanie, pre ktoré sa rozhodla, je záväzné.
9. Ale ak sa jej muž v deň, keď sa to dozvie, vzoprie proti tomu, tým jej sľuby, ktorými sa zaviazala, zruší, jej nepremyslené slovo, ktoré ju viazalo, bude nezáväzné a Pán jej odpustí.
10. Sľub vdovy alebo prepustenej - všetko, čím sa zaviazala - je pre ňu záväzný.
11. Ale ak žena urobí sľub alebo sa prisahou zaviazala na nejaké zdržiavanie v dome svojho muža
12. a jej muž, keď sa to dozvie, na to mlčí a nevzoprie sa proti tomu, sú všetky jej sľuby platné a zdržiavanie, na ktoré sa zaviazala, je pre ňu záväzné.
13. Ale ak to jej muž v deň, keď sa to dozvie, vyhlási za neplatné, tak nič z toho, čo sľúbila, nie je platné, či sú to sľuby alebo povinnosti zdržiavať sa niečoho. Jej muž ich zruší a Pán jej odpustí.
14. Každý sľub a každú prisahu, ktorou sa zaviazala mrŕviť seba, môže jej muž urobiť platnou alebo neplatnou.
15. Ak jej muž zo dňa na deň na to mlčí, robí tým všetky jej sľuby a všetky jej povinnosti zdržiavať sa, na ktoré sa zaviazala, platnými. Robí ich platnými tým, že v deň, keď sa o tom dozvedel, mlčal na to.
16. Keby ich však chcel zrušiť neskôr, keď o nich už dlhšie vedel, jej vinu by uvalil na seba.“
17. Toto sú ustanovenia, ktoré nakázal Mojžišovi Pán, medzi mužom a jeho ženou a medzi otcom a jeho dcérou, ktorá je ešte nevydatá v dome svojho otca.

1. Pán hovoril Mojžišovi:
2. „Ešte pomsti Izraelitov na Madiánčanoch a potom sa pripojíš k svojmu ľudu.“
3. Vtedy Mojžiš povedal svojmu ľudu: „Vystrojte spomedzi seba mužov do boja, pôjdu proti Madiánčanom, aby na Madiánčanoch vykonali Pánovu pomstu.“
4. Z každého kmeňa pošlite do boja tisíc mužov, z každého Izraelovho kmeňa!“
5. Takto postavili z tisícov Izraela z každého kmeňa jednu tisícku, teda dvanásťtisíc bojovníkov.
6. A Mojžiš ich poslal - jednu tisícku z každého kmeňa - do boja a s nimi poslal do poľa Finésa, syna kňaza Eleazara. On mal so sebou posvätné veci a zvučné poľnice.
7. I tiahli proti Madiánčanom, ako Mojžišovi prikázal Pán, a pobili všetkých mužov.
8. Medzi tými, ktorých pobili, boli aj madiánski králi: Evi, Rekem, Sur, Hur a Rebe, päť madiánskych kráľov. Aj Beorovho syna Baláma zabili mečom.
9. Madiánske ženy a deti odviekli Izraeliti do zajatia. Všetok ich dobytok, všetky ich stáda a všetok ich majetok vzali so sebou ako korisť.
10. Všetky ich mestá, bydliská a stanové tábory podpálili.
11. Potom vzali všetku korisť a všetko, čoho sa zmocnili z ľudí i z dobytky,
12. a priviedli zajatcov aj ulúpenú korisť k Mojžišovi, kňazovi Eleazarovi a celej izraelskej pospolitosti do tábora na Moabskej stepi pri Jordáne oproti Jerichu.
13. Mojžiš, kňaz Eleazar a všetky kniežatá ľudu im vyšli z tábora v ústrety.
14. Mojžiš sa však rozhneval na veliteľov vojsk, na vodcov, na tisícnikov a stotníkov, ktorí sa vracali z bojovej výpravy.
15. Mojžiš im vyčítal: „Prečo ste nechali všetky ženy nažive?!
16. Veď to práve ony na Balámovu radu zviadli Izraelitov, aby kvôli Fogorovi odpadli od Pána, za čo stihla Pánov ľud náказа!
17. Preto teraz pobite všetkých chlapcov a pozabíjajte aj všetky ženy, ktoré už obcovali s mužom.
18. Ale všetky devy, ktoré ešte neobcovali s mužom, nechajte nažive pre seba!
19. Vy ostanete sedem dní von z tábora. Vy všetci, ktorí ste zabili človeka alebo ste sa dotkli zabitého, musíte sa na tretí a siedmy deň očisťovať; vy, aj vaši zajatci.
20. Aj všetko šatstvo, všetky kožené veci, všetko, čo je zhotovené z kozej srsti a všetky drevené nádoby musíte očistiť.“
21. Kňaz Eleazar hovoril bojovníkom, ktorí sa zúčastnili na vojnovej výprave: „Toto je zákonný predpis, ktorý dal Pán Mojžišovi:
22. Zlato, striebro, meď, železo, olovo a cín,
23. všetko, čo odoláva ohňu, musíte prečistiť v ohni. A bude to čisté, keď sa to očistí ešte aj očistnou vodou. Ostatné, čo neodolá ohňu, musíte očistiť vodou.
24. Potom na siedmy deň si vyperte šatstvo a budete čisti. Nato môžete prísť do tábora.“
25. Pán hovoril Mojžišovi:
26. „Spočítaj s kňazom Eleazarom a s kniežatami ľudu všetko, čo sa nazbieralo ako korisť z ľudí a dobytky!
27. Korisť potom rozdeľ napoly medzi tých, čo sa zúčastnili na boji a tiahli do poľa a medzi celú pospolitosť.
28. Potom vyber od bojovníkov, čo tiahli do boja, dávku pre Pána: po jednom z päťsto ľudí, býkov, oslov a oviec.
29. Vezmi to z ich polovice a odovzdaj to kňazovi Eleazarovi ako pozdvihovanú obeť pre Pána.
30. Z polovice, ktorá patrí Izraelitom, oddeľ každého päťdesiateho človeka, býka, osla, ovcu, vôbec z dobytky, a daj to levitom, ktorí konajú službu pri Pánovom stánku.“
31. A Mojžiš a kňaz Eleazar urobili tak, ako Mojžišovi nariadil Pán.
32. Koristi, čiže toho, čo ostalo a čoho sa vojsko zmocnilo, bolo šesťstosedemdesiatpäťtisíc oviec (a kôz),
33. sedemdesiatdvatisíc kusov hovädzieho dobytky

34. a šesťdesiatjeden tisíc oslov;
35. ľudských duší zo žien, ktoré nepoznali obcovanie s mužom, bolo dovedna tridsaťdvatisíc.
36. Polovičná čiastka, ktorá pripadla tým, čo boli vo vojne, činila trisotridsaťsedemtisícpäťsto oviec
37. a dávka pre Pána z oviec bola šesťstosedemdesiatpäť kusov,
38. ďalej tridsaťšesťtisíc kusov hovädzieho dobytku a dávka z toho sedemdesiatdva kusov pre Pána,
39. k tomu tridsaťtisícpäťsto oslov a dávka z toho pre Pána šesťdesiatjeden kusov
40. a napokon šesťtisíc ľudí a dávka z toho pre Pána tridsaťdva duší.
41. Mojžiš to odovzdal kňazovi Eleazarovi ako dávku na pozdvihovanú obeť, ako Pán prikázal Mojžišovi.
42. V polovici, čo pripadla Izraelitom, ktorú Mojžiš oddelil od čiastky bojovníkov,
43. v polovici, ktorá bola čiastkou pospolitosti, bolo trisotridsaťsedemtisícpäťsto oviec,
44. tridsaťšesťtisíc kusov hovädzieho dobytku,
45. tridsaťtisícpäťsto oslov
46. a šesťtisíc ľudí;
47. z tejto polovice, ktorá pripadla Izraelitom, vzal Mojžiš každé päťdesiate z ľudí i z dobytku a odovzdal to levitom, ktorí konali službu pri Pánovom stánku, ako prikázal Pán Mojžišovi.
48. Tu predstúpili pred Mojžiša velitelia vojenských skupín, vodcovia tisícok a stotín
49. a povedali Mojžišovi: „Tvoji služobníci vykonali sčítanie bojovníkov, ktorí sú pod naším velením, a nechýba z nás ani jeden muž.
50. Preto prinášame - aby sme sa zbavili viny pred Pánom - ako obetný dar pre Pána, čo každý z nás ukoristil zo zlatých okrás: náramnice, sponky, prstene, náušnice a náhrdelníky.“
51. A Mojžiš i kňaz Eleazar prijali od nich zlato, všetlijaké umelecky zhotovené predmety.
52. Všetkého zlata, ktoré priniesli velitelia tisícok a stotín ako pozdvihovanú obeť pre Pána, bolo šesťtisícšesťdesiatšesťdesiat šeklov.
53. Ale aj jednoduchí bojovníci si doniesli korisť každý pre seba.
54. Mojžiš a kňaz Eleazar prevzali zlato od veliteľov tisícok a stotín a zanesli ho do stánku zjavenia, aby pripamätúvalo Izraelitov u Pána.

1. Rubenovi a Gadovi synovia mali veľa, veľmi veľa dobytká. Keď videli, že kraje Jazera a kraje Galaádu sú vhodným miestom pre dobytká,
2. Gadovi a Rubenovi synovia prišli a povedali Mojžišovi, kňazovi Eleazarovi a kniežatám ľudu:
3. „Atarot, Dibon, Nemra, Hesebon, Eleale, Saban, Nebo a Beon,
4. kraje, ktoré Pán dobyl pred izraelskou pospolitosťou, sú výhodné na chov dobytká a tvoji služobníci majú dobytká.“
5. A dodali: „Ak sme našli milosť v твоjich očiach, nech sa nám, твоjim služobníkom, prideli táto krajina ako dedičný majetok. Nežiadať, aby sme prešli cez Jordán!“
6. Mojžiš však odvrával Gadovým synom a Rubenovým synom: „Vaši bratia majú teda tiahnuť do boja a vy si budete tu odpočívať?!”
7. Prečo oslabujete odvahu Izraelitov prejsť do krajiny, ktorú im dáva Pán?
8. Takto to robili aj vaši otcovia, keď som poslal z Kadešbarny preskúmať zem!
9. Došli až do údolia Eskol, poprezerali krajinu, a potom podlomili odvahu Izraelitov tak, že nechceli ísť do krajiny, ktorú im dal Pán.
10. Vtedy sa Pán rozhneval a prisahal:
11. Mužovia, ktorí vyšli z Egypta, od dvadsiatich rokov nahor, neuvidia krajinu, ktorú som prisahou prisľúbil Abrahámovi, Izákovi a Jakubovi, lebo ma nepočúvali,
12. okrem Jefonovho syna, Kenezejca Kaleba a Nunovho syna Jozueho, lebo oni mi ostali poslušní.
13. Vtedy sa Pán rozhneval na Izrael a nechal ich blúdiť štyridsať rokov po púšti, kým nevyhynulo celé pokolenie, ktoré sa previnilo v Pánových očiach.
14. A teraz ste vy nastúpili na miesto svojich otcov, vy novokvet hriešnikov, aby ste ešte viac rozmnožili Pánov hnev na Izrael.
15. Ak sa od neho odvrátite, ponechá vás ešte dlhšie na púšti a vy budete príčinou záhuby všetkého tohto ľudu.“
16. Tu oni pristúpili k nemu a povedali mu: „Postavíme si iba stajne pre svoj dobytká a mestá pre svoje rodiny.
17. My však pôjdeme vystrojení do boja na čele Izraelitov, kým ich neuvedieme do ich bydlísk. Zatiaľ naše ženy a deti ostanú v opevnených mestách, aby boli isté pred obyvateľmi kraja.
18. Do svojich domovov sa nevrátíme dovtedy, kým nedostane každý Izraelita svoj dedičný majetok.
19. Lebo my si nenárokujeme dedičný majetok s nimi za Jordánom, keď sme dostali svoj dedičný podiel z tejto strany Jordánu.“
20. Tu im Mojžiš povedal: „Ak to naozaj urobíte, ak sa ozbrojíte a pôjdete pred Pánom do boja
21. a každý z vás prejde ozbrojený pred Pánom cez Jordán, kým spred seba nevyženie svojich nepriateľov,
22. a vrátite sa len potom, keď bude krajina s Pánovou pomocou zaujatá, budete voľní voči Pánovi a voči Izraelu a tento kraj sa vám prideli pred Pánom za dedičný majetok.
23. Ak sa však nezachováte tak, previníte sa proti Pánovi a vedzte, že váš hriech vás dochytí.
24. Stavajte si teda mestá pre svoje rodiny a svoje stáda, ale splňte aj to; čo ste sľúbili!“
25. Gadovci a Rubenovci odpovedali Mojžišovi: „Tvoji sluhovia, pane, urobia, čo prikazuješ.
26. Naše deti, naše ženy, naše stáda a všetok náš dobytká ostane tu v galaádskejších mestách,
27. tvoji sluhovia však pôjdu všetci vystrojení na boj pred Pánom, ako ty, pane, hovoríš.“
28. Potom dal Mojžiš o nich príkaz kňazovi Eleazarovi, Nunovmu synovi Jozuemu i náčelníkom izraelských kmeňov.
29. Mojžiš im povedal: „Ak Gadovi a Rubenovi synovia prekročia s vami Jordán - všetci prichystaní do boja -, aby bojovali pred Pánom, keď vám bude krajina podrobená, dajte im územie Galaád za dedičný majetok!
30. Ale ak nepôjdu s vami vychystaní na boj, potom nech sa osadia medzi vami v kanaánskej krajine!“
31. Gadovi a Rubenovi synovia odpovedali: „Urobíme, čo Pán prikázal твоjim služobníkom,
32. pôjdeme vyzbrojení pred Pánom do krajiny Kanaán, aby sme dostali dedičný majetok za

Jordánom.“

33. Mojžiš dal teda Gadovým synom, Rubenovým synom a polovici kmeňa Jozefovho syna Manassesu kráľovstvo amorejského kráľa Sehona a kráľovstvo bášanského kráľa Oga: územie s mestami a okolím, i mestá okolitej krajiny.

34. Gadovi synovia potom postavili Dibon, Atarot, Araoer,

35. Etrot-Sofan, Jazer, Jegban,

36. Betnemru, Betaran, pevné mestá a stajne pre stáda.

37. Rubenovi synovia postavili Hesebon, Eleale, Karjatain,

38. Nabo, Balmeon - so zmenenými menami - a Sabamu. A mestám, ktoré postavili, dali mená.

39. Tu synovia Manassesovho syna Machira tiahli do Galaádu, zaujali ho a vyhli Amorejčanov, čo tam bývali.

40. Mojžiš pridelil Galaád Manassesovmu synovi Machirovi a on sa tam osadil.

41. Manassesov syn Jair tiež vytiahol do boja, zaujal ich stanové dediny a nazval ich Havot-Jair.

42. Podobne vytiahol aj Nobe a zaujal Kanat aj s jeho dedinami a pomenoval ho podľa svojho mena Nobe.

1. Toto sú zastávky Izraelitov po tom, čo v usporiadaných zástupoch pod vedením Mojžiša a Árona vyšli z egyptskej krajiny.
2. Mojžiš totižto na Pánov rozkaz označil miesta, z ktorých sa po táboreni pohýnali, a toto sú zastávky miest, odkiaľ tiahli ďalej:
3. Z Ramesesu sa pohli v pätnásty deň prvého mesiaca, v deň po pasche odišli Izraeliti pred očami všetkých Egypťanov pod Božou ochranou,
4. kým Egypťania pochovávali všetkých prvorođených, ktorých Pán u nich usmrtil, lebo Pán vykonal aj nad ich bohmi odvetný súd.
5. Izraeliti sa pohli z Ramesesu a utáborili sa v Sokote.
6. Zo Sokotu tiahli ďalej a zastavili sa v Etame na okraji púšte.
7. Z Etamu išli ďalej a obrátili sa iným smerom do Pihachirotu, ktorý je pred Belsefonom, a utáborili sa pred Magdalom.
8. Od Pihachirotu sa pohli ďalej a prešli stredom mora na púšť. Tri dni putovali púšťou Etam a zastavili sa v Máre.
9. Keď odišli z Máry, došli do Elimu. V Elime bolo dvanásť vodných prameňov a sedemdesiat paliem i utáborili sa tam.
10. Z Elimu potom tiahli ďalej a utáborili sa pri Červenom mori.
11. Od Červeného mora sa pobrali ďalej a zastali na púšti Sin.
12. Keď odišli z púšte Sin, táborili v Dafke.
13. Odídúc z Dafky, zastavili sa v Aluši.
14. Z Aluša šli ďalej a utáborili sa v Rafidim; tu ľud nemal vody na pitie.
15. Z Rafidim šli ďalej a utáborili sa na púšti Sinaj.
16. Keď odtiahli z púšte Sinaj, ostali v Kibrot-Hatave.
17. Z Kibrot-Hatavy tiahli ďalej a utáborili sa v Haserote.
18. Z Haserotu išli ďalej a zastavili sa v Retme.
19. Z Retmy tiahli ďalej a táborili v Remon-Fáresi.
20. Z Remon-Fáresu odišli a zastavili sa v Libne.
21. Z Libny tiahli a táborili v Rese.
22. Z Resy tiahli ďalej a utáborili sa v Kélate.
23. Z Kélaty sa pohli ďalej a táborili pri vrchu Sefer.
24. Keď sa pohli od vrchu Sefer, utáborili sa v Harade.
25. Z Harady sa pohli a utáborili sa v Makelote.
26. Keď odtiahli z Makelotu, táborili v Tahate.
27. Z Tahatu sa pohli a táborili v Tare.
28. Od Tary tiahli ďalej a utáborili sa v Metke.
29. Keď odišli z Metky, táborili v Hesmone.
30. Z Hesmonu sa pohli a táborili v Moserote.
31. Z Moserotu sa pohli a táborili v Bene-Jákane.
32. Keď odtiahli z Bene-Jákanu, táborili v Hor-Gadgade.
33. Od Hor-Gadgadu odišli a táborili v Jebate.
34. Z Jebaty odišli a utáborili sa v Abróne.
35. Z Abróny sa pohli a táborili v Asiongaberi.
36. Keď odtiahli z Asiongaberu, táborili na púšti Sin, to jest v Kádeši.
37. Z Kádeša sa pohli ďalej a utáborili sa pri vrchu Hor, na hraniciach edomskej krajiny.
38. Na Boží rozkaz vyšiel kňaz Áron na vrch Hor a tam zomrel v štyridsiatom roku po odchode Izraelitov z Egypta, v prvý deň v piatom mesiaci.
39. Áron mal stodvadsaťtri rokov, keď zomrel na vrchu Hor.
40. Kanaánčan, kráľ Arađu, ktorý sídlil na juhu krajiny Kanaán, dopyčul sa, že do krajiny prišli Izraeliti.

41. Od vrchu Hor tiahli ďalej a táborili v Salmone.
42. Zo Salmony sa pohli a utáborili sa vo Funone.
43. Z Funonu šli ďalej a táborili v Obote.
44. Z Obotu sa pohli a utáborili sa v Jeabarime na moabských hraniciach.
45. Z Jeabarimu odtiahli a táborili v Dibongade.
46. Z Dibongadu pokračovali ďalej a táborili v Helmondeblataime.
47. Z Helmondeblataimu odišli a táborili v pohorí Abarim naproti Nebu.
48. Keď odtiahli z pohoria Abarim, utáborili sa na Moabských stepiach pri Jordáne naproti Jerichu.
49. Táborili od Betsimotu až k Abelsatimu na Moabských stepiach.
50. Pán hovoril Mojžišovi na Moabských stepiach pri Jordáne, naproti Jerichu:
51. „Hovor Izraelitom a povedz im: Keď vtiahnete cez Jordán do krajiny Kanaán,
52. vyžeňte pred sebou všetkých jej obyvateľov, zničte obrazy ich modiel, pováľajte ich liate sochy a spustošte ich výšiny!
53. Potom zaujmite krajinu a bývajte v nej, lebo ja som vám dal krajinu do vlastníctva.
54. Krajinu si medzi sebou rozdelíte lósom na dedičný majetok podľa vašich kmeňov: tomu, ktorý je väčší počtom, dáte väčšiu dedičnú čiastku, tomu, čo je počtom menší, dáte menšiu čiastku. Ako komu lós padne, to mu bude patriť. Podľa vašich otcovských kmeňov sa rozdelí medzi vás dedičný majetok.
55. Ale ak nevyženiete pred sebou obyvateľov krajiny, tak tí, ktorých ponecháte, budú trním vo vašich očiach a ostňami vo vašich bokoch a budú vás utláčať v krajine, v ktorej budete bývať.
56. A čo som si zaumienil urobiť im, urobím vám!“

1. Pán hovoril Mojžišovi:
2. „Toto prikáž Izraelitom: Keď prídete do krajiny Kanaán, toto bude vaše územie, ktoré vám pripadne za dedičný majetok: krajina Kanaán v celom svojom rozsahu.
3. Vaše hranice budú od púšte Sin popri Edomsku. Južná hranica sa začne na východe, na južnom konci Solného mora,
4. potom vaša hranica pôjde južne od Škorpiónového návršia a prejde cez Senu, kým sa neskončí južne od Kadešbarny. Odtiaľ pôjde ďalej k Hasar-Adaru a dosiahne Asemonu.
5. Od Asemony hranica zahne k Egyptskému potoku a skončí pri Mori.
6. Západnou hranicou bude pre vás Velké more - ono bude vašou západnou hranicou.
7. A toto bude pre vás severnou hranicou: od Velkého mora pôjde vaša hraničná čiara až k vrchu Hor.
8. Od vrchu Hor pôjde hraničná čiara až na miesto, kade sa ide do Ematu, a hranica dosiahne až Sedad.
9. Potom hranica pôjde cez Sifron a dosiahne svoj konečný bod pri Hasar-Enan. To bude vaša severná hranica.
10. Ako východnú hranicu si určíte čiaru od Hasar-Enanu ku Sefame.
11. Od Sefamy pôjde hranica dolu ku Reble východne od Ain. Potom zídete ešte nižšie a dotkne sa horského hrebeňa východne od Genezaretského jazera.
12. Potom hranica pôjde dolu k Jordánu a skončí sa pri Solnom mori. Toto budú hranice vašej krajiny dookola.“
13. Mojžiš nariadil Izraelitom: „Toto je krajina, ktorú dostanete lósom do vlastníctva a ktorú Pán kázal prideliť deviatim a polovici kmeňa.
14. Lebo rodiny Rubenovho kmeňa a Gadovho kmeňa a polovica Manassesovho kmeňa svoj dedičný podiel už dostali.
15. Dva a pol kmeňa obsiahlo svoj dedičný podiel za Jordánom naproti Jerichu, na východ, oproti východu slnka.“
16. Pán hovoril Mojžišovi:
17. „Toto sú mená mužov, ktorí vám rozdelia krajinu: kňaz Eleazar a Nunov syn Jozue,
18. ďalej priberiete na rozdelenie krajiny po jednom kniežati z každého kmeňa;
19. a mená tých mužov sú: Z Júdovho kmeňa Jefonov syn Kaleb;
20. zo Simeonovho kmeňa Amiudov syn Samuel;
21. z Benjamínovho kmeňa Chaselonov syn Elidad;
22. z Danovho kmeňa Jogliho syn Boki;
23. z Jozefových synov z kmeňa Manassesovho Efodov syn Haniel;
24. z kmeňa Efraimovho Seftanov syn Kamuel;
25. zo Zabulonovho kmeňa Farnachov syn Elisafan;
26. z Isacharovho kmeňa Ozanov syn knieža Faltiel;
27. z Aserovho kmeňa Salomiho syn Ahiud;
28. z Neftaliho kmeňa Amiudov syn Fedael.“
29. To sú tí, ktorým Pán prikázal rozdeliť Izraelitom ich dedičný podiel v kanaánskej krajine.

1. Pán hovoril Mojžišovi na Moabských stepiach pri Jordáne naproti Jerichu:
2. „Prikáž Izraelitom, aby dali zo svojho dedičného pozemku levitom na bývanie mestá a aby dali levitom aj pastviny okolo miest.
3. Mestá budú pre nich na bývanie a pastviny budú pre ich dobytok a stáda, pre všetky ich zvieratá.
4. Pastviny miest, ktoré dáte levitom, budú siahať od mestských hradieb zvonka tisíc laktov dookola.
5. Von z mesta odmeriate na východnú stranu dvetisíc laktov, takisto na stranu južnú, na západnú a na severnú stranu tak, že mesto bude uprostred; toto im bude patriť pri mestách ako pastviny.
6. Čo sa týka miest, ktoré dáte levitom, šesť z nich bude miestami útočiska, ktoré určíte na to, aby tam mohol ujsť ten, kto niekoho zabil. Okrem toho im dáte ešte štyridsaťdva miest.
7. Úhrnný počet miest, ktoré dáte levitom, bude štyridsaťosem miest spolu s ich pastvinami.
8. A miest, ktoré dáte z izraelských pozemkov, bude od väčšieho (kmeňa) viac, od menšieho menej. Každý (kmeň) dá niekoľko zo svojich miest levitom podľa rozlohy svojho dedičného podielu, ktorý mu pripadne do vlastníctva.“
9. Pán hovoril Mojžišovi:
10. „Hovor Izraelitom a povedz im: Keď prídete cez Jordán do krajiny Kanaán,
11. vyvolte si príhodné mestá, ktoré budú pre vás mestami útočiska. Tam utečie ten, kto zapríčinil smrť, kto neúmyselne zabil človeka.
12. Tieto mestá vám budú útočiskom pred pomstiteľom krvi, aby usmrtiteľ nebol usmrtený prv, ako sa dostaví pred súd pospolitosti.
13. Miest útočiska, čo takto oddelíte, bude šesť.
14. Tri mestá určíte za Jordánom a tri mestá určíte v krajine Kanaán. Ony budú pre vás mestami útočiska.
15. Ony budú útočiskom tak Izraelitom ako i cudzincom a prišielcom, aby ta mohol ujsť každý, kto by neúmyselne zabil človeka.
16. Ak niekto udrie dakoho železným predmetom a on zomrie, je vrahom a vrah musí zomrieť.
17. Ak ho zasiahne kameňom, ktorý mal v ruke a ktorým možno zabiť, a on zomrie, je vrahom a vrah musí zomrieť.
18. Ak ho udrie dreveným predmetom, ktorý mal v ruke a ktorým možno zabiť, a on zomrie, je vrahom a vrah musí zomrieť.
19. Pomstiteľ krvi vraha zabije. Zabije ho, keď ho dostihne.
20. Ak niekto niekoho udrie z nenávisťi alebo doň niečo úmyselne hodí a on zomrie,
21. alebo ak ho udrie z nepriateľstva pästou tak, že zomrie, toho, kto ho udrel, treba potrestať smrťou, lebo je vrah. Pomstiteľ krvi ho zabije, keď ho dochytí.
22. Ak ho (smrteľne) udrie len náhodou, a nie z nepriateľstva, alebo ak naň neúmyselne hodí nejaký predmet,
23. alebo ak naň zrúti - bez toho, žeby ho videl - nejaký kameň, ktorý môže zapríčiniť smrť, a on zomrie, hoci nebol proti nemu nepriateľsky naladený a nechcel mu urobiť zle,
24. nech pospolitosť rozhodne medzi usmrtiteľom a pomstiteľom podľa týchto ustanovení:
25. Pospolitosť vyslobodí usmrtiteľa z rúk pomstiteľa krvi. Pospolitosť ho zasa zavedie späť do mesta útočiska, kde sa ukryl. Tam bude bývať až do smrti veľkňaza, ktorý bol pomazaný posvätným olejom.
26. Lež ak usmrtiteľ opustí obvod mesta útočiska, do ktorého utiekol,
27. a keď ho pomstiteľ krvi dostihne mimo obvodu mesta útočiska, a keď pomstiteľ usmrtiteľa zabije, nebude na ňom nijaká vina krvi.
28. Preto má každý ostať vo svojom meste útočiska až do veľkňazovej smrti. Až po veľkňazovej smrti sa môže usmrtiteľ vrátiť na svoj pozemok, ktorý mu patrí ako dedičný majetok.
29. Tieto nariadenia sú pre vás záväzné z pokolenia na pokolenie vo všetkých vašich bydliskách.
30. Ak niekto usmrtí človeka, tak vraha zabijú len na výpoveď svedkov. Výpoveď jedného svedka však nestačí, aby niekoho odsúdili na smrť.
31. Neprijímajte výkupné za život nijakého vraha, ktorý je zodpovedný za smrť, ale musí zomrieť.

32. Takisto neprijímajte výkupné od toho, kto sa utiahol do mesta útočiska a chcel by sa vrátiť a bývať niekde v krajine ešte pred smrťou veľkňaza.
33. Nesmiete znesvätiť krajinu, v ktorej bývate. Lebo krv znesvätí krajinu a krajinu možno uzmierniť za krv, čo bola v nej vyliala, iba krvou toho, kto ju vylial.
34. Nepoškrňujte teda krajinu, v ktorej bývate, veď v nej bývam ja! Lebo ja, Pán, bývam uprostred Izraelových synov!“

1. Predstúpili rodoví náčelníci rodu synov Galaáda, syna Machira, Manassesovho syna z rodu Jozefových synov, predstúpili a predniesli Mojžišovi i kniežatám a náčelníkom kmeňov túto vec:
2. „Pane, Pán ti prikázal žrebom rozdeliť Izraelitom krajinu na dedičné vlastníctvo a takisto ti, pane, Pán nariadil, aby si pridelil dedičný majetok nášho súkmeňovca Salfáda jeho dcéram.
3. Ak sa však vydajú za príslušníka iného izraelského kmeňa, náš majetok dedičnej otcovizne sa nám odníme a pripojí sa k dedičnému majetku kmeňa, za príslušníka ktorého by sa vydali. Takto sa naše dedičné vlastníctvo umenší.
4. A keď potom nastane pre Izraelitov jubilejný rok, ich dedičný majetok sa spojí s dedičným majetkom kmeňa, za príslušníka ktorého sa vydajú, a dedičné vlastníctvo nášho otcovského kmeňa bude ich dedičným vlastníctvom.“
5. Tu Mojžiš na Pánov rozkaz nariadil Izraelitom: „Kmeň Jozefových synov má pravdu.
6. Pán nariaduje o Salfádových dcérach toto: Ak chcú, môžu sa vydať, ale musia sa vydať za príslušníka rodu ich otcovského kmeňa,
7. aby izraelské dedičné vlastníctvo neprešlo z jedného kmeňa na druhý, ale aby si všetci Izraeliti zachovali dedičný majetok svojho otcovského kmeňa.
8. Preto všetky devy, ktoré dostanú dedičný majetok v niektorom izraelskom kmene, musia sa vydať za príslušníka rodu svojho otcovského kmeňa, aby si Izraeliti takto zachovali svoje otcovské dedičné vlastníctvo
9. a aby nijaký dedičný majetok neprešiel z jedného kmeňa na druhý, ale aby si všetky izraelské kmene podržali svoje dedičné vlastníctvo.“
10. A Salfádove dcéry urobili, ako Pán prikázal Mojžišovi.
11. Salfádove dcéry Maála, Tersa, Hegla, Melcha i Noa sa vydali za synov svojho strýka.
12. Vydali sa teda za mužov z rodu synov Manasses, Jozefovho syna, a tak ich dedičný majetok ostal pri čeladi, ktorá patrila ku kmeňu ich otca.
13. To sú príkazy a ustanovenia, ktoré dal Pán Izraelitom prostredníctvom Mojžiša na Moabských stepiach pri Jordáne, naproti Jerichu.

5. Mojžišova

Kapitola 1

1. Toto sú slová, ktoré povedal Mojžiš celému Izraelu na púšti za Jordánom, v Arabe naproti Červenému moru, medzi Fáranom a medzi Tofelom, Labanom, Haserotom a Di-Zahabom.
2. Jedenásť dní cesty je od Horebu smerom k vrchom Seir až do Kadešbarny.
3. V štyridsiatom roku, v jedenástom mesiaci, v prvý deň mesiaca oznámil Mojžiš Izraelovým synom všetko, čo mu pre nich prikázal Pán
4. po tom, čo v Edrei porazil amorejského kráľa Sehona, ktorý býval v Hesebone, a bášanského kráľa Oga, ktorý býval v Aštarote.
5. Za Jordánom v moabskej krajine začal Mojžiš vysvetľovať tento zákon:
6. „Pán, náš Boh, nám hovoril na vrchu Horeb: Dost' dlho ste sa už zdržali na tomto vrchu.
7. Pohnite sa a tiahnite k Amorejskej výšine a na všetky iné miesta, ktoré sú blízko nej, do Araby, na vrchy a do nížin, smerom na juh a k morskému pobrežiu, do kanaánskej krajiny a k Libanonu a až k veľkej rieke, k rieke Eufrat!
8. Hľa, dávam vám túto krajinu. Vojdite do nej a vlastnite ju! O nej prisahal Pán Abrahámovi, Izákovi a Jakubovi, že ju dá im a ich semenu po nich.
9. Vtedy som vám povedal: Ja vás nemôžem spravovať,
10. lebo Pán, váš Boh, vás tak rozmnožil, že vás je dnes také množstvo, ako hviezd na nebi.
11. Pán, Boh vašich otcov, nech pridá k tomu počtu mnohé tisíce a nech vás požehná, ako prisľúbil!
12. Ja sám nevládzem niesť vaše bremená, vašu ťarchu a vaše spory.
13. Vyberte si múdrych, skúsených a osvedčených mužov vo vašich kmeňoch a ustanovím vám ich za predákov.
14. Vtedy ste mi odvetili v odpoveď: Dobrú vec to chceš urobiť.
15. Ja som vybral hlavných z vašich kmeňov, múdrych a skúsených mužov, a ustanovil som vám ich za náčelníkov ako tisícnikov, stotníkov, päťdesiatnikov, desiatnikov a za pisárov pre vaše kmene.
16. A vašim sudcom som prikázal: Vypočúvajte ich a súdte spravodlivo toho, kto má spor so súkmeňovcom alebo s cudzincom!
17. Pri súde neberte ohľad na osobu. Malého vypočujte tak, ako veľkého. A nikoho sa nebojte, lebo súd je Boží. Čo vám však bude ťažké, oznámte mne a vypočujem to ja.
18. Vtedy som vám prikázal všetko, čo máte robiť.
19. Potom sme sa pohli od Horeba a putovali sme tou hroznou a velikánskou púšťou, ktorú ste videli cestou k amorejským vrchom, ako nám rozkázal Pán, náš Boh, a došli sme až do Kadešbarny.
20. Tu som vám povedal: Došli ste k amorejskej vysočine, ktorú nám dá Pán, náš Boh.
21. Hľa, Pán, tvoj Boh, ti dáva do daru túto krajinu. Chod', zaujmi ju, ako ti povedal Pán, Boh tvojich otcov. Neboj sa a nestrachuj sa!
22. Tu ste všetci pristúpili ku mne a navrhli ste: Pošlime mužov, ktorí by krajinu prezreli a podali nám správu, ktorou cestou ta máme ísť, aj o mestách, na ktoré narazíme.
23. Mne sa návrh páčil i vybral som dvanásť mužov spomedzi vás, z každého kmeňa po jednom.
24. Oni šli smerom k výšine, došli až do údolia Eskol a prezreli ho.
25. Vzali z ovocia krajiny a priniesli nám a podali nám túto správu: Dobrá je to zem, ktorú nám chce dať Pán, náš Boh.
26. Ale vy ste nechceli vystúpiť a neverili ste slovám Pána, nášho Boha,
27. a reptali ste vo svojich stanoch: V zlovôli nás Pán vyviedol z Egypta, aby nás vydal do rúk Amorejčanom a aby nás zahubil.
28. Načo by sme ta vystupovali?! Naši súkmeňovci prestrašili naše srdcia, keď povedali: Národ je tam mocnejší a početnejší ako my, mestá veľké a opevnené až k nebu, ba aj Enakitov sme tam videli!
29. Povedal som vám: Nebojte sa ich a nestrachujte sa!
30. Pán, váš Boh, ktorý vás vedie, bude za vás bojovať takisto, ako to pred vašimi očami urobil kvôli vám v Egypte
31. a potom na púšti, kde si sám videl, ako ťa Pán, tvoj Boh, nosil ako muž, ktorý nesie svojho syna; (niesol ťa) po celej ceste odvtedy, keď ste vyšli, až kým ste nedošli na toto miesto;

32. a na tejto púšti ste neverili Pánovi, svojmu Bohu,
33. ktorý šiel cestou pred vami, aby vám vyhliadol miesto pre rozloženie stanov, za noci v ohni, aby ste videli cestu, ktorou ste mali ísť, a cez deň v oblaku.
34. Pán začul hlas vašich rečí a rozhorčený prisahal:
35. Nik spomedzi tohto bezbožného pokolenia neuvidí tú dobrú krajinu, o ktorej som prisahal, že ju dám vašim otcom!
36. Len Kaleb verne nasledoval Pána.
37. Aj na mňa sa rozhneval Pán pre vás a povedal: Ani ty ta nevkročíš.
38. Nunov syn Jozue, ktorý je v tvojich službách, ten ta vkročí; jeho povzbudzuj, lebo on ju rozdelí Izraelu do vlastníctva.
39. Vaše deti, o ktorých ste povedali, že budú koristou, a vaši synovia, ktorí dnes nevedia, aký je rozdiel medzi dobrom a zlom, oni ta vojdú im ju dám a oni ju budú vlastníť.
40. Vy sa však vráťte a blúdte po púšti cestou k Červenému moru!
41. Odpovedali ste mi: Zhrešili sme proti Pánovi; vystúpime a budeme bojovať, ako nám rozkázal Pán, náš Boh, a vystrojili ste sa každý so svojím vojnovým náčiním a nemúdro ste sa dali na pochod k vysočine.
42. Ale Pán mi vrel: Povedz im: Nevystupujte a nebojujte, lebo ja nie som uprostred vás, aby vás neporazili vaši nepriatelia.
43. Ja som vám to povedal, vy ste ma však neposlúchli, ale išli ste proti Pánovmu zákazu a pyšno ste vystúpili na výšinu.
44. Tu vytiahli Amorejčania, ktorí na tej vysočine bývali, postavili sa proti vám a prenasledovali vás, ako prenasledujú roje včiel, a rozháňali vás od Seiru až po Hormu.
45. Potom ste sa vrátili a nariekali ste pred Pánom, lež Pán vás nevypočul.
46. I ostali ste v Kadešbarne dlhý čas, ten čas, čo ste tam bývali.

Kapitola 2

1. Nato sme sa pohli a tiahli sme púšťou smerom k Červenému moru, ako nám prikázal Pán, a dlhý čas sme okľukou obchádzali vrchy Seir.
2. Tu mi Pán hovoril:
3. Dost' dlho ste obchádzali toto horstvo, teraz sa obráťte na sever!
4. A ľudu rozkáž: Teraz prejdete cez územie svojich bratov, Ezauových synov, ktorí bývajú na Seire a boja sa vás; lež dávajte si veľký pozor,
5. nebojujte proti nim, lebo vám nedám z ich územia nič, ani na šírku šľapaje, lebo vrch Seir som dal do vlastníctva Ezauovi.
6. Pokrm na jedenie si kúpate od nich za peniaze, takisto i vodu na pitie si od nich kúpate za peniaze.
7. Veď Pán, tvoj Boh, žehnal všetkým prácam tvojich rúk. Vedel, že prejdeš touto veľkou púšťou: už štyridsať rokov je s tebou Pán, tvoj Boh, a nechýbalo ti nič.
8. Potom sme prešli vedľa (územia) našich bratov, Ezauových synov, ktorí bývajú na Seire, cez Arabu popri Elate a Asiongaberi a tiahli sme cestou smerom k Moabskej púšti.
9. Tu mi hovoril Pán: Neobťažuj Moabčanov a nebojuj proti nim, lebo ti nedám nič z ich územia do vlastníctva; veď Lotovým synom som dal do vlastníctva Ar.
10. Predtým tu bývali Emci, ľud silný, početný a urastený ako Enakiti.
11. Aj oni patrili k Refaimcom ako Enakiti. Moabčania sa však volajú Emci.
12. Na Seire predtým bývali Horejci, lenže Ezauovi synovia ich vyhnali a zničili a osadili sa na ich mieste tak, ako to urobil Izrael v krajine svojho vlastníctva, ktorú im dal Pán.
13. Teraz sa zdvihni a prejdi cez potok Sared! A tak sme prešli cez potok Sared.
14. A čas, čo sme blúdili od Kadešbarny až po prebrodenie potoka Sared, predstavoval tridsaťosem rokov, kým nevymrelo zo stanov všetko bojaschopné pokolenie, ako im prisahal Pán.
15. A Pánova ruka bola proti nim, takže úplne vyhynuli zo stanov.
16. Keď vymreli z ľudu všetci bojaschopní mužovia,
17. povedal mi Pán:
18. Teraz pôjdeš moabským územím pri (meste) Ar
19. a prídeš k Amončanom, lenže ich nebudeš obťažovať, ani bojovať proti nim, lebo ti nedám nič z amonskej krajiny do vlastníctva, lebo som ju dal do vlastníctva Lotovým synom.
20. Aj túto považovali za krajinu Refaimcov; predtým tu bývali Refaimci. Amončania ich volajú Zamzumim.
21. Bol to mocný a početný ľud, urastený ako Enakiti, ale Pán ich zničil pred Amončanmi a oni sa zmocnili ich vlastníctva, a bývali namiesto nich,
22. ako to urobil pri Ezauových synoch, čo bývajú na Seire, pred ktorými vyhubil Horejcov, takže zaujali ich majetok a osadili sa na ich mieste až do dnešného dňa.
23. Aj Hevejcov, ktorí bývali až po Gazu, zničili Kaftorčania, ktorí vyšli z Kaftoru a osadili sa na ich mieste.
24. Zdvihnite sa teda, dajte sa na pochod a prejdite cez rieku Arnon! Dávam ti do ruky hesebonského kráľa, Amorejčana Sehona! Začni teda dobývať jeho krajinu a viesť proti nemu vojnu!
25. Už dnes začnem vysielat' pred tebou strach a zdesenie na všetky národy, čo sú pod celým nebom a čo počujú o tebe zvesť. Budú sa triasť a bedákať pred tebou.
26. Z púšte Kedemot som poslal poslov k Sehonovi, kráľovi Hesebonu, s priateľskou ponukou:
27. Chcel by som prejsť cez tvoje územie. Išiel by som len po ceste a neodchýlil by som sa ani napravo, ani naľavo.
28. Pokrm mi predáš za peniaze, aby som mal čo jesť, a vodu na pitie mi poskytnieš tiež za peniaze. Chcem iba prejsť,
29. ako mi to dovolili Ezauovi synovia, ktorí bývajú na Seire, a Moabčania, ktorí bývajú v Are, kým nedôjdem k Jordánu, do krajiny, ktorú nám chce dať Pán, náš Boh.
30. Ale Sehon, kráľ Hesebonu, nechcel pristať na to, aby sme tade prešli, lebo Pán, tvoj Boh, zaťal jeho ducha a zatvrdil mu srdce, aby ho tak vydal tebe do ruky, ako to dnes vidíš.

31. Tu mi hovoril Pán: Hľa, dávam ti Sehon a jeho krajinu, zmocni sa jeho krajiny!
32. Keď Sehon vytiahol so všetkým svojím ľuďom do boja proti nám pri Jase,
33. Pán, náš Boh, nám ho vydal napospas a porazili sme ho i jeho synov a všetok jeho ľud.
34. A v tom čase sme zaujali všetky jeho mestá a rozšírili sme kliatbu záhuby na všetky mestá, na mužov, ženy a deti. Nenechali sme nikoho.
35. Len dobytok sme si vzali za korisť spolu s korisťou miest, ktoré sme dobyli.
36. Od Aroeru, ktorý je na brehoch potoka Arnon, od mesta, čo je pri potoku, až po Galaád nebolo dediny ani mesta, ktoré by nám bolo odolalo, všetky nám vydal Pán.
37. Iba na krajinu Amonových synov si nevzťahol ruku, na celé územie rieky Jabok, na mestá na výšine a na všetky mestá, o ktorých nám dal zákaz Pán, náš Boh.

Kapitola 3

1. Potom sme sa obrátili a tiahli sme smerom k Bášanu. Ale Og, kráľ Bášanu, vytiahol so všetkým svojím ľudom do boja proti nám pri Edrei.
2. Tu mi Pán povedal: Neboj sa ho, veď ti ho dávam do ruky, aj všetok jeho ľud a jeho krajinu. Urobíš s ním tak, ako si urobil s amorejským kráľom Sehomom, ktorý sídlil v Hesebone.
3. A Pán, náš Boh, dal do našich rúk aj bášanského kráľa Oga a všetok jeho ľud a my sme ich bili, až mu nik neostal.
4. V tom čase sme zaujali všetky jeho miesta; nebolo mesta, ktoré by sme mu neboli odňali: šesťdesiat miest, celý kraj Argobu, panstvo Oga, kráľa Bášanu.
5. Všetky tieto mestá boli opevnené vysokými múrmi, bránami a závorami, okrem miest Ferezejcov vo veľkom počte.
6. A vyhubili sme ich tak, ako sme urobili Sehomovi, kráľovi Hesebonu; rozšírili sme kľatbu záhuby na každé mesto, na mužov, ženy i deti.
7. Ale všetok dobytok a korist' z miest sme si vzali.
8. Takto sme v tom čase odňali dvom amorejským kráľom za Jordánom územie od koryta Arnonu až po vrch Hermon
9. - Sidončania volajú vrch Hermon Sirjon, Amorejčania však Senir - ,
10. všetky mestá roviny, celý Galaád a celý Bášan až po Selku a Edrei, mestá, ktoré patrili pod panstvo Oga v Bášane.
11. Len Og, kráľ Bášanu, ostal z pokolenia Refaimcov; jeho posteľ, lôžko zo železa, ktoré ešte jestvuje v Rabate Amonitov, bola deväť laktov dlhá a štyri lakte široká, podľa miery obyčajných laktov.
12. Túto krajinu sme v tom čase zaujali od Aroeru, ktorý je na brehu rieky Arnon. Polovicu Galaádskej vysočiny s jej mestami som dal Rubenovmu a Gadovmu kmeňu.
13. Ostatok Galaádu a celý Bášan, panstvo Oga, som dal polovici Manassesovho kmeňa - celý kraj Argob. Celý Bášan sa volá krajinou Refaim.
14. Manassesov syn Jair sa zmocnil celého kraja Argobu až po územie Gesurcov a Maáchovcov a podľa svojho mena pomenoval Bášan Havot-Jair, až po dnešné časy.
15. Machirovi som dal Galaád.
16. Aj Rubenovi a Gadovi som dal (časť) z Galaádu až po rieku Arnon - stred riečišťa je hranicou - a až po údolie Jaboka na hraniciach Amončanov,
17. ďalej Arabu s Jordánom ako hranicou, od Kineret až po more v Arabe, po Solné more na úpäť Fasgy smerom na východ.
18. V tom čase som vám prikázal: Pán, váš Boh, vám dáva túto krajinu do vlastníctva. Ozbrojení však pôjdete so svojimi bratmi, synmi Izraela, všetci silní mužovia,
19. len vaše ženy, vaše deti a váš dobytok - viem, že máte mnoho dobytku - zostanú vo svojich mestách, ktoré som vám dal,
20. kým Pán nedá vašim bratom pevné bydlisko, ako je vaše, a pokým aj oni nebudú vlastníť krajinu, ktorú im chce dať Pán, váš Boh, na druhej strane Jordána; potom sa vráti každý na svoj majetok, ktorý som vám dal.
21. Vtedy som rozkázal aj Jozuemu: Videl si na vlastné oči, čo Pán, váš Boh, urobil obom týmto kráľom. To isté urobí všetkým kráľovstvám, do ktorých tiahneš.
22. Nemáš sa čo báť pred nimi, lebo Pán, váš Boh, bude bojovať za vás.
23. V tom čase som takto prosil Pána:
24. Pane, Bože, začal si svojmu služobníkovi ukazovať svoju veľkosť a svoju ruku presilnú - veď kde je ešte na nebi alebo na zemi Boh, ktorý by robil skutky a divy ako ty!
25. (Daj) mi tiež prejsť a uvidím tú krásnu krajinu za Jordánom, tú krásnu výšinu a Libanon!
26. Ale Pán sa na mňa rozhneval pre vás a nevyslyšal ma. Pán mi povedal: Dost' už, viac mi nehovor o tejto veci!
27. Vystúp na hrebeň Fasgy a zdvihni oči na západ a na sever, na juh a na východ a pozri sa vlastnými očami, lebo ty tento Jordán neprekročíš.

28. Jozuemu však daj príkaz a povzbud' ho a posilni, lebo on bude viesť tento ľud a rozdelí mu krajinu, ktorú uvidíš!

29. Tak sme ostali v údolí naproti Fogoru.

Kapitola 4

1. A teraz, Izrael, počúvaj prikázania a ustanovenia, ktoré ťa chcem naučiť konať, aby ste žili a dosiahli vlastníctvo krajiny, ktorú vám dá Pán, Boh vašich otcov.
2. K slovám, ktoré vám hovorím, nepridáte vôbec nič, ani z nich nič neuberiete; zachovávajte prikázania Pána, svojho Boha, ktoré vám ukladám!
3. Na vlastné oči ste videli, čo Pán urobil pre Bál-Peora! Každého totiž, kto sa pridal k Bál-Peorovi, Pán, tvoj Boh, vyhubil spomedzi vás.
4. Vás však, čo sa pridržate Pána, svojho Boha, zachoval pri živote až dodnes.
5. Pozri, učil som vás prikázaniam a ustanoveniam, ako mi nariadil Pán, môj Boh, aby ste ich plnili aj v krajine, do ktorej tiahnete, aby ste si ju udržali ako vlastnú.
6. A zachováte a splníte ich napospol, lebo to bude vaša múdrosť a rozumnosť pred národmi, ktoré zvedia o každom tomto príkaze a budú vraviť: Naozaj múdry a rozumný je tento veľký národ!
7. Veď kdeže je národ taký mocný, ktorý by mal svojich bohov tak blízko, ako je Pán, náš Boh, kedykoľvek k nemu voláme.
8. A kde je národ taký slávny, ktorý by mal (také) spravodlivé prikázania a ustanovenia, ako je celý tento zákon, ktorý vám dnes predkladám?
9. Len dávaj pozor na seba a chráň svoju dušu veľmi! Nezabudni na veci, ktoré si videl na vlastné oči, nech nevymiznú z tvojho srdca po všetky dni tvojho života; lež poučíš o nich svojich synov a synov svojich synov.
10. Na deň, keď si stál pred Pánom, svojim Bohom, na Horebe, keď Pán ku mne hovoril: Zhromaždi ľud, aby počuli moje slová, ktorým ich naučím, aby sa ma báli po všetky dni, čo budú žiť na zemi, a aby o nich poučali aj svojich synov.
11. Tu ste predstúpili a stáli ste na úpäti vrchu, zatiaľ čo vrch za tmy, oblakov a mrákavy blčal ohňom až do samého neba.
12. A Pán hovoril k vám z ohňa; zvuk slov ste počuli, ale postavu ste nevideli, okrem hlasu.
13. A oznámil vám svoju zmluvu, o ktorej nariadil, aby ste ju zachovali - svojich desať príkazov a napísal ich na dve kamenné tabule.
14. Mne však vtedy Pán prikázal, aby som vás naučil príkazom a ustanoveniam, aby ste ich zachovávali v krajine, do ktorej tiahnete a ktorou budete vládnuť.
15. A vy si - pri svojich dušiach - dávajte veľký pozor, veď ste nevideli nijakú postavu, keď k vám Pán hovoril sprostred ohňa na Horebe,
16. aby ste nepoblúdili a neurobili si kresanú modlu alebo akýkoľvek obraz muža alebo ženy,
17. obraz nejakého zvieraťa na zemi, obraz nejakého vtáka, čo lieta pod nebom,
18. obraz niečoho, čo sa plazí po zemi, obraz ryby, čo je vo vode pod zemou;
19. a keď zdvihneš oči k nebu a uvidíš tam slnko, mesiac a hviezdy, všetky voje nebies, nedaj sa oklamať a neklaňaj sa im a neuctievaj to, čo Pán, tvoj Boh, stvoril na osoh všetkým národom, ktoré sú pod nebom.
20. Vás však Pán vzal a vyviedol z ohnivej pece, z Egypta, aby ste boli jeho dedičným ľudom, ako je to dnes.
21. Na mňa sa však Pán rozhneval pre vaše reči a prisahal, že neprekročím Jordán a nevročím do krásnej krajiny, ktorú ti Pán, tvoj Boh, dá do vlastníctva.
22. Ja však umriem v tejto krajine a Jordán neprekročím. Vy ho prekročíte a budete vlastniť tú krásnu krajinu.
23. Dávajte pozor, aby ste nikdy nezabudli na zmluvu, ktorú s vami uzavrel Pán, váš Boh, alebo aby ste si neurobili rytú modlu z tých vecí, ktoré ti Pán zakázal robiť.
24. Lebo Pán, tvoj Boh, je stravujúci oheň, on je žiarlivý Boh.
25. Ak budete mať synov a vnukov a zostarnete v tejto krajine, ak sa skazíte a urobíte si nejakú rytú modlu a budete páchať zlo pred Pánom, svojim Bohom, čím ho rozhneváte,
26. tak už dnes volám nebo a zem za svedkov proti vám, že zakrátko vyhyniete z krajiny, do ktorej po prekročení Jordánu vojdete, aby ste ju vlastnili; nebudete tam dlho žiť, lebo budete naisto vyhubení.

27. Pán vás rozpraší medzi všetky národy a len málo vás ostane medzi národmi, ku ktorým vás Pán zavedie.
28. Tam budete slúžiť bohom, čo sú dielom ľudských rúk, drevu a kameňu, ktoré nevidia, ktoré nepočujú a ktoré nejedia a nevoňajú.
29. Odtiaľ budeš hľadať Pána, svojho Boha, a nájdeš ho, keď ho budeš hľadať z celého srdca a z celej duše.
30. Keď budeš v biede a keď sa ti na konci časov vyplnia všetky tieto veci, vrátiš sa k Pánovi, svojmu Bohu, a budeš počúvať jeho hlas.
31. Lebo Pán, tvoj Boh, je milosrdný Boh; neopustí ťa a nezahubí, a nezabudne na zmluvu, ktorú odprisahal tvojim otcom.
32. Opýtaj sa len dávnych čias, ktoré boli pred tebou, odvtedy, keď Boh stvoril človeka na zemi, a (dozvedaj sa) od jedného kraja nebies po druhý, či sa stalo niečo také veľké ako toto a či bolo počuť niečo podobné,
33. že by bol ľud tak počul hovoriť z ohňa hlas Boží, ako si počul ty, a zostal si nažive!
34. Alebo pokúsil sa nejaký Boh prísť a vybrať si národ spomedzi národov navštíveniami, znameniami a zázrakmi, v boji, rukou silnou a zdvihnutým ramenom, za veľkých hrôz, celkom tak, ako to urobil Pán, váš Boh, kvôli vám v Egypte pred vašimi očami?!
35. Ty si to videl, aby si sa naučil, že Pán je pravý Boh a okrem neho iného niet.
36. Z neba ti dal počuť svoj hlas, aby ťa poučil, a na zemi dal ti uzrieť svoj mohutný oheň, a počul si jeho slová sprostred ohňa.
37. Pretože miloval tvojich otcov, vyvolil si ich potomstvo a teba osobne vyviedol svojou veľkou mocou z Egypta,
38. aby spreď teba vyhнал národy, ktoré sú mocnejšie a silnejšie ako ty, a aby ťa doviedol do ich krajiny a dal ti ju do vlastníctva, ako je to v tento deň.
39. Dnes teda vedz a vezmi si k srdcu, že Pán je jediný Boh hore na nebi a dolu na zemi, iného niet.
40. Zachovávaj jeho prikázania a jeho ustanovenia, ako som ti dnes prikázal, aby sa tebe a tvojim deťom po tebe vodilo dobre a aby si dlho ostal v krajine, ktorú ti Pán, tvoj Boh, dáva na večné veky.“
41. Vtedy Mojžiš oddelil za Jordánom smerom k východu slnka tri mestá,
42. aby tam našiel útočisko ten, kto by neúmyselne zabil svojho blížneho bez toho, že by bol s ním žil predtým v nepriateľstve; ak utečie do niektorého z týchto miest, bude žiť:
43. Beser na púšti v Rubenovom kraji, Ramot v Gadovom Galaáde a Golan v Manassesovom Bášane.
44. Toto je zákon, ktorý Mojžiš predložil synom Izraela:
45. nariadenia, prikázania a ustanovenia, ktoré Mojžiš oznámil synom Izraela, keď vytiahli z Egypta,
46. za Jordánom v údolí naproti Bet-Peoru, v krajine amorejského kráľa Sehona, čo sídlil v Hesebone, ktorého Mojžiš a synovia Izraela porazili, keď vyšli z Egypta.
47. Jeho krajinu prevzali do vlastníctva, aj krajinu Oga, kráľa Bášanu, dvoch amorejských kráľov za Jordánom oproti východu slnka -
48. od Aroera na brehu rieky Arnon až po vrch Sirjon, čiže Hermon,
49. a celú Arabu na východ za Jordánom až po Arabu - more na úpäť svahu Fasgy.

Kapitola 5

1. Mojžiš zvolal všetkých Izraelitov a hovoril im: „Počuj, Izrael, príkazy a ustanovenia, ktoré dnes oznamujem vašim ušiam! Naučte sa ich a dávajte pozor, aby ste ich plnili.
2. Pán, náš Boh, uzavrel s nami na Horebe zmluvu.
3. Túto zmluvu neuzavrel s našimi otcami, lež s nami, čo tu dnes živí stojíme.
4. Z tváre do tváre k vám Pán hovoril z ohňa na vrchu. -
5. Ja som vtedy stál medzi Pánom a vami, aby som zvestoval jeho reč, lebo vy ste sa báli ohňa a neopovážili ste sa vystúpiť na vrch. - Hovoril:
6. Ja som Pán, tvoj Boh, ktorý ťa vyviedol z egyptskej krajiny, z domu otroctva.
7. Nebudeš mať iných bohov okrem mňa!
8. Neurobiš si modlu ani nijakú podobu toho, čo je hore na nebi, ani toho, čo je dolu na zemi alebo vo vode pod zemou!
9. Nebudeš sa im klaňať ani ich uctievať, lebo ja, Pán, tvoj Boh, som žiarlivý Boh, ktorý tresce nepravosť otcov na synoch až do tretieho a štvrtého pokolenia u tých, čo ma nenávidia,
10. ale zmilúvam sa až nad tisícami u tých, čo ma milujú a zachovávajú moje príkazy.
11. Nevezmeš meno Pána, svojho Boha, nadarmo, lebo Pán nenechá bez trestu toho, kto bude brať jeho meno nadarmo.
12. Zachovávaj sobotňajší deň, aby si ho zasvätil, ako ti prikázal Pán, tvoj Boh.
13. Šesť dní budeš pracovať a robiť každú svoju prácu,
14. ale siedmy deň je sobota, (to jest odpočinok) pre Pána, tvojho Boha; vtedy nebudeš konať nijakú prácu ani ty, ani tvoj syn, ani tvoja dcéra, ani tvoj sluha, ani slúžka, ani tvoj vól, ani osol, ani nijaký tvoj dobytok, ba ani cudzinec, ktorý býva v tvojich bránach, aby tvoj sluha a tvoja slúžka mali podobný odpočinok ako ty.
15. Pamätaj, že si bol otrokom v egyptskej krajine a že ťa Pán, tvoj Boh, vyviedol odtiaľ mocnou pravickou a zdvihnutým ramenom: preto ti Pán, tvoj Boh, prikázal zachovávať sobotňajší deň.
16. Cti svojho otca a svoju matku, ako ti prikázal Pán, tvoj Boh, aby dni tvojho života dlho trvali a aby sa ti darilo na zemi, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh!
17. Nezabiješ!
18. Nescudzoložíš!
19. Nepokradneš!
20. Nevyslovíš krivé svedectvo proti svojmu blížnemu!
21. Nepožiadaš manželku svojho blížneho! Nepožiadaš dom svojho blížneho ani jeho pole, ani jeho sluhu, ani jeho slúžku, ani vola, ani osla, ani nič, čo je tvojho blížneho!
22. Tieto slová hovoril Pán celej vašej pospolitosti mohutným hlasom na vrchu sprostred ohňa, z mraku a z temnoty - a nepridal nič. Potom ich napísal na dve kamenné tabule a dal ich mne.
23. A vy, keď ste počuli hlas sprostred tmy a z vrchu blčiaceho ohňom, pristúpili ste, všetci hlavnejší a starší vašich kmeňov, ku mne
24. a povedali ste: Hľa, Pán, náš Boh, nám ukázal celú svoju slávu a veľkosť a počuli sme jeho hlas z ohňa; dnes sme videli, že Pán hovoril s človekom a (ten) ostal nažive.
25. Teraz však prečo by sme mali zomrieť? Veď by nás tento veľký oheň strávil. Lebo keby sme ešte ďalej počúvali hlas Pána, svojho Boha, zomreli by sme.
26. Veď aký by to bol človek, ktorý by počul hlas živého Boha sprostred ohňa a ostal by nažive?
27. Iba ty sám sa priblíž a vypočuj všetko, čo nám bude hovoriť Pán náš Boh; a všetko, čo ti bude hovoriť Pán, náš Boh, ty nám oznámiš a my to vypočujeme a spravíme.
28. Pán počul vaše reči, čo ste mi hovorili, a povedal mi: Počul som slová tohto ľudu, ktoré ti povedali. Čo vraveli, dobre hovorili.
29. Kiežby tak zmýšľali, aby sa ma báli a zachovávali všetky moje rozkazy v každý čas, aby sa dobre viedlo im aj ich deťom naveky!
30. Choď a povedz im: Vráťte sa do svojich stanov!
31. Ty však ostaň tu so mnou a oznámim ti všetky príkazy, rozkazy a nariadenia, ktoré ich naučíš,

aby ich plnili v krajine, ktorú im dám do vlastníctva.

32. Nuž zachovávajte a robte, ako vám prikázal Pán, váš Boh; neodchýľte sa ani napravo, ani naľavo!

33. Kráčajte po takej ceste, akú vám vyznačil Pán, váš Boh, aby ste mohli žiť a aby vám bolo dobre, aby sa predĺžili vaše dni v krajine, ktorú budete vlastniť.

Kapitola 6

1. Toto sú prikázania, rozkazy a nariadenia, ktoré mi Pán, váš Boh, prikázal naučiť vás, aby ste ich zachovávali v krajine, do ktorej prichádzate, aby ste ju zaujali,
2. aby si sa bál Pána, svojho Boha, a zachovával všetky jeho rozkazy a prikázania, ktoré ti ja nariaďujem - ty, tvoj syn a syn tvojho syna po všetky dni svojho života -, aby sa predĺžili dni tvojho života.
3. Nuž, počúvaj, Izrael, a dávaj pozor, aby si robil to, čo ti prikázal Pán, aby ti bolo dobre a aby ste sa veľmi rozmnožili -, lebo Pán, tvoj Boh, prisľúbil tvojim otcom krajinu, ktorá oplýva mliekom a medom.
4. Počuj, Izrael, Pán je náš Boh, Pán jediný!
5. A ty budeš milovať Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou silou.
6. A tieto slová, ktoré ti ja dnes prikazujem, nech sú v tvojom srdci,
7. poučaj o nich svojich synov a sám uvažuj o nich, či budeš sedieť vo svojom dome, či budeš na ceste, či budeš ležať alebo stáť.
8. Priviaž si ich ako znamenie na ruku, nech sú ako znaky medzi tvojimi očami,
9. a napíš si ich na veraje svojho domu a na dvere.
10. A keď ťa Pán, tvoj Boh, vvedie do krajiny, o ktorej prisahal tvojim otcom, Abrahámovi, Izákovi a Jakubovi, že ti dá veľké a krásne mestá, ktoré si ty nestaval,
11. a domy, plné všetkého bohatstva, ktoré si ty nezhromažďoval, cisterny, čo si nekopal, vinice a olivové sady, čo si nesadil, a keď z toho budeš jesť a nasýtiš sa,
12. dbaj veľmi na to, aby si nezabudol na Pána, ktorý ťa vyviedol z egyptskej krajiny, z domu otroctva.
13. Budeš sa báť Pána, svojho Boha, jemu budeš slúžiť a len v jeho mene budeš prisahať.
14. Nebudeš chodiť za cudzími bohmi z božstiev iných národov, ktoré sú vôkol vás,
15. lebo Pán, tvoj Boh, ktorý je v tvojom strede, je žiarlivý Boh. Aby azda nevzbĺkol proti tebe hnev Pána, svojho Boha, a aby ťa nevyhubil z povrchu zeme.
16. Nepokúšajte Pána, svojho Boha, ako ste ho pokúšali v Masse!
17. Náležite zachovávajúte rozkazy, nariadenia a zákony Pána, svojho Boha, ktoré ti dal,
18. a rob, čo je čnostné a dobré v Pánových očiach, aby sa ti dobre vodilo a aby si vošiel a vlastnil krásnu krajinu, o ktorej Pán prisahal tvojim otcom,
19. že odtiaľ vyhladí pred tebou všetkých tvojich nepriateľov, ako Pán prisľúbil.
20. A keď sa tvoj syn v budúcnosti opýta a povie: Akéže sú to zákony, nariadenia a ustanovenia, ktoré vám prikázal Pán, náš Boh?,
21. ty mu odpovieš: Boli sme otrokmi u faraóna v Egypte a Pán nás vyviedol z Egypta silnou rukou,
22. a robil veľké a hrozné znamenia a zázraky v Egypte proti faraónovi a proti celému jeho domu pred našimi očami.
23. Nás však vyviedol odtiaľ, aby nás priviedol a dal nám do vlastníctva krajinu, ktorú odprisahal našim otcom.
24. V tom čase nám Pán prikázal plniť všetky tieto zákony, báť sa Pána, svojho Boha, aby sa nám vždy dobre vodilo a darilo, ako je to dnes.
25. A to bude našou spravodlivosťou, keď náležite zachováme všetky tieto príkazy pred Pánom, naším Bohom, tak, ako nám prikázal.

Kapitola 7

1. Keď ťa Pán, tvoj Boh, voviede do krajiny, do ktorej sa uberáš, aby si ju prevzal do vlastníctva, a keď pred tebou vyženie mnohé národy: Hetejcov, Gergezejčanov, Amorejčanov, Kanaánčanov, Ferezejcov, Hevejcov, Jebujejcov - sedem národov, mocnejších a početnejších ako si ty -
2. a keď ich Pán, tvoj Boh, dá do tvojej moci a ty ich premôžeš, rozšíriš na nich kliatbu záhuby. Nesmieš s nimi uzavrieť zmluvu a nesmieš sa nad nimi zľutovať.
3. Ani manželstvo s nimi neuzavrieš: svoju dcéru nedáš za jeho syna a jeho dcéru nevezmeš svojmu synovi,
4. lebo ona by mohla tvojho syna odviesť odo mňa, takže by uctievali iných bohov; a vzbĺkol by Pánov hnev, a rýchlo by ťa vyhubil.
5. Radšej s nimi urobte toto: porúčajte ich oltáre, polámte ich modly, povytínajte ich háje a ich sošky popáľte na ohni!
6. Veď ty si svätý ľud Pána, svojho Boha; teba si vyvolil Pán, tvoj Boh, za svoj vlastný ľud zo všetkých národov, čo sú na zemi.
7. Nie preto, žeby ste boli početnejší ako ostatné národy, prilipol k vám Pán a vyvolil si vás, veď ste najmenší zo všetkých národov.
8. Ale preto, že vás mal rád a že chcel zachovať prísahu, ktorú urobil vašim otcom, Pán vás vyviedol mocnou rukou a vyslobodil z domu otroctva, z ruky faraóna, egyptského kráľa.
9. A ty spoznáš, že Pán, tvoj Boh, je Boh mocný a verný, ktorý zachováva svoju zmluvu a svoju láskavosť na tisíc pokolení k tým, čo ho milujú a zachovávajú jeho prikázania.
10. Tým však, čo ho nenávidia, odpláca priamo a vyhubí ich; neodkladá s tým, kto ho nenávidí, ale odpláca priamo.
11. Preto zachovávajú príkazy, zákony a ustanovenia, ktoré ti ja dnes prikazujem plniť.
12. Keď budeš počúvať tieto ustanovenia a keď ich budeš zachovávať a plniť, Pán, tvoj Boh, ti zachová zmluvu a láskavosť, ktorú odprisahal tvojim otcom.
13. Bude ťa milovať, bude ťa požehnávať a rozmnoží ťa; požehná plod tvojho života, plod tvojej zeme, tvoje obilie a tvoj mušt, tvoj olej, mláďatá tvojich kráv, jahňatá tvojich oviec v krajine, o ktorej prisahal tvojim otcom, že ju dá tebe.
14. Budeš požehnaný nad všetky národy; nebude u teba neplodného ani neplodnej ani len u dobytka.
15. Pán oddiali od teba každú chorobu a nedovolí, aby na teba doľahla nejaká hrozná egyptská bieda, ktoré poznáš, a dopustí ich na všetkých tvojich nepriateľov.
16. Pohltíš všetky národy, ktoré ti dá Pán, tvoj Boh, do moci; tvoje oko sa nezľutuje nad nimi a nebudeš slúžiť ich bohom, lebo to by bola tvoja skaza.
17. Keby si si v srdci povedal: Tieto národy sú početnejšie ako ja, akože ich vyplienim?,
18. neboj sa ich a pamätaj na to, čo Pán, tvoj Boh, urobil faraónovi a celému Egyptu,
19. na hrozné navštívenia, ktoré si videl na vlastné oči na znamenia a zázraky, na mocnú ruku a vzpriamené rameno, ktorým ťa Pán, tvoj Boh, vyviedol odtiaľ. Takisto urobí Pán, tvoj Boh, aj ostatným národom, ktorých sa ty bojíš.
20. Ba Pán, tvoj Boh, pošle na nich sršne, takže zahynú aj pozostalí a tí, čo sa pred tebou ukryjú, zahynú.
21. Neboj sa ich, lebo Pán, tvoj Boh, je v tvojom strede, veľký a hrozný Boh.
22. Pán, tvoj Boh, rad radom vyhubí tie národy pred tebou; nebudeš ich môcť vyničiť razom, aby sa nerozmnožila proti tebe divá zver.
23. A Pán, tvoj Boh, ich dá do tvojej moci a bude ich veľmi desiť, kým ich celkom nevyhubí.
24. Do tvojich rúk vydá ich kráľov a ty vytrieš ich mená spod neba; nik ti nebude môcť odolať, kým ich nevyničíš.
25. Do ohňa pohádžeš ich liatych bôžikov, nezatúžiš po striebre a zlate, z ktorého sú urobení, a nevezmeš si nič z nich, aby ti to nebolo na skazu, lebo to je ohavnosť pred Pánom, tvojím Bohom.
26. Nedonesieš do svojho domu nijakú ohavnosť, aby si neupadol do záhuby ako ona; hrozne sa pred ňou des a maj ju v najväčšej ošklivosti, lebo je prekliata na záhuby.

Kapitola 8

1. Každé prikázanie, ktoré vám ja dnes dávam, máte náležite plniť, aby ste žili a rozmnožovali sa, vošli a vlastnili krajinu, ktorú Pán odprisahal vašim otcom.
2. A rozpamätávaj sa na celú cestu, po ktorej ťa Pán, tvoj Boh, vodil štyridsať rokov na púšti, aby ťa pokoril, vyskúšal a zvedel, čo je v tvojom srdci, či budeš zachovávať jeho príkazy, alebo nie.
3. Pokoril ťa a dal ti hladovať; potom ťa krmil mannou, ktorú si nepoznal ani ty, ani tvoji otcovia, aby ti ukázal, že človek nežije len z chleba, ale že človek môže byť živý zo všetkého, čo vychádza z Božích úst.
4. Odev sa na tebe nezodral a noha ti neopuchla - a je to štyridsať rokov.
5. Teda uvažuj vo svojom srdci, že ako človek vychováva svojho syna, tak Pán, tvoj Boh, vychovával teba.
6. Zachovávaj príkazy Pána, svojho Boha, chodievaj po jeho cestách a boj sa ho.
7. Veď Pán, tvoj Boh, ťa chce viesť do krásnej krajiny, do krajiny potokov, prameňov a jazier, ktoré vyvierajú na roviny aj po vrchoch;
8. do krajiny obilia, jačmeňa a viniča, figovníka a granátovej jablone, do krajiny olív a medu;
9. do krajiny, kde budeš bez biedy jesť svoj chlieb a nebude ti v nej nič chýbať, do krajiny, v ktorej kameňoch je železo a z ktorej vrchov sa dobýva meď.
10. Nuž keď sa naješ a nasýtiš, poďakuješ sa Pánovi za krásnu krajinu, ktorú ti dal.
11. Dávaj pozor, aby si potom nezabudol na Pána, svojho Boha, a nezanedbal jeho príkazy, zákony a nariadenia, ktoré ti ja dnes ukladám;
12. aby sa nestalo, keď sa naješ a nasýtiš, keď si postavíš pekné domy a budeš v nich bývať,
13. keď sa tvoj dobytok a ovce rozmnožia, keď budeš mať hojnosť striebra a zlata a keď sa zväčší tvoje imanie,
14. že by sa spriečilo tvoje srdce a zabudol by si na Pána, svojho Boha, ktorý ťa vyviedol z Egypta, z domu otroctva,
15. a ktorý ťa viedol cez veľkú a hroznú púšť, pomedzi hady, vretenice a škorpióny, po vyprahnutej zemi, kde niet nijakej vody; ktorý ti vyviedol vodu z najtvrdšej skaly,
16. ktorý ťa sýtil na púšti mannou, ktorú nepoznali tvoji otcovia, aby ťa pokoril a vyskúšal, a nakoniec ti preukázal svoje dobrodenie.
17. Nehovor si teda v srdci: Moja vlastná sila a moc mojej ruky mi získali toto bohatstvo,
18. lež pamätaj na Pána, svojho Boha, ktorý ti dáva silu nadobúdať bohatstvo, aby dodržal zmluvu, ktorú odprisahal tvojim otcom, ako je to dnes.
19. Keby si však napriek tomu zabudol na Pána, svojho Boha, a chodil by si za cudzími bohmi, keby si ich uctieval a klaňal sa im, už dnes vám vyhlasujem, že úplne vyhyniete.
20. Aj vy zahyniete tak, ako (zhynú) národy, ktoré Pán vyhubí pred vami, lebo ste nepočúvali hlas Pána, svojho Boha.

Kapitola 9

1. Počuj, Izrael! Zakrátko prejdeš Jordán, aby si si podrobil národy, ktoré sú väčšie a mocnejšie ako ty: (aby si dobyl) veľké mestá, opevnené až do neba,
2. aj mocný, urastený ľud Enakitov, ktorých poznáš a o ktorých si počul: Kto môže obstáť pred Enakitmi?
3. Preto dnes vedz, že Pán pôjde pred tebou ako spaľujúci oheň, on ich porazí, on ich pred tebou poníži a ty ich vyženieš a zničíš, ako ti prisľúbil Pán.
4. Keď ich však Pán, tvoj Boh, vyženie, nehovor si v srdci: Keďže som bol spravodlivý, Pán ma priviedol sem, aby som ovládol túto krajinu, lebo tieto národy boli zničené pre svoju bezbožnosť.
5. Nie pre svoju spravodlivosť a pre priamosť svojho srdca prichádzaš, aby si prevzal do vlastníctva ich krajinu; ale preto, že tieto národy sú bezbožné, Pán, tvoj Boh, ich vyženie pred tebou a tiež preto, aby sa splnilo, čo Pán prisahal tvojim otcom Abrahámovi, Izákovi a Jakubovi.
6. Buď si teda vedomý toho: nie preto, že si bol spravodlivý, dáva ti Pán, tvoj Boh, do vlastníctva túto krásnu krajinu, lebo ty si ľud nepoddajnej šije.
7. Pamätaj a nezabúdaj na to, ako si rozhneval Pána, svojho Boha, na púšti; odo dňa, keď ste vyšli z egyptskej krajiny, až kým ste neprišli sem, pričili ste sa Pánovi.
8. Aj na Horebe ste rozhnevali Pána a on vás nahnevaný chcel vyhubiť;
9. vtedy, keď som ja vystúpil na vrch, aby som prevzal dve kamenné tabule, tabule zmluvy, ktorú s vami Pán uzavrel, a keď som štyridsať dní a štyridsať nocí ostal na vrchu bez toho, žeby som bol jedol chlieb a pil vodu.
10. Pán mi dal dve kamenné tabule popísané Božím prstom a na nich boli všetky slová, ktoré vám Pán povedal v deň zhromaždenia z ohňa na vrchu.
11. Po štyridsiatich dňoch a štyridsiatich nociach mi Pán dal dve kamenné tabule, tabule zmluvy,
12. a povedal mi: Vstaň, zostúp rýchlo dolu, lebo tvoj ľud, čo si vyviedol z Egypta, zle robí! Veľmi rýchlo opustili cestu, ktorú som im určil, a urobili si liatu modlu!
13. A Pán mi ešte povedal: Videl som tento ľud a pozri, je to ľud nepoddajnej šije!
14. Nechaj ma, ja ich vyničím a vytriem ich mená spod neba, teba však urobím veľkým národom, mocnejším, ako je tento.
15. Obrátil som sa a zostúpil som z vrchu, zatiaľ čo vrch blčal ohňom, a dve tabule som mal v rukách.
16. A tu som videl, že ste zhrešili proti Pánovi, svojmu Bohu: urobili ste si liate teľa, rýchlo ste opustili cestu, ktorú vám vyznačil Pán.
17. I schytil som dve tabule, odhodil som ich z rúk a roztrieskal som ich pred vašimi očami.
18. Potom som sa vrhol pred Pána ako predtým, štyridsať dní a štyridsať nocí bez toho, že by som bol jedol chlieb a pil vodu, za všetky vaše hriechy, ktoré ste popáchali, keď ste robili, čo je ohavné v Pánových očiach, a keď ste ho hnevali.
19. Zlakol som sa hnevu a zlosti, ktorou Pán voči vám zahorel tak, že vás chcel vyhubiť; ale Pán ma vypočul aj tento raz.
20. Aj na Árona sa Pán rozhneval a tiež ho chcel zahubiť, ale prosil som vtedy aj za Árona.
21. A vašu ohavnosť, ktorú ste urobili, teľa som zobral, spálil, roztrieskal som ho na kúsky tak, že ostal len prach a ten prach som hodil do potoka, čo steká z vrchu.
22. Aj v Tabere a v Masse a v Kibrot-Hatave ste vydráždili Pána do hnevu.
23. A keď vás Pán od Kadešbarny poslal so slovami: Vystúpte a zaujmite krajinu, ktorú som vám dal, protivili ste sa rozkazu Pána, svojho Boha, neverili ste mu a nepočúvali ste ho.
24. Boli ste vždy odbojní, čo vás poznám!
25. Aj vtedy som sa vrhol pred Pána a štyridsať dní a štyridsať nocí som tam ležal, lebo Pán sa vyhráždal, že vás zahubí;
26. ale ja som prosil Pána a vravel som: Pane, môj Pane, nevyhub svoj ľud a svoje vlastníctvo, ktoré si svojou mocou vyslobodil a ktoré si silnou rukou vyviedol z Egypta.
27. Pamätaj na svojho služobníka Abraháma, Izáka a Jakuba! Nepozerať na zaľatosť tohto ľudu, na ich bezbožnosť a ich hriech!

28. Nech nevravia v krajine, z ktorej si ich vyviedol: ‚Pán ich nemohol voviesť do krajiny, ktorú im prisľúbil, a nenávidel ich, preto ich vyviedol na púšť, aby ich usmrtil.‘
29. Veď oni sú tvoj ľud a tvoje vlastníctvo, ktoré si vyviedol svojou mohutnou silou a vystretým ramenom!

Kapitola 10

1. V tom čase mi Pán prikázal: Vykreš si dve tabule, podobné prvým, vystúp ku mne na vrch a urob si drevenú archu.
2. Ja ti na tabule napíšem slová, čo boli na prvých tabuliach, ktoré si rozbil, a uložíš ich do archy.
3. I urobil som z akáciového dreva archu a vykresal som dve kamenné tabule, podobné prvým, a vystúpil som na vrch s oboma tabuľami v rukách.
4. On na tabule napísal, čo bolo napísané na prvých, tých desať príkazov, ktoré vám Pán povedal v deň zhromaždenia z ohňa na vrchu, a potom mi ich Pán odovzdal.
5. Potom som opäť zostúpil z vrchu a tabule som uložil do archy, ktorú som urobil, a ony sú tam, ako mi rozkázal Pán.
6. Izraeliti odtiahli z Bérot Jakanitov do Mosery. Tam zomrel Áron a tam ho aj pochovali. Kňazom namiesto neho sa stal jeho syn Eleazar.
7. Odtiaľ prešli do Gadgady a z Gadgady do Jeteboty, kraja potokov a vôd.
8. V tom čase Pán oddelil kmeň Léviho, aby nosil Pánovu archu zmluvy, aby stál pred Pánom v jeho službe a aby v jeho mene žehnal, ako to robí dodnes.
9. Preto Léviho kmeň nedostal nijaký podiel ani vlastníctvo so svojimi bratmi, lebo Pán je jeho dedičným podielom, ako mu prisľúbil Pán, tvoj Boh.
10. Ja som však stál štyridsať dní a štyridsať nocí na vrchu ako prvý raz a Pán ma aj tentoraz vyslyšal a Pán ťa nezahubil.
11. A Pán mi povedal: Vstaň a choď pred ľudom, nech vojdú a nech zaujmú krajinu, o ktorej som prisahal ich otcom, že im ju dám.
12. A teraz, Izrael, čo žiada od teba Pán, tvoj Boh, ak nie to, aby si sa bál Pána, svojho Boha, aby si kráčal po všetkých jeho cestách, aby si ho miloval a slúžil Pánovi, svojmu Bohu, celým svojím srdcom a celou svojou dušou,
13. aby si zachoval Pánove príkazy a zákony, ktoré ti ja dnes prikazujem, aby ti bolo dobre!
14. Hľa, Pánovo je nebo a nebesia nebies, zem a všetko, čo je na nej!
15. A predsa Pán našiel zaľúbenie v tvojich otcoch a prilipol k nim, a preto si vyvolil aj vás, ich potomstvo, zo všetkých národov, ako je to v tento deň.
16. Obrežte si teda predkožku svojho srdca a nezatvrdzujte si už šiju!
17. Lebo Pán, váš Boh, je Boh nad všetkými bohmi a Pán nad všetkými pánmi, Boh veľký, mocný a hrozný, ktorý neberie ohľad na osoby a dary neprijíma.
18. Vysluhuje právo sirote a vdove a miluje cudzinca; dáva mu jedlo a odev.
19. Aj vy majte radi cudzinca, lebo aj vy ste boli cudzincami v egyptskej krajine!
20. Pána, svojho Boha, sa budeš báť a jemu budeš slúžiť, k nemu sa budeš vinúť a v jeho mene budeš prisahať!
21. On je tvoja chvála, on je tvoj Boh, ktorý kvôli tebe urobil tie veľké a hrozné veci, ktoré si videl na vlastné oči.
22. Sedemdesiat duší ich bolo, keď zostúpili tvoji otcovia do Egypta, a teraz ťa Pán, tvoj Boh, rozmnožil ako hviezdy na nebi.

Kapitola 11

1. Miluj teda Pána, svojho Boha, a zachovávaj jeho pravidlá, zákony, nariadenia a príkazy v každý čas!
2. Spoznajte dnes, čo nebolo dožičené vašim synom, ktorí nepoznajú a ani nevideli naučenia Pána, vášho Boha, ani jeho veľkosť, jeho silnú ruku a jeho vystreté rameno,
3. ani jeho znamenania, ani činy, ktoré robil uprostred Egypta na egyptskom kráľovi, faraónovi, na celom jeho území
4. a na všetkom egyptskom vojsku, na jeho koňoch a vozoch; ako ich zalial vodami Červeného mora, keď vás prenasledovali, a Pán ich ničil až po tento deň.
5. A čo vám robil na púšti, kým ste neprišli na toto miesto,
6. čo urobil Dátanovi a Ábironovi, synom Eliaba, ktorý bol Rubenovým synom: ako ich prehltila zem, keď otvorila svoj pažerák, aj s ich domami, stanmi a so všetkým, čo mali, uprostred Izraela.
7. Keďže ste videli na vlastné oči všetky veľké Pánove činy, ktoré urobil,
8. máte zachovávať všetky príkazy, ktoré vám ja dnes nariadujem, aby ste boli silní, aby ste vtiahli a zaujali krajinu, do ktorej chcete vojsť, aby ste ju vlastnili;
9. aj preto, aby ste dlho zostali v krajine, o ktorej prisahal Pán vašim otcom, že ju dá im, aj ich potomstvu, krajinu, oplývajúcu mliekom a medom.
10. Krajina, do ktorej sa uberáš, aby si ju vlastnil, nie je taká ako egyptská krajina, z ktorej ste vytiahli, kde si sial svoje semeno a zvlažoval svojimi nohami ako zeleninovú záhradu.
11. Krajina, do ktorej tiahneš, aby si ju vlastnil, je krajinou vrchov a rovín a zvlažovaná je z neba dažďami,
12. krajinou, o ktorú sa stará Pán, tvoj Boh, a sú na ňu ustavične upreté oči Pána, tvojho Boha, od začiatku roka až do konca.
13. A ak budete poslúchať moje príkazy, ktoré vám dnes ukladám, ak budete milovať Pána, svojho Boha, a slúžiť mu celým srdcom a celou dušou,
14. tak dá vašej zemi dažďa na svoj čas, včasný dážď i neskorý dážď, aby ste mohli pozbierať obilie, mušt a olej,
15. aj trávu vašich polí pre svoj dobytok, aby ste sa aj vy mali z čoho najesť dosýta.
16. Dávajte si pozor, aby vaše srdce nepoblúdilo, aby ste neodbočili a neslúžili cudzím bohom a neklaňali sa pred nimi;
17. ináč by vzbĺkol Pánov hnev proti vám, zatvoril by nebesá a dážď by vôbec nepadal, zem by nepriniesla svoje plody a vy by ste zakrátko vyhynuli z krásnej krajiny, ktorú vám dá Pán.
18. Uložte si tieto moje slová do srdca a do duše a priviažte si ich ako znamenie na ruku, a nech sú ako znaky medzi vašimi očami.
19. Poučajte o nich svoje deti, aby o nich uvažovali, či už budeš sedieť vo svojom dome, alebo budeš na ceste, či budeš ležať alebo stáť.
20. Napíš ich na veraje svojho domu a na svoje dvere,
21. aby sa mnohonásobili tvoje dni a dni tvojich synov v krajine, ktorú vašim otcom pod prísahou prisľúbil až dovtedy, kým bude nebo nad zemou.
22. Lebo ak budete zachovávať všetky tieto príkazy, ktoré vám ja prikazujem plniť, ak budete milovať Pána, svojho Boha, a kráčať po všetkých jeho cestách a ak mu budete oddaní,
23. Pán vyženie všetky tieto národy pred vami a vy prevezmete vlastníctvo od národov, ktoré sú väčšie a mocnejšie ako vy.
24. Každé miesto, na ktoré vstúpi vaša noha, bude vaše: od púšte a od Libanonu, od veľkej rieky Eufrat až po západné more budú siahať vaše hranice.
25. Nik vám nebude môcť odporovať: Pán, váš Boh, rozšíri pred vami strach a hrôzu na celú krajinu, do ktorej vstúpíte, ako vám povedal.
26. Hľa, dnes vám predkladám požehnanie a kľatbu:
27. požehnanie, ak budete poslúchať príkazy Pána, svojho Boha, ktoré vám dnes ukladám,
28. kľatbu, keď nebudete poslúchať príkazy Pána, svojho Boha, odbočíte z cesty, ktorú vám dnes

prikazujem, a pôjdete za inými bohmi, ktorých nepoznáte.

29. Keď ťa Pán, tvoj Boh, vovedie do krajiny, do ktorej sa uberáš, aby si ju vlastnil, požehnanie položíš na vrchu Garizim a kľatbu na vrchu Hebal.

30. Ony sú na druhej strane Jordánu, za cestou, čo ide z východu do krajiny Kanaánčanov, ktorí bývajú v Arabe naproti Gilgale blízko duba Moreho.

31. Keďže sa chystáte prekročiť Jordán, aby ste vlastnili krajinu, ktorú vám dáva Pán, váš Boh, nuž vlastnite ju a bývajte v nej,

32. a preto zachovávajte zákony a nariadenia, ktoré vám dnes predkladám!

Kapitola 12

1. Toto sú zákony a nariadenia, ktoré máte zachovať v krajine, ktorú vám dá Pán, Boh vašich otcov, aby si ju vlastnil po všetky dni, kým budete žiť na zemi.
2. Zničte všetky miesta, kde národy, ktorých vlastníctvo prevezmete, uctievali svojich bohov: na vysokých vrchoch, na kopcoch a pod každým zeleným stromom.
3. Poválajte ich oltáre, porozbíjajte ich sochy, popáľte ich modly a polámate ich vytesaných bohov, a takto vyničte ich meno z tých miest!
4. Vy tak nebudete robiť Pánovi, svojmu Bohu!
5. Ale nájdete miesto, ktoré si vyvolí Pán, váš Boh, zo všetkých kmeňov, aby tam uložil svoje meno a tam prebýval. Ta budete prichádzať.
6. Tam obetujete svoje celostné žertvy a svoje obety, svoje desiatky a ponuky svojich rúk, svoje sluby i svoje dary a prvotiny svojho dobytká a svojich oviec.
7. A tam máte jesť pred tvárou Pána, svojho Boha, a máte sa tešiť zo všetkého, k čomu priložíte ruky vy sami i vaše rodiny, lebo Pán, váš Boh, vás bude požehnávať.
8. Nebudete nič robiť tak, ako to robíme teraz tu, každý podľa svojej predstavy.
9. Veď doteraz ste nedošli k odpočinku a k vlastníctvu, ktoré vám dá Pán, váš Boh.
10. Ale keď prejdete cez Jordán a budete bývať v krajine, ktorú vám dá Pán, váš Boh, do dedičstva, a keď vám zaistí pokoj pred všetkými nepriateľmi, ktorí vás obkľučujú, a keď už budete bývať bezpečne,
11. vtedy budete na mieste, ktoré si vyvolí Pán, váš Boh, aby tam spočívalo jeho meno, prinášať všetko, čo vám prikazujem: žertvy celostné, obete, desiatky, ponuky svojich rúk a všetko, čo je najlepšie zo slubov, ktoré urobíte Pánovi.
12. Tam budete hodovať pred Pánom, svojím Bohom; vy, vaši synovia a dcéry, vaši sluhovia a slúžky, i levita, ktorý býva vo vašom meste, lebo on nemá iného podielu ani vlastníctva medzi vami.
13. Chráň sa obetovať svoje celostné žertvy na hocakom mieste, ktoré uvidíš;
14. svoje celostné žertvy budeš obetovať na tom mieste, ktoré si v jednom z tvojich kmeňov vyvolí Pán, a tam budeš robiť všetko, čo ti prikazujem.
15. Všetko, čo ti len duša zažiada, zabíjaj a jedz, mäso podľa požehnania Pána, svojho Boha, ktoré ti dá v tvojich bydliskách; môže z toho jesť čistý i nečistý ako gazelu alebo jeleňa.
16. Len krv nesmiete jesť, vylejte ju na zem ako vodu!
17. Vo svojich bydliskách nesmieš jesť desiatky zo svojho obilia a zo svojho muštu a svojho oleja, ani prvotiny svojho dobytká a oviec, ani nič, čo zasvätiš ako sľub, teda ani svoje dary, ani ponuky svojej ruky.
18. Len pred Pánom, svojím Bohom, budeš jesť takéto veci na mieste, ktoré si vyvolí Pán, tvoj Boh; ty aj tvoj syn, tvoja dcéra, tvoj sluha i tvoja slúžka, ako i levita, ktorý býva v tvojom bydlisku a teší sa pred Pánom, svojím Bohom, zo všetkého, k čomu priložíš ruku.
19. Chráň sa opustiť levitu po celý čas, čo budeš vo svojej krajine!
20. Keď Pán, tvoj Boh, rozšíri tvoje hranice, ako ti prisľúbil, a ty si povieš: Jedol by som mäso, lebo sa ti žiada jesť mäso, jedz mäso, koľko sa ti žiada.
21. Keby bolo miesto, ktoré si vyvolí Pán, tvoj Boh, aby tam bolo jeho meno, veľmi ďaleko od teba, môžeš zabíjať zo svojho dobytká a oviec, ktoré ti dá Pán, ako som ti prikázal, a môžeš jesť vo svojich bydliskách, ako sa ti zapáči.
22. Môžeš z toho jesť tak, ako sa jedáva gazela alebo jeleň; nečistý to môže jesť tak ako čistý.
23. Len sa chráň jesť krv, lebo krv je život, a preto nesmieš jesť život s mäsom,
24. nesmieš ju jesť, vyleješ ju na zem ako vodu;
25. nebudeš ju jesť, aby ti bolo dobre, aj tvojim synom po tebe, keď budeš konať to, čo je správne v Pánových očiach.
26. Ale zasvätené veci, ktoré ty dáš, ako i veci sľúbené, tie vezmeš a prinesieš na miesto, ktoré si vyvolí Pán,
27. a vykonáš celostnú žertvu s mäsom i krvou na oltári Pána, svojho Boha; krv pri krvavých žertvách vyleješ na oltár Pána, svojho Boha, a ich mäso môžeš jesť.

28. Zachovávaj a počúvaj všetky tieto slová, ktoré ti prikazujem, aby bolo vždy dobre tebe i tvojim synom po tebe, lebo si konal to, čo je dobré a čnostné v očiach Pána, tvojho Boha.
29. Keď Pán, tvoj Boh, vyhubí pred tebou národy, ku ktorým prídeš, aby si ich opanoval, a keď sa ich zmocníš a budeš bývať v ich krajine,
30. dávaj si pozor, aby si sa nechtyl do osídla, keby si ich nasledoval, keď budú pred tebou zničení, aby si nevyhľadával ich bohov a nepovedal: Ako tieto národy slúžili svojim bohom, tak urobím aj ja.
31. Nerob tak Pánovi, svojmu Bohu, lebo všetko, čo je Pánovi ohavné, čo on nenávidí, robili svojim bohom, veď aj svojich synov i svoje dcéry spaľovali svojim bohom v ohni.

Kapitola 13

1. Čo vám prikazujem, to zachovávajte a robte; nič k tomu nepridáš a nič nevynecháš. Keby povstal v tvojom strede prorok alebo snár a dal by ti nejaké znamenie alebo zázrak,
2. a to znamenie či zázrak, ktoré predpovedal, by sa aj vyplnili, ale pritom by ti povedal: Podme za inými bohmi - ktorých ty nepoznáš - a slúžme im,
3. nedáš nič na slová takého proroka a snára, lebo Pán, váš Boh, bude vás chcieť vyskúšať, aby sa zvedelo, či naozaj milujete Pána, svojho Boha, z celého srdca a z celej svojej duše.
4. Pána, svojho Boha, nasledujte, jeho sa bojte a jeho príkazy zachovávajte, jeho počúvajte, jemu slúžte a k nemu sa viňte!
5. A taký prorok alebo snár musí zomrieť, lebo vám hovoril, aby vás odviezol od Pána, vášho Boha, ktorý vás vyviedol z egyptskej krajiny a vykúpil vás z domu otroctva; a aby ťa zviezol z cesty, po ktorej ti prikázal kráčať Pán, tvoj Boh; - a odstrániš zlo zo svojho stredu.
6. A keby ťa tvoj brat, syn tvojej matky, alebo tvoj syn, alebo tvoja dcéra, alebo tvoja žena najmilšia, alebo tvoj priateľ, ktorého miluješ ako seba samého, chceli presvedčiť a potajomky by ti vravel: Nože podme a slúžme iným bohom, ktorých nepoznáš ani ty, ani tvoji otcovia,
7. bohom okolo vás, či už sú blízko a či ďaleko, z jedného konca zeme až na druhý koniec zeme,
8. neposlúchni ho, nepočúvaj ho a nech mu neodpustíš tvoje oko, žeby si mal s ním zľutovanie a žeby si ho kryl,
9. lež poponáhľaj sa zničiť ho; nech je tvoja ruka prvá proti nemu a potom nech naň siahne rukou všetok ľud!
10. Ukameňuj ho, lebo ťa chcel odviešť od Pána, tvojho Boha, ktorý ťa vyviedol z egyptskej krajiny, z domu otroctva.
11. A nech o tom počuje celý Izrael, nech sa obáva a nech už nik nikdy neurobí nič také zlé v tvojom strede!
12. Keby si v nejakom meste, ktoré ti dá Pán, tvoj Boh, aby si tam býval, počul hovoriť:
13. Vyšli mužovia, Beliálovi synovia z tvojho stredu a odvedli obyvateľov svojho mesta k odpadu, hovoriac: „Podme, slúžme cudzím bohom!“ - ktorých si nepoznal ani ty, ani tvoji otcovia,
14. usilovne skúmaj a dôkladne sa prezveď o veci a ak bude istá pravda, čo sa hovorí, a ak takú ohavnosť naozaj spravili,
15. naskrze pobi ostrím meča obyvateľov toho mesta a rozšír kliatbu ostria meča naň i na všetko, čo je v ňom, ešte aj na dobytok.
16. A všetku korisť tam zhromaždiš uprostred trhoviska a spáliš to spolu s mestom a so všetkou korisťou ako celostnú žertvu pre Pána, svojho Boha; nech ostane večným zboreniskom a nech sa nikdy znova nepostaví.
17. Nech nič neprilipne na tvoju ruku z toho prekliateho,
18. aby sa Pán odvrátil od pále svojho hnevu, a aby ti bol milosrdný a rozmnožil ťa, ako prisahal tvojim otcom,
19. - keď budeš poslúchať hlas Pána, svojho Boha, a zachovávať všetky jeho príkazy, ktoré ti dnes predkladám, a konať, čo je čnostné v očiach Pána, tvojho Boha.

Kapitola 14

1. Ste synmi Pána, svojho Boha: nerobte si zárezy, ani si nestrihajte vlasy medzi očami pre mŕtveho;
2. veď ty si ľud, zasvätený Pánovi, svojmu Bohu, a on si ťa vyvolil spomedzi všetkých národov, ktoré sú na zemi, aby si bol jeho vlastným ľudom.
3. Nejedzte nič nečisté!
4. Toto sú zvieratá, ktoré môžete jesť: býka, ovcu, kozu,
5. jeleňa, gazelu, kozorožca, antilopu, byvola a žirafu.
6. Jedzte všetky zvieratá, ktoré prežúvajú a majú rozdelené kopytá na dvojce.
7. Ale tie, čo prežúvajú a nemajú rozdelené kopytá na dvojce, nesmiete jesť, ako: ťavu, zajaca a jazveca; sú to síce prežúvavce, ale nemajú rozdvojené paprčky, sú pre vás nečisté;
8. aj sviňa, ktorá síce má rozdvojené paprčky, ale neprežúva, je pre vás nečistá - ich mäso nesmiete jesť a ich zdochlín sa nedotýkajte!
9. Toto budete jesť zo všetkého, čo žije vo vodách: čo má plutvy a šupiny, môžete jesť.
10. Ale z toho, čo nemá plutvy a šupiny, nesmiete jesť nič, to je pre vás nečisté.
11. Jedzte všetky čisté vtáky;
12. tieto však nejedzte: orla, orlosupa, orlosupa bradatého,
13. kaňu, sokola a všetky druhy jastrabov,
14. všetky druhy krkavcov,
15. pštrosa, kukučku, čajku a krahulce všetkých druhov,
16. bociana, labuť, ibisa,
17. kormorána, volavku, bučiaka,
18. pelikána, kuviky každého druhu, dudka a netopiera.
19. Aj všetko, čo sa plazí a má krídla, je pre vás nečisté a nesmie sa jesť!
20. Čo je čisté, môžete jesť všetko.
21. Čokoľvek zdochlo, nejedzte! Daj to cudzincovi, čo býva v tvojom bydlisku, nech to zje, lebo ty si ľud zasvätený Pánovi, svojmu Bohu. Kozľa nesmieš variť v mlieku jeho matky!
22. Oddel' desiatu čiastku zo všetkých svojich plodín, ktoré každoročne rodí zem,
23. a jedz to pred tvárou Pána, svojho Boha, na mieste, ktoré si vyvolí, aby sa na ňom vzývalo jeho meno - teda desiatu čiastku zo svojho obilia, muštu a oleja a prvorodené zo svojho dobytká a zo svojich oviec, aby si sa naučil báť sa Pána, svojho Boha, v každý čas.
24. Keby ti bola cesta pridlhá a miesto, ktoré si vyvolí Pán, tvoj Boh, aby tam býval, veľmi vzdialené od teba a ak ťa požehná, nebudeš mu môcť doniesť tieto veci,
25. predáš to za peniaze, peniaze vezmeš do hrsti a pôjdeš na miesto, ktoré si vyvolil Pán, tvoj Boh.
26. Za tie peniaze kúp, čo sa ti žiada: hovädzí dobytok, ovce, víno a iný nápoj a všetko, čo sa ti zažiada: a budeš to jesť pred Pánom, svojím Bohom, budeš sa hostiť ty i tvoj dom,
27. aj levita, ktorý je v tvojom bydlisku; nezabudni naň, lebo nemá iného podielu na tvojom majetku.
28. Každý tretí rok oddelíš inú desiatu časť zo všetkej úrody toho času a necháš ju vo svojom bydlisku.
29. Potom príde levita, ktorý nemá podiel ani dedičstvo ako ty, cudzinec, sirota a vdova, ktorí sú v tvojom bydlisku, nech sa najedia a nasýtia, aby ťa Pán, tvoj Boh, požehnal v každej práci tvojich rúk, ktorú budeš konať.

Kapitola 15

1. Siedmy rok zachováš úľavu, ktorá sa vykoná takto:
2. Veriteľ, ktorému je dlžen jeho priateľ, blížny a brat, nebude môcť vymáhať dlhy, lebo je ohlásená úľava na Pánovu česť.
3. Od cudzinca môžeš požadovať, ale dlh od súkmeňovca a blížneho nebudeš mať právo požadovať.
4. A vôbec nech niet medzi vami chudobného ani žobráka, lebo Pán, tvoj Boh, ťa požehná v krajine, ktorú ti dá do vlastníctva.
5. Ale iba ak budeš poslúchať Pána, svojho Boha, a zachovávať všetko, čo ti prikázal a čo ti ja nariaďujem dnes, bude ťa požehnávať, ako slúbil.
6. Mnohým národom budeš požičiavať, sám si však nepožičiaš nič od nikoho, budeš panovať nad mnohými národmi, ale nad tebou nebude panovať nijaký.
7. Ak sa niekto z tvojich bratov stane chudobným v nejakom bydlisku tvojej krajiny, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh, nezatvrdíš si srdce a nezatvoríš ruku,
8. lež otvoriš ju chudobnému a požičiaš mu, čoho má nedostatok.
9. Daj pozor, aby ťa nenadišla bezbožná myšlienka, žeby si si povedal: Blízko je siedmy rok úľavy - a odvrátil by si oči od svojho chudobného brata a nepožičal by si mu, čo žiada; on by volal proti tebe k Pánovi a bol by to pre teba hriech.
10. Štedro mu daj a nerob nič lstivé, keď mu budeš pomáhať v biede, aby ťa požehnával Pán, tvoj Boh, vo všetkej tvojej práci a v každom tvojom podujatí.
11. Chudobní nebudú chýbať v krajine, kde budeš bývať, preto ti nariaďujem, aby si otváral svoju ruku núdznemu a svojmu chudobnému bratovi, ktorý bude s tebou bývať v krajine.
12. Ak sa ti predá tvoj brat, Hebrej alebo Hebrejka, nech ti slúži šesť rokov, ale v siedmom roku ho prepustiš na slobodu.
13. A keď ho prepustiš, nepustiš ho s prázdnyimi rukami,
14. ale dáš mu na cestu zo svojich oviec, zo svojho humna a zo svojho lisu, čím ťa požehnal Pán, tvoj Boh.
15. Pamätaj, že Pán, tvoj Boh, ťa vyslobodil, keď si bol otrokom v egyptskej krajine, preto ti ja dnes prikazujem toto.
16. Keby sa stalo, že by ti povedal: Nechcem odísť, lebo má rád teba i tvoj dom a má sa u teba dobre,
17. vezmi šidlo a pribodni mu ucho o dvere svojho domu a nech je tvojím sluhom navždy. Takisto urobíš aj so slúžkou.
18. Neodvracaj od nich svoje oči, keď ich budeš prepúšťať, veď ti slúžili šesť rokov dvojnásobne za nádennícku mzdu - potom ťa Pán, tvoj Boh, požehná vo všetkom, čo budeš konať.
19. Všetko prvorodené, čo sa ti uliahne z tvojho dobytká a oviec, mužského pohlavia, zasvätiš Pánovi, svojmu Bohu. Na prvorodenom býkovi nebudeš pracovať a prvorodenú ovcu nebudeš strihať.
20. Pred tvárou Pána, svojho Boha, ich budeš z roka na rok jesť ty aj tvoj dom na mieste, ktoré si vyvolí Pán.
21. Ale ak bude mať nejakú chybu, ak bude krivé alebo slepé, alebo nejako znetvorené a dokaličené, nesmieš ho obetovať Pánovi, svojmu Bohu.
22. Zjedz ho vo svojom bydlisku; môže ho jesť čistý i nečistý ako gazelu a jeleňa.
23. Iba jeho krv nejedz, vyleješ ju na zem ako vodu.

Kapitola 16

1. Dbaj na mesiac abíb, aby si slávil paschu Pánovi, svojmu Bohu, lebo v mesiaci abíb ťa vyviedol Pán, tvoj Boh, nočným časom z Egypta.
2. Ako paschu prinesieš žertvu Pánovi, svojmu Bohu, z oviec i dobytka na mieste, ktoré si vyvolí Pán, tvoj Boh, aby tam prebývalo jeho meno.
3. Nebudeš s tým jesť kysnutý chlieb; šesť dní budeš jesť osúšky ako chlieb utrpenia - lebo v strachu si vyšiel z Egypta -, aby si sa rozpomätal na deň svojho odchodu z Egypta po všetky dni svojho života.
4. Sedem dní nech nevidno kvas na celom tvom území a do rána nesmie zostať nič z mäsa, ktoré sa obetovalo večer prvého dňa.
5. Paschu nebudeš môcť obetovať v každom svojom bydlisku, ktoré ti dá Pán, tvoj Boh,
6. ale iba na mieste, ktoré si vyvolí Pán, tvoj Boh, aby tam prebývalo jeho meno, budeš môcť obetovať paschu večer, keď zachodí slnko, v čase, v akom si vyšiel z Egypta.
7. Upečieš to a zješ na mieste, ktoré si vyvolí Pán, tvoj Boh; ráno však môžeš odísť do svojich stanov.
8. Šesť dní budeš jesť osúšky; na siedmy deň, pretože je sviatočné zhromaždenie Pána, tvojho Boha, nebudeš konať nijakú prácu.
9. Sedem týždňov rátať odo dňa, keď si priložil kosák k obilii,
10. a potom sláv sviatok Pánovi, svojmu Bohu, a dobrovoľne prines obetu svojich rúk, podľa toho, ako ťa Pán, tvoj Boh, požehná.
11. Pred Pánom, svojím Bohom, potom hoduj ty i tvoj syn, tvoja dcéra, tvoj sluha i tvoja slúžka, aj levita, ktorý býva v tvom bydlisku, cudzinec, sirota i vdova, ktorí bývajú s vami, na mieste, ktoré si vyvolí Pán, tvoj Boh, aby tam prebývalo jeho meno.
12. A pamätaj, že si bol otrokom v Egypte, preto zachovávaj a plň tieto ustanovenia!
13. Aj slávnosť Stánkov budeš sláviť sedem dní, keď zoberieš úrodu z humna a z lisu.
14. Na svoj sviatok hoduj ty, tvoj syn, tvoja dcéra, tvoj sluha, tvoja slúžka, levita, cudzinec, sirota i vdova, ktorí sa zdržujú v tvom bydlisku.
15. Sedem dní budeš sláviť sviatky Pána, svojho Boha, na mieste, ktoré si vyvolí Pán, a Pán, tvoj Boh, ťa požehná na všetkej tvojej úrode a na každom tvom podujatí, a ty sa budeš radovať.
16. Tri razy do roka sa každý tvoj muž ukáže pred Pánom, svojím Bohom, na mieste, ktoré si on vyvolí: na slávnosť Nekvasených chlebov, na slávnosť Týždňov a na slávnosť Stánkov, ale neukáže sa pred Pánom s prázdnyimi rukami.
17. Donesie na obetu, čo bude mať, podľa toho, ako ho požehná Pán, tvoj Boh.
18. Vo všetkých bydliskách, ktoré ti dá Pán, tvoj Boh, ustanovíš podľa kmeňov sudcov a pisárov, aby súdili ľud spravodlivým súdom.
19. Nech sa nechýlia na jednu stranu, nebudeš brať ohľad na osobu a dary neprijmeš, lebo dar zaslepuje oči múdrych a prevracia reči spravodlivých.
20. Statočne vyhľadávaj spravodlivosť, aby si ostal nažive a aby si si mohol udržať vo vlastníctve krajinu, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh.
21. Nevysadíš háj a nijaký strom pri oltári Pána, svojho Boha, ktorý mu urobíš.
22. Ani nepostavíš sochu, lebo Pán, tvoj Boh, to nenávidí.

Kapitola 17

1. Nesmieš obetovať Pánovi, svojmu Bohu, býka alebo ovcu, na ktorom by bola chyba, alebo niečo nepekne, lebo to sa protiví Pánovi, tvojmu Bohu.
2. Ak sa nájde u teba v niektorom tvojom bydlisku, ktoré ti dá Pán, tvoj Boh, muž alebo žena, ktorí urobia, čo je zlé v očiach Pána, tvojho Boha, a prestúpia jeho zmluvu,
3. ak pôjdu a budú slúžiť iným bohom, a budú sa im klaňať: slnku, mesiacu alebo celému nebeskému voju, čo som neprikázal,
4. a ak vec oznámia tebe, ty to vypočuješ a dôkladne preskúmaš, a ak zistíš, že je to pravda, že sa taká ohavnosť stala v Izraeli,
5. muža alebo ženu, čo spáchali tú ohavnú vec, vyvedieš k bránam svojho mesta a ukameňuješ ich na smrť.
6. Ten, kto má zomrieť, zahynie na základe výpovede dvoch alebo troch svedkov. Nikoho nech neusmrcujú, keď proti nemu svedčí iba jeden svedok.
7. Svedkovia nech prví položia naň ruky, aby ho zabili, potom ostatní z ľudu, a tak odstrániš zlo zo svojho streda.
8. Ak ti bude nejaká vec ťažká na rozsúdenie medzi krvou a krvou, medzi rozporom a rozporom, medzi ranou a ranou, a ak uvidíš, že náhlady sudcov v tvojich bydliskách sa rozchádzajú, zober sa a choď na miesto, ktoré si vyvolí Pán, tvoj Boh;
9. obráť sa na kňazov z kmeňa Léviho a na sudcu, ktorý bude v tom čase; ich sa opýtaj a oni ti oznámia riadny rozsudok.
10. A urobíš všetko, čo určia tí, ktorí sú predstavení miesta, ktoré si vyvolí Pán, a ako ťa poučia
11. podľa jeho zákona; drž sa ich výroku a neuchýľ sa ani napravo, ani naľavo!
12. Kto si však bude pyšne viesť a neposlúchne rozkaz kňaza, ktorý bude v tom čase v službe Pána, tvojho Boha, ani výrok sudcov, ten nech umrie!
13. A keď to všetok ľud počuje, bude sa báť a nebude sa nikto viac pýšiť.
14. Keď vojdeš do krajiny, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh, a keď ju zaujmeš a budeš v nej bývať a povieš si: Ustanovím si nad sebou kráľa, ako majú všetky národy okolo nás,
15. ustanov si toho, ktorého si Pán, tvoj Boh, vyvolí spomedzi tvojich bratov. Kráľom nesmieš urobiť príslušníka iného národa, ktorý by nebol tvojím bratom!
16. A keď už bude ustanovený, nech nechová veľa koní a nech nezavedie ľud späť do Egypta, aby mohol mať veľa koní, lebo Pán vám prikázal: Nikdy sa nevracajte tou cestou späť!
17. Ani žien nech nemá veľa, aby sa neodvrátilo jeho srdce, ani striebra a zlata nech nezhrádza mnoho!
18. Keď nastúpi na kráľovský trón, nech si odpíše tento druhozákon do knihy podľa vzoru, ktorý si zadováži od kňazov kmeňa Léviho.
19. Nech ho má pri sebe a nech z neho číta po všetky dni svojho života, aby sa naučil báť sa Pána, svojho Boha, a zachovávať všetky slová tohto zákona a všetky tieto príkazy.
20. Jeho srdce nech sa nevynáša nad jeho bratov a nech sa neodkláňa ani na pravú, ani na ľavú stranu, aby dlho kraloval aj on, aj jeho synovia nad Izraelom.

Kapitola 18

1. Kňazi - leviti, celý kmeň Léviho, nebudú mať podiel ani dedičstvo s ostatnými Izraelitmi; budú žiť z Pánových obiet a darov.
2. Nebudú mať dedičstvo medzi svojimi bratmi, lebo sám Pán je ich dedičstvom, ako to oznámil.
3. Toto bude právo kňazov voči ľudu, voči tým, ktorí prinesú obeť, či už býka alebo ovcu, prednú lopatku, čeluste a slezinu dajú kňazovi.
4. Prvotiny svojho obilia, muštu a oleja a prvotiny nastrihanej vlny zo svojich oviec dáš jemu.
5. Lebo jeho si vyvolil Pán, tvoj Boh, zo všetkých kmeňov, aby stál v službe Pánovmu menu on i jeho synovia navždy.
6. Ak odíde levita z nejakej izraelskej osady, kde sa predtým zdržiaval, a bude chcieť prejsť na miesto, ktoré si vyvolí Pán,
7. bude konať službu v mene Pána, svojho Boha, ako všetci jeho bratia leviti, ktorí vtedy budú stáť pred Pánom,
8. a dostane taký istý diel jedla ako ostatní, okrem toho, čo mu patrí z otcovizne.
9. Keď prídeš do krajiny, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh, varuj sa napodobňovať ohavnosti tamojších národov!
10. Nech niet medzi vami nikoho, kto by kázal svojmu synovi alebo dcére prejsť ohňom, aby sa očistili, alebo kto by sa vypytoval hádačov, dával pozor na sny a na znamenia; nech niet čarodejníkov,
11. zaklínačov, nikoho, kto by sa radil duchov alebo veštcov, alebo by sa pýtal mŕtvych na pravdu.
12. Všetky tieto veci sa ošklivia Pánovi a pre tieto nešlachetnosti ich vyhubí.
13. Buď dokonalý a bezúhonný pred Pánom, svojím Bohom!
14. Tie národy, ktorých krajinu zaujmeš, počúvajú čarodejníkov a hádačov, ale tebe to Pán, tvoj Boh, nedovoliť.
15. Proroka, ako som ja, vzbudí ti Pán, tvoj Boh, z tvojho národa, z tvojich bratov; jeho počúvaj
16. celkom tak, ako si si žiadal od Pána, svojho Boha, na Horebe, v čase zhromaždenia, keď si povedal: Nechcem ďalej počúvať hlas Pána, svojho Boha, a hľadiť na tento velikánsky oheň, aby som nezomrel!
17. A Pán mi povedal: Dobre vraveli všetko.
18. Vzbudím im proroka spomedzi ich bratov, ako si ty, svoje slová vložím do jeho úst a bude im hovoriť všetko, čo mu prikážem.
19. Kto však nebude počúvať na jeho slová, ktoré bude hovoriť v mojom mene, na tom sa ja pomstím.
20. Prorok však, ktorý by sa opovážil hovoriť v mojom mene, čo som mu nekázal ohlasovať, alebo ktorý bude hovoriť v mene cudzích bohov, nech zomrie!
21. Ak sa v duchu opýtaš: Akože môžem poznať slovo, ktoré nepovedal Pán?
22. - toto ti bude znamením: ak sa to, čo predpovie prorok v Pánovom mene, nesplní, to nehovoril Pán, lež prorok rozprával vo svojej pýche, preto pred ním nemaj strach!

Kapitola 19

1. Keď Pán, tvoj Boh, vyhubí národy, ktorých krajinu ti chce dať, a keď ju budeš vlastniť a budeš bývať v jej mestách a domoch,
2. tri mestá si oddelíš uprostred krajiny, ktorú ti Pán, tvoj Boh, dá do vlastníctva.
3. Upravíš si cestu a celé územie svojej krajiny rozdelíš na tri rovnaké diely, aby sa ten, kto uteká pre vraždu, mal kde uchýliť.
4. Toto je ustanovenie o vrahovi, ktorý tam uteká a ktorého život má byť zachránený. Kto nevedome zabije svojho blížneho a dokáže, že včera ani predvčerom nemal voči nemu nenávisť,
5. ale išiel s ním jednoducho do lesa rúbať drevo a pri rúbaní mu vyletela sekera z ruky, a železo, čo sa zošmyklo z poriska, zasiahlo a usmrtilo priateľa; taký nech utečie do jedného z týchto miest, aby mohol byť nažive.
6. To preto, aby príbuzný, ktorého krv sa vyliala, hnaný bolesťou, nenaháňal vraha - a ak by cesta bola dlhá -, nedochytil ho a nezabil toho, ktorý si nezasluhuje smrť, lebo predtým nemal nijakú nenávisť voči zabitému.
7. Preto ti nakazujem, aby si v rovnakej vzdialenosti oddelil tri mestá.
8. A keď Pán, tvoj Boh, rozšíri tvoje hranice, ako prisahal tvojim otcom, a dá ti celú krajinu, ktorú im prisľúbil,
9. ak zachováš všetky príkazy a budeš konať to, čo ti dnes prikazujem, ak budeš milovať Pána, svojho Boha, a kráčať po jeho cestách, pridáš si ešte tri mestá a zdvojnásobiš počet vyššie spomenutých miest,
10. aby sa nevyliala nevinná krv uprostred tvojej krajiny, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh, aby si ju vlastnil a aby si nebol vinný z krvi.
11. Ale ak niekto nenávidí svojho blížneho, ak číha na jeho život a vstane a udrie ho tak, že umrie, a potom by utiekol do jedného z vyššie spomenutých miest,
12. nech starší jeho mesta pošlú poň, nech ho dajú priviesť z mesta útočiska a nech ho vydajú do rúk príbuzného toho, ktorého krv bola vyliala, aby zomrel.
13. Nebudeš mať s ním zľutovanie, lež odstrániš vinnú krv z Izraela, aby sa ti dobre vodilo.
14. Neber a neprenášaj medzníky svojho blížneho, ktoré predkovia ustálili na tvojom vlastníctve, ktoré ti dá Pán, tvoj Boh, v krajine, ktorú zaujmeš.
15. Jeden svedok nebude nič platný pri nejakej vine alebo zločine, ktorého sa niekto dopustil; od výpovede dvoch alebo troch svedkov bude závisieť rozhodnutie.
16. Ak vystúpi proti niekomu krivý svedok, aby mu dokázal priestupok,
17. nech vtedy obaja mužovia, čo sú v spore, predstúpia pred Pána, pred tvár kňaza a sudcu, ktorí vtedy budú,
18. a keď oni po náležitom vyšetrovaní zistia, že krivý svedok vypovedal proti svojmu bratovi lož,
19. nech s ním naložia tak, ako on zamýšľal urobiť so svojím bratom; takto odstrániš zlo zo svojho stredu,
20. aby sa ostatní báli, keď to počujú, a neopovážili sa viac dopustiť takej veci v tvojom strede.
21. Nezlutuješ sa nad ním, ale: život za život, oko za oko, zub za zub, ruku za ruku a nohu za nohu!

1. Keď vyťahneš do boja proti svojmu nepriateľovi a uvidíš tam kone a vozy, a viac nepriateľského vojska, ako máš ty, neboj sa ich, lebo s tebou bude Pán, tvoj Boh, ktorý ťa vyviedol z Egypta.
2. A keď už bude pred bojom, nech vystúpi kňaz pred vojsko a nech prehovorí k ľudu:
3. Počuj, Izrael! Vy idete dnes do boja proti svojim nepriateľom! Nech sa neľaká vaše srdce, nemajte strach, ani sa nebojte a nechvejte,
4. veď Pán, váš Boh, je uprostred vás a on bude za vás bojovať proti vašim nepriateľom, aby vás zachránil.
5. Aj vodcovia všetkých šíkov nech vyvolávajú, aby počulo všetko vojsko: Kto si postavil nový dom a neposvätil ho ešte? Nech vystúpi a nech sa vráti do svojho domu, aby v boji nepadol a neposvätil ho iný.
6. Kto je tu, čo vysadil vinicu, ale ešte sa netešil z jej plodov tak, aby z nej mohol každý jesť? Nech vystúpi a vráti sa domov, aby nepadol v boji a iný nenastúpil na jeho miesto.
7. A kto je taký, čo sa zasnúbil, ale ešte si neviedol ženu do domu? Nech odíde a nech sa vráti do svojho domu, aby nepadol v boji a neuviedol si ju do domu iný.
8. A vodcovia budú pokračovať v reči: Kto je bojazlivý a ľakavý srdcom? Nech vystúpi a vráti sa domov, aby neoslaboval srdcia svojich bratov, ako je sám slabý.
9. A keď potom vodcovia šíkov umlknú, nech každý pripraví svoje šíky do boja!
10. Ak pritiahneš k mestu, aby si ho dobyl, najprv mu ponúkneš mier.
11. Ak prijme a otvorí brány, bude všetok ľud, ktorý v ňom je, zachovaný a bude tvojím poddaným a poplatníkom.
12. Ale ak s tebou nebude chcieť uzavrieť zmluvu a začne s tebou bojovať, budeš ho obliehať.
13. A keď ti ho Pán, tvoj Boh, vydá do rúk, pobiješ ostrím meča všetko, čo v ňom bude mužské.
14. Len ženy, deti, dobytok a všetko, čo bude v meste, celú jeho korisť rozdeľ vojsku a užívaj z nepriateľskej koristi, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh.
15. Tak naložíš so všetkými mestami, ktoré budú vzdialené od teba a nie sú v počte tých, čo sa ti dostanú do vlastníctva.
16. Iba z miest národov, ktoré ti dá Pán, tvoj Boh, nenecháš nikoho nažive,
17. lež pobiješ ich ostrím meča: Hetejcov, Ferezejcov, Hevejcov a Jebujejcov, ako ti prikázal Pán, tvoj Boh,
18. aby vás nenaučili robiť všetky ohavnosti, ktoré robievali oni svojim bohom, a vy by ste tým zhrešili proti Pánovi, svojmu Bohu.
19. Ak budeš obliehať nejaké mesto pridlho a obkolesíš ho valmi, aby si ho dobyl, nevyrúb stromy, ktoré dávajú ovocie na jedenie, ani nenič sekerami okolitý kraj, veď sú to stromy, a nie ľudia, a preto nebudú môcť rozmnožiť počet tých, ktorí budú bojovať proti tebe.
20. Ale ak tam nebudú úrodné stromy, iba divé, ktoré sa na niečo hodia, vysekaj ich a urob si z nich pevnosti až dotiaľ, kým sa nezmocníš mesta, ktoré bude proti tebe bojovať.

Kapitola 21

1. Keď sa v krajine, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh, nájde na poli mŕtvola zabitého človeka a nebude sa vedieť, kto ho zabil,
2. vyjdú starší a tvoji sudcovia a odmerajú vzdialenosť všetkých okolitých miest od miesta, kde je mŕtvola,
3. a keď zistia najbližšie (mesto) z nich, starší tohto mesta vezmú z čriedy jalovicu, ktorá ešte nenosila jarmo, ani neorala pluhom zem,
4. a zavedú ju k potoku, čo stále tečie do údolia, kde sa neoralo, ani nesialo, a tam podrežú jalovici krk.
5. Nato pristúpia kňazi, synovia Léviho, ktorých si Pán, tvoj Boh, vyvolil, aby mu slúžili a v jeho mene žehnali, a aby podľa svojho náhľadu rozhodovali o všetkom, čo je čisté alebo nečisté.
6. A starší toho mesta, čo leží od mŕtveho (najbližšie), prídu a umyjú si ruky nad jalovicou, čo bola zabitá v údolí,
7. a povedia: Naše ruky nevyliali túto krv a naše oči to nevideli.
8. Pane, očisť svoj ľud izraelský, ktorý si vykúpil, a nedovoľ, aby sa vyliala nevinná krv uprostred izraelského ľudu, a tak nech je z nich vina krvi odňatá!
9. A ty budeš nevinný od vyliatej nevinnej krvi, keď budeš konať to, čo prikázal Pán.
10. Keď pôjdeš bojovať proti svojim nepriateľom a Pán, tvoj Boh, ich vydá do tvojich rúk, a ty si privedieš zajatcov,
11. ak uvidíš medzi zajatcami peknú ženu a budeš ju chcieť za manželku,
12. voveď ju do svojho domu, nech si ostrihá vlasy a poobrezáva nechty,
13. zoblečie odev, v ktorom bola zajatá, a nech sedí v tvojom dome a mesiac oplakáva svojho otca a svoju matku. Potom k nej môžeš vojsť, spať s ňou a bude tvojou ženou.
14. Ak by sa ti neskôr znepáčila, prepustiš ju ako voľnú a nebudeš ju môcť predať za peniaze, ani zle s ňou zaobchádzať, lebo si ju ponížil.
15. Ak niekto bude mať dve ženy, jednu, ktorú bude mať rád a druhú nie, a ak budú mať od neho deti a prvorodený syn bude od tej, ktorú nemá rád,
16. keď bude chcieť rozdeliť svoj majetok medzi synov, nebude môcť syna milovanej urobiť prvorodeným a dať mu prednosť pred synom nemilovanej,
17. ale syna nemilovanej uzná za prvorodeného a dá mu dvojnásobnú čiastku zo všetkého, čo má; on je naozaj prvý z jeho synov a jemu patrí právo prvorodenstva.
18. Ak má niekto zaťatého a nepoddajného syna, ktorý nepočúva na otcove a matkine rozkazy, a keď ho karhajú, nevšíma si ich,
19. nech ho otec a matka vezmú a privedú k starším jeho mesta, k bráne jeho bydliska,
20. a nech povedia starším mesta: Tento náš syn je zaťatý a nepoddajný. Nechce nás počúvať, je hýrivec a pijan.
21. A nech ho všetci ľudia toho mesta ukameňujú na smrť, aby ste tak odstránili zlo spomedzi seba a aby sa obával celý Izrael, keď to počuje.
22. Keď niekto spácha zlo, za ktoré je trest smrti, a keď ho obesia na dreve,
23. jeho mŕtve telo nesmie ostať na dreve, ale ešte v ten deň ho pochovajú, lebo je prekliaty od Boha ten, čo visí na dreve, a ty nesmieš poškrvniť krajinu, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh, do vlastníctva.

Kapitola 22

1. Ak uvidíš stratené dobyťča alebo ovcu svojho brata, neprejdí pomimo, ale prived' ich k svojmu bratovi,
2. aj keď ti tento brat nie je rodinou; a keď ho nepoznáš, dovedieš ich do svojho domu a zostanú u teba, kým ich tvoj brat nenájde a neodvedie si ich.
3. To isté urobíš s oslom, s odevom a so všetkým, čo by tvoj brat stratil; keď to nájdeš, neobíd' to ako cudziu vec.
4. Ak uvidíš, že osol alebo býk tvojho brata spadol na ceste, neobracaj oči inde, ale pomôž mu ich zdvihnúť.
5. Žena nech sa neoblieka do mužských šiat, ani muž do ženských, lebo kto robí také veci, oškliví sa Bohu.
6. Ak idúcky nájdeš na nejakom strome alebo na zemi vtáčie hniezdo s mláďatami alebo vajcami, keď na mladých a na vajciach sedí matka, nesmieš vybrať matku spolu s mláďatami;
7. necháš ju uletieť a mláďatá si zoberieš, aby ti bolo dobre a aby si dlho žil.
8. Ak si postavíš nový dom, na streche urobíš dookola ohradu, aby nebola v tvojom dome vyliata nevinná krv a aby si nebol vinný, keby niekto spadol odtiaľ dolu.
9. Do svojej vinice nesej iné semeno, aby semeno, ktoré zaseješ, a s ním aj úroda celej vinice neprešli do majetku svätynie.
10. V jednom záprahu neor na býkovi a oslovi.
11. Neobliekaj sa do šiat, ktoré sú utkané z vlny i lanu.
12. Na štyroch koncoch svojho pláštá, ktorým sa budeš odievať, urob si kystky!
13. Ak si muž vezme ženu a vojde k nej, ale potom sa mu znepáči,
14. a preto hľadá zámienku, aby ju mohol zapuďiť, roznáša o nej nehanebnosti a hovorí: Keď som si túto vzal za manželku a keď som k nej vošiel, nenašiel som ju pannou!
15. - nech ju jej otec a matka vezmú a privedú aj s dôkazom panenstva k starším mesta v bráne
16. a otec mladej ženy povie starším: Svoju dcéru som dal tomuto za manželku, ale preto, že ju nenávidí,
17. roznáša o nej nehanebnosti, keď tvrdí: ‚Pri tvojej dcére nenašiel som panenstvo‘ - nuž, hľa, dôkazy panenstva mojej dcéry, a rozvinú šatu pred staršími mesta.
18. Starší mesta dajú toho muža chyť a zbiť ho.
19. Potom ho odsúdia na peňažitú pokutu sto šeklov striebra, ktoré dá devinmu otcovi, lebo uviedol do zlého chýru izraelskú pannu, a musí ju mať za manželku a nebude ju môcť prepustiť po celý čas svojho života.
20. Ale ak bude pravda, čo jej vyčíta, a ak sa nenájdu dôkazy devinho panenstva,
21. nech ju vyhodia z domu jej otca a mužovia toho mesta nech ju ukameňujú, nech zomrie, lebo sa dopustila nešlachetnosti v Izraeli, keď smilnila v otcovskom dome, a tak odstrániš zlo zo svojho stredu.
22. Ak bude spať niekto so ženou iného, nech obaja zomrú, tak cudzoložník ako cudzoložnica: odstrániš zlo z Izraela.
23. Ak sa niekto zasnúbi s devou, pannou, a keď ju v meste nájde iný a bude s ňou spať,
24. jedného i druhú privedieš k mestským bránam a budú ukameňovaní; deva preto, že nekričala, keď bola v meste, muž zasa preto, že zneuctil ženu svojho blížneho, a tak odstrániš zlo zo svojho stredu.
25. Ale ak nejaký muž nájde v poli nejakú ženu, ktorá je zasnúbená, a násilne sa jej zmocní, a bude s ňou spať, bude len on usmrtený.
26. Dievča nebude trpieť, lebo tomuto dievčaťu sa stalo tak, ako keď sa zlodej postaví proti svojmu bratovi a zabije ho.
27. Ono bolo samo v poli, volalo o pomoc, ale nemal ho kto obrániť.
28. Ak sa niekto stretne s devou, pannou, ktorá nebude zasnúbená, a násilne ju schytí a bude s ňou spať, ak vec predložia súdu,

29. ten, čo s ňou spal, dá jej otcovi päťdesiat šeklov striebra a musí si ju vziať za manželku, lebo ju ponížil, a nebude ju môcť zapudiť po celý čas svojho života.
30. Nik si nesmie vziať za manželku ženu svojho otca, ani odhaliť otcovu prikrývku.

1. Eunuch, ktorý má rozmliažené alebo odstránené semenníky, alebo odrezaný pohlavný úd, nesmie vojsť do Pánovho zhromaždenia.
2. Do Pánovho zhromaždenia nevojde ani mamzer (to jest zrodený z pobehlice), až do desiateho pokolenia.
3. Amončania a Moabčania nikdy, ani po desiatom pokolení, nesmú vstúpiť do Pánovho zhromaždenia,
4. lebo vám neposkytli chlieb a vodu na ceste, keď ste vytiahli z Egypta, a najali proti tebe Beorovho syna Baláma zo sýrskej Mezopotámie, aby ťa prekliat.
5. Ale Pán, tvoj Boh, nechcel počuť Baláma a obrátil jeho kliatbu na požehnanie, lebo ťa miloval.
6. Nikdy s nimi neuzavrieš pokoj, ani im nedožičíš šťastia po všetky dni svojho života, až naveky.
7. Edomitu nesmieš nenávidieť, veď je tvoj brat, ani Egyptana, lebo si bol hosťom v jeho krajine.
8. Ich potomci budú môcť v treťom pokolení vstúpiť do Pánovho zhromaždenia.
9. Keď vytiahneš do boja proti svojim nepriateľom, chráň sa vyviesť niečo zlé.
10. Ak bude medzi vami niekto, kto bude nečistý, pretože mal zlý nočný sen, vyjde z tábora von
11. a nevráti sa; až keď sa v predvečer umyje vodou, po západe slnka sa vráti do tábora.
12. Mimo tábora budeš mať miesto, kde budeš chodiť von.
13. Za pásom budeš nosiť lopatku, a keď si budeš chcieť čupnúť, vyhrabeš jamku; a keď zas vstaneš, vyhrabanou zemou prikryješ svoj výkal.
14. Lebo Pán, tvoj Boh, prechodí pomedzi stany, aby ťa vyslobodil a vydal ti do rúk tvojich nepriateľov: tak nech je svätý tvoj tábor a nech nič nečisté v ňom nevidieť, aby ťa neopustil.
15. Otroka, ktorý sa bude k tebe utiekať, nevydáš do rúk jeho pána.
16. Nech býva s tebou na mieste, ktoré sa mu zvidí, a nech nájde pokoj v niektorom z tvojich miest; neutláčaj ho!
17. Nech niet medzi izraelskými dcérami modloslužobnej smilnice a medzi izraelskými mužmi modloslužobného smilníka!
18. V dome Pána, svojho Boha, nesmieš obetovať zárobok nemravnej ženskej ani psí plat, nech si slúbil čokoľvek, lebo oboje je ohavnosť pred Pánom, tvojím Bohom.
19. Ani peniaze, obilie, ani nijakú inú vec nesmieš požičiavať na úrok svojmu bratovi,
20. len cudzincovi. Svojmu bratovi požičiaš bez úroku, čo potrebuje, aby ťa Pán, tvoj Boh, požehnával pri každej tvojej práci v krajine, do ktorej vojdeš, aby si ju vlastnil.
21. Keď urobíš Pánovi, svojmu Bohu, sľub, neodkladaj splniť ho, lebo Pán, tvoj Boh, ho bude od teba požadovať, a keď budeš odkladať, bude sa ti to počítať za hriech.
22. Ak nebudeš chcieť urobiť sľub, nebudeš mať hriech.
23. Ale čo už raz vyšlo z tvojich úst, zachovaj a urob, ako si slúbil Pánovi, svojmu Bohu, ako si to dobrovolne vlastnými ústami predniesol.
24. Keď prídeš do vinice svojho blížneho, môžeš sa najesť hrozna, koľko sa ti zachce, ale odniesť nesmieš nič.
25. Keď prídeš na pole svojho blížneho, môžeš si natrhať klasov a rukami ich mrviť, kosákom ich však kosiť nesmieš.

Kapitola 24

1. Ak si muž vezme ženu a bude ju mať, a ona sa mu potom pre niečo odporné zneπάči, napíše jej priepustný list, dá jej ho do ruky a pošle ju z domu preč.
2. Keď odíde a vydá sa za iného muža
3. a on k nej bude mať tiež odpor, dá jej priepustný list a pošle ju zo svojho domu, alebo zomrie,
4. prvý muž si ju nebude môcť opäť vziať za ženu, lebo je poškrvrnená a bola by to ohavnosť pred Pánom: teda neprivádzaj hriech na krajinu, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh, za podiel.
5. Ak sa niekto len nedávno oženil, nemusí ísť na vojnu, ani nech sa mu nedáva nejaká verejná povinnosť, ale bez viny zostane doma, aby sa mohol rok tešiť so svojou manželkou.
6. Nevezmeš do zálohu ani spodnú, ani vrchnú časť ručného mlyna, lebo taký (človek) by vzal do zálohu život.
7. Ak bude niekto pristihnutý, že sa násilne zmocnil svojho brata, Izraelitu, a predal ho za peniaze (ako otroka), nech zomrie; tak odstrániš zlo zo svojho streda.
8. Buď opatrný, aby si nedostal chorobu malomocenstva, lež správaj sa podľa toho, čo ťa naučia kňazi z kmeňa Léviho, podľa toho, čo som im nariadil, a dodržiuj to bedlivo.
9. Pamätaj na to, čo Pán, tvoj Boh, urobil Márii na ceste, keď ste vychádzali z Egypta.
10. Keď budeš od svojho blížneho požadovať, čo ti je dlžen, nevojdeš do jeho domu, aby si si vzal záloh,
11. ale budeš stáť vonku a on ti vynesie, čo bude mať.
12. Ak je však chudobný, záloh nesmie ostať u teba cez noc,
13. ale vrátiš mu ho ešte pred západom slnka, aby spal vo svojom odeve a dobrorečil ti, a ty budeš mať spravodlivosť pred Pánom, svojím Bohom.
14. Neodopri plácu biednemu a chudobnému, či už je brat alebo cudzinec, ktorý býva s tebou v krajine a v tvojom bydlisku.
15. Vyplatiš mu mzdu ešte v ten deň pred západom slnka, lebo je chudobný a závisí od nej jeho život, aby nevolal k Pánovi a aby sa ti to nepočítalo za hriech.
16. Nebudú zomierať otcovia za synov ani synovia za otcov, ale každý zomrie za svoj hriech!
17. Neprekrúcaj právo cudzinca a siroty, ani neber vdove odev do zálohu!
18. Pamätaj, že si ťažko robil v Egypte a že ťa odtiaľ vyviedol Pán, tvoj Boh. Preto ti nariaďujem, aby si robil toto:
19. Keď budeš kosiť obilie na svojom poli a zabudneš tam snop, nevráť sa vziať si ho, ale nechaj ho cudzincovi, sirote a vdove, aby ťa Pán, tvoj Boh, požehnal v každom podujatí tvojich rúk.
20. Keď budeš oberať plody olivy, nevrátiš sa obrať, čo ostalo na strome, ale necháš to cudzincovi, sirote a vdove.
21. Keď budeš oberať svoju vinicu, nepozbieraš aj posledné strapce, ale ostanú cudzincovi, sirote a vdove!
22. Pamätaj, že aj ty si bol otrokom v Egypte, a preto ti prikazujem, aby si toto robil.

1. Ak vznikne medzi dvoma spor a obrátia sa na sudcov, oni ospravedlnia toho, ktorého uznajú za nevinného, a previnilca odsúdia.
2. Keď uvidia, že si vinník zasluhuje bitku, sudca ho dá natiahnuť a dá ho biť vo svojej prítomnosti; množstvo úderov bude podľa veľkosti jeho viny,
3. ale tak, aby sa neprekročila štyridsiatka, aby tvoj brat neodišiel pred tvojimi očami hrozne dosekaný.
4. Nedávaj náhubok býkovi, čo mláti na humne.
5. Ak budú bývať bratia spolu a jeden z nich zomrie bezdetný, manželka zomrelého sa nevydá za cudzieho, ale vezme si ju druhý brat a dá potomstvo zomrelému bratovi:
6. prvorodeného syna, ktorého bude mať od nej, pomenuje po zomrelom bratovi, aby jeho meno nebolo vytreté z Izraela.
7. Ak si nebude chcieť vziať ženu svojho brata za manželku, ako je podľa zákona povinný, nech žena ide k mestskej bráne, nech sa obráti na starších mesta a nech povie: Brat môjho muža nechce oživiť meno svojho brata v Izraeli, nechce si ma vziať za manželku.
8. Starší ho dajú predvolať a opýtajú sa ho. Ak povie: Nechcem ju za manželku,
9. žena k nemu pristúpi, zobuje mu obuv z nohy, naplúje mu do tváre a povie: Tak nech sa stane mužovi, ktorý nechce postaviť dom svojmu bratovi!
10. A jeho meno nech je v Izraeli: dom zobutého!
11. Ak sa budú dvaja mužovia vadiť a dôjde k bitke medzi nimi a žena jedného muža v snahe vyslobodiť svojho muža z rúk silnejšieho natiahne ruku a chytí ho za prirodzenie,
12. odsekni jej ruku a nedaj sa pohnúť k nijakému zľutovaniu s ňou!
13. Nemaj vo svojom vrecúšku dvojaké závažie, jedno väčšie, druhé menšie!
14. Nemaj v dome dvojakú efu, jednu väčšiu, druhú menšiu!
15. Maj pravé a správne závažie i pravú a správnu efu, aby si mohol dlho žiť v krajine, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh.
16. Ved' Pánovi, tvojmu Bohu, oškliví sa ten, kto robí také veci, a protiví sa mu každá nespravodlivosť.
17. Pamätaj na to, čo ti urobili Amalekiti na ceste, keď si vychádzal z Egypta;
18. ako vyrazili proti tebe a porúbali tvoje voje, ktoré sa oneskorili pre únavu, keď si bol zmorený hladom a námahou, a nebáli sa Boha.
19. Keď ti teda Pán, tvoj Boh, dá odpočinok a podmaní ti všetky národy naokolo v krajine, ktorú ti prisľúbil, vytrieš jeho meno spopod neba. Nezabudni na to!

1. Keď vojdeš do krajiny, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh, aby si ju vlastnil, a keď ju zaujmeš a budeš v nej bývať,
2. vezmeš prvotiny všetkých svojich plodín, vložíš ich do koša a pôjdeš na miesto, ktoré si vyvolí Pán, tvoj Boh, aby sa tam vzývalo jeho meno.
3. Pristúpiš ku kňazovi, ktorý bude v tých dňoch (v službe), a povieš mu: Dnes vyhlasujem pred Pánom, svojim Bohom, že som vošiel do krajiny, o ktorej on prisahal našim otcom, že nám ju dá.
4. Kňaz vezme kôš z tvojich rúk, položí ho na oltár Pána, tvojho Boha,
5. a ty povieš pred tvárou Pána, svojho Boha: Môj otec bol blúdiaci Aramejčan, potom v malom počte zostúpil do Egypta a býval tam; a vzrástol na veľmi veľký, silný a početný národ.
6. Ale Egypťania nás trápili, prenasledovali a kládli na nás ťažké bremená.
7. My sme volali k Pánovi, Bohu našich otcov, ktorý nás vypočul a obrátil svoj zrak na naše poníženie, na náš trud a na našu úzkosť,
8. Pán nás silnou rukou a vystretým ramenom za veľkého strachu, znamení a zázrakov vyviedol z Egypta
9. a voviedol nás na toto miesto, a dal nám krajinu, oplývajúcu mliekom a medom.
10. Preto teraz obetujem prvotiny plodov zeme, ktorú mi dal Pán. A necháš to pred Pánom, svojim Bohom, a budeš sa klaňať Pánovi, svojmu Bohu.
11. A tak sa v radosti hosti zo všetkých dobrôt, ktoré požehnal Pán, tvoj Boh, tebe a celému tvojmu domu, ty, levita i cudzinec, ktorý sa zdržiava u teba.
12. Keď už budeš v treťom roku desiatkov hotový s desiatkami všetkých plodín a keď ich už odovzdáš aj levitovi, cudzincovi, sirote a vdove, aby sa najedli a nasýtili v tvojom bydlisku,
13. povieš pred Pánom, svojim Bohom: Vzal som zo svojho domu, čo bolo posvätené, a dal som to levitovi, cudzincovi, sirote a vdove, ako si mi prikázal, neprestúpil som tvoje prikázania, ani som nezabudol na tvoje nariadenie.
14. Nejedol som z týchto vecí počas svojho smútku, nič z nich som neodložil, keď som bol nečistý, a nič som z toho neposkytol na pohrebný kar. Počúval som hlas Pána, svojho Boha, a robil som všetko tak, ako si mi prikázal.
15. Zhliadni zo svojej svätyne a z vysokého neba a požehnaj svoj izraelský ľud i zem, ktorú si nám dal, ako si prisahal našim otcom, krajinu, ktorá oplýva mliekom a medom.
16. V dnešný deň ti prikazuje Pán, tvoj Boh, aby si zachoval tieto ustanovenia a príkazy, aby si ich strážil a plnil z celého srdca a z celej svojej duše.
17. Dnes si vyhlásil, že Pán je tvoj Boh, že budeš kráčať po jeho cestách, že budeš zachovávať jeho ustanovenia, predpisy a príkazy a že budeš poslúchať jeho rozkazy.
18. Aj Pán dnes vyhlásil, že budeš jeho zvláštnym ľudom, ako ti povedal; že keď budeš zachovávať všetky jeho príkazy,
19. vyvýši ťa nad všetky národy, ktoré stvoril na svoju chválu, slávu a česť, aby si bol svätým ľudom Pána, svojho Boha, ako povedal.“

Kapitola 27

1. Mojžiš nariadil so staršími Izraela: „Zachovávajúte každý príkaz, ktorý vám dnes dávam.
2. Keď prejdete cez Jordán do krajiny, ktorú vám dá Pán, váš Boh, postavíte veľké kamene a natriete ich vápnom,
3. aby si na ne mohol napísať všetky slová tohto zákona; keď prejdete cez Jordán, aby si vošiel do krajiny, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh, do krajiny, ktorá oplýva mliekom a medom, ako prisahal tvojim otcom.
4. Keď teda prejdete cez Jordán, postavte na vrchu Hebal kamene, ako vám to dnes nariadujem, a natrite ich vápnom!
5. Tam postav aj oltár Pánovi, svojmu Bohu, z kameňov, ktorých sa železo nedotklo,
6. z nekresaných a nehladených kameňov postavíš oltár Pánovi, svojmu Bohu, a na ňom prinesieš celostnú žertvu Pánovi, svojmu Bohu,
7. obetuj pokojné obety a jedz tam a hosti sa pred Pánom, svojím Bohom.
8. Na kamene napíšeš zreteľne a jasne všetky slová tohto zákona.“
9. Mojžiš a kňazi z Léviho kmeňa vraveli celému Izraelu: „Dávaj pozor a počuj, Izrael! Dnes si sa stal ľudom Pána, svojho Boha;
10. počúvaj jeho hlas a zachovávaj prikázania a zákony, ktoré ti dnes nariadujem!“
11. V ten deň prikázal Mojžiš ľudu:
12. „Keď prejdete cez Jordán, títo sa postavia na vrchu Garizim a budú žehnať ľud: Simeon, Lévi, Júda, Isachar, Jozef a Benjamín.
13. Oproti, na vrchu Hebal, sa postavia zasa títo zlorečiči: Ruben, Gad, Aser, Zabulon, Dan a Neftali.
14. A leviti začnú mohutným hlasom volať k všetkým mužom Izraela:
15. Prekliaty muž, ktorý si urobí modlu vyrezávanú alebo liatu - ohavnosť u Pána, dielo rúk umelca - a uloží ju na skrytom mieste! A všetok ľud nech povie: Amen!
16. Prekliaty, kto neuctí svojho otca alebo matku! A všetok ľud povie: Amen!
17. Prekliaty, kto preloží medzný kameň svojho blížneho! A všetok ľud povie: Amen!
18. Prekliaty, kto zavedie slepého na bludnú cestu! A všetok ľud povie: Amen!
19. Prekliaty, kto prevráti právo cudzinca, siroty a vdovy! A všetok ľud povie: Amen!
20. Prekliaty, kto bude spať so ženou svojho otca a odkryje prikrývku jeho lôžka! A všetok ľud povie: Amen!
21. Prekliaty, kto bude spať s akýmkoľvek zvieraťom! A všetok ľud povie: Amen!
22. Prekliaty, kto bude spať so svojou sestrou, dcérou svojho otca alebo svojej matky! A všetok ľud povie: Amen!
23. Prekliaty, kto bude spať so svojou testinou! A všetok ľud povie: Amen!
24. Prekliaty, kto tajne zabije svojho blížneho! A všetok ľud povie: Amen!
25. Prekliaty, kto prijme dary, aby vytiekla nevinná krv! A všetok ľud povie: Amen!
26. Prekliaty, kto nezachová slová tohto zákona a nevyplní ich skutkami! A všetok ľud povie: Amen!

1. Keď však budeš počúvať hlas Pána, svojho Boha, keď budeš plniť a zachovávať jeho príkazy, ktoré ti ja dnes nariadujem, Pán, tvoj Boh, ťa povýši nad všetky národy, čo sú na zemi.
2. Na teba sa znesú a k tebe dôjdu všetky tieto požehnaná, ak budeš počúvať jeho príkazy.
3. Budeš požehnaný v meste, budeš požehnaný na poli.
4. Požehnaný bude plod tvojho života, plod tvojej zeme a plod tvojho dobytku, stáda tvojho dobytku a čriedy tvojich oviec.
5. Požehnané budú tvoje humná a tvoje sýpky.
6. Požehnaný budeš, či budeš vchádzať alebo vychádzať.
7. Pán dá padnúť pred tebou tvojim nepriateľom, čo sa postavia proti tebe; jednou cestou pôjdu proti tebe, ale siedmimi (cestami) budú pred tebou utekať.
8. Pán zošle požehnanie na tvoje zásobárne a na všetky práce tvojich rúk a požehná ťa v krajine, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh.
9. Pán si ťa postaví za svätý ľud, ako ti prisahal, ak zachováš prikázania Pána, svojho Boha, a ak budeš kráčať po jeho cestách.
10. Vtedy všetky národy zeme uvidia, že sa nad tebou vzýva meno Pánovo, a budú sa ťa báť.
11. Pán ti poskytne hojnosť všetkého dobrého plodu tvojho života, plodu tvojho dobytku a plodu tvojej zeme, o ktorej prisahal tvojim otcom, že ti ju dá.
12. Pán otvorí svoju najlepšiu pokladnicu, nebo, aby dal na svoj čas dážď tvojej krajine, a požehná všetky práce tvojich rúk. Ty budeš požičiavať mnohým národom, ale ty si od nikoho požičiavať nebudeš.
13. Pán teba ustanoví za hlavu, nie za chvost, a vždy budeš hore, a nie dolu, ak budeš počúvať príkazy Pána, svojho Boha, ktoré ti dnes nariadujem, a ak ich budeš zachovávať a plniť,
14. a neodchýliš sa od nich ani napravo, ani naľavo, ak nepôjdeš za cudzími bohmi, ani ich nebudeš uctievať.
15. Ale ak nebudeš počúvať hlas Pána, svojho Boha, aby si zachovával a uskutočňoval všetky jeho príkazy a ustanovenia, ktoré ti ja dnes ukladám, doľahnú na teba tieto kliatby a dochytiť ťa.
16. Budeš prekliaty v meste, budeš prekliaty na poli.
17. Prekliate budú tvoje humná a tvoje sýpky.
18. Prekliaty bude plod tvojho života a plod tvojej zeme, stáda tvojho dobytku a krdle tvojich oviec.
19. Prekliaty budeš, či budeš vchádzať alebo vychádzať.
20. Pán zošle na teba kliatbu, zmätok a hrôzu na všetky práce, ktoré budeš konať, kým ťa neumorí a rýchle nevyhubí pre tvoje ohavné skutky, ktorými si sa mu spreneveril.
21. Pán dopustí na teba mor, kým ťa celkom nevyhubí z krajiny, do ktorej sa uberáš, aby si ju vlastnil.
22. Pán ťa bude biť suchotami, horúčkou, zimnicou, zápalmi, páľavou, nakazeným povetím a hrdzou a bude ťa prenasledovať, kým nezahynieš.
23. Nebo, čo je nad tebou, bude medené a zem, po ktorej chodíš, bude železná.
24. Pán zošle piesok namiesto dažďa na tvoju zem a z neba bude na teba padať popol, dokiaľ nebudeš zničený.
25. Pán ťa nechá padnúť pred tvojimi nepriateľmi, po jednej ceste proti nim vytiahneš, ale po siedmich budeš utekať a rozprášený budeš po všetkých krajinách zeme.
26. Tvoje mŕtvolky budú za pokrm všetkému nebeskému vtáctvu a divým zverom a nebude toho, kto by ich odohnal.
27. Pán ťa zraní egyptskými vredmi a morovými hluzami, prašinou a svrabom tak, že sa z toho nevyliečiš.
28. Pán ťa zraní bláznovstvom, slepotou a šialenstvom,
29. takže budeš za jasného dňa matať, ako mace slepý vo svojej tme, ale svoju cestu nenájdeš. Budú ťa ustavične haniť a utláčať a nebudeš mať človeka, ktorý by ti pomohol.
30. Zasnúbiš sa so ženou, ale iný bude s ňou spávať. Vystavíš si dom, lež iný bude v ňom bývať. Vysadíš si vinicu, a nebudeš ju oberať.

31. Tvojho býka pred tebou zabijú, ale jest z neho nebudeš. Osla ti ukradnú pred tvojimi očami, a nevrátia ti ho. Tvoje ovce dostanú tvoji nepriatelia a nebudeš mať (človeka), ktorý by ti pomoc poskytol.
32. Tvoji synovia a tvoje dcéry sa dostanú ako korisť cudziemu národu; tvoje oči budú na to hľadiť, od stáleho žiaľu budeš hynúť, ale nič proti tomu nezmôžeš.
33. Úrodu tvojej zeme a všetku tvoju námahu zje národ, ktorý nepoznáš, teba však budú stále haniť a potláčať
34. a budeš bez vedomia od hrôzy z toho, čo uvidia tvoje oči.
35. Pán ťa raní jedovatými vredmi na kolenách a stehnách, takže od päty až po temä neostane na tebe nič zdravého.
36. Pán zavedie teba aj tvojho kráľa, ktorého si zvolíš, medzi národ, ktorý nepoznáš a ktorý nepoznali ani tvoji otcovia, a tam budeš slúžiť iným bohom, drevu a kameniu.
37. Vyjdeš navnivoč a budeš za prislovie a na zábavku všetkým národom, ku ktorým ťa zavedie Pán.
38. Veľa semena zaseješ na poli, ale málo budeš žať, lebo všetko zožerú kobyľky.
39. Vysadíš vinicu a budeš ju okopávať, ale víno piť nebudeš, ani z nej nič oberať, lebo ju zničia červy.
40. Budeš mať olivy po celom svojom kraji, ale olejom sa natierať nebudeš, lebo olivy ti opadajú a zhnijú.
41. Splodíš synov a dcéry, ale nebudeš sa z nich tešiť, lebo ich odvedú do zajatia.
42. Všetky tvoje stromy a úrodu tvojej zeme požerie hmyz.
43. Cudzinec, čo bude s tebou v krajine, prevýši ťa a bude mocnejší ako ty, ty však budeš upadať a budeš mu podriadený.
44. On ti bude požičiavať a ty mu nebudeš môcť požičať; on bude hlavou, a ty budeš chvostom.
45. Všetky tieto kliatby na teba dolahnú a dochytiť ťa, kým ťa nezničia, pretože si nepočúval hlas Pána, svojho Boha, a nezachovával si jeho príkazy a ustanovenia, ktoré nariadil;
46. a ony budú naveky znameniami a zázrakmi na tebe a na tvojom potomstve,
47. pretože si neslúžil Pánovi, svojmu Bohu, s radosťou a veselým srdcom za všetku jeho štedrosť.
48. Preto o hlade, smäde, nahote a vo všetkom nedostatku budeš slúžiť svojmu nepriateľovi, ktorého na teba pošle Pán; železné jarmo uvalí na tvoju šiju, kým ťa nezničí.
49. Pán dovedie na teba cudzí národ zďaleka, z končín zeme, ktorý priletí ako orol. Národ, ktorého reči neporozumieš,
50. národ ukrutný, čo neušetří starca, ani sa nezmiluje nad deckom.
51. Pohlce plody tvojho dobytky a úrodu tvojej zeme, takže zahynieš; neoponechá ti ani pšenicu, ani olej, ani stáda dobytky, ani čriedy oviec, kým ťa celkom nezničí.
52. Obkolesí ťa vo všetkých tvojich mestách, zničí všetky tvoje vysoké a pevné hradby, na ktoré si sa spoliehal, v celej tvojej krajine. Obklúčený budeš vo všetkých bydliskách po celej tvojej krajine, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh.
53. V stave obklúčenia z úzkosti a biedy, ktorou ťa bude nepriateľ trápiť, budeš jest plod svojho života, mäso svojich synov a dcér, ktoré ti dá Pán, tvoj Boh.
54. Aj precitlivený a rozmazaný muž medzi vami bude závidieť vlastnému bratovi, ba aj svojej manželke, ktorá spáva v jeho lone,
55. a synom, čo mu ešte ostali, a nedá z mäsa svojich synov nikomu, lebo nebude mať inšie v obklúčení a v biede, ktorou ťa budú trápiť tvoji nepriatelia vo všetkých tvojich mestách.
56. Prejemnelá a rozmaznaná žena spomedzi vás, ktorá pre jemnosť a tučnosť ani nechodila po zemi, ba ani len nohu nepoložila na zem, bude závidieť svojmu mužovi, ktorý spáva v jej lone, mäso svojho syna a dcéry,
57. ba aj lôžko maternice, ktoré vyjde z jej života, a narodené decko, lebo budú ich jest potajomky v nedostatku z obklúčenia a spustošenia, ktorým ťa bude moriť tvoj nepriateľ.
58. Ak nebudeš zachovávať a plniť všetky slová tohto zákona, ktoré sú napísané v tejto knihe, a ak sa nebudeš báť toho slávneho a strašného mena, Pána, svojho Boha,
59. Pán rozmnoží tvoje rany a rany tvojho potomstva, rany veľké a ustavičné, choroby strašné a

trvalé.

60. Dopustí na teba všetky egyptské pohromy, ktorých si sa bál, a budú visieť na tebe.

61. K tomu ešte Pán privedie na teba všetky choroby a rany, ktoré nie sú napísané v tejto knihe, kým ťa nezničí.

62. A zostane z vás len máločo, hoci predtým vás bolo tak mnoho ako hviezd na nebi, lebo si nepočúval hlas Pána, svojho Boha.

63. A ako mal Pán z vás radosť, keď vám preukazoval dobrodenia a keď vás rozmnožoval, tak bude mať radosť, keď vás bude ničiť a hubiť, aby vás vyhubil z krajiny, do ktorej vchádzaš, aby si ju vlastnil.

64. Pán ťa rozoženie medzi všetky národy z jedného konca zeme na druhý koniec a tam budeš slúžiť iným bohom, ktorých nepoznáš a ktorých nepoznali ani tvoji otcovia, drevám a kameňom.

65. Ale ani medzi národmi nebudeš mať pokoja a tvoja noha nebude mať odpočinku, lebo Pán ti dá srdce prestrašené, oko vycivené a dušu utrápenú žiaľom.

66. Tvoj život bude visieť na nitke pred tebou. Nocou i dňom budeš v strachu a nebudeš si istý životom.

67. Ráno budeš vravieť: Keby už bol večer! a večer zasa: Keby už bolo ráno! pre hrôzu svojho srdca, ktorou sa budeš desiť, a pre tie veci, na ktoré budeš hľadieť svojimi očami.

68. Pán ťa zavedie zasa tou cestou na lodiach do Egypta, o ktorom som ti povedal: Nesmieš ho viac uvidieť - a tam budete predaní svojim nepriateľom za otrokov a otrokyne a už sa nenájde nik, kto by si vás kúpil.“

1. Toto sú slová zmluvy, ktorú nariadil Pán Mojžišovi uzavrieť so synmi Izraela v moabskej krajine, okrem tej zmluvy, ktorú s nimi urobil na Horebe.
2. Mojžiš zvolal všetok Izrael a vravel im: „Videli ste všetko, čo urobil Pán faraónovi, všetkým jeho služobníkom a celej jeho krajine pred vašimi očami v Egypte;
3. veľké prejavy moci, ktoré si videl na vlastné oči, a tie znamenia, a veľké zázraky.
4. A predsa vám Pán nedal do dnešného dňa srdce, ktoré by chápalo, oči, ktoré by videli, a uši, ktoré by počuli!
5. On vás viedol štyridsať rokov po púšti, váš odev sa na vás neošúchal, ani vaša obuv sa nerozpadla starobou.
6. Nejedli ste chlieb, ani ste nepili víno a opojné nápoje, aby ste zvedeli, že ja som Pán, váš Boh.
7. A keď ste došli na toto miesto, tu vytiahli proti vám do boja hesebonský kráľ Sehon a básanský kráľ Og, ale pobili sme ich
8. a zaujali sme ich krajinu, a dali sme ju do vlastníctva Rubenovi, Gadovi a polovici Manassesovho kmeňa.
9. Nuž zachovávajúte slová tejto zmluvy a plňte ich, aby ste mali úspech vo všetkom, čo podniknete!
10. Vy všetci stojíte dnes tu pred Pánom, svojim Bohom: náčelníci vašich kmeňov, vaši starší, vaši pisári i všetci izraelskí mužovia;
11. vaši synovia a vaše ženy, i cudzinec, čo je s tebou v tvojom tábore - od drevorubača až po nosiča vody,
12. aby si prešiel (každý jeden) k zmluve a prísaha Pána, svojho Boha, ktorú dnes uzaviera s tebou Pán, tvoj Boh,
13. aby si ťa zvolil za svoj ľud a aby sa on stal твоjím Bohom, ako slúbil a odprisahal твоjim otcom Abrahámovi, Izákovi a Jakubovi.
14. Ale túto zmluvu a prísahu neuzavieram len s vami,
15. lež aj s tými, ktorí dnes nestoja s nami pred Pánom, našim Bohom, a tiež s tými, ktorí dnes nie sú s nami.
16. Vy viete, ako sme bývali v Egypte, ako sme prechádzali pomedzi národy, cez ktoré sme prešli,
17. a videli ste ich ohavné a hnusné modly - drevo a kameň, striebro a zlato, ktoré mali ony.
18. Nech niet medzi vami muža ani ženy, rodiny ani kmeňa, ktorý by dnes odvrátil svoje srdce od Pána, nášho Boha, a šiel by slúžiť bohom tých národov; nech niet medzi vami koreňa, z ktorého vyrastá otrava a jed.
19. A ak bude taký, čo počuje slová tejto kliatby, a pritom všetkom sa bude utešovať v srdci: Ja budem mať pokoj, aj keď budem chodiť v zatvrdlivosť srdca, preto nech zhynie mokré so suchým!
20. Takému Pán neodpustí, lebo vtedy veľmi zahorí Pánovo rozhorčenie a hnev proti tomu človekovi; doľahnú naň všetky kliatby, ktoré sú napísané v tejto knihe, Pán vytrie jeho meno spopod neba
21. a kliatbou skazy ho odlúči od všetkých kmeňov Izraela podľa kliatieb, ktoré obsahuje táto kniha zákona a zmluvy.
22. Vtedy povie budúce pokolenie, synovia, ktorí sa potom narodí, aj cudzinci, čo prídu zďaleka, keď uvidia navštívenie a biedu tejto krajiny, ktorými ju Pán bude sužovať
23. - spáli ju sírou a žeravou soľou tak, že ju už nebudú osievať, ani nič zeleného nebude rodiť, obdobne ako zničený kraj Sodomy, Gomory, Adamy a Seboim, ktorý Pán zničil vo svojom rozhorčení -
24. aj všetky národy povedia: Prečo to Pán urobil tejto krajine?! Prečo tolké jeho rozhorčenie a hnev?!
25. A odpovedia im: Pretože opustili zmluvu Pána, svojho Boha, ktorú uzavrel s nimi, keď ich vyviedol z Egypta,
26. a slúžili iným bohom, klaňali sa tým, ktorých nepoznali, ktorým ich on nezveril.
27. Preto vzbĺkol Pánov hnev nad touto krajinou a priviedol na ňu všetky kliatby, napísané v tejto knihe,

28. a preto ich Pán vyrval vo svojom hneve, rozhorčení a nevôli z ich krajiny a vyhnal ich do cudzej krajiny, ako je to dnes.

29. Čo je tajné, to patrí Pánovi, nášmu Bohu; čo je zjavné, to je pre nás a našich synov až naveky: aby sme plnili tento zákon až do ostatného slova.

1. Keď sa na tebe vyplnia všetky tieto slová, požehnanie alebo kliatba, ktoré som ti predložil, a pripustiš si ich k srdcu - medzi všetkými národmi, kam ťa zaženie Pán, tvoj Boh -,
2. a keď sa zasa obrátiš k Pánovi, svojmu Bohu, a budeš mu poslušný z celého srdca a z celej svojej duše aj so svojimi synmi tak, ako ti to dnes prikazujem,
3. Pán zmení tvoj údel, zľutuje sa nad tebou a zozbiera ťa spomedzi národov, kam ťa rozprášil.
4. A keby si bol zahnaný až na kraj nebies, aj odtiaľ ťa Pán, tvoj Boh, pritiahne späť a dovedie nazad;
5. Pán, tvoj Boh, ťa privedie do krajiny, ktorú prevzali tvoji otcovia do vlastníctva, a ty ju zasa zaujmeš a on ťa požehná a rozmnoží ťa viac ako tvojich otcov.
6. Potom Pán obreže tebe a tvojmu potomstvu srdce, aby si miloval Pána, svojho Boha, z celého srdca a z celej svojej duše, aby si mohol žiť.
7. A všetky tieto kliatby Pán zošle na tvojich nepriateľov a odporcov, ktorí ťa prenasledovali.
8. Ty sa však vrátiš a budeš počúvať hlas Pána, svojho Boha, a vyplníš všetky jeho príkazy, ktoré ti ja dnes ukladám.
9. A Pán, tvoj Boh, ti dá oplývať pri každom podujatí tvojich rúk potomstvom tvojho života, prírastkom tvojho dobytku, úrodou tvojej zeme a nadbytkom všetkých vecí, lebo Pán bude mať zasa radosť z teba v (tvojom) šťastí tak, ako sa radoval z tvojich otcov:
10. ak budeš počúvať hlas Pána, svojho Boha, a zachováš jeho príkazy a nariadenia, ktoré sú napísané v tomto zákone, ak sa vrátiš opäť k Pánovi, svojmu Bohu, z celého srdca a celej svojej duše.
11. Ved' tento príkaz, ktorý ti dnes dávam, nie je pre teba vysoký ani ďaleký;
12. nie je v nebesách, aby si mohol vraviť: Ktože vystúpi za nás do neba a kto nám ho znesie a dá nám ho počuť, aby sme ho plnili?
13. Ani za morom nie je, aby si sa nevyhovárал a nepovedal: Ktože prejde za nás cez more a kto nám ho prinesie, aby sme ho mohli počuť a zachovať?!
14. Naopak, veľmi blízko sú tie slová; (sú) v tvojich ústach, v tvojom srdci, aby si ich uskutočnil.
15. Hľa, dnes som predložil pred teba život i šťastie a smrť i nešťastie
16. a prikazujem ti, aby si miloval Pána, svojho Boha, kráčal po jeho cestách a zachovával jeho príkazy, ustanovenia a nariadenia. Potom budeš žiť a rozmnožíš sa - a Pán, tvoj Boh, ťa bude žehnať v krajine, do ktorej sa uberáš, aby si ju prevzal do vlastníctva.
17. Ale ak sa tvoje srdce odvráti, ak nebudeš poslúchať a dáš sa zviest' a budeš sa klaňať iným bohom a uctievať ich,
18. tak ti dnes oznamujem, že naisto zahynieš a nepobudneš dlho v krajine, do ktorej po prechode cez Jordán vojdeš, aby si ju zaujal.
19. Za svedkov proti vám volám nebo i zem: Predložil som vám život i smrť, požehnanie i kliatbu! Vyvol' si život, aby si zostal nažive ty aj tvoje potomstvo,
20. keď budeš milovať Pána, svojho Boha, a poslušne a verne sa vinúť k nemu; lebo pre teba to znamená život a dlhodobé prebývanie v krajine, o ktorej prisahal Pán, tvoj Boh, Abrahámovi, Izákovi a Jakubovi, že im ju dá.“

1. Potom Mojžiš pokračoval a hovoril celému Izraelu tieto slová:
2. „Ja mám teraz stodvadsať rokov a nemôžem viac sem-tam chodiť, a aj Pán mi povedal: Ty tento Jordán neprekročíš!
3. Sám Pán, tvoj Boh, pôjde pred tebou a on vyhubí pred tebou všetky tie národy a ty ich ovládneš. Jozue pôjde pred tebou, ako povedal Pán.
4. Pán s nimi naloží tak, ako urobil s amorejskými kráľmi Sehomom a Ogom a s ich krajinou, ktorú zničil.
5. Pán vám ich vydá a vy s nimi naložíte podľa rozkazu, ktorý som vám dal.
6. Buďte chrabrí a udatní; nebojte sa a nelakajte sa ich, veď s tebou ide sám Pán, tvoj Boh; on ťa nenechá a neopustí.“
7. Potom Mojžiš zavolať Jozueho a povedal mu v prítomnosti celého Izraela: „Buď chrabrý a udatný, lebo ty vovedieš tento ľud do krajiny, o ktorej sa Pán zaviazal prísahou ich otcom, že im ju dá, a ty im ju rozdelíš žrebom.
8. Pán, ktorý je vašim vodcom, bude s tebou, nenechá a neopustí ťa. Neboj sa, ani sa nelakaj!“
9. Mojžiš tento zákon napísal a dal ho kňazom - levitom, ktorí nosili Pánovu archu zmluvy, a všetkým starším Izraela.
10. A nariadil im: „Každý siedmy rok, v roku úľavy, na sviatok Stánkov,
11. keď sa celý Izrael zhromaždí pred tvár Pána, svojho Boha, na mieste, ktoré si Pán vyvolí, budeš čítať slová tohto zákona pred celým Izraelom a oni budú počúvať.
12. Zhromažďíš všetok ľud: mužov, ženy, deti, cudzincov, ktorí sú v tvojom bydlisku, aby ich počuli a naučili sa ich, aby sa báli Pána, svojho Boha, a zachovávali všetky slová tohto zákona.
13. Nech počúvajú aj ich nevedomé deti a nech sa učia báť sa Pána, svojho Boha, po všetky dni, čo budete žiť v krajine, ktorú sa chystáte zaujať, keď prejdete cez Jordán.“
14. Potom Pán povedal Mojžišovi: „Tvoje dni sa blížia k smrti. Zavolaj Jozueho a dostavte sa do stanu zhromaždenia, dám mu pokyny.“ Mojžiš a Jozue šli a vošli do stanu zhromaždenia.
15. Tu sa v oblačnom stĺpe v stane zjavil Pán a oblačný stĺp zastal pri vchode do stanu.
16. Potom Pán povedal Mojžišovi: „Hľa, ty sa odoberieš na odpočinok so svojimi otcami a tento ľud vstane a bude smilniť s inými bohmi krajiny, do ktorej sa uberá, aby v nej býval. Tam ma opustí a poruší zmluvu, ktorú som s ním uzavrel.
17. Vtedy zahorí proti nemu môj hnev, ja ho opustím, skryjem svoju tvár pred nimi a bude hynúť, zastihne ho všetko zlo a súženie a v ten deň bude hovoriť: Či ma nezastihli tieto pohromy preto, že nie je so mnou môj Boh?!
18. Ja v ten deň skryjem svoju tvár pre všetko zlé, čo spáchal, lebo sa obrátil k iným bohom.
19. Teraz im napíš túto pieseň a nauč ju Izraelitov; vlož im ju do úst, aby táto pieseň bola svedkom proti Izraelu.
20. Veď ich vovediem do krajiny, ktorá oplýva mliekom a medom, ktorú som pod prísahou slúbil ich otcom. Ale keď sa najedia dosýta a keď stučnejú, obrátia sa k iným bohom a budú im slúžiť; mnou opovrhnu a moju zmluvu zrušia.
21. Keď ho však zastihne všetko zlo a súženie, bude svedčiť táto pieseň ako svedok proti nemu - lebo nevyemizne z pamäti jeho potomstva nikdy -, veď ja poznám jeho zmýšľanie, ako sa ono prejavuje dnes, prv, než som ho voviedol do krajiny, ktorú som mu pod prísahou slúbil.“
22. A Mojžiš v ten deň napísal túto pieseň a naučil ju Izraelitov.
23. Jozuemu však, Nunovmu synovi, Pán prikázal: „Buď chrabrý a udatný, lebo ty vovedieš Izrael do krajiny, ktorú som im prísahou prisľúbil, a ja budem s tebou!“
24. Keď Mojžiš napísal slová tejto piesne dôkladne do knihy,
25. prikázal Mojžiš levitom, ktorí nosili Pánovu archu zmluvy:
26. „Vezmite túto knihu spolu s piesňou a položte ju k boku archy zmluvy Pána, svojho Boha! Nech je tam ako svedok proti tebe!
27. Veď ja poznám spurnosť a tvrdosť tvojej šije. Veď aj teraz, keď som ešte medzi vami živý, spriečili

ste sa Pánovi! O čo skôr to bude tak po mojej smrti!

28. Zhromaždite ku mne všetkých starších a vedúcich z vašich kmeňov a ja im do uší oznámim tieto slová a za svedkov proti nim zavolám nebo i zem.

29. Viem ja, že po mojej smrti budete zle robiť a že sa odkloníte od cesty, ktorú som vám určil. I zastihne vás pohroma na konci časov, keď budete stvárať, čo sa nelúbi Pánovi, a popudíte ho výtvormi svojich rúk do hnevu.“

30. Tu Mojžiš predniesol pred zhromaždením celého Izraela zreteľne v celom znení slová tejto piesne:

1. „Nebesá, čujte, rozprávať budem, zem nech načúva slovám mojich úst!
2. Nech spŕcha ako dážď moje učenie, nech kvapká sťa rosa moja výrečnosť; ako dážď na zeleň, sťa kvapky na trávnik.
3. Lebo budem hlásať Pánovo meno: pripravte oslavu nášmu Pánovi!
4. Skalou je: dokonalé je jeho dielo, lebo všetky jeho cesty sú spravodlivé. Boh je verný a bez neprávosti, spravodlivý je a priamy.
5. Zle sa k nemu zachovali synovia nezdarní, pokolenie zlé a zaťaté.
6. Takto sa odplácate Pánovi, ľud zadubený a hlúpy?! A nie je on tvoj otec, ktorý ťa stvoril, nie on ťa stvárnil a pevne postavil?
7. Spomni si na dni zašlé dávno, uvážte roky všetkých pokolení! Spýtaj sa svojho otca a on ti vyjaví, starcov svojich a rozpovedia ti:
8. kedy určoval Najvyšší kraje národom, kedy podelil Adamových synov, vymedzil národom hranice dľa počtu synov Izraelových.
9. Pánovým podielom je totiž jeho ľud, Jakub je údelom jeho dedičstva.
10. Našiel ho na pustej zemi, na mieste divokom, v revúcej pustine. Ujal sa ho a dával naň pozor, striehol ho ako zrenicu oka.
11. Jak orol zobúdzá svoje hniezdo, krúži nad svojimi mláďatami, tak rozpál svoje krídla, chytil ho, niesol ho na svojich perutiach.
12. Pán sám ho viedol, nijaký cudzí boh nebol mu na pomoc.
13. Doviedol ho na výšiny zeme, sýtil ho poľnými plodmi, sať mu dal med zo skaly a olej z tvrdého kremeňa;
14. maslo kravské i mlieko od oviec s tukom jahňacím a baraním. Býky a capy z Bášanu s mastným jadrom pšenice, a krv viniča si pil, vína prevzácne.
15. Jakub jedol a nasýtil sa, stučnel miláčik a spriečil sa, stučnel, vykrmil, vypásol sa; zanechal Boha, svojho Tvorcu, pohrdol Skalou svojej spásy.
16. Dráždievali ho cudzími bohmi, rozhorčovali ho ohavnosťami.
17. Obetovali besom, čo nie sú bohmi, bohom, o ktorých nemali tušenia. Novým, čo prišli nedávno, ktorých si nectili vaši otcovia.
18. Skalu si zanedbal, ktorá ťa zrodila, a zabudol si na Boha, svojho Tvorcu.
19. Pán to videl a pohrdol nimi, rozhnevaný svojimi synmi a dcérami.
20. A povedal: Svoju tvár ukryjem pred nimi, uvidím, ako skončia, veď sú zvrhlým pokolením, synovia, v ktorých viery niet.
21. Oni mňa dráždili tým, ktorý nie je boh, rozhorčovali ma svojimi klamnými modlami. Ja ich podráždim tým, ktorý nie je ľud - pochabým národom ich rozhorčím.
22. Bo oheň zažal sa od môjho hnevu a páľou prenikne až na dno podsvetia a zhltnie zem i jej plody a do tla vypáli základy hôr;
23. a nakopím im nešťastí na nešťastia a vypustím na nich všetky svoje šípy.
24. Umoria sa hladom a spália horúčkou a nákazou odpornou. Aj zuby zverov poštvem na nich a plazy s jedom sa vlečúce po zemi.
25. Vonku ich bude ničiť meč a hrôza v komorách: mladíka tak ako pannu, kojencia so starcom.
26. Vyriekol by som: Vnivoč ich privediem, vyhladím pamiatku na nich u ľudu -
27. keby som sa pýchy nepriateľa nebál, aby to ich protivníci nechápali zle, aby azda nevraveli: „Naša ruka sa vyvýšila, nič z toho neurobil Pán!“
28. Lebo ten ľud je bezradný a vnímavosti v nich niet.
29. Keby múdri boli, chápali by to, spoznali by, aký ich čaká koniec:
30. Akože, jeden bude prenasledovať tisíce a dvaja zaženú desaťtisíc? Či nie zato, že ich vlastný Boh predal a Pán ich vydal?!
31. Veď ich boh nie je naroveň nášmu Bohu, aj naši nepriatelia sami sú svedkami!
32. Naisto, z révy Sodomčanov je ich réva a z rolí gomorských; ich hrozno je hrozno otravné, strapce

má zhorknuté.

33. Dračí jed je ich víno a hadia žľč ukrutná.

34. Vari sa to u mňa neopatrjuje, zapečatené v mojich pokladniciach?

35. Moja bude pomsta a odvetá v deň, keď sa im podlomia nohy. Veď ich deň záhubný sa približuje a ich krutý osud je nablízku.

36. Lebo Pán uchránil právo svojho ľudu a milosrdný bude k svojim sluhom. Keď uzrie ochabovať ruku a hynúť otrokov i slobodných,

37. povie: Kdeže sú ich bohovia, skala, ku ktorej sa utiekali?

38. Tí, čo z ich obetí jedávali tuk, obetné víno pítavali od nich? Nože, nech vstanú a nech vám pomôžu, nech sú vám záštitou!

39. Pozrite: Ja som sám jediný a niet Boha okrem mňa; ja zabíjam, aj život navraciam, zraňujem, aj uzdravujem; a niet toho, kto by z mojej ruky vykĺzol!

40. Veru, pozdvihujem k nebu svoju ruku a poviem: Žiť budem naveky,

41. keď naostrím si blýskavý svoj meč a priberie sa moja ruka k súdu, vrátim pomstu svojim protivníkom a poodplácam tým, čo ma nenávidia.

42. Napojím krvou svoje šípy a môj meč hltáť bude mäso - z krvi pobitých a zajatých, z hlavy nepriateľských vodcov!

43. Plesajte, národy, nad jeho ľuďom, lebo sa vypomstí za krv svojich sluhov, pomstou odplatí svojim protivníkom a očistí svoju zem i svoj ľud!“

44. Mojžiš prišiel a hlasno predniesol všetky slová tejto piesne ľudu - on a Nunov syn Jozue.

45. A keď Mojžiš dokončil všetky tieto slová, ktoré prednášal Izraelovi,

46. povedal im: „Uložte si všetky tieto slová, ktoré vám dnes ohlasujem, do srdca a prikazujte ich zachovávať svojim synom, konať a plniť všetko, čo je predpísané v tomto zákone.

47. Lebo sa vám neukladajú nadarmo, ale aby ste skrze ne žili. Keď ich splníte, budete dlho nažive v krajine, do ktorej sa uberáte, aby ste ju vlastnili, keď prejdete cez Jordán.“

48. A v ten istý deň hovoril Pán Mojžišovi:

49. „Vystúp tam na pohorie Abarim, na vrch Nebo, ktorý je v kraji Moab oproti Jerichu, pozri si krajinu Kanaán, ktorú chcem dať Izraelu do vlastníctva, a tam na vrchu zomri!

50. Keď naň vystúpiš, pripojiš sa k svojmu ľudu tak, ako umrel tvoj brat Áron na vrchu Hor a pripojil sa k svojmu ľudu,

51. lebo ste sa previnili proti mne uprostred Izraela pri vode Meríba-Kádeš na púšti Sin; pretože ste ma neohlasovali ako Svätého uprostred Izraela.

52. Preto len zblízka uvidíš krajinu, ale do krajiny, ktorú dám synom Izraela, nevkočíš.“

1. Toto je požehnanie, ktorým Boží muž Mojžiš požehnal pred svojou smrťou synov Izraela.
2. Povedal: „Od Sinaja prišiel Pán, zažiaril zo Seiru, zjavil sa od vrchu Fáran, došiel k vodám Meríba-Kádeš, z jeho pravice ohnivý zákon vychádzal pre nich.
3. Miluje svoj ľud, všetci svätí sú v jeho ruke a tí, čo sa mu k nohám blížia, od neho poučenie obsiahnu.
4. Zákon nám Mojžiš dal, Jakubovej pospolitosti dedičstvo.
5. Kráľom bol miláčikovi, keď sa hlavy ľudu zhromaždili s kmeňmi Izraela dovedna.
6. Nech žije Ruben a nech nezomrie, hoc bude počtom malý!“
7. Toto pre Júdu hovoril: „Počuj, Pane, Júdov hlas a k jeho ľudu prived' ho, jeho ruky nech zaň bojujú a ochrancom pred nepriateľmi mu budú!“
8. O Lévim hovoril: „Tvoje tumim a tvoje urim patria mužovi, čo zasvätený ti je, ktorého si vyskúšal v Masse a zastával pri vodách Meríby.
9. Jeho, ktorý povedal otcovi a matke: Ja ich nepoznám a svojim bratom: Nevieť o vás, o vlastných synoch nechcel nič vedieť, ale zachovávali tvoje slová a dbali na tvoju zmluvu.
10. Jakuba naučali tvojim nariadeniam a Izraela tvojmu zákonu. Tvojmu čuchu prinášali obeť tymianu a celostné žertvy na tvoj oltár kládli.
11. Žehnaj, Pane, jeho imaniu a prijmi skutky ich rúk, ich nepriateľov bi po chrbtach, aj ich nenávisníkov, aby nepovstali!“
12. O Benjamínovi hovoril: „Miláčik Pánov nech bezpečne si býva; on ho bude vždy chrániť a na jeho pleciah bude odpočívať.“
13. A o Jozefovi hovoril: „Jeho kraj nech požehnáva Pán darmi nebies zhora a mora, čo v hĺbinách leží,
14. darmi, čo slnko vyvádza, darmi, čo mesiace dajú, ...
15. darmi starodávnych vrchov, darmi odvekých pahorkov,
16. darmi zeme a toho, čo ju plní. Požehnanie toho, ktorý sa zjavil v kríku, nech príde na Jozefovu hlavu, na temä toho, čo je kniežaťom medzi bratmi!
17. Jeho krása nech je ako prvorodeného býka a jeho rohy ako rohy jednorožca; nech nimi ubíja všetky národy až na kraj sveta napospol! To sú myryady Efraimove a tisíce Manassesove.“
18. O Zabulonovi hovoril: „Raduj sa, Zabulon, na svojich cestách a ty, Isachar, vo svojich stanoch!
19. Voláť budú na vrch národy, žertvovať tam budú pravé obety. Bohatstvo mora budú požívať a poklady ukryté v piesku.“
20. O Gadovi hovoril: „Nech je zvelebený ten, čo Gada rozšíri! Sťa lev si leží tu a trhá rameno i hlavu.
21. Vyhliadol si to najlepšie, čo dostať sa malo vodcovi. S náčelníkmi ľudu sa ponáhlal, vykonal spravodlivosť Pánovu a rozsudok jeho spolu s Izraelom.“
22. O Danovi hovoril: „Dan je lev mladý, čo vyrazí z Bášanu.“
23. O Neftalim hovoril: „Neftali oplýva šťastím, naplnený požehnaním Pána, západ a juh nech mu je vlastníctvom!“
24. A o Aserovi hovoril: „Medzi synmi je požehnaný Aser; nech je vyznačený medzi svojimi bratmi! V oleji si nohu namáčaj!
25. Jeho závary nech sú železo a meď, a ako tvoje dni, taká nech je aj tvoja sila!“
26. „Niet iného, ako je miláčikov Boh, ktorý sa vznáša na nebesiach, aby ti pomohol, na oblakoch vo svojej nádhere.
27. Tam hore je jeho sídlo, tu dolu sú jeho ramená večité; zaháňa pred tebou nepriateľa a hovorí: Nech je na prach zdrvený!
28. Izrael bude bývať v bezpečí, osobitne prameň Jakubov, v krajine oleja a vína mladého a jeho nebo bude kropiť rosu.
29. Šťastný si, Izrael! Kto sa ti vyrovná? Ľud, ktorého spásou je Pán! On je tvoj štít ochranný, on je tvoj meč slávny; nepriatelia sa ti budú líškať a ty im budeš šliapať po šijach.“

Kapitola 34

1. Potom Mojžiš vystúpil na Moabské výšiny, na vrch Nebo, končiar pohoria Fasgy, čo je oproti Jerichu, a Pán mu ukázal celý kraj od Galaádu až po Dan,
2. celý Neftalim a krajinu Efraim i Manassesu, a celé územie Júdovo až po Západné more,
3. a južný kraj s okrajom roviny od Jericha až po Segor.
4. A Pán mu povedal: „Toto je tá krajina, o ktorej som prisahal Abrahámovi, Izákovi a Jakubovi: Dám ju tvojmu potomstvu! Dal som ti ju uzrieť na vlastné oči, nevojdeš však do nej!“
5. A Mojžiš, Pánov služobník, zomrel tam v moabskej krajine podľa Pánovho rozkazu.
6. Pochovali ho v Údolí v moabskej krajine naproti Bet-Peoru, ale o jeho hrobe nevie nik dodnes.
7. Keď Mojžiš zomrel, mal stodvadsať rokov. Oči sa mu nezakalili a jeho životná sila sa nepodlomila.
8. Synovia Izraela ho tridsať dní oplakávali na Moabskej stepi. Keď sa dni smútku minuli,
9. Nunov syn Jozue sa ukázal plný ducha múdrosti - veď Mojžiš naň vložil ruku -, Izrael ho počúval a robil tak, ako Mojžišovi prikázal Pán.
10. Ale odvtedy sa už nezjavil v Izraeli taký prorok, ako bol Mojžiš, s ktorým by sa Pán stýkal z tváre do tváre,
11. ani (podobný) v zázrakoch a všetkých znameniach, ktoré mu rozkázal robiť v Egypte na faraónovi, na všetkých jeho služobníkoch a na celej jeho krajine,
12. ani v nesmiernej a divotvornej moci, ktorú Mojžiš vykonával pred celým Izraelom.

Józua

Kapitola 1

1. Po smrti Pánovho služobníka Mojžiša Pán povedal Mojžišovmu služobníkovi, Nunovmu synovi Jozuemu:
2. „Môj služobník Mojžiš je mŕtvy. Preto teraz vstaň a prejdi cez tento Jordán - ty aj všetok tento ľud - do krajiny, ktorú ja dám Izraelovým synom.
3. Dám vám každé miesto, na ktoré vkročí vaša noha, ako som povedal Mojžišovi.
4. Od Púšte a od Libanonu až po Velkú rieku, po rieku Eufrat, - celá krajina Hetejcov - až po Velké more na západe slnka bude vašim územím.
5. Nik ti nebude môcť odolať po všetky dni tvojho života. Ako som bol s Mojžišom, tak budem aj s tebou. Nenechám ťa bez pomoci, ani ťa neopustím.
6. Buď silný a udatný! Lebo ty máš odovzdať tomuto ľudu do dedičného vlastníctva krajinu, o ktorej som prisahal ich otcom, že im ju dám.
7. Len buď silný a veľmi udatný! Bedlivo zachovávaj celý zákon, ktorý ti dal môj služobník Mojžiš! Neodchýľuj sa od neho ani napravo, ani naľavo, aby si múdro konal všetko, čo podnikneš.
8. Nech sa nevzdáľuje kniha tohoto zákona od tvojich úst! Premýšľaj o nej vo dne i v noci, aby si bedlivo zachoval všetko, čo je v nej napísané. Potom budeš mať šťastie a úspech vo svojom podnikaní.
9. Či som ti neprikázal: Buď silný a udatný, neboj sa a neľakaj sa!?! Ved' Pán, tvoj Boh, je s tebou pri všetkom, čo podnikneš!“
10. A Jozue nariadil náčelníkom ľudu: „Prejdite cez tábor a rozkážte ľudu:
11. Pripravte si potravu, lebo po troch dňoch prejdete tam za Jordán a začnete obsadzovať krajinu, ktorú vám odovzdá do vlastníctva Pán, váš Boh.“
12. Rubenovcom, Gadovcom a polovici Manassesovho kmeňa Jozue povedal:
13. „Spomeňte si na rozkaz, ktorý vám dal Pánov služobník Mojžiš, keď riekol: Pán, váš Boh, vám udelil pokoj a dal vám túto krajinu.
14. Vaše manželky, vaše deti a váš dobytok zostanú v krajine, ktorú vám za Jordánom dal Mojžiš. Vy však, totiž všetci silní muži, vyťahnite ozbrojení na čele svojich bratov a pomáhajte im,
15. kým Pán neudelí vašim bratom pokoj ako vám a kým nezaujmú aj oni krajinu, ktorú im dá Pán, váš Boh. Potom sa môžete vrátiť do svojej vlastnej krajiny a obývať ju, tú, čo vám dal Pánov služobník Mojžiš za Jordánom na východe slnka.“
16. Odpovedali Jozuemu: „Všetko, čo si nám rozkázal, urobíme a kde nás pošleš, tam pôjdeme.
17. Ako sme vo všetkom poslúchali Mojžiša, tak chceme poslúchať aj teba. Nech len je s tebou Pán, tvoj Boh, ako bol s Mojžišom!
18. Každý, kto bude protirečiť tvojim slovám a neposlúchne všetky tvoje rozkazy, ktoré mu dáš, nech zomrie! Len buď silný a udatný!“

Kapitola 2

1. Nunov syn Jozue vyslal tajne zo Setim na výzvedy dvoch mužov a prikázal im: „Chodte, prezrite krajinu a najmä Jericho!“ Nato odišli. Prišli do domu neviestky menom Rachab, kde chceli prenocovať.
2. Kráľ Jericha však dostal správu: „V noci sem vošlo niekoľko Izraelitov vyzvedat' krajinu!“
3. A kráľ Jericha poslal Rachabe odkaz: „Vydaj mužov, ktorí prišli k tebe a ubytovali sa v tvojom dome! Prišli vyzvedat' celú krajinu.“
4. Ale žena vzala obidvoch mužov a ukryla ich. Potom vravela: „Je pravda, prišli ku mne dvaja mužovia, ale ja som nevedela, odkiaľ sú.“
5. Keď mali za tmy zatvoriť bránu, mužovia vyšli. Ale kam šli, to neviem. Rýchle utekajte za nimi! Azda ich ešte dohoníte.“
6. Potom ich vyviedla na strechu (svojho domu) a ukryla pod ľanovým pazderím, ktoré mala rozložené na streche.
7. Mužovia však, (ktorí došli s odkazom) prenasledovali ich smerom k Jordánu až po brody: keď prenasledovatelia vyšli, mestskú bránu hneď zatvorili.
8. Prv, než usnuli (tí, čo sa ukrývali), žena vystúpila k nim na strechu
9. a vravela mužom: „Viem, že vám Pán dal túto krajinu; doľahol na nás strach pred vami a všetci obyvatelia krajiny sa chvejú pred vami hrôzou.“
10. Dopočuli sme sa, že Pán vysušil pred vami vody Červeného mora, keď ste vychádzali z Egypta; a tiež čo ste urobili dvom amorejským kráľom za Jordánom, Sehonovi a Ogovi, na ktorých ste vykonali kľiatbu.
11. Keď sme sa to dozvedeli, naše srdce strachom ochablo a nik už nemal odvahy proti vám. Lebo Pán, váš Boh, je Bohom hore na nebesiach i dolu na zemi.
12. Teraz mi však prisahajte na Pána, že ako som ja vám preukázala láskavosť, takisto aj vy preukážete láskavosť mojej rodine. Dajte mi spoľahlivé znamenie,
13. že zachováte pri živote môjho otca a moju matku, mojich bratov a moje sestry, aj všetkých ich príbuzných, že nás zachránite pred smrťou.“
14. Mužovia jej odpovedali: „Vlastným životom ručíme za vás, ale iba vtedy, keď nezradíte našu vec. Až nám Pán dá túto krajinu, preukážeme ti láskavosť a vernosť.“
15. Potom ich spustila oknom po povraze, lebo jej dom sa opieral o múr, bývala totiž v mestskom múre.
16. A povedala im: „Chodte na vrchy, aby sa s vami nestretli (vaši) prenasledovatelia, a skrývajte sa tam tri dni, kým sa prenasledovatelia nenavrátia. Potom môžete ísť svojou cestou.“
17. Mužovia jej vraveli: „Táto prísaha, ktorou si nás zaprisahala, zaväzuje nás len vtedy,
18. keď pri našom príchode do krajiny priviažeš tento červený povraz na okno, ktorým si nás spustila, a keď vezmeš k sebe do domu svojho otca, svoju matku, svojich bratov a celú svoju rodinu.
19. Kto vykročí z dvier tvojho domu von, toho krv bude na jeho hlave, my budeme bez viny. A zasa kto bude s tebou v dome, toho krv padne na našu hlavu, keby sa ho niekto dotkol.
20. Ale ak prezradíš túto našu vec, nebude nás viazať prísaha, ktorou si nás zaprisahala.“
21. Ona odpovedala: „Nech sa stane tak, ako hovoríte!“ Potom ich prepustila. Keď sa vzdialili, priviazala červený povraz na okno.
22. Oni odišli a šli na vrchy. Tam zostali tri dni, kým sa prenasledovatelia nevrátili. Prenasledovatelia ich hľadali po všetkých cestách, ale nenašli ich.
23. Potom sa obidvaja mužovia vydali na spiatočnú cestu; zostúpili z vrchov, prekročili Jordán a prišli k Nunovmu synovi Jozuemu. Porozprávali mu všetko, čo sa im prihodilo.
24. Povedali Jozuemu: „Pán nám dal do rúk celú túto krajinu. Všetci obyvatelia krajiny majú pred nami hrozný strach.“

Kapitola 3

1. Včasráno Jozue vstal, vyrazili zo Setim a došli k Jordánu, on a všetci Izraeliti. Tam strávili noc pred prechodom.
2. Po troch dňoch prešli náčelníci ľudu cez tábor
3. a oznamovali ľudu: „Keď spozorujete archu zmluvy Pána, vášho Boha, a kňazov z rodu Lévi, ako ju nesú, vtedy sa aj vy pohnite zo svojho miesta a chodte za ňou!
4. Ale medzi vami a ňou nech je odstup aspoň dvetisíc laktov - nepribližujte sa k nej -, aby ste poznali cestu, po ktorej máte ísť, lebo dosiaľ ste po tej ceste ešte nešli.“
5. Potom Jozue nariadil ľudu: „Posväťte sa! Lebo zajtra bude Pán robiť medzi vami divy.“
6. Kňazom Jozue rozkázal: „Vezmite archu zmluvy a chodte (s ňou) pred ľuďom!“ I vzali archu zmluvy a kráčali pred ľuďom.
7. Pán však povedal Jozuemu: „Dnes ťa začnem vyvyšovať pred zrakom celého Izraela, aby vedeli, že ako som bol s Mojžišom, tak budem aj s tebou.
8. Teraz však rozkáž kňazom, ktorí ponosú archu zmluvy: Keď prídete na okraj vody Jordánu, zastavte sa v Jordáne!“
9. Potom Jozue povedal Izraelitom: „Pristúpte sem a vypočujte slová Pána, svojho Boha!“
10. A Jozue pokračoval: „Po tomto poznáte, že je živý Boh medzi vami a že zničí pred vami Kanaánčanov, Hetejcov, Hevejcov, Ferezejcov, Gergezejčanov, Amorejčanov a Jebuzejcov:
11. Archa zmluvy Pána celej zeme pôjde pred vami cez Jordán!
12. A teraz si vyberte dvanásť mužov z Izraelových kmeňov, z každého kmeňa po jednom!
13. Len čo spočinú chodidlá kňazov, ktorí ponosú archu Boha, Pána celej zeme, na vodách Jordánu, vody Jordánu sa rozdovoja a vody, ktoré pritekajú zhora, zastavia sa na jednej hromade.“
14. Ľud teda vyšiel zo svojich stanov, aby prešiel cez Jordán, a kňazi niesli archu zmluvy pred ľuďom.
15. Len čo nosiči archy došli k Jordánu a nohy kňazov, ktorí niesli archu, dotkli sa okraja vôd, hoci Jordán po všetky dni žatvy napĺňa svoje koryto,
16. vody, ktoré pritekajú zhora, sa zastavili a stáli nahromadené ďaleko pri meste Adam, ktoré leží pri Sartane. Tie však, čo tečú k Pustému alebo Solnému moru (ktoré sa teraz nazýva Mŕtve more), odtiekli, až úplne zmizli. Tak ľud prechádzal oproti Jerichu.
17. Kňazi však, ktorí niesli archu Pánovej zmluvy, pevne stáli na suchej zemi uprostred Jordánu - zatiaľ všetok Izrael prechádzal po suchu -, kým neprešiel všetok ľud na druhú stranu Jordánu.

Kapitola 4

1. Keď už prešiel všetok ľud cez Jordán, povedal Pán Jozuemu:
2. „Vyberte si z ľudu dvanásť mužov, po jednom z každého kmeňa,
3. a rozkážte im: Vezmite si odtiaľto z prostriedku Jordánu - z miesta, kde stáli nohy kňazov - dvanásť kameňov, neste ich so sebou a uložte v tábore, kde zostanete túto noc.“
4. Nato Jozue povolal dvanásť mužov, ktorých vybral zo synov Izraela, po jednom z každého kmeňa.
5. Jozue im vravel: „Chodte pred archou Pána, svojho Boha, do prostriedku Jordánu a prineste si každý na ramenách jeden kameň - podľa počtu Izraelových kmeňov -,
6. aby boli pamätníkom medzi vami. Až sa vás raz vaše deti opýtajú: Čo znamenajú pre vás tieto kamene?,
7. odpoviete im: Vody Jordánu zmizli pred archou Pánovej zmluvy, keď išla cez Jordán. Preto nech tieto kamene na večné veky pripomínajú Izraelovým synom, že zmizli vody Jordánu!“
8. A Izraelovi synovia presne vyplnili Jozueho rozkaz. Vzali z prostriedku Jordánu dvanásť kameňov, ako povedal Pán Jozuemu - podľa počtu Izraelových kmeňov -, priniesli ich so sebou do tábora a tam ich uložili.
9. Iných dvanásť kameňov položil Jozue uprostred Jordánu, na tom mieste, kde stáli nohy kňazov, ktorí niesli archu zmluvy, a sú tam až podnes.
10. Kňazi, ktorí niesli archu, stáli uprostred Jordánu, kým sa nepreviedlo všetko podľa Pánovej výzvy, ktorú oznámil Jozue ľudu, i všetko, čo rozkázal Mojžiš Jozuemu. Ľud však rýchlo prechádzal.
11. A keď už prešiel všetok ľud, pohla sa aj Pánova archa a kňazi pred ľuďom.
12. Rubenovci, Gadovci a polovica Manassesovho kmeňa tiahli na čele Izraelových synov, ako im prikázal Mojžiš.
13. Asi štyridsaťtisíc ozbrojených mužov tiahlo pred Pánom do boja na Jeriškú step.
14. V tento deň Pán vyvýšil Jozueho pred zrakom všetkého Izraela, takže s bážňou hľadeli na neho po všetky dni jeho života, ako kedysi s bážňou pozerali na Mojžiša.
15. Potom Pán povedal Jozuemu:
16. „Rozkáž kňazom, ktorí nesú archu svedectva, aby vystúpili z Jordánu!“
17. Nato Jozue rozkázal kňazom: „Vystúpte z Jordánu!“
18. A kňazi, ktorí niesli archu Pánovej zmluvy, vystúpili z prostriedku Jordánu. Ale len čo sa šlapaje kňazov dotkli suchej zeme, vrátili sa vody Jordánu do svojho riečišťa a tiekli ako predtým ponad všetky jeho brehy.
19. Ľud vystúpil z Jordánu na desiaty deň prvého mesiaca a utáboril sa v Galgale, východne od Jericha.
20. Dvanásť kameňov, ktoré vyniesli z Jordánu, postavil Jozue v Galgale.
21. Pritom povedal Izraelitom: „Až sa raz budú pýtať vaše deti svojich otcov: Čo znamenajú tieto kamene?,
22. oznámite svojim deťom: Izrael prešiel cez tento Jordán po suchu,
23. lebo Pán, váš Boh, vysušil pred vami vody Jordánu, kým ste neprešli, ako kedysi urobil Pán, váš Boh, s Červeným morom, ktoré pred nami vysušil, kým sme neprešli -,
24. aby uznali všetky národy zeme, že Pánova ruka je mocná, aby ste sa báli Pána, svojho Boha, po všetky dni.“

Kapitola 5

1. Keď sa dopyčuli všetci amorejskí králi, ktorí sídlili na druhej strane Jordánu na západe, aj všetci kanaánski králi, ktorí vládli pri Mori, že Pán vysušil pred Izraelovými synmi vody Jordánu, pokým neprešli, srdce im ochablo a všetka ich odvaha proti Izraelitom zmizla.
2. V tom čase povedal Pán Jozuemu: „Narob si kamenných nožov a obrež druhý raz Izraelových synov!“
3. A Jozue si narobil kamenných nožov a obrezal Izraelových synov na pahorku Aralot.
4. S obriezku, ktorú previedol Jozue, to bolo totiž takto: Všetci, ktorí vyšli z Egypta, mužovia, všetci bojovníci, pomreli na púšti na ceste po východe z Egypta.
5. Všetci, ktorí vyšli, boli obrezaní; ale nik z tých, čo sa narodili na púšti - na ceste po východe z Egypta -, obrezaný nebol.
6. Štyridsať rokov putovali Izraelovi synovia po púšti, kým nevyumrel všetok ľud, všetci bojovníci, ktorí vyšli z Egypta. Keďže neposlúchali Pánov hlas, Pán sa im zaprisahal, že neuvidia krajinu - krajinu, ktorá oplýva mliekom a medom -, ktorú nám chcel dať Pán, ako pod prísahou slúbil ich otcom.
7. Teraz Jozue obrezal ich synov, ktorí nastúpili na ich miesto. Boli totiž neobrezaní, lebo po ceste ich neobrezali.
8. Keď obrezali všetok ľud, zostali na tom istom táborišti, až kým sa nevyhøjili.
9. A Pán povedal Jozuemu: „Dnes som odňal od vás egyptskú potupu.“ Preto sa to miesto nazýva Galgala až dodnes.
10. Zatiaľ, čo Izraelovi synovia táborili v Galgale, slávil na štrnásty deň (prvého) mesiaca, podvečer, na Jerišských stepiach Velkú noc.
11. A v deň po Velkej noci, práve v ten istý deň, jedli z plodov krajiny nekvasený chlieb a pražené zrnó.
12. Nasledujúci deň prestala manna, lebo sa mohli živiť plodmi krajiny. Potom už Izraeliti mannu nemali; v tom roku sa živilí plodmi kanaánskej krajiny.
13. Keď bol raz Jozue pred Jerichom, pozdvihol zrak a videl pred sebou stáť muža, ktorý držal v ruke vytasený meč! Jozue k nemu pristúpil a opýtal sa ho: „Patriš k nám alebo k našim nepriateľom?“
14. I odpovedal: „Nie! Som vodca Pánovho vojska. Práve teraz som prišiel.“
15. Jozue padol tvárou na zem a poklonil sa. Potom sa ho opýtal: „Čo chce môj Pán povedať svojmu služobníkovi?“
16. Vodca Pánovho vojska povedal Jozuemu: „Zobuj si z nôh obuv, lebo miesto, na ktorom stojíš, je sväté!“ A Jozue to urobil.

Kapitola 6

1. Jericho zatvorilo brány a bolo uzavreté pred Izraelovými synmi. Nik nemohol ani vyjsť, ani vojsť.
2. Tu Pán povedal Jozuemu: „Hľa, do tvojich rúk som dal Jericho, aj jeho kráľa s udatnými mužmi!
3. Všetci bojovníci tiahnite okolo mesta! Jeden raz obídete mesto. Tak to urobíš po šesť dní.
4. Siedmi kňazi nech nesú pred archou sedem trúb. Na siedmy deň obídete mesto sedemkrát a kňazi nech trúbia (na trúbach)!
5. Až zaznie znamenie rohu a začujete hlas trúby, všetok ľud nech zakričí mohutným hlasom, mestské múry sa zosunú a ľud vnikne dovnútra, každý z toho miesta, kde je.“
6. Nunov syn Jozue zvolal kňazov a povedal im: „Neste archu zmluvy a siedmi kňazi nech nesú sedem trúb pred Pánovou archou!“
7. A ľudu povedal: „Chodte a obídte mesto! Bojovníci nech idú pred Pánovou archou!“
8. Keď Jozue dal ľudu tento rozkaz, vyšli siedmi kňazi, ktorí niesli sedem trúb pred Pánom, a trúbili. Archa Pánovej zmluvy išla za nimi.
9. Bojovníci tiahli pred kňazmi, ktorí trúbili, a ostatný ľud išiel za archou za stáleho hlaholu trúb.
10. Ľudu Jozue nariadil: „Nerobte krik, nech nepočuť váš hlas a z vašich úst nech nevyjde ani jedno slovo až do dňa, kedy vám zavelím: Kričte! Potom zakričíte!“
11. Tak Pánova archa obchádzala mesto. Obišli raz, potom sa vrátili do tábora a cez noc zostali v tábore.
12. Jozue vstal včasráno, kňazi niesli Pánovu archu
13. a siedmi kňazi, ktorí niesli sedem trúb, kráčali pred Pánovou archou a ustavične trúbili. Bojovníci tiahli pred nimi a ostatný ľud išiel za Pánovou archou za stáleho hlaholu trúb.
14. Aj na druhý deň obišli raz mesto; potom sa vrátili do tábora. Tak to robili šesť dní.
15. Ale na siedmy deň vstali zavčasu, pri východe zorničky, a obišli mesto sedemkrát podľa doterajšieho spôsobu. Sedemkrát obišli mesto len v tento deň.
16. Keď zatrúbili kňazi pri siedmej obchôdzke, Jozue zavelil ľudu: „Zakričte, lebo Pán vám mesto dal.
17. Ale mesto i so všetkým, čo je v ňom, nech je pod kliatbou zasvätené Pánovi! Len neviestka Rachab nech zostane nažive - ona a všetci, ktorí sú s ňou v dome -, lebo ukryla vyzvedačov, ktorých sme vyslali.
18. Len sa chráňte toho, čo je pod kliatbou, aby ste (nezatúžili a) nevzali niečo z toho, čo je prekliate. Tým by ste zvolali na izraelský tábor kliatbu a priviedli ho do nešťastia.
19. Ale všetko striebro i zlato a medené i železné náradie nech je zasvätené Pánovi a uložené do Pánovho pokladu!“
20. Ľud kričal a trúby zvučali. Keď ľud začul zvuk trúb, všetci zakričali mohutným hlasom. Múry sa zosuli a ľud vnikal do mesta, každý z toho miesta, kde bol. Tak zaujali mesto.
21. Potom mečom vykonali kliatbu na všetkom, čo bolo v meste: na mužovi i žene, mladíkovi i starcovi, na býkovi, ovci i oslovi.
22. Obidvom mužom, ktorí boli v krajine na výzvedách, Jozue nariadil: „Chodte do domu neviestky a vyvedte odtiaľ ženu i všetkých jej príslušníkov, ako ste jej pod prísahou slúbili!“
23. Mladí mužovia, vyzvedači, šli a priviedli Rachabu, jej otca i matku, jej bratov a všetkých jej príslušníkov. Tak doviedli všetkých jej príbuzných a umiestili ich vedľa izraelského tábora.
24. Mesto však, i so všetkým, čo bolo v ňom, spálili ohňom. Len striebro, zlato a medené i železné náradie vložili do Pánovho pokladu.
25. Ale neviestku Rachab a jej rodinu so všetkými príslušníkmi ponechal Jozue nažive a zostala medzi Izraelitmi až podnes, lebo ona ukryla poslov, ktorých vyslal Jozue do Jericha na výzvedy.
26. Vtedy Jozue zaviazal (ľud) touto prísahou: „Nech je zlorečený pred Pánom muž, ktorý by sa odvážil postaviť mesto Jericho! Za cenu prvorodeného syna bude klásť jeho základy a za cenu najmladšieho syna nasadzovať jeho brány!“
27. A Pán bol s Jozuem a jeho meno sa nieslo celou krajinou.

Kapitola 7

1. Izraelovi synovia sa prehrešili vierolomnosťou proti kľatbe. Achan totiž, syn Karmiho, syna Zabdiho, syna Zerachovho z Júdovho kmeňa, vzal niečo z prekliateho. Preto vzbĺkol Pánov hnev proti Izraelovým synom.
2. Jozue vyslal niekoľko mužov z Jericha do Haia pri Bethavene, východne od Betela, a vravel im: „Chodte ta hore a preskúmajte kraj!“ Mužovia vystúpili a preskúmali Hai.
3. Potom sa vrátili k Jozuemu a povedali mu: „Nech nevystupuje všetok ľud! Stačí, keď na dobytie Haia vyťahne dve alebo tritisíc mužov. Neunúvaj tam všetok ľud! Veď ich je málo!“
4. I vyťahlo tam z ľudu asi tritisíc mužov. Ale boli prinútení ísť na útek pred haiským obyvateľstvom.
5. Pritom Haičania z nich zabili asi tridsaťšesť mužov a prenasledovali ich od mestskej brány až po Sabarim. Padali ešte aj na svahu (pri úteku).
6. Jozue si roztrhol odev a ležal tvárou na zemi pred Pánovou archou až do večera, on i starší Izraela, a sypali si prach na hlavu.
7. Potom Jozue povedal: „Ach, Pane, Bože, prečo si previedol tento ľud cez Jordán, keď si nás vydal do rúk Amorejčanov, aby nás zničili? Kiežby sme sa boli rozhodli zostať na druhej strane Jordánu!“
8. Prosím, Pane, čo mám povedať, keď sa dal Izrael na útek pred svojím nepriateľom?
9. Dozvedia sa to Kanaánčania i všetci obyvatelia krajiny, obrátia sa proti nám a vyhubia naše meno zo zeme. A čo ty urobíš pre svoje veľké meno?“
10. Pán povedal Jozuemu: „Vstaň! Načo ležíš na tvári?“
11. Izrael zhrešil. Porušili moju zmluvu, ktorou som ich zaviazal: vzali niečo z prekliateho. Veď nielenže kradli, ale to aj ukryli a zaradili medzi svoje veci.
12. Izraelovi synovia neodolajú svojim nepriateľom. Dajú sa na útek pred svojimi nepriateľmi, lebo zvolali na seba kľatbu. Nebudem s vami, kým neodstránite zo svojho streda prekliate.
13. Vstaň! Posväť ľud a povedz im: Posväťte sa na zajtrajšok! Lebo toto hovorí Pán, Izraelov Boh: Uprostred teba je prekliate, Izrael! Neodoláš svojim nepriateľom, kým neodstránite prekliate zo svojho streda.
14. Ráno sa dostavte po svojich kmeňoch! A kmeň, ktorý označí Pán, nech predstúpi po rodoch! A rod, ktorý označí Pán, nech predstúpi po rodinách! A rodina, ktorú označí Pán, nech predstúpi po mužoch!
15. Kto bude označený ako držiteľ prekliatej veci, nech je spálený ohňom - on i všetko, čo je jeho -, pretože prestúpil Pánovu zmluvu a dopustil sa ohavnosti v Izraeli.“
16. Ráno Jozue vstal a dal nastupovať Izraelu po kmeňoch. Označený bol Júdov kmeň.
17. Potom dal nastúpiť Júdovým rodom a bol označený rod Zarchitov. Potom dal nastúpiť rodu Zarchitov po rodinách a bol označený Zabdi.
18. Nato dal nastúpiť jeho rodine po mužoch a bol označený Achan, syn Karmiho, syna Zabdiho, syna Zerachovho z Júdovho kmeňa.
19. Tu povedal Jozue Achanovi: „Syn môj, vzdaj česť a chválu Pánovi, Izraelovmu Bohu! Priznaj sa mi, čo si urobil; nezamlčuj nič predo mnou!“
20. Achan odvetil Jozuemu: „Áno, ja som sa prehrešil proti Pánovi, Izraelovmu Bohu. Tak a tak som to urobil.“
21. Videl som totiž medzi koristou krásny plášť senaársky, dvesto šeklov striebra a zlatý jazyk o váhe päťdesiat šeklov. Zabažil som po tom i vzal som si to. Mám to ukryté v zemi v stane a striebro pod tým.“
22. Jozue vyslal poslov, bežali do stanu a bolo to ukryté v jeho stane a striebro pod tým!
23. I vzali to zo stanu, priniesli to k Jozuemu a ku všetkým Izraelovým synom a položili to pred Pána.
24. Jozue a celý Izrael s ním vzal Zerachovho syna Achana - (striebro, plášť a zlatý jazyk), i jeho synov a dcéry, jeho rožný dobytok, osly a ovce, jeho stan a všetko, čo bolo jeho - a zaviedli ich do údolia Achor.
25. Potom Jozue povedal: „Pretože si nás priviedol do nešťastia, dnes uvrhne Pán do nešťastia teba.“

Všetci Izraeliti hádzali na neho kamene a keď ich ukameňovali, spálili ich.

26. Potom naniesli na nich veľkú hromadu kamenia, ktorá jestvuje až dodnes. A Pánov prudký hnev prestal. Preto sa to miesto nazýva Údolie Achor až dodnes.

Kapitola 8

1. Potom Pán povedal Jozuemu: „Neboj sa a neľakaj sa! Vezmi so sebou všetok bojaschopný ľud, vstaň a vytiahni proti Haiu! Hľa, do tvojich rúk som dal haiského kráľa, jeho ľud, mesto i územie.
2. Haiu a jeho kráľovi urobíš tak, ako si urobil Jerichu a jeho kráľovi! Ale koristiť a rožný dobytok si môžete vziať. Za mestom postav zálohu na jeho západnej strane!“
3. Jozue a všetok bojaschopný ľud vstal, aby vytiahol proti Haiu. Jozue vybral tridsaťtisíc mužov, udatných ľudí, a vyslal ich za noci.
4. A dal im tento rozkaz: „Postavte sa do zálohy za mestom, na západnej strane mesta! Neodchádzajte ďaleko od mesta! Všetci zostaňte v pohotovosti!
5. Ja však so všetkým ľudom, ktorý je so mnou, vytiahnem proti mestu. Ale keď vyrazia proti nám ako prvý raz, dáme sa na útek pred nimi.
6. Oni budú stále bežať za nami, až ich odrežeme od mesta. Iste si povedia: Utekajú pred nami ako prvý raz! My však budeme stále ustupovať pred nimi.
7. Vtedy vyrazte zo zálohy a zmocnite sa mesta! Lebo Pán, váš Boh, ho dá do vašich rúk.
8. A keď už mesto obsadíte, zapáľte ho! Držte sa Pánových slov! Toto je môj rozkaz pre vás!“
9. Keď ich prepustil, odobrali sa do zálohy. Táborili medzi Betelom a Haiom, západne od Haia. Tej noci zostal Jozue medzi ľudom.
10. Ráno Jozue vstal a vykonal prehliadku ľudu. Potom spolu so staršími Izraela tiahol na čele ľudu proti Haiu.
11. Vystupoval všetok bojaschopný ľud, ktorý bol s ním, približoval sa, až došiel pred mesto. Utáborili sa severne od Haia, takže medzi nimi a Haiom bolo údolie.
12. Najprv vybral asi päťtisíc mužov a postavil ich do zálohy medzi Betelom a Haiom, západne od mesta.
13. Potom rozostavil ľud, totiž všetko vojsko. Stáli severne od mesta, ale krídlo siahalo až na západ od mesta. Tejto noci Jozue zišiel do údolia.
14. Len čo to spozoroval haiský kráľ, on, mužovia mesta a všetok ľud najväčšou rýchlosťou vyrazili do boja a bežali naproti Izraelovi na miesto oproti púšti. Nevedel totiž, že mu postavili zálohu na druhej strane mesta.
15. Jozue a všetci Izraeliti predstierali, akoby ich boli porazili, a utekali smerom na púšť.
16. Bol zvolaný všetok ľud, ktorý bol v meste, aby ich prenasledoval. A kým takto prenasledovali Jozueho, vzdávali sa od mesta.
17. V Hai a v Beteli nezostal ani jeden muž, ktorý by nebol vytiahol proti Izraelovi. Nechali mesto otvorené a prenasledovali Izraelitov.
18. Tu povedal Pán Jozuemu: „Zdvihni oštep, ktorý máš v ruke, proti Haiu, lebo ho chcem dať do tvojej moci!“ A Jozue zdvihol oštep, ktorý mal v ruke, proti Haiu.
19. Sotvaže zdvihol ruku, záloha okamžite vyrazila zo svojho stanovišťa a dala sa do behu. Vnikla do mesta, zaujala ho a hneď ho aj podpálila.
20. Keď sa haiskí mužovia obrátili, zbadali, že z mesta vystupuje k nebu dym a nemali už možnosti uniknúť ani sem, ani tam, lebo ľud, ktorý utekal na púšť, obrátil sa proti svojim prenasledovateľom.
21. Keď Jozue a všetci Izraeliti videli, že záloha zaujala ich mesto a že z mesta vystupuje dym, obrátili sa a bili haiské mužstvo.
22. Tamtí im vyšli z mesta naproti. A tak sa dostali medzi Izraelitov; jedni išli na nich z jednej, druhí z druhej strany. A tak ich bili, že z nich nezostal ani jeden, čo by sa zachránil útekom.
23. Ale haiského kráľa chytili živého a priviedli ho k Jozuemu.
24. Keď Izraeliti pobili na otvorenom poli, na púšti - kde boli prenasledovaní -, všetkých haiských obyvateľov a padli všetci až do posledného muža pod mečom, potom sa obrátili proti Haiu a vyhubili ho mečom.
25. Všetkých padlých v ten deň, mužov i žien, sa počíta na dvanásťtisíc, všetko haiskí obyvatelia.
26. Jozue nestiahol ruku, ktorú zdvihol s oštepom, kým nevykonal kľiatbu nad všetkými haiskými obyvateľmi.

27. Podľa Pánovho rozkazu, ktorý dal Jozuemu, prisvojili si Izraeliti len rožný dobytok a korisť tohoto mesta.
28. Potom Jozue Hai vypálil a urobil z neho trvalé zborenisko, pustatinu až podnes.
29. Haiského kráľa obesili a nechali visieť na strome až do večera. Po západe slnka Jozue rozkázal sňať jeho mŕtvolu zo stromu. Potom ju hodili blízko mestskej brány a nahádzali na ňu veľkú hromadu kamenia, ktorá jestvuje až dodnes.
30. Vtedy Jozue postavil Pánovi, Izraelovmu Bohu, oltár na vrchu Hebal,
31. ako prikázal Izraelovým synom Pánov služobník Mojžiš a ako je napísané v knihe Mojžišovho zákona, totiž oltár z nekresaných kameňov, ktorých sa nedotklo železo. A na ňom obetovali Pánovi celostné žertvy a prinášali pokojné obety.
32. Potom tam na kamene napísal odpis Mojžišovho zákona, ktorý on napísal pred Izraelovými synmi.
33. Všetok Izrael a jeho starší, náčelníci a sudcovia - cudzinci tak ako domáci - stáli po oboch stranách archy oproti kňazom levitom, ktorí niesli archu Pánovej zmluvy, polovica z nich od vrchu Garizim a druhá polovica od vrchu Hebal - ako prikázal Pánov služobník Mojžiš, aby bol izraelský ľud na počiatku požehnaný.
34. Potom čítal všetky slová Zákona - ako požehnanie, tak i zlorečenie -, všetko tak, ako je napísané v knihe Zákona.
35. Nebolo jediného slova zo všetkého, čo rozkázal Mojžiš, ktoré by Jozue nebol prečítal pred celým izraelským zhromaždením, i pred ženami, deťmi a cudzincami, ktorí tiahli s nimi.

Kapitola 9

1. Keď sa to dozvedeli všetci králi, ktorí sídlili na druhej strane Jordána, na vrchovine, na nížine a na celom pobreží Veľkého mora smerom na Libanon, Hetejci, Amorejčania, Kanaánčania, Ferezejci, Hevejci a Jebuzejci,
2. zhromaždili sa, aby jednomyselne bojovali proti Jozuemu a Izraelitom.
3. Keď Gabaončania počuli, čo Jozue urobil s Jerichom a Haiom,
4. vymysleli aj oni lešť. Nabrali potravu, na osly naložili staré vrecia a staré, dopráskané a pozväzované vínne mechy;
5. na nohách mali starú, zaplátanú obuv a na sebe obnosené šaty; a všetok chlieb, ktorý si vzali na cestu, bol zoschnutý a rozdrobený.
6. Tak prišli k Jozuemu do tábora v Galgale a vraveli jemu i Izraelitom: „Došli sme z ďalekej krajiny. Uzavrite s nami zmluvu!“
7. Izraeliti hovorili Hevejcom: „Možno bývate u nás. Ako môžeme s vami uzavrieť zmluvu?“
8. Oni povedali Jozuemu: „Sme tvojimi služobníkmi.“ Jozue sa ich opýtal: „Kto ste vy? A odkiaľ prichádzate?“
9. Odpovedali mu: „Z veľmi ďalekej krajiny prišli tvoji služobníci pre meno Pána tvojho Boha. Lebo sme počuli o ňom zvesť: čo všetko urobil v Egypte
10. a čo všetko urobil dvom amorejským kráľom, totiž hesebonskému kráľovi Sehonovi a bášanskému kráľovi Ogovi v Astarote.
11. Tu nám povedali naši starší a všetci obyvatelia našej krajiny: Naberte si potravu na cestu, choďte im v ústrety a povedzte im: My sme vaši služobníci. Uzavrite teda s nami zmluvu!
12. Toto je náš chlieb! Teplý sme si ho vzali z domu, keď sme sa vydali na cestu, aby sme prišli k vám. A teraz pozrite, je zoschnutý a rozdrobený!
13. A toto sú vínne mechy! Boli nové, keď sme ich plnili. A teraz sú deravé! A toto je náš odev a naša obuv! Je to zodraté na veľmi dlhej ceste.“
14. Tu si mužovia vzali niečo z ich potravu, ale Pánovo rozhodnutie si nevyžiadali.
15. Jozue s nimi dojednal mier a uzavrel zmluvu, že ich ponechá nažive, a náčelníci ľudu im to potvrdili prísahou.
16. Ale tri dni po uzavretí zmluvy s nimi sa dozvedeli, že sú zblízka, ba dokonca, že bývajú u nich.
17. Izraelovi synovia sa vybrali a na tretí deň prišli do ich miest. Ich mestá sú: Gabaon, Kafira, Berot a Karjatiarim.
18. Izraelovi synovia ich však nepobili, lebo náčelníci ľudu sa im zaprisahali na Pána, Izraelovho Boha. No všetok ľud reptal proti náčelníkom.
19. Ale všetci náčelníci vraveli zhromaždenému ľudu: „My sme sa im zaprisahali na Pána, tak im teraz nemôžeme nič urobiť.“
20. Darmo, musíme sa k nim takto zachovať. Necháme ich nažive, aby nás nezastihol (Pánov) hnev pre prísahu, ktorú sme im dali.“
21. Potom im náčelníci vraveli: „Zostanete nažive!“ A boli drevorubačmi a vodármi všetkému ľudu, ako im prikázali náčelníci.
22. Jozue si ich dal zavolať a vravel im: „Prečo ste nás oklamali?! Hovorili ste: Bývame ďaleko od vás. A zatiaľ bývate u nás.“
23. A teraz budte prekliati a každý z vás musí byť navždy služobníkom, drevorubačom a vodárom v dome môjho Boha!“
24. Oni odpovedali Jozuemu: „K tvojim služobníkom došla zvesť, že Pán, tvoj Boh, slúbil svojmu služobníkovi Mojžišovi, že vám dá celú túto krajinu a vyhubí pred vami všetkých obyvateľov krajiny. Mali sme pred vami veľký strach o život a urobili sme túto vec.“
25. Teraz, hľa, sme v tvojej moci! Zaobchádzaj s nami, ako uznáš za dobré a správne!“
26. A urobil s nimi tak; vytrhol ich z ruky Izraelových synov, takže ich nepobili.
27. V ten deň ich Jozue ustanovil za drevorubačov a vodárov pre ľud a pre (Pánov) oltár - sú nimi až dodnes - na mieste, ktoré si má (Pán) vyvoliť.

Kapitola 10

1. Aj jeruzalemský kráľ Adonisedek sa dozvedel, že Jozue dobyl Hai a vykonal na ňom kliatbu - ako urobil s Jerichom a jeho kráľom, tak urobil aj s Haiom a jeho kráľom - a že Gabaončania uzavreli s Izraelitmi mier a mohli zostať medzi nimi.
2. I veľmi sa báli. Ved' Gabaon bol veľké mesto ako niektoré z kráľovských miest, ba bol väčší ako Hai a mal udatných mužov.
3. Preto jeruzalemský kráľ Adonisedek poslal hebronskému kráľovi Ohamovi, jerimotskému kráľovi Faramovi, lachišskému kráľovi Jafimu a eglonskému kráľovi Dabirovi odkaz:
4. „Príďte hore ku mne a pomôžte mi dobyť Gabaon, lebo uzavrel mier s Jozuem a s Izraelovými synmi!“
5. Piaty amorejský kráľ, totiž jeruzalemský kráľ, hebronský kráľ, jerimotský kráľ, lachišský kráľ a eglonský kráľ, sa spojili a tiahli hore so všetkými svojimi vojskami. Obliehali Gabaon a útočili naň.
6. Tu poslali gabaonskí mužovia Jozuemu do galgalského tábora odkaz: „Neodťahuj svoje ochranné ruky od svojich služobníkov! Príď čím skôr hore k nám a zachráň nás! Pomôž nám, lebo sa proti nám zhromaždili všetci amorejskí kráľi, ktorí bývajú na vrchovine.“
7. Jozue vytiahol z Galgaly hore a s ním všetci bojovníci, všetko udatní mužovia.
8. A Pán povedal Jozuemu: „Nestrachuj sa pred nimi! Ved' som ich dal do tvojich rúk! Nikto z nich ti neodolá.“
9. Tu ich Jozue odrazu prepadol - celú noc totiž tiahol z Galgaly hore -
10. a Pán ich uviedol do zmätku, takže im spôsobil pri Gabaone veľkú porážku. Potom ich prenasledovali po ceste vystupujúcej k Bethoronu a bili ich až do Azeky a až do Makedy.
11. Ako utekali pred Izraelitmi, boli práve na zostupe z Bethorona, keď Pán dopustil, že na nich padali z neba veľké kamene až po Azeku. A viac bolo tých, čo prišli o život pri ľadovci, ako tých, čo pobili Izraelovi synovia.
12. Vtedy zvolal Jozue k Pánovi - totiž v ten deň, keď Pán vydal Amorejčanov do rúk synov Izraela - a povedal pred Izraelitmi: „Slnko, zastav sa nad Gabaonom a mesiac, nad údolím Ajalon!“
13. A slnko zostalo stáť i mesiac sa zastavil, kým sa ľud nevypomstil na svojich nepriateľoch. Či to nie je napísané v „Knihe spravodlivých“? Slnko sa zastavilo uprostred neba a neponáhľalo sa zapadnúť skoro celý deň.
14. Takého dňa ako tento nebolo ani predtým, ani potom, keď Pán poslúchol na hlas človeka. Lebo Pán bojoval za Izrael.
15. Potom sa Jozue vrátil a s ním všetci Izraeliti do galgalského tábora.
16. Tých päť kráľov však ušlo a skryli sa v jaskyni pri Makede.
17. Tu Jozuemu hlásili: „Našlo sa päť kráľov skrytých v jaskyni pri Makede.“
18. Jozue nariadil: „Privaľte veľké kamene na vchod do jaskyne a postavte k nej mužov, aby ich strážili!“
19. Vy však neostaňte stáť, ale prenasledujte svojich nepriateľov a buďte im v päťach! Nedovoľte, aby vošli do svojich miest, lebo Pán, váš Boh, ich dal do vašich rúk!“
20. Keď Jozue s Izraelovými synmi završil mimoriadne veľkým víťazstvom ich porážku, ba až ich skazu - niektorí z nich síce prebehli a uchýlili sa do svojich opevnených miest -
21. všetok ľud sa pokojne vrátil k Jozuemu do Makedy (do tábora), lebo už nik ani len nevrkol proti Izraelovým synom.
22. Tu Jozue rozkázal: „Uvoľnite vchod do jaskyne a vyvedte mi tých piatich kráľov z jaskyne!“
23. Urobili tak a vyviedli mu z jaskyne tých piatich kráľov: jeruzalemského kráľa, hebronského kráľa, jerimotského kráľa, lachišského kráľa a eglonského kráľa.
24. Keď tých piatich kráľov priviedli k Jozuemu, Jozue zvolal všetkých Izraelitov a vodcom bojovníkov, ktorí s ním tiahli, povedal: „Podte sem a šliapnite na šije týchto kráľov!“ I pristúpili a šliapli im na šije.
25. Pritom im Jozue hovoril: „Nebojte sa a neľakajte sa! Buďte smelí a udatní! Lebo takto Pán urobí všetkým vašim nepriateľom, proti ktorým bojujete.“

26. Potom ich Jozue zabil a obesil na piatich stromoch. A viseli na stromoch až do večera.
27. Pri západe slnka ich na Jozueho rozkaz sňali zo stromov, hodili do jaskyne, kde sa skrývali, a na vchod do jaskyne nahromadili veľkých kameňov, ktoré sú tam až do dnešného dňa.
28. Makedu dobyl Jozue ešte v ten deň. Vybil ju mečom, aj jej kráľa, a vykonal na nej kliatbu, aj na všetkých ľuďoch, ktorí v nej boli. Ani jedného nenechal. A makedskému kráľovi urobil tak, ako urobil kráľovi jeriškému.
29. Z Makedy tiahol Jozue a s ním všetci Izraeliti ďalej do Lebny a bojoval o Lebnu.
30. Aj ju i jej kráľa dal Pán do ruky Izraela. Mečom pobil všetkých ľudí, ktorí v nej boli. Ani jediného v nej nenechal. Aj jej kráľovi urobil tak, ako urobil kráľovi jeriškému.
31. Z Lebny tiahol Jozue a s ním všetci Izraeliti ďalej do Lachiša. Obliehal ho a bojoval oň.
32. A Pán ho dal do ruky Izraela. Na druhý deň ho dobyl a vybil ho mečom, aj všetkých ľudí, ktorí v ňom boli, takisto, ako urobil s Lebnu.
33. Vtedy vytiahol gezerský kráľ Horam na pomoc Lachišu. Ale Jozue i všetok jeho ľud ho tak porazil, že z nich nenechal ani jedného jediného.
34. Z Lachiša tiahol Jozue a s ním všetci Izraeliti ďalej do Eglona. Obliehali ho a bojovali oň.
35. Dobyli ho v ten deň a pobili mečom. A na všetkých ľuďoch, ktorí v ňom (v ten deň) boli, vykonal kliatbu takisto, ako urobil s Lachišom.
36. Z Eglona tiahol Jozue a s ním všetci Izraeliti proti Hebronu a bojovali oň.
37. Dobyli ho a vybil ho mečom, aj jeho kráľa, všetky jeho dediny a všetkých ľudí, ktorí v ňom boli. Ani jediného nenechal. Takisto, ako urobil s Eglonom, vykonal kliatbu aj na ňom a na všetkých ľuďoch, ktorí v ňom boli.
38. Potom sa Jozue obrátil a s ním všetci Izraeliti k Dabiru a bojoval oň.
39. Dobyli ho a jeho kráľa a všetky jeho dediny vybil mečom. Na všetkých ľuďoch, ktorí v ňom boli, vykonal kliatbu. Ani jediného nenechal. Ako urobil s Hebronom, tak urobil aj s Dabirom a jeho kráľom (takisto, ako urobil s Lebnu a jej kráľom).
40. Tak Jozue dobyl celú krajinu: vrchovinu a Negeb, nížinu a svahy, aj so všetkými ich kráľmi. Ani jediného nenechal. A na všetkom živom vykonal kliatbu, ako rozkázal Pán, Izraelov Boh.
41. Jozue si ich podmanil od Kadešbarny až po Gazu, ďalej celú krajinu Gosen až po Gabaon.
42. A všetkých tých kráľov a ich územia zaujal Jozue na jeden raz, lebo Pán, Izraelov Boh, bojoval za Izrael.
43. Potom sa Jozue vrátil a s ním celý Izrael do galgalského tábora.

Kapitola 11

1. Keď sa to dopočul asorský kráľ Jabin, odkázal madonskému kráľovi Jobabovi, aj semeronskému kráľovi a achsafskému kráľovi,
2. ďalej kráľom, ktorí sídlili na severe na vrchovine, na rovine južne od Kenerota, v nížine a na Dorskom pohorí pri mori,
3. tiež východným a západným Kanaánčanom, Amorejčanom, Hetejcom, Ferezejcom, Jebuzejcom na vrchovine, Hevejcom na úpäť Hermona v krajine Masfa.
4. I vytiahli so všetkými svojimi vojskami. Bol to ľud taký početný ako piesok na morskom brehu. A koní i vozov bolo tiež veľmi mnoho.
5. Všetci títo kráľi sa spojili, potom sa pohli a rozostavili sa pri Meromskom jazere, aby bojovali s Izraelom.
6. Tu Pán povedal Jozuemu: „Neboj sa ich, lebo zajtra práve v tomto čase ich ja vydám všetkých na smrť pred Izraelom. Ich kone ochrom a ich vozy spál!“
7. Tu ich Jozue so všetkými svojimi bojovníkmi náhle prepadol pri Meromskom jazere a zaútočil na nich.
8. A Pán ich dal do ruky Izraela. Porazili ich a prenasledovali až po Veľký Sidon, až po Maserefot Majím a až po Bikeat Masfa na východe. Bili ich, kým nezostal z nich ani jediný.
9. A Jozue s nimi urobil tak, ako mu povedal Pán. Ich kone ochromili a ich vozy spálili.
10. V tom čase sa Jozue obrátil, dobyl Asor a jeho kráľa usmrtil mečom. Asor bol kedysi hlavným mestom tých kráľovstiev.
11. Vykonali kliatbu a mečom pobili všetkých ľudí, ktorí v ňom boli. Nič živé neostalo a Asor vypálil ohňom.
12. Všetky tie kráľovské mestá spolu so všetkými ich kráľmi Jozue zaujal, pobil ich mečom a vykonal na nich kliatbu, ako mu prikázal Pánov služobník Mojžiš.
13. Izraeliti nevypálili všetky mestá, ale ich len rozbúrali a opustili. Iba Asor Jozue výnimočne vypálil.
14. Všetku korisť a dobytok týchto miest si Izraeliti pobrali. Ľudí však všetkých bili mečom, kým ich nevyhubili. Neponechali ani jednu živú bytosť.
15. Ako Pán rozkázal svojmu služobníkovi Mojžišovi, tak Mojžiš rozkázal Jozuemu a Jozue to tak previedol. Nezanedbal vykonať nič z toho, čo Pán rozkázal Mojžišovi.
16. Tak si Jozue podmanil celú túto krajinu, vrchovinu, celý Negeb, celé územie Gosen, nížinu, Arabu, Izraelovu vrchovinu i jeho nížiny,
17. od vrchu Chalak, ktorý sa tiahne k Seiru, až po Bál-Gad v Libanonskom údolí na úpäť pohoria Hermon. Všetkých ich kráľov zajal, porazil a pobil.
18. Veľa dní viedol Jozue vojnu so všetkými tými kráľmi.
19. Nebolo mesta, ktoré by bolo uzavrelo mier s Izraelovými synmi, okrem Hevejcov, ktorí bývali v Gabaone. Všetko museli vy dobyť bojom.
20. To Pán riadil tak, že sa zatvrdilo ich srdce a púšťali sa do boja s Izraelom, aby potom bez milosti vykonal na nich kliatbu, aby ich pobil, ako Pán rozkázal Mojžišovi.
21. V tom čase prišiel Jozue a vyhubil Enakitov z vrchoviny, z Hebrona, Dabira, Anaba a z celého Júdskeho pohoria, aj z celého Izraelského pohoria. Na nich a na ich mestách Jozue vykonal kliatbu.
22. Enakitov neponechali v krajine Izraelových synov. Zostali však v Gaze, Gete a Azote.
23. Tak sa Jozue zmocnil celej krajiny tak, ako Pán sľúbil Mojžišovi. A Jozue ju dal do dedičného vlastníctva Izraelitom, každému kmeňu jeho podiel. A krajina mala pokoj od vojny.

Kapitola 12

1. Toto sú králi krajiny, ktorých Izraelovi synovia porazili a opanovali ich územie na druhej strane Jordána, na východ od rieky Arnon až po pohorie Hermon s celou východnou Arabou.
2. Amorejský kráľ Sehon, ktorý sídlil v Hesebone. Panoval od Aroera, ktorý leží na brehu rieky Arnon, od stredu poriečia nad polovicou Galaádu až po rieku Jabok na hranici Amončanov,
3. aj nad Arabou až po Kenerotské jazero na východe a až po Pusté, čiže Solné more, na východe, smerom na Betsimot, a na juh po úpätie svahov Fasgy.
4. Ďalej územie bášanského kráľa Oga, ktorý bol zo zvyškov Refaimcov. Sídlil v Aštarote a v Edrai.
5. Panoval nad Hermonským pohorím, nad Salechou a nad celým Bášanom až po územie Gesurcov a Maáchovcov, aj nad polovicou Galaádu po hranicu Hesebonského kráľa Sehona.
6. Pánov služobník Mojžiš a Izraelovi synovia ich pobili a Pánov služobník Mojžiš dal (ich krajinu) do vlastníctva Rubenovcom, Gadovcom a polovici Manassesovho kmeňa.
7. Toto sú králi krajiny, ktorých porazil Jozue s Izraelovými synmi na druhej strane Jordána, na západe od Bálgađu v Libanonskom údolí až po vrch Chalak, ktorý čnie oproti Seiru, a ich krajinu dal Jozue do vlastníctva izraelským kmeňom podľa ich oddielov
8. na vrchovine, v nížine, v Arabe, na svahoch, na púšti, v Negebe, kde bývali Hetejci, Amorejčania, Kanaánčania, Ferezejci, Hevejci a Jebuzejci:
9. kráľ jerišský jeden, kráľ haiský pri Betele jeden,
10. kráľ jeruzalemský jeden, kráľ hebronský jeden,
11. kráľ jerimotský jeden, kráľ lachišský jeden,
12. kráľ eglonský jeden, kráľ gezerský jeden,
13. kráľ dabirský jeden, kráľ gaderský jeden,
14. kráľ hermonský jeden, kráľ heredský jeden,
15. kráľ lebnanský jeden, kráľ odolumský jeden,
16. kráľ makedský jeden, kráľ betelský jeden,
17. kráľ tafuanský jeden, kráľ oferský jeden,
18. kráľ afekský jeden, kráľ saronský jeden,
19. kráľ madonský jeden, kráľ asorský jeden,
20. kráľ semeronský jeden, kráľ achsafský jeden,
21. kráľ tenacký jeden, kráľ magedský jeden,
22. kráľ kádešský jeden, kráľ jachananský na Karmele jeden,
23. kráľ dorský na Dorskom pohorí jeden, kráľ galgalských národov jeden,
24. kráľ terský jeden. Všetkých kráľov spolu: tridsaťjeden.

Kapitola 13

1. Keď Jozue zostarel a bol už v pokročilom veku, povedal mu Pán: „Si už starec a vysokého veku. Ale ešte zostalo veľmi mnoho krajiny, ktorú treba obsadiť.
2. Zostáva ešte toto územie: Všetky kraje Filištíncov a celá (krajina) Gesurcov
3. od Šichora, ktorý je na východe Egypta, až po Akaronsko na severe - to patrí Kanaánčanom -, päť filištínskych kniežat: gazský, azotský, askalonský, getský a akaronský; ďalej Aviti
4. na juhu, potom celé kanaánske územie od sidonskej Máry až po Afek, až po územie Amorejčanov;
5. taktiež územie Giblitol a celá východná časť Libanonu od Bál Gada na úpätí Hermonského pohoria až tam, kde sa prichádza do Ematu.
6. Chcem, aby boli pred Izraelitmi vypudení všetci obyvatelia pohoria od Libanonu až po Maserefot Majím, všetci Sidončania. Len to ľosom pridel' Izraelitom do dedičného vlastníctva, ako som ti prikázal.
7. Rozdeľ teda teraz túto krajinu ako dedičný majetok deviatim kmeňom a polovici Manassesovho kmeňa!“
8. S nimi dostali Rubenovci a Gadovci svoj podiel, ktorý im dal Mojžiš na druhej strane Jordánu, na východe, ako im ho dal Pánov služobník Mojžiš:
9. od Aroera, ktorý je na brehu rieky Arnon, a od mesta, ktoré je v strede poriečia, tiež celú rovinu od Madaby až po Dibon;
10. ďalej všetky mestá amorejského kráľa Sehona, ktorý sídlil v Hesebone, až po územie Amončanov;
11. taktiež Galaád a územie Gesurcov a Maáchovcov, ako aj celé Hermonské pohorie a celý Bášan až po Salechu,
12. celé Bášanské kráľovstvo Oga, ktorý panoval v Astarote a v Edrai. Ten bol zo zvyškov Refaimcov; Mojžiš ich porazil a vypudil.
13. Ale Gesurcov a Maáchovcov Izraelovi synovia nevypudili. Tak zostali Gesurci a Maáchovci medzi Izraelitmi až do dnešného dňa.
14. Iba kmeňu Léviho nedal podiel, lebo jeho podielom sú obety prinášané Pánovi, Izraelovmu Bohu, ako mu povedal.
15. Mojžiš dal teda kmeňu Rubenových synov podiel podľa ich rodov.
16. Pripadlo im územie od Aroera, ktorý je na brehu rieky Arnon, a od mesta, ktoré je v strede poriečia, a celá rovina až po Madabu:
17. Hesebon a všetky jeho dediny, ktoré ležia na rovine, Dibon, Bamotbál, Betbálmaon,
18. Jasa, Kedimot, Mafaát,
19. Karjataim, Sabama, Saratasar na vrchu v údolí,
20. Betfogor, svahy Fasgy, Betjesimot
21. a všetky mestá na rovine; ďalej celé kráľovstvo amorejského kráľa Sehona, ktorý panoval v Hesebone. Jeho porazil Mojžiš, aj Sehonových vodcov, madiánske kniežatá Hevea Rekema, Sura, Hura a Rebu, ktorí bývali v krajine.
22. Medzi inými, ktorých usmrtili synovia Izraela, bol aj Beorov syn, veštec Balám, ktorého zabili mečom.
23. Tak bol Jordán a pobrežie hranicou Rubenových synov. To bol podiel Rubenovcov podľa ich rodov: mestá a ich dediny.
24. Potom dal Mojžiš podiel Gadovmu kmeňu, Gadovcom podľa ich rodov.
25. Dostali toto územie: Jaser a všetky galaádske mestá, polovicu územia Amončanov až po Aroer, ktorý je východne od Raby,
26. a od Hesebona až po Ramot-Masfu a Betonim a od Manaima až po Dabirsko;
27. ďalej v údolí: Betaran, Betnemra, Sokot a Safon, zvyšok kráľovstva hesebonského kráľa Sehona; Jordán a jeho pobrežie až na koniec Kenerotského jazera na východnej strane Jordána.
28. To je podiel Gadovcov podľa ich rodov: mestá a ich dediny.
29. Potom dal Mojžiš podiel polovici Manassesovho kmeňa a polovica kmeňa Manassesových synov dostala podľa ich rodov

30. toto územie: od Manaima celý Bášan, celé kráľovstvo bášanského kráľa Oga, všetky Jairove dediny, ktoré sú v Bášane, šesťdesiat miest.
31. Polovicu Galaádu však a mestá Ogovho bášanského kráľovstva, Astarot a Edrai, dostali synovia Manassesovho syna Machira, polovica Machirových synov podľa ich rodov.
32. To je dedičný majetok, ktorý rozdelil Mojžiš na Moabských stepiach na druhej strane Jordánu, východne od Jericha.
33. Léviho kmeňu však Mojžiš nedal podiel. Pán, Izraelov Boh, je jeho podielom, ako im povedal.

Kapitola 14

1. Toto je ten dedičný majetok, ktorý dostali Izraelovi synovia v krajine Kanaán; na dedičné podiely im ho rozdelili kňaz Eleazar, Nunov syn Jozue a náčelníci izraelských kmeňov.
2. Lósom im prideliť, deviatim a pol kmeňu, dedičný majetok, ako nariadil Pán prostredníctvom Mojžiša.
3. Lebo dvom a pol kmeňu dal dedičný podiel Mojžiš na druhej strane Jordánu. Levitom však Mojžiš nedal dedičný podiel medzi nimi.
4. Pretože Jozefovi synovia tvorili dva kmene - Manassesov a Efraimov -, levitom nedal podiel v krajine, iba mestá na bývanie s okolitými pastvinami pre dobytok, ktorý si nadobudnú.
5. Ako Pán rozkázal Mojžišovi, tak Izraelovi synovia urobili a rozdelili krajinu.
6. Tu pristúpili k Jozuemu v Galgale Júdovci a Jefonov syn, Kenezejec Kaleb, mu povedal: „Ty vieš o tom, čo Pán povedal Božiemu mužovi Mojžišovi o mne i o tebe v Kadešbarne.
7. Mal som štyridsať rokov, keď ma Pánov služobník Mojžiš vyslal z Kadešbarny na výzvedy do krajiny. Podal som mu takú správu, ktorá zodpovedala môjmu presvedčeniu.
8. Kým moji bratia, ktorí šli so mnou ta hore, strašili srdce ľudu, ja som šiel dôsledne za Pánom, svojím Bohom.
9. V ten deň Mojžiš prisahal: Zem, po ktorej kráčala tvoja noha, bude naveky dedičným majetkom tvojím i tvojich synov, lebo si dôsledne šiel za Pánom, svojím Bohom!
10. A teraz mi Pán doprial života, ako slúbil. Už je štyridsaťpäť rokov odvtedy, čo Pán vyslovil tento prísľub pred Mojžišom, keď chodil Izrael po púšti. Teraz mám osemdesiatpäť rokov!
11. A dnes som ešte taký silný, ako som bol vtedy, keď ma Mojžiš vyslal (na výzvedy). A akú silu som mal vtedy, takú istú silu mám aj dnes, či už treba vyjsť do boja alebo sa z neho vrátiť.
12. Tak teraz mi daj túto vrchovinu, o ktorej vtedy hovoril Pán. Veď si vtedy počul, že sú tam Enakiti a veľké opevnené mestá. Možno je Pán so mnou a podarí sa mi ich vypuďiť, ako prislúbil Pán.“
13. Nato ho Jozue požehnal a dal Jefonovmu synovi Kalebovi Hebron za dedičný podiel.
14. Preto Hebron až podnes patrí ako dedičný majetok Jefonovmu synovi, Kenezejcovi Kalebovi, lebo on dôsledne šiel za Pánom, Izraelovým Bohom.
15. Hebron sa predtým volal Mestom Arbeovým. To bol najväčší človek medzi Enakitmi. A krajina mala od vojny pokoj.

1. Podiel kmeňa Júdovcov podľa ich rodov siahala na juhu k hranici Edomska, k púšti Sin, k najkrajnejšiemu juhu.
2. Ich hranica sa začína na konci Solného mora, od južného zálivu.
3. Ďalej ide južne od Škorpiónovej vysočiny, prechádza na Sin, stúpa južne od Kadešbarny, pokračuje na Esron, potom ide hore do Adara, zahýba do Karkay,
4. potom prechádza do Asemony, ďalej ide k Egyptskému potoku a hranica sa končí pri Mori. Toto bude vaša južná hranica.
5. Východnou hranicou je Solné more až po ústie Jordánu. Severná hranica sa začína od výbežku mora pri ústí Jordánu.
6. Potom hranica stúpa od Bet-Hagly a prechádza severne od Bet-Araby. Ďalej hranica vystupuje ku Skale Rubenovho syna Boena.
7. Potom hranica ide z údolia Achor hore do Debery a zahýba na sever do Galgaly oproti vysočine Adomim, ktorá je južne od potoka. Potom hranica prechádza vodou Slnečného prameňa a končí sa pri prameni Rogel.
8. Odtiaľ hranica vystupuje do údolia Ben-Enom po južnej strane Jebuzejcov, čiže Jeruzalema. Ďalej hranica vystupuje na končiar vrchu, ktorý leží západne od údolia Enom na severnom konci údolia Refaim.
9. Od končiara vrchu hranica zatača k prameňu Vody Neftoachovej a ide ďalej k mestám Efronovho pohoria. Potom hranica zahýba do Bály, to je Karjatiarim.
10. Od Bály sa hranica točí na západ k vysočine Seir, prechádza po severnej strane vrchu Jarim, to je Cheslon, zostupuje do Bet-Šemeša a prechádza do Tamny.
11. Ďalej ide hranica po severnej strane Akarona, potom sa ohýba do Sechrony, prechádza cez vrch Bála a ide ďalej do Jebneela; a hranica sa končí pri mori.
12. Západnou hranicou je Velké more s pobrežím. Toto je hranica Júdovcov podľa ich rodov dookola.
13. Jefonovmu synovi Kalebovi dal Jozue podiel uprostred Júdovcov, ako mu rozkázal Pán, totiž mesto Enakovho otca Arbea, čo je Hebron.
14. Kaleb odtiaľ vypudil troch Enakových synov, Sesaja, Ahimana a Tolmaja; Enakových potomkov.
15. Odtiaľ tiahol vyššie proti obyvateľom Dabira. Dabir sa prv menoval Karjat-sefer.
16. Tu povedal Kaleb: „Kto premôže Karjat-sefer a zaujme ho, tomu dám za ženu svoju dcéru Aksu.“
17. A dobyl ho Otoniel, syn Kenéza, ktorý bol Kalebovým bratom. I dal mu za ženu svoju dcéru Aksu.
18. Keď mala odísť, podpichovala ho, aby žiadala od jej otca nejaké pole. I zoskočila z osla a Kaleb sa jej opýtal: „Čo ti je?“
19. Odpovedala: „Daj mi veno! Dal si mi síce pole v Negebe, ale daj mi aj vodné pramene!“ Dal jej teda horné pramene i dolné pramene.
20. To je dedičný podiel kmeňa Júdových synov podľa ich rodov.
21. Mestá v Negebe, na pohraničí kmeňa Júdovcov až po edomskú hranicu, boli: Kabseel, Eder, Jagur,
22. Kina, Dimona, Adada,
23. Kádeš, Asor, Jetnam,
24. Zif, Telem, Balot,
25. Nový Asor, Karjot-Hesron, to je Asor,
26. Amam, Sama, Molada,
27. Aser-gada, Hasemon, Bet-felet,
28. Hasersual, Bersabe, Baziotia,
29. Bála, Jim, Esem,
30. Eltolad, Kesil, Harma,
31. Sikeleg, Medemena, Sensena,
32. Lebaot, Selim, Aen-Reмон. Spolu dvadsaťdeväť miest s ich dedinami.
33. Na nížine: Estaol, Sarea, Asena,

34. Zanoë, Enganim, Tafua, Enaim,
35. Jerimot, Odolam, Socho, Azeka,
36. Saraim, Aduitaim, Gedera, Gederotaim: štrnásť miest s ich dedinami.
37. Sanan, Hadasa, Magdal-gad,
38. Delean, Masefa, Jektel,
39. Lachiš, Baskat, Eglon,
40. Chebon, Leheman, Ketlis,
41. Giderot, Bet-Dagon, Náma a Makeda: šestnásť miest s ich dedinami.
42. Labana, Eter, Asan,
43. Jefta, Esna, Nesib,
44. Keila, Achzib, Maresa: deväť miest s ich dedinami.
45. Akaron so svojimi dedinami a osadami.
46. Od Akarona až po more všetko, čo je na okolí (Azota a jeho dedín):
47. Azot s jeho dedinami a osadami, Gaza s jej dedinami a osadami až po Egyptský potok. Veľké more je teda hranica.
48. Na vrchovine: Samir, Jeter, Sokot,
49. Dana, Karjat-sena, to je Dabir,
50. Anab, Istemo, Anim,
51. Gosen, Olon a Gilo: jedenásť miest s ich dedinami.
52. Arab, Ruma, Esán,
53. Janum, Bet-Tafua, Afeka,
54. Atmata, Karjat-Arbe, to je Hebron, a Sior: deväť miest s ich dedinami.
55. Maon, Karmel, Zif, Jota,
56. Jezrael, Jukadam, Zanoë,
57. Akain, Gabaa a Tamma: desať miest s ich dedinami.
58. Halhul, Besur, Gedor,
59. Maret, Bet-Anot, Eltekon: šesť miest s ich dedinami.
60. Karjat-bál, to je Karjatiarim, a Areba: dve mestá s ich dedinami.
61. Na púšti: Bet-Araba, Medin, Sachacha,
62. Nebsan, Solné mesto a Engadi: šesť miest s ich dedinami.
63. Ale Jebuzejcov, obyvateľov Jeruzalema, Júdovci nemohli vypudíť. Tak Jebuzejci bývajú s Júdovcami v Jeruzaleme až dodnes.

Kapitola 16

1. Jozefovcom pripadlo lósom (územie), ktorého hranica sa začína na Jordáne oproti Jerichu, východne od jerišských vôd. Od Jericha ide ďalej cez púšť, ktorá sa ťahá hore na Betelské pohorie.
2. Z Betelu ide ďalej cez Luzu a prechádza na územie Arčanov, do Atarota.
3. Nato zostupuje na západ na územie Jefleťanov, po kraj Dolného Bethorona, až do Gazera. A jej koniec je pri mori.
4. Aj Jozefovi synovia, Manasses a Efraim, dostali dedičný podiel.
5. Územie Efraimových synov podľa ich rodov bolo toto: Hranicou ich dedičného podielu na východe je Atarot-Adar až po Horný Bethoron.
6. Potom ide hranica ďalej k moru, severne od Machmetata. Nato sa hranica stáča na východ až po Tanat-Selo a prechádza pomimo neho na východ do Janoe.
7. Z Janoe zostupuje do Atarota a do Náraty, dosahuje Jericho a ide ďalej až k Jordánu.
8. Z Tafuy ide hranica na západ k potoku Kana, až sa končí pri mori. To je dedičný podiel kmeňa Efraimových synov podľa ich rodov.
9. Efraimovým synom boli oddelené aj mestá, ktoré ležali uprostred dedičného podielu Manassesových synov: všetky mestá s ich dedinami.
10. Ale Kanaánčanov, ktorí bývali v Gazere, nevypudili. A tak bývajú Kanaánčania uprostred Efraimovcov až dodnes a sú im poddaní.

Kapitola 17

1. Lósom bol pridelený podiel aj Manassesovmu kmeňu. On bol totiž Jozefov prvorodený. Machir, Manassesov prvorodený, Galaádov otec - pretože bol bojovníkom - dostal Galaád a Bášan.
2. Ostatní Manassesovi synovia dostali podiel podľa ich rodov: Abiezerovi synovia, Helekovi synovia, Ezrielovi synovia, Sechemovi synovia, Heferovi synovia a Semidovi synovia. To sú mužskí potomkovia Jozefovho syna Manassesu podľa ich rodov.
3. Salfád, syn Hefera, syna Galaáda, syna Machira, syna Manassesu, nemal synov, len dcéry. Mená jeho dcér sú tieto: Maála, Noa, Hegla, Melcha a Tersa.
4. Ony predstúpili pred kňaza Eleazara, pred Nunovho syna Jozueho a pred náčelníkov a povedali: „Pán rozkázal Mojžišovi, aby sme dostali dedičný podiel medzi našimi bratmi.“ Dal im teda podľa Pánovho rozkazu dedičný podiel medzi bratmi ich otca.
5. Tak Manassesovi pripadlo desať dielov okrem krajiny Galaád a Bášan na druhej strane Jordánu.
6. Manassesove dcéry dostali totiž dedičný podiel medzi jeho synmi. Krajina Galaád však pripadla ostatným Manassesovým synom.
7. Manassesova hranica sa tiahne od Asera pri Machmetate, ktorý je východne od Sichemu. Ďalej hranica pokračuje na juh k obyvateľom En-Tafuy.
8. Okolie Tafuy patrí Manassesovi, ale sama Tafua na Manassesovej hranici patrí Efraimovcom.
9. Potom hranica zostupuje k potoku Kana, južne od potoka. Tieto mestá patria Efraimovcom uprostred Manassesových miest. Ďalej Manassesova hranica pokračuje severne od potoka, až sa končí pri mori.
10. Tak juh patrí Efraimovcom a sever zas Manassesovcom. More je jeho hranicou. Na severe hraničili s Aserom a na východe s Isacharom.
11. V (území) Isacharovom a Aserovom patrili Manassesovi: Betsan s jeho dedinami, Jeblaám s jeho dedinami, obyvatelia Dora s jeho dedinami, obyvatelia Endora s jeho dedinami, obyvatelia Tenaku s jeho dedinami, obyvatelia Mageda s jeho dedinami: tri hornaté okresy.
12. Ale Manassesovi synovia sa nevládali zmocniť týchto miest a tak sa umožnilo Kanaánčanom zostať v tejto krajine.
13. Keď však Izraelovi synovia zosilneli, donútili ich na roboty, ale celkom si ich nepodmanili.
14. Tu vraveli Jozuemu Jozefovi synovia: „Prečo si mi dal za dedičný majetok len jeden lós a len jeden podiel, veď som početný ľud, lebo Pán mi až dosiaľ žehnal?“
15. Jozue im odpovedal: „Ak si početný ľud, choď hore do lesa a vyrúb si tam niečo v krajine Ferezejcov a Rafaimovcov, keď ti je Efraimská vrchovina priúzká!“
16. Jozefovi synovia vraveli: „Vrchovina nám nestačí a všetci Kanaánčania, ktorí obývajú nížinu, či už tí v Betsane a jeho dedinách alebo tí na jezraelskej rovine, používajú železné vozy.“
17. Jozue povedal Jozefovmu domu, Efraimovmu totiž a Manassesovmu: „Si početný ľud a máš veľkú silu. Nedostaneš iba jeden lós.
18. Pridelí sa ti aj vrchovina. Keďže je to les, musíš ho vyrúbať. Potom ti bude prinášať svoje ovocie. Lebo Kanaánčanov vyhubíš, hoci majú železné vozy a sú silní.“

Kapitola 18

1. Potom sa celá izraelská pospolitosť zhromaždila v Šíle. Tam postavili stánok zjavenia. Krajina im bola totiž poddaná.
2. Ale z Izraelových synov zostávalo ešte sedem kmeňov, ktorým nebol pridelený vlastný dedičný podiel.
3. Preto Jozue vravel Izraelovým synom: „Dokiaľ sa budete okúňať vyjsť a zaujať krajinu, ktorú vám dal Pán, Boh vašich otcov?
4. Pripravte si z každého kmeňa troch mužov! Chcem ich vyslať, aby sa už vybrali a rozišli sa po krajine, popísali ju vzhľadom na svoj dedičný podiel a potom aby sa vrátili ku mne.
5. Rozdelte si ju na sedem dielov! Júda zostane vo svojom podiele na juhu a Jozefov dom zostane na svojom území na severe.
6. Rozpíšte krajinu na sedem dielov a prineste mi to sem! Tu pred Pánom, naším Bohom, vám hodím lós.
7. Leviti preto nemajú podiel medzi vami, lebo Pánovo kňazstvo je ich dedičným podielom. Gad, Ruben a polovica Manassesovho kmeňa už dostali svoj podiel na druhej strane Jordánu, na východe; dal im ho Pánov služobník Mojžiš.“
8. Keď sa mužovia vyberali na cestu, aby spísali krajinu, Jozue im nariadil: „Chodte, pochodte krajinu a spíšte ju! Potom sa vráťte ku mne! Tu v Šíle vám hodím lós pred Pánom.“
9. Nato mužovia odišli. Pochodili krajinu a popísali ju do zvitku - mesto za mestom - v siedmich dieloch a vrátili sa k Jozuemu do tábora v Šíle.
10. Jozue im hodil lós v Šíle pred Pánom. Tam Jozue rozdelil Izraelovým synom krajinu podľa ich oddielov.
11. A lós padol na kmeň Benjamínových synov podľa ich rodov. Územie, ktoré im lósom pripadlo, je medzi Júdovcami a Jozefovcami.
12. Ich severná hranica sa začína na Jordáne. Odtiaľ hranica vystupuje na úbočie severne od Jericha, stúpa ďalej na západ na vrchovinu a končí sa v púšti Bet-Aven.
13. Odtiaľ hranica prechádza k Luze, na svah južne od Luzy, to je Betel. Nato hranica zostupuje do Atarot-Adara na vyvýšeninu, ktorá je južne od Dolného Bethorona.
14. Tu sa hranica ohýba a obracia sa na juh po západnej strane vyvýšeniny, ktorá je južne od Dolného Bethorona, a končí sa pri Karjat-Bále, to je Karjatiarim, mesto Júdovcov. To bola západná strana.
15. Južná strana sa začína pri okraji Karjatiarima. Potom hranica tiahne ďalej na západ až k prameňu Studienky Neftoachovej.
16. Potom hranica zostupuje na úpätie vrchu, ktorý je oproti údoliu Ben-Enom, severne od Refaimskej roviny, skláňa sa do údolia Enom, na južnú stranu Jebuzejcov, až zostúpi k prameňu Rogel.
17. Potom sa obracia na sever, ide k Slnečnému prameňu,
18. ďalej smeruje ku Kuželovitým kopcom, ktoré čnejú oproti vysočine Adomim, a zostupuje ku Skale Rubenovho syna Boena. Ďalej ide na sever ku svahom oproti Arabe a zostupuje do Araby.
19. Nato hranica prechádza na severný svah Bet-Hagly. Hranica sa končí pri severnom výbežku Solného mora, na južnom konci Jordánu. To bola južná hranica.
20. Na východnej strane bude hranicou Jordán. To je dedičný podiel Benjamínových synov podľa ich hraníc dookola a podľa ich rodov.
21. Mestá kmeňa Benjamínových synov podľa ich rodov sú: Jericho, Bet-Hagla, Emek-Kasis,
22. Bet-Araba, Samaraim, Betel,
23. Avim, Afara, Ofera,
24. Dedina Emona, Ofni a Gabaa: dvanásť miest s ich dedinami.
25. Gabaon, Rama, Berot,
26. Mesfe, Kafara, Amosa,
27. Rekem, Jarefel, Tarela,

28. Sela, Elef, Jebus - to je Jeruzalem -, Gabaát a Karjat: štrnásť miest s ich dedinami. To je dedičný podiel Benjamínových synov podľa ich rodov.

Kapitola 19

1. Druhý lós padol na Simeona, na kmeň Simeonových synov podľa ich rodov. Ich dedičný podiel bol uprostred podielu Júdovcov.
2. V ich dedičnom podiele bolo: Bersabe, (Sabe), Molada,
3. Hasersual, Bala, Asem,
4. Eltolad, Betul, Harma,
5. Sikeleg, Bet-Marchabot, Hasersusa,
6. Bet-Lebaot a Sarohen: trinásť miest s ich dedinami.
7. Ain-Reмон, (Talcha), Atar, Asan: štyri mestá s ich dedinami.
8. Ďalej všetky dediny, ktoré sú okolo týchto miest až po Bálat-Bér a Ramu na juhu. To je dedičný podiel Simeonovcov podľa ich rodov.
9. Podiel Simeonovcov bol (oddelený) z podielu Júdovcov; Júdovým synom bol totiž ich podiel priveľký. Tak Simeonovci dostali svoj dedičný podiel uprostred ich dedičného podielu.
10. Tretí lós padol na Zabulonových synov podľa ich rodov. Hranica ich dedičného podielu siaha až po Sarid.
11. Na západ stúpa ich hranica (smerom k moru) do Meraly, ide až k Debasetu a dotýka sa potoka, ktorý je východne od Jekonama.
12. A zo Sarida ide zasa na východ, k východu slnka, na územie Keselet-Tábora, ďalej do Dabereta a potom stúpa do Jafie.
13. Odtiaľ prechádza na východ, k východu slnka, do Get-Hefera, Takasina, vchádza do Remona Amtara a zatáča sa do Noga.
14. Potom sa hranica ohýba severne od Hanatona a končí sa v údolí Jeftahel.
15. ... Kated, Nálol, Semeron, Jedala a Betlehem: dvanásť miest s ich dedinami.
16. To je dedičný podiel Zabulonovcov podľa ich rodov: tieto mestá s ich dedinami.
17. Štvrtý lós padol na Isachara, na Isacharových synov podľa ich rodov.
18. Ich hranica je Jezrael, Kasalot, Sunem,
19. Hafaraim, Seon, Anaharat,
20. Rabot, Kesion, Abes,
21. Ramet, En-Ganim, En-Hada a Bet-Feses.
22. Hranica siaha k Táboru, Sehesime, Bet-Šemešu a hranica sa končí na Jordáne: šestnásť miest s ich dedinami.
23. To je dedičný podiel kmeňa Isacharovcov podľa ich rodov: mestá s ich dedinami.
24. Piaty lós padol na kmeň Aserových synov podľa ich rodov.
25. Ich hranica je Halkat, Chali, Beten, Aksaf,
26. Elmelech, Amád a Mesal. Potom zasahuje (vrch) Karmel na západnej strane a potok (Sichor) Labanat.
27. Nato sa stáča na východ do Bet-Dagona, siaha až k Zabulonovi a k údoliu Jeftahel na severe, ďalej k Bet-Emeku a Nehielu a pokračuje severne na Kabul,
28. Abran, Rohob, Hamona a Kanu až do Veľkého Sidona.
29. Potom hranica zahýba do Hormy a až do opevneného mesta Týru. Nakoniec hranica zatáča do Hosity a končí sa pri Mori. ... Machaleb, Achziba,
30. Amma, Afek a Rohob: dvadsaťdva miest s ich dedinami.
31. To je dedičný podiel kmeňa Aserovcov podľa ich rodov: tieto mestá s ich dedinami.
32. Na Neftalimovcov padol šiesty lós, na Neftaliho synov podľa ich rodov.
33. Ich hranica ide od Helefa, od Sánanimskej dubiny, od Adami-Nekeba a Jebnaela až k Lekumu a končí sa na Jordáne.
34. Potom sa hranica zatáča na západ do Azanot-Tábora a odtiaľ ide ďalej do Hukuky. Na juhu siaha k Zabulonovi, na západe sa dotýka Asera a na východe Jordána.
35. Opevnené mestá sú: Asedim, Ser, Emat, Rekat, Keneret,
36. Edema, Arama, Asor,

37. Kedes, Edrai, En-Hasor,
38. Jeron, Magdalel, Horem, Bet-Anat a Bet-Šemeš: devätnásť miest s ich dedinami.
39. To je dedičný podiel kmeňa Neftalimovcov podľa ich rodov: mestá s ich dedinami.
40. Siedmy lós padol na kmeň Danových synov podľa ich rodov.
41. Územie ich dedičného podielu je Saraa, Estaol, Hir-Šemeš,
42. Selebin, Ajalon, Jetela,
43. Elon, Temna, Akron,
44. Elteke, Gebeton, Balát,
45. Júd, Bane-Barach, Get-Reмон,
46. Mejarkon, Arekon s pobrežím pri Joppe.
47. Ale Danovcom sa územie strácalo. Preto Danovi synovia vytiahli a bojovali proti Lesemu. Dobyli ho, vyhubili mečom, obsadili ho a usadili sa v ňom. A nazvali Lesem Danom podľa mena svojho otca Dana.
48. To je dedičný podiel kmeňa Danovcov podľa ich rodov: tieto mestá s ich dedinami.
49. Keď ukončili delbu krajiny na jednotlivé územia, Izraeliti dali podiel aj Nunovmu synovi Jozuemu vo svojom strede.
50. Podľa Pánovho rozkazu mu dali mesto, ktoré si žiadal, Tamnat-Sáru na Efraimskom pohorí. On si mesto vybudoval a usadil sa v ňom.
51. Toto sú dedičné podiely, ktoré lósom rozdelili kňaz Eleazar, Nunov syn Jozue a náčelníci izraelských kmeňov v Šíle pred Pánom pri vchode do stánku zjavenia. Tak dokončili delbu krajiny.

Kapitola 20

1. Pán povedal Jozuemu: „Povedz Izraelovým synom:
2. Určite si mestá útočiska, o ktorých som vám hovoril prostredníctvom Mojžiša,
3. aby tam mohol utiecť vrah, ktorý zabil niekoho omylom, nevedomky, aby vám boli útočiskami pred pomstiteľom krvi.
4. Kto utečie do jedného z týchto miest, nech sa zastaví pred vchodom do mestskej brány a starším toho mesta nech rozpovie svoju vec. Potom nech ho pustia k sebe, do mesta, a vykážu mu miesto, aby mohol u nich bývať.
5. Keď ho bude pomstiteľ krvi prenasledovať, nech mu nevydajú vraha, lebo zabil svojho blížneho nevedomky, bez toho, že by bol býval predtým jeho nepriateľom.
6. V meste má zostať až dovtedy, kým sa nedostaví na súd pred ľud a až do smrti veľkňaza, ktorý bude v tom čase. Potom sa môže vrah vrátiť do svojho mesta, do svojho domu, do toho mesta, z ktorého utiekol.“
7. Vyznačili teda Kedes v Galilei na Neftaliho pohorí, Sichem na Efraimskom pohorí a Karjat-Arbe, to je Hebron, na Júdskom pohorí.
8. Na druhej strane Jordánu, východne od Jericha, z Rubenovho kmeňa určili Bosor, ktorý je v stepi na náhornej rovine, z Gadovho kmeňa Ramot v Galaáde a z kmeňa Manassesovho Gaulon v Bášane.
9. Tieto mestá boli určené pre každého Izraelitu a cudzinca, ktorý sa u nich zdržiaval, aby ta mohol utiecť každý, kto zabil niekoho omylom, a aby nezomrel pod rukou pomstiteľa krvi, kým sa nedostaví pred ľud.

Kapitola 21

1. Tu pristúpili rodoví náčelníci levitov ku kňazovi Eleazarovi, k Nunovmu synovi Jozuemu a ku kmeňovým náčelníkom Izraelových synov
2. a vraveli im v Šíle v krajine Kanaán: „Pán rozkázal prostredníctvom Mojžiša, aby sme dostali mestá na bývanie a k nim patriace pastviny pre náš dobytok.“
3. A Izraelovi synovia dali levitom zo svojho dedičného podielu podľa Pánovho rozkazu tieto mestá s ich pastvinami.
4. Lós padol na rody Kaátovcov: Synovia kňaza Árona dostali medzi levitmi z Júdovho kmeňa, zo Simeonovho kmeňa a z Benjamínovho kmeňa trinásť miest.
5. Ostatní Kaátovci dostali pri losovaní z rodov Efraimovho kmeňa, z Danovho kmeňa a z polovice Manassesovho kmeňa desať miest.
6. Gersonovci dostali pri losovaní z rodov Isacharovho kmeňa, z Aserovho kmeňa, z Neftaliho kmeňa a z polovice Manassesovho kmeňa v Bášane trinásť miest.
7. Konečne Merarovci podľa ich rodov dostali z Rubenovho kmeňa, z Gadovho kmeňa a zo Zabulonovho kmeňa dvanásť miest.
8. Izraelovi synovia lósom odovzdali levitom tieto mestá s okolitými pastvinami, ako nariadil prostredníctvom Mojžiša Pán.
9. Z kmeňa Júdovcov a z kmeňa Simeonovcov dostali tieto mestá aj s ich pastvinami:
10. Áronovci z levitských rodov Kaátovcov - lebo na nich padol prvý lós - dostali
11. mesto Enakovho otca Arbea, ktoré sa nazýva Hebron, na Júdskom pohorí spolu s okolitými pastvinami.
12. Ale mestský chotár aj s jeho dedinami dali do vlastníctva Jefonovmu synovi Kalebovi.
13. Synom kňaza Árona odovzdali teda Hebron, mesto útočiska pre vrahov, aj s jeho pastvinami, ďalej Lobnu s jej pastvinami,
14. Jeter s jeho pastvinami, Estemo s jeho pastvinami,
15. Holon s jeho pastvinami, Dabir s jeho pastvinami,
16. Ain s jeho pastvinami, Jetu s jej pastvinami a Bet-Šemeš s jeho pastvinami: deväť miest z týchto dvoch kmeňov.
17. Z Benjamínovho kmeňa: Gabaon s jeho pastvinami, Gabau s jej pastvinami,
18. Anatot s jeho pastvinami a Almon s jeho pastvinami: štyri mestá.
19. Všetkých miest pre Áronovcov-kňazov dovedna: trinásť miest s ich pastvinami.
20. Mestá, ktoré pri losovaní pripadli levitským rodom Kaátovcov, ktoré ešte ostávali z Kaátových synov, boli z Efraimovho kmeňa.
21. Tak im dali mesto útočiska pre vrahov Sichem s jeho pastvinami na Efraimskom pohorí, Gazer s jeho pastvinami,
22. Kibsaim s jeho pastvinami a Bethoron s jeho pastvinami: štyri mestá.
23. Z Danovho kmeňa Elteko s jeho pastvinami, Gabaton s jeho pastvinami,
24. Ajalon s jeho pastvinami a Get-Remon s jeho pastvinami: štyri mestá.
25. Z polovice Manassesovho kmeňa Tanach s jeho pastvinami a Jeblaám s jeho pastvinami: dve mestá.
26. Spolu všetkých miest pre rody ostatných Kaátovcov bolo desať miest s ich pastvinami.
27. Gersonovci z levitských rodov dostali z polovice Manassesovho kmeňa: Gaulon, mesto útočiska pre vrahov v Bášane, aj s jeho pastvinami a Bosru s jej pastvinami: dve mestá.
28. Z Isacharovho kmeňa: Kesion s jeho pastvinami, Daberet s jeho pastvinami,
29. Jaramot s jeho pastvinami a En-Ganim s jeho pastvinami: štyri mestá.
30. Z Aserovho kmeňa: Masal s jeho pastvinami, Abdon s jeho pastvinami,
31. Helkat s jeho pastvinami a Rohob s jeho pastvinami: štyri mestá.
32. Z Neftaliho kmeňa: Kedes, mesto útočiska pre vrahov v Galilei, aj s jeho pastvinami, Hamot-Dor s jeho pastvinami a Kartan s jeho pastvinami: tri mestá.
33. Dovedna všetkých miest Gersonovcov podľa ich rodov bolo trinásť s ich pastvinami.

34. Rody Merarovcov, ostatných levitov, dostali: Zo Zabulonovho kmeňa Jeknam s jeho pastvinami, Kartu s jej pastvinami,
35. Damnu s jej pastvinami a Nálol s jeho pastvinami: štyri mestá.
36. (Na druhej strane oproti Jerichu) z Rubenovho kmeňa Bosor (mesto útočiska pre vrahov) s jeho pastvinami, Jachsú s jej pastvinami, Kedemot s jeho pastvinami a Mefát s jeho pastvinami: štyri mestá.
37. Z Gadovho kmeňa: Ramot, mesto útočiska pre vrahov v Galaáde, s jeho pastvinami, Manaim s jeho pastvinami, Hesebon s jeho pastvinami a Jaser s jeho pastvinami: dovedna štyri mestá.
38. Spolu všetkých miest, ktoré ľosom pripadli jednotlivým rodom Merarovcov, čo ešte zostávali z levitských rodov, bolo dvanásť miest.
39. Všetkých levitských miest uprostred dedičného vlastníctva Izraelových synov bolo štyridsaťosem miest
40. s ich pastvinami. K týmto mestám sa teda počítalo samo mesto a jeho okolité pastviny. Tak to bolo pri všetkých týchto mestách.
41. Tak dal Pán Izraelovi celú krajinu, o ktorej prisahal ich otcom, že im ju dá. Zaujali ju a usadili sa v nej.
42. A Pán im daroval pokoj dookola; všetko tak, ako prisahal ich otcom. Nik zo všetkých ich nepriateľov im neodolal; všetkých ich nepriateľov dal Pán do ich ruky.
43. Zo všetkých prísľubov, ktoré dal Pán Izraelovmu domu, nezostal ani jediný nesplnený; všetko sa splnilo.

1. Vtedy Jozue povolal Rubenovcov, Gadovcov a polovicu Manassesovho kmeňa
2. a vravel im: „Splnili ste všetko, čo vám nariadil Pánov služobník Mojžiš, aj mňa ste poslúchli vo všetkom, čo som vám rozkázal.
3. Za ten dlhý čas až dodnes ste neopustili svojich bratov a verne ste zachovali rozkaz Pána, svojho Boha.
4. Keďže Pán, váš Boh, nateraz udelil pokoj vašim bratom, ako im prisľúbil, vráťte sa teraz a choďte do svojich stanov, do svojej vlastnej krajiny, ktorú vám dal Pánov služobník Mojžiš na druhej strane Jordánu.
5. Len na to veľmi dbajte, aby ste konali podľa príkazu a zákona, ktorý vám uložil Pánov služobník Mojžiš: milovať Pána, svojho Boha, kráčať po všetkých jeho cestách, zachovávať jeho príkazy, prilipnúť k nemu, slúžiť mu celým svojím srdcom a celou svojou dušou.“
6. Jozue ich požehnal a prepustil ich. Nato sa odobrali do svojich stanov.
7. Jednej polovici Manassesovho kmeňa dal Mojžiš podiel v Bášane, druhej jeho polovici dal zasa Jozue (podiel) s ich bratmi na západnej strane Jordánu. A keď ich Jozue prepúšťal do ich stanov, ešte ich požehnal.
8. Povedal im: „Vráťte sa do svojich stanov s bohatým majetkom a s početným dobytkom, so striebrom, zlatom, meďou, železom a premnohým šatstvom! Podelte sa o to, čo ste ukoristili u svojich nepriateľov, so svojimi bratmi!“
9. Rubenovci, Gadovci a polovica Manassesovho kmeňa sa teda vydali na spiatočnú cestu od Izraelových synov zo Šíla v krajine Kanaán, aby sa vrátili do krajiny Galaád, do krajiny svojho podielu, ktorá prešla do ich vlastníctva na rozkaz, ktorý dal prostredníctvom Mojžiša Pán.
10. Keď došli k jordánskym Kuželovitým kopcom, ktoré sú ešte v krajine Kanaán, postavili Rubenovci, Gadovci a polovica Manassesovho kmeňa tam pri Jordáne oltár, veľký, zďaleka viditeľný oltár.
11. Tu sa dopyčuli Izraelovi synovia takúto zvesť: „Rubenovci, Gadovci a polovica Manassesovho kmeňa si postavili oltár proti krajine Kanaán, na jordánskych kuželovitých kopcoch, z druhej strany Izraelových synov.“
12. Keď sa to teda Izraelovi synovia dozvedeli, zhromaždil sa všetok izraelský ľud do Šíla, aby vytiahol proti nim do boja.
13. Nato Izraelovi synovia poslali k Rubenovcom, Gadovcom a k polovici Manassesovho kmeňa do krajiny Galaád Finésa, syna kňaza Eleazara,
14. a s ním desať náčelníkov, po jednom náčelníkovi z každého kmeňa Izraelových pokolení. Boli to kmeňoví náčelníci jednotlivých Izraelových pokolení.
15. Oni došli k Rubenovcom, Gadovcom a k polovici Manassesovho kmeňa do krajiny Galaád a vraveli im:
16. „Toto vám odkazuje všetok Pánov ľud: Čo je to za vierolomnosť, ktorej ste sa dopustili proti Izraelovmu Bohu?! Tým, že ste si postavili oltár, odvrátili ste sa dnes od Pána, ba dnes ste sa tým vzbúрили proti Pánovi.
17. Nestačí nám fegorská nepravosť, od ktorej sme sa neočistili dodnes, lebo trest za jednu urážku prešiel na celú Pánovu pospolitosť?!
18. Vy ste sa však dnes chceli odvrátiť od Pána. A keby ste sa dnes vzbúрили proti Pánovi, už zajtra by sa rozhneval na celú Izraelovu pospolitosť.
19. Ak sa vám zdá, že vaša vlastná krajina je nečistá, tak prejdite do krajiny, ktorú vlastní Pán, kde je Pánov príbytok, a usadte sa medzi nami. Ale nebúрте sa proti Pánovi a nebúрте sa ani proti nám tým, že si staviate oltár okrem oltára Pána, nášho Boha.
20. Či sa nedopustil Zareho syn Achan vierolomnosti pri kliatbe? A (Pánov) hnev doľahol na celú Izraelovu pospolitosť. A on nebol jediný, ktorý zomrel za svoj hriech.“
21. Rubenovci, Gadovci a polovica Manassesovho kmeňa odpovedali náčelníkovi izraelských kmeňov:
22. „Všemohúci Boh, Pán - všemohúci Boh, Pán to vie a musí to vedieť aj Izrael: Ak to bola vzbura alebo vierolomnosť proti Pánovi, tak nech nás dnes nechráni!

23. Ak sme si postavili oltár preto, aby sme sa odvrátili od Pána, alebo ak sa to stalo preto, aby sme na ňom prinášali celostné žertvy a obety, alebo aby sme na ňom obetovali pokojné žertvy, nech nás sám Pán volá na zodpovednosť!
24. Naozaj zodpovedne a odôvodnene sme to urobili. Povedali sme si totiž: Zajtra povedia vaši synovia našim synom: Čo máte vy od Pána, Izraelovho Boha?
25. Pán predsa položil medzi nás a vás, Rubenovi a Gadovi synovia, Jordán ako hranicu. Vy nemáte nijaký podiel na Pánovi. A tak vaše deti nakoniec privedú naše k tomu, aby sa nebáli Pána.
26. Preto sme si povedali: Dajme sa teda do práce a postavme si oltár, lenže nie na celostné žertvy a obety,
27. ale preto, aby bol svedectvom medzi nami a vami a našimi potomkami, ktorí prídu po nás, že sme ochotní konať Pánovu službu pred jeho tvárou svojimi celopalmi, žertvami a pokojnými obetami. Takto v budúcnosti nebudú môcť povedať vaši synovia našim synom: Nemáte podiel na Pánovi.
28. Ďalej sme si povedali: A keby to aj chceli v budúcnosti povedať či už nám alebo našim potomkom, (odpovieme im): Pozrite na stavebný sloh Pánovho oltára, ktorý zhotovili naši otcovia, nie však na celostné žertvy ani na obety, ale preto, aby bol svedectvom medzi nami a vami.
29. Kiež je ďaleko od nás, aby sme sa vzbúrili proti Pánovi a odvrátili sa dnes od Pána stavbou oltára na celopaly, žertvy a pokojné obety okrem oltára Pána, nášho Boha, ktorý je pred jeho príbytkom!“
30. Keď kňaz Finés, vodcovia ľudu a izraelskí kmeňoví náčelníci, ktorí boli s ním, vypočuli slová, ktoré predniesli Rubenovci, Gadovci a Manassesovci, páčilo sa im to.
31. A kňaz Finés, Eleazarov syn, povedal Rubenovcom, Gadovcom a Manassesovcom: „Dnes vieme, že je uprostred nás Pán, lebo ste sa nedopustili nijakej vierolomnosti proti Pánovi. Teraz ste vytrhli Izraelových synov z Pánovej ruky.“
32. Potom sa kňaz Finés, Eleazarov syn, a náčelníci vrátili od Rubenovcov a Gadovcov z krajiny Galaád k Izraelovým synom do krajiny Kanaán a priniesli im odpoveď.
33. Odpoveď sa Izraelovým synom páčila a Izraelovi synovia chválili Boha a už nehovorili, že vytiahnu proti nim do boja a spustošia krajinu, v ktorej bývajú Rubenovci a Gadovci.
34. A Rubenovci a Gadovci nazvali oltár ´E D, (to jest Svedectvo); lebo (povedali) on je svedectvom medzi nami, že Pán je Boh.

1. Dlhý čas po tom, čo Pán daroval Izraelovi pokoj od všetkých okolitých nepriateľov, keď bol Jozue už starý a v pokročilom veku,
2. Jozue zvolal celý Izrael, jeho starších, náčelníkov, sudcov a pisárov, a hovoril im: „Zostarel som a som v pokročilom veku.
3. Vy ste videli všetko, čo pre vás vykonal Pán, váš Boh, všetkým tým nepriateľom. Lebo Pán, váš Boh, sám bojoval za vás.
4. Pozrite, lósom som vám rozdelil za dedičný podiel pre vaše kmene tie národy, čo ešte zostali zo všetkých národov, ktoré som vyhubil od Jordána až po Veľké more na západe slnka.
5. Pán, váš Boh, ich sám vypudí pred vami a zaženie ich kvôli vám, aby ste sa mohli zmocniť ich krajiny, ako vám prisľúbil Pán, váš Boh.
6. Len budte neochvejne silní v tom, aby ste bedlivo zachovávali všetko, čo je napísané v knihe Mojžišovho zákona! Neodchýľte sa od toho ani napravo, ani naľavo,
7. aby ste sa nedostali medzi tie národy, ktoré zostali medzi vami. Nespomínajte mená ich bohov, ani na nich neprisahajte, ani im neslúžte a neklaňajte sa im!
8. Musíte sa pevne pridržiavať Pána, svojho Boha, ako ste to robili až podnes.
9. Pán vypudil pred vami veľké a mocné národy a nik vám neodolal až podnes.
10. Jeden z vás prenasleduje tisíc, lebo to Pán, váš Boh, bojuje za vás, ako vám slúbil.
11. Dávajte si veľký pozor na seba, aby ste milovali Pána, svojho Boha!
12. Lebo ak sa zachováte ináč, ak totiž budete lipnúť k zvyšku tých národov, ktoré zostali medzi vami, a budete s nimi uzavierať manželstvá a miešať sa s nimi a ony s vami,
13. potom vedzte, že Pán, váš Boh, už nikdy nevyženie tieto národy pred vami. Ba čo viac, stanú sa vám osídлом a pascou, korbáčom na vaše boky a trním vo vašich očiach, až vymiznete z tej krásnej krajiny, ktorú vám dal Pán, váš Boh.
14. Hľa, ja dnes nastupujem cestu celého sveta. Preto uvážte celým svojím srdcom a celou svojou dušou, že ani jeden zo všetkých prisľubov, ktoré vám dal Pán, váš Boh, nezostal nevyplnený. Všetky sa vám splnili, ani jeden z nich nie je nevyplnený.
15. Ale ako sa vám vyplnilo každé prisľúbenie, ktoré vám dal Pán, váš Boh, takisto na vás dopustí každú hrozbu, až vás odstráni z tejto krásnej krajiny, ktorú vám dal Pán, váš Boh.
16. Ak prestúpите zmluvu Pána, svojho Boha, ktorú vám uložil, a ak odídete (od neho) a budete slúžiť iným bohom a klaňať sa im, Pánov hnev vzbĺkne proti vám a čoskoro budete vyhubení z tejto krásnej krajiny, ktorú vám dal.“

1. Jozue zhromaždil všetky Izraelove kmene do Sichemu a povolal starších Izraela, jeho náčelníkov, sudcov a pisárov. A keď sa dostavili pred Boha,
2. Jozue povedal všetkému ľudu: „Toto hovorí Pán, Izraelov Boh: Oddávna bývali vaši otcovia, Abrahámov a Nachorov otec Táre, na druhej strane Rieky a slúžili iným bohom.
3. Vzal som teda vášho otca Abraháma z druhej strany Rieky a previedol som ho po celej krajine Kanaán. Rozmnožil som jeho potomstvo a dal som mu Izáka.
4. Izákovi som dal zas Jakuba a Ezaua. Ezauovi som dal pohorie Seir, aby si ho zaujal. Jakub však a jeho synovia zostúpili do Egypta.
5. I poslal som Mojžiša a Árona a bil som Egyptanov (znameniami), ktoré som tam robil.
6. A keď som vyviedol (vás a) vašich otcov z Egypta, došli ste k moru. Egyptania prenasledovali vašich otcov na vozoch a koňoch až po Rákosové more.
7. Keď volali k Pánovi, on položil medzi vás a Egyptanov temnotu a priviedol na tamtých more, ktoré ich prikrylo. Na vlastné oči ste videli, čo som urobil v Egypte. Potom ste dlhý čas bývali na púšti.
8. Nato som vás priviedol do krajiny Amorejčanov, ktorí bývali na druhej strane Jordánu. Keď ste proti nim bojovali, dal som ich do vašej ruky. Zaujali ste ich krajinu a ja som ich pobil pred vami.
9. Potom povstal moabský kráľ, Seforov syn Balak, a bojoval proti Izraelovi. Povolal a poslal Beorovho syna Baláma, aby vám zlorečil.
10. Ja som však odmietol počúvať Baláma a musel vám ešte aj žehnať, a tak som vás vyslobodil z jeho ruky.
11. Potom ste prešli cez Jordán a došli ste k Jerichu. Tu bojovali proti vám jerišskí občania, Amorejčania, Ferezejci, Kanaánčania, Hetejci, Gergezejčania, Hevejci a Jebujejci. Ale dal som ich do vašej ruky.
12. A poslal som pred vami sršne, ktoré ich pred vami vypudili: dvoch amorejských kráľov; teda nie svojím mečom alebo svojím lukom (si ich premohol).
13. Dal som vám zem, na ktorej ste sa nenamáhali, mestá, ktoré ste nestavali, a usadili ste sa v nich, vinice a olivové sady, ktoré ste nevysádzali, a jete z nich.
14. Teraz sa však bojte Pána a slúžte mu úprimne a verne, odstráňte bohov, ktorým slúžili vaši otcovia na druhej strane potoka a v Egypte, a slúžte Pánovi!
15. Ak sa vám však nepáči slúžiť Pánovi, tak si dnes vyvolte, komu chcete slúžiť, či bohom, ktorým slúžili vaši otcovia na druhej strane potoka, alebo bohom Amorejčanov, v ktorých krajine bývate. Ja však a môj dom, my chceme slúžiť Pánovi.“
16. Ľud odpovedal: „Kiež je ďaleko od nás, aby sme opustili Pána a slúžili iným bohom!
17. Ved' on je Pán, náš Boh, ktorý nás - a tiež našich otcov - vyviedol z egyptskej krajiny, z otrokárne, ktorý pred našimi očami robil tie veľké divy a chránil nás celou cestou, po ktorej sme išli, a medzi všetkými národmi, uprostred ktorých sme prechádzali.
18. Pán vypudil pred nami všetky národy, aj Amorejčanov, ktorí obývali krajinu. Aj my chceme slúžiť Pánovi, lebo on je náš Boh!“
19. Jozue však namietal ľudu: „Vy nebudete môcť slúžiť Pánovi! Ved' on je svätý Boh, žiarlivý Boh. On neodpustí vaše priestupky a hriechy.
20. Ak vy opustíte Pána a budete slúžiť cudzím bohom, tak aj on sa odvráti od vás a dopustí na vás zlo a zničí vás, hoci vám predtým preukazoval dobrodenia.“
21. Ľud však odvetil Jozuemu: „Nie, my chceme slúžiť Pánovi.“
22. Jozue nato povedal ľudu: „Sami ste svedkami proti sebe, že ste si vyvolili Pána, aby ste mu slúžili.“ Odpovedali mu: „Áno, sme.“
23. „A teraz odstráňte cudzích bohov, ktorých máte uprostred seba, a nakloňte si srdce k Pánovi, Izraelovmu Bohu!“
24. Ľud odpovedal Jozuemu: „Pánovi, nášmu Bohu, chceme slúžiť. Jeho hlas chceme počúvať.“
25. V ten deň uzavrel Jozue s ľuďom zmluvu a dal mu zákon a právo v Sicheme.
26. A Jozue zapísal tieto slová do knihy Božieho zákona. Potom vzal veľký kameň a postavil ho tam

pod terebintom, ktorý bol na mieste zasvätenom Pánovi.

27. Pritom Jozue povedal všetkému ľudu: „Hľa, tento kameň bude svedčiť proti nám, lebo vypočul všetky slová Pánove, ktoré k nám hovoril. Preto bude svedkom proti vám, aby ste nezapierali svojho Boha.“

28. Nato Jozue ľud prepustil, každého do jeho dedičného podielu.

29. Po týchto udalostiach Nunov syn Jozue, Pánov služobník, zomrel vo veku stodesiatich rokov.

30. Pochovali ho na území jeho dedičného podielu v Tamnatsare na Efraimskej vrchovine, severne od vrchu Gás.

31. Izrael slúžil Pánovi po všetky Jozueho dni a po všetky dni starších, čo ešte dlho žili po Jozuem a poznali všetky Pánove skutky, ktoré on vykonal pre Izrael.

32. Jozefove kosti, ktoré Izraelovi synovia priniesli z Egypta, pochovali v Sicheme, na záhone, ktorý kúpil Jakub od synov Sichemovho otca Hemora za sto strieborných a ktorý dostali za dedičný podiel Jozefovi synovia.

33. Aj Áronov syn Eleazar zomrel a pochovali ho v Gabae, (meste) jeho syna Finésa, ktoré mu bolo pridelené na Efraimskom pohorí.

Sudcov

Kapitola 1

1. Po Jozueho smrti sa Izraelovi synovia opýtali Pána: „Kto z nás má vytiahnuť prvý do boja proti Kanaánčanom?“
2. A Pán odpovedal: „Nech vytiahne Júda! Hľa, krajinu mu dávam do ruky!“
3. A Júda požiadal svojho brata Simeona: „Vyber sa so mnou do môjho podielu a budeme bojovať proti Kanaánčanom. Potom pôjdem zasa ja s tebou do tvojho podielu.“ Simeon išiel teda s ním.
4. Tak Júdovci vytiahli a Pán dal Kanaánčanov a Ferezejcov do ich ruky. Porazili ich v Bezeku, na desaťtisíc mužov.
5. V Bezeku našli Adonibezeka a bojovali proti nemu, keď porazili Kanaánčanov a Ferezejcov.
6. Keď sa dal Adonibezek na útek, prenasledovali ho, kým ho nezajali, a uťali mu palce na rukách i nohách.
7. Tu povedal Adonibezek: „Sedemdesiat kráľov s odťatými palcami na rukách a nohách zbieralo (zvyšky pokrmov) pod mojím stolom. Ako som robil, tak mi Boh odplatil.“ A priviedli ho do Jeruzalema, kde aj zomrel.
8. Potom Júdovi synovia bojovali proti Jeruzalemu. Zaujali ho a vyhubili mečom a mesto podpálili.
9. Nato tiahli Júdovi synovia dolu, aby bojovali proti Kanaánčanom, ktorí bývali na vrchovine, v Negebe a v nížine.
10. Na výprave proti Kanaánčanom, čo bývali v Hebrone - Hebron sa predtým menoval Mesto Arbeovo -, Júdovci porazili Sesaja, Ahimana a Tolmaja.
11. Odtiaľ tiahli proti obyvateľom Dabira. Dabir sa prv menoval Karjat-sefer.
12. Tu povedal Kaleb: „Kto premôže Karjat-sefer a zaujme ho, tomu dám za ženu svoju dcéru Aksu.“
13. A dobyl ho Otoniel, syn Kenéza, mladšieho Kalebovho brata. I dal mu za ženu svoju dcéru Aksu.
14. Keď mala odísť, podpichávala ho, aby žiadal nejaké pole od jej otca. I zoskočila z osla a Kaleb sa jej opýtal: „Čo ti je?“
15. Odpovedala mu: „Daj mi veno! Dal si mi síce pole v Negebe, ale daj mi aj vodné pramene!“ A Kaleb jej dal horné pramene i dolné pramene.
16. Synovia Kenejcu, Mojžišovho svokra, vytiahli z Mesta paliem s Júdovými synmi hore do Júdskej púšte, ktorá sa tiahne južne od Aradu a usadili sa medzi tamojším ľudom.
17. Potom tiahol Júda so svojím bratom Simeonom a porazili Kanaánčanov, ktorí bývali v Sefáte, vykonal na nich kliatbu a mesto dostalo meno Horma (čiže Kliatba).
18. A Júda dobyl Gazu s jej územím, Askalon s jeho územím a Akaron s jeho územím.
19. Pán bol s Júdom, takže vrchovinu zaujal. Ale obyvateľov nížiny nemohli vypudiť, lebo mali železné vozy.
20. Hebron dali Kalebovi, ako rozkázal Mojžiš, a on odtiaľ vypudil troch Enakových synov.
21. Ale Jebujejcov, ktorí obývali Jeruzalem, Benjamínovi synovia nevypudili. Tak Jebujejci bývajú s Benjamínovými synmi v Jeruzaleme až dodnes.
22. Aj Jozefov dom tiahol hore do Betela a Pán bol s nimi.
23. Keď z Jozefovho domu podnikali výzvedy do Betela - mesto sa predtým nazývalo Luza -,
24. hliadky videli istého muža, ktorý vychádzal z mesta, a povedali mu: „Ukáž nám, kade možno vojsť do mesta! Potom ti dáme milosť!“
25. A keď im ukázal, kade sa dá vojsť do mesta, vybili mesto mečom, ale onoho muža a celú jeho rodinu prepustili.
26. Ten muž sa odobral do krajiny Hetejcov, postavil si tam mesto a nazval ho Luza. Tak sa menuje až podnes.
27. Ale ani Manasses si nepodmanil Betsan s jeho dedinami, Tanak s jeho dedinami, obyvateľov Dora s jeho dedinami, obyvateľov Jeblaáma s jeho dedinami a obyvateľov Mageda s jeho dedinami. Tak sa umožnilo Kanaánčanom zostať v tejto krajine.
28. Keď potom Izrael zosilnel, donútil ich na roboty, ale celkom si ich nepodmanil.
29. Ani Efraim nevypudil Kanaánčanov, ktorí bývali v Gazere. Tak zostali Kanaánčania medzi nimi v Gazere.

30. Zabulon nevypudil obyvateľov Ketróna a obyvateľov Nálola. Tak zostali Kanaánčania medzi nimi, ale museli na nich robiť.
31. Aser zasa nevynahnal obyvateľov Aka ani obyvateľov Sidóna, ani Ahalaba, Achaziba, Helbu, Afeka a Rohoba.
32. Tak Aserovci bývali medzi Kanaánčanmi, ktorí zostali v krajine, lebo ich nevypudili.
33. Neftali nevypudil obyvateľov Bet-Šemeša a obyvateľov Bet-Anata. Tak bývali medzi Kanaánčanmi, ktorí zostali v krajine. Ale obyvatelia Bet-Šemeša a Bet-Anata museli na nich robiť.
34. Amorejčania vytlačali Danových synov na vrchovinu a nedovoľovali im zostúpiť na rovinu.
35. A tak zostali Amorejčania bývať v Har-Harese, v Ajalone a Salebime. Keď však ruka Jozefovho domu zosilnela, museli na nich robiť.
36. Územie Amorejčanov ide od Škorpiónovej vysočiny, od Sely ďalej hore.

Kapitola 2

1. Pánov anjel prišiel z Galgaly hore do Bochima a povedal: „Vyviedol som vás z Egypta a priviedol som vás do krajiny, ktorú som pod prísahou slúbil vašim otcom. Povedal som: Nezruším svoju zmluvu s vami naveky!
2. Ale ani vy nesmiete uzavierať nijakú zmluvu s obyvateľmi tejto krajiny. Ich oltáre zbúrate! Ale vy ste neposlúchli môj hlas. Prečo ste to urobili?!
3. Preto som sa tiež rozhodol: Nevyženiem ich pred vami. Ba čo viac, stanú sa vašimi odporcami a ich bohovia budú pre vás pascou.“
4. Keď Pánov anjel hovoril tieto slová všetkým Izraelovým synom, ľud sa dal do hlasitého plaču.
5. Preto nazvali to miesto Bochim (čiže Plačúci). A priniesli tam obeť Pánovi.
6. Keď Jozue prepustil ľud, odišli Izraelovi synovia každý do svojho dedičného podielu, aby zaujali krajinu.
7. Ľud slúžil Pánovi po všetky Jozueho dni a po všetky dni starších, ktorí ešte dlho žili po Jozuem a tiež videli veľké Pánove skutky, ktoré on vykonal pre Izrael.
8. A Nunov syn Jozue, Pánov služobník, zomrel vo veku stodesať rokov.
9. Pochovali ho na území jeho dedičného podielu v Tamnatsare na Efraimskej vrchovine, severne od vrchu Gás.
10. Ale celé toto pokolenie sa zhromaždilo k svojim otcom. Po nich povstalo iné pokolenie, ktoré už nepoznalo ani Pána, ani jeho skutky, ktoré vykonal kvôli Izraelovi.
11. Izraelovi synovia robili, čo je zlé v Pánových očiach, a slúžili bálom.
12. Opustili Pána, Boha svojich otcov, ktorý ich vyviedol z krajiny Egyptanov. Chodili za inými bohmi - za bohmi národov, ktoré boli okolo nich - a klaňali sa im a tak dráždili Pána.
13. Opustili totiž Pána a slúžili Bálovi a aštartám.
14. Tu vzbĺkol Pánov hnev proti Izraelitom a vydal ich do ruky lupičov, ktorí ich drancovali. Predal ich do ruky okolitých nepriateľov, takže už nemohli odolať svojim nepriateľom.
15. Kedykoľvek vytiahli, Pánova ruka bola proti nim na ich nešťastie, ako povedal Pán a ako im Pán prisahal. Keď sa im už veľmi zle vodilo,
16. vzbudzoval Pán sudcov, ktorí ich vyslobodzovali z ruky lúpežníkov.
17. Lenže svojich sudcov tiež neposlúchali. Ba čo viac, prznili sa s inými bohmi a klaňali sa im. Rýchle zišli z cesty, po ktorej chodili ich otcovia, ktorí poslúchali Pánove príkazy. Nepočínali si tak.
18. Keď im Pán vzbudzoval sudcov, vtedy Pán bol so sudcom a vyslobodzoval ich z ruky nepriateľov, pokiaľ sudca žil. Lebo Pána pohli ich vzdychy pod sužovateľmi a utláčateľmi.
19. Ale keď sudca zomrel, opäť sa vracali a stávali sa horšími než ich otcovia, lebo chodili za cudzími bohmi, slúžili im a klaňali sa im. Nezanechali svoje počínanie a tvrdošijné konanie.
20. Tu vzbĺkol Pánov hnev proti Izraelu a povedal: „Pretože tento národ porušil moju zmluvu, ku ktorej som zaviazal ich otcov, a neposlúchol môj hlas,
21. tak ani ja už nechcem vypudiť pred nimi ani jeden z tých národov, ktoré zanechal Jozue, keď umrel.
22. A to preto, aby som nimi vyskúšal Izraelitov, či sa budú pridŕžiavať Pánovej cesty a chodiť po nej, ako to robili ich otcovia, alebo nie.“
23. Preto teda Pán ponechal tie národy, nevypudil ich hneď a nedal ich do ruky Jozueho.

Kapitola 3

1. Toto sú národy, ktoré Pán ponechal, aby nimi skúšal Izrael - všetkých, ktorí nepoznali boje o Kanaán - ,
2. aby sa pokolenia Izraelových synov učili bojovať; išlo však len o tých, ktorí sa to predtým nenaučili.
3. Je to päť filistínskych vodcov a všetci Kanaánčania, Sidončania a Hevejci, ktorí bývali na Libanonskom pohorí, od vrchu Bál-Hermon až tam, kde sa ide do Ematu.
4. Boli teda nato, aby nimi skúšal Izrael, aby zistil, či budú poslúchať Pánove príkazy, ktorými zaviazal ich otcov prostredníctvom Mojžiša.
5. Izraelovi synovia bývali teda uprostred Kanaánčanov, Hetejcov, Amorejčanov, Ferezejcov, Hevejcov a Jebuzejcov,
6. brali si ich dcéry za manželky a svoje dcéry dávali ich synom. A slúžili ich bohom.
7. Izraelovi synovia robili, čo je zlé v Pánových očiach. Zabúdali na Pána, svojho Boha, a slúžili bálom a ašerám.
8. I vzbĺkol Pánov hnev proti Izraelitom a predal ich do ruky Chusana Rasataim, kráľa z Aram Naharajim. A Izraelovi synovia slúžili Chusanovi Rasataim osem rokov.
9. Tu volali Izraelovi synovia k Pánovi a Pán vzbudil Izraelovým synom osloboditeľa, ktorý ich vyslobodil, totiž Otoniela, syna Kenéza, mladšieho Kalebovho brata.
10. Zostúpil na neho Pánov duch a súdil Izrael. Vytiahol do boja a Pán dal do jeho ruky Chusana Rasataim, kráľa z Aram Naharajim, a jeho ruka zosilnela proti Chusanovi Rasataim.
11. A krajina mala štyridsať rokov pokoj. Potom Kenézov syn Otoniel zomrel.
12. Ale synovia Izraela opäť robili, čo sa nepáči Pánovi. Tu Pán dodal odvahy moabskému kráľovi Eglonovi proti Izraelitom, pretože robili, čo sa Pánovi nepáči.
13. Pribral si Amončanov a Amalekitov, potom vytiahol, porazil Izrael a zaujal Mesto paliem.
14. Izraelovi synovia slúžili moabskému kráľovi Eglonovi osemnásť rokov.
15. Tu volali Izraelovi synovia k Pánovi a Pán im vzbudil osloboditeľa, Gerovho syna Aoda, Benjamínovca, ľavorukého muža. Po ňom poslali Izraelovi synovia dary moabskému kráľovi Eglonovi.
16. Aod si však zhotovil dvojsečný meč, na piad' dlhý, a pripásal si ho na pravý bok pod šaty.
17. Zaniesol teda moabskému kráľovi Eglonovi dary. - Eglon bol veľmi tučný muž. -
18. A keď už vybavil odovzdanie darov, prepustil ľudí, čo dary niesli
19. - sám sa práve vrátil od modiel pri Galgale -, a povedal: „Kráľ, mám ti povedať jednu dôvernú vec!“ On povedal: „Ticho!“ Nato sa všetci, ktorí boli pri ňom, vzdialili.
20. Potom vyšiel Aod hore k nemu. Sedel totiž v hornej chladivej izbe, ktorá bola iba pre neho samého. A Aod povedal: „Mám pre teba Božie slovo!“ Tu on vstal zo svojho sedadla.
21. Vtom Aod vystrel ľavú ruku, uchopil meč z pravého boku a vrazil mu ho do brucha
22. tak, že za mečom vnikla aj rukoväť a sadlo sa za mečom zavrelo, lebo nevytiahol meč z jeho brucha. Pritom vyšiel z neho výkal.
23. Potom vyšiel do letnej siene, zavrel za ním dvere hornej izby a zatiahol závoru.
24. Len čo sa vzdialil, došli jeho služobníci. Keď sa pozreli a videli, že dvere hornej izby sú zamknuté, povedali si: „Isto si odbavuje potrebu v chladivej izbe.“
25. A vyčkávali až do omrzenia. Ale keď nik neotváral dvere hornej izby, vzali kľúč a otvorili a hľa, ich pán ležal mŕtvy na zemi.
26. Kým oni váhavo otáľali, Aod unikol. Prešiel (miesto) modiel a dostal sa do Seirata.
27. Len čo sa vrátil domov, zatrúbil na Efraimskom pohorí, Izraelovi synovia zostúpili s ním z pohoria a on na ich čele.
28. Keď im zavelil: „Podte za mnou, lebo Pán vydal vašich nepriateľov, Moabčanov, do vašej ruky“ - tiahli dolu za ním. Moabčanom zabrali jordánske brody a nedovolili nikomu prejsť.
29. Vtedy pobili z Moabčanov na desaťtisíc mužov, všetko silných a udatných mužov; neutiekol nik.
30. Tak boli v ten deň Moabčania pokorení pod Izraelovu ruku. A krajina mala pokoj osemdesiat rokov.

31. Po ňom bol Anatov syn Samgar. On pobil voliarskou palicou šesťsto filistínskych mužov. Aj on oslobodil Izrael.

Kapitola 4

1. Po Aodovej smrti synovia Izraela opäť robili, čo je zlé v Pánových očiach.
2. Preto ich Pán vydal do ruky kanaánskeho kráľa Jabina, ktorý kraloval v Asore. Jeho vojvodca bol Sisara, ktorý sídlil v pohanskom Harosete.
3. Tu volali Izraelovi synovia k Pánovi. Mal totiž deväťsto železných vozov a dvadsať rokov náramne utláčal Izraelových synov.
4. V tom čase súdila Izrael Lapidotova manželka, prorokyňa Debora.
5. Debora sedávala pod palmou medzi Ramou a Betelom na Efraimskom pohorí a Izraelovi synovia prichádzali k nej ta hore na súd.
6. Tu dala zavolať Abinoemovho syna Baraka z Neftaliho Kadesa a povedala mu: „Pán, Izraelov Boh, ti rozkazuje: Choď, tiahni na vrch Tábor a vezmi so sebou desaťtisíc mužov z Neftaliho synov a zo Zabulonových synov!
7. Jabinovho vojvodcu Sisaru ti s jeho vozmi a zástupmi privediem k potoku Kišon a dám ti ho do ruky.“
8. Barak jej odpovedal: „Ak pôjdeš ty so mnou, pôjdem aj ja, ale ak ty nepôjdeš, nepôjdem ani ja.“
9. Povedala: „Pravdaže pôjdem s tebou, ale sláva z výpravy, na ktorú sa vyberáš, nebude patriť tebe, lebo Pán vydá Sisaru do ruky ženy.“ Potom Debora vstala a išla s Barakom (do Kadesa).
10. Barak zvolal Zabulona a Neftaliho (do Kadesa) a vytiahol za ním desaťtisíc mužov. Išla s ním aj Debora.
11. Kenejec Heber sa kedysi oddelil od ostatných Kenejcov, synov Mojžišovho svokra Hobaba, a postavil si stan až k dubine Senim pri Kadesi.
12. Tu oznámili Sisarovi, že Abinoemov syn Barak vytiahol na vrch Tábor.
13. Nato Sisara zvolal všetky svoje bojové vozy, deväťsto železných vozov, a všetko mužstvo, ktorému velil, z pohanského Haroseta k potoku Kišonu.
14. Tu povedala Debora Barakovi: „Hor' sa! Lebo toto je deň, keď Pán vydá Sisaru do tvojej ruky. Či nepôjde sám Pán pred tebou?“ Barak teda zostúpil z vrchu Tábor a desaťtisíc mužov za ním.
15. A Pán uviedol do zmätku Sisaru, všetky jeho bojové vozy a všetko jeho vojsko (mečom) pred Barakom. Sisara zoskočil z voza a utekal peši.
16. Ale Barak prenasledoval vozy a vojsko až do pohanského Haroseta, a tak celé Sisarovo vojsko padlo ostrým meča. Neostal ani jediný.
17. Sisara utekal peši ku stanu manželky Kenejca Hebera Jahel. - Bol totiž mier medzi asorským kráľom Jabinom a medzi domom Kenejcu Hebera.
18. Jahel vyšla Sisarovi v ústrety a prihovorila sa mu: „Vojdi, môj pane, vojdi ku mne! Neboj sa!“ Vošiel teda k nej do stanu a zakryla ho prikrývkou.
19. Požiadal ju: „Daj sa mi napiť trochu vody, lebo som smädný.“ I otvorila mech s mliekom a dala sa mu napiť. A zase ho prikryla. -
20. Potom jej povedal: „Postav sa ku vchodu do stanu! Keď niekto príde a opýta sa ťa: Je tu voľakto? - odpovieš: Nie je!“
21. Tu Heberova manželka Jahel vzala stanovú kolík, do ruky vzala kladivo, potichu vošla k nemu a vrazila mu kolík do slúch tak, že prenikol až do zeme. - Od únavy totiž zaspal. - A tak zomrel.
22. Ako Barak prenasledoval Sisaru, vyšla mu v ústrety Jahel a povedala mu: „Pod', ukážem ti muža, ktorého hľadáš!“ Vošiel teda k nej a hľa, Sisara ležal mŕtvy a kolík mal v sluchách.
23. Tak Boh v ten deň uponížil kanaánskeho kráľa Jabina pred Izraelovými synmi.
24. A ruka Izraelových synov čoraz tvrdšie doliehala na kanaánskeho kráľa Jabina, až kanaánskeho kráľa Jabina zničili.

Kapitola 5

1. V ten deň Debora a Abinoemov syn Barak spievali:
2. „Za to, že išli v čele Izraela vodcovia, za to, že ľud prejavoval ochotu: chváľte Pána!
3. Počúvajte, králi, napnite sluch, vodcovia! Ja by som rada Pánovi, ja by som spievať rada, rada by som hrať Pánovi, Izraelovmu Bohu.
4. Pane, keď si vyšiel zo Seira, keď si kráčal z polí edomských, zem sa otriasala, nebo lialo, mraky cedili vodu.
5. Vrchy sa knísali pred Pánom, Sinaj pred Pánom, Izraelovým Bohom.
6. Za čias Anatovho syna Samgara, za čias Jahel boli opustené cesty; tí, čo chodievali chodníkmi, uhýbali na klukaté cesty.
7. Zmizol vodca v Izraeli, zmizol, dokiaľ som nepovstala ja, Debora, nepovstala sťa matka v Izraeli.
8. Vyhľadával nových bohov, zápät v bránach vojna. Nebolo zrieť ani štítu, ani kopije medzi štyridsiatimi tisícmi Izraela.
9. Vodcom Izraela patrí moja chvála i tým, čo sa ukázali ochotnými v ľude: chváľte Pána!
10. Vy, čo jazdievate na beloňoch - osloch, vy, čo hoviete si na kobercoch, aj vy, ktorí putujete po cestách, vyspevujte!
11. Na krik strelcov pri vodných nádržiach pochvalne sa vyslovujte o Pánovom víťazstve, o víťazných činoch jeho vodcov v Izraeli! Vtedy zostúpi Pánov ľud k bránam...
12. Hor' sa, hor' sa, Debora, hor' sa, hor' sa, zanôť pieseň! Vstaňže, Barak, zajmi zajatcov, syn Abinoemov!
13. Zostúp, zvyšok vodcov, ty, Pánov ľud, na hrdinov taký bohatý, zostúp ku mne!
14. Z Efraima najvyberanejší v údolí, v tvojom tyle, Benjamín, sú za tvojimi húfmi. Z Machira sa poschodili kniežatá, zo Zabulona zas držiteľia žezla.
15. Isacharské kniežatá sú s Deborou, Neftali je ako Barak: rútil sa do údolia za nimi. V krajoch Rubenových o vojne sú dlhé porady.
16. Čože sedíš medzi košiarimi, aby si sa započúval do blakotu stád? V krajoch Rubenových o vojne sú dlhé porady.
17. Galaád si za Jordánom hovie. A Dan - čo tak ďaleko sa baví pri lodiach? Aser sedí na morskom pobreží, pokojne si býva na zátokách svojich.
18. Zabulon, ľud, vydáva sa na smrť, Neftali takisto na výšinách poľa.
19. Prichádzajú králi do boja. Ruvú sa kanaánski králi v Tanaku, tam pri megidských vodách, kúsok striebra nenesú sťa korisť.
20. Bojujú boj hviezdy z neba, bojujú z dráh svojich proti Sisarovi.
21. Potok Kišon ich odnáša, potok Kišon, potok od vekov. Dupni, duša moja, od radosti mocne!
22. Dupotajú konské kopytá, keď ich hrdinovia trielia cvalom.
23. Preklínajte Meroz - rečie anjel Pánov, preklínajte jeho obyvateľov! Neprišli, ver', pomôcť Pánovi, pomôcť Pánovi jak hrdinovia.
24. Nech je nado všetky ženy požehnaná Jahel, žena to Kenejca Hebera! Nech je požehnaná nado všetky ženy v stane!
25. Vodu žiada. Podáva mu mlieko. V čaši pre vznešených smotanu mu dáva.
26. Ruka sa jej načahuje po kolíku, po kováčskom kladive jej pravica. Rozháňa sa na Sisaru. Preráža mu hlavu. Roztrieskava, prebija mu sluchy.
27. K nohám sa jej kláti, padá, dokonáva... k nohám sa jej kláti, padá; tam, kde klesol, leží zabitý.
28. Oknom vyzerá a volá matka Sisarova cez mreže: Prečo len tak dlho neprichádza jeho voz? Prečo sa tak oneskoruje dupot jeho záprahu?
29. Najmúdrejšia medzi jeho kňazkami jej odpovedá, sama si tiež vetí stále tieto slová:
30. Isto nahabali, rozdeľujú korisť, po dievčati, po dvoch dievkach pre každého muža! Korisť: pestré rúcha Sisarovi! Korisť: pestré šaty, vyšívajú šatku - odedzu, dve vyšívajú šatky na môj krk - Korisť ...
31. Tak zhynú všetci tvoji nepriatelia, Pane! No tí, čo milujú jeho, sú sťa východ slnka v jeho sile!“
Potom mala krajina štyridsať rokov pokoj.

Kapitola 6

1. Keď Izraelovi synovia opäť robili, čo je zlé v Pánových očiach, vydal ich Pán do ruky Madiánčanov na sedem rokov.
2. Madiánska ruka však ťažko doliehala na Izrael. Izraelovi synovia si upravovali pred Madiánčanmi skrýše na horách, jaskyne a obranné úkryty.
3. Stávalo sa, že keď Izraeliti zasiali, došli Madiánčania, Amalekiti a synovia východu a vystupovali proti nim.
4. Utáborili sa u nich a nivočili polnú úrodu až po Gazu. A Izraelitom nenechali nič na živobytie, ani ovce, hovädzí dobytok a osly.
5. Prichádzali totiž so svojimi stádami a stanmi. Dohrnuli sa ako húf kobyliiek. Koľko ich bývalo, aj ich tiav, to sa nedalo ani len spočítať. Nastáhovali sa do krajiny, aby ju spustošili.
6. Keď už bol Izrael od Madiánčanov veľmi zbiedený, volali Izraelovi synovia k Pánovi.
7. Keď tak Izraelovi synovia volali pre Madiánčanov k Pánovi,
8. Pán poslal Izraelovým synom muža, proroka, ktorý im povedal: „Toto hovorí Pán, Izraelov Boh: Ja som vás vyviedol z Egypta, vytiahol som vás z otrokárne,
9. vyslobodil som vás z ruky Egyptanov a z ruky všetkých vašich utláčateľov, vypudil som ich pred vami a dal som vám ich krajinu.
10. Prízvukoval som vám: Ja som Pán, váš Boh! Neuctievajte bohov Amorejčanov, v ktorých krajine bývate! Ale vy ste neposlúchli môj hlas.“
11. Tu prišiel Pánov anjel a sadol si pod dub pri Efre, ktorý patrilo Abiezerovcovi Joasovi, keď práve jeho syn Gedeon mlátil pšenicu na lise, aby ju zachránil pred Madiánčanmi.
12. Pánov anjel sa mu zjavil a prihovoral sa mu: „Pán s tebou, udatný hrdina!“
13. Gedeon mu odpovedal: „Prepáč, môj pane! Keď je Pán s nami, prečo nás toto všetko postihlo? A kde sú všetky jeho divy, o ktorých nám rozprávali naši otcovia, keď hovorili: Pán nás vyviedol z Egypta? Teraz nás Pán opustil a vydal do ruky Madiánčanov.“
14. Pán sa k nemu obrátil a povedal: „Choď s touto svojou silou a vysloboď Izrael z ruky Madiánčanov! Posielam ťa!“
15. On mu odvetil: „Prepáč, môj pane! Čím mám vyslobodiť Izrael? Veď moja rodina je najbiednejšia v Manassesovi a ja som najmenší v dome môjho otca!“
16. Pán mu povedal: „Keď som ja s tebou, tak Madiánčanov poraziš ako jediného muža!“
17. Nato mu povedal: „Ak som našiel milosť v tvojich očiach, tak mi daj znamenie, že si to ty, ktorý hovorí so mnou!
18. Ale neodchádzaj odtiaľto, dokiaľ sa k tebe nevrátim a neprinesiem ti dar a nepredložím ti ho!“ On odpovedal: „Ja dočkám, kým sa nevrátiš.“
19. Tu Gedeon odišiel a pripravil kozliatko a nekvasené chleby z efy múky. Mäso vložil do koša a odvar nalial do hrnca. Zanesol to k nemu pod dub a ponúkol ho tým.
20. Boží anjel mu povedal: „Vezmi mäso i nekvasené chleby, polož to na tú skalú a vylej na to odvar!“ Aj tak urobil.
21. Tu vystrel Pánov anjel koniec palice, ktorú mal v ruke, a dotkol sa mäsa a nekvasených chlebov. I vyšľahol oheň zo skaly a strávil mäso aj nekvasené chleby. A Pánov anjel mu zmizol pred očí.
22. Teraz Gedeon videl, že to bol Pánov anjel: „Beda mi, Pane, môj Bože“ - zvolal Gedeon, - „videl som Pánovho anjela z tváre do tváre!“
23. Ale Pán mu povedal: „Pokoj s tebou! Neboj sa! Nezomrieš!“
24. Gedeon tam postavil oltár Pánovi a nazval ho Pán je pokoj! Až do dnešného dňa je ešte v abiezerovskej Efre.
25. V onej noci mu Pán povedal: „Vezmi býka svojho otca, totiž druhého, sedemročného býka, zbúraj Bálov oltár, ktorý patrí tvojmu otcovi, a zotni Ašeru, ktorá je vedľa neho!
26. A postav oltár Pánovi, svojmu Bohu, na vrchole pevnosti, tu na bašte, potom vezmi toho druhého býka a obetuj ho ako celopal na dreve Ašery, ktorú zotneš!“
27. Vzal teda Gedeon desať mužov zo svojich sluhov a urobil, ako mu prikázal Pán. Ale pretože sa

obával domu svojho otca a ľudí onoho mesta, nechcel to vykonať vo dne, lež urobil to v noci.

28. Keď mužovia mesta ráno vstali, Bálov oltár bol zbúraný, Ašera vedľa neho zoťatá a druhý býk bol obetovaný ako celopal na postavenom oltári.

29. Tu si jeden druhému vraveli: „Kto to urobil?“ A po vyšetrovaní a pátraní nakoniec prehlásili: „Gedeon, Joasov syn, to urobil.“

30. Tu mužovia mesta povedali Joasovi: „Vyveď svojho syna! Musí zomrieť, lebo zbúral Bálov oltár a zoťal Ašeru vedľa neho!“

31. Ale Joas odpovedal všetkým, ktorí stáli pri ňom: „Azda chcete za Bála bojovať? Alebo chcete na jeho záchranu niečo podniknúť? Kto za neho bojuje, do rána zomrie. Ak je Boh, nech si sám proti nemu bojuje! Veď jeho oltár zbúral.“

32. A v ten deň mu dali meno Jerobál, to je „Bál nech si proti nemu bojuje!“, pretože zbúral jeho oltár.

33. Keď sa všetci Madiánčania, Amalekiti a synovia východu zhromaždili, prešli (Jordán) a utáborili sa na Jezreelskej rovine,

34. na Gedeona zostúpil Pánov duch. Zatrúbil a zvolal Abiezerovcov, aby šli za ním.

35. Potom rozposlal poslov do celého Manassesu a vyzval ich, aby ho nasledovali. Vyslal poslov aj do Aseru, Zabulona a Neftaliho a aj oni im vyšli v ústrety.

36. Potom Gedeon povedal Bohu: „Ak chceš vyslobodiť Izrael mojou rukou, ako si povedal,

37. hľa, položím vlnené rúno na humno. Ak bude rosa iba na rúne a na celej zemi sucho, vtedy zviem, že mojou rukou vyslobodíš Izrael, ako si povedal.“

38. A stalo sa tak. Keď na druhý deň včasráno vstal a stlačil rúno, vyžmýkal z rúna rosu - plnú misu vody.

39. Nato povedal Gedeon Bohu: „Nech nevzplanie tvoj hnev proti mne, keď len ešte raz poviem to isté: Len raz by som chcel ešte skúsiť s tým rúnom. Nech je zas sucho iba na rúne a na celej zemi nech je rosa!“

40. A Boh urobil tak v tej noci. Sucho bolo iba na rúne a na celej zemi bola rosa.

1. Jerobál, čiže Gedeon, včasráno vstal so všetkým ľudom, ktorý bol s ním, a utáborili sa pri prameni Harad. Madiánsky tábor bol severne odtiaľ, pri úpätí pahorku More, na rovine.
2. Tu vrazil Pán Gedeonovi: „Ľudu, ktorý je s tebou, je príliš mnoho, keď mám dať Madiánčanov do jeho ruky! Veď by sa potom Izrael vychvaľoval proti mne: Vlastnou rukou som si pomohol!
3. Vyhlás teda pred ľudom, aby to počul: Kto je bojzlivý a nesmelý, nech sa vráti!“ Tak odišlo z pohoria Galaád a vrátilo sa z ľudu dvadsaťdva tisíc mužov, kým desaťtisíc zostalo.
4. Pán však povedal Gedeonovi: „Ešte je ľudu priveľa. Zaveď ich k vode! Tam ti ich preosejem. O kom ti poviem: Tento pôjde s tebou, ten nech s tebou ide! Ale každý, o kom ti poviem: Tento s tebou nepôjde, ten nepôjde s tebou!“
5. Nato priviedol ľud k vode a Pán povedal Gedeonovi: „Každého, kto líže vodu jazykom, ako pes líže, postav osve, a takisto každého, kto si k pitiu priklakne.“
6. A tých, čo lízali z ruky ústami, bolo tristo mužov. Ostatný ľud si kľakol na kolená, aby sa napil vody.
7. Tu povedal Pán Gedeonovi: „S tristo mužmi, ktorí lízali, vás chcem vyslobodiť a Madiánčanov dať do tvojej ruky. Všetok ostatný ľud nech sa vráti, každý do svojho domova!“
8. Najprv si vzali od ľudu potravu a trúby do rúk. Potom prepustil všetkých Izraelitov, každého do jeho domova. Ponechal si iba tých tristo mužov. Madiánsky tábor bol pod ním na rovine.
9. V onej noci mu povedal Pán: „Vstaň! Zostúp do tábora, lebo som ti ho dal do ruky.
10. Ale ak sa bojíš zostúpiť sám, nech ide s tebou ta dole do tábora aj tvoj sluha Fara.
11. Počúvaj, čo budú hovoriť! Potom ti zosilnia ruky. Zostúp teda do tábora!“ I zostúpil so svojím sluhom Farom do tábora až bezprostredne k ozbrojenej táborovej stráži.
12. Madiánčanov, Amalekitov a synov východu, ktorí táborili na rovine, bolo tolko ako kobyliiek. Aj ich tiav bolo bez počtu, ako množstvo piesku na morskom brehu.
13. Keď ta Gedeon prišiel, práve rozprával jeden muž svojmu priateľovi sen. Vrazil: „Mal som ti sen. Počúvaj! Peceň jačmenného chleba sa kotúľal do madiánskeho tábora. Prikotúľal sa k stanu a narazil doň. Ten padol, prevrátil sa naruby a tak zostal stan ležať.“
14. Ten druhý mu na to povedal: „To nie je nič iné ako meč Izraelitu Gedeona, Joasovho syna! Boh dal do jeho ruky Madiánčanov a celý tábor.“
15. Keď Gedeon vypočul sen a jeho výklad, poklonil sa. Potom sa vrátil do izraelského tábora a zvolal: „Vstaňte, lebo Pán dal do vašej ruky madiánsky tábor!“
16. Rozdelil tristo mužov na tri zástupy a všetkým dal do rúk trúby a prázdne džbány a do džbánov fakle.
17. A povedal im: „Hľadte na mňa a robte takisto! Ja sa priblížim až celkom k táboru a ako ja urobím, tak robte aj vy!
18. Keď zatrúbim - ja a všetci, ktorí budú so mnou -, trúbte aj vy okolo celého tábora a volajte: Za Pána a za Gedeona!“
19. Gedeon so sto mužmi, ktorí boli s ním, priblížil sa celkom až k táboru, keď začínala prostredná stráž, len čo postavili stráže. Tu zatrúbili a roztrieskali džbány v rukách.
20. Hneď sa ozývali trúby v troch zástupoch a rozbíjali sa džbány. V ľavej ruke držali fakle a v pravej ruke trúby na trúbenie. Pritom kričali: „Meč za Pána a za Gedeona!“
21. Zostali stáť okolo tábora, každý tam, kde bol. Ale tábor sa celý rozvíril: kričali a utekali.
22. Kým oni trúbili na tristo trúbach, Pán obrátil meč jedného proti druhému v celom tábore. A tak tábor utekal až do Betsety a Serery, až na pomedzie Abel-Mehuly pri Tebate.
23. Tu zvolali izraelské mužstvo z Neftaliho, z Asera a z celého Manassesa a prenasledovali Madiánčanov.
24. Gedeon rozoslal poslov aj po celej Efraimskej vrchovine s odkazom: „Zaskočte Madiánčanov a obsadte vody až k Betbere i Jordán!“ Všetci Efraimci poslúchli výzvu a obsadili vody až k Betbere aj Jordán.
25. Zajali tiež dvoje madiánskych kniežat, Oreba a Zeba. Oreba zabili na Havranej skale a Zeba zabili

na Vlčom lise. Potom prenasledovali Madiánčanov za Jordán a niesli Orebovu a Zebovu hlavu Gedeonovi.

Kapitola 8

1. Efraimci mu povedali: „Čo si nám to urobil, že si nás nezavolať, keď si šiel do boja proti Madiánčanom?“ A ostro sa s ním vadili.
2. On im povedal: „Vari som ja už dokázal niečo také ako vy? Či nie je Efraimovo paberkovanie lepšie ako Abiezerovo vinobranie?!”
3. Predsa do vašej ruky dal Boh madiánske kniežatá Oreba a Zeba! Mohol som ja urobiť niečo také ako vy?“ Po týchto slovách ich popustil hnev proti nemu.
4. Keď Gedeon dorazil k Jordánu, prekročil ho spolu s tristo mužmi, ktorí boli s ním. Keďže boli od prenasledovania unavení,
5. požiadal sokotských ľudí: „Dajteže chleba ľuďom, ktorí idú za mnou! Lebo sú vyčerpaní a ja prenasledujem madiánskych kráľov Zebea a Salmanu.“
6. Ale sokotskí náčelníci odpovedali: „Azda sú už ruky Zebea a Salmanu v tvojej ruke, aby sme dávali chlieb tvojemu vojsku?“
7. Gedeon odpovedal: „Za toto, až dá Pán Zebea a Salmanu do mojej ruky, rozmlátim vaše telá trnín púšte a bodláčím.“
8. Odtiaľ tiahol vyššie do Fanuela a takisto ich prosil, ale fanuelskí mužovia mu dali takú odpoveď ako sokotskí ľudia.
9. Preto pohrozil aj fanuelským mužom: „Až sa vrátim v pokoji, zbúram túto vežu.“
10. Zebee a Salmana boli so svojím vojskom, asi pätnásťtisíc mužov, v Karkore. To bolo všetko, čo zostalo z celého vojska synov východu. Ale padlých bolo asi stodvadsaťtisíc mužov, ktorí boli vyzbrojení mečom.
11. Tak tiahol Gedeon po ceste kočovníkov východne od Nobe a Jegbay a prepadol tábor, ktorý sa už cítil v bezpečí.
12. Zebee a Salmana síce utiekli, ale prenasledoval ich, kým nezajal obidvoch madiánskych kráľov Zebea a Salmanu. A celý tábor uviedol do zmätku.
13. Nato sa Joasov syn Gedeon vrátil z boja od priesmyku Cheres.
14. Tu chytil akéhosi mladíka zo sokotských mužov a povypytoval sa ho. On mu napísal mená náčelníkov Sokota a jeho starších: sedemdesiatšesť mužov.
15. A keď došiel k sokotským mužom, povedal: „Hľa, tu sú Zebee a Salmana, pre ktorých ste ma potupili, keď ste hovorili: Azda sú už ruky Zebea a Salmanu v tvojej ruke, aby sme dávali chlieb tvojim vyčerpaným mužom?“
16. I vzal starších mesta, aj trnie a bodlacie púšte a zmlátil ním sokotských mužov.
17. Zbúral aj vežu Fanuela a pozabíjal mužov mesta.
18. Potom povedal Zebeovi a Salmanovi: „Ako vyzerali mužovia, ktorých ste zabili na Táboře?“ Odpovedali: „Celkom tak ako ty, každý mal výzor kráľovského syna.“
19. On povedal: „To boli moji bratia, synovia mojej matky. Na život Pána, nezabil by som vás, keby ste ich boli nechali nažive.“
20. Potom povedal Jetrovi, svojmu prvorodenému: „Vstaň, zabi ich!“ Ale chlapec nevytasil meč, lebo sa bál; bol totiž ešte chlapcom.
21. Tu prosili Zebee a Salmana: „Vstaň ty a vrhni sa na nás! Ved' aký muž, taká aj jeho sila!“ Gedeon teda vstal a zabil Zebea a Salmanu. Mesačky však, ktoré boli na krkoch ich tiav, si vzal.
22. Nato vraveli Izraelovi synovia Gedeonovi: „Buď naším kráľom, ty aj tvoj syn, aj syn tvojho syna! Lebo si nás vyslobodil z ruky Madiánčanov.“
23. Gedeon im však odpovedal: „Ja nemôžem byť vašim kráľom, ani môj syn nemôže byť vašim kráľom. Pán je vašim kráľom!“
24. Potom im Gedeon povedal: „Mám k vám jednu prosbu. Nech mi dá každý prsteň, ktorý si ukoristil.“ Oni mali totiž zlaté prstene, lebo boli Izraeliti.
25. Odpovedali: „Veľmi radi ti ich dáme.“ I rozprestrel plášť a každý naň hodil svoj ukoristený prsteň.
26. A váha zlatých prsteňov, ktoré si vyžiadal, bola tisícšesťsto šesťdesiat zlatých, okrem mesačkov,

náušnic, purpurových rúch, ktoré nosievali madiánski králi, a okrem retiazok z krkov ich tiav.

27. Gedeon zhotovil z toho efód a uložil ho vo svojom meste, v Efre. Používali ho však na smilstvo všetci Izraeliti, a tak sa stal osídлом Gedeonovi i jeho domu.

28. Madiánčania boli tak uponížení pred Izraelovými synmi, že už viac nepozdvihli svoje hlavy. A krajina mala pokoj štyridsať rokov, pokým žil Gedeon.

29. Joasov syn Jerobál potom odišiel a býval vo svojom dome.

30. Gedeon mal sedemdesiat synov, ktorí vzišli z jeho bedier. Mal totiž mnoho žien.

31. Jeho vedľajšia žena v Sicheme mu tiež porodila syna, ktorému dal meno Abimelech.

32. A Joasov syn Gedeon zomrel vo vysokom veku a pochovali ho v hrobe jeho otca Joasa v abiezerovskej Efre.

33. Keď však Gedeon zomrel, Izraelovi synovia sa zvrhli a smilnili s bálmi a urobili si bohom Bálberita.

34. Izraelovi synovia nepamätali na Pána, svojho Boha, ktorý ich vyslobodil z ruky všetkých ich okolitých nepriateľov.

35. Ani domu Jerobála-Gedeona nepreukazovali vďačnosť napriek všetkým dobrodeniam, ktoré on preukázal Izraelu.

Kapitola 9

1. Jerobálov syn Abimelech sa vybral do Sichemu k bratom svojej matky a vrazil im aj celému príbuzenstvu rodiny svojej matky:
2. „Hovorte verejne všetkým sichemským občanom: Čo je vám lepšie, aby panovalo nad vami sedemdesiat mužov, všetci Jerobálovi synovia, alebo aby panoval nad vami len jeden muž? Pamätajte tiež, že ja som vaša kosť a vaše mäso!“
3. A bratia jeho matky verejne hovorili o ňom všetky tieto slová všetkým sichemským občanom a ich srdce sa naklonilo k Abimelechovi. Potom si povrávali: „On je náš brat.“
4. A dali mu z chrámu Bál-berita sedemdesiat šeklov striebra. Abimelech si za ne najal povalačských a bezočivých mužov, ktorí sa stali jeho družinou.
5. Potom išiel do domu svojho otca do Efrý a pobil svojich bratov, Jerobálových synov, sedemdesiat mužov na jednom kameni. Zostal iba najmladší Jerobálov syn Joatam, lebo sa skrýl.
6. Nato sa zhromaždili všetci sichemskí občania a všetci obyvatelia Mela, išli a ustanovili Abimelecha za kráľa pri pamätnom dube, ktorý stál v Sicheme.
7. Keď to oznámili Joatamovi, šiel, postavil sa na končiari vrchu Garizim a zvýšeným hlasom im volal: „Počujte ma, Sichemčania, aby aj vás počul Boh.“
8. Išli raz stromy pomazať si kráľa. I povedali olive: Kraluj nad nami!
9. Ale oliva im odvetila: Môžem ja zanechať svoju tučnosť, ktorú zvelebujú bohovia i ľudia, a ísť sa povyšovať nad stromami?
10. Potom povedali stromy figovníku: Nože pod' ty a kraluj nad nami!
11. Ale figovník im odpovedal: Môžem ja zanechať svoju sladkosť a tie svoje skvostné plody a ísť sa povyšovať nad stromami?
12. Povedali teda stromy viniču: Pod' ty a kraluj nad nami!
13. Vinič im však odvetil takisto: Môžem ja zanechať svoj mušt, ktorý obveseluje bohov i ľudí, a ísť a povyšovať sa nad stromami?
14. Povedali všetky stromy bodliaku: Pod' ty a kraluj nad nami!
15. Bodliak odpovedal stromom: Ak ma vskutku pomazete, aby som bol vašim kráľom, podte, schovajte sa v mojej tóni! Ak nie, vyšľahne oheň z bodliaka a strávi libanonské cédre.
16. Teraz teda, ak ste opravdivo a čestne konali, keď ste ustanovovali Abimelecha za kráľa, ak ste dobre urobili s Jerobáлом a jeho domom, ak ste sa k nemu zachovali podľa jeho zásluh -
17. vy, za ktorých bojoval môj otec, ba až svoj život nasadil, a ktorých vyslobodil z ruky Madiánčanov -
18. vy však ste sa dnes vzbúрили proti domu môjho otca a pozabíjali ste jeho synov, sedemdesiat mužov na jednom kameni, a ustanovili ste Abimelecha, syna jeho slúžky, za kráľa nad sichemskými občanmi, pretože je váš brat -,
19. ak ste teda opravdivo a čestne urobili s Jerobáлом a jeho domom v dnešný deň, radujte sa z Abimelecha a on nech sa zas raduje z vás!
20. Ale ak nie, nech vyšľahne oheň z Abimelecha a strávi sichemských občanov i Mela! A nech vyšľahne oheň zo sichemských občanov a z Mela a nech strávi Abimelecha!“
21. Potom Joatam utiekol a utiahol sa do bezpečia. Odišiel do Bery a tam zostal (zo strachu) pred svojím bratom Abimelechom.
22. Abimelech panoval nad Izraelom tri roky.
23. Potom Boh poslal zlého ducha (nezhody) medzi Abimelecha a sichemských občanov - takže sichemskí občania zostali neverní Abimelechovi -,
24. aby tak zločin na sedemdesiatich Jerobálových synoch prešiel a ich krv zaľahla na ich brata Abimelecha, ktorý ich zavraždil, a tiež na sichemských občanov, ktorí ho povzbudzovali, aby zabil svojich bratov.
25. Sichemskí občania potom postavili proti nemu zálohy na vrcholoch hôr a olupovali každého, kto k nim prichádzal po ceste. Toto oznámili Abimelechovi.
26. Tu prišiel Obedov syn Gál aj so svojimi bratmi a vošli do Sichemu. A sichemskí občania im

prejavili dôveru.

27. Vybrali sa do poľa, oberali a lisovali hrozno a potom usporiadali slávnosť. Pritom vošli do chrámu svojho boha, kde jedli a pili a preklínali Abimelecha.

28. Tu zvolal Obedov syn Gál: „Kto je Abimelech a kto je Sichemčan, aby sme mu my slúžili? A nemal by Jerobálov syn a jeho správca Zebul slúžiť mužom Sichemovho otca Emora?! Prečo by sme mali slúžiť my jemu?!

29. Keby mi niekto dal tento ľud do ruky, odstránil by som Abimelecha!“ A vyzval Abimelecha: „Zosilni svoje vojsko a vytiahni!“

30. Keď sa veliteľ mesta Zebul dopočul o rečiach Obedovho syna Gála, vzplanul hnevom.

31. Lstivo vyslal poslov k Abimelechovi a odkázal mu: „Obedov syn Gál a jeho bratia došli do Sichemu a teraz poburujú mesto proti tebe.

32. Vyber sa teda v noci aj so svojimi ľuďmi a postav sa do zálohy v poli!

33. A zrána, len čo vyjde slnko, vstaň a udri na mesto! On vytiahne so svojimi ľuďmi proti tebe. Potom už s ním urob, čo budeš môcť.“

34. Abimelech sa vybral za noci aj so svojimi ľuďmi a postavil proti Sichemu štyri oddiely do zálohy.

35. Keď Obedov syn Gál vytiahol a zastavil sa pri vchode do mestskej brány, vtedy vyrazil Abimelech so svojimi ľuďmi zo zálohy.

36. Keď Gál zazrel ľudí, povedal Zebulovi: „Hľa, ľudia zostupujú z vrchov!“ Ale Zebul mu odvetil: „To sa ti len zdá, že tiene vrchov sú mužovia.“

37. Ale Gál opäť hovoril: „Ľudia zostupujú od pupka zeme! A jeden zástup prichádza po ceste k Dubu veštcov.“

38. Zebul mu povedal: „Kde sú teraz tvoje ústa, ktorými si hovoril: Kto je Abimelech, aby sme my slúžili jemu?! Nie sú to práve tí ľudia, ktorými si ty pohrdal? Nože, vytiahni teraz a bojuj proti nim!“

39. Tu Gál vytiahol na čele sichemských občanov a bojoval proti Abimelechovi.

40. Lenže Abimelech ho donútil k ústupu a utekal pred ním. A ležalo mnoho pobitých až po vchod do (mestskej) brány.

41. Ale Abimelech zostal v Rume. Zebul potom vyhnal Gála a jeho bratov, nesmeli už zostať v Sicheme.

42. Na druhý deň vyšiel ľud do poľa. Keď to oznámili Abimelechovi,

43. vzal ľudí, rozdelil ich na tri zástupy a postavil sa v poli do zálohy. Keď spozoroval, že ľud vychádza z mesta, vyrazil proti nemu, aby ho porazil.

44. Abimelech so svojím oddielom zaútočil a postavil sa ku vchodu do mestskej brány. Zatiaľ druhé dva oddiely zaútočili na všetkých tých, čo boli v poli, a pobili ich.

45. Abimelech bojoval proti mestu celý deň. Keď mesto zaujal, pobil ľudí, ktorí v ňom boli, mesto rozbúral a posypal ho soľou.

46. Keď sa to dozvedeli obyvatelia sichemskej veže, utiahli sa do hradieb chrámu Bála zmluvy.

47. Keď Abimelechovi oznámili, že sa tam zhromaždili všetci obyvatelia sichemskej veže,

48. Abimelech vystúpil so všetkými svojimi ľuďmi na vrch Selmon. Tam vzal do ruky sekeru, uťal zo stromu vetvu, zdvihol ju, položil si ju na plec a povedal svojim ľuďom: „Čo ste videli robiť mňa, to rýchle robte aj vy za mnou!“

49. A všetok ľud - každý si nasekal haluzia, potom išli za Abimelechom, nahádzali ho na hradby a podpálili ním hradby. Tak zahynuli všetci obyvatelia sichemskej veže, asi tisíc mužov a žien.

50. Potom Abimelech tiahol do Tebes. Obláhol Tebes a zaujal ho.

51. Uprostred mesta bola pevná veža, do ktorej utiekli všetci mužovia a ženy, vôbec všetci obyvatelia mesta. Zavreli za sebou a vystúpili na strechu veže.

52. Abimelech prenikol až k veži, lebo ju chcel dobyť. A keď sa dostal až ku vchodu do veže a chcel rozložiť oheň,

53. nejaká žena zhodila Abimelechovi na hlavu vrchný mlynský kameň a prerazila mu lebku.

54. Rýchle zavolať na svojho sluhu, ktorý mu nosil zbraň, a povedal mu: „Vytas svoj meč a zabi ma! Ináč by sa o mne hovorilo, že ma zabila žena.“ Sluha ho teda prebodol a zomrel.

55. Keď Izraeliti videli, že Abimelech je mŕtvy, vrátili sa všetci domov.

56. Tak Boh odplatil Abimelechovi zločin, ktorý spáchal na svojom otcovi, keď zabil sedemdesiat svojich bratov.

57. Aj všetky zločiny sichemských mužov obrátil Boh na ich hlavu. Tak sa na nich splnila kľatba Jerobálovho syna Joatama.

Kapitola 10

1. Po Abimelechovi povstal Tola, syn Fuu, syna Dodovho, Isacharovec, aby oslobodil Izrael. Býval v Samire na Efraimskom pohorí.
2. Súdil Izrael dvadsaťtri rokov. Potom zomrel a pochovali ho v Samire.
3. Po ňom povstal Galaádčan Jair a súdil Izrael dvadsaťdva rokov.
4. Mal tridsať synov, ktorí jazdili na tridsiatich osliatkach a mali v krajine Galaád tridsať miest, ktoré sa až podnes nazývajú Jairove dediny.
5. Keď Jair zomrel, pochovali ho v Kamone.
6. Izraelovi synovia opäť robili, čo je zlé v Pánových očiach: slúžili bálom a ašstartám, bohom Aramejčanov, bohom Sidona, bohom Moabčanov, bohom Amončanov a bohom Filištíncov; opustili Pána a neslúžili mu.
7. I vzbĺkol Pánov hnev proti Izraelu a vydal ich do ruky Filištíncov a do ruky Amončanov.
8. Znepokojovali a utláčali Izraelitov v tom roku už osemnásť rok: všetkých Izraelitov, ktorí boli na druhej strane Jordánu v krajine Amorejčanov, v Galaáde.
9. Ba Amončania prechádzali cez Jordán, aby bojovali aj proti Júdovi, Benjamínovi a proti Efraimovmu domu. Izraelitom sa veľmi zle vodilo.
10. Tu volali Izraelovi synovia k Pánovi a vyznávali: „Zhrešili sme proti tebe, lebo sme opustili svojho Boha a slúžili sme bálom.“
11. Pán však povedal Izraelovým synom: „Nesužovali vás Egyptania, Amorejčania, Amončania, Filištínci,
12. Sidončania, Amalekiti a Madiánčania? Ale keď ste volali ku mne, vyslobodil som vás z ich ruky.
13. Vy ste ma však opustili a slúžili ste cudzím bohom. Preto vás už neoslobodím.
14. Chodte a volajte k bohom, ktorých ste si vyvolili! Nech vás oslobodia oni v čase vašej úzkosti!“
15. Izraelovi synovia hovorili Pánovi: „Zhrešili sme. Zaobchádzaj s nami tak, ako uznáš za dobré! Len nás ešte teraz vyslobod!“
16. Nato odstránili zo svojho stredu cudzích bohov a slúžili Pánovi. A zľutoval sa nad biedou Izraela.
17. Keď boli Amončania zvolaní a táborili v Galaáde, zatiaľ čo Izraelovi synovia sa zhromaždili a utáborili v Masfe,
18. hovoril si ľud, galaádske kniežatá, medzi sebou: „Kto je ten muž, ktorý začne bojovať proti Amončanom? Ten bude hlavou všetkých galaádskeho obyvateľov.“

1. Galaádčan Jefte bol udatný hrdina. Bol synom neviestky. Jefteho otcom bol Galaád.
2. Galaád mal manželku, ktorá mu porodila synov. Keď synovia tejto manželky dorástli, vyhнали Jefteho a vraveli mu: „Ty nemôžeš byť dedičom v dome nášho otca, lebo si synom cudzej ženy.“
3. Jefte ušiel pred svojimi bratmi a zdržoval sa v krajine Tob. Tu sa pridružili k Jeftemu nemajetní mužovia a vychádzali s ním na zboj.
4. Po nejakom čase sa dostali Amončania do boja s Izraelitmi.
5. Keď teda Amončania viedli vojnu s Izraelitmi, vybrali sa starší z Galaádu, aby si priviedli Jefteho z krajiny Tob.
6. Vraveli Jeftemu: „Pod' a buď naším vodcom! Bojujeme totiž proti Amončanom.“
7. Jefte však odpovedal galaádske starším: „Nie ste to práve vy, ktorí ste ma nenávideli a vyhнали z domu môjho otca? Prečo ste došli ku mne teraz, keď ste v úzkych?!“
8. Galaádske starší odpovedali Jeftemu: „Teraz sme sa obrátili na teba preto, aby si šiel s nami a bojoval proti Amončanom a bol hlavou všetkých, čo bývajú v Galaáde.“
9. Nato sa opýtal Jefte galaádske starších: „Keď ma teda privediete naspäť, aby som bojoval proti Amončanom, ak ich Pán dá do mojej ruky, budem aj potom vašou hlavou?“
10. A galaádske starší odvetili Jeftemu: „Pán, ktorý počúva, je svedkom medzi nami, že splníme tvoje želanie.“
11. Potom Jefte šiel s galaádske staršími a ľud si ho ustanovil za hlavu a vodcu. Jefte prednášal všetky svoje reči pred Pánom v Masfe.
12. Potom Jefte vyslal poslov s odkazom: „Čo chceš odo mňa, že si vytiahol proti mne, aby si bojoval v mojej krajine?!“
13. Amonske kráľ odpovedal Jefteho poslom: „Keď Izrael vystupoval z Egypta, zabral moje územie od Arnona až po Jabok a až k Jordánu. Preto mi ho teraz dobrovoľne vráť!“
14. Jefte však vyslal znova poslov k amonskému kráľovi
15. a odkázal mu: „Toto vraví Jefte: Izrael nevzal moabskú ani amonskú krajinu.“
16. Ale keď vyšiel Izrael z Egypta, tiahol cez púšť až k Červenému moru a dostal sa až do Kádeša.
17. Izrael vyslal poslov k edomskému kráľovi s odkazom: Chcel by som prejsť cez tvoju krajinu. Ale edomské kráľ nechcel o tom ani počuť. Takisto poslal poslov aj k moabskému kráľovi. Ale ani on nechcel. Tak zostali Izraeliti v Kádeši.
18. Potom putovali po púšti, obišli Edomsko a Moabsko a tiahli do krajiny východne od Moabska. Utáborili sa na druhej strane Arnona, ale na moabské územie nevošli, lebo Arnon je moabskou hranicou.
19. Potom vyslali Izraeliti poslov k amorejskému kráľovi Sehonovi, kráľovi v Hesebone, a Izraeliti mu odkázali: Chceli by sme prejsť cez tvoju krajinu až na svoje stanovište.
20. Sehon však neveril Izraelitom, že chcú iba prejsť cez jeho územie. Ale Sehon zvolal všetok svoj ľud, zriadili tábor v Jase a bojoval proti Izraelitom.
21. Lenže Pán, Izraelov Boh, dal Sehona a všetok jeho ľud do ruky Izraelitov. Porazili ich a Izrael zaujal celú krajinu Amorejčanov, ktorí v tej krajine bývali.
22. Opanovali teda celé územie Amorejčanov od Arnona až po Jabok a od púšte až po Jordán.
23. Pán, Izraelov Boh, vyhnal predsa Amorejčanov kvôli svojmu izraelskému ľudu; a ty sa teraz chceš zmocniť jeho krajiny?!“
24. Keď vyženie niekoho kvôli tebe tvoj boh Kamoš, neprivlastniš si jeho majetok? Tak máme aj my nárok na vlastníctvo každého, koho vyženie kvôli nám Pán, náš Boh.
25. A teraz: si ty azda lepší ako moabské kráľ, Seforov syn Balak? Mal on s Izraelom spor, alebo s ním viedol vojnu?
26. Keď býval Izrael tristo rokov v Hesebone a jeho dedinách, v Aroere a jeho dedinách a vo všetkých mestách, ktoré ležia na brehoch Arnona, prečo ste si ich nevydobili späť za ten čas?!
27. Ja som sa neprehrešil proti tebe, ale ty mne krivdiš, keď sa dávaš so mnou do vojny. Pán, Sudca, dnes po práve rozsúdi medzi Izraelitmi a Amončanmi.“

28. Ale amonský kráľ nedal nič na Jefteho výklady, ktoré mu odkázal.
29. Tu zostúpil na Jefteho Pánov duch, pochodil po Galaáde a Manassesovi, potom sa vybral do galaádskej Masfy a z galaádskej Masfy sa obrátil proti Amončanom.
30. A Jefte urobil Pánovi tento sľub: „Keď mi dáš Amončanov do ruky,
31. potom ten, kto mi vyjde z dvier môjho domu v ústrety - keď sa vrátim v pokoji od Amončanov -, bude patriť Pánovi a obetujem ho ako zápalnú obeť.“
32. Jefte teda vytiahol proti Amončanom, aby zvedol s nimi boj, a Pán mu ich dal do ruky.
33. Pripravil im mimoriadne veľkú porážku od Aroera, až ako prichádzaš do Menita - dvadsať miest - a až po Abel Keramim. Tak boli Amončania pokorení pred Izraelovými synmi.
34. Keď sa Jefte vracal do Masfy, do svojho domu, - hľa - vyšla mu v ústrety s bubienkami a v tanci jeho dcéra. Bola to jeho jedináčka; okrem nej nemal ani syna, ani dcéry.
35. Keď ju zazrel, roztrhol si odev a zvolal: „Beda, dcéra moja! Ty ma porážaš! Práve ty ma privádzaš do nešťastia! Urobil som sľub Pánovi a nemôžem ho odvolať.“
36. Povedala mu: „Otče môj, keď si urobil sľub Pánovi, tak na mne splň, čo si sľúbil, keďže ti Pán doprial vypomstiť sa na svojich nepriateľoch, Amončanoch.“
37. Potom prosila svojho otca: „Nech mi je dovolené toto: Popraj mi ešte dva mesiace! Chcela by som sa vzdialiť, vyjsť na hory a tam so svojimi priateľkami oplakať svoje panenstvo.“
38. Odvetil jej: „Chod!“ A prepustil ju na dva mesiace. Potom odišla so svojimi priateľkami a na horách oplakávala svoje panenstvo.
39. O dva mesiace sa vrátila k svojmu otcovi a vyplnil na nej sľub, ktorý urobil. Ona nepoznala muža. Odvtedy je zvykom v Izraeli,
40. že sa z roka na rok schádzajú izraelské dcéry, aby štyri dni v roku oplakávali dcéru Galaádčana Jefteho.

Kapitola 12

1. Teraz však boli zvolaní Efraimci. Vytiahli na sever a vraveli Jeftemu: „Prečo si vytiahol do boja proti Amončanom bez toho, žeby si nás bol povolal, aby sme tiahli s tebou?! Zapálime ti dom nad hlavou!“
2. Jefte im povedal: „Ja a môj ľud sme zvedli ťažký boj s Amončanmi. Volal som vás, ale nevyslobodili ste ma z ich ruky.“
3. Keď som videl, že mi nechcete pomôcť, vystavil som svoj život nebezpečenstvu a tiahol som proti Amončanom. A Pán mi ich dal do ruky. Prečo ste dnes vytiahli ku mne, aby ste ma napadli?“
4. Potom Jefte zhromaždil všetkých galaádskejších mužov a zaútočil na Efraimcov. A Galaádčania Efraimcov porazili, lebo hovorili: „Vy ste efraimskí utečenci. Galaád predsa býva medzi Efraimom a Manassesom.“
5. Galaádčania potom obsadili jordánske brody pre Efraimcov a keď nejaký efraimský utečenec prosil: „Chcel by som prejsť“ - Galaádčania sa ho opýtali: „Si Efraimec?“ a ak odvetil: „Nie!“,
6. povedali mu: „Vyslov ‚šibboleth‘!“ Ak povedal ‚šibboleth‘, lebo to nevedeli správne vysloviť, chytili ho a zabili na jordánskych brodoch. Vtedy tak padlo z Efraima na štyridsaťdvatisíc mužov.
7. Jefte súdil Izrael šesť rokov. Keď Galaádčan Jefte zomrel, pochovali ho v jednom galaádskom meste.
8. Po ňom súdil Izrael Abesan z Betlehema.
9. Mal tridsať synov a tridsať dcér, ktoré povydával von; svojim synom priviedol tridsať dcér odinakiaľ. Súdil Izrael sedem rokov.
10. Keď Abesan zomrel, pochovali ho v Betleheme.
11. Po ňom súdil Izrael Zabulonovec Ahialon. Súdil Izrael desať rokov.
12. Keď Zabulonovec Ahialon zomrel, pochovali ho v Ajalone v Zabulonsku.
13. Po ňom súdil Izrael Ilelov syn, Faratončan Abdon.
14. Mal štyridsať synov a tridsať vnukov, ktorí jazdili na sedemdesiatich osliatkach. Súdil Izrael osem rokov.
15. Keď Ilelov syn, Faratončan Abdon zomrel, pochovali ho vo Faratone v Efraimsku, na pohorí Amalekitov.

Kapitola 13

1. Keď synovia Izraela opäť robili, čo je zlé v Pánových očiach, vydal ich Pán na štyridsať rokov do ruky Filištíncov.
2. Vtedy žil istý muž zo Saray, z kmeňa Danovcov. Menoval sa Manue. Jeho manželka bola neplodná a ešte neporodila.
3. Tu sa manželke zjavil Pánov anjel a povedal jej: „Hľa, si neplodná a ešte si neporodila! Ale počneš a porodiš syna.“
4. Len si potom dávaj pozor! Nepi ani víno, ani iný opojný nápoj a nepožívaj nič nečisté!
5. Lebo počneš a porodiš syna, ktorého hlavy sa britva nedotkne; chlapec bude zasvätený Bohu od materského lona. A on začne vyslobodzovať Izrael z ruky Filištíncov.“
6. Žena šla a zvestovala svojmu manželovi: „Boží muž prišiel ku mne. Vyzeral ako Boží anjel a veľmi dôstojne. Nepýtala som sa ho, odkiaľ je, ani svoje meno mi neoznámil.“
7. Povedal mi: Hľa, počneš a porodiš syna. Preto teraz nepi víno ani iný opojný nápoj a nepožívaj nič nečisté! Lebo chlapec bude zasvätený Bohu od materského lona až do dňa svojej smrti.“
8. Manue sa modlil k Pánovi a vrazil: „Prepáč, Pane! Nech k nám ešte príde Boží muž, ktorého si poslal, a nech nás poučí, čo máme robiť s chlapcom, ktorý sa nám má narodiť!“
9. Boh vyslyšal Manuovu modlitbu a Boží anjel prišiel ešte raz k manželke, keď bola na poli. Ale Manue, jej manžel, nebol s ňou.
10. Žena rýchle bežala a oznámila to svojmu mužovi. Zvestovala mu: „Zasa sa mi zjavil ten muž, ktorý vtedy prišiel ku mne!“
11. Manue vstal a vybral sa za svojou ženou. Keď prišiel k mužovi, opýtal sa ho: „Si ty ten muž, ktorý sa rozprával so ženou?“ On odvetil: „Ja.“
12. Manue sa opýtal: „Ak sa teraz vyplnia tvoje slová, podľa akých smerníc má byť chlapec vychovaný? A k akým prácam ho bude treba priúčať?“
13. Pánov anjel odpovedal Manuovi: „Manželka nech sa zdržiava všetkého, ako som jej povedal.“
14. Nech nepožíva nič, čo pochádza z vínného kmeňa! Nech nepije víno ani iný opojný nápoj! Tiež nech nepožíva nič nečisté! Všetko, čo som jej prikázal, nech zachová!“
15. Manue povedal Pánovmu anjelovi: „Mohli by sme ťa zadržať a pripraviť ti kozľa?“
16. Ale Pánov anjel odpovedal Manuovi: „Keby si ma aj nútil, nebudem jesť z tvojho jedla. Ale ak chceš pripraviť zápalnú obeť, tak ju prines Pánovi!“ Manue nevedel, že je to Pánov anjel.
17. A Manue sa ešte opýtal Pánovho anjela: „Aké je tvoje meno? Chceli by sme si ťa uctiť, až sa vyplnia tvoje slová.“
18. Pánov anjel mu na to povedal: „Prečo sa pýtaš na moje meno? Ono je obdivuhodné.“
19. Tu vzal Manue kozľa a suchú obeť a obetoval to na skale Pánovi, ktorý robí obdivuhodné veci. Manue a jeho manželka sa prizerali.
20. Keď totiž vystupoval plameň z oltára k nebu, Pánov anjel vystúpil v plameni oltára. Keď to videli Manue a jeho manželka, padli tvárou na zem.
21. Potom sa už viac Pánov anjel nezjavil Manuovi ani jeho manželke. Teraz Manue spoznal, že to bol Pánov anjel.
22. A Manue povedal svojej manželke: „Určite zomrieme, lebo sme videli Boha.“
23. Ale jeho manželka mu povedala: „Keby nás bol chcel Pán usmrtiť, nebol by prijal z našej ruky ani zápalnú, ani suchú obeť, ani by nám nebol toto všetko ukázal, ani by nám nebol niečo také oznámil.“
24. Keď manželka porodila syna, dala mu meno Samson. Chlapec rástol a Pán ho požehnával.
25. Pánov duch začal v ňom pôsobiť v Machane-Dan medzi Saraou a Estaolom.

Kapitola 14

1. Raz Samson zostúpil do Tamnaty a v Tamnate sa zahľadel do jednej z filištínskych dcér.
2. Keď sa vrátil, rozpovedal to svojmu otcovi a svojej matke. Hovoril: „V Tamnate som sa zahľadel do jednej z filištínskych dcér. Vezmite mi ju za manželku!“
3. Ale jeho otec a matka mu namietali: „Niet už medzi dcérami tvojich bratov a v celom mojom ľude ani jednej ženy, keď si chceš vziať ženu z tých neobrezancov, Filištíncov?“ Samson však povedal svojmu otcovi: „Túto mi vezmi! Lebo ona sa mi páči.“
4. Jeho otec a matka nevedeli, že sa tak stalo od Pána. On vyhľadával totiž zádrapku proti Filištíncom. Toho času panovali Filištínci nad Izraelom.
5. Raz Samson zostupoval so svojím otcom a so svojou matkou do Tamnaty. Tak došli až k tamnatským viniciam. Zrazu zareval oproti nemu mladý lev.
6. Tu zostúpil na neho Pánov duch a leva roztrhol, ako sa rozdvojuje kozľa, hoci nemal nič v ruke. Ale svojmu otcovi a svojej matke sa nepochválil, čo urobil.
7. Potom sa pobral ďalej a zhováral sa so ženou. Páčila sa Samsonovi.
8. Keď o nejaký čas zase tade išiel, aby si ju vzal, odbočil, aby sa poďíval na mŕtvolu leva. A hľa, v tele leva bol roj včiel a med.
9. Nabral si ho do rúk a na ďalšej ceste pojedal. Keď prišiel k svojmu otcovi a svojej matke, dal im z toho a jedli. Ale nepovedal im, že med vybral z levieho tela.
10. Potom zostúpil k žene. A Samson tam vystrojil hostinu, lebo tak to robievali mladoženisi.
11. Keď ho videli, dali mu tridsať družbov, ktorí boli pri ňom.
12. Samson im povedal: „Dám vám hádanku. Ak ju za sedem dní hostiny uhádnete a správne rozlúštite, dám vám tridsať spodných šiat a tridsať sviatočných oblekov.“
13. Ale ak mi ju nebudete môcť rozlúštiť, tak dáte vy mne tridsať spodných šiat a tridsať sviatočných oblekov.“ Keď na neho naliehali: „Daj nám hádanku! Chceme ju počuť!“
14. - povedal im: „Z požierajúceho vyšiel pokrm a zo silného vyšla sladkosť.“ Po tri dni nemohli rozlúštiť tú hádanku.
15. Na štvrtý deň povedali Samsonovej žene: „Nahováraj svojho muža, aby nám prezradil hádanku! Ináč spálime teba i dom tvojho otca. To ste nás sem pozvali, aby ste nás ožobráčili?“
16. A Samsonova žena plakala pred ním a dohovárala mu: „Zanevrel si na mňa a iste ma nemiluješ! Hádanku si dal mojim krajanom a mne si ju neprezradil!“ Odpovedal jej: „Ani svojmu otcovi a svojej matke som to nepovedal a tebe by som to mal prezradiť?“
17. Sedem dní, čo bola u nich hostina, vyplakávala pred ním. Konečne na siedmy deň jej to vyradil, lebo na neho naliehala. Ona zas prezradila rozlúštenie hádanky svojim krajanom.
18. A na siedmy deň pred západom slnka mu povedali mužovia mesta: „Čo je sladšie nad med a čo je silnejšie nad leva?“ On im odpovedal: „Keby ste neboli orali na mojej jalovici, neboli by ste rozlúštili moju hádanku.“
19. Tu zostúpil na neho Pánov duch, zašiel do Askalona, pobil tam tridsať mužov, pobral im odevy a dal ich sviatočné obleky tým, ktorí rozlúštili hádanku. Náramne bol rozhnevaný a odišiel do domu svojho otca.
20. Samsonovu ženu však dali jednému z družbov, ktorí boli v jeho spoločnosti.

1. Po nejakom čase, v dňoch pšeničnej žatvy, chcel Samson navštíviť svoju manželku a priniesol jej kozliatko. Keď spomenul, že chce vojsť k svojej manželke do jej izby, jej otec mu to nedovolil.
2. Pritom jej otec povedal: „Myslel som, že si na ňu zanevrel. Preto som ju dal tvojmu družbovi. Ale jej mladšia sestra je krajšia ako ona. Tú ti môžem dať namiesto nej.“
3. Samson im povedal: „Odteraz sa nebudem cítiť vinný pred Filištíncami, keď im niečo zlé vykonám.“
4. A Samson vyšiel, nachytil tristo šakalov, potom vzal fakle, obrátil chvost ku chvostu a medzi každé dva chvosty pripevnil faklu.
5. Potom fakle zapálil a vypustil ich Filištíncom do obilia. Tak im spálil obilie, či už bolo na hromade alebo na koreni, ba aj vinohrady a olivy.
6. Keď sa Filištínci vypytovali: „Kto to urobil?“ - povedali im: „Tamnaťanov zať Samson, lebo mu vzal jeho manželku a dal ju jednému z jeho družbov.“ Tu Filištínci vyšli a upálili ju aj s jej otcom.
7. Samson im však povedal: „Keď vy takto robíte, nebudem mať pokoja, kým sa na vás nevypomstím.“
8. A bil ich „lýtko i stehno“ hroznou ranou. Potom odišiel a zdržoval sa v skalnej rokliny Etam.
9. Filištínci vystúpili a utáborili sa v Júdsku, rozťahli sa až do Lechi.
10. Keď sa Júdovci pýtali: „Prečo ste k nám vytiahli?“ - odpovedali: „Prišli sme chytiť Samsona a odplatiť sa mu za to, čo nám vykonal.“
11. Tu zostúpilo asi tristo mužov z Júdu do skalnej rokliny Etam a pýtali sa Samsona: „Nevieš, že Filištínci sú našimi pánmi? Čo si nám to urobil?“ Odvetil im: „Ako oni urobili mne, tak som ja urobil im.“
12. Povedali mu: „Prišli sme ťa zajať, aby sme ťa vydali do ruky Filištíncov.“ - „Prisahajte mi,“ požiadal ich Samson, „že ma vy nezabijete!“
13. Odpovedali mu: „Nie, my ťa chceme len zajať a odovzdať do ich ruky. Ale zabiť ťa nezabijeme.“ Potom ho zviazali dvoma novými povrazmi a vyniesli ho zo skalnej rokliny.
14. Keď prišiel do Lechi, Filištínci mu jasavo výskali v ústrety. Tu však zostúpil na neho Pánov duch a povrazy, ktoré mal na ramenách, boli ako kúdeľ, ktorú stravuje oheň, a putá mu spadli z rúk.
15. Vtom našiel čerstvú osliu čelusť, vystrel ruku, chytil ju a pobil ňou tisíc mužov.
16. A Samson povedal: „Čelusťou oslou - jednu hrbu, dve hrbu, čelusťou oslou - tisíc mužov som pobil.“
17. Keď dohovoric, odhodil čelusť z ruky a nazval to miesto Ramat-Lechi (Odhodenie čeluste).
18. Ale bol veľmi smädný. Preto volal k Pánovi: „Ty si dal do ruky svojho služobníka toto veľké víťazstvo a teraz zomriem smädom a dostanem sa do ruky neobrezancov.“
19. Tu Boh otvoril priehlbinku, čo bola v Lechi, a vyvrela z nej voda. Keď sa jej napil, okrial na ducha a ožil. Preto sa nazýva „Prameň vzývajúceho“, ktorý je v Lechi až podnes.
20. Súdil Izrael dvadsať rokov za čias Filištíncov.

1. Raz zašiel Samson do Gazy. Zazrel tam neviestku a vošiel k nej.
2. Keď sa medzi Gazanmi rozchýrilo: „Samson sem došiel“ - obklúčili ho a číhali na neho celú noc v mestskej bráne. Ale celú noc boli ticho. Zaumienili si: „Keď sa rozvidnie, zabijeme ho!“
3. Samson však spal len do polnoci. O polnoci vstal, vzal vráta mestskej brány aj s oboma verajami, vytrhol ich aj so závorou, potom si ich vyložil na plecía a vyniesol ich na končiar vrchu, ktorý je naproti Hebronu.
4. Potom sa zamiloval do istej ženy v údolí Sorek. Menovala sa Dalila.
5. Prišli k nej filištínski náčelníci a vraveli jej: „Nahováráj ho a vyzved' sa, v čom je jeho veľká sila, ako by sme ho mohli premôcť a zviazať, aby sme ho znemožnili. Dáme ti každý po tisícsto šeklov striebra.“
6. Dalila teda vravela Samsonovi: „Vyzradže mi, v čom je tvoja veľká sila a čím by ťa bolo treba zviazať, aby si bol znemožnený!“
7. Samson jej povedal: „Ak ma niekto zviaže siedmimi čerstvými, ešte nevyschnutými šlachami, budem slabý a ako ktorýkoľvek človek.“
8. Filištínski náčelníci jej teda priniesli sedem čerstvých, ešte nevyschnutých šliach, a zviazala ho nimi.
9. Zákerníci sedeli v jej komôrke. Tu skríkla: „Filištínci (idú) na teba, Samson!“ On však šlachy roztrhol, ako sa trhá niť, keď sa k nej priblíži oheň. Príčina jeho sily bola i naďalej neznáma.
10. Tu povedala Dalila Samsonovi: „Oklamal si ma, luhál si mi! Prezrad' mi teraz, čím by ťa bolo treba zviazať!“
11. Odpovedal jej: „Ak ma niekto zviaže novými, ešte v práci nepoužitými povrazmi, budem slabý a ako ktorýkoľvek človek.“
12. Dalila teda vzala nové povrazy a zviazala ho nimi. Potom skríkla na neho: „Filištínci (idú) na teba, Samson!“ Zákerníci totiž sedeli v komôrke. On ich však strhol zo svojich ramien ako nejakú niť.
13. Dalila dohovárala Samsonovi: „Až doteraz si ma klamal a luhál si mi. Prezrad' mi už, čím by ťa bolo treba zviazať?“ Odvetil jej: „Ak spletieš sedem vrkočov mojej hlavy s osnovou.“
14. Keď však zarazila kolík a skríkla na neho: „Filištínci (idú) na teba, Samson!“ - prebudil sa zo spánku a vytrhol tkaňový kolík aj s osnovou.
15. A opäť mu dohovárala: „Ako môžeš hovoriť, že ma miluješ? Ved' tvoje srdce nie je so mnou! Už tri razy si ma oklamal a neprezradil si mi, v čom je tvoja veľká sila.“
16. A keď deň čo deň naliehala svojimi rečami na neho a unúvala ho, že sa mu znechutil život až na smrť,
17. otvoril jej celé svoje srdce a povedal jej: „Britva sa ešte nedotkla mojej hlavy, lebo som zasvätený Bohu od materského lona. Keby ma niekto ostrihal, moja sila by odo mňa odišla, oslabil by som a bol by som ako ktorýkoľvek človek.“
18. Dalila videla, že jej otvoril celé svoje srdce, preto dala zavolať filištínskych náčelníkov a odkázala im: „Tentoraz prídte, lebo mi otvoril celé svoje srdce!“ Filištínski náčelníci k nej došli a priniesli so sebou aj peniaze.
19. Uspala ho na svojich kolenách, (zavolała jedného muža) a odstihla mu z hlavy sedem vrkočov. Tak ho oslabil a jeho sila od neho odišla.
20. Keď skríkla: „Filištínci (idú) na teba, Samson!“ - prebudil sa zo spánku a povedal si: „Aj teraz vyviaznem ako predtým a strasiem to zo seba.“ Nevedel totiž, že Pán od neho odstúpil.
21. Filištínci ho chytili, vylúpili mu oči, odviedli ho do Gazy a uväznili ho v okovách. Vo väzení musel točiť mlyn.
22. Ale po ostrihaní mu vlasy na hlave opäť podrástli.
23. Filištínski náčelníci sa zišli, aby priniesli svojmu bohu Dagonovi veľkolepú obeť a slávlí radovánky. A volali: „Náš boh dal nám do ruky Samsona, nášho nepriateľa.“
24. A keď ho ľudia uvideli, velebili svojho boha a vyvolávali: „Náš boh nám dal do ruky nášho nepriateľa, nášej krajiny pustošiteľa, vraha mnohých z nás.“

25. A keď už boli v dobrej nálade, vyvolávali: „Privedte Samsona! Nech nám niečo zahrá!“ Priviedli teda Samsona zo žalára a hral pred nimi. Postavili ho medzi stĺpy.
26. Tu povedal Samson chlapcovi, ktorý ho držal za ruku: „Pusť ma! Chcem sa oprieť o stĺpy, na ktorých spočíva dom.“
27. V dome bolo plno mužov a žien. Došli tam tiež všetci filištínski náčelníci. A na streche bolo asi tritisíc mužov a žien, ktorí sa prizerali Samsonovi, ako hrá.
28. Samson však vzýval Pána a prosil: „Pane, Bože! Rozpomeň sa na mňa a daj mi sily ešte tentoraz, ó, Bože, aby som sa vypomstil aspoň za jedno z mojich dvoch očí.“
29. Tu Samson nahmatal dva prostredné stĺpy, na ktorých spočíval dom, zaprel sa do nich, pravou rukou do jedného a ľavou do druhého,
30. a zvolal: „Nech zomriem s Filištíncami!“ Vystrel sa celou silou a dom sa zrútil na náčelníkov a na všetok ľud, ktorý v ňom bol. A mŕtvych, ktorých zabil pri svojej smrti, bolo viac než tých, ktorých pobil za svojho života.
31. Jeho bratia a celý dom jeho otca zostúpili, vzali ho, odniesli a pochovali ho medzi Saraou a Estaolom v hrobe jeho otca Manua. Súdil Izrael dvadsať rokov.

Kapitola 17

1. Na Efraimskom pohorí býval muž menom Micha.
2. Povedal svojej matke: „Tisícsto šeklov striebra, ktoré ti vzali - a pre ktoré si vyslovila kliatbu aj predou mnou -, peniaze sú u mňa: ja som ich vzal!“ Matka mu povedala: „Nech ťa požehná Pán, syn môj!“
3. Keď vrátil matke tisícsto strieborných šeklov, jeho matka povedala: „Striebro som zasvätila zo svojej ruky Pánovi pre môjho syna, aby z toho zhotovil modlu s obťahom. Teraz ti ho vraciam.“
4. Keď však vrátil striebro svojej matke, jeho matka vzala dvesto strieborných šeklov a dala ich zlatníkovi, ktorý z nich urobil modlu s obťahom; tá sa dostala do Michovho domu.
5. Tak sa Michov dom stal domom Božím. Zhotovil tiež efód a terafim a za kňaza ustanovil jedného zo svojich synov.
6. V tých dňoch nebolo kráľa v Izraeli. Každý si robil, čo sa mu líbilo.
7. A bol (tam) istý mladík z júdskeho Betlehema, z Júdovho kmeňa. Bol levita a zdržoval sa tam ako cudzinec.
8. Ten muž sa vystaňoval z mesta, z Júdovho Betlehema, aby sa uchýlil ako cudzí na príhodnom mieste. Vybral sa na Efraimské pohorie do Michovho domu, aby si našiel miesto podľa svojho povolania.
9. Micha sa ho opýtal: „Odkiaľ prichádzaš?“ Odpovedal mu: „Som levita z Júdovho Betlehema. Idem, aby som sa uchýlil ako cudzí na príhodnom mieste.“
10. Micha mu povedal: „Zostaň u mňa a buď mi otcom i kňazom! Dám ti desať strieborných šeklov na rok, ďalej celé ošatenie a živobytie.“ A levita na to pristal.
11. Levita potom býval u muža a mladík mu bol ako jeden zo synov.
12. Micha ustanovil levitu a mladík sa stal jeho kňazom a býval v Michovom dome.
13. Micha si povedal: „Teraz viem, že ma bude Pán požehnávať, lebo mám levitu za kňaza.“

1. V tom čase nebolo v Izraeli kráľa. Vtedy si kmeň Danovcov hľadal vlastné územie na osídlenie, lebo až dovtedy mu nepripadol dedičný podiel medzi Izraelovými kmeňmi.
2. Preto vyslali Danovci zo svojich rodov päť mužov, mužov veľmi udatných zo svojho najjužnejšieho pohraničia, zo Saray a Estaola, aby preskúmali krajinu a oboznámili sa s ňou. Povedali im: „Chodte a obzrite krajinu!“ Tak prišli na Efraimské pohorie do Michovho domu, aby tam prenocovali.
3. Keď boli neďaleko Michovho domu a po hlase spoznali mladého levitu, zastavili sa tam a vypytovali sa ho: „Kto ťa sem priviedol? Čo tu robíš? A čo tu hľadáš?“
4. Odpovedal im: „To a to mi urobil Micha. Najal si ma a stal som sa jeho kňazom.“
5. Potom ho poprosili: „Opýtaj sa Boha, aby sme vedeli, či bude šťastná naša cesta, na ktorú sa vydávame!“
6. Kňaz im odpovedal: „Chodte v pokoji! Cesta, na ktorú sa vyberáte, je milá Bohu.“
7. Tak sa tí piati mužovia pobrali ďalej, až prišli do Lais. A videli tam ľudí, ktorí bývali podľa spôsobu Sidončanov bezstarostne, ticho a pokojne. Nikomu v krajine nekrivdili, aby strhli na seba panstvo, od Sidona boli ďaleko a s ostatným svetom nemali nič do činenia.
8. Keď sa vrátili k svojim bratom do Saray a Estaolu, ich bratia sa ich pýtali: „Ako ste pochodili?“
9. Odpovedali: „Hor' sa! Vytiahnime proti nim! Videli sme totiž krajinu, ktorá je naozaj veľmi dobrá. Azda ešte váhate? Neotáľajte, ale vyberte sa už! Treba len vyraziť a krajinu zaujať!“
10. Keď ta dôjdete, dostanete sa k bezstarostnému ľudu a do veľmi rozľahlej krajiny - Boh ju dá do vašej ruky -, na miesto, kde je hojnosť všetkého, čo je na zemi.“
11. Vytiahlo teda odtiaľ - z kmeňa Danovcov, zo Saray a Estaola - šesťsto mužov vyzbrojených do boja.
12. Na svojom pochode táborili v Kirjatiarime v Júdsku. Preto sa to miesto nazýva Machane-Dan (“Tábor Danovcov”) až podnes. Je to západne od Kirjatiarima.
13. Odtiaľ tiahli ďalej na Efraimské pohorie a došli k Michovmu domu.
14. Piaty mužovia, ktorí boli na výzvedy v krajine Lais, začali rozprávať svojim bratom: „Viete, že v týchto domoch je efód i terafim a modla s obťahom? Ale aby ste vedeli, čo máte teraz robiť!“
15. Zabočili ta, vošli do domu mladého levitu, do Michovho domu, a pozdravili ho.
16. Ale tých šesťsto ozbrojených mužov (Danovcov) zostalo stáť pred bránou.
17. Piaty mužovia, ktorí boli na výzvedy v krajine, vstúpili a vnikli dnu, aby vzali modlu s obťahom, efód a terafim. Kňaz však zostal pred bránou pri tých šesťsto mužoch, vyzbrojených do boja.
18. Keď vošli do Michovho domu a odnášali modlu s obťahom, efód a terafim, opýtal sa ich kňaz: „Čo to robíte?“
19. Odpovedali mu: „Mlč! Polož si ruku na ústa! Pod' s nami a buď nám otcom a kňazom! Čo ti je lepšie, byť kňazom v dome jedného muža alebo byť kňazom v jednom kmene a Izraelovom rode?“
20. Pritom sa kňazova myseľ rozjasnila. Vzal efód, terafim i modlu a pripojil sa k ľudu.
21. Nato odtiahli a išli ďalej. Deti, stáda a cennosti pustili napred.
22. Keď už boli ďaleko od Michovho domu, zvolali sa mužovia, čo bývali v domoch, ktoré patrili k domu Michovmu, a pustili sa za Danovcami.
23. Keď kričali na Danovcov, oni sa obrátili a opýtali sa Michu: „Čo ti je, že kričíš!“
24. Odpovedal: „Môjho boha, ktorého som si urobil, ste mi vzali, aj kňaza, a potom ste odtiahli. Čo mi ešte zostáva? Ako sa ma môžete pýtať: Čo ti je?!“
25. Danovci mu však odvetili: „Nech už nepočujeme tvoj krik! Ináč na vás zaútočia mužovia rozhorčenej mysle a mohlo by ťa to stáť život aj život tvojho domu.“
26. A Danovci šli svojou cestou. Keď Micha videl, že sú silnejší ako on, vrátil sa a pobral sa do svojho domu.
27. Oni však vzali so sebou Michovo dielo aj kňaza, ktorý bol u neho, a dostali sa do Lais, kde bývali pokojní a bezstarostní ľudia. Pobili ich mečom a mesto vypálili.
28. Ale nik mu neprišiel na pomoc, lebo ležalo ďaleko od Sidona a nemalo nijakého spojenia so svetom. Ležalo totiž v údolí Bet-Rohob. Potom si mesto postavili a usadili sa v ňom.

29. A mesto nazvali Dan podľa mena svojho otca, ktorý bol synom Izraela. Predtým sa mesto nazývalo Lais.
30. Nato si Danovci postavili modlu a Jonatán, syn Manassesovho syna Gersona, a jeho synovia boli kňazmi až do dňa, keď bola krajina vyludnená.
31. Vystavovali si Michovu modlu, ktorú on urobil, celý čas, čo bol Boží dom v Šíle.

1. V čase, keď nebolo v Izraeli kráľa, osadil sa istý levita ako cudzí v zadných končinách Efraimského pohoria a vzal si vedľajšiu ženu z Júdovho Betlehema.
2. Vedľajšia žena sa naň nahnevala a odišla od neho do domu svojho otca, do Júdovho Betlehema. Bola tam už štyri mesiace,
3. keď sa jej muž vybral za ňou, aby si ju naklonil srdečným prehováraním k návratu. Mal so sebou svojho sluhu a dva osly. Keď ho uviedla do domu svojho otca a otec dievčaťa ho zazrel, vyšiel mu radostne v ústrety.
4. A keď jeho test, otec dievčaťa, na neho naliehal, zostal u neho tri dni. Jedli a popíjali si a nocovali tam.
5. Na štvrtý deň včasráno vstali a keď sa chystal na cestu, povedal otec dievčaťa svojmu zaťovi: „Posilni sa ešte kúskom chleba! Potom pôjdete!“
6. Nato si sadli a obidvaja jedli a pili. Potom povedal otec dievčaťa mužovi: „Ale zostaň ešte na noc! Zabav sa!“
7. A muž aj vstal, aby sa vydal na cestu, ale keď jeho test opäť na neho naliehal, zostal a prenocoval tam.
8. Na piaty deň včasráno vstali a keď sa chystal na cestu, povedal otec dievčaťa: „Posilni sa najprv! Vyčkaj, až sa deň schýli!“ A zas jedli obidvaja.
9. Keď však muž vstal, aby sa vydal na cestu so svojou vedľajšou ženou a so svojím sluhom, povedal mu jeho test, otec dievčaťa: „Hľa, deň sa už schýlil. Zvečerieva sa! Prenocujže tu! Zajtra včasráno vstanete, vydáte sa na cestu a dostaneš sa do svojho stanu.“
10. Ale muž už nechcel zostať na noc, lež vstal a odišiel. Tak sa dostal až do blízkosti Jebuza, to jest Jeruzalema. So sebou mal dva osedlané osly. Jeho vedľajšia žena bola tiež pri ňom.
11. Keď boli pri Jebuze - a deň sa už značne schýlil -, povedal sluha svojmu pánovi: „Pod', uchýľme sa do mesta Jebuzejov a prenocujme v ňom!“
12. Ale jeho pán mu odvetil: „Neuchýlime sa ta - do mesta cudzincov, ktorí nie sú z Izraelových synov -, ale pôjdeme ďalej až do Gabay.“
13. Potom povedal svojmu sluhovi: „Pod', zjédeme do niektorej dediny a prenocujeme či už v Gabae alebo v Rame.“
14. A uberali sa svojou cestou ďalej. Pri Gabae, ktorá patrí Benjamínovi, zapadlo im slnko.
15. Ta teda odbočili z cesty, aby si zašli na noc do Gabay. Keď však vošiel a zložil sa na námestí mesta, nebolo nikoho, kto by ich bol prijal do domu na nocľah.
16. Tu zvečera prichádzal stavec z poľa, zo svojej práce. Muž pochádzal z Efraimského pohoria a zdržoval sa ako cudzí v Gabae. Miestni obyvatelia však boli Benjamínovci.
17. Keď zdvihol oči, zazrel na námestí mesta počestného. Stavec sa ho spýtal: „Kde ideš? Odkiaľ prichádzaš?“
18. Odpovedal mu: „Cestujeme z Júdovho Betlehema až do zadných končín Efraimského pohoria. Odtiaľ som. Zašiel som si do Júdovho Betlehema a zasa sa uberám do Pánovho domu. Niet tu však nikoho, kto by ma prijal do domu.“
19. Máme slamu a obrok pre svojho osla, aj chlieb a víno pre mňa, pre tvoju služobnicu a pre sluhu, ktorý je s tvojím služobníkom. Vôbec nič nám nechýba.“
20. Tu povedal stavec: „Pokoj buď s tebou! Ak by ti aj niečo chýbalo, to už bude moja starosť. Na námestí predsa nocovať nemôžeš!“
21. Potom ho uviedol do svojho domu a nakrmil osly. Keď si umyli nohy, jedli a pili.
22. Keď už boli v dobrej nálade, tu mužovia z mesta, zlosynovia, obstali dom a ustavične tlkli na bránu. Vyvolávali na starca, pána domu: „Vyved' muža, čo prišiel do tvojho domu! Chceme s ním obcovať!“
23. Tu vyšiel k nim muž, pán domu, a vravel im: „Nie, bratia moji! Nerobte nič zlé, keď prišiel ten človek do môjho domu! Nedopustíte sa predsa takej nehanebnosti!“
24. Mám však dcéru, pannu, a on zas vedľajšiu ženu. Môžem vám ich vyvieť. Tie znásilnite a urobte

s nimi, ako sa vám líbi. Ale na tomto mužovi sa nedopustite takej nehanebnosti!“

25. Keďže mužovia ho nechceli ani len vypočuť, vzal muž svoju vedľajšiu manželku a vyviedol im ju von na ulicu. Zneužívali ju a ukájali si na nej svoje chůtky celú noc až do rána. Prepustili ju až pri východe zorničky.

26. Nad ránom sa žena pokúšala vojsť, ale klesla pred dvermi domu muža, u ktorého bol jej pán, a zostala tam až do rozvidnenia.

27. Ráno jej pán vstal, otvoril dvere domu a keď vyšiel, aby sa vydal na cestu, jeho vedľajšia žena ležala pred dvermi domu s rukami na prahu!

28. Volal na ňu: „Vstaň! Pôjdeme!“ Ale nik mu neodpovedal. Tu ju vzal na osla, muž sa pobral a šiel do svojho bydliska.

29. Keď prišiel do svojho domu, vzal nôž, chytil svoju vedľajšiu ženu, rozsekal úd za údom na dvanásť kusov a rozposlal ich po celom Izraelovom území.

30. Každý, kto to videl, hovoril: „Také niečo sa ešte nestalo, ani nebolo vidieť odo dňa, keď vyšli Izraelovi synovia z krajiny Egyptanov, až podnes. Premýšľajte o tom, poradte sa a vravte!“

1. Tu vytiahli všetci Izraeliti od Dana až po Bersabu, aj krajina Galaád, a zástup sa zhromaždil ako jeden muž k Pánovi do Masfy.
2. Dostavili sa vodcovia všetkého ľudu, všetkých izraelských kmeňov, na zhromaždenie Božieho ľudu, štyristotisíc pešiakov vyzbrojených mečom.
3. Benjamínovci sa dopočuli, že Izraeliti vytiahli do Masfy. Izraeliti sa pýtali: „Povedzte len, ako sa stal tento zločin?“
4. A levita, manžel zavraždenej ženy, odpovedal takto: „So svojou vedľajšou ženou som prišiel do Benjamínovej Gabay, aby som (tam) prenocoval.
5. Obyvatelia Gabay však povstali proti mne. V noci obstali pre mňa dom. Mňa chceli zabiť a moju vedľajšiu ženu tak znásilnili, že zomrela.
6. Chytil som svoju vedľajšiu ženu, rozsekal som ju a rozoslal som ju po celom území Izraelovho dedičného vlastníctva, lebo sa dopustili ohavného činu v Izraeli.
7. Hľa, ste tu všetci, Izraelovi synovia! Poradte sa, rozhodnite tu!“
8. Nato povstal všetok ľud ako jeden muž a volal: „Nik z nás nepôjde do svojho stanu. Nik z nás sa neodoberie do svojho domu.
9. Teraz toto urobíme s Gabaou: Podľa lósa (vytiahneme) proti nej.
10. Zo všetkých Izraelových kmeňov vezmeme po desať mužov zo sta, po sto z tisíca a po tisíc z desaťtisíca, aby priniesli ľudu potravu. Po ich návrate urobíme Benjamínovej Gabae, ako si zasluhuje, podľa celej ohavnosti, ktorá sa stala v Izraeli.“
11. A všetci Izraeliti sa zhromaždili k mestu ako jeden muž, ako spojenec.
12. Izraelské kmene vyslali mužov k celému Benjamínovmu kmeňu s odkazom: „Aký je to zločin, ktorý sa stal u vás?!
13. Preto teraz vydajte tých mužov, zlosynov Gabay, aby sme ich usmrtili a odstránili zlo z Izraela.“ Ale Benjamínovci nedali nič na výzvu svojich bratov, Izraelitov,
14. ale zo všetkých svojich miest sa zišli do Gabay, aby vytiahli do boja proti Izraelovým synom.
15. Benjamínovcov, iba z miest, napočítali v ten deň dvadsaťšesťtisíc mužov vyzbrojených mečom, okrem obyvateľov Gabay, ktorých napočítali sedemsto vybraných mužov.
16. Medzi všetkými týmito ľuďmi bolo sedemsto vybraných mužov ľavorukých. Títo všetci hádzali kameňom navlas bezchybne.
17. Izraelského mužstva, bez Benjamínovcov, napočítali štyristotisíc mužov vyzbrojených mečom. Boli to všetko udatní bojovníci.
18. I vstali, šli do Betela a dopytovali sa Boha. Izraeliti sa pýtali: „Kto z nás má prvý vytiahnuť do boja proti Benjamínovcom?“ Pán odpovedal: „Júda najsamprv!“
19. Ráno Izraeliti vstali a utáborili sa pred Gabaou.
20. Izraeliti teda vytiahli do boja proti Benjamínovcom. A izraelské mužstvo zaujalo bojové postavenie pred Gabaou.
21. Vtom však Benjamínovci vyrazili z Gabay a v ten deň položili na zem dvadsaťdvatisíc mužov z Izraelitov.
22. Ale izraelské mužstvo sa vzchopilo a ešte raz zaujalo bojové postavenie na tom mieste, kde sa zriaďovalo v prvý deň.
23. Ale Izraeliti najprv šli a plakali až do večera pred Pánom. Potom sa opýtali Pána: „Máme ešte raz vytiahnuť do boja proti našim bratom Benjamínovcom?“ Pán odpovedal: „Vytiahnite proti nim!“
24. A na druhý deň Izraeliti zaútočili na Benjamínovcov.
25. Lenže aj na druhý deň vyrazili proti nim Benjamínovci z Gabay a položili z Izraelitov na zem ešte osemnásťtisíc mužov, všetko vyzbrojených mečom.
26. Tu vytiahli všetci Izraeliti, všetok ľud, a prišli do Betela. Plakali a zostali tam pred Pánom, postili sa v ten deň až do večera a obetovali Pánovi zápalné a pokojné obety.
27. Potom sa Izraeliti pýtali Pána - v tých dňoch tam totiž bola archa Pánovej zmluvy
28. a Finés, syn Áronovho syna Eleazara, konal v tých dňoch pred ňou službu - a vraveli: „Máme ešte

raz vytiahnuť do boja proti našim bratom Benjamínovcom? Alebo sa máme toho vzdať?“ Pán odpovedal: „Vytiahnite! Lebo zajtra ich vydám do vašej ruky.“

29. Nato Izraeliti postavili ľudí do zálohy okolo Gabay.

30. Na tretí deň vytiahli Izraeliti proti Benjamínovcom a zriadili sa ako predošlé razy do bojového postavenia proti Gabae.

31. Benjamínovci vyrazili proti ľudu, dali sa odrezať od mesta a začali na cestách, z ktorých jedna stúpala do Betela a druhá cez pole do Gabay, zabíjať - ako predošlé razy - niektorých z ľudu, asi tridsať mužov z Izraelitov.

32. Benjamínovci sa domnievali: „Porazili sme ich ako prvý raz.“ Izraeliti sa však dohovorili: „Dáme sa na útek, aby sme ich vylákali od mesta na cesty.“

33. Všetci Izraeliti teda vstali zo svojich stanovišť a zriadili sa pri Báltamare. Izraelská záloha zas vyrazila zo svojho stanovišta, západne od Gabay.

34. Tak pritiahlo pred Gabau desaťtisíc mužov vybraných z celého Izraela a nastal tuhý boj. Tamtí však netušili, že ich zastihla pohroma.

35. Pán pomocou Izraelitov porazil Benjamínovcov. V ten deň Izraeliti pobili z Benjamínovcov dvadsaťpäťtisícsto mužov, všetko vyzbrojených mečom.

36. Benjamínovci videli, že sú porazení. - Izraeliti totiž ustupovali pred Benjamínovcami, lebo sa spoliehali na zálohu, ktorú postavili proti Gabae.

37. Záloha náhle vyrazila na Gabau a záloha vnikla a pobila celé mesto ostrím meča.

38. Izraeliti sa uzhovorili so záložníkmi, že nechajú z mesta vystúpiť chumáč dymu.

39. Keď sa Izraeliti v boji obzreli - práve začali Benjamínovci niektorých z Izraelitov biť a zabili asi tridsať mužov v domnienke, že ich už porazili ako v prvom boji - ,

40. začal už z mesta vystupovať chumáč dymu. Keď sa Benjamínovci obzreli, bolo už celé mesto v nebotyčných plameňoch.

41. Tu sa Izraeliti obrátili, ale Benjamínovci sa preľakli, lebo videli, že ich zastihla pohroma.

42. A dali sa na útek pred Izraelitmi smerom na púšť. Ale boj ich aj tak zasiahol. Tí, ktorí došli z mesta, sekali ich v strede.

43. Obklúčili Benjamínovcov, prenasledovali ich a bili ich na východe až po samu Gabau.

44. Pritom padlo z Benjamínovcov osemnásťtisíc mužov, všetko udatných bojovníkov.

45. Opäť sa obrátili a utekali na púšť ku skale Remon. Ale na cestách napaberkovali z nich ešte päťtisíc mužov. Prenasledovali ich ďalej až po Gidom a zabili z nich ešte dvetisíc mužov.

46. Všetkých padlých Benjamínovcov bolo v ten deň dvadsaťpäťtisíc mužov, všetko udatných bojovníkov vyzbrojených mečom.

47. Na púšť ku skale Remon sa podarilo utiecť iba šesťsto mužom. A zostali na skale Remon štyri mesiace.

48. Izraeliti sa potom vrátili k Benjamínovcom a pobili ich ostrím meča od mužov až po dobytok, vôbec všetko, čo sa našlo v mestách. A všetky mestá, ktoré našli, vypálili ohňom.

1. Izraeliti zložili v Masfe prísahu: „Nik z nás nedá Benjamínovcovi svoju dcéru za manželku.“
2. Tu prišiel ľud do Betela a zdržali sa tam pred Pánom až do večera. I pozdvihli svoj hlas, začali hlasne plakať
3. a hovorili: „Prečo sa, Pane, Izraelov Bože, stalo v Izraeli to, že dnes chýba z Izraela jeden kmeň?“
4. Na druhý deň ľudia včasráno vstali, postavili tam oltár a obetovali zápalné a pokojné obety.
5. A Izraelovi synovia sa pýtali: „Kto sa zo všetkých Izraelových kmeňov nedostavil na zhromaždenie k Pánovi?“ Lebo pod slávnostnou prísahou pohrozili každému, kto by sa nedostavil k Pánovi do Masfy: „Bude potrestaný smrťou!“
6. Izraeliti teda žiaľili za svojim bratom Benjamínom a vraveli: „Teraz je odrezaný jeden kmeň z Izraela.
7. Čo môžeme urobiť, aby pozostalí dostali ženy, keď sme sa zaprisahali na Pána, že im ani jednu z našich dcér nedáme za manželku.“
8. Pýtali sa teda: „Nie je taký izraelský kmeň, ktorý by sa nebol dostavil k Pánovi do Masfy?“ A hľa, nik neprišiel na zhromaždenie do tábora z Jábesa Galaádskeho.
9. Urobili totiž prehliadku ľudu a nebol tam nik z obyvateľov Jábesa Galaádskeho.
10. Nato tam zhromaždený zástup poslal dvanásťtisíc mužov z chrabrých oddielov a dal im rozkaz: „Chodte a pobite ostrím meča obyvateľov Jábesa Galaádskeho, aj ženy a deti!
11. A budete si počínať taktó: Vykonáte kliatbu na každom mužovi a na každej žene, ktorá už patrila mužovi.
12. Medzi obyvateľmi Jábesa Galaádskeho nájdete štyristo panenských dievčat, ktoré ešte nikdy nepatrili mužovi, a privediete ich do tábora (v Šíle v krajine Kanaán).“
13. A všetok zhromaždený zástup odkázal po posluch Benjamínovcom, ktorí sa zdržovali na skale Remon, že si želá s nimi pokoj.
14. Vtedy sa Benjamínovci vrátili. Dali im manželky, ktoré zostali nažive zo žien Jábesa Galaádskeho, ale nevystačovalo pre nich.
15. Ľudu však bolo Benjamínovcov ľúto, lebo Pán urobil trhlinu v Izraelových kmeňoch.
16. A starší zo zástupu sa pýtali: „Ako zaopatríme manželky tým ostatným? Lebo ženy z Benjamína zahynuli.“
17. Vraveli: „Pozostalým Benjamínovcom zostane ich dedičný podiel. Ani jeden kmeň nesmie byť vyhubený z Izraela.
18. My im však nemôžeme dať manželky z našich dcér, lebo Izraelovi synovia sa zaprisahali: Nech je prekliaty, kto dá ženu Benjamínovcovi!“
19. Vraveli: „Každoročne býva Pánova slávnosť v Šíle“ (ktoré leží severne od Betela, východne od cesty vedúcej z Betela do Sichemu a južne od Lebony).
20. A prikázali Benjamínovcom: „Chodte a ukryte sa vo vinohradoch!
21. Potom dávajte pozor! A keď zbadáte, že šílske dcéry vychádzajú tancovať v chórovodoch, vyjdite z vinohradov, uchytte si každý ženu zo šílskych dcér a odídte do Benjamínovej krajiny.
22. Keď si k nám prídu ich otcovia alebo bratia sťažovať, povieme im: Láskaivo nám ich darujte, veď nik z nich nedostal ženu v boji. A vy ste im ich nedali. Inakšie by ste sa boli dopustili hriechu.“
23. A Benjamínovci tak urobili. Vzali si toľko manželiek z tanečníc, ktoré ulúpili, koľko ich bolo. Potom sa vrátili do svojho dedičného podielu. Postavili si mestá a osadili sa v nich.
24. Tiež Izraeliti sa v tom čase vrátili odtiaľ, každý k svojmu kmeňu a k svojmu rodu. Každý sa pobral odtiaľ do svojho dedičného podielu.
25. V tých dňoch nebolo v Izraeli kráľa. Každý si robil, čo sa mu páčilo.

Rút

Kapitola 1

1. V čase, keď úradovali sudcovia, nastal v krajine hlad. Istý človek sa vystaľoval z júdskeho Betlehema, aby ako cudzinec žil na Moabských rovinách so svojou manželkou a dvoma synmi.
2. Muž sa volal Elimelech, jeho manželka Noemi a jeho dvaja synovia Machlon a Kiljon. Boli to Efratejci z júdskeho Betlehema, ktorí sa presťahovali na Moabské roviny, aby sa tam osadili.
3. Ale Noemin manžel Elimelech zomrel, a tak zostala sama so svojimi synmi.
4. Oni sa oženili s Moabkami. Jedna nevesta sa volala Orfa a druhá Rút. Tak tam bývali asi desať rokov.
5. Ale aj títo dvaja, Machlon a Kiljon, jej umreli, takže po smrti svojich dvoch synov a po smrti manžela zostala táto žena sama (v cudzej krajine).
6. Vydala sa teda spolu s nevestami na cestu späť z Moabských rovín, lebo sa na Moabskej rovine do počula, že Pán milostivo navštívil svoj ľud a dal mu chlieb.
7. A tak zanechala miesto, kde dosiaľ bývala, a (šli) s ňou aj jej dve nevesty. Keď došli na cestu, ktorá viedla späť do júdskej krajiny,
8. Noemi povedala svojim dvom nevestám: „Chodte, vráťte sa každá do domu svojej matky! Nech vám Pán preukáže svoju lásku, akú ste prejavili (mojim) mŕtvym i mne!
9. Nech vám Pán dá, aby ste našli spočinutie každá v dome svojho manžela!“ A pobozkala ich. Ale ony sa pustili do hlasitého plaču
10. a hovorili jej: „Vrátíme sa s tebou k tvojmu národu!“
11. Noemi im odpovedala: „Vráťte sa, dcéry moje! Prečo by ste šli so mnou? Či sa mi ešte narodí synovia, aby sa stali vašimi manželmi?!
12. Vráťte sa, dcéry moje! Chodte len! Ja som už stará na vydaj. Ved' keby som si povedala: Mám ešte nádej (na dieťa) a keby som ešte túto noc bola s mužom a porodila by som synov,
13. či chcete na nich čakať, až vyrastú? Či sa uzavriete, aby ste sa pre nich nevydali za muža? Nie tak, dcéry moje! Moja trpkosť je omnoho väčšia ako vaša, lebo Pánova ruka vystúpila proti mne.“
14. Tu sa znovu dali hlasite plakať. Pritom Orfa pobozkala svoju svokru a vrátila sa, ale Rút sa jej pridržala.
15. Povedala jej (Noemi): „Hľa, tvoja švagriná sa vrátila k svojmu národu a k svojim bohom! Chod' aj ty za svojou švagrinou!“
16. Ale Rút odpovedala: „Nenaliehaj na mňa, aby som ťa opustila a odvrátila sa od teba: lebo kde pôjdeš ty, pôjdem i ja, kde sa zdržíš, zdržím sa aj ja: tvoj národ sa stane mojím národom a tvoj Boh bude mojím Bohom.
17. Kde ty zomrieš, tam zomriem i ja a tam budem aj pochovaná. Nech mi Pán tak urobí a nech mi tak aj pridá, že len smrť ma odlúči od teba.“
18. Keď (Noemi) videla, že je pevne rozhodnutá ísť s ňou, prestala ju nahovárať a odporúčať jej návrat k svojim.
19. Tak išli obidve spolu, až došli do Betlehema. Ako vošli do Betlehema, vzrušilo sa pre ne celé mesto a (ženy) si hovorili: „Nie je to Noemi?“
20. Ale ona im vravela: „Nehovorte mi už Noemi, ale volajte ma Mara, lebo veľkú trpkosť mi dal skúsiť Všemohúci!
21. Odišla som plná a Pán ma privádza späť prázdnu. Prečo mi teda hovoríte Noemi, keď Pán takto svedčí proti mne a Všemohúci priviedol na mňa utrpenie.“
22. Tak sa vrátila Noemi a jej moabská nevesta Rút, ktorá prišla spolu s ňou z Moabskej roviny. Do Betlehema došli na začiatku žatvy jačmeňa.

Kapitola 2

1. Podľa svojho muža mala Noemi istého príbuzného, ktorý bol veľmi zámožným mužom z Elimelechovho rodu; volal sa Bóz.
2. Moabka Rút povedala Noemi: „Dovoľ mi ísť na pole a zbierať tam klásky po tých (žencoch), u ktorých nájdem milosť!“ Ona jej odvetila: „Chod', dcéra moja!“
3. Šla teda, prišla na pole a zbierala (klasy) po žencoch. Náhodou zbierala na poli Bózovom, ktorý bol z Elimelechovho príbuzenstva.
4. A Bóz prišiel z Betlehema (na pole) a pozdravil žencov: „Pán nech je s vami!“ Oni mu odpovedali: „Požehnaj ťa Pán!“
5. Bóz sa pýtal svojho služobníka, ktorý mal dozor nad žencami: „Čia je to deva?“
6. Služobník, dozorca žencov, mu povedal: „To je moabské dievča, ktoré prišlo spolu s Noemi z Moabskej roviny.“
7. Aj ma požiadala: Chcela by som zbierať klasy a paberkovať medzi snopmi po žencoch. Prišla a od včasného rána je na nohách, ani chvíľku nepobudla doma.“
8. Bóz sa prihovril Rút: „Dcéra moja, počúvaj ma! Nechod' zbierať klásky na iné pole, ani neprechádzaj stadiaľto, ale drž sa mojich služobníč!“
9. Oči (maj upreté) na pole, na ktorom žnú, a zbieraj za nimi! Svojim sluhom som rozkázal, aby ti nik nekrivdil. Ak zacítiš smäd, zjdi k nádobám a napi sa z toho, čo načerpali sluhovia!“
10. Ona pred ním padla na tvár, poklonila sa po zem a povedala mu: „Ako to, že som našla priazeň v tvojich očiach a že sa staráš o mňa, hoci som cudzinka?“
11. Bóz jej odpovedal: „Hlásili mi všetko, čo si urobila pre svoju svokru po smrti svojho manžela: ako si opustila svojho otca, svoju matku a svoju vlasť, kde si sa narodila, a prišla si medzi ľud, ktorý si predtým nepoznala.“
12. Pán nech ti odplatí za tvoj skutok! Nech sa ti dostane plnej odmeny od Pána, Izraelovho Boha, ku ktorému si pristúpila, aby si sa uchýlila pod ochranu jeho krídel!“
13. Ona mu odpovedala: „Pane, našla som priazeň v tvojich očiach, lebo si potešil svoju služobnicu a hovoril si k jej srdcu, hoci nie som ani tvojou služobnicou.“
14. A keď prišiel čas jedla, Bóz jej povedal: „Pod' sem a jedz z chleba a omoč si krajec v octe!“ Sadla si teda vedľa žencov a on jej nadelil praženého zrna, takže sa najedla do sýtosti a ešte jej aj zvýšilo.
15. Keď vstala zbierať klásky, Bóz rozkázal svojim sluhom: „Nech si zbiera klásky aj medzi snopmi a vy na ňu nebudte za to mrzutí!“
16. Ba (náročky) vypúšťajte (klasy) zo svojich hrstí a nechajte pre ňu, aby nazbierala, a nehrešte ju za to!“
17. Tak zbierala klásky do večera a keď vymlátila, čo nazbierala, mala z toho asi efu jačmeňa.
18. Keď jej svokra videla, koľko nazbierala, a keď okrem toho vyňala a podala, čo jej zvýšilo, keď sa nasýtala,
19. vravela jej svokra: „Kdeže si zbierala klasy a kde si pracovala? Nech je požehnaný človek, ktorý sa staral o teba!“ Vtedy oznámila svokre, u koho pracovala, a povedala: „Meno muža, u ktorého som dnes pracovala, je Bóz.“
20. Noemi povedala svojej neveste: „Nech Pán požehná človeka, ktorý neodoprel svoju dobrotu ani živým, ani mŕtvym!“ A vravela ďalej: „Ten človek je naším príbuzným, jedným z tých, čo sú zaviazaní konať za nás krvnú pomstu.“
21. A Moabka Rút rozprávala ďalej: „Aj to mi ešte povedal: Drž sa mojich služobníkov, kým nedokončia celú moju žatvu!“
22. Noemi povedala svojej neveste: „Dobre je to, dcéra moja. Chodievaj von s jeho služobnicami a nik ťa nebude hrešiť na poli niekoho iného.“
23. Tak sa držala pri zbieraní klasov Bózových služobníč až do ukončenia žatvy jačmeňa a žatvy pšenice. Potom bývala pri svojej svokre.

Kapitola 3

1. (Istého dňa) jej povedala svokra Noemi: „Dcéra moja, nemám ti pohľadať spokojný príbytok, aby ti bolo dobre?
2. Tak teda: Náš príbuzný Bóz, s ktorého služobnicami si bola (pri žatve), túto noc veje jačmeň na humne.
3. Umy sa, pomaj sa, obleč si (krajšie) rúcho a choď dolu na humno! Ale nech ťa nezbadá ten muž, dokiaľ neprestane jesť a piť!
4. A keď sa potom odoberie na odpočinok, všimni si miesto, kde si ľahne. Potom pôjdeš, odhrnieš mu z nôh prikrývku a ľahneš si. On ti potom povie, čo máš robiť.“
5. Ona jej povedala: „Urobím všetko, čo mi kážeš.“
6. Tak išla dolu na humno a urobila všetko, ako jej kázala svokra.
7. Keď sa Bóz najedol a napil, takže bol v dobrej nálade, odobral sa na odpočinok vedľa hromady (zrna). Tu prišla potichu ona, odhrnula mu z nôh prikrývku a ľahla si.
8. O polnoci sa ten človek preľakol a skrútil sa, lebo mu žena ležala pri nohách.
9. I opýtal sa: „Kto si?“ Ona odpovedala: „Som Rút, tvoja služobnica. Rozprestri okraj (svojho plášťa) na svoju služobnicu, lebo si mi príbuzný!“
10. On jej povedal: „Nech ťa požehná Pán, dcéra moja! Táto tvoja druhá láskavosť sa mi viac páči ako tá prvá, lebo nechodíš za mladíkmi, či sú chudobní alebo bohatí.“
11. A teraz sa neboj, dcéra moja. Urobím ti všetko, čo vyslovíš, veď všetok ľud môjho mesta ťa pozná ako čnostnú ženu.
12. A teraz je pravda, že som ti príbuzný. Ale je ešte v príbuzenstve, kto ti je bližší ako ja.
13. Zostaň cez noc tu! A zajtra, ak ten človek bude voči tebe uplatňovať právo príbuzenstva, dobre, nech ho uplatní; ale ak nebude chcieť uplatniť svoje príbuzenské právo na teba, uplatním ho voči tebe ja - ako žije Pán! Nocuj tu do rána!“
14. A tak mu zostala ležať pri nohách do rána. Vstala však prv, ako by človek človeka rozoznal, a on jej povedal: „Nech sa nik nedozvie, že nejaká žena prišla za mnou na humno!“
15. A ešte dodal: „Daj sem svoj plášť, ktorý máš na sebe, a podrž mi ho!“ Keď mu ho podržala, nameral jej šesť mier jačmeňa a naložil jej ho. Potom šiel do mesta.
16. Keď došla k svojej svokre, ona sa jej pýtala: „Ako si (pochodila), dcéra moja?“ I porozprávala jej všetko, ako sa ten muž zachoval.
17. A dodala: „Týchto šesť mier jačmeňa mi dal, lebo vravel: Nepôjdeš naprázdno ku svojej svokre.“
18. Ona jej povedala: „Dočkaj, dcéra moja, kým sa nedozvieš, ako sa celá vec skončí. Lebo ten muž neustane, kým neprivedie ešte dnes túto vec ku koncu.“

Kapitola 4

1. Bóz sa odobral do brány (mesta) a sadol si tam. Keď ta prišiel aj príbuzný, o ktorom Bóz hovoril, povedal mu: „Pod' sem, ty a ty, a posad' sa!“ On pristúpil a sadol si.
2. Nato si Bóz vybral desať mužov spomedzi starších mesta a povedal im: „Posadte sa sem!“ A oni si posadali.
3. Potom povedal tomu príbuznému: „Noemi, ktorá sa navrátila z Moabskej roviny, dáva do predaja čiastku poľa, čo patrila nášmu bratovi Elimelechovi.
4. Povedal som si, že ti to dám vedieť a poviem ti: Odkúp si ho v prítomnosti tých, čo tu sedia, a v prítomnosti starších môjho ľudu. Ak ho chceš odkúpiť, tak si ho odkúp! Ak ho kúpiť nemieniš, oznám mi to, lebo viem, že okrem teba niet iného, kto by ho mal odkúpiť. Ja nasledujem po tebe.“ On povedal: „Ja ho odkúpim.“
5. Bóz hovoril ďalej: „Ak dnes nadobúdaš z Noemíných rúk pole, si povinný vziať si aj Moabku Rúť, manželku zosnulého, aby si oživil meno zomrelého pre jeho dedičstvo.“
6. Príbuzný povedal: „Tak ho nemôžem odkúpiť, lebo by som si zničil svoj dedičný podiel. Odkúp si ty, čo som mal ja odkúpiť, lebo ja ho kúpiť nemôžem.“
7. Od starodávna bolo v Izraeli (zvykom) pri kupovaní alebo pri zámene vecí, aby bola celá záležitosť pevná, že jeden si vyzul obuv a podal ju druhému. To bolo ako potvrdenie v Izraeli.
8. A tak si vyzul obuv aj ten príbuzný, ktorý povedal Bózovi: „Odkúp si ho ty!“
9. Nato povedal Bóz starším (mesta) a všetkému ľudu: „Dnes ste mi svedkami, že som z Noemíných rúk kúpil všetko, čo patrilo Elimelechovi, aj všetko, čo patrilo Kiljonovi a Machlonovi.
10. Ale aj Machlonovu manželku, Moabku Rúť, som získal za ženu, aby som zomrelému splodil potomka pre jeho dedičstvo, aby nebolo meno zosnulého vymazané spomedzi jeho bratov a z brán jeho (rodného) mesta.
11. Vy ste toho dnes svedkami.“
12. A všetok ľud, ktorý bol v bráne, aj starší (mesta) odpovedali: „Sme toho svedkami. Nech Pán urobí aj s touto ženou, ktorá vstúpi do tvojho domu, ako (urobil) s Ráchel a Liou, lebo ony dve zbudovali dom Izraelov. Nech si počína čnostne v Efrate, aby ti urobila meno v Betleheme. Tvoj dom nech je ako dom Fáresov, ktorého porodila Tamar Júdovi, zásluhou potomstva, ktoré ti dá Pán z tejto ženy.“
13. Bóz si ju teda vzal a stala sa mu manželkou. Keď s ňou obcoval, Pán bol k nej dobrotivý, takže počala a porodila syna.
14. Tu hovorili ženy k Noemi: „Nech je zvelebený Pán, ktorý ti dnes neodoprel ochrancu.
15. Nech sa jeho meno (pochvalne) uvádza v Izraeli! Nech ti je potešením duše a životelom v dňoch staroby. Porodila ti ho tvoja nevesta, ktorá ťa miluje. Ona ti je oveľa lepšia ako sedem synov.“
16. Noemi vzala chlapca, vložila si ho do lona a bola mu pestúnkou.
17. Susedky mu dali meno a hovorili si: „Vnuk sa narodil Noemi.“ A nazvali ho Obedom. On je otcom Izaiho, Dávidovho otca.
18. Toto je Fáresov rodostrom: Fáres bol Ezronovým otcom,
19. Ezron bol Aramovým otcom, Aram bol Aminadabovým otcom,
20. Aminadab bol Násonovým otcom, Náson bol Salmonovým otcom,
21. Salmon bol Bózovým otcom a Bóz bol Obedovým otcom.
22. Obed bol otcom Izaiho a Izai bol Dávidovým otcom.

1. Samuelova

Kapitola 1

1. Bol istý muž z Ramataim Sofimu, z Efraimského pohoria, menom Elkána, syn Jerohama, syna Eliuhu, syna Tóhuho, syna Súfa, Efratejec.
2. Mal dve manželky. Jedna sa volala Anna, druhá Fenena. Fenena mala deti, Anna však nie.
3. Tento muž chodil každý rok zo svojho mesta klaňať sa a obetovať Pánovi zástupov do Šíla, kde boli Pánovými kňazmi Héliho synovia Ofni a Finés.
4. V deň, keď Elkána priniesol obeť, dával svojej manželke Fenene a všetkým jej synom a dcéram čiastky.
5. Anne však dal iba jednu čiastku, zarmútený, lebo Annu miloval, hoci jej Pán uzavrel lono.
6. Jej sokyňa ju neprestajne urážala a roztrpčovala, pretože jej Pán uzavrel lono.
7. Tak to robievala rok po rok; len čo vystúpila do Pánovho domu, urážala ju tak, že ona plakala a nejedla.
8. Ale jej muž Elkána sa jej prihovárал: „Anna, prečo plačeš? Čo neješ? A prečo máš zronené srdce? Či som ti ja nie lepší než desať synov?“
9. Po jedle a nápoji v Šíle vstala (a išla pred Pána). Velkňaz Héli sedel v kresle pri verajach Pánovho chrámu.
10. Ona sa v trpkosti svojej duše modlila k Pánovi a horko plakala.
11. A urobila takýto sľub: „Pane zástupov, ak láskavo zhliadneš na biedu svojej služobnice a spomenieš si na mňa, ak na svoju služobnicu nezabudneš a dáš svojej služobnici mužského potomka, darujem ho po všetky dni jeho života Pánovi a britva sa jeho hlavy nedotkne.“
12. Keďže jej modlitba trvala dlho, Héli jej pozoroval ústa.
13. Anna si totiž hovorila v srdci, iba pery sa jej pohybovali, ale jej hlas nebolo počuť, takže Héli ju pokladal za opitú.
14. Preto ju Héli oslovil: „Dokedy budeš opitá? Vytriezvejže už!“
15. Anna mu odvetila: „Nie, môj pane! Som žena, ktorá má ťarchu na duši. Víno a opojný nápoj som nepila, len dušu som si vyliala pred Pánom.“
16. Nepokladaj svoju služobnicu za belialovu dcéru, lebo som od prekypujúcej bolesti a trpkosti hovorila tak dlho!“
17. Nato jej Héli povedal: „Chod' v pokoji a Boh Izraela nech splní tvoju prosbu, ktorú mu predkladáš!“
18. Povedala mu: „Kiežby tvoja služobnica našla milosť v твоjich očiach!“ Žena potom išla svojou cestou, jedla a tvár už nemala zronenú.
19. Ráno potom vstali, poklonili sa pred Pánom, vrátili sa a prišli domov do Rámy. Tu Elkána poznal svoju manželku Annu, Pán si na ňu spomenul
20. a kým uplynul rok, Anna počala a porodila syna a dala mu meno Samuel, lebo: „Od Pána som ho vyprosila.“
21. A keď muž Elkána a celý jeho dom išiel obetovať Pánovi výročnú a sľubovú obeť,
22. Anna nešla. Hovorila totiž svojmu mužovi: „Kým chlapček nie je oddojčený. Potom ho zavediem, nech sa zjaví pred Pánom a nech tam ostane navždy.“
23. Jej manžel Elkána jej povedal: „Urob, ako uznáš za dobré! Zostaň, kým ho neoddojčíš! Kiežby Pán splnil svoje slovo!“ Žena teda ostala a chovala svojho syna, kým ho neoddojčila.
24. Keď ho oddojčila, jeho matka ho vzala s tromi býčkami, jednou efou múky a mechom vína a zaviedla ho do Pánovho domu do Šíla. Chlapček bol útly.
25. Býčka zabili a chlapčeka zaviedli k Hélimu.
26. I povedala: „Prosím, môj pane! Ako žiješ, môj pane, ja som tá žena, čo tu stála pri tebe a modlila sa k Pánovi.“
27. O tohoto chlapčeka som prosila a Pán splnil moju prosbu, ktorú som mu predkladala.
28. Nuž aj ja som ho venovala Pánovi. Po všetky dni, kým len bude, nech je zasvätený Pánovi!“ I klaňali sa tam Pánovi.

Kapitola 2

1. Anna sa modlila a hovorila: „Srdce mi plesá v Pánovi, v Pánovi sa zdvihol môj roh, otvorím si ústa na nepriateľa, lebo sa radujem z tvojej pomoci.
2. Nik nie je taký svätý ako Pán, nie, okrem teba niet nikoho, niet Skaly, ako je náš Boh.
3. Nerozmnožujte naduté reči, z úst nech vám nevychodí pýcha, lebo Boh poznania je Pán, on odvažuje činy.
4. Zláme sa luk hrdinov, slabí sa opášu silou.
5. Sýti sa prenajmú za chlieb, hladní však prestanú (lačníeť?), neplodná porodí siedmich a tá, čo má veľa detí, zvädne.
6. Pán usmrcuje aj oživuje, posielala do pekiel a volá aj späť.
7. Pán robí chudobným i bohatým, ponizuje aj dvíha.
8. Bedára pozdvihne z prachu, žobráka zo špiny dvíha, s kniežatami posadiť ho chce a dá mu stolicu čestnú.
9. Lebo Pánove sú základy zeme, okruh zeme položil na ne. Nohy nábožných on stráži, hriešnici však zhynú vo tme; nie silou víťazí človek.
10. Pán zdrví svojich odporcov, zahrmlí nad nimi v nebi, Pán súdi končiny zeme, kráľovi on dáva silu, zdvihne roh pomazaného.“
11. Elkána potom šiel domov do Rámy, chlapček však posluhoval pred Pánom pod dozorom veľkňaza Héliho.
12. Héliho synovia však boli belialovi synovia, nestarali sa o Pána
13. ani o kňazské povinnosti voči ľudu. Keď niekto prinášal obeť a mäso sa varilo, prišiel kňazov sluha s trojzubou vidlicou v ruke,
14. strčil ju do kotla, do hrnca, do rajnice alebo do misy a všetko, čo vidlica zachytila, vzal si kňaz pre seba. Takto robili všetkým Izraelitom, ktorí prichádzali do Šíla.
15. Ba skôr, ako sa spálil tuk, prichádzal kňazov sluha a hovoril obetujúcemu človeku: „Daj mäso, chcem ho upiecť pre kňaza! Neprijme od teba varené mäso, len surové.“
16. Ak mu ten človek vravel: „Nech sa najprv spáli tuk, potom si vezmi, čo sa ti zachce!“ - odpovedal: „Nie, daj teraz; ak nie, vezmem nasilu.“
17. Preto bol hriech mládencov veľmi veľký pred Pánom, veď ľudia opovrhovali Pánovou obeťou.
18. Samuel však posluhoval pred Pánom, mládenček odiaty plátenným efódom.
19. Matka mu urobila malý plášť a každý rok mu ho doniesla, keď prichádzala s manželom obetovať výročnú obeť.
20. Héli požehnal Elkánu i jeho manželku a povedal: „Nech ti dá Pán potomstvo z tejto ženy namiesto daru, ktorý si venoval Pánovi!“ Potom šli domov.
21. Pán navštívil Annu a ona počala a porodila troch synov a dve dcéry. A chlapec Samuel rástol pred Pánom.
22. Héli bol už veľmi starý; počul o všetkom, čo robili jeho synovia všetkým Izraelitom a ako hrešili so ženami, ktoré konali službu pri svätostánku.
23. Aj im povedal: „Prečo robíte takéto veci? Veď tie najhoršie veci počúvam o vás od všetkého ľudu!
24. Nie, synovia moji! Nedobrá je to chýr, čo počúvam; odstrašujete Pánov ľud.
25. Ak sa človek prehreší proti človeku, môže sa nad ním zmlúvať Boh, ale ak sa človek previní proti Pánovi, ktože sa bude zaň modliť?“ Ale nepočúvali na hlas svojho otca, lebo Pán ich chcel usmrtiť.
26. Chlapec Samuel však stále rástol a páčil sa aj Pánovi, aj ľuďom.
27. Tu prišiel k Hélimu Boží muž a povedal mu: „Toto hovorí Pán: Nezjavil som sa domu tvojho otca, keď boli v Egypte vo faraónovom dome?
28. A spomedzi všetkých izraelských kmeňov som si ho vyvolil za kňaza, aby vystupoval k môjmu oltáru, aby páčil tymian a nosil predo mnou efód. A dal som domu tvojho otca všetky zápalné obety Izraelových synov.
29. Prečo zazeráte na moje obety a dary, ktoré som nariadil v chráme? Synov si vážiš viac než mňa, aby ste mohli tučniť z prvotín všetkých darov môjho izraelského ľudu.“

30. Preto toto hovorí Pán, Izraelov Boh: „Isteže som povedal: Tvoj dom a dom tvojho otca bude večne chodiť pred mojou tvárou! Teraz však - hovorí Pán - nech je to ďaleko odo mňa, lebo uctím toho, kto si mňa ctí, kto však mnou opovrhne, upadne do hanby.
31. Hľa, prichádzajú dni, keď odtnem tvoje rameno a rameno domu tvojho otca, že v tvojom dome nebude starca.
32. Vtedy budeš vidieť v chráme protivníka, ktorý bude Izraelu preukazovať dobro; v tvojom dome však nikdy nebude starca.
33. Ale neodstránim ti všetkých od svojho oltára, aby sa ti umárali oči a omdlievala ti duša. Celé množstvo tvojho domu bude odumierať v mužnom veku.
34. A toto ti bude znamením, ktoré sa zjaví na tvojich dvoch synoch, na Ofnim a Finésovi: Obaja zomrú v jeden deň.
35. Potom si vzbudím verného kňaza, ktorý bude konať podľa môjho srdca a mojej duše. A zbudujem mu trvalý dom; ustavične bude kráčať pred mojím pomazaným.
36. A každý, kto z tvojho domu ostane, príde a bude sa mu koríť, aby si vyprosil peniaz a peceň chleba. A povie: Pridelže ma do nejakej kňazskej služby, aby som mal kúsok chleba do úst!“

Kapitola 3

1. Chlapec Samuel posluhoval pred Pánom pod dozorom Héliho. Božie slovo bolo v tých dňoch vzácné a videnie nebolo časté.
2. I stalo sa v ktorýsi deň, že Héli ležal na svojom mieste. Oči mu začínali hasnúť, takže nevidel.
3. Božie svetlo ešte nevyhaslo a Samuel spal v Pánovom chráme, kde bola archa zmluvy.
4. Tu zavola na Samuela Pán. On odpovedal: „Tu som!“
5. Bežal k Hélimu a vravel: „Tu som, pane, volal si ma!“ On odvetil: „Nevola som, spi ďalej!“ Odišiel teda a spal.
6. Ale Pán volal zasa: „Samuel!“ Samuel vstal, išiel k Hélimu a vravel: „Tu som, volal si ma.“ On odpovedal: „Nevola som ťa, syn môj, spi ďalej!“
7. Samuel však ešte nepoznal Pána, Pánovo slovo sa mu ešte nezjavilo.
8. A Pán opäť, tretí raz volal Samuela. On vstal, išiel k Hélimu a vravel: „Tu som, volal si ma.“ Vtedy Héli pochopil, že chlapca volá Pán.
9. A Héli povedal Samuelovi: „Choď, lahni si. A ak ťa bude zasa volať, povedz: Hovor, Pane, tvoj sluha počúva!“ Samuel odišiel a spal na svojom mieste.
10. Pán prišiel, zastal si a volal ako predtým: „Samuel, Samuel!“ A Samuel odvetil: „Hovor, tvoj sluha počúva!“
11. Tu Pán povedal Samuelovi: „Hľa, ja urobím v Izraeli vec, ktorú keď niekto počuje, bude mu cvendžať v obidvoch ušiach.
12. V ten deň splním na Hélim všetko, čo som o jeho dome hovoril, od začiatku až do konca.
13. Oznamil som mu, že budem večne trestať jeho dom pre hriech, lebo vedel, že sa jeho synovia rúhajú, a nekarhal ich.
14. Preto som Héliho domu prisahal: Vinu Héliho domu nemožno nikdy napraviť ani obetami, ani darmi.“
15. Samuel spal až do rána a potom otvoril dvere Pánovho domu. Samuel sa bál oznámiť videnie Hélimu.
16. Ale Héli zavola Samuela a povedal: „Samuel, syn môj!“ On odpovedal: „Tu som.“
17. I spýtal sa ho: „Čo ti hovoril? Nezataj to predo mnou! Nech ti Boh urobí to a to, ak predo mnou zatajíš niečo z toho, čo ti hovoril!“
18. Nato mu Samuel rozpovedal všetko, nezatajil mu nič. A on povedal: „Je Pán. Nech urobí, čo uzná za dobré!“
19. Samuel dorastal, Pán bol s ním a ani jednému z jeho slov nedal padnúť na zem,
20. takže sa celý Izrael od Danu až po Bersabe dozvedel, že Samuel ako Pánov prorok je spoľahlivý.
21. A Pán sa ďalej zjavoval v Šíle, lebo Pán sa zjavoval Samuelovi v Šíle podľa Pánovho slova.

Kapitola 4

1. Samuelovo slovo znelo celému Izraelu. Izrael tiahol do boja proti Filištíncom a utáboril sa pri Aben-Ezre, Filištínci zas táborili v Afeku.
2. Filištínci nastúpili proti Izraelu, rozpútal sa boj a Izrael podľahol Filištíncom, ktorí v bitke na poli zabili asi štyritisíc mužov.
3. Ľud išiel do tábora a starší Izraela hovorili: „Prečo nás Pán dnes porazil pred Filištíncami? Donesme sem zo Šíla Pánovu archu zmluvy, nech tiahne uprostred nás a nech nás vyslobodí z ruky našich nepriateľov!“
4. Ľud poslal do Šíla i doniesli odtiaľ archu zmluvy Pána zástupcov, ktorý sídli nad cherubmi. Pri Božej arche zmluvy boli dvaja Héliho synovia, Ofni a Finés.
5. Keď archa zmluvy došla do tábora, zajasal celý Izrael veľkým jasotom, až dunela zem.
6. Keď Filištínci počuli jasavý krik, pýtali sa: „Čo znamená tento zvučný, veľký jasot v tábore Hebrejov?“ I dozvedeli sa, že do tábora prišla archa zmluvy.
7. Filištínci sa naľakali a vraveli: „Prišiel Boh do tábora!“ A volali: „Beda nám! Veru včera a predvčerom to nebolo takto!“
8. Beda nám! Ktože nás vytrhne z ruky tohoto mocného Božstva, ktoré bilo Egypt rozličnými ranami na púšti?
9. Vzchopte sa, vzmužte sa, Filištínci, aby ste nemuseli slúžiť Hebrejom, ako oni slúžili vám! Nuž buďte chlapi a bojujte!“
10. Nato sa Filištínci dali do boja a Izraeliti podľahli; utekal každý do svojho stanu. Porážka bola veľmi veľká, z Izraelitov padlo tridsaťtisíc pešiakov.
11. Archu zmluvy ukoristili a dvaja Héliho synovia, Ofni a Finés, zomreli.
12. Akýsi Benjamíнец utekal zo šíku a v ten deň došiel do Šíla. Odev mal roztrhnutý a na hlave mal zem.
13. Keď došiel, Héli sedel na kresle a pozoroval cestu, lebo sa mu srdce triaslo o Božiu archu zmluvy! Muž teda došiel, podal správu v meste a celé mesto zakvílilo.
14. Keď Héli počul hlasné volanie, spýtal sa: „Čo znamená ten hlasný krik?“ Nato muž rýchlo prišiel a podal správu Hélimu.
15. Héli bol deväťdesiatosemročný, oči mal strpnuté, nevidel.
16. Ten muž povedal Hélimu: „Ja prichádzam z bojiska. Dnes som utiekol z bojiska.“ I spýtal sa ho: „Čo sa stalo, syn môj?“
17. Posol odvetil: „Izrael ušiel pred Filištíncami, ľud utrpel veľkú porážku, zomreli aj obaja tvoji synovia Ofni a Finés a Božia archa padla za korisť.“
18. Len čo spomenul Božiu archu, (Héli) padol z kresla nazad k bráne, zlomil si väz a zomrel. Bol to starý a ťažký človek. Súdil Izrael štyridsať rokov.
19. Jeho nevesta, Finésova manželka, bola ťarchavá, blízko pôrodu. Keď počula chýr o zajatí Božej archy a že jej zomrel svokor a manžel, klesla a porodila, lebo ju zachvátili bolesti.
20. A keď zomierala, hovorili jej okolostojace: „Neboj sa, veď si porodila syna!“ Ale neodpovedala, ani si toho nevšimla.
21. Chlapca však nazvala Ichabod, hovoriac: „Odišla sláva od Izraela,“ pre zajatie Božej archy a pre svojho svokra a manžela.
22. Hovorila: „Odišla sláva od Izraela, lebo ukoristili Božiu archu.“

Kapitola 5

1. Filištínci teda zajali Božiu archu a odniesli ju z Aben-Ezry do Azotu.
2. Potom Filištínci vzali Božiu archu, zanesli ju do Dagonovho domu a postavili ju vedľa Dagona.
3. Azotčania nasledujúce ráno vstali a Dagon bol padnutý tvárou na zem pred Pánovou archou. I chytili Dagona a postavili ho na jeho miesto.
4. Keď Filištínci ráno nasledujúceho dňa vstali, Dagon bol padnutý tvárou na zem pred Pánovou archou, Dagonova hlava však a obe končatiny jeho rúk boli odlomené na prahu, ostal z neho len Dagon.
5. Preto Dagonovi kňazi a tí, čo vstupujú do Dagonovho chrámu v Azote nestúpia na Dagonov prah až po dnešný deň.
6. Na Azotčanov však doľahla Pánova ruka, bil ich a trestal ich vredmi, Azot i jeho okolie.
7. Keď obyvatelia Azotu videli, čo sa deje, hovorili: „Nech Božia archa Izraelitov neostane u nás, lebo jeho ruka tvrdo dolieha na nás a na nášho boha Dagona.“
8. Preto poslami zvolali k sebe všetky filištínske kniežatá a pýtali sa: „Čo máme robiť s archou Boha Izraelitov?“ Odpovedali: „Archu Boha Izraelitov treba preniesť do Gétu!“ A tak archu Boha Izraelitov preniesli.
9. A keď ju preniesli, zaľahla Pánova ruka na mesto (ako veľmi veľký rozvrat) a trestal obyvateľov mesta, malých i veľkých, tak, že sa na nich vyrážali vredy.
10. Nato poslali Božiu archu do Akaronu. A keď Božia archa došla do Akaronu, Akaronci volali: „Doniesli archu Boha Izraelitov, aby nás i náš ľud zabili.“
11. A poslami zvolali všetky filištínske kniežatá a hovorili: „Pošlite preč archu Boha Izraelitov, nech sa vráti na svoje miesto a nech nepobije nás i náš ľud!“ Lebo v meste panoval smrteľný zmätok, ťažko naň doľahla Božia ruka.
12. Ľudia, ktorí nepomreli, boli potrestaní vredmi a bedákanie mesta vystupovalo k nebu.

Kapitola 6

1. Pánova archa bola v kraji Filištíncov sedem mesiacov.
2. Potom zvolali Filištínci kňazov a veštcov a pýtali sa: „Čo máme robiť s Pánovou archou? Dajte nám vedieť, ako ju máme poslať na jej miesto?“
3. Oni odpovedali: „Ak odošlete archu Boha Izraelitov, nepošlite ju naprázdno, ale v každom prípade dajte zmierny dar! Vtedy sa uzdravíte a dozviete sa, prečo od vás neodstúpi jeho ruka.“
4. I spýtali sa: „Aký dar mu máme dať?“ Odpovedali: „Podľa počtu filištínskych kniežat päť zlatých vredov a päť zlatých myší, lebo ste rovnako postihnutí všetci, i vaše kniežatá.“
5. Urobte teda podoby svojich vredov a podoby svojich myší, ktoré nivočia krajinu, a vzdajte chválu Bohu Izraelitov, azda sníme svoju ruku z vás, z vášho boha a z vašej krajiny!
6. Prečo si zatvrdzujete srdcia, ako si zatvrdzovali srdcia Egyptania a faraón? Či ich neprepustili? A neodišli, čo ako ich utláčal?!
7. A teraz urobte nový voz a vezmite dve otelené kravy, na ktorých ešte nebolo jarmo. Kravy zapriahnite do voza, ich telce však odlúčte od nich do maštale.
8. Potom vezmite Pánovu archu, položte ju na voz, zlaté predmety, ktoré mu dávate ako zmierny dar, položte vedľa nej do truhličky a nechajte ju, nech ide!
9. A pozerajte! Ak pôjde smerom k svojim hraniciam do Betsamesu, on dopustil na nás toto veľké nešťastie, ak nie, tak sa presvedčíme, že sa nás nedotkla jeho ruka, stalo sa nám to náhodou.“
10. Mužovia urobili tak. Vzali dve otelené kravy a zapriahli ich do voza, ich telce však zadržali v maštali.
11. Pánovu archu položili na voz, aj truhličku so zlatými myšami a podobou svojich vredov.
12. A kravy išli rovnou cestou do Betsamesu, išli tou istou cestou a stále ručali; neodbočili ani napravo, ani naľavo. Filištínske kniežatá išli za nimi až po hranice Betsamesu.
13. Betsamesania práve žali na doline pšenicu. Keď zdvihli oči, zazreli archu a keď ju uvideli, potešili sa.
14. Voz došiel na pole Betsamesana Jozueho a ostal tam stáť. Bol tam veľký kameň. I porúbali drevo voza a kravy obetovali Pánovi ako celopal.
15. Leviti zložili Pánovu archu i truhličku, ktorá bola pri nej a v ktorej boli zlaté predmety, a položili ju na veľký kameň. A obyvatelia Betsamesu prinášali v ten deň celopaly a obetovali obety Pánovi.
16. Keď to filištínske kniežatá videli, vrátili sa v ten deň do Akaronu.
17. Toto sú zlaté vrede, ktoré Filištínci darovali Pánovi ako zmierny dar: za Azot jeden, za Gazu jeden, za Askalon jeden, za Gét jeden, za Akaron jeden.
18. A zlaté myši podľa počtu miest piatich kniežat, od opevnených miest až po neohradené dediny. Veľký kameň, na ktorý položili Pánovu archu, je podnes na poli Betsamesana Jozueho.
19. Pán však potrestal obyvateľov Betsamesu, lebo pozerali do Pánovej archy. Udrel z ľudu sedemdesiat mužov (päťdesiatisíc mužov). Ľud žialil, lebo Pán ťažko potrestal ľud.
20. A obyvatelia Betsamesu hovorili: „Kto obstojí pred Pánom, Bohom, takým svätým! A ku komuže z nás vystúpi?“
21. Preto poslali poslov k obyvateľom Kirjatiarimu s odkazom: „Filištínci vrátili Pánovu archu, podte, odneste si ju k vám!“

Kapitola 7

1. Obyvatelia Kirjatiarimu prišli, odniesli Pánovu archu a zanesli ju do domu Abinadaba na návrší. Jeho syna Eleazara však zasvätili, aby strážil Pánovu archu.
2. Veľa dní minulo odo dňa, čo bola archa v Kirjatiarime - dvadsať rokov bolo tomu -, a celý dom Izraela sa s plačom obrátil k Pánovi.
3. Vtedy povedal Samuel celému Izraelovmu domu: „Ak sa chcete celým srdcom obrátiť k Pánovi, odstráňte spomedzi seba cudzích bohov a aštarty a prilpnite srdcom k Pánovi; slúžte jemu samému a vyslobodí vás z ruky Filištíncov.“
4. Synovia Izraela odstránili teda bálav a aštarty a slúžili samému Pánovi.
5. A Samuel povedal: „Zhromaždite celý Izrael do Masfy, budem sa za vás modliť k Pánovi!“
6. A tak sa zhromaždili do Masfy, čerpali a vylievali vodu pred Pánom, postili sa v ten deň a hovorili tam: „Zhrešili sme proti Pánovi.“ A Samuel súdil v Masfe Izrael.
7. Keď sa Filištínci dopyčuli, že sa synovia Izraela zhromaždili v Masfe, tiahli fílištínske kniežatá proti Izraelu. Počuli to Izraeliti a zľakli sa Filištíncov.
8. Synovia Izraela hovorili Samuelovi: „Neprestávaj volať za nás k Pánovi, nášmu Bohu, aby nás vyslobodil z ruky Filištíncov!“
9. Samuel vzal mladé jahňa a úplne ho obetoval Pánovi ako celopal. A Samuel volal k Pánovi za Izraelitov a Pán ho vypočul.
10. Kým totiž Samuel prinášal obeť, Filištínci nastúpili do boja proti Izraelitom. Ale Pán zahrnel v ten deň veľkým dunením nad Filištíncami a podesil ich, takže Izraelitom podľahli.
11. Nato izraelskí mužovia vytiahli z Masfy, prenasledovali Filištíncov a porazili ich pod Bet-Karom.
12. Potom vzal Samuel kameň, položil ho medzi Masfou a Senom a dal mu meno „Kameň pomoci“ a povedal: „Potiaľto nám pomáhal Pán.“
13. Takto boli Filištínci pokorení a neprišli viac na územie Izraelitov: Pánova ruka doliehala na Filištíncov cez celý Samuelov život.
14. Mestá, ktoré Filištínci odňali Izraelitom, vrátili sa späť k Izraelu od Akaronu až po Gét; aj ich okolie Izrael oslobodil od Filištíncov. - Zato medzi Izraelom a Amorejcami panoval pokoj.
15. A Samuel súdil Izrael po všetky dni svojho života.
16. Chodil z roka na rok a obišiel Betel, Galgalu a Masfu a súdil Izrael na všetkých týchto miestach.
17. Jeho sídlom však bola Ramata, lebo tam mal dom a tam súdil Izrael. Tam postavil aj oltár Pánovi.

Kapitola 8

1. Keď Samuel ostarel, ustanovil za sudcov Izraela svojich synov.
2. Jeho prvorodený sa volal Joel, druhý mal meno Abia; boli sudcami v Bersabe.
3. Jeho synovia však nekráčali jeho cestami, išli za ziskom, prijímali dary a prevrátili právo.
4. Vtedy sa zhromaždili všetci starší Izraela a išli k Samuelovi do Rámy.
5. A povedali mu: „Ty si ostarel a tvoji synovia nekráčajú po tvojich cestách. Nuž ustanov nám kráľa, nech panuje nad nami, ako je to u všetkých národov!“
6. Ale Samuelovi sa nepáčilo, keď mu hovorili: „Daj nám kráľa, nech panuje nad nami!“ Preto sa Samuel modlil k Pánovi.
7. A Pán povedal Samuelovi: „Vypočuj hlas ľudu vo všetkom, čo ti povedia, veď nie tebou opovrhli, opovrhli mnou, aby som nekraloval nad nimi.“
8. Podobne, ako robili odo dňa, keď som ich vyviedol z Egypta, až po tento deň, že ma opustili a slúžili iným bohom, tak robia aj tebe.
9. Vypočuj ich hlas, ale dôrazne ich upozorni a vylož im právo kráľa, ktorý bude nad nimi kralovať!“
10. Samuel oznámil všetky Pánove slová ľudu, ktorý od neho požadoval kráľa.
11. I povedal: „Toto bude právo kráľa, ktorý bude nad vami panovať: Vašich synov vezme a postaví ich k svojim vozom a k svojim koňom a budú bežať pred jeho vozom.“
12. (Vezme ich), aby ich ustanovil za veliteľov nad tisíc mužmi a za veliteľov nad päťdesiatimi, aby orali jeho oráčinu a žali jeho žeň, aby zhotovovali jeho vojnový výstroj a výstroj jeho vozov.
13. Vezme vaše dcéry, aby pripravovali oleje, aby varili a piekli.
14. Zoberie vaše najlepšie polia, vinohrady a olivy a dá ich svojim sluhom.
15. Z vášho zrna a vašich viníc vezme desiatky a dá ich svojim komorníkom a svojim sluhom.
16. Zoberie vašich sluhov, vaše slúžky, najlepšiu vašu mládež a vaše osly a použije ich na svoje práce.
17. Z vašich stád vezme desiatok a vy sami mu budete sluhami.
18. A keď budete v ten deň stenať pre kráľa, ktorého ste si vyvolili, Pán vás v ten deň nevyslyší.“
19. Ľud však nechcel ani počuť Samuelov hlas a vrazil: „Nie, ale nech je nad nami kráľ!“
20. Budeme ako všetky národy, bude nás súdiť náš kráľ, bude pred nami tiahnuť a bude viesť naše vojny.“
21. Samuel vypočul všetky reči ľudu a predniesol ich Pánovi.
22. A Pán povedal Samuelovi: „Vypočuj ich hlas a ustanov im kráľa!“ Tu Samuel povedal mužom Izraela: „Nech ide každý do svojho mesta!“

Kapitola 9

1. Bol istý bohatý Benjamínek menom Kis, syn Abiela, syna Serora, syna Bechorata, syna Afiu, syna ktoréhosi Benjamínca.
2. Ten mal syna menom Šaul, mladého a pekného, od neho krajšieho nebolo medzi synmi Izraela; od pleca nahor prevyšoval všetok ľud.
3. Šaulovmu otcovi Kisovi sa raz stratili oslice a Kis povedal svojmu synovi Šaulovi: „Nože vezmi si jedného zo sluhov, vyber sa a choď hľadať oslice!“
4. Prešiel Efraimské pohorie, prešiel krajinu Salisa, a nenašli. Potom prešli kraj Salim, a nič; prešli kraj Jemini, a nenašli.
5. Keď prišli do krajiny Súf, povedal Šaul svojmu sluhovi, ktorý bol s ním: „Pod', vráťme sa, lebo môj otec bude mať namiesto oslíc starosť o nás.“
6. On mu povedal: „Hľa, v tomto meste je Boží muž. Je to muž váženy, všetko, čo povie, určite sa splní. Nože podme ta, azda nám povie cestu, ktorou máme ísť.“
7. Šaul odvetil svojmu sluhovi: „Ak pôjdeme, čože vezmeme tomu mužovi? Chlieb sa nám minul z kapsí a nemáme dar, ktorý by sme dali Božiemu mužovi. Čo máme pri sebe?“
8. Sluha opäť odpovedal Šaulovi: „Hľa, mám po ruke strieborný polšekel, dám ho Božiemu mužovi, povie nám našu cestu.“
9. (Kto sa predtým šiel v Izraeli dopytovať Boha, hovoril: „Podme k vidcovi!“ Lebo kto sa dnes volá prorok, volal sa predtým videc.)
10. Tu povedal Šaul svojmu sluhovi: „Dobre hovoríš, podme teda!“ A išli do mesta, v ktorom bol Boží muž.
11. Keď vystupovali na výšinu mesta, stretli dievčatá, ktoré zostupovali po vodu, a opýtali sa ich: „Je tu videc?“
12. Ony im odpovedali: „Áno, je tu pred tebou, ale sa ponáhľaj, lebo dnes prišiel do mesta, pretože dnes bude na výšine obeta pre ľud.“
13. Keď prídete do mesta, práve ho nájdete, skôr ako vystúpi na výšinu jesť. Lebo ľud nezačne jesť, kým on nepríde; on požehná obetu, a potom začnú jesť pozvaní. Len chodte, lebo teraz ho nájdete!“
14. Išli teda do mesta. A keď vošli do mesta, práve oproti nim vychádzal Samuel, zberal sa na výšinu.
15. Deň pred Šaulovým príchodom dal však pán Samuelovi toto videnie:
16. „Zajtra o tomto čase pošlem k tebe muža z Benjamínovej krajiny; jeho pomažeš za knieža nad mojím ľudom, Izraelom; on vyslobodí môj ľud z ruky Filištíncov, lebo som zhlíadol na svoj ľud, veď ku mne preniklo ich volanie.“
17. Keď Samuel uvidel Šaula, Pán mu oznámil: „Hľa, toto je muž, o ktorom som ti hovoril, on bude panovať nad mojím ľudom!“
18. Šaul pristúpil uprostred brány k Samuelovi a spýtal sa ho: „Povedz mi, prosím, kde je dom vidca?“
19. Samuel odpovedal Šaulovi: „Ja som videc; pod' predo mnou hore na výšinu, dnes budete jesť so mnou. Ráno ťa odprevadím a oznámim ti všetko, čo máš na srdci.“
20. A pre oslice, ktoré sa ti pred troma dňami stratili, sa netráp, lebo sa našli. Veď komuže patrí všetko, čo je v Izraeli cenné? Či nie tebe a celému domu tvojho otca?“
21. Šaul odpovedal Samuelovi: „Či som ja nie z Benjamína, z najmenšieho izraelského kmeňa? A môj rod nie je najmenší z rodov Benjamínovho kmeňa? Nuž prečo si hovoril ku mne takto?“
22. Vtedy Samuel pojal Šaula a jeho sluhu, zaviedol ich do siene a dal im miesto v čele pozvaných. Bolo ich zo tridsať mužov.
23. Tu Samuel povedal kuchárovi: „Daj tú čiastku, ktorú som ti dal a o ktorej som ti povedal: Odlož ju u seba!“
24. Kuchár vzal stehno, doniesol ho a položil pred Šaula. A (Samuel) povedal: „Hľa, toto ostalo, polož si to pred seba a jedz, lebo je to odložené pre teba na túto chvíľu, keď som povolal ľud.“ A tak Šaul v ten deň jedol so Samuelom.
25. Potom zostúpil z výšiny do mesta a rozprával sa so Šaulom na streche. Samuel postlal Šaulovi na

streche a tam spal.

26. Vstali, keď vychádzala ranná zora. Samuel zavola Šaulovi na strechu: „Vstávaj, odprevadím ťa!“ Šaul vstal a obaja, on i Samuel, vyšli von.

27. A keď zišli na kraj mesta, povedal Samuel Šaulovi: „Povedz sluhovi, aby išiel napred, ty sa trochu zastav, chcem ti oznámiť Božie slovo.“

Kapitola 10

1. Nato vzal Samuel nádobu s olejom, vylial mu ho na hlavu, pobozkal ho a povedal: „Hľa, Pán ťa pomazal za knieža nad svojím dedičstvom!
2. Keď pôjdeš dnes odo mňa, pri hrobe Ráchel na rozhraní Benjamína stretneš napoludnie dvoch mužov, ktorí ti povedia: Našli sa oslice, ktoré si šiel hľadať. Lenže tvoj otec už nedbá o oslice, ale je ustarostený o vás a hovorí: Čo mám urobiť pre svojho syna?
3. Keď odtiaľ pôjdeš ďalej a prídeš k dubu Tábor, stretneš troch mužov, ktorí budú vystupovať k Bohu do Betela. Jeden bude niešť tri kozľatá, druhý bude niešť tri pecne chleba a tretí ponesie mech vína.
4. Pozdravia ťa a dajú ti dva chleby; prijmi ich z ich ruky!
5. Potom pôjdeš k Božej Gabae, kde je posádka Filištíncov. Keď tam budeš vchádzať do mesta, naraziš na zástup prorokov, ktorí budú zostupovať z výšiny; pred nimi budú harfy, bubny, flauty a citary a oni budú vo vytržení.
6. Vtedy na teba zostúpi Pánov duch, budeš vo vytržení s nimi a zmeníš sa na inakšieho muža.
7. Keď sa ti všetky tieto znamenia splnia, rob, čoho budeš schopný, lebo Boh je s tebou.
8. Potom zostúpiš predom mnou do Galgaly a ja prídem k tebe priniesť celopaly a obetovať pokojné obety. Sedem dní budeš čakať, kým prídem k tebe a oznámim ti, čo máš robiť.“
9. A keď sa obrátil a odchádzal od Samuela, Boh mu premenil srdce na inakšie a v ten deň sa splnili všetky tieto znamenia.
10. Prišli ťa, do Gabay, a oproti mu šiel zástup prorokov. Vtedy naň vstúpil Boží duch a bol medzi nimi vo vytržení.
11. Keď všetci tí, čo ho predtým poznali, videli, že je vo vytržení medzi prorokmi, hovorili si medzi sebou: „Čo sa stalo s Kisovým synom? Je aj Šaul medzi prorokmi?“
12. Ktorýsi z nich však odpovedal: „A ktože je ich otec?“ Preto sa stalo príslovím: „Je aj Šaul medzi prorokmi?“
13. A keď vytrženie pominulo, išiel na výšinu.
14. Vtedy sa Šaulov strýc pýtal jeho a jeho sluhu: „Kdeže ste chodili?“ Odpovedali: „Hľadali sme oslice a keď sme videli, že ich niet, išli sme k Samuelovi.“
15. Šaulov strýc povedal: „Nože mi porozprávajte, čo vám povedal Samuel!“
16. Šaul odvetil svojmu strýcovi: „S istotou nám povedal, že sa oslice našli.“ Ale čo sa týka kráľovstva, o ktorom hovoril Samuel, mu nepovedal nič.
17. Potom Samuel zvolal ľud k Pánovi do Masfy
18. a prehovoril k synom Izraela: „Toto hovorí Pán, Izraelov Boh: Ja som vyviedol Izrael z Egypta a vyslobodil som vás z ruky Egypťanov a z ruky všetkých kráľovstiev, ktoré vás utláčali.
19. Vy ste však dnes opovrhli svojím Bohom, ktorý vás vyslobodil z každého nešťastia a z každej úzkosti. A povedali ste: Nie! Ale kráľa ustanov nad nami! Tak sa teraz postavte pred Pána podľa svojich kmeňov a svojich rodov!“
20. Tu Samuel predvolal všetky izraelské kmene a zachytil sa Benjamínov kmeň.
21. Potom predvolal Benjamínov kmeň podľa rodov a zachytil sa rod Metriho, až sa zachytil Kisov syn Šaul. Ale keď ho hľadali, nenašli ho.
22. Preto sa ešte spýtali Pána, či ten muž ešte príde. A Pán odpovedal: „Hľa, skrýva sa medzi batožinou.“
23. Bežali a doviedli ho odtiaľ. A keď sa postavil medzi ľud od pleca nahor prevyšoval všetok ľud.
24. Vtedy Samuel povedal všetkému ľudu: „Pozrite, akého si Pán vyvolil! Veď mu niet podobného v celom národe!“ Nato zajasal všetok ľud a volal: „Nech žije kráľ!“
25. Potom Samuel rozpovedal ľudu kráľovské právo, napísal to do knihy a uložil pred Pánom. A Samuel prepustil všetok ľud, každého domov.
26. Aj Šaul išiel domov do Gabay a sprevádzal ho oddiel tých, ktorým sa Boh dotkol srdca.
27. Ale beliálovi synovia hovorili: „Čože nám tento pomôže?“ Opovrhli ním a nedoniesli mu dary. On však akoby ani nepočul.

Kapitola 11

1. Amončan Nachas vytiahol a obliehal Jábes v Galaáde. Tu všetci mužovia z Jábesu povedali Nachasovi: „Uzavri s nami zmluvu, budeme ti slúžiť!“
2. Amončan Nachas im odpovedal: „Tak s vami uzavriem zmluvu, že každému z vás vylúpim pravé oko a urobím to na potupu celého Izraela.“
3. Starší z Jábesu mu hovorili: „Daj nám sedem dní, pošleme poslov do všetkých krajov Izraela a ak nebude nikoho, kto by nás zachránil, poddáme sa ti!“
4. Poslovia potom išli do Šaulovej Gabay, rozpovedali vec tak, že to ľud počul, a všetok ľud pozdvihol hlas a plakal.
5. Vtom prichádzal z poľa Šaul, za volmi. Šaul sa opýtal: „Čo je ľuďom, že plačú?“ A rozpovedali mu položenie obyvateľov Jábesu.
6. Keď počul tie slová, vnikol doň Pánov duch a veľmi sa rozhneval.
7. Vzal záprah volov, rozsekal ich a po posloch rozposlal do všetkých krajov Izraela s odkazom: „Kto nepôjde za Šaulom a za Samuelom, toho dobytok pochodí takto!“ Vtedy na ľud padla Božia bázeň a vytiahli ako jeden muž.
8. V Bezeku ich spočítal: synov Izraela bolo tristotisíc a mužov z Júdska tridsaťtisíc.
9. Poslom však, ktorí prišli, vraveli: „Takto povedzte obyvateľom galaádskeho Jábesu: Zajtra, keď sa rozohreje slnko, príde vám záchrana.“ Poslovia išli a ohlásili to obyvateľom Jábesu, ktorí sa potešili.
10. Vtedy obyvatelia Jábesu povedali: „Zajtra sa vám poddáme, urobte s nami, čo sa vám bude páčiť.“
11. Nasledujúceho dňa rozdelil Šaul ľud na tri oddiely, za rannej stráže vnikli do tábora a kým sa rozohrial deň, Amončanov porazil. Zvyšky rozprášili tak, že dvaja z nich nezostali pokope.
12. Vtedy hovoril ľud Samuelovi: „Ktorí sú to, čo vraveli: Šaul má nad nami kralovať?! Dajte tých chlapov, zabijeme ich!“
13. Ale Šaul povedal: „Dnes nebude usmrtený nik, lebo dnes Pán zachránil Izrael.“
14. Samuel povedal ľudu: „Podďte, pôjdeme do Galgaly a obnovíme tam kráľovstvo!“
15. Všetok ľud išiel teda do Galgaly a tam, v Galgale, pred Pánovou tvárou ustanovili Šaula za kráľa. Obetovali tam niektoré obety a Šaul i všetci mužovia Izraela sa tam veľmi radovali.

Kapitola 12

1. Samuel povedal celému Izraelu: „Vidíte, že som počúval váš hlas vo všetkom, čo ste mi vraveli, a ustanovil som nad vami kráľa!
2. A tak teraz kráľ kráča pred vami! Ja však som zostarel a ošedivel a moji synovia sú tu medzi vami! Ja som kráčať pred vami od svojej mladosti až po dnešný deň.
3. Hľa, tu som, vypovedajte proti mne pred Pánom a pred jeho pomazaným! Komu som vzal vola? Komu som vzal osla? Koho som utláčal? Koho som ubíjal? Z čej ruky som prijal úplatok a prižmúril som oči? Chcem vám nahradiť.“
4. Odpovedali mu: „Neutláčal a neubíjal si nás, ani si z ničej ruky nič neprijal.“
5. Povedal im: „Nech je Pán proti vám svedkom a nech je svedkom tohoto dňa jeho pomazaný, že ste nenašli nič v mojej ruke!“ Oni odpovedali: „Nech je svedkom!“
6. Vtedy Samuel hovoril ľudu: „Ten Pán, ktorý vzbudil Mojžiša a Árona a ktorý vyviedol vašich otcov z Egypta.
7. Nuž postavte sa teraz, nech sa súdim s vami pred Pánom pre všetky Pánove dobrodenia, ktoré preukázal vám i vašim otcom!
8. Keď Jakub prišiel do Egypta, volali vaši otcovia k Pánovi. Nato Pán poslal Mojžiša a Árona, ktorí vyviedli vašich otcov z Egypta; potom ich usadil na tomto mieste.
9. Ale zabudli na Pána, svojho Boha, preto ich vydal do ruky Sisaru, vojvodu z Chasoru, do ruky Filištíncov a do ruky moabského kráľa, ktorí bojovali proti nim.
10. Vtedy volali k Pánovi a vraveli: Zhrešili sme, veď sme opustili Pána a slúžili sme bálom a aštartám. Vyslobod' nás teraz z ruky našich nepriateľov, budeme ti slúžiť!
11. Nato Pán poslal Jerobála, Badana, Jefteho a Samuela, ktorí vás vyslobodili z ruky vašich okolitých nepriateľov, i mohli ste bývať v bezpečí.
12. Keď ste však videli, že kráľ Amončanov Naás tiahne proti vám, hovorili ste mi: Nie! Ale nech kraluje nad nami kráľ - hoci vašim kráľom je Pán, váš Boh.
13. Teraz, hľa, tu je kráľ, ktorého ste si zvolili, ktorého ste si žiadali! Hľa, Pán postavil nad vami kráľa!
14. Ak sa budete báť Pána a budete mu slúžiť, ak budete počúvať na jeho hlas a nebudete strpčovať Pánovu tvár, budete aj vy, aj kráľ, ktorý nad vami panuje, nasledovať Pána.
15. Ale ak nebudete počúvať Pánov hlas a budete strpčovať Pánovu tvár, bude Pánova ruka proti vám (a proti vašim otcom).
16. Teraz sa však postavte a pozerajte sa na túto veľkú vec, ktorú Pán urobí pred vašimi očami!
17. Či nie je dnes deň žatvy pšenice? Budem volať k Pánovi a dá hromobitie a dážď. Tak sa dozviete a uvidíte, že je veľká vaša vina, ktorej ste sa dopustili pred Pánovými očami, keď ste si žiadali kráľa.“
18. Vtedy Samuel volal k Pánovi a Pán dal v ten deň hromobitie a dážď. A všetok ľud sa veľmi bál Pána a Samuela.
19. A všetok ľud hovoril Samuelovi: „Modli sa za svojich sluhov k Pánovi, svojmu Bohu, aby sme nepomreli! Veď sme ku všetkým svojim hriechom pripojili vinu, že sme si žiadali kráľa!“
20. Samuel odpovedal ľudu: „Nebojte sa! Vy ste popáchali všetko toto zlo, ale sa len neodďaľujte od Pána a slúžte Pánovi celým svojím srdcom!
21. A nevzdáľujte sa za ničomnosťami, ktoré nepomôžu a nezachránia, pretože sú ničomnosťou!
22. Lebo Pán nezavrhneme svoj ľud pre svoje veľké meno, pretože sa Pánovi zalúbilo urobiť vás veľkým národom.
23. Aj odo mňa nech je ďaleko, žeby som sa prehrešil proti Pánovi a žeby som sa prestal za vás modliť! Ba budem vás učiť dobrej a pravej ceste.
24. Len sa bojte Pána a slúžte mu verne celým svojím srdcom, veď vidíte, aké veľké veci urobil s vami!
25. Ale ak budete páchať zlo, zahyniete aj vy, aj váš kráľ!“

Kapitola 13

1. Uplynul rok, čo kraloval Šaul, a keď druhý rok kraloval nad Izraelom,
2. vybral si tritisíc z Izraelitov: dvetisíc bolo so Šaulom v Machmase a na vrchu Betel a tisíc bolo s Jonatánom v Benjamínovej Gabae. Ostatok ľudu rozpustil, každého do jeho stanu.
3. Jonatán porazil posádku Filištíncov, ktorá bola v Gabae, a Filištínci sa o tom dopočuli. Vtedy dal Šaul trúbiť na trúbu v celej krajine a vyhlásil: „Nech čujú Hebrejci
4. a celý Izrael nech počuje toto: Šaul porazil posádku Filištíncov, ale sa aj stal Filištíncom odporným.“ Nato zvolali ľud k Šaulovi do Galgaly.
5. Filištínci sa zhromaždili do boja proti Izraelitom, tridsaťtisíc vozov a šesťtisíc jazdcov, ľudu však bolo počtom ako piesku na morskom brehu. Prišli a utáborili sa v Machmase, východne od Bethavenu.
6. Keď Izraeliti videli, že sú v úzkych, že ľud je ubitý, poschovávali sa (ľudia) do jaskýň, do dier, do skalných trhlín, do jám a do cisterien.
7. Dokonca prešli cez Jordán do Gadovej krajiny a do Galaádu. Šaul však bol ešte v Galgale a celý ľud sa triasol okolo neho.
8. I čakal sedem dní do času, ktorý určil Samuel. Ale Samuel neprichádzal do Galgaly, takže sa ľud od neho rozchodil.
9. Vtedy povedal Šaul: „Doneste mi celopal a pokojné obety!“ A obetoval celopal.
10. Keď dokončil obetovanie celopalu, prišiel Samuel a Šaul mu šiel v ústrety pozdraviť ho.
11. Samuel povedal: „Čo si to urobil?“ Šaul odpovedal: „Lebo som videl, že sa ľud rozchodí odo mňa a ty si neprichádzal na určený čas, Filištínci sa však zhromaždili v Machmase.
12. I myslel som: Teraz zostúpia Filištínci ku mne do Galgaly a Pánovu tvár som neudobril. Nuž osmelil som sa a obetoval som celopal.“
13. Nato Samuel povedal Šaulovi: „Hlúpo si konal, nezachoval si príkaz Pána, svojho Boha, ktorý ti dal. Teraz by bol Pán na večnosť upevnil tvoje kráľovstvo nad Izraelom.
14. Takto však tvoje kráľovstvo trvať nebude. Pán si vyhladal muža podľa svojho srdca a ustanovil ho za knieža nad svojím ľuďom, lebo si nezachoval, čo ti prikázal Pán.“
15. Potom Samuel vstal a odišiel z Galgaly do Benjamínovej Gabay. Ostatok ľudu išiel za Šaulom z Galgaly do Benjamínovej Gabay v ústrety bojujúcemu ľudu. A Šaul spočítal ľud, ktorý sa nachádzal pri ňom, okolo šesťsto mužov.
16. Šaul, jeho syn Jonatán a ľud, ktorý bol s nimi, zdržovali sa v Benjamínovej Gabae, Filištínci táborili v Machmase.
17. Vtedy vyrazili z tábora Filištíncov koristníci v troch oddieloch. Jeden oddiel udrel smerom na Ofru do kraja Šual,
18. jeden oddiel udrel smerom na Bethoron a jeden oddiel udrel smerom k hranici, ktorá hľadá ponad údolie Seboim na rovinu.
19. Kováča však nebolo v celej Izraelskej krajine. Filištínci si totiž povedali: „Aby si Hebrejci neurobili meče alebo kopije.“
20. Celý Izrael musel chodiť k Filištíncom, keď si niekto chcel naostriť pluh, motyku, sekeru alebo kosu.
21. Pilník slúžil na brúsenie ostria motýk, trojzubých vidiel, sekier a sochorov,
22. takže v deň bitky sa nenašiel meč ani kopija v ruke celého ľudu, ktorý bol so Šaulom a Jonatánom. Našiel sa len u Šaula a jeho syna Jonatána.
23. Posádka Filištíncov vyrazila k machmaskému prechodu.

Kapitola 14

1. Ktorýsi deň povedal Šaulov syn Jonatán svojmu zbrojnošovi: „Nože, prejdime k posádke Filištíncov, ktorá je na druhej strane!“ Svojmu otcovi to však neoznámil.
2. Šaul sa zdržoval na okraji Gabay pod granátovou jablňou, ktorá bola v Magrone. Ľudí, ktorí boli s ním, bolo okolo šesťsto mužov.
3. Achiáš, syn Ichabodovho brata Achitoba, ktorý bol synom Finésa, Héliho syna, Pánovho kňaza v Šíle, nosil efód. - Ľud však nevedel, že Jonatán odišiel.
4. Vprostred prechodu, cez ktorý sa Jonatán usiloval prejsť k posádke Filištíncov, bol z jednej i druhej strany skalný výbežok, jeden sa volal Bóses (lesklý), druhý Séne (pichlavý).
5. Jeden výbežok bol na sever oproti Machmasu, druhý na juh oproti Gabae.
6. Jonatán povedal chlapcovi, svojmu zbrojnošovi: „Nože, prejdime k posádke tých neobrezancov, azda Pán urobí (niečo) v náš prospech. Veď Pánovi nič neprekáža zachrániť pomocou veľkého alebo nepatrného počtu!“
7. Zbrojnoš mu odpovedal: „Urob, čokoľvek je v tvojom srdci! Rozhodni sa a ja som s tebou, ako si len praješ!“
8. Jonatán vravel: „Prejdime tamto k tým chlapom a ukážeme sa im.“
9. Ak nám povedia: Stojte, kým neprídeme k vám!, ostaneme stáť a nepôjdeme k nim.
10. Ale ak nám povedia: Podťe!, pôjdeme, lebo nám ich Pán vydal do ruky. Toto nám bude znamením.“
11. Vtom sa obaja ukázali posádke Filištíncov. Filištínci vraveli: „Aha, Hebrejci vychádzajú z dier, do ktorých sa poschovávali!“
12. A mužovia posádky hovorili Jonatánovi a jeho zbrojnošovi: „Podťe k nám, voľačo vám porozprávame!“ Nato Jonatán povedal svojmu zbrojnošovi: „Pod' za mnou, lebo ich Pán vydal do ruky Izraela!“
13. Jonatán sa teda škriabal nahor rukami a nohami a jeho zbrojnoš za ním. I padali pred Jonatánom a jeho zbrojnoš ich za ním zabíjal.
14. Prvá porážka, ktorú zapríčinil Jonatán a jeho zbrojnoš, čítala okolo dvadsať mužov, asi na pol jutre oráčiny.
15. I rozšíril sa zmätok v tábore, na poli a v celom ľude. Posádka a korisťníci sa tiež triasli, lebo sa chvela zem; to bol strach Boží.
16. Keď sa Šaulove hliadky pozreli do Benjamínovej Gabay, tábor sa vlnil sem i tam.
17. Vtedy Šaul povedal ľudu, ktorý bol s ním: „Spočítajte a zistite, kto odišiel spomedzi nás!“ Spočítali a hľa, nebolo Jonatána a jeho zbrojnoša!
18. Vtedy Šaul povedal Achiášovi: „Prines Božiu archu!“ Božia archa bola totiž v ten deň pri synoch Izraela.
19. A kým Šaul hovoril s veľkňazom, zmätok, ktorý bol v tábore Filištíncov, rozrastal sa čoraz viac. Vtedy povedal Šaul veľkňazovi: „Stiahni ruku späť!“
20. Tu sa Šaul a všetok ľud, ktorý bol s ním, zhromaždil, došli až k bitke a hľa, meče mali obrátené vzájomne proti sebe vo veľmi veľkom zmätku!
21. Aj Hebrejci, ktorí už dávnejšie boli s Filištíncami a ktorí s nimi tiahli do poľa, sa obrátili a chceli byť s Izraelitmi, ktorí boli so Šaulom a Jonatánom.
22. Aj všetci izraelskí mužovia, čo boli schovaní v Efraimskom pohorí, počuli, že sa Filištínci dali na útek, a zapojili sa do boja proti nim.
23. Tak Pán zachránil v ten deň Izrael. Boj sa však preniesol až k Bethavenu.
24. V ten deň boli mužovia Izraela unavení, lebo Šaul zaprisahal ľud slovami: „Nech je prekliaty muž, ktorý by požil jedlo do večera, kým sa nevypomstí na svojich nepriateľoch!“ Preto nik z ľudu neokúsil jedla.
25. Tu prišiel všetok ľud k plástom; na poli bol med.
26. Keď ľud došiel k plástom, tie pretekali medom, ale nebolo nikoho, kto by bol ruku zdvihol k ústam, lebo ľud sa bál prísahy.

27. Lenže Jonatán nepočul, keď jeho otec zaprisahal ľud, preto vystrel koniec palice, ktorú mal v ruke, namočil ju do medového plásta, potom si obrátil ruku k ústam a rozsvietili sa mu oči.

28. Ktosi z ľudu ho však oslovil: „Tvoj otec prísne zaprisahal ľud slovami: Nech je prekliaty muž, ktorý dnes požije pokrm!“ Ľud však bol unavený.

29. Jonatán odpovedal: „Môj otec vrhá krajinu do nešťastia, pozrite, rozsvietili sa mi oči, hoci som požil len trochu tohto medu.

30. O koľko viac, keby bol ľud dnes jedol z koristi svojich nepriateľov, ktorú našiel; nebola by teraz porážka Filištíncov väčšia?“

31. V ten deň teda porazili Filištíncov od Machmasu po Ajalon. Ale ľud sa veľmi unavil.

32. Preto sa ľud vrhol na korisť, zajali ovce, hovädá a telce, zabíjali ich na zemi a ľud jedol aj s krvou.

33. Ozámili to Šaulovi: „Hľa, ľud hreší proti Pánovi, lebo je s krvou!“ I povedal: „Zhrešili ste! Privalte teraz ku mne veľký kameň!“

34. Potom Šaul povedal: „Zamiešajte sa medzi ľudí a povedzte im: Privedte si každý ku mne svojho vola a svoju ovcu, zabíjajte na tomto (kameni) a tak jedzte! Nehrešte proti Pánovi, že jete s krvou!“ A všetok ľud privádzal, každý vola, ktorého mal poruke, a zabíjali tam až do noci.

35. Šaul však postavil Pánovi oltár. To bol prvý oltár, ktorý postavil Pánovi.

36. Potom Šaul povedal: „Podme za Filištíncami v noci a spustošme ich, kým zasvitne ráno, aby z nich nezostal nik!“ Odpovedali: „Urob všetko, čo sa ti páči!“ Veľkňaz však povedal: „Pristúpme sem, k Bohu!“

37. A Šaul sa radil Boha: „Mám prenasledovať Filištíncov? Vydáš ich do ruky Izraela?“ Ale v ten deň mu nedal odpoveď.

38. Vtedy vravel Šaul: „Priblížte sa sem všetci pohlavári ľudu, skúmajte a pozrite sa, kto spáchal dnes tento hriech!

39. Lebo na život Pána, záchrancu Izraela, ak sa to stalo hoci aj pre môjho syna Jonatána, určite zomrie.“ A z celého ľudu mu nik neodpovedal.

40. Nato vravel celému ľudu: „Vy budte na jednej strane, ja však a môj syn Jonatán budeme na strane druhej.“ Ľud odpovedal Šaulovi: „Urob, čo sa ti páči!“

41. A Šaul hovoril Pánovi: „Bože Izraela, zjednaj právo!“ I zachytil sa Jonatán a Šaul, ľud však vyviazol.

42. Nato povedal Šaul: „Žrebuje medzi mnou a mojím synom Jonatánom!“ A zachytil sa Jonatán.

43. Šaul sa spýtal Jonatána: „Povedz mi, čo si urobil!“ Jonatán mu povedal: „Na konci palice, ktorú mám v ruke, okúsil som trochu medu. Tu som, nech zomriem!“

44. Šaul povedal: „Toto nech mi urobí Pán a toto nech mi dodá! Veru umrieš, Jonatán!“

45. Ale ľud hovoril: „Nuž Jonatán má zomrieť, ktorý získal Izraelu toto veľké víťazstvo? Ani zďaleka! Ako žije Pán, ani vlások mu nepadne z hlavy na zem! Ved' toto urobil dnes s Božou pomocou!“ A tak ľud vyslobodil Jonatána a nezomrel.

46. A Šaul odišiel bez prenasledovania Filištíncov, takže sa Filištínci vrátili domov.

47. Keď sa Šaul ujal kráľovstva nad Izraelom, bojoval proti všetkým jeho okolitým nepriateľom, proti Moabu, proti Amončanom, proti Edomčanom, proti kráľom Soby a proti Filištíncom. A víťazil nad všetkými, proti ktorým sa obrátil.

48. Konal udatne, porazil Amalekitov a vyslobodil Izrael z ruky jeho ničiteľov.

49. Šaulovi synovia boli Jonatán, Ješui a Melchisua. Mená jeho dvoch dcér boli: meno staršej Merob a meno mladšej Michol.

50. A meno Šaulovej manželky Achinoam, dcéra Achimása. Meno jeho vojvodu bolo Abner, syn Néra, Šaulovho strýca.

51. Kis bol Šaulovým otcom a Nér, Abnerov otec, bol synom Abiela.

52. Vojna proti Filištíncom bola prudká po celý Šaulov život. Ktoréhokoľvek mocného a udatného muža Šaul zbadal, pritiahol ho k sebe.

1. Samuel hovoril Šaulovi: „Mňa poslal Pán, aby som ťa pomazal za kráľa nad jeho ľuďom, nad Izraelom. Nuž počúvaj teraz hlas Pánových slov.“
2. Toto hovorí Pán zástupcov: Chcem potrestať to, čo urobil Amalek Izraelu, že sa mu postavil do cesty, keď vystupoval z Egypta.
3. Teraz choď a poraz Amaleka. Daj do kľatby všetko, čo má, nezľutuj sa nad ním a usmrť mužov i ženy, nemluvňatá i dojčatá, voly i ovce, ťavy i osly!“
4. Šaul zvolal ľud a spočítal ho v Telaime: dvestotisíc pešiakov a desaťtisíc mužov z Júdska.
5. Potom išiel Šaul proti mestu Amalekitov a postavil sa v doline na postriežku.
6. Kinejcom však Šaul povedal: „Odtiahnite a vzdialte sa spomedzi Amalekitov, aby som vás nezmietol s nimi! Veď vy ste preukázali milosť synom Izraela, keď vystupovali z Egypta!“ Nato sa Kinejci vzdialili spomedzi Amalekitov.
7. A Šaul porazil Amalekitov od Hevily až po Súr, ktorý je východne od Egypta.
8. Kráľa Amalekitov Agaga chytil živého, na všetkom ľuďe však vyplnil kľatbu ostrým mečom.
9. Šaul a ľud ušetril Agaga aj to, čo bolo v stáde a čriede najlepšie, aj najtučnejšie baránky a všetko, čo bolo cenné; nechceli na tom vyplniť kľatbu. Vyplnili však kľatbu na všetkom, čo bolo podlé a biedne.
10. Preto Pán hovoril Samuelovi:
11. „Lutujem, že som Šaula ustanovil za kráľa, lebo odstúpil odo mňa a nesplnil moje slová.“ Samuel sa rozmrzel a volal k Pánovi celú noc.
12. Včasráno sa však Samuel vybral za Šaulom. Tu Samuelovi oznámili: „Šaul išiel do Karmelu a postavil si pomník. Potom sa obrátil a prešiel dolu do Galgaly.“
13. Keď Samuel prišiel k Šaulovi, Šaul mu povedal: „Nech ťa požehná Pán. Splnil som Pánovo slovo.“
14. Samuel však povedal: „A čo znamená blačanie oviec, ktoré mi zneje v ušiach, a ručanie hoviad, ktoré počujem?“
15. Šaul odpovedal: „Od Amalekitov to doniesli, lebo ľud ušetril, čo bolo v stáde a čriede najlepšie, aby to obetoval Pánovi, tvojmu Bohu. Na ostatnom sme splnili kľatbu.“
16. Nato Samuel povedal Šaulovi: „Nechaj to! Oznámim ti, čo mi hovoril Pán tejto noci.“ Povedal mu: „Hovor!“
17. A Samuel hovoril: „Nie si hlavou izraelských kmeňov, hoci si vo vlastných očiach malý? Pán ťa pomazal za kráľa nad Izraelom.“
18. Pán ťa vypravil na cestu a povedal: Choď, splň kľatbu na hriešnikoch, na Amalekitoch, a bojuj proti nim, kým ich nezničíš.
19. Nuž prečo si nepočúval Pánov hlas, ale vrhol si sa na korisť a urobil si, čo sa Pánovi nepáči?“
20. Šaul odpovedal Samuelovi: „Ba, počúval som Pánov hlas a šiel som cestou, po ktorej ma poslal Pán. Agaga, kráľa Amalekitov, som priviedol, ale na Amalekitoch som splnil kľatbu.“
21. Ľud však vzal z koristi ovce a dobytok, prvotiny z toho, čo bolo dané do kľatby, aby to v Galgale obetoval Pánovi.“
22. Samuel odpovedal: „Azda sa Pánovi páčia celopaly a obety tak, ako poslušnosť Pánovmu hlasu? Veď poslušnosť je lepšia než obeta a poddanosť lepšia ako tuk baranov!“
23. Lebo odbojnosť je (ako) hriech čarodejníctva, svojvoľnosť je (ako) hriech modlárstva. Pretože si pohrdol Pánovým slovom, zavrhnú ťa, nebudeš kráľom!“
24. Šaul povedal Samuelovi: „Zhrešil som, lebo som prestúpil Pánov príkaz a tvoje slová, keď som sa bál ľudu a počúval som na ich hlas.“
25. Teraz však odpusť, prosím, môj hriech a vráť sa so mnou, chcem sa klaňať Pánovi.“
26. Ale Samuel odpovedal Šaulovi: „Nevrátim sa s tebou. Pretože si pohrdol Pánovým slovom, Pán ťa zavrhol, aby si nebol kráľom nad Izraelom.“
27. Keď sa Samuel obrátil na odchod, on chytil okraj jeho pláštá a ten sa odtrhol.
28. A Samuel mu povedal: „Pán dnes odtrhol od teba kráľovstvo Izraela a dal ho tvojmu blížnemu, ktorý je lepší ako ty.“

29. A Pevný Izraela neluhá a nelútuje, on nie je človek, aby ľutoval.“
30. Povedal: „Zhrešil som. Ale teraz ma ucti pred staršími môjho ľudu a pred Izraelom a vráť sa so mnou, budem sa klaňať Pánovi, tvojmu Bohu.“
31. Samuel sa teda vrátil za Šaulom a Šaul sa klaňal Pánovi.
32. Potom hovoril Samuel: „Privedte ku mne Agaga, kráľa Amalekitov!“ Agag prišiel k nemu a chvel sa. Agag povedal: „Aká trpká je smrť!“
33. Samuel však vravel: „Ako tvoj meč robil ženy bezdetnými, tak bude medzi ženami bezdetná tvoja matka.“ A Samuel Agaga rozsekal pred Pánom v Galgale.
34. Potom šiel Samuel do Rámy, Šaul však išiel do svojho domova, do Šaulovej Gabay. A Samuel už nikdy nevidel Šaula až do dňa svojej smrti. Ale Samuel žiaľil za Šaulom, lebo Pán oľutoval, že Šaula ustanovil za kráľa nad Izraelom.

1. Pán povedal Samuelovi: „Dokedy ty budeš žialiť za Šaulom, hoci som ho ja zavrhol, aby nebol kráľom nad Izraelom? Naplň si roh olejom a chod! Posielam ťa k Betlehemčanovi Izaimu, lebo som si spomedzi jeho synov vyhlíadal kráľa.“
2. Samuel odpovedal: „Akože pôjdem? Keď to počuje Šaul, zabije ma.“ Pán povedal: „Vezmi si jalovicu zo stáda a povedz: Prišiel som obetovať Pánovi.“
3. Izaiho zavolaš na obeť a ja ti potom dám vedieť, čo máš robiť: pomažeš mi toho, ktorého ti označím.“
4. Samuel urobil, čo mu rozkázal Pán, a išiel do Betlehema, kde mu starší mesta s obavami išli naproti a pýtali sa: „Je tvoj príchod pokojný?“
5. Odpovedal: „Pokojný! Prišiel som obetovať Pánovi. Posväťte sa, pôjdete so mnou na obeť!“ Potom posvätil Izaiho a jeho synov a pozval ich na obeť.
6. Keď vkročil, videl Eliába a povedal si: „Isteže stojí pred Pánom jeho pomazaný.“
7. Ale Pán povedal Samuelovi: „Nehľad na jeho výzor a na výšku jeho postavy, lebo ho nepokladám za súceho. Ved' (Pán nehľadí), ako hľadí človek. Lebo človek hľadí na výzor, ale Pán hľadí na srdce.“
8. Nato Izai zavola Abinadaba a priviedol ho pred Samuela. Ale povedal: „Ani tohto si nevyvolil Pán.“
9. Izai priviedol Samu, ale povedal: „Ani tohto si nevyvolil Pán.“
10. Potom Izai priviedol pred Samuela svojich sedem synov, ale Samuel povedal: „Pán si nevyvolil z týchto.“
11. Samuel sa spýtal Izaiho: „Sú to všetci mladíci?“ Odpovedal: „Ešte chýba najmenší, ten pasie ovce.“ Samuel povedal Izaimu: „Pošli poň a daj ho doviest' sem, lebo si nezasadneme, kým nepríde sem.“
12. Poslal poň a dal ho priviesť. Bol ryšavý, mal krásne oči a peknú postavu. A Pán povedal: „Vstaň, pomaž ho, lebo to je on!“
13. Nato Samuel vzal roh s olejom a pomazal ho uprostred jeho bratov. A od toho dňa pôsobil na Dávida Pánov duch. Samuel potom vstal a odišiel do Rámy.
14. Od Šaula však Pánov duch odstúpil a trápil ho zlý duch od Pána.
15. Vtedy vraveli Šaulovi jeho sluhovia: „Hľa, trápi ťa zlý duch od Pána.“
16. Nech rozkáže náš pán a sluhovia, ktorí sú pred tebou, vyhľadajú ti muža, ktorý vie hrať na citare. Keď bude na tebe zlý duch od Pána, bude jeho ruka vyhrávať a ulaví sa ti.“
17. Šaul povedal svojim sluhom: „Vyhliadnite mi muža, ktorý vie dobre hrať, a privedte ho ku mne!“
18. Ktorýsi zo sluhov povedal: „Poznám jedného zo synov Betlehemčana Izaiho, ktorý vie hrať. Je to mocný hrdina, bojovník, vyzná sa v reči, má postavu a Pán je s ním.“
19. I poslal Šaul k Izaimu poslov s odkazom: „Pošli ku mne svojho syna Dávida, ktorý je pri ovciach!“
20. On naložil na osla chlieb, mech vína, jedno kozliatko a po svojom synovi Dávidovi to poslal Šaulovi.
21. Tak prišiel Dávid k Šaulovi a stal sa jeho sluhom. On si ho veľmi oblúbil a stal sa mu zbrojnošom.
22. A Šaul poslal Izaimu odkaz: „Nech ostane Dávid v mojej službe, lebo našiel milosť v mojich očiach!“
23. A keď prišiel na Šaula duch od Pána, vzal Dávid do ruky gitaru a hral. Šaulovi sa ulavilo a bolo mu lepšie, zlý duch od neho odstúpil.

1. Filištínci zhromaždili vojsko na boj, zoskupili sa v Sochu, ktoré je v Júdsku, a táborili medzi Sochom a Azekou v Efes Dammim.
2. Šaul a izraelskí mužovia sa zhromaždili a táborili v Terebintovom údolí a zriadili sa do boja proti Filištíncom.
3. Filištínci stáli na návrší z tejto a Izraeliti na návrší z tamtej strany; medzi nimi bolo údolie.
4. Tu z tábora Filištíncov vystúpil muž, prostredník, menom Goliáš z Gétu. Bol vysoký šesť laktov a jednu piad'.
5. Na hlave mal kovovú prilbu, oblečený bol do šupinatého panciera. Váha panciera bola päťtisíc šeklov kovu.
6. Na nohách mal kovové holene, na pleci kovový oštep.
7. Rukoväť jeho kopije bola ako návoj, ostrie jeho kopije vážilo šesťsto šeklov železa. Pred ním kráčal jeho štítonoš.
8. Zastal si a volal na izraelské šíky: „Prečo nastupujete do boja? Či som ja nie Filištíнец a vy Šaulovi sluhovia? Vyberte si muža a nech zostúpi ku mne!
9. Ak bude vládäť bojovať so mnou a porazí ma, budeme vašimi sluhami, ale ak ho premôžem a porazím ja, budete vy našimi sluhami a budete nám slúžiť.“
10. Potom Filištíнец povedal: „Dnes som sa posmieval izraelským šíkom! Dajte mi muža, nech spolu bojujeme!“
11. Keď Šaul a celý Izrael počul tieto slová Filištínca, nalakali sa a veľmi sa báli.
12. Dávid však bol synom toho Efratejca z júdskeho Betlehema, ktorý sa volal Izai a mal osem synov. V Šaulových dňoch bol už starcom medzi mužmi.
13. Traja najstarší Izaiho synovia išli za Šaulom do boja. Mená jeho troch synov, ktorí išli do boja, boli: prvorodený Eliáb, druhý Abinadab a tretí Sama.
14. Dávid bol najmladší. Traja najstarší išli teda za Šaulom.
15. Dávid odchádzal od Šaula do Betlehema pásť ovce svojho otca.
16. A Filištíнец sa približoval ráno i večer a staval sa štyridsať dní.
17. Vtedy povedal Izai svojmu synovi Dávidovi: „Vezmi svojim bratom efu týchto pražených zrn a týchto desať chlebov a bež za svojimi bratmi do tábora!
18. A týchto desať hrudiek syra vezmi plukovníkovi! Svojich bratov navštív s pozdravom a dones ich žold!
19. Šaul, oni, aj všetci izraelskí mužovia sú v Terebintovom údolí v boji s Filištíncami.“
20. Dávid včasráno vstal, ovce zveril pastierovi, vybral sa a šiel, ako mu kázal Izai. Keď došiel k vozatajstvu, vojsko, ktoré išlo do šíku, prepuklo v bojový výkrik.
21. Nastúpili Izraeliti aj Filištínci, šík proti šíku.
22. Dávid zložil svoju batožinu do rúk strážcu batožiny, potom bežal do šíku a spýtal sa svojich bratov, či sa majú dobre.
23. Ako sa s nimi zhováral, vystúpil zo šíku Filištíncov muž, prostredník, Filištíнец Goliáš z Gétu, a hovoril ako obvykle. A Dávid to počul.
24. Keď Izraeliti uvideli toho muža, všetci utekali pred ním a veľmi sa báli.
25. Akýsi Izraelita hovoril: „Vidíte toho muža, čo vystupuje? Prichádza hanobiť Izrael. Muža, ktorý ho porazí, urobí kráľ veľmi bohatým, dá mu svoju dcéru a dom jeho otca oslobodí v Izraeli od dane.“
26. Nato sa Dávid pýtal mužov, ktorí stáli vedľa neho: „Čo môže čakať muž, ktorý porazí toho Filištínca a sníme hanbu z Izraela? Veď ktože je tento neobrezaný Filištíнец, že hanobí šíky živého Boha!“
27. A ľudia mu povedali to isté: To a to dostane muž, ktorý ho porazí.
28. Keď počul jeho najstarší brat Eliáb, ako sa zhovára s mužmi, Eliáb sa nahneval na Dávida a povedal: „Načo si prišiel a komu si zveril tých niekoľko oviec na pastve? Ja poznám tvoju namyslenosť a zlobu tvojho srdca, že si prišiel, aby si videl vojnu.“
29. Dávid odpovedal: „Nuž čože som urobil? Či sú to nie iba reči?“

30. Obrátil sa od neho k inému a opýtal sa to isté a ľudia mu odpovedali ako prv.
31. I rozchýrili sa reči, ktoré hovoril Dávid, oznámili ich Šaulovi a on si ho dal priviesť.
32. Dávid hovoril Šaulovi: „Nech neklesá srdce nikomu pre neho! Tvoj sluha pôjde a bude bojovať s tým Filištíncom.“
33. Šaul povedal Dávidovi: „Nemôžeš ísť proti tomu Filištíncovi a bojovať s ním. Veď si chlapec, on však je bojovník od mladi!“
34. Ale Dávid vravel Šaulovi: „Tvoj sluha bol u svojho otca pastierom oviec. A keď prišiel lev (alebo medveď) a uchytil ovcu zo stáda,
35. vykročil som za ním, zrazil som ho a vytrhol som mu z pyska. Ak sa však postavil proti mne, chytil som ho za bradu, zrazil som ho a usmrtil.
36. Aj leva, aj medveďa zrazil tvoj sluha a tento neobrezaný Filištíнец bude ako jeden z nich, lebo hanobil šíky živého Boha.“
37. Dávid hovoril ešte: „Pán, ktorý ma vytrhol z moci leva a z moci medveďa, on ma vyslobodí aj z moci tohoto Filištínca.“ Nato Šaul povedal Dávidovi: „Chod' a Pán nech je s tebou!“
38. Potom Šaul obliekol Dávida do svojho odevu, dal mu kovovú prilbu na hlavu a obliekol ho do panciera.
39. Na odev si Dávid opásal jeho meč a pokúsil sa chodiť, lebo nebol navyknutý. Tu Dávid povedal Šaulovi: „Nevládzem v tomto chodiť, lebo nie som navyknutý.“ A Dávid zvliekol tie veci zo seba,
40. vzal si do ruky svoju palicu, z potoka si vybral päť hladkých kameňov, vložil si ich do pastierskej kapsy, ktorá mu slúžila za tulec, a so svojím prakom v ruke sa približoval k Filištíncovi.
41. Filištíнец sa stále blížil k Dávidovi a jeho štítonoš išiel pred ním.
42. Keď sa Filištíнец pozrel a uvidel Dávida, pohrdol ním, lebo bol chlapec, ryšavý, pekného výzoru.
43. A Filištíнец hovoril Dávidovi: „Čo som ja pes, že ideš proti mne s palicou?“ A preklínal Dávida svojimi bohmi.
44. Potom povedal Filištíнец Dávidovi: „Poď ku mne a dám tvoje telo nebeským vtákom a polnej zveri!“
45. Ale Dávid odpovedal Filištíncovi: „Ty ideš proti mne s mečom, kopijou a oštepom, ja však idem proti tebe v mene Pána zástupov, Boha izraelských šíkov, ktorého si hanobil.
46. Dnešného dňa ťa Pán vydá do mojej ruky, zrazím ťa, odtnem ti hlavu a mŕtvolu tábora Filištíncov dám dnes nebeským vtákom a zemskej zveri a dozvie sa celá zem, že Izrael má Boha.
47. A dozvie sa celý tento zástup, že Pán nevyslobodzuje pomocou meča a kopije. Veď vojna patrí Pánovi a vydá vás do našich rúk!“
48. Tu sa Filištíнец pohol, vykročil a blížil sa k Dávidovi. Dávid však rýchlo bežal oproti šíku v ústrety Filištíncovi.
49. Potom Dávid siahol rukou do kapsy, vytiahol z nej kameň, praštil a zasiahol Filištínca do čela. Kameň mu vnikol do čela, takže padol tvárou na zem.
50. Tak premohol Dávid Filištínca prakom a kameňom, zrazil Filištínca a usmrtil ho, hoci Dávid nemal v ruke meč.
51. Dávid utekal, stal si k Filištíncovi, chytil jeho meč, vytasil ho z pošvy a usmrtil ho - odťal mu ním hlavu. Keď Filištínci videli, že ich hrdina je mŕtvy, utiekli.
52. Nato sa izraelskí a júdski mužovia zobrali a s pokrikom prenasledovali Filištíncov až do Gétu a až po brány Akaronu. Pozabíjaní Filištínci ležali na ceste od Saraimu až po Gét a Akaron.
53. Keď sa Izraeliti vrátili z prenasledovania Filištíncov, vyplienili ich tábor.
54. Dávid vzal Filištíncovu hlavu a zanesol ju do Jeruzalema, jeho výzbroj však uložil vo svojom stane.
55. Keď Šaul videl Dávida kráčať proti Filištíncovi, spýtal sa vojvodcu Abnera: „Abner, či syn je tento chlapec?“ Abner odpovedal: „Ako žiješ, kráľ, neviem!“
56. Kráľ povedal: „Dozvedaj sa ty, či syn je ten mladík!“
57. A keď sa Dávid po porážke Filištínca vrátil, zachytil ho Abner a priviedol ho pred Šaula. Filištíncovu hlavu mal v ruke.
58. A Šaul sa ho opýtal: „Čí syn si, chlapče?“ Dávid odpovedal: „Syn tvojho sluhu, Betlehemčana

Izaiho.“

1. A keď dokončil svoj rozhovor so Šaulom, Jonatánova duša sa privinula k Dávidovej duši a Jonatán ho miloval ako seba samého.
2. V ten deň ho Šaul pojal sebou a nedovolil mu vrátiť sa do domu jeho otca.
3. Jonatán uzavrel s Dávidom zmluvu, lebo ho miloval ako seba samého.
4. I vyzliekol si Jonatán plášť, ktorý mal na sebe, a dal ho Dávidovi; aj svoj výstroj, aj svoj meč, aj svoju kušu, aj svoj opasok.
5. A Dávid úspešne vykonal všetko, čo mu Šaul zveril, preto ho Šaul postavil nad bojovníkov. A bol obľúbený u ľudu aj u Šaulovho služobníctva.
6. Ale keď vychádzali, keď sa Dávid vracal po porážke Filištínca, vychádzali ženy zo všetkých izraelských miest so spevom a tancom v ústrety kráľovi Šaulovi, s bubnami, plesaním a harfami.
7. A natešené ženy nôtili a hovorili: „Porazil Šaul svojich tisíc, ale Dávid svojich desaťtisíc.“
8. Vtedy sa Šaul veľmi nahneval a nepáčila sa mu táto reč. Vravel: „Dávidovi dali desaťtisíc a mne dali takých tisíc. Už mu chýba len kráľovstvo.“
9. A od toho dňa Šaul na Dávída zazerá.
10. Na druhý deň zlý duch od Boha tak napadol Šaula, že zúrili v dome. Dávid hral rukou na citare ako každý deň. Šaul mal v ruke kopiju.
11. Vtom Šaul vrhol kopiju a pomyslel si: „Priklinčujem Dávída k múru.“ Ale Dávid sa mu dva razy uhol.
12. A Šaul sa bál Dávída, lebo s ním bol Pán, od Šaula sa však vzdialil.
13. Preto ho Šaul dal od seba preč a urobil ho plukovníkom; i vychádzal a prichádzal na čele ľudu.
14. V každom svojom podnikaní mal Dávid úspech, lebo s ním bol Pán.
15. Keď Šaul videl, že má veľké šťastie, bál sa ho.
16. Ale celý Izrael a Júda miloval Dávída, lebo on vychádzal a prichádzal v ich čele.
17. Vtedy povedal Šaul Dávidovi: „Pozri, svoju najstaršiu dcéru Merobu ti dám za manželku. Len mi buď hrdinom a bojuj Pánove boje!“ Šaul si povedal: „Nech na ňom nie je moja ruka, nech je na ňom ruka Filištíncov!“
18. Dávid odpovedal Šaulovi: „Čo som ja a čo je môj život, rod môjho otca v Izraeli, že by som mal byť kráľovým zaťom?“
19. Ale keď prišiel čas, že Dávid mal dostať Šaulovu dcéru Merobu, dostal ju za manželku Hadriel z Mecholy.
20. Šaulova dcéra Michol sa zamilovala do Dávída. Oznamila to Šaulovi a bolo mu to po vôli.
21. Šaul si vravel: „Dám mu ju, nech mu je na osídlo a nech je na ňom ruka Filištíncov!“ A Dávidovi povedal Šaul druhý raz: „Teraz budeš mojím zaťom.“
22. A svojim sluhom Šaul prikázal: „Vravte Dávidovi dôverne toto: Hľa, kráľ má v tebe zálubu, aj jeho služobníci ťa majú radi. Teraz budeš kráľovým zaťom.“
23. Šaulovi sluhovia hovorili Dávidovi tieto veci do uší. Ale Dávid odpovedal: „Zdá sa vám to také ľahké stať sa kráľovým zaťom? Veď ja som človek chudobný a bezvýznamný!“
24. A služobníci oznámili Šaulovi: „Toto hovoril Dávid.“
25. Šaul odpovedal: „Toto povedzte Dávidovi: Kráľ nežiada zasnubné, iba sto predkožíek Filištíncov, aby sa vykonal pomsta na kráľových nepriateľoch.“ Ale Šaul zamýšľal vrhnúť Dávída do ruky Filištíncov.
26. Sluhovia oznámili tieto slová Dávidovi a Dávidovi bolo po vôli stať sa (takto) kráľovým zaťom.
27. Ešte ani neubehli dni, keď sa Dávid zobral, išiel so svojím mužstvom a zabil dvesto Filištíncov. Ich predkožky Dávid doniesol a v plnom počte ich dal kráľovi, aby sa stal kráľovým zaťom. Nato mu Šaul dal svoju dcéru Michol za ženu.
28. Šaul teda videl a presvedčil sa, že s Dávidom je Pán. A Šaulova dcéra Michol ho milovala.
29. Preto sa Šaul aj naďalej Dávída bál. Tak sa stal Šaul Dávidovým ustavičným nepriateľom.
30. Filištínske kniežatá opätovne vyrážali; ale vždy, keď vyrazili, konal Dávid úspešnejšie ako všetci Šaulovi sluhovia a jeho meno bolo veľmi slávne.

1. Šaul hovoril Jonatánovi a všetkým svojim služobníkom, že Dávida treba zabiť. Ale Šaulov syn Jonatán mal Dávida veľmi rád.
2. Preto Jonatán oznámil Dávidovi: „Môj otec Šaul ťa chce zabiť. Preto sa naráno maj na pozore, zdržuj sa v úkryte a schovávaj sa!
3. Ja vyjdem, budem stáť vedľa svojho otca na poli, kde budeš ty, ja budem hovoriť otcovi o tebe, uvidím, čo je, a oznámim ti.“
4. Jonatán hovoril svojmu otcovi Šaulovi o Dávidovi pochvalne. Vravel mu: „Nech sa kráľ neprehreší proti svojmu služobníkovi Dávidovi. Veď sa neprevinil proti tebe, ba jeho služby sú ti veľmi prospešné!
5. Život si vystavil nebezpečenstvu, porazil Filištínca a Pán tak dopomohol celému Izraelu k veľkému víťazstvu. Videl si to a radoval si sa. Nuž prečo sa chceš prehrešiť proti nevinnej krvi, že chceš Dávida bez príčiny zabiť?“
6. Šaul počúval Jonatánov hlas a Šaul sa zaprisahal: „Ako žije Pán, nebude usmrtený!“
7. Jonatán zavolať Dávida a toto všetko mu rozpovedal. Potom Jonatán zaviedol Dávida k Šaulovi a bol v jeho službe ako predtým.
8. A opäť vypukla vojna. Dávid vytiahol do boja proti Filištíncom a zapríčinil im takú veľkú porážku, že utiekli pred ním.
9. A Šaula napadol zlý duch od Pána, práve keď sedel vo svojom dome s kopijou v ruke a Dávid hral rukou na citare.
10. Šaul chcel Dávida kopijou priklincovať k múru, ale on sa uhol Šaulovi, takže kopiju vrazil (len) do múru. Potom Dávid ušiel a zachránil sa. V tú noc
11. poslal Šaul poslov do Dávidovho domu, aby naň striehli a ráno ho zabili. Dávidovi to oznámila jeho žena Michol. Vravela: „Ak si ešte tejto noci nezachrániš život, zajtra ťa zabijú!“
12. Potom Michol spustila Dávida cez okno a odišiel; utiekol a zachránil sa.
13. Nato Michol vzala sochu, položila ju na lôžko, na hlavu jej dala sieť z kozej srsti a zakryla ju pláštom.
14. Keď Šaul poslal poslov, aby zajali Dávida, ona povedala: „Je chorý!“
15. Šaul opäť poslal poslov, aby pozreli Dávida, a povedal: „Doneste ho ku mne s posteľou, chcem ho zabiť!“
16. Poslovia prišli a na posteli bola socha; na hlave mala sieť z kozej srsti.
17. Tu povedal Šaul Michol: „Prečo si ma takto podviedla? Vypustila si môjho nepriateľa a zachránil sa.“ Michol odpovedala Šaulovi: „On mi vravel: Vypušť ma, lebo ťa zabijem!“
18. Dávid ušiel a zachránil sa. Išiel k Samuelovi do Rámy a rozpovedal mu všetko, čo proti nemu podnikol Šaul. Potom išiel so Samuelom a bývali v Najote.
19. Šaulovi oznámili: „Hľa, Dávid je v Najote pri Ráme!“
20. Šaul poslal poslov, aby Dávida zajali. Oni videli zástup prorokov vo vytržení a pri nich stáť Samuela. Vtom na Šaulových poslov zostúpil Pánov duch a aj oni padli do vytrženia.
21. Oznámili to Šaulovi, ktorý poslal iných poslov, ale aj oni padli do vytrženia. Šaul poslal ešte aj tretích poslov, ale aj tí padli do vytrženia.
22. Išiel aj sám do Rámy a došiel k veľkej studni v Sochu. I spytoval sa: „Kde je Samuel a Dávid?“ Odpovedali mu: „Sú v Najote pri Ráme!“
23. Išiel do Najotu pri Ráme, ale aj na neho zostúpil Boží duch, takže kráčal vo vytržení, až došiel do Najotu pri Ráme.
24. Aj on si vyzliekol šaty, aj on bol pred Samuelom vo vytržení nahý celý ten deň a celú noc. Preto sa hovorí: „Vari je aj Šaul medzi prorokmi?“

1. A Dávid ušiel z Najotu pri Ráme. Prišiel a hovoril pred Jonatánom: „Čo som urobil? Čo je moja vina a čo je môj hriech proti tvojmu otcovi, že mi číha na život?“
2. Odpovedal mu: „Ani zďaleka! Nezmrieš! Veď môj otec neurobí nič ani veľké, ani malé, aby mi to nezradil! Prečo by môj otec tajil predou mnou túto vec? To nejestvuje!“
3. Ale Dávid znovu prisahal a vravel: „Tvoj otec dobre vie, že som našiel priazeň v tvojich očiach a hovorí si: Nech Jonatán o tom nevie, aby sa nezarmucoval! Ale ako žije Pán a ako ty žiješ, medzi mnou a medzi smrťou je len krok.“
4. Nato Jonatán vravel Dávidovi: „Urobím pre teba, o čokoľvek ma požiadaš.“
5. Dávid povedal Jonatánovi: „Hľa, zajtra je novmesiac a ja mám sedieť pri jedle s kráľom. Uvoľni ma, schovám sa na poli až do večera.“
6. Ak sa Šaul bude na mňa dopytovať, povieš mu: Dávid sa odo mňa vypýtal, aby mohol zabehnúť do svojho mesta, Betlehema, lebo tam celý rod slávi výročnú obeť.“
7. Ak povie: Dobre, tvoj sluha je v bezpečí. Ak sa však nazlostí, vedz, že sa už odhodlal na zlo.“
8. Vtedy preukáž svojmu sluhovi milosrdenstvo, veď si dal svojmu sluhovi uzavrieť so sebou Pánovu zmluvu. Ak je na mne vina, zabi ma ty, načo by si ma vydával svojmu otcovi.“
9. Jonatán odpovedal: „Nech je to ďaleko od teba! Lebo ak sa naozaj dozviem, že sa môj otec odhodlal pre zlo voči tebe, azda by som ti to neoznámil?!“
10. Dávid povedal Jonatánovi: „A kto mi oznámi, ak ti otec tvrdo odpovie?“
11. Jonatán vravel Dávidovi: „Pod', vyjdime na pole!“ I vyšli obaja na pole.
12. Vtedy povedal Jonatán Dávidovi: „Ako žije Pán, Izraelov Boh, zajtra (alebo pozajtra) o tomto čase sa budem dopytovať u svojho otca. A ak to bude pre Dávída priaznivé, či by som neposlal k tebe a neoznámil ti to?“
13. Toto nech urobí Pán Jonatánovi a toto nech doloží! Ak sa môjmu otcovi bude páčiť priviesť na teba nešťastie, prezradím ti to, vypravím ťa, aby si odišiel v pokoji. A Pán bude s tebou, ako bol s mojím otcom.“
14. Ale ak ja budem ešte žiť, preukáž mi Pánovo milosrdenstvo a ak zomriem,
15. neodopri nikdy svoje milosrdenstvo môjmu domu! A keď Pán vyhubí z povrchu zeme všetkých Dávidových nepriateľov,
16. nech sa z Dávidovho okolia nevyhubí Jonatánovo meno! Ináč bude Pán žiadať počet z Dávidovej ruky.“
17. A Jonatán opäť zaprisahal Dávída, lebo ho miloval. Miloval ho, ako miloval svoj život.
18. Jonatán mu povedal: „Zajtra je novmesiac. Budú ťa hľadať, ak tvoje miesto ostane prázdne.“
19. Pozajtra ťa budú veľmi hľadať. Vtedy príď na miesto, kde si sa schoval v pracovný deň (?), a zdržuj sa pri tej skale.
20. Ja k nej vystrelím tri šípy, akoby som strieľal do cieľa,
21. a pošlem chlapca: Choď, nájdi šípy! - Ak poviem chlapcovi: Hľa, šípy sú z tejto strany, zober ich! - vtedy príď, lebo si v bezpečí, nie je nič, ako žije Pán!
22. Ale ak poviem mladíkovi: Hľa, šípy sú ďalej, za tebou! - choď, lebo Pán ťa posielal preč.“
23. Čo sa však týka vecí, o ktorej sme sa ja a ty dohovorili, Pán je naveky medzi mnou a tebou!“
24. Dávid sa teda schoval na poli. A keď prišiel novmesiac, sadol si kráľ za stôl k jedlu.
25. Kráľ sedel na svojom obvyklom mieste, na mieste pri stene. Jonatán bol oproti, Abner sedel vedľa kráľa, Dávidovo miesto však bolo prázdne.
26. Tento deň Šaul nepovedal nič, hovoril si totiž: „Je to náhoda; nie je čistý. Hej, nebude čistý!“
27. Nasledujúci, druhý deň po novmesiaci bolo Dávidovo miesto zasa prázdne. Tu sa Šaul pýtal svojho syna Jonatána: „Prečo neprišiel Izaiho syn ani dnes k jedlu?“
28. Jonatán odpovedal Šaulovi: „Dávid sa veľmi pýtal odo mňa do Betlehema.“
29. Hovoril mi: Prepust' ma, prosím, máme v meste rodinnú obeť a môj brat ma sám povolal. Nuž, ak som našiel milosť v tvojich očiach, nech mi je dovolené pozrieť svojich bratov. - Preto neprišiel ku kráľovmu stolu.“

30. Nato sa Šaul nazlostil na Jonatána a vravel: „Ty syn odbojnej ženštiny! Azda neviem, že máš rád Izaiho syna na tvoju hanbu a na hanbu nahoty tvojej matere?!
31. Lebo kým žije Izaiho syn na zemi, nebudeš pevný ani ty, ani tvoje kráľovstvo. Preto ho daj priviesť ku mne, lebo je synom smrti!“
32. Ale Jonatán odvetil svojmu otcovi Šaulovi: „Prečo má zomrieť?! Čo urobil?“
33. Vtom Šaul vrhol proti nemu kopiju a Jonatán sa presvedčil, že jeho otec je rozhodnutý Dávida zabiť.
34. Preto Jonatán vstal od stola nahnevaný a nejedol druhý deň mesiaca, lebo mu bolo ľúto Dávida, že mu jeho otec nadával.
35. Ráno potom Jonatán išiel na pole podľa dohovoru s Dávidom a išiel s ním malý chlapec.
36. I povedal svojmu chlapcovi: „Bež, pohľadaj šípy, ktoré som vystrelil.“ Chlapec bežal a on vystrelil šíp ponad neho.
37. Chlapec došiel na miesto šípa, ktorý Jonatán vystrelil, a Jonatán mu kričal: „Šíp je predsa ďalej za tebou!“.
38. Potom Jonatán volal za chlapcom: „Rýchlo, utekaj, nezdržuj sa!“ Jonatánov sluha pozbieral šípy a prišiel k svojmu pánovi.
39. Sluha, pravda, nevedel nič, len Jonatán a Dávid vedeli o veci.
40. Jonatán dal svoj výstroj sluhovi a povedal mu: „Chod', zanes to do mesta!“
41. Keď sluha odišiel, vstal Dávid spoza skaly, vrhol sa tvárou na zem a tri razy sa uklonil. Nato sa vzájomne pobožkali a v objatí plakali, nadovšetko Dávid.
42. Jonatán povedal Dávidovi: „Chod' v pokoji! Ako sme si obaja prisahali v mene Pánovom, Pán bude medzi mnou a tebou, medzi mojím potomstvom a твоjím potomstvom naveky.“

Kapitola 21

1. Dávid vstal a odišiel a Jonatán išiel do mesta.
2. Dávid prišiel do Nobu ku kňazovi Achimelechovi. Achimelech šiel zarazený Dávidovi v ústrety a vravel mu: „Prečo si sám a nik nie je s tebou?!“
3. Dávid odpovedal kňazovi Achimelechovi: „Kráľ ma čímisi poveril a povedal mi: Nech nik nevie o veci, pre ktorú ťa posielam a ktorou ťa poverujem! Sluhov som si však objednal na to a to miesto.
4. A teraz, čo máš poruke? Daj mi päť chlebov alebo niečo, čo nájdeš!“
5. Kňaz odpovedal Dávidovi: „Nemám poruke obyčajný chlieb, iba svätý chlieb. Zdržovali sa chlapi od žien?“
6. Dávid odvetil kňazovi: „Ženy nám boli zakázané, ako aj predtým, keď som odchádzal do boja, preto sú nádoby mužov sväté. Toto je síce podujatie obyčajné, ale aj dnes sú telá sväté.“
7. Kňaz mu dal teda sväté (chleby), lebo tam nebolo chleba, len chlieb predkladný, ktorý vzali spred Pána, a v ten deň, keď ho vzali, položili chlieb čerstvý.
8. (Bol tam však v ten deň ktosi zo Šaulových sluhov - bol držaný pred Pánom -, Edomčan menom Doeg, dozorca Šaulových pastierov.)
9. Potom sa Dávid pýtal Achimelecha: „Nemáš tu po ruke kopiju alebo meč? Lebo som si nevzal sebou ani svoj meč, ani svoj výstroj, pretože ma kráľov príkaz súril.“
10. Kňaz odpovedal: „Meč Goliáša, ktorého si porazil v Terebintovom údolí, ten je tu, hľa, za efódom zahalený do šaty. Ak si ten vezmeš, vezmi si ho, lebo okrem neho tu iného niet.“ Dávid povedal: „Niet mu podobného, daj mi ho!“
11. Nato Dávid vstal a v ten deň unikol Šaulovi. Prišiel k Achisovi, kráľovi Gétu.
12. Achisovi sluhovia hovorili o ňom: „Či to nie je Dávid (kráľ krajiny)? Či nie jeho oslavovali tancom a slovami: Porazil Šaul svojich tisíc, ale Dávid svojich desaťtisíc?“
13. Tieto slová si vzal Dávid k srdcu a veľmi sa bál kráľa Gétu Achisa.
14. Preto predstieral pred ním choromyselnosť a zúrilo mu v rukách, trepal na krídla brány a na bradu si púšťal sliny.
15. Achis povedal svojim sluhom: „Vidíte, že je to šialený človek, načo ho vediete ku mne?“
16. Mám málo šialencov, že mi vediete tohoto, aby zúrilo predo mnou? Tento má vkročiť do môjho domu?“

1. Dávid odišiel odtiaľ a utiekol do jaskyne Odolam. Keď sa to dopyčuli jeho bratia a celá rodina, zostúpili ta za ním
2. a zhromaždili sa k nemu všetci utláčani, všetci, čo mali veriteľa aj všetci zatrpknutí a on sa im stal veliteľom. Bolo s ním asi štyristo mužov.
3. Odtiaľto Dávid odišiel do moabskej Masfy a povedal moabskému kráľovi: „Nech ostane, prosím, môj otec a moja matka u vás, kým sa nedozviem, ako so mnou naloží Boh.“
4. I nechal ich u moabského kráľa. Bývali u neho celý čas, čo bol Dávid v pevnosti.
5. Vtedy prorok Gad povedal Dávidovi: „Neostávaj v pevnosti, ale zober sa a choď do júdskej krajiny!“ A tak Dávid odišiel a prišiel do hory Háret.
6. Šaul sa dopyčul, že objavili Dávída a mužov, ktorí sú s ním. Šaul sedel práve v Gabae na výšine pod tamariškou. V ruke mal kopiju a všetko jeho služobníctvo stálo okolo neho.
7. A Šaul povedal sluhom, ktorí stáli pri ňom: „Čujte, Benjamínci! Dá vám všetkým Izaiho syn polia a vinice?! Alebo vás všetkých urobí plukovníkmi a stotníkmi?!
8. Lebo ste sa všetci sprisahali proti mne a nebolo toho, kto by mi oznámil, keď sa môj syn spojil so synom Izaiho. Nebolo z vás nikoho, kto by bol mal so mnou súcit a bol by mi oznámil, keď môj syn postavil proti mne môjho sluhu, aby mi strojil úklady, ako je tomu dnes.“
9. Nato sa ozval Edomčan Doeg - stál totiž medzi Šaulovými sluhami - a povedal: „Videl som Izaiho syna, keď prišiel do Nobu k Achitobovmu synovi Achimelechovi.
10. On sa dopytoval v jeho veci Pána, dal mu jedlo a dal mu aj meč Filištínca Goliáša.“
11. Nato dal Šaul zavolať Achitobovho syna, kňaza Achimelecha i celú jeho rodinu, kňazov, ktorí boli v Nobe. A prišli všetci ku kráľovi.
12. Tu Šaul povedal: „Počúvaj, Achitobov syn!“ On odvetil: „Tu som, môj pane!“
13. Šaul mu povedal: „Prečo ste sa sprisahali proti mne, ty a Izaiho syn, keď si mu dal chlieb a meč a dopytoval si sa v jeho veci u Boha, aby povstal proti mne a aby mi strojil úklady, ako je tomu dnes?!“
14. Tu Achimelech odvetil kráľovi: „A ktože je spomedzi všetkých tvojich sluhov verný ako Dávid? Kráľov zať, veliteľ tvojej stráže a vážený v tvojom dome!
15. Azda som sa len dnes začal dopytovať v jeho veci u Boha? Ani zďaleka! Nech teda kráľ neupodozrieva svojho sluhu a celý dom môjho otca, lebo tvoj sluha nevie vonkoncom nič o tejto veci.“
16. Kráľ odpovedal: „Určite zomrieš, Achimelech, ty aj celý rod tvojho otca.“
17. Nato kráľ povedal drabantom, ktorí stáli pri ňom: „Napred! Zabite Pánových kňazov, lebo sú ruka v ruke s Dávidom! Veď vedeli, že utiekol, a neoznámili mi to!“ Ale kráľovi sluhovia nechceli zdvihnúť ruku a zabiť Pánových kňazov.
18. Vtedy kráľ oslovil Doega: „Napred ty, a zabi kňazov!“ A Edomčan Doeg vykročil a pozabíjal kňazov. V ten deň zavraždil osemdesiatpäť mužov, ktorí nosili plátenný efód.
19. A mesto kňazov Nobe pozrážal ostrím meča, mužov i ženy, dojčence i nemluvnatá, voly, osly i ovce.
20. Zachránil sa jediný syn Achitobovho syna Achimelecha, menom Abiatar, a ušiel k Dávidovi.
21. Abiatar oznámil Dávidovi, že Šaul pozabíjal Pánových kňazov.
22. Dávid povedal Abiatarovi: „Vedel som v ten deň, že je tam Edomčan Doeg, že to určite oznámi Šaulovi. Ja mám na svedomí všetky životy rodu tvojho otca.
23. Ostaň so mnou; neboj sa! Veď kto číha na môj život, číha aj na tvoj život, u mňa si v bezpečí!“

1. Dávidovi oznámili: „Hľa, Filištínci obliehajú Keilu a vyplieňujú humná.“
2. Dávid sa dopytoval Pána: „Mám ísť a poraziť týchto Filištíncov?“ A Pán odpovedal Dávidovi: „Chod', poraz Filištíncov a oslobod' Keilu!“
3. Ale Dávidovi ľudia mu hovorili: „Veď my sa už tu v Júdsku bojíme a mali by sme ísť do Keily proti šíkom Filištíncov?!“
4. Nato sa Dávid opätovne dopytoval Pána. A Pán mu povedal: „Vstaň, zostúp do Keily, lebo ti Filištíncov vydám do ruky!“
5. Dávid teda šiel so svojimi ľuďmi do Keily, bojoval proti Filištíncom, odohnal ich dobytok a zapríčinil im veľkú porážku. Tak Dávid oslobodil obyvateľov Keily.
6. (Keď Achimelechov syn Abiatar utiekol k Dávidovi [a zostúpil do Keily, mal efód v ruke].)
7. Vtedy oznámili Šaulovi, že Dávid prišiel do Keily. Šaul povedal: „Pán ho vydal do mojej ruky, zatvoril sa (sám), keď vošiel do mesta s bránami a závorami.“
8. Šaul vyzval všetok ľud do boja, aby zostúpili do Keily a obklúčili Dávida.
9. Keď sa Dávid dozvedel, že Šaul kuje proti nemu zlo, povedal kňazovi Abiatarovi: „Prines efód!“
10. Potom Dávid povedal: „Pane, Bože Izraela, tvoj sluha počul, že Šaul chce prísť do Keily, aby pre mňa zničil mesto.“
11. Vydajú ma obyvatelia Keily do jeho ruky? Zostúpi Šaul do Keily, ako počul tvoj sluha? Pane, Bože Izraela, oznám to svojmu sluhovi!“ A Pán odpovedal: „Zostúpi.“
12. Dávid sa spýtal: „Vydajú obyvatelia Keily mňa a mojich ľudí do Šaulovej ruky?“ A Pán odpovedal: „Vydajú.“
13. Nato sa Dávid zobral, i jeho ľudia, asi šesťsto mužov, vytiahli z Keily a chodili sem i tam. Keď Šaulovi oznámili, že Dávid z Keily ušiel, zastavil výpravu.
14. Dávid sa zdržoval na púšti v pevnostiach. Zdržoval sa na kopci na púšti Zif. Šaul ho hľadal celý čas, ale Boh mu ho nevydal do ruky.
15. Dávid videl, že Šaul vyšiel a číhal mu na život. Dávid bol na púšti Zif v Horese.
16. Vtedy sa Šaulov syn Jonatán vybral, išiel za Dávidom do Horesy a posmeľoval Dávida v Bohu.
17. Vravel mu: „Neboj sa, nedostane ťa ruka môjho otca Šaula. Ty budeš kraľovať nad Izraelom a ja budem po tebe druhý. To vie aj môj otec Šaul.“
18. A obaja uzavreli zmluvu pred Pánom. Potom Dávid ostal v Horese, Jonatán však išiel domov.
19. Zifania vyšli k Šaulovi do Gabay a hovorili: „Veď sa Dávid schováva u nás v pevnostiach, v Horese na kopci Hachila, ktorý je na juh od pustatiny!“
20. Ak teda celou dušou túžiš zostúpiť, kráľ, zostúp a našou vecou bude vydať ho kráľovi do ruky.“
21. Šaul odpovedal: „Nech vás požehná Pán, lebo cítite so mnou!“
22. Choďte ešte a pozorujte, dozvedte sa a prezrite miesto, kde sa zdržuje, kde sa usídlil!
23. Kto ho uvidí, nech mi to povie, lebo je veľmi úlisný! Stopujte a prehliadnite všetky úkryty, v ktorých sa schováva, a vráťte sa ku mne s určitou správou! Potom pôjdem s vami a ak je v tom kraji, vyhladáam ho medzi všetkými júdskymi rodmi.“
24. Zobrali sa a išli pred Šaulom do Zifu. Dávid bol však so svojimi ľuďmi na púšti Máon, na rovine južne od pustatiny.
25. Šaul sa vybral so svojimi ľuďmi hľadať Dávida. Keď to oznámili Dávidovi, zostúpil ku skale a zdržoval sa na púšti Máon. Keď sa to Šaul dozvedel, tiahol za Dávidom na púšť Máon.
26. Šaul a jeho ľudia tiahli popri vrchu z jednej strany, Dávid však a jeho družina popri vrchu z druhej strany. Dávid sa usiloval uniknúť Šaulovi, Šaul však a jeho ľudia obkolesovali Dávida a jeho družinu a chceli ich chytiť.
27. Ale k Šaulovi prišiel posol so správou: „Rýchle pod', lebo Filištínci vpadli do krajiny!“
28. Šaul teda nechal prenasledovanie Dávida a išiel proti Filištíncom. Preto volajú to miesto „Skala oddelenia“.

1. Dávid odtiaľ odišiel a zdržoval sa v pevnostiach Engadi.
2. Keď sa Šaul po prenasledovaní Filištíncov vrátil, oznámili mu: „Hľa, Dávid je na púšti Engadi!“
3. Šaul si vzal tritisíc mužov vybraných z celého Izraela a išiel hľadať Dávida a jeho ľudí smerom ku Skalám gaziel.
4. Na ceste prišiel ku košiarom oviec, kde bola jaskyňa. Tam išiel Šaul na potrebu. Dávid však a jeho ľudia sa zdržovali hlbšie v jaskyni.
5. Dávidovi hovorili jeho ľudia: „Hľa, toto je deň, o ktorom ti Pán povedal: Vydám ti do ruky tvojho nepriateľa, naložíš s ním, ako sa ti bude páčiť!“ Nato Dávid vstal a potajomky odťal okraj Šaulovho plášťa.
6. Ale potom bilo Dávidovi srdce, pretože odťal okraj Šaulovho plášťa.
7. I povedal svojim ľuďom: „Nech to Pán vzdiali odo mňa! Neurobím to svojmu pánovi, Pánovmu pomazanému! Nevztiahnem naň svoju ruku, lebo je to pomazaný Pána.“
8. Dávid týmito slovami zdržal svojich ľudí a nedovolil im povstať proti Šaulovi. A Šaul vyšiel z jaskyne a pobral sa svojou cestou.
9. Potom Dávid vstal, vyšiel z jaskyne a takto volal za Šaulom: „Pán môj, kráľ!“ Šaul sa obzrel nazad a Dávid sa sklonil tvárou k zemi a poklonil sa.
10. A Dávid povedal Šaulovi: „Prečo počúvaš na reči ľudí: Dávid zamýšľa tvoju záhubu!?”
11. Hľa, dnes si sa mohol na vlastné oči presvedčiť, že ťa Pán v jaskyni vydal do mojej ruky! Povedal som si, že ťa zabijem, ale zľutoval som sa nad tebou a vravel som si: Nevztiahnem ruku na svojho pána, lebo je Pánovým pomazaným.
12. A pozri, otče môj, pozri na okraj svojho plášťa, ktorý mám v ruke! Z toho, že som ti odťal okraj plášťa a nezabil som ťa, poznávaš a vidíš, že nemám v sebe zlosť a hriech a neprevinil som sa proti tebe. A ty mi číhaš na život, chceš mi ho odňať.
13. Nech súdi Pán medzi mnou a tebou, nech ma Pán pomstí na tebe, ale moja ruka na teba nesiahne!
14. Ako hovorí staré porekadlo: ‚Od zločincov vychádza zločin.‘ Nuž moja ruka nesiahne na teba.
15. Za kýmže to vytiahol kráľ Izraela?! Koho ty prenasleduješ? Mŕtveho psa; jednu blchu!
16. Nech je Pán sudcom a nech súdi medzi mnou a tebou! Nech vidí, nech vedie môj súd a nech ma vyslobodí z tvojej ruky!“
17. Keď Dávid dohovoril tieto slová Šaulovi, povedal Šaul: „Je to tvoj hlas, syn môj, Dávid?“ Vtom Šaul pozdvihol hlas a plakal.
18. I povedal Dávidovi: „Ty si lepší ako ja, lebo ty si mi preukázal dobro, ja však som ti robil zlo.
19. Ty si dnes ukázal, že si mi robil dobro, lebo ma Pán vydal do tvojej ruky, a nezabil si ma.
20. Veď ak niekto nájde svojho nepriateľa, či ho prepustí dobrou cestou? Nech ti Pán odplatí dobro, ktoré si mi dnes preukázal!
21. A teraz viem určite, že budeš kráľom a že kráľovstvo Izraela bude stále v tvojej ruke.
22. Nuž zaprisahaj sa mi teraz na Pána, že nevyničíš po mne moje potomstvo a nevyhubíš moje meno z rodu môjho otca!“
23. A Dávid sa zaprisahal Šaulovi. Potom Šaul išiel domov, Dávid však a jeho ľudia vystúpili na pevnosť.

1. Samuel zomrel. Vtedy sa zhromaždil celý Izrael, nariekal nad ním a pochovali ho v jeho domove v Ráme. Potom Dávid vstal a odišiel na púšť Máon.
2. Na (púšti) Máon bol istý človek, ktorý mal majetok v Karmeli. Ten človek bol veľmi bohatý, mal tritisíc oviec a tisíc kôz. Bol práve na strihaní oviec v Karmeli.
3. Meno toho človeka bolo Nábál, meno jeho manželky Abigail. Žena bola veľmi rozumná a pekná, ale muž drsný a zlomyseľný. Bol Kalebovec.
4. Dávid sa na púšti dopočul, že u Nábala je strihanie oviec,
5. preto Dávid poslal desať mladíkov. Dávid povedal mladíkom: „Chodte do Karmelu, zájďte k Nábalovi a pozdravte ho v mojom mene!
6. A povedzte mu toto: Buď zdravý! Pokoj tebe, pokoj tvojmu domu a pokoj všetkému, čo máš! Počul som, že je u teba strihanie.
7. Tvoji pastieri bývali totiž pri nás. Neublížili sme im a nič im nechýbalo po celý čas, čo boli v Karmeli.
8. Spýtaj sa svojich sluhov, povedia ti. Nech teda (títo) mladí ľudia nájdu milosť v твоjich očiach, keď prichádzame v dobrý deň. Daj, čo môžeš, svojim sluhom a svojmu synovi Dávidovi!“
9. Dávidovi mladíci šli a všetko to povedali v Dávidovom mene Nábalovi. Potom čakali.
10. A Nábál odpovedal Dávidovým sluhom: „Kto je Dávid? A kto je Izaiho syn? Dnes je množstvo sluhov, ktorí odišli od svojich pánov!
11. Mám teda vziať chlieb, vodu, zvieratá, ktoré som zarezal pre svojich strihačov, a mám ich dať chlapom, o ktorých neviem, odkiaľ sú?“
12. Nato sa Dávidovi mládenci vydali na cestu a vrátili sa a keď prišli, všetko mu rozpovedali.
13. Tu Dávid povedal svojim ľuďom: „Nech si každý opáše meč!“ A každý si opásal meč. Aj Dávid si opásal meč a za Dávidom vystupovalo asi štyristo mužov a dvesto ich ostalo pri batožine.
14. Ktorýsi zo sluhov však oznámil Nábalovej žene Abigail: „Hľa, Dávid poslal z púšte poslov, aby blahoželali nášmu pánovi, ale on sa na nich vyrútil.
15. A tí ľudia boli k nám veľmi dobrí, neublížili nám a nič nám nechýbalo po celý čas, čo sme chodili s nimi, keď sme boli v poli.
16. Múrom nám boli i v noci, i vo dne po celý čas, čo sme boli s nimi, keď sme pásli ovce.
17. Preto uváž a rozmysli si, čo urobíš, lebo skaza nášho pána a celého jeho domu je hotová vec, on však je grobian, nemožno s ním hovoriť.“
18. Abigail vzala rýchlo dvesto chlebov, dva mechy vína, päť pripravených oviec, päť seí pražených zrn, sto strapcov hrozienok a dvesto figových koláčov a naložila to na osly.
19. A sluhom povedala: „Podte predo mnou, ja idem za vami!“ Svojmu mužovi Nábalovi to však neoznámila.
20. Ako zostupovala na oslici, krytá vrchom, Dávid a jeho ľudia schádzali oproti nej, a tak sa s nimi stretla!
21. Dávid hovoril: „Tak teda zadarmo som strážil všetko, čo je tu na púšti, a nič nechýbalo z toho, čo mu patrilo. Odplatil sa mi zlým za dobré.
22. Toto nech urobí Boh Dávidovým nepriateľom a toto nech pridá, ak zo všetkého, čo má, nechám do ranného svitu čokoľvek mužského.“
23. Len čo Abigail zazrela Dávda, rýchlo zosadla z osla, padla pred Dávidom na tvár a uklonila sa až po zem.
24. Potom mu padla k nohám a vravela: „Na mne nech je vina, môj pane! Nech smie tvoja služobnica hovoriť pred tebou. Vypočuj slová svojej služobnice!
25. Nech sa môj pán netrápi pre toho naničhodného človeka, pre Nábala, keď je taký ako jeho meno! Nábál (blázon) sa volá a je bláznivý. Ale ja, tvoja služobnica, nevidela som sluhov svojho pána, ktorých poslal.
26. A tak teraz ako žije Pán a ako žiješ ty, môj pane, Pán ťa zachránil, že si sa nepoškrnil krvou a nezjednal si si právo vlastnou rukou. Nech sú ako Nábál tvoji nepriatelia a tí, čo zamýšľajú zlo proti

môjmu pánovi!

27. A teraz nech tento dar, ktorý tvoja služobnica doniesla svojmu pánovi, dostanú tvoji ľudia, ktorí kráčajú za mojím pánom.

28. Odpusť svojej služobnici vinu! Ved' Pán určite založí môjmu pánovi trvalý dom, lebo môj pán vybojáva boje Pánove a nič zločinné sa na tebe za celý tvoj život nenájde.

29. A ak sa niekto zdvihne, aby ťa prenasledoval a číhal ti na život, nech je život môjho pána zaviazaný do zväzku tých, čo žijú s Pánom, tvojím Bohom, a životy tvojich nepriateľov nech vyhodí z praku!

30. A keď Pán urobí môjmu pánovi všetko dobré, čo ti prisľúbil, a ustanoví ťa za knieža nad Izraelom,

31. nech ťa vtedy neznepokojuje a nech netrápi môjho pána srdce, že daromne preliat krv a môj pán si sám zjednal právo. A keď Pán preukáže môjmu pánovi dobro, spomeň si na svoju služobnicu!“

32. Dávid odpovedal Abigail: „Nech je zvelebený Pán, Boh Izraela, ktorý mi ťa dnes poslal v ústrety!

33. Nech je požehnaná tvoja múdrosť a nech si požehnaná ty, lebo si ma dnes zachránila, že som sa nepoškrvil krvou a nezjednal som si právo vlastnou rukou.

34. Ako žije Pán, Boh Izraela, ktorý ma zdržal, že som ti neurobil krivdu: Keby si sa nebola poponáhľala a nebola by si mi prišla naproti, do ranného svitu by Nábalovi nebolo zostalo nič mužského rodu.“

35. Potom jej Dávid vzal z ruky, čo mu doniesla, a povedal jej: „Chod' v pokoji domov. Vidíš, vyslyšal som tvoj hlas a mal som na teba ohľad.“

36. Abigail išla k Nábalovi a on usporiadal vo svojom dome hostinu, podobnú hostine kráľovskej.

Nábalovo srdce bolo veselé a bol veľmi opitý, preto mu až do ranného svitu nepovedala nič.

37. Ale ráno, keď víno z Nábala vypáchlo, jeho žena mu toto všetko porozprávala. I odumrelo v ňom srdce a ostal celý skamenený.

38. Asi o desať dní Pán zasiahol Nábala, takže zomrel.

39. Keď sa Dávid dopyčul, že Nábál zomrel, povedal: „Nech je zvelebený Pán, lebo sa ma zastal pre pohanenie, ktorého sa mi dostalo od Nábala, a svojho služobníka zdržal od zla. Nábalovo zlo však Pán vrátil na jeho hlavu.“ Potom Dávid poslal Abigail odkaz, že si ju chce vziať za ženu.

40. Dávidovi sluhovia prišli k Abigail do Karmelu a povedali jej: „Dávid nás poslal k tebe, chce si ťa vziať za ženu.“

41. Ona vstala, uklonila sa tvárou až po zem a vravela: „Hľa, nech je tvoja služobnica tvojou otrokyňou, ktorá bude umývať nohy sluhov svojho pána.“

42. Potom sa Abigail rýchlo vybrala, sadla na osla, jej päť služobníkov ju sprevádzalo, išla za Dávidovými poslami a stala sa mu ženou.

43. Dávid si vzal aj Achinoam z Jezraelu. Obidve sa teda stali jeho manželkami.

44. Svoju dcéru Michol, Dávidovu manželku, dal Šaul Faltimu, synovi Laisa z Galimu.

1. Zifania prišli za Šaulom do Gabay a hovorili: „Dávid sa schováva na kopci Hachila na okraji púšte.“
2. - Šaul sa vybral a šiel na púšť Zif a s ním tritisíc mužov vybraných z Izraela, aby na púšti Zif zajaľ Dávida.
3. Šaul sa utáboril na kopci Hachila, ktorý je na kraji púšte pri ceste. Dávid sa zdržoval na púšti a videl, že Šaul prišiel za ním na púšť.
4. Dávid vyslal stopovateľov a zistil, že Šaul prišiel do jeho blízkosti.
5. Nato sa Dávid vybral a šiel na miesto, kde táboril Šaul. A Dávid videl miesto, kde sa zdržoval Šaul a jeho vojvodca, Nérov syn Abner. Šaul sa totiž zdržoval v ohrade z vozov a mužstvo táborilo okolo neho.
6. Vtom sa ozval Dávid a vravel Hetejcovi Achimelechovi a Abisaimu, synovi Sarvie, Joabovmu bratovi: „Kto zide so mnou k Šaulovi do tábora?“ Abisai odpovedal: „Ja zostúpim s tebou.“
7. Dávid a Abisai zostúpili k mužstvu v noci a hľa, Šaul ležal a spal v ohrade z vozov, kopiju mal konča hlavy zabodnutú v zemi. Abner a mužstvo spalo okolo neho.
8. Abisai povedal Dávidovi: „Dnes ti Boh vydal tvojho nepriateľa do ruky. Zaraz ho jedným bodnutím pribodnem kopijou k zemi. Druhé nepotrebujem!“
9. Ale Dávid odpovedal Abisaimu: „Nezabíjaj ho! Veď ktože by smel beztrestne siahnuť rukou na Pánovho pomazaného?“
10. A Dávid hovoril: „Ako žije Pán, buď ho porazí Pán, alebo dôjde jeho deň a zomrie, alebo pôjde do vojny a zahynie.“
11. Nech Pán odvráti odo mňa, aby som ja siahol rukou na Pánovho pomazaného! A teraz vezmi kopiju, ktorú má konča hlavy, a krčah na vodu a podme!“
12. A tak Dávid vzal kopiju a krčah na vodu spopri Šaulovej hlavy a odišli. Nik nevidel, nik nezbadal a nik sa neprebudil, lebo všetci spali; dopadol na nich Pánov sen.
13. Potom Dávid prešiel na druhú stranu a stál obďaleč na hrebene vrchu, medzi nimi bol veľký priestor,
14. a Dávid volal na mužstvo a na Nérovho syna Abnera: „Neozveš sa, Abner?!“ Abner odpovedal: „Kto si ty, čo voláš na kráľa?“
15. Dávid povedal Abnerovi: „Si predsa muž a kto ti je v Izraeli podobný? Nuž prečo si nestrážil svojho pána, kráľa? Veď ktosi z mužstva prišiel zabiť kráľa, tvojho pána!“
16. Nie je dobré, čo si urobil. Ako žije Pán, ste synmi smrti, lebo ste nedávali pozor na svojho pána, na Pánovho pomazaného! A teraz pozri, kráľova kopija a krčah na vodu, ktorý mal konča hlavy!“
17. V tom Šaul poznal Dávidov hlas a povedal: „Je to tvoj hlas, syn môj, Dávid?“ Dávid odpovedal: „Môj hlas je to, môj kráľovský pane!“
18. A hovoril: „Prečo môj pán prenasleduje svojho sluhu? Čože som urobil a čo zlé mám u seba?“
19. Teraz nech vypočuje môj pán, kráľ, slová svojho sluhu: Ak ťa Pán popudil proti mne, nech sa mu dostane vôňa obety. Ale ak sú to ľudia, nech sú prekliati pred Pánom, lebo ma dnes vyhnali, aby som nemal účasť na Pánovom dedičstve, a povedali mi: Choď, slúž iným bohom!“
20. Ale nech moja krv nevytečie na zem ďaleko od Pánovej tváre! Veď kráľ Izraela vytiahol hľadať jediný život, ako prenasledujú prepelicu na vrchoch!“
21. Šaul na to odpovedal: „Previnil som sa! Vráť sa, syn môj, Dávid, neurobím ti už nič zlé, lebo dnes bol môj život drahý v tvojich očiach. Áno, konal som nemúdro a veľmi som poblúdil.“
22. Dávid odpovedal: „Hľa, kráľova kopija! Nech prejde niektorý zo sluhov a nech ju vezme!“
23. A Pán odplatí každému podľa jeho spravodlivosti a vernosti. Lebo dnes ťa Pán vydal do (mojej) ruky, ale nechcel som siahnuť rukou na Pánovho pomazaného.
24. A akým veľkým bol dnes tvoj život v mojich očiach, takým veľkým nech je môj život v očiach Pánových a nech ma vyslobodí z každej úzkosti!“
25. Šaul odpovedal Dávidovi: „Požehnaný si, syn môj, Dávid! Vo svojom konaní budeš mať istotne úspech!“

Kapitola 27

1. Nato Dávid odišiel svojou cestou a Šaul sa vrátil domov. Dávid si povedal: „Jedného dňa ma Šaulova ruka predsa len zmárni. Niet pre mňa nič lepšieho ako ujsť do krajiny Filištíncov. Šaul ma prestane hľadať po celom izraelskom území a vyslobodím sa z jeho ruky.“
2. S tým sa Dávid vybral a išiel - on i šesťsto mužov, ktorí boli s ním - k Maochovmu synovi Achisovi, kráľovi Gétu.
3. Dávid sa usadil pri Achisovi v Géte, on i jeho mužovia, každý so svojou rodinou, Dávid so svojimi dvoma ženami, Jezraelitkou Achinoamou a ženou karmelského Nábala Abigail.
4. Keď Šaulovi oznámili, že Dávid utiekol do Gétu, neprenasledoval ho viac.
5. Ale Dávid povedal Achisovi: „Ak som našiel milosť v твоjich očiach, nech mi dajú miesto v niektorom okolitom meste, aby som sa tam usadil. Prečo by mal zostať tvoj služobník v kráľovskom meste s tebou?“
6. A Achis mu dal v ten deň Sikeleg. Preto patrí Sikeleg júdskym kráľom až po dnešný deň.
7. Počet dní, za ktoré Dávid býval v okolí Filištíncov, bol rok a štyri mesiace.
8. Dávid a jeho mužovia sa vybrali a napadli Gesurcov, Gerzitov a Amalekitov, lebo oni obývali krajinu, ktorou sa od pradávna chodilo do Šúru a až do egyptskej krajiny.
9. Kedykoľvek Dávid vtrhol do krajiny, nenechal nažive ani mužov, ani ženy, zobral ovce, dobytok, osly, ťavy a šatstvo, a potom zase išiel k Achisovi.
10. Keď sa ho Achis spýtal: „Koho ste dnes napadli?“ Dávid odpovedal: „Júdsku rovínu“ alebo: „Rovinu Jerameel,“ alebo: „Rovinu Kinejcov.“
11. Dávid nenechal nažive ani mužov, ani ženy, aby ich nemusel priviesť do Gétu. Vravel si: „Aby nerozprávali proti nám: Dávid robil to a to.“ Tak to robil celý čas, čo býval v krajine Filištíncov.
12. Achis teda dôveroval Dávidovi, mysliac si: „Úplne sa zošklivil svojmu ľudu, Izraelu, bude mi večne sluhom.“

1. V tie dni stiahli Filištínci svoje vojská do vojny. Išli bojovať proti Izraelitom. Vtedy Achis povedal Dávidovi: „Ber na vedomie, že pôjdeš so mnou do tábora, aj tvoje mužstvo.“
2. Dávid odpovedal Achisovi: „Teraz sa dozvieš, čo urobí tvoj sluha.“ Achis povedal Dávidovi: „Preto ťa ustanovujem za svojho telesného strážcu.“
3. Samuel zomrel. Oplakával ho celý Izrael a pochovali ho v jeho meste, v Ráme. Šaul však odstránil z krajiny vyvolávačov duchov mŕtvych a veštcov.
4. Filištínci sa zhromaždili, prišli do Sunamu a tam sa utáborili. Šaul zhromaždil celý Izrael a táborili v Gelboe.
5. Keď Šaul videl tábor Filištíncov, bál sa a srdce sa mu veľmi chvelo.
6. Šaul sa dopytoval Pána, ale Pán mu neodpovedal ani vo sne, ani pomocou urim, ani prostredníctvom prorokov.
7. Nato Šaul povedal svojim sluhom: „Pohľadajte mi nejakú ženu, ktorá vyvoláva duchov, pôjdem k nej a jej sa budem dopytovať.“ Jeho sluhovia mu odpovedali: „Hľa, v Endore je žena, ktorá vyvoláva duchov!“
8. Nato sa Šaul prestrojil, obliekol si iné šaty a išiel ta s dvoma mužmi. K žene prišli v noci. I povedal: „Vešti mi pomocou ducha a vyvolaj mi, koho ti poviem!“
9. Žena mu odpovedala: „Však ty vieš, čo urobil Šaul. Že vyhubil z krajiny vyvolávačov duchov a veštcov. Nuž prečo mi staviaš osídlo a chceš ma pripraviť o život?“
10. Ale Šaul sa jej zaprisahal na Pána: „Ako žije Pán, nezastihne ťa pre túto vec nijaký trest.“
11. Žena sa ho opýtala: „Koho ti mám vyvolať?“ Odpovedal: „Samuela mi vyvolaj!“
12. Len čo však žena uvidela Samuela, hlasno vykrikla a povedala Šaulovi: „Prečo si ma podviedol? Veď ty si Šaul!“
13. Kráľ jej povedal: „Neboj sa! Čo vidíš?“ Žena odpovedala Šaulovi: „Ducha vidím vystupovať zo zeme.“
14. Hovoril jej: „Ako vyzerá?“ Odpovedala: „Vystupuje starý muž, je zahalený do plášťa.“ Vtedy poznal Šaul, že je to Samuel, i sklonil sa tvárou k zemi a klaňal sa.
15. Samuel hovoril Šaulovi: „Prečo ma znepokojuješ, že ma nechávaš vystúpiť?“ Šaul odpovedal: „Som vo veľkej úzkosti. Filištínci bojujú proti mne, Boh však odstúpil odo mňa a nedal mi odpoveď ani prostredníctvom prorokov, ani vo sne. Preto som volal teba, aby si mi oznámil, čo mám robiť.“
16. Samuel odpovedal: „A prečo sa spytuješ mňa, keď ťa Pán opustil a stal sa ti nepriateľom?“
17. Pán ti urobil, čo predpovedal cezo mňa: Pán ti vytrhol z ruky kráľovstvo a dal ho tvojmu blížnemu Dávidovi,
18. lebo si nepočúval Pánov hlas a nesplnil si jeho hnev na Amalekitoch; preto sa stala tá vec, čo ti dnes urobil Pán.
19. A Pán vydá s tebou aj Izraelitov do ruky Filištíncov. Ty a tvoji synovia budete zajtra so mnou, tábor Izraelitov tiež vydá do ruky Filištíncov.“
20. Šaul padol hneď celou postavou na zem a veľmi sa bál pre Samuelove slová. Aj tak nemal v sebe sily, lebo celý deň a celú noc nič nejedol.
21. Vtom žena pristúpila k Šaulovi a videla, že je veľmi vydesený. I povedala mu: „Vidíš, tvoja služobnica počúvala na tvoj hlas. Život som si vystavila nebezpečenstvu a uposlúchla som tvoje slová, ktoré si mi povedal.“
22. Nuž vypočuj teraz ty hlas svojej služobnice! Predložím ti smidku chleba, jedz, aby si mal silu, keď sa vydáš na cestu.“
23. Ale odmietol a povedal: „Nebudem jesť!“ Len keď naliehali naň jeho sluhovia aj žena, poslúchol na ich slová, vstal zo zeme a sadol si na lôžko.
24. Žena mala doma kŕmené teliatko, rýchlo ho zabila, potom vzala múku, zamiesila ju a upiekla z nej nekvasený chlieb.
25. Položila to pred Šaula a jeho sluhov a oni jedli. Potom vstali a v tú istú noc odišli.

Kapitola 29

1. Filištínci zhromaždili celé svoje vojsko do Afeku, Izraeliti táborili pri prameni, ktorý je v Jezraeli.
2. Filištínske kniežatá postupovali po stovkách a tisíckach, Dávid však a jeho mužovia postupovali vzadu s Achisom.
3. Vtedy hovorili filišťínske kniežatá: „Čo chcú títo Hebrejci?“ Achis odpovedal filišťínskym kniežatám: „Veď je to Dávid, sluha izraelského kráľa Šaula, ktorý je už dni a roky u mňa, a odo dňa, čo prišiel, až po dnešný deň som nenašiel nič proti nemu.“
4. Ale filišťínske kniežatá sa nahnevali naň a hovorili mu: „Pošli toho chlapa nazad, nech ide na svoje miesto, na ktoré si ho zadelil! Ale do boja nech s nami nejde, aby sa nám vo vojne nestal nepriateľom. Čím iným by si tento mohol získať priazeň svojho pána ako hlavami týchto ľudí?“
5. Alebo to nie je Dávid, ktorému s tancom vyspevovali: Porazil Šaul svojich tisíc, ale Dávid svojich desaťtisíc?“
6. Nato Achis zavola Dávída a povedal mu: „Ako žije Pán, ty si úprimný a je veľmi milé mojim očiam, že v tábore chodíš všade so mnou, lebo odo dňa, čo si ku mne prišiel, až po dnešný deň som nič zlé na tebe nenašiel. Ale kniežatám sa nepáčiš.“
7. Preto sa vráť a choď v pokoji, aby si neurobil niečo, čo by sa filišťínskym kniežatám nepáčilo.“
8. Dávid povedal Achisovi: „Ale čože som urobil a čo si našiel na svojom služobníkovi odo dňa, čo som vstúpil do tvojej služby, až po dnešný deň, že nemám ísť a nemám bojovať proti nepriateľom svojho pána, kráľa?“
9. Achis odvetil Dávidovi: „Viem, že mne si príjemný ako Boží anjel, ale filišťínske kniežatá povedali: Nech nejde s nami do boja!“
10. Preto teraz ráno vstaň, aj sluhovia tvojho pána, ktorí s tebou prišli! A keď ráno, len čo sa rozvidnie, vstanete, odíďte!“
11. A Dávid - on i jeho družina - ráno vstali, aby sa vrátili do krajiny Filištíncov. Filištínci však vystupovali do Jezraelu.

1. Keď Dávid a jeho mužovia na tretí deň došli do Sikelegu, vpadli Amalekiti na rovinu a do Sikelegu, dobyli Sikeleg a vypálili ho ohňom.
2. Ženy, ktoré v ňom boli, zajali od najmenších po najväčšie. Nezabili nikoho, iba odviekli a šli svojou cestou.
3. Keď Dávid a jeho mužovia došli do mesta a videli, že je vypálené ohňom a ich ženy, synovia a dcéry sú zajaté,
4. pozdvihol Dávid a mužstvo, ktoré bolo s ním, hlas a plakali, až nemali už síl plakať.
5. Aj obe Dávidove manželky, Jezraelitka Achinoam a žena karmelského Nábala Abigail padli do zajatia.
6. Dávid bol vo veľkej úzkosti, lebo mužstvo hovorilo, že ho treba ukameňovať, veď duše celého mužstva boli roztrpčené pre ich synov a dcéry. Ale Dávid sa vzmužil v Pánovi, svojom Bohu.
7. Tu Dávid povedal Achimelechovmu synovi, kňazovi Abiatarovi: „Dones mi efód!“ Abiatar doniesol Dávidovi efód
8. a Dávid sa spýtal Pána: „Mám prenasledovať tú bandu? Dohoním ju?“ Odpovedal mu: „Prenasleduj, lebo ich isto dohoníš a všetko oslobodíš!“
9. Nato sa Dávid pohol, aj šesťsto mužov, ktorí boli s ním, a došli k potoku Besor. (Ostatní však ostali.)
10. Dávid potom prenasledoval (nepriateľa) so štyristo mužmi; dvesto mužov, ktorí boli prislabí prebrodiť rieku Besor, ostalo.
11. Na poli našli akéhosi Egyptfana. Priviedli ho k Dávidovi, dali mu chleba, aby si zajedol, a napojili ho vodou.
12. Dali mu aj kus figového koláča a dva strapce hrozienok. Keď si zajedol, vrátil sa doňho duch, lebo tri dni a tri noci nejedol chlieb a nepil vodu,
13. a Dávid sa ho opýtal: „Ku komu patíš a odkiaľ si?“ Odpovedal: „Som egyptský chlapec, otrok istého Amalekitu. Môj pán ma tu nechal, lebo som pred troma dňami ochorel.“
14. Vpadli sme na rovinu Kréťanov, na tú, čo patrí Júdovi, a na rovinu Kalebovu a Sikeleg sme vypálili ohňom.“
15. Dávid sa ho opýtal: „Povedieš ma za tou bandou?“ Odpovedal: „Zaprisahaj sa mi na Boha, že ma neusmrtíš a že ma nevydáš do ruky môjho pána, tak ťa povediem za tou bandou.“
16. Zaviedol ich. A hľa, rozprestierali sa po celej krajine, jedli, pili a oslavovali veľkú korisť, ktorú zobrali v krajine Filištíncov a v júdskej krajine.
17. A Dávid ich bil od svitu až do večera (nasledujúceho dňa) a nezachránil sa nik z nich, iba štyristo mladých mužov, ktorí vysadli na ťavy a ušli.
18. Tak Dávid oslobodil všetko, čo zobrali Amalekiti; aj svoje dve manželky Dávid oslobodil.
19. Nič sa im nestratilo, ani malé, ani veľké veci, ani synovia, ani dcéry, ani korisť, ani nič, čo im odňali; Dávid všetko doniesol naspäť.
20. Potom Dávid vzal všetky ovce a dobytok a tí, čo ich pred ním hnali, vraveli: „Toto je Dávidova korisť.“
21. Keď Dávid prišiel k dvesto mužom, ktorí boli takí slabí, že nemohli ísť za Dávidom, a preto ich nechal pri rieke Besor, oni vyšli v ústrety Dávidovi a v ústrety mužstvu, ktoré bolo s ním. Dávid pristúpil k ľuďom a pozdravil ich.
22. Ale všelijakí zlí a naničhodní ľudia z mužov, čo išli s Dávidom, sa ozvali a hovorili: „Pretože nešli s nami, nedostanú z koristi, ktorú sme oslobodili; každý nech si vezme len svoju ženu a svojich synov a nech ide!“
23. Ale Dávid povedal: „Nerobte tak, bratia, za to, čo nám dal Pán! Zachránil nás a dal nám do ruky bandu, ktorá išla proti nám.“
24. Ktože bude v tejto veci na vás počúvať? Veď taká istá čiastka patrí tomu, kto tiahne do boja ako tomu, kto ostáva pri batožine! Podelia sa rovnako.“
25. A tak to bolo od toho dňa aj naďalej. Urobil to pravidlom a zákonom v Izraeli až po dnešný deň.

26. Keď Dávid došiel do Sikelegu, poslal z koristi starším Júdu, svojim priateľom s odkazom: „Tu máte dar z koristi Pánových nepriateľov.“
27. Tým, čo boli v Beteli, tým, čo boli v Ráme na Rovine, tým, čo boli v Jatire,
28. tým, čo boli v Aroeri, tým, čo boli v Sefamote, tým, čo boli v Estamo.
29. Tým, čo boli v Rachali, tým, čo boli v mestách Jerameelitov, a tým, čo boli v mestách Kinejcov.
30. Tým, čo boli v Arame, tým, čo boli v Bór-Asáne, tým, čo boli v Atachu.
31. Tým, čo boli v Hebrone, a všetkým miestam, kadiaľ prechodil Dávid a jeho mužovia.

Kapitola 31

1. Filištínci bojovali proti Izraelitom. Izraeliti utiekli pred Filištíncami a pozabíjaní ležali na vrchu Gelboe.
2. Ale Filištínci stíhali Šaula a jeho synov. A tak Filištínci zabili Šaulových synov Jonatána, Abinadaba a Melchisuu.
3. Bitka sa zostrila pri Šaulovi. Dostihli ho strelci, mužovia od kuše, ktorí ho ťažko poranili.
4. Vtedy Šaul povedal svojmu zbrojnošovi: „Vytas svoj meč a prebodni ma ním, aby ma neprišli prebodnúť títo neobrezanci a nezhanobili ma!“ Ale zbrojnoš nechcel, lebo sa veľmi bál. Preto Šaul uchopil meč a vrhol sa naň.
5. Keď zbrojnoš videl, že Šaul je mŕtvy, vrhol sa aj on na svoj meč a zomrel s ním.
6. Takto zomreli v ten deň spoločne Šaul, jeho traja synovia, jeho zbrojnoš a všetci jeho mužovia.
7. Keď Izraeliti, ktorí boli na druhej strane roviny a za Jordánom, videli, že Izraeliti utekajú a že sú Šaul a jeho synovia mŕtvi, opustili mestá a ušli. Potom prišli Filištínci a usadili sa v nich.
8. Keď na druhý deň prišli Filištínci olupovať zabitých, našli Šaula a jeho troch synov padlých na vrchu Gelboe.
9. Odľali mu hlavu, zobrali mu výstroj a poslali kolovať do filištínskej krajiny, aby to zvestovali v chrámoch svojich modiel a ľudu.
10. Jeho zbrane uložili v chráme Aštarty a jeho mŕtvolu obesili na múr Betsanu.
11. Obyvatelia Jábés Galaádu sa dopočuli o tom, čo urobili Filištínci so Šaulom,
12. vybrali sa všetci bojaschopní mužovia, pochodovali celú noc, sňali Šaulovu mŕtvolu a mŕtvolu jeho synov z múru Betsanu, vrátili sa do Jábesu a tam ich spálili.
13. Potom vzali ich kosti a pochovali ich pod tamariškou v Jábese a postili sa sedem dní.

2. Samuelova

Kapitola 1

1. Po Šaulovej smrti, keď sa Dávid vrátil po víťazstve nad Amalekitmi, ostal Dávid dva dni v Sikelegu.
2. Na tretí deň prišiel zo Šaulovho tábora človek, odev mal roztrhnutý a na hlave mal zem. Keď vkročil k Dávidovi, padol na zem a poklonil sa.
3. Dávid sa ho spýtal: „Odkiaľ prichádzaš?“ Odpovedal mu: „Z tábora Izraelitov som ušiel.“
4. Dávid sa ho opýtal: „Ako sa vec stala? Rozpovedz mi!“ Odpovedal: „Tak, že ľud utiekol z boja. Mnohí z ľudu aj padli a zomreli. Zomrel aj Šaul a jeho syn Jonatán.“
5. Dávid sa spýtal mladíka, ktorý mu to rozprával: „Ako vieš, že Šaul a jeho syn Jonatán zomrel?“
6. Mladík, ktorý mu to rozprával, odpovedal: „Náhodou som prišiel na vrch Gelboe a hľa, Šaul sa opieral o svoju kopiju, ale vozy a jazdci ho doháňali.“
7. Vtedy sa obrátil nazad, uvidel ma a zavolať na mňa. Odpovedal som: Tu som.
8. Opýtal sa ma: Kto si? Povedal som mu: Som Amalekita!
9. I povedal mi: Staň si ku mne a zabi ma, lebo sa ma zmocnil závrat, ale život je vo mne celý.
10. Preto som sa postavil k nemu a zabil som ho. Veď som vedel, že neprežije svoj pád! Potom som vzal korunu, ktorú mal na hlave, a obrúčku, ktorú mal na ramene, a doniesol som ich svojmu pánovi. Hľa, tu sú!“
11. Nato Dávid chytil svoj odev a roztrhol ho, podobne všetci mužovia, ktorí boli pri ňom.
12. Nariekali, plakali a postili sa až do večera za Šaulom a jeho synom Jonatánom, za Pánovým ľudom a za domom Izraela, pretože padli pod mečom.
13. Potom sa Dávid opýtal mládenca, ktorý mu doniesol správu: „Odkiaľ si?“ Odpovedal: „Som syn chránenca Amalekitu.“
14. A Dávid mu povedal: „Ako to, že si sa nebál vzťahnuť ruku a zabiť Pánovho pomazaného?“
15. Vtom privolať Dávid jedného zo sluhov a povedal: „Pristúp a vrhni sa naňho!“ On ho zrazil tak, že zomrel.
16. A Dávid mu hovoril: „Tvoja krv nech je na tvojej hlave, veď ťa vlastné ústa usvedčili, keď vraveli: Ja som zabil Pánovho pomazaného.“
17. A Dávid spieval tento žalospev za Šaulom a Jonatánom.
18. A hovoril, že ho treba naučiť synov Júdu. Je napísaný v Knihe spravodlivých:
19. Izrael! Ozdoba na tvojich vrškoch je zabitá! Ako padli hrdinovia!
20. Neoznámte to v Géte, na uliciach Askalona nehláste, nech sa dcéry Filištíncov netešia, nech nejasajú dcéry pohanov.
21. Vrchy Gelboe, nech nie je na vás dážď ani rosa, ani polia prvotín! Veď tam poškrvnený bol štít hrdinov. Šaulov štít, ten nebol pomazaný olejom,
22. (lež) krvou prebodnutých, tukom hrdinov. Jonatánov luk sa nevrátil nazad a Šaulov meč sa nevrátil naprázdno.
23. Šaul a Jonatán, milí, spanilí, nerozišli sa v živote ani v smrti. Boli rýchlejší ako orly, udatnejší než levy.
24. Dcéry Izraela, zaplaťte nad Šaulom, veď vás skvostne do purpuru obliekal, na šat pripínal vám zlaté ozdoby!
25. Ako padli hrdinovia uprostred boja! Jonatán na tvojich kopcoch zabitý!
26. Krušno mi pre teba, brat môj Jonatán, veľmi si mi bol milý. Tvoja láska bývala mi vzácnejšia ako láska žien. (Ako matka jedináčka miluje, tak som ja miloval teba.)
27. Ako padli hrdinovia, zahynuli nástroje boja!

Kapitola 2

1. Po tomto sa Dávid pýtal Pána: „Mám vtiahnuť do niektorého z júdskych miest?“ Pán mu odpovedal: „Vtiahni!“ Dávid sa pýtal: „Kam mám vtiahnuť?“ Odpovedal: „Do Hebronu.“
2. Dávid teda vtiahol ta, podobne aj jeho dve ženy, Jezraelitka Achinoam a manželka karmelského Nábala Abigail.
3. Aj mužov, ktorí boli s ním, vyviedol Dávid, každého s jeho rodinou, a usadili sa v mestách Hebronu.
4. Vtedy prišli mužovia Júdska a pomazali tam Dávida za kráľa nad domom Júdu. Keď Dávidovi oznámili, že obyvatelia Galaádskeho Jábesu pochovali Šaula,
5. poslal Dávid poslov k obyvateľom Galaádskeho Jábesu s odkazom: „Nech vás požehná Pán za to, že ste svojmu pánovi, Šaulovi, preukázali túto milosť a pochovali ste ho!
6. Preto nech teraz Pán preukáže milosť a vernosť vám! Ale aj ja vám chcem preukázať dobro, pretože ste urobili túto vec.
7. Nuž majte teraz pevné ruky a buďte udatní! Veď váš pán, Šaul, zomrel a dom Júdu mňa pomazal za kráľa nad sebou.“
8. Ale Nérov syn Abner, Šaulov vojvodca, vzal Šaulovho syna Isboseta, zaviedol ho do Mahanaimu
9. a ustanovil ho za kráľa nad Galaádom, nad Aserom, nad Jezraelom, nad Efraimom, nad Benjamínom a nad celým Izraelom.
10. Šaulov syn Isboset bol štyridsaťročný, keď začal kralovať nad Izraelom, a kraloval dva roky. Ale dom Júdu bol za Dávidom.
11. Počet dní, v ktorých bol Dávid kráľom v Hebrone nad domom Júdu, bol sedem rokov a šesť mesiacov.
12. Nérov syn Abner a sluhovia Šaulovho syna Isboseta vyrazili z Mahanaimu do Gabaonu.
13. Ale Joab, syn Sarvie, a Dávidovi služobníci vyrazili a stretli ich pri gabaonskom rybníku. Jedni sa usadili z jednej, druhí z druhej strany rybníka.
14. Vtedy povedal Abner Joabovi: „Nech vstanú mládenci a nech sa hrajú pred nami.“ Joab odpovedal: „Nech vstanú!“
15. Vstali teda a boli odpočítaní dvanásť z Benjamína, od Šaulovho syna Isboseta, a dvanásť z Dávidových sluhov.
16. Každý chopil svojho protivníka za hlavu a vrazil svoj meč do boku svojho protivníka. Tak padli všetci. Preto sa to miesto volá: ‚Pole silákov v Gabaone‘.
17. Tak sa strhla v ten deň veľmi zúrivá bitka a Abner a mužovia Izraela utrpeli porážku od Dávidových sluhov.
18. Boli tam traja synovia Sarvie: Joab, Abisai a Asael. Asael bol rýchlonohý ako poľná gazela.
19. Asael prenasledoval Abnera a pri prenasledovaní Abnera neodbočil ani napravo, ani naľavo.
20. Vtom sa Abner obrátil nazad a spýtal sa: „Si to ty, Asael?“ Odpovedal: „Ja.“
21. Abner mu povedal: „Uchýl sa napravo alebo naľavo, uchop niektorého z mláďencov a vezmi si jeho korisť!“ Ale Asael nechcel odstúpiť spoza neho.
22. Abner znovu hovoril Asaelovi: „Odstúp spoza mňa, prečo by som ťa mal pribodnúť k zemi? Akože si potom zdvihnem tvár k tvojmu bratovi Joabovi?“
23. Ale zdráhal sa odstúpiť. Vtedy ho bodol druhým koncom kopije do brucha, takže mu kopija vyrazila von chrptom. Padol tam a na mieste zomrel. A všetci, ktorí prišli na miesto, kde padol a zomrel Asael, ostali stáť.
24. Ale Joab a Abisai prenasledovali Abnera. Keď zapadlo slnko, prišli do Gabaat Amy, ktorá je naproti pustému údoliu na ceste do Gabaonu.
25. Vtedy sa Benjamínci zhromaždili okolo Abnera, zomkli sa v jediný oddiel a postavili sa na hrebeň ktoréhosi kopca.
26. Tu Abner zavola na Joaba: „Či má meč žrať až do konca? Alebo nevieš, že na konci príde trpkosť? Dokedy sa budeš zdráhať prikázať ľudu, aby neprenasledoval svojich bratov?“
27. Joab odpovedal: „Ako žije Pán, keby si nebol hovoril, až ráno by bol ľud prestal prenasledovať svojich bratov.“

28. Nato Joab zatrúbil na trúbu a všetok ľud sa zastavil a neprenasledovali Izraelitov, ani ďalej nebojovali.

29. Abner však a jeho mužovia tiahli celú tú noc púšťou, prešli cez Jordán, prešli cez celý Bitron a prišli do Mahanaimu.

30. Keď sa Joab vrátil po prenasledovaní Abnera, zhromaždil celé mužstvo, pričom z Dávidových služobníkov chýbalo devätnásť mužov a Asael.

31. Dávidovi služobníci však zrazili z Benjamíncov, z Abnerových mužov tristošesťdesiat chlapov, ktorí zomreli.

32. Asaela vzali a pochovali ho v otcovom hrobe, ktorý je v Betleheme. A Joab i jeho mužovia pochodovali celú noc; rozodnilo sa nad nimi v Hebrone.

Kapitola 3

1. Vojna medzi Šaulovým domom a domom Dávidovým bola zdĺhavá. Dávidov dom pritom stále vzrastal, dom Šaulov stále upadal.
2. Dávidovi sa v Hebrone narodili títo synovia: jeho prvorodený bol Amnon od Jezraelitky Achinoamy.
3. Jeho druhým bol Cheleab od manželky karmelského Nábala Abigail a tretím Absolón od Maáchy, dcéry gesurského kráľa Tolmaiho,
4. štvrtý Adaniáš, syn Hagity, piaty Safatia, syn Abitaly,
5. šiesty Jetraám od Dávidovej ženy Egly. Títo sa narodili Dávidovi v Hebrone.
6. Kým trvala vojna medzi Šaulovým domom a Dávidovým domom, Abner pevne držal so Šaulovým domom.
7. Šaul mal vedľajšiu ženu menom Resfa, dcéru Aju. Isboset raz povedal Abnerovi: „Prečo si vošiel k vedľajšej žene môjho otca?“
8. Abner sa veľmi nahneval pre Isbosetovu reč a povedal: „Som ja (júdsky) psohlavec? Podnes preukazujem lásku domu tvojho otca Šaula, jeho bratom a jeho priateľom a nedopustil som, aby si padol do ruky Dávida a ty na mne dnes nachádzaš chybu pre ženskú?!”
9. Toto nech urobí Pán Abnerovi a toto nech mu pridá: Ako sa Pán zaprisahal Dávidovi, tak si budem voči nemu počínať.
10. Odnímam kráľovstvo Šaulovmu domu a upevním Dávidov trón nad Izraelom a nad Júdom od Danu až po Bersabe.“
11. A nemohol viac Abnerovi odpovedať ani slova, lebo sa ho bál.
12. Potom poslal Abner miesto seba poslov k Dávidovi s odkazom: „Čia je krajina? Uzavri so mnou zmluvu, potom bude moja ruka s tebou, privediem k tebe celý Izrael.“
13. Odpovedal: „Dobre, uzavriem s tebou zmluvu. Ale jedno od teba žiadam! Neuvidíš totiž moju tvár, ak mi vtedy, keď prídeš, aby si videl moju tvár, neprivedieš Šaulovu dcéru Michol.“
14. Potom Dávid poslal poslov k Šaulovmu synovi Isbosetovi s odkazom: „Daj mi moju manželku Michol, ktorú som si získal za sto predkožíek Filištíncov!“
15. A Isboset ju dal vziať od muža, Laisovho syna Faltielu.
16. Jej muž ju odprevadil a stále plakal za ňou až po Bahurim. Tu mu povedal Abner: „Choď, vráť sa!“ A on sa vrátil.
17. Abner bol na slove so staršími Izraela a hovoril: „Už dávno ste chceli mať nad sebou za kráľa Dávida.“
18. Nuž teraz to prevedte, lebo Pán povedal Dávidovi: Pomocou svojho sluhu Dávida oslobodím svoj ľud, Izrael, z ruky Filištíncov a z ruky všetkých jeho nepriateľov.“
19. Abner hovoril aj s Benjamíncami. Potom išiel Abner oznámiť Dávidovi do Hebronu všetko, na čom sa uzhodli Izraeliti a všetci Benjamínci.
20. Tak prišiel Abner s dvadsiatimi mužmi do Hebronu a Dávid usporiadal Abnerovi a mužom, ktorí boli s ním, hostinu.
21. Abner hovoril Dávidovi: „Vstanem, pôjdem a zhromaždím k svojmu kráľovskému pánovi celý Izrael. Uzavrú s tebou zmluvu, potom budeš kralovať, ako si len tvoja duša žiada.“ Nato Dávid Abnera prepustil a (on) odišiel v pokoji.
22. Vtedy prišli z výpravy Dávidovi a Joabovi sluhovia a doniesli veľkú korisť. Abner už nebol s Dávidom v Hebrone, lebo ho prepustil a odišiel v pokoji.
23. Keď sa Joab a celé vojsko, ktoré bolo s ním, vrátilo, zvestovali Joabovi: „Ku kráľovi prišiel Nérov syn Abner a on ho prepustil, takže odišiel v pokoji.“
24. Nato Joab išiel ku kráľovi a povedal: „Čo si to urobil?! Hľa, prišiel k tebe Abner, prečo si ho prepustil, že mohol odísť?“
25. Poznáš Nérovho syna Abnera. Ved' prišiel, aby ťa oklamal, aby sa dozvedel, kedy odchádzaš a prichádzaš, a aby zvedel všetko, čo robíš!“
26. Keď Joab odišiel od Dávida, poslal za Abnerom poslov, ktorí ho doviedli naspäť od studne Sira bez toho, že by to Dávid bol vedel.

27. Abner sa vrátil do Hebronu. Joab ho zaviedol k bráne, akoby s ním chcel v tajnosti hovoriť a tam ho bodol do brucha. Zomrel za krv jeho brata Asaela.
28. Keď sa o tom neskôr Dávid doočul, povedal: „Ja som nevinný od krvi Nérovho syna Abnera, aj moje kráľovstvo pred Pánom naveky.
29. Nech sa zvalí na hlavu Joaba a na celý dom jeho otca. Nech v Joabovom dome nikdy nechýba taký, čo trpí na výtok a malomocenstvo, taký, čo chodí o palici, čo padne pod mečom a žiada si chleba!“
30. Joab a jeho brat Abisai zabili teda Abnera, pretože v boji v Gabaone usmrtil ich brata Asaela.
31. Potom Dávid povedal Joabovi a všetkému ľudu, ktorý bol s ním: „Roztrhnite si odev, oblečte sa do vrecoviny a nariekajte nad Abnerom!“ Kráľ Dávid kráčal za márami;
32. a tak Abnera pochovali v Hebrone. Dávid pozdvihol svoj hlas a plakal pri Abnerovom hrobe a plakal aj celý národ.
33. Potom kráľ zložil o Abnerovi tento žalospev:
34. „Musel Abner zomrieť ako bezbožník? Tvoje ruky neboli zviazané, tvoje nohy neboli v okovách, padol si, ako keď zrazí zločinec.“ A všetok ľud ešte viac nad ním plakal.
35. A keď prišiel všetok ľud žiadať Dávida, aby ešte za dňa prijal pokrm, Dávid sa takto zaprisahal: „Toto nech mi urobí Boh a toto nech mi pridá, ak pred západom slnka okúsim chlieb alebo čokol'vek!“
36. Keď sa to všetok ľud dozvedel, páčilo sa mu to. A všetko, čo robil kráľ, páčilo sa všetkému ľudu.
37. Tak sa v ten deň dozvedel všetok ľud a celý Izrael, že zabitie Nérovho syna Abnera nepochádza od kráľa.
38. A kráľ povedal svojim služobníkom: „Vy neviete, že dnes padlo v Izraeli knieža, velikán?“
39. Ja som dnes slabý, hoci pomazaný za kráľa. Títo však, synovia Sarvie, sú silnejší ako ja. Nech Pán odplatí každému, kto pácha zlo, podľa jeho zloby!“

Kapitola 4

1. Keď sa Šaulov syn dopočul, že Abner zomrel v Hebrone, ovisli mu ruky a celý Izrael bol zarazený.
2. Šaulov syn mal dvoch mužov, vodcov výprav, meno jedného bolo Bána a meno druhého Rechab; boli to synovia Benjamínca Remona z Berotu, lebo aj Berot sa počítal k Benjamínovi.
3. Berotčania totiž utiekli do Getaimu a boli tam chránencami až po dnešný deň.
4. Šaulov syn Jonatán mal na obe nohy chromého syna. Bol päťročný, keď došla o Šaulovi a Jonatánovi správa z Jezraelu. Vtedy ho jeho dojka vzala a utekala. Ale v náhlosti pri úteku padol a ochromel. Volal sa Mifiboset.
5. Synovia Berotčana Remona, Rechab a Bána, sa zobrali a za horúčavy dňa vošli do Isbosetovho domu. Ten spal poludňajší spánok. (Aj vrátňička domu zaspala pri čistení pšenice.)
6. Rechab a jeho brat Bána preklzli,
7. vnikli do domu a kým ten spal na svojom lôžku vo svojej spálni, zrazili ho, usmrtili a odťali mu hlavu. Potom vzali jeho hlavu a išli celú noc smerom na púšť.
8. Isbosetovu hlavu doniesli Dávidovi do Hebronu a povedali kráľovi: „Hľa, hlava tvojho nepriateľa, Šaulovho syna Isboseta, ktorý ti číhal na život! Takto dnes Pán doprial môjmu kráľovskému pánovi pomstu nad Šaulom a jeho potomstvom.“
9. Ale Dávid povedal synom Berotčana Remona, Rechabovi a jeho bratovi Bánovi: „Ako žije Pán, ktorý vyslobodil moju dušu z každej úzkosti:
10. Toho, ktorý mi oznámil: Hľa, Šaul zomrel! a domnieval sa, že je to blahozvešť, chytil som a zabil v Sikelegu, hoci som mu mal dať odmenu za blahozvešť.
11. A keď zločinní chlapi zavraždili nevinného človeka v jeho dome, na jeho lôžku, nemám jeho krv požadovať z vašich rúk a vyhubiť vás zo zeme?“
12. Vtom dal príkaz sluhom a oni ich zabili, poobtnali im ruky a nohy a zavesili ich pri rybníku v Hebrone. Isbosetovu hlavu však vzali a pochovali v Abnerovom hrobe v Hebrone.

Kapitola 5

1. Všetky Izraelské kmene prišli k Dávidovi do Hebronu a hovorili: „Hľa, sme tvoja kosť a tvoje telo!“
2. Aj predtým, keď bol Šaul kráľom nad nami, ty si viedol Izrael do boja a z boja a Pán ti povedal: Ty pas môj ľud, Izrael, a ty budeš kniežaťom nad Izraelom.“
3. Prišli teda starší Izraela ku kráľovi do Hebronu a kráľ Dávid uzavrel s nimi zmluvu pred Pánom v Hebrone. Nato pomazali Dávída za kráľa nad Izraelom.
4. Dávid mal tridsať rokov, keď začal kralovať; a kraloval štyridsať rokov.
5. V Hebrone kraloval nad Júdom sedem rokov a šesť mesiacov a v Jeruzaleme kraloval tridsaťtri rokov nad celým Izraelom a Júdom.
6. Kráľ tiahol so svojimi ľuďmi na Jeruzalem proti Jebuzejcom, ktorí obývali krajinu. Dávidovi povedali: „Nevkročíš sem, odoženú ťa slepí a kulhaví!“ Že vraj Dávid nevkročí dnu!
7. Ale Dávid zaujal pevnosť Sion. To je Dávidovo mesto.
8. V ten deň povedal Dávid: „(Odmenu dostane) kto porazí Jebuzejcov a dosiahne rúry striech! Ale slepých a kulhavých nenávidí Dávidova duša.“ Preto sa hovorí: „Slepý a kulhavý nevkročí do domu!“
9. Dávid sa usadil na hrade a nazval ho Dávidovým mestom. Potom ho dookola vybudoval, počnúc od Mela dovnútra.
10. Takto Dávid stále vzrastal, lebo Pán, Boh zástupov, bol s ním.
11. Hiram, kráľ Týru, poslal k Dávidovi poslov; i cédrové drevo, tesárov a murárskych kamenárov, aby postavili Dávidovi dom.
12. Dávid sa presvedčil, že ho Pán potvrdil v kráľovstve nad Izraelom a že kvôli svojmu ľudu, Izraelu, povýšil jeho kráľovstvo.
13. Po svojom príchode z Hebronu si Dávid vzal ďalšie vedľajšie ženy z Jeruzalema a Dávidovi sa narodili ďalší synovia a dcéry.
14. Toto sú mená tých, čo sa mu narodili v Jeruzaleme: Samua, Sobab, Nátan, Šalamún,
15. Jebahar, Elisua, Nefeg,
16. Jafia, Elisama, Elioda a Elifalet.
17. Keď sa Filištínci dozvedeli, že Dávída pomazali za kráľa nad Izraelom, tiahli všetci Filištínci nahor, aby sa Dávída zmocnili. Dávid sa o tom dozvedel a zostúpil do pevnosti.
18. Filištínci prišli a rozťahli sa v údolí Refaim.
19. Vtedy sa Dávid dopytoval Pána: „Mám ísť proti Filištíncom? Vydáš ich do mojej ruky?“ Pán odpovedal Dávidovi: „Chod', lebo ti isto vydám Filištíncov do ruky.“
20. Dávid prišiel do Bál Parašimu a Dávid ich tam porazil. Tu povedal: „Pán roztrhal predo mnou mojich nepriateľov, ako trhá voda.“ Preto dostalo toto miesto meno Bál Parašim.
21. Tam nechali svoje modly, ktoré Dávid a jeho ľudia odniesli.
22. Filištínci tiahli ešte raz nahor a rozložili sa v údolí Refaim.
23. Dávid sa dopytoval Pána, ktorý odpovedal: „Nechod', ale ich obklúč odzadu a chod' na nich od hrušiek!“
24. A keď začuješ vo vrcholcoch hrušiek šelest krokov, vtedy sa ponáhľaj, lebo vtedy tiahne pred tebou Pán, aby porazil tábor Filištíncov!“
25. Dávid urobil tak, ako mu prikázal Pán, a bil Filištíncov od Gabay až po cestu do Gezeru.

Kapitola 6

1. Dávid opäť zhromaždil všetkých vyberaných Izraelitov, tridsaťtisíc.
2. Potom sa Dávid vybral a šiel, aj všetok ľud, ktorý bol s ním, do júdskej Bály, aby odtiaľ doniesli Božiu archu, ktorá sa volá menom Pána zástupov, tróniaceho nad ňou na cherubínoch.
3. Božiu archu naložili na nový voz a odviezli ju z Abinadabovho domu, ktorý bol na kopci. Abinadabovi synovia Oza a Ahio viedli nový voz.
4. Keď ju vzali z Abinadabovho domu, ktorý je na kopci, (a išli s Božou archou), Ahio šiel pred archou.
5. Dávid a celý Izrael tancovali z celej sily pred Pánom pri piesňach (za sprievodu) citár, hárf, bubienkov, zvončekov a cimbalov.
6. Keď prišli k Nákonovmu humnu, vystrel Oza (ruku) k Božej arche a zachytil ju, lebo voly sa potkli.
7. Preto sa Pán rozhneval na Ozu a Boh ho tam udrel pre opovážlivosť, takže zomrel tam pri Božej arche.
8. Dávid sa zarmútil pre to, že Pán zasadil Ozovi úder. Preto sa to miesto po dnešný deň volá Ozov úder.
9. Dávid sa v ten deň zľakol Pána a povedal: „Akože by mohla prísť Pánova archa ku mne!“
10. Preto Dávid nechcel doniesť Pánovu archu k sebe do Dávidovho mesta; Dávid s ňou zabočil do domu Gétčana Obededoma.
11. V dome Gétčana Obededoma ostala Pánova archa tri mesiace a Pán požehnal Obededoma i celý jeho dom.
12. Keď oznámili kráľovi Dávidovi: „Pán pre Božiu archu požehnáva dom Obededoma i všetko, čo má,“ Dávid išiel a s radosťou vyniesol Božiu archu z Obededomovho domu do Dávidovho mesta.
13. Keď tí, čo niesli Pánovu archu, urobili šesť krokov, obetoval býčka a vykŕmené teľa.
14. A Dávid tancoval z celej sily pred Pánom. Dávid bol oblečený do plátenného efódu.
15. Takto niesli Dávid a celý Izraelov dom Pánovu archu s jasotom za zvuku trúby.
16. Keď Pánova archa došla do Dávidovho mesta, Šaulova dcéra Michol pozerala von oknom; a keď videla kráľa Dávida poskakovať a tancovať pred Pánom, opovrhla ním v srdci.
17. Pánovu archu doniesli a postavili ju na jej miesto v stane, ktorý dal pre ňu zhotoviť Dávid. Potom Dávid priniesol pred Pánom celopaly a pokojné obety.
18. Keď Dávid dokončil celopaly a pokojné obety, požehnal ľud v mene Pána zástupov.
19. Potom nadelil všetkému ľudu, celému izraelskému zástupu, mužom i ženám, každému bochník chleba, kus mäsa (?) a hroznový koláč. A všetok ľud odišiel, každý do svojho domu.
20. Keď sa Dávid vrátil požeňať svoju rodinu, išla Dávidovi v ústrety Šaulova dcéra Michol a povedala: „Aký slávny bol dnes kráľ Izraela, keď sa dnes obnažoval pred očami slúžok svojich sluhov, ako sa obnažuje len nejaký niktoš!“
21. Dávid povedal Michol: „Pred Pánom, ktorý mi dal prednosť pred tvojím otcom a celým jeho rodom, keď ma ustanovil za knieža nad Pánovým ľuďom, nad Izraelom, pred Pánom budem tancovať
22. a upokorím sa ešte viac ako teraz. Tak budem nízky vo vlastných očiach, ale u slúžok, o ktorých si hovorila, u tých budem slávny.“
23. A Šaulova dcéra Michol nemala deti až do dňa svojej smrti.

Kapitola 7

1. Kráľ teda býval vo svojom dome a Pán mu poprial pokoj od všetkých okolitých nepriateľov.
2. Tu povedal kráľ prorokovi Nátanovi: „Pozri, ja bývam v cédrovom dome a Božia archa býva v koženom stane.“
3. Nátan povedal kráľovi: „Chyť sa a rob všetko, čo zamýšľaš, lebo Pán je s tebou!“
4. Ale v tú noc Pán oslovil Nátana:
5. „Chod' a povedz môjmu sluhovi Dávidovi: Toto hovorí Pán: Ty mi chceš postaviť dom, v ktorom mám bývať?“
6. Veď som nebýval v dome odo dňa, čo som vyviedol synov Izraela z Egypta, až po dnešný deň, ale putoval som v šiatrovom obydlí.
7. Vari som za celý čas, čo som putoval so všetkými synmi Izraela, slovíčkom povedal niektorému sudcovi, ktorému som prikázal viesť môj ľud, Izrael: Prečo mi nepostavíte cédrový dom?“
8. Teraz však toto povedz môjmu sluhovi Dávidovi: Toto hovorí Pán zástupov: Ja som ťa vzal z pastviny spoza oviec, aby si sa stal kniežatom nad mojím ľudom, nad Izraelom.
9. Bol som s tebou, kde si len išiel, vyhubil som spred teba všetkých nepriateľov a urobil som ti veľké meno, aké majú tí najväčší na zemi.
10. Chcem svojmu ľudu, Izraelu, určiť miesto a zasadiť ho tam. Tam bude bývať a už sa nebude triasť, ani zlosynovia ho už nebudú utláčať ako prv,
11. aj odo dňa, čo som ustanovil sudcov nad svojím ľudom, Izraelom. Chcem ti dopriať pokoja od všetkých nepriateľov. A Pán ti oznamuje, že Pán postaví dom tebe.
12. Až sa tvoje dni doplnia a uložíš sa k svojim otcom, ustanovím po tebe tvojho potomka, ktorý bude pochádzať z tvojich útrobov, a upevním jeho kráľovstvo.
13. On postaví môjmu menu dom a ja upevním trón jeho kráľovstva naveky.
14. Ja mu budem otcom a on mi bude synom. Ak sa previní, budem ho karhať ľudským prútom a ľudskými ranami.
15. Ale svojej milosti ho nepozbavím, ako som jej pozbavil Šaula, ktorého som odstránil spred teba.
16. Tvoj dom a tvoje kráľovstvo bude predo mnou naveky pevné; tvoj trón bude upevnený naveky!“
17. A Nátan hovoril Dávidovi celkom podľa týchto slov a podľa tohoto videnia.
18. Tu kráľ Dávid šiel, posadil sa pred Pána a hovoril: „Kto som ja, Pane, Bože, a čo je môj dom, že si ma priviedol až sem?“
19. Ale to bolo, Pane, Bože, v tvojich očiach málo, nuž hovoríš o dome svojho sluhu aj do budúcnosti. A to je zákon pre človeka, Pane, Bože.
20. Čo by ti mohol Dávid ešte povedať? Veď ty, Pane, Bože, poznáš svojho sluhu!
21. Kvôli svojmu sluhovi a podľa svojho srdca si urobil celú túto veľkú vec, keď si to dal vedieť svojmu sluhovi.
22. Preto si veľký, Pane, Bože; tebe podobného niet a podľa toho, čo sme na vlastné uši počuli, okrem teba niet Boha.
23. A ktorý iný národ na zemi je ako tvoj ľud, Izrael, ku ktorému prišiel Boh vykúpiť si ho za ľud, urobiť mu meno, konať preň veľké a zázračné veci a vyhnať národy a bohov spred svojho ľudu, ktorý si si vykúpil z Egypta?
24. Upevnil si si svoj ľud, Izrael, za svoj ľud naveky a ty, Pane, stal si sa jeho Bohom.
25. A teraz, Pane, splň slovo, ktoré si hovoril o svojom sluhovi a jeho dome naveky, a urob tak, ako si hovoril!
26. Vtedy bude tvoje meno veľké naveky a budú hovoriť: Pán zástupov je Bohom nad Izraelom. A dom tvojho sluhu Dávida bude pred tebou trvalý.
27. Lebo ty, Pane zástupov, Bože Izraela, dal si svojmu sluhovi zjavenie: Postavím ti dom. Preto tvoj sluha našiel odvahu modliť sa k tebe túto modlitbu.
28. A teraz, Pane, Bože, ty si Boh a tvoje slová sú pravda. Ty si slúbil svojmu sluhovi toto dobrodenie.
29. Nuž začni teraz žehnať dom svojho sluhu, aby večne trval pred tebou! Lebo ty, Pane, Bože, si hovoril a nech je dom tvojho sluhu požehnaný tvojím požehnaním naveky!“

Kapitola 8

1. Potom Dávid porazil Filištíncov a podrobil si ich. Dávid vyrval Filištíncom z ruky moc nad daňami.
2. Porazil Moabčanov, dal im ľahnúť na zem a odmeral ich povrázkom. Dva povrázky odmeral na zabitie a jeden plný povrázok ponechal nažive. Tak sa Moabčania stali Dávidovými poddanými, platili poplatky.
3. Potom Dávid porazil Rohobovho syna Adadezera, kráľa Soby, keď opätovne vyrazil zmocniť sa rieky Eufrat.
4. Dávid mu zajal tisícšesťdesiat jazdcov a dvadsaťtisíc mužov pechoty. Dávid ochromil všetky záprahy a nechal z nich iba sto záprahov.
5. Keď Aramejčania prišli z Damasku na pomoc Adadezerovi, kráľovi Soby, Dávid Aramejčanov porazil, dvadsaťdvatisíc mužov.
6. Nato Dávid ustanovil v damascénskom Aramejsku dozorcov a Aramejčania sa stali Dávidovými poddanými a platili poplatky. Tak Pán pomáhal Dávidovi všade, kde len išiel.
7. Dávid vzal zlaté štíty, ktoré mali Adadezerovi sluhovia, a zanesol ich do Jeruzalema.
8. Z Adadezerových miest Bety a Berotu vzal kráľ Dávid veľmi veľa kovu.
9. Keď sa kráľ Ematu Tou doočul, že Dávid porazil celú Adadezerovu armádu,
10. poslal Tou svojho syna Jorama ku kráľovi Dávidovi pozdraviť ho a blahoželať mu, že bojoval proti Adadezerovi a že ho premohol. Lebo Adadezer bol nepriateľ Touho. Niesol so sebou strieborné, zlaté a kovové nádoby.
11. Aj tie kráľ Dávid zasvätil Pánovi spolu so striebrom a zlatom, ktoré zasvätil od národov, ktoré porazil:
12. od Aramu, od Moabu, od Amončanov, od Filištíncov, od Amalekitov a z koristi Rohobovho syna Adadezera, kráľa Soby.
13. Dávid si získal meno. Keď sa vracal po porážke Aramejčanov, porazil v Solnom údolí osemnásťtisíc Edomčanov.
14. V Edomsku ustanovil dozorcov (v celom Edomsku ustanovil dozorcov) a celé Edomsko sa stalo Dávidovi poddaným. Tak Pán pomáhal Dávidovi všade, kde len išiel.
15. Dávid kraloval nad celým Izraelom a Dávid vysluhoval právo a spravodlivosť všetkému svojmu ľudu.
16. Joab, syn Sarvie, bol veliteľom vojska, Ahiludov syn Jozafat bol kancelárom.
17. Achitobov syn Sadok a Achimelechov syn Abiatar boli kňazmi a Saraiáš bol pisárom.
18. Jojadov syn Banaiáš velil Kereťanom a Feleťanom a Dávidovi synovia boli kňazmi.

Kapitola 9

1. Dávid sa opýtal: „Ostal ešte niekto zo Šaulovho domu? Tomu pre Jonatána preukážem milosrdenstvo.“
2. V Šaulovom dome bol istý sluha menom Siba. Zavolali ho k Dávidovi a kráľ mu povedal: „Ty si Siba?“ Odpovedal: „Áno, k službám!“
3. Kráľ sa ho pýtal: „Ostal ešte niekto zo Šaulovho domu? Tomu preukážem Božie milosrdenstvo.“ Siba odvetil kráľovi: „Je ešte Jonatánov syn, chorý na nohy.“
4. Kráľ sa ho pýtal: „Kde je?“ Siba odpovedal kráľovi: „Je v dome Amielovho syna Machira v Lodabare!“
5. A kráľ Dávid ho dal doniesť z domu Amielovho syna Machira, z Lodabaru.
6. Keď Mifiboset, syn Šaulovho syna Jonatána, prišiel k Dávidovi, padol na tvár a klaňal sa. Dávid ho oslovil: „Mifiboset!“ Odpovedal: „Hľa, tvoj sluha!“
7. Dávid mu povedal: „Neboj sa, lebo ti veľmi chcem preukázať milosrdenstvo pre tvojho otca Jonatána. Vrátim ti všetky polia tvojho otca Šaula, ty však budeš vždy požívať pokrm pri mojom stole.“
8. Uklonil sa a vrazil: „Čo je tvoj sluha, že sa obraciaš k mŕtvemu psovi, akým som ja?!“
9. Potom si Dávid zavola Šaulovho sluhu Sibou a povedal mu: „Všetko, čo patrilo Šaulovi a celému jeho rodu, dal som synovi tvojho pána.“
10. Ty, tvoji synovia a tvoji sluhovia budete mu obrábať zem a znášať (úrodu), ktorá bude slúžiť synovi tvojho pána za pokrm, aby mal čo jesť. Mifiboset, syn tvojho pána, bude vždy požívať pokrm pri mojom stole.“ Siba mal pätnásť synov a dvadsať sluhov.
11. Siba odpovedal kráľovi: „Tvoj sluha urobí všetko tak, ako môj kráľovský pán prikázal svojmu sluhovi.“ Mifiboset však jedával pri kráľovom stole ako jeden z kráľových synov.
12. Mifiboset mal malého syna menom Micha. Všetci, ktorí bývali v Sibovom dome, boli sluhami Mifiboseta.
13. Mifiboset však býval v Jeruzaleme, lebo jedol pri kráľovom stole. Bol chromý na obe nohy.

1. Potom zomrel kráľ Amončanov a namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Hanon.
2. Dávid si povedal: „Preukážem Nachasovmu synovi Hanonovi milosrdenstvo, ako jeho otec preukázal milosrdenstvo mne.“ Preto mu Dávid prostredníctvom svojich sluhov dal vysloviť sústrasť v žiali za otcom. Dávidovi sluhovia prišli do krajiny Amončanov,
3. ale amonské kniežatá vraveli svojmu pánovi Hanonovi: „Nazdávaš sa, že si Dávid chce uctiť tvojho otca, keď ti poslal tešiteľov? A neposlal Dávid svojich sluhov k tebe, aby preskúmal, prezvedel a rozvrátil mesto?“
4. Nato Hanon chytil Dávidových sluhov, oholil im pol brady, šaty im do polovice až po rozkrok odstrihol a poslal ich preč.
5. Keď to oznámili Dávidovi, poslal im naproti, lebo mužovia boli veľmi potupení. Kráľ im odkázal: „Ostaňte v Jerichu, kým vám nenarastú brady, potom sa vrátite!“
6. Keď Amončania videli, že sa Dávidovi zošklivili, poslami dali Amončania najat' Aramejčanov z Bet-Rohobu a Aramejčanov zo Soby, dvadsaťtisíc pešiakov, a od kráľa Maáchy (tisíc mužov) a chlapov z Tobu, dvanásťtisíc mužov.
7. Keď sa to Dávid dopyčul, poslal Joaba a celé vojsko bojovníkov.
8. Vtedy Amončania vyrazili a usporiadali sa do boja pred bránou. Aramejčania zo Soby a z Rohobu a mužovia z Tobu a Maáchy boli osobitne na poli.
9. Keď Joab videl, že boj je obrátený proti nemu aj spredu, aj odzadu, vybral si z Izraelitov najvyberanejších a postavil ich proti Aramejčanom.
10. Ostatok mužstva odovzdal do rúk svojho brata Abisaja a postavil ho proti Amončanom.
11. A povedal: „Ak budú Aramejčania mocnejší ako ja, prídeš mi na pomoc; a ak budú Amončania mocnejší ako ty, prídem na pomoc ja tebe.“
12. Buď udatný! Ved' bojujeme za svoj ľud a za mestá svojho Boha! Pán však urobí, čo sa jemu páči.“
13. Keď sa Joab a mužstvo, ktoré bolo s ním, pustilo do boja proti Aramejčanom, oni pred ním utiekli.
14. Amončania videli, že Aramejčania utiekli, preto ušli pred Abisajom a vtiahli do mesta. Nato Joab upustil od Amončanov a šiel do Jeruzalema.
15. Keď Aramejčania videli, že ich Izraeliti porazili, zhromaždili sa
16. a Adadezer poslami nariadil nástup Aramejčanov, ktorí boli za riekou. Tí prišli do Helamu na čele s veliteľom Adadezerovho vojska Sobachom.
17. Keď to oznámili Dávidovi, zhromaždil celý Izrael, prešiel cez Jordán a prišiel do Helamu. Nato sa Aramejčania postavili proti Dávidovi a bojovali s ním.
18. A Aramejčania utiekli pred Izraelitmi. Dávid zničil Aramejčanom sedemsto vozov a štyridsaťtisíc jazdcov a zrazil aj veliteľa vojska Sobacha, takže na mieste zomrel.
19. Všetci Adadezerovi poddaní králi videli, že ich Izraeliti porazili, preto uzavreli s Izraelitmi mier a boli im poddaní. A Aramejčania sa už báli ísť Amončanom na pomoc.

Kapitola 11

1. Keď uplynul rok, v čase, keď králi vychádzajú (do vojny), vyslal Dávid Joaba a s ním svojich sluhov i celý Izrael. Spustošili Amončanov a obliehali Rabu. Dávid však ostal v Jeruzaleme.
2. V ktorýsi večer Dávid vstal zo svojho lôžka a prechádzal sa na streche kráľovského domu. Vtom uvidel zo strechy kúpať sa ženu. Žena bola na pohľad veľmi pekná.
3. Dávid sa dal o žene dopytovať a povedali mu: „To je Eliamova dcéra Betsabe, žena Hetejca Uriáša!“
4. Nato poslal Dávid poslov, dal ju priviesť, a keď prišla, obcoval s ňou. Ona sa potom očistila od svojej nečistoty a vrátila sa domov.
5. Žena počala a odkázala Dávidovi: „Som ťarchavá.“
6. Nato Dávid poslal za Joabom: „Pošli ku mne Hetejca Uriáša!“ A Joab poslal Uriáša k Dávidovi.
7. Keď Uriáš došiel k nemu, Dávid sa vypytoval, ako sa má Joab, ako sa vedie mužstvu a ako beží vojna.
8. Potom Dávid povedal Uriášovi: „Chod' do svojho domu a umy si nohy!“ Uriáš odišiel z kráľovského domu a nasledoval ho kráľovský dar.
9. Ale Uriáš spal pri vchode kráľovského domu s ostatnými sluhami svojho pána; do svojho domu nezišiel.
10. Dávidovi oznámili: „Uriáš nešiel do svojho domu.“ Dávid sa opýtal Uriáša: „Neprichádzaš z cesty? Prečo si nešiel do svojho domu?“
11. Uriáš odpovedal Dávidovi: „Archa, Izrael a Júda bývajú v stanoch, môj pán Joab a sluhovia môjho pána tábora na poli a ja mám ísť do svojho domu jesť, piť a spať so svojou ženou? Ako žije Pán a ako žiješ ty, takú vec neurobím!“
12. Dávid povedal Uriášovi: „Dnes ostaň ešte tu, zajtra ťa prepustím.“ Uriáš teda ostal ten deň v Jeruzaleme. Na druhý deň
13. ho Dávid zavolať, aby s ním jedol a pil. Ale večer odišiel spať na svoje lôžko so sluhami svojho pána; do svojho domu nešiel.
14. Ráno napísal Dávid Joabovi list a poslal ho po Uriášovi.
15. V liste písal toto: „Postavte Uriáša napred, kde najviac zúri boj, a potom sa stiahnite od neho späť, nech ho zasiahnu a nech zomrie!“
16. A keď Joab obliehal mesto, postavil Uriáša na miesto, o ktorom vedel, že sú tam mocní chlapi.
17. Mužovia z mesta urobili výpad a bojovali s Joabom. I padli poniektorí z mužstva z Dávidových sluhov a zomrel aj Hetejec Uriáš.
18. Joab potom dal Dávidovi oznámiť celý priebeh boja.
19. Poslovi však prikázal: „Ak vtedy, keď kráľovi dopovieš celý priebeh boja,
20. vzkypí v kráľovi hnev a povie ti: Prečo ste išli bojovať tak blízko k mestu? Nevedeli ste, že z múru strieľajú?!
21. Ktože zabil Abimelecha, Jerobálovho syna?! Či nie žena zhodila naň z múru mlynský kameň, takže zomrel v Tebese? Prečo ste sa priblížili k múru? - povieš: Aj tvoj sluha, Hetejec Uriáš zomrel.“
22. Posol odišiel a keď došiel, oznámil Dávidovi všetko, čo po ňom odkázal Joab.
23. Posol hovoril Dávidovi: „Tí mužovia boli mocnejší ako my, urobili výpad proti nám do poľa, ale my sme ich odrazili až po vchod do brány.
24. Vtedy z múru strieľali strelci na tvojich sluhov a niektorí z kráľových sluhov zomreli; aj tvoj sluha, Hetejec Uriáš zomrel.“
25. Nato Dávid povedal poslovi: „Toto povedz Joabovi: Nech ťa tá vec netrápi! Ved' meč zožiera raz tak, raz inak. Vytrvaj pevne vo svojom boji proti mestu a zrúcaj ho! Takto ho posmeľuj!“
26. Keď sa Uriášova manželka dopočula, že jej muž Uriáš zomrel, nariekala za svojím pánom.
27. Keď však pominul smútok, dal ju Dávid dovieť do svojho domu. Stala sa mu ženou a porodila mu syna. Ale čo Dávid urobil, nepáčilo sa Pánovi.

Kapitola 12

1. Preto Pán poslal k Dávidovi Nátana. On šiel k nemu a povedal mu: „V ktoromsi meste boli dvaja mužovia, jeden bohatý a jeden chudobný.
2. Bohatý mal veľké množstvo oviec a dobytká.
3. Chudobný zas nemal nič, len malú ovečku, ktorú si kúpil a vychoval. Rástla spolu s ním a s jeho deťmi. Jedla z jeho smidky, pila z jeho pohára, spala v jeho lone a bola mu ako dcéra.
4. Tu prišiel k bohatému mužovi pocestný a jemu bolo ľúto vziať zo svojich oviec a zo svojho dobytká a pripraviť to pocestnému, ktorý k nemu prišiel, preto vzal ovečku chudobného muža a pripravil ju mužovi, ktorý k nemu prišiel.“
5. Dávid sa veľmi rozhneval na toho človeka a povedal Nátanovi: „Ako žije Pán, človek, ktorý to urobil, je synom smrti.
6. A ovečku vynahradí štvornásobne, pretože sa dopustil tejto veci a nemal zľutovanie.“
7. Nátan povedal Dávidovi: „Ty si ten muž! Toto hovorí Pán, Boh Izraela: Ja som ťa pomazal za kráľa nad Izraelom a ja som ťa vyslobodil zo Šaulovej ruky.
8. Dal som ti dom tvojho pána a ženy tvojho pána do lona a dal som ti dom Izraela a dom Júdu a ak je to málo, doložím ti to i ono.
9. Prečo si opovrhol Pánovým slovom, že si urobil, čo sa mu nepáči?! Hetejca Uriáša si zabil mečom a jeho manželku si si vzal za ženu. Zabil si ho mečom Amončanov.
10. Preto od tvojho domu nikdy neodstúpi meč, lebo si opovrhol mnou a vzal si si manželku Hetejca Uriáša, aby bola tvojou ženou.
11. Toto hovorí Pán: Hľa, ja z tvojho vlastného domu dopustím na teba nešťastie; pred tvojimi očami vezmem tvoje ženy a dám ich inému. On bude spať s tvojimi ženami pred očami tohoto slnka.
12. Lebo ty si to urobil potajomky, ale ja urobím túto vec pred celým Izraelom a pred slnkom.“
13. Dávid povedal Nátanovi: „Zhrešil som proti Pánovi!“ A Nátan vravel Dávidovi: „Aj Pán ti odpustil hriech, nezomrieš!
14. Že si však touto vecou zaviniť rúhanie u Pánových nepriateľov, syn, ktorý sa ti narodí, iste zomrie!“
15. Potom Nátan odišiel domov. Pán však udrel dieťa, ktoré Dávidovi porodila Uriášova manželka, a ochorelo.
16. Dávid prosil Boha za chlapca, Dávid sa prísne postil a keď prišiel (domov), ležal celú noc na zemi.
17. Starší jeho domu pristúpili k nemu a chceli ho zdvihnúť zo zeme. Ale nechcel, ani s nimi nejedol.
18. Na siedmy deň chlapec zomrel. A Dávidovi sluhovia sa báli oznámiť mu, že dieťa zomrelo. Vraveli si: „Kým chlapec ešte žil, prihovárali sme sa mu, a nepočúval na náš hlas. Akože mu povieme: Chlapec umrel.?! Veď porobí zle!“
19. Dávid videl, že si jeho sluhovia pošuškávali. Dávid pochopil, že chlapec zomrel. A Dávid sa spýtal svojich sluhov: „Zomrel chlapec?“ Odpovedali: „Zomrel.“
20. Tu Dávid vstal zo zeme, umyl sa a pomazal, vzal si iné šaty, išiel do Pánovho domu a klaňal sa. Potom šiel domov, žiadal, aby mu predložili pokrm, a jedol.
21. Jeho sluhovia sa ho pýtali: „Čo to znamená, čo robíš? Kým bol chlapec živý, postil si sa a plakal si a keď chlapec zomrel, vstávaš a ješ!“
22. Odpovedal: „Kým chlapec žil, postil som sa a plakal som, lebo som si vravel: Ktovie, azda sa Pán zmiluje a chlapec ostane nažive.
23. Teraz je však mŕtvy, načo by som sa postil? Môžem ho vari ešte vrátiť späť? Ja pôjdem za ním, ale on sa ku mne nevráti.“
24. Potom Dávid tešil svoju ženu Betsabe, vošiel k nej a spal s ňou. I porodila syna, ktorého nazval Šalamúnom. Pán ho miloval.
25. A Pán ho prostredníctvom proroka Nátana dal s ohľadom na Pána nazvať Jedidjá.
26. Joab však bojoval pri Rabe Amončanov a zaujal kráľovské mesto.
27. Joab poslal k Dávidovi poslov so správou: „Bojoval som proti Rabe a Vodné mesto som aj zaujal.
28. Preto teraz zhromaždi ostatok mužstva, obliehaj mesto a doby ho, aby som nedobyl mesto ja, lebo

by sa nazvalo mojím menom.“

29. Nato Dávid pozbieral všetko mužstvo, išiel k Rabe, bojoval proti nej a dobyl ju.

30. Vzal korunu ich kráľa z jeho hlavy, ktorá vážila hrivnu zlata a bol na nej drahokam, ktorý sa dostal na Dávidovu hlavu. Z mesta odniesli veľké množstvo koristi.

31. A ľud, ktorý v ňom bol, vyviedol, roztrhal pílami, železnými mlátačkami a železnými sekerami a pohádzal ich do tehliarskej pece. Podobne naložil so všetkými mestami Amončanov. Potom sa Dávid a celé vojsko vrátilo do Jeruzalema.

Kapitola 13

1. Potom sa stalo toto: Dávidov syn Absolón mal krásnu sestru menom Tamar a zamiloval sa do nej Dávidov syn Amnon.
2. Amnon sa trápil, až ochorel pre svoju sestru Tamar. Bola pannou, preto sa Amnonovi zdalo nemožným niečo jej urobiť.
3. Amnon mal priateľa Jonadaba, syna Dávidovho brata Semu. A Jonadab bol veľmi chytrý človek.
4. I spýtal sa ho: „Prečo si ty, kráľov syn, deň čo deň biednejší? Nepovieš mi to?“ Amnon mu odpovedal: „Milujem Tamar, sestru svojho brata Absolóna.“
5. Jonadab mu vravel: „Lahni si do postele, akoby si bol chorý, a keď ťa príde pozrieť tvoj otec, povedz mu: Nech príde, prosím, moja sestra Tamar a nech mi dá niečo jesť! Nech pripraví pokrm pred mojimi očami, aby som to videl a aby som prijal pokrm z jej ruky!“
6. Amnon si teda ľahol a predstieral chorobu. Keď ho kráľ prišiel pozrieť, povedal Amnon kráľovi: „Nech príde, prosím, moja sestra Tamar a nech mi pred mojimi očami pripraví dva koláče, z jej ruky chcem jesť.“
7. A Dávid poslal do domu po Tamar s odkazom: „Chod' do domu svojho brata Amnona a priprav mu pokrm!“
8. Tamar išla do domu svojho brata Amnona, ktorý ležal. Vzala cesto, zamiesila, pred jeho očami narobila koláčov a koláče upiekla.
9. Potom vzala pekáč a vysypala pred neho. Ale on sa zdráhal jesť. Amnon vravel: „Pošlite odo mňa všetkých preč!“ Keď všetci od neho odišli,
10. povedal Amnon Tamar: „Dones mi jedlo do izbičky, chcem jesť z tvojej ruky!“ Tamar vzala koláče, ktoré pripravila, a zanesla ich svojmu bratovi Amnonovi do izbičky.
11. Keď mu však podávala jesť, chytil ju a vravel jej: „Pod', sestra moja, lahni si ku mne!“
12. Ale ona mu povedala: „Nie, brat môj, nezneucti ma! Veď sa v Izraeli takéto nesmie robiť! Nedopusť sa tej nehanebnosti!“
13. Kdeže ja potom pôjdem so svojou hanbou? A ty budeš v Izraeli ako nejaký nehanebník. Ale hovor s kráľom, on ma neodoprie tebe.“
14. Lenže nechcel ani počúvať na jej hlas a keďže bol mocnejší než ona, znásilnil ju a ležal s ňou.
15. Potom k nej Amnon pocítil veľký odpor. Odpor, ktorý k nej pociťoval, bol väčší ako láska, ktorou ju miloval. Preto jej Amnon rozkázal: „Zober sa a chod!“
16. Odpovedala mu: „Táto krivda, že ma posieláš preč, je väčšia ako tá druhá, ktorú si mi urobil.“ Ale nechcel ju počúvať.
17. I zavola mládenca, ktorý ho obsluhoval, a povedal mu: „Vyžeň túto odo mňa von na ulicu a zapri za ňou dvere!“
18. Mala na sebe dlhú tuniku, lebo kráľovské dcéry sa oddávna, kým boli panny, takto obliekali. Jeho sluha ju vyhnal na ulicu a zaprel za ňou dvere.
19. Tamar si dala na hlavu popol, dlhú tuniku, ktorú mala na sebe, roztrhla, ruky si položila na hlavu, išla a nepretržite volala.
20. Vtom ju oslovil jej brat Absolón: „Bol azda s tebou tvoj brat Amnon? Tak buď teraz ticho, sestra. Je to tvoj brat, neber si túto vec k srdcu!“ Tamar potom ostala opustená v dome svojho brata Absolóna.
21. Keď sa kráľ Dávid o tom všetkom dopyčul, veľmi sa rozhneval. (Ale nechcel zarmútiť dušu svojho syna Amnona, mal ho rád, lebo bol jeho prvorodený.)
22. Absolón sa však nezhovárал s Amnonom ani po zlom, ani po dobrom, lebo Absolón nenávidel Amnona za to, že potupil jeho sestru Tamar.
23. Po dvoch rokoch sa stalo, že boli strihačky u Absolóna v Bálhasore, ktorý je pri Efraime. Absolón pozval všetkých kráľových synov.
24. Absolón išiel ku kráľovi a povedal: „Hľa, u tvojho sluhu sú strihačky; nech príde, prosím, so svojím sluhom kráľ a jeho sluhovia.“
25. Kráľ odpovedal Absolónovi: „Nie, synu, nepôjdeme všetci, aby sme ti neboli na ťarchu.“ On

naliehal naň, ale nechcel ísť a požehnal ho.

26. Absolón odpovedal: „Keď nie, nech ide s nami môj brat Amnon!“ Kráľ sa ho opýtal: „Prečo má ísť s tebou?“

27. Ale Absolón naň naliehal, takže s ním pustil Amnona a všetkých kráľovských synov. (Absolón pripravil kráľovskú hostinu.)

28. A Absolón rozkázal svojim sluhom: „Dávajte pozor! Keď bude Amnonovo srdce veselé od vína a ja vám poviem: Zrazte Amnona! - vtedy ho zabijete. Nebojte sa! Či som vám to nerozkázal ja? Buďte pevní a buďte udatnými mužmi!“

29. Absolónovi sluhovia urobili s Amnomom, ako im rozkázal Absolón. Nato všetci kráľovi synovia vyskočili, každý vysadol na svoju mulicu a ušli.

30. Kým ešte boli na ceste, došiel k Dávidovi chýr: „Absolón pobil všetkých kráľových synov, neostal z nich ani jeden.“

31. Nato kráľ vstal, roztrhol si rúcho, ležal na zemi a všetci jeho sluhovia stáli s roztrhnutým rúchom.

32. Vtom sa ozval Jonadab, syn Dávidovho brata Semu, a povedal: „Nech nehovorí môj pán, že pobili všetkých mladíkov, kráľových synov. Zomrel iba sám Amnon, lebo (jeho) osud bol na Absolónovej tvári odo dňa, čo potupil jeho sestru Tamar.

33. Nuž nech si to môj kráľovský pán neberie k srdcu a nech nevraví: Všetci kráľovi synovia sú mŕtvi; mŕtvy je len Amnon.“

34. Absolón však ušiel. Vtedy mládenec, ktorý držal stráž, zdvihol oči a hľa, veľký zástup išiel neobyčajnou cestou popri vrchu.

35. Nato Jonadab hovoril kráľovi: „To idú kráľovi synovia! Stalo sa tak, ako hovoril tvoj sluha.“

36. Keď dohovoril, došli kráľovi synovia, pozdvihli hlas a plakali. Aj kráľ a všetci jeho sluhovia plakali veľmi veľkým plačom.

37. Absolón utiekol a išiel k Amiudovmu synovi Tolmajovi, kráľovi Gesuru. (A Dávid) smútil za svojim synom celý čas.

38. Absolón teda utiekol. Išiel do Gesuru a bol tam tri roky.

39. Kráľ Dávid však prestal prenasledovať Absolóna, lebo sa zmieril s Amnonovou smrťou.

1. Joab, syn Sarvie, sa dozvedel, že kráľovo srdce sa kloní k Absolónovi.
2. Preto Joab poslal do Tekuy, dal odtiaľ priviesť múdru ženu a povedal jej: „Predstieraj smútok, obleč sa do smútočných šiat a nepomaž sa olejom, aby si vyzerala ako žena, ktorá už dlhý čas smúti za mŕtvym!
3. Potom pôjdeš ku kráľovi a budeš mu takto hovoriť.“ A Joab jej vložil do úst slová.
4. Žena z Tekuy išla ku kráľovi, vrhla sa tvárou na zem, klaňala sa a povedala: „Pomôž, kráľu!“
5. Kráľ sa jej spýtal: „Čo ti je?“ Odpovedala: „Ach, som vdova, muž mi zomrel.“
6. Tvoja služobnica mala dvoch synov. Tí dvaja sa povadili na poli a keďže nebolo nikoho, kto by bol medzi nimi zakročil, zrazil jeden toho druhého a usmrtil ho.
7. A hľa, povstal celý rod proti tvojej služobnici. Hovoria: Vydaj toho, čo si zabil brata, nech ho zabijeme za život jeho brata, ktorého zabil, a vyhladáme aj dediča! Chcú vyhasiť uhlík, ktorý mi ostal, aby po mojom mužovi neostalo meno ani potomstvo na zemi.“
8. Nato kráľ povedal žene: „Chod domov, ja vydám rozkaz v tvoj prospech.“
9. Ale žena z Tekuy povedala kráľovi: „Môj kráľovský pane, na mne bude vina a na dome môjho otca, kráľ však a jeho dom je nevinný.“
10. Kráľ povedal: „Ak ti niekto niečo povie, doved ho ku mne a viac sa ťa nedotkne!“
11. Odpovedala: „Nech si kráľ spomenie na Pána, svojho Boha, aby pomstiteľov krvi, ktorí chcú zabíjať, nebolo priveľa a aby nezabili môjho syna!“ Odpovedal: „Ako žije Pán, tvojmu synovi nepadne ani vlasok na zem!“
12. Vtedy žena vravela: „Môže tvoja služobnica povedať svojmu pánovi slovo?“ Odpovedal: „Vrav!“
13. Žena povedala: „Prečo si myslíš niečo podobné proti ľudu Božiemu? A keď kráľ vypovedal to slovo, je to priam hriech, lebo kráľ nedovoľuje, aby sa vrátil jeho vyhnanec!
14. Lebo isto zomrieme a sme ako voda vyliata na zem, ktorú nemožno pozbierať. Ale Boh neberie život a myslí na to, aby vyhnanca neodohnal od seba.“
15. Nuž teraz som prišla, aby som toto povedala svojmu kráľovskému pánovi. Lebo ľudia ma nastrašili. Preto si tvoja služobnica myslela: Budem hovoriť s kráľom, azda kráľ vypočuje reč svojej slúžky.
16. Lebo kráľ vyslyší a vyslobodí svoju slúžku z ruky človeka, ktorý chce z Božieho dedičstva vyhubiť naraz mňa i môjho syna.
17. Tvoja služobnica si povedala: Nech mi slovo kráľa, môjho pána, slúži na uspokojenie. Ved' je môj kráľovský pán ako Boží anjel, počúva dobré i zlé. A Pán, tvoj Boh, nech je s tebou!“
18. Vtedy kráľ povedal žene: „Nezataj predo mnou nič, čo sa ťa spýtam!“ Žena odpovedala: „Nech hovorí môj kráľovský pán!“
19. A kráľ povedal: „Nie je s tebou v tomto celom Joabova ruka?“ Žena vravela: „Ako žiješ, môj kráľovský pane, nik nemôže uhnúť ani napravo, ani naľavo od ničoho, čo vravel môj kráľovský pán. Lebo tvoj sluha Joab ma poveril a on dal do úst tvojej slúžky všetky tieto slová.“
20. Tvoj sluha Joab to urobil, aby dal veci iný výzor. Ale môj pán je taký múdry, ako je múdry Boží anjel, a vie všetko, čo je na zemi.“
21. Potom kráľ hovoril Joabovi: „Hľa, splním túto vec! Nuž choď a doved naspäť chlapca Absolóna!“
22. Joab padol tvárou na zem, holdoval a žehnal kráľovi. A Joab povedal: „Dnes poznal tvoj sluha, že som našiel milosť v твоjich očiach, môj kráľovský pane, pretože kráľ splnil túto prosbu svojho sluhu.“
23. Potom Joab vstal, išiel do Gesuru a priviedol Absolóna do Jeruzalema.
24. Vtedy kráľ povedal: „Nech sa vráti do svojho domu, ale moju tvár neuvidí!“ Absolón sa teda vrátil do svojho domu, ale kráľovu tvár nevidel.
25. V celom Izraeli však nebolo takého krásneho muža, ako bol Absolón. Veľmi ho vychvalovali. Od chodidla nohy až po temä nebolo na ňom chyby.
26. A keď sa ostrihal - strihal sa na konci každého roku, musel sa strihať, lebo mu boli ťažké vlasy -, vlasy z jeho hlavy vážili dvesto šeklov podľa kráľovskej váhy.
27. Absolónovi sa narodili traja synovia a jedna dcéra, volala sa Tamar. Bola to žena pekného

vzhľadu.

28. Absolón býval v Jeruzaleme dva roky a kráľovu tvár nevidel.

29. Preto Absolón poslal po Joaba, chcel ho poslať ku kráľovi, ale nechcel k nemu prísť. Poslal poň aj druhý raz, a nechcel prísť.

30. Vtedy povedal sluhom: „Pozrite Joabov ostredok pri mojom! Má tam jačmeň, chodte a podpáľte ho!“ A Absolónovi sluhovia roľu podpálili. (Joabovi sluhovia prišli s roztrhnutým rúchom a vraveli: „Absolónovi sluhovia podpálili ostredok.“)

31. Nato sa Joab vybral a išiel k Absolónovi do domu a spýtal sa ho: „Prečo podpálili tvoji sluhovia môj ostredok?“

32. Absolón odpovedal Joabovi: „Hľa, poslal som po teba s odkazom: Príd' sem, chcem ťa poslať ku kráľovi s odkazom: Načo som prišiel z Gesuru? Lepšie by mi bolo, keby som bol ešte tam! - Ale teraz chcem vidieť kráľovu tvár a ak je na mne vina, nech ma zabije!“

33. Joab išiel ku kráľovi a oznámil mu to. On zavolať Absolóna, ktorý prišiel ku kráľovi a uklonil sa pred kráľom až po zem. A kráľ Absolóna pobožkal.

1. Po tomto si Absolón zaobstaral voz, kone a päťdesiat mužov, ktorí bežali pred ním.
2. Absolón vstával včasráno a postavil sa vedľa cesty do brány. Každého, kto mal nejaký spor a prichádzal ku kráľovi po rozhodnutie, zavolať Absolón k sebe a vravel: „Z ktorého si mesta?“ On odpovedal: „Tvoj sluha je z toho a toho izraelského kmeňa.“
3. Nato mu Absolón povedal: „Pozri, tvoja vec je dobrá a spravodlivá, ale od kráľa tu niet nikoho, kto by ťa vypočul.“
4. A Absolón hovoril: „Keby som bol ja ustanovený za sudcu v krajine, prišiel by ku mne každý, kto má spor a pravotu, a ja by som mu zjednal právo.“
5. A keď sa niekto približoval a chcel sa mu pokloniť, vystrel ruku, chytil ho a pobozkal.
6. Podobne sa Absolón správal ku všetkým Izraelitom, ktorí prichádzali ku kráľovi po rozhodnutie. Tak Absolón ukradol srdce izraelských mužov.
7. Po uplynutí štyridsiatic rokov povedal Absolón kráľovi: „Pôjdem a splním v Hebrone sľub, ktorý som urobil Pánovi.
8. Lebo keď býval tvoj sluha v Gesure v Aramejsku, urobil takýto sľub: Ak mi Pán popraje vrátiť sa do Jeruzalema, preukážem Pánovi úctu.“
9. Kráľ mu odpovedal: „Chod' v pokoji!“ On vstal a išiel do Hebronu.
10. Potom Absolón poslal vyzvedačov ku všetkým izraelským kmeňom s odkazom: „Keď počujete zvuk trúby, vyhláste: Absolón je kráľom v Hebrone!“
11. Z Jeruzalema išlo s Absolónom dvesto mužov, ktorí boli povolaní a išli dobromyseľne, nevedeli o ničom.
12. Absolón dal zavolať aj Dávidovho poradcu, gilonského Achitofela, z jeho mesta, z Gila, keď prinášal obety. Tak sprisahanie silnelo a ľud išiel v čoraz väčšom počte s Absolónom. Dávidov útek z Jeruzalema. -
13. Tu prišiel k Dávidovi posol so zvesťou: „Srdce Izraelitov sa pridalo k Absolónovi.“
14. Vtedy povedal Dávid všetkým svojim sluhom, ktorí boli s ním v Jeruzaleme: „Podte, ujdeme, lebo pred Absolónom niet pre nás záchrany. Podte rýchlo, lebo sa bude ponáhľať, dochytí nás, privalí na nás nešťastie a mesto porazí ostrím meča.“
15. Kráľovi sluhovia povedali kráľovi: „Všetko, ako si praješ, náš kráľovský pán! Sme tvoji sluhovia!“
16. Kráľ odišiel a za ním celý jeho dom. Desať svojich vedľajších žien kráľ zanechal strážiť dom.
17. Kráľ odišiel a všetok ľud za ním. Pri poslednom dome zastali.
18. Všetko jeho mužstvo prešlo popri ňom; všetci Keretania, všetci Feletania a všetci Gétejci, šesťsto mužov, ktorí prišli za ním z Gétu, prešli popred kráľa.
19. Vtedy hovoril kráľ Gétejcovi Etaimu: „Prečo ideš s nami aj ty? Vráť sa, ostaň s kráľom! Veď si cudzinec a ubehlík zo svojho domova!
20. Včera si prišiel a dnes ťa mám nechať blúdiť s nami? Ja pôjdem (ta), kam pôjdem; vráť sa a vezmi naspäť so sebou aj svojich bratov! Milosrdenstvo a spravodlivosť!“
21. Ale Etai sa ozval a povedal kráľovi: „Ako žije Pán a ako žije môj kráľovský pán, na tom mieste, kde bude môj kráľovský pán - či na život a či na smrť -, tam bude aj tvoj sluha.“
22. A Dávid povedal Etaimu: „Chod', prejdi!“ Gétejec Etai teda prešiel, aj celé jeho mužstvo a celá rodina, ktorá bola s ním.
23. Celá krajina hlasito plakala, kým všetok ľud prechádzal. Kráľ stál pri potoku Kedron a všetok ľud prešiel popri ňom smerom na rovinu.
24. Bol tu aj Sadok a s ním všetci leviti, ktorí niesli Božiu archu zmluvy. Božiu archu položili a Abiatar priniesol obeť, kým nevyšiel všetok ľud z mesta.
25. Vtedy kráľ povedal Sadokovi: „Zanes Božiu archu späť do mesta! Ak som našiel milosť v Pánových očiach, privedie ma späť a dá mi uvidieť ju aj svoj príbytok.
26. Ale ak povie: Nepáčiš sa mi, tu som, nech urobí, ako sa páči jemu!“
27. Potom kráľ povedal kňazovi Sadokovi: „Videc, ty sa vráť v pokoji do mesta! Tvoj syn Achimás a Abiatarov syn Jonatán, vaši dvaja synovia nech sú s vami!

28. Pozrite, ja budem vyčkávať pri brodoch na rovine, kým nepríde od vás odkaz, ktorý mi podá správu.“
29. Sadok a Abiatar potom zaniesli Božiu archu späť do Jeruzalema a ostali tam.
30. Dávid však vystupoval na Olivovú horu a stále plakal. Hlavu mal zahalenú a išiel bosý. A z ľudu všetci, ktorí boli s ním, mali zahalenú hlavu, kráčali nahor a stále plakali.
31. Keď Dávidovi zvestovali: „Achitofel je medzi sprisahancami s Absolónom,“ Dávid povedal: „Urob, Pane, hlúpou Achitofelovu radu!“
32. Keď Dávid došiel na hrebeň, kde sa klaniavali Bohu, hľa, išiel mu v ústrety Arachita Chusai s roztrhnutým odevom a so zemou na hlave.
33. Dávid mu povedal: „Ak pôjdeš so mnou, budeš mi na ťarchu!“
34. Ale ak sa vrátiš do mesta a povieš Absolónovi: Som tvoj sluha, kráľu; bol som sluhom tvojho otca, ale odteraz som tvojím sluhom, tak mi môžeš zmariť Achitofelovu radu.
35. Veď tam budú s tebou kňazi Sadok a Abiatar. Všetko, čo počuješ v kráľovom dome, oznámiš kňazom Sadokovi a Abiatarovi.
36. S nimi sú tam ich dvaja synovia, Sadokov Achimás a Abiatarov Jonatán. Po nich mi odkážte všetko, čo počujete!“
37. Takto prišiel Dávidov priateľ Chusai do mesta, keď Absolón vtiahol do Jeruzalema.

1. Keď Dávid zašiel trocha za kopec, išiel mu naproti Mifibosetov sluha Siba s párom osedlaných oslov, na ktorých bolo dvesto chlebov, sto hrozienských koláčov, sto fig a mech vína.
2. Kráľ sa opýtal Sibovi: „Čo s týmto chceš?“ Siba odpovedal: „Osly sú pre kráľovskú rodinu na jazdenie, chlieb a figy sú jedlo pre služobníkov a víno bude nápoj pre tých, čo ustanú na púšti.“
3. Kráľ sa spýtal: „Kde je syn tvojho pána?“ Siba odpovedal Dávidovi: „Sedí v Jeruzaleme, lebo hovorí: Dnes mi Izraelov dom vráti kráľovstvo môjho otca.“
4. A kráľ povedal Sibovi: „Všetko, čo mal Mifiboset, je tvoje.“ Siba odpovedal: „Klaniam sa! Našiel som milosť v očiach svojho kráľovského pána.“
5. Keď kráľ došiel až k Bahurim, práve vychádzal odtiaľ muž z príbuzenstva Šaulovho domu, Gérov syn menom Semei. Kadiaľ išiel, tadiaľ preklínal
6. a hádzal kamene do Dávida a do sluhov kráľa Dávida, hoci mu všetok ľud a všetci hrdinovia išli po pravej i ľavej strane.
7. Semei hovoril takto, keď preklínal: „Von, von, krvavý muž, muž beliálov!“
8. Pán vrátil na teba všetku krv Šaulovho domu, miesto ktorého kraluješ, a kráľovstvo dal do ruky tvojho syna Absolóna. Teraz si v nešťastí, lebo si krvavý muž.“
9. Nato Abisai, syn Sarvie, vravel kráľovi: „Čo má tento zdochnutý pes preklínať môjho kráľovského pána?! Prejdem a zrazím mu hlavu!“
10. Ale Dávid povedal: „Nestarajte sa do toho, synovia Sarvie! Nech preklína! Lebo ak mu Pán povedal: Preklínaj Dávida!, kto mu povie: Prečo to robíš?!“
11. Potom povedal Dávid Abisaiovi a všetkým svojim sluhom: „Hľa, môj syn, ktorý vyšiel z mojich útrobov, čiha mi na život, nuž o čo skôr to môže tento Benjamínek! Nechajte ho preklínať, lebo mu to Pán prikázal!“
12. Azda zhliadne na moju biedu a odplatí mi dobrým za dnešné preklínanie.“
13. Potom išiel kráľ a jeho sluhovia po ceste, Semei však išiel vedľa neho po úbočí vrchu, neprestajne preklínal, hádzal doň kamene a metal prach.
14. Kráľ a všetok ľud, ktorý bol s ním, došiel unavený (k Jordánu), a tam sa občerstvil.
15. Absolón a všetci izraelskí muži došli do Jeruzalema. Aj Achitofel bol s nimi.
16. Keď prišiel Dávidov priateľ Arachita Chusai k Absolónovi, vravel Chusai Absolónovi: „Nech žije kráľ! Nech žije kráľ!“
17. Absolón povedal Chusaimu: „Toto je tvoja láska k priateľovi? Prečo si nešiel so svojím priateľom?“
18. Chusai povedal Absolónovi: „Nie! Patrím tomu a s tým chcem ostať, koho si vyvolil Pán, tento ľud a všetci Izraeliti.“
19. A po druhé: Komuže ja budem slúžiť? Či nie jeho synovi? Ako som slúžil tvojmu otcovi, tak budem slúžiť tebe.“
20. Potom povedal Absolón Achitofelovi: „Predložte svoju radu! Čo máme robiť?“
21. Achitofel povedal Absolónovi: „Vojdi k vedľajším ženám svojho otca, ktoré zanechal strážiť palác! Keď celý Izrael uvidí, že si sa zošklivil svojmu otcovi, dostanú smelosť všetci, čo sú s tebou.“
22. Nato postavili Absolónovi na streche stan a Absolón vošiel pred oči celého Izraela k vedľajším ženám svojho otca.
23. Achitofelova rada, ktorú v tie dni dával, bola totiž, ako keď sa niekto dopytuje Boha: tak platila Achitofelova rada aj u Dávida, aj u Absolóna.

1. Vtedy Achitofel povedal Absolónovi: „Vyberiem si dvanásťtisíc mužov a zoberiem sa (ešte) tejto noci prenasledovať Dávida.
2. Napadnem ho - veď je ustatý a skleslý - a podesím ho, takže sa všetok ľud, ktorý je s ním, rozuteká. Potom osamelého kráľa zabijem
3. a privediem späť k tebe celé mužstvo, ako sa vracia jediný muž. Veď ty hľadáš jedného človeka, potom bude celý ľud v pokoji.“
4. Absolónovi sa reč páčila, aj všetkým starším Izraela.
5. Absolón však povedal: „Zavolajte aj Arachitu Chusaiho, chceme počuť aj to, čo má on na ústach.“
6. Chusai prišiel k Absolónovi a Absolón mu povedal: „Takto hovorí Achitofel. Máme previesť jeho návrh? Ak nie, hovor ty!“
7. A Chusai povedal Absolónovi: „Nie je dobrá rada, ktorú dal Achitofel v tomto prípade.“
8. A Chusai hovoril (ďalej): „Ty vieš, že tvoj otec a jeho ľudia sú hrdinovia a že majú rozhorčenú dušu ako mládat zbavená medvedica na poli. Veď tvoj otec je bojovník, ktorý nenechá svojich ľudí spať!
9. Isto sa teraz schoval v niektorej trhlíne alebo na nejakom (inom) mieste a ak hneď na začiatku niekto padne, ten, kto o tom počuje, bude hovoriť: Ľud, ktorý ide za Absolónom, utrpel veľkú porážku.
10. Vtedy by iste ochabol aj taký, kto je zmužilý, ktorého srdce je ako srdce leva. Veď celý Izrael vie, že tvoj otec je hrdina a že tí, čo sú s ním, sú smelí ľudia.
11. Radím teda: Nech sa k tebe zhromaždí celý Izrael od Danu až po Bersabe ako piesok pri mori a ty budeš tiahnuť v ich strede.
12. A keď dorazíme k nemu na niektorom mieste, kde ho nájdeme, napadneme ho, ako padá rosa na pôdu a neostane ani on a ani jediný z celého jeho mužstva.
13. A ak sa utiahne do niektorého mesta, obtiahne celý Izrael okolo toho mesta povrazy a stiahneme ho do rieky, že tam neostane ani kamienka.“
14. Vtedy Absolón a všetci izraelskí mužovia hovorili: „Rada Arachitu Chusaiho je lepšia ako Achitofelova rada.“ Pán totiž prikázal znemožniť dobrú Achitofelovu radu, lebo Pán chcel Absolóna vrhnúť do nešťastia.
15. Nato Chusai povedal kňazovi Sadokovi a Abiatarovi: „Takto a takto radil Achitofel Absolónovi a starším Izraela, toto a toto som radil ja.
16. Teraz teda pošlite rýchlo a oznámte Dávidovi: Neostaň cez noc pri brodoch na rovine, ale prejdí hneď, aby nezničili kráľa a ľud, ktorý je s ním!“
17. Jonatán a Achimás stáli pri prameni Rogel. I prišla slúžka a podala im správu, oni to zas mali ísť oznámiť Dávidovi. Nemohli sa totiž ukázať a vojsť do mesta.
18. Ale videl ich akýsi chlapec a oznámil to Absolónovi. Obaja rýchlo odišli a vošli v Bahurime do domu človeka, ktorý mal na dvore studňu, a spustili sa do nej.
19. Žena vzala prikrývku, rozostrela ju nad studňu a nasypala na ňu zrna, takže nebolo nič poznať.
20. Absolónovi sluhovia prišli k žene do domu a pýtali sa: „Kde je Achimás a Jonatán?“ Žena im odpovedala: „Odišli odtiaľto k vode.“ Hľadali (ich), ale nenašli a vrátili sa do Jeruzalema.
21. Keď (tí) odišli, vyliezli zo studne, išli a podali kráľovi Dávidovi správu. Povedali Dávidovi: „Vstaňte a prejdite rýchlo cez vodu, lebo takto radil proti vám Achitofel!“
22. Nato Dávid a všetok ľud, ktorý bol s ním, vstal a prešiel cez Jordán. Kým sa ráno rozvidnilo, nechýbal ani jeden, ktorý by nebol prešiel cez Jordán.
23. Keď Achitofel videl, že nekonajú podľa jeho rady, osedlal osla, zobrať sa a šiel domov do svojho mesta, porobil v dome poriadky a obesil sa. Tak zomrel a pochovali ho v otcovskom hrobe.
24. Dávid prišiel do Mahanaimu, Absolón (on a všetci muži Izraela s ním) prešiel cez Jordán.
25. Absolón postavil nad vojsko Amasu namiesto Joaba. Amasa bol synom muža menom Jetra Izmaelitu, ktorý mal pomer s Izaiho dcérou Abigalou, sestrou Joabovej matky Sarvie.
26. Izraeliti a Absolón táborili v krajine Galaád.
27. Keď Dávid prišiel do Mahanaimu, Sóbi, syn Naása z Raby Amončanov, Machir, syn Amiela z

Lodabaru, a Galaádčan Berzelai z Rogelimu

28. doniesli prikrývky, čaše, hlinené nádoby, pšenicu, jačmeň, múku, pražené zrno, fazuľu, šošovicu,

29. med, maslo, ovce a kravský syr, aby mal čo jesť Dávid a ľud, ktorý bol s ním. Lebo si hovorili:

„Ľud na púšti vyhladol, ustal a dostal smäd.“

1. Dávid konal prehliadku vojska, ktoré bolo s ním, a ustanovil nad ním plukovníkov a stotníkov.
2. Tretinu vojska odovzdal Dávid do ruky Joaba, tretinu do ruky Joabovho brata Abisaiho, syna Sarvie, a tretinu do ruky Gétejca Etaiho. Kráľ hovoril ľudu: „Aj ja pôjdem s vami.“
3. Ale ľud vravel: „Nesmieš ísť! Lebo ak budeme musieť utekať, nás si nevšimnú. A ak polovica z nás umrie, nás si nevšimnú. Ale ty si ako desaťtisíc z nás, preto bude lepšie, keď nám ostaneš v meste na pomoc.“
4. Kráľ im povedal: „Urobím, ako uznáte za dobré.“ Potom sa kráľ postavil k bráne a celé vojsko vytiahlo po stovkách a tisíckach.
5. A kráľ prikázal Joabovi, Abisaimu a Etaimu: „Buďte mierni k chlapcovi, k Absolónovi!“ A všetok ľud počul, ako prikazoval kráľ všetkým vojvodcom o Absolónovi.
6. Vojsko vytiahlo proti Izraelitom do poľa a bitka bola v Efraimskom lese.
7. Tam utrpel izraelský ľud porážku od Dávidových sluhov. Bola to tam v ten deň veľká porážka, dvadsaťtisíc mužov.
8. Bitka sa tam rozprestierala na celý kraj a v ten deň viac z ľudu pohltil les, ako pohltil meč.
9. Absolón sa náhodou dostal pred oči Dávidových sluhov. Absolón jazdil na mulici a keď mulica prišla pod húštinu veľkého duba, zachytil sa hlavou na dub, takže visel medzi nebom a medzi zemou; mulica, ktorú mal pod sebou, prešla.
10. Akýsi muž to videl a oznámil Joabovi. Povedal: „Hľa, videl som Absolóna visieť na dube!“
11. Joab povedal mužovi, ktorý mu to oznámil: „Keď si ho videl, prečo si ho tam nepribodol k zemi? Mojou vecou by bolo dať ti desať strieborných a jeden opasok.“
12. Ale ten človek povedal Joabovi: „Ani keby som si bol mohol ťažkať na dlaniach tisíc strieborných, nevystrel by som ruku na kráľovho syna. Lebo sme počuli, ako kráľ prikazoval tebe, Abisaimu a Etaimu: Zachovajte mi chlapca Absolóna!“
13. Aj keby som bol konal proti svojmu životu zákerne, kráľovi nemožno nič zatajiť, a ty by si stál stranou.“
14. Joab odpovedal: „Nie tak! Ja (ho) prebodnem pred tebou.“ Vtom vzal do ruky tri kopije a vrazil ich do Absolónovho srdca. A keďže bol ešte na dube živý,
15. prišli traja mládenci, Joabovi zbrojnoši, dobyli Absolóna a usmrtili ho.
16. Potom Joab zatrúbil na trúbu a ľud prestal prenasledovať Izraelitov, lebo Joab zadržal ľud.
17. Absolóna vzali, hodili ho v lese do veľkej jamy a nakopili naň veľmi veľkú hrbu skál. Celý Izrael však utekal, každý do svojho stanu.
18. Absolón si ešte zaživa vzal a postavil pomník v kráľovskom údolí, lebo si povedal: „Nemám syna, ktorý by udržal pamiatku môjho mena.“ Preto nazval pomník svojím menom a volajú ho podnes Absolónov pomník.
19. Sadokov syn Achimás povedal: „Pobehnem a oznámim kráľovi, že ho Pán vysúdil z ruky jeho nepriateľov.“
20. Ale Joab mu vravel: „Dnes nebudeš ty zvestovateľom! Podaj správu v iný deň, ale dnes neoznamuj, lebo zomrel kráľov syn!“
21. Potom Joab povedal Kušitovi: „Chod', oznám kráľovi, čo si videl!“ Kušita sa uklonil pred Joabom a odbehol.
22. Lenže Sadokov syn Achimás povedal ešte raz Joabovi: „Nech sa stane čokoľvek, pobežím aj ja za Kušitom.“ Ale Joab vravel: „Prečo chceš bežať ty, syn môj? Nečaká ťa odmena za zvešť.“
23. (Odpovedal): „Nech je akokoľvek, pobežím.“ I povedal mu: „Bež!“ Achimás bežal smerom k rovine a predbehol Kušitu.
24. Dávid sedel medzi dvoma bránami. Pozorovateľ však vyšiel na strechu nad bránou, na múr, a keď zdvihol oči, videl, že beží osamelý muž.
25. Pozorovateľ zavolať a oznámil to kráľovi. Kráľ povedal: „Keď je sám, má (dobrú) zvešť v ústach.“ Ten sa však ustavične približoval.
26. Vtom pozorovateľ zazrel iného bežca a pozorovateľ zavolať strážcovi brány: „Hľa, osamelý bežec!“

Kráľ vravel: „Je to blahozvešť.“

27. Pozorovateľ povedal: „Zdá sa mi, že prvý beží, ako beží Sadokov syn Achimás.“ A kráľ odpovedal: „Je to dobrý muž a prichádza s dobrým chýrom.“

28. Vtom Achimás zavolať kráľovi: „Buď pozdravený!“ Vrhol sa pred kráľom tvárou na zem a hovoril: „Nech je zvelebený Pán, tvoj Boh, lebo ti vydal mužov, ktorí zdvihli ruku na môjho kráľovského pána.“

29. Kráľ sa spýtal: „Vodí sa mladíkovi Absolónovi dobre?“ Achimás odpovedal: „Videl som veľký zhuk, keď kráľov sluha Joab poslal tvojho sluhu, ale nevedel som, čo sa deje.“

30. Kráľ povedal: „Odstúp a staň si sem!“ Odstúpil a ostal stáť.

31. Vtom prichádzal Kušita. A Kušita povedal: „Blahozvešť počuje môj kráľovský pán: Že ťa dnes Pán vysúdil z ruky všetkých, ktorí sa postavili proti tebe.“

32. Kráľ sa opýtal Kušitu: „Vodí sa mladíkovi Absolónovi dobre?“ Kušita odpovedal: „Nech pochodia ako ten mladík všetci nepriatelia môjho kráľovského pána a všetci, čo zločinne povstali proti tebe!“

1. Kráľ sa zachvel, vystúpil do izby nad bránou a zaplakal. Keď odchádzal, hovoril: „Syn môj, Absolón, syn môj, syn môj, Absolón! Keby som ja bol zomrel namiesto teba, Absolón, syn môj, syn môj!“
2. Joabovi oznámili: „Hľa, kráľ plače a smúti za Absolónom!“
3. Tak sa v ten deň víťazstvo zmenilo na smútok pre celý ľud, lebo ľud v ten deň počul, že sa kráľ trápi pre svojho syna.
4. Preto vojsko v ten deň len ukradomky vchádzalo do mesta, ako sa vkráda vojsko, ktoré sa hanbí, lebo ušlo z boja.
5. Kráľ si však zahalil hlavu a kráľ volal veľkým hlasom: „Syn môj Absolón, Absolón, syn môj, syn môj!“
6. Vtedy prišiel ku kráľovi do domu Joab a povedal: „Dnes si potupil tvár všetkých svojich sluhov, ktorí dnes zachránili tvoj život a život tvojich synov a dcér, život tvojich žien a život tvojich vedľajších žien.“
7. Lebo preukazuješ lásku tým, čo ťa nenávidia, a nenávidíš tých, čo ťa milujú. Veď si dnes prezradil, že nemáš za nič vojvodcov ani služobníkov! Dnes viem, že keby bol Absolón nažive a my by sme dnes boli všetci mŕtvi, to by ti bolo po vôli.
8. A teraz vstaň a prehovor k srdcu svojich sluhov! Lebo prisahám na Pána, ak nevyjdeš von, neostane s tebou tejto noci ani muž. A toto ti bude horšie ako všetko nešťastie, ktoré ťa postihlo od mladi až doteraz.“
9. Nato kráľ vstal a sadol si do brány. A keď všetkému ľudu oznámili: „Hľa, kráľ sedí v bráne,“ všetok ľud prišiel pred kráľa. Izraeliti však utiekli každý do svojho domu.
10. Vtedy sa dohadoval celý národ vo všetkých izraelských kmeňoch a hovorili: „Kráľ nás vyslobodil z ruky našich nepriateľov, on nás vytrhol z ruky Filištíncov a teraz ušiel z krajiny pre Absolóna.“
11. Absolón, ktorého sme pomazali nad sebou, padol v boji. Nuž dokedy chcete váhať priviesť kráľa naspäť?“
12. A kráľ Dávid poslal kňazom Sadokovi a Abiatarovi odkaz: „Povedzte júdskym starším toto: Prečo ste vy poslední, čo chcú priviesť kráľa naspäť do jeho domu? (Lebo reči celého Izraela došli ku kráľovi do jeho domu.)“
13. Vy ste moji bratia, vy ste moja kosť a moje telo, nuž prečo ste poslední, čo chcú kráľa priviesť naspäť?“
14. A Amasovi povedzte: Nie si ty moja kosť a moje telo? Toto nech mi urobí Boh a toto nech mi pridá, ak nebudeš u mňa celý čas vojvodcom namiesto Joaba.“
15. Takto si naklonil srdce všetkých Júdovcov ako srdce jedného muža. I poslali po kráľa: „Vráť sa ty i všetci tvoji sluhovia!“
16. Kráľ sa vrátil a prišiel až k Jordánu. Júdovci prišli do Galgaly, chceli ísť v ústrety kráľovi, aby kráľa previedli cez Jordán.
17. Gérov syn Semei, Benjamíнец z Bahurimu, zostupoval chytro s Júdovcami v ústrety kráľovi Dávidovi.
18. Mal so sebou tisíc mužov z Benjamína. Aj Siba, sluha Šaulovho domu, a s ním jeho pätnásť synovia a dvadsať sluhovia ponáhľali sa k Jordánu pred kráľa.
19. Prešli cez brod, aby previedli kráľovu rodinu a aby sa mu dali k službám. Gérov syn Semei však padol pred kráľom, keď prechádzal cez Jordán,
20. a hovoril kráľovi: „Nech mi môj pán nepripočítava za zločin a nepripomína si, čím sa previnil tvoj sluha v ten deň, keď môj kráľovský pán vychádzal z Jeruzalema! Nech si to kráľ neberie k srdcu!“
21. Veď ja, tvoj sluha, viem, že som sa prehrešil. Preto som prišiel prvý z celého Jozefovho domu a išiel som v ústrety svojmu kráľovskému pánovi!“
22. Nato sa ozval Abisai, syn Sarvie, a spýtal sa: „Nemá Semei zomrieť za to, že preklínal Pánovho pomazaného?!“
23. Ale Dávid odpovedal: „Nechajte to, synovia Sarvie! Dnes ste mi na pokušenie! Dnes má niekto zomrieť v Izraeli? Či neviem, že som dnes kráľom nad Izraelom?“

24. Potom kráľ povedal Semeimu: „Nezomrieš!“ A kráľ sa mu zaprisahal.
25. Aj Šaulov syn Mifiboset prišiel dolu v ústrety kráľovi. Neošetril si nohy, neupravil si bradu a neopral si šaty odo dňa, čo kráľ odišiel, až do dňa, keď sa vrátil v pokoji.
26. Keď prišiel kráľovi v ústrety do Jeruzalema, kráľ sa ho spýtal: „Prečo si nešiel so mnou, Mifiboset?“
27. Odpovedal: „Môj kráľovský pane, môj sluha ma oklamal. Lebo tvoj sluha povedal: Osedlaj mi osla, chcem naň vysadnúť a ísť s kráľom. Veď tvoj sluha je chromý!
28. Ale osočoval tvojho sluhu u môjho kráľovského pána. Lenže môj kráľovský pán je ako Boží anjel. Nuž urob, čo uznáš za dobré!
29. Veď celý dom môjho otca nemohol čakať od môjho kráľovského pána nič iné, iba smrť. A predsa si zaradil svojho sluhu medzi tých, čo jedia z tvojho stola. Akéže mám ešte právo volať ďalej ku kráľovi?“
30. Kráľ mu povedal: „Načo hovoríš tolko rečí? Rozkazujem: Ty a Siba si podelíte pole!“
31. Mifiboset povedal kráľovi: „Nech si vezme hoci všetko, len keď sa môj kráľovský pán vrátil domov v pokoji!“
32. Aj Galaádčan Berzelai prišiel dolu z Rogelimu a išiel s kráľom až po Jordán, chcel ho sprevádzať cez Jordán.
33. Berzelai bol veľmi starý, mal osemdesiat rokov. On zaopatroval kráľa, keď sa zdržoval v Mahanaime, bol totiž veľmi zámožný.
34. Dávid povedal Berzelaimu: „Pod' so mnou, budem ťa opatrovať u seba v Jeruzaleme!“
35. Berzelai odpovedal kráľovi: „Kolkože rokov budem ešte žiť, aby som šiel s kráľom do Jeruzalema?“
36. Dnes mám osemdesiat rokov. Vari poznám ešte rozdiel medzi dobrým a zlým? Azda chutí ešte tvojmu sluhovi, čo je a pije? Alebo môžem ešte počúvať hlasy spevákov a speváčok? Nuž načo by mal byť tvoj sluha ešte na ťarchu svojmu kráľovskému pánovi?
37. Len trocha chce ísť tvoj sluha s kráľom k Jordánu, prečo ma chce kráľ odmieňať za túto službičku?
38. Nechže sa tvoj sluha smie vrátiť; chcem zomrieť vo svojom meste, pri hrobe svojho otca a matky. Ale hľa, tvoj sluha Chamám môže ísť s mojím kráľovským pánom, nalož s ním, ako uznáš za dobré!“
39. Kráľ odpovedal: „Chamám nech ide so mnou a ja naložím s ním, ako ty uznáš za dobré. Urobím ti všetko, čo odo mňa žiadaš.“
40. Potom všetok ľud prešiel cez Jordán. Prešiel aj kráľ. Kráľ pobozkal Berzelaiho, požehnal ho a on sa vrátil do svojho domova.
41. Kráľ potom išiel do Galgaly a Chamám išiel s ním. Kráľa sprevádzal všetok júdsky ľud aj polovica ľudu izraelského.
42. Tu prišli ku kráľovi všetci Izraeliti a spýtali sa kráľa: „Prečo si ťa ukradli naši bratia Júdovci a previedli cez Jordán kráľa, jeho rodinu aj celú Dávidovu družinu?“
43. Nato Júdovci odpovedali Izraelitom: „Preto, že nám je kráľ príbuzný. Čo sa pre túto vec hneváte? Azda sme niečo zjedli z kráľa? Alebo sme ho azda uniesli?“
44. Izraeliti odpovedali Júdovcom: „My máme nárok na desať čiastok z kráľa a aj Dávid patrí väčšmi nám ako vám. Nuž prečo ste nás znevážili? A nehovorili sme my prví o návrate nášho kráľa?“ Ale reči Júdovcov boli ešte tvrdšie než Izraelitov.

Kapitola 20

1. Náhodou tam bol naničhodný človek, Bochriho syn, Benjamíнец menom Seba. Ten zatrúbil na trúbe a volal: „Nemáme podielu na Dávidovi a nemáme čiastku na synovi Izaiho. Každý do svojho stanu, Izrael!“
2. Nato všetci Izraeliti odstúpili od Dávida k Sebovi, synovi Bochriho. Júdovci sa však pridržali svojho kráľa od Jordánu až po Jeruzalem.
3. Keď kráľ Dávid došiel domov do Jeruzalema, vzal desať vedľajších žien, ktoré zanechal strážiť dom, a dal ich do väzenia. Zaopatrenie im dal, ale sa k nim nepriblížil. Boli zatvorené až do dňa svojej smrti ako vdovy zaživa.
4. Potom kráľ povedal Amasovi: „Zvolaj mi Júdovcov! Tri dni a buď tu!“
5. Amasa išiel zvolať Júdu, ale prekročil lehotu, ktorú mal určenú.
6. Vtedy povedal Dávid Abisaimu: „Teraz nám Bochriho syn Seba spôsobí väčšie nešťastie ako Absolón. Preto si vezmi sluhov svojho pána a prenasleduj ho, ináč si nájde opevnené mestá a unikne našim očiam.“
7. I vyrazili za ním Joabovi muži, Kereťania a Feleťania a všetci hrdinovia. Vytiahli z Jeruzalema prenasledovať Bochriho syna Sebu.
8. Keď boli pri veľkej skale, ktorá je v Gabaone, išiel Amasa pred nimi. Joab bol oblečený do priliehavých šiat a pod nimi mal opásaný meč, ktorý mu na páse visel v pošve, ale ľahko sa vyťahoval.
9. Vtedy Joab povedal Amasovi: „Vedie sa ti dobre, brat?“ Pritom Joab pravou rukou chytil Amasovu bradu, aby ho pobozkal.
10. Ale Amasa si nevšimol meč, ktorý mal Joab v ruke, a vrazil mu ho do brucha, takže mu vylial vnútornosti na zem a ten zomrel. Ani mu úder nezopakoval a zomrel. Potom Joab a jeho brat Abisai prenasledovali Bochriho syna Sebu.
11. Jeden z Joabových mužov ostal pri ňom stáť a volal: „Kto má rád Joaba a kto patrí Dávidovi: Za Joabom!“
12. Amasa však ležal zakrvavený prostred cesty. Keď ten muž videl, že sa celé vojsko zastavuje, odviekol Amasu z cesty na pole a prehodil cez neho plášť, lebo každý, kto ho zazrel, keď k nemu došiel, zastal.
13. Keď bol odstránený z cesty, išlo celé mužstvo za Joabom prenasledovať Bochriho syna Sebu.
14. On prešiel cez všetky izraelské kmene do Abel-Bet-Maáchy a všetci Bochrity sa zhromaždili a išli za ním.
15. I prišli a obliehali ho v Abel-Bet-Maáche; zdvihli proti mestu násyp. Stál až pri múre. A všetko vojsko, ktoré bolo s Joabom, sa pokúšalo múr zboriť.
16. Vtedy akási múdra žena volala z mesta: „Čujte, čujte! Povedzte Joabovi: Pristúp sem, chcem sa s tebou zhovárať!“
17. I priblížil sa k nej a žena sa spýtala: „Ty si Joab?“ Odpovedal: „Ja.“ I povedala mu: „Počuj slová svojej služobnice!“ Odpovedal: „Počúvam.“
18. A vravela toto: „Kedysi hovorievali: Kto sa dopytuje, dopytuje sa v Abele a dosiahne úspech.
19. Či nie ja dávam pravdivú odpoveď v Izraeli? Ty chceš zabiť mesto a matku v Izraeli! Prečo chceš zničiť Pánovo dedičstvo?“
20. Joab odpovedal: „Ani zďaleka! Nijako nechcem zničiť, nechcem zahubiť.
21. Vec sa nemá tak, ale akýsi muž z Efraimského pohoria, menom Seba, syn Bochriho, zdvihol ruku proti kráľovi Dávidovi. Vydajte jeho samého, tak odídem od mesta!“ A žena povedala Joabovi: „Hľa, jeho hlavu ti vyhodia cez múr!“
22. Žena potom išla vo svojej múdrosti za všetkým ľudom, Bochriho synovi Sebovi stáli hlavu a hodili ju Joabovi. On zatrúbil na trúbu a roztratil sa od mesta, každý do svojho stanu. Joab sa však vrátil do Jeruzalema ku kráľovi.
23. Joab bol nad celým izraelským vojskom. Jojadov syn Banaiáš bol nad Kereťanmi a Feleťanmi.
24. Aduram bol nad robotami, Ahiludov syn Jozafat bol kancelárom,
25. Siva bol pisárom, Sadok a Abiatar boli kňazmi.

26. Aj Jairovec Ira bol kňazom pri Dávidovi.

1. V Dávidových dňoch bol raz hlad tri roky, rok za rokom. Preto Dávid vyhľadal Pánovu tvár a Pán povedal: „Pre Šaula a pre jeho krvavý dom (je to), preto, že usmrtil Gabaončanov.“
2. Nato Dávid zavolať Gabaončanov a spýtal sa ich - Gabaončania nepatrili k Izraelitom, ale k zvyškom Amorejčanov. Izraeliti sa im zaprisahali, no Šaul sa usiloval vyhubiť ich vo svojej horlivosti o synov Izraela a Júdu.
3. Dávid sa teda spýtal Gabaončanov: „Čo vám mám urobiť a čím môžem získať zmierenie, aby ste žehnali Pánovmu dedičstvu?“
4. Gabaončania mu odpovedali: „Voči Šaulovi a jeho domu nám nejde o striebro a zlato, ani nechceme nikoho z Izraela zabiť.“ Povedal: „Urobím pre vás, čo poviete.“
5. Odpovedali kráľovi: „Zo synov toho muža, ktorý nás nivočil a ktorý nás zamýšľal tak vyhubiť, že sme nemohli obstáť na celom území Izraela,
6. musíme dostať sedem mužov, aby sme ich usmrtili pred Pánom v Gabae Šaula, (kedysi) vyvoleného Pánovho.“ Kráľ povedal: „Ja (ich) vydám.“
7. Ale kráľ ušetril Mifiboseta, syna Šaulovho syna Jonatána, pre Pánovu prísahu, ktorá bola medzi nimi, medzi Dávidom a medzi Šaulovým synom Jonatánom.
8. Kráľ Dávid vzal teda dvoch synov Ajovej dcéry Resfy, Armoniho a Mifiboseta, ktorých porodila Šaulovi, a piatich synov Šaulovej dcéry Meroby, ktorých porodila Hadrieli, Berzelaiho synovi z Mecholy,
9. a vydal ich do ruky Gabaončanov. Oni ich obesili na vrchu pred Pánom. Títo siedmi zahynuli naraz. Podstúpili smrť v prvých dňoch žatvy, keď sa začínala žatva jačmeňa.
10. Ajova dcéra Resfa vzala vrece, prestrela si ho na skalú od začiatku žatvy, až kým na nich nepadali rosy z neba; a nedopustila, aby vo dne na nich prišlo nebeské vtáctvo a v noci poľná zver.
11. Dávidovi oznámili, čo urobila Ajova dcéra Resfa, vedľajšia Šaulova žena.
12. Nato Dávid išiel a zobral Šaulove kosti a kosti jeho syna Jonatána od občanov Jábesu v Galaáde, ktorí ich uniesli z ulice Betsanu, kde ich Filištínci obesili, keď Filištínci porazili Šaula na Gelboe.
13. Šaulove kosti a kosti jeho syna Jonatána odtiaľ doniesol, pripojili k nim kosti usmrtených
14. a kosti Šaula a jeho syna Jonatána pochovali v Benjamínovej krajine v Sele do hrobu jeho otca Kisa. Tak vykonali všetko, čo kráľ prikázal. Potom sa Boh zlutoval nad krajinou.
15. Opäť došlo k vojne Filištíncov s Izraelitmi. Dávid išiel dolu a jeho sluhovia s ním a bojovali proti Filištíncom. Pritom Dávid ustal.
16. A (bol tam) Jesbi z Nobu, ktorý bol z Rafovho potomstva. Váha jeho kopije bola tristo šeklov kovu. Mal opásaný nový (meč) a povedal, že zabije Dávida.
17. Ale prišiel mu na pomoc Abisai, syn Sarvie, Filištínca porazil a zabil ho. Vtedy mužovia zaprisahali Dávida: „Viac nesmieš ísť s nami do boja, aby si nevyhasil lampu Izraela!“
18. Po tomto zase došlo k vojne s Filištíncami pri Gobe. Tam porazil Chušatan Sobochai Safa z Rafovho rodu.
19. Opäť sa strhla vojna s Filištíncami pri Gobe. Vtedy Elchanan, Járiho syn z Betlehema, zabil brata Gétejca Goliáša Lachmiho. Drevo na jeho kopiji bolo ako návoj.
20. Znovu vypukla vojna pri Géte. Tam bol ohromný muž, ktorý mal na rukách i na nohách po šesť, spolu dvadsaťštyri prstov. Aj on bol z Rafovho potomstva.
21. Keď sa rúhal Izraelitom, zabil ho Jonatán, syn Dávidovho brata Samu.
22. Títo štyria boli z potomstva Gétejca Rafu. Padli rukou Dávida a rukou jeho sluhov.

1. Majstroví chóru. Dávid povedal slová tejto piesne Pánovi v deň, keď ho Pán vyslobodil z rúk všetkých jeho nepriateľov a zo Šaulových rúk. Povedal: „(Milujem ťa, Pane, moja sila;)“
2. Pane, skala moja, tvrdza moja, osloboditeľ môj.
3. Bože môj, moje bralo, kam sa utiekam, môj štít, sila mojej spásy, moja záštita a útočisko moje! Záchranca môj, čo ma od násilia zachránil.
4. Vzývať budem Pána, lebo jemu patrí chvála, a budem zachránený pred nepriateľmi.
5. Lebo ma obklúčilo smrtiace vlnobitie a vydesili zlostné prívaly.
6. Ovinuli ma povrazy záhrobia, zovreli ma osídla smrti.
7. V úzkosti som vzýval Pána a volal som ku svojmu Bohu. Zo svojho chrámu počul môj hlas a moje volanie preniklo k jeho sluchu.
8. Zem sa pohýbala a zachvela; nebesia sa otriasli a pohli v základoch, lebo vzplanul hnevom.
9. Dym sa mu valil z nozdier a spaľujúci oheň z jeho úst, vyletúvali z neho žeravé uhlíky.
10. Znížil nebesia a zostúpil: čierne mračno pod jeho nohami.
11. Zasadol na cheruba a vzlietol, vznášal sa na krídlach vetrov.
12. Stánok si urobil vôkol seba z čierňavy vôd a hustých oblakov.
13. Pred žiarou jeho tváre sa do žerava rozpálilo uhlie.
14. Pán z neba zahrnel a zaznel hlas Najvyššieho.
15. Vyslal šípy a rozprášil ich, vrhol blesky a zmietol ich.
16. Otvorili sa morské hĺbočiny a základy zeme sa odkryli. Pred Pánovou hrozbou, pred víchricou jeho hnevu.
17. Z výsosti čiahol rukou a chytil ma a vyzdvihol ma zo stredu hlbokých vôd.
18. Vyslobodil ma z rúk môjho premocného nepriateľa, z rúk tých, čo ma nenávideli a boli silnejší ako ja.
19. Napadli ma v môj deň nešťastný, ale Pán mi bol podperou.
20. Vyviedol ma na miesto priestranné, zachránil ma, lebo si ma oblúbil.
21. Za moju spravodlivosť ma Pán odmenil, odmenil ma za to, že moje ruky boli čisté,
22. lebo som kráčal po cestách Pánových a od svojho Boha som neodstúpil bezbožne.
23. Pred očami som mal všetky jeho príkazy a jeho zákony som neodvrhol.
24. S ním som bol bez úhony a uchránil som sa zločinu.
25. Za moju spravodlivosť ma Pán odmenil, lebo videl, že som čistý.
26. Voči svätému si svätý, voči šľachetnému šľachetný,
27. voči úprimnému úprimný, voči zvrhlému si neúprosný.
28. Ubiedený ľud chrániš pred zánikom a ponižuješ oči pyšných,
29. lebo ty, Pane, si moja pochodeň a môj Boh rozjasňuje vo mne temnoty.
30. Na šíky nepriateľov zaútočím s tvojou pomocou; s pomocou svojho Boha hradby preskočím.
31. Božia cesta je nepoškvrnená, ohňom je vyskúšané slovo Pánovo. On je štítom všetkých, čo v neho dúfajú.
32. Veď kto je Boh okrem Pána? Kto je skala okrem nášho Boha?
33. To Boh ma silou opásal a moju cestu urobil bezúhonnou.
34. Mojim nohám dal rýchlosť jeleňa a postavil ma na výšinu.
35. Ruky mi na boj vycvičil a moje ramená napínajú luk kovový.
36. Dal si mi svoj štít záchranný (pravicomu si ma podporil) a tvoja láskavosť ma urobila veľkým.
37. Mojim krokom si cestu uvoľnil a moje nohy nepocitujú únavu.
38. Naháňal som svojich nepriateľov a porazil som ich, nevrátil som sa, kým som ich celkom nezničil.
39. Tak som ich ničil a drvil, že ani vstať nemohli, popadali mi pod nohy.
40. Opásal si ma udatnosťou v boji a vzbúrencov si uvrhol do môjho područia.
41. Ty si zahnal mojich nepriateľov na útek a rozprášil si tých, čo ma nenávidia.
42. Kričali, nemal im kto pomôcť, volali k Pánovi, ale on ich nevyslyšal.
43. Rozprášil som ich ako prach zeme, šliapal som po nich ako po blete uličnom.

44. Vyslobodil si ma zo vzbury ľudu a ustanovil za hlavu národov. Slúži mi ľud, ktorý som nepoznal,
45. o moju priazeň sa uchádzajú cudzinci a poslúchajú ma na jediné slovo.
46. Cudzinci blednú od strachu a trasú sa vo svojich hradoch.
47. Nech žije Pán a nech je zvelebená moja skala, nech je vyvýšený Boh, skala mojej spásy.
48. Bože, ty si ma poveril odplatou a podmanil si mi národy;
49. ty si ma zbavil mojich nepriateľov. Povýšil si ma nad mojich odporcov a vyslobodil si ma z rúk násilníka.
50. Preto ťa, Pane, budem velebiť medzi národmi a ospevovať tvoje meno žalmami.
51. Svojmu kráľovi dávaš veľké víťazstvá, preukazuješ priazeň svojmu pomazanému, Dávidovi a jeho potomstvu až naveky.“

1. Toto sú Dávidove posledné slová: „Výrok Izaiho syna Dávida, výrok vysokopostaveného muža, pomazaného Jakubovým Bohom, pevca piesní Izraela.
2. Pánov duch cezo mňa hovoril, jeho reč mal som na jazyku.
3. Boh Izraela mi povedal, hovorila Skala Izraela: Kto spravodlivo vládne nad ľuďmi, kto v Božej bázni vládari,
4. je ako jas rána, keď slnce vychádza za rána bezoblačného a z pôdy vyludzuje trávu po daždi.
5. Či nie je taký môj dom s Božou pomocou? Veď zmluvu večnú so mnou uzavrel, pevnú, zaistenú vo všetkom. Všetko moje šťastie, všetko, čo len chcem, nie iba z neho vyklíči?
6. Hriešnici však všetci sú jak trnie zaviate, nik ich nevezme do ruky.
7. A ak sa ich niekto dotknúť chce, ozbrojí sa železom a kopijou. Ohňom ich vypáli na mieste.“
8. Toto sú mená hrdinov, ktorých mal Dávid: Hakmonita Isboset bol hlavou troch. On sa rozohnal svojou kopijou a jedným šmahom zabil osemsto.
9. Po ňom bol Dodov syn Ahohita Eleazar, medzi troma hrdinami. Bol pri Dávidovi vo Fesdomime, keď sa tam Filištínci zhromažďovali do boja a Izraeliti ustupovali.
10. Ale on stál a ťal Filištíncov, kým mu neustala ruka a neprilepila sa mu ruka k meču. Tak spôsobil Pán veľké víťazstvo v ten deň. Potom sa vojsko vrátilo za ním, ale iba plieniť.
11. Po ňom Ageho syn Hararita Semá. Keď sa Filištínci zhromažďovali v Lechi, bol tam ostredok poľa plný šošovice. A keď ľud utekal pred Filištíncami,
12. postavil sa prostred ostredku, chránil ho a ťal Filištíncov. Tak Pán spôsobil veľké víťazstvo.
13. Raz zostupovali traja z tridsiatich začiatkom žatvy a prišli k Dávidovi do jaskyne Odolam. Rota Filištíncov táborila v údolí Refaim.
14. Dávid bol práve v pevnosti a posádka Filištíncov bola vtedy v Betleheme.
15. A Dávid vyslovil žiadosť: „Kto mi donesie vody na pitie z cisterny, ktorá je v Betleheme pri bráne?“
16. Nato sa traja hrdinovia prebili cez tábor Filištíncov, načreli vody z cisterny, ktorá je v Betleheme pri bráne, doniesli ju a dali Dávidovi. Nechcel ju však piť, ale vylial ju Pánovi.
17. A povedal: „Nech ma Pán chráni urobiť to! Je to krv mužov, ktorí išli s nasadením svojich životov.“ Preto ju nechcel piť. Toto urobili traja hrdinovia.
18. Joabov brat Abisai, syn Sarvie, bol hlavou tridsiatich. On zdvihol svoju kopiju na tristo, (ktorých) prebodol. Mal meno medzi tridsiatimi.
19. Bol váženejší ako tridsiati a bol im veliteľom, ale tým trom sa nevyrovnal.
20. Jojadov syn Banaiáš, mocný a činorodý muž z Kabseelu, porazil dvoch božích levov moabských. Okrem toho sa spustil dolu a zabil v studni leva v taký deň, keď bol sneh.
21. On zabil aj Egyptana, vzhľadného muža. Egyptan mal v ruke kopiju, ale on šiel k nemu s palicou. Egyptanovi vytrhol kopiju z ruky a zabil ho jeho vlastnou kopijou.
22. Toto urobil Banaiáš, syn Jojadu, a mal meno medzi tridsiatimi hrdinami.
23. Bol váženejší ako tridsiati, ale tým trom sa nevyrovnal. Dávid ho zaradil do svojho sprievodu.
24. Joabov brat Asael bol medzi tridsiatimi. Elchanan, syn Dodu z Betlehema.
25. Sema z Harodu, Elika z Harodu,
26. Heles z Faletu, Hira, syn Akesa z Tekuy,
27. Abiezer z Anatotu, Mobonai z Chusy,
28. Selmon z Ahohu, Mahari z Netofatu,
29. Heled, syn Bánú z Netofatu, Etai, syn Ribaiho z Gabay Benjamínovcov,
30. Banaiáš z Faratonu, Hedai z doliny Gaz,
31. Abialbon z Arbatu, Azmavet z Beromu,
32. Eliaba zo Salabonu, Jasenovi synovia, Jonatán,
33. Sema z Ororu, Achiam, syn Sarara z Arori,
34. Elifelet, syn Machatiho syna Ásbaiho, Eliam, syn Achitofela z Gelonu,
35. Hesrai z Karmelu, Farai z Arbu,

36. Igal, syn Natana zo Soby, Boni z Gadu,
37. Amončan Selek, Naharai z Berotu, zbrojnoš Joaba, syna Sarvie.
38. Ira z Jetru, Gareb z Jetru,
39. Hetejec Uriáš. Spolu tridsaťsedem.

1. A Boží hnev sa zas rozpálil na Izraelitov. Ktosi pokúšal Dávida proti nim, keď mu hovoril: „Chod', spočítaj Izrael a Júdu!“
2. Preto kráľ povedal vojvodcovi Joabovi (a veliteľom vojska), ktorých mal: „Chodte po všetkých kmeňoch Izraela od Danu až po Bersabe a spočítajte ľud; chcem vedieť počet ľudu.“
3. Ale Joab hovoril kráľovi: „Pán, tvoj Boh, nech rozmnoží ľud sto ráz tak, ako ho je, a nech to oči môjho kráľovského pána ešte uvidia! Ale, kráľovský pane, prečo chceš túto vec?“
4. Lenže kráľ trval na svojom rozkaze Joabovi a vojvodcom, a preto Joab a vojvodcovia odišli od kráľa sčítať izraelský ľud.
5. Prešli cez Jordán a začali v Aroeri od mesta, ktoré je uprostred údolia smerom ku Gádu a Jázeru.
6. Prešli do Galaádu, do krajiny Hetejcov do Kadesu, prešli do Danu, Ijonu a obrátili sa k Sidonu.
7. Prišli k opevnenému Týru a všetkým mestám Hevejcov a Kanaánčanov, prišli k juhu Júdska do Bersabe.
8. Prešli cez celú krajinu a po deviatich mesiacoch a dvadsiatich dňoch prišli do Jeruzalema.
9. A Joab odovzdal kráľovi počet sčítaného ľudu. Izrael mal osemstotisíc bojovníkov, ktorí tasia meč, a Júdovcov bolo päťstotisíc mužov.
10. Ale keď už spočítal ľud, bilo Dávidovi srdce. A Dávid hovoril Pánovi: „Veľmi som zhrešil tým, čo som urobil. Ale teraz, Pane, odpusť hriech svojho sluhu, lebo som konal veľmi hlúpo.“
11. Keď Dávid ráno vstal, Pán oslovil Dávidovho vidca proroka Gada:
12. „Chod' a povedz Dávidovi: Toto hovorí Pán: Predkladám ti tri veci; vyber si z nich jednu, tú na teba dopustím.“
13. Gad išiel k Dávidovi, oznámil mu to a povedal mu: „Má prísť na tvoju krajinu trojročný hlad? Alebo chceš tri mesiace utekať pred svojím nepriateľom, ktorý ťa bude prenasledovať? Alebo má byť v tvojej krajine tri dni mor? Teraz si rozmysli a uváž, čo mám odpovedať tomu, ktorý ma poslal!“
14. Dávid povedal Gadovi: „Som vo veľkej úzkosti. No nech padneme do Pánovej ruky, lebo jeho milosrdenstvo je veľké! Ale do ruky človeka nech nepadnem.“
15. Tak Pán dopustil mor na Izrael od rána až po určený čas. Od Danu po Bersabe zomrelo z ľudu sedemdesiatisíc mužov.
16. Pán poslal anjela do Jeruzalema, aby ho zničil. Ale Pán sa zlutoval nad nešťastím a povedal anjelovi, ktorý hubil ľud: „Dost' už! Teraz už spusť ruku!“ Pánov anjel bol práve pri humne Jebuzejca Areunu.
17. Keď Dávid videl anjela, ktorý hubil ľud, povedal: „Hľa, ja som zhrešil, ja som spáchal zlo! Ale tieto ovečky čože urobili? Nech je tvoja ruka proti mne a proti domu môjho otca!“
18. V ten deň prišiel k Dávidovi Gad a povedal mu: „Chod', postav Pánovi oltár na humne Jebuzejca Areunu!“
19. Dávid išiel podľa Gadovho slova, ako rozkázal Pán.
20. Vtom sa Areuna pozrel a videl, že k nemu ide kráľ a jeho sluhovia. Areuna vyšiel von a poklonil sa kráľovi tvárou až po zem.
21. Areuna sa opýtal: „Prečo prichádza môj kráľovský pán k svojmu sluhovi?“ Dávid odpovedal: „Aby som kúpil od teba humno. Chcem postaviť Pánovi oltár, aby sa rana vzdialila od ľudu.“
22. Areuna povedal Dávidovi: „Nech kráľ vezme a nech obetuje, čo uzná za dobré. Pozri, voly, mláťačka, jarmá volov na drevo!“
23. To všetko dáva, kráľu, Areuna kráľovi.“ Areuna ešte povedal kráľovi: „Pán, tvoj Boh, nech ti je milostivý!“
24. Kráľ odpovedal Areunovi: „Nie, chcem to od teba kúpiť za peniaze. Neobetujem predsa Pánovi, svojmu Bohu, celopaly zadarmo!“ Potom Dávid kúpil humno a voly za päťdesiat šeklov striebra.
25. Dávid tam postavil Pánovi oltár a obetoval celopaly a pokojné obety. Vtedy sa Pán zmiloval nad krajinou a nákaza sa vzdialila od ľudu.

1. Králov

Kapitola 1

1. Keď bol kráľ Dávid stavec vysokého veku, nevedel sa zohriať, hoci ho zakrývali šatami.
2. Vtedy mu jeho sluhovia hovorili: „Nech pohľadajú kráľovskému pánovi panenské dievča, ktoré bude kráľa obsluhovať a opatrovať. Ono bude spať v tvojom lone a kráľovský pán sa rozohreje.“
3. Hľadali teda po celom izraelskom území pekné dievča. Našli Sunamitku Abisagu a priviedli ju ku kráľovi.
4. Dievča bolo až veľmi pekné; bolo kráľovou ošetrovatelkou, posluhovalo mu, ale kráľ ho nepoznal.
5. Adoniáš, syn Hagity, sa nadýmal a hovoril: „Ja budem kráľom.“ A zaopatril si vozy, jazdcov a päťdesiat mužov, ktorí bežali pred ním.
6. Otec ho nikdy nezahriakol slovom: „Prečo to robíš?!“ Aj on mal veľmi peknú postavu a podľa narodenia nasledoval po Absolónovi.
7. Vyjednával s Joabom, synom Sarvie, a kňazom Abiatarom, ktorí podporovali Adoniášovu stranu.
8. Ale kňaz Sadok, Jojadov syn Banaiáš, prorok Nátan, Semei, Rei a hrdinovia, ktorých mal Dávid, nedržali s Adoniášom.
9. Adoniáš obetoval ovce, dobytok, krmne telce pri skale Zochelet, ktorá bola vedľa prameňa Rogel. I pozval všetkých svojich bratov, kráľových synov, a všetkých Júdovcov, ktorí boli v službe kráľa,
10. ale proroka Nátana, Banaiáša, hrdinov a svojho brata Šalamúna nepozval.
11. Vtedy povedal Nátan Šalamúnovej matke Betsabe: „Nepočula si, že sa Adoniáš, syn Hagity, stal kráľom a náš pán, Dávid, o tom ani nevie?“
12. Preto teraz poď, poradím ti, ako si zachrániš život a život svojho syna Šalamúna.
13. Vyber sa a choď ku kráľovi Dávidovi a povedz mu: Nezapisahal si sa, môj kráľovský pane, svojej služobnici: Tvoj syn Šalamún bude po mne kralovať a on bude sedieť na mojom tróne!? Prečo sa teda stal kráľom Adoniáš?
14. A kým ty budeš ešte hovoriť s kráľom, vkročím za tebou ja a doplním tvoje slová.“
15. A tak Betsabe vošla ku kráľovi do izby. Kráľ bol veľmi starý a Sunamitka Abisag posluhovala kráľovi.
16. Keď sa Betsabe uklonila a vrhla sa pred kráľom (na zem), kráľ sa spýtal: „Čo chceš?“
17. Odpovedala mu: „Môj Pane, ty si sa svojej služobnici zaprisahal na Pána, svojho Boha: Tvoj syn Šalamún bude po mne kralovať a on bude sedieť na mojom tróne!“
18. Teraz sa však stal kráľom Adoniáš a ty, môj kráľovský pane, o tom ani nevieš.
19. Obetoval množstvo dobytky, krmných teliec a oviec a povolal všetkých kráľových synov aj kňaza Abiataru a veliteľa vojska Joaba, ale tvojho sluhu Šalamúna nepozval.
20. A na teba sú, môj kráľovský pane, upreté oči všetkých Izraelitov, aby si im oznámil, kto zaujme trón môjho kráľovského pána po ňom.
21. Lebo až sa môj kráľovský pán uloží k svojim otcom, budeme tu ja a môj syn Šalamún ako vinníci.“
22. Ešte hovorila s kráľom, keď prišiel prorok Nátan.
23. Kráľovi oznámili: „Je tu prorok Nátan.“ Keď prišiel pred kráľa, vrhol sa pred kráľom tvárou na zem.
24. A Nátan povedal: „Kráľovský pane, ty si určil: Adoniáš bude panovať a on bude sedieť na mojom tróne!?“
25. Lebo dnes išiel dolu a obetoval množstvo dobytky, oviec a krmných teliec. A pozval všetkých kráľových synov, veliteľov vojska a kňaza Abiataru a teraz jedia a pijú pred ním a volajú: Nech žije kráľ Adoniáš!
26. Mňa však, tvojho sluhu, kňaza Sadoka, Jojadovho syna Banaiáša a tvojho sluhu Šalamúna nepozval.
27. Ak táto vec pochádza od môjho kráľovského pána, tak si svojmu sluhovi nedal vedieť, kto zaujme ako nástupca trón môjho kráľovského pána.“
28. Nato sa ozval kráľ Dávid a povedal: „Zavolajte mi Betsabe!“ Ona vošla ku kráľovi a ostala stáť pred kráľom.
29. Vtedy sa kráľ zaprisahal: „Ako žije Pán, ktorý vyslobodil môj život z každej úzkosti,

30. ako som sa ti na Pána, Izraelovho Boha zaprisahal, že tvoj syn Šalamún bude po mne kralovať a on bude sedieť namiesto mňa na mojom tróne, tak to dnes aj urobím.“

31. Nato sa Betsabe uklonila tvárou až po zem, vrhla sa pred kráľa a povedala: „Nech žije môj kráľovský pán Dávid naveky!“

32. Potom kráľ Dávid rozkázal: „Zavolajte mi kňaza Sadoka, proroka Nátana a Jojadovho syna Banaiáša!“ Keď prišli pred kráľa,

33. kráľ im povedal: „Vezmite so sebou sluhov svojho pána, môjho syna Šalamúna posadte na moju vlastnú mulicu a vedte ho dolu ku Gihonu!“

34. Tam nech ho kňaz Sadok a prorok Nátan pomazú za kráľa nad Izraelom. Potom trúbte na trúbe a volajte: Nech žije kráľ Šalamún!

35. Potom s ním prídte hore a keď vojde, nech sa posadí na môj trón, lebo on bude kralovať namiesto mňa, jeho som určil, aby bol kniežatom nad celým Izraelom a Júdom.“

36. Nato Jojadov syn Banaiáš odpovedal kráľovi: „Tak je. Tak nech to splní Pán, Boh môjho kráľovského pána!“

37. Ako bol Pán s mojím kráľovským pánom, tak nech je so Šalamúnom a nech väčšmi vyvýši jeho trón ako trón môjho kráľovského pána Dávida!“

38. Nato kňaz Sadok, prorok Nátan, Jojadov syn Banaiáš, Kerefania a Felefania išli dolu, posadili Šalamúna na mulicu kráľa Dávida a zaviedli ho ku Gihonu.

39. Kňaz Sadok vzal zo stanu roh s olejom a Šalamúna pomazal. Potom trúbili na trúbu a všetok ľud volal: „Nech žije kráľ Šalamún!“

40. Potom všetok ľud vystupoval za ním, ľudia hrali na flautách a radovali sa tak veľmi, že sa až zem pukala od ich jasotu.

41. Adoniáš a všetci pozvaní, ktorí boli s ním, dupočuli sa o tom, práve keď dokončili hostinu. Keď Joab počul zvuk trúby, pýtal sa: „Prečo je celé mesto vzrušené?“

42. Ešte hovoril a už prišiel Jonatán, syn kňaza Abiataru. Adoniáš povedal: „Pod! Si udatný muž a nesieš dobrý chýr.“

43. Ale Jonatán odpovedal a vravel Adoniášovi: „Veru nie! Náš pán, kráľ Dávid, ustanovil za kráľa Šalamúna.“

44. Kráľ s ním poslal kňaza Sadoka, proroka Nátana, Jojadovho syna Banaiáša, Kereťanov a Feleťanov. Oni ho posadili na kráľovu mulicu,

45. potom ho kňaz Sadok a prorok Nátan pomazali v Gihone za kráľa a odtiaľ ho viedli s radosťou, takže sa vzrušilo celé mesto. To bol hluk, čo ste počuli.

46. Šalamún už aj zaujal kráľovský trón

47. a kráľovi sluhovia už aj prišli blahoželať nášmu kráľovskému pánovi, Dávidovi: Nech tvoj Boh urobí meno Šalamúna ešte zvučnejším ako tvoje meno a jeho trón nech vyvýši väčšmi ako tvoj trón! Pritom sa kráľ uklonil na lôžku.

48. Potom kráľ hovoril: Nech je zvelebený Pán, Boh Izraela, ktorý dal, aby som dnes na vlastné oči videl tróniaceho na mojom tróne!“

49. Tu sa všetci Adoniášovi pozvaní nalakali, zobrali sa a každý šiel svojou cestou.

50. Adoniáš sa však tak bál Šalamúna, že vstal a išiel sa chytiť rohov oltára.

51. Šalamúnovi oznámili: „Adoniáš sa bojí kráľa Šalamúna, preto sa chytil rohov oltára a hovorí: Nech sa mi dnes kráľ Šalamún zaprisahá, že nedá svojho sluhu zabiť mečom!“

52. Šalamún odpovedal: „Ak bude statočný, vlások mu nespadne na zem, ale ak sa zistí, že je zlý, zomrie.“

53. Potom ho kráľ Šalamún dal odvieť od oltára dolu. Keď prišiel, vrhol sa pred Šalamúna a Šalamún mu povedal: „Chod domov!“

Kapitola 2

1. Keď sa blížili dni Dávidovej smrti, dal svojmu synovi Šalamúnovi tieto príkazy:
2. „Ja idem cestou, ktorou ide celý svet; buď silný a vzmuž sa!
3. Zachovávaj, čo žiada Pán, tvoj Boh, kráčaj jeho cestami, zachovávaj jeho zákony, príkazy, práva a nariadenia, ako je napísané v Mojžišovom zákone, aby si mal úspech vo všetkom, čo podnikneš, a všade, kde sa obrátiš.
4. Aby Pán splnil slovo, ktoré o mne povedal: Ak si tvoji synovia budú dávať pozor na svojej ceste a celým srdcom i celou dušou budú verne kráčať predom mnou, povedal, nebude nikdy nik z tvojich odstránený z trónu Izraela.
5. Potom vieš sám, čo mi urobil Joab, syn Sarvie, čo urobil dvom veliteľom izraelského vojska, Nérovmu synovi Abnerovi a Jeterovmu synovi Amasovi, že ich zabil a v čase mieru vylieval krv ako za vojny a nevinnou krvou poškrvnil opasok, ktorý mám na páse, a obuv, ktorú mám na nohách.
6. Urob podľa svojho uváženia, ale nedopusť, aby jeho šediny zostúpili pokojne do podsvetia!
7. Synom Galaádčana Berzelaiho preukazuj blahosklonnosť, nech sú medzi tvojimi stolovými spoločníkmi, lebo práve takto mi vyšli v ústrety, keď som bol na úteku pred tvojím bratom Absolónom.
8. Potom máš blízko seba Semeiho, syna Benjamínca Geru z Bahurim. On vrhal na mňa najtvrdšiu kliatbu, keď som išiel do Mahanaimu. Potom mi prišiel v ústrety k Jordánu; vtedy som sa mu zaprisahal na Pána: Nezabijem ťa mečom!
9. Ale ty ho nenechaj bez trestu; veď si múdry človek, vieš, ako máš s ním naložiť, aby si jeho šediny skrvavené sprevadil do podsvetia.“
10. Potom sa Dávid uložil k svojim otcom a pochovali ho v Dávidovom meste.
11. Čas, ktorý Dávid kraloval nad Izraelom, je štyridsať rokov. V Hebrone kraloval sedem rokov a v Jeruzaleme kraloval tridsaťtri rokov.
12. Šalamún nastúpil na trón svojho otca Dávida a jeho kráľovstvo sa veľmi upevnilo.
13. Vtedy prišiel Hagitin syn Adoniáš za Šalamúnovou matkou Betsabe. Ona sa spýtala: „Znamená tvoj príchod dobro?“ Odpovedal: „Dobro.“
14. Potom povedal: „Chcel by som ti niečo povedať.“ Odpovedala: „Hovor!“
15. A on vravel: „Ty vieš, že mne patrilo kráľovstvo a celý Izrael čakal, že ja budem kráľom. Potom mi kráľovstvo uniklo a pripadlo môjmu bratovi, pretože mu ho určil Pán.
16. Teraz však mám k tebe len jedinú prosbu, neodmietni ma!“ Povedala mu: „Hovor!“
17. I povedal: „Prihovor sa u kráľa Šalamúna - veď teba neodmietne -, aby mi dal za manželku Sunamitku Abisagu.“
18. Betsabe mu odpovedala: „Dobre, prihovorím sa za teba u kráľa.“
19. Potom Betsabe vošla ku kráľovi Šalamúnovi prihovoriť sa u neho za Adoniáša. Kráľ jej vstal v ústrety, uklonil sa jej a sadol si na trón. Pre kráľovu matku postavili trón, posadila sa mu po pravici
20. a vravela: „Jedinú maličkú prosbu mám k tebe, neodmietni ma!“ Kráľ jej povedal: „Žiadaj si, matka, neodmietnem ťa!“
21. I povedala: „Nech dostane Sunamitku Abisagu tvoj brat Adoniáš za manželku!“
22. Kráľ Šalamún povedal svojej matke: „Prečo ty žiadaš pre Adoniáša Sunamitku Abisagu? Žiadaj pre neho hneď kráľovstvo! Veď je mojím starším bratom a s ním drží kňaz Abiatar a Joab, syn Sarvie!“
23. Potom sa kráľ Šalamún zaprisahal na Pána: „Toto nech mi urobí Boh a toto nech mi pridá, že sa Adoniáš touto rečou vyslovil proti vlastnému životu.
24. A tak teraz ako žije Pán, ktorý ma upevnil a posadil na trón môjho otca Dávida a ktorý mi podľa svojho sľubu založil dom, Adoniáš dnes zomrie!“
25. Potom kráľ Šalamún poveril Jojadovho syna Banaiáša a on mu zasadil smrteľný úder.
26. Kňazovi Abiatarovi kráľ povedal: „Chod' do Anatotu na svoj majetok, lebo si synom smrti. Ale dnes ťa nezabijem, lebo si pred mojím otcom Dávidom nosil archu Pána, Jahveho, a znášal si všetky útrapy, ktoré znášal môj otec.“

27. Takto Šalamún odstránil Abiataru, aby nebol Pánovým kňazom, aby sa splnil Pánov výrok, ktorý vyslovil v Šíle proti domu Héliho.

28. Keď táto zvesť došla k Joabovi - Joab sa totiž pridal k Adoniášovi a nepridal sa k Šalamúnovi -, bežal Joab k Pánovmu stánku a chytil sa rohov oltára.

29. Kráľovi Šalamúnovi oznámili, že Joab utiekol do Pánovho stánku a je teraz vedľa oltára. Vtedy Šalamún poslal Jojadovho syna Banaiáša s rozkazom: „Chod', zotni ho!“

30. Keď Banaiáš došiel k Pánovmu stánku, oslovil ho: „Kráľ rozkazuje: Pod' von!“ Odpovedal: „Nie! Tu chcem zomrieť!“ Banaiáš podal kráľovi správu: „Toto hovoril Joab, takto mi odpovedal.“

31. Kráľ odvetil: „Urob, ako povedal! Zotni ho a pochovaj! Tak odstrániš odo mňa a od domu môjho otca nevinnú krv, ktorú vylial Joab.“

32. Nech Pán vráti jeho krv na jeho hlavu, lebo zoťal dvoch spravodlivejších a lepších ľudí, ako je sám, a bez vedomia môjho otca Dávida ich zabil mečom: Nérovho syna Abnera, izraelského vojvodu, a Jeterovho syna Amasu, júdskeho vojvodu.

33. Nech jeho krv padne nazad na Joabovu hlavu a na hlavu jeho potomstva naveky. Dávidovi však, jeho potomstvu, jeho domu a jeho trónu nech Pán daruje trvalý pokoj!“

34. Potom išiel Jojadov syn Banaiáš hore, zoťal ho a usmrtil. Pochovali ho v jeho domove na púšti.

35. A kráľ postavil Jojadovho syna Banaiáša namiesto neho nad vojsko a kňaza Sadoka kráľ postavil namiesto Abiataru.

36. Potom dal kráľ zavolať Semeiho a povedal mu: „Postav si dom v Jeruzaleme, bývaj tam a neodíď odtiaľ nikde!“

37. Lebo len čo sa vzdialíš a prekročíš potok Kedron, vedz, že určite zomrieš, tvoja krv padne na tvoju hlavu.“

38. Semei odpovedal kráľovi: „Správna reč! Ako povedal môj kráľovský pán, tak urobí tvoj sluha.“ A Semei býval dlhý čas v Jeruzaleme.

39. Ale po troch rokoch Semeiovi ušli dvaja otroci k Maáchovmu synovi Achisovi, kráľovi Gétu. Semeiovi doniesli zvesť: „Tvoji sluhovia sú práve v Géte.“

40. Nato sa Semei vybral, osedlal si osla a išiel do Gétu k Achisovi hľadať svojich otrokov. Keď Semei odišiel a priviedol z Gétu svojich otrokov,

41. oznámili Šalamúnovi, že Semei odišiel z Jeruzalema do Gétu a vrátil sa.

42. Kráľ dal zavolať Semeiho a povedal mu: „Nedal som ti prisahať na Pána a nevaroval som ťa: Len čo vyjdeš a odoberieš sa hocikde, môžeš byť istý, že zomrieš!? Vtedy si mi povedal: Správna reč, počul som!“

43. Nuž prečo si nezadržal prísahu danú na Pána a príkaz, ktorý som ti dal?“

44. Potom povedal kráľ Semeimu: „Ty poznáš všetko zlo - tvoje srdce si je toho vedomé -, ktoré si spáchal proti môjmu otcovi Dávidovi. Nuž nech Pán vráti tvoju zlobu na tvoju hlavu!“

45. Kráľ Šalamún však nech je požehnaný a Dávidov trón nech je večne pevný pred Pánom!“

46. Kráľ dal príkaz Jojadovmu synovi Banaiášovi a on išiel a zasadil mu smrteľný úder. Tak sa kráľovstvo upevnilo v Šalamúnovej ruke.

Kapitola 3

1. Šalamún sa dostal do príbuzenstva s faraónom, kráľom Egypta. Vzal si faraónovu dcéru a zaviedol ju do Dávidovho mesta, kým nedokončil stavbu svojho domu, Pánovho domu a múrov okolo Jeruzalema.
2. Lenže ľud obetoval na výšinách, lebo až po tieto dni nebol postavený dom Pánovmu menu.
3. Šalamún miloval Pána a kráčal podľa príkazov svojho otca Dávida. Ibaže aj on obetoval a páliť tymian na výšinách.
4. Tak išiel kráľ do Gabaonu, aby tam obetoval, lebo to bola významná výšina. Šalamún obetoval na tamomšom oltári tisíc celopalov.
5. V Gabaone sa Pán v noci vo sne zjavil Šalamúnovi a Boh povedal: „Žiadaj si, čo ti mám dať!“
6. Šalamún odpovedal: „Ty si môjmu otcovi Dávidovi preukázal veľkú priazeň, pretože kráčal pred tebou verne, spravodlivo a so srdcom obráteným k tebe. A túto priazeň si mu zachoval, veď si mu dal syna, ktorý sedí na jeho tróne, ako je tomu dnes.“
7. Teraz však, Pane, môj Bože, ty si ustanovil svojho sluhu za kráľa namiesto môjho otca Dávida. Ale ja som malý chlapec, neviem, čo si počítať.
8. A pritom stojí tvoj sluh uprostred tvojho ľudu, ktorý si si vyvolil, ľudu početného, ktorý pre množstvo nemožno spočítať ani odhadnúť.
9. Daj teda svojmu sluhovi srdce pozorné, aby spravoval tvoj ľud a rozlišoval medzi dobrým a zlým. Veď ktože by (ináč) mohol spravovať tento tvoj početný ľud?“
10. Pánovi sa páčilo, že si Šalamún žiadal túto vec.
11. Preto mu Boh povedal: „Pretože si si žiadal túto vec a nežiadal si si dlhý vek, ani si si nežiadal bohatstvo, ani si nežiadal život svojich nepriateľov, ale si si žiadal chápacosť, aby si pochopil právo,“
12. urobím ti podľa žiadosti: Hľa, dám ti srdce múdre a chápacosť, takže tebe podobného nebolo pred tebou a takého, ako si ty, nebude ani po tebe.
13. Ale dám ti aj to, čo si nežiadal, aj bohatstvo, aj slávu, takže ti po všetky tvoje dni nebude podobného medzi kráľmi.
14. A ak zachovávaním mojich ustanovení a mojich príkazov budeš kráčať po mojich cestách, ako kráčal tvoj otec Dávid, dám ti (aj) dlhý vek.“
15. Keď sa Šalamún prebudil, hľa, bol to iba sen! Potom išiel do Jeruzalema, stal si pred Pánovu archu zmluvy, obetoval celopaly, priniesol pokojné obety a pre celé svoje služobníctvo usporiadal hostinu.
16. V tom čase prišli ku kráľovi dve neviestky a predstúpili pred neho.
17. Jedna zo žien povedala: „S dovolením, pane, ja a táto žena bývame v tom istom dome. I porodila som pri nej v dome.“
18. Na tretí deň po mojom zľahnutí porodila aj táto žena. Boli sme spolu a v dome nebol s nami nik cudzí; iba my dve sme boli v dome.
19. V noci zomrel synček tejto ženy, lebo ho priľahla.
20. Vprostred noci vstala, vzala spovedľa mňa môjho syna, keď tvoja služobnica spala, a položila si ho na prsia, svojho mŕtveho syna však položila na moje prsia.
21. Keď som ráno vstala a chcela som nadojčiť svojho syna, bol mŕtvy. Ale keď som sa naň dobre pozrela za vidna, nebol to môj syn, ktorého som porodila.“
22. Ale druhá žena povedala: „Nie, naopak, živý je môj syn a mŕtvy je tvoj syn.“ A tá zasa vravela: „Nie, ale mŕtvy je tvoj syn a živý je môj syn.“ A dohovárali sa pred kráľom.
23. Nato kráľ povedal: „Táto vraví: Tento živý je môj syn a mŕtvy je tvoj syn. A tá hovorí: Nie, ale mŕtvy je tvoj syn a živý je môj syn.“
24. Tu rozkázal kráľ: „Doneste mi meč!“ Doniesli meč pred kráľa
25. a kráľ povedal: „Pretnite živé dieťa na dvojce a dajte polovicu jednej a polovicu druhej!“
26. Nato žena, ktorej syn bol živý, povedala kráľovi, lebo sa pohla jej láska k vlastnému dieťaťu: „S dovolením, pane! Dajte jej živé dieťa, a nezabíjajte ho!“ Druhá však vravela: „Nech nie je ani moje, ani tvoje! Pretnite!“

27. Nato sa ozval kráľ a povedal: „Dajte tamtej žive dieťa a nezabíjajte ho, ona je jeho matkou.“

28. Celý Izrael sa dopyčul o rozsudku, ktorý vyniesol kráľ, a báli sa kráľa, lebo vedeli, že je v ňom Božia múdrosť, keď vynáša rozsudok.

Kapitola 4

1. Takto sa stal Šalamún kráľom nad celým Izraelom.
2. A toto boli jeho kniežatá: Sadokov syn Azariáš bol veľkňaz.
3. Sisovi synovia Elihoref a Ahia boli pisári, Ahiludov syn Jozafát bol kancelár,
4. Jojadov syn Banaiáš bol nad vojskom, Sadok a Abiatar boli kňazmi,
5. Nátanov syn Azariáš bol nad správcami a Nátanov syn Zabud (kňaz) bol kráľov priateľ.
6. Ahisar bol správca domu a Abdov syn Adoniram bol nad robotami.
7. Šalamún mal dvanásť správcov nad celým Izraelom. Oni zásobovali kráľa a jeho dom. Každý mesiac v roku sa jeden staral o zásobovanie.
8. Toto boli ich mená: Hurov syn... v Efraimskom pohorí, ...
9. ... Dekarov syn v Makese, v Sálebim, v Betsamesi, Elone a Bethanane.
10. ... Hesedov syn v Arubote. Jemu patrilo Socho a celá krajina Eferu.
11. Abinadabov syn... mal celé pohorie Doru. Jeho manželkou bola Šalamúnova dcéra Tafet.
12. Ahiludov syn Bána: Tanak, Magedo a celý Betsan, ktorý leží pri Sartane pozdola Jezraelu, od Betsanu po Abelmehulu až za Jekmám.
13. Gaberov syn...: Ramot v Galaáde, jemu patrili dediny Manassesovho syna Jaira, ktoré boli v Galaáde, jemu patrilo okolie Argob, ktorý je v Bášane, šesťdesiat veľkých miest s múrmi a kovovými závorami.
14. Adov syn Ahinadab v Mahanaime.
15. Ahimás v Neftali; aj on si vzal za manželku Šalamúnovu dcéru Basematu.
16. Husiho syn Bána v Aseri a Balote.
17. Farueho syn Jozafát v Isacharovi.
18. Elov syn Semei u Benjamína.
19. Uriho syn Gaber v Gadovej krajine, v krajine amorejského kráľa Sehona a básanského kráľa Oga. A jeden správca nad celou krajinou.
20. Júdovcov a Izraelitov bolo počtom tak veľa ako piesku pri mori; jedli, pili a radovali sa.

Kapitola 5

1. Šalamún vládol nad všetkými kráľovstvami od Rieky až po krajinu Filištíncov a až po hranice Egypta. Donášali mu dary a slúžili Šalamúnovi po všetky dni jeho života.
2. Potraviny pre Šalamúna bolo na každý deň: tridsať kórov jemnej a šesťdesiat kórov (obyčajnej) múky,
3. desať kusov vykrmeného hovädzieho dobytka, dvadsať kusov hovädzieho dobytka z paše, sto oviec, okrem jeleňov, gaziel, antilop a vykrmenej hydiny.
4. Lebo on vládol nad celým Záriečím od Tafsy až po Gazu, nad všetkými kráľmi Záriečia, a mal pokoj od všetkých okolitých susedov.
5. Júdovci a Izraeliti bývali teda v bezpečí, každý pod svojím viničom a pod svojím figovníkom od Danu až po Bersabe po všetky Šalamúnove dni.
6. Šalamún mal štyritisíc jasiel pre kone do svojich vozov a dvanásťtisíc jazdcov.
7. Spomenutí správcovia zásobovali kráľa Šalamúna a všetkých, čo mali prístup k stolu kráľa Šalamúna, každý svoj mesiac. Nedopustili, aby niečo chýbalo.
8. Aj slamu a jačmeň pre kone a ťažné zvieratá dodali na miesto, kde ktoré boli, každý podľa poradia.
9. Boh uštedril Šalamúnovi múdrosť a rozvahu vo veľmi veľkej miere, aj šírku srdca, ako je piesku na morskom brehu.
10. Šalamúnova múdrosť bola väčšia ako múdrosť všetkých synov Východu a všetka múdrosť Egypta.
11. Bol múdrejší od všetkých ľudí, od Ezrahitu Etana, od Hemana, od Maholových synov Chalkola a Dordu, takže sa o ňom hovorilo u všetkých okolitých národov.
12. Povedal tritisíc prísloví a piesní mal tisíc a päť.
13. Hovoril o stromoch, od libanonského cédro až po yzop, ktorý vyrastá z múru, hovoril tiež o zvieratách, o vtákoch, o plazoch a o rybách.
14. Zo všetkých národov prichádzali počúvať Šalamúnovu múdrosť, od všetkých kráľov zeme, ktorí počuli o jeho múdrosti.
15. Hiram, kráľ Týru, poslal k Šalamúnovi svojich sluhov, lebo sa dopyčul, že jeho pomazali za kráľa namiesto jeho otca. Hiram bol totiž vždy priateľom Dávida.
16. Nato poslal Šalamún k Hiramovi s odkazom:
17. „Ty vieš, že môj otec nemohol postaviť dom menu Pána, svojho Boha, pre vojny, ktoré ho zaneprázdnil, kým ich Pán nepoložil pod chodidlo jeho nôh.
18. Teraz však mi dal Pán, môj Boh, pokoj dookola; niet odporcu a niet nebezpečenstva.
19. Preto som si zaumienil postaviť dom menu Pána, svojho Boha, ako Pán povedal môjmu otcovi Dávidovi: Tvoj syn, ktorého namiesto teba posadím na tvoj trón, on postaví môjmu menu dom.
20. Vydaj teda rozkaz, aby pre mňa narúbali na Libanone cédrov! Moji ľudia budú s tvojimi ľuďmi. Tvojim ľuďom dám takú mzdu, akú povieš; veď vieš, že u nás niet nikoho, kto by vedel tak stínať stromy ako Sidonci.“
21. Keď Hiram počul Šalamúnov odkaz, veľmi sa zaradoval a povedal: „Nech je dnes zvelebený Pán, ktorý dal Dávidovi múdreho syna nad týmto početným ľudom.“
22. Preto poslal Hiram Šalamúnovi odkaz: „Vzal som na vedomie, čo si mi odkázal. Vo veci cédrových a jedľových brvien urobím všetko podľa tvojho želania.
23. Moji ľudia ich poznávajú z Libanonu k moru, ja ich dám po mori plťami splaviť na miesto, ktoré mi označíš. Tam ich dám vyložiť a ty si ich prevezmeš. Ale aj ty splň moje želanie a dodaj potraviny pre môj dom!“
24. Hiram teda dodal Šalamúnovi cédrového a jedľového dreva, koľko chcel.
25. A Šalamún dodal Hiramovi dvadsaťtisíc kórov pšenice na pokrm pre jeho dom a dvadsať kórov drveného oleja. Toto dodával Šalamún Hiramovi každý rok.
26. Boh dal Šalamúnovi múdrosť, ako mu prisľúbil, takže medzi Hiramom a medzi Šalamúnom panoval pokoj a uzavreli medzi sebou zmluvu.
27. Potom priviedol kráľ Šalamún robotníkov z celého Izraela, bolo ich tridsaťtisíc mužov.
28. Poslal ich na Libanon v mesačných smenách po desaťtisíc. Mesiac boli na Libanone a dva

mesiace doma. Nad robotami bol Adoniram.

29. Ďalej mal Šalamún sedemdesiatisíc nosičov bremien a osemdesiatisíc kamenárov vo vrchoch,
30. okrem Šalamúnových hlavných dozorcov, ktorí práce viedli, počtom tritisícristo, a ktorí dozerali na pracujúcich ľudí.

31. A kráľ rozkázal, aby lámali veľké kamene, vzácne kamene, aby boli základy domu z kvádrov.

32. Otesávali ich Šalamúnovi kamenári, Hiramovi kamenári a Giblejci. Takto pripravili drevo a kamene na stavbu chrámu.

Kapitola 6

1. V štyristoosemdesiatom roku po východe synov Izraela z egyptskej krajiny, vo štvrtom roku Šalamúnovho kralovania nad Izraelom, v mesiaci ziv - to je druhý mesiac - začal stavať Pánovi dom.
2. Dĺžka chrámu, ktorý kráľ Šalamún staval Pánovi, bola šesťdesiat laktov, jeho šírka dvadsať a jeho výška tridsať laktov.
3. Predsieň pred budovou chrámu mala dĺžku dvadsať laktov pred šírkou chrámu, šírku desať laktov pred dĺžkou chrámu.
4. Na chráme dal urobiť husto zamrežované okná.
5. K múrom domu dookola primuroval prístavby, k múrom domu okolo budovy aj príbytku a dookola vybudoval poschodia.
6. Spodná prístavba bola päť laktov široká, stredná šesť laktov široká a tretia sedem laktov široká, lebo na múroch chrámu urobil zvonku dookola výstupky, aby nemusel rýpať múry domu.
7. Keď stavali chrám, stavali ho z hotových kameňov z kameňolomu, takže kladivá, kresacky a vôbec železné nástroje nebolo počuť v chráme, keď ho stavali.
8. Vchod do spodnej prístavby bol po pravej strane chrámu, točité schody viedli do strednej a zo strednej do tretej.
9. Keď dokončil vymurovanie domu, pokryl ho cédrovými hradami a doskami.
10. Prístavby k celému domu primuroval vo výške päť laktov a spojil ich s domom cédrovými hradami.
11. Vtedy Pán oslovil Šalamúna:
12. „O tomto dome, ktorý mi staviaš, (vedz): Ak budeš kráčať podľa mojich príkazní, plniť moje ustanovenia a zachovávať všetky moje príkazy a budeš sa podľa nich riadiť, na tebe splním svoje prisľúbenia, ktoré som dal tvojmu otcovi Dávidovi.
13. Budem bývať uprostred synov Izraela a neopustím svoj ľud izraelský.“
14. Šalamún teda staval chrám a dokončil ho.
15. Steny chrámu znútra obložil cédrovými doskami. Od podlahy domu až po hrady stropu ich obložil drevom a dlážku domu vyložil jedľovými doskami.
16. Dvadsať laktov od zadného múru domu postavil z cédrových dosiek priečku od dlážky až po hrady. Tak vytvoril vnútri príbytok, čiže veľsvätyňu.
17. Sám chrám pred ňou bol dlhý štyridsať laktov.
18. Znútra bol teda dom cédrový s rezbami kolokvintových ružíc a pootvorených kvetov. Všetko bolo z cédra, kameň vidieť nebolo.
19. Dnu, vnútri domu, urobil príbytok, kde mali uložiť Pánovu archu zmluvy.
20. Príbytok bol dvadsať laktov dlhý, dvadsať laktov široký a dvadsať laktov vysoký. Obtiahol ho rýdzim zlatom a urobil oltár z cédrového dreva pred príbytok.
21. Potom Šalamún obtiahol aj chrám znútra rýdzim zlatom a platne pripevnil zlatými klincami.
22. A tak celý dom obtiahol zlatom, úplne celý dom. Aj celý oltár, ktorý bol pred príbytkom, obtiahol zlatom.
23. Potom dal v príbytku urobiť dvoch cherubov z olivového dreva. Ich výška bola desať laktov.
24. Päť laktov bolo jedno krídlo a päť laktov druhé krídlo cheruba: desať laktov od konca jedného krídla po koniec druhého krídla.
25. Aj druhý cherub mal desať laktov; obaja cherubi mali rovnaké rozmery a rovnaký tvar.
26. Jeden cherub mal výšku desať laktov a takisto aj druhý cherub.
27. Cherubov umiestil dnu, do najvnútornejšieho domu. Cherubi mali rozťahnuté krídla: krídlo jedného sa dotýkalo steny a krídlo druhého cheruba sa dotýkalo druhej steny a vprostred chrámu sa im krídla dotýkali vzájomne.
28. Aj cherubov obtiahol zlatom.
29. Na všetky steny chrámu dookola dal povyrezávať rezby v podobe cherubov, paliem a polootvorených kvetov vo vnútornej i vonkajšej budove.
30. Aj podlahu domu obtiahol zlatom vo vnútornej i vonkajšej budove.

31. Na vchod do príbytku urobil dvere z olivového dreva, veraje boli päťuholníkové.
32. Obe krídla dverí boli z olivového dreva. Dal na ne povyrezávať rezby v podobe cherubov, paliem a polootvorených kvetov a obtiahol ich zlatom; totiž cherubov i palmy potiahol zlatom.
33. Podobne dal do vchodu budovy urobiť rám z olivového dreva, ale štvoruholníkový,
34. a dvoje dverí z jedľového dreva; obidve krídla dverí boli dvojité a otočné.
35. Dal na ne povyrezávať cherubov, palmy a polootvorené kvety a obtiahol ich zlatom, ktoré tesne priliehali na rezby.
36. Potom postavil vnútorné nádvorie: tri vrstvy kvádrov a vrstvu cédrového dreva.
37. Vo štvrtom roku v mesiaci ziv boli položené základy Pánovho domu.
38. A v jedenástom roku v mesiaci bul - to je ôsmy mesiac - bol dom dokončený so všetkým svojím náradím a príslušenstvom. Staval ho sedem rokov.

Kapitola 7

1. Svoj dom staval Šalamún trinásť rokov, kým dokončil celý dom.
2. Postavil aj Libanonský lesný dom, sto laktov dlhý, päťdesiat laktov široký a tridsať laktov vysoký, na štyroch radoch cédrových stĺpov a na stĺpoch boli cédrové trámy.
3. Krytý bol cédrovým drevom zhora na hradách, ktoré ležali na štyridsiatich piatich stĺpoch, po pätnásť v jednom rade.
4. Hradý boli v troch radoch a tri razy bolo okno proti oknu.
5. Všetky dvere a okná mali štvoruholníkové rámy a tri razy bolo okno proti oknu.
6. Potom urobil stĺpovú sieň v dĺžke päťdesiatich a v šírke tridsiatich laktov s predsieňou, pred ktorou boli stĺpy a príkrov.
7. Ďalej urobil trónnu sieň, v ktorej súdil: teda súdna sieň bola od podlahy až po strop obložená cédrovým drevom.
8. Aj dom, v ktorom mal bývať, na inom dvore, dnu ďalej od tej siene, bol stavaný podľa nej. Podľa tejto siene postavil aj dom faraónovej dcéry, ktorú si Šalamún vzal.
9. Všetko to bolo zo vzácných kameňov znútra i zvonku, z kvádrov pripílených pílou na mieru od základu až po rímsu a zvonku až po veľký dvor.
10. Základy boli položené zo vzácných kameňov, z veľkých kameňov, z kameňov desaťlaktových a z kameňov osemlaktových.
11. Na tom boli drahé kamene podľa miery kvádrov a cédrové drevo.
12. Veľké nádvorie dookola malo tri vrstvy kvádrov a vrstvu cédrových brvien. Podobne to bolo na vnútornom nádvorí Pánovho domu a na nádvorí paláca.
13. Potom dal Šalamún poslami priviesť Hirama z Týru.
14. Bol to syn matky - vdovy z Neftalihu kmeňa, jeho otec bol Týrčan, kováč. Bol plný múdrosti, chápatosti a skúsenosti v akýchkoľvek prácach z kovu. Prišiel ku kráľovi Šalamúnovi a porobil mu všetky práce.
15. Uliat dva kovové stĺpy. Výška jedného stĺpa bola osemnásť laktov. Obopäla by ho dvanásťlaktová stuha. Jeho hrúbka bola štyri prsty a bol dutý. Taký istý bol aj druhý stĺp.
16. Ďalej urobil dve hlavice, ktoré mali prísť na vrch stĺpov. Boli uliate z kovu. Výška jednej hlavice bola päť laktov a päť laktov bola aj výška druhej hlavice.
17. Zo šnúrok spletených v podobe retiazok urobil mriežkovanie na hlavice, čo boli na vrchu stĺpov, jedno mriežkovanie na jednu hlavicu a druhé mriežkovanie na druhú hlavicu.
18. Urobil granátové jablká, a to vo dvoch radoch okolo každého mriežkovania, aby zakryl hlavice, čo boli na vrchu stĺpov. To isté urobil aj na druhej hlavici.
19. Hlavice, čo boli na stĺpoch v predsieni, mali tvar ľalie, štyri lake.
20. Hlavice boli na stĺpoch... Granátových jablák bolo dvesto v radoch okolo hlavice.
21. Stĺpy postavil do predsieni chrámu. Jeden stĺp postavil na pravú stranu a dal mu meno Jákín, druhý stĺp postavil na stranu ľavú a dal mu meno Bóáz.
22. Hore na stĺpoch bol tvar ľalie. A tak bolo dokončené zhotovenie stĺpov.
23. Potom urobil more z liatiny, desať laktov od jedného okraja k druhému, dookola okrúhle, päť laktov vysoké; dookola ho mohla obopäť tridsaťlaktová stuha.
24. Pod okrajom dookola ho ozdobovali kolokvinty, desať na jeden lakeť. Kolokvinty boli v dvoch radoch, boli uliate pri zlievaní.
25. Stálo na dvanástich býkoch: tri boli obrátené na sever, tri boli obrátené na západ, tri boli obrátené na juh a tri boli obrátené na východ. More bolo hore na nich. Všetky boli zadnou časťou obrátené dnu.
26. Bolo na dľaň hrubé a jeho okraj bol ako okraj kalicha, podobný ľaliovému kvetu. Pojalo dvetisíc batov.
27. Potom urobil desať kovových podstavcov. Každý podstavec bol štyri lake dlhý, štyri lake široký a tri lake vysoký.
28. Podstavce boli robené takto: Mali polia a polia boli medzi latkami.

29. Na poliach, ktoré boli medzi latkami, boli levy, býky a cherubi, podobne aj na latkách. Ako nad, tak aj pod levmi a býkmi boli vence: kováčska robota.
30. Každý podstavec mal štyri kovové kolesá a kovové osi. Na štyroch rohoch mali výbežky. Výbežky boli uliate pod umývadlom...
31. Aj na ústí podstavca boli vypuklé práce; ústie bolo okrúhle ako valec, robené za podstavec, na poldruha lakťa. Polia však boli štvoruholníkové, nie okrúhle.
32. Štyri kolesá boli pod poľami, osi kolies boli na odstavci. Výška každého kolesa bola jeden a pol lakťa.
33. Kolesá boli robené ako kolesá voza, ich osi, bahry, špice a hlavy boli všetky uliate.
34. Na štyroch rohoch jednotlivých podstavcov boli štyri výbežky. Výbežky boli spolu s podstavcom.
35. Na vrchu podstavca dookola bolo čosi okrúhle (na vrchu podstavca). Jeho osi a polia tvorili s ním celok.
36. Na jeho polia, držadlá a latky vyryl cherubov, levy a palmy oproti sebe.
37. Takto zhotovil desať podstavcov. Všetky boli rovnako uliate, mali rovnaké rozmery a rovnaký tvar.
38. Potom urobil desať kovových umývadiel, obsah každého umývadla bol štyridsať batov, každé umývadlo bolo na štyri lakte. Na každý z desiatich podstavcov prišlo jedno umývadlo.
39. Z umývadiel umiestnil päť po pravej strane chrámu a päť po ľavej strane. More umiestil po pravej strane chrámu, smerom juhovýchodným.
40. Potom Hiram zhotovil hrnce, zmetáky a kropáče. Tak Hiram dokončil všetky práce, ktoré robil kráľovi Šalamúnovi pre Pánov dom:
41. dva stĺpy, dve kuželovité hlavice, čo boli na vrchoch dvoch stĺpov, dve mriežkovania na pokrytie dvoch kuželovitých hlavíc, čo boli na vrchu stĺpov,
42. štyristo granátových jabĺk na dve mriežkovania, po dva rady granátových jabĺk na obe mriežkovania na pokrytie dvoch kuželovitých hlavíc, čo boli na vrchu stĺpov,
43. desať podstavcov a desať umývadiel na podstavce,
44. jedno more a dvanásť býkov pod more.
45. Potom hrnce, zmetáky a kropáče. Všetky tieto predmety, ktoré Hiram robil kráľovi Šalamúnovi pre Pánov dom, boli z lesklého kovu.
46. Kráľ ich dal uliati v oblasti Jordánu v hlinitej zemi medzi Sochotom a Sartánom.
47. Potom Šalamún všetko náradie uložil. Váhu kovu pre veľké množstvo nezisťovali.
48. Šalamún dal tiež zhotoviť všetko náradie, ktoré bolo v Pánovom dome: zlatý oltár, zlatý stôl, na ktorom boli predkladné chleby,
49. ďalej svietniky z rýdzeho zlata, päť na pravú a päť na ľavú stranu pred príbytok, kvety, lampy a kliešte zo zlata,
50. čaše, nože, kropáče, mažiare a kadidelnice z rýdzeho zlata, čapy na dvere vnútornej miestnosti, veľsvätyne, a na dvere svätyne zo zlata.
51. Keď boli hotové všetky práce, ktoré dal kráľ Šalamún previesť v Pánovom dome, doniesol Šalamún posvätné dary svojho otca Dávida, striebro, zlato a náčinie a uložil to v pokladnici Pánovho domu.

Kapitola 8

1. Vtedy Šalamún zhromaždil starších Izraela a všetkých predstavených kmeňov, kniežatá izraelských rodov ku kráľovi Šalamúnovi do Jeruzalema, aby vyniesli Pánovu archu zmluvy z Dávidovho mesta, zo Siona.
2. Zhromaždili sa teda ku kráľovi Šalamúnovi všetci Izraeliti vo sviatok v mesiaci etanim, to je siedmy mesiac.
3. Keď prišli všetci starší Izraela, vzali kňazi archu
4. a vyniesli Pánovu archu, stan zhromaždenia a všetko posvätné náčinie, ktoré bolo v stane. Niesli to kňazi a leviti.
5. Kráľ Šalamún a s ním celé zhromaždenie Izraelitov, ktoré sa k nemu pred archou zišlo, obetovali toľko oviec a hovädzieho dobytku, že ich pre množstvo nebolo možno spočítať alebo odhadnúť.
6. A kňazi priniesli Pánovu archu zmluvy na jej miesto, do príbytku chrámu, do veľsvätyne, pod krídla cherubov.
7. Lebo cherubíni rozprestierali krídla nad stanovišťom archy, takže cherubíni zakrývali zhora archu a jej žrde.
8. Žrde boli také dlhé, že ich konce bolo vidieť zo svätyne spred príbytku, zvonku ich však vidieť nebolo. Tam sú po dnešný deň.
9. V arche nebolo nič, iba dve kamenné tabule, ktoré ta vložil Mojžiš na Horebe, keď Pán uzavrel zmluvu so synmi Izraela pri ich východe z egyptskej krajiny.
10. Keď kňazi vyšli zo svätyne, Pánov dom naplnil oblak,
11. takže sa kňazi pre oblak nemohli postaviť do služby, lebo Pánov dom naplnila Pánova sláva.
12. Vtedy Šalamún povedal: „Pán povedal, že bude bývať v oblaku.
13. Rád som ti postavil dom za príbytok, miesto, kde máš bývať naveky.“
14. Potom sa kráľ obrátil a požehnal celé zhromaždenie Izraelitov. Celé izraelské zhromaždenie stálo.
15. Hovoril: „Nech je zvelebený Pán, Boh Izraela, ktorý vlastnou rukou splnil sľub, čo dal vlastnými ústami môjmu otcovi Dávidovi, keď hovoril:
16. Odo dňa, keď som vyviedol svoj izraelský ľud z Egypta, nevyvolil som si ani v jednom z kmeňov Izraela miesto, aby mi tam postavili dom, v ktorom by prebývalo moje meno. Ale vyvolil som si Dávida, aby stál nad mojím ľudom, Izraelom.
17. Môj otec Dávid zamýšľal postaviť dom menu Pána, Izraelovho Boha.
18. Ale Pán povedal môjmu otcovi Dávidovi: Keď si zamýšľal postaviť môjmu menu dom, tvoj úmysel bol dobrý.
19. Lenže nie ty postaviš ten dom, ale tvoj syn, ktorý vyjde z tvojich bedier; on postaví môjmu menu dom.
20. A Pán splnil svoj sľub, ktorý dal. Nastúpil som na miesto svojho otca Dávida, zaujal som trón Izraela, ako Pán povedal, a postavil som dom menu Pána, Izraelovho Boha.
21. A tam som pripravil miesto arche, v ktorej je Pánova zmluva, čo uzavrel s našimi otcami, keď ich vyviedol z egyptskej krajiny.“
22. Potom si Šalamún stal v prítomnosti celého zástupu Izraelitov pred Pánov oltár, rozprestrel dlane k nebu
23. a povedal: „Pane, Bože Izraela, niet tebe podobného Boha ani hore na nebi, ani dolu na zemi; ty zachovávaš zmluvu a priazeň k svojim sluhom, ktorí celým svojím srdcom kráčajú pred tebou.
24. Ty si svojmu sluhovi, môjmu otcovi Dávidovi splnil sľub, ktorý si mu dal. Čo si mu svojimi ústami povedal, svojimi rukami si splnil, ako dokazuje dnešný deň.
25. Teraz teda, Pane, Bože Izraela, splň svojmu sluhovi, môjmu otcovi Dávidovi, čo si mu slúbil, keď si povedal: Nikdy ti nebude chýbať predo mnou muž, ktorý zasadne na trón Izraela, ak si budú tvoji synovia dávať pozor na svoju cestu a kráčať predo mnou tak, ako si kráčal predo mnou ty!
26. A teraz, Bože Izraela, nech sa uskutočnia tvoje sľuby, ktoré si dal svojmu sluhovi, môjmu otcovi Dávidovi!
27. Či naozaj bude Boh bývať na zemi? Ved' nebesá a nebesá nebies ťa nemôžu obsiahnuť, o koľko

menej potom tento dom, ktorý som postavil!

28. Ale obráť sa k modlitbe svojho sluhu a k jeho prosbe, Pane, môj Bože, a vyslyš volanie a modlitbu, ktorú ti tvoj sluha dnes predkladá:

29. Aby tvoje oči v noci i vo dne boli otvorené nad týmto domom, nad miestom, o ktorom si povedal: Tam bude moje meno! Aby si vypočul modlitbu, ktorú sa bude tvoj sluha modliť na tomto mieste.

30. Aby si vypočul prosbu svojho sluhu a svojho ľudu, Izraela, ktorú sa bude modliť na tomto mieste. Ty počuješ na mieste, kde bývaš, v nebi, a keď počuješ, aj odpustiš.

31. Keď sa niekto previní proti svojmu blížnemu a vynesú proti nemu kliatbu, aby ho donútili k prísaha, a príde prisahať pred oltár v tomto dome,

32. ty vypočuj v nebi, zasiahni a rozsúd medzi svojimi sluhami: vinníka odsúď a jeho činy mu uvaľ na hlavu, nevinného však oslobod' a nalož s ním podľa jeho spravodlivosti!

33. Keď nepriateľ porazí tvoj ľud, Izrael, pretože sa previnil proti tebe, ale obráti sa k tebe, bude vzdávať chválu tvojmu menu, bude sa k tebe modliť a prosiť teba v tomto dome,

34. ty vypočuj v nebi a odpusť vinu svojmu ľudu, Izraelu, a prived' ho späť do krajiny, ktorú si dal jeho otcom!

35. Keď bude nebo zavreté a nebude dažďa, pretože sa previnili proti tebe, ale budú sa modliť na tomto mieste, budú vzdávať chválu tvojmu menu a odvrátia sa od svojho hriechu, lebo ich tresceš,

36. ty vypočuj v nebi, odpusť vinu svojim sluhom a svojmu ľudu, Izraelu, nauč ich dobrej ceste, ktorou majú ísť, a daj dažďa svojej krajine, ktorú si dal za dedičstvo svojmu ľudu.

37. Ak bude v krajine hlad, ak bude mor, ak bude úpal, snež, kobylky a hmyz; keď bude nepriateľ dorážať na jej brány, alebo akákoľvek rana a choroba,

38. každú modlitbu a každú prosbu, ktorú prednesie ktokoľvek z celého tvojho ľudu, Izraela - veď každý pozná ranu svojho srdca -, a vystrie dlane k tomuto domu,

39. ty vypočuj na nebi, na mieste, kde bývaš, a odpusť! Zasiahni a daj každému podľa jeho cesty, veď poznáš jeho srdce. Lebo len ty poznáš srdce synov človeka.

40. Aby sa ťa báli celý čas, čo budú žiť v krajine, ktorú si dal našim otcom.

41. Ale aj cudzinca, ktorý nie je z tvojho ľudu, Izraela, a kvôli tvojmu menu príde z ďalekej krajiny -

42. veď počujú o tvojom veľkom mene, o tvojej mocnej ruke a o tvojom vystretom ramene - a príde sa modliť do tohto domu,

43. ty vyslyš na nebi, na mieste, kde bývaš, a urob všetko, o čo bude cudzinec k tebe volať, aby poznali všetky národy zeme tvoje meno, aby si ťa ctili ako tvoj ľud, Izrael, a aby sa dozvedeli, že sa tento dom, ktorý som postavil, volá podľa tvojho mena!

44. Ak vytiahne tvoj ľud do boja proti svojmu nepriateľovi, nech ich pošleš ktorýmkoľvek smerom, ale budú sa modliť k Pánovi smerom k mestu, ktoré si si vyvolil, a k domu, ktorý som postavil tvojmu menu,

45. ty vyslyš v nebi ich modlitbu a ich prosbu a vyslúž im právo!

46. Ak sa prehrešia proti tebe - veď niet človeka, ktorý by sa neprehrešil - a budeš sa na nich hnevať a vydáš ich nepriateľovi a ich premožiteľia ich odvedú do zajatia, do nepriateľskej krajiny, či už ďalekej a či blízkej,

47. ale vstúpia do seba v krajine, v ktorej budú zajatí, obrátia sa a v krajine svojich premožiteľov sa budú modliť k tebe a budú hovoriť: Zhrešili sme, prevrátene a bezbožne sme konali,

48. ak sa teda v krajine svojich nepriateľov, ktorí ich zajali, celým svojím srdcom a celou svojou dušou obrátia k tebe a budú sa k tebe modliť smerom k svojej krajine, ktorú si dal ich otcom, k mestu, ktoré si si vyvolil, a k domu, ktorý som postavil tvojmu menu,

49. ty na nebi, na mieste, kde bývaš, vyslyš ich modlitbu a ich prosbu a vyslúž im právo!

50. A odpusť svojmu ľudu, čím sa proti tebe prehrešil, všetku ich nevernosť, ktorej sa proti tebe dopustili, a popraj im, aby našli milosť u svojich premožiteľov, aby sa zlutovali nad nimi!

51. Veď je to tvoj ľud a tvoje dedičstvo, ktoré si vyviedol z Egypta, zo železnej pece.

52. Nech sú tvoje oči otvorené na prosbu tvojho sluhu a na prosbu tvojho ľudu, Izraela, a vyslyš ich vo všetkom, o čo budú volať k tebe!

53. Veď ty si si ich oddelil za dedičstvo zo všetkých národov zeme, ako si povedal prostredníctvom

svojho služobníka Mojžiša, keď si, Pane, Jahve, vyviedol našich otcov z Egypta.“

54. Keď sa Šalamún domodlil do konca túto prosebnú modlitbu k Pánovi, vstal od Pánovho oltára, kde kľačal na kolenách a dlane mal rozprestreté k nebu.

55. Postavil sa a veľkým hlasom požehnal celý zástup slovami:

56. „Nech je zvelebený Pán, ktorý podľa všetkých svojich prislúbení dal odpočinok svojmu ľudu, Izraelu! Zo všetkých jeho krásnych prislubov, ktoré dal prostredníctvom svojho služobníka Mojžiša, nezostal ani jeden nesplnený.

57. Nech je Pán, náš Boh, s nami, ako bol s našimi otcami, nech nás neopustí a neodsotí!

58. Nech naše srdcia nakloní k sebe, aby sme zachovávali všetky jeho príkazy, predpisy a nariadenia, ktoré dal našim otcom!

59. Tieto moje slová, ktorými som Pána uprosoval, nech sú v blízkosti Pána, nášho Boha, vo dne i v noci, aby podľa potreby každého dňa vyslúžil právo svojmu sluhovi a svojmu ľudu, Izraelu,

60. aby sa dozvedeli všetky národy zeme, že Pán je Boh a nik iný!

61. A nech vaše srdce celé patrí Pánovi, nášmu Bohu, aby ste kráčali podľa jeho predpisov a zachovávali jeho príkazy ako dnes.“

62. Potom kráľ a s ním celý Izrael obetoval pred Pánom obety.

63. A Šalamún dal zabiť na pokojnú obeť, ktorú priniesol Pánovi, dvadsaťdvatisíc kusov hovädzieho dobytky a stodvadsaťtisíc oviec. Kráľ a všetci synovia Izraela zasvätili dom Pánovi.

64. V ten deň kráľ posvätil aj stred nádvorja, ktoré bolo pred Pánovým domom, lebo tam obetoval celopaly, nekrvavé obety a tuk pokojných obiet, lebo kovový oltár, ktorý bol pred Pánom, bol malý na to, aby bol mohol pojať celopaly, nekrvavé obety a tuk pokojných obiet.

65. V tom istom čase slávil Šalamún sviatky a s ním celý Izrael - veľké zhromaždenie od vchodu do Ematu až po Egyptský potok - pred Pánom, naším Bohom, sedem dní a sedem dní, spolu štrnásť dní.

66. Na ôsmy deň prepustil ľud. I odobrali sa od kráľa a išli do svojich stanov natešení a dobrej vôle pre všetky dobrodenia, ktoré Pán preukázal svojmu sluhovi Dávidovi a svojmu ľudu, Izraelu.

Kapitola 9

1. Keď Šalamún dokončil stavbu Pánovho domu, kráľovského paláca a všetkého, po čom Šalamún túžil a žiadal si urobiť,
2. zjavil sa Pán Šalamúnovi druhý raz tak, ako sa mu zjavil v Gabaone.
3. A Pán mu povedal: „Vypočul som modlitbu a prosbu, ktorú si mi predložil. Posvätil som tento dom, ktorý si postavil, navždy som doň položil svoje meno; moje oči a moje srdce tam budú neprestajne.
4. A ak ty budeš kráčať predomnou, ako v prostote a priamosti srdca kráčal tvoj otec Dávid, ak urobíš všetko, čo som ti prikázal, a zachováš všetky moje predpisy a nariadenia,
5. upevním navždy trón tvojho kráľovstva nad Izraelom, ako som prisľúbil tvojmu otcovi Dávidovi: Nebude ti chýbať muž na tróne Izraela.
6. Ak sa však vy a vaši synovia odvrátite odo mňa a nebudete zachovávať moje príkazy a moje predpisy, ktoré som vám dal, a pôjdete slúžiť iným bohom a budete sa im klaňať,
7. vyhubím Izrael z povrchu zeme, ktorú som im dal, a dom, ktorý som zasvätil svojmu menu, odvrhnem od svojej tváre, takže Izraeliti budú za prislovie a na posmech medzi všetkými národmi.
8. A tento dom bude zrúcaniskom. Každý, kto prejde popri ňom, zhrozí sa a zahvizdne. A budú sa pýtať: Prečo to urobil Pán tejto krajine a tomuto domu?
9. A odpovedia: Preto, že opustili Pána, svojho Boha, ktorý vyviedol ich otcov z Egypta, a chopili sa iných bohov, klaňali sa im a slúžili im. Preto Pán priviedol na nich všetko toto nešťastie.“
10. Po dvadsiatich rokoch, čo Šalamún staval dva domy, Pánov dom a kráľovský dom,
11. a Hiram, kráľ Týru, dodával Šalamúnovi cédrové a jedľové drevo, zlato a všetko, ako chcel, dal kráľ Šalamún Hiramovi dvadsať miest v galilejskej krajine.
12. A Hiram prišiel z Týru pozrieť si mestá, ktoré mu dal Šalamún, ale nepáčili sa mu.
13. Preto povedal: „Čo sú to za mestá, ktoré si mi dal, brat môj?“ Preto ich volajú až po dnešný deň krajinou Chabul.
14. Potom poslal Hiram Šalamúnovi stodvadsať hrivien zlata.
15. Takáto bola suma, ktorú kráľ Šalamún vyzdvihol na stavbu Pánovho domu, svojho domu, Mela, múrov Jeruzalema, Heseeru, Mageda a Gazeru
16. - egyptský kráľ, faraón, totiž vytiahol a zaujal Gazer, vypálil ho ohňom, Kanaánčanov, ktorí bývali v meste, vyhubil a dal ho do vena svojej dcére, Šalamúnovej žene.
17. Preto Šalamún postavil Gazer, potom Dolný Bethoron,
18. Bálat, Tamar na púšti v krajine,
19. ďalej všetky mestá so skladištami, ktoré mal Šalamún, mestá s vozatajstvom a mestá s jazdou a všetko, čo chcel Šalamún postaviť v Jeruzaleme, na Libanone a na celom území svojho panstva.
20. Všetkých ľudí, ktorí ešte ostali z Amorejčanov, Hetejcov, Ferezejcov, Hevejcov a Jebuzejcov, ktorí nepatrili k synom Izraela,
21. ich potomkov, ktorí po nich ostali v krajine preto, že synovia Izraela nevládali na nich splniť kliatbu, zadelil Šalamún na otrocké roboty až po dnešný deň.
22. Zo synov Izraela však Šalamún nevrhol nikoho do otroctva. Oni boli jeho bojovníkmi, úradníkmi, vojvodcami a dozorcami, veliteľmi vozov a jazdy.
23. Oni boli predstavenými dozorcov, ktorí stáli nad Šalamúnovými robotami; päťstopäťdesiati mali dozor nad ľuďmi zamestnanými pri robotách.
24. Len čo prešla faraónova dcéra z Dávidovho mesta do svojho domu, ktorý jej postavil, už staval Melo.
25. Tri razy do roka prinášal Šalamún celopaly a pokojné obety na oltári, ktorý postavil Pánovi, a páčil tymian pred Pánom. A chrám dokončil.
26. Kráľ Šalamún postavil aj lode v Asiongaberi, ktorý je pri Ailate na brehu Červeného mora v edomskej krajine.
27. Hiram poslal so Šalamúnovými ľuďmi na lode svojich ľudí, námorníkov, ktorí sa vyznali na mori.
28. Plavili sa do Ofíru, dovezli odtiaľ štyristodvadsať hrivien zlata a odovzdali ho kráľovi Šalamúnovi.

Kapitola 10

1. Keď kráľovná Sáby počula o Šalamúnovom chýre (v mene Pána), prišla ho skúšať hádankami.
2. S veľkým sprievodom prišla do Jeruzalema. Ťavy niesli voňavky, veľké množstvo zlata a drahokamy. Prišla k Šalamúnovi a povedala mu všetko, čo mala na srdci.
3. A Šalamún jej dal odpoveď na všetky otázky; pred kráľom nebolo nič také skryté, aby jej nebol odpovedal.
4. Keď kráľovná Sáby videla všetku Šalamúnovu múdrosť a dom, ktorý postavil,
5. jedlá na jeho stole, kreslá jeho úradníkov, vysluhovanie jeho sluhov, jeho šatne, jeho nápoje a celopaly, ktoré obetoval v Pánovom dome, bola celkom bez seba
6. a povedala kráľovi: „Pravdivá bola reč, ktorú som vo svojej krajine počula o tebe a o tvojej múdrosti.
7. Neverila som rečiam, ktoré som počula, kým som neprišla a nepresvedčila som sa na vlastné oči. Veru mi nepovedali ani polovicu; tvoja múdrosť a tvoj blahobyť prevyšujú chýr, ktorý som počula.
8. Blažení sú tvoji ľudia a blažení tvoji sluhovia, ktorí ustavične stoja pred tebou a počúvajú tvoju múdrosť.
9. Nech je zvelebený Pán, tvoj Boh, ktorý má v tebe záľubu a posadil ťa na trón Izraela! Pretože Pán má Izrael vždy rád, ustanovil ťa za kráľa, aby si vysluhoval právo a spravodlivosť.“
10. Potom dala kráľovi stodvadsať hrivien zlata a veľké množstvo voňaviek a drahokamov. Nikdy nedoniesli také množstvo voňaviek, aké dala kráľovná Sáby kráľovi Šalamúnovi.
11. Ale aj Hiramove lode, ktoré priviezli zlato z Ofíru, priviezli z Ofíru veľké množstvo ebenového dreva a drahokamov.
12. Z ebenového dreva dal kráľ zhotoviť náradie pre Pánov dom a pre kráľovský palác, ďalej citary a harfy pre spevákov. Tolko ebenového dreva nedošlo a nebolo vidno až podnes.
13. A kráľ Šalamún dal kráľovnej zo Sáby všetko, čo chcela a žiadala si, okrem toho, čo jej Šalamún dal z kráľovskej štedrosti. Potom sa vybrala a išla so svojim služobníctvom do svojej krajiny.
14. Váha zlata, ktoré došlo Šalamúnovi za jeden rok, bola šesťstošesťdesiatšesť hrivien zlata,
15. okrem dávky obchodníkov a dane priekupcov, všetkých kráľov púšte a správcovej krajiny.
16. Kráľ Šalamún dal zhotoviť dvesto štítov z rýdzeho zlata; šesťsto šeklov zlata upotrebil na jeden štít.
17. Ďalej tristo pavéz z rýdzeho zlata, tri míny zlata upotrebil na jednu pavézu. A kráľ ich uložil v Libanonskom lesnom dome.
18. Potom dal kráľ urobiť veľký trón zo slonoviny a obtiahol ho čistým zlatom.
19. Trón mal šesť stupňov, vzadu mal trón okrúhle záhľadie, pri sedadle z oboch strán boli operadlá a pri operadlách stáli dva levy.
20. Dvanásť levov však stálo na šiestich stupňoch z jednej i druhej strany. Taký nezhotovili pre nijaké kráľovstvo.
21. Každá nádoba na pitie u kráľa Šalamúna bola zo zlata a všetky nádoby Libanonského lesného domu boli z rýdzeho zlata. Striebra nebolo, toho si v Šalamúnových časoch vôbec nevážili.
22. Lebo kráľ mal na mori popri Hiramových lodiach aj lode taršišské. Raz za tri roky išli taršišské lode a dovezli zlato, striebro, slonovinu, opice a pávy.
23. Kráľ Šalamún bol teda väčší ako všetci kráľi zeme i múdrosťou, i bohatstvom.
24. Celý svet si žiadal vidieť Šalamúnovu tvár, aby počul jeho múdrosť, ktorú mu Boh vložil do srdca.
25. Pritom každý doniesol rok po rok svoj dar: strieborné a zlaté nádoby, šatstvo, zbrane, voňavky, kone a mulice.
26. Šalamún si nazhromaždil aj vozy a jazdcov: mal tisícštyristo vozov a dvanásťtisíc jazdcov. Umiestil ich po vozatajských mestách a v okolí kráľa v Jeruzaleme.
27. A kráľ nahromadil do Jeruzalema tolko striebra ako skál a dodal tolko cédrov, akoby to boli sykomory z Nížiny.
28. Kone obstarávali Šalamúnovi z Egypta a z Koy. Kráľovskí kupci ich privádzali z Koy za kúpnu cenu.

29. Voz prišiel z Koy za šesťsto strieborných a kôň za stopäťdesiat. Podobne ich prostredníctvom nich predávali aj všetkým kráľom Hetejcov a Aramejčanov.

Kapitola 11

1. Kráľ Šalamún však miloval množstvo cudzineckých žien popri faraónovej dcére: Moabčanky, Amončanky, Edomčanky, Sidončanky a Hetejky,
2. teda z národov, o ktorých Pán povedal synom Izraela: „Nevchádzajte k nim a ony nech nevchádzajú k vám, lebo odvrátia vaše srdce k cudzím bohom!“ A Šalamún za nimi lipol s láskou.
3. Mal sedemsto kniežacích žien a tristo vedľajších žien. A jeho ženy ho zviedli.
4. Keď bol Šalamún starý, zviedli mu jeho ženy srdce za cudzími bohmi, jeho srdce už nepatrilo celé Pánovi, jeho Bohu, ako srdce jeho otca Dávida.
5. Tak si Šalamún uctieval bohyňu Sidončanov Aštartu a ohavu Amončanov Molocha.
6. Šalamún robil, čo sa nepáčilo Pánovi a nebol celkom oddaný Pánovi ako jeho otec Dávid.
7. Vtedy Šalamún postavil výšinu Kamošovi, ohave Moabčanov, na vrchu, ktorý je východne od Jeruzalema, aj Molochovi, ohave Amončanov.
8. Podobne robil všetkým svojim cudzineckým ženám, ktoré pálili tymian a prinášali obety svojim bohom.
9. Preto sa Pán rozhneval na Šalamúna, lebo sa mu srdce odvrátilo od Pána, Izraelovho Boha, ktorý sa mu dva razy zjavil
10. a dal mu v tejto veci príkaz, aby nešiel za cudzími bohmi. Ale nezachoval Pánov príkaz.
11. Preto Pán povedal Šalamúnovi: „Pretože je to s tebou takto a nezachoval si moju zmluvu a predpisy, ktoré som ti dal, odtrhnem od teba kráľovstvo a dám ho tvojmu sluhovi.
12. Pre tvojho otca Dávida to však neurobím za tvojho života, ale vytrhnem ho z rúk tvojho syna.
13. Ibaže nevytrhnem celé kráľovstvo, jeden kmeň nechám tvojmu synovi, pre svojho služobníka Dávida a pre Jeruzalem, ktorý som si vyvolil.“
14. Pán povzbudil proti Šalamúnovi protivníka, Edomčana Adada; bol z kráľovského rodu, ktorý bol v Edomsku.
15. Keď totiž Dávid porazil Edomsko a vojvodca Joab išiel pochovať padlých a pobil v Edomsku všetkých mužov
16. - lebo Joab a celý Izrael tam bol šesť mesiacov, kým nepobil všetkých mužov v Edomsku - ,
17. vtedy Adad ušiel a s ním aj niekoľkí Edomčania zo sluhov jeho otca a išli do Egypta. Adad bol malý chlapec.
18. Keď odišli z Madiánska, prišli do Fáranu, z Fáranu vzali so sebou mužov a došli do Egypta k faraónovi, kráľovi Egypta. On mu dal dom, prideliť mu poživeň a dal mu pôdu.
19. Adad si vo veľkej miere získal faraónovu priazeň a dal mu za ženu sestru svojej manželky, sestru kráľovnej Tafnesy.
20. Tafnesina sestra mu porodila syna Genubata, ktorého Tafnes dala vychovať vo faraónovom dome. Genubat bol teda vo faraónovom dome, medzi faraónovými deťmi.
21. Keď Adad počul v Egypte, že sa Dávid uložil k svojim otcom a že vojvodca Joab zomrel, povedal Adad faraónovi: „Prepusť ma, chcem ísť do svojej krajiny!“
22. Faraón mu vravel: „Azda ti u mňa niečo chýba, že si žiadaš odísť do svojej krajiny?“ Odpovedal: „Nie, ale jednako ma prepustiť!“
23. Potom mu Boh vzbudil protivníka, Eliadovho syna Razona, ktorý ušiel od svojho pána, od kráľa Soby Adadezera.
24. Zhromaždil okolo seba ľudí a stal sa vodcom zbojníkov, keď Dávid porazil Aramejčanov. Potom išiel do Damasku, usadil sa tam a panoval v Damasku.
25. Bol protivníkom Izraela po všetky Šalamúnove dni. Podobným nešťastím bol Adad, ktorý opovrhoval Izraelom a stal sa kráľom v Edome.
26. Aj Šalamúnov sluha, Nabatov syn Jeroboam, Efratejec zo Saredy - meno jeho matky bolo Sarua, vdova -, vzbúrili sa proti kráľovi.
27. A toto bola príčina, že sa vzbúrili proti kráľovi: Šalamún staval Melo a uzavrel trhlinu mesta svojho otca Dávida.
28. Jeroboam bol udatný muž a keď Šalamún videl, že sa mladík vyzná v práci, postavil ho nad všetky

roboty Jozefovho domu.

29. V tom čase išiel Jeroboam z Jeruzalema a na ceste ho stretol prorok Ahiáš, Sílan, ktorý bol oblečený do nového plášťa. Iba sami dvaja boli na poli.

30. Vtom Ahiáš chytil nový plášť, ktorý mal na sebe, roztrhol ho na dvanásť kusov

31. a vravel Jeroboamovi: „Vezmi si desať kusov, lebo toto hovorí Pán, Boh Izraela: Hľa, vytrhnem kráľovstvo z ruky Šalamúna a tebe dám desať kmeňov!

32. Jeden kmeň bude jeho pre môjho služobníka Dávida a pre Jeruzalem, mesto, ktoré som si vyvolil zo všetkých kmeňov Izraela.

33. Lebo ma opustili a klaňali sa bohyni Sidončanov Aštarte, bohu Moabčanov Kamošovi a bohu Amončanov Molochovi a nekráčali mojou cestou a nerobili, čo je správne v mojich očiach, ani (nekonali) podľa mojich predpisov a príkazov ako jeho otec Dávid.

34. Ale nevezmem mu z ruky celé kráľovstvo a ponechám ho kniežatom po všetky dni jeho života pre svojho sluhu Dávida, ktorého som si vyvolil a ktorý zachovával moje príkazy a predpisy.

35. Vezmem však kráľovstvo z ruky jeho syna a tebe dám z neho desať kmeňov.

36. Jeho synovi však dám jeden kmeň, aby môjmu služobníkovi Dávidovi po všetky dni ostala lampa predou mnou v Jeruzaleme, v meste, ktoré som si vyvolil, aby som tam položil svoje meno.

37. Teba si však vezmem, budeš panovať nad všetkým, čo si tvoja duša zažiada a budeš kráľom nad Izraelom.

38. Ak potom budeš zachovávať všetko, čo ti prikážem, ak budeš kráčať po mojich cestách, konať, čo je správne v mojich očiach, a (plniť) moje predpisy a príkazy, ako robil môj sluha Dávid, budem s tebou a postavím ti trvalý dom, ako som postavil Dávidovi, a dám ti Izrael.

39. A Dávidovo potomstvo potrápim pre túto vec, ale nie po všetky dni.“

40. Šalamún hľadal Jeroboama na smrť, preto sa Jeroboam zobral a išiel do Egypta, k egyptskému kráľovi Sesakovi, a ostal v Egypte až do Šalamúnovej smrti.

41. Ostatok Šalamúnových dejín, všetko, čo vykonal, a jeho múdrosť je opísaná v Knihe Šalamúnových letopisov.

42. Čas, ktorý Šalamún kraľoval nad celým Izraelom, je štyridsať rokov.

43. Potom sa Šalamún uložil k svojim otcom a pochovali ho v meste jeho otca Dávida. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Roboam.

Kapitola 12

1. Roboam prišiel do Sichemu, lebo do Sichemu prišiel celý Izrael, aby ho ustanovil za kráľa.
2. Keď to počul Nabatov syn Jeroboam - bol totiž ešte v Egypte, kam ušiel pred kráľom Šalamúnom -, vrátil sa Jeroboam z Egypta.
3. Dali ho zavolať poslami. Jeroboam a celý zástup Izraelitov išiel a hovorili Roboamovi:
4. „Tvoj otec položil na nás ťažké jarmo. Uľahči nám teraz ty tvrdú službu tvojho otca a jeho ťažké jarmo, ktoré na nás položil, a budeme ti poddaní!“
5. On im povedal: „Odídte na tri dni a potom sa vráťte ku mne!“ Ľud teda odišiel.
6. Kráľ Roboam sa radil starších, ktorí boli v službách jeho otca Šalamúna, kým ešte žil, a pýtal sa: „Akú odpoveď mi radíte dať tomuto ľudu?“
7. Povedali mu: „Ak dnes poslúchneš tento ľud, ak budeš povolný, vypočuješ ich a budeš s nimi hovoriť priateľsky, budú ti po všetky dni poddaní.“
8. Ale on odmietol radu, ktorú mu dali starší, a radil sa s mladíkmi, ktorí vyrástli s ním a boli v jeho službách.
9. Opýtal sa ich: „Čo mi radíte vy? Akú odpoveď mám dať tomuto ľudu, ktorý mi hovorí: Uľahči nám jarmo, ktoré na nás položil tvoj otec!?“
10. Mladíci, ktorí vyrástli s ním, mu odpovedali: „Toto povedz ľudu, ktorý ti vravel: Tvoj otec nám jarmo zaťažil, ty nám ho odľahči. Toto im povedz: Môj malíček je hrubší ako pás môjho otca.“
11. Áno, môj otec na vás navalil ťažké jarmo, ale ja k vášmu jarmu pridám; môj otec vás šľahal bičmi, ja vás však budem šľahať štúrmami.“
12. Keď na tretí deň prišiel (Jeroboam a) všetok ľud k Roboamovi, ako im povedal kráľ: „Vráťte sa ku mne na tretí deň!“
13. kráľ dal ľudu tvrdú odpoveď a odmietol radu, ktorú mu dali starší.
14. Povedal im podľa rady mladíkov: „Môj otec vám jarmo zaťažil, ale ja k vášmu jarmu pridám, môj otec vás šľahal bičmi, ja vás budem šľahať štúrmami.“
15. Kráľ teda neposlúchol ľud, lebo to Pán tak riadil, aby splnil svoje slovo, ktoré Pán povedal Nabatovmu synovi Jeroboamovi prostredníctvom Sílana Ahiáša.
16. Keď celý Izrael videl, že kráľ nepočúva naň, odpovedal ľud kráľovi: „Aký podiel máme na Dávidovi?! Nemáme dedičstvo v Izaiho synovi. Domov, Izrael! Teraz si hľad' na svoj dom, Dávid!“ A Izraeliti odišli domov.
17. Ale nad Izraelitmi, ktorí bývali v júdskych mestách, vládol Roboam.
18. Kráľ Roboam poslal Adurama, ktorý stál nad robotami, ale celý Izrael ho na smrť ukameňoval a kráľ horko-ťažko vysadol na voz a ušiel do Jeruzalema.
19. Tak Izrael odpadol od Dávidovho domu až do dnešného dňa.
20. Keď sa celý Izrael dopočul, že sa Jeroboam vrátil, poslami ho dali zavolať na zhromaždenie a ustanovili ho za kráľa nad celým Izraelom. K Dávidovmu domu sa nepridal nik, okrem samého Júdovho kmeňa.
21. Keď Roboam prišiel do Jeruzalema, zhromaždil celý Júdov dom a Benjamínov kmeň, stoosemdesiatisíc vybraných bojovníkov, aby sa dali do boja s domom Izraela a vrátili kráľovstvo Šalamúnovmu synovi Roboamovi.
22. Vtedy však Boh oslovil Božieho muža Semeiáša:
23. „Povedz júdskemu kráľovi, Šalamúnovmu synovi Roboamovi, celému Júdovmu a Benjamínovmu domu aj ostatnému ľudu:
24. Toto hovorí Pán: Netiahnite a nebojujte proti svojim bratom Izraelitom! Vráťte sa každý domov, lebo táto vec pochádza odo mňa!“ Keď počuli Pánovu reč, vrátili sa z cesty podľa Pánovho príkazu.
25. Jeroboam opevnil Sichem v Efraimskom pohorí a býval tam. Odtiaľ potom vyšiel a opevnil Fanuel.
26. A Jeroboam si povedal: „Takto by sa kráľovstvo vrátilo k Dávidovmu domu.“
27. Ak bude tento ľud dochádzať do Jeruzalema prinášať v Pánovom dome obety, vráti sa srdce tohoto ľudu k svojmu pánovi, júdskemu kráľovi Roboamovi. Mňa zabijú a vrátia sa k júdskemu kráľovi Roboamovi.“

28. Preto sa kráľ poradil a urobil dve zlaté telce a povedal ľudu: „Nechodte viac do Jeruzalema! Hľa, tvoji bohovia, Izrael, ktorí ťa vyviedli z Egypta!“
29. Jedno umiestil v Beteli a druhé dal do Danu.
30. Táto vec zvädzala na hriech. K jednému išiel ľud až do Danu.
31. Potom narobil svätýň na výšinách a ustanovil kňazov zo spodiny ľudu, ktorí neboli leviti.
32. Jeroboam zaviedol aj sviatok v ôsmom mesiaci, v pätnásty deň mesiaca, podobný sviatku, ktorý bol v Júdsku, a vystúpil k oltáru. Toto urobil v Beteli, aby priniesol obeť telcom, ktoré zhotovil. V Beteli ustanovil aj kňazov výšin, ktoré zriadil.
33. V pätnásty deň ôsmeho mesiaca, ktorý sám vymyslel, obetoval na oltári, ktorý urobil v Beteli. Ustanovil teda Izraelitom sviatok a vystúpil k oltáru páliť tymian.

1. Tu prišiel z Júdska na Pánov pokyn Boží muž do Betelu, práve keď Jeroboam stál pri oltári a chcel páliť tymian.
2. A na Pánov pokyn volal proti oltáru: „Oltár! Oltár! Toto hovorí Pán: Hľa, Dávidovmu domu sa narodí syn menom Joziáš. On bude na tebe zabíjať kňazov výšin, ktorí na tebe pália tymian; aj ľudské kosti budú páliť na tebe.“
3. V ten istý deň ohlásil aj znamenie: „Toto bude znamenie, že Pán hovoril: Hľa, oltár sa roztrhne a popol, ktorý je na ňom, sa rozsype!“
4. Keď kráľ počul reč Božieho muža, ktorú volal k oltáru, odtiahol Jeroboam ruku od oltára a volal: „Chyťte ho!“ Vtom mu ruka, ktorú mal proti nemu vystretú, uschla a už ju nemohol pritiahnuť k sebe.
5. Oltár sa roztrhol a popol z oltára sa rozsypal na znamenie, ktoré ohlásil Boží muž na Pánov pokyn.
6. Nato kráľ povedal Božiemu mužovi: „Udobri Pána, svojho Boha, a pros za mňa, aby som mohol ruku zasa k sebe pritiahnuť!“ Boží muž udobril Pána a kráľ zasa ruku pritiahol k sebe; bola mu ako predtým.
7. Vtedy kráľ hovoril Božiemu mužovi: „Pod' so mnou domov, občerstvi sa a dám ti dary.“
8. Ale Boží muž povedal kráľovi: „Ani keby si mi dal polovicu svojho domu, nepôjdem s tebou a nebudem nič jesť ani piť na tomto mieste.“
9. Lebo Pánovo slovo mi prikázalo: Nesmieš jesť chlieb ani piť vodu, ani sa nesmieš vrátiť cestou, ktorou si prišiel!“
10. Potom odišiel inou cestou a nevrátil sa cestou, ktorou prišiel do Betelu.
11. V Beteli býval istý starý prorok. Prišli k nemu jeho synovia a rozpovedali mu všetko, čo v ten deň urobil Boží muž v Beteli, i slová, ktoré hovoril kráľovi. Keď to rozpovedali svojmu otcovi,
12. otec sa ich opýtal: „Ktorou cestou odišiel?“ Synovia mu ukázali cestu, ktorou odišiel Boží muž, čo prišiel z Júdska.
13. Nato rozkázal svojim synom: „Osedlajte mi oslicu!“ Keď mu osedlali osla, vysadol naň
14. a išiel za Božím mužom. Našiel ho sedieť pod terebintou. I spýtal sa ho: „Ty si ten Boží muž, čo prišiel z Júdska?“ On odpovedal: „Ja.“
15. Nato mu vravel: „Pod' so mnou domov zajesť si!“
16. Odpovedal mu: „Nesmiem sa s tebou vrátiť ani ísť s tebou a nebudem nič jesť, ani nebudem s tebou nič piť na tomto mieste,
17. lebo Pán mi vo svojom slove nariadil: Nesmieš tam jesť chlieb ani piť vodu, ani sa nesmieš vrátiť cestou, ktorou si prišiel!“
18. Ale ten mu povedal: „Aj ja som prorok ako ty a anjel mi povedal z Pánovho pokynu: Prived' ho so sebou späť do svojho domu, nech si zaje a nech sa napije vody!“ Oklamal ho.
19. Vrátil sa teda s ním, zajedol si v jeho dome a napil sa vody.
20. Ako sedeli za stolom, Pán oslovil proroka, ktorý ho priviedol späť,
21. a zvolal na Božieho muža, čo prišiel z Júdska: „Toto hovorí Pán: Pretože si sa sprotivil Pánovmu slovu a nezachoval si príkaz, ktorý ti dal Pán, tvoj Boh,
22. ale vrátil si sa a jedol si a pil na mieste, o ktorom som ti povedal: Nesmieš (tam) jesť chlieb ani piť vodu: tvoja mŕtvola sa nedostane do hrobu tvojich otcov.“
23. A keď si zajedol a napil sa, osedlali mu osla proroka, ktorý ho priviedol naspäť,
24. a odišiel. Na ceste ho napadol lev a usmrtil; jeho mŕtvola ležala na ceste a osol stál vedľa nej, aj lev stál vedľa mŕtvoly.
25. Keď išli tadiaľ ľudia a zazreli mŕtvolu a leva stáť vedľa mŕtvoly, išli a hovorili to v meste, v ktorom býval ten starý prorok.
26. Keď to počul prorok, ktorý ho priviedol naspäť z cesty, povedal: „To je Boží muž, ktorý sa sprotivil Pánovmu slovu, a Pán ho vydal levovi; on ho dolámal a usmrtil podľa slova, ktoré mu povedal Pán.“
27. Nato povedal svojim synom: „Osedlajte mi osla!“ Keď mu ho osedlali,
28. išiel a našiel mŕtvolu ležať na ceste, osol a lev však stáli vedľa mŕtvoly. Lev nezožral mŕtvolu, ani nedolámal osla.

29. Prorok zdvihol mŕtvolu Božieho muža, vyložil ju na osla a priviezol ju späť do mesta (starého proroka), aby ho oplakal a pochoval.
30. Mŕtvolu uložil do vlastného hrobu a nariekali nad ňou: „Ach, brat môj!“
31. Keď ho pochovali, povedal svojim synom: „Až zomriem, pochovajte ma do hrobu, v ktorom je pochovaný Boží muž, nech moje kosti ležia vedľa jeho kostí,
32. lebo isto iste sa splní slovo, ktoré z Božieho pokynu volal proti oltáru v Beteli a proti všetkým svätyniam na výšinách, ktoré sú v samarijských mestách.“
33. Po tejto udalosti sa Jeroboam neodvrátil od svojej zlej cesty, ale zasa ustanovoval kňazov výšin zo spodiny ľudu. Kto len chcel, každému naplnil ruku, a stal sa kňazom výšin.
34. Toto viedlo dom Jeroboama k hriechu i k tomu, že bol zničený a vyhubený z povrchu zeme.

1. V tom čase ochorel Jeroboamov syn Abiáš.
2. Vtedy Jeroboam povedal svojej manželke: „Vstaň, preobleč sa, aby nezbadali, že si Jeroboamova žena, a choď do Šíla; tam je prorok Ahiáš, ktorý mi predpovedal, že budem kráľom nad týmto ľudom.“
3. Vezmi so sebou desať chlebov, koláče a hrniec medu a choď k nemu, on ti oznámi, čo bude s chlapcom.“
4. Jeroboamova manželka urobila tak. Vybrala sa, išla do Šíla a vošla do Ahiášovho domu. Ahiáš však nevidel, lebo mu starobou strpili oči.
5. Ale Pán povedal Ahiášovi: „Hľa, prichádza Jeroboamova žena, chce si od teba vyžiadať radu o svojom synovi, lebo je chorý. Toto a toto jej povieš!“
6. Keď ona vošla - prestrojená - a Ahiáš počul šelest jej nôh, ako vchádzala cez dvere, povedal: „Pod, Jeroboamova manželka! Prečo si prestrojená? Ja som poslaný k tebe s tvrdou správou.“
7. Choď, povedz Jeroboamovi: Toto hovorí Pán, Boh Izraela: Hoci som ťa ja vyvýšil z ľudu a ustanovil som ťa za knieža nad svojím ľudom, Izraelom,
8. odtrhol som kráľovstvo od Dávidovho domu a dal som ho tebe, nebol si ako môj sluha Dávid, ktorý zachovával moje príkazy a celým svojím srdcom išiel za mnou, lebo robil iba to, čo sa mi páči,
9. ale robil si horšie ako všetci, ktorí boli pred tebou, a išiel si si narobiť iných, liatych bohov, aby si ma popudzoval, mňa si však zahodil za svoj chrbát.
10. Preto ja privediem nešťastie na Jeroboamov dom a vyhubím v Izraeli z Jeroboama všetko, čo je rodu mužského, otrokov i slobodných, a odmetiem Jeroboamov dom, ako sa dočista odmetá hnoj.
11. Kto z Jeroboama zomrie v meste, zožerú ho psy, kto zomrie na poli, zožerie ho nebeské vtáctvo: lebo hovorí Pán.
12. A ty vstaň, choď domov a keď ti noha vkročí do mesta, chlapec zomrie.
13. Oplače ho celý Izrael a pochovajú ho, lebo z Jeroboamovho domu sa tento jediný dostane do hrobu, pretože na ňom sa našlo niečo dobré, čo sa Pánovi, Izraelovmu Bohu, na Jeroboamovom dome páči.
14. Potom si Pán ustanoví nad Izraelom kráľa, ktorý v tom čase vyhubí Jeroboamov dom. A teraz ešte čo?
15. Pán bude ťať Izrael, ako sa kníše trst' vo vode, vytrhne Izraelitov z tejto šťastnej zeme, ktorú dal ich otcovi, a roztrúsi ich za Rieku, pretože si narobili ašier a popuzovali Pána.
16. A vydá Izrael pre Jeroboamove hriechy, ktoré popáchal a ktorými zvedol na hriech Izrael.“
17. Jeroboamova manželka vstala a išla do Tersy. Keď vkročila na prah domu, bol chlapec mŕtvy.
18. Pochovali ho a oplakal ho celý Izrael, podľa Pánovho slova, ktoré povedal prostredníctvom svojho sluhu, proroka Ahiáša.
19. Ostatok Jeroboamových dejín, ako bojoval a ako kraloval, je napísané v Knihe letopisov izraelských kráľov.
20. Čas, ktorý Jeroboam kraloval, je dvadsaťdva rokov; potom sa uložil k svojim otcovi a kráľom sa namiesto neho stal jeho syn Nadab.
21. Šalamúnov syn Roboam kraloval v Júdsku. Roboam mal štyridsaťjeden rokov, keď sa stal kráľom, a sedemnášť rokov kraloval v Jeruzaleme, v meste, ktoré si vyvolil Pán zo všetkých izraelských kmeňov, aby tam položil svoje meno. Meno jeho matky bolo Náma, Amončanka.
22. A Júda robil, čo sa Pánovi nepáči. Hriechmi, ktorých sa dopúšťali, vzbudzovali jeho žiarlivosť väčšmi ako všetkým, čo popáchali ich otcovia.
23. Aj oni si postavili výšiny, pomníky a ašery na každom vyššom kopci a pod každým zeleným stromom.
24. Dokonca boli v krajine aj zasvätení. Robili teda podľa všetkej ohavnosti národov, ktoré Pán vyhnal pred Izraelitov.
25. V piatom roku kráľa Roboama pritiahol do Jeruzalema egyptský kráľ Sesak,
26. zobral poklady Pánovho domu aj poklady kráľovského domu; zobral všetko. Zobral všetky zlaté štíty, ktoré dal zhotoviť Šalamún.

27. Kráľ Roboam dal namiesto nich urobiť štíty kovové a dal ich do ochrany veliteľom bežcov, ktorí strážili vchod do kráľovského domu.
28. A kedykoľvek išiel kráľ do Pánovho domu, bežci si ich vzali a potom ich zase dali späť do strážnice bežcov.
29. Ostatok Roboamových dejín a všetko, čo urobil, je napísané v Knihe letopisov júdskych kráľov.
30. Medzi Roboamom a Jeroboamom bola po všetky dni vojna.
31. Potom sa Roboam uložil k svojim otcom a pochovali ho s jeho otcami v Dávidovom meste. Meno jeho matky bolo Náma, Amončanka. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Abiam.

1. V osemnástom roku kráľa Jeroboama, Nabatovho syna, sa Abiam stal kráľom nad Júdom.
2. Tri roky kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Maácha, Absalomova dcéra.
3. Chodil vo všetkých hriechoch svojho otca, ktoré pred ním páchal; jeho srdce nebolo celkom oddané Pánovi, svojmu Bohu, ako srdce jeho otca Dávida.
4. Lebo len kvôli Dávidovi mu Pán, jeho Boh, nechal lampu v Jeruzaleme, keď vzbudil po ňom jeho syna a zachoval Jeruzalem.
5. Preto, že Dávid robil, čo sa páči Pánovi, a po všetky dni svojho života sa neodklonil od ničoho, čo mu prikázal, okrem prípadu Hetejca Uriáša.
6. (Medzi Roboamom a Jeroboamom bola po všetky dni jeho života vojna.)
7. Ostatok Abiamových dejín a všetko, čo urobil, je napísané v Knihe letopisov júdskeho kráľov. Medzi Abiamom a Jeroboamom bola vojna.
8. Potom sa Abiam uložil k svojim otcom a pochovali ho v Dávidovom meste. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Asa.
9. V dvadsiatom roku izraelského kráľa Jeroboama sa Asa stal kráľom nad Júdom.
10. Štyridsaťjeden rokov kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho (starej) matky bolo Maácha, Absalomova dcéra.
11. Asa robil, čo sa páči Pánovi, ako jeho otec Dávid.
12. Odstránil z krajiny zasvätených a odstránil všetky modly, ktoré urobili jeho otcovia.
13. Odstránil tiež svoju (starú) matku Maáchu z postavenia kňaznej, lebo dala Ašere urobiť necudný pomník. Asa zrútil jej ohavnú modlu a spálil ju v údolí Kedronu.
14. Ale výšiny odstránené neboli. Asovo srdce však bolo po všetky dni oddané Pánovi.
15. Dal tiež doniesť do Pánovho domu dary, ktoré zasvätil jeho otec, a dary, ktoré zasvätil on sám: striebro, zlato a nádoby.
16. Medzi Asom a izraelským kráľom Básom bola vojna po všetky ich dni.
17. Izraelský kráľ Bása totiž pritiahol proti Júdsku a opevnil Rámu, aby júdskeho kráľovi Asovi zabránil východ a prístup.
18. Nato vzal Asa všetko striebro a zlato, ktoré ostalo v pokladnici Pánovho domu a v pokladnici kráľovského domu, dal to svojim služobníkom a kráľ Asa ich poslal k Benadadovi, synovi Tabremona, syna Heziona, kráľovi Aramu, ktorý býval v Damasku, s odkazom:
19. „Nech je zmluva medzi mnou a tebou, medzi mojím otcom a tvojím otcom! Hľa, posielam ti dar, striebro a zlato. Zruš teda zmluvu, ktorú máš s izraelským kráľom Básom, aby odtiahol odo mňa.“
20. Benadad súhlasil s kráľom Asom, poslal svojich vojenských veliteľov proti mestám Izraela a porazil Ahion, Dan, Abel-Bet-Maáchu a celý Keneret s celým územím Neftaliho.
21. Keď sa to do počul Bása, prestal opevňovať Rámu a vrátil sa do Tersy.
22. Kráľ Asa zvolal celé Júdsko, nik nebol oslobodený, a rozobrali kameň a drevo, ktorým Bása opevňoval Rámu. Kráľ Asa ním opevnil Benjamínovu Gabau a Masfu.
23. Ostatok Asových dejín, všetko jeho hrdinstvo a všetko, čo urobil, ako i mestá, ktoré opevnil, je napísané v Knihe letopisov júdskeho kráľov. Vo svojej starobe však trpel na nohy.
24. Potom sa Asa uložil k svojim otcom a pochovali ho s jeho otcami v meste jeho otca Dávida. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Jozafat.
25. Jeroboamov syn Nadab sa stal kráľom nad Izraelom v druhom roku júdskeho kráľa Asu a dva roky kraloval nad Izraelom.
26. Robil, čo sa Pánovi nepáči, chodil po ceste svojho otca a v hriechoch, ktorými zviadol na hriech Izrael.
27. Sprisahal sa proti nemu Ahiášov syn Bása z Isacharovho domu. A Bása ho zabil pri Gebetone, ktorý patrila Filištíncom. Nadab totiž a celý Izrael obliehali Gebeton.
28. Bása ho zabil v treťom roku júdskeho kráľa Asu a stal sa kráľom namiesto neho.
29. Keď sa stal kráľom, pobil celý Jeroboamov dom, nenechal z Jeroboama ani duše, až ho vyhubil podľa Pánovho slova, ktoré povedal prostredníctvom svojho sluhu Sílana Ahiáša

30. pre Jeroboamov hriech, ktorý spáchal a ku ktorému zvedol Izrael, a pre dráždenie, ktorým popudzoval Pána, Izraelovho Boha.
31. Ostatok Nadabových dejín a všetko, čo urobil, je napísané v Knihe letopisov izraelských kráľov.
32. Medzi Asom a medzi izraelským kráľom Básom bola vojna po všetky ich dni.
33. V treťom roku júdskeho kráľa Asu sa Ahiášov syn Bása stal kráľom nad celým Izraelom v Terse na dvadsaťštyri rokov.
34. Robil, čo sa Pánovi nepáči, kráčal po Jeroboamovej ceste a v hriechu, ktorým zvedol na hriech Izrael.

1. Vtedy Pán oslovil Hananiho syna Jehua proti Básovi:
2. „Pretože som ťa vyzdvihol z prachu a postavil som ťa za knieža nad svojím izraelským ľudom, a ty si kráčaľ po Jeroboamovej ceste a zvedol si na hriech môj ľud izraelský, takže ma dráždili svojimi hriechmi,
3. preto ja budem vymetať za Básom a za jeho domom a s tvojím domom naložím, ako som naložil s domom Nabatovho syna Jeroboama.
4. Kto z Básu zomrie v meste, zožerú ho psy, kto z neho zomrie na poli, zožerie ho nebeské vtáctvo.“
5. Ostatok dejín Básu a čo urobil, i jeho udatné činy sú opísané v Knihe letopisov izraelských kráľov.
6. Potom sa uložil k svojim otcom a pochovali ho v Terse. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Ela.
7. A Pán prostredníctvom proroka Jehua, Hananiho syna, oslovil Básu a jeho dom pre všetko zlo, ktoré páchal pred Pánovými očami, takže ho popudzoval činmi svojich rúk, aby sa mu stalo ako Jeroboamovmu domu, pretože ho vyvraždil.
8. V dvadsiatom šiestom roku júdskeho kráľa Asu sa stal kráľom nad Izraelom Básov syn Ela v Terse na dva roky.
9. Sprisahal sa proti nemu jeho sluha Zambri, veliteľ polovice vozatajstva. Tamten sa opil v Terse v dome Arsu, ktorý bol správcom terského paláca,
10. a vtedy prišiel Zambri, udrel ho a zabil v dvadsiatom siedmom roku júdskeho kráľa Asu a stal sa kráľom namiesto neho.
11. Keď sa stal kráľom a zaujal jeho trón, pobil celý Básov rod, nenechal z neho nič rodu mužského, ani z jeho príbuzných a priateľov.
12. Zambri teda vyhubil celý Básov dom, podľa Pánovho slova, ktoré povedal Básovi prostredníctvom proroka Jehua,
13. pre všetky hriechy Básu a hriechy jeho syna Elu, ktoré popáchali a ktorými zvedli na hriech Izrael, a tak svojimi ničomnosťami dráždili Pána, Izraelovho Boha.
14. Ostatok Elových dejín a všetko, čo urobil, je napísané v Knihe letopisov izraelských kráľov.
15. V dvadsiatom siedmom roku júdskeho kráľa Asu sa stal kráľom Zambri na sedem dní v Terse. Vojsko vtedy obliehalo Gebeton, ktorý patril Filištíncom.
16. Keď sa obliehajúce vojsko dozvedelo, že Zambri sa sprisahal a dokonca aj zabil kráľa, v ten deň v tábore ustanovil celý Izrael za kráľa nad Izraelom veliteľa vojska Amriho.
17. Nato Amri a s ním celý Izrael tiahol od Gebetonu nahor a obklúčil Tersu.
18. Keď Zambri videl, že mesto je zaujaté, vošiel do hradu kráľovského paláca, podpálil nad sebou kráľovský palác, a tak zomrel
19. pre hriechy, ktoré spáchal, lebo robil, čo sa Pánovi nepáči, keď kráčaľ po Jeroboamovej ceste a v jeho hriechu, ktorého sa dopustil a ktorým zvedol na hriech Izrael.
20. Ostatok dejín Zambriho a sprisahanie, ktoré osnoval, je napísané v Knihe letopisov izraelských kráľov.
21. Vtedy sa izraelský ľud rozčesol na (dve) polovice. Polovica sa pripojila k Tebnimu, synovi Gineta, a chcela ho ustanoviť za kráľa; a polovica k Amrimu.
22. Ale ľud, ktorý išiel za Amrim, prevládol ľud, ktorý nasledoval Ginetovho syna Tebniho, a tak Tebni zomrel a kráľom sa stal Amri.
23. V tridsiatom prvom roku júdskeho kráľa Asu sa stal kráľom nad Izraelom Amri na dvanásť rokov. V Terse kraloval šesť rokov.
24. Potom kúpil od Semera za dve hrivny striebra vrch Samáriu, vrch opevnil a mesto, ktoré postavil, nazval podľa pána vrchu Semera Samáriou.
25. Amri robil, čo sa Pánovi nepáči, ba robil horšie ako všetci, ktorí boli pred ním.
26. Kráčaľ celkom po ceste Nabatovho syna Jeroboama a v jeho hriechoch, ktorými zvedol na hriech Izrael, aby svojimi ničomnosťami dráždili Pána, Izraelovho Boha.
27. Ostatok dejín Amriho, čo urobil, a jeho víťazstvá, ktoré dobyl, sú napísané v Knihe letopisov izraelských kráľov.

28. Potom sa Amri uložil k svojim otcom a pochovali ho v Samárii. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Achab.
29. Amriho syn Achab sa stal kráľom nad Izraelom v tridsiatom ôsmom roku júdskeho kráľa Asu a Amriho syn Achab kraloval nad Izraelom v Samárii dvadsaťdva rokov.
30. Amriho syn Achab robil väčšmi, čo sa Pánovi nepáči, ako všetci, ktorí boli pred ním.
31. Nestačilo mu, že kráčal v hriechoch Nabatovho syna Jeroboama, ale vzal si za manželku Jezabel, dcéru sidonského kráľa Etbála. Potom šiel a slúžil Bálovi a klaňal sa mu.
32. Postavil aj oltár Bálovi v Bálovom chráme, ktorý vybudoval v Samárii.
33. A ešte Achab postavil Ašeru. Achab teda svojimi činmi popudzoval Pána, Izraelovho Boha, viac ako všetci izraelskí králi, ktorí boli pred ním.
34. Za jeho čias postavil Betelčan Hiel Jericho. Za (cenu) svojho prvorodeného Abirama položil jeho základy a za (cenu) svojho najmladšieho Seguba pozakladal jeho brány podľa Pánovho slova, ktoré povedal prostredníctvom Nunovho syna Jozueho.

Kapitola 17

1. Vtedy Tesban Eliáš z Tesbe v Galaáde povedal Achabovi: „Ako žije Pán, Izraelov Boh, v ktorého službe stojím, nebude v týchto rokoch rosa ani dážď, iba na moje slovo.“
2. Potom ho Pán oslovil:
3. „Odíď odtiaľto, obráť sa na východ a skry sa pri potoku Karit, ktorý je východne od Jordána!
4. Z potoka budeš piť a krkavcom som prikázal, aby ťa tam živili.“
5. Odišiel teda a urobil podľa Pánovho pokynu. Išiel a usadil sa pri potoku Karit, ktorý je východne od Jordána.
6. Krkavce mu prinášali chlieb a mäso ráno a chlieb a mäso večer a z potoka pil.
7. Po istom čase potok vyschol, lebo v krajine nebolo dažďa.
8. Vtedy ho Pán oslovil:
9. „Vstaň a choď do Sarepty, ktorá je pri Sidone, a osad' sa tam, lebo som tam prikázal istej vdove, aby ťa živila!“
10. Vstal teda a odišiel do Sarepty. Keď prichádzal k mestskej bráne, bola tam práve akási vdova, ktorá zbierala drevo. I zavolať na ňu: „Prines mi v nádobe trochu vody, aby som sa napil.“
11. Keď mu ona išla načrieť, zavolať za ňou: „Dones mi, prosím, so sebou aj smidku chleba!“
12. Ona na to odpovedala: „Ako žije Pán, tvoj Boh, nemám nič upečené; mám iba za priehrstie múky v hrnci a trochu oleja v krčahu. Práve zbieram zo dve triesky dreva, potom pôjdem a pripravím to sebe a svojmu synovi. Keď to zjeme, môžeme zomrieť.“
13. Eliáš jej povedal: „Neboj sa! Choď a urob, ako hovoríš, lenže najprv z toho priprav malý pecník pre mňa a dones mi ho! Sebe a svojmu synovi pripravíš potom.“
14. Lebo toto hovorí Pán, Boh Izraela: Múky z hrnca nebudne a z krčaha nebude chýbať olej až do dňa, keď Pán dá na zem dážď.“
15. Išla a urobila podľa Eliášovho slova. A jedla ona, on i jej dom a od toho dňa
16. múky z hrnca nebudlo a z krčaha nechýbal olej podľa Pánovho slova, ktoré povedal prostredníctvom Eliáša.
17. Po týchto udalostiach ochorel syn tej ženy, majiteľky domu, a choroba sa mu tak veľmi zhoršila, že už prestal dýchať.
18. Vtedy povedala Eliášovi: „Čo ja mám s tebou, muž Boží? Prišiel si mi pripomenúť môj hriech a usmrtiť môjho syna?“
19. Eliáš jej povedal: „Daj mi svojho syna!“ Potom jej ho vzal z lona a vyniesol ho do hornej izby, v ktorej býval, uložil ho na svoje lôžko
20. a takto volal k Pánovi: „Pane, môj Bože, chceš aj ženu, u ktorej som hosťom, urobiť nešťastnou, že usmrcuješ jej syna?“
21. Potom sa tri razy vystrel nad chlapca, volal k Pánovi a hovoril: „Pane, môj Bože, nech sa, prosím, vráti duša tohto chlapca do jeho tela!“
22. Pán vyslyšal Eliášov hlas, chlapcova duša sa vrátila do jeho tela a ožil.
23. Potom Eliáš chlapca vzal, zniesol ho z hornej izby do domu, odovzdal ho jeho matke a povedal jej: „Pozri, tvoj syn žije!“
24. Žena vrela Eliášovi: „Teraz už viem, že si Boží muž a že Pánovo slovo, ktoré máš v ústach, je pravdivé.“

1. Po dlhšom čase, v treťom roku Pán oslovil Eliáša: „Choď, ukáž sa Achabovi, potom dám dážd' na zem!“
2. Eliáš sa teda išiel ukázať Achabovi. V Samárii však bol hrozný hlad.
3. Achab zavolať správcu domu Abdiáša. Abdiáš si veľmi ctil Pána
4. a keď Jezabel zabíjala Pánových prorokov, vzal Abdiáš sto prorokov a po päťdesiat ich schovával v jaskyni a zásoboval ich chlebom a vodou.
5. Achab povedal Abdiášovi: „Choď ku všetkým vodným prameňom v krajine a ku všetkým potokom, azda nájdeme trávu a užívieme kone a mulice a nemusíme zo zvierat nič zmárniť.“
6. I rozdelili si krajinu, aby ňou prešli. Achab išiel jednou cestou sám a Abdiáš išiel sám druhou cestou.
7. Keď bol Abdiáš na ceste, práve išiel oproti nemu Eliáš. Keď ho spoznal, padol na tvár a spýtal sa: „Si to ty, môj pán, Eliáš?“
8. Odpovedal mu: „Ja. Choď a povedz svojmu pánovi: Je tu Eliáš!“
9. Ale on vrazil: „Čím som sa previnil, že vydávaš svojho sluhu do Achabovej ruky, aby ma zabil?“
10. Ako žije Pán, tvoj Boh, niet národa ani kráľovstva, kde by môj pán nebol poslal hľadať ťa a keď mu povedali: Niet ho, vyžiadal od kráľovstva a národa prísahu, že ťa nemožno nájsť.
11. A ty teraz vravíš: Choď, povedz svojmu pánovi: Je tu Eliáš!
12. A keď odidem od teba, Pánov duch ťa odnesie ktovie kam. Ja však pôjdem a oznámim to Achabovi, a keď ťa nenájdu, zabije ma. A tvoj sluhá je predsa od mladi Pánovým ctiteľom.
13. Či nepovedali môjmu pánovi, čo som urobil, keď Jezabel zabíjala Pánových prorokov? Že som z Pánových prorokov sto mužov schovával po päťdesiatich v jaskyni a živil som ich chlebom a vodou?
14. A teraz ty vravíš: Choď, povedz svojmu pánovi: Je tu Eliáš!, aby ma zabil.“
15. Ale Eliáš povedal: „Ako žije Pán zástupov, v službe ktorého stojím, dnes sa mu ukážem!“
16. Abdiáš teda išiel oproti Achabovi, oznámil mu to a Achab šiel v ústrety Eliášovi.
17. Keď Achab zazrel Eliáša, Achab sa ho spýtal: „Si to ty, záhubca Izraela?“
18. Odpovedal: „Nie ja zapričiňujem záhubu Izraela, ale ty a dom tvojho otca, lebo ste opustili Pánove príkazy a šli ste za bálmi.“
19. Teraz však pošli a daj zvolať ku mne celý Izrael na vrch Karmel, aj štyristopäťdesiat Bálových prorokov a štyristo prorokov Ašery, ktorí jedia z Jezabelinho stola!“
20. Achab poslal ku všetkým synom Izraela a zhromaždil prorokov na vrch Karmel.
21. Vtedy Eliáš pristúpil ku všetkému ľudu a hovoril: „Dokedy budete kulhať na dve strany? Ak je Pán Bohom, choďte za ním, ak Bál, choďte za tým!“ Ľud mu nič neodpovedal.
22. A Eliáš hovoril ľudu: „Ja sám som zostal z Pánových prorokov, prorokov Bálových je však štyristopäťdesiat mužov.“
23. Nech nám dajú dva býky. Oni nech si vyberú jedného býčka, nech ho rozsekajú, pokladú na drevo, ale oheň nech nepodkladajú. Potom ja pripravím druhého býčka, položím ho na drevo a tiež nepodložím oheň.
24. Potom vzývajte meno svojho boha a ja budem vzývať meno Pánovo. A Boh, ktorý odpovie ohňom, ten je Boh.“ Všetok ľud na to odpovedal: „Návrh je dobrý!“
25. Eliáš hovoril Bálovým prorokom: „Vyberte si jedného býčka a pripravte prví, lebo vás je viac. A vzývajte meno svojho boha, ale oheň nepodkladajte!“
26. Vzali teda býčka, ktorého im dal, pripravili ho a od rána až do poludnia vzývali Bálovo meno: „Bál, vyslyš nás!“ No nebolo hláska, nebolo odpovede. I skákali okolo oltára, ktorý spravili.
27. Napoludnie sa im Eliáš posmieval: „Kričte nahlas, je predsa boh! Azda je zamestnaný, alebo sa utiahol, alebo odcestoval, alebo azda spí, nech sa zobudí!“
28. Kričali teda nahlas, potom si podľa svojho zvyku mečmi a oštepami robili zárezy, až boli zalíati krvou.
29. Prešlo aj poludnie a oni vykrikovali až do času obety, ale nik sa neozval, nik neodpovedal, nik si nevšímal.

30. Vtedy hovoril Eliáš všetkému ľudu: „Podďte ku mne!“ Všetok ľud pristúpil k nemu a on opravil zborený Pánov oltár.
31. Eliáš vzal dvanásť kameňov podľa počtu synov Jakuba, ktorému Pán povedal: „Izrael bude tvoje meno.“
32. Z kameňov postavil oltár v Pánovom mene a okolo oltára urobil jarček na dve sey zrna.
33. Poukladal drevo, rozsekal býčka a položil ho na drevo.
34. Potom povedal: „Naplníte štyri vedrá vodou a vylejte na obetu a na drevo!“ Nato vrazil: „I druhý raz!“ Urobili to aj druhý raz. Vtedy povedal: „I tretí raz!“ A spravili to aj tretí raz,
35. takže voda tiekla okolo oltára, aj jarček naplnila voda.
36. Keď už bol čas obety, prorok Eliáš pristúpil a povedal: „Pane, Bože Abraháma, Izáka a Izraela, dnes ukáž, že ty si Boh v Izraeli a ja som tvoj služobník a že som toto všetko urobil na tvoje slovo!
37. Vyslyš ma, Pane, vyslyš ma, nech sa tento ľud dozvie, že ty si Pán, Boh, a že ty si obrátil ich srdce späť!“
38. Vtom spadol Pánov oheň a strávil obetu, drevo, kamene, zem a zlízal aj vodu, ktorá bola v jarčeku.
39. Keď to všetok ľud videl, padol na tvár a hovoril: „Pán je Boh! Pán je Boh!“
40. Nato im Eliáš povedal: „Pochytajte Bálových prorokov, nech z nich neujde ani jeden.“ Pochytali ich a Eliáš ich dal zaviesť k potoku Kišon a tam ich dal pobiť.
41. Potom Eliáš povedal Achabovi: „Vystúp, jedz a pi, lebo počuť člapot dažďa!“
42. A Achab vystúpil jesť a piť. Eliáš však vyšiel na vrchol Karmelu, skrčil sa k zemi, tvár si dal medzi kolená
43. a povedal svojmu sluhovi: „Choď hore a pozri sa smerom k moru!“ On šiel, pozrel sa a povedal: „Niet ničoho!“ Povedal mu: „Vráť sa sedem ráz!“
44. Na siedmy raz však povedal: „Hľa, od mora vystupuje obláčik ako mužská dlaň!“ Nato mu povedal: „Choď a oznám Achabovi: Priahaj a choď dolu, aby ťa nezastihol dážď!“
45. O chvíľu sa nebo zatiahlo oblakmi, strhol sa vietor a veľký dážď. Achab sadol do voza a išiel do Jezraelu.
46. Na Eliáša sa však zniesla Pánova ruka, opásal si bedrá a bežal pred Achabom až ta, kadiaľ sa ide do Jezraelu.

Kapitola 19

1. Achab rozpovedal Jezabel všetko, čo urobil Eliáš, aj to, ako pobil mečom všetkých prorokov.
2. Nato poslala Jezabel k Eliášovi posla s odkazom: „Nech mi bohovia urobia toto a toto nech mi pridajú, ak zajtra o takomto čase neurobím s tvojím životom, ako sa stalo so životom hociktorého z nich!“
3. On sa naľakal, vstal a odišiel, aby si zachránil život. Keď prišiel do Bersaby, ktorá patrí Júdsku, nechal svojho sluhu tam
4. a sám išiel na deň cesty na púšť. Keď došiel, sadol si pod borievku, žiadal si zomrieť a hovoril: „Teraz už dost, Pane! Vezmi si môj život! Veď ja nie som lepší ako moji otcovia!“
5. Lahol si a usnul (pod borievkou). Vtom sa ho dotkol anjel a povedal mu: „Vezmi a jedz!“
6. Pozrel sa a hľa, pri hlave mal užiarený podpopolný pecník a krčah vody! Jedol teda, napil sa a opäť zaspal.
7. Tu prišiel Pánov anjel druhý raz, dotkol sa ho a povedal: „Vstaň a jedz, lebo máš pred sebou dlhú cestu!“
8. Vstal teda a jedol a posilnený týmto pokrmom išiel štyridsať dní a štyridsať nocí až k Božiemu vrchu Horeb.
9. Tam vošiel do jaskyne a prenocoval v nej. Tu ho oslovil Pán a spýtal sa ho: „Čo tu robíš, Eliáš?“
10. On odpovedal: „Plný som horlivosti za Pána, Boha zástupov! Veď synovia Izraela opustili tvoju zmluvu, tvoje oltáre zborili a tvojich prorokov pobili mečom! Ja sám som ostal za mojím životom však sliediaci, chcú mi ho vziať.“
11. On mu povedal: „Vyjdi a postav sa na vrchu pred Pána!“ Práve prechádzal Pán. Pred Pánom išiel vietor, veľký a prudký, ktorý trhá vrchy a láme skaly. Ale Pán nebol vo vetre. Po vetre zemetrasenie, ale Pán nebol v zemetrasení.
12. Po zemetrasení oheň, ale Pán nebol v ohni. A po ohni tichý, lahodný šum.
13. Keď to Eliáš počul, zahalil si tvár plášťom, vyšiel a zastal pri vchode do jaskyne. Vtom prehovoril k nemu akýsi hlas a pýtal sa: „Čo tu robíš, Eliáš?“
14. Odpovedal: „Plný som horlivosti za Pána, Boha zástupov. Veď synovia Izraela opustili tvoju zmluvu, tvoje oltáre zborili a tvojich prorokov pobili mečom! Ja sám som ostal a za mojím životom sliediaci, chcú mi ho vziať.“
15. Pán mu povedal: „Vstaň, vráť sa svojou cestou na Damaskú púšť a keď dôjdeš, pomôž Hazaela za kráľa nad Aramom,
16. Namsiho syna Jehua pomôž za kráľa nad Izraelom a Safatovho syna Elizea z Abelmehuly pomôž za proroka namiesto seba!
17. A kto ujde pred Hazaelovým mečom, zabije ho Jehu, a kto ujde pred mečom Jehua, zabije ho Elizeus.
18. A v Izraeli si ponechám sedemtisíc mužov: iba kolená, ktoré sa nesklonili pred Bálom, a ústa, ktoré ho nebozkali.“
19. Keď odtiaľ odišiel, našiel Elizea, Safatovho syna, ako práve oral. Dvanásť záprahov volov mal pred sebou, on bol pri dvanástom. Eliáš prešiel popri ňom a hodil naň svoj plášť.
20. On zanechal voľy, bežal za Eliášom a povedal: „Dovoľ, aby som pobozkal svojho otca a matku, potom pôjdem s tebou!“ Odvetil mu: „Chod', vráť sa, veď čože som ti urobil?“
21. Vrátil sa od neho, vzal záprah volov, zabil ich, na nástroji volov uvaril mäso a dal ľuďom jesť. Potom vstal, išiel za Eliášom a posluhoval mu.

1. Benadad, kráľ Aramu, zhromaždil celé svoje vojsko. Išlo s ním tridsaťdva kráľov s koňmi a vozmi. Vystúpil, obklúčil Samáriu a útočil na ňu.
2. Poslal poslov do mesta k izraelskému kráľovi Achabovi
3. a odkázal mu: „Takto hovorí Benadad: Tvoje striebro a tvoje zlato patrí mne, aj tvoje ženy a najlepšie deti sú moje.“
4. Kráľ Izraela odpovedal: „Ako hovoril môj pán, kráľ, tvoj som ja i všetko, čo mám.“
5. Posli prišli zasa a vraveli: „Takto hovorí Benadad: Poslal som k tebe s odkazom: Svoje striebro a svoje zlato, svoje ženy a svojich synov daj mne!
6. Keď zajtra o tomto čase pošlem k tebe svojich sluhov, oni prehládajú tvoj dom a domy tvojich sluhov, vezmú všetko, čo sa im bude páčiť, a odnesú.“
7. Nato izraelský kráľ zvolal všetkých starších krajiny a hovoril: „Zreteľne vidíte, že tento má zlé úmysly. Ved' poslal ku mne po moje ženy a deti, po moje zlato a striebro a neodoprel som mu.“
8. Všetci starší a všetok ľud mu povedali: „Neposlúchni a nepovol!“
9. Preto povedal Benadadovým poslom: „Povedzte môjmu pánovi, kráľovi: Všetko, po čo si k svojmu služobníkovi poslal prvý raz, urobím, ale túto vec nemôžem urobiť.“ Posli odišli a oznámili mu to.
10. A Benadad mu poslal odkaz: „Nech bohovia urobia so mnou, čo chcú, ak bude prach Samárie stačiť do dlaní všetkého ľudu, ktorý je so mnou.“
11. Izraelský kráľ odpovedal: „Hovorí sa: Nech sa opásaný nevychvaľuje ako odpásaný.“
12. Keď Benadad počul túto reč - práve pil s kráľmi v stanoch -, povedal svojim poddaným: „Útočte!“ I zaútočili na mesto.
13. V tom pristúpil k Achabovi, kráľovi Izraela, istý prorok a povedal: „Toto hovorí Pán: Videl si celý tento velikánsky zástup? Dnes ho dám do tvojej ruky, aby si videl, že ja som Pán.“
14. Achab sa opýtal: „Pomocou koho?“ Odpovedal: „Toto hovorí Pán: Pomocou sluhov krajových kniežat.“ Opýtal sa: „Kto má otvoriť boj?“ Odpovedal: „Ty.“
15. Nato spočítal sluhov krajových kniežat, bolo ich dvestotridsaťdva. Potom spočítal celé vojsko, všetkých synov Izraela: sedemtisíc.
16. I vyrazili napoludnie, keď sa Benadad opíjal v stanoch, on i kráľi, tridsať dvaja kráľi, ktorí mu prišli na pomoc.
17. Najprv vyrazili sluhovia krajových kniežat. Vtedy poslali k Benadadovi a oznámili mu: „Zo Samárie vychádzajú ľudia!“
18. On vravel: „Ak prichádzajú o mier, chyťte ich živých, a ak vychádzajú do boja, chyťte ich (tiež) živých!“
19. Oni však už vytiahli z mesta, totiž sluhovia krajových kniežat a vojsko, ktoré išlo za nimi.
20. Každý zabil svojho chlapa, takže Aramejčania utiekli. Izraeliti ich prenasledovali, ale aramejský kráľ Benadad ušiel na koni i s jazdcami.
21. Vyrazil aj izraelský kráľ, ukoristil kone a vozy a zapríčinil Aramejčanom veľkú porážku.
22. Vtedy ku kráľovi Izraela pristúpil prorok a povedal mu: „Chod', daj dohromady sily a dobre uváž, čo máš robiť, lebo kráľ Aramu na takto rok vytiahne proti tebe!“
23. Sluhovia vraveli aramejskému kráľovi: „Ich Boh je horský Boh, preto nás premohli. Ak budeme s nimi bojovať na rovine, porazíme ich.“
24. A urob to takto: Odstráň kráľov, každého z jeho zadelenia, a postav namiesto nich námestníkov!
25. Ty si však nazbieraj vojsko, ako bolo vojsko, ktoré si stratil, i kone, ako si mal predtým. Potom budeme s nimi bojovať na rovine, či ich nepremôžeme!“ On poslúchol ich radu a urobil tak.
26. Po uplynutí roku zhromaždil Benadad Aramejčanov a vystúpil do Afeku bojovať proti Izraelitom.
27. Aj synovia Izraela sa zhromaždili, zásobili sa a išli proti nim. Synovia Izraela táborili proti nim ako dva krídliky kôz, Aramejčania však zaplnili krajinu.
28. Vtedy pristúpil Boží muž a oslovil izraelského kráľa: „Toto hovorí Pán: Pretože Aramejčania povedali: Pán je Boh vrchov, a nie Boh dolín, vydám ti do ruky celý tento veličinný zástup, aby ste poznali, že ja som Pán.“

29. Sedem dní táborili proti sebe; na siedmy deň sa strhol boj a synovia Izraela porazili Aramejčanov, a to stotisíc pešiakov v jeden deň.
30. Ostatní utekali do Afeku, do mesta, a tam padol múr na dvadsaťsedemtisíc tých, čo zostali. Utekol aj Benadad. Došiel do mesta (a behal) z izby do izby.
31. Jeho sluhovia mu povedali: „Počuli sme, že králi izraelského domu sú králi milosrdní. Obhodme si okolo bedier vrecovinu, okolo hlavy povrazy a vyjdime k izraelskému kráľovi, azda nás nechá nažive.“
32. Opásali si teda okolo bedier vrecovinu a povrazy okolo hlavy, išli k izraelskému kráľovi a vraveli: „Tvoj sluha Benadad hovorí: Nechaj ma, prosím, nažive!“ Odpovedal: „Je ešte nažive? Je mojím bratom!“
33. Chlapi to brali za dobrý znak, rýchlo ho chytili za slovo a povedali: „Benadad je tvoj brat.“ Odpovedal: „Chodte, privedte ho!“ Keď Benadad prišiel k nemu, vyzdvihol ho na voz
34. a povedal mu: „Mestá, ktoré môj otec odňal tvojmu otcovi, ti vrátim. V Damasku si porob ulice, ako môj otec urobil v Samárii. A ja po uzavretí zmluvy odtiahnem od teba.“ Uzavrel teda s ním zmluvu a prepustil ho.
35. Vtedy ktorýsi z prorockých synov na Pánov popud povedal svojmu priateľovi: „Zbi ma!“ Ale ten muž sa zdráhal udrieť ho.
36. I povedal mu: „Pretože si nepočúval hlas Pána, len čo vyjdeš odo mňa zabije ťa lev.“ A keď odchádzal od neho, napadol ho lev a zabil ho.
37. Stretol iného človeka a povedal: „Zbi ma!“ On ho tak zbil, až ho poranil.
38. Nato prorok išiel, stal si kráľovi do cesty, ale obväzom okolo očí sa prestrojil,
39. a keď kráľ prechádzal, volal na kráľa: „Tvoj sluha vytiahol do boja a vtedy odbočil akýsi človek, doviedol ku mne muža a povedal: Stráž tohto človeka! Ak sa stratí, ručíš mi za jeho život svojím životom, alebo zaplatíš hrivnu striebra.“
40. Kým však mal tvoj sluha tu i tam robotu, toho nebolo.“ Nato mu izraelský kráľ povedal: „To je tvoj rozsudok, ktorý si si sám vyniesol!“
41. Vtom si rýchlo odstránil obväz z očí a kráľ Izraela ho spoznal; že je spomedzi prorokov.
42. I povedal mu: „Toto hovorí Pán: Pretože si vypustil z ruky muža, ktorý prepadol mojej kľiatbe, bude tvoj život za jeho život a tvoj ľud za jeho ľud.“
43. A izraelský kráľ odišiel domov namrzený a išiel do Samárie.

1. Po týchto udalostiach sa stalo toto: Jezraelský Nabot mal vinicu, ktorá bola v Jezraeli, v susedstve paláca samarijského kráľa Achaba.
2. Achab povedal Nabotovi: „Daj mi svoju vinicu, bude mi na zeleninovú záhradu, lebo je tesne vedľa môjho domu. Dám ti za ňu lepšiu vinicu. Alebo ak sa ti viac páči, dám ti za ňu v peniazoch, koľko je hodna.“
3. Nabot odpovedal Achabovi: „Božechráň, aby som ti dal dedičstvo po svojich otcoch!“
4. Achab išiel domov mrzutý a nahnevaný pre slovo, ktoré mu povedal jezraelský Nabot: „Nedám ti dedičstvo po svojich otcoch!“ Hodil sa na lôžko, odvrátil si tvár a nechcel nič jesť.
5. Nato prišla k nemu jeho žena Jezabel a spýtala sa ho: „Prečo ti je duch taký zronený a nechceš jesť?“
6. Odpovedal jej: „Hovoril som s jezraelským Nabotom a povedal som mu: Daj mi svoju vinicu za peniaze, alebo ak chceš, dám ti za ňu vinicu. On však odpovedal: Nedám ti svoju vinicu.“
7. Jeho žena Jezabel mu na to povedala: „Máš ty ale moc nad Izraelom! Vstaň, jedz a rozveseľ sa, ja ti zaopatrim vinicu jezraelského Nabota.“
8. Potom napísala v mene Achaba list, udrela naň jeho pečať a poslala list starším a predstaveným jeho mesta, ktorí bývali s Nabotom.
9. V liste napísala toto: „Vyhláste pôst a Nabota posadte na popredné miesto medzi ľud!“
10. Oproti nemu posadte dvoch mužov, vyvrhelov. Oni nech dosvedčia: Rúhal sa Bohu a kráľovi. Potom ho vyvedte a ukameňujte, nech zomrie!“
11. Jeho spoluobčania, starší a predstavení, ktorí bývali v jeho meste, urobili tak, ako im odkázala Jezabel, ako bolo napísané v liste, ktorý im poslala.
12. Vyhlásili pôst a Nabota posadili na popredné miesto medzi ľuďom.
13. Priviedli tých dvoch mužov, vyvrhelov, posadili ich oproti nemu, a tí vyvrheli dosvedčili Nabotovi pred ľuďom: „Nabot sa rúhal Bohu a kráľovi!“ I vyviedli ho za mesto a ukameňovali ho tak, že zomrel.
14. Potom poslali Jezabel odkaz: „Nabota ukameňovali, je mŕtvy.“
15. Keď Jezabel počula, že Nabota ukameňovali a je mŕtvy, povedala Jezabel Achabovi: „Vstaň a zmocni sa vinice jezraelského Nabota, ktorú sa ti zdráhal dať za peniaze, lebo Nabot nežije, zomrel.“
16. Keď Achab počul, že Nabot je mŕtvy, zobral sa a šiel dolu do vinice jezraelského Nabota, aby sa jej zmocnil.
17. Vtedy Boh oslovil Tesbana Eliáša:
18. „Vstaň a choď v ústrety izraelskému kráľovi Achabovi, ktorý je v Samárii. Je práve v Nabotovej vinici. Zišiel do nej, aby sa jej zmocnil.“
19. Povedz mu: Toto hovorí Pán: Vraždil si a zmocnil si sa dedičstva! Povedz mu toto: Na mieste, kde psy lízali Nabotovu krv, budú lízať aj tvoju krv.“
20. Achab povedal Eliášovi: „Našiel si ma, nepriateľ?!“ Odpovedal: „Našiel, lebo si sa zapredal robiť, čo sa Pánovi nepáči.“
21. Hľa, ja privediem na teba nešťastie. Pozametám za tebou a vyhubím v Izraeli z Achaba všetko, čo je rodu mužského, otroka i slobodného.
22. S tvojím rodom naložím, ako som naložil s rodom Nabatovho syna Jeroboama a s rodom Ahiášovho syna Básu pre dráždenie, ktorým si ma popudzoval, a preto, že si zviedol na hriech Izrael.
23. Ale aj o Jezabel hovorí Pán: Psy budú žrať Jezabel na jezraelskom poli.
24. Kto z Achaba zomrie v meste, zožerú ho psy, a kto zomrie na poli, zožerie ho nebeské vtáctvo.“
25. Lenže naozaj nebolo nikoho, kto by sa bol zapredal ako Achab robiť, čo sa Pánovi nepáči, lebo ho na to navádzala jeho žena Jezabel.
26. Konal veľmi ohavne, keď chodil za modlami celkom tak, ako robili Amorejčania, ktorých Pán vyhnal pred synov Izraela.
27. Keď Achab počul tieto slová, roztrhol si rúcho, na telo si obliekol vrecovinu a postil sa; spal vo vrecovine a chodil sklúčený.
28. Vtedy Pán oslovil Tesbana Eliáša:

29. „Videl si, ako sa Achab predo mnou pokoril? Pretože sa pokoril predo mnou, neprivediem nešťastie za jeho života. Za dní jeho syna privediem nešťastie na jeho dom!“

1. Tri roky žili v pokoji, nebolo vojny medzi Aramejčanmi a medzi Izraelitmi.
2. V treťom roku zostúpil júdsky kráľ Jozafat ku kráľovi Izraela.
3. Vtedy kráľ Izraela povedal svojim poddaným: „Viete vy, že Ramot v Galaáde patrí nám? A my sa nehnevme vziať si ho z moci aramejského kráľa.“
4. A Jozafata sa spýtal: „Pôjdeš so mnou do vojny proti Ramotu v Galaáde?“ Jozafat odpovedal izraelskému kráľovi: „Som ako ty a môj ľud je ako tvoj ľud, moje kone ako tvoje kone!“
5. Potom Jozafat povedal izraelskému kráľovi: „Vyžiadaš si dnes, prosím, Pánovo slovo!“
6. Nato kráľ Izraela zhromaždil prorokov, približne štyristo mužov, a spýtal sa ich: „Mám ísť do vojny proti Ramotu v Galaáde? Alebo to mám nechať?“ Odpovedali: „Tiahni! Pán ho dá do ruky kráľa!“
7. Ale Jozafat sa spýtal: „Nie je tu ešte nejaký Pánov prorok, aby sme sa ho mohli spýtať?“
8. Izraelský kráľ odpovedal Jozafatovi: „Je ešte jeden človek, prostredníctvom ktorého by sme sa mohli dopytovať Pána, lenže ja ho nenávidím, lebo mi neprorokuje dobro, ale len zlo. Je to Jemlov syn Micheáš.“ Jozafat odpovedal: „Nehovor tak, kráľu!“
9. Nato izraelský kráľ zavolať jedného komorníka a povedal: „Prived' rýchlo Micheáša, Jemlovho syna!“
10. Izraelský kráľ a júdsky kráľ Jozafat sedeli oblečení do rúcha, každý na svojom tróne na priestranstve pri vchode do brány Samárie a všetci proroci prorokovali pred nimi.
11. Kanaánov syn Sedekiáš si urobil železné rohy a vrazil: „Toto hovorí Pán: Týmito dokoleš Aramejčanov do zániku.“
12. A všetci proroci prorokovali podobne: „Tiahni proti Ramotu v Galaáde, budeš mať úspech a Pán ho vydá do ruky kráľa.“
13. Posol, ktorý šiel zavolať Micheáša, hovoril mu: „Hľa, slová prorokov sú jednotné a priaznivé kráľovi! Nech je aj tvoja reč ako reč hociktorého z nich, predpovedaj šťastie!“
14. Ale Micheáš odpovedal: „Ako žije Pán, budem hovoriť to, čo mi povie Pán.“
15. Keď prišiel ku kráľovi, kráľ sa ho pýtal: „Micheáš, máme ísť do boja proti Ramotu v Galaáde, alebo to máme nechať?“ Odpovedal mu: „Tiahni, budeš mať úspech, Pán ho vydá do ruky kráľa!“
16. Ale kráľ mu vrazil: „Koľko ráz ťa mám zaprisahať, aby si mi v Pánovom mene hovoril iba pravdu?“
17. Odpovedal: „Videl som celý Izrael roztratený po vrchoch ako ovce, ktoré nemajú pastiera. Vtedy Pán povedal: Títo nemajú pána; nech sa každý vráti v pokoji domov!“
18. Tu izraelský kráľ povedal Jozafatovi: „Nevrazil som ti, že mi neprorokuje dobro, len nešťastie!?“
19. A tamten pokračoval: „Nuž počuj slovo Pánovo! Videl som Pána sedieť na tróne a celé nebeské vojsko stáť pri ňom po jeho pravej i ľavej strane.“
20. A Pán povedal: Kto chce podvieť Achaba, aby šiel a padol pri Ramote v Galaáde? Nato hovoril jeden tak, druhý onak.
21. Vtedy vyšiel akýsi duch, zastal pred Pánom a povedal: Ja ho podvediem! A Pán sa ho spýtal: Ako?
22. Odpovedal: Vyjdem a budem lživým duchom v ústach všetkých jeho prorokov. On povedal: Oklameš ho, aj to dokážeš! Choď a urob tak!
23. Pán teda vložil do úst všetkých týchto svojich prorokov lživého ducha, lebo Pán vyslovil proti tebe nešťastie.“
24. Vtom pristúpil syn Kanaána Sedekiáš, udrel Micheáša po líci a povedal: „Kadiaľže odišiel Pánov duch odo mňa, aby hovoril s tebou?“
25. Ale Micheáš odpovedal: „To uvidíš v ten deň, keď budeš chodiť z izby do izby, aby si sa schoval.“
26. Kráľ Izraela povedal: „Chyť Micheáša a zaveď ho k mešťanostovi Amonovi a kráľovičovi Joasovi“
27. a povedz: Takto hovorí kráľ: Tohto dajte do väznice a biedne ho živte chlebom a vodou, kým sa šťastne navrátim!“
28. Micheáš však odvetil: „Ak sa naozaj šťastne vrátiš, nehovoril cezo mňa Pán.“ (A povedal: „Čujte to, všetci ľudia!“)
29. Kráľ Izraela a júdsky kráľ Jozafat tiahli teda proti Ramotu v Galaáde.

30. Izraelský kráľ povedal Jozafatovi, že sa preoblečie, a tak pôjde do boja: „Ty sa však obleč do svojho rúcha!“ Izraelský kráľ sa aj preobliekol, a tak šiel do boja.
31. Aramejský kráľ však prikázal veliteľom vozov, ktorých mal tridsaťdva: „Nebojujte ani s malým, ani s veľkým, ale iba so samým kráľom Izraela!“
32. Keď potom velitelia vozov zazreli Jozafata, povedali si: „To je iste kráľ Izraela!“ Obrátili sa a bojovali proti nemu. Ale Jozafat vykrikoval
33. a keď velitelia vozov videli, že to nie je kráľ Izraela, obrátili sa preč od neho.
34. Ale akýsi muž nevdojak natiahol luk a zasiahol izraelského kráľa medzi spony panciera. On povedal svojmu kočišovi: „Obráť a vyvez ma z bojišťa, som ranený!“
35. Nakoľko sa však bitka v ten deň stupňovala, ostal kráľ stáť vo voze proti Aramejčanom. Večer zomrel; krv z rany tiekla dnu do voza.
36. Okolo západu slnka znelo táborom volanie: „Každý do svojho mesta, každý do svojej krajiny,
37. lebo kráľ zomrel!“ Prišli do Samárie a kráľa pochovali v Samárii.
38. Keď potom v samarijskom rybníku oplakovali voz, psy lízali jeho krv (a smilnice sa tam kúpali) podľa predpovede, ktorú vyslovil Pán.
39. Ostatok Achabových dejín, všetko, čo urobil, dom zo slonoviny, ktorý postavil, a všetky mestá, ktoré opevnil, je opísané v Knihe letopisov izraelských kráľov.
40. Tak sa Achab uložil k svojim otcom a namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Ochoziáš.
41. Asov syn Jozafat začal kralovať nad Júdom vo štvrtom roku izraelského kráľa Achaba.
42. Jozafat mal tridsaťpäť rokov, keď začal kralovať, a dvadsaťpäť rokov kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Azuba, dcéra Salaiho.
43. Kráčal celkom po ceste svojho otca Asu a neodklonil sa od nej, lebo robil, čo sa páči Pánovi.
44. Ale výšiny nezmizli, ľud ešte obetoval a páčil tymian na výšinách.
45. S izraelským kráľom nažíval Jozafat v pokoji.
46. Ostatok Jozafatových dejín, jeho víťazstvá, ktoré získal, a ako bojoval, je napísané v Knihe letopisov júdskeho kráľa.
47. Aj zvyšky zasvätených, ktorí ostali z čias jeho otca Asu, vymietol z krajiny.
48. V Edome vtedy nebolo kráľa, panoval tam správca.
49. Jozafat dal postaviť aj taršišské lode, ktoré mali ísť do Ofíru po zlato. Nešli, lebo stroskotali v Asiongaberi.
50. Vtedy Achabov syn Ochoziáš povedal Jozafatovi: „Moji sluhovia pôjdu s tvojimi sluhami na lodiach.“ Ale Jozafat nechcel.
51. Potom sa Jozafat uložil k svojim otcom a pochovali ho s jeho otcami v meste jeho otca Dávida. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Joram.
52. Achabov syn Ochoziáš sa stal kráľom nad Izraelom v Samárii v sedemnástom roku júdskeho kráľa Jozafata a dva roky kraloval nad Izraelom.
53. Robil, čo sa Pánovi nepáči. Kráčal po ceste svojho otca a po ceste svojej matky aj po ceste Nabatovho syna Jeroboama, ktorý zviadol na hriech Izrael.
54. Slúžil Bálovi a klaňal sa mu. Popudzoval Pána celkom tak, ako robil jeho otec.

2. Králov

Kapitola 1

1. Po Achabovej smrti odpadol Moab od Izraela.
2. Ochoziáš padol cez mreže, ktoré mal na hornej izbe v Samárii, a ochorel. Preto poslal poslov a povedal im: „Chodte, dopytujte sa Belzebuba, boha Akaronu, či sa z tejto choroby uzdravím!“
3. Ale Pánov anjel hovoril Tesbanovi Eliášovi: „Vstaň, choď v ústrety poslom samarijského kráľa a povedz im: V Izraeli niet Boha, že sa idete dopytovať boha Akaronu Belzebuba?!”
4. Preto toto hovorí Pán: Z lôžka, na ktoré si ľahol, nevstaneš, ale naisto zomrieš.“ S tým Eliáš odišiel.
5. Keď sa posli vrátili, spýtal sa ich: „Čo je, že ste sa vrátili?“
6. Odpovedali mu: „Akýsi muž nám prišiel v ústrety a povedal nám: Chodte, vráťte sa ku kráľovi, ktorý vás poslal, a povedzte mu: Toto hovorí Pán: V Izraeli niet Boha, že posielaš dopytovať sa boha Akaronu Belzebuba?! Preto z lôžka, na ktoré si ľahol, nevstaneš, ale naisto zomrieš.“
7. Spýtal sa ich: „Ako vyzeral človek, ktorý vám prišiel v ústrety a povedal vám toto?“
8. Odpovedali mu: „Muž v srstennom plášti a cez bedrá opásaný koženým opaskom.“ On povedal: „To je Tesban Eliáš!“
9. I poslal k nemu päťdesiatnika s jeho päťdesiatimi mužmi. On prišiel k nemu, keď práve sedel na temene vrchu, a povedal mu: „Muž Boží, kráľ rozkazuje, poď dolu!“
10. Eliáš však odpovedal päťdesiatnikovi: „Ak som ja Boží muž, nech zostúpi z neba oheň a nech strávi teba i tvojich päťdesiatich!“ Vtom zostúpil z neba oheň a strávil jeho i jeho päťdesiatich.
11. Opäť k nemu poslal iného päťdesiatnika a tiež jeho päťdesiatich. On išiel a povedal mu: „Muž Boží, takto hovorí kráľ: Poď rýchlo dolu!“
12. Eliáš im odpovedal: „Ak som ja Boží muž, nech zostúpi z neba oheň a nech strávi teba i tvojich päťdesiatich!“ Vtom zostúpil Boží oheň z neba a strávil jeho i jeho päťdesiatich.
13. Ale opäť poslal tretieho päťdesiatnika i jeho päťdesiatich. Tretí päťdesiatnik išiel a keď došiel, padol na kolená pred Eliášom a pokorne ho prosil: „Muž Boží, nechže má môj život a život týchto tvojich päťdesiatich sluhov nejakú cenu v tvojich očiach!“
14. Ved' zostúpil z neba oheň a strávil prvších dvoch päťdesiatnikov aj s ich päťdesiatimi! Ale teraz nech má môj život v tvojich očiach nejakú cenu!“
15. Vtedy hovoril Pánov anjel Eliášovi: „Zostúp s ním dolu, neboj sa ho!“ I vstal a zostúpil s ním ku kráľovi
16. a vravel mu: „Toto hovorí Pán: Pretože si poslal poslov dopytovať sa boha Akaronu Belzebuba, akoby v Izraeli nebolo Boha, ktorého by si sa mohol pýtať, preto z lôžka, na ktoré si ľahol, nezídeš, ale naisto zomrieš.“
17. A naozaj zomrel podľa Božieho výroku, ktorý povedal Eliáš. Namiesto neho sa stal kráľom (jeho brat) Joram v druhom roku júdskeho kráľa Jorama, Jozafatovho syna, lebo (Ochoziáš) nemal syna.
18. Ostatok Ochoziášových dejín a čo urobil, je napísané v Knihe letopočtov izraelských kráľov.

Kapitola 2

1. Keď Pán chcel Eliáša vziať vo víchrici do neba, išiel Eliáš a Elizeus z Galgaly.
2. Tu Eliáš povedal Elizeovi: „Ostaň tu, lebo ma Pán poslal až do Betelu!“ Ale Elizeus odpovedal: „Ako žije Pán a ako žiješ ty, neopustím ťa!“ Išli teda do Betelu.
3. Vtedy vyšli prorockí synovia, ktorí boli v Beteli, k Elizeovi a pýtali sa ho: „Či vieš, že Pán vezme dnes tvojho pána ponad tvoju hlavu?“ Odpovedal: „Aj ja to viem. Budte ticho!“
4. Potom mu Eliáš povedal: „Elizeus, ostaň tu, lebo Pán ma poslal až do Jericha!“ Odpovedal: „Ako žije Pán a ako žiješ ty, neopustím ťa!“ Išli teda do Jericha.
5. I priblížili sa synovia prorokov, ktorí boli v Jerichu, k Elizeovi a pýtali sa ho: „Či vieš, že Pán vezme dnes tvojho pána ponad tvoju hlavu?“ Odpovedal: „Aj ja to viem. Budte ticho!“
6. Potom mu Eliáš povedal: „Ostaň tu, lebo Pán ma poslal k Jordánu!“ Odpovedal: „Ako žije Pán a ako žiješ ty, neopustím ťa!“ Išli teda obaja.
7. Ale išli aj päťdesiat mužovia z prorockých synov. Oni sa postavili obďaleč stranou, tí dvaja však stáli pri Jordáne.
8. Vtom vzal Eliáš svoj plášť, zvinul ho, udrel vodu, tá sa rozdelila na dve strany a obaja prešli po suchu.
9. Keď prešli, Eliáš povedal Elizeovi: „Žiadaj si, čo mám pre teba urobiť, prv ako budem od teba vzatý!“ Elizeus odpovedal: „Nech je na mne dvojnásobne tvoj duch!“
10. Odpovedal: „Ťažkú vec si žiadaš. Ale ak ma budeš vidieť, keď budem od teba vzatý, stane sa ti to, ak nie, nestane sa.“
11. A ako išli v rozhovore, zrazu ich oddelil od seba ohnivý voz a ohnivé kone a Eliáš vystúpil vo víchrici do neba.
12. Keď to Elizeus videl, zvolal: „Otče môj, otče môj! Voz Izraela a jeho pohonič!“ A viac ho nevidel. Nato si chytil odev a roztrhol si ho na dva kusy.
13. Potom zdvihol Eliášov plášť, ktorý z neho spadol, vrátil sa a zastal pri brehu Jordána.
14. Vzal Eliášov plášť, ktorý z neho spadol, udrel vodu a povedal: „Kde je Pán, Eliášov Boh, teraz?“ A keď udrel vodu, rozdelila sa na dve strany a Elizeus prešiel.
15. Keď to videli prorockí synovia, ktorí boli oproti Jerichu, hovorili: „Eliášov duch spočinul na Elizeovi.“ Išli mu v ústrety a uklonili sa mu až po zem.
16. A hovorili mu: „Hľa, medzi tvojimi sluhami je päťdesiat mocných mužov; oni pôjdu a pohľadajú tvojho pána. Pánov duch ho mohol uniesť a zloží ho na niektorom vrchu alebo v niektorej doline.“ On povedal: „Neposielajte!“
17. Keď však až do zunovania naliehali naň, povedal: „Pošlite!“ Poslali teda päťdesiat mužov, ktorí ho tri dni hľadali, ale nenašli ho.
18. Keď sa vrátili k nemu - býval v Jerichu -, povedal im: „Či som vám nehovoril: Nechodte!?“
19. Obyvatelia mesta vraveli Elizeovi: „V tomto meste sa dobre býva, ako aj náš pán vidí, ale voda je zlá a pôda neúrodná.“
20. Odpovedal: „Doneste mi novú nádobu a dajte do nej soli!“ Doniesli mu to,
21. vyšiel k vodnému prameňu, vysypal do neho soľ a povedal: „Toto hovorí Pán: Uzdravil som túto vodu a už z nej nebude vychádzať smrť ani neúrodnosť!“
22. Takto voda ozdravela až po dnešný deň podľa Elizeovho slova, ktoré povedal.
23. Odtiaľ išiel hore do Betelu. Ako šiel hore cestou, vyšli z mesta malí chlapci a posmievali sa mu: „Hore sa, plešivec, hore sa, plešivec!“
24. Nato sa obrátil a keď ich uvidel, prekliat ich v Pánovom mene. Vtom vyšli z hory dve medvedice a roztrhali z nich štyridsaťdva chlapcov.
25. Odtiaľ išiel na vrch Karmel a stadiaľ sa vrátil do Samárie.

Kapitola 3

1. Achabov syn Joram sa stal kráľom nad Izraelom v Samárii v osemnástom roku júdskeho kráľa Jozafata a kraloval dvanásť rokov.
2. Robil, čo sa Pánovi nepáči, ale nie tak ako jeho otec a matka, lebo odstránil Bálove pomníky, ktoré porobil jeho otec.
3. Lipol však k hriechu Nabatovho syna Jeroboama, ktorým zviadol na hriech Izrael; od toho sa nevzdialil.
4. Moabský kráľ Mesa mal chov dobytka a dodával izraelskému kráľovi stotisíc baránkov a vlnu zo stotisíc baránkov.
5. Ale keď Achab zomrel, odpadol moabský kráľ od izraelského kráľa.
6. Preto kráľ Joram vyšiel v ktorýsi deň zo Samárie a zvolal celý Izrael.
7. Potom poslal k júdskeму kráľovi Jozafatovi s odkazom: „Moabský kráľ odpadol odo mňa. Pôjdeš so mnou do boja proti Moabsku?“ Odpovedal: „Pôjdem! Som ako ty a môj ľud je ako tvoj ľud, moje kone sú ako tvoje kone.“
8. Pýtal sa tiež: „Ktorou cestou pôjdeme?“ Odpovedal: „Smerom cez Edomskú púšť.“
9. Izraelský kráľ, júdsky kráľ a edomský kráľ sa teda vybrali. Keď už išli sedem dní okľukou, tábor a dobytok, ktorý išiel za nimi, nemal vody.
10. Vtedy povedal izraelský kráľ: „Beda! Lebo Pán vyvolal týchto troch kráľov, aby ich vydal do ruky Moabska.“
11. Ale Jozafat sa spýtal: „Nie je tu Pánov prorok? Jeho prostredníctvom by sme sa dopýtali Pána.“ Ktorýsi zo sluhov izraelského kráľa povedal: „Je tu Safatov syn Elizeus, ktorý lieval Eliášovi vodu na ruky.“
12. Nato Jozafat povedal: „U neho je Pánovo slovo!“ Izraelský kráľ Jozafat a edomský kráľ zostúpili teda k nemu.
13. Ale Elizeus povedal izraelskému kráľovi: „Čo ja mám s tebou? Choď si k prorokom svojho otca a svojej matky!“ Izraelský kráľ mu však povedal: „Nie! Vyvolal týchto troch kráľov Pán, aby ich vydal do ruky Moabska?“
14. Elizeus odpovedal: „Ako žije Pán zástupov, v službách ktorého stojím, keby som nebral ohľad na júdskeho kráľa Jozafata, ani by som si ťa nevšimol, ani by som na teba nepozrel.“
15. Teraz mi však privedte citaristu!“ A keď citarista hral, zniesla sa naň Pánova ruka.
16. I povedal: „Toto hovorí Pán: Narobte v tomto údolí veľa jám.“
17. Lebo toto hovorí Pán: Neuvidíte vietor, ani dážď neuvidíte, a predsa sa toto údolie naplní vodou; budete môcť piť aj vy, aj vaše poťahy a dobytok.
18. Ale Pánovi sa to vidí málo: aj Moabčanov vydá do vašej ruky.
19. Spustošíte každé opevnené mesto (každé vybranejšie mesto), vytnete každý úrodný strom, zasypete každý vodný prameň a každú úrodnú roľu pokazíte skalami.“
20. A ráno, keď sa prinášala obeta, smerom od Edomu sa privalila voda; krajina sa zaplnila vodou.
21. Keď sa všetci Moabčania dopočuli, že králi vystupujú proti nim do boja, zvolali každého ako-tak bojaschopného a postavili sa na hranicu.
22. Keď ráno vstali, slnko práve vychádzalo nad vodou a Moabčania videli vodu pred sebou červenú ako krv
23. a vraveli: „To je krv! Králi bojovali proti sebe a vzájomne sa pobili. Tak teraz, Moab, na korisť!“
24. Ale keď prišli k izraelskému táboru, Izraeliti sa zdvihli a tak udreli na Moabčanov, že utiekli pred nimi. Potom šli za nimi a bili Moabčanov.
25. Mestá pustošili, na každú úrodnú roľu hodil každý svoj kameň, až bola zahádzaná, všetky vodné pramene zasýpali a každý úrodný strom vyťali, až ostal už iba Kír Charošet, ten však obkolesili prakovníci a dobýjali ho.
26. Keď moabský kráľ videl, že ho v boji premohli, vzal so sebou sedemsto mužov s vytaseným mečom a chcel sa prebiť k edomskému kráľovi, ale nevládal.
27. Preto vzal svojho prvorodeného syna, ktorý mal namiesto neho kralovať a obetoval ho na múre

ako celopal. Vtedy vypukol proti Izraelu veľký hnev, takže odtiahli od neho a vrátili sa do (svojej) krajiny.

Kapitola 4

1. Akási žena z manželiek prorockých synov volala na Elizea: „Tvoj služobník, môj manžel, zomrel. Ty však vieš, že tvoj sluha bol Pánovým ctiteľom. A veriteľ prišiel vziať si mojich dvoch synov za otrokov.“
2. Elizeus jej odpovedal: „Čo mám pre teba urobiť? Povedz mi, čo máš v dome?“ Odpovedala mu: „Tvoja služobnica nemá v dome nič, iba za krčah oleja.“
3. Povedal jej: „Chod', vypýtaj si zvonku od susediek nádoby, nádoby prázdne a nie málo!
4. Potom chod', zavri za sebou a za svojimi synmi dvere a nalievaj do tých nádob, plné však odkladaj!“
5. Odišla od neho, zavrela za sebou a za svojimi synmi dvere, oni jej podávali a ona nalievala.
6. Keď boli nádoby plné, povedala svojmu synovi: „Podaj mi ešte nádobu!“ A on odpovedal: „Už niet viac nádob.“ Vtom olej zastal.
7. Potom išla a oznámila to Božiemu mužovi. On jej povedal: „Chod', predaj olej a vyplať svojho veriteľa! Ty však a tvoji synovia žite z ostatku!“
8. V istý deň prechádzal Elizeus cez Sunam. Tam bola zámožná žena, ktorá ho zdržala, aby si zajedol. A zakaždým, keď tadiaľ prechádzal, zašiel k nej, aby si zajedol chlieb.
9. Ona raz povedala svojmu mužovi: „Pozri, viem, že je to svätý Boží muž, čo vždy chodievala popred nás.
10. Pripravme mu malú, murovanú hornú izbičku, dajme mu ta posteľ, stôl, stoličku a svietnik, aby sa tam mohol utiahnuť, keď k nám príde.“
11. V ktorýsi deň ta prišiel, utiahol sa do hornej izby a nocoval tam.
12. Potom povedal svojmu sluhovi Giezimu: „Zavolaj tú Sunamitku!“ Zavolať ju a ona zastala pred ním.
13. I rozkázal mu: „Povedz jej: Tak bedlivo si sa o nás starala. Čo by som mohol pre teba urobiť? Mám hovoriť v tvojom záujme s kráľom alebo s vojenským veliteľom?“ Odpovedala: „Bývam medzi svojimi.“
14. On sa spýtal: „Čo by sa mohlo pre ňu urobiť?“ Giezi odpovedal: „Žiaľ, nemá syna a jej muž je starý.“
15. Tu povedal: „Zavolaj ju!“ Zavolať ju a ona zastala vo dverách.
16. On povedal: „Na rok o tomto čase budeš nosiť v živote syna.“ Ona odpovedala: „Nie, môj pane, Boží muž, nezavádzaj svoju služobnicu!“
17. A žena počala a porodila syna o rok v tom čase, ktorý jej povedal Elizeus.
18. Keď chlapec dorástol, išiel jedného dňa za svojím otcom k žencom.
19. I vravel svojmu otcovi: „Moja hlava! Moja hlava!“ On povedal sluhovi: „Zanes ho k jeho matke!“
20. Ten ho vzal a zanesol k matke. Dopoludnia jej sedel na kolenách, a potom zomrel.
21. Ona vyšla hore, položila ho na posteľ Božieho muža, zavrela za ním dvere a odišla.
22. Zavolať svojho muža a povedala: „Pošli mi, prosím, jedného zo sluhov a jednu oslicu. Chcem bežať k Božiemu mužovi a hneď sa vrátiť.“
23. I spýtal sa jej: „Prečo ideš k nemu dnes? Nie je novmesiac a nie je sobota!“ Ale odpovedala: „Zbohom!“
24. Osedlala osla a povedala svojmu sluhovi: „Žeň vpred! V jazde nezastavuj, iba ak ti poviem!“
25. Išla teda a prišla k Božiemu mužovi na vrch Karmel. Keď ju Boží muž zďaleka videl, povedal svojmu sluhovi Giezimu: „Pozri, tá Sunamitka!
26. Bež jej v ústrety a spýtaj sa jej: Vodí sa ti dobre? A tvojmu mužovi? A tvojmu synovi?“ Odpovedala: „Dobre.“
27. Keď však došla na vrch k Božiemu mužovi, objala mu nohy. Nato Giezi pristúpil a chcel ju odsotiť. Ale Boží muž povedal: „Nechaj ju, lebo má roztrpčenú dušu a Pán to predo mnou skryl, neoznámil mi to.“
28. Ona však vravela: „Azda som si žiadala syna od svojho pána?! Či som nevravela: Nezavádzaj ma!“
29. Vtedy povedal Giezimu: „Prepáš si bedrá, vezmi si do ruky moju palicu a chod'! Ak niekoho

stretneš, nepozdravuj ho, a ak ťa niekto pozdraví, neodpovedz mu! Potom polož moju palicu na tvár chlapca!“

30. Ale chlapcova matka povedala: „Ako žije Pán a ako žiješ ty, neopustím ťa!“ Nato vstal a išiel za ňou.

31. Giezi šiel vopred a položil palicu na chlapcovu tvár. Ale nebolo hlasu ani precitnutia. Vrátil sa mu teda naproti a oznámil mu: „Chlapec sa neprebudil!“

32. Keď Elizeus vošiel do domu, hľa, chlapec ležal mŕtvy na jeho posteli!

33. Vošiel teda, zavrel za nimi dvoma dvere a modlil sa k Pánovi.

34. Potom vyšiel hore, lahol si na chlapca, ústa si položil na jeho ústa, oči na jeho oči, ruky na jeho ruky. Keď sa tak naň sklonil, chlapcovo telo sa rozohrialo.

35. Vrátil sa, prešiel sa raz sem i tam po dome, išiel hore a vystrel sa nad neho. Nato chlapec sedem ráz kýchol a otvoril oči.

36. Vtedy zavola Gieziho a povedal: „Zavolaj tú Sunamitku!“ I zavola ju. Keď vošla k nemu, povedal jej: „Vezmi si svojho syna!“

37. Ona pristúpila a padla mu k nohám, uklonila sa až po zem, vzala si syna a vyšla von.

38. Elizeus prišiel opäť do Galgaly. V krajine však bol hlad. Keď prorockí synovia sedeli pred ním, povedal svojmu sluhovi: „Postav veľký hrniec a uvar prorockým synom jedlo!“

39. I vyšiel ktorýsi na pole nazbierať zeliny. Našiel divú burinu a nazbieral z nej plný plášť divých uhoriek. Potom išiel a pokrájal to do hrnca na pokrm, lebo to nepoznali.

40. Naberali to ľuďom na jedenie, ale keď začali pokrm jesť, zvolali: „Smrť je v hrnci, Boží muž!“ a nemohli jesť.

41. On rozkázal: „Doneste múku!“ Vysypal ju do hrnca a povedal: „Naberte ľuďom, nech jedia!“ A v hrnci nebolo nič škodlivé.

42. Z Bál-Salisy prišiel akýsi človek a doniesol Božiemu mužovi chlieb z prvotín: dvadsať jačmenných chlebíkov a drvené zrno vo svojej kapse. I povedal: „Daj to ľuďom jesť!“

43. Jeho sluha však vrazil: „Ako mám toto predložiť sto chlapom?“ Ale on povedal: „Daj to ľuďom jesť, lebo toto hovorí Pán: Budú jesť a (ešte) zvýši.“

44. I predložil im to a oni jedli a (ešte aj) zvýšilo, podľa Pánovho slova.

Kapitola 5

1. Vojenský veliteľ aramejského kráľa Námán bol muž, ktorého si jeho pán vážil a cenil, lebo jeho pričinením dal Pán Aramejčanom víťazstvo. Ale tento zámožný muž bol malomocný.
2. Z Aramejska raz vytiahli korisťníci a zajali z Izraela malé dievča, ktoré sa dostalo do služby k Námánovej žene.
3. Ono povedalo svojej panej: „Keby bol môj pán u proroka v Samárii, isto by ho oslobodil od malomocenstva!“
4. On (Námán) išiel a oznámil svojmu pánovi: „Toto a toto hovorilo dievča z izraelskej krajiny.“
5. Aramejský kráľ na to povedal: „Zober sa a choď, pošlem izraelskému kráľovi list.“ On išiel, vzal so sebou desať hrivien striebra, šesťtisíc zlatých a desatoro preoblečení šiat
6. a odovzdal izraelskému kráľovi list tohoto znenia: „Teraz, súčasne s týmto listom ti posielam svojho služobníka Námána. Oslobod' ho od malomocenstva!“
7. Keď izraelský kráľ prečítal list, roztrhol si rúcho a vravel: „Som ja Boh, aby som mohol dávať smrť a život, že tento posielala ku mne, aby som človeka oslobodil od malomocenstva? Vidíte jasne, že hľadá proti mne zámienku.“
8. Keď Boží muž Elizeus počul, že si kráľ Izraela roztrhol rúcho, poslal ku kráľovi s odkazom: „Prečo si si roztrhol rúcho?! Nech príde ku mne a dozvie sa, že v Izraeli je prorok.“
9. Námán teda išiel so svojimi koňmi a vozmi a zastal pred dvermi Elizeovho domu.
10. Elizeus poslal k nemu posla s odkazom: „Choď a okúp sa sedem ráz v Jordáne, potom ti telo ozdravie a budeš zasa čistý!“
11. Námán sa rozhneval a odišiel so slovami: „Nazdával som sa, že naisto vyjde ku mne a bude vzývať meno Pána, svojho Boha, rukou sa dotkne miesta a odstráni malomocenstvo.“
12. Nie sú rieky Damasku Abana a Farfar lepšie ako všetky rieky Izraela?! Nemôžem sa v nich okúpať a očistiť sa?“ Obrátil sa a rozhnevaný odchádzal.
13. Ale jeho sluhovia pristúpili k nemu, prehovárali ho a vraveli: „Keby prorok žiadal od teba veľkú vec, neurobil by si to? O čo skôr, keď ti povedal: Okúp sa a budeš čistý!“
14. Preto zostúpil a sedem ráz sa ponoril do Jordána podľa slova Božieho muža a jeho telo bolo zasa také čisté ako telo malého chlapca.
15. Nato sa s celým sprievodom vrátil k Božiemu mužovi. Keď prišiel a zastal pred ním, vravel: „Teraz viem, že na celej zemi niet Boha, iba v Izraeli. A teraz prijmi dar od svojho sluhu!“
16. Ale odpovedal: „Ako žije Pán, pred ktorým stojím, neprijmem!“ A hoci naň naliehal, aby prijal, odmietol.
17. Vtedy Námán povedal: „Dovolíš, prosím, aby dali tvojmu sluhovi zeme, koľko unesú dve mulice? Lebo tvoj sluha už neprinesie celopal ani inakšiu obeť iným bohom, iba Pánovi.“
18. No a v tejto jednej veci upros Pána za svojho sluhu: Keď pôjde môj pán do domu Remona klaňať sa tam a bude sa opierať o moju ruku, musím sa skloniť v dome Remona, keď sa bude on klaňať v dome Remona. Túto vec, prosím, nech odpustí Pán tvojmu sluhovi!“
19. Odpovedal mu: „Choď v pokoji!“ Keď už odišiel od neho kus cesty,
20. povedal si Giezi, sluha Božieho muža Elizea: „Veru môj pán šetril toho Aramejčana a neprijal od neho, čo mu dával. Ako žije Pán, pobežím za ním a vezmem niečo od neho.“
21. A Giezi sa ponáhlal za Námánom. Keď Námán videl, že niekto za ním beží, zišiel mu z voza v ústrety a spýtal sa: „Je všetko v poriadku?“
22. Odpovedal: „V poriadku! Môj pán ma poslal s odkazom: Práve teraz prišli ku mne dvaja mladíci z Efraimského pohoria, spomedzi prorockých synov. Daj, prosím, pre nich hrivnu striebra a dvoje oblečenie šiat.“
23. Námán povedal: „Prosím, vezmi dve hrivny!“ I nútil ho a dal dve hrivny striebra zviazať do dvoch mešcov (a dvoje oblečenie šiat) a dal to dvom sluhom, ktorí to niesli pred ním.
24. Keď však prišli na kopec, vzal to od nich a schoval v dome. Tých ľudí prepustil a oni odišli.
25. On však išiel a postavil sa pred svojho pána. Elizeus sa ho spýtal: „Odkiaľ, Giezi?“ Odpovedal: „Nebol tvoj sluha nikde!“

26. I povedal mu: „Čo som nebol v duchu tam, kde sa ktosi vykláňal z voza tebe v ústrety?! Teraz teda, keď si prijal peniaze, môžeš si kúpiť šaty, olivové záhrady, vinice, ovce, statok, sluhov a slúžky.
27. Ale Námanovo malomocenstvo sa bude držať i teba, i tvojho potomstva naveky.“ I odišiel od neho malomocný ako sneh.

Kapitola 6

1. Prorockí synovia hovorili Elizeovi: „Pozri, miesto, kde bývame s tebou, je tesné.“
2. Pôjdeme až k Jordánu, vezmeme odtiaľ každý jedno brvno a urobíme si tam miesto na bývanie.“ Odpovedal: „Chodte!“
3. Ktorýsi vravel: „Pod' aj ty so svojimi služobníkmi!“ Odpovedal: „Pôjdem.“
4. Išiel teda s nimi a keď došli k Jordánu, vytínali stromy.
5. Ako ktorýsi z nich vytínal kmeň, padlo mu železo do vody a vykrikol: „Beda, môj pane, a to bolo vypožičané!“
6. Boží muž sa opýtal: „Kde padlo?“ A keď mu ukázal miesto, odťal kus dreva, hodil ho ta a železo vyplávalo.
7. I povedal: „Vezmi si ho!“ On vystrel ruku a vzal si ho.
8. Aramejský kráľ viedol s Izraelom vojnu. I radil sa so svojimi poddanými a povedal: „Na tom a tom mieste budete so mnou táboriť.“
9. Vtedy Boží muž poslal izraelskému kráľovi odkaz: „Daj si pozor a nechod' na to miesto, lebo tam táboria Aramejčania!“
10. Izraelský kráľ poslal na miesto, ktoré mu označil Boží muž a pred ktorým ho varoval, a dal ho pozorovať, a nielen raz alebo dva razy.
11. Táto vec rozčulovala srdce aramejského kráľa. Zvolal svojich sluhov a spýtal sa ich: „Neviete mi povedať, kto nás prezradil izraelskému kráľovi?“
12. Ktorýsi z jeho sluhov mu povedal: „Nie, môj kráľovský pane, ale prorok Elizeus, ktorý je v Izraeli, oznámi izraelskému kráľovi aj slová, ktoré hovoríš vo svojej spálni.“
13. Nato povedal: „Chodte a pozrite sa, kde je; pošlem a dám ho chytiť.“ Oznámili mu: „Je v Dotane.“
14. Poslal ta kone, vozy a mocný oddiel. Došli v noci a obklúčili mesto.
15. Keď sluha Božieho muža včasráno vstal a vyšiel von, zazrel, že mesto obkľučuje mocný oddiel, kone a vozy. Sluha mu povedal: „Beda, môj pane! Čo budeme robiť?“
16. Odpovedal: „Neboj sa, lebo tých, čo sú s nami, je viac ako tých, čo sú s nimi!“
17. A Elizeus sa modlil: „Pane, otvor mu oči, nech vidí!“ Vtom Pán otvoril sluhove oči a videl, že vrch okolo Elizea je plný ohnivých koní a vozov.
18. A keď (nepriatelia) zišli k nemu, modlil sa Elizeus k Pánovi: „Pobi, prosím, tento národ slepotou!“ I pobil ich slepotou podľa Elizeových slov.
19. A Elizeus im povedal: „Toto nie je tá cesta a toto nie je to mesto. Podte za mnou, zavediem vás k mužovi, ktorého hľadáte!“ A išiel s nimi do Samárie.
20. Keď došli do Samárie, Elizeus povedal: „Pane, otvor oči týmto, nech vidia!“ Pán im otvoril oči a zrazu videli, že sú uprostred Samárie.
21. Keď ich uvidel izraelský kráľ, pýtal sa Elizea: „Mám ich postínať, otče?“
22. Odpovedal: „Nestínaj! Chceš postínať takých, ktorých si nezajal svojím mečom ani svojou kušou?! Predlož im chlieb a vodu, nech si zajedia a nech sa napijú a vrátia sa k svojmu pánovi.“
23. Pripravil im teda veľkú hostinu a keď sa najedli a napili, prepustil ich a oni odišli k svojmu pánovi. Aramejskí koristníci potom viac neprišli do izraelskej krajiny.
24. Po tomto zhromaždil aramejský kráľ Benadad celé svoje vojsko, pritiahol a obliehal Samáriu.
25. V Samárii vypukol veľký hlad. Obliehal ju tak dlho, až bola oslia hlava po osemdesiat strieborných a štvrt' kabu holubieho trusu po päť strieborných.
26. Keď raz izraelský kráľ prechádzal po múre, akási žena naň volala: „Pomôž mi, môj kráľovský pane!“ Odpovedal: „Nepomáha ti Pán, ako ti môžem pomôcť ja?“
27. Z humna? Alebo z lisu?“
28. Potom sa jej kráľ spýtal: „Čo ti je?“ Odpovedala: „Táto žena mi vravela: Daj svojho syna, zjeme ho dnes, môjho syna však zjeme zajtra!“
29. Uvarili sme teda môjho syna a zjedli sme ho. Na druhý deň som jej povedala: Daj svojho syna, zjeme ho! Ale ona svojho syna schovala.“
30. Keď kráľ počul slová ženy, roztrhol si rúcho. Chodil práve po múre, takže ľud videl, že má na

holom tele vrecovinu.

31. I povedal: „Toto nech mi urobí Boh a toto nech mi pridá, ak dnes hlava Safatovho syna Elizea ostane na ňom!“

32. Elizeus sedel vo svojom dome a starší sedeli s ním. Kráľ však poslal vopred akéhosi muža. Ale skôr, než k nemu prišiel posol, hovoril on starším: „Viete, že tento vrahov syn posiela zoťat' mi hlavu? Dávajte pozor! Keď príde posol, zaprite dvere a držte ho za dvermi! Lebo za ním ide aj dupot nôh jeho pána!“

33. Ešte s nimi hovoril a už zostupoval k nemu kráľ a hovoril: „Hľa, takéto nešťastie prišlo od Pána; ako mám ešte dôverovať v Pána?“

Kapitola 7

1. Elizeus však hovoril: „Počujte slovo Pánovo! Toto hovorí Pán: Zajtra o takomto čase bude v bráne Samárie sea jemnej múky za šekel a dve sey jačmeňa za šekel.“
2. Pobočník, o ruku ktorého sa kráľ opieral, odpovedal Božiemu mužovi: „Pán síce urobil na nebi otvory, ako sa však môže toto stať?!“ No on mu odvetil: „Uvidíš do rána na vlastné oči, ale ješ z toho nebudeš!“
3. Pri vchode do brány sa zdržovali štyria malomocní. Oni si hovorili: „Čo tu máme sedieť, kým zomrieme?!”
4. Ak si povieme: Pôjdeme do mesta, v meste je hlad, zomrieme tam; ak ostaneme tu, zomrieme. Nože podme, prejdime do tábora Aramejčanov. Ak nás nechajú nažive, budeme žiť, ak nás zabijú, nuž umrieme.“
5. A za prítmnia sa vybrali, chceli ísť do tábora Aramejčanov. Ale keď prišli k okraju aramejského tábora, zbadali, že tam niet nikoho.
6. Pán totiž spôsobil, že tábor Aramejčanov počul hrkot vozov, dupot koní a hučanie veľkého vojska a hovorili si: „Izraelský kráľ dozaista najal proti nám hetejských kráľov a egyptských kráľov a chce nás napadnúť.“
7. Zobrali sa teda a ušli za prítmnia. Zanechali svoje stany, kone, osly, slovom tábor, ako bol, a ušli s holým životom.
8. Tí malomocní prišli teda na kraj tábora a vošli do prvého stanu, jedli, pili, zobrali odtiaľ zlato, striebro, šatstvo a išli ho schovať. Nato sa vrátili, vošli do ďalšieho stanu, nabrali odtiaľ a išli si schovať.
9. Potom si hovorili: „Robíme, čo sa nesvedčí! Dnešný deň je deň radostnej zvesti. Ak budeme čušať a budeme čakať do jasného rána, previníme sa. Preto sa vyberme, podme to oznámiť v kráľovskom paláci.“
10. Keď došli, zavolali strážcov mestskej brány a oznámili im: „Išli sme do tábora Aramejčanov a nikoho tam nebolo, ani ľudského hlasu, len priviazané kone, priviazané osly a postavené stany.“
11. Strážcovia brány to vyvolali a hlásenie išlo dnu do kráľovského paláca.
12. Kráľ vstal za noci a povedal svojim sluhom: „Poviem vám, čo nám urobili Aramejčania. Vedia, že sme vyhladovaní, preto vyšli z tábora schovať sa na pole a vravia: Nech len vyjdú z mesta, pochyťáme ich živých a vnikneme do mesta.“
13. Ktorýsi zo sluhov však odpovedal a vravel: „Treba vziať tých päť koní, čo tu ešte ostali - i tak bude s nimi to, čo s množstvom, ktoré zahynuli -, treba ich poslať a vec preskúmať.“
14. Vzali teda dva vozy s koňmi a kráľ ich poslal do tábora Aramejčanov a povedal: „Chodte a pozrite!“
15. Išli za nimi až po Jordán a cesta bola plná šiat a výbroje, ktorú Aramejčania pozahadzovali na úteku. Posli sa potom vrátili a podali kráľovi správu.
16. Nato národ vyšiel a vyrabovali aramejský tábor, takže sea jemnej múky bola za jeden šekel a dve sey jačmeňa za šekel, podľa Pánovho slova.
17. Kráľ postavil pobočníka, o ruku ktorého sa opieral, do brány a ľud ho v bráne pošliapal, takže zomrel, ako povedal Boží muž, keď k nemu prišiel kráľ.
18. Stalo sa teda podľa slov Božieho muža, ktoré povedal kráľovi: „Zajtra o takomto čase budú v bráne Samárie dve sey jačmeňa za šekel a sea jemnej múky za šekel.“
19. Vtedy povedal pobočník Božiemu mužovi: „Pán síce urobil na nebi otvory, ako sa však môže toto stať?!“ On mu odvetil: „Uvidíš to na vlastné oči, ale ješ z toho nebudeš.“
20. A stalo sa mu tak: ľud ho v bráne pošliapal a zomrel.

Kapitola 8

1. Elizeus povedal žene, ktorej vzkriesil syna: „Zober sa, choď ty aj tvoja rodina a bývaj v cudzine, kde to bude možné, lebo Pán zavolať hlad, ktorý postihne krajinu na sedem rokov.“
2. Žena sa vybrala a urobila podľa slova Božieho muža. Odišla ona aj jej rodina a na sedem rokov sa usadila v krajine Filištíncov.
3. Po uplynutí siedmich rokov sa žena vrátila z krajiny Filištíncov a dovoľavala sa u kráľa svojho domu a svojho poľa.
4. Kráľ práve hovoril Giezimu, sluhovi Božieho muža: „Porozprávaj mi všetky veľké veci, ktoré urobil Elizeus!“
5. A keď rozprával kráľovi, ako vzkriesil mŕtveho, vkročila žena, ktorej syna vzkriesil, dovoľávať sa u kráľa svojho domu a svojho poľa. A Giezi povedal kráľovi: „Môj kráľovský pane, toto je tá žena a toto je jej syn, ktorého Elizeus vzkriesil.“
6. Kráľ sa opýtal ženy a ona mu to porozprávala. Potom jej kráľ dal komorníka a povedal: „Vráť jej všetko, čo je jej, aj úžitok z poľa odo dňa, čo opustila krajinu, až doteraz.“
7. Elizeus prišiel do Damasku, kde bol aramejský kráľ Benadad chorý. Oznamovali mu: „Boží muž prišiel sem.“
8. Kráľ povedal Hazaelovi: „Vezmi so sebou dar, choď v ústrety Božiemu mužovi a jeho prostredníctvom sa spýtaj Pána, či sa uzdravím z tejto choroby!“
9. Hazael mu išiel v ústrety a vzal sebou dary, rozličné vzácnosti Damasku, bremeno na štyridsať tiav. Keď došiel k nemu, pristúpil a vravel: „Tvoj syn, aramejský kráľ Benadad ma poslal k tebe s odkazom: Uzdravím sa z tejto choroby?“
10. Elizeus mu odpovedal: „Choď, povedz mu: Áno, uzdravíš sa! Ale Pán mi zjavil, že naisto zomrie.“
11. Potom mu strpla tvár, bol krajne rozrušený, a Boží muž plakal.
12. Hazael sa spýtal: „Prečo plače môj pán?“ Odpovedal: „Preto, že viem, koľko zla narobíš synom Izraela. Ich pevnosti vypáliš, ich junákov pobiješ mečom, ich nemluvňatá roztrieskaš a ich ťarchavé ženy rozpáraš.“
13. Hazael však odpovedal: „Je azda tvoj sluha taký pes, žeby urobil takúto hroznú vec?“ Ale Elizeus povedal: „Pán mi ťa ukázal ako aramejského kráľa.“
14. Odišiel od Elizea a keď prišiel k svojmu pánovi, on sa ho pýtal: „Čo ti povedal Elizeus?“ Odvetil: „Vravel mi, že sa uzdravíš.“
15. Na druhý deň vzal prikrývku, namočil ju do vody a rozprestrel ju na tvár, a tak zomrel. Kráľom sa namiesto neho stal Hazael.
16. V piatom roku izraelského kráľa, Achabovho syna Jorama, za júdskeho kráľa Jozafata, stal sa júdskym kráľom Joram, syn kráľa Jozafata.
17. Mal tridsaťdva rokov, keď začal kralovať, a osem rokov kraloval v Jeruzaleme.
18. Kráčal po ceste izraelských kráľov, ako robil Achabov rod, lebo mal za manželku Achabovu dcéru; robil teda, čo sa Pánovi nepáči.
19. Ale Pán nechcel zničiť Júdsko pre svojho sluhu Dávida, ako mu prisľúbil, že dá jemu a jeho synom po všetky dni lampu.
20. Za jeho dní sa Edomsko vymanilo spod nadvlády Júdska; ustanovili si vlastného kráľa.
21. Joram prešiel do Seiry a všetky vozy s ním. V noci vstal a zaútočil na Edomčanov, ktorí obkolesovali jeho i veliteľov vozov, lenže ľud ušiel do svojich stanov.
22. Tak sa Edom vymanil spod nadvlády Júdska až po dnešný deň. Vtedy, v tom istom čase, odpadla aj Lobna.
23. Ostatok Joramových dejín, všetko, čo urobil, je napísané v Knihe letopisov júdskych kráľov.
24. Potom sa Joram uložil k svojim otcom a pochovali ho s jeho otcami v Dávidovom meste. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Ochoziáš.
25. V dvanástom roku izraelského kráľa, Achabovho syna Jorama, sa stal kráľom Ochoziáš, syn júdskeho kráľa Jorama.
26. Ochoziáš mal dvadsaťdva rokov, keď začal kralovať, a jeden rok kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho

matky bolo Atalia, dcéra izraelského kráľa Amriho.

27. Chodil po ceste Achabovho rodu a robil, čo sa Pánovi nepáči, ako Achabov dom, veď bol zaťom Achabovho domu.

28. S Achabovým synom Joramom išiel do vojny proti aramejskému kráľovi Hazaelovi k Ramotu v Galaáde, ale Aramejci Jorama porazili.

29. Kráľ Joram sa vrátil do Jezraelu, aby sa vyliečil z rán, ktoré mu zasadili Aramejčania v Ramote, keď bojoval proti aramejskému kráľovi Hazaelovi. A júdsy kráľ, Joramov syn Ochoziáš, išiel dolu do Jezraela navštíviť Achabovho syna Jorama, lebo bol chorý.

Kapitola 9

1. Prorok Elizeus zavolał jedného z prorockých synov a povedal mu: „Prepáš si bedrá, vezmi so sebou túto nádobu s olejom a choď do Ramotu v Galaáde.“
2. Keď ta prídeš, pozri sa za Jehuom, synom Namsiho syna Jozafata. Choď ta, vyvolaj ho spomedzi jeho bratov a zaveď ho do najvnútornejšej izby.
3. Potom vezmi nádobu s olejom, vylej mu ho na hlavu a povedz: Toto hovorí Pán: Pomazal som ťa za kráľa nad Izraelom. Nato otvor dvere a bez meškania bež.“
4. A chlapec, prorokov sluha, šiel do Ramotu v Galaáde.
5. Keď ta došiel, práve zasadali velitelia vojsk. I povedal: „Mám ti niečo povedať, veliteľ!“ Jehu sa opýtal: „Komu z nás všetkých?“ Odpovedal: „Tebe, veliteľ!“
6. Nato vstal a išiel do domu. I vylial mu olej na hlavu a povedal: „Toto hovorí Pán, Boh Izraela: Pomazal som ťa za kráľa nad Pánovým ľudom, nad Izraelom.“
7. Porazíš dom svojho pána Achaba; tak pomstím na Jezabel krv svojich sluhov, prorokov, a krv všetkých Pánových služobníkov.
8. Zahynie celý Achabov dom a vyhubím v Izraeli z Achaba všetko, čo je rodu mužského, otroka i slobodného.
9. A s Achabovým domom naložím, ako som naložil s domom Nabatovho syna Jeroboama a s domom Ahiášovho syna Básu.
10. Jezabel budú žrať psy na jezraelskom poli a nebude toho, kto by ju pochoval.“ Potom otvoril dvere a utiekol.
11. Jehu potom vyšiel k sluhom svojho pána, ktorí sa ho pýtali: „Je všetko v poriadku? Prečo prišiel za tebou ten šialenec?“ Odpovedal im: „Poznáte chlapa i jeho zmýšľanie.“
12. Oni vraveli: „Výhovorka! Len nám povedz!“ Vtedy povedal: „To a to mi hovoril. Vraj: Toto hovorí Pán: Pomazal som ťa za kráľa nad Izraelom.“
13. Nato každý vzal svoj plášť, položili mu ich pod nohy na holé schody, zatrúbili na trúbe a volali: „Jehu je kráľom!“
14. Tak sa sprisahal Jehu, syn Namsiho syna Jozafata, proti Joramovi. Joram však a celý Izrael bránil Ramot v Galaáde proti aramejskému kráľovi Hazaelovi.
15. A kráľ Joram sa vrátil liečiť sa v Jezraeli z rán, ktoré mu zasadili Aramejčania, keď bojoval proti aramejskému kráľovi Hazaelovi. Vtedy Jehu povedal: „Ak súhlasíte, nech nevyjde nijaký ubehlík z mesta, aby nezaniesol správu do Jezraelu!“
16. A Jehu sadol na voz, išiel do Jezraelu, lebo Joram tam ležal a júdsy kráľ Ochoziáš prišiel navštíviť Jorama.
17. V Jezraeli na veži stál pozorovateľ. Keď uvidel prichádzať Jehuov zástup, vravel: „Vidím zástup!“ Joram povedal: „Vezmi jazdca a pošli im ho v ústrety; nech sa opýta: Je všetko v poriadku?“
18. Jazdec mu išiel v ústrety a vravel: „Kráľ sa pýta, či je všetko v poriadku?“ Jehu odpovedal: „Čo teba do poriadku?! Obráť sa a pripoj sa ku mne!“ Pozorovateľ hlásil: „Jazdec došiel až k nim, ale sa nevracia.“
19. Nato poslal iného jazdca. Keď došiel k nim, povedal: „Kráľ sa pýta, či je všetko v poriadku?“ Jehu odpovedal: „Čo teba do poriadkov?! Obráť sa a pripoj sa ku mne!“
20. Pozorovateľ hlásil: „Došiel k nim, ale sa nevracia! A ženú, ako hnával Namsiho syn Jehu, lebo uháňajú šialene.“
21. Nato Joram rozkázal: „Priahaj!“ Zapriahli mu do jeho voza a izraelský kráľ Joram aj júdsy kráľ Ochoziáš vyšli von, každý na svojom voze. Išli v ústrety Jehuovi a stretli ho na poli jezraelského Nabota.
22. Keď Joram uvidel Jehuu, pýtal sa: „Je všetko v poriadku, Jehu?“ On odpovedal: „Aký poriadok? Ešte trvajú smilstvá tvojej matky Jezabel a jej mnohé čarodejstvá.“
23. Nato sa Joram obrátil na útek a zavolał Ochoziášovi: „Zrada, Ochoziáš!“
24. Ale Jehu vzal do ruky kušu a strelil Joramovi medzi plecía. Šíp mu vyšiel von srdcom a on sa zrútil vo voze.

25. I povedal svojmu pobočníkovi Badakerovi: „Vezmi ho a hod' ho na ostredok jezraelského Nabota! Lebo ja sa pamätám, že ja a ty sme spolu jazdili za jeho otcom Achabom, keď Pán vypovedal proti nemu tento výrok:
26. Veru, včera som videl krv Nabota a jeho synov - hovorí Pán. Odplatím ti ju na tomto ostredku - hovorí Pán! Nuž chyť ho a hod' na ostredok podľa slova Pánovho!“
27. Keď to júdsky kráľ Ochoziáš videl, ušiel smerom na Bethagan. Jehu ho prenasledoval a vravel: „Aj toho!“ Poranili ho na voze na svahu Gur, ktorý je pri Jeblaáme. Utekal ďalej do Mageda a tam zomrel.
28. Jeho sluhovia ho zaviezli do Jeruzalema a pochovali ho v jeho pohrebišti s jeho otcami v Dávidovom meste.
29. V jedenástom roku Achabovho syna Jorama sa stal Ochoziáš kráľom nad Júdskom.
30. Jehu prišiel do Jezraelu. Keď to počula Jezabel, namaľovala si oči, ozdobila si hlavu a vyzerala von oknom.
31. Keď Jehu vystupoval do brány, povedala: „Mal sa dobre Zambri, ktorý zavraždil svojho pána?“
32. Zdvihol tvár k oknu a opýtal sa: „Kto je so mnou, kto?“ Vtom sa k nemu vyklonili dvaja či traja komorníci
33. a rozkázal: „Zhodte ju!“ Zhodili ju a jej krv postriekala múr i kone a ony ju pošliapali.
34. Potom išiel dnu a keď si zajedol a zapil, rozkázal: „Obzrite sa za tou prekliatou a pochovajte ju, je to kráľova dcéra!“
35. Keď ju však išli pochovať, našli z nej iba lebku, nohy a konce rúk.
36. Vrátili sa a oznámili mu to. On však povedal: „To je Pánovo slovo, ktoré povedal prostredníctvom svojho sluhu Tesbana Eliáša: Psy budú žrať telo Jezabel na jezraelskom poli
37. a mŕtvola Jezabel bude ako hnoj na povrchu role na jezraelskom poli, takže nebude možno povedať: Toto je Jezabel!“

Kapitola 10

1. Achab mal v Samárii sedemdesiat synov. Jehu napísal list a poslal ho do Samárie predstaveným mesta, starším a Achabovým pestúnom:
2. „Teraz, keď k vám dôjde tento list - máte synov svojho pána, vozy, kone, opevnené mesto a výzbroj -“
3. vyhľadajte si najlepšieho a najudatnejšieho zo synov svojho pána, posadte ho na trón jeho otca a bojujte za dom svojho pána!“
4. Nárámne sa naľakali a hovorili: „Dvaja králi neobstáli pred ním, akože obstojíme my?“
5. Preto správcovia domu, predstavení mesta a pestúni poslali Jehuovi odkaz: „Sme tvojimi sluhami, urobíme všetko, čo nám rozkážeš. Neustanovíme nikoho za kráľa! Urob, čo uznáš za dobré!“
6. Nato im napísal druhý list: „Ak ste moji a poslúchate môj hlas, vezmite hlavy mužov z rodu svojho pána a prídte zajtra o takomto čase ku mne do Jezraelu!“ - Kráľových synov však bolo sedemdesiat mužov a vychovávali ich najpoprednejší z mesta. -
7. Keď k nim list došiel, vzali kráľových synov a pozabíjali sedemdesiat mužov. Ich hlavy pokládli do košov a poslali k nemu do Jezraelu.
8. Keď prišiel posol a hlásil mu, že doniesli hlavy kráľovských synov, povedal: „Uložte ich do rána na dve hrby do brány!“
9. Ráno vyšiel von, zastal a povedal celému národu: „Vy ste nevinní! Áno, ja som sa sprisahal proti svojmu pánovi a zabil som ho, ale kto zabil všetkých týchto?“
10. Presvedčte sa teda, že nič nepadlo na zem z Pánových slov, ktoré hovoril Pán proti Achabovmu domu. Pán splnil všetko, čo povedal prostredníctvom svojho sluhu Eliáša.“
11. Potom Jehu pobil všetkých, čo ešte ostali z Achabovho domu v Jezraeli, jeho veľmožov, dôverníkov i kňazov, takže neostal po ňom nik.
12. Potom sa zobral a šiel do Samárie. Keď na ceste došiel k Bet-Ekedu pastierov,
13. stretol Jehu bratov júdskeho kráľa Ochoziáša a spýtal sa: „Kto ste vy?“ Odpovedali: „Sme Ochoziášovi bratia a ideme dolu pozdraviť synov kráľa a synov veliteľky.“
14. Nato rozkázal: „Pochytajte ich živých!“ I pochytili ich živých a pozabíjali ich pri cisterne Bet-Ekedu, štyridsiatich dvoch mužov; neostal z nich ani jeden.
15. Keď odtiaľ odišiel, stretol Rechabovho syna Jonadaba, ktorý mu šiel v ústrety. Pozdravil ho a spýtal sa ho: „Je tvoje srdce také priame ako moje k tebe?“ Jonadab odpovedal: „Je!“ - „Ak je, podaj mi ruku!“ A keď mu podal ruku, posadil ho k sebe na voz
16. a vravel: „Poď so mnou a pozri si moju horlivosť za Pána!“ A viezol ho na svojom voze.
17. Prišiel do Samárie a pobil všetkých, ktorí ostali v Samárii po Achabovi, až ho vyhubil podľa Pánovho slova, ktoré povedal Eliášovi.
18. Jehu zhromaždil všetok ľud a povedal mu: „Achab slúžil Bálovi trošku, Jehu mu bude slúžiť viac.
19. Preto zvolajte ku mne všetkých Bálových prorokov, všetkých jeho ctiteľov a všetkých jeho kňazov; nech nik nechýba, lebo budem prinášať Bálovi veľkú obeť! Kto bude chýbať, neostane nažive.“ Ale Jehu to urobil z lesti, aby mohol vyhubiť Bálových ctiteľov.
20. Potom Jehu rozkázal: „Usporiadajte náboženské zhromaždenie na počesť Bála!“ A vyhlásili ho.
21. Jehu rozposlal po celom Izraeli a prišli všetci Bálovi ctitelia, nebolo ani jedného, ktorý by nebol prišiel. Vošli do Bálovho chrámu a Bálov chrám bol od jedného konca po druhý plný.
22. Potom povedal správcovi šatne: „Vydaj všetkým Bálovým ctiteľom rúcho!“ A on im vydal rúcho.
23. Nato vošiel Jehu a Rechabov syn Jonadab do Bálovho chrámu a povedal Bálovým ctiteľom: „Poobzerajte sa a postarajte sa, aby tu nebol s vami nik z Pánových ctiteľov, ale iba sami ctitelia Bálovi.“
24. A tak vošli prinášať obety a celopaly. Jehu si však vonku postavil osemdesiat mužov a povedal: „Ak niekto nechá ujsť niekoho z ľudí, ktorých vám ja vydám do rúk, ručí zaň vlastným životom.“
25. A keď skončilo podávanie obety, rozkázal Jehu vojakom a pobočníkom: „Vojdite a pobite ich! Nech nik neujde!“ I pobili ich ostrým meča. Vojaci a pobočníci vyhodili Ašeru a vnikli až do svätyne Bálovho chrámu,

26. povyhadzovali pomníky Bálovho chrámu a spálili ich.
27. Zborili Bálov pomník, zborili Bálov chrám a urobili z neho záchod až po dnešný deň.
28. Takto Jehu vyhubil Bála z Izraela.
29. Lenže od hriechov Nabatovho syna Jeroboama, ktorými zvedol na hriech Izrael, od tých Jehu neodstúpil, totiž od zlatých teliec, ktoré boli v Beteli a Dane.
30. A Pán povedal Jehuovi: „Pretože si dobre vykonal, čo sa mi páči, že si urobil Achabovmu domu všetko, čo som mal na mysli, tvoji synovia budú až do štvrtého pokolenia sedieť na tróne Izraela.“
31. Ale Jehu nedával pozor na to, aby celým svojím srdcom kráčať podľa zákona Pána, Boha Izraela, neodstúpil od hriechov Jeroboama, ktorý zvedol na hriech Izrael.
32. V tých dňoch sa Pán začal hnevať na Izraelitov a Hazael ich bil po celom území Izraela
33. východne od Jordánu, celé územie Galaádu: Gada, Rubena a Manassesa od Aroeru, ktorý je pri rieke Arnon, až po Galaád a Bášan.
34. Ostatok Jehuových dejín, všetko, čo urobil, všetko jeho hrdinstvo je opísané v Knihe letopisov izraelských kráľov.
35. Potom sa Jehu uložil k svojim otcom a pochovali ho v Samárii. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Joachaz.
36. Čas, ktorý Jehu kraloval nad Izraelom v Samárii, je dvadsaťosem rokov.

Kapitola 11

1. Keď Ochoziášova matka Atalia videla, že jej syn zomrel, vzala sa a vyvraždila celý kráľovský rod.
2. Ale Josaba, dcéra kráľa Jorama, Ochoziášova sestra, vzala Ochoziášovho syna Joasa, uniesla ho spolu s jeho dojkou zo spálne spomedzi kráľovských synov, ktorí mali byť pobití, a schovala ho pred Ataliou, takže nezomrel.
3. Bol s ňou schovaný v chráme šesť rokov, kým Atalia panovala nad krajinou.
4. Na siedmy rok dal Jojada zavolať veliteľov stotín, Karov a štítonošov, vzal ich k sebe do Pánovho chrámu, uzavrel s nimi dohodu, dal im prisahať na Pánov chrám a ukázal im kráľovho syna.
5. Potom im rozkázal: „Budete robiť toto: Tretina z vás, ktorí prichádzate v sobotu a držíte stráž, bude pri kráľovskom paláci,
6. tretina bude v bráne Súr a tretina v bráne za štítonošmi a budete sa striedať na stráži pri dome.
7. Dva oddiely z vás, všetci, ktorí v sobotu odchádzate, budú držať stráž v Pánovom chráme pri kráľovi.
8. Zomknite sa okolo kráľa, každý so zbraňou v ruke, a keby niekto vnikol do vašich radov, treba ho zabiť! A budte s kráľom, kdekolvek pôjde.“
9. Velitelia stotín urobili všetko tak, ako im nariadil kňaz Jojada. Každý vzal svojich mužov i tých, čo v sobotu prichádzali, i tých, čo v sobotu odchádzali, išli ku kňazovi Jojadovi
10. a kňaz dal veliteľom stotín kopije a štíty kráľa Dávida, ktoré boli v Pánovom chráme.
11. A keď sa štítonoši, každý so zbraňou v ruke, postavili od pravej strany chrámu až po jeho ľavú stranu medzi oltár a chrám okolo kráľa,
12. vyviedol kráľovho syna, položil naň korunu a odznak, ustanovili ho za kráľa a pomazali ho. Pritom tleskali rukami a volali: „Nech žije kráľ!“
13. Keď Atalia počula volanie ľudu, išla k ľudu do Pánovho domu
14. a videla, že kráľ stojí pri stĺpe, ako je obyčaj, velitelia a trubači sú pri kráľovi a všetok vidiecky ľud sa teší a trúbi na trúbach. Nato si Atalia roztrhla rúcho a volala: „Zrada! Zrada!“
15. Ale Jojada rozkázal veliteľom stotín, ktorí stáli na čele vojska: „Vyvedte ju von z nádvorí a kto pôjde za ňou, treba ho zabiť mečom!“ Kňaz totiž povedal: „Nech ju nezabijú v Pánovom dome!“
16. Položili na ňu ruky a keď prešla cez Konskú bránu kráľovského paláca, tam ju usmrtili.
17. Potom Jojada uzavrel zmluvu medzi Pánom a medzi kráľom a ľuďom, aby bol Pánovým ľuďom, a tiež medzi kráľom a ľuďom.
18. Nato všetok vidiecky ľud vošiel do Bálovho chrámu a zboril ho. Jeho oltáre a sochy úplne dolámali a Bálovho kňaza Matana zabili pred oltárom. Potom kňaz postavil stráž k Pánovmu chrámu,
19. pojal veliteľov stotín, Karov a štítonošov a všetok vidiecky ľud a odprevadili kráľa z Pánovho chrámu. Išli cez Bránu štítonošov do kráľovského paláca a tam si sadol na kráľovský trón.
20. Všetok vidiecky ľud sa tešil a mesto ostalo ticho. - Ataliu usmrtili mečom v kráľovskom paláci. Joas mal sedem rokov, keď začal kralovať.

Kapitola 12

1. Joas začal kralovať v siedmom roku Jehua a štyridsať rokov kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Sebia z Bersaby.
2. Joas robil po všetky dni, čo ho viedol kňaz Jojada, čo sa páči Pánovi.
3. Ale výšiny neodstránili, ľud ešte obetoval a páčil tymian na výšinách.
4. Joas povedal kňazom: „Všetky peniaze svätyne, peniaze, ktoré sa platia do Pánovho chrámu ako výkupné za ľudí, a všetky peniaze, ktoré sa niekto sám rozhodne dať do Pánovho chrámu,
5. nech si vezmú kňazi, každý od svojich známych ale oni musia opravovať poruchy chrámu všade, kde sa poruchy zistia.“
6. Lenže v dvadsiatom treťom roku kráľa Joasa kňazi ešte neopravovali poruchy na chráme.
7. Preto kráľ Joas zavolať kňaza Jojada a kňazov a povedal im: „Prečo neopravujete poruchy na chráme? Odteraz už neberte peniaze od svojich známych, ale ich obráťte na opravu porúchaných miest na chráme!“
8. Kňazi súhlasili s tým, že nebudú od ľudí vyberať peniaze a že budú opravovať poruchy na chráme.
9. Kňaz Jojada vzal debnu, do vrchnáka jej vydľabal dieru a postavil ju k oltáru po pravej ruke toho, kto prichádza do Pánovho chrámu. Ta dávali kňazi, ktorí strážili prah, všetky peniaze, ktoré donášali do Pánovho chrámu.
10. A keď videli, že je v debne veľa peňazí, prišiel hore kráľov pisár a veľkňaz a pozaväzovali a spočítali peniaze, ktoré sa našli v Pánovom chráme.
11. Odvážené peniaze dali potom do rúk dielovedúcim, ktorí mali dozor v Pánovom chráme, a oni ich dávali tesárom a staviteľom, ktorí robili na Pánovom dome,
12. murárom a kamenárom na nákup dreva a tesaného kameňa na opravu porúch Pánovho chrámu a na všetko, čo bolo potrebné pri oprave Pánovho chrámu.
13. A z peňazí, ktoré došli do Pánovho chrámu, nedali robiť pre Pánov chrám čaše, nože, kropáče a trúby ani nijaké nádoby zlaté ani strieborné,
14. ale dávali ich dielovedúcim, ktorí za ne opravovali Pánov chrám.
15. A s ľuďmi, ktorým dávali peniaze do rúk, aby ich vyplácali robotníkom, sa neúčtovalo, lebo to robili poctivo.
16. Peniaze z obetí za vinu a za hriech sa nedávali do Pánovho chrámu, patrili kňazom.
17. Vtedy pritiahol aramejský kráľ Hazael, bojoval proti Gétu a zaujal ho. Potom sa strojil ísť hore proti Jeruzalemu.
18. Ale júdsky kráľ Joas vzal všetky posvätné dary, ktoré venovali jeho otcovia, júdski králi Jozafat, Joram a Ochoziáš, tiež svoje vlastné dary ako aj všetko zlato, ktoré sa nachádzalo v pokladniciach Pánovho chrámu a kráľovského paláca, poslal to aramejskému kráľovi Hazaelovi a on odtiahol od Jeruzalema.
19. Ostatok Joasových dejín, všetko, čo urobil, je napísané v Knihe letopisov júdskych kráľov.
20. Jeho sluhovia povstali, prisahali sa a Joasa zabili, keď išiel do domu Melo.
21. Jeho sluhovia, Semátov syn Jozachar a Somerov syn Jozabad, ho tak udreli, že zomrel. Pochovali ho s jeho otcami v Dávidovom meste. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Amasiáš.

1. V dvadsiatom treťom roku Joasa, syna júdskeho kráľa Ochoziáša, sa v Samárii stal na sedemnást rokov kráľom nad Izraelom Jehuov syn Joachaz.
2. Robil, čo sa Pánovi nepáči, išiel za hriechmi Nabatovho syna Jeroboama, ktorý zvedol na hriech Izrael, a neodstúpil od toho.
3. Preto sa vznietil Pánov hnev proti Izraelu a vydal ho po všetky dni do ruky aramejského kráľa Hazaela a do ruky Hazaelovho syna Benadada.
4. Ale keď Joachaz udobroval Pána, Pán ho vypočul, lebo videl ubitosť Izraela, keď ho aramejský kráľ utláčal.
5. Pán poslal Izraelu záchrancu a vyslobodili sa z područia Aramejcov, takže synovia Izraela bývali vo svojich stanoch ako predtým.
6. Ale neodstúpili od hriechov Jeroboamovho rodu, ktorý zvedol na hriech Izrael. Chodili v nich a v Samárii stála dokonca aj Ašera.
7. Joachazovi (Pán) nenechal vojsko, len päťdesiat jazdcov, desať vozov a desaťtisíc pešiakov, lebo aramejský kráľ ich zničil, urobil ich podobnými zmlátenému prachu.
8. Ostatok Joachazových dejín, všetko, čo urobil, a jeho chrabrosť je opísaná v Knihe letopisov izraelských kráľov.
9. Potom sa Joachaz uložil k svojim otcom a pochovali ho v Samárii. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Joas.
10. V tridsiatom siedmom roku júdskeho kráľa Joasa sa v Samárii stal na šestnásť rokov kráľom nad Izraelom Joachazov syn Joas.
11. Robil, čo sa Pánovi nepáči, neodstúpil od rôznych hriechov Nabatovho syna Jeroboama, ktorý zvedol na hriech Izrael; chodil v nich.
12. Ostatok Joasových dejín, všetko, čo urobil, jeho chrabrosť, ako bojoval s júdskym kráľom Amasiášom, je napísané v Knihe letopisov izraelských kráľov.
13. Potom sa Joas uložil k svojim otcom a na jeho trón si sadol Jeroboam. Joasa však pochovali v Samárii s izraelskými kráľmi.
14. Keď Elizeus ležal chorý na chorobu, na ktorú aj zomrel, zišiel k nemu izraelský kráľ Joas, plakal nad ním a vrel: „Otče môj, otče môj! Voz Izraela a jeho pohonič!“
15. Elizeus mu povedal: „Dones luk a šípy!“ A keď mu priniesol luk a šípy,
16. povedal kráľovi Izraela: „Polož ruku na luk!“ Keď položil ruku, Elizeus položil svoje ruky na kráľove ruky
17. a povedal: „Otvor okno na východ!“ On otvoril a Elizeus mu povedal: „Vystrel!“ Vystrelil a ten vrel: „Šíp víťazstva od Pána, šíp víťazstva proti Aramejsku. V Afeku úplne porazíš Aramejsko.“
18. Potom povedal: „Vezmi šípy!“ A vzal. A povedal kráľovi Izraela: „Udieraj o zem!“ On udrel tri razy a potom prestal.
19. Boží muž sa naň nahneval a povedal: „Keby si bol udrel päť alebo šesť ráz, bol by si Aramejčanov porazil až do vyhubenia, takto však porazíš Aramejčanov tri razy.“
20. Potom Elizeus zomrel a pochovali ho. V tom roku však prichádzali do krajiny moabskí lupiči.
21. Keď raz pochovávali akéhosi muža, zazreli lupičskú bandu a hodili toho muža do Elizeovho hrobu. Len čo sa ten muž dotkol Elizeových kostí, ožil a stal si na nohy.
22. Aramejský kráľ Hazael utláčal Izraelitov po všetky dni Joachaza.
23. Ale Pán sa zmiloval nad nimi, bolo mu ich ľúto, a obrátil sa k nim pre svoju zmluvu s Abrahámom, Izákom a Jakubom. Nechcel ich zničiť a až dosiaľ ich neodvrhol pred svojou tvárou.
24. Aramejský kráľ Hazael zomrel a namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Benadad.
25. Vtedy Joachazov syn Joas opäť zaujal z ruky Hazaelovho syna Benadada mestá, ktoré odňal vo vojne jeho otcovi Joachazovi. Joas ho tri razy porazil a zase získal mestá Izraela.

Kapitola 14

1. V druhom roku izraelského kráľa Joasa, Joachazovho syna, stal sa kráľom Amasiáš, syn júdskeho kráľa Joasa.
2. Mal dvadsaťpäť rokov, keď začal kralovať, a dvadsaťdeväť rokov kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Joadan z Jeruzalema.
3. Robil, čo sa páči Pánovi, nie však ako jeho otec Dávid. Konal všetko, ako konal jeho otec Joas.
4. Iba výšiny neodstránil; ľud ešte obetoval a páčil tymian na výšinách.
5. Len čo držal vládu pevne vo svojich rukách, pobil svojich sluhov, ktorí zavraždili kráľa, jeho otca.
6. Synov týchto vrahov však nepobil, ako je písané v knihe Mojžišovho zákona, kde Pán prikazuje: „Nebudú zomierať otcovia za synov, ani synovia nebudú zomierať za otcov, ale každý zomrie za svoj hriech.“
7. On porazil Edomčanov v Solnom údolí, desaťtisíc mužov, zaujal v boji Petru a dal jej meno Jekteel až po dnešný deň.
8. Vtedy Amasiáš poslal k izraelskému kráľovi Joasovi, synovi Jehuovho syna Joachaza, poslov s odkazom: „Pod', pozrime si do očí!“
9. Ale kráľ Izraela Joas odkázal júdskeму kráľovi Amasiášovi: „Bodlač, ktorá je na Libanone, poslala cédru, ktorý je na Libanone, odkaz: Daj svoju dcéru môjmu synovi za ženu! Ale prišla divá zver, ktorá je na Libanone, a pošliapala bodlač.“
10. Áno, Edomsko si porazil, preto sa ti nadýma srdce. Teš sa sláve a sed' doma! Prečo vyvolávaš nešťastie? Padneš aj ty a Júdsko s tebou!“
11. Ale Amasiáš neposlúchol. Preto izraelský kráľ Joas tiahol nahor a stretli sa, on a júdsky kráľ Amasiáš, pri Betsamese, ktorý je v Júdsku.
12. Júda utrpel od Izraela porážku, takže každý ušiel do svojho stanu.
13. A júdskeho kráľa Amasiáša, syna Ochoziášovho syna Joasa, chytil kráľ Izraela Joas v Betsamese. Zaviedol ho do Jeruzalema a zrúcal v Jeruzaleme múr od Efraimskej brány až po bránu Rožnú, štyristo laktov.
14. Zobral všetko zlato, striebro a všetky nádoby, ktoré boli v Pánovom chráme a v pokladniciach kráľovského paláca, aj rukojemníkov a vrátil sa do Samárie.
15. Ostatok Joasových dejín, čo vykonal, jeho chrabrosť, ako bojoval s júdskeým kráľom Amasiášom, je napísané v Knihe letopisov izraelských kráľov.
16. Potom sa Joas uložil k svojim otcom a pochovali ho v Samárii s izraelskými kráľmi. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Jeroboam.
17. Júdsky kráľ, Joasov syn Amasiáš, žil po smrti izraelského kráľa, Joachazovho syna Joasa, pätnásť rokov.
18. Ostatok Amasiášových dejín je napísaný v Knihe letopisov júdskeých kráľov.
19. V Jeruzaleme zosnovali proti nemu sprisahanie. Ušiel do Lachisa, ale poslali za ním do Lachisa a zabili ho tam.
20. Vzali ho na kone a pochovali ho v Jeruzaleme v Dávidovom meste s jeho otcami.
21. Všetok júdskeý ľud však vzal Azariáša, ktorý mal šesťnásť rokov, a ustanovil ho za kráľa namiesto jeho otca Amasiáša.
22. On opevnil Elat a vrátil ho zasa Júdsku, keď sa jeho otec už uložil k svojim otcom.
23. V pätnástom roku júdskeho kráľa Amasiáša, Joasovho syna, sa v Samárii stal na štyridsaťjeden rokov kráľom Jeroboam, syn izraelského kráľa Joasa.
24. Robil, čo sa Pánovi nepáči, neodstúpil od rozličných hriechov Nabatovho syna Jeroboama, ktorý zviedol na hriech Izrael.
25. On dobyl zasa hranice Izraela od vchodu do Ematu až po More púšte podľa slov Pána, Izraelovho Boha, ktoré povedal prostredníctvom svojho sluhu, Amatiho syna Jonáša, proroka, ktorý bol z Get-Oferu.
26. Lebo Pán zhladal na veľmi trpkú biedu Izraela. Zničení boli otroci i slobodní a Izrael nemal pomocníka.

27. Keďže Pán nezamýšľal zotrieť meno Izraela spod neba, oslobodil ho prostredníctvom Jeroboama, Joasovho syna.
28. Ostatok Jeroboamových dejín, všetko, čo vykonal, jeho chabrosť, ako bojoval a (ako získal zasa Izraelu Damask a júdsky Emat), je napísané v Knihe letopisov izraelských kráľov.
29. Potom sa Jeroboam uložil k svojim otcom, izraelským kráľom, a namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Zachariáš.

1. V dvadsiatom siedmom roku izraelského kráľa Jeroboama sa stal kráľom Azariáš, syn júdskeho kráľa Amasiáša.
2. Mal šesťnásť rokov, keď sa stal kráľom, a päťdesiatdva rokov kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Jechelia z Jeruzalema.
3. Robil, čo sa páči Pánovi, všetko tak, ako robil jeho otec Amasiáš.
4. Len výšiny neodstránil, ľud ešte obetoval a páčil tymian na výšinách.
5. Ale Boh ranil kráľa, ostal až do dňa svojej smrti malomocný, býval v dome v ústraní a kráľov syn Joatam spravoval dom a súdil ľud krajiny.
6. Ostatok Azariášových dejín, všetko, čo vykonal, je napísané v Knihe letopisov júdskeho kráľov.
7. Potom sa Azariáš uložil k svojim otcom a pochovali ho s jeho otcami v Dávidovom meste. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Joatam.
8. V tridsiatom ôsmom roku júdskeho kráľa Azariáša sa v Samárii stal na šesť mesiacov kráľom nad Izraelom Jeroboamov syn Zachariáš.
9. Robil, čo sa Pánovi nepáči, ako robili jeho otcovia. Neodklonil sa od hriechov Nabatovho syna Jeroboama, ktorý zviadol na hriech Izrael.
10. Sprisahal sa proti nemu Jábesov syn Selum, zranil ho v Jeblaáme a zabil a stal sa namiesto neho kráľom.
11. Ostatok Zachariášových dejín je napísaný v Knihe letopisov izraelských kráľov.
12. To je Pánovo slovo, ktoré povedal Jehuovi: „Tvoji synovia budú po štvrté pokolenie sedieť na tróne Izraela.“ Tak sa aj stalo.
13. Jábesov syn Selum sa stal kráľom v tridsiatom deviatom roku júdskeho kráľa Oziáša a kraloval v Samárii jeden mesiac.
14. Vtedy pritiahol Manahem, Gadiho syn z Tersy, a prišiel do Samárie. V Samárii poranil a zabil Jábesovho syna Seluma a stal sa namiesto neho kráľom.
15. Ostatok Selumových dejín a sprisahanie, ktoré osnoval, je opísané v Knihe letopisov izraelských kráľov.
16. Vtedy spustošil Manahem Tapuach a všetko, čo bolo v ňom, i jeho okolie až do Tersy, lebo mu neotvorili. Spustošil ho a všetky ťarchavé ženy v ňom dal rozparať.
17. V tridsiatom deviatom roku júdskeho kráľa Azariáša sa v Samárii stal na desať rokov kráľom nad Izraelom Gadiho syn Manahem.
18. Robil, čo sa Pánovi nepáči, po všetky svoje dni sa neodklonil od hriechov Nabatovho syna Jeroboama, ktorý zviadol na hriech Izrael.
19. Do krajiny prišiel asýrsky kráľ Fúl. Manahem dal Fúlovi tisíc hrivien striebra, aby mu pomáhal udržať si v rukách kráľovstvo.
20. Aby toto striebro mohol Manahem dať asýrskemu kráľovi, vyrubil ho Izraelitom, na každého zámožného päťdesiat šeklov na jedného muža. Nato sa asýrsky kráľ vrátil a nezdržoval sa v krajine.
21. Ostatok Manahemových dejín a všetko, čo vykonal, je napísané v Knihe letopisov izraelských kráľov.
22. Potom sa Manahem uložil k svojim otcom a namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Fakeiáš.
23. V päťdesiatom roku júdskeho kráľa Azariáša sa v Samárii stal na dva roky kráľom nad Izraelom Manahemov syn Fakeiáš.
24. Robil, čo sa Pánovi nepáči, neodklonil sa od hriechov Nabatovho syna Jeroboama, ktorý zviadol na hriech Izrael.
25. Sprisahal sa proti nemu Romeliášov syn Pekach, jeho pobočník, poranil ho v Samárii na veži kráľovského paláca s Argobom a Ariom - bolo s ním tiež päťdesiat mužov z Galaádu -, zabil ho a stal sa namiesto neho kráľom.
26. Ostatok Fakeiášových dejín a všetko, čo vykonal, je napísané v Knihe letopisov izraelských kráľov.
27. V päťdesiatom druhom roku júdskeho kráľa Azariáša sa v Samárii stal na dvadsať rokov kráľom

nad Izraelom Romeliášov syn Pekach.

28. Robil, čo sa Pánovi nepáči, neodklonil sa od hriechov Nabatovho syna Jeroboama, ktorý zvedol na hriech Izrael.

29. V dňoch izraelského kráľa Pekacha prišiel asýrsky kráľ Tiglatpilésar a zaujal Ajon, Abel-Beth-Maáchu, Janoe, Kádeš, Asor, Galaád, Galileu, celé územie Neftaliho a odviedol ich do zajatia do Asýrska.

30. Proti Romeliášovmu synovi Pekachovi osnoval sprisahanie Osé, syn Elu, poranil ho a zabil a stal sa namiesto neho kráľom v dvadsiatom roku Oziášovho syna Joatama.

31. Ostatok Pekachových dejín a všetko, čo vykonal, je napísané v Knihe letopisov izraelských kráľov.

32. V druhom roku izraelského kráľa Pekacha, Romeliášovho syna, stal sa kráľom Joatam, syn júdskeho kráľa Oziáša.

33. Mal dvadsaťpäť rokov, keď sa stal kráľom, a šesťnásť rokov kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Jerusa, dcéra Sadoka.

34. Robil, čo sa páči Pánovi, robil všetko, čo robieval jeho otec Oziáš.

35. Len výšiny neodstránil, ľud ešte obetoval a páčil tymian na výšinách. On postavil Hornú bránu Pánovho domu.

36. Ostatok Joatamových dejín a všetko, čo vykonal, je napísané v Knihe letopisov júdskeho kráľov.

37. V tých dňoch začal Pán posielat' proti Júdovi aramejského kráľa Rasina a Romeliášovho syna Pekacha.

38. Potom sa Joatam uložil k svojim otcom a pochovali ho s jeho otcami v meste jeho otca Dávida. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Achaz.

1. V sedemnástom roku Romeliášovho syna Pekacha sa stal kráľom Achaz, syn júdskeho kráľa Joatama.
2. Achaz mal dvadsať rokov, keď sa stal kráľom, a šestnásť rokov kraloval v Jeruzaleme. Nerobil, čo sa páči Pánovi, jeho Bohu, ako jeho otec Dávid.
3. Išiel po ceste izraelských kráľov, dokonca aj svojho syna previedol cez oheň podľa ohavností pohanov, ktorých Pán vyhnal spred Izraela.
4. Obetoval a páčil tymian na výšinách, na kopcoch a pod každým zeleným stromom.
5. Vtedy prišiel aramejský kráľ Rasin a izraelský kráľ, Romeliášov syn Pekach, do boja proti Jeruzalemu. Doliehali na Achaza, ale nevládali ho premôcť.
6. V tom čase aramejský kráľ Rasin získal zase Aramejsku Elat a vyhnal z Elatu Júdovcov. Edomčania vtiahli do Elatu a bývajú tam až po dnešný deň.
7. Ale Achaz poslal poslov k asýrskemu kráľovi Tiglatpilésarovi s odkazom: „Som ti sluhom a synom. Pod hore a vyslobod' ma z ruky aramejského kráľa a z ruky izraelského kráľa, ktorí sa pozdvihli proti mne!“
8. Pritom vzal Achaz striebro a zlato, ktoré bolo v Pánovom chráme a v pokladnici kráľovského paláca, a poslal ho do daru asýrskemu kráľovi.
9. Asýrsky kráľ privolil. I vyrazil asýrsky kráľ proti Damasku a zaujal ho a odviedol ho do zajatia do Kiru. Rasina však zabil.
10. Kráľ Achaz išiel do Damasku v ústrety asýrskemu kráľovi Tiglatpilésarovi a videl oltár, ktorý bol v Damasku. Vtedy kráľ Achaz poslal kňazovi Uriášovi rozmery a vzorec celej výstavby oltára
11. a kňaz Uriáš oltár postavil. Kňaz Uriáš ho urobil celkom tak, ako to objednal kráľ Achaz z Damasku, skôr ako došiel kráľ Achaz z Damasku.
12. Keď kráľ prišiel z Damasku a uvidel oltár, kráľ sa priblížil k oltáru a vystúpil naň,
13. páčil svoj celopal a potravinovú obeť, vylieval svoju obeť nápojovú a vykrápal krv svojich pokojných obiet na oltár.
14. Kovový oltár však, ktorý bol pred Pánom, dal odstrániť spred chrámu, spomedzi (nového) oltára Pánovho chrámu. Postavil ho po boku (nového) oltára na sever.
15. A kráľ Achaz prikázal kňazovi Uriášovi: „Na veľkom oltári prinášaj ranný celopal, večernú potravinovú obeť, kráľovský celopal i jeho potravinovú obeť, celopal všetkého ľudu krajiny i jeho potravinovú obeť aj ich obeť nápojovú. A všetku krv celopalov a žertiev vykráčaj naň. S kovovým oltárom si to ešte rozmyslím.“
16. Kňaz Uriáš robil všetko, ako mu rozkázal kráľ Achaz.
17. Potom dal kráľ Achaz polámať ryté podstavce a odstrániť z nich nádoby. Aj more zložil z kovových býkov, ktoré boli pod ním, a položil ho na kamennú podlahu.
18. Aj sobotňajšiu izbu, ktorú postavili v chráme, a vonkajší kráľov vchod dal odstrániť z Pánovho chrámu kvôli asýrskemu kráľovi.
19. Ostatok Achazových dejín, čo vykonal, je napísané v Knihe letopisov júdskeho kráľov.
20. Potom sa Achaz uložil k svojim otcom a pochovali ho s jeho otcami v Dávidovom meste. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Ezechiáš.

1. V dvanástom roku júdskeho kráľa Achaza sa v Samárii stal na deväť rokov kráľom nad Izraelom Osé, syn Elu.
2. Robil, čo sa Pánovi nepáči, nie však natolko ako izraelskí králi, ktorí boli pred ním.
3. Vytiahol proti nemu asýrsky kráľ Salmanassar a Osé sa stal jeho poddaným a platil mu poplatok.
4. Ale asýrsky kráľ zistil u Osého zradu, lebo poslal poslov ku kráľovi Egypta Suovi a neposlal ako každoročne poplatok asýrskemu kráľovi. Preto ho asýrsky kráľ dal chytiť a vrhnúť do žalára.
5. Potom prešiel asýrsky kráľ celú krajinu, tiahol proti Samárii a tri roky ju obliehal.
6. V deviatom roku Osého asýrsky kráľ Samáriu zaujal. Izraelitov odvedol do zajatia do Asýrska a usadil ich v Hale a pri Habore, rieke Gozanu, a v mestách Médov.
7. Izraeliti sa prehrešili proti Pánovi, svojmu Bohu, ktorý ich vyviedol z egyptskej krajiny z područia egyptského kráľa faraóna, a uctievali cudzích bohov.
8. Chodili podľa obyčajov národov, ktoré Pán vyhnal spred Izraelitov, a (podľa obyčajov) izraelských kráľov, ktorí to zaviedli.
9. Pritom Izraeliti zamýšľali proti Pánovi, svojmu Bohu, nepatričné veci a nastavali si výšin v každom meste, počnúc od strážnej veže až po opevnené mesto.
10. Stavali si pomníky a ašery na každom vyššom kopci a pod každým zeleným stromom.
11. A tymian pálili na každej výšine ako národy, ktoré Pán pred nimi odvedol do zajatia, a vyvádzali zlé veci, aby popudzovali Pána.
12. Slúžili modlám, o čom im Pán povedal: „Nesmiete to robiť!“
13. A Pán varoval Izrael a Júdu prostredníctvom všetkých prorokov a všetkých vidcov: „Vráťte sa zo svojich zlých ciest a zachovávajte moje príkazy a predpisy presne podľa naučenia, ktoré som dal vašim otcom a ktoré som vám poslal po svojich sluhoch prorokoch!“
14. No nepočúvali, ale zatvrdili si šiju ako ich otcovia, ktorí neverili Pánovi, svojmu Bohu.
15. Zavrhli jeho predpisy, jeho zmluvu, ktorú uzavrel s ich otcami, i jeho výstrahy, ktorými ich varoval, a išli za márnosťou, takže sa stali márnymi, a za pohanmi, ktorí sú okolo nich, o ktorých im Pán prikázal, aby nerobili tak ako oni.
16. Opustili všetky príkazy Pána, svojho Boha, urobili si liate modly, dve telce, narobili si ašier, klaňali sa celému nebeskému vojsku a slúžili Bálovi.
17. Svojich synov a dcéry prevádzali cez oheň, zaoberali sa čarodejstvom a veštením a zapredali sa konať, čo sa Pánovi nepáči, aby ho dráždili.
18. Preto sa Pán veľmi rozhneval na Izrael a odstránil ho spred seba, takže nezostal, iba kmeň Júdu.
19. Ale ani Júda nezachoval príkazy Pána, svojho Boha, a išiel za ustanovizňami Izraela, ktoré si ten zaviedol.
20. Preto Pán zavrhol celé potomstvo Izraela a upokoril ho, vydával ho do rúk lupičov, až ho odvrhol spred seba.
21. Keď odtrhol Izrael od Dávidovho domu, ustanovili si za kráľa Nabatovho syna Jeroboama. Lenže Jeroboam odvedol Izraelitov od Pána a naviedol ich na veľké hriechy.
22. A synovia Izraela chodili vo všetkých hriechoch Jeroboama, ktoré páchal, a neodklonili sa od nich,
23. až kým Pán neodstránil Izrael spred seba, ako hovoril prostredníctvom všetkých svojich sluhov prorokov, a (kým) neodvedol Izrael z jeho krajiny do zajatia do Asýrska až po dnešný deň.
24. Asýrsky kráľ priviedol z Bábelu, z Kutu, Avy, Ematu a Sefarvaimu (ľudí) a usadil ich v mestách Samárie namiesto synov Izraela. Oni zaujali Samáriu a obsadili jej mestá.
25. Keď tam začali bývať, nepreukazovali Pánovi úctu, preto Pán poslal na nich levy, ktoré ich zabíjali.
26. Tu oznámili asýrskemu kráľovi: „Národy, ktoré si presídlil a usadil v mestách Samárie, nepoznajú obyčaje Boha krajiny. Preto poslal na nich levy a ony ich zabíjali preto, že nepoznajú obyčaje Boha krajiny.“
27. Vtedy asýrsky kráľ rozkázal: „Zaveďte ta jedného z kňazov, ktorých ste odtiaľ presídlili! Nech ide,

nech sa tam usadí - a nech ich učí obyčajom Boha krajiny!“

28. Išiel teda jeden z kňazov, ktorých presídlili zo Samárie, usadil sa v Beteli a učil ich, ako majú uctievať Pána.

29. Ale každý národ si urobil vlastných bohov a uložil ich v chrámoch na výšinách, ktoré narobili Samaritáni, každý národ vo svojom meste, v ktorom býval.

30. Ľudia z Bábelu si urobili Sochetbenot, ľudia z Kutu si urobili Nergala, ľudia z Ematu si spravili Asimu,

31. Avania si urobili Nibchaza a Tartaka a Sefarvaimci pálili v ohni svoje deti Adramelechovi a Anamelechovi, bohom Sefarvaimu.

32. Pritom uctievali Pána a ustanovili spomedzi seba kňazov výšin, ktorí im konali službu v chrámoch výšin.

33. Uctievali aj Pána, súčasne však slúžili aj svojim bohom podľa zvyku národov, spomedzi ktorých ich presídlili.

34. A podnes konajú podľa predošlých zvykov. Pána si nectia, ani nekonajú podľa jeho predpisov a ustanovení, podľa zákona a príkazu, čo dal Pán synom Jakuba, ktorému dal meno Izrael.

35. S nimi Pán uzavrel zmluvu a prikázal im: „Iných bohov neuctievajte, neklaňajte sa im, neslúžte im a neprinášajte im obety!

36. Ale iba Pána, ktorý vás vyviedol z Egypta veľkou mocou a vystretým ramenom, uctievajte, jemu sa klaňajte a prinášajte obety!

37. Predpisy, ustanovenia, zákon a prikázanie, ktoré vám napísal, bedlivo po všetky dni zachovávajte; a iných bohov neuctievajte!

38. Nezabudnite na zmluvu, ktorú som s vami uzavrel, a neuctievajte iných bohov.

39. Ale uctievajte Pána, svojho Boha, a on vás vyslobodí z ruky všetkých vašich nepriateľov.“

40. Oni však neposlúchli, ale konali podľa svojej predošlej obyčaje.

41. Tieto národy teda ctili Pána a slúžili aj svojim modlám. Aj ich deti a detné deti robili tak, ako robili ich otcovia, až po dnešný deň.

Kapitola 18

1. V treťom roku izraelského kráľa Osého, syna Elu, stal sa kráľom Ezechiáš, syn júdskeho kráľa Achaza.
2. Mal dvadsaťpäť rokov, keď sa stal kráľom, a dvadsaťdeväť rokov kraľoval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Abi, Zachariášova dcéra.
3. Robil, čo sa páči Pánovi, celkom tak, ako jeho otec Dávid.
4. On odstránil výšiny, zručal pomníky, povytínal ašery a rozbil medeného hada, ktorého urobil Mojžiš, lebo mu synovia Izraela až do tých dní pálili tymian. Volal sa Nohestán.
5. Dúfal v Pána, Izraelovho Boha, a po ňom nebolo jemu podobného medzi všetkými Júdovými kráľmi ani medzi tými, čo boli pred ním.
6. Visel na Pánovi, neodklonil sa od neho a zachovával všetky jeho príkazy, ktoré dal Pán Mojžišovi.
7. Pán bol s ním a darilo sa mu všetko, čo podnikal. Vzbúrili sa dokonca aj proti asýrskemu kráľovi a neslúžil mu.
8. On porazil Filištíncov až po Gazu a jej okolie od strážnej veže až po opevnené mesto.
9. Vo štvrtom roku kráľa Ezechiáša - to bol siedmy rok izraelského kráľa Osého, syna Elu - vyrazil asýrsky kráľ Salmanassar proti Samárii, obliehal ju
10. a dobyl ju. Po troch rokoch, v šiestom roku Ezechiáša - to bol deviaty rok izraelského kráľa Osého -, bola Samária dobytá.
11. Asýrsky kráľ odviedol Izraelitov do zajatia do Asýrska a usadil ich v Hale a pri Habore, rieke Gozanu, a v mestách Médov,
12. lebo nepočúvali hlas Pána, svojho Boha, prestúpili jeho zmluvu, všetko, čo prikázal Pánov služobník Mojžiš. Neposlúchli a nesplnili to.
13. V štrnástom roku kráľa Ezechiáša vystúpil asýrsky kráľ Sennacherib proti všetkým opevneným mestám Júdska a dobyl ich.
14. Vtedy júdsky kráľ Ezechiáš poslal asýrskemu kráľovi do Lachisu odkaz: „Previnil som sa, odtiahni odo mňa; čo mi uložíš, prijmem.“ A asýrsky kráľ uložil júdskeho kráľovi Ezechiášovi tristo hrivien striebra a tridsať hrivien zlata.
15. Ezechiáš teda odovzdal všetky peniaze, ktoré boli v Pánovom chráme a v pokladnici kráľovského paláca.
16. Vtedy Ezechiáš polámaval krídla na dverách Pánovho chrámu a rámy dverí, ktoré dal obtiahnuť júdsky kráľ Ezechiáš, a dal ich asýrskemu kráľovi.
17. Ale asýrsky kráľ poslal z Lachisu tartana, rabsarisa a rabsakeho s mocným oddielom ku kráľovi Ezechiášovi do Jeruzalema. Išli hore a keď došli do Jeruzalema, zastali pri vodovode Horného rybníka, ktorý je na ceste poľa práčov,
18. a volali kráľa. Vtedy vyšiel k nim Helkiášov syn Eliakim, správca domu, pisár Sobna a Asafov syn Joach, kancelár.
19. Rabsake im povedal: „Povedzte Ezechiášovi: Toto vraví veľký kráľ, kráľ asýrsky: Čo je to za nádej, ktorou sa nádejaš?!
20. Nazdávaš sa, že reč perí je už rada a sila do boja?! Na koho sa teda spoliehaš, že sa búriš proti mne?
21. Alebo sa spoliehaš na tú zlomenú trstenú palicu, na Egypt, ktorá tomu, kto sa na ňu oprie, vnikne do dlane a prepichne ju? Taký je faraón, kráľ Egypta, ku všetkým, ktorí sa naň spoliehajú.
22. Ak mi však poviete: V Pána, svojho Boha, dúfame! Nie je to ten, ktorého výšiny a oltáre dal Ezechiáš odstrániť a povedal Júdsku a Jeruzalemu: Pred týmto oltárom v Jeruzaleme sa budete klaňať!?
23. Teraz sa však stav s mojím pánom, asýrskym kráľom: dám ti dvetisíc koní, či budeš môcť dať na ne jazdcov?
24. Ako potom môžeš odolať jedinému kniežatú z najmenších sluhov môjho pána? Ale ty sa spoliehaš na Egypt, na vozy a na jazdcov.
25. No a či som ja bez Pána prišiel na toto miesto, aby som ho zničil?! Pán mi povedal: Choď do tej

krajiny a znič ju!“

26. Helkiášov syn Eliakim aj Sobna a Joach povedali rabsakemu: „Hovor svojim sluhom aramejsky, veď my rozumieme. Nehovor nám júdsky do uší ľudu, ktorý je na múre!“

27. Ale rabsake im odpovedal: „Vari ma môj pán poslal, aby som hovoril tieto slová tvojmu pánovi a tebe? A nie mužom, ktorí sedia na múroch, že budú spolu s vami jesť svoj výkal a piť svoj moč?“

28. Rabsake sa postavil a veľkým hlasom takto volal júdsky: „Čujte slová veľkého kráľa, kráľa asýrskeho!“

29. Takto hovorí kráľ: Nech vás Ezechiáš nezavádza, lebo vás nebude môcť vyslobodiť z mojej ruky.

30. A nech vám Ezechiáš nedáva nádej v Pána, hovoriac: Naisto nás Pán vyslobodí, toto mesto sa nedostane do ruky asýrskeho kráľa.

31. Nepočúvajte na Ezechiáša, lebo takto hovorí asýrsky kráľ: Uzavrite so mnou zmluvu a vyjdite ku mne! A jedzte každý svoje hrozno a každý svoje figy a pite každý vodu zo svojej studne,

32. kým neprídem a nevezmem vás do krajiny, ako je vaša krajina, do krajiny obilnej a vínorodej, do krajiny chlebovej a vinohradnej, do krajiny olív a medu, aby ste žili a nezomreli. A nepočúvajte na Ezechiáša, lebo vás zavádza rečami: Pán nás vyslobodí!

33. Vyslobodili azda bohovia národy, každý svoju krajinu, z ruky asýrskeho kráľa?

34. Kdeže sú bohovia Ematu a Arfadu?! Kde sú bohovia Sefarvaimu, Any a Avy?! A Samáriu vyslobodili z mojej ruky?

35. Ktorí zo všetkých bohov týchto krajín vyslobodili svoju krajinu z mojej ruky?! A Pán by mal vyslobodiť Jeruzalem z mojej ruky?“

36. Ľud mlčal a neodpovedal mu ani slovo, lebo kráľov príkaz znel: „Neodpovedajte mu!“

37. Potom prišiel Helkiášov syn Eliakim, správca domu, pisár Sobna a Asafov syn Joach, kancelár, s roztrhnutým odevom k Ezechiášovi a rozpovedal mu rabsakeho reč.

1. Keď to kráľ Ezechiáš počul, roztrhol si rúcho, obliekol si vrecovinu a išiel do Pánovho domu.
2. Správcu domu Eliakima, pisára Sobnu a starších z kňazov poslal poobliekaných do vrecovín k prorokovi Izaiášovi, Amosovmu synovi.
3. I povedali mu: „Takto hovorí Ezechiáš: Tento deň je dňom úzkosti, trestu a hanby, lebo synovia prišli až k otvoru, ale na pôrod nieto sily!
4. Hádám počul Pán, tvoj Boh, všetky reči rabsakeho, ktorého poslal jeho pán, asýrsky kráľ, aby sa rúhal živému Bohu, a potresce ho za slová, ktoré počul Pán, tvoj Boh. A pomodli sa za zvyšok, ktorý ostal!“
5. Sluhovia kráľa Ezechiáša prišli teda k Izaiášovi
6. a Izaiáš im vravel: „Toto poviete svojmu pánovi: Toto hovorí Pán: Neboj sa rečí, ktoré si počul, ktorými sa mi rúhali paholci asýrskeho kráľa.
7. Hľa, ja vložím doň ducha: počuje totiž zvesť, vráti sa do svojej krajiny a v jeho vlastnej krajine ho zrazím mečom.“
8. Rabsake sa teda vrátil a našiel asýrskeho kráľa bojovať proti Lobne, lebo počul, že odtiahol od Lachisu.
9. A keď počul o etiópskom kráľovi Tarakovi správu: „Vytiahol proti tebe do boja,“ zasa poslal k Ezechiášovi poslov s odkazom:
10. „Takto hovorte Ezechiášovi, kráľovi Júdska: Nech ťa nepodvedie tvoj Boh, na ktorého sa spoliehaš, keď hovoríš: Jeruzalem sa nedostane do ruky asýrskeho kráľa.
11. Veď si predsa počul, čo urobili asýrski králi všetkým krajinám, aby splnili na nich kliatbu. A ty by si mal byť zachránený?
12. Azda bohovia národov zachránili tých, ktorých zničili moji otcovia: Gozan, Haran, Resef a synov Edenu, ktorí boli v Telasári?!
13. Kde je kráľ Ematu, kráľ Arfadu a kráľ mesta Sefarvaim, Any a Avy?“
14. Ezechiáš vzal písmo z rúk poslov a prečítal ho, potom vystúpil do Pánovho domu a Ezechiáš ho rozprestrel pred Pánom.
15. Potom sa Ezechiáš modlil pred Pánom: „Pane zástupov, Bože Izraela, ktorý tróniš nad cherubmi! Ty jediný si Bohom všetkých kráľovstiev zeme; ty si urobil nebesá i zem.
16. Nakloň, Pane, svoje ucho a počuj; otvor, Pane, svoje oči a vid! Počuj Sennacheribove slová, ktoré odkázal, aby sa rúhal živému Bohu.
17. Je pravda, Pane, asýrski králi zničili národy a ich krajiny.
18. Ich bohov však dali na oheň, lebo to nie sú bohovia, ale iba dielo ľudských rúk, drevo a kameň; preto ich zničili.
19. Teraz však, Pane, náš Bože, vyslobod' nás z jeho ruky, nech poznajú všetky kráľovstvá zeme, že ty, Pane, si jediný Boh!“
20. Vtedy Amosov syn Izaiáš poslal Ezechiášovi odkaz: „Toto hovorí Pán, Boh Izraela: Za čo si sa modlil ku mne o asýrskom kráľovi Sennacheribovi, (počul som).
21. Toto je slovo, ktoré o ňom prehovoril Pán: Pohárda tebou a vysmieva sa ti, panenská dcéra Siona, pokyvuje hlavou za tebou, dcéra Jeruzalema.
22. Komu si sa rúhal a posmieval, proti komu si povyšoval hlas a pyšne dvíhal oči? Proti Izraelovmu Svätému!
23. Prostredníctvom poslov si tupil Pána a hovoril si: S množstvom svojich vozov vystúpil som na hrebene vrchov, na stránke Libanonu a vyťal som jeho cédre vysoké, jeho vyberané cyprusy; vyšiel som na jeho vrchol najvyšší, do húštiny hájov.
24. Ja som kopal a pil cudziu vodu a krokom svojich nôh vysuším všetky rieky Egypta.
25. Nepočul si o tom? Pripravoval som to oddávna, chystal som to od dní pravekých a teraz som to priviedol: premeníš na pusté sutiny opevnené mestá.
26. A ich obyvateľstvo bezmocné triaslo sa a hanbilo, ostalo sťa poľná tráva, sťa zeleň lúk, ako zelina na streche, spálenina nerozvinutá.

27. Ja viem, či sedíš, či ideš a či prídeš, i ako si zúril proti mne.
28. Pretože tvoje zúrenie proti mne a tvoja nadutosť dostali sa mi do uší, vtiahnem ti do nosa svoju obrúčku a svoju uzdu ti vložím do perí a zavediem ťa späť cestou, ktorou si prišiel.
29. Tebe však toto bude znamením: Jedz tento rok samorodé a druhý rok samorastlé, tretí rok však sejte a žnite, sadte vinice a jedzte ich ovocie.
30. A zvyšok Júdovho domu, ktorý pozostal, zapustí korene nadol a hore prinesie ovocie.
31. Lebo z Jeruzalema vyjde zvyšok a pozostatok z vrchu Sion; horlivosť Pána zástupov to urobí.
32. Preto toto hovorí Pán o asýrskom kráľovi: Nevkročí do tohoto mesta, ani šíp ta nevystrelí; ani štítom naň nezaútočí, ani násypom ho neobkolesí.
33. Vráti sa cestou, ktorou prišiel a do tohoto mesta nevkročí, hovorí Pán.
34. Budem kryť toto mesto, aby som ho zachránil kvôli sebe a kvôli Dávidovi, svojmu služobníkovi.“
35. V tú noc vyšiel Pánov anjel a zabil v asýrskom tábore stoosemdesiatpäťtisíc. Keď ráno vstali, hľa, samé mŕtve telá!
36. Nato odtiahol a odišiel. A tak sa asýrsky kráľ Sennacherib vrátil a býval v Ninive.
37. A keď sa raz klaňal v dome svojho boha Nesrocha, vlastní synovia Adramelech a Sarasár ho zabili mečom a sami utiekli do krajiny Ararat. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Asarhadon.

1. V tých dňoch Ezechiáš ochorel na smrť. I prišiel k nemu prorok Izaiáš, Amosov syn, a povedal mu: „Toto hovorí Pán: Usporiadaj si dom, lebo zomrieš a nebudeš žiť!“
2. Nato sa Ezechiáš obrátil tvárou k stene a modlil sa k Pánovi.
3. „Ach, Pane, spomeňže si, ako som putoval pred tvojou tvárou verne a s celým srdcom a robil som, čo je v твоjich očiach dobré.“ A Ezechiáš sa nahlas rozplakal.
4. Izaiáš ešte nevyšiel z prostredného nádvorja, keď ho Pán oslovil:
5. „Vráť sa a povedz Ezechiášovi, kniežaťu môjho ľudu: Toto hovorí Pán, Boh tvojho otca Dávida: Počul som tvoju modlitbu, videl som tvoje slzy; hľa, uzdravím ťa, na tretí deň pôjdeš do Pánovho chrámu.
6. K tvojmu veku pridám pätnásť rokov a vyslobodím teba i toto mesto z rúk asýrskeho kráľa a budem zastávať toto mesto kvôli sebe a kvôli svojmu služobníkovi Dávidovi.“
7. Izaiáš povedal: „Vezmite figovú náplasť!“ Keď ju vzali a položili na vred, ožil.
8. A Ezechiáš sa spýtal Izaiáša: „Čo bude znamením, že ma Pán uzdraví a že na tretí deň pôjdem hore do Pánovho chrámu?“
9. Izaiáš odpovedal: „Toto ti bude znamením od Pána, že Pán splní, čo prisľúbil: Má ísť tóna napred o desať stupňov, alebo sa má o desať stupňov vrátiť?“
10. Ezechiáš povedal: „Lahko je tóni ísť napred o desať stupňov! Nie! Nech sa tóna vráti o desať stupňov nazad!“
11. Vtedy prorok Izaiáš volal k Pánovi a on vrátil tónu na stupňoch, po ktorých zostúpila - na Achazových stupňoch -, o desať stupňov.
12. V tom čase poslal babylonský kráľ Merodach Baladan, syn Baladana, písmo a dary Ezechiášovi. Dupočul sa totiž, že Ezechiáš bol chorý.
13. Ezechiáš sa im zaradoval a ukázal im svoju klenotnicu, striebro, zlato, voňavky, jemný olej a celú svoju zbrojnicu i všetko, čo sa nachádzalo v jeho pokladniciach. Nebolo ničoho, čo by im Ezechiáš nebol ukázal vo svojom dome a v celom svojom kráľovstve.
14. Nato prišiel ku kráľovi Ezechiášovi prorok Izaiáš a povedal mu: „Čo hovorili títo mužovia a odkiaľ prišli k tebe?“ Ezechiáš odpovedal: „Z ďalekej krajiny prišli ku mne, z Babylonu.“
15. Vravel: „Čo videli v tvojom dome?“ Ezechiáš odpovedal: „Videli všetko, čo je v mojom dome, niet ničoho, čo by som im nebol ukázal vo svojich pokladniciach.“
16. Izaiáš povedal Ezechiášovi: „Čuj slovo Pánovo:
17. Hľa, prídu dni a všetko, čo je v tvojom dome, čo až do tohoto dňa nazhromaždili tvoji otcovia, odnesú do Babylonu, nič neostane, hovorí Pán.
18. A vezmú aj z твоjich synov, ktorí budú pochádzať od teba, ktorých splodíš, a budú komorníkmi v paláci babylonského kráľa.“
19. Ezechiáš povedal Izaiášovi: „Dobré je slovo Pánovo, ktoré si hovoril.“ A ešte povedal: „Veď za mojich dní bude pokoj a istota.“
20. Ostatok Ezechiášových dejín, celá jeho chrabrosť a ako urobil rybník a vodovod a priviedol vodu do mesta, je opísané v Knihe letopisov júdskeho kráľov.
21. Potom sa Ezechiáš uložil k svojim otcom a namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Manasses.

Kapitola 21

1. Manasses mal dvanásť rokov, keď začal kralovať, a päťdesiatpäť rokov kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Hafsiba.
2. Robil, čo sa Pánovi nepáči, podľa oškľivosti národov, ktoré Pán vyhnať pred Izraelitmi.
3. Zasa postavil výšiny, ktoré dal zbúrať jeho otec Ezechiáš, postavil oltáre Bálovi, urobil Ašeru, ako urobil izraelský kráľ Achab, klaňal sa celému nebeskému vojsku a slúžil mu.
4. Staval oltáre aj v Pánovom chráme, o ktorom Pán povedal: „V Jeruzaleme položím svoje meno.“
5. Postavil totiž v oboch nádvorách Pánovho chrámu oltáre celému nebeskému vojsku.
6. Previedol svojho syna cez oheň, zaoberal sa veštením a čarodejnictvom, obstaral si vyvolávačov duchov a hádačov, robil teda množstvo vecí, ktoré sa Pánovi nepáčia, aby ho popudzoval.
7. Aj sochu Ašery, ktorú urobil, postavil v chráme, o ktorom Pán povedal Dávidovi a jeho synovi Šalamúnovi: „V tomto chráme a v Jeruzaleme, ktorý som si vyvolil zo všetkých kmeňov Izraela, položím svoje meno naveky.“
8. A nedopustím viac, aby Izrael vykročil z krajiny, ktorú som dal ich otcom, ak budú bedlivo zachovávať všetko, čo som im prikázal, a všetky zákony, ktoré im dal môj služobník Mojžiš.“
9. Lenže neposlúchli a Manasses ich zvedol, že konali horšie ako národy, ktoré Pán vyhubil spred Izraelitov.
10. A Pán hovoril prostredníctvom svojich sluhov prorokov:
11. „Pretože Manasses, kráľ Júdu, páchal tieto ohavnosti a konal horšie, než konali pred ním Amorejčania, ba svojimi modlami zvedol aj Júdu na hriech,
12. toto hovorí Pán, Boh Izraela: Hľa, ja privediem nešťastie na Jeruzalem a na Júdu, že každému, kto bude o tom počuť, bude cvendžať v obidvoch ušiach.
13. A na Jeruzalem roztrhmem mieru Samárie a váhu Achabovho domu a Jeruzalem vytriem, ako sa vytiera misa: vyutiera sa a obráti hore dnom.
14. Tak zavrhnem zvyšky svojho dedičstva a vydám ich do ruky ich nepriateľov. Budú korisťou a plnom pre všetkých nepriateľov,
15. pretože robili, čo sa mne nepáči, a popudzovali ma odo dňa; čo ich otcovia vyšli z Egypta, až po dnešný deň.“
16. Manasses vylieval aj nevinnú krv v takom veľkom množstve, že vrchom naplnila Jeruzalem, okrem hriechu, na ktorý naviedol Júdu, keď robil, čo sa Pánovi nepáči.
17. Ostatok Manassesových dejín, všetko, čo vykonal, i hriech, ktorý spáchal, je opísaný v Knihe letopisov júdskeho kráľov.
18. Potom sa Manasses uložil k svojim otcom a pochovali ho v záhrade jeho domu, v záhrade Ozu. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Amon.
19. Amon mal dvadsaťdva rokov, keď sa stal kráľom, a dva roky kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Mesalemet, dcéra Harusa z Jeteby.
20. Robil, čo sa Pánovi nepáči, ako robil jeho otec Manasses.
21. Kráčal celkom po ceste, po ktorej išiel jeho otec, slúžil modlám, ktorým slúžil jeho otec, a klaňal sa im.
22. Opustil Pána, Boha svojich otcov, a nekráčal po Pánovej ceste.
23. Amonovi sluhovia sa sprisahali proti nemu a kráľa zabil v jeho dome.
24. Ale vidiecky ľud pobil všetkých, čo sa sprisahali proti kráľovi Amonovi, a vidiecky ľud ustanovil namiesto neho za kráľa jeho syna Joziáša.
25. Ostatok Amonových dejín, čo vykonal, je opísané v Knihe letopisov júdskeho kráľov.
26. Pochovali ho v jeho hrobe, v záhrade Ozu. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Joziáš.

1. Joziáš mal osem rokov, keď začal kralovať, a tridsaťjeden rokov kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Idida, dcéra Hadaiáša z Baskatu.
2. Robil, čo sa páči Pánovi, išiel celkom po ceste svojho otca Dávida a neodklonil sa ani napravo, ani naľavo.
3. V osemnástom roku kráľa Joziáša poslal kráľ pisára Safana, syna Asliáša, syna Mesulama, do Pánovho chrámu s odkazom:
4. „Chod' k veľkňazovi Helkiášovi, nech vysype peniaze prinesené do Pánovho chrámu, ktoré nazbierali strážcovia prahu od ľudu,
5. a nech ich odovzdá dielovedúcim, ktorí majú dozor v Pánovom chráme. Oni nech ich dajú robotníkom, ktorí sú v Pánovom chráme a opravujú poruchy Pánovho chrámu,
6. tesárom, staviteľom, murárom a nech zaopatria drevo a tesaný kameň na opravu chrámu!
7. Ale nech s nimi neúčtujú odovzdané peniaze, lebo oni robia pochtivo!“
8. Vtedy povedal veľkňaz Helkiáš pisárovi Safanovi: „Našiel som Knihu zákona v Pánovom chráme.“ Helkiáš Knihu odovzdal Safanovi a on ju prečítal.
9. Potom išiel pisár Safan ku kráľovi a podal kráľovi správu: „Tvoji sluhovia vysypali peniaze, ktoré boli v chráme, a odovzdali ich dielovedúcim, čo majú dozor v Pánovom chráme.“
10. A pisár Safan oznámil kráľovi: „Kňaz Helkiáš mi dal knihu.“ A Safan ju čítal pred kráľom.
11. Keď kráľ počul slová Knihy zákona, roztrhol si rúcho.
12. A kráľ rozkázal kňazovi Helkiášovi, Safanovmu synovi Achikamovi, Michovmu synovi Achoborovi, pisárovi Safanovi a kráľovmu sluhovi Asaiášovi:
13. „Chod' a dopytujte sa za mňa, za ľud a za celé Júdsko Pána o obsahu tejto nájdenej knihy. Lebo je veľký Pánov hnev, ktorý sa roznieťil proti nám, pretože naši otcovia nepočúvali slová tejto knihy, aby robili podľa toho, čo je v nej predpísané.“
14. Kňaz Helkiáš, Achikam, Achobor, Safan a Asaiáš išli k prorokyni Holde, manželke Seluma, syna Tekuu, syna Araása, strážcu šiat. Bývala v Jeruzaleme v druhom okrese. Keď s ňou hovorili,
15. odpovedala im: „Toto hovorí Pán, Boh Izraela: Povedzte mužovi, ktorý vás ku mne poslal:
16. Toto hovorí Pán: Veru ja privediem nešťastie na toto miesto a na jeho obyvateľov; všetko to, čo stojí v knihe, ktorú čítal kráľ Júdu.
17. Pretože opustili mňa a páľili tymian iným bohom, aby ma popudzovali každým činom svojich rúk, vzbĺkne môj hnev proti tomuto miestu a nevyhasne.
18. Kráľovi Júdska, ktorý vás poslal dopytovať sa u Pána, povedzte: Toto hovorí Pán, Boh Izraela:
19. Pretože zmäklo tvoje srdce, keď si počul tie slová, a pokoril si sa pred Pánom; keď si počul, čo som hovoril proti tomuto miestu a proti jeho obyvateľom, že bude pusté a prekliate; že si si roztrhol rúcho a plakal si predo mnou, aj ja som (ťá) vyslyšal, hovorí Pán.
20. Preto ťa ja vezmem k tvojim otcom, v pokoji sa dostaneš do svojho hrobu a tvoje oči neuvidia všetko to nešťastie, ktoré ja privediem na toto miesto.“ A zopakovali to kráľovi.

1. Nato dal kráľ zhromaždiť okolo seba všetkých starších Júdska a Jeruzalema.
2. Kráľ išiel hore do Pánovho chrámu a s ním všetci mužovia Júdska a obyvatelia Jeruzalema, kňazi, proroci a všetok ľud od najmenšieho po najväčších. A kráľ prečítal pred nimi celý obsah Knihy zmluvy nájdenej v Pánovom chráme.
3. Potom si kráľ stal k stĺpu a uzavrel pred Pánom zmluvu, že budú chodiť za Pánom, že budú celým srdcom a celou dušou zachovávať jeho príkazy, ustanovenia a predpisy, aby tak uskutočnili slová tejto zmluvy, napísané v tejto knihe. A všetok ľud pristúpil k zmluve.
4. Potom kráľ rozkázal veľkňazovi Helkiášovi, druhému kňazovi a strážcom prahu, aby odstránili z Pánovho chrámu všetko náradie urobené pre Bála, Ašeru a celé nebeské vojsko. Spálili to za Jeruzalemom na kedronských poliach a popol dal zaniest' do Betelu.
5. Odstránil tiež modlárske kňazov, ktorých ustanovili júdski králi a ktorí pálili tymian na výšinách v júdskych mestách a v okolí Jeruzalema, aj tých, ktorí pálili tymian Bálovi, slnku, mesiacu, planétam a celému nebeskému vojsku.
6. Ašeru z Pánovho chrámu z Jeruzalema odstránil do údolia Kedronu, spálil ju v údolí Kedronu, rozmrvil ju na prach a prach z nej pohádzal na pohrebište pospolitého ľudu.
7. Zrúcal domy zasvätené, ktoré boli v Pánovom chráme a v ktorých ženy tkávali závoje pre Ašeru.
8. Ďalej priviedol všetkých kňazov z júdskych miest, poškrvnil výšiny, na ktorých kňazi pálili tymian, od Gabay až po Bersabe; zrúcal výšinu brány, ktorá bola pri vchode do brány mestského veliteľa Jozueho naľavo tomu, kto prichádza z mestskej brány.
9. Lenže kňazi výšin nepristúpili k Pánovmu oltáru v Jeruzaleme, ale jedli nekvasený chlieb medzi svojimi bratmi.
10. Poškrvnil Tofet, ktorý bol v údolí synov Hinoma, aby nik neprevádzal Molochovi svojho syna a svoju dcéru cez oheň.
11. Odstránil kone, ktoré dali júdski králi slnku pri vchode do Pánovho chrámu do izby komorníka Natanmeleka, ktorá bola vo Farvare, a vozy slnka spálil na ohni.
12. Oltáre, ktoré boli na streche Achazovej hornej izby, ktoré zhotovili júdski králi, tiež oltáre, ktoré zhotovil Manasses v oboch nádvoriach Pánovho chrámu, kráľ zboril, odstránil ich odtiaľ a ich prach vysypal do údolia Kedronu.
13. Potom kráľ poškrvnil výšiny, ktoré boli východne od Jeruzalema, južne od Vrchu záhuby a ktoré dal postaviť Šalamún, kráľ Izraela, ohave Sidončanov Aštarte, ohave Moabčanov Kamošovi a hnosote Amončanov Melchomovi.
14. Polámal pomníky, povytínil ašery a ich miesta naplnil ľudskými kosťami.
15. Ba aj oltár v Beteli, výšinu zriadenú Nabatovým synom Jeroboamom, ktorý zviedol na hriech Izrael; aj ten oltár a tú výšinu zboril a spálil, výšinu rozdrvil na prach a Ašeru zapálil.
16. Keď sa Joziáš obrátil, videl hroby, ktoré boli tam na vrchu, dal doniesť z hrobov kosti, spálil ich na oltári a tak ho poškrvnil podľa Pánovho slova, ktoré ohlásil Boží muž (keď Jeroboam stál vo sviatok pri oltári. Keď sa teda obrátil a zdvihol oči k hrobu Božieho muža), ktorý tie slová povedal,
17. spýtal sa: „Čo je to za pomník, čo vidím?“ Obyvatelia mesta mu odpovedali: „To je hrob Božieho muža, ktorý prišiel z Júdska a ohlásil proti oltáru v Beteli všetky tieto veci, čo si urobil.“
18. Nato povedal: „Nechajte ho na pokoji, nech sa nik nedotkne jeho kostí!“ Tak sa jeho kosti zachránili spolu s kosťami proroka (ktorý prišiel zo Samárie).
19. Joziáš dokonca odstránil aj chrámy výšin, ktoré boli v mestách Samárie, ktoré postavili izraelskí králi, aby popudzovali (Pána), a urobil s nimi celkom tak, ako urobil v Beteli.
20. Všetkých kňazov výšin, ktorí tam boli, pobil na oltároch, spálil na nich ľudské kosti a vrátil sa do Jeruzalema.
21. Potom kráľ prikázal všetkému ľudu: „Sväťte Pánovi, svojmu Bohu, Velkú noc, ako je napísané v tejto Knihe zmluvy!“
22. Lebo takúto Velkú noc neslávili odo dňa sudcov, ktorí súdili Izrael, po všetky dni izraelských kráľov a júdskych kráľov.

23. Až v osemnástom roku kráľa Joziáša slávil Pánovi v Jeruzaleme takúto Velkú noc.
24. Ale Joziáš vyničil aj vyvolávačov duchov, hádačov, sochy, modly a všetky ohavnosti, ktoré sa zjavili v júdskej krajine a v Jeruzaleme, aby splnil slová zákona napísané v knihe, ktorú našiel kňaz Helkiáš v Pánovom chráme.
25. Pred ním nebolo jemu podobného kráľa, ktorý by sa celým srdcom, celou dušou a celou silou bol obrátil k Pánovi celkom podľa Mojžišovho Zákona, ani po ňom jemu podobný nepovstal.
26. Ale Pán už neupustil od svojho veľkého hnevu, ktorým vzplanul proti Júdovi pre všetko popudzovanie, ktorým ho dráždil Manasses.
27. Preto Pán povedal: „Aj Júdu odstránim spreď seba, ako som odstránil Izrael. Zavrhnem toto mesto, ktoré som si vyvolil, Jeruzalem, i chrám, o ktorom som vyhlásil: Tam bude moje meno.“
28. Ostatok Joziášových dejín a všetko, čo vykonal, je napísané v Knihe letopisov júdskeho kráľov.
29. Za jeho čias tiahol egyptský kráľ faraón Nechao proti asýrskemu kráľovi hore k rieke Eufrat. Kráľ Joziáš išiel proti nemu, ale ten ho zabil pri Magede, len čo ho zazrel.
30. Jeho sluhovia ho mŕtveho odviezli z Mageda, dovezli ho do Jeruzalema a pochovali v jeho hrobe. Potom vidiecky ľud vzal Joziášovho syna Joachaza, pomazal ho a ustanovil za kráľa namiesto jeho otca.
31. Joachaz mal dvadsaťtri rokov, keď začal kralovať, a tri mesiace kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Amital, dcéra Jeremiáša z Lobny.
32. Robil, čo sa Pánovi nepáči, celkom tak, ako robili jeho otcovia.
33. Faraón Nechao ho spútal v Reble, v krajine Ematu, aby nebol kráľom v Jeruzaleme; na krajinu však uvalil poplatok sto hrivien striebra a hrivnu zlata.
34. Faraón Nechao ustanovil za kráľa Joziášovho syna Eliakima namiesto jeho otca Joziáša a zmenil mu meno na Joakim. Joachaza však vzal a odviedol do Egypta, kde aj zomrel.
35. Joakim dal faraónovi striebro a zlato a musel oceniť aj krajinu, aby mohol dať faraónovi toľko peňazí, koľko žiadal. Podľa ocenenia vymáhal od každého vidiečana striebro a zlato, aby ho odovzdal faraónovi Nechaovi.
36. Joakim mal dvadsaťpäť rokov, keď začal kralovať, a jedenásť rokov kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Zebida; Fadaiášova dcéra z Rummy.
37. Robil, čo sa Pánovi nepáči, celkom tak, ako jeho otcovia.

1. Za jeho čias pritiahol babylonský kráľ Nabuchodonozor a Joakim mu bol tri roky poddaný, potom sa zas proti nemu vzbúril.
2. Vtedy Pán poslal proti nemu chaldejských koristníkov, aramejských koristníkov, moabských koristníkov a amonských koristníkov. Poslal ich proti Júdsku, aby ho zničili podľa Pánovho slova, ktoré ohlásil prostredníctvom svojich sluhov, prorokov.
3. To sa stalo s Júdskom na Pánov rozkaz, lebo ho chcel odstrániť pred seba pre všetky hriechy Manassesa, ktoré popáchal,
4. aj pre nevinnú krv, ktorú vylieval, a Jeruzalem naplnil nevinnou krvou, takže sa Pán už nechcel zľutovať.
5. Ostatok Joakimových dejín a všetko, čo vykonal, je napísané v Knihe letopisov júdskych kráľov.
6. Potom sa Joakim uložil k svojim otcom a namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Joachin.
7. Egyptský kráľ už viac nevytiahol zo svojej krajiny, lebo od Egyptského potoka až po rieku Eufrat zaujal babylonský kráľ všetko, čo patrilo egyptskému kráľovi.
8. Joachin mal osemnásť rokov, keď začal kralovať, a tri mesiace kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Nohesta, dcéra Elnatana z Jeruzalema.
9. Robil, čo sa Pánovi nepáči, celkom ako robil jeho otec.
10. V tom čase pritiahli sluhovia babylonského kráľa Nabuchodonozora proti Jeruzalemu a mesto sa dostalo do obklúčenia.
11. Aj babylonský kráľ Nabuchodonozor prišiel proti mestu, ktoré obliehali jeho sluhovia.
12. Vtedy júdsky kráľ Joachin vyšiel k babylonskému kráľovi, on, jeho matka, jeho sluhovia, jeho kniežatá aj jeho komorníci, a babylonský kráľ ho zajal v ôsmom roku svojho kralovania.
13. Odniesol odtiaľ všetky poklady Pánovho chrámu a poklady kráľovského paláca a rozbil všetky zlaté nádoby, ktoré dal v Pánovom chráme zhotoviť izraelský kráľ Šalamún, ako rozkázal Pán.
14. Odviedol do zajatia celý Jeruzalem, všetky kniežatá a všetkých bojovníkov, desaťtisíc mužov, zajatcov, aj všetkých kováčov a zámočníkov. Neostal nik, iba chudobný vidiecky ľud.
15. Aj Joachina odviedol do Babylonu, aj kráľovu matku, kráľove ženy a jeho komorníkov, aj šľachtu krajiny odviedol do zajatia z Jeruzalema do Babylonu.
16. Všetkých udatných mužov - sedemtisíc, kováčov a zámočníkov - tisíc, samých mocných, bojaschopných ľudí odviedol babylonský kráľ do zajatia do Babylonu.
17. A namiesto neho ustanovil babylonský kráľ za kráľa jeho strýca Mataniáša a zmenil mu meno na Sedekiáš.
18. Sedekiáš mal dvadsaťjeden rokov, keď začal kralovať, a jedenásť rokov kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Amital, dcéra Jeremiáša z Lobny.
19. Robil, čo sa Pánovi nepáči, celkom tak, ako robil Joakim.
20. S Jeruzalemom a Júdskom sa toto dialo pre Pánov hnev, kým ich konečne neodvrhol od seba. - Sedekiáš sa vzbúril proti babylonskému kráľovi.

1. V deviatom roku jeho kralovania, v desiatom mesiaci, na desiaty den mesiaca prisiel babylonsky král Nabuchodonozor a celé jeho vojsko proti Jeruzalemu, utáboril sa proti nemu a postavil okolo neho násyp.
2. Mesto bolo v stave obliehania až do jedenásteho roku kráľa Sedekiáša.
3. Na deviaty den mesiaca (štvrtého) sa v meste tak rozmohol hlad, že vidiecky ľud nemal chleba.
4. Mesto dostalo trhlinu a všetci bojovníci ušli; v noci vytiahli z mesta cestou cez bránu, ktorá bola pri kráľovskej záhrade - hoci Chaldejci obkľučovali mesto -, a dali sa smerom k Arabe.
5. Chaldejské oddiely prenasledovali kráľa a dochytili ho na Jerišskej rovine. Všetky jeho oddiely sa však rozprchli od neho.
6. I zajali kráľa a zaviedli ho k babylonskému kráľovi do Rebly a on vyniesol nad ním rozsudok.
7. Sedekiášových synov zabil pred jeho očami a Sedekiášovi oslepil oči, spútal ho okovami a odviedol ho do Babylonu.
8. V piatom mesiaci, na siedmy den mesiaca - v devätnástom roku kráľa Nabuchodonozora, babylonského kráľa - prisiel do Jeruzalema veliteľ telesnej stráže Nabuzardan, sluha babylonského kráľa.
9. I podpálil Pánov chrám aj kráľovský palác a všetky jeruzalemské domy. Všetky veľké domy spálil.
10. Všetko chaldejské vojsko, ktoré bolo s veliteľom telesnej stráže, zrúcalo múry okolo Jeruzalema
11. a zvyšok ľudí, ktorí ostali v meste, tiež i prebehlíkov, ktorí prebehli k babylonskému kráľovi, ako aj zvyšok zástupu odviedol veliteľ telesnej stráže Nabuzardan do zajatia.
12. Z chudobných krajiny však nechal veliteľ telesnej stráže niektorých za vinohradníkov a roľníkov.
13. Kovové stĺpy, ktoré boli v Pánovom chráme, podstavce a kovové more, ktoré bolo v Pánovom chráme, Chaldejci polámali a kov z nich odniesli do Babylonu.
14. Vzali aj hrnce, lopatky, nože a misky a všetky kovové nádoby, ktorými sa vykonávala služba:
15. uholníky a kropáče, či boli zo zlata alebo zo striebra, zbral veliteľ telesnej stráže.
16. Dva stĺpy, jedno more a podstavce, ktoré dal spraviť Šalamún v Pánovom chráme. Kov týchto predmetov nebolo možno odvážiť.
17. Výška každého stĺpa bola osemnásť laktov. Na ňom bola kovová hlavica. Výška hlavice bola päť laktov. Mriežkovanie a granátové jablká na hlavici dookola bolo všetko z kovu. Taký bol aj druhý stĺp s mriežkovaním.
18. Veliteľ telesnej stráže zajal aj veľkňaza Saraiáša a druhého kňaza Sofoniáša a troch strážcov prahu.
19. Z mesta vzal jedného komorníka, ktorý bol veliteľom bojovníkov, päť mužov z osobnej kráľovej služby, ktorí boli v meste, vojvodcovho pisára, ktorý odvádzal ľud krajiny, a šesťdesiat mužov z vidieckeho ľudu, ktorí boli v meste.
20. Veliteľ telesnej stráže Nabuzardan ich zajal a zaviedol k babylonskému kráľovi do Rebly.
21. A babylonský kráľ ich dal pobiť; usmrtil ich v Reble v ematskej krajine. Júdu však odviedol z jeho pôdy do zajatia.
22. A čo sa týka ľudu, ktorý zostal v júdskej krajine, ktorý babylonský kráľ Nabuchodonozor ponechal, nad ním ustanovil Godoliáša, syna Achikama, syna Safana.
23. Keď všetci velitelia so svojím mužstvom počuli, že babylonský kráľ ustanovil Godoliáša, prišli ku Godoliášovi do Masfy. A to: Nataniášov syn Izmael, Kareho syn Johanan, Saraiáš, syn Netofanitu Tanehumeta, a Máchatanov syn Jesoniáš, oni aj ich mužstvá.
24. Godoliáš sa zaprisahal im aj ich mužstvu a vravel im: „Nebojte sa podrobiť sa Chaldejcom! Ostaňte v krajine, buďte poddaní babylonskému kráľovi a bude vám dobre!“
25. Ale v siedmom mesiaci prisiel Izmael, syn Nataniáša, syna Elisamovho z kráľovského rodu a s ním desať mužov a zabil Godoliáša a podobne aj Júdovcov a Chaldejcov, ktorí boli s ním v Masfe.
26. Nato sa zbral všetok ľud, malí i veľkí, aj velitelia oddielov a išli do Egypta, lebo sa báli Chaldejcov.
27. V tridsiatom siedmom roku zajatia júdskeho kráľa Joachina, v dvanástom mesiaci, na dvadsiaty

siedmy deň mesiaca babylonský kráľ Evil Merodach v roku svojho nastúpenia omilostil júdskeho kráľa Joachina (a vyviedol ho) zo žalára.

28. Hovoril s ním láskavo a jeho trón postavil nad tróny kráľov, ktorí boli s ním v Babylone.

29. Zamenil mu zajatecký odev a jedol s ním stále, po všetky dni svojho života.

30. Zaopatrenie, a to zaopatrenie trvalé, dostával každodenne od kráľa po všetky dni svojho života.

1. Kronická

Kapitola 1

1. Adam, Set, Enos,
2. Kainan, Malaleel, Jared,
3. Henoch, Matuzalem, Lamech,
4. Noe, Sem, Cham a Jafet.
5. Jafetovi synovia: Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mosoch, Tiras.
6. Gomerovi synovia: Askenéz, Rifat a Togorma.
7. Javanovi synovia: Elisa a Taršiš, Kitim a Dodanim.
8. Chamovi synovia: Kuš, Mesraim, Fut a Kanaán.
9. Kušovi synovia: Saba, Hevila, Sabata, Regma a Sabatacha. Regmovi synovia: Saba a Dadan.
10. Od Kuša pochádza Nimród; on bol prvým silákom na zemi.
11. Od Mesraima pochádza Ludim, Ananim, Laábim a Neftuim,
12. Fetrusim, Chašluim - odkiaľ vyšli Filištínci - a Kaftorim.
13. Od Kanaána pochádza Sidon, jeho prvorodený, Het,
14. Jebus, Amor, Gergez,
15. Hev, Arak, Sin,
16. Arad, Samar a Hamat.
17. Semovi synovia: Elam, Asýr, Arfaxad, Lud, Aram, Chus, Hul, Geter a Mosoch.
18. Od Arfaxada pochádza Sale a od Saleho pochádza Heber.
19. Heberovi sa narodili dvaja synovia; meno jedného bolo Faleg, lebo za jeho dní bola rozdelená zem. Meno jeho brata bolo Jektan.
20. Od Jektana pochádza Elmodad, Salef, Asarmot, Jare,
21. Adoram, Huzal, Dekla,
22. Hebal, Abimael, Saba,
23. Ofir, Hevila a Jobab. Títo všetci sú Jektanovi synovia.
24. Sem, Arfaxad, Sale,
25. Heber, Faleg, Ragau,
26. Sarug, Nachor, Táre,
27. Abram, čiže Abrahám.
28. Abrahámovi synovia: Izák a Izmael.
29. Toto sú ich rody: Izmaelov prvorodený Nabajot, Kedar, Adbél, Mabsam,
30. Masma, Duma, Masa, Hadad, Tema,
31. Jetur, Nafis, Kedma. To sú Izmaelovi synovia.
32. Synovia Ketury, vedľajšej Abrahámovej ženy, ktorých porodila: Zamran, Jeksan, Madan, Madián, Jesbok a Sue. Jeksanovi synovia: Saba a Dadan. (Dadanovi synovia: Asýrčania, Latusiti a Laomania.)
33. Madiánovi synovia: Efa, Efer, Henoch, Abida a Eldaa. Títo všetci sú synovia Ketury.
34. Od Abraháma pochádza Izák. Izákovi synovia: Ezau a Izrael.
35. Ezauovi synovia: Elifaz, Rahuel, Jehus, Ihelom a Kore.
36. Elifazovi synovia: Teman, Omar, Sefi, Gatan, Kenéz, Tamna a Amalek.
37. Rahuelovi synovia: Nahat, Zara, Sama a Meza.
38. Seirovi synovia: Lotan, Sobal, Sebeon, Ana, Dison, Eser a Disan.
39. Lotanovi synovia: Hori a Homam. Lotanova sestra bola Tamna.
40. Sobalovi synovia: Alian, Manahat, Ebal, Sefi a Onam. Sebeonovi synovia: Aja a Ana.
41. Anovi synovia: Dison. Disonovi synovia: Hamram, Eseban, Jetran a Charan.
42. Eserovi synovia: Balán, Zavan a Jakan. Disanovi synovia: Chus a Aran.
43. Králi, ktorí kralovali v Edomsku skôr, ako nad Izraelitmi panoval kráľ: Beorov syn Bale; meno jeho mesta bolo Denaba.
44. Keď Bale zomrel, stal sa namiesto neho kráľom Jobab, Zareho syn z Bosry.
45. Keď Jobab zomrel, stal sa namiesto neho kráľom Husam z Temanskej krajiny.
46. Keď Husam zomrel, stal sa namiesto neho kráľom Badadov syn Adad, ktorý porazil Madiánco v

Moabsku. Meno jeho mesta bolo Avit.

47. Keď Adad zomrel, stal sa namiesto neho kráľom Semla z Masreky.

48. Keď Semla zomrel, stal sa namiesto neho kráľom Šaul z Rohobotu pri Rieke.

49. Keď Šaul zomrel, stal sa namiesto neho kráľom Achoborov syn Balanan.

50. Keď zomrel Balanan, stal sa namiesto neho kráľom Adad; meno jeho mesta bolo Fau, meno jeho manželky Métabel, dcéra Matredy, Mezaábovej dcéry.

51. Keď Adad zomrel, boli v Edomsku vodcovia: vodca Tamna, vodca Alva, vodca Jetet,

52. vodca Ólibama, vodca Ela, vodca Finon,

53. vodca Kenéz, vodca Teman, vodca Mabsar,

54. vodca Magdiel, vodca Hiram. To boli edomskí vodcovia.

Kapitola 2

1. Toto boli Izraelovi synovia: Ruben, Simeon, Lévi, Júda, Isachar, Zabulon,
2. Dan, Jozef, Benjamín, Neftali, Gad a Aser.
3. Júdovi synovia: Her, Onan a Sela. Títo traja sa mu narodili z dcéry Sueho, Kanaánčanky. Júdov prvorodený Her bol zlý v Pánových očiach, preto ho usmrtil.
4. Tamar však, Júdova nevesta, porodila mu Fáresa a Zaru. Všetkých Júdových synov bolo päť.
5. Fáresovi synovia: Hesron a Hamul.
6. Zarovi synovia: Zamri, Etan, Eman, Chalchal a Dara, spolu päť.
7. Charmiovi synovia: Achar, ktorý zarmútil Izrael, lebo sa previnil na prekliatych veciach.
8. Etanovi synovia: Azariáš.
9. Hesronovi synovia, ktorí sa mu narodili: Jerameel, Rám a Kalebovci.
10. Od Ráma však pochádza Aminadab, od Aminadaba pochádza Naáson, knieža Júdových synov.
11. Od Naásona pochádza Salma, od Salmu pochádza Bóz,
12. od Bóza pochádza Obed, od Obeda pochádza Izai.
13. Od Izaiho pochádza jeho prvorodený Eliab, druhý Abinadab, tretí Sima,
14. štvrtý Natanael, piaty Radaj,
15. šiesty Asom a siedmy Dávid.
16. Ich sestry boli: Sarvia a Abigail. Synovia Sarvie: Abisai, Joab a Asael, traja.
17. Abigail porodila Amasu. Amasov otec bol Izmaelovec Jeter.
18. Hesronov syn Kaleb si vzal za manželku Azubu z Jeriotu a toto sú jej synovia: Jaser, Sobab a Ardon.
19. Keď Azuba zomrela, vzal si Kaleb Efratu, ktorá mu porodila Hura.
20. Od Hura pochádza Uri a od Uriho pochádza Bezeleel.
21. Potom Hesron vošiel k dcére Galaádovho otca Machira a vzal si ju, keď mal šesťdesiat rokov. Ona mu porodila Seguba.
22. Od Seguba pochádza Jair, ktorý mal dvadsaťtri miest v krajine Galaád.
23. Gesur a Aram zobrali od nich Jairove dediny aj Kanat s príslušnými osadami, šesťdesiat miest. Toto všetko sú synovia Galaádovho otca Machira.
24. Po Hesronovej smrti vošiel Kaleb k Efrate, manželke svojho otca Hesrona, a ona mu porodila Ashura, otca Tekuu.
25. Synovia Jerameela, Hesronovho prvorodeného, boli: prvorodený Rám, ďalej Buna, Aram, Asom a Achiáš.
26. Jerameel mal aj druhú manželku, menom Ataru; tá bola Onamovou matkou.
27. Synovia Ráma, Jerameelovho prvorodeného, boli: Mós, Jamin a Achar.
28. Onamovi synovia boli Semei a Jada. Semeiho synovia: Nadab a Abisur.
29. Meno Abisurovej manželky bolo Abihail; ona mu porodila Ahobana a Molida.
30. Nadabovi synovia: Saled a Apaim. Saled zomrel bez dietok.
31. Apaimovi synovia: Jesi. Jesiho synovia: Sesan. Sesanovi synovia: Oholai.
32. Synovia Jada, Semeiho brata: Jeter a Jonatán. Jeter zomrel bez dietok.
33. Jonatánovi synovia: Falet a Ziza. To boli synovia Jerameela.
34. Sesan nemal synov, iba dcéry. Sesan však mal egyptského sluhu, menom Jeraa.
35. I dal Sesan svoju dcéru za manželku svojmu sluhovi Jeraovi a ona mu porodila Eteja.
36. Od Eteja pochádza Nátan, od Nátana pochádza Zabad.
37. Od Zabada pochádza Oflal, Oflal splodil Obeda.
38. Od Obeda pochádza Jehu, od Jehua pochádza Azariáš,
39. od Azariáša pochádza Heles, od Helesa pochádza Elasa,
40. od Elasu pochádza Sisamoi, od Sisamoiho pochádza Selum,
41. od Seluma pochádza Ikamiáš, od Ikamiáša pochádza Elisama.
42. Synovia Kaleba, Jerameelovho brata: jeho prvorodený Mesa je otcom Zifu; a jeho syn Maresa otcom Hebrona.

43. Hebronovi synovia: Kore, Tafua, Rekem a Sama.
44. Od Samu pochádza Raham, otec Jerkaama, a od Rekema pochádza Samai.
45. Samaiho syn bol Maon a Maon bol otec Betsura.
46. Kalebova vedľajšia žena Efa porodila Harana, Mosu a Gezeza. Od Harana pochádza Gezez.
47. Jahadaiho synovia: Regom, Joatan, Gesan, Falet, Efa a Sáf.
48. Kalebova vedľajšia žena Maácha porodila Sabera a Taranu.
49. Od Sáf, otca Madmeny, pochádza Sue, otec Machbeny a otec Gabay. Kalebova dcéra bola Achsa.
50. To boli Kalebovi synovia. Synovia Hura, Efratinho prvorodeného: Sobal, otec Karjatiarima,
51. Salma, otec Betlehema, Harif, otec Betgadera.
52. Sobal, otec Karjatiarima, mal synov: Haroeho a polovicu Menuchoťanov.
53. Rody Karjatiarima: Jetrejci, Afutejci, Sematejci a Maserejci. Od týchto pochádzajú Saraania a Estaolci.
54. Salmovi synovia: Betlehem, Netofania, Atarot-Bet-Joab, polovica Menuchoťanov a Sarania.
55. Rody pisárov bývajúcich v Jábese: Tiratijci, Simatijci a Suchatijci. To sú Kinejci, ktorí pochádzajú od Chamata, otca Rechabovho domu.

Kapitola 3

1. Dávidovi synovia, ktorí sa mu narodili v Hebrone, boli títo: prvorodený Amnon od Jezraelčianky Achinoam, druhý Daniel od Karmelčianky Abigail,
2. tretí Absolón, syn Maáchy, dcéry gesurského kráľa Tolmaiho, štvrtý Adoniáš, syn Agity,
3. piaty Safatiáš od Abital, šiesty Jetraham od jeho ženy Egly.
4. Šiesti sa mu narodili v Hebrone; tam kraloval sedem rokov a šesť mesiacov. Tridsaťtri rokov však kraloval v Jeruzaleme.
5. V Jeruzaleme sa mu narodili títo: Simaa, Sobab, Nátan a Šalamún, štyria od Amielovej dcéry Betsaby,
6. potom Jebaár, Elisama,
7. Elifalet, Noge, Nefeg, Jafia,
8. Elisama, Eliada a Elifelet, deviati.
9. To všetko sú Dávidovi synovia okrem synov od vedľajších žien. Ich sestra bola Tamar.
10. Šalamúnov syn bol Roboam, jeho syn bol Abiáš, jeho syn Asa, jeho syn Jozafat,
11. jeho syn Joram, jeho syn Ochoziáš, jeho syn Joas,
12. jeho syn Amasiáš, jeho syn Azariáš, jeho syn Joatam,
13. jeho syn Achaz, jeho syn Ezechiáš, jeho syn Manasses,
14. jeho syn Amon, jeho syn Joziáš.
15. Joziášovi synovia: Prvorodený Johanan, druhý Joakim, tretí Sedekiáš, štvrtý Selum.
16. Joakimov syn bol Jechoniáš, jeho syn Sedekiáš.
17. Synovia zajatého Jechoniáša: Salatiel,
18. Melchiram, Fadaíáš, Seneser, Jekemiáš, Sama a Nadabiáš.
19. Fadaíášovi synovia: Zorobábel a Semei. Zorobábelovi synovia: Mosolam, Hananiáš a ich sestra Salomita,
20. potom Hasaban, Ohola, Barachiáš, Hasadiáš, Josabhersed, piati.
21. Hananiášov syn bol Faltíáš, jeho syn bol Jeseiáš, jeho syn Rafaiáš, jeho syn Arnan, jeho syn Obdiáš, jeho syn Secheniáš.
22. Secheniášovi synovia: Semeiáš. Semeiášovi synovia: Hatus, Jegaál, Baria, Naáriáš a Safat, šiesti.
23. Naáriášovi synovia: Elioenaj, Ezechiáš a Ezrikam, traja.
24. Elioenajovi synovia: Oduliáš, Eliasub, Feleiáš, Akub, Johanan, Dalaiáš a Anani, siedmi.

Kapitola 4

1. Júdovi synovia: Fáres, Hesron, Charmi, Hur a Sobal.
2. Od Sobalovho syna Raiáša pochádza Jahat, od Jahata pochádza Ahumaj a Lád. To sú rody Saraánov.
3. A toto sú synovia ..., Etamovho otca: Jezrahel, Jesema a Jedebos. Meno ich sestry bolo Asalelfuni.
4. Fanuel bol otec Gedora a Ezer otec Hosu. To sú synovia Efratinho prvorodeného Hura, Betlehemovho otca.
5. Ashur, otec Tekuu, mal dve manželky, Halau a Naáru.
6. Naára mu porodila Ózama, Hefera, Temanovcov a Ahastarcov. To sú synovia Naáry.
7. Synovia Halay: Seret, Isaár a Etnan.
8. Od Kosa pochádza Anob, Soboba a rody Arumovho syna Aharehela.
9. Jábés však bol váženejší ako jeho bratia. Jeho matka mu dala meno Jábés, hovoriac: „V bolesti som ho porodila.“
10. Jábés vzýval Izraelovho Boha: „Ak ma naozaj požehnáš a rozšíriš moje hranice, ak tvoja ruka bude so mnou a urobíš, aby ma neubíjalo nešťastie ...!“ A Boh splnil, čo si žiadal.
11. Od Sueho brata Kaleba pochádza Mahir, otec Estona.
12. Od Estona pochádza Betrafa, Fese a Tehina, otec mesta Naás. Toto sú muži z Rechy.
13. Kenézovi synovia: Otoniel a Saraiáš. Otonielovi synovia: Hatat a Maonati.
14. Od Maonatiho pochádza Ofra, od Saraiáša pochádza Joab, otec Údolia remeselníkov, lebo boli remeselníci.
15. Synovia Jefonovho syna Kaleba: Hir, Ela a Naham. Elovi synovia: ... a Kenéz.
16. Jaleleelovi synovia: Zif, Zifa, Tiria a Asrael.
17. Ezrovi synovia: Jeter, Mered, Efer a Jalon ... a počala Mariamu, Samaiho a Jesbu, otca Estama.
18. A jeho júdska žena porodila Jareda, otca Gedora a Hebera, otca Sochoa a Ikutiela, otca Zanoeho. To sú synovia faraónovej dcéry Betie, ktorú si vzal Mered.
19. Synovia júdskej manželky, sestry Keilovho otca Nahama: Garmovci, Estamovci a Maáchovci.
20. Simonovi synovia: Amnon, Rina, Ben-Hanan a Tilon. Jesiho synovia: Zohet a Benzohet.
21. Synovia Júdovho syna Selu: Lechov otec Her, Maresov otec Laáda a rody domu výrobcov plátna v Bet-Asbe,
22. potom Jokim, muži z Kozeby, Joas a Saraf, ktorí boli pánmi v Moabsku a vrátili sa do Lahemu. To sú dávne veci.
23. To sú hrnčiari, obyvatelia Netaimu a Gedery. Bývali u kráľa v jeho dielňach.
24. Simeonovi synovia: Namuel, Jamin, Jarib, Zara, Šaul:
25. jeho syn Selum, jeho syn Mapsam, jeho syn Masma.
26. Synovia Masmu: jeho syn Hamuel, jeho syn Zachur, jeho syn Semei.
27. Semei mal šesťsynov a šesť dcér: Ale jeho bratia nemali mnoho synov, takže celý ich rod nedosiahol počet Júdovcov.
28. Bývali v Bersabe, v Molade, v Hasarsuhale,
29. v Bale, v Asume, v Tolade,
30. v Batueli, v Horne, v Sikelegu,
31. v Betmarchabote, v Hasarsusime, v Betberaji a v Saárime. To boli ich mestá až do kráľa Dávida
32. a ich dediny: Etam a Aen, Remon a Tochen a Asan, päť miest,
33. a všetky dediny, ktoré boli okolo týchto miest až po Bálu. To je ich bydlisko. A ich menoslov:
34. Mosobab, Jemlech, Josa, syn Amasiáša,
35. Joel, Jehu, syn Josabiáša, syna Asielovho syna Saraiáša;
36. Eljoenaj, Jakoba, Isuhaiáš, Asaiáš, Adiel, Ismiel, Banaiáš
37. a Ziza, syn Sefeiho, syna Alona, syna Idaiáša, syna Semriho, syna Samaiáša.
38. To sú tí, ktorí prišli podľa mien, kniežat a rodov a domy ich otcov sa veľmi rozšírili.
39. Išli až ta, kadiaľ sa ide do Gadoru, až po východnú časť údolia hľadať pastvy pre svoje stáda.
40. Našli tučnú a dobrú pastvu a krajina bola rozsiahla, pokojná a bezpečná, lebo predtým tam bývali

ľudia z Chamovcov.

41. Títo, zapísaní podľa mien, prišli za čias júdskeho kráľa Ezechiáša, rozbili ich stany aj Meunejcov, ktorých tam našli, vyničili ich až po dnešný deň a osadili sa namiesto nich, lebo tam boli pastviny pre ich stáda.

42. Niektorí z nich, zo Simeonových synov, išli k vrchu Seir, päťsto mužov na čele s Jesiho synmi Faltiašom, Naáriašom, Rafaiášom a Ozielom,

43. pobili zvyšky Amalekitov, ktorí sa zachránili, a bývajú tam až po dnešný deň.

Kapitola 5

1. Synovia Rubena, Izraelovho prvorodeného - lebo on bol prvorodený, ale keď poškrvnil lôžko svojho otca, dostalo sa prvorodenské právo synom Izraelovho syna Jozefa; no nepočítal sa za prvorodeného,
2. lebo Júda ostal najmocnejší medzi svojimi bratmi a z neho pochádzajú kniežatá. Jozef mal iba prvorodenské práva.
3. Synovia Rubena, Izraelovho prvorodeného, (sú teda): Enoch, Falu, Esron a Karmi ...
4. Joelovi synovia: jeho syn Samaiáš, jeho syn Gog, jeho syn Semei,
5. jeho syn Micha, jeho syn Reiaš, jeho syn Bál,
6. jeho syn Béra, ktorého odviezol do zajatia asýrsky kráľ Telgatfalnasar; on bol kniežaťom Rubenovcov.
7. A jeho bratia podľa rodín, keď ich počítali podľa rodov: hlava Jehiel a Zachariáš.
8. Bál, syn Azazu, syna Joelovho syna Samu, býval v Aroeri až po Nebo a Bálmeon.
9. Na východ býval až ako sa vchádza na púšť od rieky Eufrat, lebo mali množstvo dobytky v galaádskej krajine.
10. Za Šaulových čias viedli vojnu s Agarejcami; tí padli ich rukou, oni sa však usadili v ich stanoch po celej východnej strane až po Galaád.
11. Gadovi synovia bývali naproti nim v krajine Bášan až po Selchu:
12. Joel predstavený, Safan druhý, ďalej Janai a Safat v Bášane.
13. Ich bratia podľa otcovských domov boli: Michael, Mosolam, Sebe, Jorai, Jachan, Zie a Heber, siedmi.
14. To sú synovia Abihaila syna Huriho, syna Jaru, syna Galaáda, syna Michaela, syna Jesesiho, syna Jeda, syna Buza.
15. Achi, syn Guniho syna Abdiela, bol hlavou ich otcovského domu.
16. Bývali v Galaáde, v Bášane a k nemu priliehajúcich osadách a na všetkých pastvinách Saronu až po ich končiny.
17. Týchto všetkých spočítali za čias júdskeho kráľa Joatama a za čias izraelského kráľa Jeroboama.
18. Synovia Rubena, Gada a polovica Manassesovho kmeňa, siláci, mužovia, ktorí nosia štít a meč, napínajú kušu, sú vycvičení v boji, štyridsaťštyritisícšesťdesiat takých, čo tiahnu do boja,
19. viedli vojnu proti Agarejcom, Iturejcom, Nafisovi a Nodabovi.
20. Dostalo sa im pomoci proti nim. Dostali do ruky Agarejcov a všetkých, čo boli s nimi, lebo volali k Bohu v boji a dal sa im uprosiť, pretože dúfali v neho.
21. A zajali ich stáda: ich ťavy, päťdesiat tisíc, ovce, dvestopäťdesiat tisíc, osly, dvetisíc, a ľudských duší stotisíc,
22. lebo padlo množstvo prebodnutých; veď ten boj bol od Boha. Potom sa usadili na ich mieste až do zajatia.
23. Synovia polovice Manassesovho kmeňa bývali v kraji od Bášanu až po Bál-Hermon, Sanir a vrch Hermon. Bolo ich veľa.
24. A toto boli hlavy ich rodín: Efer, Jesi, Eliel, Ezriel, Jeremiáš, Odoiáš a Jediel, vojvodcovia, chýrni mužovia, hlavy rodín.
25. Ale spreneverili sa Bohu svojich otcov a chodili smilne za bohmi krajiny, ktorých Boh vyhubil pred nimi.
26. Preto Boh Izraela povzbudil ducha asýrskeho kráľa Fúla - ducha asýrskeho kráľa Telgatfalnasara - a on odviezol Rubenovcov, Gadovcov a polovicu Manassesovho kmeňa do zajatia do Lahely, do Habora, do Ary a k rieke Gozan až po dnešný deň.
27. Léviho synovia: Gerson, Kaát a Merari.
28. Kaátovi synovia: Amram, Isaár, Hebron a Oziel.
29. Amramovi synovia: Áron, Mojžiš a Mária. Áronovi synovia: Nadab a Abiu, Eleazar a Itamar.
30. Od Eleazara pochádza Finés, od Finésa pochádza Abisue,
31. od Abisua pochádza Boki, od Bokiho pochádza Ozi,
32. od Oziho pochádza Zaraiáš, od Zaraiáša pochádza Merajot,

33. od Merajota pochádza Amariáš, od Amariáša pochádza Achitob,
34. od Achitoba pochádza Sadok, od Sadoka pochádza Achimás,
35. od Achimása pochádza Azariáš, od Azariáša pochádza Johanan,
36. od Johanana pochádza Azariáš, on konal kňazský úrad v dome, ktorý postavil Šalamún v Jeruzaleme.
37. Od Azariáša pochádza Amariáš, od Amariáša pochádza Achitob,
38. od Achitoba pochádza Sadok, od Sadoka pochádza Selum,
39. od Seluma pochádza Helkiáš, od Helkiáša pochádza Azariáš,
40. od Azariáša pochádza Saraiáš, od Saraiáša pochádza Josedek;
41. Josedek však odišiel, keď Pán prostredníctvom Nabuchodonozora odviedol Júdu a Jeruzalem do zajatia.

Kapitola 6

1. Léviho synovia: Gerson, Kaát a Merari.
2. Toto sú mená Gersonových synov: Lobni a Semei.
3. Kaátovi synovia: Amram, Isaár, Hebron a Oziel.
4. Merariho synovia: Moholi a Musi. A toto sú Léviho rody podľa rodín:
5. Od Gersona jeho syn Lobni, jeho syn Jahat, jeho syn Zama,
6. jeho syn Joah, jeho syn Ado, jeho syn Zara, jeho syn Jetrai.
7. Kaátovi synovia: jeho syn Aminadab, jeho syn Kore, jeho syn Asir,
8. jeho syn Elkana, jeho syn Abiasaf, jeho syn Asir,
9. jeho syn Tahat, jeho syn Uriel, jeho syn Oziáš, jeho syn Šaul.
10. Elkanovi synovia: Amasai, Achimot
11. a Elkana. Elka-Enovi synovia: jeho syn Sofai, jeho syn Nahat,
12. jeho syn Eliab, jeho syn Jeroham, jeho syn Elkana ...
13. Samuelovi synovia: ... , prvorodený, a druhý Abiáš.
14. Merariho synovia: Moholi, jeho syn Lobni, jeho syn Semei, jeho syn Oza,
15. jeho syn Samaa, jeho syn Hagiáš, jeho syn Asaiáš.
16. A toto sú tí, ktorých Dávid ustanovil na spev v Pánovom dome odvtedy, keď sa archa dostala na pokoj.
17. Konali službu spevu pred stanom zhromaždenia, kým Šalamún nepostavil v Jeruzaleme Pánov dom. Svoju službu zastávali podľa svojich ustanovení.
18. Službu konali títo a ich synovia: Z Kaátových synov: spevák Heman, syn Joela, syna Samuela,
19. syna Elkanu, syna Jerohama, syna Eliela, syna Tohuho,
20. syna Sufa, syna Elkanu, syna Mahata, syna Amasaiho,
21. syna Elkanu, syna Johela, syna Azariáša, syna Sofoniáša,
22. syna Tahata, syna Asira, syna Abiasafa, syna Koreho,
23. syna Isaára, syna Kaáta, syna Léviho, syna Izraela.
24. A jeho brat Asaf, ktorý mu stál po pravici; Asaf, syn Barachiaša, syna Samau,
25. syna Michaela, syna Basaiáša, syna Melchiáša,
26. syna Atanaiho, syna Zaru, syna Adaiho,
27. syna Etana, syna Zamu, syna Semeia,
28. syna Jeta, syna Gersona, syna Léviho.
29. Merariho synovia, ich bratia, po ľavej strane: Etan, syn Kusiho, syna Abdiho, syna Malocha,
30. syna Hasabiáša, syna Amasiáša, syna Helkiáša,
31. syna Amasaiho, syna Boniho, syna Somera,
32. syna Moholiho, syna Musiho, syna Merariho, syna Léviho.
33. Ich bratia leviti boli ustanovení na rozličnú službu v stánku Pánovho domu:
34. Áron a jeho synovia pálili na oltári zápalných obiet a na kadidlovom oltári, konali rozličné služby vo veľsvätyni a mali uzmierovať za Izrael podľa všetkého toho, čo prikázal Pánov služobník Mojžiš.
35. A toto sú Áronovi synovia: jeho syn Eleazar, jeho syn Finés, jeho syn Abisue,
36. jeho syn Boki, jeho syn Ozi, jeho syn Zarahiáš,
37. jeho syn Merajot, jeho syn Amariáš, jeho syn Achitob,
38. jeho syn Sadok, jeho syn Achimás.
39. A toto sú ich sídla, totiž Áronových synov rodu Kaátovcov, podľa ich okresov a obvodov, ako im pripadli žrebom:
40. V júdskej krajine im dali Hebron s okolitými pastvinami,
41. ale pole, mestá a jeho dvory dali Jefonovmu synovi Kalebovi.
42. Áronovým synom dali útočité mesto Hebron, ďalej Lobnu a jej pastviny, Jeter a Estemo s jeho pastvinami,
43. Helon a jeho pastviny, Dabir a jeho pastviny,
44. Asan a jeho pastviny, Betsemes a jeho pastviny.

45. Z Benjamínovho kmeňa Gebu a jej pastviny, Almat a jeho pastviny, Anatot a jeho pastviny: všetkých ich miest bolo trinásť, podľa ich rodov.
46. A Kaátovým synom, ktorí ešte ostali z rodov kmeňa, (určili) z polovice Manassesovho kmeňa žrebom desať miest.
47. Gersonovým synom podľa ich rodov z Isacharovho kmeňa, z Aserovho kmeňa, z Neftaliho kmeňa a z Manassesovho kmeňa v Bášane trinásť miest.
48. Merariho synom podľa ich rodov z Rubenovho kmeňa, z Gadovho kmeňa, zo Zabulonovho kmeňa žrebom dvanásť miest.
49. Synovia Izraela dali levitom mestá a ich pastviny.
50. Určili (im) žrebom z kmeňa Júdových synov, z kmeňa Simeonových synov a z kmeňa Benjamínových synov tie mestá, ktoré vypočítali podľa mena.
51. Podielové mestá tých, čo patrili k rodom Kaátových synov, boli z Efraimovho kmeňa.
52. Dali im útočiskú mesto Sichem a jeho pastviny na Efraimských vrchoch, potom Gazer a jeho pastviny,
53. Jekmaám a jeho pastviny, Bethoron a jeho pastviny,
54. Helon a jeho pastviny, Getremon a jeho pastviny.
55. A z polovice Manassesovho kmeňa Aner a jeho pastviny a Balám a jeho pastviny ostatným rodom Kaátových synov.
56. Gersonovým synom (dali) z rodov polovice Manassesovho kmeňa Golan v Bášane a jeho pastviny, Aštarot a jeho pastviny,
57. z Isacharovho kmeňa Kedeš a jeho pastviny, Daberet a jeho pastviny,
58. Ramot a jeho pastviny, Anem a jeho pastviny,
59. z Aserovho kmeňa Masal a jeho pastviny, Abdon a jeho pastviny,
60. Hukak a jeho pastviny a Rohob a jeho pastviny,
61. z Neftaliho kmeňa Kedeš v Galilei a jeho pastviny, Hamon a jeho pastviny a Karjataim a jeho pastviny.
62. Ostatným Merariho synom zo Zabulonovho kmeňa Remono a jeho pastviny a Tábor a jeho pastviny.
63. V Zajordánsku naproti Jerichu, východne od Jordána z Rubenovho kmeňa Bosor na pustatine a jeho pastviny, Jasu a jej pastviny,
64. Kademot a jeho pastviny a Mefaát a jeho pastviny.
65. A z Gadovho kmeňa Ramot v Galaáde a jeho pastviny, Manaim a jeho pastviny,
66. Hesebon a jeho pastviny a Jezer a jeho pastviny.

Kapitola 7

1. Isacharovi synovia: Tola, Fua, Jasub a Simeron, štyria.
2. Synovia Tolu: Ozi, Rafaiáš, Jeriel, Jemai, Jebsem a Samuel, pohlavári svojich rodín. K Tolovi patrili bojovníci podľa svojich rodov. Ich počet bol za Dávidových čias dvadsaťdvatisícšesťsto.
3. Oziho synovia: Izrahiáš. Synovia Izrahiáša: Michael, Obadiáš, Joel a Jesiáš, piati, všetko pohlavári.
4. K nim patrili podľa rodov a rodín roty bojového vojska, tridsaťšesťtisíc, lebo mali mnoho žien a detí.
5. Ich bratia vo všetkých Isacharových rodoch sú bojovníci. Spolu ich napočítali osemdesiatšesťtisíc.
6. Benjamín: Bela, Bechor a Jadihel, traja.
7. Synovia Belu: Esbon, Ozi, Oziel, Jerimot a Urai, päť pohlavárov rodín a bojovníkov. Napočítalo sa ich dvadsaťdvatisíc tridsaťštyri.
8. Bechorovi synovia: Zamira, Joas, Eliezer, Eljoenai, Amri, Jerimot, Abiáš, Anatot a Almat. To všetko sú Bechorovi synovia.
9. Napočítalo sa ich podľa rodov a pohlavárov rodín dvadsaťtisíc dvesto bojovníkov.
10. Jadihelavi synovia: Balan. A synovia Balanovi: Jehus, Benjamín, Aod, Chanana, Zetan, Taršiš a Ahisahar.
11. Toto všetko sú Jadihelovi synovia podľa pohlavárov rodín, sedemnášťtisíc dvesto bojovníkov pripravených do boja.
12. Aj Safam a Hafam, Hirovi synovia, a Hasim, Aherovi synovia.
13. Neftaliho synovia: Jasiel, Guni, Jeser a Selum, synovia Baly.
14. Manassesovi synovia ... Esriel ..., ktorých porodila jeho aramejská vedľajšia žena. Porodila Galaádovho otca Machira.
15. Machir si však vzal za manželku sestru Hafima a Safana; meno ich sestry bolo Maácha ... Meno druhého bolo Salfád. Salfád mal dcéry.
16. Machirova manželka Maácha porodila syna a dala mu meno Fáres. Meno jeho brata bolo Sáres a jeho synovia Ulam a Rekem.
17. A Ulamovi synovia Badan. To sú synovia Galaáda, syna Manassesovho syna Machira.
18. Jeho sestra Hamolechet porodila Išhoda, Abiezera a Moholu.
19. Semidovi synovia boli Ahin, Sechem, Leki a Aniam.
20. Efraimovi synovia: Sutala, jeho syn Bared, jeho syn Tahat, jeho syn Elada, jeho syn Tahat,
21. jeho syn Zabad, jeho syn Sutala a jeho syn Ezer a Elad. Tých zabili domorodí Géťania, lebo zišli dolu vziať im dobytok.
22. Preto ich otec Efraim dlhý čas žialil a jeho bratia prišli ho tešiť.
23. Potom vošiel k svojej manželke a ona počala a porodila syna, ktorému dal meno Beria, lebo to bolo v nešťastí jeho domu.
24. Jeho dcéra bola Sára, ktorá postavila Dolný a Horný Bethoron a Ozensaru.
25. A jeho syn Rafa a Resef, jeho syn Tale, jeho syn Tán,
26. jeho syn Laádan, jeho syn Amiud, jeho syn Elisama,
27. jeho syn Nun, jeho syn Jozue.
28. Ich majetok a sídla boli Betel a jeho osady, na východe Noran, na západ Gazer a jeho osady, Sichem a jeho osady až po Azu a jej osady.
29. V rukách Manassesových synov bol Betsan a jeho osady, Tanach a jeho osady, Magedo a jeho osady, Dor a jeho osady. V nich bývali synovia Izraelovho syna Jozefa.
30. Aserovi synovia: Jemna, Jesua, Ješui, Baria a ich sestra Sára.
31. Bariovi synovia: Heber a Melchiel, ktorý bol otcom Barsaita.
32. Od Hebera pochádza Jeflat, Somer, Hotam a ich sestra Sua.
33. Jeflatovi synovia: Fosech, Chamaál a Asot. To sú Jeflatovi synovia.
34. Somerovi synovia: Achi, Roaga, Haba a Aram.
35. Synovia jeho brata Helema: Sufa, Jemna, Seles a Amal.

36. Sufovi synovia: Sue, Harnafer, Sual, Beri, Jamra,
37. Bosor, Hod, Sama, Salusa, Jetran a Bera.
38. Jeterovi synovia: Jefone, Fasfa a Ara.
39. Olovi synovia: Aree, Haniel a Resiáš.
40. Toto všetko sú Aserovi synovia, pohlavári rodín, vyberaní bojovníci, vodcovia kniežat. Keď ich spočítali do vojska, do boja, bol ich počet dvadsaťšesttisíc mužov.

Kapitola 8

1. Od Benjamína pochádza jeho prvorodený Bale, druhý Asbel, tretí Ahara,
2. štvrtý Nohaa, piaty Rafa.
3. Baleho synovia boli Adar, Gera, Abiud,
4. Abisue, Náman, Ahoe,
5. Gera, Sefufan a Huram.
6. A toto sú synovia Ahodovi: ... Toto sú pohlavári rodín obyvateľov Gabay ... a odvedli ich do zajatia do Manahatu,
7. aj Námána a Achiáša. Odvedol ich Gera, od ktorého pochádzajú Oza a Ahiud.
8. Od Saharaima na Moabských nivách pochádzajú - keď už prepustil svoje manželky Husimu a Baru
9. od jeho manželky Hodesy pochádza Jobab, Sebia, Mosa, Molchom,
10. Jehus, Sechia a Marma. To sú jeho synovia, pohlavári rodín.
11. Od Mehusima pochádza Abitob a Elfál.
12. Elfálovi synovia: Heber, Misaám a Samad. On postavil Ono a Lod a jeho osady.
13. Baria a Sama boli pohlavári rodín bývajúcich v Ajalone; oni rozohnali obyvateľov Gétu.
14. Ahio, Sesak, Jerimot,
15. Zabadiáš, Arod, Heder,
16. Michael, Jesfa a Joha boli Bariho synovia.
17. Zabadiáš, Mozolam, Hezeki, Heber,
18. Jesamari, Jezliáš a Jobab boli Elfálovi synovia.
19. Jakim, Zechri, Zabdi,
20. Eljoenai, Seletai, Eliel,
21. Adaiáš, Baraiáš a Samarat boli Semeiovi synovia.
22. Jesfam, Heber, Eliel,
23. Abdon, Zechri, Hanan,
24. Hanania, Elam, Anatotiáš,
25. Jefdaiáš a Fanuel boli Sesakovi synovia.
26. Samsari, Sohoriáš, Otoliáš,
27. Jersiáš, Eliáš a Zechri boli Jerohamovi synovia.
28. To sú pohlavári rodín podľa ich rodov. Pohlavári, ktorí bývali v Jeruzaleme.
29. V Gabaone však bývali... otec Gabaonu. Meno jeho manželky bolo Maácha,
30. jeho prvorodený syn bol Abdon, ďalej Sur, Kis, Bál, Nadab,
31. Gedor, Ahio, Zaher a Makelot.
32. Od Makelota pochádza Sama. Títo so svojimi bratmi bývali naproti svojim bratom v Jeruzaleme.
33. Od Nera pochádza Kis, od Kisa pochádza Šaul, od Šaula pochádzajú Jonatán, Melchisua, Abinadab a Esbál.
34. Jonatánov syn bol Meribál, od Meribála pochádza Micha.
35. Michovi synovia: Fiton, Melech, Taras a Ahaz.
36. Od Ahaza pochádza Joada, od Joada pochádza Alamat, Azmot a Zamri. Od Zamriho pochádza Mosa,
37. od Mosu pochádza Banaa. Jeho syn bol Rafa, jeho syn Elasa, jeho syn Asel.
38. Asel mal šesť synov. Ich mená sú: Ezrikam, Bokru, Izmael, Sariáš, Obdiáš a Hanan. Títo všetci boli Aselovi synovia.
39. A synovia jeho brata Eseka: prvorodený Ulam, druhý Jehus, tretí Elifalet.
40. Ulamovi synovia boli mužovia bojovníci, ktorí napínali kušu. Mali mnoho synov a vnukov, stopäťdesiat. Títo všetci pochádzali od Benjamínových synov.

Kapitola 9

1. Všetkých Izraelitov spočítali a sú zapísaní v Knihe izraelských (a júdskych?) kráľov. Pre ich nevernosť ich odviedli do zajatia do Babylonu.
2. Prví obyvatelia boli tí, ktorí (sa osadili) na svojich majetkoch, vo svojich mestách: Izraeliti, kňazi, leviti a chrámoví sluhovia.
3. V Jeruzaleme bývali niektorí zo synov Júdu, zo synov Benjamína, zo synov Efraima a Manassesu:
4. Otei, syn Amiuda, syna Amriho, syna Omraiho, syna Boniho zo synov Júdovho syna Fáresa.
5. Zo Selovcov: prvorodený Asaiáš a jeho synovia.
6. Zo synov Zareho: Jehuel a ich bratia, šesťstodeväťdesiat.
7. Zo synov Benjamína: Salo, syn Mosolama, syna Oduiáša, syna Asana.
8. Jobaniáš, syn Jerohama; Ela, syn Oziho, syna Mochoriho; Mosolam, syn Safatiáša, syna Rahuela, syna Jebaniáša.
9. A ich bratia podľa svojich rodov, deväťstopäťdesiatšesť. Títo všetci boli rodinní pohlavári svojich rodín.
10. Z kňazov: Jedaiáš, Jojarib, Jachin
11. a Azariáš, syn Helkiáša, syna Mosolama, syna Sadoka, syna Maraiota, syna Achitoba, knieža Božieho domu.
12. Ďalej Adaiáš, syn Jerohama, syna Fasura, syna Melchiáša; Másai, syn Adiela, syna Jezru, syna Mosolama, syna Mosolamita, syna Emera.
13. A ich bratia, pohlavári svojich rodín, tisícšesťdesiat udatných mužov na vykonávanie služby pri Božom dome.
14. Z levitov: Semeiáš, syn Hasuba, syna Ezrikama, syna Hasebiáša zo synov Merariho;
15. Bakbakar, Chereš a Galal; Mataniáš, syn Michu, syna Zechriho, syna Asafa;
16. Obdiáš, syn Semeiáša, syna Galala, syna Idutuna; Barachiáš, syn Asu, syna Elkanu, ktorý býval v dvoroch Netofatitov.
17. Vrátnici: Selum, Akub, Telmon, Achiman a ich bratia. Selum bol pohlavárom.
18. V Kráľovskej bráne na východ až do dneška sú oni vrátnikmi tábora levitov.
19. Selum totiž, syn Koreho, syna Abiasafa, syna Koreho so svojimi bratmi, s domom svojho otca, s Koreovcami (bol ustanovený) konať strážnu službu pri vchode do stánku. Ich otcovia boli pri Pánovom tábore strážcami vchodu.
20. Eleazarov syn Finés bol predtým nad nimi kniežaťom. Pán nech je s ním!
21. Zachariáš, syn Mosolamiu, bol vrátnikom pri vchode do stánku zhromaždenia.
22. Všetkých vyvolených za vrátnikov pri dverách bolo dvestodvanásť. Zapísaní boli vo svojich dedinách. Do úradu ich ustanovil Dávid a videc Samuel.
23. Oni a ich synovia (boli ustanovení) za strážcov v bránach Pánovho domu, domu stánku.
24. Vrátnici boli na štyroch stranách, na východe, na západe, na severe a na juhu.
25. Ich bratia boli vo svojich dedinách a mali s nimi z času na čas prichádzať na sedem dní.
26. Lebo v úrade boli len tí štyria vodcovia vrátnikov. Títo leviti boli nad komorami a nad pokladnicami Božieho domu.
27. Nocúvali na okolí Božieho domu, lebo im bola zverená stráž a oni mali na starosti každé ráno otvárať.
28. Niektorí z nich boli nad služobnými nádobami, ktoré spočítané donášali a spočítané odnášali.
29. Niektorí z nich mali zverené náčinie a všetko posvätné náradie, tiež jemnú múku, víno, olej, tymian a voňavky.
30. Niektorí kňazskí synovia miešali z voňaviek masti.
31. Matatiáš z levitov (on bol prvorodený Koreitu Seluma) mal na starosti veci pečené na panve.
32. Niektorí z Kaátových synov, z ich bratov, mali na starosti predkladné chleby, aby ich pripravili každú sobotu.
33. Toto sú speváci, pohlavári levitických rodín, ktorí sa zdržiavali v komorách, lebo vo dne i v noci na nich čakala robota ...

34. To sú pohlavári levitických rodín podľa ich rodov. Pohlavári. Oni bývali v Jeruzaleme.
35. V Gabaone však býval otec Gabaona Jehiel - meno jeho manželky bolo Maácha -
36. a jeho prvorodený syn Abdon, potom Sur, Kis, Bál, Ner, Nadab,
37. Gedor, Ahio, Zachariáš a Makelot.
38. Od Makelota pochádza Samaán. Aj oni so svojimi bratmi bývali naproti svojim bratom v Jeruzaleme.
39. Od Nera pochádza Kis, od Kisa pochádza Šaul a od Šaula pochádza Jonatán, Melchisua, Abinadab a Esbál.
40. Jonatánov syn bol Meribál; od Meribála pochádza Micha.
41. Synovia Michu: Fiton, Melech, Taraa a Ahaz.
42. Od Ahaza pochádza Jara, od Jaru pochádza Alamat, Azmot a Zamri. Od Zamriho pochádza Mosa.
43. Od Mosu pochádza Banaa, od jeho syna Refaiáša pochádza Elasa a od neho syn Asel.
44. Asel mal šesť synov, ktorých mená boli: Ezrikam, Bokru, Izmael, Saraiáš, Obdiáš, Hanan. To sú synovia Asela.

Kapitola 10

1. Filištínci bojovali proti Izraelitom. Izraeliti utiekli pred Filištíncami a pozabíjaní ležali na vrchu Gelboe.
2. Ale Filištínci stíhali Šaula a jeho synov. A tak Filištínci zabili Šaulových synov Jonatána, Abinadaba a Melchisuu.
3. Bitka sa zostrila proti Šaulovi. Dostihli ho lukostrelci a poranili ho strelami.
4. Vtedy Šaul povedal svojmu zbrojnošovi: „Vytas svoj meč a prebodni ma ním, aby neprišli títo neobrezanci a nezhanobili ma!“ Ale zbrojnoš nechcel, lebo sa veľmi bál. Preto Šaul uchopil meč a vrhol sa naň.
5. Keď zbrojnoš videl, že je Šaul mŕtvy, vrhol sa aj on na meč a zomrel.
6. Takto zomrel Šaul a jeho traja synovia a celý jeho dom zomrel spolu.
7. Keď celé mužstvo Izraelitov, ktoré bolo v doline, videlo, že (Izraeliti) utekajú a že sú Šaul a jeho synovia mŕtvi, opustili svoje mestá a ušli. Potom prišli Filištínci a usadili sa v nich.
8. Keď na druhý deň prišli Filištínci olupovať zabitých, našli Šaula a jeho synov padlých na vrchu Gelboe.
9. Olúpili ho, vzali jeho hlavu a výstroj a poslali kolovať do filištínskej krajiny, aby to zvestovali svojim modlám a ľudu.
10. Jeho zbrane uložili v dome svojho boha, jeho lebku však zavesili v dome Dagona.
11. V Jábese Galaáde sa dozvedeli, čo urobili Filištínci so Šaulom.
12. A vybrali sa všetci bojaschopní mužovia, vzali Šaulovu mŕtvolu a mŕtvoľy jeho synov, doniesli ich do Jábese, ich kosti pochovali pod terebintou v Jábese a postili sa sedem dní.
13. Takto zomrel Šaul pre svoju nevernosť, ktorou sa prehrešil proti Pánovi, lebo nezachoval Pánovo slovo, vyhľadal vyvolávačku duchov, aby sa jej radil,
14. a neradil sa Pána. Preto ho usmrtil a kráľovstvo odovzdal Dávidovi, Izaiho synovi.

Kapitola 11

1. I zhromaždil sa celý Izrael k Dávidovi do Hebronu a hovoril: „Hľa, sme tvoja kosť a tvoje telo!
2. Aj predtým, keď bol Šaul kráľom, ty si viedol Izrael do boja a z boja a Pán, tvoj Boh, ti povedal: Ty pas môj ľud, Izrael, a ty budeš kniežaťom nad mojím ľudom, Izraelom.“
3. Prišli teda starší Izraela ku kráľovi do Hebronu a Dávid uzavrel s nimi zmluvu pred Pánom v Hebrone. Nato pomazali Dávída za kráľa nad Izraelom, ako povedal Pán prostredníctvom Samuela.
4. Dávid a celý Izrael išiel do Jeruzalema, čiže Jebuzu, kde boli obyvatelia krajiny Jebuzejci.
5. Obyvatelia Jebuzu povedali Dávidovi: „Nevojdeš sem!“ Ale Dávid zaujal pevnosť Sion; to je Dávidovo mesto.
6. A Dávid povedal: „Kto prvý porazí Jebuzejcov, bude vodcom a kniežaťom.“ Prvý však vystúpil Joab, syn Sarvie, preto zostal vodcom.
7. Dávid sa usadil v hrade, preto ho nazvali Dávidovým mestom.
8. Potom opevnil mesto dookola, od Mela až po ohradu, Joab však opravil ostatok mesta.
9. Takto Dávid stále vzrastal a Pán zástupov bol s ním.
10. Toto sú pohlavári hrdinov, ktorých mal Dávid a ktorí ho pri jeho ustanovení za kráľa s celým Izraelom pevne podporovali, aby sa stal podľa Pánovho prisľúbenia kráľom nad Izraelom.
11. Toto je výpočet hrdinov, ktorých mal Dávid: Hachamoniho syn Jesbám bol veliteľom tridsiatich. On sa rozohnal svojou kopijou proti tristo, (ktorých) zabil jedným razom.
12. Po ňom bol Dodov syn, Ahohita Eleazar medzi troma hrdinami.
13. On bol s Dávidom vo Fesdomime, keď sa tam Filištínci zhromaždili do boja. Bol tam ostredok poľa plný jačmeňa. A keď ľud utekal pred Filištíncami,
14. postavili sa vprostred ostredku, bránili ho a Filištíncov porazili. Tak Pán spôsobil veľké víťazstvo.
15. Raz zostúpili traja z tridsiatich pohlavárov ku skale, k Dávidovi do jaskyne Odolam. Tábor Filištíncov však bol v údolí Refaim.
16. Dávid bol práve v pevnosti a posádka Filištíncov bola vtedy v Betleheme.
17. Vtedy Dávid vyslovil žiadosť: „Kto mi donesie vody na pitie z cisterny, ktorá je v Betleheme pri bráne?“
18. Nato sa tí traja prebili cez tábor Filištíncov, načreli vody zo studne, ktorá je v Betleheme pri bráne, doniesli ju a dali Dávidovi. Dávid ju však nechcel piť, ale vylial ju Pánovi
19. a povedal: „Nech ma Boh chráni urobiť to! Mám piť krv týchto mužov s ich životom? Veď ju doniesli s nasadením svojich životov!“ Preto ju nechcel piť. - To urobili traja hrdinovia!
20. Joabov brat Abisai bol hlavou tridsiatich. On sa rozohnal svojou kopijou proti tristo, (ktorých) prebodol. Mal meno medzi tridsiatimi.
21. Medzi tridsiatimi bol dvojnásobne vážený, bol im kniežaťom, ale tým trom sa nevyrovnal.
22. Jojadov syn Banaiáš, mocný a činorodý muž z Kabseelu, porazil dvoch Božích levov moabských. Ale aj zišiel dolu a zabil v studni leva v taký deň, keď bol sneh.
23. On zabil aj Egypťana, muža vysokého päť laktov. Egypťan mal v ruke kopiju ako návoj a on šiel proti nemu s palicou. Egypťanovi vytrhol kopiju z ruky a zabil ho jeho vlastnou kopijou.
24. To urobil Banaiáš, syn Jojadu, a mal meno medzi tridsiatimi hrdinami.
25. Bol váženejší ako tridsiati, ale tým trom sa nevyrovnal. Dávid ho zaradil do svojho sprievodu.
26. Ďalší udatní hrdinovia: Joabov brat Asael, Elchanan, syn Dodu z Betlehema,
27. Samot z Harodu, Heles z Faletu,
28. Hira, syn Akesa z Tekuy, Abiezer z Anatotu,
29. Sobochai z Chusy, Ilai z Ahohu,
30. Maharai z Netofatu, Heled, syn Bánú z Netofatu,
31. Etai, syn Ribaiho z Gabay Benjamíncov, Banaiáš z Faratonu,
32. Hurai z údolia Gás, Abiel z Arbatu,
33. Azmot z Bauramu, Eliaba zo Salabonu,
34. synovia Asema z Gezonu, Jonatán, syn Sageho z Aroru,
35. Ahiam, syn Sachara z Aroru, Urov syn Elifal,

36. Hefer z Mechery, Ahia z Felonu,
37. Hesro z Karmelu, Asbaiho syn Naárai,
38. Nátanov brat Joel, Agaraiho syn Mibahar,
39. Amončan Selek, Naárai z Berotu, zbrojnoš Joaba, syna Sarvie,
40. Ira z Jetru, Gareb z Jetru,
41. Hetejec Uriáš, Oholiho syn Zabad,
42. Rubenovec Adina, syn Sizu, vodca Rubenovcov a s ním tridsiati.
43. Hanan, syn Maáchu, Jozafát z Matany,
44. Oziáš z Aštarotu, Sama a Jehiel, synovia Hotama z Aroru.
45. Samriho syn Jedihel, jeho brat Joha z Tosay,
46. Eliel z Mahumy, Elnaemovi synovia Jeribai a Josaia, Moabec Jetma,
47. Eliel, Obed a Jasiel z Masobie.

Kapitola 12

1. A títo prišli za Dávidom do Sikelegu, keď bol ešte vylúčený spred tváre Kisovho syna Šaula; patrili k hrdinom, ktorí pomáhali v boji,
2. naťahovali kušu, pravou i ľavou rukou hádzali kamene a strieľali šípy: Zo Šaulových bratov Benjamíncov:
3. Pohlavár Ahiezer a Joas, synovia Samau z Gabay; Jaziel a Falet, synovia Azmota; Baracha a Jehu z Anatotu.
4. Samaiáš z Gabay, hrdina medzi tridsiatimi a nad tridsiatimi; Jeremiáš, Jeheziel, Johanan a Jezabad z Gadery,
5. Eluzai, Jerimut, Báliáš, Samariáš, Harufan Safatiáš;
6. Elkana, Jesiáš, Azareel, Korachovci Joezer a Jesbám,
7. Joel a Zabadiáš, synovia Jerohama z Gedoru.
8. Aj z Gadovcov sa odrazili k Dávidovi do pevnosti na púšť udatní hrdinovia, mužovia hotoví do boja, vyzbrojení štítom a kopijou; vyzerali ako levy, ale boli rýchli ako gazely na horách.
9. Vodca Ezer, druhý Obdiáš, tretí Eliab,
10. štvrtý Masmana, piaty Jeremiáš,
11. šiesty Eti, siedmy Eliel,
12. ôsmy Johanan, deviaty Elzabad,
13. desiaty Jeremiáš, jedenásty Machbanai.
14. Títo z Gadových synov boli vodcami vojska. Jeden, najmenší, bol nad sto, najväčší nad tisíc (vojakmi).
15. To sú tí, čo prešli cez Jordán v prvom mesiaci, keď sa prelieval ponad všetky svoje brehy, a rozohnali všetkých (obyvateľov) dolín na východ a na západ.
16. Zo synov Benjamína a Júdu prišli niektorí za Dávidom až k pevnosti.
17. Dávid im vyšiel v ústrety a ohlásil sa: „Ak prichádzate ku mne pokojne a chcete mi pomáhať, bude moje srdce držať spolu s vami, ale ak preto, aby ste ma zradili mojim nepriateľom, hoci na mojich rukách neväzí neprávosť, nech to vidí a tresce Boh našich otcov!“
18. Vtedy Amasaia, veliteľa tridsiatky, objal duch: „Tebe, Dávid, a s tebou, syn Izaiho, nech je pokoj! Pokoj s tebou, pokoj s tými, čo ti pomáhajú, lebo ti pomáha tvoj Boh.“ Dávid ich teda prijal a zadelil medzi vodcov koristníkov.
19. Z Manassesovcov prišli niektorí k Dávidovi, keď išiel s Filištíncami do boja proti Šaulovi. Ale nepomáhali im, lebo filištínske kniežatá ho po porade poslali preč, vrvaci: „Za naše hlavy sa pridá k svojmu pánovi Šaulovi.“
20. Keď išiel do Sikelegu, pripojil sa k nemu z Manassesovcov Ednas, Jozabad, Jedihel, Michael, Jozabad, Eliu a Salati, velitelia tisícok Manassesovcov.
21. Oni boli Dávidovi na pomoci proti koristníkom, lebo všetci boli smelí bojovníci a stali sa kniežatami vo vojsku.
22. Lebo deň čo deň prichádzali k Dávidovi pomocníci, až ich bol veľký tábor ako tábor Boží.
23. A toto je výpočet veliteľov tých, čo boli vyzbrojení do boja. Oni prišli k Dávidovi do Hebronu, aby naň podľa Božieho príkazu preniesli Šaulovo kráľovstvo:
24. Synovia Júdu ozbrojení štítom a kopijou, šesťtisícosemsto vystrojených do boja.
25. Zo synov Simeona sedemtisícsto hrdinských bojovníkov.
26. Zo synov Léviho štyritisícšesťsto.
27. Tiež Jojada, knieža Áronovcov, a s ním tritisícšesťsto,
28. ďalej Sadok, hrdinský mladík, a jeho otcovský dom, dvadsaťdva kniežat.
29. Z Benjamínových synov, Šaulových bratov, tritisíc. Väčšina z nich sa však doteraz držala sprievodu Šaulovho domu.
30. Zo synov Efraima dvadsaťtisícosemsto smelých bojovníkov, chýrnych mužov vo svojom rode.
31. Z polovice Manassesovho kmeňa osemnásťtisíc. Boli určení podľa mena, aby išli a ustanovili Dávida za kráľa.

32. Z Isacharových synov takí, ktorí v každý čas oplývali múdrosťou a vedeli, čo má Izrael robiť; mali dvesto veliteľov a všetci ich bratia stáli pod ich velením.
33. Zo Zabulona vystrojených do boja a bojujúcich všetkými vojnovými zbraňami: päťdesiat tisíc, ktorí nastúpili s nerozdvojeným srdcom.
34. Z Neftaliho tisíc kniežat a s nimi tridsaťsedem tisíc so štítmí a kopijami.
35. Z Dana dvadsaťosem tisíc šesťsto nastupujúcich do boja.
36. Z Asera štyridsať tisíc pripravených nastúpiť do boja.
37. A zo Zajordánska, z Rubena, Gada a polovice Manassesovho kmeňa so všetkými zbraňami bojového vojska: stodvadsať tisíc.
38. Všetci títo bojovníci vystrojení do šíku prišli s ochotným srdcom do Hebronu, aby Dávida ustanovili za kráľa nad celým Izraelom, ale aj ostatní Izraeliti jednomyselne chceli Dávida urobiť kráľom.
39. A boli tam u Dávida tri dni a jedli a pili, lebo ich bratia im nachystali.
40. Ale aj tí, čo bývali blízko nich až po Isacharovcov, Zabulonovcov a Neftalimovcov, donášali chlieb na osloch, ťavách, muliciach a dobytku, (tiež) múčne jedlá, figové a hrozienkové koláče, vína, olej, dobytok a ovce v hojnosti, lebo v Izraeli bola radosť.

Kapitola 13

1. Dávid sa poradil s veliteľmi tisícok a stotín, so všetkými kniežatami.
2. A Dávid povedal celému zhromaždeniu Izraelitov: „Ak sa vám to páči a ak to pochádza od Pána, nášho Boha, pošleme k ostatným svojim bratom do všetkých krajov Izraela a zároveň ku kňazom a levitom do miest pri ich pastvinách, aby sa zhromaždili k nám.“
3. Prinesme zase k nám archu svojho Boha, lebo za čias Šaula sme sa na ňu nepýtali.“
4. A celé zhromaždenie vravelo, že to treba urobiť, lebo vec sa páčila všetkému ľudu.
5. A tak Dávid zhromaždil všetkých Izraelitov od Egyptského potoka až po vchod do Ematu, aby priniesli Božiu archu z Kirjatiarimu.
6. Dávid a celý Izrael išiel hore do Bály, do Kirjatiarimu, ktorý je v Júdsku, aby odtiaľ doniesli archu Boha, Pána, sídliaceho nad cherubmi, ktorá sa nazýva (jeho) menom.
7. Božiu archu odviezli z Abinadabovho domu na novom voze; Oza a Ahio viedli voz.
8. Dávid a celý Izrael tancovali z celej sily pred Pánom pri piesňach, za sprievodu citár, hárf, bubienkov, cimbalov a trúb.
9. Keď prišli k Chidonovmu humnu, vystrel Oza ruku a chcel zachytiť archu, lebo voly sa potkli.
10. Preto sa Pán rozhneval na Ozu a udrel ho, lebo siahol rukou na archu. Zomrel tam, pred Bohom.
11. Dávid sa zarmútil pre to, že Pán zasadil Ozovi úder. Preto sa to miesto po dnešný deň volá Ozov úder.
12. Dávid sa v ten deň zľakol Boha a povedal: „Akože by som mohol Božiu archu zaniest k sebe?“
13. Preto Dávid nezaniesol archu k sebe do Dávidovho mesta, ale zabočil s ňou do domu Gétčana Obededoma.
14. V Obededomovom dome ostala Božia archa tri mesiace a Pán požehnal Obededomov dom a všetko, čo mal.

Kapitola 14

1. Hiram, kráľ Týru, poslal k Dávidovi poslov; i cédrové drevo, murárov a tesárov, aby mu postavili dom.
2. Dávid sa presvedčil, že ho Pán potvrdil za kráľa nad Izraelom a že kvôli svojmu ľudu, Izraelu, povyšuje jeho kráľovstvo.
3. Dávid si vzal v Jeruzaleme ďalšie ženy a Dávidovi sa narodili ďalší synovia a dcéry.
4. Toto sú mená tých, čo sa mu narodili v Jeruzaleme: Samua, Sobab, Nátan, Šalamún,
5. Jebahar, Elisua, Elifalet,
6. Noga, Nafeg, Jafiáš,
7. Elisama, Báljada a Elifalet.
8. Keď sa Filištínci dozvedeli, že Dávida pomazali za kráľa nad celým Izraelom, tiahli všetci Filištínci nahor, aby sa Dávida zmocnili. Dávid sa o tom dozvedel a vyšiel proti nim.
9. Filištínci prišli a rozťahli sa v údolí Refaim.
10. Vtedy sa Dávid dopytoval Boha: „Mám ísť proti Filištíncom? Vydáš ich do mojej ruky?“ A Pán mu odpovedal: „Chod', vydám ti ich do ruky.“
11. Prišli do Bál-Parašimu a Dávid ich tam porazil. A Dávid povedal: „Pán roztrhal mojich nepriateľov mojou rukou, ako trhá voda.“ Preto dali tomuto miestu meno Bál-Parašim.
12. Tam nechali svoje modly, ktoré Dávid kázal spáliť.
13. Filištínci sa ešte raz rozťahli v údolí.
14. Dávid sa opäť dopytoval Boha a Boh mu povedal: „Nechod' za nimi, ale obíd' ich a chod' na nich od hrušiek.
15. A keď začuješ vo vrcholcoch hrušiek šesť krokov, vtedy vyraz do boja, lebo vtedy tiahne pred tebou Boh, aby porazil tábor Filištíncov.“
16. Dávid urobil tak, ako mu rozkázal Boh, a porazil tábor Filištíncov od Gabaonu až po Gazer.
17. Dávidov chýr sa rozniesol po všetkých krajinách a Pán naplnil strachom pred ním všetky národy.

1. Nastaval si domov v Dávidovom meste, pripravil miesto pre Božiu archu a postavil pre ňu stan.
2. Vtedy Dávid povedal: „Božiu archu nesmie niešť nik, iba leviti, lebo Pán ich vyvolil, aby nosili Božiu archu a aby ju obsluhovali naveky.“
3. Dávid zhromaždil do Jeruzalema všetkých Izraelitov, aby vyniesli Pánovu archu na miesto, ktoré jej pripravil.
4. Zvolal aj Áronových synov a levitov.
5. Z Kaátových synov knieža Uriela a jeho bratov, stodvadsiatich.
6. Zo synov Merariho knieža Asaiáša a jeho bratov, dvestodvadsiatich.
7. Z Gersonových synov knieža Joela a jeho bratov, stotridsiatich.
8. Z Elisafanových synov knieža Semeiáša a jeho dvesto bratov.
9. Z Hebronových synov knieža Eliela a jeho bratov, osemdesiatich.
10. Z Ozielových synov knieža Aminadaba a jeho bratov, stodvanástich.
11. Dávid povolal aj kňazov Sadoka a Abiataru, ako aj levitov Uriela, Asaiáša, Joela, Semeiáša, Eliela a Aminadaba
12. a povedal im: „Vy ste hlavy levitských rodín. Posväťte sa vy i vaši bratia a vynesťte archu Pána, Izraelovho Boha, na miesto, ktoré som jej pripravil.
13. Preto, že ste predtým neboli prítomní, pobil nás Pán, náš Boh, lebo sme ho nehládali, ako sa patrí.“
14. Kňazi a leviti sa teda posvätili, aby mohli vyniesť archu Pána, Izraelovho Boha.
15. Potom synovia Léviho zdvihli Božiu archu pomocou tyčí na pleciah, ako podľa Pánovho slova prikázal Mojžiš.
16. Dávid rozkázal kniežatám levitov, aby zo svojich bratov ustanovili spevákov s hudobnými nástrojmi, harfami, citarami a cimbalmi, aby sa mohutný hlas radosti vznášal do výsosti.
17. Ustanovili teda levitov: Joelovho syna Hemana a z jeho bratov Barachiášovho syna Asafa. A z ich bratov, zo synov Merariho, Kusiášovho syna Etana.
18. A s nimi ich bratov druhého radu: Zachariáša, (Bena), Jaziela, Semiramota, Jahiela, Aniho, Eliaba, Banaiáša, Maásiáša, Matatiáša, Elifalu, Makeniáša, Obededoma a Jehiela, vrátnikov.
19. A spevákov: Hemana, Asafa a Etana, aby hrali na medených cimbaloch.
20. Zachariáš, Oziel, Semiramot, Jehiel, Ani, Eliab, Maásiáš a Banaiáš na harfe pre dievčenský hlas,
21. Matatiáš, Elifalu, Makeniáš, Obededom, Jehiel, Ozaziu na citarách viedli hlboký hlas.
22. Levitské knieža Choneniáš bol pri prenášaní; riadil prenos, lebo bol rozumný.
23. Barachiáš a Elkana boli strážcami archy.
24. Kňazi Sebeniáš, Jozafat, Natanael, Amasai, Zachariáš, Banaiáš a Eliezer trúbili pred Božou archou na trúby. Obededom a Jehiáš boli strážcami archy.
25. Potom Dávid, starší Izraela a kniežatá tisícok išli, aby vyniesli Pánovu archu zmluvy z Obededomovho domu s radosťou.
26. A keď Boh pomohol levitom, ktorí niesli Pánovu archu zmluvy, obetovali sedem býčkov a sedem baranov.
27. Dávid bol oblečený do jemného plášťa, aj všetci leviti, ktorí niesli archu, aj speváci a Choneniáš, vodca prenosu. Dávid mal aj plátenný efód.
28. Celý Izrael vynášal Pánovu archu zmluvy s jasotom za zvuku rohu, trúb a cimbalov a hrali na harfy a citary.
29. Keď Pánova archa zmluvy došla do Dávidovho mesta, Šaulova dcéra Michol pozerala von oknom. A keď videla Dávída poskakovať a tancovať, opovrhla ním v srdci.

1. Keď Božiu archu doniesli, postavili ju uprostred stanu, ktorý pre ňu postavil Dávid, a obetovali celopaly a pokojné obety pred Bohom.
2. Keď Dávid dokončil celopaly a pokojné obety, požehnal ľud v Pánovom mene.
3. Potom nadelil všetkým Izraelitom, mužom i ženám, každému bochník chleba, mäso (?) a hroznový koláč.
4. Potom z levitov ustanovil pred Pánovu archu služobníkov, aby pripomínali, oslavovali a vychvaľovali Pána, Izraelovho Boha.
5. Vedúcim bol Asaf, druhý po ňom Zachariáš, potom Jahiel, Semiramot, Jehiel, Matatiáš, Eliab, Banaiáš a Obededom. Jehiel hral na harfe a citare a Asaf na cimbale.
6. Kňazi Banaiáš a Jeziel však ustavične trúbili pred Božou archou zmluvy.
7. V ten deň odovzdal Dávid do rúk Asafa a jeho bratov prvú oslavu Pána:
8. „Oslavujte Pána, vzývajte jeho meno, rozhlasujte jeho skutky medzi národmi.
9. Spievajte mu a hrajte, rozprávajte o jeho obdivuhodných skutkoch.
10. Jeho svätým menom sa honoste; nech sa radujú srdcia tých, čo hľadajú Pána.
11. Hľadajte Pána a jeho moc, hľadajte vždy jeho tvár.
12. Pamätajte na divy, čo učinil, na jeho znamenia a na výroky jeho úst,
13. vy, potomci Izraela, Pánovho služobníka, synovia Jakuba, vyvoleného Pánovho.
14. On, Pán, je náš Boh; jeho rozhodnutia platia po celej zemi.
15. Pamätajte večne na jeho zmluvu, na sľub, ktorý dal pokoleniam tisícim,
16. na zmluvu, čo s Abrahámom uzavrel, na prísahu, ktorou sa Izákovi zaviazal.
17. Jakubovi to stanovil za zákon, Izraelovi za zmluvu večitú,
18. keď povedal: Tebe dám kanaánsku krajinu ako váš podiel dedičný.
19. Keď ich bolo ešte neveľa, iba niekoľko, a boli cudzincami v krajine
20. a od kmeňa prechodili ku kmeňu, z jedného kráľovstva k inému národu,
21. nedovolil, aby im niekto krivdil; i kráľov karhal kvôli nim:
22. Netýkajte sa mojich pomazaných, neublížujte mojim prorokom.
23. Spievaj Pánovi, celá zem! Zvestujte jeho spásu deň čo deň.
24. Ohlúste jeho slávu pohanom a jeho zázraky všetkým národom.
25. Lebo veľký je Pán a veľkej chvály hoden, viac ako všetkých bohov treba sa ho báť.
26. Lebo ničoty sú všetci bohovia pohanov, ale Pán stvoril nebesia.
27. Vznešenosť a krása pred ním, moc a radosť tam, kde on je.
28. Vzdávajte Pánovi, rodiny národov, vzdávajte Pánovi slávu a česť,
29. vzdávajte Pánovi slávu hodnu jeho mena. Prineste obetné dary a vstúpte pred jeho tvár, klaňajte sa Pánovi v posvätnom rúchu.
30. Nech sa pred ním chveje celá zem; on upevnil zemekruh, nepohne sa.
31. Tešte sa, nebesia, plesaj, zem; nech hlásajú medzi pohanmi: Pán kraluje!
32. Nech more zahučí a čo ho naplňa, nech plesá pole a všetko, čo je na ňom.
33. I zajasajú stromy lesa pred Pánom, že prichádza súdiť zem.
34. Oslavujte Pána, lebo je dobrý, lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky.
35. Povedzte: Zachráň nás, Bože, náš spasiteľ, zhromaždi a vysloboď nás z krajín pohanských, aby sme mohli tvoje sväté meno velebiť a honosiť sa tvojimi chválospevmi.
36. Nech je zvelebený Pán, Boh Izraela, od vekov až naveky.“ A všetok ľud nech privolá: „Amen!“ a: „Chvála Pánovi!“
37. A nechal tam pri Pánovej arche zmluvy Asafa a jeho bratov, aby pred archou ustavične konali službu, každý deň podľa poriadku.
38. Idutunovho syna Obededoma, Hosu a ich bratov, šesťdesiatich ôsmich, (ustanovil) za vrátnikov.
39. Kňaza Sadoka a jeho bratov (nechal) ako kňazov pred Pánovým príbytkom na výšine, ktorá bola v Gabaone,
40. aby na zápalnom oltári ustavične ráno i večer prinášali Pánovi celopaly podľa všetkého toho, čo je

napísané v Pánovom zákone, ktorý uložil Izraelu.

41. A s nimi Hemana a Idutuna a ostatných vybraných, ktorí boli vypočítaní podľa mien, aby oslavovali Pána, lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky.

42. A u nich, u Hemana a Idutuna, trúby a cimbal, aby hrali na nich a na všetkých Božích hudobných nástrojoch. Idutunových synov (ustanovil) k bráne.

43. Potom odišiel všetok ľud, každý do svojho domu, a Dávid sa vrátil požeňať svoj dom.

1. Keď sa Dávid usadil vo svojom dome, povedal Dávid prorokovi Nátanovi: „Pozri, ja bývam v cédrovom dome, a Pánova archa zmluvy je pod kožami.“
2. Nátan povedal Dávidovi: „Urob všetko, čo zamýšľaš, lebo Pán je s tebou!“
3. Ale v tú noc Pán oslovil Nátana:
4. „Chod' a povedz môjmu sluhovi Dávidovi: Toto hovorí Pán: Nie ty mi postavíš dom, v ktorom mám bývať!
5. Veď som nebyval v dome odo dňa, čo som Izraelitov vyviedol, až po dnešný deň, ale chodil som zo stanu do stanu a z príbytku do príbytku.
6. Vari som za celý čas, čo som putoval so všetkými synmi Izraela, slovíčkom povedal niektorému sudcovi, ktorému som prikázal viesť môj ľud, Izrael: Prečo mi nepostavíte cédrový dom?
7. Teraz však toto povedz môjmu sluhovi Dávidovi: Toto hovorí Pán zástupov: Ja som ťa vzal z pastviny spoza oviec, aby si sa stal kniežatom nad mojím ľudom, nad Izraelom.
8. Bol som s tebou, kde si len išiel, vyhubil som spreď teba všetkých nepriateľov a urobil som ti meno, aké majú tí najväčší na zemi.
9. Chcem svojmu ľudu, Izraelu, určiť miesto a zasadiť ho tam. Tam bude bývať a už sa nebude triasť, ani zlosynovia ho už nebudú ničiť ako prv,
10. aj odo dní, čo som ustanovil sudcov nad svojím ľudom, Izraelom. Pokorím všetkých tvojich nepriateľov. A oznamujem ti, že Pán postaví dom tebe.
11. Až sa tvoje dni doplnia a pôjdeš k svojim otcom, ustanovím po tebe tvojho potomka, ktorý bude z tvojich synov, a upevním jeho kráľovstvo.
12. On mi postaví dom a ja upevním jeho kráľovstvo naveky.
13. Ja mu budem otcom a on mi bude synom a neodnímem mu svoju milosť, ako som ju odňal tomu, ktorý bol pred tebou.
14. Ustanovím ho vo svojom dome a vo svojom kráľovstve naveky a jeho trón bude pevný naveky.“
15. A Nátan hovoril Dávidovi celkom podľa týchto slov a podľa tohto videnia.
16. Nato kráľ Dávid šiel, posadil sa pred Pána a hovoril: „Kto som ja, Pane, Bože, a čo je môj dom, že si ma priviedol až sem?
17. Ale to bolo, Bože, v tvojich očiach málo, nuž hovoríš o dome svojho sluhu aj do budúcnosti a zhlíadol si na mňa ako na človeka, ktorého povyšuješ, Pane, Bože.
18. Čím by mohol Dávid ešte prispieť k tvojej sláve? Veď ty poznáš svojho sluhu!
19. Pane, kvôli svojmu sluhovi a podľa svojho srdca si urobil celú túto veľkú vec; chcel si zjaviť všetky veľké veci.
20. Pane, tebe podobného niet a podľa toho, čo sme na vlastné uši počuli, okrem teba niet Boha.
21. A ktorý iný národ na zemi je ako tvoj ľud, Izrael, ku ktorému prišiel Boh vykúpiť si ho za ľud; chcel si si urobiť veľké a obávané meno a chcel si vyhnať národy spreď svojho ľudu, ktorý si vykúpil z Egypta.
22. Svoj ľud, Izrael, si urobil svojím ľudom naveky a ty, Pane, stal si sa jeho Bohom.
23. A teraz, Pane, nech sa naveky splní slovo, ktoré si hovoril o svojom sluhovi a jeho dome, a urob tak, ako si hovoril!
24. Nech tvoje meno trvá a preslávi sa naveky! A budú hovoriť: Pán zástupov, Boh Izraela, je Bohom nad Izraelom. A dom tvojho sluhu Dávida bude pred tebou trvalý.
25. Lebo ty, môj Bože, dal si svojmu sluhovi zjavenie, že mu vybuduješ dom. Preto tvoj sluha našiel odvahu modliť sa pred tebou.
26. A teraz, Pane, ty si Boh, ty si slúbil svojmu sluhovi toto dobrodenie.
27. A teraz si začal žehnať dom svojho sluhu, aby večne trval pred tebou. Keď ho ty, Pane, požehnáš, bude požehnaný naveky.“

Kapitola 18

1. Potom Dávid porazil Filištíncov, podrobil si ich a vzal Filištíncom z ruky Gét a k nemu patriace osady.
2. Porazil Moabčanov a Moabčania sa stali Dávidovými poddanými, platili poplatky.
3. Dávid odrazil až k Ematu kráľa Soby Adarezera, keď išiel rozšíriť svoju moc na rieke Eufkrat.
4. Dávid mu zajal tisíc vozov, sedemtisíc jazdcov a dvadsaťtisíc mužov pechoty. Dávid ochromil všetky záprahy a nechal z nich iba sto záprahov.
5. Keď Aramejčania prišli z Damasku na pomoc Adarezerovi, kráľovi Soby, Dávid Aramejčanov porazil, dvadsaťdvatisíc mužov.
6. Nato Dávid ustanovil v damascénskom Aramejsku (dozorcov) a Aramejčania sa stali Dávidovými poddanými a platili poplatky. Tak Pán pomáhal Dávidovi všade, kde len išiel.
7. Dávid vzal zlaté štíty, ktoré mali Adarezerovi sluhovia, a zanesol ich do Jeruzalema.
8. Z Adarezerových miest Tebatu a Chunu vzal Dávid veľmi veľa kovu. Z neho Šalamún urobil kovové more, stĺpy a kovové náradie.
9. Keď sa kráľ Ematu Tou dopočul, že Dávid porazil celú armádu kráľa Soby Adarezera,
10. poslal svojho syna Adorama ku kráľovi Dávidovi pozdraviť ho a blahoželať mu, že bojoval proti Adarezerovi a že ho premohol. Lebo Adarezer bol nepriateľ Touho.
11. Všetky zlaté, strieborné a kovové veci zasvätil kráľ Dávid Pánovi spolu so striebrom a zlatom, ktoré doniesol od všetkých národov, od Edomčanov, od Moabčanov, od Amončanov, od Filištíncov a od Amalekitov.
12. Abisai, syn Sarvie, porazil Edomčanov v Solnom údolí, osemnásťtisíc mužov.
13. V Edomsku ustanovil dozorcov a celé Edomsko sa stalo Dávidovi poddaným. Tak Pán pomáhal Dávidovi všade, kde len išiel.
14. Dávid kraloval nad celým Izraelom a vysluhoval právo a spravodlivosť všetkému svojmu ľudu.
15. Joab, syn Sarvie, bol veliteľom vojska, Ahiludov syn Jozafát bol kancelárom.
16. Achitobov syn Sadok a Abiatarov syn Achimelech boli kňazmi, Susa bol pisárom.
17. Jojadov syn Banaiáš bol veliteľom Keretanov a Feletanov a Dávidovi synovia boli kráľovi prví poruke.

1. Potom zomrel kráľ Amončanov Naás a namiesto neho sa stal kráľom jeho syn.
2. Dávid si povedal: „Preukážem Naásovmu synovi Hanonovi milosrdenstvo, lebo jeho otec preukázal milosrdenstvo mne.“ Dávid teda poslal poslov, aby mu vyslovili sústrasť v žiali za jeho otcom. Dávidovi sluhovia prišli do krajiny Amončanov vysloviť Hanonovi sústrasť,
3. ale amonské kniežatá vraveli Hanonovi: „Nazdávaš sa, že si Dávid chce uctiť tvojho otca, keď ti poslal tešiteľov? A neprišli Dávidovi sluhovia k tebe preto, aby preskúmali, rozvrátili a prezvedeli krajinu?“
4. Nato Hanon chytil Dávidových sluhov, oholil ich, šaty im do polovice, až po rozkrok odstrihol a poslal ich preč.
5. Oni odišli. Dávid však dostal o týchto mužoch správu a poslal im naproti, lebo mužovia boli veľmi potupení. Kráľ im odkázal: „Ostaňte v Jerichu, kým vám nenarastie brada, potom sa vrátite!“
6. Keď Amončania videli, že sa Dávidovi zošklivili, poslal Hanon a Amončania tisíc hrvien striebra, aby si z Mezopotámie, z aramejskej Maáchy a zo Soby najali vozy a jazdcov.
7. Najali si tridsaťdvatisíc vozov a kráľa Maáchy s jeho ľudom. Oni prišli a utáborili sa pred Medabou. Aj Amončania sa zhromaždili zo svojich miest a došli do boja.
8. Keď sa to Dávid dopočul, poslal Joaba a celé vojsko bojovníkov.
9. Vtedy Amončania vyrazili a usporiadali sa do boja pri vchode mesta. Kráľi, ktorí prišli, boli osobitne na poli.
10. Keď Joab videl, že boj je obrátený proti nemu aj spredu, aj odzadu, vybral si z Izraelitov najvyberanejších a postavil ich proti Aramejčanom.
11. Ostatok vojska odovzdal do ruky svojho brata Abisaja a postavili sa proti Amončanom.
12. A povedal: „Ak budú Aramejčania mocnejší ako ja, prídeš mi na pomoc; a ak budú Amončania mocnejší ako ty, vypomôžem ti ja.“
13. Buď udatný! Veď bojujeme za svoj ľud a za mestá svojho Boha! Pán však urobí, čo sa jemu páči.“
14. Keď sa Joab a mužstvo, ktoré bolo s ním, pustilo do boja proti Aramejčanom, utiekli pred ním.
15. Amončania videli, že Aramejčania utiekli, preto ušli aj oni pred jeho bratom Abisajom a vtiahli do mesta. Joab potom išiel do Jeruzalema.
16. Keď Aramejčania videli, že ich Izraeliti porazili, poslali poslov a dali nastúpiť Aramejčanom, ktorí boli za riekou, pod vedením veliteľa Adarezerovho vojska Sofacha.
17. Keď to oznámili Dávidovi, zhromaždil celý Izrael, prešiel cez Jordán, prišiel k nim, zriadil proti Aramejčanom šík a pustil sa s ním do boja.
18. A Aramejčania utiekli pred Izraelitmi. Dávid zničil Aramejčanom sedemtisíc vozov a štyridsaťtisíc pešiakov a zabil aj veliteľa vojska Sofacha.
19. Adarezerovi poddaní videli, že ich Izraeliti porazili, preto uzavreli s Dávidom mier a boli mu poddaní. A Aramejsko už viac nechcelo ísť Amončanom na pomoc.

Kapitola 20

1. Po roku, v tom čase, keď králi vychádzajú do boja, vyviedol Joab vojenskú moc a spustošil krajinu Amončanov. Potom prišiel k Rábe a obliehal ju. Dávid však ostal v Jeruzaleme. Joab porazil a zboril Rábu.
2. Dávid vzal korunu ich kráľa z jeho hlavy a zistil, že váži hrivnu zlata. Bol na nej drahokam, ktorý sa dostal na Dávidovu hlavu. Z mesta odniesol množstvo koristi.
3. A ľud, ktorý v ňom bol, vyviedol a roztrhal pílami a železnými sekerami. Podobne naložil Dávid so všetkými mestami Amončanov. Potom sa Dávid a celé vojsko vrátilo do Jeruzalema.
4. Po tomto sa strhla zase vojna s Filištíncami pri Gazeri. Tam porazil Chusaťan Sobochai Safaiho z Rafovho rodu a pokoril ho.
5. Opäť vypukla vojna s Filištíncami. Vtedy Járiho syn Elchanan zabil brata Géťana Goliáša Lachmiho; drevo na jeho kopiji bolo ako návoj.
6. A zasa došlo k vojne v Géte. Tam bol ohromný muž, ktorý mal po šesť, spolu dvadsaťštyri prstov; aj on bol z Rafovho potomstva.
7. Keď sa rúhal Izraelitom, zabil ho Jonatán, syn Dávidovho brata Samau.
8. Títo boli z potomstva Rafu v Géte. Padli rukou Dávida a rukou jeho sluhov.

1. I povstal satan proti Izraelovi a pokúšal Dávida, aby spočítal Izraelitov.
2. A Dávid povedal Joabovi a kniežatám ľudu: „Chodte, spočítajte Izraelitov od Bersabe až po Dan a podajte mi správu, chcem vedieť ich počet.“
3. Ale Joab povedal: „Nech Pán rozmnoží svoj ľud sto rás tak, ako ho je. Či sú nie všetci, môj kráľovský pane, tvojimi sluhami? Prečo si môj pán žiada túto vec? Prečo chce byť vinníkom Izraela?“
4. Ale kráľ trval na svojom rozkaze Joabovi a Joab sa vydal na cestu. Pochodil po celom Izraeli a prišiel do Jeruzalema.
5. A Joab odovzdal výsledok sčítania ľudu Dávidovi. V celom Izraeli bolo milión stotisíc mužov, ktorí tasia meč, Júdovcov však bolo štyristosedemdesiatisíc mužov, ktorí tasia meč.
6. Levitov a Benjamíncov nepočítal medzi nich, lebo Joabovi bol Dávidov rozkaz odporný.
7. Ani Bohu sa táto vec nepáčila a potrestal Izraelitov.
8. Vtedy Dávid hovoril Bohu: „Veľmi som zhrešil, keď som sa dopustil tej veci. Teraz však odpusť hriech svojho sluhu, lebo som konal veľmi nerozumne!“
9. Nato Pán oslovil Dávidovho vidca Gada:
10. „Chod' a povedz Dávidovi: Toto hovorí Pán: Predkladám ti tri veci; vyber si z nich jednu, tú na teba dopustím!“
11. Gad išiel k Dávidovi a povedal mu: „Toto hovorí Pán: Vyber si:
12. Buď trojročný hlad, alebo že budeš tri mesiace utekať pred svojimi nepriateľmi tak, že ťa bude stíhať meč tvojich protivníkov, alebo že bude v krajine tri dni meč Pánov, mor, a Pánov anjel bude ničiť po celom území Izraela. Teraz teda uváž, čo mám odpovedať tomu, ktorý ma poslal!“
13. Dávid povedal Gadovi: „Som vo veľkej úzkosti. No nech padnem do Pánovej ruky, lebo jeho milosrdenstvo je veľké! Ale do ruky človeka nechcem padnúť.“
14. Tak Pán dopustil mor na Izrael, takže z Izraelitov padlo sedemdesiatisíc mužov.
15. Potom Boh poslal anjela do Jeruzalema, aby ho ničil. Ale keď ničil, Pán zhliadol, zľutoval sa nad nešťastím a povedal anjelovi, ktorý ničil: „Dost' už! Teraz už spust' ruku!“ Pánov anjel stál pri humne Jebuzejca Ornana.
16. Keď Dávid zdvihol zrak, videl Pánovho anjela stáť medzi zemou a nebom s vytaseným mečom v ruke, ktorú mal vystretú nad Jeruzalem. Nato Dávid a starší, poobliekaní do vrecovín, padli na tvár
17. a Dávid hovoril Bohu: „Nerozkázal som ja spočítať ľud? Ja som teda zhrešil, ja som spáchal zlo! Ale tieto ovečky čože urobili? Pane, môj Bože, zdvihni svoju ruku na hubenie proti mne a proti domu môjho otca, nie však proti svojmu ľudu!“
18. A Pánov anjel poveril Gada povedať Dávidovi, aby šiel hore a aby na humne Jebuzejca Ornana postavil Pánovi oltár.
19. Dávid teda šiel hore podľa slova, ktoré mu v Pánovom mene povedal Gad.
20. Keď sa Ornan obrátil, videl anjela a jeho štyria synovia, ktorí boli s ním, sa schovali; Ornan práve mlátil pšenicu.
21. Dávid išiel k Ornanovi. Keď sa Ornan pozrel a uvidel Dávida, vyšiel z humna a poklonil sa Dávidovi tvárou až po zem.
22. Tu Dávid povedal Ornanovi: „Daj mi miesto, kde máš humno, chcem na ňom postaviť Pánovi oltár! Daj mi ho za plnú cenu, potom sa rana vzdiali od ľudu!“
23. Ornan povedal Dávidovi: „Vezmi si ho! A nech môj kráľovský pán urobí, čo uzná za dobré. Pozri, hovädá dám na celopal, mláťačku na drevo a pšenicu na nekrvavú obeť; to všetko dávam.“
24. Ale kráľ Dávid odpovedal Ornanovi: „Nie, chcem to od teba kúpiť za plnú cenu. Nevezmem predsa pre Pána to, čo je tvoje, a neobetujem celopal zadarmo!“
25. A tak dal Dávid Ornanovi za to miesto zlato o váhe šesťsto šeklov.
26. Potom tam Dávid postavil Pánovi oltár, obetoval celopaly a pokojné obety a vzýval Pána, ktorý odpovedal ohňom z neba, (ktorý zoslal) na oltár zápalných obetí.
27. Nato dal Pán anjelovi rozkaz a on dal svoj meč naspäť do pošvy.
28. V tom čase, keď Dávid videl, že ho Pán vypočul na humne Jebuzejca Ornana, prinášal tam obety.

29. Pánov príbytok, ktorý dal postaviť Mojžiš na pustatine, a oltár zápalných obetí bol v tom čase na výšine v Gabaone.

30. Ale Dávid nemohol ísť k nemu, aby tam uprosoval Boha, lebo ho napíňal hrôzou meč Pánovho anjela.

1. Preto Dávid povedal: „Toto je Boží dom a toto je oltár na celopaly pre Izrael.“
2. Potom Dávid rozkázal, aby zhromaždili cudzincov, ktorí boli v krajine Izraela, a ustanovil kamenárov, aby otesávali kvádre na stavbu Božieho domu.
3. Dávid prichystal aj množstvo železa na klíny do krídel brán a na háky a také množstvo kovu, že ho nebolo možno odvážiť,
4. ako aj cédrové drevo bez počtu. Sidonci a Týrčania dodali totiž Dávidovi množstvo cédrového dreva.
5. Dávid si hovoril: „Môj syn Šalamún je mladý a krehký a dom, ktorý sa má postaviť Pánovi, má byť veľký, aby vo všetkých krajinách dvíhal jeho česť a slávu, preto mu porobím prípravy.“ A Dávid prichystal pred svojou smrťou množstvo vecí.
6. I zavolať svojho syna Šalamúna a prikázal mu, aby postavil dom Pánovi, Bohu Izraela.
7. Dávid povedal Šalamúnovi: „Syn môj, ja som mal na mysli postaviť dom menu Pána, svojho Boha.
8. Ale Pán ma oslovil: Vylial si veľa krvi a viedol si veľké vojny. Nemôžeš stavať dom môjmu menu, keď si vylial toľko krvi predom mnou na zem.
9. Hľa, narodí sa ti syn, ktorý bude mierumilovný, a ja mu zaistím pokoj od všetkých jeho okolitých nepriateľov. Veď sa bude volať Pokojný a za jeho čias dám Izraelu pokoj a mier.
10. On postaví dom môjmu menu; on mi bude synom a ja mu budem otcom a trón jeho kráľovstva nad Izraelom upevním naveky.
11. Teraz teda, syn môj, nech je Pán s tebou, aby si mal úspech a aby si postavil dom Pánovi, svojmu Bohu, ako o tebe hovoril.
12. Nech ti Pán dá múdrosť a dôvtip, a tak nech ťa ustanoví nad Izraela, aby si zachovával zákon Pána, svojho Boha.
13. Lebo vtedy budeš mať úspech, keď budeš bedlivo plniť predpisy a ustanovenia, ktoré dal Pán Mojžišovi pre Izrael. Buď pevný a mužný; neboj sa a nelakaj sa!
14. Hľa, ja som pri svojom trápení pripravil pre Pánov dom stotisíc hrivien zlata a milión hrivien striebra! Kov a železo nemožno ani odvážiť, také množstvo ho je: Prichystal som aj drevo a kamene; ty budeš musieť pokračovať.
15. Máš tiež množstvo robotníkov, tesárov, kamenárov, drevorobotníkov a odborníkov na akékoľvek práce
16. zo zlata, striebra, kovu a železa, ktorého je bez počtu. Daj sa teda do práce a Pán nech je s tebou!“
17. Potom Dávid prikázal všetkým kniežatám Izraela, aby pomáhali jeho synovi Šalamúnovi:
18. „Či je Pán, váš Boh, nie s vami?! Veď vám zo všetkých strán zaistil pokoj, keď dal obyvateľov krajiny do mojej ruky; a krajina sa sklonila pred Pánom a jeho ľuďom.
19. Teraz hľadajte Pána, svojho Boha, s oddaným srdcom a dušou; vzhopte sa a postavte svätyňu Pánovi, Bohu, aby sa Pánova archa zmluvy a Božie posvätné nádoby dostali do domu postaveného Pánovmu menu.“

1. Keď Dávid ostarel a bol sýty veku, ustanovil za kráľa nad Izraelom svojho syna Šalamúna
2. a zhromaždil všetky izraelské kniežatá, kňazov a levitov.
3. Levitov spočítali od tridsaťročných nahor a ich počet bol podľa hláv tridsaťosemtisíc mužov.
4. „Z nich bude dvadsaťštyritisíc viesť službu v Božom dome, šesťtisíc bude pisármi a sudcami,
5. štyritisíc vrátnikmi a štyritisíc bude oslavovať Pána na nástrojoch, ktoré som na oslavovanie dal urobiť.“
6. Dávid ich rozdelil na skupiny podľa Léviho synov Gersona, Kaáta a Merariho.
7. Ku Gersonovi patrili: Lédan a Semei.
8. Synovia Lédana: pohlavár Jahiel, Zetan a Joel, traja.
9. Semeiho synovia: Salomit, Hosiel a Aran, traja. To sú pohlavári Lédanovej rodiny.
10. Semeiho synovia: Lehet, Ziza, Jaus a Baria. Títo štyria sú synovia Semeiho.
11. Jachat bol prvý, Ziza druhý. Jaus a Baria nemali mnoho synov, preto ich počítali za jednu rodinu a jednu triedu.
12. Kaátovi synovia Amram, Isaár, Hebron a Oziel, štyria.
13. Amramovi synovia boli Áron a Mojžiš. Árona oddelili, aby slúžil veľsvätyni, on a jeho synovia naveky, aby páčil pred Pánom tymian, aby mu slúžil a jeho menom žehnal naveky.
14. Mojžiš bol muž Boží. Jeho synovia sa volali podľa kmeňa Léviho.
15. Mojžišovi synovia: Gerson a Eliezer.
16. Gersonovi synovia: pohlavár Subuel.
17. Eliezerovi synovia: pohlavár Rohobiáš. Eliezer nemal iných synov, ale Rohobiášovi synovia sa veľmi rozmnožili.
18. Isaárovi synovia: pohlavár Salomit.
19. Hebronovi synovia: pohlavár Jeriau, druhý Amariáš, tretí Jahaziel, štvrtý Jekmán.
20. Ozielovi synovia: pohlavár Micha, druhý Jesiáš.
21. Merariho synovia: Moholi a Musi. Moholiho synovia Eleazar a Kis.
22. Keď Eleazar zomrel, nemal synov, len dcéry, ktoré si vzali ich bratia, Kisovi synovia.
23. Musiho synovia: Moholi, Eder a Jerimot, traja.
24. To sú synovia Léviho podľa ich rodov, pohlavári rodín, spočítaní pri sčítaní podľa mien a hláv, zamestnaní v službe pri Pánovom dome od dvadsaťročných nahor.
25. Lebo Dávid povedal: „Pán, Boh Izraela, zaistil svojmu ľudu pokoj a bude bývať v Jeruzaleme naveky.
26. A leviti už nemusia prenášať príbytok a všetko služobné náradie.“
27. (Lebo podľa posledných Dávidových slov patria do počtu leviti od dvadsaťročných nahor.)
28. „Ich miesto bude po ruke Áronových synov, v službe pri Pánovom dome, na nádvorách, v izbách, pri očistách rozličných posvätných vecí, pri prácach spojených so službou Božieho domu,
29. pri predkladných chleboch, pri jemnej múke na nekrvavé obety, pri nekvasených posúchoch, pri panviciach, pri miesení, ako aj pri všetkých obsahových a dĺžkových mierach.
30. Každé ráno musia nastúpiť a oslavovať a chváliť Pána; podobne aj večer
31. a zakaždým, keď sa budú Pánovi obetovať celopaly, po sobotách, novmesiacoch a slávnostiach podľa počtu, ktorý majú trvale určený pred Pánom.
32. V službe Pánovho domu musia zachovávať predpisy stánku zhromaždenia, predpisy svätyne a predpisy svojich bratov, Áronových synov.“

Kapitola 24

1. Rozdelenie Áronových synov: Áronovi synovia: Nadab, Abiu, Eleazar a Itamar.
2. Nadab a Abiu zomreli pred svojím otcom; synov nemali, preto kňazskú službu konali Eleazar a Itamar.
3. Rozdelil ich Dávid a z Eleazarových synov Sadok a zo synov Itamarových Achimelech.
4. A zistilo sa, že čo sa týka mužských hláv, Eleazarových synov bolo viac ako synov Itamarových. Preto zadeli Eleazarovým synom pohlavárov pre šesťnásť rodov a Itamarovým synom pre osem rodov.
5. Žrebom rozdelili aj tých, aj tých, lebo kniežatá svätyne a Božie kniežatá boli aj z Eleazarových synov, aj z Itamarových synov.
6. Popísal ich Natanaelov syn Semeiáš, pisár z rodu Léviho, pred kráľom, kniežatami, kňazom Sadokom, Abiatarovým synom Achimelechem a pred pohlavármi kňazských a levitských rodov: jeden rod sa vyžreboval z Eleazara a jeden sa vyžreboval z Itamara.
7. Prvý žreb padol na Jojariba, druhý na Jedeiáša,
8. tretí na Harima, štvrtý na Seorima,
9. piaty na Melchiáša, šiesty na Majmana,
10. siedmy na Akosa, ôsmy na Abiáša,
11. deviaty na Jesuu, desiaty na Secheniáša,
12. jedenásty na Eliasiba, dvanásty na Jakima,
13. trinásty na Hofu, štrnásty na Isbába,
14. pätnásty na Belgu, šestnásty na Emera,
15. sedemnásty na Hezira, osemnásty na Afsesa,
16. devätnásty na Feteiáša, dvadsiaty na Hezechiela,
17. dvadsiaty prvý na Jachina, dvadsiaty druhý na Gamula,
18. dvadsiaty tretí na Dalaiauho, dvadsiaty štvrtý na Maázaiuho.
19. Toto bolo ich poradie v službe, keď išli do Pánovho domu podľa poriadku, ktorý zaviedol ich otec Áron, ako mu prikázal Pán, Boh Izraela.
20. A z ostatných synov Léviho: z Amramových synov Subael, zo Subaelových synov Jehedeiáš.
21. Z Rohobiáša: z Rohobiášových synov pohlavár Jesiáš,
22. z Isaárovcov Salemot, zo Salemotových synov Jahat,
23. ... a Jeriauho synovia ... druhý Amariáš, tretí Jahaziel, štvrtý Jekmaán.
24. Synovia Oziela: Micha, z Michových synov Samir.
25. Michov brat Jesiáš, z Jesiášových synov Zachariáš.
26. Merariho synovia: Moholi a Musi. Oziauho synovia: Beno.
27. Merariho synovia: Beno, Soam, Zachur a Hebri.
28. Z Moholiho Eleazar, ktorý nemal synov.
29. Z Kisa Kisov syn Jerameel.
30. Musiho synovia: Moholi, Eder a Jerimot. To sú Léviho synovia podľa ich rodov.
31. Aj oni žrebovali tak ako ich bratia, Áronovi synovia, pred kráľom Dávidom, Sadokom, Achimelechem, pohlavármi rodín, kňazmi a levitmi pohlavára rodiny tak ako najmladšieho brata.

1. Dávid a vojvodcovia oddelili na službu aj zo synov Asafa, Hemana a Idutuna tých, ktorí prorokovali na citarách, harfách a cimbaloch, a počet tých, čo sa činne zúčastnili služby, bol:
2. z Asafových synov Zachur, Jozef, Nataniáš a Asarela. Asafovi synovia boli pod rukou Asafa, ktorý prorokoval pod dozorom kráľa.
3. Z Idutuna Idutunovi synovia Godoliáš, Sori, Jeseiáš, Hasabiáš, Matatiáš, šesť, pod vedením ich otca Idutuna. On prorokoval na citare na slávu a chválu Pána.
4. Z Hemana Hemanovi synovia Bokijau, Mataniau, Oziel, Subuel, Jerimot, Hananiáš, Hanani, Eliata, Gedelti, Romemtiezer, Jesbakasa, Meloti, Otir a Mahaziot.
5. Všetci títo boli synovia kráľovho vidca Hemana. Podľa Božích výrokov, že povýši jeho roh, dal Boh Hemanovi štrnásť synov a tri dcéry.
6. Títo všetci boli pod vedením svojho otca zapojení do spevu v Pánovom chráme. Pri cimbaloch, harfách a citarách boli v službe Božiemu domu pod vedením kráľa, Asafa, Idutuna a Hemana.
7. A ich počet spolu s ich bratmi vycvičenými v Pánovom speve samými majstrami bol dvestoosemdesiatosem.
8. O službe žrebovali rovnako medzi malým i veľkým, majstrom i žiakom.
9. Prvý žreb vyšiel Asafovcovi Jozefovi. Druhý Godoliášovi, jemu, jeho bratom a synom, dvanástim.
10. Tretí Zachurovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
11. Štvrtý Isaárovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
12. Piaty Nataniášovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
13. Šiesty Bokijauovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
14. Siedmy Izrelovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
15. Ôsmy Jesaiášovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
16. Deviaty Mataniášovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
17. Desiaty Semeiášovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
18. Jedenásty Azareelovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
19. Dvanásty Hasabiášovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
20. Trinásty Subaelovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
21. Štrnásty Matatiášovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
22. Pätnásty Jerimotovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
23. Šestnásty Hananiášovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
24. Sedemnásty Jesbakasovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
25. Osemnásty Hananiovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
26. Devätnásty Melotiovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
27. Dvadsiaty Eliatovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
28. Dvadsiaty prvý Otirovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
29. Dvadsiaty druhý Gedeltiovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
30. Dvadsiaty tretí Mahaziotovi, jeho synom a bratom, dvanástim.
31. Dvadsiaty štvrtý Romemtiezerovi, jeho synom a bratom, dvanástim.

1. Oddiely vrátnikov: Z Koreovcov Meselemiáš, Koreho syn z Asafových synov.
2. Meselemiáš mal synov: prvorodeného Zachariáša, druhého Jadhela, tretieho Zabadiáša, štvrtého Jatanaela,
3. piateho Elama, šiesteho Johanana, siedmeho Eljoenaiho.
4. Obedom mal synov: prvorodeného Semeiáša, druhého Jozabada, tretieho Joacha, štvrtého Sachara, piateho Natanaela,
5. šiesteho Amiela, siedmeho Isachara, ôsmeho Folatiho, lebo Pán ho požehnal.
6. Jeho synovi Semeiášovi sa narodili synovia, ktorí vládli vo svojich rodoch, lebo to boli udatní mužovia.
7. Semeiášovi synovia: Otni, Rafael, Obed, Elzabad. Jeho bratia, udatní mužovia: Eliu a Samachiáš.
8. Títo všetci boli zo synov Obedom; oni, ich synovia a ich bratia, udatní mužovia súci na službu: šesťdesiatdva Obedomovcov.
9. Meselemiáš mal osemnásť udatných synov a bratov.
10. Synovia Hosu, zo synov Merariho: pohlavár Semri, (lebo hoci nebol prvorodený, jeho otec ho urobil pohlavárom),
11. druhý Helkiáš, tretí Tabelaš, štvrtý Zachariáš. Všetkých Hosových synov a bratov bolo trinásť.
12. Tieto oddiely vrátnikov mali za povinnosť konať stráž podľa pohlavárov mužstiev tak, ako ich bratia mali za povinnosť konať službu v Pánovom dome.
13. O každú bránu žrebovali malí i veľkí podľa rodov.
14. Žreb na východ padol na Selemiáša. Keď žrebovali pre jeho syna Zachariáša, múdreho radcu, vyšiel mu žreb na sever.
15. Pre Obedom na juh a pre jeho synov na dom zbierok.
16. Pre Sefima a Hosu na západ s bránou Šaleket na stúpajúcom chodníku, stráž vedľa stráže.
17. Na východ bolo šesť levitov, na sever denne štyria, na juh denne štyria, pri zbierkach dvaja a dvaja,
18. pre Parbar na západe dvaja na ceste a dvaja pri Parbare.
19. To sú oddiely vrátnikov zo synov Koreho a zo synov Merariho.
20. Leviti, ich bratia, ktorí boli nad pokladmi Božieho domu a nad pokladmi zasvätených vecí:
21. Zo synov Gersonovca Leladana: pohlavári rodov Gersonovca Leladana boli Jahielovci.
22. Jahielovi synovia Zatan a jeho brat Joel boli nad pokladmi Pánovho domu.
23. Z Amramovcov, Isaárovcov, Hebronovcov a Ozihelovcov ...
24. A Subael, syn Mojžišovho syna Gersona, bol kniežatom nad pokladmi.
25. Jeho bratia z Eliezera: jeho syn Rahabiáš, jeho syn Izaiáš, jeho syn Joram, jeho syn Zechri a jeho syn Selemit.
26. Tento Selemit a jeho bratia boli nad všetkými pokladmi zasvätených vecí, ktoré zasvätili kráľ Dávid, pohlavári rodov, velitelia tisícok a stotín a vojvodcovia.
27. Z vojen a z koristi to zasvätili na opravu Pánovho domu.
28. A všetko, čo zasvätil videc Samuel, Kisov syn Šaul, Nérov syn Abner, Joab, syn Sarvie, (alebo) ktorýkoľvek darca, bolo pod rukou Selemita a jeho bratov.
29. Z Isaárovcov Choneniáš a jeho synovia boli (určení) pre vonkajšiu službu nad Izraelom, za pisárov a sudcov.
30. Z Hebronovcov Hasabiáš a jeho bratia, tisícšesťdesiat udatných mužov, boli pre správu Izraela za Jordánom na západ vo všetkých Pánových dielach a v kráľovej službe.
31. Z Hebronovcov bol Jeriáš pohlavárom Hebronovcov podľa ich rodov a rodín. V štyridsiatom roku Dávidovho kralovania ich popísali a zistili medzi nimi udatných mužov v galaádskom Jazeri.
32. Jeho bratov, udatných mužov, bolo dvetisícšesťdesiat pohlavárov rodín. Ich ustanovil kráľ Dávid nad Rubenovcami, Gadovcami a polovicou Manassesovho kmeňa vo všetkých Božích a kráľovských veciach.

1. Synovia Izraela podľa ich počtu, pohlavári rodín, velitelia tisícok a stotín a ich pisári, ktorí boli k službám kráľovi podľa jednotlivých oddielov, ktoré v každom mesiaci roka, mesiac za mesiacom prichádzali a odchádzali - jeden oddiel bol dvadsaťštyritisíc.
2. Nad prvým oddielom v prvom mesiaci bol Zabdielov syn Jesboam. V jeho oddiele bolo dvadsaťštyritisíc.
3. Bol z Fáresových synov, pohlavárom všetkých kniežat vojska v prvom mesiaci.
4. Nad oddielom druhého mesiaca bol Ahohovec Dodai, (jeho oddiel a Makelot) knieža. V jeho oddiele bolo dvadsaťštyritisíc.
5. Veliteľom tretieho vojska v treťom mesiaci bol Banaiáš, syn kňaza Jojadu, pohlavár. V jeho oddiele bolo dvadsaťštyritisíc.
6. Tento Banaiáš bol hrdinom tridsiatich a nad tridsiatimi. Nad jeho oddielom bol jeho syn Amizabad.
7. Štvrtý vo štvrtom mesiaci bol Joabov brat Asael a po ňom jeho syn Zabadiáš. V jeho oddiele bolo dvadsaťštyritisíc.
8. Piaty v piatom mesiaci bol Jezrahita, knieža Samaot. V jeho oddiele bolo dvadsaťštyritisíc.
9. Šiesty v šiestom mesiaci bol Hira, syn Tekuana Akesa. V jeho oddiele bolo dvadsaťštyritisíc.
10. Siedmy v siedmom mesiaci bol Heles, Faloňan zo synov Efraima. V jeho oddiele bolo dvadsaťštyritisíc.
11. Ôsmy v ôsmom mesiaci bol Chusiťan Sobochai zo Zarahovcov. V jeho oddiele bolo dvadsaťštyritisíc.
12. Deviaty v deviatom mesiaci bol Anatoľan Abiezer z Benjamínovcov. V jeho oddiele bolo dvadsaťštyritisíc.
13. Desiaty v desiatom mesiaci bol Netofaťan Marai zo Zarahovcov. V jeho oddiele bolo dvadsaťštyritisíc.
14. Jedenásty v jedenástom mesiaci bol Faratoňan Banaiáš zo synov Efraima. V jeho oddiele bolo dvadsaťštyritisíc.
15. Dvanásty v dvanástom mesiaci bol Netofaťan Holdai, Otnielovec. V jeho oddiele bolo dvadsaťštyritisíc.
16. Nad kmeňmi Izraela boli: Nad Rubenovcami Zechriho syn, knieža Eliezer. Nad Simeonovcami Maáchov syn Safatiáš.
17. Nad Levitmi Kamuelov syn Hasabiáš, nad Áronovcami Sadok.
18. Nad Júdovcami Eliu z Dávidových bratov. Nad Isacharovcami Michaelov syn Amri.
19. Nad Zabulonovcami Abdiášov syn Jesmaiáš. Nad Neftalimovcami Ozrielov syn Jerimot.
20. Nad Efraimovcami Ozaziášov syn Ozeáš. Nad polovicou Manassesovho kmeňa Fadaiášov syn Joel.
21. Nad polovicou Manassesovho kmeňa v Galaáde Zachariášov syn Jado. Nad Benjamíncami Abnerov syn Jasiel.
22. Nad Danovcami Jerohamov syn Ezrihel. To sú kniežatá izraelských kmeňov.
23. Dávid nechcel spísať ich počet od dvadsaťročných nižšie, lebo Pán prisľúbil, že synov Izraela rozmnoží ako hviezdy na nebi.
24. Joab, syn Sarvie, začal sčítanie, ale nedokončil ho, lebo preto prišiel hnev na Izraelitov. Preto sa ten počet ani nedostal medzi číslice Letopisov kráľa Dávida.
25. Nad pokladmi kráľa bol Adielov syn Azmot, nad pokladmi však, ktoré boli na poli, v mestách, dedinách a vo vežiach, bol Oziášov syn Jonatán.
26. Nad robotníkmi na poli, ktorí obrábali pôdu, bol Chelubov syn Ezri.
27. Nad vinohradmi Semeiáš z Rámy, nad zásobami vína, ktoré boli vo vinohradoch, bol Zabdiáš zo Sefami.
28. Nad olivami a sykomorami, ktoré boli na Nížine, bol Bálchanan z Gaderu, nad zásobami oleja Joas.
29. Nad dobytkom, ktorý bol na paši v Sárone, bol Setrai zo Sárону a nad dobytkom, ktorý bol v dolinách, bol Adliho syn Safat.

30. Nad ťavami bol Izmaelita Ubil, nad oslami Jadiáš z Meronotu
31. a nad ovcami Agarejec Jaziz. Títo všetci boli správcami majetku, ktorý mal kráľ Dávid.
32. Dávidov strýc Jonatán, radca, múdry muž a pisár, s Hachomonovým synom Jahielom boli pri kráľových synoch.
33. Achitofel bol kráľovým poradcom a Arachita Chusai bol kráľovým priateľom.
34. Achitofelovým nástupcom bol Banaiášov syn Jojada a Abiatar. Kráľovým vojvodcom bol Joab.

1. Dávid zhromaždil všetky kniežatá Izraela: kniežatá kmeňov, kniežatá oddielov, ktoré boli k službám kráľovi, veliteľov tisícok, veliteľov stotín a správcov všetkých majetkov a statkov kráľa a jeho synov s komorníkmi, i všetkých udatných mužov do Jeruzalema.
2. Kráľ Dávid sa postavil na nohy a hovoril: „Počujte ma, bratia moji a ľud môj! Ja som zamýšľal postaviť dom, kde by odpočívala Pánova archa zmluvy a podnož nášho Boha, a porobil som prípravy pre stavbu.
3. Ale Boh mi povedal: Nebudeš stavať dom môjmu menu, lebo si muž bojovný a vylieval si krv!
4. Pán, Boh Izraela, ma však vyvolil z celého domu môjho otca, aby som bol kráľom nad Izraelom naveky. Lebo Júdu si zvolil za knieža, v Júdovom dome dom môjho otca a v dome môjho otca sa mu páčilo mňa ustanoviť za kráľa nad celým Izraelom.
5. A zo všetkých mojich synov - lebo veľa synov mi dal Pán - vyvolil si môjho syna Šalamúna, aby sedel na tróne Pánovho kráľovstva nad Izraelom.
6. A povedal mi: Tvoj syn Šalamún postaví môj dom a moje nádvorcia, lebo som si ho vyvolil za syna a ja budem jeho otcom.
7. Upevním jeho kráľovstvo naveky, ak bude trvale plniť moje príkazy a ustanovenia ako dnes.
8. A teraz pred očami celého Izraela, Pánovho zhromaždenia, a aby to počul náš Boh: Zachovávajúce a skúmajte všetky príkazy Pána, svojho Boha, aby ste si udržali dobrú krajinu a poručili ju svojim synom po sebe naveky.
9. Ty však, syn môj, Šalamún, poznaj Boha svojho otca a slúž mu celým srdcom a povolnou dušou! Lebo Pán skúma všetky srdcia a pozná každý výplod mysle. Ak ho budeš hľadať, dá sa ti nájsť, ale ak ho opustiš, zavrhne ťa naveky!
10. Pozri, Pán ťa vyvolil, aby si postavil dom pre svätyňu. Chop sa pevne diela!“
11. Potom Dávid odovzdal svojmu synovi Šalamúnovi rozvrh predsiene, jej budov, pokladníc, horných izieb, vnútorných komôr a domu zľutovania.
12. I plán všetkého, čo mal na mysli, nádvorí Pánovho domu, všetkých miestností dookola, pokladníc Božieho domu, pokladníc pre zasvätené veci,
13. oddelení pre kňazov a levitov, všetkých prác (potrebných) na službu v Pánovom dome a všetkých nádob (potrebných) na službu v Božom dome.
14. I zlato podľa váhy: zlato na nádoby na rozličné služby; na strieborné nádoby striebro podľa váhy: na všetky nádoby na rozličné služby.
15. Aj na zlaté svietniky a ich lampy zlato podľa váhy každého svietnika a jeho lampy. Aj striebro na strieborné svietniky podľa váhy svietnika a lampy podľa toho, aká bola úloha svietnika.
16. Aj zlato na predkladné stoly o váhe (potrebnej) na každý stôl. Aj striebro na strieborné stoly.
17. Aj na vidlice, misky a kanvy rýdze zlato, na zlaté kalichy podľa váhy každého kalicha; na strieborné kalichy striebro podľa váhy každého kalicha.
18. Aj na kadidlový oltár rýdze zlato podľa váhy, aj na podobu voza a cherubov zo zlata, ktorí rozostierajú (krídla) a zakrývajú Pánovu archu zmluvy.
19. Všetko toto mu vysvetlil podľa písma z Pánovej ruky, všetky práce rozvrhu.
20. Potom Dávid povedal svojmu synovi Šalamúnovi: „Pevne a odhodlane sa chop diela! Neboj sa a nestrachuj sa, lebo Pán, Boh, môj Boh, je s tebou; nenechá ťa a neopustí ťa, kým nedokončíš celé dielo služby Pánovmu domu.
21. Hľa, oddiely kňazov a levitov sú na každú službu Pánovho domu; aj tí, čo sa vyznajú v nejakej práci, a takisto aj kniežatá a ľud sú ochotní na všetko, čo povieš.“

1. Nato kráľ Dávid hovoril celému zhromaždeniu: „Môj syn Šalamún, ktorého si Boh vyvolil, je mladý a krehký, úloha je však veľká. Veď to nemá byť palác pre človeka, ale pre Pána, Boha!
2. Zo všetkých svojich síl som chystal pre dom môjho Boha zlato na (veci) zlaté, striebro na strieborné, kov na kovové, železo na železné, drevo na drevené, ónyxový kameň i na obruby, rubínový a pestrofarebný kameň, rozličné drahokamy a mramorový kameň v hojnosti.
3. Okrem toho od radosti z domu svojho Boha - keďže mám majetok, zlato a striebro - dám na dom svojho Boha nad všetko to, čo som prichystal pre dom svätyne,
4. tritisíc hrivien zlata zo zlata ofírskeho a sedemtisíc hrivien striebra prečisteného na obtiahnutie stien budov,
5. kde (treba) zlato, zlatom, kde striebro, striebrom, a na každú prácu, (ktorú budú robiť) ruky umelcov. A kto je ochotný darovať dnes plnou rukou Pánovi?“
6. Kniežatá rodov, kniežatá izraelských kmeňov; velitelia tisícok a stotín a správcovia kráľovských robôt vyslovili ochotu
7. a venovali na práce pri Božom dome päťtisíc hrivien zlata, desaťtisíc darejkov, desaťtisíc hrivien striebra, osemnásťtisíc hrivien kovu a stotisíc hrivien železa.
8. A kto mal drahokamy, dal ich pre pokladnicu Pánovho chrámu do ruky Gerzonca Jahiela.
9. Ľud sa radoval z dobrovoľných darov, lebo s veľkou ochotou srdca darovali Pánovi; aj Dávid sa veľmi radoval.
10. Potom Dávid dobrorečil Pánovi pred celým zhromaždením a Dávid hovoril: „Zvelebený si, Pane, Bože nášho otca Izraela, od vekov naveky!
11. Tebe, Pane, patrí veľkosť i moc, chvála, veleba a sláva, veď tvoje, Pane, je všetko na nebi i na zemi, i kráľovstvo; ty prevyšuješ všetko, si Najvyšší!
12. Bohatstvo a sláva pochádza od teba, ty panuješ nad všetkým, v tvojej ruke je sila a moc a v tvojej moci je zveladiť a upevniť všetko.
13. Preto ťa my teraz zvelebujeme, Bože náš, a chválime tvoje slávne meno.
14. Veď ktože som ja a čože je môj ľud, že sme boli schopní takto ti dať dary? Veď od teba je všetko a čo sme ti dali, máme z tvojej ruky.
15. Lebo my sme pred tebou cudzinci a pútnici ako všetci naši otcovia. Ako tieň sú naše dni na zemi, bez nádeje.
16. Pane, náš Bože, celé toto množstvo, ktoré sme pripravili, aby sme tebe, tvojmu svätému menu, postavili dom, je z tvojej ruky a všetko je tvoje.
17. A viem, môj Bože, že ty skúmaš srdce a ľúbi sa ti priamosť. Ja som toto všetko venoval v priamosti svojho srdca a teraz s radosťou vidím, že aj tvoj ľud, ktorý je tu, daruje ti s ochotou.
18. Pane, Bože našich otcov, Abraháma, Izáka a Izraela, zachovaj vždy takéto zmýšľanie srdca svojho ľudu a pripútaj ich srdce k sebe.
19. A môjmu synovi Šalamúnovi daj dokonalé srdce, aby zachovával tvoje príkazy, ustanovenia a predpisy, aby vykonal všetko a postavil palác, ktorý som pripravil!“
20. Potom Dávid vyzval celé zhromaždenie: „Dobrorečte Pánovi, svojmu Bohu!“ A celé zhromaždenie dobrorečilo Pánovi, Bohu svojich otcov, korilo a skláňalo sa pred Pánom a pred kráľom.
21. Potom prinášali Pánovi obety a nasledujúci deň obetovali Pánovi celopaly: tisíc býčkov, tisíc baranov a tisíc baránkov s príslušnými nápojovými obetami a množstvo obiet za celý Izrael.
22. V ten deň jedli a pili pred Pánom s veľkou radosťou a druhý raz ustanovili Dávidovho syna Šalamúna za kráľa a pomazali ho Pánovi za knieža, Sadoka však za kňaza.
23. Šalamún si teda sadol ako kráľ na Pánov trón namiesto svojho otca Dávida; darilo sa mu a celý Izrael ho poslúchal.
24. A všetky kniežatá a bojovníci, aj všetci synovia kráľa Dávida podali ruku a podriadili sa kráľovi Šalamúnovi.
25. Pán urobil Šalamúna veľmi veľkým pred očami celého Izraela a dal mu slávne kráľovstvo, aké nemal pred ním ani jeden izraelský kráľ.

26. Izaiho syn Dávid kraloval nad celým Izraelom.
27. Čas, ktorý kraloval nad Izraelom, je štyridsať rokov; v Hebrone kraloval sedem rokov a v Jeruzaleme kraloval tridsaťtri rokov.
28. Zomrel v krásnej starobe, obdarený vekom, bohatstvom a slávou. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Šalamún.
29. Dejiny kráľa Dávida, prvé i neskoršie, sú zapísané v Príbehoch vidca Samuela, v Príbehoch proroka Nátana a v Príbehoch vidca Gada.
30. Aj celé jeho kralovanie, jeho moc i časy, ktoré prešli nad ním, nad Izraelom a nad všetkými kráľovstvami zeme.

2. Kronická

Kapitola 1

1. Dávidov syn Šalamún sa upevnil vo svojom kráľovstve. Pán, jeho Boh bol s ním a urobil ho veľmi veľkým.
2. Šalamún vyzval celý Izrael, veliteľov tisícok, stotín, sudcov, všetky kniežatá celého Izraela, pohlavárov rodín,
3. a Šalamún išiel a s ním celé zhromaždenie na výšinu, ktorá bola v Gabaone, lebo tam bol Boží stánok zhromaždenia, ktorý zhotovil Pánov služobník Mojžiš na pustatine.
4. Božiu archu, pravda, vyniesol Dávid z Kirjatiarimu na miesto, ktoré jej Dávid pripravil; postavil jej totiž v Jeruzaleme stan.
5. Ale kovový oltár, ktorý urobil Beseleel, syn Horovho syna Uriho, bol tam, pred Pánovým príbytkom. Ten Šalamún vyhladal, aj zhromaždenie.
6. Šalamún vystúpil tam pred Pánom ku kovovému oltáru, ktorý bol pri stánku zhromaždenia, a obetoval na ňom tisíc celopalov.
7. Tej noci sa Šalamúnovi zjavil Boh a povedal mu: „Žiadaj si, čo ti mám dať!“
8. Šalamún odpovedal Bohu: „Ty si môjmu otcovi Dávidovi preukázal veľkú priazeň a mňa si ustanovil namiesto neho za kráľa.“
9. Teraz teda, Pane, Bože, nech sa splní tvoj sľub, ktorý si dal môjmu otcovi Dávidovi. Lebo ty si ma ustanovil za kráľa nad ľudom početným ako prach zeme.
10. Daj mi teda múdrosti a vedomosti, aby som vedel, ako sa správať pred týmto ľudom. Veď ktože by ináč mohol spravovať tento početný ľud?“
11. Boh odpovedal Šalamúnovi: „Pretože si toto mal na mysli a nežiadal si si bohatstvo ani majetky, ani slávu, ani život tých, čo ťa nenávidia, ba ani dlhý život si si nežiadal, ale si si žiadal múdrosť a vedomosť, ktorou by si vedel spravovať môj ľud, nad ktorým som ťa ustanovil za kráľa,
12. dáva sa ti múdrosť a vedomosť. Ale dám ti aj bohatstvo, majetky a slávu, akú nemali králi, ktorí boli pred tebou, a nebudú mať ani tí, čo budú po tebe.“
13. Potom Šalamún odišiel z výšiny, ktorá je v Gabaone, spred stánku zhromaždenia do Jeruzalema a kraľoval nad Izraelom.
14. I nazhromaždil si Šalamún vozy a jazdcov: mal tisícštyristo vozov a dvanásťtisíc jazdcov. Umiestil ich po vozatajských mestách a pri kráľovi v Jeruzaleme.
15. Kráľ sa pričínal, že v Jeruzaleme bolo toľko striebra a zlata ako skál, cédrov však ako sykomôr, ktorých je na Nížine množstvo.
16. Kone obstarávali Šalamúnovi z Egypta a z Koy. Kráľovi kupci ich privádzali z Koy za kúpnu cenu.
17. Voz prišiel z Koy za šesťsto strieborných a kôň za stopäťdesiat. Podobne sa prostredníctvom nich dostávali aj všetkým kráľom Hetejcov a Aramejčanov.
18. Šalamún si zaumienil postaviť Pánovmu menu dom a sebe dom kráľovský.

Kapitola 2

1. Šalamún odpočítal sedemdesiattisíc mužov na nosenie bremien a osemdesiattisíc kamenárov vo vrchoch a k nim tritisícšesťsto dozorcov.
2. A Šalamún poslal týrskemu kráľovi Hiramovi odkaz: „Ako si urobil môjmu otcovi Dávidovi, keď si mu poslal cédre, aby si postavil obytný dom, (tak urob aj mne)!
3. Hľa, ja chcem postaviť dom menu Pána, svojho Boha, a zasvätiť mu ho, páliť pred ním tymian ako voňavú obeť, ustavične predkladať chleby, prinášať celopaly ráno i večer, po sobotách, novmesiacoch a sviatkoch Pána, nášho Boha; to je večná povinnosť Izraela.
4. Dom, ktorý chcem postaviť, má byť veľký, lebo náš Boh je väčší ako všetci bohovia.
5. Kto mu teda môže postaviť dom? Veď nebesá a nebesá nebies ho nemôžu obsiahnuť! A ktože som ja, aby som mu postavil dom, ak nie len na to, aby sa pred ním páliť tymian?
6. Teraz mi teda k tým umelcom, ktorí sú u mňa v Júdsku a Jeruzaleme, ktorých zaobstaral môj otec Dávid, pošli umelca, ktorý vie robiť veci zo zlata, zo striebra, z kovu, zo železa, z purpuru, z karmazínu a zo šarlátu a ktorý sa rozumie rezbárstvu.
7. Pošli mi tiež cédrové, jedľové a ebenové (?) drevo z Libanonu, veď ja viem, že tvoji sluhovia vedia stínať libanonské stromy. Moji sluhovia budú s tvojimi sluhami,
8. aby mi pripravili veľa dreva, lebo dom, ktorý chcem postaviť bude veľký a mimoriadny.
9. A pozri, tvojim služobníkom rubačom, ktorí budú stínať stromy, dám na stravu dvadsaťtisíc korov pšenice, dvadsaťtisíc korov jačmeňa, dvadsaťtisíc batov vína a dvadsaťtisíc batov oleja!“
10. Hiram, kráľ Týru, odpovedal listom, ktorý poslal Šalamúnovi: „Pretože Pán miluje svoj ľud, teba ustanovil nad ním za kráľa.“
11. Ďalej hovoril Hiram: „Nech je zvelebený Pán, Boh Izraela, ktorý urobil nebesá i zem, lebo dal kráľovi Dávidovi múdreho, vtipného, chápacného a rozumného syna, ktorý postaví dom Pánovi a dom kráľovský.“
12. Teraz ti teda posielam múdreho, vtipného a rozumného muža, (svojho otca) Hirama.
13. Je to syn ženy z Danových dcér, otec mu bol Týrčan. Vie robiť veci zo zlata, zo striebra, z kovu, zo železa, z kameňov, z dreva, z purpuru, zo šarlátu, z plátna, z karmazínu, rozumie sa rezbárstvu a vie vymyslieť všetko, čo sa mu predloží, spolu s tvojimi umelcami a s umelcami môjho pána, tvojho otca Dávida.
14. No a pšenicu, jačmeň, olej a víno, o ktorom hovoril môj pán, nech pošle svojim sluhom!
15. My ti narúbeme dreva z Libanonu, koľko len budeš chcieť, na pltiach ti ho priplavíme po mori do Joppe a ty si ho dopravíš do Jeruzalema.“
16. Potom Šalamún spočítal všetkých cudzích mužov, ktorí boli v izraelskej krajine, podľa sčítania, ktoré previedol jeho otec Dávid, a zistilo sa, že ich je stopäťdesiattritisícšesťsto.
17. Sedemdesiattisíc z nich urobil nosičmi bremien, osemdesiattisíc kamenármi vo vrchoch a tritisícšesťsto dozorcami, aby ľud pracoval.

Kapitola 3

1. Šalamún začal stavať Pánov dom v Jeruzaleme na vrchu Zjavenia Pána, ktorý sa zjavil jeho otcovi Dávidovi na mieste, ktoré Dávid pripravil na humne Jebuzejca Ornana.
2. Začal ho stavať v druhom mesiaci štvrtého roku svojho kralovania.
3. Šalamún staval Boží dom na takýchto základoch: Dĺžka šesťdesiat laktov - v laktoch podľa starej miery - a šírka dvadsať laktov.
4. Predsieň, ktorá predlžovala (dom) po šírke domu, bola dvadsať laktov a výška stodvadsať. Znútra ju obtiahol rýdzim zlatom.
5. Väčší dom vyložil jedľovým drevom, obtiahol jemným zlatom a na to dal porobiť palmy a retiazky.
6. Pre ozdobu dal dom vyložiť drahokamami; zlato bolo zlato z Parvaimu.
7. Pokryl dom, jeho hrady, prahy, steny a jeho dvere zlatom a na steny povyrezával cherubov.
8. Potom urobil dom veľsvätyne. Jej dĺžka pred šírkou domu bola dvadsať laktov, jej šírka dvadsať laktov a dal ju obtiahnuť zlatom, asi šesťsto hrivnami.
9. Váha klinecova bola päťdesiat šeklov. Aj horné miestnosti obtiahol zlatom.
10. V dome veľsvätyne dal urobiť dvoch cherubov, sochárske dielo, a obtiahol ich zlatom.
11. Dĺžka krídel cherubov bola dvadsať laktov. Jedno krídlo bolo päť laktov a dotýkalo sa steny domu, druhé krídlo, tiež päť laktov dlhé, dotýkalo sa krídla druhého cheruba.
12. Krídlo druhého cheruba bolo päť laktov a dotýkalo sa steny domu, druhé krídlo, tiež päť laktov, siahalo ku krídlu druhého cheruba.
13. Krídla týchto cherubov boli rozťahnuté na dvadsať laktov; oni stáli na nohách a tváre mali obrátené k domu.
14. Dal urobiť oponu z modrého a červeného purpuru, z karmazínu a plátna a dal na ňu porobiť cherubov.
15. Pred domom dal zhotoviť dva stĺpy tridsaťpäť laktov vysoké a hlavice na nich mali päť laktov.
16. Dal urobiť aj retiazky ako v príbytku a pripevnil ich na hlavice stĺpov. Potom dal spraviť sto granátových jablk a zavesil ich na retiazky.
17. Stĺpy postavil pred chrám, jeden sprava, druhý zľava; pravému dal meno Jáchin a ľavému Bóáz.

Kapitola 4

1. Dal urobiť kovový oltár: bol dvadsať laktov dlhý, dvadsať laktov široký a desať laktov vysoký.
2. Dal spraviť liate more, desať laktov malo od okraja k okraju, dookola okrúhle, päť laktov vysoké a dookola ho objala tridsaťlaktová šnúra.
3. Pod ním boli podoby býkov, ktoré ho obopínali dookola; po desať lakťoch obopínali more dookola; býky tvorili dva rady a boli spolu uliate.
4. Stálo na dvanástich býkoch: tri boli obrátené na sever, tri boli obrátené na západ, tri boli obrátené na juh a tri boli obrátené na východ. More bolo hore na nich a zadnou časťou boli obrátené dnu.
5. Bolo na dľaň hrubé a jeho okraj bol ako okraj kalicha, podobný ľaliovému kvetu. Pojalo tritisíc batov.
6. Dal urobiť desať umývadiel, päť umiestil napravo a päť naľavo, aby v nich umývali. Oplakovali v nich, čo sa pripravovalo na celopal, more však bolo na to, aby sa v ňom umývali kňazi.
7. Dal urobiť desať zlatých svietnikov, aké mali byť, a umiestil ich v chráme, päť na pravú a päť na ľavú stranu.
8. Dal spraviť desať stolov a postavil ich v chráme, päť napravo a päť naľavo. Dal spraviť tiež sto zlatých čiaš.
9. Dal urobiť nádvorie pre kňazov a tiež veľké nádvorie, aj dvere na nádvorie a dvere dal obtiahnuť kovom.
10. More postavil na pravú stranu, na juhovýchod.
11. Potom Hiram zhotovil hrnce, zmetáky a kropáče. Tak Hiram dokončil všetky práce, ktoré mal urobiť pre kráľa Šalamúna na Božom dome:
12. dva stĺpy, dve kuželovité hlavice na vrchu oboch stĺpov, dve mriežkovania na pokrytie dvoch kuželovitých hlavíc, čo boli na vrchu stĺpov,
13. štyristo granátových jablák na dve mriežkovania, po dva rady granátových jablák na obe mriežkovania na pokrytie dvoch kuželovitých hlavíc, čo boli na vrchu stĺpov.
14. Urobil podstavce a umývadlá na podstavce.
15. Jedno more a pod ním dvanásť býkov.
16. Hrnce, zmetáky a vidlice. Všetky tieto predmety urobil (jeho otec) Hiram kráľovi Šalamúnovi pre Pánov chrám z lesklého kovu.
17. Kráľ ich dal uliať v oblasti Jordána v hlinitej zemi medzi Sochotom a Saredou.
18. Šalamún dal urobiť všetky tieto predmety vo veľkom množstve, lebo sa nehládalo na váhu kovu.
19. Šalamún dal tiež urobiť náradie, ktoré bolo v Božom dome, zlatý oltár a stoly, na ktorých boli predkladné chleby.
20. Svietniky a ich lampy, aby podľa predpisu horeli pred príbytkom, z rýdzeho zlata;
21. kvety, lampy a kliešte boli zo zlata, z dokonalého zlata.
22. Nože, kropáče, misky a panvy boli z rýdzeho zlata. Dvere domu, vnútorné krídla do veľsvätyne a tiež krídla domu (z vonka) do chrámu boli zo zlata.

Kapitola 5

1. Keď sa dokončili práce, ktoré Šalamún prevádzal na Pánovom dome, Šalamún doniesol všetky zasvätené veci svojho otca Dávida a striebro, zlato a všetky nádoby uložil v pokladniciach Božieho domu.
2. Vtedy Šalamún zhromaždil starších Izraela a všetkých pohlavárov kmeňov, kniežatá izraelských rodov do Jeruzalema, aby vyniesli Pánovu archu zmluvy z Dávidovho mesta, zo Siona.
3. Zhromaždili sa teda ku kráľovi všetci Izraeliti vo sviatok, ktorý bol v siedmom mesiaci.
4. Keď prišli všetci starší Izraela, vzali leviti archu
5. a vyniesli archu, stan zhromaždenia a všetko posvätné náčinie, ktoré bolo v stane. Niesli to levitskí kňazi.
6. Kráľ Šalamún a celé zhromaždenie Izraelitov, ktoré sa k nemu pred archou zišlo, obetovali toľko oviec a hovädzieho dobytku, že ich pre množstvo nebolo možno spočítať alebo odhadnúť.
7. A kňazi priniesli Pánovu archu zmluvy na jej miesto, do príbytku chrámu, do veľsvätyne, pod krídla cherubov.
8. Cherubíni totiž rozprestierali krídla nad miestom, kde bola archa, takže cherubíni zakrývali zhora archu a jej žrde.
9. Žrde boli také dlhé, že ich konce bolo vidieť vyčnievať z archy spreď príbytku, zvonku ich však vidieť nebolo. Tam sú po dnešný deň.
10. V arche boli len dve kamenné tabule, ktoré tam dal Mojžiš na Horebe, keď Pán uzavrel zmluvu so synmi Izraela pri ich východe z egyptskej krajiny.
11. Keď kňazi vyšli zo svätyne - lebo sa posvätili všetci kňazi, ktorí tam boli, bez ohľadu na oddiely -,
12. leviti speváci, všetci, ktorí patrili Asafovi, Hemanovi a Idutunovi, ich synovia a ich bratia stáli oblečení do plátna s cimbalmi, harfami a citarami východne od oltára a s nimi asi stodvadsiaty kňazi trúbili na trúbach.
13. Trubači a speváci boli takí jednotní, že bolo počuť (len) jeden hlas chvály a oslavy Pána. A keď sa vzniesol hlas trúb, cimbalov a hudobných nástrojov a keď oslavovali Pána: „Oslavujte Pána, lebo je dobrý, lebo jeho milosrdenstvo je večné,“ Pánov dom naplnil oblak,
14. takže sa kňazi pre oblak nemohli postaviť do služby, lebo Boží dom naplnila Pánova sláva.

Kapitola 6

1. Vtedy Šalamún povedal: „Pán povedal, že bude bývať v oblaku.
2. Ja som ti postavil dom za príbytok, miesto, kde máš bývať naveky.“
3. Potom sa kráľ obrátil a požehnal celé zhromaždenie Izraela. Celé zhromaždenie Izraela stálo.
4. Hovoril: „Nech je zvelebený Pán, Boh Izraela, ktorý vlastnou rukou splnil sľub, čo dal vlastnými ústami môjmu otcovi Dávidovi, keď hovoril:
5. Odo dňa, keď som vyviedol svoj ľud z egyptskej krajiny, nevyvolil som si ani v jednom z kmeňov Izraela miesto, aby mi tam postavili chrám, aby tam prebývalo moje meno. A nevyvolil som si nikoho, aby bol kniežaťom nad mojím ľudom, Izraelom.
6. Ale vyvolil som si Jeruzalem, aby tam prebývalo moje meno, a vyvolil som si Dávida, aby bol nad mojím ľudom, Izraelom.
7. Môj otec Dávid zamýšľal postaviť dom menu Pána, Izraelovho Boha.
8. Ale Pán povedal môjmu otcovi Dávidovi: Keď si zamýšľal postaviť môjmu menu chrám, tvoj úmysel bol dobrý.
9. Lenže nie ty postavíš chrám, ale tvoj syn, ktorý vyjde z tvojich bedier; on postaví môjmu menu chrám.
10. A Pán splnil svoj sľub, ktorý dal. Nastúpil som na miesto svojho otca Dávida, zaujal som trón Izraela, ako Pán povedal, a postavil som chrám menu Pána, Izraelovho Boha.
11. A tam som uložil archu, v ktorej je Pánova zmluva, čo uzavrel so synmi Izraela.“
12. Potom si stal v prítomnosti celého zástupu Izraelitov pred Pánov oltár a rozprestrel dlane.
13. Šalamún dal totiž urobiť kovový stupeň a umiestil ho naprostred dvora. Bol päť laktov dlhý, päť laktov široký a tri lakte vysoký. Vystúpil naň, klakol si pred celým zhromaždením Izraelitov na kolená, rozprestrel dlane k nebu
14. a hovoril: „Pane, Bože Izraela, niet tebe podobného Boha ani na nebi, ani na zemi; ty zachovávaš zmluvu a priazeň k svojim sluhom, ktorí celým svojím srdcom kráčajú pred tebou.
15. Ty si svojmu sluhovi, môjmu otcovi Dávidovi, splnil sľub, ktorý si mu dal. Čo si mu svojimi ústami povedal, svojimi rukami si mu splnil, ako dokazuje dnešný deň.
16. Teraz teda, Pane, Bože Izraela, splň svojmu sluhovi, môjmu otcovi Dávidovi, čo si mu sľúbil, keď si povedal: Nikdy ti nebude chýbať predou mnou muž, ktorý zasadne na trón Izraela, ak si budú tvoji synovia dávať pozor na svoju cestu a kráčať podľa môjho zákona tak, ako si kráčal ty predou mnou!
17. A teraz, Pane, Bože Izraela, nech sa uskutočnia tvoje sľuby, ktoré si dal svojmu sluhovi Dávidovi!
18. Či naozaj bude Boh bývať s človekom na zemi? Ved' nebesá a nebesá nebies ťa nemôžu obsiahnuť, o kľoko menej potom tento dom, ktorý som postavil.
19. Ale obráť sa k modlitbe svojho sluhu a k jeho prosbe, Pane, môj Bože, a vyslyš volanie a modlitbu, ktorú ti tvoj sluha predkladá:
20. Aby tvoje oči vo dne i v noci boli otvorené nad týmto domom, nad miestom, o ktorom si povedal, že tam položíš svoje meno. Aby si vypočul modlitbu, ktorú sa tvoj sluha bude modliť na tomto mieste!
21. Aby si vypočul prosbu svojho sluhu a svojho ľudu, Izraela, ktorú sa bude modliť na tomto mieste. Ty ho počuješ z miesta, kde bývaš, z neba, a keď počuješ, aj odpustiš.
22. Keď sa niekto previní proti svojmu blížnemu a vynesú proti nemu kľatbu, aby ho donútili k prisahahe, a príde prisahať pred oltár v tomto chráme,
23. ty, Pane, vypočuj z neba, zasiahni a rozsúd' medzi svojimi sluhami: vinníkovi odpláť a jeho činy mu uval' na hlavu, nevinného však oslobod' a nalož s ním podľa jeho spravodlivosti!
24. Keď nepriateľ porazí tvoj ľud, Izrael, pretože sa previnil proti tebe, ale on sa obráti, bude vzdávať chválu tvojmu menu, bude sa k tebe modliť a prosiť teba v tomto dome,
25. ty vypočuj z neba a odpusť vinu svojmu ľudu, Izraelu, a prived' ho späť do krajiny, ktorú si dal jemu a jeho otcom.
26. Keď bude nebo zavreté a nebude dažďa, pretože sa previnili proti tebe, ale budú sa modliť na tomto mieste, budú vzdávať chválu tvojmu menu a odvrátia sa od svojho hriechu, lebo ich tresceš,
27. ty vypočuj z neba, odpusť vinu svojim sluhom a svojmu ľudu, Izraelu, nauč ich dobrej ceste,

ktorou majú ísť, a daj dažďa svojej krajine, ktorú si dal za dedičstvo svojmu ľudu.

28. Ak bude v krajine hlad, ak bude mor, ak bude úpal, sneh, kobyľky a hmyz; keď bude jeho nepriateľ v krajine dorážať na jeho brány alebo akákoľvek rana a choroba,

29. každú modlitbu a každú prosbu, ktorú prednesie ktokoľvek z celého tvojho ľudu, Izraela - veď každý pozná svoju ranu a svoju bolesť -, a vystrie dlane k tomuto domu,

30. ty vypočuj z neba, z miesta, kde bývaš, odpusť a daj každému podľa jeho cesty, veď poznáš jeho srdce. Lebo len ty poznáš srdcia synov človeka!

31. Aby sa ťa báli a po tvojich cestách kráčali celý čas, čo budú žiť v krajine, ktorú si dal ich otcom.

32. Ale aj cudzinca, ktorý nie je z tvojho národa, Izraela, ale príde z ďalekej krajiny kvôli tvojmu veľkému menu, tvojej mocnej ruke a tvojmu vystretému ramenu, ak teda takí prídu a budú sa modliť v tomto dome,

33. ty vyslyš z neba, z miesta, kde bývaš, a urob všetko, o čo bude cudzinec k tebe volať, aby poznali všetky národy zeme tvoje meno, aby si ťa ctili ako tvoj ľud, Izrael, a aby sa dozvedeli, že sa tento dom, ktorý som postavil, volá podľa tvojho mena.

34. Ak vytiahne tvoj ľud do boja proti svojim nepriateľom, nech ich pošleš ktorýmkoľvek smerom, ale budú sa k tebe modliť smerom k tomuto mestu, ktoré si si vyvolil, a k domu, ktorý som postavil tvojmu menu,

35. ty vyslyš z neba ich modlitbu a ich prosbu a vyslúž im právo!

36. Ak sa prehrešia proti tebe - veď niet človeka, ktorý by sa neprehrešil - a budeš sa na nich hnevať a vydáš ich nepriateľovi a premožiteľia ich odvedú do zajatia, do krajiny či už ďalekej a či blízkej,

37. ale vstúpia do seba v krajine, v ktorej budú zajatí, obrátia sa a v krajine svojho zajatia sa budú modliť k tebe a budú hovoriť: Zhrešili sme, nepravo a zločinne sme konali,

38. ak sa teda v krajine svojho zajatia, do ktorej ich odviedli, celým svojím srdcom a celou svojou dušou obrátia k tebe a budú sa modliť smerom k svojej krajine, ktorú si dal ich otcom, k mestu, ktoré si si vyvolil, a k domu, ktorý som postavil tvojmu menu,

39. ty z neba, z miesta, kde bývaš vyslyš ich modlitbu a ich prosbu a vyslúž im právo! A odpusť svojmu ľudu, čím sa proti tebe prehrešil.

40. Nech sú teraz, môj Bože, tvoje oči otvorené a tvoje uši pozorné na modlitbu z tohto miesta!

41. Teraz však, Pane, Bože, vstaň a odpočín si, ty a archa tvojej všemoci. Tvoji kňazi, Pane, Bože, nech sa odejú do spásy a tvoji svätí nech plesajú od šťastia!

42. Pane, Bože, neodmietaj tvár svojho pomazaného! Spomeň si na milosrdenstvo, ktoré si prejavil svojmu služobníkovi Dávidovi!“

Kapitola 7

1. Keď Šalamún dokončil modlitbu, zostúpil oheň z neba, strávil celopal a obety a dom naplnila Pánova sláva.
2. Kňazi nemohli vstúpiť do Pánovho domu, lebo Pánov dom naplnila Pánova sláva.
3. Keď synovia Izraela videli, že na dom zostupuje oheň a Pánova sláva, všetci sa zohli tvárou k zemi, k podlahe, klaňali sa a chválili Pána: „Lebo je dobrý, lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky.“
4. Pritom kráľ a všetok ľud prinášali pred Pánom obety.
5. Kráľ Šalamún zabil na obeť dvadsaťdvatisíc kusov hovädzieho dobytku a stodvadsaťtisíc oviec. Takto kráľ a všetok ľud zasvätili dom Bohu.
6. Kňazi stáli vo svojej službe a leviti s Pánovými hudobnými nástrojmi, ktoré dal zhotoviť kráľ Dávid na oslavu Pána: „Lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky,“ vyhrávali Dávidove chvály; kňazi trúbili na trúbach a všetci Izraeliti stáli.
7. A Šalamún posvätil aj stred nádvorja, ktoré bolo pred Pánovým domom, lebo tam obetoval celopaly a tuk pokojných obiet, lebo kovový oltár, ktorý dal Šalamún zhotoviť, nemohol pojať celopaly, nekrvavé obety a tuk.
8. V tom istom čase slávil Šalamún sedem dní sviatky a s ním celý Izrael; veľmi veľké zhromaždenie od vchodu do Ematu až po Egyptský potok.
9. Na ôsmy deň konali zhromaždenie, lebo posviacku oltára konali sedem dní a sviatok tiež trval sedem dní.
10. Na dvadsiaty tretí deň siedmeho mesiaca prepustil domov ľud, natešený a rozveselený pre dobro, ktoré Pán preukázal Dávidovi, Šalamúnovi a svojmu ľudu, Izraelu.
11. Keď Šalamún dokončil Pánov dom a kráľovský dom a keď zdarne vykonal všetko, čo Šalamún zamýšľal urobiť v Pánovom dome a vo svojom dome,
12. zjavil sa v noci Šalamúnovi Pán a povedal mu: „Vypočul som tvoju modlitbu a vyvolil som si toto miesto za obojný dom.
13. Ak uzavriem nebesá, že nebude dažďa, alebo ak prikážem kobyľkám, aby vyžrali zem, alebo pošlem na svoj ľud mor,
14. a môj ľud, ktorý sa volá mojím menom, sa skloní a bude sa modliť, bude hľadať moju tvár a odvráti sa od svojich zlých ciest, ja vypočujem z neba, odpustím ich vinu a ich zem uzdravím.
15. Moje oči budú teda otvorené a moje uši pozorné na modlitbu z tohto miesta,
16. lebo som si vyvolil a posvätil tento dom, aby tam bolo moje meno naveky a aby tam boli moje oči a moje srdce po všetky dni.
17. A ak ty budeš kráčať predomnou, ako kráčal tvoj otec Dávid, ak urobíš všetko, čo som ti prikázal, a zachováš moje predpisy a nariadenia,
18. upevním trón tvojho kráľovstva, ako som sa zaviazal tvojmu otcovi Dávidovi: Nebude ti chýbať muž, ktorý by panoval v Izraeli.
19. Ale ak sa odvrátite a opustíte moje predpisy a prikázania, ktoré som vám dal, a pôjdete slúžiť iným bohom a budete sa im klaňať,
20. vyženiem vás z krajiny, ktorú som vám dal, a tento dom, ktorý som zasvätil svojmu menu odvrhnem od svojej tváre a urobím ho prislovím na posmech všetkým národom.
21. A tento dom, hoci bol vznešený, bude hrôzou pre každého, kto popri ňom prejde, a bude sa pýtať: Prečo to urobil Pán tejto krajine a tomuto domu?
22. A odpovedia: Preto, že opustili Pána, Boha svojich otcov, ktorý ich vyviedol z egyptskej krajiny, a chopili sa iných bohov, klaňali sa im a slúžili im: preto priviedol na nich všetko toto nešťastie.“

Kapitola 8

1. Po dvadsiatich rokoch, počas ktorých Šalamún staval Pánov dom a svoj dom,
2. Šalamún opevnil mestá, ktoré dal Šalamúnovi Hiram, a osadil tam synov Izraela.
3. Šalamún tiahol aj do Emat-Soby a zmocnil sa jej.
4. Opevnil Tadmor na púšti a všetky mestá so skladišťami, ktoré postavil v Emate.
5. Horný Bethoron a Dolný Bethoron opevnil na ohradené mestá s múrmi, bránami a závorami.
6. Ďalej Bálu a všetky mestá so skladišťami, ktoré mal Šalamún, mestá s vozatajstvom a mestá s jazdou a všetko, čo chcel Šalamún postaviť v Jeruzaleme, na Libanone a na celom území svojho panstva.
7. Všetkých ľudí, ktorí ešte ostali z Hetejcov, Amorejčanov, Ferezejcov, Hevejcov a Jebujejcov, ktorí nepatrili k synom Izraela,
8. ich potomkov, ktorí po nich ostali v krajine preto, že ich synovia Izraela nevyhubili, zadelil Šalamún na otrocké roboty až po dnešný deň.
9. Zo synov Izraela však Šalamún neporobil otrokov na svoje roboty, lebo oni boli bojovníkmi, veliteľmi jeho tridsiatok, veliteľmi jeho vozov a jazdcov.
10. Oni boli veliteľmi dozorcov kráľa Šalamúna, dvestopäťdesiati, ktorí dozerali na ľud.
11. Faraónovu dcéru Šalamún presťahoval z Dávidovho mesta do domu, ktorý jej postavil. Hovoril si totiž: „V dome izraelského kráľa Dávida nebude bývať moja žena, lebo tieto (budovy) sú posvätené, veď do nich vošla Pánova archa.“
12. Vtedy Šalamún obetoval Pánovi celopaly na oltári, ktorý dal postaviť pred predsieňou,
13. ako sa mali obetovať podľa Mojžišovho príkazu, každý deň, po sobotách, novmesiacoch a na sviatky, tri razy do roka, na sviatok Nekvasených chlebov, na sviatok Týždňov a na sviatok Stánkov.
14. A podľa predpisu svojho otca Dávida zaviedol kňazské triedy do ich služby a levitov do ich povinností, aby podľa obradu každého dňa vzdávali chválu a posluhovali pri kňazoch; aj vrátnikov k jednotlivým bránam, lebo to bol príkaz Božieho muža Dávida.
15. A neodchýlili sa v ničom od kráľových príkazov, ktoré dal o kňazoch a levitoch, ani vo (veci) pokladníc.
16. Tak bolo dokončené celé Šalamúnovo dielo odo dňa založenia Pánovho domu až do jeho dostavenia. Pánov chrám bol hotový.
17. Vtedy šiel Šalamún do Asiongaberu a do Elatu na brehu mora v edomskej krajine.
18. Hiram mu poslal po svojich sluhoch lode a tiež ľudí, ktorí sa vyznali na mori. Oni šli spolu so Šalamúnovými sluhami do Ofíru, dovezli odtiaľ štyristopäťdesiat hrvien zlata a odovzdali ho kráľovi Šalamúnovi.

Kapitola 9

1. Keď kráľovná Sáby počula o Šalamúnovom chýre, prišla Šalamúna skúšať hádankami do Jeruzalema s veľmi veľkým sprievodom a ťavami, ktoré niesli voňavky, množstvo zlata a drahokamy. Prišla k Šalamúnovi a povedala mu všetko, čo mala na srdci.
2. A Šalamún jej dal odpoveď na všetky otázky; pred Šalamúnom nebolo nič také skryté, aby jej nebol odpovedal.
3. Keď kráľovná Sáby videla Šalamúnovu múdrosť a dom, ktorý postavil,
4. jedlá na jeho stole, kreslá jeho úradníkov, vysluhovanie jeho sluhov a ich šatstvo, jeho čašníkov a ich šatstvo, jeho celopaly, ktoré obetoval v Pánovom dome, bola celkom bez seba
5. a povedala kráľovi: „Pravdivá bola reč, ktorú som vo svojej krajine počula o tebe a o tvojej múdrosti.
6. Neverila som tým rečiam, kým som neprišla a nepresvedčila som sa na vlastné oči. Veru mi nepovedali ani polovicu o tvojej veľkej múdrosti; prevyšuješ chýr, ktorý som počula.
7. Blažení sú tvoji ľudia, blažení tvoji sluhovia, ktorí ustavične stoja pred tebou a počúvajú tvoju múdrosť!
8. Nech je zvelebený Pán, tvoj Boh, ktorý má v tebe záľubu a posadil ťa na svoj trón za kráľa pre Pána, tvojho Boha! Pretože tvoj Boh má rád Izrael a chce ho na večnosť upevniť, ustanovil ťa nad ním za kráľa, aby si vysluhoval právo a spravodlivosť.“
9. Potom dala kráľovi stodvadsať hrivien zlata, veľké množstvo voňaviek a drahokamy. Nikdy nebolo takých voňaviek, ako boli tie, čo dala kráľovná Sáby kráľovi Šalamúnovi.
10. Ale aj Hiramovi sluhovia a Šalamúnovi sluhovia, ktorí priviezli zlato z Ofíru, dopravili ebenové drevo a drahokamy.
11. Z ebenového dreva dal kráľ urobiť schody v Pánovom dome a v kráľovskom dome, ďalej citary a harfy pre spevákov; v júdskej krajine predtým nebolo takých vidieť.
12. A kráľ Šalamún dal kráľovnej zo Sáby všetko, čo chcela a žiadala si; viac, ako sama doniesla kráľovi. Potom sa vybrala a išla so svojim služobníctvom do svojej krajiny.
13. Váha zlata, ktoré došlo Šalamúnovi za jeden rok, bola šesťstošesťdesiatšesť hrivien zlata
14. okrem toho, čo donášali obchodníci a kupci a tiež králi Arábie a správcovia krajiny, ktorí donášali Šalamúnovi zlato a striebro.
15. Kráľ Šalamún dal zhotoviť dvesto štítov z rýdzeho zlata; šesťsto (šeklov) zlata upotrebil na jeden štít.
16. Ďalej tristo pavéz z rýdzeho zlata; tristo (šeklov) zlata upotrebil na jednu pavézu. Kráľ ich uložil v Libanonskom lesnom dome.
17. Potom dal kráľ urobiť veľký trón zo slonoviny a obtiahol ho čistým zlatom.
18. Trón mal šesť stupňov, aj podnožie mal trón zlaté; pri sedadle z oboch strán boli operadlá a pri operadlách stáli dva levy.
19. Dvanásť levov však stálo na šiestich stupňoch z jednej i druhej strany. Taký nezhotovili pre nijaké kráľovstvo.
20. Každá nádoba na pitie u kráľa Šalamúna bola zo zlata a všetky nádoby Libanonského lesného domu boli z rýdzeho zlata. Striebra si v Šalamúnových časoch vôbec nevážili.
21. Lebo kráľ mal lode, ktoré s Hiramovým mužstvom chodili do Taršišu. Raz za tri roky prichádzali taršišské lode a dovážali zlato, striebro, slonovinu, opice a pávy.
22. Kráľ Šalamún bol teda väčší ako všetci králi zeme i bohatstvom, i múdrosťou.
23. Všetci králi si žiadali vidieť Šalamúnovu tvár, aby počuli jeho múdrosť, ktorú mu Boh vložil do srdca.
24. Pritom každý doniesol rok po rok svoj dar; strieborné a zlaté nádoby, šatstvo, zbrane, voňavky, kone a mulice.
25. Šalamún mal štyritisíc konských jasiel, ďalej vozy a dvanásťtisíc jazdcov. Umiestil ich po vozatajských mestách a pri kráľovi v Jeruzaleme.
26. Bol vládcom nad všetkými kráľmi od Rieky až po krajinu Filištíncov a až po hranice Egypta.

27. A kráľ nahromadil do Jeruzalema toľko striebra ako skál a také množstvo cédrov, akoby to boli sykomory z Nížiny.
28. Kone obstarávali Šalamúnovi z Egypta a zo všetkých krajín.
29. Ostatok Šalamúnových dejín, prvších i neskorších, je napísaný v Dejinách proroka Nátana, v Proroctve Šílana Ahiáša a vo Videní vidca Jedu proti Nabatovmu synovi Jeroboamovi.
30. Šalamún kráľoval v Jeruzaleme nad celým Izraelom štyridsať rokov.
31. Potom sa Šalamún uložil k svojim otcom a pochovali ho v meste jeho otca Dávida. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Roboam.

Kapitola 10

1. Roboam prišiel do Sichemu, lebo do Sichemu prišiel celý Izrael, aby ho ustanovil za kráľa.
2. Keď to počul Nabatov syn Jeroboam - bol totiž v Egypte, kam ušiel pred kráľom Šalamúnom -, vrátil sa Jeroboam z Egypta.
3. Dali ho zavolať poslami. Jeroboam a celý Izrael išiel a hovoril Roboamovi:
4. „Tvoj otec položil na nás ťažké jarmo. Uľahči nám teraz ty tvrdú službu tvojho otca a jeho ťažké jarmo, ktoré na nás položil, a budeme ti poddaní.“
5. On im povedal: „O tri dni sa vráťte ku mne!“ Ľud teda odišiel.
6. Kráľ Roboam sa radil starších, ktorí boli v službách jeho otca Šalamúna, kým žil, a pýtal sa: „Akú odpoveď mi radíte dať tomuto ľudu?“
7. Povedali mu: „Ak budeš na tento ľud dobrý, ak si ho získaš a budeš s ním hovoriť priateľsky, bude ti poddaný po všetky dni.“
8. Ale on odmietol radu, ktorú mu dali starší, a radil sa s mladíkmi, ktorí vyrástli s ním a boli v jeho službách.
9. Opýtal sa ich: „Čo mi radíte vy? Akú odpoveď máme dať tomuto ľudu, ktorý mi hovorí: Uľahči nám jarmo, ktoré na nás položil tvoj otec!?“
10. Mladíci, ktorí vyrástli s ním, mu odpovedali: „Toto povedz ľudu, ktorý ti vravel: Tvoj otec nám jarmo zaťažil, ty nám ho odľahči! Toto im povedz: Môj malíček je hrubší ako pás môjho otca!
11. Áno, môj otec na vás navalil ťažké jarmo, ale ja k vášmu jarmu pridám; môj otec vás šľahal bičmi, ja vás však budem šľahať štúrmi!“
12. Keď na tretí deň prišiel (Jeroboam a) všetok ľud k Roboamovi, ako im povedal kráľ: „Vráťte sa ku mne na tretí deň!“,
13. kráľ im dal tvrdú odpoveď, kráľ Roboam odmietol radu starších
14. a podľa rady mladíkov im hovoril: „Môj otec vám jarmo zaťažil, ale ja k vášmu jarmu pridám, môj otec vás šľahal bičmi, ja vás budem šľahať štúrmi.“
15. Kráľ teda neposlúchol ľud, lebo to Boh tak riadil, aby Pán splnil svoj sľub, ktorý dal Nabatovmu synovi Jeroboamovi prostredníctvom Šílana Ahiáša.
16. Keď celý Izrael videl, že kráľ nepočúva naň, odpovedal ľud kráľovi: „Aký podiel máme na Dávidovi? Nemáme dedičstvo v Izaiho synovi. Každý domov, Izraeliti! Teraz si hľad' na svoj dom, Dávid!“ A všetci Izraeliti odišli domov.
17. Ale nad Izraelitmi, ktorí bývali v júdskych mestách, vládol Roboam.
18. Kráľ Roboam poslal Adurama, ktorý stál nad robotami, ale Izraeliti ho na smrť ukameňovali a kráľ Roboam horko-ťažko vysadol na voz a ušiel do Jeruzalema.
19. Tak Izrael odpadol od Dávidovho domu až do dnešného dňa.

Kapitola 11

1. Keď Roboam prišiel do Jeruzalema, zhromaždil Júdov a Benjamínov dom, stoosemdesiatisíc vybraných bojovníkov, aby sa dali do boja s Izraelom a vrátili kráľovstvo Roboamovi.
2. Vtedy však Pán oslovil Božieho muža Semeiáša:
3. „Povedz júdskeму kráľovi, Šalamúnovmu synovi Roboamovi, a všetkým Izraelitom z Júdu a Benjamína:
4. Toto hovorí Pán: Netiahnite a nebojujte proti svojim bratom! Vráťte sa každý domov, lebo táto vec pochádza odo mňa!“ Keď počuli Pánovu reč, vrátili sa a nešli proti Jeroboamovi.
5. Roboam sa usadil v Jeruzaleme a júdske mestá vybudoval na pevnosti.
6. Vybudoval Betlehem, Etam, Tekuu,
7. Betsur, Socho, Odolam,
8. Gét, Maresu, Zif,
9. Adoram, Lachis, Azeku,
10. Sarau, Ajalon a Hebron na opevnené mestá na území Júdu a Benjamína.
11. Pevnosti zosilnil, dal do nich veliteľov a zásoby, potraviny, olej a víno
12. a do každého mesta štíty a kopije. Urobil ich teda veľmi silnými. - Jemu patrilo Júda a Benjamín.
13. Kňazi a leviti, ktorí boli v celom Izraeli, z každého svojho územia sa pripojili k nemu.
14. Leviti opustili svoje pastviská a svoje majetky a išli do Júdska a Jeruzalema, lebo ich Jeroboam a jeho synovia zavrhlí a nemohli konať kňazskú službu Pánovi.
15. Sám si ustanovil kňazov pre výšiny, pre capy a telce, ktoré porobil.
16. Za nimi šli zo všetkých kňazov Izraela tí, čo s oddaným srdcom hľadali Pána, Izraelovho Boha; prichádzali do Jeruzalema obetovať Pánovi, Bohu svojich otcov.
17. Tak upevnili júdske kráľovstvo a na tri roky posilnili Šalamúnovho syna Roboama, lebo tri roky kráčali po Dávidovej a Šalamúnovej ceste.
18. Roboam si vzal za manželku Mahalatu, dcéru Jerimota, syna Dávida a Abihaily, dcéry Izaiho syna Eliaba.
19. Ona mu porodila synov: Jehuša, Somoriáša a Zóma.
20. Po nej si vzal Absalomovu dcéru Maáchu, ktorá mu porodila Abiáša, Etaiho, Zizu a Salomita.
21. Roboam miloval Absalomovu dcéru Maáchu viac ako všetky svoje ženy - lebo si vzal osemnásť žien a šesťdesiat vedľajších žien a narodilo sa mu dvadsaťosem synov a šesťdesiat dcér -
22. preto Roboam ustanovil za hlavu Abiáša, syna Maáchy, za knieža nad všetkými jeho bratmi, lebo ho zamýšľal urobiť kráľom.
23. A všetkých svojich synov preložil do rozličných krajov Júdu a Benjamína, do rozličných opevnených miest, dal im hojné zaopatrenie a nabral im množstvo žien.

Kapitola 12

1. Len čo však Roboam upevnil kráľovstvo, len čo sa stalo mocným, opustil Pánov zákon a celý Izrael s ním.
2. V piatom roku kráľa Roboama pritiahol do Jeruzalema egyptský kráľ Sesak - lebo sa spreneverili Pánovi -
3. s tisícdvostono vozmami a šesťdesiatimi jazdcami. Vojsko - Líbyjci, Sukijiti a Etiópci -, ktoré s ním prišlo z Egypta, nemalo počtu.
4. Dobil opevnené mestá, ktoré boli v Júdsku, a prišiel až k Jeruzalemu.
5. Vtedy prišiel prorok Semeiáš k Roboamovi a kniežatám Júdu, ktoré sa pred Sesakom stiahli do Jeruzalema, a povedal im: „Toto hovorí Pán: Vy ste zanechali mňa, preto aj ja zanechám vás v Sesakovej ruke.“
6. Kniežatá Izraela a kráľ sa pokorili a vraveli: „Spravodlivý je Pán!“
7. Keď Pán videl, že sa pokorili, Pán oslovil Semeiáša: „Pokorili sa, nevyhubím ich, ale čoskoro im dám uniknúť a môj hnev sa nevytleje na Jeruzalem prostredníctvom Sesaka.“
8. Ale budú mu sluhami, aby spoznali rozdiel medzi mojou službou a službou kráľovstvom krajín.“
9. Egyptský kráľ Sesak teda tiahol proti Jeruzalemu a zobral poklady Pánovho domu aj kráľovského domu; zobral všetko. Zobral aj zlaté štíty, ktoré dal zhotoviť Šalamún.
10. Kráľ Roboam dal namiesto nich urobiť štíty kovové a dal ich do ochrany veliteľom štítonošov, ktorí strážili vchod do kráľovského domu.
11. A kedykoľvek išiel kráľ do chrámu, išli aj štítonoši a niesli ich, potom ich zase dali späť do strážnice štítonošov.
12. Pretože sa pokoril, odvrátil sa od neho Pánov hnev a nenechal ho úplne zahubiť; veď aj v Júdsku bolo všeličo dobré.
13. Roboam sa teda upevnil v Jeruzaleme a kraloval. Lebo Roboam mal štyridsaťjeden rokov, keď začal kralovať, a kraloval sedemnaásť rokov v Jeruzaleme, v meste, ktoré si Pán vyvolil zo všetkých izraelských kmeňov, aby tam položil svoje meno. Meno jeho matky bolo Náma, Amončanka.
14. Páchal zlo, lebo sa nestaral o to, aby hľadal Pána.
15. Roboamove dejiny, prvé i neskoršie, sú napísané v Príbehoch proroka Semeiáša a vidca Jedu; rodokmeň aj vojny, ktoré boli medzi Roboamom a Jeroboamom po všetky dni.
16. Potom sa Roboam uložil k svojim otcom a pochovali ho v Dávidovom meste. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Abiáš.

Kapitola 13

1. V osemnástom roku kráľa Jeroboama sa Abiáš stal kráľom nad Júdom.
2. Tri roky kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Michaja, dcéra Uriela z Gabay. Medzi Abiášom a Jeroboamom bola vojna.
3. Abiáš začal vojnu so štyristotisícovou armádou hrdinských bojovníkov, vybraných chlapov, Jeroboam však viedol proti nemu do boja osemstotisíc vybraných mužov, udatných hrdinov.
4. Abiáš sa postavil na vrchu Semeron, ktorý bol v Efraimskom pohorí, a hovoril: „Čujte ma, Jeroboam a celý Izrael:
5. Vy neviete, že Pán, Boh Izraela, dal naveky kráľovstvo nad Izraelom Dávidovi; jemu a jeho synom zmluvou soli?!
6. Ale Nabatov syn Jeroboam, sluha Dávidovho syna Šalamúna, povstal a vzbúril sa proti svojmu pánovi.
7. Zoskupili sa okolo neho daromní ľudia, naničhodníci a prevládli Šalamúnovho syna Roboama, lebo Roboam bol mladý a malomyselný a nevládal ich zdolať.
8. A teraz sa nazdávate, že premôžete Pánovo kráľovstvo, (ktoré je) v rukách Dávidových synov, lebo vás je veľké množstvo a máte zlaté telce, ktoré vám Jeroboam spravil za bohov.
9. Vyhnali ste Pánových kňazov, Áronových synov a levitov, a narobili ste si kňazov ako národy krajín. Každý, kto príde s býčkom, teliatkom a siedmimi baranmi, aby si naplnil ruky, stáva sa kňazom nebohov.
10. Naším Bohom je však Pán, my sme ho neopustili. Kňazi však, ktorí slúžia Pánovi, sú Áronovi synovia a leviti sú v službe
11. a pália Pánovi každé ráno a každý večer celopaly i voňavý tymian, predkladajú chleby na čistom stole, máme zlatý svietnik s jeho lampami, aby horeli každý večer. Lebo my zachovávame Pánove obrady, ale vy ste ho opustili.
12. Nám je teda v čele Boh, jeho kňazi a zvučné trúby, ktoré budú znieť proti vám. Synovia Izraela, nebojujte proti Pánovi, Bohu svojich otcov, lebo nebudete mať úspech!“
13. Jeroboam však poslal obchvatný oddiel, aby sa im dostal za chrbát. Oni boli pred Júdovcami, ale obchvatný oddiel im bol za chrbtom.
14. Keď sa Júdovci obzreli, videli, že musia bojovať aj spredu, aj odzadu, preto volali k Pánovi a kňazi trúbili na trúby.
15. Júdske mužstvo začalo kričať a keď júdske mužstvo kričalo, Boh porazil Jeroboama a celý Izrael pred Abiášom a Júdom.
16. Izraeliti utekali pred Júdovcami a Boh im ich vydal do ruky.
17. Abiáš a jeho ľud im zapríčinil veľkú porážku, takže z Izraela padlo prebodnutých päťstotisíc vybraných mužov.
18. Takto boli v tom čase pokorení synovia Izraela, synovia Júdu však zosilneli, lebo sa opierali o Pána, Boha svojich otcov.
19. Abiáš prenasledoval Jeroboama a odňal mu mestá: Betel a jeho osady, Jesanu a jej osady a Efron a jeho osady.
20. Za Abiášových dní sa už Jeroboam nevzchopil. Pán ho ranil, že zomrel.
21. Ale Abiáš zmocnel. Vzal si štrnásť žien a narodilo sa mu dvadsaťdva synov a šesťnásť dcér.
22. Ostatok Abiášových dejín, jeho cesty a jeho slová sú napísané v Dejinách proroka Ada.
23. Potom sa Abiáš uložil k svojim otcom a pochovali ho v Dávidovom meste. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Asa. Za jeho dní mala krajina desať rokov pokoj.

Kapitola 14

1. Asa robil, čo bolo dobré a spravodlivé v očiach Pána, jeho Boha.
2. Odstránil cudzie oltáre a výšiny, polámal pomníky a povytínal ašery.
3. Júdovi prikázal, aby vyhľadával Pána, Boha svojich otcov, a plnil zákon a prikázania.
4. Odstránil zo všetkých júdskych miest výšiny a chamány. Kým bol on, kráľovstvo malo pokoj.
5. V Júdsku postavil opevnené mestá, lebo krajina bola v pokoji a v tých rokoch sa proti nemu nestrhla nijaká vojna, lebo Pán mu doprial pokoj.
6. Povedal Júdovi: „Stavajme tieto mestá a ohradme ich múrom, vežami, bránami a závorami! Krajina je ešte pred nami, lebo sme hľadali Pána, svojho Boha. Hľadali sme a doprial nám pokoj zo všetkých strán.“ Stavali teda s úspechom.
7. V Asovom vojsku bolo z Júdu trisťtisíc štítonošov a kopijníkov a z Benjamína dvestoosemdesiat tisíc štítonošov a strelcov z luku. To všetko boli udatní bojovníci.
8. Vytiahol proti nim Etiópčan Zara s miliónovou armádou a tristo vozmi a došiel až k Marese.
9. Asa mu išiel naproti a zviazli boj v údolí Safata pri Marese.
10. Asa vzýval Pána, svojho Boha, a hovoril: „Pane, okrem teba niet nikoho, keď treba bezmocnému pomáhať proti početnému. Pomôž nám, Pane, náš Bože, lebo na teba sa opierame a v tvojom mene ideme proti tomuto množstvu. Pane, náš Bože, nech nie je človek mocnejší ako ty!“
11. A Pán porazil Etiópčanov pred Asom a pred Júdom, takže Etiópčania ušli.
12. Asa a vojsko, ktoré bolo s ním, prenasledovalo ich až po Gerar. Z Etiópčanov padli tolčí, že sotva bolo u nich živého, lebo Pán a jeho vojsko ich zlomili. Nabrali veľa koristi
13. a porazili všetky mestá na okolí Geraru, lebo sa ich zmocnil strach pred Pánom. Všetky tie mestá vyplienili, lebo v nich bolo veľa koristi.
14. Zborili aj stany pri dobytku, zajali množstvo oviec a tiav a vrátili sa do Jeruzalema.

Kapitola 15

1. Na Odedovho syna Azariáša zostúpil vtedy Boží duch.
2. I vyšiel pred Asu a povedal mu: „Čujte ma, Asa a všetci Júdovci i Benjamínci! Pán je s vami, kým ste vy s ním, a ak ho hľadáte, dá sa vám nájsť. Ale ak ho opustíte, opustí vás.
3. Izrael mal veľa dní bez pravého Boha, bez kňaza-učiteľa a bez zákona.
4. Keď však bol v úzkosti, vrátil sa k Pánovi, Izraelovmu Bohu. Hľadali ho a dal sa im nájsť.
5. V takých časoch nemá pokoj ani kto odchádza, ani kto prichádza, lebo strach vládne nad všetkými obyvateľmi krajín.
6. Národ doráža na národ a mesto na mesto, lebo Pán ich mátie všelijakými úzkosťami.
7. Ale vy sa vzmužte a nech vám neklesajú ruky, lebo príde odmena za vašu prácu!“
8. Keď Asa počul tieto slová a proroctvo proroka (Azariáša, syna) Odedovho, vzchopil sa a odstránil hnusoty z celého územia Júdu a Benjamína a z miest, ktoré zaujal na Efraimskom pohorí, a obnovil Pánov oltár, ktorý bol pred Pánovou predsieňou.
9. I zhromaždil všetkých Júdovcov a Benjamínovcov, ako aj prisťahovalcov z Efraima, Manassesa a Simeona, lebo z Izraela mnohí prišli k nemu, keď videli, že Pán, jeho Boh, je s ním.
10. V treťom mesiaci pätnásteho roku Asovho kraľovania sa zhromaždili do Jeruzalema
11. a v ten deň obetovali Pánovi z koristi, ktorú priniesli, sedemsto kusov hovädzieho dobytká a sedemtisíc oviec.
12. A zaviazali sa zmluvou, že budú celým svojím srdcom a celou svojou dušou hľadať Pána, Boha svojich otcov.
13. Každý, kto nebude hľadať Pána, Izraelovho Boha, musí zomrieť, či malý alebo veľký, či muž alebo žena.
14. A zaprisahali sa Pánovi veľkým hlasom a jasotom za (zvukov) trúb a poľníc.
15. Celé Júdsko sa tešilo prísaha, lebo prisahali celým svojím srdcom. Hľadali ho celou svojou vôľou, preto sa im Pán dal nájsť a doprial im pokoj zo všetkých strán.
16. Kráľ Asa odstránil aj matku Maáchu z postavenia kňaznej, lebo dala Ašere urobiť necudný pomník. Asa zručil jej ohavnú modlu, rozdrvil ju a spálil v údolí Cedron.
17. Ale výšiny nezmizli z Izraela. Asovo srdce však bolo dokonalé po všetky jeho dni.
18. Dal tiež doniesť do Božieho domu dary, ktoré zasvätil jeho otec, a dary, ktoré zasvätil on sám: striebro, zlato a nádoby.
19. Vojna nebola až do tridsiateho piateho roku Asovho kraľovania.

Kapitola 16

1. V tridsiatom šiestom roku Asovho kralovania pritiahol izraelský kráľ Bása proti Júdsku a opevnil Rámu, aby júdske mu kráľovi Asovi zabránil východ a prístup.
2. Nato vzal Asa striebro a zlato z pokladnice Pánovho domu a z pokladnice kráľovského domu a poslal Benhadadovi, kráľovi Aramu, ktorý býval v Damasku, odkaz:
3. „Nech je zmluva medzi mnou a tebou, medzi mojím otcom a tvojím otcom. Hľa, posielam ti striebro a zlato. Zruš teda zmluvu, ktorú máš s izraelským kráľom Básom, aby odtiahol odo mňa.“
4. Benhadad súhlasil s kráľom Asom, poslal svojich vojenských veliteľov proti mestám Izraela a porazili Ahion, Dan, Abelmaim a všetky skladišťa miest Neftaliho.
5. Keď sa to dopočul Bása, prestal opevňovať Rámu, prerušil svoju prácu.
6. Kráľ Asa vzal všetkých Júdocov a odniesli z Rámy kamene a drevo, ktorými Bása opevňoval, a opevnil nimi Gabau a Masfu.
7. V tom čase prišiel k júdske mu kráľovi Asovi videc Hanani a povedal mu: „Pretože si sa spoliehal na aramejského kráľa a nespoliehal si sa na Pána, svojho Boha, uniklo ti z ruky vojsko aramejského kráľa.“
8. Neboli Etiópčania a Líbyjci početným vojskom s veľkým množstvom vozov a jazdcov? Ale že si sa spoliehal na Pána, vydal ti ich do rúk.
9. Lebo Pánove oči pozerajú po celej zemi, aby posilnili tých, čo sú mu zo srdca oddaní. V tejto veci si konal nemúdro, lebo odteraz budeš mať vojny.“
10. Asa sa nahneval na vidca a dal ho do väzenia, veľmi sa preto nahneval, a v tom čase dal Asa zbiť aj niektorých z ľudu.
11. Asove dejiny, prvé i neskoršie, sú napísané v Knihe kráľov Júdu a Izraela.
12. V tridsiatom deviatom roku svojho kralovania Asa ochorel na nohy. Jeho choroba bola veľmi ťažká, ale ani vo svojej chorobe nevyhľadával Pána, ale lekárov.
13. Potom sa Asa uložil k svojim otcom a zomrel v štyridsiatom prvom roku svojho kralovania.
14. Pochovali ho v jeho hrobe, ktorý si vykopal v Dávidovom meste. Položili ho na lôžko, ktoré bolo plné voňaviek a rozličných, mastičkármi zhotovených mastí a zapálili mu veľký oheň.

Kapitola 17

1. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Jozafat. Ten sa ukázal silný proti Izraelu.
2. Do všetkých opevnených miest Júdska dal vojsko a zriadil posádky v júdskej krajine a v efraimských mestách, ktoré dobyl jeho otec Asa.
3. Pán bol s Jozafatom, lebo kráčal po prvých cestách svojho otca Dávida a nevyhľadával bálav, ale vyhľadával Boha svojho otca a kráčal podľa jeho príkazov, a nie podľa toho, čo robil Izrael.
4. Preto Pán upevnil kráľovstvo v jeho ruke a celé Júdsko dávalo Jozafatovi dary, takže mal množstvo bohatstva a slávy.
5. A keď na Pánových cestách vzrástla jeho smelosť, odstránil z Júdska ešte aj výšiny a ašery.
6. V treťom roku svojho kralovania poslal svoje kniežatá Benhaila, Obdiáša, Zachariáša, Natanaela a Micheáša, aby vyučovali v júdskych mestách,
7. s nimi levitov: Semeiáša, Nataniáša, Zabadiáša, Asaela, Semiramota, Jonatána, Adoniáša, Tobiáša a Tobadoniáša, levitov, a s nimi kňazov Elisamu a Jorama.
8. Vyučovali v Júdsku; mali so sebou knihu Pánovho Zákona. Obišli všetky júdske mestá a vyučovali ľud.
9. Preto zavládol strach pred Pánom vo všetkých kráľovstvách krajín, ktoré boli okolo Júdska, a nepúšťali sa s Jozafatom do vojny.
10. Aj od Filištíncov donášali Jozafatovi dary a striebro ako poplatok. Aj Arabi mu donášali dobytok: sedemtisíc sedemsto baranov a sedemtisíc sedemsto capov.
11. Takto Jozafat ustavične rástol do výšky. Postavil v Júdsku hrady a mestá pre zásoby.
12. V júdskych mestách previedol mnoho prác a v Jeruzaleme mal bojovníkov, udatných hrdinov.
13. A toto je ich počet podľa domovských rodov: Z Júdska velitelia tisícok: knieža Ednas a s ním trisťtisíc udatných bojovníkov.
14. Poruke mu bol knieža Johanan a s ním dvestoosemdesiatisíc.
15. Po jeho ruke bol Zechriho syn Amasiáš, ktorý sa zasvätil Pánovi, a s ním dvestotisíc udatných bojovníkov.
16. Z Benjamína udatný bojovník Eliada a s ním dvestotisíc ozbrojených lukom a štítom.
17. Poruke mu bol Jozabad a s ním stoosemdesiatisíc vystrojených do boja.
18. Oni boli kráľovi k službám okrem tých, ktorých kráľ umiestnil v opevnených mestách po celom Júdsku.

1. Jozafat mal teda množstvo bohatstva a slávy. I dal sa do príbuzenstva s Achabom.
2. Po rokoch išiel k Achabovi dolu do Samárie. Achab dal preň a pre ľud, ktorý bol s ním, zabiť množstvo oviec a hoviad a nahovoril ho na výpravu proti Ramotu v Galaáde.
3. Izraelský kráľ Achab sa spýtal júdskeho kráľa Jozafata: „Pôjdeš so mnou do Ramotu v Galaáde?“ Odpovedal mu: „Som ako ty a môj ľud je ako tvoj ľud; vo vojne budem s tebou.“
4. Potom Jozafat povedal izraelskému kráľovi: „Vyžiadaš si dnes, prosím, Pánovo slovo!“
5. Nato kráľ Izraela zhromaždil prorokov, štyristo mužov, a spýtal sa ich: „Máme ísť do vojny proti Ramotu v Galaáde, alebo to nechať?“ Odpovedali: „Tiahni, Boh ho dá do ruky kráľa.“
6. Ale Jozafat sa spýtal: „Nie je tu ešte nejaký Pánov prorok, aby sme sa ho mohli spýtať?“
7. Izraelský kráľ odpovedal Jozafatovi: „Je ešte jeden človek, prostredníctvom ktorého sa môžeme dopytovať Pána, lenže ja ho nenávidím, lebo mi neprorokuje dobro, ale vždy len nešťastie. Je to Jemlov syn Micheáš.“ Jozafat povedal: „Nech kráľ nehovorí tak!“
8. Nato izraelský kráľ zavolať jedného komorníka a povedal: „Prived' rýchlo Micheáša, Jemlovho syna!“
9. Izraelský kráľ a júdsky kráľ Jozafat sedeli oblečení do rúcha každý na svojom tróne; sedeli na priestranstve pri vchode do brány Samárie a všetci proroci prorokovali pred nimi.
10. Kanaánov syn Sedekiáš si urobil železné rohy a vrazil: „Toto hovorí Pán: Týmto dokoleš Aramejčanov do zániku.“
11. A všetci proroci prorokovali podobne: „Tiahni proti Ramotu v Galaáde, budeš mať úspech a Pán ho vydá do ruky kráľa.“
12. Posol, ktorý šiel zavolať Micheáša, hovoril mu: „Hľa, slová prorokov sú jednotné a priaznivé kráľovi! Nech je aj tvoja reč ako reč hociktorého z nich, predpovedaj šťastie!“
13. Ale Micheáš odpovedal: „Ako žije Pán, budem hovoriť to, čo mi povie Pán.“
14. Keď prišiel ku kráľovi, kráľ sa ho pýtal: „Micheáš, máme ísť do boja proti Ramotu v Galaáde, alebo to mám nechať?“ Odpovedal: „Tiahnite, budete mať úspech a dostanú sa do vašej ruky!“
15. Ale kráľ mu vrazil: „Kolko ráz ťa mám zaprisahať, aby si mi v Pánovom mene hovoril iba pravdu?“
16. Odpovedal: „Videl som celý Izrael roztratený po vrchoch ako ovce, ktoré nemajú pastiera. Vtedy Pán povedal: Títo nemajú pána; nech sa každý vráti v pokoji domov!“
17. Tu izraelský kráľ povedal Jozafatovi: „Nevrazil som ti, že mi neprorokuje dobro, len nešťastie!?“
18. A tamten pokračoval: „Nuž počujte slovo Pánovo! Videl som Pána sedieť na tróne a celé nebeské vojsko stáť po jeho pravej i ľavej strane.“
19. A Pán povedal: Kto chce podvieť izraelského kráľa Achaba, aby šiel a padol pri Ramote v Galaáde? Nato hovoril jeden tak, druhý onak.
20. Vtedy vyšiel akýsi duch, zastal pred Pánom a povedal: Ja ho podvediem! A Pán sa ho spýtal: Ako?
21. Odpovedal: Vyjdem a budem lživým duchom v ústach všetkých jeho prorokov. On povedal: Oklameš ho, aj to dokážeš! Choď a urob tak!
22. Pán teda vložil do úst týchto tvojich prorokov lživého ducha, lebo Pán vyslovil proti tebe nešťastie.“
23. V tom pristúpil syn Kanaána, Sedekiáš, udrel Micheáša po líci a povedal: „Ktorouže cestou odišiel Pánov duch odo mňa, aby hovoril s tebou?“
24. Ale Micheáš odpovedal: „To uvidíš v ten deň, keď budeš chodiť z izby do izby, aby si sa schoval.“
25. Kráľ Izraela povedal: „Chyťte Micheáša a zavedte ho k mešťanostovi Amonovi a kráľovičovi Joasovi
26. a povedzte: Takto hovorí kráľ: Tohto dajte do väznice a biedne ho žijte chlebom a vodou, kým sa šťastne nevrátim!“
27. Micheáš však odvetil: „Ak sa naozaj šťastne vrátiš, nehovoril cezo mňa Pán.“ (A povedal: „Čujte to, všetci ľudia!“)
28. Kráľ Izraela a júdsky kráľ Jozafat tiahli teda proti Ramotu v Galaáde.

29. Izraelský kráľ povedal Jozafatovi, že sa preoblečie, až pôjde do boja: „Ty sa však obleč do svojho rúcha!“ A tak sa izraelský kráľ preobliekol a tak išli do boja.
30. Aramejský kráľ však prikázal svojim veliteľom vozov: „Nebojujte ani s malým, ani s veľkým, ale iba so samým kráľom Izraela!“
31. Keď potom velitelia vozov zazreli Jozafata, povedali si: „To je iste kráľ Izraela!“ Obrátili sa a bojovali proti nemu. Ale Jozafat vykrikol a Pán mu pomohol, Boh ich odviedol od neho.
32. A keď velitelia vozov videli, že to nie je izraelský kráľ, obrátili sa preč od neho.
33. Ale akýsi muž nevdojak natiahol luk a zasiahol izraelského kráľa medzi spony panciera. On povedal svojmu kočišovi: „Obráť a vyvez ma z bojišťa, som ranený!“
34. Nakoľko sa však bitka v ten deň stupňovala, ostal kráľ Izraela stáť vo voze proti Aramejčanom až do večera. Zomrel, keď zapadalo slnko.

Kapitola 19

1. Júdsky kráľ Jozafat sa však šťastne vrátil domov do Jeruzalema.
2. Vyšiel mu v ústrety videc Jehu, Hananiho syn, a povedal kráľovi Jozafatovi: „Rúhačom treba pomáhať? Miluješ tých, ktorí nenávidia Pána? Preto si si zaslúžil Pánov hnev.
3. Zistili sa však u teba aj dobré skutky: že si dal z krajiny vypáliť ašery a že si sa rozhodol v srdci hľadať Pána.“
4. Jozafat ostal teda v Jeruzaleme. Potom však opäť vyšiel medzi ľud od Bersabe až po Efraimské pohorie a obrátil ho k Pánovi, Bohu svojich otcov.
5. V krajine ustanovil sudcov, vo všetkých opevnených mestách Júdu, mesto za mestom.
6. A sudcom povedal: „Hľadte na to, čo robíte, lebo nie za človeka súdite, ale za Pána, ktorý je s vami pri vynášaní rozsudku.
7. Nech vás preniká bázeň pred Pánom! Postupujte opatrne, lebo u Pána, nášho Boha, niet nespravodlivosti ani uprednostňovania, ani úplatkárstva.“
8. Jozafat ustanovil aj v Jeruzaleme niektorých z levitov, kňazov a pohlavárov izraelských rodov pre Pánov súd a pre spory tých, čo bývali v Jeruzaleme.
9. A prikázal im: „Tak robte v bázni pred Pánom, spravodlivo a s úprimným srdcom.
10. Pri každom spore, ktorý k vám dôjde od vašich bratov, čo bývajú vo svojich mestách, (či je to spor) medzi krvou a krvou alebo o zákony, príkazy, predpisy a nariadenia, napomeňte ich, aby sa neprehrešovali proti Pánovi a aby nedolažol na vás a na vašich bratov hnev. Takto robte a nepreviníte sa!
11. Velkňaz Amariáš je vašim predstaveným vo všetkých Pánových veciach a Izmaelov syn Zabadiáš, knieža v Júdovom dome, vo všetkých veciach kráľa. Ako pisári sú vám k službám leviti. Konajte mužne a Pán nech je s dobrom!“

1. Potom prišli Moabčania, Amončania a s nimi niektorí z Meunejcov do boja proti Jozafatovi.
2. Prišli (ľudia) a oznámili Jozafatovi: „Veľký zástup prišiel proti tebe spoza mora, z Aramejska. Hľa, už sú v Asasantamare!“ To je Engadi.
3. Jozafat sa preľakol. Rozhodol sa obrátiť na Pána a vyhlásil v celom Júdsku pôst.
4. Júdovci sa zhromaždili uprosovať Pána. Aj zo všetkých júdskejších miest prišli uprosovať Pána.
5. Jozafat stál v zhromaždení Júdovcov a Jeruzalemčanov v Pánovom dome pred novým nádvorím
6. a hovoril: „Pane, Bože našich otcov, nie ty si Boh na nebi a panovník nad všetkými kráľovstvami národov?! V tvojej ruke je sila a moc a nik sa nemôže k tebe postaviť.
7. A nevyhnal si ty, náš Bože, národy tejto krajiny pred svojím ľudom, Izraelom, a nedal si ju navždy potomkom svojho priateľa Abraháma?!
8. Usadili sa v nej a postavili v nej tebe, tvojmu menu, svätýňu s úmyslom:
9. Ak doľahne na nás nešťastie, trestajúci meč, mor alebo hlad, postavíme sa pred tento dom a pred tvoju tvár - veď v tomto dome je tvoje meno -, budeme vo svojej úzkosti volať k tebe a ty nás vypočuješ a zachrániš.
10. A teraz, hľa, Amončania, Moabčania a horali zo Seiru, cez ktorých si Izraelitom nedovolil prejsť, keď vychádzali z egyptskej krajiny, ale vyhli im, aby ich nezničili,
11. hľa, títo sa nám odplácajú, lebo nás prichádzajú vyhnáť z tvojho imania, ktoré si dal nám.
12. Bože náš, nebudeš ich súdiť? Veď my nemáme sily proti tomuto veľkému zástupu, ktorý prichádza proti nám, a sami nevieme, čo si počať, ale iba k tebe obraciame svoj zrak.“
13. A všetci Júdovci stáli pred Pánom, aj ich maličkí, ich ženy a synovia.
14. Vtedy na Jahaziela, syna Zachariáša, syna Banaiáša, syna Jehiela, syna Mataniáša, levitu z Asafových synov, zostúpil uprostred zhromaždenia Pánov duch
15. a hovoril: „Dávajte pozor, všetci Júdovci a obyvatelia Jeruzalema, i kráľ Jozafat: Toto vám hovorí Pán: Vy sa nebojte a nestrachujte pred týmto veľkým zástupom, lebo ten boj nie je váš, ale Boží!
16. Zajtra tiahnite dolu proti nim! Oni budú vystupovať po svahu Sis. Stretnete ich na kraji údolia, pred rovinou Jeruel.
17. Vašou úlohou nebude bojovať. Pevne sa postavte a pozerajte sa na pomoc, ktorú vám poskytne Pán. Júda a Jeruzalem, nebojte sa a nestrachujte sa! Zajtra im vyjdite naproti a Pán bude s vami!“
18. Nato sa Jozafat sklonil tvárou na zem a všetci Júdovci a obyvatelia Jeruzalema padli pred Pánom na tvár, aby sa klaňali Pánovi,
19. a leviti z Kaátových synov a z Koreových synov vstali a veľmi veľkým hlasom chválili Pána, Izraelovho Boha.
20. Včasráno vstali a vyšli na púšť Tekue. Keď vychádzali, Jozafat sa postavil a povedal: „Počúvajte, Júdovci a obyvatelia Jeruzalema! Verte v Pána, svojho Boha, a bude sa vám dariť!“
21. Poradil sa s ľudom a rozhodol, aby Pánovi speváci a oslavovatelia kráčali v posvätnéj ozdobe pred ozbrojencami a aby hovorili: „Oslavujte Pána, lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky.“
22. A v čase, keď začali plesať a oslavovať, obrátil Pán proti Amončanom, Moabčanom a horalom zo Seiru postriežky, ktoré išli proti Júdovi, a porazili ich.
23. Amončania a Moabčania sa totiž postavili proti obyvateľom pohoria Seir, aby ich pobili a vyhubili, a keď boli hotoví s obyvateľmi Seiru, pomáhali si vzájomne sa ničiť.
24. Júdovci prišli na miesto, odkiaľ bol výhľad na púšť, obrátili sa smerom k zástupu a videli iba mŕtvolu popadanú na zem, nebolo nikoho, kto by sa bol zachránil.
25. Jozafat a jeho ľud išli pobrať korisť a našli tam množstvo majetku, šiat a skvostných nádob. Nabrali si toho toľko, že to nevládali uniesť. Tri dni brali korisť, lebo jej bolo tak veľa.
26. Na štvrtý deň sa zhromaždili v Údolí chvály; - pretože tam chválili Pána, volajú to miesto podnes Údolím chvály.
27. Potom sa všetci Júdovci a Jeruzalemčania s Jozafatom na čele obrátili, aby sa s radosťou vrátili do Jeruzalema, lebo Pán im poprial radosť nad nepriateľmi.
28. S harfami, citarami a trúbami prišli do Jeruzalema, do Pánovho domu.

29. A na všetky kráľovstvá krajín dopadol strach pred Bohom, keď počuli, že Pán bojoval proti nepriateľom Izraela.
30. Jozafatovo kráľovstvo si odpočinulo, lebo jeho Boh mu doprial pokoj zo všetkých strán.
31. Jozafat kraloval nad Júdskom. Mal tridsaťpäť rokov, keď začal kralovať, a dvadsaťpäť rokov kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Azuba, dcéra Selaiho.
32. Kráčal po ceste svojho otca Asu a neodklonil sa od nej, robil, čo sa páči Pánovi.
33. Ale výšiny nezmizli a ľud sa nepripútal srdcom k Bohu svojich otcov.
34. Ostatok Jozafatových dejín, prvších i neskorších, je napísaný v Príbehoch Jehuho, Hananiho syna, ktoré sú pojaté do Knihy izraelských kráľov.
35. Potom sa júdsky kráľ Jozafat spolčil s izraelským kráľom Ochoziášom, ktorý konal zločinne.
36. Naviedol ho totiž, aby postavili lode, ktoré by išli do Taršiša. Lode postavili v Asiongaberi.
37. Ale Eliezer, syn Dodaua z Maresy, prorokoval proti Jozafatovi: „Pretože si sa spojil s Ochoziášom, Pán zničí tvoje dielo.“ A lode stroskotali a nemohli ísť do Taršiša.

Kapitola 21

1. Potom sa Jozafat uložil k svojim otcom a pochovali ho s jeho otcami v Dávidovom meste. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Joram.
2. Ten mal bratov, Jozafatových synov: Azariáša, Jahiela, Zachariáša, Azariáša, Michaela a Safatiáša. Títo všetci boli synmi Jozafata, kráľa Izraela.
3. Ich otec im dal veľké dary v striebre, zlate a skvostoch spolu s opevnenými mestami v Júdsku. Ale kráľovstvo dal Joramovi, lebo on bol prvorođený.
4. Joram sa chopil vlády nad kráľovstvom svojho otca, nadobudol moc a mečom pobil všetkých svojich bratov aj niektorých z izraelských kniežat.
5. Joram mal tridsaťdva rokov, keď začal kralovať, a osem rokov kraloval v Jeruzaleme.
6. Kráčal po cestách izraelských kráľov, robil ako Achabov rod, lebo mal za manželku Achabovu dcéru; robil teda, čo sa Pánovi nepáči.
7. Ale Pán nechcel zničiť Dávidov rod pre zmluvu, ktorú uzavrel s Dávidom, a preto, lebo mu prisľúbil, že dá jemu a jeho synom po všetky dni lampu.
8. Za jeho dní sa Edomsko vymanilo spod nadvlády Júdska; ustanovili si vlastného kráľa.
9. Joram so svojimi kniežatami prešiel ta a všetky vozy s ním. V noci vstal a zaútočil na Edomcov, ktorí obkolesovali jeho i veliteľov vozov...
10. Tak sa Edom vymanil spod nadvlády Júdska až podnes. Vtedy, v tom istom čase, odpadla aj Lobna, lebo opustil Pána, Boha svojich otcov.
11. Aj on nastaval výšin po vrchoch Júdska a naviedol obyvateľov Jeruzalema na smilstvo a Júdsko na odpad.
12. Od proroka Eliáša mu došiel list, v ktorom bolo napísané: „Toto hovorí Pán, Boh tvojho otca Dávida: Pretože si nekráčal po cestách svojho otca Jozafata a po cestách júdskeho kráľa Asu,
13. ale si kráčal po cestách izraelských kráľov a naviedol si Júdsko a obyvateľov Jeruzalema na smilstvo podobné smilstvu Achabovho domu, ba aj svojich bratov z domu svojho otca, ktorí boli lepší ako ty, si vyvraždil,
14. preto Pán dopustí veľký úder na tvoj ľud, na tvojich synov, na tvoje ženy a na celé tvoje imanie.
15. A ty budeš v mnohých chorobách, v chorobe vnútorností, až ti pre chorobu po uplynutí (istého) času vyjdú vnútornosti.“
16. A Pán vzbudil proti Joramovi ducha Filištíncov a Arabov, ktorí susedili s Etiópcami.
17. Tiahli proti Júdsku, vnikli doň a ukoristili všetok majetok, ktorý bol v kráľovom dome, i jeho synov a ženy, takže mu neostal syn, okrem Joachaza, ktorý bol najmladší z jeho synov.
18. Po tomto všetkom ho Pán udrel nevyliciteľnou chorobou vnútorností.
19. A po uplynutí času, po dvoch rokoch, keď už prichádzal koniec, vyšli mu v chorobe vnútornosti a zomrel v neznesiteľných bolestiach. A jeho ľud mu nezapálil oheň, ako zapaloval jeho otcom.
20. Mal tridsaťdva rokov, keď začal kralovať, osem rokov kraloval v Jeruzaleme a odišiel tak, že za ním nik neželel. Pochovali ho v Dávidovom meste, ale nie v kráľovských hrobch.

Kapitola 22

1. Obyvatelia Jeruzalema ustanovili namiesto neho za kráľa jeho najmladšieho syna Ochoziáša, lebo všetkých prvých pobila tlupa korisťníkov, ktorá s Arabmi vnikla do tábora. Kráľom sa teda stal Ochoziáš, syn júdskeho kráľa Jorama.
2. Ochoziáš mal štyridsaťdva rokov, keď začal kraľovať, a jeden rok kraľoval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Atalia, Amriho dcéra.
3. Aj on kráčal po ceste Achabovho rodu, lebo jeho matka mu bola v zločinnosti radkyňou.
4. Robil, čo sa Pánovi nepáči, ako Achabov dom, lebo na jeho záhubu oni mu boli po smrti jeho otca radcami.
5. Na ich radu išiel s Achabovým synom, izraelským kráľom Joramom do vojny proti aramejskému kráľovi Hazaelovi k Ramotu v Galaáde, ale Aramejčania Jorama porazili.
6. On sa vrátil, aby sa v Jezraeli vyliečil z rán, ktoré mu zasadili pri Ramote v Galaáde, keď bojoval proti Hazaelovi, kráľovi Aramu. A júdsky kráľ, Joramov syn Ochoziáš išiel dolu do Jezraela navštíviť Achabovho syna Jorama, lebo bol chorý.
7. To bolo od Boha na pošliapanie Ochoziáša za to, že išiel k Joramovi. Lebo keď ta došiel, išiel s Joramom k Namsiho synovi Jehuovi, ktorého Pán pomazal, aby vyhubil Achabov dom.
8. A keď Jehu trestal Achabov dom, stretol júdske kniežatá a synov Ochoziášových bratov, ktorí boli v Ochoziášových službách, a pobil ich.
9. Potom hľadal Ochoziáša a chytili ho, keď sa skrýval v Samárii. Priviedli ho k Jehuovi a zabili. Pochovali ho, lebo si vraveli: „Bol synom Jozafata, ktorý celým svojím srdcom vyhládal Pána.“ A v Ochoziášovom dome nebolo nikoho, kto by bol býval schopný kraľovať.
10. Keď Ochoziášova matka Atalia videla, že jej syn zomrel, vzala sa a vyvraždila všetko kráľovské potomstvo Júdovho domu.
11. Ale kráľova dcéra Josabet vzala Ochoziášovho syna Joasa, uniesla ho spomedzi kráľovských synov, ktorí mali byť pobití, a dala ho aj jeho dojku do spálne. Josabet, dcéra kráľa Jorama, manželka kňaza Jojadu, ho schovala pred Ataliou preto, že bola Ochoziášovou sestrou, takže ho nemohla zabiť.
12. Bol pri nich v Božom dome schovaný šesť rokov, nad krajinou však panovala Atalia.

1. Na siedmy rok sa Jojada vzmužil, vzal k sebe veliteľov stotín: Jerohamovho syna Azariáša, Johananovho syna Izmaela, Obedovho syna Asariáša, Adaiho syna Másiáša a Zechriho syna Elisafata a uzavrel s nimi dohodu.
2. Obišli Júdsko, zobrali levitov zo všetkých júdskejších miest a pohlavárov izraelských rodov a prišli do Jeruzalema.
3. Celé zhromaždenie uzavrelo s kráľom v Božom dome zmluvu a Jojada im povedal: „Hľa, kráľov syn! Má kralovať, ako hovoril Pán o Dávidových synoch.
4. Budete robiť toto: Tretina z vás kňazov a levitov, ktorí prichádzate v sobotu, bude strážiť pri prahoch,
5. tretina v kráľovskom dome, tretina v Bráne základu a všetok ľud v nádvoríach Pánovho domu.
6. Do Pánovho domu nevkrúči nik, iba kňazi a z levitov tí, čo posluhujú. Oni vojdú, lebo sú posvätení; všetok ľud však nech zachováva, čo kázal zachovávať Pán.
7. Leviti nech dookola obkľúčia kráľa, každý so zbraňou v ruke, a keby niekto vnikol do chrámu, treba ho zabiť! Nech sú pri kráľovi, či pôjde dnu alebo von!“
8. Leviti a všetci Júdovci urobili všetko tak, ako im nariadil kňaz Jojada. Každý vzal svojich mužov, ktorí v sobotu prichádzali, aj s tými, čo v sobotu odchádzali, lebo kňaz Jojada neprepustil oddiely,
9. a kňaz Jojada dal veliteľom stotín kopije, štíty a pavézy kráľa Dávida, ktoré boli v Božom dome.
10. I postavil všetok ľud, každého so zbraňou v ruke, od pravej strany domu až po ľavú stranu domu (tvárou) k oltáru a k domu okolo kráľa.
11. Potom vyviedli kráľovho syna, položili naň korunu a odznak, ustanovili ho za kráľa, Jojada a jeho synovia ho pomazali a volali: „Nech žije kráľ!“
12. Keď Atalia počula volanie ľudu a štítonošov, ako oslavujú kráľa, išla k ľudu do Pánovho domu
13. a videla, že kráľ stojí pri stĺpe pri vchode, veliteľia a trubači sú pri kráľovi a všetok vidiecky ľud sa teší a trúbi na trúbach, aj speváci s hudobnými nástrojmi a takí, čo sa vyznali v oslavovaní. Nato si Atalia roztrhla rúcho a volala: „Zrada! Zrada!“
14. Ale kňaz Jojada vyšiel k veliteľom stotín, ktorí stáli na čele vojska, a povedal im: „Vyvedte ju von z nádvorí a kto pôjde za ňou, treba ho zabiť mečom!“ Kňaz totiž povedal: „Nezabíjajte ju v Pánovom dome!“
15. Položili na ňu ruky, a keď došla ku vchodu do Konskej brány kráľovského domu, tam ju usmrtili.
16. Potom Jojada uzavrel zmluvu medzi sebou, ľuďom a kráľom, že budú Pánovým ľuďom.
17. Nato všetok ľud vošiel do Bálovho domu a zboril ho. Jeho oltáre a sochy dolámali a Bálovho kňaza Matana zabili pred oltárom.
18. Jojada postavil v Pánovom dome strážu pod dozorom levitských kňazov, ktorých zadelil Dávid v Pánovom dome, aby prinášali Pánove celopaly, ako je napísané v Mojžišovom zákone, s radosťou a piesňami, podľa Dávidovho nariadenia.
19. Ku bránam Pánovho domu postavil strážu, aby nik nečistý po nič nevošiel.
20. Potom pojal veliteľov stotín, mocnárov a vodcov ľudu a všetok vidiecky ľud a odprevadil kráľa z Pánovho domu. Išli cez Hornú bránu do kráľovského domu a posadili kráľa na kráľovský trón.
21. Všetok vidiecky ľud sa tešil a mesto ostalo ticho. Ataliu však usmrtili mečom.

1. Joas mal sedem rokov, keď začal kralovať, a štyridsať rokov kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Sebia z Bersabe.
2. Joas robil po všetky dni kňaza Jojadu, čo sa páči Pánovi.
3. Jojada mu vzal dve ženy, takže sa mu narodili synovia a dcéry.
4. Potom si Joas zaumienil obnoviť Pánov dom.
5. Zhromaždil kňazov a levitov a povedal im: „Vydite do júdskeho miest a z roka na rok vyberajte od všetkých Izraelitov peniaze na opravu domu svojho Boha. A vy sa priberajte k veci!“ Ale leviti sa nepriberali.
6. Preto kráľ zavolať hlavu, Jojadu, a povedal mu: „Prečo si nenalieval na levitov, aby doniesli z Júdska a z Jeruzalema dávku, ktorú predpísal Pánov služobník Mojžiš obci Izraela pre stánok zákona?!”
7. Lebo zločinná Atalia a jej synovia pokazili Boží dom a zo všetkých, Pánovmu chrámu zasvätených vecí narobili bálv.“
8. Na kráľov príkaz urobili debnu a umiestnili ju pri bráne Pánovho domu zvonku.
9. Potom vydali v Júdsku a Jeruzaleme ohlas, aby donášali Pánovi dávku, ktorú Izraelitom na púšti predpísal Boží služobník Mojžiš.
10. Všetky kniežatá a všetok ľud sa radovali. Donášali a hádzali do debny až sa naplnila.
11. Z času na čas debnu doniesli, aby ju kráľ prostredníctvom levitov prehliadol, a ak zistili, že je peňazí veľa, prichádzal kráľov pisár a poverenec hlavného kňaza, debnu vyprázdnil a zasa ju zanesli na jej miesto. Tak robievali deň po deň a nazbierali množstvo peňazí.
12. Kráľ a Jojada ich odovzdali dielovedúcim, ktorí mali dozor pri prácach v Pánovom dome. Oni najímali kamenárov a tesárov na obnovu Pánovho domu, ako aj železiarov a kovorobotníkov na opravu Pánovho domu.
13. Robotníci pracovali a opravy pod ich rukami pokračovali, až uviedli Boží dom do pôvodného stavu a upevnili ho.
14. Keď boli hotoví, zanesli zvyšok peňazí kráľovi a Jojadovi a on dal za ne urobiť nádoby pre Pánov dom, nádoby na (boho)službu a obety, čaše a zlaté a strieborné nádoby. A po všetky Jojadove dni ustavične prinášali v Pánovom chráme celopaly.
15. Ale Jojada zostarel a zomrel v plnom veku. Keď zomrel, mal stotridsať rokov.
16. Pochovali ho v Dávidovom meste s kráľmi, lebo robil dobro pre Izrael, pre Boha a jeho dom.
17. Po Jojadovej smrti prišli júdske kniežatá, poklonkovali kráľovi a kráľ ich poslúchol.
18. Opustili dom Pána, Boha svojich otcov, a slúžili ašerám a modlám. A tak dopadol hnev na Júdu a Jeruzalem pre toto ich previnenie.
19. Posielal k nim prorokov, aby ich obrátili k Pánovi a napomínali ich, lenže nepočúvali.
20. Vtedy Boží duch odial Zachariáša, syna kňaza Jojadu, i postavil sa pred ľud a povedal mu: „Toto hovorí Pán: Prečo prestupujete Pánove príkazy? Nedarí sa vám! Preto, že ste opustili Pána, on opustil vás.“
21. Oni sa proti nemu sprisahali a na kráľov rozkaz ho ukameňovali na nádvorí Pánovho domu.
22. Kráľ Joas si nespomenul na dobrodenie, ktoré mu preukázal jeho otec Jojada, ale zavraždil jeho syna. Keď umieral, povedal: „Pán to vidí a pomstí.“
23. Po uplynutí roku tiahlo proti nemu aramejské vojsko. Prišli do Júdska a Jeruzalema a vyhubili všetky kniežatá ľudu a všetku korisť poslali kráľovi do Damasku.
24. Hoci aramejské vojsko prišlo s malým počtom mužov, Pán im vydal do ruky veľmi veľké vojsko, lebo opustili Pána, Boha svojich otcov. Aj proti Joasovi vyniesli výroky.
25. Keď od neho odišli - a nechali ho v ťažkých chorobách -, sprisahali sa proti nemu jeho sluhovia pre krv syna kňaza Jojadu a zabili ho na jeho lôžku. Zomrel a pochovali ho v Dávidovom meste, ale nepochovali ho v kráľovských hrobách.
26. Títo sa sprisahali proti nemu: Zabad, syn Amončanky Semaaty, a Jozabad, syn Moabčanky Semarity.

27. O jeho synoch, o množstve zbierok za neho a o oprave Božieho domu sa píše vo Výklade Knihy kráľov. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Amasiáš.

1. Amasiáš mal dvadsaťpäť rokov, keď začal kralovať, a dvadsaťdeväť rokov kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Joadan z Jeruzalema.
2. Robil, čo sa páči Pánovi, nie však z celého srdca.
3. Len čo mal vládu pevne v rukách, pobil svojich sluhov, ktorí zavraždili kráľa, jeho otca.
4. Ale ich synov nezabil, ako je písané v knihe Mojžišovho zákona, kde Pán prikazuje: „Nebudú zomierať otcovia za synov, ani synovia za svojich otcov, ale každý zomrie za svoj hriech.“
5. Amasiáš zhromaždil Júdovcov a postavil ich podľa rodov, podľa veliteľov tisícok a stotín z celého Júdu a Benjamína. Spočítal ich od dvadsaťročných nahor a zistil, že ich je trisot tisíc vybraných, ktorí môžu ísť do vojny a narábať kopijou a štítom.
6. Aj z Izraela si najal stotisíc udatných bojovníkov za sto hrivien striebra.
7. Vtedy k nemu prišiel Boží muž a hovoril: „Kráľu, nech s tebou netiahne izraelské vojsko, lebo Pán nie je s Izraelom, s nikým z Efraimcov.“
8. Chod' iba ty a drž sa mužne v boji, (ináč) ťa Boh nechá padnúť pred nepriateľom, lebo Boh môže pomôcť, ale aj poraziť.“
9. Amasiáš odpovedal Božiemu mužovi: „A čo robiť so sto hrivnami, ktoré som dal izraelskému oddielu?“ Boží muž odpovedal: „Pán má tolko, že ti môže dať oveľa viac ako toto.“
10. Nato Amasiáš oddelil oddiel, ktorý k nemu prišiel z Efraima, aby šiel domov. Oni sa veľmi nahnevali na Júdovcov a s rozpaleným hnevom sa vrátili domov.
11. Amasiáš sa vzmužil, vyviedol svoj ľud, prišiel do Solného údolia a porazili desaťtisíc Seiranov.
12. Desaťtisíc však zajali synovia Júdu živých, vyviedli ich na vrch skaly a pozhadzovali ich z vrchu skaly, takže sa všetci rozdrúzgali.
13. Ale príslušníci oddielu, ktorý Amasiáš vrátil, aby s ním nešiel do boja, plienili v júdskych mestách od Samárie až po Bethoron, zabili v nich tritisíc a nabrali veľa koristi.
14. Keď sa Amasiáš vrátil po porážke Edomčanov, priniesol si bohov Seiranov, postavil si ich za bohov, klaňal sa im a páčil im tymian.
15. Nato sa Pán rozhneval na Amasiáša a poslal k nemu proroka, ktorý mu hovoril: „Prečo hľadáš bohov národa, ktorí nevyslobodili svoj ľud z tvojej ruky?“
16. Ešte hovoril, keď mu odpovedal: „Azda sme ťa urobili kráľovým radcom? Prestaň! Prečo by som ťa mal zabiť?!“ Prorok prestal, ale povedal: „Viem, že Boh sa rozhodol zabiť teba, keď si to urobil a neposlúchol si moju radu.“
17. Júdsky kráľ Amasiáš sa poradil a poslal izraelskému kráľovi Joasovi, synovi Jehuovho syna Joachaza, odkaz: „Pod', pozrime si do očí!“
18. Ale kráľ Izraela Joas odkázal júdskemu kráľovi Amasiášovi: „Bodľač, ktorá je na Libanone, poslala cédru, ktorý je na Libanone, odkaz: Daj svoju dcéru môjmu synovi za ženu! Ale prišla divá zver, ktorá je na Libanone, a pošliapala bodľač.“
19. Hovoríš si, že si porazil Edomsko a nadýma sa ti srdce, aby si dosiahol slávu. Sed' doma! Prečo vyvolávaš nešťastie? Padneš aj ty a Júdsko s tebou!“
20. Ale Amasiáš neposlúchol. To bolo od Boha, aby ich vydal do ruky, lebo hľadali bohov Edomu.
21. Preto izraelský kráľ Joas tiahol nahor a stretli sa, on a júdsky kráľ Amasiáš, pri Betsamese, ktorý je v Júdsku.
22. Júda utrpel od Izraela porážku, takže každý ušiel do svojho stanu.
23. A júdskeho kráľa Amasiáša, syna Joachazovho syna Joasa, izraelský kráľ Joas chytil v Betsamese. Zaviedol ho do Jeruzalema a prelomil múr Jeruzalema od Efraimskej brány až po bránu Rožnú, štyristo laktov.
24. Zobral všetko zlato, striebro a všetky nádoby, ktoré boli v Pánovom dome pri Obededomovi, ďalej poklady kráľovského domu aj rukojemníkov a vrátil sa do Samárie.
25. Po smrti izraelského kráľa, Joachazovho syna Joasa, žil júdsky kráľ, Joasov syn Amasiáš, pätnásť rokov.
26. Ostatok Amasiášových dejín, prvších i neskorších, je napísaný v Knihe kráľov Júdu a Izraela.

27. Od času, čo Amasiáš odstúpil od Pána, v Jeruzaleme proti nemu zosnovali sprisahanie. Ušiel do Lachisa, ale poslali za ním do Lachisa a zabili ho tam.
28. Vzali ho na kone a pochovali ho s jeho otcami v júdskom meste.

1. Všetok júdsky ľud však vzal Oziáša, ktorý mal šesťnásť rokov, a ustanovil ho za kráľa namiesto jeho otca Amasiáša.
2. On opevnil Elat a vrátil ho zasa Júdsku, keď sa kráľ už uložil k svojim otcom.
3. Oziáš mal šesťnásť rokov, keď sa stal kráľom, a päťdesiatdva rokov kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Jechelia z Jeruzalema.
4. Robil, čo sa páči Pánovi, všetko tak, ako robil jeho otec Amasiáš.
5. Usiloval sa hľadať Boha za dní Zachariáša, ktorý učil bázni pred Bohom, a v dňoch, keď hľadal Pána, Boh mu dával úspech.
6. Vytiahol do boja proti Filištíncom, zručal múry Gétu, múry Jabnie a múry Azotu a opevnil mestá pri Azote a pri Filištíncoch.
7. A Boh mu pomáhal proti Filištíncom, proti Arabom, ktorí bývali v Gurbáli, a proti Meunejcom.
8. Amončania platili Oziášovi poplatky a jeho chýr prenikol až ako sa ide do Egypta, lebo jeho moc veľmi vzrástla.
9. Oziáš postavil veže v Jeruzaleme nad Rožnou bránou, nad Údolnou bránou a tiež nad Uhlom a opevnil ich.
10. Postavil veže na púšti, vykopal veľa studní, lebo mal množstvo dobytka na nížine i na rovine, roľníkov a vinohradníkov vo vrchoch a v Karmeli, pretože mal pôdu rád.
11. Oziáš mal vojsko bojovníkov, ktoré tiahlo do vojny po oddieloch v počte podľa sčítania, prevedeného sčítateľom Jehielom a pisárom Másiášom pod vedením Hananiáša, ktorý bol z kráľovských kniežat.
12. Úhrnný počet pohlavárov rodín, udatných mužov, bol dvetisícšesťsto.
13. Pod rukou mali vojenskú silu, tristosedemtisícpäťsto udatných bojovníkov, aby pomáhali kráľovi proti nepriateľom.
14. Oziáš zaopatril pre nich, pre celé vojsko, štíty, kopije, prilby, panciere, kuše a praky na skaly.
15. V Jeruzaleme dal zhotoviť dôvtipne vymyslené stroje, ktoré mali byť na vežiach a na uhloch na vystreľovanie šípov a veľkých kameňov. Jeho chýr sa rozniesol široko-ďaleko, lebo sa mu dostalo zázračnej pomoci, kým nezmocnel.
16. Ale keď zosilnel, srdce mu spyšnelo na záhubu a previnil sa proti Pánovi, svojmu Bohu, lebo vošiel do Pánovho chrámu a chcel páliť tymian na kadidlovom oltári.
17. I vošiel za ním kňaz Azariáš a s ním osemdesiat neohrozených Pánových kňazov,
18. postavili sa proti kráľovi Oziášovi a vraveli mu: „Nie tebe, Oziáš, prislúcha páliť tymian Pánovi, ale kňazom, Áronovým synom, ktorí sú vysvätení, aby pálili tymian. Vyjdi zo svätyne, lebo si sa prehrešil a nebude ti to na slávu u Pána, Boha.“
19. Oziáš sa rozhneval. Držal v ruke kadidelnicu a chcel páliť tymian. Ako sa rozhneval na kňazov, vyrazilo mu na čele malomocenstvo pred kňazmi v Pánovom dome pri kadidlovom oltári.
20. Keď sa kňaz Azariáš a ostatní kňazi obrátili k nemu, už mal na čele malomocenstvo. Rýchlo ho odtiaľ vyhnali. Ale aj sám sa ponáhlal dostať sa von, lebo ho ranil Pán.
21. Kráľ Oziáš ostal malomocný až do dňa svojej smrti. Býval v dome v ústraní, postihnutý malomocenstvom, lebo bol vylúčený z Pánovho domu. A jeho syn Joatam spravoval kráľovský dom a súdil ľud krajiny.
22. Ostatok Oziášových dejín, prvších i neskorších, napísal Amosov syn Izaiáš, prorok.
23. Potom sa Oziáš uložil k svojim otcom a pochovali ho s jeho otcami na poli hrobov, ktoré mali králi, lebo vraveli: „Je malomocný.“ Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Joatam.

Kapitola 27

1. Joatam mal dvadsaťpäť rokov, keď sa stal kráľom a šesťnásť rokov kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Jezusa, dcéra Sadoka.
2. Robil, čo sa páči Pánovi, všetko, ako robieval jeho otec Oziáš, lenže do Pánovho chrámu nevošiel. Ale ľud bol ešte skazený.
3. On opevnil Hornú bránu Pánovho domu a veľa staval aj na Ofelskom múre.
4. Opevňoval mestá v Júdskom pohorí a v lesoch staval hrady a veže.
5. On bojoval proti kráľovi Amončanov a premohol ich. V tom roku mu Amončania dali sto hrivien striebra, desaťtisíc korov pšenice a desaťtisíc jačmeňa. Toto mu Amončania dodali aj v druhom a treťom roku.
6. Joatam bol mocný, lebo svoje cesty upevnil pred Pánom, svojím Bohom.
7. Ostatok Joatamových dejín, jeho vojny a cesty sú opísané v Knihe kráľov Izraela a Júdu.
8. Mal dvadsaťpäť rokov, keď sa stal kráľom, a šesťnásť rokov kraloval v Jeruzaleme.
9. Potom sa Joatam uložil k svojim otcom a pochovali ho v Dávidovom meste. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Achaz.

1. Achaz mal dvadsať rokov, keď sa stal kráľom, a šestnásť rokov kraloval v Jeruzaleme. Nerobil, čo sa páči Pánovi, ako jeho otec Dávid.
2. Išiel po ceste izraelských kráľov, ba dal aj sochy uliať pre bálav,
3. páčil kadidlo v údolí Benenom a svojich synov previedol cez oheň podľa ohavností pohanov, ktorých Pán vyhnal spred Izraelitov.
4. Obetoval a páčil tymian na výšinách, na kopcoch a pod každým zeleným stromom.
5. Preto ho Pán, jeho Boh, vydal do ruky kráľa Aramejčanov, ktorí ho porazili, zobrali množstvo zajatcov a odviekli ich do Damasku. Dostal sa aj do ruky izraelského kráľa, ktorý mu spôsobil veľkú porážku.
6. Romeliášov syn Pekach zabil za jediný deň stodvadsaťtisíc Júdovcov, všetko udatných bojovníkov, pretože opustili Pána, Boha svojich otcov.
7. Efraimský hrdina Zechri zabil kráľovho syna Maásiáša, správcu domu Ezrikama a Elkanu, druhého po kráľovi.
8. Synovia Izraela vzali od svojich bratov do zajatia dvestotisíc žien, chlapcov a dievčat; nabrali od nich aj množstvo koristi a korisť odniesli do Samárie.
9. Bol tam Pánov prorok menom Oded. Ten vyšiel pred vojsko, ktoré prichádzalo do Samárie, a povedal im: „Hľa, Pán, Boh vašich otcov, sa rozhneval na Júdovcov a vydal ich do vašej ruky a vy ste ich vraždili so zúrivosťou, ktorá siahala až do neba.
10. A teraz zamýšľate podrobiť si synov Júdu a Jeruzalema za otrokov a otrokyne. Ale neprevinili ste sa aj vy sami proti Pánovi, svojmu Bohu?!
11. Teraz ma teda poslúchnite a pošlite späť zajatcov, ktorých ste priviedli zo svojich bratov, ináč bude na vás Pánov hnev.“
12. Nato sa niektorí z efraimských pohlavárov: Johananov syn Azariáš, Mosolamov syn Barachiáš, Selumov syn Ezechiáš a Adaliho syn Amasa postavili proti tým, čo prichádzali z vojny,
13. a povedali im: „Neprivádzajte sem tých zajatcov, lebo už je na nás vina pred Pánom a vy chcete ešte pridať k našim hriechom a vinám. Ved' máme až priveľa previnení a hnev je nad Izraelom!“
14. A ozbrojenci nechali zajatcov a korisť pred kniežatami a celým zhromaždením.
15. I povstali mužovia označení podľa mien, ujali sa zajatcov a všetkých, ktorí z nich boli nahí, zaodiali z koristi. Obliekli ich, obuli ich, nachovali, napojili a pomazali. Všetkých, ktorí sa podlamovali, niesli na osloch a zaviedli ich do Jericha, do mesta paliem, k ich bratom a vrátili sa do Samárie.
16. V tom čase poslal kráľ Achaz k asýrskym kráľom, aby mu pomáhali.
17. Ešte prišli aj Edomčania, udreli na Júdovcov a odviekli zajatcov.
18. Filištínci zase plienili v mestách Nížiny a júdskeho juhu, zaujali Betsames, Ajalon, Gaderot, Socho a jeho osady, Tamnu a jej osady a Gamzo s jeho osadami a usadili sa tam.
19. Lebo Pán pokoril Júdu pre Achaza, kráľa Izraela, pretože zapríčinil v Júdsku bezuzdnosť a ťažko sa spreneveril Pánovi.
20. Prišiel proti nemu asýrsky kráľ Telgatfalnasar, trápil ho, ale neposilnil.
21. Lebo Achaz olúpil Pánov dom, dom kráľov a kniežat a odovzdal to asýrskemu kráľovi, ale nepomohlo mu to.
22. Aj keď bol v úzkosti, ďalej sa spreneveroval Pánovi. To bol kráľ Achaz.
23. Obetoval bohom Damasku, ktorí ho porazili. Hovoril si: „Keďže bohovia aramejských kráľov im pomohli, budem im obetovať a pomôžu aj mne.“ Ale oni boli na skazu jemu i celému Izraelu.
24. Achaz pobral nádoby z Božieho domu, polámal nádoby Božieho domu, zatvoril dvere Pánovho domu, v Jeruzaleme si nastavil na každom rohu oltárov
25. a v každom meste Júdska porobil výšiny, aby tam páčil kadidlo iným bohom, a tak poburoval Pána, Boha svojich otcov.
26. Ostatné jeho dejiny a jeho cesty, prvé i neskoršie, sú opísané v Knihe kráľov Júdu a Izraela.
27. Potom sa Achaz uložil k svojim otcom a pochovali ho v meste, v Jeruzaleme; ale nezaniesli ho do

hrobov izraelských kráľov. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Ezechiáš.

1. Ezechiáš začal kralovať, keď mal dvadsaťpäť rokov, a dvadsaťdeväť rokov kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Abia, Zachariášova dcéra.
2. Robil, čo sa páči Pánovi, celkom tak, ako robil jeho otec Dávid.
3. On v prvom roku svojho kralovania, v prvom mesiaci, otvoril dvere Pánovho domu a opravil ich.
4. Priviedol kňazov a levitov a zhromaždil ich na východnom priestranstve.
5. A povedal im: „Počujte ma, leviti! Hneď sa posväťte a posväťte dom Pána, Boha svojich otcov, a povynášajte zo svätyne všetku nečistotu!
6. Lebo naši otcovia sa spreneverili, robili, čo sa nepáči Pánovi, nášmu Bohu, a opustili ho. Odvrátili si tvár od Pánovho príbytku a ukázali mu chrbát.
7. Dokonca zatvorili dvere predsieni, povyhášali lampy, tymian nepálili a celopalov neobetovali Izraelovmu Bohu vo svätyni.
8. Preto bol Pánov hnev nad Júdom a Jeruzalemom a obrátil ich na postrach, hrôzu a vypískanie, ako sami vidíte na vlastné oči.
9. Hľa, naši otcovia padli pod mečom, naši synovia, naše dcéry a ženy sú preto v zajatí.
10. Teraz však mám v úmysle uzavrieť zmluvu s Pánom, Bohom Izraela, aby odvrátil od nás svoj hnev.
11. Synovia moji, teraz nebudte lahostajní! Veď Pán si vás vyvolil, aby ste stáli pred ním a slúžili mu! Aby ste boli jeho služobníkmi a pálili mu kadidlo!“
12. Povstali teda leviti: Amasaiho syn Mahat a Azariášov syn Joel z Kaátových synov, zo synov Merariho Abdiho syn Kis a Jalaleelov syn Azariáš a z Gersoncov Joah, syn Zemu, a Joahov syn Eden;
13. z Elisafanových synov Samri a Jahiel, z Asafových synov Zachariáš a Mataniáš,
14. z Hemanových synov Jahiel a Semei a z Idutunových synov Semeiáš a Oziel;
15. zhromaždili svojich bratov, očistili sa a vošli, aby podľa kráľovho rozkazu a Pánovho príkazu očistili Pánov dom.
16. Kňazi teda vošli do vnútra Pánovho domu, aby ho vyčistili, a všetku nečistotu, ktorú našli v Pánovom chráme, vyniesli na nádvorie Pánovho domu, odkiaľ to leviti vzali a povynášali von k potoku Kedron.
17. S posväcovaním začali v prvý deň prvého mesiaca a na ôsmy deň mesiaca došli k Pánovej predsieni. Pánov dom teda očistili za osem dní a šestnásteho toho mesiaca boli hotoví.
18. Vtedy vošli ku kráľovi Ezechiášovi a vraveli: „Očistili sme celý Pánov dom aj oltár celopalov so všetkým jeho náradím, aj stôl predkladných chlebov so všetkým jeho náradím.
19. A všetky nádoby, ktoré kráľ Achaz počas svojho panovania vo svojej nevernosti zavrhol, sme obnovili a posvätili. Hľa, sú pred Pánovým oltárom!“
20. Kráľ Ezechiáš včasráno vstal, zhromaždil kniežatá mesta a išiel hore do Pánovho domu.
21. Priviedli sedem býkov, sedem baranov, sedem baránkov a sedem capov na obeť za hriech za kráľovstvo, za svätyňu a za Júdu a prikázal Áronovým synom, kňazom, aby to obetovali na Pánovom oltári.
22. Zabili teda býčky a kňazi chytili krv a kropili oltár, potom zabili barany a krv kropili na oltár a zabili aj baránky a krv vykropili na oltár.
23. Capy však, (určené) na obeť za hriech, priviedli ku kráľovi pred zhromaždenie, oni na ne vložili ruky
24. a kňazi ich zabili. Ich krv obetovali na oltári za hriech, aby získali zmierenie pre celý Izrael, lebo kráľ rozkázal, že celopal a obeť za hriech má byť za celý Izrael.
25. Potom postavil v Pánovom dome levitov s cimbalmi, harfami a citarami podľa príkazu Dávida, kráľovho vidca Gada a proroka Nátana. Lebo to bol príkaz Pána (daný) prostredníctvom jeho prorokov.
26. Leviti teda stáli s Dávidovými nástrojmi a kňazi s trúbami.
27. Vtedy Ezechiáš prikázal, aby na oltári obetovali celopal. A práve keď sa začal celopal, začala Pánova pieseň a trúby pod vedením nástrojov izraelského kráľa Dávida

28. a celé zhromaždenie sa klaňalo. Pieseň znela, trúby zvučali; a to všetko, kým sa neskončil celopal.
29. Keď sa celopal dokončil, sklonil sa kráľ i všetci, ktorí boli s ním, a klaňali sa.
30. Kráľ Ezechiáš a kniežatá prikázali levitom, aby oslavovali Pána slovami Dávida a vidca Asafa. Oni ho oslavovali s radosťou, skláňali sa a klaňali.
31. Potom sa ozval Ezechiáš a hovoril: „Teraz ste si naplnili ruky pre Pána. Priblížte sa a prineste žertvy a obety vďaky v Pánovom dome!“ Zhromaždenie teda obetovalo žertvy a obety vďaky a každý, kto dobrovoľne chcel, celopaly.
32. Počet obiet, ktoré zhromaždenie prinieslo, bol sedemdesiat kusov hovädzieho dobytká, sto baranov a dvesto baránkov - to všetko ako celopal Pánovi.
33. A ako zásvätnú obeť šesťsto kusov hovädzieho dobytká a tritisíc oviec.
34. Len kňazov bolo málo, takže nestačili zdierať všetky celopaly, preto im pomáhali ich bratia leviti, kým sa práca nedokončila a kým sa neposvätili kňazi. Lebo leviti sa ochotnejšie posväcovali ako kňazi.
35. A bolo aj veľa celopalov s tukom pokojných obiet a s nápojovými obetami celopalov. Služba v Pánovom dome bola teda zavedená.
36. Ezechiáš a všetok ľud sa tešil z toho, čo Boh pripravil ľudu, lebo vec sa previedla veľmi rýchlo.

1. Ezechiáš poslal ku všetkým Izraelitom a Júdovcom, ba aj Efraimcom a Manassesovcom napísal listy, aby prišli do Pánovho domu do Jeruzalema sláviť Velkú noc Pánovi, Bohu Izraela.
2. Kráľ, jeho kniežatá a celé zhromaždenie sa uzniesli v Jeruzaleme, že budú sláviť Velkú noc v druhom mesiaci.
3. V tom čase to totiž nemohli urobiť, lebo nebol posvätený dostatočný počet kňazov a ľud sa ešte nezišiel v Jeruzaleme.
4. Vec sa páčila kráľovi a celému zhromaždeniu.
5. Rozhodli sa teda, že pošlú ohlas po celom Izraeli od Bersabe až po Dan, aby prišli sláviť Velkú noc Pánovi, Bohu Izraela, do Jeruzalema, lebo nie mnohí ju slávlili, ako je predpísané.
6. Posli sa s listami kráľa a jeho kniežat rozišli po celom Izraeli a Júdsku a podľa príkazu kráľa hovorili: „Synovia Izraela, obráťte sa k Pánovi, Bohu Abraháma, Izáka a Izraela, a on sa obráti k tým, ktorí sa oslobodili z ruky asýrskych kráľov a ostali vám.
7. Nebuďte ako vaši otcovia a ako vaši bratia, ktorí sa spreneverili Pánovi, Bohu svojich otcov, a vydal ich na záhubu, ako sami vidíte.
8. Nuž nezatvrdzujte si teraz šiju ako vaši otcovia! Podajte ruku Pánovi a prídte do jeho svätyne, ktorú posvätil naveky! Slúžte Pánovi, svojmu Bohu, a odvráti od vás svoj hnev!
9. Lebo ak sa obrátite k Pánovi, dostanú vaši bratia a synovia milosť od tých, čo ich zajali, a vrátia sa do tejto krajiny. Lebo Pán, váš Boh, je milosrdný a láskavý a neodvráti od vás svoju tvár, ak sa obrátite k nemu.“
10. Bežci chodili z mesta do mesta v krajine Efraima a Manassesu až po Zabulon, ale vysmievali sa im a hanobili ich.
11. No niektorí z Asera, Manassesu a Zabulona sa predsa len poddali a prišli do Jeruzalema.
12. Aj v Júdsku pôsobila Pánova ruka, že im dala jednotné srdce a splnili príkaz kráľa a kniežat podľa Pánovho slova.
13. Tak sa zišlo do Jeruzalema veľa národa, aby v druhom mesiaci oslávili sviatok Nekvasených chlebov. Bolo to zhromaždenie veľmi veľké.
14. I vybrali sa a odstránili oltáre, ktoré boli v Jeruzaleme, odstránili aj všetky kadidlové oltáre a pohádzali ich do potoka Kedron.
15. Na štrnásty deň druhého mesiaca zabíjali veľkonočného baránka. Kňazi a leviti sa zahanbili a posvätili sa a obetovali celopaly v Pánovom dome.
16. Stáli na svojom mieste podľa obradov zákona Božieho muža Mojžiša: kňazi kropili krv z rúk levitov;
17. lebo v zhromaždení boli mnohí, ktorí sa neposvätili, preto sa leviti starali o zabitie veľkonočného baránka pre všetkých, ktorí neboli čistí, aby ich zasvätili Pánovi.
18. Keďže mnohí z ľudu, mnohí z Efraima, Manassesu, Isachara a Zabulona, neboli očistení a jedli veľkonočného baránka nie tak, ako bolo predpísané, Ezechiáš sa za nich modlil: „Dobrý Pán nech sa uzmieri za
19. každého, kto s oddaným srdcom hľadá Boha, Pána, Boha svojich otcov, i keď nie sú v posvätnnej čistote!“
20. A Pán vyslyšal Ezechiáša a odpustil ľudu.
21. Izraeliti teda, ktorí sa nachádzali v Jeruzaleme, slávlili sedem dní sviatok Nekvasených chlebov s veľkou radosťou, leviti a kňazi deň po deň oslavovali Pána na zvučných nástrojoch.
22. A Ezechiáš sa láskavo prihováral všetkým levitom, ktorí prejavili vzácne porozumenie pre Pána. Sedemdnovú slávnosť dokončili tak, že obetovali pokojné obety a chválili Pána, Boha svojich otcov.
23. A celé zhromaždenie sa uznieslo, že budú sláviť ďalších sedem dní, a oslavovali sedem dní s radosťou,
24. lebo júdsky kráľ Ezechiáš venoval zhromaždeniu tisíc býčkov a sedemtisíc oviec a kniežatá venovali zhromaždeniu tisíc býčkov a desaťtisíc oviec. Kňazi sa však hromadne posviacali.
25. Radovalo sa teda celé zhromaždenie Júdovcov i kňazi a leviti, aj celé zhromaždenie tých, čo prišli

z Izraela, aj prisťahovalci, ktorí prišli z Izraelskej krajiny a bývali v Júdsku.

26. Bola to veľká radosť v Jeruzaleme, lebo od čias izraelského kráľa Šalamúna, Dávidovho syna, nič také v Jeruzaleme nebolo.

27. Potom levitskí kňazi vstali a požehnali ľud. Ich hlas dosiahol vyslyšanie, ich modlitba prenikla do jeho svätého príbytku, do neba.

1. A keď sa to všetko dokončilo, vyšli všetci Izraeliti, ktorí tu boli, do júdskeho miest a polámali pomníky, povytínali ašery, zvalali výšiny a oltáre v celom (kmeni) Júdu, Benjamína, Efraima a Manassesu až do posledného. Potom sa všetci synovia Izraela vrátili, každý na svoj majetok, do svojich miest.
2. Ezechiáš ustanovil aj oddiely kňazov a levitov podľa ich tried, každého podľa jeho kňazskej a levitskej služby: pre celopaly, pokojné obety, na posluhovanie, oslavy a chvály v bránach Pánovho tábora.
3. Tiež (ustanovil) podiel kráľa z jeho majetku na celopaloch: na celopaloch ráno i večer, na celopaloch po sobotách, novmesiacoch a sviatkoch, ako je predpísané v Pánovom zákone.
4. A ľudu, obyvateľom Jeruzalema, prikázal, aby dávali podiel kňazom a levitom, aby sa mohli pridržať Pánovho zákona.
5. Len čo sa príkaz rozniesol, donášali synovia Izraela čoraz viac prvotín obilia, muštu, oleja a medu, všetkých poľných plodín. A zo všetkého hromadne dávali desiatky.
6. Aj synovia Izraela a Júdu, ktorí bývali v mestách Júdska, donášali desiatky z dobytku a oviec, tiež desiatky zo zasvätených vecí, ktoré venovali Pánovi, svojmu Bohu. Znášali hromadu na hromadu.
7. Hromady sa začali kopať v treťom mesiaci a dokončili sa v siedmom mesiaci.
8. Keď Ezechiáš a kniežatá prišli a videli tie hromady, dobrorečili Pánovi a jeho ľudu, Izraelu.
9. Ezechiáš sa pýtal kňazov a levitov na tie hromady.
10. Odpovedal mu hlavný kňaz Azariáš zo Sadokovho rodu: „Odkedy začali prinášať dary do Pánovho domu, jeme dosýta, ale množstvo zvyšuje, lebo Pán požehnal svoj ľud. Zvyšuje tu táto hromada.“
11. Ezechiáš rozkázal, aby v Pánovom dome postavili komory. Postavili ich
12. a ponosili ta dary, desiatky a veci zasvätené z vernosti. Správcom toho bol levita Choneniáš a jeho brat Semei bol druhý.
13. Jahiel, Azaziáš, Nahat, Asael, Jerimot, Jozabad, Eliel, Jesmachiáš, Mahat a Banaiáš boli z poverenia kráľa Ezechiáša a kniežata Božieho domu Azariáša poruke Choneniášovi a jeho bratovi Semeimu.
14. Jemnuho syn Kore, levita, vrátnik východnej brány, bol nad darmi dobrovoľne obetovanými Bohu, nad Pánovými darmi a nad svätosvätými vecami.
15. Pod jeho rukou boli v kňazských mestách Eden, Minjamin, Jesue, Semeiáš, Amariáš a Secheniáš, aby podľa oddielov verne dávali svojim bratom, ako veľkým tak i malým
16. - ibaže museli byť zapísaní chlapci od troch rokov nahor -, všetkým, ktorí v určených dňoch chodili do Pánovho chrámu konať svoju službu, do ktorej boli zadelení podľa svojich tried.
17. Kňazi museli byť zapísaní podľa rodov a leviti od dvadsaťročných nahor podľa svojich služieb a podľa svojich oddielov.
18. Boli zapísaní so svojimi maličkými, ženami, synmi a dcérami podľa celého počtu, lebo sa verne zasvätili.
19. Áronovi synovia, kňazi, mali aj na pastvinových poliach svojich miest, v každom jednotlivom meste, mužov označených podľa mena, aby podelovali podiely všetkým mužom z kňazov a všetkým levitom zapísaným v zoznamoch.
20. Podobne urobil Ezechiáš v celom Júdsku. Robil teda, čo je dobré, spravodlivé a verné v očiach Pána, jeho Boha.
21. A všetko, čo podnikol pre službu v Božom dome a pre zákon a prikázania, vykonal s úspechom, lebo celým svojím srdcom hľadal svojho Boha.

1. Po týchto udalostiach a vernosti prišiel asýrsky kráľ Sennacherib, vnikol do Júdska, utáboril sa proti opevneným mestám a rozkázal, aby mu ich dobyli.
2. Keď Ezechiáš videl, že prišiel Sennacherib a že pomýšľa zaútočiť na Jeruzalem,
3. radil sa so svojimi kniežatami a bojovníkmi, aby sa uzavreli vody prameňov, ktoré sú von z mesta. Oni súhlasili.
4. Zišlo sa teda množstvo ľudu a pozapchávali všetky pramene aj potok, ktorý prúdi cez krajinu, a vraveli: „Prečo by mali asýrski králi, keď prídu, nájsť dostatok vody?!“
5. A opevňoval sa. Postavil múr všade, kde boli trhliny, vystaval na ňom veže a zvonku druhý múr, opevnil Melo, Dávidovo mesto, a dal narobiť množstvo striel a štítov.
6. Nad vojskom ustanovil vojvodcov, zhromaždil ich na priestranstvo pri bráne mesta a hovoril im k srdcu:
7. „Budte zmužilí a pevní, nebojte sa a nestrachujte sa asýrskeho kráľa ani celého zástupu, ktorý je s ním, lebo s vami je ich viac ako s ním.
8. S ním je telesné rameno, ale s nami je Pán, náš Boh, aby nám pomáhal a viedol naše boje.“ A ľud sa spoľahol na slová júdskeho kráľa Ezechiáša.
9. Po tomto poslal asýrsky kráľ Sennacherib svojich sluhov do Jeruzalema - sám s celou svojou mocou bol pri Lachise - k júdskeму kráľovi Ezechiášovi a ku všetkým Júdovcom, ktorí boli v Jeruzaleme, s odkazom:
10. „Takto hovorí Sennacherib, kráľ Asýrska: Na čo sa vy spoliehate, že sedíte v obklúčenom Jeruzaleme?
11. Nezavádza vás Ezechiáš, aby vás umoril hladom a smädom, keď vám hovorí: Pán, náš Boh, nás vyslobodí z ruky asýrskeho kráľa?
12. Či nie Ezechiáš odstránil jeho výšiny a jeho oltáre a rozkázal Júdovi a Jeruzalemu: Pred jedným oltárom sa budete klaňať a na ňom budete páliť tymian!?
13. A neviete, čo som urobil ja a moji otcovia všetkým národom krajín? Mohli bohovia národov tých krajín vyslobodiť svoju krajinu z mojej ruky?
14. Ktorý zo všetkých bohov tých krajín, ktoré moji otcovia dali do kliatby, mohol vyslobodiť svoj ľud z mojej ruky? A váš Boh by vás mal vyslobodiť z mojej ruky?
15. Nuž nech vás Ezechiáš neklame a nech vás takto nezavádza! Neverte mu, lebo nijaký boh nijakého národa a kráľovstva nemohol vyslobodiť svoj ľud z mojej ruky a z ruky mojich otcov. Tým menej vás môže váš Boh vyslobodiť z mojej ruky!“
16. Aj iné hovorili jeho sluhovia proti Pánovi, Bohu, a proti jeho sluhovi Ezechiášovi.
17. Aj listy písal, aby sa rúhal Pánovi, Izraelovmu Bohu, a aby hovoril proti nemu: „Ako bohovia národov tých krajín nevyslobodili svoj národ z mojej ruky, tak nevyslobodí ani Ezechiášov Boh svoj národ z mojej ruky.“
18. A veľkým hlasom volali po židovsky jeruzalemskému ľudu, ktorý bol na múre; chceli ich nastrašiť a zaplašiť, aby sa zmocnili mesta.
19. Hovorili proti Bohu Jeruzalema ako proti bohom národov zeme, ktorí sú dielom ľudských rúk.
20. Preto sa kráľ Ezechiáš a prorok Izaiáš, Amosov syn, modlili a volali do neba.
21. A Pán poslal anjela, ktorý zahubil všetkých udatných bojovníkov, vodcov a kniežatá v tábore asýrskeho kráľa, takže sa so zahanbenou tvárou vrátil do svojej krajiny. Vošiel do domu svojho boha a tam ho zabili mečom tí, čo vyšli z jeho útrobov.
22. Pán teda vyslobodil Ezechiáša a obyvateľov Jeruzalema z ruky asýrskeho kráľa Sennacheriba a z ruky všetkých a doprial im pokoj zo všetkých strán.
23. A mnohí doniesli dar Pánovi do Jeruzalema a skvosty júdskeému kráľovi Ezechiášovi, ktorý potom vzrástol v očiach všetkých národov.
24. V tých dňoch Ezechiáš ochorel na smrť. I modlil sa k Pánovi a on k nemu hovoril a dal mu znamenie.
25. Ale Ezechiáš sa neodplatil podľa preukázaného dobrodenia, lebo mu spyšnelo srdce. Preto prišiel

hnev naňho, na Júdsko i na Jeruzalem.

26. Ale Ezechiáš sa potom za pýchu svojho srdca pokoril, aj on, aj obyvatelia Jeruzalema, preto na nich neprišiel Pánov hnev za Ezechiášových čias.

27. Ezechiáš mal veľmi veľké bohatstvo a slávu, nahromadil si poklady striebra, zlata, drahokamov, voňaviek, štítov a rozličných krásnych nádob,

28. skladišťa na úrodu obilia, muštu a oleja, stajne pre najrozličnejšie zvieratá a košiare pre stáda.

29. Postavil si mestá a mal veľké stáda oviec a dobytká, lebo mu Boh dal veľmi veľký majetok.

30. On, Ezechiáš, uzavrel horný výtok gihonských vôd a viedol ich dolu na západ, do Dávidovho mesta. Ezechiáš mal v každom podnikaní úspech.

31. Ale pri posloch babylonských kniežat, ktorých poslali dopytovať sa o zázraku, čo sa stal v krajine, opustil ho Boh, aby ho skúšal a poznal všetko, čo má v srdci.

32. Ostatok Ezechiášových dejín a jeho nábožnosť je opísaná vo Videní proroka Izaiáša, Amosovho syna, a v Knihe kráľov Júdu a Izraela.

33. Potom sa Ezechiáš uložil k svojim otcom a pochovali ho pri výstupe k hrobom Dávidových synov. Keď zomrel, všetci Júdovci a obyvatelia Jeruzalema mu preukázali česť. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Manasses.

1. Manasses mal dvanásť rokov, keď začal kralovať, a päťdesiatpäť rokov kraloval v Jeruzaleme.
2. Robil, čo sa Pánovi nepáči, podľa ošklivosti národov, ktoré Pán vyhnať pred Izraelitmi.
3. Zasa postavil výšiny, ktoré dal zbúrať jeho otec Ezechiáš, postavil oltáre Bálovi, narobil ašier, klaňal sa celému nebeskému vojsku a slúžil mu.
4. Staval oltáre aj v Pánovom dome, o ktorom Pán povedal: „V Jeruzaleme bude moje meno naveky.“
5. Postavil totiž v oboch nádvořiach Pánovho chrámu oltáre celému nebeskému vojsku.
6. Previedol svojich synov cez oheň v údolí Benenom, zaoberal sa veštením, čarodejnictvom a zariekaním, obstaral si vyvolávačov duchov a hádačov, robil teda množstvo vecí, ktoré sa Pánovi nepáčia, aby ho popudzoval.
7. Aj vyrezávanú sochu, ktorú urobil, postavil v Božom dome, o ktorom Pán povedal Dávidovi a jeho synovi Šalamúnovi: „V tomto dome a v Jeruzaleme, ktorý som si vyvolil zo všetkých kmeňov Izraela, položím svoje meno naveky.
8. A nedopustím viac, aby Izrael vykročil z krajiny, ktorú som určil vašim otcom, ak budú bedlivo zachovávať všetko, čo som im prikázal prostredníctvom Mojžiša v celom zákone, v predpisoch a ustanoveniach.“
9. Ale Manasses zviadol Júdsko a obyvateľov Jeruzalema, aby konali horšie ako národy, ktoré Pán vyhubil pred Izraelitov.
10. A Pán hovoril Manassesovi a jeho ľudu, ale nedbali naň.
11. Preto Pán priviedol proti nim vodcov vojska, ktoré mal asýrsky kráľ. Oni chytili Manassesu do hákov, spúťali ho dvojitými okovami a odvedli do Babylonu.
12. Ale keď bol v úzkosti, uprosoval Pána, svojho Boha, a veľmi sa pokoril pred Pánom, Bohom svojich otcov,
13. a modlil sa k nemu. I dal sa mu uprosiť, vypočul jeho modlitbu a priviedol ho späť do Jeruzalema, do jeho kráľovstva. Vtedy Manasses poznal, že Pán je Boh.
14. Po tomto postavil múr z vonkajšej strany Dávidovho mesta v údolí západne od Gihonu až po vchod do Rybnej brány a viedol ho okolo Ofelu. Urobil ho veľmi vysoký a v každom opevnenom meste Júdska usadil vojvodcov.
15. Odstránil cudzích bohov a sochu z Pánovho domu i všetky oltáre, ktoré postavil na vrchu Pánovho domu a v Jeruzaleme, a vyhodil ich von z mesta.
16. Postavil Pánov oltár a obetoval na ňom pokojné a oslavné obety a prikázal Júdovcom, aby slúžili Pánovi, Bohu Izraela.
17. Ale ľud ešte obetoval na výšinách, ibaže Pánovi, svojmu Bohu.
18. Ostatok Manassesových dejín, jeho modlitba k Bohu i reči prorokov, ktorí mu hovorili v mene Pána, Izraelovho Boha, sú napísané v Dejinách izraelských kráľov.
19. Jeho modlitba, vypočutie, všetky jeho hriechy, nevera a miesta, na ktorých pred svojím pokorením vybudoval výšiny a postavil ašery a sochy, sú opísané v Príbehoch Hozaiáša.
20. Potom sa Manasses uložil k svojim otcom a pochovali ho v jeho dome. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Amon.
21. Amon mal dvadsaťdva rokov, keď začal kralovať, a dva roky kraloval v Jeruzaleme.
22. Robil, čo sa Pánovi nepáči, ako robil jeho otec Manasses. Amon obetoval všetkým sochám, ktoré urobil jeho otec Manasses, a slúžil im.
23. Ale pred Pánom sa nepokoril, ako sa pokoril jeho otec Manasses, ba on, Amon, zväčšil vinu.
24. Sprisahali sa proti nemu jeho sluhovia a zabil ho v jeho dome.
25. Ale vidiecky ľud pobil všetkých, čo sa sprisahali proti kráľovi Amonovi, a vidiecky ľud ustanovil namiesto neho za kráľa jeho syna Joziáša.

1. Joziáš mal osem rokov, keď začal kralovať, a tridsaťjeden rokov kraloval v Jeruzaleme.
2. Robil, čo sa páči Pánovi, išiel po ceste svojho otca Dávida a neodklonil sa ani napravo, ani naľavo.
3. V ôsmom roku svojho panovania, ešte keď bol mladík, začal hľadať Boha svojho otca Dávida. V dvanástom roku však začal očisťovať Júdsko a Jeruzalem od výšin, ašier a vyrezávaných i liatych sôch.
4. Pred ním zrúcali oltáre bálav a posekali chamány, ktoré boli na nich. Ašery, vyrezávané i liate sochy polámal, rozdrvil a rozsypal po hrobách tých, čo im obetovali;
5. kosti kňazov však spálil na ich oltároch. Tak očistil Júdsko a Jeruzalem.
6. Aj v mestách Manassesa, Efraima a Simeona až Neftaliho, v ich zboreniskách dookola
7. porúcal oltáre a ašery, vyrezávané sochy rozbil na prach, povytínal všetky chamány po celej izraelskej krajine a vrátil sa do Jeruzalema.
8. V osemnástom roku svojho kralovania, keď očisťoval krajinu a dom, poslal Eseliášovho syna Safana, správcu mesta Másiáša a Joachazovho syna, kancelára Jozu, aby opravili dom Pána, jeho Boha.
9. Oni prišli k veľkňazovi Helkiášovi a odovzdali peniaze prinesené do Božieho domu, ktoré pozbierali leviti, strážcovia prahu, z rúk Manassesa a Efraima a od všetkých ostatných Izraelitov, ako aj od všetkých Júdocov, Benjamínovcov a obyvateľov Jeruzalema.
10. Potom ich odovzdali do rúk dielovedúcich, ktorí mali dozor v Pánovom dome, a oni ich dali robotníkom, ktorí pracovali v Pánovom dome, aby dom obnovili a porúchané opravili.
11. Dali ich tesárom a staviteľom, aby zakúpili tesané kamene a drevo na väzby a hrady na budovy, ktoré júdski králi nechali spustnúť.
12. Tí ľudia pracovali statočne na diele. Dozorcami nad nimi boli Jahat a Abdiáš, leviti zo synov Merariho, Zachariáš a Mosolam zo synov Kaáta; oni riadili dielo. A leviti, všetko také, čo sa rozumeli hudobným nástrojom,
13. boli nad tými, čo nosili bremená, oni boli vedúcimi robotníkov pri akejkoľvek práci a z levitov boli aj účtovníci, pisári a vrátnici.
14. Keď vynášali peniaze prinesené do Pánovho domu, našiel kňaz Helkiáš knihu Pánovho zákona (daného) prostredníctvom Mojžiša.
15. Tu povedal Helkiáš pisárovi Safanovi: „Našiel som knihu zákona v Pánovom dome.“ A Helkiáš odovzdal knihu Safanovi.
16. Safan zanesol knihu ku kráľovi a súčasne podal kráľovi aj správu: „Tvoji služobníci urobili všetko, čo im bolo zverené.
17. Vysypali peniaze, ktoré boli v Pánovom dome, a dali ich do rúk dielovedúcim a robotníkom.“
18. A pisár Safan tiež oznámil kráľovi: „Kňaz Helkiáš mi dal knihu.“ A Safan čítal z nej pred kráľom.
19. Keď kráľ počul slová zákona, roztrhol si rúcho.
20. A kráľ rozkázal Helkiášovi, Safanovmu synovi Ahikamovi, Michovmu synovi Abdonovi, pisárovi Safanovi a kráľovmu sluhovi Asaášovi:
21. „Choďte a dopytujte sa Pána za mňa a za tých, ktorí ostali z Izraela a Júdu, o obsahu knihy, ktorá sa našla, lebo je veľký Pánov hnev, ktorý sa vylial na nás, pretože naši otcovia nezachovávali Pánovo slovo a nerobili všetko tak, ako je napísané v tejto knihe.“
22. Išiel teda Helkiáš a tí, ktorých kráľ (poveril), k prorokyni Holde, manželke Seluma, syna Tekuata, syna Hasru, strážcu šiat. Bývala v Jeruzaleme v druhom okrese. Keď s ňou hovorili v tom zmysle,
23. ona im odpovedala: „Toto hovorí Pán, Boh Izraela: Povedzte mužovi, ktorý vás ku mne poslal:
24. Toto hovorí Pán: Veru ja privediem nešťastie na toto miesto a na jeho obyvateľov; všetky kliatby napísané v knihe, ktorú čítali pred júdskym kráľom.
25. Pretože opustili mňa a pálili tymian iným bohom, aby ma popudzovali každým činom svojich rúk, vzbĺkne môj hnev proti tomuto miestu a nevyhasne.
26. Kráľovi Júdska, ktorý vás poslal dopytovať sa u Pána, povedzte: Toto hovorí Pán, Boh Izraela:
27. Pretože zmäklo tvoje srdce a pokoril si sa pred Bohom, keď si počul jeho slová proti tomuto

miestu a proti jeho obyvateľom, teda pretože si sa pokoril predom mnou, roztrhol si si rúcho a plakal si predom mnou, aj ja som ťa vyslyšal, hovorí Pán.

28. Preto ťa ja vezmem k tvojim otcom, v pokoji sa dostaneš do svojho hrobu a tvoje oči neuvidia všetko to nešťastie, ktoré ja privediem na toto miesto a jeho obyvateľov.“ A zopakovali to kráľovi.

29. Nato dal kráľ zhromaždiť všetkých starších Júdska a Jeruzalema.

30. Kráľ išiel hore do Pánovho domu a s ním všetci mužovia Júdska a obyvatelia Jeruzalema, kňazi, leviti a všetok ľud od najmenšieho po najväčších a prečítal pred nimi celý obsah knihy zmluvy nájdenej v Pánovom chráme.

31. Potom si kráľ stal na svoje miesto a uzavrel pred Pánom zmluvu, že budú chodiť za Pánom, že budú celým srdcom a celou dušou zachovávať jeho príkazy, ustanovenia a predpisy, aby tak uskutočnili slová tejto zmluvy, napísané v tejto knihe.

32. Zaviazal k tomu každého, kto bol v Jeruzaleme a na území Benjamína. A obyvatelia Jeruzalema konali podľa zmluvy Boha, Boha svojich otcov.

33. Potom Joziáš odstránil všetky ohavnosti zo všetkých krajín, ktoré patrili synom Izraela, a zaviazal všetkých, ktorí boli v Izraeli, aby slúžili Pánovi, svojmu Bohu. Po všetky jeho dni sa neodklonili od Pána, Boha svojich otcov.

1. Joziáš slávil v Jeruzaleme Pánovi Velkú noc; na štrnásty deň prvého mesiaca zabíjali veľkonočného baránka.
2. Kňazov ustanovil do ich služieb a povzbudzoval ich do služby v Pánovom dome.
3. Levitom, ktorí vyučovali celý Izrael a boli zasvätení Pánovi, povedal: „Položte svätú archu do domu, ktorý postavil Dávidov syn Šalamún, kráľ Izraela, a nenoste ju na pleciach! Teraz slúžte Pánovi, svojmu Bohu, a jeho ľudu, Izraelu!
4. Pripravujte sa podľa svojich rodov vo svojich oddieloch podľa predpisu Dávida, kráľa Izraela, ako je v spise jeho syna Šalamúna!
5. A podľa oddielov svojich rodov stojte vo svätyni pri svojich bratoch z ľudu, (vždy) oddiel jedného levitického rodu!
6. Zabíjajte veľkonočného baránka a pripravte aj svojich bratov, aby konali podľa Pánových slov (daných) prostredníctvom Mojžiša!“
7. A Joziáš daroval príslušníkom ľudu, všetkým, ktorí tam boli, dobytok, tridsaťtisíc baránkov a kozliat - to všetko ako veľkonočných baránkov - a tritisíc býčkov; tie boli z kráľovského majetku.
8. Jeho kniežatá dobrovoľne darovali ľudu, kňazom a levitom. Kniežatá Božieho domu Helkiáš, Zachariáš a Jahiel dali kňazom dvetisícšesťsto veľkonočných baránkov a tristo býčkov.
9. Levitské kniežatá Choneniáš a jeho bratia Semeiáš a Natanael, potom Hasabiáš, Jehiel a Jozabad darovali levitom päťtisíc veľkonočných baránkov a päťsto býčkov.
10. Tak bola zriadená služba. Kňazi sa dostavili na svoje miesta a leviti do svojich oddielov podľa kráľovho príkazu.
11. I zabíjali veľkonočné baránky, kňazi kropili krvou z ich rúk, leviti sťahovali kožu
12. a kládli stranou celopaly, aby ich podľa rodových skupín dali príslušníkom ľudu na obetovanie Pánovi, ako je napísané v Mojžišovej knihe. Podobne (robili) s býčkami.
13. Veľkonočné baránky piekli podľa predpisu na ohni, zásvätné obety však varili v kotloch, v hrncoch a na miskách a rýchlo nosili všetkým príslušníkom ľudu.
14. Až potom pripravili sebe a kňazom, lebo Áronovi synovia, kňazi, boli pri obetovaní celopalov a tukov až do noci a leviti mali pripraviť (ešte) sebe a Áronovým synom, kňazom.
15. Asafovi synovia, speváci, boli podľa príkazu Dávida a kráľových vidcov Asafa, Hemana a Idutuna na svojich miestach. Vrátnici boli pri každej bráne a nemuseli sa vzdialiť zo svojej služby, lebo ich bratia, leviti, im porobili prípravu.
16. Tak bola ten deň usporiadaná všetka Pánova služba pri príprave veľkonočného baránka a obetovaní celopalov na Pánovom oltári podľa príkazu kráľa Joziáša.
17. Synovia Izraela, ktorí tam boli, slávil teda v tom čase sedem dní veľkonočného baránka a sviatok Nekvasených chlebov.
18. Takú Velkú noc, ako bola táto, neslávili odo dní proroka Samuela a ani jeden izraelský kráľ nesvätil Velkú noc tak, ako svätil Joziáš, kňazi, leviti a všetci tam prítomní Júdovci, Izraeliti a obyvatelia Jeruzalema.
19. V osemnástom roku Joziášovho kralovania slávil túto Velkú noc.
20. Po tomto všetkom, keď Joziáš usporiadal Pánov dom, tiahol egyptský kráľ Nechao hore bojovať ku Karkamisu pri Eufrate. Joziáš išiel proti nemu.
21. Ale ten poslal k nemu poslov s odkazom: „Čo máme ja a ty spoločné, kráľ Júdu?! Ja nejdem dnes proti tebe, ale proti domu, ktorý vedie so mnou vojnu. A Boh mi povedal, aby som sa ponáhlal. Ustúp teda Bohu, ktorý je so mnou, aby ťa nezničil.“
22. Ale Joziáš sa nevrátil, ba chystal sa proti nemu do boja. Nepočúval slová Nechaa, ktoré mal z Božích úst, a pustil sa do boja v údolí Magedo.
23. Kráľa Joziáša však zasiahli strelci a kráľ povedal svojim služobníkom: „Odvezte ma, som ťažko ranený!“
24. Sluhovia ho preniesli z voza na iný voz, ktorý mal, a odviezli ho do Jeruzalema, kde zomrel. Pochovali ho v hrobch jeho otcov a celé Júdsko a Jeruzalem smútili za Joziášom.

25. Jeremiáš žialil za Joziášom v žalospeve a všetci speváci a speváčky spievali o Joziášovi vo svojich žalospevoch až po dnešný deň; urobili to v Izraeli pravidlom. Hľa, sú napísané v Žalospevoch.
26. Ostatok Joziášových dejín, jeho nábožnosť, aká je predpísaná v Pánovom zákone,
27. a jeho prvé i neskoršie dejiny sú napísané v Knihe kráľov Izraela a Júdu.

1. Potom vidiecky ľud vzal Joziášovho syna Joachaza a ustanovil ho namiesto jeho otca za kráľa v Jeruzaleme.
2. Joachaz mal dvadsaťtri rokov, keď začal kralovať, a tri mesiace kraloval v Jeruzaleme.
3. Egyptský kráľ ho zosadil v Jeruzaleme a krajine vyrubil sto hrivien striebra a hrivnu zlata.
4. Egyptský kráľ ustanovil za kráľa nad Júdskom a Jeruzalemom jeho brata Eliakima a zmenil mu meno na Joakim. Jeho brata Joachaza však Nechao vzal a odviedol ho do Egypta.
5. Joakim mal dvadsaťpäť rokov, keď začal kralovať, a jedenásť rokov kraloval v Jeruzaleme. Robil, čo sa nepáči Pánovi, jeho Bohu.
6. Pritiahol proti nemu babylonský kráľ Nabuchodonozor, spútal ho do okov a odviedol do Babylonu.
7. Aj z nádob Pánovho chrámu odniesol Nabuchodonozor do Babylonu a uložil ich v Babylone do svojho chrámu.
8. Ostatok Joakimových dejín a jeho ohavnosti, ktoré popáchal a ktoré na ňom lipli, sú opísané v Knihe kráľov Izraela a Júdu. Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Joachin.
9. Joachin mal osemnásť rokov, keď začal kralovať, a tri mesiace a desať dní kraloval v Jeruzaleme. Robil, čo sa Pánovi nepáči.
10. A keď uplynul rok, poslal kráľ Nabuchodonozor a dal ho dovieť do Babylonu spolu so vzácnymi nádobami Pánovho domu. Za kráľa nad Júdom a Jeruzalemom ustanovil jeho brata Sedekiáša.
11. Sedekiáš mal dvadsaťjeden rokov, keď začal kralovať, a jedenásť rokov kraloval v Jeruzaleme.
12. Robil, čo sa nepáči Pánovi, jeho Bohu. Nepokoril sa pred prorokom Jeremiášom podľa Pánovho rozkazu.
13. Ba vzbúrili sa aj proti kráľovi Nabuchodonozorovi, ktorý ho zaviazal prísahou na Boha. Zatvrdil si šiju a zaľal sa v srdci, že sa neobrúti k Pánovi, Bohu Izraela.
14. Aj všetky kniežatá, kňazi a ľud kopili nevernosť na nevernosť podľa všetkých ohavností národov a poškrvnili Pánov dom, ktorý si zasvätil v Jeruzaleme.
15. A Pán, Boh ich otcov, ich zavčas a vytrvalo po svojich posloch varoval, lebo mu bolo ľúto svojho ľudu a svojho príbytku.
16. Lenže oni sa Božím poslom posmievali, opovrhovali jeho slovami a hanobili jeho prorokov, až vzrástol Pánov hnev proti jeho ľudu tak, že nebolo pomoci.
17. Priviedol proti nim chaldejského kráľa, ktorý mečom pobil ich mladíkov v ich svätyni. Nezlutoval sa nad mladíkom ani nad pannou, nad starcom ani nad šedivcom, všetko vydal do jeho ruky.
18. Všetky nádoby Božieho domu, veľké i malé, poklady Pánovho domu, poklady kráľa i jeho kniežat, všetko odniesol do Babylonu.
19. Boží dom spálili, múry Jeruzalema zrúcali, všetky jeho paláce vypálili ohňom a všetky cenné predmety zničili.
20. A čo ostalo spod meča, odviedol do zajatia do Babylonu a boli jemu i jeho synom otrokmi, až kým sa nezačalo perzské kráľovstvo,
21. aby sa naplnilo Pánovo slovo vyslovené Jeremiášovými ústami a aby zem mala do chuti sobotných rokov; cez celý čas spustošenia slávila sobotu, aby sa naplnilo sedemdesiat rokov.
22. V prvom roku perzského kráľa Kýra, aby sa splnilo Pánovo slovo vyslovené Jeremiášovými ústami, Pán vzbudil ducha perzského kráľa Kýra, že dal v celom svojom kráľovstve vyhlásiť - a to aj písomne - toto:
23. „Takto hovorí perzský kráľ Kýros: Pán, Boh nebies, mi dal všetky kráľovstvá zeme a on mi naložil, aby som mu postavil dom v Jeruzaleme, ktorý je v Judei. Kto z vás teda patrí k všetkému jeho ľudu, Pán, jeho Boh, nech je s ním a nech ide!“

Ezdráš

Kapitola 1

1. V prvom roku perzského kráľa Kýra, aby sa splnilo Pánovo slovo, vyslovené Jeremiášovými ústami, Pán vzbudil ducha perzského kráľa Kýra, že dal v celom svojom kráľovstve vyhlásiť - a to aj písomne - toto:
2. „Takto hovorí perzský kráľ Kýros: Pán, Boh nebies, mi dal všetky kráľovstvá zeme a on mi naložil, aby som mu postavil dom v Jeruzaleme, ktorý je v Judei.
3. Kto z vás teda patrí k všetkému jeho ľudu, nech je s ním jeho Boh a nech ide do Jeruzalema, ktorý je v Judei, a nech buduje dom Pána, Boha Izraela; to je ten Boh, ktorý býva v Jeruzaleme.
4. A každého, kto sa ešte zdržal, nech všade tam, kde hostuje, miestni obyvatelia napomôžu striebrom, zlatom, imaním a dobytkom popri dobrovoľnom dare na Boží chrám, ktorý je v Jeruzaleme!“
5. A tak sa vybrali náčelníci Júdovho a Benjamínovho rodu, takisto kňazi s levitmi a vôbec každý, komu Boh vnukol, aby šiel a staval Pánov chrám, ktorý bol v Jeruzaleme.
6. Všetci navôkol ich napomáhali striebornými nádobami, zlatom, imaním, dobytkom a drahocennosťami okrem všetkého toho, čo darovali dobrovoľne.
7. Kráľ Kýros vydal aj nádoby Pánovho chrámu, ktoré Nabuchodonozor odvliekol z Jeruzalema a uložil v chráme svojho boha.
8. Perzský kráľ Kýros ich vydal prostredníctvom pokladníka Mitridata a ten ich odpočítal júdskemu kniežaťu Sasabasárovi.
9. A toto je ich počet: Zlatých mís - tridsať, strieborných mís - tisíc, nožov - dvadsaťdeväť,
10. zlatých čiaš - tridsať, podradnejších strieborných čiaš - štyristodesať, iných nádob - tisíc;
11. všetkých nádob zo zlata a striebra - päťtisícštyristo. Toto všetko niesol Sasabasár naspäť, keď sa zajatý ľud sťahoval z Babylonu do Jeruzalema.

Kapitola 2

1. Toto sú príslušníci provincie, ktorí šli zo zajatia vo vyhnanstve, ktorých babylonský kráľ Nabuchodonozor povyvláčal do Babylonu a vrátili sa do Jeruzalema alebo do Judey, každý do vlastného mesta;
2. tí, čo prišli so Zorobábelom, Jozuem, Nehemiášom, Saraiášom, Reelaiášom, Mardochejom, Bilšanom, Misparom, Bigvajom, Rechumom a Bánom. Počet mužov izraelského ľudu:
3. Farošových potomkov dvetisícstosedemdesiatdva,
4. Šefatiášových tristosedemdesiatdva,
5. Arachových sedemstosedemdesiatpäť,
6. Fachat-Moabových po Jozuem a Joabovi dvetisícosemstodvanásť,
7. Elamových tisícvestopäťdesiatštyri,
8. Zatuových deväťstoštyridsaťpäť,
9. Zakajových sedemstošesťdesiat,
10. Baniových šesťstoštyridsaťdva,
11. Bebaiho šesťstodvadsaťtri,
12. Azgadových tisícvestodvadsaťdva
13. Adonikamových šesťstošesťdesiatšesť,
14. Bigvaiho dvetisícpäťdesiatšesť,
15. Adinových štyristopäťdesiatštyri,
16. Aterových z Ezechiášovej strany deväťdesiatosem,
17. Besaiho tristodvadsaťtri,
18. Jorahových stodvanásť,
19. Chašumových dvestodvadsaťtri,
20. Gibarových deväťdesiatpäť,
21. Betlehemčanov stodvadsaťtri,
22. Netofatčanov päťdesiatšesť,
23. Anatotčanov stodvadsaťosem,
24. Azmavetčanov štyridsaťdva,
25. Kirjatiarimčanov, Kefirčanov a Bérotčanov sedemstoštyridsaťtri,
26. Ramčanov a Gabaanov šesťstodvadsaťjeden,
27. Michmasčanov stodvadsaťdva,
28. Betelčanov a Haičanov dvestodvadsaťtri,
29. Nebanov päťdesiatdva,
30. Magbiščanov stopäťdesiatšesť,
31. Novoelamčanov tisícvestopäťdesiatštyri,
32. Charimčanov tristodvadsať,
33. Lodčanov, Chadidčanov a Onočanov sedemstodvadsaťpäť,
34. Jerichovčanov tristoštyridsaťpäť,
35. Senaanov tritisícšesťstotridsať.
36. Kňazov z Jedaiášovej krvi, Jozueho vetvy, deväťstosedemdesiattri,
37. z Imerovej tisícpäťdesiatdva,
38. z Paschurovej tisícdvestoštyridsaťsedem,
39. z Charimovej tisícšedemsnásť.
40. Levitov, Jozueho a Kadmielových potomkov Hodaviášovej vetvy, sedemdesiatštyri.
41. Spevákov, Asafových potomkov, stodvadsaťosem.
42. Vrátnikov, Šalumových, Aterových, Talmonových, Akubových, Chatitových, Šobaiho potomkov spolu stotridsaťdeväť.
43. Nevolníkov chrámu, potomkov Sichaových, Chasufových, Tabaotových,
44. Kerosových, Siahových, Padonových,
45. Lebanahových, Chagabahových, Akubových,

46. Chagabových, Šamlaiho, Chananových,
47. Gidelových, Gacharových, Reaiášových,
48. Resinových, Nekodových, Gazamových,
49. Uzaových, Faseachových, Besaiho,
50. Asnahových, Meunimových, Nefusimových,
51. Bakbukových, Chakufových, Charchurových,
52. Baslutových, Mechidových, Charšaových,
53. Barkosových, Siserových, Tamachových,
54. Nesiachových a Chatifaových;
55. z potomkov Šalamúnových služobníkov: potomkov Sotaiho, Sofertových, Ferudových,
56. Jálových, Darkonových, Gidelových,
57. Šefatiášových, Chatilových, Pochertových z Hasebaima a Amiových;
58. všetkých chrámových nevoľníkov a potomkov Šalamúnových služobníkov bolo spolu tristodeväťdesiatdva.
59. Aj títo vyšli z Tel-Melacha, Tel-Charše, Kerubu, Adanu a Imeru, lenže nevedeli preukázať čelad' svojich otcov a svoj pôvod, či sú totiž z Izraela:
60. šesťstopäťdesiatdva Delaiášových, Tobiášových a Nekodových potomkov.
61. Z kňazov Chabaiášovi a Hakosovi potomkovia, ďalej potomkovia Barzilaiho, ktorý si vzal za ženu z dcér Gileádčana Barzilaiho a bol nazvaný ich menom.
62. Títo hľadali svoj zápis o rodovej príslušnosti, ale pretože nenašli, vylúčili ich z kňazstva.
63. Kráľov námestník im zakázal jesť zo svätosvätých vecí, dokiaľ nebude zasa stáť kňaz s urim a tumim.
64. Celé toto spoločenstvo do jedného počítalo štyridsaťdvatisícristošesťdesiat,
65. okrem ich sluhov a ich slúžok, ktorých bolo sedemtisícristotridsaťsedem; ďalej s nimi bolo dvesto spevákov a speváčok.
66. Koní mali sedemstotridsaťšesť, mulíc dvestoštyridsaťpäť,
67. tiav štyristotridsaťpäť a oslov šesťtisícsemstodvadsať.
68. Poniektorí náčelníci rodov po svojom príchode k Pánovmu chrámu, ktorý je v Jeruzaleme, dobrovoľne venovali na Boží dom, aby ho zasa postavili na tom mieste, kde stál.
69. Podľa svojej zámožnosti dali na nákladné dielo šesťdesiatjedentisíc dareikov v zlate, päťtisíc mín v striebre a sto kňazských tuník.
70. Tak sa teda kňazi, leviti a poniektorí z ľudu osadili tu; speváci, vrátnici a nevoľníci chrámu vo svojich mestách; všetok Izrael takisto (býval) vo svojich mestách.

Kapitola 3

1. Keď sa blížil siedmy mesiac - Izraeliti už boli vo svojich mestách -, zišiel sa ľud do chlapa v Jeruzaleme.
2. Josadakov syn Jozue so svojimi druhmi, kňazmi, a Šealtielov syn Zorobábel so svojimi druhmi sa rozhodli postaviť oltár Bohu Izraela, aby na ňom prinášali celopaly, ako je napísané v zákone Božieho muža Mojžiša.
3. Postavili teda oltár na tom istom mieste, kde stál, lebo boli v strachu pred obyvateľstvom okolitých krajín, a tak na ňom prinášali celopaly Pánovi na svite a na mrku.
4. Slávili tiež slávnosť Stánkov podľa predpisu a každý deň prinášali celopaly v (stanovenom) počte, ako žiadal na príslušný deň predpis,
5. a potom ustavičný celopal i (celopaly) na novmesiace, ďalej na všetky výročité sviatky Pána, ktoré sa svätili, a vždy, keď niekto obetoval Pánovi dobrovoľnú obeť.
6. Od prvého dňa siedmeho mesiaca začali Pánovi prinášať zápalné obety, hoci Pánov chrám nebol ešte založený.
7. Dali peniaze tým, ktorí lámali a kresali kameň, a stravu, nápoj a olej obyvateľom miest Sidona a Týru na dopravu cédrového dreva z Libanonu do Joppského mora podľa dovolenia, ktoré mali od perzského kráľa Kýra.
8. V druhom roku po svojom návrate k Božiemu chrámu do Jeruzalema, v druhom mesiaci, začali Sealtielov syn Zorobábel a Josadakov syn Jozue s ostatnými svojimi druhmi, kňazmi, levitmi a so všetkými, ktorí prišli zo zajatia do Jeruzalema. Levitov od dvadsiatich rokov nahor poverili riadením práce na Pánovom chráme.
9. A tak nastúpili Jozue, jeho synovia a jeho bratia, Kadmiel a jeho synovia s Júdovými synmi do chlapa a riadili tých, čo pracovali na stavbe Božieho chrámu; takisto Chenadadovi synovia a ich synovia a ich bratia, leviti.
10. Keď sa murári brali klásť základy Pánovho chrámu, stáli kňazi vo svojom rúchu s trúbami a leviti, Asafovci, s cimbalmi, aby vebili Pána, ako prikazoval izraelský kráľ Dávid.
11. Chválili a vebili Pána zamieňavým spevom: „Lebo je dobrý, lebo jeho milosrdenstvo je večné“ nad Izraelom. A všetok ľud sa ozýval veľkým jasotom a chválil Pána, že bol položený základ Pánovho domu.
12. Ale mnohí z kňazov, levitov a náčelníkov rodín, totiž starší, ktorí videli predošlý chrám, nariekali veľkým plačom, keď pred ich očami kládli základ tohoto chrámu. Mnohí (iní) sa zas ozývali natešeným hlasom,
13. takže nik nevedel rozoznať hlasitý radostný krik od hlasitého plaču ľudu, lebo ľud kričal veľkým hlasom a ďaleko bolo počuť hluk.

Kapitola 4

1. Keď sa dopyčuli Júdovi a Benjamínovi protivníci, že po návrate zo zajatia stavajú chrám Pánovi, Bohu Izraela,
2. prichádzali k Zorobábelovi a náčelníkom rodín a hovorili im: „Radi by sme s vami stavať, lebo uctieваме vášho Boha ako vy a obetujeme mu od čias asýrskeho kráľa Esar-Chadona, ktorý nás sem doviedol.“
3. Lenže Zorobábel, Jozue a iní náčelníci izraelských rodín im odvetili: „Vy a my nesmieme spolu stavať dom nášmu Bohu, ale iba my sami postavíme Pánovi, Bohu Izraela, ako nám rozkázal perzský kráľ, kráľ Kýros.“
4. Tak sa stalo, že ľud tejto krajiny sa usiloval odobrať chuť do práce judejskému ľudu a zastrašovali ich, aby nestavali.
5. Okrem toho podplácali vplyvných úradníkov, aby marili ich predsavzatie. Tak to bolo po všetky dni perzského kráľa Kýra, až kým nekraloval perzský kráľ Dárius.
6. Keď kraloval Asuer, na začiatku jeho kralovania napísali obžalobu na obyvateľov Judey a Jeruzalema.
7. A v časoch Artaxerxa písal zas Bišlam, Mitridat a Tabel so svojimi ostatnými spolupracovníkmi perzskému kráľovi Artaxerxovi. Obžaloba bola napísaná aramejským písmom a bola preložená do aramejčiny.
8. Kancelár Rechum a pisár Simsai zostavili kráľovi Artaxerxovi správu o Jeruzaleme tohto znenia:
9. „Kancelár Rechum a pisár Simsai so svojimi ostatnými spolupracovníkmi, Dinajčanmi, Afarsatenčanmi, Tarpelčanmi, Afarsčanmi, Arkvančanmi, Babyloncami, Susanechičanmi, Dehavičanmi a Elamitmi,
10. ďalej s ostatnými čeladami, ktoré povyvážal veľký a slávny Asenapar a porozsádzal ich v samarijských mestách a inokedy po Záriečí, a tak ďalej.“
11. Toto je odpis listu, ktorý mu poslali: „Kráľovi Artaxerxovi, tvoji služobníci, ľudia spoza Rieky atď.
12. Nech je kráľovi známe, že Židia, ktorí sa vybrali od teba sem hore, prišli k nám do Jeruzalema, mesta spurného a zlého, a opäť ho stavajú a opevňujú hradbami a opravujú zboreniská.
13. Nech je teda kráľovi známe, že ak bude toto mesto postavené a jeho hradby budú opravené, nebudú dávať ani dane, ani dávky, ani clá, a nakoniec to bude na škodu kráľom.
14. Nuž a keďže solíme soľou paláca, nepatrí sa, aby sme sa ďalej prizerali na poškodzovanie kráľa, a preto teraz podávame kráľovi túto správu,
15. aby hľadali v Knihe pamätí tvojich otcov. Lebo v Knihe pamätí nájdeš a dozvieš sa, že toto mesto je mestom odbojným a škodí kráľom, ba i podrobeným krajinám, a že v ňom robievali vzbury odpradávná, a preto bolo toto mesto spustošené.
16. Upozorňujeme teda kráľa, že ak toto mesto bude postavené a jeho hradby budú obnovené, nebudeš mať, veru, na Záriečí účasť.“
17. Kráľ poslal kancelárovi Rechumovi, pisárovi Simsaimu aj ostatným, ich spolupracovníkom, ktorí bývali v Samárii a iným na Záriečí, túto odpoveď: „Pokoj a tak ďalej.
18. Obžalobný spisok, ktorý ste nám poslali, bol jasne prečítaný v mojej prítomnosti.
19. Na môj rozkaz hľadali a našli, že sa toto mesto odpradávná vzpieralo proti kráľom a že v ňom dochádzalo k odbojom a vzburám
20. a že v Jeruzaleme bývali mocní králi a panovali nad všetkými územiaми, čo sú za Riekou, a platila sa im daň, poplatok a clo.
21. Preto teraz vydajte rozkaz, aby sa zabránilo tým mužom stavať toto mesto, kým nevydám iný rozkaz.
22. Varujte sa postupovať v tej veci nedbanlivo, aby z toho nevzrástla škoda na neprospech kráľov.“
23. Keď odpis nariadenia kráľa Artaxerxa prečítali pred Rechumom, pred pisárom Simsaim a pred ich spolupracovníkmi, vybrali sa napochytr k Židom do Jeruzalema a rozkázali im prestať z vládnej moci.
24. A tak bola zastavená práca na Božom príbytku v Jeruzaleme a nerobilo sa až do druhého roku

kralovania perzského kráľa Dária.

Kapitola 5

1. Prorokoval však prorok Aggeus a Idov syn Zachariáš a prorokovali tým Židom, ktorí boli v Judei a v Jeruzaleme, v mene Izraelovho Boha, ktorý vládol nad nimi.
2. I chytili sa Šealtielov syn Zorobábel a Josadakov syn Jozue a začali stavať Boží chrám v Jeruzaleme a ruka v ruke s nimi pracovali Boží proroci a podporovali ich.
3. V tom čase prišiel k nim vladár Záriečia Tatenai, Šetar Bozenai a ich spolupracovníci a opýtali sa ich: „Kto vám dovolil stavať tento chrám a opravovať tieto hradby?“
4. Ďalej sa ich spytovali: „Ako sa volajú mužovia, čo stavajú túto budovu?“
5. Ale Božie oko spočívalo na starších Židoch, a tak im neprerušili prácu, kým sa nepredostrie správa Dáriovi a kým odtiaľ nedostanú rozhodnutie o tom.
6. Odpis listu, ktorý poslal vladár Záriečia Tatenai, Šetar Bozenai a ich spolupracovníci Afarsechičania spoza Rieky kráľovi Dáriovi.
7. Poslali mu správu a v nej bolo napísané toto:
8. „Kráľovi Dáriovi dokonalý pokoj! Nech je známe kráľovi, že sme sa vypravili do júdskej krajiny k domu veľkého Boha. Stavajú ho z kvádrov. Steny obkladajú drevom. Pracuje sa usilovne na tom diele a ono im rastie pod rukami.
9. Opýtali sme sa teda starších a takto sme im vraveli: Kto vám dovolil stavať tento chrám a opravovať tieto hradby?
10. Opýtali sme sa ich aj na ich mená, aby sme ti dali vedieť, aj sme zaznačili mená mužov, ktorí sú ich náčelníkmi.
11. Odpovedali nám takto: My sme služobníci Boha nebies a zeme a staviame tento chrám, ktorý bol postavený už dávno pred mnohými rokmi. Staval ho a aj postavil veľký izraelský kráľ.
12. Potom však, keď naši praotcovia popudili na hnev nebeského Boha, vydal ich do rúk babylonského kráľa, Chaldejca Nabuchodonozora, ktorý zboril tento chrám a ľud presídlil do Babylonu.
13. Ale v prvom roku babylonského kráľa Kýra kráľ Kýros vydal nariadenie postaviť tento Boží chrám.
14. Ba ešte aj zlaté a strieborné nádoby, ktoré patrili Božiemu domu a ktoré Nabuchodonozor pobral z jeruzalemského chrámu a odniesol do babylonského chrámu, kráľ Kýros vyniesol z babylonského chrámu a odovzdal ich istému mužovi menom Sasabasár, ktorého vymenoval za vladára,
15. a povedal mu: Vezmi tieto nádoby, choď a ulož ich v jeruzalemskom chráme! Nech sa stavia Boží dom na tom mieste, kde stál!
16. Nuž a tento Sasabasár došiel, postaral sa o základy jeruzalemského chrámu Božieho a odvtedy sa stavia dosiaľ, ale dostavaný nie je.
17. A tak teraz, ak kráľ uzná za dobré, nech sa pátra v kráľovskej klenotnici tam v Babylone, či je to tak, že kráľ Kýros vydal rozkaz stavať Boží chrám v Jeruzaleme. Nech nám teda kráľ pošle rozhodnutie v tejto veci!“

Kapitola 6

1. Vtedy kráľ Dárius vydal rozkaz hľadať v klenotnici písomnosti, ktoré boli uložené až tam v Babylone.
2. Aj sa našiel v panovníckom sídle Ekbatana, ktoré leží v médskej provincii, jeden zvitok, kde bol zaznačený tento doklad:
3. „V prvom roku kráľa Kýra rozkázal kráľ Kýros vo veci jeruzalemského chrámu Božieho: Nech sa stavia tento chrám ako miesto, na ktorom sa prinášajú obety a žertvy, na základoch, ktoré znesú jeho výšku šesťdesiat laktov a jeho šírku šesťdesiat laktov.
4. Vo tri vrstvy nech je z kresaného kameňa a potom jedna vrstva z dreva.
5. Náklad nech sa dáva z kráľovského dvora. Aj zlaté a strieborné nádoby, ktoré patrili Božiemu domu a ktoré Nabuchodonozor zobral z chrámu v Jeruzaleme a doniesol do Babylonu, nech vrátia a nech putujú späť do jeruzalemského chrámu! Zlož ich v Božom chráme!“
6. „Teraz teda choďte odtiaľ preč, vládár na Záriačí Tatenai a Šetar Bozenai so svojimi spolupracovníkmi i Afarsechičania spoza Rieky!
7. Nechajte, nech sa pracuje na tom Božom dome! Nech židovský vládár a ich starší stavajú ten Boží chrám tam, kde stál predtým.
8. Aj z mojej strany sa týmto vydáva rozkaz o tom, ako sa máte zachovať k židovským starším, ktorí stavajú ten Boží chrám: Nech sa z kráľovských príjmov, z toho, čo vynáša daň Záriačia, bez okolkov vyplácajú náklady tým mužom, aby dielo neviazlo.
9. A čo treba, junce, barany a jahňatá na zápalné žertvy nebeskému Bohu, zrno, soľ, víno a či olej nech sa im každodenne dáva bez akéhokoľvek klamstva, o čo požiadajú kňazi,
10. aby prinášali nebeskému Bohu lúbe obety a modlili sa za blažený život kráľa a jeho rodiny.
11. Ďalej sa vydáva z mojej strany rozkaz: Ktokoľvek by nedodržel toto nariadenie, nech vytrhnú z jeho domu trám, nech ho vztýčia a nech ho naň pribijú! A jeho dom nech je z trestu obrátený na rozvalenisko!
12. A Boh, ktorý tam dáva prebývať svojmu menu, nech zvrhne každého kráľa a ľud, ktorí by sa odvážili toto nedodržiavať a mariť ten Boží chrám v Jeruzaleme! Ja, Dárius, som vydal tento rozkaz. Nech sa prísne dodržiava!“
13. A vládár na Záriačí Tatenai, Šetar Bozenai a ich spolupracovníci urobili presne podľa toho, ako im odpovedal kráľ Dárius.
14. A tak židovskí starší mohli ďalej stavať a robota im išla od rúk, ako predpovedal prorok Aggeus a Idov syn Zachariáš. Stavali teda, až dostavali z nariadenia Izraelovho Boha a z nariadenia perzských kráľov Kýra, Dária a Artaxerxa.
15. A tak ten Boží dom dokončili do tretieho dňa mesiaca adar, v šiestom roku kralovania kráľa Dária.
16. Potom Izraeliti, kňazi, leviti a ostatní, čo prišli zo zajatia, oslávili natešení posvätenie Božieho chrámu.
17. Na posviacku tohto Božieho chrámu obetovali sto býkov, dvesto baranov, štyristo jahneniec a dvanásť capov na obetu za hriech, za celý Izrael podľa počtu izraelských kmeňov.
18. Potom zadelili kňazov po ich triedach, levitov takisto po ich oddeleniach na Božiu službu v Jeruzaleme, ako sa píše v Mojžišovej knihe.
19. Vtedy tí, čo prišli zo zajatia, slávili Velkú noc, na štrnásty deň prvého mesiaca.
20. Lebo kňazi a leviti sa do jedného očistili; všetci boli čistí, a tak zabíjali veľkonočného baránka všetkým, čo prišli zo zajatia aj svojim bratom kňazom, aj sebe.
21. Izraeliti teda jedli veľkonočného baránka; a nielen tí, čo prišli zo zajatia, ale aj všetci, čo sa oddelili od poškrvny pohanov tej krajiny a pridali sa k nim, aby hľadali Pána, Izraelovho Boha.
22. Slávili aj sviatok Nekvasených chlebov sedem dní v radosti, lebo Pán ich obdaroval radosťou, že im naklonil priazeň asýrskeho kráľa, takže im bol na pomoci pri stavaní chrámu Boha, Izraelovho Boha.

Kapitola 7

1. Po týchto udalostiach sa za kralovania perzského kráľa Artaxerxa vybral Ezdráš, syn Seraiáša, syna Azariáša, syna Helkiáša,
2. syna Šaluma, syna Sádoka, syna Achituba,
3. syna Amariáša, syna Azariáša, syna Merajota,
4. syna Zerachiáša, syna Uziho, syna Bukiho,
5. syna Abišuu, syna Pinchasa, syna Eleazara, syna najvyššieho kňaza Árona.
6. Tento Ezdráš vyšiel z Babylonu. Bol zákonníkom, zbehlým v Mojžišovom zákone, ktorý dal Pán, Boh Izraela. Keďže bola nad ním ruka Pána, jeho Boha, kráľ mu dával všetko, o čo žiadal.
7. Zároveň vystupoval do Jeruzalema huf Izraelitov, kňazov, levitov, spevákov, vrátnikov a nevoľníkov chrámu v siedmom roku kráľa Artaxerxa.
8. Do Jeruzalema došiel v piatom mesiaci, v siedmom roku tohto kráľa.
9. Na prvý deň prvého mesiaca bol totiž určený odchod z Babylonu a v prvý deň piateho mesiaca sa dostal do Jeruzalema, lebo na ňom spočívala dobrotivá ruka jeho Boha.
10. Lebo Ezdráš si umienil skúmať Pánov zákon, plniť ho a učiť izraelský ľud ustanovenia a právo.
11. Toto je odpis listu, ktorý dal kráľ Artaxerxes kňazovi Ezdrášovi, znalcovi zákona, znalcovi Pánových príkazov a nariadení pre Izrael:
12. „Artaxerxes, kráľ nad kráľmi, kňazovi Ezdrášovi, učenému v zákone nebeského Boha, pozdrav a tak ďalej.
13. Ja vydávam rozkaz, že každý, kto by v mojom kráľovstve mal vôľu - či už z izraelského ľudu, či z jeho kňazov alebo z levitov - ísť do Jeruzalema, môže sa vybrať s tebou.
14. Lebo kráľ a jeho siedmi radcovia ťa posielajú preskúmať stav vecí v Judei a v Jeruzaleme, ako žiada zákon tvojho Boha, čo máš v ruke,
15. a odnieš striebro so zlatom, ktoré dobrovoľne venovali kráľ a jeho poradcovia Bohu Izraela, ktorého príbytok je v Jeruzaleme,
16. aj všetko striebro a zlato, ktoré nájdeš v celej babylonskej provincii popri dobrovoľnom dare ľudu a kňazov, ktorý obetujú na chrám svojho Boha v Jeruzaleme.
17. Preto za tieto strieborniaky bezodkladne nakúp býky, barany a jahňatá s príslušnými pokrmovými a nápojovými obetami a obetuj ich na oltári chrámu vášho Boha v Jeruzaleme!
18. A čo ty a tvoji bratia usúdite, že by bolo dobré spraviť so striebrom a zlatom, ktoré bude nazvyš, spravte podľa vôle svojho Boha.
19. Nádoby, ktoré dostávaš pre službu v dome tvojho Boha, odovzdaj pred Bohom v Jeruzaleme!
20. A čo ešte treba pre dom tvojho Boha, čo ti bude ešte treba vynaložiť, uhrad' z kráľovskej pokladnice!
21. Ja, kráľ Artaxerxes, týmto nariaďujem všetkým pokladníkom na Záriečí: Všetko, o čo by vás požiadal kňaz Ezdráš, znalec zákona nebeského Boha, treba bez okolkov splniť
22. do sto hrivien striebra, do sto korov pšenice, do sto batov vína, do sto batov oleja a soli bez účtovania!
23. Všetko, čo sa žiada podľa rozhodnutia nebeského Boha, treba presne splniť pre dom nebeského Boha, aby azda nezahorel hnevom proti kráľovej ríši a proti jeho synom.
24. Ďalej vám oznamujeme, že nik nemá práva uvaliť daň, dávku či mýto ani na kňazov, ani na levitov, spevákov, vrátnikov, chrámových nevoľníkov, ani na nijakých služobníkov tohto Božieho chrámu.
25. A ty, Ezdráš, podľa toho, ako prikazuje múdrosť tvojho Boha, ktorú máš v rukách, menuj sudcov vedno s obhájcami, aby vysluhovali právo všetkému ľudu na Záriečí, tým totiž, ktorí poznajú zákon tvojho Boha; a kto by ho nepoznal, toho učte!
26. A tak každý, kto by neposlúchol zákon tvojho Boha alebo kráľov zákon, nech je bez okolkov odsúdený alebo na smrť, alebo do vyhnanstva, alebo na stratu majetku, alebo do žalára!“
27. „Nech je zvelebený Pán, Boh našich otcov, ktorý vnukol kráľovi do srdca, aby okrášlil Pánov dom v Jeruzaleme

28. a naklonil ku mne milosť kráľa, jeho radcov a všetkých vysokých hodnostárov kráľa. A tak ja, posilnený rukou Pána, svojho Boha, ktorá bola nado mnou, zhromaždil som popredných z Izraela, aby išli so mnou.“

Kapitola 8

1. Toto sú hlavy rodov s označením kmeňového pôvodu tých, čo išli so mnou za kralovania kráľa Artaxerxa z Babylonu:
2. Z Pinchasových synov Geršom, z Itamarových synov Daniel, z Dávidových synov Chatuš,
3. Šechaniášov syn, z Farošových synov Zachariáš a s ním zapísaných stopäťdesiat mužov,
4. z Pachat-Moabových synov: Zerachiášov syn Eljehoenaj a s ním dvesto mužov,
5. zo Zatuových synov: Jachazielov syn Šechaniáš a s ním tristo mužov,
6. z Adinových synov: Jonatánov syn Ebed a s ním päťdesiat mužov,
7. z Elamových synov: Ataliášov syn Izaiáš a s ním sedemdesiat mužov,
8. zo Šefatiášových synov: Michaelov syn Zebadiáš a s ním osemdesiat mužov,
9. z Joabových synov: Jechielov syn Obadiáš a s ním dvestoosemnásť mužov,
10. z Baniových synov: Josifiášov syn Šelomit a s ním stošesťdesiat mužov,
11. z Bebaiho synov: Bebaiho syn Zachariáš a s ním dvadsaťosem mužov,
12. z Azgadových synov: Hakatanov syn Jochanan a s ním stodesať mužov,
13. z Adonikamových synov tí, čo neodišli predtým: a volajú sa Elifelet, Jehiel a Šemaiáš a s nimi šesťdesiat mužov,
14. z Bigvaiho synov Utai a Zabud a s nimi sedemdesiat mužov.
15. Zhromaždil som ich pri rieke, čo tečie do Ahavy, a pobudli sme tam tri dni. Keď som sa rozhladol po ľuďoch a kňazoch, nenašiel som medzi nimi ani jediného levitu.
16. Vtedy som poslal po predákov a učiteľov, po Eliezera, Ariela, Šemaiáša, Elnatana, po Jariba a druhého Elnatana.
17. Rozkázal som im, aby šli k Idovi, starostovi v obci Chasifia, a vložil som im do úst slová, ktorými sa bolo treba prihovoriť Idovi a jeho bratom, nevoľníkom chrámu v obci Chasifia, aby k nám priviedli služobníkov pre dom nášho Boha.
18. A priviedli nám, lebo nad nami bola dobrotivá ruka nášho Boha, veľmi učeného muža zo synov Moholiho, Léviho syna, Izraelovho syna, totiž Šerebiáša a jeho synov s jeho bratmi, spolu osemnástich,
19. ďalej Chašabiáša a s ním Izaiáša z Merariho synov, jeho bratov a ich synov, spolu dvadsiatich,
20. a z nevoľníkov chrámu, ktorých dal Dávid a kniežatá na službu levitom, dvestodvadsať nevoľníkov chrámu. Títo všetci boli zaznačení podľa mena.
21. Potom som tam pri rieke Ahave vyhlásil pôst, aby sme sa pokorili pred pohľadom svojho Boha a tým si od neho vyprosili šťastnú cestu pre seba, pre svoje deti i pre celý svoj majetok.
22. Hanbil som sa totiž prosiť kráľa o vojsko a jazdu na našu ochranu proti nepriateľom na ceste. Ved' sme vyhlásili kráľovi: „Ruka nášho Boha vládne nad všetkými tými, ktorí ho vyhľadávajú na svoje dobro; a zasa jeho mohutný hnev zasahuje všetkých, čo ho opúšťajú.“
23. A tak sme sa postili a prosili sme o to svojho Boha, a dal sa nám uprosiť.
24. Potom som vyvolil z popredných kňazov dvanásť, Šerebiáša a Chašabiáša a s nimi desiatich spomedzi ich bratov.
25. Potom som im odvážil striebro, zlato a nádoby, posvätný dar pre dom nášho Boha, ktorý obetoval kráľ, jeho radcovia, jeho kniežatá a všetci Izraeliti, koľko ich tam bolo.
26. Odvážil som im teda do rúk šesťstopäťdesiat hrivien striebra a sto hrivien strieborného náčinia, zlata tiež sto hrivien,
27. ďalej dvadsať zlatých džbánov po tisíc dareikoch a dve nádoby z medi výborného lesku, vzácne ako zlato.
28. Pritom som im povedal: „Vy ste svätí Pánovi, i tieto nádoby sú posvätné, aj striebro so zlatom je obetný dar Pánovi, Bohu vašich otcov.“
29. Bedlivo to opatrujte, kým to neodvážite pred predstavenými kňazov a levitov a pred predstavenými izraelských rodov v Jeruzaleme, v sieňach Pánovho domu!“
30. A tak kňazi a leviti prevzali váhu striebra a zlata s nádobami, aby ich doniesli do Jeruzalema, do domu nášho Boha.

31. Na dvanásty deň prvého mesiaca sme sa pohli od rieky Ahavy a uberali sme sa do Jeruzalema. Ruka nášho Boha bola nad nami. On nás ochraňoval na ceste pred nepriateľskou a pred zbojníckou rukou.
32. Tak sme prišli do Jeruzalema a ostali sme tam tri dni.
33. Na štvrtý deň potom odvážili striebro, zlato a nádoby v dome nášho Boha v prítomnosti Meremota, syna kňaza Uriáša, ďalej tam bol Pinchasov syn Eleazar a okrem týchto boli prítomní aj leviti, Jozueho syn Jozabad a Binuov syn Noadiáš,
34. všetko podľa počtu a váhy a úhrn váhy hneď zapísali.
35. Tí, čo prišli zo zajatia vo vyhnanstve, obetovali celopaly Izraelovmu Bohu, dvanásť juncov za celý Izrael, deväťdesiatšesť baranov, sedemdesiatsedem jahniat, dvanásť capov na obetu za hriech, toto všetko na celopal Pánovi.
36. Potom odovzdali kráľove nariadenia kráľovským satrapom a povereným správcom za Riekou. A oni podporovali ľud a Boží dom.

Kapitola 9

1. Keď sa toto vykonalo, pristúpili ku mne predstavení so slovami: „Izraelský ľud ani kňazi, ani leviti sa neoddelili od obyvateľov týchto krajín a ich ohavností, totiž od Kanaánčanov, Hetejcov, Ferezejcov, Jebuzejcov, Amončanov, Moabčanov, Egypťanov a Amorejcov.
2. Nielen sebe, lež i svojim synom vzali za ženy z ich dcér a pomiešali sväté plemä s národmi tých krajín. Kniežatá a predstavení sa prehrešili dokonca prví.“
3. Keď som to počul, roztrhol som si rúcho a plášť, trhal som si vlasy z hlavy a brady a sedel som veľmi rozrušený.
4. I poschodili sa ku mne všetci, čo sa báli slova Izraelovho Boha pre priestupok tých, ktorí prišli zo zajatia. Ja som však sedel rozrušený až do večernej obety.
5. Ale za večernej obety som vstal od umárania sa a s roztrhnutým rúchom a plášťom som sa hodil na kolená, rozprestrel som ruky k Pánovi, svojmu Bohu,
6. a vravel som: „Môj Bože, pýrim sa a hanbím sa pozdvihnúť svoju tvár k tebe, môj Bože, lebo naše neprávosti nám vyčnievajú ponad hlavu a naše previnenie narástlo až po nebesá.
7. Od čias našich otcov až po dnešný deň sme ťažko hrešili. Pre naše neprávosti sme boli my, naši králi i naši kňazi vydaní do rúk kráľov (cudzích) krajín, pod meč, do zajatia, za korisť a na verejnú hanbu ako je tomu (i) dnes.
8. Teraz sa na chvíľočku zmiloval nad nami Pán, náš Boh, aby nám zachoval zvyšky, aby nám zarazil kolík na svojom posvätnom mieste, aby nám náš Boh osvietil oči a aby nám dal trocha pookriať v našej porobe.
9. Lebo hoci sme boli rabmi, náš Boh nás neopúšťal v našej porobe, ale naklonil nám milosť perzských kráľov, že nám dožičili pookriať, aby sme zas mohli vyzdvihnúť dom nášho Boha a opäť ho postaviť z jeho rozvalín a aby nám dal hradbu v Judei a v Jeruzaleme.
10. Čo ti však, náš Bože, teraz po tom všetkom povedať? Lebo sme opustili tvoje prikázania,
11. ktoré si nám dal cez svojich služobníkov, prorokov, keď si povedal: Krajina, do ktorej idete, aby ste ju zaujali dedične, je zem poškrvnená nečistotou národov tých krajín, pre ohavnosť tých, čo ju od jedného konca po druhý naplnili svojou nečistotou.
12. Preto teraz nedávajte svoje dcéry za ich synov, ani neberte ich dcéry svojim synom! Nikdy s nimi neuzavierajte pokoj, ani im nedožičte šťastia, aby ste boli čoraz mocnejší a požívali dobrá krajiny a poručili ju svojim synom až naveky.
13. Po tom všetkom, čo nás prikvačilo pre naše zlé skutky a pre naše veľké previnenie - lebo ty, náš Bože, si nás väčšmi šetril, ako si zaslúžili naše neprávosti, a nechal si nám zachované zvyšky -
14. neslobodno sa nám vykrúcať a porušovať tvoje príkazy, nesmieme sa zošvagrovať s tými ohavnými národmi. Ved' či by si sa nerozhneval na nás do vykynoženia, žeby nik nezostal a neunikol skaze?
15. Pane, Izraelov Bože, ty si spravodlivý, preto sme dnes iba zvyškami zachránených. Hľa, my sme pred tebou obťaženi takou vinou, že nik preto neobstojí pred tebou!“

1. Kým sa Ezdráš modlil a kým sa vyznával s plačom, ležiac (dolu tvárou) pred Božím príbytkom, poschodil sa k nemu veľký zástup Izraelitov, mužov, žien a detí, a ľud plakal usedavým plačom.
2. Vtedy sa ozval Šechaniáš, Jechielec z Elamových synov, a povedal Ezdrášovi: „Prehrešili sme sa proti svojmu Bohu tým, že sme si vzali za ženy cudzinky z národov krajiny. Ale ešte je nádej pre Izrael.
3. Zaviažme sa teraz slávnostne svojmu Bohu, že zapudíme všetky ženy aj tých, ktorí sa z nich narodili, keď ty, pane, a tí, čo sa boja prikázania nášho Boha, odporúčate tak urobiť. Nech sa teda postupuje podľa zákona!
4. Vstaň, lebo ty to musíš nariadiť, a my ti pomôžeme! Pusť sa mužne do toho!“
5. Ezdráš teda vstal a vyzval popredných kňazov, levitov a celú izraelskú pospolitosť, aby prisahali, že sa zaväzujú konať podľa tohto slova. A tak prisahali.
6. Ezdráš sa zdvihol spreď Božieho domu, išiel do izby Eljašibovho syna Jochanana a tam prenocoval; ale nejedol chlieb a nepil vodu, lebo žialil pre hriech tých, čo prišli zo zajatia.
7. Potom vyhlásili po Júdsku a po Jeruzaleme, aby sa všetci prestahovalci poschodili do Jeruzalema.
8. Každému, kto sa nedostaví do troch dní podľa uznesenia vrchnosti a starších, nech kliatba stihne celý jeho majetok a on sám nech je vylúčený z obce tých, čo prišli zo zajatia!
9. Do troch dní sa poschodili do Jeruzalema všetci mužovia (pokolenia) Júdovho a Benjamínovho. Bolo to v deviatom mesiaci, dvadsiateho toho mesiaca. Celý národ sedel na priestranstve pred Božím príbytkom a triasol sa pre samu vec i pre lejaky.
10. Vtedy vstal kňaz Ezdráš a povedal im: „Prehrešili ste sa tým, že ste sa poženili s cudzinkami, a tak ste rozmnožili previnenie izraelského ľudu.
11. Preto sa teraz vyznajte Pánovi, Bohu svojich otcov, urobte mu po vôli a oddelte sa od národov tejto krajiny a od cudzineckých žien!“
12. Celé zhromaždenie odpovedalo veľkým hlasom: „Sme povinní urobiť tak, ako nám hovoríš.
13. Ale ľud je početný, je čas dažďov a nevydržíme stáť vonku, a potom to nie je práca na jeden deň ani na dva, lebo sme sa veľmi mnohí previnili v tejto veci,
14. preto prosíme, nech naši predstavení zastupujú celú obec a všetci, čo sa v našich mestách poženili s cudzinkami, prídu v určenom čase so staršími a so sudcami jednotlivých miest, kým sa od nás neodvráti pála hnevu nášho Boha pre túto vec.“
15. Iba Azahelov syn Jonatán a Tikvov syn Jachziáš sa vzopreli proti tomu; Mešulam a levita Šabetai ich podporovali.
16. Ale prestahovalci urobili tak. Kňaz Ezdráš si vybral mužov, hlavy rodov podľa jednotlivých domov. Všetci boli zaznačení podľa mena. Oni zasadli v prvý deň desiateho mesiaca a skúmali tú vec.
17. Do prvého dňa prvého mesiaca skončili prípad všetkých, čo sa poženili s cudzinkami.
18. Vyšlo najavo, že z kňazských Synov si pobrali cudzie ženy títo: Zo synov Josadakovho syna Jozueho a z jeho bratov Maáseiáš, Eliezer, Jarib a Gedaliáš.
19. Zaručili sa, že svoje ženy prepustia a že budú za svoj poklesok obetovať barana zo stáda.
20. Z Imerových synov Hanani a Zebediáš.
21. Z Charimových synov Maásiáš, Eliáš, Šemaiáš, Jachiel a Uziáš.
22. Z Pašchurových synov Eljoenaj, Maásiáš, Izmael, Natanael, Jozabad a Elasa.
23. Z levitov Jozabad, Simei, Kelaiáš zvaný Kelita, Petachiáš, Júda a Eliezer.
24. Zo spevákov Eljašib a z vrátnikov Šalum, Telem a Uri.
25. Ďalej z izraelského ľudu: Z Farošových synov Rameiáš, Jiziáš, Malkiáš, Mijamin, Eleazar, Malkiáš a Benaiáš.
26. Z Elamových synov Mataniáš, Zachariáš, Jechiel, Abdi, Jeromot a Eliáš.
27. Zo Zatuových synov Eljoenaj, Eljašib, Mataniáš, Jeromot, Zabad a, Aziza.
28. Z Bebaiho synov Jehochanan, Chananiáš, Zabai, Atlai.
29. Z Baniových synov Mešulam, Maluch, Adaiáš, Jašub, Seal, Jeromot.
30. Z Pachat-Moabových synov Adna, Chelal, Beniáš, Maásiáš, Mataniáš, Besaleel, Binui a Manasses.

31. Z Charimových synov Eliezer, Jišias, Malkias, Semaias, Simon,
32. Benjamín, Maluch, Semarias.
33. Z Chašumových synov Matenai, Matata, Zabad, Elifelet, Jeremai, Manasses, Šimej.
34. Z Baniových synov Mádai, Amram, Uel,
35. Benaias, Bedeias, Keluhi,
36. Vanias, Meremot, Eljašib,
37. Matanias, Matanai, Jásav,
38. Bani, Binui, Šimej,
39. Šelemias, Nátan, Adaias,
40. Machnadbai, Šasai, Šarai,
41. Azarel, Šelemi, Šemeriás,
42. Šalum, Amarias a Jozef.
43. Z Nebových synov Jeiel, Matitias, Zabad, Zebina, Jadav, Joel a Benaias.
44. Títo všetci si vzali za ženy cudzinky. Boli medzi nimi už aj také, ktoré porodili deti.

Nehemiáš

Kapitola 1

1. Vyprávanie Chakhaliášovho syna Nehemiáša. V mesiaci kislev, v dvadsiatom roku, keď som bol v hlavnom stane v Súzach,
2. prišiel Chanani, jeden z mojich bratov, a s ním mužovia z Júdska. Spytoval som sa ich na Židov, na ten zvyšok, ktorý zostal zo zajatcov, a tiež na Jeruzalem.
3. „Pozostalci,“ - vraveli mi - „ktorí pozostali zo zajatia, žijú tam v tej provincii vo veľkej sužobe a pohanení. Aj múr Jeruzalema je zborený a jeho brány sú vypálené ohňom.“
4. Keď som počul tieto slová, sadol som si, plakal som a kvíľil celé dni, postil a modlil som sa k nebeskému Bohu.
5. Bedákal som: „Prosím, Pane, Bože nebies, veľký, hrozný Bože, ktorý zachovávaš zmluvu a milosrdenstvo voči tým, čo ťa milujú a čo sa pridávajú tvojich prikázaní,
6. nech sú tvoje uši pozorné a tvoje oči otvorené, aby si počul modlitbu svojho služobníka, ktorú sa dnes dňom i nocou modlím k tebe za Izraelových synov, tvojich služobníkov. Vyznávam hriechy izraelských synov, ktorými sa prehrešili proti tebe.
7. Aj ja, aj dom môjho otca sme hrešili. Hrubo sme sa previnili proti tebe a nezachovali sme ani prikázania, ani ustanovenia, ani rozhodnutia, ktoré si dal svojmu služobníkovi Mojžišovi.
8. Rozpamätaj sa na slovo, ktoré si dal svojmu služobníkovi Mojžišovi: Ak sa dopustíte zlého, rozptýlim vás po národoch.
9. Ale keď sa navrátite ku mne a keď zachováte moje prikázania a budete ich plniť, keby ste boli zahnaní aj na kraj neba, zhromaždím vás odtiaľ a privediem vás späť na miesto, ktoré som si zvolil, aby tam prebývalo moje meno.
10. Ved' oni sú tvoji sluhovia a tvoj ľud, ktorý si ty vyslobodil svojou prevelkou silou a svojou mocnou rukou.
11. Prosím teda, Pane, nech sa tvoje ucho započúva do modlitby tvojho služobníka a tiež do modlitby tvojich služobníkov, ktorí so záľubou ctia tvoje meno, a dopraj dnes úspech svojmu služobníkovi, dožič, aby našiel milosť v očiach tohto muža!“ Bol som totiž kráľovským čašníkom.

Kapitola 2

1. Stalo sa to v mesiaci nisan, v dvadsiatom roku kráľa Artaxerxa. Bolo pred ním víno a ja som vzal víno a podal som ho kráľovi. Nebýval som pred ním smutný.
2. A kráľ sa ma spýtal: „Prečo je tvoj výzor taký smutný? Hádám nie si chorý? Akiste ti smútok zvierá srdce.“ Veľmi som sa zľakol
3. a kráľovi som odvetil: „Kráľ ži naveky! Ako by môj výzor nebol smutný, keď je mesto, kde sú hroby mojich otcov, spustnuté a jeho brány vypálené ohňom.“
4. Kráľ sa ma opýtal: „Čo by si rád?“ Povzdychol som k nebeskému Bohu
5. a odpovedal som kráľovi: „Ak kráľ uzná za dobré a keď tvoj sluha zasluhuje tvoju milosť, ráč ma poslať do Judey, do mesta, kde sú hroby mojich otcov, aby som ho zasa postavil.“
6. Kráľ sa ma ďalej pýtal (a kráľovná sedela vedľa neho): „Ako dlho ti potrvá cesta a kedy sa vrátiš?“ A kráľovi sa páčilo pustiť ma. Udal som mu čas
7. a potom som povedal kráľovi: „Ak uzná kráľ za dobré, nech mi dajú listy pre vladárov na Záriečí, aby mi dovolili prejsť, kým neprídem do Judey,
8. taktiež list kráľovskému polesnému Asafovi, aby mi dal drevo na pokrytie brán chrámového hradu, mestských múrov a domu, kde sa zložím.“ Kráľ mi vyhovel i v tomto, lebo bola nado mnou dobrotivá ruka môjho Boha.
9. A tak keď som prišiel k vladárom na Záriečí, odovzdal som im kráľovské listiny. Kráľ však so mnou poslal aj vojenských veliteľov a jazdcov.
10. Keď sa o tom dozvedeli Sanabalat Choronský a amonský otrok Tobiáš, náramne sa im nelúbilo, že prišiel ktosi, komu leží na srdci blaho izraelských synov.
11. Keď som došiel do Jeruzalema, najprv som tam čakal tri dni.
12. Potom som sa vybral v noci, ja a so mnou hŕstka mužov, lenže ani jednému som neoznámil, čo mi vnukol môj Boh vykonať pre Jeruzalem. Zvierá som nemal so sebou, iba to, na ktorom som sedel.
13. V noci som sa dostal bránou v údolí von k Dračej studnici a k Hnojnej bráne a poprezeral som jeruzalemský múr, ktorý bol miestami zborený. I jeho brány boli poničené ohňom.
14. Odtiaľ som sa pobral k Studničnej bráne a ku Kráľovskému rybníku. Pretože však zvierá, na ktorom som išiel, nemalo kade ísť ďalej,
15. išiel som v noci hore dolinou a prezeral som múr. Potom som sa obrátil, a keď som prišiel k bráne na doline, vrátil som sa domov.
16. Predstavení (mesta) nevedeli, kam som odišiel a čo som robil. Ani Židom, ani kňazom, ani popredným, ani predstaveným, ani iným pracovníkom na stavbe som dovedy nič neoznámil.
17. Vtedy som im povedal: „Vidíte tú tieseň, v ktorej sme. Hľa, Jeruzalem spustošený, jeho brány zničené ohňom! Podťte, stavajme jeruzalemský múr a nebudme ďalej na potupu!“
18. Keď som im rozpovedal, ako bola dobrotivá ruka môjho Boha nado mnou, aj slová, ktoré mi vravel kráľ, povedali: „Podťme a stavajme!“ A priložili riadne ruky k dobrej veci.
19. Keď sa o tom dozvedeli Sanabalat Choronský, amonský otrok Tobiáš a Arab Gešem, posmievali sa nám a s pohrdaním nám vraveli: „Čože to tu robíte?! Ste azda odbojníkmi proti kráľovi?“
20. Na odvetu som im povedal: „Nebeský Boh nás bude požehnávať a my, jeho služobníci, púšťame sa do práce a staviamе. Vy však nemáte v Jeruzaleme ani čiastky, ani práva, ani pamiatky.“

Kapitola 3

1. Najvyšší kňaz Eljašib a jeho bratia kňazi sa teda pustili do práce a postavili Ovčiu bránu. Posvätili ju a osadili jej vráta. Stavali ďalej až po vežu Mea, posvätili ju a v stavbe pokračovali až po vežu Chananel.
2. Vedľa stavali chlapi z Jericha a vedľa nich Imriho syn Zakur.
3. Rybnú bránu stavali Hasenaaovi synovia. Oni ju pokryli trámami a osadili jej vráta i jej pozdĺžne a priečne závory.
4. Vedľa nich opravoval Meromot, syn Hakosovho syna Uriáša. Vedľa neho opravoval Mešulam, syn Mešezabelovho syna Berechiáša, a vedľa neho opravoval Bánov syn Sadok.
5. Vedľa neho opravovali Tekoania, lenže poprednejší z nich neskláňali poddajne šiju pred svojimi dozeračmi.
6. Starú bránu opravovali Paseachov syn Jojada a Besodiášov syn Mešulam. Oni ju zakryli trámami a osadili jej vráta i jej pozdĺžne a priečne závory.
7. Vedľa nich opravovali Gabaončan Melatiáš a Meronofan Jadon, muži z Gabaona a Masfy, pri stolici vladára za Riekou.
8. Vedľa opravoval Charchaiášov syn Uziel so zlatníkmi, vedľa neho opravoval Chananiáš, jeden z mastičkárov, a opravili jeruzalemské hradby až po široký múr.
9. Vedľa opravoval Churov syn Refaiáš, predstavený polovice jeruzalemského okresu.
10. Vedľa opravoval Charumafov syn Jedaiáš oproti svojmu domu, vedľa neho opravoval Chašabneiášov syn Chatuš.
11. Druhý úsek s Pecnou vežou opravoval Charimov syn Malkiáš a Pachat-Moabov syn Chašub.
12. Vedľa opravoval Halhočešov syn Šalum, predstavený druhej polovice jeruzalemského okresu, on so svojimi dcérami.
13. Bránu na doline opravoval Chanun s osadníkmi zo Zanoach. Oni ju postavili a osadili jej vráta i jej pozdĺžne a priečne závory a opravili tisíc laktov múru až po Hnojnú bránu.
14. Hnojnú bránu opravoval Rechabov syn Malkiáš, predstavený okresu Bethakerema. On ju postavil a osadil jej vráta i jej pozdĺžne a priečne závory.
15. Bránu pri studnici opravoval Kolchozov syn Šalun, predstavený masfanského okresu. Postavil ju, pokryl ju a osadil jej vráta i jej pozdĺžne a priečne závory, takisto Rybníčný múr vodovodu pri Kráľovskej záhrade až po schody, ktoré vedú z Dávidovho mesta dolu.
16. Za ním opravoval Azbukov syn Nehemiáš, predstavený betsurského okresu, až oproti Dávidovým hrobom a až po urobený rybník a ďalej po Dom bohatierov.
17. Za ním opravovali leviti. Baniho syn Rechum, vedľa neho opravoval Chašabiáš, predstavený polovice keilského okresu, a jeho okres.
18. Za ním opravovali ich bratia. Chenadadov syn Bavai, predstavený druhej polovice keilského okresu.
19. Vedľa neho opravoval Jozueho syn Ezer, predstavený Masfy, druhý úsek pozdĺž miesta, kade sa vystupuje ku zbrojnici v uhle.
20. Za ním veľmi usilovne opravoval Zabdiho syn Baruch druhý úsek od uhla až po dvere domu najvyššieho kňaza Eljašiba.
21. Za ním opravoval Meromot, syn Hakosovho syna Uriáša, druhý úsek odo dverí Eljašibovho domu až pokiaľ siahal Eljašibov dom.
22. Za ním opravovali kňazi, mužovia z rovín.
23. Za nimi opravovali Benjamín a Chašub oproti svojim domom. Za nimi opravoval Azariáš, syn Ananiášovho syna Másijáša, neďaleko svojho domu.
24. Za ním opravoval Chenadadov syn Binui druhý úsek od Azariášovho príbytku po záhyb a po roh.
25. Uzaiho syn Palal opravoval oproti záhybu veže, ktorá čnie v hornej časti kráľovského domu pri väzenskom dvore, za ním Parošov syn Pedaiáš.
26. Chrámoví nevolníci, ktorí bývali na Ofele, opravovali až oproti Vodnej bráne na východe a až po vežu, čo tu vyčnievala.

27. Za nimi opravovali Tekoania druhý úsek od náprotivného miesta veľkej veže, čo tu vyčnievala, po Ofelský múr.
28. Vyše Konskej brány opravovali kňazi, každý oproti svojmu domu.
29. Za nimi opravoval Imerov syn Sadok oproti svojmu domu. Za ním opravoval Šechaniášov syn Šemaiáš, strážca Východnej brány.
30. Za ním opravoval Šelemiášov syn Chananiáš a Salafov šiesty syn Chanun druhý úsek. Za ním opravoval Berechiášov syn Mešulam oproti svojmu bytu.
31. Za ním opravoval Malkiáš, člen zlatníkov, až po dom chrámových nevoľníkov a kupcov oproti Strážnej bráne a až po Hornú rožnú izbu.
32. Medzi Hornou izbou na rohu a medzi Ovčou bránou opravovali zlatníci a kupci.
33. Keď sa Sanabalat dozvedel, že staviame múr, rozhneval sa a veľmi sa zlostil. Posmieval sa Židom
34. a pred svojimi súkmeňovcami a samarijským davom sa vyslovil: „Čo to robia títo mizerní Židia?! Dovolía im to? Vari budú obetovať? Vari za deň skončia? Vari budú vedieť z hromád prachu opäť urobiť kamene, ktoré ľahli popolom?“
35. Amončan Tobiáš, ktorý stál pri ňom, vyslovil sa takisto: „Len nech stavajú! Ved' stačí, keď príde líška, prerazí ich kamenný múr.“
36. „Počuj, Bože náš, ako nami pohrdajú! Vráť ich pohanenie na ich hlavu a vydaj ich na lup v krajine, kde budú zajatcami!
37. Neodpusť ich neprávosť. Nech sa ich hriech nezotrie spred tvojej tváre, lebo popúdzali teba pred stavajúcimi.“
38. No my sme stavali múr ďalej, a keď bol celý múr dopoly pospájaný, chopil sa ľud s chuťou ďalšej práce.

Kapitola 4

1. Keď sa dozvedeli Sanabalat, Tobiáš, Arabi a Amončania s Ašdoncami, že badať pokrok na oprave jeruzalemských múrov, že sa rozsadliny začali uzavierať, náramne sa rozšrdili
2. a všetci sa sprisahali spoločne, že pôjdu do útoku proti Jeruzalemu a že v ňom vyvolajú zmätok.
3. No my sme sa modlievali k svojmu Bohu a postavili sme proti nim stráž vo dne i v noci na ochranu pred nimi.
4. Lenže Židia vyhlásili: „Ochabuje nosičova sila a je príliš veľa rumov, nevládzeme teda budovať múr ďalej.“
5. Naši protivníci povedali: „Nenazdajú sa a nezbadajú, kým nevtrhneme doprostred nich; pobijeme ich a znemožníme ďalšiu prácu.“
6. Keď však prišli Židia, ktorí bývali blízko nich, a desať ráz nám povedali zo všetkých tých miest: „Vráťte sa k nám!“,
7. postavil som dolu na priestranstve za múrom, kde bol už otvorený kraj, ľud usporiadaný po čeladiach s ich mečmi, kopijami a s ich lukmi.
8. A keď som si to prezrel, postavil som sa a povedal som šľachte, kniežatám a ostatnému ľudu: „Nebojte sa ich! Pamätajte na veľkého a hrozného Pána a bojujte za svojich bratov, za svojich synov, za svoje dcéry, za svoje manželky a za svoje domy!“
9. Keď sa naši nepriatelia dozvedeli, že nás o tom upovedomili a že Boh zmaril ich zámer, všetci sme sa vrátili k múru, každý k svojej práci.
10. Od toho dňa pracovala na stavbe len polovica mojich šuhajov, druhá polovica bola pohotove s kopijami, pavézami, lukmi a panciermi; a velitelia stáli za všetkými príslušníkmi Júdovho domu.
11. Aj tí, ktorí stavali múr, aj tí, ktorí nosili a nakladali bremená, každý jednou rukou pracoval a druhou držal zbraň.
12. Každý z tých, čo boli zamestnaní na stavbe, mal pripásaný meč na bedrách a takto staval. Trubač s poľnicou stál povedľa mňa.
13. Šľachte, kniežatám a ostatnému ľudu som vyhlásil: „Roboty je veľa a je rozsiahla a my sme roztrúsení po tom múre naďaleko jeden od druhého.“
14. Skadekoľvek počujete zvuk trúby, ta sa zbehnite k nám! Náš Boh bude za nás bojovať.“
15. A tak sme my pracovali na stavbe a polovica bola pohotovo s kopijami od východu dennice až kým sa nezažali hviezdy.
16. Vtedy som ľudu povedal i toto: „Nech každý aj so svojím sluhom nocuje dnu v Jeruzaleme a nech nás vymieňajú v noci na stráži a vo dne na stavbe!“
17. Nuž ani ja, ani moji bratia, ani moji šuhaji, ba ani strážne mužstvo, čo ma sprevádzalo, nevyzliekali sme svoje odevy. Každý išiel so zbraňou po vodu.

1. Strhol sa veľký krik ľudu a ich žien proti svojim súkmeňovcom Židom.
2. Jedni vraveli: „Máme veľa synov a dcér, musíme si zadovážiť zbožie, lebo nám treba jesť, aby sme si zachovali život.“
3. Druhí povedali: „Musíme dať do zálohu svoje polia, vinice a domy, aby sme si opatrili zbožie, lebo hladujeme.“
4. Iní zasa hovorili: „Nútení sme požičať si peniaze na kráľovskú daň a pozakladať svoje polia so svojimi vinohradmi.“
5. Ved' naše telo je také isté ako telo našich bratov. Aké sú ich deti, také isté sú aj naše deti, a my musíme nielen svojich synov, lež i svoje dcéry uvrhovať do poroby. Podaktoré z našich dcér sa už i stali nevoľnicami a my si nemôžeme pomôcť, lebo naše pozemky a vinohrady majú iní.“
6. Rozsrdil som sa veľmi, keď som počul ich krik a tieto ich reči.
7. Zaumienil som si, že sa pustím do šľachty a predstavených a poviem im: „Vy všetci ste úžerníci voči svojim bratom!“ Zvolal som veľké zhromaždenie proti nim
8. a povedal som im: „My sme vykupovali svojich bratov Židov, ktorí boli predávaní pohanom, ako nám len bolo možné. A vy sami predávate svojich bratov! A predávajú ich našincom!“ Mlčali a nevedeli odpovedať.
9. Povedal som ďalej: „To, čo robíte, je nesprávne. Prečo nekráčate v bázni pred naším Bohom, aby nás naši nepriatelia, pohania, nepotupovali?“
10. Ved' i ja, i moji bratia, ba i moji služobníci požičovali sme mnohým peniaze a obilie! Nože, odpusťte im túto pohľadávku!
11. Vráťte im, prosím, ešte dnes ich pozemky, ich vinice, ich olivové sady a ich domy! Odpusťte im aj stú čiastku za peniaze, obilie mušt a olej, ktoré ste im požičali!“
12. Odvetili: „Vrátíme a nebudeme nič požadovať od nich. Urobíme, ako vravíš.“ Zavolať som kňazov a vyžiadal som od nich prísahu, že budú konať podľa tohto sľubu.
13. Vytriasol som náber svojho rúcha a povedal som: „Nech takto povytriasa Boh každého, kto nedodrží toto slovo, z jeho domova a z jeho majetku! Takisto nech je vytrasený a takisto nech je prázdny!“ Celá obec vyslovila: „Amen!“ a chválili Boha. A ľud toto rozhodnutie dodržal.
14. Ba čo viac, odo dňa, keď ma kráľ poveril, aby som bol vladárom v Júdsku od dvadsiateho do tridsiateho druhého roku kráľa Artaxerxa, teda dvanásť rokov -, nežili sme ani ja, ani moji bratia na vladárskom chlebe.
15. Minulí vladári, moji predchodcovia, znamenali pre ľud veľkú ťarchu. Brali od nich na stravu a víno po štyridsať šeklov striebra denne. Ešte aj ich podriadení úradníci gniavili ľud. No ja som to nerobil, lebo som sa bál Boha.
16. Ešte aj pri oprave múru som priložil ruku k dielu. Nenakúpili sme poľa a všetci moji služobníci chodili na stavbu.
17. Pritom Židia, ktorí boli na vedúcich miestach, stopäťdesiat osôb, i tí, čo k nám prichádzali z okolitých národov, usádzali sa k môjmu stolu.
18. Denne pripravovali celého býka a šesť vybraných oviec okrem hydiny, čo mi tiež pripravovali. Každý desiaty deň bolo množstvo všakového vína. Pri tom všetkom som nepožadoval vladársky plat, lebo na tento ľud ťažko doliehala služba.
19. Pamätaj mi, môj Bože, na dobré všetko to, čo som vykonal pre tento ľud!

Kapitola 6

1. Keď Sanabalatovi, Tobiášovi, Arabovi Gešemovi a ostatným našim nepriateľom doletelo do uší, že som postavil múr a že na ňom niet trhliny, hoci dovtedy som ešte neosadil vráta do brán,
2. poslali mi Sanabalat s Gešom odkaz: „Pod', pohovoríme si v jednej z dedín na rovine Ono!“ Lenže oni zamýšľali urobiť mi zlé.
3. Preto som k nim poslal poslov s týmto odkazom: „Robím veľké dielo, preto nemôžem ísť. Akiste by práca postála, keby som ju nechal tak a šiel za vami dolu.“
4. Štyri razy posielali ku mne takým istým spôsobom a ja som im vždy odpovedal ako prv.
5. Potom poslal Sanabalat ku mne svojho sluhu s otvoreným listom piaty raz tým istým spôsobom.
6. V ňom stálo: „Medzi národmi sa povráva a Gešem hovorí to isté, že vy, ty a Židia, strojíte sa vzbúriť, preto staviaš múr, a že by si rád bol ich kráľom podľa týchto rečí.
7. Aj prorokov že si postavil, aby o tebe roznášali po Jeruzaleme: V Judei je kráľ! Teraz sa kráľ dozvie o týchto pletkách. Preto len príď, aby sme sa poradili spolu!“
8. Poslal som mu odkaz: „Nestalo sa nič také, ako hovoríš, ale ty sám si si to navymýšľal vo svojom srdci.“
9. Všetci nám totiž chceli nahnať strachu, lebo si mysleli, že naše ruky nechajú tak prácu, takže ona vyjde na zmar. Preto som tým väčšmi dodával sily svojim rukám.
10. Keď som tak raz vošiel do príbytku Šemaiáša, syna Mehetabelovho syna Delaiáša, ktorý sa zavrel, povedal mi: „Poďme spolu do Božieho domu, dnu do chrámu, a zamknime dvere chrámu, lebo ťa prídu zabiť, za noci ťa prídu zmárniť.“
11. Lenže ja som odpovedal: „Utekal by vari niekto taký, ako som ja? A kto taký, ako som ja, by sa opovážil vkročiť do chrámu a zostať nažive?! Nejdem!“
12. Poznal som hneď, že ho neposlal Boh, ale že to proroctvo mi povedal len preto, že ho Tobiáš a Sanabalat najali za odmenu.
13. Bol najatý za odmenu, aby som sa zľakol, urobil to a zhrešil. Bolo by sa im také niečo hodilo na mrzkú ohováračku mojej osoby, aby mi mohli utrhať na cti.
14. Pamätaj, môj Bože, na Tobiáša a na Sanabalata podľa ich skutkov a takisto na prorokyňu Noadiu a na ostatných prorokov, ktorí by mi boli radi nahnať strachu.
15. No i tak bol dokončený múr za päťdesiatdva dní dvadsiateho piateho elula.
16. Keď sa o tom dozvedeli všetci naši nepriatelia, zachveli sa všetky národy, čo boli vôkol nás, a zmalomyselneli veľmi, lebo poznali, že toto dielo sa dokonalo vďaka nášmu Bohu.
17. No aj vtedy premnohí poprední Židia odosielali Tobiášovi listy a zasa od Tobiáša prichádzali im.
18. Lebo v Judei bolo veľa takých, ktorých s ním viazala prísaha. Bol totiž zaťom Arachovho syna Šechaniáša. Jeho syn Jochanan si zas vzal dcéru Berechiášovho syna Mešulmana.
19. Ba pekne sa vyjadrovali o ňom aj predo mnou a zasa moje slová vynášali jemu. Aj Tobiáš posielal listy, aby ma strašil.

Kapitola 7

1. Keď bol múr dobudovaný a keď som osadil vráta, boli ustanovení vrátnici, speváci a leviti.
2. Svoju bratovi Chananimu a veliteľovi pevnosti Chananiášovi som zveril hlavné velenie nad Jeruzalemom, lebo on bol mužom dôveryhodným a bohabojnejším ako mnohí iní.
3. Vydal som im rozkaz: „Neotvárať jeruzalemské brány, až keď už hreje slnko! Vráta treba zatvárať a zamykať závorami, kým tam ešte stoja! Majú tiež stavať stráže z Jeruzalemčanov, každého na jeho stanovište, každého oproti jeho domu!“
4. Mesto bolo rozsiahle a veľké, ale bývalo v ňom málo ľudí. Ešte neboli postavené domy.
5. Preto mi Boh vnukol zhromaždiť a spísať podľa príslušnosti k rodu šľachtu kniežatá a ľud. A tu som našiel záznam o rode tých, ktorí prišli prví. Našiel som v ňom zápis:
6. Toto sú tí príslušníci provincie, ktorí prišli zo zajatia vo vyhnanstve, ktorých babylonský kráľ Nabuchodonozor odvliekol a vrátili sa do Jeruzalema alebo do Judey, každý do vlastného mesta,
7. tí, čo prišli so Zorobábelom, Jozuem, Nehemiášom, Azariášom, Ramiášom Nachanim, Mardochejom, Bilšanom, Misperetom, Bigvaiom, Nechumom a Bánom. Počet mužov izraelského ľudu:
8. Farošových potomkov dvetisícstosedemdesiatdva,
9. Šefatiášových tristosedemdesiatdva,
10. Arachových šesťstopäťdesiatdva,
11. Fachat-Moabových po Jozuem a Joabovi dvetisícosemstoosemnásť,
12. Elamových tisícvestopäťdesiatštyri,
13. Zatuových osemstoštyridsaťpäť,
14. Zakajových sedemstošesťdesiat,
15. Binuiho šesťstoštyridsaťosem,
16. Bebaiho šesťstodvadsaťosem,
17. Azgadových dvetisícristodvadsaťdva,
18. Adonikamových šesťstošesťdesiatsedem,
19. Bigvaiho dvetisícšesťdesiatsedem,
20. Adinových šesťstopäťdesiatpäť,
21. Aterových z Ezechiášovej strany deväťdesiatosem,
22. Chašumových tristodvadsaťosem,
23. Besaiho tristodvadsaťštyri,
24. Charifových stodvanásť,
25. Gabaoncov deväťdesiatpäť,
26. Betlehemčanov a Netofančanov stoosemdesiatosem,
27. Anatotčanov stodvadsaťosem,
28. Betazmavčanov štyridsaťdva,
29. Kirjatiarimčanov, Kefirčanov a Bérotčanov sedemstoštyridsaťtri,
30. Ramčanov a Gabaanov šesťstodvadsaťjeden,
31. Michmasčanov stodvadsaťdva,
32. Betelčanov a Haičanov stodvadsaťtri,
33. Novonebanov päťdesiatdva,
34. Novoelamčanov tisícvestopäťdesiatštyri,
35. Charimčanov tristodvadsať,
36. Jerichovčanov tristoštyridsaťpäť,
37. Lodčanov, Chadidčanov a Onočanov sedemstodvadsaťjeden,
38. Senaanov tritisícdeväťstotridsať.
39. Kňazov z Jedaiášovej krvi, Jozueho vetvy, deväťstosedemdesiattri,
40. Imerovej tisícpäťdesiatdva,
41. z Paschurovej tisícvestoštyridsaťsedem,
42. z Charimovej tisícšesťdesiatdva.

43. Levitov, Jozueho potomkov po Kadmielovi, Hodevášovej vetvy, sedemdesiatštyri.
44. Spevákov, Asafových potomkov, stoštyridsaťosem.
45. Vrátnikov, Šalumových, Aterových, Talmonových, Akubových, Chatitových a Šobaiho potomkov, stotridsaťosem.
46. Nevolníkov chrámu, potomkov Sichaových, Chasufových, Tabaotových,
47. Kerosových, Siaových, Fadonových,
48. Lebanových, Chagabových, Šalmiho,
49. Chananových, Gidelových, Gacharových,
50. Reaiášových, Resinových, Nekodových,
51. Gazamových, Uzaových, Faseachových,
52. Besaiho, Meunimových, Nefišesimových,
53. Bakbukových, Chakufových, Charchurových,
54. Baslitových, Mechidových, Charšaových,
55. Barkosových, Siserových, Tamachových,
56. Nesiachových a Chatifaových;
57. z potomkov Šalamúnových služobníkov: potomkov Sotaiho, Sofertových, Feridových,
58. Jálových, Darkonových, Gidelových,
59. Šefatiášových, Chatilových, Pochertových z Hasebaima a Amonových;
60. všetkých chrámových nevolníkov a potomkov Šalamúnových služobníkov bolo spolu tristodevädšiatdva.
61. Aj títo vyšli z Tel-Melacha, Tel-Charše, Kerubu, Adonu a Imeru, lenže nevedeli preukázať čelad' svojich otcov a svoj pôvod, či sú totiž z Izraela,
62. šesťstoštyridsaťdva Delaiášových, Tobiášových a Nekodových potomkov.
63. Z kňazov Chabaiášovi a Hakosovi potomkovia, ďalej potomkovia Berzelaiho, ktorý si vzal za ženu z dcér Galaádčana Berzelaiho a bol nazvaný ich menom.
64. Títo hľadali svoj zápis o rodovej príslušnosti, ale pretože nenašli, vylúčili ich z kňazstva.
65. Kráľov námestník im zakázal jesť zo svätosvätých vecí, dokiaľ nebude zasa stáť kňaz s urim a tumim.
66. Celé toto spoločenstvo do jedného počítalo štyridsaťdvatisícristošesťdesiat,
67. okrem ich sluhov a ich služok, ktorých bolo sedemtisícristotridsaťsedem; ďalej s nimi bolo dvestoštyridsaťpäť spevákov a speváčok.
68. Koní mali sedemstotridsaťšesť, mulíc dvestoštyridsaťpäť,
69. tiav štyristotridsaťpäť a oslov šesťtisícsemstodvadsať.
70. Poniektorí náčelníci rodov venovali na stavebné dielo. Kráľov námestník dal do pokladu tisíc drachiem zlata, päťdesiat čiaš, päťstotridsať kňazských sukní.
71. Podajedni náčelníci rodov venovali na stavebný poklad dvadsaťtisíc drachiem zlata a dvetisíc dvesto mín striebra.
72. Toho, čo dal ostatný ľud, bolo dvadsaťtisíc drachiem zlata, dvetisíc mín striebra a šesťdesiatsedem kňazských sukní.
73. Tak sa teda osadili kňazi, leviti, vrátnici, speváci a niektorí z ľudu, chrámoví nevolníci a celý Izrael vo svojich mestách. A keď nastal siedmy mesiac - Izraeliti bývali už vo svojich mestách.

Kapitola 8

1. Všetok ľud sa zišiel ako jeden muž oproti Vodnej bráne. Znalcovi Písma, Ezdrášovi, rozkázali priniesť knihu Mojžišovho zákona, ktorý Pán ustanovil pre Izraelitov.
2. Kňaz Ezdráš teda v prvý deň siedmeho mesiaca priniesol zákon pred zhromaždenie mužov, žien a všetkých, ktorí boli schopní chápať, čo sa počúvalo.
3. Čítali z neho na námestí oproti Vodnej bráne od samého rána do poludnia pred mužmi a ženami a všetkými, čo boli schopní chápať.
4. Zákonník Ezdráš stál na drevenej vyvýšenine, ktorú na tento cieľ urobili. Vedľa neho stáli po pravici Matatiáš, Semeiáš, Anaiáš, Uriáš, Chilkiáš a Maásiáš, po jeho ľavici Pedaiáš, Mišael, Malkiáš, Chašum, Chašbadana, Zachariáš a Mešulam.
5. Ezdráš otvoril knihu pred očami všetkých ľudí, prevyšoval totiž všetok ľud, a keď ju otváral, všetok ľud vstal.
6. Ezdráš dobrorečil Pánovi, veľkému Bohu, a ľud rad-radom odpovedal: „Amen, amen!“, pričom zdvíhal ruky.
7. Potom sa zas sklonili a klaňali sa Pánovi tvárou až po zem. Leviti Jozue, Bani, Šerebiáš, Jamin, Akub, Šabetai, Hodiáš, Maásiáš, Kelita, Azariáš, Jozabad, Chanan a Pelaiáš vykladali ľudu zákon. Ľud stál a nepohol sa z miesta.
8. A čítali z knihy, z Božieho zákona, stať za staťou a vykladali zmysel, takže rozumeli tomu, čo sa prečítalo.
9. Vtedy Nehemiáš, to jest kráľov námestník, Ezdráš, kňaz a zákonník, a leviti, čo vyučovali ľud, povedali celému spoločenstvu: „Tento deň je zasvätený Pánovi, vášmu Bohu. Nežiaľte a neplačte!“ Všetok ľud totiž plakal, keď počul slová zákona.
10. Potom im povedal: „Chodte, zajedzte si niečo masného a vypite si sladkého, no niečo z toho pošlite aj tomu, kto si nenachystal! Lebo tento deň je zasvätený nášmu Pánovi. A nermúťte sa, lebo radosť v Pánovi je vaša sila!“
11. Leviti takisto upokojovali všetok ľud a hovorili: „Mlčte, lebo tento deň je svätý! Nermúťte sa!“
12. A tak všetok ľud išiel jesť, piť, rozposielať podiely a oslavovať s veľkou radosťou, lebo pochopili slová, ktoré im zvestovali.
13. Na druhý deň sa zhromaždili náčelníci rodov všetkého ľudu, kňazi aj leviti k zákonníkovi Ezdrášovi, aby lepšie poznali slová zákona.
14. A našli napísané v zákone, čo Pán prikázal prostredníctvom Mojžiša, že Izraeliti majú bývať v stánkoch na slávny deň v siedmom mesiaci
15. a že majú vyhlásiť a vyvolať vo všetkých svojich mestách aj v Jeruzaleme: „Vyberte sa na vrchy a naznášajte ratolestí šlachtených i divých olív, ratolestí myrtových a palmových a ratolestí hustolistých stromov na stavanie stánkov, ako je napísané.“
16. Ľud teda vyšiel a nanosil a urobil si stánky, jedni na streche, druhí na dvore, iní zas na nádvoríach Božieho domu a na námestí Vodnej brány a takisto na námestí Efraimovej brány.
17. A tak si celé spoločenstvo tých, čo sa vrátili zo zajatia, porobilo stánky a bývalo v stánkoch. Izraeliti to nerobili od dní Nunovho syna Jozueho až do tohto dňa. Preto bola veľmi veľká radosť.
18. A tak deň čo deň čítali z knihy Božieho zákona, od prvého dňa až po posledný. Sviatok slávil sedem dní. Na ôsmy deň bolo potom podľa obyčaje slávnostné zhromaždenie.

Kapitola 9

1. Na dvadsiaty štvrtý deň tohto mesiaca sa Izraeliti zhromaždili, postili sa, obliekli sa do vrecovín a posypali sa prachom.
2. Keď sa izraelskí súkmeňovci odlúčili od všakových cudzozemcov, postavili sa a vyznávali svoje hriechy a neprávosti svojich otcov.
3. Potom povstali priam na mieste, kde boli, štvrt' dňa čítali z knihy zákona Pána, svojho Boha, a štvrt' dňa sa vyznávali a klaňali sa Pánovi, svojmu Bohu.
4. Na levitské vyvýšené miesto vystúpili Jozue, Bani, Kadmiel, Šebaniáš, Buni, Šerebiáš, Bani a Chenani a vzývali veľkým hlasom Pána, svojho Boha.
5. A leviti Jozue, Kadmiel, Bani, Chašabniáš, Šerebiáš, Hodiáš, Šebaniáš a Fetachiáš odriekali túto modlitbu: „Vstaňte, dobrorečte Pánovi, svojmu Bohu, od vekov až naveky! A nech sa zvelebuje tvoje slávne meno, vyvýšené nado všetko zvelebovanie a chválu!
6. Ty si, Pane, ty si jediný! Ty si urobil nebo a nebesá so všetkým ich vojskom, zem i všetko, čo je na nej, moria aj so všetkým, čo je v nich. Tomu všetkému ty dávaš život. Tebe sa klania nebeské vojsko.
7. Ty si, Pane, ten Boh, ktorý si vybral Abrama a vyviedol ho z Chaldejského Uru a dal si mu meno Abrahám.
8. Zistil si, že jeho srdce je verné tebe, uzavrel si s ním zmluvu, že dáš jeho potomstvu kanaánsku, hetejskú, amorejskú, ferezitskú, jebuzejskú a gergezejskú krajinu; a svoje slovo si dodržal, lebo ty si spravodlivý.
9. Videl si sužobu našich otcov v Egypte a počul si ich výkrik pri Červenom mori.
10. Urobil si znamenia a divy na faraónovi, na všetkých jeho služobníkoch a na celom ľude jeho krajiny, lebo si vedel, že s nimi bezohľadne nakladali. Urobil si si tak meno, aké je i dnes.
11. Rozdvojil si more pred nimi, že prešli suchou nohou stredom mora. Tých však, čo ich prenasledovali, vrhol si do hlbín ako kameň do hlbokéj vody.
12. Vo dne si ich vodil oblačným stĺpom, v noci stĺpom ohnivým, aby si im osvecoval cestu, ktorou sa im bolo treba uberať.
13. Potom si zostúpil na vrch Sinaj a hovoril si s nimi z neba a dal si im správne súdy, spoľahlivé zákony, dobré ustanovenia a prikázania.
14. Vyjavil si im tiež svoju svätú sobotu a prostredníctvom svojho služobníka Mojžiša dal si im prikázania, ustanovenia a zákon.
15. Dal si im chlieb z neba, keď bol u nich hlad, a vyviedol si pre nich vodu zo skaly, keď boli smädní. Vyzval si ich, aby šli a zabrali krajinu, a zdvihol si svoju ruku, že im ju dáš.
16. Lenže oni, naši otcovia, si počínali pyšne, boli tvrdošíjni a nevšímali si tvoje prikázania.
17. Odopreli poslúchať a nerozpamätávali sa na tvoje divy, ktoré si pre nich urobil, ale zatvrdili svoje šije, ustanovili si náčelníka a chceli sa vo svojej hlavatosti vrátiť do svojho otroctva. No ty si Boh, ktorý odpúšťa, si láskavý a milosrdný, dlho zhovievavý a veľkého zľutovania. Neopustil si ich.
18. Ešte ani vtedy, keď si urobili liate teľa a keď povedali: To je tvoj boh, ktorý ťa vyviedol z Egypta - a dopustili sa veľkého rúhania;
19. ty si ich vo svojom prevelkom milosrdenstve neopustil na púšti. Oblačný stĺp sa nehol od nich vo dne, aby ich viedol cestou, ani ohnivý stĺp v noci, aby im osvecoval cestu, ktorou sa im bolo treba uberať.
20. Svojho dobrého ducha si im dal, aby ich on učil. Ich ústam si neodoprel svoju mannu a dal si im vodu, keď ich trápil smäd.
21. Štyridsať rokov si ich živil na púšti. Nechýbalo im nič. Odev sa im neodral a nohy im neopúchali.
22. Dal si im kráľovstvá a národy a porozsádzal si ich po územiach. A tak zaujali dedične Sichonovu krajinu, krajinu Chešbónskeho kráľa, i krajinu básanského kráľa Oga.
23. A ich synov si rozmnožil ako hviezdy na nebi a doviedol si ich do krajiny, o ktorej si hovoril ich otcovi, že do nej vojdú a dedične ju zaujmú.
24. I vošli synovia a zaujali dedične krajinu. Ponižil si obyvateľov krajiny Kanaánčanov pred nimi a vydal si im ich do ruky, ich kráľov aj národy tej krajiny, aby naložili s nimi, ako sa im páči.

25. Vzali teda opevnené mestá a úrodnú pôdu a ujali sa vlastníckeho práva nad domami, v ktorých bolo plno dobrých vecí, vykopané studne, vinohrady, olivové záhrady a množstvo ovocných stromov. I jedli, nasýtli sa, stučneli a oplývali rozkošami v tvojej veľkej добрote.
26. Ale stali sa spurnými a vzbúrili sa proti tebe, tvoj zákon zahodili za svoj chrbát, povraždili tvojich prorokov, ktorí ich nabádali, aby sa vrátili k tebe, a dopúšťali sa veľkých rúhaní.
27. Preto si ich vydal do ruky ich odporcov a sužovali ich. No keď v časoch svojej súžby volali zas k tebe, ty si ich vyslyšchal z neba. Vo svojom veľkom zľutovaní dával si im vysloboditeľov, ktorí ich vyslobodzovali z rúk ich nepriateľov.
28. Len čo si však pooddýchli, opäť robili, čo sa ti nepáči, a preto si ich zasa poprepúšťal do rúk ich nepriateľov a oni panovali nad nimi. No keď sa obrátili a keď volali zas k tebe, ty si ich vyslyšchal z neba a opäťovne si ich vyslobodil vo svojich zľutovaniach.
29. Napomínal si ich vážne, aby si ich prinavrátil k svojmu zákonu, lež oni vystrájali pyšne, tvoje prikázania neposlúchali a prehrešovali sa proti tvojim rozhodnutiam, skrze ktoré žije človek, čo ich nasleduje. Mykli plecom, boli hlavatí a neposlúchali.
30. Veľa rokov si im zhovieval a usvedčoval si ich svojím duchom prostredníctvom svojich prorokov, ale nepočúvali, a preto si ich vydal do rúk národov iných krajín.
31. Lenže vo svojom preveľkom zľutovaní nedal si im celkom zahynúť a neopustil si ich, lebo ty si Boh láskavý a milosrdný.
32. A tak teraz, náš Bože, ty, veľký, mocný, hrozný Bože, ktorý milostivo zachovávaš zmluvu, nepokladaj za málo všetky útrapy, ktoré zastihli nás, našich kráľov, našich hodnostárov, našich kňazov, našich prorokov a našich otcov s celým tvojím ľudom od čias asýrskych kráľov až podnes!
33. Ty si, pravda, spravodlivý pri všetkom, čo na nás prišlo, lebo ty si konal verne, ale my sme sa dopúšťali nešlachetných vecí.
34. Naši králi, naši hodnostári, naši kňazi, ba i naši otcovia sa nesprávali tvojím zákonom a boli nevšímaví voči tvojim príkazom a výstrahám, ktoré si im dával.
35. Oni ti neslúžili vo svojom kráľovstve a v tvojom hojnom dobrodení, ktoré si im preukazoval, a v krajine širokej a žirnej, ktorú si im dal, a neodvrátili sa od svojich zlých skutkov.
36. Preto sme dnes rabmi. V krajine, ktorú si dal našim otcom, aby požívali jej plody a jej dobré veci; áno, my sme v nej rabmi!
37. A jej veľký výnos patrí teraz kráľom, ktorých si ty ustanovil nad nami pre naše hriechy. Vládnu nad našimi telami a naším dobytkom, ako sa im líbi, a my sme vo veľkej súžbe.“

Kapitola 10

1. „Pre toto všetko my robíme pevnú zmluvu a spisujeme ju. Naši hodnostári, naši leviti a naši kňazi potvrdzujú na nej pečatami svoje podpisy.“
2. Uviedli sa na nej: Chachaliášov syn Nehemiáš, kráľov námestník, a Sedechiáš,
3. Seriáš, Azariáš, Jeremiáš,
4. Pašchur, Amariáš, Malkiáš,
5. Chatuš, Šebaniáš, Maluch,
6. Charim, Meremot, Obadiáš,
7. Daniel, Gineton, Baruch,
8. Mešulam, Abiáš, Mijamin,
9. Maásiáš, Bilgai, Šemaiáš; to boli kňazi.
10. Ďalej leviti: Azaniášov syn Jozue, Binuji z Chenandadových potomkov, Kadmiel
11. a ich druhovia Šebaniáš, Hodiáš, Kelita, Pelaiáš, Chanan,
12. Micha, Rechob, Chašabiáš,
13. Zakur, Šerebiáš, Šebaniáš,
14. Hodiáš, Bani a Beninu.
15. Hlavní z ľudu: Paroš, Pachat-Moab, Elam, Zatu, Bani,
16. Buni, Azgad, Bebai,
17. Adoniáš, Bigvai, Adin,
18. Ater, Chizekiáš, Azur,
19. Hodiáš, Chašum, Besai,
20. Charif, Anatot, Nebai,
21. Magpiáš, Mešulam, Chezir,
22. Mešezabel, Sadok, Jadaa,
23. Pelatiáš, Chanan, Anaiáš,
24. Hoseáš, Chananiáš, Chašub,
25. Haločeš, Pilcha, Šobek,
26. Rechum, Chašabua, Maásiáš,
27. Achiáš, Chanan, Anan,
28. Maluch, Charim a Bána.
29. Ostatný ľud, kňazi, leviti, vrátnici, speváci, chrámoví nevoľníci, všetci, ktorí sa vrátili od národov krajín k Božiemu zákonu, ich manželky, ich synovia a dcéry, všetci, ktorí vedeli pochopiť,
30. pripájali sa k svojim slávnym súkmeňovcom. Zaklínali sa a prisahali: že sa budú riadiť Božím zákonom, ktorý bol daný prostredníctvom Božieho služobníka Mojžiša; že budú zachovávať a plniť všetky prikázania Pána, nášho Boha, i jeho ustanovenia a jeho predpisy;
31. a preto že nebudeme dávať svoje dcéry národom krajiny ani brať ich dcéry svojim synom;
32. od národov krajiny, ktoré prinesú v sobotný deň na trh tovar a akékoľvek potraviny, ani v sobotu, ani v iný sviatočný deň nevezmeme nič; v siedmom roku sa zriekneme polnej úrody a akéhokoľvek vymáhania dlhov;
33. ukladáme si za povinnosť dávať ročne tretinu šekla na potreby domu svojho Boha,
34. na predkladné chleby, na ustavičnú obetu, na ustavičný celopal, na soboty, na novmesiace, na slávnosti, na posvätné veci, na obety za hriech na uzmierenie pre Izrael a na všelijaké potrebnosti domu nášho Boha.
35. A my kňazi, leviti a ľud, sme hodili aj lós o dodávke dreva; že ho budeme donášať pre dom nášho Boha po čeladiach našich otcov v určenom čase z roka na rok, aby bolo na pálenie na oltári Pána, nášho Boha, ako je predpísané v zákone.
36. Budeme tiež odovzdávať prvotiny svojich polí a prvotiny všetkých plodov z hocakého stromu z roka na rok do Pánovho domu;
37. zaväzujeme sa ďalej odovzdávať pre dom nášho Boha svojich prvorodencov i prvotiny svojho statku, ako je predpísané v zákone, i prvotiny svojho dobytká a svojho stáda kňazom konajúcim

službu v dome nášho Boha.

38. Ďalej najlepšiu časť svojich múčnych výrobkov a svojich obetí pozdvihnutia, plodov všetkých stromov, muštu a oleja budeme tiež odovzdávať kňazom do miestností domu svojho Boha, priam tak desatinu svojich polí levitom. A leviti budú tie desatiny vyberať vo všetkých mestách, kde budeme obrábať zem.

39. Nech je s levitmi kňaz, Áronovec, keď sa vyberajú levitské desatiny, a leviti nech odnášajú desatinu desatiny do príbytku nášho Boha do miestnosti pokladnice. - Do týchto miestností totiž prinášali Izraeliti a leviti obetné dary obilia, muštu a oleja. Tam bývali aj posvätné nádoby, kňazi konajúci službu, vrátnici a speváci. - Nebudeme teda nedbanliví o dom svojho Boha.

Kapitola 11

1. Predstavenstvo ľudu bývalo v Jeruzaleme a ostatný ľud hádzal lós, aby z každých desať mužov vylosoval toho, ktorý musí bývať v svätom meste Jeruzaleme, kým deväť desiatín sa nechávalo vo vidieckych mestách.
2. Ľud ďakoval všetkým mužom, čo sa dobrovolne ponúkli, že budú bývať v Jeruzaleme.
3. Títo pohlavári provincie bývali v Jeruzaleme a v júdskych mestách. Každý sa usadil na svojom majetku vo svojich mestách, izraelský ľud, kňazi, leviti, chrámoví nevoľníci i potomci Šalamúnových nevoľníkov.
4. V Jeruzaleme sa usadili Júdovci a Benjamínovci. Z Júdovcov: Ataiáš, syn Uziáša, syna Zachariáša, syna Amariáša, syna Šefatiáša, syna Mahalela z Faresovho potomstva.
5. Ďalej Maásiáš, syn Barucha, syna Kolchoza, syna Chazaiáša, syna Adadiáša, syna Jojariba, syna Zachariáša, syna Silončana.
6. Všetkých Faresových potomkov, ktorí bývali v Jeruzaleme, bolo štyristošesťdesiatosem, sami bojaschopní chlapi.
7. Benjamínovci sú zasa títo: Salu, syn Mešulama, syna Joeda, syna Padaiáša, syna Kolaiáša, syna Maásiáša, syna Izaiášovho syna Itiela.
8. Po ňom Gabai, Salai, spolu deväťstodvadsaťosem.
9. Zichriho syn Joel bol ich predstaveným, Hasenuov syn Júda druhým predstaveným nad mestom.
10. Z kňazov boli: Jojaribov syn Jedaiáš, Jachin,
11. Seraiáš, syn Chilkiáša, syna Mešulama, syna Sadoka, syna Achitubovho syna Merajota, knieža Božieho domu;
12. ich bratov konajúcich službu v chráme bolo osemstodvadsaťdva. Ďalej Adaiáš, syn Jerochama, syna Pelaliáša, syna Amsiho, syna Zachariáša, syna Malkiášovho syna Pašchura.
13. Jeho bratov, náčelníkov rodín, bolo dvestoštyridsaťdva. A Amašsaj, syn Azarela, syna Achaziho, syna Imerovho syna Mišelmota.
14. Ich bratov, bohatierskych mužov, bolo stodvadsaťosem. Nadriadeným nad nimi bol Hagedolimov syn Zabdiel.
15. Z levitov tam boli: Šemaiáš, syn Chašuba, syna Azrikama, syna Buniho syna Chašabiáša.
16. Ďalej Šabetaj a Jozabad, ktorí dozerali na vonkajšiu službu vôkol Božieho domu, z levitských hláv.
17. Mataniáš, syn Michu, syna Azafovho syna Zabdiho, predstavený chválospevu, ktorý pri modlitbe predspevoval: „Ďakujte,“ Bakkukiáš, druhý medzi jeho bratmi, a Abda, syn Šamuho, syna Jedutunovho syna Galala.
18. Úhrn levitov, čo boli vo Svätom meste, robil dvestoosemdesiatštyri.
19. Vrátnici tam boli Akub, Talmon a ich bratia, ktorí strážili pri bránach; spolu ich bolo stosedemdesiatdva.
20. Ostatný izraelský ľud, kňazi a leviti, bývali vo všetkých júdskych mestách, každý na svojom dedičstve.
21. Chrámoví nevoľníci bývali však na Ofeli. Sicha a Gišpom boli nad týmito chrámovými nevoľníkmi.
22. Dozorcom nad levitmi v Jeruzaleme bol Uzi, syn Baniho, syna Chašabiáša, syna Mataniáša, syna Michu z Asafových synov, zo spevákov pri službe v Božom dome.
23. Bol totiž o nich kráľovský príkaz a pre spevákov poriadok určený na každý deň.
24. Mešezabelov syn Fetachiáš z pokolenia Júdovho syna Zaru bol poverencom kráľa v akýchkoľvek veciach ľudu.
25. Čo sa týka dvorov po ich chotároch, poniektorí Júdovci sa osadili v Kirjatarbe a v jej dedinách, v Dibone a v jeho dedinách, v Jekabséle a v jeho dvoroch,
26. v Jozem, v Molade, v Betpalete,
27. v Chasaršule, v Bersabe a v jej dedinách,
28. v Siklagu, v Mechone a v jej dedinách.
29. V Enrimone, v Saree, v Jarmute,
30. v Zanoe, v Adulame a v ich dvoroch, v Lachiši a v jeho chotári, v Azeke a v jej dedinách. Bývali

teda od Bersabe až po údolie Hinom.

31. Benjamínovci sa osadili od Geby v Michmaši, v Aji, v Beteli a v jeho dedinách,

32. v Anatote, v Nobe, v Ananii,

33. v Chasore, v Ráme, v Gitaimi,

34. v Chadide, v Geboime, v Nebalate,

35. v Lode, v Ono a v Údolí remeselníkov. Niektorí z levitov bývali v podiele Júdu a Benjamína.

Kapitola 12

1. Kňazi a leviti, ktorí prišli so Šealtielovým synom Zorobábelom a s Jozuem, sú títo: Šeraiáš, Jeremiáš, Ezdráš,
2. Amariáš, Maluch, Chatuš,
3. Šechaniáš, Rechum, Meremot,
4. Ido, Ginetoj, Abiáš,
5. Mijamin, Mádiáš, Bilga,
6. Šemaiáš, Jojarib, Jedaiáš,
7. Salu, Amok, Chilkiáš a Jedaiáš. To boli náčelníci kňazov a ich bratov za čias Jozueho.
8. Leviti boli Jozue, Binuj, Kadmiel, Šerebiáš, Júda, Mataniáš; on a jeho bratia viedli chválospevy.
9. Ich bratia Bakbukiáš a Uni stáli naproti nim pri výkone svojej služby.
10. Jozue bol otcom Jojakimovým, Jojakim bol otcom Eljašibovým, Eljašib bol otcom Jojadovým,
11. Jojada bol otcom Jonatánovým, Jonatán bol otcom Jedudovým.
12. Za čias Jojakima boli títo kňazi náčelníkmi rodov: Zo Saraiášovho rodu Meraiáš, z Jeremiášovho Chananiáš,
13. z Ezdrášovho Mešulam, z Amariášovho Jehochanan,
14. z Melichovho Jonatán, zo Šebaniášovho Jozef,
15. z Charimovho Adna, z Merajotovho Chelkai,
16. z Idovho Zachariáš, z Ginetonovho Mešulam,
17. z Abiášovho Zichri, z Minjaminovho a Moadiášovho Piljat,
18. z Bilgovho Šamua, zo Šemaiášovho Jehonatán,
19. z Jojaribovho Matenai, z Jedeiášovho Uzi,
20. zo Salaiho Kalai, z Amokovho Eber,
21. z Chilkiášovho Chašabiáš a z Jedaiášovho Natanael.
22. Leviti, ktorí boli náčelníkmi rodov za čias Eljašiba, Jojadu, Jochanana, Jaduu, boli zapísaní a kňazi až po kralovanie Peržana Dária.
23. Synovia Léviho, ktorí boli náčelníkmi rodov, boli zaznačení v Letopisoch, a to do čias Eljašibovho syna Jochanana.
24. Náčelníci levitov boli Chašabiáš, Šerebiáš a Kadmielov syn Jozue; ďalej ich bratia, ktorí stáli oproti nim, aby podľa nariadenia Božieho muža Dávida spievali piesne chvály a vďaky, jedna trieda zamieňavo s druhou.
25. Mataniáš, Bakbukiáš, Obadiáš, Mešulam, Talmon, Akub boli strážcami brán. Strážili pri skladištiach vedľa brán.
26. Oni boli súčasníkmi Jojakima, syna Josadekovho syna Jozueho, a tiež súčasníkmi vladára Nehemiáša a kňaza a zákonníka Ezdráša.
27. Na posviacku jeruzalemského múru zhládávali levitov v ich bydliskách a priviedli ich do Jeruzalema, aby vykonali posviacku s radosťou, vďakyvzdávaním a chválospevmi pri cimbaloch, harfách a gitarách.
28. Tak sa teda zhromaždili synovia spevákov z rovín vôkol Jeruzalema i z netofatských dvorov,
29. z Bet-Gilgala a z krajov Geby a Azmaveta. Lebo speváci si postavili dvory vôkol Jeruzalema.
30. Keď sa kňazi a leviti očistili a keď očistili ľud, brány a múr,
31. rozkázal som júdskym hodnostárom, aby vystúpili na múr, a postavil som dva veľké zbory spievajúcich chvály.
32. Jeden sa bral vrchom múru napravo k Hnojnej bráne. Za ním išiel Hosaiáš s polovicou júdskych hodnostárov;
33. boli to Azariáš, Ezdráš, Mešulam,
34. Júda, Benjamín, Šemaiáš a Jeremiáš;
35. z kňazov s trúbami šli Zachariáš, syn Jonatána, syna Šemaiáša, syna Mataniáša, syna Michaiáša, syna Azafovho syna Zakura;
36. ďalej jeho bratia Šemaiáš, Azareel, Milalai, Gilalai, Máí, Natanael, Júda a Chanani s hudobnými

nástrojmi Božieho muža Dávida. Zákonník Ezdráš išiel na ich čele.

37. Tak sa uberali ku Studničnej bráne, potom išli priamo hore schodmi Dávidovho mesta, kade sa vystupuje na múr, popri Dávidovom paláci až k Vodnej bráne na východe.

38. Druhý zbor tých, ktorí spievali chvály, išiel opačne. Šiel som za ním s polovicou ľudu vrchom múru popri Pecnej veži k širokému múru,

39. potom ponad Efraimovu bránu a Staromestskú bránu, ponad Rybnú bránu, popri veži Chananel a veži Mea až po Ovčiu bránu. Vo Váženskej bráne sa zastavili.

40. Potom oba zbory zaujali miesto v Božom dome; takisto ja s polovicou vrchnosti

41. a kňazi Eljakim, Maásiáš, Minjamin, Michaiáš, Eljoenaj, Zachariáš a Chananiáš s trúbami,

42. priam tak Maásiáš Šemaiáš, Eleazár, Uzi, Jehochanan, Malkiáš, Elam a Ezer. Speváci spievali pod Jizrachiášovým vedením.

43. V ten deň priniesli veľa obiet a tešili sa, lebo ich Boh obdaroval veľkou radosťou. Aj ženy s deťmi sa radovali. Nadaleko bolo počuť jasot Jeruzalema.

44. V tomto čase ustanovili aj dozeračov nad komorami, čo slúžili ako sýpky na obety pozdvihnutia, na prvotiny a na desiatky, aby sa v nich odkladali z jednotlivých mestských polí zákonité dávky pre kňazov a pre levitov, lebo Júdovci sa radovali z kňazov a levitov konajúcich službu.

45. Konali službu svojho Boha a službu očisťovania; takisto speváci a vrátnici podľa nariadenia Dávida a jeho syna Šalamúna.

46. Veď už dávno, za čias Dávida, bol Asaf predstaveným spevákom a spevu na chválu a na vzdávanie vďaky Bohu.

47. A tak celý Izrael v dňoch Zorobábela a v dňoch Nehemiáša dával spevákom a vrátnikom, čo im patrí na každý deň. Levitom takisto dávali posvätné dary a leviti z nich odovzdávali desatiny Áronovým synom.

Kapitola 13

1. V tomto čase sa čítalo ľudu, aby počul, z Mojžišovej knihy. Našlo sa v nej napísané, že Amončan a Moabčan sa nesmie nikdy dostať do Božieho zhromaždenia,
2. a to preto, že sa nevybrali v ústrety Izraelcom s chlebom a vodou, ale najali Baláma, aby ich prekliat. Lenže náš Boh obrátil tú kliatbu na požehnanie.
3. Keď počuli ten zákon, oddelili od Izraela všetkých primiešancov.
4. Ale predtým kňaz Eljašib, správca siení v Božom dome, Tobiášov príbuzný,
5. prepožičal mu veľkú miestnosť, kde prv odkladali žertvy, kadidlo, nádoby, desatiny obilia, muštu a oleja, to, čo náležalo levitom, spevákom a vrátnikom, a kňazské dávky.
6. Keď sa toto všetko dialo, nebol som v Jeruzaleme, lebo v tridsiatom druhom roku babylonského kráľa Artaxerxa som išiel ku kráľovi. Po nejakom čase som poprosil kráľa (opäť) o dovolenie
7. a vrátil som sa do Jeruzalema. Prišiel som na zlo, ktoré spáchal Eljašib kvôli Tobiášovi, keď mu prepožičal miestnosť vo dvoranách Božieho domu.
8. Toto sa mi neľúbilo veľmi. Preto som vyhádzal všetko zariadenie Tobiášovho bytu z miestnosti
9. a rozkázal som, aby očistili tieto siene. Potom som tam povnášal nádoby Božieho domu, obetný dar a kadidlo.
10. Dozvedel som sa aj to, že levitom sa nedávalo, čo im patrí, a že sa porozbiehali každý na svoje pole; leviti i speváci, teda tí, ktorí mali konať službu.
11. Preto som vyčítal predstaveným a pýtal som sa ich: „Prečo je Boží dom opustený?“ Dal som ich zas dovedna a postavil som ich na ich miesta.
12. Potom všetci z Júdska donášali do zásobární desatinu obilia, muštu a oleja.
13. Za dozorcov nad zásobami som ustanovil kňaza Šelemiáša, zákonníka Sadoka a z levitov Fadaiaša, za ich pomocníka Chanana, syna Mataniašovho syna Zakura, lebo ich pokladali za spoľahlivých. Ich úlohou bolo rozdeľovať svojim bratom. -
14. Pamätaj mi to, môj Bože, a nezabudni na moje dobré skutky, ktoré som urobil pre Boží dom a v jeho službe!
15. V tých dňoch som videl v Júdsku takých, ktorí šliapu v sobotu lis, prinášajú snopy, nakladajú na osly víno, hrozno, figy a ktovie aké bremená a dopravujú to v sobotný deň do Jeruzalema. Napomínal som ich vážne, aby v takýto deň nenúkali potraviny na predaj.
16. Aj Týrčania, ktorí tam bývali, donášali ryby a všeličo na predaj a predávali v sobotu Júdovcom v Jeruzaleme.
17. Preto som vyčítal júdskym šľachticom a povedal som im: „Akú nepravosť to pášete, že znesväcujete sobotný deň!?”
18. Nerobili to aj naši otcovia? A náš Boh dopustil na nás a na toto mesto všetko toto nešťastie! A vy ešte rozpaľujete hnev na Izrael tým, že znesväcujete sobotu!“
19. A len čo padli na jeruzalemské brány tône pred sobotou, rozkázal som pozatvárať vráta a vydal som rozkaz, že ich neslobodno otvoriť - až po sobote. Okrem toho som k bránam postavil zopár svojich služobníkov, aby v sobotný deň nevošlo dnu ani jedno bremeno.
20. Kramári a predavači všelijakých vecí, ktoré mali na predaj, nocovali teda raz i druhý raz vonku pred Jeruzalemom.
21. Vtedy som im pohrozil a povedal som im: „Prečo nocujete pred múrom? Ak to urobíte ešte raz, vztiahnem na vás ruku.“ Od toho času už neprišli v sobotu.
22. Potom som rozkázal levitom, aby sa očistili a prišli strážiť brány, aby tak bol sobotný deň zasvätený.
23. Pamätaj mi, môj Bože, aj toto a odpusť mi podľa množstva svojho zľutovania!
24. V tých dňoch som tiež videl Židov, ktorí si vzali za ženy Ašdodanky, Amončianky a Moabčianky. Aj ich deti hovorili spolu ašdodsky a nevedeli rozprávať po židovsky, ale hovorili rečou toho či onoho národa.
25. Dohadoval som sa s nimi, nadával som im, bil a šklbal poniektorých mužov a zaprisahával ich na Boha: „Nevydávajte svoje dcéry za ich synov, ani neberte ich dcéry za manželky svojim synom ani

sebe samým!

26. Nezhrešil tým izraelský kráľ Šalamún?! V toľkých národoch sa nenašiel kráľ, čo by mu bol roveň. Bol miláčikom svojho Boha a Boh ho ustanovil za kráľa nad celým Izraelom. No i jeho zvedli na hriech ženy, cudzinky.

27. Nuž či nám treba počúvať aj o vás, že všetko toto veľké zlo tiež pášete a prehrešujete sa proti svojmu Bohu tým, že si beriete za ženy cudzinky?!”

28. Zo synov Jojadu, ktorý bol synom najvyššieho kňaza Eljašiba, jeden tiež bol zaťom Sanbalata Choronského, preto som ho zahnal od seba. -

29. Pamätaj to, môj Bože, tým, ktorí poškrnili kňazstvo a tú zmluvu, ktorú si s kňazmi a s levitmi uzavrel!

30. Tak som ich očistil od všetkého pohanského a ustanovil som povinnosti pre kňazov a pre levitov, pre každého v jeho práci,

31. ďalej aby donášali drevo v určených časoch a takisto prvotiny. - Pamätaj, môj Bože, toto na moje dobro!

Ester

Kapitola 1

1. Za vlády Asuera, ktorý kraloval od Indie až po Etiópiu nad stodvadsiatimi siedmimi krajinami,
2. keď zasadol na trón svojho kráľovstva v Súzach, v hlavnom meste svojho kráľovstva,
3. v treťom roku svojej vlády usporiadal u seba veľkú hostinu pre všetkých svojich popredných mužov a služobníkov, najudatnejších Peržanov a vznešených Médov a vladárov nad krajinami,
4. aby im (prítom) poukazoval slávne bohatstvá svojho kráľovstva, potom veľkosť a slávu svojej moci, čo (trvalo) dlhý čas, to jest sto osemdesiat dní.
5. Keď sa dni hodovania pomínuli, pozval všetok ľud, koľko sa ho našlo v Súzach od najväčšieho až po najmenšieho, a rozkázal vystrájať sedem dní hodovanie v nádvorí záhrady a hája, ktorý bol vysadený starostlivosťou kráľa a jeho nákladom.
6. Zo všetkých strán tam viseli záclony blankytnej, karmazínovej a fialovej farby, zavesené na kmentových a šarlátových povrázkoch, ktoré boli ponavliekané cez obrúčky zo slonoviny a upevnené na mramorových stĺpoch. Po podlahe dláždenej smaragdnom a bielym mramorom a ozdobenej vzorkami obdivuhodnej pestrosti boli rozložené zlaté a strieborné pohovky.
7. Pozvaní (hostia) pili zo zlatých čiaš a na iných a iných nádobách im prinášali jedlá. Tak im podávali aj najlepšie vína v hojnosti, ako sa slušalo na vysokú možnosť kráľovskú.
8. Nik nenútil piť proti vôli, ale kráľ to zariadil tak, že k stolom ustanovil po jednom zo svojich vysokých úradníkov (a tí núkali), aby si každý bral podľa ľubosti.
9. Aj kráľovná Vasti usporiadala hostinu pre ženy v paláci, v ktorom sa Asuer spravidla zdržiaval.
10. Na siedmy deň (hodovania), keď bol kráľ rozjarený a keď sa po nemiernom pití rozpálil vínom, rozkázal Maumamovi, Bazatovi, Harbonovi, Bagatovi, Abgatovi, Zetarovi a Charchasovi, svojim siedmim komorníkmi, čo okolo neho vykonávali službu,
11. aby priviedli kráľovnú Vasti pred kráľa s nasadenou korunou na hlave, aby všetkým národom a kniežatám ukázal jej krásu. Bola totiž veľmi pekná.
12. Ona však odoprela a odmietla dostať sa na kráľov rozkaz, ktorý jej odkázal po komorníkmi. Preto sa kráľ rozhneval a rozpálený náramnou zlosťou
13. opýtal sa mudrcov, ktorí boli podľa kráľovskej obyčaje vždy pri ňom a všetky veci robil podľa ich rady, lebo sa vyznali v zákonoch a ustanoveniach predkov
14. (boli to poprední a kráľovi najbližší mužovia, Charsena a Setar, Admata, Tarsis, Mares, Marsana a Mamuchan, sedem vojvodov z Peržanov a Médov, ktorí vidali kráľovu tvár a podľa zvyku sedávali prví po ňom):
15. „Akému rozsudku podlieha kráľovná Vasti za to, že nechcela splniť rozkaz kráľa Asuera, ktorý jej poslal po svojich dvoranoch?“
16. Tu sa ozval Mamuchan tak, že ho počuli kráľ i kniežatá: „Kráľovná Vasti neurazila iba kráľa, ale aj všetky národy a kniežatá, ktoré bývajú po všetkých Asuerových krajinách.
17. Zvesť o čine kráľovnej sa rozšíri medzi všetkými ženami, takže si povedia, aby potupili svojich manželov: Keď kráľ Asuer rozkázal, aby kráľovná Vasti prišla k nemu, ona mu odoprela.
18. Pre takýto príklad si budú manželky všetkých kniežat Peržanov a Médov málo vážiť rozkazy svojich mužov. Preto je kráľovo rozhorčenie spravodlivé.
19. Ak ti je ľúbo, nech vyjde výnos od teba a nech sa napíše podľa zákona Peržanov a Médov, ktorý nesmie nik prestúpiť, aby Vasti prestala vchádzať ku kráľovi a aby jej kráľovskú (hodnosť) dostala iná (žena), ktorá bude, lepšia, ako ona.
20. A nech sa to oznámi po všetkých krajinách tvojho mocnárstva, ktoré je veľmi rozsiahle, aby všetky ženy - ako veľmožov, tak aj nižšie postavených mužov - zachovali úctu voči svojim manželom.“
21. Jeho rada sa páčila kráľovi aj kniežatám. Kráľ postupoval podľa Mamuchanovej rady
22. a rozposlal listiny po všetkých krajinách svojej ríše, (písané) rozličnými jazykmi a rôznym písmom podľa toho, ako jeden každý národ rozumel a vedel čítať, že mužovia majú prvenstvo a vládu vo svojich domácnostiach. A kázal to rozhlásiť po všetkých národoch.

Kapitola 2

1. Keď sa po tom, čo sa stalo, upokojila zlosť kráľa Asuera, spomenul si na Vasti a na to, čo urobila a čo utrpela.
2. Jeho dvorní úradníci a sluhovia mu povedali: „Treba pohľadať pre kráľa krásne mladé panny,
3. a tak treba rozposlať ľudí, čo by vyhliadli po všetkých krajinách krásne mladé panny. Nech ich privedú do mesta Súz a nech ich dajú do domu (kráľovských) žien pod dozor komorníka Egeja, ktorý je predstaveným a strážcom kráľovských žien. Nech majú všetko, čo vyžaduje ozdoba ženy, a vôbec všetko, čo potrebujú.
4. A ktorá z nich všetkých sa (najviac) zapáči kráľovým očiam, tá nech sa stane kráľovnou namiesto Vasti.“ - Táto reč sa páčila kráľovi a nariadil vykonať všetko, ako mu navrholi.
5. V meste Súzy býval istý Žid, menom Mardochej, syn Jaira, syna Kisovho syna Semeja z Benjamínovho pokolenia,
6. ktorý bol odvedený (do zajatia) z Jeruzalema v tom čase, keď babylonský kráľ Nabuchodonozor odviekol do zajatia júdskeho kráľa Jechoniáša.
7. On sa stal vychovávateľom dcéry svojho brata Edisy, ktorá sa iným menom volala Ester. Stratila totiž obidvoch rodičov. Mala veľmi peknú postavu a krásnu tvár. Keď jej umrel otec a potom matka, Mardochej si ju vzal za dcéru.
8. Keď sa kráľov rozkaz dostal do verejnosti a podľa jeho príkazu privádzali do Súz mnohé krásne panny a odovzdávali ich komorníkovi Egejovi, medzi inými dievčatami mu odovzdali aj Ester, aby ju opatrovali medzi (ostatnými) ženami.
9. Páčila sa mu a našla milosť u neho. Preto prikázal komorníkovi, aby sa poponáhľal zaobstarať ozdoby pre ženy a aby jej dal príslušnú čiastku z toho a sedem najkrajších dievčat z kráľovského paláca a mal ju aj jej sprievodkyne vyzdobiť a okrášliť.
10. Ale ona mu nechcela vyzradiť svoj národ a svoju vlasť, lebo Mardochej jej prikázal, aby o tejto veci mlčala.
11. Mardochej denne prichádzal pred vchod do domu, v ktorom opatrovali vybrané devy. Bol ustarostený o to, ako sa má Ester, a chcel vedieť, čo sa s ňou deje.
12. Kým prišiel podľa poriadku rad na niektorú devu, aby vstúpila ku kráľovi po splnení všetkého, čo vyžadovalo pestovanie ženskej krásy, minulo dvanásť mesiacov. A to tak, že šesť mesiacov ich mazali voňavým olejom a iných šesť mesiacov používali farbičky a iné voňavky.
13. Čokoľvek si pred vstupom ku kráľovi zažiadali z vecí, čo patrili k ozdobе (ženy), dostali a ozdobené podľa vlastného vkusu vchádzali z domu žien do kráľovej spálne.
14. Ktorá z nich vošla večer, ráno odchádzala. Odviedli ju stadiaľ do iného domu, ktorý bol pod správou komorníka Susagaziho, ktorý bol dozorcóm nad kráľovými vedľajšími ženami. Už sa nemali vrátiť ku kráľovi, ak si to kráľ neželal a nerozkázal ju zavolať po mene.
15. Keď teda podľa poradia prešiel čas (prípravy), nastal deň, keď Ester, dcéra Abihaila, brata Mardocheja - ktorú adoptoval za dcéru -, mala vojsť ku kráľovi. Nežiadala si nijakú ženskú ozdobu, iba čo komorník Egej, dozorca nad devami, uznal za dobré, tým sa prizdobila, a každé oko ju uznalo za spanilú a milú.
16. Do spálne kráľa Asuera ju zaviedli v desiatom mesiaci, ktorý mal meno tebet, v siedmom roku jeho vlády.
17. A kráľ ju miloval väčšmi ako ostatné ženy. Získala u neho väčšiu milosť a priazeň ako všetky ostatné ženy, takže jej kráľ vložil na hlavu korunu kráľovskej hodnosti a ustanovil ju za kráľovnú namiesto Vasti.
18. A rozkázal pripraviť veľkú hostinu pre všetky svoje kniežatá a služobníkov z príležitosti sobáša a svadby s Ester. Dal úľavu všetkým krajinám a rozdával dary podľa veľkej kniežacej štedrosti.
19. Keď však začali druhý raz vyhľadávať a zhromažďovať devy, Mardochej sa zdržoval pri bráne kráľovského (paláca),
20. lebo Ester dotiaľ nikomu neprezradila svoju vlasť a národ, ako jej nakázal. Lebo čokoľvek jej prikázal, Ester všetko splnila, lebo sa to naučila robiť ešte v tom čase, keď ju ako malú vychovával.

21. V tom čase, keď sa Mardochej zdržoval pri bráne kráľovského paláca, dvaja kráľovskí komorníci, Bagatan a Tares, ktorí boli vrátnikmi a mali dozor na prvom prahu paláca, chceli sa vo svojom hneve vzbúriť proti kráľovi a (kráľa) zavraždiť.
22. To neušlo Mardochejovej pozornosti a hneď to oznámil kráľovnej Ester a ona to (oznámila) kráľovi v Mardochejovom mene, ktorý jej tú vec prezradil.
23. Vec vyšetrili a zistili všetko tak. Preto obidvoch obesili na šibenicu a túto pamätnú udalosť zapísali na listinu a pred kráľom vložili do letopisov.

Kapitola 3

1. Potom kráľ Asuer povýšil (v hodnosti) Amadatiho syna, Amanu, ktorý bol rodákom z Agagu, a hodnosťou ho povýšil nad všetky iné kniežatá, ktoré mal (v službe).
2. Preto všetci kráľovskí sluhovia, ktorí mali službu pri dverách paláca, zohýbali kolená pred Amanom a klaňali sa mu. Lebo tak im rozkázal kráľ. Jediný Mardochej neklonil pred ním koleno, ani sa mu neklaňal.
3. Kráľovskí služobníci, čo mali službu pri dverách paláca, sa ho pýtali: „Prečo nechceš plniť kráľov príkaz, ako (to robia) iní?“
4. Aj keď mu to častejšie pripomínali, nechcel ich poslúchnuť. Preto to ohlásili Amanovi. Chceli vedieť, či zotrvá pri svojom rozhodnutí. Lebo im povedal, že je Žid.
5. Keď sa o tom dopyčul Aman, ba aj pozorovaním sa presvedčil, že Mardochej nesklonil pred ním kolená, ani ináč sa mu nepoklonil, veľmi sa rozhneval.
6. Ale sa mu zdalo málo, aby sa násilne vrhol iba na Mardocheja. Dozvedel sa totiž o ňom, že je židovského pôvodu, a tak chcel vyhubiť všetok židovský ľud, ktorý žil v Asuerovom kráľovstve.
7. V prvom mesiaci, ktorý sa volá nisan, v dvanástom roku Asuerovej vlády hodili v Amanovej prítomnosti do osudia lós - po hebrejsky má meno pur - o tom, v ktorý deň a ktorý mesiac by mali vyhubiť židovský národ. A tak vyšiel dvanásty mesiac, ktorý má meno adar.
8. Aman povedal kráľovi Asuerovi: „Po všetkých krajinách tvojho kráľovstva žije roztrúsený ľud, oddelený od všetkých ostatných obyvateľov, ktorý sa pridrižiava nových zákonov a obradov a okrem toho opovrhuje kráľovskými nariadeniami. Sám najlepšie vieš, že neosoží tvojej vláde, ak sa pre zhovievavosť niekto stane nezbedným.
9. Ak ti je ľúbo, nariad, aby ten (národ) zahynul a ja odvážim správcom tvojho pokladu desaťtisíc talentov.“
10. Kráľ si stiahol z ruky prsteň, ktorý používal, a dal ho Amadatiho synovi Amanovi, rodákovi z Agagovho rodu, nepriateľovi Židov,
11. a povedal mu: „Striebro, ktoré sľubuješ, nech je tvoje a s ľudom urob, ako sa ti páči.“
12. V prvom mesiaci nisan, na trinásty deň toho istého mesiaca zavolali kráľovských pisárov a na Amanov rozkaz vyhotovili v mene kráľa Asuera listiny adresované všetkým kráľovým miestodržiteľom a správcom krajín a rozličných národov tak, ako vedeli jednotlivé národy čítať a rozumieť podľa svojej odlišnej reči; a listiny boli potvrdené jeho prsteňom.
13. Kráľovskí posli ich dopravili do všetkých krajín, aby pozabíjali a vyhubili všetkých Židov od dieťaťa až po starca a od nemlúvniat až po ženy, a to v jediný deň, čiže na trinásty deň dvanásteho mesiaca - menuje sa adar -, a aby si rozobrali ich majetky.
14. Obsah listov vyznieval v tom zmysle, aby o tom všetky krajiny vedeli a pripravovali sa na vyššie uvedený deň.
15. Vyslaní poslovia sa poponáhľali vyplniť kráľovský rozkaz. Kráľovské rozhodnutie bolo v Súzach vyhlásené práve v čase, keď kráľ a Aman vystrájali hody, kým Židia, čo bývali v meste, nariekali.

Kapitola 4

1. Keď sa o tom do počul Mardochej, roztrhol si odev, obliekol sa do vrecoviny, na hlavu si nasypal popola a na ulici uprostred mesta sa dal hlasno vyvolávať, aby tak ukázal roztrpčenosť svojej mysle.
2. S takým nárekom prišiel až k bráne paláca. Ale do kráľovského dvora nesmel vkročiť nik, kto mal oblečenú vrecovinu.
3. Ale aj po všetkých krajinách, mestách a miestach, kam došlo kruté kráľovské ustanovenie, zavládlo u Židov nariekanie, pôst, kvílenie a plač, pričom mnohí (z nich) namiesto lôžka používali vrecovinu a popol.
4. Esterine devy a jej komorníci prišli za ňou a hlásili jej to. Keď to počula, zarazila sa nad tým. Poslala (po Mardocheja) odev s rozkazom, aby mu ho obliekli a vzali mu vrecovinu. Ale on to nechcel prijať.
5. Vtedy privolala komorníka Atacha, ktorého jej dal kráľ za sluhu, a poslala ho k Mardochejovi; mal sa od neho dozvedieť, prečo si tak počína.
6. Atach teda šiel, pristúpil k Mardochejovi, ktorý stál na ulici mesta pred vchodom do paláca,
7. a on mu oznámil všetko, čo sa stalo: ako Aman slúbil zložiť do kráľovskej pokladnice peniaze za vyvraždenie Židov.
8. Dal mu aj odpis výnosu, ktorý bol vyvesený v Súzach, aby ho ukázal kráľovnej a napomenul ju, aby predstúpila pred kráľa a prosila za svoj ľud.
9. Atach po svojom návrate hlásil Ester všetko, čo mu hovoril Mardochej.
10. Vtedy mu povedala a prikázala, aby oznámil Mardochejovi toto:
11. „Všetci kráľovi sluhovia a všetky krajiny, ktoré sú podriadené jeho vláde, vedia, že ktorýkoľvek muž alebo žena - ak nie sú vopred pozvaní - a vošli by do vnútornej kráľovej siene, majú byť hneď bez meškania popravení, ak kráľ na znak milosti neprikloní k nim svoj zlatý prút, aby mohol ostať (taký človek) nažive. Ako teda môžem predstúpiť pred kráľa ja, ktorú už tridsať dní nevolal k sebe?“
12. Keď to Mardochej počul,
13. opäť odkázal Ester: „Nenazdávaj sa, že ty si zo všetkých Židov zachrániš život, pretože si v kráľovom dome.
14. Keby si teraz mlčala, Židia dôjdu iným spôsobom k záchrane, ale ty a rod tvojho otca zahynie. A ktovie, či si neprišla práve preto ku kráľovskej hodnosti, aby si bola naporúdzi na takýto čas?“
15. Ester teda odkázala Mardochejovi:
16. „Chod' a zhromaždi všetkých Židov, ktorých nájdeš v Súzach, a modlite sa za mňa! Tri dni a tri noci nič nejedzte, ani nepite! Ja sa budem so svojimi služobnicami podobne postiť, a potom pôjdem za kráľom, hoci nezavolaná, urobím proti zákonu, aj keď sa tým vystavím smrteľnému nebezpečenstvu.“
17. Tak Mardochej odišiel a urobil všetko, čo mu prikázala Ester.

Kapitola 5

1. Na tretí deň si Ester obliekla kráľovské rúcho a postavila sa do vnútorného dvora kráľovského domu naproti kráľovmu súkromnému bývaniu. (Kráľ) práve zasadal na svojom tróne v radnej sieni paláca, ktorá ležala naproti vchodu do domu.
2. Keď zazrel kráľovnú Ester, ako zastala, páčila sa jeho očiam a napnul oproti nej zlatú berlu, ktorú mal v rukách. Ona zasa pristúpila a pobožkala koniec jeho berly.
3. Kráľ sa jej pýtal: „Čo si praješ, kráľovná Ester? Akú máš žiadosť? Keby si žiadala čo aj polovicu kráľovstva, dostaneš.“
4. Ona mu odpovedala: „Ak je kráľovi lúbo, prosím, aby si dnes prišiel ku mne a spolu s tebou aj Aman na hostinu, ktorú som pripravila.“
5. Kráľ na to odvetil: „Zavolajte hneď Amanu, aby vyhovel žiadosti Ester.“ A tak kráľ a Aman spolu prišli na hostinu, ktorú im pripravila kráľovná.
6. Keď kráľ už hojne požil vína, opýtal sa jej: „Čo si žiadaš, aby sa ti stalo? Za akú vec prosíš? I keby si pýtala polovicu môjho kráľovstva, dostaneš.“
7. Ester mu odpovedala: „Moja žiadosť a moje prosby sú takéto:
8. Ak som našla milosť v kráľových očiach a ak sa kráľovi páči dať mi, o čo prosím, a chce vyplniť moju prosbu, nech zasa príde kráľ a tiež Aman na hostinu, ktorú som pripravila, a zajtra vyjavím kráľovi, čo si žiadam.“
9. V ten deň odchádzal Aman veselý a naradovaný. Keď zazrel pred bránou paláca sedieť Mardocheja, ktorý nielen nepovstal pred ním, ale ani sa nepohol z miesta, na ktorom sedel, veľmi sa rozhneval.
10. Ale zastrel svoj hnev a po príchode domov zvolal k sebe svojich priateľov a svoju manželku Zares,
11. vykladal im o svojom veľkom bohatstve, o veľkom počte svojich synov a o tom, koľkou slávou ho povýšil kráľ nad všetky svoje kniežatá a nad ostatných svojich služobníkov.
12. A k tomu dodal: „Ani kráľovná Ester nikoho iného nepozvala na hostinu spolu s kráľom okrem mňa; aj zajtra budem u nej obedovať spolu s kráľom.“
13. A hoci toto všetko mám, predsa to pokladám, akoby som nič nemal, dokiaľ vidím sedieť pred vchodom do kráľovského (paláca) Žida Mardocheja.“
14. Jeho žena Zares a ostatní priatelia mu povedali: „Rozkáž zhotoviť vysokú šibenicu, čo dosiahne výšky päťdesiat laktov, a povedz ráno kráľovi, aby Mardocheja na ňu obesili, a tak pôjdeš s kráľom už naradovaný na hostinu.“ Táto rada sa mu páčila a rozkázal zhotoviť šibenicu.

Kapitola 6

1. V tú noc kráľ nevedel usnúť, a preto rozkázal, aby mu priniesli pamätné knihy a letopisy z predošlých čias. Keď z nich pred ním čítali,
2. prišli aj na to miesto, kde sa píše, ako Mardochej podal správu o úkladoch komorníkov Bagatana a Taresa, ktorí zamýšľali vystrieť ruku na kráľa Asuera.
3. Keď to kráľ počul, opýtal sa: „Akú poctu a odmenu dostal Mardochej za svoju vernosť?“ Jeho služobníci a posluhovači mu odpovedali: „Vôbec nijakú odmenu za to nedostal.“
4. Kráľ na to hneď povedal: „Kto je to v predsieni?“ Aman totiž vstúpil do vnútorného dvora kráľovského paláca naviesť kráľa, aby vydal rozkaz, aby Mardocheja obesili na šibenici, ktorú dal pre neho zhotoviť.
5. Sluhovia odpovedali: „Aman stojí v predsieni.“ Kráľ povedal: „Nech vojde dnu!“
6. A keď vstúpil, pýtal sa ho: „Čo treba urobiť tomu človekovi, ktorého chce kráľ vyznamenať?“ Aman si myslel v srdci a nazdával sa, že kráľ nemieni nikoho iného vyznamenať, iba jeho,
7. a preto odpovedal: „Toho muža, ktorého kráľ mieni vyznamenať,
8. treba obliecť do kráľovského rúcha, posadiť na koňa, na ktorom jazdí sám kráľ, na hlavu nech mu vsadia kráľovskú korunu,
9. popredný muž z kráľovských kniežat a vladárov nech mu drží koňa, ktorý bude kráčať po uliciach mesta, a nech vyvoláva: Takto nech je poctený každý, koho mieni vyznamenať kráľ.“
10. Kráľ mu na to povedal: „Poponáhľaj sa, vezmi slávnostné rúcho a koňa a ako si povedal, urob Židovi Mardochejovi, ktorý sedí pred vchodom do paláca. Daj pozor, aby si nevynechal nič z toho, čo si tu povedal.“
11. Aman vzal teda slávnostný oblek a koňa, obliekol Mardocheja na ulici mesta, posadil ho na koňa, išiel s ním a vyvolával: „Takúto poctu si zaslúži každý, koho mieni vyznamenať kráľ.“
12. Mardochej sa potom vrátil k bráne paláca, kým Aman sa ponáhľal do svojho domu rozžialený a so zakrytou hlavou.
13. Tu svojej žene Zares a všetkým svojim priateľom rozpovedal, čo sa stalo. Mudrci, s ktorými mával porady, aj jeho žena Zares mu povedali: „Ak je Mardochej, pred ktorým si začal upadať, z rodu Židov, nebudeš mu môcť odolať, ale upadneš pred ním (celkom).“
14. Kým sa s ním zhovárali o tom, prišli kráľovskí komorníci a nútili ho, aby sa rýchlo odobral na hostinu, ktorú pripravila kráľovná.

Kapitola 7

1. Kráľ a Aman teda prišli, aby (jedli) a pili s kráľovnou.
2. Kráľ sa jej aj na druhý deň opýtal, keď sa rozohrial od vína: „Aká je tvoja prosba, Ester, aby som ti ju vyplnil? Čo chceš, aby sa ti stalo? Čo by si aj polovicu môjho kráľovstva pýtala, dostaneš.“
3. Vtedy mu odpovedala: „Ó, kráľu, ak som našla milosť pred tvojimi očami a ak sa ti páči, daruj mi môj život, za ktorý prosím, a (daruj mi) môj národ, za ktorý ťa prosím.“
4. Hľa, ja a môj národ sme vydaní (napospas), aby nás rozšliapali a zahrdúsili; máme zahynúť. Keby nás aspoň za otrokov a otrokyne predali; bolo by to znesiteľné nešťastie a s povzdychom by som sa odmlčala, ale nateraz máme takého nepriateľa, ktorého ukrutnosť ovplyvnila aj kráľa!“
5. Kráľ Asuer sa vo svojej odpovedi opýtal: „Kto je to a aké má na to právo, že sa to opovažuje robiť?“
6. Ester mu odpovedala: „Tento náš najhorší nepriateľ a neprajník je Aman.“ Keď Aman počul túto vec, hneď zmeravel, lebo nevedel zničiť kráľov a kráľovnej pohľad.
7. Rozhnevaný kráľ vstal a bral sa z miestnosti, kde bola hostina, do záhrady vysadenej stromami. Aj Aman vstal, aby požiadal kráľovnú Ester o (záchranu) svojho života. Pochopil totiž, že mu kráľ pripravuje nešťastie.
8. Keď sa (kráľ) vrátil zo záhrady vysadenej stromami a vošiel do miestnosti hostiny, našiel Amana zrúteného na pohovke, na ktorej spočívala Ester, a povedal: „Ešte aj kráľovnú chce znásilniť, a to v mojej prítomnosti v mojom dome!“ Len čo to slovo opustilo kráľove ústa, už mu zakryli tvár.
9. A Harbona, jeden z komorníkov, ktorí mali za úlohu obsluhovať kráľa, povedal: „Hľa, šibenica, čo pripravil pre Mardocheja, ktorý hovoril v prospech kráľa, vypína sa v Amanovom dome a je päťdesiat lakťov vysoká!“ Kráľ mu povedal: „Obeste ho na ňu!“
10. Tak Amana obesili na šibenicu, ktorú dal zhotoviť pre Mardocheja, a kráľov hnev sa upokojil.

Kapitola 8

1. V ten deň daroval kráľ Asuer kráľovnej Ester dom Aman, nepriateľa Židov, a Mardochej smel predstúpiť pred kráľovu tvár. Ester vyznala, že je to jej strýc.
2. Kráľ zobral svoj prsteň, ktorý rozkázal vziať Amanovi, a odovzdal ho Mardochejovi. Aj Ester ustanovila Mardocheja nad svojou domácnosťou.
3. Ale ona sa tým neuspokojila. Padla k nohám kráľa, plakala, hovorila mu a prosila, aby rozkázal zrušiť zlobu Aman z Agagovho rodu a všetky jeho hrozné úklady, ktoré vymyslel proti Židom.
4. Keď vztiahol oproti nej ruku so zlatou berlou podľa zvyku, ktorým dal najavo znamenie svojej priazne, ona vstala, postavila sa pred neho
5. a povedala: „Ak sa kráľovi páči a ak som našla milosť v jeho očiach a moja žiadosť nenarazí u neho na odpor, prosím, aby predošlý Amanov výnos, ktorým ten úkladník a nepriateľ Židov nariadil vyhubiť ich po všetkých krajinách kráľovstva, dostal opravu novým písomným nariadením.
6. Lebo ako by som sa mohla pozeráť na vraždenie a vyhubenie svojho národa?“
7. Kráľ Asuer povedal kráľovnej Ester a Židovi Mardochejovi: „Amanov dom som postúpil Ester a jeho samého som dal zavesiť na šibenicu, lebo sa opovážil násilne napadnúť Židov.
8. Píšte teda Židom v kráľovom mene, ako sa vám páči, a spis potvrdte pečaťou môjho prsteňa!“ Taká bola totiž obyčaj, že listinám, ktoré vydali v kráľovom mene a potvrdili ich pečaťou jeho prsteňa, nesmel sa nik sprotiviť.
9. Zvolaní kráľovskí pisári a opisovači - bolo to v čase tretieho mesiaca, ktorý sa volal sivan, na jeho dvadsiaty tretí deň - napísali listinu, ako si prial Mardochej, Židom, správcom, miestodržiteľom a vladárom, ktorí stáli na čele stodvadsiatich siedmich krajín od Indie až po Etiópiu, do každej krajiny zvlášť, každému národu zvlášť, podľa toho, akú reč kto mal a aké písmo používal, aj Židom tak, ako vedel každý čítať a rozumel.
10. Listiny vydané v kráľovom mene potvrdili pečaťou jeho prsteňa a odoslali ich rýchlymi poslami. Oni sa rozbehli po všetkých krajinách, aby predošlé listiny novými posolstvami predišli.
11. Kráľ im rozkázal, aby vyhladali Židov po všetkých mestách. Mali ich zhromaždiť a prikázať im, aby si bránili životy. Tak smeli všetkých svojich nepriateľov aj ich manželky, deti a všetku (čelad) ich domov zabíjať, zničiť ich a majetok rozchvátiť ako korisť.
12. A pre všetky krajiny určili jediný deň na túto pomstu. Bol to trinásty deň dvanásteho mesiaca adara.
13. Obsahom listu bolo, že vo všetkých krajinách a národoch, ktoré podliehajú vláde kráľa Asuera, majú byť Židia pripravení pomstiť sa na svojich nepriateľoch.
14. Rýchli posli sa rozišli a zanesli oznamy, len čo kráľovský rozkaz vyvesili v Súzach.
15. Keď Mardochej odchádzal z paláca od kráľa, skvel sa v kráľovskom rúchu z modrého a blankytného purpuru, na hlave mal zlatý veniec a odetý bol hodvábnym purpurovo-červeným plášťom. A celé mesto plesalo a radovalo sa.
16. Židom sa zdalo, akoby im nastávalo nové svetlo, nová radosť, pocta a bezhraničná radosť.
17. Po všetkých národoch, mestách a krajinách, kamkoľvek došiel kráľovský rozkaz, (nastalo) nesmierne plesanie, hodovanie a hostiny a (nálada) sviatočného dňa. (Dialo sa to) v takej miere, že mnohí z cudzích národov a iného vierovyznania pridali sa k ich náboženstvu a obradom. Všetci boli preniknutí náramným strachom pred menom Žid.

Kapitola 9

1. Teda v dvanástom mesiaci, o ktorom sme už vyššie povedali, že sa volal adar, na jeho trinásty deň, na ktorý nepriatelia pripravovali vyvraždenie všetkých Židov, lebo si dychtivo žiadali ich krv, nastal obrat. Židia sa dostali navrch a začali sa pomstiť na svojich nepriateľoch.
2. Zhromaždili sa po jednotlivých mestách, mestečkách a miestach aby sa oborili na svojich nepriateľov a na tých, čo ich prenasledovali. Nik sa neosmelil odporovať im, lebo všetky národy prenikol strach pred ich veľkou mocou.
3. Lebo všetci vládari, správcovia a miestodržiteľia po krajinách a akákoľvek vrchnosť bola ustanovená po jednotlivých miestach nad (verejnými) záležitosťami, všetci podporovali Židov zo strachu pred Mardochejom.
4. Vedeli (o ňom), že je v (kráľovskom) paláci na poprednom mieste a má veľkú moc. Denne rástla sláva jeho mena a letela z úst do úst u všetkých ľudí.
5. Tak spôsobili Židia svojim nepriateľom veľkú porážku. Povraždili ich, a tak sa im odplatili za to, čo sa oni chystali urobiť im,
6. takže aj v Súzach zabili päťsto mužov okrem desiatich synov Amanu, nepriateľa Židov z Agagovho rodu. A toto sú ich mená:
7. Farzandata, Delfon, Esfata,
8. Forata, Adalia, Aridata,
9. Fermesta, Arizaj, Aridaj, Jezata.
10. Aj keď ich pozabíjali, koristi z ich majetku sa ani nedotkli.
11. A zoznam mužov, ktorých zabili v Súzach, ihneď predložili kráľovi.
12. On povedal kráľovnej Ester: „V meste Súzy pozabíjali Židia päťsto mužov a okrem nich aj desiatich Amanových synov. Čo myslíš, kolkých zabijú po všetkých ostatných krajinách? Čo si ešte praješ a čo chceš odo mňa, aby sa na môj rozkaz stalo?“
13. Ona mu odpovedala: „Ak sa kráľovi páči, nech dostanú Židia dovolenie, aby mohli aj zajtra robiť v Súzach, ako si počínali dnes, a nech desať Amanových synov повеšajú na šibeniciach.“
14. Kráľ nariadil, aby sa tak stalo. V Súzach ihneď vyvesili nariadenie a desať Amanových synov повеšali.
15. Na štrnásty deň mesiaca adar sa Židia (opäť) zhromaždili a zabili v Súzach tristo mužov. Ale ani ich majetok nerozhvátili.
16. Aj po všetkých (ostatných) krajinách, ktoré podliehali kráľovej vláde, Židia sa postavili (na obranu) svojich životov a pozabíjali svojich nepriateľov a tých, čo ich prenasledovali. Počet zabitých dosiahol sedemdesiatpäťtisíc mužov, ale nik sa nedotkol ani najmenšej veci z ich majetku.
17. Na trinásty deň mesiaca adar začali po všetkých (krajoch) zabíjať ľudí a na štrnásty deň prestali so zabíjaním a ustanovili ho za sviatočný, aby sa v ten deň v budúcnosti oddali hodovaniu, radosti a hostinám.
18. Ale Židia, ktorí zabíjali v meste Súzy na trinásty deň, zabíjali aj na štrnásty deň, a tak až na pätnásty deň prestali zabíjať. Preto ten deň ustanovili za sviatočný, aby hodovali a radovali sa.
19. Kým Židia, ktorí bývali v neohradených mestečkách a po dedinách, ustanovili si štrnásty deň mesiaca adar na hodovanie a zábavu, aby v ten deň plesali a navzájom si posielali podiely z hodových pokrmov.
20. Mardochej toto všetko opísal a takto zostavený spis zaslal Židom, ktorí bývali po všetkých kráľovských krajinách, tak tým, čo bývali nablízku, ako aj tým, čo boli ďaleko,
21. aby štrnásty a pätnásty deň mesiaca adar zaradili medzi sviatky a aby tie (dni) oslávili každý rok so sviatočnou okázalosťou.
22. Lebo v tie dni sa Židia vypomstili na svojich nepriateľoch a ich žiaľ a zármutok sa im obrátili na veselosť a radosť. (Písal im), aby tie dni boli (chvíľou) hodovania a radosti, pričom si majú navzájom posieľať isté podiely z pokrmov a mali poskytnúť dar aj chudobným.
23. Tak Židia prijali za sviatočný zvyk všetko, čo toho dňa začali konať a čo im Mardochej svojim listom rozkázal robiť.

24. Lebo Amadatov syn Aman, pôvodom z Agaga, nepriateľ a neprajník Židov, mal zlý úmysel proti nim, chcel ich dať zabiť a vyhubiť: vrhol pur, čo v našom jazyku znamená lós.
25. No Ester predstúpila pred kráľa a požiadala ho, aby kráľovským rozhodnutím zmaril jeho úsilia, a (dosiahla), že nešťastie, ktoré zamýšľal proti Židom, padlo späť na jeho hlavu. A tak nakoniec aj jeho, aj jeho synov obesili na šibenicu.
26. A od toho času menujú tie dni Purim, čiže dni lósom (určené), lebo pur znamená: Lós bol hodený do osudia. - A všetko, ako sa stalo, tvorí obsah tohoto listu, to jest tohoto knižného zvitku:
27. čo mali totiž vytrpieť, ale čo sa potom zmenilo, a preto Židia zaviazali seba i svojich potomkov a všetkých, ktorí sa budú chcieť pridať k ich náboženstvu, aby sa nikomu nedovolilo prežívať tieto dni bez sviatočnej okázalosti, ako (o tých dňoch) svedčí tento spis a ako to žiadajú pevne stanovené sviatočné dni v rokoch nepretržite nasledujúce po sebe.
28. To sú dni, ktoré nikdy nezruší zabudnutie, ale sláviť ich budú všetky pokolenia vo všetkých krajinách po celom svete: nebude mesta, kde by dni Purim, čiže dni lósov, neslávili Židia a ich potomstvo.
29. Kráľovná Ester, Abihailova dcéra, a Žid Mardochej napísali aj druhý list, aby so všetkým dôrazom potvrdili sviatočnú (povahu) tohoto dňa pre budúce časy.
30. A rozposlali ho všetkým Židom, ktorí prebývali v stodvadsiatich siedmich krajinách kráľa Asuera, (pričom im priali), aby boli zdraví a aby prijali pravdu,
31. aby zachovávali Dni lósov a na svoj čas ich s radosťou slávili tak, ako to ustanovili Mardochej a Ester. A oni sa zaviazali, že ich budú zachovávať sami aj ich potomstvo pôstmi, nárekom a vôbec tak, ako Dni lósov zachovávať treba,
32. teda so všetkým, ako je to zhrnuté v rozprave tohoto spisu, ktorý má meno po Ester.

Kapitola 10

1. Nato kráľ Asuer uvalil daň na celú krajinu a na všetky morské ostrovy.
2. V knihách Médov a Peržanov je zapísaná moc a vláda, hodnosť a vznešenosť, akými (pocami) povýšil Mardocheja
3. a ako sa Mardochej, človek židovského pôvodu, stal druhým po kráľovi Asuerovi. U Židov bol velebený a stal sa obľúbeným u ľudu svojich bratov, lebo vyhľadával, čo bolo dobré pre národ, a hovoril o tom, čo slúžilo blahu jeho rodu. (Čo je v hebrejskej osnove, to som s plnou vernosťou preložil. Avšak to, čo odteraz nasleduje, našiel som napísané vo všeobecne známom vydaní, ako je to podané rečou a písmenami Grékov: Túto kapitolu uvádzali kedysi na konci Knihy, čo som podľa svojho zvyku na počiatku obelosom, to jest ražňom, poznačil. - Poznámka sv. Hieronyma.)
4. Mardochej hovoril: „Tie veci sa stali Božím (riadením).
5. Pamätám sa na sen, ktorý som mal. (Boh) mi dal poznať tie veci a ani najmenšia vec z toho nezostala nesplnená.
6. Malý prameň, ktorý sa rozrástol na rieku a zmenil sa na svetlo (veľké ako) slnko; a (rieka) sa veľmi rozvodnila: znamenala Ester, ktorú si kráľ vzal za manželku a sám si prial, aby bola kráľovnou.
7. Tí dvaja draci, to som ja a Aman.
8. Národy, ktoré sa zhromaždili, to sú tí, čo pracovali na tom, aby vytreli meno Židov.
9. Môj národ, čiže Izrael, volal (o pomoc) k Pánovi a Pán zachránil svoj ľud a vyslobodil nás zo všetkého nebezpečenstva a robil veľké divy a zázraky medzi národmi,
10. a tak ustanovil, aby boli dva lósy: jeden za Boží národ a druhý pre všetky národy.
11. A tieto dva lósy padli na deň, ktorý Boh už od dávneho času určil pre všetky národy.
12. Pán si spomenul na svoj ľud a bolo mu ľúto svojho dedičstva.
13. Nech sa tieto dni slávia v mesiaci adar, a to na štrnásty a pätnásty deň tohto mesiaca so všetkou horlivosťou a radosťou celého národa v jedinom zbore zhromaždenom pre všetky budúce pokolenia izraelského ľudu.“

Kapitola 11

1. V štvrtom roku kralovania Ptolomeja a Kleopatry Dozitej, ktorý sa vydával za kňaza a muža z pokolenia Léviho, a jeho syn Ptolomej priniesli tento list Purim, ktorý podľa ich tvrdenia preložil Ptolomejov syn Lyzimach v Jeruzaleme. (Tento odsek bol na čele [spisu] podľa všeobecného vydania. Niet ho však ani v hebrejskom, ani u iného prekladateľa.)
2. V druhom roku kralovania veľkokráľa Artaxerxa, v prvý deň mesiaca nisan mal Mardochej, syn Jaira, syna Kisovho syna Semeja z Benjamínovho pokolenia, sen.
3. Bol to Žid, ktorý býval v meste Súzy, vznešený muž a na kráľovskom dvore bol medzi prvými.
4. Patril do počtu tých zajatcov, ktorých spolu s júdsym kráľom Jechoniášom odviedol z Jeruzalema babylonský kráľ Nabuchodonozor.
5. A mal takýto sen: Bolo počuť hlasy, hrmot, hromobitie, (rachot) zemetrasenia a zmätok na (celej) zemi.
6. A hľa, (ukázali) sa dva veľké draky, pripravené bojovať proti sebe.
7. Na ich vresk nastala vzbura medzi všetkými národmi a bojovali proti národu spravodlivých.
8. Bol to deň tmy a nebezpečenstva, súženia a úzkosti a na zemi nastal hrozný strach.
9. V národe spravodlivých nastal zmätok z obavy pred nebezpečenstvom a pripravovali sa na smrť.
10. Volali k Bohu a ako kričali, malý prameň sa rozrástol na mohutnú rieku, ktorá sa rozvodnila pre množstvo vôd.
11. Vzišlo svetlo a slnko a upokoreným sa dostalo povýšenia, takže pohltili v hodnosti postavených.
12. Keď to Mardochej (vo sne) videl, vstal zo svojho lôžka a rozmýšľal, čo mu chce Boh oznámiť. Ustavične v duchu na to myslel a rád by sa bol dozvedel, aký význam má jeho sen.

Kapitola 12

1. V tom čase sa (Mardochej) zdržiaval na nádvorí paláca spolu s Bagatom a Tarom, kráľovskými komorníkmi, ktorí konali službu pri bráne paláca.
2. Keď si všimol ich úmysly a hlbšie nahliadol do toho, čím sa v mysli zapodievali, zbadal, že zamýšľajú vystrieť ruku na kráľa Artaxerxa. A preto podal o tom kráľovi správu.
3. Po zavedení vyšetovania sa obidvaja priznali a kráľ rozkázal odviešť ich na smrť
4. Ale kráľ dával zapisovať do letopisov všetko, čo sa (pamätného) prihodilo. Aj Mardochej opísal túto udalosť v pamätnom spise.
5. A kráľ mu rozkazom dovolil zdržovať sa v nádvorí paláca a za oznámenie mu (kázal) dať odmenu.
6. Namyslenec Amadatov syn Aman bol najvplyvnejším mužom u kráľa. On chcel uškodiť Mardochejovi a jeho národu pre tých dvoch kráľovských komorníkov, čo boli popravení.

1. „Artaxerxes, veľký kráľ od Indie až po Etiópiu, stodvadsiatim siedmim čelným správcom krajín a vojvodcom, ktorí sú podriadení jeho vláde, pozdrav!
2. Hoci vládne nad mnohými národmi a podrobil som svojej moci celý svet, nijako nechcem zneužívať svoju veľkú moc, ale milosrdne a vlúdne chcem spravovať svojich poddaných, aby svoj život prežívali bez všetkého strachu v tichosti a požívali pokoj, ktorý si prajú všetci smrteľníci.
3. Keď som sa pýtal svojich poradcov, ako by sa to dalo uskutočniť, muž, ktorý múdrosťou a vernosťou vyniká nad ostatných a zaujíma druhé miesto po samom kráľovi, menom Aman,
4. mi oznámil, že po celom okruhu zeme (žije) roztrúsený nepriateľský ľud, ktorý sa drží iných zákonov a počína si proti zvykom všetkých ostatných národov, opovrhuje kráľovskými nariadeniami a svojou odlišnou povahou ruší svornú (jednotu) všetkých národov.
5. Keď sme sa o tom dozvedeli a zároveň aj videli, že sa jeden národ v rozpore s celým ľudským pokolením drží prevrátených zákonov a počína si opačne, ako my rozkazujeme, a tým ruší pokoj a svornosť nám podrobených krajín,
6. rozkázali sme, aby všetkých, ktorých označí Aman - predstavený nad všetkými krajinami, druhý po kráľovi, ktorého si vážime ako otca -, ich protivníci od koreňa vyničili, teda aj ich ženy a deti, pričom sa nik nemá zmiľovať nad nimi na štrnásty deň dvanásteho mesiaca adar tohto roku,
7. aby títo bezbožní ľudia v jediný deň zostúpili do podsvetia, a tým navrátili našej ríši pokoj, ktorý porušili.“ (Až potiaľ [siahla] odpis listu. Čo nasleduje, našiel som vpísané na tom mieste, kde čítame [4,17]: „Tak Mardochej odišiel a urobil všetko, čo mu prikázala Ester...“ Tieto slová nie sú v hebrejskej osnove ani u iného prekladateľa.)
8. Mardochej sa rozpamätal na všetky Pánove diela a začal sa modliť k Pánovi:
9. „Pane, Pán a všemohúci Kráľ, tvojej moci podlieha všetko a niet toho, kto by mohol odolať tvojej vôli, ak si zaumieniš zachrániť Izrael.
10. Ty si stvoril nebo i zem a všetko, čo zahrnuje obvod neba.
11. Ty si Pánom nad všetkými a niet toho, kto by odolal tvojej velebnosti.
12. Ty poznáš všetko, a tak vieš, že som to neurobil z pýchy, ani aby som potupil iných, ani z ctibažnosti, keď som odoprel klaňať sa pyšnému Amanovi.
13. Lebo s radosťou by som pobozkal aj šlapaje jeho nôh, aby som zachránil Izrael.
14. Ale bál som sa mu klaňať, aby som tak nepreniesol úctu, ktorá patrí iba môjmu Bohu, na človeka, a tak som sa nechcel klaňať nikomu inému okrem svojho Boha.
15. A teraz, Pane, Kráľu, Abrahámov Bože, zmiluj sa nad svojím ľudom, lebo naši nepriatelia nás chcú zničiť a chcú úplne vyhubiť tvoje dedičstvo.
16. Nepohrdaj svojím dedičným podielom, ktorý si si vykúpil z Egypta.
17. Vypočuj moju prosbu! Buď milostivý svojmu dedičstvu a podielu! Obráť náš zármutok na radosť, aby sme ostali nažive a zvelebovali tvoje meno, Pane; nedovoľ umlčať ústa, ktoré ti spievajú na chválu.“
18. A celý Izrael v podobnom duchu a modlitbe volal k Pánovi, lebo im hrozila istá smrť.

Kapitola 14

1. Aj kráľovná Ester sa utiekala k Pánovi v obave pred nebezpečenstvom, ktoré im hrozilo.
2. Odložila kráľovské rúcho, obliekla si odev primeraný plaču a žiaľ a namiesto voňaviek si hojne posypala hlavu popolom a telo si skrušila pôstmi. A všetky miesta, kde sa predtým obvykle radovala, naplňala svojimi vytrhanými vlasmi.
3. A modlila sa k Pánovi, Izraelovmu Bohu: „Môj Pane, ktorý si naším jediným kráľom, pomáhaj mne opustenej, ktorá nemá okrem teba nijakého iného pomocníka.
4. Nebezpečenstvo mi už zasahuje ruky.
5. Počula som od svojho otca, že ty, Pane, si si vyvolil Izrael spomedzi všetkých národov a našich otcov zasa zo všetkých ich dávných predkov, aby sa stali tvojím večným dedičstvom. A splnil si všetko, čo si im prisľúbil.
6. Zhrešili sme pred tebou, a preto si nás vydal napospas našim nepriateľom.
7. Lebo sme uctievali ich bohov. Spravodlivý si, Pane.
8. A teraz im nestačí, že nás utláčajú najkrutejším zotročovaním, ale svojim modlám pripisujú to, že ich ruky sú také mocné,
9. a chcú zmeniť aj tvoje sľuby a vykoreniť tvoje dedičstvo, chcú zavrieť ústa tým, ktorí chvália teba, a vydusiť slávu tvojho chrámu a oltára,
10. aby (tým väčšmi) otvorili ústa pohanom, chválili silu svojich modiel a zvelebovali svojho kráľa-človeka naveky.
11. Neprepúšťaj, Pane, svoju berlu takým, čo nie sú ničím, aby sa nemohli smiať z našej záhuby, ale obráť ich úmysel, ktorý majú proti nám, a znič toho, ktorý začal proti nám zúriť.
12. Pamätaj na nás, Pane, a ukáž sa nám vtedy, keď sme sužovaní. Vlej mi dôveru, Pane, Kráľ (všetkých) ostatných bohov a akejkol'vek mocnosti.
13. Vlož mi do úst dobre upravenú reč, keď budem stáť pred levom, a nalaď jeho srdce, aby znenávidel nášho protivníka, žeby zahynul sám aj všetci, ktorí s ním súhlasia.
14. Nás však vysloboď svojou mocou a pomáhaj mne, ktorá nemá iného pomocníka okrem teba, Pane, ktorý máš vedomosť o všetkom,
15. a tak vieš, ako nenávidím slávu bezbožníkov a oškľiví sa mi lôžko ľudí bez obriezky aj každého cudzinca.
16. Je ti známe, na čo som donútená, (vieš), že mám v oškľivosti odznaky svojej vznešenosti a slávy, ktoré nosím na hlave v dňoch, keď sa musím ukazovať (pred kráľom); že to mám v oškľivosti ako handru ženy v jej mesačnej chvíli a že ich nenosím v dňoch, keď mi je dobre.
17. (Vieš), že som nejedla pri Amanovom stole, ani s kráľom hodovať nemala som záľubu, ani som nepila z obetného vína,
18. a že tvoja služobnica nepoznala radosť, odkedy ju sem priviedli až doteraz; okrem toho, že sa radujem z teba, Pane, Abrahámov Bože.
19. Bože, ktorý si mocnejší nad všetkých, vypočuj volanie tých, ktorí nemajú nijakej inej nádeje, a vytrhni nás z rúk zločníkov; vysloboď ma z mojej úzkosti.“

Kapitola 15

1. Rozkázal jej (bezpochyby to bol Mardochej), aby predstúpila pred kráľa a prosila za ľud a za svoju vlasť.
2. (Povedal:) „Spomeň si na dni, keď si bola malá, ako som ťa svojou rukou krmil; lebo Aman, druhý muž po kráľovi, podal návrh proti nám, aby nás vyhubil.
3. Preto vzývaj Pána a prihovor sa za nás u kráľa a zachráň nás od smrti!“
4. Na tretí deň odložila všedný odev a obliekla si nádherné (rúcho).
5. A keď sa už skvela vo svojom kráľovskom rúchu a vyzývala Boha, ktorý všetko spravuje a chráni, vzala si dve služobnice.
6. O jednu sa opierala akoby z rozmaru,
7. kým druhá služobnica išla za svojou paňou a dvíhala jej rúcho, ktoré jej siahalo až po zem.
8. Po tvári sa jej rozlievala ružová farba a svojimi milými, žiariacimi očami zakrývala smutného ducha, ktorý bol sklúčený od veľkého strachu.
9. Podľa poriadku prešla všetkými dverami a zastala pred kráľom, ktorý práve sedel na tróne svojej kráľovskej (hodnosti), odetý kráľovským rúchom a skvel sa zlatom a drahokamami. Ale pohľad mal hrozivý.
10. Keď zdvihol tvár, blčiacimi očami prezrádzal rozhnevanú myseľ. Kráľovná sa zrútila, jej farba sa zmenila na bledosť a svoju omdletú hlavu oprela o služobnicu.
11. Tu zmenil Boh kráľovho ducha na prívetivosť, takže rýchlo a s obavou zoskočil z trónu, vzal ju do náručia, až prišla zasa k sebe a upokojoval ju láskavými slovami:
12. „Čo sa ti stalo, Ester? Ja som tvoj brat, neboj sa!
13. Neumrieš, lebo tento zákon neustanovili pre teba, ale pre všetkých ostatných.
14. Pristúp teda bližšie a dotkni sa berly!“
15. A keďže ani tak neprehovorila, vzal zlatú berlu a vložil jej ju na šiju. Potom ju pobožkal a spýtal sa jej: „Prečo mi neodpovedáš?“
16. Vtedy mu povedala: „Videla som ťa, môj pane, ako Božieho anjela a zmiatlo sa mi srdce od strachu pred tvojou slávou.
17. Lebo si hoden veľkého obdivu, môj pane, a tvoja tvár je plná pôvabu.“
18. A kým hovorila, opäť sa zrútila a zostala skoro bez života.
19. Kráľa to rozrušovalo. No všetci jeho služobníci ju povzbudzovali.

1. „Artaxerxes, veľký kráľ od Indie až po Etiópiu, vojvodcom a čelným správcom stodvadsiatich siedmich krajín, ktorí sú podriadení našej vláde, zaslala pozdrav!
2. Mnohí zneužili dobrotu kniežat a svoju hodnotu, ktorú im udelili, na pýchu.
3. A usilujú sa nielen utláčať kráľovských poddaných, ale (akoby nevládali) uniesť získanú slávu, pripravujú úklady aj tým, ktorí im ju dali.
4. A nie sú spokojní ani s tým, že sú nevďační za dobrotu a že urážajú práva im prejavenej priazne, ale domnievajú sa, že môžu uniknúť súdu Boha, ktorý svojím pohľadom všetko sleduje.
5. A vo svojej šialenosti zašli tak ďaleko, že tých, čo si verne plnia zverenú úradnú povinnosť a robia všetko tak, aby si zaslúžili chválu od všetkých, usilujú sa falošným podryvaním priviesť k pádu,
6. keď nič zlého netušiaci uši kniežat, ktoré aj iných hodnotia podľa vlastnej povahy, klamú prehnaným podvodom.
7. Túto vec dokazujú aj dejiny z dávnej minulosti, a potom aj to, čo sa denne stáva, ako kazia niektorí ľudia svojím zlým našepkávaním (dobré) úmysly kráľov.
8. Preto sa patrí postarať sa o blahobyť všetkých krajín.
9. Nesmiete sa nazdávať, že by to pochádzalo z našej ľahkomyselnosti, keď vám rozkazujeme veci, ktoré akoby si navzájom odporovali, ale vynášame rozhodnutia, ako to vyžaduje povaha a potreba jednotlivých čias a ako to vyžaduje osov verejnosti.
10. Aby ste zjavnejšie porozumeli tomu, čo hovoríme, (uvediem:) Amadatov syn Aman, svojím zmýšľaním a rodom Macedónčan, teda ďaleký perzskej krvi, ktorý našu dobrotu poškrvrnil svojou krutosťou, (hoci) sme sa ho ujali, aj keď bol cudzincom,
11. a hoci od nás skúsil na sebe toľkú dobrotu, že sme ho nazývali otcom a všetci sa mu klaňali ako druhému mužovi po kráľovi.
12. On sa však vyvyšoval do takej pyšnej nadutosti, že zamýšľal zbaviť nás kráľovstva i života.
13. Lebo od nás neslýchanými úkladmi vyžiadal smrť pre Mardocheja, ktorého vernosti a dobre možno pripísať, že žijeme, aj pre našu kráľovskú manželku Ester s celým jej národom.
14. Tak si myslel, že po ich vyvraždení, keď budeme ponechaní na seba, môže robiť úklady aj nám, a tak preniesť kráľovstvo Peržanov do rúk Macedónčanov.
15. No my sme nenašli na Židoch, ktorých najnešľachetnejší človek medzi smrteľníkmi určil na smrť, vôbec nijakú vinu, ale naopak (zistili sme), že sa držia spravodlivých zákonov
16. a že sú synmi najvyššieho a najväčšieho, vždy živého Boha, ktorého dobrotivosť odovzdala našim otcom i nám kráľovstvo, ktoré až podnes ochraňuje.
17. Preto vedzte, že listy, ktoré poslal v našom mene, týmto zrušujeme.
18. Pre tento svoj zločin visí pred bránami tohoto mesta, to jest Súz, aj muž, ktorý robil tieto úklady, aj jeho príbuzenstvo na šibeniciach. Ale to nie my, ako skôr Boh mu odplatil, čo si zaslúžil.
19. Tento náš výnos, ktorý vám teraz zasielame, vyhláste po všetkých mestách (a vedzte), že Židom sme dali dovoľenie držať sa svojich zákonov.
20. Máte im pomáhať, aby tých, čo sa ich chystali zabíjať, mohli pozabíjať na trinásty deň dvanásteho mesiaca, ktorý sa menuje adar;
21. lebo tento deň zármutku a žiaľu obrátil im všemohúci Boh na radosť.
22. Preto aj vy prijmite tento deň medzi ostatné sviatočné dni! Oslávte ho so všetkou radosťou, aby aj v budúcnosti vedeli,
23. že všetci, ktorí verne slúžia Peržanom, dostanú zaslúženú odmenu; ako zasa tí, ktorí stroja úklady svojmu kráľovi, pre svoj zločin zahynú.
24. Každá krajina a mesto, ktoré by sa nechcelo zúčastniť na tejto sviatočnej oslave, nech zahynú mečom a ohňom a nech sú tak vyhubené, aby sa nielen ľuďom, ale aj zverom stali neprístupnými naveky na výstrahu pred opovrhovaním a neposlušnosťou.“

Jób

Kapitola 1

1. V krajine Hus žil istý muž, menom Jób. Bol to muž dokonalý a statočný, bál sa Pána a chránil sa zlého.
2. (Narodilo sa mu sedem synov a tri dcéry.)
3. V jeho stádach bolo sedemtisíc oviec, tritisíc tiav, päťsto záprahov rožného statku a päťsto oslíc. Aj čelade mal veľmi mnoho. Bol to muž, ktorý vynikal nad všetkých synov Východu.
4. Jeho synovia často robili hostiny, každý v určitý deň vo svojom dome, a pozývali aj svoje tri sestry, aby s nimi jedli a pili.
5. No len čo uplynuli dni hodov, Jób si ich dal zavolať a obradne ich očisťoval. Vstal včasráno a podľa ich celkového počtu prinášal zápalné obety. Lebo Jób hovorieval: „Možno, že moji synovia zhrešili. Možno, že vo svojom srdci urazili Boha.“ A tak to Jób robil neprestajne.
6. Tu v ktorýsi deň prišli Boží synovia a postavili sa pred Pána. S nimi prišiel aj satan.
7. Pán povedal satanovi: „Skadiaľ prichádzaš?“ Satan odpovedal: „Chodil som krížom-krážom po zemi.“
8. Pán povedal satanovi: „A všimol si si môjho služobníka Jóba? Niet mu rovného na zemi. Je to muž dokonalý a statočný, bojí sa Boha a chráni sa zlého.“
9. Satan odpovedal Pánovi: „Vari sa Jób zadarmo bojí Boha?!
10. A neurobil si ty sám akoby ohradu okolo neho, okolo jeho domu a okolo všetkého jeho imania?! Požehnávaš prácu jeho rúk a jeho čriedy zaplavili šíry kraj.
11. Ale vztiahni ruku a zasiahni všetko jeho imanie, či ti nebude kliatť do očí!“
12. Tu Pán povedal satanovi: „Hľa, všetko, čo má, je v твоjich rukách, iba jeho samého sa nedotkni!“ A satan sa vzdialil spred Pánovej tváre.
13. Tak v ktorýsi deň jeho synovia a dcéry jedli a pili víno v dome svojho prvorodeného brata.
14. Tu prišiel k Jóbovi posol a zvestoval: „Kým so záprahmi orali a oslice sa pásli vedľa, vpadli Sabejci, ulúpili ich a paholkov pobili ostrím meča.
15. Ja jediný som unikol, aby som ti to oznámil.“
16. On ešte hovoril a už prichádzal iný a zvestoval: „Pánov oheň padol z neba, spálil ovce i valachov a pohltil ich. Ja jediný som unikol, aby som ti to oznámil.“
17. Aj on ešte hovoril a už prichádzal iný a zvestoval: „Chaldejci sa prihrnuli v troch tlupách, prepadli ťavy, ulúpili ich a pastierov pobili ostrím meča. Ja jediný som unikol, aby som ti to oznámil.“
18. Ani on ešte nedopovedal a už prichádzal iný a zvestoval: „Tvoji synovia a dcéry jedli a pili víno v dome svojho najstaršieho brata.
19. A hľa, od púšte sa strhla veľká víchrica, oprela sa o štyri uhly domu, takže sa zrútil na deti a zahynuli. Ja jediný som unikol, aby som ti to oznámil.“
20. Tu Jób vstal, roztrhol si odev, oholil si hlavu, padol na zem, klaňal sa
21. a povedal: „Nahý som vyšiel z lona svojej matky a nahý sa ta vrátim. Pán dal, Pán vzal, nech je Pánovo meno zvelebené!“
22. V tomto všetkom Jób nezhrešil a nevyriekol proti Bohu nič neprístojné.

Kapitola 2

1. Tu v ktorýsi deň zasa prišli Boží synovia a postavili sa pred Pána. S nimi prišiel aj satan a postavil sa pred Pána.
2. A Pán povedal satanovi: „Skadiaľ prichádzaš?“ Satan odpovedal Pánovi: „Chodil som krížom-krážom po zemi.“
3. Pán povedal satanovi: „A všimol si si môjho služobníka Jóba, že mu niet rovného na zemi? Je to muž dokonalý a statočný, bojí sa Boha a chráni sa zlého. Podnes si zachoval svoju dokonalosť, a ty si ma popudil proti nemu, aby som ho bez príčiny trápil!“
4. Satan odpovedal Pánovi: „Kožu za kožu! Všetko, čo človek má, dá za svoj život!“
5. Ale vztiahni ruku a zasiahni jeho kosti a telo, či ti nebude kliať do očí!“
6. Tu Pán povedal satanovi: „Hľa, je v tvojich rukách, len jeho život ušetri!“
7. Satan sa vzdialil spred Pánovej tváre a ranil Jóba ukrutným vredom od päty nôh až po temeno hlavy.
8. Takže Jób si vzal črepinu, aby sa mal čím oškrabovať, a utiahol sa na smetisko.
9. Jeho žena mu povedala: „Ešte sa držíš svojej dokonalosti?! Preklaj Pána a zhyň!“
10. On jej však povedal: „Hovoriš, ako len hlúpe ženy hovoria. Azda máme len dobré brať od Pána, a zlé prijať by sme nemali?“ V tomto všetkom Jób nezhrešil svojimi ústami.
11. Keď traja Jóbovi priatelia počuli o všetkom nešťastí, ktoré ho postihlo, prišli každý zo svojho kraja: Elifaz z Teman, Bildad zo Šuachu a Sofar z Naamatu. Uzhovorili sa, že mu pôjdu prejaviť sústrasť a potešiť ho.
12. Už zďaleka ho videli, ale nepoznali ho. I zaplakali hlasno, roztrhli si odev a z vysoka si trúsili prach na hlavy.
13. Sadli si k nemu na zem, ale sedem dní a sedem nocí mu nik nepovedal ani slova, lebo videli, že jeho bolesť je nesmierna.

Kapitola 3

1. Potom Jób otvoril ústa a preklínal svoj deň.
2. Takto bedákal:
3. „Bár by zhynul deň, v ktorom som sa narodil, aj noc, keď povedali: Chlapca počala!
4. Bár by sa ten deň zaraz v temravy obrátil a Pán naň z nebies nepohliadol viac a svetlo slnca mu už nesvitlo!
5. Bár by ho zmohli tône smrti, temnoty a čierny oblak (bár) by ho prikvačil i schvátili ho hrôzy zatmenia!
6. Bár by ten deň (navždy) pojali mrákavy, by ku dňom rokov vôbec nepatril a do počtu mesiacov neprišiel!
7. Bár by oná noc bola celkom neplodná, by nezaznel v nej jasot radostný!
8. A bodaj by ju zaklínači prekliali, hoc krokodíla schopní vydráždiť.
9. Bár by zhasli hviezdy za jej súmraku, by na lúč svetla darmo čakala, ba ani zora (čo) by jej nevzišla!
10. Veď neprimkla mi brány z lona matere a spred očí mi biedy neskryla!
11. Čo v lone matky hneď som vtedy neumrel, buď po pôrode zaraz nezhylnul?!
12. Nač ma pritúlili kolená (otcove), načo ma prsia (matkine) kojili?!
13. Mal by som pokoj, keby som bol hneď zadriemal, a odpočinok, keby som bol usnul
14. tam spolu s kráľmi, s poradcami krajiny, čo samoty si vopred stavali;
15. s kniežatmi, ktoré zlata mali dosť a hroby svoje striebrom plnili.
16. Že ma nezahrabali jak nedochôdča, jak nemlúvniatko, ktoré nezazrelo svit!
17. Tam násilníci prestávajú zúriť a oddychujú, čo nemajú síl;
18. aj zajatci tam život nájdu pokojný a dozorcov hlas nepočujú viac.
19. Tam malí-velkí sebe celkom rovní sú a otrok pána pozbavený je.
20. Prečo len dal svetlo úbožiakovi a život takým, čo sú zatrpklí?!
21. Oni smrť si žičia, a ona nechodí, hoc jak skrytý poklad ju hľadajú;
22. jasavú by pocítili radosť a plesali by, že už našli hrob.
23. Načo je život človeku, ktorému je skrytá jeho cesta a Pán ho koldokola ohradil?
24. Ja vzlykať musím, keď sa pozriem na chlieb; ako voda plyní moje utrpenie,
25. bo pred čím mám strach, to práve postihne ma, a čo ma desí, to ma zachváti.
26. Ja nemám pokoja ani istoty; ni odpočinku, iba súženie...”

Kapitola 4

1. Tu prehovoril Temančan Elifaz a vravel:
2. „Možno s tebou hovoriť? Veď skleslý si! Kto však mohol by sa zdržať slova?
3. Mnohých si zaiste poučoval, utužoval ochabnuté ruky,
4. posilňoval chvejúce sa nohy, obodroval slovom nestálych.
5. Keď to prišlo na teba, mrzíš sa, keď sa ťa to dotklo, si sklúčený.
6. Nádej v bázeň pred Bohom neskladáš už, na život dobrý nespoliehaš sa?
7. Len si spomeň: Nevinný var' zhynul? A či dobrí vyhubení boli?
8. Sám som videl, tí, čo orú zlobu, neprávosti sejú, tí ich aj žnú.
9. Zahubí ich závan hnevu Pánovho, vietor jeho srdcu ich znivočí.
10. Leva rev, vysk levice (umlknú hneď), zuby ich levíčat sa vylámu.
11. Lev hynie, keď nieto koristi mladé levíčatá sa rozpráchnu.
12. Do sluchu mi slovo prišlo úchytom, moje uši zachytili čosi...
13. Raz dumal som v ľaku nočných preludov, keď na ľudí tuhý spánok chodí.
14. Strach a triaška prišli na mňa vzápätí, až mi rozochveli všetky kosti.
15. A potom mi vietor zavial kolo tváre, na hlave mi vlasy dupkom vstávali.
16. Zastal... Podobu jeho nepoznal som, pred zrakom mi stála dáka vidina, tichulinko hlas jej šepkať čul som:
17. Kto spravodlivý je v očiach Pána, kto pred svojím Tvorcom čistý je?
18. Veď on svojim sluhom nedôveruje a na anjeloch chyby nachodí,
19. tým skôr na tých, čo len v domoch z hlíny sú, iba v prachu majú postať svoju, bývajú jak mole rozmliážení.
20. Od svitania do mrku rozpadnú sa, ani netušia ako - navždy hynú.
21. Povrázky ich stanu im roztrhajú, musia zomrieť, no nie v múdrosti.

Kapitola 5

1. Krič, či niekto odpovie ti! Na ktorého z duchov sa obrátiš?
2. Pošetilca ničí roztrpčenosť, blázna zasa žiarlivosť zabije.
3. Pošetilca koreň pustiť zrel som, ale hneď som prekliat jeho príbytok.
4. Jeho deti blaho nedosiahnu, v bránach zdeptajú ich, zástancu nemajú.
5. Čo sebe nažali, poje hladný, ba aj sprostred trnia uchváti to; smädní vyčerpajú ich imanie.
6. Veď nešťastie z prachu nevyrastá, ani bieda nevypučí z pôdy.
7. Človek si sám plodí trápenie, ako z ohňa vyletujú iskry.
8. Ja sa však iba k Pánovi utiekam, Bohu zverím svoje právo.
9. Prevelké, tajomné veci robí, skutky prepodivné, počtu im niet!
10. Povrchu zemskému on dažď dáva, zosiela tiež rosu na tvár polí.
11. Ponížených vysoko pozdvihuje, tých, čo trúchlia, blaženými robí.
12. Chytrákov úmysly on celkom marí, že ich ruky vždy sú bez úspechu.
13. Múdrych on v chytráctve ich polapuje, potuteľných plány sa nesplnia.
14. Aj za dňa bieleho do tmy rútia sa, napoludnie tápu ako v noci.
15. Úbožiaka chráni pred mečom ich úst, pred zlými rukami bedára,
16. takže človek ubitý môže dúfať, ničomnosť však ústa zavrie si.
17. Koho Pán tu kára, blažený je. Trestom Všemocného nepohrdaj!
18. On udiera, ale aj obväzuje, raní, no jeho ruky liečia aj.
19. Zo šiestich súžení ťa vyslobodí, siedme zlo ťa už nestihne.
20. Za hladu ťa zachráni od smrti, pred ostrím meča za vojny.
21. Pred šľahmi jazyka sa skryješ, nelakneš sa skazy, keď ťa stihne.
22. Vysmeješ sa z nešťastia, z hladomoru, ani zemskej zveri sa báť nebudeš.
23. Ale aj s poľným kamením budeš zmluvu mať, aj poľná zverina bude žiť s tebou v pokoji.
24. Uvidíš, že tvoj stan je bez poruchy, a keď prídeš domov, nepochybí tam nič.
25. Spoznáš, že tvoje potomstvo je početné a tvojich výhonkov je ako bylín na poli.
26. Do hrobu zostúpiš vo vysokom veku, ako keď vršia snopy v pravom čase.
27. Pozri, toto sme skúsili a tak to je. Počúvni a vezmi si to k srdcu!“

Kapitola 6

1. Jób odpovedal:
2. „Bár by môj nárek presne odmeraný bol, s ním biedu moju bár, by zvážili!
3. Veru by ona morský piesok prevážila, nuž preto moje slová roztrpčené sú.
4. Ved' vo mne šípy Všemocného (utkveli), že môj duch saje ich jed do seba a Božie hrôzy bojujú proti mne.
5. Či hika osol, keď má pažiť pred sebou? A nad obrokom býk var' zabučí?
6. Čo chuti nemá, možno jesť bez soli? A bielko vajca má chuť nejakú?
7. Tak sa moja duša nechce dotknúť toho a moje srdce si pokrm zhnusilo.
8. Bár by sa mi moja žiadosť splnila (raz) a čo dúfam, Pán mi dožičil!
9. Bár by sa Pánovi rozmliaždiť ma chcelo a rukou hybkou vyrvať z koreňov!
10. Tak by mi radosť akási ostala a jasal bych aj v mukách ukrutných, že nezaprel som slová Svätého.
11. Kde silu beriem, že schopný som vydržať? A načo ešte život držím si?
12. Je moja sila akoby zo skaly a moje telo ako zo spieže?
13. Či niet pre mňa už nijakej záchrany a odňatá mi je každá opora?
14. Ved' nešťastného musí priateľ ľutovať, hoci pred Všemocným bázeň potratil.
15. Jak riava prudká, tak bratia sklamali ma, keď koryto jej vody opustia,
16. ktoré ladmi skalené bývajú a snehy v sebe skryté mávajú,
17. lež v horúčavách zaraz oplasnejú a v čase pále stadiaľ tratia sa.
18. To pre ne cesty pomýlia si pocestní a púšťou blúdia, zhynú napokon.
19. Vyzerajú ich pocestní temanskí a tlupy sábske na ne čakajú.
20. Jak zamrzí ich, že na ne spoľahli sa, že došli až k nim, sklamali sa však.
21. Aj vy ste teraz práve takí voči mne, ste preľaknutí, hrôzu cítite.
22. Či vravel som vám: Dajte mi voľačo, darujte mi čosi z imania!?
23. Alebo: Vyslobodte ma z rúk nepriateľa a vykúpte ma z moci zlostníka!?
24. Poučte ma a ja budem mlčať. Ak som v niečom schybil, vysvetlite mi!
25. Ved' priame slová sú také pôsobivé, lež vaše hany čože dokážu?
26. Či zamýšľate iba slová súdiť? Var' vetru platia kriky zúfalca?
27. Aj o sirotu by ste losovali a priateľa by ste predali.
28. Nuž ráčte a obráťte sa teraz ku mne, nebudem vám luháť do očí.
29. Len podte sem a nech sa krivda nedeje! Len podte, tu je ešte moja statočnosť!
30. Či nepravda väzí na mojom jazyku? Či moje ďasno nerozliši zlobu?

Kapitola 7

1. Či nie je vojnou život človeka na zemi a jeho dni dňami nádenníka?
2. Ako otrok, čo prahne po chládku, jak nádenník, čo čaká na zárobok,
3. tak aj ja mám šialivé mesiace a noci strastí odpočítavam.
4. Keď líham, vzdychám: Kedyže už vstanem? Keď vstávam, zasa: Kedy zotmie sa? A do súmraku iba zmietam sa.
5. Telo mi šatia červíky a chrasty a koža puká, rozpadáva sa.
6. Nad tkáčsky člnok mi dni ušli chytřejšie a tratia sa, nití nemajúc.
7. Však rozpomeň sa: Jak dych je môj život, viac moje oko blaho neuzrie.
8. Už nezočí ma toho zrak, čo vídal ma, obzrieš sa po mne, už ma nebude.
9. Jak mizne oblak, celkom porozchádza sa, tak nepríde späť, kto šiel do záhrobia,
10. už do svojho domu nikdy nevráti sa a jeho bydllo viac ho neuzrie.
11. Nuž preto nechcem ústa držať na uzde a prehovorím v ducha súžení, ponariekam si v duše trpkosti.
12. Vari som ja more alebo morská obluda, že si nado mnou stráže postavil?
13. Keď myslím: Však ma moje lôžko obodrí, postel' sa podelí so mnou o môj plač,
14. aj vtedy mi strach naháňaš snami a vo videniach desom stíhaš ma.
15. Preto si moja duša volí obesenie, radšej smrť než tie útrapy.
16. Pohrdam životom, však nebudem večne žiť, nuž tak ma nechaj, dych sú moje dni.
17. Čože je človek, že si ho tak všímaš, že mávaš tolku starosť o neho,
18. že ráno ho vyhľadávaš za ránom a skúšaš si ho každú chvíľočku?
19. Kedy už odvrátiš svoj pohľad odo mňa a dáš mi času slinu prehltnúť?
20. Čo hriechom robím tebe, strážca človeka? A prečo si si za cieľ zvolil mňa, že na ťarchu som sebe samému?
21. Prečo nestrpíš moje neprávosti a priestupky mi nechceš prehliadnuť?
22. Nuž do prachu sa teraz pohrúžim, budeš ma hľadať, no už ma nebude.“

Kapitola 8

1. Tu prehovoril Šuachčan Bildad a vravel:
2. „Dokedy budeš vraviť také veci a slová tvojich úst budú ako víchor?
3. Azda Boh, prevracia súdne právo, alebo Všemohúci porušuje spravodlivosť?
4. Ak ti deti zhrešili proti nemu, vydal ich napospas vlastnej vine.
5. Ale ak sa ty obrátiš k Pánovi, vyprosíš si milosť Všemocného.
6. Ak budeš nevinný a spravodlivý, on bude hneď bedliť o teba a obnoví príbytok tvojej spravodlivosti.
7. Ak tvoj počiatok aj bude malý, tvoja budúcnosť veľmi narastie.
8. Len sa spýtaj pokolení minulých, na skúsenosť predkov pozor daj!
9. My včerajší sme iba a nevedomí, naše zemske dni sú sťahy tieň.
10. Či nie oni učia ťa a hovoria ti, zo svojich srdc vynášajú slová?
11. Pučí azda rákosie, kde niet bahna, abo rastie trstie, kde vlahy niet?
12. Hoc je v kvete ešte a nezrezané, pred všetkými bylinami usychá.
13. To cesta je každého hriešnika, takto hynie nádej bezbožníka.
14. Skladá svoju dôveru do prázdnej kapsy, svoju zábezpeku do pavučiny.
15. Chce sa oprieť o svoj dom, no nevydrží, chce sa ho pridržať, neobstojí však.
16. Stojí plné šťavy pred východom slnka, výhonkami čnie nad svojím sadom,
17. lenže jeho korene sú v hĺbe skál, v príbytku kamenistom žije si.
18. Keď však vytrhnú ho z jeho miesta, zaprie ho a povie: Nikdy som ťa nevidelo!
19. A hľa, tu je rozpadnutý na ceste, iní zasa vyrastajú z prachu.
20. Boh nezavrhne bezúhonného, ani svojou rukou nepodoprie zlých.
21. Ešte ústa naplní ti smiechom a tvoje pery jasotom radostným.
22. Tvojich nenávisníkov pokryje hanba a stánky hriešnikov sa pominú.“

Kapitola 9

1. Jób odpovedal:
2. „Vskutku viem, že je to tak, že človek nie je v práve pred Bohom.
3. Keby sa niekto chcel s ním pustiť do hádky, neodpovie mu ani na jedno z tisíc.
4. Má múdru myseľ a silu mohutnú. Kto vzoprel sa mu už a zdravý vyviazol?!
5. On nebadane vrchy prenáša a v rozhorlení ich poprehadzuje.
6. Aj zemou pohne on z vlastného jej miesta, že sa jej stĺpy budú zachvievať.
7. On zakáže slnku a nevyjde a pod pečatou hviezdy zatvára.
8. On samojeden rozostiera nebesá a prechádza sa po morských hĺbinách.
9. Voz stvoril Veľký, Orion takisto aj s Kuriatkami a juhu izbami.
10. On robí veci prevelké, nesmierne, divy, ktorým počtu niet.
11. Keď kol' mňa ide, ani si to nevšímam, keď prešmykne sa, tiež ho nezbadám.
12. Ak niečo schytí, kto mu v tom zabráni? A kto mu povie: Čo to vystrájaš?
13. Boh však svoj hnev nijak nezdržiava a koria sa mu voje Potvory.
14. Tým menej teda smiem s ním rokovať ja a proti nemu slová vyberať.
15. Keď v práve som snáď, nedostanem odpoveď; len prosiť môžem svojho žalobcu.
16. Keď oslovím ho, nechá ma hovoriť, že na môj hlas dbá, veriť nemôžem...
17. On, čo ma zaraz kruší pre maličkosť a pre nič za nič mi rany rozmnoží,
18. nedá môjmu duchu ani vydýchnuť si a nasycuje ma horkosťou.
19. Ak o moc ide, on je najsilnejší, ak ide o súd, kto ho predvolá?!
20. Keby som tvrdil, že som spravodlivý, vlastné ústa ma odsúdia, keby som nevinný robil sa, dokáže moju skazenosť.
21. Či statočný som, ani to nepoznám, nuž opovrhujem svojím životom.
22. Hej, povedal som: Všetko je už jedno, on nevinného so zlým zahubí!
23. Ak náhle zájde voľakto pod bičom, on posmieva sa dobrých zúfalstvu.
24. Ba kraj ak príde do rúk bezbožníka, on zrak jeho sudcov pozahaľuje. Ak on to nie je, kto by to bol teda?
25. Dni rýchlejšie mi ako bežec utiekli a stratili sa, šťastie nezhladi.
26. Sťa člnok z trstia sa iba prekĺzli, ako keď orol zlieta na korisť.
27. Ak pomyslím si: Na svoj nárek zabudnem, výzor si zmením, rozveselím sa;
28. hneď naľakám sa všetkých svojich bolestí, lebo viem, že ma ich nezbavíš.
29. Nuž ak som teda vinový (pred tebou), tak načo ešte mám sa namáhať?
30. Hoc snehom seba poumýval by som a svoje ruky lúhom očistil,
31. ty ma zas pohrúžiš do špiny, že vlastným šatom budem hnusiť sa.
32. On nie je človek ako ja, by som mu povedal: Tak spolu sa pred súd postavme!
33. Niet kto by mohol medzi nami rozsúdiť, kto na nás oboch ruku vložil by,
34. kto jeho metlu odo mňa by oddialil, by hrôza z neho nedesila ma.
35. Lež prehovorím, pred ním strach mať nebudem, bo moje veci sa tak nemajú.

Kapitola 10

1. Mne samému sa celkom spríkril život, tak do náreku dám sa nad sebou a z trpkkej duše budem hovoriť.
2. To poviem Bohu: Nože, neodsudzuju ma! Mne oznám, prečo so mnou prieš sa ty!
3. Či dobre ti to, že krivdy dopúšťaš sa, že dielom rúk svojich pohrdaš a smeješ sa zámerom bezbožných?
4. Či vari ty máš oči telesné, jak človek hľadí, ty tak hladievaš?
5. A tvoje dni sú ako dni človeka, i roky tvoje jak dni ľudské sú,
6. že zháňaš sa tak po neprávostiach mojich a vyzvedáš sa na moje priestupky,
7. hoc dobre vieš, že ozaj som nevinný a z tvojej ruky nik ma nevyrve?
8. Tvoje ruky ma urobili a stvárnili a naraz ma chceš celkom zahubiť?
9. Len rozpomeň sa, že si ma urobil z hlíny, a chceš ma zasa na prach obrátiť?
10. Či ako mlieko nepozlieval si ma a sťa by syru zhustnúť nedal mi?
11. Hej, kožou, telom ty sám odel si ma a votkal si mi kosti, šlachy tiež;
12. dar žitia si mi blahovolne udelil a tvoja starosť dych mi chránila.
13. Hoc v svojom srdci tieto veci skrývaš, ja viem, že toto máš pred sebou:
14. Ty ma pozoruješ, či dopustím sa hriechu, no nezbavíš ma mojich priestupkov.
15. Keby som páchal bezbožnosť, beda mi, lež hlavu vztýčiť nesmiem nevinný. Som sýty hanbou, spitý utrpením.
16. Keď pozdvihnem sa, sťa lev naháňaš ma; a opäť sa podivne správaš voči mne.
17. Hneď nových svedkov proti mne si privádzaš a ešte väčšmi na mňa hneváš sa; vždy nové vojská broja proti mne.
18. Ba prečo si ma z lona matky vyviedol? Čo nezhylnul som, zrak než uzrel ma?
19. Jak ten, čo nie je, prečo som sa nestal ja? Čo neniesli ma z lona do hrobu?
20. Dni môjho žitia potrvajú kratúčko, nuž nechaj ma už, by som pookrial,
21. prv, ako pôjdem, skadiaľ sa nik nevracia, kde zem je plná tmy a temravy,
22. kde zem je šerá, čo je nad tmy černejšie, kde zmätok iba a svit je temravou.“

Kapitola 11

1. Tu prehovoril Naamčan Sofar a vravel:
2. „Nemá azda táraj dostať odpoveď, pravdu má mať veľavravný muž?
3. Umlčia ľudí táraniny tvoje, ty pýšiť sa budeš, že pravdu máš?
4. Moja náuka je jasná. Vravíš ty. Pred tvojím zrakom som celkom čistý.
5. Keby len Boh ozaj vravieť začal, otvoril si proti tebe pery,
6. dal ti poznať taje svojej múdrosti nepochopiteľné na počutie! Vedz, to Boh chce počet z tvojej viny!
7. Chceš azda vystihnúť Božiu podstatu, obsiahnuť dokonalosť Všemohúceho?
8. Je vyšší nad nebesá. Čo urobíš? Hlbší od podsvetia. Čože dozvieš sa?
9. Jeho rozsah väčší je ako zem, jeho šírka väčšia ako more.
10. Ak on ide pomimo, či to tají, abo rozhlasuje, kto mu zabráni?
11. Veď ľudí podvodných on dobre pozná, nepravosti zbadá, všíma si ich.
12. Tak môže prísť prázdny človek k rozumu, veď človek sa rodí ako divé osliatko.
13. Lenže ak ty svoje srdce priame máš, ak ty k nemu dvíhaš svoje ruky
14. a ak je nepravosť v tvojej ruke, ty ju odstrániš a krivde nedáš sídliť v svojom stánku,
15. potom si pozdvihneš tvár bez poškvorny, budeš neochvejný, bez strachu.
16. Potom iste zabudneš na útrapy, na vody jak ušlé spomenieš si.
17. Život jasnejší mať budeš nad poludnie, ba aj tmy ti budú ako zore.
18. Budeš istý, bo budeš mať nádej, budeš pokojne spať chránený.
19. Keď budeš driemať, nik ťa nevyruší; mnohí ťa budú láskat' po tvári.
20. Oči bezbožných však zhynú túžbou, pre nich útočisko zaniklo už a nádej všetka ich je - vydať dušu.“

Kapitola 12

1. Jób odpovedal:
2. „Vy jediní ste teda ozaj ľuďmi a všetka múdrosť s vami zahynie.
3. Aj ja mám rozum takisto ako vy a nie som od vás nijako podlejší. Ved' oné veci kto by nevedel?!
4. Mám byť azda svojmu druhovi na posmech? Preto vyzývam Pána, nech on mi dá odpoveď! Je na smiech človek riadny, statočný...
5. Ved' Škode posmech! myslí si šťastný a Úder tomu, komu nohy klesajú!
6. Stánky ničomníkov sú na pokoji, čo dráždia Boha, tí sú bezpeční, akoby mali Boha v svojej ruke.
7. Zveri sa pýtajú, by ťa poučila, nebeských vtákov, nech ti povedia,
8. aj zemeplazov, aby poučili teba, a morské ryby nech ti oznámia:
9. Ved' z týchto všetkých ktože by nevedel, že ich urobila ruka Pánova?!
10. V jeho ruke je duša všetkých bytostí aj duch každého ľudského tela.
11. Azda ucho nerozlišuje slová, ako pokrm ochutnáva podnebie?
12. A nemávajú starší múdrosť a vysoký vek nemá rozumnosť?
13. Aj on múdry je a veľmi mocný, aj rozvážny je, veľmi rozumný.
14. Ak niečo zrúca, to nik nepostaví, koho on zavrie, toho neotvorí nik.
15. Ak zahatá vody, zaraz povyschýňajú, keď vypustí ich, kraje rozvrátia.
16. Aj on je mocný a múdry, jeho je zvedený i jeho zvodca.
17. On dáva radcom vykračovať boso a bláznov robí zo sudcov.
18. Aj kráľom reťaze strháva a putá dáva kolo bedier im.
19. On dáva kňazom vykračovať boso a veľkomožných k pádu privádza.
20. Rečníkom odoberá výrečnosť a starcom zas rozum odníma.
21. Na urodzených vylieva potupu a veľkomožným pásy popúšťa.
22. On odhaľuje hĺbočiny temnoty a temravy zas mení na svetlo.
23. On rozmnožuje, lež aj hubí národy, jak šíri kmene, tak aj tiesni ich.
24. On rozum berie zemským kniežatám a dáva im blúdiť púšťou bezcestnou.
25. Tak tápu potme, svetla vôbec nemajú a tackajú sa ako opití.

Kapitola 13

1. Hľa, moje oko všetko toto videlo i ucho moje čulo, vnímalo.
2. Nuž čo viete vy, to ja poznám takisto, nie som od vás nijako podlejší.
3. Ale ja budem hovoriť so Všemohúcim a pred Bohom sa chcem obhájiť.
4. Vy však vymýšľate klamné luhárstva, všetci ste nanič lekári.
5. Ach, keby aspoň umlknúť ste chceli, to za múdrosť by sa vám rátalo.
6. Len počúvajte perí mojich výčitky a úst mojich čujte žalobu!
7. To namiesto Boha hovoríte luhárstva a miesto neho lesti vravíte?
8. Chcete sa postaviť na jeho stranu a zástupcami Boha chcete byť?
9. To dobre bude, keď sa o vás presvedčí, že jak ľudí klamú, tak ho klamete?
10. On vás isto stihne trestom veľmi prísny, ak tajne komu stranu držíte.
11. Nedesí vás jeho velebnosť a hrôza z neho nezachváti vás?
12. Tie vaše reči nie sú hádam z popola a nie sú z hlíny vaše pevnosti?
13. Nuž mlčte trochu, by som mohol aj ja hovoriť, nech potom príde na mňa čokoľvek!
14. Však svoje telo držím medzi zubmi a svoju dušu na dľaň kladiem si.
15. Ak znivočí ma, ani sa nezachvejem, len nech si pred ním poviem svoje.
16. To bude potom moja spása, veď nemá prístup k nemu darebák.
17. Tak počúvajte moje slovo a v ušiach vašich nech je výklad môj!
18. Pripravil som sa na súd a som presvedčený, že ja v práve som.
19. Kto sa teda chce pravotiť so mnou? Lebo potom zmĺknem a zahyniem...!
20. Len od dvoch vecí ma teraz ušetri a pred tebou sa skrývať nebudem:
21. Odtiahni odo mňa svoju ruku a hrôza z teba nech ma nedesí!
22. A zavolaj ma, budem ti odpovedať, alebo ja budem hovoriť a ty mi odpovieš.
23. Koľko mám pokleskov a hriechov? Tak moje viny, hriechy oznám mi!
24. Prečo svoju tvár skrývaš predou mnou a máš ma za svojho nepriateľa?
25. Či desiť chceš lístok vetrom zmietaný a za slamkou suchou sa naháňať? -
26. že výrok trpký zapisuješ proti mne, že pričítaš mi viny z mladosti,
27. že moje nohy zatváraš do klady, všetky moje kroky strážiš bedlivo a nôh mi stopy skúmaš pozorne?
28. Rozpadá sa ako hniloba nejaká, jak šaty, čo ich mole vyžerú.

Kapitola 14

1. Ved' človek, čo sa zrodil zo ženy, má dni krátke a plné lopoty,
2. jak keď kvet pučí, vzápätí však vädne, jak keď tieň beží, nezastaví sa.
3. Ty svoje oko na neho otváraš a poháňaš ho na súd so sebou.
4. Kto z nečistého stvorí čisté? Nik ver'.
5. Sú odmerané veľmi presne jeho dni a poznáš počet jeho mesiacov, dal si mu medze, neprekročí ich.
6. Nuž odvráť od neho svoj pohľad, nechaj ho, kým nezbaví sa svojho dňa ako nádenník.
7. Ved' aj strom nádej máva a mládnik jeho skazu nevezme.
8. Ak korene mu zostarnú v zemi a jeho peň v prachu odumrie,
9. povyháňa, len čo cíti vodu, sťa byľ mladá vetvy vyženie.
10. No človek hynie, klesá bez vlády a ľudia zájdu - kde sa podejú?
11. Jak keby z mora vody vymizli a rieka klesla, vyschla nacelkom,
12. tak človek klesne, viac už nezdvihne sa, neprecitne, kým sa nerozpadne nebo, a nepreberie sa zo spánku.
13. Hoc do podsvetia by si ma zavrhol, mňa nevšímal si, kým prejde ti hnev, len urči, kedy spomenieš si na mňa!
14. Ak človek zomrie, azda zas oživne? To by som vydržal celý čas lopoty, kým neprišla by za mňa výmena.
15. Ty predvoláš ma a ja ti odpoviem, až zažiadaš si dielo svojich rúk.
16. Ty teraz rátaš moje kroky, ale moje viny odpustiš.
17. Môj hriech bude zapečatený v mechu a moje poklesky vybieliš.
18. Tak, ako kopec padne a rozsype sa a z miesta svojho skala pohne sa;
19. tak, ako voda rozhlodáva kameň a jej prívaly odplavujú prst, tak ľudskú nádej obraciaš navnivoč.
20. Ty dorážaš naň, kým sa nepominie, meníš mu výzor a posielaš ho preč.
21. Ved' nevie ani, či má ctené deti, a nedozvie sa, ak sú tupené.
22. A jeho telo? Preň iba strasť zakúša. A jeho duša? Pre tú kvíli len.“

1. Tu prehovoril Temančan Elifaz a vravel:
2. „Bude azda múdry odpovedať múdrosťou do vetra a naplní si vnútro vetrom východným?
3. Bude sa hádať slovami bez osohu a neužitočnými rečami?
4. Veď ty takto kazíš bázeň pred Pánom, porušuješ zbožnú úctu voči Bohu.
5. To ti ústa navádza tvoja vina, osvojuješ si prefíkaných reč.
6. Odsudzujú ťa vlastné ústa, nie ja, svedčia proti tebe vlastné pery.
7. Hádam si sa narodil prvý z ľudí, splodený si bol pred kopcami?
8. Azda si počul tajné Božie plány, vari si všetku múdrosť schmatol pre seba?
9. Čo poznáš, čo my nepoznáme? Čomu rozumieš, čo my nevieme?
10. Veď sú medzi nami aj starci, aj kmeti, vekom ešte starší než tvoj otec!
11. Božia útecha ti je už málo, jeho preláskavé slová k tebe?
12. Prečo ťa strháva tvoje srdce a prečo pomihúvaš očami,
13. keď sa s hnevom staviaš proti Bohu, keď zo svojich úst púšťaš také slová?
14. Čože je človek, aby čistý bol, koho žena zrodila, aby bol spravodlivý?
15. Veď on nemá dôveru vo svojich svätých, nebo nie je čisté v jeho očiach,
16. ešte menej, kto ohavný, skazený - človek, čo jak vodu pije hriech!
17. Chcem ťa teda poučiť, počúvaj ma, čo som spozoroval, chcem ti povedať,
18. čo aj múdri muži rozhlasujú podľa svojich predkov, nič netaja,
19. ktorí jediní dostali túto zem, nik cudzí neprešiel pomedzi nich:
20. Po všetky dni života zlý trasie sa, po všetky svoje roky tyran tiež.
21. V ušiach mu znejú desivé hlasy, záhuba naň príde v čase pokoja.
22. Neverí, že možno uniknúť z tmy, pretože je pod meč určený.
23. Blúdi a hľadá chlieb: Kade ísť? Vie, že je deň tmy prichystaný.
24. Prestrašuje ho čas tmy, zachvacuje ho tieseň prehrozná ako kráľa, čo sa chystá na boj.
25. Zdvihol svoju ruku proti Bohu, proti Všemocnému sa postavil,
26. útočil proti nemu s tvrdou šijou a množstvom štítov vypuklých.
27. Vo vlastnom tuku si ukryl obličaj, a nabral sadla na svoje slabiny.
28. Osídľoval spustošené mestá, domy, v ktorých nemal bývať nik, lebo boli celkom v rozvalinách.
29. Neobstojí imaním, nezbohatne, nerozprestrie sa tieňom po zemi.
30. Nevyjde už viac z temravy; mládniky mu spáli horúčava, vietor postrháva jeho kvety.
31. Lži nech márne neverí oklamany, lebo vyjde iste navnivoč.
32. Predčasne mu zvädnú ratolesti, nezazelenie sa vetva jeho.
33. Strapce stratí ako vinič nezrelé, ako oliva on zhodí kvety.
34. Družina bezbožného jalová je a oheň zhltnie stany tých, čo berú úplatky.
35. Obťažkaní pohromou rodia skazu a ich lono chystá iba lož.“

Kapitola 16

1. Jób odpovedal:
2. „Nuž vecí takých počul som už premnoho. Ste tešiteľmi všetci na ťarchu.
3. Bude už koniec týmto slovám do vetra? Veď čo ťa núti odpovedať mi?
4. Ja by som mohol tiež ako vy hovoriť, keby ste vy boli miesto mňa, snovať také reči proti vám a krútiť hlavou nad vami.
5. No obodroval by som vás svojimi ústami a chvenie svojich perí by som nezadržoval.
6. Ak vravieť začnem, môj bôl sa nezmiernuje, ak prestanem, neodchádza odo mňa.
7. No teraz ma už naskrze vysilil
8. a jeho tlupa sa ma zmocňuje. Dal sa za svedka, by sa vrhol na mňa, môj žalobca tak svedčí proti mne.
9. Má hnev na korisť, a tak ma schvatol a zubmi na mňa zaškripal i ostro zazrel na mňa škodca môj.
10. Už svoje ústa roztvárajú na mňa a na posmech ma bijú po tvári, zhrkli sa všetci proti mne.
11. Boh ma dal zlostníkovi napospas a vydal ma do rúk bezbožníkov.
12. V pokoji žil som, náhle si ma vydesil, za krk zdrapil a celkom skrušil ma, sebe za cieľ si ma postavil.
13. Už jeho strely poletujú kolo mňa, mne kruto roztína obličky a moju žlč na zem vylieva.
14. Mne dáva vskutku úder jeden za druhým, sťa bojovník on na mňa rúti sa.
15. Tak, žínenku už ušil som si na kožu a svoj roh som do prachu pohrúžil.
16. To sčervenala mi tvár od plaču, a tma mi leží kolo mihalníc,
17. hoc násilie na mojich rukách nie je a moje modlitby sú bez škvŕny.
18. Ach, zem, krv moju pozakrývať nechci! Nech pre môj plač niet miesta skrytého!
19. Už svojho svedka iba na nebi mám a ručiteľ môj na výsostiach je.
20. Druhovia sa mi tu posmieľajú, ale moje oko hľadá v slzách k Bohu,
21. by dal mužovi aj voči Bohu právo, jak ho človek má voči blížnemu.
22. Lebo uplynie pár krátkych rokov a pôjdem cestou, z ktorej niet návratu.

Kapitola 17

1. Môj duch je zbitý, moje dni už pohasli a nič, len hroby sú mi potrebné.
2. Či nerobia si zo mňa iba posmešky a v utrpení oko nebdie mi?
3. Tak teda polož záloh za mňa pred seba. Veď kto iný odváži sa udrieť mi do dlane na znak záruky?!
4. Lebo ich srdcu si odňal odvahu a vyhrať veru ty ich nenecháš!
5. Keď niekto zradí za podiel priateľov, oči sa jeho deťom zatmejú.
6. Ty dopustil si, že som ľuďom príslovím; a práve mne to plujú do tváre.
7. Tak moje oko od žiaľu sa skalilo a údy všetky ako tôňu mám.
8. Čo poctiví sú, žasnú nad tým zdesene, nad hriешným čistý horší sa.
9. Lež spravodlivý svojou cestou ide si a silu získa, kto je čistých rúk.
10. Vy všetci teda, vráťteže sa, podte sem, hoc medzi vami neznám múdreho.
11. Moje dni ušli, praskli moje úmysly aj túžby môjho srdca.
12. Noc obrátili na deň; svetlo je opäť bližšie ako tmy.
13. Či môžem dúfať? Domom mojím podsvetie a vo tmách som si lôžko popravil.
14. Nuž: Môj otec si - tak som hrobu povedal a červom: Ste mi matkou, sestrami.
15. V čom nádej moja môže ešte spočívať? A moje šťastie, kto ho pobadá?
16. Či do podsvetia so mnou azda zostúpi a do prachu sa vedno vnoríme?“

Kapitola 18

1. Tu prehovoril Šuachčan Bildad a vravel:
2. „Dokedy budete hádzať slová? Dobre rozvážte si, potom vravme:
3. Prečo sme za hovädá pokladaní? Prečo sme v tvojich očiach nečistí?
4. Ty, čo vlastnou zúrivosťou roztrhneš sa, kvôli tebe sa zem púšťou stane a bralo sa má pohnúť zo svojho miesta?
5. Isto zhasne svetlo bezbožného, nezažiarí plameň jeho ohňa.
6. Svetlo v tmu sa zmení v jeho stane, ba aj jeho svieca nad ním zhasne.
7. Jeho veľké kroky umenšia sa, povalia ho jeho vlastné plány.
8. Do oka sa zaplieta nohami, vykračuje si ako po sieti.
9. Za pätu ho zachytáva osídlo, sťahuje sa vôkol neho slučka.
10. Povraz na neho je skrytý v zemi, na chodníku naňho čaká pasca.
11. Zo všetkých strán ho budú desiť hrôzy a budú sa mu valiť na päty.
12. Síl mu ubudne od hladu, pri boku mu stojí skaza istá.
13. Choroba rozožerie jeho kožu, smrti prvý syn mu údy zhltná.
14. Vytrhne ho z bezpečného stanu, odvedie ho ku kráľovi hrôzy.
15. V jeho stane býva to, čo nie je jeho, a jeho príbytok sírou posypú.
16. Oddola mu vyschýnjajú korene, konáre mu vädnú odvrchu.
17. Vymizla jeho pamiatka zo zeme, nespomenú jeho meno na námestiach.
18. Zo svetla ho zaháňajú do temnôt, zapudzujú ho z obvodu zeme.
19. Nemá synov, potomkov vo vlastnom ľude, nijaký ostatok vo svojom príbytku.
20. Jeho osud predesil najposlednejších, hrôza zachvátila prvých:
21. Také sú príbytky zlého človeka, to je miesto tých, čo nepoznajú Boha.“

Kapitola 19

1. Jób odpovedal:
2. „Ach, dokiaľ chcete moju dušu sužovať a rečami ma mliaždiť naskrze?
3. Už desiaty raz tupíte ma; tak utláčať ma nehanbíte sa?
4. Že pochybil som, hoc by to aj pravda bola, tak moja vina na mne zostane.
5. Ak chcete sa vypínať nado mňa a moju hanbu mi vytýkať,
6. tak teda vedzte, že Boh vskutku ukričdil mi a svoje siete na mňa zahodil.
7. Ak volám: Krivda!, nik sa mi neozve. Nuž márne kričím, nieto práva už.
8. Mne cestu zastal, by som ďalej nemohol, a chodníky mi tmami zavalil.
9. On postrhúval zo mňa moju slávu a z hlavy mi sňal veniec ozdobný.
10. Borí ma zo všetkých strán, musím zahynúť, moju nádej jak strom vyvracia.
11. Ba ešte roznečuje svoj hnev proti mne a má ma veru za nepriateľa.
12. Už jeho tlupy postupujú združené a nasypajú hrádzu proti mne i tábor robia vôkol môjho stanu.
13. On mojich bratov odohnal odo mňa, a známi sa mi celkom odcudzili.
14. Opustila ma rodina i priatelia a zabudli ma hostia
15. aj domáci. Ba vlastné slúžky za cudzieho majú ma a v očiach ich som iba prišielcom.
16. Ak volám sluhu, odpoveď mi nedá, aj keď ho prosím vlastnými perami.
17. Veď môj dych sa oškliví vlastnej manželke a zo svojich útrobov deťom zapácham.
18. Ešte aj chlapčiská mnou pohrdajú a len čo sa zdvihnem, nadávajú mi.
19. Všetci moji dôverníci sa ma hrozia a proti mne sú tí, ktorých som mal rád.
20. Mne koža, telo už len visí na hnátoch a unikal som iba s kožou vôkol svojich zubov.
21. Ach, zmilujte sa, priatelia, už nado mnou, dotkla sa ma Pánova pravica.
22. Prečo ma prenasledujete ako Boh a nemôžete sa môjho mäsa nasýtiť?
23. Bár by moje slová napísané boli, vryté do dosky spiežovej,
24. bár by ich rydlom železným a olovom navždy vrýpali do skaly!
25. Som presvedčený, že môj Obranca žije a posledný sa zdvihne zo zeme.
26. Tu v koži vlastnej postavím sa vzpriamený a zo svojho tela Boha uvidím.
27. Vtedy ho ja, veru, ja sám uvidím. Moje oči ho uzrú, a nie iný. Mne srdce vnútri túžbou zmiera...
28. Ak hovoríte: Ako ho budeme stíhať, akú zádrapku na ňom nájdeme?,
29. tak traste sa pred ostrím meča, bo proti vinám vzplanie jeho hnev; že jesto Sudca, potom uznáte.“

1. Tu prehovoril Noamčan Sofar a vravel:
2. „Preto mi tie myšlienky prichádzajú, pre pocity je to, čo mám v sebe.
3. Karhanie keď čujem, čo ma tupí, dych umu mi velí odpovedať.
4. Veď to aj sám vieš, že odjakživa, od čias, keď bol človek na zem daný,
5. radosť hriešnikov je veľmi krátka a smiech darebákov trvá chvíľku len.
6. Hoci k nebu vypína sa jeho pýcha, čo aj do oblakov čnie mu hlava,
7. veru navždy pomíne sa ako prelud... Vravia, čo ho zrelí: Kdeže je už?
8. Ako sen odlietne, nenájdu ho, stáby nočný prízrak, tak ho odplašia.
9. Oko, čo vídalo ho, neuvidí ho už, ani jeho sídlo ho už neuzrie.
10. Biednym dajú náhradu jeho deti, vrátia do ich rúk jeho imanie.
11. Plné mladosti boli jeho kosti, ale na prach spolu s ním sa obrátia.
12. Ak sa stane sladkým v jeho ústach zlo, ak ho pod svojím jazykom ukrýva,
13. vychutnáva si ho, nevyplúva, pridržiava si ho na podnebí -
14. tak pokrm sa mu vo vnútornostiach skazí na žľč jedovatých hadov v útrobach.
15. Vyvracia bohatstvo, ktoré zhltoľ, sám Boh mu ho z brucha vyženie.
16. Nacical sa jedu jedovatých hadov, preto skynoží ho jazyk vreteníc.
17. Čerstvého oleja prúdy nezrie, ani medu a mlieka potoky.
18. Vyvracia svoje zisky, neprežrie ich, neužije svoje zárobky,
19. lebo násilne utláčal biednych, uchvátil im dom, hoci ho nestaval.
20. Keďže nezná pokoj v svojom vnútri, jeho chamtivosti ujst' nemožno.
21. Nik jeho žravosti neunikol, preto jeho šťastie pomíne.
22. Vprostred tolkej hojnosti mu úzko, všetky šlahy biedy idú naň.
23. Až si bude chcieť naplniť žalúdok, (Pán) zošle naňho plameň svojho hnevu, svoje šípy nechá pršať naň.
24. Keď bude utekať pred železnou zbrojou, luk spiežový ho iste prestrelí.
25. Strela tá prenikne šíjou jeho a plameň meča jeho žľč.
26. Prikvačia naň vskutku strašné hrôzy, všetky tmy sú prichystané preňho, oheň nezažatý pohltí ho a zhltnie aj pozostalých v jeho stane.
27. Nebo samo odhalí jeho vinu, aj zem sa proti nemu postaví.
28. Dom mu tiež odnesie povodeň, čo v deň jeho hnevu sa privalí.
29. Taký podiel Boh bezbožnému dáva, od Pána ho (čaká) také dedičstvo.“

1. Jób odpovedal:
2. „Pozorne počúvajte moje slová a nech mi je to na potechu.
3. Ach, strpteže ma, nechajte vraviť ma, až dohovorím, potom smejte sa!
4. Či človek je to, na koho bedákam? A roztrpčený nemám vari byť?
5. Len hľadte na mňa a zdúpniet musíte, dajte si teda ruku na ústa!
6. Keď na to myslím, hrôza ma schvacuje a moje telo triašku cíti hned.
7. Nuž hriešnici, prečo sú nažive, aj zostanú ver', silou mocnejú?
8. Ich potomci pevno stoja pred nimi, ich výhonky sú im pred zrakom.
9. Aj domy ich sú pokojné, bez obáv a Boží prút nie je nad nimi.
10. Ich býk je plodný, nikdy nezlyhá, telné kravy im nikdy nezvrhnú.
11. Sťa ovce chlapcov skákať si nechajú a ich deti tiež môžu tancovať.
12. Vyspevujú si pri bubne, citare a pri zvuku píšťal sa radujú.
13. Tak celkom šťastne môžu skončiť svoje dni a do podsvetia odísť spokojne,
14. hoc vravia Bohu: Len sa od nás odvráť preč, my tvoje cesty poznať nechceme.
15. Čo je Všemohúci, by sme mu slúžili, čo osoží nám vrúcne vzývať ho?
16. Či v rukách jeho nie je šťastie ich a ciele zlých nie sú mu ďaleké?
17. Veď kolikorázže svieca zhasne hriešnych a nešťastie tiež na nich doľahne?! A svojím hnevom kolko rás zničí zlých,
18. by ako slama boli vo vetre, ako plevy, čo víchor uchytí?
19. Či jeho zlobu Boh synom necháva? Nech jeho skára, by to pocítil!
20. Nech skazu svoju na vlastné oči uzrie a hnev nech pije Všemohúceho!
21. Čo po smrti už na dome mu záleží, keď prervaný je počet jeho mesiacov?!
22. Či vedomosťou možno Pána poučiť? Veď on súd koná nad nebešťanmi!
23. No v plnom šťastí tento môže zomierať, aj celkom istý, celkom spokojný,
24. bo jeho rebrá tukom prekypujú a jeho kosti špik je čerstvý tiež.
25. Lež s trpkou dušou onen zas umiera a neokúsil, čo je blahobyť.
26. Aj do prachu sa rovnako uložia a červíky ich oboch pokrývajú.
27. No dobre poznám myšlienky už vaše i plány, čo vy na mňa kujete.
28. Vy myslíte si: Kde je dom veľmožov a kdeže je stan, kde bývali zlí?
29. Či ste sa na to nepýtali pocestných a ich znaky ste nerozoznali,
30. že v dňoch nešťastia je zlostník ušetrený a cez dni hrôzy že sa raduje?!
31. Kto mu vytkne do očí jeho spôsoby a to, čo spáchal, kto mu odplatí?
32. Keď do hrobu ho odprevadia napokon, pri náhrobku mu budú držať stráž.
33. Sladké mu budú aj tie hrudy údolia, všetci sa za ním prúdmi pohnú a pred ním pôjde zástup bez počtu.
34. Nuž darmo ma vy veru potešujete, zo slov vašich klam len ostáva.“

Kapitola 22

1. Tu prehovoril Temančan Elifaz a vravel:
2. „Vari je človek na osov Bohu?! Osoží len sebe, kto má rozum.
3. Má Všemohúci radosť, že si statočný, a zisk z toho, že si lepšíš svoje cesty?
4. Azda tresce ťa pre tvoju bohobojnosť, dáva sa preto s tebou do sporu?
5. Či nie preto je veľká tvoja zloba, že sú tvoje viny bez hraníc?!
6. Od bratov si bezdôvodne brával záloh, z nahých taktiež odev si strhával.
7. Ani žízňivým si nedal vody, odoprel si lačným (skyvu) chleba.
8. Veď zem patrí mužovi, čo päšť má mocnú, obľúbenec môže sídliť na nej!
9. Vdovy si prepúšťal s prázdnu dľaňou a sirotám si lámal ramená.
10. Nuž hľa, prečo osídla sú vôkol teba prečo ťa des zachvacuje náhly!
11. Svetlo sa ti stmilo, nevidíš už a prival vôd ťa zakrýva.
12. Na výsostiach nebies vari nielo Boha? Hlavu hviezd si pozri! Vysoko sú.
13. Ty si však povedal: Čože Boh vie?! Azda spoza mračien môže súdiť?
14. Oblaky mu clonia, nevidí nič, po obvode nebies sa prechádza.
15. Chceš sledovať chodník dávnoveku, po ktorom si išli ľudia zloby?
16. Tí, čo boli vyrvaní pred svojim časom, keď ich základ zaliali im vody,
17. čo kričali Bohu: Odíd od nás! Čo nám môže Všemohúci spraviť?
18. A to on im plnil domy blahom, hoci sú mu ďaleké cesty zlých.
19. Spravodliví vidia to a radujú sa, môže sa im vysmiať nevinný:
20. Nevyšiel im majetok na skazu už a zvyšky po nich nepohltal oheň?
21. Daj sa do priateľstva, pomer sa s ním, len tak prospejú ti tvoje zisky.
22. Prijmi ponaučenia z úst jeho, jeho slová si vlož do srdca!
23. Ak sa vrátiš k Všemocnému a pokoríš sa, vzdiališ prevrátenosť zo svojho stanu,
24. hrudu zlata ako prach si ceníš budeš, z bystrín ofírskych jak skálie dajaké,
25. lebo Všemocný ti bude hrudou zlata, stane sa ti kopcom zo striebra.
26. Hneď sa budeš kochať vo Všemocnom, k Bohu pozdvihneš svoj obličaj;
27. budeš ho vzývať a vyslyší ťa a ty splníš jemu svoje sľuby.
28. Hocčo si umieniš, zdarí sa ti, na cestách ti bude žiariť svetlo.
29. Bo pyšného nafúkanca ponižuje, kto však oči klopi, toho spasí on.
30. Zachraňuje nevinného človeka; pre čisté ruky sa zachráni.“

1. Jób odpovedal:
2. „Aj dnes je veru ešte spurný môj nárek a vzlykot mi ruka zadrža:
3. Bár by som vedel, kde by som ho našiel, zašiel by som k jeho trónu až.
4. Tam pred ním samým začal by som súdiť sa a naplnil by som si ústa dôkazmi.
5. By som zvedel slová, čo mi vtedy povie, a dal si pozor, čo mi odvetí.
6. Či s plnou silou so mnou bude priečiť sa? Nie! Nech len ráči ma on vypočuť.
7. On hneď by zbadal, že sa prieči s poctivým, a navždy súdu zbavil by som sa.
8. Ak napred idem, ver' nikdy tam nie je, dozadu ak, zas ho nebadám.
9. Ak hľadám vľavo, ani tak ho nezriem, zvrtnem sa vpravo, tam ho nevidím.
10. On dobre pozná moje cesty, zastávky, jak zlato vyjdem, keď ma preskúša.
11. Ved' moja noha k jeho stope prilipla, jeho cestu som strážil, nezblúdil.
12. Nevzdialil som sa od pier jeho príkazov, úst jeho slová v hrudi skryl som si.
13. Lež rozhodol tak! Ktože mu v tom zabráni?! Čo duša chce mu, to aj urobí.
14. Ved' úmysel svoj uskutoční zaiste a takých vecí v mysli veľa má.
15. Hľa, kvôli nemu prečo predesený som: To uvážil som, hrôzu pred ním mám.
16. Ved' môjmu srdcu iste Boh dal zoslabnúť a Všemohúci ma tak predesil.
17. Nuž pre temravy musím teda zmĺknuť, bo obličaj mi tône prikryli.

Kapitola 24

1. Prečo od Všemocného skryté nie sú osudy a tí, čo ho poznajú, nevidia jeho dni?
2. Veď hriešnici prekladajú medzníky a odvádzajú stádo pastierom.
3. Ba sirotám aj osla oni odženú a býka vdove vezmú za záloh.
4. Odháňajú z cesty bedárov a biedni sa v kraji všetci musia skryť.
5. Iní na spôsob divých oslov na púšti vychádzajú, za korisťou pachtia sa. Lež tí, čo robia do samého súmraku, nemajú chleba ani pre deti.
6. Tí kosiť musia na poli aj za noci a zbierať musia zlému vinicu.
7. Sú bez šiat, nahí musia nocovať, ani v zime čím prikryť sa nemajú.
8. Aj premočení sú horskými plúšťami, bez prístrešia túlia sa ku skale.
9. Už od prs matky lúpia oni siroty a biedneho krm berú za záloh.
10. Tak chodia nahí, lebo šaty nemajú, a vyhladnutí snopky vláčia si.
11. Aj olej tlačia medzi dvoma kameňmi a hoc lisy šliapu, hynú od smädu.
12. Ba zo (všetkých) miest zmierajúci vzlykajú a pomoc žiada duša zranených, Boh si však ich modlitby nevšíma.
13. To títo sú odporcami Svetla, jeho cesty neuznávajú a na jeho dráhu sa nevrátia:
14. Už na svitaní vstáva vražedník a zabíja núdznych bedárov; a v noci sa ako zlodej dobýja.
15. Na tmú striehne aj zrak cudzoložníka. Vraví si: Ani oko ma nevidí! a tvár si halí závojom.
16. Do domu sa za tmy vlámava a cez deň sa zamyká. Títo všetci nepoznajú svetlo,
17. lebo ranný svit im tieňom iba je a keď rozodní sa, hrôza schvatne ich.
18. Na hladine vody trieskou ľahkou sú, aj ich polia v kraji sú prekliate, nejdú im lisovníci do viníc.
19. Teplo, úpal vysuší snehové vody, podsvetie však zasa tých, čo pášu hriech.
20. Lono, ktoré ho počalo, zabudne naň, jeho sláva sa nebude spomínať. Ako strom sa zlomí hriešnosť ver'!
21. Tráпил ženu neplodnú a bezdetnú, ani vdove neurobil dobre.
22. Svojou silou ovládol aj mocných, povstal, lenže nemá nádej života.
23. Boh mu ponechal istotu, spolieha sa, ale jeho oči nad ním bedlia.
24. Vypína sa kratučko a už ho nieto, znížili ho celkom, pokosili; uvädne jak klasu vrchovec.
25. Nie je to tak? Kto ma usvedčí z nepravdy? A moje slová ktože vyvráti?"

Kapitola 25

1. Tu prehovoril Šuachčan Bildad a vravel:
2. „On má vladársku moc, hroznú silu, udržuje pokoj na výsostiach.
3. Je možno spočítať jeho zástupy? A nad kým nevychádza jeho svetlo?
4. Je človek spravodlivý pred Bohom, čistý, koho porodila žena?
5. Ak jasne nesvieti už ani mesiac ani hviezdy nie sú v jeho očiach čisté,
6. o čo menej človečik, ten chrobák, človeka syn, tento červíček!“

Kapitola 26

1. Jób odpovedal:
2. „Azda si takto slabému pomohol a podoprel si bezvládne rameno?
3. Či si chcel takto nemúdremu poradiť a prejavil si veľa rozvahy?
4. A také slová komu si to prednášal, či duch to teda z teba vychádza?
5. Duchovia predkov chvejú sa pod zemou, aj vody a tí, čo v nich bývajú.
6. Podsvetie je pred ním obnažené, zhubca nie je zahalený pred ním.
7. Nad prázdnom on rozostiera sever, na nič zavesuje Zemeguľu,
8. vody uzatvára do oblakov, pod nimi sa nepretrhne mračno.
9. Mesiaca tvár v splne zaočňuje, oblaky on rozprestiera po ňom.
10. Hladine vôd určil presný obvod, po hranicu samu svetla so tmou.
11. Nebeské podpery sa zachvievajú, keď im pohrozí on, strach ich drví.
12. I more rozdelil svojou veľkou mocou a svojou múdrosťou rozdrvil Obludu.
13. Vánkom svojho dychu on rozjasnil nebo a čulého hada preklal svojou rukou.
14. A to sú len samy kraje jeho diela, kde sme zachytili šepot jeho slova; kto bude môcť počuť znenie jeho velebnosti?!“

1. Tu Jób začal opäť hovoriť:
2. „Ako žije Boh, čo odobral mi právo, a Všemohúci, čo ma roztrpčil,
3. kým vo mne duša ešte bude, kým v mojich nozdrách trvá Boží dych,
4. nuž moje pery nepovedia nepravosť, ani môj jazyk nepreriekne lož.
5. Mne nenapadne, by som vám za pravdu dal, kým dýcham, nedám si vziať statočnosť.
6. Som v práve iste, toho nevzdávam sa, mňa za dni moje srdce nekarhá.
7. Nech ako bezbožník má sa aj môj nepriateľ, ako naničhodník môj odporca!
8. Ak zlostník prosí, akú nádej môže mať, keď svoju dušu k Bohu povznesie?
9. Či jeho vzlykot Boh raz azda vyslyší, keď postihne ho dáke súženie?
10. Vari sa bude môcť kochať vo Všemohúcom a každú chvíľu volať Boha o pomoc?!
11. Nuž poučím vás, ako si Boh počína, a ciele Všemocného neskryjem.
12. Veď ak ste všetci sami toto videli, tak hlúpo konať ako môžete?!
13. Bezbožný má ten podiel pred Bohom, ten údel dostane tyran od Všemohúceho:
14. Ak synov početných má, sú len pod meč, výhonky mu chleba dosť nemajú.
15. Tých, čo po ňom zostali, smrť do hrobu schváti, ani vdovy nezaplačú po nich.
16. Hoci striebra nahromadil ani prachu, ako blata nazhrňal rúch drahých,
17. statočný si oblečie, čo zhrňal on, striebro nevinný zas po ňom zdedí.
18. Palác dal si postaviť sťa hniezdo, ako keď si hájnik búdku robí.
19. Bohatý však ľahne si a nevstane už, oči otvoriť chce, už ho nieto.
20. Hrôzy ako záplava ho stihnú, v noci zasa víchor uchváti ho.
21. Vietor predný schmatne ho a pominie sa, odfúkne ho z miesta, kde si sídli.
22. Nelútostne sa naň stále vrhá, pred bijúcou rukou prchať musí.
23. Zatlieskajú si nad ním rukami a vypískajú ho z jeho miesta.

1. Zaiste striebro má svoje náleziská a zlato miesto, kde ho vyplavujú.
2. Železo zo zeme dobývajú taktiež a tvrdý kameň obráti sa na meď.
3. Temnotám hranice oni vymerali a dolujú už až po najďalšie medze i kamenie ver', kde temravy, tône.
4. Chodby si prekopal cudzí národ také, že na ne celkom zabúdajú nohy, a chvejú, vznášajú sa ponad ľudí.
5. Pod zemou, na ktorej (zrno na) chlieb rástlo, je všetko ako ohňom spustošené.
6. V končinách, v ktorých je zafírové skálie a zlatý prášok v sebe skrytý majú,
7. sú zasa chodníky, že ich orol nezná a nezbadá ich ani oko supa.
8. Nijaká divá zver po nich nekrácala, neprešiel po nej ani lev (doposiaľ).
9. Aj na tvrdý kameň položili ruku a od základov vrchy prevrátili.
10. Kanály povytesávali v skale a všetko, čo cenné je, uzrelo ich oko.
11. Aj riečne pramene presliedili dobre a skryté veci na svit vynosili.
12. Odkiaľ teda vyviera tá múdrosť a kde je to umu nálezisko?
13. Jej cenu nepozná ani jeden človek a v kraji živých nijak nájsť sa nedá.
14. Hĺbka vraví: Vo mne nie je veru a more hovorí: Ja ju tobôž nemám.
15. Nedáva sa za ňu ani rýdze zlato, ani neváži sa striebro za jej menu.
16. Jej neblíži sa cenou ni zlato offírske, ani ónyx vzácny, kameň zafírový.
17. Zlato nie, sklo tiež nie, jej sa nevyrovná, ju nevymeniš za zlatú nádobu.
18. Koraly, kryštály nehodno spomenúť, bo múdrosť získať si je nad všetky perly.
19. Ved' sa jej nerovná topás etiópsky a zlato čistené nemôže ju zväziť.
20. Odkiaľže vychádza teda táto múdrosť a kde je to umu vlastné nálezisko?
21. Ukrytá je očiam všetkých živých tvorov, utajená je aj nebeskému vtáctvu.
22. Zhubca aj so smrťou toto prehlasujú: My počuli sme vravieť o nej iba.
23. Boh jediný len cestu ku nej pozná a iba on sám vie, kde jej bydlisko je,
24. lebo on rozhlád má k samým medziam zeme a vidí všetko, čo len pod nebom je.
25. Vtedy, keď určoval vetru jeho váhu a presnou mierou odmeriaval vody,
26. aby takto určil jeho zákon dažďu a dráhu vlastnú hučaniu i hromu,
27. vtedy ju uvidel, presne vypočítal a naskrze spoznal, celkom prenikol ju.
28. Človeku povedal: Hľa, bázeň pred Pánom, to je táto múdrosť rozumnosť je zasa vystríhať sa zlého.“

1. Jób pokračoval vo svojich výrokoch:
2. „Kto dá to, by bol som jak v mesiacoch dávných a ako v dňoch tých, keď ma sám Boh chránil,
3. keď nad hlavou mi svietil svojou lampou, keď v jeho svetle šiel som temnotou?
4. Jak bývalo mi v dňoch mojej jesene, keď sám Boh ochraňoval môj stan,
5. keď ešte Všemohúci býval so mnou, keď moje dietky boli okolo mňa,
6. keď nohy mliekom sa mi temer brodili, keď tvrdá skala tiekla olejom.
7. Keď k bráne mesta som sa (vtedy) poberal a na námestí som svoj stolec mal,
8. zhliadli ma mladí, hneď sa poukrývali, a starci vstali, až sa vzpriamili.
9. Ba kniežatá aj v svojich rečiach prestali a na ústa si ruku dávali.
10. Zaraz sa stlmil aj predstavených hlas a jazyk im k ďasnu prilipol.
11. To ucho čulo, hneď mi blahožičilo, to oko zrelo, pre mňa svedčilo.
12. Bo keď bedár volal, iste som ho zachránil, aj osirelých, bezpomocných tiež.
13. Ku mne sa nieslo požehnanie úbohých a radosť lial som vdove do srdca.
14. Ja spravodlivosť odel som si, ona mňa, mne právo bolo rúchom, turbanom.
15. Veď sťa oči bol som (vtedy) slepému a sťa by nohy pre kulhavého.
16. Ja otcom bol som všetkým chudobným, aj neznámeho vec som vyšetřil.
17. Zločincovi som rozbil čeluste a z jeho zubov korisť vyrval som.
18. Nuž vravel som si: V hniezde svojom vydýchnem a sťa by piesok dni si rozmnožím.
19. Môj koreň vlahe otvorený je, mne rosa padá v noci na vetvy.
20. Aj sláva vo mne nová bude vždy a v mojej ruke luk sa omladí.
21. Čo ma počúvali, celkom ticho ostali a moju radu s túžbou čakali.
22. Dohovoril som, nerobili námietky a moje slová na nich kvapkali.
23. Tak čakali ma, ako dážď čakajú, ako po prške im ústa dychtili.
24. Až neverili, keď usmial som sa na nich, svetlu mi z tváre zmiznúť nedali.
25. Im smer som určil, bol som im tiež na čele, sťa kráľ som trónil vo vojsku, kam viedol som ich, tam sa pobrali.

1. Lež teraz (všetci) posmievajú sa mi len, aj čo sú vekom mladší odo mňa; tí, ktorých otcov nedržal som za hodných ani stáda svojho psom ich prirovnať.
2. A rúk ich sila načo veru bola mi? Ved' mohúcnosť ich celkom poklesla
3. i núdzou veľkou, hladom ukrutným: Tí obhrýzali v stepi trávy koreňky, im matkou bola skaza, sama púšť.
4. V kroví si natrhali lobody a chlebom bol im koreň borievky.
5. Ich vyhánali z ľudskej spoločnosti aj, jak na lupičov na nich kričali.
6. Iba do výmoľov sa mohli uchýliť a do dier zeme, do skalných jaskýň.
7. Nuž po húšťavách oni teda kvílili a krčili sa v kruhoch bodľačia,
8. tí zlosynovia, čo ani mena nemajú, čo z krajiny ich bičom vyhnali.
9. A stal som sa im teraz piesňou posmešnou a som im veru porekadlom len.
10. Ja hnusím sa im, rozprchli sa predo mnou a nebáli sa plúť mi do tváre.
11. Ved' ten ma trápi, čo si putá rozviazal, a ten, čo uzdu z úst si vyhodil.
12. Už po pravici svedkovia sa dvíhajú a do slučky mi nohy lapajú i nasypali hrádzu proti mne.
13. Chodník mi boria, by mohli ma zahubiť, a pochodujú, nik im nebráni.
14. Už prichádzajú staby šírym prielomom a sem sa rútia, krytí troskami.
15. Nuž dorážajú na mňa hrôzy ukrutné, aj dôstojnosť mi vetrom šlahajú a ako oblak spása ušla mi.
16. Tak sa duch môj teraz rozplýva nado mnou a súženia dni zachvátili ma.
17. Moje kosti sú v noci naskrz zdrvené a moje žily spánku nemajú.
18. On silou veľkou za šaty ma pridržá, za golier plášťa pevne drží ma.
19. Ba do blata ma (ešte), uvrhol, že rovný som ja prachu, popolu.
20. Keď kričím k tebe, ty mi neodpovedáš, hoc vzpriamil som sa, mňa si nevšímaš.
21. Ty veľmi krutým stávaš sa ver' proti mne, mňa rukou silnou prenasleduješ.
22. Dvíhaš ma do vetra, ktorý ma unáša, a rozplývam sa v búrky privaloch.
23. Ved' dobre viem to, že ma na smrť vedieš už, kde všetkých živých miesto schôdzky je.
24. Však na biedneho som ruku ja nevztiahol, keď v tvrdzi žiadal pomoc odo mňa.
25. Či s tým som nelkal, koho dni sú pretrpké, duša mi s biednym sústrast' nemala?
26. Dobre som čakal, lenže prišlo nešťastie, svetlo som úfal, prikvitla však tma.
27. Hej, neprestajne vrú už moje útroby, dni súženia mne dostavili sa.
28. Hoc slnca nieto, ohorený blúdievam a pred všetkými vstávam, nariekam.
29. Ved' stal som sa už bratom samých šakalov a spoločníkom pštrosov (na púšti).
30. Už koža zo mňa odpadúva zhorená a horúčka mi kosti spálila.
31. Nuž moja lutna iba nárek (vydáva) a písťala zas plač len hlasitý.

Kapitola 31

1. S očami som si takú zmluvu ujednal, že nepozriem sa nikdy na pannu.
2. Lež aký podiel Boh to zhora zosiela a aký údel z výšky Všemocný?
3. Či nebude to skaza nešlachetnému a hriešnikom zasa nešťastie?
4. Či nepozerá on na moje chodníky a všetky kroky nepočíta mi?
5. Ak so lžou som ja azda (predtým) chodieval, za lestou noha sa mi náhlila,
6. nech ma na spravodlivej váhe odváži, nech Boh raz pozná moju nevinnosť!
7. Ak uchýlil sa môj krok z (jeho) chodníka, ak moje srdce za očami šlo, ak na dlani mi škrvna prilipla,
8. nech rozsievam ja, druhý nech sa nakrmi, nech siatiny mi vyrvú z koreňa!
9. Ak srdce mi azda žena zväbila, ak číhal som pri vrátach blížneho,
10. nech moja žena melie pre iného len a nech sa iní nad ňou skláňajú.
11. Ved' to je iste (prevelká) nepravosť a nerest' veru hodna odsúdenia tiež.
12. Bo tento oheň žerie až do zahynutia a celkom strávi moju úrodu.
13. Ak som na právo svojho sluhu nedbával a otrokyne sú so mnou vo spore,
14. čo urobím len, akže Boh raz povstane, čo odpoviem mu, ak (ma) navštívi?
15. Či môj Tvorca ho v útrobach tiež nestvoril a nestvárnil nás azda v lone sám?!
16. Či odprel som, čo si núdzni prosili, a oko vdovy som var' skormútil?
17. Či som sám zjedol svoju skyvu chlebíka, že sirota tiež z neho nejedla?
18. Ved' ako otec choval som ju od mladi, od lona matky som ju vodieval.
19. Ak núdzneho som bez odevu zazrel ver' a bez prikrývky videl bedára,
20. či jeho bedrá nepožehnávali ma, vlnou mojich oviec sa nezahrial?
21. Ak na sirotu svoju ruku vztiahol som, keď zrel som, že mám v bráne oporu,
22. nech od šije mi ruka zaraz odpadne, nech vytkne sa mi z kĺbov rameno!
23. Ved' ma zachvátila bázeň pred Bohom, neodolal som jeho velebe.
24. Či urobil som zlato svojou nádejou, riekol som skvostom: Moja istota!?
25. Či radosť mal som, že mám veľké imanie, že moja ruka veľa získala?
26. Keď videl som zas, ako slnce žiarilo a mesiac jemný ako šinul sa,
27. či moje srdce bolo tajne zvedené a moju ruku pery bozkali?
28. To bol by zločin hoden trestu veľkého, ved' by som zaprel Boha na nebi.
29. Či som mal radosť z nešťastia nepriateľa a zaplesal som, keď ho stihlo zlo?
30. Ved' zhrešiť svojim ústam nedovolil som, by jeho život v kliatbe žiadali.
31. Či nevravela čelad' môjho stanu tiež: Kto z jeho mäsa nenasýtil sa?
32. Však ani cudzinec nenocoval vonku a otvoril som dvere počestným.
33. Či svoje viny skrýval som jak ostatní a svoj poklesok v sebe stajil som,
34. bo strach som dostal vari z huku po meste a zhrozil som sa hanby od rodín, že stíchol som hneď, k bráne nevyšiel?
35. Bár by bol niekto, čo by ma chcel vypočuť! Tu môj znak! Mocný nech mi odpovie! A žalobný spis, ktorý spíše odporca,
36. či na ramená si ho nevloží a veniec z neho neuvijem si?
37. Jemu aj počet svojich krokov oznámim a ako šľachtic predstúpim pred neho.“
38. Ak by moje polia proti mne kričali a moje brázdy s nimi stenali,
39. ak úrodu ich bez odmeny jedol som, ak som ich majiteľa umoril,
40. nech bodľač vzíde mi namiesto pšenice a burina len miesto jačmeňa! Jóbove slová skončili.

1. Tí traja mužovia prestali odpovedať Jóbovi, lebo bol spravodlivý v ich očiach.
2. Tu však vzkypel hnevom Barachelov syn Elihu, Búzčan z rodu Ram. Vzkypel proti Jóbovi hnevom, že sa prehlásil za nevinného pred Bohom.
3. Aj proti jeho trom priateľom vzkypel hnevom, lebo nenašli, čo by odpovedali, a tak nedali za pravdu Pánovi.
4. Elihu totiž čakal, kým sa rozprávali s Jóbo, lebo boli vo svojich dňoch starší od neho.
5. Keď však Elihu zbadal, že tí traja mužovia nemajú čo odpovedať, vzkypel hnevom.
6. A Búzčan, Barachelov syn Elihu vrazil: „Ja vekom som mladý, vy ste starší zaiste, preto som sa bál ver', hanbil som sa tiež, by som vám oznámil svoje vedomosti.
7. Myslel som si takto: (Počet) dní nech hovorí, nech to mnohé roky múdrosti hlásajú.
8. Veď to v človekovi Pánov dych je zaiste, dych Všemohúceho, ktorý dáva rozvahu.
9. Nie sú však vždy veľkí, ktorí múdri bývajú, nie vždy, čo je správne, starci pochopia.
10. Preto som povedal: Nože, vypočujte ma, vedomosti svoje aj ja oznámim!
11. Hľa, na vaše reči som ja čakal doteraz, napínal som uši na vaše názory. Zatiaľ, čo ste (takto) slová vhodné hľadali,
12. ja obracal na vás svoju pozornosť. Lenže Jóba nikto už viac nepresvedčuje, nikto z vás mu správne neodpovedá.
13. Nevravte si teda: My našli sme už múdrosť, Pán sám poučil nás, človek veru nie.
14. On vo svojich rečiach na mňa neobracal sa, preto vašou rečou neodpoviem mu.
15. Oni zháčili sa, odpovedať nemohli, ba aj reč im (vhodná) celkom prestala.
16. Ja som preto čakal, keď však nerozprávajú, keď sa zarazili, nechcú odvetiť,
17. chcem dať aj ja za seba už odpoveď, vedomosti svoje taktiež oznámim,
18. pretože som celkom preplnený slovami, duch môjho vnútra tlačí ma takisto.
19. Veď je moje vnútro jak víno bez prieduchu, ako keď mechy nové poroztrháva.
20. Aby som si ulávil, prehovorím teda, otvorím si pery, dám hneď odpoveď.
21. Na nikoho ohľad brať ja veru nebudem, ani pocty vzdávať nechcem nikomu,
22. lebo ozaj neviem pocty vzdávať niekomu; na chvíľku ma strpí ten, čo stvoril ma.

1. Moje slová teda, Jób, už dobre počúvaj, všetkým mojím rečiam sluchu doprajže!
2. Pozri, svoje ústa som ja teraz otvoril, jazyk v mojom hrdle prehovoril už.
3. Moje srdce zopakuje slová múdrosti, moje pery budú jasne rozprávať.
4. Utvoril ma predsa Boží dych rovnako, mňa Všemocného duch taktiež oživil.
5. Ak len teda môžeš, nože, daj mi odpoveď, pripravže sa (zaraz), staň si predom mňa!
6. Nuž, hľa! Pred Bohom ver' som ja taký ako ty, tiež som umiesený z hlíny hrnčiarskej.
7. Nuž tak ťa strach zo mňa nijak desiť nemôže, nepadne mi ruka ťažko na teba.
8. Ty si mi do uší (stále) toto hovoril, ja som zasa počul hlahol tvojich slov:
9. Ja som iste čistý, ja som bez viny, ja som bez úhony, ja som bez hriechu.
10. Proti mne on hľadá iba dáku zádrapku, za svojho nepriateľa ma pokladá,
11. preto moje nohy vkladá teda do klady, dáva pozor taktiež na každý môj krok.
12. V tomto nemáš pravdu, túto ti dám odpoveď: Boh je od človeka väčší oveľa.
13. Akože si jemu mohol robiť výčitky, že ti na slovo každé neodvetil?
14. Ved' Boh hovorí iba raz len jediný, neopakuje nič znova po druhé.
15. V spánku (obyčajne) a tiež v nočnom videní, keď už ľudí chytá úmor hlboký, keď si v noci oddychujú na lôžku,
16. vtedy ušiam ľudí dáva svoje zjavenia a svojimi znameniami desí ich.
17. Aby od spurnosti človeka on odvrátil, svoje diela často pred ním ukrýva.
18. Ved' on jeho dušu zachraňuje pred hrobom, by mu život do priepasti nepadol.
19. Na jeho lôžku ho varuje on bolesťou, triaškou ustavičnou kosti jeho tiež,
20. že si jeho život aj ten chlieb už zošklivil jeho duša (nechce) chutnú poživenu.
21. Jeho telo takto očividne tratí sa, jeho kosti schudli, až ich nevidno.
22. Jeho duša takto k hrobu priblížila sa, jeho život isto k mŕtvych obydlíu.
23. Ale ak s ním vtedy bude (Pánov) služobník, jeden tlmočník to medzi tisícmi, aby človekovi povinnosti oznámil,
24. bude mať s ním sústrast', prehovorí on: Vyslobodže ho ty, aby nešiel do hrobu, za jeho dušu som našiel výkupné.
25. Jeho hlas mladostou potom sa osvieži, navráti sa do dní svojho junáctva.
26. Bude vzývať Boha, on si ho zas oblúbi, na jeho tvár budú hľadieť s radosťou. Tak on spravodlivosť vráti človeku.
27. Toto ľuďom povie, takto bude hovoriť: Veru, ja som zhrešil, právo zvrtol som, nebolo mi to však nijak na osoh.
28. Dušu mi zachránil, by som nešiel do hrobu, môj život už teraz svetlo zrie.
29. Nuž tak, všetko toto len Boh veru urobil človekovi druhý raz aj tretí raz,
30. aby jeho dušu odvrátil tak od hrobu, aby svetlo živých ožiarilo ho.
31. Jób, už dávaj pozor, nože ma len počúvaj, budže teda ticho, ja chcem ešte hovoriť.
32. Ak máš vhodné slová, daj mi zaraz odpoveď! Hovor! Ved' rád by som ti dal za pravdu.
33. Lenže ak (ich) nemáš, nože, ty mňa počúvaj! Zmlkni a ja teba múdrosť naučím.“

1. A Elihu vrel:
2. „Nože, moje slová počúvajte, mudrci, vy, učenci, tiež mi sluchu dožičte,
3. lebo ucho slová rozoznáva podobne, ako ochutnáva pokrm podnebie.
4. Stanovme si teda, čo spravodlivé je, a to čo je dobré, vedzme vospolok.
5. Jób tu totiž hovoril: Ja spravodlivý som, ale moje právo Boh mi odoprel.
6. Hoci v práve som ja, akoby som cigánil, z rán sa nevystrábim, bár som bez viny.
7. Ktorýže to človek vyrovná sa Jóbovi, čo by ani vodu píjal rúhanie,
8. ktorý by sa spolčil hoci so zločincami, ba aj ku hriešnikom by sa pridružil?
9. Ved' on (vlastne) tvrdil: Neosoží človeku, ak si nažíva on s Bohom v priateľstve.
10. Počúvajteže ma, vy mužovia rozvážni: Nešlachetnosť iste ďaleko je od Boha, nespravodlivosť od Všemohúceho,
11. bo on podľa skutkov dáva ľuďom (odplatu), jak sa človek správa, tak aj zaobchádza s ním.
12. To už naozaj nie, Boh zlo veru nerobí. Všemohúci nedá právo povaliť.
13. Ktože mohol jemu zveriť jeho vlastnú zem a ktože mu mohol celý svet odovzdať?
14. Keby svojmu dychu dal on k sebe vrátiť sa, keby svojho ducha naspäť zobral si,
15. všetko (živé) telo zaraz pohynulo by, človek by sa taktiež na prach obrátil.
16. Ak máš teda rozum, len si toto vypočuj, zvuku mojich slov ty sluchu doprajže:
17. Či by vládnuť mohol ten, kto právom pohŕda? Chceš ty súdiť azda najvyšš spravodlivého?
18. Toho, ktorý rečie: Lotor! kráľovi, veľkomožným zasa: Bezbožníci (ste)!?
19. Stranu nenadrža iste ani kniežatám, bohatému nedá prednosť pred núdznym. Lebo oni všetci sú jeho rúk výtvorom, v okamihu pomrú, tak sa pominú:
20. O polnoci samej ľud sa môže pobúriť, len tak šmahom ruky zvrhne vládára.
21. Jeho oči bedlia nad cestami človeka, všetky jeho kroky pozoruje on.
22. Nieto veru tône, nieto ani temnoty, kde by ukryli sa tí, čo pášu zlo.
23. Neurčuje nikdy človekovi lehoty, by sa dostanovil na súd pred Boha.
24. Veľkomožných zničí on bez vyšetrovania, iných na ich miesto ustanoví hneď.
25. Jemu dobre známe sú všetky ich počiny, v noci ich podvráti, budú zdrvení.
26. On ich iste skrotí ani dákych zločincov na mieste tom, čo je všetkým na očiach,
27. bo sa oni takto odvrátili od neho, ani jednu z jeho ciest uznať nechceli.
28. Dá on, by sa k nemu vzniesol výkrik biedneho, výkriky úbohých vždycky počuje.
29. Keď však odpočíva, kto ho môže odsúdiť, keď zakryje si tvár, kto ho uvidí?
30. Bedlí nad národom aj nad každým človekom, aby k vláde nikto z tých sa nedostal, ktorí národ iba kruto sužujú.
31. No ak Bohu zlosyn povie: Bol som zvedený, nikdy sa už zlého nedopustím ja.
32. Dokiaľ nepochopím, nože, ty ma poučuj, ak som spravil chybu, už ju nespáчам,
33. podľa tvojej mienky má ho ihneď odmeniť, pretože sa rúhaš (Bohu samému)? Ved' si ty sám začal, ja nie, veru, zaiste, čo si sa dozvedel, porozprávajže!
34. Mužovia mi umní takto budú hovoriť, každý múdry človek, čo ma počuje:
35. Jób ver' nerozpráva, jak sa svedčí na vedu, jeho slová isto nie sú rozvážne.
36. Lenže Jób tiež bude preskúmaný naskrze pre tie reči svoje, hodny hriešnikov,
37. bo si on hromadí vinu jednu na druhú, zo svojich priestupkov smeje sa tu pred nami, množí svoje slová proti Pánovi.“

1. A Elihu opäť vravel:
2. „Ved' či za správne si toto vari pokladal: U Pána mám právo, tak si hovoril.
3. Teraz zasa tvrdíš: Čo je ťa do toho, čože ti tým robím, že hriech pášem ja?
4. Nuž tak, chcem dať teraz tebe hlavne odpoveď, zároveň však s tebou tvojim priateľom.
5. Na nebesá pozri, len sa dívaj (pozorne)! Hľadže na oblaky: Vyššie než ty sú.
6. Keď hriech teda pášeš, čo urobíš jemu tým? Ak máš nemálo vín, čo mu spôsobíš?
7. Ak si spravodlivý, čože mu tým daruješ alebo čo môže prijať z tvojej ruky?!
8. Tvoja bezbožnosť týka sa muža; jak si ty, tvoja spravodlivosť syna človeka.
9. Nariekajú oni pod útlakom veľikým, kvília pod ramenom mocných vladárov.
10. Lenže nepomyslia: Kde je Boh, čo stvoril nás, ten, čo dáva v noci piesňam hlaholiť,
11. čo nás poučuje tvorstvom pozemským a čo nás vzdeláva vtáctvom nebeským?
12. Bedákajú iba, nik im nedá odpoveď pred spurným pohľadom tamtých hriešnikov.
13. Všetko to je márne, Boh ich nechce vypočuť, Všemohúci si to ani nevšímne.
14. Čo však, keď ty vravíš, že ho veru nevidíš, hoci s ním máš súd mať, na to čakáš len?
15. Že hnev jeho teraz teda ešte netresce, že sa o priestupok zaraz nestará,
16. Jób si už aj ústa naprázdno ver' otvára, keďže vedu nemá, tára priveľa.“

1. Elihu pokračoval a vravel:
2. „Pozhovej mi trochu, ja ťa zaraz poučím, veď sú ešte Božie slová na prospech!
3. Svoje vedomosti doširoka rozvinie, by som svojho Tvorcu ospravedlnil.
4. Veď sú moje slová naozaj nie luhárstvom, muž tu pred tebou je zbehlý vo vede.
5. Hoci Boh je iste svojou mocou nesmierny, nepohrdne nikým srdca čistého.
6. Neponechá veru ničomníka nažive, súdne právo zasa biednym poskytne,
7. zo spravodlivého svoj zrak nespustí. Lebo aj kráľov on na prestol uviedol, navždy dosadil ich, lenže spyšneli.
8. Keď však reťazami oni poviazaní sú, keď ich opantajú biedy povrazy,
9. potom ich počiny on im zaraz odhalí, aj ich previnenia, že ver' spyšneli.
10. Uši im otvorí, aby ich tak varoval, povie, aby od zla odvrátili sa.
11. Ak počúvnu ho, potom slúžiť budú mu, dokončia aj oni v šťastí svoje dni, svoje roky tobôž v samých radoostiach.
12. Lež ak neposlúchnu, jak by šli už priepastou, pre nevedomosť oni iste zhynú.
13. Tí, čo srdce majú falošné a svárivé, čo (ho) nevzývajú, keď ich sputnáva,
14. tým aj duša hynie, keď sú ešte chlapcami, rovnako aj život v mladom veku už.
15. Úbohosťou jeho úbohého zachráni, zjavenie mu dáva jeho súžením.
16. Z pažeráka núdze vytrhne ťa takisto, miesto toho príde blaho nesmierne a tvoj stôl bude tiež tukom oplývať.
17. Zasa nad zločincom budeš vykonávať súd, ešte tvoje ruky právo uchopia.
18. Lenže dávaj pozor, by ťa štedrosť nezviedla, odmena veľká ťa z cesty nestrhla.
19. Keď ho v biede prosíš, dá sa to s tým porovnať, keď zo síl všetkých namáhať sa budeš?
20. Ani po tej noci túžiť veru nemôžeš, na ich miesto prídu iné národy.
21. K neprávosti teda varujže sa privoliť, lebo práve preto bieda stihla ťa.
22. Hľa, aj svojou mocou Boh je veľmi vznešený! Ktorý učiteľ je taký ako on?
23. Ktože jemu určí, ako má sa zachovať? Kto mu smie povedať: Krivdu spáchal si!?
24. Spomeň, by si stále jeho dielo velebil, ktoré (všetci) ľudia ospevujú ver',
25. na ktoré sa díva každý človek s obdivom, ľudia na ne hľadajú iba zďaleka!
26. Pán jak vznešený je, to už ani nevieme, počet jeho rokov zmerať nedá sa.
27. Veď aj kvapky z mora k sebe priťahuje on, na paru hneď zasa dážd' on obracia.
28. Potom oblaky ho vypúšťajú (zo seba), a tak v kvapkách prší hojne na ľudí.
29. Kto môže pochopiť, jak sa mračná vznášajú, stanu jeho taktiež hukot dunivý?
30. Veď on svoje pary nad ním porozostieral, morské hĺbky (nimi) pozahaľoval.
31. Takto národy on nimi obživuje (vždy), poživeň im dáva ozaj prehojne.
32. Ba aj blesk on chytil oboma ver' rukami, do cieľa mu udrieť prísne prikázal.
33. Jeho veľký hukot dáva o ňom potuchu, že sa nad nerestou hnevom rozpálil.

1. Moje srdce nad tým celkom predesilo sa, že až z miesta svojho ide vyskočiť.
2. Počúvajte teda ten jeho hlas dunivý, aký veľký hukot mu z úst vychádza.
3. Svoj blesk vystreľuje po šírych nebesiach až veru po samy zeme končiny.
4. Za ním ozýva sa jeho hlas už dunením, mohutnému hlasu dáva lomoziť, blesky nezadrží, keď čuť jeho hlas.
5. Svojím hlasom hrmí naozaj podivne, robí veľké veci, prečudesné tiež.
6. Veď aj snehu vraví: Nože, na zem spúšťaj sa!, dažďom, lejaviciam: Prudké budteže!
7. On vtlača na všetkých ľudí svoje znamenie, by tak jeho dielo všetci poznali.
8. Do skrýše si vlastnej (každé) zviera zalieza, ono sa vo svojej diere zdržuje.
9. Z južných komôr práve povíchrice prichádza, od severu zasa zima studená.
10. Tak sa aj ľad tvorí na Božie dýchnutie, takže celkom stuhne vody hladina.
11. A takisto mračno jeho bleskom vystrelí, oblak rozoseje jeho záblesky.
12. Tak sa potom vrtia staby kolom dokola, podľa jeho plánov v kruhu točia sa. A tak všetko spravia, čokoľvek im prikáže, po obvode celom jeho zeme ver'.
13. Ak chce kárať azda, svoju vôľu vyplní, či byť milosrdný, aj to dosiahne.
14. Ty, Jób, týmto veciam, nože, sluchu dopraj už! Povstaň, Božím divom venuj pozornosť!
15. Chápeš, ako to Boh nado všetkým panuje, ako oblak jeho bleskom zažiarí?
16. Chápeš vari aj tú rovnováhu oblakov? To div toho, čo je múdry nesmierne.
17. Ty, čo šaty sa ti celkom rozhorúčia hneď, sotva zem na južnom vetre zastane.
18. Hádam chceš s ním mračná po oblohe rozostrieť, pevné zrkadlo jak z kovu bieleho?
19. Daj mi teda vedieť, čo mu máme povedať, pre tmú nám nemožno viac už rokovať.
20. Či sa mu oznámi, kedy budem hovoriť, že hovorí ktosi, aj to dozvie sa?
21. Ani svetlo uzrieť teraz veru nemožno, oblaky ho totiž celkom zatmili. Lenže vietor vanie, už ich zasa rozháňa,
22. od severu ide zlato akoby, kolo Boha vidno slávu úžasnú.
23. Všemohúceho my nikdy nedosiahneme: Mocou prevelký je, súdom takisto, ochrancom je práva, neutiskuje.
24. Preto sa ho ľudia (všetci) musia obávať, ani srdcom múdrych on si nevšíma.“

1. Tu Boh prehovoril z lona búrky k Jóbovi:
2. „Kto to prozretelnosť zatemňuje zas a slovami, v ktorých vedy vôbec niet?!
3. Slabiny si opáš ako hrdina, ja sa budem pýtať, ty ma poučíš.
4. Keď som zem zakladal, kde si vtedy bol, nože mi to povedz, akže pravdu znáš!
5. Vieš ty, kto jej vtedy určil rozmery, kto to obvinul ju stáby povrázkom?
6. Do čoho jej stĺpy zapustené sú a kto položil jej kameň uholný,
7. keď si ranné hviezdy zborom spievali a Boží synovia všetci plesali?
8. Ktože bránami to more uzavrel, keď sa prúdom vzdulo, zo dna vyvrelo,
9. keď som za odev mu oblak pridelil, ako plienky zasa mračno pošmúrne?
10. Potom som ho sputnal svojím zákonom, vložil som naň zámok, dvoje brány tiež.
11. Povedal som: Potiaľ smieš, ďalej nie, tu sa už rozbije pýcha tvojich vlín.
12. Či za svojich dní si dal ránu rozkazy a zorničke si určil miesto jej,
13. aby zachytila zeme okraje, a tak hriešnici z nej boli zmetení?
14. Jak smola pečatná, tak sa premieňa, ona sa jak rúcho líči farbami.
15. Hriešnikom ich svetla nedostane sa, napriahnuté rameno sa už doláme.
16. Vari až ku žriedlam mora došiel si, na dne hĺbočiny si sa prechádzal?
17. Tebe brány smrti ukázali sa, alebo si videl brány temravy?
18. Po šíravách zeme si sa rozhladol? Ak ju celú poznáš, nože rozpovedz:
19. Kadiaľ vedie cesta k svetla bydlisku, kde zas majú svoje miesto temnoty,
20. aby si ich na ich panstvo zaviedol, akže poznáš chodník do ich domova?
21. S nimi si sa zrodil, už to iste vieš, veď prevelký je počet tvojich dní.
22. K zásobárňam snehu vari zašiel si, ľadovca si uzrel zásobárne tiež,
23. ktoré uschoval som na deň pohromy, na deň veľkej bitky, vojny nemalej.
24. Kdeže cesta je ta, hmly kde delia sa, po zemi sa šíri vietor východný?
25. Ktože to vykopal ručaj prívalu, ktože cestu tobôž bleskom hromovým,
26. nezaludnenú zem dážd' by zavlažil, tú púšť, na ktorej niet ani človeka,
27. by zem spustošenú, sirú zavodnil, by zo stepi znovu vzišla travina?
28. Kde dážd' teda (svojho) otca má, alebo kto splodil rosy kvapôčky?
29. Z čiehože lona to ľady vychodia, nebeská inovať, ktože splodil ju?
30. Veď aj vody stvrdnú stáby na kameň, takisto aj hĺbok stuhne hladina.
31. Môžeš zakosíliť pásy Kuriatok, Orióna putá môžeš rozviazať?
32. Dáš, by v svojom čase Veniec vychodil, Medveďa viesť budeš s jeho mladými?
33. Vyznáš sa ty azda v nebies zákonoch, čo v nich napísané, spraviš na zemi?
34. Svoj hlas pozdvihneš var' k samým oblakom, by ťa zaliali hned' vody prívaly?
35. Azda blesky hodíš, až sa rozbehnú, tebe odpovedia: Aha, tu sme už!
36. Ktože ibisovi múdrosť udelil, ktože kohútovi umnosť daroval?
37. Ktože môže mračná múdro spočítať, a kto môže nahnúť mechy nebeské,
38. keď prach sa na hmotu tvrdú zlepuje, keď sa spájajú tiež hrudy navzájom?
39. Hádam levici ty koristiť nadháňaš, levícat ty vari žravosť ukojíš,
40. keď sa utúlili v svojich pelechoch, abo na postriežke ležia v húštave?
41. Ktože krkavcovi pokrm prichystá, keď mláďatá jeho k Bohu volajú, nemajú čo žrať už, len tak trasú sa?

1. Vieš ty, kedy kozy skalné liahnu sa kedy lane vrhnú, spozoroval si?
2. Jak sú dlho plné, čítaš mesiace, časy liahnutia ich poznáš takisto?
3. Ony sa len schúlia, mladé vypustia, ťaže pôrodnej sa takto pozbavia.
4. Ich mladé silnejú, rastú na stepi, raz sa odtúlajú, k nim sa nevrátia.
5. Ktože slobodu dal oslu divému a kto onagrovi putá rozviazal,
6. ktorému ja dal som púšte za bydlisko, za sídlisko jeho slanú krajinu?
7. Z lomozu mesta on len sa vysmieva, na krik poháňača veľa nepodbá.
8. Po kopcoch len snorí, svojich pasienkoch, kde zeleň dáka je, hľadá bedlivo.
9. Ochotne ti byvol službu vykoná, či bude pri tvojich jasliach nocovať?
10. Môžeš na šiju mu vložiť opraty a bude za tebou brázdy vyrývať?
11. Spoláhneš sa naňho, že je mohutný, môžeš naňho svoju prácu ponechať?
12. Môžeš si byť istý, že sa vráti zas, že on na humno ti zrno dovezie?
13. Pštros má zasa krídla veľmi svižné ver' a perie má hybké, taktiež perute.
14. Keď si on do zeme vajcia nakladie, potom si ich v piesku (telom) zahrieva,
15. zabúda, že noha ich tam rozšliape, aj divá zver ich tam môže rozdláviť.
16. K mladým krutý býva jak by k nevlastným, že sa darmo trápi, to ho nemrzí.
17. To Boh pozbavil ho (všetkej) múdrosti a nedal mu podiel na rozumnosti.
18. Lež ak do výšky sa letom povznesie, vysmeje sa z koňa, z jazdca jeho tiež.
19. Ty to azda dávaš silu koňovi, šiju jeho hrivou priodievaš ty?
20. Dávaš, aby skákal sťaby kobyľka? Jak je hrozne hrdé jeho erdžanie!
21. Dupká po rovine, mocne vzpína sa, a potom sa proti zbraniam vyrúti.
22. Chichoce sa strachu, desu nepozná, pred taseným mečom neustúpi on.
23. Len tak na ňom tulec zvučne hrkoce, kopija sa blýska, oštep takisto.
24. Bujný, nepokojný, sťaby hltal zem, zadržať sa nedá, keď roh zazneje.
25. Keď polnica zvrieskne, Hihi! zarehce a bitku zďaleka už on zavetrí, hromovanie vodcov, pokrik vojnový.
26. Jastrab operí sa podľa tvojho umu, aby letel na juh, krídla rozvinul?
27. Orol na tvoj rozkaz vzlietne do výšky, hniezdo postaví si veľmi vysoko?
28. Na brale on sídli, tamtiež nocúva, na útese skalnom, jak by v pevnosti.
29. Stadias vyhladáva svoju potravu, takto jeho oči jastria do dialky.
30. Krv si posrkujú jeho mládatá, zdochliny kde jesto, tam je aj on hned.“

1. Tu Pán hovoril Jóbovi:
2. „Ustúpi, kto prie sa so Všemohúcim, kto aj Boha kára, dá už odpoved?“
3. A Jób odpovedal Pánovi:
4. „Hľa, úbohý som čo ti vravieť mám? Položím si iba ruku na ústa.
5. Raz hovoril som, opakovať nebudem, aj po dva razy, znovu nezačnem.“
6. Tu Boh z lona búrky hovoril Jóbovi:
7. „Slabiny si opáš ako hrdina, ja sa budem pýtať, ty ma poučíš:
8. Naozaj chceš zmariť súdny nález môj, mňa ty odsúdiť chceš, by si v práve bol?
9. Rameno máš azda také ako Boh, hlasom takým hrmíš, ako jeho je?
10. Hrdosťou sa ozdob, vznešenosťou tiež, priodej sa slávou aj velebnosťou!
11. Zúrivosti svojej volný rozbeh daj, všetko pyšné pozri, nože poníž to,
12. všetko spurné pozri, nože zvrhni to, bezbožníka rozšliap ihneď na mieste!
13. Pospolu ich všetkých pohruž do prachu a do väzenia ich vrhni tmavého!
14. Ja sám potom budem teba velebiť, že ťa zachránila tvoja pravica.
15. Tu, hľa, pred tebou je vodná potvora, trávu ona žerie ani dobytok.
16. Hľa, to ona v bedrách svoju silu má, jej moc zas vo svaloch brucha spočíva.
17. Sťaby dáky céder svoj chvost napriami, šlachy stehien jej sú uzly akoby.
18. Jak rúry medené sú tiež kosti jej, železné jak tyče údy jej sú ver’.
19. Je to prvotina Pána všetkých diel, za vládcu je druhom iste stvorená.
20. Hory dávajú jej tiež svoj poplatok, všetky divé zvery, čo sa hrajú tam.
21. Pod krom lotosovým ona líha si, v skrýši zo šašiny abo z trstiny.
22. Lotosové tiene ju zakrývajú a okolo nej sú vrby potočné.
23. Ak je rieka dravá, nenaplaší sa, hoc jej k tlame siaha, býva pokojná.
24. Ktože zrakom svojim môže skrotiť ju, kto jej môže trňom nozdry prepichnúť?
25. Na udicu lapíš krokodíla var’, jazyk jeho azda sputnáš povrázkom?
26. Do nozdier mu hádam trnie zastrčíš, háčkom prepichneš mu jeho čelústie?
27. Bude sa ti vari veľmi prosiť on a bude ti vravieť dáke lichôtky?
28. S tebou uzavrie on azda dohovor, bys ho vzal na celý život za sluhu?
29. S ním sa ako s vtáčkom budeš zabávať, pre svoje dcéry ho hádam priviažeš?
30. Budú sa jednať oň spoločníci aj, medzi obchodníkov v kusoch dajú ho?
31. Oštepom mu kožu môžeš preraziť, jeho hlavu azda bodcom na ryby?
32. Ak naň svoju ruku (raz) už položíš, na boj tuhý myslí, viac už nezačneš.

Kapitola 41

1. Nádej (muža) bude veru zmarená, pri pohľade naňho hneď sa vyvráti.
2. Nenapajedí sa, keď ho vyrušia? Ktože vtedy pred ním môže vydržať?
3. Kto sprotivil sa mu, a zachránil sa? Pod šírym ver' nebom nikto zaiste.
4. Tiež o údoch jeho mlčať nebudem, a o jeho moci, ktorej rovnej niet.
5. Ktože môže zoblieť vrchný odev mu, do dvojitého mu vniknúť brnenia?
6. Brány tlamy jeho ktože rozovie? Hrôza obkľučuje jeho zubiská.
7. Ako husté štíty jeho chrbát je, pospájané tmelom sťaбы z kremeňa.
8. Tesno jeden s druhým pospájané sú, ani dych by cez ne vskutku neprešiel.
9. Priliehajú takto k sebe navzájom, držia pohromade, nerozštiepia sa.
10. Keď sa mu (raz) kýchne, až sa zablyсне, jeho oči sú sťa brvy zornice.
11. Z jeho pažeráka jak by plameň šiel, sťaбы sršali tiež iskry ohnivé.
12. Z jeho nozdier para vystupuje ver' jak z hrnca na ohni, keď je vo vare.
13. Jeho dych by uhlie vari zapálil, akoby mu plameň z tlamy vyšľahol.
14. V jeho šiji iste sila spočíva, všade ho predchádza hrôza desivá.
15. Svaly jeho tela pevne poja sa, môžeš tlačíť na ne, nepovolí však.
16. Tuhé ani kameň jeho srdce je, ani spodný žarnov, také tvrdé je.
17. Pred jeho velebou vlny trasú sa, ba aj mora príboj (pred ním) ustúpi.
18. Meč ak zasiahne ho, nič mu nespraví, ani pika, oštep, strela vôbec nič.
19. Železo on má len sťaбы za sečku, mosadz mu je iba drevom práchnivým.
20. Na útek ho strelec zahnať nemôže, ako pleva sú mu z praku kamene.
21. Kyj sa mu jak steblo trstia pozdáva, keď oštepy svištia, on sa rehoce.
22. Pod ním jak by boli ostré črepiny, sanicu on (nimi) v bahne vytlačí.
23. Zvíri ani kotol hĺbočinu on z mora si nádobku robí na olej.
24. Jeho cesta za ním trblieta sa ver' hĺbka sťaбы bola vlasmi sivými.
25. Na zemi sa jemu nevyrovná nik, veď on stvorený bol nebojazlivý.
26. On gáni na všetky hrdé bytosti a všetkým šelmám je iste kráľom on.“

1. Tu Jób odpovedal Pánovi:
2. „Nuž dobre viem ja, že ty všetko urobíš, nijaký tvoj zámer nemožno prekaziť.
3. Hovoril som, lenže neuvážil som tie divy, čo chápať ver' som nemohol.
4. Vypočuj ma, prosím, budem hovoriť, budem sa ťa pýtať a ty pouč mňa.
5. Len z počutia som teba dosiaľ poznával, lež moje oko teraz ťa už uzrelo.
6. Tak korím sa už, budem robiť pokánie a (posypem sa) prachom, taktiež popolom.“
7. Keď Pán dohovoril tie slová Jóbovi, povedal Temančanovi Elifazovi: „Môj hnev vzkypel proti tebe i proti tvojim dvom priateľom, lebo ste o mne nehovorili pravdivo ako môj služobník Jób.
8. Nuž vezmite si sedem býčkov a osem baránkov, chodte k môjmu služobníkovi Jóbovi a obetujte za seba celopal! A môj služobník Jób sa za vás pomodlí. Na neho budem mať ohľad a nepostihnem vás súžením, lebo ste o mne nehovorili pravdivo ako môj služobník Jób.“
9. Tu Temančan Elifaz, Šuachčan Bildad a Naamčan Sofar odišli a urobili ako im prikázal Pán. A Pán mal ohľad na Jóba.
10. Potom Pán zmenil Jóbov údel, lebo sa modlil za svojich druhov. A Pán dvojnásobne rozmnožil Jóbovo imanie.
11. Tu prišli k nemu všetci jeho bratia a všetky jeho sestry a všetci jeho predošlí známi. Jedli s ním chlieb v jeho dome, lutovali ho a potešovali ho vo všetkom tom trápení, ktoré Pán na neho zoslal. Každý mu daroval baránka a zlatý prsteň.
12. A Pán požehnal koniec Jóbovho života viac ako jeho začiatok, takže mal štrnásťtisíc oviec, šesťtisíc tiav, tisíc záprahov rožného statku a tisíc oslíc.
13. Mal tiež sedem synov a tri dcéry.
14. Jednej dal meno Holubica, druhej meno Škorica, tretej meno Roh líčidla.
15. A v širom kraji nebolo takých krásnych žien ako Jóbove dcéry. A otec im dal podiel na dedičstve s ich bratmi.
16. Jób žil potom ešte stoštyridsať rokov a uzrel svoje deti i deti svojich detí až do štvrtého pokolenia.
17. A zomrel Jób starý a sýty (svojich) dní.

Žalmy

Žalm 1

1. Blažený človek, čo nekráča podľa rady bezbožných a nechodí cestou hriešnikov, ani nevysedáva v kruhu rúhačov,
2. ale v zákone Pánovom má zálubu a o jeho zákone rozjíma dňom i nocou.
3. Je ako strom zasadený pri vode, čo prináša ovocie v pravý čas, a jeho lístie nikdy nevädne; darí sa mu všetko, čo podniká.
4. No nie tak bezbožní, veru nie; tí sú ako plevy, čo vietor ženie pred sebou.
5. Preto bezbožní neobstoja na súde, ani hriešnici v zhromaždení spravodlivých.
6. Nad cestou spravodlivých bedlí Pán, ale cesta bezbožných vedie do záhuby.

Žalm 2

1. Prečo sa búria pohania? Prečo národy snujú plány daromné?
2. Povstávajú pozemskí králi a vládatelia sa spolčujú proti Pánovi a proti jeho pomazanému:
3. „Rozbíme ich okovy a ich jarmo zhodíme zo seba!“
4. Ten, čo na nebesiach prebýva, sa im vysmieva; Pán ich privedie na posmech.
5. Raz na nich rozhorčene zavolá a svojím hnevom ich vydesí:
6. „Veď ja som ustanovil svojho kráľa na svojom svätom vrchu Sione!“
7. Zvestujem Pánovo rozhodnutie: Pán mi povedal: „Ty si môj syn. Ja som ťa dnes splodil.
8. Žiadaj si odo mňa a dám ti do dedičstva národy a do vlastníctva celú zem.
9. Budeš nad nimi panovať žezlom železným a rozbiješ ich jak hrnce hlinené.“
10. A teraz, králi, pochopte; dajte si povedať, pozemskí vládatelia.
11. V bázni slúžte Pánovi a s chvením sa mu klaňajte.
12. Podvoľte sa zákonu: žeby sa nerozhneval a vy by ste zahynuli na ceste, lebo sa rýchlo rozhorčí. Šťastní sú všetci, čo sa spoliehajú na neho.

Žalm 3

1. Dávidov žalm. Keď utekal pred synom Absolónom.
2. Pane, jak mnoho je tých, čo ma sužujú! Mnohí povstávajú proti mne.
3. Mnohí o mne hovoria: „Boh mu nepomáha.“
4. Ale ty, Pane, si môj ochranca, moja sláva, čo mi hlavu vztyčuje.
5. Hlasne som volal k Pánovi a on mi odpovedal zo svojho svätého vrchu.
6. A ja som sa uložil na odpočinok a usnul som, prebudil som sa, lebo Pán ma udržuje.
7. Nebudem sa báť tisícov ľudí, čo ma obkľúčujú. Povstaň, Pane; zachráň ma, Bože môj.
8. Veď ty si udrel mojich nepriateľov po tvári a hriešnikom si zuby vylámal.
9. Pane, ty si naša spása. Na tvoj ľud nech zostúpi tvoje požehnanie.

Žalm 4

1. Zbormajstroví. Na strunový nástroj. Dávidov žalm.
2. Bože, ty spravodlivosť moja, vyslyš ma, keď volám o pomoc. V súžení si mi uľavil. Zmiluj sa nadou mnou a vyslyš moju modlitbu.
3. Ľudia, dokedy ešte budete mať srdcia tvrdé? Prečo máte záľubu v márnosti a vyhľadávate klamstvá?
4. Vedzte, že Pán zázračne chráni svojho svätého; Pán ma vyslyší, keď k nemu zavolám.
5. Hneváte sa, ale nehrešite; uvažujte vo svojom srdci, rozjímajte na svojich lôžkach a upokojte sa.
6. Obetujte pravú obeť a dôverujte Pánovi.
7. Mnohí hovoria: „Kto nám ukáže šťastie?“ Pane, ukáž nám svetlo svojej tváre ako znamenie.
8. Môjmu srdcu dal si väčšiu potechu, než majú tí, čo oplývajú vínom a obilím.
9. V pokoji sa ukladám a usínam, lebo len ty, Pane, ma necháš odpočívať v bezpečí.

Žalm 5

1. Zbormajstroví. Hra na flautu. Dávidov žalm.
2. Pane, počuj moje slová, všimni si moje vzdychanie.
3. Pozoruj moju hlasitú prosbu, môj kráľ a môj Boh.
4. Veď ku tebe, Pane, sa modlím, za rána počúvaš môj hlas, za rána prichádzam k tebe a čakám.
5. Ty nie si Boh, ktorému by sa páčila nepravosť, zlý človek nepobudne pri tebe,
6. ani nespravodliví neobstoja pred tvojím pohľadom.
7. Ty nenávidíš všetkých, čo páchajú nepravosť, ničíš všetkých, čo hovoria klamstvá. Od vraha a podvodníka sa odvracia Pán s odporom.
8. No ja len z tvojej veľkej milosti smiem vstúpiť do tvojho domu a s bážňou padnúť na tvár pred tvojím svätým chrámom.
9. Pane, veď ma vo svojej spravodlivosti pre mojich nepriateľov, urovnaj svoju cestu predo mnou.
10. Lebo v ich ústach úprimnosti niet, ich srdcia sú plné zrady; ich hrtan je ako otvorený hrob, na jazyku samé úlisnosti.
11. Súd ich, Bože, nech padnú pre svoje zámery; vyžeň ich pre množstvo ich zločinov, veď teba, Pane, rozhorčili.
12. Nech sa tešia všetci, čo majú v teba dôveru, a naveky nech jasajú. Chráň ich a nech sa radujú v tebe, čo tvoje meno milujú.
13. Lebo ty, Pane, žehnáš spravodlivého, ako štítom venčíš ho svojou priazňou.

Žalm 6

1. Zbormajstrovi. Na osemstrunový nástroj. Dávidov žalm.
2. Pane, nekarhaj ma v svojom hneve, netrestaj ma v svojom rozhorčení.
3. Zlútuj sa, Pane, nado mnou, lebo som nevládny, uzdrav ma, Pane, lebo sa mi kosti chvejú.
4. Aj dušu mám už celkom zdesenú. Ale ty, Pane, dokedy...?
5. Obráť sa, Pane, zachráň mi dušu. Spas ma, veď si milosrdný.
6. Veď medzi mŕtvymi nik nemyslí na teba. A kto ťa môže chváliť v podsvetí?
7. Už ma vyčerpalo vzlykanie, lôžko mi noc čo noc vlhne od plaču, slzami máčam svoju posteľ.
8. Od náreku sa mi oko zahmlilo a uprostred všetkých mojich nepriateľov som zostarol.
9. Odídte odo mňa, všetci, čo páchate nepravosť, lebo Pán vyslyšal môj hlasný plač.
10. Pán moju prosbu vyslyšal, Pán prijal moju modlitbu.
11. Všetci moji nepriatelia nech sa zahanbia a nech sa zdesia náramne a zahanbení nech sa ihneď stratia.

Žalm 7

1. Dávidov nárek. Zaspieval ho Pánovi pre Benjamínca Kúša.
2. Pane, Bože môj, k tebe sa utiekam, zachráň ma pred všetkými, čo ma prenasledujú, a vyslobod' ma,
3. aby ma niekto neschválil a neroztrhal ako lev, a nemal by som záchrancu.
4. Pane, Bože môj, ak som sa čohosi zlého dopustil, ak som si ruky poškrvnil zločinom,
5. ak som sa dobrodincovi odplatil zlom, ak som nepriateľa olúpil a nechal bez pomoci,
6. potom nech ma prenasleduje nepriateľ a nech sa ma zmocní a nech ma zašliape až do zeme a do prachu zrazí moju česť.
7. Povstaň, Pane, vo svojom hneve, postav sa proti zúrivosti mojich nepriateľov. Bože môj, vystúp na súde, ktorý si ty nariadil.
8. I obklopí ťa zhromaždenie národov, ale ty si zasadni vysoko nad nimi.
9. Pán je sudca národov. Súd' ma, Pane, podľa mojej spravodlivosti a podľa mojej nevinnosti.
10. Nech je už koniec zlobe hriešnikov. Posilni spravodlivého, ty, spravodlivý Bože, čo skúmaš myseľ a srdce.
11. Boh je moja obrana; on zachraňuje tých, čo majú srdce úprimné.
12. Boh je sudca spravodlivý; dáva výstrahy každý deň.
13. Ak sa hriešnik neobráti, naostrí svoj meč, napne luk a namieri.
14. Pripraví si smrtonosné zbrane, svoje šípy naplní ohňom.
15. Hľa, hriešnik počal nepravosť, ťarchavý je zlobou a plodí zločin.
16. Jamu vykopal a prehĺbil, lež sám padol do pasce, ktorú nastrojil.
17. Jeho zloba zosype sa mu na hlavu, temeno mu pritlačí jeho násilie.
18. Ale ja budem velebiť Pána pre jeho spravodlivosť a meno najvyššieho Pána budem ospevovať.

Žalm 8

1. Zbormajstroví. Na nápev piesne „Lis“. Dávidov žalm.
2. Pane, náš Vládca, aké vznešené je tvoje meno na celej zemi! Tvoja veleba sa vznáša nad nebesia.
3. Z úst nemlúvniat a dojčeniec pripravil si si chválu naprotiveň svojim nepriateľom, aby si umlčal pomstivého nepriateľa.
4. Keď hľadím na nebesia, dielo tvojich rúk, na mesiac a na hviezdy, ktoré si ty stvoril:
5. čože je človek, že naň pamätáš, a syn človeka, že sa ho ujímaš?
6. Stvoril si ho len o niečo menšieho od anjelov, slávou a cťou si ho ovenčil
7. a ustanovil si ho za vládcu nad dielami tvojich rúk. Všetko si mu položil pod nohy:
8. ovce a všetok domáci statok aj všetku poľnú zver,
9. vtáctvo pod oblohou a ryby v mori i všetko, čo sa hýbe po dne morskom.
10. Pane, náš Vládca, aké vznešené je tvoje meno na celej zemi!

Žalm 9

1. Zbormajstroví. Hra na hoboji a harfe. Dávidov žalm.
2. Oslavovať ťa budem, Pane, celým svojím srdcom a vyrozprávam všetky tvoje diela zázračné.
3. V tebe sa budem tešiť a radovať, ospevovať budem tvoje meno, Najvyšší.
4. Veď moji nepriatelia dávajú sa na útek, pred tvojou tvárou slabnú a hynú.
5. Lebo ty si sa ujal môjho súdu a rozriešil si môj spor, zasadol si na trón ako spravodlivý sudca.
6. Zahriakol si pohanov a vyničil si rod bezbožný, ich meno si vyhladil navždy, naveky.
7. Nepriatelia zhynuli, navždy umĺkli; zboril si ich mestá, niet po nich ani pamiatky.
8. Ale Pán tróni naveky, už si pripravil stolec sudcovský.
9. A spravodlivo bude súdiť svet, podľa práva bude súdiť národy.
10. Pán bude utláčanému útočišťom, príhodným útočišťom v časoch súženia.
11. Na teba sa spoľahnú tí, čo tvoje meno poznajú, veď ty, Pane, neopúšťaš tých, čo ťa hľadajú.
12. Spievajte a hrajte Pánovi, čo na Sione prebýva, ohlasujte jeho skutky medzi národmi.
13. Lebo on, čo pomstí krv, na nich pamätá, nezabúda na nárek bedárov.
14. Zmiluj sa, Pane, nado mnou, pozri, ako ma nepriatelia sužujú, vytrhni ma z brán ríše smrti,
15. aby som v bránach dcéry sionskej hlásal všetky tvoje skutky preslávne a plesal, že si mi pomohol.
16. Pohanía padli do jamy, ktorú kopali, a v tom osídle, čo nastrojili, chytila sa im vlastná noha.
17. Pán sa zjavil a konal súd. Hriešnik sa zamotal do diela svojich rúk.
18. Do pekla pôjdu hriešnici, všetci pohanía, čo zabúdajú na Boha.
19. Lež na úbožiaka on nezabudne naveky, ani nádej úbožiakov navždy márna nebude.
20. Povstaň, Pane, nech sa nevyvyšuje človek; a národy si na súd predvolaj.
21. Pane, hrôzou ich zasiahni; nech pohanía pochopia, že sú iba ľuďmi.

Žalm 10

1. Pane, prečo si tak ďaleko? Prečo sa skrývaš v časoch súženia?
2. Bezbožný vo svojej pýche sužuje bedára; nech sa chytí do nástrah, čo sám zosnoval.
3. Veď hriešnik sa chvastá svojou náruživosťou a lakomec sa vychvaľuje.
4. Hriešnik pohŕda Pánom a namyslene hovorí: „Boh nezasahuje; Boha niet.“
5. Také sú všetky jeho myšlienky a jeho cesty sú vždy úspešné. Ďaleko je od myšlienky na tvoj súd a všetkých svojich odporcov nemá za nič.
6. V srdci si takto hovorí: „Mnou nič nepohne, ani mňa, ani moje pokolenie nezastihne nešťastie.“
7. Jeho ústa sú plné luhania, klamu a podvodu; pod jeho jazykom zločin a násilie.
8. Sedí na postriežke blízko osád, nevinného zákerne zabíja.
9. Očami sledí za chudákom; ako lev v húštine číha v úkryte. Číha, chce schvátiť bedára; chytá ho a hádže naňho sieť.
10. Prikrčí sa a vyrúti, i hynú chudáci v jeho násilných pazúroch.
11. V duchu si ešte hovorí: „Boh zabudol, odvrátil svoju tvár, vôbec sa nedíva.“
12. Povstaň, Pane, Bože, zdvihni svoju ruku, nezabúdaj na úbohých.
13. Ako môže bezbožník Bohom pohŕdať? Ako si môže v duchu hovoriť: „Boh nezasiahne!“?
14. Ty vidíš, veď ty hľadáš na útrapy a žiaľ a berieš ich do svojich rúk. Na teba sa chudák spolieha a sirote pomáhaš.
15. Rozmliažd' rameno hriešnika a zločinca; budeš hľadať jeho hriech, a už ho nenájdeš.
16. Pán je kráľom navždy, na veky vekov. Pohania vymizli z jeho krajiny.
17. Pane, ty vyslychaš túžbu úbožiacov, vzpružuješ im srdce, ucho si k nim nakláňaš.
18. Zastaň sa práva siroty a utláčaného, aby už nikdy nenaháňal hrôzu človek stvorený zo zeme.

Žalm 11

1. Zbormajstroví. Dávidov žalm. Dôverujem v Pánovi. Akože mi môžete hovoriť: „Uleť na vrch ako vrabec!?”
2. Lebo, hľa, hriešnici napínajú luk, šíp kladú na tetivu, aby zákerne zasiahli ľudí statočných.
3. Keď sa rúcajú základy, čože môže spravodlivý urobiť?“
4. Pán prebýva vo svojom svätom chráme, Pán tróni na nebesiach. Jeho oči hľadajú na úbožiaka, jeho zrak skúma každého človeka.
5. Pán skúma spravodlivého i hriešnika a nenávidí toho, čo miluje nepravosť.
6. Žeravé uhlie spúšťa na hriešnikov; oheň so sírou a spaľujúci víchor, to je ich úděl.
7. Lebo Pán je spravodlivý a miluje spravodlivosť; statoční uvidia jeho tvár.
1. Dávidov žalm. Milosrdenstvo a spravodlivosť chcem ospievať, zahrať ti, Pane, na harfe.
2. Múdro a bez úhony chcem kráčať cestou života; kedyže prídeš ku mne? Chcem kráčať v nevinnosti srdca uprostred svojej čelade.
3. Nesprávne predsavzatia si nerobím, podvodníka mám v nenávisti; ten nemá ku mne prístup.
4. Skazené srdce sa mi prieči, zlomyseľníka nechcem znať.
5. Kto tajnostkársky ohovára blížneho, toho umlčím. Kto má oko pyšné a srdce naduté, toho neznesiem.
6. Moje oči hľadajú verných v krajine, aby prebývali so mnou. Kto kráča cestou poctivou, ten mi smie slúžiť.
7. V mojom dome nebude bývať pyšný človek a luhár neobstojí pred mojimi očami.
8. Každé ráno umlčím všetkých hriešnikov v krajine a z mesta Pánovho vyženiem všetkých, čo pášu nepravosť.

Žalm 12

1. Zbormajstroví. Na osemstrunový nástroj. Dávidov žalm.
2. Pomôž mi, Pane, lebo niet už svätých, stratila sa vernosť medzi ľuďmi.
3. Falošnými slovami sa klamú všetci navzájom, hovoria úlisnými perami a srdce majú dvojtvárne.
4. Kiež Pán zničí všetky pery úlisné a vystatovačný jazyk;
5. lebo hovoria: „Náš jazyk nás preslávi, ústa sú nám zbraňou; ktože je pánom nad nami?“
6. „Pretože chudák biedu trie a úbožiak stoná, povstanem teda,“ hovorí Pán, „zachránim toho, ktorým opovrhujú.“
7. Pánove výroky sú rýdze jak striebro pretavené v ohni, bez hlíny, sedem ráz čistené.
8. Pane, ty nás zachováš a ochrániš pred týmto pokolením naveky. Navôkol chodia bezbožní a najhorší z ľudí sa vyvyšujú.
1. Modlitba utlačaného, ktorý v súžení prednáša Pánovi svoje žiale.
2. Pane, vyslyš moju modlitbu a moje volanie nech dôjde ku tebe.
3. Neskrývaj svoju tvár predou mnou; v deň môjho súženia nakloň ku mne svoj sluch. Kedykoľvek ťa budem vzývať, čím skôr ma vypočuj.
4. Lebo moje dni sa tratia ako dym a kosti mám rozpálené sťa pahreba.
5. Moje srdce je zdeptané ako tráva a vysychá, takže zabúdam jesť svoj chlieb.
6. Od samého náreku som iba kosť a koža.
7. Som ako pelikán na púšti, ako kuvik uprostred zrúcanín.
8. Nemôžem spať a som ako osamelý vrabec na streche.
9. Moji nepriatelia ma potupujú každý deň, preklínajú ma tí, čo zúria proti mne.
10. Veď popol jedávam ako chlieb a nápoj miešam so slzami;
11. to pre tvoj hnev a výčitky, lebo ty si ma najprv vyzdvihol a potom odsotil.
12. Moje dni sú ako tieň, ktorý sa nakláňa, a ja schnem sťa tráva.
13. Ale ty, Pane, trváš večne a spomienka na teba z pokolenia na pokolenie.
14. Vstaň a zľutuj sa nad Sionom, lebo už je čas, aby si sa nad ním zľutoval, lebo už je tu ten čas.
15. Veď tvoji služobníci milujú jeho kamene a lútostia nad jeho troskami.
16. Tvojho mena, Pane, budú sa báť pohanovia a tvojej slávy všetci zemskí králi;
17. lebo Pán vystaví Sion a zjaví sa vo svojej sláve.
18. Zhliadne na modlitbu núdzných a nepohrdne ich prosbami.
19. Nech sa to zaznačí pre pokolenie budúce a obnovený ľud oslávi Pána.
20. Veď Pán hľadá zo svojej vznešenej svätyne a z nebies pozerá na zem;
21. čuje nárek zajatých a odsúdeným na smrť vracia slobodu,
22. aby na Sione hlásali meno Pánovo a v Jeruzaleme jeho slávu,
23. keď sa tam zídu vospolok národy a kráľovstvá, aby slúžili Pánovi.
24. Cestou mi sily podlomil a skrátil moje dni. Hovorím: „Bože môj,
25. neber ma v polovici mojich dní; tvoje roky trvajú z pokolenia na pokolenie.
26. Na začiatku si stvoril zem, aj nebesia sú dielom tvojich rúk.
27. Ony sa pominú, ale ty zostaneš; rozpadnú sa sťa odev, vymeniš ich ako rúcho a zmenia sa.
28. Ale ty ostávaš vždy ten istý a tvoje roky sú bez konca.
29. Deti tvojich služobníkov budú bývať v bezpečí a ich potomstvo bude pevné pred tebou.“

Žalm 13

1. Zbormajstroví. Dávidov žalm.
2. Dokedy, Pane? Stále budeš na mňa zabúdať? Dokedy budeš predo mnou skrývať svoju tvár?
3. Dokedy mi bude dušu trápiť nepokoj a srdce dennodenne bôľ? Dokedy sa nepriateľ bude vypínať nado mnou?
4. Zhliadni na mňa a vyslyš ma, Pane, Bože môj, daj svetlo mojim očiam, aby som v smrti nezaspal,
5. aby nemohol povedať môj nepriateľ: „Premohol som ho;“ aby tí, čo ma sužujú, nezajasali, že som upadol.
6. Lenže ja dúfam v tvoje milosrdenstvo, moje srdce sa teší z tvojej pomoci. Budem spievať Pánovi, že ma zahrňa dobrodeniami.
1. Od Dávida. Dobroreč, duša moja, Pánovi a celé moje vnútro jeho menu svätému.
2. Dobroreč, duša moja, Pánovi a nezabúdaj na jeho dobrodenia.
3. Veď on ti odpúšťa všetky neprávosti, on lieči všetky tvoje neduhy;
4. on vykupuje tvoj život zo záhuby, on ťa venčí milosrdenstvom a milosťou;
5. on naplňuje dobrodeniami tvoje roky, preto sa ti mladosť obnovuje ako orlovi.
6. Pán koná spravodlivo a prisudzuje právo všetkým utláčaným.
7. Mojžišovi zjavil svoje cesty a synom Izraela svoje skutky.
8. Milostivý a milosrdný je Pán, zhovievavý a dobrotivý nesmierne.
9. Nevyčíta nám ustavične naše chyby, ani sa nehnevá naveky.
10. Nezaobchodí s nami podľa našich hriechov, ani nám neodpláca podľa našich neprávostí.
11. Lebo ako vysoko je nebo od zeme, také veľké je jeho zľutovanie voči tým, čo sa ho boja.
12. Ako je vzdialený východ od západu, tak vzdaluje od nás našu nepravosť.
13. Ako sa otec zmilúva nad deťmi, tak sa Pán zmilúva nad tými, čo sa ho boja.
14. Veď on dobre vie, z čoho sme stvorení; pamätá, že sme iba prach.
15. Ako tráva sú dni človeka, odkvitá sťa polný kvet.
16. Ledva ho vietor oveje, už ho niet, nezostane po ňom ani stopa.
17. No milosrdenstvo Pánovo je od večnosti až na večnosť voči tým, čo sa ho boja a jeho spravodlivosť chráni ich detné deti,
18. tie, čo zachovávajú jeho zmluvu, čo pamätajú na jeho prikázania a plnia ich.
19. Pán si pripravil trón v nebesiach; kraľuje a panuje nad všetkými.
20. Dobrorečte Pánovi, všetci jeho anjeli, udatní hrdinovia, čo počúvate na jeho slová a plníte jeho príkazy.
21. Dobrorečte Pánovi, všetky jeho zástupy, jeho služobníci, čo jeho vôľu plníte.
22. Dobrorečte Pánovi, všetky jeho diela, všade, kde on panuje. Dobroreč, duša moja, Pánovi.

1. Zbormajstroví. Dávidov žalm. Blázon si v srdci hovorí: „Boha niet.“ Skazení sú a ohavnosti páchajú. Nikto z nich nerobí dobre.
2. Pán pozerá z neba na synov ľudských a skúma, či je niekto rozumný a hľadá Boha.
3. Všetci poblúdili, všetci sa skazili; nikto nerobí dobre, veru, celkom nik.
4. Či nezmúdrejú tí, čo páchajú nepravosť a požierajú môj ľud, akoby jedli chlieb? Nevzývajú Pána;
5. ale ešte strpnu od strachu, lebo Boh sa ujíma potomstva spravodlivých.
6. Vy chcete zmariť plány bedára, lež Pán je jeho útočišťom.
7. Kiež príde Izraelu spása zo Siona! Keď Pán vyslobodí svoj ľud zo zajatia, Jakub zaplesá, poteší sa Izrael.
1. Dobroreč, duša moja, Pánovi; Pane, Bože môj, ty si nesmierne veľký. Odel si sa do slávy a veleby,
2. do svetla si sa zahalil ako do rúcha. Nebesia rozpínaš ako stan,
3. nad vodami si buduješ komnaty. Po oblakoch vystupuješ ako po schodoch, na krídlach vánku sa prechádzaš.
4. Vetry sú tvojimi poslami, ohnivé plamene tvojimi služobníkmi.
5. Zem si postavil na jej základoch, nevychýli sa nikdy-nikdy.
6. Oceán ju prikryl sťa odev, nad vrchmi vody zastali.
7. Pred tvojou hrozbou odtiekli, zhrozili sa pred tvojím hlasom hromovým.
8. Vybehli na vrchy, stiekli do údolia, na miesto, ktoré si im vyhradil.
9. Položil si hranicu a neprekročia ju, ani viac nepokryjú zem.
10. Prameňom dávaš stekať do potokov, čo tečú pomedzi vrchy
11. a napájajú všetku poľnú zver aj divým oslom hasia smäd.
12. Popri nich hniezdi nebeské vtáctvo, spomedzi konárov zaznieva ich pieseň.
13. Zo svojich komnát zvlažuješ vrchy, plodmi svojich diel sýtiš zem.
14. Tráve dávaš rásť pre ťažný dobytok a byli, aby slúžila človeku. Zo zeme vyvádzaš chlieb
15. i víno, čo obveseluje srdce človeka; olejom rozjasňuješ jeho tvár a chlieb dáva silu srdcu človeka.
16. Sýtia sa stromy Pánove aj cédre Libanonu, čo on zasadil.
17. Na nich si vrabce hniezda stavajú a na ich vrcholoch bývajú bociany.
18. Vysoké štíty patria kamzíkom, v skalách sa skrývajú svište.
19. Na určovanie času si mesiac utvoril; slnko vie, kedy má zapadať.
20. Prestieraš tmú a nastáva noc a povylieza všetka lesná zver.
21. Levíčatá ručia za korisťou a pokrm žiadajú od Boha.
22. Len čo vyjde slnko, utiahnu sa a ukladajú sa v svojich dúpätách.
23. Vtedy sa človek ponáhľa za svojím dielom, za svojou prácou až do večera.
24. Aké mnohoraké sú tvoje diela, Pane! Všetko si múdro urobil. Zem je plná tvojho stvorenstva.
25. Tu more veľké, dlhé a široké, v ňom sa hemžia plazy bez počtu, živočích drobné i obrovské.
26. Po ňom sa plavia lode i Leviatan, ktorého si stvoril, aby sa v ňom ihral.
27. Všetko to čaká na teba, že im dáš pokrm v pravý čas.
28. Ty im ho dávaš a ony ho zbierajú; otváraš svoju ruku, sýtia sa dobrotami.
29. Len čo odvrátiš svoju tvár, už sa trasú; odnímaš im dych a hneď hynú a vracajú sa do prachu.
30. Keď zošleš svojho ducha, sú stvorené a obnovuješ tvárnosť zeme.
31. Pánova chvála nech trvá naveky; zo svojich diel nech sa teší Pán.
32. Pozrie sa na zem a rozochvieva ju, dotkne sa vrchov a ony chrlia dym.
33. Po celý život chcem spievať Pánovi a svojmu Bohu hrať, kým len budem žiť.
34. Kiež sa mu moja pieseň zapáči; a ja sa budem tešiť v Pánovi.
35. Nech zo zeme zmiznú hriešnici a zločincov nech už niet. Dobroreč, duša moja, Pánovi. ALELUJA.

Žalm 15

1. Dávidov žalm. Pane, kto smie bývať v tvojom stánku? Kto môže nájsť odpočinok na tvojom svätom vrchu?
2. Ten, čo kráča bez poškvrný a koná spravodlivo, čo z úprimného srdca pravdu hovorí,
3. čo nepodvádza svojím jazykom, nekrivdí svojmu blížnemu, ani ho nepotupuje.
4. Čo ničomníka nemá za nič, ale ctí si ľudí bohobojných. Čo nemení prísahu, aj keď mu vyjde na škodu.
5. Čo nepožičiava peniaze na úrok a proti nevinnému sa nedá podplácať. Kto si tak počína, ten sa nikdy neskláti.
1. ALELUJA. Oslavujte Pána a vzývajte jeho meno, rozhlasujte jeho skutky medzi národmi.
2. Spievajte mu a hrajte, rozprávajte o jeho obdivuhodných skutkoch.
3. Jeho svätým menom sa honoste; nech sa radujú srdcia tých, čo hľadajú Pána.
4. Hľadajte Pána a jeho moc, hľadajte vždy jeho tvár.
5. Pamätajte na divy, čo učinil, na jeho znamenia a na výroky jeho úst,
6. vy, potomci Abraháma, Pánovho služobníka, synovia Jakuba, vyvoleného Pánovho.
7. On, Pán, je náš Boh; jeho rozhodnutia platia po celej zemi.
8. Večne pamätá na svoju zmluvu, na sľub, ktorý dal pokoleniam tisícim,
9. na zmluvu, čo s Abrahámom uzavrel, na prísahu, ktorou sa Izákovi zaviazal.
10. Jakubovi to stanovil za zákon, Izraelovi za zmluvu večitú,
11. keď povedal: „Tebe dám kanaánsku krajinu ako váš podiel dedičný.“
12. Keď ich bolo ešte neveľa, iba niekoľko, a boli cudzincami v krajine
13. a od kmeňa prechodili ku kmeňu, z jedného kráľovstva k inému národu,
14. nedovolil, aby im ľudia krivdili; i kráľov karhal kvôli nim:
15. „Netýkajte sa mojich pomazaných, neublížujte mojim prorokom.“
16. Hlad privolal na krajinu a poničil všetku zásobu chleba.
17. Pred nimi poslal muža, Jozefa, ktorého predali za otroka.
18. Putami jeho nohy zovreli a jeho šiju železom;
19. no potom došlo na jeho slová, Pán dokázal jeho nevinnosť.
20. Vyslobodil ho posol kráľovský, prepustil ho vládca národov;
21. ustanovil ho za pána svojho domu a za správcu všetkého svojho majetku,
22. aby poučil jeho kniežatá podľa svojej vôle a jeho starcov učil múdrosti.
23. I prišiel Izrael do Egypta a Jakub sa stal hosťom v Chámovej krajine.
24. Boh tam svoj národ rýchlo rozmnožil a zdatnejším ho urobil od jeho nepriateľov.
25. Prevrátil im srdcia, že znenávideli jeho ľud a lstivo zaobchodili s jeho sluhami.
26. Poslal svojho sluhu Mojžiša a Árona, ktorého si vyvolil.
27. A oni medzi nimi ohlasovali jeho znamenia a zázraky v Chámovej krajine.
28. Zoslal temnoty a zahalil ich, lež oni sa jeho slovám spriechli.
29. Ich vody na krv premenil a pozabíjal ich ryby.
30. Ich krajina sa zahemžila žabami, vnikli až do paláca kráľovho.
31. Rozkázal a prileteli roje múch, všetky končiny zaplavili komáre.
32. Namiesto dažďa im zoslal kamenec, žeravý oheň do ich krajiny.
33. A zbil im révu i figovník, dolámal stromy na ich území.
34. Rozkázal a prileteli kobyľky, nespočetné množstvo sarančí.
35. Zožrali všetku zeleň v krajine, zožrali všetku zemsú úrodu.
36. A pobil všetko prvorodené v Egypte, prvotiny všetkej ich mužnej sily.
37. Potom ich vyviedol so striebrom a zlatom a v ich kmeňoch nebol nik nevládny.
38. I zaradoval sa Egypt, že už odišli, lebo strach z nich naň doľahol.
39. Rozostrel oblak, aby ich tak chránil, a oheň, aby im svietil za noci.
40. Keď požiadali, zoslal im prepelice a sýtil ich chlebom z neba.
41. Otvoril skalú a voda vytryskla, po púšti tiekla sťa rieka.

42. Lebo pamätal na slová svojho záväzku, ktoré dal Abrahámovi, svojmu služobníkovi.
43. Vyviedol teda svoj ľud v radosti, vyvolených svojich s plesaním.
44. A odovzdal im krajiny pohanov i zaujali majetky národov,
45. aby zachovávali jeho predpisy a jeho zákon plnili. ALELUJA.

1. Miktam. Dávidov žalm. Ochráň ma, Bože, k tebe sa utiekam.
2. Hovorím Pánovi: „Ty si môj Pán. Pre mňa niet šťastia bez teba.“
3. Svätým a slávnym mužom v krajine patrí moja plná priazeň.
4. Rozmnožujú sa útrapy tých, čo sa ženú za cudzími bôžikmi. Nebudem vylievať krv na ich obeť, ani ich mená nevezmem na pery.
5. Ty, Pane, si môj podiel na dedičstve a na kalichu, v tvojich rukách je môj osud.
6. Pripadol mi diel v kraji prekrásnom: a je to pre mňa znamenité dedičstvo.
7. Velebím Pána, čo ma múdrosťou obdaril; v noci ma k tomu moje srdce vyzýva.
8. Pána mám vždy pred očami; a pretože je po mojej pravici, nezakolíšem sa.
9. Preto sa raduje moje srdce a moja duša plesá aj moje telo odpočíva v nádeji.
10. Lebo nenecháš moju dušu v podsvetí a nedovolíš, aby tvoj svätý videl porušenie.
11. Ukážeš mi cestu života. U teba je plnosť radosti, po tvojej pravici večná slasť.
1. ALELUJA. Oslavujte Pána, lebo je dobrý, lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky.
2. Kto vyrozpráva mocné skutky Pánove, kto všetku jeho chválu rozhlási?
3. Blažení sú tí, čo zachovávajú právo a konajú spravodlivo v každý čas.
4. Pamätaj na nás, Pane, z lásky k svojmu ľudu, navštív nás svojou spásou,
5. aby sme videli šťastie tvojich vyvolených, aby sme sa radovali z radosti tvojho ľudu a boli hrdí na teba so všetkými tvojimi dedičmi.
6. Hrešili sme ako naši otcovia, konali sme bezbožne, páchali sme nepravosť.
7. Naši otcovia v Egypte nechápali tvoje zázraky, zabudli na tvoje veľké dobrodenia a popudzovali ťa, keď sa blížili k moru, k Červenému moru.
8. Ale Boh ich pre česť svojho mena zachránil, aby ukázal svoju moc.
9. Červenému moru pohrozil a ono vyschlo; po morskom dne ich previedol ako po púšti.
10. Vyslobodil ich z rúk nevraživca a vymanil z rúk nepriateľa.
11. Ich utláčateľov voda zaliala, ani jeden z nich nezostal nažive.
12. Až potom uverili jeho slovám a pieseň chvály mu spievali.
13. No onedlho na jeho skutky zabudli a jeho rozhodnutiu sa vzopreli.
14. Na púšti sa oddali žiadostivosti a v bezvodnej krajine pokúšali Boha.
15. Dal im, čo si žiadali, ba dopustil, že sa presýtili.
16. V tábore zanevreli na Mojžiša a na Árona, posväteného Pánovho.
17. Otvorila sa zem a pohltila Dátana a zatvorila sa nad tlupou Ábironovou.
18. I vzbĺkol oheň v ich zástupe a bezbožníkov spálili plamene.
19. Urobili si teľa na Horebe a klaňali sa soche uliatej;
20. i zamenili svoju slávu za podobu býka, ktorý trávu požiera.
21. Zabudli na Boha, svojho záchrancu, ktorý vykonal veľké divy v Egypte,
22. zázraky v Chámovej krajine, v Červenom mori skutky úžasné.
23. Už povedal, že ich vyhubí, keby nebolo Mojžiša, jeho vyvoleného. On si stal v prielome pred neho, aby odvrátil jeho hnev; aby ich nezničil.
24. Pohrdli krajinou, po ktorej hodno túžiť, neverili jeho slovám.
25. Vo svojich stanoch šomrali, nepočúvali Pánov hlas.
26. Vtedy zdvihol ruku proti nim, že ich zničí na púšti.
27. A že ich potomstvo roztrúsi medzi pohanmi a že ich rozoženie do cudzích krajín.
28. I pridali sa k Beélfegorovi, jedli z obetí mŕtvym bôžikom;
29. popudzovali Boha svojou podlosťou, až skaza na nich doľahla.
30. Ale povstal Fínes, vykonal rozsudok a pohroma prestala.
31. K dobru sa mu to pripočítalo z pokolenia na pokolenie naveky.
32. Pri meríbskych vodách popudili ho ku hnevu; Mojžiš tu zle pochodil ich vinou;
33. tak ho rozčúlili, že nerozvážne slová vyslovil.
34. Nevyhubili národy, ako im Pán bol rozkázal.

35. Ale zmiešali sa s pohanmi a osvojili si ich správanie.
36. Uctievali sošky ich bôžikov a tie sa im stali osídlom.
37. Synov a dcéry obetovali zlým duchom.
38. Prelievali krv nevinnú, krv svojich synov a dcér obetovali modlám Kanaánu. A zem bola poškrvnená krvou;
39. znečistili sa svojimi skutkami a porušovali vernosť svojimi zločinmi.
40. Pán vzplanul hnevom proti svojmu ľudu, až sa mu sprotivilo jeho dedičstvo;
41. vydal ich do rúk pohanov; vládli nad nimi tí, čo ich nenávideli.
42. Nepriatelia ich trápili, pokorili a uvrhli do svojho područia.
43. Častejšie ich vyslobodil; no oni ho vždy rozčúlili nejakým výmyslom, až pre svoje neprávosti vyšli navnivoč.
44. Ale on zhladal na ich súženie, keď počul ich náreky.
45. Rozpamätal sa na svoju zmluvu a zľutoval sa nad nimi, lebo je veľmi milosrdný.
46. A vzbudil k nim súcit u všetkých, čo ich odvedli do zajatia.
47. Zachráň nás, Pane, Bože náš, a zhromaždi nás z krajín pohanských, aby sme mohli tvoje sväté meno velebiť a tvojou slávou sa honosiť.
48. Nech je zvelebený Pán, Boh Izraela, od vekov až naveky. A všetok ľud nech privolá: „Staň sa. Amen.“

Žalm 17

1. Dávidova modlitba. Vypočuj, Pane, moju spravodlivú žiadosť, všimni si moju prosbu pokornú. Nakloň sluch k mojej modlitbe, čo plynie z perí úprimných.
2. Nech z tvojej tváre vyjde rozsudok o mne; tvoje oči vidia, čo je správne.
3. Skúmaj moje srdce i v noci ma navštív, skúšaj ma ohňom a nenájdeš vo mne nepravosť.
4. Moje ústa nehrešia, ako robia ľudia zvyčajne. Podľa slov tvojich perí vyhýbam sa cestám násilníkov.
5. Pevne drž moje kroky na svojich chodníkoch, aby moje nohy nezakolísali.
6. K tebe, Bože, volám, lebo ty ma vyslyšíš. Nakloň ku mne sluch a vypočuj moje slová.
7. Ukáž svoje predivné milosrdenstvo, ty, čo pred protivníkmi pravicom zachraňuješ dôverujúcich v teba.
8. Chráň ma ako zrenicu oka, skry ma v tóni svojich perutí
9. pred bezbožnými, čo ma sužujú. Obkľučujú ma nepriatelia,
10. zatvárajú si bezcitné srdcia, ich ústa spupne hovoria.
11. Už pristupujú a už ma zvierajú, očami sledia, ako by ma na zem zrazili.
12. Sú ako lev pripravený na korisť, ako leviča, čo čupí v úkryte.
13. Povstaň, Pane, predíď ich a zraz, svojím mečom mi zachráň život pred bezbožným,
14. svojou rukou pred smrteľníkmi, Pane, pred smrteľníkmi, ktorým sa podiel života končí na zemi. Zo svojich zásob im naplň žalúdok, nech sa nasýtia ich synovia a čo nezjedia, nech prenechajú svojim deťom.
15. Ja však v spravodlivosti uzriem tvoju tvár a až raz vstanem zo sna, nasýtím sa pohľadom na teba.
1. Oslavujte Pána, lebo je dobrý, lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky.
2. Tak nech hovoria tí, ktorých Pán vykúpil, ktorých vykúpil z rúk protivníkových
3. a zhromaždil z rozličných krajín od východu i západu, od severu i od mora.
4. Blúdili pustatinou a po vyprahutej stepi, nenachádzali cestu k trvalému bydlisku.
5. Mali hlad a smäd, ubúdalo v nich života.
6. V súžení volali k Pánovi a on ich vyslobodil z úzkostí.
7. Na správnu cestu ich priviedol, aby šli po nej k trvalému bydlisku.
8. Nech oslavujú Pána za jeho milosrdenstvo a za zázraky v prospech ľudí,
9. lebo smädného napojil a hladného nakrmil dobrotami.
10. V temnotách a v tieni smrti sedeli, sputnaní biedou a železom,
11. lebo sa vzopreli Božím výrokom a zámery Najvyššieho zavrhli.
12. Preto ich srdce útrapami pokoril, ostali nevládni a bez pomoci.
13. V súžení volali k Pánovi a on ich vyslobodil z úzkostí.
14. Z temnôt a z tône smrti ich vyviedol a ich putá rozlomil.
15. Nech oslavujú Pána za jeho milosrdenstvo a za zázraky v prospech ľudí,
16. lebo rozdrvil brány bronzové a rozlomil závory zo železa.
17. Na ceste nepravosti rozum stratili a trpeli za svoje priestupky.
18. Každý pokrm sa im sprotivil a priblížili sa až k bránam smrti.
19. V súžení volali k Pánovi a on ich vyslobodil z úzkostí.
20. Zoslal im svoje slovo a uzdravil ich a vyslobodil ich zo záhuby.
21. Nech oslavujú Pána za jeho milosrdenstvo a za zázraky v prospech ľudí.
22. Obetu chvály nech mu prinesú, o jeho skutkoch nech hovoria s plesaním.
23. Púšťali sa na lodiach po mori a na veľkých vodách robili obchody.
24. Tam videli diela Pánove a na hĺbočinách jeho zázraky.
25. Prehovoril a vyvolal búrku úžasnú, až sa morské vlny vzdúvali;
26. priam k nebu stúpali a vzápätí sa prepadali do hĺbín; duša im hrôzou zmierala.
27. Knísali sa a tackali ako opití; boli v koncoch so všetkou svojou múdrosťou.
28. V súžení volali k Pánovi a on ich vyslobodil z úzkostí.
29. Búrku premenil na vánok a morské vlny umĺkli.

30. Tešili sa, že vlny utíchli, a priviedol ich do prístavu, za ktorým túžili.
31. Nech oslavujú Pána za jeho milosrdenstvo a za zázraky v prospech ľudí.
32. V zhromaždeniach ľudu nech ho vebia a nech ho chvália v zbore starších.
33. Potoky na púšť premenil a na súš vodné pramene,
34. úrodnú zem na solnú step pre zlobu jej obyvateľov.
35. A z púšte zasa urobil jazerá, z vyschnutej zeme vodné pramene.
36. Hladujúcich tam usadil i založili si trvalé bydlisko.
37. Obsiali polia a vysadili vinice a získali bohatú úrodu.
38. I požehnal ich a rozmnožili sa preveľmi a nezmenšil im ani počet dobytky.
39. A zasa ich málo zostalo a dostali sa do biedy pod ťarchou nešťastia a bolesti.
40. Opovrhnutím zahrnul kniežatá a dal im blúdiť po stepi neschodnej.
41. Chudákov však z biedy povzniesol, ich rody ako stáda rozmnožil.
42. Spravodliví to uvidia a potešia sa, ničomníci všetci stratia reč.
43. Kto je dosť múdry, že sa nad tým zamyslí a pochopí milosrdenstvo Pánovo?

1. Zbormajstrovi. Dávid, sluha Pánov, zložil slová tohto chválospevu pre Pána, keď ho vyslobodil z moci všetkých jeho nepriateľov
2. a z ruky Šaulovej. Povedal teda: Milujem ťa, Pane, moja sila;
3. Pane, opora moja, útočište moje, osloboditeľ môj. Bože môj, moja pomoc, tebe dôverujem; ty si môj štít, sila mojej spásy a môj ochranca.
4. Vzývať budem Pána, lebo jemu patrí chvála, a budem zachránený pred nepriateľmi.
5. Obklúčilo ma smrtiace vlnobitie a vydesili zlostné prívaly.
6. Ovinuli ma povrazy záhrobia, zovreli ma osídla smrti.
7. V úzkosti som vzýval Pána a volal som ku svojmu Bohu. Zo svojho chrámu počul môj hlas a moje volanie pred jeho tvárou preniklo k jeho sluchu.
8. Zem sa pohýbala a zachvela; vrchy sa otriasli a pohli v základoch, lebo vzplanul hnevom.
9. Dym sa mu valil z nozdier a spaľujúci oheň z jeho úst, vyletúvali z neho žeravé uhličky.
10. Znížil nebesia a zostúpil: čierne mračno pod jeho nohami.
11. Zasadol na cheruba a vzlietol, vznášal sa na krídlach vetrov.
12. Temnotami sa celkom zahalil a stánok si urobil z čierňavy vôd a oblakov.
13. Pred žiarou jeho tváre mraky lietali, ľadovec a žeravé uhlie.
14. Pán z neba zahrmel a zaznel hlas Najvyššieho: ľadovec a žeravé uhlie.
15. Vyslal šípy a rozprášil ich, vrhol blesky a zmietol ich.
16. Otvorili sa hĺbočiny vôd a základy zeme sa odkryli. Pred tvojou hrozbou, Pane, pred víchricou tvojho hnevu.
17. Z výsosti čiahol rukou a chytil ma a vyzdvihol ma zo stredu hlbokých vôd.
18. Vytrhol ma z rúk mojich premocných nepriateľov, z rúk tých, čo ma nenávideli a boli silnejší ako ja.
19. Napadli ma v môj deň nešťastný, ale Pán mi bol podperou.
20. Vyviedol ma na miesto priestranné, zachránil ma, lebo si ma oblúbil.
21. Za moju spravodlivosť ma Pán odmení, za to, že moje ruky sú čisté,
22. lebo som kráčal po cestách Pánových a od svojho Boha som neodstúpil bezbožne.
23. Pred očami som mal všetky jeho príkazy a jeho zákony som neodvrhol.
24. S ním som bol bez úhony a uchránil som sa zločinu.
25. Za moju spravodlivosť ma Pán odmenil, lebo videl, že moje ruky sú čisté.
26. Voči svätému si svätý, voči šľachetnému šľachetný,
27. voči úprimnému úprimný, voči zvrhlému si neúprosný.
28. Pokorný ľud chrániš pred zánikom a ponížuješ oči pyšných.
29. Ty, Pane, zapaluješ moju pochodeň; môj Boh rozjasňuje vo mne temnoty.
30. Na šíky nepriateľov zaútočím s tvojou pomocou; a s pomocou svojho Boha hradby preskočím.
31. Božia cesta je čistá, ohňom je vyskúšané slovo Pánovo. On je ochrancom všetkých, čo v neho dúfajú.
32. Veď kto je Boh okrem Pána? Kto je skala okrem nášho Boha?
33. To Boh ma silou opásal a moju cestu urobil nepoškvrnenou.
34. Mojím nohám dal rýchlosť jeleňa a postavil ma na výšinu.
35. Ruky mi na boj vycvičil a moje ramená napínajú luk kovový.
36. Dal si mi svoj štít záchranný, pravicom si ma podporil a tvoja láskavosť ma urobila veľkým.
37. Mojim krokom si cestu uvoľnil a moje nohy nepocitujú únavu.
38. Naháňal som svojich nepriateľov, až som ich dostihol, a nevrátil som sa, kým som ich celkom nezničil.
39. Tak som ich zdrvil, že ani stáť nevládali, popadali mi pod nohy.
40. Opásal si ma udatnosťou v boji a vzbúrencov si uvrhol do môjho područia.
41. Ty si zahnal mojich nepriateľov na útek a rozprášil si tých, čo ma nenávidia.
42. Kričali, nemal im kto pomôcť, volali k Pánovi, ale on ich nevyslyšal.

43. Rozprášil som ich ako prach unášaný vetrom, šliapal som po nich ako po blate uličnom.
44. Vytrhol si ma zo vzbury ľudu a ustanovil za hlavu národov. Slúži mi ľud, ktorý som nepoznal,
45. a poslúcha ma na jediné slovo. O moju priazeň sa uchádzajú cudzinci;
46. cudzinci blednú od strachu a trasú sa vo svojich úkrytoch.
47. Nech žije Pán, nech je zvelebený môj Záchranca, nech je vyvýšený Boh, moja spása.
48. Bože, ty si ma poveril odplatou a podmanil si mi národy; ty si ma oslobodil od zlostných nepriateľov.
49. Povýšil si ma nad mojich odporcov a vytrhol si ma z rúk násilníka.
50. Preto ťa, Pane, budem velebiť medzi národmi a ospevovať tvoje meno žalmami.
51. Svojemu kráľovi dávaš veľké víťazstvá, preukazuješ priazeň svojmu pomazanému, Dávidovi a jeho potomstvu až naveky.
1. Pieseň. Dávidov žalm.
2. Ochotné je moje srdce, Bože, ochotné je moje srdce: budem ti spievať a hrať. Prebud' sa, duša moja,
3. prebud' sa, harfa a citara, chcem zobudiť zornicu.
4. Budem ťa, Pane, velebiť medzi pohanmi a zaspievam ti žalmy medzi národmi.
5. Lebo až po nebesia siaha tvoje milosrdenstvo a tvoja vernosť až po oblaky.
6. Bože, vznes sa nad nebesia a tvoja sláva nech je nad celou zemou.
7. Zachráň svojich najmilších; pomôž svojou pravitou a vyslyš ma.
8. Vo svojej svätyni Boh povedal: „S radosťou rozdelím Sichem a rozmeriam sukotské údolie.
9. Môj je Galaád a môj je Manasses; Efraim je prilba mojej hlavy a Júda moje žezlo vladárske.
10. Moab je nádrž, v ktorej sa kúpavam, Idumea sa mi stane podnožkou, nad Filištínskym víťazne zajasám.“
11. Kto ma privedie do opevneného mesta a kto ma odprevadí až do Idumey?
12. Kto iný ako ty, Bože, čo si nás odvrhol? A prečo už, Bože, nekráčaš na čele našich vojsk?
13. Ty nám pomôž dostať sa z útlaku, pretože ľudská pomoc nestačí.
14. S Bohom budeme udatní, on našich nepriateľov pošliape.

1. Zbormajstroví. Dávidov žalm.
2. Nebesia rozprávajú o sláve Boha a obloha hlása dielo jeho rúk.
3. Deň dňu o tom podáva správu a noc noci to dáva na známosť.
4. Nie sú to slová, nie je to reč, ktorá by sa nedala počuť.
5. Po celej zemi rozlieha sa ich hlas a ich slová až po končiny sveta.
6. Tam hore vybudoval stan pre slnko a ono z neho vychádza sťa ženích zo svojej komnaty a raduje sa ako bežec pred veľkými pretekmi.
7. Na jednom kraji neba sa vynára a uberá sa k druhému; pred jeho žiarou sa nič ukryť nemôže.
8. Zákon Pánov je dokonalý, osviežuje dušu. Svedectvo Pánovo je hodnoverné, dáva múdrosť maličkým.
9. Rozhodnutia Pánove sú správne, potešujú srdce. Prikázania Pánove sú jasné, osvecujú oči.
10. Bázeň pred Pánom je úprimná, trvá naveky. Výroky Pánove sú pravdivé a všetky spravodlivé.
11. Vzácnjšie sú než zlato, než veľký drahokam, sladšie sú než med, než medové kvapky z plástu.
12. Tvoj služobník sa v nich vzdeláva; veď kto ich zachováva, dostane hojnú odmenu.
13. Kto však vie o všetkých svojich poblúdeniach? Očisť ma od chýb, ktoré si neuvedomujem,
14. a svojho služobníka zachráň od pýchy, aby ma neovládala. Tak budem bez škvrny a čistý od veľkého hriechu.
15. Nech sa ti páčia slová mojich úst i rozjímanie môjho srdca pred tvojou tvárou. Pane, ty si moja pomoc a môj vykupiteľ.

1. Zbormajstroví. Dávidov žalm. Bože, chvála moja, nemlč,
2. lebo sa proti mne otvorili ústa hriešnika a ústa podvodníka. Hovoria proti mne lživým jazykom,
3. zahrňajú ma nenávisťnými rečami a napádajú ma bez príčiny.
4. Za moju lásku broja proti mne; ale ja sa modlím.
5. Zlom sa mi odplácajú za dobré a nenávisťou za lásku.
6. Postav nad neho hriešnika. Žalobca nech stojí po jeho pravici.
7. Keď ho budú súdiť, nech vyjde ako odsúdený a jeho modlitba nech mu bude hriechom.
8. Jeho dni nech je čím menej a jeho úrad nech prevezme iný.
9. Jeho deti nech ostanú sirotami a vdovou jeho manželka.
10. Jeho synovia nech sa voslep túlajú a nech žobru, nech ich vyženú z ich spustošených príbytkov.
11. Nech ho úžerník oberie o celý majetok a plody jeho práce nech rozchvacujú cudzí.
12. Nech mu nik nepreukáže milosrdenstvo a nech sa nik nezľutuje nad jeho sirotami.
13. Jeho potomstvo nech vyhynie, nech je vytreté v ďalšom pokolení ich meno.
14. Pán nech pamätá na neprávosť jeho otcov a hriech jeho matky nech sa nezotrie.
15. Pán nech ich má stále pred očami a nech vyhladí ich pamiatku zo zeme.
16. Za to, že mu ani nenapadlo byť milosrdným, ale prenasledoval bedára a žobráka a sklúčeného v srdci chcel usmrtiť.
17. Miloval kľatbu, nech ho teda postihne; nechcel požehnanie, nech sa teda vzdiali od neho.
18. Preklínanie si obliekal sťa odev, nech vojde do jeho vnútra ako voda a do jeho kostí ako olej.
19. Nech mu je šatou, ktorou sa odeje, a pásom, ktorým sa vždy opáše.
20. Tak nech Pán odplatí tým, čo na mňa žalujú a zle hovoria proti mne.
21. Ale ty, Pane, Pane, pre svoje meno sa ma zastaň, veď tvoje milosrdenstvo je láskavé; zachráň ma,
22. lebo ja som úbohý a chudobný a moje srdce je vo mne ranené.
23. Odchádzam ako tieň, ktorý sa nakláňa, striasajú ma ako kobyľku.
24. Od pôstu sa mi podlamujú kolená, a telo mi chradne bez oleja.
25. Som im už len na posmech; keď ma vidia, potriasajú hlavou.
26. Pomôž mi, Pane, Bože môj, zachráň ma podľa svojho milosrdenstva.
27. Nech poznajú, že to tvoja ruka, že si to ty, Pane, urobil.
28. Oni nech preklínajú, ty však žehnaj; nech sú zahanbení tí, čo vystupujú proti mne, a tvoj služobník nech sa raduje.

29. Nech hanba pokryje tých, čo ma osočujú, a potupa nech ich zahalí ako plášť.
30. Veľmi budem oslavovať Pána svojimi ústami, budem ho chváliť uprostred zástupov,
31. lebo on stojí po pravom boku chudáka, aby ho zachránil pred jeho sudcami.

Žalm 20

1. Zbormajstroví. Dávidov žalm.
2. Nech ťa vyslyší Pán v čase súženia, nech ťa ochráni meno Boha Jakubovho.
3. Nech ti pošle pomoc zo svätyne a nech ťa bráni zo Siona.
4. Nech si spomenie na všetky tvoje obetné dary a tvoja žertva nech mu je príjemná.
5. Nech ti dá, za čím tvoje srdce túži, a nech vyplní každý tvoj zámer.
6. Budeme sa tešiť z tvojho víťazstva a v mene nášho Boha dvíhať zástavy. Nech Pán splní všetky tvoje priania.
7. Teraz viem, že Pán zachráni svojho pomazaného; vyslyší ho zo svojho svätého neba, zachráni ho mocou spásosnej pravice.
8. Na vozy sa spoliehajú jedni, druhí na kone, ale my vzývame meno Pána, nášho Boha.
9. Oni sa zrúti a padnú, my však stojíme na nohách.
10. Pane, daj vždy víťaziť kráľovi a nás vyslyš, kedykoľvek ťa budeme vzývať.

Žalm 21

1. Zbormajstroví. Dávidov žalm.
2. Pane, z tvojej sily sa kráľ raduje a veľmi sa teší z tvojej spásy.
3. Vyplnil si túžbu jeho srdca a prosbu jeho perí si neodmietol.
4. Vyšiel si mu v ústrety s požehnaním, na jeho hlavu si vložil korunu z rýdzeho zlata.
5. Prosil si od teba život a ty si mu ho daroval, život dlhý, navždy, naveky.
6. Veľká je jeho sláva, lebo mu pomáhaš, ozdobuješ ho velebou a nádherou.
7. Robíš z neho požehnanie pre všetky veky, blažíš ho radosťou pred svojou tvárou.
8. Na Pána sa kráľ spolieha; neskláti sa, veď pomoc Najvyššieho je pri ňom.
9. Tvoja ruka zastihne všetkých tvojich nepriateľov, tvoja pravica nájde tých, čo ťa nenávidia.
10. Urobíš ich ohnivou pecou, keď sa zjaví tvoja tvár; Pán ich pohltí vo svojom hneve a strávi ich oheň.
11. Vyhubíš ich rod zo zeme a ich potomstvo spomedzi ľudí.
12. Lebo proti tebe snuli zlo a vymýšľali úklady, ale nič nezmôžu.
13. Lebo ich obrátiš na útek, svoj luk namieriš na ich tvár.
14. Povstaň, Pane, vo svojej sile a my budeme ospevovať a oslavovať tvoju moc.

1. Zbormajstroví. Na nápev „Laň na svitaní“. Dávidov žalm.
2. Bože můj, Bože můj, proč si ma opustil? Slova můjho náreku sú ďaleko od toho, kto by ma zachránil.
3. Bože můj, volám vo dne, a nečuješ; volám v noci, a nenachádzam pokoja.
4. A predsa ty si svätý, ty tróniš na chválach Izraela.
5. V teba dúfali naši otcovia; dúfali a vyslobodil si ich.
6. Ku tebe volali a boli spasení, v teba dúfali a zahanbení neboli.
7. No ja som červ, a nie človek, ľuďom som na posmech a davu na opovrhnutie.
8. Vysmievajú sa mi všetci, čo ma vidia, vykrúcajú ústa a potriasajú hlavou.
9. „Úfal v Pána, nech ho vyslobodí, nech ho zachráni, ak ho má rád.“
10. Veď ty si ma vyviedol z lona a na prsiach matky si mi dal spočinúť.
11. Od samého zrodu som odkázaný na teba. Ty si môj Boh, odkedy ma mať povila.
12. Nevzdaluj sa odo mňa, lebo sa blíži ku mne nešťastie a nieta, kto by mi pomohol.
13. Obklučuje ma stádo juncov, obstupujú ma býky z Bášanu.
14. Otvárajú na mňa svoje papule ako lev, čo plieni a reve.
15. Rozlievam sa sťa voda a uvoľňujú sa vo mne všetky kĺby. Srdce mi mäkne ako vosk a topí sa mi v útrobach.
16. Podnebie mi vysychá ako črepiny a jazyk sa mi lepí k hrtanu. Do prachu smrti ma odvádzaš.
17. Obklučuje ma svorka psov, obstupuje ma tlupa zlosynov. Prebodli mi ruky a nohy,
18. môžem si spočítať všetky svoje kosti. Lež oni si ma premeriavajú a skúmajú;
19. delia si moje šaty a o môj odev hádžu lós.
20. Ale ty, Pane, nevzdaluj sa odo mňa, ty, moja sila, ponáhľaj sa mi na pomoc.
21. Chráň mi dušu pred kopijou a môj život pred pazúrami psov.
22. Vyslobod' ma z tlamy levovej, mňa úbohého chráň pred rohmi byvolov.
23. Tvoje meno chcem zvestovať svojim bratom a uprostred zhromaždenia chcem ťa velebiť.
24. Chváľte Pána, vy, ktorí sa ho bojíte, oslavujte ho, všetci Jakubovi potomci. Nech majú pred ním bázeň všetky pokolenia Izraelove,
25. veď on nepohrda, ani neopovrhne nešťastným chudákom; ani svoju tvár neodvracia od neho, lež vyslyší ho, keď volá k nemu.
26. Tebe patrí moja chvála vo veľkom zhromaždení a svoje sluby splním pred tvárou tých, čo sa boja Pána.
27. Chudobní sa najedia a budú nasýtení a Pána budú chváliť tí, čo ho hľadajú: „Naveky nech žijú ich srdcia!“
28. Pána budú spomínať a k nemu sa obrátia všetky zemské končiny, jemu sa budú klaňať všetky rodiny národov.
29. Veď Pánovo je kráľovstvo, on panuje nad národmi.
30. Jemu jedinému sa budú klaňať všetci, čo spia pod zemou; pred jeho tvárou padnú na zem všetci, čo zostupujú do prachu. Aj moja duša bude preňho žiť
31. a jemu bude slúžiť moje potomstvo. Budúcim pokoleniam sa bude rozprávať o Pánovi
32. a jeho spravodlivosť budú ohlasovať ľudu, ktorý sa narodí: „Toto urobil Pán.“

Žalm 23

1. Dávidov žalm. Pán je môj pastier, nič mi nechýba:
2. pasie ma na zelených pašienkach. Vodí ma k tichým vodám,
3. dušu mi osviežuje. Vodí ma po správnych chodníkoch, verný svojmu menu.
4. I keby som mal ísť tmavou dolinou, nebudem sa báť zlého, lebo ty si so mnou. Tvoj prút a tvoja palica, tie sú mi útechou.
5. Prestieraš mi stôl pred očami mojich protivníkov. Leješ mi olej na hlavu a kalich mi naplňuje až po okraj.
6. Dobrota a milosť budú ma sprevádzať po všetky dni môjho života. A budem bývať v dome Pánovom mnoho a mnoho dní.

Žalm 24

1. Dávidov žalm. Pánova je zem i všetko, čo ju naplňa, okruh zeme aj tí, čo bývajú na ňom.
2. Ved' on sám položil jeho základy na moriach a upevnil ho na vodách.
3. Kto smie vystúpiť na vrch Pánov, kto smie stáť na jeho mieste posvätnom?
4. Ten, čo má ruky nevinné a srdce čisté, čo nedvíha svoju dušu k márnosti a neprisahá falošne.
5. Taký dostane požehnanie od Pána a odmenu od Boha, svojho Spasiteľa.
6. To je pokolenie tých, čo ho hľadajú, čo hľadajú tvár Boha Jakubovho.
7. Zdvihnite, brány, svoje hlavice a vyvýšte sa, brány prastaré, lebo má vstúpiť kráľ slávy.
8. Kto je ten kráľ slávy? Pán silný a mocný, Pán mocný v boji.
9. Zdvihnite, brány, svoje hlavice a vyvýšte sa, brány prastaré, lebo má vstúpiť kráľ slávy.
10. Kto je ten kráľ slávy? Pán zástupov, to je ten kráľ slávy.

Žalm 25

1. Dávidov žalm. K tebe, Pane, dvíham svoju dušu,
2. tebe dôverujem, Bože môj: Nech nie som zahanbený a nech moji nepriatelia nejasajú nado mnou.
3. Veď nik, čo dúfa v teba, nebude zahanbený. Ale nech sú zahanbení tí, čo sa pre nič za nič dopúšťajú nevery.
4. Ukáž mi, Pane, svoje cesty a pouč ma o svojich chodníkoch.
5. Veď ma vo svojej pravde a uč ma, lebo ty si Boh, moja spása, a v teba dúfam celý deň.
6. Rozpomeň sa, Pane, na svoje zľutovanie a na svoje milosrdenstvo, ktoré trvá od vekov.
7. Nespomínaj si na hriechy mojej mladosti a na moje priestupky, ale pamätaj na mňa vo svojom milosrdenstve, veď si, Pane, dobrotivý.
8. Pán je dobrý a spravodlivý: ukazuje cestu hriešnikom.
9. Pokorných vedie k správne konaniu a tichých poučá o svojich cestách.
10. Všetky cesty Pánove sú milosrdenstvo a vernosť pre tých, čo zachovávajú jeho zmluvu a jeho príkazy.
11. Pre tvoje meno, Pane, odpusť mi môj hriech, i keď je veľký.
12. Ako je to s človekom, čo sa bojí Pána? Ukáže mu cestu, ktorú si má vyvoliť.
13. Z blahobytu sa bude tešiť jeho duša a jeho potomstvo bude dedičom zeme.
14. Pán bude dôverným priateľom tým, čo sa ho boja, a zjaví im svoju zmluvu.
15. Moje oči sa neprestajne upierajú na Pána, veď on mi vyslobodzuje nohy z osídel.
16. Pozriže na mňa a zmiluj sa nado mnou, lebo som sám a úbohý.
17. Uľav mi v úzkosti srdca a vytrhni ma z mojich tiesní.
18. Pozri na moju pokoru a na moje trápenie a odpusť mi všetky priestupky.
19. Pozri, ako sa moji nepriatelia rozrástli a nenávidia ma ukrutne.
20. Ochraňuj moju dušu a vyslobod' ma; nech nie som zahanbený, že sa utiekam k tebe.
21. Nech ma ochráni nevinnosť a statočnosť, veď sa pridržam teba.
22. Bože, vyslobod' Izraela zo všetkých jeho súžení.

Žalm 26

1. Dávidov žalm. Súď ma, Pane, veď kráčam v nevinnosti a v tebe mám nezlomnú dôveru.
2. Skúmaj ma, Pane, a skúšaj, ohňom mi prepál' srdce aj myseľ.
3. Pred očami mám tvoju dobrotu a konám podľa tvojej pravdy.
4. Nevysedávam s darovníkmi a s pokrytcami sa neschádzam.
5. Nenávidím spoločnosť zlosynov a s bezbožnými si nesadnem.
6. V nevinnosti si ruky umývam a kráčam okolo tvojho oltára, Pane,
7. aby som ťa mohol verejne chváliť a rozprávať o všetkých твоjich skutkoch zázračných.
8. Pane, milujem dom, v ktorom prebývaš, a miesto, kde je stánok tvojej slávy.
9. Nezatrať moju dušu s hriešnikmi a môj život s ľuďmi krvilačnými.
10. Ich ruky sú poškrvené zločinmi, ich pravica je plná úplatkov.
11. Ale ja kráčam v nevinnosti, vykúp ma a buď mi milostivý.
12. Moja noha stojí na rovnej ceste; v zhromaždeniach chcem velebiť Pána.

Žalm 27

1. Dávidov žalm. Pán je moje svetlo a moja spása, koho sa mám báť? Pán je ochranca môjho života, pred kým sa mám strachovať?
2. Keď sa približujú ku mne zločinci a chcú mi zničiť telo, vtedy moji utláčatelia a nepriatelia strácajú silu a padajú.
3. Aj keby sa proti mne postavili šíky, moje srdce sa nezľakne. Aj keby proti mne vzbĺkol boj, zotrám v dôvere.
4. O jedno prosím Pána a za tým túžim, aby som mohol bývať v dome Pánovom po všetky dni svojho života, aby som pociťoval nehu Pánovu a obdivoval jeho chrám.
5. A on ma vo svojom stane schová v deň nešťastia, ukryje ma v skrýši svojho príbytku a postaví ma vysoko na skalú.
6. A už teraz dvíham hlavu nad svojich nepriateľov, čo ma obklúčujú. V jeho stánku mu prinesiem obeť chvály, budem spievať a hrať Pánovi.
7. Čuj, Pane, hlas môjho volania, zľutuj sa nado mnou a vyslyš ma.
8. V srdci mi znejú tvoje slová: „Hľadajte moju tvár!“ Pane, ja hľadám tvoju tvár.
9. Neodvracaj svoju tvár odo mňa, neodkláňaj sa v hneve od svojho služobníka. Ty si moja pomoc, neodvrhuj ma, ani ma neopúšťaj, Bože, moja spása.
10. Hoci by ma opustili otec aj mať, Pán sa ma predsa ujme.
11. Ukáž mi, Pane, svoju cestu a prived' ma na správny chodník, lebo mám mnoho nepriateľov.
12. Nevydávaj ma zvoli utláčateľov; ved' povstali proti mne kriví svedkovia, dychtiví po násilí.
13. Verím, že uvidím dobrodenia Pánove v krajine žijúcich.
14. Očakávaj Pána a buď statočný; srdce maj silné a drž sa Pána.

Žalm 28

1. Dávidov žalm. Pane, k tebe volám; Bože môj, nebuď voči mne mlčanlivý, aby som sa pre tvoje mlčanie nestal podobným tým, čo zostupujú do priepasti.
2. Čuj moju úpenlivú prosbu, keď volám k tebe a spínam ruky k tvojmu svätému chrámu.
3. Nezaobchádzaj so mnou ako s hriešnikmi alebo s tými, čo páchajú zlo, čo blížnym hovoria o pokoji, ale ich srdce je plné zloby.
4. Nadeľ im podľa ich skutkov a podľa ničomnosti ich výmyslov. Odpláť im podľa diela ich rúk, odmeň ich podľa zásluhy.
5. Pretože si nevšímajú skutky Pánove a dielo jeho rúk, zničí ich a nepostaví už viac.
6. Nech je velebený Pán, že vyslyšal moju úpenlivú prosbu;
7. Pán je moja pomoc a môj ochranca. V neho dúfalo moje srdce a prišla mi pomoc; zaplesalo moje srdce a za to mu spevom ďakujem.
8. Pán je sila svojho ľudu a útočište spásy pre svojho pomazaného.
9. Spas svoj ľud a požehnaj svojich dedičov a spravuj ich a dvíhaj ich až naveky.

Žalm 29

1. Dávidov žalm. Vzdávajte Pánovi, synovia Boží, vzdávajte Pánovi slávu a moc.
2. Vzdávajte Pánovi slávu hodnu jeho mena, v posvätnom rúchu klaňajte sa Pánovi.
3. Hlas Pánov nad vodami; zahrnel Boh veleby, Pán nad veľkými vodami!
4. Hlas Pánov - taký mohutný! Hlas Pánov - taký veľkolepý!
5. Hlas Pánov láme cédre; aj libanonské cédre láme Pán.
6. Libanon rozkýva do tanca ako teliatko a Sarion ako byvolča.
7. Hlas Pánov metá blesky ohnivé,
8. hlas Pánov púšťou otriasa, Pán otriasa púšťou Kádeš.
9. Hlas Pánov urýchljuje pôrod jeleníc, obnažuje húštiny. A v jeho chráme všetci volajú: Sláva!
10. Pán tróni nad záplavami vôd, Pán bude tróniť ako večný kráľ.
11. Pán dá silu svojmu ľudu, Pán požehná svoj ľud pokojom.

Žalm 30

1. Pieseň pri posviacke chrámu. Dávidov žalm.
2. Budem ťa, Pane, oslavovať, že si ma vyslobodil a že si nedovolil, aby sa moji nepriatelia radovali nado mnou.
3. Pane, Bože môj, k tebe som volal a ty si ma uzdravil.
4. Pane, vyviedol si ma z ríše zosnulých, navrátil si mi život, aby som nezostúpil do hrobu.
5. Na harfe hrajte Pánovi, jeho svätí, vzdávajúce vďaky jeho menu svätému.
6. Lebo len chvíľku trvá jeho hnev, ale celý život jeho láskavosť. Podvečer je nám hosťom plač a radosť nad ránom.
7. Keď som bol v bezpečí, povedal som si: „Už nikdy sa nezakolíšem.“
8. Pane, vo svojej priazni si ma obdaril mocou a cťou. Keď si však odo mňa odvrátil svoju tvár, hneď sa ma zmocnil strach.
9. K tebe, Pane, volám, svojho Boha prosím o milosť.
10. Aký úžitok by bol z mojej krvi, keby som v zemi skazu vzal? A či ťa prach môže velebiť alebo hlásať tvoju vernosť?
11. Čuj, Pane, a zmiluj sa nado mnou; Pane, buď mi na pomoci.
12. Môj nárek si obrátil na tanec, roztrhol si moje rúcho kajúcne a radosťou si ma opásal,
13. aby ti moja duša spievala a nestíchla už nikdy. Pane, Bože môj, naveky ťa chcem velebiť.

1. Zbormajstroví. Dávidov žalm.
2. Pane, v teba dúfam, nech nie som zahanbený naveky; vyslobod' ma, ved' si spravodlivý.
3. Nakloň ku mne svoj sluch, ponáhľaj sa a zachráň ma. Buď mi skalou útočiska, opevným hradom mojej spásy.
4. Ved' ty si moja sila a moje útočisko, pre svoje meno budeš ma viesť a opatrovať.
5. Vyvedieš ma z osídla, čo mi nastrojili, lebo ty si moja sila.
6. Do tvojich rúk porúčam svojho ducha; ty si ma vykúpil, Pane, Bože verný.
7. Nenávidíš tých, čo si ctia márne modly; ale ja dúfam v Pána.
8. Plesám a teším sa, že si milosrdný, lebo si zhladol na moju poníženosť. Spoznal si tieseň mojej duše
9. a nevydal si ma do rúk nepriateľa: moje nohy si postavil na šíre priestranstvo.
10. Zmiluj sa, Bože, nado mnou, lebo som v súžení; od zármutku mi chabne oko, duša i vnútro moje.
11. Život sa mi v strastiach mína a roky v nárekoch. Biedny som a slabnem a chradnú mi kosti.
12. Všetci moji nepriatelia mnou opovrhujú, susedom som na posmech a svojim známym som postrachom. Tí, čo ma vidia na ulici, utekajú predom mnou.
13. Vytrácam sa z ich pamäti ako mŕtvy, som sťa odhodená nádoba.
14. Veru čujem, ako ma mnohí hania: hrôza zo všetkých strán. Spolčujú sa proti mne a radia sa o tom, ako ma zabiť.
15. Ja sa však spolieham na teba, Pane, a hovorím: „Ty si môj Boh,
16. v tvojich rukách je môj osud.“ Vytrhni ma z rúk mojich nepriateľov a prenasledovateľov.
17. Rozjasni svoju tvár nad mojím sluhom a zachráň ma vo svojom milosrdenstve.
18. Pane, nech nie som zahanbený, ved' vzývam teba; nech sa hanbia bezbožní a nech zmlknu v podsvetí.
19. Nech onemejú pery úlisné, ktoré hovoria proti spravodlivému bezočivosti v pýche a v pohrdaní.
20. Pane, tvoja dobrota je taká nesmierna, a vyhradil si ju bohabojným. Preukazuješ ju tým, čo v teba dúfajú, pred zrakom ľudí.
21. Záclonou svojej tváre ich kryješ pred zúrivosťou ľudu. V stánku ich chrániš pred svárliвыми jazykmi.
22. Pane, buď zvelebený, že si mi preukázal milosrdenstvo v opevnenom meste.
23. Už som si v strachu hovoril: „Odvrhnutý som spred tvojich očí.“ No ty si vyslyšal moju hlasitú modlitbu, keď som volal k tebe.
24. Milujte Pána, všetci jeho svätí. Pán verných chráni, ale plnou mierou odpláca tým, čo si počínajú pyšne.
25. Vzmužte sa a majte srdce statočné, vy všetci, čo dúfate v Pána.

Žalm 32

1. Dávidova poučná pieseň. Blažený, komu sa odpustila neprávosť a je oslobodený od hriechu.
2. Blažený človek, ktorému Pán vinu nepripočíta a v ktorého myslí niet podvodu.
3. Pretože som mlčal, chradli mi kosti a celý deň som nariekal.
4. Veď vo dne i v noci doliehala na mňa tvoja ruka a ako v letných páľavách vysychala mi sila.
5. Vyznal som sa ti zo svojho hriechu a nezatajil som svoj priestupok. Povedal som si: „Vyznám Pánovi svoju neprávosť.“ A ty si mi odpustil zlobu môjho hriechu.
6. Preto každý nábožný bude sa modliť k tebe v čase tiesne. A záplavy veľkých vôd sa k nemu nepriblížia.
7. Ty si moje útočisko, ochrániš ma pred súžením; zahrnieš ma radostou zo spásy.
8. Dám ti múdrosť a poučím ťa o ceste, ktorou máš kráčať; poradím ti a budem ťa mať stále na očiach.
9. Nebudte ako žrebce či mulice, ktoré nemajú rozum. Keď im chceš vložiť uzdu a zubadlo, nepodídu k tebe.
10. Bezbožného stíhajú mnohé strasti; no dúfajúcich v Pána obklopí milosrdenstvo.
11. Radujte sa, spravodliví, v Pánovi a plesajte, jasajte všetci, čo máte srdce úprimné.

Žalm 33

1. Plesajte, spravodliví, v Pánovi; statočným sluší spievať pieseň chvály.
2. Oslavujte Pána gitarou, hrajte mu na desaťstrunovej lutne.
3. Spievajte mu novú pieseň, nadšene mu hrajte a volajte na slávu.
4. Lebo Pánovo slovo je pravdivé a verné všetko jeho konanie.
5. Miluje spravodlivosť a právo; milosti Pánovej plná je zem.
6. Pánovým slovom povstali nebesia a dychom jeho úst všetky ich voje.
7. Ako do vreca hromadí morské vody, ako do nádrží zlieva oceány.
8. Celá zem nech má bázeň pred Pánom, pred jeho tvárou nech sa chvejú všetci obyvatelia sveta.
9. Lebo on riekol a stalo sa, on rozkázal a všetko bolo stvorené.
10. Pán marí úmysly pohanov, navnivoč privádza myšlienky národov.
11. Ale Pánov úmysel trvá naveky, myšlienky jeho srdca z pokolenia na pokolenie.
12. Blažený národ, ktorého Bohom je Pán, blažený ľud, ktorý si on vyvolil za dedičstvo.
13. Pán hľadá z neba a vidí všetkých ľudí.
14. Pozerá z miesta, kde prebýva, na všetkých obyvateľov zeme,
15. on, čo každému osve utvoril srdce a chápe všetky ich skutky.
16. Neochráni kráľa vojsko početné ani obra jeho sila mohutná.
17. Kôň nepomôže k víťazstvu, nezachráni, aj keď silou oplýva.
18. Hľa, oko Pánovo bdie nad tými, čo sa ho boja, nad tými, čo v jeho milosrdenstvo dúfajú,
19. aby ich zachránil pred smrťou a v čase hladu nakrmlil.
20. Naša duša očakáva Pána, on je naša pomoc a ochrana.
21. V ňom sa naše srdce raduje a v jeho sväté meno máme dôveru.
22. Tvoje milosrdenstvo, Pane, nech je nad nami, ako dúfame v teba.

Žalm 34

1. Tento žalm zložil Dávid, keď sa tváril pred Abimelechom ako šialený. Ten ho potom prepustil a on odišiel.
2. Pána chcem velebiť v každom čase, moje ústa budú ho vždy chváliť.
3. V Pánovi sa bude chváliť moja duša; nechže to počujú pokorní a nech sa tešia.
4. Velebte so mnou Pána a oslavujme jeho meno spoločne.
5. Hľadal som Pána a on ma vyslyšal a vytrhol ma zo všetkej hrôzy.
6. Na neho hľadte a budete žiarit a tvár vám nesčervenie hanbou.
7. Úbožiak zavolať a Pán ho vyslyšal a vyslobodil ho zo všetkých tiesní.
8. Ako strážca sa utáborí anjel Pánov okolo bohabojných a vyslobodí ich.
9. Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Pán; šťastný človek, čo sa utieka k nemu.
10. Vy, jeho svätí, bojte sa Pána, veď bohabojní núdzu nemajú.
11. Boháči sa nabedia a nahladujú, ale tým, čo hľadajú Pána, nijaké dobro chýbať nebude.
12. Podte, deti, čujte ma, naučím vás bázni Pánovej.
13. Miluje niekto život a chce požívať dobro v šťastných dňoch?
14. Zdržuj svoj jazyk od zlého a svoje pery od reči úlisnej.
15. Unikaj pred zlom a dobre rob, hľadaj pokoj a usiluj sa oň.
16. Pánove oči hľadajú na spravodlivých a k ich volaniu sa nakláňa jeho sluch.
17. Tvár Pánova sa odvracia od tých, čo robia zlo, a vyhladzuje ich pamiatku zo zeme.
18. Spravodliví volali a Pán ich vyslyšal a vyslobodil ich zo všetkých tiesní.
19. Pán je pri tých, čo majú srdce skrúšené, a zachraňuje zlomených na duchu.
20. Spravodliví majú utrpení veľa, ale Pán ich vyslobodí zo všetkých.
21. Všetky kosti im ochraňuje, ani jedna sa im nezlomí.
22. Hriešnika zloba zahubí a tých, čo nenávidia spravodlivého, stihne trest.
23. Pán vykúpi duše svojich služobníkov, nebudú potrestaní tí, čo v neho dúfajú.

Žalm 35

1. Dávidov žalm. Pane, odsúď tých, čo mňa odsudzujú, napadni tých, čo mňa napádajú.
2. Vezmi zbroj a štít a vstaň mi na pomoc.
3. Zažeň sa kopijou a sekerou proti tým, čo ma prenasledujú. Povedz mojej duši: „Ja som tvoja spása.“
4. Nech sa hanbia a červenajú tí, čo mi číhajú na život; nech sú zavrátení a nech sa hanbia tí, čo mi chcú zle.
5. Nech sú ako prach pred vetrom a nech ich ženie Pánov anjel;
6. nech je ich cesta tmavá a klzká a Pánov anjel nech ich prenasleduje.
7. Lebo bez príčiny mi nastavili sieť, bez dôvodu mi vykopali jamu.
8. Nech ho znenazdania stihne pohroma a nech sa sám chytí do siete, ktorú nastavil, nech sám padne do tej istej pohromy.
9. Lež moja duša bude plesať v Pánovi a bude sa tešiť z jeho pomoci.
10. Všetko vo mne bude hovoriť: „Pane, kto sa ti vyrovná? Úbožiaka zachraňuješ z rúk tých, čo sú silnejší od neho, chudáka a bedára pred lúpežníkmi.“
11. Vystúpili kriví svedkovia a pýtali sa na to, o čom nemám ani tušenia.
12. Za dobré sa mi odplácali zlým; som celkom opustený.
13. Keď oni boli chorí, ja som nosil rúcho kajúčne. Umŕtvoval som sa pôstom a v srdci som sa stále modlil.
14. Ako k priateľovi, ako k bratovi som sa správal k nim; zármutok ma zohol, akoby som oplakával vlastnú mať.
15. Ale keď som klesol ja, oni sa zaradovali a hneď sa zhŕkli; zhŕkli sa proti mne a bili ma i tí, ktorých som ani nepoznal.
16. Bez prestania ma trhali, dráždili ma, posmievali sa mi a zubami škrípali proti mne.
17. Pane, ako dlho sa budeš na to dívať? Zachráň ma pred ich zlobou a pred levmi život môj.
18. Budem ťa oslavovať vo veľkom zhromaždení a chváliť uprostred zástupov.
19. Nech sa netešia nado mnou falošní nepriatelia, čo ma nenávidia bez príčiny a prebodávajú očami.
20. Lebo nehovoria, čo je na pokoj, ale vymýšľajú úklady proti tichým zeme.
21. Naširoko rozďavujú ústa proti mne, hovoria: „Dobre, dobre, na vlastné oči vidíme.“
22. Pane, ty to vidíš, nuž nemlč; Pane, nevzdaluj sa odo mňa.
23. Prebud' sa, vstaň a zachráň ma, Pán môj a Boh môj, ujmi sa môjho sporu.
24. Pane, Bože môj, súď ma podľa svojej spravodlivosti, nech sa netešia nado mnou.
25. Nech si v srdci nehovoria: „Dobre, ako sme si želali.“ A nech nehovoria: „Zhltli sme ho.“
26. Nech sa hanbia a červenajú všetci dovedna, čo sa tešia z môjho nešťastia, nech hanba a potupa zaodeje tých, čo sa povyšujú nado mňa.
27. Nech sa tešia a radujú tí, čo aj mne žičia spravodlivosť, a nech stále hovoria: „Nech je zvelebený Pán, čo svojho sluhu obdarúva pokojom.“
28. Vtedy môj jazyk bude rozprávať o tvojej spravodlivosti a bude ťa oslavovať deň čo deň.

Žalm 36

1. Zbormajstroví. Od Dávida, Pánovho služobníka.
2. Nepravosť našepkáva hriešnikovi v hĺbke jeho srdca; pred jeho očami nieto bázne Božej.
3. Sám sebe lichotí do vlastných očí, aby nemusel poznať svoju nepravosť a zanevrieť na ňu.
4. Slová jeho úst sú nepravosť a klam; prestal už myslieť rozvážne a robiť dobre.
5. Na svojom lôžku premýšľa o nepravosti, dáva sa na cesty nedobré, nijakej zloby sa neštíti.
6. Pane, tvoje milosrdenstvo siaha po nebesia a tvoja vernosť až k oblakom.
7. Tvoja spravodlivosť je ako Božie výšiny, tvoje súdy ako morská hlbina: ty, Pane, ľuďom i zveri pomáhaš.
8. Bože, aké vzácne je tvoje milosrdenstvo! Ľudia sa utiekajú do tône tvojich krídel.
9. Opájajú sa blahobytom tvojho domu a pijú z potoka tvojich rozkoší.
10. Veď u teba je zdroj života a v tvojom svetle uvidíme svetlo.
11. Svoju milosť daj tým, čo ťa poznajú, a spravodlivosť tým, čo majú srdce úprimné.
12. Nech ma nezasiahne noha pyšného, nech mnou nepohne ruka hriešnika.
13. Hľa, padli tí, čo páchali nepravosť, zrútili sa a viac nevstanú.

1. Dávidov žalm. Nerozhorčuj sa nad ničomníkmi a nežiarli na tých, čo pášu nepravosť.
2. Veď oni uschnú rýchlo ako tráva a zvädnú ako zelená bylina.
3. Ale spoľahni sa na Pána a dobre rob a budeš bývať v svojej krajine a tešiť sa z bezpečia.
4. Hľadaj radosť v Pánovi a dá ti, za čím túži tvoje srdce.
5. Pánovi zver svoje cesty a jemu dôveruj, on sa už postará.
6. Tvoju spravodlivosť vyvedie na povrch ako svetlo a tvoje právo ako poludňajší jas.
7. Odovzdaj sa Pánovi a dúfaj v neho; nepretekaj sa s tým, čo kráča od úspechu k úspechu, s človekom, čo strojí úklady.
8. Prestaň sa hnevať a zanechaj zlosť, nerozčuľuj sa, to vedie len k zlému.
9. Všetci ničomníci budú zničení, lež tí, čo dúfajú v Pána, stanú sa dedičmi zeme.
10. Ešte chvíľku a už nebude hriešnika; budeš hľadať jeho miesto, a nenájdeš.
11. Tichí však zdedia zem a budú žiť v šťastí a pokoji.
12. Hriešnik snuje nástrahy spravodlivému a škripe proti nemu zubami.
13. Ale Pán sa mu smeje, lebo už vidí, ako sa blíži jeho deň.
14. Hriešnici tasia meč a napínajú luk, chcú zraziť bedára i chudáka a zavraždiť tých, čo kráčajú po správnej ceste.
15. Lenže ten meč vnikne do ich vlastného srdca a ten luk sa im doláme.
16. Lepšie to málo, čo má spravodlivý, než veľké bohatstvá hriešnikov.
17. Veď ramená hriešnikov budú polámané, no spravodlivých posilňuje Pán.
18. O život bezúhonných sa stará Pán a ich dedičstvo trvá naveky.
19. V nešťastí zahanbení nebudú a v čase hladu budú nasýtení.
20. Ale hriešnici, tí zahynú, nepriatelia Pána, tí sa pomínú ako nádhera lúk a stratia sa ako dym.
21. Hriešnik si požičiava, a nevracia, lež spravodlivý má súcit a rozdáva.
22. Tí, ktorým žehná Pán, budú dedičmi zeme a tí, ktorým zlorečí, zahynú.
23. Pán upevňuje kroky človeka a sprevádza ho na ceste.
24. Ak padne, neostane ležať, veď Pán ho drží za ruku.
25. Bol som mladík, teraz som starec, a nevidel som spravodlivého, že by bol opustený, ani jeho deti žobrať o chlieb.
26. Pretože sa ustavične zľutúva a požičiava, na jeho potomstve požehnanie spočinie.
27. Vyhýbaj zlu a dobre rob a budeš mať domov naveky.
28. Lebo Pán miluje spravodlivosť a neopúšťa svojich svätých. Nespravodlivci navždy vyhynú a pokolenie bezbožných bude zničené.
29. Lež spravodliví zdedia zem, budú ju obývať na veky vekov.
30. Z úst spravodlivého zaznieva múdrosť a jeho jazyk hovorí, čo je správne.
31. V jeho srdci je zákon Boží a jeho kroky nezakolíšu.
32. Hriešnik striehne na spravodlivého a usiluje sa ho usmrtiť;
33. lenže Pán mu ho v rukách nenechá, nedá ho odsúdiť, keď bude súdený.
34. Očakávaj Pána a jeho cesty sa pridržaj; on ťa povýši za dediča zeme a dožiješ sa záhuby hriešnikov.
35. Videl som bezbožného, ako sa vyťahoval a vypínal sťa céder košatý;
36. no sotva som prešiel, už ho tam nebolo, aj som ho hľadal, ale nenašiel.
37. Všímaj si nevinného a pozoruj spravodlivého, lebo budúcnosť patrí pokojamilovným.
38. Ale nespravodlivci všetci vyhynú a potomstvo bezbožných bude vyhubené.
39. Spása spravodlivých prichádza od Pána, on je ich ochrancom v čase súženia.
40. Pán im pomôže a oslobodí ich, vytrhne ich z rúk hriešnikov a zachráni ich, lebo sa spoliehajú na neho.

Žalm 38

1. Dávidov žalm na spomienku.
2. Nekarhaj ma, Pane, v svojom rozhorčení a netrestaj ma v svojom hneve,
3. lebo tvoje šípy utkveli vo mne, dopadla na mňa tvoja ruka.
4. Pre tvoje rozhorčenie niet na mojom tele zdravého miesta, pre môj hriech nemajú pokoj moje kosti.
5. Hriechy mi prerástli nad hlavu a ťažia ma príliš, sťa veľké bremeno.
6. Rany mi zapáchajú a hnisajú pre moju nerozumnosť.
7. Zohnutý som a veľmi sklúčený, smutne sa vlečiem celý deň.
8. Bedrá mi spaľuje horúčka a moje telo je nezdravé.
9. Nevládny som a celý dobitý, v kvílení srdca nariekam.
10. Pane, ty poznáš každú moju túžbu; ani moje vzdychy nie sú skryté pred tebou.
11. Srdce mi búcha, sila ma opúšťa i svetlo v očiach mi hasne.
12. Priatelia moji a moji známi odvracajú sa odo mňa pre moju biedu, aj moji príbuzní sa ma stránia.
13. Tí, čo mi číhajú na život, nastavujú mi osídla a tí, čo mi stroja záhubu, rozchyrujú o mne výmysly a deň čo deň vymýšľajú úklady.
14. Ale ja som sťa hluchý, čo nečuje, ako nemý, čo neotvára ústa.
15. Podobám sa človekovi, čo nepočuje a čo nevie obvinenie vyvrátiť.
16. Pane, pretože v teba dúfam, ty ma vyslyšíš, Pane, Bože môj.
17. A tak hovorím: „Nech sa už neradujú nado mnou; a keď sa potknem, nech sa nevystatujú nado mňa.“
18. Ja, pravda, už takmer padám a na svoju bolesť myslím ustavične.
19. Preto vyznávam svoju vinu a pre svoj hriech sa trápim.
20. Moji nepriatelia sú živí a stále mocnejší, ba ešte pribudlo tých, čo ma nenávidia neprávom.
21. Za dobro sa mi odplácajú zlom a tupia ma za to, že som konal dobre.
22. Neopúšťaj ma, Pane; Bože môj, nevzdaluj sa odo mňa.
23. Ponáhľaj sa mi na pomoc, Pane, moja spása.

1. Zbormajstroví. Jedutunoví. Dávidov žalm.
2. Povedal som: „Budem dávať pozor na svoje správanie, aby som nezhrešil jazykom. K svojim ústam postavím stráž, dokiaľ je hriešnik pred mnou.“
3. Ako nemý som zatíchol a zamĺkol, šťastia zbavený, bolesť sa mi však znova ozvala.
4. Srdce sa mi rozpálilo v hrudi a pri rozjímaní vzplanul vo mne oheň.
5. A môj jazyk preriekol: „Daj mi poznať, Pane, môj koniec i aký je ešte počet mojich dní; nech si uvedomím, aký je krátky môj život.“
6. Hľa na pár piadí si mi dní nameral a dĺžka môjho života je ako nič pred tebou. Veru, len zdaním je bytie človeka,
7. každý sa mihne ako vidina. Naozaj len nadarmo sa pachtí a lopotí, poklady zháňa, hoc nevie, kto ich zoberie.
8. A teraz, Pane, ešte čo mám čakať? Ty si moja nádej.
9. Zo všetkých mojich neprávostí ma vysloboď a nevystav ma hlupákovi na posmech.
10. Onemel som, neotvorím ústa, lebo si to ty urobil.
11. Odním odo mňa svoje tresty, bo hyniem pod úderom tvojej ruky.
12. Trestami za hriechy naprávaš človeka. Ako moľ ničíš, čo má najcennejšie; veru, každý človek je len márna vidina.
13. Pane, vyslyš moju modlitbu, nakloň sluch k môjmu volaniu. Nebuď mlčanlivý k mojim slzavým nárekom; veď u teba som iba hosť, len pútnik, ako všetci moji otcovia.
14. Odvráť odo mňa svoj prísny pohľad, aby som pookrial, skôr, než odídem a než ma viac nebude.

Žalm 40

1. Zbormajstroví. Dávidov žalm.
2. Čakal som, čakal na Pána a on sa ku mne sklonil.
3. Vyslyšal môj nárek a vytiahol ma z jamy hrôzy, z bahnitého kalu. Nohy mi postavil na skalu a kroky mi upevnil.
4. Do úst mi vložil pieseň novú, chválospev nášmu Bohu. Mnohí to uvidia a bázeň ich naplní a budú dúfať v Pána.
5. Blažený človek, čo v Pána skladá dôveru a nevšíma si pyšných ani náchylných klamať.
6. Veľa zázakov si urobil, Pane, Bože môj; a v tvojich zámeroch s nami kto sa ti vyrovná? Aj keby som ich chcel rozhlásiť a vyrozprávať všetky, tolko ich je, že sa nedajú spočítať.
7. Obety a dary si nepraješ, lež uši si mi otvoril. Nežiadaš žertvu ani obeť zmierenia,
8. preto som povedal: „Hľa, prichádzam. Vo zvitku knihy je napísané o mne,
9. že mám plniť tvoju vôľu. A to chcem, Bože môj, hlboko v srdci mám tvoj zákon.“
10. Ohlasujem tvoju spravodlivosť vo veľkom zhromaždení; svojim perám hovoriť nebránim, Pane, ty to vieš.
11. Tvoju spravodlivosť si v srdci neskrývam, rozprávam o tvojej vernosti a o tvojej spáse. Neskrývam tvoju milosť a pravdu pred veľkým zhromaždením.
12. Ale ty, Pane, neodnímaj mi svoje milosrdenstvo, tvoja milosť a tvoja pravda nech mi vždy pomáhajú.
13. Zo všetkých strán sa na mňa kopia nespočetné pohromy, opantalo ma tolko hriechov, že nemám o nich prehľad. A je ich viac, než mám vlasov na hlave, až mi z toho srdce zamiera.
14. Pane, ráč ma zachrániť, príd' mi čím skôr na pomoc.
15. Nech sa hanbia a červenajú všetci dovedna, čo mi číhajú na život a čo mi ho chcú zničiť. Nech sú zavrátení a nech sa hanbia tí, čo mi chcú zle.
16. Nech zmeravejú hanbou tí, čo mi hovoria: „Tak mu treba!“
17. No nech jasajú a nech sa v tebe tešia všetci, čo ťa hľadajú. A tí, čo túžia po tvojej pomoci, nech stále hovoria: „Nech je zvelebený Pán!“
18. Ja som síce biedny a úbohý, no Pán sa stará o mňa. Ty si moja pomoc a môj osloboditeľ, Bože môj, nemeškaj.

Žalm 41

1. Zbormajstroví. Dávidov žalm.
2. Blažený, kto pamätá na bedára; v deň nešťastia ho vyslobodí Pán.
3. Pán ho bude chrániť, zachová ho nažive, urobí ho šťastným na zemi a nevydá ho nepriateľom napospas.
4. Na lôžku bolesti Pán mu pomoc poskytne, v chorobe sníme z neho všetku slabosť.
5. Volám: „Pane, zmiluj sa nado mnou, uzdrav moju dušu, zhrešil som proti tebe.“
6. Nepriatelia hovoria o mne zlomyseľne: „Kedyže už zomrie? A kedy zanikne jeho meno?“
7. A keď ma niekto navštívi, hovorí neúprimne, v srdci hromadí zlobu a potom odíde von a ohovára ma.
8. Moji nepriatelia si šuškejú proti mne a zmýšľajú zle o mne:
9. „Už ho prikvačila zlá choroba; a keď raz zaľahol, viac sa nepozbiera a nevstane.“
10. Dokonca i môj priateľ, ktorému som dôveroval a ktorý jedával môj chlieb, zdvihol proti mne päťu.
11. Ale ty, Pane, zmiluj sa nado mnou; pomôž mi vstať a ja im odplatím.
12. Z toho poznám, že ma máš rád, ak môj nepriateľ už nezajasá nado mnou.
13. Ty sa ma ujmeš, lebo som nevinný, a naveky ma postavíš pred svoju tvár.
14. Nech je zvelebený Pán, Boh Izraela, od vekov až naveky. Staň sa. Amen.

Žalm 42

1. Zbormajstrov. Poučný chválospev Koreho synov.
2. Ako jeleň dychtí za vodou z prameňa, tak moja duša, Bože, túži za tebou.
3. Po Bohu žízni moja duša, po Bohu živom; kedyže už prídem k nemu a uzriem Božiu tvár?
4. Slzy sú mojím chlebom vo dne i v noci, keď sa ma deň čo deň spytujú: „Kdeže je tvoj Boh?“
5. Duša sa mi rozplýva pri spomienke, ako som putoval ku vznešenému stánku a vstupoval do domu Božieho s radostným plesaním a s piesňou ďakovnou uprostred zástupov sláviacich sviatky.
6. Prečo si smutná, duša moja? A prečo sa chveješ? Dúfaj v Pána, lebo ho ešte budem velebiť, moju spásu a môjho Boha.
7. Moja duša je skormútená; preto si spomínam na teba pri Jordáne a Hermone a na vrchu Misar.
8. Hlbina hlbine sa ozýva na hukot vodopádov; všetky tvoje krútnavy a prívally prešli ponad mňa.
9. Vo dne mi svoju milosť udeľuje Pán. V noci mu zasa ja spievam a modlím sa k Bohu môjho života.
10. Hovorím Bohu: „Ty si moja opora; prečo na mňa zabúdaš? A prečo mám chodiť smutný, keď ma sužuje nepriateľ?“
11. Sťa by mi kosti drvili, keď ma moji utláčatelia tupia, keď sa ma deň čo deň spytujú: „Kdeže je tvoj Boh?“
12. Prečo si smutná, duša moja? A prečo sa chveješ? Dúfaj v Pána, lebo ho ešte budem velebiť, spásu mojej tváre a môjho Boha.

Žalm 43

1. Súď ma, Bože, a rozhodni môj spor s neverným ľudom; zachráň ma pred zločincom a úskočným človekom.
2. Ved' ty, Bože, si moje útočište. Prečo si ma odohnal a prečo mám chodiť smutný, keď ma sužuje nepriateľ?
3. Zošli svoje svetlo a svoju pravdu; ony nech ma sprevádzajú a privedú na tvoj svätý vrch a do tvojich stánkov.
4. I pristúpim k Božiemu oltáru, k Bohu, ktorý ma napĺňa radosťou i plesaním, a gitarou ťa, Bože, môj Bože, zvelebím.
5. Prečo si smutná, duša moja? A prečo sa chveješ? Dúfaj v Pána, lebo ho ešte budem velebiť, spásu mojej tváre a môjho Boha.

1. Zbormajstrov. Poučný chválospev Koreho synov.
2. Bože, na vlastné uši sme počuli, naši otcovia nám rozprávali o dielach, ktoré si vykonal za ich dní, za dní pradávnych.
3. Ty si svojou rukou vyhnal pohanov a našich otcov si usadil, zničil si národy, a našich otcov si rozmnožil.
4. Veď nie svojím mečom získali krajinu, nepomohlo im vlastné rameno, ale tvoja pravica, tvoje rameno a jas tvojej tváre, lebo ich máš rád.
5. Ty si môj kráľ a môj Boh, ty pomáhaš Jakubovi.
6. Len s tebou sme zahnali nepriateľov a v tvojom mene zničili tých, čo sa vzbúрили proti nám.
7. Nespolieham sa veru na svoj luk, ani môj meč ma nezachráni.
8. Ty si nás zachránil pred utláčateľmi a zahanbil si tých, čo nás nenávideli.
9. V Bohu sa budeme chváliť celý deň a naveky budeme velebiť tvoje meno.
10. Ale teraz si nás zavrhol a zahanbil, už netiahneš, Bože, s našimi vojmi.
11. Zahnal si nás na útek pred našimi nepriateľmi a sme koristou tých, čo nás nenávidia.
12. Vydal si nás ako ovce na zabitie a roztrúsil si nás medzi pohanov.
13. Svoj ľud si predal bez zisku a neobohatil si sa jeho predajom.
14. Vystavil si nás na potupu susedom a na posmech i pohanu nášmu okoliu.
15. Urobil si z nás príslovie pre pohanov a národy krútia hlavou nad nami.
16. Celý deň mám pred očami svoju potupu a rumenec hanby mi pokrýva tvár,
17. keď počúvam potupné a posmešné hlasy, keď vidím, ako nepriateľ horí pomstou.
18. Toto všetko nás postihlo, hoci sme nezabudli na teba a neporušili sme zmluvu s tebou.
19. Naše srdce sa neodvrátilo od teba, ani naše kroky nezišli z tvojej cesty,
20. a predsa si nás ponížil v kraji líšok a zahalil tŕňou smrti.
21. Keby sme zabudli na meno nášho Boha a vzpínali ruky k bohu cudziemu,
22. či Boh na to nepríde? On predsa pozná tajnosti srdca.
23. Veď pre teba nás usmrcujú deň čo deň, pokladajú nás za ovce na zabitie.
24. Prebuď sa, Pane, prečo spíš? Vstaň a nezavrhni nás navždy.
25. Prečo odvraciaš svoju tvár? Vari môžeš zabudnúť na našu biedu a naše súženie?
26. Veď naša duša je pokorená až do prachu, naše telo je pritlačené k zemi. Vstaň, Pane, pomôž nám a vykúp nás, veď si milosrdný.

1. Zbormajstroví. Podľa „Lalie“. Poučná pieseň Koreho synov. Pieseň lásky.
2. Moje srdce prekypuje krásnymi slovami, svoje verše venujem kráľovi. Môj jazyk je ako pero rýchlopisca.
3. Ty si najkrajší z ľudských synov. Z tvojich perí plynie milota. Preto ťa Boh požehnal naveky.
4. Ty, najmocnejší, pripáš si meč na bedrá; svoju velebu a dôstojnosť.
5. Vo svojej dôstojnosti šťastne vytiahni, nasadni na voz a bojuj za pravdu, lásku a spravodlivosť. Nech ťa tvoja pravica učí konať úžasné skutky.
6. Tvoje ostré šípy zasiahnu srdcia kráľových nepriateľov; poddajú sa ti národy.
7. Tvoj trón, Bože, trvá naveky a žezlo tvojho kráľovstva je žezlo spravodlivosti.
8. Miluješ spravodlivosť a nenávidíš nepravosť, preto ťa Boh, tvoj Boh, pomazal olejom radosti viac ako tvojich druhov.
9. Tvoj odev vonia myrhou, aloou a kasiou a rozveseľuje ťa zvuk harfy z palácov zo slonoviny.
10. Dcéry kráľovské sú medzi tvojimi vyvolenými; po tvojej pravici stojí kráľovná ozdobená zlatom z Ofíru.
11. Čuj, dcéra, a pozoruj, nakloň svoj sluch, zabudni na svoj ľud a na dom svojho otca.
12. Sám kráľ zatúžil za tvojou krásou; on je tvoj pán, vzdaj mu poklonu.
13. Dcéry z Týru ti prinesú dary a o tvoju priazeň sa budú uchádzať veľmoži národa.
14. Veľmi vznešená je dcéra kráľovská vnútri, jej odevom sú zlaté tkanivá.
15. V pestrom rúchu ju vedú ku kráľovi; za ňou ti privádzajú panny, jej družice.
16. Sprevádza ich jasot radostný, tak vstupujú do kráľovského paláca.
17. Miesto tvojich otcov zaujmú tvoji synovia; urobíš ich kniežatami nad celou zemou.
18. Na tvoje meno budem pamätať vo všetkých pokoleniach. Preto ťa národy budú velebiť navždy a na veky vekov.

Žalm 46

1. Zbormajstrov. Podľa „Panny“. Pieseň Koreho synov.
2. Boh je naše útočisko a sila aj najistejšia pomoc v súžení.
3. Preto sa nebojíme, hoci by sa chvela zem a vrchy na dno morské padali.
4. Nech hučia vody mora a nech sa vzdúvajú a vrchy nech sa trasú pod jeho náporom.
5. Riečne ramená obveselujú Božie mesto, posvätný stánok Najvyššieho.
6. Nezachveje sa, veď Boh je v jeho strede; už od úsvitu mu Boh pomáha.
7. Národy sa búria, klátia sa kráľovstvá; tu zaznie jeho hlas a zem sa roztápa.
8. S nami je Pán zástupov, naším útočiskom je Boh Jakubov.
9. Podťe a pozrite na diela Pánove, aké úžasné veci vykonal na zemi. Zo všetkých končín zeme odstraňuje vojny,
10. láme luky a drúzga oštepí a štíty v ohni spaľuje.
11. Prestaňte už a uznajte, že ja som Boh, vyvýšený nad národy, vyvýšený nad zem.
12. S nami je Pán zástupov, naším útočiskom je Boh Jakubov.

Žalm 47

1. Zbormajstroví. Žalm Koreho synov.
2. Tlieskajte rukami, všetky národy, jasajte Bohu hlasom radostným.
3. Lebo Pán je Najvyšší a hrozný, nad celou zemou veľký kráľ.
4. Podmaňuje nám národy a pohanov nám kladie pod nohy.
5. On pre nás vybral dedičstvo, slávu Jakuba, ktorého má rád.
6. Za jasotu vystupuje Boh, Pán vystupuje za hlaholu polnice.
7. Spievajte Bohu, spievajte, spievajte nášmu kráľovi, spievajte.
8. Pretože Boh je kráľom celej zeme; spievajte mu chválospev.
9. Boh kraluje nad národmi, Boh sedí na svojom svätom tróne.
10. Kniežatá národov sa spolčujú s národom Boha Abrahámovho. Veď Bohu patria mocní zeme, tak veľmi je vyvýšený.

Žalm 48

1. Pieseň. Žalm Koreho synov.
2. Veľký je Pán a hoden každej chvály v meste nášho Boha.
3. Jeho svätý vrch, krásne návršie, je celej zemi na radosť. Vrch Sion, tajomný príbytok, je mestom veľkého kráľa.
4. Boh sa preslávil v jeho palácoch ako istá ochrana.
5. Lebo hľa, králi sa spojili a utvorili jeden šík.
6. No sotva sa pozreli, strpli úžasom, zmatli sa a dali sa na útek;
7. hrôza ich tam schvátila, bolesti ako rodičku,
8. ako keď východný víchor rozbíja lode taršišské.
9. Čo sme počuli, to sme aj videli v meste Pána zástupov, v meste nášho Boha: Boh ho založil naveky.
10. Spomíname, Bože, na tvoje milosrdenstvo uprostred tvojho chrámu.
11. Ako tvoje meno, Bože, tak aj tvoja sláva šíri sa až do končín zeme; tvoja pravica je plná spravodlivosti.
12. Nech sa raduje vrch Sion a judejské dcéry nech jasajú nad tvojimi výrokmami.
13. Obíďte Sion a obklopte ho, spočítajte jeho veže.
14. Dobro si všimnite jeho hradby, prejdite jeho paláce, aby ste mohli rozprávať ďalšiemu pokoleniu,
15. že on je Boh, náš Boh, naveky a na veky vekov: on sám nás bude stále sprevádzať.

1. Zbormajstroví. Žalm Koreho synov.
2. Čujte to, všetky národy, počúvajte, všetci obyvatelia zeme;
3. vy všetci, prostí aj vznešení, všetci vospolok, bohatí aj chudobní.
4. Moje ústa hovoria múdrosť a moje srdce uvažuje o tom, čo je rozumné.
5. K prísloviám ucho nakláňam, pri zvukoch lýry vysvetlím svoju záhadu.
6. Prečo by som sa mal strachovať v dňoch nešťastných, keď ma obkľučuje zloba tých, čo mi chcú nohy podraziť?
7. Pred tými, čo sa spoliehajú na svoju silu a chvastajú sa nadmerným bohatstvom?
8. Ved' sám seba nevykúpi nik, ani nezaplatí Bohu výkupné za seba.
9. Cena za vykúpenie života je príliš vysoká; nikdy nebude stačiť,
10. aby človek žil naveky a zánik neuzrel.
11. Ved' vidí, že umierajú aj mudrci, rovnako hynie blázon i hlupák a cudzím nechávajú svoje bohatstvo.
12. Hroby im budú večnými domami, príbytkami z pokolenia na pokolenie, aj keď krajiny pomenovali podľa svojich mien.
13. Ved' človek, aj keď má meno, nebude tu trvalo; je ako lichva, čo hynie; v tom je jej podobný.
14. Taký je osud tých, čo sa spoliehajú na seba, a koniec tých, čo sa vo vlastných slovách kochajú.
15. Ako ovce sa ženú do priepasti a smrť je ich pastierom. Padajú strmhlav do hrobu, ich zjav sa pomíne: podsvetie im bude príbytkom.
16. No moju dušu Boh vykúpi, z moci podsvetia ma iste vezme k sebe.
17. Netráp sa, ak niekto bohatne a ak sa poklad jeho domu zväčšuje.
18. Lebo keď zomrie, nič si nevezme so sebou, jeho poklad s ním nepôjde.
19. Aj keď si blahoželal za živa: „Budú ťa chváliť, že si si dobre počínal,“
20. predsa k pokoleniu svojich otcov musí zostúpiť a tí už nikdy svetlo neuvidia.
21. A keby človek mal čo akú hodnotu, a toto by si nevšímal, je ako lichva, čo hynie; v tom je jej podobný.

Žalm 50

1. Asafov žalm. Zvrchovaný Boh, Pán, prehovoril a vyzval zem od východu slnka až po jeho západ.
2. Zo Siona plného nádhery zažiaril Boh;
3. náš Boh prichádza a už nemlčí: pred ním je žeravý oheň a vôkol neho búrka mohutná.
4. On nebo i zem volá z výšavy na súd nad svojím národom:
5. „Zhromaždite mi mojich svätých, čo zmluvu so mnou spečatili obetou.“
6. A nebesia zvestujú jeho spravodlivosť, veď sudcom je sám Boh.
7. „Počuj, ľud môj, chcem hovoriť; teba, Izrael, idem usvedčiť ja, Boh, čo tvojím Bohom som.
8. Neobviňujem ťa pre tvoje obety, veď tvoje žertvy stále sú predo mnou.
9. Viac z tvojho domu býčky neprijmem ani capov z tvojich čried.
10. Lebo mne patrí všetka lesná zver, tisícky horskej zveriny.
11. Poznám všetko vtáctvo lietavé, moje je i to, čo sa hýbe na poli.
12. Aj keď budem hladný, nebudem pýtať od teba; veď moja je zem i s tým, čo ju naplňa.
13. Vari ja hovädzie mäso jedávam alebo pijem krv kozlaciu?
14. Obetuj Bohu obetu chvály a Najvyššiemu svoje sluby splň.
15. A vyzývaj ma v čase súženia: ja ťa zachránim a ty mi úctu vzdáš.“
16. No hriešnikovi Boh hovorí: „Prečo odriekaš moje príkazy a moju zmluvu v ústach omieľaš?
17. Veď ty nenávidíš poriadok a moje slovo odmietaš.
18. Keď vidíš zlodēja, pridávaš sa k nemu a s cudzoložníkmi sa spolčuješ.
19. Zo svojich úst vypúšťaš zlo a klamstvá snuje tvoj jazyk.
20. Vysedávaš si a ohováraš svojho brata, syna svojej matky potupuješ.
21. Toto páchaš, a ja by som mal mlčať? Myslíš si, že ja som ako ty: teraz ťa obviňujem a hovorím ti to do očí.
22. Pochopte to, vy, čo zabúdate na Boha; inak vás zahubím a nik vám nepomôže.
23. Kto prináša obetu chvály, ten ma ctí; a kto kráča bez úhony, tomu ukážem Božiu spásu.“

Žalm 51

1. Zbormajstroví. Dávidov žalm.
2. Zložil ho po hriechu s Betsabe, keď k nemu prišiel prorok Nátan.
3. Zmiluj sa, Bože, nado mnou pre svoje milosrdenstvo a pre svoje veľké zľutovanie znič moju nepravosť.
4. Úplne zmy zo mňa moju vinu a očisť ma od hriechu.
5. Vedomý som si svojej nepravosti a svoj hriech mám stále pred sebou.
6. Proti tebe, proti tebe samému som sa prehrešil a urobil som, čo je v tvojich očiach zlé, aby si sa ukázal spravodlivý vo svojom výroku a nestranný vo svojom súde.
7. Naozaj som sa v nepravosti narodil a hriešneho ma počala moja mať.
8. Ty naozaj máš záľubu v srdci úprimnom a v samote mi múdrosť zjavuješ.
9. Pokrop ma yzopom a zasa budem čistý; umy ma a budem belší ako sneh.
10. Daj, aby som počul radosť a veselosť, a zaplesajú kosti, ktoré si rozdrvil.
11. Odvráť svoju tvár od mojich hriechov a zotri všetky moje viny.
12. Bože, stvor vo mne srdce čisté a v mojom vnútri obnov ducha pevného.
13. Neodvrhuj ma pred svojej tváre a neodnímaj mi svojho ducha svätého.
14. Navráť mi radosť z tvojej spásy a posilni ma duchom veľkej ochoty.
15. Poučím blúdiacich o tvojich cestách a hriešnici sa k tebe obrátia.
16. Bože, Boh mojej spásy, zbav ma škvrny krvipreliať a môj jazyk zajasá nad tvojou spravodlivosťou.
17. Pane, otvor moje pery a moje ústa budú ohlasovať tvoju slávu.
18. Veď ty nemáš záľubu v obete, ani žertvu neprijmeš odo mňa.
19. Obetou Bohu milou je duch skrúšený; Bože, ty nepohrdaš srdcom skrúšeným a poníženým.
20. Buď dobrotivý, Pane, a milosrdný voči Sionu, vybuduj múry Jeruzalema.
21. Potom prijmeš náležité obety, obetné dary a žertvy; potom položia na tvoj oltár obetné zvieratá.

Žalm 52

1. Zbormajstroví. Dávidov poučný chválospev.
2. Zložil ho po tom, čo prišiel Idumejčan Doeg K šaulovi so správou, že Dávid vošiel do Abimelechovho domu.
3. Prečo sa ešte vystatuješ zlobou, ty, čo sa zmôžeš iba na ničomnosť?
4. Úklady strojíš deň čo deň, jazyk máš ostrý ako britva, ty podvodník.
5. Zlo miluješ viacej než dobro, lož väčšmi ako pravdu.
6. Najmilšie sú ti reči zhubné, ty jazyk úlisný.
7. Preto ťa Boh navždy zničí, odstráni ťa, vyženie ťa zo stanu, vytrhne ti korene z krajiny žijúcich.
8. Spravodliví to uvidia a zľaknú sa, ale z neho sa vysmejú:
9. „Pozrite človeka, čo sa neutiekal k Bohu, lež zakladal si na veľkom bohatstve a domohol sa moci svojimi úskokmi.“
10. Ja som však ako zelená oliva v Božom dome. Úfam v Božie milosrdenstvo navždy a naveky.
11. Ustavične ťa chcem velebiť za to, čo si urobil, a s tvojimi svätými sa chcem spoliehať na tvoje meno, lebo je dobré.

Žalm 53

1. Zbormajstroví. Podľa „Machalat“. Dávidov poučný chválospev. Blázon si v srdci hovorí: „Boha niet.“
2. Skazení sú a ohavnosti páchajú, nikto z nich nerobí dobre.
3. Boh pozerá z neba na synov ľudských a skúma, či je niekto rozumný a hľadá Boha.
4. Všetci poblúdili, všetci sa skazili; nikto nerobí dobre, veru, celkom nik.
5. Kde podeli rozum tí, čo páchajú nepravosť a požierajú môj ľud, akoby jedli chlieb? Nevzývajú Boha;
6. no strachom sa trasú tam, kde sa báť netreba. Boh roztrúsil kosti tvojich utláčateľov, zahanbení sú, lebo Boh nimi opovrhol.
7. Kiež príde Izraelu spása zo Siona! Keď Boh vyslobodí svoj ľud zo zajatia, Jakub zaplesá, poteší sa Izrael.

Žalm 54

1. Zbormajstrovi. Hra na strunovom nástroji. Dávidova poučná pieseň.
2. Zložil ju, keď Zifčania prišli k Šaulovi a oznámili mu: „Dávid sa skrýva u nás.“
3. Pane, zachráň ma pre svoje meno a svojou mocou obráň moje právo.
4. Bože, vyslyš moju modlitbu a vypočuj slová mojich úst.
5. Lebo pyšní povstávajú proti mne a násilníci mi striehnu na život, nechcú mať Boha na očiach.
6. Ale mne Boh pomáha a môj život udržiava Pán.
7. Na mojich protivníkov obráť nešťastie a rozpráš ich, veď si verný.
8. S radosťou ti prinesiem obeť; meno tvoje, Pane, budem velebiť, lebo si dobrý;
9. lebo ma vyslobodzuješ zo všetkých súžení a na svojich nepriateľov môžem hľadiť z vysoka.

1. Zbormajstroví. Hra na strunovom nástroji. Dávidova poučná pieseň.
2. Čuj, Bože, moju modlitbu a pred mojou úpenlivou prosbou sa neskrývaj:
3. pohliadni na mňa a vyslyš ma. Keď premýšľam o sebe, som rozrušený,
4. zmätený krikom nepriateľa a útlakom hriešnika. Lebo ma zavalujú bezprávím a zúrivo do mňa dorážajú.
5. Srdce sa vo mne chveje a padá na mňa hrôza predsmertná.
6. Úzkosť a triaška idú na mňa a zmocňuje sa ma des.
7. A tak si hovorím: „Ktože mi dá holubičie krídla, aby som mohol odletieť a odpočinúť si?
8. Aby som mohol utiecť do diaľav a pobudnúť v samote?
9. Vyčkávam, kto by ma zachránil pred búrkou a víchricou.“
10. Pane, zmäť ich jazyky a rozdeľ; bo v meste vidím násilie a hádky.
11. Na jeho hradbách dňom i nocou krúžia dokola;
12. V jeho strede sú nepravosť, strasti a úklady a v jeho uliciach ustavične panuje podvod a klam.
13. Lebo keby mi zlorečil môj nepriateľ, to by som ešte vedel zniesť; a keby sa nado mňa vyvyšoval ten, čo ma nenávidí, azda by som sa pred ním skryl.
14. Ale ty, človeče, ty si predsa mne roveň, môj dobrý známy, ba dôverný priateľ.
15. S tebou ma spájal veľmi nežný zväzok; v sprievode sme kráčali Božím domom.
16. Smrť nech sa vrhne na nich a do podsvetia nech zídu zaživa, lebo zloba je v ich príbytkoch, je medzi nimi uprostred.
17. Ja však budem volať k Bohu a Pán ma zachráni.
18. Večer i ráno, i napoludnie budem rozjímať a vzdychať a vypočuje môj hlas.
19. Vykúpi ma v pokoji z moci tých, čo na mňa útočia, lebo ich je mnoho proti mne.
20. Mňa Boh vypočuje, ale ich zrazí, on, ktorý je spreď vekov. Lebo oni sa nezmenia a Boha sa neboja.
21. Každý z nich vystiera ruku proti svojim druhom a porušuje zmluvu.
22. Jeho slová sú hladšie ako maslo, ale v srdci strojí vojnu. Jeho reči sú jemnejšie než olej, ale sú to vytasené meče.
23. Zlož svoju starosť na Pána a on ťa zachová; a nikdy nedopustí, aby bol spravodlivý zmietaný.
24. Ty ich však, Bože, zhodíš do priepasti skazy. Krvilačníci a podvodníci nedožijú sa ani polovice svojich dní; ale ja dúfam v teba, Pane.

Žalm 56

1. Zbormajstroví. Podľa nápevu „Holubica vzdialených cherubov“. Dávidov žalm. Miktam. Keď ho Filištínci chytili v Gath.
2. Zmiluj sa nado mnou, Bože, lebo ma prenasleduje človek, každodenne ma napáda a utláča.
3. Moji nepriatelia ma prenasledujú deň čo deň a veľa je tých, čo bojujú proti mne, Najvyšší.
4. Kedykoľvek ma popadne strach, spolieham sa na teba.
5. Na Boha, ktorého slovo vebím, na Boha sa ja spolieham a nebojím sa: veď čože mi môže urobiť človek?
6. Dennodenne mi spôsobujú škodu, myslia len na to, ako mi zle urobiť.
7. Podnecujú spory, stroja úklady, idú mi v päťach a sledia. Ako mne číhali na život,
8. tak im odpláť nepravosť, Bože, v hneve zraz pohanov až k zemi.
9. Ty vieš, koľko rás som musel utekať: pozbieraj moje slzy do svojich nádob; či nie sú zapísané v tvojich účtoch?
10. Vtedy moji nepriatelia ustúpia, ešte v ten deň, keď budem volať: áno, viem, že ty si môj Boh.
11. Na Boha, ktorého slovo vebím, na Pána, ktorého slovo vebím,
12. na Boha sa ja spolieham a nebojím sa: veď čože mi môže urobiť človek?
13. Bože, ešte mám splniť sľuby, čo som tebe urobil; obety chvály ti prinesiem,
14. lebo ty si mi život zachránil pred smrťou a nohy pred pádom, aby som kráčal pred Bohom vo svetle žijúcich.

Žalm 57

1. Zbormajstrovi. Na nápev „Nezahub“. Dávidov žalm. Miktam. Keď sa skryl pred Šaulom v jaskyni.
2. Zmiluj sa, Bože, nado mnou, zmiluj sa nado mnou, lebo sa k tebe utiekam; v tieni tvojich krídel nachodím útočište, kým sa nepominú nástrahy.
3. Volám k Bohu, k Najvyššiemu, k Bohu, ktorý mi preukazuje dobro.
4. On zošle pomoc z neba a zachráni ma; zahanbí tých, čo ma týrajú. Boh zošle svoju milosť a pravdu.
5. Som akoby uprostred levíčat, čo požierajú ľudí. Ich zuby sú ako oštepky a šípy, ich jazyk sťa nabrúsený meč.
6. Bože, vznes sa nad nebesia a tvoja sláva nech je nad celou zemou.
7. Mojím nohám nastavili osídlo, až sa mi skormútila duša; predo mnou vykopali jamu, no sami do nej padli.
8. Ochotné je moje srdce, Bože, ochotné je moje srdce;
9. budem ti spievať a hrať. Prebud' sa, duša moja, prebud' sa, harfa a citara, chcem zobudiť zornicu.
10. Budem ťa, Pane, velebiť medzi pohanmi a zaspievam ti žalmy medzi národmi.
11. Lebo až po nebesia siaha tvoje milosrdenstvo a tvoja vernosť až po oblaky.
12. Bože, vznes sa nad nebesia a tvoja sláva nech je nad celou zemou.

Žalm 58

1. Zbormajstrovi. Na nápev „Nezahub“. Dávidov žalm. Miktam.
2. Vari vy, mocnári, naozaj hlásate spravodlivosť, vari správne súdite ľudských synov?
3. Naopak, v srdci páchate neprávosti, vaše ruky pripravujú násilie na zemi.
4. Hriešnici sú na scestí už od lona matky, od materského života blúdia klamári.
5. Jed v nich podobá sa jedu hadiemu, jedu hluchej vretenice, čo si uši zapcháva,
6. ktorá nepočúva hlas zaklínačov, hlas skúseného čarodeja.
7. Bože, vylám im zuby v ústach, rozdrv čeľušť levov, Pane.
8. Nech sa rozplynú sťa voda, čo steká, nech vyschnú ako zdeptaná tráva.
9. Nech sa pominú ako slimák, čo sa v hlien rozteká, ako nedonosený plod ženy, ktorý slnko neuzrie.
10. Prv ako vaše hrnce pocítia oheň z bodliaka, zaživa ich strávi ako oheň hnevu.
11. Spravodlivý sa poteší, keď pomstu uvidí, umyje si nohy v krvi hriešnika.
12. A ľudia povedia: „Naozaj je odmena pre spravodlivého, naozaj je Boh, čo súdi na zemi.“

1. Zbormajstroví. Na nápev „Nezahub“. Dávidov žalm. Miktam. Keď Šaul vyslal mužov, aby strážili dom a zavraždili Dávida.
2. Vytrhni ma, Bože, z moci mojich nepriateľov, chráň ma pred tými, čo povstávajú proti mne.
3. Vytrhni ma z rúk zločincov a zachráň pred krvilačnými.
4. Pozri, úklady robia na môj život a surovo sa vrhajú na mňa.
5. Pane, neťaží ma ani priestupok, ani hriech; nedopustil som sa nepravosti, a predsa sa zbiehajú a na mňa chystajú. Hor' sa, pod' mi v ústrety a pozri.
6. Ty, Pane, Bože mocností, Boh Izraela, precitni a potrestaj všetkých pohanov, nemaj zľutovanie nad tými, čo vierolomne konajú.
7. Na večer sa vracajú, zavýjajú ako psy a pobehujú okolo mesta.
8. Hľa, čo chrlia ich ústa, meč majú na perách: „Ktože to počuje?“
9. Ty sa im však smeješ, Pane; vysmievaš sa všetkým pohanom.
10. Zášťita moja, čakám na teba; lebo ty, Bože, si moja ochrana.
11. So mnou je Boh, jeho láska ma predchádza. Boh dá, že svojimi nepriateľmi budem môcť pohrdnúť.
12. Nepobi ich, aby môj ľud nezabudol; rozožň ich svojou mocou a zraz ich k zemi, Pane, môj ochranca.
13. Pre hriech ich úst, pre reč ich perí nech sa chytia do svojej pýchy; pre kliatbu a lož, ktorú vyriekli.
14. Skoncuju s nimi v rozhorčení, skoncuju a nebude ich; a spoznajú, že Boh panuje v Jakubovi a až po kraj zeme.
15. Na večer sa vracajú, zavýjajú ako psy a pobehujú okolo mesta.
16. Túľajú sa za pokrmom a ak sa nenasýtia, skuvíňajú.
17. Ja však budem oslavovať tvoju moc a z tvojho milosrdenstva sa tešiť od rána, lebo ty si sa mi stal oporou a útočišťom v deň môjho súženia.
18. Tebe, zášťita moja, chcem spievať, lebo ty, Bože, si môj ochranca, môj Boh, moje milosrdenstvo.

Žalm 60

1. Zbormajstroví. Na nápev „L'alie - svedectvo“. Dávidov poučný žalm. Miktam.
2. Keď sa vydal proti mezopotámskym Aramejcom a Aramejcom zo Zeby a keď sa Joab vrátil z Edomu, kde v Solnom údolí pobil dvanásťtisíc (mužov).
3. Bože, ty si nás odvrhol, ty si nás rozohnal; rozhneval si sa, ale opäť sa k nám obráť.
4. Zatriasol si zemou, rozštiepil si ju, ale zahoj jej trhliny, lebo sa chveje.
5. Tvrdu skúšku si zoslal na svoj ľud, napojil si nás vínom závratu.
6. Tým, čo sa ťa boja, dal si znamenie, aby utiekli pred lukom.
7. Aby sa vyslobodili tí, ktorých miluješ; zachráň nás svojou pravickou a vyslyš nás.
8. Vo svojej svätyni Boh povedal: „S radosťou rozdelím Sichem a rozmeriam sukotské údolie.
9. Môj je Galaád a môj je Manasses; Efraim je prilba mojej hlavy. Júda je moje žezlo vladárske,
10. Moab je nádrž, v ktorej sa kúpavam. Idumea sa mi stane podnožkou, nad Filištínskym víťazne zajasám.“
11. Kto ma privedie do opevneného mesta a kto ma odprevadí až do Idumey?
12. Kto iný, ako ty, Bože, čo si nás odvrhol? A prečo už, Bože, nekráčaš na čele našich vojsk? Pomôž nám dostať sa z útlaku, pretože ľudská pomoc nestačí.
13. S Bohom budeme udatní, on našich utláčateľov pošliape.

Žalm 61

1. Zbormajstrovi. Na strunovom nástroji. Dávidov žalm.
2. Vypočuj, Bože, moju vrúcnu prosbu, všimni si moju modlitbu.
3. Od konca zeme volám k tebe; keď sa mi srdce chveje úzkosťou, prived' ma na nedostupné bralo.
4. Ty si moja nádej a bašta pred nepriateľom.
5. V tvojom stánku chcem prebývať naveky a skrývať sa pod ochranou tvojich krídel.
6. Veď ty si, Bože môj, vypočul moju modlitbu, dal si mi dedičstvo tých, čo si ctia tvoje meno.
7. Kráľovi pridaj k jeho dňom ďalšie a jeho roky nech trvajú z pokolenia na pokolenie.
8. Pred Božou tvárou nech tróni večne a nech ho chráni milosť a vernosť.
9. Tak budem naveky ospevovať tvoje meno a plniť svoj sľub deň čo deň.

Žalm 62

1. Zbormajstroví. Podľa Jedutuna. Dávidov žalm.
2. Iba v Bohu spočíň, duša moja, lebo od neho mi prichádza spása.
3. Iba on je moje útočisko a moja spása, moja opora, nezakolíšem sa nikdy viac.
4. Dokedy chcete napádať človeka, dokedy ho chcete všetci krušiť ako stenu, čo sa nakláňa, ako múr, čo sa váľa?
5. Stoja sa zvrhnúť ho z popredného miesta; v klamaní majú záľubu, dobrorečia svojimi ústami, no v srdci zlodeja.
6. Iba v Bohu spočíň, duša moja, lebo len on mi dáva nádej.
7. Iba on je moje útočisko a moja spása, moja opora, nezakolíšem sa.
8. V Bohu je moja spása i sláva; Boh je moja sila a v Bohu je moje útočisko.
9. Dúfajte v neho, ľudia, v každom čase, pred ním si srdce otvorte; Boh je naše útočisko.
10. Veď iba klam a mam sú potomci Adama, ľudia sú iba preludom. Keby si stali na váhu, dohromady sú ľahší ako para.
11. Nespoliehajte sa na násilie a neprepadnite zbojstvu; ak vám pribúda bohatstva, neoddávajte mu srdce.
12. Raz prehovoril Boh, počul som toto dvoje: že Boh je mocný
13. a ty, Pane, milostivý; že ty každému odplácaš podľa jeho skutkov.

Žalm 63

1. Dávidov žalm. Keď sa zdržiaval v Júdskej púšti.
2. Bože, ty si môj Boh, už od úsvitu sa viniem k tebe. Za tebou prahne moja duša, za tebou túži moje telo; ako vyschnutá, pustá zem bez vody,
3. tak ťa túžim uzrieť vo svätyni a vidieť tvoju moc a slávu.
4. Veď tvoja milosť je lepšia než život; moje pery budú ťa oslavovať.
5. Celý život ťa chcem velebiť a v tvojom mene dvíhať svoje ruky k modlitbe.
6. Sťa na bohatej hostine sa nasýti moja duša a moje ústa ťa budú chváliť jasavými perami.
7. Na svojom lôžku myslím na teba, o tebe rozjímam hneď za rána.
8. Lebo ty si mi pomáhal a pod ochranou tvojich krídel budem plesať.
9. Moja duša sa vinie k tebe, ujímaš sa ma svojou pravicom.
10. Tí však, čo chcú môj život zahubiť, zostúpia do hlbín zeme;
11. vydaní budú meču napospas, stanú sa korisťou šakalov.
12. Kráľ sa však bude tešiť v Bohu; chváliť sa budú všetci, ktorí prisahajú na neho, lebo budú umlčané ústa klamárov.

Žalm 64

1. Zbormajstrovi. Dávidov žalm.
2. Počuj, Bože, môj hlasitý nárek; ochraňuj mi život pred strašným nepriateľom.
3. Bráň ma pred zberbou ničomníkov, pred tlupou zločincov.
4. Jazyk si brúsia ako meč, ako šípy hádžu jedovaté slová,
5. aby nevinného zasiahli z úkrytu. Znevrady a smelo doňho strieľajú,
6. utvrdzujú sa v zločinnom zámere. Radia sa, ako zastrieť osídla, a vravia si: „Ktože ich zbadá?“
7. Vymýšľajú nepravosť a čo vymyslia, aj dovŕšia. Hlbočina je človek a jeho srdce priepasť.
8. Lež Boh ich zasiahol svojimi šípami; zrazu ich pokryli rany,
9. vlastný jazyk sa im stal nešťastím. Všetci, čo ich vidia, kývajú hlavou,
10. strach zachváti každého človeka; i budú hlásať Božie skutky a chápať jeho diela.
11. Spravodlivý sa teší v Pánovi a spolieha sa na neho a jasajú všetci, čo majú srdce úprimné.

Žalm 65

1. Zbormajstrovi. Dávidov žalm. Pieseň.
2. Tebe, Bože, patrí chválospev na Sione; tebe treba plniť sľuby v Jeruzaleme.
3. Ty vypočúvaš modlitby, k tebe má prísť každý človek, keď ho ťaží hriech.
4. A hoci nad nami vífazia naše neprávosti, ty nám ich odpúšťaš.
5. Blažený, koho si si vyvolil a prijal k sebe, prebývať bude v tvojich sieňach. Naplní nás blahobyť tvojho domu a svätosť tvojho chrámu.
6. Obdivuhodne spravodlivo nás vyslyšíš, Bože, naša spása, nádej všetkých končín zeme i ďalekého mora.
7. Vrchy upevňuješ svojou mocou, opásaný silou.
8. Tíšiš hukot mora, hukot jeho vln aj nepokoje národov.
9. Tí, čo obývajú zemské končiny, chvejú sa bázňou pred tvojimi znameniami, radosťou naplňáš končiny východu i západu.
10. Navštevuješ zem a dávaš jej vlahu, zvelaďuješ jej bohatstvo. Božia rieka je plná vody; ľuďom pripravuješ zrnno. Takto sa staráš o zem:
11. zvlažuješ jej brázdy a vyrovnávaš hrudy, skypruješ ju dažďami a požehnávaš jej rastliny.
12. Rok korunuješ svojou dobrotou, kade prejdeš, všade je hojnosť.
13. Pašienky púšte vlaha zarosí a pahorky sa opášu plesaním.
14. Čriedami oviec sa lúky pokryjú a zrnom budú oplývať doliny; ozývať sa budú jasotom a spevom.

Žalm 66

1. Zbormajstroví. Pieseň. Žalm. Jasaj Bohu, celá zem;
2. hrajte a spievajte na slávu jeho mena, vzdávajte mu chválu.
3. Hovorte Bohu: „Aké úžasné sú tvoje diela. Pre tvoju nesmiernu moc budú sa ti líškať tvoji nepriatelia.
4. Nech sa ti klania celá zem a nech ti spieva, nech ospevuje tvoje meno.“
5. Podťe a pozrite na Božie diela; úžas budia skutky, ktoré koná ľuďom.
6. More premieňa na suchú zem, rieku možno prejsť suchou nohou; preto sa tešíme z neho.
7. Svojou mocou panuje naveky, očami pozoruje národy; aby sa buriči nevypínali.
8. Velebte, národy, nášho Boha a rozhlasujte jeho chválu;
9. on dal život našej duši a chráni naše nohy pred pádom.
10. Veď ty, Bože, si nás vyskúšal, pretavil si nás ohňom, ako sa taví striebro.
11. Voviedol si nás do osídla, na plecía si nám naložil súženia.
12. Nechal si ľudí chodiť po našich hlavách; prešli sme cez oheň a cez vodu, ale napokon si nám dal pookriať.
13. Vojdem do tvojho domu so zápalnými obetami, splním ti sľuby,
14. ktoré ti zložili moje pery a moje ústa vyriekli, keď som bol v súžení.
15. Bohaté žertvy ti prinesiem, pre teba spálím barance, obetujem ti býčky a kozliatka.
16. Podťe sem a počúvajte, všetci ctitelia Boží, vyrozprávam vám, aké veľké veci mi urobil.
17. Moje ústa ho vzývali a môj jazyk velebil.
18. Keby som sa v srdci upriamil na nepravosť, Pán by ma nevyslyšal.
19. Ale Boh ma vyslyšal, všimol si hlas mojej vrúcnej modlitby.
20. Nech je zvelebený Boh, lebo neodmietol moju modlitbu a neodňal mi svoje milosrdenstvo.

Žalm 67

1. Zbormajstroví. Hra na strunovom nástroji. Žalm. Pieseň.
2. Bože, buď nám milostivý a žehnaj nás; a tvoja tvár nech žiari nad nami,
3. aby sa tvoja cesta stala známou na zemi a tvoja spása medzi všetkými národmi.
4. Bože, nech ťa veľbia národy, nech ťa veľbia všetky národy.
5. Nech sa tešia a jasajú národy, že spravodlivo súdiš ľudí a spravuješ národy na zemi.
6. Bože, nech ťa veľbia národy, nech ťa veľbia všetky národy.
7. Zem vydala svoj plod; nech nás požehná Boh, náš Boh;
8. nech nás Boh požehná a nech si ho ctia všetky končiny zeme.

1. Zbormajstroví. Dávidov žalm. Pieseň.
2. Boh vstáva a jeho nepriatelia sa tratia, spreď jeho tváre utekajú tí, čo ho nenávidia.
3. Ako sa rozplýva dym, tak ich rozháňa; ako sa vosk roztápa ohňom, tak spreď Božej tváre miznú hriešnici.
4. Ale spravodliví sa môžu tešiť a jasať pred Božou tvárou a v radosti sa veseliť.
5. Spievajte Bohu a jeho meno žalmom veľbte. Pripravte cestu tomu, čo sa vznáša nad oblakmi: jeho meno je Pán. Plesajte pred ním;
6. on je otec sirôt a záchranca vdov, on je Boh vo svojom svätom príbytku.
7. On je Boh, čo opusteným dáva prebývať v domoch, väzňov privádza k šťastiu, no odbojnici zostanú v zemi pustej.
8. Bože, keď si kráčal na čele svojho ľudu a prechádzal púšťou,
9. zem sa zatriasla. Pred tvárou Boha zo Sinaja sa rozpršala aj obloha, pred tvárou Boha Izraela.
10. Zoslal si, Bože, zúrodňujúci dážď a vzpružil si svoju ochabnutú krajinu.
11. Prebývajú v nej tvoje tvory, pre chudobného si ju pripravil vo svojej добрôte, Bože.
12. Pán vyslovuje slovo; nesmierny zástup panien ohlasuje dobrú zvesť:
13. „Utekajú králi, utekajú s vojskami a koristiť delí krásavica domu.
14. Kým ste vy spali uprostred košiara, striebrom sa zaskveli krídla holubice a jej pierka žltým zlatom.
15. Keď tam Všemohúci rozháňal kráľov, snehom sa zabelel Selmon.“
16. Vrch bášanský je vrch Boží, pohorie Bášanu má veľa štítov.
17. Prečo vy, strmé štíty, závidíte vrchu, na ktorom sa Bohu zapáčilo prebývať? Ved' Boh tam bude bývať naveky.
18. Božích vozov sú desaťtisíce tisícov: Pán tiahne zo Sinaja do svätyne.
19. Do výšav si vystúpil, so sebou si vzal zajatcov, ľudí si prijal do daru, aby u Pána Boha mohli bývať aj buriči.
20. Nech je veľbený Pán deň čo deň; nesie nás Boh, naša spása.
21. Naš Boh je Boh spásy, on je Pán, čo zo smrti dáva uniknúť.
22. Ved' Boh rozbíja hlavy svojim nepriateľom aj vlasaté temeno tým, čo zotrývajú v hriechoch.
23. I povedal Pán: „Z vrchov Bášanu ich privediem, vyvediem ich z morských hlbín,
24. aby sa tvoja noha zmáčala v krvi a jazyky tvojich psov aby dostali podiel z nepriateľov.“
25. Prizerajú sa, Bože, ako vstupuješ, ako ty môj Boh a kráľ, vstupuješ do svätyne.
26. Na čele idú speváci, na konci zasa harfisti a uprostred dievčatá bijúce na bubny.
27. „Na zhromaždeniach Boha veľbte, veľbte Pána, potomci Izraela.“
28. Vpredu ich vedie mladučký Benjamín, kniežatá Júdove v šíku bojovom, kniežatá Zabulonove, kniežatá Neftaliho.
29. Prejav, Bože, svoju moc, upevni, Bože, čo si v nás vykonal.
30. Nech pre tvoj chrám v Jeruzaleme králi prinášajú dary.
31. Zažeň obludu, čo sa skrýva v trstí, čriedu býkov s telcami národov; nech sa ti s prútmi striebra pokoria. Rozplaš národy, čo bažia za vojnou.
32. Z Egypta prídu veľmoži, Etiópia vystrie svoje ruky k Bohu.
33. Spievajte Bohu, zemské kráľovstvá, na harfách hrajte Pánovi, hrajteže Bohu,
34. čo sa nesie na odvekých nebesiach k východu; hľa, dvíha svoj hlas, svoj mocný hlas.
35. Uznajte Božiu moc. Nad Izraelom jeho veľba a jeho moc až nad oblaky.
36. Vznešený si, Bože, vo svojej svätyni. Boh Izraela sám dáva silu i statočnosť svojmu ľudu. Zveľbený buď, Bože.

1. Zbormajstroví. Na nápev „Lalia“. Dávidov žalm.
2. Zachráň ma, Bože, lebo voda mi vystúpila až po krk.
3. V bezodnom bahne viazmem a nemám pevnej pôdy pod nohami, dostal som sa do hlbín vôd a zalieva ma prival.
4. Ustatý som od volania, hrdlo mi zachríplo. Unavili sa mi oči, čo tak vyzerám svojho Boha.
5. Viac než mám vlasov na hlave, je tých, čo ma bez príčiny nenávidia. Mocnejší sú tí, čo ma prenasledujú, sú to nepriatelia klamárski; musel som vrátiť, čo som neulúpil.
6. Bože, ty poznáš moju pochabosť a moje poklesky nie sú ti skryté.
7. Nech sa nemusia pýriť pre mňa tí, čo dúfajú v teba, Pane, Bože zástupov. Nech sa nemusia hanbiť pre mňa tí, čo ťa hľadajú, Bože Izraela.
8. Pre teba znášam potupu a hanba mi pokrýva tvár.
9. Svojim bratom som sa stal cudzincom a synom svojej matky neznámym.
10. Stravuje ma horlivosť za tvoj dom, padajú na mňa urážky tých, čo ťa urážajú.
11. V pôstoch som si dušu vyplakal, no aj to mi bolo na potupu.
12. I vrecovinu som si obliekol a príslovečným som sa stal.
13. Utrhajú si zo mňa tí, čo vysedávajú v bráne, a pri víne pospevujú o mne pijani.
14. Ale ja, Pane, obraciam sa modlitbou k tebe v tomto čase milosti. Vypočuj ma, Bože, pre svoju veľkú dobrotu, pre svoju vernosť mi pomôž.
15. Vytrhni ma z bahna, aby som sa nepohrúžil doň, a budem vytrhnutý z moci svojich nenávisníkov i z hlbokých vôd.
16. Nech ma nezatopí prival vôd, nech ma nepohlí hlbina a priepasť nezavrie nado mnou pažerák.
17. Vyslyš ma, Pane, veď si dobrotivý a láskavý; pre svoje veľké milosrdenstvo pohliadni na mňa.
18. Neodvracaj tvár od svojho služobníka, veď, hľa, trpím; čím skôr ma vyslyš.
19. Príď ku mne a zachráň ma, so zretelom na mojich nepriateľov ma vyslobodí.
20. Ty poznáš moju potupu, moju hanbu i moje zneuctenie. Ty vidíš všetkých, čo ma sužujú.
21. Potupa mi zlomila srdce a ochabol som. Čakal som, že dakto bude mať so mnou súcit, no takého som nestretol; čakal som, že dakto ma poteší, ale taký sa nenašiel.
22. Do jedla mi dali žlče, a keď som bol smädný, napojili ma octom.
23. Nech sa im ich stôl stane nástrahou, odplatou a pohoršením.
24. Nech sa im oči zatemnia, aby nevideli, a nech v bedrách oslabnú navždy.
25. Vylej na nich svoje rozhorčenie, nech ich zachváti páľava tvojho hnevu.
26. Nech spustne ich táborisko a v ich stanoch nech nemá kto bývať.
27. Lebo prenasledujú toho, koho si ty udrel, a množia bolesti tomu, koho si zranil.
28. K ich neprávosti pridaj nepravosť, nech nevojdú do tvojej spravodlivosti.
29. Nech sú vytretí z knihy žijúcich a nech nie sú zapísaní medzi spravodlivými.
30. Som úbožiak, plný bolesti; tvoja pomoc, Bože, ma pozdvihne.
31. Piesňou chcem Božie meno osláviť a velebiť ho chválospevmi.
32. A Pánovi to bude milšie, ako keby som obetoval býka, ako keby som obetoval junca, ktorému rastú rožky a ratice.
33. Nech zvedia o tom ponížení a nech sa potešia; hľadajte Boha a srdce vám oživne.
34. Lebo Pán vypočuje chudobných a nepohrda svojimi, keď sú v zajatí.
35. Nech ho chvália nebesia i zem, moria a všetko, čo sa hýbe v nich.
36. Lebo Boh zachráni Sion a vybuduje mestá Júdove; usadia sa tam a budú ich majetkom.
37. A zdedia ho potomci jeho služobníkov a tí, čo milujú jeho meno, budú v ňom prebývať.

Žalm 70

1. Zbormajstrovi. Dávidov žalm. Na spomienku.
2. Bože, príd' mi na pomoc; Pane, ponáhľaj sa mi pomáhať.
3. Nech sa hanbia a červenajú tí, čo mi číhajú na život. Nech sú zavrátení a nech sa hanbia tí, čo mi chcú zle.
4. Nech ustúpia a zapýria sa tí, čo mi hovoria: „Tak mu treba.“
5. No nech jasajú a radujú sa z teba tí, čo ťa hľadajú, a nech ustavične volajú: „Nech je zvelebený Boh“ tí, čo tvoju spásu milujú.
6. No ja som úbožiak a bedár; Bože, ponáhľaj sa ku mne. Ty si moja pomoc a môj osloboditeľ, Pane, nemeškaj.

1. V teba, Pane, som dúfal; nebudem zahanbený naveky.
2. Vo svojej spravodlivosti ma vyslobod' a zachráň, nakloň ku mne svoj sluch a pomôž mi.
3. Buď mi ochrannou skalou a opevneným hradom na moju záchranu; veď ty si moja opora a moje útočisko.
4. Bože môj, vytrhni ma z ruky hriešnika, z ruky svojvoľníka a ničomníka.
5. Lebo ja, Pane, túžim za tebou, ty, Pane, si moja nádej od mojej mladosti.
6. Od matkinho lona mám v tebe oporu, od života matky si mojím ochrancom; tebe vždy patrí môj chválospev.
7. Som ako zázrak pre mnohých a ty mi mocne pomáhaš.
8. Nech sa mi ústa naplnia tvojou oslavou a nech ťa velebím deň čo deň.
9. Neodožeň ma v čase staroby, neopušť ma, keď mi sily ochabnú.
10. Moji nepriatelia hovoria o mne a tí, čo číhajú na môj život, radia sa spoločne
11. a vravia: „Boh ho opustil. Prenasledujte ho a chyťte ho, veď ho nemá kto zachrániť.“
12. Nevzdáľuj sa, Bože, odo mňa; Bože môj, ponáhľaj sa mi na pomoc.
13. Nech sa zahanbia a zhynú moji protivníci, hanba a potupa nech pokryje tých, čo mi zlo chystajú.
14. Ja však budem úfať neprestajne a všade budem šíriť tvoju chválu.
15. Moje ústa budú hlásať tvoju spravodlivosť a tvoju spásu deň čo deň, hoci ju ani neviem vyjadriť.
16. Budem hovoriť o veľkých činoch Pánových; Pane, budem spomínať len tvoju spravodlivosť.
17. Bože, ty si ma poučal od mojej mladosti a ja až doteraz ohlasujem tvoje diela zázračné.
18. Až do staroby a do rokov šedivých, Bože, neopúšťaj ma, kým nezvestujem silu tvojho ramena všetkým pokoleniam budúcim. Tvoja moc
19. a tvoja spravodlivosť, Bože, siaha až po nebo, ty si stvoril veľkolepé diela: Bože, kto sa ti vyrovná?
20. Aké a kolké i trpké súženia dopustil si na mňa; ale znova si ma oživil a z hlbín zeme si ma opäť vyviedol.
21. Zveladíš moju česť, prídeš a mňa potešíš.
22. Lebo i ja teba oslávim, tvoju vernosť budem chváliť na harfe, Bože môj, na citare ti zahrám, Svätý Izraela.
23. Jasat budú moje pery, keď ti zaspievam, i moja duša, ktorú si vykúpil.
24. Ba i môj jazyk bude rozprávať o tvojej spravodlivosti deň čo deň, keď potupa i hanba stihne tých, čo mi chystajú zlo.

Žalm 72

1. Od Šalamúna. Bože, zver svoju právomoc kráľovi, kráľovmu synovi svoju spravodlivosť,
2. aby spravodlivo vládol nad tvojím ľudom a podľa práva nad tvojimi chudobnými.
3. Vrchy nech ľudu prinesú pokoj a pahorky spravodlivosť.
4. Prisúdi právo ľuďom úbohým, poskytne pomoc deťom bedára a krivditeľa pokorí.
5. Dlho ako slnko, dlhšie ako luna bude kraľovať z pokolenia na pokolenie.
6. Ako dážď spadne na trávu a ako voda, čo zem zavlažuje.
7. V jeho dňoch bude prekvitať spravodlivosť a plnosť pokoja, kým mesiac nezhasne.
8. A bude panovať od mora až k moru a od Rieky až na kraj zeme.
9. Obyvatelia púšte pred ním pokľaknú a jeho nepriatelia budú lízať prach.
10. Králi Taršišu a ostrovov prinesú mu dary, oddajú mu dane králi Arabov aj zo Sáby.
11. Budú sa mu klaňať všetci králi, slúžiť mu budú všetky národy.
12. On vyslobodí bedára, čo volá k nemu, i chudobného, ktorému nik nepomáha.
13. Zmiluje sa nad chudobným a bedárom, zachráni život úbožiakom.
14. A vyslobodí ich z útlaku a násilia, lebo v jeho očiach je vzácna ich krv.
15. Bude žiť a z Arábie zlato dostávať, stále sa budú modliť za neho a dobrorečiť mu každý deň.
16. Na zemi bude hojnosť obilia, bude sa vlniť až po temená hôr. Jeho ovocie bude ako Libanon a mestá rozkvitnú ako polná tráva.
17. Jeho meno nech je velebené naveky; kým bude svietiť slnko, jeho meno potrvá. V ňom budú požehnané všetky kmene zeme, zvelebovať ho budú všetky národy.
18. Nech je zvelebený Pán, Boh Izraela, čo jediný koná zázraky.
19. Jeho vznešené meno nech je velebené naveky a jeho velebou nech sa naplní celá zem. Staň sa!
Amen!

Žalm 73

1. Asafov žalm. Aký dobrý je Boh voči statočným, Boh voči tým, čo majú srdce čisté.
2. No mne sa temer nohy podlomili, takmer som sa zapotácal.
3. Lebo som žiarlil na chvastúňov, keď som videl, ako bezstarostne si žijú hriešnici.
4. Neprekáža im zhola nič, sú zdraví a vypasení,
5. nesuzujú sa ako iní smrteľníci, ani netrpia ako iní ľudia.
6. Preto ich pýcha ovíja sťa náhrdelník a násilnosť ich zahaluje ako rúcho.
7. Akoby z tuku sa liahne ich zloba a vybuchuje zlomyselnosť.
8. Posmievajú sa a zlomyselne hovoria, povýšenecky sa zastrájajú.
9. Ústa dvíhajú proti nebu a jazyk sa im vláči po zemi.
10. Sedia si na výšinách a nezasahuje ich povodeň.
11. Vravajú si: „Vari to vidí Boh? A vie o tom Najvyšší?“
12. Hľa, to sú hriešnici: bezstarostne si žijú a hromadia bohatstvo.
13. Nuž povedal som si: „Veru nadarmo som si srdce čisté zachoval a v nevinnosti som si ruky umýval;
14. šľahaný som deň čo deň a trestaný už od rána.“
15. Keby som si povedal: „Budem rozprávať ako oni,“ to by som, veru, zradil pokolenie tvojich synov.
16. Tu som sa zamyslel, aby som to pochopil; zrejme to bolo nad moje sily,
17. kým som, Bože, nevstúpil do tvojej svätyne, kde som pochopil, aký bude ich koniec.
18. Naozaj ich staviaš na pôdu šmyklavú a vrháš ich do záhuby.
19. Ako vychádzajú navnivoč! Náhle je po nich, hynú od hrôzy.
20. Ako sen prebúdzajúceho sa človeka, tak sa rozplynú, keď zakročíš ty, Pane.
21. Moje srdce je plné trpkosti a celé vnútro doráňané.
22. Hlúpy som bol a nechápavý a pred tebou som bol ako dobytča.
23. Ale ja som stále pri tebe a ty mi držíš pravicu.
24. Vedieš ma podľa svojho zámeru a nakoniec ma prijmeš do slávy.
25. Ved' kohože mám na nebi? A keď som pri tebe, nič pozemské ma neteší.
26. Hynie mi telo i srdce, no Boh je Boh môjho srdca a podiel večitý.
27. Hľa, ako hynú všetci, čo sa vzdalujú od teba, zatracuješ všetkých, čo sú ti neverní.
28. Pre mňa je slasťou byť v Božej blízkosti a v Pánu Bohu svoju nádej mať a ohlasovať všetky jeho diela v bránach dcéry sionskej.

1. Asafova poučná pieseň. Prečo si nás, Bože, tak celkom zavrhol a prečo si hnevom zahorel proti ovciam tvojej pastviny?
2. Pamätaj na svoj ľud, ktorý je tvoj odprvoti. Vykúpil si výhonok svojho dedičstva, vrch Sion, na ktorom prebývaš.
3. Namier svoje kroky k večným zrúcaninám: nepriateľ spustošil celú svätyňu.
4. Tí, čo ťa nenávidia, ryčia uprostred tvojho miesta svätého, vztyčujú svoje zástavy na znak víťazstva.
5. Podobajú sa tým, čo sa veľmi rozháňajú sekerou v hustom lese.
6. Tak vylamujú brány chrámové a strhávajú ich sekerou i hákom.
7. Podpálili tvoju svätyňu, príbytok tvojho mena až do základu zneuctili.
8. V srdci si povedali: „Zničme ich všetkých odrazu,“ a vypálili tvoje sväté miesta v krajine.
9. Nevidíme naše zástavy, niet už proroka a nik z nás nevie, dokedy to potrvá.
10. Bože, dokedy sa bude rúhať nepriateľ? Vari naveky bude protivník urážať tvoje meno?
11. Prečo odťahuješ svoju ruku a prečo v lone držíš pravicu?
12. Veď predsa Boh je naším kráľom od vekov a spásne skutky konal na zemi.
13. More si svojou mocou rozdvojil a rozdrvil si hlavy drakom vo vodách.
14. Leviatanovi si hlavy roztĺkol, za pokrm si ho dal morským obludám.
15. Ty si dal vyvrieť žriedlam i potokom a vyschnúť riekam nevysychajúcim.
16. Tvoj je deň, tvoja je aj noc, ty si utvoril nebeské svetlá i slnko.
17. Ty si zemi ustanovil hranice; že je leto a zima, to si ty zariadil.
18. Pamätaj, Pane, na to, že sa to tebe rúha nepriateľ a nerozumný ľud tvoje meno uráža.
19. Nevydaj divej zveri tých, čo ťa oslavujú, a nezabúdaj nikdy na svojich úbožiakov.
20. Zhliadni na svoju zmluvu, veď násilníci si rozložili stany po celej krajine.
21. Pokorný nech sa s hanbou nevracia, chudák a bedár budú tvoje meno velebiť.
22. Vstaň, Bože, a ujmi sa svojej veci, maj na pamäti urážky, ktorými ťa hlupák častuje deň čo deň.
23. Nezabúdaj na krik svojich nepriateľov, veď hurhaj vzbúrencov sa stále stupňuje.

Žalm 75

1. Zbormajstroví. Na nápev „Nezahub“. Asafov žalm. Pieseň.
2. Oslavujeme Ťa, Bože, oslavujeme Ťa a tvoje meno vzývame, rozhlasujeme tvoje skutky zázračné.
3. Ja sám určím čas a vykonám spravodlivý súd.
4. Hoc by sa roztápala zem a triasli všetci, čo na nej bývajú, ja pevne držím jej stĺpy.
5. Chvastúňom hovorím: „Nevystatujte sa!“ A previnilcom: „Nedvíhajte hlavy!
6. Nedvíhajte hlavy vysoko, proti Bohu nehovorte bezočivosti.“
7. Veď ani od východu, ani od západu, ani z púšte neprichádza povýšenie.
8. Ale sudcom je sám Boh: jedného ponížuje, druhého povyšuje.
9. Lebo v Pánovej ruke je kalich plný čistého vína s korením. On z neho nalieva, až po kvasnice ho musia vyprázdniť, všetci hriešnici zeme budú z neho piť.
10. Lež ja naveky chcem ohlasovať a ospevovať Boha Jakubovho.
11. Pozrážam všetku pýchu hriešnikov, no spravodliví vztýčia svoje hlavy.

Žalm 76

1. Zbormajstroví. Hra na strunovom nástroji. Asafov žalm. Pieseň.
2. Známy je Boh v Judei a v Izraeli je jeho meno veľké.
3. V Jeruzaleme má stan a na Sione príbytok.
4. Tam polámal lesklé luky aj štít, aj meč a zbroj vojnovú.
5. Ty, Zázračný, žiariš z vrchov plienenia;
6. olúpení boli chrabrí bojovníci. A teraz spia svoj sen, ochabli ruky všetkých hrdinov.
7. Bože Jakubov, keď si ty pohrozil, zmeraveli jazdci aj kone.
8. Si hrozný; kto sa môže vzoprieť proti tebe, keď sa rozhneváš?
9. Z neba si vyniesol rozsudok; zem sa zatriasla a zatíchla,
10. keď povstal Boh a súdil, aby zachránil všetkých tichých na zemi.
11. Lebo teba oslávi aj hnev človeka a tí, čo vyhnú hnevu, budú sláviť tvoj sviatočný deň.
12. Pánovi, svojmu Bohu, skladajte sľuby a plňte ich; všetci, čo vôkol neho stojíte, prineste dary Hroznému.
13. Tomu, čo kniežatám smelosť odníma a pre zemských kráľov je postrachom.

1. Zbormajstroví. Na nápev Idithuna. Asafov žalm.
2. Hlasne volám k Pánovi, k Bohu volám a on ma počuje.
3. Boha hľadám v deň svojho súženia, vystieram svoje ruky za noci neúnavne. Moja duša sa nechce dať potešiť,
4. na Boha myslím a vzdychám, uvažujem a klesám na duchu.
5. Viečka mi držíš v bdelosti, som rozrušený a nevládzem hovoriť.
6. Premýšľam o dňoch minulých a dávne roky mám na mysli.
7. Za noci rozjímam vo svojom srdci, premýšľam a v duchu sa pýtam:
8. Vari Boh zavrhuje naveky a viac sa nezmiluje?
9. Vari je navždy koniec jeho dobroty, prestalo jeho slovo z pokolenia na pokolenie?
10. Či Boh zabúda na zmilovanie, či pre hnev zdržiava svoje zľutovanie?
11. Vtedy som si povedal: „To je tá bolesť moja, že sa pravica Najvyššieho odvrátila odo mňa.“
12. Pamätám, Pane, na tvoje skutky, pamätám na dávne zázraky.
13. O všetkých tvojich dielach rozmýšľam a uvažujem o tvojich činoch.
14. Bože, tvoja cesta je svätá. Ktorý boh je taký veľký, ako je náš Boh?
15. Ty si Boh, ty konáš zázraky, národom si dal poznať svoju moc.
16. Svojím ramenom si vyslobodil svoj ľud, synov Jakubových a Jozefových.
17. Bože, uzreli ťa vody, uzreli ťa vody a rozbúrili sa i zvířili sa hlbiny.
18. Oblaky vychrlili prúdy vôd, v mračnách hrom zadunel a zôkol-vôkol tvoje šípy šľahali.
19. Ako hrmot kolies zaburácal tvoj hrom, blýskavica ožiarila zemekruh, zem sa zachvela a zatriasla.
20. Tvoja cesta vedie cez more a cez veľké vody tvoje chodníky, ale tvoje stopy nikde nebadať.
21. Ako ovce si viedol svoj ľud rukou Mojžiša a Árona.

1. Asafova poučná pieseň. Počúvaj, ľud môj, moju náuku, nakloň sluch k slovám mojich úst.
2. Otvorím svoje ústa v podobenstvách, vyrozprávam starodávne tajomstvá.
3. Čo sme počuli a poznali a čo nám rozprávali naši otcovia,
4. nezatajíme pred ich synmi; ďalším pokoleniam vyrozprávame slávne a mocné skutky Pánove a zázraky, ktoré urobil.
5. Jakubovi dal nariadenie a pre Izraela vyhlásil za zákon, aby to, čo prikázal našim otcom, zvestovali svojim synom;
6. majú to vedieť aj ďalšie pokolenia, synovia, ktorí sa narodia. Oni prídu a vyrozprávajú svojim deťom,
7. aby svoju dôveru vkladali v Boha, aby nezabúdali na Božie diela a zachovávali jeho príkazy;
8. aby neboli ako ich otcovia, vzdorné a zatvrdlivé pokolenie, pokolenie nestáleho srdca, ktorého duch nebol verný Bohu.
9. Synovia Efraima, obratní lukostrelci, v deň bitky utiekli.
10. Nezachovávali zmluvu s Bohom a odopreli kráčať podľa jeho zákona.
11. Zabudli na jeho činy a na zázraky, ktoré im ukázal.
12. Pred zrakom ich otcov divy vykonal v krajine egyptskej, na pláni taniskej.
13. Rozdvojil more a previedol ich cezeň, vody postavil ako val.
14. Vo dne ich viedol oblakom, za noci žiarou ohnivou.
15. Rozštíepil skalú na púšti a napojil ich vodou ako z privalu.
16. Potokom dal vytrysknúť zo skaly a vody nechal ako rieky tiecť.
17. Ale oni proti nemu ďalej hrešili, na stepi popudzovali k hnevu Najvyššieho.
18. Pokúšali Boha vo svojom srdci, dychtivo sa dožadovali pokrmu.
19. Proti Bohu reptali a vraveli: „Či Boh môže pripraviť stôl aj na púšti?“
20. A on naozaj udrel na skalú a voda vytiekla a potoky sa rozliali. „A či on môže aj chlieb dať a svojmu ľudu mäso obstaráť?“
21. Počul to Pán a hnevom zahorel, oheň vzplanul proti Jakubovi a hnev vzkypel proti Izraelovi.
22. Lebo nedôverovali Bohu a nedúfali v jeho pomoc.
23. Rozkázal teda horným oblakom a otvoril brány nebies;
24. a pršala im manna za pokrm a dal im chlieb z neba.
25. Človek jedol chlieb anjelský; pokrmu im dal dosýta.
26. Z oblohy vyburcoval vietor východný, svojou mocou priviedol vietor od juhu
27. a spustil sa na nich dážď mäsa ako prach, okrídlené vtáky ako morský piesok.
28. Padali doprostred ich tábora, okolo stanov.
29. Nuž jedli a nasýtli sa nadmieru, splnil im, čo si žiadali.
30. Ešte boli zachvátení svojou žiadostivosťou, ešte mali pokrm v ústach,
31. keď proti nim vzplanul Boží hnev, popredných mužov pozabíjal a zničil výkvet Izraela.
32. Ale oni ďalej hrešili a neverili v jeho zázraky.
33. Ich dni ukončil ako dych, ich roky náhlou smrťou.
34. Keď na nich smrť zoslal, vtedy ho hľadali, obrátili sa a na úsvite prichádzali k nemu.
35. Rozpamätali sa, že Boh je ich pomoc, že Najvyšší, Boh, je ich záchranca.
36. No podvádzali ho svojimi ústami, svojím jazykom ho klamali.
37. Ich srdcia neboli k nemu úprimné, ani jeho zmluve neboli verní.
38. On sa predsa zľutoval a odpustil im vinu a nezničil ich. Často svoj hnev potlačil a nedal celkom vzplanúť svojmu rozhorčeniu.
39. Veď pamätal, že sú len ľudia, závan, ktorý sa rozplynie a nevráti.
40. Kolko ráz ho na púšti popudzovali a k hnevu na stepi podnecovali.
41. Znova a znova pokúšali Boha a roztrpčovali Svätého Izraela.
42. Už nepamätali na jeho činy, ani na deň, v ktorý ich vyslobodil z rúk utláčateľov.
43. V Egypte urobil svoje znamenia, svoje zázraky na pláni taniskej.

44. Na krv premenil ich rieky a potoky, že už nemali čo piť.
45. Zoslal na nich komáre, aby ich štípali, žaby, aby ich trápili.
46. Ich úrodu vydal húseniciam napospas a kobyľkám plody ich námahy.
47. Vinice im zbil ľadovcom a moruše mrazom.
48. Ľadovcu vydal ich dobytok, ich čriedy bleskom ohnivým.
49. Zoslal na nich oheň svojho hnevu, rozhorčenie, hrôzu a strach ako poslov skazy.
50. Uvoľnil cestu svojmu hnevu, neušetril ich od smrti, ich život vydal moru napospas.
51. Pobil všetko prvorodené v Egypte, prvotiny mužskej sily v stanoch Chámových.
52. Svoj ľud však ako ovce vyviedol a viedol ako stádo po púšti.
53. Viedol ich bezpečne a nemali strach, ich nepriateľov však more pokrylo.
54. A priviedol ich do svojej svätej zeme, na vrch, čo získala jeho pravica.
55. Pred nimi vyhnal kmene pohanské, meračským lanom im rozdelil dedičnú krajinu a v stanoch pohanov dal bývať kmeňom izraelským.
56. Ale oni pokúšali a popudzovali Najvyššieho, Boha, a nezachovávali jeho príkazy.
57. Odpadávali a boli neverní ako ich otcovia, sklamali ako pokazený luk.
58. Rozhnevali ho obradmi na výšinách a svojimi modlami vzbudili jeho žiarlivosť.
59. Počul to Boh a rozhneval sa a na Izraela veľmi zanevrel.
60. Opustil príbytok v Silo, stánok, v ktorom prebýval medzi ľuďmi.
61. Vydal svoju silu do zajatia, do rúk nepriateľa svoju nádheru.
62. Svoj ľud vydal meču napospas a hnevom zahorel proti svojmu dedičstvu.
63. Ich mládencov pohltil oheň, ich panny sa nemohli zasnúbiť.
64. Kňazi padli pod mečom a ich vdovy nemal kto oplakať.
65. Pán sa však prebral ako zo spánku, ako hrdina vínom zmorený.
66. Porazil utekajúcich nepriateľov, pokrýl ich večnou potupou.
67. Zavrhol stánok Jozefov, ani Efraimov kmeň si nezvolil,
68. lež vyvolil si kmeň Júdov, vrch Sion, ten si obľúbil.
69. A vystavil si svätyňu ako nebo vysokú, ako zem, ktorú upevnil naveky.
70. A vyvolil si svojho sluhu Dávida, od čriedy oviec ho vyzdvihol,
71. vzal si ho od oviec, čo majú mláďatá, aby pásol Jakuba, jeho ľud, a Izraela, jeho dedičstvo.
72. A on ich pásol so srdcom bez úhony a viedol ich rukou skúsenou.

Žalm 79

1. Asafov žalm. Bože, pohania vtrhli do tvojho dedičstva, poškrvnili tvoj svätý chrám a Jeruzalem obrátili na rupy.
2. Mŕtvolý tvojich služobníkov dali za pokrm vtákom lietavým a divej zveri dávali telá tvojich svätých.
3. Rozlievali ich krv ako vodu vôkol Jeruzalema a nemal ich kto pochovať.
4. Susedia nás začali potupovať a okolití ľudia haníť a vysmievať.
5. Dokedy ešte, Pane? Chceš sa hnevať naveky? Či tvoje rozhorčenie bude blčať sťa oheň?
6. Svoj hnev vylej na pohanov, ktorí ťa neuznávajú, a na kráľovstvá, ktoré nevzývajú tvoje meno.
7. Veď pohltili Jakuba a spustošili jeho obydlia.
8. Zabudni na hriechy našich otcov; príď nám čím skôr v ústrety so svojim milosrdenstvom, lebo sme veľmi úbohí.
9. Pre slávu svojho mena nám pomôž, Bože, naša spása, a vyslobod' nás; a pre svoje meno odpusť nám hriechy.
10. Prečo majú pohania hovoriť: „Kdeže je ten ich Boh?“ Nech sa pred našimi očami na pohanoch ukáže pomsta za vyliatu krv tvojich služobníkov.
11. Nech dôjde k tebe nárek zajatých; silou svojho ramena zachovaj synov smrti nažive.
12. A našim susedom vráť sedemnásobne do lona potupu, ktorou pohanili teba, Pane.
13. Ale my, tvoj ľud a ovce tvojej pastviny, chceme ťa zvelebovať naveky a z pokolenia na pokolenie hlásať tvoju slávu.

Žalm 80

1. Zbormajstroví. Na nápev „L'alia je svedectvo“. Asafov žalm.
2. Pastier Izraela, čo ako ovcu vedieš Jozefa, počúvaj! Ty, čo tróniš nad cherubmi, zaskvej sa
3. pred Efraimom, Benjamínom a Manassesom. Vzbud' svoju moc a príd' nás zachrániť.
4. Bože, obnov nás, rozjasni svoju tvár a budeme spasení.
5. Pane, Bože zástupov, dokedy sa budeš hnevať na modlitby svojho ľudu?
6. Krmil si nás ako chlebom slzami a slzami si nás napájaj v hojnosti.
7. Dopustil si, že sa pre nás svária naši susedia a naši nepriatelia si z nás robia posmech.
8. Bože zástupov, obnov nás, rozjasni svoju tvár a budeme spasení.
9. Z Egypta si preniesol vinicu, pohanov si vyhnať a vysadil si ju.
10. Pôdu si pripravil pre ňu, zasadil si jej korene a zaplnila krajinu.
11. Svojou tŕňou pokryla úbočia a Božie cédre ratolesťami.
12. Svoje výhonky vystrela až k moru, až po riekú Eufrat svoje letorasty.
13. Prečo si zbúral jej ohradu a oberajú z nej všetci, čo idú okolo?
14. Diviak lesný ju rozrýva a pasie sa na nej poľná zver.
15. Bože zástupov, vráť sa, zhliadni z neba, poďívaj sa a navštív túto vinicu.
16. A chráň ju, veď ju vysadila tvoja pravica, chráň i výhonok, ktorý si si vypestoval.
17. Tí, čo ju vypálili od koreňa, pred hrozbou tvojej tváre zahynú.
18. Nech je tvoja ruka nad mužom po tvojej pravici, nad synom človeka, ktorého si si ty vyvolil.
19. Už neodstúpime od teba a ty nás zachováš pri živote a budeme vzývať tvoje meno.
20. Pane, Bože zástupov, obnov nás, rozjasni svoju tvár a budeme spasení.

Žalm 81

1. Zbormajstroví. Na nápev „Lisy“. Asaf.
2. Plesajte Bohu, ktorý nám pomáha, jasajte Bohu Jakubovmu.
3. Vezmite harfy, udríte na bubon, na líbu lýru a gitaru.
4. Zatrúbte rohom pri novej mesiaci a pri jeho splne v deň našej slávnosti.
5. Lebo také je nariadenie pre Izrael a zákon Boha Jakubovho.
6. Taký príkaz dal Jozefovi, keď vychádzal z krajiny egyptskej; počul som reč mne neznámu:
7. „Z jeho pliec som sňal bremeno a z jeho rúk ťažký kôš.
8. V súžení si ma vzýval a vyslobodil som ťa, za clonou búrky som ťa vypočul, vyskúšal som ťa pri vodách meríbskych.
9. Počúvaj, ľud môj, svedčím proti tebe, keď by si ma poslúchol, Izrael.
10. Nebudeš mať iného boha, ani sa nebudeš klaňať bohu cudziemu.
11. Ved' ja som Pán, tvoj Boh, ja som ťa vyviedol z egyptskej krajiny; otvor si ústa a ja ti ich naplním.
12. Ale môj ľud nepočúval na môj hlas a Izrael nedbal o mňa.
13. Preto som ich ponechal v tvrdosti ich srdca: nech si len idú za svojimi preludmi.
14. Keby ma môj ľud bol poslúchol, keby bol Izrael kráčal mojimi cestami,
15. ihneď by som bol jeho nepriateľov pokoril a jeho utláčateľov svojou rukou pritlačil.
16. Zaliečali by sa mu nepriatelia Pánovi a ich osud by trval naveky.
17. Krmil by som ho jadrom pšeničným a sýtil medom zo skaly.“

Žalm 82

1. Asafov žalm. Vstáva Boh v zhromaždení Božom, uprostred bohov koná súd.
2. „Dokedy ešte chcete súdiť nespravodlivo a nadržiavať hriešnikom?“
3. Prisúďte právo bedárom a sirotám, spravodlivosť vymáhajte poníženým a chudobným.
4. Ratujte chudobného a núdzneho vyslobodte z rúk hriešnika...“
5. Nemajú múdrosti ani rozumu, tápu v temnotách; hýbu sa všetky základy zeme.
6. I povedal som: „Ste bohmi, všetci ste synmi Najvyššieho.“
7. Ale aj vy, ako každý človek, umriete, padnete ako každý velikáš.
8. Vstaň, Bože, a súd' zem, lebo všetky národy sú tvojím dedičstvom.

Žalm 83

1. Pieseň. Asafov žalm.
2. Bože, neodpočívaj a nemlč, nebuď ticho, Bože,
3. lebo, hľa, tvoji nepriatelia zúria a dvíhajú hlavu tí, čo ťa nenávidia.
4. Spriadajú úskočné plány proti tvojmu ľudu a radia sa proti tým, ktorých ty chrániš.
5. Hovoria si: „Podťe, vyhubme ich, aby neboli národom, aby sa meno Izraela už ani nespomenulo.“
6. Tak sa jednomyselne dohodli, proti tebe uzavreli zmluvu:
7. stany Edomu a Izraelčania, Moab a Agarénčania,
8. Gebal, Amon a Amalek, Filištínsko s obyvateľmi Týru.
9. Ba aj Asýrsko sa k nim pridalo; stali sa pomocou synom Lotovým.
10. Urob im to, čo Madiánčanom a Sisarovi, čo Jabinovi pri potoku Kišon;
11. pohynuli pri Endore a stali sa hnojivom zeme.
12. S ich kniežatami nalož ako s Orebom a Zebom a so všetkými ich vojvodcami ako so Zebeeom a Salmanom,
13. ktorí povedali: „Zaujmime dedične Božie pastviny!“
14. Bože môj, daj, nech sú ako páperie, ako plevy vo vetre,
15. ako požiar, čo lesy spaľuje, a ako plameň stravujúci hory;
16. tak ich prenasleduj svojou búrkou a vydes ich svojou víchricou.
17. Hanbou im prikry tvár a budú hľadať tvoje meno, Pane.
18. Nech sa hanbia a desia na veky vekov, nech sa hanbia a hynú.
19. Nech poznajú, že tvoje meno je Pán, že ty jediný si Najvyšší nad celou zemou.

Žalm 84

1. Zbormajstrov. Na nápev „Lisy“. Žalm Koreho synov.
2. Aké milé sú tvoje príbytky, Pane zástupov;
3. túži a zmiera moja duša po nádвориach Pánových. Moje srdce i moje telo vznášajú sa k Bohu živému.
4. Veď aj vrabec si nájde príbytok a lastovička hniezdo, kde vkladá svoje mláďatá: tvoje oltáre, Pane zástupov, môj kráľ a môj Boh.
5. Blažení tí, čo bývajú v tvojom dome a bez prestania ťa velebia.
6. Blažený človek, ktorému ty pomáhaš, keď sa chystá na svätú púť.
7. Až pôjdu vyprahnutým údolím, premenia ho na prameň, lebo ranný dážď ho odeje požehnaním.
8. Stúpajú a síl im stále pribúda, až na Sione uvidia Boha najvyššieho.
9. Pane, Bože zástupov, čuj moju modlitbu, vypočuj ma, Bože Jakubov.
10. Bože, náš ochranca, pohliadni a pozri na tvár svojho pomazaného.
11. Jeden deň v tvojich nádвориach je lepší než iných tisíce. Radšej chcem stáť na prahu domu svojho Boha ako prebývať v stanoch hriešnikov.
12. Lebo Pán, Boh, je slnko a štít, milosť a slávu udeľuje Pán; neodoprie dobro tým, čo kráčajú v nevinnosti.
13. Pane zástupov, blažený človek, čo sa spolieha na teba.

Žalm 85

1. Zbormajstroví. Žalm Koreho synov.
2. Pane, svojej krajine si preukázal milosť, Jakuba si zbavil poroby.
3. Svoju ľudu si odpustil vinu a zakryl si všetky jeho hriechy.
4. Všetok hnev si v sebe potlačil a zmiernil svoje rozhorčenie.
5. Obnov nás, Bože, naša spása, a odvráť od nás svoj hnev.
6. Vari sa chceš hnevať na nás naveky a z pokolenia na pokolenie svoj hnev prenášať?
7. Či sa k nám nevrátiš a neoživiš nás, aby sa tvoj ľud mohol v tebe radovať?
8. Ukáž nám, Pane, svoje milosrdenstvo a daj nám svoju spásu.
9. Budem počúvať, čo povie Pán, Boh; on ohlási pokoj svojmu ľudu a svojim svätým a tým, čo sa k nemu obracajú úprimne.
10. Naozaj: blízko je spása tým, čo sa ho boja, a jeho sláva bude prebývať v našej krajine.
11. Milosrdenstvo a vernosť sa stretnú navzájom, spravodlivosť a pokoj sa pobožkajú.
12. Vernosť vyrastie zo zeme, spravodlivosť zhliadne z neba.
13. Veď Pán dá požehnanie a svoje plody vydá naša zem.
14. Pred ním bude kráčať spravodlivosť a po stopách jeho krokov spása.

Žalm 86

1. Dávidova modlitba. Nakloň, Pane, svoj sluch a vyslyš ma, lebo som biedny a chudobný.
2. Ochraňuj ma, lebo som ti oddaný; zachráň, Bože, svojho sluhu, ktorý dúfa v teba.
3. Zmiluj sa, Pane, nado mnou, veď k tebe volám deň čo deň.
4. Obveseľ, Pane, svojho sluhu, veď k tebe dvíham svoju dušu.
5. Lebo ty, Pane, si dobrý a láskavý a veľmi milostivý voči všetkým, čo ťa vzývajú.
6. Pane, počuj moju modlitbu, všimni si hlas mojej úpenlivej prosby.
7. V deň svojho súženia volám k tebe, lebo ty ma vyslyšíš.
8. Niet podobného tebe medzi bohmi, Pane, a nič sa nevyrovná tvojim dielam.
9. Všetky národy, ktoré si stvoril, prídu k tebe a budú sa ti klaňať, Pane, a tvoje meno oslavovať.
10. Lebo si veľký a robíš zázraky, iba ty si Boh.
11. Ukáž mi, Pane, svoju cestu a budem kráčať v tvojej pravde. Daj, aby moje srdce bolo prosté a malo bázeň pred tvojím menom.
12. Celým srdcom ťa chcem chváliť, Pane, Bože môj, a tvoje meno oslavovať naveky;
13. veď si bol ku mne veľmi milostivý a vytrhol si ma z najhlbšej priepasti.
14. Bože, pyšní povstali proti mne a tlupa násilníkov mi čiahala na život; nechceli ťa mať pred očami.
15. No ty, Pane, si Boh milosrdný a láskavý, zhovievavý, veľmi milostivý a verný.
16. Pohliadni na mňa a zlutuj sa nado mnou; daj silu svojmu služobníkovi, zachráň syna svojej služobnice.
17. Nech som dôkazom tvojej dobroty, aby moji nenávisníci s hanbou videli, že ty, Pane, si mi pomohol a že si ma potešil.

Žalm 87

1. Žalm Koreho synov. Pieseň. Základy má na posvätných vrchoch;
2. brány Siona miluje Pán nad všetky stany Jakuba.
3. Slávne veci sa hovoria o tebe, mesto Božie.
4. Rahab a Babylon pripočítam k tým, čo ma poznajú; Filištínci, Týrčania a Etiópčania: tí všetci sa tam zrodili.
5. A o Sione sa bude hovoriť: „Ten i tamten sa na ňom narodil a sám Najvyšší mu dal pevné základy.“
6. Pán zaznačí do knihy národov: „Títo sa tam zrodili.“
7. A spievajú ako pri tanci: „V tebe sú všetky moje pramene.“

1. Pieseň. Žalm Koreho synov. Zbormajstrovi. Má sa spievať na nápev „Machalat“. Poučná pieseň od Emanu Ezrachitu.
2. Pane, ty Boh mojej spásy, dňom i nocou volám k tebe.
3. Kiež prenikne k tebe moja modlitba, nakloň svoj sluch k mojej prosbe.
4. Moja duša je plná utrpenia a môj život sa priblížil k ríši smrti.
5. Už ma počítajú k tým, čo zostupujú do hrobu, majú ma za človeka, ktorému niet pomoci.
6. Moje lôžko je medzi mŕtvymi, som ako tí, čo padli a odpočívajú v hrobách, na ktorých už nepamätáš, lebo sa vymanili z tvojej náruče.
7. Hádžeš ma do hlbkej priepasti, do temravy a tône smrti.
8. Doľahlo na mňa tvoje rozhorčenie, svojimi prívalmi si ma zaplavil.
9. Odohnal si mi známych a zošklivil si ma pred nimi. Uväznený som a vyjsť nemôžem,
10. aj zrak mi slabne od zármutku. K tebe, Pane, volám deň čo deň a k tebe ruky vystieram.
11. Či mŕtvym budeš robiť zázraky? A vari ľudské tône vstanú ťa chváliť?
12. Či v hrobe bude dakto rozprávať o tvojej добрôte a na mieste zániku o tvojej vernosti?
13. Či sa v ríši tmy bude hovoriť o tvojich zázrakoch a v krajine zabudnutia o tvojej spravodlivosti?
14. Ale ja, Pane, volám k tebe, včasráno prichádza k tebe moja modlitba.
15. Prečo ma, Pane, odháňaš? Prečo predou mnou skrývaš svoju tvár?
16. Biedny som a umieram od svojej mladosti, vyčerpaný znášam tvoje hrôzy.
17. Cezo mňa sa tvoj hnev prevalil a zlomili ma tvoje hrozby.
18. Deň čo deň ma obkľučujú ako záplava a zvierajú ma zovšadiaľ.
19. Priateľov aj rodinu si odohnal odo mňa, len tma je mi dôverníkom.

1. Poučná pieseň od Etana Ezrachitu.
2. Pánovo milosrdenstvo chcem ospevovať naveky; po všetky pokolenia hlásať svojimi ústami tvoju vernosť.
3. Veď ty si povedal: „Moje milosrdenstvo je ustanovené naveky.“ Tvoja vernosť je upevnená v nebesiach.
4. „Zmluvu som uzavrel so svojím vyvoleným, svojmu služobníkovi Dávidovi som prisahal:
5. Naveky zaistím tvoj rod a postavím tvoj trón, čo pretrvá všetky pokolenia.“
6. Tvoje zázraky, Pane, oslavujú nebesia a tvoju vernosť spoločenstvo svätých.
7. Lebo kto nad oblakmi je roveň Pánovi? Kto sa z Božích synov podobá Pánovi?
8. Boh, ktorý v zhromaždení svätých budí strach, je veľký a hrozný voči všetkým, čo ho obklopujú.
9. Pane, Bože zástupov, kto je ako ty? Mocný si, Pane, a pravda je u teba.
10. Ty vládneš nad neskrotným morom a zmierňuješ jeho vlnobitie.
11. Rahaba si pošliapal ako raneného, svojich nepriateľov si rozprášil silou ramena.
12. Tvoje je nebo a tvoja je zem, svet i jeho bohatstvo si ty založil.
13. Sever i juh si ty utvoril, Tábor a Hermon sa z tvojho mena radujú.
14. Mocné je tvoje rameno, pevná je tvoja ruka a tvoja pravica vztýčená.
15. Spravodlivosť a právo sú základom tvojho trónu, milosť a pravda kráčajú pred tvou tvárou.
16. Blažený ľud, ktorý vie jasať! Kráča vo svetle tvojej tváre, Pane;
17. deň čo deň sa raduje z tvojho mena a honosí sa tvou spravodlivosťou.
18. Lebo ty si jeho sila a nádhera a tvou priazňou sa dvíha naša moc.
19. Veď náš vládár patrí Pánovi a náš kráľ Izraelovmu Svätému.
20. Raz si vo videní prehovoril k svojim svätým a povedal si: „Bohatierovi som pomoc poskytol a vyvoleného z ľudu som povýšil.
21. Našiel som svojho služobníka Dávida, pomazal som ho svojím svätým olejom.
22. Pevne ho bude držať moja ruka a posilňovať moje rameno.
23. Nezaskočí ho nepriateľ, ani zlosyn ho nepokorí.
24. Nepriateľov pred jeho zrakom rozmliaždim a rozdrvím tých, čo cítia voči nemu nenávisť.
25. S ním bude moja vernosť a milosť a v mojom mene povznesie sa jeho moc.
26. Položím jeho ruku na more a na rieky jeho pravicu.
27. On bude volať ku mne: Ty si môj otec, môj Boh a útočisko mojej spásy.
28. A ja ho ustanovím za prvorodeného, za najvyššieho medzi kráľmi zeme.
29. Naveky mu svoju milosť zachovám a pevná bude moja zmluva s ním.
30. Jeho rod udržím naveky a jeho trón bude ako dni nebies.“
31. „No keď raz jeho synovia môj zákon opustia a nebudú kráčať podľa mojich príkazov,
32. keď moje ustanovenia znesvätia a nezachovajú moje predpisy,
33. potom ich priestupok trstenicou potrescem a ich nepravosť korbáčom.
34. Ale priazeň mu neodopriem a neporuším svoju vernosť.
35. Svoju zmluvu neznesväťím a nezruším výroky svojich úst.
36. Raz navždy som na svoju svätosť prisahal, nesklamem Dávida.
37. Jeho rod bude trvať naveky a predo mnou sa ako slnko bude vznášať jeho trón;
38. a navždy bude pevný sťa luna, verný svedok na oblohe.“
39. A predsa si ho odmietol a zavrhol, nahneval si sa na svojho pomazaného.
40. Rozlomil si zmluvu so svojím sluhom, do prachu si zhodil jeho korunu,
41. všetky jeho múry si rozbúral a na trosky si premenil jeho pevnosti.
42. Plienili ho všetci, čo išli okolo, a na posmech vyšiel u susedov.
43. Povýšil si pravicu jeho utláčateľov, všetkým nepriateľom si spôsobil radosť.
44. Ostrie jeho meča si otupil a nepomáhal si mu pri boji.
45. Jeho lesku si urobil koniec a na zem si povalil jeho trón.
46. Skrátil si dni jeho mladosti, zahrnul si ho hanbou.

47. Ako dlho ešte, Pane? Navždy sa budeš ukrývať? Tvoj hnev bude blčať sťa oheň?
48. Spomeň si, aké krátke je moje trvanie, akých pomínuteľných si utvoril všetkých synov ľudských!
49. Ktorýže človek môže žiť naveky a smrť neuzrieť, kto môže vyviaznuť z pazúrov smrti?
50. Kdeže sa, Pane, podela tvoja dávna priazeň, ako si prisahal Dávidovi vo svojej vernosti?
51. Spomeň si, Pane, na potupu svojich služobníkov, ktorá sa nakopila v mojom lone od mnohých národov,
52. ktorou, Pane, potupovali tvoji nepriatelia, ktorou potupovali kročaje tvojho pomazaného.
53. Nech je zvelebený Pán naveky. Staň sa. Amen.

Žalm 90

1. Modlitba Mojžiša, Božieho muža. Pane, stal si sa nám útočišťom z pokolenia na pokolenie.
2. Prv než sa vrchy zrodili a povstali zem i svet, ty, Bože, si od vekov až naveky.
3. Človeka vraciaš do prachu a hovoríš: „Vráťte sa, synovia človeka!“
4. Veď tisíc rokov je u teba ako deň včerajší, čo sa pominul, a ako jedna nočná stráž.
5. Uchvacuješ ich: sú ako ranný sen;
6. sú ako bylina v rozpuku: ráno kvitne a rastie, večer vädne a usychá.
7. Hynieme vskutku pre tvoj hnev a desí nás tvoje rozhorčenie.
8. Naše neprávosti si postavil pred svoj zrak a pred jas svojej tváre naše tajné chyby.
9. V tvojom hneve sa nám mihajú všetky dni a naše roky plynú ako vzdych.
10. Vek nášho života je sedemdesiat rokov a ak sme pri sile, osemdesiat. No zväčša sú len trápením a trýznou, ubiehajú rýchlo a my odlietame.
11. Kto pozná silu tvojho hnevu a s bázňou prijme tvoje rozhorčenie?
12. A tak nás nauč rátať naše dni, aby sme našli múdrosť srdca.
13. Obráť sa k nám, Pane; dokedy budeš meškať? Zlútuj sa nad svojimi služobníkmi.
14. Hneď zrána nás naplň svojou milosťou a budeme jasať a radovať sa po všetky dni života.
15. Rozveseľ nás za dni, keď si nás ponížil, za roky, keď sme okusovali nešťastie.
16. Nech sa tvoje dielo zjaví tvojim služobníkom a ich deťom tvoja nádhera.
17. Nech je nad nami dobrotivosť Pána, nášho Boha; upevňuj dielo našich rúk, dielo našich rúk upevňuj!

Žalm 91

1. Kto pod ochranou Najvyššieho prebýva a v tôni Všemohúceho sa zdržiava,
2. povie Pánovi: „Ty si moje útočisko a pevnosť moja; v tebe mám dôveru, Bože môj.“
3. Veď on sám ťa vyslobodí z osídel lovcov a zo zhubného moru.
4. Svojimi krídlami ťa zacloní a uchýliš sa pod jeho perute. Jeho pravda je štítom a pancierom,
5. nebudeš sa báť nočnej hrôzy, ani šípu letiaceho vo dne,
6. ani moru, čo sa tmou zakráda, ani náказы, čo pustoší na poludnie.
7. I keď po tvojom boku padnú tisíce a desaťtisíce po tvojej pravici, teba nezasiahne.
8. Budeš sa môcť dívať vlastnými očami a uvidíš, ako sa odpláca hriešnikom.
9. Lebo твоjím útočiskom je Pán, za ochrancu si si zvolil Najvyššieho.
10. Nestihne ťa nijaké nešťastie a k tvojemu stanu sa nepriblíži pohroma,
11. lebo svojim anjelom dá príkaz o tebe, aby ťa strážili na všetkých твоjich cestách.
12. Na rukách ťa budú nosiť, aby si si neuderil nohu o kameň.
13. Budeš si kráčať po vretenici a po zmiji, leva i draka rozšliapeš.
14. Pretože sa ku mne pritúlil, vyslobodím ho, ujmem sa ho, lebo pozná moje meno.
15. Keď ku mne zavolá, ja ho vyslyším a budem pri ňom v súžení, zachránim ho i oslávim.
16. Obdarím ho dlhým životom a ukážem mu svoju spásu.

Žalm 92

1. Žalm. Pieseň na Pánov deň.
2. Dobre je oslavovať Pána a ospevovať meno tvoje, Najvyšší;
3. za rána zvestovať tvoju dobrotu a tvoju vernosť celú noc
4. na desaťstrunovej harfe a na lutne, spevom a gitarou.
5. Lebo tvoje počínanie, Pane, ma naplňa radosťou a plesám nad dielami tvojich rúk.
6. Aké veľkolepé sú tvoje diela, Pane, a aké hlboké tvoje myšlienky!
7. Nerozumný človek to nevie a blázon to nechápe.
8. Hoci hriešnici rastú ako tráva a kadejakí zločinci prekvitajú, večná záhuba ich predsa neminie;
9. no ty, Pane, si najvyšší naveky.
10. Veď to, Pane, tvoji protivníci, veď to tvoji protivníci zahynú a rozprášení budú všetci zločinci.
11. Mne však dávaš silu, akú má byvol s rohami, mažeš ma žírnym olejom.
12. Moje oko hľadá zvrchu na nepriateľov, moje ucho počúva o osude tých, čo zlomyselne povstali proti mne.
13. Spravodlivý sťa palma zakvitne a vyrastie sťa céder z Libanonu.
14. Tí, čo vyrastajú v dome Pánovom, v nádвориach nášho Boha budú prekvitať.
15. Ešte aj v starobe budú prinášať ovocie, úrodní budú a plní svežosti;
16. a tak zvestujú, že Pán, moje útočisko, je spravodlivý a neprávosti v ňom niet.

Žalm 93

1. Pán kraluje, velebou sa zaodel; zaodel sa Pán, udatnosťou sa prepásal. Tak upevnil zemekruh, že sa nezachveje.
2. Pevný je tvoj trón oddávna, ty si od vekov.
3. Pozdvihujú rieky, Pane, pozdvihujú rieky svoj hlas, pozdvihujú rieky svoj hukot.
4. Nad hukot vodných prítvalov, nad mohutné morské príboje mocnejší je Pán na výsostiach.
5. Veľmi vierohodné sú tvoje svedectvá; tvojmu domu, Pane, patrí posvätná úcta po všetky časy.

1. Bože odplaty, Pane, Bože odplaty, zjav sa.
2. Povstaň, ty, ktorý súdiš zem, odpláť pyšným, čo si zaslúžili.
3. Dokedy ešte hriešnici, Pane, dokedy ešte budú hriešnici jasať?
4. Dokedy budú rečniť a opovážlivo hovoriť a chvastať sa tí, čo páchajú zločiny?
5. Pane, šliapu po tvojom ľude a tvoje dedičstvo týrajú.
6. Vraždia vdovy a cudzincov a zabíjajú siroty.
7. A hovoria si: „Pán to nevidí, nevie o tom Boh Jakubov.“
8. Pochopte to, vy, nerozumní v národe; kedy to porozumiete, hlupáci?
9. Že by ten, čo vsadil ucho, nepočul, alebo ten, čo oko stvoril, že by nevidel?
10. Že by netrestal ten, čo vychováva národy, čo učí ľud múdrosti?
11. Pán pozná ľudské myšlienky a vie, aké sú márne.
12. Blažený človek, ktorého ty, Pane, vzdelávaš a poučáš o svojom zákone,
13. aby si mu ulávil v dňoch nešťastných, kým pre hriešnika nevykopú jamu.
14. Lebo Pán neodvrhne svoj ľud a neopustí svoje dedičstvo.
15. Súd sa zasa navráti k spravodlivosti a spravodlivosťou sa budú riadiť všetci statoční.
16. Proti ničomníkom ktože mi pomôže a kto sa ma zastane proti páchatelom zla?
17. Keby mi Pán nebol pomohol, už by som bol býval v ríši mlčania.
18. Ledva poviem: „Noha sa mi potkýna,“ hneď ma, Pane, podopiera tvoja dobrota.
19. A keď sa v mojom srdci kopia starosti, vzpružuje ma tvoja potecha.
20. Veď či je zlučiteľný s tebou trón bezprávia, čo vysluhuje násilie, a nie zákon?
21. Na život spravodlivého sa vrhajú a odsudzujú krv nevinnú.
22. Mne sa však Pán stal pevnosťou a skalou útočiska môj Boh.
23. On im odplatí za ich nepravosť a ich vlastnou zlobou ich vyhubí,
24. vyhubí ich Pán, Boh náš.

Žalm 95

1. Podťe, plesajte v Pánovi, oslavujme Boha, našu spásu.
2. Predstúpme s chválospevmi pred jeho tvár a oslavujme ho žalmami.
3. Lebo Pán je veľký Boh a nad všetkými bohmi veľký kráľ.
4. V jeho moci sú zemské hlbiny a jemu patria aj nebotyčné štíty.
5. Jeho je more, veď on ho stvoril, i pevnina, ktorú stvárnili jeho ruky.
6. Podťe, klaňajte sa a na zem padnime, klaknime na kolená pred Pánom, ktorý nás stvoril.
7. Lebo on je náš Boh a my sme ľud jeho pastviny a ovce, ktoré vedie svojou rukou.
8. Čujte dnes jeho hlas: „Nezatvrdzujte svoje srdcia
9. ako v Meríbe, ako v dňoch Massy na púšti, kde ma pokúšali vaši otcovia; skúšali ma, hoci moje skutky videli.
10. Štyridsať rokov sa mi priečilo toto pokolenie i povedal som: Je to ľud s blúdiacim srdcom;
11. tí veru moje cesty neznajú. Preto som v svojom hneve prisahal: Nevojdú do môjho pokoja.“

Žalm 96

1. Spievajte Pánovi pieseň novú; spievaj Pánovi, celá zem!
2. Spievajte Pánovi, veľte jeho meno. Zvestujte jeho spásu deň čo deň.
3. Zvestujte jeho slávu pohanom a jeho zázraky všetkým národom.
4. Lebo veľký je Pán a veľkej chvály hoden, viac ako všetkých bohov treba sa ho báť.
5. Lebo ničoty sú všetci bohovia pohanov, ale Pán stvoril nebesia.
6. Vznešenosť a krása pred jeho tvárou, moc a veleba v jeho svätyni.
7. Vzdávajte Pánovi, rodiny národov, vzdávajte Pánovi slávu a česť,
8. vzdávajte Pánovi slávu hodnu jeho mena. Prineste obetné dary a vstúpte do jeho nádvorí,
9. klaňajte sa Pánovi v posvätnom rúchu. Chvej sa pred ním, celá zem,
10. hlásajte medzi pohanmi: „Pán kraluje!“ Upevnil zemekruh, nepohne sa; a spravodlivo súdi národy.
11. Tešte sa, nebesia, plesaj, zem; nech more zahučí a čo ho naplňa,
12. nech plesá pole a všetko, čo je na ňom. I zajasajú všetky stromy lesa
13. pred tvárou Pána, že prichádza, že prichádza súdiť zem. Spravodlivo bude súdiť zemekruh a národy podľa svojej pravdy.

Žalm 97

1. Pán kraluje, jasaj, zem; radujte sa, všetky ostrovy.
2. Vôkol neho oblaky a mrákavy, spravodlivosť a právo sú základom jeho trónu.
3. Predchádza ho oheň, čo navôkol spaľuje jeho nepriateľov.
4. Jeho blesky ožarujú zemekruh: zem to vidí a chveje sa.
5. Ako vosk sa topia vrchy pred tvárou Pánovou, pred Pánom celej zeme.
6. Jeho spravodlivosť ohlasujú nebesia a jeho slávu vidia všetky národy.
7. Nech sa hanbia všetci, čo uctievali modly drevené a honosia sa svojimi sochami. Kľaňajte sa mu, všetci jeho anjeli.
8. Sion to počuje a teší sa a dcéry Júdove plesajú, Pane, nad tvojimi súdmi.
9. Lebo ty, Pane, si Najvyšší na celej zemi, nesmierne prevyšuješ všetky božstvá.
10. Vy, čo milujete Pána, majte zlo v nenávisti, veď on ochraňuje svojich svätých a vyslobodzuje ich z rúk hriešnika.
11. Vychádza svetlo spravodlivému a radosť tým, čo majú srdcia úprimné.
12. Radujte sa, spravodliví, v Pánovi a oslavujte jeho sväté meno.

Žalm 98

1. Žalm. Spievajte Pánovi pieseň novú, lebo vykonal veci zázračné. Víťazstvo je dielom jeho pravice a jeho svätého ramena.
2. Pán oznámil svoju spásu, pred očami pohanov vyjavil svoju spravodlivosť.
3. Rozpamätal sa na svoju dobrotu a na svoju vernosť voči Izraelovmu domu. Uzreli všetky končiny zeme spásu nášho Boha.
4. Na chválu Božiu jasaj, celá zem; plesajte, radujte sa a hrajte.
5. Hrajte Pánovi na citare, na citare a na harfe zunivej.
6. Za hlaholu trúb a poľníc jasajte pred tvárou Kráľa a Pána.
7. Zahuč, more a všetko, čo ho naplňa, zemekruh a všetci, čo na ňom bývajú.
8. Tlieskajte, rieky, rukami, jasajte s nimi, vrchy,
9. pred tvárou Pánovou, lebo prichádza súdiť zem. Spravodlivo bude súdiť zemekruh a podľa práva národy.

Žalm 99

1. Pán kraluje, traste sa, národy; tróni nad cherubmi, chvej sa, zem.
2. Veľký je Pán na Sione, a vyvýšený nad všetky národy.
3. Oslavujte jeho meno veľké a úžasné, lebo je sväté.
4. Mocný kráľ spravodlivosť miluje: ty si ustanovil, čo je správne, právo a spravodlivosť v Jakubovi ty vysluhuješ.
5. Velebte Pána, nášho Boha, a padnite k jeho nohám, lebo je svätý.
6. Mojžiš a Áron, jeho kňazi, a Samuel, ctiteľ jeho mena, vzývali Pána a on ich vypočul,
7. z oblačného stĺpa k nim hovoril. A zachovávali jeho svedectvo a prikázania, ktoré im dal.
8. Pane, Bože náš, ty si ich vypočul, Bože, ty si bol k nim milostivý, no nenechal si bez trestu ich priestupky.
9. Velebte Pána, nášho Boha, na jeho svätom vrchu sa mu klaňajte, lebo svätý je Pán, Boh náš.

Žalm 100

1. Ďakovný žalm.
2. Jasaj na chválu Pánovi, celá zem, s radosťou slúžte Pánovi. S plesaním vstupujte pred jeho tvár.
3. Vedzte, že náš Pán je Boh; on je náš stvoriteľ a jemu patríme, sme jeho ľud a ovce z jeho stáda.
4. Vstupujte do jeho brán s piesňou chvály a do jeho nádvorí s piesňami oslavnými; chváľte ho a velebte jeho meno.
5. Lebo Pán je dobrý; jeho milosrdenstvo trvá naveky a jeho vernosť z pokolenia na pokolenie.

Žalm 110

1. Dávidov žalm. Pán povedal môjmu Pánovi: „Sed' po mojej pravici, kým nepoložím tvojich nepriateľov za podnožku tvojim nohám.“
2. Moc tvojho žezla rozšíri Pán zo Siona: panuj uprostred svojich nepriateľov.
3. Odo dňa tvojho narodenia patrí ti vláda v posvätnnej nádhere. Splodil som ťa ako rosu pred východom zornice.
4. Pán prisahal a nebude ľutovať: „Ty si kňaz naveky podľa radu Melchizedechovho.“
5. Pán je po tvojej pravici, v deň svojho hnevu kráľov porazí.
6. Súdiť bude národy: nakopia sa mŕtvolý; po šírej zemi hlavy rozdrví.
7. Cestou sa napije z potoka a potom hlavu zdvihne.

Žalm 111

1. ALELUJA. Z celého srdca chcem oslavovať Pána v zbore spravodlivých i v zhromaždení.
2. Veľké sú diela Pánove; nech ich skúmajú všetci, čo majú v nich záľubu.
3. Nádherné a vznešené sú jeho diela, jeho spravodlivosť platí naveky.
4. Ustanovil pamiatku na svoje obdivuhodné skutky; Pán je milosrdný a milostivý.
5. Pokrm dal tým, čo sa ho boja; svoju zmluvu má stále na mysli.
6. Svoje mocné skutky oznámil svojmu ľudu a dal im dedičstvo pohanov;
7. pravdivé a spravodlivé sú diela jeho rúk. Nezrušiteľné sú všetky jeho príkazy,
8. upevnené naveky, založené na pravde a spravodlivosti.
9. Vykúpenie poslal svojmu ľudu, zmluvu uzavrel naveky. Jeho meno je sväté a vzbudzuje hrôzu;
10. bohabojnosť je počiatok múdrosti a múdro robia všetci, čo ju pestujú; jeho chvála ostáva naveky.

Žalm 112

1. ALELUJA. Blažený muž, ktorý sa bojí Pána a má veľkú záľubu v jeho príkazoch.
2. Jeho potomstvo bude mocné na zemi; pokolenie spravodlivých bude požehnané.
3. V jeho dome bude úspech a bohatstvo, jeho spravodlivosť ostane naveky.
4. Spravodlivým žiari svetlo v temnotách, milosrdný, milostivý a spravodlivý.
5. V obľube je človek, čo sa zľutúva a rád pomáha, čo svoj majetok čestne spravuje;
6. nikdy nezakolíše. Vo večnej pamäti bude spravodlivý,
7. nebude sa báť zlej zvesti. Jeho srdce je pevné, dôveruje v Pána,
8. bezpečné je jeho srdce, nebojí sa, kým nepokorí svojich nepriateľov.
9. Rozdeľuje a dáva chudobným; jeho dobročinnosť potrvá naveky a jeho moc a sláva budú stále rásť.
10. Hriešnik to uvidí a zanevrie, zubami bude škripať a hynúť závišťou. Želanie hriešnikov vyjde nazmar.

Žalm 113

1. ALELUJA. Chváľte, služobníci Pánovi, chváľte meno Pánovo.
2. Nech je velebené meno Pánovo odteraz až naveky.
3. Od východu slnka až po západ nech je oslávené meno Pánovo.
4. Vyvýšený je Pán nad všetky národy a jeho sláva nad nebesia.
5. Kto je ako Pán, náš Boh, čo tróni na výsostiach,
6. a predsa dbá o všetko nepatrné na nebi i na zemi?
7. Z prachu dvíha chudobného a zo smetiska povyšuje bedára
8. a dáva mu sedieť vedľa kniežat, vedľa kniežat svojho ľudu.
9. Neplodnej dáva bývať v dome ako šťastnej matke detí.

Žalm 114

1. Keď Izrael vyšiel z Egypta, dom Jakubov spomedzi ľudu cudzieho,
2. Judea sa stala jeho svätynou, Izrael jeho kráľovstvom.
3. More to videlo a zutekalo, Jordán sa naspäť obrátil;
4. vrchy poskakovali ako barance, pahorky ako jahňatá.
5. Čo ti je, more, že utekáš, a tebe, Jordán, že sa naspäť obraciaš?
6. Vrchy, prečo poskakujete ako barance a vy, pahorky, ako jahňatá?
7. Zachvej sa, zem, pred tvárou Pánovou, pred tvárou Boha Jakubovho,
8. čo skalú mení na jazerá vôd a kameň na pramene vôd.

Žalm 115

1. Nie nás, Pane, nie nás, ale svoje meno osláv pre svoje milosrdenstvo a pre svoju vernosť.
2. Prečo majú hovoriť pohania: „Kdeže je ten ich Boh?“
3. Veď náš Boh je v nebi a stvoril všetko, čo chcel.
4. Pohanské modly, hoc sú zo striebra a zo zlata, sú dielom ľudských rúk.
5. Majú ústa, ale nehovoria, majú oči, a nevidia.
6. Majú uši, ale nepočujú, majú nozdry, a nečuchajú.
7. Majú ruky, ale nehmatajú; majú nohy, a nechodia, z hrdla nevydajú hlas.
8. Im budú podobní ich tvorcovia a všetci, čo v ne veria.
9. Dom Izraelov dúfa v Pána, on je ich pomoc a záštita.
10. Dom Áronov dúfa v Pána, on je ich pomoc a záštita.
11. Všetci bohoboční dúfajú v Pána, on je ich pomoc a záštita.
12. Pán na nás pamätá a žehná nás. Požehnáva dom Izraelov, požehnáva dom Áronov.
13. Požehnáva všetkých, čo si ctia Pána, malých i veľkých.
14. Nech Pán aj vás zveladí, vás i vaše deti.
15. Nech vás požehnáva Pán, ktorý stvoril nebo i zem.
16. Nebesia si Pán vyhradil pre seba, ale zem dal synom človeka.
17. Mŕtvi ťa, Pane, chváliť nemôžu, ani tí, čo zostupujú do ríše mlčania.
18. Lež my, živí, velebíme Pána odteraz až naveky. ALELUJA.

Žalm 116

1. ALELUJA. Milujem Pána, lebo vypočul môj prosebný hlas,
2. lebo svoj sluch naklonil ku mne, kedykoľvek som ho vzýval.
3. Keď ma omotali povrazy smrti a zmocnili sa ma úzkosti podsvetia, keď som sa ocitol v súžení a trápení,
4. vzýval som meno Pánovo: „Pane, zachráň môj život!“
5. Milostivý a spravodlivý je Pán, náš Boh sa zľutúva.
6. Pán ochraňuje maličkých; pomohol mi, keď som bol v biede.
7. Znova sa, duša moja, upokoj, lebo Pán ti dobre urobil,
8. lebo môj život zachránil od smrti, moje oči od slz a moje nohy pred pádom.
9. Pred tvárou Pána budem kráčať v krajine žijúcich.
10. Dôveroval som, aj keď som povedal: „Som veľmi pokorený.“
11. V rozrušení som vyriekol: „Všetci ľudia klamú.“
12. Čím sa odvdáčim Pánovi za všetko, čo mi dal?
13. Vezmem kalich spásy a budem vzývať meno Pánovo.
14. Pánovi splním svoje sľuby pred všetkým jeho ľudom.
15. V Pánových očiach má veľkú cenu smrť jeho svätých.
16. Pane, som tvoj sluha, som tvoj sluha a syn tvojej služobnice. Ty si mi putá rozviazal:
17. obeť chvály ti prinesiem a budem vzývať meno Pánovo.
18. Splním svoje sľuby Pánovi pred všetkým jeho ľudom
19. v nádvorách domu Pánovho, uprostred teba, Jeruzalem.

Žalm 117

1. ALELUJA. Chváľte Pána, všetky národy, oslavujte ho, všetci ľudia;
2. lebo je veľké jeho milosrdenstvo voči nám a pravda Pánova trvá naveky.

1. Oslavujte Pána, lebo je dobrý, lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky.
2. Teraz nech hovorí Izrael, že Pán je dobrý, že jeho milosrdenstvo trvá naveky.
3. Teraz nech hovorí dom Áronov: jeho milosrdenstvo trvá naveky.
4. Teraz nech hovoria všetci bohobožní: jeho milosrdenstvo trvá naveky.
5. V súžení som vzýval Pána a Pán ma vypočul a vyslobodil.
6. Pán je so mnou, nuž nebojím sa; čože mi môže urobiť človek?
7. Pán je so mnou a pomáha mi; nemusím si všímať svojich nepriateľov.
8. Lepšie je utiekať sa k Pánovi, ako sa spoliehať na človeka.
9. Lepšie je utiekať sa k Pánovi, ako sa spoliehať na mocnárov.
10. Obklúčili ma všetci pohania, ale v mene Pánovom som ich porazil.
11. Obklúčili ma zovšadiaľ, ale v mene Pánovom som ich porazil.
12. Obklúčili ma ako roj včiel a vzbĺkli ako plameň z raždia, ale v mene Pánovom som ich porazil.
13. Prudko dorážali na mňa, aby som sa zrútil, no Pán mi pomohol.
14. Moja sila a chvála je Pán, on sa mi stal záchrancom.
15. Hlas plesania nad záchranou znie v stánkoch spravodlivých:
16. „Pánova pravica mocne zasiahla, Pánova pravica ma zdvihla; Pánova pravica mocne zasiahla.“
17. Ja nezemriem, budem žiť a vyrozprávam skutky Pánove.
18. Prísne ma Pán potrestal, no nevydal ma smrti napospas.
19. Otvorte mi brány spravodlivosti, vojdem nimi a poďakujem sa Pánovi.
20. Toto je brána Pánova; len spravodliví ňou vchádzajú.
21. Ďakujem ti, že si ma vyslyšal a že si ma zachránil.
22. Kameň, čo stavitelia zavrhl, stal sa kameňom uholným.
23. To sa stalo na pokyn Pána; vec v našich očiach obdivuhodná.
24. Toto je deň, ktorý učinil Pán, plesajme a radujme sa z neho.
25. Pane, spas ma; Pane, daj mi úspech.
26. Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom. Požehnávame vás z domu Pánovho.
27. Boh, Pán, je naším svetlom. Vystrojte sprievod s ozdobnými vetvami až k rohom oltára.
28. Ty si môj Boh, vďaka ti vzdávam; ty si môj Boh, velebím ťa.
29. Oslavujte Pána, lebo je dobrý, lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky.

1. Blažení tí, čo idú cestou života bez poškrvny, čo kráčajú podľa zákona Pánovho.
2. Blažení tí, čo zachovávajú jeho príkazy a celým srdcom ho vyhľadávajú.
3. To sú tí, čo nepáchajú neprávosť a idú jeho cestami.
4. Ty si dal príkazy, aby sa verne plnili.
5. Kiež by ma moje cesty viedli tak, žeby som zachovával tvoje ustanovenia.
6. Veru nebudem zahanbený, keď budem dodržiavať všetky tvoje príkazy.
7. S úprimným srdcom ti chcem ďakovať, že som poznal tvoje spravodlivé výroky.
8. Tvoje ustanovenia chcem zachovať, len ty ma nikdy neopušť.
9. Ako sa mladík na svojej ceste udrží čistým? Tak, že bude zachovávať tvoje slová.
10. Celým svojím srdcom ťa vyhľadávam; nedaj, aby som zablúdil od tvojich príkazov.
11. V srdci si uchovávam tvoje výroky, aby som proti tebe nezhrešil.
12. Pane, ty si velebený; nauč ma svoje ustanovenia.
13. Svojimi perami vypočítavam všetky výroky tvojich úst.
14. Keď idem cestou tvojich zákonov, mám väčšiu radosť ako zo všetkého bohatstva.
15. Chcem sa cvičiť v tvojich predpisoch, rozjímať o tvojich cestách.
16. V tvojich ustanoveniach mám záľubu, na tvoje slová nechcem zabúdať.
17. Preukáž dobro svojmu služobníkovi a budem žiť a tvoje slová zachovám.
18. Otvor mi oči, aby som pozoroval divy tvojho zákona.
19. Hoci som na zemi iba hosť, neskrývaj predo mnou svoje predpisy.
20. Túžbou za tvojimi výrokmi sa mi duša umára, umára jednoducho.
21. Pyšných zahriakuješ a tí, čo bočia od tvojich príkazov, sú prekliati.
22. Oddiaľ odo mňa hanbu a potupu, lebo ja dodržiavam tvoje ustanovenia.
23. Hoci mocnári zasadaajú a radia sa proti mne, tvoj sluha rozjíma o tvojich predpisoch.
24. Veď tvoje ustanovenia sú mi rozkošou a tvoje príkazy sú mojimi radcami.
25. Uviazol som v prachu, oživ ma podľa svojho slova.
26. Tebe som vyjavil svoje cesty a ty si ma vypočul; pouč ma o svojich prikázaniach.
27. Daj, aby som pochopil cestu tvojich príkazov, a budem rozjímať o tvojich obdivuhodných skutkoch.
28. Od zármutku je moja duša plná slz; pozdvihni ma podľa svojho slova.
29. Odvráť ma od cesty lži a milostivo mi daj svoj zákon.
30. Cestu pravdy som si vyvolil, tvoje slová mám stále pred sebou.
31. Prilipol som, Pane, k tvojim príkazom; nezahanbi ma.
32. Pobežím po ceste tvojich príkazov, lebo ty dávaš môjmu srdcu odvalu.
33. Pane, ukáž mi cestu svojich prikázaní a ja vždy pôjdem po nej.
34. Daj mi chápanosť a ja tvoj zákon zachovám a celým srdcom sa ho budem pridržať.
35. Prived' ma na chodník svojich príkazov, lebo som si ho oblúbil.
36. Nakloň mi srdce k svojej náuke, a nie ku chamtivosti.
37. Odvráť mi oči, nech nepozerajú na márnosť; na tvojej ceste dopraj mi života.
38. Svojmu sluhovi splň svoj sľub, čo vedie k bázni pred tebou.
39. Odvráť odo mňa potupu, ktorej som vystavený; veď tvoja náuka je radostná.
40. Hľa, túžim za tvojimi príkazmi; nuž oživ ma v svojej spravodlivosti.
41. Pane, nech zostúpi na mňa tvoje zmilovanie, tvoja pomoc, ktorú si mi prisľúbil.
42. Potom odpoviem tým, čo ma potupujú, že dôverujem tvojim slovám.
43. Nikdy neodním slovo pravdy z mojich úst, veľmi dôverujem tvojim výrokom.
44. Tvojho zákona sa chcem stále pridržať, na večné veky.
45. Tak budem kráčať bezpečnou cestou, lebo dbám na tvoje príkazy.
46. O tvojej náuke budem svedčiť pred kráľmi a nebudem sa hanbiť.
47. Budem sa tešiť z tvojich predpisov, lebo som si ich oblúbil.
48. Svoje ruky budem dvíhať k tvojim predpisom, ktoré som si oblúbil; a cvičiť sa budem v tvojich

príkazoch.

49. Pamätaj na slovo, čo si dal svojmu služobníkovi; lebo ním si mi dal nádej.
50. To ma utešuje v ponížení, že mi tvoje slovo vracia život.
51. Pyšní sa mi vysmievajú náramne; ale ja sa neodchylujem od tvojho zákona.
52. Mám v pamäti tvoje pradáвне rozhodnutia, Pane, a to je mi potechou.
53. Ovláda ma rozhorčenie voči hriešnikom, čo zrádzajú tvoj zákon.
54. Tvoje ustanovenia sa mi stali piesňou na mieste môjho putovania.
55. Na tvoje meno, Pane, v noci spomínam a chcem dodržať tvoj zákon.
56. To je môj údel: zachovať tvoje príkazy.
57. Pane, ty si moje všetko; povedal som: Budem zachovávať tvoje slová.
58. Celým srdcom ťa prosím; zmiluj sa nado mnou, ako si prisľúbil.
59. O svojich cestách rozmýšľam a svoje kročaje riadim podľa tvojej náuky.
60. Ponáhľam sa a neváham zachovávať tvoje prikázania.
61. Dostal som sa do osídel hriešnikov, no predsa som nezabudol na tvoj zákon.
62. Uprostred noci vstávam a zvelebujem ťa za tvoje spravodlivé výroky.
63. Pridávam sa ku všetkým tvojim ctiteľom, k tým, čo zachovávajú tvoje príkazy.
64. Pane, zem je plná tvojej milosti; nauč ma tvojim ustanoveniam.
65. Pane, svojmu služobníkovi si preukázal dobro, ako si prisľúbil.
66. Nauč ma dobrotivosti, múdrosti a poznaniu, veď verím tvojej náuke.
67. Pred svojím pokorením som blúdil, no teraz už dbám na tvoje výroky.
68. Dobrotivý si a preukazuješ dobrodenia, daj mi poznať tvoju spravodlivosť.
69. Pyšní vymýšľajú proti mne klamstvá, no ja z celého srdca zachovávam tvoje príkazy.
70. Ich srdce stučnelo a otupelo, ja však mám radosť v tvojom zákone.
71. Že som bol pokorený, dobre mi, aspoň som si tvoju spravodlivosť osvojil.
72. Lepší je pre mňa zákon tvojich úst ako tisícky v zlate a striebre.
73. Tvoje ruky ma utvorili a stvárnili. Daj mi chápacosť a osvojím si tvoju náuku.
74. Uzurá ma bohabojní a budú sa tešiť, že veľmi dôverujem tvojim slovám.
75. Viem, Pane, že spravodlivé sú tvoje rozsudky a že si ma právom pokoril.
76. Buď ku mne milosrdný a poteš ma, ako si prisľúbil svojmu služobníkovi.
77. Nech zostúpi na mňa tvoje zľutovanie a budem žiť, lebo tvoj zákon je mojím potešením.
78. Nech sú zahanbení pyšní, čo ma úskočne sužujú, ja však neprestanem rozjímať o tvojich príkazoch.
79. Nech sa pridajú ku mne tí, čo sa ťa boja a čo poznajú tvoju náuku.
80. Nech sa mi srdce nepoškvrní priestupkom proti tvojim príkazom, aby som sa hanbiť nemusel.
81. Duša mi omdlieva túžbou za tvojou spásou a tvojim slovám veľmi dôverujem.
82. Oči mi slabnú túžbou za tvojím výrokom a hovoria: „Kedy ma potešíš?“
83. Hoci som ako mech v dyme, predsa nezabúdam na tvoje ustanovenia.
84. Koľko dní ešte ostáva tvojmu sluhovi? Kedy už mojich nepriateľov na súd predvoláš?
85. Jamu mi vykopali namyslenci, tí, čo nežijú podľa tvojho zákona.
86. Všetky tvoje predpisy sú pravdivé; prenasledujú ma úskočne: pomôž mi.
87. Bezmála ma zahubili na zemi; no ja som ani tak neopustil tvoje príkazy.
88. A preto, že ty si milosrdný, dožič mi života i budem sa pridržať tvojej náuky.
89. Pane, tvoje slovo trvá naveky ako nebesia.
90. Tvoja vernosť z pokolenia na pokolenie; upevnil si zem a ona trvá.
91. Podľa tvojho rozhodnutia všetko trvá podnes, lebo všetko slúži tebe.
92. Keby mi tvoj zákon nebol rozkošou, vari by som bol už zahynul vo svojom pokorení.
93. Nikdy nezabudnem na tvoje príkazy, lebo nimi ma oživuješ.
94. Tvoj som: zachráň ma, veď dbám na tvoje príkazy.
95. Hriešnici striehnu na mňa a chcú ma zahubiť, ale ja rozjímam o tvojich príkazoch.
96. Videl som, že každá dokonalosť má medze, iba tvoj príkaz platí neobmedzene.
97. Pane, tvoj zákon veľmi milujem, rozjímam o ňom celý deň.

98. Tvoja náuka robí ma rozumnejším nad mojich nepriateľov, ustavične sa jej pridržam.
99. Múdrejší som nad všetkých mojich učiteľov, lebo o tvojich prikázaniach rozjímam.
100. Chápavejší som nad starcov, lebo zachovávam tvoje príkazy.
11. Svojim nohám nedovolím vykročiť na zlé cesty, chcem dodržiavať tvoje slová.
12. Neodkláňam sa od tvojich predpisov, lebo ty si mi zákon stanovil.
13. Aké sladké sú tvoje výroky môjmu podnebiu, mojím ústam sú sladšie ako med.
14. Zmúdreľ som z tvojich príkazov, preto nenávidím cesty klamstva.
15. Tvoje slovo je svetlo pre moje nohy a pochodeň na mojich chodníkoch.
16. Prisahal som a trvám na tom, že budem zachovávať tvoje spravodlivé výroky.
17. Pane, vždy a všade ma ponížujú, daj mi žiť, ako si prisľúbil.
18. Pane, láskavo prijmi obeť chvály mojich úst a pouč ma o svojich zámeroch.
19. Môj život je stále v nebezpečenstve, ale ja nezabúdam na tvoj zákon.
110. Hriešnici mi kladú nástrahy, ale ja neopúšťam tvoje príkazy.
111. Tvoja náuka je mojím večným dedičstvom, lebo je slasťou môjmu srdcu.
112. Srdce som si upriamil tak, aby plnilo tvoje príkazy navždy a naveky.
113. Nenávidím ľudí dvojtvarných, ale tvoj zákon milujem.
114. Ty si mi ochrana a záštita, na tvoje slovo sa najviac spolieham.
115. Odstúpte odo mňa, zlomyseľníci, ja chcem zachovať príkazy svojho Boha.
116. Ujmi sa ma podľa svojho prisľubu a budem žiť; a nezahanbi ma v mojej nádeji.
117. Podopri ma a to ma zachráni, vždy sa budem tešiť z tvojich ustanovení.
118. Zavrhuješ všetkých, čo opúšťajú tvoje ustanovenia, lebo ich zmýšľanie je klamné.
119. Ako odpad ničíš všetkých hriešnikov na zemi, preto tvoje prikázania milujem.
120. Telo sa mi chveje od strachu pred tebou, lebo sa bojím tvojich rozsudkov.
121. Podľa práva a spravodlivosti som si počínal; nevydávaj ma do rúk krivých žalobcov.
122. Zaruč sa za svojho služobníka, nech ma pyšní nehanobia.
123. Oči mi mrú túžbou za tvojou pomocou a za tvojím spravodlivým výrokom.
124. Nalož so mojím služobníkom podľa svojho milosrdenstva a pouč ma o svojich ustanoveniach.
125. Som tvojím služobníkom; daj mi chápat, aby som poznal tvoje prikázania.
126. Pane, už je čas, aby si zasiahol, lebo sa porušuje tvoj zákon.
127. Milujem tvoje predpisy viac ako zlato, viac ako najrýdzejšie zlato.
128. Preto sa správam tvojimi príkazmi a nenávidím cestu klamstva.
129. Tvoje príkazy sú obdivuhodné, preto ich zachovávam.
130. Výklad tvojich slov osvecuje, maličkým dáva chápat.
131. Otváram ústa a dych naberám, lebo túžim za tvojimi predpismi.
132. Obráť sa ku mne a zmiluj sa nado mnou, ako robievaš tým, čo tvoje meno milujú.
133. Riad' moje kroky podľa tvojho výroku; nech ma neovláda nijaká nepravosť.
134. Chráň ma pred ohováračmi a budem zachovávať tvoje príkazy.
135. Vyjasni tvár nad mojím služobníkom a nauč ma svojim ustanoveniam.
136. Potoky slz ronja moje oči, že sa nezachováva tvoj zákon.
137. Pane, ty si spravodlivý a správne sú tvoje rozsudky.
138. V spravodlivosti si vyniesol svoje prikázania a v dokonalej pravdivosti.
139. Spaluje ma horlivosť, lebo moji nepriatelia zabúdajú na tvoje slová.
140. Tvoj výrok je dokonale vyskúšaný v ohni a tvoj sluha ho miluje.
141. Mladučký som a opovrhovaný, no nezabúdam na tvoje príkazy.
142. Tvoja spravodlivosť je spravodlivosť naveky a tvoj zákon je číra pravda.
143. Keď ma postihne úzkosť a sŕženie, potešenie nájdem v tvojich príkazoch.
144. Tvoje ustanovenia sú spravodlivé naveky, daj mi to pochopiť a budem žiť.
145. Z celého srdca volám, Pane, vyslyš ma; chcem zachovať tvoje ustanovenia.
146. K tebe volám, zachráň ma; a budem plniť tvoje príkazy.
147. Ešte pred svitaním prichádzam a volám o pomoc, na tvoje slová sa veľmi spolieham.
148. Už pred odchodom nočnej stráže otvárajú sa mi oči, aby som rozjímal o tvojich výrokoch.

149. Pane, pre svoje milosrdenstvo čuj môj hlas a oživ ma podľa svojho rozhodnutia.
150. Blížia sa tí, čo ma zlostne prenasledujú, tí, čo sa vzdialili od tvojho zákona.
151. Pane, ty si blízko a všetky tvoje predpisy sú pravdivé.
152. Odprvoti viem z tvojich prikázaní, že si ich ustanovil naveky.
153. Pozri na moje poníženie a vyslobod' ma; veď nezabudol som na tvoj zákon.
154. Ujmi sa môjho sporu a zachráň ma; daj mi žiť, veď si to prisľúbil.
155. Spása je ďaleko od hriešnikov, lebo tí na tvoje ustanovenia nedbajú.
156. Tvoje milosrdenstvo, Pane, je nesmierne, nuž oživ ma podľa svojich rozhodnutí.
157. Mnohí ma prenasledujú a sužujú, no ja sa neodkláňam od tvojich prikázaní.
158. S odporom pozerám na odpadlíkov, lebo nedbajú na tvoje výroky.
159. Pozri, Pane, tvoje príkazy milujem; oživ ma pre svoje milosrdenstvo.
160. Pravda je podstatou tvojich slov a všetky rozsudky tvojej spravodlivosti sú večné.
161. Hoci ma kniežatá prenasledujú pre nič za nič, moje srdce si tvoje slová ctí.
162. Z tvojich výrokov sa radujem ako ten, čo získal koristiť bohatú.
163. Nenávidím klamstvo, protiví sa mi; ale tvoj zákon milujem.
164. Cez deň ťa chválím sedemkrát pre tvoje spravodlivé rozsudky.
165. Trvalý pokoj požívajú tí, čo milujú tvoj zákon; a nemajú sa na čom potknúť.
166. Pane, vyčkávam tvoju pomoc a plním tvoje predpisy.
167. Moja duša uchováva tvoje ustanovenia a ja ich veľmi milujem.
168. Zachovávam tvoje prikázania a ustanovenia: lebo pred tebou sú všetky moje cesty.
169. K tebe, Pane, nech prenikne moja úpenlivá prosba; podľa tvojho slova daj mi chápavosť.
170. Nech dôjde k tebe moja žiadosť; vyslobod' ma, ako si prisľúbil.
171. Z perí mi vytryskne chválospev, že si ma naučil svoje ustanovenia.
172. Môj jazyk nech spieva o tvojich výrokoch, lebo spravodlivé sú všetky tvoje príkazy.
173. Tvoja ruka nech mi pomáha, veď som si vyvolil tvoje príkazy.
174. Pane, túžim za tvojou pomocou a tvoj zákon je mi slasťou.
175. Ja budem žiť a teba chváliť a tvoje rozhodnutia mi pomôžu.
176. Blúdím ako ovca, čo sa stratila; hľadaj svojho sluhu, lebo nezabúdam na tvoje predpisy.

Žalm 120

1. Pútnická pieseň. K Pánovi som volal vo svojom súžení a on ma vyslyšal.
2. Oslobod' ma, Pane, od lživých perí a od lstivého jazyka.
3. Čo ti dať alebo čo ešte priložiť, ty jazyk podvodný?
4. Ostré šípy bojovníka a rozpálené uhlíky z borievčia.
5. Beda mi, že som vyhnancom v Mosochu a bývam v stánkoch kedarských.
6. Už pridlho žijem s tými, čo nenávidia pokoj.
7. Ale ja som za pokoj; no kým ja o ňom hovorím, oni na mňa útočia.

Žalm 121

1. Pútnická pieseň. Svoj zrak upieram na vrchy: príde mi odtiaľ pomoc?
2. Pomoc mi príde od Pána, ktorý stvoril nebo i zem.
3. Nedovolí, aby sa ti noha zachvela, nezdriemne ten, čo ťa stráži.
4. Nedrieme veru, ani nespí ten, čo stráži Izraela.
5. Pán ťa stráži, Pán je tvoja záštita po tvojej pravici.
6. Za dňa ťa slnko nezraní ani mesiac za noci.
7. Pán ťa bude chrániť od všetkého zlého; Pán ti bude chrániť život.
8. Pán bude chrániť tvoj odchod i príchod odteraz až naveky.

Žalm 122

1. Dávidova pútnická pieseň. Zaradoval som sa, keď mi povedali: „Pôjdeme do domu Pánovho.“
2. Naše nohy už stoja v tvojich bránach, Jeruzalem.
3. Jeruzalem je vystavaný ako mesto spojené v jeden celok.
4. Tam prichádzajú kmene, kmene Pánove, aby podľa obyčaje Izraela velebili meno Pánovo.
5. Lebo sú tam súdne stolice, stolice domu Dávidovho.
6. Pre Jeruzalem proste o pokoj: „Nech sú bezpeční, čo ťa milujú.
7. Nech pokoj vládne vnútri tvojich hradieb a istota v tvojich palácoch.“
8. Kvôli svojim bratom a priateľom budem hovoriť: „Pokoj s tebou!“
9. Kvôli domu Pána, nášho Boha, budem prosiť o šťastie pre teba.

Žalm 123

1. Pútnická pieseň. Oči dvíham k tebe, čo na nebesiach prebývaš.
2. Ako oči sluhov hľadia na ruky svojich pánov, ako oči služobníc hľadia na ruky svojej panej, tak hľadia naše oči na Pána, nášho Boha, kým sa nezmiluje nad nami.
3. Zmiluj sa, Pane, nad nami, zmiluj sa nad nami, lebo už máme dosť pohrdania;
4. lebo naša duša má už dosť výsmechu boháčov a pohrdania pyšných.

Žalm 124

1. Dávidova pútnická pieseň. Keby sa nás Pán nebol ujal, nech to povie Izrael,
2. keby sa nás Pán nebol ujal, keď ľudia povstali proti nám,
3. vari by nás živých boli prehltli, keď proti nám blčala ich zúrivosť.
4. Vari by nás bola voda zaliala a riava sa prevalila cez nás.
5. Vari by sa boli prevalili cez nás rozbúrené vody.
6. Nech je velebený Pán, že nás nevydal ich zubom za korisť.
7. Naša duša unikla ako vtáča zo siete poľovníkov. Slučka sa roztrhla a my sme na slobode.
8. Naša pomoc v mene Pánovom, ktorý stvoril nebo i zem.

Žalm 125

1. Pútnická pieseň. Tí, čo sa spoliehajú na Pána, sú ako vrch Sion: nehýbe sa, trvá naveky.
2. Ako vrchy obklopujú Jeruzalem, tak je Pán okolo svojho ľudu odteraz až naveky.
3. Veď žezlo ničomníka nedoľahne na krajinu spravodlivých, aby spravodliví nevystierali ruky za nepravosťou.
4. Pane, dobre rob dobrým a tým, čo majú srdce úprimné.
5. Ale tých, čo sa na zlé cesty spúšťajú, Pán so zločincami zavrhne. Pokoj nad Izraelom!

Žalm 126

1. Pútnická pieseň. Keď Pán privádzal späť sionských zajatcov, boli sme ako vo snách.
2. Ústa sme mali plné radosti a jazyk plný plesania. Vtedy sa hovorilo medzi pohanmi: „Veľké veci urobil s nimi Pán.“
3. Veľké veci urobil s nami Pán a máme z toho radosť.
4. Zmeň, Pane, naše zajatie ako potoky na juhu krajiny.
5. Tí, čo sejú v slzách, s jasotom budú žať.
6. Keď odchádzali, idúcky plakali a osivo niesli na siatie. No keď sa vrátia, vrátia sa s jasotom a svoje snopy prinesú.

Žalm 127

1. Šalamúnova pútnická pieseň. Ak Pán nestavia dom, márne sa namáhajú tí, čo ho stavajú. Ak Pán nestráži mesto, nadarmo bdejú jeho strážcovia.
2. Zbytočne vstávate pred svitaním a líhate si neskoro v noci, vy, čo jete ťažko zarobený chlieb; lebo on dáva svojim miláčkom spánok.
3. Hľa, Pánovým dedičným darom sú synovia, jeho odmenou je plod lona.
4. Čím sú bojovníkovi šípy v ruke, tým sú vám synovia z mladých liet.
5. Blažený muž, ktorý si nimi tulec naplnil: neutrpí hanbu, keď bude rokovať s nepriateľmi v bráne.

Žalm 128

1. Pútnická pieseň. Blažený každý, čo sa bojí Pána a kráča po jeho cestách.
2. Budeš jesť z práce svojich rúk; budeš šťastný a budeš sa mať dobre.
3. Tvoja manželka je ako plodonosný vinič vnútri tvojho domu. Tvoji synovia sú ako mládniky olivy okolo tvojho stola.
4. Veru, tak bude požehnaný muž, ktorý sa bojí Pána.
5. Nech ťa žehná Pán zo Siona, aby si videl šťastie Jeruzalema po všetky dni svojho života,
6. aby si videl synov svojich synov. Pokoj nad Izraelom!

Žalm 129

1. Pútnická pieseň. Často dorážali do mňa od mojej mladosti, nechže povie Izrael:
2. Často dorážali do mňa od mojej mladosti, a nič nezmohli proti mne.
3. Po mojom chrbte orali oráči, ťahali dlhé brázdy.
4. Ale spravodlivý Pán rozsekal postroje hriešnikov.
5. Nech s hanbou ustúpia všetci, čo nenávidia Sion.
6. Nech sú sťa tráva na streche, čo uschne prv, ako ju skosia.
7. Kosec si ňou nenaplní hrst, ani viazač snopov náručie.
8. A čo idú okolo, nezavolajú: „Pán vás požehnaj; žehnáme vás v mene Pánovom.“

Žalm 130

1. Pútnická pieseň. Z hlbín volám k tebe, Pane;
2. Pane, počuj môj hlas. Nakloň svoj sluch k mojej úpenlivej prosbe.
3. Ak si budeš, Pane, v pamäti uchovávať nepravosť, Pane, kto obstojí?
4. Ale ty si milostivý a my ti chceme v bázni slúžiť.
5. Spolieham sa na teba, Pane, moja duša sa spolieha na tvoje slovo;
6. moja duša očakáva Pána väčšmi ako strážcovia dennicu. Väčšmi ako strážcovia dennicu
7. nech očakáva Izrael Pána. Lebo u Pána je milosrdenstvo a hojné vykúpenie.
8. On sám vykúpi Izraela zo všetkých jeho nepravostí.

Žalm 131

1. Dávidova pútnická pieseň. Pane, moje srdce sa nevystatuje, moje oči nehľadia povýšene. Neženiem sa za veľkými vecami ani za divmi pre mňa nedosiahnuteľnými.
2. Ale ja som svoju dušu upokojil a utíšil. Ako nasýtené dieťa v matkinom náručí, ako nasýtené dieťa, tak je moja duša vo mne.
3. Dúfaj, Izrael, v Pána odteraz až naveky.

Žalm 132

1. Pútnická pieseň. Pane, pamätaj na Dávida a na jeho veľkú ochotu,
2. že prisahal Pánovi a mocnému Bohu Jakubovmu zložil sľub:
3. „Do príbytku svojho domu nevkročím, ani sa neuložím na svoje lôžko;
4. svojim očiam nedoprajem spánku ani svojim viečkam zdriemnutia,
5. kým nenájdem miesto pre Pána, príbytok pre mocného Jakubovho Boha.“
6. Počuli sme, že archa je v Efrate, a našli sme ju na jaarských nivách.
7. Vstúpme teda do Pánovho príbytku a padnime k podnožke jeho nôh.
8. Zaujmi, Pane, miesto svojho odpočinku, ty a archa tvojej všemoci.
9. Tvoji kňazi nech sa odejú do spravodlivosti a tvoji svätí nech plesajú.
10. Pre svojho služobníka Dávida neodmietaj tvár svojho pomazaného.
11. Dávidovi sa Pán zaviazal prísahou; je pravdivá, nikdy ju neodvolá: „Potomka z tvojho rodu posadím na tvoj trón.
12. Ak tvoji synovia dodržia moju zmluvu a moje príkazy, ktoré ich naučím, aj ich synovia budú sedieť na tvojom tróne naveky.“
13. Lebo Pán si vyvolil Sion, želal si mať ho za svoj príbytok:
14. „To je miesto môjho odpočinku naveky; tu budem bývať, lebo som túžil za ním.
15. Štedro požehnám jeho komory, chlebom nasýtím jeho chudobných.
16. Jeho kňazov odejem do rúcha spásy a svätí budú plesať v radosti.
17. Tu Dávidovej moci dám vypučať, svojmu pomazanému pripravím svetlo.
18. Jeho nepriateľov hanbou zakryjem, no na jeho hlave zažiarí diadém.“

Žalm 133

1. Dávidova pútnická pieseň. Aké je dobré a milé, keď bratia žijú pospolu.
2. Je to sťa vzácny olej na hlave, čo steká na bradu, na Áronovu bradu, čo steká na okraj jeho rúcha.
3. Sťa rosa na Hermone, čo padá na vrchy sionské. Tam Pán udeľuje požehnanie a život naveky.

Žalm 134

1. Pútnická pieseň. Zvelebujte Pána, všetci služobníci Pánovi, čo bdiete v noci v dome Pánovom.
2. Zdvíhajte svoje ruky k svätyni a zvelebujte Pána.
3. Nech ťa žehná Pán zo Siona, ktorý stvoril nebo i zem.

1. ALELUJA. Chváľte meno Pánovo, chváľte ho, služobníci Pánovi,
2. ktorí ste v dome Pánovom a na nádvoriach domu nášho Boha.
3. Chváľte Pána, lebo Pán je dobrý; ospevujte jeho meno, lebo je lúbezný;
4. veď si Pán vyvolil Jakuba, Izraela za svoje vlastníctvo.
5. Ja viem, že Pán je veľký, že náš Boh je nad všetkými bohmi.
6. Čokoľvek Pán chce, urobí na nebi i na zemi, v mori a vo všetkých priepastiach.
7. Od kraja zeme privádza oblaky, bleskami vyvoláva dážď, zo svojich komôr vypúšťa vetry.
8. On pobil prvorodených Egypta, ľudí aj zvieratá.
9. Uprostred teba, Egypt, urobil znamenia a zázraky proti faraónovi i proti všetkým jeho sluhom.
10. On porazil mnohé národy a pozabíjal mocných kráľov:
11. Sehona, kráľa amorejského, a Oga, kráľa Bášanu, a všetkých kráľov kanaánskych.
12. A ich krajinu dal do dedičstva, do dedičstva Izraelu, svojmu ľudu.
13. Pane, tvoje meno trvá večne; tvoja pamiatka, Pane, z pokolenia na pokolenie.
14. Lebo Pán prisúdi pravdu svojmu ľudu a zmiluje sa nad svojimi služobníkmi.
15. Pohanské modly, hoc zo striebra a zo zlata, sú dielom ľudských rúk.
16. Majú ústa, ale nehovoria, majú oči, a nevidia.
17. Majú uši, ale nepočujú, nie sú schopné ani dýchať ústami.
18. Nech sú im podobní ich tvorcovia a všetci, čo v ne veria.
19. Dom Izraelov, zvelebuj Pána; dom Áronov, zvelebuj Pána.
20. Dom Léviho, zvelebuj Pána; všetci bohabojní, zvelebujte Pána.
21. Nech je zvelebený Pán zo Siona, čo sídli v Jeruzaleme. ALELUJA.

1. Oslavujte Pána, lebo je dobrý, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
2. Oslavujte Boha nad bohmi, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
3. Oslavujte Pána nad pánmi, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
4. On jediný koná veľké zázraky, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
5. On múdro stvoril nebesia, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
6. On rozprestrel zem nad vodami, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
7. On stvoril veľké svetlá, lebo jeho milosrdenstvo je večné:
8. slnko, aby panovalo vo dne, lebo jeho milosrdenstvo je večné,
9. mesiac a hviezdy, aby panovali v noci, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
10. On pobil egyptských prvorodencov, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
11. On vyviedol Izraela spomedzi nich, lebo jeho milosrdenstvo je večné;
12. mocnou rukou a vystretým ramenom, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
13. On rozdelil Červené more na dve časti, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
14. A Izraela previedol jeho stredom, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
15. V Červenom mori zatopil faraóna i jeho vojsko, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
16. On previedol svoj ľud cez púšť, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
17. On pobil význačných kráľov, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
18. A pozabíjal mocných kráľov, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
19. Sehona, kráľa amorejského, lebo jeho milosrdenstvo je večné;
20. a Oga, kráľa Bášanu, lebo jeho milosrdenstvo je večné;
21. a ich krajinu dal za dedičstvo, lebo jeho milosrdenstvo je večné;
22. za dedičstvo Izraelovi, svojmu služobníkovi, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
23. On pamätal na nás v našom ponížení, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
24. A oslobodil nás od našich nepriateľov, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
25. On dáva pokrm každému stvoreniu, lebo jeho milosrdenstvo je večné.
26. Oslavujte Boha nebies, lebo jeho milosrdenstvo je večné.

Žalm 137

1. Na brehu babylonských riek, tam sme sedávali a plakali, keď sme si spomínali na Sion.
2. Na vrby tejto krajiny vešali sme svoje citary.
3. Lebo tí, čo nás zajali, žiadali od nás spevy a tí, čo nás trápili, žiadali veselosť: „Zaspievajte nám nejaké piesne sionské!“
4. Akože môžeme spievať pieseň Pánovu v cudzej krajine?
5. Keby som, Jeruzalem, zabudol na teba, nech mi odumrie pravica.
6. Nech sa mi prilepí jazyk na podnebie, keby som nepamätal na teba, keby som Jeruzalem nepovýšil za vrchol svojej radosti.
7. Nezapadni, Pane, synom Edomu deň Jeruzalema, keď volali: „Zbúrajte ho, zbúrajte až po samy základy.“
8. Babylonská dcéra, ty ničiteľka, blahoslavený, kto ti odplatí zlo, čo si nám spôsobil;
9. blahoslavený, kto chytí tvoje deti a hodí o skalú.

Žalm 138

1. Od Dávida. Chcem ťa, Pane, oslavovať celým srdcom, že si vypočul slová mojich úst. Budem ti hrať pred tvárou anjelov,
2. vrhnem sa na tvár pred tvojím svätým chrámom. Tvoje meno budem oslavovať, pretože si milosrdný a verný a nadovšetko si zvelebil svoje meno a svoje prisľúbenia.
3. Vždy si ma vyslyšal, keď som ťa vzýval, a rozmnožil si vo mne odvahu.
4. Oslavovať ťa budú, Pane, všetci králi zeme, lebo počuli slová tvojich úst.
5. Budú ospevovať Pánove cesty, lebo veľká je Pánova sláva;
6. vznešený je Pán, a predsa zhliada na pokorného, pyšného však zďaleka pozná.
7. Aj keby som mal prejsť súžením, ty ma pri živote zachováš a svoju ruku vystrieš proti hnevu mojich nepriateľov; zachráni ma tvoja pravica.
8. Pán za mňa dielo dokončí. Pane, tvoje milosrdenstvo je večné; neopušť dielo svojich rúk.

1. Zbormajstroví. Dávidov žalm. Pane, ty ma skúmaš a vieš o mne všetko;
2. ty vieš, či sedím a či stojím. Už zďaleka vnímaš moje myšlienky;
3. či kráčam a či odpočívam, ty ma sleduješ. A všetky moje cesty sú ti známe.
4. Hoci ešte slovo nemám ani na jazyku, ty, Pane, už vieš, čo chcem povedať.
5. Obklopuješ ma spredu i zozadu a kladieš na mňa svoju ruku.
6. Obdivuhodná pre mňa je tvoja múdrosť; je taká veľká, že ju nemôžem pochopiť.
7. Kam môžem ujsť pred tvojím duchom a kam utiecť pred tvou tvárou?
8. Ak vystúpim na nebesia, ty si tam; ak zostúpim do podsvetia, aj tam si.
9. I keby som si pripäl krídla zorničky a ocitol sa na najvzdialenejšom mori,
10. ešte aj tam ma tvoja ruka povedie a podchytí ma tvoja pravica.
11. Keby som si povedal: „Azda ma tma ukryje a namiesto svetla ma zahalí noc,“
12. pre teba ani tmy tmavé nebudú a noc sa rozjasní ako deň. Tebe je tma ako svetlo.
13. Veď ty si stvoril moje útroby, utkal si ma v živote mojej matky.
14. Chválim ťa, že si ma utvoril tak zázračne; všetky tvoje diela sú hodny obdivu a ja to veľmi dobre viem.
15. Moje údy neboli utajené pred tebou, keď som vznikol v skrytosti, utkávaný v hĺbinách zeme.
16. Tvoje oči ma videli, keď som ešte nebol stvárnený, a v tvojej knihe boli zapísané všetky moje dni, len pomyselné, lebo som ešte ani jeden neprežil.
17. Bože, aké vzácne sú pre mňa tvoje myšlienky a ich počet aký je obrovský.
18. Keby som ich všetky chcel porátať, je ich viac ako zrn piesku; a keby som prišiel na koniec, ešte stále som pri tebe.
19. Kiež by si, Bože, zabil hriešnikov; vzdialte sa odo mňa, muži krvilační.
20. Oni zlomyseľne hovoria o tebe, márnivo sa dvíhajú nad teba.
21. Či nemám mať v nenávisti tých, čo nenávidia teba, Pane, a s odporom sa odvracajú od tých, čo povstávajú proti tebe?
22. Skrz-naskrz ich nenávidím, stali sa mi nepriateľmi.
23. Skúmaj ma, Bože, a poznaj moje srdce; skúmaj ma a všímaj si moje cesty.
24. Pozri, či nejdem bludnou cestou, a veď ma po ceste k večnosti.

Žalm 140

1. Zbormajstroví. Dávidov žalm.
2. Oslobod' ma, Pane, od zlého človeka a pred násilníkom ma chráň.
3. Ved' oni zamýšľajú robiť zlo, deň čo deň podnecujú rozbroje.
4. Ako had si ostria jazyky, za perami majú jed vreteníc.
5. Pane, bráň ma pred rukou hriešnika a chráň ma pred násilníkom, lebo mi zamýšľajú nohy podraziť.
6. Pyšní mi nastavujú osídlo; napínajú sieť z povrazov a kladú mi pasce na cestu.
7. Pánovi hovorím: „Ty si môj Boh; čuj, Pane, hlas mojej úpenlivej prosby.“
8. Pane, Pane, ty si moja sila a záštita; keď bojujem, kryješ mi hlavu.
9. Nedaj, Pane, aby sa splnili želania bezbožného, aby sa uskutočnili jeho zámery.
10. Tí, čo ma obkľúčujú, hlavu dvíhajú; nech ich pokryje zloba vlastných perí.
11. Nech na nich padá žeravé uhlie; vrhni ich do jamy, aby už nevstali.
12. Muž zlého jazyka sa neudrží na zemi, násilníka stihne náhla skaza.
13. Viem, že Pán úbohému právo prisúdi a chudobnému odplatí.
14. Len spravodliví budú tvoje meno velebiť a statoční budú bývať u teba.

Žalm 141

1. Dávidov žalm. Pane, k tebe volám, ponáhľaj sa mi pomôcť, počuj môj hlas, keď volám ku tebe.
2. Moja modlitba nech sa vznáša k tebe ako kadidlo a pozdvihnutie mojich rúk ako večerná obeta.
3. Pane, k mojim ústam postav stráž a hliadku na okraj mojich perí.
4. Nedaj, aby sa moje srdce naklonilo k zlému, aby bezbožne vymýšľalo výmysly s ľuďmi, čo páchajú nepravosť; ani ich pochúťky nechcem jesť.
5. Nech ma spravodlivý tresce milosrdne, nech ma karhá, no olej hriešnika nech nesteká po mojej hlave; nech zotrívam v modlitbe, kým oni robia zle.
6. Keď sa dostanú do tvrdých rúk sudcov, budú počuť moje slová a uznajú, že boli mierne.
7. Ako keď sa zem orie a rozdrobuje na kúsky, tak boli rozmetané ich kosti pri pažeráku podsvetia.
8. Pane, k tebe, Pane, sa upierajú moje oči: k tebe sa utiekam, smrti ma nevydaj.
9. Chráň ma pred osídlom, čo mi nastavili, pred nástrahami tých, čo páchajú nepravosť.
10. Nech všetci hriešnici upadnú do vlastných osídel, ale ja nech cez ne prejdem.

Žalm 142

1. Poučný chválospev. Dávidova modlitba, keď bol v jaskyni.
2. Nahlas volám k Pánovi, nahlas a úpenlivo prosím Pána;
3. nariekam pred ním a rozprávam mu o svojom súžení.
4. Ja síce klesám na duchu, ale ty poznáš moje chodníky. Na ceste, ktorou sa uberám, nastavili mi osídlo.
5. Pozeral som sa napravo a videl som, že sa už nik nepriznáva ku mne. Nemám už kam sa uchýliť, o môj život nik nestojí.
6. Pane, ku tebe volám a hovorím: „Ty si moje útočisko, môj podiel v krajine žijúcich.
7. Všímni si moju úpenlivú prosbu, lebo som hrozne zdeptaný. Oslobod' ma od prenasledovateľov, lebo sú mocnejší ako ja.
8. Vyved' ma zo žalára, aby som tvoje meno mohol velebiť. Spravodliví sa zhromaždia vôkol mňa, keď mi prejavíš priazeň.“

Žalm 143

1. Dávidov žalm. Pane, vyslyš moju modlitbu, pre svoju vernosť vypočuj moju úpenlivú prosbu, pre svoju spravodlivosť ma vyslyš.
2. A svojho služobníka na súd nevolaj, veď nik, kým žije, nie je spravodlivý pred tebou.
3. Nepriateľ ma prenasleduje, zráža ma k zemi, do temnôt ma vrhá ako dávno mŕtveho.
4. Duch sa mi zmieta v úzkostiach; v hrudi mi srdce meravie.
5. Spomínam si na uplynulé dni, o všetkých tvojich skutkoch rozmýšľam a uvažujem o dielach tvojich rúk.
6. Vystieram k tebe ruky, za tebou dychtím ako vyprahnutá zem.
7. Rýchle ma vyslyš, Pane, lebo už klesám na duchu. Neskrývaj predou mnou svoju tvár, aby som nebol ako tí, čo zostupujú do hrobu.
8. Včasráno mi daj pocítiť, že si sa zmiloval nado mnou, lebo sa spolieham na teba. Ukáž mi cestu, po ktorej mám kráčať, veď svoju dušu dvíham ku tebe.
9. Pred nepriateľmi ma zachráň; Pane, k tebe sa utiekam.
10. Nauč ma plniť tvoju vôľu, lebo ty si môj Boh; na správnu cestu nech ma vedie tvoj dobrý duch.
11. Pre svoje meno, Pane, zachováš ma nažive; pretože si spravodlivý, vyveď ma z úzkosti.
12. Vo svojom milosrdenstve znič mojich nepriateľov, zahub všetkých, čo ma sužujú, veď ja som tvoj služobník.

Žalm 144

1. Od Dávida. Nech je zvelebený Pán, môj ochranca, čo učí moje ruky zápasit a moje prsty bojovať.
2. On je ku mne milosrdný a dodáva mi odvahy, on je moje útočisko a môj osloboditeľ; on je moja záštita, na ktorú sa spolieham; on mi podrobuje môj ľud.
3. Pane, čože je človek, že sa k nemu priznávaš, a syn človeka, že myslíš na neho?
4. Preludu sa človek podobá, jeho dni sú ako letiaci tieň.
5. Pane, zniž nebesia a zostúp z nich; dotkni sa vrchov a budú chrliť dym.
6. Zabľýskaj bleskom a rozpráš nepriateľov; vypuť šípy a vydes ich.
7. Vystri ruku z výsosti; vytrhni ma a vysloboď z privalov, z rúk cudzincov;
8. ich ústa luhajú a ich pravica je krivoprísažná.
9. Bože, novú pieseň ti zaspievam; zahrám ti na desaťstrunovej citare.
10. Ty pomáhaš kráľom, ty zachraňuješ svojho sluhu Dávida pred mečom záhuby.
11. Vytrhni ma a vysloboď z rúk cudzincov. Ich ústa luhajú, ich pravica je krivoprísažná.
12. Naši synovia nech sú ako mládniky, čo vyrastajú v mladistvej sile. Naše dcéry nech sú sťa stĺpy nárožné, kresané ako kvádre chrámové.
13. Naše sýpky nech sú plné, nech je v nich hojnosť všetkých plodov. Našich oviec nech sú nescíselné tisíce na našich nivách;
14. náš statok nech je vypasený. Nech niet trhlín na hradbách ani vyhnanstva, ani náreku na našich uliciach.
15. Blažený ľud, ktorému sa tak vodí; blažený ľud, ktorého Bohom je Pán.

1. Dávidov chválospev. Oslavovať ťa chcem, Bože, môj kráľ, a tvoje meno velebiť navždy a naveky.
2. Budem ťa velebiť každý deň a tvoje meno chváliť navždy a naveky.
3. Velký si, Pane, a veľkej chvály hoden, tvoju veľkosť nemožno preskúmať.
4. Z pokolenia na pokolenie ide chvála tvojich skutkov a všetky pokolenia ohlasujú tvoju moc.
5. Hovoria o vznešenosti tvojej slávy a veleby a rozprávajú o tvojich zázrakoch.
6. Hovoria aj o sile tvojich skutkov úžasných a rozprávajú o tvojej veľkosti.
7. Rozhlasujú chválu tvojej veľkej láskavosti a plesajú nad tvojou spravodlivosťou.
8. Milostivý a milosrdný je Pán, zhovievavý a veľmi láskavý.
9. Dobrý je Pán ku každému a milostivý ku všetkým svojim stvoreniam.
10. Nech ťa oslavujú, Pane, všetky tvoje diela a tvoji svätí nech ťa vedia.
11. Nech rozprávajú o sláve tvojho kráľovstva a o tvojej moci nech hovoria;
12. nech ľuďom oznamujú tvoje zázraky i slávu a velebu tvojho kráľovstva.
13. Tvoje kráľovstvo je kráľovstvo pre všetky veky a tvoja vláda sa rozprestiera na všetky pokolenia. Pán je vo všetkých svojich slovách pravdivý a svätý vo všetkých svojich skutkoch.
14. Pán podopiera všetkých, čo klesajú, a dvíha všetkých sklúčených.
15. Oči všetkých sa s dôverou upierajú na teba a ty im dávaš pokrm v pravý čas.
16. Otváraš svoju ruku a dobrotivo nasycuješ všetko živé.
17. Spravodlivý je Pán na všetkých svojich cestách a svätý vo všetkých svojich skutkoch.
18. Blízky je Pán všetkým, čo ho vzývajú, všetkým, čo ho vzývajú úprimne.
19. Vyplní želanie bohabojných, vyslyší ich modlitbu a zachráni ich.
20. Pán ochraňuje všetkých, čo ho milujú, a ničí všetkých hriešnikov.
21. Nech moje ústa hlásajú slávu Pánovu a všetko živé nech jeho sväté meno vechbí navždy a naveky.

Žalm 146

1. ALELUJA. Chváľ, duša moja, Pána;
2. celý život chcem chváliť Pána, svojmu Bohu spievať, kým len budem žiť.
3. Nespoliehajte sa na kniežatá ani na ľudí vôbec; oni pomôcť nemôžu.
4. Vyjde z nich duch a vrátia sa do svojej zeme; v ten deň padnú ich plány.
5. Blažený, komu pomáha Boh Jakubov, kto sa spolieha na Pána, svojho Boha.
6. On stvoril nebo i zem, more a všetko, čo je v ňom. On zachováva vernosť naveky,
7. utláčaným prisudzuje právo, hladujúcim dáva chlieb. Pán vyslobodzuje väzňov,
8. Pán otvára oči slepým, Pán dvíha sklúčených, Pán miluje spravodlivých.
9. Pán ochraňuje cudzincov, ujíma sa siroty a vdovy, ale hatí cesty hriešnikov.
10. Pán bude kralovať naveky; tvoj Boh, Sion, z pokolenia na pokolenie.

1. ALELUJA. Chváľte Pána, lebo je dobré ospevovať nášho Boha, lebo je milé hlásať jeho slávu.
2. Pán stavia Jeruzalem a zhromažďuje roztratených Izraelitov.
3. Uzdravuje sklúčených srdcom a obväzuje ich rany.
4. On pozná počet hviezd a každú volá po mene.
5. Veľký je náš Pán a veľmi mocný, jeho múdrosť je nesmierna.
6. Tichých sa Pán ujíma, ale hriešnikov ponížuje až po zem.
7. Prespevujte Pánovi piesne oslavné, na citare hrajte nášmu Bohu.
8. On zatahuje nebo oblakmi a zemi pripravuje dážď. Na vrchoch dáva pučať tráve aj bylinám pre tvory, čo slúžia človeku.
9. Potravu dáva ťažnému dobytku i mladým havranom, čo k nemu krákajú.
10. V sile koňa nemá potechu ani záľubu v mužovi svalnatom.
11. Pánovi sa páčia tí, čo sa ho boja, a tí, čo dúfajú v jeho milosrdenstvo.
12. Chváľ, Jeruzalem, Pána, oslavuj, Sion, svojho Boha.
13. Lebo upevnil závory tvojich brán a požehnal tvojich synov v tebe.
14. Zaisťuje pokoj tvojim hraniciam, sýti ťa najlepšou pšenickou.
15. Svoj rozkaz na zem zosiela; rýchlo sa šíri jeho slovo.
16. Sneh dáva ako vlnu, rozsýpa srieň ako popol.
17. Kamenec spúšťa ako omrvinky; ktože vydrží v jeho mraze?
18. Ale keď zošle svoje slovo, roztopí sa, čo zamrzlo; keď zovanie jeho dych, vody sa rozprúdia.
19. On svoje slovo zvestuje Jakubovi, svoje zákony a prikázania Izraelovi.
20. Neurobil tak iným národom, nezjavil im svoje zámery. ALELUJA.

Žalm 148

1. ALELUJA. Chváľte Pána z nebies, chváľte ho na výsostiach.
2. Chváľte ho, všetci jeho anjeli; chváľte ho, všetky nebeské mocnosti;
3. chváľte ho, slnko a mesiac; chváľte ho, všetky hviezdy žiarivé;
4. chváľte ho, nebies nebesia a všetky vody nad oblohou.
5. Nech chvália meno Pánovo, lebo na jeho rozkaz boli stvorené.
6. Založil ich navždy a naveky; vydal zákon, ktorý nepominie.
7. Chváľ Pána, tvorstvo pozemské: obludy morské a všetky hlbiny,
8. oheň, kamenec, sneh a dym, víchrica, čo jeho slovo poslúcha,
9. vrchy a všetky pahorky, ovocné stromy a všetky cédre,
10. divá zver a všetok dobytok, plazy a okrídlené vtáctvo.
11. Králi zeme a všetky národy, kniežatá a všetci zemskí sudcovia,
12. mládenci a panny, starci a junáci
13. nech chvália meno Pánovo, lebo iba jeho meno je vznešené. Jeho veleba prevyšuje zem i nebesia
14. a svojmu ľudu dáva veľkú moc. Je chválou všetkým svojim svätým, synom Izraela, ľudu, ktorý je mu blízky. ALELUJA.

Žalm 149

1. ALELUJA. Spievajte Pánovi pieseň novú; jeho chvála nech znie v zhromaždení svätých.
2. Nech sa teší Izrael zo svojho Stvoriteľa, synovia Siona nech jasajú nad svojím kráľom.
3. Nech oslavujú jeho meno tancom, nech mu hrajú na bubne a na citare.
4. Lebo Pán miluje svoj ľud a tichých venčí víťazstvom.
5. Nech svätí jasajú v sláve, nech sa veselia na svojich lôžkach.
6. Oslavu Boha nech majú na perách a v rukách meč dvojsečný,
7. aby sa pomstili na pohanoch a potrestali národy,
8. aby ich kráľom nasadili putá a ich veľmožom železné okovy
9. a aby ich súdili podľa písaného práva. Všetkým jeho svätým to bude na slávu. ALELUJA.

Žalm 150

1. ALELUJA. Chváľte Pána v jeho svätyni, chváľte ho na jeho vznešenej oblohe.
2. Chváľte ho za jeho činy mohutné, chváľte ho za jeho nesmiernu velebnosť.
3. Chváľte ho zvukom polnice, chváľte ho harfou a gitarou.
4. Chváľte ho bubnom a tancom, chváľte ho lýrou a flautou.
5. Chváľte ho ľubozvučnými cimbalmi, chváľte ho jasavými cimbalmi; všetko, čo dýcha, nech chváli Pána. ALELUJA.

Príslovia

Kapitola 1

1. Príslovia Šalamúna syna Dávidovho, kráľa izraelského.
2. (Hodia sa) na poznanie múdrosti a náuky, (uschopňujú) porozumieť reči rozumné,
3. (Pomáhajú) dosiahnuť cvik, chápanosť, spravodlivosť, právo a statočnosť,
4. dávajú neskúseným rozvážnosť, mladíkom um a dômysel.
5. Obohacujú vedomosti, (keď ich) múdry počuje, a rozumný si nadobúda zručnosť
6. v chápaní príslovia a dôvtipného výroku, slov mudrcov a tiež ich hádaniek.
7. Základom poznania je bázeň pred Pánom, (len) blázni pohrdajú múdrosťou a nácvikom.
8. Počúvaj, syn môj, napomínanie svojho otca a neopúšťaj naučenie svojej matere,
9. bo krásli tvojú hlavu vencom lúbezným a tvojú šiju (zlatým) náhrdelníkom.
10. Keby ťa, syn môj, navádzali hriešnici, neprivoľ!
11. Keby vraveli: „Pod' s nami striehnuť na bezúhonného (človeka), klásť nevinnému pre nič za nič tajné nástrahy;
12. pohľme ich sťa ríša mŕtvych, zaživa a do chĺpka, jak tých, čo zostupujú do hrobu.
13. Získame všelijaký cenný majetok, naplníme si domy korisťou.
14. Hodiš si s nami kocku vospolok, my všetci budeme mať mešec spoločný.“
15. Nekráčaj s nimi, syn môj, po ceste, zdrž svoju nohu od ich chodníka!
16. Lebo ich nohy bežia za zlým a ponáhľajú sa prelievať krv.
17. Ved' darmo rozťahovať sieť pred zrakmi okrídlencov!
18. Títo však svojej vlastnej krvi kladú nástrahy, sami si nastavujú kosítku.
19. Takáto sudba (stíha) každého, kto baží po zisku; (chamtivosť) ho pripravuje o život.
20. Múdrost sa prihovára na ulici hlasito, na priestranstvách miest vydáva svoj hlas,
21. na samom vrchu hradieb zaznieva jej volanie, pri vrátach brán v meste svoje reči prednáša:
22. „Dokedy, nerozumní, budete mať radi nerozum a (dokedyže), posmievači, budete sa z chuti posmievať a, blázni, nenávidieť poznanie?!
23. Pripusťte si k srdcu moje napomínanie! Ja vylejem na vás svojho ducha, oznámim vám svoje zásady!
24. Pretože som vás volala, a vzpierali ste sa, rukou som (na vás) kývala, a nik si nevšímal,
25. a (pretože) ste odbíjali každú moju radu a nepripúšťali ste moje karhanie,
26. ja tiež sa budem zo záhuby vašej smiať, posmievať sa budem, keď vás úlak prikvačí,
27. keď ako búrka príde na vás strach a vaša záhuba sa dovalí jak víchrica, (keď úzkosť na vás dolahne a súženie).
28. Vtedy ma budú volať, ale ja sa neozvem, budú ma vyhľadávať, no nenájdu ma.
29. Pretože mali v nenávisti poznanie a nevyvolili si bázeň pred Pánom,
30. o moju radu nedbali; pohrdali každým mojím dohovaraním,
31. nech sa teda najedia ovocia svojich ciest a nech sa nasýtia svojich zámerov.
32. Ved' odvrat nerozumných je ich smrť a bezstarostnosť bláznov je ich záhuba.
33. Kto však mňa počúva, ten býva bezpečne a pokojne (si žije), bez strachu, že sa mu zle (povodí).“

Kapitola 2

1. Syn môj, ak prijmeš moje výroky a moje prikázania schováš u seba,
2. ak budeš napínať ucho za múdrosťou a nakloníš si srdce k umnosti,
3. keď budeš vzývať rozumnosť, dovolávať sa svojím hlasom umnosti,
4. ak ju budeš hľadať ako strieborniak a slediť za ňou ako za skrytými pokladmi,
5. vtedy porozumieš bázni pred Pánom a získaš Božie poznanie.
6. Bo múdrosť udeľuje Pán, z jeho úst (pochádzajú) poznanie a rozumnosť.
7. Ukladá pomoc pre statočných, bude štítom tým, čo žijú neporušene,
8. lebo chráni cesty spravodlivosti a stráži dráhu svojich ctiteľov.
9. (Až) vtedy porozumieš, (čo je) spravodlivosť a (čo) právo (je), (čo je to) statočnosť (a) každý dobrý chodník,
10. bo sa ti múdrosť nastahuje do srdca a tvoju dušu blažiť bude poznanie,
11. rozvaha bude bedliť nad tebou (a) rozumnosť ťa bude strážiť
12. tak, že ťa od zlej cesty zachová, od človeka, čo vraví mam a klam,
13. od (tých), čo zanechali priame chodníky a vykračujú temravými cestami,
14. ktorí sa tešia, keď sa môžu podopúšťať zla, rozplývajú sa radosťou z (tých) najmrzkejších výčinov,
15. (od ľudí), ktorých cesty sú klukaté a sú podlí (všade), kde len nohou vykročia.
16. Zachová ťa (tiež) od manželky blízneho, od cudzinky, čo zalieča sa líškavými rečami,
17. čo zanecháva druha svojej mladosti a zabúda na zmluvu svojho Boha.
18. Jej dom sa vskutku zvažuje do smrti, jej cesty (vedú) k nebohým.
19. Nevráti sa nik z tých, ktorí zalietajú k nej, (nik z nich) viac nevkročí na chodník života.
20. Preto sa cestou dobrých uberaj a zachovávaj spravodlivých chodníky!
21. Lebo (len ľudia) správni budú bývať v krajine a zostanú v nej (iba) počestní.
22. Nečestní sa odstránia z krajiny a zločinci sa vykorenia z nej.

Kapitola 3

1. Syn môj, nezabudni moju náuku a tvoje srdce nech sa pridržiava mojich príkazov,
2. bo predĺžia (ti) dni a roky života a prinesú ti hojnosť pokoja.
3. Láska a vernosť nech ťa (nikdy) neopúšťajú! Priviaž si (moje prikázania) na hrdlo, napiš ich na tabuľu svojho srdca!
4. Takto si získaš obľubu a priazeň nevšednú pred Bohom i pred ľuďmi.
5. Dôveruj celým svojím srdcom Pánovi a nespoliehaj sa na svoj um!
6. Na všetkých svojich cestách myslí na neho a on ti bude rovnať chodníky.
7. Nezdaj sa múdрым sebe samému. Boj sa Pána a vyhýbaj sa zlu!
8. (To) bude (zachovávať) tvoje telo pri zdraví a tvoje kosti vzpružovať.
9. Cti Pána svojím majetkom a (prinášaj mu) prvotiny z každej svojej úrody
10. a naplnia sa zbožím tvoje stodoly a tvoje lisy budú muštom pretekať.
11. Nevzpieraj sa, syn môj, keď ťa cúdi Pán a nech ťa neomrza jeho karhanie,
12. lebo Pán karhá toho, koho miluje, ako otec syna, ktorého má rád.
13. Blahoslavený človek, ktorý dosahuje múdrosť, a muž, čo nadobúda rozumnosť!
14. Lebo je výhodnejšie zarobiť si ju, než zarobiť striebro, a získať si ju (hodno viac), ako najvyberanejšie zlato.
15. Je cennejšia než koraly a nevyrovňajú sa jej všetky tvoje drahocennosti.
16. Dlhé dni (skrýva) vo svojej pravici, bohatstvo a slávu v svojej ľavici.
17. Jej cesty (sú) cesty krásy a (na) jej chodníkoch (je plno) pokoja.
18. Je stromom života pre tých, čo ju chytili, a tí, čo sa jej držia, sú blažení.
19. Pán založil zem múdrosťou, nebesá poupevňoval umnosťou.
20. Jeho vedomosťou vyrazili morské priehlbne a rosu kropia oblaky.
21. Nech ti to, syn môj, z očí neschodí, zachovaj rozvahu a rozmysel
22. a budú tvojej duši životom a skvostom na tvoj krk.
23. Vtedy si budeš bezpečne chodiť svojou cestou a noha sa ti nepotkne.
24. Ak uložíš sa, strachovať sa nebudeš, ak budeš odpočívať, bude sa ti sladko spať.
25. Nebude sa ti treba náhlej hrôzy lakať, ani presily ničomníkov, keď prikvačí,
26. lebo Pán bude tvojou dôverou a chrániť bude tvoju nohu pred slučkou.
27. Neodopieraj dobrodenie núdznemu, ak je to v tvojej moci urobiť.
28. Nehovor svojmu blížnemu: „Chod' preč a (inokedy) príď!“ a „Zajtra ti dám,“ keď máš naporúdzi (hned).
29. Nestroj nič zlé svojmu blížnemu, kým sa u teba baví bezpečne.
30. Nevaď sa pre nič za nič s človekom, ak ti nič zlého nespravil.
31. Nezávid' násilníkovi a nevoľ' ani jednu z jeho ciest,
32. lebo sa hnusí zvrhel' Pánovi, lež priatelí sa so statočnými.
33. Na dome bezbožného kliatba Pánova, ale príbytok spravodlivých požehnáva.
34. Posmievačom sa posmieva a milosť udeľuje pokorným.
35. Múdrym sa podostáva cti a blázni hanbu ponesú.

Kapitola 4

1. Počujte, deti, nabádanie otcovo a pozorujte, aby ste sa naučili poznaniu.
2. Lebo vám dávam dobré ponaučenie: Neopúšťajte svoju náuku!
3. Lebo kým som bol (ešte ako) dieťa u otca, útlý jedináčik pod dozorom matkiným,
4. poučoval ma a vravel mi: „Nech sa ti srdce pridržiava mojich slov! Zachovávaj moje príkazy (a budeš žiť.
5. Zadovažuj si múdrosť, zadovažuj si rozumnosť)! Nezabúdaj (na ne) a neodchýľuj sa od slov mojich úst!
6. Neopúšťaj ju, tak ťa bude chrániť, obľubuj si ju, tak ťa bude strážiť.
7. Začiatok múdrosti (je): Zadováž si múdrosť a celým svojím imaním si zadovažuj rozumnosť!
8. Vyzdvihuj ju, a zvýši tvoju (vážnosť), dopomôže ti ku cti, ak ju privinieš.
9. Ovinie ti hlavu nádherným vencom (a) obdarí ťa zdobnou korunou.“
10. Počúvaj, syn môj, a prijmi moje výroky a rozmnožia sa ti roky života!
11. Ja ti ukážem cestu múdrosti a povediem ťa po chodníkoch spravodlivosti.
12. Keď pôjdeš (po nich), nebude tvoj krok stiesnený, a keď (nimi) pobežíš, nebudeš sa potkýnať.
13. Priviň sa (pevne) k náuke a nepuť ju, nerozlúč sa s ňou, bo ona ti (je) životom.
14. Nevstupuj na chodník bezbožných a nevykračuj cestou zlostníkov!
15. Varuj sa jej (a) neprechádzaj ňou! Vyhni sa jej a obíd' (ju)!
16. Lebo nespia, kým (niečo) zlé nevykonajú, a obchádza ich spánok, ak (voľakoho) nezvedú.
17. Bo jedávajú chlieb nečestnosti a pijú víno násilia.
18. Púť bezbožných je ako tmavá (noc), nevedia, na čom sa potknú.
19. Lež chodník spravodlivých (je) sťa svetlo rozbresku čo dužie čoraz väčšmi do bieleho dňa.
20. Vnímaj moje slová, syn môj, a nakloň ucho k mojim výrokom!
21. Nespúšťaj oči z nich, chráň si ich v hĺbke srdca!
22. Lebo sú život pre tých, čo ich nachodia, a uzdravením pre ich telo vonkoncom.
23. Veľmi stráž svoje srdce, lebo z neho (vyvierajú) žriedla života.
24. Odstráň od seba falošné ústa a úskočnépery nech sú ďaleko od teba.
25. Nech tvoje oči hľadia priamo vpred a tvoje mihalnice nech pozerajú pred teba!
26. Hľad' svojej nohe rovný chodník nájst' a všetky tvoje cesty nech smerujú do cieľa.
27. Neodkloňuj sa (ani) vpravo, ani naľavo, odvracaj svoju nohu od zlého!

Kapitola 5

1. Syn môj, všímaj si moju múdrosť a k mojej rozumnosti nakláňaj svoj sluch,
2. aby si si uchránil rozvahu a aby tvoje pery zachovali poznanie.
3. Cudzinkine pery sú medom z plásta tečúcim a jej hrdlo je hladšie nad olej.
4. Lež koniec s ňou je horkejší než palina a ostrejší ako meč na dve strany brúsený.
5. Jej nohy zostupujú do smrti, jej kroky dosahujú záhrobie.
6. Nekráča cestou života, jej kroky sú tackavé, ani nevie o tom.
7. Preto ma teraz, syn môj, počúvaj a neustupuj od slov mojich úst!
8. Stráň od nej svoju púť a nepribližuj sa k vchodu (do) jej obydlia,
9. aby si nevydával iným svoju mladú sviežosť napospas a svoje roky ukrutníkovi,
10. aby sa cudzí nenasycovali tvojím imaním a (aby neprepadali) v cudzincovom dome tvoje zárobky.
11. Musel by si kvíliť nakoniec, keby ťa pripravili o kožu a o telo,
12. a musel by si doznať: „Ako som (len) mohol nenávidieť napomínanie a moje srdce pohrdalo karhaním,
13. ako som mohol neslúchať hlas svojich učiteľov a nenakláňať sluch k tým, čo ma učili?
14. Takmer by som bol celkom do nešťastia upadol uprostred pospolitosti a zástupu.“
15. Pi vodu z vlastnej studnice, tečúcu (vodu) z vlastnej studienky!
16. Aby sa nevylievali von tvoje pramene a na námestia stružky vôd.
17. Nech patria iba tebe samému a okrem teba nikomu!
18. Nech je požehnaný tvoj prameň a teš sa žene svojej mladosti!
19. Je sťaby utešená laň a srnka pôvabná; jej ňadrá nech ťa opájajú v každý čas, kochaj sa jednotať v jej lúbosti!
20. Veď prečože by si sa kochal v inej, syn môj, a (prečo) by si cudzinku objímal?!
21. Lebo pred Pánom sú cesty človeka, on zvažuje všetky jeho kroky.
22. Cudzoložník sa polapí vo vlastných neprávostiach a zapletie sa v putách svojich pokleskov.
23. Taký zomrie z nedostatku náuky a zblúdi v množstve svojej hlúposti.

Kapitola 6

1. Syn môj, ak si sa zaručil za svojho blížneho a dal si ruku za cudzieho (človeka),
2. padol si do klepca slov svojich úst, lapil si sa v slovách svojich úst.
3. Urob teda, čo hovorím, syn môj, aby si sa vymanil, lebo si vošiel do hrsti svojmu blížnemu: choď, poníž sa a naliehaj na svojho blížneho.
4. Nedožič svojim očiam spať a svojim mihalniciam podriemať!
5. Vytrhni sa jak srna z ruky (poľovníka) a ako vtáča z ruky vtáčnika.
6. Choď, leňoch, k mravcovi, pozoruj ruch jeho a skús!
7. Hoc nemá vojvodu, predstaveného ani vláďara,
8. pripravuje si v lete potravu, zhromažďuje si pokrm cez žatvu.
9. Dokedy, leňoch, budeš vyspávať, kedyže vstaneš zo spánku?!
10. „Trošičku pospať, trošku podriemať, trošičku ruky zložiť na lôžku!“
11. a príde ako tulák bieda na teba a núdza jak ozbrojený muž.
12. (Je) naničhodník, ničomník, (kto) chodí s falošnými ústami;
13. (kto) žmurká okom, (kto) sa nohou dorozumieva, (kto) naznačuje prstami,
14. (kto) v srdci svojom (prechováva) prevrátenosti, (kto) zamýšľa zlo v každy čas, (kto) zvady rozsieva.
15. Preto naň príde náhle záhuba, zaraz bude zgniavený a pomoci (mu) nebude.
16. Šestoro vecí nenávidí Pán a sedmoro je preň ohavnosťou:
17. pyšné oči, jazyk falošný a ruky, ktoré prelievajú krv nevinnú,
18. srdce, ktoré snuje zlé zámery, nohy, čo bežkom utekajú za zlom,
19. kto hovorí lož ako svedok falošný a (ten), kto medzi bratmi zvady rozsieva.
20. Zachovaj prikázania svojho otca, syn môj, a nepohrdaj naučením svojej matere!
21. Priviaž si ich navždy na srdce, oviň si ich vôkol hrdla!
22. Keď (niekam) pôjdeš, budú ťa viesť, keď budeš odpočívať, budú strážiť nad tebou, keď sa zobudíš, budú ťa sprevádzať.
23. Lebo prikázanie je lampášom a naučenie svetlom (je) a cestou života (sú) prekáravé (slová, aby si sa pridržal) náuky,
24. aby ťa zavarovali od zlej ženy, od úlisného jazyka cudzinky.
25. Nedychti vo svojom srdci po jej peknote a nedaj sa lapiť jej mihalnicami!
26. Veď za pobehlicu je vari peceň chleba dost, lež žena, (čo má) muža, na prevzácny život poľuje.
27. Či môže človek oheň vo svojom lone prenášať, a nespáliť si odev?!
28. Alebo môže človek chodiť po žeravej pahrebe, a nohy si nepopáliť?!
29. Nuž tak (povodí sa) tomu, kto vchádza k žene svojho blížneho: nebude bez trestu, nech by sa jej dotkol ktokoľvek.
30. Neopovrhujú zlodejom, ktorý ukradne, aby sa nasýtil, keď hladoval;
31. a keď ho chytiť, nahradí sedemnasobne, dá celý majetok svojho domu.
32. Ale kto cudzoloží so ženou, ten rozum potratil, (iba) kto strmhlav sa rúti do skazy, ten (také niečo) urobí.
33. Stihne ho pohroma a potupa a jeho hanbu (z neho) nik nezotrie.
34. Lebo žiarlivosť rozzúri muža, nedá sa uprosiť v deň odplaty.
35. Nedá sa uchlácholiť kadejakým výkupným a neuspokojí sa, ani keby si (ho) neviem akými darmi zahrňal.

Kapitola 7

1. Zachovaj moje slová, syn môj, a moje príkázania si uchovaj!
2. Zachovávaj moje príkazy a budeš žiť a moje naučenie ako svoju očnú zrenicu!
3. Priviaž si ich na prsty, napíš ich na tabuľu svojho srdca!
4. Povedz múdrosti: „Ty si moja sestra“ a dôvernicou volaj rozumnosť,
5. aby ťa zachránila od manželky blížneho, od cudzinky, čo zalieča sa líškavými rečami.
6. Keď som (tak) oknom svojho domu (pozeral), vyzeral spoza mriežky svojho obloka
7. a zahľadel som sa na neskúsených, videl som medzi synmi mladíka, čo rozum potratil.
8. Poza roh išiel ulicou a vykračoval po ceste k jej domovu
9. na mrku, keď sa nachyľoval deň, keď spúšťala sa noc a (hustla) tma.
10. Zrazu mu akási žena vyšla v ústrety v odedzi smilnice a s potmehúdskeho zámerom;
11. náruživosť ňou zmietala a (bola) opovážlivá, jej nohy nemali v jej dome spočinku.
12. Hneď bola na ulici a hneď na námestí a striehla poza každý roh.
13. I dolapila ho a vtlačila mu bozk, tvár sa jej nezapýrila, keď povedala mu:
14. „Pokojné obety som bola podlžná, v dnešný deň som svoje sluby splnila.
15. Preto som ti vyšla v ústrety v túžbe vidieť ťa a nájsť.
16. Tkanicami som povystužovala svoje ležadlo, pestrofarebným plátnom egyptským.
17. Napustila som myrhou svoju postielku, aloou a škoricou.
18. Pod', spíjajme sa lúbosťou až do rána, vychutnávajme samopaš!
19. Ved' muža doma niet, vybral sa na ďalekú púť.
20. Vrecúško s peniazmi vzal so sebou, vráti sa domov až v deň splnu mesiaca.“
21. Naklonila ho mnohým prehováraním, zviadla ho lichôtkami svojich pier.
22. Šiel za ňou, pochábeľ, ako vôl, keď ho vedú na jatku, a ako jeleň, čo sa zapletáva do puta,
23. kým pečeň prevrta mu šíp, ako keď vták sa rúti do slučky a nevie, že mu ide o život.
24. Nuž teda, syn môj, počúvajže ma a všímaj si slov mojich úst:
25. Nech sa ti srdce na cesty k nej nekloní, nezatúlaj sa na jej chodníky!
26. Lebo je množstvo zabitých, čo zrazila, a veľký počet tých, čo bez výnimky zmárnila.
27. Jej dom je cesta do pekla, čo zvädza dolu do komôr, kde býva smrť.

Kapitola 8

1. Či múdrosť nevolá a umnosť nevydáva svoj hlas?
2. (Vysoko) na temene výšin, pri ceste, na križovatkách stojí,
3. pri bránach, ktoré vedú do mesta, pri vchodoch, kade sa vstupuje, hlasito volá:
4. „Na vás volám, mužovia, k ľudským synom (nesie sa) môj hlas.
5. Priúčajte sa opatrnosti, pochábli, blázni, priúčajteže sa rozumu!
6. Počúvajte, bo znamenité (veci) zvestujem a moje pery otvárajú sa (len) na správne (besedy).“
7. Áno, (čistú) pravdu vraví moje podnebie a mojim perám sa oškliví nepravosť.
8. Spravodlivé sú všetky reči mojich úst, nieto v nich falše ani podvodu.
9. Všetky sú priame človeku, čo rozumie, a prosté tým, čo prišli k poznaniu.
10. Nie striebro, (ale radšej) prijímajte moju náuku a (radšej) poznanie než najvyberanejšie zlato.
11. Lebo múdrosť je cennejšia ako koraly a nevyrovňajú sa jej nijaké drahocennosti.
12. Ja, múdrosť, bývam s rozumnosťou a dosahujem hlbavé poznanie.
13. (Bázeň pred Pánom je nenávidieť zlo.) Oproti pýche, nadutosti, ceste zlej a ústam, ktoré prekrúcajú, prechovávam nenávisť.
14. U mňa je rada, u mňa je rozumnosť, u mňa je umnosť, u mňa sila (hrdinská).
15. (Ja som tá), skrze ktorú králi (dobře) kralujú a podľa práva rozhodujú vladári.
16. (Ja som tá), skrze ktorú kniežatá sú kniežatami a vysluhujú právo mocnári.
17. Ja svojich milovníkov milujem, nachádzajú ma tí, čo ma včas a pilne hľadajú.
18. U mňa je bohatstvo a česť, trvalá zámožnosť a blahobyť.
19. Lepší než zlato a než rýdze zlato je môj plod a to, čo donášam, je (lepšie) ako striebro najlepšie.
20. Chodievam po ceste spravodlivosti, prostriedkom chodníkov, (jak vyžaduje) súd,
21. aby som nadelila svojim milovníkom imania a ponaplňala ich pokladnice.
22. Pán vládol nado mnou od počiatku svojich ciest, prv ako stvoril od pradávna čokoľvek.
23. Od večnosti som ustanovená, od počiatku, prv ako povstal svet.
24. Nebolo ešte morských prehlbní, keď som sa ja už zrodila, nebolo ešte žriedel obťažných vodami.
25. Prv ako sa vrchy vhrúžili, pred pahorkami som sa zrodila,
26. prv ako nivy urobil a planiny a prvé hrudy na zemekruhu.
27. Keď zhotovoval nebesia, (bola) som tam, keď odmeriaval klenbu nad priehlbunami morskými,
28. keď upevňoval mraky vo výši, keď dával dužieť žriedlam morskej hlbiny,
29. keď vymedzoval moru jeho hranicu, by vody neprelievajú sa cez svoj breh, keď ustaľoval základy zeme,
30. ja som bola uňho chovankou, bola som deň po deň jeho rozkošou a hrala som sa pred ním v každý čas;
31. hrávala som sa na okruhu jeho zeme a moja rozkoš (je byť) medzi synmi ľudskými.
32. A teraz počúvajteže ma, synovia: blahoslavení sú tí, čo cesty moje varujú.
33. Počujte naučenie, aby ste sa stali múdrymi, a nezanedbávajú ho!
34. Blahoslavený človek, ktorý ma počúva a bdie deň čo deň pri mojich dverách a strežie na veraje mojich brán!
35. Lebo kto nájde mňa, ten nájde život a dosiahne milosť od Pána.
36. Kto sa však prehrešuje proti mne, ten páše voči sebe ukrutnosť, všetci, čo ma nenávidia, majú radi smrť.

Kapitola 9

1. Múdrost si postavila dom; na siedmich stĺpoch spočíva.
2. Pozabíjala svoj dobytok, namiešala víno a prestrela svoj stôl.
3. Vyslala svoje služobnice zvestovať z najvyššej mestskej výšiny:
4. „Ten, kto je pochabý, nech uchýli sa sem, (a) komu chýba rozum, toho poučím.
5. Podťe (a) jedzte z môjho pokrmu a pite z vína, čo som namiešala!
6. Opusťte pochabosť a budete žiť, budete kráčať cestou rozvážnosti.
7. Kto dohovára posmievačovi, sám upadáva do hanby a kto karhá bezbožného, (utržuje) potupu.
8. Nekarhaj posmievača, aby v ňom neskrsla voči tebe nenávisť, pokarhaj múdreho a bude ťa mať rád.
9. Daj (poučenie) múdremu a bude ešte múdrejší. Poučuj bezúhonného a pribudne mu ponaučenia.
10. Počiatok múdrosti je bázeň pred Pánom a poznať Najsvätejšieho je rozumnosť.
11. Bo skrze mňa sa rozmnožia tvoje dni a pridá sa ti k rokom života.
12. Ak si skúsený, sám pre seba si skúsený, ak si posmievač, len ty sám budeš znášať trest.“
13. Pochabou ženou vášeň lomcuje a vyzná sa len v zvädzaní.
14. Vysedá predo dvermi svojho príbytku na stolci v meste vysoko,
15. by pozývala vôkolidúcich, čo mieria priamo, kam im treba ísť.
16. „Kto je hlúpy, nech zabočí sem!“ A tomu, kto je bez rozumu, hovorí:
17. „Ukradnutá voda je sladšia a pokútny chlieb je chutnejší!“
18. Ale nevie, že sú tam tiene (a že) jej pozvaní sú v priepadlisku podsvetia.

1. Múdry syn naplňuje (svojho) otca radosťou. Ale pochabý syn býva na zármutok svojej materi.
2. Nespravodlivo nadobúdané poklady sú neužitočné, spravodlivosť však zachraňuje pred smrťou.
3. Pán nedopustí, aby spravodlivý hladoval, lež zapudzuje žiadostivosť nespravodlivých.
4. Kto pracuje lenivou rukou, chudobnie, naproti tomu ruka pracovitých obohacuje.
5. Kto v lete zhromažďuje zásoby, je človek rozumný, kto drichme cez žatvu, je na hanbu.
6. Na hlavu spravodlivého (sa hrnie) hojné požehnanie Pánovo, lež ústa nespravodlivých ukrývajú bezprávie.
7. Pamiatka spravodlivého je na požehnanie, lež meno bezbožných spráchnivie.
8. Kto má múdre srdce, dá si povedať, naproti tomu mnohovravný blázon nevyhne sa poklesku.
9. Kto chodí bezúhonne, chodí bezpečne, čie cesty sú však klukaté, ten sa prezradí.
10. Kto mrká okom, spôsobuje bôľ a mnohovravný blázon nevyhne sa poklesku.
11. Ústa spravodlivého sú prameňom života, lež ústa bezbožných ukrývajú bezprávie.
12. Nenávisť vyvoláva rozbroje, láska však ututláva všetky priestupky.
13. Na perách rozumného sa nachádza múdrosť, prút však (dolieha na) chrbát (človeka), čo rozum potratil.
14. Múdri skrývajú vedomosť, lež ústa pocháblä - to skaza vzápätí.
15. Majetnosť boháča je preň pevným mestom, postrachom núdzných je ich chudoba.
16. Zárobok spravodlivého (je na osoh jeho) životu, dôchodok koristníka (je mu) na skazu.
17. Putuje cestou k životu, kto dbá na napomenutia, ale kto si nevšíma dohováranie, ten blúdieva.
18. Statočné pery zakrývajú nenávisť, ten však, kto roztrusuje klebety, je pochábel.
19. Tam, kde je veľa rečí, nechýba hriech, a preto ten, kto drží svoje pery na uzde, je rozumný.
20. Pretaveným striebrom je jazyk spravodlivého, no srdce bezbožných nestojí za nič.
21. Pery spravodlivého občerstvujú mnohých, blázni však hynú nedostatkom rozumu.
22. Pánovo požehnanie nosí bohatstvo a nepridáva nijaké trápenie.
23. Pre blázna páchať nepravosť je zábavka, (priam tak) múdrosť pre rozumného muža.
24. Čoho sa bezbožný bojí, to naň príde, čo si spravodliví žiadajú, to dostanú.
25. Len sa búrka preženie a už nie je z bezbožníka nič, spravodlivý však je sťa základ večitý.
26. Čím je ocot na zuby a čím je na zrak dym, tým je lenivec pre tých, čo ho posielajú.
27. Bázeň pred Pánom predlžuje dni života, lež roky bezbožných sa skracujú.
28. Očakávanie spravodlivých (sa premieňa) na radosť, lež nádej bezbožných sa obracia navnivoč.
29. Pánova cesta je pevnosťou pre bezúhonného človeka a postrachom pre tých, ktorí pášu nepravosť.
30. Spravodlivý sa nikdy nepohne, ale bezbožníci neostanú bývať v krajine.
31. Ústa spravodlivého rodia múdrosť, lež jazyk úlisný odrežú.
32. Ústa spravodlivého vedia, čo je milé, kým ústa bezbožných prevrátenosti.

Kapitola 11

1. Falošná váha oškliví sa Pánovi, páči sa mu spravodlivé závažie.
2. Príde pýcha, príde aj hanba, múdrosť sa však (zdržiava) u skromných.
3. Statočných (ľudí) vedie (bezpečne) ich neporušenosť, vierolomníkov však zničí ich zvrátenosť.
4. V deň hnevu nepomôže bohatstvo, spravodlivosť však zachraňuje pred smrťou.
5. Bezúhonnému rovná cestu jeho spravodlivé konanie, bezbožník však padne pre svoju vlastnú bezbožnosť.
6. Statočných (ľudí) vyslobodzujú ich spravodlivé počiny, vierolomníci sa však lapia vo svojich náruživostiach.
7. Keď zomrie bezbožný človek, zomiera aj nádej, očakávanie bohatstva vyjde navnivoč.
8. Spravodlivý sa vyslobodí z úzkosti a na jeho miesto nastúpi bezbožný.
9. Pokrytec ničí ústami svojho blížneho, spravodlivých však vyslobodí poznanie.
10. Zo šťastia spravodlivých sa mesto naplňa jasotom a zo zániku bezbožných sa ozýva plesaním.
11. Mesto sa dvíha požehnaním (ľudí) statočných, ústami nestatočných sa však nivočí.
12. Svojím blížnym pohrda ten, kto rozum potratil, rozumný človek však mlčí.
13. Klebetník, ktorý sa túla, povyzrádza tajnosti, kto však má zmysel pre spoľahlivosť, ten drží slovo u seba.
14. Kde nieto zrelej rozvahy, tam ľud upadá, dobre je však tam, kde niet núdze o radcov.
15. Veľmi si škodí, kto sa zaručuje za cudzieho (človeka), kto sa však záväznostiam vyhýba, je bezpečný.
16. Spanilá žena nadobúda česť, násilníci však dosahujú bohatstvo.
17. Sám sebe robí dobre človek dobrosrdečný, ukrutník však trýzni svoje (vlastné) telo.
18. Bezbožný človek získava (len) klamný zárobok, no ten, kto seje spravodlivosť, opravdivú odmenu.
19. Takto, hľa, spravodlivosť (vedie) k životu, kto sa však ženie za zlým, (letí) svojej smrti (v ústrety).
20. Ľudia, čo majú srdce skazené, hnusia sa Pánovi, ale má zalúbenie v tých, čo bezúhonne (chodia) púťou (života).
21. Stavím sa (s kýmkoľvek), že podliak trestu neujde, ale potomstvo spravodlivých vyviazne.
22. Zlatá obrúčka v svinskom rypáku je pekná žena, ale bez jemnocitu.
23. To, čo si žiadajú spravodliví, je dobré zakaždým, očakávanie bezbožných (ľudí) je prchký hnev.
24. Nieкто (priam) rozhadzuje, a (predsa) mu stále pribúda, druhý zasa šetrí väčšmi, než sa sluší, a má nedostatok vždy.
25. Človek, čo žehná (rád druhým, sám) zbohatne, ten však, kto (iných) preklína, aj sám bude prekliaty.
26. Toho, kto schováva zbožie, budú ľudia preklínať, na hlavu toho, kto ho predáva, požehnanie (zostúpi).
27. Kto usilovne hľadá dobré, vyhľadáva blahovôľu (pre seba), ale kto vyhľadáva zlo, ono naň príde.
28. Kto si zakladá na svojom bohatstve, ten uvädne, spravodliví však budú pučať ako list.
29. Ten, kto sa prehrešuje proti svojmu domu, bude vietor ťať, blázon však bude slúžiť múdremu (človekovi).
30. Ovocie spravodlivosti je stromom života, nespravodlivosť však uchvacuje život.
31. Ak sa spravodlivému odpláca tu na zemi, nuž o čo väčšmi bezbožnému a hriešnemu človekovi?!

Kapitola 12

1. Ten, kto rád znáša, keď ho napomínajú, má rád vedomosť, kto však nelúbi, keď sa mu vyčíta, je hlupák.
2. Ten, kto je dobrý, dosahuje milosť u Pána, ale muža, ktorý (strojí) intrigy, on odsúdi.
3. Vierolomnosťou človek nenadobudne pevnú pôdu pod sebou, ale koreňom spravodlivých neotrasie nik.
4. Spôsobná manželka je vencom svojho muža, nehanebnica je však ako hnis, čo sa mu vrta do kostí.
5. Myšlienky spravodlivých (zalietajú k) spravodlivosti, zámery bezbožných k lesti.
6. V rečiach bezbožníkov (sa skrýva) nebezpečenstvo života, lež ústa statočných (ľudí) im prinášajú záchranu.
7. Prevráťte bezbožných a nebude ich, dom spravodlivých zato bude stáť.
8. Človeka chvália podľa jeho rozumu, ale tým, kto má prevrátané srdce, budú pohrdať.
9. Lepšie byť neváženým a byť sluhom sebe samému, ako pokladať sa za váženého a o chlieb biedu trieť.
10. Spravodlivý sa stará o potreby svojho dobytká, najvnútornejšie vnútro bezbožných je však ukrutné.
11. Kto obrába svoje pole, má chleba nadostač, kto sa však ženie za daromnicami, rozum potratil.
12. Tvrz oplanov sa rozváľa, lež koreň spravodlivých bude trváci.
13. Do previnenia (svojich) perí sa zakosíľuje ničomník, spravodlivý sa však vymkýna z úzkostí.
14. Každý sa nasýti blaha z ovocia (svojich) úst a človekovi sa odplatí podľa (skutkov) jeho rúk.
15. Blázni sa zdá, že je správna jeho cesta, múdry však poslúcha radu.
16. Blázon hneď prejavuje svoju nevôľu, opatrný však tají (svoju) príkoru.
17. Kto vypovedá pravdu, hlása spravodlivosť, falošný svedok však (prináša len) klam.
18. Volakto tára, (ako keby) mečom prekálal, ale jazyk múdrych je (sťa) liek.
19. Pravdivé pery budú trvať naveky, falošný jazyk však (len) chvíľočku.
20. Sklamú sa v srdci tí, čo snujú zlé, tí však, čo narádzajú pokoj, (dožijú sa) radosti.
21. Spravodlivému sa neprihodí nijaká nehoda, bezbožní však (zažívajú) plno nešťastia.
22. Luhárske pery sa oškľivia Pánovi, tí však, čo pravdu pestujú, sú jeho záľubou.
23. Rozvážny človek tají, čo vie, (zo) srdca pocháblvov však hlúposť vykriika.
24. Ruka robotných (ľudí) bude vládnuť, robotovať však bude (ruka) lenivá.
25. Nepokoj v srdci stláča človeka, láskavé slovo ho však rozveseľuje.
26. Spravodlivý si vystopuje svoju pastvinu, lež cesta bezbožných vedie ich, kde zablúdia.
27. Lenivec si neupečie svoj úlovok, lež usilovnosť človeka je vzácnym imaním.
28. Život je na chodníku spravodlivosti, k smrti však vedie cesta zmýlená.

Kapitola 13

1. Múdry syn (sa rád podrobuje) otcovej disciplíne, posmievač zasa nedbá na hromovanie.
2. Dobrý (smie) požívať z ovocia spravodlivosti, vierolomníci však bažia po násilenstve.
3. Ten, kto si dáva pozor na ústa, je strážcom svojho života, kto však rozdrapuje svoje pery, tomu (hrozí) pohroma.
4. Duša lenivca je plná túžob, ale bezvýsledných, baženie usilovných sa však do sýtosti ukojí.
5. Spravodlivému (človeku) sa hnusí činnosť nečestná, bezbožný sa však (uvrhne) do hanby a potupy.
6. Spravodlivosť je strážcom bezúhonnej cesty, bohaprázdnosť však povaluje (toho, kto sa dopúšťa) hriechu.
7. Nieкто sa robí bohatým, a nemá ničoho, (iný) sa robí chudobným, a (vládne) veľkým majetkom.
8. Výkupné za život má človek vo svojom bohatstve, bedár však nepočúva vyhrážky.
9. Svetlo spravodlivých veselo (plápolá), zatiaľ čo lampáš bezbožných zhasína.
10. Pýchou sa vyvoláva iba roztržka, tí však, čo správajú sa radou, (pridržiavajú sa) múdrosti.
11. Lahko nadobudnutý majetok sa rozplynie, ten však, kto zbiera po hŕstke, dopracuje sa bohatstva.
12. Očakávanie, ktoré sa preťahuje, núti srdce chorľavieť, splnená túžba je však stromom života.
13. Kto (dobrým) slovom pohŕda, ten škodí sebe samému, kto si však váži prikázanie, tomu sa dostane odplaty.
14. Náuka mudrca je zdrojom života, aby sa vyhlo slučkám, (ktoré nastrojila) smrť.
15. Dobrý rozum získava náklonnosť, púť pohŕdačov je však tvrdá (ako štrk).
16. Rozvážny (človek) všetko robí s rozvahou, blázon sa však bláznovstvom vystavuje na obdiv.
17. Neverný posol uvrhne v nešťastie, lež verný posol (je ako) liek.
18. Chudoba s hanbou (postihujú človeka), čo nedbá na disciplínu, ten však, kto pripúšťa si k srdcu pokarhanie, bude vážený.
19. Splnená túžba lahodí, lež bláznom je odporné vyhýbať sa zlu.
20. Kto chodí s múdrymi, ten zmúdreje (popri nich), druhovi bláznov sa však pláno povodí.
21. Hriešnikov stíha nešťastie, spravodlivých však odmeňuje dobrým (Pán).
22. Dobrý (človek) porúča detným deťom dedičstvo, no hriešnikov majetok sa uschová spravodlivému.
23. Je veľa chleba na prielohu chudobných, bohatstvo sa však trati nespravodlivosťou.
24. Kto ľutuje svoj prút, ten nemá svojho syna rád, kto ho však miluje, ten ho priúča na trestanie zavčasu.
25. Spravodlivý sa môže najesť dosýta, lež brucho bezbožných biedu trie.

Kapitola 14

1. Múdrost žien buduje si dom, hlúposť však vlastnými rukami ho búra.
2. Kto chodí svojou rovnou (cestou), Pána ctí, ten však, kto chodí nerovnými cestami, ním pohŕda.
3. V bláznových ústach je prút na chrbát, pery múdrych sú zas pre nich (samých) ochranou.
4. Kde nieto volov, (tam) niet obilia, bohatý výnos je však (tam, kde) namáha sa býk.
5. Pravdymilovný svedok neluže, falošný svedok vypúšťa však (kadejakú) lož (z úst).
6. Posmievač hľadá múdrost, ale nadarmo, rozumnému sa však zdalo poznanie ľahučké.
7. Choď zoči-voči k pochabému človeku (a hovor s ním) a veru nevie, (čo sú) pery rozumné.
8. Dávať si pozor na cestu je múdrost rozvážneho (človeka), bláznovstvo pochábl'ov však značí bludnú púť.
9. Pre bláznov je previnenie smiechotou, ale medzi počestnými (ľuďmi vládne) porozumenie.
10. (Do) srdca, ktoré pozná, (čo je) horkosť, samo po sebe, pýcha sa neprimieša, keď ho radosť (zaplaví).
11. Stánok hriešnikov bude zničený, stan počestných však bude prekvitať.
12. Nejedna cesta vidí sa byť správna človeku, no napokon (predsa len) vedie do smrti.
13. Aj keď sa smeje, môže bolieť srdce (človeka), po nej však, po radosti, (býva) zármutok.
14. Naje sa svojich ciest, kto srdcom odpadol, lež (práve tak aj) svojich skutkov dobrý muž.
15. Prostomyselný (človek) verí v každé slovíčko, skúsený človek si však dáva pozor na svoj krok.
16. Múdry sa úzkostlivo chráni zla, pochabý sa však bezstarostne vrhá doň.
17. Prchký sa dopúšťa bláznovstva a lstivý padne do nenávisti.
18. Prostomyselní dedia bláznovstvo, bystrí sa však ovenčia poznaním.
19. Zlí sa budú skláňať pred dobrými a bezbožní pred dvermi spravodlivého.
20. Chudobný (človek) je aj svojmu priateľovi odporný, bohatý má však milovníkov nadostač.
21. Prehrešuje sa (človek), ktorý svojím bližným pohŕda, lež súcitiaci s úbožiakmi budú blažení.
22. Či neblúdia tí, ktorí snujú zlé? Lásku a vernosť však zožínajú tí, čo (pamätajú na) dobré.
23. Pri každej tvrdej práci býva zisk, no prázdny štebot privádza len k žobráctvu.
24. Korunou múdrych je ich skúsenosť a vencom pochábl'ov (je ich) bláznovstvo.
25. Pravdivý svedok zachraňuje životy, ten však, kto vraví kadejakú lož, je záhubcom.
26. Ten, kto sa bojí Pána, má (v ňom) pevnú nádej, i jeho deti majú sa kam utiekať.
27. Bázeň pred Pánom je zdrojom života, aby sa vyhlo slučkám, (ktoré nastrojila) smrť.
28. V množstve ľudu (väzí) honosenie kráľovo a v malom počte ľudí vladárova záhuba.
29. Trpezlivý (má) veľa rozumu, prchký však vyvádza (priam) bláznovstvo.
30. Pokojná myseľ (značí) život pre telo, náruživosť je však (ako) hnis, čo sa vrta do kostí.
31. Utlačovateľ núdzneho sa rúha jeho Tvorcovi, ale ctí ho ten, kto sa nad bedárom zmilúva.
32. Bezbožný zhynie svojou (vlastnou) zlobou, spravodlivý sa však upevňuje svojou bezúhonnosťou.
33. Múdrost odpočíva v srdci rozvážneho (človeka), (rovnako) sa však prejavuje, čo je vnútri pochábl'ov.
34. Spravodlivosť dvíha národ, hriech je však hanbou národov.
35. Kráľova priazeň (sa dostáva) rozumnému sluhovi, ničomníka však stíha jeho hnev.

1. Vlúdna odpoveď krotí hnev, urážlivé slovo vzbudzuje však zlosť.
2. Jazyk múdrych je pre vedomosť ozdobou, ale ústa bláznov chrlia bláznovstvá.
3. Na všetkých miestach (vidia) oči Pánove, čo pozerajú na dobrých i zlých.
4. Lahodnosť jazyka je stromom života, ale poraňuje dušu, keď je nerestný.
5. Blázon pohŕda otcovou disciplínou, lež ten, kto prijíma pokarhanie, správa sa rozumne.
6. V dome spravodlivého je veľká hojnosť, lež v príjmoch bezbožného je zmätok (nad zmätok).
7. Pery mudrcov rozsievajú vedomosť, no nie tak srdce pocháblöv.
8. Obeta bezbožných je odporná Pánovi, modlitba spravodlivých je mu však pôžitkom.
9. Púť bezbožného príkri sa Pánovi, miluje však toho, kto nasleduje spravodlivosť.
10. Prísny trest (čaká) na toho, kto schádza (zo správneho) chodníka; zomrie, kto nelúbi, keď sa mu vyčíta.
11. Aj záhrobie a podsvetie sú (odhalené) pred Pánom, nuž, o čo viac srdcia ľudských synov!?
12. Posmievač nemá rád, keď sa mu robia výčitky, (a preto) sa nestýka s múdrymi.
13. Veselé srdce rozlieva jas po tvári, bolesť srdca však zarmucuje ducha.
14. Srdce rozumného sa zháňa za vedomosťou, lež ústa pocháblöv sa vyžívajú v bláznovstve.
15. Smutné sú všetky dni bedára, lež (človek) jasnej mysle (má) vždy hodokvas.
16. Lepšie je (mať) málo a báť sa Pána, než veľký poklad, a s ním nepokoj.
17. Lepšia je zelenina za pokrm a láska popritom, ako vykrmený vôl a pritom nenávisť.
18. Vznetlivý človek nieti roztržku, trpezlivý však škriepku chlácholí.
19. Cesta leňocha je sťaby trnám zatarasená, lež chodník robotných je vysypávaný.
20. Múdry syn naplňuje (svojho) otca radosťou, pochabý človek pohŕda však svojou materou.
21. Bláznovstvo je nerozumnému (človeku) potechou, rozvážny muž však mieri rovno, (kam mu treba) ísť.
22. Vychodia nazmar plány, keď niet porady, daria sa však (tam, kde je) veľa poradcov.
23. Človek sa teší z (podarenej) odpovede svojich úst a slovo v pravý čas - oj, akéže je dobré!
24. Nahor (vedie) životná púť rozumného (človeka), aby sa vyhol dolu podsvetiu.
25. Pán zborí dom pyšných (ľudí), ale medzi vdovy upevní.
26. Podliakove plány sa príkria Pánovi, lež čisté reči (sú mu) príjemné.
27. Búra svoj dom, kto sa lakomo zháňa za ziskom, ten však, kto nenávidí podplácanie, bude žiť.
28. (O tom, čo) odpovedať, húta srdce spravodlivého, lež ústa bezbožných chrlia zlomyselnosti.
29. Pán je ďaleko od bezbožných, modlitbu spravodlivých však vyslycha.
30. Priateľský pohľad rozveseľuje srdce, dobrá zvesť osviežuje do kostí.
31. Ucho, čo vníma spasiteľné karhanie, (rado) sa pristavuje medzi múdrymi.
32. Kto striasa disciplínu zo seba, ten sebou samým pohŕda, kto však dbá na to, keď ho karhajú, chytá sa rozumu.
33. Výchovou k múdrosti je bázeň pred Pánom, pred slávou je však pokora.

1. Človeku patrí uvažovať v srdci, no výpoveď (dáva) Pán na jazyk.
2. Človeku sa môže zdať, že sú jeho cesty čisté napospol, ale Pán je ten, čo posudzuje pohnútky.
3. Zver svoje diela na Pána a podaria sa tvoje zámery.
4. Pán všetko stvoril pre svoj cieľ, aj bezbožného na deň pohromy.
5. Pánovi je odporný každý nadutec, stavím sa (s kýmkoľvek), že trestu neujde.
6. Previnenie sa vykupuje opravdivým milosrdenstvom a zlému sa vyhýba bázňou pred Pánom.
7. Ak sa Pánovi lúbia cesty (nejakého) človeka, pomerí aj jeho nepriateľov s ním.
8. Lepšie (mať) málo spravodlivým (spôsobom), ako veľké dôchodky a nespravodlivo.
9. Človek si v duchu rozvažuje svoju púť, ale Pán riadi jeho krok.
10. Na kráľových perách je Božia výpoveď, (preto) sa jeho ústa neprehrešia v rozsudzovaní.
11. Váha a misky prináležia Pánovi, jeho dielom sú všetky kamienky (vo) vrecku.
12. Je ohavnosťou, aby králi konali bezbožne, lebo (len) spravodlivosťou sa upevňuje trón.
13. Kráľovou záľubou sú pery pravdivé a rád má toho, kto sa vyjadruje úprimne.
14. Kráľov hnev - poslovnia smrti, a uchláchoľuje ho múdry muž.
15. Na jasnej tvári kráľovej (sa) život (zrkadlí) a jeho láskavosť je sťa mrak pršky za vesny.
16. Nadobúdanie múdrosti je oveľa lepšie nad zlato a získavanie rozumnosti vypláca sa nad striebro.
17. Vyhýbať zlu je hradskou cestou počestných, chráni si život, kto stráži svoju púť.
18. Pýcha (je) pred skazou a pred pádom je namyslený duch.
19. Lepšie ponížovať sa s poníženými, než s pyšnými sa deliť o koristi.
20. Nachádza šťastie, kto sa dáva (dobrým) slovom poučiť, a blažený je ten, kto sa spolieha na Pána.
21. Ten, kto má múdre srdce, bude vyhlásený za rozumného; a prívetivá reč zvyšuje ešte vnímavosť.
22. Rozum je prameňom života pre (človeka), ktorý ho má, pre bláznov je však trestom bláznovstvo.
23. Múdremu myseľ (vkladá) do úst rozvahu a na perách mu rozmnožuje účinnosť.
24. Plást medom pretekajúci sú slová láskavé, sladkosť (z nich prúdi do) duše a osvieženie (do) kostí.
25. Nejedna cesta vidí sa byť správna človeku, napokon však vedie do smrti.
26. Hlad pracujúceho zaň pracuje, lebo ho naháňajú jeho ústa (do práce).
27. Ničomný človek strojí zlé a na perách má plameň blčiaci.
28. Prevrátený človek seje rozbroje a pletkár rozlučuje priateľov.
29. Ukrutník (sa usiluje) zviest' svojho blížneho a viesť ho cestou nedobrou.
30. (Keď niekto) prižmuruje oči, snuje zlo, (keď si niekto) hryzie pery, (už) zlo dokonal.
31. Šediny sú ozdobnou korunou, (no táto koruna) sa nadobúda čestnou púťou (života).
32. Lepšie je byť trpezlivý ako silák, (lepšie) sa ovládať, než mesto zaujať.
33. Lós sa hádže do záhybu, ale každé jeho rozhodnutie (býva) od Pána.

Kapitola 17

1. Lepší je (krajec) chleba suchého a pokoj pri tom, ako dom mäsom obetným nabitý a pri tom svár.
2. Rozumný sluha vyšvihne sa nad (pánovho) syna naničhodného a s jeho bratmi si podelí dedičstvo.
3. Téglik je na striebro a (taviaca) pec na zlato, srdcia však skúša Pán.
4. Ničomník striehne (na výpoveď) perí ničomných (a) luhár dopriava sluchu záškodnému jazyku.
5. Kto si robí posmech z bedára, rúha sa jeho Tvorcovi, kto sa raduje z nešťastia, toho trest neminie.
6. Korunou starcov (sú ich synovia a) vnukovia a ozdobou synov (sú) ich otcovia.
7. Nesluší ušľachtilá reč bláznovi a lživé reči šľachetnému (človeku).
8. Podplatný dar je vzácnym kameňom v očiach (toho, kto ho) dáva (druhému), všade sa stretá s úspechom, kde sa len obráti.
9. Kto zatajuje previnenie, ten sa usiluje lásku (zachovať), kto ďalej o ňom rozpráva, ten odpudzuje priateľov.
10. Viac zapôsobí (jedno) pokarhanie na rozumného, ako sto palíc na blázna.
11. Zlý sa (vždy) usiluje iba vzdorovať, no pošle sa naň posol ukrutný.
12. Lepšie sa človekovi stretnúť s medvedicou, ktorej vzali mláďatá, ako s bláznom v jeho bláznovstve.
13. Kto odpláca zlým za dobré, nehne sa z jeho domu nešťastie.
14. Pušťať sa do zvydy je (ako) pretŕhať vodnú (hať), a preto nechaj škriepku prv, než vybuší.
15. Aj ten, kto ospravedlňuje bezbožného, aj ten, kto odsudzuje spravodlivého, obidvaja sa príkria Pánovi.
16. Načo len má blázon v ruke peniaze?! Kúpi (si) múdrosť, keď nemá rozumu?
17. Priateľ miluje v každý čas a v súžení je z neho brat.
18. Potratil rozum človek, ktorý tleska do dlaní, keď za svojho bližneho dáva záruku.
19. Kto má rád zvađu, má rád hriech, kto stavia svoju bránu vysoko, chce zrútenie.
20. Ten, kto je skazeného srdca, nenájde nič dobrého a kto má vrtký jazyk, padne do zlého.
21. Kto splodil blázna, (splodil si ho) na svoj zármutok, otec nebude mať z blázna radosti.
22. Veselé srdce slúži na zdravie, zronený duch však kosti vysúša.
23. Bezbožník tajne prijíma dar (na podplatenie), by poprekrúcal právne chodníky.
24. Múdrosť (sa zračí) na výzore rozumného (človeka), bláznove oči (sa) však (pasú) v zemskej končine.
25. Bláznivý syn je na mrzutosť svojmu otcovi a na zármutok svojej rodičke.
26. Vonkoncom nie je dobré pokutovať spravodlivého, biť (ľudí) statočných je (celkom) nesprávne.
27. Kto drží jazyk za zubami, ten vie, (čo je) vedomosť, a kto je chladnokrvný, je muž rozumný.
28. Aj pochábla, ak mlčí, pokladajú za múdreho, keď zatíska pery, za rozumného.

Kapitola 18

1. Zádrapku hľadá, kto by sa rád odlúčiť, všetkými prostriedkami vyvoláva spor.
2. Umnosť sa nepozdáva bláznovi, len vyjavenie svojich myšlienok.
3. Tam, kde príde bezbožný, dostaví sa aj opovrhnutie a s hanbou (príde) potupa.
4. Sťa vody hlboké sú slová z mužských úst, (sú ako) rozvodnený potok, (ako) prameň múdrosti.
5. Je mrzké nadržovať násilníkovi a toho, kto má pravdu, gniaviť na súde.
6. Pery blázna zapletávajú sa do škriepky a jeho ústa volajú, (že by rád) buchnáty.
7. Ústa blázna sú (mu) na skazu a jeho pery sa mu zastrájajú na život.
8. Slová klebetníka sú sťa lahôdky a schádzajú až na samé dno žalúdka.
9. Už (aj ten, kto je) vo svojej práci nedbalý, je bratom toho, ktorý (všetko) premárnil.
10. Pánovo meno je pevnou vežou, spravodlivý do nej utečie a je bezpečný.
11. Majetnosť boháča je pevným mestom preň a sťa vysoký múr v jeho predstave.
12. Pred skazou (býva) povýšenosť srdca ľudského, pred slávou je však pokora.
13. Ak odpovedá (niekto) skôr, než (riadne) počuje, (za) bláznovstvo (sa) mu (to počíta) a (za) hanbu.
14. Mužný duch znáša svoju chorobu, no myseľ zronenú kto môže zničiť?
15. Rozumné srdce nadobúda vedomosť a ucho múdrych (ľudí) hľadá poznanie.
16. Dar kliesni cestu človeku a vymáha mu prístup k veľmožom.
17. Spravodlivým (sa zdá ten, kto) prvý (začína) svoj spor, kým nepríde jeho blížny a neusvedčí ho.
18. Lós potlačuje rozopry, rozsudzuje aj mocnárov.
19. Brat, urazený neverou, (je mocnejší) než mestská tvrdz. Spory sú ako hradné závory.
20. Z ovocia (svojich) úst sa každý nasýti, do sýtosti sa naje žatvy svojich pier.
21. Smrť (priam tak) ako život (býva) v moci jazyka a tí, čo radi (obracajú) ním, budú sa živiť jeho ovocím.
22. Kto našiel dobrú ženu, našiel (niečo) znamenité a dostal milostný dar od Pána.
23. Chudák sa prihovára prosebne, lež tvrdo odpovedá bohatý.
24. Niekto (má) takých priateľov, čo sú mu (iba) na škodu, niektorý priateľ sa však väčšmi pridržá než brat.

1. Lepší je bedár, ktorý chodí vo svojej bezúhonnosti, ako boháč, ktorý (neopúšťa) svoje krivolaké chodníky.
2. Ani nedostatok rozumného nazerania nie je dobrý, (kto však) naťahuje nohy, potkne sa.
3. Človeku prevracia cesty (vlastné) bláznovstvo, a jeho srdce sa hnevá na Pána.
4. Bohatstvo získava (čoraz) viac priateľov, chudák však stratí (aj) svojho priateľa.
5. Falošný svedok neostane bez trestu a neutečie (ten, kto) vypúšťa (z úst kadejakú) lož.
6. Mnohí sa koria urodzenému (človekovi) a štedrému sú všetci veľmi oddaní.
7. Bedár je všetkým svojim bratom odporný, o čo viac sa jeho priatelia vzdialia od neho! Ženie sa za slovami, čo nič neznačia, kto ...
8. Kto rozvíja (svoj) um, má svoju dušu rád, kto zachováva rozumnosť, dobre sa mu povodí.
9. Falošný svedok neostane bez trestu a zahynie, kto vypúšťa (z úst kadejakú) lož.
10. Nesvedčí kratochvíľa blázni, pravdaže (ani to), aby sluha nad kniežatami panoval.
11. Rozumnosť krotí v človekovi jeho hnev a je mu na česť, že sa vie povzniesť nad previnením.
12. Revaniu levíčata (sa podobá) kráľov hnev, lež jeho blahosklonnosť je (zas ako) rosa na byli.
13. Bláznivý syn je na nešťastie svojmu otcovi a škriepna žena je sťa neprestajný cícerok.
14. I dom, i majetok sa dedia po predkoch, rozumná žena je však od Pána.
15. Lenivosť pohružuje v spánok hlboký a ťarbák bude hladovať.
16. Kto zachováva prikázanie, zachováva svoj život, zomrie však ten, kto nevšíma si svojich ciest.
17. Požičiava Pánovi, kto sa nad chudákom zľutúva, a on mu jeho dobrodenie odplatí.
18. Bi svojho syna, kým je volajaká nádej, lež aby si ho zabil, nech ti (ani) na um nezíde!
19. Kto srší hnevom, nech si znáša trest, lebo keď zachrániš ho (pred ním teraz), ešte pridávaš (k pokute).
20. Počúvaj radu a prijmi výčitku, pretože (takto) zmúdrieš napokon.
21. V ľudskom srdci je veľa myšlienok, podarí sa však (iba) rozhodnutie Pánovo.
22. Človekovi vynáša jeho dobrota a lepší bedár ako podvodník.
23. Báť sa Pána (je užitočné) pre život a (kto tak robí), prenocuje sýty a nestihne (ho) nešťastie.
24. Ak leňoch strčí ruku do misy, ani len k ústam nevztiahne ju (späť).
25. Keď bijú posmievača, prostomyseľný sa chytá rozumu, keď vyčíta sa rozumnému, pochopí.
26. Kto hubí otca, plaší mať, je synom ohavným a hanobným.
27. Prestaň, syn môj, počúvať, keď sa ti vyčíta, a zatúlaš sa od rozumných slov.
28. Ničomný svedok posmieva sa zákonu a ústa zloprajníkov hlcú nepravosť.
29. Na posmievačov sú pripravené prúty, na chrby pochábl'ov však buchnáty.

1. Posmievač je víno (a) nezbedník je nápoj opojný, lenže nik (z tých, čo) po ňom bažia, múdry nebýva.
2. Revaniu levíčaťa (sa podobá) hrozba kráľova, ten, kto ho popudzuje k hnevu, hreší proti sebe samému.
3. Je pre človeka ctou, keď (pokojne) sedí, (kde sa strhol) spor, lež každý blázon sa zamieša (do škriepky)
4. Leňochovi sa nechce orať z jesene, (potom) sa zháňa za žatvy, a nieto (ničoho).
5. (Sťa) vody hlboké (sú) plán(y) v srdci človeka, rozumný muž ich však vie odtiaľ vytiahnuť.
6. Je veľa ľudí, čo sa chvália svojou dobrotou, ale kto nájde muža vskutku spoľahlivého?
7. (Ak niekto) kráča v bezúhonnosti a spravodlivosti, (budú) po ňom blažení jeho synovia.
8. Kráľ, ktorý sedí na sudcovskej stoličici, rozráža svojím bystrozrakom všetko zlé.
9. Kto môže povedať: „Ja som si srdce očistil, som čistý od hriechu?“
10. Dvojaké závažie a miera dvojaká, obidvoje sa príkri Pánovi.
11. Už chlapec dáva svojimi skutkami najavo, či je čisté a správne jeho konanie.
12. Ucho, ktoré počuje, a oko, ktoré zrie, oboje stvoril Pán.
13. Nemiluj spánok, aby si neschudobnel, (len) otvor oči (a) máš chleba dosýta.
14. „Zlé, nanič!“ vraví, kto kupuje, ale keď odíde, potom chváli sa.
15. Je zlata a (je) veľa koralov, (ale) pery rozumného sú drahocennou nádobou.
16. Ber jeho odev, lebo sa zaručil za cudzinca a za cudzinku (vezmi) záloh od neho!
17. Človeku veľmi chutí nestatočne nadobudnutý chlieb, no nakoniec má plné ústa kamenia.
18. Plány sa daria, (len keď predchádzala) porada, preto sa púšťaj do vojny (len) po rozumných úvahách!
19. Vyzrádza tajnosti, kto klebetí, kade sa len hne, preto sa so strešteným rapotačom nepuť (do reči)!
20. Kto kláje svojho otca abo svoju mať, zhasne mu kahan v hustej tme.
21. Majetok od počiatku chvatne nadobudnutý nebude požehnaný napokon.
22. Nehovor: „Ja sa za zlé vypomstím!“ (Len) dúfaj v Pána a pomôže ti.
23. Dvojaké závažie sa príkri Pánovi a nie je dobrá váha falošná.
24. Pán (riadi) kroky človeka, lež ako málo človek jeho ceste rozumie!
25. Je nebezpečné pre človeka: „Sväté!“ vybláfnúť a (iba) potom rozvážiť si, (čo sa) slúbilo.
26. Múdry kráľ previeva zločincov a dá ich (mlátiť) kolesom.
27. Pánovým kahancom je ľudské svedomie, čo prekutáva všetky skryty života.
28. Dobrotivosť a vernosť ochraňujú vladára a dobrosrdečnosťou podopiera svoj trón.
29. Ozdobou mladých (je) ich moc, okrasou starcov (sú ich) šediny.
30. Krvavé sinky olamujú zlo a údery riadia skryty života.

Kapitola 21

1. Sťa vodná struha je srdce kráľa v ruke Pánovej, vedie ho, kamkoľvek chce.
2. Človeku sa môže zdať, že každá jeho cesta správna je, lenže srdcia posudzuje Pán.
3. Pestovať statočnosť a rozvahu sa väčšmi páči Pánovi ako obeta.
4. Povýšenecký pohľad a srdce naduté, čo hriešnici pokladajú (za) svetlo, (je) hriech.
5. Úsilia príčinlivého (vedú ho) vždy k zisku, lež každého, kto by rád rýchlo nahonobiť, (vedú) k veľkej chudobe.
6. Poklady, vyzískané lživým jazykom, sú ako rozoviata para, ako slučky, (ktoré nastavila) smrť.
7. Násilie bezbožných strhne aj ich (samých), lebo sa vzpierali konať podľa práva.
8. Krivolaká je cesta muža, obťažného vinou, ale kto je čistý, správny (je aj) jeho čin.
9. Lepšie je bývať v kútiku na streche, ako s hašterivou ženou v jednom dome pospolu.
10. Duša tyrana žiada zlé, jeho blížny nenájde v jeho očiach zľutovanie.
11. Keď trescú posmievača, prostomyselný múdrie, keď poučujú múdreho, rozširuje si vedomosť.
12. Spravodlivý pozoruje dom nespravodlivého, do akej záhuby sa rútia bezbožní.
13. Kto si ucho zapcháva, keď sa bedár krikom (ozýva), bude (raz) volať tiež, ale vyslyšaný nebude.
14. Dar potajomky daný krotí hnev a podarúnek za ňadrami prudkú zlosť.
15. Spravodlivého napĺňa radosť, keď (vidí) súdiť spravodlivo, hrôza však tých, čo pášu nepravosť.
16. Človek, čo zblúdil z cesty múdrosti, (čoskoro) bude v ríši mŕtvych spočívať.
17. Kto rád má radovánky, bude biedu trieť, nezbohatne, kto víno rád a olej (voňavý).
18. Výkupným za spravodlivého (býva) ničomník a vierolomník (nastupuje) na miesto statočných.
19. Lepšie je bývať na pustatine, ako s hašterivou ženou mrzutosť.
20. V príbytku múdreho (je) vzácny poklad a (takisto) olej (voňavý), pochabý človek ho však premrhá.
21. Kto sa usiluje o statočnosť a milosrdenstvo, nachádza život, (statočnosť) a česť.
22. Múdry vystúpi do mesta hrdinov a zborí baštu, ktorá budila v nich dôveru.
23. Ten, kto je strážcom svojich úst a svojho jazyka, je strážcom svojej duše pred úzkosťami.
24. Nespratný nafúkanec, zvaný posmievač, vyčíňa vo svojej nesmiernej pýche.
25. Vlastná žiadostivosť umorí leňocha, lebo sa jeho ruky štítia roboty.
26. Celý deň modlíka a modlíka; spravodlivý však rozdáva a neskrblí.
27. Obeta hriešnikov je odporná Pánovi, zvlášť, keď sa obetuje na zlý úmysel.
28. Falošný svedok vyjde navnivoč, ale človek, ktorý počúva, bude stále hovoriť.
29. Oplan vystavuje bezočivý výzor na obdiv, statočný (človek) si však dáva pozor na cestu.
30. Niet múdrosti, niet rozumnosti a nieto rady proti Pánovi.
31. Kôň býva prichystaný na deň, (keď sa strhne) boj, lenže Pán dáva víťazstvo.

Kapitola 22

1. Meno je hodno viac ako veľké bohatstvo, priazeň je lepšia nad striebro a nad zlato.
2. Boháč a bedár patria dovedna, obidvaja sú dielom Pánovým.
3. Prozretelný (človek) predvída nehodu a vyhne sa, neskúsení však idú ďalej (neopatrne) a doplácajú (na svoj nerozum).
4. Odmena poníženej bázne pred Pánom je bohatstvo a česť a život (pospolu).
5. Bodlač (a) osídla (sa stelú) zvrhlému človekovi na cestu, kto si však chráni život, vyhne sa im zďaleka.
6. Navykaj chlapca na životnú dráhu, ktorej sa mu treba pridržať, a neodchýli sa od nej ani v starobe.
7. Boháč panuje nad chudobnými, kto si však požičiava, je veriteľovým sluhom.
8. Kto seje nepravosť, ten bude skazu žať, prút jeho prchkosti sa pominie.
9. Požehnaný bude, (kto vie) dobrým okom (pozeráť), lebo dáva chudákovi zo svojho chleba.
10. Vyžeň posmievača a vystahuje sa škriepka (s ním), rozopra a hanba prestanú.
11. (Pán) má rád toho, kto má čisté srdce, a milí sú mu neporušení. Človeku ľúbych perí je kráľ priateľom.
12. Oči Pánove (všetko) strážia bedlivo, zámery vierolomníkov však obracia navnivoč.
13. Leňoch hovorí: „Vonku je lev, mohol by ma roztrhať na (niektorej) ulici.“
14. Hlbokou jamou (sú) ústa cudzích (žien), ten do nej padne, na koho sa hnevá Pán.
15. Bláznovstvo väzí v srdci chlapčata, trestajúci prút ho však stadiaľ vyženie.
16. Utlačovateľ chudobného množí jeho (majetok), kto dáva boháčovi, (privodí ho) iba do nedostatku.
17. Nakloň svoj sluch a moje slová čuj a obráť svoju myseľ k tomu, čo ja viem.
18. Lebo bude krásne, ak ich vo svojom vnútri zachováš, keď na perách ti budú pohotové napospol.
19. Aby si v Pána skladal dôveru, o jeho cestách ťa dnes poučam.
20. Či som ti nenapísal zas a zas vo (forme rozmanitých) rád a náhľad(ov),
21. (aby som) ťa oboznámil (s) pravdou, (s) pravdivými výrokmi, aby si správne odpovedal tým, čo sa ťa spytujú?
22. Nezdieraj chudobného preto, že je chudobný, a negniav v bráne bedára,
23. lebo Pán prevezme ich pravotu a oberie ich oberačov o život.
24. Nepobrataj sa s hnevým človekom a s prchkým chlapom neobcuj,
25. aby si tiež nenavykol jeho chodníčkom a nenastrojil svojej duši sieť.
26. Nepatri k tým, čo tlieškajú (ihneď do dlaní na znak) záruky, k tým, čo sa zaručujú za dlhy.
27. Ak nebudeš mať z čoho zaplatiť, vezmú tvoje lôžko spod teba.
28. Nehýb medzi prastarú, (tú), ktorú ustálili tvoji otcovia.
29. (Ak) vidíš chlapa, (ktorý je) rúči vo svojej robote, (nuž, vedz, že) bude slúžiť u kráľov, nebude slúžiť u bezvýznamných ľudí.

Kapitola 23

1. Keď si sadneš s pánom jesť, dobre si všímaj (toho), kto je pred tebou.
2. A nôž si prilož na hrdlo, ak ovládať chceš svoju chuť.
3. Nežiadať si jeho lahôdok, bo je to pokrm oklamný.
4. Nenamáhaj sa zbohatnúť (a) zdržuj svoju vynaliezavosť.
5. (Len čo) si mihol okom (na bohatstvo), už ho niet. Lebo je isté, že si spraví perute a odletí jak orol k nebesám.
6. Nejedávaj chlieb u závistlivého (človeka) a nežiadať si jeho lahôdok!
7. Lebo ako zmýšľa v duši, taký je. „Jedz a pi!“, vraví ti, ale jeho srdce ti nežičí.
8. Vydávaš sústo, čo si prehltol, a budeš mrhať svoje pekné slová (podaromnici).
9. Nehovor bláznovi (nič) do ucha, lebo (len) opovrhne rozumnosťou tvojich slov.
10. Nevnikaj za medzu prastarú a neskracuj pole sirotám!
11. Lebo ich zástanca je mocný, on bude viesť proti tebe ich pravotu.
12. Vovádzaj svoje srdce do učenia a (napni) svoje uši k slovám rozumným.
13. Neukracuj chlapca na treste, bo nezomrie, keď ho vyšľaháš korbáčom.
14. Ty ho vyšľaháš korbáčom a (tým) zachraňuješ jeho dušu pred peklom.
15. Ak bude múdre tvoje srdce, syn môj, radovať sa bude moje srdce tiež
16. a moje vnútro bude plesáť, keď budú tvoje pery správne (veci) hovoriť.
17. Nech nerozniecuje sa tvoje srdce kvôli hriešnikom, no (tým viac) v bázni pred Pánom každý deň,
18. lebo (ti) kynie budúcnosť a tvoja nádej nazmar nevyjde.
19. Počúvaj, syn môj, aby si bol skúsený, a rovnou cestou svoje srdce ved!
20. Nepatri (k tým, čo) spíjajú sa vínom (nadmieru), (ani k tým, ktorí) nevedia sa najesť mäsa dosýta.
21. Bo schudobnie pijan i ten, čo sa objedá, a ospalivosť odieva do handier.
22. Poslúchaj svojho otca, ktorý je ti rodičom, a nepohrdaj svojou matkou na jej staré dni!
23. Získavaj pravdu a nepredávaj (ju), múdrosť, náuku a rozumnosť!
24. Radosťou plesá otec spravodlivého, a rodič (syna) múdreho sa kochá v ňom.
25. Nech kochajú sa (v tebe) tvoj otec a tvoja mať a nech sa teší tvoja rodička!
26. Daj mi, syn môj, svoje srdce a bár by tvoje oči nachádzali v mojich cestách záľubu!
27. Bo jamou hlbokou je smilnica a úzkou studnicou je cudzoložnica.
28. Aj ona striehne ako zákerník a rozmnožuje medzi ľuďmi tých, čo robia neverne.
29. Kto bedáka? Kto (vraví): „Jaj!“? Ktože sa vadí? Kto sa sťažuje? Kto bez príčiny rany (trži)? Ktože má oči zmútené?
30. Tí, čo sa (dlho) bavia pri víne, čo chodia vychutnávať víno miešané.
31. Nepozeraj ty na víno, jak skvie sa nachovo, ako sa blýska v pohári! Klíže sa (dolu hrdlom) lahodne,
32. lež naposledok štipne ako had a kúsne ako zmija.
33. Oči ti budú vidieť veci čudesné a tvoje srdce bude myslieť na pochabosti.
34. Budeš sťa (ten, čo) na šírave mora spí, ako námorník, čo spí v koši na sťažni.
35. „Nabili ma, (a) nebolelo ma, natĺkli ma, (a) nič som necítil. Kedy sa zobudím? Pôjdem ho hľadať zas.“

1. Nezávid' ľuďom zlým a nežiadať si s nimi obcovat'!
2. Lebo ich srdce myslí na zbojstvo, ich pery vyslovujú trápenie.
3. Múdrostou bude sa dom a rozumnosťou býva upevňovaný.
4. Vedomosťou sa naplňujú komory všakovým hodnotným a krásnym imaním.
5. Múdry chlap (je viac ako) moc a umný človek (viac než) sila mohutná.
6. Bo (takto) po rozumných úvahách sa pustiš do vojny a úspech (je tam, kde je) veľa poradcov.
7. Múdrost' je privysoká truľovi, (a preto) v bráne neotvorí svojich úst.
8. Ten, kto sa zaoberá zlými zámermi, bude sa volať intrigán.
9. Hriech chodí pocháľbovi po myslí, nuž oškliví sa ľuďom posmievač.
10. Ak si chabý (teraz, keď sa dobre máš), (bude) slabá tvoja sila v čase súženia.
11. Zachraňuj na smrť vedených a vyslobodzuj tých, čo vedú na popravisko!
12. Keby si povedal: „Nuž ja som o tom nevedel“ - či ten, čo váži srdcia, neporozumie? Ved' strážca tvojej duše vie, odplatí človekovi podľa jeho činov.
13. Jedz, syn môj, med, lebo je dobrý, a medu samotok je sladký tvojmu podnebiu.
14. Tak, vedz, (je) múdrost' tvojej duši. Ak si (ju) našiel, máš budúcnosť a tvoja nádej nazmar nevyjde.
15. Nestroj úklady, bohaprázdný (človek), príbytku spravodlivého, nepustoš miesto, (kde sa kladie) na odpočinok.
16. Lebo spravodlivý vstane, hoc by padol sedem (ráz), zločinci však pohrúžia sa v nešťastí.
17. Neteš sa, keď padne tvoj nepriateľ a keď sa potkne, nech ti srdce neplesá,
18. aby (to) vari nepobadal Pán a (nevyvolalo to) v jeho očiach nelúbošť, aby neodvrátil od neho svoj hnev.
19. Nesrd' sa na tých, ktorí pášu zlo, nerozhorčuj sa na zločincov!
20. Bo nemá budúcnosti zlý (a) zhasne kahan bohaprázdných (ľudí).
21. Boj sa Pána, syn môj, aj vládára (a) daj si pokoj s buričmi,
22. lebo náhle zdvihne sa ich záhuba; a ktovie, (kedy vzíde) skaza od oboch?
23. Aj tieto (príslovia sa pripisujú) mudrcom: Je mrzké hľadiať na osoby pri súde.
24. Kto vraví vinnému: „Si nevinný,“ ľudia ho budú preklínať (a) národy mu budú zlorečiť.
25. Tým však, čo sa zastávajú spravodlivosti, dobre sa povodí a príde na nich požehnanie prehojné.
26. Bozkáva (na) pery, kto dáva správnu odpoveď.
27. Vybav si vonku svoju robotu a vykonaj ju na poli! Potom (sa môžeš oženit) a budovať si dom.
28. Nebývaj pre nič za nič svedkom proti svojmu blížnemu, ani nezavádzaj nikoho svojimi perami.
29. Nehovor: „Ako on urobil mne, tak aj ja jemu urobím. Odplatím každému podľa jeho činov.“
30. Prešiel som popri poli lenivého človeka a popri vinohrade chlapa, ktorý rozum potratil.
31. A hľa, bol celkom zarastený prhl'avou, jeho povrch pokrývalo bodlačie a jeho múr sa rozvával.
32. Keď som to videl, uvažoval som, hľadel som a vzal som si ponaučenie.
33. „Trošičku pospať, trošku podriemať, trošičku ruky zložiť na lôžku.“
34. Nuž príde ako tulák bieda na teba a núdza jak ozbrojený muž.

1. Toto sú tiež Šalamúnove porekadlá, čo vypísali ľudia Ezechiáša, kráľa júdskeho.
2. (Je) Božou slávou zatajovať veci, (je) slávou kráľov veci vyskúmať.
3. Výška neba, hĺbka zeme a srdce kráľov sú nevyspytateľné.
4. Odstráň trosku zo striebra a podarí sa zlatníkovi (umelecká) nádoba.
5. Odstráň bezbožníka spred kráľa a upevní sa jeho trón v spravodlivosti.
6. Nevystatuj sa pred kráľom a nepostav sa (ta, kde majú) miesto veľmoži.
7. Lebo je lepšie, (aby) ti povedali: „Potisni sa vyššie, sem!“ než by ťa uponížili pred kniežaťom.
8. Čo tvoje oči videli, nechod' (s tým) hneď (a nezačínaj) spor! Lebo čo si počneš napokon, keď ťa tvoj blížny zahanbí?
9. Dožaduj sa práva, cti voči svojmu blížnemu, ale maj ohľad na tajomstvo iného,
10. aby ti to nevyčítal, kto by (to) počul, a nenarušil tvoju česť, čo si mal.
11. (Sťa) na strieborných misách zlaté jablká (sú) slov(á), povedané v pravý čas.
12. (Sťa) zlatá obrúčka a klenot zo zlata (je) múdry (mravo)kárca pre vnímavý sluch.
13. Ako (keď človek) ochladí sa snehom v horúčosti za žatvy, (takým dobrodením je) spoľahlivý posol pre toho, kto ho posiela, občerstvuje dušu svojmu pánovi.
14. Mraky a vietor, ale bez dažďa, je človek, ktorý hory doľu sľuboval, a nedal nič.
15. Trpezlivosťou sa dá knieža obmäkčiť a kosti láme jazyk lichotný.
16. Našiel si med? Jedz, kolko je ti dosť, aby si sa ho nenajedol nadmieru a nemusel ho vydáviť.
17. Zdržiavaj svoju nohu od príbytku svojho priateľa, aby ťa nemal po krky a neznenávidel ťa.
18. Kladivo, meč a ostrý šíp je človek, ktorý krivo svedčí proti svojmu blížnemu.
19. Zlomený zub a noha vytknutá (je) spoliehanie na neverného (človeka) v čase úzkosti.
20. Vyzliekať kabát za chladného (počasia), (liať) ocot na ranu (je) spievať piesne srdcu smutnému.
21. Ak je ten, kto ťa nenávidí, hladný, daj mu chleba jesť, ak je smädný, daj mu vody piť;
22. lebo tak mu žeravého uhlia nahrnieš na hlavu a Pán ti odplatí.
23. Severný vietor nosí dážď a potmehúdsky jazyk nahnevanú tvár.
24. Je lepšie bývať v kútiku na streche, ako s hašterivou ženou v jednom dome pospolu.
25. Studená voda pre vyprahnutú dušu (je) dobrá zvesť z ďalekého kraja.
26. Zmútená studnica a prameň skazený (je) spravodlivý (človek), čo sa zakolíše pred bezbožníkom.
27. Jesť veľa medu nie je na osoh, nuž, (priam tak) šetri s pochvalnými slovami!
28. (Sťa) mesto s preboreninami, bez múru, (je) muž, čo nevie svojho ducha držať na uzde.

1. Ako (je nemiestny) sneh v lete a dážď za žatvy, tak nepristane pocháblvi česť.
2. Jak vrabec, ktorý lieta sem a tam, a lastovička, ktorá letí hocikam, je nerozvážna kliatba: nepostihne (nikoho).
3. Bič na koňa, uzda na osla a korbáč na chrbát pocháblv.
4. Neodpovedaj pocháblvi podľa jeho bláznovstva, aby si sa mu nestal aj ty podobným.
5. Odpovedz pocháblvi podľa jeho bláznovstva, aby sa nezdal múdrym sebe samému.
6. Nohy si odtína (a) zakusuje nešťastie, kto posielal odkazy po pocháblvi.
7. (Ako sú) nanič stehná chromému, priam tak je porekadlo v ústach pocháblv.
8. (Človeku, ktorý by) priväzoval kameň do praku, (podobá sa ten), kto preukazuje česť bláznovi.
9. Ako trň, čo sa opitému zadrel do ruky, je porekadlo v ústach pocháblv.
10. Strelcovi, (ktorý) raní všetkých vôkolidúcich, (podobá sa ten), kto pochábl'a a opitého najíma.
11. (Ako) pes, ktorý sa vracia k tomu, čo vydávil, je blázon, ktorý opakuje svoje bláznovstvo.
12. (Ak) vidíš muža, čo sa zdá byť múdrym sebe samému, (nuž vedz, že) pochábel' (má) viacej nádeje než on.
13. Leňoch hovorí: „Strašný lev je na ceste, na uliciach je lev.“
14. (Ako) sa dvere krúti na čapoch, (priam tak sa krúti) na svojej posteli lenivec.
15. Ak leňoch strčí ruku do misy, ťažko mu vrátiť, sa ňou k svojim ústam späť.
16. Leňochovi sa vidí, že je múdrejší ako sedem (iných, ktorí vedia) odpovedať rozumne.
17. Psa, čo si beží svojou cestou, chytá za uši ten, kto sa mieša do (cudzieho) sporu, ktorý sa ho netýka.
18. (Ako ten, kto) vrhá zo samopaše šípy, oštepy a smrť,
19. je človek, (ktorý) klame svojho blížneho a (potom) vraví: „Veď ja som len žartoval!“
20. (Kde) niet dreva, (tam) vyhasne oheň a kde niet klebetníka, tichne svár.
21. Kozub je na uhlie a drevo na oheň a škriepny človek na rozduchavanie rozopry.
22. Slová klebetníka sú sťa lahôdky a schádzajú až na samo dno žalúdka.
23. Sťa povlak nevyčisteného striebra na črepe sú pery horúce a (pritom) srdce zlé.
24. Svojimi perami sa (síce) pretvaruje (ten, kto) prechováva nenávisť, lež na mysli mu tanie klam.
25. Never mu, (ani) keby sa (ti) prihováral hlasom lúbezným, lebo v jeho srdci (väzí) sedem ohavností.
26. I keby niekto kryl nenávisť pretvárkou, v rade vyjde jeho zloba najavo.
27. Kto kope jamu (druhému, sám) do nej padne, a kto gúla kameň (na iného), privalí jeho samého.
28. Falošný jazyk nemá rád tých, ktorých rozdrvil, a lichotivé ústa pripravujú pád.

1. Nechvál' sa zajtrajškom, bo nevieš, čo prinesie deň.
2. Nech ťa chváli iný, a nie tvoje ústa, cudzí človek, a nie tvoje pery!
3. Kameň je ťažký a piesok váži tiež, no jedovať sa na blázna je ťažšie nad oba.
4. Zúrivosť je ľúta a povodňou je hnev, ale kto zmôže žiarlivosť?
5. Lepšia je dohovárka, vyslovená doprosta, ako láska tajne prechovávaná.
6. Viac úprimnosti (je) v bitke milujúceho (človeka), ako v klamných bozkoch nenávidiaceho (človeka).
7. (Ten, kto je) sýty, pošliape (aj) čistý med, hladnému človekovi je však každá horkosť sladkosťou.
8. Zo svojho hniezda vyhnanému vtákovi (podobá sa) muž, ktorý svoju postać opúšťa.
9. Vonný olej a vonný dym rozveselujú srdce a (priam tak) duša (pocituje) slasť z priateľovej porady.
10. Neopúšťaj svojho priateľa ani druhu otcovho a do príbytku svojho brata nevstupuj! V deň tvojho nešťastia je lepší sused nablízku, než v diali brat.
11. Buď múdry, syn môj, a buď môjmu srdcu na radosť, aby som mohol svojho tupiteľa zahriaknuť.
12. Prozretelný (človek) predvída nehodu (a) vyhne sa, neskúsení (však) idú ďalej (neopatrne) a doplácajú (na svoj nerozum).
13. Ber jeho rúcho, lebo sa zaručil za cudzinca a za cudzinku vezmi záloh od neho!
14. Kto veľkým hlasom blahorečí svojmu priateľovi, len čo vstal zaránky, bude sa považovať (za človeka, ktorý chce) zlorečiť.
15. Neprestajné mrholenie za pršky a škriepna žena sú si rovnaké.
16. Tí, ktorí (by) ju (radi) zakryť, (počínajú si ako ten, kto by rád) zakryl vietor (a napokon) zvolá, (že je to len) olej (v) jeho pravici.
17. Železo brúsia železom a človek šľachtí výzor svojho bližneho.
18. Pestovateľ figovníka bude jesť jeho ovocie a ten, kto opatruje svojho pána, bude veľmi vážený.
19. Ako (sa) vo vode (odlišuje) tvár od tváre, takisto ľudské srdce od (iného srdca) ľudského.
20. Záhrobie sa nenasýti, ani podsvetie, a (takisto) sa nenasýtia (ani) oči človeka.
21. Téglik je na striebro a (taviaca) pec na zlato, človek (sa) však (poznáva) podľa svojej dobrej povesti.
22. Keby si blázna roztíkol tlkom v stupke medzi krúpami, neopustí ho jeho bláznovstvo.
23. Dbaj veľmi na vzhľad svojho dobytku a venuj (svojim) stádam pozornosť!
24. Bo nie (je) hojnosť naveky; alebo (sa dedí) koruna z pokolenia na pokolenie?
25. Keď zmizla tráva a ukázala sa (svieža) mládza a po horách sa zozbierali byliny,
26. (potom) ti (donášajú) odev baránky a capy (kúpnu) cenu pozemku.
27. A jesto mlieka kozieho dosť na výživu pre teba aj na výživu pre tvoj dom a na živenie tvojich služobníč.

1. Bezbožný uteká, hoc ho nik neplaší, spravodlivý sa však cíti (taký) bezpečný ako leviča.
2. Bezprávie krajiny často mení kniežatá, ale pod rozumným a rozvážnym mužom dlho sa žije v pokoji.
3. Zločinný hospodár, ktorý utláča bedárov, (je ako) splavujúci dážď, po ktorom chleba niet.
4. Tí, čo nezachovávajú zákon, chvália bezbožníka, tí však, čo zákon dodržiajú, stavajú sa proti nemu na odpor.
5. Zlí ľudia nemajú rozvážneho úsudku, lež (ľudia), čo hľadajú Pána, rozumejú všetko.
6. Lepší je chudák, ktorý chodí vo svojej bezúhonnosti, ako boháč, (ktorý chodí) klukatými cestami.
7. Kto zachováva zákon, je syn rozumný, kto sa však kamaráti s hodovníkmi, robí hanbu svojmu otcovi.
8. Kto rozmnožuje svoj majetok úrokmi a úžerou, zhromažďuje ho (pre toho, kto) sa zľutúva nad chudobnými.
9. (Ak niekto) odvracia svoj sluch, aby nečul zákon, jeho modlitba je priam hanebnosť.
10. Kto na zlú cestu zvádza statočných, do svojej vlastnej jamy padne, a bezúhonní zdedia blaženosť.
11. Boháčovi sa zdá, že múdrosť (vychlípal), rozumný bedár ho však prezrie.
12. Keď spravodliví jasajú, je slávy dosť a dosť, keď sa však bezbožní dostávajú napovrch, ľudia sa rozpráchnu.
13. Tomu, kto tají svoje previnenia, povodí sa zle, kto sa však vyzná (z nich) a nechá (hriech), dosiahne milosrdenstvo.
14. Blahoslavený človek, ktorý sa bojí jednotaj, lež do nešťastia upadne ten, kto je srdca tvrdého.
15. Revúci lev a medveď túlavý je nad úbohým ľudom bezbožný panovník.
16. Vladár, ktorý nemá rozumnosti, (býva) veľký vydierač, (no iba) ten, kto nenávidí nestatočný zisk, bude dlho žiť.
17. Človeku, čo sa ľudskou krvou poškrvnil, (hoc) uteká priam až po jamu, nech nik ruku nepodá.
18. Kto chodí neporušený, zachráni sa, lež (ten, kto chodí) po dvoch cestách, padne na jednej.
19. Kto obrába svoju zem, má chleba dosýta, kto sa však zháňa za daromnicami, nasýti sa chudoby.
20. Statočný človek bude veľmi požehnávaný, lež toho, kto chce rýchle zbohatnúť, trest neminie.
21. Je mrzké nadržovať osobám, a nejeden človek sa pre kus chleba dopúšťa priestupku.
22. Závistlivý človek sa zháňa za majetkom a nevie, že núdza príde naň.
23. Kto karhá človeka, potom nájde (uňho viac) vďačnosti ako ten, kto sa mu podlizuje jazykom.
24. Kto kradne svojmu otcovi a svojej materi a hovorí: „To nie je hriech,“ je roveň vrahovi.
25. Chamtivec nieti spor, ale kto dúfa v Pána, bude (všetkým) oplývať.
26. Kto sa (len) na svoj rozum spolieha, je pochabý, kto však chodí múdro, ten sa zachráni.
27. Kto dáva chudobnému, nemá nedostatok (ničoho), kým tomu, čo si (pred ním) zrak zakrýva, zlorečiť budú veľmi.
28. Keď sa násilníci dostávajú navrch, treba sa skryť človeku a keď je po nich, spravodliví sa vzťahujú.

1. Človek, ktorý je (popri všetkom) dohovárani hlavatý, bude znevrady zničený a záchrany (preň) nebude.
2. Keď vládnu spravodliví, ľud sa raduje, no keď sa násilníci zmocnia vlády, národ lká.
3. Kto má rád múdrosť, naplňuje svojho otca radosťou, ten však, čo vydržiava pobehlice, prehajdáka majetok.
4. Kráľ spravodlivým (počínaním) upevňuje krajinu, lež borí ju, kto dane vydiera.
5. Človek, čo pochlebuje svojmu blížnemu, pred jeho krokmi rozprestiera sieť.
6. V priestupku zlého človeka (skrýva sa) osídlo, spravodlivý však plesá a je veselý.
7. Spravodlivý sa zaujíma o právo bedárov, bezbožník nemá (pre to) porozumenia.
8. Rozdúchávajú mesto lapajú, múdri však odvracajú srditosť.
9. (Ak) sa múdry muž súdi s mužom bláznivým, už či sa (ten) jeduje a či sa smeje, nedá mu pokoja.
10. Krvilační nenávidia bezúhonného, no zastávajú jeho život statoční.
11. Pochábeľ vybuchuje celou svojou prudkosťou, múdry ho však opätovne chlácholí.
12. U panovníka, ktorý počúva rád nepravdu, čo služobník, to bezbožník.
13. Utláčaný i utláčateľ patria dovedna, Pán osvecuje zraky obidvom.
14. Trón kráľa, ktorý spravodlivo súdi bedárov, bude stáť pevne naveky.
15. Korbáč a karhanie dopomáha k múdrosti, no samopašné dieťa robí hanbu svojej materi.
16. Keď pribúda bezbožných, rozmáha sa aj hriech, spravodliví však uvidia ich pád.
17. Karhaj svojho syna a dožičí ti pokojného (života) a bude skytať tvojej duši slasť.
18. Bez zjavenia (sa šíri) v ľude bezuzdnosť, no sláva tomu (ľudu), ktorý sa pridržiava zákona.
19. Nevoľníka nemožno vyučovať (iba) slovami, lebo nepodrobuje sa, hoci rozumie.
20. (Ak) vidíš muža, ktorý sa prenáhluje vo svojom konaní, (nuž vedz, že) pochábeľ (má viac) nádeje než on.
21. Kto vychováva svojho sluhu zmladi maznavo, (pozná, že) skončí s pánovitosťou.
22. Hnevlivý človek nieti roztržku a prchký chlap (sa podopúšťa) veľa priestupkov.
23. Vlastná pýcha ponížuje človeka, ponížený duchom však dosahuje slávu.
24. Ten, kto sa spriaha so zlodejom, nenávidí seba samého, počuje kľatbu, ale neoznami.
25. Strach z ľudí kladie nástrahu, ten však, kto dôveruje v Pána, bude bezpečný.
26. Mnohí sa usilujú získať blahovôľu panovníka, lenže od Pána (je) rozhodnutie pre každého (človeka).
27. Pre spravodlivých (je) bezbožník ohavou a pre bezbožného (je) ohavou (ten, kto kráča) cestou statočnou.

1. Slová Agura, Jakeho syna z Massy. (Takto zneje) výrok (tohto) muža: Ja trápil som sa, Bože, do vysilenia, do vysilenia som sa trápil, Bože, a som na konci.
2. Veď menej viem než (ktorýkoľvek) muž a nemám rozum ako iní ľudia,
3. nenaučil som sa múdrosti a nenadobudol som vedomosti o Najsvätejšom.
4. Kto vstúpil do neba a (zasa) zostúpil? Kto do svojho priehrštia vietor zozbieral? Kto zviazal vody do odevu? Ktože dal povstať všetkým zemským končínám? Ako sa menuje a ako sa volá jeho syn? Ak to vieš.
5. Každá Božia reč je rýdza, je štítom tým, čo dúfajú v neho.
6. Nepridávaj nič k jeho výrokom, aby ťa nestrestal a nedokázalo sa, že si luhárom.
7. Dve veci prosím od teba, neodopri mi (ich), pokým nezomriem:
8. Nepravdivosť a lživú reč (ráč) vzdialiť odo mňa! Nedávaj mi ani chudobu, ani bohatstvo, udeľ mi (vždy iba tolko, kolko) potrebujem na živobytie,
9. aby som sa nenasýtil (var') a nezaprel ťa a nepovedal: „Kto je Pán?“, alebo neschudobnel (vari), a (tak) nekradol a nepotupil meno svojho Boha.
10. Nehanob sluhu pred jeho pánom, veď by ťa klial, a ty by si sa previnil.
11. Je pokolenie, ktoré kláje svojho otca a svojej matke nedobrorečí.
12. Je pokolenie, ktoré je čisté podľa svojho názoru, hoci sa z neho nezmyl jeho hnus.
13. Je pokolenie, ktoré sa (na všetko) díva z vysoka a ktoré zdvíha brvy vozvysok.
14. Je pokolenie so zubmi (ako) paloše a s črenovými zubmi (stáby) kosáky, by zosekalo biednych zo sveta a núdzných z povrchu zemskeho.
15. Pijavica má dvoje dcér (a ony hovoria): „Daj! Daj!“ Tri (veci) sú, čo nedajú sa nasýtiť, a štyri, (ktoré nikdy) nepovedia: „Dost!“
16. Podsvetie a lono ženy bezdetnej, zem, čo sa (nikdy) nenapije vody nadostač, a oheň, ktorý (nikdy) nehovorí: „Dost!“
17. Oko, ktoré robí (z) otca posmešky, alebo zhrda poslušnosťou voči materi, vydobú na potoku havrany a zožerú ho supie mláďatá.
18. Tri (veci) sú mi podivné a štyri nepochopiteľné (vonkoncom):
19. Púť orla na nebeskej (oblohe), púť hada na skale, púť lode morskou šíravou a (napokon) púť muža k mladici.
20. Taká je aj cesta cudzoložnej ženy: Naje sa, a (potom) si poutiera ústa a povie: „Neurobila som nič zlé.“
21. Pre troje (vecí) chvie sa zem a štvoro nemôže zničiť (nijako):
22. Pre raba, keď sa stane vladárom, pre chmuľa, keď má chleba dosýta,
23. pre neľúbenú (ženu), keď sa vydáva, a pre slúžku, čo zapudzuje svoju gazdinú.
24. (Je) štvoro drobných (tvorov) na zemi, a (prítom) sú múdre náramne:
25. Mravce sú malý národ, a predsa sa v lete zásobujú potravou.
26. Hvizdáky nie sú dáke mocné pokolenie, a (jednako) si zakladajú svoje sídla na skale.
27. Kobylky kráľa nemajú, a (predsa) všetky tiahnu rojom usporiadaným.
28. Jašteričku chytíš rukami, a (jednako) býva v kráľovských palácoch.
29. Traja sú, čo si rázne kráčajú, a štyria, ktorí chodia strmým (kročajom):
30. Lev, (ktorý je) najmocnejší medzi zvermi a nezvrtne sa spiatky pred nikým,
31. kôň, osedlaný (do boja), a cap; a kráľ, (keď ide) v čele svojho vojenského zástupu.
32. Či si už býval pochabý a vynášal si sa, alebo si rozvažoval: Ruku na ústa!
33. Veď úderom na mlieko vzniká maslo, úderom na nos vyrinie sa krv a úderom na hnev skrsá spor.

1. Naučenia Lamuela, kráľa Massy, ktorým ho naučila jeho matka.
2. Čo, syn môj, čože, syn môjho života, čo (ti), syn mojich sľubov, (povedať)?
3. Nedávaj svoju (mužskú) silu ženám (záletným) a svoju lúbošť (tým, čo vedia) kráľov zahubiť.
4. Nesluší kráľom, Lamuel, (nesluší kráľom) víno piť a panovníkom túžiť za nápojom opojným.
5. Veď ináč pri popíjaní (by mohli) zabudnúť na zákon a poprekrúcať právo všetkých bedárov.
6. Dávajte chudákovi nápoj opojný a víno ľuďom skleslým na mysli,
7. nech sa napije a zabudne na svoju veľkú chudobu a nech už ďalej nespomína na svoj trud!
8. Otváraj svoje ústa za zmĺknutého v pravote všetkých ponechaných (na seba)!
9. Otváraj svoje ústa, spravodlivo súd' a zastávaj sa práva (človeka) biedneho a chudobného!
10. (Alef) Ach, ktože nájde ženu dobrú? Jej cena je nad perly.
11. (Bet) Bezpečnosť nachodí srdce jej muža v nej, bo núdze o zisk niet.
12. (Gimel) Gazduje mu dobre, a nie zle po všetky dni svojho života.
13. (Dalet) Dbá veľmi o vlnu a o ľan a radostne jej ide práca od ruky.
14. (He) Hľa, podobá sa lodiam kupeckým: zďaleka dováža si výživu.
15. (Vau) Veď vstáva ešte za noci a rozdeľuje pokrm svojej čeladi a prácu svojim dievčatám.
16. (Zain) Zobzrie sa za poľom a (hneď) ho kupuje, vinicu vysádza zo zárobku svojich rúk.
17. (Chet) Chrabrosťou si prepasuje bedrá a zosilňuje svoje ramená.
18. (Tet) Tu sladko zakúša, aké dobré je jej podnikanie, nezhasína jej svetlo za noci.
19. (Jod) Jej ruky siahajú po praslici, prstami drží vreteno.
20. (Kaf) Kde bedár, tam svoju ruku otvára a k chudákovi ruky vystiera.
21. (Lamed) Lakať sa neľaká, čo s čeladou, keď (príde) sneh, bo všetka jej čelad' má po dvoch oblekoch.
22. (Mem) Má narobené prikrývadlá pre seba, batist a purpur sú jej odevom.
23. (Nun) Navôkol povestný je jej muž pri bránach na zasadaniach so starcami krajiny.
24. (Samech) Speňažuje tiež jemné šatstvo, ktoré vyrába, a kupcom odpredáva opasky.
25. (Ajin) Ako jej svedčia moc a krása za odev, tak s úsmevom sa díva na budúci deň.
26. (Pe) Prehovoria jej ústa s múdrosťou, láskavé slová sú na jej jazyku.
27. (Çade) Sleduje priebeh všetkej práce po dome a nejedáva z chleba záhalčivého.
28. (Qof) Keď prehovoria jej synovia, dobreročia jej a jej manžel zahrňa ju pochvalou:
29. (Reš) „Rúče sa namáhalo veľa žien, lež ty si ich všetky predstihla.“
30. (Šin) Spanilosť je klam a krása - daromnosť; chválu si zasluhuje žena, čo sa bojí Pána.
31. (Tau) (Tak teda) dožičte jej z ovocia jej rúk a nech jej skutky zvestujú v bránach jej chválu!

Kazatel'

Kapitola 1

1. Úvahy Dávidovho syna Kazateľa, kráľa nad Jeruzalemom.
2. Márnosť, len márnosť - hovorí Kazateľ. Márnosť, len márnosť, všetko je iba márnosť.
3. Aký osoh má človek zo všetkej svojej námahy, ktorou sa ustáva, (kým je) pod slnkom?
4. (Jedno) pokolenie prichádza, (iné) pokolenie odchádza. Zem však stojí naveky.
5. Slnko vychádza a slnko zapadá a ženie sa späť na miesto, kde (zasa) vyjde.
6. Veje na juh a obráti sa na sever, v ustavičnom krúžení duje vietor a vietor sa vo svojom kolobehu opätovne vracia.
7. Všetky rieky tečú do mora, a more sa nepreplňuje. Kde vyvreli, k tomu miestu tečú rieky späť, aby sa odtiaľ vydali na novú cestu.
8. Všetky bytosti sú podrobené ustávaniu - vyrozprávať to nevládze nik. Oko sa nenasycuje videním, ucho sa nenapĺňa počúvaním.
9. Čo bolo, je to, čo aj zasa bude. A čo sa už stalo, to sa opäť stane. Nič nie je nové pod slnkom.
10. Ak je niečo, o čom by človek povedal: „Pozri toto je niečo nové!“, už to bolo v časoch, ktoré boli pred nami.
11. Však na minulosť už niet spomienky a s budúcnosťou to bude tiež len tak. Nebude po nich spomienky u tých, čo budú nasledovať za nimi.
12. Ja, Kazateľ, bol som kráľom nad Izraelom v Jeruzaleme.
13. A svojou myslou som sa dal na to, že múdro preskúmam a vystopujem všetko, čo sa deje pod nebom. To trápne zamestnanie uložil Boh Adamovým synom, aby sa ním umárali.
14. Videl som všetko, čo sa deje pod slnkom, - ale to všetko je márnosť a honba za vetrom!
15. Krivé sa nedá urobiť rovným a čoho niet, to nemožno počítať.
16. Povedal som si v srdci: „Hľa, vzrástol som a zbohatol v múdrosti, moja myseľ videla mnoho múdrosti a vedomosti.“
17. Preto som sa v srdci rozhodol poznávať múdrosť a tiež poznávať, (čo je) bláznovstvo a pochabosť. Ale zistil som, že aj to je iba honba za vetrom.
18. Lebo čím viac je múdrosti, tým väčšmi pribúda aj mrzutosti; a ako si niekto zväčšuje vedomosti, tak si zväčšuje aj bolesť.

Kapitola 2

1. Povedal som si v srdci: „Hore sa! Mal by som okúsiť slasť a zažiť blaženosť.“ Lenže aj to je iba márnosť.
2. O smiechu som (musel) povedať: „Bláznovstvo;“ a o slasti: „Čo mi pomôže táto (vec)?“
3. Vo svojej mysli som premýšľal (ďalej), či by som si nemal vínom telo potúžiť. Ale moja myseľ ma viedla múdro, i keď som sa chopil pochabosti, aby som uvidel, čo je dobré pre Adamových synov, aby tak prežívali počet dní života pod nebom.
4. Uskutočnil som veľké dielo: postavil som si (skvelé) domy a vysadil som si vinice;
5. zriadil som si záhrady a (ozdobné) sady a vysadil som ich všelijakými ovocnými stromami;
6. vytvoril som jazerá pri vodách, aby som z nich zvlažoval háje, porastené stromovím.
7. Nadobudol som si otrokov a otrokyne, aj domácej čelade som mal (prehojne). Aj stád rožného dobytky a oviec som mal viac ako všetci moji predchodcovia v Jeruzaleme.
8. Nahromadil som si striebra a zlata, (vzácné) poklady, aké (dodávajú) králi a mestá. Zadovážil som si spevákov a speváčky, doprial som si všemožné pôžitky ľudských synov; množstvo žien.
9. Stal som sa takým mocným, že som prevýšil všetkých, čo boli kedy predo mnou v Jeruzaleme, (najmä) však tým, že pri mne stále zotrvala múdrosť.
10. Čokoľvek si zažiadali moje oči, neodoprel som im ničoho. Srdce som si neodtiahol od nijakej slasti, doprial som slasti svojej mysli pri všetkých námahách, veď mi to bolo odmenou za všetky moje námahy.
11. Potom som obrátil pozornosť na všetky svoje činy, aké (kedy) prevádzali moje ruky, a tiež na všetky námahy, ktoré som vynaložil pri ich prevádzaní. A hľa, všetko to bola márnosť a honba za vetrom, lebo z toho nebolo osohu pod slnkom.
12. Potom som si všimal múdrosť, bláznovstvo a pochabosť, aby som videl, (aký majú význam). Čože si počne ten, kto nastupuje po kráľovi? Zaiste to, čo už kedysi (pred ním) robili.
13. A videl som, že múdrosť je o tolko užitočnejšia oproti pochabosti, o kolko užitočnejšie je svetlo oproti tme.
14. Múdry nosí svoje oči na hlave, kým pochabý sa poneviera potme. Ale dozvedel som sa aj to, že rovnaký osud postihne všetkých.
15. A tak som si v srdci pomyslel: „Ak aj mňa postihne osud pochabého, potom načo som sa tak usiloval byť múdrejší?“ A vo svojom srdci som usúdil: „Aj to je len márnosť!“
16. Ani po múdrom neostáva trvalá spomienka, ako jej nebude ani po človekovi pochabom. Lebo keď raz nadíde budúce dni, na všetko sa zabudne. Ako rovnako zomierajú múdry i pochabý!
17. Preto som až znenávidel svoj život: lebo (ako) nejaké zlo dolieha na mňa všetko, čo mám robiť pod slnkom: veď to všetko je iba márnosť a honba za vetrom!
18. A tak som znenávidel aj všetky svoje námahy, ktorými som sa ustával pod slnkom. „Zanechám ich inému človekovi, čo nastúpi po mne.“
19. Ktovie, či bude (mojím dedičom) múdry alebo pochabý muž, ktorý sa stane pánom všetkých mojich námah, pre ktoré som sa ustával a múdro si počínal pod slnkom. Aj v tom je márnosť.
20. A tak som dospel až k tomu, že som nechal svoje srdce zúfať pre všetky svoje námahy, ktorými som sa ustával pod slnkom.
21. Múdrosť, vedomosť a úspech (sprevádzali) námahy (istého) človeka, ale on mal za podiel určené odovzdať všetko (inému) človekovi, ktorý sa o to nemusel ani namáhať. Aj v tom je márnosť a prevelká krivda.
22. Lebo čože má človek zo všetkej svojej námahy a zo všetkého úsilia svojej mysle, ktorým sa ustával pod slnkom?
23. Veď všetky jeho dni sú (plné) súženia a každé zamestnanie ho dráždi k hnevливosti, že jeho myseľ nemôže ani v noci spočinúť! Aj to je márnosť - taký (človek).
24. Niet (inej) dobroty pre človeka, ako že sa môže najesť a napiť a dopriať si blaženosti za námahy. Lebo som zistil, že aj to je z Božích rúk.
25. Veď ktože si smie pojedať a oddávať sa pôžitku bez neho?

26. Lebo koho on uzná za dobrého, nadelí mu múdrosti, vedomosti a slasti; ale hriešnikovi dá za úlohu zhromažďovať a hromadiť, aby to podľa Božieho úsudku odovzdal niekomu dobrému. Aj to je márnosť a honba za vetrom.

Kapitola 3

1. Všetko má svoj čas a svoju chvíľu každé úsilie pod nebom.
2. Svoj čas má narodiť sa, svoj čas má zomrieť, svoj čas má vysádzať, svoj čas má sadenice vytrhať.
3. Svoj čas má zabíjať, svoj čas má liečiť. Svoj čas má válať, svoj čas má stavať.
4. Svoj čas má plakať, svoj čas má smiať sa. Svoj čas má zarmucovať sa, svoj čas má tancovať.
5. Svoj čas má rozhadzovať kamene, svoj čas má zbierať kamene. Svoj čas má objímať sa, svoj čas má zdržovať sa objatia.
6. Svoj čas má hľadať (niečo), svoj čas má niečo stratiť. Svoj čas má (niečo) si uschovať, svoj čas má niečo odhodiť.
7. Svoj čas má trhať, svoj čas má zašívaať. Svoj čas má odmlčať sa, svoj čas má prehovoriť.
8. Svoj čas má milovať, svoj čas má nenávidieť. Svoj čas má vojna, svoj čas má pokoj.
9. Akýže má ošoh, kto je (stále) činný, z toho (všetkého), o čo sa namáhal?
10. Všímal som si zamestnanie, ktoré Boh uložil Adamovým synom, aby sa ním umárali.
11. Všetko urobil vhodne na svoj čas: do srdca im vložil (tušenie) večnosti, ale nik nemôže vystihnúť dielo, ktoré Boh sám koná od počiatku až do konca.
12. Poznal som, že pre nich niet lepšieho, ako radovať sa a dopriať si blaženosti vo svojom živote.
13. Aj to, že všetci ľudia môžu jesť a piť a dopriať si blaženosti za všetku svoju námahu, je dar od Boha.
14. Poznal som, že všetko, čo robí Boh, má večnú platnosť; k tomu nemožno už nič pridať, ako ani nie je možné nič odobrať. Boh to tak urobil, aby (ľudia) mali bázeň pred jeho zjavom.
15. Čo je, už dávno bolo, a čo má byť, bolo už (tiež). Boh sa vie vypomstiť za prenasledovaného.
16. Ďalej som videl pod slnkom: Kde má miesto právo, tam (vládla) nepravosť a na mieste spravodlivosti (zavládla) nespravodlivosť.
17. Vtedy som si v srdci pomyslel: „Spravodlivého a nespravodlivého posúdi Boh.“ Lebo on určil čas pre každú vec a pre každý skutok.
18. Vo svojom srdci som rozmýšľal (ďalej): „Čo sa týka Adamových synov, Boh ich (tak) skúša, aby bolo vidno, že sami osebe sú (tvormi) ako zvieratá.“
19. Lebo (hračkou) osudu sú Adamovi synovia, (hračkou) osudu sú (aj) zvieratá - veď ich osud je rovnaký. Ako zomiera on, tak zomierajú aj ony, rovnaký dych života má všetko - človek ničím nevyniká nad zvieratá.
20. Všetko odchádza na spoločné miesto; ako bolo všetko vzaté z prachu, tak sa všetko do prachu navracia.
21. Kto vie, či sa dych života Adamových synov vznáša k výsostiam a dych života zvierat zostupuje zasa dolu k zemi?
22. A tak som videl, že pre človeka niet lepšieho, ako radovať sa zo svojich diel, lebo to je jeho podiel. Veď kto by ho mohol zaviesť tam, kde by videl, čo sa v budúcnosti stane?

Kapitola 4

1. (Keď) som sa obrátil, videl som všemožné utláčania, ktoré sa dejú pod slnkom. A hľa, všade (znel) nárek utláčaných, ktorí nemajú nikoho, kto by ich tešil. Z ruky ich utláčateľov (vychádzala) presila, (utláčaní) nemali nikoho, kto by ich mohol potešiť.
2. Za blaženejších som pokladal mŕtvych, čo už pomreli - než živých, ktorí ešte zostávajú nažive.
3. Ale za šťastnejšieho - ako ich obidvoch - mal som toho, kto doteraz ani nebol (na svete): kto (totiž) nevidel dielo zloby, aké sa deje pod slnkom.
4. Všimol som si, ako všetka námaha a všetok zdar podnikania slúži iba na žiarlivosť jedného proti druhému. A tak aj tu je márnosť a honba za vetrom.
5. Pochabý si skladá ruky krížom a chce zožierať svoje vlastné telo.
6. „Lepšia je plná dľaň odpočinku ako plné päste námahy a honba za vetrom.“
7. Keď som sa obrátil (iným smerom), aj tam som videl márnosť pod slnkom.
8. Tu žije niekto sám, kto nemá pri sebe nikoho: ani syna, ani brata. A predsa si nevie stanoviť hranice námahy, ani sa mu oči nevedia nasýtiť majetkom. „Pre kohože sa namáham (takto), že svojej duši odopieram každý pôžitok?“ Aj to je márnosť a biedne umáranie.
9. Dvaja sú na tom lepšie ako sám človek: za svoju námahu môžu dostať väčšiu odmenu,
10. a keď padnú, jeden zdvihne druhého. Beda však samému, keď padne! Nemá pri sebe druhu, čo by ho zodvihol.
11. Aj sa (lepšie) zahrejú, ak dvaja ležia spolu, ale sám - akože sa môže zahriať sám?
12. Veď dvaja vedia premôcť samého, dvaja sa (skôr) postavia na odpor. Trojmo usúkaný povrazec sa nepretrhne tak chytro.
13. Lepšie je na tom chudobný, ale pritom múdry mladík, ako starší a nemúdry kráľ, ktorý sa už nedá nikomu poučiť.
14. Lebo keby tamten prichádzal aj z väzenia ujať sa svojho kráľovstva, tento by bol aj pri kráľovskej (hodnosti) taký, ako kto sa v chudobe narodil.
15. Všimol som si všetkých žijúcich, čo kráčajú pod slnkom, ale už s iným mladíkom, čo nastúpil namiesto tamtoho.
16. Nebolo konca všetkému ľudu, všetkým, ktorým stál na čele, ale už pokolenie, čo príde po ňom, nebude sa z neho radovať. Aj to je márnosť a honba za vetrom.
17. Daj si pozor na svoje kroky, keď ideš do domu Božieho. Pristúp čím bližšie, aby si počul - veď to je (cennejšia) obeta ako dar pochabých, lebo takí ani nevedia, že si počínajú zle.

Kapitola 5

1. Nehovor ústami bez uváženia! Ani myseľ nech sa ti neprenáhli predniesť slovo pred Bohom! Lebo Boh je (vysoko) na nebi a ty si zasa na zemi. Preto nech nie je tvojich slov veľa.
2. Lebo (ako) spánok prichádza po mnohej námahe, tak má hlas pochabého zas mnoho rečí.
3. Ak sľubuješ Bohu sľub, nemeškaj s jeho vyplnením, lebo nemôže mať záľubu v pochabých; čokoľvek si teda sľúbil, to aj splň!
4. Lepšie sľub (vôbec) nerobiť, ako keby si sľúbil, a (sľub) nesplnil.
5. Nedovoľ svojim ústam, aby ti priviedli telo do hriechu, ani nehovor pred (Božím) poslom, že sa to a to stalo nevedomky. Prečo by sa mal Boh rozhnevať pre tvoje slovo? Navnivoč privedie dielo tvojich rúk!
6. Lebo kde je veľa snov, tam je aj mnoho márnivých slov - ty však maj bázeň pred Bohom!
7. Ak vidíš, že chudobný trpí útlak a ozbíjanie (vládne) namiesto práva a spravodlivosti v meste - nečuduj sa nijako takej veci! Lebo vyšší dohliada na vysokopostaveného a zasa nad nimi sú ustanovení vyšší (páni).
8. A z toho všetkého má krajina túto výhodu: na službu na istom území ustanovia si kráľa.
9. Kto miluje peniaze, nikdy nemá peňazí dostatok. Kto má rád nahromadený (majetok), nemá (dost) zisku. (Ale) aj to je márnosť.
10. Ako sa (totiž) množí majetok, tak sa množia aj tí, čo z neho jedia. Akýže osoh má z neho jeho majiteľ? Iba toľko, že jeho oči hladia naň.
11. Kto pracuje, má sladký spánok, či sa naje menej a či viac. Nasýtenosť však nedopraje boháčovi spať.
12. Je tu (aj iná) zlá choroba, ktorú som videl pod slnkom. (Je to) bohatstvo, ktoré sa majiteľovi zachová na jeho nešťastie.
13. Bohatstvo môže zahynúť, (ak s ním) narábajú zle; a ak sa mu narodí syn, nemá vo svojich rukách ničoho.
14. Ako nahý vyšiel zo života svojej matky, tak musí aj odísť, aký prišiel; neodnesie si nič zo svojej námahy, (ani toľko), čo by v hrsti uniesol.
15. Aj toto je zlá choroba: celkom tak, ako prišiel, musí odísť; a čo za osoh má taký, kto sa namáhavo hnal za vetrom?
16. Po všetky svoje dni vo tme jedával, v premnohej mrzutosti, chorobe a podráždenosti.
17. Ale hľa, čo som uznal za dobré a čo je (v živote ozaj) pekné: Ak si môže človek zajedať a popíjať a dopriať si blaženosti za všetku svoju námahu, ktorou sa trápil pod slnkom podľa počtu dní svojho života, ktorý mu udelil Boh, lebo je to jeho podiel.
18. Aj to, ak niekomu z ľudí Boh udelil bohatstva, majetku (prehojne), a doprial mu možnosť užívať z neho a prevziať si tento svoj podiel, aby sa mohol radovať za všetky námahy; to je zaiste Boží dar - takáto (vec).
19. Človek totiž nemyslí príliš na dni svojho života, lebo Boh radosťou zamestnáva jeho srdce.

Kapitola 6

1. Je tu (ešte iné) zlo, ktoré som videl pod slnkom a ktoré ťažko (dolieha) na človeka.
2. Je to človek, ktorému Boh dal bohatstvo, majetok a slávu, takže jeho duša nemá v ničom nedostatku, nech by si zažiadal čokoľvek, ale Boh mu už nedopraje možnosť, aby z toho mohol aj požívať, a niekto cudzí to požíje. Hľa, toto je márnosť, toto je ozaj zlostná choroba!
3. Keby niekto splodil aj sto synov a sám by sa tiež dožil mnoho rokov, - dni jeho rokov by boli početné - duša by sa mu však nenasýtila bohatstvom, ba ani pohrebu by sa mu nedostalo: tak si (o ňom) myslím, že je na tom lepšie nedochôdča ako on.
4. Lebo ono (síce) v márnosti prišlo (na svet) a zasa za tmy odchádza preč: jeho meno zakrýva temno.
5. Ani slnko neuzrelo, ani ho nepoznalo, ono však má (viac) pokoja ako tamten.
6. Keby bol žil tisíc rokov alebo aj dvetisíc, ale keby nebol nič dobré zažil..., či nepôjde všetko na jedno a to isté miesto?
7. Všetka námaha človeka slúži jeho ústam - ale tým sa jeho duša nemôže ukojiť.
8. Akúže výhodu má múdry oproti pochabému? A čo bedár, ktorý vie kráčať pred živými?
9. Lepšie je očami hľadieť (na dobro), ako by sa duša mala (túžbou) pominúť. Aj to je (len) márnosť a honba za vetrom.
10. Čo je to, čoho meno už dávno odznelo? Je známe, že nik sa nemôže pustiť do súdu s niekým silnejším od seba.
11. Veď je veľmi mnoho rečí, ktoré len zväčšujú márnosť - čo to môže osožiť človekovi?
12. Lebo kto vie, čo je v živote dobré pre človeka. Je to azda (väčší) počet dní jeho márneho života, ktoré prežíva tieňu podobne? Ktože vie oznámiť človeku, čo nastane po ňom pod slnkom?

Kapitola 7

1. Lepšia je dobrá povest než (voňavý) olej. Lepší je deň smrti ako deň narodenia.
2. Lepšie je ísť do smútočného domu ako do domu, kde hodujú. Lebo v tom (prvom) je koniec pre každého človeka a každý, kým žije, pripustí si to k srdcu.
3. Lepšia je mrzutosť na tvári než smiech: lebo aj pri nevlúdnej tvári srdce môže byť blažené.
4. Srdce múdrych ide radšej do smútočného domu, kým srdce pochabých tiahne do domu veselosti.
5. Lepšie je vypočuť pokarhanie od múdreho, ako by mal niekto počúvať chválospevy od pochabých.
6. Lebo ako práska trnie pod kotlom, tak vyznieva aj smiech pochábla. Aj to je len márnosť.
7. Lebo útlak môže ohlúpiť aj múdreho, ako úplatok nakazí srdce (sudcu).
8. Lepšie je končiť niečo ako začínať, lepšia je trpezlivá ako povýšenecká myseľ.
9. Neprenáhli sa svojim duchom, aby si sa zlostil, lebo mrzutosť prebýva v hrudi pochabých.
10. Nepýtaj sa: „Ako to, že predošlé dni boli lepšie ako terajšie?“ Lebo to by si sa nepýtal z múdrosti.
11. Lepšia je múdrosť spolu s dedičstvom; to je výhoda pre tých, čo vidia slnko.
12. Lebo byť v tieni múdrosti je byť aj v tieni peňazí. Osoh z poznania múdrosti je taký, že zachováva jej majiteľa pri živote.
13. Všimaj si Božie dielo! Ktože by mohol urobiť rovným, čo on raz skrivil?
14. V deň blaženosti buď blažený, v deň nešťastia si všimni: tak prvý, ako aj druhý (deň) urobil Boh, aby človek nemohol objaviť ani najmenšie zo svojej budúcnosti.
15. Všetko toto som pozoroval v dňoch svojej márnosti: stáva sa, že spravodlivý hynie aj pri (všetkej) svojej spravodlivosti; a stáva sa, že hriešnik dlho žije aj popri svojej hriešnosti.
16. Nerob sa nadmieru spravodlivým, ani si nepočínaj, akoby si bol veľmi múdry. Veď prečo by si sa mal dožiť sklamania?
17. Nepočínaj si príliš zlostne, ani sa nezachovaj až veľmi pochabo! Veď prečo by si mal zomrieť nie na svoj čas?
18. Dobre je, keď sa budeš pevne držať prvého, ale ani od druhého neodťahuj ruku! Lebo kto sa bojí Boha, má úspech vo všetkom.
19. Múdrosť dáva múdremu väčšiu silu, než akú majú desiati vladári v meste.
20. Lebo niet na svete človeka, ktorý by bol taký spravodlivý, že by konal iba dobré a nedopustil by sa hriechu.
21. Nepripúšťaj si k srdcu všetky reči, ktoré sa hovoria, aby si nemusel počuť svojho sluhu, ako ňa potupuje.
22. Lebo v mnohých prípadoch si aj tvoje srdce uvedomuje, že si aj ty potupne hovoril o iných.
23. Toto všetko som skúmal v múdrosti. Povedal som si: „Rád by som bol múdry!“ - a ona sa odo mňa vzdialila.
24. Ďaleké je všetko, čo už bolo, a také hlboké, až prehlboké je to ..., kto to odhalí?
25. Všetko som v duchu prezrel, aby som spoznával, skúmal a hľadal múdrosť a zmysel (všetkého) - aby som poznal, že bezbožnosť je pochabosť a nerozumnosť bláznovstvo.
26. A tu som našiel od smrti trpkjšiu vec: ženu, ktorá je ako sieť, jej srdce ako osídlo a jej ruky sú ako putá. Iba ten, kto je milý Bohu, vie pred ňou uniknúť, ale hriešnik padne (celkom) do jej zajatia.
27. Hľa, toto som objavil, povedal Kazateľ, jedno i druhé, aby som našiel zmysel,
28. ktorý ešte vždy hľadá moja duša, a nenašiel som ho: Našiel som jedného človeka z tisícich, ale ženu som z nich zo všetkých nenašiel!
29. Hľa, iba toto som objavil: Že Boh stvoril človeka priameho, ale oni vyhľadávajú premnohé úlisnosti.

Kapitola 8

1. Ktože sa vyrovná múdremu? Kto vie dať vysvetlenie na záhadu? Múdrost zasvieti človeku na tvári a tvrdosť jeho tváre sa zmení.
2. Pozoruj ústa kráľa a pre Božiu prísahu
3. sa neponáhľaj odísť spreď jeho tváre, ani sa nezastavuj pri zlej veci, lebo (kráľ) ti môže urobiť všetko, čo sa mu len zachce.
4. Čo raz kráľ povie, to má svoju platnosť; veď kto by mu aj povedal: „Čo to robíš?“
5. Kto zachováva príkaz, neokúsi nijaké zlo. Múdre srdce pozná čas a správny spôsob.
6. Lebo každá záležitosť má svoj čas a správny spôsob: lenže nehoda ťažko zaľahne na človeka.
7. Nevie totiž, čo bude. Lebo kto mu zvestuje, ako bude?
8. Nik nemá moc nad dychom života, aby mohol zadržať dych života. Ani nik nemá vládu nad dňom smrti. Veď niet priepustky, kým trvá boj. Nijaká ničomnosť nevie vyslobodiť tých, čo ju páchajú.
9. To všetko som si všímal a (pozorne) som si ukladal do srdca, ako je určený čas pre každý čin, ktorý sa deje pod slnkom - človek však chce vládnuť nad iným človekom na svoje vlastné zlo.
10. Pritom som videl, že násilníci boli pochovaní, kým tí, čo si počínali správne, museli utiecť zo svätého miesta a upadli v meste do zabudnutia. Aj v tom je márnosť,
11. že nevykonajú hneď rozsudok nad zločinom ničomníka, - a preto sa srdce Adamových synov odváži konať zlo;
12. že hriešnik, ktorý si hanebne počína, žije aj sto rokov, ba ešte aj viac, - hoci aj to mi je známe, že bohabojní sa budú mať dobre: takí, čo majú bázeň pred (Božou) tvárou;
13. a zasa, že bezbožnému dobre nebude, ani si nemôže predĺžiť svoje dni, podobné tieňu, pretože sa nebojí Božej tváre.
14. Je aj iná márnosť, ktorá sa deje na zemi, že sú spravodlivci, ktorých stíha (osud), aký zodpovie činom bezbožných, - a že sú bezbožníci, ktorí dosiahnu, čo by zodpovedalo skutkom spravodlivých. A pomyslel som si: „Aj to je márnosť!“
15. A preto som schvaľoval radosť; že niet pre človeka inej dobroty pod slnkom okrem toho, že si zaje, vypije a teší sa. Nech ho to sprevádza pri každej námahe v dňoch jeho života, ktorý mu udelí Boh pod slnkom.
16. Keď som sa v srdci rozhodol, že budem poznávať múdrost a všímať si zamestnanie, ktorým sú takí zaujatí na zemi, že nikomu nevidno sen na očiach ani vo dne, ani v noci,
17. tak som videl, čo všetko spôsobuje Boh a že človek nie je schopný vystihnúť dianie, ktoré sa odohráva pod slnkom; čo ako by sa človek namáhal v hľadaní, nijako ho nevie vystihnúť. A keby si aj múdry povedal, že on ho (už) pozná, ani on to nevládze vystihnúť.

Kapitola 9

1. Keď som na to všetko upriamil svoje srdce a chcel som to všetko vyskúmať, (zistil som), že spravodliví a múdri ľudia aj ich diela sú v Božích rukách, takisto aj láska a nenávisť - a niet človeka, čo by to mohol poznať. Veď všetko je (ešte) pred nimi!
2. A všetko má rovnaký osud: spravodlivý i bezbožný, dobrý i zlý, čistý i nečistý, kto prináša obeť i kto ju neprináša, bohumilý človek i hriešnik, kto prisahá aj ten, kto sa bojí prísahy.
3. To je zlo, ktoré lipne na všetkom, čo sa deje pod slnkom; že všetko má rovnaký osud a aj srdcia Adamových synov sú plné zla, v ich srdciach (prebýva) nerozumnosť, pokým žijú. A čo bude potom? „(Pôjdu) k mŕtvym!“
4. Lebo kto môže mať nádej? (Iba) ten, kto je pripojený ku všetkým, čo žijú. Veď živý pes je na tom lepšie ako lev, čo už dokonal.
5. Lebo živí aspoň vedia, že zomrú, kým mŕtvi už o ničom nevedia.
6. Ani odmeny sa im už nedostane, lebo ich pamiatka upadla do zabudnutia. Aj ich láska a ich nenávisť, aj ich žiarlivosť patrí minulosti a už nikdy nemajú podiel na ničom, čo sa deje pod slnkom.
7. Nuž, hore sa! S radosťou požívaj chlieb a popíjaj víno pri dobrej nálade, lebo Boh mal už dávno radosť z tvojich diel.
8. Nech sú tvoje rúcha biele v každom čase a olej nech ti nechýbuje na hlave!
9. Užívaj život so ženou, ktorú miluješ, po všetky dni svojho nestáleho života, ktorý ti dal (Boh) pod slnkom, po všetky dni svojej márnosti. Lebo to je tvoj podiel zo života a zo všetkých tvojich námah, ktorými sa ustávaš pod slnkom.
10. Všetko, čo vykonať je schopná tvoja ruka, konaj svojou silou! Lebo ti nebude možné konať a počítať, poznávať a múdro si počínať v podsvetí, kam sa máš odobrať.
11. Opäť som videl pod slnkom: že nie rýchli (vyhrávajú) beh, ani udatní boj, ani múdri (nezískavajú) vždy chlieb, ani rozvážni bohatstvo, ani rozumní priazeň.
12. Lebo všetkých môže zastihnúť (neprajný) čas a nehoda. Okrem toho človek nepozná svoj čas; ale ako ryby chytajú do zhubnej siete a ako vtáky uviaznu v osídle, tak môže aj Adamových synov zasiahnúť osídlo v nešťastnom čase, keď na nich takmer nečakane dopadne.
13. Ale pozoroval som aj (iný) prípad múdrosti pod slnkom a zdá sa mi veľmi významný:
14. (Bolo) malé mesto, v ktorom bývalo iba málo mužov. Tu pritiahol proti nemu mocný kráľ, obklúčil ho a postavil proti nemu mocné dobývacie diela.
15. No našiel sa v ňom chudobný, ale múdry muž, ktorý svojou múdrosťou mesto vyslobodil; nikto však už nepamätá na chudobného muža.
16. Tu som si povedal: „Lepšia je múdrosť ako udatnosť,“ ale múdrosťou chudobného opovrhli a jeho slová ostali nevypočuté.
17. Tiché náuky múdrych počuť (lepšie) ako krik vladára nad pochabými.
18. Múdrosť je lepšia ako útočné zbrane, no jediný hriešnik vie pokaziť mnoho dobrého,

Kapitola 10

1. (ako keď) zahynie mucha, zapácha a kysne od nej aj olej mastičkárov. Trochu nemúdrosti má väčší účinok ako múdrosť a dôstojnosť.
2. Srdce múdreho je na pravej strane, srdce pochabého však na ľavej.
3. Aj na ceste, ktorou nemúdry kráča, trpí jeho srdce nedostatkom a všetkým pripomína: „Tu je sprosták!“
4. Ak sa dvíha proti tebe aj nevôľa vladára, neopúšťaj svoje miesto! Lebo krotkosť utišuje aj veľké hriechy.
5. Je aj iné zlo, ktoré som videl pod slnkom: (je to) nerozvážne slovo, ktoré vyjde z vladárových úst,
6. ak nemúdreho ustanovia na vysoké miesta, kým vznešení ostávajú sedieť v nízkości.
7. Videl som otrokov (velebiť sa) na koňoch, kým kniežatá šli po zemi ako otroci.
8. Kto kope jamu, padne do nej a kto borí múr, uštipne ho had.
9. Kto kreše kamene, poraní sa nimi, kto rúbe drevo, (ľahko) príde pri tom do nešťastia.
10. Kto si nenabrúsi ostrie, ak sa mu stupí železo, musí napnúť sily. Tak dopomáha múdrosť k osožnému úspechu.
11. Ak uštipne had pred zaklínaním, nemá zisk zaklínač.
12. Slová z úst múdreho sú prívetivé, (čo) však (odznieva) z perí nemúdreho, pohlcuje ho.
13. Počiatkové slová jeho úst sú pochabosťou, koniec slov na jeho ústach je zlé šialenstvo.
14. Pochabý potára až mnoho rečí; človek nemôže vedieť, čo sa stane, a (ešte menej vie), čo bude potom. Ktože mu to oznámil?
15. Práca unavuje pochabého, ktorý nevie zájsť ani do mesta.
16. Beda ti, krajina, ak je tvoj kráľ primladý, ak tvoji predáci už za rána hodujú!
17. Blažená si, krajina, ak je tvoj kráľ muž ušľachtilý, ak tvoje kniežatá jedia na (svoj) čas, (jedia) pre posilnenie, a nie z hýrivosti.
18. Pri veľkej nedbalosti rúti sa krov, pri nečinnosti rúk premoká do domu.
19. Na pobavenie usporadúvajú hostinu, víno rozveseluje život a peniaze dopomáhajú k všetkému.
20. Ani v myšlienke nepreklínaj kráľa, ani v úkryte spálne nezloreč boháčovi, lebo aj nebeské vtáky by mohli zaniest tvoj hlas a čo len krídla má, môže mu takú reč oznámiť.

Kapitola 11

1. Púšťaj svoj chlieb po vode a po mnohých dňoch ho (zasa) nájdeš.
2. Podel' svoj majetok na sedem, ba na osem častí, lebo nevieš, aké nešťastie sa strhne nad krajinou.
3. Ak sú mraky plné, vylejú na zem dážď. Ak strom padne južne alebo severne, ostane ležať na mieste, kam padol.
4. Kto pozoruje na vietor, nebude chcieť siať a kto sa obzerá po mrakoch, nepustí sa do žatvy.
5. Ako nevieš, ktorou cestou (potiahne) vietor, (ako nevieš), ako sa tvoria kosti v živote ženy farchavej, celkom tak nevieš, čo urobí Boh, ktorý všetko pôsobí.
6. Za rána rozsievaj svoje semeno a do večera nedaj svojej ruke spočinúť, lebo nemôžeš vedieť, či sa ti toto alebo iné podarí, alebo či ti bude obidvoje dobré rovnako.
7. Svetlo je sladké a očiam lahodí vidieť slnko.
8. Preto ak človek žil už veľa rokov, nech sa zo všetkých raduje, ale nech pamätá, že dni temravy sú početnejšie. Veď všetko, čo (má) prísť, je márnosť.
9. Mladík, raduj sa zo svojej mladosti! Nech sa ti srdce rozveseľuje v mladých dňoch! Kráčaj si cestami svojho srdca a kam ťa tvoje oči povedú. Uvedomuj si však (prítom), že za všetko si ťa Boh na súd predvolá.
10. Odstráň (akúkoľvek) mrzutosť zo svojho srdca a odháňaj (každé) zlo od svojho tela, ale tak vek mladosti, ako aj úsvit života je iba - márnosť.

Kapitola 12

1. V dňoch svojej mladosti pamätaj na svojho Stvoriteľa, kým ti neprídu dni nešťastia a kým ťa nezastihnú roky, o ktorých povieš: „Nelúbia sa mi!“
2. Kým sa ti nezatemní slnko a svetlo, mesiac i hviezdy a nevrátia sa ti mrákavy po daždi.
3. V deň, keď sa ti počnú strážcovia domu chvieť a zhrbia sa (kedysi) mocní mužovia, ustanú mlečky (v práci), keďže aj zredli, a zaľahne tma na tie, čo dostávajú videnie oknami.
4. Uzavrú sa ti obidvoje dvere od námestia, poklesne ti aj vrzgot žarnova, a keď sa vstáva na (každý) hlások vtáčka, poutichujú všetky zvuky spevavé.
5. Vyvýšeného miesta sa obávajú (nohy), veď na ceste vidia (pre seba) postrachy. Mandloňový strom už zakvitol (na bielo). Kobyľky spôsobujú ťažobu, dráždidlo (na jedlo) minie sa účinkom, lebo človek je už na ceste do domu svojej večnosti a z okolitých ulíc už tiahnu oplakávači. (Stane sa tak), až sa pretrhne strieborný povrazec
6. a rozbije sa zlatá čaša, i rozbije sa džbán pri prameni a doláme sa koleso na studni.
7. A navráti sa prach do zeme, čím bol aj (predtým); a duch sa vráti k Bohu, ktorý ho dal.
8. Márnosť, len márnosť - hovorí Kazateľ, všetko je iba márnosť. Okrem toho, že Kazateľ bol učencom, patrí (o ňom) dodať:
9. učil ľud poznaniu; všetko si dôkladne uvážil a premyslel, a tak skladal svoje mnohé múdre výroky.
10. Kazateľ sa usiloval nájsť lahodné slová, takže je spísané doslovné znenie (jeho) nauky.
11. Slová učencov sú ako (zaostrené) ostne a klince, vhlodené do listov knižnej zbierky -, ktoré potom odovzdal jeden pastier.
12. Okrem (uvedeného) treba dodať: Maj sa na pozore, syn môj! Písaniu kníh nieto konca-kraja, ale mnohé premýšľanie vyčerpáva telo až priveľmi.
13. Slovo na záver všetkého, čo si počul: Boha sa boj a jeho prikázania zachovávaj, lebo to je (povinnosť) každého človeka.
14. Boh si zavolá pred svoj súd všetky činy aj všetko, čo je skryté, či už to bolo dobré a či zlé.

Pieseň

Kapitola 1

1. Velpieseň od Šalamúna.
2. Zlúbaj ma bozkami svojich úst, bo láska tvoja lepšia je nad víno.
3. Dobrá je vôňa tvojich olejkov; jak olej rozliaty je tvoje meno. Zato ťa dievčence majú tak rady.
4. Tiahni ma za sebou! Pobežme! Zaveď ma, kráľ, do svojej komnaty! Tam jasať budeme a z teba tešiť sa a lúbosť tvoju vynášať viac ako víno. Ozaj, právom ťa milujú.
5. Ja čierna som, no pekná jednako, dcéry jeruzalemské, jak stany kedarské, jak plachty šiatrov šalmaských.
6. Nehľadte na mňa, že som čierna, že ma tak opálilo slnko! Synovia mojej matky zanevreli na mňa, postavili ma strážiť (svoje) vinice, nuž o vinicu svoju dbať som nemohla.
7. Povedz mi ty, ktorého z tej duše milujem, kde pásavaš, kde odpočívaš cez poludnie, aby som sa nemusela potĺkať od stáda ku stádu druhov tvojich.
8. Nevieš to, ty, zo žien najkrajšia? Nuž choď len čriedam po stopách a kozliatka svoje pri pastierskych kolibách popásaj!
9. K paripám v kočoch faraónových ťa môžem prirovnať, priateľka moja.
10. Ako len svedčia lícam tvojim ozdobné retiazky a šiji tvojej náhrdelníky koralové!
11. Dáme ti vytepať zlatých retiazok so striebornými zvončekmi.
12. Pokiaľ kráľ hovie na svojom ležadle, vydáva môj nard svoju vôňu.
13. Vrecúškom myrhy je mi môj milý; odpočíva mi na prsiach.
14. Môj milý je mi strapcom cyprovým vo vinohradoch Engadi.
15. Aká si krásna, priateľka moja, aká spanilá! Tvoje oči sú sťa holubice!
16. Aký si krásny, milý môj, aký pôvabný! Postielka naša samá zeleň!
17. Cédre sú trámami nášho paláca, doskami našich stien sú cyprusy.

Kapitola 2

1. Som lúčny kvietok na saronských rovinách, ľalia v údoliach.
2. Jak ľalia medzi trnám je moja priateľka medzi dievčencami.
3. Sťa jablň medzi plávkami je milý môj medzi mládenkami. V jeho tóni sedím, ako sa mi žiadalo, a jeho ovocie je sladké môjmu podnebiu.
4. Vovádza ma do vínnej pivnice a jeho zástava nado mnou je láska.
5. Posilnite ma hrozienským koláčom, občerstvite ma jablkami, lebo som chorá od lásky!
6. Pod mojou hlavou jeho ľavica a jeho pravica ma ľúbo privíňa.
7. Zaprisahám vás, dcéry jeruzalemské, na srny a lane na poli: Nezobúdzajte ani nerušte lásku, kým sa jej samej nezachce.
8. Hlas môjho milého! Hľa, on prichádza! Po horách skáče, po vrškoch hupká.
9. Milý môj je sťa srna, je ako jelenička. Hľa, veď už stojí pred naším múrom! Okiencom hľadí, cez mriežku sa díva.
10. Môj milý začal a povedal mi: Hor' sa, priateľka moja, krásava moja, a pod!
11. Lebo, hľa, už je po zime, dážd' prestal, pominul!
12. Kvieťa sa kľuje po kraji, nadišiel spevu čas. Hrdličky hrkútanie po našom kraji znie.
13. Na fige bronie už rané ovocie, roznáša vôňu vinič v rozkveti. Nuž, hor' sa, priateľka moja, krásava moja, a pod!
14. Holubica moja v rozsadlinách skál, v úkryte na bralách, daj zrieť mi svoju tvár, daj počuť mi svoj hlas, veď sladký je tvoj hlas a prekrásna je tvoja tvár.
15. Polapajte nám líšky, maličké líštičky, čo škodu robia po viniciach. A naša vinica je práve v rozkveti.
16. Môj milý je môj a ja som jeho, on, ktorý pasie medzi ľaliami.
17. Až ochladí sa deň a nachýlia sa tône, príd', milý môj, buď srne podobný alebo jeleničkaťu na horách voňavých!

Kapitola 3

1. Na svojom lôžku po nociach hľadala som toho, ktorého moja duša miluje. Hľadala som ho, ale nenašla.
2. Nuž vstanem, mesto pochodím; po námestiach a uliciach budem hľadať toho, ktorého z tej duše milujem. Hľadala som ho, ale nenašla.
3. Stretli ma strážcovia, čo boli v meste na obchôdzke. „Nevideli ste toho, ktorého z tej duše milujem?“
4. Sotva som trocha od nich poodišla, našla som, koho moja duša miluje. Chytila som ho a nepustila viac, kým som ho neprivedla do domu svojej matky a do komôrky svojej rodičky.
5. Zaprisahám vás, dcéry jeruzalemské, na srny a lane na poli: Nezobúdzajte ani nerušte lásku, kým sa jej samej nezachce!
6. Čože je to, čo stúpa zo stepi sťa mrákavy dymu - v záplave vône myrhy a kadidla a všakových práškov voňavých?
7. Hej, to je Šalamúnovo lôžko! Šesťdesiat bohatierov vôkol neho, hrdinov izraelských.
8. Všetci sú v zbroji, skúsení v boji. Každý má paloš pri boku pre nočné postrachy.
9. Kráľ Šalamún si dal spraviť trón z libanonských driev.
10. Stípičky jeho ukovať dal zo striebra. Operadlo zo zlata, sedadlo z purpuru, vnútri bol vyložený ebenovým drevom.
11. Jeruzalemské dcéry, podte sem, podívajte sa, dcéry sionské, na kráľa Šalamúna s korunou, ktorou ho korunovala jeho matka v deň jeho sobáša, v deň, keď mu srdce naplňala radosť.

Kapitola 4

1. Aká si krásna, priateľka moja, aká spanilá! Tvoje oči sú sťa holubice za tvojím závojom. Tvoje vlasy ako stádo kôz, čo dol' sa valí z galaádskeho hôr.
2. Tvoje zuby ako stádo strižných oviec, čo vystupujú z kúpeľa. Každá z nich po dvoje má jahniatok a ani jedna nie je jalová.
3. Tvoje pery sťa purpurový pásik a tvoje ústa plné pôvabu. Tvoje líca sťa by krížalky granátového jablka za tvojím závojom.
4. Tvoj krk je sťa veža Dávidova vybudovaná s obrannými múrikmi. Na tisíc štítov visí z nej, veľké to štíty junákov.
5. Tvoje prsia sú ako dve srňatá, srnie dvojčiatka, ktoré sa pasú medzi ľaliami.
6. Až ochladí sa deň a nachýlia sa tône, vyjdem si na vrch myrhový a na kadidlový pahorček.
7. Celá si krásna, priateľka moja, a škvrny na tebe niet.
8. Pod' z Libanonu, nevesta moja, z Libanonu zostúp! Opusť končiar Amana, vrcholce Senira a Hermona, peleše levov, vrchy leopardov.
9. Očarila si moje srdce, sestrička moja, nevesta, očarila si moje srdce jediným pohľadom svojich očí, jediným ohnivkom svojho náhrdelníka.
10. Aká je sladká tvoja láska, sestrička moja, nevesta! Príjemnejšia je tvoja láska nad víno. A vôňa tvojich mastičiek je nado všetky voňavky.
11. Med z plásta tečúci sú tvoje pery, nevesta, pod tvojím jazykom sa skrýva med a mlieko a vôňa tvojich šiat je sťa vôňa Libanonu.
12. Si zatvorenou záhradou, sestrička moja, nevesta, si zatvorenou záhradou, zapečatenou studienkou.
13. Tvoje výhonky - to rajský sad granátovníkov s utešeným ovocím, s cyprusmi a nardami.
14. To nard a šafran, puškvorec a škorica so všelijakou kadidlovou krovinou; myrha a aloa s rozličnými prevzácnymi balzami.
15. Studienka v záhrade, žriedlo živých vôd, čo z Libanonu žblnkocú.
16. Vstaň, vetrík severný! Zdvihni sa, vánok od juhu! Prevejte moju záhradu! Nech sa jej vôňa roznáša ...! Ó, keby prišiel milý môj do svojej záhrady a keby požíval jej znamenité ovocie!

Kapitola 5

1. Prišiel som, sestra moja, nevesta, do svojej záhrady. Pozbieram svoju myrhu so svojou voňavou drevinou, svoj plást jem a svoj med, popíjam svoje víno a svoje mlieko. Jedzte a pite, priatelia, a napite sa, najmilší!
2. Zaspala som, ale moje srdce bdelo. Tu počuť čosi. Môj milý klope: Otvor mi, sestra moja, priateľka moja, holubička moja, moja čistá. Namoklo rosou moje temeno, nočnými kropajami moje kučery.
3. Vyzliekla som si už odev, budem si ho znova obliekať? Už som si nohy umyla, mám si ich zas vari zamazať?
4. Môj milý siahol rukou cez otvor. Rozbúchalo sa moje srdce preň ...
5. Vstala som otvoriť svojmu milému. Kvapkala myrha z mojich rúk a z prstov mi čistá myrha stekala na rúčku závory.
6. Otvorila som svojmu milému - lenže môj milý bol už preč, už ho tam nebolo. Zatajoval sa vo mne dych, kým trval jeho príhovor. Hľadala som ho, ale nenašla, volala som ho, ale sa mi neozval.
7. Stretli ma strážcovia, čo boli v meste na obchôdzke. Zbili ma, aj poranili - i plášť mi zorvali strážcovia mestských hradieb.
8. Zaprisahám vás, dcéry jeruzalemské, ak by ste našli môjho milého, povedzte mu, že som ochorela od lásky!
9. Čím sa tvoj milý odlišuje od iných, ty, spomedzi žien najkrajšia? Čím sa tvoj milý odlišuje od iných, že nás tak zaprisahávaš?
10. Môj milý je bielunký a rumenný, vyniká medzi desaťtisícmi.
11. Jeho hlava je zlato, rýdze zlato, jeho kučery sťa riasy na datli, čierne jak havrany.
12. Jeho oči sú sťa holúbätá nad bystrinami vôd, v mlieku sa kúpavajú a na brehu sedia.
13. Jeho líca sťa hriadky balzamu, na ktorých pučia vonné byliny. Jeho pery sťa lalie, z ktorých prvá myrha steká.
14. Jeho ruky sťa války zo zlata, posiate drahokamami z Taršiša. Jeho hrud', to výtvor zo slonovej kosti, povykľadaný zafírmami.
15. Jeho nohy sťa mramorové stĺpy, čo stoja na podnožiach zo zlata. Postavou je sťa Libanon, nádherný ako cédre.
16. Jeho ústa sú presladké a všetko na ňom je pôvabné. Taký je môj milý, taký je priateľ môj, dcéry jeruzalemské!

Kapitola 6

1. Kam odišiel tvoj milý, ty, zo žien najkrajšia? Kade sa tvoj milý pobral, aby sme ti ho pomohli hľadať?
2. Do svojej záhrady odišiel môj milý, k záhonom balzamu, kochať sa v krásnej záhrade a trhať ľalie.
3. Môj milý je môj a ja som jeho, on, ktorý pasie medzi ľaliami.
4. Krásna si, priateľka moja, ako Tirza, sťa Jeruzalem spanilá, strašná jak šíky pod zástavami.
5. Odvráť svoje oči odo mňa, lebo ma zraňujú. Tvoje vlasy sú ako stádo kôz, čo dol' sa valí z galaádskeho hôr.
6. Tvoje zuby ako stádo jahniac, čo vystupujú z kúpeľa. Každá z nich po dvoje má jahniatok a ani jedna nie je jalová.
7. Tvoje líca sľaby krížalky granátového jablka za tvojím závojom.
8. Kráľovien jesto šesťdesiat a osemdesiat bočných žien a mladíc bez počtu!
9. Ale iba jediná je holubička moja, moja čistá, jediná dcéra matky, miláčik svojej rodičky. Zazreli ju dievčence a blahorečia jej, kráľovné s vedľajšími ženami, a jasajú jej v ústrety.
10. Ktože je tá, čo vychádza sťa zornica, krásna ako mesiac, jasná ako slnko, strašná jak šíky pod zástavami?
11. Zišla som do orechového sadu kochať sa na rozzeľňanom údolí, pozrieť, či vinič je v rozpuku, či kvitnú granátové jablone.
12. Tu zrazu znevrady - prestalo srdce vo mne biť - hľa, vozy kniežacieho sprievodu!

Kapitola 7

1. Postojže, postoj, Sulamit! Postojže, postoj, nech ťa vidíme! Čože chcete vidieť na Sulamitke? Či tanec vojenský?
2. Aké sú ladné tvoje kroky v črieviciach, dcéra kniežacia! Priehyby tvojich bokov - skvost, dielo rúk majstrových.
3. Tvoje lono je miska preskvostná, nech vína s korením jej nikdy nechýba! Tvoj život je stoh pšenice, vrúbený ľaliami navôkol.
4. Tvoje prsia sú ako dve srňatá, srnie dvojčiatka.
5. Tvoj krk je sťa veža zo slonovej kosti ... Tvoje oči sú ako plesá hesbonské pri bráne Bat-Rabbim. Tvoj nos jak libanonský výbežok, čo hľadá proti Damašku.
6. Sťa Karmel tvoja hlava na tebe a vlasy, čo ti z hlavy splývajú, sú sťa purpur; kráľ je spútaný do vrkočov.
7. Aká si krásna, aká spanilá, najmilšia, so svojimi slasťami!
8. Tvoj vzrast sa palme podobá a hroznám tvoje prsníky.
9. Zhútal som: Vydriapem sa na palmu a siahnem po jej ovocí. Nuž, nechže sú mi tvoje prsníky viničovými strapcami a vôňa tvojho dychu sťa vôňa jabĺčok
10. a tvoje ústa ako víno najlepšie ktoré mi zvlažuje podnebie a lahodne sa kľže cez pery a cez zuby.
11. Ja patrím svojmu milému a jeho túžba za mnou nesie sa.
12. Pod', milý môj, zájďime na vidiek, nocujme v dedinkách!
13. Včasráno pôjdeme do viníc pozrieť sa na vinič, či sa už rozvíja, či sa kvet otvára, či kvitnú granátovníky. Tam ti dám svoju lásku.
14. Už roznáša sa vôňa mandragor a nad našimi dvercami všakové znamenité ovocie, čerstvé i sušené, ja pre teba som odložila, milý môj.

Kapitola 8

1. Ó, keby si bol mojím bratom, čo prsia matky mojej sal, vybozkávala by som ťa, keby som ťa vonku postretla, a nik by za to neopovrhol mnou.
2. Pojala by som ťa a zaviedla do domu svojej matky, čo ma vychovávala. Opájala by som ťa vínom voňavým a muštom z mojich granátových jablčok.
3. Pod mojou hlavou jeho ľavica a jeho pravica ma lúbo priviňa.
4. Dcéry jeruzalemské, zaprisahávam vás: Nezobúdzajte ani nerušte lásku, kým sa jej samej nezachce.
5. Ktože je tá, čo vystupuje zo stepi, opretá o svojho milého? Ja pod jabloňou som ťa roznietil, tam, kde ťa porodila tvoja matka, kde vajatala tvoja rodička.
6. Na srdce si ma pritlač jak prsteň, sťa pečať na svoje rameno! Lebo láska je mocná ako smrť a vášeň lásky tvrdá ako podsvetie. Jej pália - to ohňa plápoly, jej plamene, to Jahveho je žiar.
7. Ani veľké vody lásku neuhasia, ani rieky ju neodplavia. A keby človek za lásku chcel dať všetky bohatstvá svojho domu, len by sa opovrhlo ním.
8. Sestričku máme maličkú, čo nemá ešte prsníky. Čo urobíme pre sestru v deň, keď ju prídu pýtať za ženu?
9. Ak hradba je, zbudujme na nej baštu striebornú. Ak brána je, obložme ju cédrovými doskami!
10. Ja hradba som a moje prsníky sú ako turne. Lež preňho som ja tá, čo sa už dávno oddala.
11. Šalamún mal v Bál-Hamone vinicu. Vinicu zveril opatrovníkom. Každý bol povinný mu za jej výnos vyrovnať po tisíc strieborných.
12. Moja vinica je moja! Nechaj si tisíc, Šalamún, a dvesto tí, čo strážili jej ovocie.
13. Ty, ktorá bývaš v záhradách - priatelia načúvajú -, daj počuť mi svoj hlas!
14. Utekaj, milý môj, buď srne podobný alebo jeleníčaťu na horách voňavých!

Izaiáš

Kapitola 1

1. Videnie Izaiáša, syna Amosovho, ktoré videl o Júdsku a Jeruzaleme v dňoch Oziáša, Joatama, Achaza a Ezechiáša, kráľov Júdska.
2. Čujte, nebesá, počúvaj, zem, lebo Pán hovorí: „Synov som vychoval a vyvýšil, oni sa mi však spreneverili.
3. Vôl si pozná gazdu a osol jasle svojho pána; Izrael nepozná, môj ľud nepochopí.“
4. Beda hriešnemu národu, ľudu s ťažkou vinou, plemenu zločincov, synom skazeným. Opustili Pána, zhrdli Svätým Izraela, odcudzili sa.
5. Kde vás ešte udrieť, keď sa ďalej búrite: celá hlava je nezdravá a celé srdce choré.
6. Od päty po temä nič na ňom celého: puchlina a jazva a rana čerstvá, nevytlačená, neobviazaná a nezmäkčená olejom.
7. Vaša krajina je púšťou, vaše mestá vypálené ohňom. Vaša pôda? - pred očami vám ju zožierajú cudzinci, je púšťou, skazená od cudzincov.
8. Dcéra Sion zostala ako búdka vo vinici, sťa kolibka na uhorkovisku, ako obliehané mesto.
9. Keby nám Pán zástupov nebol ponechal zvyšok, boli by sme ako Sodoma, Gomora by sme sa podobali.
10. Čujte slovo Pánovo, kniežatá sodomské, počúvaj zákon nášho Boha, ľud gomorský!
11. „Načo mi množstvo vašich obetí? - hovorí Pán. Nasýtený som zápalmi baranov a tukom krmných teliec; v krvi býčkov, baránkov a capov nemám záľubenie.
12. Keď prichádzate vidieť moju tvár, ktože to žiada od vás rozšliapávať mi nádvorie?
13. Neprinášajte viac márnú obeť, ona je mi dymom ošklivým. Novmesiac a sobota a slávne zhromaždenia? Nezniesiem hriech a slávnosť!
14. Vaše novmesiace a sviatky nenávidí moja duša, stali sa mi bremenom, zunoval som znášať ich.
15. Aj keď rozprestierate dlane, odvrátim oči od vás; a keď aj hromadíte modlitby, ja ich nevyslyším, veď vaše ruky sú plné krvi.
16. Obmyte, očistite sa, odstráňte mi pred očí zlobu svojich skutkov, prestaňte robiť zlo!
17. Učte sa robiť dobro, domáhajte sa práva, pomôžte utláčanému, vymôžte právo sirote, obhajujte vdovu!
18. Podďte, pravoťme sa! - hovorí Pán. Ak budú vaše hriechy sťa šarlát, budú obielené ako sneh, ak sa budú červenať sťa purpur, budú ako vlna (biele).
19. Ak budete povolní a budete poslúchať, dobro zeme budete požívať.
20. Ak sa však zdráhate a protivíte, meč vás pohltí, lebo hovorili ústa Pánove.“
21. Ako sa len stalo neviestkou mesto verné, plné spravodlivosti, pravda v ňom bývala, teraz však vrahovia!
22. Tvoje striebro ostalo troskou, tvoje víno je skazené vodou.
23. Tvoje kniežatá - hľa, vzbúrenci a spoločníci zlodejov, každý má rád dary, ženie sa za odmenami, sirote k právu nepomôžu a žaloba vdovy k nim nedôjde.
24. Preto hovorí Pán, Jahve zástupov, Mocný Izraela: „Beda, ukojím sa nad svojimi protivníkmi a pomstím sa na svojich nepriateľoch.
25. Obrátim na teba svoju ruku, vylúčim sťa lúhom tvoju trosku a odstránim všetko tvoje olovo.
26. Potom ti vrátim sudcov ako sprvoti a tvojich poradcov ako volákedy. Vtedy sa budeš zvať mestom spravodlivých, verným mestom.
27. Sion bude vykúpený súdom a jeho obrátení spravodlivosťou.
28. Záhuba hriešnikom a zločincom tiež! Čo opustia Boha, tí zahynú.
29. Budete sa pýriť pre terebinty, ktoré ste ľúbili, a hanbiť sa pre záhrady, na ktorých ste lipli!
30. Lebo budete sťa terebinta, ktorej lístie padá, a ako záhrada, ktorá nemá vody.
31. Mocnár bude pazderím a jeho dielo iskrou, oboje bude spolu horieť a nezahasí ich nik.“

Kapitola 2

1. Slovo, ktoré videl Izaiáš, syn Amosov, o Júdsku a Jeruzaleme.
2. Na konci dní bude upevnený vrch Pánovho domu na temene hôr a vyčnievať bude nad pahorky; i budú sa naň hrnúť všetky národy.
3. Prídu mnohé kmene a povedia: „Hor’ sa, vystúpme na vrch Pánov, do domu Jakubovho Boha, nech nás poučí o svojich cestách a budeme kráčať jeho chodníkmi.“ Lebo zo Siona vyjde náuka a Pánovo slovo z Jeruzalema.
4. Rozsudzovať bude medzi národmi a naprávať početné kmene, takže si z mečov ukujú radlá, zo svojich kopijí viničné nože. Národ proti národu nezdvihne meč a nebudú sa viac priúčať boju.
5. Hor’ sa, dom Jakubov, kráčajme vo svetle Pánovom!
6. Veru, zavrhol si svoj ľud, dom Jakubov, lebo žijú podľa príkladu susedov: majú veštcov ako Filištínci a s potomkami cudzincov sa spŕčujú.
7. Jeho krajina je plná striebra a zlata a niet konca jeho pokladom. Jeho krajina je plná koní a niet konca jeho povozom.
8. Jeho krajina je preplnená modlami, klaňajú sa dielu svojich rúk, ktoré urobili ich prsty:
9. a kloní sa človek, korí sa každý. Nie, neodpusť im to!
10. Zájdi do skaly, schovaj sa do prachu od strachu pred Pánom a pred velebou jeho slávy.
11. Pyšné oči človeka sa sklopia a pokorí sa hrdosť ľudí; len Pán sám bude povýšený v ten deň.
12. Lebo deň Pána zástupov bude nad všetkým pyšným a vyvýšeným a nad všetkým hrdým; i bude to znížené.
13. Nad všetkými cédrami Libanonu, vysokými a hrdými, nad všetkými dubmi Bášanu,
14. nad všetkými vysokými horami, nad všetkými hrdými kopcami,
15. nad každou vysokou vežou, nad každým hradným múrom,
16. nad každou taršišskou loďou a nad každou pôvabnou krásou.
17. Pokorená bude pýcha človeka a znížená bude povýšenosť ľudí. Len Pán bude povýšený v ten deň,
18. modly však úplne zmiznú.
19. Vojdú do skalných jaskýň a do priekop zeme od strachu pred Pánom a pred velebou jeho slávy, až povstane podesiť zem.
20. V ten deň zahodí človek svojich strieborných bôžikov a svojich zlatých bôžikov - ktorých si urobil na poklonu - krtom a netopierom,
21. aby zaliezol do trhlín skál a do jaskýň brál od strachu pred Pánom a pred velebou jeho slávy, až povstane podesiť zem.
22. Upusťte teda od človeka, ktorého dych je v jeho nose. Za čože ho teda pokladať?

Kapitola 3

1. Lebo, hľa, Pán, Jahve zástupov, odstráni z Jeruzalema a z Júdska všetku silu a oporu, všetku oporu chleba a všetku oporu vody,
2. hrdinu i bojovníka, sudcu i proroka, čarodeja i starca,
3. päťdesiatnika i vznešeného muža, poradcu, obratného umelca a znalca vo veštení.
4. Chlapcov im dám za kniežatá a samopaš zavládne nad nimi.
5. Ľudia sa budú vzájomne trýzniť, každý svojho priateľa, chlapec sa vrhne na starca a podliak na vznešeného.
6. Keď jeden chyť druhého v otcovom dome: „Máš rúcho, buď nám kniežaťom a táto zručanina nech ti je poddaná!“ -
7. odvetí v ten deň: „Nie som ránhojič, veď v mojom dome niet chleba a niet šiat, nerobte ma kniežaťom ľudu!“
8. Veru, Jeruzalem sa rúca, Júdsko padá, lebo ich jazyk a ich skutky sú proti Pánovi, navzdory očiam jeho velebnosti.
9. Výzor ich tváre svedčí proti nim, svoj hriech hlásajú ako Sodoma, neskrývajú ho; beda ich duši! Veď sebe robia zlo!
10. Povedzte spravodlivému, že dobre mu, že bude jesť ovocie svojich skutkov.
11. Beda bezbožnému, zle mu! Podľa skutkov jeho rúk sa mu stane.
12. Dozorcami môjho ľudu sú deti a ženy nad ním panujú. Ľud môj, tvoji vodcovia sú zvodcovia a cestu, ktorou kráčaš, ničia!
13. Pán povstal, aby sa pravotil, stojí, aby súdil kmene.
14. Pán vstúpi do súdu so staršími svojho ľudu, i s jeho kniežatami: „Veď vy ste spásli vinicu, máte v dome korisť od bedára!
15. Čo chcete? Drvíte môj ľud a rozomieláte tváre bedárov“ - hovorí Pán, Jahve zástupov.
16. Pán hovorí: „Pretože sa dcéry Siona vyvyšujú, vykračujú s napnutým krkom, očami šibú sem a tam, chodia krokom traslavým a hrkajú retiazkami nôh:
17. prašivým spraví Pán temä dcér Siona a Jahve ich sluchy obnaží.
18. V ten deň Pán odstráni ozdobu: obruče nôh, slniečka a mesiačky,
19. perly, náramky a závoje,
20. turbany, hrkálky, pásy, voňavky a amulety,
21. prstene a nosné obrúčky,
22. rúcha, plášte, šatky a kapsičky,
23. zrkadlá a pláštiky, čiapočky a halienky.
24. V ten deň bude miesto vône zápach a miesto pásu povraz, miesto vlnivého účesu plešina, miesto plášťa vrecovina, vypálený znak namiesto krásy.
25. Tvoji mužovia padnú mečom a tvoji hrdinovia vo vojne.
26. Budú kvíliť a smútiť jej brány a spustnutá bude sedieť na zemi.“

Kapitola 4

1. Sedem žien sa chopí jedného muža v ten deň a povedia: „Svoj chlieb budeme jesť a svoje rúcho obliekať, len tvojím menom nech sa zveme: odstráň našu potupu!“
2. V ten deň bude Pánov Výhonok na okrasu a slávu a Plod zeme na velebu a ozdobu zachráneným Izraela.
3. A ten, kto zostane na Sione a kto zvýši v Jeruzaleme, svätým sa bude nazývať, každý zapísaný v Jeruzaleme pre život,
4. až zmyje Pán škvrnu dcér Siona a od Jeruzalema odstráni jeho krv duchom súdu a duchom zápalu.
5. A Pán stvorí nad každým miestom vrchu Sion, i tam, kde ho vzývajú, oblak vo dne a dym a žiaru plamenného ohňa v noci, áno, nad celou slávou bude stan.
6. A bude strechou tienistou vo dne pred horúčavou a úkrytom a útočišťom pred víchricou a pred dažďom.

Kapitola 5

1. Zaspievam svojmu miláčikovi pieseň svojho priateľa o jeho vinici. Vinicu mal miláčik môj na úrodnom úbočí.
2. Okopal ju, skálie z nej vyzbieral, viničom ju vysadil, postavil uprostred nej vežu a lisom ju vystrojil. Potom čakal, že urodí hrozno, urodila však plánky.
3. A teraz, občania Jeruzalema a mužovia Júdska, súdte medzi mnou a mojou vinicou!
4. Čo som ešte mal urobiť svojej vinici a neurobil som jej? Prečo, kým čakal som hrozno, urodila len plánky?
5. Teraz však nechže vám ukážem, čo urobím ja svojej vinici: poválam jej plot a stane sa pastvou, zrúcam jej ohradu a bude pošliapaná.
6. Obrátim ju na púšť, nebude strihaná a nebude kopaná, takže vzrastie trnie a bodľač; ba aj oblakom prikážem, aby ju neskropili dažďom.
7. Bo vinicou Pána zástupov je dom Izraela a júdski mužovia jeho sadom rozkošným. On čakal na právo - a hľa, bezprávie, na spravodlivosť - a hľa, kvílenie.
8. Beda tým, čo hromadia dom na dom a pole pripájajú k polu, takže nieto viac miesta a uprostred krajiny ste sami ubytovaní.
9. Počujem, Pane zástupov: „Ver, že množstvo domov bude pustatinou, vo veľkých a krásnych nebude nik bývať.“
10. Áno, desať jutár vinice urodí jeden bat a chomer siatia efu urodí.
11. Beda tým, čo zavčas rána pachtia po nápoji a do neskorého večera ich rozpaľuje víno!
12. Čo majú gitaru a harfu, bubon, flautu a víno na hodoch, na dielo Pána však nehľadia a prácu jeho rúk nevidia.
13. Zato bude zajatý môj ľud pre nevedomosť, jeho slávni umrú hladom a jeho zástup zoschne od smädu.
14. Preto podsvetie roztvorí svoj pažerák, rozšklabí svoje ústa bezodné a zostúpi jeho sláva i jeho zástup i jeho hluční a tí, čo v ňom plesajú.
15. I skloní sa človek a pokorí sa každý a oči pyšných sa sklopia.
16. Povýšený bude v súde Pán zástupov a svätý Boh v pravde ukáže sa svätým.
17. Baránky sa tam budú pásť ako na svojej pastve a púšte boháčov cudzinci vyjedia.
18. Beda tým, čo priťahujú vinu nepravosťou a pokutu vozovými povrazmi!
19. Čo hovoria: „Nech sa náhli, nech urýchli svoje dielo, nechže uvidíme! Nech sa priblíži a príde rozhodnutie Svätého Izraelovho, nech ho spoznáme!“
20. Beda tým, čo vravia zlému dobré a dobrému zlé, robia svetlo tmou a tmou svetlom, robia horké sladkým a sladké horkým!
21. Beda tým, čo sú vo vlastných očiach múdri a sami pred sebou rozumní!
22. Beda hrdinom - v pití vína a silákom - v miešaní liehovín,
23. ktorí za úplatok oslobodia zločinca a odnímu právo od spravodlivých!
24. Preto ako plevu zožiera jazyk ohňa a seno scvrka sa v plameni, bude ich koreň hnilobou a ich kvet odletí ako prach, lebo odmietli náuku Pána zástupov a výroku Svätého Izraelovho sa rúhali.
25. Preto sa rozpálil Pánov hnev proti jeho ľudu, vystrel proti nemu svoju ruku a strestal ho, až sa triasli hory. Ich mŕtvolý boli sťa blato po uliciach. Tým všetkým nie je odvrátený jeho hnev a jeho ruka je ešte vystretá.
26. I zdvihne znak národu zďaleka a zapíska mu až do končín zeme a hľa, príde náhle, honosne!
27. Niet v ňom znaveného ani omdleného, nespí, ani nedrieme, pás jeho bedier sa nerozopne, ani remeň na obuvi neroztrhne.
28. Jeho šípy sú ostré, všetky kuše napnuté, kopytá jeho koní sú ako kremeň a jeho kolesá ako víchrica.
29. Rev má ako levica, reve ako levíčatá, ručí a uchyťí korisť, odnesie a nik mu ju nevytrhne.
30. V ten deň bude hučať nad ním ako hukot mora. Pozrie sa na zem a hľa, hustá tma a svetlo sa zotmie v jej mrákote!

Kapitola 6

1. V roku, keď zomrel kráľ Oziáš, videl som Pána sedieť na vysokom a vznešenom tróne; lem jeho rúcha naplňal chrám.
2. Nad ním stáli serafíni; každý mal po šesť krídel: dvoma krídlami si zakrývali tvár, dvoma si zakrývali nohy a dvoma lietali.
3. A jeden druhému volal: „Svätý, svätý, svätý je Pán zástupov, celá zem je plná jeho slávy.“
4. Prahy dverí sa chveli od hlasu volajúceho a dom sa naplnil dymom.
5. Tu som povedal: „Beda mi, áno, som stratený. Veď som muž s nečistými perami a bývam medzi ľuďmi s nečistými perami; a moje oči videli kráľa, Pána zástupov.“
6. I priletel ku mne jeden zo serafínov, v ruke mal žeravý uhlík, čo kliešťami vzal z oltára,
7. dotkol sa mi úst a povedal: „Hľa, toto sa dotklo tvojich perí, zmizla tvoja vina a tvoj hriech je odstránený!“
8. Potom som počul hlas Pána, ktorý hovoril: „Koho mám poslať, kto nám pôjde?“ I povedal som: „Hľa, tu som, pošli mňa!“
9. Riekol: „Chod' a povedz tomu ľudu: Čujteže, čujte, no nerozumejte, vidťeže, vidťe, no nepoznávajte!
10. Sprav bezcitným srdce tohto ľudu, jeho uši zaťaž a oči mu zastri, aby očami nevidel a ušami nepočul, aby mu srdce nepochopilo a neobrátil sa a neuzdravil.“
11. I vravel som: „Dokedy, Pane?“ Riekol: „Kým nespustnú mestá, nebudú bez občanov a domy bez ľudí, kým nebude zem vyplienená v púšť.“
12. Pán oddialil ľudí, takže bude veľká opustenosť v krajine.
13. A ak v nej ostane ešte desiaty diel, bude znova ničeny ako terebinta a dub, z ktorého pri stínaní ostane iba kmeň. Jeho kmeň je svätým semenom.“

Kapitola 7

1. V dňoch Achaza, syna Joatamovho, syna Oziášovho, kráľa júdskeho, Rasin, kráľ Aramu, a Peqah, syn Romeliášov, kráľ izraelský, vytiahli do boja proti Jeruzalemu, ale nevládali ho zdoľať.
2. Keď zvestovali Dávidovmu domu: „Aram táborí v Efraimsku,“ chvelo sa jeho srdce a srdce jeho ľudu tak, ako sa chvejú stromy lesa od vetra.
3. A Pán riekol Izaiášovi: „Chod' naproti Achazovi ty i tvoj syn Šeárjášúb až po koniec vodovodu Horného rybníka, na cestu poľa práčov,
4. a povedz mu: Daj pozor a buď spokojný, neboj sa a srdce nech ti nechabne pre tie dve dymiace ohorené hlavne, pre zúrivy hnev Rasina a Aramu a Romeliášovho syna.
5. Preto, že sa Aram a Efraim a Romeliášov syn uzniesli proti tebe, hovoriac:
6. Tiahnime do Júdska a podesme ho, strhnime ho k sebe a ustanovme v ňom za kráľa Tábelovho syna!
7. Toto hovorí Pán, Jahve: Nestane sa tak a nebude tak,
8. lebo hlavou Aramu je Damask a hlavou Damasku Rasin. O šesťdesiatpäť rokov bude Efraim zlomený, nebude národom.
9. Hlavou Efraimu je Samária a hlavou Samárie Romeliášov syn. Ak neuveríte, veru neobstojíte.“
10. Pán znovu takto prehovoril k Achazovi:
11. „Žiadaj si znamenie od Pána, svojho Boha, či už hlboko v podsvetí a či hore na výsostiach!“
12. Ale Achaz vravel: „Nebudem žiadať a nebudem pokúšať Pána.“
13. Riekol teda (Izaiáš): „Počujteže, dom Dávidov! Či vám je málo obťažovať ľudí, že obťažujete ešte aj môjho Boha?
14. Preto vám sám Pán dá znamenie: Hľa, panna počne a porodí syna a dá mu meno Emanuel!
15. Mlieko a med bude jesť, až bude vedieť opovrhnuť zlým a voliť si dobré.
16. Lebo skôr, ako by chlapec vedel opovrhnuť zlým a voliť si dobré, bude spustošená krajina, ktorej dvoch kráľov sa ty hroziš.
17. Pán privedie i na teba a na tvoj ľud - na dom tvojho otca - dni, akých nebolo odo dňa, čo sa odtrhol Efraim od Júdska - asýrskeho kráľa.“
18. V ten deň Pán zapíska muče, ktorá je v končinách riek Egypta, a včele, ktorá je v krajine Asýr.
19. I prídu a usadia sa všetci v jarkoch dolín a v trhlinách skál a v každom trní a v každej škáre.
20. V ten deň pán oholí britvou najatou spoza rieky - kráľom asýrskym - hlavu a vlásky nôh, ba aj bradu odstráni.
21. Ak si v ten deň prichová niekto kravičku a dve ovečky,
22. pretože dajú množstvo mlieka, bude jesť mlieko, áno, mlieko a med bude jesť každý, kto ostane v krajine.
23. V ten deň každé miesto, kde je tisíc vínnych kmeňov za tisíc strieborných, bude trnám a bodľáčim;
24. pôjdu ta so šípami a kušou, lebo trnám a bodľáčim bude celá zem.
25. A na kopce, čo sa okopávajú motykou, nevkróčiš zo strachu pred trnám a bodľáčim a budú pastvou býkov a šliapaniskom oviec.

Kapitola 8

1. Pán mi povedal: „Vezmi veľkú tabuľu a napíš na ňu ľudským písmom: Náhla korisť - rýchly lup!“
2. I vzal som si hodnoverných svedkov, kňaza Uriáša a Zachariáša, syna Barachiášovho.
3. Potom som pristúpil k prorokyni; i počala a porodila syna. A Pán mi riekol: „Nazvi ho Náhla korisť - rýchly lup.“
4. Lebo skôr, ako by chlapec vedel volať: Otče a: Matka, budú odnášať bohatstvo Damasku a korisť Samárie pred asýrskeho kráľa.“
5. A Pán ešte ďalej hovoril ku mne takto:
6. „Pretože tento ľud zavrhol vody Siloe, ktoré tečú tíško, a potešil tým Rasina a Romeliášovho syna:
7. preto, hľa, privedie na nich (Pán) silné a hojné vody Rieky: - asýrskeho kráľa a všetko jeho vojsko - i vystúpi nad všetky svoje riečištia a prerazí všetky svoje brehy.
8. Potečie v Júdsku, rozvodní sa a rozprúdi, bude siahať až k hrdlu, takže svojimi rozpätými krídlami zaplní šírku tvojej krajiny, ó, Emanuel!“
9. (Len) zúrte, národy, a skazíte sa, čujte, všetky diaľavy zeme; (len) zbrojte a zničíte sa, (len) zbrojte a zničíte sa!
10. Kujte plán - a stroskotá; hovorte reči - a neobstoja, pretože s nami je Boh.
11. Lebo takto mi hovoril Pán mocným zásahom a upravoval ma, aby som nešiel cestou tohto ľudu. Riekol:
12. „Nezvite sprisahaním všetko, čo tento ľud volá sprisahaním, a čoho sa on bojí, nebojte sa a nestrachujte sa!
13. Pána zástupov, toho majte za Svätého! On je vašou bázňou a on vašim strachom.
14. A bude svätyňou a skalou úrazu, kameňom pádu obom domom Izraela, sieťou a osídлом obyvateľom Jeruzalema.
15. I potknú sa oň mnohí, padnú a rozbijú sa; zachytia sa a budú ulovení.“
16. „Potvrď svedectvo a zapečat náuku u mojich učeníkov.“
17. Čakám teda na Pána, ktorý si zakryl tvár pred domom Jakuba, a dúfam v neho.
18. Hľa, ja a chlapci, ktorých mi dal Pán, sme znakmi a znameniami v Izraeli od Pána zástupov, čo býva na vrchu Sion!
19. Keď vám povedia: „Dopytujte sa u čarodejov a veštcov, čo šuškejú a šepocú; či sa nemá národ dopytovať u svojho boha, o živých u mŕtvych?“
20. K náuke a ku svedectvu! Ak nebudú hovoriť takto, budú ako tí, pre ktorých niet svitania.
21. Bude chodiť v nej (v krajine) ochabnutý a hladný, a keď vylačnie, rozzúri sa a bude zlorečiť svojmu kráľovi a svojmu Bohu. A či sa obráti nahor,
22. či sa pozrie na zem: hľa, úzkosť a tma a hrôzyplné temno! Ale mrákavy uniknú,
23. lebo nebude tma tam, kde je (teraz) súženie. V predošlom čase znevážil krajinu Zabulona a krajinu Neftaliho, v poslednom však zvelebí pobrežie mora, Zajordánsko, Galileu pohanov.

Kapitola 9

1. Ľud, čo kráča vo tmách, uzrie veľké svetlo, nad tými, čo bývajú v krajine tieňa smrti, zažiarí svetlo.
2. Rozmnožil si plesanie, zväčšil si radosť; budú sa tešiť pred tebou, ako sa tešia pri žatve, tak, ako plesajú, keď si delia koristi.
3. Veď jeho ťažké jarmo a prút jeho pleca a palicu jeho pohoniča lámeš ako v dňoch Madiánu.
4. Lebo každá hrmotná obuv a každý šat zmáčaný v krvi bude spálený, bude ohňu pokrmom.
5. Lebo chlapec sa nám narodil, daný nám je syn, na jeho pleci bude kniežatstvo a bude nazvaný: zázračný Radca, mocný Boh, večný Otec, Knieža pokoja.
6. Jeho vláda bude veľká a pokoj bude bez konca na Dávidovom tróne a nad jeho kráľovstvom, aby ho upevnil a posilnil právom a spravodlivosťou odteraz až naveky. Horlivosť Pána zástupov to urobí.
7. Pán poslal slovo proti Jakubovi, aby dopadlo na Izrael.
8. A skúsi to celý národ, Efraim aj občania Samárie, čo v namyslenosti a pýche srdca vravia:
9. „Tehly sa zrútili - budeme stavať kvádrmi, sykomory sú vyťaté - nahradíme ich cédrmi.“
10. A pán povýšil nad neho Rasinových nepriateľov a popudil jeho odporcov.
11. Aramejčanov od východu a Filištíncov od západu, i hltáť budú Izrael plnými ústami. Tým všetkým nie je odvrátený jeho hnev a jeho ruka je ešte vystretá.
12. Ale ľud sa neobrátil k tomu, čo ho bil, a nehľadali Pána zástupov,
13. nuž odtne Pán hlavu i chvost, palmovú ratolesť i trst' v jediný deň.
14. Starec a hodnostár sú hlava, prorok však, ktorý učí lož, je chvost.
15. Vodcovia ľudu (Izraela) sú zvodcami, tí však, ktorých vedú, sú zvedení.
16. Preto z jeho junače nemá Pán radosti a nad jeho sirotami a vdovami sa nezľutuje, veď sú to všetko bezbožníci a zločinci a každé ústa hovoria hanebnosť! Tým všetkým nie je odvrátený jeho hnev a jeho ruka je ešte vystretá.
17. Veď nepravosť horela sťa oheň, čo trnie a bodláč stravuje, potom zapaluje lesné húštiny, že ich zahalujú stĺpy dymu.
18. Hnevom Pána zástupov je zapálená krajina a ľud (Izraela) je ako pokrm ohňa: nik sa nezmiluje nad vlastným bratom.
19. Zožiera napravo a hladuje, zjedá naľavo a nenasýti sa; každý zjedá mäso vlastného ramena.
20. Manesses Efraima a Efraim Manassesa a obaja spolu sú proti Júdovi. Tým všetkým nie je odvrátený jeho hnev a jeho ruka je ešte vystretá.

1. Beda tým, čo uzákoňujú zlé zákony, a pisárom, ktorí spisujú útlak,
2. aby drobných ľudí odtisli od práva a biednych môjho ľudu odvedli od pravdy, aby vdovy boli ich korisťou a aby ozbíjali siroty.
3. Čo však spravíte v deň navštívenia, keď nešťastie príde zďaleka? Ku komu sa budete utiekať o pomoc a kde zanecháte svoje bohatstvo?
4. Dostanete sa len medzi zajatcov a medzi pozabíjaných padnete. Tým všetkým nie je odvrátený jeho hnev a jeho ruka je ešte vystretá.
5. Beda Asýrsku, je prútom môjho hnevu a palicou v ich rukách je moja prchkosť.
6. K rúhavému národu ho posielam, proti ľudu môjho hnevu dávam rozkaz, aby koristil korisť a zbíjal zboj a aby ho rozšliapal ako blato ulíc.
7. Ale on tak nezmýšľa a jeho srdce tak nemieni, lež v mysli má vyničiť a vyhubiť nemálo národov.
8. Veď hovorí: „Či nie sú moje kniežatá všetky kráľmi?
9. Či nie je Kalano ako Karkemis? Či nie je Emat ako Arpad? Či nie je Samária ako Damask?
10. Ako zasiahla moja ruka kráľovstvá bôžikov - a modiel mali veru viac než Jeruzalem (a Samária).
11. Či tak, ako som urobil Samárii a jej bôžikom, neurobím tiež Jeruzalemu a jeho modlám?“
12. Keď Pán doplní celé svoje dielo na vrchu Sion a v Jeruzaleme, navštívim pyšný výplod srdca asýrskeho kráľa a nadutú hrdosť jeho očí.
13. Lebo hovorí: „Silou svojej ruky som to urobil a svojou múdrosťou, lebo som rozumný; odstránil som hranice národov, ich poklady som ukoristil a sťa obor som zvrhol tých, čo sedeli na tróne.
14. Moja ruka našla ako hniezdo bohatstvo národov a ako sa zhrabujú opustené vajcia, zhrabol som ja celú krajinu a nebolo, kto by krídlom strepotal a ústa otvoril a spištal.“
15. Či sa môže vypínať sekera nad toho, čo ňou hýbe? Či sa môže vyvyšovať píla nad toho, kto ju ťahá? Akoby prút hýbal tými, čo ho dvíhajú, akoby palica dvíhala toho, ktorý nie je drevom.
16. Preto pošle Pán, Vládca zástupov, na jeho silákov suchoty a pod jeho pýchou bude pražiť ako požiar oheň.
17. Svetlo Izraela bude ohňom, a jeho Svätý plameňom. I bude horieť a strávi jeho trnie a bodlač v jeden deň.
18. Nádheru jeho lesa a hája znivočí od vrcholu až po koreň, že bude, ako kto hynie horúčkou.
19. Zvyšok stromov jeho lesa bude maličký, že to chlapec spočíta.
20. V ten deň sa zvyšok Izraela a zachránení Jakubovho domu nebudú viac opierať o toho, kto ich bije, lež úprimne sa budú opierať na Pána, Svätého Izraela.
21. Zvyšok sa obráti, zvyšok Jakubov k mocnému Bohu.
22. Lebo čo by bolo tvojho ľudu, Izrael, ako piesku mora, len zvyšok z neho sa obráti. Záhuba ustanovená - prevláda spravodlivosť!
23. Lebo záhubu, a to neodvratnú, vykoná Vládca, Pán zástupov, prostred celej zeme.
24. Preto takto vraví Vládca, Pán zástupov: „Neboj sa, ľud môj, čo bývaš na Sione, Asýra, ktorý ťa bije prútom a dvíha na teba svoju palicu ako Egypt.“
25. Veď už len krátku chvíľku a prestane zloba a môj hnev bude ničiť ich.“
26. Pán zástupov zdvihne nad nimi svoj bič, ako keď bil Madiánčana na skale Oreb, a svoju palicu pozdvihne nad more ako proti Egyptu.
27. V ten deň spadne jeho bremä z tvojho pleca a jeho jarmo z tvojej šije: jarmo sa zláme od tučnoty.
28. Ide na Ajat, tiahne cez Magron, v Machmase si necháva batožinu,
29. prechádza priečodom: „Geba nám bude nocľahom.“ Trasie sa Ráma, Šaulova Gabaa uteká.
30. Kvíl hlasito, dcéra Galima, počúvajže, Laisa, úbohý Anatot.
31. Uteká Medemena, obyvatelia Gebimu bežia.
32. Ešte dnes má zastať v Nobe, zamáva rukou nad vrchom dcéry Siona, nad pahorkom Jeruzalema.
33. Hľa, Vládca, Pán zástupov, poobtína vetvy náporom; čo vysoko vzrástlo, bude sťaté, čo je vznešené, klesne.
34. Obkliesnená bude húšť lesa železom a Libanon padne s velikášmi.

Kapitola 11

1. Z pňa Jesseho vypučí ratolešť a z jeho koreňov výhonok vykvitne.
2. A spočinie na ňom duch Pánov: duch múdrosti a rozumu, duch rady a sily, duch poznania a bohabojnosti;
3. a naplní ho bázeň pred Pánom. Nie podľa zdania očí bude súdiť, ani podľa počutia karhať,
4. ale v pravde bude súdiť maličkých a rozhodovať priamosťou v prospech krotkých zeme. I porazí zem prútom svojich úst a dychom svojich perí usmrťí zlosyna.
5. Pravda bude pásom jeho bedier a vernosť opaskom jeho drieku.
6. Vtedy bude vlk bývať s baránkom a leopard spočívať s kozliatkom; i teliatko a lev a krmny vól budú spolu a drobný chlapček ich bude zavracať.
7. Krava i medveď budú sa pást, ich mláďatá budú ležať spolu a lev bude ako vól žrať slamu.
8. Nemluvňa sa bude hrať nad dierou hada, do jamy vretenice siahne rukou odkojenča.
9. Nebudú zle robiť a nebudú škodiť na celom mojom svätom vrchu; lebo zem bude plná poznania Pána, ako vody pokrývajú more.
10. V ten deň bude koreň Jesseho stáť ako zástava národov, budú ho vyhľadávať kmene a jeho príbytok bude slávny.
11. V ten deň Pán zase zdvihne ruku, aby získal zvyšok ľudu, ušetrený Asýrskom, Egyptom, Patrosom, Kušom, Elamom, Sineárom, Ematom a ostrovmi mora.
12. Zdvihne zástavu k národom, zhromaždí vysťahovalcov Izraela a Júdových roztratených pozbiera zo štyroch strán sveta.
13. Zmizne žiarlivosť Efraima a nepriatelia Júdu budú vyhubení. Efraim nebude žiarliť na Júdu a Júda nebude utláčať Efraima.
14. Lež zaletia na svah Filištíncov k západu a spolu olúpia synov Východu. Edom a Moab bude ziskom ich rúk a synovia Amona budú ich poslúchať.
15. Pán vysuší jazyk Egyptského mora svojím dychom horúcim a vztiahne ruku nad Rieku, rozbije ju na sedem potokov a umožní ju prekročiť v obuvi.
16. I bude mať cestu zvyšok ľudu, čo bude ušetrený Asýrskom, ako ju mal Izrael v deň, keď vychádzal z egyptskej krajiny.

Kapitola 12

1. V ten deň povieš: „Chválím ťa, Pane, že si sa hneval na mňa, ale tvoj hnev sa odvrátil a potešil si ma.“
2. Hľa, Boh mojej spásy, dúfam a nebojím sa, veď moja sila a môj chválospev je Pán, on sa mi stal spásou.“
3. I budete čerpať vodu s radosťou z prameňov spásy
4. a poviete v ten deň: „Oslavujte Pána, vzývajte jeho meno, oznámte jeho skutky národom, rozhlasujte, že je slávne jeho meno.“
5. Ospevujte Pána, veď veľkolepo konal, nech je to známe po celej zemi.
6. Plesaj a jasaj obyvateľka Siona, lebo veľkým uprostred teba je Svätý Izraela!“

Kapitola 13

1. Výrok nad Babylonom, ktorý videl Izaiáš, syn Amosov.
2. Na holom vrchu zdvihnite zástavu, volajte im hlasno, kývajte rukou, nech vojdú do brán kniežat!
3. Ja som dal rozkaz svojim zasvätencom, zavolať som (pre svoj hnev) svojich hrdinov, tých, čo hrdo jasajú pre moju slávu.
4. Čuj! Hluk na vrchoch, ako množstva ľudí. Čuj! Lomoz kráľovstiev zhromaždených národov. To Pán vojsk prehliada bojovné vojsko.
5. Idú z ďalekej krajiny, od končín nebies: Pán a nástroje jeho hnevu, aby zničili celú zem.
6. Kvíľte, lebo blízko je deň Pána, príde ako pohroma od Všemohúceho.
7. Preto sklesnú všetky ruky a každé ľudské srdce ochabne.
8. I podesia sa, krčce a bôle dostanú, budú sa zvíjať ako rodička, s hrôzou budú hladieť jeden na druhého: tvár im bude horieť plameňom.
9. Hľa, ide deň Pána ukrutný, rozhnevaný a rozpálený, aby urobil zo zeme púšť a jej hriešnikov z nej vyhubil!
10. Veď hviezdy nebies a ich súhvezdia nezaskvejú sa svojím leskom, slnko sa zatmie, len čo vyjde, a mesiac sa nerozžiari svetlom.
11. Strescem zločin na svete a na zločincoch ich vinu a spravím koniec nadutosti pyšných a hrdoť násilníkov pokorím.
12. Mužov spravím vzácnejšími než zlato a ľudí nad zlato ofírske.
13. Preto otrasiem nebesami a zem sa vyšinie zo svojho miesta pre rozhorčenosť Pána zástupov v ten deň, keď vzplanie jeho hnev.
14. Vtedy ako splašená gazela a ako ovce, ktoré nik nestráži, obráti sa každý k vlastnému národu a každý pobeží do svojej krajiny.
15. Každý dopadnutý bude prebodnutý a každý dochytený padne mečom.
16. Pred ich očami rozdrví im deti, vyplienia im domy a sprznia im ženy.
17. Hľa, ja vzbudím proti nim Médov, ktorí si nevážia striebra a v zlate nemajú záľubu.
18. Ich kuše rozdrví mladíkov a neušetria plod života, nad synčekmi sa nezľutuje ich oko.
19. A Babylon, ozdoba kráľovstiev, pyšná okrasa Chaldejcov, bude, ako keď Boh rozvrátil Sodomu a Gomoru.
20. Neobývaný bude naveky, neosídlený na všetky pokolenia; Arab si tam nepostaví stan a pastieri tam nebudú košiarit.
21. Ale bude tam sídlit' zver púšte, sovy naplnia ich domy, budú tam bývať pštrosy a capy tam budú poskakovať.
22. Hyeny budú skučať v jeho kaštieľoch a šakaly v palácoch rozkoše. Už čoskoro príde jeho čas, neodtiahnu sa už jeho dni.

Kapitola 14

1. Lebo Pán sa zmiluje nad Jakubom a znovu si vyvolí Izrael a dá im spočinúť vo vlastnej krajine. Vtedy sa pridružia k nim cudzinci a pripoja sa k Jakubovmu domu.
2. Národy ich pojmu a privedú na ich miesto, dom Jakubov si ich však prisvojí v Pánovej krajine za sluhov a za slúžky; zajmú tých, čo ich zajali, a podrobia si svojich utláčateľov.
3. V ten deň, keď ti Boh dá odpočinúť si od únavy a zmietania a ukrutného otroctva, ktorým ťa zotročil,
4. zložíš toto porekadlo proti babylonskému kráľovi a povieš: „Hľa, ako skončil tyran, skončilo násilie!“
5. Pán zlámal prút pohanov, palicu vladárov,
6. čo zlostne bila ľudstvo údermi neprestajnými, podmaňovala v hneve národy sužovaním nelútosným.
7. Oddychuje, odpočíva celá zem, prepukáva jasotom.
8. Aj cyprusy a cédre Libanonu sa ti tešia: „Odkedy ležíš, nevystúpi rubač k nám.“
9. Podsvetie zdola sa pre teba rozruší v ústrety tvojmu príchodu; vzbudzuje pre teba tiene, všetkých mocnárov zeme vyzdvihuje z ich trónov, všetkých kráľov národov.
10. Títo všetci sa ozvú, prehovoria k tebe: „I ty si omdlel ako my, nám si sa stal rovným?“
11. Do pekla je zvrhnutá tvoja sláva, znenie tvojich hárf. Pod tebou je rozostretá chrobač a červy sú tvojou prikrývkou.“
12. Ako si padla z neba, žiarivá zornička! Zrazený si k zemi, čo si vládol nad národmi.
13. Veď v srdci si si hovoril: „Do nebies vystúpim, až nad Božie hviezdy vyvýšim svoj trón, sídliť chcem na vrchu zhromaždenia, na stráňach severu.
14. Vystúpim do výšin oblakov, prirovnám sa Najvyššiemu.“
15. Lenže do podsvetia si zvrhnutý, na stráne priepasti.
16. Čo ťa uzrú, obzrú si ťa, hútať budú o tebe: „Či toto je muž, čo rozbúrila zem, zatriasol ríšami,
17. čo svet obrátil na pustatinu, jeho mestá zrúcal a jeho väzňom nepootváral dom väznenia?“
18. Králi národov všetci spočívajú v sláve, každý vo svojom dome.
19. Ty však si vyhodený bez hrobu ako odporná vetva - pokrytý zabitými, ktorých meč prebodol - (19f) ako pošliapaná mŕtvola. (19e) K tým, čo zostúpia do kamenných hrobov,
20. nepridružíš sa pri pohrebe, lebo si zničil vlastnú krajinu, svoj vlastný ľud vyvraždil. Nikdy nik nespomenie semeno zločincov.
21. Postavte popravisko jeho synom pre zločin ich otcov, aby nepovstali a nepodmanili si zem a nezaplňli svet mestami.
22. Povstanem proti nim - hovorí Pán zástupov - a vyhubím z Babylonu meno a zvyšok, rod a potomstvo - hovorí Pán -
23. a obrátim ho na príbytok ježa a na mláky vôd a vymetiem ho ničiacou metlou - hovorí Pán zástupov.
24. Takto prisahal Pán zástupov: „Veru, ako som zamýšľal, tak bude a ako som ustanovil, tak sa stane,
25. že zlomím Asýrsko vo svojej krajine a na svojich vrchoch ho pošliapem, takže sa vzdiali od nich jeho jarmo a stratí sa z ich ramien jeho bremeno.“
26. To je ustanovenie, ustanovené nad celou zemou, a to je ruka, vystretá nad všetky národy.
27. Veď Pán zástupov rozhodol, ktože to zlomí? Jeho ruka je vystretá, ktože ju odstráni?
28. V roku smrti kráľa Achaza odznel tento výrok:
29. „Neteš sa ty, Filištínsko celé, že prút toho, čo ťa bil, je zlomený, bo z koreňa hada vyjde vretenica a jej plodom bude okrídlený drak.
30. I budú sa pást prvorodení biednych a chudobní budú sídliť v bezpečí, tvoj koreň však hladom usmrtím a tvojich pozostalých zabijem.
31. Kvíl, brána, plač, mesto, des sa, Filištínsko celé, lebo od severu prichádza dym a nik neodchádza od svojich čiat.“

32. A čo sa odpovie poslom pohanov? Že Pán založil Sion a na ňom sa ukryjú biedni jeho ľudu.

Kapitola 15

1. Výrok nad Moabom. Áno, za noci bol zničený, Ar Moab zhynul; áno, za noci bol zničený, Kír Moab zhynul.
2. Idú do domu, Dibon vystupuje na výšiny plakať, na Nebu a na Medabe kvíli Moab: na každej hlave plešina, každá brada oholená,
3. na jeho cestách obliekajú sa do vrečovín, na jeho strechách a uliciach všetko kvíli, rozplakáva sa.
4. Hesebon a Eleále volá, až k Jase počuť ich hlas, preto sa chvejú bedrá Moabu, jeho duša sa cheje.
5. Moje srdce volá pre Moab. Jeho ubehlíci sú až v Segore, v Eglat - Šelišija. Áno, na výstupy Luitu vystupujú v plači, áno, na ceste k Horonaimu stupňujú krik pre skazu.
6. Áno, vody Nimrimu sa na púšť obrátia, áno, vyschla tráva, zhynula byl', niet viacej zelene.
7. Preto svoje zvyšky a svoje zásoby nesú k potoku Vrb.
8. Áno, krik obkľučuje hranice Moabu, až po Eglaim jeho kvílenie a po Beer-Elim jeho kvílenie.
9. Áno, vody Dimonu sú plné krvi, lebo na Dimon uloží ďalšie: na zachránených Moabu leva i na tých, čo ostanú v krajine.

Kapitola 16

1. Pošlite baránka vládcovi zeme zo Sely púšťou k vrchu dcéry Siona.
2. Ako odplašené vtáča, rozohnané hniezdo, budú dcéry Moabu pri brodoch Arnona.
3. „Daj radu, učiň rozhodnutie; premeň na noc svoj tieň v pravé poludnie, schovaj ubehlíkov, nevyjavuj rozplašených!
4. Nech u teba bývajú ubehlíci Moabu, buď im útočišťom pred ničiteľom!“ Ved' zmizol násilník, prestalo ničenie, zhynuli z krajiny tí, čo ju gniavili!
5. Milostivo bude postavený trón a na ňom bude verne sedieť v stánku Dávidovom sudca, čo hľadá právo a domáha sa pravdy.
6. Počuli sme o pýche Moabu, pýche veľkej, a o jeho nadutosti, hrdosti a prchkosti, o jeho nezmyselných rečiach.
7. Preto jajkať bude Moab k Moabovi, všetko to bude jajkať. Za hroznovými koláčmi Kír-Charošetu budú vzdychať celkom zničení.
8. Lebo sú zvädnuté polia Hesebonu, vinicu Sabamy rozšliapali páni národov; jej ratolesti siahajú až k Jazeru, zatárali sa na púšť, jej výhonky sa rozvetvovali, presahovali more.
9. Preto plačom Jazerčanov oplakávam vinicu Sabamy, zalievam ťa slzami, Hesebon a Eleále, ved' do tvojho vinobrania a do tvojej žatvy vpadávalo ujúkanie.
10. Zmizla radosť a plesanie zo záhrad a vo viniciach nejasajú, nevýskajú, víno v lisoch nešliape šliapač, urobil som koniec ujúkaniu.
11. Preto moje vnútro zuní pre Moaba ako citara a moje útroby pre Kír Cháreš.
12. Až sa zjaví Moab a namáhať sa bude na výšinách a vojde sa modliť do svojej svätyne, nič nezmôže.
13. Toto je slovo, ktoré Pán dávno vyriekol nad Moabom.
14. Teraz však prehovoril Pán: „V troch rokoch, ako rokoch žoldniera, bude znevážená sláva Moabu so všetkým veľkým zástupom. Zvyškov však bude málo, trocha, nie mnoho.“

Kapitola 17

1. Výrok nad Damaskom: „Hľa, Damask prestane byť mestom, bude iba hrbou zrúcanín.
2. Opustené budú mestá Aroeru, budú patriť stádam, tam budú ležať a nik ich neodstraší.
3. Zhynie bašta Efraimu a kráľovstvo Damasku, so zvyškami Aramu bude ako so slávou synov Izraela“ - hovorí Pán zástupov.
4. „V ten deň zdobnie Jakubova sláva a tučnosť jeho tela schradne.
5. A obíde, ako keď žnec zachytáva stebľa a jeho rameno obžína klasy v údolí Refaim.
6. Zostanú z neho paberky, ako keď ráňajú olivy, dve-tri bobulky na samom vrcholci, štyri-päť na konárikoch stromu“ - hovorí Pán, Boh Izraela.
7. „V ten deň vzhladne človek na svojho Tvorcu a jeho oči pozrú na Svätého Izraelovho.
8. Nebude hľadiť na oltáre, na dielo svojich rúk, a nebude pozeráť na to, čo vytvorili jeho prsty, na ašery a slnečné stĺpy.
9. V ten deň budú jeho opevnené mestá ako zboreniská Hevejcov a Amorejčanov, ktoré opustili pred synmi Izraela, a bude pustatinou.
10. Ved' si zabudol na Boha, svoju spásu, a na svoju pevnú Skalu si si nespomenul, preto len sad' rozkošné sady a cudzím viničom ich vysádzaj!
11. V deň, keď zasadiš, ohrad' a do rána prived' svoje semeno k rozkvetu: unikne žatva v deň choroby a nezhojiteľnej bolesti.“
12. Beda, hukot mnohých národov, hučia ako hukot morí! Burácanie národov, buráčajú ako burácanie ohromných vôd.
13. Zástupy buráčajú ako burácanie mnohých vôd, ale zahriakne ich a ujdú ďaleko; budú hnané ako pleva vetrom a ako krútnava povíchrice.
14. Za večera, hľa, zdesenie, pred ránom ho už niet! To je údel tých, čo nás olupujú, a osud tých, čo nás vykorisťujú.

Kapitola 18

1. Beda, zem zuniacich krídel, čo je za riekami Etiópie,
2. čo posielala poslov po mori, po vode na papyrusových člnoch! Choďte, rýchli posli, k národu urastenému a lesklému, k ľudu strašnému na ďaleko-široko, k národu silnému a drviacemu, ktorému rieky prerývajú krajinu.
3. Všetci občania sveta a obyvatelia zeme, hľadte, až sa zdvihne zástava na vrchoch, až zazneje trúba, čujte!
4. Lebo takto hovorí Pán ku mne: „Spokojne budem hľadiť na svojom mieste ako žiarna horúčava za jasna a ako oblak rosy v úpale žatvy.“
5. Lebo pred ošarčkou, keď kvitnutiu je koniec a hroznom polozrelým bude jeho kvet, poobrezáva výhonky nožmi a vetvy odstráni, obstrihá.
6. Všetci budú ponechaní vtáctvu hôr a zveri zeme, vtáctvo tam bude letovať a všetka zver zeme tam prezimuje.
7. V tom čase prinesie dar Pánovi zástupov národ urastený a lesklý, ľud strašný na široko-ďaleko, národ silný a drviaci, ktorému rieky prerývajú krajinu, na miesto mena Pána zástupov, na vrch Sion.

Kapitola 19

1. Výrok nad Egyptom: Hľa, Pán sa nesie na ľahkom oblaku a ide do Egypta! I trasú sa pred ním bôžikovia Egypta a Egyptu sa v hrudi roztápa srdce.
2. „I popudím Egypt proti Egyptu, že bude bojovať brat proti bratovi, priateľ proti priateľovi, mesto proti mestu, kráľovstvo proti kráľovstvu.
3. Egyptu unikne duch z útrob a pomätiem ich rozvahu, že sa budú vyzvedať u bôžikov, čarodejníkov, duchov a veštcov.
4. Vydám Egypt do rúk krutých pánov, tvrdý kráľ bude vládnuť nad nimi“ - hovorí Pán, Jahve zástupov.
5. Vysušia sa vody z mora a rieka úplne vyschne.
6. Páchnuť bude z riečišť, splasnú a vyschnú rieky Egypta, zvädne trst' a šašina.
7. Plešiny sú pri Níle, pri brehu Nílu, veď všetko siatie Nílu uschne, zvädne, zmizne.
8. Kvíliť budú rybári, žialiť všetci, čo hádzu udicu do Nílu, a tí, čo rozprestierajú sieť na vode, sklesnú.
9. Zahanbia sa tí, čo spracúvajú lan, tí, čo češú a pradú biele nite.
10. Jeho robotníci budú pošliapaní, všetci nádenníci zarmútení v duši.
11. Veru bláznivé sú kniežatá Tanisu, múdri radcovia faraóna sú hlúpou radou. Ako môžete vraviť faraónovi: „Syn mudrcov som, syn dávných kráľov?“
12. Kdeže sú tvoji mudrci? Nechže ti oznámia a zvestujú, čo ustanovil Pán zástupov proti Egyptu.
13. Osprosteli kniežatá Tanisu, pomýlené sú kniežatá Memfisu, zavádzajú Egypt vládcovia jeho kmeňov.
14. Pán vmiešal do jeho útrob ducha závratu, do bludu uvedú Egypt vo všetkom jeho konaní, ako blúdi opilec v tom, čo sám vydávil.
15. A Egypt nebude mať diela, ktoré by previedla hlava a chvost, palmová ratolesť a trst'.
16. V ten deň bude Egypt ako ženy; triasť a báť sa bude rozohnanej ruky Pána zástupov, ktorou sa rozohnal proti nemu.
17. A júdska krajina bude Egyptu postrachom; keď ju ktokoľvek pred ním spomenie, bude sa triasť pre ustanovenie Pána zástupov, ktoré ustanovil nad ním.
18. V ten deň bude päť miest v egyptskej krajine, ktoré budú hovoriť rečou Kanaánu a prisahať na Pána zástupov, jedno sa bude volať Mesto slnka.
19. V ten deň bude Pánov oltár v strede egyptskej krajiny a pri jej hranici Pánov pomník.
20. A bude znamením a svedectvom Pánovi zástupov v egyptskej krajine: Ak budú volať k Pánovi pre utláčateľov, pošle im záchrancu a obrancu a oslobodí ich.
21. Pán sa dá Egyptanom poznať; Egyptania v ten deň poznajú Pána a budú mu prisluhovať obety a dary, slúbia Pánovi sľuby a splnia ich.
22. Pán bude biť Egypt, biť, ale uzdraví. Tak sa obrátia k Pánovi; i dá sa im uprosiť a uzdraví ich.
23. V ten deň bude cesta z Egypta do Asýrska a budú chodiť Asýri do Egypta a Egyptania do Asýrska a Egypt s Asýrskom bude slúžiť.
24. V ten deň bude Izrael tretím pri Egypte a Asýrsku; požehnaním uprostred zeme,
25. ktorým požehná Pán zástupov slovami: „Požehnaný môj ľud Egypt a dielo mojich rúk Asýrsko a moje dedičstvo Izrael.“

Kapitola 20

1. V roku, keď tartan prišiel do Azotu - keď ho poslal asýrsky kráľ Sargon - a bojoval proti Azotu a dobyl ho,
2. v tom čase hovoril Pán prostredníctvom Izaiáša, syna Amosovho, takto: „Chod, vyzleč zo svojich bedier vrecovinu a vyzuj si z nôh obuv!“ I urobil tak a chodil nahý a bosý.
3. Vtedy povedal Pán: „Tak, ako chodí môj služobník Izaiáš tri roky nahý a bosý, na znamenie a náznak proti Egyptu a Etiópii,
4. tak poženie asýrsky kráľ zajatcov Egypta a vyhnančov Etiópie - mladíkov i starcov - nahých a bosých s holými zadkami na hanbu Egypta.
5. Ustrnú a budú sa hanbiť pre Etiópiu, svoju nádej, a pre Egypt, svoju ozdobu.
6. A obyvatelia tohto pobrežia povedia v ten deň: Hľa, takto je s našimi nádejami, za ktorých pomocou sme behali, aby nás oslobodili od asýrskeho kráľa. Akože budeme môcť uniknúť my?“

Kapitola 21

1. Výrok nad morskou púšťou: Ako víchrice, ktoré tiahnu juhom, tak príde z púšte, z hroznej krajiny.
2. Bolo mi zjavené kruté videnie: Lupič lúpi, ničiteľ ničí. „Hor' sa, Elam! Zvieraj, Méd! Všetkej ich kvilbe koniec urobím.“
3. Preto sú moje bedrá plné hrôzy, schvátili ma bôle sta bôle rodičky, zronený som, keď to čujem, zmätený som, keď to vidím.
4. Trepoce mi srdce, zdesili ma hrôzy, súmrak mi moju túžbu urobil postrachom.
5. Prestrú stôl, postaví hliadku, jedá a pije. „Hore, kniežatá, maňte štít!“
6. Lebo takto mi hovoril Pán: „Choď, postav hliadku! Čo uzrie, nech oznámi!
7. Ak uvidí jazdcov, dvojice koní, jazdcov na osloch, jazdcov na ťavách, nech sleduje pozorne, veľmi pozorne!“
8. I zvolal: „Vidím. Na hliadke, Pane, stojím vo dne stále, na svojej stráži ja stojím celú noc.
9. Hľa, idú jazdci, dvojice koní.“ I ozve sa a hovorí: „Padol, padol Babylon, všetky sošky jeho bohov roztrieskal na zemi.“
10. Môj rozmlátený, môj rozdrvený ľud, čo som počul od Pána zástupov, Boha Izraela, to som vám oznámil.
11. Výrok nad Dumou (Edomskom): Volá ku mne zo Seiru: „Strážca, ako je s nocou? Strážca, čo s nocou?“
12. Strážca povedal: „Príde ráno, ale aj noc. Ak sa dozvedáte, dozvedajte sa, vráťte sa znovu!“
13. Výrok nad Arábiou: V kružine púšte nocujte, karavány dedanské!
14. V ústrety smädnému doneste vodu, obyvatelia krajiny Tema, choďte ubehlíkom naproti s chlebom!
15. Lebo ušli pred mečom, pred vytaseným mečom a pred natiahnutou kušou, pred ťažkým bojom.
16. Lebo takto hovorí Pán ku mne: „Ešte za rok, ako rok žoldniera, a zahynie všetka sláva Kedaru,
17. zvyšok z počtu lukov hrdinských synov Kedaru bude malý,“ lebo to riekol Pán, Boh Izraela.

Kapitola 22

1. Výrok nad Údolím videnia: Čože ti je, že si celé vystúpilo na strechy,
2. plné kriku, mesto hučiace, mesto jasajúce? Tvoji zomrelí nepomreli mečom.
3. Všetci tvoji vodcovia razom utiekli ukrutne spútaní, všetci tvoji hrdinovia sú razom spútaní, utiekli ďaleko.
4. Preto hovorím: „Odvráťte sa odo mňa! Horoko zaplačem. Nesnažte sa potešiť ma nad skazou dcéry môjho ľudu!“
5. Lebo deň poplachu a šliapania a búrenia drží Pán, Jahve zástupov. V Údolí videnia podkopávajú múr a krik je proti hore.
6. Elam zdvihol tulec; na vozoch ľudia, jazdci, a Qír obnažil štít.
7. Tvoje krásne údolia sú plné vozov a jazdci sa pevne postavili k bráne.
8. Odňal závoj Júdovi; v ten deň si hľadel na zbrojnicu Lesného domu.
9. Vidíte, že má Dávidovo mesto mnoho trhlín, zhromažďujete vodu do Dolného rybníka,
10. sčítujete domy Jeruzalema, rúcate domy na opevnenie múrov
11. a robíte struhu medzi dvoma múrmi vodám starého rybníka. Nepozriete však na toho, ktorý to urobil, a toho, čo oddávna to spravil, nevidíte.
12. A pán, Jahve zástupov, zvolá v ten deň: „Plačte a nariekajte, oholte sa a opášte sa vrecovinou!“
13. Ale, hľa, plesanie a radosť, zabíjajú statok a režu ovce, jedia mäso a pijú víno: „Jedzme a pime, veď zajtra umrieme!“
14. I zaznelo mi v ušiach, Pane zástupov: „Veru vám nebude odpustený tento hriech, pokiaľ neumriete“ - hovorí Pán, Jahve zástupov.
15. Toto hovorí Pán, Jahve zástupov: „Chodže k tomu úradníkovi, k Sobnovi, správcovi domu:
16. Čože tu máš a kohože tu máš, že si si tu vytesal hrob? Vysoko vytesal svoj hrob, v skale si vydľabal príbytok.
17. Hľa, Pán ťa rozmachom odvrhne, silák, a pevne ťa zohne,
18. silno ťa zakotúľa, ako sa kotúľa lopta do široširej krajiny. Tam zomrieš a tam budú tvoje skvostné vozy, ty hanba domu tvojho pána!
19. Odstránim ťa z tvojho miesta a zvrhnem ťa z tvojho postavenia.
20. V ten deň zavolám svojho služobníka Eliakima, syna Helkiáša,
21. a oblečiem ho do tvojho rúcha, opášem ho tvojím pásom a dám mu do rúk tvoju moc. I bude otcom obyvateľom Jeruzalema a Júdovmu domu.
22. Dám mu na plece kľúč Dávidovho domu, keď otvorí, nikto nezavrie, a keď zavrie, nikto neotvorí.
23. Osadím ho ako kôl na pevnom mieste, že bude slávnym trónom domu svojho otca.
24. Bude na ňom visieť všetka sláva domu jeho otca: konáre a ratolesti, všetky malé nádoby, od hrnčekov až po krčahy.
25. V ten deň - hovorí Pán zástupov - vykýve sa kôl, osadený na pevnom mieste, vyvalí sa a padne, i rozdrúza sa ťarcha, čo bude na ňom, lebo to vyriekol Pán.“

Kapitola 23

1. Výrok nad Týrom: Kvíľte, lode taršišké, veď je zničený, prístrešia niet! Pri príchode z krajiny Cetim im to bolo zvestované.
2. Zamíkli obyvatelia pobrežia, sidonskí kupci, čo plavia sa morom.
3. Naplnilo ťa - cez veľké vody - zrno Šichoru. Žatva Nílu je ich zárobkom a stal sa tržiskom národov.
4. Hanbi sa, Sidon, veď hovorí more, morská pevnosť takto: Neúpel si a neporodil si, synov si nevychoval a nevypestoval si panny.
5. Keď bude chýr o tom v Egypte, zažalostia pre správu o Týre.
6. Chodte do Taršišu, kvíľte, obyvatelia pobrežia!
7. Či toto je vaše jasajúce (mesto), ktoré má pôvod odpradávná a ktoré viedli jeho nohy sídlit' naďaleko?
8. Kto takto rozhodol o Týre, čo korunúval, ktorého kupci boli kniežatami, jeho obchodníci vznešenými krajiny?
9. Pán zástupov rozhodol tak, aby potupil pýchu všetkej slávy, aby pohanil všetkých vznešených krajiny.
10. Prekroč svoju krajinu sťa rieka, dcéra Taršišu, pása už niet!
11. Vystrel svoju ruku nad more, zatriasol dŕžavami. Pán dal rozkaz proti Kanaánu, aby boli zničené jeho pevnosti.
12. I riekol: „Neplesaj už viac, znásilnená panna, dcéra Sidonu! Vstaň, preplav sa do Cetim, ani tam nebudeš mať pokoja.“
13. Hľa, krajina Chaldejcov - to tento národ, nie Asýr to bol, čo pripravil ju pre zver - postavil si veže a zrúcal jej paláce, urobil z nej zborenisko.
14. Kvíľte, lode taršišké, veď je zničené vaše útočište!
15. V ten deň bude Týrus zabudnutý na sedemdesiat rokov, ako sú dni jedného kráľa. Po sedemdesiatich rokoch bude s Týrom podľa piesne neviestky:
16. Vezmi gitaru, obchádzaj mesto, neviestka zabudnutá, pekne hraj, veľa spievaj, aby si spomenuli na teba.
17. A tak po sedemdesiatich rokoch Pán navštívi Týrus a (on) sa vráti k svojmu zárobku a obcovať bude so všetkými kráľovstvami zeme pred tvárou sveta.
18. Jeho zisk však a zárobok bude zasvätený Pánovi. Nebude sa hromadiť a nebude sa uschovávať, lež bude patriť tým, čo bývajú pred tvárou Pána, aby jedli do sýtosti a obliekali sa nádherne.

Kapitola 24

1. Hľa, Pán pustoší zem a nivočí ju, rozvracia jej tvárnosť a rozprašuje jej obyvateľov.
2. I bude ako ľudu, tak kňazom, ako sluhovi, tak jeho pánovi, ako slúžke, tak jej panej, ako predavačom, tak kupcom, ako tomu, čo požičiava, tak tomu, čo si požičiava, ako dlžníkovi, tak veriteľovi.
3. Pustá, spustnutá je zem, vyplienená a vylúpená, lebo Pán hovoril toto slovo.
4. Trúchli, uvädá zem, zoschýna, uvädá svet, zoschýna výsosť so zemou.
5. A zem je sprznená od obyvateľov, veď prekročili zákony, zmenili právo, zrušili zmluvu večitú.
6. Preto kliatba zožiera zem a pykajú tí, čo na nej bývajú, preto horia obyvatelia zeme a ľudí ostalo len máličko.
7. Smúti mušt, zoschýna vinič, vzdychajú všetci, čo sa v srdci tešili.
8. Zmizla radosť bubnov, prestal krik plesajúcich, zmizla radosť citary.
9. Pri speve nepijú víno, zhorkol nápoj pri pití.
10. Zbúrané je ničomné mesto, zavretý každý dom, nevkróčiš doň.
11. Kvilba je po uliciach pre víno, zapadla každá radosť, odišla potecha zo zeme.
12. V meste zostala spustlosť, na márnosť je rozbitá brána.
13. Veď, tak bude vprostred zeme, uprostred národov ako ráňanie olív, ako paberkovanie, keď skončila oberačka.
14. Tí pozdvihujú svoj hlas, zaplesajú, nad slávou Pánovou zajasá more.
15. Preto oslavujte Pána na morských ostrovoch, meno Pána, Boha Izraela.
16. Od končín zeme počuli sme spevy: „Sláva Spravodlivému!“ Ale povedal som: „Schradnem, schradnem, beda mi!“ Vzbúrenci sa búria, áno, do vzbury sa ženú vzbúrenci.
17. Strach a jama a osídlo pre teba, čo obývaš zem:
18. a kto unikne hlasu hrôzy, padne do jamy, kto vystúpi z jamy, chytí sa do osídla. Lebo sa roztvorila prietoky z výsosti a zatrasú sa základy zeme.
19. Veľmi sa rozpuká zem, na kusy sa dotrhá zem, hrozne sa bude triasť zem.
20. Tackať sa bude zem, tackať sťa opilec, zakolíše sa ako koliba; i zaľahne na ňu jej hriech a padne, že viac nevstane.
21. V ten deň Pán navštíví vojsko výšav na výsosti a kráľov zeme na zemi,
22. zhrabaní budú, ako sa zhrabujú zajatci, do jamy a zavretí budú do väzenia, po mnohých dňoch budú navštívení.
23. I sčervenie mesiac a zahanbí sa slnko, veď Pán zástupov kraluje na vrchu Sion a v Jeruzaleme a pred svojimi staršími má slávu.

Kapitola 25

1. Pane, Bohom si mi, zvelebujem ťa, chválím tvoje meno, veď si zázračne uskutočnil dávne ustanovenia s pevnou vernosťou!
2. Veď si mi z mesta spravil zrúcaninu, z opevneného mesta zborenisko, paláce cudzích nie sú mestom, nikdy nebudú postavené.
3. Preto ťa velebí silný ľud, mestá mocných národov sa ťa boja.
4. Veď si bol pevnosťou slabému, pevnosťou biednemu v jeho úzkosti, úkrytom pred búrkou, tňou pred úpalom, lebo dych tyranov - ako búrka múru.
5. Ako úpal na púšti udusil si hluk cudzincov, ako úpal v tňi mraku stlmil si pieseň tyranov.
6. Pán zástupov pripravil na tomto vrchu všetkým národom hostinu hojnú, hostinu s vínom, hojnosť vyberanú, víno najjemnejšie.
7. A zničí na tomto vrchu závoj, rozvinutý nad celým ľudstvom, a prikrývku, čo zakrýva všetky národy.
8. Zničí smrť navždy a Pán, Jahve, zotrie slzu z každej tváre a hanbu svojho ľudu odstráni z celej zeme, lebo Pán hovoril.
9. A v ten deň povedia: „Hľa, toto je náš Boh, v neho sme dúfali, že nás spasí! On je Pán, v neho sme dúfali, jasajme a radujme sa z jeho spásy!
10. Lebo Pánova ruka spočinie na tomto vrchu.“ Potom bude Moab zmlátený na mieste, ako je zmlátená slama v hnojnici.
11. A ak si v nej roztiahne ruky, ako rozťahuje plavec pri plávaní, zrazí jeho pýchu aj obratnosť jeho rúk.
12. Zrúti tvoje vysoké opevnené múry, zvalí, strhne k zemi, do prachu.

Kapitola 26

1. V ten deň sa bude v júdskej krajine spievať táto pieseň: „Máme pevné mesto, spásu položil, múry a hradby.
2. Otvorte brány a vstúpi spravodlivý ľud, ktorý zachová vernosť.
3. Má myseľ pevnú, zachoval si mu mier, mier, veď dúfa v teba.
4. Dúfajte v Pána na veky večné, lebo Pán, Jahve, je večnou skalou.
5. Preto znížil obyvateľov výšin, mesto vyvýšené; zrútil ho, zrútil až k zemi, zrazil ho až do prachu.
6. Rozšliapala ho noha, nohy biednych, kroky slabých.
7. Cesta spravodlivého je rovná, cestu spravodlivého na rovno upraviš.“
8. Áno, cestu tvojich súdov, Pane, sme čakali, tvoje meno a tvoja sláva je túžbou duše.
9. Svojou dušou dychtím po tebe v noci, áno, môj duch ťa vrúčne hľadá ráno, lebo podľa tvojich súdov na zemi učia sa obyvatelia sveta spravodlivosti.
10. Dostane zlosyn milosť? Nenaučí sa pravde, v zemi spravodlivých hreší a nevidí velebnosť Pána.
11. Pane, tvoja ruka je zdvihnutá, a nevidia; s hanbou uvidia horlivosť o ľud, tvojich nepriateľov strávi oheň.
12. Pane, daruješ nám pokoj, veď aj všetky naše diela si ty urobil!
13. Pane, Bože náš, vládli nad nami páni okrem teba, len ty si nám umožnil chváliť tvoje meno.
14. Mŕtvi neožijú, tiene nepovstanú, preto si ich strestal a vyhubil, zničil si všetku ich pamiatku.
15. Zveladil si národ, Pane, zveladil si národ, seba oslávil, rozšíril si všetky hranice krajiny.
16. Pane, v tiesni ťa hľadali. Šeptom vylievali prosby, keď ich karhal.
17. Ako ťarchavá žena, keď sa blíži k pôrodu, zvíja sa a volá v bolestiach, tak sme boli my, Pane, pred tebou.
18. Počali sme, zvíjali sme sa a akoby sme boli porodili vietor, spásu sme nepriviedli krajine a nezrodili sa obyvatelia zeme.
19. Tvoji mŕtvi ožijú! Vstanú moje mŕtvolý! Vzbudte sa a plesajte, ktorí bývate v prachu! Veď tvoja rosa je rosou svetla a zem porodí tiene.
20. Choď, ľud môj, vstúp do svojich izieb a zapri dvere za sebou, schovaj sa trocha, nakrátko, kým neprejde hnev.
21. Bo, hľa, vychádza Pán zo svojho príbytku, aby trestal hriech na obyvateľoch zeme. Zem odhalí svoju krv a neukryje viac svojich zabitých.

Kapitola 27

1. V ten deň Pán potresce svojím tvrdým, veľkým a silným mečom Leviatana, rezkého hada, a zabije draka, ktorý je v mori.
2. V ten deň bude vinica vínorodá, ospevujte ju!
3. Ja, Pán, ju strážim, každú chvíľu ju polievam; aby ju nepoškodili, v noci i vo dne ju chránim.
4. Hnev neprechovávam. Keby bolo trnie a bodláčie, bojovne by som zakročil a spálil by som ho zaraz,
5. alebo nech sa chopí mojej ochrany, uzavrie mier so mnou, mier uzavrie so mnou.
6. V budúcnosti Jakub zakorení, kvitnúť bude a pučať Izrael a naplní tvár zeme úrodou.
7. Či ho šľahal, ako šľahal jeho šľahačov? Či ho zabíjal, ako zabíjal jeho zabíjačov?
8. Zamietnutím(?), zavrhnutím ho súdil, zmietol svojím ostrým víchrom v deň východného vetra.
9. Nuž takto bude uzmierení hriech Jakubov a všetkým ovocím je: odstráni svoj hriech, keď urobí všetky oltárne kamene podobnými rozdrvenému vápencu. Nevstanú viac ašery a chamány.
10. Lebo pevné mesto je osamelé, prýtok zavrhnutý, opustený ako púšť, bude sa tam pásť a odpočívať teľa a znivočí jeho vetvičky.
11. Keď uschnú jeho konáriky, zlámu sa, prídu ženy a zapália ich. Lebo je to ľud nechápavý, preto sa nezmiluje nad ním jeho Stvoriteľ a jeho Tvorca ho neomilostí.
12. V ten deň bude Pán vyklepávať klasy od Eufratu až po Egyptský potok a vy, synovia Izraela, budete pozbieraní jeden po druhom.
13. V ten deň zazvučí veľká trúba i prídu, čo boli stratení v asýrskej krajine a rozptýlení v krajine egyptskej, a klaňať sa budú Pánovi na svätom vrchu v Jeruzaleme.

1. Beda pyšnej korune opilcov Efraimu a zvädnutému kvetu jeho skvostnej ozdoby, ktorá je na hlave tučného údolia zrazených vínom.
2. Hľa, kohos' mocného a silného má Pán. Ako ľadovec, zhubný víchor, ako prival veľkých, dravých vôd zhodí na zem násilím.
3. Nohami bude pošliapaná pyšná koruna opilcov Efraimu.
4. A so zvädnutým kvetom jeho skvostnej ozdoby, ktorá je na hlave tučného údolia, bude to, čo s ranou figou pred obaračkou, ktorú zhltnie ten, kto ju zazrie, sotvaže ju má v ruke.
5. V ten deň bude Pán zástupov krásnou korunou a ozdobným vencom zvyškom svojho ľudu,
6. duchom práva tomu, čo zasadá na súde, a udatnosťou tým, čo zatlačia boj k bráne.
7. Lenže aj títo blúdia od vína a od liehu sa tackajú, kňaz i prorok blúdia od liehu, sú pomätení od vína, tackajú sa od liehu, blúdia pri videní, tackajú sa pri rozsudku.
8. Áno, všetky stoly sú plné vývratku a výkalov, takže niet miesta.
9. „Koho to učí múdrosti? A komu to vysvetľuje náuku? Odkojeným mliekom? Odtrhnutým od prs?
10. Ved' káž len, káž, káž len, káž, čakaj len, čakaj, čakaj len, čakaj, trochu sem, trochu tam!“
11. Veru brblavými perami a cudzím jazykom bude hovoriť k tomuto ľudu
12. ten, čo im hovoril: „Toto je odpočinok, dajte pokoj mdlému, toto je zotavenie,“ ale nechceli počuť.
13. Preto k nim bude slovo Pánovo: „Káž len, káž, káž len, káž, čakaj len, čakaj, čakaj len, čakaj, trochu sem, trochu tam!“ - aby išli a klesli nazad a boli zdrvení, zaplietli sa a boli chytení.
14. Preto čujte, posmešníci, slovo Pánovo, panovníci tohto ľudu, čo je v Jeruzaleme.
15. Pretože ste hovorili: „So smrťou sme uzavreli zmluvu a s peklom sme spravili dohodu, keď sa privalí bič šľahavý, nezasiahne nás, lebo sme si lož urobili útočiskom a zakrývame sa klamom.“
16. Preto takto hovorí Pán, Jahve: „Hľa, ja položím na Sione kameň, kameň vyskúšaný, uholný, vzácny, pevne zasadený. Kto uverí, nezakolíše.
17. Mierou urobím právo a váhou spravodlivosť, útočisko lži však uchytí lejak a na úkryt vyrútia sa vody.
18. Vaša zmluva so smrťou bude zrušená a vaša dohoda s peklom neobstojí, keď sa privalí bič šľahavý, ten vás rozdrví.
19. Zachváti vás, kedykoľvek sa privalí, bo ráno za ránom sa privalí, vo dne i v noci; a len v hrôze pochopíte poučenie.“
20. Bo krátke je lôžko - nemožno sa vystrieť, a prikrývka úzka - nemožno sa prikryť.
21. Lebo ako na vrchu Parašim vstane Pán a zaburáca ako v údolí Gabaon, aby urobil svoj čin - jeho čin je zvláštny, aby uskutočnil svoj skutok - jeho skutok je divný.
22. Teraz sa však neposmievaťe, aby vám nestuhli okovy, lebo o skaze, a to neodvratnej, počul som od Pána, Jahveho zástupov, nad celou zemou.
23. Nachýľte si ucho a počujte môj hlas, dávajte pozor a čujte moju reč!
24. Či každý deň orie oráč (pod siatie), otvára a bráni svoju roľu?
25. A či, keď urovná jej tvár, nerozhodí kôpor a nezaseje rascu, nedáva pšenicu, jačmeň a ľadník do svojho ostredku?
26. V správnosti ho vycvičí, jeho Boh ho vyučí.
27. Ved' nie mláťačkou sa mláti kôpor a koleso voza nekrúti sa po rasci, lež prútom vytĺka sa kôpor a rasca palicou.
28. Obilie sa mláti, no nerozdrvuje ho večne, neženie kolesá svojho voza a kopytami ho nerozdrvuje.
29. I to pochádza od Pána zástupov, koná zázračne, zvelaďuje múdrosť.

1. Beda, Ariel, Ariel, mesto, kde sídlil Dávid. Pridajte rok k roku, sviatky nech obehnú,
2. potom budem tiesniť Ariela a bude povzdych a vzdychanie; i bude mi ako Ariel.
3. Budem ťa obliehať dookola, upevním vôkol teba hradbu a vystavím proti tebe násyp.
4. Vtedy budeš pokorne zo zeme hovoriť, z prachu zeme bude úpieť tvoja reč, tvoj hlas bude ako duch zo zeme a z prachu bude šepotať tvoja reč.
5. Ako drobný prach bude zástup cudzincov, ako miznúca pleva svorka násilníkov. I stane sa zrazu, nečakane:
6. Pán zástupov ťa navštíví hromom a trasením a veľkým praskotom, búrkou a víchricou a plameňom žeravého ohňa.
7. I bude ako sen a nočné videnie zástup všetkých národov, bojujúcich proti Arielovi a všetkých, čo ho obliehajú, obkľučujú a znásilňujú.
8. Ako keď sa sníva hladnému, že je, a keď sa prebudí, nemá ukojenú túžbu, a ako keď sa smädnému sníva, že pije, a keď sa prebudí, je zmorený a prahne smädom, tak bude zástupu všetkých národov, čo bojujú proti vrchu Sion.
9. Trápnite - a strápnite, zaslepujte sa a oslepnete, ste opití, ale nie od vína, taktáte sa, ale nie od liehu.
10. Lebo Pán vyliat na vás ducha závratu a zavrel vaše oči, prorokov, zahalil vaše hlavy, vidcov.
11. Nuž bude vám každé videnie ako slová zapečatenej knihy. Keď ju dajú tomu, čo vie čítať, so slovami: „Čítajže toto!“ - odpovie: „Nemôžem, je zapečatená.“
12. A ak dajú knihu tomu, čo nevie čítať, a povedia: „Čítajže toto!“ - odpovie: „Neviem čítať.“
13. Pán povedal: „Pretože sa mi tento ľud približuje svojimi ústami a svojimi perami ma ctí, srdce si však vzdaluje odo mňa, takže je ich bázeň ku mne naučeným ľudským príkazom,
14. preto, hľa, ja znovu vykonám divy s týmto ľudom, podivne a čudno, i zahynie múdrosť jeho mudrcov a rozum jeho rozumných sa schová.“
15. Beda tým, čo pred Pánom hlboko skrývajú úmysel, vo tme dejú sa ich skutky a vravia: „Kto nás vidí a kto o nás vie?“
16. Vaša prevrátenosť! Či hrnčiar hodnotí sa ako hlina, že tvor hovorí o tvorcovi: „Neurobil si ma!“? A hrniec vraví hrnčiarovi: „Nechápe!“?
17. Či to nebude už za krátku chvíľu, že Libanon premení sa na sad a sad budú za les pokladať?
18. A v ten deň počujú hluchí slová knihy a z tmy a temnoty oči slepých prehliadnu.
19. Pokorní budú v Pánovi rásť v radosti a najbiednejší z ľudu budú plesať v Svätom Izraela.
20. Ved' zmizol násilník a zhynul posmešník a vyhubení sú, čo bdeli nad zločinom,
21. čo obvinili človeka pre slovo, čo sudcovi v bráne kládli osídla a pre nič odmietli spravodlivého.
22. Preto takto hovorí Pán Jakobovmu domu, (ten, čo vykúpil Abraháma): „Nebude sa teraz hanbiť Jakub a nezbledne teraz jeho tvár.
23. Lebo keď uvidí (jeho dietky), dielo mojich rúk uprostred seba, zasnviať moje meno, zasnviať Svätého Jakobovho a báť sa budú Boha Izraelovho.
24. Zblúdení duchom pochopia múdrosť a odbojnici prijmu poučenie.“

1. „Beda synom odbojným, hovorí Pán, keď kujú plán, nie však skrze mňa, robia zmluvu, nie však podľa môjho ducha, aby hromadili hriech na hriech.
2. Kráčajú dolu do Egypta - mojich úst sa však nespýtali - posilniť sa silou faraóna a schovať sa do tône Egypta.
3. Sila faraóna vám však bude na hanbu a skrýša v tieni Egypta na potupu.
4. I keď boli jeho kniežatá v Tanise a jeho poslovia dôjdu do Hanesu,
5. všetci sa sklamá v národe, ktorý im neprospeje. Nebude im na pomoc ani na osoh, ale na hanbu, ba na potupu.“
6. Výrok nad hrochom juhu: Cez krajinu úzkosti a biedy, odkiaľ je lev a levica, vretenica a okrídlený drak, vlečú na chrbtoch oslov svoje bohatstvo a na hrboch tiav svoje poklady k národu, ktorý im neprospeje.
7. Veď Egyptania nič a nič nepomôžu, preto som zvolal: „Ozrutou sú nehybnou.“
8. Teraz choď, napíš to na tabuľu pred nimi a vpiš to do knihy, aby to bolo pre budúce dni ako svedectvo naveky!
9. Lebo je to národ odbojný, lživí synovia, synovia, čo nechcú počuť náuku Pánovu,
10. čo vravia vidiacim: „Nevidíte!“ a prorokom: „Neprorokujte nám pravdu, hovorte nám príjemno, prorokujte klamstvá,
11. odbočte z cesty, odchýľte sa z chodníka, odstráňte nám spred tváre Svätého Izraelovho!“
12. Nuž takto hovorí Izraelov Svätý: „Preto, že ste opovrhli týmto slovom, dúfate v násilie a klamstvo a opierate sa oň:
13. preto vám bude tento hriech ako hroziaca trhlina, rozšklábená na vysokom múre, ktorého pád príde náhlo, rýchlo,
14. a bude rozbitý, ako sa rozbije hlinený hrniec, nemilosrdne tresnutý, že sa nenájde v jeho troskách črep, na ktorý by sa vzal ohník z vetry, alebo načrelo vody z mláky.“
15. Lebo toto hovorí Pán, Jahve, Svätý Izraelov: „Návratom a pokojnosťou budete oslobodení, v tichosti a dôvere je vaša sila,“ ale nechceli ste.
16. Ba vraveli ste: „Nie, ale bežme na koňoch!“ - preto budete bežať. „A na rýchlonohých sa nesme!“ - preto budú rýchli vaši stíhači.
17. Tisíc sa vás trasie pred hrozbou jedného, pred hrozbou piatich utečiete, kým neostanete len ako sťažnosť na temene vrchu a ako zástava na pahorku.
18. A preto Pán čaká, aby sa zlutoval nad vami, a preto sa dvíha, aby vás omilostil, veď Bohom pravdy je Pán, blažení všetci, čo dúfajú v neho.
19. Lebo, ľud na Sione, čo bývaš v Jeruzaleme, nie, nebudeš plakať, áno, zľutuje sa nad tebou na hlas tvojho volania; len čo ho počuje, vyslyší ňa.
20. A dá vám chlieb tiesne a vodu úzkosti a tvoji učitelia sa viac neschovajú, očami budeš vidieť svojich učiteľov
21. a ušami počuješ spoza seba slová: „Toto je cesta, kráčajte po nej!“ - ak sa odchýlite napravo, či naľavo.
22. Vtedy poškrvniš svoje modly pokryté striebrom a zlatom obtiahnuté liate sošky. Rozhádžeš ich ako hnus, povieš im: „Von!“
23. A on dá dažďa tvojmu siatiu, ktorým zaseješ roľu, a chlieb, úroda zeme, bude výdatný a záživný. Tvoj statok sa bude v ten deň pást na rozsiahlej pastve.
24. Voly a osly, čo obrábajú zem, budú žrať obrok záživný, viaty sitom a vejačkou.
25. Na každom čnejúcom vrchu a na každom vysokom kopci budú potoky, prúdy vôd v ten deň veľkého vraždenia, keď budú padať veže.
26. Svetlo mesiaca bude ako svetlo slnca, svetlo slnca však bude sedemnásobné (ako svetlo siedmich dní) v deň, keď obviaže Pán zlomeninu svojho ľudu a dotlčené rany vylieči.
27. Hľa, Pánovo meno prichádza zďaleka, - jeho hnev blčí a je ťažkým kúdolom, jeho pery sú plné hnevu, jeho jazyk ako stravujúci oheň,

28. jeho dych je ako rozvodnený potok, čo siaha až po hrdlo - aby otriasol národmi otrasom ničiacim, je uzdou na lícach národov, čo vedie k blúdeniu.
29. Budete piesne spievať ako v noci zasväteného sviatku a v srdci sa budete radovať ako ten, čo putuje s flautou, aby došiel na vrch Pána, k Izraelovej Skale.
30. A Pán dá počuť svoj velebný hlas a zjaví rozmach svojho ramena v prchlivom hneve a v plameni žeravého ohňa, v záplave, búrke a v kameňoch ľadovca.
31. Bo od hlasu Pána zatrasie sa Asýr, keď ho udrie palicou.
32. A každý úder osudnej palice, ktorý mu zasadí Pán, bude za zvukov bubnov a hárf a v rozprúdenom boji ich zdoľá.
33. Lebo oddávna je prichystaný Tofet, (aj ten je prichystaný pre kráľa), hlboký a široký, v jeho priehlbine oheň a hŕba dreva, Pánov dych ho rozpaľuje sťa prúd síry.

Kapitola 31

1. Beda tým, čo zostupujú pre pomoc do Egypta, opierajú sa o kone, dôverujú vo vozy, že ich je veľa, a dúfajú v jazdcov, že sú veľmi mocní, no na Svätého Izraelovho nevzhliadli a Pána nevyhľadávali.
2. Lenže aj on je múdry a privedie zlo, neodvolá svoje slová, povstane proti domu hriešnikov a proti pomoci zločincov.
3. Však Egypt je človek, nie Boh, ich kone sú telo, nie duch. Až Pán vystrie svoju ruku, potkne sa pomocník a padne napomáhaný a všetci spolu zahynú.
4. Lebo toto mi hovorí Pán: „Ako ručí lev a levica nad svojou korisťou - a hoci by zavolali proti nemu plno pastierov, ich hlasu sa nezľakne, od ich hluku sa nesplaší: - tak zostúpi Pán zástupov bojovať na vrchu Sion a na jeho kopcoch.
5. Ako lietajúce vtáky tak zatieni Pán zástupov Jeruzalem, zatieni a vyslobodí, ušetrí a ochráni.“
6. Vráťte sa k tomu, od ktorého ste tak hlboko odpadli, synovia Izraela.
7. Lebo v ten deň odvrhne každý svojich strieborných bôžikov a svojich zlatých bôžikov, ktorých vám urobili vaše ruky na hriech.
8. I padne Asýr nie mečom človeka a nie ľudský meč ho zožerie; bude ležať pred mečom a jeho junač padne v poddanstvo.
9. Jeho skala zhynie od strachu, pri úteku budú sa triasť jeho kniežatá, hovorí Pán, ktorý má svoj oheň na Sione a svoje ohnisko v Jeruzaleme.

Kapitola 32

1. Hľa, podľa pravdy bude kralovať kráľ a kniežatá podľa práva panovať!
2. Každý bude sťa úkryt pred vetrom a útočisko pred búrkou, ako potoky vôd v suchote, ako tôňa veľkej skaly v puste krajine.
3. Nezalepia sa viac oči vidiacich a uši čujných budú načúvať.
4. Srdce pochabých bude chápať náuku a jazyk koktavých zrazu prehovorí jasno.
5. Nebudú viac volať blázna šľachetným, ani podvodníka nenazvú vznešeným.
6. Veď blázon hovorí bláznovstvo a srdce mu zamýšľa zlo: konať nečestne, hovoriť bludne proti Pánovi, sklamať túžbu hladného a odstrániť nápoj od smädného.
7. A zbrane podvodníka sú zlé; ten zamýšľa plány, aby zničil chudobného klamnými rečami, i keď chudák háji pravdu.
8. Šľachetný však zmýšľa šľachetne, zastáva sa vecí šľachetných.
9. Ženy bezstarostné, vstaňte, počúvajte môj hlas, dcéry spoliehavé, čujte moju reč!
10. V deň roku budete sa triasť, spoliehavé, veď koniec vinobraníu, obaračka nepríde.
11. Bojte sa, bezstarostné, traste sa, spoliehavé, zvrte, obnažte sa, opášte si bedrá,
12. bite sa v prsia pre vzácne polia, pre úrodný vinohrad,
13. pre roľu môjho ľudu, čo trním a bodľáčim zarastie. Áno, pre všetky domy radosti, pre plesajúce mesto.
14. Veď palác je opustený, hluk mesta prestal. Výšina a veža stali sa navždy jaskyňou, radosťou divých oslov, pasienkom stád.
15. Až bude na nás vyliaty duch z výsosti, vtedy bude z púšte sad a sad bude pokladaný za les.
16. V púšti sa usadí právo a v sade sa rozhostí pravda.
17. Účinkom pravdy bude pokoj a dielom pravdy mier a bezpečnosť navždy.
18. Môj ľud bude bývať v príbytku pokoja, v stánkoch bezpečných a v sídlach bezstarostných.
19. Načisto padne les a hlboko sa ponorí mesto.
20. Šťastní, čo sejete pri samých vodách, uvoľňujte nohy vola a osla.

1. Beda ti, ničiteľ, sám však neničený, a lupič, sám však neolúpený! Až skončíš ničenie, zničia ťa, až dovršíš lúpenie, olúpia ťa.
2. Pane, zmiluj sa nad nami, v teba dúfame, buď naším ramenom každé ráno a našou spásou v čase tiesne!
3. Pred hlasom hrmotu utečú národy, a keď sa pozdvihneš, kmene sa rozpráchnu.
4. Nakopíte korisť, ako sa kopia kobyľky, poskokom koníčkov poskočíte na ňu.
5. Velebný je Pán, veď býva na výsosti, naplňuje Sion právom a spravodlivosťou.
6. Jeho časy budú bezpečné, bohatstvo spásy, múdrosť a poznanie a bázeň pred Pánom bude jeho poklad.
7. Hľa, hrdinovia volajú vonku, poslovovia pokoja horko plačú.
8. Pusté sú chodníky, zanikli pútnici. Zrušil zmluvu, opovrhol mestami, znevažoval ľudí.
9. Smúti, uvädá zem, hanbí sa Libanon, vyschýna, Sárón je podobný púšti, opršal Bášan a Karmel.
10. „Teraz povstanem,“ hovorí Pán, „teraz sa vyvýšim, teraz sa zdvihnem.“
11. Počali ste seno, porodíte plevu, váš dych je ohňom, pohltí vás.
12. Národy budú spálené sťa vápenec, odťaté trnie sa spáli na ohni.
13. Čujte, vzdialení, čo som urobil, a blízki, poznajte moju moc!“
14. Trasú sa hriešnici na Sione, pokrytcom zachvacuje strach: „Kto z nás môže bývať s ohňom, čo stravuje? Kto z nás môže bývať s večným požiarom?“
15. Kto kráča v pravde a hovorí priamo, odmieta násilný zisk, potriasa rukami, aby sa nedotkol úplatku, zapcháva si uši, aby nepočul o krvi, a oči zatvára aby zlo nevidel:
16. Ten bude bývať na výsostiach, skalopevný je jeho hrad, dostane chleba a voda sa mu neminie.“
17. Kráľa v jeho kráse uzrú tvoje oči, uvidia rozsiahlu krajinu.
18. Tvoje srdce spomína na hrôzu: „Kde je, čo sčitoval? - Kde je, čo zvažoval? - Kde je, čo zratúval veže?“
19. Neuvidíš bezočivý národ, národ s rečou nejasnou, že ho nerozumieť, a brblavým jazykom, že ho nemožno pochopiť.
20. Hľad' na Sion, mesto našich sviatkov, tvoje oči uzrú Jeruzalem, príbytok bezpečný, stánok neprenosný. Jeho kolíky sa nikdy nevytiahnu, ani jeden jeho povraz sa neroztrhne.
21. Ba Velebný, Pán, tam bude pre nás namiesto prúdov, riek, brehov širokých. Veslová loď po nich neprejde a pyšná loď ich neprepláva.
22. Lebo Pán je naším sudcom, Pán naším zákonodarcom. Pán je naším kráľom, on nás spasí.
23. Tvoje povrazy sú popustené, neudržia podstavec sťažňa, nerozvinú zástavu. Vtedy sa bude deliť veľká korisť, kulhaví budú hojne plieniť.
24. Nik z obyvateľov nepovie: „Chorý som.“ Ľudu, čo tam býva, je odpustený hriech.

Kapitola 34

1. Priblížte sa, kmene, a čujte, pozorujte, národy, nech počúva zem a čo ju naplňa, svet a všetko, čo z neho pochádza.
2. Lebo Pánov hnev je nad všetkými národmi a jeho roztrpčenosť nad všetkým vojskom, zaklial ich, vydal ich na zabitie.
3. Ich zabití budú pohodení i pôjde zápach z ich mŕtvol, vrchy rozmoknú od ich krvi.
4. Všetko vojsko nebies sa rozteká, nebo sa zvíja ako kniha a všetko jeho vojsko odpadúva, ako odpadúva lístie z viniča, ako odpadúva z figovníka.
5. Veď je odpojený môj meč na nebesiach, hľa, dopadne k súdu na Edomsko a na ľud, ktorý som preklial.
6. Meč Pána je plný krvi, presýtený je tukom, krvou býkov a capov, tukom z obličiek baránkov. Áno, obeť má Pán v Bozre a veľké zabíjanie v edomskej krajine.
7. A padajú s nimi zubry, tiež junce s býkmi, ich zem je opojená krvou a ich pôda presýtená tukom.
8. Lebo je deň Pánovej pomsty, rok odplaty pre spor Siona.
9. Jej potoky obrátia sa na smolu, jej prach zase na síru a jej pôda bude smolou horiacou.
10. V noci ani vo dne nevyhasne, večer bude vystupovať jej dym, od rodu k rodu bude pustou, na veky večné nik cez ňu neprejde.
11. Obsadí ju pelikán a jež, sova a havran budú v nej bývať, rozťahne nad ňou mieru pustoty a vážky prázdnoty.
12. Jeho šľachtici nie sú tam, aby volali po kráľovstve, a všetky jeho kniežatá zmiznú.
13. Trnám zarastú jeho paláce, prhlavou a bodľáčim jeho pevnosti, že bude príbytkom šakalov a stanovištom pštrosov.
14. Zide sa zver púšte s hyenami, capy sa stretnú navzájom, len tam si oddýchnu nočné strigy a nájdu si odpočinok.
15. Tam sa zahniezdi šípový had, znesie a vysedí a vyľahne vo svojom tieni. Len tam sa zhromaždia supy druh ku druhovi.
16. Skúmajte v knihe a čítajte, ani jedno z nich nechýba, vzájomne sa nehládajú, lebo to prikázali Pánove ústa a jeho duch ich zhromaždil.
17. Sám im hodil žreb, jeho ruka im meradlom rozdelila krajinu, budú tam vládnuť navždy, od rodu do rodu tam budú bývať.

Kapitola 35

1. Teš sa, pláň a pustatina, plesaj, púšť, a rozkvitni sťa jesienka!
2. Prekvitať bude a plesáť, áno, zaplesá, zajasá, bude jej daný skvost Libanonu, nádhera Karmelu a Sáróna. Oni uvidia Pánovu slávu, velebu nášho Boha.
3. Upevňujte ruky sklesnuté, posilňujte podlomené kolená!
4. Povedzte malomyseľným: „Vzchopte sa, nebojte sa, hľa, váš Boh! Príde pomsta, Božia odplata, sám príde a spasí vás.“
5. Vtedy sa roztvorí oči slepých
6. a uši hluchých sa otvoria. Vtedy sťa jeleň bude skákať chromý a jazyk nemého zaplesá, ba vyvierajú budú na púšti vody a potoky na pustatine.
7. Vyschnutá zem bude jazerom a suchá pôda prameňom vôd; na mieste, kde sa rozvalovali šakaly, je zeleň trsti a šašiny.
8. I bude tam chodník, cesta: cestou svätou sa bude volať, nečistý po nej neprejde, len môj ľud pôjde po nej, ani prostoduchí tam nezblúdia.
9. Nebude tam leva a dravá zver ta nevystúpi, nenájde sa tam; len vykúpení budú kráčať.
10. A pánovi vyslobodení sa vrátia, s jasotom prídu na Sion. Ustavičná radosť bude na ich hlavách, radosť a rozkoš dosiahnu a zmizne starosť a vzdychanie.

1. V štrnástom roku kráľa Ezechiáša vystúpil asýrsky kráľ Sennacherib proti všetkým ohradeným mestám Júdska a zaujal ich.
2. A asýrsky kráľ poslal z Lachisu rabsakeho ku kráľovi Ezechiášovi s mocným oddielom do Jeruzalema. Zastal pri vodovode Horného rybníka na ceste poľa práčov.
3. Vyšiel k nemu Helkiášov syn Eliakim, správca domu, pisár Sobna a Asafov syn Joach, kancelár.
4. Rabsake im povedal: „Povedzte Ezechiášovi: Toto vraví veľký kráľ, kráľ asýrsky: Čo je to za nádej, ktorou sa nádejaš?
5. Nazdávaš sa, že reč perí je už rada a sila do boja?! Na koho sa teda spoliehaš, že sa búriš proti mne?
6. Alebo sa spoliehaš na tú zlomenú trstenú palicu, na Egypt, ktorá tomu, kto sa o ňu oprie, vnikne do dlane a prepichne ju? Taký je faraón, kráľ Egypta, ku všetkým, ktorí sa naň spoliehajú.
7. Ak mi však povieš: V Pána, nášho Boha, dúfame! Nie je to ten, ktorého výšiny a oltáre Ezechiáš odstránil a povedal Júdsku a Jeruzalemu: Pred týmto oltárom sa budete klaňať!?
8. Teraz sa však stav s mojím pánom, asýrskym kráľom: dám ti dvetisíc koní; či budeš môcť dať na ne jazdcov?
9. Ako potom môžeš odolať jedinému kniežatu z najmenších sluhov môjho pána? Lenže ty sa spoliehaš na Egypt, na vozy a na jazdcov.
10. No a či som ja bez Pána prišiel do tejto krajiny zničiť ju?! Pán mi povedal: Choď do tej krajiny a znič ju!“
11. Vtedy Eliakim (aj Sobna a Joach) povedal rabsakemu: „Hovor svojim sluhom aramejsky, veď my rozumieme. Nehovor nám júdsky do uší ľudu, čo je na múre.“
12. Rabsake však odpovedal: „Vari ma môj pán poslal aby som hovoril tieto slová tvojmu pánovi a tebe? A nie mužom, čo sedia na múroch, že budú spolu s vami jesť svoj výkal a piť svoj moč?“
13. Nato sa rabsake postavil a volal veľkým hlasom júdsky: „Čujte slová veľkého kráľa, kráľa asýrskeho.
14. Takto hovorí kráľ: Nech vás Ezechiáš neklame, lebo vás nebude môcť oslobodiť.
15. A nech vám Ezechiáš nedáva nádej v Pána, hovoriac: Naisto nás Pán vyslobodí, toto mesto sa nedostane do rúk asýrskeho kráľa.
16. Nepočúvajte na Ezechiáša, lebo takto vraví asýrsky kráľ: Uzavrite so mnou zmluvu a vyjdite ku mne! A jedzte každý svoje hrozno a každý svoje figy a pite každý vodu zo svojej studne,
17. kým neprídem a nevezmem vás do krajiny, ako je vaša krajina, do krajiny obilnej a vínorodej, do krajiny chlebovej a vinohradnej.
18. Nech vás Ezechiáš nezavádza rečami: Pán nás vyslobodí. Vyslobodili azda bohovia národy, každý svoju krajinu, z ruky asýrskeho kráľa?
19. Kdeže sú bohovia Ematu a Arfadu? Kde sú bohovia Sefarvaimu? A Samáriu vyslobodili z mojej ruky?
20. Ktorí zo všetkých bohov týchto krajín vyslobodili svoju krajinu z mojej ruky? A Jahve by mal vyslobodiť Jeruzalem z mojej ruky?“
21. Nato mlčali a neodpovedali mu ani slovo, lebo kráľov rozkaz znel: „Neodpovedajte mu!“
22. Potom prišiel Helkiášov syn Eliakim; správca domu, pisár Sobna a Asafov syn, kancelár Joach, s roztrhnutým odevom k Ezechiášovi a rozpovedali mu rabsakeho reč.

1. Keď to kráľ Ezechiáš počul, roztrhol si rúcho, obliekol si vrecovinu a šiel do Pánovho domu.
2. Potom poslal Eliakima, správcu domu, pisára Sobnu a starších z kňazov, poobliekaných do vrecovín, k prorokovi Izaiášovi, Amosovmu synovi.
3. I povedali mu: „Takto hovorí Ezechiáš: Tento deň je dňom úzkosti, trestu a hanby, lebo synovia prišli až k otvoru, ale na pôrod nieto sily.
4. Azda počul Pán, tvoj Boh, slová rabsakeho, ktorého poslal jeho pán, asýrsky kráľ, aby sa rúhal živému Bohu, a potresce ho za slová, ktoré počul Pán, tvoj Boh. A modli sa za zvyšok, čo zostal!“
5. Kráľovi sluhovia teda prišli k Izaiášovi
6. a Izaiáš im vrazil: „Toto povedzte svojmu pánovi: Toto hovorí Pán: Neboj sa rečí, ktoré si počul, ktorými sa mi rúhali paholci asýrskeho kráľa.
7. Hľa, ja vložím doň ducha: počuje totiž zvesť, vráti sa do svojej krajiny a v jeho vlastnej krajine ho zrazím mečom.“
8. Rabsake sa teda vrátil a našiel asýrskeho kráľa bojovať proti Lobne, lebo počul, že odtiahol od Lachisu.
9. A keď počul o etiópskom kráľovi Tarakovi správu: „Vytiahol proti tebe do boja,“ zasa poslal k Ezechiášovi poslov s odkazom:
10. „Takto hovorte Ezechiášovi, kráľovi Júdska: Nech ťa nepodvedie tvoj Boh, na ktorého sa spoliehaš, keď hovoríš: Jeruzalem sa nedostane do ruky asýrskeho kráľa.
11. Ved' si predsa počul, čo urobili asýrski králi všetkým krajinám, aby splnili na nich kliatbu. A ty by si mal byť zachránený?
12. Azda bohovia národov zachránili tých, ktorých zničili moji otcovia: Gozan, Haran, Resef, a synov Edenu, ktorí boli v Telasári?
13. Kde je kráľ Ematu, kráľ Arfadu a kráľ mesta Sefarvaim, Any a Avy?“
14. Ezechiáš vzal písmo z rúk poslov a prečítal ho, potom vystúpil do Pánovho domu a Ezechiáš ho rozprestrel pred Pánom.
15. Potom sa Ezechiáš modlil k Pánovi:
16. „Pane zástupov, Boh Izraela, ktorý tróniš nad cherubmi! Ty jediný si Boh všetkých kráľovstiev zeme; ty si urobil nebesá i zem.
17. Nakloň, Pane, svoje ucho a čuj, otvor, Pane, svoje oči a pozri! Počuj všetky Sennacheribove slová, ktoré odkázal, aby sa rúhal živému Bohu.
18. Je pravda, Pane, asýrski králi zničili všetky krajiny a ich zem.
19. Ich bohov však dali na oheň, lebo to nie sú bohovia, ale iba dielo ľudských rúk, drevo a kameň, nuž zničili ich.
20. Teraz však, Pane, náš Bože, vyslobod' nás z jeho rúk, nech poznajú všetky kráľovstvá zeme, že ty, Pane, si jediný.“
21. Vtedy Amosov syn Izaiáš poslal Ezechiášovi odkaz: „Toto hovorí Pán, Boh Izraela: Za čo si sa modlil ku mne o asýrskom kráľovi Sennacheribovi, (som počul). Toto je slovo, čo o ňom prehovoril Pán:
22. Pohrda tebou a vysmieva sa ti, panenská dcéra Siona, pokyvuje hlavou za tebou, dcéra Jeruzalema.
23. Komu si sa rúhal a posmieval, proti komu si povyšoval hlas a pyšne dvíhal oči? Proti Izraelovmu Svätému!
24. Prostredníctvom sluhov si tupil Pána a hovoril si: S množstvom svojich vozov vystúpil som na hrebene vrchov, na stráne Libanonu a vyfál som jeho cédre vysoké, jeho vyberané cyprusy; vyšiel som na jeho vrchol najvyšší, do húštiny hájov.
25. Ja som kopal a pil vodu a krokom svojich nôh vysuším všetky rieky Egypta.
26. Nepočul si o tom? Pripravoval som to oddávna, chystal som to od dní pravekých a teraz som to priviedol: premeníš na pusté sutiny opevnené mestá.
27. By sa ich obyvateľstvo bezmocné triaslo a hanbilo, ostalo sťa poľná tráva, sťa zeleň lúk, ako zelina

na streche, spálenina nerozvinutá.

28. Ja viem, či sedíš, či ideš a či prídeš, i ako si zúril proti mne.

29. Pretože tvoje zúrenie proti mne a tvoja nadutosť dostali sa mi do uší, vtiahnem ti do nosa svoju obrúčku a svoju uzdu ti vložím do perí a zavediem ťa späť cestou, ktorou si prišiel.

30. Tebe však toto bude znamením: Jedz tento rok samorodé a druhý rok samorastlé, tretí rok však sejte a žnite, sadzte vinice a jedzte ich ovocie.

31. A zvyšok Júdovho domu, čo pozostal, zapustí korene nadol a hore prinesie ovocie.

32. Lebo z Jeruzalema vyjde zvyšok a pozostatok z vrchu Sion; horlivosť Pána zástupov to urobí.

33. Preto toto hovorí Pán o asýrskom kráľovi: Nevkročí do tohto mesta ani šíp ta nevystrelí, ani štítom naň nezaútočí, ani násypom ho neobkolesí.

34. Vráti sa cestou, ktorou prišiel, do tohto mesta nevkročí“ - hovorí Pán.

35. „Budem kryť toto mesto, aby som ho zachránil kvôli sebe a kvôli Dávidovi, svojmu služobníkovi.“

36. Tu vyšiel Pánov anjel a zabil v asýrskom tábore stoosemdesiatpäťtisíc. Keď ráno vstali, hľa, samé mŕtve telá!

37. Nato odtiahol a odišiel. A tak sa asýrsky kráľ Sennacherib vrátil a býval v Ninive.

38. A keď sa raz klaňal v dome svojho boha Nesrocha, vlastní synovia Adramelech a Sarasár ho zabili mečom a sami utiekli do krajiny Ararat. Potom panoval miesto neho jeho syn Asarhaddon.

1. V tých dňoch Ezechiáš ochorel na smrť. I prišiel k nemu Amosov syn, prorok Izaiáš, a povedal mu: „Toto hovorí Pán: Usporiadaj si dom, lebo zomrieš a nebudeš žiť.“
2. Nato sa Ezechiáš obrátil tvárou k stene a modlil sa k Pánovi:
3. „Ach, Pane, spomeňže si, ako som putoval pred tvojou tvárou verne a s celým srdcom a robil som, čo je v твоich očiach dobré.“ A Ezechiáš sa nahlas rozplakal.
4. Tu prehovoril Pán k Izaiášovi takto.
5. „Chod' a povedz Ezechiášovi: Toto hovorí Pán, Boh tvojho otca Dávida: Počul som tvoju modlitbu, videl som tvoje slzy; hľa, pridám k твоjim dňom pätnásť rokov.
6. A vytrhnem teba i toto mesto z rúk asýrskeho kráľa a budem toto mesto zastávať.
7. A toto ti bude znamením od Pána, že Pán splní slovo, čo riekol:
8. Hľa, ja vrátim tóňu stupňov, ktorými so slnkom zostúpila po Achazových stupňoch, naspäť o desať stupňov!“ I vrátilo sa slnko o desať stupňov na stupňoch, po ktorých zostúpilo.
9. Záznam Ezechiáša, júdskeho kráľa, keď bol chorý a ozdravel zo svojej choroby.
10. Povedal som: „V polovici svojich dní musím ísť. V bránach podsvetia som olúpený o ostatok svojich rokov.“
11. Povedal som: „Neuvidím Pána v krajine živých, neuzriem viac človeka medzi obyvateľmi sveta.
12. Môj príbytok odtiahol, sťahuje sa odo mňa ako pastiersky stan. Snujem ako tkáč svoj život; odtrháva sa od vlákna. Odo dňa do noci skončíš so mnou.
13. Kričím až do rána. Ako lev, tak zdrvil všetky moje kosti, (odo dňa do noci skončíš so mnou).
14. Pištím ako lastovička, ako holub hrkútam, oči mi skleslo hľadia nahor: Pane, som v úzkosti, zastaň sa ma!
15. Čo mám vraviť? Veď mi povedal a on to urobil. Velebiť ťa budem po všetky svoje roky pre trpkosť svojej duše.
16. Pane, pre toto sa žije a pre toto všetko je život môjho ducha, veď ma uzdravíš a dáš mi život.
17. Hľa, moja veľká trpkosť mi je pre dobro, ty si zachránil môj život od priepasti záhuby, lebo si zahodil za chrbát všetky moje hriechy.
18. Veď nie podsvetie ťa bude velebiť, nie smrť ťa bude chváliť, tí, čo zostupujú do jamy, nedúfajú v tvoju vernosť.
19. Živý, živý ťa velebí ako aj ja dnes, otec synom zvestuje tvoju vernosť.
20. Pán ma vyslobodí a moje piesne budeme spievať po všetky dni svojho života v dome Pánovom.“
21. Izaiáš hovoril: „Nech vezmú figovú náplasť a nech priložia na vred, tak ožije.“
22. Ezechiáš však povedal: „Toto je znamenie, že pôjdem do Pánovho domu.“

Kapitola 39

1. V tom čase poslal babylonský kráľ Merodach Baladan, syn Baladana, písmo a dary Ezechiášovi. Dupočul sa totiž, že bol chorý a ozdravel.
2. Ezechiáš sa im zaradoval a ukázal im svoju klenotnicu, striebro, zlato, voňavky, jemný olej a celú svoju zbrojnicu i všetko, čo sa nachádzalo v jeho pokladniciach. Nebolo ničoho, čo by im Ezechiáš nebol ukázal vo svojom dome a v celom svojom kráľovstve.
3. Nato prišiel ku kráľovi Ezechiášovi prorok Izaiáš a povedal mu: „Čo hovorili títo mužovia a odkiaľ prišli k tebe?“ Ezechiáš odpovedal: „Z ďalekej krajiny prišli ku mne, z Babylonu.“
4. Vrazil: „Čo videli v tvojom dome?“ Ezechiáš odpovedal: „Videli všetko, čo je v mojom dome, niet ničoho, čo by som im nebol ukázal vo svojich pokladniciach.“
5. Izaiáš povedal Ezechiášovi: „Čuj slovo Pána zástupov:
6. Hľa, prídu dni a všetko, čo je v tvojom dome, čo až do tohto dňa nazhromaždili tvoji otcovia, odnesú do Babylonu, nič neostane, hovorí Pán.
7. A vezmú aj z tvojich synov, čo budú pochádzať od teba, ktorých splodíš, a budú komorníkmi v paláci babylonského kráľa.“
8. Ezechiáš povedal Izaiášovi: „Dobré je slovo Pánovo, ktoré si hovoril.“ A ešte povedal: „Veď za mojich dní bude pokoj a stálosť.“

1. Potešujte, potešujte môj ľud, vraví váš Boh.
2. Hovorte k srdcu Jeruzalema a volajte mu, že sa skončilo jeho otroctvo a je odčinená jeho vina, že dostal z Pánovej ruky dvojmo za každý svoj hriech.
3. Čuj! Ktosi volá: „Na púšti pripravte cestu Pánovi. Vyrovnajte na pustatine chodník nášmu Bohu!
4. Každá dolina nech sa zdvihne a každý vrch a kopec zníži; čo je kopcovité, nech je rovinou, a čo hrboľaté, nížinou.
5. A zjaví sa Pánova sláva a zrazu ju uvidí každé stvorenie, lebo sa ozvali ústa Pánove.“
6. Čuj! Ktosi hovorí: „Volaj!“ Ja vravím: „Čo mám volať?“ „Každé telo je ako tráva a všetka jeho krása ako poľný kvet:
7. Tráva uschne, kvet zvädne, lebo ho oviaľ Pánov dych. (Vskutku trávou je ľud.)
8. Tráva zoschne, kvet zvädne, ale slovo nášho Boha trvá naveky.“
9. Vystúp na vysoký vrch, blahozvešť Siona, pozdvihni mocne svoj hlas, blahozvešť Jeruzalema! Pozdvihni, neboj sa, povedz mestám Júdska: „Hľa, váš Boh!
10. Hľa, Pán, Jahve, prichádza v sile a rameno má vladárske, hľa, jeho odmena je s ním a jeho odplata pred ním!
11. Ako pastier pasie svoje stádo, do náručia berie, baránky do lona dvíha, tie, čo pridávajú, vodí.“
12. Ktože zmeral svojou hrstou vody a obopäl piadňou nebesá, meričkou prach zeme odmeral, odvážil vrchy na váhe a pahorky na závaží?
13. Kto usmernil ducha Pánovho a ktorý poradca ho poučil?
14. U koho sa radil, aby mu vysvetlil a naučil ho ceste práva, (aby ho naučil vedomosti) a cestu múdrosti mu ukázal?
15. Hľa, národy sú ako kvapka z vedra a pokladá ich za prášok na vážke, hľa, ostrovy dvíha ako smietku.
16. Libanon nestačí na zápal a jeho zverina nestačí na žertvu.
17. Všetky národy sú pred ním ako nič, za márnosť a prázdnotu ich pokladá.
18. Ku komuže prirovnáte Boha, akúže k nemu postavíte podobu?
19. Modlu uleje umelec, zlatník však okuje ju zlatom a strieborné retiazky pozvára.
20. Kto chudobný je na dary, vyberie drevo, čo nehnije, nájde si múdreho majstra, by postavil sochu, čo sa nehne.
21. Nuž či neviete? Či nepočujete? Či vám nebolo oznámené od začiatku? Či nechápete základy zeme?
22. On tróni nad okruhom zeme, - jej obyvatelia sú ako kobyľky - on rozťahuje sťa závoj nebesá a rozprestiera ich ako obytný stan.
23. On obracia navnivoč vládcov, sudcov zeme mení v ničomnosť.
24. Sotva zasadení, sotva sú zasiati, sotva pustí ich kmeň koreň do zeme, už ich aj oveje, takže uschýňajú, víchor ich sťa plevu odnáša.
25. „Komuže ma teda chcete prirovnať? Budem mu podobný?“ - vraví Svätý.
26. Zdvihnite si nahor oči a vidte: Ktože ich stvoril? Ten, čo vyvádza podľa čísla ich vojsko, každú volá po mene, pre veľkú silu a nesmiernu moc nevystane ani jedna.
27. Prečo vravíš, Jakub, a hovoríš, Izrael: „Skrytá je moja púť pred Pánom a môj súd unikol môjmu Bohu!“?
28. Či nevieš? Či si nepočul? Bohom večnosti je Pán. On stvoril končiny zeme, neukoná sa, ani neustane, jeho múdrosť je nevystihnuteľná.
29. On dáva silu ukonanému a bezmocnému dá veľkú zdatnosť.
30. Ustáva mládež a omdlieva a junač podlomená padá.
31. Tí však, čo dúfajú v Pána, dostávajú novú silu, získavajú krídla ako orly, utekať budú a neustanú, budú putovať a neomdlejú.

Kapitola 41

1. Počúvajte ma, ostrovy, a národy nech si obnovujú silu, nech sa priblížia a nech hovoria, spolu sa dostavíme na súd.
2. Ktože vzbudil od východu toho, ktorému kráča v päťách spása? Vydal napospas národy a podrobil kráľov, na prach ich obracia jeho meč a jeho kuša na zmietanú plevu.
3. Stíha ich, kráča nerušený, nohy sa mu ani netýkajú zeme.
4. Kto to spravil? Kto učinil? Ten, čo rody volá od počiatku. Ja, Jahve, prvý a ten istý som i posledný.
5. Ostrovy vidia a boja sa, končiny zeme sa trasú, blížia sa a prichádzajú.
6. Navzájom si pomáhajú, navzájom si volajú: „Rezko!“
7. Majster posmeľuje zlatníka, ten, čo kladivom hladí, toho, čo kuje mlatkom, hovorí o liatine: „Dobrá je“ a upevní ju klinmi, že sa nepohne.
8. Ty však, Izrael, sluha môj, Jakub, ktorého som vyvolil, potomstvo Abraháma, môjho priateľa,
9. teba som chopil od končín zeme, z jej okrajov som ťa povolal a riekol som ti: „Ty si môj sluha, teba som vyvolil a nezavrhol.“
10. Neboj sa, veď som s tebou ja, neobzeraj sa, veď ja som tvoj Boh, posilňujem ťa, ba pomáham ti, držím ťa svojou spásnou pravickou.
11. Hľa, zahanbia sa a vyjdú na posmech všetci, čo sa zlostia na teba, budú ako nič a zahynú tí, čo sa pravotia s tebou.
12. Budeš ich hľadať, no nenájdeš tých, čo sa s tebou hádajú; budú ako nič a ako márnosť tí, čo broja proti tebe.
13. Lebo ja som Pán, tvoj Boh, čo ťa za pravicu držím, ktorý ti hovorím: „Neboj sa, ja ti pomáham.“
14. Nebojže sa, červíček Jakub, chrobáčik Izrael! Ja ti pomáham - hovorí Pán -, tvoj vykupiteľ je Svätý Izraela.
15. Hľa, spravím ťa mláťačkou ostrou, novou, mnohozubou, rozmlátiš a rozdrvíš vrchy a pahorky na plevu obrátiš.
16. Viat ich budeš, uchyťí ich vietor a víchrica ich rozpraší, ty však budeš plesať v Pánovi, Svätým Izraela pýšiť sa.
17. Chudáci a bedári hľadajú vodu a niet jej, jazyk im zosychá od smädu. Ja, Pán, ich vyslyším, Boh Izraela, neopustím ich.
18. Otvorím v pustinách rieky a vprostred údolí pramene, obrátim púšť na vodné studienky a suchú zem na žriedla vôd.
19. Zasadím do púšte céder, agát, myrtu a olivový strom, vsadím do pustiny cyprus, brest a jedľu pospolu,
20. nech vidia a dozvedia sa, nech uvážia a razom pochopia, že to ruka Pánova spravila, stvoril to Svätý Izraela.
21. Predneste svoj spor, hovorí Pán, prineste si dôkazy, vraví kráľ Jakubov.
22. Nech prídu a nech nám zjavia, čo sa má stať. Ktoréže veci sú prvsie? Povedzte, nech pochopíme a zvieme ich výsledky, alebo nám povedzte, čo príde.
23. Povedzte, čo príde v budúcnosti, a budeme vedieť, že ste bohmi, ba urobte či už dobré a či zlé, nech žasneme a razom vidíme!
24. Hľa, vy nivoč ste len a dielo vaše je ničomné, ohavník si vás vyvolí.
25. Vzbudil som ho - od severu prišiel - od východu slnca toho, čo vzýva moje meno, rozdlávi kniežatá ako blato a ako hrnčiar rozšliapava hlinu.
26. Kto to zvestoval od začiatku, aby sme vedeli, a od pradávna, by sme povedali: „Pravdu má“? Veď nik nezvestoval, veď nik nehlásal, veď nik nepočul vašu reč.
27. Prvý (vravím) Sionu: „Hľa, tu sú!“ a Jeruzalemu dám hlásateľa blaha.
28. Ak sa obzerám, niet nikoho, niet medzi nimi radcov, čo by odvetili, keď sa ich opýtam.
29. Hľa, tí všetci ničím sú a ich skutky sú ničotou, vzduch a prázdnota sú ich liatiny.

1. „Hľa, môj služobník priviniem si ho; vyvolený môj, mám v ňom zalúbenie. Svojho ducha som vložil na neho, prinesie právo národom.
2. Nebude kričať ani hlučne volať, nedá na ulici počuť svoj hlas.
3. Nalomenú trst' nedolomí, hasnúci knôtik nedohasí, podľa pravdy bude vynášať právo.
4. Neomdlie a nepodlomí sa, kým nezaloží na zemi právo, na jeho náuku čakajú ostrovy.“
5. Tak hovorí Boh, Pán, ktorý stvoril nebesá a rozostrel ich, ktorý upevnil zem a jej rastlinstvo, ktorý na nej dáva dych ľudu a vzduch tým, čo po nej chodia:
6. „Ja, Jahve, som ťa povolal v spravodlivosti, vzal som ťa za ruku; utvoril som ťa a zmluvou s ľuďom som ťa urobil, svetlom pohanov,
7. aby si slepým otvoril oči a väzňov vyviedol zo žalára a z väznice tých, čo sedia v temnotách.“
8. „Ja som Jahve, to je moje meno a svoju slávu inému nedám, ani svoju chválu modlám.
9. Predošlé veci, hľa, prišli a ja oznamujem nové, dám vám ich počuť skôr než vyklíčia.“
10. Spievajte Pánovi pieseň novú, jeho chválospev od končín zeme, vy, čo vystupujete na more a čo ho naplňa, ostrovy a tí, čo na nich bývajú.
11. Nech jasá púšť a jej osady, dvory, v ktorých býva Kedar, nech plesajú obyvatelia Sely, z temena vrchov nech volajú!
12. Nech vzdávajú česť Pánovi a jeho slávu nech hlásajú ostrovom!
13. Ako bohatier kráča Pán, ako bojovník vzbudzuje zápal, volá, ba kričí bojovne, vrhá sa na nepriateľov.
14. „Bol som ticho od pradávna, mlčal som, premáhal som sa. Ako tá, čo rodí, budem kričať, dychčať a chrčať zároveň.
15. Spustoším vrchy a kopce, dám zvädnúť všetkej ich zeleni, rieky obrátim na ostrovy a studnice vôd vysuším.
16. A povediem slepých cestou, čo nepoznajú, po im neznámych chodníkoch ich odprevadím. Tmu pred nimi obrátim na svetlo a hrboľaté cesty na rovinu. Toto sú skutky, ktoré urobím a neodstúpim od nich.“
17. Ustúpia nazad pokrytí hanbou tí, čo dúfajú v modly, tí, čo vravia liatinám: „Vy ste našimi bohmi.“
18. Počujte, hluchí, a slepí, otvorte oči, aby ste videli!
19. Ktože je slepý, ak nie môj sluha? A hluchý ako môj posol, ktorého vyšlem? Ktože je slepý ako dôverník a hluchý ako Pánov sluha?
20. Vidíš mnoho, a nepozoruješ, máš otvorený sluch, a nečuješ.
21. Pánovi sa pre jeho vernosť zapáčilo zvelebiť zákon a osláviť.
22. Lenže to je ozbíjaný a olúpený ľud, v jamách sú zakosílení všetci a vo väzniciach sú poschovávaní. Plenom sú, nevytrhne ich nik, korisťou, a nik nepovie: „Vráť!“
23. Kto z vás toto počuje, pozoruje a všimne si pre budúcnosť?
24. Kto vydal na plen Jakuba a Izrael lupičom? Či nie Pán? Ten, proti ktorému sme zhrešili, nechceli kráčať jeho cestami a jeho zákon nepočúvali.
25. Preto naň vylial žeravosť hnevu a násilie vojny. Zanietil ho vôkol, ale neporozumel, zapálil ho, lenže si to nevezal k srdcu.

Kapitola 43

1. Teraz však toto hovorí Pán, tvoj stvoriteľ, Jakub, tvoj tvorca, Izrael: „Neboj sa, veď ťa vykúpim, po mene ťa zavolám ty si môj.
2. Keď budeš brodiť vodami, budem s tebou, a keď riekami, nepotopia ťa, keď pôjdeš cez oheň, nepopáliš sa a plameň nebude horieť na tebe.
3. Veď ja som Pán, tvoj Boh, Svätý Izraelov, tvoj spasiteľ. Egypt dám ako výkupné za teba, Kuš a Sábu namiesto teba.
4. Pretože si drahý mojim očiam, vzácny a ja ťa milujem, vydám ľudí namiesto teba a národy za tvoj život.
5. Neboj sa, veď som s tebou ja, od východu privediem tvoje potomstvo a od západu ťa zhromaždím.
6. Severu poviem: Vydaj! - a juhu: Nezdržiavaj! - prived' mojich synov zďaleka a moje dcéry od končín zeme,
7. všetkých, čo sa mojím menom zvu a ktorých som na svoju slávu stvoril, vytvoril a urobil.
8. Vyved' von ľud slepý, hoci majú oči, a hluchý, hoci majú uši.
9. Nech sa zídu všetci pohania a zhromaždia sa národy! Kto z nich toto zvestuje? Veci predošlé nech nám oznámia, nech si postavia svedkov a vyhrajú spor, nech počujú a nech povedia: Pravda!
10. Vy ste mi svedkami - hovorí Pán - a môj sluha, ktorého som si zvolil, aby ste vedeli a uverili mi a pochopili, že som to ja, predo mnou nebol utvorený nijaký Boh a ani po mne nebude.
11. Ja, ja som Pán a okrem mňa niet spasiteľa.
12. Ja som predzvestoval, spasil a oznámil a cudzieho u vás nebolo, nuž vy ste mi svedkami - hovorí Pán - ja som však Boh,
13. aj odteraz ním budem a z mojej ruky nevytrhne nik; čo urobím, kto to odčiní?“
14. Toto hovorí Pán, váš vykupiteľ, Svätý Izraela: „Pošlem pre vás do Babylonu a vyženiem všetkých ako utečencov, i Chaldejcov do pyšných lodí.
15. Ja som Jahve, váš Svätý, Izraelov tvorca, váš kráľ.“
16. Toto hovorí Pán, ktorý urobil cestu cez more a cez dravé vody chodník;
17. ktorý vyviedol vozy i kone, vojsko i vojvodcov... - ležia spolu, nevstanú, dotleli, zhasli ako knôť - :
18. „Nespomínajte udalosti dávne, o veciach predošlých neuvažujte.
19. Hľa, ja robím čosi nové, teraz to klíči, nebadáte? Áno, urobím cestu na púšti a rieky na pustatine.
20. Bude ma chváliť poľná zver, šakaly a pštrosy, lebo som dal vodu na púšti, rieky na pustatine, aby som napojil svoj ľud, svojho vyvolenca.
21. Ľud, ktorý som si utvoril, bude ohlasovať moju chválu.
22. Nevzýval si ma, Jakub, netrápil si sa o mňa, Izrael.
23. Neprinášal si mi obetné baránky, svojimi žertvami si ma neuctieval. Neobťažoval som ťa darmi a netrápil som ťa tymianom.
24. Nekúpil si mi vonnej trsti za striebro, tukom svojich žertiev si ma neopájal, lež obťažoval si ma svojimi hriechmi, trápil si ma svojimi neprávostami.
25. Ja, ja som to, čo kvôli sebe zotriem tvoje hriechy a nespomeniem si na tvoje neprávosti.
26. Pripomeň mi, súdme sa spolu, hovor ty, aby si vyhral spor.
27. Tvoj prvý otec zhrešil, tvoji tlmočníci ma zradili.
28. Preto som znesvätil sväté kniežatá, Jakuba som dal do kliatby a Izrael na potupu.“

1. A tak teraz čuj, Jakub, sluha môj, Izrael, ktorého som vyvolil.
2. Toto hovorí Pán, ktorý ťa stvoril, ktorý ťa formoval od materského lona a pomáha ti: „Neboj sa, sluha môj, Jakub, miláčik, ktorého som si vyvolil!
3. Veď rozlejem vody na to, čo je smädné, a riavy na vyschnutú zem, vylejem svojho ducha na tvoje potomstvo, svoje požehnanie na tvoje vetvy.
4. I budú rásť uprostred zelene ako vrby pri potokoch vôd.
5. Tento hovorí: Pánov som a tamten volá v mene Jakuba, tento si píše: Pánov na ruku a menom Izraela sa nazýva.“
6. Toto hovorí Jahve, kráľ Izraela, vykupiteľ jeho, Pán zástupov: „Ja som prvý a ja som posledný, okrem mňa nieto Boha.
7. Kto je ako ja, nech stojí a nech volá, nech to oznámi, nech mi to predloží! Kto zvestúva oddávna budúcnosť? - A to, čo má prísť, nech nám oznámia!
8. Nože, nebojte sa a netraste sa! Či som vám nezvestoval už dávno a neoznámil som vám? Veď vy ste mi svedkami. Či je Boh okrem mňa? Nie, nieto Skaly, nijakého nepoznám.“
9. Tvorcovia modiel sú ničomní všetci a ich miláčikovia neprospejú. Ich svedkovia nič nevidia a nič nezvedia, aby sa zahanbili.
10. Kto urobil boha a ulial sochu, aby mu nepospela?
11. Hľa, všetci jeho stúpenci sú v hanbe a umelci, tí sú iba z ľudí. Nech sa zídu všetci, nech sa postavia, budú sa triasť a hanbiť zároveň.
12. Majster železa ostrí dláto a pracuje uhlím, stvárňuje kladivami, utvára svojím mocným ramenom. Ak vyhladne, vysilí sa, ak nepije vodu, omdlie.
13. Majster dreva rozťahuje mieru a zakresľuje rydlom, vypracúva kresačkou a obkresľuje kružidlom; i urobí z toho obraz muža, ako skvost človeka, čo má bývať v dome.
14. Vytne si cédre, vezme haštru a dub, vyberie si v stromoví hory; zasadí sosnu, aby vzrastala dažďom.
15. A bude človeku na palivo, vezme z neho a zohreje sa, áno, zapáli a napečie chleba, aj boha z neho spraví a klania sa mu, urobí modlu a korí sa jej.
16. Polovičku spáli v ohni, pri polovičke požíva mäso, pečienku pečie a nasýti sa, aj sa zohreje a povie: „Ej, ale som sa zohrial, cítim oheň!“
17. A zvyšok spracuje na boha, modlu, korí sa mu a poklonkuje, modlí sa k nemu a vraví: „Vyslobod' ma, veď si mi bohom!“
18. Nevidia a nechápu, lebo majú zaslepené oči, že nevidia a ich srdcia nechápu.
19. Nepremieta si v srdci, nevie a neuvažuje takto: „Polovicu z neho som spálil v ohni, hej, nad jeho uhlím som napiekol chleba, upiekol som mäso a nasýtil som sa; a zo zvyšku mám spraviť ohavu? Polenu dreva sa mám koriť?“
20. Pasie sa na popole, zblúdilo mu srdce, zvädza ho, ale on si nezachráni dušu a nepovie: „Či nemám lož v pravici?“
21. Spomínaj na to, Jakub, Izrael, veď si mojím sluhom, stvoril som ťa, ty si mojím sluhom, Izrael, nezabudnem na teba.
22. Zotriem ako oblak tvoje hriechy a ako mrak tvoje previnenia, vráť sa ku mne, áno, vykúpim ťa.
23. Plesajte, nebesá, veď Pán to spravil; jasajte, hlbiny zeme, plesaním zaznejte, vrchy, les a všetko stromovie v ňom, pretože Pán vykúpil Jakuba, preslavuje sa na Izraelovi.
24. Toto hovorí Pán, ktorý ťa vykúpil a ktorý ťa formoval od materského lona: „Ja som Pán, čo som všetko stvoril, nebesá som sám rozťahal, zem som rozprestrel vlastnou mocou.
25. Ničím znamenia veštcov a hádačov šialencami spravím, mudrcov nazad zavraciam a ich múdrosť mením v nerozum.
26. Uplatňujem slovo svojho sluhu a plán svojich poslov spĺňam. Vravím Jeruzalemu: Bud' obývaný! - a mestám Júdska: Bud'te zbudované! - a jeho zrúcaniny postavím.
27. Hlbine hovorím: Vyschni! - a tvoje rieky vysuším.

28. Kýrovi vravím: Môj pastier, splníš každú moju žiadosť. On povie Jeruzalemu: Zbuduj sa! a chrámu: Buď založený!“

1. Toto hovorí Pán svojmu pomazanému, Kýrovi, ktorého som vzal za pravú ruku, aby som pred ním pošliapal národy a odpásal bedrá kráľov, aby sa pred ním otvorili vráta a brány sa nezatvorili:
2. „Ja pôjdem pred tebou, čo je hrbolaté, urovnám, kovové brány prelomím a železné závory pozrážam.
3. Dám ti poklady ukryté v tme a tajnosti skrýš, aby si vedel, že ja som Pán, ktorý ťa volám po mene - Boh Izraela.
4. Pre svojho sluhu, Jakuba a Izrael, svojho vyvolenca, som ťa zavolať po mene a dal som ti názvy, hoci si ma nepoznal.
5. Ja som Pán a iného niet, okrem mňa nieto Boha. Opásal som ťa, hoci si ma nepoznal,
6. aby vedeli od východu slnka i od západu, že okrem mňa nieto nikoho, ja som Pán a iného niet.
7. Formujem svetlo a tvorím tmu, spôsobujem blaho a utváram nešťastie, ja som Pán, čo robím toto všetko.
8. Roste, nebesá, zhora, z oblakov nech prší pravda. Otvor sa, zem, nech urodí sa spása a spolu s ňou nech pučí spravodlivosť: Ja, Pán, som ju stvoril.“
9. Beda tomu, čo sa so svojim tvorcom háda, jeden črep z črepov zeme. Či hlina povie tvorcovi: „Čo robíš, veď tvoje dielo nemá rúk?“
10. Beda tomu, čo vraví otcovi: „Čo plodíš?“ - a žene: „Čo sa zvíjaš v krčoch?“
11. Toto hovorí Pán, Svätý Izraela, jeho tvorca: „Pýtate sa ma o budúcnosti mojich synov a rozkazujete o diele mojich rúk?“
12. Ja som učinil zem a človeka na nej som ja stvoril. Moje ruky roztiahli nebesá a rozkázal som všetkému ich vojsku.
13. Ja som ho vzbudil v pravde a všetky jeho cesty urovnám, on postaví moje mesto a mojich zajatcov prepustí, nie za kúpnu cenu ani za dar,“ hovorí Pán zástupov.
14. Toto hovorí Pán: „Zisk Egypta a mzda Kušu a Sabejci, chlapi urastení, prejdú k tebe a budú tvoji. Za tebou pôjdu, v okovách prejdú, pred tebou sa sklonia, teba budú prosíť: Len u teba je Boh, iného niet, viac bohov nieto.“
15. Ty si naozaj skrytý Boh, Boh Izraela, spasiteľ!
16. Zahanbení sú a potupení všetci, spolu došli pohanenia tvorcovia modiel.
17. Izraela spasil Pán večnou spásou. Nebudete zahanbení ani potupení na veky večné.
18. Lebo toto hovorí Pán, Boh, stvoriteľ neba, - on je Boh, ktorý stvoril zem, učinil ju a upevnil. Nie prázdnu ju stvoril, obydľím ju urobil - : „Ja som Pán a iného niet.
19. Nie v úkryte som hovoril, na tmavom mieste zeme, nepovedal som Jakobovmu potomstvu: Nadarmo ma hľadajte! Ja som Pán, ktorý vravím pravdu, oznamujem priamosť.
20. Zhromaždite sa, podťe, zídte sa spolu, zachránenci z národov! Nechápaví sú, čo nosia svoje modly drevené a modlia sa k bohu, ktorý nespasí.
21. Oznáňte a priblížte sa, ba poradte sa spolu: Kto toto hovoril od začiatku, predpovedal to oddávna? Či nie ja, Jahve? A niet už Boha okrem mňa: Boha pravého a spásneho nieto mimo mňa.
22. Ku mne sa obráťte, spasené budete všetky končiny zeme, veď ja som Boh a iného niet.
23. Na seba som prisahal, z mojich úst vyšla pravda, slovo, ktoré sa nevráti, že mne sa skloní každé koleno, prisahať bude každý jazyk:
24. Len v Pánovi, povedia o mne, je pravda a moc.“ K nemu prídu, a to zahanbení, všetci; čo proti nemu blčali.
25. V pánovi sa ospravedlní a oslávi všetko Izraelovo potomstvo.

Kapitola 46

1. Padol Bél, schúlil sa Nébo, ich sochy sa dostali na zvieratá a hovädá, ich bremeno vlečú ako ťarchu, ustaté.
2. Padli, schúlili sa spolu, nevládali zachrániť náklad, ba sami išli do zajatia.
3. Počúvajte ma, dom Jakubov a všetky zvyšky domu Izraela, čo ste chovaní od lona, čo ste nosení od života.
4. Ja až po starobu som ten istý, až po šediny ja ponesiem. Ja som to urobil a ja budem niešť, ja ponesiem a vyslobodím.
5. Komu ma pripodobníte a prirovnáte a primeriate, aby sme si boli rovní?
6. Sypú zlato z mešca a striebro vážia vážkou, najmú zlievača a spraví z toho boha a koria, klaňajú sa mu.
7. Vezmú ho na plece, vlečú ho, ak ho položia na miesto, stojí, nehne sa zo svojho miesta, ak volá kto k nemu, neodpovedá a z jeho úzkosti ho nevyslobodí.
8. Spomeňte si na to a vzmužte sa, premýšľajte v srdci, odbojníci!
9. Spomeňte na veci pradávne, lebo ja som Boh a iného niet; Boh, a niet mi podobného.
10. Od začiatku oznamujem budúcnosť a odpradáva, čo sa ešte nestalo. Vravím: „Moje rozhodnutie platí a všetko, čo chcem, urobím.“
11. Od východu orla zavolám, z ďalekej krajiny muža svojich plánov. Čo som hovoril, to uskutočním, čo som ustanovil, to urobím.
12. Počúvajte ma vy, tvrdí srdcom, čo ste vzdialení od pravdy!
13. Privediem svoju pravdu, nie je ďaleko, a moja spása meškať nebude. A dám na Sione spasenie, Izraelu svoju velebu.

1. Zostúp a sadni si do prachu, panna, dcéra Bábela, sadni si na zem, bez trónu, dcéra Chaldejcov, lebo ťa viac nebudú volať nežnou a zmäkčilou.
2. Vezmi si mlynček a múku meľ, odhaľ si závoj, odhrň vlečku, obnaž lýtka, prebroď sa cez rieky!
3. Odhalí sa tvoja hanba, ukáže potupa, vezmem si pomstu a neodolá mi nik.
4. Náš vykupiteľ Pánom zástupov sa volá, Svätým Izraela.
5. Sedže ticho a choď do tmy, dcéra Chaldejcov, lebo ťa viac nebudú volať paňou kráľovstiev.
6. Hneval som sa na svoj ľud, znesvätil som svoje dedičstvo a dal som ti ich do rúk; nemala si k nim lútosti, zaťažila si starcov svojím jarmom veľmi.
7. A riekla si: „Večne budem paňou,“ nevzala si si to k srdcu; nemyslela si na koniec toho.
8. Teraz však čuj toto, zmäkčilá, čo tróniš v bezpečí, čo si v srdci hovoríš: „Ja a nikto viac! Nebudem sedieť ako vdova a bezdetnosť nepoznám.“
9. Nuž prídu na teba obe tieto veci razom, v jeden deň, bezdetnosť a vdovstvo zasiahnu ťa naplno i pri množstve tvojich čarov, i pri veľkej sile tvojich bosoráctiev.
10. Bola si bezpečná vo svojej zlobe, povedala si: „Nik ma nevidí.“ Tvoja múdrosť a tvoja veda - tá ťa zvedla; riekla si vo svojom srdci: „Ja a nikto viac!“
11. Príde na teba nešťastie, nepoznáš jeho vznik, zrúti sa na teba skaza, nevieš ju udobriť, a dôjde na teba hrôza tak náhle, že sa ani nenazdáš.
12. Postav sa so svojimi čarami a množstvom svojich kúzel, v ktorých si sa namáhala od mladi, vari sa ti to podarí, vari odstrašíš!
13. Ustávala si sa množstvom svojich porád: nechže sa dostavia, nech ťa vyslobodia, čo delia nebo, čo pozorujú hviezdy, oznamujú z novmesiacov, čo má prísť na teba.
14. Hľa, budú ako pleva, spáli ich oheň, nevytrhnú si životy zo šlahov plameňa: to nie je uhlie, čo hreje, oheň, pri ktorom sa sedí.
15. Tak pochodíš s tými, o ktorých si dbala, s ktorými si kupčila od mladi. Odtackajú sa každý svojou cestou, niet (toho), kto by ťa zachránil.

1. Čujte toto, dom Jakubov, čo voláte sa menom Izrael a čo ste vyšli z útrobov Júdových, čo prisahajú na Pánovo meno a honosia sa Bohom Izraela, nie pravdou a spravodlivosťou.
2. Veď sa volajú podľa svätého mesta a spoliehajú sa na Boha Izraela, Pán zástupov je jeho meno:
3. „Predošlé veci zjavil som oddávna, z mojich úst vyšli, oznámil som ich, náhle som učinil, že sa splnili.
4. Lebo som vedel, že si tvrdý, žilou železnou je tvoja šija a tvoje čelo z kovu;
5. zvestoval som ti to oddávna, skôr, než by sa stalo, som ti oznámil, by si nepovedal: Moja modla to spravila, môj obraz a moja socha to rozkázala.
6. Počul si, hľad' na to všetko! - A či vy nerozhlásite? Odteraz ti zvestujem veci nové a veci skryté, o ktorých nevieš.
7. Teraz sú tvorené, nie oddávna, predo dňom si veru o nich nevedel, aby si nepovedal: Hľa, vedel som o tom!
8. Ani si nepočul, ani si nevedel, ani ucho nemáš dávno otvorené. Veď som vedel, celkom neverný si a od lona matky sa voláš vzbúrencom.
9. Pre svoje meno zdržujem svoj hnev a pre svoju slávu miernim sa k tebe, že som ťa nezničil.
10. Hľa, vytápal som ťa, nie však ako striebro, skúšal som ťa v peci biedy.
11. Pre seba, pre seba to spravím, veď ako by sa znesvätilo moje meno?! A svoju slávu inému nedám.“
12. „Počúvaj mňa, Jakub a Izrael, môj pozvaný, to som ja, ja prvý a ja aj posledný.
13. Veď moja ruka založila zem a moja pravica rozťahla nebesá. Ak zavolám na ne, stoja tu razom.“
14. Zhromaždite sa všetci a čujte - kto z nich oznámil tieto veci? - Koho Pán miluje, vyplní jeho vôľu v Bábeli a jeho rameno na Chaldejcoch.
15. „Ja, ja som hovoril a povolal som ho, priviedol som ho a cesta sa mu zdará.
16. Podťe ku mne, čujte toto: Od počiatku som nehovoril skryte, od času, čo sa to deje, som prítomný.“ Teraz však Pán, Jahve, poslal mňa a svojho Ducha.
17. Toto hovorí Pán, tvoj vykupiteľ, Svätý Izraela: „Ja som Pán, tvoj Boh, čo ťa učím, aby si mal úspech, čo ťa vediem cestou, ktorou máš ísť.
18. Keby si si bol všímal moje rozkazy, bol by tvoj pokoj ako rieka a tvoje blaho ako morské vlny.
19. A bolo by ako piesku tvojho potomstva a plodov tvojho lona ako jeho zrníek, nebolo by zničené ani vyhubené tvoje meno predo mnou.“
20. Vyjdite z Bábela, utečte z Chaldejska, hlasom jasotu hlásajte, oznamujte to, poroznášajte to až do končín zeme, vravte: Pán vykúpil svojho sluhu, Jakuba.
21. A nežíznil, keď ich viedol pustinou, vode dal vyvierat' pre nich zo skaly, rozštiepil skalu a rinuli sa vody.
22. Niet pokoja pre bezbožných, hovorí Pán.

1. Počúvajte ma, ostrovy, a pozorujte, národy ďaleké: Pán ma povolal od lona, od života mojej matky spomínal mi meno.
2. Ústa mi urobil ako ostrý meč, v tieni svojej ruky ma skryl a urobil zo mňa šíp brúsený, do svojho tulca ma schoval.
3. A riekol mi: „Služobníkom si mi, Izraelom, tebou sa chcem osláviť.“
4. Ja však som povedal: „Darmo som pracoval, márne a zbytočne strávil svoju silu.“ Predsa je moje právo u Pána a moja odmena u môjho Boha.
5. Teraz však hovorí Pán, čo si ma od lona služobníkom urobil, aby som Jakuba priviedol späť k nemu, aby sa Izrael k nemu zhromaždil. Som oslávený v očiach Pánových a môj Boh sa mi stal silou.
6. Povedal teda: „Primálo je, keď si mi služobníkom, aby si zbudoval Jakubove kmene a priviedol späť zachránených Izraela: ustanovím ťa za svetlo pohanom, aby si bol mojou spásou až do končín zeme!“
7. Toto hovorí Pán, vykupiteľ Izraela, jeho Svätý, tomu, ktorého dušou opovrhujú, ktorým národ pohŕda, služobníkovi vládcov: „Králi uvidia a vstanú, kniežatá sa budú skláňať kvôli Pánovi, ktorý je verný, Svätému Izraela, ktorý ťa vyvolil.“
8. Toto hovorí Pán: „V čase milostivom ťa vyslyším a v deň spásy ti pomôžem, zachovám ťa a zmluvou ľudu ťa spravím, aby si zbudoval krajinu, aby si dostal spustnuté dedičstvá.“
9. A povedal väzňom: Vyjdite! a tým, čo sú vo tme: Zjavte sa! Budú sa pásť popri cestách a na všetkých poliach bude ich pastva.
10. Nebudú lačniť ani žízniť, nespáli ich úpal ani slnce, lebo ich bude viesť ten, čo sa zľutoval, a popri žriedlach vôd ich napojí.
11. Zo všetkých svojich vrchov cesty porobím a moje chodníky sa vyvýšia.
12. Hľa, títo prichádzajú zďaleka a tí, hľa, od severu a západu a tamtí z južnej krajiny.“
13. Plesaj, nebo, a jasaj, zem, plesaním zaznejte, vrchy, lebo Pán utešuje svoj ľud a nad svojimi biednymi sa zľutúva.
14. Ale Sion povedal: „Pán ma opustil, Pán na mňa zabudol.“
15. Či zabudne žena na svoje nemluvňa a nemá zľutovania nad plodom svojho lona? I keby ona zabudla, ja nezabudnem na teba.
16. Hľa, do dlaní som si ťa vryl, tvoje múry sú vždy predo mnou.
17. Náhle prišli tvoji stavitelia a tí, čo ťa búrali a pustošili, odišli od teba.
18. Zdvihni si vôkol oči a pozri: všetci sa zišli, prišli k tebe. Tak, ako žijem - hovorí Pán - všetkých si ich oblečieš sťa ozdobu, opášeš sa nimi ako mladucha.
19. Veď tvoje rupy a tvoje sutiny a tvoja spustošená krajina bude teraz tesná pre obyvateľov a tí, čo ťa pustošili, sa vzdialia.
20. Ešte budú hovoriť - počuješ to - dietky tvojej neplodnosti: „Tesné mi je miesto, odstúp sa mi, aby som mal kde bývať!“
21. A budeš si vraviť v sebe: „Ktože mi týchto porodil? Veď ja som bezdetná a neplodná, zajatá a vzdialená, kto teda týchto vychoval? Hľa, ja som ostala sama, odkiaľže sú títo?“
22. Toto hovorí Pán, Jahve: „Hľa, zdvihnem ruku k národom, ku kmeňom vztýčim svoju zástavu; i prinesú ti synov v náručí, dcéry ti na pleciach ponosú.“
23. Králi ti budú pestúnmi, ich kňazné tvojimi dojkami, tvárou na zem padnú pred tebou a budú lízať prach tvojich nôh. Vtedy sa dozvieš, že ja som Pán, v ktorom sa nesklamú tí, čo v neho dúfajú.“
24. Či možno odobrať korisť obrovi? A čo silák zajal, možno vyslobodiť?
25. Áno, takto hovorí Pán: „Aj čo obor zajal, bude odobraté, aj korisť siláka vyslobodená. S tými, čo sa s tebou pravotia, budem sa ja pravotiť a tvojich synov ja vyslobodím.“
26. Tvojim tyranom dám jesť ich vlastné telo a sťa muštom opoja sa vlastnou krvou; tak sa dozvie každé telo, že ja som Pán, tvoj spasiteľ a tvoj vykupiteľ, Silný Jakubov.“

Kapitola 50

1. Toto hovorí Pán: „Kde je priepustný list vašej matky, ktorým som ju prepustil? Alebo kto je môj veriteľ, ktorému som vás predal? Hľa, pre svoje hriechy ste boli predaní, pre vaše zločiny bola prepustená vaša matka.
2. Prišiel som, pretože nebolo nikoho, volal som, a nik neodpovedal? Či mi je ruka prikrátka spať? A či nemám sily vyslobodiť? Hľa, svojou hrozbou vysušujem more a rieky na púšť obraciam, ich ryby pohnijú v nedostatku vody a budú zmierať od smädu.
3. Nebesá odejem čierňavou, vrecovinu im urobím závojom.“
4. Pán, Jahve, mi dal jazyk učenícky, aby som vedel slovom posilniť unaveného. Každé ráno prebúdza mi ucho, aby som počúval ako učeník.
5. Pán, Jahve, mi otvoril ucho a ja som neodporoval, nazad som neustúpil.
6. Svoj chrbát som nastavil tým, čo bili, a svoje líca tým, čo trhali, tvár som si neskryl pred potupou a slinou.
7. Pán, Jahve, mi pomáha, preto nebudem zahanbený. Preto som si zatvrdil tvár sťa kremeň a viem, že sa nezahanbím.
8. Blízko je, čo mi dá za pravdu, kto sa chce pravotiť so mnou? - Postavmeže sa zoči-voči! Kto je mojím žalobcom? - Nech pristúpi ku mne!
9. Hľa, Pán, Jahve, mi pomáha, kto ma odsúdi? Hľa, všetci sa zoderú ako rúcho, mol' ich zožerie.
10. Kto z vás sa bojí Pána, kto čuje hlas jeho služobníka, kto chodí v tmách a nemá žiary, nech dúfa v meno Pánovo a spolieha sa na svojho Boha!
11. Hľa, všetci, čo zažihate oheň a opasujete si fakle, vstúpte do žiary svojho ohňa a do fakiel, čo ste roznieťili. Z mojej ruky sa vám to stane, budete ležať v bolestiach.

1. Počúvajte ma, čo sledujete pravdu a hľadáte Pána: Pozrite na skalu, z ktorej ste vytesaní, a na hĺbku studne, z ktorej ste vykopaní.
2. Pozrite na Abraháma, svojho otca, a na Sáru, ktorá vás zrodila. Ved' som ho osamelého povolal, požehnal som ho a zveladil.
3. Áno, Pán poľutuje Sion, poľutuje všetky jeho sutiny, jeho púšť urobí podobnou Edenu a jeho pustinu Pánovej záhrade, zavládne v ňom radosť a rozkoš, chválospev a hlas piesne.
4. Pozoruj ma, ľud môj, a počúvaj ma, národ môj, ved' odo mňa vychádza náuka a svoje právo dám za svetlo národom.
5. Blízko je moje právo, vychádza moja spása a moje ramená budú súdiť národy. Na mňa budú čakať ostrovy a dúfať budú v moje rameno.
6. Zdvihnite oči k nebesiam a pozrite dolu na zem. Ved' nebo sa ako dym rozplynie a zem sa sťa odev rozpadne. Jej obyvatelia pomrú podobne, moje spasenie však potrvá naveky a moja pravda nezanikne.
7. Počúvajte ma, znalci práva, ľud, čo má v srdci môj zákon: Nebojte sa ľudskej potupy a nestrachujte sa ich pohany.
8. Lebo ich sťa rúcho mol' zožerie a ako vlnu ich strávi červ, ale moje právo potrvá naveky a moja spása z pokolenia na pokolenie.
9. Vzbud' sa, zobud' sa a obleč si moc, rameno Pánovo! Vzbud' sa ako v dňoch minulých, v časoch pradávnych. Či si to nie ty, čos' rozťalo ozrutu a draka prebodlo?
10. Či si to nie ty, čos' vysušilo more a vody veľkej priepasti? Čo si spravilo z morskej hlbiny cestu na priechod oslobodeným?
11. Pánovi vyslobodení sa vrátia, prídu s jasotom na Sion a na ich hlavách bude ustavičná radosť. Radosť a rozkoš dosiahnu, zmizne starosť a vzdychanie.
12. Ja, ja som to, čo vás poteším. Kto si, že sa bojíš človeka, čo zomrie, a syna ľudského, čo zhynie ako tráva?
13. Zabúdaš na Pána, svojho tvorca, čo rozostrel nebo a založil zem, a stále sa trasieš, celý deň, pred zlostou utláčateľa, keď sa chystá nivočiť. Kdeže je teraz zlosť utláčateľa?
14. Zhrbený sa náhle oslobodí, nezomrie v jame a chlieb mu chýbať nebude.
15. Ja som Pán, tvoj Boh, čo dráždim more, že búria sa mu vlny, Pán zástupov je moje meno.
16. Vloží ti do úst svoje slová a schovám ťa v tieni svojej ruky, aby som zasadil nebesá a založil zem a povedal Sionu: „Ty si môj ľud.“
17. Preber sa, preber sa, vstaň, Jeruzalem, čo si pil z Pánovej ruky kalich jeho hnevu; omamný pohár si pil, vyprázdnil.
18. Niet toho, kto by ho viedol zo všetkých synov, čo splodil; niet toho, kto by ho držal za ruku zo všetkých synov, čo vychoval.
19. Tieto dve veci ťa postihli: - ktože smúti nad tebou? - skaza a ničenie, hlad a meč, - ktože ťa poteší?
20. Tvoji synovia odpadli, ležia na rohoch všetkých ulíc ako gazela v sieti, plní Pánovho hnevu, výčitiek svojho Boha.
21. Preto počuj toto, pokorený a opojený, nie však vínom:
22. Toto hovorí tvoj Pán, Jahve, a tvoj Boh, ktorý si bráni svoj ľud: „Hľa, vezmem ti z ruky kalich omamný, pohár svojho hnevu; nebudeš ho viac piť.“
23. A dám ho do rúk tvojich trýzniteľov, čo ti hovorili: Schýľ sa, nech prejdeme! A spravil si zo svojho chrbta zem, sťa ulicu pre chodcov.“

1. Vzbud' sa, vzbud' sa, obleč si, Sion, svoju moc; obleč si šatu svojej nádhery, sväté mesto, Jeruzalem, veď už viac do teba nevstúpi neobrezaný a nečistý!
2. Stras zo seba prach, povstaň, posad' sa, Jeruzalem, roztvor putá svojho hrdla, zajatá dcéra sionská!
3. Bo takto hovorí Pán: „Zadarmo ste boli predaní a bez peňazí budete vykúpení.“
4. Lebo toto hovorí Pán, Jahve: „Do Egypta zostúpil kedysi bývať môj ľud a Asýr ho pre nič utláčal.
5. Teraz však, čo tu mám? - hovorí Pán. Veď bol vzatý môj ľud zadarmo, jeho nadvládcovia hulákajú - hovorí Pán - a stále, každý deň, mi potupujú meno.
6. Preto môj ľud spozná moje meno, preto v ten deň (spozná), že som to ja, čo vraví: Hľa, tu som!“
7. Aké milé sú na horách nohy posla blahozvesti, čo oznamuje pokoj, zvestuje blaho, oznamuje spasenie, hovorí Sionu: „Tvoj Boh kraluje.“
8. Čuj, tvoji strážcovia povyšujú hlas a plesajú zároveň, lebo zoči-voči hľadia na Pánov návrat na Sion.
9. Plesajte, jasajte spolu, sutiny Jeruzalema, veď Pán potešil svoj ľud, vykúpil Jeruzalem!
10. Pán si obnažil sväté rameno pred očami všetkých národov a všetky končiny zeme uvidia spásu nášho Boha.
11. Chodte, chodte, vyjdite odtiaľ, nečistého sa netýkajte, vyjdite z jeho stredu, očistite sa vy, čo nosíte Pánove nádoby.
12. Veď nie v náhlosti vyjdete a nepôjdete útekou, lebo pred vami pôjde Pán a Boh Izraela uzavrie vaše rady.
13. Hľa, úspech bude mať môj služobník, pozdvihne, vyvýši, zvelebí sa veľmi.
14. Ako sa nad ním zhrozili mnohí, - veď neludsky je znetvorený jeho výzor a jeho obraz je nepodobný človeku -
15. tak ho budú obdivovať mnohé národy, králi si pred ním zatvoria ústa. Veď uvidia, o čom sa im nevravelo, a poznajú, čo neslýchali!

1. Kto by uveril, čo sme počuli, a komu sa zjavilo Pánovo rameno?
2. Veď vzišiel pred ním sťa ratoliestka a ako koreň z vyschnutej zeme. Nemá podoby ani krásy, aby sme hľadeli na neho, a nemá výzoru, aby sme po ňom túžili.
3. Opovrhnutý a posledný z ľudí, muž bolesti, ktorý poznal utrpenie, pred akým si zakrývajú tvár, opovrhnutý, a preto sme si ho nevážili.
4. Vskutku on niesol naše choroby a našimi bôľmi sa on obťažil, no my sme ho pokladali za zbitého, strestaného Bohom a pokoreného.
5. On však bol prebodnutý pre naše hriechy, strýznený pre naše neprávosti, na ňom je trest pre naše blaho a jeho ranami sme uzdravení.
6. Všetci sme blúdili ako ovce, išli sme každý vlastnou cestou; a Pán na neho uvalil nepravosť nás všetkých.
7. Obetoval sa, pretože sám chcel, a neotvoril ústa; ako baránka viedli ho na zabitie a ako ovcu, čo onemie pred svojím strihačom, (a neotvoril ústa).
8. Z úzkosti a súdu ho vyrvali a kto pomyslí na jeho pokolenie? Veď bol vyťatý z krajiny živých, pre hriech svojho ľudu dostal úder smrteľný.
9. So zločincami mu dali hrob, jednako s boháčom bol v smrti, lebo nerobil násilie, ani podvod nemal v ústach.
10. Pánovi sa však páčilo zdrviť ho utrpením... Ak dá svoj život na obeť za hriech, uvidí dlhoveké potomstvo a podarí sa skrze neho vôľa Pánova.
11. Po útrapách sa jeho duša nahľadí dosýta. Môj spravodlivý služobník svojou vedomosťou ospravedlní mnohých a on poniesie ich hriechy.
12. Preto mu dám za údel mnohých a početných dostane za korisť, lebo vylial svoju dušu na smrť a pripočítali ho k hriešnikom. On však niesol hriechy mnohých a prihováral sa za zločincov.

1. Zaplesaj, neplodná, čo si nerodila, rozzvuč sa plesaním a jasaj, čo si nekvílila, lebo dietky opustenej sú početnejšie ako dietky vydatej - hovorí Pán.
2. Rozšír priestor svojho stanu, kože obydlia si rozťahni, nezužuj, predlžuj svoje povrazy a svoje kolíky upevňuj!
3. Veď doprava i dolava prerazíš, tvoje potomstvo zvládne národy a spustnuté mestá obsadí.
4. Nebojže sa, veď nebudeš zahanbená, a nepýr sa, veď nebudeš potupená! Áno, zabudneš hanbu mladosti, na potupu svojho vdovstva si nespomenieš viac.
5. Bo manželom ti bude tvoj stvoriteľ, Pán zástupov je jeho meno, vykupiteľom Svätý Izraelov, Bohom celej zeme sa nazýva.
6. Veď ako opustenú ženu a duchom skleslú povolal ťa Pán. Nuž či môže byť zavrhnutá žena mladosti? - hovorí tvoj Boh.
7. Na krátku chvíľu som ťa opustil a veľkým zľutovaním si ťa pritiahnem.
8. V návale hnevu som schoval svoju tvár nakrátko pred tebou, večným zmilovaním som sa nad tebou zľutoval, hovorí tvoj vykupiteľ, Pán.
9. Je mi to ako v dňoch Noema: ako som sa zaprisahal, že viac nezalejú zem vody Noema, tak som sa zaprisahal, že sa nebudem hnevať na teba a že ťa nebudem karhať.
10. Nech i vrchy odstúpia a kopce nech sa otrasú: moja milosť neodstúpi od teba, zmluva môjho mieru sa neotrasie, hovorí Pán, tvoj zľutovník.
11. Biedny, zmietaný, bezútešný! Hľa, ja ti položím z drahokamu základy a tvoju podstavbu zo zafíru.
12. Tvoju obrubu urobím z rubínu, tvoje brány z karbunkulu a tvoje hranice zo vzácnych kameňov.
13. Všetky tvoje dietky budú učeníkmi Pána, vo veľkom pokoji budú tvoje dietky.
14. Budeš upevnený v spravodlivosti, vzdialený od utláčania - báť sa nebudeš - aj od hrôzy - veď sa ťa nezmocní.
15. Ak ťa napadnú, to nie je odo mňa, kto s tebou bojuje, padne proti tebe.
16. Hľa, ja som stvoril majstra, čo rozduchuje uhlie v ohni a svojím remeslom vyrába zbrane, ja som stvoril aj zhubcu, čo ničí.
17. Nijaká zbraň, kovaná na teba, sa nepodarí a každý jazyk, čo sa proti tebe zdvihne na súde, usvedčíš. To je údel sluhov Pánových a ich spravodlivosť u mňa - hovorí Pán.

1. Oj, všetci smädní, podte k vodám, a ktorí nemáte peňazí, podte, kupujte a jedzte, podte, kupujte bez peňazí, bezplatne víno a mlieko!
2. Čo vážite striebro za to, čo nie je chlieb, a svoju robotu za to, čo nesýti? Počúvajte ma a budete jesť dobroty, v hojnosti sa bude kochať vaša duša.
3. Nakloňte si ucho a podte ku mne, poslúchajte, aby vaša duša žila; a uzavriem s vami večnú zmluvu, neklamnú milosť Dávidovu.
4. Hľa, urobím ho svedkom pre národy, kniežatom a vládcom kmeňov!
5. Veď privoláš národ, ktorý nepoznáš, a národy, čo ťa nepoznajú, pribehnú k tebe kvôli Pánovi, tvojmu Bohu, Svätému Izraela, lebo ťa oslávil.
6. Hľadajte Pána, kým sa dá nájsť, volajte ho, kým je nablízku!
7. Nech opustí bezbožný svoju cestu, hriešny človek svoje zmýšľanie a vráti sa k Pánovi, on sa nad ním zmiluje, k svojmu Bohu, veď mnoho odpúšťa!
8. Lebo moje myšlienky nie sú vaše myšlienky a vaše cesty nie sú moje cesty - hovorí Pán.
9. Ako sú nebesá vyvýšené nad zem, tak sú moje cesty vysoko od vašich ciest a moje myšlienky od vašich myšlienok.
10. Lebo ako sprchne z neba dážď a sneh a nevráti sa ta, ale opojí zem, zúrodní ju, dá jej klíčiť a dá semä na siatie a chlieb na jedlo:
11. tak bude moje slovo, ktoré mi vyjde z úst, nevráti sa ku mne naprázdno, ale urobí, čo som si želal, a vykoná, na čo som ho poslal.
12. Áno, s radosťou vyjdete, budete vyvedení v pokoji. Vrchy a kopce prepuknú v jasot pred vami a všetky poľné stromy budú tliekať rukami.
13. Na mieste bodľačia vyrastie cyprus, na mieste prhlavy vyrastie myrta. To bude Pánovi na slávu, na večný pomník, ktorý nezhyne.

1. Toto hovorí Pán: „Zachovajte právo, konajte spravodlivo, lebo je blízko moja spása, už príde, aj moja spravodlivosť, už sa zjaví.“
2. Blažený je muž, čo toto koná, a syn človeka, čo sa toho drží: bedlí nad sobotou, aby ju neznesvätil, dáva si pozor na ruku, aby nekonala zlo.
3. Cudzinec, čo lipne k Pánovi, nech nevraví: „Pán ma isto vylúči zo svojho ľudu“ a eunuch nech nehovorí: „Hľa, ja som suchý strom!“
4. Lebo toto hovorí Pán: „Eunuchovia, čo zachovávajú moje soboty, volia si to, v čom mám záľubu, a pridržiavajú sa mojej zmluvy,
5. tým dám vo svojom dome, medzi svojimi múrmi pomník a meno lepšie, než sú synovia a dcéry. Večné meno im dám, ktoré nezahynie.
6. A cudzincov, čo lipnú k Pánovi, aby mu slúžili, milovali meno Jahve a boli mi sluhami, všetkých, čo bdejú nad sobotou, by ju neznesvätili, a pridržiavajú sa mojej zmluvy,
7. zavediem na svoj svätý vrch a rozradostím ich v svojom dome modlitby; ich celopaly, ich obety budú lúbeznými na mojom oltári. Veď môj dom sa bude volať domom modlitby pre všetky národy!“
8. Hovorí Pán, Jahve, čo zhromažďuje roztratených Izraela: „Ďalej budem zhromažďovať k nemu, k jeho zhromaždeným.“
9. Všetky poľné zvieratá, podte žrať, aj všetky lesné zvieratá!
10. Jeho strážcovia sú všetci slepí, nevedia (nič); všetci sú nemí psi, nevládzu brechať: blúznia, ležia, radi si prospia.
11. A sú to psi chamtiví, nepoznajú sýtosti. A to sú pastieri, čo nevedia chápať. Každý ide svojou cestou, každý za svojím ziskom, až do posledného.
12. „Podte, vezmem víno a napijeme sa opojného nápoja a zajtra to bude ako dnes, ba ešte veľkolepejšie!“

1. Keď hynie spravodlivý, nik si to neberie k srdcu, (keď) zbožní ľudia umierajú nik nechápe, že spravodlivý unikol nešťastiu.
2. Odchádza na pokoj: na svojich lôžkach spočinú tí, čo šli svojou priamou cestou.
3. „Vy však pristúpte sem, synovia čarodejnice, plemeno cudzoložníka a smilnice!
4. Na kom ste sa zabávali? Proti komu ste otvárali ústa, vyplazovali jazyk? Azda vy nie ste deťmi hriechu, semenom klamstva?
5. Vy, čo sa rozohňujete pre terebinty pod každým zeleným stromom a zabíjate dietky pri potôčkoch, pod výbežkami skalísk.
6. Hladké kamienky z potoka sú ti podielom, ony sú tvojou čiastkou. Aj im si vylievala nápoje, prinášala dary. (Či s tým mám byť spokojný?)
7. Na vysokom, vypínavom vrchu rozložila si si lôžko; aj tam si vystúpila obetovať žertvu.
8. A za dverami, za verajami postavila si si pomník; lebo iným okrem mňa sa odkrývaš, vystupuješ, rozširuješ si lôžko, spolčuješ sa s nimi, máš rada ich lôžko. Dbáš na ich pokyny(?).
9. S olejom chodíš za Molochom, množíš svoje voňavky a posielaš svojich poslov ďaleko, až k podsvetiu sa znižuješ.
10. Mnohými cestami sa ustávaš a nepovieš: Je to zúfale. Našla si život pre svoju ruku(?), preto nechabuješ.
11. Kohože sa bojíš a strachuješ, že klameš? Na mňa si nespomenieš, ani k srdcu si neberieš. Pravda, ja som mlčal a skrýval sa, nuž nebojíš sa ma.
12. Ja rozhlásim tvoju spravodlivosť a tvoje skutky, tie ti však nepomôžu.
13. Až budeš volať, nech ťa tvoje hrby vytrhnú! Lež to všetko vietor uchytí, vánok odnesie. Kto však vo mňa dúfa, zdedí zem, vládnuť bude mojou svätou horou.“
14. Hovorím: „Chystajte, chystajte, pripravujte cestu, odstráňte prekážky z chodníka môjho ľudu!“
15. Bo takto hovorí Najvyšší, Velebný, čo tróni večne a Svätý je jeho meno: „Na vysokom a svätom mieste prebývam a so skrúšeným a pokorným v duchu, aby som oživil ducha pokorných, aby som oživil srdce skrúšených.“
16. Lebo sa nebudem večne pravotiť, ani sa nebudem ustavične hnevať, veď by predomnou omdlel duch a duše, ktoré som ja stvoril.
17. Pre hriech lakomstva som sa hneval a bil som. Zakryl som si tvár (a hneval som sa); on však šiel, odvrátený cestou svojho srdca.
18. Jeho cesty som videl, uzdravím ho, budem ho viesť a dám mu útechu
19. a jeho trúchliacim dám ovocie perí. Pokoj, pokoj ďalekému i blízkeму - hovorí Pán -, ja ho uzdravím.
20. Bezbožní sú však ako rozbúrené more, ktoré sa nevládze upokojiť a jeho vody vrhajú bahno a blato.
21. Niet pokoja pre bezbožných - hovorí môj Boh.“

1. Volaj, nestišuj, ako trúba vyvýš svoj hlas, zvestuj môjmu ľudu jeho hriech a Jakubovmu domu jeho vinu!
2. Veď sa ma deň čo deň dopytujú a chcú poznať moje cesty ako ľud, čo spravodlivo koná a Božieho práva sa nespúšťa. Žiadajú odo mňa spravodlivé súdy, túžia po Božej blízkosti:
3. „Prečo sa postíme, a nevidíš, umŕtvujeme sa, a nezbadáš?!“ A v deň svojho pôstu spĺňate si túžbu a prenasledujete svojich robotníkov.
4. Hľa, pre škriepky a hádky sa postíte a hriešne bijete päťou! Nepostíte sa ako po dnešný deň, aby na výsosti vyslyšali váš hlas.
5. Či takýto je pôst, ktorý sa mi líbi? Má sa človek umŕtvovať celý deň? Vykrúcať si dookola hlavu a vrecovinou i popolom si ustieľať? Či toto nazveš pôstom a dňom milým Bohu?
6. Či nie to je pôst, ktorý sa mi líbi, keď rozviažete zväzky zločinné a roztvoríte zvierajúce putá, prepustíte zlomených na slobodu a rozlámete každé jarmo?
7. Či nie, keď lámeš chudobným svoj chlieb, potulných bedárov zavedieš do domu, ak vidíš nahého, zaodeješ ho a pred svojím telom sa neskrývaš?
8. Vtedy ako zora vypukne ti svetlo a uzdravenie ti náhle vyklíči: bude ťa predchádzať tvoja spravodlivosť a Pánova sláva uzavrie tvoje rady.
9. Vtedy budeš volať a Pán odpovie, budeš kričať a riekne: „Hľa, tu som!“ Keď odstrániš sprostred seba jarmo, kývanie prstami a reči zločinné
10. a ponúkneš hladnému svoj súcit, ubitú dušu nasýtiš: vyjde vo tme tvoje svetlo a tvoja temnosť bude ako poludnie.
11. A Pán ti dá neprestajný spočinok, jasnosťou naplní tvoju dušu a tvoje kosti upevní; budeš ako polievaná záhrada a ako prameň vôd, ktorého vody nesklamú.
12. I postavia v tebe dávne sutiny: zdvihneš základy zašlých pokolení a volať ťa budú murárom trhlín, obnoviteľom ciest k bývaniu.
13. Ak zdržiš pre sobotu svoju nohu, aby si v môj svätý deň nerobil, čo sa ti zachce, a sobotu budeš volať rozkošou, svätý Pánov (deň) hodným úcty a uctíš si ho, že nebudeš konať svoje cesty, vypíňať svoju vôľu a hovoriť reči:
14. tak sa budeš kochať v Pánovi a dám ti vznášať sa nad výšinami zeme, nasýtím ťa dedičstvom tvojho otca Jakuba: lebo hovorili ústa Pánove.

1. Hľa, Pánova ruka nie je prikrátka, žeby nezachránil, a jeho ucho nie je zaľahnuté, žeby nepočul!
2. Ale vaše hriechy sú priehradou medzi vami a vašim Bohom a vaše viny zakryli jeho tvár pred vami, že nečuje.
3. Vaše ruky sú poškrvnené krvou a vaše prsty hriechom, vaše pery hovoria lož, váš jazyk vraví nepravosť.
4. Niet (toho), kto by predvolával podľa práva, ani (toho), kto by súdil poctivo; dúfajú v ničomnosť a hovoria márnosť, počnú muky a porodí nešťastie.
5. Liahnu hadie vajíčka a tkajú vlákna pavúka; kto zje z ich vajíčok, zomrie a z rozpučeného vylezie zmija.
6. Z ich vláken rúcho nebude a neodejú sa svojím dielom. Ich dielo je dielo záhuby a skutok násilia majú v ruke.
7. Ich nohy bežia do zlého, náhlia sa prelievať krv nevinnú, ich myšlienky sú myšlienky skazy, zhuba a rúcanie je na ich ceste.
8. Neznajú cestu pokoja a nieta práva v ich šľapajach, svoje chodníčky si pokrivali a kto po nich kráča, nemá pokoja.
9. Preto je právo ďaleko od nás a spravodlivosť nás nedostihne, čakáme na svetlo, a hľa, tma, na žiaru, a putujeme v temnosti.
10. Ako slepí ohmatávame múr a tápeme ako ten, kto nemá oči, napoludnie sa potkýname ako v tme; hoci silní, ako mŕtvi sme.
11. Mrmlíme všetci ako medvede a stále hrkútame ako holuby. Čakáme na právo, a niet ho, na spásu, a je od nás ďaleko.
12. Bo mnoho hriechov máme pred tebou a naše viny svedčia proti nám, áno, svoje hriechy máme pred sebou a svoje zločiny poznáme:
13. nevernosť a klamstvo proti Pánovi, odpad od nasledovania Boha, reči násilné a odbojné, myslenie lživých rečí v srdci.
14. Tak je právo zahnané späť a spravodlivosť stojí obďaleč, áno, poctivosť padá na ulici a priamosť vkročiť nevládze.
15. Takto vystala poctivosť a kto sa stráni zla, býva olúpený. Pán to videl a nepáčilo sa mu, že práva nieta.
16. Videl, že niet nikoho, a užasol, že nikto nezakročí. Tu pomocníkom mu bolo jeho rameno a jeho spravodlivosť, tá ho podporila.
17. Odial sa spravodlivosťou ako pancierom a prilbu spásy mal na hlave, ako odev obliekol si rúcho pomsty, horlivosťou sa ako plášťom zahalil.
18. Podľa činov im odplatí, hnev jeho nepriateľom, odplatu protivníkom! Ostrovom odplatí činy.
19. Budú sa báť mena Pánovho od západu a jeho slávy od východu slnka, lebo príde ako dravá rieka, ktorú ženie Pánov dych.
20. Ale príde ako spasiteľ k Sionu a k tým, čo sa z Jakuba vrátia od hriechu - hovorí Pán.
21. A čo sa týka mňa, toto je moja zmluva s nimi, hovorí Pán: „Môj duch, ktorý je nad tebou, a moje slová, ktoré som ti dal do úst, nezmiznú z tvojich úst ani z úst tvojich detí, ani z úst detí tvojich detí odteraz až naveky - hovorí Pán.“

1. Vstaň, zasvieť, veď prišlo tvoje svetlo a sláva Pánova sa zaskvela nad tebou!
2. Lebo, hľa, tma pokrýva zem a temnota národy, ale nad tebou sa zaskvel Pán a jeho sláva sa zjavila nad tebou.
3. Národy prichádzajú k tvojmu svetlu a králi k žiare, čo ti vzišla.
4. Zdvihni si vôkol oči a pozri, všetci sa zišli, prišli k tebe; tvoji synovia prídu zďaleka a dcéry ti z kraj sveta povstanú.
5. Vtedy uvidíš a zažiariš, triasť a šíriť sa ti bude srdce, veď sa k tebe obráti bohatstvo mora, poklady národov prídu k tebe.
6. Záplava tiav ťa pokryje, ťavätá Madiánu a Efy, všetci prídu zo Sáby, zlato a tymian prinesú a zvestujú slávu Pánovu.
7. Všetky stáda Kedaru sa zhromaždia k tebe, baránky z Nabajot ti budú k službám, vystúpia na môj oltár lúbezný, a tak oslávim svoj slávny dom.
8. Kto sú to, čo letia sťa oblaky, ako holuby ku svojim holubincom?
9. Áno, na mňa čakajú ostrovy a lode taršišké napredku, aby ti priviedli synov zďaleka, ich striebro a ich zlato s nimi pre meno Pána, tvojho Boha, pre Svätého Izraela, lebo ťa ozdobil.
10. Cudzí synovia postavia ti múry a ich králi ti budú slúžiť, lebo som ťa bil vo svojom hneve, ale v svojej láske som sa zmiloval nad tebou.
11. Tvoje brány budú stále otvorené, nezatvoria sa vo dne v noci, aby ti priniesli bohatstvo národov a priviedli ich kráľov.
12. Lebo národ a kráľovstvo, čo ti neslúži, bude zničené, národy budú celkom spustošené.
13. Nádhera Libanonu príde k tebe, cyprus, brest a jedľa pospolu, nech ozdobia miesto mojej svätyne a okrášlim mesto svojich nôh.
14. Zhrbení prídu k tebe synovia tvojich utláčateľov a k šlapajam tvojich nôh sa sklonia všetci, čo opovrhli tebou, a budú ťa volať Mesto Pána, Sion Svätého Izraela.
15. Zato, že si bol opustený a nenávidený a nemal si chodcov, spravím ťa večnou ozdobou, rozkošou z pokolenia na pokolenie.
16. Budeš sať mlieko národov a prsia kráľov budeš požívať. I dozvieš sa, že ja som Pán, tvoj spasiteľ a tvoj vykupiteľ, Mocný Jakubov.
17. Namiesto medi prinesiem zlato, namiesto železa prinesiem striebro, namiesto dreva meď a miesto kameňov železo. Darujem pokoj tvojim dozorcóm a tvojim vládcóm spravodlivosť.
18. Nebude už počuť o násilí v tvojej krajine ani o ničení a hubení v tvojich hraniciach, svoje múry budeš nazývať spásou a svoje brány chválou.
19. Slnko ti už nebude svetlom vo dne, ani k žiare ti už nezasvieti mesiac, ale Pán ti bude večným svetlom a tvoj Boh tvojou ozdobou.
20. Tvoje slnko už nezapadne a z tvojho mesiaca neubudne, lebo ti bude Pán večným svetlom; ukončia sa dni tvojho zármutku.
21. A tvoj ľud - všetko spravodliví - budú vládnuť krajinou naveky, štepy môjho sadu, dielo mojich rúk, ktorým sa oslávim.
22. Ten najmenší bude kmeňom, najdrobnejší mocným národom. Ja, Pán, to v príhodnom čase urýchlím.

Kapitola 61

1. Duch Pána, Jahveho, je na mne, pretože ma Pán pomazal, poslal ma hlásať radosť ubitým, obviazať zlomených srdcom, zajatcom ohlásať slobodu a spútaným oslobodenie.
2. Ohlásať rok Pánovej milosti a deň pomsty nášho Boha na potešenie všetkých zarmútených,
3. aby som dal zarmúteným Siona, aby som im dal veniec miesto popola, olej plesania namiesto smútku, rúcho radosti miesto sklesnutého ducha. I budú sa volať Duby spravodlivosti, Štep Pána na ozdobu.
4. Vybudujú odveké sutiny, zrúcaniny predkov postavlia, obnovia spustošené mestá, trosky od pokolenia do pokolenia.
5. I vstanú cudzinci, budú pásť vaše stáda, cudzí synovia vám budú roľníkmi a vinohradníkmi.
6. Vy však sa budete volať kňazmi Pána, služobníkmi nášho Boha vás budú nazývať, bohatstvo národov budete požívať a ich nádherou sa budete chváliť.
7. Pre vašu dvojnásobnú hanbu a potupu budú plesať nad svojím údelom, preto budú dvojnásobne vládnuť vo svojej krajine, dostane sa im večnej radosti.
8. Lebo ja, Pán, milujem právo, nenávidím zločinnú lúpež; dám im verne ich odmenu a uzavriem s nimi večnú zmluvu.
9. Známy bude ich rod v národe a ich potomstvo medzi kmeňmi; všetci, čo ich uvidia, spoznajú ich, že sú pokolením, ktoré požehnal Pán.
10. S jasotom sa chcem tešiť v Pánovi, duša mi zaplesá v mojom Bohu, pretože ma zaodial rúchom spásy, plášťom spravodlivosti ma zahalil ako ženícha, čo chystá veniec, ako mladuchu, okrášlenú skvostmi.
11. Lebo ako zem plodí svoje rastliny a ako záhrada dáva vyklíčiť svojmu semenu, tak Pán, Jahve, dá vyklíčiť spásu a chvále pred všetkými národmi.

Kapitola 62

1. Kvôli Sionu neumlknem a kvôli Jeruzalemu neutíchnem, kým nevyjde ako žiara jeho právo a jeho spása nevezblčí sťa fakla.
2. Národy uvidia tvoju spravodlivosť a všetci králi tvoju slávu; i budeš sa volať novým menom, ktoré ti určia Pánove ústa.
3. Budeš ozdobnou korunou v Pánovej ruke, kráľovským vencom v ruke svojho Boha.
4. Už ťa nebudú volať Opustená a tvoju krajinu nebudú volať Spustošená, lebo teba budú nazývať Mám v nej zálubu a tvoju krajinu Vydatá, veď sa zalúbilo v tebe Pánovi a tvoja krajina dostane manžela.
5. Ako si vezme mladík pannu, tak si ťa vezme tvoj stavitel', a ako sa teší ženích neveste, tešiť sa bude tvoj Boh.
6. Na tvojich múroch, Jeruzalem, ustanovil som strážcov: celý deň a celú noc nikdy nech nemlčia! Vy, ktorí upomínate Pána, nesmiete mať pokoja!
7. Nedajte mu pokoja, kým nepostaví, kým neurobí Jeruzalem ozdobou na zemi!
8. Pán prisahal na svoju pravicu a na svoje mocné rameno: „Iste nedám viac tvoje obilie tvojim nepriateľom za pokrm, ani cudzinci nebudú piť tvoj mušt, pre ktorý si sa ty namáhal.
9. Len tí, čo zbierali, budú ho jesť a budú chváliť Pána, len tí, čo ho oberali, budú ho piť v nádvořiach mojej svätyne.“
10. Prejdite, prejdite cez brány, chystajte cestu pre ľud, rovnajte, rovnajte chodník, vyzbierajte skaly, vztýčte zástavu k národom!
11. Hľa, Pán oznamuje až do končín zeme: „Povedzte dcére Siona: Hľa, prichádza tvoja spása. Jeho odmena je s ním a jeho odplata pred ním.
12. A budú ich volať Svätý ľud, Pánovi vykúpení. Ty sa však budeš zvať Hľadané, Mesto neopustené.“

1. „Kto je to, čo prichádza z Edomu, z Bozry v odeve červenom, ten, čo sa skvie vo svojom rúchu, vykračuje v plnej sile?“ „Ja som, ktorý hlásam pravdu, mocný na spásu.“
2. „Prečo je tvoja šata červená a tvoje rúcho ako šliapača v lise?“
3. „Lis som šliapal sám a z národov nebol nik pri mne. Pošliapal som ich vo svojom hneve, zdrvil som ich vo svojej prchlivosti, nuž striekala ich vlaha na môj šat a celé rúcho som si poškvrlil.
4. Lebo som mal deň pomsty na mysli, a prišiel rok môjho vykúpenia.
5. Obzeral som sa, ale pomocníka nebolo, díval som sa, nebolo však toho, kto by ma podporil; vtedy mi bolo pomocníkom moje rameno a podporila ma moja prchivosť,
6. že som šliapal národy vo svojom hneve, opojil som ich svojou prchivosťou a vylial som na zem ich vlahu.“
7. Milosrdenstvo Pánovo chcem hlásať, Pánovu chvályhodnosť, pre všetko, čo nám Pán urobil, pre veľkú dobrotu k domu Izraela, čo im preukázal vo svojom zľutovaní a v množstve svojej milosti.
8. Ved' povedal: „Je to predsa môj ľud, synovia, ktorí nesklamú!“ - a stal sa im spasiteľom
9. vo všetkom ich súžení. Nie posol ani anjel, ale vyslobodil ich sám. Vo svojej láske a útrpnosti ich sám vykúpil, zdvihol ich a nosil ich po všetky dávne dni.
10. Ale oni sa búrili a zarmucovali jeho ducha svätého; preto sa im zmenil na nepriateľa, a sám bojoval proti nim.
11. Spomenul si však na dávne dni, na Mojžiša a jeho ľud: „Kde je ten, ktorý vyviedol z mora pastiera svojho stáda? Kde je, ktorý vložil doň svojho ducha svätého,
12. čo za pravicu viedol Mojžiša svojim velebným ramenom, čo rozdvojil vody pred nimi, aby si urobil večné meno,
13. čo ich viedol hlbínami ako koňa púšťou bez potknutia?
14. Ako statok, čo zostupuje dolinou, tak ho viedol Pánov duch.“ Tak si viedol svoj ľud, aby si urobil slávnym svoje meno.
15. Pozri sa z neba a hľad' z príbytku svojej svätosti a veleby. Kde je tvoja horlivosť a tvoja moc? Hnutie tvojej lásky a tvoje zmilovanie (sú zdržanlivé ku mne)? Ved' ty si náš otec,
16. lebo Abrahám o nás nevie a Izrael nás nepozná! Ty, Pane, si náš otec, máš meno: vykupiteľ náš pradávny.
17. Prečo nás, Pane, odkláňaš od svojich ciest, zatvrduješ nám srdce na bázeň voči tebe? Vráť sa kvôli svojim sluhom, kvôli kmeňom svojho dedičstva.
18. Ako maličkosť zvládli tvoj svätý ľud, naši nepriatelia ti pošliapali svätyňu.
19. Sme ako tí, nad ktorými dávno nevládneš, nad ktorými sa nevzyva tvoje meno. Kiež by si prelomil nebesá a zostúpil, vrchy by sa triasli pred tvou tvárou.

Kapitola 64

1. Ako keď oheň páli raždie a voda vrie od ohňa, aby si dal modloslužobníkom svoje meno znáť, nech sa trasú pred tvou tvárou (ich) národy.
2. Keď si robil divy, zostúpil si, hoc sme nečakali, pred tvou tvárou sa triasli vrchy.
3. Od večnosti nepočuli, neslychali, oko nevidelo okrem teba Boha, ktorý by sa zastal tých, čo v neho dúfajú.
4. Ideš v ústrety tomu, čo s radosťou robí spravodlivo, teba na tvojich cestách spomína. Hľa, ty si sa hneval - a my sme hrešili, boli sme stále v tom. Či budeme spasení?
5. Všetci sme boli ako poškrvnení, sťa skrvavená šata bola všetka naša spravodlivosť a zvädli sme ako lístie, naše hriechy nás uniesli sťa vietor.
6. Nebolo toho, kto by vzýval tvoje meno, kto by sa vzbudil a chopil sa teba, lebo si schoval pred nami svoju tvár, oddal si nás moci našich hriechov.
7. Teraz však, Pane, ty si náš otec, my sme len hlina a ty si náš tvorca, všetci sme dielom tvojich rúk.
8. Nehnevaj sa, Pane, tak veľmi a nespomínaj na hriech naveky; hľa, pozri, my všetci sme tvoj ľud.
9. Tvoje sväté mestá ostali púšťou, Sion sa stal púšťou, Jeruzalem sa stal pustatinou.
10. Náš svätý a nádherný chrám, kde ťa chválievali naši otcovia, stal sa koristou ohňa; všetko, čo nám bolo drahé, ostalo zboreniskom.
11. Či sa zdržíš po tom všetkom, Pane? Budeš mlčať a tak veľmi nás pokoríš?

1. „Hľadali ma tí, čo sa nepýtali, našli ma tí, čo nehľadali. Vravel som: Hľa, tu som, tu som! národu, čo nevzýval moje meno.
2. Vystieral som ruky celý deň ku vzdorovitému ľudu, čo kráčal cestou nedobrou za svojimi predstavami,
3. k ľuďom, čo ma stále popudzujú do tváre. Ktorí obetujú v záhradách a na tehlách pália kadidlo,
4. čo vysedávajú v hrobkách a nocujú v jaskyniach, jedávajú mäso bravčové a nečisté kúsky sú v ich nádobách.
5. Čo hovoria: Ostaň tam, neblíž sa ku mne, lebo som ti svätý. Títo sú mi dymom v nose, ohňom, čo horí celý deň.
6. Hľa, je napísané predo mnou: Nebudem mlčať, kým som neodplatil.
7. Ale odplatím im do lona ich hriechy a zároveň hriechy ich otcov, hovorí Pán; ktorí pálili kadidlo na vrchoch a zlrečili mi na kopcoch; nameriam im do lona za ich dávne skutky.“
8. Toto hovorí Pán: „Ako keď sa nájde mušt na strapci a povie sa: Neznič to, lebo je v ňom požehnanie!, tak urobím kvôli svojim sluhom, aby nebolo všetko zničené.
9. Vyvediem z Jakuba potomstvo a z Júdu vládcu svojich vrchov, budú tam vládnuť moji vyvolení a moji sluhovia tam budú bývať.
10. Sárón bude košariskom stáda a dolina Achor ležiskom dobytky pre môj ľud, ktorý ma hľadal.
11. Vy však, čo ste opustili Pána, čo ste zabudli na môj svätý vrch, čo ste prestierali stôl pre Gada a naplňali nápoj Ménimu,
12. určím vás pod meč, všetci sa zhrbíte na popravu, lebo som volal, a neodpovedali ste, hovoril som, a nepočúvali ste, lež robili ste, čo je v mojich očiach zlé, a vyvolili ste si, čo som nechcel.“
13. Preto Pán, Jahve, hovorí takto: „Hľa, moji sluhovia budú jesť, ale vy budete hladovať,
14. hľa, moji sluhovia budú piť, ale vy budete žízniť, hľa, moji sluhovia sa budú radovať, a vy sa budete hanbiť, hľa, moji sluhovia budú plesať od blaženosti srdca, vy však budete volať od žalosti srdca a kvíliť budete zlomeným duchom.
15. A zanecháte svoje meno ako kliatbu mojim vyvoleným: Pán, Jahve, ťa usmrtí, ale svojich sluhov nazve iným menom.
16. Kto sa bude žehnať na zemi, bude sa žehnať verným Bohom a kto bude prisahať na zemi, bude prisahať na verného Boha, lebo budú zabudnuté dávne úzkosti, áno, budú skryté pred mojím zrakom.
17. Lebo hľa, ja stvorím nové nebo a novú zem a na predošlé sa nebude spomínať, ani na myseľ neprídu,
18. ale tešte sa a plesajte večne nad tým, čo som stvoril, lebo hľa, ja stvorím Jeruzalem na plesanie a jeho ľud na radosť!
19. Plesám nad Jeruzalemom, teším sa svojmu ľudu a už v ňom nebude počuť hlas plaču a hlas volania.
20. Nebude tam už párdňové dieťa ani stavec, ktorý nedoplní svoj vek, ale mladík zomrie storočný a hriešnik ako storočný bude prekliaty.
21. Budú stavať domy a bývať, budú sadiť vinice a jesť ich plod.
22. Nepostavia, aby iný býval, nezasadia, aby iný jedol, lebo ako vek stromu bude vek môjho ľudu a prácu svojich rúk užijú moji vyvolení.
23. Nebudú sa nadarmo ustávať a nebudú robiť pre hrôzu, veď sú požehnaný rod Pána a s nimi aj ich potomstvo.
24. Prv, než budú volať, ja odpoviem, ešte len budú vravieť a ja ich vyslyším.
25. Vlk a baránok budú sa pásť ako jeden a lev sťa vôl bude žrať slamu; a had? - prach mu bude pokrmom... Nebudú škodiť a nebudú ničiť na celom mojom svätom pahorku,“ hovorí Pán.

1. Toto hovorí Pán: „Nebesá sú mojím trónom a zem podnožou mojich nôh. Aký je to dom, čo mi postavíte? Aké miesto pre môj odpočinok?
2. Veď toto všetko spravila moja ruka i stalo sa to všetko - hovorí Pán. A na takéhoto zhliadnem: na pokorného a zroneného duchom a ktorý sa trasie pred mojimi slovami.
3. Kto poráža vola - zabije človeka, kto poráža ovcu - škrtí psa, kto obetuje pokrm - krv bravčovú, kto páli tymian - žehná modlu. Keď si oni volia vlastné chodníky a v ich oškľivostiach sa im kochá duša,
4. nuž aj ja si zvolím ich nešťastie a privediem na nich ich hrôzy, pretože som volal, no neodpovedal nik, hovoril som, ale nepočúvali; robili, čo je zlé v mojich očiach, a to, čo som nechcel, si vybrali.“
5. Počujte slovo Pánovo, ktorí sa trasiete pred jeho slovom: Vaši bratia, čo vás nenávidia, čo vás odstrkujú pre moje meno, vravia: „Nechže sa oslávi Pán, nech vidíme vašu radosť!“ Oni však budú zahanbení.
6. Čuj! - hrmot z mesta! Čuj! - hlas Pána z chrámu, čo spláca odplatu svojim nepriateľom.
7. Porodila prv, než kvílila, prv, než ju obklúčili bôle, porodila chlapca.
8. Kto takéto počul? Kto podobné videl? Či sa zem zrodí v jeden deň? Či sa národ narodí jedným razom? Že rodil, aj porodil Sion svojich synov?
9. „Či ja otvorím život a rodiť nedám? Alebo ja, ktorý dám rodiť, uzavriem?“ - hovorí tvoj Boh.
10. Tešte sa s Jeruzalemom a plesajte nad ním, všetci jeho milovníci, radujte sa s ním, radujte sa všetci, čo ste nad ním trúchlili.
11. Aby ste sali a nasýtili sa z prs jeho útechy, aby ste srkali a požívali z plnosti jeho slávy.
12. Lebo toto hovorí Pán: „Hľa, ja prikloním k nemu pokoj ako rieku a slávu národov ako rozvodnený potok. Budete sať, v lone vás budú varovať a na kolenách vás budú láskať.
13. Ako keď niekoho teší matka, tak vás budem ja tešiť a v Jeruzaleme sa potešíte.
14. Keď to uvidíte, zaraduje sa vám srdce, kosti vám vypučia ako zeleň a Pánova ruka sa dá poznať jeho sluhom, ale zúriť bude proti nepriateľom.
15. Lebo, hľa, Pán príde v ohni a jeho vozy sú ako búrka, aby priviedol v zápale svoj hnev a svoju hrôzu v plameňoch ohňa.
16. Lebo ohňom bude súdiť Pán a svojím mečom každé telo a bude veľa tých, čo Pán porazí.
17. Tí, čo sa očisťujú v záhradách za kýmsi v prostriedku, ktorí jedia bravčové mäso a oškľivosť a myši, všetci spolu zahynú - hovorí Pán.
18. Ja však (poznám) ich skutky a myšlienky. Prídem zhromaždiť všetky národy a všetky reči; prídu a uvidia moju slávu.
19. Urobím na nich znamenie a pošlem z nich zachránencov k národom Taršišu, Púlu a Lúdu, ktorí natahujú kušu, k Tubalu, Javanu, k ďalekým ostrovom, ktoré nepočuli chýr o mne a nevideli moju slávu; i budú ohlasovať medzi národmi moju slávu.
20. A privedú všetkých vašich bratov spomedzi všetkých národov ako obeť pre Pána na koňoch, vozoch, nosidlách, muliciach a ťavách na môj svätý vrch do Jeruzalema - hovorí Pán - tak ako prinášajú synovia Izraela obeť v čistej nádobe do Pánovho domu.
21. A aj z nich si vezmem za kňazov a levitov - hovorí Pán.
22. Lebo ako budú trvalými predo mnou nové nebesá a nová zem, ktoré stvorím - hovorí Pán - tak bude trvalé vaše potomstvo a vaše meno
23. a každý mesiac v novmesiaci a každý týždeň v sobotu príde sa každé telo klaňať pred moju tvár - hovorí Pán.
24. I vyjdú a hľadieť budú na mŕtvoly mužov, čo odpadli odo mňa. Áno, ich červík neumrie a ich oheň nevyhasne. A budú hrôzou pre každé telo.“

Jeremiáš

Kapitola 1

1. Reči Jeremiáša, syna Helkiášovho, spomedzi kňazov, ktorí boli v Anatote, v Benjamínovej krajine.
2. Pán hovoril k nemu v dňoch júdskeho kráľa Joziáša, syna Amonovho, v trinástom roku jeho panovania,
3. aj v dňoch júdskeho kráľa Joakima, syna Joziášovho, až do konca jedenásteho roku júdskeho kráľa Sedekiáša, syna Joziášovho, až po presídlenie Jeruzalema v piatom mesiaci.
4. Pán prehovoril ku mne takto:
5. „Skôr, než som ťa utvoril v matkinom živote, poznal som ťa, skôr, než si vyšiel z lona, zasvätil som ťa, za proroka pre pohanov som ťa ustanovil.“
6. I povedal som: „Ach, Pane, veď neviem hovoriť, mladučký som.“
7. Ale Pán mi riekol: „Nehovor: Mladučký som, lebo pôjdeš všade, kde ťa pošlem, a povieš všetko, čo ti prikážem.“
8. Neboj sa ich, veď ja som s tebou, aby som ťa vyslobodil!“ - hovorí Pán.
9. Vtedy vystrel Pán ruku a dotkol sa mi úst. A Pán mi riekol: „Hľa, vložil som svoje slová do tvojich úst!
10. Pozri, postavil som ťa dnes nad národy a nad kráľovstvá, aby si vytrhával a rúcal, nivočil a pustošil, aby si budoval a sadiť.“
11. Pán sa ma pýtal toto: „Čo vidíš, Jeremiáš?“ Odpovedal som: „Vidím prút mandľovníka.“
12. A Pán mi povedal: „Dobre si videl, pretože budem bedliť na svoje slovo a splním ho.“
13. Pán sa ma pýtal po druhý raz toto: „Čo vidíš?“ Odpovedal som: „Vidím kypiaci hrniec a jeho ústie je od severu.“
14. Nato mi Pán povedal: „Od severu kypí nešťastie na všetkých obyvateľov krajiny.“
15. Bo hľa, ja zavolám všetky kmene kráľovstiev severu - hovorí Pán. Prídu a každý postaví svoj trón pred vchodom do brán Jeruzalema proti všetkým jeho múrom vôkol a proti všetkým júdskym mestám.
16. I prerokujem s nimi svoj spor pre všetku ich zlobu, že ma opustili, že okiadzali cudzích bohov a klaňali sa dielu svojich rúk.“
17. „Ale ty si opáš bedrá, povstaň a rozpovedz im všetko, čo som ti prikázal! Nemaj pred nimi strach, aby som ťa nimi nenastrašil!
18. A ja, hľa, urobil som ťa dnes opevneným mestom, železným stĺpom a kovovým múrom proti celej krajine, proti kráľom Júdska a jeho kniežatám, proti jeho kňazom a ľudu krajiny.
19. Budú s tebou zápasiť, ale nepremôžu ťa, lebo s tebou som ja - hovorí Pán, aby som ťa vyslobodil.“

Kapitola 2

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Chod' a volaj do uší Jeruzalema: Toto hovorí Pán: Spomínam na milotu tvojej mladosti, na lásku tvojich zásnub, keď si ma nasledoval na pustatine, v nezasiatej krajine.
3. Izrael bol svätým Pánovým, prvotinami jeho úrody, tí, čo z neho jedli, odtrpeli si to všetci, dopadlo na nich nešťastie“ - hovorí Pán.
4. Čujte slovo Pánovo, dom Jakubov a všetky rodiny Izraelovho domu!
5. Toto hovorí Pán: „Akú nepravosť našli na mne vaši otcovia, že sa vzdialili odo mňa, išli za márnosťou a márnymi sa stali?
6. A nehovorili: Kdeže je Pán, ktorý nás vyviedol z egyptskej krajiny, ktorý nás vodil pustatinou, krajinou pustou a hrboľatou, krajinou suchou a temnou, krajinou, ktorou neprejde nikto a ani človečik v nej nebýva?
7. A voviedol som vás do krajiny sádov, aby ste požívali jej plod a jej dobro. Vy ste však prišli a sprznili moju zem a moje dedičstvo ste spravili odporným.
8. Kňazi nevraveli: Kdeže je Pán? Tí, čo chápú Zákon, ma nepoznali a pastieri sa mi spreneverili, proroci veštili menom Bála a za bezmocnými bôžikmi chodili.
9. Preto sa ešte budem pravotiť s vami - hovorí Pán - i s vašimi detnými deťmi sa budem pravotiť.
10. Len chodte na ostrovy Kitejcov a pozrite, pošlite do Kedaru a uvážte dôkladne, pozrite, či sa stalo čosi také!
11. Ak si národ zmenil bohov - nuž to ani nie sú bohovia! Môj národ však zamenil svoju slávu za čosi bezvládne.
12. Zdeste sa nad tým, nebesá, zhrozte sa veľmi, preveľmi, hovorí Pán.
13. Veď dvoch ziel sa dopustil môj ľud: mňa opustili, prameň živých vôd, aby si vykopali popraskané cisterny, ktoré vodu udržať nemôžu.
14. Či je Izrael otrokom? Či je sluhom, narodeným v dome? Prečože sa stal korisťou?
15. Levy nad ním revali, pozdvihovali svoj hlas, jeho pôdu obrátili na púšť; mestá mu vyhoreli, nik nebýva v nich.
16. I synovia Nofu a Tafnesu ťa vypásli až po temä.
17. Či ti to nezapríčinil odpad od Pána, tvojho Boha, keď ťa viedol po ceste?
18. Teraz však, čo chceš na ceste do Egypta, aby si pil vody Nílu? A čo chceš na ceste do Asýrska, aby si pil vody Eufratu?
19. Tvoj zločin ťa stresce, skárajú ťa tvoje nevernosti. Nuž vedz a vid', aké je zlé a trpké, že si opustil Pána, svojho Boha, že si nemal bázeň predou mnou, hovorí Pán, Jahve zástupov.
20. Veď od pradávna si zlámal svoje jarmo, roztrhal si svoje putá a povedal si: Nebudem otročiť! A na každom vyvýšenom kopci a pod každým zeleným stromom si sa rozvaľoval v smilstve.
21. Ja som ťa však zasadil sťa vinič šľachtený, ako samé pravé semä. Ako si sa mi zmenil! Vinič spotvorený, cudzí!
22. I keby si sa obmyl sodíkom a lúhom by si pľyval, škvrnou bude tvoj zločin predou mnou, hovorí Pán, Jahve.
23. Ako len vravíš: Nepošpinil som sa, za Bálom som sa nevláčil. Hľad' na svoju púť v údolí, poznaj, čo si urobil, ty, ľahká ťava, čo strečkuje po ceste,
24. oslica divá, naučená na púšť, čo v roztúženosti chmáta vzduch; ktože jej chlipnosť ukojí? Kto ju hľadá, neunaví sa, nájde ju v jej mesiaci.
25. Chráň si nohy pred nahotou a svoj gágor pred smädou! Lež povedala si: Darmo je! Nie! Veď milujem cudzincov a budem chodiť za nimi!
26. Ako sa hanbí prichytený zlodej, tak sa hanbí dom Izraelov, oni, ich králi a kniežatá, aj ich kňazi a proroci.
27. Drevu hovoria: Ty si môj otec a kameňu: Ty si ma zrodil. Ku mne si obrátili šiju, nie tvár, ak ich však stihne bieda, volajú: Povstaň a zachráň nás!
28. Nuž kde máš bohov, čo si si narobil? Nech vstanú, či ťa v biede zachránia? Veď koľko máš miest,

tolko máš aj bohov, Júda!

29. Prečo sa pravotíte so mnou? Spreneverili ste sa mi všetci, hovorí Pán.

30. Nadarmo som bil vašich synov, neprijali výstrahu, váš meč hltal vašich prorokov ako pustošiaci lev.“

31. Ste vy pokolenie! Pozorujte slovo Pánovo: „Či som púšťou Izraelovi? Či krajinou temnôt? Prečo vravíš, ľud môj: Vzbúrili sme sa, viac nepôjdeme k tebe!?”

32. Či panna zabudne na svoj skvost, nevesta na svoj opasok? Môj ľud však na mňa zabudol od nespočetných dní.

33. Ale si len upravuješ cestičky na vysledenie lásky! Preto si aj na zločiny privykol svoje cesty.

34. Ešte i na leloch ti objavili krv našich biednych, nevinných: nepristihol si ich pri vlámaní, ale pri terebintách.

35. A hovoríš: Ved' som nevinný, hej, jeho hnev sa odo mňa odvrátil. Hľa, tu som, posúdim ťa, pretože vravíš: Nezhrešil som.

36. Čože sa tak veľmi ponáhľaš zmeniť si cestu? Aj s Egyptom pohoríš, ako si pohorel s Asýrskom.

37. Aj odtiaľ budeš vychádzať, že budeš ruky držať nad hlavou, lebo Pán odvrhol tvoje opory, úspech s nimi mať nebudeš.

Kapitola 3

1. (Hovoria:) Keď muž prepustí ženu a ona odíde od neho a oddá sa inému mužovi, či sa ešte vráti k nej? Či nie je takáto žena celkom sprznená? Nuž ty si smilnil s mnohými priateľmi a máš sa vrátiť ku mne? - hovorí Pán.
2. Pozdvihni oči na hole a pozri, kde ťa poškvrnili! Vysedával si im na cestách ako Arab na pustatine. Tak si znesvätil zem smilstvami a svojimi zločinmi.
3. Preto prestala prška a nebolo neskorého dažďa. Lenže ty si mal čelo sťa neviestka, nehanbil si sa.
4. Všakže, teraz voláš ku mne: Otče, si mi priateľom z mladosti!
5. Či sa večne budeš mrziť? Bez konca budeš prechovávať hnev? Tak hovoríš, ale robíš zle, koľko len vládzeš.“
6. Pán mi povedal v dňoch kráľa Joziáša: „Videl si, čo robila odpadlica Izrael? Chodila na všetky vyššie vrchy a pod každý zelený strom a tam smilnila.
7. Myslel som si: Až toto všetko popácha, vráti sa ku mne, ale nevrátila sa. I videla to nevernica, jej sestra, Júda,
8. videla, že som odohnal odpadlicu, Izrael, práve preto, že cudzoložila, a dal som jej priepustný list, ale nevernica, Júda, jej sestra, sa nebála, lež išla a smilnila aj ona.
9. A svojim kriklavým smilstvom poškvrnila zem, cudzoložila s kameňom a drevom.
10. Hej, jej sestra nevernica sa ani napriek tomuto všetkému nevrátila ku mne z celého svojho srdca, ale iba zdanlivo,“ hovorí Pán.
11. Pán mi povedal: „Spravodlivejšia je odpadlica Izrael než nevernica Júda.
12. Chodže, volaj tieto slová k severu a vrav: Vráť sa, odpadlica Izrael, hovorí Pán, nebude sa mi na vás mračiť tvár, veď som milosrdný, hovorí Pán. - Nebudem sa hnevať naveky.
13. Len uznaj svoj hriech, že si bola nevernou Pánovi, svojmu Bohu, že si blúdila po cestách za cudzincami pod každým stromom zeleným, ale na môj hlas si nepočúvala, hovorí Pán.
14. Vráťte sa, odbojní synovia - hovorí Pán, veď ja som vašim manželom! Nuž vezmem vás: jediného z mesta a dvoch z pokolenia a zavediem vás na Sion.
15. I dám vám pastierov podľa svojho srdca, budú vás vodiť dôvtipom a múdrosťou.
16. A keď sa rozmnožíte a budete plodní v krajine, v tých dňoch - hovorí Pán - nebudú viac hovoriť: Archa Pánovej zmluvy, ani im na myseľ nepríde, nebudú na ňu spomínať ani ľutovať, ani ju nezhotovia viac.
17. V tom čase sa Jeruzalem bude volať trónom Pánovým a zídu sa k nemu všetky národy, k Pánovmu menu do Jeruzalema; a už viac nepôjdu za hriechnou tvrdosťou svojho srdca.
18. V ten deň pôjde Júdov dom k domu Izraelovmu a prídu spolu zo severnej krajiny do krajiny, ktorú som dal vašim otcom.
19. Ja som však povedal: Akože ťa pripočítam k synom a dám ťi rozkošnú krajinu, najskvostnejšie dedičstvo medzi národmi? A povedal som: Budeš ma volať: Otec môj a neodstúpiš odo mňa.
20. Ako sa spreneverí žena priateľovi, tak ste sa mi spreneverili, dom Izraelov,“ hovorí Pán.
21. Čuj! Na holiach počuť plač, nárek synov Izraela, lebo si pokrivali cesty, zabudli na Pána, svojho Boha.
22. „Vráťte sa, odbojní synovia, vyliečim vašu spurnosť.“ „Pozri, my prichádzame k tebe, veď ty si Pán, náš Boh!
23. Ozaj klamom sú kopce i lomoz vrchov. Len v Pánovi, našom Bohu, je spása Izraela.
24. A Hanba pohltila mozole našich otcov (od našej mladosti), ich ovce a dobytok, ich synov a dcéry.
25. Preto ležíme vo svojej hanbe a zakrýva nás naša potupa; veď sme zhrešili proti Pánovi, svojmu Bohu, my i naši otcovia od svojej mladosti až po dnešný deň; nepočúvali sme hlas Pána, svojho Boha.“

Kapitola 4

1. „Ak sa obrátiš, Izrael, hovorí Pán, vráť sa ku mne! A ak odstrániš spredu mňa svoje ohavy, nebudeš viac blúdiť.
2. Vtedy budeš prisahať: Ako žije Pán! poctivo, pravdivo a spravodlivo.“ V ňom sa budú žehnať národy a v ňom sa budú chváliť.
3. Lebo takto hovorí Pán mužom Júdska a Jeruzalema: „Preorte si úhor a nesejte do trnia!
4. Obrežte sa Pánovi, odstráňte predkožku svojho srdca, mužovia Júdska a obyvatelia Jeruzalema, ináč vyšľahne sťa plameň môj hnev a bude horieť neuhasiteľne pre zlobu vašich skutkov.
5. Oznámte v Júdsku, rozhláste v Jeruzaleme a povedzte, zahlaholte v krajine na trúby, volajte naplno a hovorte: Zrazte sa, pôjdeme do opevnených miest!
6. Hore so zástavou, na Sion, utekajte a nezastavujte sa! Lebo od severu privediem nešťastie a dôkladné zrútenie.
7. Vystúpil lev zo svojej húštiny, vyrazil ničiteľ národov, vyšiel zo svojho ležiska, aby z tvojej krajiny urobil púšť. Vypáli ti mestá, že v nich neostane ani duše.
8. Preto sa odejte vrecovinou, nariekajte a kvíľte, lebo blčiaci hnev Pánov neodstúpi od nás.
9. I stane sa v ten deň - hovorí Pán, zmizne srdnatosť kráľa a srdnatosť kniežat, strpnu kňazi a zdesia sa proroci.“
10. A budú hovoriť: „Ach, Pane, Jahve, veru si sklamal tento ľud a Jeruzalem, keď si vravel: Budete mať pokoj; a hľa, meč vniká až do duše.“
11. V tom čase budú hovoriť o tomto ľude a o Jeruzaleme: „Horúci vietor hôľ púšťou (sa rúti) na dcéru môjho ľudu, nie aby vial a nie aby čistil.
12. Zúrivý vietor mi prichádza odtiaľ: teraz aj ja vyhlásim nad nimi svoj súd.“
13. Hľa, dvíha sa ako oblaky, jeho vozy sú sťa víchrica, jeho kone sú rýchlejšie od orlov. Beda nám, sme zničení!
14. Očisť si, Jeruzalem, srdce od zloby, aby si sa zachránil; dokiaľže budú bývať u teba tvoje zločinné myšlienky?
15. Veď čuj! Z Danu oznamujú a hlásia nešťastie z vrchov Efraimu.
16. Oznamujte národom: „Hľa, tu sú!“ Hlásťe Jeruzalemu: „Obliehači prichádzajú z ďalekej krajiny, dvíhajú svoj hlas proti mestám Júdska.
17. Obkľučujú ho sťa poľní hájníci, pretože mi vzdoroval,“ hovorí Pán.
18. Tvoje cestičky a tvoje skutky ti to narobili. Je to pre tvoj hriech, že je to trpké, že ti to preniká až k srdcu.
19. Vnútro moje, vnútro moje, hyniem! Steny môjho srdca! Srdce sa mi búri, nebudem mlčať, veď duša mi začula hlas trúby, lomoz vojnový.
20. Skaza za skazou praská, veď hynie celá krajina, v okamihu hynú moje stany, podchvíľou moje šiatre.
21. Dokedy budem vidieť zástavu, počúvať zvuky trúby?
22. „Veď môj ľud je prihlúpy, nepoznáva mňa; sú to sprostí synovia, pochopenia nemajú; sú múdri na zločin, a dobro robiť nevedia.“
23. Videl som zem: hľa, pustá je a prázdna; a nebesá: ich svetla nebolo.
24. Videl som vrchy: hľa, triasli sa a všetky pahorky sa knísali.
25. Videl som, hľa, nebolo človeka a všetky vtáčky nebies uleteli.
26. Videl som, hľa, sad je púšťou a všetky jeho mestá sa zrútili pred Pánom, pred žiarom jeho hnevu.
27. Lebo toto hovorí Pán: „Spustošená bude celá krajina, ale celkom ju nezničím.
28. Pre toto bude žialiť zem, tam hore sčernejú nebesá, lebo som povedal a rozhodol, neobanujem a neodstúpim od toho.“
29. Pred krikom jazdcov a lukostrelcov celé mesto uteká, vnikli do húštin, vyliezli na bralá. Každé mesto je opustené, nebýva v nich ani človečik.
30. Čo budeš robiť ty, spustošená? Keď si purpur obliekaš, keď sa ozdobuješ skvostmi zlatými, keď si rozširuješ oči farbičkou: darmo sa krášiš, tvoji milovníci opovrhnuť tebou, budú ti siahať na život.

31. Ved' počujem sťa hlas rodičky, kvílenie ako prvôstky. Hlas dcéry Sionu! Stoná, rozkladá rukami:
„Ach, beda mi! Duša mi klesá pred vrahmi.“

Kapitola 5

1. „Pochodte ulice Jeruzalema, pozerajte, vyzvedajte a hľadajte po jeho námestiach, či nájdete muža, čo koná spravodlivo a vyhladáva pravdu, tak mu odpustím.
2. A keď hovoria: Ako žije Pán, isteže prisahajú krivo.“
3. Pane, či tvoje oči nehľadajú pravdu? Udrel si ich, ale necítli, znivočil si ich, odmietli výstrahu, tvár si zatvrdili väčšmi ako kameň, nechceli sa obrátiť.
4. Ja však som povedal: „Sú to len bedári, prihlúpi, že nepoznajú cestu Pánovu, spravodlivosť svojho Boha.
5. Zájdem si k veľkým, tým budem hovoriť, veď tí poznajú cestu Pánovu, spravodlivosť svojho Boha.“ Lenže tí podobne polámali jarmo, roztrhali povrazy.
6. Preto ich zrazí lev z lesa, vlk púšte ich znivočí, poza ich mestá striehne leopard, ktokoľvek z nich vykročí, toho roztrhá, pretože sa rozmnožili ich hriechy, ich vzbury sú primocné.
7. „Ako ti to mám odpustiť? Tvoji synovia ma opustili a prisahali na nebohov. Sýtil som ich, a cudzoložili, v dome neviestky sa schádzali.
8. Bujnými, prekrmenými žrebcami sú, každý erdží za ženou blížneho.
9. Či toto nemám navštíviť? - hovorí Pán. Či na národe, ktorý je takýto, nemá sa pomstiť moja duša?
10. Vylezte na jeho múry, nivočte, ale nespustošte úplne! Odstráňte jeho výhonky, lebo tie nepatria Pánovi.
11. Veď spáchali proti mne velezradu dom Izraelov a dom Júdov,“ hovorí Pán.
12. Popreli Pána, hovorili: „Nie on! Nepríde na nás nešťastie, neuzrieme meč a hlad.
13. Proroci sú však ako vzduch a proroctva u nich niet, nech sa im stane tak!“
14. Nuž takto hovorí Pán, Boh zástupov: „Pretože hovoria takéto reči, hľa, obrátim svoje slová v tvojich ústach na oheň a tento ľud na drevo a strávi ich.
15. Hľa, ja privediem národ zďaleka proti vám, dom Izraelov, hovorí Pán. Je to národ vytrvalý, národ pradávny, národ, ktorého reč nepoznáš a nerozumieš, čo hovorí.
16. Jeho tulec je sta otvorený hrob, hrdinovia sú všetci.
17. Vyje ti žatvu a chlieb, vyje ti synov a dcéry, vyje ti ovce a statok, vyje ti hrozno a figy, mečom ti zaujme opevnené mestá, na ktoré si sa ty spoliehal.
18. Ale ani v tie dni (hovorí Pán) vás nezničím úplne.“
19. Akže sa spytujú: „Prečo nám Pán, náš Boh, urobil toto všetko,“ odpovedz im: „Ako ste opustili mňa a slúžili ste cudzím bohom vo svojej krajine, tak budete slúžiť cudzincom v cudzej krajine.“
20. Toto ohlásťe v Jakubovom dome a u Júdu oznámte:
21. „Počujte toto, národ hlúpy a nechápavý, ktorí majú oči, a nevidia, aj uši, a nečujú.“
22. Či sa nebojíte mňa? - hovorí Pán. Či sa netrasiete predomnou, ktorý som piesok určil moru za breh sta hrádzu večnú, ktorú neprekročí? Hoci sa vzpínajú, nezmôžu nič, jeho vlny hučia, a predsa ho neprekročia.
23. Lenže tento národ má srdce odbojné a vzdorovité, odstúpili, odišli.
24. A nemysleli si v srdci: „Bojmeže sa Pána, svojho Boha, ktorý dá pršku, včasný dážď a dážď neskorý v pravý čas a týždne určené na žatvu nám zachová.“
25. Vaše hriechy zmiatli toto, vaše zločiny oddalujú od vás blaho.
26. Veď aj v mojom ľude nájdú sa zločinci, striehnu sta poľovníci zhrbení, stavajú osídla na chytenie ľudí.
27. Sta košina, plná vtáčat, podvodu plné sú ich domy: takto zmohutneli a zbohatli,
28. stučneli, stlští, hriechne prekročili môj príkaz, nezastanú sa pravoty siroty, (jednako prospievajú) a biednym neprisúdia právo.
29. Či toto nemám navštíviť? - hovorí Pán. Či na národe, ktorý je takýto, nemá sa pomstiť moja duša?
30. Hrôza a oškľivosť šíri sa v krajine.
31. Proroci prorokujú klamstvo a kňazi vládnu na vlastnú päť; môj ľud však má toto rád. Ale čo spravíte, keď tomu bude koniec?

Kapitola 6

1. Utečte, synovia Benjamínovi, z Jeruzalema preč! V Tekue trúbte na trúbe, nad Bet-Keremom zdvihnite zástavu! Lebo od severu hrozí nešťastie a veľké pustošenie.
2. Krásnu a rozmazanú dcéru Siona zničím.
3. Prídu k nej pastieri so svojím stádom, postavia vôkol nej stany a každý vypasie svoj úsek.
4. „Chystajte proti nej boj! Hor' sa, tiahnime cez poludnie! Beda nám, veď skláňa sa deň a večerné tiene sa predlžujú!
5. Hor' sa, tiahnime v noci a spustošme jej paláce!“
6. Lebo takto vraví Pán zástupov: „Vytínajte stromy, stavajte násyp proti Jeruzalemu. Je mestom navštívenia: je v ňom samé násilie.
7. Ako zo studne vyviera voda, tak z neho vyviera zloba, násilie a útlak počuť v ňom, pred tvárou mám stále rany a jazvy.
8. Prijmiže výstrahu, Jeruzalem, by sa mi od teba neodtrhla duša, aby som z teba neurobil púšť, neobývanú krajinu.“
9. Toto hovorí Pán zástupov: „Dôkladne pooberajú hrozno, zvyšky Izraela. Prilož ruku ako vinohradník na jeho vinič!“
10. Proti komuže mám hovoriť a svedčiť, aby počuli? Ucho, hľa, majú neobrezané, nemôžu počuť, Pánovo slovo, hľa, je im na posmech, nemajú v ňom záľubu.
11. Plný som Pánovho hnevu, zunovalo sa mi zdržovať ho. „Vylejem ho na deti na ulici aj na hlúčok mladíkov. Áno, i muža chytia so ženou, starca s tým, čo doplnil vek.
12. Ich domy prejdú na cudzích, polia a ženy podobne, pretože vystriem ruku proti obyvateľom krajiny,“ hovorí Pán.
13. Veď od najmenšieho po najväčšieho všetci sú ziskuchtivci; od prorokov až po kňazov všetci páchajú podvod.
14. Liečia ranu dcéry môjho ľudu ľahkovážne. Vravია: „Pokoj, pokoj!“ Ale pokoja niet!
15. Budú zahanbení, veď pášu ohavnosť, ale hanbiť sa nehanbia, ani červenať sa nevedia. „Preto padnú s tými, čo budú padať, klesnú, až ich navštívim“ - hovorí Pán.
16. Toto hovorí Pán: „Zastaňte na cestách a vidte, skúmajte dávne chodníky; a kde je dobrá cesta, chodte po nej, tak si nájdete odpočinok pre dušu.“ Ale povedali: „Nepôjdeme!“
17. Postavil som nad vás strážcov: „Pozorujte na hlas trúby!“ Ale povedali: „Nebudeme pozorovať.“
18. Preto počujte, národy a ktorí pasiete ich stáda!
19. Počuj, zem: „Hľa, ja privediem nešťastie na tento ľud, ovocie to ich úmyslov. Veď na moje slová nepočúvali a mojím zákonom pohrdli!
20. Načo mi je tymian, ktorý prichádza zo Sáby, a voňavá trst' z ďalekej krajiny?! Vaše celopaly nie sú na záľubu a vaše obety sa mi nepáčia.“
21. Preto takto hovorí Pán: „Hľa, postavím tomuto ľudu prekážky a potknú sa na nich otcovia a synovia naraz, občan a priateľ zahynú.“
22. Toto hovorí Pán: „Hľa, zo severnej krajiny prichádza ľud, od končín zeme dvíha sa veľký národ.
23. Držia kušu a kopiju, ukrutní sú a bez milosti, ich hlas hučí ako more a nesú sa na koňoch, vystrojení ako muž do vojny proti tebe, dcéra Sionská.“
24. „Počuli sme o ňom chýr, ovisli nám ruky, úzkosť nás pojala, bôle ako rodičku.“
25. Nechodte na pole a nekráčajte po ceste, lebo meč nepriateľa, hrôza je zôkol-vôkol.
26. Dcéra môjho ľudu, opáš sa vrecovinou a váľaj sa v popole, sťa nad jedináčikom drž smútok, prehorkú žalobu: Ach, v okamihu prišiel ničiteľ proti nám!
27. Ustanovil som ťa za vyzvedača pre svoj ľud, aby si vyzvedel a vyskúmal ich cesty.
28. Odbojní vzbúrenci sú všetci, kráčajú za ohovárkou, (kov a železo sú), všetci sú skazení.
29. Mech horí, v ohni mizne olovo, roztápač roztápa nadarmo: zločincov nemožno vylúčiť.
30. Striebróm odhodným ich volajú, pretože Pán ich odhodil.

Kapitola 7

1. Reč, ktorú povedal Pán Jeremiášovi:
2. „Staň si do brány Pánovho domu, ohlás tam tieto slová a povedz: Počujte slovo Pánovo, všetci Júdovci, ktorí cez tieto brány prichádzate klaňať sa Pánovi.
3. Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Napravte svoje cesty a svoje činy, tak vás nechám bývať na tomto mieste.
4. Nespoliehajte sa na takéto klamlivé reči: Chrám Pánov, chrám Pánov, chrám Pánov je toto!
5. Ak dôkladne napravíte svoje cesty a svoje činy, ak budete ľuďom naozaj prislúhovať právo,
6. cudzincov, siroty a vdovy nebudete utláčať, nebudete vylievať nevinnú krv na tomto mieste a na vlastnú záhubu nebudete chodiť za cudzími bohmi:
7. nechám vás bývať na tomto mieste v krajine, ktorú som dal vašim otcom od vekov do vekov.
8. Hľa, vy sa spoliehate na klamnú reč bez akéhokoľvek prospechu.
9. Nuž kradnúť, vraždiť, cudzoložiť, krivo prisahať, okiadať Bála a vláčiť sa za cudzími bohmi, ktorých ani nepoznáte?
10. Potom prídete a postavíte sa pred mňa v tomto dome, ktorý sa volá mojím menom, a hovoríte: Sme v bezpečí, len aby ste mohli páchať všetky tieto ohavnosti?
11. Vari je tento dom, ktorý sa volá mojím menom, lotrovský pelech vo vašich očiach? Veď aj ja vidím, hovorí Pán.
12. Choďte k môjmu príbytku do Šíla, kde som sprvoti ubytoval svoje meno, a pozrite, čo som z neho urobil pre zločinnosť svojho ľudu, Izraela!
13. Teraz teda, preto, že robíte tieto rozličné skutky, (hovorí Pán), že som hovorieval k vám od svitu stále a nepočúvali ste, že som volal a neodpovedali ste:
14. urobím s týmto domom, ktorý sa volá mojím menom, na ktorý sa vy spoliehate, a s miestom, ktoré som dal vám a vašim otcom, ako som urobil so Šíлом.
15. A odožením vás pred seba, ako som odohnal všetkých vašich bratov, celé potomstvo Efraimovo.
16. A ty sa neprihováraš za tento ľud, nevysielaj za nich prosby a modlitby a nenaliehaj na mňa, pretože ťa nevyšlyším.
17. Či nevidíš, čo títo vystrájajú po júdskych mestách a po uliciach Jeruzalema?
18. Deti zbierajú drevo a otcovia zapalujú oheň, ženy však zarábajú kvas na koláče pre kráľovnú nebies. A lejú nápoje cudzím bohom, len aby ma urazili.
19. Nuž, či títo urazia mňa, (hovorí Pán), a nie seba na svoju vlastnú záhubu?
20. Preto takto hovorí Pán, Jahve: Hľa, svoj hnev a svoj zápal rozlejem na toto mesto, na ľudí a dobytok, na stromy poľa a plody zeme, bude horieť a nevyhasne.
21. Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Celopaly hromadte na žertvy a - jedzte mäso!
22. Veď som vašim otcom nič nehovoril a nič neprikázal o obetách a žertvách vtedy, keď som ich vyviedol z Egypta.
23. Iba som im uložil príkaz, ktorý znel: Počúvajte môj hlas a budem vašim Bohom, vy však budete mojím ľuďom. Kráčajte tiež každou cestou, ktorú vám ja prikážem, aby sa vám dobre vodilo.
24. Ale nepočúvali a nenaklonili si ucho, išli za svojimi plánmi v podľe zatvrdnutosti svojho srdca, ukázali mi chrbát a nie tvár.
25. Odo dňa, čo vaši otcovia vyšli z Egypta, až podnes som deň čo deň posielal k nim rozličných svojich sluhov, prorokov,
26. ale nepočúvali ma a nenaklonili si ucho, stali sa tvrdošíjnymi, horšími ako ich otcovia.
27. A ak im všetky tieto veci porozprávaš, nebudú ťa počúvať, ak budeš na nich volať, nedajú ti odpoveď.
28. Povedz im teda: Toto je národ, ktorý nepočúva hlas Pána, svojho Boha, a nechce prijať výstrahu. Zahynula pravda, zmizla im z úst.
29. Ostrihaj si a odhod' vlasy, na holiach zaspievaj žalospev, veď Pán zavrhol, odsotil rod, na ktorý sa hnevá,
30. pretože synovia Júdu pred mojím zrakom páchali zlo, (hovorí Pán), a svoje ohavnosti umiestnili v

dome, ktorý sa volá mojím menom, aby ho poškrvnili.

31. A vybudovali výšiny, Tofet, ktorý je v údolí Ben Hinom, aby tam v ohni upálili svojich synov a svoje dcéry, čo som im ja neprikázal, ani na myseľ mi to neprišlo.

32. Preto hľa, prídu dni, hovorí Pán, že sa nebude viac hovoriť Tofet a údolie Ben Hinom, ale Údolie vraždenia. A pre nedostatok miesta budú pochovávať v Tofete.

33. Vtedy budú mŕtvolý tohto ľudu pokrmom nebeského vtáctva a poľnej zveriny, nebude, kto by odoháňal.

34. A odstránim z miest Júdu a z ulíc Jeruzalema hlas plesania a hlas radosti, hlas ženícha a hlas nevesty, áno, pustatinou bude krajina.“

Kapitola 8

1. „V tom čase, (hovori Pán), vyveľčú z ich hrobov kosti kráľov Júdu, kosti jeho kniežat, kosti kňazov, kosti prorokov a kosti občanov Jeruzalema
2. a porozkladajú ich pred slnko, mesiac a celé vojsko nebies, ktoré milovali, ktorým slúžili, za ktorými chodili, u ktorých sa vyzvedali a ktorým sa klaňali. Nepozbierajú ich, ani nepochovajú, budú hnojom na roli.
3. A všetkým zvyškom, ktoré z tohto zločinného rodu ostanú, bude smrť vítanejšia ako život, na ktoromkoľvek mieste, kde ich vyženieme, hovorí Pán zástupov.
4. A povieš im: Toto hovorí Pán: Či, kto padne, nepovstane? Či, kto sa odvráti, nenavráti sa?
5. Prečo odpadol tento ľud (Jeruzalem) odpadom trvalým? Pridržiajú sa klamu, odmietajú sa obrátiť.
6. Pozoroval som, počúval: hovorili, čo nie je pravda, svoj zločin nik neolutoval, neoželel; vrah: Čože som urobil? Vo svojom behu sa neobrátia ako kôň, čo sa rúti do boja.
7. Ešte i bocian pod nebom pozná svoje obdobie; hrdlička, lastovička, žeriav zadržia čas svojho príchodu, ale môj ľud nepozná Pánovo nariadenie.
8. Ako len hovoríte: Múdri sme a Pánov zákon máme my!? Nuž hej, na lož obrátil ľživý grifel' pisárov.
9. Zahanbení sú mudrci, potkli sa, zakosílili; hľa, opovrhli slovom Pánovým, akúže múdrosť potom majú?
10. Preto oddám ich ženy iným, ich polia podmaniteľom, veď od najmenšieho po najväčšieho sú ziskuchtiví všetci a od prorokov až po kňazov všetci pášu podvod.
11. Liečia ranu dcéry môjho ľudu ľahkovážne. Vravია: Pokoj! Pokoj!, ale pokoja niet.
12. Zahanbení sú, veď pášu ohavnosť, ale hanbiť sa nehanbia, ani červenat' sa nevedia. Preto padnú s tými, čo budú padať, v čase navštívenia klesnú, hovorí Pán.
13. Ak som chcel oberať - hovorí Pán, nebolo strapcov na viniči, na figovníku nebolo fig, ale lístie uvädlo; ak som ja dával, prestupovali.
14. Prečože máme sedieť? Zhromaždite sa a podme do opevnených miest, nech tam zhynieme, pretože nás zničí Pán, náš Boh, a napojí nás otrávenou vodou, lebo sme zhrešili proti Pánovi.
15. Čakať na pokoj? Niet nič dobrého! Na čas uzdravenia? Nuž hľa, zdesenie!
16. Od Danu počuť fučať jeho kone, erdžanie jeho tátošov otriasa celú zem. Prídu a vyžerú krajinu a jej úrodu, mesto i jeho obyvateľov.
17. Lebo hľa, pošlem proti vám hady, vretenice, ktoré nemožno očarovať, i budú vás hrýzť,“ hovorí Pán.
18. Vari sa teším? Žiaľ sa ma zmocňuje, srdce mi je choré.
19. Počujte! Výkrik dcéry môjho ľudu z ďalekej krajiny: „Či Pán nie je na Sione, či nie je na ňom jeho kráľ?“ „Prečo ma popudzovali svojimi modlami, cudzími ničomnosťami?“
20. „Prešla žatva, leto pominulo, a my nie sme zachránení!“
21. Pre pokorenie dcéry môjho ľudu som zlomený, smútim, hrôza sa ma zmocňuje.
22. Či nieto balzamu v Galaáde? Či tam nieto lekára? Áno, prečo sa nezacelie rana môjho ľudu?
23. Kiežby moja hlava bola studňou a moje oči prameňmi slz: oplakával by som vo dne v noci zabitých dcéry môjho ľudu.

Kapitola 9

1. Kiežby som mal na púšti vandrovnícku kolibu, opustil by som svoj ľud a odišiel by som od nich, veď sú to všetko cudzoložníci, (tlupa odbojníkov).
2. „Naťahujú si kušu - svoj jazyk, klam, a nie spravodlivosť zavládli v krajine, veď sa vrhajú z hriechu do hriechu, mňa však nepoznajú, hovorí Pán.
3. Chránajte sa každý svojho blížneho, nedôverujte vlastnému bratovi, lebo každý brat podvádza a každý priateľ zháňa ohovárky.
4. Všetci sa podvádžajú vzájomne, pravdu neprehovoria, jazyk si cvičia v lživých rečiach, sú skazení, nechcú sa obrátiť.
5. Útlak za útlakom, podvod za podvodom! Zdráhali sa poznať ma,“ hovorí Pán.
6. Nuž toto hovorí Pán zástupov: „Hľa, ja ich roztápam a skúmam; veď akože mám konať pre zločinnosť dcéry môjho ľudu?
7. Ich jazyk je smrtiaci šíp, ich ústa hovoria podvodne. Pokoj! hovorí priateľovi, v sebe však zamýšľa lešť.
8. Či ich nemám za to potrestať? - hovorí Pán. Či sa nemám pomstiť na takomto národe?“
9. Na vrchoch spustím plač a kvílenie a na lúkach púšte žalospev, veď sú vyhorené, nik tam neprejde, ani nepočuť hlasy stád; nebeské vtáčky a zverina ušla, utiekla.
10. „A Jeruzalem obrátim na hrbu skál, na brloh šakalov, z júdskeho miest urobím púšť bez obyvateľov.“
11. Kto je taký múdry, že to pochopí? Komu vraveli ústa Pánove, aby to zvestoval? Pretože hynie krajina ako vyhorená púšť, ktorou nik neprejde.
12. A Pán hovorí: „Pretože opustili môj zákon, ktorý som im predložil, nepočúvali môj hlas, nešli za ním,
13. ale išli za svojím zatvrdnutým srdcom a za bálmi, čomu ich priúčali ich otcovia.“
14. Preto takto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: „Hľa, ja nakrím tento ľud palinou a napojím ich otrávenou vodou,
15. rozptýlim ich medzi národmi, ktoré nepoznajú ani oni, ani ich otcovia; a pošlem za nimi meč, kým ich nevyhubím.
16. Toto vraví Pán zástupov: Pozorujte a zavolajte nariekačky, nech prídu; po najmúdrejšie pošlite, nech sa dostavia.“
17. Nech sa náhlia a začnú nad nami nárek, aby naše oči ronili slzy a spod našich mihalníc vyvierala vlaha.
18. Veď čuj! Nárek počuť zo Siona: „Ako sme znivočení a zahanbení veľmi! Veď opúšťame krajinu, rozhádzali nám príbytky.“
19. Počujte, ženy, slovo Pánovo, vaše uši nech načúvajú slová jeho úst; naučte svoje dcéry nariekať a družka družku žalospev.
20. Lebo smrť vchádza našimi oknami, vstupuje do našich palácov, vybíja deti z ulice a mladíkov z námestí.
21. Hovor! (Toto hovorí Pán:) „Mŕtvolý ľudí padajú ako hnoj na poli, ako snop za žencom, a nik ich nezdvihne.“
22. Toto hovorí Pán: „Múdry nech sa nechváli múdrosťou, silák nech sa nehonosí silou, boháč nech sa nechváli svojím bohatstvom,
23. ale kto sa chváli, nech sa chváli tým, že je rozumný a pozná mňa, že ja som Pán, ktorý sa zľutúva, prisluhuje právo a pravdu na zemi, lebo v týchto mám záľubu, hovorí Pán.
24. Hľa, prídu dni a navštívim všetkých obrezaných neobrezancov:
25. Egypt, Júdsko, Edom, synov Amonových, Moab a všetkých, ktorí si holia okraje a bývajú na púšti, pretože všetky národy sú obrezané, ale celý dom Izraelov má neobrezané srdce.“

Kapitola 10

1. Počujte slovo, ktoré Pán hovorí k vám, dom Izraelov.
2. Toto hovorí Pán: „Cestám národov sa nepriúčajte a znamení nebies sa neľakajte, ako sa ich ľakajú národy.
3. Veď zákony národov sú nič, je to drevo zoťaté v hore, dielo rúk umelca sekerou.
4. Kráľia ich striebrom a zlatom, upevňujú ich klinmi a kladivom, aby sa neknísali.
5. Sú ako mátoha na uhorkovisku: nehovoria; treba ich nosiť, lebo nechodia. Nebojte sa ich, veď neublížia, ale ani dobro konať nevládu.“
6. Nič ti nie je podobné, Pane, ty si veľký a veľké i mocné je tvoje meno.
7. Kto by sa ťa nebál, kráľ národov? Áno, tebe to patrí, veď medzi všetkými mudrcmi národov a vo všetkých ich kráľovstvách nie je ti nič podobné.
8. Hlúpi a sprostí sú dovedna, ich náuka je ničomná. Drevo je to,
9. striebro kované, donesené z Taršišu, a zlato z Ofíru; dielo umelca a rúk zlievača. Červený a fialový purpur je ich odev, všetko je to dielo umelcov.
10. Ale Pán je opravdivý Boh, on je Boh živý a večný kráľ, od jeho prchkosti trasie sa zem, národy nevydržia jeho hnev.
11. Takto budete o nich hovoriť: „Bohovia, ktorí nestvorili nebo a zem, tí sa stratia zo zeme a spod neba.“
12. Zem stvoril svojou mocou, svojou múdrosťou postavil svet a svojím dôvtipom rozpál nebesá.
13. Keď sa ozve, na nebi zahučia vody, od končín zeme dvíha oblaky, k dažďu pripája hromy a vietor zo svojich skladišť vypúšťa.
14. Osprostel každý človek, vedomosti nemá, hanby sa dožil pre modlu každý zlievač, lebo klamom sú jeho liatiny a ducha nieto v nich.
15. Ničotou sú, dielom na posmech, v deň svojho navštívenia zahynú.
16. Jakubov údel nie je takýto, ním je Stvoriteľ všetkého. A Izrael je kmeň jemu vlastný, Pán zástupov je jeho meno.
17. Pozberaj zo zeme svoj batoh, občan obliehaného mesta.
18. Lebo toto hovorí Pán: „Hľa, tento raz vyhodím ďaleko obyvateľov krajiny a dopustím na nich úzkosť, aby (ma) našli.“
19. Beda mi pre moju skazu, moja rana je bolestná! Predsa som povedal: „Áno, to je moja nemoc, unesiem ju.“
20. Môj stan je zvalený, roztrhané všetky povrázky, synovia ma nechali, niet ich; niet, kto by mi znova stan rozťahol a rozvinul moje plachty.
21. Veď pastieri konali nerozumne a nehládali Pána; preto neprospievali, ich stáda sú rozprášené všetky.
22. Čuj! Ide akýsi chýr: veľký lomoz zo severnej krajiny, aby z miest Júdska urobil púšť, príbytok šakalov.
23. „Ja viem, Pane, že človek nemá v moci svoju cestu, človek nemá v moci svoju púť ani usmernenie svojich krokov.
24. Karhaj ma, Pane, ale mierne, nie v svojom hneve, aby si ma nerozdrvil.“
25. Vylej svoj hnev na národy, ktoré ťa nepoznajú, a na pokolenia, ktoré nevzývajú tvoje meno, veď vyjedli Jakuba, vyjedli ho, zničili a spustošili jeho nivy.

Kapitola 11

1. Slovo, ktoré Pán prehovoril k Jeremiášovi:
2. „Čujte slová tejto zmluvy a oznámte mužom Júdska a obyvateľom Jeruzalema.
3. Povedz im: Toto hovorí Pán, Boh Izraelov: Prekliaty je človek, ktorý nepočúva slová tejto zmluvy,
4. ktorú som uložil vašim otcom v deň, v ktorý som ich vyviedol z egyptskej krajiny, zo železnej pece, slovami: Počúvajte môj hlas a robte všetko, ako vám prikážem, a budete mojím ľudom, ja však budem vašim Bohom,
5. aby som splnil prísahu, ktorú som prisahal vašim otcom, že im dám krajinu, ktorá oplýva mliekom a medom, ako je tomu dnes.“ Odpovedal som slovami: „Tak je, Pane!“
6. A Pán mi povedal: „Rozhlás všetky tieto slová v júdskych mestách a po uliciach Jeruzalema; povieš: Počúvajte slová tejto zmluvy a zachovávajúte ich!
7. Pretože som zdôrazňoval vašim otcom; v deň, keď som ich vyviedol z egyptskej krajiny, až po dnešný deň ustavične som zdôrazňoval toto: Počúvajte môj hlas!
8. Ale nepočúvali a nenaklonili si ucho, lež každý išiel za tvrdosťou svojho podlého srdca. Vtedy som priviedol na nich všetky slová tejto zmluvy, ktorú som im predložil na zachovanie, ktorú však nezachovali.“
9. I povedal mi Pán: „Zistilo sa sprisahanie ľudí Júdu a obyvateľov Jeruzalema.
10. Vrátili sa k hriechom svojich praotcov, ktorí odopreli poslušnosť mojim slovám; aj oni chodili za inými bohmi, aby im slúžili. Dom Izraelov a dom Júdov zrušil zmluvu, ktorú som uzavrel s ich otcami.
11. Preto toto hovorí Pán: Hľa, ja privediem na nich nešťastie, ktorému nebudú môcť uniknúť! Vtedy budú volať na mňa, ale ja ich nevyslyším.
12. Nato pôjdu mestá Júdska a obyvatelia Jeruzalema a budú volať k bohom, ktorých okiadzali, oni ich však nijako nezachránia v čase nešťastia.
13. Veď máš, Júda, tolko bohov, kolko miest; a kolko ulíc má Jeruzalem, tolko oltárov ste postavili Hanbe, oltáre na okiadzanie Bála.
14. A ty sa neprihováraš za tento ľud a nevysielaj za nich prosbu a modlitbu, pretože ich nevyslyším, keď budú vo svojom nešťastí volať ku mne.
15. Čo chce môj miláčik v mojom dome? Strojí úklady. Či sľuby a posvätné mäso odstráni tvoje nešťastie, že zasa zaplesáš?“
16. Rozzelenená oliva, zdobená krásnym ovocím, to meno ti dal Pán; za zvuku veľkej vravy podpálil pod ňou oheň i znehodnotili sa jej vetvy.
17. A Pán zástupov, ktorý ťa zasadil, ustanovil proti tebe nešťastie pre zločinnosť domu Izraelovho a domu Júdovho, ktorú páchali, aby urážali mňa a okiadzali Bála.
18. Pán ma poučil a pochopil som; vtedy si mi ukázal ich výčiny.
19. Ja som bol ako krotký baránok, vedený na zabitie; ani som nevedel, že stroja proti mne úklady: „Zmárnime strom v jeho miazge, vykoreňme ho zo zeme živých, nech sa viac ani nespomenie jeho meno!“
20. Ale, Pane zástupov, ty súdiš spravodlivo, ty skúmaš myseľ a srdce, uvidím na nich tvoju pomstu, veď tebe som postúpil svoj spor.
21. Preto Pán takto hovorí ľuďom z Anatotu, ktorí mi stroja o život so slovami: „Neprorokuj v mene Pánovom, tak nezomrieš našou rukou!“
22. Takto teda hovorí Pán zástupov: „Hľa, navštívim ich: mladíci pomrú pod mečom, ich synovia a dcéry pomrú od hladu.
23. Neostane z nich ani zvyšok, lebo privediem na Anatotčanov nešťastie v roku ich navštívenia.“

Kapitola 12

1. Pravdu máš ty, Pane, keď sa súdim s tebou, jednako chcem s tebou hovoriť o práve: Prečo sa darí ceste zločincov, v pokoji si žijú všetci odbojníci?
2. Zasadil si ich a zakorenili sa, rástli a priniesli ovocie; si blízky ich ústam, ale ďaleký ich srdcu.
3. Ty ma však, Pane, poznáš, vidíš ma, skúmaš, aké mám voči tebe srdce. Veď ich ako ovce na jatku a zasväť ich pre deň zabíjania!
4. Dokedy bude smútiť zem a vädnúť zeleň všetkých polí pre zlobu jej obyvateľov? Hynú zvieratá i vtáctvo, lebo vravia: „Nevidí našu budúcnosť.“
5. „Ak ustaneš, keď bežíš s pešiakmi, ako sa budeš pretekať s koňmi? Keď dôveruješ len bezpečnej krajine, čo budeš robiť v húštinách Jordánu?
6. Veď i tvoji bratia, dom tvojho otca, aj tí sa odvrátili od teba, aj oni kričia za tebou naplno; never im, keď hovoria k tebe láskavo.“
7. „Opustil som svoj dom, odvrhol svoje dedičstvo, vydal som miláčika, svoj ľud, do rúk jeho nepriateľov.
8. Moje dedičstvo je ku mne ako lev v lese: pozdvihlo proti mne svoj hlas, preto ho nenávidím.
9. Strakatý vták je pre mňa moje dedičstvo, dravce sú vôkol neho: Nože, zhromaždite všetku poľnú zver, poberte sa k pokrmu!
10. Mnohí pastieri mi spustošili vinohrad, pošliapali mi dedičstvo, obrátili moju nivu rozkošnú na znivočenú púšť.
11. Obrátili ju na púšť, smúti spustošená predo mnou; celá krajina je zničená, ale nik si to k srdcu neberie.“
12. Na všetky hole na pustatine prichádzajú lúpežníci. Lebo Pán má meč, ktorý požiera od jedného konca zeme po druhý; nijaké telo nemá pokoja.
13. Siali pšenicu, no žali trnie, namáhali sa bez výsledku, utržili hanbu so svojou úrodou pre Pánov blčiaci hnev.
14. Toto hovorí Pán: „Proti všetkým podlým susedom, ktorí siahali na dedičstvo, ktoré som dal svojmu ľudu, Izraelovi: Hľa, vytrhnem ich z ich krajiny a Júdov dom vytrhnem sprostred nich.
15. A keď ich už vytrhnem, znovu sa zľutujem nad nimi a vrátim každého k jeho dedičstvu, každého do jeho krajiny.
16. A až sa priučia cestám môjho ľudu a budú prisahať na moje meno: Ako žije Pán! - tak ako oni naučili môj ľud prisahať na Bála -, budú upevnení uprostred môjho ľudu.
17. Ale ak nebudú počúvať, vykorením ten národ, vykorením a znivočím,“ hovorí Pán.

Kapitola 13

1. Pán prehovoril ku mne takto: „Chod' a kúp si plátenný opasok a opáš si ním bedrá, ale do vody ho nedaj!“
2. Kúpil som si teda podľa Pánovho slova opasok a opásal som si ním bedrá.
3. I prehovoril Pán ku mne po druhý raz takto:
4. „Vezmi opasok, ktorý si kúpil, ktorý máš na bedrách, a zober sa, chod' k Eufratu a schovaj ho tam do skalnej pukliny!“
5. Išiel som teda a schoval som ho pri Eufrate, ako mi prikázal Pán.
6. Po uplynutí mnohých dní mi Pán povedal: „Zober sa, chod' k Eufratu a zober odtiaľ opasok, ktorý som ti rozkázal schovať tam.“
7. Išiel som teda k Eufratu, hrabal som a vzal som opasok z miesta, kde som ho bol schoval. A hľa, opasok bol skazený, nebol súci na nič!
8. Vtedy Pán prehovoril ku mne takto:
9. „Toto hovorí Pán: Podobne pokazím pýchu Júdu a veľkú pýchu Jeruzalema.
10. Tento podlý ľud, ktorý sa zdráha počúvať moje slová, ktorý chodí v zatvrdnutosti svojho srdca a vláči sa za cudzími bohmi, aby im slúžil a klaňal sa im, bude ako tento opasok, ktorý nie je na nič.
11. Ved' ako sa vinie opasok k bedrám muža, tak som vinul k sebe celý dom Izraela a celý dom Júdu, hovorí Pán, aby boli mojím ľudom, mojou chýrečnosťou, mojou chválou a mojou ozdobou, ale nepočúvali.
12. Prehovor k nim teda tieto slová: Toto hovorí Pán, Boh Izraela: Každý krčah naplní sa vínom. Nato ti povedia: Či nevieme dobre, že sa každý krčah vínom naplní?
13. I povieš im: Toto hovorí Pán: Hľa, ja naplním opojením všetkých obyvateľov tejto krajiny, kráľov, ktorí sedia na Dávidovom tróne, i kňazov a prorokov, i všetkých obyvateľov Jeruzalema.
14. A porozbíjam ich druha o druha, otcov i synov spolu - hovorí Pán. Bez ohľadu, bez milosti a bez lútosti ich zničím.“
15. Počúvajte, nachýľte si ucho, nevypínajte sa, pretože Pán hovorí:
16. Vzďajte chválu Pánovi, svojmu Bohu, kým sa nezotmie a kým vám nohy nenarazia na mračné vrchy; potom budete čakať na svetlo, obráti ho však na noc, urobí z neho tmu.
17. Ak toto neuposlúchnete, v skrytosti mi bude plakať duša, pre pýchu usedavo nariekať, oči mi budú roniť slzy, lebo je Pánovo stádo zajaté.
18. „Povedz kráľovi a kráľovnej: Posadte sa nižšie, pretože vám spadne z hlavy vaša skvostná koruna.
19. Mestá juhu sú uzavreté, nik ich neotvorí. Odvedú celé Júdsko, dôkladne odvedú.
20. Zdvihnite svoje oči a vidte tých, čo idú od severu! Kdeže je stádo, ktoré si dostal, tvoje prekrásne ovečky?
21. Čo povieš, keď ťa navštívia? Ved' sám si ich učil proti sebe ako priateľov - nad hlavu! (?) Či ťa nezachvátia bolesti ako rodiacu ženu?
22. A ak si v srdci pomyslíš: Prečo ma toto postihlo? Pre tvoj veľký hriech ti odhalili vlečku, zmocnili sa tvojej päty.
23. Či aj Etióp zamení kožu a leopard svoje pásy? Ako budete môcť konať dobro vy, privyknutí na podlosť?
24. Rozprášim ich ako plevu do vetra na pustatinu.
25. Toto je tvoj údel, časť, čo som ti nameral, hovorí Pán, lebo si na mňa zabudol a na klam si sa spoliehal.
26. Nuž aj ja ti prehodím cez tvár vlečky, nech sa zjaví tvoja hanba.
27. Tvoje cudzoložstvá, tvoje erdžanie, tvoje smilstvá hanebné. Na kopcoch, na poli som videl tvoje ohavnosti. Beda, Jeruzalem, neočistíš sa; ako dlho ešte?“

Kapitola 14

1. Slovo, ktoré Pán prehovoril k Jeremiášovi pre suchotu:
2. Smúti Júda a jeho brány vysychajú, zarmucujú sa po zem, vypína sa výkrik Jeruzalema.
3. Ich páni poslali sluhov po vodu: išli k cisternám, vody nenašli, vrátili sa s prázdnyimi nádobami. Sú zahanbení a potupení, zahaľujú si hlavy.
4. Pretože pôda je dopraskaná, lebo nebolo dažďa v krajine: zahanbení sú roľníci, zahaľujú si hlavu.
5. Veď aj jelenica na poli porodí a opustí mláďa, pretože niet zelene.
6. A divé osly stoja na holiach, lapajú vzduch sťa šakaly, oči im omdlievajú, pretože nieto trávy.
7. „Ak naše hriechy svedčia proti nám, konaj, Pane, kvôli svojmu menu. Veď mnoho je našich vzbúr, zhrešili sme proti tebe.
8. Nádej Izraela, jeho záchranca v čase úzkosti, prečo si v krajine ako cudzinec, ako pútnik, ktorý sa na noc uchýli?
9. Prečo si ako zarazený človek, ako silák, ktorý nevládze zachrániť? Predsa, Pane, ty si medzi nami, podľa tvojho mena sa voláme, neopúšťaj nás!“
10. Toto hovorí Pán o tomto ľude: „Radi sa takto kolíšu, nohy si nešetria, Pán však nemá v nich záľubu,“ teraz si spomenul na ich hriech a trestá ich viny.
11. Pán mi povedal: „Neprihováraj sa za blaho tohto ľudu!
12. Keď sa postia, nevyslyším ich prosbu, keď prinášajú celopal a obeť, nemám v tom záľubu. Ba znivočím ich mečom, hladom a morom.“
13. I povedal som: „Ach, Pane, Jahve, hľa, proroci im hovoria: Meč neuvidíte, hlad u vás nebude, lebo vám dám pravý pokoj na tomto mieste.“
14. A Pán mi odpovedal: „Lož prorokujú proroci v mojom mene. Neposlal som ich, ani som im neprikázal, ani som nehovoril k nim; lživé videnie, ničomné veštenie a výmysly svojho srdca vám prorokujú.
15. Nuž takto hovorí Pán o prorokoch, ktorí prorokujú v mojom mene, hoci som ich neposlal, a ktorí hovoria: Meč a hlad nebude v tejto krajine. Mečom a hladom skončia títo proroci.
16. A ľud, ktorému prorokujú, bude vyvrhnutý na uliciach Jeruzalema od hladu a od meča a nebude, kto by ich pochoval; ich a ich ženy, ich synov a ich dcéry. Na nich teda vylejem ich zločinnosť.
17. Povieš im túto reč: Slzy roniam moje oči, neprestávajú noc a deň, lebo veľká skaza stihla pannu, dcéru môjho ľudu, rana veľmi bolestná.
18. Ak vyjdem na pole, hľa, preklatí mečom, ak vojdem do mesta, hľa, muky hladu! Veď i prorok, i kňaz blúdžia krajinou a nechápu!“
19. Azda si celkom zavrhol Júdu, či sa tvojej duši zhnusil Sion? Prečo si nás udrel, že niet pre nás uzdravenia? Čakáme na pokoj - a blaha niet, na čas uzdravenia - ale, hľa, zdesenie!
20. Poznáme, Pane, svoju zlobu, vinu našich otcov, veď sme zhrešili proti tebe.
21. Nezavrhni nás pre svoje meno, neznevažuj trón svojej slávy; pamätaj a nezruš svoju zmluvu s nami!
22. Či sú medzi ničotami národov tí, ktorí dajú dažď? Alebo či dajú nebesá pršku? Či si to nie ty, Pane, Bože náš? A v teba dúfame, lebo toto všetko si ty stvoril.

Kapitola 15

1. Pán mi povedal: „Keby Mojžiš a Samuel stáli predou mnou, moja duša nie je pre tento ľud. Pošli ich preč odo mňa, nech odídu!
2. A ak sa ťa opýtajú: Kdeže pôjdeme? odpovieš im: Toto hovorí Pán: Kto je pre smrť, na smrť, kto je pre meč, pod meč, kto je pre hlad, na hlad, kto je pre zajatie, do zajatia.
3. Štyri pokolenia vzbudím proti nim - hovorí Pán: meč, aby zabíjal, psy, aby vláčili, vtáky nebies a zverinu zeme, aby žrali a ničili.
4. A urobím ich postrachom všetkých kráľovstiev zeme pre Manassesa, syna Ezechiášovho, kráľa júdskeho, pre to, čo robil v Jeruzaleme.
5. Nuž, ktože sa zmiluje nad tebou, Jeruzalem? A ktože ťa bude ľutovať? Kto sa u teba ohlási spýtať sa: Ako sa máš?
6. Ty si ma odvrhol, hovorí Pán, chrbát si mi ukázal, nuž vystrel som proti tebe ruku a zničím ťa, zunoval som zľutúvať sa.
7. Budem ich viať vejačkou v bránach krajiny, zbavím detí, znivočím svoj ľud: nevrátili sa zo svojich ciest.
8. Mám u nich viac vdov, ako je piesku v mori, proti matkám mladíkov privediem ničiteľa na pravé poludnie, znenazdajky na nich uvalím hrôzu a zdesenie.
9. Sedemnásobná rodička uvädla, vydýchla dušu, ešte za dňa jej zašlo slnko, zahanbená je a potupená. Čo zvýši z nich, to vydám meču pred ich nepriateľmi,“ hovorí Pán.
10. Beda mi, mať moja, že si ma zrodila, muža škriepok a muža hádok pre celú krajinu. Nepožičiaval som, ani neprijal pôžičku, jednako ma preklínajú všetci.
11. Nech je tak, Pane, slúžil som ti dobre a naliehal som na teba v čase nešťastia a v čase úzkosti aj za nepriateľa.
12. Či sa zlomí železo, železo zo severu a kov?
13. (“Tvoj majetok a tvoje poklady dám na lúpež bez náhrady za všetky tvoje hriechy a na celom tvojom území.
14. A urobím ťa otrokom tvojich nepriateľov v krajine, ktorú nepoznáš, lebo sa rozpálil môj hnev a blčí proti vám.”)
15. Ty to vieš, Pane, pamätaj na mňa, navštív ma, pomsti sa za mňa na mojich prenasledovateľoch, pre svoju zhovievavosť nedaj ma uchvátiť, vedz, že pre teba znášam potupu.
16. Našli sa tvoje slová a zjedol som ich, tvoje slová sú mi slastou a radostou srdca, veď sa nazývam tvojím menom, Pane, Bože zástupov.
17. Nevysedávam v krúžku rozosmiatych, aby som plesal... Po tvojej ruke sedím osamelý, lebo si ma naplnil nevôľou.
18. Prečo je moja bolesť bez konca a moja rana nevyliciteľná, nechce sa zahojiť? Azda si mi klamným potokom, na vodu ktorého sa nemožno spoľahnúť?
19. Preto takto hovorí Pán: „Ak sa obrátiš, obrátim ťa, budeš stáť predou mnou; ale oddelíš vzácne od bezcenného, budeš akoby mojimi ústami. Nech sa títo obrátia k tebe, ale ty sa neobracaj k nim!
20. Urobím ťa pre tento ľud pevným múrom kovovým; budú proti tebe bojovať, no nepremôžu ťa, lebo s tebou som ja, aby som ťa spasil a oslobodil, hovorí Pán.
21. Vyslobodím ťa z rúk zločincov a vykúpim z moci násilníkov.“

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Nevezmi si manželku a nemaj synov ani dcéry na tomto mieste!
3. Lebo toto hovorí Pán o synoch a dcérach, narodených na tomto mieste, a o ich matkách, ktoré ich zrodia, a o ich otcoch, ktorí ich splodia v tejto krajine:
4. Zomrú smrťou plnou múk, neoplačú ich, ani nepochovajú, budú na zemi ako hnoj; zahynú mečom a hladom, ich mŕtvoly budú pokrmom vtákov nebies a zvierat zeme.“
5. Áno, toto hovorí Pán: „Nevkroč do domu hluku a nechod' nariekať, ani im nevyslov sústrast', pretože som odňal od toho ľudu svoj pokoj, milosť a zľutovanie - hovorí Pán.
6. Velkí i malí pomrú v tejto krajine, nepochovajú ich, ani ich neoplačú a nik sa neporaní, ani neostrihá pre nich.
7. A nebudú lámať smútočný chlieb, aby ich potešili pre mŕtvych, ani im nedajú piť kalich útechy za otcom a za matkou.
8. Ani do domu hostiny nevkroč, aby si si posedel s nimi a jedol a pil.
9. Lebo toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Hľa, ja odstránim vo vašich dňoch z tohto miesta viditeľne spred vašich očí hlas plesania a hlas radosti, hlas ženícha a hlas mladuchy.
10. A keď zvestuješ tomuto ľudu všetky tieto reči a oni sa ťa opýtajú: Prečo Pán oznamuje proti nám všetko toto nešťastie? Čo je naša vina a čo je náš hriech, ktorým sme sa previnili proti Pánovi, nášmu Bohu?
11. ty im odpovieš: Pretože vaši otcovia opustili mňa - hovorí Pán, išli za cudzími bohmi, slúžili im a klaňali sa im, mňa však opustili a môj zákon nezachovávali.
12. Nuž a vy ste robili horšie ako vaši otcovia; hľa, chodíte každý za svojím zatvrdnutým srdcom a nepočúvate mňa.
13. Vysotím vás teda z tejto krajiny do krajiny, ktorú nepoznáte ani vy, ani vaši otcovia, a budete tam deň a noc slúžiť cudzím bohom, keďže vám neudelím milosť.
14. Preto hľa, prídu dni, hovorí Pán, že už nebudú viac hovoriť: Ako žije Pán, ktorý vyviedol synov Izraela z egyptskej krajiny,
15. ale len: Ako žije Pán, ktorý vyviedol synov Izraela zo severnej krajiny a zo všetkých krajín, do ktorých ich porozhadzoval. A ja ich privediem späť do krajiny, ktorú som dal ich otcom.
16. Hľa, ja pošlem mnohých rybárov - hovorí Pán, a vychytajú ich, potom však pošlem veľa poľovníkov a vylovia ich zo všetkých vrchov a zo všetkých kopcov i zo skalných puklín.
17. Lebo mám oči na všetkých ich cestách, predo mnou sa neschovajú a ich hriech nie je skrytý pred mojím zrakom.
18. A odplatím (najprv) dvojnásobne ich hriech a ich vinu, pretože znesvätili moju krajinu mŕtvolami svojich ohavností a svojimi ošklivosťami preplnili moje dedičstvo.“
19. Pane, sila moja a pevnosť moja, útočiste moje v čase úzkosti! K tebe pristúpia národy od končín sveta a povedia: „Len klam dedili naši otcovia, ničomnosť a veci neužitočné.“
20. Nuž či si človek urobí bohov? Ved' sú to nie bohovia!
21. „Preto, hľa, ja ich naučím, tento raz im dám poznať svoju ruku a silu a poznajú, že mám meno Jahve.“

1. Vina Júdova je napísaná železným rydlom, diamantovým hrotom, je vyrytá do tabule ich srdca a na rohy ich oltárov,
2. takže ich synovia pamätajú na ich oltáre, na ašery, na zelené stromy, na vysoké pahorky
3. na vrchoch v poli. „Tvoj majetok, všetky tvoje poklady vydám na lúpež: tvoje hriešne výšiny na celom tvojom území.
4. Vypustím z ruky svoje dedičstvo, ktoré som ti dal; spravím ťa otrokom tvojich nepriateľov v krajine, ktorú nepoznáš; veď ste zapálili oheň môjho hnevu, blčať bude naveky.“
5. Toto hovorí Pán: „Zlorečený je muž, ktorý dôveruje v človeka a telo urobil svojou oporou, ale od Pána sa mu srdce vzdialilo.
6. Je ako tamariška na púšti, neuzrie prichádzať blaho, býva v púšti na vyhoreniskách, v zemi solhatej, neobývanej.
7. Požehnaný je muž, ktorý dôveruje v Pána, Pán bude jeho nádejou.
8. Je ako strom, zasadený pri vode, čo si vystiera k potoku korene, nebojí sa, keď prichádza horúčosť, lístie mu ostáva zelené. V suchom roku nemá starosti a neprestáva rodiť ovocie.
9. Srdce je klamlivé nado všetko a rozjatrené, kto sa v ňom vyzná?
10. Ja, pán, skúmam myseľ a skúšam srdce: odplatím každému podľa jeho ciest, podľa ovocia jeho skutkov.“
11. Prepelicou, ktorá vyľahne, čo nezniešla, je ten, kto nespravodlivo zhrňa bohatstvo, v polovici svojich dní ho opustí a na konci bude ako hlupák.
12. Vyvýšený trón slávy je od začiatku miesto našej svätyne.
13. Nádej Izraela, Pane, všetci, čo teba opustia, budú zahanbení, čo sa vzbúria, budú zapísaní v zemi, lebo opustili prameň živých vôd, Pána.
14. Uzdrav ma, Pane, a budem zdravý, zachráň ma a budem zachránený, lebo ty si moja chvála.
15. Hľa, títo mi vravia: „Kdeže je Pánovo slovo? Nech príde!“
16. Ja som však nebol zahanbený, keď som išiel za tebou, pastierom, a po dni človeka som netúžil. Ty vieš, čo vychádza z mojich úst, je správne pred tvou tvárou.
17. Nebudeš mojou záhubou, nádejou si mi v deň nešťastia.
18. Nech sa zahanbia moji prenasledovatelia, a nech sa nezahanbím ja! Nech sa trasú oni, a netrasiem sa ja! Prived' na nich deň nešťastia, dvojnásobným úderom ich znič!
19. Toto mi povedal Pán: „Chod', zastaň si v Bráne synov ľudu, ktorou vchádzajú a vychádzajú júdski králi, i vo všetkých bránach Jeruzalema
20. a povieš im: Počujte slovo Pánovo, králi júdski, celé Júdsko a všetci obyvatelia Jeruzalema, ktorí vstupujete touto bránou:
21. Toto hovorí Pán: Chráňte si dušu a nenoste v deň sobotný bremená a nevnášajte ich cez brány Jeruzalema.
22. A nevnášajte zo svojich domov bremená v deň sobotný a nerobte nijakú robotu, ale zasväťte sobotný deň, ako som prikázal vašim otcom.
23. Ale oni neposlúchali, ani si nenachýlili ucho, ba vzopreli si šiju, nepočuli a neprijali výstrahu.
24. Ak ma ozaj budete počúvať - hovorí Pán, a nebudete vnášať bremená cez brány tohto mesta v deň sobotný, ale zasväťte sobotný deň a nebudete cezeň robiť nijakú robotu:
25. tak králi (a kniežatá), ktorí sedia na Dávidovom tróne, vojdú cez brány tohto mesta, vezúc sa na vozoch a na koňoch, sami aj ich kniežatá, mužovia Júdska a obyvatelia Jeruzalema, a toto mesto bude večne obývané.
26. I prídu z miest Júdska a z okolia Jeruzalema, z Benjamínovej krajiny, z roviny a z pohoria i z juhu; prinesú celopaly, obety, dary a tymian, prinesú tiež chválu do Pánovho domu.
27. Ale ak neposlúchnete môj príkaz zasvätiť sobotný deň a nenosiť v sobotný deň bremená pri vstupe do brán Jeruzalema, zapálím oheň v jeho bránach, ktorý strávi jeruzalemské paláce a nevyhasne.“

1. Slovo, ktoré Pán prehovoril k Jeremiášovi:
2. „Vstaň a choď do hrnčiarovho domu, tam ti oznámim svoj rozkaz.“
3. Zostúpil som teda do hrnčiarovho domu. Ten práve pracoval na hrnčiarskom kruhu.
4. Ak sa skazila nádoba, ktorú práve formoval, ako to býva s hlinou v hrnčiarových rukách, urobil z nej zas inú nádobu, akú uznal za dobré urobiť.
5. A Pán prehovoril ku mne takto:
6. „Či ja nemôžem, dom Izraela, naložiť s vami tak ako hrnčiar? - hovorí Pán. Áno, ako je hlina v hrnčiarových rukách, tak ste vy v mojich rukách, dom Izraela.
7. Zrazu ohlasujem niektorému národu a niektorému kráľovstvu, že ho vykynožím, zničím a vyhubím.
8. Ak sa však ten národ odvráti od zla, ktoré som mu vytýkal, olutujem nešťastie, ktoré som zamýšľal naň dopustiť.
9. Inokedy zasa ohlásim niektorému národu a kráľovstvu, že ho zbudujem a vysadím.
10. Ale ak bude robiť, čo je v mojich očiach zlé, že nebude počúvať na môj hlas, olutujem dobro, ktoré som mu mienil urobiť.
11. Teraz však povedz mužom Júdska a obyvateľom Jeruzalema toto: Toto hovorí Pán: Hľa, ja chystám na vás nešťastie a pripravujem plán proti vám. Obráťte sa každý zo svojej zlej cesty a napravte svoje cesty a svoje skutky!“
12. Ale odpovedali: „Ani myslieť! Áno, my si pôjdeme za svojimi plánmi a budeme konať každý podľa zatvrdnutosti svojho zlého srdca.“
13. Nuž toto hovorí Pán: „Spytujteže sa národov, kto počul čosi podobné? Čosi hrozného spáchala panna Izraelova.
14. Či sa zo skaly stratí prst, z Libanonu sneh? Či vyschnú z pohorí vody, chladné, žblnkotajúce?
15. Veru, môj ľud na mňa zabudol, okiadzali ničomnosť a potkýnali sa po cestách, po dávnych stopách, chodili po chodníkoch, cestách nevysypaných,
16. aby obrátili zem na púšť, na výsmech večný; kto len tadial prejde, zhrozí sa a pokrúti hlavou.
17. Ako východný vietor rozprášim ich pred nepriateľom, ukážem im chrbát, a nie tvár v deň ich nešťastia.“
18. I povedali: „Podťe a zosnujme proti Jeremiášovi plány! Veď u kňaza nezahynul zákon ani u mudrca rada, ani u proroka reč. Podťe, porazme ho jazykom a nedbajme na jeho slová!“
19. Pozri, Pane, na mňa a počuj hlas mojich protivníkov!
20. Či sa za dobro platí zlom? - Veď vykopali pre mňa jamu! Spomeň, že som stál pred tebou, aby som hovoril k ich dobru a odvrátil od nich tvoj hnev.
21. Preto oddaj ich synov hladu a vydaj ich do moci meča, nech sú ich ženy bezdetné a vdovy, ich mužov nech pobije smrť, ich mladíkov nech porazia mečom v boji.
22. Nech sa z ich domov ozýva krik, keď zrazu privedieš na nich lupičov, lebo vykopali jamu, aby ma chytili, a pod nohy mi skryli osídla.
23. Ale, ty, Pane, poznáš všetky ich smrteľné plány proti mne. Neodpušť im ich vinu a ich hriech si nezotri spred tváre! Nech padajú pred tebou; v čase svojho hnevu konaj proti nim!

Kapitola 19

1. Toto hovorí Pán: „Chod' a kúp hlinený krčah, pojmi niektorých starších z ľudu a starších z kňazov,
2. chod' do údolia Ben-Hinom, ktoré je pri vchode Hrnčiarskej brány, a vyhlás tam slová, ktoré ti budem hovoriť.
3. Povieš: Počujte slovo Pánovo, králi Júdu a obyvatelia Jeruzalema! Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Hľa, privediem na toto miesto pohromu, že zacvendží v ušiach každému, kto o tom počuje.
4. Pretože ma opustili a odcudzili mi toto miesto, okiadzali na ňom cudzích bohov, ktorých nepoznali ani oni, ani ich otcovia, ani júdski králi, a naplnili toto miesto nevinnou krvou;
5. budovali výšiny Bálovi, aby v ohni spaľovali svoje dietky na obetu Bálovi - čo som im neprikazoval a nenariaďoval, ani na myseľ mi to neprišlo.
6. Preto, hľa, prídu dni - hovorí Pán, a toto miesto sa už nebude volať Tofetom a údolím Ben-Hinom, ale Údolím vraždenia.
7. Zmarím na tomto mieste radu Júdu a Jeruzalema, pozrážam ich pred ich nepriateľom mečom rukou tých, čo im siahajú na život, ale ich mŕtvolu vydám na pokrm vtákom neba a zverine zeme.
8. A toto miesto obrátim na hrôzu a výsmech: každý, kto popri ňom prejde, zhrozí sa a bude sa posmievať jeho ranám.
9. Budem ich kŕmiť mäsom ich synov a mäsom ich dcér, každý bude jesť mäso svojho blížneho v obliehaní a úzkosti, keď ich budú zvierat nepriatelia a tí, čo im siahnu na život.
10. Potom rozbi krčah pred očami mužov, ktorí išli s tebou.
11. I povieš im: Toto hovorí Pán zástupov: Tak rozbijem tento ľud a toto mesto, ako sa rozbije hlinená nádoba, že sa viac nescelí. A v Tofete budú pochovávať pre nedostatok pohrebišťa.
12. Takto naložím s týmto miestom a s jeho obyvateľmi - hovorí Pán. Toto mesto urobím podobným Tofetu.
13. Domy Jeruzalema a domy júdskych kráľov budú teda znečistené ako pôda Tofetu: všetky domy, na strechách ktorých okiadzali všetky nebeské vojská a liali nápoje cudzím bohom.“
14. Jeremiáš potom prišiel z Tofetu, kam ho poslal prorokovať Pán, zastal na nádvorí Pánovho domu a vravel celému národu:
15. „Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Hľa, privediem na toto mesto a na všetky mestá v jeho okolí každú pohromu, ktorou som im pohrozil. Veď vzopreli svoju šiju a nechcú poslúchať moje slová!“

1. Lenže kňaz Pášur, syn Imerov - bol dozorca, hodnostár v dome Pánovom -, počul, keď Jeremiáš ohlasoval toto prorocstvo.
2. Vtedy dal Pášur proroka Jeremiáša zbičovať a dal ho vložiť do klady, ktorá bola vedľa Hornej, Benjamínovej brány, pri Pánovom chráme.
3. Nasledujúce ráno však Pášur Jeremiáša z klady vypustil. A Jeremiáš mu povedal: „Pán ťa nebude volať Pášur, ale Hrôza zôkol-vôkol.
4. Lebo toto hovorí Pán: Veru, urobím ťa hrôzou tebe samému a všetkým tvojim priateľom. Padnú pod mečom svojich nepriateľov a tvoje oči budú hľadieť na to. Celého Júdu však vydám do rúk babylonského kráľa, presídlia ich do Babylonu a pobije ich mečom.
5. A vydám všetok majetok tohto mesta, všetok jeho zisk i všetky jeho cennosti; aj všetky poklady júdskeho kráľa vydám do rúk ich nepriateľov, vyplienia ich, vezmú a odnesú do Babylonu.
6. A ty, Pášur, aj všetci obyvatelia tvojho domu pôjdete do zajatia. Do Bábelu pôjdeš, tam zomrieš a tam ťa pochovajú, teba i všetkých tvojich priateľov, ktorým si falošne prorokoval.“
7. Zvádzal si ma, Pane, nuž dal som sa zviať, uchoпил si ma a premohol. Som na posmech celý deň, každý sa mi posmieva.
8. Kedykoľvek hovorím, len kričím: „Násilie a lúpež!“ volám. Veď Pánovo slovo mi slúži na hanbu a výsmech celý deň!
9. I myslel som: „Nespomeniem si naň a nebudem viac hovoriť v jeho mene,“ ale v srdci mi bol sťa horiaci oheň, zovretý v mojich kostiach; namáhal som sa, aby som to vydržal, no nevládal som.
10. Veď počúvam potupy mnohých (hrôza zôkol-vôkol): „Udávajte, nech ho oznámime!“ Aj každý, kto mi bol priateľom, striehne na môj pád: „Hádám sa dá zviať, premôžeme ho a vypomstíme sa na ňom!“
11. Ale Pán je so mnou ako mocný hrdina, nuž moji prenasledovatelia sa potknú a nič nezmôžu, zahanbia sa veľmi, že nič nedosiahli, hanbou večnou, nezabudnutelnou.
12. Pane zástupov, čo skúmaš spravodlivého, čo prezrieš myseľ a srdce, nechže vidím na nich tvoju pomstu, veď som tebe zveril svoj spor.
13. Spievajte Pánovi, oslavujte Pána, veď život bedára vytrhol z ruky zločincov!
14. Prekliaty deň, v ktorý som sa narodil! Deň, v ktorý ma porodila matka, nech nie je požehnaný!
15. Prekliaty muž, ktorý oznámil môjmu otcovi: „Dieťa sa ti narodilo, chlapček!“ - a naplnil ho radosťou.
16. Nech je muž ten ako mestá, ktoré rozvrátil Pán bez milosti. Za rána nech počuje krik a lomoz v poludňajšom čase!
17. Pretože ma neusmrtil v lone, aby mi bola matka hrobom, jej život večne ťarchavý.
18. Prečože som vyšiel z lona vidieť bolesť a utrpenie, aby sa v hanbe míňali moje dni?

Kapitola 21

1. Slovo, ktoré Pán prehovoril k Jeremiášovi, keď kráľ Sedekiaš poslal k nemu Pášura, syna Makijášovho, a kňaza Sofoniáša, syna Másiášovho, s odkazom:
2. „Vypyť sa o nás u Pána, lebo babylonský kráľ Nabuchodonozor zaútočil na nás; azda Pán s nami naloží podľa svojich rozličných skutkov zázračných, aby od nás odtiahol.“
3. Jeremiáš im však odpovedal: „Toto povedzte Sedekiašovi:
4. Toto hovorí Pán, Boh Izraela: Hľa, ja obrátim v ruke vaše vojnové zbrane, ktorými vonku, za múrmi bojujete proti kráľovi Babelu a proti Chaldejcom, ktorí vás obliehajú, a zhromaždím ich uprostred tohto mesta.
5. A sám budem proti vám bojovať vystretou rukou a mocným ramenom, veľkým hnevom, rozpálený prchivosťou.
6. A porazím obyvateľov tohto mesta, i ľudí, i zvieratá; pomrú na prudký mor.
7. A potom - hovorí Pán - Sedekiaša, júdskeho kráľa, jeho sluhov a ľud a tých, ktorých v meste ušetrí mor, meč a hlad, vydám do rúk babylonského kráľa Nabuchodonozora, do rúk ich nepriateľov a do rúk, čo im striehnu na život. I porazí ich bezohľadne ostrím meča, bez lútosťi a bez milosťi.
8. A tomuto ľudu povedz: Toto hovorí Pán: Hľa, predkladám vám cestu života a cestu smrti.
9. Kto ostane v tomto meste, zomrie pod mečom, od hladu alebo na mor; kto však vyjde a poddá sa Chaldejcom, ktorí vás obliehajú, ostane žiť, korisťou mu bude vlastný život.
10. Lebo som si obrátil tvár proti tomuto mestu na nešťastie, nie na blaho - hovorí Pán, dostane sa do rúk babylonského kráľa a on ho spáli ohňom.
11. A domu júdskeho kráľa povedz: Počujte slovo Pánovo,
12. dom Dávidov: Toto hovorí Pán: Od rána súdte spravodlivo, vyslobodte utláčaného z rúk násilníka, aby nevypukol sťa oheň môj hnev a neblčal neuhasiteľne pre zločinnosť vašich skutkov.
13. Hľa, proti tebe som, čo bývaš v údolí, pevnosť roviny! - hovorí Pán. Vy vravíte: Ktože k nám vnikne a vojde do našich príbytkov?
14. Potrestám vás podľa ovocia vašich skutkov - hovorí Pán, a zapálím oheň v jeho lese, takže strávi všetko jeho okolie.“

1. Toto hovorí Pán: „Zostúp do domu júdskeho kráľa a povedz tam toto slovo:
2. Povieš teda: Kráľ júdsky, ktorý sedíš na Dávidovom tróne, počuj slovo Pánovo ty i tvoji sluhovia i tvoj ľud, ktorí vchádzate cez tieto brány.
3. Toto hovorí Pán: Vysluhujte právo a spravodlivosť, vyslobodte utlačeného z rúk násilníka, cudzinca, sirotu a vdovu neprenasledujte a neutláčajte a nevinnú krv nevyliievajte na tomto mieste.
4. Lebo ak budete bedlivo zachovávať tento príkaz, vtedy králi, ktorí sedia na Dávidovom tróne, budú vchádzať cez brány tohto domu, vezúc sa na vozoch a na koňoch, oni, ich sluhovia aj ich ľud.
5. Ale ak neposlúchnete tieto príkazy, prisahám na seba - hovorí Pán, že tento dom bude zboreniskom.
6. Lebo toto hovorí Pán o dome júdskeho kráľa: Galaádom si mi, temenom Libanonu: jednako ťa obrátim na púšť, na mestá neobývané.
7. A zasväťím proti tebe zhubcov, mužov s výzbrojou. Vyrúbu tvoje vyberané cédre a pohádzu na oheň.
8. I prejdú mnohé národy popri tomto meste a budú si hovoriť: Prečo Pán naložil takto s týmto veľkým mestom?
9. A odpovedia: Preto, že opustili zmluvu Pána, svojho Boha, klaňali sa iným bohom a slúžili im.“
10. Neplačte za zomrelým a nenariekajte za ním; plačte radšej za odchádzajúcim, pretože sa už nevráti a neuvidí svoj rodný kraj.
11. Lebo toto hovorí Pán o Joziášovom synovi Selumovi, júdskom kráľovi, ktorý panuje namiesto svojho otca Joziáša: „Kto z tohto miesta odišiel, nevráti sa viac sem,
12. ale zomrie na mieste, kam ho odviedli, a túto krajinu už viac neuvidí.“
13. Beda tomu, kto stavia svoj dom nespravodlivo a svoje izby neprávom, bezplatne si zotročuje blížneho a nedá mu jeho mzdu;
14. Kto hovorí: „Postavím si veľký dom a priestranné izby;“ vylomí si obloky, pokryje cédro, zafarbí na červeno.
15. Či si kráľom, aby si sa chvastal cédrmi? Či tvoj otec nejedol a nepil? Ale vykonával právo a spravodlivosť, a preto mu bolo dobre.
16. Rozsúdil spor nízkeho a biedneho: (vtedy bolo dobre). „Či to neznamená: poznať mňa?“ - hovorí Pán.
17. No ty nemáš oči ani srdce, iba pre svoj vlastný zisk, pre vylievanie nevinnej krvi a pre páchanie násilia a útlaku.
18. Preto takto hovorí Pán o Joakimovi, Joziášovom synovi, júdskom kráľovi: „Nebudú za ním nariekať: Ach brat! Ach sestra! Nebudú za ním nariekať: Ach pane, ach veličenstvo!
19. Pochovajú ho ako osla, vyvlečú ho a vyhodia von za brány Jeruzalema.“
20. Vystúp na Libanon a krič, i na Bášane vydaj svoj hlas a volaj z Abarimu, veď sú zlomení všetci tvoji priatelia!
21. Hovoril som ti, keď si bol v bezpečí, povedal si: „Nechcem počuť!“ To je tvoj spôsob od mladosti, nepočúval si môj hlas.
22. Všetkých tvojich pastierov bude pásť vietor, tvoji milovníci pôjdu do zajatia; vtedy sa zahanbíš a zmätieš pre všetku svoju zlobu.
23. Ty, ktorý bývaš na Libanone, ktorý máš hniezdo na cédroch, budeš stenať, až prídu na teba bôle ako bolesti na rodičku.
24. „Ako žijem - hovorí Pán, aj keby júdsky kráľ Choniáš, syn Joakimov, bol pečatným prsteňom na mojej pravici, strhol by som ťa odtiaľ.
25. A vydám ťa do ruky tých, čo ti striehnu na život, do ruky tých, ktorých sa bojíš, do ruky babylonského kráľa Nabuchodonozora a do ruky Chaldejcov.
26. A zahodím teba i matku, ktorá ťa porodila, do cudzej krajiny, v ktorej ste sa nenarodili, a tam zomriete.
27. Do krajiny však, do ktorej sa im duša túži vrátiť, sa nevrátia.“

28. Či je nádobou bezcennou, odhodenou tento muž, Choniáš? Či je nádobou, ktorú nik nechce?
Prečo sú odvrhnutí, on a jeho semä, a zahodení do krajiny, ktorú nepoznajú?
29. Zem, zem, zem, počuj slovo Pánovo:
30. Toto hovorí Pán: „Zapíšte tohto muža: Bezdetný, človek, ktorý nemal zdaru vo svojich dňoch, lebo z jeho potomstva sa nepodarí nikomu sedieť na Dávidovom tróne a znovu panovať v Júdsku.“

1. „Beda pastierom, ktorí strácajú a rozháňajú stádo mojej pastviny, hovorí Pán.
2. Preto takto hovorí Pán, Boh Izraela, proti pastierom, ktorí pasú môj ľud: Vy ste rozohnali moje ovce a rozplašili ste ich, nedohliadali ste na ne, nuž ja dohliadnem na vás, na zlobu vašich skutkov - hovorí Pán.
3. Ale ja pozbieram zvyšky svojich oviec zo všetkých krajín, do ktorých som ich roztratil, a privediem ich späť na ich nivy; budú plodné a rozmnožia sa.
4. A vzbudím im pastierov, ktorí ich budú pásť; viac sa teda nebudú báť ani strachovať a nebude z nich chýbať - hovorí Pán.
5. Hľa, prídu dni - hovorí Pán, že vzbudím Dávidovi spravodlivý výhonok a bude ako kráľ panovať múdro, v krajine bude prisluhovať právo a spravodlivosť.
6. Za jeho dní Júda dosiahne spásu, Izrael bude bývať v bezpečí. A toto je meno, ktorým ho budú volať: Pán je naša spravodlivosť.
7. Preto, hľa, prídu dni - hovorí Pán, že už nebudú vravieť: Ako žije Pán, ktorý vyviedol synov Izraela z egyptskej krajiny,
8. ale: Ako žije Pán, ktorý vyviedol potomstvo Izraelovho domu zo severnej krajiny a zo všetkých krajín, do ktorých ich rozohnal, i vrátia sa do vlastnej krajiny.“
9. Srdce sa zlomilo vo mne, trasú sa mi všetky kosti, som ako opitý človek, ako muž presiaknutý vínom pred Pánom a pred jeho svätými slovami.
10. Ved' cudzoložníkmi je preplnená krajina, lebo od kliatby smúti zem, uschýňajú nivy roviny, ich úsilím je zloba, ich silou je nepravosť.
11. „Ved' i prorok, i kňaz sú hriešni, a vo svojom dome som našiel ich zločin - hovorí Pán.
12. Preto budú ich cesty sťa kĺzačka, vo tme sa pošmyknú a padnú na nej, áno, privediem na nich pohromu v roku ich navštívenia - hovorí Pán.
13. U prorokov Samárie som videl nerozum, prorokovali menom Bála a zavádzali môj ľud, Izrael.
14. Na jeruzalemských prorokoch som však videl ohavnosť: cudzoložstvo a zhon za klamstvom. Utvrdovali zločincov, aby sa nik neodvrátil od hriechu; ku mne boli všetci ako Sodoma, jeho obyvatelia ako Gomora.“
15. Nuž takto vraví Pán zástupov o prorokoch: „Hľa, ja ich nakrím palinou a napojím ich otrávenou vodou, lebo od prorokov Jeruzalema vyšla hriešnosť na celú zem.
16. Toto hovorí Pán zástupov: Nepočúvajte na slová prorokov, ktorí vám prorokujú. Oni vás zavádzajú, vidinu svojho srdca hovoria, a nie z Pánových úst.
17. Jednostaj hovoria tým, čo opovrhujú slovom Pánovým: Pokoj budete mať! A každému, kto kráča v tvrdosti svojho srdca, vravia: Nepríde na vás pohroma.
18. Ved' ktože stál v rade Pánovej, videl a počul jeho reč? Kto pozoroval a počúval jeho reč?
19. (Hľa, zúri Pánova víchrica, hnev; a rozvírený víchor víri nad hlavou bezbožníkov.
20. Neodvráti sa Pánov hnev, kým nesplní a neustáli plány svojho srdca. Na konci dní to pochopíte jasne.)
21. Neposlal som prorokov, oni však utekajú, neprehovoril som k nim, oni však prorokujú.
22. Ak stáli v mojej rade, nech oznámia môjmu ľudu moje slová, nech ich odvrátia od ich zlej cesty a od ich zločinných skutkov!
23. Či som ja Bohom iba zblízka - hovorí Pán, a zďaleka nie som Boh?
24. A keď sa kto čo ako dobre skryje, či ho ja nevidím? - hovorí Pán. Nuž či nezaplňujem ja nebesá? - hovorí Pán.
25. Počul som, čo hovoria proroci, ktorí v mojom mene prorokujú klamstvo. Hovoria: Mal som sen! Mal som sen!
26. Dokedyže budú takto zmýšľať proroci, ktorí predpovedajú klamstvo a prorokujú výmysel svojho srdca?
27. Títo svojimi snami, ktoré si medzi sebou rozprávajú, chcú dať môjmu ľudu zabudnúť moje meno, ako ich otcovia zabudli moje meno pre Bála.

28. Prorok, ktorý má sen, nech rozpráva sen, a ktorý má moje slovo, nech pravdivo hovorí moje slovo! Čo má slama so zrnom? - hovorí Pán.
29. Či nie je moje slovo ako oheň - hovorí Pán, a ako kladivo, ktoré drví skalú?
30. Nuž preto som ja proti prorokom - hovorí Pán, ktorí si vzájomne kradnú moje slová.
31. Hľa, som proti prorokom - hovorí Pán, ktorí použijú svoj jazyk, a vravia: Hovorí Pán.
32. Hľa, som proti tým, čo prorokujú klamné sny - hovorí Pán, rozprávajú ich a zavádzajú môj ľud svojím klamstvom a chvastúnstvom. Ja som ich veru neposlal, ani nepoveril; a nijako neosožia tomuto ľudu - hovorí Pán.
33. Ale ak sa ťa tento ľud alebo kňaz, alebo prorok spýta: Čo je Pánovo bremeno?, odpovieš im: Vy ste bremeno, ale vás odhodím - hovorí Pán.
34. Keď prorok, kňaz alebo niekto z ľudu povie: Pánovo bremeno, vezmem na zodpovednosť toho človeka i jeho dom.
35. Takto hovorte medzi sebou a druh druhovi: Čo odpovedal Pán? a: Čo hovoril Pán?
36. Ale Pánovo bremeno nespomínajte viac, lebo bremenom bude každému jeho slovo. I prevrátili ste slová živého Boha, Pána zástupov, nášho Boha.
37. Toto povieš prorokovi: Čo ti odpovedal Pán? a: Čo hovoril Pán?
38. Ale ak budete hovoriť: Bremeno Pánovo, nuž toto hovorí Pán: Pretože ste hovorili toto slovo: Bremeno Pánovo, hoci som vám odkázal: Nehovorte: Bremeno Pánovo,
39. zodvihnem vás sťa bremeno a zahodím vás i mesto, ktoré som dal vám i vašim otcom, preč od seba.
40. A zahrniem vás večnou hanbou a večnou potupou, na ktorú sa nezabudne.“

Kapitola 24

1. Pán mi dal videnie: Hľa, dva koše fig boli postavené pred Pánovým chrámom, keď už babylonský kráľ Nabuchodonozor zajal z Jeruzalema Jechoniáša, syna Joakimovho, júdskeho kráľa, a júdske kniežatá, kováčov a zámočníkov a odviezol ich do Babylonu.
2. V jednom koši boli figy veľmi dobré, ako figy včasné, v druhom koši zasa figy veľmi zlé, také zlé, že sa nedali jesť.
3. A Pán sa ma spýtal: „Čo vidíš, Jeremiáš?“ Odpovedal som: „Figy. Dobré figy sú veľmi dobré, zlé však sú veľmi zlé, také zlé, že sa nedajú jesť.“
4. Vtedy Pán prehovoril ku mne takto:
5. „Toto hovorí Pán, Boh Izraela: Ako na tieto dobré figy, tak dobrotivo zhliadnem na zajatcov Júdu, ktorých som z tohto miesta poslal do krajiny Chaldejcov.
6. Môj zrak teda spočinie na nich dobrotivo a prinavrátim ich do tejto krajiny. Zveladím ich a nezrúcam, zasadím ich a nevytrhám.
7. Dám im srdce, aby ma poznali, veď ja som Pán; budú teda mojím ľudom a ja im budem Bohom, pretože sa vrátia ku mne celým svojím srdcom.
8. Ale ako zlé figy, ktoré sú také zlé, že sa nedajú jesť - toto hovorí Pán, takými urobím júdskeho kráľa Sedekiáša i jeho kniežatá, i zvyšky Jeruzalema, ktoré ostali v tejto krajine a ktoré bývajú v Egypte.
9. Urobím ich postrachom a nešťastím pre všetky kráľovstvá zeme, hanbou a príslovím, posmechom a kliatbou na každom mieste, kam ich len zaženiem.
10. Dopustím na nich meč, hlad a mor, kým ich nevyhubím zo zeme, ktorú som dal im a ich otcom.“

1. Slovo, ktoré dostal Jeremiáš o celom júdskom ľude vo štvrtom roku Joakima, syna Joziášovho, kráľa júdskeho - to bol prvý rok babylonského kráľa Nabuchodonozora - ,
2. a ktoré prorok Jeremiáš oznámil celému júdskeму ľudu a všetkým obyvateľom Jeruzalema:
3. „Od trinásteho roku Joziáša, syna Amonovho, kráľa júdskeho, až podnes je to dvadsaťtri rokov, čo Pán hovorí ku mne. I hovoril som k vám bez prestania, no nepočúvali ste.
4. Pán k vám jednoducho posielal rozličných svojich sluhov, prorokov, ale nepočúvali ste a ucho ste pozorne nenaklonili.
5. Hovoril: Vráťte sa každý zo svojej zlej cesty a od svojich zlých skutkov, tak ostanete bývať v krajine, ktorú dal Pán vám a vašim otcom od vekov naveky.
6. A nechodte za cudzími bohmi, neslúžte im a neklaňajte sa im; nedráždite ma dielom svojich rúk, potom vás nebudem trestať.
7. Ale nepočúvali ste na mňa - hovorí Pán -, chceli ste ma hnevať dielom svojich rúk na vlastné nešťastie.
8. Nuž toto hovorí Pán zástupov: Pretože ste nepočúvali moje slová,
9. hľa, pošlem a zoberiem všetky kmene severu (hovorí Pán - aj Nabuchodonozorovi, kráľovi Bábela, svojmu sluhovi) a privediem ich proti tejto krajine a proti jej obyvateľom i proti všetkým týmto okolitým národom. Splním na nich kliatbu, obrátim ich na hrôzu a posmech a na večnú púšť.
10. Odstránim spomedzi nich hlas plesania a hlas radosti, hlas ženícha a hlas nevesty, hlas mlynčekov a svetlo lampy.
11. Celá táto krajina bude vyhnanstvom a hrôzou a tieto národy budú slúžiť sedemdesiat rokov babylonskému kráľovi.
12. A až uplynie sedemdesiat rokov, potrescem babylonského kráľa i ten ľud -hovorí Pán - pre ich hriech, aj krajinu Chaldejcov a obrátim ju na večitú púšť.
13. Privediem na tú krajinu všetky svoje hrozby, ktoré som proti nej vyhlásil, všetko, čo je napísané v tejto knihe, čo Jeremiáš prorokoval proti všetkým národom.
14. Lebo aj ich samých zotročia mnohé národy a veľkí králi; odplatím im podľa ich skutkov a podľa diela ich rúk.“
15. Lebo toto mi povedal Pán, Boh Izraela: „Vezmi z mojej ruky tento vínový kalich hnevu a daj ho piť všetkým národom, ku ktorým ťa pošlem.
16. Napijú sa a budú sa tackať a šaliať pred mečom, ktorý medzi nich pošlem.“
17. Vzal som teda z Pánovej ruky kalich a napojil som všetky národy, ku ktorým ma Pán poslal.
18. Jeruzalem, mestá Júdska, jeho kráľov, jeho kniežatá, aby som ich vydal na zborenisko, na hrôzu, na posmech a na kliatbu (ako je tomu dnes);
19. faraóna, egyptského kráľa, jeho sluhov, jeho kniežatá a celý jeho ľud;
20. celú zmiešaninu národov a všetkých kráľov krajiny Us; všetkých kráľov filištínskej krajiny: Askalon, Gazu, Akaron a zvyšky Azotu.
21. Edom, Moab a synov Amonových,
22. všetkých kráľov Týru, všetkých kráľov Sidonu a kráľov pobrežia, ktoré je za morom.
23. Dedan, Temu, Buz a všetkých, čo si holia okraj.
24. Všetkých kráľov Arabska (a všetkých kráľov miešaniny), ktorí bývajú v púšti.
25. Všetkých kráľov Zimriho, všetkých kráľov Elamu a všetkých kráľov Médey,
26. všetkých kráľov severu, blízkych i vzdialených od seba, a všetky kráľovstvá sveta, ktoré sú na povrchu zeme. Kráľ Sesak však bude piť po nich.
27. „A povieš im: Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Pite a opite sa, dávte a padnite, aby ste nevstali pre meč, ktorý pošlem medzi vás.
28. A ak sa budú zdráhať vziať z tvojej ruky kalich a piť, povieš im: Toto hovorí Pán zástupov: Veruže budete piť!
29. Lebo, hľa, ja začínam nešťastie v meste, ktoré sa volá mojím menom, a vy by ste boli ušetrení? Nebudete ušetrení, pretože ja zavolám meč na všetkých obyvateľov zeme - hovorí Pán zástupov.

30. Ty im však prorokuj všetky tieto veci a povedz im: Pán kričí z výsosti, zo svojho svätého príbytku vydáva hlas, hlasno kričí nad svojimi nivami, rozozvučí ujúkanie ako šliapači proti všetkým obyvateľom zeme.
31. Hrmot preniká až do končín zeme, pretože Pán má spor s národmi; on sa súdi s každým človekom, zlých odovzdá meču - hovorí Pán.
32. Toto hovorí Pán zástupov: Hľa, pohroma ide z národa na národ, zo strání zeme dvíha sa veľká búrka!“
33. A pán ich porazí v ten deň od jedného konca zeme po druhý; neoplačú, nezoberú a nepochovajú ich, budú hnojom na povrchu poľa.
34. Kvíľte, pastieri, a volajte, zvičajte sa, vodcovia stád, je zvrchovaný čas pozrážať (a rozohnať) vás, popadáte sťa vybrané barany.
35. Zhynulo útočisko pastierov a útulok vodcov stáda.
36. Čuj, krik pastierov, kvílenie vodcov stáda! Veď Pán spustošil ich pastvu!
37. A pre blčiaci Pánov hnev zmlknu nivы pokojné.
38. Opustil ako lev svoju húštinu, veď ich krajina ostala púšťou pre ničiaci meč a pre blčiaci Pánov hnev.

1. Na začiatku panovania Joakima, syna Joziášovho, kráľa júdskeho, oznámil Pán túto reč:
2. „Toto hovorí Pán: Zastaň si v predsieni Pánovho domu a hovor všetkým mestám Júdska, ktoré prichádzajú pokloniť sa v dome Pánovom, všetky slová, ktoré som ti rozkázal povedať im; nevynechaj ani slovíčko!
3. Hádam počúvnu a vráti sa každý zo svojej zlej cesty a ja olutujem nešťastie, ktoré pre ich zločinné skutky zamýšľam na nich dopustiť.
4. A povieš im: Toto hovorí Pán: Ak ma nepočúvnate a nebudete kráčať podľa zákona, ktorý som vám dal,
5. ak nebudete počúvať slová mojich sluhov, prorokov, ktorých ustavične k vám posielam, hoci ich neposlúchate,
6. vtedy naložím s týmto domom ako so Šíлом a toto mesto dám ako kľiatbu všetkým národom zeme.“
7. Kňazi, proroci a všetok ľud počuli Jeremiáša hovoriť tieto slová v dome Pánovom.
8. A keď Jeremiáš dopovedal všetko, čo mu Pán kázal povedať celému ľudu, chytili ho kňazi, proroci a všetok ľud s výkrikom: „Musíš zomrieť!
9. Prečo si prorokoval v mene Pánovom: Tento dom bude ako Šílo a toto mesto spustne, nebude obývané.“ A všetok ľud sa zhrnul v Pánovom dome k Jeremiášovi.
10. Keď sa dopyčuli o týchto veciach júdske kniežatá, vybrali sa z kráľovho domu hore do Pánovho domu a zasadli si pri vchode Novej brány Pánovho domu.
11. Vtedy kňazi a proroci hovorili kniežatám a všetkému ľudu: „Výrok smrti si zasluhuje tento človek, pretože prorokoval proti tomuto mestu, ako ste počuli na vlastné uši.“
12. Ale Jeremiáš povedal všetkým kniežatám a všetkému ľudu: „Pán ma poslal prorokovať proti tomuto domu a proti tomuto mestu všetky slová, ktoré ste počuli.
13. Napravte teda svoje cesty a svoje činy a počúvajte hlas Pána, svojho Boha, potom Pán olutuje zlo, ktoré ohlásil proti vám.
14. Ja však, pozrite, som vo vašej moci, urobte so mnou, čo pokladáte za dobré a správne.
15. Ale dobre si uvedomte, že ak ma usmríte, nevinnú krv uvalíte na seba, na toto mesto a na jeho obyvateľov, lebo ma naozaj Pán poslal k vám, aby som vám povedal do uší všetky tieto slová.“
16. Tu povedali kniežatá a všetok ľud kňazom a prorokom: „Tento človek nezasluhuje smrť, pretože nám hovoril v mene Pána, nášho Boha.“
17. Vstali aj mužovia spomedzi starších krajiny a povedali celému zhromaždenému národu:
18. „Micheáš z Morešetu bol prorok v dňoch júdskeho kráľa Ezechiáša a povedal celému júdskeму ľudu: Toto hovorí Pán zástupov: Sion zorú ako roľu, Jeruzalem bude zborenisko a chrámový vrch lesná výšina.
19. Nuž či ho júdsky kráľ Ezechiáš alebo niekto z Júdska usmrtil? Či sa nebál Pána a neprosil ho, takže Pán olutoval nešťastie, ktoré proti nim ohlásil? A my máme spáchať veľký zločin proti sebe samým?“
20. Ešte prorokoval v mene Pánovom akýsi muž, Uriáš, syn Semeiášov, z Kariatiarimu. A prorokoval proti tomuto mestu a proti tejto krajine všetko to isté, čo Jeremiáš.
21. I počul jeho slová Joakim, všetci jeho dôstojníci a všetky kniežatá, takže ho kráľ hľadal, aby ho usmrtil. Keď to Uriáš počul, bál sa, utiekol a uchýlil sa do Egypta.
22. Kráľ Joakim poslal do Egypta mužov, (Elnatana, syna Achoborovho, a mužov s ním do Egypta).
23. I vyvliekli Uriáša z Egypta a priviedli ho ku kráľovi Joakimovi; ten ho dal zabiť mečom a jeho mŕtvolu dal hodiť do hrobky pospolitých ľudí.
24. Ale Achikam, syn Safanov, držal ruku nad Jeremiášom, aby ho nevydali na smrť do rúk ľudu.

1. Na začiatku panovania júdskeho kráľa Joakima, syna Joziášovho, oznámil Pán Jeremiášovi tieto slová:
2. Toto mi hovoril Pán: „Urob si povrazy a jarmo a polož si ich na šiju!
3. A odkáž kráľovi Edomu, kráľovi Moabu, kráľovi Amonových synov, kráľovi Týru a kráľovi Sidonu prostredníctvom poslov, ktorí prišli do Jeruzalema k júdskeму kráľovi Sedekiášovi,
4. a daj im tento príkaz pre ich pánov: Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Toto povedzte svojim pánom:
5. Ja som svojou veľkou mocou a svojím vystretým ramenom urobil zem, človeka i zver, ktorá je na zemi, a dal som ju, komu sa mi páčilo.
6. Teraz som však dal všetky tieto krajiny do ruky svojho sluhu, babylonského kráľa Nabuchodonozora; dal som mu aj poľnú zver, nech mu slúži!
7. Všetky národy budú poddané jemu i jeho synovi, i jeho vnukovi, kým nepríde čas aj pre jeho krajinu. Budú mu slúžiť mnohé národy a veľkí králi.
8. Národ však a kráľovstvo, ktoré jemu, babylonskému kráľovi Nabuchodonozorovi, nebude poddané, a národ, ktorý si nevloží šiju do jarma babylonského kráľa, budem stíhať mečom, hladom a morom - hovorí Pán, kým ho nevydám do jeho ruky.
9. Preto vy nepočúvajte svojich prorokov, veštcov, snárov, hádačov a čarodejov, ktorí vám hovoria: Nebudete poddaní babylonskému kráľovi!,
10. lebo vám prorokujú klamstvo, aby vás vyhnali z vašej krajiny a aby som vás rozohnal tak, že zahyniete.
11. Národ však, ktorý vloží šiju do jarma babylonského kráľa a bude mu poddaný, nechám v pokoji na jeho zemi - hovorí Pán, bude ju obrábať a na nej bývať.“
12. Júdskeму kráľovi Sedekiášovi som však povedal podobné slová: „Vložte si šije do jarma babylonského kráľa a budte mu i jeho ľudu poddaní, tak ostanete žiť.
13. Prečo by ste mali zomrieť ty i tvoj ľud pod mečom, od hladu a na mor, ako hovoril Pán o národe, ktorý sa nepoddá babylonskému kráľovi?
14. A nepočúvajte reči prorokov, ktorí vám hovoria: Nepoddajte sa babylonskému kráľovi!, pretože vám prorokujú klamstvo.
15. Ja som ich vskutku neposlal - hovorí Pán, takže falošne prorokujú v mojom mene, aby som vás odvrhol a aby ste zahynuli aj vy, aj proroci, ktorí vám prorokujú.“
16. Kňazom však a všetkému tomuto ľudu som vravel: Toto hovorí Pán: „Nepočúvajte reči prorokov, ktorí vám prorokujú: Veru, nádoby Pánovho domu sa teraz čoskoro vrátia z Babylonu, pretože vám prorokujú klamstvo.
17. Nepočúvajte ich, poddajte sa babylonskému kráľovi, tak ostanete nažive; prečo by toto mesto malo byť zboreniskom?
18. Ak sú prorokmi a ak majú slovo Pánovo, nech sa prihovárajú u Pána zástupov, aby nešli do Babylonu nádoby, ktoré zostali v Pánovom dome, v kráľovom dome a v Jeruzaleme.“
19. Lebo toto hovorí Pán zástupov o stĺpoch, mori, o podstavcoch a ostatnom náradí, ktoré zostalo v tomto meste,
20. ktoré nevezal babylonský kráľ Nabuchodonozor, keď odviedol júdskeho kráľa Jechoniáša, syna Joziášovho, a všetkých šľachticov Júdu a Jeruzalema do zajatia z Jeruzalema do Babylonu:
21. Áno, toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: „Čo zostalo v dome Pánovom a v dome kráľovom v Jeruzaleme,
22. odnesú do Babylonu a tam ostanú, kým ich nevyhľadám - hovorí Pán, a nezoberiem a neprinesiem späť na toto miesto.“

1. V tom roku, na začiatku panovania júdskeho kráľa Sedekiáša - v piatom mesiaci štvrtého roku -, mi Hananiáš, syn Azurov, prorok z Gabaonu, povedal v Pánovom dome v prítomnosti kňazov a všetkého ľudu toto:
2. „Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Zlámem jarmo babylonského kráľa.
3. Ešte dva roky a vrátim na toto miesto všetky nádoby Pánovho domu, ktoré babylonský kráľ Nabuchodonozor vzal z tohto miesta a odniesol do Babylonu.
4. A júdskeho kráľa Jechoniáša, syna Joakimovho, a všetkých júdskeho zajatcov, ktorí odišli do Babylonu, privediem späť na toto miesto - hovorí Pán -, pretože zlámem jarmo babylonského kráľa.“
5. Prorok Jeremiáš odpovedal prorokovi Hananiášovi v prítomnosti kňazov a v prítomnosti všetkého ľudu, ktorý stál v Pánovom dome.
6. Prorok Jeremiáš povedal: „Amen! Nech tak urobí Pán! Nech Pán uskutoční tvoje slová, ktoré si prorokoval, že prinavrúti nádoby Pánovho domu a všetkých zajatcov z Babylonu na toto miesto.
7. Ale počuj slová, ktoré ti ja poviem do uší a do uší všetkého ľudu.
8. Proroci, ktorí boli odpradáva pred mnou a pred tebou, predpovedali mnohým krajinám a veľkým kráľovstvám vojnu, nešťastie a mor.
9. Ak prorok predpovedá pokoj, až keď sa splní prorocké slovo, pozná sa, že toho proroka naozaj poslal Pán.“
10. Vtedy prorok Hananiáš sňal jarmo zo šije proroka Jeremiáša a polámal ho.
11. A Hananiáš povedal v prítomnosti všetkého ľudu: „Toto hovorí Pán: Takto zlámem jarmo babylonského kráľa Nabuchodonozora ešte do dvoch rokov zo šije všetkých národov.“ - Nato prorok Jeremiáš išiel svojou cestou.
12. Keď už prorok Hananiáš zlámal jarmo zo šije proroka Jeremiáša, prehovoril Pán k Jeremiášovi takto:
13. „Chod' a povedz Hananiášovi toto: Takto hovorí Pán: Drevené jarmo si zlámal, nuž urobím miesto neho jarmo železné.
14. Lebo toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Železné jarmo položí na šiju všetkých týchto národov, aby slúžili babylonskému kráľovi Nabuchodonozorovi. Budú mu teda slúžiť; dal som mu ešte aj poľnú zver.“
15. A prorok Jeremiáš povedal prorokovi Hananiášovi: „Počujže, Hananiáš! Neposlal ťa Pán, ty si falošnou nádejou zavádzal tento ľud.
16. Preto toto hovorí Pán: Pošlem ťa zo zeme preč, tohto roku zomrieš, pretože si hlásal vzburu proti Pánovi.“
17. A prorok Hananiáš zomrel v tom roku, v siedmom mesiaci.

1. Toto je znenie listu, čo poslal prorok Jeremiáš (zvyškom) starcov v zajatí, kňazom, prorokom a všetkému ľudu - ktorých odviezol z Jeruzalema do Babylonu Nabuchodonozor,
2. keď z Jeruzalema odišiel kráľ Jechoniáš a kráľovná, eunuchovia, júdske a jeruzalemské kniežatá, kováči a zámočníci -
3. prostredníctvom Elasa, syna Safanovho, a Gamariáša, syna Helkiášovho, ktorých júdsky kráľ Sedekiáš poslal do Babylonu k babylonskému kráľovi Nabuchodonozorovi:
4. „Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela, všetkým zajatcom, ktorých som poslal do zajatia z Jeruzalema do Babylonu:
5. Stavajte domy a bývajte v nich, sadte záhrady a jedzte ich ovocie,
6. berte si manželky a plodte synov a dcéry; i pre svojich synov berte manželky a dcéry vydávajte, nech rodia synov a dcéry, aby ste sa tam rozmnožili a neumenšili.
7. Usilujte sa o blaho mesta, kde som vás poslal do zajatia, a modlite sa zaň k Pánovi, pretože v jeho blahu je i vaše blaho.
8. Lebo toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Nech vás nezavedú vaši proroci, ktorí sú medzi vami, ani veštcí; ani nepočúvajte svoje sny, ktoré sa vám prisnujú,
9. pretože vám falošne prorokujú v mojom mene; neposlal som ich, hovorí Pán.
10. Lebo takto hovorí Pán: Až sa sedemdesiat rokov pre Babylon bude chýliť ku koncu, navštívim vás a splním na vás svoje prislúbenie, že vás privediem späť na toto miesto.
11. Veď ja poznám zámer, ktorý mám s vami - hovorí Pán. Sú to myšlienky pokoja a nie súženia: dám vám budúcnosť a nádej.
12. Keď budete volať ku mne, keď prídete a budete sa ku mne modliť, vyslyším vás.
13. Budete ma hľadať a nájdete ma; ak ma budete hľadať celým svojím srdcom,
14. dám sa vám nájsť - hovorí Pán -, vrátim vás zo zajatia a zhromaždím vás zo všetkých národov a zo všetkých miest, kde som vás roztratil - hovorí Pán -, a vrátim vás na miesto, odkiaľ som vás odviezol do zajatia.
15. Lebo vy hovoríte: Pán nám vzbudil v Babylone prorokov.
16. Ale toto hovorí Pán kráľovi, ktorý sedí na Dávidovom tróne, a všetkému ľudu, ktorý býva v tomto meste, vašim bratom, ktorí nešli s vami do zajatia:
17. Toto hovorí Pán zástupov: Áno, pošlem na nich meč, hlad a mor a urobím ich podobnými odporným figám, takým zlým, že ich nemožno jesť.
18. A budem ich stíhať mečom, hladom a morom. Urobím ich postrachom pre všetky kráľovstvá zeme, kliatbou, hrôzou, posmechom a potupou medzi všetkými národmi, kde som ich roztratil,
19. pretože nepočúvali moje slová - hovorí Pán, keď som im opätovne posielal svojich sluhov, prorokov; nepočúvali ste ich, hovorí Pán.
20. Počujte teda slovo Pánovo, všetci zajatci, ktorých som poslal z Jeruzalema do Babylonu:
21. Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela, o Achabovi, synovi Koliášovom, a Sedekiášovi, synovi Masiášovom, ktorí vám falošne prorokujú v mojom mene: Hľa, vydám ich do rúk babylonského kráľa Nabuchodonozora; pred vašim zrakom ich zabije.
22. A všetci júdski zajatci, ktorí sú v Babylone, vezmú si z nich túto kliatbu: Nech s tebou naloží Pán ako so Sedekiášom a Achabom, ktorých babylonský kráľ piekol na ohni.
23. Pretože spáchali v Izraeli hanebnosť, cudzoložili so ženami svojich blízkych a v mojom mene hovorili falošné reči, ktoré som im neprikázal. Ja to viem a som toho svedkom, hovorí Pán.“
24. A Nechelamitovi Semeiášovi povieš:
25. „Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela, pretože si vlastným menom poslal všetkému ľudu, ktorý je v Jeruzaleme, a kňazovi Sofoniášovi, synovi Masiášovmu, i všetkým kňazom list v znení:
26. Pán ťa urobil kňazom namiesto kňaza Jojadu, aby si v Pánovom dome dozeral na každého šialenca, ktorý prorokuje, a aby si ho dal do klady a do okov.
27. Nuž prečo si teraz nepokarhal Jeremiáša z Anatotu, ktorý vám prorokuje?
28. Veď nám odkázal do Babylonu toto: Dlhé to bude. Stavajte domy a bývajte v nich, vysádzajte

záhrady a jedzte ich ovocie!“

29. Kňaz Sofoniáš prečítal tento list samému Jeremiášovi.

30. Pán však riekol Jeremiášovi:

31. „Odkáž všetkým zajatcom: Toto hovorí Pán o Nechelamitovi Semeiášovi: Pretože vám Semeiáš prorokoval, hoci som ho neposlal, a budil vo vás falošné nádeje,

32. preto takto hovorí Pán: Hľa, potrestám Semeiáša a jeho potomstvo. Nebude mať nikoho, kto by býval uprostred tohto ľudu, a neuvidí blaho, ktoré ja dám svojmu ľudu - hovorí Pán -, pretože hlásal odboj proti Pánovi.“

1. Slovo, ktoré Pán povedal Jeremiášovi:
2. „Toto hovorí Pán, Boh Izraela: Napíš si do knihy všetky slová, ktoré som ti povedal.
3. Lebo, hľa, prídu dni, vraví Pán, keď obrátim osud svojho ľudu, Izraela a Júdu, hovorí Pán, a navrátim ich do krajiny, ktorú som dal ich otcom, i budú ňou vládnuť.“
4. Toto sú slová, ktoré Pán hovoril o Izraeli a o Júdsku:
5. „Áno, toto hovorí Pán: Počuli sme strašný hlas; úzkosť a niet pokoja.
6. Spytujte sa, pozrite, či porodí muž? Prečo vidím, že každý muž má ruky na bedrách sťa rodička a každá tvár sa zmenila, zbledla.
7. Ach, veľký je to deň, podobného mu niet, je to čas úzkosti pre Jakuba, ale vyslobodí sa z toho.
8. V ten deň, hovorí Pán zástupov, zlámem jarmo, ktoré má na šiji, a jeho putá roztrhám, že ho nebudú viac zotročovať cudzinci.
9. Pánovi, svojmu Bohu, budú slúžiť a svojmu kráľovi Dávidovi, ktorého im ustanovím.
10. Ty sa však neboj, sluha môj, Jakub, hovorí Pán, nestrachuj sa - Izrael, lebo, hľa, ja ťa zachránim z dialky a tvoje potomstvo z krajiny zajatia; i vráti sa Jakub a odpočinie si, v bezpečí bude, nezastraší ho nik.
11. Veď som s tebou ja, hovorí Pán, aby som ťa zachránil. Áno, zničím všetky národy, medzi ktoré som ťa roztrúsil, iba teba nezničím, ale budem ťa karhať spravodlivo a bez trestu ťa nenechám.
12. Lebo toto hovorí Pán: Nezhojiteľný je tvoj úraz, nevyliciteľná tvoja rana.
13. Nik sa nechce ujať tvojho vredu, nemáš lieku na zhojenie.
14. Všetci tvoji milovníci zabudli na teba, nevyhľadávajú ťa; veď som ťa udrel nepriateľskou ranou, príkrym karhaním pre množstvo tvojich hriechov, silu tvojich zločinov.
15. Čo kričíš pre svoj úraz? - Tvoja bolesť je nezhojiteľná; pre množstvo tvojich hriechov, silu tvojich zločinov som ti to urobil.
16. Ale všetci, čo ťa hlcú, budú pohltení, všetci tvoji nepriatelia pôjdu do zajatia, všetci, čo ťa koristia, budú korisťou a všetci, čo ťa plienia, budú plenom.
17. Lebo ti zaelím jazvu a rany ti vyliečim, hovorí Pán, veď ťa volajú Odohnaná, Sion, ktorý nik nehľadá.
18. Toto hovorí Pán: Hľa, obrátim osud Jakubových stanov, nad jeho šiatrami sa zľutujem, mesto sa zbuduje na svojich kopcoch a palác bude stáť na pravom mieste.
19. Chválospev sa bude z nich ozývať a hlas veselosti, rozmnožím ich, neumenšia sa, oslávim ich, neoslbnú.
20. Jeho synovia budú ako kedysi, ich obec sa upevní predo mnou a navštívim všetkých, čo ich utláčajú.
21. Vládcu bude mať z vlastných radov a panovníka si sám zrodí. Priblížim si ho a príde ku mne, veď ktože by nasadzoval život a priblížil by sa mi - hovorí Pán.
22. I budete mojím ľuďom a ja budem vašim Bohom.
23. Hľa, zúri Pánova víchrica, hnev, víchor sa rúti, zúri nad hlavou bezbožníkov!
24. Neodvráti sa Pánov hnev, kým nesplní a neustáli plány svojho srdca, na konci dní to pochopíte.

1. V tom čase, hovorí Pán, budem Bohom všetkým rodom Izraela a oni budú mojím ľudom.
2. Toto hovorí Pán: Na pustatine našiel milosť národ, ušetrený mečom, do svojho odpočinku išiel Izrael.“
3. Zďaleka sa mu zjavil Pán: „Láskou odvekou som ťa miloval, preto som ti zachoval priazeň.
4. Ešte ťa zbudujem, vystavia ťa, panna, Izrael; ešte sa ozdobíš bubnami, vykročíš do tanca natešených.
5. Ešte budeš sadiť vinice na vrchoch Samárie: čo sadzači zasadia, aj užijú.
6. Lebo príde deň, keď budú kričať strážnici na vrchoch Efraima: Hor' sa, podme na Sion k Pánovi, svojmu Bohu!
7. Lebo toto hovorí Pán: Jasajte pre Jakuba v radosti a plesajte nad hlavou národov! Rozhlasujte, oslavujte a hovorte: Pán vyslobodil svoj ľud, zvyšky Izraela.
8. Hľa, privediem ich zo severnej krajiny a z končín zeme ich zhromaždím; medzi nimi i slepých a chromých, samodruhé i šestonedielky: veľký zástup sa vráti sem.
9. Prichádzajú s plačom, no vediem ich s potechou, zavediem ich k potokom vôd po rovnej ceste, kde sa nepotknú, lebo som Izraelov otec a Efraim je môj prvorodený.“
10. Národy, čujte slovo Pánovo; ohlasujte na ďalekých ostrovoch a vravte: „Ten, čo rozosial Izrael, pozbiera ho a ustráži ho ako pastier stádo.“
11. Áno, Pán vykúpi Jakuba, vyslobodí ho z ruky, čo ho premožla.
12. Prídu a zaplesajú na výšine Siona, budú sa hrnúť k darom Pánovým, k obiliu, muštu a oleju, k mláďatám oviec a statku. Ich duša bude ako zavodnená záhrada, nebudú viac mrieť túžbou.
13. Vtedy sa bude panna tešiť v tanci, i mladíci a starci pospolu. „Ich smútok zmením na radosť, poteším ich, rozveselím po žiali.
14. Opojím dušu kňazov hojnosťou a môj ľud sa nasýti mojimi darmi“ - hovorí Pán.
15. Toto hovorí Pán: „Čuj, v Ráme počuť vzdychanie, prehorký plač, Ráchel narieka nad svojimi deťmi, nedá sa potešiť nad deťmi, pretože ich niet.“
16. Toto hovorí Pán: „Zabráň svojmu hlasu plač a svojím očiam slzy, veď tvoja námaha dostane odmenu, hovorí Pán, vrátia sa z nepriateľskej krajiny.
17. Je nádej pre tvoju budúcnosť - hovorí Pán, synovia sa vrátia na svoje územie.
18. Počujem Efraima vzdychať: Šľahal si ma, nuž dal som sa šľahať ako neskrotený junec. Prived' ma späť a navrátim sa, veď ty si Pán, môj Boh!
19. Už som oželel svoj odpad, a keď som uznal, bil som si stehno, hanbil som sa a červenal, lebo som niesol hanbu svojej mladosti.
20. Či mi je Efraim drahým synom? Či je rozkošným dieťaťom? Veď kedykoľvek mu hrozím, znovu si musím naň spomenúť a trasie sa mi preň vnútro, musím sa nad ním zmilovať“ - hovorí Pán.
21. Postav si stĺpy, zasad' si kamene, daj pozor na cestu, na chodník, ktorým si kráčal; vráť sa späť, panna, Izrael, vráť sa sem do týchto svojich miest!
22. Dokedyže budeš blúdiť, dcéra odbojná? Veď Pán stvorí čosi nové na zemi: Žena obklúči muža.
23. Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: „V júdskej krajine a v jej mestách, až obrátim ich osud, budú ešte hovoriť toto slovo: Pán nech ťa požehná, spravodlivá niva, svätý vrch!
24. A budú tam bývať spolu Júda a všetky jeho mestá, roľníci a sprievodcovia stád.
25. Áno, opojím unavenú dušu a každú roztúženú dušu naplním.“
26. (Preto som sa zobudil a pozeral, môj sen mi bol sladký.)
27. „Hľa, prídu dni - hovorí Pán, keď zasejem dom Izraelov a dom Júdov semenom ľudí a semenom zvierat.
28. A ako som nad nimi bedlil, keď som mal vytrhávať, rúcať, pustošiť, nivočiť a pôsobiť nešťastie, tak budem bedliť, keď budem mať budovať a sadiť, hovorí Pán.
29. V tých dňoch nebudú viac hovoriť: Otcovia jedli plánky a synom stúpili zuby.
30. Každý zomrie len pre svoj hriech; zuby stúpnu každému človeku, ktorý je plánky.
31. Hľa, prichádzajú dni, hovorí Pán, keď uzavriem s domom Izraela a s domom Júdu novú zmluvu!

32. Nie ako zmluvu, ktorú som uzavrel s ich otcami, keď som ich chytil za ruku, aby som ich vyviedol z Egypta. Tú moju zmluvu oni zrušili, hoci som im bol Pánom - hovorí Pán.
33. Ale toto bude zmluva, ktorú po týchto dňoch uzavriem s domom Izraela - hovorí Pán. Svoj zákon dám do ich vnútra a napíšem ho do ich srdca. A budem im Bohom a oni budú mojím ľudom.
34. Už sa nebudú vzájomne poučovať a brat bratovi nebude hovoriť: Poznajte Pána!, pretože ma všetci poznajú od najmenšieho po najväčších - hovorí Pán. Lebo im odpustím vinu a na ich hriech si viac nespomeniem.“
35. Toto hovorí Pán, ktorý dáva slnko za svetlo dňu, určuje mesiac a hviezdy za svetlo noci, pobúri more, že hučia jeho vlny, Pán zástupov má meno:
36. „Ak sa tieto zákony otrasú predom mnou, hovorí Pán, aj semä Izraela prestane byť národom predom mnou po všetky dni.“
37. Toto hovorí Pán: „Ak sa hore dajú zmerať nebesá a dolu preskúmať základy zeme, aj ja zavrhnem celé semä Izraela pre všetko, čo urobili - hovorí Pán.
38. Hľa, prídu dni, hovorí Pán, a mesto sa vybuduje pre Pána od veže Chananel až po Rožnú bránu.
39. Meracia šnúra však pôjde ďalej rovno ku kopcu Gareb a skrúti sa ku Goe.
40. Celé Údolie mŕtvol a popola a celé pole až po potok Kedron a po uhol Konskej brány na východ, bude zasvätené Pánovi. Nikdy viac nebude zbúrané ani zrúcané.“

1. Slovo, ktoré Pán prehovoril k Jeremiášovi v desiatom roku júdskeho kráľa Sedekiáša - to bol osemnásty rok Nabuchodonozora.
2. Vojsko babylonského kráľa vtedy obliehalo Jeruzalem, prorok Jeremiáš bol však uväznený v strážnom nádvorí, ktoré bolo v paláci júdskeho kráľa.
3. Uväznil ho júdsky kráľ Sedekiáš s výčitkou: „Prečo prorokuješ: Toto hovorí Pán: Hľa, ja vydám toto mesto do rúk babylonského kráľa, zaujme ho!
4. Sedekiáš, júdsky kráľ, však neunikne moci Chaldejcov, ba určite sa dostane do rúk babylonského kráľa, bude s nim hovoriť z úst do úst a bude mu hľadiť z očí do očí.
5. Odvedie Sedekiáša do Babylonu a tam aj ostane, kým ho nenavštívim, hovorí Pán. Ak budete bojovať proti Chaldejcom, nebudete mať úspech.“
6. Jeremiáš povedal: „Pán prehovoril ku mne takto:
7. Hľa, príde k tebe Hanameel, syn tvojho strýca Seluma, s návrhom: Kúp si moje pole, ktoré je v Anatote, veď máš na kúpu príbuzenské prednostné právo!
8. Prišiel teda ku mne Hanameel, syn môjho strýca, ako povedal Pán, do strážneho nádvorja a povedal mi: Kúp si moje pole, ktoré je v Anatote na území Benjamínovom, veď ty máš prednostné právo nadobudnúť si ho, tebe patrí vymeniť ho, kúp si ho! Vedel som, že je to Pánovo slovo.
9. Kúpil som teda od Hanameela, syna svojho strýca, pole, ktoré je v Anatote, a odvážil som mu peniaze, sedemnást šeklov striebra.
10. Napísal som listinu, zapečatil som ju, pribral som svedkov a na vážkach som odvážil striebro.
11. Vzal som zapečatenú kúpnu zmluvu podľa predpisov a nariadení aj otvorenú zmluvu
12. a pred očami svojho bratanca Hanameela, pred očami v kúpnej listine podpísaných svedkov a pred očami všetkých Júdovcov, ktorí sa zdržovali v strážnom nádvorí, som ju odovzdal Baruchovi, synovi Masiášovho syna Nériho.
13. A pred ich očami som dal Baruchovi tento príkaz:
14. Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Vezmi tieto listiny, túto zapečatenú kúpnu zmluvu, aj zmluvu otvorenú a ulož ich do hlinenej nádoby, aby sa zachovali na dlhý čas.
15. Lebo toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Ešte sa budú v tejto krajine kupovať domy, polia a vinohrady.
16. Keď som odovzdal kúpnu listinu Baruchovi, synovi Nériho, takto som sa modlil k Pánovi:
17. Ach, Pane, Jahve, pozri; ty si svojou veľkou mocou a svojím vystretým ramenom učinil nebo i zem a tebe nie je nemožná nijaká vec.
18. Tisícom preukazuješ milosrdenstvo, vinu otcov však, keď sa pomínú, odplatíš ich synom; Boh veľký a mocný, ktorého meno je Pán zástupov!
19. Veľký v ustanoveniach a mocný v skutkoch, ktorého oči sú otvorené nad každou cestou ľudských synov, aby si každému dal podľa jeho ciest a podľa ovocia jeho skutkov;
20. ktorý si robil znamenania a divy v egyptskej krajine a podnes (robiš) na Izraeli i na ľuďoch a urobil si si meno, aké máš dnes,
21. a vyviedol si svoj ľud, Izrael, z egyptskej krajiny znameniami a zázrakmi, mocnou rukou a vystretým ramenom i veľkou hrôzou.
22. A dal si im túto krajinu, ktorú si prisahou prisľúbil ich otcom, krajinu, ktorá oplýva mliekom a medom.
23. Prišli a zaujali ju, ale nepočúvali tvoj hlas a nekráčali podľa tvojich príkazov, nič, čo si im kázal robiť, nerobili, nuž stíhal si ich všetkým týmto nešťastím.
24. Pozri, násypy postúpili až k mestu, aby ho zaujali, a mesto sa dostáva do ruky Chaldejcov, ktorí naň útočia mečom, hladom a morom. Splňa sa, čo si povedal, a ty to vidíš.
25. A ty si mi povedal, Pane, Jahve: Kúp si to pole!, no mesto sa jednako dostáva do ruky Chaldejcov.“
26. I prehovoril Pán k Jeremiášovi toto slovo:
27. „Hľa, ja som Pán, Boh každého tvora; či je mne nejaká vec nemožná?

28. Preto takto hovorí Pán: Hľa, ja vydám toto mesto do ruky Chaldejcov a do ruky babylonského kráľa Nabuchodonozora; zmocní sa ho!
29. Chaldejci, ktorí na toto mesto útočia, vniknú a podpália toto mesto a spália ho i domy, na strechách ktorých okiadzali Bála a liali nápojové obety cudzím bohom, aby ma dráždili.
30. Veď synovia Izraela a synovia Júdu robia od mladi iba to, čo je v mojich očiach zlé; synovia Izraela ma dielami svojich rúk iba dráždia - hovorí Pán.
31. Odkedy ho postavili, až po dnešný deň bolo mi toto mesto iba na hnev a na zlosť, že si ho musím odstrániť pred tváre
32. pre všetku zlobu synov Izraela a synov Júdu, ktorú popáchali sami, ich králi, kniežatá, kňazi a proroci, mužovia Júdu a občania Jeruzalema, aby ma dráždili.
33. Obrátili ku mne šiju, a nie tvár; jednostaj som ich poučoval, ale nepočúvali, výčitku neprijali.
34. Svoje ohavnosti umiestnili v dome, ktorý sa volá mojím menom, aby ho zneuctili.
35. A postavili výšiny v údolí Ben Hinom, aby zasväcovali svojich synov a svoje dcéry Molochovi, hoci som im to nekázal, ani na myseľ mi neprišlo, žeby páchali túto ošklivosť a Júdu priviedli do hriechu.“
36. Teraz teda toto hovorí Pán, Boh Izraela, o tomto meste, o ktorom vy hovoríte, že sa pomocou meča, hladu a moru dostáva do ruky babylonského kráľa:
37. „Hľa, ja ich pozbieram zo všetkých krajín, do ktorých som ich rozhádzal vo svojom hneve, vo svojom zápale a veľkej prchkosti; privediem ich späť na toto miesto a usadím ich v bezpečnosti.
38. Budú mojím ľudom a ja budem ich Bohom.
39. A dám im jedno srdce a jednu cestu, aby sa ma po všetky dni báli pre svoje - a potom aj pre deti svojich detí - blaho.
40. Uzavriem s nimi večnú zmluvu, ktorou im neprestanem robiť dobro; vložím im do srdca svoju bázeň, aby sa odo mňa neodklonili.
41. Radosť z nich budem mať, keď im budem preukazovať dobro; zasadím ich verne v tejto krajine, celým svojím srdcom a celou svojou dušou.
42. Lebo toto hovorí Pán: Ako som na tento ľud dopustil všetko toto veľké nešťastie, tak im spôsobím všetko blaho, o ktorom im hovorím.
43. Bude sa teda kupovať pole v tejto krajine o ktorej vy hovoríte: Spustošená je, bez ľudí a zvierat, dostáva sa do ruky Chaldejcov.
44. Budú kupovať polia za peniaze, písať listiny, pečatíť a priberať svedkov v krajine Benjamínovej i v okolí Jeruzalema, v mestách Júdska, v horských mestách, v mestách na rovine i v mestách na juhu, až obrátim ich osud“ - hovorí Pán.

1. A Pán znova takto prehovoril k Jeremiášovi, keď bol ešte uväznený v strážnom nádvorí:
2. „Toto hovorí Pán, ktorý stvoril zem, utvoril ju a upevnil - Pánom sa volá:
3. Volaj ku mne a vyslyším ťa a oznámim ti veľké, nevystihnuteľné veci, o ktorých nevieš.
4. Lebo toto hovorí Pán, Boh Izraela, o domoch tohto mesta, o zrúcaných júdskych domoch na násypy a o meči:
5. Idú bojovať proti Chaldejcom a naplniť ich mŕtvolami ľudí, ktorých som porazil vo svojom hneve a svojej prchkosti, pretože som - pre ich veľkú zlobu - zakryl pred týmto mestom svoju tvár.
6. Hľa, ja mu obviažem ranu, vyliečim a uzdravím ich a odhalím im poklady pokoja a pravdy.
7. Zmením osud Júdu a osud Izraela a zbudujem ich ako kedysi.
8. Očistím ich od všetkých hriechov, ktoré spáchali proti mne, a odpustím im všetky hriechy, ktoré spáchali proti mne, keď sa mi spreneverili.
9. A bude mi to na slávu, radosť, chválu a ozdobu pred všetkými národmi zeme, keď počujú všetko dobro, ktoré som im urobil. Budú sa báť a triasť pre všetko dobro a pre všetko blaho, ktoré som im dal.
10. Toto hovorí Pán: Na tomto mieste, o ktorom vy hovoríte: Pusté je, bez ľudí a bez zvierat, v mestách Júdska a na uliciach Jeruzalema, ktoré sú spustošené, bez ľudí, bez obyvateľov a bez zvierat, ešte zaznejte
11. hlas plesania a hlas radosti, hlas ženícha a hlas mladuchy, hlas tých, čo hovoria: Oslavujte Pána zástupov, pretože Pán je dobrý, pretože jeho milosrdenstvo trvá naveky a čo nesú obeť vďaka do Pánovho domu, lebo zmením osud krajiny ako na začiatku, hovorí Pán.
12. Toto hovorí Pán zástupov: Na tomto pustom mieste bez ľudí a bez dobytku a vo všetkých jeho mestách budú ešte nivy pastierov, kde budú odpočívať s ovcami.
13. V horských mestách, v mestách na rovine i v mestách na juhu, v Benjamínovej krajine, v okolí Jeruzalema i v mestách Júdska budú ešte prechádzať ovce rukami počítacza, hovorí Pán.
14. Hľa, prídu dni - hovorí Pán -, že upevním slovo blaha, ktoré som prisľúbil Izraelovmu domu a domu Júdovmu.
15. V tých dňoch a v tom čase dám Dávidovi vyklíčiť spravodlivý výhonok, ktorý bude konať v krajine právo a spravodlivosť.
16. V tých dňoch Júda dosiahne spásu a Jeruzalem bude bývať v bezpečí a budú ho volať: Pán, naša spravodlivosť.
17. Lebo toto hovorí Pán: Dávidovi nebude chýbať muž, ktorý zasadne na jeho trón.
18. A levitským kňazom nebude predom mnou chýbať muž, ktorý bude obetovať celopaly, spaľovať žertvy a prinášať obety po všetky dni.“
19. I prehovoril Pán k Jeremiášovi toto slovo:
20. „Toto hovorí Pán: Keď zrušíte moju zmluvu s dňom a moju zmluvu s nocou, že nebude deň a noc vo svojom čase,
21. vtedy sa zruší aj moja zmluva s Dávidom, mojím sluhom, takže nebude mať syna, ktorý by kraloval na jeho tróne, a s levitskými kňazmi, mojimi sluhami.
22. Ako nemožno spočítať vojsko nebies ani zmerať piesok mora, tak rozmnožím semä Dávida, svojho sluhu, a levitov, ktorí mi slúžia.“
23. A Pán prehovoril k Jeremiášovi toto slovo:
24. „Či si nezbadal, že títo ľudia vravia: Pán zavrhol dva rody, ktoré si vyvolil a opovrhujú mojím ľudom, že pred nimi už ani nie je národom?
25. Toto hovorí Pán: Ak nemám zmluvu s dňom a nocou a ak som nedal svoje zákony nebu a zemi,
26. tak zavrhnem aj potomstvo Jakuba a svojho sluhu Dávida, že pre Abrahámovu, Izákovo a Jakubovo potomstvo nevezmem panovníka z jeho rodu. Áno, zmením ich osud a zmilujem sa nad nimi.“

1. Slovo, ktoré Pán prehovoril k Jeremiášovi, keď babylonský kráľ Nabuchodonozor, celé jeho vojsko, všetky kráľovstvá zeme podrobené jeho moci a všetky národy bojovali proti Jeruzalemu a proti všetkým jeho mestám:
2. „Toto hovorí Pán, Boh Izraela: Chod' a povedz júdskeму kráľovi Sedekiášovi: Toto hovorí Pán: Hľa, ja vydám toto mesto do ruky babylonského kráľa a on ho spáli ohňom!
3. Ani ty sa z jeho moci nevyšľobíš, určite ťa chytia a odovzdajú do jeho ruky; z očí do očí budeš vidieť babylonského kráľa a z úst do úst bude s tebou hovoriť; potom pôjdeš do Babylonu.
4. Jednako počuj slovo Pánovo, júdsky kráľ Sedekiáš! Toto ti hovorí Pán: Nezomrieš pod mečom.
5. Zomrieš v pokoji a ako pálili (voňavky) tvojim otcom, prvším kráľom, tvojim predchodcom, tak (ich) budú páliť aj tebe a budú za tebou nariekať: Ach, pane! To je slovo, ktoré som povedal ja“ - hovorí Pán.
6. Prorok Jeremiáš povedal všetky tieto slová júdskeému kráľovi Sedekiášovi v Jeruzaleme.
7. A vojsko babylonského kráľa bojovalo proti Jeruzalemu a proti všetkým júdskeým mestám, ktoré ostali: proti Lachisu a Azeke. Z júdskeých miest ostali tieto opevnené mestá.
8. Slovo, ktoré Pán prehovoril k Jeremiášovi keď kráľ Sedekiáš uzavrel so všetkými ľuďmi v Jeruzaleme dohodu, aby vyhlásili prepustenie,
9. aby každý prepustil na slobodu svojho hebrejského sluhu a svoju hebrejskú slúžku, aby nik nezotročoval Judejca, svojho brata.
10. I poslúchli všetci veľmoži a všetci ľudia, ktorí pristúpili k dohode, že každý prepustí na slobodu svojho sluhu a svoju slúžku, že ich nebudú viac zotročovať. Poslúchli a poprepúšťali ich.
11. Ale potom priviedli späť sluhov a slúžky, ktorých prepustili na slobodu, a nútili ich za sluhov a za slúžky.
12. Pán teda prehovoril k Jeremiášovi toto slovo:
13. „Toto hovorí Pán, Boh Izraela: Ja som uzavrel zmluvu s vašimi otcami v deň, keď som ich vyviedol z egyptskej krajiny, z domu otroctva, slovami:
14. Po siedmich rokoch nech každý prepustí svojho hebrejského brata, ktorý sa mu predal. Šesť rokov nech ti slúži, potom ho prepust' od seba na slobodu! Ale vaši otcovia ma nepočúvali, nenaklonili si ucho.
15. Vy ste sa teraz obrátili a urobili ste, čo je správne v mojich očiach, keď ste každý svojmu blížnemu ohlásili slobodu a uzavreli ste dohodu predo mnou, v dome, ktorý sa volá mojím menom.
16. Potom ste opäť znesvätili moje meno, keď ste priviedli späť každý svojho sluhu a svoju slúžku, ktorých ste prepustili celkom na slobodu, a nútili ste ich, aby vám boli sluhami a slúžkami.
17. Preto takto hovorí Pán: Vy ste ma nepočúvali, aby ste vyhlásili prepustenie každý svojmu bratovi a každý svojmu blížnemu. Nuž ja vám ohlasujem prepustenie - hovorí Pán - pre meč, pre mor a pre hlad a urobím vás postrachom všetkým kráľovstvám zeme.
18. Mužov však, ktorí prestúpili moju zmluvu a nesplnili podmienky dohody, ktorú uzavreli predo mnou, keď preťali teľa na dvoje a prechádzali pomedzi jeho časti:
19. Júdske kniežatá a kniežatá jeruzalemské, eunuchov a kňazov i všetkých ľudí krajiny, ktorí prechádzali pomedzi časti teľaťa,
20. vydám do ruky ich nepriateľov a do ruky tých, čo im striehnu na život, takže ich mŕtvoly budú pokrmom nebeských vtákov a zemskej zveri.
21. Aj júdskeho kráľa Sedekiáša a jeho kniežatá vydám do rúk ich nepriateľov a do rúk tých, čo im striehnu na život, do rúk vojska babylonského kráľa, ktoré od vás ustúpilo.
22. Hľa, vydám rozkaz, hovorí Pán, a vrátim ich k tomuto mestu; budú naň útočiť, zmocnia sa ho a spália ho ohňom; a mestá Júdska obrátim na neobývanú púšť.“

1. Slovo, ktoré Pán prehovoril k Jeremiášovi v dňoch júdskeho kráľa Joakima, Joziášovho syna:
2. „Chod' k rodu Rechabovcov, prehovor s nimi, zaved' ich do Pánovho domu, do niektorej z miestností, a ponúkni ich vínom.“
3. I vzal som Jezoniáša, syna Jeremiášovho, syna Habsaniášovho, jeho bratov, všetkých jeho synov a celý rod Rechabovcov
4. a priviedol som ich do Pánovho domu, do miestnosti synov Hanana, syna Jegedeliáša, Božieho muža, ktorá bola vedľa miestnosti kniežat, nad izbou strážcu prahu Másiáša, syna Selumovho.
5. I predložil som pred synov rodu Rechabovcov čaše plné vína a kalichy a vyzval som ich: „Pite víno!“
6. Odpovedali však: „Nepijeme víno, pretože Rechabov syn Jonadab, náš otec, nám prikázal: Nikdy nepite víno ani vy, ani vaši synovia!
7. Ani domy nestavajte, nesejte semeno, nesadte a nevlastnite vinice, ale bývajte celý svoj život v stanoch, aby ste sa dožili dlhého veku na zemi, na ktorej ste pútnikmi.
8. I poslúchli sme svojho otca, Rechabovho syna Jonadaba, vo všetkom, čo nám prikázal, takže celý svoj život nepijeme víno ani my, ani naše ženy, ani naši synovia, ani naše dcéry.
9. A pre svoje obydlie nestaviame domy, nemáme viníc ani poľa, ani osiva,
10. ale bývame v stanoch. Poslúchame a robíme všetko podľa toho, ako nám prikázal náš otec Jonadab.
11. Keď však vojsko babylonského kráľa Nabuchodonozora napredovalo proti krajine, povedali sme: Podte, vojdime pred vojskom Chaldejcov a pred vojskom Aramejcov do Jeruzalema! Preto bývame v Jeruzaleme.“
12. Vtedy takto prehovoril Pán k Jeremiášovi:
13. „Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Id' a povedz mužom Júdska a obyvateľom Jeruzalema: Nevezmete si poučenie a nebudete poslúchať moje slová? - hovorí Pán.
14. Zachovávajú sa slová Rechabovho syna Jonadaba; ten prikázal svojim synom nepiť víno, nuž nepili až po dnešný deň, pretože poslúchajú rozkaz svojho otca. Ja však neprestajne hovorím k vám, ale nepočúvate ma.
15. Ustavične k vám posielam rozličných svojich sluhov, prorokov, s odkazom: Odvráťte sa každý od svojej zlej cesty, napravte svoje skutky a nechodte za cudzími bohmi slúžiť im, tak budete bývať v krajine, ktorú som dal vám a vašim otcom, ale nenaklonili ste si sluch a nepočúvali ste ma.
16. Áno, potomci Rechabovho syna Jonadaba zachovali príkaz svojho otca, ktorý im dal, tento ľud však nepočúval mňa.
17. Preto takto hovorí Pán, Boh zástupov, Boh Izraela: Hľa, ja dopustím na Júdu a na obyvateľov Jeruzalema všetko nešťastie, ktorým som im hrozil, pretože som hovoril k nim, ale nepočúvali, volal som, ale neodpovedali.“
18. Rodu Rechabovcov však povedal Jeremiáš: „Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Pretože ste poslúchli príkaz svojho otca Jonadaba, zachovali ste všetky jeho nariadenia a robili ste všetko podľa toho, čo vám prikázal,
19. preto takto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Jonadabovi, synovi Rechabovmu, nebude chýbať muž, ktorý bude stáť pred mojou tvárou.“

1. Vo štvrtom roku júdskeho kráľa Joakima, syna Joziášovho, prehovoril Pán k Jeremiášovi toto slovo:
2. „Vezmi si zvitkovú knihu a napíš do nej všetky slová, ktoré som ti hovoril o Izraeli, o Júdovi a o všetkých národoch odo dňa, čo som k tebe za čias Joziáša hovoril, až po dnešný deň.
3. Hádam si dom Júdov povšímne rozličné nešťastia, ktorými ich zamýšľam postihnúť, takže sa odvráti každý od svojej zlej cesty a odpustím im ich vinu a ich hriech.“
4. Jeremiáš teda zavolať Barucha, syna Nériho, a Baruch z Jeremiášových úst napísal do zvitkovej knihy všetky Pánove slová, ktoré mu hovoril.
5. I prikázal Jeremiáš Baruchovi: „Ja som hatený, nemôžem ísť do Pánovho domu.
6. Choď teda ty a v Pánovom dome v pôstny deň čítaj do uší ľudu Pánove slová zo zvitku, ktorý si napísal z mojich úst; čítaj ich aj do uší všetkých Júdovcov, ktorí prídu zo svojich miest.
7. Hádam prenikne ich modlitba k Pánovi a odvráti sa každý od svojej zlej cesty. Lebo veľký je hnev a prchivosť, ktorou Pán hrozil tomuto ľudu.“
8. Baruch, syn Nériho, urobil všetko tak, ako mu rozkázal prorok Jeremiáš a čítal z knihy Pánove slová v Pánovom dome.
9. V piatom roku júdskeho kráľa Joakima, syna Joziášovho, v deviatom mesiaci vyhlásili pôst pred Pánom všetkému jeruzalemskému ľudu a všetkému ľudu, ktorý z júdskeho miest prichádzal do Jeruzalema.
10. Vtedy Baruch v Pánovom dome, v izbe Gamariáša, syna pisára Safana, v hornom nádvorí pri vchode Novej brány Pánovho domu čítal z knihy do uší všetkému ľudu Jeremiášove slová.
11. Všetky Pánove slová z knihy však počul Micheáš, syn Gamariáša, syna Safanovho.
12. Zostúpil teda do kráľovho domu, do pisárovej izby, kde práve zasadali všetky kniežatá: pisár Elisama, Semeiášov syn Dalaiáš, Achoborov syn Elnatán, Safanov syn Gamariáš, Hananiašov syn Sedekiáš a všetky kniežatá.
13. Micheáš im oznámil všetky reči, ktoré počul, keď ich Baruch čítal z knihy pred ľuďmi.
14. Vtedy kniežatá poslali k Baruchovi Júdiho, syna Nataniáša, syna Selemiáša, syna Chusiho, s odkazom: „Vezmi si do ruky zvitok, z ktorého si čítal ľudu, a príd!“ A Baruch, syn Nériho, vzal do ruky zvitok a išiel k nim.
15. I povedali mu: „Nože si sadni a čítaj pred nami!“ Nato Baruch čítal pred nimi.
16. Keď však počuli všetky reči, zarazení pozerali na seba a povedali Baruchovi: „Všetky tieto reči musíme oznámiť kráľovi.“
17. A vypytovali sa Barucha: „Povedz nám, ako si napísal z jeho úst všetky tieto slová?“
18. Baruch im odpovedal: „Ústne mi hovoril všetky tieto slová a ja som písal atramentom do knihy.“
19. Vtedy kniežatá povedali Baruchovi: „Choď a schovaj sa aj ty, aj Jeremiáš; aby nik nevedel, kde ste.“
20. Potom vošli ku kráľovi do nádvorja, ale zvitok nechali v izbe pisára Elisamu, a všetko oznámili kráľovi.
21. Kráľ poslal Júdiho, aby doniesol zvitok. Júdi ho doniesol z izby pisára Elisamu a čítal ho pred kráľom a pred všetkými kniežatami, ktoré stáli vedľa kráľa.
22. Kráľ však sedel v zimnom dome - bol deviaty mesiac - a pred ním bolo rozpálené ohnisko.
23. Keď Júdi prečítal tri alebo štyri stĺpce, odrezal ich pisárskym nožom a hodil na oheň, ktorý bol na ohnisku, kým celý zvitok nezhorel v ohni na ohnisku.
24. Kráľ a všetci jeho služobníci, ktorí počúvali všetky tieto reči, sa teda nebáli a neroztrhli si rúcho.
25. Ba hoci Elnatán, Dalaiáš a Gamariáš naliehali na kráľa, aby zvitok nepálil, neposlúchol ich.
26. A kráľ prikázal Jeremielovi, kráľovmu synovi, Saraiášovi, synovi Ezriela, a Selemiášovi, synovi Abdeela, aby chytili pisára Barucha a proroka Jeremiáša; ale Pán ich skryl.
27. Keď kráľ spálil zvitok so slovami, ktoré z Jeremiášových úst napísal Baruch, prehovoril Pán k Jeremiášovi toto slovo:
28. „Vezmi si zasa iný zvitok a napíš doň všetky predošlé slová z prvého zvitku, ktorý spálil júdskeho kráľ Joakim.“

29. Júdskemu kráľovi Joakimovi však povedz: Toto hovorí Pán: Ty si spálil ten zvitok s výčitkou: Prečo si napísal doň slová: Určite príde babylonský kráľ, znivočí túto krajinu a odstráni z nej ľudí i zvieratá!?

30. Nuž toto hovorí Pán júdskemu kráľovi Joakimovi: Nebude mať nikoho, kto by zasadol na Dávidov trón a jeho mŕtvolu vyhodí vo dne na horúčavu, v noci na mráz.

31. A strescem na ňom, na jeho potomstve i na jeho sluhoch ich hriech a dopustím na nich, na obyvateľov Jeruzalema a na mužov Júdska všetky nešťastia, ktorými som im hrozil, no nepočúvali.“

32. Jeremiáš vzal teda iný zvitok a dal ho pisárovi Baruchovi, synovi Nériho, ktorý doň napísal z úst Jeremiáša všetky slová knihy, ktorú júdsky kráľ Joakim spálil na ohni, a ešte doložil mnohé podobné reči.

1. Po Joakimovom synovi Jechoniášovi nastúpil kráľ Sedekiáš; za kráľa v júdskej krajine ho ustanovil babylonský kráľ Nabuchodonozor.
2. Ale ani on, ani jeho služobníci, ani ľud krajiny nepočúvali reči Pánove, ktoré hovoril prostredníctvom proroka Jeremiáša.
3. I poslal kráľ Sedekiáš Juchala, syna Selemiášovho, a kňaza Sofoniáša, syna Másiášovho, k prorokovi Jeremiášovi s odkazom: „Modli sa za nás k Pánovi, nášmu Bohu!“
4. Jeremiáš však chodil sem-tam medzi ľuďom; nedali ho totiž do väzenia.
5. Vtedy vyrazilo z Egypta faraónovo vojsko. Keď Chaldejci, obliehajúci Jeruzalem, počuli túto zvesť, ustúpili od Jeruzalema.
6. A Pán prehovoril k prorokovi Jeremiášovi:
7. „Toto hovorí Pán, Boh Izraela: Toto povedzte júdskeму kráľovi, ktorý vás poslal ku mne vypytovať sa: Veruže sa faraónovo vojsko, ktoré vyrazilo vám na pomoc, vráti do svojej krajiny, do Egypta.
8. Chaldejci sa však vrátia, budú útočiť na toto mesto, zaujmú ho a vypália ohňom.
9. Toto hovorí Pán: Neklamte samých seba slovami: Chaldejci od nás nadobro odišli, pretože neodišli.
10. I keby ste porazili celé vojsko Chaldecov, ktorí bojovali proti vám, že by neostali u nich iba ranení chlapi: zdvihne sa každý vo svojom stane a spália ohňom toto mesto.“
11. Keď vojsko Chaldecov ustúpilo od Jeruzalema pred faraónovým vojskom,
12. odchádzal Jeremiáš z Jeruzalema do Benjamínovej krajiny usporiadať tam medzi ľuďom dedičstvo(?).
13. Keď bol v Benjamínovej bráne, bol tam strážca menom Jeriáš, syn Selemiáša, syna Hananiášovho. Ten zadržal Jeremiáša s obvinením: „Chceš utiecť k Chaldejcom.“
14. Jeremiáš však odpovedal: „Lož! Nejdem k Chaldejcom.“ Ale Jeriáš ani nepočúval naň, zajal Jeremiáša a predviedol ho pred kniežatá.
15. Kniežatá sa rozzlostili na Jeremiáša, dali ho zbiť a uvrhli ho do väzenia v dome pisára Jonatána; z toho totiž urobili väznicu.
16. Jeremiáš teda išiel do cisternovej miestnosti v sklepení a Jeremiáš tam sedel dlhé dni.
17. Ale kráľ Sedekiáš ho dal odtiaľ vyvieť a potajomky sa ho vo svojom dome vypytoval: „Či je nejaký výrok od Pána?“ Jeremiáš odpovedal: „Je.“ A doložil: „Dostaneš sa do rúk babylonského kráľa.“
18. Nato sa Jeremiáš opýtal kráľa Sedekiáša: „Čím som sa previnil proti tebe, proti tvojim sluhom a proti tvojmu ľudu, že ste ma uvrhli do väzenia?“
19. A kde sú vaši proroci, ktorí vám prorokovali: Babylonský kráľ nepríde proti vám a proti tejto krajine?
20. Nuž teraz počúvaj, môj pane, kráľu; nech nájde u teba vyslyšanie moja prosba: Nevráť ma do domu pisára Jonatána, aby som tam neumrel.“
21. Kráľ Sedekiáš preto vydal rozkaz a Jeremiáša umiestnili v strážnom nádvorí a z Pekárskej ulice mu dávali denne peceň chleba, kým sa v meste neminul všetok chlieb. A Jeremiáš ostal v strážnom nádvorí.

1. Safatiáš, syn Mátanov, Gedeliáš, syn Pášurov, Juchal, syn Selemiášov, a Pášur, syn Melchiášov, počuli slová, ktoré Jeremiáš hovoril všetkému ľudu, a to:
2. „Toto hovorí Pán: Kto ostane v tomto meste, zomrie pod mečom, od hladu a na mor; kto však prejde k Chaldejcom, ostane žiť, vlastný život bude jeho korisťou a bude žiť.
3. Toto hovorí Pán: Určite sa toto mesto dostane do rúk vojska babylonského kráľa, ktorý si ho podmaní.“
4. Vtedy kniežatá povedali kráľovi: „Nech usmrtia tohto človeka; veď takto len podlamuje odolnosť bojovníkov, ktorí v tomto meste zostali, aj odolnosť všetkého ľudu, keď im hovorí podobné reči. Veď tento človek nehľadá blaho tohto ľudu, ale len nešťastie.“
5. Kráľ Sedekiáš im odpovedal: „Veď ho máte v rukách! A kráľ nemôže nič proti vám.“
6. Vzali teda Jeremiáša a hodili ho do cisterny kráľovho syna Melchiáša, ktorá bola v strážnom nádvorí. Jeremiáša spustili po povrazoch; v cisterne však nebola voda, ale iba blato, nuž Jeremiáš sa ponoril do bahna.
7. V kráľovskom dome zamestnaný eunuch, Etiópec Abdemelech, sa dopyčul, že Jeremiáša spustili do cisterny. Kráľ práve sedel v Benjamínovej bráne.
8. Keď Abdemelech vychádzal z kráľovského domu, oslovil kráľa:
9. „Pane môj, kráľu, zlo spáchali tí mužovia všetkým, čo urobili prorokovi Jeremiášovi, keď ho hodili do cisterny, aby tam dolu umrel od hladu, veď v meste už niet chleba!“
10. Nato kráľ rozkázal Etiópcovi Abdemelechovi: „Vezmi odtiaľto so sebou tridsať chlapov a vyťahni proroka Jeremiáša z cisterny skôr, ako zomrie.“
11. Abdemelech vzal teda so sebou chlapov, išiel do kráľovho domu do odevného skladu, vzal odtiaľ handry zo šiat a staré zdrapy a spustil ich po povrazoch Jeremiášovi do cisterny.
12. Etiópec Abdemelech povedal Jeremiášovi: „Daj si tieto staré handry a zdrapy pod pazuchu pod povrazy!“ Jeremiáš urobil tak
13. a Jeremiáša vytiahli povrazmi a vyviedli ho z cisterny. Potom ostal Jeremiáš v strážnom nádvorí.
14. Kráľ Sedekiáš dal však Jeremiáša priviesť k sebe k tretiemu vchodu Pánovho domu a kráľ povedal Jeremiášovi: „Spýtam sa ťa čosi, nezataj predo mnou nič!“
15. Jeremiáš odpovedal Sedekiášovi: „A nedáš ma usmrtiť, ak ti to poviem? A ak ti dám radu, nepočúvneš ma.“
16. Sedekiáš sa teda tajne zaprisahal Jeremiášovi: „Ako žije Pán, ktorý nám dal tento život, nedám ťa usmrtiť ani ťa nedám do rúk mužov, ktorí ti číhajú na život.“
17. Nato Jeremiáš povedal Sedekiášovi: „Toto hovorí Pán, Boh zástupov, Boh Izraela: Ak sa poddáš vojvodcom babylonského kráľa, zachrániš si život a toto mesto nevypália; budeš žiť ty i tvoj dom.
18. Ak sa však nepoddáš vojvodcom babylonského kráľa, toto mesto sa dostane do ruky Chaldejcov, vypália ho a ty sa nevyslobodíš z ich ruky.“
19. Kráľ Sedekiáš odpovedal Jeremiášovi: „Mám starosti pre Júdovcov, ktorí prešli k Chaldejcom, aby ma nevydali do ich rúk; oni by ma znevážili.“
20. Jeremiáš povedal: „Nevydajú! Počúvni Pánov hlas vo veci, o ktorej ti hovorím, bude sa ti dobre vodiť a ostaneš nažive.
21. Ale ak sa budeš zdráhať prejsť, tak mi Pán zjavil toto:
22. Hľa, všetky ženy, ktoré ešte zostali v dome júdskeho kráľa, vyvedú k vojvodcom babylonského kráľa a samy budú hovoriť: Zaviedli ťa a premohli ťa tvoji dôverní priatelia. Keď sa ti nohy zaborili do blata, ukázali ti chrbát.
23. Všetky tvoje ženy a tvojich synov vyvedú k Chaldejcom a ty sa nevyslobodíš z ich rúk, padneš do ruky babylonského kráľa a toto mesto vypália ohňom.“
24. Nato Sedekiáš povedal Jeremiášovi: „Nech sa nik nedozvie o týchto veciach, vtedy nezomrieš.
25. Ak sa však kniežatá dozvedia, že som s tebou hovoril, a prídu k tebe a budú sa ťa spytovať: Povedz nám, čo si vravel kráľovi i čo tebe povedal kráľ, nezataj to pred nami a neusmrtíme ťa
26. - odpovedz im: Predložil som kráľovi svoju prosbu, aby ma neposlal naspäť do Jonatánovho domu,

aby som tam neumrel.“

27. A kniežatá prišli k Jeremiášovi a vypytovali sa ho a on im povedal všetko tak, ako mu rozkázal kráľ. Nechali ho teda na pokoji, vec sa totiž nerozchýrila.

28. Jeremiáš však ostal v strážnom nádvorí až do dňa, keď sa zmocnili Jeruzalema. Keď zaujali Jeruzalem...

1. (V deviatom roku júdskeho kráľa Sedekiáša, v desiatom mesiaci, pritiahol babylonský kráľ Nabuchodonozor a celé jeho vojsko k Jeruzalemu a obliehal ho.
2. V jedenástom roku Sedekiáša, v štvrtom mesiaci, piaty deň mesiaca, prelomili hradby),
3. vošli všetci vojvodcovia babylonského kráľa a usadili sa v strednej bráne: veliteľ telesnej stráže Nabuzardan, rab-saris Nabušerban, rab-mág Nergalsareser a všetci ostatní vojvodcovia babylonského kráľa.
4. Keď ich však júdskeho kráľ Sedekiáš a všetci bojovníci uvideli, ušli; v noci vytiahli z mesta cestou cez kráľovskú záhradu, cez bránu medzi dvoma múrmi, a dali sa smerom k Arabe.
5. Chaldejské vojsko ich prenasledovalo, Sedekiáša dochytili na Jeriškých poliach, zajali ho, zaviedli k babylonskému kráľovi Nabuchodonozorovi do Reblu v krajine Emat a on vyriekol nad ním súd.
6. Babylonský kráľ dal v Reble pobiť Sedekiášových synov pred jeho očami; aj všetkých jeruzalemských šľachticov dal babylonský kráľ pobiť.
7. Sedekiášovi oslepil oči a spútal ho okovami, aby ho odviezol do Babylonu.
8. Kráľov dom a domy ľudí Chaldejci vypálili a múry Jeruzalema zručali.
9. Zvyšok ľudí, ktorí ešte zostali v meste, utečencov, ktorí ušli k nemu, a všetok ostatný ľud odviezol veliteľ telesnej stráže Nabuzardan do Babylonu.
10. Ale najchudobnejších ľudí, ktorí nemali nič, nechal veliteľ telesnej stráže Nabuzardan v júdskej krajine a dal im v ten deň vinice a polia.
11. Ohľadne Jeremiáša prikázal však babylonský kráľ Nabuchodonozor veliteľovi telesnej stráže Nabuzardanovi toto:
12. „Zaujmi sa ho, maj na ňom svoje oči a neurob mu nič zlé, ale zaobchádzaj s ním tak, ako ti on povie.“
13. A veliteľ telesnej stráže Nabuzardan, rab-saris Nabušerban, rab-mág Nergalsareser a všetci velmoži babylonského kráľa
14. dali priviesť Jeremiáša zo strážneho nádvorja a odovzdali ho Godoliášovi, synovi Achikama, syna Safanovho, aby ho prepustil domov. Zostal teda uprostred ľudu.
15. K Jeremiášovi však, keď bol uväznený v strážnom nádvorí, prehovoril Pán takto:
16. „Chod' a povedz Etiópcovi Abdemelechovi: Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Hľa, ja splním svoje slová proti tomuto mestu na jeho nešťastie, nie na blaho; splnia sa pred tebou v tento deň.
17. Ale teba vyslobodím v ten deň - hovorí Pán -, nedostaneš sa do rúk mužov, ktorých sa bojíš.
18. Áno, naisto ťa vyslobodím, nepadneš pod mečom, svoj život budeš mať za korisť, pretože si dôveroval vo mňa“ - hovorí Pán.

1. Slovo, ktoré Pán prehovoril k Jeremiášovi, keď ho veliteľ telesnej stráže Nabuzardan prepustil z Rámy. - Keď sa ho ujal, bol spútaný reťazami uprostred všetkých jeruzalemských a júdsych zajatcov, ktorých zajímali do Babylonu.
2. Veliteľ telesnej stráže teda Jeremiáša predviedol a hovoril mu: „Pán, tvoj Boh, vyhlásil nad týmto miestom toto nešťastie.
3. Pán splnil a urobil, ako povedal, lebo ste zhrešili proti Pánovi a nepočúvali ste jeho hlas, preto vás postihla táto vec.
4. A teraz, hľa, dnes ťa oslobodím od reťazí, ktoré máš na rukách. Ak sa ti páči ísť so mnou do Babylonu, poď, budem mať na tebe svoje oči; ak sa ti však nepáči ísť so mnou do Babylonu, ostaň! Pozri, celá krajina je pred tebou, choď, kde uznáš za správne a dobré.
5. Ak nechceš ísť so mnou, vráť sa ku Godoliášovi, synovi Achikama, syna Safanovho, ktorého babylonský kráľ postavil nad júdske mestá, bývaj s ním uprostred ľudu, alebo choď, kdekoľvek sa ti zapáči ísť.“ Nato mu veliteľ telesnej stráže dal potraviny a dary a prepustil ho.
6. A Jeremiáš šiel k Achikamovmu synovi Godoliášovi do Masfy a býval s ním uprostred ľudu, ponechaného v krajine.
7. Všetci vojvodcovia oddielov, ktoré sa zdržovali v poli, a ich mužovia sa dopyčuli, že babylonský kráľ postavil na čelo krajiny Achikamovho syna Godoliáša a že mu zveril mužov, ženy, deti a chudobných krajiny, ktorých neodviedli do Babylonu.
8. I prišli do Masfy ku Godoliášovi Izmael, syn Nataniáša, Johanan a Jonatán, synovia Kareho, Sareáš, syn Tanehumeta, synovia Ofiho z Netofy a Jezoniáš, syn Machtiho, sami aj so svojimi chlapmi.
9. A Godoliáš, syn Achikama, syna Safanovho, sa zaprisahal im a ich chlapom: „Nebojte sa slúžiť Chaldejcom; ostaňte v krajine a slúžte babylonskému kráľovi, a bude vám dobre.
10. Pozrite, ja bývam v Masfe, aby som bol v službách Chaldejcov, ktorí prichádzajú k nám, vy však zoberte víno, ovocie a olej, uložte si to do komôr a ostaňte vo svojich mestách, ktoré obsadíte.“
11. Ale aj Júdovci, ktorí boli v Moabsku, medzi Amončanmi, v Edomsku a v rozličných krajinách, počuli, že babylonský kráľ nechal zvyšky z Júdu a že im na čelo postavil Godoliáša, syna Achikama, syna Safanovho.
12. Nato sa vrátili všetci Júdovci zo všetkých krajín, kde sa boli rozprchlí, a prišli do júdskej krajiny ku Godoliášovi do Masfy a nazbierali veľmi mnoho vína a ovocia.
13. Jochanan, syn Kareho, a všetci vojvodcovia oddielov, ktoré sa zdržovali v poli, prišli ku Godoliášovi do Masfy a povedali mu:
14. „Vieš, že Bális, kráľ Amončanov, poslal Nataniášovho syna Izmaela, aby ťa zabil?“ Ale Godoliáš, syn Achikamov, im neveril.
15. Jochanan, syn Kareho, však povedal v Masfe potajomky Godoliášovi: „Pôjdem a zabijem Izmaela, syna Nataniášovho; nik sa o tom nedozvie. Prečo by mal zabiť on teba? To by sa rozprchlí všetci Júdovci, zhromaždení okolo teba, a zahynuli by zvyšky Júdu.“
16. Ale Godoliáš, syn Achikamov, povedal Jochananovi, synovi Kareho: „Nerob to! Veď nehovoríš o Izmaelovi pravdu.“

Kapitola 41

1. V siedmom mesiaci však išiel Izmael, syn Nataniáša, syna Elisamovho, z rodu kráľovského, a s ním kráľovskí velmoži a desať chlapov ku Godoliášovi, synovi Achikama, do Masfy a jedli spoločne v Masfe.
2. Tu sa Nataniášov syn Izmael zdvihol aj desiati chlapi, ktorí boli s ním, a zabili Godoliáša, syna Achikama, syna Safanovho, mečom. Zabili teda toho, ktorého babylonský kráľ postavil na čelo krajiny.
3. A Izmael pobil aj všetkých Júdovcov, ktorí boli s ním - s Godoliášom - v Masfe, i Chaldejcov, bojovníkov, ktorí sa tam nachádzali.
4. Nasledujúci deň po zabití Godoliáša, keď ešte nik nič nevedel,
5. prišli zo Sichemu, zo Šíla a zo Samárie mužovia - osemdesiat chlapov - s oholenými bradami, roztrhaným rúchom a so zárezmi; mali v rukách dary a tymian a chceli to zaniest' do Pánovho domu.
6. Vtom im vyšiel z Masfy v ústrety Izmael, syn Nataniáša; a ako išiel, plakal. Keď sa s nimi stretol, povedal im: „Podte ku Godoliášovi, Achikamovmu synovi!“
7. Keď potom prišli do stredu mesta, Izmael, syn Nataniáša, ich pobil a pohádzal do jamy sám s chlapmi, ktorí boli s ním.
8. Ale našlo sa medzi nimi desať mužov, ktorí povedali Izmaelovi: „Nezabíjaj nás, lebo máme v poli zásoby pšenice, jačmeňa, oleja a medu.“ Nechal ich teda a nepobil ich spolu s ich bratmi.
9. Cisterna však do ktorej Izmael pohádzal všetky mŕtvoly mužov, čo zabil pre Godoliáša, bola tá, čo dal urobiť kráľ Asa proti izraelskému kráľovi Básovi. Nataniášov syn Izmael ju naplnil mŕtvolami.
10. Potom Izmael zajal všetky zvyšky ľudu, čo boli v Masfe, kráľove dcéry a všetok ľud, ktorý zostal v Masfe, nad ktorým veliteľ telesnej stráže Nabuzardan postavil Godoliáša, syna Achikamovho. Nataniášov syn Izmael ich zajal, potom vyrazil a chcel prejsť k Amončanom.
11. Keď Jochanan, syn Kareho, a všetci vojvodcovia oddielov, ktoré boli s ním, počuli o všetkých nerestiach, čo popáchal Nataniášov syn Izmael,
12. vzali všetkých chlapov, išli proti Izmaelovi, synovi Nataniášovmu, do boja a našli ho pri veľkých vodách pri Gabaone.
13. A keď všetok ľud, ktorý bol s Izmaelom, zazrel Jochanana, syna Kareho, a všetkých veliteľov oddielov, ktoré boli s ním, zaradoval sa.
14. A všetok ľud, ktorý Izmael zajal z Masfy, vrátil sa späť a šiel k Jochananovi, synovi Kareho.
15. Nataniášov syn Izmael sa však s ôsmimi chlapmi zachránil pred Jochananom a odišiel k Amončanom.
16. Potom Jochanan, syn Kareho, a všetci velitelia oddielov, ktoré boli s ním, zachytil celý zvyšok ľudu, ktorý Izmael, syn Nataniášov, po zabití Achikamovho syna Godoliáša zajal z Masfy: mužov, udatných bojovníkov, ženy, deti a eunuchov, ktorých priviedol späť z Gabaonu,
17. odišli a zdržali sa v hostinci Chamaám pri Betleheme. Chceli ísť do Egypta
18. pre Chaldejcov, lebo sa ich báli, pretože Nataniášov syn Izmael zabil Achikamovho syna Godoliáša, ktorého babylonský kráľ postavil na čelo krajiny.

1. Tu pristúpili všetci velitelia oddielov, tiež Jochanan, syn Kareho, a Jezoniáš, syn Ozaiášov, a všetok ľud od najväčšieho po najmenších
2. a povedali prorokovi Jeremiášovi: „Prijmi našu prosbu a modli sa za nás k Pánovi, nášmu Bohu, za celý tento zvyšok, veď nás z množstva ostalo iba máličko, ako nás vidíš na vlastné oči;
3. nech nám Pán, tvoj Boh, označí cestu, ktorou máme ísť, a čo si máme počať.“
4. Prorok Jeremiáš im odpovedal: „Počujem. Hľa, modlím sa k Pánovi, vášmu Bohu, ako si žiadate, a oznámim vám všetko, čo vám Pán odpovie, nič nezatajím pred vami.“
5. Oni však odpovedali Jeremiášovi: „Nech je Pán proti nám pravdivý a verný svedok, ak nebudeme robiť podľa toho, čo nám Pán, tvoj Boh, od teba odkáže.“
6. Či v zlom, či v dobrom budeme počúvať hlas Pána, svojho Boha, ku ktorému ťa posielame, aby sa nám dobre viedlo, keď budeme počúvať hlas Pána, svojho Boha.“
7. Po desiatich dňoch však prehovoril Pán k Jeremiášovi.
8. I zavolať Jochanana, syna Kareho, všetkých veliteľov oddielov, ktoré boli s ním, i všetok ľud od najmenšieho po najväčšieho
9. a povedal im: „Toto hovorí Pán, Boh Izraela, ku ktorému ste ma poslali, aby som mu predniesol vašu prosbu.
10. Ak trvalo zostanete v tejto krajine, zveladím vás a nespustoším, zasadím vás a nevytrhám, lebo som oľutoval zlo, čo som vám urobil.
11. Nebojte sa babylonského kráľa, pred ktorým máte strach; nebojte sa ho - hovorí Pán, veď som s vami ja, aby som vás chránil a aby som vás vyslobodil z jeho ruky.
12. Získam vám milosť, takže sa zľutuje nad vami a ponechá vás na vašej pôde.
13. Ale ak poviete: Nebudeme bývať v tejto krajine a nebudete počúvať hlas Pána, svojho Boha;
14. ak poviete: Nie, ale pôjdeme do egyptskej krajiny, kde nebudeme vidieť vojnu, ani nepočujeme hlas trúby a nebudeme mrieť za chlebom; tam budeme bývať:
15. nuž potom počujte slovo Pánovo, zvyšky Júdu: Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Ak si ozaj k Egyptu obraciate tváre a chcete tam ísť bývať,
16. tak vás meč, ktorého sa bojíte, zasiahne tam - v egyptskej krajine; a hlad, ktorého sa strachujete, zmocní sa vás tam v Egypte a tam pomriete.
17. A všetci mužovia, ktorí sú odhodlaní ísť do Egypta a bývať tam, pomrú pod mečom, od hladu a na mor. Nik z nich neunikne a nezachráni sa pred hladom, ktorý ja na nich dopustím.
18. Lebo toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Ako sa rozpálil môj hnev a moja prchivosť na obyvateľov Jeruzalema, tak sa moja prchivosť rozpáli na vás, ak pôjdete do Egypta; budete na kliatbu, na pustošenie, na zlorečenie a na hanbu a toto miesto viac neuvidíte.
19. Pán hovoril k vám, zvyšky Júdu: Nechodte do Egypta! A vedzte, že som vám to dnes dosvedčil.
20. Veď zavádzate sami seba! Lebo vy ste ma poslali k Pánovi, nášmu Bohu, vraviac: Modli sa za nás k Pánovi, nášmu Bohu, a všetko nám oznám tak, ako povie Pán, náš Boh; urobíme to.
21. Nuž oznámil som vám to dnes, a nepočúvate hlas Pána, svojho Boha v ničom z toho, pre čo ma k vám poslal.
22. Teraz však, aby ste o tom vedeli, pomriete pod mečom, od hladu a na mor na mieste, kde chcete ísť bývať.“

1. Keď Jeremiáš dohovoriť celému ľudu všetky slová Pána, ich Boha, ktoré im Pán, ich Boh, po ňom odkázal - (všetky tie slová) -
2. Azariáš, syn Ozaiášov, Jochanan, syn Kareho, a všetci odbojní mužovia povedali Jeremiášovi: „Hovoríš lož. Neposlal ťa Pán, náš Boh, s odkazom: Nechodte bývať do Egypta ako cudzinci.
3. Ale Baruch, syn Nériho, ťa štvie proti nám; chce nás vydať do ruky Chaldejcov, aby nás usmrtili, alebo odviekli do Babylonu.“
4. Jochanan, syn Kareho, velitelia oddielov a všetok ľud nepočúvali teda na Pánov hlas, aby zostali v júdskej krajine.
5. Jochanan, syn Kareho, a všetci velitelia oddielov pojali zvyšky Júdu, ktoré sa spomedzi rozličných národov, kde sa roztratili, vrátili bývať do júdskej krajiny,
6. mužov, ženy, deti, kráľove dcéry a každého, koho veliteľ telesnej stráže Nabuzardan nechal s Godoliášom, synom Achikama, syna Safanovho, s prorokom Jeremiášom a s Nériho synom Baruchom
7. a išli do egyptskej krajiny, lebo nepočúvali Pánov hlas. Išli až po Tafnes.
8. V Tafnese však prehovoril Pán k Jeremiášovi toto slovo:
9. „Vezmi do ruky veľké kamene a schovaj ich do tehlovej malty, ktorá je pri vchode do faraónovho domu v Tafnese tak, aby to júdski mužovia videli.
10. A povedz im: Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Hľa, ja pošlem a privediem svojho sluhu, babylonského kráľa Nabuchodonozora, a postavím jeho trón nad tieto kamene, ktoré som schoval, a roztiahne nad nimi svoj baldachýn.
11. Príde a porazí egyptskú krajinu. Kto je na smrť - na smrť! Kto je na zajatie - do zajatia! A kto je pod meč - pod meč!
12. Podloží oheň pod domy egyptských bohov, vypáli ich a odvečie ich do zajatia; i vyčistí egyptskú krajinu, ako si pastier vyčistí odev; potom v , pokoji odíde odtiaľto.
13. Doláme stĺpy domu slnka, ktorý je v Egypte, a domy egyptských božstiev spáli ohňom.“

1. Slovo, ktoré Jeremiáš dostal pre všetkých Júdovcov, ktorí bývajú v egyptskej krajine, ktorí bývajú v Magdole, Tafnese, Nófe a v krajine Patros.
2. „Vy ste videli všetko nešťastie, ktoré som dopustil na Jeruzalem a na všetky júdske mestá. Pozrite, dnes sú opustené, niet v nich obyvateľov
3. pre zločin, ktorý páchali, aby ma popudzovali, keď chodili okiadať a uctievať cudzích bohov, ktorých nepoznali ani oni, ani vy, ani vaši otcovia.
4. I posielal som k vám rozličných svojich sluhov, prorokov; jednostaj som ich posielal s odkazom: Nerobte tú ohavnú vec, ktorú nenávidím!
5. Ale nepočúvali a nepriklonili si ucho, aby sa odvrátili od svojho zločinu a aby neokiadzali cudzích bohov.
6. Preto vzkypela moja zlosť a môj hnev sa rozpálil na júdske mestá a na jeruzalemské ulice, takže zostali zrúcaniskom a púšťou, ako sú dnes.
7. Teraz však toto hovorí Pán, Boh zástupov, Boh Izraela: Prečo páchate proti sebe samým taký veľký zločin? Chcete si z Júdu vykynožiť mužov i ženy, deti i dojčence, aby z vás neostal ani zvyšok,
8. keď ma popudzujete dielami svojich rúk a okiadzate cudzích bohov v egyptskej krajine, do ktorej ste šli bývať? Chcete sa vyhubiť, chcete byť kliatbou a posmechom medzi všetkými národmi zeme?
9. Nuž či ste zabudli na zločiny svojich otcov, na zločiny júdskeho kráľa, na zločiny ich kniežat, na svoje vlastné zločiny a na zločiny svojich žien, ktoré popáchali v júdskej krajine a na uliciach Jeruzalema?
10. Do tohto dňa sa nepokorujú, ani sa neboja, ani nekráčajú podľa môjho zákona a mojich príkazov, ktoré som dal im a ich otcom.
11. Preto takto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Obrátim svoju tvár proti vám na nešťastie; chcem vyhubiť celého Júdu.
12. Vezmem zvyšky Júdu, ktoré sa vybrali na cestu do Egypta bývať tam, a vyhynú všetci v egyptskej krajine, padnú pod mečom a od hladu, vymrú od najmenších po najväčších; pod mečom a od hladu pomrú a budú na zlorečenie, na hrôzu, na kliatbu a na potupu.
13. I navštívim obyvateľov Egypta, ako som navštívil obyvateľov Jeruzalema mečom, hladom a morom.
14. A zo zvyškov Júdu, ktoré išli bývať do egyptskej krajiny, nebude oslobodených ani zachránených, čo by sa vrátili do júdskej krajiny, hoci ich túžba tiahne vrátiť sa a bývať tam. No nevrátia sa, iba tí, čo utečú.“
15. Nato všetci muži, ktorí vedeli, že ich ženy okiadzajú cudzích bohov, i ženy, ktoré stáli vo veľkom zástupe, a všetok ľud, ktorý býval v egyptskej krajine a v Patrose, odpovedal Jeremiášovi takto:
16. „Vo veci, ktorú si nám hovoril v mene Pána, ťa neposlúchneme.
17. Naopak, budeme robiť všetko, čo naše ústa posľubovali: budeme páliť kadidlo kráľovnej neba, budeme jej liať nápojové obety, ako sme to robili my i naši otcovia, naši králi i naše kniežatá v mestách Júdska a po uliciach Jeruzalema. Vtedy sme mali chleba dosýta, boli sme blažení a nepoznali sme nešťastie.
18. Odkedy sme však prestali páliť kadidlo kráľovnej neba a vylievať jej nápojové obety, všetko nám chýba a nivočí nás meč i hlad.
19. A keď pálime kadidlo kráľovnej neba a vylievame jej na obetu nápoje, robíme vari bez svojich mužov koláčiky s jej obrazom a lejeme jej nápojové obety?“
20. Vtedy Jeremiáš hovoril celému národu, mužom, ženám a všetkým, čo mu odpovedali:
21. „Nuž či to nebolo kadidlo, ktoré ste aj vy, aj vaši otcovia, vaši králi, vaše kniežatá i ľud krajiny pálili v mestách Júdska a po uliciach Jeruzalema, na čo sa Pán rozpamätal a vystúpilo mu to k srdcu?“
22. A pán už nevládal znášať vaše zločinné skutky a vaše ohavnosti, ktoré ste páchali, preto vám ostala krajina púšťou, hrôzou a kliatbou bez obyvateľov, ako je dnes.
23. Pretože ste pálili kadidlo, že ste hrešili proti Pánovi, nepočúvali ste Pánov hlas a nekráčali ste

podľa jeho zákona, jeho príkazov a jeho nariadení: áno, preto vás postihlo všetko toto nešťastie, v ktorom ste dnes.“

24. I vravel Jeremiáš k celému národu a ku všetkým ženám: „Čujte slovo Pánovo, všetci Júdovci, ktorí ste v egyptskej krajine:

25. Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Vy a vaše ženy ste svojimi ústami vyhlásili, čo svojimi rukami konáte: Veru splníme svoje sľuby, ktoré sme zložili, že budeme páliť kadidlo kráľovnej neba a vylievať jej nápojové obety. Plňte len svoje sľuby a zachovávajte svoje sľuby!

26. Čujte teda slovo Pánovo, všetci Júdovci, ktorí bývate v egyptskej krajine: Hľa, na svoje veľké meno prisahám - hovorí Pán: V celej egyptskej krajine nebude nijaký júdsky človek vzývať moje meno slovami: Tak, ako žije Pán, Jahve!

27. Hľa, budem bedliť nad nimi na nešťastie, nie na šťastie; a všetci júdski mužovia, ktorí sú v egyptskej krajine, budú hynúť mečom a hladom, kým nevyhynú.

28. A tí, čo uniknú meču - niekoľkí mužovia -, vrátia sa z egyptskej krajiny do krajiny júdskej. A všetky zvyšky Júdu, čo išli bývať do egyptskej krajiny, sa dozvedia, či slovo sa splnilo, či moje, či ich.

29. A toto vám bude znamením - hovorí Pán -, že vás navštívim na tomto mieste, aby ste vedeli, že sa určite na vás splnia moje slová na vaše nešťastie.

30. Toto hovorí Pán: Hľa, ja vydám egyptského kráľa, faraóna Hofru, do ruky jeho nepriateľov a do ruky tých, čo mu striehnu na život, ako som vydal júdskeho kráľa Sedekiáša do ruky babylonského kráľa Nabuchodonozora, jeho nepriateľa, ktorý mu striehol na život.“

Kapitola 45

1. Slovo, ktoré prorok Jeremiáš povedal Nériho synovi Baruchovi, keď z Jeremiášových úst napísal tieto slová do knihy vo štvrtom roku júdskeho kráľa Joakima, syna Joziášovho:
2. „Toto hovorí Pán, Boh Izraela, tebe, Baruch:
3. Povedal si: Beda mi, lebo Pán mi pridáva k rane bolestí. Vyčerpaný som od vzdychania a nenachádzam odpočinku.
4. (Toto mu povieš:) Takto hovorí Pán: Hľa, čo som zbudoval, zrúcam, a čo som zasadil, vytrhám; (je to celá krajina).
5. A ty žiadaš veľké veci! Nežiadaj ich! Lebo, hľa, dopustím nešťastie na každého človeka - hovorí Pán -, tebe však dám tvoj život za korisť na každom mieste, kamkoľvek pôjdeš.“

1. Slovo, ktoré Pán prehovoril k prorokovi Jeremiášovi proti národom.
2. O Egypte. Proti vojsku egyptského kráľa, faraóna Nechaa, ktoré bolo pri rieke Eufkrat a ktoré porazil babylonský kráľ Nabuchodonozor vo štvrtom roku júdskeho kráľa Joakima, syna Joziášovho.
3. „Chystajte pancier a štít a pochodujte do boja!
4. Kantáre na kone! Sadajte, jazdci, nastúpte v prilbách, ostrite kopije, oblečte pancier!
5. Čože to vidím? Veď zakolísali, ustupujú nazad. Ich siláci sú porazení, utekajú behom a neobrátia sa. Hrôza zôkol-vôkol! - hovorí Pán.
6. Neutečie rýchlobežec, neunikne silák! Na severe, pri brehu rieky Eufkrat zaváhali, klesajú.
7. Kto to vystupuje ako Níl, ako rieky mu hučia vody?
8. Egypt vystupuje ako Níl, ako rieky hučia jeho vody a vraví: Vystúpim, zaplavím zem, zničím mesto i jeho občanov.
9. Hor' sa, paripy! Rúťte sa, vozy! Na pochod, bojovníci! Kuš a Pút, čo nosia štít, a Lýdovia, čo nosia a naťahujú kušu.
10. Nuž ten deň je pre Pána, Jahveho zástupov, dňom pomsty, aby sa vyvršil na svojich nepriateľoch. Meč bude hltat' a nasýti sa, opojí sa ich krvou. Veď obeť bude mať Pán, Jahve zástupov, v severnej krajine pri rieke Eufkrat.
11. Hor' sa do Galaádu a dones balzam, panna, dcéra Egypta! Nadarmo hromadiš lieky, niet zacelenia pre teba.
12. Národy sa dozvedia tvoju hanbu, tvojím krikom sa preplní zem, veď silák sa potkýna o siláka a padnú naraz obaja.“
13. Slovo, ktoré Pán prehovoril k prorokovi Jeremiášovi o tom, že babylonský kráľ Nabuchodonozor pôjde poraziť egyptskú krajinu.
14. „Ohlásťte v Egypte, oznámte v Magdole, povedzte v Nofe a Tafnese, povedzte: Nastupuj, chystaj sa, veď meč hlce okolo teba!
15. Prečože je zvrhnutý tvoj silák? Neobstál, lebo ho zrútil Pán,
16. zakolísal sa veľmi a padol. Druh hovorí druhovi: Hore! Vráťme sa k svojmu národu, do svojej rodnej krajiny pred pustošiacim mečom.
17. Nazvite faraóna, egyptského kráľa: Zúrenie, ktoré premeškalo čas.
18. Ako žijem - hovorí Kráľ, ktorý sa volá Pánom zástupov. Ako Tábor medzi vrchmi a ako Karmel pri mori, príde!
19. Prichystaj si výstroj do zajatia, obyvateľka, dcéra Egypta, lebo Nóf bude pustatinou, vyhorí, nebude mať občanov.
20. Nádhernou jalovicou bol Egypt, prepadol ju ovad zo severu.
21. V jeho strede boli aj žoldnieri ako tučné jalovice, lež aj tí sa obrátili, utiekli zaraz, nezastali, lebo prišiel na nich čas ich biedy, doba ich navštívenia.
22. Čuj, ide ako had; áno, idú v sile, sekerami ho prepadajú ako drevorubači.
23. Stínajú jeho les, hovorí Pán, lebo ním nemožno preniknúť. Veď ich je viac ako kobyliiek, nemajú konca-kraja.
24. Potupená je dcéra Egypta, dostala sa do rúk severného národa.“
25. Pán zástupov, Boh Izraela, hovorí: „Hľa, navštívim Amona z No aj faraóna, (aj Egypt, aj jeho bohov, aj jeho kráľov, aj faraóna), i všetkých, čo sa naň spoliehajú.
26. A vydám ich do ruky tých, čo im striehnu na život, do ruky babylonského kráľa Nabuchodonozora a do ruky jeho služobníkov. Potom však bude zasa obývaný ako za dávnych čias, hovorí Pán.
27. Ty sa však neboj, sluha môj, Jakub, nestrachuj sa, Izrael, lebo, hľa, ja ťa zachránim z dialky a tvoje potomstvo z krajiny zajatia; i vráti sa Jakub a odpočinie si, v bezpečí bude, nezastraší ho nik.
28. Ty sa neboj, sluha môj, Jakub, hovorí Pán, veď som s tebou ja; áno, zničím všetky národy, medzi ktoré som ťa roztratil, iba teba nezničím, ale budem ťa karhať spravodlivo a bez trestu ťa nenechám.“

Kapitola 47

1. Slovo, ktoré Pán prehovoril k prorokovi Jeremiášovi o Filištíncoch skôr, než faraón porazil Gazu.
2. Toto hovorí Pán: „Hľa, vystupujú vody od severu, stávajú sa rozvodneným potokom, zaplavujú zem a všetko, čo je na nej, mesto i jeho obyvateľov. A ľudia volajú, kvília všetci obyvatelia zeme
3. od dupotu kopýt jeho žrebcov, od lomozu vozov, od hrkotu kolies. Otcovia sa neobrátia k deťom, lebo im klesajú ruky
4. pre deň, ktorý prišiel zničiť všetkých Filištíncov a vyhubiť Týru a Sidonu posledné zvyšky spojencov. Áno, Pán zničí Filištíncov, zvyšky ostrova Kaftor.
5. Na Gazu príde plešivosť, Askalon je znivočený; pozostatky Enakovcov, dokedyže sa budete zraňovať?
6. Ó, Pánov meč, dokedy nebudeš mať odpočinku? Vráť sa do svojej pošvy, oddýchni si a prestaň!
7. Akože si odpočinie, keď mu Pán dal rozkaz? Proti Askalonu a brehu mora, kam ho postavil.“

1. O Moabe. Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: „Beda Nebu, veď je zničené, potupený a podmanený je Kiriataim, potupený je hrad a zrúcaný.
2. Slávy Moabu už niet. V Hesebone mu stroja nešťastie: Podme, zničme ho, nech nie je národom. Aj ty, Madmen, zamĺkneš, príde za tebou meč.
3. Čuj krik z Horonaimu, veľké pustošenie a rúcanie.
4. Zlomený je Moab, kričia, že ich počuť až do Segoru.
5. Áno, hore svahom Luitu vystupujú v plači. Áno, na svahu Horonaimu počuť krik pre skazu.
6. Bežte a zachráňte si život a budte ako tamariška na púšti.
7. Pretože si dúfal v svoje diela a poklady, aj teba podmania! Kamoš pôjde do zajatia, jeho kňazi a kniežatá tiež.
8. A ničiteľ vnikne do každého mesta, ani len jediné mesto sa nezachráni; zhynie údolie a skazu vezme pláň, ako riekol Pán.
9. Dajte krídla Moabu, nech letom unikne! Jeho mestá obrátia sa na púšť, že nebude v nich obyvateľov.
10. Zlorečený, kto koná Pánovo dielo nedbalo, zlorečený, kto si odťahuje meč od krvi!
11. Moab bol nerušený od mladosti, spočíval na svojich kvasniciach, neprelieval sa z nádoby do nádoby a do zajatia nešiel, preto trvala jeho chuť a vôňa sa mu nezmenila.
12. Preto veru prídu dni, hovorí Pán, keď pošlem prelievačov a nachýlia ho, vyprázdnia jeho nádoby a krčahy mu porozbájajú.
13. Moab ostane v hanbe pre Kamoša, ako Izraelov dom ostal v hanbe pre Betel, svoju nádej.
14. Čo vravíte: Hrdinovia sme a mocní chlapi do boja?
15. Moab bude zničený, vystupujú do jeho miest, jeho vybraná mlad' zostupuje na jatku, hovorí Kráľ, volá sa Pán zástupov.
16. Blíži sa skaza Moabu, jeho nešťastie sa veľmi ponáhla.
17. Lutujte ho všetci z jeho okolia a všetci, čo poznáte jeho meno, vravte: Ako sa len zlomila silná palica, berla okrasná.
18. Dolu z nádhery, sed' o smäde, obyvateľka, dcéra Dibonu, veď ničiteľ Moabu útočí na teba, zrúca tvoje pevnosti!
19. Postav sa na cestu a vyzerať, obyvateľka Aroeru, pýtaj sa bežcov a utečencov. Povedz: Čo sa stalo?
20. V hanbe je Moab, áno, podlomil sa, kvíľte a volajte, zvestujte pri Arnone, že Moab je zničený.
21. Príde súd na krajiny roviny, na Helon, na Jasu, na Mefaat,
22. na Dibon, na Nebo, na Bet-Debelaim,
23. na Kiriataim, na Bet-Gamul, na Bet-Maon,
24. na Kariot, na Bozru a na všetky mestá moabskej krajiny, či sú ďaleko, alebo blízko.
25. Odrazený je roh Moabu a jeho rameno je zlomené, hovorí Pán.
26. Opojte ho, veď sa dvíhal nad Pána, nech sa Moab váľa v tom, čo vydávil, nech je aj on na posmech.
27. A či ti Izrael nebol na posmech? Či ho dochytili medzi zlodejmi, že si vždy pokyvoval hlavou, keď si s ním hovoril?
28. Opustite mestá a bývajte v bralách, obyvateľia Moabu, budte ako holub, ktorý hniezdi na okraji dier.
29. Počuli sme o pýche Moabu, veľmi pyšný je, o jeho namyslenosti, pýche, nadutosti, povýšenosti srdca.
30. Ja poznám - hovorí Pán - jeho prchkosť; má nezmyselné reči, nezmyselné činy.
31. Preto kvílím pre Moab, pre celý Moab volám, pre ľudí z Kir Cheresu vzdychám.
32. Viac ako Jazer oplakávam vinohrad Sabamy. Tvoje výhonky prekračovali more, siahali až k (moru) Jazeru: do tvojej obaračky a tvojho vinobrania vpadol ničiteľ.
33. I zmizla radosť a plesanie zo záhrad a z krajiny moabskej. Urobím koniec vínu v lisoch, šliapač

nešliape, ujúkanie nie je ujúkaním.

34. Krik znie od Hesebonu k Eleále, až k Jase vydávajú hlas. Od Segoru až k Horonaimu, k tretiemu Eglatu; veď aj vody Nimrimu sa na púšť obrátia.

35. A urobím v Moabe koniec - hovorí Pán, tým, čo vystupujú na výšinu a okiadzajú bôžikov.

36. Preto moje vnútro vzlyká pre Moaba ako flauta, moje srdce pre ľud z Kír Cheresu ako flauta vzlyká, lebo stratili svoje zvyšky.

37. Veď každá hlava je plešivá a každá brada oholená, na každej ruke zárezy a na každých bedrách vrecovina.

38. Na všetkých strechách Moabu i na jeho uliciach všetko narieka, lebo som zlomil Moab ako odpornú nádobu - hovorí Pán.

39. Ako je zničený! Kvílte! Ako Moab obrátil s hanbou šiju! Moab bude posmechom a hrôzou všetkým, ktorých má vôkol seba.

40. Lebo toto hovorí Pán: Pozri, letí ako orol, rozprestiera krídla nad Moabom.

41. Podmanené sú mestá a zaujaté pevnosti. Srdce hrdinov Moabska však ten deň bude ako srdce ženy, ktorá rodí.

42. Moab bude zničený, nebude národom, pretože sa vyvyšoval nad Pána.

43. Strach, jama a osídlo pre teba, obyvateľ Moabu - hovorí Pán.

44. Kto unikne hrôze, padne do jamy, a kto vystúpi z jamy, chytí sa do osídla; áno, toto dopustím na Moab v roku jeho navštívenia - hovorí Pán.

45. V tieni Hesebonu zastanú utečenci bez moci. Veď z Hesebonu vyšľahne oheň a plameň z domu Sehona i strávi sluchy Moabu a temä zúrivcov.

46. Beda ti, Moab, zahynul ľud Kamoša, veď ti synov odvedli do zajatia a tvoje dcéry do vyhnanstva.

47. Ale obrátim osud Moabu na konci dní,“ hovorí Pán. Potiaľto je súd nad Moabom.

1. O synoch Amona. Toto hovorí Pán: „Či Izrael nemá synov? Či nemá dedičov? Prečo dedí po Gadovi Melchom a jeho ľud býva v jeho mestách?
2. Preto, hľa, prídu dni, hovorí Pán, keď vyvolám lomoz vojny proti Rabat Amonu: premení sa na hľbu zručanín, jeho dcéry vyhoria ohňom a Izrael zdedí po svojich dedičoch, hovorí Pán.
3. Kvíľ, Hesebon, lebo zničený je Hai, volajte, dcéry Raby, oblečte si vrecovinu, nariekajte, pobehujte po ohradách, lebo Melchom pôjde do zajatia, tiež jeho kňazi a kniežatá.
4. Čo sa pýšiš dolinami, (Odpĺávalo ti údolie!) dcéra odbojná!? Spoliehaš sa na svoje poklady: Ktože príde proti mne?
5. Hľa, dopustím na teba strach, hovorí Pán, Jahve zástupov, zo všetkých strán a roztratíte sa každý svojím smerom: utečencov nepozbiera nik.
6. Ale potom obrátim osud synov Amona“ - hovorí Pán.
7. O Edome. Toto hovorí Pán zástupov: „Či v Temane už niet múdrosti? Či mudrci ostali bezradní? Či sa ich múdrosť skazila?
8. Bežte, ujdite, usadte sa v nížinách, obyvatelia Dedanu, veď na Ezaua dopustím nešťastie, čas jeho navštívenia.
9. Ak prídu k tebe oberači, nenechajú ani stebielka, ako zlodeji v noci narobia škody, koľko chcú.
10. Lebo ja odhalím Ezaua, objavím jeho skrýše, nebude sa môcť schovať, zahynie jeho rod i bratia, i jeho susedia a nebude ho viac.
11. Nechaj svoje siroty, ja ich uživím, a tvoje vdovy nech dúfajú vo mňa!
12. Lebo toto hovorí Pán: Hľa, tí, ktorým nebolo súdené piť kalich, musia ho piť, a ty, ty by si ostal bez trestu? Bez trestu neostaneš, ale musíš ho piť.
13. Na seba som prisahal, - hovorí Pán, pustatinou a potupou, púšťou a kliatbou bude Bozra a všetky jej mestá budú večnými zboreniskami.“
14. Počul som zvesť od Pána a hlásateľ je vyslaný k národom: „Zhromaždite sa, chodte proti nemu a pozdvihnite sa do boja!“
15. „Bo, hľa, malým som ťa urobil medzi národmi, opovrhnutým medzi ľuďmi.
16. Strach, čo si šíril, ťa sklamal aj pýcha tvojho srdca, čo bývaš v trhlinách skál, obsadzuješ vysoké kopce. Postav si hniezdo vysoko sťa orol, zrutím ťa odtiaľ - hovorí Pán.
17. A Edom bude na hrôzu, každý, kto prejde popri ňom, zhrozí sa a zapískne nad jeho ranami.
18. Podobne ako v spustošenej Sodome a Gomore a v susedných mestách, hovorí Pán, nik tam nebude bývať, neusadí sa tam človečik.
19. Hľa, vystupuje sťa lev z nádhery Jordána na nivy trvalé. V okamihu ich odožením odtiaľ a ustanovím tam vyvolenca. Veď ktože je ako ja a kto ma vezme na zodpovednosť? A kto je tým pastierom, čo obstojí predo mnou?
20. Preto čujte rozhodnutie Pána, ktoré vyniesol proti Edomu, a jeho úmysly, ktoré uvážil proti obyvateľom Temanu: Áno, odveľú ich sťa najmenšie z oviec, áno, ich nivy sa zdesia nad nimi.
21. Hrmotom ich pádu otrasie sa zem, krik je na Červenom mori - to počuť ich hlas!
22. Hľa, ako orol sa dvíha, letí, rozprestiera si krídla nad Bozrou; a srdce hrdinov Edomu bude v ten deň ako srdce ženy, ktorá rodí.“
23. O Damasku. „V hanbe je Emat a Arfad, pretože počuli zlú zvesť, stonú ako more, desia sa, uspokojiť sa nemôžu.
24. Skleslý je Damask, dáva sa na útek, hrôza sa ho chytá, úzkosť a bolesti zmocňujú sa ho sťa rodičky.
25. Ako by nebolo opustené oslavované mesto, obec rozkoše?
26. Preto budú padať jeho mladíci na uliciach, v ten deň zahynú všetci bojovníci - hovorí Pán.
27. Pod múrmi Damasku podpálím oheň, ktorý strávi Benhadadove paláce.“
28. O Kedare a kráľovstvách Chasoru, ktoré porazil babylonský kráľ Nabuchodonozor. Toto hovorí Pán: „Hor' sa, tiahnite proti Kedaru, spustošte synov Východu!
29. Ich stany a stáda zoberú, ich kože a všetko ich náradie, aj ich ťavy si vezmú a privolávajú im:

Hrôza zo všetkých strán!

30. Bežte, utekajte veľmi, usadte sa v nížinách, občania Chasoru, hovorí Pán, pretože babylonský kráľ Nabuchodonozor vyniesol proti vám rozhodnutie a vymyslel proti vám plán.

31. Hor' sa, tiahnite proti pokojnému národu, ktorý býva v bezpečí, hovorí Pán, nemá dverí ani závor, bývajú osamote.

32. Ich ťavy budú na lúpež, a množstvo ich stád na korisť a roztrúsím do všetkých vetrov tých, čo si strihajú sluchy, zo všetkých strán im privediem nešťastie, hovorí Pán.

33. Chasor bude bydliskom šakalov, pustatinou naveky; nebude tam bývať nik, neusadí sa tam človečik.“

34. Slovo, ktoré Pán prehovoril k prorokovi Jeremiášovi proti Elamu na začiatku panovania júdskeho kráľa Sedekiáša.

35. „Toto hovorí Pán zástupov: Veru zlámem kušu Elamu, jeho hlavnú silu,

36. a privediem na Elam štyri vetry zo štyroch končín nebies a rozprášim ich do všetkých týchto vetrov, takže nebude národa, ku ktorému by nešli utečenci Elamu.

37. Podesím Elam pred jeho nepriateľmi a pred tými, čo im striehnu na život. Privediem na nich nešťastie: svoj rozpálený hnev - hovorí Pán, a pošlem za nimi meč, kým ich nevyhubím.

38. Potom postavím v Elame svoj trón, odstránim odtiaľ kráľa i kniežatá, hovorí Pán.

39. Ale na konci dní zmením osud Elamu,“ hovorí Pán.

1. Slovo, ktoré prostredníctvom proroka Jeremiáša povedal Pán proti Babylonu, proti krajine Chaldejcov.
2. „Rozhláste medzi národmi, oznámte, (zdvihnite zástavu, oznámte), nebojte sa, povedzte: Podmanený je Bábél, v hanbe je Bél, zrútil sa Merodach. V hanbe sú jeho sochy, zrútili sa jeho modly.
3. Lebo tiahne proti nemu národ od severu, ten obráti na púšť jeho krajinu, že v nej nebude obyvateľa: ľudia i zvieratá ušli, utiekli.
4. V tých dňoch a v tom čase - hovorí Pán - pôjdu synovia Izraela, oni a synovia Júdu spolu, pôjdu v ustavičnom plači a budú hľadať Pána, svojho Boha.
5. Budú sa vypytovať na cestu k Sionu, kam budú obrátení: Podťe, pripojme sa k Pánovi zmluvou večnou, nezabudnutelnou!
6. Strateným stádom bol môj ľud, ich pastieri sa s nimi tárili: vodili ich sem-tam po horách, chodili z vrchu na kopec, na košiarenie zabudli.
7. Hltal ich každý, kto ich našiel, ich nepriatelia vraveli: Neprehrešíme sa, pretože zhrešili proti Pánovi, spravodlivej nive, proti Pánovi, nádeji svojich otcov.
8. Bežte zo stredu Bábela, vyjdite z chaldejskej krajiny ako barany v čele stáda.
9. Lebo, hľa, ja popudím a privediem proti Bábelu zhuk veľkých národov zo severnej krajiny, nastúpia proti nemu, podmania ho; ich šípy sťa obratný bojovník, ktorý sa naprázdno nevráti.
10. Chaldejstvo bude na plen, nasýtia sa všetci, čo ho plienia,“ hovorí Pán.
11. Len sa radujte a jasajte, vy, čo ste olúpili moje dedičstvo; len vyskakujte ako teľa na tráve a erdžite ako žrebce.
12. Veľmi sa vaša matka zahanbí, červenať sa bude vaša rodička. Hľa, bude posledný medzi národmi, púšťou, spáleninou, pustatinou.
13. Pre Pánov hnev nebudú v ňom bývať, bude osamelý celý, každý, kto prejde popri Bábeli, zhrozí sa a zapískne nad jeho ranami.
14. Nastupujte dookola proti Bábelu, všetci, čo naťahujete kušu; strieľajte naň, nešetrite šípmi, lebo sa prehrešil proti Pánovi.
15. Volajte proti nemu zôkol-vôkol, dvíha si ruky, stĺpy mu padajú, rúcajú sa mu múry. Áno, to je pomsta Pánova, pomstite sa na ňom, robte s ním, čo on robil.
16. Vyhubte z Babylonu rozsievateľov aj tých, čo sa v čase žatvy chytajú kosáka. Pred mečom ničiacim každý sa obráti k vlastnému národu a každý pobeží do vlastnej krajiny.
17. Izrael je rozohnané stádo, rozohnali ho levy: asýrsky kráľ ho hltal prvý a babylonský kráľ Nabuchodonozor mu na konci dolámal kosti.
18. Preto takto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: „Veru navštívim babylonského kráľa i jeho krajinu, ako som navštívil kráľa asýrskeho.
19. Izrael však vrátim na jeho nivy: bude vypásaf Karmel a Bášan; na vrchu Efraim a v Galaáde sa nasýti.
20. V tých dňoch a v tom čase - hovorí Pán - budú hľadať vinu Izraela, no nebude jej; a hriechy Júdu, ale ich nenájdu, lebo odpustím tým, ktorých ponechám.
21. Vystúp proti krajine Merataim a proti obyvateľom Pekodu, nivoč a pustoš ich, hovorí Pán, urob všetko, ako som ti rozkázal.“
22. Vojnový lomoz je v krajine a veľká pohroma.
23. Ako sa rozbilo, rozdrúzgalo kladivo celej zeme! Ako sa hrôzou stal Bábél medzi národmi!
24. Postavil som ti osídlo a chytil si sa, Babylon, ani si to nezbadal, dolapili ťa a chytili, lebo si vyzýval Pána.
25. Pán otvoril svoju pokladnicu a vytiahol nástroje svojho hnevu, veď Pán, Jahve zástupov, má robotu v krajine Chaldejcov.
26. Podťe proti nemu od končín, otvorte jeho sypárne, hromadte ho akoby do kôp a ničte ho, nech z neho neostane nič!
27. Zabite mu všetky býky, nech idú na jatku, beda im, veď prišiel ich deň, čas ich navštívenia!

28. Čuj, utečenci a zachránenci z babylonskej krajiny: majú oznámiť na Sione pomstu Pána, nášho Boha, (pomstu za jeho chrám).
29. Zvolajte proti Babylonu množstvo všetkých, čo napínajú kušu, táborte okolo neho, aby z neho neunikol nik; odplaťte mu podľa jeho skutkov, robte s ním všetko tak, ako on robil, pretože bol pyšný voči Pánovi, voči svätému Izraelovmu.
30. „Preto budú jeho mladíci padať po uliciach a všetci jeho bojovníci zahynú v ten deň, hovorí Pán.
31. Hľa, som proti tebe, ty pýcha, hovorí Pán, Jahve zástupov, áno, prišiel tvoj deň, čas tvojho navštívenia.
32. Potkne sa pyšný, padne a nezdvihne ho nik, podložil som oheň pod jeho mestá, ten strávi všetko jeho okolie.“
33. Toto hovorí Pán zástupov: „Utláčaní sú synovia Izraela a synovia Júdu zároveň, všetci, čo ich zajali, ich zdržujú, zdráhajú sa ich prepustiť.
34. Ich vykupiteľ je mocný, volá sa Pán zástupov, on sám povedie ich spor, aby získal odpočinok zemi a podesil obyvateľov Babelu.
35. Meč na Chaldejcov, hovorí Pán, a na obyvateľov Babylonu, na jeho kniežatá i na jeho mudrcov.
36. Meč na tárajov, nech zošalejú, meč na jeho hrdinov, nech popadajú!
37. Meč na jeho kone i jeho vozy a na všetku luzu, čo je v ňom, nech sú ako ženy! Meč na jeho poklady, nech sú vyplienené!
38. Meč na jeho vody, nech vyschnú! Lebo je to krajina modiel a strašidlami sa vychvalujú.
39. Preto bude bývať zver púšte s hyenami, pštrosy v ňom budú bývať, nebude už nikdy obývaný, ani zaľudnený na večné pokolenia.
40. Ako keď Boh rozvrátil Sodomu a Gomoru a susedné mestá, hovorí Pán, nebude tam bývať nik, neusadí sa tam človečik.
41. Hľa, prichádza od severu ľud, veľký národ a mnohí králi, dvíhajú sa zo strání zeme!
42. Chápu sa kuše a oštepá, sú ukrutní a bez milosti, ich hlas hučí ako more a nesú sa na koňoch, sú vystrojení ako muž do vojny proti tebe, dcéra Babelu.
43. Babylonský kráľ počul chýr, ovisli mu ruky, úzkosť sa ho zmocnila, bôle ako rodičky.
44. Hľa, vystupuje ako lev z nádhery Jordána na nivy trvalé! V okamihu ich odožením odtiaľ a ustanovím tam vyvolenca. Veď ktože je ako ja a kto ma vezme na zodpovednosť?! Kto je tým pastierom, čo obstojí predom mnou?!“
45. Preto čujte rozhodnutie Pánovo, ktoré vyniesol nad Babylonom, a jeho úmysly, ktoré uvážil proti krajine Chaldejcov. Áno, odvlечú ich ako najmenšie z oviec, ich nivy sa zdesia nad nimi.
46. Od hrmotu: „Podmanený je Babel!“ zem sa otrasie a krik počujú medzi národmi.

1. Toto hovorí Pán: „Hľa, vzbudím proti Bábelu a proti obyvateľom Chaldejska ducha nivočenia!
2. Pošlem do Babylonu vejačov a prevejú ho, vyprázdnia jeho krajinu. Budú proti nemu zôkol-vôkol v deň nešťastia.
3. Strelec nech si nenapína kušu, nech nenastupuje vo svojom pancieri! Nešetríte jeho mladíkov, vyhubte celé jeho vojsko!“
4. Nech padajú zabíť na chaldejskú zem a prebodnúť na jeho ulice!
5. Lebo Izrael a Júda neovdovel po svojom Bohu, Pánovi zástupov. Lebo ich krajina je plná hriechu pred Svätým Izraelovým.
6. Bežte zo stredu Bábelu, každý si chráňte život, nech nezahyniete jeho vinou, lebo pre Pána je to deň pomsty, odpláca mu, čo si zaslúžil.
7. Bábel bol zlatým kalichom v Pánovej ruke, ktorý opájaj celú zem, z jeho vína pili národy, preto sa pomiatli.
8. Odrazu padol Bábel, zlomil sa, nariekajte nad ním, doneste balzam na jeho rany, azda sa uzdraví.
9. „Liečili sme Bábel, no neuzdravil sa, nechajme ho, podme každý do svojej vlasti; jeho pravota siaha až k nebesám, až k oblakom nesie sa.
10. Pán dokázal našu pravdu, podme a hlásajme na Sione dielo Pána, nášho Boha!“
11. Ostrite šípy, naplňujte tulce, Pán vzbudil ducha médskeho kráľa, proti Bábelu smeruje jeho plán, chce ho zničiť! Áno, to je pomsta Pánova, pomsta za jeho chrám.
12. Zdvihnite zástavu proti múrom Bábelu, zosilnite stráž, postavte hliadky, zriadte postriežky, lebo Pán zamýšľa aj urobiť, čo prehlasoval o občanoch Bábelu.
13. Ty, čo bývaš nad veľkými vodami, v hojnosti pokladov: prišiel tvoj koniec, koniec tvojim ziskom.
14. Pán zástupov sa zaprisahal sám na seba: „Preplním ťa ľuďmi ako kobyľkami, prepuknú v jasot nad tebou.“
15. Zem stvoril svojou mocou, svojou múdrosťou svet postavil a svojím dôvtipom rozpál nebesá.
16. Keď sa ozve, na nebi vody zahučia, od končín zeme dvíha oblaky, k dažďu tvorí blesky, zo svojich skladišť vietor vypúšťa.
17. Osprostel každý človek, vedomosti nemá, dožil sa hanby každý zlievač pre modlu, lebo je klam jeho liatina, nieta ducha v nej.
18. Ničotou sú, dielom na posmech, v deň svojho navštívenia zahynú.
19. Takýto nie je údel Jakubov, ním je Stvoriteľ všetkého, Izrael je jeho vlastným kmeňom; Pán zástupov je jeho meno.
20. „Kladivom si mi, vojnovým nástrojom, tebou rozdrvim národy a tebou zničím kráľovstvá.
21. Tebou rozdrvim koňa i jazdca, tebou rozdrvim voz i pohoniča,
22. tebou rozdrvim muža i ženu, tebou rozdrvim starca i chlapca, tebou rozdrvim mládenca i pannu,
23. tebou rozdrvim pastiera i stádo, tebou rozdrvim roľníka i záprah, tebou rozdrvim vojvodcov i správcov.
24. Ale odplatím Bábelu a všetkým občanom Chaldejska všetok ich zločin, čo spáchali na Sione, pred vašimi očami - hovorí Pán.
25. Hej, som proti tebe, vrch nivočenia, hovorí Pán, ktorý nivočíš celú zem, vystriem proti tebe ruku a zrútim ťa z brál, urobím ťa vrchom požiaru.
26. Nevezmú z teba kameň do uhla ani kameň do základov, ale budeš večným zboreniskom,“ hovorí Pán.
27. Zdvihnite zástavu v krajine, trúbte na trúbe medzi národmi, zasväcujte národy proti nemu, zvolajte proti nemu kráľovstvá: Ararat, Meni a Askenez, ustanovte proti nemu tafsara, žeňte kone, naježené sťa kobyľky.
28. Zasväcujte proti nemu národy, kráľa Médey s jeho vojvodcami a všetkými jeho správcami a s celou krajinou, nad ktorou vládne.
29. Zem sa zatrasie a zachveje, lebo sa splní Pánov plán proti Bábelu urobiť babylonskú krajinu pustou a neobývanou.

30. Siláci Babelu prestali bojovať, vysedávajú v pevnostiach, vyschla im sila, stali sa ženami. Jeho príbytky podpálili, dolámali jeho závory.
31. Bežec beží proti bežcovi a posol proti poslovi oznámiť kráľovi Babelu, že mu zo všetkých strán zaujali mesto.
32. Brody obsadili, mláky vyhoreli ohňom, bojovníci sú zdesení.
33. Lebo toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: „Dcéra Babelu je ako humno, keď šliapu po ňom, už len máličko a príde deň jeho žatvy.“
34. „Pohltil, strovil ma Nabuchodonozor, kráľ Babelu, a odložil ma sťa prázdnu nádobu, prehltoť ma ako drak, naplnil si brucho, od mojich dobrôt ma odsotil.“
35. „Neprávosť proti mne a moje telo nech je na Babeli,“ povie obyvateľstvo Siona; „a moja krv na obyvateľoch Chaldejcka,“ povie Jeruzalem.
36. Preto takto hovorí Pán: „Hľa, ja povediem tvoj spor a ja vyplním tvoju pomstu, vysuším jeho more, aj jeho pramene vysuším.“
37. Nuž Babylon bude hrbou skál, príbytkom šakalov, hrôzou a posmechom, bez obyvateľov.
38. Spoločne budú ručať ako lev, revať ako mládatá levíc.
39. Keď budú v horúčke, pripravím im hostinu, napojím ich, až budú jasať, potom zaspia spánkom večným a neprebudia sa - hovorí Pán.
40. Povediem ich ako baránky na jatku, ako barany a capy.“
41. Ako bol podmanený Sesak a zaujatá sláva celej zeme! Ako sa stal hrôzou Babel medzi národmi!
42. More vystúpilo proti Babelu, pokryl ho nával jeho vln.
43. Jeho mestá zostali púšťou, krajinou vyschnutou, pustou, krajinou, v ktorej nik nebýva, človek ani po nej neprejde.
44. „Navštívim Béla v Babeli a vytrhnem mu z úst, čo prehltoť, nebudú sa viac k nemu hrnúť národy. Aj múr Babylonu padne.“
45. Lud môj, ujdí z jeho stredu, každý si zachráňte život pred blížiacim sa hnevom Pánovým.
46. Nech sa vám neplaší srdce a nebojte sa zvesti, ktorú počúť v krajine, keď jeden rok príde chýr a nasledujúci rok chýr iný, keď bude v krajine násilie, vládár proti vládarovi.
47. Preto, hľa, prídu dni a strescem modly Babelu, zahanbí sa celá jeho krajina a jeho zabití padnú v jeho strede.
48. Plesať bude nad Babelom nebo a zem i všetko, čo je na nich, lebo od severu prídu proti nemu ničitelia - hovorí Pán.
49. Aj Babel musí padnúť pre zabitých Izraela; aj pre Babel padali zabití celej zeme.
50. Vy, čo ste unikli meču, chodte, nezastaňte, spomeňte si zdialky na Pána, nech vám príde Jeruzalem na myseľ.
51. Hanbíme sa, čuli sme o potupe, tvár nám pokrýva pohana, pretože cudzinci vnikli do svätých miest Pánovho domu.
52. Preto, hľa, prídu dni, hovorí Pán, keď strescem jeho modly a v celej jeho krajine budú stenať ranení.
53. Keby sa Babel vyvýšil do nebies a vo výsosti upevňoval svoju moc: odo mňa prídu jeho ničitelia,“ hovorí Pán.
54. Čuj! Krik z Babelu a veľký lomoz z krajiny Chaldejcov!
55. Lebo Pán pustoší Babylon, udúša v ňom veľký krik. Ich vlny sa valia sťa veľké vody, hukot vydáva ich hlas.
56. Ved' (proti nemu), proti Babelu prichádza ničiteľ, chytia jeho hrdinov, zlámu ich kuše, ved' Bohom odplaty je Pán, odpláca s určitosťou.
57. „Opojím jeho kniežatá i mudrcov, jeho vojvodcov, správcov a hrdinov, potom zaspia večným spánkom a neprebudia sa,“ hovorí Kráľ, ktorý sa volá Pánom zástupov.
58. Toto hovorí Pán zástupov: „Širočizný múr Babela sa do základov zrúti a jeho vysokánske brány ohňom vyhoria, takže národy pracujú nadarmo a kmene robia pre oheň.“
59. Vec, ktorou prorok Jeremiáš poveril Saraiáša, syna Neriášovho, syna Másiášovho, keď s júdskym kráľom Sedekášom išiel do Babylonu vo štvrtom roku jeho panovania. Saraiáš bol náčelníkom

ubytovania.

60. Jeremiáš napísal do knihy všetko nešťastie, ktoré malo prísť na Babylon, všetky tieto slová napísané proti Babylonu.

61. A Jeremiáš povedal Saraiášovi: „Keď prídeš do Babylonu, hľad' prečítať všetky tieto slová.

62. A povedz: Pane, ty si riekol o tomto mieste, že ho zničia, že v ňom nebude obyvateľov - ani ľudí, ani zvierat -, bude večnou púšťou.

63. A keď dočítaš túto knihu, priviaž o ňu kameň a hod' ju do prostriedku Eufratu

64. a povedz: Takto sa ponorí Babel a nevstane z nešťastia, ktoré naň ja dopustím, ale zahynie.“

Potiaľto sú Jeremiášove slová.

1. Sedekiaš mal dvadsaťjeden rokov, keď začal kralovať, a jedenásť rokov kraloval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Amital, dcéra Jeremiáša z Lobny.
2. Robil, čo sa Pánovi nepáči, celkom tak, ako robil Joakim.
3. S Jeruzalemom a Júdskom sa toto dialo pre Pánov hnev, kým ich konečne neodvrhol od seba. - Sedekiaš sa vzbúril proti babylonskému kráľovi.
4. V deviatom roku jeho kralovania, v desiatom mesiaci, na desiaty deň mesiaca prišiel babylonský kráľ Nabuchodonozor a celé jeho vojsko proti Jeruzalemu, utáboril sa proti nemu a postavil okolo neho násyp.
5. Mesto bolo v stave obliehania až do jedenásteho roku kráľa Sedekiaša.
6. Na deviaty deň štvrtého mesiaca sa v meste tak rozmohol hlad, že vidiecky ľud nemal chleba.
7. Mesto dostalo trhlinu a všetci bojovníci ušli; v noci vytiahli z mesta cestou cez bránu medzi dvoma múrmi, ktorá bola pri kráľovskej záhrade - hoci Chaldejci obkľučovali mesto -, a dali sa smerom k Arabe.
8. Chaldejské oddiely prenasledovali kráľa a dochytili Sedekiaša na Jerišskej rovine. Všetky jeho oddiely sa však rozprchli od neho.
9. I zajali kráľa a zaviedli ho k babylonskému kráľovi do Rebly v krajine Emat a on vyniesol nad ním rozsudok.
10. Babylonský kráľ zabil Sedekiašových synov pred jeho očami a pozabíjal v Reble aj všetky júdske kniežatá.
11. Sedekiašovi oslepil oči a spútal ho okovami; babylonský kráľ ho odviedol do Babylonu, kde ho vrhol do žalára až do dňa jeho smrti.
12. V piatom mesiaci, na desiaty deň mesiaca - v jedenástom roku kráľa Nabuchodonozora, babylonského kráľa -, prišiel do Jeruzalema veliteľ telesnej stráže Nabuzardan, osobný minister babylonského kráľa.
13. I podpálil Pánov chrám aj kráľovský palác a všetky jeruzalemské domy. Všetky veľké domy spálil.
14. Všetko chaldejské vojsko, ktoré bolo s veliteľom telesnej stráže, zrúcalo všetky múry okolo Jeruzalema.
15. Veliteľ telesnej stráže Nabuzardan odviedol do zajatia (aj chudobných ľudu) a zvyšok ľudí, ktorí ostali v meste, tiež i prebehlíkov, ktorí prebehli k babylonskému kráľovi, ako aj zvyšok zástupu.
16. Z chudobných krajiny však nechal veliteľ telesnej stráže Nabuzardan niektorých za vinohradníkov a roľníkov.
17. Kovové stĺpy, ktoré boli v Pánovom chráme, podstavce a kovové more, ktoré bolo v Pánovom chráme, Chaldejci polámali a všetok kov z nich odniesli do Babylonu.
18. Vzali aj hrnce, lopatky, nože, kropáče a misky a všetky kovové nádoby, ktorými sa vykonávala služba.
19. Kotlíky, uholníky, kropáče, hrnce, svietniky, misky a čaše, či boli zo zlata, alebo zo striebra, zobral veliteľ telesnej stráže.
20. Dva stĺpy, jedno more a dvanásť býkov, ktoré boli pod podstavcami, ktoré dal spraviť kráľ Šalamún v Pánovom chráme. Kov týchto predmetov nebolo možno odvážiť.
21. Čo sa stĺpov týka: výška každého stĺpa bola osemnásť laktov a obopínala ich dvanásť laktová stuha. Ich hrúbka bola štyri prsty, boli duté.
22. Mali kovové hlavice, výška jednej hlavice bola päť laktov. Mriežkovanie a granátové jablká boli na hlavici dookola. Taký bol aj druhý stĺp s granátovými jablkami.
23. Granátových jabĺk bolo deväťdesiatšesť, viseli voľne. Vcelku bolo na mrežiach sto granátových jabĺk.
24. Veliteľ telesnej stráže zajal aj veľkňaza Saraiáša a druhého kňaza Sofoniáša a troch strážcov prahu.
25. Z mesta vzal jedného komorníka, ktorý bol veliteľom bojovníkov, sedem mužov z osobnej kráľovej služby, ktorí boli v meste, vojvodcovho pisára, ktorý odvádzal ľud krajiny, a šesťdesiat mužov z

vidieckeho ľudu, ktorí boli v meste.

26. Veliteľ telesnej stráže Nabuzardan ich zajal a zaviedol k babylonskému kráľovi do Reby.

27. A babylonský kráľ ich dal pobiť; usmrtil ich v Reble v ematskej krajine. Júdu však odviedol z jeho pôdy do zajatia.

28. Toto je ľud, ktorý Nabuchodonozor v siedmom roku odviedol do zajatia: tritisícdvadsaťtri Júdovcov.

29. V osemnástom roku Nabuchodonozora osemstotridsaťdva duší z Jeruzalema.

30. V dvadsiatom treťom roku Nabuchodonozora zajal veliteľ telesnej stráže Nabuzardan z Júdovcov sedemstoštyridsaťpäť duší, vcelku štyritisíc duší.

31. V tridsiatom siedmom roku zajatia júdskeho kráľa Joachina, v dvanástom mesiaci, na dvadsiaty piaty deň mesiaca babylonský kráľ Evil Merodach v roku svojho nastúpenia omilostil júdskeho kráľa Joachina a vyviedol ho zo žalára.

32. Hovoril s ním láskavo a jeho trón postavil nad tróny kráľov, ktorí boli s ním v Babylone.

33. Zamenil mu zajatecký odev a jedol s ním stále, po všetky dni svojho života.

34. Zaopatrenie, a to zaopatrenie trvalé, dostával každodenne od kráľa po všetky dni svojho života.

Keď odviedli Izrael do zajatia a Jeruzalem ostal opustený, sedel Jeremiáš v plači a týmito žalospevmi nariekal nad Jeruzalemom. Zatrpknutou dušou si vzdychol, zakvílil a prehovoril:

Pláč

Kapitola 1

1. Alef Ach, ako sedí osamelé mesto (kedysi) plné ľudu, postihol osud vdovy paniu národov, kňážna medzi krajinami ostala poplatnicou.
2. Bet Prehorko plače v noci, líca má zaslzené, niet, kto by ju potešil zo všetkých jej milencov; priatelia, tí ju opustili, prešli k jej nepriateľom.
3. Gimel Pod nátlakom sa sťahoval Júda, vo veľkom nevoľníctve; uprostred národov býva, spočinku nenachodí. Dochytili ho stíhači zbitého útrapami.
4. Dalet Cesty Siona smútia, že niet pútnikov na sviatky: brány má všetky spustnuté. Žalostia jeho kňazi, jeho panny sú sklúčené a on? - ach, trpkó mu je!
5. He Jeho odporci triumfujú, jeho nepriatelia sú šťastní, pretože Pán ho sklúčil pre množstvo jeho hriechov. Dietky mu ženie do zajatia pred sebou utláčateľ.
6. Vau Sionskú dcéru opustila všetka jej nádhera, jej kniežatá sú sťa jelene, čo pastvu nenachodia, čo bezvládne sa vlečú pred tvárou stíhača.
7. Zain Jeruzalem spomína na dni plaču a biedy, (na všetky svoje skvosty, ktoré mal od dávnych dní); keď mu ľud padal rukou nepriateľa a nemal pomocníka, nepriateľ sa naň díval, smial sa jeho záhube.
8. Chet Pochybil Jeruzalem veľmi, preto sa stal odporným, opovrhli ním všetci ctitelia, keď uzreli jeho hanbu, on sám však vzdychá, odvracia sa preč.
9. Tet Škvrny sú na jeho vlečkách, na následky si nespomenul a poklesol úžasne, nemá tešiteľa. „Na moju biedu pozri, Pane, nepriateľ ma, hľa, premohol!“
10. Jod Jeho nepriateľ vystrel ruku na všetky jeho skvosty; hej, videl, ako do svätyne vniká mu ľud pohanský, ktorému zakázal si vkročiť do svojho zhromaždenia.
11. Kaf Všetok jeho ľud kvíli, hľadajú chlieb; svoje skvosty dali za jedlo, aby sa do nich vrátil život. „Pozriže, Pane, zhladni, aký som znevážený.“
12. Lamed „Všetci, čo prechádzate cestou, pozrite a vidte, či je bôl ako môj bôl, ktorým som postihnutý, ktorým ma poranil Pán v deň pále svojho hnevu!“
13. Mem Z výsosti poslal oheň do mojich kostí a pokarhal ma, pred moje nohy rozostrel sieť a nazad ma odohnal, spravil ma spustošeným, nemocným po celý deň.
14. Nun Spriahnuté je jarmo mojich vín, sú popletené v jeho ruke, presahujú mi šiju, klesá mi sila. Pán ma vydal do rúk, nemôžem povstať.
15. Samech Pán zavrhol všetkých vodcov v mojom strede, vyhlásil proti mne sviatok, aby zlomil moju mlad'. Pán šliapal v lise panenskú dcéru Júdovu.
16. Ajin Pre toto ja plačem, oko mi roní vlahu, lebo sa vzdialil ten, čo teší, čo by mi vrátil život. Moji synovia zhynuli, veď nepriateľ zvíťazil!“
17. Pe Sion rozpína ruky, potešiteľa nemá. Pán vzbudil proti Jakubovi jeho susedných nepriateľov, i stal sa Jeruzalem medzi nimi odporným.
18. Sade „On, Pán je spravodlivý, veď som vzdoroval jeho slovám. Počujže, každý národ, a pozri moju bolesť: panenky moje i junáci odišli do zajatia.“
19. Kof Volal som svojich milých, ale tí ma zradili; kňazi a moji starci zahynuli v meste, pretože si hľadali jedlo, aby si udržali život.
20. Reš Pozriže, Pane, je mi krušno, búri sa moje vnútro, srdce sa vo mne zvierá, hej, veľmi som sa vzpieral; meč zbíja vonku, vnútri mám tiež smrť.
21. Šin Počuli, že ja vzdychám, potešiteľa nemám, odporci počuli moju skazu, tešili sa, že si ty konal, priviedol si ohlásený deň. Nech ich stihne to, čo mňa!
22. Tau Nech príde k tebe všetka ich zlosť, potom však urob s nimi, ako si spravil so mnou pre všetky moje hriechy! Množstvo je mojich vzdychov a srdce mi je choré.“

Kapitola 2

1. Alef Ako len zatemnil svojim hnevom Pán dcéru Siona; pohodil z neba na zem okrasu Izraela, podnožia svojho si nevšimol v deň svojho hnevu.
2. Bet Zničil Pán bez milosti všetky nivy Jakuba, v svojom hneve zlámal pevnosti Júdovej dcéry, zneuctil, hodil na zem jej ríšu a kniežatá.
3. Gimel V žeravom hneve zlámal všetku moc Izraela, svoju pravicu odtiahol späť pred tvárou nepriateľa, zahorel proti Jakubovi ako plameň, čo hlce dookola.
4. Dalet Kušu si šliapal sťa odporca, vzmužil sa ako nepriateľ; čo oku lahodilo, zabil všetko v šiatri dcéry sionskej. Ako oheň vyliat svoj hnev ...
5. He Rovný nepriateľovi bol Pán, zahubil Izrael, jeho paláce zničil všetky, zrúcal jeho pevnosti; u júdskej dcéry tak rozmnožil stenanie, stony.
6. Vau Akoby bol sad, strhol mu plot, zničil jeho zbor, zabudnúť dal Pán na Sione sobotu a zbor, zavrhol v prudkom hneve kráľa i kňaza.
7. Zain Odvrhol Pán svoj oltár, svätyňu si znesvätil, nepriateľovi vydal do rúk pevnosti jej palácov. Robili krik v dome Pánovom ako v deň zhromaždenia.
8. Chet Rozváľať zamýšľal Pán hradby dcéry sionskej, rozťahal povraz, neodtiahol si ruky od ničenia; vrhol do žiaľu hradby aj múr, čo hynuli spolu.
9. Tet Brány mu padli na zem, zničil a zlámal jeho závory, jeho kráľ aj kniežatá sú medzi národmi. Zákona nieto, prorokom tiež sa nedostalo videnie Pánovo.
10. Jod Na zemi sedeli a zamĺkli sionské dcéry i starci. Na hlavu sypali si popol, odiali si vrecoviny; k zemi si ovesili hlavy panny Jeruzalema.
11. Kaf „Oči mám zoslabnuté od slz, vnútro mám rozbúrené, pečeň sa mi na zem rozteká pre skazu dcéry môjho ľudu, že nemluvňa i dojča hynú na uliciach mesta.“
12. Lamed Vraveli svojim matkám: „Kdeže je obilie a víno?“, keď ako prebodnuté mreli na uliciach mesta, keď si dušu vydýchli do lona svojich matiek.
13. Mem K čomu ťa pripodobním? K čomu prirovnám, dcéra jeruzalemská? K čomu ťa primeriam? Ako ťa poteším, sionská dcéra, panna? Tvoja zlomenosť je veľká ako more, ktože ju zhojí?
14. Nun Tvoji proroci videli tvoju márnosť a hlúposť, tvoj zločin neodhľadovali, aby ti obrátili osud, ale zreli ti zrenia daromné, klamné.
15. Samech Tlieskajú nad tebou do dlaní všetci, čo idú cestou, kývajú hlavou, vypiskujú jeruzalemskú dcéru: „Toto je mesto vrcholnej vraj krásy a rozkoš celej zeme?“
16. Pe Ústa si otvárali proti tebe všetci tvoji odporci, písali, škripali zubami, vraveli: „Pohlťme ho! Toto je deň, čo sme čakali, dočkali, uvideli sme ho.“
17. Ajin Spravil Pán, čo si zaumienil, splnil svoje slovo, ustanovené odpradáva. Strhol a nelutoval; nad tebou rozradostil nepriateľov, vztýčil roh svojich protivníkov.
18. Sade Zo srdca volaj k Pánovi, sionská dcéra, panna; sťa potok nech ti tečú slzy vo dne i v noci; nedaj si odpočinku, nech ti neustáva zrenica!
19. Kof Povstaňže, kvíľže v noci začiatkom nočných bdení; vylej si srdce ako vodu pred Pánovou tvárou, k nemu si dvíhaj ruky za život svojich detí, (ktoré hynú od hladu na rohoch všetkých ulíc).
20. Reš Pohliadni, Pane, pozri, s kým si to tak naložil! Či majú ženy jesť vlastný plod? Dojčence, ktoré varovali? V Pánovej svätyni má byť zabitý kňaz i prorok?
21. Šin Na zemi ležia na uliciach chlapček i starec, panenky moje, junáci tiež pod mečom padli. V deň svojho hnevu si zabíjal, porážal bez milosti.
22. Tau Zvolal si ako v deň sviatočný proti mne hrôzy zo všetkých strán. V deň Pánovho hnevu neušiel nik, ani sa nezachránil. Tých, čo som láskal, vychovával, zničil môj nepriateľ.

Kapitola 3

1. Alef Som muž, čo skúsil biedu pod prútom jeho hnevu.
2. Alef Vohnal a voviedol ma do temnôt, kde svetla niet.
3. Alef Na mňa len dvíha zase celý deň svoju ruku.
4. Bet Zосуšil na mne telo, kožu, dolámал moje kosti.
5. Bet Obklopil, obklúčil ma jedom a útrapami.
6. Bet V temnotách ma usadil ako večne mŕtvych.
7. Gimel Ohradil ma, že neuniknem, reťaze mi zaťažil;
8. Gimel hoc by som volal, kričal, udusí moju prosbu.
9. Gimel Na cesty mi dal hradby z kvádrov, moje chodníky porozvracal.
10. Dalet Je mi ako striehnuci medveď, lev, ktorý čaká v skrýši.
11. Dalet Zviedol ma z cesty, roztrhal ma, zničil ma celkom.
12. Dalet Natiahol svoju kušu, postavil ma ako cieľ pre šíp.
13. He Do mojich obličiek vstrelil šípy zo svojho tulca.
14. He Všetok ľud si robí zo mňa posmech, pesničky celý deň.
15. He Horkosťou ma nasýtil, opojil ma palinou.
16. Vau Zuby mi zodral štrkom, nachoval ma popolom.
17. Vau Z pokoja si mi vyhnal dušu, zabudol som na blaho.
18. Vau Vravel som: „Zmizla moja hrdosť, tiež moja nádej v Pána.“
19. Zain Spomeň si na moju biedu, utýranosť, na palinu a otravu.
20. Zain V spomienke je stále schúlená moja dušička vo mne.
21. Zain Toto si beriem k srdcu, pre toto budem dúfať.
22. Chet Láskavosť Pána, že nám nie je koniec, veď jeho milosť nepomíňa,
23. Chet obnovuje sa každým ránom; veľká je tvoja vernosť.
24. Chet „Pán je môj údel, vraví moja duša, nuž v neho dúfam.“
25. Tet Dobrý je Pán k tým, čo dúfajú v neho, k duši, ktorá ho hľadá.
26. Tet Dobre je ticho čakať Pánovo spasenie.
27. Tet Pre muža je dobre, keď nesie svoje jarmo od mladi.
28. Jod Nech sedí mlčky osamelý, veď mu ho on položil!
29. Jod Nech si až po prach skloní ústa, ešte je azda nádej.
30. Jod Ponúknuť má líce, keď ho bije, potupou sa nasýtiť.
31. Kaf Pretože Pán nezavrhnе naveky...
32. Kaf Zmilúva sa - hoc i zarmucuje - svojou veľkou milosťou.
33. Kaf Zo srdca nepokoruje, nezarmucuje synov ľudských.
34. Lamed Keď drvia pod nohami všetkých zajatcov zeme,
35. Lamed keď zvrátia právo muža pred tvárou Najvyššieho,
36. Lamed keď potlačia v súde človeka, nevidí to Pán?
37. Mem Na čieže slovo sa čo stalo, keď to nerozkázal Pán?
38. Mem Nevychádza z úst Najvyššieho nešťastie aj blaho?
39. Mem Čože sa ponosuje živý človek, muž pre trest za hriech?
40. Nun Prezrime svoje cesty, preskúmame a vráťme sa k Pánovi;
41. Nun na dlaniach pozdvihujeme srdcia do neba k Bohu!
42. Nun My sme sa prehrešili, búrili sa, preto si neodpustil.
43. Samech Zahalil si sa hnevom, stíhal si nás, stínal si, nezlutoval si sa.
44. Samech Zahalil si sa do oblaku, aby neprenikla modlitba.
45. Samech Urobil si nás odvrhlinou, smeťou uprostred národov.
46. Pe Proti nám otvárali ústa všetci naši odporci.
47. Pe Hrôza a jama nás čakala, zánik a skaza.
48. Pe Potoky vôd mi prúdia z oka pre skazu dcéry môjho ľudu.
49. Ajin Oko mi slzí, neustáva, spočinku nemá,

50. Ajin kým nepozrie a nepohliadne z nebies Pán.
51. Ajin Oko mi trápi dušu pre všetky dcéry môjho mesta.
52. Sade Ako na vtáka poľovali na mňa odporci bez príčiny.
53. Sade V jame mi nivočili život, skál nahádzali na mňa.
54. Sade Vody mi zakrývali hlavu, myslel som: „Je mi koniec.“
55. Kof Vzýval som, Pane, tvoje meno z priepastnej jamy.
56. Kof Počul si môj hlas: „Neskryvaj si ucho, keď si uľahčujem výkrikom.“
57. Kof Keď som ťa volal, bol si blízko, vravel si: „Neboj sa!“
58. Reš Viedol si, Pane, spory mojej duše, vykúpil si môj život.
59. Reš Videl si, Pane, moju utýranosť, zastaň sa môjho práva!
60. Reš Videl si, Pane, celú ich pomstivosť, ako sa na mňa stroja.
61. Šin Čul si ich hanobenie, Pane, ako sa na mňa stroja,
62. Šin reči mojich odporcov, plány proti mne celý deň.
63. Šin Pozoruj ich, či sedia a či stoja, že ja som ich pesničkou.
64. Tau Odpláť im, Pane, podľa zásluh, podľa ich činov!
65. Tau Dopušte na ich srdce tvrdosť, nech ich stihne tvoja kliatba!
66. Tau Stíhaj ich v hneve a znivoč ich pod svojím nebom, Pane!

Kapitola 4

1. Alef Ako sa zatemnilo zlato, zmenil sa šľachtený kov! Sväté kamene ležia roztratené po rohoch všetkých ulíc.
2. Bet Siona synov vzácných, odvažovaných zlatom, pokladali za nádoby z hlíny, dielo hrnčiarových rúk!
3. Gimel Ešte aj šakal podá prsia, pridojú svoje štence: len dcéra môjho ľudu je ukrutná ako pštros v púšti.
4. Dalet Dojčatú prischol jazyk k ďasnám od smädu; deti si prosili chlieb, a nebolo, kto by im ho lámal.
5. He Čo rozkošnícky jedávali, klesali na uliciach. Tí, čo si hovievali na purpure, objímali hnoj.
6. Vau Väčší bol zločin dcéry môjho ľudu než hriech Sodomy. Tá bola vyvrátená razom, ruky neustali v nej.
7. Zain Čistejší než sneh boli jeho nazirejci, beleli sa nad mlieko, ružovší boli nad koraly, postava ich sťa zafír.
8. Chet Ich výzor stemnel nad čierňavu, po uliciach ich nerozoznať, na kostiach scvrkla sa im koža, bola ako drevo zoschnutá.
9. Tet Šťastnejší boli tí, ktorých pozrážal meč, než tí, ktorých pozrážal hlad; veď títo schradli, zrazila ich neplodnosť poľa!
10. Jod Ruky jemnocitných žien piekli si vlastné dietky, ich pokrmom sa stali, keď mrela dcéra môjho ľudu.
11. Kaf Pán už dovŕšil svoju prchkosť, vylial svoj hnev žeravý, podpálil na Sione oheň, ktorý mu hltal základy.
12. Lamed Králi zeme neverili, občania sveta tiež nie, že by odporca a nepriateľ vkročil do brán Jeruzalema.
13. Mem Pre hriech jeho prorokov, pre viny jeho kňazov, čo uprostred neho vylievali krv spravodlivých,
14. Nun blúdili slepo po uliciach, poškvrnili sa krvou, nebolo preto možno dotýkať sa ich rúcha.
15. Samech Volajú na nich: „Preč! Nečistý! Netýkajte sa! Preč! Preč!“ Ak sa odtackajú, národy im vravia: „Viac ich už nehostíme!“
16. Pe Tvár Pánova ich roztrúsila, nepozrie sa viac na nich, osoby kňazov si nevážia, pre starcov niet milosti.
17. Ajin Oči nám stále túžia, márne hľadajú pomoc, na svojej postriežke sme striehli na národ, ktorý nezachráni.
18. Sade Na naše kroky poľovali, bránili vkročiť na ulice. Prišiel náš koniec, došli nám dni, veru náš koniec prišiel.
19. Kof Ľahší sú naši stíhatelia než orly nebies, po vrchoch nás hnali, na púšti striehli na nás.
20. Reš Dych našich nozdier, pomazaný Pánov, chytil sa do ich jám, o ktorom sme vaveli: „V jeho tóni budeme bývať medzi národmi.“
21. Šin Dcéra edomská, plesaj, teš sa, občianka krajiny Us! I k tebe príde kalich, opiješ, obnažíš sa.
22. Tau Dcéra sionská, dovŕšil sa tvoj hriech, už ťa viac nedá do zajatia. Stresce tvoju vinu, dcéra Edomu, tvoje hriechy odhalí.

Kapitola 5

1. Spomeň si, Pane, čo sa s nami stalo, zhladni a pozri na našu hanbu.
2. Dedičstvo naše prešlo k cudzím, naše domy k nenašským.
3. Nemáme otca, sme siroty, naše matky sú vdovy.
4. Vodu sme pili za peniaze, drevo sme dostali za plácu.
5. Na krku máme stíhateľov, uštvaní, bez odpočinku sme.
6. K Egyptu sme dvíhali ruku a k Asýrsku, aby sme sa nasýtili chleba.
7. Naši otcovia zhrešili a niet ich, my vlečieme ich vinu.
8. Otroci panujú nad nami, z ich ruky nás nevytrhne nik.
9. Životom sme platili za chlieb pred mečom púšte.
10. Ako dopraskaná pec je naša koža od páľčivosti hladu.
11. Zhanobili ženy na Sione a panny v júdskych mestách.
12. Ich ruky vešali kniežatá, starcov si nevážili.
13. Mladíci nosia mlynček, pod drevom klesajú chlapci.
14. Pri bránach nieto starcov, pri hudbe niet mladíkov.
15. Prestala radosť nášho srdca, tanec sa zmenil na žiaľ.
16. Koruna padla z našej hlavy, beda nám, zhrešili sme.
17. Preto je biedne naše srdce, preto nám stemneli oči.
18. Pretože vrch Sion spustol, líšky sa vláčia po ňom.
19. Ty, Pane, trváš večne, tvoj trón z pokolenia na pokolenie.
20. Prečože na nás zabúdaš naveky, na dlhé časy nás opúšťaš?
21. Obráť nás, Pane, k sebe, vrátíme sa, naše dni obnov ako dávno!
22. A či si nás celkom zavrhol, tak veľmi sa na nás hneváš?

Ezechiel

Kapitola 1

1. Stalo sa v tridsiatom roku, štvrtý (mesiac), piaty deň mesiaca, keď som bol medzi zajatcami pri rieke Chobar, otvorili sa nebesia a videl som nebeské videnie.
2. Piaty deň mesiaca - bol to piaty rok od zajatia kráľa Joachina -
3. prehovoril Pán ku kňazovi Ezechielovi, synovi Buziho, v chaldejskej krajine pri rieke Chobar; tam sa vzniesla nad neho Pánova ruka.
4. Videl som teda: Hľa, od severu prichádzal búrlivý vietor, veľký oblak a blčiaci oheň, okolo ktorého bola žiara, a z jeho stredu - zo stredu ohňa - čosi ako výzor lesklého kovu.
5. Zo stredu tohto však podoba štyroch bytostí. Toto bol ich výzor: Mali podobu človeka,
6. každá mala štyri tváre a každá štyri krídla.
7. Ich nohy boli rovné, chodidlo ich nôh ako chodidlo nohy teľaťa, a leskli sa ako výzor lešteného kovu.
8. Pod krídlami mali zo štyroch strán ľudské ruky a všetky štyri z nich mali tváre a krídla.
9. Krídla sa im vzájomne dotýkali, pri chôdzi sa neobracali, každá kráčala pred svojou tvárou.
10. Výzor ich tváří však bol: tvár človeka, potom tvár leva po pravej strane tých štyroch, ďalej tvár býka po ľavej strane tých štyroch a tvár orla
11. boli ich tváre. Ich krídla sa rozprestierali nahor, dve krídla každého sa vzájomne dotýkali a dve im zakrývali telá.
12. A každá kráčala pred svojou tvárou: kde sa usiloval ísť duch, ta išli, pri chôdzi sa však neobracali.
13. A podoba bytostí: ich zjav bol ako žeravé uhlie ohňa, ako čosi, čo sa podobalo fakliam, a toto prechádzalo pomedzi bytosti, oheň však mal žiaru a z ohňa vychádzal blesk.
14. Bytosti chodili sem i tam, podobne žiariacemu blesku.
15. Pozeral som sa na bytosti a hľa, na zemi pri bytostiach - pri všetkých štyroch - bolo po jednom kolese.
16. Výzor kolies a ich sústava bola ako výzor chryzolitú; všetky štyri mali rovnakú podobu, vyzerali a boli zostrojené tak, akoby bolo koleso uprostred kolesa.
17. Keď išli, išli na svoje štyri strany, pri pohybovaní sa neobracali.
18. (Ich bahry mali výšku a vzhľad!) Ich bahry, na všetkých štyroch, boli dookola plné očí.
19. Keď bytosti išli, hýbali sa kolesá popri nich, keď sa bytosti zdvihli zo zeme, kolesá sa zdvihli.
20. Kadiaľ chcel ísť duch, tadiaľ išli. Ak duch chcel ísť, zdvihli sa podobne aj kolesá, pretože v kolesách bol duch bytostí.
21. Keď išli tie, išli aj ony, keď tie zastali, zastavili sa aj ony, keď sa zdvihli zo zeme, zdvihli sa podobne aj kolesá, pretože v kolesách bol duch bytostí.
22. Nad hlavami bytostí bolo čosi ako obloha, vyzeralo to ako hrozný kryštál, rozťahnutý odhora nad ich hlavami.
23. Pod oblohou však boli proti sebe rozprestreté ich krídla. Dve zakrývali každej telo z jednej i z druhej strany.
24. I počul som trepot ich krídel ako hukot veľkých vôd, ako hlas Všemohúceho. Keď išli, bol veľký šlahot ako hučanie tábora; keď postáli, mali krídla uvoľnené.
25. A sponad oblohy, ktorá bola nad ich hlavami, zaznieval hlas. (Keď postáli, mali krídla uvoľnené.)
26. Nad oblohou, ktorá bola nad ich hlavami, bolo čosi ako zafírový kameň, podobalo sa to trónu, na tom však, čo bolo podobné trónu - na ňom odhora -, bola postava, ktorá vyzerala ako človek.
27. Odhora toho, čo vyzeralo ako jeho pás, videl som čosi ako lesklý kov, vyzeralo to ako oheň, ktorý má dookola dvor; a oddola toho, čo vyzeralo ako jeho pás, videl som čosi ako oheň, ktorý mal dookola žiaru.
28. Ako vyzerá dúha, ktorá je v oblaku v daždivý deň, tak vyzerala žiara dookola. Keď som to uvidel, padol som na tvár a počul som hlas, ktorý hovoril.

Kapitola 2

1. I riekol mi: „Syn človeka, postav sa na nohy, chcem s tebou hovoriť.“
2. A kým ku mne hovoril, vstúpil do mňa duch, postavil ma na nohy a počul som toho, čo ku mne hovoril.
3. I riekol mi: „Syn človeka, posielam ťa k synom Izraela, k vzbúreneckým pohanom, ktorí sa mi vzopreli. Hrešili proti mne oni aj ich otcovia až po dnešný deň.“
4. Synovia majú strpnutú tvár a zatvrdnuté srdce; posielam ťa k nim, povedz im: Toto hovorí Pán, Jahve.
5. A oni, či počúvnu a či si nepovšimnú - veď sú odbojný dom -, dozvedia sa, že bol medzi nimi prorok.
6. Ty sa ich však, syn človeka, neboj ani ich rečí sa neboj, hoci budú pri tebe ako trnie a bodláč a budeš bývať medzi škorpiónmi. Ich rečí sa neboj a ich samých sa nestrachuj, veď sú odbojný dom!
7. A budeš k nim hovoriť moje reči, či počúvnu a či si nepovšimnú, veď sú odbojní!
8. Ty teda počúvaj, čo ti hovorím: Nebuď odbojný ako ten odbojný dom, otvor si ústa a zjedz, čo ti ja dám.“
9. Díval som sa a hľa, oproti mne vystretá ruka a v nej zvitok knihy.
10. Nato ju roztvoril predo mnou a bola popísaná na prednej i zadnej strane. Boli v nej napísané žalospevy a vzdychanie a beda.

Kapitola 3

1. I riekol mi: „Syn človeka, zjedz, čo máš poruke, zjedz tento zvitok, potom choď a hovor k domu Izraela!“
2. A keď som otvoril ústa, dal mi zjesť ten zvitok.
3. I riekol mi: „Syn človeka, nakrm si vnútro a naplň si útroby týmto zvitkom, ktorý ti ja dávam.“ Zjedol som ho teda a bol mi v ústach sladký ako med.
4. I riekol mi: „Syn človeka, hor' sa, choď k Izraelovmu domu a hovor k nim mojimi slovami!
5. Ved' nie si poslaný k národu nezrozumiteľných perí a zajakavého jazyka, ale k Izraelovmu domu;
6. nie k mnohým národom nezrozumiteľných perí a zajakavého jazyka, ktorých reči by si nerozumel. Keby som ťa k tým poslal, ony by ťa počúvali.
7. Dom Izraelov ťa však nebude chcieť počúvať, pretože nechcú počúvať mňa, ved' celý Izraelov dom má tvrdé čelo a zatvrdnuté srdce!
8. Pozri, tvár ti urobím tvrdou, ako je ich tvár a tvoje čelo tvrdým ako ich čelo.
9. Ako diamant, tvrdším než kremeň urobím tvoje čelo, neboj sa ich a nestrachuj sa pred nimi, pretože sú domom odbojným.“
10. I riekol mi: „Syn človeka, všetky reči, ktoré budem k tebe hovoriť, prijmi do srdca a svojím sluchom ich počúvaj!
11. A zober sa, choď medzi zajatcov, k synom svojho ľudu, hovor k nim a vrav im: Toto hovorí Pán, či počúvnu a či si nepovšimnú.“
12. Vtom ma duch zdvihol i počul som za sebou zvuk veľkého hluku: „Požehnaná Pánova sláva zo svojho miesta“
13. a šelest krídel živých bytostí, ktoré sa vzájomne dotýkali, a zároveň hrkot kolies a zvuk veľkého hluku.
14. A duch ma vyzdvihol a vzniesol a šiel som roztrpčený zápalom svojho ducha. Pánova ruka však bola pevne nado mnou.
15. Šiel som do Tel Abibu medzi zajatcov, ktorí bývali pri rieke Chobar, usadil som sa tam, kde bývali oni, a zostal som tam medzi nimi strpnutý sedem dní.
16. Po uplynutí siedmich dní prehovoril ku mne Pán takto:
17. „Syn človeka, postavil som ťa ako hliadku domu Izraela. Keď počuješ z mojich úst slovo, varuj ich predou mnou!
18. Keď poviem zločincovi: Určite zomrieš, ty ho však neupozorníš a nebudeš hovoriť, aby si zločinca na záchranu jeho života odradil od zlej cesty, ten zločinec zomrie vo svojej vine, no jeho krv budem požadovať z tvojich rúk.
19. Ale ak si ty varoval zločinca, a on sa neodvrátil od svojej neprávosti a od svojej zločinnej cesty, on zomrie vo svojej vine, ty si si však zachránil dušu.
20. A ak sa spravodlivý odvráti od svojej spravodlivosti a spácha zločin, keď ho postavím pred pokušenie, zomrie; pretože si ho nevaroval, zomrel vo svojom hriechu, jeho spravodlivé skutky, ktoré konal, nezostanú na pamäti a jeho krv budem požadovať z tvojich rúk.
21. Ale ak ty upozorníš spravodlivého, aby nehrešil, a on nezhreší, určite bude žiť, lebo prijal napomenutie, a ty si si zachránil dušu.“
22. I vzniesla sa tam nado mňa Pánova ruka a riekol mi: „Vstaň, vyjdi do údolia, tam budem k tebe hovoriť.“
23. Vstal som teda a išiel som do údolia a hľa, bola tam Pánova sláva ako sláva, ktorú som videl pri rieke Chobar. Vtom som padol na tvár.
24. Tu vstúpil do mňa duch, postavil ma na nohy, hovoril so mnou a povedal mi: „Choď, zavri sa do svojho domu!
25. A hľa, syn človeka, budú na teba vrhnuté povrazy a budeš nimi poviazaný, že nebudeš môcť vyjsť medzi nich.
26. I prilepím ti jazyk k ďasnám, že budeš nemý a nebudeš im mravokárcom, pretože sú odbojný dom.

27. Ale keď budem s tebou hovoriť, otvorím ti ústa a budeš im vraviť: Toto hovorí Pán, Jahve. Kto počúvne, počúvne, kto si nepovšímne, nepovšímne si, pretože sú odbojný dom.

Kapitola 4

1. Ty však, syn človeka, vezmi si tehlu, polož si ju pred seba a vyry do nej mesto Jeruzalem.
2. Postav proti nemu obľahnutie, vymuruj proti nemu val, nahromad' proti nemu násyp, postav proti nemu tábory a umiestni proti nemu dookola barany.
3. A ty si vezmi železnú misu a polož ju ako železný múr medzi seba a medzi mesto, tvár si upevni proti nemu, nech je v obľehaní. Obľehaj ho, to je znamenie pre dom Izraela.
4. Potom si ľahni na ľavý bok a polož naň hriechy Izraelovho domu, nes ich hriech podľa počtu dní, cez ktoré budeš na ňom ležať.
5. A ja ti určím roky ich hriechov podľa počtu dní, tristodevät'desiat dní, cez ktoré budeš niesť hriech Izraelovho domu.
6. A keď to ukončíš, ľahni si druhý raz, na pravý bok, a nes štyridsať dní hriech Júdovho domu; za každý rok som ti určil deň.
7. Upriam svoju tvár proti obľehanému Jeruzalemu a s obnaženým ramenom prorokuj proti nemu.
8. A hľa, ja hodím na teba povrazy, že sa neobrátíš z boka na bok, kým nedoplníš dni svojho obľehania.
9. Ty si vezmi pšenicu, jačmeň, bôb, šošovicu, proso a rascu, daj to všetko do jednej nádoby a priprav si z toho chlieb. Tolko dní, koľko budeš ležať na svojom boku - tristodevät'desiat dní -, budeš z neho jesť.
10. Tvoj pokrm, ktorý máš jesť, nech je podľa váhy, dvadsať šeklov na deň; z času na čas ho máš jesť.
11. A vodu máš piť podľa miery, šestinu hinu; z času na čas ju budeš piť.
12. Budeš ho jesť ako jačmenný osúch a budeš ho piecť pred ich očami na ľudskom výkale.“
13. I riekol Pán: „Podobne budú jesť synovia Izraela svoj znečistený chlieb medzi národmi, medzi ktoré ich roztratím.“
14. Vtedy som povedal: „Ach Pane, Jahve, veď moja duša nebola nikdy znečistená, zdochlinu a čo roztrhala zver, som nejedol od svojej mladosti až doteraz a skazené mäso mi nevošlo do úst.“
15. I riekol mi: „Pozri, určujem ti hovädzí trus miesto ľudského výkalu, na ňom si pripravíš pokrm.“
16. I riekol mi: „Syn človeka, hľa, ja zlomím v Jeruzaleme oporu chleba, takže chlieb budú jesť podľa váhy a s úzkosťou a vodu budú piť podľa miery a s hrôzou;
17. aby boli žiadostiví chleba i vody, budú rad radom hynúť a pre svoj hriech sa budú scvrkávať.“

Kapitola 5

1. Ty však, syn človeka, vezmi si ostrý meč, vezmi ho ako holičskú britvu a pretiahni si ho po hlave a po brade! Potom si vezmi váhu a rozdeľ ich!
2. Tretinu spál na ohni uprostred mesta, keď sa naplnia dni obliehania; tretinu vezmeš a budeš ťať okolo nej mečom, tretinu však roztras do vetra a vytrasím meč za nimi.
3. Ale vezmi odtiaľ trochu a zaviaž ich do okraja svojho rúcha!
4. A ešte aj z nich vezmi, hod' ich doprostred ohňa a spál' ich v ohni; odtiaľ vyjde oheň na celý Izraelov dom.
5. Toto hovorí Pán, Jahve: To je Jeruzalem. Do stredu národov som ho položil a okolo neho sú krajiny.
6. Ale vzbúrili sa proti mojim právam, horší chcel byť od pohanov a proti mojim zákonom viac než krajiny, ktoré sú okolo neho. Áno, pohrdli mojimi právmi a mojimi zákonmi, nechodia podľa nich.
7. Preto takto hovorí Pán, Jahve: Pretože ste sa búrili viac ako národy, ktoré sú okolo vás, podľa mojich príkazov ste nechodili a moje práva ste nespĺňali, ani len podľa práv národov, ktoré sú okolo vás, ste nekonali,
8. preto takto hovorí Pán, Jahve: Hľa, aj ja som proti tebe a budem prevádzať práva uprostred teba pred očami národov.
9. A pre tvoje ohavnosti urobím s tebou, čo som neurobil a čomu podobné viac neurobím.
10. Preto budú otcovia u teba ješ' synov a synovia si budú ješ' otcov. Prevediem u teba súdy a všetky tvoje zvyšky roztrúsím do všetkých vetrov.
11. Preto ako žijem - hovorí Pán, Jahve -, pretože si rozličnými svojimi ošklivosťami a rozličnými svojimi ohavnosťami poškrvil moju svätýňu, budem rezať i ja, oko sa mi nezľutuje a nebudem ani ja šetriť.
12. Tretina z teba umrie na mor a od hladu budú hynúť uprostred teba, tretina bude padať okolo teba pod mečom a tretinu roztrúsím do všetkých vetrov a vytrasím za nimi meč.
13. Vyvrší sa môj hnev a zápal si na nich utíšim, vypomstím sa tak, že budú vedieť, keď na nich vyplním svoj zápal, že ja, Pán, som hovoril.
14. A pred očami všetkých, ktorí prechádzajú, obrátim ťa na púšť a na potupu medzi národmi, ktoré sú okolo teba.
15. Budeš potupou a výsmechom, výstrahou a hrôzou pre národy, ktoré sú okolo teba, keď prevediem proti tebe súdy v hneve a zápale a zápalistom karhaní. Ja, Pán, som hovoril.
16. Keď vyšlem proti nim zlé strely hladu, ktoré budú na záhubu a ktoré vyšlem, aby som vás vyhubil, sústredím proti vám hlad a zlomím vám oporu chleba.
17. Pošlem proti vám hlad a záškodnú zver a vyludnia ťa: mor a krv prejde cez teba a privediem proti tebe meč. Ja, Pán, som hovoril.“

Kapitola 6

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Syn človeka, obráť si tvár proti vrchom Izraela a prorokuj proti nim.
3. A povedz: Vrchy Izraela, čujte slovo Pána, Jahveho! Toto hovorí Pán, Jahve, vrchom a kopcom, riečištiam a údoliam: Hľa, ja privediem na vás meč a znivočím vaše výšiny!
4. Vaše oltáre spustnú, vaše chamány sa dolámu a vašich pozabíjaných pohádzem pred vaše modly.
5. Mŕtvoly synov Izraela položím pred vaše modly, vaše kosti roztrúsím okolo vašich oltárov.
6. Vo všetkých vašich sídliskách sa vám porúčajú mestá a spustnú výšiny. Aby spustli a zahynuli vaše oltáre, dolámu sa a zhynú vaše modly, porozbíjané budú vaše chamány a zotreté vaše diela.
7. Zabíjaní budú padať vo vašom strede a budete vedieť, že ja som Pán.
8. A keď budete mať medzi národmi takých, čo unikli meču, keď vás roztratím do krajín,
9. spomenú si vaši uniknutí na mňa medzi národmi, kde sú zajatí, lebo zlomím ich smilné srdce, ktoré odpadlo odo mňa, aj ich oči, ktoré smilnili s modlami. Sami sebe sa budú hnusiť pre zločiny, ktoré popáchali, pre všetky svoje ohavnosti.
10. I budú vedieť, že ja som Pán a nie nadarmo som povedal, že dopustím na nich toto nešťastie.“
11. Toto hovorí Pán, Jahve: „Tlieskaj rukami, dupkaj nohami a vrav: Ach! pre všetky zločinné ohavnosti Izraelovho domu, ktorý padne pod mečom, od hladu a na mor.
12. Kto je ďaleko, zomrie na mor, kto je blízko, padne pod mečom a kto zostane a bude obliehaný, zomrie od hladu. Vyplním na nich svoj hnev.
13. I budete vedieť, že ja som Pán, keď budú vaši zabití medzi vašimi modlami okolo vašich oltárov na každom vysokom kopci a na všetkých hrebeňoch vrchov, pod každým zeleným stromom a pod každou hustolistou terebintou, na mieste, kde svojim modlám poskytovali lúbeznú vôňu.
14. Vystriem proti nim svoju ruku, krajinu obrátim na pustatinu a púšť od stepi po Deblatu po všetkých ich bydliskách. Budú teda vedieť, že ja som Pán.“

Kapitola 7

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Ty, syn človeka, (hovor): Toto vraví Pán, Jahve, Izraelovej krajine: Koniec prichádza, prichádza koniec na štyri končiny krajiny.
3. Teraz prichádza koniec na teba, nuž vyšlem proti tebe svoj hnev, posúdim ťa podľa tvojich ciest a uvalím na teba všetky tvoje ohavnosti.
4. Oko sa mi nezmiluje nad tebou a nebudem šetriť, ale uvalím na teba tvoje cesty a tvoje ohavnosti budú uprostred teba i dozviete sa, že ja som Pán.
5. Toto hovorí Pán, Jahve: Nešťastie, pozri, jediné nešťastie prichádza.
6. Koniec prichádza, prichádza koniec, prebudil sa proti tebe, hľa, prichádza!
7. Dovršuje sa tvoja skaza, obyvateľ krajiny, prichádza čas, blízko je deň lomozu, a nie jasanania na vrchoch.
8. Teraz zblízka vylejem na teba svoj zápal a vyplním na tebe svoj hnev, posúdim ťa podľa tvojich ciest a uvalím na teba všetky tvoje ohavnosti.
9. Moje oko sa nezmiluje a nebudem šetriť, ale uvalím na teba tvoje cesty a tvoje ohavnosti budú uprostred teba. Vtedy budete vedieť, že ja som Pán, ktorý bije.
10. Hľa, deň! Hľa, prichádza! Vychádza osud(?), kvitne prút, kľíči namyslenosť!
11. Násilie vzrástlo na prút zločinu. Nič nie je z nich ani z ich majetku, ani z ich lomozu. Nič skvelého na nich niet.
12. Prichádza čas, blíži sa deň; kto kupuje, nech sa neteší, a kto predáva, nech nežiali, lebo hnev je nad celým jeho zástupom.
13. Veď ten, čo predal, nevráti sa k predanej veci, i keď ešte bude nažive, lebo proroctvo proti celému jeho zástupu neodstúpi. Zločinom si nik neposilní život.
14. Trúbte na trúbu a zbrojte všetko, jednako niet, kto by šiel do boja, pretože môj hnev je nad celým jeho zástupom.
15. Meč je vonku, mor a hlad vnútri. Kto je v poli, zomrie pod mečom, a kto je v meste, pohltí ho hlad a mor.
16. Ak uniknú z nich zachránenci, budú na vrchoch ako hrkútajúce holuby, pomrú všetci, každý pre svoj hriech.
17. Všetky ruky ovisnú a všetky kolená sa roztečú ako voda.
18. Opášu sa vrecovinami a pokryje ich hrôza; na každej tvári bude hanba a na každej hlave plešina.
19. Svoje striebro vyhodia na ulicu, ich zlato sa obráti na nečistotu. Ich striebro a zlato nevládze ich zachrániť, v deň Pánovho hnevu si (ním) nezasýtia dušu a nenaplnia vnútornosti. Lebo im bolo osídлом na hriech,
20. jeho ozdobný skvost obrátili na pýchu, robili z neho svoje ohavné obrazy a svoje oškľivosti, preto im ho obrátim na nečistotu.
21. A vydám ho za korisť do ruky cudzincov a zločincov zeme ako plen, aby ho znesvätili.
22. Odvrátim si od nich tvár a znesväťím môj skvost. Lúpežníci vniknú doň a znesvätia ho.
23. Urob reťaz! Veď zem je preplnená vinou krvi a mesto je plné násilia!
24. Privediem najhoršie z národov a zaujmú im domy. Urobím koniec pýche mocných a ich svätyne budú zneuctené.
25. Príde úzkosť. Budú hľadať pokoj, ale nebude ho.
26. Príde nešťastie za nešťastím a chýr za chýrom. Budú hľadať videnie u proroka, kňaz stratí zákon a stavec radu.
27. Kráľ bude smútiť, knieža sa oblečie do hrôzy a ruky pospolitého ľudu sa budú triasť. Naložím s nimi podľa ich ciest a podľa ich pokračovania ich budem súdiť, i dozvedia sa, že ja som Pán.“

Kapitola 8

1. Stalo sa v šiestom roku, v šiestom mesiaci, piaty deň mesiaca, keď som sedel vo svojom dome a júdski starci sedeli predou mnou, že sa tam vzniesla nado mňa ruka Pána, Jahveho.
2. I videl som, hľa, podoba, ktorá vyzerala ako človek. Oddola toho, čo vyzeralo ako jeho pás, bol oheň a od jeho pása nahor vyzeralo ako žiara, ako vzhľad lesklého kovu.
3. A vystrel čosi ako ruku a uchopil ma za šticu hlavy, nato ma duch zdvihol medzi nebo a zem a zaviedol ma v Božích videniach do Jeruzalema, ku vchodu vnútornej brány, ktorá hľadá na sever, kde bola postavená socha žiarlivosti, (ktorá vzbudzuje žiarlivosť).
4. A hľa, bola tam sláva Izraelovho Boha, podobne ako som videl v údolí.
5. I riekol mi: „Syn človeka, zdvihniže si oči smerom na sever!“ Zdvihol som oči smerom na sever a hľa, severne od oltárnej brány, vo vchode bola spomenutá socha žiarlivosti.
6. I riekol mi: „Syn človeka, či vidíš, čo oni vystrájajú? Velké ohavnosti sú to, čo tu vystrája Izraelov dom, takže sa vzdialim od svojej svätyně. Ale ešte ďalej uvidíš veľké ohavnosti.“
7. I zaviedol ma ku vchodu nádvorja a zazrel som v múre akúsi dieru.
8. Vtom mi riekol: „Vlom sa cez múr!“ Nato som sa vlámal cez múr a hľa bol tam akýsi vchod!
9. Vtedy mi riekol: „Vojdi a pozri zločinné ohavnosti, ktoré tam robia!“
10. Vošiel som teda, poobzeral som sa a hľa, rozličné zobrazenia plazov a zvierat - oškľivosti - a rozličné modly domu Izraela boli zôkol-vôkol vyryté do múru.
11. Pred nimi stálo sedemdesiat starcov Izraelovho domu, prostred ktorých bol Jezoniáš, syn Safanov. Každý mal v ruke kadidelnicu i vznášala sa vôňa kotúča z kadidla.
12. I riekol mi: „Či vidíš, syn človeka, čo robia starci Izraelovho domu v tme, každý vo svojej obrazovej izbe? Veď hovoria: Pán nás nevidí. Pán opustil krajinu.“
13. I riekol mi: „A ešte ďalej uvidíš veľké ohavnosti, ktoré títo vystrájajú.“
14. I zaviedol ma ku vchodu brány Pánovho chrámu, ktorá ležala na sever, a hľa, sedeli tam ženy, ktoré oplakávali Tamúza.
15. Vtedy mi riekol: „Či vidíš, syn človeka? Ešte uvidíš od týchto väčšie ohavnosti.“
16. Nato ma zaviedol do vnútorného nádvorja Pánovho chrámu a hľa, pri vchode do Pánovho chrámu, medzi predsieňou a oltárom bolo zo dvadsaťpäť mužov chrbtom k Pánovmu chrámu a tvárou na východ. A títo sa smerom na východ klaňali slnku.
17. „Či vidíš, syn človeka? Či je Júdovmu domu primálo robiť ohavnosti, ktoré tu robia, že (ešte aj) zem zaplňujú násilensvom a opätovne ma popudzujú? Pozri, i konár si dávajú k nosu!
18. Nuž aj ja budem konať v hneve, nezmiluje sa mi oko a nebudem šetriť a hoci mi budú veľkým hlasom volať do uší, nevyslyším ich.“

Kapitola 9

1. Vtedy mi veľkým hlasom takto volal do uší: „Priblížil sa čas navštívenia mesta (a každý má v ruke nástroj ničenia).“
2. A hľa, prichádzalo šesť mužov cestou od Hornej brány, ktorá hľadá na sever, a každý mal v ruke hubiaci nástroj! Medzi nimi bol však muž oblečený do plátna a za pásom mal písárske náčinie. Prišli a postavili sa pri kovovom oltári.
3. Sláva Pána Izraela sa zdvihla sponad cherubov, kde bola, k prahu domu. Vtom zavolať mužovi, oblečenému do plátna, ktorý mal za pásom písárske náčinie.
4. A Pán mu povedal: „Prejdi cez mesto, cez Jeruzalem, a urob značku Tau na čelá mužov, ktorí vzdychajú a jaskajú nad rozličnými ohavnosťami, ktoré sa uprostred neho dejú.“
5. Tamtým však riekol tak, že som to počul: „Prejdite za ním po meste a zabíjajte! Nech sa vám oko nezmiluje a nešetríte.“
6. Starca, mladíka a pannu, dieťa a ženy zabíjajte až po vyničenie! Ale nedotknite sa nikoho, kto má na sebe Tau! Začnite pri mojej svätyni!“ Začali teda mužmi, starcami, ktorí boli pred domom.
7. I riekol im: „Poškvrite dom a naplňte nádvorie zabitými! Chodte!“ Išli teda a zabíjali v meste.
8. Keď oni zabíjali a (iba) ja som ostal, padol som na tvár, volal som a vravel: „Ach Pane, Jahve, či vyničíš všetok zvyšok Izraela, keď vylievaš svoj hnev na Jeruzalem?“
9. Nato mi riekol: „Hriech Izraela a Júdu je nadmieru veľký, krajina je presiaknutá krvou a mesto je plné neprávosti. Ved' hovoria: Pán opustil krajinu a: Pán nevidí.“
10. Nuž ani moje oko sa nezľutuje a nebudem šetriť, ich počínanie im uvalím na hlavu.“
11. Vtom hľa, človek odiaty plátnom, ktorý mal pero za pásom, podal hlásenie: „Urobil som, ako si mi rozkázal.“

1. Potom som zazrel, že na oblohe, ktorá bola nad hlavou cherubov, ukázalo sa nad nimi čosi ako kameň zafír, čo sa na výzor podobalo trónu.
2. I riekol mužovi, oblečenému do plátna: „Chod' medzi kolesá pod cherubínmi a vezmi spomedzi cherubínov plné priehrštie žeravého uhlia a rozsyp to na mesto!“ Odišiel teda pred mojimi očami.
3. Cherubíni však stáli napravo od domu, keď ten muž vstúpil, a oblak zaplňoval vnútorné nádvorie.
4. Vtom sa Pánova sláva zdvihla sponad cherubínov na prah domu, dom sa zaplnil oblakom a nádvorie bolo plné lesku Pánovej slávy.
5. A šelest krídel cherubov bolo počuť až na vonkajšie nádvorie podobne hlasu všemohúceho Boha, keď hovorí.
6. A keď rozkázal človekovi, oblečenému do plátna: „Vezmi oheň spomedzi krútnavy, spomedzi cherubínov!“, on išiel a zastal pri kolese.
7. Vtedy cherub vystrel ruku spomedzi cherubov k ohňu, ktorý bol medzi cherubmi, nabral a dal do priehrštia tomu, čo bol oblečený do plátna. On vzal a odišiel.
8. A na cheruboch pod ich krídlami sa zjavila podoba ľudskej ruky.
9. Pozeral som a hľa, pri cheruboch boli štyri kolesá, po jednom kolese pri každom cherubovi, výzor kolies však bol ako lesk drahokamu tarzis.
10. Čo do výzoru mali všetky štyri rovnakú podobu, akoby bolo koleso v kolese.
11. Keď išli, išli na štyri strany, pri pohybe sa neobracali, ale ktorým smerom sa obrátilo predné, išli za ním, neobrátili sa pri pohybe.
12. A celé ich telo, ich chrčty, krídla aj kolesá boli dookola plné očí (pri svojich štyroch kolesách).
13. Kolesá však boli pred mojimi ušami nazvané Krútnava.
14. Každý mal štyri tváre: prvá tvár, tvár cheruba, druhá tvár, tvár človeka, tretia tvár leva a štvrtá tvár orla.
15. Vtom sa cherubi zdvihli: bola to tá živá bytosť, ktorú som videl pri rieke Chobar.
16. Keď cherubi išli, išli popri nich aj kolesá, a keď si cherubi zdvihli krídla, aby sa vzniesli zo zeme, kolesá sa neobrátili od ich boku.
17. Keď tí zastali, zastali, keď sa vzniesli, vzniesli sa s nimi, pretože v nich bol duch živej bytosti.
18. Tu Pánova sláva opustila prah domu a zastala nad cherubmi.
19. Nato si cherubi zdvihli krídla a pred mojimi očami sa pri odchode vzniesli zo zeme, podobne s nimi aj kolesá, a zastali pri vchode východnej brány Pánovho domu a odhora nad nimi bola sláva Izraelovho Boha.
20. To bola živá bytosť, ktorú som videl pod Izraelovým Bohom pri rieke Chobar, a dozvedel som sa, že sú to cherubi.
21. Po štyri tváre mal každý a každý štyri krídla, pod krídlami však mali čosi ako ľudské ruky.
22. A čo do podoby ich tvárí, boli to tváre, ktoré som videl pri rieke Chobar, (ich tváre aj ich samých). Každý šiel smerom svojej tváre.

Kapitola 11

1. Potom ma duch zdvihol a zaviedol k východnej bráne Pánovho domu, ktorá hľadá na východ, a hľa, pri vchode do brány bolo dvadsaťpäť mužov. Medzi nimi som videl Jezoniáša, syna Azurovho, a Feltiáša, syna Banaiášovho, kniežatá ľudu.
2. I riekol mi: „Syn človeka, toto sú mužovia, ktorí zamýšľajú zlo a dávajú zlé rady v tomto meste.
3. Oni hovoria: Či domy neboli postavené nedávno? Ono je hrniec a my sme mäso.
4. Preto prorokuj proti nim, prorokuj, syn človeka!“
5. Vtom dopadol na mňa Pánov duch a povedal mi: „Hovor: Toto hovorí Pán: Takto hovoríte, dom Izraelov, ale ja poznám, čo vám vystupuje do ducha.
6. Mnohých ste povraždili v tomto meste a jeho ulice ste zaplnili zabitými.
7. Nuž takto hovorí Pán, Jahve: Vami pozabíjaní, ktorých ste v ňom naukladali, sú to mäso a ono je hrniec, vás však z neho vyvediem.
8. Bojíte sa meča, nuž privediem na vás meč, hovorí Pán, Jahve.
9. I vyvediem vás z jeho stredu, dám vás do ruky cudzincov a podrobím vás súdu.
10. Pod mečom padnete, na hranici Izraela vás budem súdiť i dozviete sa, že ja som Pán.
11. Ono vám nebude hrncom a vy nebudete v ňom mäsom, na hranici Izraela vás budem súdiť.
12. I budete vedieť, že ja som Pán podľa ktorého zákonov ste nechodili a moje právo ste nezachovávali, ba konali ste podľa práva národov, ktoré sú okolo vás.“
13. A kým som prorokoval, stalo sa, že Feltiáš, syn Banaiášov, zomrel. Vtedy som padol na tvár, volal som veľkým hlasom a povedal som: „Ach, Pane, robíš koniec zvyškom Izraela?“
14. Potom prehovoril Pán ku mne takto:
15. „Syn človeka, tvoji bratia, (tvoji bratia), mužovia z tvojho príbuzenstva a celý Izraelov dom spolu sú tí, o ktorých hovoria obyvatelia Jeruzalema: Ďaleko sú od Pána, nám sa dostala krajina do vlastníctva.
16. Preto povedz: Toto hovorí Pán, Jahve: Áno, vzdialil som ich medzi národy, áno, roztratil som ich po krajinách a máličko som im bol svätyňou v krajinách, do ktorých išli.
17. Preto povedz: Toto hovorí Pán, Jahve: Pozbieram vás spomedzi národov, zhromaždím vás z krajín, po ktorých ste roztratení, a dám vám izraelskú zem.
18. Vojdú ta a odstránia z nej všetku jej ošklivosť a všetku jej ohavnosť.
19. Vtedy im dám jednotné srdce a jednotného ducha vložím do ich vnútra. Odstránim z ich tela srdce kamenné a dám im srdce z mäsa,
20. aby kráčali podľa mojich príkazov, zachovávali moje práva a konali podľa nich. Aby boli mojím národom a ja aby som bol ich Bohom.
21. Ale tým, ktorých srdce ide za ošklivosťami a ohavnosťami, uvalím na hlavu ich konanie,“ hovorí Pán, Jahve.
22. Nato si cherubíni zdvihli krídla a kolesá zároveň, Pánova sláva však bola na nich odhora.
23. Potom sa Pánova sláva vzniesla sponad stredu mesta a zastala nad vrchom, ktorý je východne od mesta.
24. Vtedy ma uchopil duch a zaviedol ma vo videní, v Pánovom duchu, do Chaldejska k zajatcom. Potom sa videnie, ktoré som videl, vzdialilo odo mňa.
25. I rozpovedal som zajatcom všetky Pánove slová, ktoré mi zjavil.

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Syn človeka, bývaš uprostred odbojného domu, ktorí majú oči na videnie, no nevidia, uši na počúvanie, no nepočujú, pretože sú odbojný dom.
3. Ty však, syn človeka, zhotuj si zajatecký výstroj a sťahuj sa vo dne pred ich očami. Prestahuješ sa pred ich očami zo svojho miesta na miesto iné, azda uvidia, hoci sú odbojný dom.
4. Svoj výstroj, výstroj zajatca, vynesieš vo dne pred ich očami, sám však vyjdeš pred ich očami večer, ako odchádza zajatec.
5. Pred ich očami si prebor múr a vyjdi tadiaľ.
6. Pred ich očami nes na pleci, vyjdi za tmy, tvár si zakry a nesmieš vidieť zem, lebo som ťa urobil znamením Izraelovho domu.“
7. Urobil som teda podľa rozkazu, vyniesol som vo dne svoj výstroj, podobný zajateckému výstroju a večer som si rukou preboril múr; za tmy som vyšiel a niesol som to pred ich očami.
8. Potom ráno prehovoril Pán ku mne takto:
9. „Syn človeka, či ti dom Izraela, dom odbojný, nehovoril: Čože ty robíš?
10. Povedz im: Toto hovorí Pán, Jahve: Kniežatú v Jeruzaleme patrí tento výrok a celému Izraelovmu domu, ktorý je uprostred neho.
11. Povedz: Ja som vaším znamením. Ako som robil ja, tak sa naloží s nimi; do vyhnanstva, do zajatia pôjdu.
12. A knieža, ktorý je medzi nimi, pôjde s naloženými plecami, vyjde za tmy a prelomí múr, aby tadiaľ vyšiel, zakryje si tvár, aby okom nevidel zem.
13. Ale rozťahnem proti nemu svoju sieť, chytí sa do môjho osídla. Zavediem ho do Babylonu, do chaldejskej krajiny, vidieť ju však nebude a tam zomrie.
14. Všetkých však, ktorí sú okolo neho, jeho pomocníkov a všetky jeho oddiely rozsejem na všetky vetry a vytasím za nimi meč.
15. I budú vedieť, že ja som Pán, keď ich roztratím medzi národy a rozsejem po krajinách.
16. A ponechám z nich niekoľko mužov za mečom, po hlade a po more, aby porozprávali všetky svoje ohavnosti národom, medzi ktoré pôjdu, nech sa dozvedia, že ja som Pán.“
17. Pán prehovoril ku mne takto:
18. „Syn človeka, jedz svoj chlieb s trasením, s chvením a s úzkosťou pi svoju vodu!
19. A povedz ľudu krajiny: Toto vraví Pán, Jahve, o obyvateľoch Jeruzalema v izraelskej krajine: Svoj chlieb budú jesť s úzkosťou a svoju vodu piť s hrôzou, aby zem spustla, stratila svoju hojnosť pre zločin všetkých jej obyvateľov.
20. Obývané mestá sa vyprázdnia a zem bude pustá. Dozviete sa teda, že ja som Pán.“
21. Pán prehovoril ku mne takto:
22. „Syn človeka, čože to máte v izraelskej krajine za porekadlo? Vraj: Dni sa preťahujú a hynie každé videnie.
23. Preto povedz: Toto hovorí Pán, Jahve: Urobím koniec tomuto porekadlu, nebudú ho viac užívať v Izraeli. Ba povedz im: Bližšia sa dni aj slovo každého videnia.
24. Lebo uprostred Izraelovho domu nebude viac daromného videnia ani pochlebničkeho veštenia.
25. Lebo ja, Pán, budem hovoriť. Aké slovo budem hovoriť, to sa splní, nebude sa viac odkladať; lebo, odbojný dom, vo vašich dňoch budem hovoriť slovo a splním ho,“ hovorí Pán, Jahve.
26. Pán prehovoril ku mne takto:
27. „Syn človeka, pozri, Izraelov dom hovorí: Videnie, ktoré tento vidí, je na dlhé dni, on prorokuje na ďaleké časy.
28. Preto im povedz: Toto hovorí Pán, Jahve: Nebude sa už oddaľovať nijaké moje slovo. Slovo, ktoré budem hovoriť, sa splní,“ hovorí Pán, Jahve.

Kapitola 13

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Syn človeka, prorokuj proti prorokom Izraela, ktorí prorokujú, a povedz tým, čo prorokujú zo svojho srdca: Čujte slovo Pánovo!
3. Toto hovorí Pán, Jahve: Beda nerozumným prorokom, ktorí idú za vlastným duchom a za tým, čo nevideli!
4. Ako líšky v zručaninách sú tvoji proroci, Izrael.
5. Nevystúpili ste do trhlín a nevymurovali ste múr okolo Izraelovho domu, aby v Pánov deň obstál v boji.
6. Videli márnosť a lživú veštbu; vravia: Toto hovorí Pán, Pán ich však neposlal. Predsa očakávali, že potvrdí slovo.
7. Či ste nevideli daromné videnia a nehovorili ste lživé veštby, keď ste vraveli: Toto hovorí Pán, hoci som ja nehovoril?
8. Nuž toto hovorí Pán, Jahve: Pretože ste hovorili márnosť a videli lož, preto som, hľa, proti vám, hovorí Pán, Jahve.
9. Moja ruka dolahne na prorokov, ktorí vidia márnosť a veštia lož. Nebudú v spoločnosti môjho ľudu a nebudú zapísaní do knihy Izraelovho domu, ani do krajiny Izraela nevojdú. I budete vidieť, že ja som Pán.
10. Preto, hej, preto, že zaviedli môj ľud; vravia: Pokoj!, hoci niet pokoja. A keď on postaví múr, oni ho zatrujú vakovkou.
11. Povedz tým, čo zatierali vakovkou, že opadá. Bude prudký lejak, dopustím, aby padali kamenné krúpy a strhne sa búrlivý vietor;
12. a hľa, múr padne. Či vám nebudú vravieť: Kdeže je vakovka, ktorú ste natierali?
13. Preto takto hovorí Pán, Jahve: Vo svojej rozpálenosti rozprúdím búrlivý vietor, od môjho hnevu bude prudký lejak a od rozpálenosti kamenné krúpy na ničenie.
14. I strhnem múr, ktorý ste natreli vakovkou, a zrútim ho až po zem, že sa mu obnažia základy. Padne a vy zahyniete pod ním a budete vedieť, že ja som Pán.
15. Vyplním svoj hnev na múre a na tých, čo ho zatierali vakovkou, a poviem vám: Niet múru a niet ani tých, čo ho zatierali,
16. prorokov, ktorí prorokovali o Jeruzaleme a videli mu videnia o pokoji, hoci pokoja nebolo, hovorí Pán, Jahve.
17. A ty, syn človeka, namier si tvár proti dcéram svojho ľudu, ktoré prorokujú zo svojho srdca, a prorokuj proti nim!
18. Povedz: Toto hovorí Pán, Jahve: Beda tým, čo šijú na kĺb každej ruky obväzy a hotujú závoje na hlavu pre každý vzrast, aby ulovili duše. Lovíte duše môjho ľudu a oživujete duše pre seba?
19. Znesväcujete ma u môjho ľudu za priehrštie jačmeňa a za kúsok chleba, keď zabíjate duše, ktoré nemajú zomrieť, a oživujete duše, ktoré nemajú žiť, keď luháte môjmu ľudu, ktorý počúva lož.
20. Preto takto hovorí Pán, Jahve: Hľa, ja som proti vašim obväzom, ktorými lovíte duše ako vtáky, a postrhávam ich z vašich ramien; a duše, ktoré ste ulovili, (duše) oslobodím ako vtáky.
21. Roztrhám vaše závoje a vyslobodím svoj ľud z vašej ruky, že nebude viac koristou vo vašej ruke. I dozviete sa, že ja som Pán.
22. Pretože ste klamstvom zronili srdce spravodlivého, ktoré som ja nezronil, a upevňovali ste ruky zlosyna, aby sa nevrátil
23. zo svojej cesty a neudržal sa nažive,
24. preto nebudete vidieť daromnosť ani veštby viac nebudete veštiť. I vyslobodím svoj ľud z vašej ruky a dozviete sa, že ja som Pán.“

Kapitola 14

1. Prišli ku mne mužovia zo starších Izraela a sadli si predo mňa.
2. Vtedy Pán prehovoril ku mne takto:
3. „Syn človeka, títo mužovia prijali do srdc svoje modly a postavili pred seba osídlo k hriechom. Nuž mám sa im dať naozaj vypytovať?
4. Preto hovor s nimi a povedz im: Toto hovorí Pán, Jahve: Keď ktokoľvek z Izraelovho domu, kto prijal do srdca svoje modly a postavil pred seba osídlo k hriechu, príde k prorokovi, ja, Pán, mu odpoviem podľa množstva jeho modiel,
5. aby som za srdce chytil Izraelov dom, ktorý sa mi pre svoje modly celý odcudzil.
6. Preto povedz Izraelovmu domu: Toto hovorí Pán, Jahve: Obráťte sa, odvráťte sa od svojich modiel a odvráťte si tvár od všetkých svojich ohavností!
7. Lebo keď sa mi ktokoľvek z Izraelovho domu a z cudzincov, ktorí sa zdržujú v Izraeli, odcudzí, pripustí si do srdca svoje modly a postaví pred seba osídlo k hriechu, a potom príde k prorokovi vypytovať sa ma o sebe, ja, Pán, osobne mu dám odpoveď.
8. Proti takémuto mužovi namierim svoju tvár, urobím ho znamením a porekadlom a vyhubím ho sprostred svojho ľudu. I dozviete sa, že ja som Pán.
9. A ak sa prorok dá zviest' a povie niečo, ja, Pán, som zviadol toho proroka; vystriem proti nemu svoju ruku a vyhubím ho sprostred svojho ľudu.
10. Ponesú svoju vinu; aká je vina toho, čo sa pýta, taká bude aj vina proroka,
11. aby sa dom Izraela už viac nezatúlal odo mňa a nepoškrňoval sa viac rozličnými svojimi hriechmi, ale aby boli mojím ľuďom a ja aby som bol ich Bohom,“ hovorí Pán, Jahve.
12. Potom prehovoril Pán ku mne takto:
13. „Syn človeka, ak sa krajina prehreší proti mne a spácha spreneveru, vystriem proti nej svoju ruku a dolámem jej oporu chleba, pošlem na ňu hlad a vyhubím z nej ľudí i zvieratá.
14. Ak v nej budú títo traja mužovia: Noe, Daniel a Jób, oni si spravodlivosťou zachránia životy, hovorí Pán, Jahve.
15. Ak privediem do krajiny divú zver a vyludním ju, že bude pustatinou, cez ktorú pre zver neprejde nik,
16. títo traja mužovia - ako žijem, hovorí Pán, Jahve - nezachránia si synov ani dcéry, iba sami sa zachránia, krajina však bude púšťou.
17. Alebo ak privediem na tú krajinu meč a poviem: Nech cez krajinu tiahne meč; a vyhubím z nej ľudí i zvieratá
18. a budú v nej títo traja mužovia - ako žijem, hovorí Pán, Jahve -, nezachránia si synov ani dcéry, iba sami sa zachránia.
19. Alebo ak pošlem na tú krajinu mor a s krvou vylejem na ňu svoj hnev, aby som z nej vyhubil ľudí i zvieratá,
20. a budú v nej Noe, Daniel a Jób - ako žijem, hovorí Pán, Jahve - nezachránia si syna ani dcéru, len sami si zachránia život svojou spravodlivosťou.
21. Lebo toto hovorí Pán, Jahve: I keď pošlem štyri svoje súdy, meč, hlad, divú zver a mor na Jeruzalem, aby som z neho vyhubil ľudí i zvieratá,
22. nechám v ňom zachránených, ktorí vyvedú synov a dcéry. Hľa, vyťahnu k vám; až uvidíte ich cestičky a ich činy, potešíte sa pre nešťastie, ktoré som privedol na Jeruzalem; pre všetko, čo som naň priviedol.
23. Potešia vás, až uvidíte ich cestičky a ich činy a dozviete sa, že nie bez príčiny som s ním naložil tak, ako som naložil,“ hovorí Pán, Jahve.

Kapitola 15

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Syn človeka, akú prednosť má drevo viniča medzi všetkými stromami, vetvička, ktorá je medzi stromami lesa?
3. Či vezmú z neho drevo, aby ho spracovali na náradie? Či vezmú z neho klin, aby naň navešali rozličné nádoby?
4. Veru ho dajú ohňu za pokrm; jeho dva konce strávil oheň a prostriedok mu je popálený; či je súci na zužitkovanie?
5. Ved' ho nezužtkovali, ani keď bolo neporušené, o koľko menej ho môžu zužitkovať, keď ho strávil oheň a je popálené?
6. Nuž toto hovorí Pán zástupov: Čo som medzi stromami lesa urobil drevu viniča, že som ho dal ohňu za pokrm, to som urobil obyvateľom Jeruzalema.
7. Namieril som proti nim svoju tvár; z ohňa vyšli a oheň ich strávil. I budete vedieť, že ja som Pán, až obrátim proti nim svoju tvár.
8. A z krajiny urobím púšť, pretože sa spreneverili,“ hovorí Pán, Jahve.

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Syn človeka, oznám Jeruzalemu jeho ohavnosti
3. a povedz: Toto hovorí Pán, Jahve, Jeruzalemu: Tvoj pôvod a tvoj rod je z kanaánskej krajiny; otcom ti je Amorejčan, matkou Hetejka.
4. A tvoje narodenie? V deň, keď si sa narodila, neprerezali ti pupočnú šnúru; na očistenie ťa neumyli vodou, neposolili ťa soľou a nepovili povojníkom.
5. Oko sa nad tebou nezľutovalo, žeby ti bolo urobilo jedinkú z týchto vecí, ale preto, že si sa hnusila, v deň tvojho narodenia ťa vyhodili na šíre pole.
6. Vtedy som prešiel popri tebe, videl som ťa váľať sa vo vlastnej krvi i riekol som ti, zakrvavenej: Ostaň žiť! Áno, riekol som ti, zakrvavenej: Ostaň žiť!
7. Zvelaďuj sa! Urobil som ťa podobnou výhonku na poli, preto si rástla, zvelaďovala si sa, dospela si do veku zrelosti, vyvinuli sa ti prsia, narástli ti vlásy, bola si však nahá a holá.
8. Prešiel som popri tebe a hľa, bola si práve v čase lásky. Vtedy som rozostrel na teba okraj svojho pláštá a zakryl som tvoju hanbu. Prisahal som ti, uzavrel som s tebou zmluvu - hovorí Pán, Jahve - a stala si sa mojou.
9. Potom som ťa obmyl vodou, splákol som z teba tvoju krv a pomazal som ťa olejom.
10. Obliekol som ťa do pestrej látky, obul som ťa do tulenej kože, odial som ťa damaskom a zaokryl hodvábom.
11. Ozdobil som ťa skvostmi, dal som ti na ruky náramnice a na hrdlo reťaz.
12. Dal som ti obrúčku na nos, náušnice na uši a na hlavu nádhernú korunu.
13. Bola si ozdobená zlatom a striebrom, tvoj odev bol z damasku, hodvábú a pestrej látky; jedla si jemnú múku, med a olej, stala si sa nadmieru peknou a bola si schopná na kráľovstvo.
14. Pre tvoju krásu rozniesol sa medzi národmi tvoj chýr, veď si bola dokonalá v mojej ozdoze, ktorú som na teba vynaložil, hovorí Pán, Jahve.
15. Ale spoliehala si sa na svoju krásu, smilnila si pre svoj chýr, svojou smilnosťou si zasypávala každého, kto šiel okolo, (oddala sa mu).
16. I vzala si zo svojich šiat a urobila si si strakaté výšiny, na ktorých si smilnila, (ako nebolo, ani nebude).
17. Potom si vzala svoje ozdobné predmety z môjho zlata a môjho striebra, ktoré som ti dal, urobila si si mužské obrazy a smilnila si s nimi.
18. Vzala si svoje pestré rúcho a zaodela si ich; môj olej a môj tymian si kládla pred ne.
19. I môj chlieb, ktorý som ti dal, jemnú múku, olej a med, ktorými som ťa krmil, kládla si pred ne ako lúbeznú vôňu - hovorí Pán, Jahve.
20. I vzala si svojich synov a svoje dcéry, ktorých si mne zrodila, a obetovala si ich im za pokrm. Azda ti bolo málo smilstva,
21. že si mojich synov obetovala a dala si ich im, keď si ich nechala prechádzať?
22. Pri všetkých svojich ohavnostiach a smilstvách nespomenula si si na dni svojej mladosti, keď si bola nahá a holá a váľala si sa vo vlastnej krvi.
23. A po všetkej svojej zlobe (- beda, beda ti, hovorí Pán, Jahve -)
24. postavila si si kopce a urobila si si výšinu na každej ulici.
25. Na rohu každej ulice si si postavila výšinu a zohavila si svoju krásu, núkala si sa každému, kto šiel okolo, a hromadila si svoje smilstvo.
26. Smilnila si so synmi Egypta, svojimi telnatými susedmi, kopila si svoje smilstvo, aby si ma popudzovala.
27. Vtedy som si veru vystrel proti tebe ruku, obstrihal som ti práva a vydal som ťa chuťkam filistínskych dcér, ktoré ťa nenávideli a ktoré sa hanbia za tvoje podlé cestičky.
28. A smilnila si aj so synmi Asýrov, pretože si bola nenásytná; smilnila si s nimi, no ani tak si sa nenasýtila.
29. Hromadila si svoje smilstvo s kupeckou krajinou Chaldejcov, ale ani tým si sa nenasýtila.

30. Ako ti len bujnelo srdce - hovorí Pán, Jahve -, keď si robila toto všetko, skutky smilnej, nehanebnej ženy;
31. keď si stavala na rohu každej cesty kopce a na každej ulici výšinu. A nebola si ako smilnica, žeby si bola zhrabovala mzdy,
32. ale ako cudzoložná žena, ktorá si miesto manžela berie cudzích.
33. Každý neviestke dávajú mzdu, ty však si dávala svoje dary všetkým svojim milencom, vo svojej bujnosti si ich obdarúvala, aby prichádzali k tebe zo všetkých strán.
34. Pre tvoju bujnosť to bolo u teba opačne ako u žien; po tebe nepachtili, a keďže si ty dávala mzdu, nedávali mzdu tebe, stala si sa opakom.
35. Preto, neviestka, čuj slovo Pánovo!
36. Toto hovorí Pán, Jahve: Pretože si rozsypala svoj kov a vo svojej bujnosti si odhaľovala svoju hanbu svojim milencom a pre všetky tvoje ohavné modly a krv tvojich synov, ktorých si im dala,
37. preto určite zhromaždím všetkých tvojich milencov, s ktorými si sa zapodievala, a všetkých, ktorých si milovala, i so všetkými, čo si nenávidela; zhromaždím ich proti tebe dookola a odhalím im tvoju nahotu, takže uvidia všetku tvoju hanbu.
38. I budem ťa súdiť, ako sa súdia cudzoložnice a tie, čo prelievajú krv, a urobím z teba krv hnevu a žiarlivosti.
39. Vydám ťa do ich ruky, zrucajú tvoj pahorok a zvalajú tvoje výšiny, zvrhajú z teba šaty, zoberú ti ozdobné predmety a nechajú ťa holú a nahú.
40. Privedú proti tebe zástup, ukameňujú ťa a zotnú svojimi mečmi.
41. Domy ti vypália ohňom a zavedú proti tebe súd pred očami mnohých žien. Postarám sa teda, že nebudeš neviestkou, ani dary viac dávať nebudeš.
42. Tak utíšim na tebe svoj hnev; potom odstúpi od teba moja žiarlivosť, upokojím sa a nebudem sa viac hnevať.
43. Preto, že si nepamätala na dni svojej mladosti a všetkým týmto si ma popudzovala, preto - uvidíš - , aj ja ti zvrátim na hlavu tvoje cestičky, hovorí Pán, Jahve. Či si nepáchala zločiny pri všetkých svojich ohavnostiach?
44. Pozri, každý, kto hovorí v porekadlách bude sa ti posmievať a povie: Aká matka, taká dcéra.
45. Si dcérou svojej matky, ktorá si odstrčila muža i synov a si sestrou svojich sestier, ktoré si odstrčili mužov i synov. Vaša mať je Hetejka a váš otec Amorejčan.
46. Tvoja staršia sestra, ktorá ti býva po ľavici, je Samária a jej dcéry; tvoja mladšia sestra, ktorá ti býva po pravici, je Sodoma a jej dcéry.
47. Ale po ich cestách si nechodila ani si nechodila podľa ich ohavností, to bolo málo. Ty si sa na rozličných svojich cestách stala horšou než ony.
48. Ako žijem - hovorí Pán, Jahve -, tvoja sestra Sodoma a jej dcéry nerobili to, čo si vystrájala ty a tvoje dcéry.
49. Hľa, toto bola vina tvojej sestry Sodomy: Pýcha a presýtenosť chlebom. Aj ona, aj jej dcéry boli v bezstarostnej spokojnosti, ale nepodali ruku bedárovi a žobrákovi,
50. ba vyvyšovali sa a páchali predomnou ohavnosť, preto som ich odstránil, keď som to videl.
51. A Samária nespáchala ani polovicu tvojich hriechov, prevýšila si ju svojimi ohavnosťami, takže si rozličnými ošklivosťami, ktoré si popáchala, ospravedlnila svoju sestru.
52. Preto nes aj ty svoju hanbu, ktorú si prisúdila svojim sestrám. Pre tvoje hriechy, v ktorých si bola ohavnejšia než ony, sú spravodlivejšie ako ty. Nuž hanbi sa aj ty a nes svoju potupu za to, že si ospravedlnila svoje sestry.
53. Obrátim ich osud; osud Sodomy a jej dcér aj osud Samárie a jej dcér; aj tvoj osud obrátim uprostred nich,
54. aby si niesla svoju potupu a hanbila sa za všetko, čo si popáchala, keď si ich potešovala.
55. Tvoje sestry: Sodoma a jej dcéry sa vrátia k svojmu dávnemu stavu; i Samária a jej dcéry sa vrátia k svojmu dávnemu stavu, aj ty a tvoje dcéry vrátite sa k svojmu dávnemu stavu.
56. Tvoja sestra Sodoma nemala v tvojich ústach dobrý chýr v dňoch tvojej pýchy,
57. kým nebola odhalená tvoja nahota - ako je tomu dnes - na hanbu pred dcérami Aramu a všetkých,

čo sú okolo teba; pred dcérami Filištíncov, ktoré sa ti vysmievajú zôkol-vôkol.

58. Svoje zločiny a svoje ohavnosti poniesieš sama," hovorí Pán, Jahve.

59. Lebo toto hovorí Pán, Jahve: „Keď aj urobím s tebou, ako si robila ty, keď si opovrhla prísahou a zrušila zmluvu:

60. potom sa rozepamätám na svoju zmluvu s tebou v dňoch tvojej mladosti a uzavriem s tebou večnú zmluvu.

61. Vtedy si spomenieš na svoje cesty a budeš sa hanbiť, keď dostaneš svoje sestry, ktoré sú staršie od teba, i tie, čo sú od teba mladšie. Dám ti ich za dcéry, no nie pre tvoju zmluvu.

62. Ved' ja chcem s tebou uzavrieť svoju zmluvu, i budeš vedieť, že ja som Pán,

63. aby si sa spamätala a hanbila, aby si od hanby neotvorila viac ústa, keď ti odpustím všetko, čo si popáchala," hovorí Pán, Jahve.

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Syn človeka, predlož hádanku a povedz porekadlo Izraelovmu domu!
3. A hovor: Toto hovorí Pán, Jahve: Veľký orol s veľkými krídlami, dlhými brkami, pokrytý strakatým perím, prišiel na Libanon a vzal vrcholec cédra.
4. Obkmásal konce jeho výhonkov a zaniesol to do kupeckej krajiny, položil to do obchodníckeho mesta.
5. Potom vzal zo semena krajiny a zasial ho do osevného poľa, uložil ho pri hojných vodách, dal ho na povrch,
6. aby vyklíčilo ako rozťahnutý vinič nízkeho vzrastu, ktorého konáre sa mali obracať k nemu a jeho korene mali byť pod ním. Vyrástol teda z neho vinič a z neho vyrástli konáre, vyhneli z neho vetvy.
7. Ale bol iný orol, mohutný, s veľkými krídlami a hustým perím. A hľa, vinič z hriadok, kde bol zasadený, vystieral korene a vytrčal konáre k nemu, aby ich zvlažoval.
8. Do dobrej pôdy pri hojných vodách bol zasadený, aby vyháňal konáre a rodil ovocie, aby sa stal nádherným viničom.
9. Povedz: Toto sa pýta Pán, Jahve: Vydarí sa? Či mu nevytrhá korene, neobtrhá jeho ovocie, že mu vyschne všetko vypučané lístie? Vyschne. Môže ho vytrhať z koreňov, a to ani nie s mocným ramenom alebo početným ľudom.
10. Áno, bol zasadený; či sa vydarí, či nevyschne úplne, keď sa ho dotkne východný vietor? Vyschne na hriadkach, kde vyklíčil.“
11. Vtedy Pán prehovoril ku mne takto:
12. „Povedzže odbojnému domu: Neviete, čo to znamená? Povedz: Babylonský kráľ prišiel do Jeruzalema, zajal jeho kráľa a jeho kniežatá a odviedol ich k sebe do Babylonu.
13. Potom vzal kohosi z kráľovského semena, uzavrel s ním zmluvu, sprisahal si ho, ale vznešených krajiny zajal,
14. aby bolo podlým kráľovstvom a nemohlo sa vyvyšovať, aby zachovalo jeho zmluvu a ostalo v platnosti.
15. Ale vzbúril sa proti nemu a poslal svojich poslov do Egypta, aby mu dali kone a množstvo ľudí. Či sa to vydarí? Či sa zachráni ten, čo to robí? Ved' zrušil zmluvu, či môže uniknúť?
16. Ako žijem, hovorí Pán, Jahve, zomrie prostred Babylonu, v mieste kráľa, ktorý ho urobil kráľom, ktorému zlomil danú prísahu a zrušil zmluvu s ním.
17. Faraón mu však nebude vo vojne pomáhať veľkým vojskom ani množstvom ľudu, keď nakopie násyp a postavia val, aby zničili množstvo životov.
18. Áno, zlomil prísahu, zrušil zmluvu; dal svoju ruku, a urobil to všetko; nezachráni sa!
19. Nuž toto hovorí Pán, Jahve: Na svoj život, že mu zvrátim na hlavu prísahu, ktorú mi zlomil, a zmluvu, ktorú mi zrušil.
20. A vystriem proti nemu svoju sieť, chytí sa do môjho osídla; potom ho odvediem do Babylonu, tam ho budem súdiť pre vierolomnosť, ktorú proti mne spáchal.
21. Výber z celého jeho vojska padne pod mečom a tí, čo zostanú, roztratia sa na všetky vetry, potom budete vedieť, že ja, Pán, som hovoril.“
22. Toto hovorí Pán: „Ja vezmem z vrcholca vysokého cédra a zasadím; odlomím útly konárik z jeho výhonkov a zasadím na vysokej a povznesenej hore.
23. Na vysokej hore Izraela ho zasadím, vyženie vetvy, urodí ovocie a bude veľký strom, takže bude pod ním bývať všetko vtáctvo rozličných druhov; v tieni jeho vetiev budú bývať.
24. Vtedy poznajú všetky stromy poľa, že ja, Pán, som ponížil vysoký strom a vyvýšil som ponížený strom, vysušil som zelený strom a do kvetu som doniesol suchý strom. Ja, Pán, som to povedal a splnil.“

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Odkiaľ je to, že si v Izraelovej krajine hovoríte medzi sebou príslovie: Otcovia jedli trpké hrozno a zuby synov strpli?
3. Ako žijem, hovorí Pán, Boh, nebude vám toto príslovie viac príslovím v Izraeli.
4. Veď všetky duše sú moje, ako duša otca, tak duša syna je moja. Duša, ktorá zhreší, tá zomrie.
5. Ak bude niekto spravodlivý, bude konať spravodlivo a podľa práva:
6. na vrchoch nebude jesť a oči si nepozdvihne k modlám Izraelovho domu, manželku svojho blížneho nepoškvrní a k nečistej žene sa nepriblíži,
7. nikoho nezarmucuje, dlžníkovi vráti záloh, cudzí majetok si neprisvojí, zo svojho chleba dá hladnému a nahého zaodeje rúchom,
8. nepožičiava na úžeru a neberie viac, od zločinu si odťahuje ruku a spravodlivo rozsudzuje medzi stránkami,
9. chodí podľa mojich prikázaní a zachováva moje rozsudky, takže koná správne: ten je spravodlivý, žiť, áno žiť bude, hovorí Pán, Boh.
10. Ale ak splodí syna násilníka, ktorý vylieva krv, a hoci spácha len jednu z týchto vecí,
11. i keď ich nespácha všetky: je na vrchoch, poškvŕňuje manželku blížneho,
12. utláča chudáka a bedára, prisvojí si cudzí majetok, záloh nevráti a k modlám si dvíha oči, pácha ohavnosť,
13. dáva na úžeru a vyberá viac: či bude žiť? Nebude žiť, spáchal všetky tieto ohavnosti, určite musí byť usmrtený: všetka jeho krv bude na ňom.
14. Ak splodí syna, ktorý uvidí všetky hriechy svojho otca, čo popáchal, ale bojí sa a nerobí podobne,
15. na vrchoch nejedáva, oči si nedvíha k modlám domu Izraela, manželku svojho blížneho nepoškvrní,
16. nikoho neutláča, neberie záloh a lúpež nepácha; zo svojho chleba dá hladnému, nahého zaodeje rúchom,
17. od zločinu si odťahuje ruku, úžeru a nadplatky nevyberá; koná podľa mojich rozsudkov a kráča podľa mojich prikázaní, ten nezomrie pre zločin svojho otca, určite bude žiť.
18. Jeho otec, pretože páchal násilie, páchal na bratovi lúpež a uprostred svojho ľudu robil, čo nie je dobré: veru zomrel pre vlastný zločin.
19. Pýtate sa: Prečo syn neniesol zločin svojho otca? Syn konal podľa spravodlivosti a práva, zachovával všetky moje príkazy a konal podľa nich, určite bude žiť.
20. Ten zomrie, kto zhreší. Syn neponesie vinu otca a otec neponesie vinu syna. Spravodlivosť spravodlivého bude na ňom a bezbožnosť bezbožného bude na ňom.
21. Ak sa však hriešnik odvráti od všetkých hriechov, ktoré popáchal, zachová všetky moje príkazy a bude konať podľa práva a spravodlivosti, určite bude žiť, nezomrie.
22. Na jeho hriechy, ktoré popáchal, si nespomeniem, pre spravodlivosť, ktorú konal, bude žiť.
23. Či môžem mať záľubu v smrti hriešnika? - hovorí Pán, Boh - a či nie v tom, aby sa odvrátil od svojich ciest a žil?
24. Ak sa však spravodlivý odvráti od svojej spravodlivosti a spácha zločin podobný ohavnostiam, ktoré spáchal hriešnik, či bude žiť? Jeho spravodlivé skutky, ktoré robil, vôbec sa nepripomenú; pre svoj odpad, ktorým sa odtrhol, a pre svoj hriech, ktorý spáchal, pre ten zomrie.
25. Poviete azda: Pánovo pokračovanie nie je spravodlivé! Počujteže, dom Izraelov: Nuž moje pokračovanie je nesprávne? Či nie je skôr vaše pokračovanie nesprávne?
26. Keď sa spravodlivý odvráti od svojej spravodlivosti a spácha zločin, zomrie preň; pre svoj zločin, ktorý spácha, zomrie.
27. A keď sa hriešnik odvráti od svojej neprávosti, ktorú páchal, a koná podľa spravodlivosti a práva, ten si zachráni dušu pre život.
28. Keď spozoruje a odvráti sa od všetkých svojich zločinov, ktoré popáchal, určite bude žiť, nezomrie.

29. Dom Izraela však hovorí: Pánovo pokračovanie nie je správne! Nuž moje pokračovanie je nesprávne, dom Izraelov? Či nie je skôr vaše počínanie nesprávne?
30. Preto vás budem, dom Izraelov, súdiť, každého podľa jeho ciest, hovorí Pán, Jahve; obráťte sa a odvráťte sa od všetkých svojich hriechov a zločin vám nebude na záhubu.
31. Odvrhnite od seba všetky svoje hriechy, ktoré ste spáchali, a utvorte si nové srdce a nového ducha; prečo by ste mali zomrieť, dom Izraela?
32. Ved' nemám záľubu v smrti zomierajúceho, hovorí Pán, Jahve, preto sa obráťte a budete žiť.“

Kapitola 19

1. Ty však začni žalospev nad kniežatami Izraela
2. a povedz: Čo to za levica bola tvoja mať, odpočívala medzi levmi, svoju mlad' prostred levov chovala,
3. jedno vyviedla zo svojich levíčat, vyrástlo v leva, naučilo sa koristiť korisť; ľudí zožierať.
4. O ňom sa dostala zvesť národom a chytili ho do svojej jamy, tak ho za krúžky nosné zaviedli do egyptskej krajiny.
5. Ona videla, že sa stratila nádej, zhynula; vzala jedno zo svojich levíčat, levom ho spravila,
6. vykračoval si medzi levmi, vzrástol na leva a naučil sa korisť koristiť, ľudí zožierať.
7. Korisť zanášal do svojej skrýše, mestá nivočil; krajina a čo bolo v nej, trpela od jeho revu.
8. Zišli sa proti nemu národy z okolitých krajov, vystreli proti nemu svoju sieť a do svojej jamy ho chytili,
9. dali ho do klietky za nosné krúžky, ku kráľovi Bábelu ho vzali, dali do tvrdrže, by viac nebolo počuť jeho hlas ponad Izraelove pvršia.
10. Mať ti je ako vinič v tvojej krvi pri vode sadený, bol úrodný a aj listnatý od hojnej vody.
11. Potom z neho vyrástla mocná ratolešť, berla kráľovská, jeho vzrast sa vznášal ponad húšťavu, bolo ho vidieť pre jeho výšavu, pre mnohé vetvy.
12. V rozhorčenosti ho však vytrhli, hodili na zem; východný vietor mu vysušil poobkmásaný plod a jeho prepevná ratolešť vyschla, zhltoľ ju oheň.
13. Presadený je teraz do púšte, do pôdy suchej a žíznivej.
14. Potom vyšľahol oheň z konára, zhltoľ jeho vetvy, tiež aj ovocie. Nuž viac nemal pevnú ratolešť, kráľovskú berlu. To je žalospev, áno, žalospevom sa stal.

1. I stalo sa v siedmom roku, desiateho v piatom mesiaci, že prišli niektorí spomedzi starcov Izraela vypytovať sa Pána a posadili sa predom mnou.
2. Vtedy Pán prehovoril ku mne takto:
3. „Syn človeka, prehovor k starcom Izraela a povedz im: Toto hovorí Pán, Jahve: Prišli ste sa ma vypytovať? Ako žijem, nedovolím, aby ste sa ma vypytovali - hovorí Pán, Jahve.
4. Chceš ich súdiť? Chceš súdiť, syn človeka? Oznám im ohavnosti ich otcov
5. a povedz im: Toto hovorí Pán: Vtedy, keď som si vyvolil Izrael, semenu Jakubovho domu som zdvihol svoju ruku, dal som sa im poznať v egyptskej krajine a zdvihol som kvôli nim svoju ruku so slovami: Ja som Pán, váš Boh.
6. Vtedy som kvôli nim zdvihol svoju ruku, že ich vyvediem z egyptskej krajiny do krajiny, ktorú som im vyhľadal, ktorá oplýva mliekom a medom. Ona je skvostom všetkých krajín.
7. I riekol som: Odhodte každý ohavnosti svojich očí a nepoškrňujte sa egyptskými modlami, ja som Pán, váš Boh.
8. Ale vzbúrili sa proti mne a nechceli ma počúvať, vôbec nepoodhadzovali ohavnosť svojich očí a neopustili egyptské modly. Vtedy som si zaumienil, že vylejem na nich svoju rozhorčenosť a ukojím na nich v egyptskej krajine svoj hnev.
9. Konal som však pre svoje meno, aby sa neznesvätilo v očiach národov, medzi ktorými boli, pred očami ktorých som sa im dal poznať, že ich vyvediem z egyptskej krajiny.
10. Vyviedol som ich teda z egyptskej krajiny a zaviedol som ich na púšť.
11. Potom som im dal svoje príkazy, oboznámil som ich so svojimi právami, ktoré má človek zachovávať a podľa nich žiť.
12. Dal som im svoje soboty, aby boli znamením medzi mnou a medzi nimi; nech vedia, že ja, Pán, som to, ktorý ich posväcujem.
13. Ale Izraelov dom sa vzbúril proti mne na púšti, nekráčali podľa mojich príkazov a opovrhli mojimi právami, ktoré má človek zachovávať a podľa nich žiť. I moje soboty veľmi znesvätili. Vtedy som si zaumienil, že na púšti vylejem na nich svoju rozhorčenosť a vyničím ich.
14. Konal som však pre svoje meno, aby sa neznesvätilo v očiach národov, pred očami ktorých som ich vyviedol.
15. Zdvihol som teda kvôli nim na pustatine svoju ruku, že ich nevyvediem do krajiny, ktorú som im dal, ktorá oplýva mliekom a medom a je skvostom všetkých krajín.
16. Pretože opovrhli mojimi právami, nekráčali podľa mojich príkazov a znesvätili moje soboty, veď srdce im išlo za ich modlami.
17. Ale oko sa mi zľutovalo nad nimi, nevyhubil som ich a nevyničil som ich na púšti.
18. I riekol som ich synom na púšti: Nechodte za zvykmi svojich otcov a ich obyčaje nezachovávajúte, nepoškrňujte sa ich modlami!
19. Ja som Pán, váš Boh, podľa mojich príkazov kráčajte a moje práva zachovávajúte a konajte podľa nich!
20. Zasväcujte moje soboty, nech sú znamením medzi mnou a medzi vami, aby ste vedeli, že ja som Pán, váš Boh.
21. Ale synovia sa vzbúrili proti mne, nekráčali podľa mojich príkazov, nezachovávali moje práva a nekonali podľa nich, hoci má človek podľa nich robiť a podľa nich žiť, a moje soboty znesväcovali. Vtedy som si zaumienil, že vylejem na nich svoju rozhorčenosť a vyplním na nich svoj hnev na púšti.
22. Jednako som si odvrátil ruku a konal som pre svoje meno, aby sa neznesvätilo v očiach národov, pred ktorými som ich vyviedol.
23. Opäť som si zdvihol kvôli nim ruku na púšti, že ich rozhádzem medzi národy a rozsejem po krajinách,
24. pretože nekonali podľa mojich práv, opovrhli mojimi príkazmi, znesväcovali moje soboty a očami lipli na modlách svojich otcov.
25. Nuž aj ja som im dal nedobré príkazy a práva, ktoré im neslúžili k životu.

26. Poškrňoval som ich ich darmi, tým, že nechali prechádzať (cez oheň) všetko, čo otvára lono, aby som ich naplnil hrôzou, aby vedeli, že ja som Pán.
27. Preto, syn človeka, hovor k Izraelovmu domu a povedz im: Toto hovorí Pán, Jahve: Aj tým sa mi rúhali vaši otcovia, že boli ku mne vierolomní.
28. Voviedol som ich do krajiny, pre ktorú som zdvihol svoju ruku, že im ju dám, no kde len uvideli vyvýšený kopec alebo košatý strom, už tam prinášali svoje obety, dávali tam svoje popudzujúce dary, kládli tam svoje voňavé žertvy a vylievali tam svoje nápoje.
29. (I spýtal som sa ich: Čo je to za výšina, na ktorú chodíte? Nuž nazvali ju až po tento deň Výšinou.)
30. Preto povedz Izraelovmu domu: Toto hovorí Pán, Jahve: Poškrňujete sa cestičkami svojich otcov a smilníte s ich ohavnosťami.
31. Aj keď prinášate svoje dary, keď preháňate svojich synov cez oheň: poškrňujete sa pre všetky svoje modly až podnes. A ja sa vám mám dať vypytovať, dom Izraelov? Ako žijem, hovorí Pán, Jahve, nedám sa vám vypytovať.
32. A určite sa nestane to, čo vám prichádza na myseľ, keď vravíte: Budeme ako národy, ako kmene krajín, budeme slúžiť drevu a kameňu.
33. Ako žijem, hovorí Pán, Jahve, budem nad vami kralovať pevnou rukou, vystretým ramenom a kypiacim hnevom.
34. Pevnou rukou, vystretým ramenom a kypiacim hnevom vás vyvediem spomedzi národov, pozbieram vás z krajín, v ktorých ste rozhádzaní.
35. Potom vás zavediem na púšť národov a budem sa tam s vami súdiť z tváre do tváre.
36. Ako som sa súdil s vašimi otcami na púšti egyptskej krajiny, tak sa budem súdiť s vami, hovorí Pán, Jahve.
37. Vtedy vás preženiem pod palicou a privediem vás do záväzkov zmluvy.
38. Oddelím od vás vzbúrencov a odvrátených odo mňa, vyvediem ich z krajiny, kde bývali, ale na izraelskú pôdu nevkrôčia. Tak sa dozviete, že ja som Pán.
39. Vy však, dom Izraelov - toto hovorí Pán, Jahve -, chodte všetci za svojimi modlami a slúžte im. Ale potom ma budete počúvať a neznesvätíte viac moje sväté meno svojimi darmi a svojimi modlami.
40. Na svojej svätej hore, na vysokom vrchu Izraela - hovorí Pán, Jahve -, tam mi bude slúžiť celý Izraelov dom, všetci v krajine; tam budem v nich mať zalúbenie a tam budem požadovať vaše obety a prvotiny vašich darov zo všetkého, čo zasväťíte.
41. Prijmem vás blahosklonne ako lúbeznú vôňu, keď vás vyvediem spomedzi národov a pozbieram vás z krajín, do ktorých ste rozhádzaní, a pred očami národov ukážem, že som medzi vami svätý.
42. Vtedy budete vedieť, že ja som Pán, keď vás zavediem na izraelskú pôdu, do krajiny, pre ktorú som zdvihol svoju ruku, že ju dám vašim otcom.
43. A tam sa rozpamätáte na svoje cesty a na svoje výčiny, ktorými ste sa poškrňovali, a sami sebe sa budete hnusiť pre rozličné zločiny, ktoré ste popáchali.
44. Vtedy budete vedieť, že ja som Pán, keď pre svoje meno budem s vami nakladať nie podľa vašich zlých ciest ani podľa vašich hriechnych výčinov, dom Izraela,“ hovorí Pán, Jahve.

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Syn človeka, obráť si tvár smerom na juh a káž proti juhu, prorokuj proti lesu južného poľa
3. a povedz južnému lesu: Čuj slovo Pána; toto hovorí Pán, Jahve: Hľa, zapálím v tebe oheň a pohltí v tebe každý zelený strom a každý suchý strom; blčiaci plameň nevyhasne a zhorí v ňom každá tvár od juhu na sever.
4. Vtedy uvidí každé telo, že ja, Pán, som ho zapálil, i nevyhasne.“
5. Nato som povedal: „Ach, Pane, Jahve, títo vravia o mne: Či tento nehovorí v hádankách?“
6. Pán prehovoril ku mne takto:
7. „Syn človeka, obráť si tvár proti Jeruzalemu, káž proti svätyni a prorokuj proti krajine Izraela.
8. Povedz krajine Izraela: Toto hovorí Pán: Pozri, som proti tebe, vytiahnem z pošvy svoj meč a vyhubím z teba spravodlivých i hriešnych.
9. Pretože chcem z teba vyhubiť spravodlivých i hriešnych, preto vyjde môj meč zo svojej pošvy proti každému telu od juhu až na sever.
10. A každé telo bude vedieť, že ja, Pán, som vytiahol svoj meč z pošvy a už sa nevráti.
11. Ty však, syn človeka, vzdychaj, až ti budú boky prašťať; s horkosťou vzdychaj pred ich očami!
12. A ak sa ťa spýtajú: Prečo ty vzdycháš? Odpovedz im: Pre zvesť, ktorá príde. Vtedy ochabne každé srdce, sklesnú všetky ruky a omdlie každý duch a každé koleno sa roztečie ako voda. Áno, príde, splní sa,“ hovorí Pán, Jahve.
13. Potom prehovoril Pán ku mne takto:
14. „Syn človeka, prorokuj a povedz: Toto hovorí Pán: Meč, meč, ostrý a brúsený!
15. Naostrený je, by žertvy zabíjal, nabrúsený je, by blýskal bleskami. (Bohatstvo zahynie, žezlom pohrdnú,) každú silu znevážia.
16. Dal som ho vybrúsiť, nech ho chytia do päste, je to ostrený meč a je brúsený, aby ho dali do rúk vrahovi.
17. Volaj, krič, syn človeka, lebo to sa stane s mojím národom a so všetkými kniežatami Izraela; meču sú vydaní s mojím národom, udieraj si preto na stehno!
18. Áno, je to skúška; a čo, keď už ani opovrhnutého žezla nebude? - hovorí Pán, Jahve.
19. Ale ty, syn človeka, prorokuj, tliekaj si rukou o ruku, nech sa zdvojnásobí, strojnásobí meč, ved' je to meč vražedný; veľký vražedný meč, čo ich obchádza,
20. aby plašil srdce, množil záhubu. Proti všetkým jeho bránam dám brúsený meč, robený, ach, na blýskanie, brúsený na zabíjanie!
21. Obráť sa nazad, vpravo, napred, naľavo, kde len budú tvoje ostria určené!
22. Ja tiež budem tliekať ruku o ruku a utíšim svoj hnev; ja, Pán, som to riekol.“
23. Potom Pán prehovoril ku mne takto:
24. „Ty však, syn človeka, predlož si dve cesty, ktorými príde meč babylonského kráľa. Nech obe vychádzajú z jednej krajiny. Na začiatku cesty urob smerový stĺp, urob ho k mestu!
25. Urob cestu, aby meč prišiel do Raby Amonových synov a do Júdska, do opevneného Jeruzalema.
26. Lebo babylonský kráľ stojí na rázcestí, na križovatke oboch ciest, chce dostať veštby: natriasa šípy, vypytuje sa bôžikov, pozerá pečeň.
27. V pravici má žreb: Jeruzalem; chce postaviť barany, otvoriť ústa na krik, povýšiť hlas na volanie, postaviť barany proti bránam, nakopiť násyp, postaviť val.
28. Im sa to však vidí klamná veštba. Hroznou prísahou sa zaviazali, on im však pripomenie ich hriech, chce sa ich zmocniť.
29. Preto takto hovorí Pán, Jahve: Pretože ste pripomenuli svoju vinu, keď sa odhalil váš zločin a objavil váš hriech: pre všetky vaše výčiny - keďže ste ich pripomenuli - chytia vás do päste.
30. Ty však, rúhač, zločinec, knieža Izraela, ktorého deň prichádza v čase, keď bude koniec hriechu,
31. toto hovorí Pán, Jahve: Odstráň tiaru, odlož korunu! To už nie je to. Nízke sa povýši a vysoké sa zníži.
32. Trosky, trosky, trosky z neho urobím. A nebude ho, kým nepríde ten, ktorému patrí právo, jemu

(ho) dám.

33. A ty, syn človeka, prorokuj a povedz: Toto hovorí Pán, Jahve, proti Amonovým synom a proti ich nadutosti. Povedz: Meč, meč vytasený zabíjať, vybrúsený ničiteľ, blyští sa!

34. Videli ti márnosť, veštili ti klam, aby ho dali na krk zločinným rúhačom, ktorým prišiel deň v čase, keď bude koniec zločinu.

35. Späť do pošvy! V mieste, kde ťa stvorili, v mieste, kde máš pôvod, budem ťa súdiť.

36. Vylejem na teba svoj hnev, vo svojom prudkom ohni dýchnem na teba, potom ťa dám do rúk zbesilých ľudí, ktorí kujú záhubu.

37. Ohňu budeš pokrmom, tvoja krv potečie po zemi, nebudú na teba spomínať, lebo ja, Pán, som to povedal.“

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Ty, syn človeka, chceš súdiť (chceš súdiť) krvavé mesto? Nuž oznám mu všetky jeho zločiny!
3. A povedz: Toto hovorí Pán, Jahve: Mesto vylieva vo svojom strede krv, aby prišiel jeho čas; a robí si modly, aby sa poškrvnilo.
4. Krvou, ktorú si vylievalo, si sa previnilo; a modlami, ktoré si urobilo, si sa poškrvnilo. Tak si približuješ svoje dni a prichádzaš ku svojim rokom, preto ťa urobím potupou národov, posmechom všetkých krajín.
5. Blízke i od teba vzdialené budú sa ti posmievať, máš poškrvnené meno, máš veľa nepokoja.
6. Pozri, z kniežat Izraela sa každý spolieha na svoje rameno, chcú vylievať krv.
7. Otca a matku znevažujú v tebe, cudzincov znásilňujú uprostred teba, siroty a vdovy utláčajú v tebe.
8. Mne zasvätenými vecami si pohrdlo, moje soboty si znesvätilo.
9. Ľudia ohovárační sú v tebe, chcú vylievať krv; na vrchoch jedia v tebe, pášu zločin v tvojom strede.
10. V tebe odkrývajú otcovu hanbu, v tebe znásilňujú znečistenú krvou.
11. V tebe každý páše ohavnosť s manželkou svojho blížneho, každý zločinne poškrvňuje svoju nevestu a v tebe si každý znásilňuje sestru, dcéru svojho otca.
12. Dary prijímajú v tebe, aby vylievali krv, prijímalo si úroky a nadplátky, násilne si vykorisťovalo blížneho, na mňa si však zabudlo, hovorí Pán, Jahve.
13. Ale ja tlesnem dlaňami nad tvojou lúpežou, ktorú si páchalo, a nad krviprelietavím, ktoré je uprostred teba.
14. Či ti srdce vydrží, či ti ruky ostanú pevné v dňoch, ktoré ti ja chystám? Ja, Pán, som to riekol a splním.
15. Rozhádzem ťa medzi národy, rozprášim ťa po krajinách a vyhubím z teba tvoju nečistotu.
16. A získam si ťa pred očami národov; vtedy budeš vedieť, že ja som Pán.“
17. Pán prehovoril ku mne takto:
18. „Syn človeka, Izrael mi ostal troskou. Všetci sú kov, cín, železo a olovo vo vyhni, ostali troskou zo striebra.
19. Preto takto hovorí Pán, Jahve: Pretože ste všetci ostali troskou, hľa, ja vás zhromažďím do Jeruzalema.
20. Ako sa zhromažďuje striebro, kov, železo, olovo a cín do vyhne, aby naň pre vytopenie dúchali oheň: tak vás ja zhromažďím, poskladám a vytopím vo svojom hneve a rozhorčenosti.
21. Hej, zhromažďím vás a rozdúcham na vás oheň svojho hnevu, že sa v ňom roztopíte.
22. Ako sa vo vyhni roztápa striebro, tak sa roztopíte v ňom a budete vedieť, že ja, Pán, som vylial na vás svoj hnev.“
23. Pán prehovoril ku mne takto:
24. „Syn človeka, povedz jej: Ty si krajina nezvlažená dažďom a nepokropená v deň hnevu.
25. Jej kniežatá sú v nej ako revúci lev, ktorý trhá korisť. Zožierajú životy, berú poklady a cennosti a rozmnožujú v nej vdovy.
26. Jej kňazi znásilňujú môj zákon, znesväcujú mne zasvätené veci, nerobia rozdiel medzi svätým a nesvätým a neučia rozdielu medzi poškrvneným a čistým. Pred mojimi sobotami si zakrývajú oči, takže som znesvätený medzi nimi.
27. Jej úradníci sú v jej strede ako vlky, ktoré kmášu korisť, chcú vylievať krv, ničiť životy, aby sa mohli zmocniť koristi.
28. Jej proroci im to však zatierajú vakovkou, pretože vidia márnosť, veštia im luhaniny, vravia: Toto hovoril Pán, Jahve, hoci Pán nehovoril.
29. Pospolitý ľud páše násilie, dopúšťa sa lúpeže, utláča bedárov a žobrákov a bezprávne znásilňuje cudzincov.
30. Keď som však hľadal medzi nimi niekoho, kto by vymuroval múr, postavil sa proti mne do trhliny za krajinu, aby som ju nezničil, nenašiel som.

31. Vylial som teda na ňu svoj hnev, ohňom svojej roztrpčenosti som ich zničil, ich cesty som im zvrátil na hlavu,“ hovorí Pán, Jahve.

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Syn človeka, boli dve ženy, dcéry jednej matky.
3. Smilnili v Egypte, vo svojej mladosti smilnili. Tam im ohmatávali prsia, tam im stláčali panenské prsníky.
4. A ich mená: staršia Oola a jej sestra Ooliba. Patrili mne a porodili synov a dcéry. Ich mená však boli Samária Oola a Jeruzalem Ooliba.
5. Oola sa mi spreneverila, zahorela k svojim milovníkom Asýrom, ktorí sa k nej blížili
6. poobliekani do purpuru; k miestodržiteľom a vojvodcom, samým to žiaducim mladíkom, k jazdcom, čo sa nosia na koňoch.
7. Tiahlo ju k nim jej smilstvo, ku všetkým tým vyberaným synom Asýrov, a poškrvnila sa všetkými, ku ktorým zahorela, i všetkými ich modlami.
8. Ale ani svoje egyptské necudnosti neopustila, veď oni s ňou súložili v jej mladosti, oni stláčali jej panenské prsia a zahrňovali ju svojim smilstvom.
9. Preto som ju vydal do ruky asýrskych synov, ku ktorým zahorela.
10. Oni odhalili jej hanbu, jej synov a dcéry zajali a ju zabili mečom, takže sa stala povestnou pred ženami. Takto na nej splnili súdy.
11. Jej sestra Ooliba to videla a zahorela ešte horšie než tamtá, jej smilstvo bolo horšie ako sestriho.
12. Zahorela k synom Asýrov, k miestodržiteľom a vojvodcom, ktorí sa k nej blížili poobliekani do purpuru; k jazdcom, čo sa nosia na koňoch, k samým to žiaducim mladíkom.
13. Vtedy som videl, že sa poškrvnila, jednou cestou kráčali obe.
14. Ona však stupňovala svoju necudnosť. Uvidela mužov maľovaných na múre, obrazy Chaldejcov, maľovaných na červeno,
15. opásaných okolo bedier pásom, s otočeným turbanom na hlavách, že každý vyzeral ako veliteľ; obrazy synov Bábelu, Chaldejsko je ich rodnou krajinou.
16. Len čo ich jej oči zazreli, zahorela k nim a poslala k nim do Chaldejska svojich poslov.
17. Synovia Bábelu teda prišli k nej užívať lásku a poškrvnili ju svojou necudnosťou; poškrvnila sa nimi, potom sa im však odcudzila jej duša.
18. Odhalila svoje smilstvo, odhalila svoju hanbu; vtedy sa mi odcudzila jej duša, ako sa mi odcudzila duša jej sestry.
19. Rozmnožovala svoju necudnosť, lebo sa rozpamätala na dni svojej mladosti, keď smilnila v egyptskej krajine.
20. Zahorela k ich rozkošníkovi, ktorých telo je ako telo oslov a ich výron je ako výron žrebca.
21. Vyhľadala si zločin svojej mladosti, keď ti Egypťania chytali prsia, stláčali tvoje mladistvé prsníky.
22. Preto Ooliba, toto hovorí Pán, Jahve: Hľa, ja popudím proti tebe tvojich milovníkov, ktorým sa ti odcudzila duša, a privediem ich proti tebe zo všetkých strán.
23. Synov Babylonu a všetkých Chaldejcov, príslušníkov Pekodu, Soy a Koy, všetkých asýrskych synov s nimi, všetko to žiaducich mladíkov, miestodržiteľov a vojvodcov, veliteľov a vznešených, ktorí všetci jazdia na koňoch.
24. A prídu vyzbrojení proti tebe; s vozmi, kolesami a zástupmi ľudí; štít, brnenie a prilbu namieria vôkol proti tebe, im oddám súd a budú ťa súdiť podľa svojich práv.
25. Namierim proti tebe svoju žiarlivosť, že budú zlostne zaobchádzať s tebou, odrežú ti nos a uši a tvoj dorast padne pod mečom. Oni ti zajmú synov a dcéry a tvoj dorast spáli oheň.
26. Povyzliekajú ťa zo šiat a zoberú ti ozdobné predmety.
27. Takto vyhubím z teba tvoje výčiny a tvoje smilstvo od egyptskej krajiny; už si k nim nepozdvihneš oči a viac si nespomenieš na Egypt.
28. Lebo toto hovorí Pán, Jahve: Hľa, vydám ťa do ruky, ktorú nenávidíš, do ruky, ktorej sa ti odcudzila duša!
29. Nenávistne budú s tebou nakladať, zoberú všetok tvoj zisk, nechajú ťa nahú a holú a zjaví sa hanba tvojej necudnosti, tvoje výčiny a tvoje smilstvá.

30. Toto ti urobili, lebo si pachtila po národoch, poškrvnila si sa ich modlami.
31. Kráčala si cestou svojej sestry, preto ti dám do ruky jej kalich.
32. Toto hovorí Pán, Jahve: Kalich svojej sestry budeš piť, hlboký a široký, na hanbu a na posmech ti bude, mnoho vojde do neho.
33. Opojením, žalosťou sa preplniš. Je to kalich hrôzy, zdesenia, kalich tvojej sestry Samárie.
34. Piť ho budeš až do dna, jeho črepy budeš hrýzť, svoje prsia roztrháš; lebo som hovoril ja;" výrok Pána, Jahveho.
35. Preto takto hovorí Pán, Jahve: „Pretože si ma zabudla a zahodila si si ma za chrbát, nes aj ty svoju vinu a svoje necudnosti!“
36. Pán mi povedal: „Syn človeka, chceš súdiť Oolu a Oolibu? Rozpovedz im ich ohavnosti:
37. že cudzoložili a krv majú na rukách. Cudzoložili so svojimi modlami a aj synov, ktorých porodili mne, zahánali im na pokrm.
38. I toto spáchali proti mne: poškrvnili v ten deň moju svätýňu a znesvätili moje soboty.
39. Lebo keď zabili svojich synov pre svoje modly, v ten istý deň prišli do mojej svätyně poškrvniť ju. Áno, toto robili v mojom dome.
40. Dokonca posielali po chlapov, ktorí prichádzali zďaleka, prichádzali vtedy, keď poslali po nich posla. Kvôli nim si sa kúpala, maľovala si si oči a krásnila si sa skvostmi.
41. Sedela si na nádhernom lôžku, pred tebou bol prikrytý stôl a položila si naň moje kadidlo a môj olej.
42. Pri nej a pri chlapoch sa ozývalo hulákanie, viac ako keď sa z púšte privedie množstvo ožranov, a dávali im na ruky náramnice a na hlavy ozdobné koruny.
43. Vtedy som riekol: Či necudzoložili takto? Páchali výčiny necudnej ženy.
44. Vchádzajú k nej ako k žene neviestke. Tak vchádzali k hriešnym ženám Oole a Oolibe.
45. Ale spravodliví mužovia ich budú súdiť podľa práva cudzoložníc a podľa práva krviprelievačov, lebo cudzoložnicami sú a krv majú na rukách.
46. Vskutku toto hovorí Pán, Jahve: Priviešť proti nim zástup a vydať ich týranu a lúpeži!
47. Zástup nech ich ukameňuje a nech ich postína mečom: ich synov a dcéry nech pozabíjajú a ich domy nech spália ohňom.
48. Takto odstránim z krajiny zločin, všetky ženy budú mať výstrahu a nebudú hrešiť ako vy.
49. Vaše zločiny naložia na vás, ponosite svoje hriechy s modlami a budete vedieť, že ja som Pán, Jahve.“

1. V deviatom roku, v desiatom mesiaci, desiaty deň mesiaca, prehovoril Pán ku mne takto:
2. „Syn človeka, napíš si meno dňa, totiž tohto dňa; babylonský kráľ sa práve tento deň vzoprie proti Jeruzalemu.
3. Potom prednes odbojnému domu podobenstvo a povedz im: Toto hovorí Pán, Jahve: Postav hrniec; postav, a nalej doň vody!
4. Pozbieraj doň jeho kúsky, rozličné dobré kúsky zo stehna a lopatky, naplň ho vyberanými kosťami!
5. Vezmi vyberané barančatá, naklad' podeň hŕbu dreva, nechaj vrieť jeho kúsky, i kosti nech sa v ňom uvaria!
6. Preto takto hovorí Pán, Jahve: Beda krvavému mestu, hrncu, na ktorom je hrdza a z ktorého hrdza nezíde. Kus za kusom ho vyprázdni, nemusí naň padnúť žreb.
7. Veď je v ňom krv, na holý kameň ju položilo, nevylialo ju na zem, aby ju zakrylo zemou.
8. Aby som priviedol hnev, aby som sa ukrutne pomstil, dal som jeho krv na holý kameň, aby sa nezakryla.
9. Preto takt o hovorí Pán Jahve: Beda krvavému mestu; aj ja urobím veľkú vatru.
10. Naklad' dreva, zapál oheň, dovar mäso, uvar miešaninu, kosti však nech zhoria!
11. Potom ho polož prázdny na jeho uhlie, nech sa rozohreje a jeho kov nech sa rozpáli, aby sa mu vnútri pustila nečistota a stratila sa jeho hrdza.
12. Veľmi som sa ustával, no nakopená hrdza nezišla z neho v ohni.
13. V tvojej nečistote je zločin. Pretože som ťa čistil, no neočistil si sa od svojej špiny, ani sa už neočistíš, kým neukojím na tebe svoj hnev.
14. Ja, Pán, som hovoril; príde a urobím. Nepopustím, nebudem šetriť a nezľutujem sa. Podľa tvojich ciest a podľa tvojich výčinov ťa budem súdiť,“ hovorí Pán, Jahve.
15. Pán prehovoril ku mne takto:
16. „Syn človeka, pozri, ja ti odnímam, čo je milé tvojim očiam, ale nenariekaj a neplač; slzy nech ti netečú!
17. Vzdychaj tíško, nárek za mŕtvymi neusporiadaj, uviaž si turban, obuj si obuv na nohy, pery si nezahaľuj a nejedz smútočný chlieb!“
18. Hovoril som teda k ľudu za rána. Večer potom mi zomrela žena a ráno som robil, ako mi bolo rozkázané.
19. Ľud mi povedal: „Nepovieš nám, čo to pre nás znamená, že takto robíš?“
20. Odpovedal som im: „Pán ku mne prehovoril takto:
21. Povedz Izraelovmu domu: Toto hovorí Pán, Jahve: Veruže znesvätím svoju svätyňu, pýchu vášho mocnárstva, žiadosť vašich očí a túžbu vašej duše! A vaši synovia a dcéry, ktorých ste zanechali, padnú pod mečom.
22. Vtedy budete robiť, ako robím ja, pery si nebudete zahaľovať a nebudete jesť smútočný chlieb.
23. Svoje turbany budete mať na hlavách a obuv na nohách, nebudete plakať ani nariekať, ale budete hynúť pre svoje hriechy a druh k druhovi vzdychať.
24. Ezechiel vám však bude znamením, robte všetko, ako robí on, keď to príde. A budete vedieť, že ja som Pán, Jahve.
25. Ty však, syn človeka, v ten deň, keď im odnímam ich pevnosť, ich okrasnú radosť, žiadosť ich očí a túžbu ich duše, ich synov a ich dcéry;
26. v ten deň, keď príde utečenec, aby ti to oznámil,
27. v ten deň sa ti otvoria ústa v prítomnosti utečenca. Budeš hovoriť a viac neonemieš a budeš im znamením. Tak sa dozvedia, že ja som Pán.“

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Syn človeka, obráť si tvár proti synom Amona a prorokuj proti nim.
3. Povedz synom Amona: Čujte slovo Pána, Jahveho: Toto hovorí Pán, Jahve: Pretože si hovoril: Haha na moju svätýňu, keď ju znesvätili, a na krajinu Izraela, keď ju spustošili, a na dom Júdu, keď išiel do zajatia:
4. preto ťa dám do vlastníctva synom Východu, zriadia v tebe svoje táboriská a postavia v tebe svoje obydlia: oni budú jesť tvoje ovocie a oni budú piť tvoje mlieko.
5. Z Raby urobím pastvu tiav a synov Amona košariskom oviec. Vtedy sa dozviete, že ja som Pán.
6. Lebo toto hovorí Pán, Jahve: Pretože si tleskal rukami a dupotal nohami a s celou náruživosťou z duše si sa tešil nad krajinou Izraela:
7. preto, hľa, ja vystriem proti tebe svoju ruku, odovzdám ťa národom za korisť, vyhubím ťa spomedzi národov, vyničím ťa spomedzi krajín. Zničím ťa a budeš vedieť, že ja som Pán.“
8. Toto hovorí Pán, Jahve: „Pretože Moab a Seir povedal: Hľa, dom Júdu je ako všetky národy!,
9. preto otvorím svah Moabu, že nebude mať miest, nebude mať svojich miest, nebude mať hraníc. Ozdobu krajiny, Betiesimot, Belmeon a Kariataim
10. pridám k Amončanom do vlastníctva synom Východu, aby medzi národmi nebolo viac o ňom (o Amončanoch) spomienky.
11. V Moabsku však zavediem súdy a budú vedieť, že ja som Pán.“
12. Toto hovorí Pán, Jahve: „Pretože Edom konal veľmi pomstivo proti Júdovmu domu a ťažko sa previnil, keď sa mu pomstil,
13. preto hovorí Pán, Jahve: Vystriem ruku proti Edomu, vyhubím z neho ľudí i zvieratá a urobím ho púšťou. Od Temanú po Dedan padnú pod mečom.
14. Svoju pomstu na Edome vložím do rúk svojho ľudu, Izraela, a urobia s Edomskom podľa môjho hnevu a podľa mojej rozhorčenosti, že zakúsia moju pomstu,“ hovorí Pán, Jahve.
15. Toto hovorí Pán, Jahve: „Pretože Filištínci konali pomstivo a hrozne sa pomstili, náruživo, z duše, chceli pustošiť večným nepriateľstvom,
16. preto takto hovorí Pán, Jahve: Hľa, ja vystriem svoju ruku proti Filištíncom, vyhubím Kréťanov a vyničím zvyšky morského pobrežia
17. a v hneve si vezmem na nich dôkladnú pomstu; i budú vedieť, že ja som Pán, keď na nich uvalím svoju pomstu.“

1. V jedenástom roku, prvý deň mesiaca, prehovoril ku mne Pán takto:
2. „Syn človeka, pretože Týrus hovorí proti Jeruzalemu: Haha, dolámala sa brána národov, obrátila sa ku mne; preplnená - spustla -
3. preto takto hovorí Pán, Jahve: Hľa, som proti tebe, Týrus, a privediem proti tebe mnohé národy, ako more privaluje svoje vlny.
4. Zrúcajú múry Týru a pováľajú jeho veže. Potom z neho povymetám jeho prach a premením ho na holú skalú.
5. Sušiarňou pre siete bude uprostred mora, lebo som hovoril ja, hovorí Pán, Jahve. Bude za korist' národom.
6. A jeho dcéry, ktoré sú na pevnine, budú pozabíjané mečom a budú vedieť, že ja som Pán.
7. Lebo toto hovorí Pán, Jahve: Hľa, ja privediem proti Týru Nabuchodonozora, babylonského kráľa, od severu, kráľa kráľov s koňmi, vozmi, jazdcami a zástupom početných národov.
8. Tvoje dcéry na pevnine pozabíja mečom, proti tebe však postaví val, nakopí proti tebe násyp a zhotoví proti tebe štít.
9. Údermi svojich baranov sa pustí do tvojich múrov a svojimi zbraňami zrúca tvoje veže.
10. Pre nával jeho koní pokryje ťa prach, od lomozu jazdcov, kolies a vozov zatrasú sa ti múry, keď vtiahne do tvojich brán, ako sa tiahne do dobytého mesta.
11. Kopytami svojich koní rozšliape všetky tvoje ulice, tvoj ľud pozabíja mečom a tvoje mocné stĺpy sa zrúti na zem.
12. Vykoristia tvoje bohatstvo a vylúpia tvoj tovar, zrúcajú tvoje múry a tvoje skvostné domy zvalajú; kamene, drevá a prach z teba pohádza doprostred vody.
13. Urobím koniec zvuku tvojich piesní a viac nebude znieť hlas tvojich hárf.
14. Obrátim ťa na holú skalú, na sušiareň pre siete; nepostavia ťa viac, pretože ja, Pán, som hovoril,“ hovorí Pán, Jahve.
15. Toto hovorí Pán, Jahve, Týru: „Či sa nebudú triasť od lomozu tvojho pádu ostrovy, keď budú stonať ranení, keď bude v tvojom strede zabíjať meč?
16. A zostúpia zo svojich trónov všetky kniežatá mora, zložia svoje plášte, vyzlečú svoje pestré rúcha, oblečú sa do smútku, budú sedieť na zemi, podchvíľou sa budú triasť a budú zdesení pre teba.
17. Začnú o tebe žalospev a povedia ti: Akože si len zhynula, obyvateľka morí, mesto vychvaľované, v mori mocným čos' bolo spolu s obyvateľmi, ktorí zastráňovali všetkých jeho občanov.
18. Včul' sa chvejú pobrežia, keď je deň tvojho pádu, a trasú sa ostrovy mora, takto keď mizneš.
19. Lebo toto hovorí Pán, Jahve: Keď urobím z teba spustošené mesto, podobné mestám neobývaným, keď zavalím nad tebou priepasť a pokryje ťa množstvo vôd,
20. vtedy ťa zvrhnem s tými, čo zostupujú do jamy k dávnmému ľudu, dám ti bydlisko v krajine podsvetia, v pradávnych spustliskách s tými, čo zostupujú do jamy, aby si nebolo obývané, aby si neostalo v krajine živých.
21. Odovzdám ťa hrôzom, nebude ťa; budú ťa hľadať, no nikdy viac ťa nenájdu,“ hovorí Pán, Jahve.

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Ty teda, syn človeka, začni žalospev nad Týrom!
3. A povedz Týru, ktorý býva pri vstupe na more a na mnohých ostrovoch kupčí s národmi: Toto hovorí Pán, Jahve: Týrus, ty vravíš: Som vrchol krásy.
4. V srdci mora tvoje hranice, budovatelia ťa krásnym spravili.
5. Zo sanírskych cyprusov postavili všetky tvoje poschodia, z Libanonu dovezli céder, by na teba sťažeň vztýčili,
6. veslá z dubov Bášanu urobili pre teba. Dali ti slonovinovú palubu vykladanú drevom jedľovým z ostrovov kitejských.
7. Vyšívány bysus z Egypta boli tvoje plachetky, slúžili ti za zástavu. Purpur modrý, červený z elisajských ostrovov boli tvojím pokrovom.
8. Ludia zo Sidonu, Aradu boli ti za veslárov, Týrus, tvoji mudrci boli kormidelníkmi.
9. Gebalskí starci a mudrci zaprávali v tebe trhliny. Všetky lode mora a ich námorníci boli u teba, aby prevážali tvoj tovar.
10. Peržania, Lúd a Pút boli v tvojom vojsku, boli tvojimi bojovníkmi, u teba si vešali štít a prilbu, oni ti dodávali lesku.
11. Synovia Aradu a tvoje vojsko boli na tvojich múroch dookola a boli strážcami v tvojich vežiach; tulce si vešali dookola na tvojich múroch, oni ti zdokonaľovali krásu.
12. Taršiš bol tvojím kupcom pre množstvo rôzneho bohatstva; dodávali tvoj tovar za striebro, železo, cín a olovo.
13. Javan, Tubal a Mešek boli tvojimi kupcami; ľudské duše a kovové náradie dovážali na tvoj trh.
14. Z Togormovho domu dávali na výmenu kone, tátoše a mulice.
15. Synovia Dedanu boli tvojimi obchodníkmi, početné ostrovy ti boli príručnými kupcami, ako platbu ti donášali slonovinu a ebenové drevo.
16. Aram bol kupcom pre množstvo tvojich výrobkov; karbunkul, purpur, výšivky, bysus, koraly a rubíny ti dávali na výmenu.
17. Júda a Izraelov dom boli tvojimi kupcami, obilie z Minitu, voňavky, med, olej a balzam ti dávali na výmenu.
18. Damask bol tvojím kupcom pre množstvo tvojich výrobkov, pre množstvo rozličného bohatstva, chelbonského vína a krásnofarebnej vlny.
19. Dan, Javan, Uzal ti dávali na výmenu kované železo, škoricu a trsť. Bolo ti to miesto platby.
20. Dedan kupčil s tebou s vlnenými prikrývkami pre jazdu.
21. Arabi a všetky kniežatá Kedaru boli tvojimi príručnými kupcami, kupčili s tebou barančatami, baranmi a capmi.
22. Kupci zo Sáby a Rémy, to boli tvoji kupci, rozličné prvotriedne voňavky, rôzne drahokamy a zlato ti dávali na výmenu.
23. Haran, Chene a Eden, kupci zo Sáby, Asýr a Chelmad boli tvojimi kupcami.
24. Oni kupčili s tebou na tvojich tržiskách so vzácnymi látkami, plášťmi z modrého purpuru, výšivkami a pestrými prikrývkami, pletenými a trvácimi povrazmi.
25. Taršišské lode ti dovážali výmenný tovar. Plný si bol veľmi a naložený uprostred mora,
26. zaviedli ťa na veľkú vodu tvoji veslári: východný vietor ťa dolámal uprostred mora.
27. Tvoj majetok, články tovaru, námorníci, kormidelníci, tí, čo zaprávali na tebe trhliny a prevážali tvoj tovar, všetci tvoji bojovníci, čo ich len bolo na tebe, a celý zástup, ktorý bol na tebe, padne doprostred mora v deň tvojho stroskotania.
28. Hlasom kriku tvojich kormidelníkov zachvejú sa pobrežia;
29. zo svojich lodí vystúpia tí, čo sa chápu vesla, námorníci a kormidelníci mora na zem vykročia;
30. hlasno budú volať nad tebou, kričať budú prehorko, prach si budú sypať na hlavy a váľať sa budú v popole.
31. Plešinu si budú robiť pre teba, opášu sa vrecovinou, dušou zhorknutou budú plakať nad tebou

trpkým nárekom.

32. Žalospev si budú (v svojom žiali) spievať nad tebou, budú žiaľovať za tebou: Kto bol ako Týrus, čo zhynul uprostred mora?

33. Keď tvoj tovar z mora prichádzal, sýtil si mnohé národy, množstvom svojho bohatstva a tovaru obohacoval si kráľov zeme.

34. Teraz, stroskotaný, z mora zmizol si do priepasti vôd; tvoj tovar a tvoje zástupy sa ponorili s tebou.

35. Tí, čo obývajú ostrovy, zdesili sa nad tebou, ich králi sa strašne zhrozili, chveje sa im tvár.

36. Kupci kmeňov si pískajú nad tebou, veď si ostal postrachom, nikdy viac ťa už nebude.“

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Syn človeka, povedz týrskemu kniežaťu: Toto hovorí Pán, Jahve: Pre pýchu tvojho srdca a že si vravel: Boh som, bývam v božskom obydlí, uprostred mora, hoc si len človek, nie Boh, za Boha sa predsa v srdci máš.
3. Múdrejší si ako Daniel, nič tajné nie je skryté pred tebou.
4. Múdrostou, svojou rozumnosťou si si získal bohatstvo, zlato a striebro si ukladal vo svojich pokladniciach.
5. Velkou múdrostou pri kupectve zveladil si svoje bohatstvo, potom však pre bohatstvo spyšnelo tvoje srdce.
6. Preto takto hovorí Pán, Jahve: Pretože nosíš srdce, aké patrí len Bohu,
7. privediem proti tebe cudzie násilné národy, vytasia svoje šable na krásu, múdrostou ti danú, znesvätia ti nádheru.
8. Do jamy ťa vrhnú, zomrieš ako tí, čo sú prebodnutí, uprostred mora.
9. Či budeš vravieť: Bohom som ja do očí svojich vrahov? Ved' si ty len človek, a nie Boh, v rukách tých, ktorí ťa prebodnú.
10. Smrťou neobrezancov zomrieš, cudzincom v rukách; pretože som to riekol ja,“ hovorí Pán, Jahve.
11. Pán prehovoril ku mne takto:
12. „Syn človeka, začni žalospev o kráľovi Týru a povedz mu: Toto hovorí Pán, Jahve: Bol si vzornou pečatou, plný múdrosti a vrcholnej krásy.
13. Bol si v Edene, Božej záhrade, pokrývali ťa rozličné drahokamy: karneol, topás a jaspis, chryzolit, beryl a ónyx, zafír, karbunkul a smaragd, rukou umelca do zlata zapravené a obložené boli na tebe v deň, keď si bol stvorený.
14. Bol si cherubom, pomazaným ochrancom; dal som ťa na svätý Boží vrch, prechádzal si sa pomedzi ohnivé kamene.
15. Bezchybný si bol na svojich cestách odo dňa, čo si bol stvorený, až kým sa nenašla na tebe vina.
16. Pri tvojom rozsiahlom kupčení naplnilo sa ti vnútro zločinom a zhrešil si, vtedy som ťa zvrhol z Božieho vrchu, odstránil som ťa, ochranný cherub, spomedzi ohnivých kameňov.
17. Srdce ti spyšnelo pre nádheru; pre krásu si si pohubil múdrosť. Na zem som ťa hodil, vystavil som ťa pohľadom kráľov, aby sa dívali na teba.
18. Množstvom svojich zločinov, nepoctivosťou svojho kupčenia znesvätil si svoje svätyne; vtedy som z tvojho vnútra vyvolal oheň, ktorý ťa strávil. Urobil som z teba popol na zemi pred očami všetkých, čo ťa videli.
19. Všetci, ktorí ťa poznali medzi národmi, zhrozili sa nad tebou, postrachom si sa stal a už ťa viac niet.“
20. Pán prehovoril ku mne takto:
21. „Syn človeka, obráť si tvár proti Sidonu a prorokuj proti nemu,
22. povedz: Toto hovorí Pán, Jahve: Hľa, som proti tebe, Sidon, oslávim sa uprostred teba. Vtedy budú vedieť, že ja som Pán, keď v ňom zavediem súdy a ukážem na ňom, že som svätý.
23. Pošlem naň mor a na jeho ulice krv; prebodnutí budú v jeho strede padať pod mečom, ktorý bude proti nemu zo všetkých strán. Vtedy budú vedieť, že ja som Pán, Jahve.
24. A už viac nebudú domu Izraela pichľavým trňom a raniacim bodliakom všetci tí, čo sú okolo neho, čo ním opovrhujú, a budú vedieť, že ja som Pán.
25. Toto hovorí Pán, Jahve: Keď zhromaždím synov Izraela spomedzi národov, kde sú roztratení, ukážem na nich pred očami národov, že som svätý. I budú bývať vo svojej krajine, ktorú som dal svojmu sluhovi Jakubovi.
26. Budú v nej bývať bezpečne, budú stavať domy a vysádzať vinice. Budú bývať v bezpečí, keď zavediem súdy proti všetkým, čo nimi opovrhujú zo všetkých strán, i budú vedieť, že ja som Pán, ich Boh.“

1. V desiatom roku, jedenásty deň desiateho mesiaca, prehovoril Pán ku mne takto:
2. „Syn človeka, obráť si tvár proti faraónovi, kráľovi Egypta, a prorokuj proti nemu a proti celému Egyptu.
3. Hovor a povedz: Toto hovorí Pán, Jahve: Hľa, som pri tebe, faraón, kráľ Egypta, ty veľký krokodíl, ktorý sa vyvaluješ v prostriedku jeho tokov a ktorý hovoríš: Mne patrí môj Níl a ja som ho urobil.
4. Nuž vtiahnem ti krúžky do čelustia a všetky ryby tvojich tokov ti popriliepam na šupiny; i vyzdvihnem ťa z prostriedku tvojich riek, pričom ti budú všetky ryby tvojich tokov visieť na šupinách.
5. Potom ťa zahodím na pustatinu, teba i všetky ryby tvojich tokov; padneš na otvorené pole, nezdvihnú ťa a nepozbierajú, zverine zeme a vtákom neba ťa dám za pokrm.
6. A všetci obyvatelia Egypta budú vedieť, že ja som Pán, pretože boli Izraelovmu domu trstenou palicou.
7. Keď ťa chytia do ruky, zlomíš sa a pretrhneš im celé plece, a keď sa oprú o teba, prelomíš sa a rozhegáš im celý pás -
8. preto takto hovorí Pán, Jahve: Hľa, ja privediem proti tebe meč a vyhubím z teba ľudí i zvieratá.
9. Vtedy bude egyptská krajina samotou a púšťou a budú vedieť, že ja som Pán; pretože povedal: Níl je môj, ja som ho urobil.
10. Preto som proti tebe a proti tvojim tokom a egyptskú krajinu obrátim na púšť, znivočenú mečom od Magdoly po Syene, ba až po hranice Etiópska.
11. Ľudská noha ňou neprejde, ani noha zvieratá neprejde cez ňu a bude neobývaná štyridsať rokov.
12. Egyptskú krajinu urobím pustou medzi pustými krajinami, jej mestá budú opustené medzi opustenými mestami štyridsať rokov. Egyptanov však rozhádzem medzi národy a rozosejem ich po krajinách.
13. Lebo toto hovorí Pán, Jahve: Po uplynutí štyridsiatich rokov pozbieram Egyptanov z národov, kde sú roztratení.
14. Obrátim osud Egypta a zavediem ich späť do krajiny Patros, do krajiny ich pôvodu, a budú tam podlým kráľovstvom.
15. Podlejším než (ostatné) kráľovstvá a viac sa nepovznesú nad národy. Umenším ich, aby nepanovali nad národmi.
16. A viac nebude Izraelovmu domu oporou, pripomienkou viny, že sa obracal k nim; a budú vedieť, že ja som Pán, Jahve.“
17. V dvadsiatom siedmom roku, prvý deň prvého mesiaca, prehovoril Pán ku mne takto:
18. „Syn človeka, babylonský kráľ Nabuchodonozor dal svojmu vojsku konať ťažkú službu proti Týru; každá hlava je plešivá, každé plece odreté, ale od Týru sa jemu a jeho vojsku nedostalo mzdy za službu, ktorú konal.
19. Preto takto hovorí Pán, Jahve: Hľa, babylonskému kráľovi Nabuchodonozorovi dám Egypt! Nech odnesie jeho bohatstvo, nech ho dôkladne vydrancuje a vyplieni, to bude mzda pre jeho vojsko.
20. Ako odmenu, za ktorú slúžil, dám mu egyptskú krajinu, pretože pracovali za mňa, hovorí Pán, Jahve.
21. V ten deň spôsobím, aby Izraelovmu domu vyklíčil roh, tebe však dám, aby si si mohol uprostred nich otvoriť ústa; a budú vedieť, že ja som Pán.“

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Syn človeka, prorokuj a povedz: Toto hovorí Pán: Kvíľte! Ach, ach, to je deň!
3. Veď je blízko deň, áno, blízko je deň Pána, deň to oblačný, bude to čas národov.
4. Príde meč na Egypt, v Etiópsku bude strach, keď budú v Egypte padať ranení, keď odnesú jeho bohatstvo, keď podvrátia jeho základy.
5. Kuš, Pút, Lúd a celá tá zberba, Chub a synovia spojeneckej krajiny spolu popadajú pod mečom.
6. Toto hovorí Pán: Padnú, čo sa opierajú o Egypt, klesne totiž jeho pyšná moc, od Magdoly až po Syene zrútia sa v ňom pod mečom - hovorí Pán, Jahve.
7. Spustnutí budú uprostred spustnutých krajín a jeho mestá budú opustené uprostred opustených miest.
8. I budú vedieť, že ja som Pán, keď v Egypte podložím oheň a zlomia sa všetci jeho pomocníci.
9. V ten deň vyjdú odo mňa posli na čnoch, aby podesili bezpečnosť Etiópie; a bude u nich zdesenie ako v deň Egypta, lebo veru to príde.
10. Toto hovorí Pán, Jahve: Prostredníctvom babylonského kráľa Nabuchodonozora urobím koniec zástupu Egypta.
11. On a jeho ľud s ním - najväčší násilníci národov - budú privedení znivočiť krajinu, vytasia svoje meče proti Egyptu a naplnia krajinu ranenými.
12. Vtedy z riek urobím suchú zem; krajinu vydám do ruky zločincov a prostredníctvom cudzincov znivočím krajinu a všetko, čo je v nej; ja, Pán, som hovoril.
13. Toto hovorí Pán, Jahve: Vyhubím sochy a vyničím modly z Memfisu, nebude viac kniežata z egyptskej krajiny, v egyptskej krajine rozšírim strach.
14. Spustoším Patros, v Tanise podložím oheň a v Tébach zavediem súdy.
15. Vylejem svoj hnev na Pelusium, pevnosť Egypta, a vyhubím zástup Téb.
16. V Egypte podložím oheň, v krčoch sa bude zvíjať Pelusium, Téby budú rozbité a v Memfise bude úzkosť deň čo deň.
17. Mladíci Heliopolisu a Bubastisu padnú pod mečom a pôjdu do zajatia.
18. V Tafnese sa zatmie deň, keď tam polámem berly Egypta a bude koniec jeho pyšnej moci; pokryje ho oblak a jeho dcéry pôjdu do zajatia.
19. V Egypte prevediem súdy a budú vedieť, že ja som Pán.“
20. V jedenástom roku, siedmy deň prvého mesiaca, prehovoril Pán ku mne takto:
21. „Syn človeka, zlomil som rameno faraóna, egyptského kráľa, a veru ho neobviažu, aby sa vyhojilo, nedajú obväz na zaviniutie, aby zmocnelo a mohlo chytiť meč.
22. Preto takto hovorí Pán, Jahve: Veru som proti faraónovi, egyptskému kráľovi, zlámem jeho rameno, to zdravé i to zlomené, a vyrazím mu meč z ruky.
23. A Egypt rozhádzem medzi národy a rozosejem po krajinách.
24. Upevním rameno babylonského kráľa a svoj meč vložím do jeho ruky, faraónove ramená však dolámem, že bude pred ním stenať, ako stenú ranení.
25. Ramená babylonského kráľa upevním, ale faraónove ramená klesnú. I budú vedieť, že ja som Pán, keď dám svoj meč do ruky babylonského kráľa, ktorý ho vystrie na egyptskú krajinu.
26. A Egypt rozhádzem medzi národy a rozosejem ich po krajinách, vtedy budú vedieť, že ja som Pán.“

Kapitola 31

1. V jedenástom roku, prvý deň tretieho mesiaca, prehovoril Pán ku mne takto:
2. „Syn človeka, povedz faraónovi, kráľovi Egypta, a jeho zástupu: Komu sa podobáš svojou veľkosťou?
3. Pozri, cédrom na Libanone je krásnovetvým, korunu má tienistú, vzrast má vysoký, vrcholec mu čneje z húšťavy.
4. Od vôd vzrastá, výšku mu dala priepasť, ktorá mu pôdu obklúčila prúdmi a svoje toky vyliala na všetky stromy poľa.
5. Preto vzrastom prevýšil všetky stromy na poli, vetvy sa mu rozrástli, konáre sa rozťahli od hojnej vody.
6. Na konároch, keď ich rozťahol, hniezdili všetky vtáky neba, pod jeho vetvami rodili všetky poľné zvieratá, v jeho tóni bývali rôzne početné kmene.
7. Prekrásny bol svojou veľkosťou, ratolesti keď si rozťahol, veď mal korene v hojnej vode.
8. Cédre v Božej záhrade sa mu nevyrovnali, cyprusy sa nepodobali jeho konárom, platan nemal vetvy ako on, nijaký strom v Božej záhrade mu nebol krásou podobný.
9. Krásnym som ho urobil, bohatým na konáre, že mu závideli všetky stromy Edenu, čo sú v Božej záhrade.
10. Preto takto hovorí Pán, Jahve: Pretože je na vzrast vysoký, svojím vrcholcom sa vzpína až medzi oblaky a pre výšku sa mu vzdúva srdce:
11. dal som ho do ruky mocnému národu, nech s ním nakladá; pre jeho zločin som ho odohnal.
12. Vyťali ho cudzinci, najsilnejšie národy, a pohodili ho. Na vrchy a do všetkých dolín padali jeho konáre, dolámali sa mu vetvy do všetkých riečísk zeme, z jeho tieňa odišli všetky národy, odvrhnú ho.
13. Na jeho vývrate bývali všetky vtáky neba a na jeho vetvách boli všetky zvieratá poľa,
14. aby sa nijaký strom pri vode nevyvyšoval pre svoj vzrast a aby sa svojím vrcholcom nevypínal medzi oblaky. Pre svoju výšku nech sa nespolieha na seba nič, čo pije vodu, pretože všetci budú vydaní na smrť, do podzemia, medzi ľudských synov, k tým, čo zostupujú do jamy.
15. Toto hovorí Pán, Jahve: V deň, keď do podsvetia zostúpil, smútok som nariadil, more som do neho zahalil a jeho toky som zahatil, že množstvo vody tieť prestalo. Libanon som odial do čierne a stromy na poli vyschli preň.
16. Rachotom jeho pádu som podesil národy, keď som ich strčil do podsvetia k tým, čo zostupujú do jamy. A v podsvetí sa potešili všetky stromy Edenu, vyberané a najlepšie z Libanonu, všetky, čo pijú vodu.
17. Lebo aj tie zostúpili s ním do podsvetia k tým, čo ich prebodol meč, aj jeho pomocníci, ktorí spočívali v jeho tóni medzi národmi.
18. Tak, komuže si sa podobal vznešenosťou a veľkosťou medzi stromami Edenu? Zrútil si sa so stromami Edenu do podsvetia. Medzi neobrezancami ležíš s tými, čo ich prebodol meč. To je faraón a celý jeho zástup,“ hovorí Pán, Jahve.

1. V dvanástom roku, dvanásty mesiac, prvý deň mesiaca, prehovoril Pán ku mne takto:
2. „Syn človeka, začni žalospev o faraónovi, kráľovi Egypta, a povedz mu: Levíča národov, zhynul si. Býval si ako morský krokodíl, brázdil si svoje rieky, nohami si vodu mútieval, brodil si v ich riekach.
3. Toto hovorí Pán, Jahve: Rozostriem na teba svoju sieť v zástupe početných národov a svojou sieťou ťa vytiahnem,
4. na zem ťa vyhodím, šmarím ťa na pole, nebeským vtáčatám dám bývať na tebe a tebou nasýtim zver celého sveta.
5. Telo ti na vrch pohodím a tvojou mŕtvolou zaplním doliny.
6. Zem napojím tvojím výtokom - tvojou krvou - až po vrchy, riečišťa sa z teba zaplnia.
7. Keď zhasneš, zahalím nebesá, ich hviezdy zatemním, slnko zahalím oblakmi a mesiac nevydá svetlo.
8. A všetky svietidlá na nebi zatemním pre teba, na tvoju zem však dopustím tmú - hovorí Pán, Jahve.
9. I popudím srdce mnohých národov, keď zavediem tvojich zajatcov medzi národy, do krajín, ktoré nepoznáš.
10. A podesím pre teba mnohé národy, ich králi sa strašne zhrozia pre teba, keď budem miháť svojím mečom pred ich tvármi; v deň tvojho pádu sa bude každý razom chvieť o svoj život.
11. Lebo toto hovorí Pán, Jahve: Meč babylonského kráľa príde na teba.
12. Mečmi silákov porazím tvoj zástup; sú to všetko najsilnejšie národy, nuž znivočia pýchu Egypta a vyhynie celý jeho zástup.
13. Aj všetky jeho zvieratá vyhubím z početných vôd, takže ich ľudská noha viac nepomúti, ani paprčky zvierat ich nerozbúria.
14. Vtedy dám ich vodám ustáť sa a ich riekam dám tiecť ako oleju, hovorí Pán, Jahve.
15. Keď urobím egyptskú krajinu pustou a zem bude prázdna, bez svojej náplne, keď porazím všetkých, čo v nej bývajú, vtedy budú vedieť, že ja som Pán.
16. Toto je žalospev, nech ho spievajú; dcéry národov ho majú spievať; nad Egyptom a nad celým jeho zástupom ho majú spievať,“ hovorí Pán, Jahve.
17. V dvanástom roku, v prvom mesiaci, pätnásty deň mesiaca, prehovoril Pán ku mne takto:
18. „Syn človeka, kvíľ nad zástupom Egypta a strhni ho - jeho a dcéry mocných národov - do podzemia s tými, čo zostúpili do jamy.
19. Od koho si krajší? Zostúp a daj sa uložiť s neobrezanými!
20. Padnú medzi tých, ktorých prebodol meč. Meč je pripravený. Pritiahni ho i celý jeho zástup.
21. Najmocnejší z hrdinov i s jeho pomocníkmi budú k nemu hovoriť zo stredu podsvetia. Zostúpili, ležia neobrezaní, prebodnutí mečom.
22. Tam je Asýr a celé jeho zhromaždenie, jeho hroby sú vôkol neho. To všetko sú prebodnutí, padli pod mečom,
23. a dali im hrob na dne jamy; jeho zástup je však okolo jeho hrobu. Prebodnutí sú, padli pod mečom všetci, ktorí v krajine živých šířili strach.
24. Tam je Elam a celý jeho zástup je okolo jeho hrobu. Prebodnutí sú, padli pod mečom všetci, čo zostúpili do podsvetia neobrezaní, čo v krajine živých šířili strach. Nuž nesú svoju potupu s tými, čo zostúpili do jamy.
25. Uprostred prebodnutých mu dali lôžko s celým jeho zástupom, jeho hroby sú vôkol neho, všetci sú neobrezaní, prebodnutí mečom, pretože sa z nich šíril strach v krajine živých; nesú teda svoju potupu s tými, čo zostúpili do jamy, sú položení uprostred prebodnutých.
26. Tam je Mosoch a Tubal a celý jeho zástup, jeho hroby sú vôkol neho, všetci sú neobrezaní, prebodnutí mečom, pretože šířili strach v krajine živých.
27. A neležia s hrdinami, ktorí padli odpradáva, ktorí zostúpili do podsvetia s celým svojím vojenským výstrojom a ktorí si meče položili pod hlavy. Ale ich zločin je na ich kostiach, pretože boli postrachom hrdinov v krajine živých.
28. Nuž aj ty budeš zdrvený medzi neobrezanými a budeš ležať s tými, ktorých prebodol meč.

29. Tam je Edom, jeho králi a všetky jeho kniežatá, ktorých s ich hrdinstvom dali dovedna s prebodnutými mečom; ležia s neobrezanými a s tými, čo zostúpili do jamy.
30. Tam sú všetci vládcovia severu a všetci Sidonci, ktorí zahánbení zostúpili s prebodnutými i napriek strachu z ich hrdinstva. I ležia neobrezaní s tými, ktorých prebodol meč, a nesú svoju potupu s tými, čo zostúpili do jamy.
31. Týchto uvidí faraón a poteší sa i celé jeho vojsko; faraóna a celý jeho zástup prebodnú mečom - hovorí Pán, Jahve.
32. Pretože šírili strach v krajine živých, položia ho - faraóna a celý jeho zástup - uprostred neobrezaných s tými, ktorých prebodol meč.“

1. Pán prehovoril ku mne takto: „Syn človeka, hovor k synom svojho ľudu a povedz im:
2. Keď na krajinu privediem meč, vtedy si ľud krajiny vyberie zo svojho lona nejakého muža a ustanoví ho za strážcu.
3. Keď uzrie prichádzať meč proti krajine, zatrúbi na trúbu a bude varovať ľud.
4. Ak ktokoľvek, kto počuje zvuk trúby, neprijme výstrahu, takže príde meč a zasiahne ho, jeho krv bude na jeho hlave.
5. Počul zvuk trúby, no neprijal výstrahu, jeho krv bude na ňom. Keby bol prijal výstrahu, bol by si zachránil život.
6. Ale keď strážca uvidí prichádzať meč, a nezatrúbi na trúbu, takže ľud nedostane výstrahu, a potom príde meč a zasiahne niekoho spomedzi nich; i ten bol zasiahnutý pre svoju vinu, ale jeho krv budem požadovať zo strážcovej ruky.
7. Nuž, syn človeka, teba som dal za strážcu Izraelovho domu. Keď počuješ slovo z mojich úst, varuj ich z mojej strany!
8. Ak vtedy, keď poviem bezbožnému: Bezbožník, určite zomrieš!, nebudeš hovoriť, aby si bezbožníka vystríhal pred jeho cestou, ten bezbožník zomrie pre svoju vinu, ale jeho krv budem požadovať z tvojej ruky.
9. Ale ak si ho ty upozornil pred jeho cestou, aby sa z nej vrátil, a nevrátil sa zo svojej cesty, on zomrie, no ty si si zachránil dušu.
10. A ty, syn človeka, povedz Izraelovmu domu: Takto ste hovorili: Naše zločiny a naše hriechy sú na nás a my v nich hynieme, ako teda môžeme žiť?
11. Povedz im: Ako žijem, hovorí Pán, Jahve, nemám záľubu v tom, aby zomrel bezbožný, ale aby sa bezbožný vrátil zo svojej cesty a žil. Vráťte, vráťte sa zo svojich zlých ciest, prečože by ste mali zomrieť, Izraelov dom?!
12. A ty, syn človeka, povedz domu svojho ľudu: Spravodlivosť spravodlivca ho nezachráni v deň, keď zhreší, bezbožný sa však nezrúti pre svoju bezbožnosť v deň, keď sa odvráti od svojej bezbožnosti; spravodlivec však nebude môcť žiť zo svojej spravodlivosti v deň, keď zhreší.
13. Keď poviem spravodlivému: Určite budeš žiť a on sa bude spoliehať na svoju spravodlivosť a spácha zločin, jeho spravodlivosť vôbec nezostane v pamäti; pre svoj zločin, ktorý spáchal, pre ten zomrie.
14. A keď poviem bezbožnému: Určite zomrieš a odvráti sa od svojho hriechu a bude konať právne a spravodlivo,
15. vráti záloh, nahradí korisť, bude kráčať podľa príkazov života, aby nespáchal zločin, istotne bude žiť, nezomrie.
16. Jeho hriechy, ktoré popáchal, nebudú sa mu vôbec pripomínať; konal podľa práva a spravodlivo, istotne bude žiť.
17. Ale synovia tvojho ľudu povedali: Pánovo počínanie nie je správne, hoci ich počínanie je nesprávne.
18. Ak sa spravodlivý odvráti od svojej spravodlivosti a spácha zločin, tak preto zomrie.
19. A ak sa bezbožník odvráti od svojej bezbožnosti a bude konať podľa práva a spravodlivosti, tak ten preto bude žiť.
20. A vy ste povedali: Pánovo počínanie nie je správne. Každého z vás, Izraelov dom, budem súdiť podľa jeho ciest.“
21. V dvanástom roku, piaty deň desiateho mesiaca nášho zajatia, prišiel ku mne utečenec z Jeruzalema so zvestou: „Mesto padlo!“
22. Večer pred príchodom utečenca sa však vzniesla nado mňa Pánova ruka a otvoril mi ústa prv, než ráno prišiel ku mne; otvoril mi ústa, takže som už nebol nemý.
23. Vtedy Pán prehovoril ku mne takto:
24. „Syn človeka, obyvatelia tých zrúcanín v krajine Izraela hovoria takto: Abrahám bol len jeden a dostal krajinu, nás je však mnoho, nám sa dostala krajina do vlastníctva.

25. Preto im povedz: Toto hovorí Pán, Jahve: Jedávate s krvou, oči dvíhate k svojim modlám, vylievate krv, a chcete vládnuť krajinou?
26. Spoliehate sa na svoje meče, páchate ohavnosť, každý z vás poškvŕňuje manželku svojho blížneho, a chcete vládnuť krajinou?
27. Takto im povedz: Toto hovorí Pán, Jahve: Ako žijem, tí, čo sú v zrúcaninách, padnú pod mečom; toho, čo je na poli, dám za pokrm zverine; a tí, čo sú na hradiskách a v jaskyniach, pomrú na mor.
28. A krajinu urobím pustou, pominie sa jej hrdá moc a vrchy Izraela budú opustené, pretože nik po nich neprejde.
29. Budú teda vedieť, že ja som Pán, keď urobím krajinu pustou a opustenou pre všetkých ich ohavnosti, ktoré popáchali.
30. Ty však, syn človeka: Synovia tvojho ľudu si hovoria o tebe popri múroch a vo dverách domov; druh druhovi a muž mužovi vraví: Podtežte, čujme, čo to za slovo, ktoré vyšlo od Pána.
31. I prichádzajú k tebe, ako prichádza ľud; môj ľud sa posadí pred teba a počúva tvoje slová, ale nekonajú podľa nich, pretože v ústach majú lož, podľa nej konajú, srdce im ide za ziskom.
32. Ty si im však ako lúboštný spevák, ktorý má pekný hlas a dobre vyhráva, počúvajú tvoje slová, ale nekonajú podľa nich.
33. Až keď sa to splní - veruže sa splní -, budú vedieť, že bol prorok medzi nimi.“

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Syn človeka, prorokuj proti pastierom Izraela; prorokuj a povedz im, pastierom: Toto hovorí Pán, Jahve: Beda pastierom Izraela, ktorí pásli seba! Či nie stádo pásavajú pastieri?
3. Mlieko ste pojedli, vlnou ste sa obliekli, vykrmené ste pozabíjali, no ovce ste nepásli.
4. Slabé ste neposilňovali, choré ste neliečili, ranené ste neobviazali, rozprchnuté ste nezavrátili, ani stratené ste nehľadali, ale násilím a hrôzou ste panovali nad nimi.
5. A rozprchli sa, pretože nebolo pastiera, stali sa pokrmom rozličnej poľnej zveri, áno, rozprchli sa.
6. Moje ovce blúdili po všetkých vrchoch a po všetkých vyvýšených kopcoch; rozohnané sú moje ovce po celom povrchu zeme a niet toho, kto by ich hľadal, niet toho, kto by šiel za nimi.
7. Preto, pastieri, čujte slovo Pánovo:
8. Ako žijem - hovorí Pán, Jahve -, pretože sa moje stádo stalo korisťou a moje ovce sa stali pokrmom všelijakej poľnej zveri, lebo nebolo pastiera; moji pastieri nehľadali moje ovce, pastieri pásli seba, nie však moje stádo:
9. preto, pastieri, počujte slovo Pánovo:
10. Toto hovorí Pán, Jahve: Hľa, prídem na pastierov, budem požadovať svoje ovce z ich ruky, urobím koniec ich pastierovaniu a pastieri nebudú viac pásť seba: vytrhnem svoje ovce z ich úst, nebudú im viac pokrmom.
11. Lebo toto hovorí Pán, Jahve: Hľa, ja sám budem hľadať svoje ovce a navštívim ich.
12. Ako si pastier navštíví stádo, keď je uprostred svojich roztratených oviec, tak navštívim svoje ovce a vyslobodím ich z každého miesta, na ktoré boli zahnané v oblačný a hmlistý deň.
13. Vyvediem ich spomedzi národov, pozbieram ich z krajín, privediem ich na vlastnú pôdu a budem ich pásť po vrchoch Izraela, pri potôčkoch a všetkých bydliskách krajiny.
14. Po najhojnejších pastvách ich budem pásť, na vrchoch izraelského pohoria budú ich nivy, tam budú košiarit' na výbornom trávniku. Budú sa pásť na záživnej paši, po vrchoch Izraela.
15. Sám budem pásť svoje ovce a sám ich dám do košiara, hovorí Pán, Boh.
16. Stratené vyhladám, odohnané zavrátim, poranené obviažem, nemocné posilním, vykrmené a nemocné ochránim a budem ich pásť svedomito.
17. Vy však, ovečky moje! Toto hovorí Pán, Jahve: Hľa, ja súdim medzi ovcou a ovcou, medzi baranmi a capmi.
18. Málo vám je, že ste vypásli najlepšiu pašu a zvyšok svojej paše šliapete nohami? Že ste pili čistučkú vodu a ostatok mútite nohami?
19. Takže moje ovce mali spásať, čo ste pošliapali nohami, a mali piť, čo ste zamútili nohami?
20. Preto k vám takto hovorí Pán, Jahve: Hľa, ja sám súdim medzi ovcou tučnou a ovcou chudou.
21. Pretože ste všetky slabé bokmi a plecami odtískali a klali rohami, až kým ste ich nevyhnali von,
22. nuž ochránim svoje ovce, že nebudú viac napospas, a rozsúdim medzi ovcou a ovcou.
23. I postavím nad ne jedného pastiera, ktorý ich bude pásť: svojho sluhu, Dávida; on ich bude pásť, on im bude pastierom.
24. Ja, Pán, im budem Bohom a môj sluh Dávid bude medzi nimi kniežaťom; ja, Pán, to hovorím.
25. Uzavriem s nimi zmluvu pokoja a odstránim zo zeme divú zver, takže budú v bezpečí bývať na púšti, i v horách môžu spávať.
26. Urobím ich a okolie svojho pahorku požehnaním, v príhodnom čase spustím dážď, bude to požehnaný lejak.
27. Poľné stromy budú rodiť svoje ovocie a zem vydá svoju úrodu; na svojej pôde budú v bezpečí. A zvedia, že ja som Pán, keď dolámem ihlice ich jarma a vyslobodím ich z rúk tých, čo ich zotročovali.
28. Nebudú už viac korisťou národov ani ich nebude žrať zver zeme, budú bývať v bezpečí, nik ich neodstraší.
29. Vzbudím im slávnú sadenicu a nebude v krajine nik, koho by sužoval hlad, a nebudú viac znášať potupovanie národov.
30. Budú vedieť, že ja, Pán, ich Boh, som s nimi, oni však, Izraelov dom, sú mojím ľudom, hovorí Pán,

Jahve.

31. Vy však, moje stádo, ovce mojej paše, ste ľudia a ja som váš Boh,“ hovorí Pán, Jahve.

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Syn človeka, obráť si tvár proti vrchu Seir a prorokuj proti nemu.
3. Povedz mu: Toto hovorí Pán, Jahve: Hľa, som proti tebe, vrch Seir, vystriem proti tebe svoju ruku a urobím ťa pustým a opusteným.
4. Z tvojich miest urobím zborenisko, ty však budeš spustnutý a budeš vedieť, že ja som Pán.
5. Pretože si prechovával večné nepriateľstvo a synov Izraela si vydal do moci meča v čase ich nešťastia, v čase krajnej viny,
6. preto, ako žijem - hovorí Pán, Jahve -, obrátim ťa na krv a krv ťa bude stíhať. Preto, že si nenávidel krv, krv ťa bude stíhať.
7. Vrch Seir obrátim na púšť a vyhubím z neho, čo odchádza i prichádza.
8. Jeho vrchy naplním prebodnutými: na tvojich kopcoch, v tvojich údoliach i vo všetkých tvojich riečiskách budú padať prebodnutí mečom.
9. Večnou pustatinou ťa urobím a tvoje mestá nebudú obývané; i budete vedieť, že ja som Pán.
10. Pretože si povedal: Oba národy a obe krajiny budú moje, opanujem ich, hoci tam bol Pán,
11. preto, ako žijem, hovorí Pán, Jahve, urobím podľa tvojho hnevu a podľa tvojej žiarlivosti, akou si vo svojej nenávisti nakladal s nimi, a dám sa im poznať, keď ťa budem súdiť.
12. Budeš teda vedieť, že ja som Pán. Počul som všetky tvoje rúhania, ktoré si vyriekol proti vrchom Izraela: Pusté sú, nám sa dostali za pokrm.
13. A svojimi ústami ste sa vyvyšovali nado mňa, kopili ste proti mne svoje reči, ja som to počul.
14. Toto hovorí Pán, Jahve: Keď sa bude radovať celá zem, teba urobím pustatinou.
15. Ako si sa radoval nad dedičstvom Izraelovho domu, lebo bol pustý, tak naložím s tebou; budeš pustý, vrch Seir a celý Edom; i budú vedieť, že ja som Pán.

1. A ty, syn človeka, prorokuj o vrchoch Izraela a povedz: Vrchy Izraela, čujte slovo Pánovo.
2. Toto hovorí Pán, Jahve: Pretože nepriateľ hovoril proti vám: Ha, večné výšiny sa stali naším majetkom,
3. preto prorokuj a hovor: Toto hovorí Pán, Jahve: Preto, len preto, že okolití túžia a dychtia po vás, aby ste boli majetkom ostatných národov a dostali ste sa na hrot jazyka a do rečičiek ľudí,
4. preto, vrchy Izraela, čujte slovo Pána, Jahveho: Toto hovorí Pán, Jahve, vrchom a kopcom, riečiskám a údoliam, pustým zboreniskám a osamelým mestám, ktoré sa stali koristou a posmechom ostatným okolitým národom.
5. Nuž toto hovorí Pán, Jahve: Veru v zápale svojej horlivosti hovoril som proti ostatným národom a proti celému Edomu, lebo si s celou radosťou srdca a pohrdaním duše urobil moju krajinu svojim majetkom, aby ňou vládli a vykoristili ju.
6. Preto prorokuj o krajine Izraela a povedz vrchom a kopcom, riečiskám a údoliam: Toto hovorí Pán, Jahve: Hľa, hovoril som vo svojej horlivosti a prchivosti, lebo ste znášali opovrhnutia národov.
7. Preto takto hovorí Pán, Jahve: Ja som zdvihol svoju ruku: veruže národy, ktoré sú okolo vás, samy ponесú svoju hanbu.
8. Vy však, vrchy Izraela, vyžeňte svoje ratolesti a prineste svoje ovocie pre môj ľud, Izrael, lebo je blízky ich príchod.
9. Lebo, hľa, ja som pri vás a obrátim sa k vám; obrobia vás a zasejú vás.
10. I rozmnožím na vás ľudí, celý, úplný dom Izraela. Vtedy budú mestá obývané a zboreniská sa vybudujú.
11. Rozmnožím na vás ľudí i zvieratá, zveladia sa a budú rodiť, zaludním vás ako za pradávna, dám vám viac dobrôt ako v začiatkoch a budete vedieť, že ja som Pán.
12. Privediem na vás ľudí, svoj ľud, Izrael, budú tebou vládnuť a budeš im dedičstvom a viac ich už nepozbavíš detí.
13. Toto hovorí Pán, Jahve: Pretože vám hovoria: Ludojedom si, vlastný národ robíš bezdetným:
14. preto nebudeš viac ješť ľudí a nebudeš robiť svoj národ bezdetným, hovorí Pán, Jahve.
15. A nedám ti viac počuť opovrhovanie národov; ani posmech kmeňov nebudeš viac znášať a svoj národ nebudeš viac robiť bezdetným,“ hovorí Pán, Jahve.
16. Pán prehovoril ku mne takto:
17. „Syn človeka, Izraelov dom býval na svojej pôde, ale poškvŕnil ju svojimi cestami a svojimi činmi. Ako mesačná nečistota boli predo mnou ich cesty.
18. Vtedy som vylial na nich svoj hnev pre krv, ktorú vylievali v krajine a poškvŕnili ju svojimi modlami.
19. I rozhádzal som ich medzi národy, rozosiali sa po krajinách; podľa ich ciest a podľa ich skutkov som ich súdil.
20. Tak sa dostali k národom. Kde prišli, znesväcovali moje meno, lebo sa o nich hovorilo: To je Pánov ľud, ale vytiahli z jeho krajiny.
21. I zlutoval som sa pre svoje sväté meno, ktoré synovia Izraela znesväcovali u národov, ku ktorým prišli.
22. Preto povedz Izraelovmu domu: Toto hovorí Pán, Jahve: Nie kvôli vám budem konať, dom Izraela, ale pre svoje sväté meno, ktoré ste znesväcovali u národov, ku ktorým ste prišli.
23. Posvätím svoje veľké meno, znesväcované u národov, ktoré ste znesväcovali uprostred nich; i budú národy vedieť, že ja som Pán - hovorí Pán, Jahve -, keď na vás pred ich očami ukážem, že som svätý.
24. I vezmem vás z národov a pozbieram vás zo všetkých krajín a zavediem vás na vlastnú pôdu.
25. Potom budem na vás kropiť čistou vodu, že sa očistíte; od všetkých vašich škvrn a od všetkých vašich modiel vás očistím.
26. A dám vám nové srdce a nového ducha vložím do vás; odstránim z vášho tela kamenné srdce a dám vám srdce z mäsa.

27. Svojho ducha vložím do vášho vnútra a spôsobím, že budete kráčať podľa mojich nariadení, zachovávať moje výroky a plniť ich.
28. Budete bývať v krajine, ktorú som dal vašim otcom, a budete mojím ľuďom a ja budem vaším Bohom.
29. Vyslobodím vás zo všetkých vašich nečistôt. I privolám obilie a rozmnožím ho a nedopustím na vás hlad.
30. Rozmnožím ovocie stromov a úrodu poľa, aby ste už neznášali hanbu hladu medzi národmi.
31. Vtedy si spomeniete na svoje zlé cesty a na svoje skutky, ktoré neboli dobré; a vám samým sa budú hnusiť vaše hriechy a vaše ohavnosti.
32. Nie kvôli vám budem konať - hovorí Pán, Jahve -, vezmite to na vedomie! Hanbite a červenajte sa pre svoje cesty, dom Izraelov!
33. Toto hovorí Pán, Jahve: Vtedy, keď vás očistím od všetkých vašich hriechov, zaludním mestá, zboreniská sa zbudujú
34. a obrobia spustnutú zem, ktorá bola púšťou v očiach každého, kto prechádzal.
35. I budú hovoriť: Táto zem, ktorá bola pustá, je ako záhrada Eden a mestá, ktoré boli zborené, spustnuté a zrúcané, sú zbudované, obývané.
36. A národy, ktoré vstanú okolo, budú vedieť, že ja, Pán, som zbudoval, čo bolo zrúcané, a vysadil som, čo bolo spustnuté; ja, Pán, som povedal a splnil.
37. Toto hovorí Pán, Jahve: Ešte sa dám domu Izraela uprosiť, aby som im urobil toto: rozmnožím ich ľudí ako stádo.
38. Ako sväté stádo, ako stádo Jeruzalema na jeho sviatky, tak budú zborené mestá preplnené stádom ľudí a budú vedieť, že ja som Pán.“

1. Vzniesla sa nado mňa ruka Pána, vyviedol ma v Pánovom duchu a postavil ma uprostred údolia, ktoré bolo plné kostí.
2. I viedol ma zôkol-vôkol popri nich, bolo ich na povrchu údolia veľmi mnoho a boli celkom zoschnuté.
3. A riekol mi: „Syn človeka, ožijú tieto kosti?“ Odpovedal som: „Pane, Bože, to ty vieš.“
4. Povedal mi: „Prorokuj o týchto kostiach a povedz im: Suché kosti, počujte slovo Pánovo:
5. Toto hovorí Pán, Boh, týmto kostiam: Hľa, ja vložím do vás ducha, že ožijete!
6. Pokladiem na vás žily, poobkladám vás mäsom, obtiahnem vás kožou, vložím do vás ducha, že ožijete a dozviete sa, že ja som Pán.“
7. Prorokoval som teda, ako som dostal rozkaz. A kým som prorokoval, zaznel hlas a strhol sa lomoz: kosti sa zblížovali, každá kosť k svojmu stavcu.
8. Videl som, ako sa na ne uložili žily a mäso a na povrchu sa im natiahla koža, ale ducha v nich nebolo!
9. I prehovoril ku mne: „Prorokuj o duchu, prorokuj, syn človeka; prehovor k duchu: Toto hovorí Pán, Boh: Duchu, príď od štyroch vetrov a ovej týchto pozabíjaných, nech ožijú!“
10. Prorokoval som teda, ako mi rozkázal; vtom vstúpil do nich duch a ožili. I postavili sa na nohy, vojsko nadmieru veľké.
11. Nato mi povedal: „Syn človeka, tieto kosti, to je celý Izraelov dom. Oni hovoria: Zoschli nám kosti, nádej nám odumrela, sme vykynožení.
12. Preto prorokuj a povedz im: Toto hovorí Pán, Boh: Hľa, ja pootváram vaše hroby, vyvediem vás z hrobov, ľud môj a vovediem vás do izraelskej krajiny.
13. I budete vedieť, že ja som Pán, keď vám pootváram hroby a povyvádzam vás z hrobov, ľud môj.
14. Vložím do vás svojho ducha, že ožijete, a dám vám odpočinúť na vlastnej pôde. A budete vedieť, že ja, Pán, som to riekol a splnil,“ hovorí Pán.
15. Pán prehovoril ku mne takto:
16. „A ty, syn človeka, vezmi si drevo a napíš naň: Júdovo a jeho spojencov, synov Izraela. A vezmi druhé drevo a napíš naň: Jozefovo - drevo Efraima - a jeho spojencov, celého domu Izraela.
17. A spoj ich vzájomne v jedno drevo, aby boli jedným v tvojej ruke.
18. A keď sa ťa synovia tvojho ľudu budú vypytovať: Neoznámíš nám, čo tým chceš?,
19. povedz im: Toto vraví Pán, Jahve: Hľa, ja vezmem Jozefovo drevo, ktoré je v Efraimovej ruke, a s ním spojené kmene Izraela, zložím ich spolu s drevom Júdovým a urobím z nich jedno drevo; jedným sa stanú v mojej ruke.
20. Drevá, na ktoré píšeš, nech sú v твоjich rukách pred ich očami.
21. A hovor im: Toto hovorí Pán, Jahve: Hľa, ja vezmem Izraelových synov spomedzi národov, medzi ktoré išli, pozbieram ich zo všetkých strán a privediem ich na ich zem.
22. A urobím ich jedným národom v krajine, na vrchoch Izraela; všetci budú mať jedného kráľa za panovníka, už nebudú viac dvoma národmi, ani viac nebudú rozdelení na dve kráľovstvá.
23. Ani sa viac nebudú poškrňovať svojimi modlami, svojimi ohavnosťami a všelijakými svojimi hriechmi, vyslobodím ich zo všetkých sídiel, v ktorých sa prehrešili, očistím ich a budú mojím ľudom, ja však budem ich Bohom.
24. Môj sluha Dávid bude nad nimi kráľom a všetci budú mať jedného pastiera; budú kráčať podľa mojich výrokov, budú zachovávať moje nariadenia a budú ich prevádzať.
25. Budú bývať v krajine, ktorú som dal ich sluhovi Jakubovi, v ktorej bývali vaši otcovia. V nej budú bývať oni, ich deti a ich detné deti naveky a môj sluha Dávid im bude kniežaťom naveky.
26. Potom s nimi uzavriem zmluvu pokoja; bude to s nimi zmluva večná, dám sa im rozmnožiť a svoju svätyňu umiestnim uprostred nich.
27. Môj príbytok bude nad nimi a budem ich Bohom, oni však budú mojím ľudom.
28. Vtedy budú vedieť národy, že ja som Pán, ktorý posväcuje Izrael, keď bude moja svätyňa uprostred nich naveky.“

1. Pán prehovoril ku mne takto:
2. „Syn človeka, obráť si tvár proti Gogovi v krajine Magog, veľkniežaťu Mosocha a Tubala, a prorokuj proti nemu.
3. Povedz: Toto hovorí Pán, Jahve: Hľa, ja som proti tebe, Gog, veľknieža Mosocha a Tubala.
4. Zavrátim ťa a dám ti krúžky do čeluste, tak vyvediem teba i celé tvoje vojsko, kone i jazdcov, všetkých v plnom výstroji, veľký zástup so štítmi a pavézami, všetkých, čo sa chápu meča.
5. Peržania, Etiópci a Pút sú s nimi, všetci so štítom a prilbou.
6. Gomer a všetky jeho tlupy, dom Togormu, končiny severu i všetky jeho tlupy; mnohé národy sú s tebou.
7. Chystaj sa a zbroj ty i celý tvoj zástup, ktorý sa zhromaždil k tebe, a budeš im veliteľom.
8. Po mnohých dňoch dostaneš rozkaz, na konci rokov prídeš do krajiny vrátenej od meča, zhromaždenej z mnohých národov na vrchoch Izraela, ktoré boli ustavične spustnuté; z národov bola vyvedená, všetci bývajú v bezpečí.
9. Potom vystúpiš, prídeš ako víchrica, budeš ako oblak, aby si pokryl zem, ty i všetky tvoje tlupy a mnohé národy s tebou.
10. Toto hovorí Pán, Jahve: V ten deň ti prídu na myseľ veci, vyhútaš si zlý plán
11. a povieš: „Pôjdem proti krajine bez ohrád, pôjdem proti pokojným, ktorí bývajú v bezpečí, všetci bývajú na miestach bez múrov a nemajú závory ani dvere,“
12. aby si koristil koristiť a plienil plen, aby si vystrel ruku proti zaludneným zboreniskám a proti ľudu zhromaždenému z národov, ktorý získal imanie a majetok a bývajú v prostriedku zeme.
13. Sába, Dedan a kupci Taršišu a všetci jeho levi ti budú vraviť: Prichádzaš koristiť koristiť? Zhromaždil si zástup, aby si plienil plen? Aby si odniesol striebro a zlato? Aby si zobral imanie a majetok?
14. Preto prorokuj, syn človeka, a povedz Gogovi: Toto hovorí Pán, Jahve: Vari sa nezdvihneš v ten deň, keď bude môj ľud, Izrael, bývať v bezpečí?
15. Prídeš zo svojho sídla, z končín severu, ty a s tebou mnohé národy, všetko jazdci na koňoch, veľký zástup a početné vojsko.
16. A vystúpiš proti môjmu ľudu, Izraelu, ako oblak, aby si zakryl zem. Bude to na konci dní, vtedy ťa privediem proti svojej krajine, aby ma poznali národy, keď pred ich očami na tebe, Gog, ukážem, že som svätý.
17. Toto hovorí Pán, Jahve: Si to ty, o kom som hovoril v dávnych dňoch prostredníctvom svojich sluhov, prorokov Izraela, ktorí v tých dňoch roky prorokovali, že ťa privediem proti nim?
18. V ten deň však, v deň príchodu Goga na izraelskú pôdu - hovorí Pán, Jahve -, vzblčí mi tvár hnevom.
19. A vo svojej žiarlivosti, v ohni svojej prchlivosti hovorím: Veruže v ten deň bude v krajine Izraela veľké zemetrasenie.
20. Vtedy sa budú predo mnou triasť ryby mora a vtáci nebies, zverina poľa a všetky plazy, ktoré sa plazia po zemi, i všetci ľudia, čo sú na zemi; zrúcajú sa vrchy, popadajú bralá a každý múr sa zvalí na zem.
21. I zavolám na celom svojom pohorí proti nemu meč - hovorí Pán, Jahve -, muž proti mužovi obráti meč.
22. Budem sa s ním pravotiť pomocou moru a krvi; záplave dažďa, kameňom krupobitia, ohňu a síre dám padať naň, na jeho tlupy a na mnohé národy, ktoré sú s ním.
23. Zvelebím, posvätim a oslávim sa pred očami mnohých národov a budú vedieť, že ja som Pán.

1. A ty, syn človeka, prorokuj proti Gogovi a vrav: Toto hovorí Pán, Jahve: Hľa, ja som proti tebe, Gog, veľknieža Mosocha a Tubala!
2. Zavrátim ťa a budem ťa viesť. Vyvediem ťa z končín severu a zavediem ťa na vrchy Izraela.
3. Z ľavej ruky ti vyrazím luk a z pravej ruky ti vypichnem šípy.
4. Na vrchoch Izraela padneš ty i početné národy; ktoré sú s tebou. Dravým vtákom, rozličným okrídlencom a zverom poľa ťa dám za pokrm.
5. Padneš na otvorenom poli, pretože ja som prehovoril, hovorí Pán, Jahve.
6. Vtedy pošlem oheň na Magoga a na tých, čo bývajú v bezpečí na pobrežiach, i budú vedieť, že ja som Pán.
7. Svoje sväté meno zjavím uprostred svojho ľudu Izraela a nedám viac znesväcovať svoje sväté meno; i budú vedieť, že ja som Pán, Svätý v Izraeli.
8. Hľa, príde a stane sa to, hovorí Pán, Jahve. To je deň, o ktorom som hovoril.
9. Vtedy vyrazia obyvatelia izraelských miest, zažnú a spália výstroj, štíty, pavézy, kuše, šípy, ručné kyje a kopije; sedem rokov budú nimi zakladať oheň.
10. Nebudú nosiť drevo z poľa ani nebudú vytínať v horách, pretože budú klásť oheň výstrojom. Vtedy vykoristia tých, čo ich vykoristili, a vyplienia tých, čo ich plienili, hovorí Pán, Jahve.
11. V ten deň dám Gogovi významné miesto na hrob v Izraeli, Údolie priechodu východne od mora. Zhrozia sa tam cestujúci; pochovávajú tam Goga i celý jeho zástup a nazvú ho Údolie Gogovho zástupu.
12. Pochová ich Izraelov dom, aby za sedem mesiacov očistili krajinu.
13. Pochová ich všetok ľud krajiny a bude im to na chválu v deň, keď sa oslávim, hovorí Pán, Jahve.
14. Vyberú stálych mužov, ktorí poprechodia krajinu a budú pochovávať pútnikov a tých, čo ostali na povrchu zeme, aby ju očistili.
15. Oni budú prechádzať krajinou, a keď uvidia ľudskú kosť, vytýčia pri nej znak, kým ju hrobári nepochovajú v Údolí Gogovho zástupu.
16. Aj meno mesta je Amon. Zem však bude očistená.
17. Ty však, syn človeka! Toto hovorí Pán, Jahve: Povedz vtákom rôznych druhov a rozličným zverom poľa: Zhromaždite sa a podte; zídte sa zo všetkých strán na obeť, ktorú vám ja pripravím; na veľkú obeť na vrchoch Izraela. Budete jesť mäso a piť krv.
18. Mäso hrdinov budete jesť a krv kniežat zeme budete piť; sú to všetko barani, baránkovia, capi a tuční býci Bášanu.
19. Najete sa tuku dosýta a napijete sa krvi do opojenia z obety, ktorú vám pripravím.
20. A nasýtite sa pri mojom stole z koní a jazdcov, z hrdinov a rozličných bojovníkov; hovorí Pán, Jahve.
21. Zanesiem svoju slávu medzi národy a uvidia všetky národy môj súd, ktorý prevediem, a moju ruku, ktorú na nich položím.
22. A dom Izraela bude vedieť, že ja som Pán, ich Boh od toho času i naďalej.
23. Národy budú vedieť, že Izraelov dom bol zajatý pre svoje hriechy, pretože sa mi spreneverili; skryl som si pred nimi tvár a vydal som ich do ruky ich nepriateľa, takže všetci padli pod mečom.
24. Naložil som s nimi podľa ich nečistoty a ich hriechov a skryl som si pred nimi tvár.
25. Preto takto hovorí Pán, Jahve: Teraz obrátim osud Jakuba a zmilujem sa nad celým domom Izraela a horliť budem za svoje meno.
26. A ponesú svoju hanbu a svoju spreneveru, ktorou sa mi spreneverili, keď budú v bezpečí bývať na svojej pôde a nik ich nevydesí,
27. keď ich privediem späť od národov a pozbieram ich z krajín ich nepriateľov a pred očami početných národov ukážem na nich, že som svätý.
28. Vtedy budú vedieť, že ja som Pán, ich Boh, pretože som ich dal do zajatia medzi národy, ale pozbieral som ich do krajiny a nikoho z nich som tam nenechal.
29. A už nikdy neskrýjem pred nimi svoju tvár, pretože vylejem svojho ducha na Izraelov dom,“ hovorí Pán, Jahve.

1. V dvadsiatom piatom roku nášho zajatia, na začiatku roka, desiaty deň mesiaca v štrnástom roku po páde mesta, práve v ten deň vzniesla sa na mňa Pánova ruka a zaviedla ma ta.
2. V božských videniach ma zaviedol do izraelskej krajiny a postavil ma na veľmi vysoký vrch, na ktorom od juhu bola akoby stavba mesta.
3. Priviedol ma ta a hľa, bol tam muž, ktorého výzor bol ako výzor kovu; v ruke mal plátennú šnúru a meračskú palicu. Stál v bráne.
4. Ten muž mi hovoril: „Syn človeka, svojimi očami pozeraj a ušami počúvaj, svoju myseľ však upri na všetko, čo ti ja ukážem, lebo si bol sem privedený, aby sa ti to ukázalo. Všetko, čo uvidíš, oznám Izraelovmu domu!“
5. A hľa, zvonku vôkol domu bol múr. Muž mal v ruke meračskú palicu, šesť laktovú - po lakti a dlani. Premeral hrúbku múru: siaha; i výšku: jedna siaha.
6. Potom išiel k bráne, ktorá bola obrátená smerom na východ, a vystúpil po jej schodoch, premeral prah brány: jedna siaha šírky. (Prvý prah šírky na jednu siahu.)
7. Izbička mala jednu siahu dĺžky a jednu siahu šírky a medzi izbičkami päť laktov. Prah brány pri bránovej predsieni zvnútra: jedna siaha.
8. (Potom premeral bránovú predsieň zvnútra: jedna siaha.)
9. A premeral predsieň brány: osem laktov. Predsieň brány však bola zvnútra.
10. V bráne, smerujúcej na východ, boli tri izbičky na jednej a tri na druhej strane. Všetky tri boli rovnakej miery a rovnakej miery boli aj piliere z jednej i z druhej strany.
11. Nato premeral šírku bránového otvoru: desať laktov. Dĺžka brány trinásť laktov.
12. A okraj pred izbičkami: jeden lakeť z jednej i druhej strany; izbičky však mali šesť laktov z jednej a šesť laktov z druhej strany.
13. Premeral bránu od strechy jednej po strechu druhej izbičky: šírka dvadsaťpäť laktov. Dvere boli proti dverám.
14. Piliere urobili na šesťdesiat laktov. Pri pilieroch bolo dookola nádvorie brány.
15. Od vchodu brány až po vnútornú bránovú predsieň: päťdesiat laktov.
16. Zvnútra brány dookola boli šikmé okná k izbičkám a ich pilierom, takisto boli okná dookola na predsieni. Na pilieroch boli palmy.
17. Potom ma zaviedol do vonkajšieho nádvorja a hľa, tam boli cely a kamenná dlažba, urobená vôkol po nádvorí. Na dlažbe bolo tridsať ciel.
18. Dlažba bola bokom od brán po ceľ ich dĺžke; to bola spodná dlažba.
19. Premeral šírku od priečelia dolnej brány až po prednú časť vnútorného nádvorja zvonku: sto laktov od východu a severu.
20. I bránu, ktorá bola obrátená na sever k vonkajšiemu nádvorju, premeral po dĺžke i šírke.
21. Jej izbičky - po tri z jednej i druhej strany -, jej piliere i jej predsieň mali tie isté rozmery ako v prvej bráne; jej dĺžka bola päťdesiat laktov a jej šírka dvadsaťpäť laktov.
22. Jej okná, jej predsieň a jej palmy boli podľa miery brány, obrátenej smerom na východ. Vystupovalo sa k nej po siedmich stupňoch, predsieň mala zvnútra.
23. Oproti severnej a východnej bráne bola aj brána do vnútorného nádvorja. A od brány po bránu nameral sto laktov.
24. Potom ma viedol smerom na juh a hľa, smerom na juh bola brána. I premeral jej piliere i jej predsieň, podľa tých istých rozmerov.
25. Sama, i jej predsieň mala dookola okná, podobné spomenutým oknám; päťdesiat laktov bola jej dĺžka a dvadsaťpäť laktov jej šírka.
26. Sedem stupňov tvorilo výstup k nej, zvnútra mala predsieň a na pilieroch mala z jednej i druhej strany po jednej palme.
27. Smerom na juh bola i brána do vnútorného nádvorja; smerom na juh od brány po bránu nameral sto laktov.
28. Nato ma cez južnú bránu zaviedol do vnútorného nádvorja a premeral južnú bránu podľa tých

istých rozmerov.

29. Jej izbičky, jej piliere i jej predsieň mali tie isté rozmery. Mala tiež, ako aj jej predsieň, dookola okná. Bola päťdesiat laktov dlhá a dvadsaťpäť laktov široká.

30. (Dookola boli predsieni dvadsaťpäť laktov dlhé a päť laktov široké.)

31. Predsieň mala do vonkajšieho nádvorja, na jej pilieroch boli palmy a výstup k nej tvorilo osem schodov.

32. Potom ma zaviedol do vnútorného nádvorja smerom na východ a premeral bránu podľa tých istých rozmerov.

33. Jej izbičky, jej piliere a jej predsieň mali tie isté rozmery. Mala ako aj jej predsieň dookola okná. Bola päťdesiat laktov dlhá a dvadsaťpäť laktov široká.

34. Jej predsieň bola do vonkajšieho nádvorja; na jej pilieroch boli z jednej i druhej strany palmy a pre výstup k nej bolo osem schodov.

35. Nato ma zaviedol k severnej bráne a odmeral podľa tých istých rozmerov

36. jej izbičky, jej piliere i jej predsieň. Dookola mala okná. Dĺžka bola päťdesiat a šírka dvadsaťpäť laktov.

37. Jej predsieň bola do vonkajšieho nádvorja; na jej pilieroch boli z jednej i druhej strany palmy a pre výstup k nej bolo osem schodov.

38. Bola tam cela, ktorej vchod bol pri pilieroch; tam oplachujú celopal.

39. V predsieni brány boli dva stoly z jednej a dva stoly z druhej strany, na ktorých zabíjali celopaly, obety za hriech a za previnenie.

40. Aj na vonkajšej strane, severne od toho, kto vystupoval ku vchodu brány, boli dva stoly a na druhej strane predsieni brány tiež dva stoly.

41. Štyri stoly pri tejto a štyri stoly pri tamtej stene brány - osem stolov, na ktorých zabíjali.

42. A štyri stoly z kvádrových kameňov pre celopaly, poldruha lakťa dlhé, poldruha lakťa široké a lakeť vysoké; na ne kládli nástroje, ktorými zabíjali celopaly a žertvy.

43. Zvnútra dookola boli okraje na jednu dľaň (široké). Na stoloch bolo obetné mäso.

44. Na vonkajšej strane vnútornej brány boli dve cely vo vnútornom nádvorí; jedna, pri stene severnej brány, hľadela na juh; druhá, pri stene južnej brány, hľadela na sever.

45. I vravel mi: „Táto cela, obrátená na juh; je pre kňazov, ktorí konajú v chráme strážnu službu.

46. Cela obrátená na sever je pre kňazov, ktorí konajú službu pri oltári. Sú to Sadokovi synovia; oni sa spomedzi synov Léviho približujú k Pánovi, aby mu slúžili.“

47. Nato premeral nádvorie: dĺžku sto laktov a šírku päťdesiat laktov do štvorca. Oltár bol pred chrámom.

48. Potom ma zaviedol k predsieni chrámu, premeral rámy brány predsieni: päť laktov z jednej a päť laktov z druhej strany. Šírka brány bola štrnásť laktov a postranné múry brány tri lakte z jednej a tri lakte z druhej strany.

49. Dĺžka predsieni bola dvadsať laktov a šírka dvanásť laktov; vystupovalo sa k nej po desiatich schodoch. Na pilieroch boli stĺpy, jeden z jednej a jeden z druhej strany.

1. Potom ma zaviedol do chrámu a odmeral rámy dverí: šesť lakťov hrúbky z jednej a šesť lakťov hrúbky z druhej strany bola hrúbka rámu.
2. Šírka vchodu desať lakťov, múry vchodu však päť lakťov z jednej a päť lakťov z druhej strany. Potom premeral jeho dĺžku štyridsať lakťov a šírka dvadsať lakťov.
3. Vstúpil dovnútra a premeral rám vchodu dva lakte a vchod šesť lakťov, šírku múrov sedem lakťov na jednej a sedem lakťov na druhej strane.
4. Premeral jeho dĺžku dvadsať lakťov a šírku dvadsať lakťov. I povedal mi: „Toto je veľsvätyňa.“
5. Nato odmeral múr domu šesť lakťov a šírku postrannej stavby štyri lakte okolo celého múru.
6. Bočné miestnosti: tri miestnosti boli nad sebou, a to tridsať ráz. Dookola boli na múre chrámu výstupky pre bočné miestnosti, aby boli upevnené, a pritom neboli zapustené do múrov chrámu.
7. Šírka bočných miestností sa dookola nahor stále zväčšovala, podľa toho, ako sa nahor zužoval múr okolo celého domu. Preto sa zvnútra rozširovali nahor, z dolnej sa vychádzalo do hornej cez prostrednú.
8. Pri chráme som videl dookola vyvýšeninu. Základy postranných stavieb boli plná siaha, to jest šesť lakťov.
9. Hrúbka vonkajšieho múru prístavby bola päť lakťov. Volný priestor bol medzi postrannými miestnosťami
10. a medzi celami vôkol dvadsať lakťov široký okolo celého domu.
11. Dvere prístavby viedli na volný priestor; jedny dvere smerom na sever, druhé dvere smerom na juh. Šírka priestoru bola dookola päť lakťov.
12. Budova, ktorá bola za ohradeným priestorom na západ, bola sedemdesiat lakťov široká; múr budovy bol päť lakťov hrubý dookola; jej dĺžka bola deväťdesiat lakťov.
13. I premeral dom sto lakťov dĺžky; ohradený priestor a budova i jej múr sto lakťov dĺžky.
14. Šírka prednej strany domu a ohradeného miesta na východ sto lakťov.
15. Potom premeral dĺžku budovy pred ohradeným miestom, ktoré bolo za ňou, i jej múry z jednej i druhej strany sto lakťov. A vnútorný chrám ako i predsieň
16. mali prahy, šikmé okná, stĺporadia okolo troch priestorov; pred prahom bola drevená dlažba dookola. A od zeme až po okná..., okná však boli zamrežované.
17. Ponad dvere až k vnútornému priestoru, i navonok po celom múre dookola zvnútra i zvonku boli polia.
18. A boli porobení cherubi a palmy: palma bola medzi cherubom a cherubom, cherubi však mali po dve tváre.
19. Tvár človeka bola oproti palme z jednej a tvár leva oproti palme z druhej strany. Bolo to vyhotovené dookola po celom dome.
20. Od podlahy až nad dvere boli na múre chrámu vyhotovení cherubi a palmy.
21. Krídla chrámových dverí mali podobu štvorca. Pred svätyňou bolo čosi, čo malo výzor
22. dreveného oltára; tri lakte bola jeho výška a dva lakte jeho dĺžka. Mal svoje rohy a svoj podstavec; jeho steny boli z dreva. I vrazil mi: „Toto je stôl, ktorý stojí pred Pánom.“
23. Chrám a svätyňa mali dvoje dverí.
24. Každé dvere mali po dve krídla, po dve otáčavé krídla; dve mali jedny dvere a dve mali druhé dvere.
25. A na nich, na dverách chrámu, boli urobení cherubi a palmy, ako boli vyhotovení na múroch, preto boli zvonku na predsieni hrubšie dreva.
26. Šikmé obloky a palmy boli z jednej i druhej strany na bočných múroch predsieni, na prístavbách chrámu a na hradách.

1. Potom ma zaviedol do vonkajšieho nádvorja po ceste smerom na sever a viedol ma k cele, ktorá bola pred ohradeným priestorom a pred zadnou budovou na sever.
2. Na pozdĺžnej strane, na strane severnej, sto lakťov a šírka päťdesiat lakťov.
3. Pri dvadsiatich lakťoch vnútorného nádvorja a pri kamennej dlažbe nádvorja vonkajšieho bola galéria oproti galérii na tri poschodia.
4. Pred celami viedla dovnútra desať lakťov široká chodba; chodník sto lakťov dlhý, ktorého dvere boli na sever.
5. Horné cely boli skrátané, pretože im galérie uberali viac než dolným a stredným budovám.
6. Lebo boli trojposchodové, a nemali stĺpy, podobné stĺpom v nádvorí, preto uberali spodným a stredným od podlahy.
7. Bol tam i múr, ktorý tiahol vonku povedľa cieľ smerom k vonkajšiemu nádvorju popred cely; jeho dĺžka bola päťdesiat lakťov.
8. Lebo cely, ktoré ležali pri vonkajšom nádvorí, boli päťdesiat lakťov dlhé, tie však, čo boli oproti chrámu, sto lakťov.
9. Pod týmito celami bol vchod, keď sa k nim prichádzalo od východu z vonkajšieho nádvorja,
10. na strane šírky múru nádvorja. Smerom na juh oproti ohradenému priestoru boli cely.
11. Pred nimi bola cesta podobne ako pri celách, ktoré boli smerom na sever i čo do dĺžky, i čo do šírky, i čo do východov, zariadení a dverí;
12. také boli aj dvere cieľ, ktoré ležali smerom na juh; dvere boli na začiatku cesty, tej cesty, čo bola pred múrom smerom na východ, keď sa ta prichádzalo.
13. I povedal mi: „Cely severné a cely južné, ktoré sú pri ohradenom priestore, sú cely sväté; tam kňazi, ktorí sa približujú k Pánovi, jedia svätosväté jedlá; tam sa ukladajú svätosväté veci: pokrmové obety, obety za hriech a za previnenie, lebo to miesto je sväté.
14. Keď ta kňazi vkročia, nemajú vychádzať zo svätyne na vonkajšie nádvorie, ale tam nech zložia rúcha, v ktorých vykonávali službu, lebo sú sväté; nech si oblečú iné rúcho, a tak nech idú ta, kde je ľud.“
15. Keď dokončil vymeriavanie vnútorného domu, vyviedol ma cez bránu, ktorá bola obrátená na východ, a premeriaval dookola.
16. Meral meračskou siahou východnú stranu: päťsto siah podľa meračskej siahy. Potom sa obrátil
17. a meral severnú stranu: päťsto siah podľa meračskej siahy. Obrátil sa
18. a premeral južnú stranu: päťsto siah podľa meračskej siahy.
19. Obrátil sa na západnú stranu a meral: päťsto siah podľa meračskej siahy.
20. Premeral ho na štyri strany. Dookola mal múr, dlhý päťsto a široký päťsto, aby oddeľoval sväté od obyčajného.

1. Potom ma zaviedol k bráne. K bráne, ktorá bola obrátená smerom na východ.
2. A hľa, velebnosť Izraelovho Boha prichádzala smerom od východu, jej hukot bol ako hukot veľkých vôd a zem sa jagala od jeho velebnosti.
3. Výzor zjavu, ktorý som videl, bol ako videnie, ktoré som mal, keď prichádzal spustošiť mesto; a podoby ako pri videní, ktoré som mal pri rieke Chobar. I padol som na tvár.
4. Pánova velebnosť vtiahla do domu cez bránu, ktorá bola obrátená smerom na východ.
5. Vtedy ma duch zdvihol a zanesol ma do vnútorného nádvorja; a hľa, dom bol naplnený Pánovou velebnosťou!
6. Vtedy som počul, že ktosi hovorí ku mne z domu - no muž stál pri mne.
7. I riekol mi: „Syn človeka, to je to miesto pre môj trón a miesto pre stopy mojich nôh; tu chcem bývať naveky uprostred Izraelových synov. Izraelov dom nech viac nepoškvrní moje sväté meno - ani oni, ani ich králi - svojimi smilstvami a mŕtvolami svojich kráľov, svojimi výšinami.
8. Keď stavali svoje prahy k môjmu prahu a svoje dvere vedľa mojich dverí tak, že len múr bol medzi mnou a medzi nimi, poškvrnili moje sväté meno svojimi ohavnosťami, ktoré páchali. Preto som ich strávil vo svojom hneve.
9. Teraz nech odstránia svoje smilstvá a mŕtvolky svojich kráľov odo mňa, potom budem bývať uprostred nich naveky.
10. Ty však, syn človeka, opíš Izraelovmu domu chrám - nech sa zahanbia pre svoje viny -, jeho rozmery i jeho vzorec!
11. A keď sa zahanbia pre všetko, čo popáchali, oznám im a opíš pred očami podobu domu, jeho zariadenie, jeho východy i vchody a celú jeho podobu, všetky jeho predpisy (celú jeho podobu) a celý jeho poriadok; nech zachovávajú celý jeho poriadok a všetky jeho predpisy a nech ich prevádzajú!
12. Toto je zákon chrámu: Na temene vrchu má byť svätosvätou celá jeho oblasť; hľa, toto je zákon chrámu!“
13. A toto sú rozmery oltára v laktoch - lakeť obsahuje lakeť a dlaň: jeho podstavec bol jeden lakeť (vysoký) a jeden lakeť široký; ohrádka na jeho okraji dookola bola na jednu piad'. A toto je výška oltára:
14. od podstavca na zemi až po spodnú ohradu dva lakte a šírka jeden lakeť; a od malej ohrady až po veľkú ohradu štyri lakte a šírka lakeť.
15. Ohnisko štyri lakte a od ohniska nahor boli štyri rohy.
16. Ohnisko malo dvanásť lakťov dĺžky pri dvanástich lakťoch šírky; jeho štyri strany tvorili štvorec.
17. Ohrada bola štrnásť lakťov dlhá a štrnásť lakťov široká na všetkých štyroch stranách. Okraj okolo neho bol pol lakťa a jeho podstavec dookola jeden lakeť. Jeho schody boli obrátené na východ.
18. I riekol mi: „Syn človeka, toto hovorí Pán, Jahve: Toto sú predpisy oltára: Až ho zhotovia, aby na ňom obetovali celopaly a kropili naň krv,
19. dáš levitským kňazom, tým, čo sú zo Sadokovho potomstva, čo sa približujú ku mne - hovorí Pán, Jahve -, aby mi slúžili, mladého býčka na obetu za hriechy.
20. I vezmeš z jeho krvi a dáš na štyri rohy oltára a na štyri uhly ohrady i na okraj dookola; tak ho očistíš a uzmieriš.
21. Potom vezmeš býčka za hriech a spália ho na oddelenom mieste domu mimo svätyne.
22. Na druhý deň prinesú ako obetu za hriech bezchybného capa; nech očistia oltár, ako ho očistili býčkom.
23. A keď dokončia očisťovanie, nech obetujú bezchybného mladého býčka a bezchybného barana zo stáda!
24. Prived' ich pred Pána, kňazi nech ich posypú soľou a obetujú ich Pánovi ako celopaly.
25. Sedem dní majú denne pripraviť capa za hriech; i mladého býčka a barana zo stáda - bezchybné ich majú pripraviť -
26. po sedem dní a majú uzmierovať oltár, očisťovať ho a zasväcovať.
27. A keď sa doplnia dni, na ôsmy deň a naďalej nech obetujú kňazi na oltári vaše celopaly a vaše

pokojné obety a ja vás prijmem,“ hovorí Pán, Jahve.

1. Potom ma viedol naspäť cez vonkajšiu bránu svätyne, bola však zatvorená.
2. A Pán mi riekol: „Táto brána bude zatvorená; neotvorí sa a nik cez ňu neprejde, lebo cez ňu vtiahol Pán, Boh Izraela; preto bude zatvorená.
3. Čo sa kniežata týka, pretože je knieža, môže sa v nej zdržovať, aby tam jedol chlieb pred Pánom. Nech prichádza smerom od predsiene brány a tou istou cestou nech odchádza!“
4. Potom ma viedol smerom k severnej bráne pred priechod chrámu a videl som, že Pánova velebnosť naplnila Pánov chrám! I padol som na tvár.
5. Pán mi povedal: „Syn človeka, pozoruj a svojimi očami pozri a ušami počúvaj všetko, čo ti budem hovoriť o rozličných predpisoch chrámu a o jeho ustanoveniach a dávaj pozor, ako sa vchádza do chrámu cez všetky jeho východy.
6. A povedz vzbúrencom, Izraelovmu domu: Toto hovorí Pán, Jahve: Nech je už dosť rozličných vašich ohavností, dom Izraelov:
7. keď privádzate cudzincov s neobrezaným srdcom a neobrezaným telom, aby boli v mojej svätyni a ju, ktorá je mojím domom, znesvätili, keď obetujete môj pokrm, tuk a krv; všetkými svojimi ohavnosťami rušíte moju zmluvu.
8. A nezachovali ste službu mojej svätyne, ale na moju službu v mojej svätyni ste postavili strážcov.
9. Toto hovorí Pán, Jahve: Cudzinec s neobrezaným srdcom a neobrezaným telom nech vôbec nevkráča do mojej svätyne, nik z cudzincov, ktorí bývajú uprostred synov Izraela;
10. ale leviti, ktorí sa odo mňa vzdialili vtedy, keď Izrael blúdil, ktorí zablúdili odo mňa za svojimi modlami, tí musia niesť svoju vinu
11. a musia v mojej svätyni slúžiť ako strážcovia pri bránach domu a ako obsluhovači domu. Oni budú zabíjať celopaly a žertvy za ľudí a budú pri nich stáť, aby ich obslúžili.
12. Pretože im posluhovali pri ich modlách a boli synom Izraela osídlo na hriech, preto som si zdvihol proti nim ruku - hovorí Pán, Jahve - a ponesú svoju vinu.
13. Nesmú sa mi priblížiť, aby mi slúžili ako kňazi, a nepriblížia sa k ničomu, čo je mne sväté, k svätosvätým veciam, ale ponesú svoju hanbu a svoje ohavnosti, ktoré popáchali.
14. Urobím teda z nich sluhov na službu chrámu, pre všetky jeho práce a pre všetko, čo sa v ňom má robiť.
15. Levitskí kňazi však, Sadokovi synovia, ktorí zachovali službu v mojej svätyni; keď synovia Izraela zablúdili odo mňa, tí sa mi budú približovať, aby mi slúžili, a nech stoja pred mnou, aby mi obetovali tuk a krv, hovorí Pán, Jahve.
16. Oni vstúpia do mojej svätyne a pristúpia k môjmu stolu, aby mi slúžili, a budú pri mne vykonávať službu.
17. Keď však vkročia cez brány vnútorného nádvorja, oblečú si plátenné rúcha; vlna sa nesmie na nich dostať, keď budú vykonávať službu v bráne vnútorného nádvorja a v dome.
18. Plátenné turbany budú mať na hlavách a plátenné nohavičky budú mať okolo bedier; prepotenými sa nesmú opásať.
19. Keď však vystúpia do vonkajšieho nádvorja, vyzlečú si šaty, v ktorých konali službu, vložia ich do ciel svätyne a oblečú si iné šaty, aby svojím odevom neposvätili ľud.
20. Hlavu si nesmú oholiť, ale ani dlhé vlasy pustiť; musia si hlavu slušne obstrihávať.
21. Keď kňaz vkročí do vnútorného nádvorja, vôbec nesmie piť víno.
22. Vdovu ani prepustenú si nesmú vziať za manželku, ale iba panny z potomstva Izraelovho domu alebo vdovu, ktorá zostala vdovou po kňazovi.
23. Môj ľud majú učiť o rozdiel medzi svätým a obyčajným a ukázať im rozdiel medzi čistým a poškrvným.
24. Pri spore budú oni rozhodovať; majú ho rozsúdiť podľa mojich práv. Musia zachovávať moje príkazy a nariadenia pri všetkých mojich sviatkoch a zasväcovať moje soboty.
25. K mŕtvemu človeku nesmú pristúpiť, poškrvnili by sa; smú sa poškrvniť iba pri otcovi, matke, synovi, dcére, bratovi a nevydatej sestre.

26. Po očisťovaní mu musia počítať sedem dní
27. a keď vstúpi do vnútorného nádvorja, aby konal službu vo svätyni, nech prinesie svoju obeť za hriech, hovorí Pán, Jahve.
28. Budú mať dedičstvo, ale ich dedičstvom budem ja. Majetok im v Izraeli nedajte, ja budem ich majetkom.
29. Oni budú jesť pokrmové obety, obety za hriech a za previnenie a všetko, čo je v Izraeli zarieknuté, bude ich.
30. Výber všetkých prvotín zo všetkého a všetky venované dary zo všetkého, zo všetkých vašich venovaní, budú patriť kňazom; a prvotinu svojej tlče dajte kňazovi, aby privolal na tvoj dom požehnanie.
31. Zdochlinu a čo roztrhali vtáky alebo zver, kňazi nesmú jesť vôbec.

1. Keď budete rozdeľovať žrebom krajinu ako dedičstvo, darujte Pánovi dar, svätú čiastku zeme, dvadsaťpäťtisíc dlhú a dvadsaťtisíc širokú; tá bude vo svojom celom rozsahu dookola svätá.
2. Z toho bude päťstokrát päťsto, štvorec zo všetkých strán, na svätyňu a okolo nej nech je obvod päťdesiat laktov!
3. Z tohto priestoru odmeriaš dĺžku dvadsaťpäťtisíc a šírku desaťtisíc. Tam bude stáť svätyňa i veľsvätyňa.
4. To je zasvätený diel krajiny; bude patriť kňazom, ktorí obsluhujú svätyňu a pristupujú k Pánovej službe. Bude im na domy a na svätý priestor pre svätyňu.
5. Dvadsaťpäťtisíc dĺžky a desaťtisíc šírky bude patriť levitom, ktorí obsluhujú chrám; bude to ich majetok na obytné mestá.
6. Do majetku mesta dáte päťtisíc šírky a dvadsaťpäťtisíc dĺžky, primerane posvätnému daru; to bude patriť celému Izraelovmu domu.
7. A pre knieža z jednej i druhej strany posvätného daru a mestského majetku, pozdĺž posvätného daru a pozdĺž mestského majetku od západného okraja na západ a od východného okraja na východ v dĺžke zodpovedajúcej jednému podielu, od západnej hranice až po východnú hranicu
8. krajiny. To bude jeho majetok v Izraeli, preto moje kniežatá nebudú viac utláčať môj ľud, ale krajinu prepustia Izraelovmu domu podľa jeho kmeňov.“
9. Toto hovorí Pán, Jahve: „Dost už, kniežatá Izraela, odstráňte násilie a útlak; konajte podľa práva a spravodlivosti, odstráňte svoje vydieranie môjho ľudu, hovorí Pán, Jahve.
10. Užívajte spravodlivú váhu, spravodlivú efu a spravodlivý bat.
11. Efa a bat majú mať rovnakú mieru, aby bat činil desatinu chomeru a efa desatinu chomeru. Miera sa má riadiť podľa chomeru.
12. Šekel má činiť dvadsať gér. Budete mať dvadsať šeklov, dvadsaťpäť šeklov, pätnásť šeklov a mínu.
13. Toto bude posvätný dar, ktorý odovzdáte: šestinu efy od chomeru pšenice a šestinu efy od chomeru jačmeňa.
14. Náležitosť z oleja (z batu oleja): desatinu batu od kóru (desať batov je chomer), pretože desať batov je kór.
15. A jednu ovcu zo stáda za každých dvesto ako posvätný dar zo zavlažovaných pastvín Izraela na pokrmové obety, celopaly a na pokojné obety, aby sa nimi uzmierili, hovorí Pán, Jahve:
16. Týmito dávkami kniežaťu Izraela je zaviazaný všetok ľud krajiny.
17. Knieža však budú zaťažovať celopaly, pokrmové a nápojové obety na sviatky, novmesiace, soboty a na všetky slávnosti Izraelovho domu. On bude konať obeť za hriech, pokrmovú obeť, celopaly a pokojné obety, aby uzmieril Izraelov dom.“
18. Toto hovorí Pán, Jahve: „V prvom mesiaci, prvý deň mesiaca, vezmeš bezchybného mladého býčka a očistiš svätyňu.
19. Kňaz vezme z krvi obety za hriech a pomaže dvere domu, štyri rohy oltárneho okraja a krídla brány vnútorného nádvorja.
20. Podobne máte konať siedmy mesiac za ľudí, ktorí chybili z omylu alebo nevedomosti, tak uzmierite chrám.
21. V prvom mesiaci, štrnásty deň mesiaca, budete mať Veľkú noc, sedemdňový sviatok; budete jesť nekvasené chleby.
22. Tento deň prinesie knieža za seba i za všetok ľud krajiny býčka ako obeť za hriech.
23. Za sedem dní sviatkov prinesie ako celopal Pánovi denne sedem býčkov a sedem bezchybných baranov; ako obeť za hriech za sedem dní denne capa.
24. A ako pokrmovú obeť prinesie efu k býčkovi a efu k baranovi a k efe hin oleja.
25. Siedmy mesiac, pätnásty deň mesiaca, na sviatok, má konať takisto patričné obety za hriech, celopal, pokrmovú obeť i olej.“

1. Toto hovorí Pán, Jahve: „Brána vnútorného nádvorja, obrátená na východ, bude šesť pracovných dní zatvorená, ale v sobotný deň sa musí otvoriť a musí sa otvoriť aj v deň novmesiaca.
2. Knieža vstúpi cez predsieň brány zvonku a zastane pri krídlach brány. Kňazi obetujú jeho celopal a jeho pokojné obety, potom sa pokloní pri prahu brány a odíde. Brána sa však nezatvorí až do večera.
3. Aj ľud krajiny sa bude klaňať pri tej bráne po sobotách a na novmesiace.
4. Celopal, ktorý knieža prinesie Pánovi v sobotný deň, bude šesť bezchybných baránkov a bezchybný baran.
5. Pokrmová obeta: efa k baranovi, k baránkom však, koľko mu ruka chce dať. A oleja: hin k efe.
6. V deň novmesiaca to však bude bezchybný býček, šesť baránkov a bezchybný baran.
7. A prinesie pokrmovú obetu: k býkovi efu a k baranovi efu, k baránkom však, koľko mu zachytí ruka. A oleja: hin k efe.
8. Keď vstupuje knieža, nech vkročí cez predsieň brány a tou istou cestou nech odchádza!
9. A keď na sviatky ľud krajiny prichádza k Pánovi, kto sa príde klaňať cez severnú bránu, nech odíde cez bránu južnú, a kto príde cez južnú bránu, nech odchádza cez severnú bránu; nech sa nevracia cez bránu, cez ktorú prišiel, ale nech odchádza cez tú, ktorá je naproti!
10. Knieža však má byť uprostred nich; keď oni prídu, vstúpi, keď odchádzajú, odíde.
11. Na sviatky a slávnosti má byť pokrmová obeta: efa k býčkovi a efa k baranovi, k baránkom však, koľko mu zachytí ruka. A oleja: hin k efe.
12. Keď však knieža prináša dobrovoľnú obetu, celopal alebo pokrmovú obetu dobrovoľne Pánovi, otvorí mu bránu, obrátenú na východ: prinesie svoj celopal a svoju pokojnú obetu, ako robieva v sobotný deň, potom odíde a po jeho odchode zatvorí bránu.
13. Denne prinesie Pánovi ako celopal bezchybného ročného baránka; obetuje ho každé ráno
14. a na pokrmovú obetu pridá k nemu každé ráno šestinú efy a tretinu hinu oleja na pokropenie múky ako pokrmovú obetu Pánovi podľa večného, trvalého pravidla.
15. Každé ráno teda obetujú baránka, pokrmovú obetu a olej ako ustavičný celopal.“
16. Toto hovorí Pán, Jahve: „Keď knieža venuje dar niektorému zo svojich synov, bude to jeho dedičstvo, bude patriť jeho synom, bude to ich dedičný majetok.
17. Keď však dá zo svojho dedičstva dar niektorému zo svojich sluhov, bude mu to patriť až po rok odpustenia, potom sa vráti kniežaťu; jeho dedičstvo je jeho synov, im bude patriť.
18. A knieža nesmie vziať z dedičstva ľudí, žeby ich vytisol z ich majetku; z vlastného majetku dá dedičstvo svojim synom, aby z môjho ľudu nikoho neodohnali z jeho majetku.“
19. Potom ma viedol cez vchod, ktorý bol vedľa brány, k posvätným celám pre kňazov, obráteným na sever, a hľa, tam, v úzadí na západ bolo akési miesto.
20. I riekol mi: „Toto je miesto, kde budú kňazi variť obety za previnenie a za hriech a kde budú piecť pokrmové obety, aby nemuseli vychádzať do vonkajšieho nádvorja a neposvätili ľud.“
21. Potom ma viedol do vonkajšieho nádvorja, zaviedol ma do štyroch rohov nádvorja a tu, v každom rohu nádvorja, bol dvorček.
22. V štyroch rohoch nádvorja boli uzavreté dvorce, štyridsať dlhé a tridsať široké; všetky štyri mali rovnaké rozmery.
23. Okolo nich, okolo všetkých štyroch bol múr a vôkol, pozdĺž múru boli porobené variče.
24. I riekol mi: „Toto je dom kuchýň, kde budú chrámoví sluhovia vyvárať obety ľudu.“

1. Potom ma viedol späť ku bráne domu a hľa, spod prahu domu na východ vyvierala voda; dom totiž bol obrátený na východ a voda prúdila spod pravej strany chrámu, južne od oltára.
2. I zaviedol ma smerom k severnej bráne a obrátil ma po ceste von ku vonkajšej bráne, obrátenej na východ, a hľa, voda prúdila z pravej strany.
3. Keď muž s meradlom v ruke prechádzal na východ, odmeral tisíc laktov a previedol ma cez vodu; voda bola po členky.
4. Opäť odmeral tisíc a previedol ma cez vodu; voda siahala po kolená. Zasa odmeral tisíc a previedol ma, voda bola po pás.
5. Potom odmeral tisíc: rieka, cez ktorú som nemohol prejsť, lebo voda vzrástla, že bolo treba po nej plávať. Bola to rieka, ktorá sa neprebrodí.
6. I riekol mi: „Videl si, syn človeka?“ Potom ma znovu zaviedol na breh rieky.
7. Keď som sa obrátil, hľa, bolo na brehu rieky z jednej i druhej strany veľké množstvo stromov!
8. Povedal mi: „Táto voda prúdi do východného kraja a steká na púšť, ústi do mora, a keď sa vleje do mora, voda sa uzdraví.
9. A každý živočích, ktorý sa hýbe, bude žiť tam, kde táto rieka príde; bude veľké množstvo rýb, keď tam táto voda príde; uzdraví sa a bude žiť všetko, k čomu táto rieka dôjde.
10. Budú nad ňou stáť rybári; od Engadu po Engalim budú miesta na rozostieranie sietí; budú v nej tie druhy rýb, čo vo Veľkom mori, v množstve veľmi veľkom.
11. Jej kaluže a močariská sa však neuzdravia, budú prenechané soli.
12. A pri rieke, na jej brehu, z jednej i druhej strany budú rásť rozličné ovocné stromy, ich lístie neuvädne a ich ovocie nepominie. Každý mesiac budú mať prvotiny, lebo ich vody vyvierajú zo svätyne. Preto ich ovocie bude na pokrm a ich lístie na liek.“
13. Toto hovorí Pán, Jahve: „Toto sú hranice, v ktorých si podelite krajinu podľa dvanástich kmeňov Izraela - Jozefovi dvojdiel.
14. Dostanete z nej dedičstvo jeden ako druhý, lebo som zdvihol svoju ruku, že ju dám vašim otcom; teda táto krajina pripadne vám za dedičstvo.
15. Toto je hranica krajiny od severu: od Veľkého mora smerom na Hetalon, kadiaľ sa ide do Sedadu,
16. Emat, Berota, Sabarim, ktorý leží medzi územím Damasku a územím Ematu; stredný Haser, ktorý leží na hranici Hauranu.
17. Hranica teda pôjde od mora až po Haser Enon; územie Damasku ostane na sever, aj územie Ematu. To je severný okraj.
18. Východný okraj však medzi Hauranom, medzi Damaskom, medzi Galaádom a medzi krajinou Izraela bude Jordán, ponad Východné more až po Tamar. To je východný okraj.
19. Okraj južný, na juh: od Tamaru až po Vody protirečenia Kádeša, popri potoku až po Veľké more. To je južný okraj, na juh.
20. A západný okraj: Veľké more od hranice až potiaľ, kde sa ide do Ematu. To je západný okraj.
21. Túto krajinu si rozdelíte podľa kmeňov Izraela. Rozdelíte ju žrebom za dedičstvo sebe i cudzincom, ktorí bývajú medzi vami, ktorí uprostred vás splodili synov. Ich pokladajte medzi synmi Izraela za rovných s domorodcami a budú si žrebovať dedičstvo medzi kmeňmi Izraela.
22. Dedičstvo mu dáte v tom kmeni, s ktorým cudzinec je,“ hovorí Pán, Jahve.

1. A toto sú mená kmeňov: od severných končín pozdĺž cesty do Hetalonu, kadiaľ sa ide do Ematu, až po Haser Enon - územie Damasku na sever - vedľa Ematu, takže bude vlastniť od východného okraja až po západný: Dan jeden.
2. Pri hranici Danu od východného okraja až po západný okraj: Aser jeden.
3. Pri hranici Asera od východného okraja až po západný okraj: Neftali jeden.
4. Pri hranici Neftaliho od východného okraja až po západný okraj: Manasses jeden.
5. Pri hranici Manassesu od východného okraja až po západný okraj: Efraim jeden.
6. Pri hranici Efraima od východného okraja až po západný okraj: Ruben jeden.
7. Pri hranici Rubena od východného okraja až po západný okraj: Júda jeden.
8. Pri hranici Júdu od východného okraja až po západný okraj bude dar, ktorý venujete, dvadsaťpäťtisíc široký a dlhý ako niektorý údel, od východného okraja až po západný okraj. Svätyňa bude uprostred neho.
9. Dar, ktorý venujete Pánovi, bude dvadsaťpäťtisíc dlhý a dvadsaťtisíc široký.
10. Posvätný dar bude patriť týmto: Kňazom, na sever dvadsaťpäťtisíc, na západ šírka desaťtisíc, na východ šírka desaťtisíc a na juh dĺžka dvadsaťpäťtisíc; Pánova svätyňa bude uprostred neho.
11. Vysväteným kňazom zo Sadokových synov, ktorí zachovávali moje ustanovenia, a keď synovia Izraela blúdili, nezblúdili tak, ako zblúdili leviti.
12. Im bude patriť venovanie z posvätného daru krajiny ako vec svätosvätá vedľa územia levitov.
13. A levitom povedľa územia kňazov dvadsaťpäťtisíc a šírka dvadsaťtisíc.
14. Nepredajú z neho ani nezamenia ani neprepustia prvotiny zeme, pretože sú zasvätené Pánovi.
15. Zvyšujúcich päťtisíc však, v šírke dvadsaťpäťtisíc, je nesväté, pre mesto na obydlie a na obvod; mesto nech je uprostred neho!
16. Toto sú jeho rozmery: severný okraj štyritisícpäťsto, južný okraj štyritisícpäťsto, východný okraj štyritisícpäťsto a západný okraj štyritisícpäťsto.
17. Obvod mesta však bude na sever dvestopäťdesiat, na juh dvestopäťdesiat, na východ dvestopäťdesiat a na západ dvestopäťdesiat.
18. A čo zvyšuje z dĺžky popri posvätnom dare, desaťtisíc na východ a desaťtisíc na západ pozdĺž posvätného daru, dôchodok z toho bude na výživu zamestnancov mesta.
19. Čo sa však zamestnancov mesta týka, majú v ňom zamestnávať ľudí zo všetkých kmeňov Izraela.
20. Celý dar, dvadsaťpäťtisíckrát dvadsaťpäťtisíc do štvorca, sa venuje ako posvätný dar a ako majetok mesta.
21. Ostatok patrí kniežatu z jednej i druhej strany posvätného daru a mestského majetku, povedľa dvadsaťpäťtisícového daru až po východné hranice a na západ povedľa dvadsaťpäťtisícového daru až po západnú hranicu, popri údele; bude to patriť kniežatu; posvätný dar a svätyňa chrámu bude však uprostred neho.
22. Počnúc od majetku levitov a majetku mesta, ktorý leží uprostred toho, čo patrí kniežatu, to, čo leží medzi hranicami Júdu a medzi hranicami Benjamína, bude patriť kniežatu.
23. A ostatné kmene: od východného okraja až po západný okraj: Benjamín jeden.
24. Pri hranici Benjamína od východného okraja až po západný okraj: Simeon jeden.
25. Pri hranici Simeona od východného okraja až po západný okraj: Isachar jeden.
26. Pri hranici Isachara od východného okraja až po západný okraj: Zabulon jeden.
27. Pri hranici Zabulona od východného okraja až na západný okraj: Gad jeden.
28. A pri hranici Gada k južnému okraju, na juh pôjde hranica od Tamaru po Vody protirečenia Kádeša, popri potoku až po Veľké more.
29. Toto je krajina, ktorú rozdelíte žrebom ako dedičstvo medzi izraelské kmene, a toto sú ich údely,“ hovorí Pán, Jahve.
30. A toto sú východy mesta: na severnej strane rozmery štyritisícpäťsto.
31. Brány mesta budú podľa mien izraelských kmeňov. Tri brány na sever: jedna brána Rubenova, jedna brána Júdova, jedna brána Léviho.

32. Na východnej strane štyritisícpäťsto a tri brány: jedna brána Jozefova, jedna brána Benjamínova, jedna brána Danova.
33. Na južnej strane rozmery štyritisícpäťsto a tri brány: jedna brána Simeonova, jedna brána Isacharova, jedna brána Zabulonova.
34. Na západnej strane štyritisícpäťsto a tri brány: jedna brána Gadova, jedna brána Aserova, jedna brána Neftaliho.
35. Dookola osemnásttisíc a meno mesta je: Pán je tam.

Daniel

Kapitola 1

1. V treťom roku panovania júdskeho kráľa Joakima prišiel babylonský kráľ Nabuchodonozor k Jeruzalemu a obliehal ho.
2. Pán mu vydal do ruky júdskeho kráľa Joakima a čiastku náradia Božieho domu, odniesol ich do krajiny Senaár, do domu svojho boha; nádoby zanesol do klenotnice svojho boha.
3. Vtedy povedal kráľ Asfenezovi, svojmu veliteľovi eunuchov, aby zo synov Izraela, z kráľovského potomstva a spomedzi vznešených, priviedol
4. mladíkov, na ktorých niet nijakej chyby, pekného zovňajšku, vnímavých pre každú múdrosť, vystrojených znalosťami a chápaných na vedomosti, ktorí by boli schopní stáť v kráľovskom paláci; a aby ich naučil chaldejskému písmu a reči.
5. Kráľ im na každý deň prideliť z kráľovského pokrmu a z vína, ktoré jemu slúžilo za nápoj, aby ich tri roky vychovávali a po ich uplynutí mali stáť pred kráľovou tvárou.
6. Spomedzi Júdových synov boli medzi nimi Daniel, Ananiáš, Mízael a Azariáš.
7. Veliteľ eunuchov im dal mená: Danielovi Baltazár, Ananiášovi Sidrach, Mízaelovi Misach a Azariášovi Abdenago.
8. Daniel si však zaumienil v srdci, že sa nepoškvrní kráľovým pokrmom ani vínom, ktoré píjal; prosil teda veliteľa eunuchov, aby sa nemusel poškvrniť.
9. A Boh spôsobil, že Daniel našiel milosť a priazeň u veliteľa eunuchov.
10. Ale veliteľ eunuchov povedal Danielovi: „Bojím sa, že môj pán, kráľ, ktorý vám vydeliť váš pokrm a nápoj, uvidí, že ste v tvári chudší, ako iní chlapci, vaši vrstovníci, a uvalíte mi pred kráľom vinu na hlavu.“
11. Vtedy Daniel povedal Malasarovi, ktorého veliteľ eunuchov postavil nad Daniela, Ananiáša, Mízaela a Azariáša:
12. „Skús to so svojimi sluhami desať dní. Nech nám dajú na jedlo lúšteniny a na pitie vodu;
13. nech sa potom ukážu pred tebou naše tváre a tváre chlapcov, ktorí jedia z kráľovho pokrmu, a potom nalož so svojimi sluhami, ako sa ti bude vidieť.“
14. Privolil im teda v tejto veci a skúšal ich desať dní.
15. Po desiatich dňoch sa ukázalo, že ich tváre sú krajšie a telá tučnejšie ako všetkých chlapcov, ktorí jedli z kráľovho pokrmu.
16. Malasar im teda odňal pokrm a vína, ktoré mali piť, a dával im lúšteniny.
17. Týmto štyrom mladíkom dal však Boh znalosť a pochop v každom písme a múdrosti. Daniel zas porozumel každé videnie a sen.
18. A po uplynutí dní, ktoré do ich predstavenia určil kráľ, predviedol ich veliteľ eunuchov pred Nabuchodonozora.
19. Kráľ sa s nimi rozprával a medzi všetkými nenašiel takých ako Daniel, Ananiáš, Mízael a Azariáš. Obsluhovali teda kráľa.
20. A vo všetkých veciach, (kde bolo treba) múdreho dôvtipu, na ktoré sa ich kráľ vypytoval, zistil, že sú desať ráz vyššie než všetci čarodeji a veštcí, ktorí boli v celom jeho kráľovstve.
21. Daniel sa dožil až do prvého roku kráľa Kýra.

Kapitola 2

1. V druhom roku Nabuchodonozorovho panovania prisnil sa Nabuchodonozorovi sen. Vtom sa mu duch strhol a jeho sen bol preč.
2. Vtedy kráľ rozkázal zavolať čarodejov, veštcov, snárov a Chaldejcov, aby vyložili kráľovi jeho sny. I dostavili sa pred kráľa.
3. Kráľ im povedal: „Prisnil sa mi sen a duch sa mi trápi túžbou poznať ho.“
4. Nato Chaldejci odpovedali kráľovi aramejsky: „Kráľ, ži naveky! Povedz svojim sluhom svoj sen, potom ti oznámime jeho význam.“
5. Kráľ odpovedal Chaldejcom: „Už som sa rozhodol: Ak mi nepoviete sen i jeho význam, rozsekám vás na kusy a vaše domy obrátim na sutiny.
6. Ale ak mi poviete sen i jeho význam, dostanete odo mňa dary, odmeny a veľké pocty. Preto mi oznámte sen i jeho výklad!“
7. Odpovedali druhý raz: „Nech kráľ rozpovie svojim sluhom sen, my potom oznámime jeho význam.“
8. Kráľ odpovedal: „Určite viem, že chcete získať čas, lebo vidíte, že som sa rozhodol:
9. Ak mi neoznámite sen, je o vás len jeden výrok: že ste sa uzhovorili vraviť predou mnou lživo a falošne, kým sa nezmení čas. Oznámte mi teda sen a budem vedieť, že mi poviete aj jeho význam.“
10. Chaldejci odpovedali kráľovi: „Niet na zemi človeka, ktorý by vedel oznámiť kráľovu vec. Preto nijaký veľký a mocný kráľ nežiada od nijakého čarodeja, veštca a Chaldejca podobnú vec.
11. Vec, ktorú žiada kráľ, je ťažká a niet toho, kto by ju oznámil kráľovi, iba ak bohovia, ale tí nebývajú medzi ľuďmi.“
12. Kráľ sa pre to nahneval, veľmi sa rozzlostil a rozkázal vyhubiť všetkých mudrcov Babylonu.
13. Vyšiel teda rozkaz, aby pozabíjali mudrcov. Hľadali aj Daniela a jeho spoločníkov, aby ich zabili.
14. Vtedy Daniel múdro a rozumne hovoril s veliteľom kráľovej telesnej stráže Ariochom, ktorý sa vybral pozabíjať mudrcov Babylonu.
15. Oslovil ho a hovoril kráľovmu zmocnencovi Ariochovi: „Prečo vyšiel od kráľa taký prísny rozkaz?“ Nato Arioch rozpovedal Danielovi vec
16. a Daniel išiel a žiadal kráľa, aby mu určil čas, že oznámi kráľovi riešenie.
17. Potom išiel Daniel do svojho domu a rozpovedal vec svojim spoločníkom, Ananiášovi, Mízaelovi a Azariášovi,
18. aby vyprosili od Boha nebies milosrdenstvo pre toto tajomstvo, aby Daniela a jeho spoločníkov neodpravili s ostatnými mudrcmi Babylonu.
19. Nato bolo Danielovi v nočnom videní odhalené tajomstvo; a Daniel dobrorečil Bohu nebies.
20. Daniel hovoril: „Nech je zvelebené Božie meno od vekov do vekov, lebo jeho je múdrosť i sila.
21. On mení časy i veky, zosadzuje a ustanovuje kráľov, dáva múdrosť múdrym a poznanie tým, čo chápu.
22. On odhaľuje hlboké a skryté veci, vie, čo je vo tme, a svetlo s ním býva.
23. Teba, Bože mojich otcov, chválím a oslavujem, pretože si mi dal múdrosť a silu a teraz si mi dal vedieť, o čo sme ťa prosili, lebo si nám oznámil kráľovu vec.“
24. Preto Daniel išiel za Ariochom, ktorého kráľ poveril vyhubením mudrcov Babylonu. Išiel a povedal mu: „Nevyhub mudrcov Babylonu; zaveď ma ku kráľovi, oznámim mu rozriešenie.“
25. Nato Arioch urýchlene zaviedol Daniela ku kráľovi a vravel mu: „Našiel som medzi júdskymi zajatcami muža, ktorý oznámi kráľovi rozriešenie.“
26. Kráľ vravel Danielovi, ktorého meno bolo Baltazár: „Si schopný oznámiť mi sen, ktorý som mal, i jeho význam?“
27. Daniel odpovedal kráľovi: „Tajomstvo, na ktoré sa kráľ spytuje, nemôžu kráľovi oznámiť mudrci, veštci, čarodejnici a hádači.
28. Ale je Boh na nebi, ktorý odhaľuje tajomstvá a dá kráľovi Nabuchodonozorovi vedieť, čo bude v posledných dňoch. Tvoj sen a videnie, ktoré na tvojom lôžku prešlo tvojou hlavou, je toto:
29. Tebe, kráľu, prichádzali na lôžku myšlienky, čo bude za týmto; a ten, ktorý odhaľuje tajomstvá, dal ti vedieť, čo bude.

30. A mne nebolo toto tajomstvo odhalené pre múdrosť, ktorá je vo mne nad všetky živé tvory, ale preto, aby sa riešenie oznámilo kráľovi, aby si poznal myšlienky svojho srdca.

31. Ty, kráľu, díval si sa a hľa, akási mohutná socha! Táto socha bola veľká a jej lesk silný; stála pred tebou a jej výzor bol hrozný.

32. Hlava tejto sochy bola z jemného zlata, jej prsia a ramená zo striebra, jej brucho a boky z kovu,

33. jej stehná zo železa, jej nohy čiastočne zo železa, čiastočne z hliny.

34. Takto si sa díval, až sa bez zásahu rúk odlúpil kameň, zasiahol sochu do železných a hlinených nôh a rozdrúzgali ich.

35. Nato sa odrazu rozdrúzgali železo, hlina, kov, striebro i zlato a boli ako pleva z letnej holohumnice, uchytil ich vietor a nenašlo sa po nich stopy. Kameň však, ktorý zasiahol sochu, stal sa veľkým vrchom a zaplnil celú zem.

36. Toto je sen; i jeho význam oznámime kráľovi.

37. Ty, kráľu, kráľ kráľov, ktorému Boh nebies dal kráľovstvo, silu, moc a slávu

38. a do rúk ktorého dal všetko, kde bývajú ľudskí synovia, poľné zvieratá i nebeské vtáctvo, a ktorého ustanovil za vládcu nad nimi všetkými: ty si hlava zo zlata.

39. Po tebe povstane iné kráľovstvo, menšie než ty, a ďalšie, tretie kráľovstvo z kovu, ktoré bude vládnuť nad celou zemou.

40. A štvrté kráľovstvo bude mocné ako železo, pretože železo drúzga všetko. A ako železo rozbíja všetky veci, bude rozbíjať a drúzgať.

41. A že si nohy a prsty videl čiastočne z hrnčiarskej hliny a čiastočne zo železa: kráľovstvo bude rozdelené, bude v ňom z pevnosti železa tak, ako si videl železo pomiešané s blatistou hlinou.

42. A prsty nôh čiastočne zo železa a čiastočne z hliny: kráľovstvo bude zčasti mocné, zčasti krehké.

43. A že si videl železo, pomiešané s blatistou hlinou, znamená, že sa budú miešať ľudským semenom, ale spolu držať nebudú, tak ako sa nedá železo pomiešať s hlinou.

44. V dňoch týchto kráľov vzbudí však Boh nebies kráľovstvo, ktoré sa nikdy nerozpadne a kráľovstvo sa inému ľudu nedostane; rozdrúzga a zruší všetky tie kráľovstvá, ono však bude trvať naveky

45. tak, ako si videl, že sa z vrchu bez zásahu rúk odlúpil kameň a rozdrúzgali železo, kov, hlinu, striebro a zlato. - Veľký Boh dal vedieť kráľovi, čo bude za týmto. Sen je pravdivý a jeho výklad spoľahlivý.“

46. Vtedy kráľ Nabuchodonozor padol na tvár, klaňal sa Danielovi a rozkázal, aby mu priniesli obeť a kadidlo.

47. Kráľ sa ozval a vravel Danielovi: „Váš Boh je naozaj Boh bohov a Pán kráľov, ktorý odhaľuje tajomstvá, keď si dokázal odhaliť toto tajomstvo.“

48. Potom kráľ Daniela povýšil, dal mu mnoho veľkých darov a ustanovil ho za vládcu nad celou babylonskou provinciou a za hlavného náčelníka všetkých babylonských mudrcov.

49. Ale Daniel uprosil kráľa a spravovaním babylonskej provincie poveril Sidracha, Misacha a Abdenaga. Daniel však ostal na kráľovskom dvore.

Kapitola 3

1. Kráľ Nabuchodonozor urobil zlatú sochu. Jej výška bola šesťdesiat laktov, jej šírka šesť laktov. Postavil ju na rovine Dura v babylonskej provincii.
2. Nato dal Nabuchodonozor zvolať námestníkov, úradníkov a sudcov, vojvodcov, predstavených a prefektov a všetky kniežatá krajín, aby sa zišli na posviacku sochy, ktorú postavil kráľ Nabuchodonozor.
3. A zišli sa všetci námestníci, úradníci, sudcovia, vojvodcovia, predstavení a vznešení, ktorým bola zverená moc, i všetky kniežatá krajín na posviacku sochy, ktorú postavil kráľ Nabuchodonozor. Stáli pred sochou, ktorú postavil kráľ Nabuchodonozor.
4. A hlásateľ hlasno oznamoval: „Oznamuje sa vám, národy, kmene a nárečia:
5. V tú hodinu, keď začujete zvuk rohu, flauty, citary, sambuky, harfy, symfónie a rozličných hudobných nástrojov, padnite a klaňajte sa zlatej soche, ktorú postavil kráľ Nabuchodonozor.
6. Kto by však nepadol a neklačal by sa, v tú hodinu ho hodia do rozpálenej pece.“
7. Preto potom len čo rôzne národy počuli zvuk rohu, flauty, citary, sambuky, harfy, symfónie a rozličných hudobných nástrojov, padali všetky národy, kmene a nárečia a klaňali sa zlatej soche, ktorú postavil kráľ Nabuchodonozor.
8. A hneď v tú hodinu prišli chaldejskí mužovia a udali Židov.
9. Vraveli kráľovi Nabuchodonozorovi: „Kráľu, ži naveky!
10. Ty, kráľu, vydal si nariadenie, aby každý človek, ktorý začuje zvuk rohu, flauty, citary, sambuky, harfy, symfónie a rozličných hudobných nástrojov, padol a klaňal sa zlatej soche.
11. Kto by však nepadol a neklačal by sa, hodia ho do rozpálenej pece.
12. Sú tu však júdske mužovia, ktorých si postavil nad roboty babylonskej provincie, Sidrach, Misach a Abdenago, a títo mužovia, kráľu, opovrhli tvojím nariadením, tvojich bohov si nectia a zlatej soche, ktorú si postavil, sa neklačajú.“
13. Nato rozhnevaný a nazlostný Nabuchodonozor rozkázal priviesť Sidracha, Misacha a Abdenaga a hneď ich aj priviedli pred kráľa.
14. Kráľ Nabuchodonozor im povedal: „Je to pravda, Sidrach, Misach a Abdenago, že si nectíte mojich bohov a neklaniate sa zlatej soche, ktorú som postavil?
15. Nuž ste teraz ochotní, v tú hodinu, keď počujete zvuk rohu, flauty, citary, sambuky, harfy, symfónie a rozličných hudobných nástrojov, padnúť a klaňať sa soche, ktorú som urobil? Ak sa nebudete klaňať, v tú hodinu vás hodia do rozpálenej pece a ktorý je to boh, čo vás vytrhne z mojej ruky?“
16. Sidrach, Misach a Abdenago odpovedali kráľovi Nabuchodonozorovi: „Na toto ti nemusíme nič odpovedať.
17. Či nás náš Boh, ktorého si ctíme, môže vytrhnúť z rozpálenej pece a z tvojich rúk, kráľu, oslobodiť nás,
18. a či nie, vedz, kráľu, že tvojich bohov si nectíme a zlatej soche, ktorú si postavil, sa neklaniame!“
19. Vtedy Nabuchodonozor skypel zlosťou, tvár sa mu znetvorila pre Sidracha, Misacha a Abdenaga a rozkázal, aby pec rozpálili sedem ráz viac, než ju obyčajne rozpalovali.
20. A mocným chlapom zo svojho vojska rozkázal, aby Sidracha, Misacha a Abdenaga poviažali a hodili do rozpálenej pece.
21. Tých mužov teda naskutku poviažali a v plášťoch, s turbanmi, v obuvi a v šatách hodili do rozpálenej pece.
22. Pretože kráľov príkaz súril a pec bola príliš rozpálená, plameň ohňa zabil chlapov, ktorí (do nej) hádzali Sidracha, Misacha a Abdenaga.
23. Títo traja mužovia však, Sidrach, Misach a Abdenago, padli poviazaní do rozpálenej pece.
24. Prechádzali sa uprostred plameňov, chválili Boha a dobrorečili Pánovi.
25. Azariáš však stál a modlil sa. Otvoril uprostred ohňa ústa a hovoril:
26. „Zvelebený si, Pane, Bože našich otcov, a chváľitebný a tvoje meno je slávne naveky.
27. Pretože si spravodlivý vo všetkom, čo si urobil, všetky tvoje diela sú pravdivé, tvoje cesty sú

priame a všetky tvoje rozsudky spravodlivé.

28. Vykonal si pravdivé súdy vo všetkom, čo si priviedol na nás a na Jeruzalem, sväté mesto našich otcov, veď si to previedol v pravde a spravodlivosti pre naše hriechy.

29. Lebo sme zhrešili a prestúpili zákon, keď sme odpadli od teba a hrešili vo všetkom;

30. nepočúvali a nezachovávali sme tvoje príkazy, ani sme nerobili, ako si nám prikázal, aby sa nám dobre vodilo.

31. Všetko, čo si na nás priviedol, všetko, čo si nám urobil, urobil si spravodlivým rozsudkom:

32. vydal si nás do rúk zlostných nepriateľov a najpodlejších hriešnikov, nespravodlivému a na celej zemi najhoršiemu kráľovi.

33. Teraz však nemôžeme otvoriť ústa: sme na hanbu a potupu tvojim sluhom a tým, čo ťa ctia.

34. Pre svoje meno nevydávaj nás na večnosť a nezrušuj svoju zmluvu!

35. A neodnímaj od nás svoje milosrdenstvo pre Abraháma, svojho miláčika, pre Izáka, svojho sluhu, a pre Izraela, svojho svätca,

36. ktorým si prisľúbil, že rozmnožíš ich semä sťa hviezdy na nebi a piesok, čo je na brehu mora.

37. Pretože sme ostali menší, Pane, ako všetky národy a sme dnes uponížení pre svoje hriechy na celej zemi.

38. Nateraz niet kniežaťa ani proroka, ani vodcu, ani celopalpu, ani obety, ani darov, ani kadidla, ani miesta pre prvotiny pred tebou, aby sme našli milosť.

39. Ale so skrúsenou dušou a poníženým duchom nech dosiahneme prijatie!

40. Ako pri obetách baranov a býkov a desaťtisícov tučných baránkov, takou nech je dnes pred tebou naša obeta, nech je milá tebe, veď nedôjdu hanby tí, ktorí dúfajú v teba!

41. Teraz ťa však nasledujeme celým srdcom, bojíme sa ťa a hľadáme tvoju tvár.

42. Nezahanbuj nás, ale nalož s nami podľa svojej krotkosti a podľa množstva svojho milosrdenstva!

43. A vyslobod' nás svojimi zázrakmi, získaj, Pane, slávu svojmu menu!

44. Nech sa hanbia všetci, čo preukazujú zlo tvojim sluhom, nech ich zahanbí všetka tvoja moc a ich sila nech je pošliapaná!

45. Nech vedia, že ty, Pane, si jediný Boh a si slávny po celom zemskom okruhu.“

46. Kráľovi sluhovia, ktorí ich hodili, neprestajne rozpalovali pec naftou, smolou, pazderím a raždím,

47. takže plameň vyšľahoval z pece na štyridsaťdeväť lakťov,

48. vyrážal a spálil Chaldejcov, ktorých zastihol pri peci.

49. Spolu s Azariášom však a jeho druhmi zostúpil do pece Pánov anjel a vyrážal plameň ohňa z pece,

50. stred pece však urobil, akoby tam vial vietor s rosou, takže oheň sa ich vôbec nedotýkal, ani ich nezarmucoval, ani im nebol na ťarchu.

51. Vtedy tí traja akoby jednými ústami chválili a oslavovali Pána, dobrorečili mu v peci a vraveli:

52. „Zvelebený si, Pane, Bože našich otcov, chválitebný, slávny a vyvýšený naveky. Zvelebené je tvoje slávne sväté meno, chválitebné a vyvýšené naveky.

53. Zvelebený si v chráme svojej svätej slávy, chválitebný a preslávený naveky.

54. Zvelebený si na tróne svojho kráľovstva, chválitebný a vyvýšený naveky.

55. Zvelebený si, čo hľadáš do priepasti a tróniš nad cherubmi, chválitebný a vyvýšený naveky.

56. Zvelebený si na nebeskej oblohe a chválitebný a slávny naveky.

57. Dobrorečte Pánovi, všetky diela Pánove, chváľte a vyvyšujte ho naveky!

58. Dobrorečte Pánovi, anjeli Pánovi, chváľte a vyvyšujte ho naveky!

59. Dobrorečte Pánovi, nebesá, chváľte a vyvyšujte ho naveky!

60. Dobrorečte Pánovi, všetky vody, ktoré sú nad nebom, chváľte a vyvyšujte ho naveky!

61. Dobrorečte Pánovi, všetky mocnosti Pánove, chváľte a vyvyšujte ho naveky!

62. Dobrorečte Pánovi, slnko a mesiac, chváľte a vyvyšujte ho naveky!

63. Dobrorečte Pánovi, hviezdy na nebi, chváľte a vyvyšujte ho naveky!

64. Dobrorečte Pánovi, všetok dážď a rosa, chváľte a vyvyšujte ho naveky!

65. Dobrorečte Pánovi, všetky vetry, chváľte a vyvyšujte ho naveky!

66. Dobrorečte Pánovi, oheň a horúcosť, chváľte a vyvyšujte ho naveky!

67. Dobrorečte Pánovi, zima a horúcosť, chváľte a vyvyšujte ho naveky!

68. Dobrorečte Pánovi, rosa a mráz, chváľte a vyvyšujte ho naveky!
69. Dobrorečte Pánovi, mráz a zima, chváľte a vyvyšujte ho naveky!
70. Dobrorečte Pánovi, ľad a sneh, chváľte a vyvyšujte ho naveky!
71. Dobrorečte Pánovi, noci a dni, chváľte a vyvyšujte ho naveky!
72. Dobrorečte Pánovi, svetlo a tma, chváľte a vyvyšujte ho naveky!
73. Dobrorečte Pánovi, blesky a oblaky, chváľte a vyvyšujte ho naveky!
74. Dobroreč Pánovi, zem, chváľ a vyvyšuj ho naveky!
75. Dobrorečte Pánovi, vrchy a kopce, chváľte a vyvyšujte ho naveky!
76. Dobrorečte Pánovi, všetky plody zeme, chváľte a vyvyšujte ho naveky!
77. Dobrorečte Pánovi, pramene, chváľte a vyvyšujte ho naveky!
78. Dobrorečte Pánovi, moria a rieky, chváľte a vyvyšujte ho naveky!
79. Dobrorečte Pánovi, veľryby a všetko, čo sa hmýri vo vode, chváľte a vyvyšujte ho naveky!
80. Dobrorečte Pánovi, všetky vtáčky neba, chváľte a vyvyšujte ho naveky!
81. Dobrorečte Pánovi, všetka divina a zvieratá, chváľte a vyvyšujte ho naveky!
82. Dobrorečte Pánovi, synovia človeka, chváľte a vyvyšujte ho naveky!
83. Dobroreč Pánovi, Izrael, chváľ a vyvyšuj ho naveky!
84. Dobrorečte Pánovi, kňazi Pánovi, chváľte a vyvyšujte ho naveky!
85. Dobrorečte Pánovi, služobníci Pánovi, chváľte a vyvyšujte ho naveky!
86. Dobrorečte Pánovi, duchovia a duše spravodlivých, chváľte a vyvyšujte ho naveky!
87. Dobrorečte Pánovi, svätí a pokorní srdcom, chváľte a vyvyšujte ho naveky!
88. Dobrorečte Pánovi, Ananiáš, Azariáš, Mízael, chváľte a vyvyšujte ho naveky, pretože nás vytrhol z podsvetia, vyslobodil nás z ruky smrti, vymanil nás zo stredu horiaceho plameňa a sprostred ohňa nás vytrhol.
89. Oslavujte Pána, pretože je dobrý, že večne trvá jeho milosrdenstvo.
90. Dobrorečte Pánovi, Bohu bohov, všetci nábožní, chváľte a oslavujte ho, pretože na všetky veky trvá jeho milosrdenstvo.“
91. Vtedy kráľ Nabuchodonozor užasol, náhle vstal a povedal svojim dvoranom: „Nehodili sme doprostred ohňa troch poviazaných mužov?“ Odpovedali kráľovi: „Skutočne, kráľ!“
92. Povedal: „Ja vidím štyroch rozpútaných mužov prechádzať sa uprostred ohňa a niet na nich nijakého úrazu, výzor štvrtého je však podobný synovi bohov.“
93. Nato pristúpil Nabuchodonozor k otvoru rozpálenej pece a povedal: „Sidrach, Misach a Abdenago, služobníci najvyššieho Boha, vyjdite a podte!“ Vtedy Sidrach, Misach a Abdenago vystúpili z rozpálenej pece.
94. Zhromaždení satrapovia, úradníci, kniežatá a ministri kráľov hľadeli na mužov, nad telami ktorých oheň nemal moci a ani vlások na hlave im nezhořel, ani ich odev sa nezmenil, ani zápach ohňa ich neprenikol.
95. Tu Nabuchodonozor povedal: „Nech je zvelebený Boh Sidracha, Misacha a Abdenaga, ktorý poslal svojho anjela a vyslobodil svojich sluhov, ktorí sa spoliehali naň, pozmenili kráľov príkaz a obetovali svoje telá, aby nemuseli preukazovať úctu a klaňať sa akémukoľvek bohu okrem svojho Boha.
96. Preto vydávam nariadenie, že ak sa ktokoľvek z ktoréhokoľvek národa, kmeňa alebo nárečia prehreší proti Bohu Sidracha, Misacha a Abdenaga, nech ho roztrhajú na kusy a jeho dom nech obrátia na hnojisko, lebo niet iného Boha, ktorý by takto vedel zachraňovať.“
97. Kráľ potom Sidracha, Misacha a Abdenaga povýšil v babylonskej provincii.
98. „Kráľ Nabuchodonozor všetkým národom, kmeňom a nárečiam, ktoré bývajú po celej zemi! Nech sa zveladí vaše blaho.
99. Zapáčilo sa mi rozhlasovať znamenia a zázraky, ktoré na mne urobil najvyšší Boh.
100. Aké veľké sú jeho znamenia a aké mocné jeho zázraky! Jeho kráľovstvo je kráľovstvo večné a jeho vláda z pokolenia na pokolenie.

Kapitola 4

1. Ja, Nabuchodonozor, bol som bezstarostný vo svojom dome, prekvital som vo svojom paláci.
2. Mal som sen, ktorý ma predesil, predstavy na mojom lôžku a videnia, ktoré mi prešli hlavou, ma poľakali.
3. Vtedy som vydal nariadenie, aby mi priviedli všetkých mudrcov Babylonu, nech mi oznámia význam sna.
4. Nato vstúpili čarodeji, veštcí, Chaldejci a hádači, ja som im rozpovedal sen, ale jeho význam mi nevyložili.
5. Napokon predstúpil pred mňa Daniel, ktorého meno je Baltazár, podľa mena môjho boha, a na ktorom je duch svätých bohov; i rozpovedal som sen jemu:
6. Baltazár, náčelník veštcov, viem, že je na tebe duch svätých bohov a že ti nijaké tajomstvo nerobí ťažkosti, vylož mi videnie, ktoré som videl vo sne, i jeho význam.
7. Videnie, ktoré mi na mojom lôžku prešlo hlavou: Hľadel som a strom bol uprostred zeme, jeho výška bola veľká.
8. Strom vzrastal a mohutnel, jeho výška siahala do neba a bolo ho vidieť až na koniec celej zeme.
9. Jeho lístie bolo krásne a jeho ovocie hojné - bol na ňom pokrm pre všetkých -, pod ním hľadala chladok poľná zverina a na jeho vetvách bývali nebeské vtáky; z neho sa sýtilo každé telo.
10. Videl som vo videní, ktoré mi na mojom lôžku prešlo myslou, hľa, strážca a svätec zostúpil z neba
11. a hlasno volal: Vytnite strom, okliesnite mu vetvy, straste mu lístie, rozháďte mu ovocie! Nech beží spod neho zverina a vtáctvo z jeho konárov!
12. Ale prút z jeho koreňov nechajte v zemi, v železných a kovových putách v zeleni poľa; nech ho kropí nebeská rosa a nech má so zvieratami čiastku na zelinách zeme.
13. Jeho ľudské srdce nech mu premenia, nech mu dajú zvieracie srdce a nech nad ním prejde sedem časov!
14. Na rozhodnutí strážcov sa zakladá rozkaz a slovo svätých je nariadenie, aby živí vedeli, že Najvyšší je mocnárom nad ľudským kráľovstvom a dá ho komu chce, i najpodlejšieho človeka môže nadeň postaviť.
15. Tento sen som videl ja, kráľ Nabuchodonozor, ty však, Baltazár, vylož mi jeho význam, lebo nik zo všetkých mudrcov mojej ríše mi nevedel oznámiť jeho rozlúštenie. Ty to však môžeš, lebo na tebe je duch svätých bohov.“
16. Vtedy Daniel, ktorého meno je Baltazár, ustrnul za istý čas a jeho myšlienky ho podesili. Kráľ sa ozval a hovoril: „Baltazár, nech ťa sen a jeho význam nedesí!“ Baltazár odpovedal: „Pane môj, sen tým, čo ťa nenávidia, a jeho výklad tvojim nepriateľom!
17. Strom, ktorý si videl, ten veľký a mocný, ktorého výška siahala do neba a bolo ho vidieť po celej zemi,
18. ktorého lístie bolo krásne a ovocie hojné a na ktorom bol pokrm pre všetkých, pod ktorým sa zdržovala poľná zver a na konároch ktorého bývali nebeské vtáky,
19. to si ty, kráľu, ktorý si sa stal veľkým a mocným; tvoja veľkosť narástla a dosiahla nebo a tvoja vláda končiny zeme.
20. A že kráľ videl zostúpiť z neba strážcu a svätca, ktorý hovoril: Vytnite strom a zničte ho, ale prút z jeho koreňa nechajte v zemi, v železných a kovových putách v poľnej zeleni, nech ho skropí nebeská rosa a nech má podiel s poľnou zverinou, kým nad ním neuplynie sedem časov,
21. význam toho je, kráľu - a je to rozhodnutie Najvyššieho, ktoré vychádza proti môjmu kráľovskému pánovi:
22. Vyženú ťa spomedzi ľudí a s poľnou zverinou sa budeš zdržovať, trávu ti dajú jesť ako dobytku a nechajú ťa skropiť nebeskou rosou, sedem časov uplynie nad tebou, kým sa dozvieš, že Najvyšší je vládcom nad ľudským kráľovstvom a dá ho tomu, komu chce.
23. A že rozkázali ponechať prút z koreňov stromu, tvoje kráľovstvo ostane tebe, len čo sa dozvieš, že nebesá sú mocné.
24. Preto, kráľu, nech sa ti zapáči moja rada, odčín svoje hriechy spravodlivosťou a svoje viny

milosrdenstvom k bedárom; azda sa predlí tvoja bezpečnosť.“

25. Všetko to prišlo na kráľa Nabuchodonozora.

26. Po uplynutí dvanástich mesiacov prechádzal sa nad kráľovským palácom v Babylone

27. a kráľ hovoril: „Či to nie je veľký Babylon, ktorý som ja svojím ohromným bohatstvom vybudoval na kráľovský dom a na ozdobu svojej slávy?“

28. Ešte bolo slovo v kráľových ústach, keď padol z neba hlas: „Tebe sa hovorí, kráľ Nabuchodonozor: Kráľovstvo odíde od teba

29. a vyženú ťa spomedzi ľudí, s poľnou zverinou sa budeš zdržovať, trávu ti dajú jesť ako dobytku a sedem časov uplynie nad tebou, kým uznáš, že Najvyšší je vládcom nad ľudským kráľovstvom a dá ho tomu, komu chce.“

30. V tú hodinu sa splnilo slovo na Nabuchodonozorovi; vyhнали ho spomedzi ľudí, jedol trávu ako dobytok a telo mu kropila nebeská rosa, kým mu nenarástli vlasy ako orlom páperie a nechty ako vtákom.

31. „Po uplynutí dní som ja, Nabuchodonozor, zdvihol oči k nebu a vrátil sa mi môj rozum. I dobrorečil som Najvyššiemu, chválil a oslavoval som Večne živého, ktorého vladárstvo je večné a jeho kráľovstvo je z pokolenia na pokolenie.

32. Všetci obyvatelia zeme sú pred ním ako nič a podľa svojej ľubovôle nakladá s vojskom nebies i s obyvateľmi zeme a niet nikoho, kto by mu zachytil ruku a kto by mu povedal: Čo robíš?

33. V tom istom čase sa mi vrátil rozum a na slávu môjho kráľovstva sa mi vrátila veleba a lesk. Moji poradcovia ma vyhľadali a moji veľmoži ma opäť dosadili do môjho kráľovstva a dostalo sa mi ešte väčšej moci.

34. Teraz ja, Nabuchodonozor, chválim, vyvyšujem a oslavujem Kráľa nebies, ktorého všetky činy sú pravda a jeho cesty sú právo a ktorý môže pokoriť tých, čo kráčajú v pýche.“

Kapitola 5

1. Kráľ Baltazár usporiadal hostinu pre svojich tisíc veľmožov a pred tisícmi pil víno.
2. Pri pití vína rozkázal Baltazár priniesť zlaté a strieborné nádoby, ktoré jeho otec Nabuchodonozor dal odnieť z jeruzalemského chrámu, aby z nich pili kráľ, jeho veľmoži, jeho manželky i jeho vedľajšie ženy.
3. I doniesli zlaté nádoby, ktoré odvliekli z jeruzalemského domu Božieho, a pili z nich kráľ, jeho veľmoži, jeho manželky i jeho vedľajšie ženy.
4. Pili víno a oslavovali zlatých, strieborných, kovových, železných, drevených a kamenných bohov.
5. V tú chvíľu sa zjavili prsty ľudskej ruky a písali oproti svietniku na vápno múru kráľovského paláca. A kráľ videl prsty ruky, ktorá písala.
6. Vtom sa zmenila kráľova farba a jeho myšlienky ho podesili, bederné kĺby sa mu uvoľnili a kolená sa mu trepotali o seba.
7. Kráľ silno zakričal, aby priviedli veštcov, Chaldejcov a hádačov; a kráľ povedal mudrcom Babylonu: „Ktokoľvek prečíta toto písmo a vyloží mi jeho význam, bude sa obliekať do purpuru, zlatú reťaz bude mať na hrdle a ako tretí bude vládnuť v mojom kráľovstve.“
8. Vtedy prišli všetci kráľovi mudrci, no nevedeli písmo prečítať ani vyložiť jeho význam kráľovi.
9. Nato sa kráľ Baltazár veľmi naľakal, farba sa na ňom premenila a jeho veľmoži boli rozrušení.
10. Na reči kráľa a jeho veľmožov vstúpila do hodovného domu kráľovná a povedala: „Kráľu, ži naveky! Nech ťa tvoje myšlienky nedesia a farba nech sa ti nemení!
11. Je v tvojom kráľovstve muž, na ktorom je duch svätých bohov. V dňoch tvojho otca bola uňho zistená rozumnosť, dôvtip a múdrosť ako múdrosť bohov a tvoj otec, kráľ Nabuchodonozor, ho ustanovil za náčelníka čarodejov, veštcov, Chaldejcov a hádačov; tvoj otec, kráľ.
12. Pretože u Daniela, ktorému kráľ dal meno Baltazár, sa zistil vyšší duch, vedomosť, rozumnosť, vykladanie snov, rozlúšťovanie záhad a riešenie ťažkostí. Nech teraz zavolajú Daniela a povie výklad!“
13. Nato priviedli Daniela pred kráľa a kráľ povedal Danielovi: „Ty si Daniel spomedzi júdskych zajatcov, ktorých môj otec, kráľ, priviedol z Júdska?
14. Počul som o tebe, že je na tebe duch bohov a že sa ukázalo že si dôvtipný, rozumný a veľmi múdry.
15. Teraz priviedli predo mňa mudrcov a veštcov, aby prečítali toto písmo a oznámili mi jeho význam, no nevedeli mi povedať význam veci.
16. Počul som však o tebe, že vieš vyložiť nejasné a rozuzlovať ťažkosti. Ak mi teda vieš prečítať toto písmo a podať jeho výklad, do purpuru sa budeš obliekať, zlatú reťaz budeš mať na hrdle a ako tretí budeš vládnuť v kráľovstve.“
17. Nato Daniel odpovedal kráľovi: „Svoje dary si nechaj a svoje odmeny daj inému! Písmo však prečítam kráľovi a jeho význam mu vyložím.
18. Kráľu, najvyšší Boh dal tvojmu otcovi Nabuchodonozorovi kráľovstvo, moc, vznešenosť a slávu.
19. Pre veľkosť, ktorú mu dal, triasli sa pred ním všetky národy, kmene a nárečia; koho chcel, toho zabil, a koho chcel, nechal nažive; koho chcel, toho povýšil, a koho chcel, toho pokoril.
20. Keď sa mu však srdce povýšilo a duch mu zmocnel v pýche, bol zhodený z trónu svojho kráľovstva a jeho sláva mu bola odňatá.
21. I vyhnali ho spomedzi ľudí, jeho srdce sa podobalo zvieraciemu, s divými oslami sa zdržoval, trávu mu dali jesť ako dobytku a telo mu kropila nebeská rosa, kým nepoznal, že vládcom nad ľudským kráľovstvom je najvyšší Boh a koho chce, toho nadeň postaví.
22. A ty, jeho syn Baltazár, neponížil si si srdce, hoci si vedel toto všetko,
23. ale vyvyšoval si sa nad Pána nebies. Doniesli pred teba nádoby jeho domu a ty, tvoji veľmoži, tvoje manželky a tvoje vedľajšie ženy pili ste z nich víno. Vychvaloval si strieborných, zlatých, kovových, železných, drevených a kamenných bohov, ktorí nevidia, nepočujú a nechápu, ale Boha, v ktorého ruke je tvoj dych a všetky tvoje cesty, si neoslavoval.
24. Preto on poslal tieto prsty a napísal toto písmo.

25. Toto je teda písmo, ktoré je napísané: Mene, Tekel, Ufarsin.
26. A toto je význam slov: Mene: Boh spočítal tvoje kráľovstvo a urobil mu koniec.
27. Tekel: Odvážili ťa na váhe a našli ťa prilahkým.
28. Peres: Rozdelené je tvoje kráľovstvo a odovzdané Médom a Peržanom.“
29. Vtedy Baltazár rozkázal a Daniela obliekli do purpuru, na hrdlo mu dali zlatú reťaz a vyhlásili o ňom, že má ako tretí vládnuť v kráľovstve.
30. V tú noc babylonského kráľa Baltazára zabili.

Kapitola 6

1. Kráľovstvo však dostal Dárius Médsky vo veku šesťdesiatich dvoch rokov.
2. Dáriovi sa zapáčilo ustanoviť nad kráľovstvom stodvadsať satrapov, aby boli po celom kráľovstve.
3. A nad nimi troch náčelníkov - z ktorých jeden bol Daniel -, aby im satrapovia vydávali počet a aby kráľ neutrpel škodu.
4. Daniel však prevýšil náčelníkov a satrapov, pretože mal vynikajúceho ducha, takže kráľ zamýšľal postaviť ho nad celé kráľovstvo.
5. Preto náčelníci a satrapovia hľadali proti Danielovi zádrapku vo veci kráľovstva, no nevedeli nájsť nijakú zádrapku ani chybu, pretože bol verný a nijakej viny ani zádrapky na ňom nebolo.
6. Vtedy tí mužovia povedali: „Nenájde sa na tomto Danielovi nijaká zádrapka, ak ju nenájde sa na ňom pre zákon jeho Boha.“
7. Preto sa náčelníci a satrapovia zišli ku kráľovi a hovorili mu: „Kráľ Dárius, ži naveky!
8. Všetci náčelníci tvojho kráľovstva, kniežatá, satrapovia, radcovia a námestníci sa uzniesli, aby vyšlo kráľovské nariadenie a prísny príkaz, že každého, kto by za tridsať dní prosil niečo od akéhokolvek boha alebo človeka okrem teba, kráľu, hodia do levovej jamy.
9. Preto, kráľu, vydaj rozkaz a podpíš písmo, ktoré podľa zákona Médov a Peržanov, ktorý je nezmeniteľný, nebude možno pozmeniť.“
10. A tak kráľ Dárius podpísal písmo so zákazom.
11. Keď sa Daniel dozvedel, že spis je podpísaný, išiel domov - obloky hornej izby mal otvorené smerom k Jeruzalemu - a tri razy denne padal na kolená, modlil sa a oslavoval svojho Boha tak, ako to robieval aj predtým.
12. Vtom vtrhli tí mužovia a našli Daniela, ako sa modlí a prosí svojho Boha.
13. Potom išli ku kráľovi a hovorili o kráľovskom zákaze: „Kráľu, nepodpísal si nariadenie, že každého, kto by za tridsať dní prosil akéhokolvek boha alebo človeka okrem teba, kráľu, hodia do levovej jamy?“ Kráľ odpovedal: „To je isté slovo podľa zákona Médov a Peržanov, ktorý je nezmeniteľný.“
14. Nato hovorili kráľovi: „Daniel spomedzi júdskeho zajatcov nedbá na teba, kráľu, ani na zákaz, ktorý si podpísal, a tri razy denne sa modlí svoju modlitbu.“
15. Keď kráľ počul túto reč, veľmi sa zarmútil a zaumienil si, že Daniela zachráni. Až do západu slnka sa usiloval o jeho záchranu.
16. Vtedy tí mužovia naliehali na kráľa a vraveli mu: „Vedz, kráľu, že u Médov a Peržanov je zákonom, že sa nesmie zmeniť nijaký zákaz alebo nariadenie, ktoré vydal kráľ!“
17. Nato kráľ vydal rozkaz, priviedli Daniela a hodili ho do levovej jamy. Kráľ povedal Danielovi: „Nech ťa vyslobodí tvoj Boh, ktorého vytrvalo ctíš!“
18. I priniesli kameň a položili ho na otvor jamy; kráľ ho zapečatil svojím prsteňom a prsteňmi svojich veľmožov, aby sa Danielovo položenie nezmenilo.
19. Potom kráľ odišiel do svojho paláca, noc strávil o hlade, pokrmu mu nedoniesli a spánok ho obchádzal.
20. Preto kráľ za svtania, keď sa rozvidnievalo, vstal a náhlivo šiel k levovej jame.
21. Ako sa blížil k jame, volal žalostným hlasom Daniela a vravel Danielovi: „Daniel, služobník živého Boha, vládal ťa tvoj Boh, ktorého vytrvalo ctíš, zachrániť od levov?“
22. Daniel odpovedal kráľovi: „Kráľu, ži naveky!
23. Môj Boh poslal svojho anjela a zavrel pysky levom, takže mi neublížili, lebo sa u neho zistila moja nevina; ale ani proti tebe, kráľu, som nespáchal nič zlé.“
24. Vtedy sa mu kráľ veľmi zaradoval a rozkázal Daniela vytiahnuť z jamy. Vytiahli teda Daniela z jamy a nenašli na ňom nijaký úraz, lebo dôveroval svojmu Bohu.
25. Na kráľov rozkaz však priviedli mužov, čo ohovárali Daniela, a hodili do levovej jamy ich, ich deti a ich ženy a nedopadli ani na dno jamy, keď sa ich levy zmocnili a rozdrúzgali im kosti.
26. Potom kráľ Dárius napísal všetkým národom, kmeňom a nárečiam, ktoré bývali po celej zemi:
27. „Váš pokoj nech vzrastá! Odo mňa vychádza rozkaz: Nech sa po celom vladárstve môjho

kráľovstva trasú a boja pred Danielovým Bohom, lebo je to Boh živý a trvá naveky, jeho kráľovstvo nezahynie, jeho vladárstvo trvá do konca.

28. On zachraňuje a vyslobodzuje, robí znamenia a zázraky na nebi i na zemi. On zachránil Daniela od levov.“

29. Danielovi sa však darilo aj za kralovania Dária, aj za kralovania Peržana Kýra.

Kapitola 7

1. V prvom roku babylonského kráľa Baltazára mal Daniel sen, videnie, ktoré mu prešlo hlavou. Potom sen napísal. (Začiatok správy. Hovoril:)
2. Daniel povedal: „Videl som vo svojom nočnom videní a hľa, štyri vetry nebies rozbúrili veľké more
3. a z mora vystúpili štyri veľké zvieratá; boli od seba odlišné.
4. Prvé bolo ako lev a malo orlie krídla. Díval som sa, kým mu vytrhali krídla, postavili ho na dve nohy ako človeka a dali mu ľudské srdce.
5. A hľa, iné zviera, druhé, podobné medveďovi, bolo postavené na jednom boku a malo tri rebrá v pysku. A hovorili mu: Hore sa, žer veľa mäsa!
6. Potom som videl iné, ako leopard; toto malo na chrbte štyri vtáčie krídla; zviera malo štyri hlavy a dostalo sa mu vladárstva.
7. Potom som videl v nočných videniach štvrté zviera, hrozné, strašné a nadmieru mocné; malo veľké železné zuby, žralo a drúzgalo, ostatok však pošliapalo nohami. Bolo rozdielne od všetkých skorších zvierat a malo desať rohov.
8. Pozoroval som rohy a hľa, iný roh, malý sa dvíhal medzi nimi. Nato boli tri zo skorších rohov pred ním vytrhnuté; a hľa, na tomto rohu boli oči ako ľudské oči a ústa, ktoré hovorili veľké veci.
9. Pozeral som sa kým postavili tróny a zasadol Starec dní; jeho rúcho bolo biele ako sneh a vlasy na jeho hlave boli ako čistučka vlna; jeho trón bol plameň ohňa a jeho kolesá blčiaci oheň.
10. Ohnivá rieka prúdila a vychádzala od neho; tisíce tisícov mu slúžili a desaťtisíce desaťtisícov stáli pred ním: začal súd a otvorili sa knihy.
11. Pozeral som sa pri zvuku veľkých rečí, ktoré hovoril roh; pozeral som sa kým bolo zviera zabité, jeho telo zničené a hodené do blčiaceho ohňa.
12. Aj ostatným zvieratám už bola odňatá moc a bola im určená dĺžka života na istý čas.
13. Videl som v nočnom videní a hľa, v oblakoch neba prichádzal ktosi ako Syn človeka; prišiel až k Starcovi dní, priviedli ho pred neho.
14. A jemu bola odovzdaná vláda a kráľovstvo, takže jemu slúžili všetky národy, kmene a nárečia; jeho vláda je vláda večná, ktorá nezaniká, a jeho kráľovstvo, ktoré nezahynie.
15. Môj - Danielov - duch ustrnul v schránke a videnia, ktoré mi prešli hlavou, ma podesili.
16. Priblížil som sa k jednému z tých, čo tam stáli, a pýtal som sa ho na istotu o tomto všetkom. I povedal mi a vyložil mi význam vecí:
17. Tieto štyri veľké zvieratá sú štyria králi, ktorí povstanú zo zeme.
18. Ale kráľovstvo dostanú svätí Najvyššieho a kráľovstvo si udržia naveky a na veky vekov.
19. Potom som chcel istotu o štvrtom zvierati, ktoré bolo odlišné od všetkých, nadmieru hrozné, zuby malo zo železa a pazúry z kovu; žralo a drúzgalo, ostatok však šliapalo nohami.
20. A o desiatich rohoch, ktoré malo na hlave, a o tom zvláštnom, ktorý vyrástol a pred ktorým tri klesli; na tomto rohu boli oči a ústa, ktoré hovorili veľké veci, a podľa výzoru bol väčší než ostatné.
21. Díval som sa a tento roh viedol vojnu so svätými a prevládal ich,
22. kým neprišiel Starec dní a dal právo svätým Najvyššieho. A prišiel čas, keď kráľovstvo dostali svätí.
23. Povedal toto: Štvrté zviera bude štvrté kráľovstvo na zemi, ktoré bude rozdielne od všetkých kráľovstiev, bude zožierať, mlátiť a šliapať celú zem.
24. A desať rohov: z toho kráľovstva povstane desať kráľov, po nich však povstane iný, ten bude rozdielny od skorších a troch kráľov zosadí.
25. Bude hovoriť reči proti Najvyššiemu a bude nivočiť svätých Najvyššieho, bude chcieť zmeniť časy a zákon a budú odovzdaní do jeho ruky na čas a časy a pol času.
26. Ale bude zasadať súd a odníme mu moc, aby ju zničil a zhubil až do konca.
27. Kráľovstvo však, vláda a moc nad kráľovstvami pod celým nebom bude odovzdaná ľudu svätých Najvyššieho; jeho kráľovstvo je večné kráľovstvo a jemu slúžia a poslúchajú ho všetky mocnárstva.
28. (Potiaľto je koniec vecí.) Mňa, Daniela, veľmi predesili moje myšlienky, tvár sa mi zmenila, ale vec som zachoval vo svojom srdci.“

Kapitola 8

1. V treťom roku kralovania kráľa Baltazára zjavilo sa mne, Danielovi, videnie po tom, ktoré sa mi zjavilo na začiatku.
2. Mal som videnie a vo videní som bol v pevnosti Súzy, ktorá je v provincii Elam. Vo videní som videl, že som pri rieke Ulai.
3. Keď som zdvihol oči, videl som barana stáť pri rieke, mal dva rohy; rohy boli vysoké, jeden však bol vyšší ako druhý, ten vyšší vyrástol neskôr.
4. Díval som sa, ako baran klal proti západu, proti severu a proti juhu, neobstálo pred ním nijaké zviera a nik ich nevyšľobil z jeho moci; robil, ako sa mu páčilo, a mohutnel.
5. Ako som to pozoroval, hľa, cap prichádzal od západu nad celým povrchom zeme, ale zeme sa nedotýkal. Cap mal nápadný roh medzi očami.
6. I priblížil sa k dvojrohému baranovi, ktorého som videl stáť pri rieke, a bežal k nemu v návale svojej sily.
7. Videl som ho, ako došiel k baranovi, rozzúrnil sa naň, preklal barana a dolámal mu oba rohy, a baran nemal sily sprotiviť sa mu. Zhodil ho teda na zem, pošliapal ho a nebolo toho, kto by bol barana vyslobodil z jeho moci.
8. Cap však veľmi vzrástol, a keď zmohutnel, veľký roh sa zlomil a miesto neho vyrástli štyri značné na štyri vetry neba.
9. Potom z jedného z nich vyrástol jeden malý roh a nadmieru zmohutnel proti juhu, proti východu a proti nádhere.
10. I narástol až po nebeské vojsko, zhodil na zem z vojska, z hviezd a pošliapal ich.
11. Narástol až po Knieža vojska, odňal mu ustavičnú obeť a zvrhol miesto jeho svätyne.
12. Hriешnym spôsobom (?) postavil vojsko proti ustavičnej obeť a zvrhol pravdu na zem; urobil to a darilo sa mu.
13. Tu som počul hovoriť svätého. Ktorýsi svätý totiž vrazil komusi, kto sa pýtal: „Dokedy bude videnie o ustavičnej obeť a o hriechu, ktorý pošliapaním zničí svätyňu a vojsko?“
14. Odpovedal mu: „Do dvetisícristo večerov - rán, potom sa oslobodí svätyňa.“
15. Keď som potom ja, Daniel, mal videnie, usiloval som sa porozumieť. Vtom zastal predom mnou ktosi, vyzeral ako muž.
16. I počul som nad Ulaiom ľudský hlas, volal a hovoril: „Gabriel, vysvetli tamtomu videnie!“
17. Nato prišiel k miestu, kde som stál, a ako prichádzal, naľakal som sa a padol som na tvár. On mi však vrazil: „Rozumej, syn človeka, lebo videnie sa vzťahuje na konečný čas.“
18. A kým so mnou hovoril, omdlený som ležal tvárou na zemi. Potom sa ma dotkol, postavil ma na moje miesto
19. a vrazil: „Hľa, ja ti oznámim, čo sa stane na konci hnevu, lebo sa vzťahuje na konečný čas.“
20. Dvojrohý baran, ktorého si videl, sú králi: médsky a perzský.
21. Cap je grécky kráľ a veľký roh, ktorý bol medzi očami, to je prvý kráľ.
22. A že sa zlomil a miesto neho vyrástli štyri: štyri kráľovstvá povstanú z národa, nie však v jeho sile.
23. Na konci ich kralovania, keď hriешnici doplnia mieru, povstane kráľ s bezočivou tvárou, ktorý sa vyzná v úkladoch.
24. Vzrastie jeho moc, nie však z vlastnej sily, neveriteľne bude pustošiť, bude sa mu dariť a urobí to: bude ničiť mocnárov i svätý ľud.
25. Pre jeho rozum budú mať úspech úklady v jeho ruke; vo svojom srdci sa bude vyvyšovať, bezstarostne bude nivočiť mnohých, povstane proti kniežatú kniežat, bude však zlomený bez (prispenia) ruky.
26. Videnie o večeroch a ránoch, o ktorom je reč, je pravda. A ty uzavri videnie, lebo sa vzťahuje na mnohé dni.“
27. Ja, Daniel, som však omdlieval a dni som chorľavel. Keď som vstal, konal som službu kráľovi a bol som rozrušený pre videnie, ale nebolo, kto by ho bol vložil.

Kapitola 9

1. V prvom roku Asuerovho syna Dária z potomstva Médov, ktorý sa stal kráľom nad kráľovstvami Chaldejcov,
2. v prvom roku jeho panovania som ja, Daniel, pochopil z kníh počet rokov, o ktorých hovoril Pán prorokovi Jeremiášovi, že sa totiž má naplniť sedemdesiat rokov, kým bude Jeruzalem v zrúcaninách.
3. I obrátil som tvár k svojmu Pánovi, k Bohu, aby som ho hľadal modlitbou a prosbami s pôstom, vrecovinou a popolom.
4. Modlil som sa teda k Pánovi, svojmu Bohu, a vyznával som sa. I hovoril som: „Prosím, Pane, Bože veľký a hrozný, ktorý zachovávaš zmluvu a milosrdenstvo k tým, čo ťa milujú a zachovávajú tvoje príkazy!
5. Zhrešili sme, konali sme zlo a páchali nepravosť; vzbúrili sme sa a odklonili sme sa od tvojich príkazov a od tvojho práva.
6. Nepočúvali sme na tvojich sluhov, prorokov, ktorí v tvojom mene hovorili našim kráľom, našim kniežatám, našim otcom a celému ľudu krajiny.
7. Tebe, Pane, náleží spravodlivosť, nám však zahanbená tvár, akú ju majú dnes mužovia Júdska, obyvatelia Jeruzalema a všetci Izraeliti, blízki i vzdialení v rozličných krajinách, kde si ich zahnal pre ich nevernosť, ktorou sa proti tebe prehrešili.
8. Nám, Pane, našim kráľom, našim kniežatám a našim otcom, ktorí zhrešili proti tebe, patrí zahanbená tvár.
9. Pánovi, nášmu Bohu, svedčí milosrdenstvo a zľutovanie, pretože sme sa vzbúrili proti nemu
10. a nepočúvali sme hlas Pána, svojho Boha, aby sme kráčali podľa jeho zákonov, ktoré položil pred nás prostredníctvom svojich sluhov prorokov.
11. Celý Izrael prestúpil tvoj zákon a odvrátil sa, aby nepočul tvoj hlas. Nuž padla na nás kliatba a prísaha, napísaná v zákone Božieho sluhu Mojžiša, pretože sme zhrešili proti nemu.
12. Splnil na nás a na našich sudcoch, ktorí nás súdili, slovo, ktoré hovoril: že dopustí na nás veľké nešťastie; veď sa pod celým nebom neprihodilo niečo také, ako sa prihodilo v Jeruzaleme.
13. Ako je napísané v Mojžišovom zákone, zastihlo nás všetko nešťastie a neuprosovali sme tvár Pána, svojho Boha, aby sme sa odvrátili od svojich zločinov a pochopili tvoju vernosť.
14. Pán bedlil nad nešťastím a priviedol ho na nás, pretože Pán, náš Boh, je spravodlivý vo všetkých svojich činoch, ktoré učinil; veď sme nepočúvali jeho hlas.
15. Teraz však, Pane, Bože náš, ktorý si vyviedol svoj ľud pevnou rukou z Egypta a po dnešný deň si si urobil meno: zhrešili sme, spáchali sme zlo.
16. Prosím, Pane, nech sa podľa celej tvojej spravodlivosti odvráti tvoj hnev a tvoja prchkosť od tvojho mesta Jeruzalema, od tvojej svätej hory, veď pre naše hriechy a pre zločiny našich otcov je Jeruzalem a tvoj ľud na potupu všetkým, ktorí sú okolo nás.
17. Teraz však, Bože náš, vyslyš modlitbu svojho sluhu a jeho prosby a kvôli sebe samému rozsvieť svoju tvár nad svojou spustošenou svätynou.
18. Nakloň, Bože, svoje ucho a počuj; otvor svoje oči a pozri na našu opustenosť a na mesto, nad ktorým sa vzýva tvoje meno; veď nie pre svoju spravodlivosť predostierame svoje prosby pred tvoju tvár, ale pre tvoje veľké milosrdenstvo!
19. Vyslyš, Pane, zľutuj sa, Pane, pozoruj a urob, nemeškaj kvôli sebe samému, Bože môj, veď sa vzýva tvoje meno nad твоjím mestom a nad твоjím ľuďom!“
20. Ešte som hovoril a modlil som sa a vyznával som svoj hriech a hriech svojho ľudu, Izraela, a predkladal som Pánovi, svojmu Bohu, svoje prosby za svoju svätú horu;
21. ešte som hovoril v modlitbe, keď rýchle priletel muž, Gabriel, ktorého som videl predtým vo videní, a dotkol sa ma v čase večernej obety.
22. Počúval ma, zhováral sa so mnou a riekol: „Daniel, teraz som prišiel, aby som ťa zrozumiteľne poučil.
23. Na začiatku tvojich prosieb vyšla reč a ja som prišiel vyložiť ti ju, pretože si miláčik. Pozoruj teda reč a porozumej videnia!

24. Sedemdesiat týždňov je určených pre tvoj ľud a pre tvoje sväté mesto, aby sa ukončil zločin a aby prestal hriech, aby sa uzmierila vina a priviedla sa večná spravodlivosť, spečatilo sa videnie a proroctvo a bol pomazaný Svätý svätých.

25. Vedz teda a pochop: Od vyjdenia rozkazu, aby sa Jeruzalem znova postavil, až po pomazané knieža bude sedem týždňov a šesťdesiatdva týždňov; znovu sa postaví ulica i múry v úzkosti časov.

26. Po šesťdesiatich dvoch týždňoch zabijú pomazaného bez toho, že by mal (vynu). A ľud s kniežaťom, ktorý má prísť, zničí mesto a svätyňu; koniec toho bude pustošenie a po vojne bude predurčené ničenie.

27. V jednom týždni však potvrdí zmluvu s mnohými a v polovici týždňa prestane obeta a žertva, v chráme však bude ohavné spustošenie a až do dovršenia a do konca potrvá spustošenie.“

Kapitola 10

1. V treťom roku perzského kráľa Kýra bolo Danielovi, ktorý sa volá Baltazár, zjavené slovo. Slovo o veľkom utrpení je pravdivé. Pozoroval to slovo a vo videní dostal vysvetlenie.
2. V tých dňoch som bol ja, Daniel, v smútku za celé tri týždne.
3. Chutný chlieb som nezjedol, mäso a víno mi nevošlo do úst a vôbec som sa nepomazal, kým neprešli celé tri týždne.
4. Na dvadsiaty štvrtý deň prvého mesiaca som však bol pri brehu veľkej rieky, (je to Tigris).
5. Zdvihol som oči, díval som sa a hľa, človek odiaty do plátna a driek mal prepásaný ofazským zlatom.
6. Jeho telo bolo ako chryzolit, jeho tvár ako zjav blesku, jeho oči ako ohnivé fakle, jeho ramená a nohy ako svit ligotavého kovu a zvuk jeho reči ako hukot zástupu.
7. Videnie som videl ja, Daniel, sám, mužovia však, ktorí boli so mnou, videnie nevideli, iba sa ich zmocnil veľký strach a utekali sa schovať.
8. Ostal som teda sám a videl som toto veľké videnie. Nezvýšilo mi sily, ale aj môj výzor sa hrozne zmenil a neudržal som si silu.
9. Vtom som počul zvuk jeho slov. A len čo som počul zvuk jeho slov, padol som omdletý na tvár a ležal som tvárou k zemi.
10. Tu sa ma dotkla ruka a zdvihla ma na kolená a na dlane rúk
11. a povedal mi: „Daniel, miláčik, sleduj slová, ktoré ti ja hovorím, a postav sa na svoje miesto, lebo teraz som poslaný k tebe.“ Kým mi hovoril tieto slová, vstal som s chvením.
12. I riekol mi: „Neboj sa, Daniel! Od prvého dňa, čo si si upriamil srdce, aby si pochopil a pokoroval sa pred svojím Bohom, sú vyslyšané tvoje slová a ja som prišiel pre tvoje slová.
13. Ale knieža Perzského kráľovstva stálo proti mne dvadsaťjeden dní a hľa, Michal, jedno z prvých kniežat, prišlo mi na pomoc a nechal som ho tam pri kniežati perzského kráľa.
14. Prišiel som teda vyložiť, čo postihne na konci dní tvoj ľud, lebo o tých dňoch bude ešte videnie.“
15. Kým mi hovoril tieto slová, sklonil som si tvár k zemi a mlčal som.
16. A hľa, ľudským spôsobom sa mi dotkol perí. Nato som otvoril ústa, a povedal som tomu, čo stál proti mne: „Pane môj, pri videní som sa zvíjal od bolesti a neostalo vo mne sily.
17. Ako by teda mohol sluha môjho pána hovoriť tu s mojím pánom? Veď vo mne odteraz niet sily, ani dych nezostal vo mne!“
18. Vtom sa ma znova dotkol ten, čo vyzeral ako človek a posilňoval ma.
19. I povedal mi: „Neboj sa, miláčik, pokoj s tebou, posilni, posilni sa!“ A kým hovoril so mnou, nadobudol som silu a vravel som: „Hovor, môj pane, veď si ma posilnil!“
20. Hovoril teda: „Či vieš, prečo som prišiel k tebe? Ale oznámim ti, čo je napísané v spoľahlivom písme.
21. A teraz sa vrátim bojovať s perzským kniežaťom. Len čo vytiahnem, už prichádza knieža grécke; a niet jediného, kto by mi proti nim pomáhal, okrem Michala, vášho kniežaťa.

1. A ja som v prvom roku Dária Médskeho stál na jeho posilnenie a pomoc.
2. Teraz ti však zvestujem pravdu. Ešte traja králi povstanú v Perzii a štvrtý získa väčšie bohatstvo než všetci. Keď bude mocný, pomocou svojho bohatstva zburcuje všetko proti kráľovstvu Grékov.
3. I povstane hrdinský kráľ, bude mať veľké mocnárstvo a bude konať podľa svojej ľubovôle.
4. Len čo však povstane, jeho kráľovstvo sa zrúti a rozdelí sa na štyri vetvy nebies, ale nie medzi jeho potomstvo, ani to nebude vláda, akou on vládol, lebo jeho kráľovstvo sa rozbije v prospech iných, nie tamých.
5. Kráľ juhu zosilnie a jedno z jeho kniežat bude silnejšie ako on a bude vládnuť; jeho vláda bude mocná.
6. Po rokoch sa však spoja a dcéra kráľa juhu pôjde ku kráľovi severu urobiť vyrovnanie. Ale neudrží si vládu ramena, neobstojí ani on, ani jeho rameno, ale bude vydaná ona a tí, čo ju priviedli, i ten, čo ju splodil, aj ten, čo jej bol svojho času na pomoci.
7. Potom povstane výhonok z jej koreňov, chopí sa moci a dôjde k pevnostiam kráľa severu, vystúpi proti nim a zmocní sa (ich).
8. Aj ich bohov spolu s liatinami a skvostnými striebornými a zlatými nádobami odnesie do zajatia do Egypta; tam bude stáť roky nad kráľom severu.
9. Potom pôjde do kráľovstva kráľa juhu, ale vráti sa do svojej krajiny.
10. Jeho synovia sa však vzbúria, zhromaždia veľký zástup vojska, budú tiahnuť, zaplavia a prerazia, potom sa vrátia a budú zúriť proti pevnostiam.
11. Nato sa roztrpčí kráľ juhu a bude proti nemu, proti kráľovi severu, bojovať, postaví veľké množstvo a dostane množstvo do svojej ruky.
12. Zajme množstvo, až sa mu bude vyvyšovať srdce, porazí desaťtisíce, ale nebude dosť silný.
13. Kráľ severu totiž znovu postaví armádu, väčšiu než prv, a po čase, po rokoch bude tiahnuť s veľkým vojskom a značným bohatstvom.
14. V tých časoch mnohí povstanú proti kráľovi juhu a synovia násilníkov z tvojho ľudu sa zdvihnú, aby naplnili videnie, ale padnú.
15. Príde kráľ severu, nakopí násyp a zaujme mesto s pevnosťami; ramená juhu neobstoja a jeho vybraný ľud nemá sily obstať.
16. Ten, čo príde proti nemu, bude robiť, ako sa mu zachce, nik neobstojí pred ním. Zastaví sa v nádhernej zemi a nivočenie bude v jeho ruke.
17. Bude hľadiť, aby sa do jeho moci dostalo celé jeho kráľovstvo, vyrovná sa s ním a dá mu dcéru žien, aby ho zničil, no nestane sa to, nebude tak.
18. Potom obráti tvár k ostrovom a mnohé zaujme; istý veľmož mu však zarazí úsmešky, ba odplatí mu posmech.
19. Potom obráti tvár k pevnostiam svojej krajiny, no padne a nebude ho.
20. Miesto neho povstane taký, čo pošle vyberača do nádherného kráľovstva, ale za niekoľko dní sa zlomí, nie však pomocou hnevu ani vojny.
21. Miesto neho povstane opovrhovaný, ktorému nedajú kráľovskú poctu; no príde potichučky a úkladmi sa zmocní kráľovstva.
22. Valiace sa vojská budú spreď neho zmetené a zlomené, aj knieža zmluvy.
23. Len čo sa kto s ním spojí, bude strojiť úklady, bude postupovať a zosilnie pomocou malého ľudu.
24. Bezpečne vnikne do najtučnejších krajín a bude robiť, čo nerobili jeho otcovia ani otcovia jeho otcov; korisť, plen a majetok im rozhádže a bude mať plány proti ich pevnostiam, no len dočasu.
25. Potom si zburcuje silu a srdce s veľkým vojskom proti kráľovi juhu. Kráľ juhu sa však vyberie do vojny s veľkým a neobyčajne mocným vojskom, lenže neobstojí, pretože bude snovať proti nemu úklady.
26. Ved' ho zlomia tí, čo jedia jeho pokrm, jeho vojsko odpláva a padnú mnohí prebodnutí.
27. Srdce oboch kráľov sa obráti na zlo a pri jednom stole budú hovoriť lož, ale nepodarí sa im to, lebo koniec je ešte na čas odložený.

28. Potom sa vráti s veľkým bohatstvom do svojej krajiny, srdce si obráti proti svätej zmluve, bude konať proti nej a vráti sa do svojej krajiny.
29. V určitom čase pôjde znovu na juh, ale posledný prípad nebude ako predošlý.
30. Pôjdu proti nemu kitijské lode, ochabne a vráti sa, i bude sa zlosť na svätú zmluvu a bude konať (proti nej), potom sa vráti a obráti svoju pozornosť na tých, čo opustili svätú zmluvu.
31. Povstanú z neho ramená a znesvätia pevnú svätyňu, odstránia ustavičnú obeť a postavia ohavnosť spustošenia.
32. Tých, čo hrešia proti zmluve pochlebovaním, privedie k odpadu, ale ľud tých, čo poznajú svojho Boha, ostane pevný a bude konať.
33. Rozumní z ľudu privedú mnohých k chápaniu, ale začas budú padať pod mečom, v plameňoch, v zajatí a pri plienení.
34. Keď však budú padať, dostane sa im malej pomoci a mnohí sa k nim pokrytecky pridajú.
35. Niektorí z rozumných klesnú, aby sa zbavili trosky, očistili a obielili do konečného času, lebo do istého času ešte trvá.
36. Kráľ bude konať podľa svojej ľubovôle a bude sa vyvyšovať a nadúvať nad každého boha; aj proti Bohu bohov bude hovoriť zvláštne veci a bude sa mu dariť, kým sa neukončí hnev, lebo čo je určené, sa splní.
37. Ani bohov svojich otcov si nebude všímať, ani miláčika žien, ani nijakého boha si nevšímne, lebo sa bude nadúvať nad všetko.
38. Namiesto toho bude uctievať boha pevností a boha, ktorého nepoznali jeho otcovia, bude uctievať zlatom, striebrom, drahokamami a klenotmi.
39. Posilnenie pevností vykoná s cudzím bohom; kto ho uzná, tomu preukáže veľkú česť, tých ustanoví za vládcov nad mnohými a za poplatok im rozdelí krajinu.
40. V poslednom čase bude s ním bojovať kráľ juhu; a kráľ severu sa vyrúti naňho s vozmi, jazdcami a mnohými loďami; príde do krajín, zaplaví a prejde.
41. Potom vnikne do nádhernej krajiny a mnohé (krajiny) padnú. Ale títo sa vyslobodia z jeho ruky: Edom, Moab a hlavná časť Amončanov.
42. Vystrie ruku proti krajinám a egyptská krajina neunikne.
43. Zmocní sa pokladov zlata a striebra a všetkých cenností Egypta; Líbyjci však a Etiópci budú v jeho sprievode.
44. Ale poplašia ho chýry z východu a severu, preto s veľkou zlosťou odíde, aby znivočil a spustošil mnohých.
45. Svoje palácové stany rozostaví medzi morami a nádhernou svätou horou. Dôjde však ku svojmu koncu a nepomôže mu nik.

Kapitola 12

1. V tom čase povstane Michal, veľké knieža, čo stojí nad synmi tvojho národa: Bude to čas úzkosti, aký nebol, odkedy povstal národ až po ten čas. V tom čase bude tvoj ľud oslobodený, každý, koho nájdú zapísaného v knihe.
2. A mnohí z tých, čo spia v prachu zeme, sa zobudia; niektorí na večný život, iní na hanbu a večnú potupu.
3. Rozumní sa budú skvieť ako lesk oblohy a tí, čo mnohých priviedli k spravodlivosti, budú ako hviezdy na večné veky.
4. Ty však, Daniel, uzavri slová a zapečat' knihu na posledný čas; mnohí ju preskúmajú a rozšíri sa poznanie.“
5. Ja, Daniel, som videl, hľa, dvaja iní stáli, jeden na jednom brehu rieky, druhý na druhom brehu rieky.
6. I spýtal som sa muža, ktorý bol oblečený do plátna a stál nad vodou rieky: „Kedy bude koniec týchto zázračných vecí?“
7. Tu som počul muža, ktorý bol oblečený do plátna a stál nad vodami rieky. Zdvihol pravicu i ľavicu k nebu a prisahal na toho, čo večne žije: „Áno, na čas, časy a polovicu, a keď sa dovŕši zlomenie moci svätého ľudu, skončí sa toto všetko.“
8. Ja som počul, ale nerozumel som. Preto som povedal: „Pane, čo bude koniec týchto vecí?“
9. I riekol: „Choď, Daniel, lebo slová sú uzavreté a zapečatené do posledného času.“
10. Mnohí sa očistia, obielia a zbavia sa trosky; bezbožní budú konať bezbožne, ani jeden bezbožník nepochopí, ale rozumní pochopia.
11. A od času, čo odstráni ustavičnú obeť a postavia ohavnosť spustošenia, uplynie tisícvestodeväťdesiat dní.
12. Šťastný, kto bude čakať a dosiahne tisíctristotridsaťpäť dní.
13. Ty však choď ku koncu a odpočívaj! No potom vstaň k svojmu údelu na konci dní!“

1. V Babylone býval istý muž, menom Joakim.
2. Vzal si za manželku Helkiášovu dcéru Zuzanu, ktorá bola veľmi pekná a bohabojná.
3. Keďže jej rodičia boli spravodliví, vychovávali svoju dcéru podľa Mojžišovho zákona.
4. Joakim bol veľmi bohatý a v susedstve domu mal ovocnú záhradu; a pretože bol váženejší ako ostatní, schádzali sa k nemu Židia.
5. V tom roku ustanovili z ľudu za sudcov dvoch starcov, ktorí zdanlivo spravovali ľud.
6. Oni sa zdržiavali v Joakimovom dome a všetci, ktorí mali spory, prichádzali k nim.
7. Keď potom ľud cez poludnie odchádzal, vošla Zuzana prechádzať sa do záhrady svojho muža.
8. Starci ju každý deň videli vchádzať a prechádzať sa, i zahoreli žiadostivosťou k nej.
9. Rozvrátili si myseľ, odvrátili si oči, že nevideli nebo, a nepripomenuli si spravodlivé rozsudky.
10. Oboch teda zranila láska k nej, ale svoj bôľ si vzájomne neprezradili,
11. lebo sa hanbili prezradiť svoju žiadosť, že sa chcú s ňou stretnúť,
12. iba zo dňa na deň žiadostivejšie sa usilovali vidieť ju. I hovorili si:
13. „Podme domov, je čas obeda!“ A keď vyšli, vzdialili sa od seba.
14. Keďže sa však vrátili, stretli sa, a keď sa vzájomne dopytovali na dôvod, priznali sa k svojej žiadostivosti a spoločne si ustálili čas, kedy ju môžu nájsť samu.
15. Ako striehli na príhodný deň, vošla raz - ako včera i predvčerom - len s dvoma slúžkami a chcela sa v záhrade kúpať; bola totiž horúčosť.
16. A nebolo tam nikoho okrem dvoch starcov, ktorí sa schovali a pozorovali ju.
17. I povedala slúžkam: „Doneste mi olej a masti, ale dvere zatvorte, okúpem sa.“
18. Urobili podľa rozkazu, zatvorili dvere záhrady a zadnými dvierkami odišli doniesť, čo rozkázala; nevedeli, že sú dnu schovaní starci.
19. Keď však slúžky odišli, dvaja starci vstali, pribehli k nej a vraveli:
20. „Pozri, dvere záhrady sú zatvorené, nik nás nevidí a my sme žiadostiví po tebe, nuž pristaň a oddaj sa nám!
21. Ak by si nechcela, budeme proti tebe svedčiť, že bol s tebou nejaký mladík, a preto si poslala slúžky preč.“
22. Zuzana zakvílila a povedala: „Úzkosť ma zvierá z každej strany: veď ak to urobím, bude mi to smrťou, ak však neurobím, neuniknem vašim rukám!
23. Ale je pre mňa lepšie bez činu upadnúť do vašich rúk, než zhrešiť pred Pánovou tvárou.“
24. Vtom Zuzana zvolala veľkým hlasom, ale zvolali proti nej aj starci.
25. A jeden bežal k dverám záhrady a otvoril.
26. Keď sluhovia domu počuli zo záhrady krik, vbehli cez zadné dvierka pozrieť, čo sa deje.
27. Keď im starci rozpovedali svoje reči, sluhovia sa veľmi hanbili, veď o Zuzane sa nehovorilo nikdy nič podobné.
28. Keď na druhý deň prišiel ľud k jej manželovi, prišli aj dvaja starci, plní zločinného úmyslu proti Zuzane, aby ju mohli zabiť.
29. Hovorili pred ľuďom: „Pošlite po Helkiášovu dcéru Zuzanu, Joakimovu manželku!“ Hneď aj poslali.
30. I prišla s rodičmi, dietkami a všetkými svojimi príbuznými.
31. Zuzana však bola veľmi nežná a pekného výzoru.
32. Nehanebníci rozkázali, aby sa odhalila - bola totiž zahalená -, aby sa aspoň takto nasýtili jej krásou.
33. Jej príbuzní i všetci, čo ju poznali, plakali.
34. Vtedy uprostred ľudu povstali dvaja starci a položili ruky na jej hlavu.
35. Ona s plačom pozdvihla oči k nebu, veď jej srdce bolo plné dôvery k Pánovi!
36. Starci však vraveli: „Keď sme sa my prechádzali po záhrade, vošla táto s dvoma slúžkami, zatvorila dvere záhrady a poslala slúžky preč.“
37. Vtom k nej prišiel mladík, ktorý bol ukrytý, a zhrešil s ňou.

38. My sme boli v rohu záhrady, a keď sme videli zločin, pribehli sme k nim a videli sme ich spolu hrešiť.
39. Jeho sme nemohli chytiť, pretože bol mocnejší ako my, otvoril dvere a vyskočil von.
40. Keď sme dolapili túto, spytovali sme sa jej, kto je ten mladík, ale nechcela prezradiť. Toto dosvedčujeme!“
41. Zástup im ako starcom a sudcom uveril a odsúdil ju na smrť.
42. Zuzana však zvolala veľkým hlasom: „Bože večný, ktorý poznáš skryté veci, ktorý vieš všetko skôr, ako sa stane,
43. ty vieš, že svedčili proti mne falošne; pozri, umieram, hoci som neurobila nič z toho, čo títo zločinne svedčia proti mne.“
44. A Pán vyslyšal jej hlas.
45. Keď ju viedli na smrť, vzbudil Pán svätého ducha v istom mladom chlapcovi, ktorý sa volal Daniel,
46. i zvolal veľkým hlasom: „Ja som čistý od krvi tejto (ženy).“
47. Všetok ľud sa obrátil k nemu so slovami: „Čo je to za reč, čo hovoríš?“
48. On si stal doprostred nich a povedal: „Takí hlúpi ste, synovia Izraela? Bez súdu, bez stopovania pravdy ste odsúdili dcéru Izraela!
49. Obnovte súd, pretože falošne svedčili proti nej!“
50. Ľud sa v náhlosti vrátil a starší mu povedali: „Pod', sadni si medzi nás, pretože ti Boh dal vážnosť starca!“
51. Nato im Daniel povedal: „Oddelte ich ďaleko od seba, ja ich rozsúdim!“
52. Keď ich teda od seba oddelili, zavolať jedného z nich a povedal mu: „Ty, čo si zostarel v zločinných dňoch, teraz došli tvoje hriechy, ktoré si predtým páchal,
53. keď si vynášal nespravodlivé rozsudky, utláčal nevinných a prepúšťal vinných, hoci Pán riekol: Nevinného a spravodlivého nezabiješ!
54. Nuž teraz, ak si ju videl, povedz, pod akým stromom si ich videl zhovárať sa?“ Ten odpovedal: „Pod lentyškom.“
55. Nato Daniel povedal: „Krásne si luhal proti vlastnej hlave; hľa, Boží anjel dostal od Boha výrok a rozsekne ťa na dvoje.“
56. Keď ho odvedli, rozkázal, aby prišiel druhý; i povedal mu: „Semä kanaánske, a nie júdske, krása ťa zviedla a žiadostivosť ti rozvrátila srdce.
57. Takto ste robievali dcéram Izraela a ony sa zo strachu dali s vami do reči; Júdova dcéra však nestrpela vašu nepravosť.
58. Teraz mi teda povedz, pod akým stromom si ich dochytil zhovárať sa?“ On povedal: „Pod dubom.“
59. Daniel mu však odpovedal: „Krásne si luhal aj ty proti vlastnej hlave. Boží anjel totiž čaká s mečom, aby ťa preťal napoly a usmrtil vás.“
60. Nato celý zástup zvolal veľkým hlasom a dobrorečil Pánovi, ktorý zachraňuje tých, čo v neho dúfajú.
61. I pozdvihli sa proti dvom starcom, lebo ich Daniel z vlastných úst usvedčil, že vydali falošné svedectvo, a naložili s nimi, ako oni zločinne nakladali so svojím blíznym;
62. aby sa všetko konalo podľa Mojžišovho zákona, usmrtili ich a nevinná krv sa v ten deň zachránila.
63. Helkiáš však a jeho žena chválili Boha za svoju dcéru Zuzanu spolu s jej mužom Joakimom a všetkými príbuznými, pretože sa na nej nenašlo nič podlého.
64. A od toho dňa i naďalej ostal Daniel veľký v očiach ľudu.
65. Kráľa Astyaga uložili k jeho otcovi a jeho kráľovstvo prevzal Peržan Kýros.

1. Daniel bol kráľovým hosťom a váženejším než ostatní jeho priatelia.
2. Babylonci mali modlu, ktorá so volala Bél; každý deň jej venovali dvanásť meríc múky, štyridsať oviec a šesť krčahov vína.
3. Aj kráľ si ju uctieval a chodil sa jej každý deň klaňať. Ale Daniel sa klaňal svojmu Bohu. Kráľ sa ho pýtal: „Prečo sa neklaniaš Bélovi?“
4. On mu odpovedal: „Preto, že si nectím rukou robené modly, ale živého Boha, ktorý stvoril nebo a zem a má vládu nad každým telom.“
5. Kráľ mu povedal: „Nezdá sa ti, že Bél je živý boh? Či nevidíš, koľko zje a vypije každý deň?“
6. Daniel odpovedal so smiechom: „Nemýl sa, kráľu; ten je zdnuka blatom, zvonku kovom a ešte nikdy nejedol.“
7. Kráľ s hnevom zavolať jeho kňazov a povedal: „Ak mi nepoviete, kto tie hostiny poje,
8. zomriete, ale ak dokážete, že to poje Bél, zomrie Daniel, pretože sa rúhal Bélovi.“ Daniel vrazil kráľovi: „Nech sa stane podľa tvojho slova!“
9. Bélových kňazov bolo sedemdesiat, okrem žien a detí. Potom prišiel kráľ s Danielom do chrámu
10. a Bélovi kňazi povedali: „Pozri, my vyjdeme von, ty však, kráľu, predlož pokrmy, namiešaj a polož vína, zamkni dvere a zapečat ich svojím prsteňom.
11. A keď ráno prídeš a nezistíš, že Bél všetko pojedol, nech podstúpime smrť; alebo Daniel, ktorý na nás luhal.“
12. Nerobili si starosti, pretože pod stolom urobili tajný vchod, pravidelne cezeň vchádzali a veci poodnášali.
13. Keď však oni odišli a kráľ predložil Bélovi pokrmy, Daniel dal svojim sluhom rozkaz, priniesli popol a posypali celý chrám pred samým kráľom. Potom vyšli, zamkli dvere, zapečatili kráľovým prsteňom a odišli.
14. V noci však, ako obyčajne, prišli kňazi aj ich ženy a deti a všetko pojedli a popili.
15. Kráľ vstal za svitania a Daniel s ním.
16. I pýtal sa: „Sú pečate porušené, Daniel?“ On odpovedal: „Neporušené, kráľu!“
17. A keď potom kráľ otvoril dvere a pozrel na stôl, veľkým hlasom zvolal: „Veľký si Bél a niet u teba nijakého podvodu!“
18. Ale Daniel sa smial, zachytil kráľa, aby nevkročil dnu, a povedal: „Pozri si podlahu a všimni si, či sú to stopy.“
19. Kráľ vrazil: „Vidím stopy mužov, žien a detí.“ Nato dal rozhnevaný kráľ
20. pochytať kňazov aj ich ženy a deti; i ukázali mu tajné dvere, ktorými vchádzali a stovili veci, ktoré boli na stole.
21. Kráľ ich pozabíjal a Béla vydal Danielovi na ľubovôľu. A on ho zrútil spolu i s chrámom.
22. Bol však veľký drak, ktorého Babylonci ctili,
23. a kráľ povedal Danielovi: „Aj o tomto povieš, že je z kovu? Pozri, žije, je a pije; klaňaj sa mu teda!“
24. Ale Daniel odpovedal: „Pánovi, svojmu Bohu, sa budem klaňať, pretože on je živý Boh.
25. Ty však, kráľu, zmocni ma a ja draka zabijem bez meča a bez palice.“ Na čo kráľ povedal: „Zmocňujem ťa!“
26. Daniel vzal smolu, loj a vlasy, uvaril to spolu, narobil bochníkov a dal ich drakovi do pysku. Keď to drak zožral, roztrhlo ho. I povedal: „Pozrite, čo ste uctievali!“
27. Keď to Babylonci počuli, veľmi sa rozhnevali, zhromaždili sa ku kráľovi a hovorili: „Kráľ sa stal Židom, zrútil Béla, zabil draka a povraždil kňazov.“
28. Keď došli ku kráľovi, vrazili: „Vydaj nám Daniela, ináč zabijeme teba aj tvoj dom!“
29. Keď kráľ videl, že naňho mocne doliehajú, pod nátlakom im Daniela vydal.
30. A oni ho hodili do ľavovej jamy, kde ostal šesť dní.
31. V jame bolo sedem levov, ktorým dávali každý deň dve telá a dve ovce; ale v ten deň im ich nedali, aby zožrali Daniela.

32. V Júdsku bol prorok Habakuk, ktorý navaril jedlo, nadrobil do vahančka chleba a išiel na pole, aby to zanesol žencom.
33. Vtom riekol Habakukovi Pánov anjel: „Zanes obed, ktorý máš, do Babylonu Danielovi, ktorý je v levovej jame!“
34. Habakuk odpovedal: „Pane, Babylon som nevidel a jamu nepoznám.“
35. Nato ho Pánov anjel chytil za temä, niesol ho za vlasy a položil ho rýchlosťou svojho dychu nad levovú jamu.
36. A Habakuk volal: „Daniel, služobník Boží, vezmi si obed, ktorý ti poslal Boh!“
37. Daniel hovoril: „Spomenul si si na mňa, Bože, a neopustil si tých, čo teba milujú.“
38. A Daniel vstal a jedol. Anjel však zaraz zanesol Habakuka naspäť na jeho miesto.
39. Na siedmy deň prišiel kráľ nariekať za Danielom. Priblížil sa k jame, pozrel dnu a hľa, Daniel sedel uprostred levov!
40. Vtedy kráľ zvolal veľkým hlasom: „Veľký si, Pane, Bože Danielov!“ A vytiahol ho z levovej jamy.
41. Tých však, čo chceli jeho záhubu, hodil do jamy a čoskoro ich pred ním zožrali.
42. Vtedy kráľ povedal: „Nech sa trasú pred Danielovým Bohom všetci obyvatelia zeme, pretože on je záchranca, ktorý robí znamenia a zázraky na zemi; veď vyslobodil Daniela z levovej jamy!“

Hozeáš

Kapitola 1

1. Slovo Pánovo, ktoré prehovoril k Ozeášovi, synovi Bériho, v dňoch júdskych kráľov Oziáša, Joatama, Achaza a Ezechiáša a v dňoch izraelského kráľa Jeroboama, syna Joasovho.
2. Začiatok Pánovej reči k Ozeášovi. Pán riekol Ozeášovi: „Vezmi si smilnú ženu a deti zo smilstva, lebo smilstvom sa odvracia krajina od Pána.“
3. Išiel teda a vzal si Gomeru, dcéru Debelaima. Ona počala a porodila mu syna.
4. Vtedy mu Pán hovoril: „Daj mu meno Jezrael, lebo ešte chvíľočku a strescem krvnú vinu Jezraela na Jehuovom dome a zruším kráľovstvo domu Izraela.“
5. V ten deň dolámem kušu Izraela v jezraelskom údolí.“
6. I počala znovu a porodila dcéru. Vtedy mu riekol: „Daj jej meno Neomilostená, lebo už viac neomilostím dom Izraela, žeby som im celkom odpustil.“
7. Dom Júdov však omilostím a zachránim ich ako Pán, ich Boh, ale nezachránim ich kušou, mečom, zbrojou vojenskou, ani koňmi, ani jazdcami.“
8. I oddojčila Neomilostenú; potom počala a porodila syna.
9. Vtedy hovoril: „Daj mu meno Nie môj ľud, lebo vy nie ste môj ľud a ja nebudem váš.“

Kapitola 2

1. I bude počet synov Izraela ako piesku morského, ktorý nemožno odvážiť ani zrátať. Vtedy miesto toho, že by im vraveli: Vy ste Nie môj ľud, budú im hovoriť: Synovia živého Boha.
2. I zhromaždia sa synovia Júdu a synovia Izraela pospolu, ustanovia si jednu hlavu a vystúpia z krajiny, lebo veľký bude deň Jezraela.
3. Povedzte svojim bratom: Môj ľud a svojim sestrám: Omilostená!
4. Žalujte si matku, žalujte, lebo nie je mojou manželkou a ja nie som jej manželom. Nech si odstráni z tváre znaky smilstva a spomedzi prs znaky cudzoložstva!
5. Ináč ju vyzlečiem do naha a predstavím ju sťa v deň jej narodenia, urobím ju takou ako púšť, takou, aká je suchá zem, ju spravím a usmrťím ju smädou.
6. Nad jej synmi sa nezlutujem, lebo sú to deti zo smilstva.
7. Bo ich mať smilnila, ich rodička sa dopúšťala nehanebnosti; veď vravela: Pôjdem za svojimi milencami, ktorí mi dávajú chlieb a vodu, vlnu, plátno, olej, nápoje.
8. Hľa, preto tvoju cestu trním ohradím a múrom ju zahatím, že si nenájde chodníčky.
9. Pôjde si za svojimi milencami, ale nedochytí ich, bude ich hľadať, ale nenájde. Vtedy povie: Pôjdem ja a vrátim sa k prvému manželovi, lebo vtedy mi lepšie bolo než teraz.
10. Lenže ona nevie že ja som jej dával obilie a mušt a olej; striebra som jej dal hojnosť a zo zlata Bála spravili.
11. Nuž vezmem si zasa späť v príhodný čas svoje obilie a mušt, keď bude jeho čas; svoju vlnu a svoj ľan si zoberiem, ktorým zakrývala svoju nahotu.
12. Teraz odhalím jej nahotu pred zrakom jej milencov a nevytrhne ju nik z mojej ruky.
13. Urobím koniec všetkým jej rozkošiam, jej sviatkom, novmesiacom, jej sobotám a všetkým slávnostiam.
14. Spustoším jej vinič a figy, o ktorých si vravela: Toto mi je odmena, čo mi dali moji milenci. Urobím z nich les a bude ich žrať poľná zverina.
15. Potrescem ju za dni bálov, keď im prinášala kadidlo, zdobila sa prsteňmi a skvostmi, za svojimi milencami šla, a na mňa zabudla - hovorí Pán.
16. Preto ju ja vyvábim, zavediem ju na púšť a prehovorím k jej srdcu.
17. Potom jej tam dám jej vinice a údolie Achor za bránu nádeje; tam poslúchne ako za dní svojej mladosti, ako keď vystupovala z Egypta.
18. V ten deň - hovorí Pán - bude ma volať: Môj manžel! a nebude ma viac volať: Môj Bál!
19. Odstránim mená bálov z jej úst, nespomenú viac ich meno.
20. V ten deň zmluvu uzavriem s poľnou zverou, s nebies vtáčkami a so zemeplazmi; kušu, meč a vojnu zlomím v krajine; potom budú bývať v bezpečí.
21. Vtedy si ťa navždy zasnúbim, za pravdu a právo si ťa zasnúbim, za lásku a zľutovanie,
22. zasnúbim si ťa za vernosť, takže poznáš Pána.
23. V ten deň vyslyším - hovorí Pán - vyslyším nebesá a tie zasa vyslyšia zem;
24. zem potom vyslyší obilie, mušt a olej a tie vyslyšia Jezraela.
25. A zasejem si ho v krajine, Neomilostenú omilostím, tomu, čo je Nie môj ľud, poviem: Ty si môj ľud a on mi povie: Môj Boh.“

Kapitola 3

1. Pán mi znova riekol: „Chod' a miluj ženu, ktorá má milenca a cudzoloží, ako Pán miluje synov Izraela, hoci sa oni obracajú k iným bohom a majú radi hroznové koláče.“
2. Tak som si ju kúpil za pätnásť strieborných, za chomer a letek jačmeňa.
3. A riekol som jej: „Dlhé dni mi budeš sedieť, nebudeš smilniť a muža mať nebudeš, ja tiež nebudem mať nič s tebou.“
4. Lebo synovia Izraela budú sedieť dlhé dni bez kráľa a bez kniežata, bez obety a pomníka, bez efódu a terafimov.
5. Potom sa synovia Izraela obrátia a hľadať budú Pána, svojho Boha, i Dávida, svojho kráľa. Privinú sa k Pánovi a jeho darom na konci dní.

Kapitola 4

1. Čujte slovo Pánovo, synovia Izraela, lebo Pán sa má súdiť s občanmi krajiny; veď niet vernosti, niet milosrdenstva, ani poznania Boha niet v krajine!
2. „Krivá prísaha, lož, vražda, krádež a cudzoložstvo vnikli a krv stíha krv.
3. Preto smúti krajina a vädne všetko, čo v nej býva, či poľná zverina, či vtáčky nebeské, ešte aj morské ryby hynú.
4. Nech nik nežaluje, nech nik nevyčítuje, tvoj ľud je ako (ten), kto protirečí kňazovi.
5. Lebo klesneš dnes a s tebou klesne i prorok v noci, i tvoju matku znivočím.
6. Môj ľud hynie, lebo nemá poznania. Pretože si odmietol poznanie, odmietnem ťa, nebudeš mi slúžiť ako kňaz. Zákon svojho Boha si zabudol, aj ja zabudnem na tvojich synov.
7. O čo je ich viac, o to väčšmi hrešia proti mne, ich slávu zmením na hanbu.
8. Hriechom môjho ľudu krmia sa a po jeho vine túžbou mrú.
9. Ako ľudu, tak bude aj kňazovi, jeho cesty na ňom potrescem, a jeho skutky mu odplatím.
10. Jesť budú, no nenasýtia sa, smilniť budú, no nerozmnožia sa, lebo nechceli dbať o Pána.
11. Smilstvo, víno a mušt rozum odberá.
12. Môj ľud sa svojho dreva spytuje a učí ho jeho palica, lebo ich zaviedol smilný duch a smilne sa odvrátili od Boha.
13. Na hrebeňoch vrchov prinášajú obety a na pahorkoch prinášajú kadidlo, pod dubom, topolom a terebintou, lebo chládok ich dobrý je. Preto smilnia ich dcéry a cudzoložia ich nevesty.
14. Nie ich dcéry budem trestať pre smilstvo a pre cudzoložstvo ich nevesty, veď sami sa uchylujú k smilniciam, obetujú s neviestkami svätýň, a tak padá nechápavý ľud.
15. Ak smilníš ty, Izrael, nechže Júda nehreší! Do Galgaly nechodte, k Betavenu nevystupujte a neprisahajte sa: Ako žije Pán!
16. Ako krava, ktorá strečkuje, tak strečkuje Izrael. Teraz ho Pán má pásť ako baránka na rozsiahlej pastve?
17. Spoločníkom modiel je Efraim, nechaj ho!
18. Hostina je oddelená, ustavične smilnia, jeho ochrancovia radi prinášajú hanbu.
19. Víchor ich do svojich krídel zahalí a ponosú hanbu pre svoje obety.

Kapitola 5

1. Počujte toto, kňazi, a dom Izraela, pozoruj, nakloňže si ucho, kráľov dom, pretože vám patrí tento súd; stali ste sa v Masfe osídlom, na Tábore sieťou rozostretou.
2. Obety vrhli do priepasti, ja ich karhám všetkých.
3. Ja poznám Efraim a Izrael mi skrytý nie je; lebo si smilnil, Efraim, poškrvrnil sa Izrael.
4. Ich skutky im nedovoľujú vrátiť sa k svojmu Bohu, lebo je v nich smilný duch, takže nepoznajú Pána.
5. Pýcha usvedčuje Izrael do očí, Izrael a Efraim pre svoju vinu padajú a Júda padá s nimi tiež.
6. Idú so svojimi ovcami a dobytkom hľadať Pána, ale ho nenájdu, odtiahol od nich preč.
7. Spreneverili sa Pánovi, áno, cudzích synov splodili; mesiac ich strávi s ich poľami.
8. Trúbte pozaunou v Gabae, v Ráme na trúbu, v Betavene robte krik, za tebou, Benjamín!
9. V deň karhania spustne Efraim, proti kmeňom Izraela pravdu oznámim.
10. Kniežatá Izraela sú podobné tým, čo prekladajú medzníky: svoj hnev na nich ako vodu vylejem.
11. Efraim je utláčaný, porušuje sa právo, lebo zachcelo sa mu bežať za nečistotou.
12. Ale ja som Efraimovi sťa mol' a sťa črvoč Júdovi.
13. Keď Efraim zbadal svoju chorobu a Júda svoju ranu, do Asýrska išiel Efraim, poslal k veľkému kráľovi; on vás však nemôže uzdraviť ani váš vred odstrániť.
14. Lebo Efraimovi som ako lev, domu Júdovmu ako levíča. Ja, ja roztrhám a odídem, uchytím a neoslobodí nik.
15. Idem, na svoje miesto sa navrátim, kým sa na pokánie nedajú, potom budú hľadať moju tvár. Vo svojej úzkosti ma budú zrána hľadať:

Kapitola 6

1. Podďte, vráťme sa k Pánovi, lebo on nás poranil a on nás uzdraví, udrel nás, ale ošetrí.
2. Oživí nás po dvoch dňoch, na tretí deň nás vzkriesi a žiť budeme pred jeho tvárou.
3. Poznajme, usilujme sa poznať Pána: jeho východ je pripravený sťa zora a príde nám ako včasný dážď i ako dážď neskorý na zem.
4. Čo si s tebou počať, Efraim? Čo si s tebou počať, Júda? Vaša láska je ako ranný oblak a ako rosa, ktorá pomynie za rána.
5. Preto som ich okresával skrze prorokov, zabíjal slovami svojich úst, aby tvoja spravodlivosť vyšla ako svetlo.
6. Lebo milosrdenstvo chcem, a nie obeť a poznanie Boha viac ako celopaly.
7. Oni však zrušili zmluvu ako Adam, tam mi zostali neverní.
8. Galaád je mesto zločincov, plný krvavých šlapají.
9. Ako hrdlo zločincov je zástup kňazov, zabíjali na ceste do Sichemu, áno, zločin páchali.
10. V dome Izraela videl som ohavnosť, je tam smilstvo Efraima, poškrnil sa Izrael.
11. Aj ty si, Júda, chystaj žatvu, až obrátim osud svojho ľudu.

Kapitola 7

1. Keď som chcel Izrael uzdraviť, vtedy sa odhalil zločin Efraima a nerest Samárie, lebo páchali podvod, zlodeji sa vlámali, na ulici plienili lupiči.
2. Pritom si neuvážia v srdci, že si všetky ich zločiny pamätám. Teraz ich obkľučujú ich hriechy, pred svojou tvárou ich mám.
3. Svojou zlobou rozveseľujú kráľa a svojou falošnosťou kniežatá.
4. Všetci páchajú cudzoložstvo, sú ako pec, rozpálená pekárom; prestáva kúriť po miesení, až pokým cesto neskysne.
5. Dni nášho kráľa! kniežatá začína rozpaľovať víno; so vzbúrencami si ruku podáva.
6. Prinášajú svoje srdce ako pec, vo svojej lesti spal ich pekár celú noc; ráno horí ako oheň plamenný.
7. Všetci pália ako pec, takže pohlcujú svojich sudcov. Ich králi všetci padajú, nik z nich ku mne nevolá.
8. Efraim je medzi národmi, on sa zamieša; Efraim je sťa koláč, ktorý neobracajú.
9. Jeho silu strávia cudzinci, ale on to nebadá, je aj šedinami posiaty, ale on si to nevšíma.
10. Pýcha usvedčuje Izrael do očí, ale k Pánovi, svojmu Bohu, neobrátia sa, ani ho nehľadajú napriek všetkému.
11. Efraim je sťa holub, prostý, bez umu: Egypt privolávajú, kráčajú do Asýrska.
12. Ako idú, vystriem svoju sieť nad nimi, zrazím ich ako vtáky nebeské, skarhám ich, ako je ohlásené ich zhromaždeniu.
13. Jaj, beda im, veď sa vzdialili odo mňa, skaza im, veď sa mi spreneverili! No ja som ich vykúpil, lenže oni proti mne lož hovoria.
14. Nevolajú ku mne zo srdca, na svojich lôžkach len jaskajú; pre zbožie a mušt sú v úzkostiach, sú proti mne odbojní.
15. Ja som učil, posilňoval ich ramená: zločin zamýšľali proti mne,
16. odvrátili sa: Jarmo preč! Sú sťa kuša klamlivá, ich kniežatá padnú pod mečom pre zlosť svojho jazyka. To bude ich výsmech v egyptskej krajine.

Kapitola 8

1. K ústam pozaunu! Ako orol nad Pánovým domom, pretože prestúpili moju zmluvu, zhrešili tiež proti môjmu zákonu.
2. Vzývajú ma: Bože môj! Poznáme ťa, Izrael!
3. Izrael odmietol dobro, bude ho stíhať nepriateľ.
4. Kráľa ustanovili, lež bezo mňa, dosadili kniežatá, a ja som to nevedel. Zo striebra i zlata si modly spravili, aby vyšli navnivoč.
5. Samária, tvoje teľa je zvrhnuté, môj hnev blčí proti nim, ako dlho nedosiahli čistotu!
6. Veď je z Izraela, majster ho robil, a nie je to Boh. Áno, teľa Samárie bude na kúsky.
7. Lebo vietor sejú a budú žať víchricu; nemá stebľa, neurodí múku výhonok, a ak urodí, zjedia ju cudzinci.
8. Izrael je zničený, teraz je medzi národmi ako odporná nádoba,
9. lebo do Asýrska vystúpili - osamelý divý osol! -, Efraim dával dary lúboštné.
10. Hoci aj najímajú národy, teraz ich pozbieram, odpočinú si čochvíľa od ťarchy kráľa kniežat.
11. Lebo si Efraim rozmnožil na hriech oltáre, oltáre mu na hriech boli.
12. Napísal som mu množstvo svojich zákonov, pokladajú ich za cudzie.
13. Z mojich darov prinášajú obety, jedia mäso: Pán nemá zaľúbenie. Teraz si spomenie na ich hriech, potrestá ich zločiny: vrátia sa do Egypta.
14. Izrael zabudol na svojho tvorca a staval chrámy. Júda rozmnožoval opevnené mestá, ale vrhnem na jeho mestá oheň a strávi jeho paláce.

Kapitola 9

1. Netešže sa, Izrael, neplesaj ako národy, lebo si odpadol smilne od Pána, miluješ lúbošné dary na všetkých humnách obilných.
2. Humno a lis ich pást nebude a mušt, ten ich oklame.
3. Nebudú bývať v Pánovej krajine, Efraim sa vráti do Egypta, v Asýrsku budú jesť nečisté.
4. Nebudú vylievať víno Pánovi, ich obety mu milé nebudú, ich chlieb bude ako smútočný, všetci, čo ho jedia, sa poškvria. Ich chlieb je len pre nich, do Pánovho domu nepríde.
5. Čo budete robiť v deň slávnostný a v deň sviatku Pánovho?
6. Lebo, hľa, ujdú od pustošenia, Egypt ich zhromaždí, Memfis ich pochová. Ich milého striebra bodlač zmocní sa, v stanoch budú mať trnie.
7. Prídu dni navštívenia, prídu dni odplaty - Izrael, vedz: bláznom je prorok, šialencom muž ducha - pre veľkosť tvojej viny a pre veľkosť šialenstva.
8. Efraim mal strážcov u môjho Boha: prorok bol zhubným osídлом na všetkých jeho cestách, šialenstvo je v dome jeho Boha.
9. Klesli hlboko ako v dňoch Gabay; spomenie si na ich vinu, potrestá ich zločiny.
10. Izrael som si pokladal za vinič na púšti, na ich otcov som hľadel ako na ranú figu na figovníku v jej prvom čase. Išli do Belfegoru, zasvätili sa Hanbe, boli ohavnosťou ako ich miláčik.
11. Efraim je ako vták, ulietla mu sláva: niet pôrodu, niet ťarchavosti a niet počatia.
12. I keď si vychovávajú synov, urobím ich bezdetnými, bez ľudí; ba aj im samým bude beda, keď sa od nich vzdialim.
13. Efraim - tak som sa postaral - bol Týrus zasadený na poli. Efraim si vyvedie synov na zabitie.
14. Daj im, Pane! - Čože im dáš? - Daj im bezdetné lono a vyschnuté prsia!
15. Celá ich zločinnosť bola v Galgale, áno, tam som ich znenávidel, pre zlobu ich skutkov vyženiem ich zo svojho domu; viac ich nebudem milovať, všetky ich kniežatá sú vzbúrenci.
16. Zrazený je Efraim, vyschol im koreň, neprinesú ovocie; i keď porodí, usmrťím miláčikov ich lona.“
17. Odvrhne ich môj Boh, lebo nepočúvali naň, i budú blúdiť medzi národmi.

Kapitola 10

1. Bujným viničom je Izrael, rodí dostatok ovocia; čím viac ovocia mal, tým mal viac oltárov, čím lepšie sa viedlo jeho krajine, tým lepšie mal pomníky.
2. Rozhárané srdce majú, teraz si to odnesú: On im dodrúzga oltáre, porozbíja pomníky.
3. Lebo teraz povedia: „Nemáme kráľa, lebo Pána sa nebojíme, a kráľ, čože nám pomôže?“
4. Hovoria reči, prisahajú krivo, uzavierajú zmluvy, a súd rastie ako jedovatá byl po brázdach na poli.
5. O teľa Betavenu sa občania Samárie trasú, veď smúti preň jeho ľud a jeho kňazi nad ním kvília, pre jeho slávu, ktorá ho opustila.
6. Aj to prevlečú do Asýrska ako dar veľkému kráľovi; Efraim utrži hanbu, zahanbí sa pre svoju myseľ Izrael.
7. Zničená bude Samária, jej kráľ je ako trieska na povrchu vody.
8. Spustošené budú hriešne výšiny, zločin Izraela, trnie a bodľačie vyrastie na ich oltároch. Vtedy povedia vrchom: „Prikryte nás!“ a kopcom: „Padnite na nás!“
9. Odo dní Gabay hrešíš, Izrael! Tam zastali! Nestihne ich vojna v Gabae proti synom zločinným?
10. „Podľa svojej túžby som ich karhal, i zhromaždia sa proti nim národy, keď ich pripútam k ich dvom hriechom.
11. Efraim je krava cvičená, ktorá rada mláti, no ja som prešiel cez jej krásnu šiju, zapriahnem Efraim, bude orať (Júda), Jakub si bude brániť.
12. Sejte si podľa spravodlivosti, žnite podľa lásky, preorte si úhor, je čas hľadať Pána, kým príde a naučí vás spravodlivosti.
13. Zaorávali ste zločin, žali ste nepravosť, jedli ste ovocie lži. Lebo si sa na svoje cesty spoliehal, na množstvo svojich silákov.
14. Strhol sa lomoz v tvom ľude, všetky tvoje pevnosti spustošia, tak ako spustošil Šalman Bet-Arbelu v deň vojny. Matku roztrieskali spolu s deťmi.
15. Takto naložím, Betel, s vami pre zlobu vašich zločinov. (11,1) Ako svitanie bude rýchlo zničený kráľ Izraela.

Kapitola 11

1. Keď bol Izrael mladý, miloval som ho a z Egypta som povolal svojho syna.
2. Volali ich, lenže odchádzali od nich, obetovali bálom a modlám pálili kadidlo.
3. A ja som vodil Efraima, vzal som si ich na ramená, no nezbadali, že ich opatrujem.
4. Povrazmi ľudskosti som ich tiahol, lanami lásky; bol som, ako kto dvíha jarmo ponad ich líca, a skláňal som sa k nemu chovať ho.
5. Nevráti sa do egyptskej krajiny, lež Asýr bude jeho kráľom, lebo sa nechceli obrátiť.
6. Meč sa rozbehne po jeho mestách, vynivočí jeho vyberaných a pre ich zámery ich strávi.
7. Môj ľud je naklonený odpadnúť odo mňa; volajú ho na výšinu, no pritom ho nedvíhajú.
8. Ako ťa vydám Efraim, odovzdám ťa, Izrael, ako ťa vydám sťa Adamu, urobím ťa podobným Seboimu? Srdce sa vo mne obracia, budí sa moje zľutovanie.
9. Nevylejem svoj rozpálený hnev, neznivočím zase Efraim, veď som ja Boh, a nie človek, Svätý uprostred teba; a nevojdem do mesta.
10. Nech idú za Pánom; bude volať ako lev; až on bude volať, s triaškou pribehnú synovia od západu.
11. Pribehnú ako vták z Egypta a ako holub z asýrskej krajiny a ubytujem ich v ich domoch - hovorí Pán.

Kapitola 12

1. Klamstvom ma obklúčil Efraim, lešťou dom Izraela a Júdu, Pán sa jednako pridal k nim, budú sa volať svätým ľudom Božím.“
2. Efraim pasie za vetrom, za východným vetrom ženie sa celý deň, množí lož a pustošenie. S Asýrskom uzatvárajú zmluvu a vlečú olej do Egypta.
3. Pán má spor s Júdom, chce stretať Jakuba podľa jeho ciest, podľa jeho skutkov mu odplatí.
4. V lone podchytil svojho brata a vo svojej sile s Bohom zápasil.
5. Zápasil s anjelom a zvíťazil, plakal a uprosoval ho; v Beteli ho našiel, tam s ním hovoril.
6. Pán je Boh zástupov, Jahve je jeho meno.
7. Ty sa však vráť k svojmu Bohu, zachovaj lásku a spravodlivosť a ustavične vo svojho Boha dôveruj.
8. V ruke Kanaánu je falošná váha, rád utláča.
9. I hovorí Efraim: „Veru som zbohatol, nahonobil som si majetok.“ Všetky jeho zisky nevystačia mu pre hriech, ktorého sa dopustil.
10. „Ale ja som Pán, tvoj Boh, až od egyptskej krajiny; zasa ťa ubytujem v stanoch ako za dní slávnosti.
11. A hovoril som k prorokom, dal som mnohé videnia a prostredníctvom prorokov som v podobenstvách hovoril.“
12. V hriešnom Galaáde boli ničomní, v Galgale obetovali býkom, aj ich oltáre budú ako hromady v brázdach na poli.
13. Jakub utiekol na polia Aramu, Izrael slúžil za ženu, za ženu strážil (stáda).
14. Ale prostredníctvom proroka vyviedol Pán Izrael z Egypta a prorok ho strážil.
15. Efraim ma trpko popudzoval; no uvrhne naň jeho krvilačnosť a vráti mu hanbu jeho Pán.

Kapitola 13

1. Keď Efraim hovoril, bola hrôza, bol vyvýšený v Izraeli, ale zhrešil s Bálom a zomrel.
2. Teraz však pokračujú v hriechu, robia si liatiny zo svojho striebra, spodobňujú modly. To všetko je dielo majstrov; hovoria: „Týmto obetujte!“ Človek telce bozkáva!
3. Preto budú ako ranný oblak a ako rosa, ktorá mizne zavčasu, ako pleva, ktorá letí z humna, a ako dym z otvoru.
4. „Ja však som Pán, tvoj Boh, od egyptskej krajiny; Boha okrem mňa nepoznáš a iného záchrancu niet.
5. Ja som ťa pásol na púšti v kraji vyschnutom.
6. Ako sa pásli, nasýtli sa, nasýtli a spyšnelo im srdce, preto zabudli na mňa.
7. Aj ja im budem ako lev, ako leopard na ceste asýrskej,
8. napadnem ich ako medveď pozbavený mládat a roztrhám obal ich srdca, pohltím ich tam ako levica, poľná zver ich roztrhá.
9. Zničím ťa, Izrael; kto je tvoj pomocník?
10. Nuž kdeže je tvoj kráľ, aby ťa zachránil vo všetkých твоjich mestách, a tvoji sudcovia, o ktorých si vravel: Daj mi kráľa a kniežatá!?
11. Dal som ti vo svojom hneve kráľa a vo svojej rozhorčenosti ho odnímam.
12. Zaviazaná je vina Efraima, uschovaný je jeho hriech.
13. Bolesti rodičky prídu naň; je to syn nemúdry, nedostavil sa načas do otvoru detí.
14. Vyslobodím ich z moci podsvetia, od smrti ich vykúpim. Kde je tvoj mor, smrť, kde tvoja nákaza, podsvetie? Súcit sa schová pred mojím zrakom.“
15. Aj keď bude rásť uprostred bratov, prichádza Pánov vietor východný, dvíha sa z púšte, vyveje jeho pramene, vysuší jeho žriedla. On vylúpi poklad všetkých drahocenných vecí.

Kapitola 14

1. Zhynie Samária, pretože sa vzpierala svojmu Bohu; pod mečom budú padať, nemlúvňatá im rozdrví, rozpárajú im ťarchavé.
2. Obráť sa, Izrael, k Pánovi, svojmu Bohu, veď pre svoju vinu si upadol!
3. Vezmite so sebou slová a obráťte sa k Pánovi; povedzte mu: „Odpusť každú vinu a láskavo nás prijmi, zaplatíme plodom svojich perí!
4. Asýrsko nás nezachráni, už nebudeme jazdiť na koňoch a nebudeme viac hovoriť: Naši bohovia! dielam svojich rúk, lebo u teba nájde milosť sirota.“
5. „Vyhojím ich poranenia, milovať ich budem vďačne, lebo môj hnev sa od nich odvráti.
6. Budem Izraelu ako rosa, prekviatať bude ako ľalia a zapustí korene sťa Libanon;
7. konáre sa mu rozrastú, nádherný bude ako oliva a voňať bude ako Libanon.
8. Obrátia sa, čo sedia v jeho tôni, žiť budú z obilia a rozkvitnú ako vinič, ktorý má chýr ako víno z Libanonu.
9. Efraim, čo chceš ešte s modlami? Ja vyslyším a vzpriamim ho ako jedľu zelenú. Že máš ovocie, to je odo mňa.“
10. Kto je múdry, aby tieto veci pochopil a rozumný, aby ich porozumel? Lebo Pánove cesty sú priame a spravodliví po nich kráčajú, ale vzbúrenci na nich klesnú.

Joel

Kapitola 1

1. Slovo Pánovo, ktoré prehovoril k Joelovi, synovi Fatuela.
2. Čujte toto, starci, nakloňte si ucho, všetci obyvatelia zeme! Či sa stalo takéto za vašich dní alebo za dní vašich otcov?
3. Rozprávajte o tom svojim deťom a vaše deti svojim deťom a ich deti ďalším pokoleniam!
4. Zvyšok po rezáčovi zožrala kobylka, zvyšok po kobylke zožral skokan, zvyšok po skokanovi zožral ničiteľ.
5. Vzbudte sa, opilci, plačte a kvíľte, všetci pijani vína, pre mušt, lebo vám ho spred úst zničili.
6. Lebo do mojej krajiny vystúpil mocný a nespočetný národ; jeho zuby sú zuby leva, hryzáky má ako levica.
7. Moju vinicu obrátil na púšť a moje figovníky obhrýzol, úplne ich olúpал a zahodil, obeleli ich konáre.
8. Kvíľ ako panna odiata vrecovinou pre muža svojej mladosti!
9. Pokrmové a nápojové obety zmizli z domu Pánovho, smútia kňazi, služobníci Pánovi.
10. Spustošené je pole, smúti roľa, veď je znivočené obilie, vyschol mušt, olej uvädol.
11. Roľníci sa hanbia, jajakajú vinári pre pšenicu a jačmeň, lebo žatva je preč z poľa.
12. Vinič vyschol, figovníky uvädli, granátniky i palmy a jablone, všetky stromy poľa vyschli, áno, zmizla radosť u ľudí.
13. Opášte sa a nariekajte, kňazi, kvíľte, služobníci oltára, podte, bedlite vo vrecovinách, sluhovia môjho Boha, lebo domu Pánovmu sú upreté obety pokrmu a nápoja.
14. Zasväťte pôst, zvolajte zbor, zhromaždite starcov, všetkých občanov krajiny do domu Pána, svojho Boha, a volajte k Pánovi:
15. „Beda tomuto dňu, veď blízko je Pánov deň, príde ako pohroma od Hromovládca!
16. Či nie pred naším zrakom hynie pokrm, z domu nášho Boha radosť a plesanie?“
17. Hnijú semená pod svojimi hrudami, pusté sú sýpky, rúcajú sa sklady, lebo obilie vyšlo na hanbu.
18. Ako bučí dobytok! Blúdia čriedy statku, lebo nemajú pastvy; aj stáda oviec hynú.
19. K tebe, Pane, volám, lebo oheň strávil stepné lúky a plameň spálil všetky stromy poľa.
20. I zverina poľa túži po tebe, lebo vyschli vodné toky a oheň strávil stepné lúky.

Kapitola 2

1. Zvučte trúbou na Sione, volajte na mojom svätom vrchu, nech sa trasú všetci obyvatelia zeme, lebo prichádza Pánov deň, áno, blízko je.
2. Deň tmy a mrákavy, deň oblakov a víchrice. Ako zora sa rozprestiera na vrchoch národ početný a mocný, jemu podobný nebol od prapočiatku a za ním už po roky rodov a rodov nebude.
3. Pred ním oheň zožiera a za ním vypaluje plameň; sťa záhrada Eden je pred ním zem, za ním však znivočená púšť a nieto pred ním nijakej záchrany.
4. Ich výzor je ako výzor koní a ako jazdci, tak bežia.
5. Akoby hrmot vozov poskakujú na temene vrchov a ako šlahot plamenného ohňa, ktorý plevu zožiera; ako mocný národ zriadený do boja.
6. Pred ním sa chvejú národy, zo všetkých tvári sa červeň sťahuje.
7. Bežia ako bohatieri a ako bojovníci lezú na múry; každý ide svojou cestou, neodchýli sa zo svojho chodníka.
8. Jeden nevráža do druhého, každý kráča svojou koľajou, i cez strely sa neprestajne rútia.
9. Vpadnú do mesta, bežia po múroch, vylezú na domy, vojdú ako zlodej cez okná.
10. Pred ním sa trasie zem, chveje sa nebo, slnko a mesiac sa zatemnia a hviezdy stiahnu svoj jas.
11. Pán vydá hlas pred svojím vojskom, veď jeho tábor je veľmi veľký, veď je mocný a vykonáva jeho rozkaz. Áno, veľký je Pánov deň a veľmi hrozný, ktože ho vydrží?
12. „Teraz však - hovorí Pán - obráťte sa ku mne celým svojím srdcom, pôstom i plačom a nárekom,
13. roztrhnite si srdcia, a nie rúcho, obráťte sa k Pánovi, svojmu Bohu, veď je dobrotivý a milosrdný, trpezlivý a veľmi lútostivý a môže odvrátiť nešťastie.“
14. Možno, že sa zmení a odpustí a zanechá po sebe požehnanie na obetu a nápoj Pánovi, vášmu Bohu.
15. Zvučte trúbou na Sione, zasväcujte pôst, zvolajte zhromaždenie,
16. zvolajte ľud, zasväťte zástup, zjednoťte starcov, zhromaždite maličkých aj tých, čo sajú prsia; ženích nech vyjde zo svojej izby a nevesta zo svojej chyže.
17. Medzi predsieňou a oltárom nech plačú kňazi, Pánovi sluhovia, a nech hovoria: „Ušetri, Pane, svoj ľud a nevydávaj svoje dedičstvo na hanbu, aby nad nimi panovali národy;“ prečo by mali vraviť medzi národmi: „Kdeže je ich Boh?“
18. Pán sa rozhorlil za svoju krajinu a ušetril svoj ľud.
19. Pán odpovedal svojmu ľudu: „Hľa, ja vám pošlem obilie, víno a olej: nasýtite sa nimi a viac vás nedám na potupu národom.“
20. A toho, čo je zo severu, oddialim od vás, odožením ho na suchú a pustú zem, jeho predvoj k Východnému moru a jeho zadný voj k Západnému moru. Jeho zápach sa bude roznášať a jeho smrad bude vystupovať, pretože urobil priveľa.
21. Neboj sa, zem, plesaj a raduj sa, pretože Pán konal veľkolepo.
22. Neboj sa, poľná zverina, lebo sa rozzelenajú nivy púšte, lebo strom prinesie svoje ovocie, figovník a vinič vydajú svoju silu.
23. Synovia Siona, plesajte a radujte sa v Pánovi, svojom Bohu, pretože vám dá učiteľa spravodlivosti a zošle vám dážd' ranný a neskorý ako kedysi,
24. takže sa humná naplnia obilím a lisy budú pretekať vínom a olejom.
25. Vynahradím vám roky, ktoré vyžrala kobylka, skokan, ničiteľ a rezáč, moje veľké vojsko, ktoré som na vás poslal.
26. Budete hojne jesť a nasýtite sa a budete chváliť meno Pána, svojho Boha, ktorý zaobchádzal s vami zázračne, a môj ľud sa už nikdy nezahanbí.
27. Budete vedieť, že uprostred Izraela som ja, ja som Pán, váš Boh, a nik iný, a môj ľud sa už nikdy nezahanbí!“

Kapitola 3

1. Potom vylejem svojho ducha na každé telo a budú prorokovať vaši synovia i vaše dcéry; vaši starci budú mávať sny a vaši mládenci budú mať videnia.
2. Aj na služobníkov a služobnice vylejem v tých dňoch svojho ducha.
3. Dám znamenia na nebi i na zemi, krv, oheň a kúrňavu s dymom.
4. Slnko sa zmení na tmú a mesiac na krv, skôr než príde veľký a hrozný Pánov deň.
5. A každý, kto bude vzývať Pánovo meno, bude zachránený, lebo na vrchu Sion a v Jeruzaleme bude záchrana, ako riekol Pán, a medzi pozostalými bude, koho volá Pán.

Kapitola 4

1. Lebo, hľa, v tých dňoch a v tom čase, keď obrátim osud Júdu a Jeruzalema,
2. zhromaždím všetky národy, zavediem ich do Jozafatského údolia a budem sa tam s nimi pravotiť pre môj ľud a moje dedičstvo, Izrael, ktorý rozhádzali medzi národy, rozkúskovali moju krajinu,
3. o môj ľud hádzali žreb, chlapca dali za pobehlicu a dievča predali za víno, čo vypili.
4. A čo ste aj vy pre mňa, Týrus a Sidon a celý obvod Filištíncov? Idete sa mi pomstiť? Ak sa mi chcete pomstiť, veľmi rýchlo obrátim vašu pomstu na vašu hlavu.
5. Veď ste zobrali moje striebro a zlato a moje najkrajšie skvosty zanesli do svojich chrámov.
6. Synov Júdu a synov Jeruzalema ste predali Grékom, aby ste ich odstránili z ich vlasti.
7. Hľa, ja ich vzbudím z miesta, kde ste ich predali, a váš čin zvrátim na vašu hlavu.
8. Vašich synov a vaše dcéry predám prostredníctvom Júdovcov; oni ich predajú Sabejcom, ďalekému to národu, lebo hovoril Pán.
9. Volajte toto medzi národmi, vyhláste vojnu, vzbudte všetkých hrdinov, nech prídu, nech vystúpia všetci bojovníci!
10. Prekujete si pluhy na meče a viničné nože na kopije, slaboch nech povie: „Som hrdina!“
11. Ponáhľajte sa a podte, všetky národy z okolia, a zhromaždite sa! Prived' ta, Pane, svojich hrdinov!
12. Nech sa vzbudia a nech vystúpia národy do Jozafatského údolia, lebo tam si zasadnem súdiť všetky okolité národy.
13. Priložte kosák, lebo žatva je zrelá, podte, šliapte, lebo lis je plný, kade prekypujú, lebo ich zločin je veľký.“
14. Zástup za zástupom v Údolí rozsudku, lebo blízko je Pánov deň v Údolí rozsudku.
15. Slnko a mesiac očernejú a hviezdy stiahnu svoj lesk.
16. A Pán bude volať zo Siona a z Jeruzalema vydá svoj hlas; a otrasú sa nebesá i zem. Pán je však útočišťom svojho ľudu a pevnosťou synov Izraela.
17. I poznáte, že ja som Pán, váš Boh, čo bývam na svojom svätom vrchu, na Sione. Jeruzalem bude svätý a cudzinci viac cezeň neprejdú.
18. V ten deň budú vrchy kvapkať mušt, z kopcov bude vytekať mlieko, zo všetkých žriediel Júdu bude vyvierat' voda a z Pánovho domu bude prúdiť prameň a zavlažovat' bude Dolinu agátov.
19. Egypt bude pustatinou a Edom bude pustou stepou pre násilie proti synom Júdu, ktorí vylievali nevinnú krv v ich krajine.
20. Júda bude trvať naveky a Jeruzalem z pokolenia na pokolenie.
21. Pomstím ich nepomstenú krv. Pán býva na Sione.

Ámos

Kapitola 1

1. Slová Amosa, jedného z pastierov v Tekue, ktoré videl proti Izraelu v dňoch júdskeho kráľa Oziáša a v dňoch izraelského kráľa Jeroboama syna Joasovho, dva roky pred zemetrasením.
2. I povedal: „Pán volá zo Siona, z Jeruzalema vydáva svoj hlas. Smútia nivy pastierov a zoschýna vrchol Karmelu.“
3. Toto hovorí Pán: „Pre tri hriechy Damasku, ba pre štyri - neodvolám to: pretože mláčačkou železnou mlátili Galaád,
4. vrhnem oheň na Hazaelov dom a strávi Benadadove paláce.
5. Zlámem závary Damasku, vykynožím obyvateľov z údolia hriechu a z Bet Edenu toho, čo drží žezlo, ľud Aramu však pôjde do Kíru“ - hovorí Pán.
6. Toto hovorí Pán: „Pre tri hriechy Gazy, ba pre štyri - neodvolám to: pretože odviedli všetkých do zajatia, aby ich vydali Edomu,
7. vrhnem oheň na múry Gazy a strávi jej paláce.
8. Vykynožím obyvateľov Azotu a z Askalonu toho, čo drží žezlo; vystriem ruku proti Akaronu, takže zhytnú zvyšky Filištíncov“ - hovorí Pán, Jahve.
9. Toto hovorí Pán: „Pre tri hriechy Týru, ba pre štyri - neodvolám to: pretože vydali všetkých zajatcov Edomu a nepamätali na bratskú zmluvu,
10. vrhnem oheň na múry Týru a strávi jeho paláce.“
11. Toto hovorí Pán: „Pre tri hriechy Edomu, ba pre štyri - neodvolám to: pretože mečom stíhal svojho brata, zničil lásku k nemu, jednoducho držal svoj hnev a svoju zlosť prechovával večne,
12. vrhnem oheň na Teman a strávi paláce Bozry.“
13. Toto hovorí Pán: „Pre tri hriechy Amonových synov, ba pre štyri - neodvolám to: pretože rozparovali ťarchavé Galaádu, aby rozšírili svoje hranice,
14. zapálím oheň na múroch Raby, takže strávi jej paláce za lomozu v deň vojny, za búrky v deň víchrice.
15. Jej kráľ pôjde do zajatia, on a s ním jeho kniežatá“ - hovorí Pán.

Kapitola 2

1. Toto hovorí Pán: „Pre tri hriechy Moabu, ba pre štyri - neodvolám to: pretože spálili kosti kráľa Edomu na vápno,
2. vrhnem oheň na Moabsko a strávi paláce Kariotu a Moab zomrie v lomoze, v hluku a za zvuku trúby.
3. Vyhubím z jeho stredy sudcov a všetky jeho kniežatá zabijem s ním“ - hovorí Pán.
4. Toto hovorí Pán: „Pre tri hriechy Júdu, ba pre štyri - neodvolám to: pretože zavrhlí Pánov zákon a nezachovali jeho predpisy - zvedli ich do bludu ich lži, za ktorými chodili ich otcovia -,
5. vrhnem oheň na Júdu a strávi paláce Jeruzalema.“
6. Toto hovorí Pán: „Pre tri hriechy Izraela, ba pre štyri - neodvolám to: pretože poctivca predali za peniaz a bedára za pár topánok.
7. V prachu zeme šliapu po hlave maličkých a krivia cestu utlačení; otec so synom ide k dievčaťu,
8. aby znesvätili moje sväté meno. Na založených plášťoch sa váľajú pri každom oltári a pijú víno pokutovaných v dome svojho Boha.
9. A ja som vyničil spred nich Amorejčanov, vysokých ako výška cédra a silných ako duby; zničil som ich ovocie zhora a ich korene zdola.
10. Ja som vás vyviedol z egyptskej krajiny a viedol som vás štyridsať rokov po púšti, aby ste zaujali krajinu Amorejčanov.
11. Z vašich synov som ustanovil prorokov a z vašich mladíkov nazirejcov; či je to nie tak, synovia Izraela? - hovorí Pán.
12. Lenže nazirejcom ste dali piť víno a prorokom ste rozkazovali: Neprorokujte!
13. Hľa, bude škrípať pod vami ako škrípe voz plný snopov.
14. Vtedy ľahký stratí beh, mocný si nezocelí silu a hrdina si nezachráni život.
15. Kušostrelec neobstojí, ľahkonohý neutečie, jazdec si nezachráni život na koni.
16. Najsrdnatejší z hrdinov bude nahý bežať v ten deň“ - hovorí Pán.

Kapitola 3

1. Čujte túto reč, ktorú Pán hovorí o vás, synovia Izraela, o celom pokolení, ktoré som vyviedol z egyptskej krajiny:
2. „Iba vás som poznal zo všetkých národov zeme, preto strescem na vás všetky vaše hriechy.
3. Či pôjdu dvaja spolu, ak sa nedohovorili?
4. Či lev reve v lese, ak nemá korisť? - Či sa ozve levíča z brlohu, ak nič nechtylo?
5. Či padne vták do siete na zemi, ak niet osídla? - Či sa strhne sieť zo zeme, ak nič nechtyla?
6. Či zazneje v meste pozauna a ľud by sa nestrhol? - Či sa stane v meste nešťastie, ak ho neurobil Pán?
7. Ved' Pán, Jahve, neurobí nič, ak nezjaví svoj plán svojim sluhom, prorokom.
8. Lev reve, kto by sa nebál? Pán, Jahve, hovorí, kto by neprorokoval?
9. Oznamte v palácoch Asýrska aj v palácoch egyptskej krajiny a vravte: Zhromaždite sa na vrchoch Samárie a všimnite si v nej veľký zhon a utlačanie v jej strede!
10. Nevedia konať priamo, hovorí Pán, hromadia násilie a lúpež vo svojich palácoch.“
11. Preto takto hovorí Pán, Jahve: „Nepriateľ obklúči krajinu a pozbaví ťa sily, budú vyplienené tvoje paláce.“
12. Toto hovorí Pán: „Ako pastier vytrhne z pysku leva dve nôžky alebo kúsok ucha, tak sa vyslobodia synovia Izraela, ktorí sedia v Samárii v rohu na pohovke a na damaškovom lôžku.
13. Čujte a dosvedčte v Jakubovom dome, hovorí Pán, Jahve, Boh zástupov.
14. Lebo v deň, keď navštívim hriechy Izraela a budem trestať pre oltár v Beteli, budú zrazené rohy oltára a padnú na zem.
15. Zrútim aj zimný dom spolu s domom letným; vtedy zaniknú domy zo slonoviny a bude koniec mnohým domom“ - hovorí Pán.

Kapitola 4

1. Čujte toto slovo, kravy bášanske, čo ste na vrchu Samárie, utláčate maličkých, ubíjate biednych a vravíte svojim pánom: „Daj, chceme piť!“
2. Pán sa na svoju svätosť zaprisahal: „Hľa, prídu na vás dni, keď vás odvedú za hákmi a zvyšky z vás za rybárskymi udicami.“
3. Cez trhliny prejdete, každá rovnou cestou, a vyhodia vás na Hermon“ - hovorí Pán.
4. „Podťe do Betelu a hrešte, do Galgaly a hrešte viac, prinášajte ráno svoje obety a každé tri dni svoje desiatky!
5. Pálte z kvasu ďakovnú obetu, volajte, oznamujte dobrovoľné obety, keď to tak lúbite, synovia Izraela“ - hovorí Pán, Jahve.
6. „Preto ja som vám dal prázdne zuby vo všetkých vašich mestách a nedostatok chleba na všetkých vašich miestach, ale neobrátili ste sa ku mne“ - hovorí Pán.
7. „Ja som vám odoprel dážď, keď boli ešte tri mesiace do žatvy; i dal som pršať nad jedným mestom a nad iným mestom som pršať nedal; jeden ostredok dážď zvlažil, kým ostredok, na ktorý nepadal dážď, vyschol.“
8. Dve-tri mestá sa tackali k jednému mestu, aby sa napili vody, ale nezahasili smäd, a predsa ste sa neobrátili ku mne“ - hovorí Pán.
9. „Bil som vás úpalom a sneťou; množstvo vašich záhrad a vinogradov, vašich figovníkov a olív zožrali kobyľky; no neobrátili ste sa ku mne“ - hovorí Pán.
10. „Poslal som na vás mor ako v Egypte, porazil som mečom vašich mladíkov spolu s vašimi krásnymi koňmi a nechal som, nech vám vnika do nosov zápach vašich táborov; no neobrátili ste sa ku mne“ - hovorí Pán.
11. „A vyvrátil som vás, ako vyvrátil Boh Sodomu a Gomoru, že ste boli ako hlaveň vytrhnutá z vaty; no neobrátili ste sa ku mne“ - hovorí Pán.
12. „Preto takto naložím s tebou, Izrael; keďže takto naložím s tebou, chystaj sa pred svojho Boha, Izrael.“
13. Lebo, hľa, utvára kopce a tvorí vietor a oznamuje človeku, čo je jeho úmysel, tvorí svitanie a tmu a kráča po výšinách zeme: Jahve, Boh zástupov, je jeho meno.“

Kapitola 5

1. Čujte túto reč! Vznášam nad vami žalospev, dom Izraela:
2. Padla, nevstane viac panna Izrael, zrútila sa na svoju zem, nemá ju kto zdvihnúť.
3. Lebo toto hovorí Pán: „Mestu, ktoré vytiahlo s tisícom, ostane sto, a ktoré vytiahlo so stom, ostane desať pre dom Izraela.“
4. Lebo toto hovorí Pán domu Izraela: „Hľadajte ma a budete žiť!
5. Nehľadajte Betel, do Galgaly nechodte a do Bersabe neputujte, lebo Galgala pôjde do zajatia a Betel bude ničím.“
6. Hľadajte Pána a budete žiť, ináč dopadne na Jozefov dom ako oheň, ktorý stravuje, a niet (toho), kto by zahasil Betel.
7. Obracajú právo na palinu a spravodlivosť hádzu na zem.
8. On stvoril Plejády a Orión, temnosť na ráno obracia a deň zatemňuje na noc; on privoláva vody mora a vylieva ich na povrch zeme, Jahve je jeho meno.
9. On zablysne skazu nad mocným a záhuba príde na pevnosť.
10. Nenávidia toho, kto karhá v bráne, odporný im je, kto hovorí pravdu.
11. Pretože šliapete po maličkom a beriete od neho dávky obilia: postavili ste domy z kresaného kameňa, ale bývať v nich nebudete, vysadili ste rozkošné vinice, ale víno z nich piť nebudete.
12. Veď viem, že mnoho je vašich hriechov a ťažké sú vaše zločiny, ubíjate spravodlivého, beriete výkupné a chudáka utláčate pri bráne.
13. Preto múdry v tomto čase mlčí, lebo je to zlý čas.
14. Hľadajte dobro, a nie zlo, aby ste žili, aby tak bol s vami Pán, Boh zástupov, ako ste vraveli.
15. Nenávidte zlo a milujte dobro a uplatňujte právo v bráne, azda sa zmiluje Pán, Boh zástupov, nad zvyškami Jozefa.
16. Preto takto hovorí Jahve, Boh zástupov, Pán: „Na všetkých námestiach je nárek a na všetkých uliciach vravia: Jaj! Jaj! Rolníka vyzývajú na smútok a znalca žalospevu na nárek.
17. Aj vo všetkých viniciach bude nárek, keď prejdem cez teba,“ hovorí Pán.
18. Beda vám, čo žiadate deň Pána! Načože je vám Pánov deň? - On je tma, a nie svetlo.
19. Ako keď niekto uteká pred levom a narazí na medveďa; ide domov, oprie sa rukou o múr a vtom ho uhryzne had:
20. Či nie je Pánov deň tma, a nie svetlo, temnota, ktorá nemá žiary?
21. „Nenávidím, zavrhum vaše sviatky a nevoňajú mi vaše zhromaždenia.
22. Keď mi prinášate celopaly a svoje pokrmové obety, nemám v nich záľubu a na tučné pokojné obety sa nepozriem.
23. Odstráň odo mňa hluk svojich piesní, nechcem počuť ani zvuk tvojich hárf.
24. Radšej nech prúdi právo ako voda a spravodlivosť ako stály potok.
25. Či ste mi prinášali obety a žertvy štyridsať rokov na púšti, dom Izraela?
26. Lež nosili ste stan svojho Molocha a Kaivana, svoje modly, hviezdu svojich bohov, ktoré ste si spravili.
27. Nuž odvediem vás do zajatia za Damask,“ hovorí Pán; Boh zástupov je jeho meno.

Kapitola 6

1. Beda bezstarostným na Sione a bezpečným na vrchu Samárie, váženým prvého národa, ku ktorým prichádza Izraelov dom.
2. Prejdite do Kalana a vidte, chodte odtiaľ do veľkého Ematu, potom zostúpte do filištínskeho Getu, či im je lepšie ako týmto kráľovstvám a či majú väčšie územie, než je vaše?
3. Oddalujete zlý deň, ale trón násilia približujete.
4. Sedíte na pohovkách zo slonoviny, vyvaľujete sa na lôžkach, jete baránky zo stáda a telce z prostriedku čriedy.
5. Vyspevujú si pri zvuku harfy, vymýšľajú si hudobné nástroje ako Dávid.
6. Pijú víno z krčahov, natierajú sa najlepším olejom, ale pre podlomenie Jozefa sa netrápia.
7. Preto pôjdu teraz do zajatia na čele zajatcov, prestane hulákanie tých, čo sa vyvaľujú.
8. Pán, Jahve, sa zaprisahal na svoj život, hovorí Pán, Boh zástupov: „Odporná je mi Jakubova pýcha; nenávidím jeho paláce, a preto vydám mesto aj čo je v ňom.“
9. Ak vtedy ostane v jednom dome desať mužov, zomrú.
10. A keď niektorého vynesie jeho pokrvný, ten, čo ho spáli, aby odstránil z domu kosti, a spýta sa toho, čo je v kúte domu: „Je ešte niekto s tebou?“ - on odpovie: „Nie!“ a dodá: „Ticho! Len nie spomenúť Pánovo meno!“
11. Lebo hľa, Pán dáva rozkaz a rozbije veľký dom na sutiny a malý dom na kúsky.
12. Či po skalách bežia kone a orú more na voloch? Ved' ste na jed obrátili právo a ovocie spravodlivosti na palinu.
13. Čo sa tešíte pre ničomnosť? - Čo vravíte: „A nezaujali sme vlastnou silou Karnaim?“
14. „Lebo, hľa, ja vzbudím proti vám, dom Izraela, hovorí Pán, Boh zástupov - národ a bude vás utláčať od priechodu do Ematu až po Potok púšte.“

Kapitola 7

1. Toto mi zjavil Pán, Jahve: on stvoril kobyľky, keď začala rásť mládza! Hľa, bola to tráva po kráľovskej kosbe!
2. A keď už vyžrali zeleň krajiny, povedal som: „Pane, Bože, prestaň, prosím! Akože obstojí Jakub, keď je maličký?“
3. Pán to olutoval. „Nestane sa!“, povedal Pán.
4. Toto mi zjavil Pán, Jahve: hľa, Pán, Jahve, volá na súd ohňom! Strávil ohromnú priepasť a strávil aj podiel.
5. I povedal som: „Pane, Bože, prestaň, prosím! Akože obstojí Jakub, keď je maličký?“
6. Pán to olutoval. „Ani to sa nestane!“, riekol Pán.
7. Toto mi zjavil: hľa, Pán stál na olovenom múre a v ruke mal olovnicu.
8. A Pán mi povedal: „Čo vidíš, Amos?“ Odpovedal som: „Olovnicu.“ Nato riekol Pán: „Hľa, položím olovnicu do stredu môjho ľudu Izraela, neprejdem viac popri ňom.
9. Vtedy budú spustošené Izákove výšiny a zrúcané Izraelove svätyne; i povstanem proti Jeroboamovmu domu s mečom.“
10. Vtedy Amasiáš, kňaz Betelu, poslal izraelskému kráľovi Jeroboamovi odkaz: „Amos sa sprisahal proti tebe uprostred Izraelovho domu. Krajina nevládze vydržať všetky jeho reči.
11. Lebo takto hovorí Amos: Jeroboam padne pod mečom a Izrael pôjde zo svojej domoviny do zajatia.“
12. Amasiáš povedal Amosovi: „Choď, jasnovidec, ujdí do júdskej krajiny, tam jedz chlieb a tam prorokuj!
13. V Beteli už viac neprorokuj, lebo to je kráľovská svätyňa a je chrámom kráľovstva.“
14. Amos odpovedal Amasiášovi: „Nie som prorok, ani nie som syn proroka, ale som pastier a narezávač polných fíg.
15. Ale Pán ma vzal spoza stáda a Pán mi riekol: Choď, prorokuj proti môjmu ľudu, Izraelu!
16. Teraz teda počuj slovo Pánovo: Ty hovoríš: Neprorokuj proti Izraelu a netrať reči proti Izákovmu domu!
17. Preto takto hovorí Pán: Tvoja žena bude smilniť v meste, tvoji synovia a dcéry padnú pod mečom, tvoje dedičstvo rozdelia povrázkami, sám však zomrieš na poškvrnenej pôde a Izrael pôjde do zajatia zo svojej krajiny.“

Kapitola 8

1. Toto mi zjavil Pán, Jahve: hľa, kôš ovocia!
2. I riekol: „Čo vidíš, Amos?“ Odpovedal som: „Kôš ovocia.“ Pán mi povedal: „Príde koniec na môj ľud, Izrael, neprejdem viac popri ňom.“
3. Kvíliť budú piesne paláca v ten deň - hovorí Pán, Jahve. Bude veľa mŕtvol a hocikde ich pohádzu. Ticho!
4. Čujte toto, vy, čo šliapete po chudákoch a nivočíte bedárov krajiny.
5. Hovoríte: Kedy prejde novmesiac, aby sme mohli predávať obilie; a sobota, aby sme otvorili sýpky, aby sme zmenšili efu, zväčšili cenu a klamali na falošnej váhe?
6. Chceme kúpiť za peniaz maličkých a chudobných za pár topánok a smeti predať ako obilie.“
7. Pán sa zaprisahal na Jakubovu pýchu: „Nikdy nezabudnem na ich skutky.“
8. Či sa nemá pre toto triasť zem a smútiť každý jej obyvateľ? Nemá sa dvíhať celá ako Níl, nadúvať sa a padať ako rieka Egypta?
9. V ten deň, hovorí Pán, dám slnku zapadnúť napoludnie a zem zatemním v jasný deň.
10. Sviatky vám obrátim na smútok, všetky vaše piesne na žalospevy, na každé bedrá dám vrecovinu a na každú hlavu plešinu. Urobím to ako smútok za jedináčikom a koniec toho ako trpký deň.
11. Hľa, prídu dni - hovorí Pán, Jahve - i pošlem na zem hlad; nie hlad po chlebe a nie smäd po vode, ale po počúvaní Pánovho slova.“
12. A budú sa tackať od mora k moru a od severu na východ sa budú túlať, čo budú hľadať Pánovo slovo, ale nenájdu.
13. V ten deň budú omdlievať krásne panny a mládenci od smädu.
14. Tí, čo prisahajú na hriech Samárie a vravia: „Ako žije tvoj boh, Dan, a ako žije púť do Bersabe!“ Preto padnú a viac nevstanú.

Kapitola 9

1. Videl som Pána stáť pri oltári. I riekol: „Prašti hlavicu tak, aby sa zatriasli trámy; dolám im ich všetkým na hlavách a ostatok z nich mečom pobijem; zbeh od nich neutečie a kto ostane, nezachráni sa.
2. Ak vniknú do podsvetia, moja ruka ich odtiaľ donesie, a ak vystúpia do neba, aj odtiaľ ich stiahnem.
3. Ak sa schovajú na vrcholci Karmelu, vysledím ich a donesiem odtiaľ a ak sa mi schovajú pred očami naorské dno, tak rozkážem hadovi a uhryzne ich.
4. Ak pôjdu do zajatia pred svojimi nepriateľmi, tam rozkážem meču a zabije ich, upriem na nich svoje oči na nešťastie, a nie na blaho.“
5. Pán, Jahve zástupov, sa dotkne zeme a tá sa zatrasie a žialiť budú všetci, čo na nej bývajú, bude vystupovať celá ako Níl a upadať ako rieka Egypta.
6. On stavia v nebesiach svoju hornú sieň, jej klenbu zasadil do zeme; on privoláva vody mora a rozlieva ich po povrchu zeme, Jahve je jeho meno. „Synovia Izraela, nie ste vy pre mňa ako synovia Etiópie? - hovorí Pán.
7. Či som nevyviedol Izrael z egyptskej krajiny, Filištíncov z Kaftoru a Aramejčanov z Kíru?
8. Hľa, oči Pána, Jahveho, spočívajú na hriešnom kráľovstve: Ja ho zmetiem z povrchu zeme, lenže nezmetiem úplne dom Jakubov - hovorí Pán.
9. Hľa, ja dám príkaz a rozosejem synov Izraela medzi všetky národy, ako sa osieva na riečici, že kamienok nepadne na zem.
10. Mečom zomrú všetci hriešnici môjho ľudu, ktorí hovoria: Nedostihne a nepredbehne nás nešťastie.
11. V ten deň vyzdvihnem padnutú Dávidovu chalupu, zamurujem jej trhliny, postavím jej sutiny a vybudujem ju ako kedysi.
12. Aby ovládli zvyšky Edomu a všetky národy, nad ktorými sa vzýva moje meno, hovorí Pán, ktorý to urobí.
13. Hľa, prídu dni - hovorí Pán, keď sa oráč ženca bude dotýkať a šliapač hrozna toho, čo seje semeno; vrchy budú pretekať muštom a všetky kopce sa budú roztekať.
14. Vtedy obrátim osud svojho ľudu, Izraela, budú stavať a obývať spustošené mestá, budú sadiť vinice a piť ich víno, narobia si záhrad a budú jesť ich ovocie.
15. Vtedy ich zasadím do ich pôdy a viac ich nevytrhnú z ich pôdy, ktorú som im dal“ - hovorí Pán, tvoj Boh.

Obediáš

Kapitola 1

1. Videnie Abdiáša. Toto hovorí Pán, Jahve, o Edome: Zvesť som počul od Pána a posol bol poslaný k národom: „Vstaňte, pozdvihnime sa proti nemu do boja!“
2. „Hľa, umenším ťa medzi národmi, budeš veľmi opovrhnutý!
3. Nadutosť tvojho srdca ťa oklame, obyvateľ skalných trhlín! Sídli vysoko a hovorí si v srdci: Ktože ma zrúti na zem?
4. Čo sa vyvýšiš ako orol a čo si aj medzi hviezdy hniezdo postavíš, zrútim ťa odtiaľ,“ hovorí Pán.
5. Ak prídu k tebe zloději, ak noční lupiči - (a spustošia ťa!) - či si neukradnú, len koľko im stačí? Ak prídu k tebe oberači, či nenechajú paberky?
6. Ako poprehľadávajú Ezaua, poprekuťávajú jeho skrýše!
7. Až k hraniciam ťa poženú všetci mužovia tvojej zmluvy, oklamú, premôžu ťa tvoji chleboví priatelia, osídlo postavia pod teba, ty nechápavý!
8. „Či v ten deň - hovorí Pán - nevyničím mudrcov z Edomu a rozumnosť z Ezauovho vrchu?
9. Vtedy ochabnú tvoji hrdinovia, Teman, aby z Ezauovho vrchu každý vraždou vyhynul.
10. Pre násilie na tvojom bratovi Jakubovi pokryje ťa hanba a zahynieš naveky.
11. V deň, keď si stál oproti, v deň, keď barbari zajali jeho vojsko a cudzinci vnikli do jeho brán a o Jeruzalem hádzali žreb, i ty si bol ako jeden z nich.“
12. Ale nehľad na deň svojho brata, na deň jeho nešťastia, neteš sa nad Júdovými synmi v deň ich skazy a neroztváraj si ústa v deň úzkosti.
13. Nevnikaj do brány môjho ľudu v deň jeho pohromy, nepas si aj ty oči na jeho nešťastí v deň jeho pohromy a nehrab sa za jeho majetkom v deň jeho pohromy!
14. Ani nestoj pri trhlinách, aby si hubil jeho ubehlíkov, a nechytaj jeho utečencov v deň úzkosti!
15. Lebo je blízko Pánov deň proti všetkým národom. Ako si nakladal ty, tak naloží s tebou, tvoje činy ti zvráti na hlavu.
16. Lebo ako ste pili na mojom svätom vrchu, tak budú piť ustavične všetky národy, budú piť a srkať a budú, akoby neboli.
17. Na vrchu Sion bude však záchrana a bude svätý; Jakubov dom sa zmocní svojho majetku.
18. Jakubov dom bude ohňom a Jozefov dom plameňom, dom Ezauov však plevou, ktorú zapália a strávia, a z Ezauovho domu sa nezachráni nik, lebo Pán (tak) hovorí.
19. Zmocnia sa juhu, Ezauovho vrchu a roviny Filištíncov. Zmocnia sa Efraimových polí a polí Samárie a Benjamín Galaádu.
20. Zajatí tohto vojska, synov Izraela, sa zmocnia Kanaánu až po Sareptu a zajatí Jeruzalema, ktorí sú v Sardoch, zmocnia sa miest juhu.
21. Záchrancí vystúpia na vrch Sion, aby súdili Ezauov vrch a kráľovstvo bude patriť Pánovi.

Jonáš

Kapitola 1

1. Pán prehovoril k Jonášovi, synovi Amatiho, takto:
2. „Vstaň, choď do veľkého mesta Ninive a zvestuj mu, že ich zloba vystúpila pred oči.”
3. Ale Jonáš vstal a chcel utiecť spred Pána do Taršišu; išiel do Joppe, kde našiel loď, ktorá išla do Taršišu, dal jej svoje plavné a nastúpil do nej, aby šiel s nimi do Taršišu spred Pána.
4. Ale Pán zoslal na more veľký vietor, takže sa na mori strhla veľká búrka a lodi hrozilo stroskotanie.
5. Námorníci sa báli a každý volal k svojmu bohu; náradie, ktoré bolo na lodi, pohádzali do mora, aby ju od neho odbremenili. Jonáš však zišiel do vnútra lode, lahol si a spal.
6. Tu pristúpil k nemu veliteľ lode a povedal mu: „Čože, ty spíš? Vstaň, volaj k svojmu Bohu, azda si Boh spomenie na nás a nezahynieme.”
7. I vraveli si druh druhovi: „Nože, hodme žreb a dozvieme sa, pre koho nás stihlo toto nešťastie.” Hodili teda žreb a žreb padol na Jonáša.
8. I spytovali sa ho: „Povedzže nám, prečo nás stihlo toto nešťastie? Čo máš za poslanie a odkiaľ ideš? Ktorá je tvoja vlasť a z ktorého si národa?”
9. Odpovedal im: „Hebrej som a som ctiteľ Pána, Boha nebies, ktorý učinil more a suchú zem.”
10. Mužov pojal veľký strach a hovorili mu: „Čo si to urobil?” Chlapi totiž vedeli, že uteká spred Pána, lebo im to povedal.
11. Pýtali sa ho: „Čo máme s tebou urobiť, aby sa more pod nami utíšilo?” More sa totiž búrilo čoraz väčšmi.
12. Povedal im: „Chyťte ma a hodte do mora, potom sa more pod vami utíši. Ved' ja viem, že vás pre mňa zastihla táto veľká búrka.”
13. Ale mužovia veslovali, aby sa priplavili naspäť k suchej zemi, no nemohli, pretože sa more pod nimi čoraz viac búrilo.
14. Preto volali k Pánovi: „Ach, Pane, nech nezahynieme pre život tohto človeka a neval' na nás nevinnú krv! Ved' ty si Pán a urobil si, ako sa ti páčilo.”
15. I chytili Jonáša a hodili ho do mora, načo more prestalo zúriť.
16. Tu pojal mužov veľký strach pred Pánom a obetovali Pánovi obeť a zaviazali sa sľubmi.

Kapitola 2

1. Pán priviedol veľkú rybu, aby pohltila Jonáša; a Jonáš bol vo vnútri ryby tri dni a tri noci.
2. Jonáš sa modlil z vnútra ryby k Pánovi, svojmu Bohu,
3. a hovoril: „Volal som zo svojej úzkosti k Pánovi a vyslyšal ma, z lona podsvetia som kričal, počul si môj hlas.
4. Hodil si ma do priepasti, do hlbín mora a obklúčil ma príval. Tvoje vlnobitia a tvoje vlny valili sa ponad mňa.
5. A povedal som: Odvrhnutý som spred tvojich očí, ale ešte uzriem tvoj svätý chrám.
6. Vody ma obklopili až po hrdlo, priepasť ma objala, trsť mi obopäla hlavu.
7. Až k úpätiám vrchov som zostúpil a závory zeme boli navždy za mnou, lež vyzdvihol si z hĺbky môj život, Pane, Bože môj.
8. Keď vo mne klesla moja duša, rozpamätal som sa na Pána a moja modlitba došla k tebe do tvojho svätého chrámu.
9. Tí, čo si ctia lživé tiene, opúšťajú svoje milosrdenstvo.
10. Ja ti však budem s hlasnou vďakou obetovať a splním, čo som slúbil; u Pána je spása.“
11. I prikázal Pán rybe a vydala Jonáša na suchú zem.

Kapitola 3

1. Pán druhý raz prehovoril k Jonášovi takto:
2. „Vstaň, choď do veľkého mesta Ninive a zvestuj mu zvesť, ktorú ti ja poviem!“
3. Jonáš vstal a šiel podľa Pánovho rozkazu do Ninive. Ninive bolo veľké mesto pred Bohom, bolo treba tri dni, aby sa prešlo cezeň.
4. Jonáš začal vstupovať do mesta - prvý deň cesty - a volal: „Ešte štyridsať dní a Ninive bude rozvrátené!“
5. Mužovia z Ninive uverili Bohu, vyhlásili pôst a obliekli sa do vrecovín od najväčších po najmenších.
6. Vec došla až k ninivskému kráľovi; i vstal zo svojho trónu, zhodil zo seba plášť, obliekol si vrecovinu a posadil sa do popola.
7. A takto volal v Ninive: „Nariadenie kráľa a jeho veľmožov je toto: Ľudia a zvieratá, statok a ovce nech nič neokúsia; nech sa nepasú a vodu nech nepijú!
8. Ľudia i zvieratá nech sa poobliekajú do vrecovín, nech hlasno volajú k Bohu a nech sa každý odvráti od svojej zlej cesty a od násilia, ktoré má v rukách.
9. Ktovie, azda sa Boh odvráti a zmiluje sa; odvráti sa od svojho hnevu a nezahynieme.“
10. Boh videl ich skutky, že sa odvrátili od svojich zlých ciest, a Boh sa zmiloval a nepostihol ich nešťastím, ktorým ich zamýšľal postihnúť.

Kapitola 4

1. Jonášovi sa to veľmi nepáčilo a nahneval sa.
2. I modlil sa k Pánovi: „Ach, Pane, či som to nepovedal, kým som bol vo svojej krajine? Preto som chcel najprv utiecť do Taršišu, veď som vedel, že si láskavý a milosrdný Boh, trpezlivý a veľký v zľutovaní a zmilúvaš sa nad nešťastím.
3. Teraz však, Pane, odním odo mňa moju dušu, lebo mi je lepšie zomrieť, než žiť.“
4. Pán povedal: „Azda sa právom hneváš?“
5. Nato vyšiel Jonáš z mesta a býval východne od mesta; urobil si tam striešku a sedel pod ňou v tône, chcel vidieť, čo sa stane v meste.
6. Vtedy Pán, Boh, rozkázal ricínovému kru, ktorý vyrástol nad Jonášom a robil mu nad hlavou tieň, aby ho oslobodil od nepríjemnosti. Jonáš sa ricínovému kru veľmi zaradoval.
7. Keď na druhý deň vychádzala ranná zora, rozkázal Boh červíku a on zranil ricínus, takže vyschol.
8. A keď vyšlo slnko, rozkázal Boh horúcemu východnému vetru a slnce pražilo Jonášovi na hlavu, že omdlieval a duša si mu žiadala umrieť. I povedal: „Lepšie mi je zomrieť, ako žiť.“
9. Vtedy povedal Boh Jonášovi: „Azda sa právom hneváš na ricínus?“ Odpovedal: „Právom sa hnevám až na smrť.“
10. Pán povedal: „Ty lútuješ ricínus, na ktorom si nerobil a nevypestoval si ho; ktorý za noc vznikol a za noc zanikol.
11. A ja sa nemám zľutovať nad veľkým mestom Ninive, v ktorom je viac než sto dvadsaťtisíc ľudí, ktorí nevedia rozlišovať medzi pravickou a ľavicou? K tomu množstvo zvierat.“

Micheáš

Kapitola 1

1. Slovo Pánovo, ktoré prehovoril k Micheášovi z Morasti v dňoch júdskych kráľov Joatama Achaza a Ezechiáša, ktoré dostal vo videní o Samárii a Jeruzaleme.
2. Počujte, všetky národy, pozoruj, zem a čo ju naplňa, nech je Pán svedkom proti vám, Pán zo svojho svätého chrámu.
3. Lebo, hľa, Pán vychádza zo svojho miesta, zostupuje a kráča po výšinách zeme.
4. I roztekajú sa pod ním vrchy a údolia sa roztvárajú ako vosk pred ohňom, ako voda vyliata na svah.
5. Pre Jakubov hriech je to všetko, pre zločin Izraelovho domu. Čo je Jakubov hriech? Či nie Samária? A čo sú výšiny Júdu? Či nie Jeruzalem?
6. Zo Samárie urobím hrbu na poli a pozemok pre vinicu; jej kamene pohádzem do doliny a jej základy odhalím.
7. Všetky jej modly rozbijú, všetky jej dary spália ohňom, všetky jej obrazy spustoším, veď sú nazbierané zo mzdy pobeľlice a budú zasa mzdou pobeľlice.
8. Preto budem nariekať a kvíliť, budem chodiť bosý a nahý, budem nariekať ako šakaly a smútiť ako pštrovy.
9. Lebo jej rana je nezahojiteľná, lebo došla k Júdovi, došla až k bráne môjho ľudu, k Jeruzalemu.
10. V Gete neohlasujte, v Aku neplačte. V Bet Afre sa v prachu váľajte!
11. Prejdiže si, obyvateľka Šafiru, potupená nahotou! Nevyjde obyvateľka Sánanu. Nárek v Bet Haeseli odňal od vás podporu.
12. Čaká na šťastie obyvateľka Marotu, hoci nešťastie zostúpilo od Pána k bráne Jeruzalema.
13. Zapriahni do voza tátoše, obyvateľka Lachisu. Začiatok hriechu pre dcéru Siona bol, že sa u teba našli zločiny Izraela.
14. Preto dajú odbytné Morešet Gatu; domy Akzibu budú sklamaním pre kráľov Izraela.
15. Ešte ti privediem dediča, obyvateľka Maresy; až k Odolamu pôjde sláva Izraela.
16. Ohoľ sa a ostrihaj pre svojich rozkošných synov, rozšír si plešinu ako sup, lebo sa odšťahujú od teba.

Kapitola 2

1. Beda tým, čo vymýšľajú zlo a pášu zločin na svojich lôžkach; keď svitne ráno, prevedú ho, lebo majú moc v rukách.
2. Ak sa im zažiada pole, ulúpia ho, ak domy, zoberú ich; spáchajú násilie na mužovi i jeho dome, na človeku i jeho dedičstve.
3. Preto takto hovorí Pán: „Hľa, ja vymyslím proti tomuto rodu zlo, z ktorého si nevytiahnete hrdlo, ani nebudete vykračovať vzpriamení, lebo je to zlý čas.
4. V ten deň vyrieknu o vás porekadlo a žiaľ budú žalospievom. Povedia: Úplne sme spustošení, dedičstvo môjho ľudu zamenil - ako mi ho berie! - Tým, čo nás odvedú, rozdelili naše pole.
5. Preto nebudeš mať nikoho, kto by hodil povrázok pri žrebovaní v zhromaždení Pánovom.“
6. „Nerečni!“ rečia, „netreba týmto rečniť, nepríde potupa!“
7. Takáto reč, dom Jakubov! Či je Pán netrpezlivý? Či je toto jeho dielo? Či nie sú moje slová dobré voči tomu, kto kráča spravodlivo?
8. Už dávno sa môj ľud stavia ako nepriateľ. Sťahuje plášť z tuniky tým, čo chodia spokojne, čo sa odvracajú od vojny.
9. Ženy môjho ľudu odháňate z domu im drahého, ich dieťkam odnímate navždy moju slávu.
10. „Vstaňte a choďte, tu niet odpočinku.“ Pre nečistotu, čo nivočí hrozným nivočením.
11. Keby bol muž, čo ide za vetrom a klamstvom, a luhal by: „Budem rečniť o víne a pálenke,“ to by bol rečník pre tento ľud.
12. Áno, pozbieram ťa, Jakub, celého, áno, zhromaždím zvyšok Izraela, dám ich dokopy ako ovce v ovčinci, ako stádo uprostred paše; budú sa ozývať pre (množstvo) ľudí.
13. Pred nimi pôjde drvič, prelomia bránu, prejdú ňou a vyjdú. I pôjde pred nimi ich kráľ a Pán v ich čele.

Kapitola 3

1. Povedal som: „Čujte, pohlavári Jakuba a kniežatá Izraelovho domu, či nie vy máte poznať právo?“
2. Nenávidíte dobro a milujete zlo, sťahujete z nich kožu a mäso z ich kostí.
3. Jedia mäso môjho ľudu; sťahujú z nich kožu, lámú im kosti a kúsujú ako do hrnca, ako mäso do kotla.
4. Potom budú kričať k Pánovi, ale nevyslyší ich, zakryje si v tom čase pred nimi tvár, lebo hrešili svojimi skutkami.
5. Toto hovorí Pán proti prorokom, ktorí zavádzajú svoj ľud, ktorí, ak majú zubami čo hrýzť, volajú: „Pokoj!“ - proti tomu však, čo im nedá nič do úst, ohlasujú vojnu.
6. Preto budete mať noc bez videnia, budete mať temnotu bez veštby, nad prorokmi slnko zapadne a zatemnie sa deň nad nimi.
7. I budú sa hanbiť jasnovidci, červenať sa budú veštci a všetci si zahalia bradu, pretože niet Božej odpovede.
8. Ale ja som naplnený silou, duchom Pána, právom a chrabrosťou, aby som oznámil Jakubovi jeho hriech a Izraelu jeho zločin.
9. Čujte toto, pohlavári Jakubovho domu a kniežatá domu Izraelovho, ktorým sa hnusí právo a všetko rovné krivia,
10. ktorí krvou budujú Sion a Jeruzalem hriechom.
11. Ich pohlavári súdia za úplatok, ich kňazi učia za plácu, ich proroci veštia za peniaze, pritom sa opierajú o Pána a vravia: „Či nie je Pán medzi nami? Nepríde na nás nešťastie!“
12. Preto pre vás zorú Sion ako pole, Jeruzalem bude zboreniskom a chrámový pahorok bude zalesnenou výšinou.

Kapitola 4

1. Na konci dní: bude upevnený vrch Pánovho domu na temene vrchov a vyčnievať bude nad pahorky i budú sa naň hrnúť ľudia.
2. Prídu mnohé národy a povedia: „Hor' sa, vystúpme na vrch Pánov, do domu Jakubovho Boha, nech nás poučí o svojich cestách a budeme kráčať jeho chodníkmi.“ Lebo zo Siona vyjde náuka a Pánovo slovo z Jeruzalema.
3. Rozsudzovať bude medzi početnými kmeňmi a naďaleko naprávať mocné národy, takže si z mečov ukujú radlá, zo svojich kopijí viničné nože. Národ proti národu nezdvihne meč a nebudú sa viac priúčať boju.
4. Každý bude sedieť pod svojím viničom a nerušene pod svojím figovníkom, lebo prehovorili ústa Pána zástupcov.
5. Lebo všetky národy putujú, každý v mene svojho boha, my však putujeme v mene Pána, nášho Boha, na večné veky.
6. „V ten deň, hovorí Pán, zhromaždím kulhavých a pozbieram roztratených a tých, ktorých som trestal.
7. Z kulhavých urobím zvyšky a z ustatých mocný národ“ a Pán bude nad nimi panovať na vrchu Sion odteraz až naveky.
8. A ty, veža stáda, pahorok dcéry Siona, k tebe príde, vkročí predošlé vladárstvo, kráľovstvo dcéry Jeruzalema.
9. Teraz však, prečo tak kričíš? Či nie je v tebe kráľ? Či zahynul tvoj poradca, že sa ťa zmocňujú bôle sťa rodičky?
10. Zvíjaj sa a namáhaj, dcéra Siona, ako rodička, lebo teraz vyjdeš z mesta a budeš bývať na poli. Pôjdeš do Bábelu, tam ťa vyslobodí, tam ťa vykúpi Pán z ruky tvojich nepriateľov.
11. Teraz sa však zhromaždia proti tebe mnohé národy. Budú vraviť: „Znesvätiť ho! Nech sa nám oko nadíva na Sion!“
12. Lenže oni nepoznajú Pánove myšlienky a nechápu jeho rozhodnutie, že ich zhromaždil ako snopy na humno.
13. Hor' sa a mláť, dcéra Siona, lebo tvoj roh spravím železným a kopytá ti kovovými urobím, že rozdrvíš mnohé národy a zasvätiš Pánovi ich korisť a ich bohatstvo vládcovi celej zeme.
14. Narob si množstvo zárezov: hradbu postavili proti nám, palicou udierali sudcu Izraela po tvári.

Kapitola 5

1. A ty, Betlehem, Efrata, primalý si medzi tisícami Júdu; z teba mi vyjde ten, čo má vládnuť v Izraeli a jeho pôvod je odpradávná, odo dní večnosti.
2. Preto ich vydá až do času, keď rodička porodí, a zvyšok jeho bratov sa vráti k synom Izraela.
3. Vstane a bude pášť silou Pánovou a velebou mena Pána, svojho Boha; budú si bývať, lebo teraz sa zvelebí až do končín zeme.
4. On bude pokoj. Keď príde Asýr do našej krajiny a vkročí do našich palácov, postavíme proti nemu sedem pastierov a osem vedúcich ľudí.
5. Budú pášť mečom krajinu Asýrov a čepelou krajinu Nimróda. On vyslobodí od Asýra, keď príde do našej krajiny a keď vkročí na naše územie.
6. Zvyšok Jakuba bude uprostred mnohých národov ako rosa od Pána, ako kvapky dažďa na tráve, ktoré nečakajú na človeka a nedúfajú v syna človeka.
7. Zvyšok Jakuba bude (medzi národmi) uprostred mnohých národov ako lev medzi zvieratami lesa a ako levíča v stádach oviec, ktoré, keď vkročí, šliape a trhá, že niet toho, kto by vyslobodil.
8. Vyvýši sa ti ruka nad tvojich protivníkov a všetci tvoji nepriatelia zahynú.
9. „A v ten deň - hovorí Pán: vyhubím tvoje kone z tvojho stredu, vynivočím tvoje vozy,
10. vyhubím mestá tvojej krajiny, zrúcam všetky tvoje pevnosti.
11. Vyhubím ti čarodejstvá z ruky a viac nebudeš mať veštcov.
12. Vyhubím tvoje obrazy i tvoje pomníky z tvojho stredu, že sa viac nebudeš klaňať dielu svojich rúk.
13. Odbúram ašery z tvojho stredu a vynivočím tvoje mestá.
14. V hneve a zápale sa vypomstím na národoch, ktoré neposlúchajú.“

Kapitola 6

1. Počujte, čo hovorí Pán: „Vstaň, súď sa pred vrchmi a kopce nech počujú tvoj hlas!“
2. Čujte, vrchy, Pánov spor, i pevné základy zeme, lebo Pán má spor so svojím ľudom, s Izraelom sa bude pravotiť.
3. „Ľud môj, čo som ti urobil? A čím som ti bol na ťarchu? Odpovedz mi!
4. Ved' som ťa vyviedol z egyptskej krajiny, z domu otroctva som ťa vykúpil a postavil som ti na čelo Mojžiša, Árona a Máriu.
5. Ľud môj, spomeňže si, čo zamýšľal moabský kráľ Balak a čo mu odpovedal Balám, Beorov syn, od Setimu až po Galgalu, aby si poznal láskavé skutky Pánove.“
6. „S čím mám predstúpiť pred Pána, skloniť sa pred Bohom výsosti? Mám prísť pred neho s celopalmi? S jednoročnými teliatkami?
7. Či má Pán záľubu v tisícoch baranov, v desaťtisícoch potokov oleja? Či mám dať svojho prvorodeného za svoj hriech, plod svojho lona za zločin svojej duše?“
8. Oznamili ti, človeče, čo je dobré a čo žiada Pán od teba: iba zachovávať právo, milovať milosrdenstvo a pokorne chodiť so svojím Bohom.
9. Čuj! Pán volá k mestu - a spása tým, čo sa boja tvojho mena! „Počúvajte prút a toho, čo ho ustanovil.
10. Ešte je oheň v dome zločinca: zločinné poklady a mizerná zmenšená efa.
11. Či ospravedlním, keď je váha bezbožná a vo vrecku sú falošné závažia?
12. Jeho boháči sú plní násilia, jeho občania hovoria klamstvo a jazyk v ich ústach je lešť.
13. Nuž aj ja ťa začnem udierať, nivočiť pre tvoje hriechy.
14. Budeš jesť a nenasýtiš sa, vnútro ti ostane prázdne. Čo uchytíš, nezachrániš, a čo zachrániš, odovzdám meču.
15. Budeš siať, ale žať nebudeš, budeš šliapať olivy, no nepomažeš sa olejom, i mušt, no víno piť nebudeš.
16. Zachovával si predpisy Omriho a všetky skutky Achabovho domu, kráčal si podľa jeho rád, aby som z teba púšť urobil a z tvojich obyvateľov výsmech; budeš niest' posmech národov.“

Kapitola 7

1. Beda mi, lebo som ako obarač ovocia, ako keď sa paberkuje vinica: niet strapca na zjedenie, ranej figy, ktorú by mi duša žiadala.
2. Nábožný vymizol z krajiny a priameho niet medzi ľuďmi, všetci sledia po krvi, druh na druhu sieťou poľuje.
3. Na zlo majú znamenité ruky: knieža - požaduje, sudca - za odmenu a mocnár vyslovuje túžbu svojej duše, ktorá je zhubná.
4. Najlepší z nich je ako trň, priamy ako bodliak. Deň tvojich strážcov, tvoje navštívenie prichádza, teraz príde ich zrútenie.
5. Neverte blížnemu, nedôverujte priateľovi, pred tou, ktorá odpočíva v tvojom lone, stráž závoru svojich úst.
6. Lebo syn opovrhne otcom, dcéra sa postaví proti matke, nevesta proti svokre, každému sú nepriateľmi jeho domáci.
7. Ja však budem hľadiť na Pána, dôverovať budem v Boha svojej spásy; môj Boh ma vyslyší.
8. Neteš sa zo mňa, nepriateľka moja, ak som padol, vstanem, ak sedím vo tme, Pán je mojím svetlom.
9. Znesiem Pánov hnev, lebo som zhrešil proti nemu, kým sa ujme môjho sporu a prisúdi mi právo, vyvedie ma na svetlo, uvidím jeho spravodlivosť.
10. Uvidí to moja nepriateľka a pokryje ju hanba; tú, ktorá mi hovorila: „Kde je Pán, tvoj Boh?“ Moje oči budú na ňu hľadiť, vtedy ju pošliapem ako blato ulice.
11. Prichádza deň, keď budú stavať tvoje múry; v ten deň sa rozšíri hranica.
12. V ten deň prídu k tebe od Asýrska, od miest Egypta, od Týru až po Rieku a od mora k moru, od vrchu k vrchu.
13. Zem však bude spustošená pre jej obyvateľov, pre ovocie ich skutkov.
14. Pas svoj ľud svojou berlou, svoje dedičné stádo, ktoré býva osamelé v hore uprostred Karmelu; nech spasú Bášan a Galaád ako za dávnych dní!
15. Ako v dňoch, keď si vychádzal z egyptskej krajiny, ukážem mu zázraky.
16. Národy uvidia a zahanbia sa napriek všetkej svojej sile, položia si ruku na ústa, uši im ohluchnú.
17. Budú lízať prach ako hady, ako zemeplazy; so strachom prídu zo svojich skrýš k Pánovi, nášmu Bohu; budú sa triasť a obávať sa teba.
18. Kto je Boh ako ty, ktorý odpúšťaš hriechy, prejdeš ponad vinu zvyškov svojho dedičstva? Jeho hnev netrvá večne, lebo má záľubu v zľutovaní.
19. Zase sa zmiluje nad nami, zmyje naše hriechy a do morských hlbín zahodí všetky naše viny.
20. Preukáž vernosť Jakubovi, milosrdenstvo Abrahámovi; ako si sa zaprisahal našim otcom od pradávnych dní.

Náhum

Kapitola 1

1. Výrok nad Ninive. Kniha videnia Nahuma z Elkoša.
2. Pán je žiarlivý a pomstivý Boh, Pán je pomstivý a plný hnevu, Pán sa pomstí na svojich protivníkoch a chová hnev proti svojim nepriateľom.
3. Pán je trpezlivý, no veľmi mocný, Pán nenechá nič bez trestu. Vo víchre a búrke je jeho cesta a oblak je prachom jeho nôh.
4. Keď zahriakne more, urobí ho súšou a všetky rieky vysuší. Uvádá Bášan a Karmel a kvet Libanonu vädne.
5. Vrchy sa trasú pred ním a kopce sa rozutekajú; zem sa dvíha pred jeho tvárou, i svet a všetci jeho obyvatelia.
6. Kto ob stojí pred jeho hnevom a kto sa zdvihne pred jeho zápalom? Jeho hnev sa rozteká ako oheň a skaly pred ním praskajú.
7. Dobrým útočišťom je v deň úzkosti a pozná tých, čo v neho dúfajú.
8. V prekypujúcej záplave skoncuje so svojimi protivníkmi, jeho nepriateľov stíha tma.
9. Čo zamýšľate proti Pánovi? On urobí koniec, úzkosť sa nezdvihne po druhý raz.
10. Veď sú posprietaní ako trnie a sú ako vínom spítí; úplne budú pohltení ako suchá pleva.
11. Z teba vyšiel, čo zamýšľal zlo proti Pánovi, čo plánoval ničomnosť.
12. Toto hovorí Pán: „Čo sú aj bezpeční a hocako početní, aj tak ich skosia a zahynú. Pokoril som ťa, viac ťa nepokorím.“
13. Teraz však zlomím jeho jarmo nad tebou a tvoje okovy roztrhám.“
14. Pán dal rozkaz o tebe: „Z tvojho mena nebude viac semena, z domu tvojho boha vynivočím sochy a liatiny, pripravím ti hrob, lebo si bezcenný.“

Kapitola 2

1. Hľa, na vrchoch nohy posla blahozvesti, ktorý oznamuje pokoj! Zsväcuj, Júda, svoje sviatky, splňaj svoje sľuby, lebo viac neprejde cez teba ničomník, ten celkom zahynie.
2. Vystupuje pred tebou ničiteľ! stráž hradbu, dozeraj na cestu, upevňuj si bedrá, pozbieraj všetky sily!
3. Lebo Pán vráti Jakobovu hrdosť ako hrdosť Izraelovu, lebo ju zničili ničitelia a spustošili jej vetvy.
4. Štít jeho hrdinov sa červenie, bojovníci sú v šarláte, vozy sú z ohnivej ocele v deň, keď sa vyzbrojuje, a jazdci sa vzpínajú.
5. Po uliciach sa ženú vozy, letia po námestiach, výzor majú ako fakle, blikajú ako blesky.
6. Spomenie si na svojich hrdinov, rútia sa svojou cestou, ponáhľajú sa k múru a postaví sa záštitá.
7. Brány riek sa otvoria a palác sa rozpadá.
8. Panovnicu (?) odvedú do zajatia, jej slúžky nariekajú, ako keď hrkútajú holuby, a udierajú si prsia.
9. Ninive je ako rybník už oddávna. Oni bežia! „Zastaňte! Stojte!“ - no nik sa neobrátí.
10. „Rabujte striebro, rabujte zlato,“ veď nemá konca výbava, bohatstvo najskvostnejších nádob.
11. Púšť a pustota a spustošenie! Srdce sa rozteká, kolená sa chvejú, triaška je na každých bedrách, zo všetkých tvárí sa sťahuje červeň.
12. Kde je brloh levov, tá pastva levíčat? Ta chodieval lev, levica, tam bývali levíčatá. A nikto ich neodstrašil.
13. Lev trhal pre svoje mláďatá a hrdúsil pre svoje levice, koristou si naplnil brlohy a svoje jamy lúpežou.
14. „Hľa, som proti tebe, hovorí Pán zástupov, spálím tvoje vozy na dym, tvoje levíčatá meč pohltí, odstránim tvoju korisť z krajiny, nezazneje viac hlas tvojich poslov.“

Kapitola 3

1. Beda krvavému mestu! Je samé klamstvo, je plné násilia, neprestáva plieniť.
2. Pleskot biča, hlučný rachot kolies, kone cválajú, vozy sa rútia,
3. jazdci vysedajú, plameň meča, blesk oštepá, množstvo prebodnutých a sila mŕtvych tiel. Niet konca mŕtvolám, potkávajú sa o telá.
4. Pre množstvo smilstva smilnice očarujúcej krásy, znalejš čarov, ktorá za svoje smilstvo predávala národy a pokolenia za svoje čary.
5. „Hľa, som proti tebe, hovorí Pán zástupov, vyhrniem ti vlečky na tvár, ukážem národom tvoju nahotu a kráľovstvám tvoju hanbu.
6. Vrhnem na teba špinu, potupím ťa a divadlom ťa spravím.
7. Potom každý, kto ťa uvidí, ujde od teba a povie: Spustošené je Ninive! Kto by ho ľutoval? Kde by som mal hľadať tešiteľov pre teba?
8. Si lepšie než No-Amon, ktoré ležalo medzi Nílmi? Obklúčovali ho vody, hradbou mu bolo more, z vody malo múr.
9. Etiópia bola jeho silou a Egypt - bez počtu - Pút a Líbyjci boli medzi jeho pomocníkmi.
10. Aj ono šlo do zajatia, do vyhnanstva, aj jeho nemluvnatá rozbíjali na rohoch všetkých ulíc. O jeho vznešených hádzali žreb a jeho veľikášov okovali do želiez.
11. Aj ty budeš opojené, budeš omdleté, aj ty budeš hľadať útočisko pred nepriateľom.
12. Všetky tvoje pevnosti sú figovníky s ranými figami, ak ich potrasú, padnú do úst žrúta.
13. Hľa, tvoj ľud: to ženy vprostred teba, otvoria tvojim nepriateľom dokorán brány tvojej krajiny; oheň pohltí tvoje závory.
14. Načieraj si vodu pre obliehanie, opevni svoje hradby, vstúp do blata, šliap hlinu, vezmi formu na tehly.
15. Tam ťa oheň pohltí, vykántri ťa meč, zožerie ťa ako koníky, hoci ťa bolo množstvo ako koníkov, hoci ťa bolo množstvo ako kobyliiek.
16. Kupcov si mal viac, než je hviezd na nebi! Koník vyplienil a odletel.
17. Tvoje kniežatá sú ako kobyľky, tvoji úradníci ako huf koníkov, ktoré čupia na múroch v deň studený, keď vyjde slnko, odletia a neznáme je ich miesto, kde sú.
18. Tvoji pastieri driemu, kráľ asýrsky, tvoji hrdinovia spia; tvoj ľud je roztratený po vrchoch a nepozbiera ho nik.
19. Niet úľavy na tvoj úder, tvoja rana je smrteľná. Všetci, čo počujú chýr o tebe, budú tlieškať nad tebou rukami, veď komuže neprichádzalo ustavične nešťastie od teba?“

Habakuk

Kapitola 1

1. Výrok, ktorý dostal vo videní prorok Habakuk.
2. Dokedy mám volať, Pane, a nevyšlyšíš? Kričím k tebe: „Násilie!“, a nezachraňuješ?
3. Prečo mi dáš vidieť hriech a pozeráš na nešťastie? Útlak a násilie je predo mnou, rodí sa spor a vzniká zvada.
4. Preto sa ochromuje zákon a nikdy neprerazí právo, lebo bezbožník obchádza spravodlivého; preto vychádza pokrivené právo.
5. „Pozrite medzi národy a vidte a zhrozíte sa úžasne, lebo vo vašich dňoch vykonám čin, že neuveríte, keď vám ho rozpovedia.
6. Lebo, hľa, ja vzbudím Chaldejcov, hrozný a obratný národ, ktorý sa rozíde po širej zemi, aby dobyl obydlia, ktoré nie sú jeho.
7. Úžasný je a strašný, jeho právo a pýcha vychádza od neho.
8. Lahšie než leopardy sú jeho kone, rýchlejšie ako vlky za večera; jeho jazdci sa ženú, jeho jazdci prichádzajú zďaleka, letia sťa orol, keď sa vrhá na korisť.
9. Každý kráča za násilím, všetky ich tváre sú východný vietor, nakopia zajatcov ako piesku.
10. Posmech si robí z kráľov, kniežatá sú mu na výsmech, vysmieva sa každej pevnosti, nakopí piesku a zaujme ju.
11. Nato mu nadmieru ožije duch, prehreší sa, svoju silu pokladá za boha.“
12. Či nie si ty, Pane, od pradávna? Môj Bože, môj Svätý, nezomrieme! Pane, pre súd si ho ustanovil; Skala, pre karhanie si ho postavil.
13. Máš čisté oči, nechceš vidieť zlo a nemôžeš hľadiť na nešťastie. Prečo hľadiš mlčky na protivníkov, keď zločinci hlcú lepších od seba?
14. Ľudí robíš podobnými rybám v mori, plazom, ktoré nemajú vládca.
15. Všetkých vylovil svojou udicou, povytahoval svojou sieťou a pozbieral ich do svojho čereňa, preto sa raduje a plesá.
16. Za to obetuje svojej sieti, prináša kadidlo svojmu čereňu, veď ich pomocou má tučný podiel a mastný pokrm.
17. Či má preto vyprázdňovať svoju sieť a ustavične bez milosti zabíjať národy?

Kapitola 2

1. Postavím sa na svoju stráž, umiestnim sa na hradbe a budem slediť, aby som zbadal, čo bude ku mne hovoriť a čo odpovie na moju ponosu.
2. Pán mi odpovedal: „Napiš videnie, a to jasne na tabuľu, aby sa dalo plynule čítať.“
3. Lebo videnie je ešte na určený čas, no náhli sa ku koncu a nesklame; ak sa oddiali, čakaj naň, veď určite príde a nezmešká.
4. Hľa, nadúva sa, v kom nie je duša priama, spravodlivý však bude žiť pre svoju vernosť.“
5. A ako je víno klamlivé, nebude mať slávu muž nadutý, ktorý si otvára hrtan ako podsvetie, je ako smrť, nezasýti sa, zhrabal k sebe všetky národy a zhromaždil k sebe všetky kmene.
6. Či títo všetci nespravia porekadlo o ňom, posmešnú hádanku, a nepovedia: „Beda tomu, kto hromadí, čo nie je jeho. Dokedy ešte? A hromadí proti sebe mračno hliny.“?
7. Či nepovstanú náhle, čo zahryznú do teba, a nezobudia sa, čo tebou otrasú? Potom im budeš korisťou.
8. Preto, že si vyplienil mnohé národy, vyplienia ťa všetky ostatné kmene, pre ľudskú krv, pre násilnosť na zemi, na meste a všetkých jeho občanoch.
9. Beda tomu, kto hromadí korisť na nešťastie svojho domu, chce si položiť hniezdo do výšav, aby unikol ruke nešťastia.
10. Odhodlal si sa, na hanbu svojho domu, povytínať mnohé národy a tvoja duša hreší.
11. Veď kameň z múru bude kričať a hrada z väzby mu odpovie:
12. Beda tomu, kto krvou stavia mesto a upevňuje osadu zločinom!
13. Hľa, či to nie je od Pána zástupov, že kmene robia pre oheň a národy sa ustávajú pre nič?
14. Lebo zem bude plná poznania Pánovej slávy ako vody, ktoré pokrývajú more.
15. Beda tomu, kto napája svojho blížneho, primiešava mu svoju zlosť a opíja ho, aby videl jeho nahotu.
16. Sýtil si sa viac hanbou než ctou, nuž pi aj ty a ukáž svoju neobrezanosť: obráti sa k tebe kalich Pánovej pravice a potupa k tvojej cti.
17. Lebo násilie Libanonu ťa pokryje a trápenie zvierat ťa podesí pre ľudskú krv, pre násilie na zemi, na meste a všetkých jeho obyvateľoch.
18. Čo pomôže socha, že ju urobil rezbár, liatina a lživý učiteľ, že jej dôveroval tvorca, čo ju spravil, keď robil nemých bôžikov?
19. Beda tomu, kto vraví drevu: „Zobud' sa!“, „Vstaň!“ nemému kameňu; či to on počuje? Hľa, je obtiahnutý zlatom a striebrom, ale života nijakého v ňom niet.
20. Pán však je vo svojom svätom chráme, nech pred ním zamĺkne celá zem!

Kapitola 3

1. Modlitba proroka Habakuka. Na spôsob žalospevu.
2. Pane, počul som tvoju správu, bál som sa, oživ, Pane, svoje dielo uprostred rokov, uprostred rokov daj vedieť; v hneve si pripomeň milosrdenstvo!
3. Boh prichádza z Temanu a Svätý z vrchu Faran; - jeho veleba zakrýva nebesá a zem je plná jeho chvály.
4. A žiari ako svetlo, lúče mu vyrážajú z rúk, tam je schránka jeho sily.
5. Pred jeho tvárou kráča mor a vzápätí mu tiahne plameň.
6. Zastane a premeria zem, pozrie a zatrasie národmi; i rozpoltia sa večné vrchy a sklonia sa kopce odveké; má večné chodníky.
7. V trápení som videl stany Kušanu, trasú sa šiatre madiánskej krajiny.
8. Či sa Pán hnevá na rieky? Či proti riekam nesie sa tvoj hnev? Či proti moru je tvoj zápal, že jazdíš na svojich paripách? Tvoje vozy znamenajú spásu.
9. Tvoja kuša je pripravená podľa prísahy, ktorú si dal kmeňom. Riekami si poprerýval zem,
10. zazreli ťa, zvíjali sa vrchy, prevalila sa záplava vôd, priepasť vydala svoj hukot, vysoko dvíhala ruky.
11. Slnko a mesiac ostali doma, pred svetlom tvojich šípov ušli, pred žiarou tvojho bleskového oštepú.
12. V zápale pošliapeš zem, v hneve rozmlátiš národy.
13. Vytiahol si zachrániť svoj ľud, zachrániť svojho pomazaného; rozdrvil si hlavu bezbožníkovho domu, obnažil si mu základy až dospodu.
14. Ich vlastnou berlou si prevrtnal hlavu jeho vojvodcov, keď sa rútili rozprášiť ma; ich jasanie znelo, akoby šli zhltnúť v skrýši bedára.
15. Na svojich koňoch cválaš po mori, cez bahno veľkých vôd.
16. Počul som a chvelo sa mi vnútro, pri hrmote triasli sa mi pery, rozklad mi vnikal do kostí a nohy sa mi chveli. Spokojný budem v deň úzkosti, až príde národ, ktorý na nás útočí.
17. Figovník síce nerodí a niet ovocia na viničoch, sklamala úroda olív a pole nedodalo pokrm; stratili sa ovce z košiara a v maštaliach nielo dobytko.
18. Ja však budem plesať v Pánovi, jasať budem v Bohu svojej spásy.
19. Jahve, Pán, je moja sila, dal mi nohy ako jeleniciam a dá mi vykračovať po mojich výšinách. Zbormajstrovi. Na strunový nástroj.

Sofoniáš

Kapitola 1

1. Slovo, ktoré Pán prehovoril k Sofoniášovi, synovi Chusiho, syna Godoliáša, syna Amariáša, syna Ezechiáša, v dňoch júdskeho kráľa, Amonovho syna Joziáša.
2. „Dočista zmetiem všetko z povrchu zeme, hovorí Pán.
3. Zmetiem ľudí i zvieratá, zmetiem vtáky neba a ryby mora. Skaza zločincov! - a vykántrim ľudí z povrchu zeme, hovorí Pán.
4. Vystriem ruku proti Júdovi a proti obyvateľom Jeruzalema a vyhubím z tohto miesta zvyšky bálav i mená žrecov a kňazov;
5. i tých, čo sa na strechách klaňajú nebeskému vojsku; i tých, čo sa klaňajú a prisahajú na Pána, ale prisahajú aj na Melkoma;
6. i tých, čo sa vzdialili od Pána, nehľadajú Pána a nejdú za ním.“
7. Ticho pred tvárou Pána, Jahveho! Veď blízko je Pánov deň; áno, Pán usporiadal obeť, zasvätil svojich povolaných.
8. „V deň Pánovej obety navštívim kniežatá a kráľovičov i všetkých, čo sa obliekajú do rúch cudzincov.
9. A navštívim tých, čo preskakujú v ten deň cez prah, čo naplňujú dom svojho Pána klamstvom a lstou.
10. V ten deň, hovorí Pán, bude hlasný krik od Rybnej brány, jajkanie od druhej a veľká záhuba od kopcov.
11. Jajkajte, obyvatelia Možiara, veď zahynie celý kanaánsky ľud, vyničia všetkých, čo vážia striebro.
12. V ten deň prekutám Jeruzalem lampami a navštívim chlapov, ktorí tučnejú na svojich kvasniciach a hovoria si: Pán neurobí ani dobré, ani zlé.
13. Ich bohatstvo prepadne lúpeži a ich domy spustnutiu; budú stavať domy, no bývať (v nich) nebudú, budú vysadzovať vinohrady, ale víno z nich piť nebudú.“
14. Blízko je Pánov deň, blízko a je veľmi rýchly. Čuj, Pánov deň, trpkó tam kričí silák.
15. Ten deň je deň hnevu, deň úzkosti a zvierania, deň víchra a víchrice, deň tmy a temnoty, deň oblakov a mrákavy.
16. Deň pozauny a lomozu proti opevneným mestám a proti vysokým baštám.
17. Do úzkosti vžením ľudí, že budú chodiť ako slepí, lebo zhrešili proti Pánovi; ich krv sa bude vylievať ako prach a ich telá ako hnoj.
18. Ani ich striebro, ani ich zlato ich nevládze zachrániť v deň Pánovho hnevu. Oheň jeho žiarlivosti pohltí celú zem, lebo skoncuje, a to hrozne, so všetkými obyvateľmi zeme.

Kapitola 2

1. Zhromaždite a pozbierajte sa, vy, nehanebný národ,
2. skôr než porodí rozhodnutie a odletí deň ako pleva. Skôr než príde na vás blčiaci Pánov hnev, skôr než príde na vás deň Pánovho hnevu.
3. Hľadajte Pána, všetci pokorní zeme, ktorí konáte podľa jeho práva, hľadajte spravodlivosť, hľadajte pokoru, možno, že sa schováte v deň Pánovho hnevu.
4. Lebo Gaza bude opustená a Askalon pustatinou, Azot rozoženú za bieleho dňa a Akaron vyhubia.
5. Beda obyvateľom pomorského pásu, národu Kréťanov! Pánovo slovo je proti vám, Kanaán, krajina Filištíncov: „Vyhubím ťa, že nebudeš mať občanov.“
6. Pomorský pás bude nivou, stepou pre pastierov a košiarom pre stáda.
7. A pomorský pás bude patriť zvyškom Júdovým, tam sa budú pásť, v domoch Askalona budú za večera košiarit, lebo ich navštívi Pán, ich Boh, a obráti ich osud.
8. „Počul som hanobenie Moabu a rúhanie synov Amona, keď znevažovali môj ľud a rozťahovali sa na jeho území.
9. Preto ako žijem - hovorí Pán zástupov, Boh Izraelov - Moab bude ako Sodoma a Amončania ako Gomora, polom trnia, solňou baňou a pustatinou naveky. Zvyšky môjho ľudu ich vyplienia a ostatok môjho národa sa ich zmocní.“
10. Toto ich zastihne pre ich pýchu, pretože hanobili a vyvyšovali sa nad národ Pána zástupov.
11. Pán bude hrozný proti nim, veď vykántri všetkých bohov zeme a jemu sa bude klaňať každý zo svojej vlasti, všetky ostrovy národov.
12. „Aj vy, Etiópci... Tí sú prebodnutí mojím mečom!“
13. Vystrie ruku proti severu a znivočí Asýrsko, Ninive urobí opusteným, vyschnutým ako pustatina.
14. Uprostred neho budú ležať stáda, húfy rozličných zvierat; i pelikán a jež budú nocovať medzi jeho stĺpmi. Počúvaj! Vresk v oblokoch, havran na prahu, lebo cédrové trámy sú vytrhnuté.
15. Toto je mesto, ktoré plesalo, bývalo bezstarostne a hovorilo si v srdci: „Ja som a nikto viac!“ Ako sa stalo pustatinou, ležiskom zveriny? Každý, kto popri ňom prejde, hvízda a máva rukou.

Kapitola 3

1. Beda, neposlušnému, poškrvnenému a násilníckemu mestu.
2. Nepočúvalo na hlas, neprijalo výstrahu, nedôverovalo v Pána, nevinulo sa k svojmu Bohu.
3. Jeho kniežatá uprostred neho sú ručiace levy; jeho sudcovia vlci večerní, ktorí ráno neobhrýzali.
4. Jeho proroci sú nespoľahliví, podvodní mužovia; jeho kňazi znesvätili sväté, znásilnili zákon.
5. Pán v jeho strede je svätý, nerobí neprávosť; ráno čo ráno dáva svoje právo svetlom, ktoré neubúda; ale zločinec nepozná hanby.
6. „Vykántril som národy, spustli ich bašty, vynivočil som ich ulice, takže niet chodcov, vyhubené sú ich mestá, bez mužov, bez občanov.
7. Riekol som: Azda sa ma budeš báť, prijmeš výstrahu. Nezmizne mu spred očí všetko, čím som ho navštívil. Lenže hneď zrána bolo podlé všetko ich konanie.
8. Preto čakajte na mňa - hovorí Pán -, na deň, keď povstanem ako svedok. Lebo je mojím právom zhromaždiť národy, pozbierať kráľovstvá, aby som na ne vyliat svoju prchkosť, celý svoj blčiaci hnev, veď oheň mojej žiarlivosti pohltí celú zem.
9. Lebo vtedy dám národom čisté pery, aby všetky vzývali meno Pánovo a slúžili mu spojenými silami.
10. Až spoza riek Etiópie budú moji ctitelia, potomci mojich roztratených, prinášať svoje obety.
11. V ten deň sa nebudeš hanbiť pre rozličné skutky, ktoré si proti mne spáchal, lebo vtedy odstránim sprostred teba tvojich nadutých chvastúňov a viac sa nebudeš vyvyšovať na mojom svätom vrchu.
12. Nechám však v tvojom strede ľud chudobný a biedny.“ Oni budú dôverovať v Pánovo meno.
13. Zvyšky Izraela nebudú páchať neprávosť a nebudú hovoriť lož; v ich ústach sa nenájde podvodný jazyk. Oni sa budú pást a košiarit, že ich neodstraší nik.
14. Plesaj, dcéra Siona, jasaj, Izrael, teš a raduj sa z celého srdca, dcéra Jeruzalema!
15. Pán zrušil tvoje pokuty, odvrátil nepriateľa; kráľom Izraela uprostred teba je Pán, nešťastia sa viac neobávajú!
16. V ten deň povedia Jeruzalemu: „Neboj sa, Sion, nech ti neovisnú ruky!
17. Uprostred teba je Pán, tvoj Boh, spásonosný hrdina; zajasá nad tebou od radosti, obnoví svoju lásku, výskať bude od plesania.“
18. „Zronených pre sviatky odstránim z teba, sú ti farchou hanebnou.
19. Hľa, v tom čase skončujem s tými, čo ťa utláčali, zachránim kulhavého a pozbieram roztratených, urobím ich slávnymi a chýrnymi v celej krajine ich hanby.
20. V tom čase vás privediem, v tom čase vás pozbieram, lebo vás urobím slávnymi a chýrnymi medzi všetkými národmi zeme, až vám navidomoči obrátim váš osud“ - hovorí Pán.

Haggeus

Kapitola 1

1. V druhom roku kráľa Dária, v šiestom mesiaci, v prvý deň mesiaca, prehovoril Pán prostredníctvom proroka Aggea k júdskeму námestníkovi Zorobábelovi, synovi Salatiela, a k veľkňazovi Jozuemu, synovi Josedeka:
2. „Toto hovorí Pán zástupov: Tento ľud vraví: Ešte neprišiel čas stavať Pánov dom.“
3. Pán však prehovoril prostredníctvom proroka Aggea takto:
4. „Pre vás je už čas bývať vo vykladaných domoch, kým tento dom je pustý?
5. Nuž, teraz toto hovorí Pán zástupov: Všimnite si, ako sa vám vodí!
6. Siali ste veľa, málo ste zvažali; keď ste jedli, nenasytili ste sa; keď ste pili, nenapojili ste sa; obliekaním ste sa nezohriali a kto robil za mzdu, dával mzdu do deravého vrečka.“
7. Toto hovorí Pán zástupov: „Všimnite si, ako sa vám vodí!
8. Chodte do hory, dovezte drevo a stavajte dom! Budem v ňom mať záľubu a oslávim sa, hovorí Pán.
9. Hľadel si za množstvom, a bolo z toho málo; dovezli ste to domov, a odfúkol som to. Prečo? - hovorí Pán zástupov. Pre môj dom, ktorý je pustý, kým každý z vás beží do svojho domu.
10. Preto sa nad vami zavrelo nebo, že niet rosy a zem nevydala svoju úrodu.
11. Privolal som suchotu na zem, na vrchy, na obilie, na mušt, na olej a na všetko, čo zem vydáva; na ľudí, na zvieratá a na všetku prácu rúk.“
12. Salatielov syn Zorobábel a veľkňaz, Josedekov syn Jozue, a celý zvyšok ľudu poslúchol hlas Pána, svojho Boha, a slová proroka Aggea, lebo ho poslal Pán, ich Boh. A ľud sa bál Pána.
13. Aggeus, Pánov posol, povedal ľudu podľa Pánovho posolstva: „Ja som s vami, hovorí Pán.“
14. I povzbudil Pán ducha júdskeho námestníka, Salatielovho syna Zorobábela, i ducha veľkňaza, Josedekovho syna Jozueho, ako aj ducha celého zvyšku ľudu a dali sa do roboty na dome Pána zástupov, svojho Boha;
15. dvadsiateho štvrtého dňa šiesteho mesiaca v druhom roku kráľa Dária.

Kapitola 2

1. V siedmom (mesiaci), dvadsiateho prvého (dňa) mesiaca, prehovoril Pán prostredníctvom proroka Aggea takto:
2. „Povedz júdskeму námestníkovi, Salatielovmu synovi Zorobábelovi, a veľkňazovi, Josedekovmu synovi Jozuemu, a zvyšku ľudu toto:
3. Kto je ešte medzi vami taký, čo videl tento dom v jeho predošlej sláve? A za čo ho pokladáte teraz? Či sa nezdá vašim očiam ako nič?
4. Teraz sa však vzmuž, Zorobábel, hovorí Pán, a vzmuž sa, veľkňaz, Josedekov syn Jozue, vzmuž sa tiež všetok ľud krajiny, hovorí Pán, a pracujte, lebo ja som s vami, hovorí Pán zástupov.
5. Slovo, ktoré som s vami uzavrel, keď ste vychádzali z Egypta, a môj duch ostane medzi vami, nebojte sa!
6. Lebo toto hovorí Pán zástupov: Ešte raz - bude to o chvíľku - a ja otrasiem nebesami i zemou, morom i suchou zemou.
7. Otrasiem všetkými kmeňmi i prídu skvosty všetkých národov. Vtedy naplním tento dom slávou, hovorí Pán zástupov.
8. Moje je striebro a moje je zlato, hovorí Pán zástupov.
9. Väčšia bude sláva tohto posledného domu ako prvého, hovorí Pán zástupov, a na tomto mieste budem dávať pokoj, hovorí Pán zástupov.“
10. Dvadsiateho štvrtého (dňa) deviateho (mesiaca), v druhom roku Dária, prehovoril Pán k prorokovi Aggeovi takto:
11. „Toto hovorí Pán zástupov: Žiadajte od kňazov poučenie v tomto:
12. Keby niekto niesol v okraji svojho odevu posvätné mäso a týmto okrajom by sa dotkol chleba alebo jedla, alebo vína, alebo oleja, alebo akéhokoľvek pokrmu, posväti sa to?“ Kňazi odpovedali: „Nie!“
13. Aggeus povedal: „Keby sa ktorejkoľvek z týchto vecí dotkol niekto poškrvnený mŕtvolou, poškrvni sa to?“ Kňazi odpovedali: „Poškrvni!“
14. Aggeus povedal: „Takto je tento ľud a takto je tento národ predomnou, hovorí Pán; a takto sú všetky diela ich rúk: čokoľvek tam obetujú, je poškrvnené.“
15. Teraz si však všímajte, počnúc týmto dňom! Kým sa nepoložil kameň na kameň v Pánovom chráme,
16. išli ste k hrbe o dvadsiatich (mericiach) a bolo toho desať; išli ste k lisu načerpať päťdesiat mier a bolo toho dvadsať.
17. Bil som vás úpalom, snežou a krupobitím pri všetkých prácach vašich rúk, ale neprišli ste ku mne, hovorí Pán.
18. Všímajte si - počnúc dvadsiatym štvrtým dňom deviateho (mesiaca) -, odo dňa, čo bol založený Pánov chrám, si všímajte!
19. Je semä ešte v sýpke a vinič, figovník, granátová jablň a oliva ešte nerodí? Od tohto dňa budem žehnať.“
20. A Pán dvadsiateho štvrtého (dňa) deviateho mesiaca prehovoril druhý raz k Aggeovi takto:
21. „Toto povedz júdskeému námestníkovi, Zorobábelovi: Ja otrasiem nebesami a zemou,
22. prevrátim kráľovský trón a zničím silu kráľovstiev národov; prevrhnem vozy i tých, čo sa na nich vezú, a kone i s jazdcami sa vrátia každý do meča svojho blížneho.
23. V ten deň, hovorí Pán zástupov, vezmem ťa, Zorobábel, Salatielov syn, môj sluha, hovorí Pán, a urobím ťa pečatou, lebo teba som si vyvolil,“ hovorí Pán zástupov.

Zachariáš

Kapitola 1

1. V ôsmom mesiaci druhého roku Dária prehovoril Pán k prorokovi Zachariášovi, synovi Barachiáša, Adovho syna takto:
2. „Pán sa veľmi hnevá na vašich otcov.
3. Povedz im teda: Toto hovorí Pán zástupov: Obráťte sa ku mne, hovorí Pán zástupov, a obrátim sa k vám, hovorí Pán zástupov.
4. Nebuďte ako vaši otcovia, ku ktorým volali predošlí proroci: Toto hovorí Pán zástupov: Odvráťte sa od svojich zlých ciest a od svojich zlých skutkov; ale nepočúvali a nedbali na mňa, hovorí Pán.
5. Vaši otcovia - kdeže tí sú? A proroci? Či večne žijú?
6. Azda moje slová a moje príkazy, ktoré som uložil svojim sluhom prorokom, nezasiahli vašich otcov? Vtedy sa obrátili a vraveli: Ako sa Pán zástupov rozhodol, že bude s nami nakladať podľa našich ciest a podľa našich skutkov, tak s nami nakladal.“
7. Dvadsiaty štvrtý deň jedenásteho mesiaca - to je mesiac šebat, v druhom roku Dária, prehovoril Pán k prorokovi Zachariášovi, synovi Barachiáša, Adovho syna, takto:
8. Videl som v noci: Hľa, akýsi muž jazdil na hnedom koni. Stál medzi myrtovými kríkmi v priehlbine a za ním boli hnedé, strakaté a biele kone.
9. I spýtal som sa: „Kto sú títo, Pane?“ Odpovedal mi anjel, ktorý vo mne hovoril: „Ja ti ukážem, kto sú títo.“
10. Vtom sa ozval muž, ktorý stál medzi myrtovými kríkmi, a povedal: „To sú tí, ktorých Pán poslal poprechodiť zem.“
11. Oni povedali Pánovmu anjelovi, ktorý stál medzi myrtovými kríkmi: „Poprechodili sme zem a hľa, celá zem býva v spokojnosti.“
12. Pánov anjel odvetil: „Pane zástupov, dokedyže sa nezmiluješ nad Jeruzalemom a nad mestami Júdska, na ktoré sa hneváš už sedemdesiat rokov?“
13. Pán odpovedal anjelovi, ktorý vo mne hovoril, dobrotivé slová, útešné slová.
14. Tu mi povedal anjel, ktorý vo mne hovoril: „Takto volaj: Toto hovorí Pán zástupov: Horlím za Jeruzalem a za Sion veľkou horlivosťou.
15. A veľmi sa hnevám na bezstarostné národy, ktoré, keď som sa málo hneval, napomáhali zlo.
16. Preto takto hovorí Pán: Obrátim sa k Jeruzalemu milosrdne, bude v ňom postavený môj dom, hovorí Pán zástupov, a nad Jeruzalemom sa rozťahne meradlo.
17. Ďalej volaj: Toto hovorí Pán zástupov: Ešte budú moje mestá oplývať šťastím, ešte Pán poteší Sion a vyvolí si Jeruzalem.“

Kapitola 2

1. Potom som zdvihol oči, pozrel som sa a, hľa, štyri rohy!
2. I spýtal som sa anjela, ktorý vo mne hovoril: „Čo je to?“ Odpovedal mi: „To sú rohy, ktoré rozhádzali Júdsko, Izrael a Jeruzalem.“
3. Nato mi Pán ukázal štyroch remeselníkov.
4. I spýtal som sa: „Čo idú títo robiť?“ Odpovedal mi: „To sú rohy, ktoré rozhádzali Júdsko tak, že nik nezdvihol hlavu; títo ich však prišli postrašiť a zvrhnúť rohy národov, ktoré zdvihli roh proti Júdsku, aby ho rozhádzali.“
5. Zdvihol som oči, pozrel som sa a, hľa, muž, ktorý mal v ruke merací povraz.
6. I spýtal som sa: „Ty kde ideš?“ Odpovedal mi: „Premerať Jeruzalem, chcem vidieť, aký je široký a aký je dlhý.“
7. Vtom vychádzal anjel, ktorý vo mne hovoril; oproti nemu vychádzal iný anjel
8. a povedal mu: „Bež a povedz tomu mladíkovi: Jeruzalem bude obývaný ako otvorené mesto pre množstvo ľudí a zvierat, ktoré sú v ňom.
9. A ja, hovorí Pán, budem mu ohnivým múrom dookola a budem slávou uprostred neho.
10. Nože! No! Utekajte zo severnej krajiny - hovorí Pán -, lebo som vás roztriasol do štyroch strán neba - hovorí Pán.
11. Hor' sa! Zachráň sa na Sione ty, čo bývaš u dcéry Bábelu!
12. Lebo toto hovorí Pán zástupov: Za slávou ma poslal k národom, ktoré vás vyplienili. Lebo kto sa vás dotkne, dotýka sa zreničky môjho oka.
13. Lebo, hľa, zaženiem sa na nich rukou a budú korisťou svojich sluhov; vtedy poznáte, že ma poslal Pán zástupov.
14. Plesaj a raduj sa, dcéra Siona, lebo, hľa, ja prídem a budem bývať uprostred teba - hovorí Pán.
15. V ten deň sa pripoja k Pánovi mnohé národy a budú mojím ľuďom, budem teda bývať uprostred teba a budeš vedieť, že ma poslal Pán zástupov k tebe.
16. Vtedy sa zmocní Pán svojho dedičstva, Júdu, a posvätnéj zeme a zase si vyvolí Jeruzalem.
17. Nech zatíchne každé telo pred Pánom, keď sa zdvihne zo svojho trvalého príbytku!“

Kapitola 3

1. Potom mi ukázal veľkňaza Jozueho, ako stojí pred Pánovým anjelom; po jeho pravici stál satan, ktorý chcel naňho žalovať.
2. Pán povedal satanovi: „Nech ťa, satan, zavráti Pán, nech ťa zavráti Pán, ktorý si vyvolil Jeruzalem! Či nie je on hlaveň, vytrhnutá z ohňa?“
3. Jozue bol oblečený v špinavom odevu a stál pred anjelom.
4. Tu sa ozval (anjel) a riekol tým, čo stáli pred ním: „Odnímte mu špinavý odev!“ A jemu riekol: „Hľa, odnímem tvoju vinu a oblečiem ťa do skvostného rúcha!“
5. Potom povedal: „Dajte mu na hlavu čistý turban!“ Dali mu teda na hlavu čistý turban a obliekli ho do šiat; Pánov anjel však stál.
6. Potom Pánov anjel dosvedčoval Jozuemu:
7. „Toto hovorí Pán zástupov: Ak budeš kráčať po mojich cestách a budeš zachovávať moje nariadenia, ty budeš spravovať aj môj dom a budeš strážiť moje nádvorcia a dám ti sprievodcov spomedzi týchto, čo tu stoja.“
8. Čuj teda, veľkňaz Jozue, ty aj tvoji spoločníci, ktorí sedia pred tebou, lebo sú to muži znamenia. Veď ja privediem svojho sluhu, Výhonok.
9. Lebo, hľa, kameň, ktorý som položil pred Jozueho: na jednom kameni spočíva sedem očí. Ja vyryjem doň ozdobu - hovorí Pán zástupov - a odstránim vinu tejto krajiny v jeden deň.
10. V ten deň - hovorí Pán zástupov - budete sa vzájomne povolávať pod vinič a pod figovník.“

Kapitola 4

1. Potom ma anjel, ktorý vo mne hovoril, zasa zobudil ako človeka, ktorého zobudia zo sna.
2. I spýtal sa ma: „Čo vidíš?“ Odpovedal som: „Vidím svietnik celý zo zlata; na hlavici má nádrž; je na ňom sedem lúč a lampy, ktoré sú na hlavici, majú sedem lievikov.“
3. Pri ňom sú dve olivy, jedna napravo od nádrže a druhá naľavo.“
4. Ozval som sa a povedal som anjelovi, ktorý vo mne hovoril: „Čo je toto, môj pane?“
5. Anjel, ktorý vo mne hovoril, odpovedal mi: „Nevieš, čo je to?“ Povedal som: „Nie, môj pane.“
6. Odvetil mi: „To je Pánovo slovo Zorobábelovi: Nie silou a nie mocou, ale mojím duchom! - hovorí Pán zástupov.“
7. Kto si ty, veľký vrch? Pred Zorobábelom (si) rovina! A vyvedie záhlavný kameň s výkrikmi: Sláva, sláva mu!“
8. A Pán prehovoril ku mne takto:
9. „Zorobábelove ruky založili tento dom a jeho ruky ho dokončia, i budeš vedieť, že ma k vám poslal Pán zástupov.“
10. Lebo tí, čo opovrhujú dňom malých vecí, budú sa radovať, keď uvidia v Zorobábelovej ruke kameň a olovniciu. - Tých sedem, to sú Pánove oči, ktoré obchádzajú celú zem.“
11. Ozval som sa a riekol som mu: „Čo sú tie dve olivy napravo a naľavo od svietnika?“
12. Opäť som sa ozval a spýtal som sa ho: „Čo sú dve olivové ratolesti, ktoré dvoma zlatými rúrkami vyprázdňujú zo seba zlato?“ Odvetil mi toto: „Nevieš, čo je to?“ Riekol som: „Nie, môj pane.“
13. I riekol: „To sú dvaja synovia oleja, ktorí stoja pred Pánom celej zeme.“

Kapitola 5

1. A znovu som zdvihol oči, pozrel som sa a, hľa, letel zvitok.
2. I spýtal sa ma: „Čo vidíš?“ Odpovedal som: „Vidím letieť zvitok; jeho dĺžka je dvadsať laktov, šírka desať laktov.“
3. A riekol mi: „Toto je kliatba, ktorá vychádza na celú zem. Lebo každý zlodej, ako je to na ňom na jednej strane, bude odstránený; a každý, kto prisahá, ako je to na ňom na druhej strane, bude odstránený.“
4. Vyvediem ju - hovorí Pán zástupov -, pôjde do domu zlodeja a do domu toho, čo krivo prisahá v mojom mene, usadí sa v jeho dome a zničí ho, i jeho trámy a jeho kamene.“
5. Tu predstúpil anjel, ktorý vo mne hovoril, a riekol mi: „Zdvihni oči a pozri, čo je to, čo vystupuje!“
6. I spýtal som sa: „Čo je to?“ Odpovedal: „To je efa, ktorá vystupuje;“ a dodal: „Toto je ich výzor v celej krajine.“
7. Vtom, hľa, zdvihla sa olovená pokrývka a prostred efy sedela akási žena.
8. I povedal: „Toto je bezbožnosť.“ Sotil ju doprostred efy a na jej otvor položil olovenú pokrývku.
9. Potom som zdvihol oči, pozrel som sa a, hľa, predstupovali dve ženy, krídla im nadúval vietor - mali totiž krídla podobné krídlam bociana - a zdvihli efu medzi zem a nebo.
10. I spýtal som sa anjela, ktorý vo mne hovoril: „Kde tieto nesú efu?“
11. Odpovedal mi: „Chcú jej postaviť dom v krajine Senaár. Keď ho dostavajú, položia ju tam na jej podstavec.“

Kapitola 6

1. Znovu som zdvihol oči, pozrel som sa a, hľa, štyri vozy vystupovali spomedzi dvoch vrchov; vrchy boli kovové.
2. V prvom voze boli hnedé kone, v druhom voze čierne kone,
3. v treťom voze biele kone, vo štvrtom voze kone strakaté, mocné.
4. Ozval som sa a pýtal som sa anjela, ktorý vo mne hovoril: „Čo je to, môj pane?“
5. Anjel mi odvetil: „To sú štyri vetry neba, ktoré vystupujú; predtým stáli pred Pánom celej zeme.
6. V ktorom sú čierne kone, ten ide do severnej krajiny a biele idú za ním; strakaté idú do južnej krajiny.
7. Mocné vyšli a usilovali sa prejsť po zemi.“ I riekol: „Chodte, prejdite zemou!“ Nato prešli zemou.
8. Potom na mňa zavolať a vravel mi: „Pozri, tie, čo idú do severnej krajiny, utíšia mi ducha v severnej krajine.“
9. Pán prehovoril ku mne takto:
10. „Vezmi od zajatcov, od Holdaja, Tobiáša a Idaja, ktorí prišli z Babylonu, a choď v ten istý deň do domu Joziáša, syna Sofoniášovho; choď,
11. vezmi striebro a zlato, urob korunu a polož ju na hlavu veľkňaza, Josedekovho syna Jozueho.
12. A povedz mu: Toto hovorí Pán zástupov: Pozri, muž, ktorého meno je Výhonok; vyženie na svojom mieste a vybuduje Pánov chrám.
13. On postaví Pánov chrám, on dostane slávu a bude sedieť a panovať na svojom tróne; i kňaz bude na svojom tróne a medzi nimi dvoma bude mierová dohoda.
14. Koruna bude pre Helema, Tobiáša, Idaja a Sofoniášovho syna Hena pamätníkom v Pánovom chráme.
15. Aj takí, čo sú ďaleko, budú prichádzať a budú stavať Pánov chrám i poznáte, že ma k vám poslal Pán zástupov. Stane sa to, ak budete ochotne počúvať hlas Pána, svojho Boha.“

Kapitola 7

1. Vo štvrtom roku kráľa Dária prehovoril Pán k Zachariášovi, štvrtý deň deviateho mesiaca, kisleva.
2. Vtedy poslal Betel Sarasara, Regemelecha a jeho mužov udobriť Pánovu tvár
3. a spýtať sa kňazov, ktorí sú v dome Pána zástupov, a prorokov: „Mám plakať a postiť sa v piatom mesiaci, ako som to robil už toľko rokov?“
4. Vtedy prehovoril ku mne Pán zástupov:
5. „Povedz všetkému ľudu krajiny i kňazom: Keď sa postíte a nariekate v piatom a siedmom mesiaci - a je to už sedemdesiat rokov! -, či sa to mne postíte?“
6. A keď jete a pijete, či ste to nie vy, ktorí jete, a vy, ktorí pijete?
7. Či sú to nie príkazy, ktoré Pán vyhlásil prostredníctvom predošlých prorokov, keď bol Jeruzalem obývaný a bezpečný a jeho mestá dookola i Juh, i Rovina boli obývané?“
8. Potom Pán prehovoril k Zachariášovi takto:
9. „Toto hovorí Pán zástupov: Spravodlivo prisudzujte právo a preukazujte si vzájomne milosrdenstvo a láskavosť!
10. Vdovy, siroty, cudzincov a chudobných neutláčajte a vo svojich srdciach nezamýšľajte druh druhovi zlo!
11. Ale odopreli pozornosť, ukázali odbojné plece a zaťažili si uši, aby nepočuli.
12. Zo srdca si urobili diamant, aby nepočuli zákon a slová, ktoré svojim duchom poslal Pán zástupov prostredníctvom predošlých prorokov... Preto prišiel veľký hnev od Pána zástupov.
13. Ako volal a nepočuli, tak budú volať a nebudem počuť, hovorí Pán zástupov.
14. A rozprášim ich medzi rozličné národy, ktoré nepoznali, a krajina po nich spustne, že nik nebude chodiť sem-tam. Takto urobili rozkošnú zem pustatinou.“

Kapitola 8

1. Pán prehovoril (k Zachariášovi) takto:
2. „Toto hovorí Pán zástupov: Horlím za Sion veľkou horlivosťou a veľkým hnevom zaň horlím.
3. Toto hovorí Pán (zástupov): Vrátim sa na Sion a budem bývať uprostred Jeruzalema. Vtedy sa Jeruzalem bude volať Verné mesto a vrch Pána zástupov Svätý vrch.
4. Toto hovorí Pán zástupov: Ešte budú po uliciach Jeruzalema sedieť starci a starenky a ľudia, ktorí majú pre vysoký vek v ruke palicu.
5. A ulice mesta budú plné chlapcov a dievčat, ktorí sa budú hrať na jeho uliciach.
6. Toto hovorí Pán zástupov: Aj keď to bude zázračné v očiach zvyškov tohto ľudu, bude to vari zázračné aj v mojich očiach? - hovorí Pán zástupov.
7. Toto hovorí Pán zástupov: Hľa, ja zachránim svoj ľud z krajiny východu a z krajiny západu slnka
8. a privediem ich, takže budú bývať v Jeruzaleme; budú mojím ľuďom a ja budem ich Bohom v pravde a spravodlivosti.
9. Toto hovorí Pán zástupov: Majte pevné ruky, ktorí v týchto dňoch počúvate tieto slová z úst prorokov, čo boli v deň, keď sa založil dom Pána zástupov, chrám, aby sa postavil.
10. Lebo pred tými dňami nebolo pre človeka mzdy a nebolo mzdy pre zviera; kto odchádzal alebo prichádzal, nemal pokoja od nepriateľov: poslal som všetkých ľudí navzájom proti sebe.
11. Teraz však nebudem k zvyškom tohto ľudu ako za predošlých dní - hovorí Pán zástupov.
12. Jeho siatie bude šťastné, vinič dá svoje ovocie, zem vydá svoju úrodu a nebesá dajú svoju rosu a toto všetko dám do imania zvyškom tohto ľudu.
13. A ako ste boli kľatbou medzi národmi, dom Júdov a dom Izraelov, tak vás vyslobodím a budete požehnaním; nebojte sa, majte pevné ruky!
14. Lebo toto hovorí Pán zástupov: Ako som zamýšľal robiť vám zlo, keď ma vaši otcovia hnevali - hovorí Pán zástupov -, a nezlutoval som sa,
15. tak budem v tých dňoch zasa zamýšľať robiť dobre Jeruzalemu a Júdovmu domu; nebojte sa!
16. Ale toto sú príkazy, ktoré máte zachovávať: Hovorte každý pravdu svojmu blížnemu, majte naozaj spravodlivé súdy vo svojich bránach;
17. nech nik nezamýšľa vo svojom srdci zlo proti svojmu blížnemu a nemilujte krivú prísahu, lebo toto všetko sú veci, ktoré nenávidím“ - hovorí Pán.
18. A Pán zástupov prehovoril ku mne takto:
19. „Toto hovorí Pán zástupov: Pôst štvrtého, pôst piateho, pôst siedmeho a pôst desiateho (mesiaca) bude pre Júdov dom plesaním, radosťou a veselou slávnosťou. Milujte však pravdu a pokoj!
20. Toto hovorí Pán zástupov: Ešte prídu národy a obyvatelia veľkých miest
21. a pôjdu obyvatelia jedného (mesta) do druhého a povedia: Zoberme sa, poďme udobriť Pánovu tvár a hľadať Pána zástupov; pôjdem aj ja!
22. Pôjdu teda veľké kmene a mocné národy hľadať Pána zástupov do Jeruzalema a udobriť Pánovu tvár.
23. Toto hovorí Pán zástupov: V tých dňoch sa chopí desať mužov z národov všetkých jazykov, chopia sa okraja odevu júdskeho muža a povedia: Pôjdeme s vami, lebo sme počuli, že s vami je Boh.“

Kapitola 9

1. „Výrok. Pánovo slovo proti krajine Hadrak a Damasku, jeho príbytku, lebo Pánovi patrí oko človeka a všetkých izraelských kmeňov.
2. Aj Emat s ním hraničí, aj Týrus a Sidon, nech je aký múdry.
3. Týrus si postavil hradby, nakopil striebra sťa prachu a zlata ako uličného blata.
4. Hľa, Pán sa ho zmocní, zrazí jeho bohatstvo do mora a mesto pohltí oheň.
5. Askalon uvidí a bude sa báť, Gaza sa bude hrozne zvíjať, aj Akaron, lebo jeho nádej v hanbe ostala; z Gazy zmizne kráľ a Askalon nebude obývaný.
6. V Azote budú bývať miešanci a vyhubím pýchu Filištíncov.
7. Od úst im odstránim krv, spomedzi zubov ich ohavnosti. Aj on ostane pre nášho Boha a bude ako júdske knieža a Akaron ako Jebuzejčania.
8. Postavím tábor pred svoj dom proti vojsku, proti tým, čo tiahnu sem i tam, a neprejde viac cez nich pohonič, áno, teraz hľadím svojimi očami.
9. Plesaj hlasno, dcéra Siona, jasaj, dcéra Jeruzalema, hľa, tvoj kráľ ti prichádza, spravodlivý je a prináša spásu, ponížený je a nesie sa na oslovi, na osliatku, mláďati oslice.
10. Vyhubí vozy z Efraima a kone z Jeruzalema, vymiznú bojové kuše; o pokoji bude rokovať s národmi a jeho vladárstvo je od mora k moru a od Rieky až do končín zeme.
11. I tebe pre tvoju krvnú zmluvu vypustím zajatcov z cisterny, v ktorej nieto vody.
12. Vráťte sa do pevnosti, zajatci nádeje; dnes oznamujem: Dvojnásobne ti vynahradím.
13. Lebo natiahnem Júdu ako luk a nabijem Efraimom; povzbudím tvojich synov, Júda, proti tvojim synom, Javan, spravím ťa podobným meču bojovníka.
14. Pán sa zjaví nad nimi, jeho šíp vypáli sťa blesk, Pán, Jahve, zatrúbi na trúbu, kráčať bude v južnej víchrici.
15. Pán, Jahve, bude štítom nad nimi, budú ničiť a šliapať kamene z praku, budú piť a hučať ako od vína, budú plní ako kropáč, ako rohy oltára.
16. I zachráni ich Pán, ich Boh, v ten deň ako stádo svojho ľudu, keď sa posvätné kamene budú vznášať nad jeho zemou.
17. Čo je jeho vzácnosť a čo je jeho krása? Obilie oživí mladíkov a mladé víno panny.

Kapitola 10

1. Proste od Pána dážď v čase neskorej prššky! Pán tvorí oblaky a dá vám lejak dažďa, trávu na poli každému.
2. Lebo bôžikovia hovorili naprázdno a všetci videli klamstvo, vykladajú márne sny, potešujú daromne. Preto odtiahli ako stádo, sú pokorení, lebo niet pastiera.
3. Proti pastierom vzblčal môj hnev a capy navštívim. Lebo Pán zástupov navštívil svoje stádo, Júdov dom; urobil ich podobnými svojim nádherným paripám vo vojne.
4. Z neho je uhol, z neho je kolík, z neho je bojová kuša, z neho pochádza zároveň každý pohonič.
5. I budú ako hrdinovia, ktorí šliapu vo vojne blato po uliciach, budú bojovať, lebo Pán je s nimi, jazdci na koňoch ostanú v hanbe.
6. Mocným urobím Júdov dom a dom Jozefov zachránim, privediem ich späť, veď som ich omilostil, budú, akoby som ich nebol zavrhol, lebo ja, Pán, som ich Boh a vyslyším ich.
7. Efraimci budú ako hrdinovia, srdce sa im bude tešiť ako od vína, ich synovia to uvidia a budú sa tešiť, srdce im bude plesať v Pánovi.
8. Zahvizdnem im a pozbieram ich, lebo som ich vykúpil, bude ich tak veľa, ako ich bolo.
9. Rozosejem ich medzi národy a v dialavách budú na mňa spomínať, budú žiť so svojimi synmi a vrátia sa.
10. Privediem ich späť z egyptskej krajiny a z Asýrska ich pozbieram, privediem ich do krajiny Galaád a na Libanon, no nebude im to stačiť.
11. Preto prejdú cez more úzkosti a zrazia vlny do mora, v hanbe ostanú všetky ramená Nílu, upadne sláva Asýrska a berla z Egypta sa stratí.
12. Urobím ich mocnými v Pánovi a budú kráčať v jeho mene“ - hovorí Pán.

Kapitola 11

1. Otvor, Libanon, svoje brány, nech oheň hlce tvoje cédre!
2. Jajkaj, cyprus, veď padol céder: čo boli mocní, spustli; jajkajte, duby Bášanu, lebo vyťali neprístupný les.
3. Čujže! Jajkajú pastieri, lebo spustla ich nádhera; čuj, levíčatá revú, lebo spustla pýcha Jordána.
4. Toto hovorí Pán, môj Boh: „Stráž stádo určené na porážku,
5. ktoré majitelia nemilosrdne porážajú. Jeho kupci hovoria: Nech je zvelebený Pán, zbohatol som; jeho pastieri nemajú nad ním zľutovania.
6. Ani ja už nebudem mať zľutovania nad obyvateľmi krajiny“ - hovorí Pán, „ale sám vydám ľudí, každého do ruky jeho blížneho a do ruky jeho kráľa; spustošia krajinu, ale ja ich nevytrhnem z ich ruky.“
7. Preto, chudobní stáda, pásol som stádo na porážku. I vzal som dve palice, jednu som nazval Vlúdnosť, druhú som nazval Puto. Pásol som teda stádo.
8. Za mesiac som odstránil troch pastierov. Potom mi duša bola netrpezlivá s nimi, ale aj ja som sa odcudzil ich duši.
9. I povedal som: „Nebudem vás pásť. Čo má zomrieť, nech zomrie; čo má zhynúť, nech zhynie; a ktoré ostanú, nech si vzájomne žerú mäso.“
10. Vzal som svoju palicu Vlúdnosť a zlomil som ju; tým som zrušil zmluvu, ktorú som uzavrel so všetkými národmi.
11. I stratila v ten deň platnosť. Vtedy zvedeli chudobní stáda, ktorí ma pozorovali, že je to Pánovo slovo.
12. Povedal som im: „Ak uznáte za dobré, dajte mi moju mzdu, ak nie, nechajte!“ Odvážili mi teda mzdu, tridsať strieborných.
13. Pán mi povedal: „Hod' ju tvorcovi, tú nádhernú mzdu, na akú ma ocenili.“ Vzal som teda tridsať strieborných a hodil som ich v Pánovom dome tvorcovi.
14. Potom som zlomil svoju druhú palicu Puto; tým som zrušil bratstvo medzi Júdom a Izraelom.
15. I riekol mi Pán: „Ešte raz si vezmi výstroj, a to hlúpeho pastiera!
16. Lebo, hľa, ja vzbudím v krajine pastiera: čo hynie, o to sa neobzrie, čo sa stratilo, hľadať nebude, čo je zlomené, hojiť nebude, čo ešte stojí, kŕmiť nebude; z tučných bude jesť mäso a pozráža im paprčky.
17. Beda hlúpemu pastierovi, ktorý opúšťa stádo; meč proti jeho ramenu a proti jeho oku pravému; jeho rameno úplne vyschne, jeho pravé oko celkom vyhasne.“

Kapitola 12

1. Výrok. Pánovo slovo proti Izraelu. Hovorí Pán, ktorý rozostrel nebesá a založil zem, ktorý utvoril ducha v človeku:
2. „Hľa, ja urobím Jeruzalem opojnou čašou pre všetky okolité národy; ale bude to aj proti Júdsku, keď budú obliehať Jeruzalem.
3. V ten deň urobím Jeruzalem priťažkým kameňom pre všetky národy; všetci, čo ho budú dvíhať, celkom sa dodriapu, hoci sa zhromaždia k nemu všetky národy zeme.
4. V ten deň, hovorí Pán, postihnem každého koňa strachom a každého jazdca šialenstvom. Ale nad Júdovým domom otvorím si oči a všetky kone národov raním slepotou.
5. Vtedy si kniežatá Júdu budú v sebe hovoriť: Nože mi posilni obyvateľov Jeruzalema v Pánovi zástupov, ich Bohu.
6. V ten deň urobím kniežatá Júdu podobnými nádobe s ohňom medzi drevom a horiacej ohnivej fakli medzi snopmi; budú hltat napravo i naľavo všetky okolité národy a Jeruzalem ostane ďalej na svojom mieste, v Jeruzaleme.
7. Ale Pán zachráni predovšetkým stany Júdove, aby sláva Dávidovho domu a sláva obyvateľov Jeruzalema nebola popri Júdovi priveľká.
8. V ten deň bude Pán štítom nad obyvateľmi Jeruzalema; kolísavý medzi nimi bude v ten deň ako Dávid, Dávidov dom však bude v ich čele ako Boh, ako Pánov anjel.
9. V ten deň sa budem usilovať poraziť všetky národy, ktoré pôjdu proti Jeruzalemu.
10. Na Dávidov dom však a na obyvateľov Jeruzalema vylejem ducha milosrdenstva a pokorných prosieb; potom budú hľadiť na mňa, ktorého prebodli, a budú nad ním nariekať, ako sa narieka nad jedináčikom, a horekovať, ako sa horekuje nad prvorodeným.
11. V ten deň sa rozmôže nárek v Jeruzaleme ako nárek Adadremonu v údolí Magedo.
12. Nariekať bude krajina, každý rod osobitne. Dávidov rod osobitne a ich ženy osobitne; Nátanov rod osobitne a ich ženy osobitne;
13. Léviho rod osobitne a ich ženy osobitne; Semejov rod osobitne a ich ženy osobitne.
14. Všetky ostatné rody: každý osobitne a ich ženy osobitne.

Kapitola 13

1. V ten deň bude Dávidovmu domu a obyvateľom Jeruzalema otvorený prameň proti hriechu a poškrvne.
2. A v ten deň - hovorí Pán zástupov, vyhubím z krajiny meno modiel a nebudú viac na ne spomínať. Aj prorokov a ducha nečistoty odstránim z krajiny.
3. A ak bude ešte niekto prorokovať, jeho otec a matka, jeho rodičia, mu povedia: Neostaneš žiť, pretože si v mene Pána hovoril lož; a prebodnú ho otec a matka, jeho rodičia, pretože prorokoval.
4. Aj keď budú v ten deň prorokovať, ostanú proroci v hanbe, každý so svojím videním. A aby oklamali, neoblečú si srstený plášť.
5. Každý povie: Nie som prorok; ja som človek, ktorý obrába zem, lebo si ma od mladi kúpil istý človek.
6. A keď sa ho spýtajú: Čo sú to za rany medzi tvojimi rukami? - odpovie: Tie mi zasadili v dome mojich milých.
7. Meč, vzbud' sa proti môjmu pastierovi a proti blížkemu mužovi - hovorí Pán zástupov. Udri pastiera, nech sa stádo rozprchne, potom obrátim ruku proti maličkým.
8. V celej krajine - hovorí Pán - dve tretiny z neho zomrú, zahynú, a tretina z neho ostane.
9. Tú tretinu zavediem do ohňa a vytopím ich, ako sa vytápa striebro, a vyskúšam ich, ako sa skúša zlato. On bude vzývať moje meno a ja ho vyslyším, poviem: To je môj ľud, a on povie: Pán je môj Boh.“

Kapitola 14

1. Hľa, príde deň pre Pána, vtedy podelia tvoju korisť uprostred teba.
2. Zhromaždím všetky národy k Jeruzalemu do boja, zaujmú mesto, vyplienia domy, znásilnia ženy, polovica mesta pôjde do zajatia, ale ostatok ľudu z mesta nevykántria.
3. Potom Pán vytiahne a bude bojovať proti tým národom ako keď bojoval v deň vojny.
4. Nohami v ten deň zastane na Olivovej hore, ktorá leží pri Jeruzaleme na východ, a Olivová hora sa rozštiepi na polovice smerom východo-západným na veľmi veľkú dolinu. Polovica hory sa posunie na sever a polovica na juh.
5. Vtedy budete utekať do údolia mojich vrchov, lebo údolie medzi vrchmi bude siahať až k Asalu. Budete bežať, ako ste bežali pred zemetrasením v dňoch júdskeho kráľa Oziáša. Vtedy príde Pán, môj Boh, a všetci jeho svätí s ním.
6. V ten deň nebude svetlo, ale zima a ľad.
7. Bude to jeden deň, známy Pánovi, nie deň a noc. Ale vo večernom čase bude svetlo.
8. V ten deň budú z Jeruzalema vytekať živé vody, polovica do Východného mora a polovica do Západného mora; tak to bude v lete i v zime.
9. Pán bude kráľom nad celou zemou. V ten deň bude jedine Pán a jedine jeho meno.
10. Celá krajina sa obráti akoby na rovinu od Gabay po Remon južne od Jeruzalema. Ten bude vyčnievať a bude obývaný na svojom mieste od Benjamínovej brány až po miesto prvej brány, po Rožnú bránu, od veže Hananeel až po Kráľovské lisy.
11. Budú v ňom bývať, kliatby viac nebude a Jeruzalem bude bývať v bezpečí.
12. A toto bude rana, ktorou Pán udrie všetky národy, ktoré bojovali proti Jeruzalemu: zhnije im mäso, hoci ešte stoja na nohách, oči im vyhnijú vo svojich jamkách a jazyk im zhnije v ústach.
13. A v ten deň povstane medzi nimi veľký zmätok od Pána; budú sa vzájomne chytáť za ruky a budú dvíhať ruky vzájomne proti sebe.
14. Ale aj Júda bude bojovať v Jeruzaleme. Nahromadí sa bohatstvo všetkých okolitých národov: zlato, striebro a šatstvo v ohromnom množstve.
15. A ako táto rana bude aj rana na koňoch, muliciach, ťavách, osloch a všetkých zvieratách, ktoré budú v týchto táboroch.
16. Všetci však, čo ostanú z rozličných národov, ktoré išli proti Jeruzalemu, pôjdu sa rok čo rok klaňať kráľovi, Pánovi zástupov, a sviatí sviatok Stánkov.
17. Ak niektoré z týchto rodov neprídu do Jeruzalema klaňať sa kráľovi, Pánovi zástupov, nebude nad nimi pršať.
18. Ak nevystúpi a nepríde ani rod Egyptanov, nebude ani nad nimi (pršať); zastihne ich rana, ktorou Pán udrie národy, čo neprídu svätí sviatok Stánkov.
19. Toto bude trest Egypta a trest všetkých národov, ktoré nepôjdu svätí sviatok Stánkov.
20. V ten deň bude na hrkálkach koní: „Sväté Pánovi.“ A hrnce v Pánovom dome budú ako čaše pred oltárom.
21. Každý hrniec v Jeruzaleme a v Júdsku bude svätý Pánovi zástupov a všetci obetujúci prídu a vezmú si z nich a v nich budú variť, takže v ten deň už nebude Kanaánčanov v dome Pána zástupov.

Malachiáš

Kapitola 1

1. Výrok. Pánovo slovo Izraelu prostredníctvom Malachiáša:
2. „Miloval som vás, hovorí Pán, vy sa však pýtate: Čímže si nám preukazoval lásku? - Či Ezau nebol Jakubovi bratom? - hovorí Pán. Miloval som však Jakuba
3. a Ezaua som nenávidel. Jeho vrchy som obrátil na púšť a jeho dedičstvo som dal šakalom na púšti.
4. Ak povieš, Edom: Sme spustošení, ale zas postavíme rozvaliny, toto hovorí Pán zástupov: Oni postavia, ja však zrúcam a budú ich volať Územie bezbožnosti a Lud, na ktorý sa Pán večne hnevá.
5. Keď to vaše oči uvidia, poviete: Pán je veľký až za hranice Izraela.
6. Syn si má ctíť otca a sluha svojho pána. Ak som ja otec, kde je úcta ku mne? Ak som Pán, kde je bázeň voči mne? - hovorí Pán zástupov vám, kňazi, ktorí opovrhujete mojím menom. Ale vy sa pýtate: Akože opovrhujeme tvojím menom?
7. Tak, že prinášate na môj oltár poškrvnený chlieb. A spytujete sa: Čím sme ťa poškrvnili? Keď hovoríte: Pánov stôl možno podceniť.
8. Keď prinášate slepé na obeť, to nie je zlo? A keď prinášate chromé a choré, to nie je zlo? Nože daruj to svojmu predstavenému, či mu budeš milý, alebo či bude blahosklonný k tebe! - hovorí Pán zástupov.
9. Ale teraz udobrite tvár Boha, aby sa nad vami zlutoval. Toto robili vaše ruky! Či bude blahosklonný k vám? - hovorí Pán zástupov.
10. Keby bol niekto z vás, kto by zavrel bránu, aby ste nezapaľovali môj oltár nadarmo! Nemám vo vás zalúbenie - hovorí Pán zástupov, a neprijmem obeť z vašich rúk.
11. Lebo od východu slnka až po západ je veľké moje meno medzi národmi a na každom mieste budú obetovať, budú prinášať môjmu menu čistú obeť, lebo je veľké moje meno medzi národmi, hovorí Pán zástupov.
12. Ale vy ho znesväcujete, keď hovoríte: Pánov stôl môže byť poškrvnený a jeho pokrmom môže byť bezcenný plod.
13. Hovoríte: To je námaha! a opovrhujete ňou, hovorí Pán zástupov; a prinášate ulúpené, chromé a choré; prinášate to ako obeť, a to mám prijať z vašich rúk? - hovorí Pán.
14. Zlorečený je podvodník, ktorý má v stáde samčeka; urobí svojmu Pánovi sľub, obetuje však chybné. Ved' ja som veľký Kráľ - hovorí Pán zástupov, a moje meno je obávané medzi národmi.

Kapitola 2

1. Teraz však, kňazi, vám platí toto rozhodnutie.
2. Ak neposlúchnete, ak nebudete dbať o to a nevezmete si k srdcu, že máte vzdať česť môjmu menu - hovorí Pán zástupov, zošlem na vás kliatbu a preklajem vaše žehnanie. A už som ho preklial, lebo ste si to nevzali k srdcu.
3. Hľa, odtnem vám rameno, vrhnem vám do tváre hnoj - hnoj vašich sviatkov - a ten vás strhne k sebe.
4. Vtedy budete vedieť, že som k vám poslal toto rozhodnutie, pretože mám zmluvu s Lévim - hovorí Pán zástupov.
5. Moja zmluva s ním bola život a pokoj; dal som mu ich teda i bázeň, a on sa ma bál a chvel sa pred mojím menom.
6. Zákon pravdy bol v jeho ústach a na jeho perách sa nenašla nepravosť, pokojne a priamo kráčal so mnou a mnohých odvrátil od hriechu.
7. Lebo pery kňaza majú zachovávať poznanie a z jeho úst sa vyhladáva zákon, lebo je poslom Pána zástupov.
8. Vy však ste sa odchýlili od cesty a mnohých ste urobili kolísavými v zákone; skazili ste zmluvu s Lévim, hovorí Pán zástupov.
9. Nuž aj ja vás urobím opovrhnutými a podlými pred všetkým ľudom, pretože ste nezachovávali moje cesty a robili ste v zákone výnimky.
10. Či nemáme všetci jedného otca? Či nás nestvoril jeden Boh? Prečo ste si navzájom neverní, že znesväcujete zmluvu vašich otcov?
11. Spreneveril sa Júda, ohavnosť sa stala v Izraeli a Jeruzaleme, lebo Júda znesvätil Pánovu svätyňu, ktorú miloval, a vzal si dcéru cudzieho boha.
12. Nech vyhubí Pán svedka a ručiteľa z Jakubových stánkov mužovi, ktorý to urobil a (pritom) prináša obeť Pánovi zástupov.
13. I túto druhú vec robíte: Pokrývate Pánov oltár slzami, plačom a vzdychaním, takže sa viac neobracia k obete a neprijíma zavďačenie z vašich rúk.
14. A spytujete sa: Prečo? - Preto, že Pán je svedkom medzi tebou a medzi manželkou tvojej mladosti, ktorej si sa spreneveril, hoci je ona tvoja spoločnica a zmluvná manželka.
15. Či ich neutvoril jeden, keď mu zvýšilo ducha? A čo chce ten jeden? Božie semeno! Nuž chráňte si ducha a nespreneveruj sa manželke svojej mladosti!
16. Ak niekto prepúšťa z nenávisti, hovorí Pán, Boh Izraela, pokrýva si násilenstvom rúcho - hovorí Pán zástupov. Chráňte si teda ducha a nespreneverujte sa!
17. Obťažujete Pána svojimi rečami a spytujete sa: Čímže obťažujeme? Keď hovoríte: Každý, aj kto pácha zlo, je príjemný v očiach Pánových a v takých má on záľubu. Alebo: Kdeže je Boh, ktorý súdi?

Kapitola 3

1. Hľa, ja pošlem svojho anjela a pripraví predo mnou cestu. I zaraz príde do svojho chrámu Panovník, ktorého vy hľadáte, a anjel zmluvy, ktorého si žiadate. Hľa, príde, hovorí Pán zástupov -
2. a ktože vydrží deň jeho príchodu, kto obstojí, keď sa zjaví? Veď on je ako roztápajúci oheň a ako zelina práčov.
3. I sadne si a bude vytápať a čistiť striebro; a vyčistí synov Léviho. Prečistí ich ako zlato a striebro, takže budú prinášať Pánovi obety v spravodlivosti.
4. Vtedy sa Pánovi zapáči obeta Júdu a Jeruzalema ako v dňoch dávnych, ako v rokoch predošlých.
5. Priblížim sa k vám na súd a budem rýchlym svedkom proti čarodejom, cudzoložníkom, krivoprísazníkom a tým, čo znásilňujú nádenníkov, vdovy a siroty, pokorujú cudzinca a neboja sa ma - hovorí Pán zástupov.
6. Lebo ja, Pán, som sa nezmenil a vy, synovia Jakubovi, ste nezahynuli.
7. Odo dní svojich otcov ste sa odklňali od mojich zákonov a nezachovávali ste (ich); obráťte sa ku mne a obrátim sa k vám, hovorí Pán zástupov. Spytujete sa: V čom sa máme obrátiť?
8. Môže človek ukracovať Boha? Lebo vy ma ukracujete. Spytujete sa však: V čomže ťa ukracujeme? V desiatku a poplatkoch.
9. Kliatba vás zasiahla, lebo ma ukracujete vy, celý národ.
10. Prineste celý desiatok do zásobárne, aby bol pokrm v mojom dome, a týmto ma vyskúšajte - hovorí Pán zástupov, či vám neotvorím okná neba a nevylejem na vás požehnania viac ako dosť.
11. A pohrozím kvôli vám žráčovi, že vám nepokazí plody zeme a vinič na poli vám nebude neplodný - hovorí Pán zástupov.
12. I budú vás blahoslaviť všetky národy, lebo vy budete bohumilá krajina - hovorí Pán zástupov.
13. Silné sú vaše slová proti mne, hovorí Pán, a pýtate sa: Čo sme hovorili proti tebe?
14. Vraveli ste: Darmo je slúžiť Pánovi. Aký osoh máme z toho, že zachovávame, čo prikázal, a že v smútku chodíme pred Pánom zástupov?
15. Teraz však blahoslavíme namyslencov; prospievajú tí, čo páchajú zlo, pokúšajú Boha, a predsa sa zachránia.
16. Vtedy hovorili bohobojní medzi sebou a Pán pozoroval a vyslyšal. A napísala sa pamätná kniha pred ním pre tých, čo sa boja Pána a vážia si jeho meno.
17. Budú mi - hovorí Pán zástupov, vlastníctvom v deň, keď budem konať, a budem mať zľutovanie nad nimi, ako má zľutovanie otec nad synom, ktorý mu slúži.
18. Vráťte sa a budete vidieť rozdiel medzi spravodlivým a nespravodlivým, medzi tým, čo slúži Bohu, a tým, čo mu neslúži.
19. Lebo, hľa, deň prichádza, blčí ako pec a všetci namyslenci a všetci, čo páchajú bezprávie, budú plevou. Deň, ktorý prichádza, ich spáli - hovorí Pán zástupov, a nenechá z nich ani koreň, ani konár.
20. Vám však, ktorí sa bojíte môjho mena, vyjde slnko spravodlivosti, ktoré má na krídlach uzdravenie. Vtedy vyjdete a budete poskakovať ako teliatka z maštale!
21. A pošliapete hriešnikov, lebo budú popolom pod vašimi nohami v deň, keď budem ja konať - hovorí Pán zástupov.
22. Spomeňte si na zákon môjho sluhu Mojžiša, ktorý som mu uložil na Horebe pre celý Izrael, na príkazy a nariadenia.
23. Hľa, ja vám pošlem proroka Eliáša, skôr než príde Pánov deň, veľký a hrozný.
24. A obráti srdce otcov k synom a srdce synov k ich otcom, aby som neprišiel a neudrel zem kliatbou.“

Nová Zmluva

Matúš

Kapitola 1

1. Rodokmeň Ježiša Krista, syna Dávidovho, syna Abrahámovho.
2. Abrahám mal syna Izáka, Izák Jakuba, Jakub Júdu a jeho bratov,
3. Júda Faresa a Záru z Tamary. Fares mal syna Ezroma, Ezrom Arama.
4. Aram mal syna Aminadaba, Aminadab Násona, Náson Salmona.
5. Salmon mal syna Bóza z Rachaby, Bóz Obeda z Rút, Obed Jesseho
6. a Jesse kráľa Dávida. Dávid mal syna Šalamúna z Uriášovej ženy.
7. Šalamún mal syna Roboama, Roboam Abiáša, Abiáš Azu,
8. Aza Jozafata, Jozafat Jorama, Joram Oziáša.
9. Oziáš mal syna Joatama, Joatam Achaza, Achaz Ezechiáša.
10. Ezechiáš mal syna Manassesa, Manasses Amona, Amon Joziáša,
11. Joziáš Jechoniáša a jeho bratov za babylonského zajatia.
12. Po babylonskom zajatí Jechoniáš mal syna Salatiela, Salatiel Zorobábela,
13. Zorobábel Abiuda, Abiud Eliakima, Eliakim Azora.
14. Azor mal syna Sadoka, Sadok Achima, Achim Eliuda.
15. Eliud mal syna Eleazara, Eleazar Matana, Matan Jakuba.
16. Jakub mal syna Jozefa, manžela Márie, z ktorej sa narodil Ježiš, nazývaný Kristus.
17. Všetkých pokolení od Abraháma po Dávida bolo štrnásť, od Dávida po babylonské zajatie štrnásť a štrnásť od babylonského zajatia po Krista.
18. S narodením Ježiša Krista to bolo takto: Jeho matka Mária bola zasnúbená s Jozefom. Ale skôr, ako by boli začali spolu bývať, ukázalo sa, že počala z Ducha Svätého.
19. Jozef, jej manžel, bol človek spravodlivý a nechcel ju vystaviť potupe, preto ju zamýšľal potajomky prepustiť.
20. Ako o tom uvažoval, zjavil sa mu vo sne Pánov anjel a povedal: „Jozef, syn Dávidov, neboj sa prijať Máriu, svoju manželku, lebo to, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého.
21. Porodí syna a dáš mu meno Ježiš; lebo on vyslobodí svoj ľud z hriechov.“
22. To všetko sa stalo, aby sa splnilo, čo Pán povedal ústami proroka:
23. „Hľa, panna počne a porodí syna a dajú mu meno Emanuel,“ čo v preklade znamená: Boh s nami.
24. Keď sa Jozef prebudil, urobil, ako mu prikázal Pánov anjel, a prijal svoju manželku.
25. Ale nepoznal ju, kým neprodila syna; a dal mu meno Ježiš.

Kapitola 2

1. Keď sa za čias kráľa Herodesa v judejskom Betleheme narodil Ježiš, prišli do Jeruzalema mudrci od východu
2. a pýtali sa: „Kde je ten novonarodený židovský kráľ? Videli sme jeho hviezdu na východe a prišli sme sa mu pokloniť.“
3. Keď to počul kráľ Herodes, rozrušil sa a celý Jeruzalem s ním.
4. Zvolal všetkých veľkňazov a zákonníkov ľudu a vyzvedal sa od nich, kde sa má narodiť Mesiáš.
5. Oni mu povedali: „V judejskom Betleheme, lebo tak píše prorok:
6. A ty, Betlehem, v judejskej krajine, nijako nie si najmenší medzi poprednými mestami Judey, lebo z teba vyjde vojvoda, ktorý bude spravovať môj ľud, Izrael.“
7. Tu si dal Herodes potajomky zavolať mudrcov a podrobne sa ich povypytoval, kedy sa im zjavila hviezda.
8. Potom ich poslal do Betlehema a povedal: „Chodte a dôkladne sa vypytujte na dieťa. Keď ho nájdete, oznámte mi, aby som sa mu aj ja šiel pokloniť.“
9. Oni kráľa vypočuli a odišli. A hľa, hviezda, ktorú videli na východe, išla pred nimi, až sa zastavila nad miestom, kde bolo dieťa.
10. Ako zbadali hviezdu, nesmierne sa zaradovali.
11. Vošli do domu a uvideli dieťa s Máriou, jeho matkou, padli na zem a klaňali sa mu. Potom otvorili svoje pokladnice a dali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu.
12. A keď vo sne dostali pokyn, aby sa nevracali k Herodesovi, inou cestou sa vrátili do svojej krajiny.
13. Po ich odchode sa Jozefovi vo sne zjavil Pánov anjel a povedal: „Vstaň, vezmi so sebou dieťa i jeho matku, ujdí do Egypta a zostaň tam, kým ti nedám vedieť, lebo Herodes bude hľadať dieťa, aby ho zmárnil.“
14. On vstal, vzal za noci dieťa i jeho matku a odišiel do Egypta.
15. Tam zostal až do Herodesovej smrti, aby sa splnilo, čo povedal Pán ústami proroka: „Z Egypta som povolal svojho syna.“
16. Keď Herodes zbadal, že ho mudrci oklamali, veľmi sa rozhneval a dal povraždiť v Betleheme a na jeho okolí všetkých chlapcov od dvoch rokov nadol, podľa času, ktorý zvedel od mudrcov.
17. Vtedy sa splnilo, čo povedal prorok Jeremiáš:
18. „V Ráme bolo počuť hlas, nárek a veľké kvílenie: Ráchel oplakáva svoje deti a odmieta útechu, lebo ich niet.“
19. Po Herodesovej smrti sa Pánov anjel zjavil vo sne Jozefovi v Egypte
20. a povedal mu: „Vstaň, vezmi so sebou dieťa i jeho matku a choď do izraelskej krajiny. Tí, čo striehli na život dieťaťa, už pomreli.“
21. On vstal, vzal dieťa i jeho matku a vrátil sa do izraelskej krajiny.
22. Ale keď sa do počul, že v Judei kraluje Archelaus namiesto svojho otca Herodesa, bál sa ta ísť. Varovaný vo sne, odobral sa do galilejského kraja.
23. Keď ta prišiel, usadil sa v meste, ktoré sa volá Nazaret, aby sa splnilo, čo predpovedali proroci: „Budú ho volať Nazaretský.“

Kapitola 3

1. V tých dňoch vystúpil Ján Krstiteľ a hlásal v judejskej púšti:
2. „Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo.“
3. To o ňom povedal prorok Izaiáš: „Hlas volajúceho na púšti: Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky!“
4. Ján nosil odev z ťavej srsti a okolo bedier kožený opasok. Potravou mu boli kobyľky a lesný med.
5. Vtedy prichádzal k nemu Jeruzalem a celá Judea i celé okolie Jordánu.
6. Vyznávali svoje hriechy a dávali sa mu krstiť v rieke Jordán.
7. Keď videl, že aj mnohí farizeji a saduceji prichádzajú k nemu na krst, povedal im: „Hadie plemeno, kto vám ukázal, ako uniknúť budúcemu hnevu!?”
8. Prinášajte teda ovocie hodné pokánia!
9. Nenazdávajte sa, že si môžete povedať: Naším otcom je Abrahám! - lebo vravím vám: Boh môže Abrahámovi vzbudiť deti aj z týchto kameňov.
10. Sekera je už priložená na korene stromov. A každý strom, ktorý neprináša dobré ovocie, vytnú a hodia do ohňa.
11. Ja vás krstím vodou na pokánie, ale ten, čo príde po mne, je mocnejší, ako som ja. Ja nie som hoden nosiť mu obuv. On vás bude krstiť Duchom Svätým a ohňom.
12. V ruke má vejačku, vyčistí si humno, pšenicu si zhromaždí do sýpky, ale plevy spáli v neuhasiteľnom ohni.“
13. Vtedy Ježiš prišiel z Galiley k Jordánu za Jánom, aby sa mu dal pokrstiť.
14. Ale Ján mu odporoval a hovoril: „Ja by som sa mal dať tebe pokrstiť, a ty prichádzaš ku mne?“
15. Ježiš mu však povedal: „Len to nechaj, lebo sa patrí, aby sme splnili všetko, čo je spravodlivé.“ Potom mu už neodporoval.
16. Keď bol Ježiš pokrstený, hneď vystúpil z vody. Vtom sa mu otvorilo nebo a on videl Božieho Ducha, ktorý ako holubica zostupoval a prichádzal nad neho.
17. A z neba zaznel hlas: „Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zalúbenie.“

Kapitola 4

1. Potom Duch vyviedol Ježiša na púšť, aby ho diabol pokúšal.
2. A keď sa štyridsať dní a štyridsať nocí postil, napokon vyhladol.
3. Tu pristúpil pokúšiteľ a povedal mu: „Ak si Boží Syn, povedz, nech sa z týchto kameňov stanú chleby.“
4. On odvetil: „Napísané je: Nielen z chleba žije človek, ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst.“
5. Potom ho diabol vzal do svätého mesta, postavil ho na vrchol chrámu
6. a vravel mu: „Ak si Boží Syn, vrhni sa dolu, veď je napísané: Svojim anjelom dá príkaz o tebe a vezmú ťa na ruky, aby si si neuderil nohu o kameň.“
7. Ježiš mu povedal: „Ale je aj napísané: Nebudeš pokúšať Pána, svojho Boha.“
8. A zasa ho diabol vzal na veľmi vysoký vrch, ukázal mu všetky kráľovstvá sveta a ich slávu
9. a vravel mu: „Toto všetko ti dám, ak padneš predom mnou a budeš sa mi klaňať.“
10. Vtedy mu Ježiš povedal: „Odíď, satan, lebo je napísané: Pánovi, svojmu Bohu, sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť.“
11. Tu ho diabol opustil a prišli anjeli a posluhovali mu.
12. Keď sa Ježiš dopyčul, že Jána uväznili, odobral sa do Galiley.
13. Opustil Nazaret a prišiel bývať do pobrežného mesta Kafarnaum,
14. v končinách Zabulon a Neftali, aby sa splnilo, čo povedal prorok Izaiáš:
15. „Krajina Zabulon a krajina Neftali, na ceste k moru, za Jordánom, Galilea pohanov!
16. Ľud bývajúci v temnotách uvidel veľké svetlo. Svetlo zažiarilo tým, čo sedeli v temnom kraji smrti.“
17. Od tej chvíle začal Ježiš hlásať: „Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo.“
18. Keď raz kráčal popri Galilejskom mori, videl dvoch bratov, Šimona, ktorý sa volá Peter, a jeho brata Ondreja, ako spúšťajú sieť do mora; boli totiž rybármi.
19. I povedal im: „Poďte za mnou a urobím z vás rybárov ľudí.“
20. Oni hneď zanechali siete a išli za ním.
21. Ako šiel odtiaľ ďalej, videl iných dvoch bratov, Jakuba Zebedejovho a jeho brata Jána, ako na lodi so svojím otcom Zebedejom opravujú siete; aj ich povolal.
22. Oni hneď zanechali loď i svojho otca a išli za ním.
23. A Ježiš chodil po celej Galilei, učil v ich synagógach, hlásal evanjelium o kráľovstve a uzdravoval každý neduh a každú chorobu medzi ľuďmi.
24. Povest' o ňom sa rozniesla po celej Sýrii. Prinášali k nemu všetkých chorých, postihnutých rozličnými neduhmi a trápením, posadnutých zlými duchmi, námesačníkov a ochrnutých, a on ich uzdravoval.
25. A šli za ním veľké zástupy z Galiley a Dekapola, z Jeruzalema, Judey a Zajordánska.

Kapitola 5

1. Keď Ježiš videl veľké zástupy, vystúpil na vrch. A keď sa posadil, pristúpili k nemu jeho učeníci.
2. Otvoril ústa a učil ich:
3. „Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo.
4. Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení.
5. Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme.
6. Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení.
7. Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo.
8. Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha.
9. Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi.
10. Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo.
11. Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa potupovať a prenasledovať a všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť;
12. radujte sa a jasajte, lebo máte hojnú odmenu v nebi. Tak prenasledovali aj prorokov, ktorí boli pred vami.
13. Vy ste soľ zeme. Ak soľ stratí chuť, čím ju osolia? Už nie je na nič, len ju vyhodíť von, aby ju ľudia pošliapali.
14. Vy ste svetlo sveta. Mesto postavené na návrší sa nedá ukryť.
15. Ani lampu nezažnú a nepostavia pod mericu, ale na svietnik, aby svietila všetkým, čo sú v dome.
16. Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach.
17. Nemyslite si, že som prišiel zrušiť Zákon alebo Prorokov; neprišiel som ich zrušiť, ale naplniť.
18. Veru, hovorím vám: Kým sa nepominie nebo a zem, nepominie sa ani jediné písmeno ani jediná čiarka zo Zákona, kým sa všetko nesplní.
19. Kto by teda zrušil jediné z týchto prikázaní, čo aj najmenšie, a tak by učil ľudí, bude v nebeskom kráľovstve najmenší. Ale kto ich zachová a tak bude aj učiť, ten bude v nebeskom kráľovstve veľký.
20. Preto vám hovorím: Ak vaša spravodlivosť nebude väčšia ako spravodlivosť zákonníkov a farizejov, nevojdete do nebeského kráľovstva.
21. Počuli ste, že otcom bolo povedané: Nezabiješ! Kto by teda zabil, pôjde pred súd.
22. No ja vám hovorím: Pred súd pôjde každý, kto sa na svojho brata hnevá. Kto svojmu bratovi povie: Hlupák, pôjde pred veľradu. A kto mu povie: Ty bohapustý blázon, pôjde do pekelného ohňa.
23. Keď teda prinášaš dar na oltár a tam si spomenieš, že tvoj brat má niečo proti tebe,
24. nechaj svoj dar tam pred oltárom a choď sa najprv zmieriť so svojím bratom; až potom príď a obetuj svoj dar.
25. Pokonaj sa včas so svojím protivníkom, kým si s ním na ceste, aby ťa protivník nevydal sudcovi a sudca strážnikovi a aby ťa neuvrhli do väzenia.
26. Veru, hovorím ti: Nevjdeš odtiaľ, kým nezaplatíš do ostatného haliera.
27. Počuli ste, že bolo povedané: Nescudzoložíš!
28. No ja vám hovorím: Každý, kto na ženu hľadá žiadostivo, už s ňou scudzoložil vo svojom srdci.
29. Ak ťa zvädza na hriech tvoje pravé oko, vylúp ho a odhod' od seba, lebo je pre teba lepšie, ak zahynie jeden z tvojich údov, ako keby sa malo celé tvoje telo dostať do pekla.
30. A ak ťa zvädza na hriech tvoja pravá ruka, odtni ju a odhod' od seba, lebo je pre teba lepšie, ak zahynie jeden z tvojich údov, ako keby malo ísť celé tvoje telo do pekla.
31. Ďalej bolo povedané: Kto prepustí svoju manželku, nech jej dá priepustný list!
32. No ja vám hovorím: Každý, kto prepustí svoju manželku, okrem prípadu smilstva, vystavuje ju cudzoložstvu; a kto si vezme prepustenú ženu, cudzoloží.
33. A zasa ste počuli, že otcom bolo povedané: Nebudeš krivo prisahať, ale splníš, čo si Pánovi prisahal!
34. No ja vám hovorím: Vôbec neprisahajte - ani na nebo, lebo ono je Božím trónom,
35. ani na zem, lebo ona je podnožkou jeho nôh, ani na Jeruzalem, pretože je mestom veľkého Kráľa,

36. ani na svoju hlavu neprisahaj, lebo ani jediný vlas nemôžeš urobiť bielym alebo čiernym.
37. Ale vaša reč nech je áno - áno, nie - nie. Čo je navyše, pochádza od Zlého.
38. Počuli ste, že bolo povedané: Oko za oko a zub za zub!
39. No ja vám hovorím: Neodporujte zlému. Ak ťa niekto udrie po pravom líci, nadstav mu aj druhé.
40. Tomu, kto sa chce s tebou súdiť a vziať ti šaty, nechaj aj plášť.
41. A keď ťa bude niekto nútiť, aby si s ním išiel jednu míľu, choď s ním dve.
42. Tomu, kto ťa prosí, daj, a neodvracaj sa od toho, kto si chce od teba niečo požičať.
43. Počuli ste, že bolo povedané: Milovať budeš svojho blížneho a nenávidieť svojho nepriateľa.
44. Ale ja vám hovorím: Milujte svojich nepriateľov a modlite sa za tých, čo vás prenasledujú,
45. aby ste boli synmi svojho Otca, ktorý je na nebesiach. Veď on dáva slnku vychádzať nad zlých i dobrých a posiela dážď na spravodlivých i nespravodlivých.
46. Lebo ak milujete tých, ktorí vás milujú, akú odmenu môžete čakať? Vari to nerobia aj mýtnici?
47. A ak pozdravujete iba svojich bratov, čo zvláštne robíte? Nerobia to aj pohania?
48. Vy teda buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec.

Kapitola 6

1. Dajte si pozor a nekonajte svoje dobré skutky pred ľuďmi, aby vás obdivovali, lebo nebudete mať odmenu u svojho Otca, ktorý je na nebesiach.
2. Keď teda dávaš almužnu, nevytrubuj pred sebou, ako to robia pokrytci v synagógach a po uliciach, aby ich ľudia chválili. Veru, hovorím vám: Už dostali svoju odmenu.
3. Ale keď ty dávaš almužnu, nech nevie tvoja ľavá ruka, čo robí pravá,
4. aby tvoja almužna zostala skrytá. A tvoj Otec ňa odmení, lebo on vidí aj v skrytosti.
5. A keď sa modlíte, nebudte ako pokrytci, ktorí sa radi postojačky modlievajú v synagógach a na rohoch ulíc, aby ich ľudia videli. Veru, hovorím vám: Už dostali svoju odmenu.
6. Ale keď sa ty ideš modliť, vojdí do svojej izby, zatvor za sebou dvere a modli sa k svojmu Otcovi, ktorý je v skrytosti. A tvoj Otec ňa odmení, lebo on vidí aj v skrytosti.
7. Keď sa modlíte, nehovorte veľa ako pohania. Myslia si, že budú vypočutí pre svoju mnohovravnosť.
8. Nenapodobňujte ich; veď váš Otec vie, čo potrebujete, prv, ako by ste ho prosili.
9. Vy sa budete modliť takto: Otče náš, ktorý si na nebesiach, posväť sa tvoje meno,
10. príď tvoje kráľovstvo, buď tvoja vôľa, ako v nebi, tak i na zemi.
11. Chlieb náš každodenný daj nám dnes.
12. A odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom.
13. A neuveď nás do pokušenia, ale zbav nás Zlého.
14. Lebo ak vy odpustíte ľuďom ich poklesky, aj váš nebeský Otec vám odpustí.
15. Ale ak vy neodpustíte ľuďom, ani váš Otec neodpustí vaše hriechy.
16. A keď sa postíte, nebudte zamračení ako pokrytci. Znetvorujú si tvár, aby ľudia videli, že sa postia. Veru, hovorím vám: Už dostali svoju odmenu.
17. Keď sa ty postíš, pomaž si hlavu a umy si tvár,
18. aby nie ľudia zbadali, že sa postíš, ale tvoj Otec, ktorý je v skrytosti. A tvoj Otec ňa odmení, lebo on vidí aj v skrytosti.
19. Nezhromažďujte si poklady na zemi, kde ich mol' a hrdza ničia a kde sa zlodeji dobývajú a kradnú.
20. V nebi si zhromažďujte poklady; tam ich neničí ani mol' ani hrdza a tam sa zlodeji nedobývajú a nekradnú.
21. Lebo kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce.
22. Lampou tela je oko. Ak bude tvoje oko čisté, bude celé tvoje telo vo svetle.
23. Ale ak sa tvoje oko zakalí, bude celé tvoje telo vo tme. A keď už svetlo, čo je v tebe, je tmou, aká bude potom tma sama?!
24. Nik nemôže slúžiť dvom pánom; pretože buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, alebo jedného sa bude pridržať a druhým bude opovrhovať. Nemôžete slúžiť aj Bohu aj mamone.
25. Preto vám hovorím: Nebudte ustarostení o svoj život, čo budete jesť, ani o svoje telo, čím sa zaodejete. Či život nie je viac ako jedlo a telo viac ako odev?
26. Pozrite sa na nebeské vtáky: nesejú, ani nežnú, ani do stodôl nezhromažďujú, a váš nebeský Otec ich živí. Nie ste vy oveľa viac ako ony?
27. A kto z vás si môže starosťami pridať čo len lakeť k svojmu životu?
28. A čo sa tak staráte o svoj odev? Pozrite sa na poľné ľalie, ako rastú: nepracujú, nepradú;
29. a hovorím vám, že ani Šalamún v celej svojej sláve nebol oblečený tak ako jediná z nich.
30. Keď teda Boh takto oblieka poľnú bylinu, ktorá dnes je tu a zajtra ju hodia do pece, o čo skôr vás, vy maloverní?!
31. Nebudte teda ustarostení a nehovorte: Čo budeme jesť? alebo: Čo budeme piť? alebo: Čo si oblečieme?!
32. Veď po tomto všetkom sa zháňajú pohania. Váš nebeský Otec predsa vie, že toto všetko potrebujete.
33. Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše.
34. Preto nebudte ustarostení o zajtrajšok; zajtrajší deň sa postará sám o seba. Každý deň má dost svojho trápenia.

Kapitola 7

1. Nesúdte, aby ste neboli súdení.
2. Lebo ako budete súdiť vy, tak budú súdiť aj vás, a akou mierou budete merať vy, takou sa nameria aj vám.
3. Prečo vidíš smietku v oku svojho brata, a vo vlastnom oku brvno nezbadáš?
4. Alebo ako môžeš povedať svojmu bratovi: Dovoľ, vyberiem ti smietku z oka - a ty máš v oku brvno?!
5. Pokrytec, vyhod' najprv brvno zo svojho oka! Potom budeš vidieť a budeš môcť vybrať smietku z oka svojho brata.
6. Nedávajte, čo je sväté, psom a nehádzte svoje perly pred svine, aby ich nohami nepošliapali, neobrátili sa proti vám a neroztrhali vás.
7. Proste a dostanete! Hľadajte a nájdete! Klopte a otvoria vám!
8. Lebo každý, kto prosí, dostane, a kto hľadá, nájde, a kto klope, tomu otvoria.
9. Alebo je medzi vami človek, čo by podal synovi kameň, keď ho prosí o chlieb?
10. Alebo keby pýtal rybu, čo by mu dal hada?
11. Keď teda vy, hoci ste zlí, viete dávať dobré dary svojim deťom, o čo skôr dá váš Otec, ktorý je na nebesiach, dobré veci tým, čo ho prosia.
12. Všetko, čo chcete, aby ľudia robili vám, robte aj vy im. Lebo to je Zákon i Proroci.
13. Vchádzajte tesnou bránou, lebo široká brána a priestranná cesta vedie do zatratenia a mnoho je tých, čo cez ňu vchádzajú.
14. Aká tesná je brána a úzka cesta, čo vedie do života, a málo je tých, čo ju nachádzajú!
15. Chráňte sa falošných prorokov: prichádzajú k vám v ovčom rúchu, ale vnútri sú draví vlci.
16. Poznáte ich po ovocí. Veď či oberajú z trnia hrozná alebo z bodliakov figy?
17. Tak každý dobrý strom rodí dobré ovocie, kým zlý strom rodí zlé ovocie.
18. Dobrý strom nemôže rodiť zlé ovocie a zlý strom nemôže rodiť dobré ovocie.
19. Každý strom, ktorý neprináša dobré ovocie, vytnú a hodia do ohňa.
20. Teda po ich ovocí ich poznáte.
21. Nie každý, kto mi hovorí: Pane, Pane, vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach.
22. Mnohí mi v onen deň povedia: Pane, Pane, či sme neprorokovali v tvojom mene? Nevyháňali sme v tvojom mene zlých duchov a neurobili sme v tvojom mene veľa zázrakov?
23. Vtedy im vyhlásim: Nikdy som vás nepoznal; odídte odo mňa vy, čo páchate nepravosťou!
24. A tak každý, kto počúva tieto moje slová a uskutočňuje ich, podobá sa múdremu mužovi, ktorý si postavil dom na skale.
25. Spustil sa dážď, privalili sa vody, strhla sa víchrica a oborili sa na ten dom, ale dom sa nezrútil, lebo mal základy na skale.
26. A každý, kto tieto moje slová počúva, ale ich neuskutočňuje, podobá sa hlúpemu mužovi, ktorý si postavil dom na piesku.
27. Spustil sa dážď, privalili sa vody, strhla sa víchrica, oborili sa na ten dom a dom sa zrútil; zostalo z neho veľké rumovisko.“
28. Keď Ježiš skončil tieto reči, zástupy žasli nad jeho učením,
29. lebo ich učil ako ten, čo má moc, a nie ako ich zákonníci.

Kapitola 8

1. Keď Ježiš zostúpil z vrchu, išli za ním veľké zástupy.
2. Tu prišiel k nemu istý malomocný, poklonil sa mu a vravel: „Pane, ak chceš, môžeš ma očistiť.“
3. On vystrel ruku, dotkol sa ho a povedal: „Chcem, buď čistý!“ A hneď bol očistený od malomocenstva.
4. Potom mu Ježiš povedal: „Daj si pozor a nikomu o tom nehovor, ale choď, ukáž sa kňazovi a prines obetný dar, ako predpísal Mojžiš - im na svedectvo.“
5. Keď potom vošiel do Kafarnauma, pristúpil k nemu stotník s prosbou:
6. „Pane, sluha mi leží doma ochrnutý a hrozne trpí.“
7. On mu povedal: „Prídem a uzdravím ho.“
8. Stotník mu odpovedal: „Pane, nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu, ale povedz iba slovo a môj sluha ozdravie.“
9. Veď aj ja som podriadený človek a mám pod sebou vojakov. Ak daktorému poviem: Chod! - ide; inému: Pod' sem! - tak príde; a svojmu sluhovi: Urob toto! - on to urobí.“
10. Keď to Ježiš počul, zadivil sa a tým, čo ho sprevádzali, povedal: „Veru, hovorím vám: Takú vieru som nenašiel u nikoho v Izraeli.“
11. Hovorím vám, že prídu mnohí od východu i západu a budú stolovať s Abrahámom, Izákom a Jakubom v nebeskom kráľovstve,
12. a synovia kráľovstva budú vyhodení von do tmy; tam bude plač a škrípanie zubami.“
13. A stotníkovi Ježiš povedal: „Choď a nech sa ti stane, ako si uveril.“ A v tú hodinu jeho sluha ozdravel.
14. Keď potom Ježiš vošiel do Petrovho domu, videl, že jeho testiná leží v horúčke.
15. Dotkol sa jej ruky a horúčka ju opustila. Hneď vstala a obsluhovala ho.
16. Keď sa zvečerilo, priniesli k nemu mnohých posadnutých zlými duchmi a on slovom vyhánal duchov a uzdravoval všetkých chorých,
17. aby sa splnilo, čo povedal prorok Izaiáš: „On vzal na seba naše slabosti a niesol naše choroby.“
18. Keď Ježiš videl okolo seba veľké zástupy, rozkázal preplaviť sa na druhý breh.
19. Tu k nemu pristúpil istý zákonník a povedal mu: „Učiteľ, pôjdem za tebou všade, kam pôjdeš.“
20. Ježiš mu odvetil: „Líšky majú svoje skrýše a nebeské vtáky hniezda, ale syn človeka nemá kde hlavu skloniť.“
21. Iný, jeden z jeho učeníkov, mu povedal: „Pane, dovol' mi najprv odísť a pochovať si otca.“
22. Ale Ježiš mu povedal: „Pod' za mnou a nechaj, nech si mŕtvi pochovávajú mŕtvych.“
23. Potom nastúpil na loďku a jeho učeníci ho nasledovali.
24. Na mori sa zrazu strhla taká búrka, že sa vlny prevaľovali cez loďku; a on spal.
25. Pristúpili k nemu a zobudili ho slovami: „Pane, zachráň nás, hynieme!“
26. On im povedal: „Čo sa bojíte, vy maloverní?!“ Potom vstal, pohrozil vetru i moru a nastalo veľké ticho.
27. Ľudia žasli a hovorili: „Ktože je to, že ho i vietor i more poslúchajú?“
28. Keď prišiel na druhý breh do gadarského kraja, vybehli proti nemu dvaja posadnutí zlými duchmi; vyšli z hrobov a boli takí zúrivi, že sa nik neodvážil chodiť tou cestou.
29. Zrazu skríkli: „Čo ťa do nás, Syn Boží?! Prišiel si sem predčasne nás mučiť?“
30. Neďaleko nich sa pásla veľká črieda sviň.
31. Zlí duchovia ho prosili: „Ak nás už vyháňaš, pošli nás do čriedy sviň.“
32. On im povedal: „Chodte!“ A oni vyšli a vošli do sviň. Vtom sa celá črieda prudko hnala dolu svahom do mora a zahynula vo vodách.
33. Pastieri ušli, a keď prišli do mesta, vyrozprávali všetko, aj o tých, čo boli posadnutí zlými duchmi.
34. Tu celé mesto vyšlo oproti Ježišovi, a keď ho uvideli, prosili ho, aby odišiel z ich kraja.

Kapitola 9

1. On nastúpil na loďku, preplavil sa na druhý breh a prišiel do svojho mesta.
2. Tu mu priniesli ochrnutého človeka, ktorý ležal na lôžku. Keď Ježiš videl ich vieru, povedal ochrnutému: „Dúfaj, synu, odpúšťajú sa ti hriechy.“
3. Vtedy si niektorí zákonníci povedali: „Tento sa rúha.“
4. Keďže Ježiš poznal ich myšlienky, povedal: „Prečo myslíte zlé vo svojich srdciach?”
5. Čo je ľahšie - povedať: Odpúšťajú sa ti hriechy, alebo povedať: Vstaň a chod’?
6. Ale aby ste vedeli, že Syn človeka má na zemi moc odpúšťať hriechy“ - povedal ochrnutému: „Vstaň, vezmi si lôžko a chod’ domov!“
7. A on vstal a odišiel domov.
8. Keď to zástupy videli, s bázňou oslavovali Boha, ktorý dal takú moc ľuďom.
9. Keď odtiaľ Ježiš odišiel, videl na mýtnici sedieť človeka menom Matúša a povedal mu: „Pod’ za mnou!“ On vstal a išiel za ním.
10. Keď potom Ježiš sedel v dome za stolom, prišli mnohí mýtnici a hriešnici a stolovali s ním a s jeho učeníkmi.
11. Keď to videli farizeji, hovorili jeho učeníkom: „Prečo váš učiteľ jedáva s mýtnikmi a hriešnikmi?“
12. On to začul a povedal: „Lekára nepotrebuje zdraví, ale chorí.“
13. Chodte a naučte sa, čo to znamená: Milosrdenstvo chcem, a nie obeť. Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov.“
14. Vtedy k nemu prišli Jánovi učeníci a hovorili: „Prečo sa my a farizeji často postíme, a tvoji učeníci sa nepostia?“
15. Ježiš im povedal: „Vari môžu svadobní hostia smútiť, kým je ženích s nimi? No prídu dni, keď im ženícha vezmú; potom sa budú postiť.“
16. Nik predsa neprišáva na starý odev záplatu z novej látky, lebo záplata sa z odevu vytrhne a diera bude ešte väčšia.
17. Ani nové víno nevlievajú do starých mechov, lebo mechy sa roztrhnú a aj víno vytečie, aj mechy sa zničia. Ale nové víno vlievajú do nových mechov, a tak sa oboje zachová.“
18. Ako im toto hovoril, pristúpil k nemu istý popredný muž, poklonil sa mu a povedal: „Pred chvíľkou mi zomrela dcéra; ale pod’, vlož na ňu ruku a ožije.“
19. Ježiš vstal a šiel za ním i so svojimi učeníkmi.
20. Vtedy k nemu odzadu pristúpila istá žena, ktorá dvanásť rokov trpela na krvotok, a dotkla sa obruby jeho odevu.
21. Povedala si totiž v duchu: „Ak sa dotknem čo len jeho odevu, ozdraviem.“
22. Ježiš sa obrátil, a keď ju zazrel, povedal: „Dúfaj, dcéra, tvoja viera ťa uzdravila.“ A žena bola od tej hodiny zdravá.
23. Keď potom Ježiš prišiel do domu popredného muža a videl pískajúcich na píšťalách a rozrušený dav,
24. povedal: „Odídte! Dievča neumrelo, ale spí.“ Oni ho vysmiali.
25. Ale keď dav rozohnali, vošiel dnu, chytil dievča za ruku a ono vstalo.
26. A chýr o tom sa rozniesol po celej krajine.
27. Keď Ježiš odtiaľ odchádzal, išli za ním dvaja slepci a kričali: „Syn Dávidov, zmiluj sa nad nami!“
28. Keď potom vošiel do domu, slepci prišli k nemu. Ježiš sa ich opýtal: „Veríte, že to môžem urobiť?“ Oni mu odpovedali: „Áno, Pane.“
29. Tu sa dotkol ich očí a povedal: „Nech sa vám stane, ako ste uverili.“
30. A oči sa im otvorili. Ježiš im pohrozil: „Ale nech sa to nik nedozvie!“
31. No oni šli a rozprávali o ňom po celom kraji.
32. Keď odchádzali, priviedli mu nemého človeka, posadnutého zlým duchom.
33. On zlého ducha vyhnal a nemý prehovoril. Zástupy žasli a vraveli: „Také niečo sa ešte nikdy v Izraeli nestalo.“
34. Ale farizeji hovorili: „Mocou kniežaťa zlých duchov vyháňa zlých duchov.“

35. A Ježiš chodil po všetkých mestách a dedinách, učil v ich synagógach, hlásal evanjelium o kráľovstve a uzdravoval každý neduh a každú chorobu.
36. Keď videl zástupy, zľutoval sa nad nimi, lebo boli zmorené a sklesnuté ako ovce bez pastiera.
37. Vtedy povedal svojim učeníkom: „Žatva je veľká, ale robotníkov málo.
38. Preto proste Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu.“

Kapitola 10

1. Zvolal svojich dvanástich učeníkov a dal im moc nad nečistými duchmi, aby ich vyhánali a uzdravovali každý neduh a každú chorobu.
2. A toto sú mená dvanástich apoštolov: prvý Šimon, zvaný Peter, a jeho brat Ondrej, Jakub Zebedejov a jeho brat Ján,
3. Filip a Bartolomej, Tomáš a mýtnik Matúš, Jakub Alfejev a Tadeáš,
4. Šimon Kananejský a Judáš Iškariotský, ktorý ho potom zradil.
5. Týchto Dvanástich Ježiš vyslal a prikázal im: „K pohanom nezabočujte a do samarijských miest nevchádzajte.
6. Choďte radšej k ovciam strateným z domu Izraela!
7. Choďte a hlásajte: Priblížilo sa nebeské kráľovstvo.
8. Chorých uzdravujte, mŕtvych krieste, malomocných očisťujte, zlých duchov vyhánajte. Zadarmo ste dostali, zadarmo dávajte.
9. Neberte si do opaskov ani zlato, ani striebro, ani peniaze;
10. ani kapsu na cestu si neberte ani dvojce šiat, ani obuv, ani palicu, lebo robotník si zaslúži svoj pokrm.
11. Keď prídete do niektorého mesta alebo dediny, vypyťte sa, kto je vás tam hoden. Tam potom ostaňte, kým nepôjdete ďalej.
12. Keď vojdete do domu, pozdravte ho!
13. Ak ten dom bude toho hoden, nech naň zostúpi váš pokoj; ale ak toho hoden nebude, nech sa váš pokoj vráti k vám.
14. A keby vás niekto neprijal, ani vaše slová nevyočul, z takého domu alebo aj mesta odíďte a straste si prach z nôh.
15. Veru, hovorím vám: Krajine Sodomčanov a Gomorčanov bude v deň súdu ľahšie ako takému mestu.
16. Hľa, posielam vás ako ovce medzi vlkov. Budte teda opatrní ako hady a jednoduchí ako holubice.
17. Chráňte sa ľudí, lebo vás vydajú súdom, budú vás bičovať vo svojich synagógach
18. a pre mňa vás budú vláčiť pred vládarov a kráľov, aby ste vydali svedectvo im aj pohanom.
19. Ale keď vás vydajú, nestarajte sa, ako a čo budete hovoriť, lebo v tú hodinu vám bude dané, čo máte povedať.
20. Veď to už nie vy budete hovoriť, ale Duch vášho Otca bude hovoriť vo vás.
21. Brat vydá na smrť brata a otec dieťa. Deti povstanú proti rodičom a pripravia ich o život.
22. Všetci vás budú nenávidieť pre moje meno. Ale kto vytrvá do konca, bude spasený.
23. Keď vás budú prenasledovať v jednom meste, utečte do druhého. Veru, hovorím vám: Nebudete hotoví s izraelskými mestami, kým nepríde Syn človeka.
24. Žiak nie je nad učiteľa ani sluha nad svojho pána.
25. Stačí, keď je žiak ako jeho učiteľ a sluha ako jeho pán. Keď pána domu nazvali Belzebulom, o čo skôr jeho domácich?!
26. Nebojte sa ich teda. Lebo nič nie je skryté, čo by sa neodhalilo, a nič utajené, čo by sa neprezvedelo. Čo vám hovorím vo tme,
27. hovorte na svetle, a čo počujete do ucha, rozhlasujte zo striech.
28. Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo, ale dušu zabiť nemôžu. Skôr sa bojte toho, ktorý môže i dušu i telo zahubiť v pekle.
29. Nepredávajú sa dva vrabce za halier? A predsa ani jeden z nich nepadne na zem bez vedomia vášho Otca.
30. Vy však máte aj všetky vlasy na hlave spočítané.
31. Nebojte sa teda, vy ste cennejší ako mnoho vrabcov.
32. Každého, kto mňa vyzná pred ľuďmi, aj ja vyznám pred svojím Otcom, ktorý je na nebesiach.
33. Ale toho, kto mňa zaprie pred ľuďmi, aj ja zapriem pred svojím Otcom, ktorý je na nebesiach.
34. Nemyslite si, že som priniesol pokoj na zem. Nie pokoj som priniesol, ale meč.

35. Prišiel som postaviť syna proti jeho otcovi, dcéru proti matke, nevestu proti svokre.
36. A vlastní domáci budú človeku nepriateľmi.
37. Kto miluje otca alebo matku viac ako mňa, nie je ma hoden. A kto miluje syna alebo dcéru viac ako mňa, nie je ma hoden.
38. Kto neberie svoj kríž a nenasleduje ma, nie je ma hoden.
39. Kto nájde svoj život, stratí ho, a kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho.
40. Kto vás prijíma, mňa prijíma. A kto prijíma mňa, prijíma toho, ktorý ma poslal.
41. Kto prijme proroka ako proroka, dostane odmenu proroka. Kto prijme spravodlivého ako spravodlivého, dostane odmenu spravodlivého.
42. A kto by dal piť jednému z týchto maličkých čo len za pohár studenej vody ako učeníkovi, veru, hovorím vám: Nepríde o svoju odmenu.“

Kapitola 11

1. Keď Ježiš prestal poučovať svojich dvanástich učeníkov, odišiel odtiaľ učiť a kázať po ich mestách.
2. Ján bol v žalári. Keď počul o Kristových skutkoch, poslal k nemu svojich učeníkov
3. opýtať sa: „Ty si ten, ktorý má prísť, alebo máme čakať iného?“
4. Ježiš im odpovedal: „Chodte a oznámte Jánovi, čo počujete a čo vidíte:
5. Slepí vidia, chromí chodia, malomocní sú čistí, hluchí počujú, mŕtvi vstávajú a chudobným sa hlása evanjelium.
6. A blahoslavený je, kto sa na mne nepohorší.“
7. Keď odchádzali, začal Ježiš hovoriť zástupom o Jánovi: „Čo ste vyšli na púšť vidieť? Trstinu zmietanú vetrom?
8. Alebo čo ste vyšli vidieť? Človeka oblečeného do jemných šiat? Veď tí, čo nosia jemné šaty, bývajú v kráľovských domoch.
9. Teda čo ste vyšli vidieť? Proroka? Áno, hovorím vám, viac ako proroka!
10. Lebo to o ňom je napísané: Hľa, ja posielam svojho posla pred tvou tvárou a on pripraví cestu pred tebou.
11. Veru, hovorím vám: Medzi tými, čo sa narodili zo ženy, nepovstal nik väčší ako Ján Krstiteľ. Ale ten, kto je v nebeskom kráľovstve menší, je väčší ako on.
12. Od dní Jána Krstiteľa podnes trpí nebeské kráľovstvo násilie a násilníci sa ho zmocňujú.
13. Lebo všetci Proroci i Zákon prorokovali až po Jána.
14. A on sám - ak to chcete prijať - je Eliáš, ktorý má prísť.
15. Kto má uši, nech počúva!
16. Komuže prirovnám toto pokolenie? Podobá sa deťom, čo vysedávajú na námestí a pokrikujú na svojich druhov:
17. Pískali sme vám, a netancovali ste; nariekali sme, a neplakali ste.
18. Prišiel Ján, nejedol a nepil, a hovoria: Je posadnutý zlým duchom.
19. Prišiel Syn človeka, je a pije, a hovoria: Hľa, pažravec a pijan, priateľ mýtnikov a hriešnikov! No múdrosť ospravedlňuje jej skutky.“
20. Potom začal robiť výčitky mestám, v ktorých urobil najviac zázrakov, pretože sa nekajali:
21. „Beda ti, Korozain! Beda ti, Betsaida! Lebo keby sa v Týre a Sidone boli stali zázraky, ktoré sa stali u vás, dávno by boli robili pokánie v kajúcom rúchu a popole.
22. Preto vám hovorím: Týru a Sidonu bude v deň súdu ľahšie ako vám.
23. A ty, Kafarnaum, vari sa budeš vyvyšovať až do neba? Do pekla zostúpiš! Lebo keby sa boli v Sodome diali zázraky, ktoré sa diali v tebe, bola by zostala po tento deň.
24. Preto vám hovorím: Krajine Sodomčanov bude v deň súdu ľahšie ako tebe.“
25. V tom čase Ježiš povedal: „Zvelebujem Ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým.
26. Áno, Otče, tebe sa tak páčilo.
27. Môj Otec mi odovzdal všetko. A nik nepozná Syna, iba Otec, ani Otca nepozná nik, iba Syn a ten, komu to Syn bude chcieť zjaviť.
28. Podťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním.
29. Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom; a nájdete odpočinok pre svoju dušu.
30. Moje jarmo je príjemné a moje bremeno ľahké.“

Kapitola 12

1. V tom čase išiel Ježiš v sobotu cez obilné pole. Jeho učeníci boli hladní a začali trhať klasy a jesť.
2. Keď to videli farizeji, povedali mu: „Pozri, tvoji učeníci robia, čo neslobodno robiť v sobotu.“
3. On im povedal: „Nečítali ste, čo urobil Dávid, keď bol hladný on i jeho družina?
4. Ako vošiel do Božieho domu a jedol obetované chleby, ktoré nesmel jesť ani on, ani tí, čo boli s ním, ale iba kňazi?
5. A v Zákone ste nečítali, že kňazi v sobotu porušujú v chráme sobotu, a predsa sú bez viny?
6. No hovorím vám: Tu je niekto väčší než chrám.
7. Keby ste vedeli, čo to znamená: Milosrdenstvo chcem, a nie obeť, neboli by ste odsúdili nevinných.
8. Syn človeka je pánom aj nad sobotou.“
9. Keď odtiaľ odišiel, vošiel do ich synagógy.
10. Tam bol človek s vyschnutou rukou. Oni sa ho pýtali: „Slobodno v sobotu uzdraviť?“ Chceli ho totiž obžalovať.
11. On im povedal: „Nájde sa medzi vami človek, ktorý by svoju jedinú ovцу nechtyl a nevytiahol z jamy, keby mu do nej padla, hoc aj v sobotu?
12. A o koľko viac je človek ako ovca! Teda v sobotu slobodno dobre robiť.“
13. Potom povedal človeku: „Vystri ruku!“ On ju vystrel a bola zasa zdravá ako druhá.
14. Farizeji vyšli von a radili sa o ňom, ako ho zahubiť.
15. Ježiš to vedel, preto odtiaľ odišiel. Mnohí šli za ním a on ich všetkých uzdravil,
16. len im pohrozil, aby ho nepreznali.
17. Tak sa splnilo, čo povedal prorok Izaiáš:
18. „Hľa, môj služobník, ktorého som si vyvolil, môj miláčik, v ktorom mám zalúbenie. Vložím na neho svojho Ducha a oznámí právo národom.
19. Nebude sa škriepiť, nebude kričať, nik nebude počuť na ulici jeho hlas.
20. Nalomenú trsť nedolomí, hasnúcí knôtik nedohasí, kým neprivedie právo k víťazstvu.
21. V jeho meno budú dúfať národy.“
22. Vtedy k nemu priviedli posadnutého zlým duchom, ktorý bol slepý a nemý. On ho uzdravil a nemý rozprával a videl.
23. Zástupy žasli a vraveli: „Nie je toto syn Dávidov?“
24. Ale počuli to farizeji a hovorili: „Tento len mocou Belzebula, kniežata zlých duchov, vyháňa zlých duchov.“
25. Ale on poznal ich myšlienky a povedal im: „Každé kráľovstvo vnútorne rozdelené spustne a nijaké mesto ani dom vnútorne rozdelené neobstoja.
26. Ak satan vyháňa satana, je vnútorne rozdelený - akože potom obstojí jeho kráľovstvo?
27. Ak ja vyhánam zlých duchov mocou Belzebula, čou mocou ich vyhánajú vaši synovia? Preto oni budú vašimi sudcami.
28. Ale ak ja Božím Duchom vyhánam zlých duchov, potom k vám prišlo Božie kráľovstvo.
29. Alebo ako môže niekto vniknúť do domu silného človeka a ulúpiť mu veci, kým toho silného nezviaže? Až potom mu vyplieni dom.
30. Kto nie je so mnou, je proti mne, a kto nezhrmažďuje so mnou, rozhadzuje.
31. Preto vám hovorím: Ľuďom sa odpustí každý hriech i rúhanie, ale rúhanie proti Duchu sa neodpustí.
32. Ak niekto povie niečo proti Synovi človeka, odpustí sa mu to. Kto by však povedal niečo proti Duchu Svätému, tomu sa neodpustí ani v tomto veku, ani v budúcom.
33. Vypestujte dobrý strom a bude dobré aj jeho ovocie, alebo zasadte zlý strom a bude zlé aj jeho ovocie. Lebo strom možno poznať po ovocí.
34. Hadie plemeno, ako môžete hovoriť dobre, keď ste zlí? Veď z plnosti srdca hovoria ústa.
35. Dobrý človek vynáša z dobrého pokladu dobré veci a zlý človek vynáša zo zlého pokladu zlé.
36. No hovorím vám: Ľudia sa budú v deň súdu zodpovedať z každého daromného slova, ktoré

vyslovia.

37. Lebo podľa svojich slov budeš ospravedlnený a podľa svojich slov budeš odsúdený.“

38. Vtedy mu povedali niektorí zákonníci a farizeji: „Učiteľ, chceme vidieť nejaké znamenie od teba.“

39. On im povedal: „Zlé a cudzoložné pokolenie žiada znamenie. Ale znamenie nedostane, iba ak znamenie proroka Jonáša.

40. Lebo ako bol Jonáš tri dni a tri noci v bruchu veľkej ryby, tak bude Syn človeka tri dni a tri noci v lone zeme.

41. Mužovia z Ninive vystúpia na súde proti tomuto pokoleniu a odsúdia ho; lebo oni sa kajali na Jonášovo kázanie - a tu je niekto väčší ako Jonáš!

42. Kráľovná z juhu vystúpi na súde proti tomuto pokoleniu a odsúdi ho; lebo ona z končín zeme prišla počúvať Šalamúnovu múdrosť - a tu je predsa niekto väčší ako Šalamún!

43. Keď nečistý duch vyjde z človeka, blúdi po vyschnutých miestach a hľadá odpočinok, ale nenájde.

44. Vtedy si povie: Vrátim sa do svojho domu, odkiaľ som vyšiel. Keď ta príde, nájde ho prázdny, vymetený a vyzdobený.

45. Tu odíde, vezme so sebou sedem iných duchov, horších, ako je sám, vojdú dnu a usídlia sa tam. A stav takého človeka je nakoniec horší, ako bol predtým. Tak to bude aj s týmto zlým pokolením.“

46. Kým ešte hovoril zástupom, vonku stála jeho matka a bratia a chceli sa s ním rozprávať.

47. Ktosi mu povedal: „Vonku stojí tvoja matka a tvoji bratia a chcú sa s tebou rozprávať.“

48. On však odvetil tomu, čo mu to vravel: „Kto je moja matka a kto sú moji bratia?“

49. Vystrel ruku nad svojich učeníkov a povedal: „Hľa, moja matka a moji bratia.

50. Lebo každý, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach je môj brat i sestra i matka.“

Kapitola 13

1. V ten deň vyšiel Ježiš z domu a posadil sa pri mori.
2. Okolo neho sa zhromaždili veľké zástupy. Preto nastúpil na loďku a sadol si; a celý zástup stál na brehu.
3. Hovoril im veľa v podobenstvách: „Rozsievač vyšiel rozsievať.
4. Ako sial, niektoré zrná padli na kraj cesty; prileteli vtáky a pozobali ich.
5. Iné padli na skalnatú pôdu, kde nemali veľa zeme, a hneď vzišli, lebo neboli hlboko v zemi;
6. ale keď vyšlo slnko, zahoreli, a pretože nemali koreňa, uschli.
7. Zasa iné padli do trnia, ale trnie vyrástlo a udusilo ich.
8. Iné zrná padli do dobrej zeme a priniesli úrodu: jedno stonásobnú, iné šesťdesiatnásobnú a iné tridsaťnásobnú.
9. Kto má uši, nech počúva!“
10. Tu pristúpili k nemu učeníci a spýtali sa ho: „Prečo im hovoríš v podobenstvách?“
11. On im odpovedal: „Preto, že vám je dané poznať tajomstvá nebeského kráľovstva, ale im nie je dané.
12. Lebo kto má, tomu sa pridá a bude mať hojne. Ale kto nemá, tomu sa vezme aj to, čo má.
13. Im hovorím v podobenstvách, lebo hľadajú, a nevidia, počúvajú, a nepočujú, ani nechápu.
14. Tak sa na nich spĺňa Izaiášovo proroctvo: Budete počúvať, a nepochopíte, budete hľadiť, a nevidíte.
15. Lebo otupelo srdce tohto ľudu: ušami ťažko počujú a oči si zavreli, aby očami nevideli a ušami nepočuli, aby srdcom nechápali a neobrátili sa - aby som ich nemohol uzdraviť.
16. Ale blahoslavené sú vaše oči, že vidia, aj vaše uši, že počujú.
17. Veru, hovorím vám: Mnohí proroci a spravodliví túžili vidieť, čo vidíte vy, ale nevideli, a počuť, čo vy počúvate, ale nepočuli.
18. Vy teda počujte podobenstvo o rozsievačovi:
19. Keď niekto počúva slovo o kráľovstve a nechápe ho, prichádza Zlý a uchytí, čo bolo zasiaté do jeho srdca. To je ten, u koho bolo zasiaté na kraji cesty.
20. U koho bolo zasiaté do skalnatej pôdy, to je ten, kto počúva slovo a hneď ho s radosťou prijíma,
21. ale nemá v sebe koreňa, je chvílkový. Keď nastane pre slovo súženie alebo prenasledovanie, hneď odpadne.
22. U koho bolo zasiaté do trnia, to je ten, kto počúva slovo, ale svetské starosti a klam bohatstva slovo udusia a ostane bez úžitku.
23. A u koho bolo zasiaté do dobrej zeme, to je ten, kto počúva slovo a chápe ho a ono prináša úrodu: jedno stonásobnú, druhé šesťdesiatnásobnú a iné tridsaťnásobnú.“
24. Predniesol im aj iné podobenstvo: „Nebeské kráľovstvo sa podobá človeku, ktorý zasial na svojej roli dobré semeno.
25. Ale kým ľudia spali, prišiel jeho nepriateľ, prisial medzi pšenicu kúkoľ a odišiel.
26. Keď vyrástlo steblo a vyháňalo do klasu, ukázal sa aj kúkoľ.
27. K hospodárovi prišli sluhovia a povedali mu: Pane, nezasial si na svojej roli dobré semeno? Kde sa teda vzal kúkoľ?
28. On im vravel: To urobil nepriateľ. Sluhovia mu povedali: Chceš, aby sme šli a vyzbierali ho?
29. On odpovedal: Nie, lebo pri zbieraní kúkoľa by ste mohli vytrhnúť aj pšenicu.
30. Nechajte oboje rásť až do žatvy. V čase žatvy poviem žencom: Pozbierajte najprv kúkoľ a poviažte ho do snopov na spálenie, ale pšenicu zhromaždite do mojej stodoly.“
31. Predniesol im ešte iné podobenstvo: „Nebeské kráľovstvo sa podobá horčičnému zrnku, ktoré človek vzal a zasial na svojej roli.
32. Ono je síce najmenšie zo všetkých semien, ale keď vyrastie, je väčšie než ostatné byliny a je z neho strom, takže prilietajú nebeské vtáky a hniezdia na jeho konároch.“
33. Ďalšie podobenstvo im povedal: „Nebeské kráľovstvo sa podobá kvasu, ktorý žena vezme a vmiesi do troch mier múky, až sa všetko prekvasí.“

34. Toto všetko hovoril Ježiš zástupom v podobenstvách. Bez podobenstva im nehovoril nič,
35. aby sa splnilo, čo predpovedal prorok: „Otvorím svoje ústa v podobenstvách, vyrozprávam, čo bolo skryté od stvorenia sveta.“
36. Potom rozpustil zástupy a vošiel do domu. Tu k nemu pristúpili jeho učeníci a vraveli mu: „Vysvetli nám podobenstvo o kúkoli na roli.“
37. On im povedal: „Rozsievateľ dobrého semena je Syn človeka.
38. Rola je svet. Dobré semeno sú synovia kráľovstva, kúkol' sú synovia Zlého.
39. Nepriateľ, ktorý ho zasial, je diabol. Žatva je koniec sveta a ženci sú anjeli.
40. Ako teda zbierajú kúkol' a pália v ohni, tak bude aj na konci sveta:
41. Syn človeka pošle svojich anjelov a vyzbierajú z jeho kráľovstva všetky pohoršenia a tých, čo pášu nepravosť,
42. a hodia ich do ohnivej pece. Tam bude plač a škrípanie zubami.
43. Vtedy sa spravodliví zaskvejú ako slnko v kráľovstve svojho Otca. Kto má uši, nech počúva!
44. Nebeské kráľovstvo sa podobá pokladu ukrytému v poli. Keď ho človek nájde, skryje ho a od radosti z neho ide, predá všetko, čo má, a pole kúpi.
45. Nebeské kráľovstvo sa podobá aj kupcovi, ktorý hľadá vzácne perly.
46. Keď nájde veľmi cennú perlu, ide, predá všetko, čo má, a kúpi ju.
47. A zasa nebeské kráľovstvo sa podobá sieti, ktorú spustia do mora a ona zachytáva všetky druhy.
48. Keď je plná, vytiahnu ju na breh, posadajú si, dobré vyberú do nádob a zlé vyhodia von.
49. Tak bude aj na konci sveta: vyjdú anjeli, oddelia zlých od spravodlivých
50. a hodia ich do ohnivej pece. Tam bude plač a škrípanie zubami.
51. Pochopili ste to všetko?“ „Áno,“ odpovedali.
52. A on im povedal: „Preto sa každý zákonník, ktorý sa stal učeníkom nebeského kráľovstva, podobá hospodárovi, ktorý vynáša zo svojej pokladnice veci nové i staré.“
53. Keď Ježiš skončil tieto podobenstvá, odišiel odtiaľ.
54. Prišiel do svojej vlasti a učil ich v synagóge. Oni sa divili a hovorili: „Skade má tento takú múdrosť a zázračnú moc?
55. Vari to nie je tesárov syn? Nevolá sa jeho matka Mária a jeho bratia Jakub a Jozef, Šimon a Júda?
56. A nie sú u nás všetky jeho sestry? Skadeže má toto všetko?“
57. A pohoršovali sa na ňom. Ale Ježiš im povedal: „Proroka si všade uctia, len nie v jeho vlasti a v jeho dome.“
58. A pre ich neveru tam neurobil veľa zázrakov.

Kapitola 14

1. V tom čase tetrarcha Herodes počul o Ježišovi
2. a hovoril svojim dvoranom: „To je Ján Krstiteľ. Vstal z mŕtvych, a preto v ňom pôsobí zázračná moc.“
3. Herodes totiž Jána chytil, sputnal ho a vrhol do väzenia pre Herodiadu, manželku svojho brata Filipa,
4. lebo mu Ján hovoril: „Nesmieš s ňou žiť!“
5. A chcel ho zabiť, bál sa však ľudu, lebo ho pokladali za proroka.
6. No v deň Herodesových narodenín tancovala dcéra Herodiady v kruhu hostí a Herodesovi sa tak páčila,
7. že jej pod prísahou slúbil dať všetko, čo si bude žiadať.
8. Ona na návod svojej matky povedala: „Daj mi tu na mise hlavu Jána Krstiteľa.“
9. Kráľ sa zarmútil, ale pre prísahu a kvôli spolustolujúcim rozkázal, aby jej ju dali.
10. A tak dal Jána vo väzení sťat.
11. I priniesli na mise jeho hlavu, odovzdali ju dievčaťu a ono ju zaneslo svojej matke.
12. Tu prišli jeho učeníci, vzali jeho telo a pochovali ho; potom išli a oznámili to Ježišovi.
13. Keď to Ježiš počul, odobral sa odtiaľ lodkou na pusté miesto do samoty. Ale zástupy sa o tom dopočuli a pešo išli z miest za ním.
14. Keď vystúpil a videl veľký zástup, zľutoval sa nad nimi a uzdravoval im chorých.
15. A keď sa zvečerilo, pristúpili k nemu učeníci a hovorili: „Toto miesto je pusté a čas už pokročil. Rozpušť zástupy, nech sa rozídu do dedín kúpiť si jedlo.“
16. Ale Ježiš im povedal: „Nemusia nikam chodiť; vy im dajte jesť!“
17. Oni mu vraveli: „Nemáme tu nič, iba päť chlebov a dve ryby.“
18. On povedal: „Prineste mi ich sem!“
19. Potom rozkázal, aby si zástupy posadali na trávu. Vzal päť chlebov a dve ryby, pozdvihol oči k nebu, dobrorečil, lámal chleby a dával učeníkom a učeníci zástupom.
20. Všetci jedli a nasýtli sa, ba ešte nazbierali dvanásť plných košov zvyšných odrobín.
21. A tých, čo jedli, bolo asi päťtisíc mužov, okrem žien a detí.
22. A hneď rozkázal učeníkom, aby nastúpili na loďku a išli pred ním na druhý breh, kým on rozpustí zástupy.
23. Keď rozpustil zástupy, vystúpil sám na vrch modliť sa. Zvečerilo sa a on tam bol sám.
24. Loďka bola už mnoho stadií od zeme a zmietali ňou vlny, lebo vietor dul proti nim.
25. Nad ránom sa, kráčajúc po mori, blížil k nim Ježiš.
26. Keď ho učeníci videli kráčať po mori, vzrušení vraveli: „Mátoha!“ A od strachu vykriekli.
27. Ale Ježiš sa im hneď prihovril: „Vzchopte sa! To som ja, nebojte sa!“
28. Peter mu povedal: „Pane, ak si to ty, rozkáž, aby som prišiel k tebe po vode.“
29. On povedal: „Pod!“ Peter vystúpil z loďky, vykročil po vode a šiel k Ježišovi.
30. Ale keď videl silný vietor, naľakal sa. Začal sa topiť a vykrikol: „Pane, zachráň ma!“
31. Ježiš hneď vystrel ruku, zachytil ho a povedal mu: „Maloverný, prečo si pochyboval?“
32. A keď vstúpili do loďky, vietor utíchol.
33. Tí, čo boli na loďke, klaňali sa mu a vraveli: „Naozaj si Boží Syn!“
34. Preplavili sa na druhý breh a došli do kraja Genezaret.
35. Len čo ho obyvatelia toho kraja spoznali, vyslali poslov do celého okolia. I prinášali k nemu všetkých chorých
36. a prosili ho, aby sa smeli dotknúť aspoň obruby jeho odevu. A všetci, čo sa ho dotkli, ozdraveli.

1. Vtedy prišli k Ježišovi farizeji a zákonníci z Jeruzalema a opýtali sa ho:
2. „Prečo tvoji učeníci prestupujú obyčaje otcov? Veď si neumývajú ruky, keď jedia chlieb.“
3. On im odvetil: „A vy prečo prestupujete Božie prikázanie pre svoje obyčaje?”
4. Lebo Boh povedal: Cti svojho otca i matku a: Kto by zlročil otcovi alebo matke, musí zomrieť.
5. Vy však hovoríte: Keď niekto povie otcovi alebo matke: Všetko, čím by som ti mal pomáhať, je obetný dar,
6. ten už nemusí ctiť svojho otca. A zrušili ste Božie slovo pre svoje obyčaje.
7. Pokrytci! Dobro o vás prorokoval Izaiáš, keď povedal:
8. Tento ľud ma uctieva perami, ale ich srdce je ďaleko odo mňa.
9. No darmo si ma ctia, lebo náuky, čo učia, sú iba ľudské príkazy.“
10. Potom zavola k sebe zástup a povedal im: „Počúvajte a pochopte:
11. Človeka nepoškrvňuje to, čo vchádza do úst, ale čo vychádza z úst, to poškrvňuje človeka.“
12. Tu pristúpili učeníci a povedali mu: „Vieš, že sa farizeji pohoršili, keď počuli, čo si povedal?“
13. On im odpovedal: „Každú rastlinu, ktorú nezasadil môj nebeský Otec, vytrhnú aj s koreňom.
14. Nechajte ich. Sú slepými vodcami slepých. A keď slepý vedie slepého, obaja padnú do jamy.“
15. Peter mu na to povedal: „Vysvetli nám toto podobenstvo.“
16. On odvetil: „Ešte ani vy nechápete?”
17. Nerozumiete, že všetko, čo vchádza do úst, ide do brucha a vylučuje sa do stoky?
18. Ale to, čo vychádza z úst, pochádza zo srdca a poškrvňuje človeka.
19. Lebo zo srdca vychádzajú zlé myšlienky, vraždy, cudzoložstvá, smilstvá, krádeže, krivé svedectvá, rúhanie.
20. Toto poškrvňuje človeka; ale jesť neumytými rukami, to človeka nepoškrvňuje.“
21. Ježiš odtiaľ odišiel a odobral sa do okolia Týru a Sidonu.
22. Tu prišla k nemu istá kanaánska žena z tých končín a kričala: „Zmiluj sa nado mnou, Pane, syn Dávidov! Dcéru mi hrozne trápi zlý duch.“
23. Ale on jej neodpovedal ani slovo. Jeho učeníci pristúpili k nemu a prosili ho: „Pošli ju preč, lebo kričí za nami.“
24. Ale on odvetil: „Ja som poslaný iba k ovciam strateným z domu Izraela.“
25. No ona prišla k nemu, poklonila sa mu a povedala: „Pane, pomôž mi!“
26. On jej odpovedal: „Nie je dobré vziať chlieb deťom a hodiť ho šteňatám.“
27. „Áno, Pane,“ vravela ona, „ale aj šteňatá jedia odrobinky, čo padajú zo stola ich pánov.“
28. Vtedy jej Ježiš povedal: „Žena, veľká je tvoja viera! Nech sa ti stane, ako chceš.“ A od tej hodiny bola jej dcéra zdravá.
29. Keď odtiaľ Ježiš odišiel, prišiel ku Galilejskému moru, vystúpil na vrch a tam si sadol.
30. Prichádzali k nemu celé zástupy, ktoré mali so sebou chromých, slepých, mrzákov, nemých a mnohých iných. Kládli mu ich k nohám a on ich uzdravoval.
31. A zástupy žasli, keď videli, že nemá hovoria, mrzáci sú zdraví, chromí chodia a slepí vidia, a vebili Boha Izraela.
32. Ježiš zvolal svojich učeníkov a povedal: „Lúto mi je zástupu, lebo už tri dni sa zdržiavajú pri mne a nemajú čo jesť. A nechcem ich prepustiť hladných, aby nepoomdlievali na ceste.“
33. Učeníci mu povedali: „Kdeže vezmeme na púšti tolko chleba, aby sme nasýtili takýto zástup?“
34. Ježiš sa ich opýtal: „Koliko máte chlebov?“ Oni odpovedali: „Sedem a zopár rybiek.“
35. Tu rozkázal zástupu, aby si posadal na zem.
36. Vzal sedem chlebov a ryby, vzdával vďaky, lámal a dával učeníkom a učeníci zástupom.
37. Všetci jedli a nasýtili sa. A nazbierali sedem plných košov zvyšných odrobín.
38. Tých, čo jedli, bolo štyritisíc mužov okrem žien a detí.
39. Potom zástupy rozpustil, nastúpil na loďku a prišiel do magadanského kraja.

1. Tu prišli k nemu farizeji a saduceji a pokúšali ho. Žiadali ho, aby im ukázal znamenie z neba.
2. Ale on im povedal: „Keď sa zvečerí, hovorievate: Bude pekne, lebo sa červenie nebo;
3. a ráno: Nebo je zachmúrené a červené, dnes bude búrka. Vzhľad oblohy viete posúdiť, a znamenia časov neviete!
4. Zlé a cudzoložné pokolenie žiada znamenie, ale znamenie nedostane, iba ak znamenie Jonášovo.“
Nechal ich tam a odišiel.
5. Učeníci prišli na druhý breh. Zabudli si vziať chlieb
6. a Ježiš im povedal: „Dajte si pozor a chráňte sa kvasu farizejov a saducejov!“
7. Oni však rozmýšľali a hovorili si: „Nevzali sme si chlieb!“
8. Ale Ježiš to vedel a povedal: „Maloverní, prečo premýšľate, že nemáte chlieb?
9. Ešte nerozumiете, ani sa nepamätáte na päť chlebov pre päťtisíc ľudí a kolko košov ste nazbierali?
10. Ani na sedem chlebov pre štyritisíc ľudí a kolko košov ste nazbierali?
11. Ako to, že nechápate, že som vám nehovoril o chlebe?! Ale chráňte sa kvasu farizejov a saducejov!“
12. Vtedy pochopili, že im nehovoril, aby sa chránili chlebového kvasu, ale náuky farizejov a saducejov.
13. Keď potom Ježiš prišiel do okolia Cézarey Filipovej, pýtal sa svojich učeníkov: „Za koho pokladajú ľudia Syna človeka?“
14. Oni vraveli: „Jedni za Jána Krstiteľa, iní za Eliáša a iní za Jeremiáša alebo za jedného z prorokov.“
15. „A za koho ma pokladáte vy?“ opýtal sa ich.
16. Odpovedal Šimon Peter: „Ty si Mesiáš, Syn živého Boha.“
17. Ježiš mu povedal: „Blahoslavený si, Šimon, syn Jonášov, lebo ti to nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je na nebesiach.
18. A ja ti hovorím: Ty si Peter a na tejto skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu.
19. Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva: čo zviažeš na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažeš na zemi, bude rozviazané v nebi.“
20. Potom prikázal učeníkom, aby nikomu nehovorili, že on je Mesiáš.
21. Od tej chvíle začal Ježiš svojim učeníkom vyjavovať, že musí ísť do Jeruzalema a mnoho trpieť od starších, veľkňazov a zákonníkov, že ho zabijú, ale tretieho dňa vstane z mŕtvych.
22. Peter si ho vzal nabok a začal mu dohovárať: „Nech ti je milostivý Boh, Pane! To sa ti nesmie stať!“
23. On sa obrátil a povedal Petrovi: „Chod' mi z cesty, satan! Na pohoršenie si mi, lebo nemáš zmysel pre Božie veci, len pre ľudské!“
24. Potom Ježiš povedal svojim učeníkom: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma.
25. Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho.
26. Ved' čo osoží človeku, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?! Alebo za čo vymení človek svoju dušu?!
27. Lebo Syn človeka príde v sláve svojho Otca so svojimi anjelmi a vtedy odplatí každému podľa jeho skutkov.
28. Veru, hovorím vám: Niektorí z tých, čo tu stoja, neokúsia smrť, kým neuvidia Syna človeka, ako prichádza vo svojom kráľovstve.“

1. O šesť dní vzal Ježiš so sebou Petra, Jakuba a jeho brata Jána a vyviedol ich na vysoký vrch do samoty.
2. Tam sa pred nimi premenil: tvár mu zažiarila sťa slnko a odev mu zbelel ako svetlo.
3. Vtom sa im zjavil Mojžiš a Eliáš a rozprávali sa s ním.
4. Vtedy Peter povedal Ježišovi: „Pane, dobre je nám tu. Ak chceš, urobím tu tri stánky: jeden tebe, jeden Mojžišovi a jeden Eliášovi.“
5. Kým ešte hovoril, zahalil ich jasný oblak a z oblaku zaznel hlas: „Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie; počúvajte ho.“
6. Keď to učeníci počuli, padli na tvár a veľmi sa báli.
7. No pristúpil k nim Ježiš, dotkol sa ich a povedal im: „Vstaňte a nebojte sa!“
8. A keď zdvihli oči, nevideli nikoho, iba Ježiša.
9. Keď zostupovali z vrchu, Ježiš im prikázal: „Nikomu nehovorte o tomto videní, kým Syn človeka nevstane z mŕtvych.“
10. Učeníci sa ho pýtali: „Prečo teda zákonníci hovoria, že najprv musí prísť Eliáš?“
11. On odpovedal: „Áno, Eliáš príde a všetko obnoví.“
12. Ba hovorím vám, že Eliáš už prišiel, no nespoznali ho a urobili s ním, čo chceli. Takisto bude od nich trpieť aj Syn človeka.“
13. Vtedy učeníci pochopili, že im hovoril o Jánovi Krstiteľovi.
14. Keď prišli k zástupu, pristúpil k nemu istý človek, padol pred ním na kolena
15. a hovoril: „Pane, zmiluj sa nad mojím synom: je námesačný a veľmi trpí, lebo často padne do ohňa a často do vody.“
16. Priviedol som ho k tvojim učeníkom no nemohli ho uzdraviť.“
17. Ježiš povedal: „Neveriace a skazené pokolenie, dokiaľ budem s vami? Dokedy vás mám ešte trpieť? Privedte ho sem ku mne.“
18. Ježiš zlému duchu pohrozil, ten z neho vyšiel a chlapec bol od tej hodiny zdravý.
19. Keď boli učeníci s Ježišom sami, pristúpili k nemu a spýtali sa ho: „Prečo sme ho nemohli vyhnať my?“
20. On im povedal: „Pre svoju malú vieru. Veru, hovorím vám: Ak budete mať vieru ako horčičné zrnko a poviete tomuto vrchu: Prejdi odtiaľto ta! - prejde. A nič vám nebude nemožné.“
21. (Tento druh sa nedá vyhnať ináč, iba modlitbou a pôstom.)
22. Keď boli spolu v Galilei, Ježiš im povedal: „Syn človeka bude vydaný do rúk ľudí;
23. zabijú ho, ale tretieho dňa vstane z mŕtvych.“ A oni sa veľmi zarmútili.
24. Keď prišli do Kafarnauma, pristúpili k Petrovi vyberači dvojdrachmy a povedali: „Váš učiteľ neplatí dvojdrachmu?“
25. On vravel: „Platí.“ Keď potom vošiel do domu, Ježiš ho predišiel otázkou: „Šimon, čo myslíš? Od koho vyberajú pozemskí králi poplatky a dane? Od svojich synov, či od cudzích?“
26. On odpovedal: „Od cudzích.“ A Ježiš mu povedal: „Synovia sú teda oslobodení.“
27. Ale aby sme ich nepohoršili, choď k moru, hod' udicu a rybu, ktorá sa chytí prvá, vezmi, otvor jej ústa a nájdeš statér. Vezmi ho a daj im za mňa i za seba.“

Kapitola 18

1. V tú hodinu pristúpili k Ježišovi učeníci a pýtali sa: „Kto je podľa teba najväčší v nebeskom kráľovstve?“
2. On zavolať k sebe dieťa, postavil ho medzi nich
3. a povedal: „Veru, hovorím vám: Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva.“
4. Kto sa teda poníži ako toto dieťa, ten je najväčší v nebeskom kráľovstve.
5. A kto prijme jedno takéto dieťa v mojom mene, mňa prijíma.
6. Ale pre toho, kto by pohoršil jedného z týchto maličkých, čo veria vo mňa, bolo by lepšie, keby mu zavesili mlynský kameň na krk a ponorili ho do morskej hlbiny.
7. Beda svetu pre pohoršenie! Pohoršenia síce musia prísť, ale beda človeku, skrze ktorého pohoršenie prichádza!
8. Ak ťa zvädza na hriech tvoja ruka alebo noha, odtni ju a odhod' od seba: je pre teba lepšie, keď vojdeš do života zmrzačený alebo krivý, ako keby ťa mali s obidvoma rukami a s obidvoma nohami hodiť do večného ohňa.
9. A ak ťa zvädza na hriech tvoje oko, vylúp ho a odhod' od seba: je pre teba lepšie, keď vojdeš do života s jedným okom, ako keby ťa mali s obidvoma očami vrhnúť do ohnivého pekla.
10. Dajte si pozor, aby ste neopovrhli ani jedným z týchto maličkých. Lebo vám hovorím, že ich anjeli v nebi ustavične hľadajú na tvár môjho Otca, ktorý je na nebesiach.
11. (Syn človeka totiž prišiel zachrániť, čo sa stratilo.)
12. Čo myslíte? Keby mal niekto sto oviec a jedna z nich by zablúdila, nenechá tých deväťdesiatdeväť na vrchoch a nepôjde hľadať tú, čo zablúdila?
13. A keď sa mu ju podarí nájsť, veru, hovorím vám: Bude mať z nej väčšiu radosť ako z tých deväťdesiatich deviatich, čo nezablúdili.
14. Tak ani váš Otec, ktorý je na nebesiach, nechce, aby zahynul čo len jediný z týchto maličkých.
15. Keď sa tvoj brat prehreší proti tebe, chod' a napomeň ho medzi štyrmi očami. Ak ťa počúvne, získal si svojho brata.
16. Ak ťa nepočúvne, priber si ešte jedného alebo dvoch, aby bola každá výpoveď potvrdená ústami dvoch alebo troch svedkov.
17. Keby ani ich nepočúvol, povedz to cirkvi. A keby ani cirkev nechcel poslúchnuť, nech ti je ako pohan a mýtnik.
18. Veru, hovorím vám: Čo zviažete na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažete na zemi, bude rozviazané v nebi.
19. A zasa vám hovorím: Ak budú dvaja z vás na zemi jednomyselne prosiť o čokoľvek, dostanú to od môjho Otca, ktorý je na nebesiach.
20. Lebo kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi.“
21. Vtedy k nemu pristúpil Peter a povedal mu: „Pane, koľko ráz mám odpustiť svojmu bratovi, keď sa proti mne prehreší? Azda sedem ráz?“
22. Ježiš mu odpovedal: „Hovorím ti: Nie sedem ráz, ale sedemdesiatšesť ráz.“
23. Preto sa nebeské kráľovstvo podobá kráľovi, ktorý sa rozhodol vyúčtovať so svojimi sluhami.
24. Keď začal účtovať, priviedli mu jedného, ktorý bol dlžen desaťtisíc talentov.
25. Ale pretože nemal skadiaľ vrátiť, pán rozkázal predať jeho aj jeho ženu, aj deti i všetko, čo mal, a dlh splatiť.
26. Vtedy mu sluha padol k nohám a na kolenách ho prosil: Pozhovej mi a všetko ti vrátim.
27. A pán sa nad sluhom zlutoval, prepustil ho a odpustil mu aj dlžobu.
28. No len čo ten sluha vyšiel, stretol sa so svojím spolusluhom, ktorý mu dlhoval sto denárov. Chytil ho pod krk a kričal: Vráť, čo mi dlhuješ!
29. Jeho spolusluha mu padol k nohám a prosil ho: Pozhovej mi a dlžobu ti splatím.
30. On však nechcel, ale odišiel a vrhol ho do žalára, kým dlh nesplatí.
31. Keď jeho spolusluhovia videli, čo sa stalo, veľmi sa zarmútili. Išli a rozpovedali svojmu pánovi

všetko, čo sa stalo.

32. A tak si ho pán predvolal a povedal mu: Zlý sluha, ja som ti odpustil celú dlžobu, pretože si ma prosil.

33. Nemal si sa teda aj ty zľutovať nad svojím spolusluhom, ako som sa ja zľutoval nad tebou?

34. A rozhnevaný pán ho vydal mučiteľom, kým nesplatí celú dlžobu.

35. Tak aj môj nebeský Otec urobí vám, ak neodpustíte zo srdca každý svojmu bratovi.“

Kapitola 19

1. Keď Ježiš skončil tieto reči, odišiel z Galiley a prešiel do judejského kraja za Jordán.
2. Išli za ním veľké zástupy a on ich tam uzdravoval.
3. Tu k nemu pristúpili farizeji a pokúšali ho: „Smie človek prepustiť svoju manželku z akejkoľvek príčiny?“
4. On odpovedal: „Nečítali ste, že Stvoriteľ ich od počiatku ako muža a ženu stvoril
5. a povedal: Preto muž opustí otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele?
6. A tak už nie sú dvaja, ale jedno telo. Čo teda Boh spojil, nech človek nerozlučuje.“
7. Povedali mu: „Prečo potom Mojžiš rozkázal dať priepustný list a prepustiť?“
8. Odpovedal im: „Mojžiš vám pre tvrdosť vášho srdca dovolil prepustiť vaše manželky; ale od počiatku to nebolo tak.
9. A hovorím vám: Každý, kto prepustí svoju manželku pre iné ako pre smilstvo a vezme si inú, cudzoloží.“
10. Jeho učeníci mu povedali: „Keď je to takto medzi mužom a ženou, potom je lepšie neženit sa.“
11. On im povedal: „Nie všetci pochopia toto slovo, iba tí, ktorým je to dané.
12. Lebo sú ľudia neschopní manželstva, pretože sa takí narodili zo života matky, iných takými urobili ľudia a iní sa takými urobili sami pre nebeské kráľovstvo. Kto to môže pochopiť, nech pochopí.“
13. Vtedy mu priniesli deti, aby na ne položil ruky a pomodlil sa. Ale učeníci ich okrikovali.
14. Ježiš im povedal: „Nechajte deti a nebráňte im prichádzať ku mne, lebo takým patrí nebeské kráľovstvo.“
15. Potom na ne kládol ruky a odišiel odtiaľ.
16. Tu k nemu ktosi pristúpil a pýtal sa ho: „Učiteľ, čo dobré mám robiť, aby som mal večný život?“
On mu povedal:
17. „Prečo sa ma pýtaš na dobré? Len jeden je dobrý. Ale ak chceš vojsť do života, zachovávaj prikázania!“
18. On sa ho opýtal: „Ktoré?“ Ježiš povedal: „Nezabiješ! Nescudzoložíš! Nepokradneš! Nebudeš krivo svedčiť!
19. Cti otca i matku a milovať budeš svojho bližného ako seba samého!“
20. Mladík mu povedal: „Toto všetko som zachovával. Čo mi ešte chýba?“
21. Ježiš mu vravel: „Ak chceš byť dokonalý, choď, predaj, čo máš, rozdaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!“
22. Keď mladík počul toto slovo, odišiel smutný, lebo mal veľký majetok.
23. A Ježiš povedal svojim učeníkom: „Veru, hovorím vám: Bohatý ťažko vojde do nebeského kráľovstva.
24. Ba hovorím vám: Ľahšie je ťave prejsť cez ucho ihly, ako boháčovi vojsť do Božieho kráľovstva.“
25. Keď to učeníci počuli, veľmi sa divili a hovorili: „Kto potom môže byť spasený?“
26. Ježiš sa na nich zahľadel a povedal im: „Ľuďom je to nemožné, ale Bohu je všetko možné.“
27. Vtedy mu Peter povedal: „Pozri, my sme opustili všetko a išli sme za tebou. Čo z toho teda budeme mať?“
28. Ježiš im povedal: „Veru, hovorím vám: Pri obnovení sveta, keď Syn človeka zasadne na trón svojej slávy, aj vy, čo ste išli za mnou, zasadnete na dvanásť trónov a budete súdiť dvanásť kmeňov Izraela.
29. A každý, kto pre moje meno opustí domy alebo bratov a sestry, alebo otca a matku, alebo deti, alebo polia, dostane stonásobne viac a bude dedičom večného života.
30. A mnohí prví budú poslednými a poslední prvými.

1. Lebo nebeské kráľovstvo sa podobá hospodárovi, ktorý vyšiel skoro ráno najat' robotníkov do svojej vinice.
2. Zjednal sa s robotníkmi na denári za deň a poslal ich do svojej vinice.
3. Keď vyšiel okolo deviatej hodiny, videl iných, ako stoja záhalčivo na námestí.
4. I povedal im: Chodte aj vy do mojej vinice a dám vám, čo bude spravodlivé.
5. A oni šli. Vyšiel znova okolo dvanástej aj okolo tretej hodiny popoludní a urobil podobne.
6. Keď vyšiel okolo piatej popoludní a našiel iných postávať, povedal im: Čo tu nečinne stojíte celý deň?
7. Vraveli mu: Nik nás nenajal. Povedal im: Chodte aj vy do mojej vinice!
8. Keď sa zvečerilo, povedal pán vinice svojmu správcovi: Zavolaj robotníkov a vyplať im mzdu, počnúc poslednými až po prvých!
9. Tak prišli tí, čo nastúpili okolo piatej hodiny popoludní, a každý dostal denár.
10. Keď prišli tí prví, mysleli si, že dostanú viac. Ale aj oni dostali po denári.
11. Vzali ho a šomrali na hospodára:
12. Tí poslední pracovali jedinu hodinu, a ty si ich postavil na roveň nám, čo sme znášali bremeno dňa a horúčosť.
13. Ale on jednému z nich odpovedal: Priateľu, nekrivdím ti. Nezdjednal si sa so mnou za denár?
14. Vezmi, čo je tvoje, a chod! Ja chcem aj tomuto poslednému dať tolko, koľko tebe.
15. Alebo nesmiem so svojím robiť, čo chcem? Či na mňa zazeráš preto, že som dobrý?
16. Tak budú poslední prvými a prví poslednými.“
17. Keď Ježiš vystupoval do Jeruzalema, vzal si osve dvanástich učeníkov a cestou im hovoril:
18. „Hľa, vystupujeme do Jeruzalema a Syn človeka bude vydaný veľkňazom a zákonníkom. Odsúdia ho na smrť
19. a vydajú pohanom, aby ho vysmiali, zbičovali a ukrižovali, ale on tretieho dňa vstane z mŕtvych.“
20. Vtedy k nemu pristúpila matka Zebedejových synov so svojimi synmi, poklonila sa a o čosi ho prosila.
21. On sa jej opýtal: „Čo chceš?“ Vravela mu: „Povedz, aby títo moji dvaja synovia sedeli v tvojom kráľovstve jeden po tvojej pravici a druhý po ľavici.“
22. Ježiš odpovedal: „Neviete, čo žiadate. Môžete piť kalich, ktorý mám ja piť?“ Oni mu vraveli: „Môžeme.“
23. On im povedal: „Môj kalich budete piť, ale dať niekomu sedieť po mojej pravici alebo ľavici nepatrí mne; to dostanú tí, ktorým to pripravil môj Otec.“
24. Keď to počuli ostatní desiati, namrzeli sa na oboch bratov.
25. Ježiš ich zavolať k sebe a povedal: „Viete, že vládcovia národov panujú nad nimi a mocnári im dávajú cítiť svoju moc.
26. Medzi vami to tak nebude. Ale kto sa medzi vami bude chcieť stať veľkým, bude vaším služobníkom.
27. A kto bude chcieť byť medzi vami prvý, bude vaším sluhom.
28. Ako ani Syn človeka neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a položiť svoj život ako výkupné za mnohých.“
29. Keď vychádzali z Jericha, išiel za ním veľký zástup.
30. A hľa, pri ceste sedeli dvaja slepci. Ako počuli, že tadiaľ ide Ježiš, vykriekli: „Pane, syn Dávidov, zmiluj sa nad nami!“
31. Zástup ich okríkal, aby mlčali; ale oni tým väčšmi kričali: „Pane, syn Dávidov, zmiluj sa nad nami!“
32. Ježiš zastal, zavolať si ich a povedal: „Čo chcete, aby som vám urobil?“
33. Odpovedali mu: „Pane, nech sa nám otvoria oči.“
34. Ježiš sa zľutoval nad nimi, dotkol sa ich očí a hneď videli a išli za ním.

1. Keď sa priblížili k Jeruzalemu a prišli do Betfage pri Olivovej hore, Ježiš poslal dvoch učeníkov
2. a povedal im: „Chodte do dediny, čo je pred vami, a hneď nájdete priviazanú oslicu a s ňou osliatko! Odviažte ich a privedte ku mne!
3. A keby vám niekto niečo hovoril, povedzte: Pán ich potrebuje. A hneď ich prepustí.“
4. Toto sa stalo, aby sa splnilo, čo predpovedal prorok:
5. „Povedzte dcére sionskej: Hľa, tvoj Kráľ prichádza k tebe, tichý, sediaci na oslici, na osliatku, mládäti ťažného zvieraťa.“
6. Učeníci šli a urobili, ako im Ježiš rozkázal.
7. Priviedli oslicu a osliatko, pokládli na ne svoje plášte a on si na ne sadol.
8. Veľké zástupy prestierali na cestu svoje plášte, iní odtínali zo stromov ratolesti a stlali ich na cestu.
9. A zástupy, čo išli pred ním, i tie, čo šli za ním, volali: „Hosanna synovi Dávidovmu! Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom! Hosanna na výsostiach!“
10. Keď vošiel do Jeruzalema, rozvírilo sa celé mesto; vypytovali sa: „Kto je to?“
11. A zástupy hovorili: „To je ten prorok, Ježiš z galilejského Nazareta.“
12. Ježiš vošiel do chrámu a vyhnal všetkých predavačov a kupujúcich v chráme. Peňazomencom poprevracal stoly a predavačom holubov stolice
13. a povedal im: „Napísané je: Môj dom sa bude volať domom modlitby. A vy z neho robíte lotrovský pelech.“
14. V chráme k nemu pristúpili slepí a chromí a on ich uzdravil.
15. Keď veľkňazi a zákonníci videli divy, ktoré robil, a deti, čo v chráme volali: „Hosanna synovi Dávidovmu!“, nahnevali sa
16. a povedali mu: „Počuješ, čo títo hovoria?“ Ježiš im odvetil: „Pravdaže. Nikdy ste nečítali: Z úst nemlumní a dojčeniec pripravil si si chválu?“
17. I nechal ich, vyšiel von z mesta do Betánie a tam zostal.
18. Keď sa ráno vracal do mesta, pocítil hlad.
19. Pri ceste videl figovník. Išiel k nemu, ale nenašiel na ňom nič, len lístie. Preto mu povedal: „Nech sa na tebe už nikdy neurodí ovocie.“ A figovník hneď vyschol.
20. Keď to učeníci videli, zadivili sa a povedali: „Ako to, že figovník tak naraz vyschol?“
21. Ježiš im na to povedal: „Veru, hovorím vám: Ak budete mať vieru a nebudete pochybovať, urobíte nielen to, čo sa stalo s figovníkom, ale keby ste aj tomuto vrchu povedali: Zdvihni sa a hod' sa do mora, stane sa to.
22. A dostanete všetko, o čo budete s vierou prosiť v modlitbe.“
23. Keď prišiel do chrámu a učil, pristúpili k nemu veľkňazi a starší ľudu a pýtali sa: „Akou mocou toto robíš? A kto ti dal túto moc?“
24. Ježiš im povedal: „Aj ja sa vás na niečo spýtam. Ak mi odpoviete, i ja vám poviem, akou mocou toto robím.
25. Odkiaľ bol Jánov krst? Z neba, či od ľudí?“ Oni rozmýšľali a hovorili si: „Ak povieme: Z neba, povie nám: Prečo ste mu teda neuverili?“
26. Ale ak povieme: Od ľudí, máme sa čo obávať zástupu, lebo Jána pokladajú všetci za proroka.“
27. Odpovedali teda Ježišovi: „Nevieme.“ A on im odvetil: „Ani ja vám nepoviem, akou mocou toto robím.“
28. „Čo poviete na toto? Istý človek mal dvoch synov. Prišiel k prvému a povedal mu: Syn môj, chod' dnes pracovať do vinice!
29. Ale on odpovedal: Nechce sa mi. No potom to oľutoval a išiel.
30. Išiel k druhému a povedal mu to isté. Ten odpovedal: Idem, pane! Ale nešiel.
31. Kto z týchto dvoch splnil otcovu vôľu?“ Odpovedali: „Ten prvý.“ Ježiš im povedal: „Veru, hovorím vám: Mýtnici a neviestky vás predchádzajú do Božieho kráľovstva.
32. Lebo k vám prišiel Ján cestou spravodlivosti, a neuverili ste mu. Ale mýtnici a neviestky mu

- uverili. A vy, hoci ste to videli, ani potom ste sa nekajali a neuverili ste mu.
33. Počujte iné podobenstvo: Istý hospodár vysadil vinicu. Obohнал ju plotom, vykopal v nej lis a postavil vežu. Potom ju prenajal vinohradníkom a odcestoval.
34. Keď sa priblížil čas oberačky, poslal k vinohradníkom svojich sluhov, aby prevzali jeho diel úrody.
35. Ale vinohradníci jeho sluhov pochytili; jedného zbili, iného zabili, ďalšieho ukameňovali.
36. Znova poslal iných sluhov, viac ako predtým, ale aj s nimi urobili podobne.
37. Napokon k nim poslal svojho syna, lebo si povedal: K môjmu synovi budú mať úctu.
38. Ale keď vinohradníci zazreli syna, povedali si: To je dedič. Podťe, zabime ho a jeho dedičstvo bude naše!
39. Chytili ho, vyvliekli z vinice a zabili.
40. Keď potom príde pán vinice, čo urobí tým vinohradníkom?“
41. Odpovedali mu: „Zlých bez milosti zahubí a vinicu prenajme iným vinohradníkom, ktorí mu budú načas odovzdávať úrodu.“
42. Ježiš im povedal: „Nikdy ste nečítali v Písme: Kameň, čo stavitelia zavrhlí, stal sa kameňom uholným. To sa stalo na pokyn Pána; vec v našich očiach obdivuhodná?“
43. Preto vám hovorím: Vám sa Božie kráľovstvo vezme a dá sa národu, ktorý bude prinášať úrodu.
44. Kto padne na ten kameň, doláme sa, a na koho on padne, toho rozdlávi.“
45. Keď veľkňazi a farizeji počuli tieto jeho podobenstvá, vybadali, že hovorí o nich.
46. A chceli ho zajať, len sa báli zástupov, lebo ony ho pokladali za proroka.

1. A Ježiš im znova hovoril v podobenstvách:
2. „Nebeské kráľovstvo sa podobá kráľovi, ktorý vystrojil svadbu svojmu synovi.
3. Poslal svojich sluhov, aby zavolali pozvaných na svadbu. Ale oni nechceli ísť.
4. Znova poslal iných sluhov s odkazom: Povedzte pozvaným: Hostinu som už pri chystal, voly a kŕmny dobytok sú pozabíjané a všetko je pripravené; podte na svadbu!
5. Ale oni na to nedbali a odišli: jeden na svoje pole, iný za svojím obchodom.
6. Ostatní jeho sluhov pochytili, potupili a zabili.
7. Kráľ sa rozhneval, poslal svoje vojská, vrahov zahubil a ich mesto podpálil.
8. Potom povedal svojim sluhom: Svadba je pripravená, ale pozvaní jej neboli hodní.
9. Choďte preto na rázcestia a všetkých, čo nájdete, zavolajte na svadbu.
10. Sluhovia vyšli na cesty a zhromaždili všetkých, ktorých našli, zlých aj dobrých; a svadobná sieň sa naplnila hosťami.
11. Keď kráľ vošiel pozrieť si hostí, zbadal tam človeka, ktorý nebol oblečený do svadobného odevu.
12. Povedal mu: Priateľu, ako si sem mohol vojsť bez svadobného odevu? On onemel.
13. Tu kráľ povedal sluhom: Zviažte mu nohy i ruky a vyhodte ho von do tmy; tam bude plač a škrípanie zubami.
14. Lebo mnoho je povolaných, ale málo vyvolených.“
15. Vtedy farizeji odišli a radili sa, ako by ho podchytili v reči.
16. Poslali k nemu svojich učeníkov a herodiánov so slovami: „Učiteľ, vieme, že vždy vravíš pravdu a podľa pravdy učíš Božej ceste. Neberieš ohľad na nikoho, lebo nehľadiš na osobu človeka.
17. Povedz nám teda, čo si myslíš: Slobodno platiť cisárovi daň, či nie?“
18. Ale Ježiš poznal ich zlomyseľnosť a povedal: „Čo ma pokúšate, pokrytci?!
19. Ukážte mi daňový peniaz!“ Oni mu podali denár.
20. Spýtal sa ich: „Čí je tento obraz a nápis?“
21. Odpovedali mu: „Cisárov.“ Tu im povedal: „Dávajte teda, čo je cisárovo, cisárovi, a čo je Božie, Bohu.“
22. Keď to počuli, zadivili sa, nechali ho a odišli.
23. V ten deň prišli k nemu saduceji, ktorí tvrdia, že niet zmŕtvychvstania, a pýtali sa ho:
24. „Učiteľ, Mojžiš povedal, že ak niekto zomrie a nemal deti, jeho brat si má vziať jeho manželku a splodiť svojmu bratovi potomka.
25. Bolo u nás sedem bratov. Prvý sa oženil a umrel. A pretože nemal potomka, zanechal svoju ženu svojmu bratovi.
26. Takisto aj druhý a tretí až po siedmeho.
27. Napokon po všetkých zomrela aj žena.
28. Nuž ktorému zo siedmich bude manželkou pri vzkriesení? Ved' ju mali všetci.“
29. Ježiš im povedal: „Mýlite sa, lebo nepoznáte Písmo ani Božiu moc.
30. Pri vzkriesení sa ľudia neženia, ani nevydávajú, ale sú ako anjeli v nebi.
31. A o vzkriesení mŕtvych ste nečítali, čo vám povedal Boh, keď vŕavel:
32. Ja som Boh Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba? A on nie je Bohom mŕtvych, ale živých.“
33. Keď to počuli zástupy, žasli nad jeho učením.
34. Keď sa farizeji dopyčuli, že umlčal saducejov, zišli sa
35. a jeden z nich, učiteľ zákona, sa ho spýtal, aby ho pokúšal:
36. „Učiteľ, ktoré prikázanie v Zákone je najväčšie?“
37. On mu povedal: „Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou!
38. To je najväčšie a prvé prikázanie.
39. Druhé je mu podobné: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!
40. Na týchto dvoch prikázaniach spočíva celý Zákon i Proroci.“
41. Keď boli farizeji zhromaždení, Ježiš sa ich opýtal:

42. „Čo si myslíte o Mesiášovi? Čí syn je?“ Odpovedali mu: „Dávidov.“
43. Povedal im: „Akože ho potom Dávid v Duchu volá Pánom, keď hovorí:
44. Pán povedal môjmu Pánovi: Sed' po mojej pravici, kým ti nepoložím tvojich nepriateľov pod nohy?
45. Ak ho teda Dávid volá Pánom, ako môže byť jeho synom?“
46. A nik mu nevedel odpovedať ani slovo. Ani sa ho od toho dňa už nik neodvážil vypytovať.

1. Vtedy Ježiš povedal zástupom i svojim učeníkom:
2. „Zákonníci a farizeji zasadli na Mojžišovu stolicu.
3. Preto robte a zachovávajúte všetko, čo vám povedia, ale podľa ich skutkov nerobte: lebo hovoria, a nekonajú.
4. Viažu ťažké až neúnosné bremená a kladú ich ľuďom na plecia, ale sami ich nechcú ani prstom pohnúť.
5. Všetko, čo robia, konajú iba preto, aby ich ľudia videli: rozširujú si modlitebné remienky a zväčšujú strapce na šatách,
6. radi majú popredné miesta na hostinách, prvé stolice v synagógach,
7. pozdravy na uliciach a keď ich ľudia oslovujú Rabbi.
8. Vy sa nedávajte volať Rabbi, lebo len jeden je váš Učiteľ, vy všetci ste bratia.
9. Ani Otcom nevolajte nikoho na zemi, lebo len jeden je váš Otec, ten nebeský.
10. Ani sa nedávajte volať Učiteľmi, lebo len jediný je váš Učiteľ, Kristus.
11. Kto je medzi vami najväčší, bude vaším služobníkom.
12. Kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponízuje, bude povýšený.
13. Beda vám, zákonníci a farizeji, pokrytci, lebo zatvárate nebeské kráľovstvo pred ľuďmi! Sami doň nevchádzate, a tým, čo vchádzajú, vojsť nedovólite.
14. (Beda vám, zákonníci a farizeji, pokrytci! Vyjedáte domy vdovám a modlíte sa dlhé modlitby. Preto vás postihne prísnejší súd.)
15. Beda vám, zákonníci a farizeji, pokrytci, lebo obchádzate more i zem, aby ste získali jedného novoverca, a keď sa ním stane, urobíte z neho syna pekla dva razy horšieho, ako ste sami!
16. Beda vám, slepí vodcovia! Hovoríte: Kto by prisahal na chrám, to nič nie je, ale kto by prisahal na chrámové zlato, to ho už viaže.
17. Hlupáci a slepci! Čo je viac: zlato, či chrám, ktorý to zlato posväcuje?
18. Alebo: Kto by prisahal na oltár, to nič nie je, ale kto by prisahal na dar, čo je na ňom, to ho už viaže.
19. Slepici! Čože je viac: dar, či oltár, ktorý ten dar posväcuje?
20. Kto teda prisahá na oltár, prisahá naň i na všetko, čo je na ňom;
21. a kto prisahá na chrám, prisahá naň i na toho, ktorý v ňom býva.
22. A kto prisahá na nebo, prisahá na Boží trón i na toho, čo na ňom sedí.
23. Beda vám, zákonníci a farizeji, pokrytci, lebo dávate desiatky z mäty, kôpru a rasce, ale zanedbali ste, čo je v zákone dôležitejšie - spravodlivosť, milosrdenstvo a vernosť! Toto bolo treba robiť, a tamto zanedbávať.
24. Slepí vodcovia! Komára preciedzate a ťavu prehltate.
25. Beda vám, zákonníci a farizeji, pokrytci, lebo čistíte čašu a misu zvonka, ale vnútri sú plné lúpeže a nečistoty!
26. Slepý farizej, vyčisti čašu najprv zvnútra, aby bola čistá aj zvonka!
27. Beda vám, zákonníci a farizeji, pokrytci, lebo sa podobáte obieleným hrobom, ktoré zvonka vyzerajú pekne, ale vnútri sú plné mŕtvolných kostí a všelijakej nečistoty!
28. Tak sa aj vy navonok zdáte ľuďom spravodliví, no vnútri ste plní pokrytectva a nepravosti.
29. Beda vám, zákonníci a farizeji, pokrytci! Prorokom staviate hrobky a spravodlivým zdobíte pomníky
30. a hovoríte: Keby sme boli žili za čias našich otcov, neboli by sme s nimi prelievali krv prorokov.
31. A tak si sami svedčíte, že ste synmi tých, čo zabíjali prorokov.
32. Vy už dovŕšte mieru svojich otcov!
33. Hadi, hadie plemeno, ako uniknete rozsudku pekla?
34. Preto, hľa, ja k vám posielam prorokov, učiteľov múdrosti a zákonníkov. Vy niektorých z nich zabijete a ukrižujete, iných budete bičovať vo svojich synagógach a prenasledovať z mesta do mesta,
35. aby na vás padla všetka spravodlivá krv vyliata na zemi, počnúc krvou spravodlivého Ábela až po

krv Zachariáša, Barachiášovho syna, ktorého ste zabili medzi chrámom a oltárom.

36. Veru, hovorím vám: To všetko padne na toto pokolenie.

37. Jeruzalem, Jeruzalem, ktorý zabíjaš prorokov a kameňuješ tých, čo boli k tebe poslaní, koľko rásom chcel zhromaždiť tvoje deti, ako sliepka zhromažďuje svoje kuriatka pod krídla, a nechceli ste!

38. Hľa, váš dom vám ostáva pustý.

39. Lebo vám hovorím: Odteraz ma nevidíte, až kým nebudete hovoriť: Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom.“

1. Keď Ježiš vyšiel z chrámu a odchádzal, pristúpili k nemu jeho učeníci a ukazovali mu chrámové stavby.
2. On im však povedal: „Vidíte toto všetko? Veru, hovorím vám: Nezostane tu kameň na kameni; všetko bude zborené.“
3. Keď potom sedel na Olivovej hore a boli sami, pristúpili k nemu učeníci a spýtali sa ho: „Povedz nám, kedy to bude a aké bude znamenie tvojho príchodu a konca sveta?“
4. Ježiš im odpovedal: „Dajte si pozor, aby vás niekto nezviedol.“
5. Lebo prídu mnohí v mojom mene a budú hovoriť: Ja som Mesiáš. A mnohých zvedú.
6. Budete počuť o vojnách a chýry o bojoch. Dajte si pozor, aby ste sa neplašili. To musí prísť, ale ešte nebude koniec.
7. Lebo povstane národ proti národu a kráľovstvo proti kráľovstvu. Miestami bude hlad a zemetrasenie.
8. Ale to všetko bude len začiatok útrap.
9. Potom vás vydajú na mučenie, budú vás zabíjať, a všetky národy vás budú nenávidieť pre moje meno.
10. Vtedy mnohí odpadnú a budú sa navzájom udávať a nenávidieť.
11. Vystúpi mnoho falošných prorokov a zvedú mnohých.
12. A pretože sa rozmnoží nepravosť, v mnohých vychladne láska.
13. Ale kto vytrvá do konca, bude spasený.
14. Toto evanjelium o kráľovstve sa bude hlásať po celom svete na svedectvo všetkým národom. A potom príde koniec.
15. Keď uvidíte ohavnosť spustošenia na svätom mieste, ako predpovedal prorok Daniel - kto číta, nech pochopí:
16. vtedy tí, čo budú v Judei, nech utečú do hôr;
17. kto bude na streche, nech nezostupuje vziať si niečo z domu,
18. a kto bude na poli, nech sa nevracia vziať si plášť.
19. Beda ťarchavým ženám a tým, čo budú v tie dni pridávať!
20. Modlite sa, aby ste nemuseli utekať v zime alebo v sobotu,
21. lebo vtedy bude veľké súženie, aké nebolo od počiatku sveta až doteraz a už ani nebude.
22. A keby sa tie dni neskrátili, nezachránil by sa nik; ale kvôli vyvoleným sa tie dni skrátia.
23. Keby vám vtedy niekto povedal: Hľa, tu je Mesiáš alebo: Tamto je, neverte.
24. Lebo vystúpia falošní mesiáši a falošní proroci a budú robiť veľké znamenia a zázraky, aby zvedli, ak je to možné, aj vyvolených.
25. Hľa, hovorím vám to vopred.
26. Keby vám teda povedali: Hľa, je na púšti, nevychádzajte; Hľa, skrýva sa v dome, neverte.
27. Lebo ako blesk vzíde na východe a vidno ho až po západ, taký bude aj príchod Syna človeka.
28. Kde bude mŕtvola, tam sa zhromaždia aj orly.
29. Hneď po súžení tých dní slnko sa zatmie, mesiac nevydá svoje svetlo, hviezdy budú padať z neba a nebeské mocnosti sa zachvejú.
30. Vtedy sa na nebi zjaví znamenie Syna človeka. Všetky kmene zeme budú nariekať a uvidia Syna človeka prichádzať na nebeských oblakoch s mocou a veľkou slávou.
31. On pošle svojich anjelov za mohutného zvuku poľnice a zhromaždia jeho vyvolených zo štyroch strán sveta, od jedného kraja neba až po druhý.
32. Od figovníka sa naučte podobnosť. Keď jeho ratolesť mladne a vyháňa lístie, viete, že je blízko leto.
33. Tak aj vy; až uvidíte toto všetko, vedzte, že je blízko, predo dvermi.
34. Veru, hovorím vám: Nepominie sa toto pokolenie, kým sa to všetko nestane.
35. Nebo a zem sa pomínú, ale moje slová sa nepomínú.
36. Ale o tom dni a o tej hodine nevie nik, ani nebeskí anjeli, ani Syn, iba sám Otec.

37. Ako bolo za dní Noema, tak bude aj pri príchode Syna človeka.
38. Ako v dňoch pred potopou ľudia jedli a pili, ženili sa a vydávali až do toho dňa, keď Noe vošiel do korába,
39. a nič nezbadali, až prišla potopa a zmietla všetkých, tak bude aj pri príchode Syna človeka.
40. Vtedy budú na poli dvaja: jeden bude vzatý, druhý sa ponechá.
41. Dve budú mlieť na mlyne: jedna bude vzatá, druhá sa ponechá.
42. Bdejte teda, lebo neviete, v ktorý deň príde váš Pán.
43. Uvážte predsa: Keby hospodár vedel, v ktorú nočnú hodinu príde zlodej, veruže by bdel a nedovolil by mu vniknúť do svojho domu.
44. Preto aj vy budte pripravení, lebo Syn človeka príde v hodinu, o ktorej neviete.
45. Kto je teda verný a múdry sluha, ktorého pán ustanovil nad svojou čeládou, aby jej načas dával pokrm?
46. Blahoslavený sluha, ktorého pán pri svojom príchode nájde tak robiť.
47. Veru, hovorím vám: Ustanoví ho nad celým svojím majetkom.
48. Ale keby si zlý sluha v srdci povedal: Môj pán voľajako nejde
49. a začal by biť svojich spolusluhov, jesť a piť s opilcami,
50. pán toho sluhu príde v deň, keď to najmenej čaká, a v hodinu, o ktorej sa nenazdá,
51. oddelí ho a dá mu podiel medzi pokrytcami; tam bude plač a škrípanie zubami.

1. Vtedy sa nebeské kráľovstvo bude podobáť desiatim pannám, ktoré si vzali lampy a vyšli naproti ženíchovi.
2. Päť z nich bolo nerozumných a päť múdrych.
3. Nerozumné si vzali lampy, ale olej si so sebou nevzali.
4. Múdre si vzali s lampami aj olej do nádob.
5. Keď ženích neprichádzal, všetkým sa začalo driemať a zaspali.
6. O polnoci sa strhol krik: Ženích prichádza, vyjdite mu v ústrety!
7. Všetky panny sa prebudili a pripravovali si lampy.
8. Tu nerozumné panny povedali múdrym: Dajte nám zo svojho oleja, lebo naše lampy hasnú.
9. Ale múdre odvetili: Aby azda nebolo ani nám, ani vám málo, chodte radšej k predavačom a kúpte si!
10. No kým išli kupovať olej, prišiel ženích a tie, čo boli pripravené, vošli s ním na svadbu a dvere sa zatvorili.
11. Napokon prišli aj ostatné panny a vraveli: Pane, Pane, otvor nám!
12. Ale on im povedal: Veru, hovorím vám: Nepoznám vás.
13. Preto bdejte, lebo neviete ani dňa, ani hodiny.
14. Bude to tak, ako keď sa istý človek chystal na cestu. Zavolať si sluhov a zveril im svoj majetok:
15. jednému dal päť talentov, druhému dva a ďalšiemu jeden, každému podľa jeho schopností, a odcestoval.
16. Ten, čo dostal päť talentov, hneď šiel, obchodoval s nimi a získal ďalších päť.
17. Podobne aj ten, čo dostal dva, získal ďalšie dva.
18. Ale ten, čo dostal jeden, šiel, vykopal jamu a peniaze svojho pána ukryl.
19. Po dlhom čase sa pán tých sluhov vrátil a začal s nimi účtovať.
20. Predstúpil ten, čo dostal päť talentov, priniesol ďalších päť talentov a vravel: Pane, päť talentov si mi odovzdal a hľa, ďalších päť som získal.
21. Jeho pán mu povedal: Správne, dobrý a verný sluha; bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým: vojdí do radosti svojho pána.
22. Predstúpil ten, čo dostal dva talenty, a vravel: Pane, dva talenty si mi odovzdal a hľa, získal som ďalšie dva.
23. Jeho pán mu povedal: Správne, dobrý a verný sluha; bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým: vojdí do radosti svojho pána.
24. Predstúpil aj ten, čo dostal jeden talent, a hovoril: Pane, viem, že si tvrdý človek: žneš, kde si nesial, a zbieraš, kde si nerozsýpal.
25. Báľ som sa, a preto som išiel a ukryl tvoj talent v zemi. Hľa, tu máš, čo je tvoje.
26. Jeho pán mu povedal: Zlý a lenivý sluha! Vedel si, že žnem, kde som nesial, a zbieram, kde som nerozsýpal?
27. Mal si teda moje peniaze dať peňazomencom a ja by som si bol po návrate vybral, čo je moje, aj s úrokmi.
28. Vezmite mu talent a dajte ho tomu, čo má desať talentov.
29. Lebo každému, kto má, ešte sa pridá a bude mať hojne. Ale kto nemá, tomu sa vezme aj to, čo má.
30. A neužitočného sluhu vyhodte von do tmy; tam bude plač a škripanie zubami.
31. Až príde Syn človeka vo svojej sláve a s ním všetci anjeli, zasadne na trón svojej slávy.
32. Vtedy sa pred ním zhromaždia všetky národy a on oddelí jedných od druhých, ako pastier oddeľuje ovce od capov.
33. Ovce si postaví sprava a capov zľava.
34. Potom Kráľ povie tým, čo budú po jeho pravici: Podďte, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je pre vás pripravené od stvorenia sveta.
35. Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som počestný a

pritúlili ste ma;

36. bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma; bol som vo väzení a prišli ste ku mne.

37. Vtedy mu spravodliví povedia: Pane, a kedy sme ťa videli hladného a nakrmili sme ťa, alebo smädného a dali sme ti piť?

38. Kedy sme ťa videli ako pocestného a pritúlili sme ťa, alebo nahého a priodeli sme ťa?

39. Kedy sme ťa videli chorého alebo vo väzení a prišli sme k tebe?

40. Kráľ im odpovie: Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.

41. Potom povie aj tým, čo budú zľava: Odídte odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, ktorý je pripravený diablovej a jeho anjelom!

42. Lebo som bol hladný, a nedali ste mi jesť; bol som smädný, a nedali ste mi piť;

43. bol som pocestný, a nepritúlili ste ma; bol som nahý, a nepriodeli ste ma; bol som chorý a vo väzení, a nenavštívili ste ma.

44. Vtedy mu aj oni povedia: Pane, a kedy sme ťa videli hladného alebo smädného, alebo ako pocestného, alebo nahého, alebo chorého, alebo vo väzení, a neposlúžili sme ti?

45. Vtedy im on odpovie: Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste neurobili jednému z týchto najmenších, ani mne ste to neurobili.

46. A pôjdu títo do večného trápenia, kým spravodliví do večného života.“

1. Keď Ježiš skončil všetky tieto reči, povedal svojim učeníkom:
2. „Viete, že o dva dni bude Veľká noc a Syn človeka bude vydaný, aby ho ukrižovali.“
3. Vtedy sa zhromaždili veľkňazi a starší ľudu v dvorane veľkňaza, ktorý sa volal Kajfáš,
4. a uzniesli sa, že Ježiša podvodne chytia a zabijú.
5. Ale hovorili: „Nie vo sviatok, aby sa ľud nevzbúril.“
6. Keď bol Ježiš v Betánii v dome Šimona Malomocného,
7. pristúpila k nemu žena s alabastrovou nádobou vzácneho voňavého oleja a vyliala mu ho na hlavu, ako sedel pri stole.
8. Keď to videli učeníci, hnevali sa a hovorili: „Načo takéto mrhanie?“
9. Ved' sa to mohlo draho predať a rozdať chudobným.“
10. Ježiš to spozoroval a povedal im: „Prečo trápate túto ženu? Urobila mi dobrý skutok;
11. ved' chudobných máte vždy medzi sebou, ale mňa nemáte vždy.
12. Keď mi vyliala tento olej na telo, urobila to na môj pohreb.
13. Veru, hovorím vám: Kdekoľvek na svete sa bude ohlasovať toto evanjelium, bude sa na jej pamiatku hovoriť aj o tom, čo urobila.“
14. Vtedy jeden z Dvanástich - volal sa Judáš Iškariotský - odišiel k veľkňazom
15. a vyzvedal sa: „Čo mi dáte, a ja vám ho vydám?“ Oni mu určili tridsať strieborných.
16. A od tej chvíle hľadal príležitosť vydať ho.
17. V prvý deň sviatkov Nekvasených chlebov prišli k Ježišovi učeníci a pýtali sa ho: „Kde ti máme pripraviť veľkonočnú večeru?“
18. On povedal: „Chodte do mesta k istému človeku a povedzte mu: Učiteľ odkazuje: Môj čas je blízko, u teba budem jesť so svojimi učeníkmi veľkonočného baránka.“
19. Učeníci urobili, ako im Ježiš rozkázal, a pripravili veľkonočného baránka.
20. Keď sa zvečeralo, zasadol s Dvanástimi za stôl.
21. A keď jedli, povedal: „Veru, hovorím vám: Jeden z vás ma zradí.“
22. Veľmi osmutneli a začali sa ho jeden po druhom vypytovať: „Som to ja, Pane?“
23. On odpovedal: „Kto so mnou namáča ruku v mise, ten ma zradí.“
24. Syn človeka síce ide, ako je o ňom napísané, ale beda človeku, ktorý zrádza Syna človeka! Pre toho človeka by bolo lepšie, keby sa nebol narodil.“
25. Aj jeho zradca Judáš sa opýtal: „Som to azda ja, Rabbi?“ Odpovedal mu: „Sám si to povedal.“
26. Pri večeri vzal Ježiš chlieb a dobrorečil, lámal ho a dával učeníkom, hovoriac: „Vezmite a jedzte: toto je moje telo.“
27. Potom vzal kalich, vzdával vďaky a dal im ho, hovoriac: „Pite z neho všetci:
28. toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých na odpustenie hriechov.
29. Hovorím vám: Odteraz už nebudem piť z tohto plodu viniča až do dňa, keď ho budem piť s vami nový v kráľovstve svojho Otca.“
30. Potom zaspievali chválospev a vyšli na Olivovú horu.
31. Vtedy im Ježiš povedal: „Vy všetci tejto noci odpadnete odo mňa, lebo je napísané: Udriem pastiera a stádo oviec sa rozprúchne.
32. Ale keď vstanem z mŕtvych, predídem vás do Galiley.“
33. Peter mu povedal: „Aj keby všetci odpadli od teba, ja nikdy neodpadnem.“
34. Ježiš mu odvetil: „Veru, hovorím ti: Tejto noci skôr, ako kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš.“
35. Peter mu povedal: „Aj keby som mal umrieť s tebou, nezapriem ťa.“ Podobne hovorili aj ostatní učeníci.
36. Tu Ježiš prišiel s nimi na pozemok, ktorý sa volá Getsemani, a povedal učeníkom: „Sadnite si tu, kým odídem tamto a pomodlím sa.“
37. Vzal so sebou Petra a oboch Zebedejových synov. I doláhli naňho smútok a úzkosť.
38. Vtedy im povedal: „Moja duša je smutná až na smrť. Ostaňte tu a bdejte so mnou!“
39. Trochu poodišiel, padol na tvár a modlil sa: „Otče môj, ak je možné, nech ma minie tento kalich.“

No nie ako ja chcem, ale ako ty.“

40. Keď sa vrátil k učeníkom, našiel ich spať. I povedal Petrovi: „To ste nemohli ani hodinu bdieť so mnou?“

41. Bdejte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia! Duch je síce ochotný, ale telo slabé.“

42. Znova odišiel a modlil sa: „Otče môj, ak ma tento kalich nemôže minúť a musím ho piť, nech sa stane tvoja vôľa.“

43. A keď sa vrátil, zasa ich našiel spať: oči sa im zatvárali od únavy.

44. Nechal ich, znova sa vzdialil a tretí raz sa modlil tými istými slovami.

45. Potom prišiel k učeníkom a povedal im: „Teraz už spite a odpočívajte! Hľa, prišla hodina; Syna človeka už vydávajú do rúk hriešnikov.“

46. Vstaňte, podme! Pozrite, môj zradca sa priblížil.“

47. A kým ešte hovoril, prišiel Judáš, jeden z Dvanástich, a s ním veľký zástup s mečmi a kyjmi, ktorý poslali veľkňazi a starší ľudu.

48. Jeho zradca im dal znamenie: „Koho pobozkám, to je on; toho chyťte!“

49. A hneď pristúpil k Ježišovi a povedal: „Buď pozdravený, Rabbi!“ A pobozkal ho.

50. Ježiš mu povedal: „Priateľu, načo si prišiel!?“ Vtedy pristúpili, položili na Ježiša ruky a zajali ho.

51. Tu jeden z tých, čo boli s Ježišom, vystrel ruku, vytasil meč, zasiahol ním veľkňazovho sluhu a odťal mu ucho.

52. Ježiš mu povedal: „Daj svoj meč na jeho miesto! Lebo všetci, čo sa chytajú meča, mečom zahynú.“

53. Alebo si myslíš, že by som nemohol poprosiť svojho Otca a on by mi hneď poslal viac ako dvanásť plukov anjelov?“

54. Ale ako by sa potom splnilo Písmo, že to má byť takto?“

55. V tú hodinu povedal Ježiš zástupom: „Vyšli ste s mečmi a kyjmi ako na zločinca, aby ste ma zajali. Deň čo deň som sedával a učil v chráme, a nezajali ste ma.“

56. Toto všetko sa stalo, aby sa splnili písma Prorokov. Vtedy ho všetci učenici opustili a rozutekali sa.

57. Tí, čo Ježiša zajali, odviedli ho k veľkňazovi Kajfášovi, kde sa zhromaždili zákonníci a starší.

58. Peter šiel zďaleka za ním až do veľkňazovho dvora. Vošiel dnu a sadol si k sluhom: chcel vidieť, ako sa to skončí.

59. Veľkňazi a celá veľrada zháňali krivé svedectvo proti Ježišovi, aby ho mohli odsúdiť na smrť.

60. Ale nenašli, hoci vystúpilo mnoho falošných svedkov. Napokon prišli dvaja

61. a hovorili: „Tento povedal: Môžem zboriť Boží chrám a o tri dni ho postaviť.“

62. Tu vstal veľkňaz a spýtal sa ho: „Nič neodpovieš? Čo to títo svedčia proti tebe?!“

63. Ale Ježiš mlčal. Veľkňaz mu povedal: „Zaprisahám ťa na živého Boha, aby si nám povedal, či si Mesiáš, Boží Syn.“

64. Ježiš mu odvetil: „Sám si to povedal. Ale hovorím vám: Odteraz uvidíte Syna človeka sedieť po pravici Moci a prichádzať na nebeských oblakoch.“

65. Vtedy si veľkňaz roztrhol rúcho a povedal: „Rúhal sa! Načo ešte potrebujeme svedkov? Sami ste teraz počuli rúhanie.“

66. Čo na to povieť?“ Oni odpovedali: „Hoden je smrti!“

67. Potom mu pluli do tváre a bili ho pästami, iní ho zauškovali

68. a hovorili: „Prorokuj nám, Mesiáš, hádaj, kto ťa udrel!“

69. Peter sedel vonku na nádvorí. Prišla k nemu ktoráási slúžka a povedala: „Aj ty si bol s Ježišom Galilejským!“

70. Ale on pred všetkými zaprel: „Neviem, čo hovoríš.“

71. Keď vyšiel k bráne, videla ho iná a povedala tým, čo tam boli: „Tento bol s Ježišom Nazaretským!“

72. On znova zaprel s prísahou: „Nepoznám toho človeka.“

73. O chvíľku pristúpili tí, čo tam stáli, a povedali Petrovi: „Veru, aj ty si z nich, veď aj tvoja reč ťa prezrádza!“

74. Vtedy sa začal zaklínať a prisahať: „Nepoznám toho človeka.“ A vtom zaspieval kohút.

75. Tu sa Peter rozpamätal na slovo, ktoré mu bol povedal Ježiš: „Skôr ako kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš.“ Vyšiel von a horko sa rozplakal.

1. Keď sa rozodnilo, veľkňazi a starší ľudu sa uzniesli, že Ježiša vydajú na smrť.
2. Preto ho spútaného odvedli a odovzdali vladárovi Pilátovi.
3. Keď zradca Judáš videl, že Ježiša odsúdili, ľútosťou pohnutý vrátil tridsať strieborných veľkňazom a starším
4. so slovami: „Zhrešil som, lebo som zradil nevinnú krv.“ Ale oni odvetili: „Čo nás do toho? To je tvoja vec!“
5. On odhodil strieborné peniaze v chráme a odišiel; a potom sa šiel obesiť.
6. Veľkňazi vzali peniaze a povedali: „Neslobodno ich dať do chrámovej pokladnice, lebo je to cena krvi!“
7. Dohodli sa teda a kúpili za ne Hrnčiarovo pole na pochovávanie cudzincov.
8. Preto sa to pole až do dnešného dňa volá Pole krvi.
9. Vtedy sa splnilo, čo povedal prorok Jeremiáš: „Vzali tridsať strieborných, cenu toho, ktorého takto ocenili synovia Izraela,
10. a dali ich za Hrnčiarovo pole; ako mi prikázal Pán.“
11. Keď Ježiš stál pred vladárom, vladár sa ho spýtal: „Si židovský kráľ?“ Ježiš odpovedal: „Sám to hovoríš.“
12. A keď naňho veľkňazi a starší žalovali, nič neodpovedal.
13. Vtedy sa ho Pilát opýtal: „Nepočuješ, čo všetko proti tebe svedčia?“
14. Ale on mu neodpovedal ani na jediné slovo, takže sa vladár veľmi čudoval.
15. Na sviatky vladár prepúšťal zástupu jedného väzňa, ktorého si žiadali.
16. Mali vtedy povestného väzňa, ktorý sa volal Barabáš.
17. Keď sa zhromaždili, Pilát im povedal: „Koho vám mám prepustiť: Barabáša, alebo Ježiša, ktorý sa volá Mesiáš?“
18. Lebo vedel, že ho vydali zo závisti.
19. Keď sedel na súdnej stoličnici, odkázala mu jeho manželka: „Nemaj nič s tým spravodlivým, lebo som dnes vo sne veľa vytrpela pre neho.“
20. Veľkňazi a starší nahovorili zástupy, aby si žiadali Barabáša a Ježiša zahubili.
21. Vladár sa ich opýtal: „Ktorého z týchto dvoch si žiadate prepustiť?“ Oni zvolali: „Barabáša!“
22. Pilát im povedal: „Čo mám teda urobiť s Ježišom, ktorý sa volá Mesiáš?“ Všetci volali: „Ukrižovať ho!“
23. On vravel: „A čo zlé urobil?“ Ale oni tým väčšmi kričali: „Ukrižovať ho!“
24. Keď Pilát videl, že nič nedosiahne, ba že pobúrenie ešte vzrastá, vzal vodu, umyl si pred zástupom ruky a vyhlásil: „Ja nemám vinu na krvi tohto človeka. To je vaša vec!“
25. A všetok ľud odpovedal: „Jeho krv na nás a na naše deti!“
26. Vtedy im prepustil Barabáša. Ježiša však dal zbičovať a vydal ho, aby ho ukrižovali.
27. Vladárovi vojaci vzali Ježiša do vládnej budovy a zhromaždili k nemu celú kohortu.
28. Vyzliekli ho a odeli do šarlátového pláštá,
29. z trnia uplietli korunu a položili mu ju na hlavu, do pravej ruky mu dali trstinu, padali pred ním na kolená a posmievali sa mu: „Buď pozdravený, židovský kráľ!“
30. Pľuli naňho, brali mu trstinu a bili ho po hlave.
31. Keď sa mu naposmievali, vyzliekli ho z pláštá a obliekli mu jeho šaty. Potom ho vyviedli, aby ho ukrižovali.
32. Ako vychádzali, stretli človeka z Cyrény, menom Šimona. Toho prinútili, aby mu niesol kríž.
33. Tak prišli na miesto, ktoré sa volá Golgota, čo znamená Lebka.
34. Dali mu piť víno zmiešané so žľčou. Ale keď ho ochutnal, nechcel piť.
35. Keď ho ukrižovali, hodili lós a rozdelili si jeho šaty.
36. Potom si posadali a strážili ho.
37. Nad hlavu mu dali nápis s označením jeho viny: „Toto je Ježiš, židovský kráľ!“
38. Vedno s ním ukrižovali aj dvoch zločincov: jedného sprava, druhého zľava.

39. A tí, čo šli okolo, rúhali sa mu: potriasali hlavami
40. a vraveli: „Ty, čo zboríš chrám a za tri dni ho znova postavíš, zachráň sám seba! Ak si Boží Syn, zostúp z kríža!“
41. Podobne sa mu posmievali aj veľkňazi so zákonníkmi a staršími:
42. „Iných zachraňoval, sám seba nemôže zachrániť. Je kráľom Izraela; nech teraz zostúpi z kríža a uveríme v neho.“
43. Spoliehal sa na Boha; nech ho teraz vyslobodí, ak ho má rád. Ved' povedal: Som Boží Syn.“
44. Takisto ho tupili aj zločinci, čo boli s ním ukrižovaní.
45. Od dvanástej hodiny nastala tma po celej zemi až do tretej hodiny popoludní.
46. Okolo tretej hodiny zvolal Ježiš mocným hlasom: „Eli, Eli, lema sabakhani?“, čo znamená: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“
47. Keď to počuli niektorí z tých, čo tam stáli, vraveli: „Volá Eliáša.“
48. Jeden z nich hneď odbehol, vzal špongiu, naplnil ju octom, nastokol na trstinu a dával mu piť.
49. Ale ostatní hovorili: „Počkaj, nech uvidíme, či ho Eliáš príde vyslobodiť.“
50. Ježiš však znova zvolal mocným hlasom a vydýchol dušu.
51. A hľa, chrámová opona sa roztrhla vo dvoje odvrchu až dospodku. Zem sa triasla a skaly sa pukali.
52. Otvorili sa hroby a mnohé telá zosnulých svätých vstali z mŕtvych.
53. Vyšli z hrobov a po jeho vzkriesení prišli do svätého mesta a ukázali sa mnohým.
54. Keď stotník a tí, čo s ním strážili Ježiša, videli zemetrasenie a všetko, čo sa deje, veľmi sa naľakali a hovorili: „On bol naozaj Boží Syn.“
55. Boli tam a zobďaleč sa pozerali mnohé ženy, ktoré sprevádzali Ježiša z Galiley a posluhovali mu.
56. Medzi nimi bola Mária Magdaléna, Mária, Jakubova a Jozefova matka, a matka Zebedejových synov.
57. Keď sa zvečerilo, prišiel zámožný človek z Arimatey, menom Jozef, ktorý bol tiež Ježišovým učeníkom.
58. Zašiel k Pilátovi a poprosil o Ježišovo telo. Pilát rozkázal, aby mu ho dali.
59. Jozef vzal telo, zavinul ho do čistého plátna
60. a uložil do svojho nového hrobu, ktorý si vytesal do skaly. Ku vchodu do hrobu privalil veľký kameň a odišiel.
61. Bola tam Mária Magdaléna a iná Mária a sedeli oproti hrobu.
62. Na druhý deň, ktorý bol po Prípravnom dni, zhromaždili sa veľkňazi a farizeji k Pilátovi
63. a hovorili: „Pane, spomenuli sme si, že ten zvodca, ešte kým žil, povedal: Po troch dňoch vstanem z mŕtvych.“
64. Rozkáz teda strážiť hrob až do tretieho dňa, aby azda neprišli jeho učeníci a neukradli ho a nepovedali ľudu: Vstal z mŕtvych, a ostatné klamstvo by bolo horšie ako prvé.“
65. Pilát im povedal: „Máte stráž; chodte a strážte, ako viete!“
66. Oni šli a hrob zabezpečili: zapečatili kameň a postavili stráž.

1. Keď sa pominula sobota, na úsvite prvého dňa v týždni prišla Mária Magdaléna a iná Mária pozrieť hrob.
2. Vtom nastalo veľké zemetrasenie, lebo z neba zostúpil Pánov anjel, pristúpil, odvalil kameň a sadol si naň.
3. Jeho zjav bol ako blesk a jeho odev biely ako sneh.
4. Strážnici strnuli od strachu z neho a ostali ako mŕtvi.
5. Anjel sa prihovoral ženám: „Vy sa nebojte! Viem, že hľadáte Ježiša, ktorý bol ukrižovaný.
6. Niet ho tu, lebo vstal, ako povedal. Podte, pozrite si miesto, kde ležal.
7. A rýchlo chodte povedať jeho učeníkom: Vstal z mŕtvych a ide pred vami do Galiley. Tam ho uvidíte. Hľa, povedal som vám to.“
8. Rýchlo vyšli z hrobu a so strachom i s veľkou radosťou bežali to oznámiť jeho učeníkom.
9. A hľa, Ježiš im išiel v ústrety a oslovil ich: „Pozdravujem vás!“ Ony pristúpili, objali mu nohy a klaňali sa mu.
10. Tu im Ježiš povedal: „Nebojte sa! Chodte, oznámte mojim bratom, aby šli do Galiley; tam ma uvidia.“
11. Keď odišli, prišli do mesta niektorí zo stráže a oznámili veľkňazom všetko, čo sa stalo.
12. Tí sa zišli so staršími, poradili sa a dali vojakom veľa peňazí
13. so slovami: „Tak vravte: V noci prišli jeho učeníci, a kým sme my spali, oni ho ukradli.
14. A keby sa to dopočul vladár, my ho uchlácholíme a postaráme sa, aby sa vám nič nestalo.“
15. Oni vzali peniaze a urobili tak, ako ich poučili. A toto sa hovorí medzi Židmi až do dnešného dňa.
16. Jedenásti učeníci odišli do Galiley na vrch, kam im Ježiš rozkázal.
17. Keď ho uvideli, klaňali sa mu, no niektorí pochybovali.
18. Ježiš pristúpil k nim a povedal im: „Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi.
19. Chodte teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna, i Ducha Svätého
20. a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“

Marek

Kapitola 1

1. Začiatok evanjelia Ježiša Krista, Božieho Syna.
2. Prorok Izaiáš napísal: „Hľa, posielam svojho posla pred tvojou tvárou a on ti pripraví cestu.
3. Hlas volajúceho na púšti: Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky!“
4. Ján bol na púšti, krstil a hlásal krst pokánia na odpustenie hriechov.
5. Prichádzala k nemu celá judejská krajina i všetci Jeruzalemčania. Vyznávali svoje hriechy a dávali sa mu krstiť v rieke Jordán.
6. Ján nosil odev z ťavej srsti a okolo bedier kožený opasok. Jedával kobyľky a lesný med.
7. A hlásal: „Po mne prichádza mocnejší, ako som ja. Ja nie som hoden ani zohnúť sa a rozviazať mu remienok na obuvi.
8. Ja som vás krstil vodou, ale on vás bude krstiť Duchom Svätým.“
9. V tých dňoch prišiel Ježiš z galilejského Nazareta a Ján ho pokrstil v Jordáne.
10. Vtom, ako vystupoval z vody, videl otvorené nebo a Ducha, ktorý ako holubica zostupoval na neho.
11. A z neba zaznel hlas: „Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zalúbenie.“
12. A hneď ho Duch hnal na púšť.
13. Na púšti bol štyridsať dní a satan ho pokúšal. Bol medzi divou zverou a anjeli mu posluhovali.
14. Keď Jána uväznili, Ježiš prišiel do Galiley a hlásal Božie evanjelium.
15. Hovoril: „Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo. Kajajte sa a verte evanjeliu.“
16. Keď raz išiel popri Galilejskom mori, videl Šimona a Ondreja, Šimonovho brata, ako spúšťajú sieť do mora; boli totiž rybármi.
17. Ježiš im povedal: „Podte za mnou a urobím z vás rybárov ľudí.“
18. Oni hneď zanechali siete a išli za ním.
19. Ako šiel trochu ďalej, videl Jakuba Zebedejovho a jeho brata Jána - aj oni boli na lodi a opravovali siete -
20. a hneď ich povolal. Oni zanechali svojho otca Zebedeja na lodi s nádenníkmi a išli za ním.
21. Prišli do Kafarnauma. A hneď v sobotu vošiel do synagógy a učil.
22. I žasli nad jeho učením, lebo ich učil ako ten, čo má moc, a nie ako zákonníci.
23. A práve bol v ich synagóge človek posadnutý nečistým duchom. Ten vykrikoval:
24. „Čo ťa do nás, Ježiš Nazaretský? Prišiel si nás zničiť? Viem, kto si: Boží Svätý.“
25. Ježiš mu prísne rozkázal: „Mlč a vyjdi z neho!“
26. Nečistý duch ním zalomcoval a s veľkým krikom z neho vyšiel.
27. Všetci sa čudovali a jeden druhého sa vypytovali: „Čo je to? Nové učenie s mocou! Aj nečistým duchom rozkazuje a poslúchajú ho.“
28. A chýr o ňom sa hneď rozniesol všade, po celej galilejskej krajine.
29. Len čo vyšli zo synagógy, vošiel s Jakubom a Jánom do Šimonovho a Ondrejovho domu.
30. Šimonova testiná ležala v horúčke. Hneď mu povedali o nej.
31. Pristúpil k nej, chytil ju za ruku a zdvihol. Horúčka ju opustila a ona ich obsluhovala.
32. Keď sa zvečerilo, po západe slnka, prinášali k nemu všetkých chorých a posadnutých zlými duchmi.
33. A celé mesto sa zhromaždilo pri dverách.
34. I uzdravil mnohých, ktorých trápili rozličné neduhy, a vyhnal mnoho zlých duchov a nedovolil im hovoriť, lebo ho poznali.
35. Včasráno, hneď na úsvite, vstal a vyšiel von. Utiahol sa na pusté miesto a tam sa modlil.
36. Šimon a tí, čo boli s ním, pobrali sa za ním.
37. Keď ho našli, povedali mu: „Všetci ťa hľadajú.“
38. On im odvetil: „Podme inde, do susedných dedín, aby som aj tam kázal, veď na to som prišiel.“
39. A chodil po celej Galilei, kázal v ich synagógach a vyhánal zlých duchov.
40. Tu prišiel k nemu istý malomocný a na kolenách ho prosil: „Ak chceš, môžeš ma očistiť.“
41. Ježiš sa zľutoval nad ním, vystrel ruku, dotkol sa ho a povedal mu: „Chcem, buď čistý!“

42. Malomocenstvo z neho hneď zmizlo a bol čistý.
43. Potom mu prísne pohrozil, ihneď ho poslal preč
44. a povedal mu: „Daj si pozor a nikomu nič nehovor, ale choď, ukáž sa kňazovi a prines za svoje očistenie obeť, ktorú predpísal Mojžiš - im na svedectvo.“
45. Lenže on, sotva odišiel, začal všade hovoriť a rozchyrovať, čo sa stalo, takže Ježiš už nemohol verejne vojsť do mesta, ale zdržiaval sa vonku na opustených miestach. No i tak prichádzali k nemu ľudia zovšadiaľ.

Kapitola 2

1. O niekoľko dní znova vošiel do Kafarnauma. Ľudia sa dopočuli, že je v dome,
2. a zišlo sa ich tolko, že už nebolo miesta ani pred dvermi. A on im hlásal slovo.
3. Tu prišli k nemu s ochrnutým človekom; niesli ho štyria.
4. A keď ho pre zástup nemohli priniesť až k nemu, odkryli strechu tam, kde bol, a otvorom spustili lôžko, na ktorom ležal ochrnutý.
5. Keď Ježiš videl ich vieru, povedal ochrnutému: „Synu, odpúšťajú sa ti hriechy.“
6. Sedeli tam aj niektorí zákonníci a v srdci uvažovali:
7. „Čo to tento hovorí? Rúha sa! Kto môže okrem Boha odpúšťať hriechy?“
8. Ježiš hneď svojím duchom spoznal, že tak rozmýšľajú, a povedal im: „Prečo si to myslíte vo svojich srdciach?“
9. Čo je ľahšie - povedať ochrnutému: Odpúšťajú sa ti hriechy, alebo povedať: Vstaň, vezmi si lôžko a chod!?
10. Ale aby ste vedeli, že Syn človeka má na zemi moc odpúšťať hriechy“ - povedal ochrnutému:
11. „Hovorím ti: Vstaň, vezmi si lôžko a chod domov.“
12. A on vstal, hneď si vzal lôžko a pred očami všetkých odišiel. Všetci sa divili, velebili Boha a hovorili: „Také niečo sme ešte nikdy nevideli.“
13. Znova vyšiel k moru. Celé zástupy prichádzali k nemu a on ich učil.
14. Ako šiel okolo, videl na mýtnici sedieť Alfejovho syna Léviho a povedal mu: „Pod' za mnou!“ On vstal a išiel za ním.
15. Keď potom Ježiš sedel v jeho dome za stolom, stolovali s ním a s jeho učeníkmi aj mnohí mýtnici a hriešnici, lebo ich bolo mnoho a nasledovali ho.
16. Keď ho zákonníci zo skupiny farizejov videli jesť s hriešnikmi a mýtnikmi, hovorili jeho učeníkom: „Prečo jedáva s mýtnikmi a hriešnikmi?“
17. Ježiš to začul a povedal im: „Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí. Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov.“
18. Jánovi učenici a farizeji sa postili. Prišli k nemu a pýtali sa: „Prečo sa Jánovi učenici a učenici farizejov postia, a tvoji učenici sa nepostia?“
19. Ježiš im povedal: „Vari sa môžu svadobní hostia postiť, kým je ženích s nimi? Dokiaľ majú medzi sebou ženícha, nemôžu sa postiť.“
20. No prídu dni, keď im ženícha vezmú; potom, v ten deň, sa budú postiť.
21. Nik neprišívá na starý oblek záplatu z novej látky, lebo záplata vytrhne kus z neho, nové zo starého, a diera bude ešte väčšia.
22. A nik nevlieva mladé víno do starých mechov, lebo víno mechy roztrhne a vyjde nazmar aj víno, aj mechy, ale nové víno do nových mechov.“
23. V istú sobotu kráčal cez obilné pole. Jeho učenici cestou začali trhať klasy.
24. Farizeji mu povedali: „Pozri, prečo robia v sobotu, čo neslobodno?“
25. On im odvetil: „Nikdy ste nečítali, čo urobil Dávid, keď bol v núdzi a keď bol hladný on i jeho družina?“
26. Ako vošiel za veľkňaza Abiataru do Božieho domu a jedol obetované chleby, ktoré nesmel jesť nik, iba kňazi, a dal aj tým, čo boli s ním?“
27. I povedal im: „Sobota bola ustanovená pre človeka, a nie človek pre sobotu.“
28. A tak je Syn človeka pánom aj nad sobotou.“

Kapitola 3

1. Potom znova vošiel do synagógy. Tam bol človek s vyschnutou rukou.
2. A oni naň striehli, či ho v sobotu uzdraví, aby ho mohli obžalovať.
3. Tu povedal človeku s vyschnutou rukou: „Staň si do prostriedku!“
4. A tamtých sa opýtal: „Slobodno robiť v sobotu dobre alebo zle, zachrániť život alebo zničiť?“ Ale oni mlčali.
5. S hnevom si ich premeral a zarmútený nad zaslepenosťou ich srdca povedal človeku: „Vystri ruku!“ On ju vystrel a ruka mu ozdravela.
6. Farizeji vyšli von a hneď sa radili o ňom s herodiánmi, ako ho zahubiť.
7. Ježiš sa so svojimi učeníkmi utiahol k moru. Šiel za ním veľký zástup z Galiley a Judey
8. i z Jeruzalema a z Idumey; ba aj zo zajordánskych krajov a z okolia Týru a Sidonu prišlo k nemu veľké množstvo ľudí, lebo počuli, čo robí.
9. Tu povedal svojim učeníkom, že majú pripraviť loдку, aby ho zástup netlačil.
10. Lebo mnohých uzdravil, takže všetci, čo mali nejakú chorobu, tisli sa k nemu, aby sa ho dotkli.
11. Ešte aj nečistí duchovia, keď ho zbadali, padali pred ním a kričali: „Ty si Boží Syn!“
12. Ale on im prísne pohrozil, aby ho neprežrádzali.
13. Potom vystúpil na vrch, povolal k sebe tých, ktorých sám chcel, a oni prišli k nemu.
14. Vtedy ustanovil Dvanástich, aby boli s ním a aby ich posielal kázať
15. s mocou vyháňať zlých duchov:
16. Šimona, ktorému dal meno Peter,
17. Jakuba Zebedejovho a Jakubovho brata Jána, im dal meno Boanerges, čo znamená Synovia hromu,
18. ďalej Ondreja, Filipa, Bartolomeja, Matúša, Tomáša, Jakuba Alfejevho, Tadeáša, Šimona Kananejského
19. a Judáša Išariotského, ktorý ho potom zradil.
20. Vošiel do domu a znova sa zišiel tolký zástup, že si nemohli ani chleba zajesť.
21. Keď sa to dopyčuli jeho príbuzní, išli ho odviesť, lebo hovorili: „Pomiatol sa.“
22. Zákonníci, čo prišli z Jeruzalema, hovorili: „Je posadnutý Belzebulom“ a: „Mocou kniežata zlých duchov vyháňa zlých duchov“.
23. On si ich zavolať a hovoril im v podobenstvách: „Ako môže satan vyháňať satana?“
24. Ak sa kráľovstvo vnútorne rozdelí, také kráľovstvo nemôže obstáť,
25. a ak sa dom vnútorne rozbije, taký dom nebude môcť obstáť.
26. Ak satan povstane proti sebe samému a je rozdelený, nemôže obstáť, ale je s ním koniec.
27. Nik nemôže vniknúť do domu silného človeka a ulúpiť mu veci, kým toho silného nezviaže, až potom mu vyplieni dom.
28. Veru, hovorím vám: Ľuďom sa odpustia všetky hriechy i rúhania, ktorými by sa rúhali.
29. Kto by sa však rúhal Duchu Svätému, tomu sa neodpúšťa naveky, ale je vinný večným hriechom.“
30. Lebo hovorili: „Je posadnutý nečistým duchom.“
31. Tu prišla jeho matka a jeho bratia. Zostali vonku a dali si ho zavolať.
32. Okolo neho sedel zástup. Povedali mu: „Vonku ťa hľadá tvoja matka, tvoji bratia a tvoje sestry.“
33. On im odvetil: „Kto je moja matka a moji bratia?“
34. Rozhliadol sa po tých, čo sedeli okolo neho, a povedal: „Hľa, moja matka a moji bratia.
35. Lebo kto plní Božiu vôľu, je môj brat i moja sestra, i matka.“

Kapitola 4

1. A opäť začal učiť pri mori. Okolo neho sa zhromaždil veľký zástup. Preto nastúpil na loď na mori a sadol si; a celý zástup bol na brehu.
2. Učil ich veľa v podobenstvách a v svojom učení im hovoril:
3. „Počúvajte! Rozsievateľ vyšiel rozsievateľ.“
4. Ako sial, jedno zrno padlo na kraj cesty; prileteli vtáky a pozobali ho.
5. Druhé padlo na skalnatú pôdu, kde nemalo veľa zeme, a hneď vzišlo, lebo nebolo hlboko v zemi;
6. ale keď vyšlo slnko, zahorelo, a pretože nemalo koreňa, uschlo.
7. Iné zasa padlo do trnia, ale trnie vyrástlo, udusilo ho a ono neprinieslo úrodu.
8. Iné zrná padli do dobrej zeme; vzišli, rástli a priniesli úrodu: jedno tridsaťnásobnú, druhé šesťdesiatnásobnú a iné stonásobnú.“
9. A povedal: „Kto má uši na počúvanie, nech počúva!“
10. Keď bol potom sám, tí, čo boli okolo neho s Dvanástimi, pýtali sa ho na podobenstvá.
11. On im povedal: „Vám je dané tajomstvo Božieho kráľovstva, ale tým, čo sú vonku, podáva sa všetko v podobenstvách,
12. aby hľadeli a hľadeli, ale nevideli, aby počúvali a počúvali, ale nechápali, aby sa azda neobrátili a aby sa im neodpustilo.“
13. Potom im povedal: „Nerozumiete tomuto podobenstvu? Ako potom pochopíte ostatné podobenstvá?“
14. Rozsievateľ seje slovo.
15. Na kraji cesty, kde sa seje slovo, sú tí, čo ho počúvajú, ale hneď prichádza satan a oberá ich o slovo zasiaté do nich.
16. Do skalnatej pôdy je zasiaté u tých, čo počúvajú slovo a hneď ho s radosťou prijímajú,
17. ale nemajú v sebe koreňa, sú chvílkoví. Keď potom nastane pre slovo súženie alebo prenasledovanie, hneď odpadnú.
18. A iné, zasiaté do trnia, je u tých, čo počúvajú slovo,
19. ale potom sa vlúdia svetskej starosti, klamu bohatstva a všelijakých iných žiadostivosti, slovo udusia a ostane bez úžitku.
20. A do dobrej zeme zasiaté je u tých, čo počúvajú slovo a prijímajú ho a prinášajú úrodu: jedno tridsaťnásobnú, druhé šesťdesiatnásobnú a iné stonásobnú.“
21. Potom im povedal: „Vari je lampa na to, aby ju postavili pod mericu alebo pod posteľ? A nie na to, aby ju postavili na svietnik?“
22. Lebo nič nie je skryté, čo by sa nemalo vyjaviť, ani utajené, čo by sa nemalo dostať na verejnosť.
23. Kto má uši na počúvanie, nech počúva!“
24. Ďalej im povedal: „Dávajte pozor na to, čo počúvate! Akou mierou budete merať vy, takou sa nameria aj vám, ba ešte sa vám aj pridá.“
25. Lebo kto má, tomu sa pridá, a kto nemá, tomu sa vezme aj to, čo má.“
26. Ďalej hovoril: „S Božím kráľovstvom je to tak, ako keď človek hodí semeno do zeme;
27. či spí alebo vstáva, v noci či vo dne, semeno kľučí a rastie a on ani o tom nevie.
28. Zem sama od seba prináša úrodu: najprv steblo, potom klas a napokon plné zrno v klase.
29. A keď úroda dozreje, hneď priloží kosák, lebo nastala žatva.“
30. A pokračoval: „K čomu prirovnáme Božie kráľovstvo, alebo akým podobenstvom ho znázorníme?“
31. Je ako horčičné zrno. Keď ho sejú do zeme, je najmenšie zo všetkých semien na zemi,
32. ale keď sa zaseje, vzíde, prerastie všetky byliny a vyháňa veľké konáre, takže v jeho tóni môžu hniezdiť nebeské vtáky.“
33. V mnohých takýchto podobenstvách im hlásal slovo podľa toho, ako boli schopní počúvať.
34. Bez podobenstva im ani nehovoril. Ale svojim učeníkom v súkromí všetko vysvetlil.
35. V ten deň, keď sa zvečeralo, im povedal: „Prejdime na druhý breh.“
36. I opustili zástup, a vzali ho so sebou tak, ako bol, na loď. Boli s ním aj iné lode.
37. Tu sa strhla veľká víchrica a vlny sa valili na loď, takže sa loď už naplňala.

38. On bol v zadnej časti lode a spal na poduške. Zobudili ho a povedali mu: „Učiteľ, nedbáš o to, že hynieme?“
39. On vstal, pohrozil vetru a povedal moru: „Mlč, utíš sa!“ Vietor prestal a nastalo veľké ticho.
40. A im povedal: „Čo sa tak bojíte?! Ešte stále nemáte vieru?“
41. Zmocnil sa ich veľký strach a jeden druhému hovorili: „Čo myslíš, kto je to, že ho i vietor, i more poslúchajú!“

Kapitola 5

1. Prišli na druhý breh mora do gerazského kraja.
2. Len čo vystúpil z lode, vyšiel z hrobov oproti nemu človek posadnutý nečistým duchom.
3. Býval v hroboch a nik ho už nemohol zviazať ani reťazami.
4. Lebo často ho sputnali okovami a reťazami, ale on reťaze roztrhal a okovy rozlámал; nik ho nevládal skrotiť.
5. A stále, v noci i vo dne bol v hroboch a na vrchoch, kričal a tlkol sa kameňmi.
6. Keď v dialke zbadal Ježiša, pribehol, poklonil sa mu
7. a skríkol veľkým hlasom: „Čo ťa do mňa, Ježiš, syn najvyššieho Boha?! Zaprisahám ťa na Boha, nemuč ma!“
8. Lebo Ježiš mu povedal: „Nečistý duch, vyjdi z tohto človeka!“
9. A spýtal sa ho: „Ako sa voláš?“ Odpovedal mu: „Volám sa pluk, lebo je nás mnoho.“
10. A veľmi ho prosil, aby ich nevyháňal z toho kraja.
11. Na úpätí vrchu sa tam pásla veľká črieda sviň.
12. Preto ho prosili: „Pošli nás do sviň, nech vojdeme do nich.“
13. On im to dovolil. Nečistí duchovia teda vyšli a vošli do sviň. A črieda - okolo dvetisíc kusov - sa náramne prudko hnala dolu svahom do mora a v mori sa potopila.
14. Pastieri ušli a rozhlásili to v meste a po osadách. A ľudia vyšli pozrieť sa, čo sa stalo.
15. Prišli k Ježišovi a videli toho, ktorého trápil zlý duch, toho, čo bol posadnutý plukom, ako sedí oblečený a je pri zdravom rozume, a schytila ich hrôza.
16. Očití svedkovia im rozpovedali, čo sa stalo s tým, čo bol posadnutý zlým duchom, a so sviňami.
17. A začali ho prosiť, aby odišiel z ich kraja.
18. Keď Ježiš nastupoval na loď, prosil ho ten, ktorého predtým trápil zlý duch, aby smel zostať s ním.
19. On mu to nedovolil, ale mu povedal: „Chod' domov k svojim a zvestuj im, aké veľké veci ti urobil Pán a ako sa nad tebou zmiloval.“
20. On odišiel a začal v Dekapole rozhlasovať, aké veľké veci mu urobil Ježiš. A všetci sa čudovali.
21. Keď sa Ježiš znova preplavil loďou na druhý breh, zišiel sa k nemu veľký zástup a bol pri mori.
22. Tu prišiel jeden z predstavených synagógy menom Jairus, a len čo ho zazrel, padol mu k nohám
23. a veľmi ho prosil: „Dcérka mi umiera. Pod', vlož na ňu ruky, aby ozdravela a žila.“
24. Ježiš odišiel s ním a za ním išiel veľký zástup a tlačil sa na neho.
25. Bola tam aj istá žena, ktorá mala dvanásť rokov krvotok.
26. Veľa vystála od mnohých lekárov a minula celý majetok, ale nič jej nepomohlo, ba bolo jej vždy horšie.
27. Keď sa dopyčula o Ježišovi, prišla v zástupe zozadu a dotkla sa jeho šiat.
28. Povedala si totiž: „Ak sa dotknem čo len jeho odevu, ozdraviem.“
29. A hneď prestala krvácať a pocítila v tele, že je z choroby vyliečená.
30. Ježiš hneď poznal, že z neho vyšla sila. Obrátil sa k zástupu a spýtal sa: „Kto sa to dotkol mojich šiat?“
31. Jeho učeníci mu vraveli: „Vidíš, že sa na teba tlačí zástup, a pýtaš sa: Kto sa ma dotkol?“
32. Ale on sa obzeral, chcel vidieť tú, čo to urobila.
33. Žena, vediac, čo sa s ňou stalo, prišla so strachom a chvením, padla pred neho a povedala mu celú pravdu.
34. A on jej povedal: „Dcéra, tvoja viera ťa uzdravila. Chod' v pokoji a buď uzdravená zo svojej choroby.“
35. Kým ešte hovoril, prišli z domu predstaveného synagógy a povedali: „Tvoja dcéra umrela; načo ešte unúvaš učiteľa?“
36. Ale keď Ježiš počul, čo hovoria, povedal predstavenému synagógy: „Neboj sa, len ver!“
37. A nikomu nedovolil ísť za sebou, iba Petrovi, Jakubovi a Jakubovmu bratovi Jánovi.
38. Keď prišli k domu predstaveného synagógy, videl rozruch, plač a veľké bedákanie.
39. Vošiel dnu a povedal im: „Prečo sa plašíte a nariekate? Dievča neumrelo, ale spí.“

40. Oni ho vysmiali. Ale on všetkých vyhnal, vzal so sebou otca a matku dievčata a tých, čo boli s ním, vstúpil ta, kde dievča ležalo,
41. chytil ho za ruku a povedal mu: „Talitha kum!“, čo v preklade znamená: „Dievča, hovorím ti, vstaň!“
42. A dievča hneď vstalo a chodilo; malo totiž dvanásť rokov. I strpli od veľkého úžasu.
43. On im prísne prikázal, že sa to nesmie nik dozvedieť, a povedal, aby dievčatu dali jesť.

Kapitola 6

1. Potom odtiaľ odišiel a prišiel do svojej vlasti; jeho učeníci išli s ním.
2. Keď nadišla sobota, začal učiť v synagóge. Počúvalo ho mnoho ľudí a s údivom hovorili: „Skade to má tento? Aká to múdrosť, ktorej sa mu dostalo, a zázraky, čo sa dejú jeho rukami?!
3. Vari to nie je tesár, syn Márie a brat Jakuba a Jozesa, Júdu a Šimona? A nie sú tu s nami aj jeho sestry?“ A pohoršovali sa na ňom.
4. Ježiš im povedal: „Proroka si všade uctia, len nie v jeho vlasti, medzi jeho príbuznými a v jeho dome.“
5. A nemohol tam urobiť nijaký zázrak, iba že vložением rúk uzdravil niekoľko chorých.
6. A čudoval sa ich nevere. Potom chodil po okolitých dedinách a učil.
7. Zvolal Dvanástich a začal ich posielat' po dvoch. Dal im moc nad nečistými duchmi
8. a prikázal im, aby si okrem palice nebrali na cestu nič: ani chlieb ani kapsu, ani peniaze do opaska,
9. ale aby sa obuli do sandálov a neobliekali si dvoje šiat.
10. A povedal im: „Keď kdekoľvek vojdete do domu, ostaňte tam, kým odtiaľ nepôjdete ďalej.
11. Ale keby vás na niektorom mieste neprijali, ani nevypočuli, odídte odtiaľ a straste si prach z nôh na svedectvo proti nim.“
12. Oni šli a hlásali, že treba robiť pokánie.
13. Vyhнали mnoho zlých duchov, pomazali olejom veľa chorých a uzdravovali.
14. Počul o ňom aj kráľ Herodes, veď jeho meno sa už stalo známym. Hovorili: „Ján Krstiteľ vstal z mŕtvych, a preto v ňom pôsobí zázračná moc.“
15. Iní hovorili: „To je Eliáš.“ A iní zasa vraveli: „Je to prorok, ako jeden z prorokov.“
16. Keď to Herodes počul, povedal: „To vstal z mŕtvych Ján, ktorého som dal sťat.“
17. Herodes dal totiž Jána chytiť a v putách vrhnúť do väzenia pre Herodiadu, manželku svojho brata Filipa, lebo si ju vzal za ženu.
18. A Ján Herodesovi hovoril: „Nesmieš žiť s manželkou svojho brata!“
19. Herodias mu strojila úklady a chcela ho zabiť, ale nemohla,
20. lebo Herodes sa Jána bál. Vedel, že je to muž spravodlivý a svätý, preto ho chránil. Keď ho počúval, býval vo veľkých rozpakoch, a predsa ho rád počúval.
21. Vhodný deň nadišiel, keď Herodes na svoje narodeniny usporiadal hostinu pre svojich veľmožov, vysokých dôstojníkov a popredných mužov Galiley.
22. Keď potom vošla dcéra tejto Herodiady a tancovala, zapáčila sa Herodesovi i spolustolujúcim. Kráľ povedal dievčine: „Žiadaj si odo mňa, čo chceš, a dám ti.“
23. A veľmi jej prisahal: „Dám ti všetko, čo si len zažiadaš, hoc aj polovicu svojho kráľovstva.“
24. Ona vyšla a vravela svojej matke: „Čo si mám žiadať?“ A tá jej povedala: „Hlavu Jána Krstiteľa“.
25. Hneď utekala dnu ku kráľovi a žiadala: „Chcem, aby si mi hneď dal na mise hlavu Jána Krstiteľa.“
26. Kráľ sa zarmútil, ale pre prísahu a kvôli spolustolujúcim ju nechcel sklamať.
27. Hneď poslal kata a rozkázal priniesť jeho hlavu. Ten odišiel, vo väzení ho stal,
28. priniesol na mise jeho hlavu, odovzdal ju dievčaťu a dievča ju dalo svojej matke.
29. Keď sa to dopočuli jeho učeníci, prišli, vzali jeho telo a uložili ho do hrobu.
30. Apoštoli sa zišli k Ježišovi a porozprávali mu všetko, čo robili a učili.
31. On im povedal: „Podťe vy sami do ústrania na pusté miesto a trochu si odpočinite.“ Lebo stále prichádzalo a odchádzalo mnoho ľudí a nemali sa kedy ani najesť.
32. Odišli teda loďou na pusté miesto do samoty.
33. Ale videli ich odchádzať a mnohí sa dovtúpili, kam. Pešo sa ta zbehli zo všetkých miest a predstihli ich.
34. Keď vystúpil a videl veľký zástup, zľutoval sa nad nimi, lebo boli ako ovce bez pastiera. A začal ich učiť mnohým veciam.
35. Keď už bolo veľa hodín, pristúpili k nemu jeho učeníci a hovorili: „Toto miesto je pusté a je už veľa hodín.“

36. Rozpusť ich, nech sa rozídu do okolitých osád a dedín kúpiť si niečo na jedenie.“
37. On im odpovedal: „Vy im dajte jesť!“ Vraveli mu: „Máme ísť nakúpiť za dvesto denárov chleba a dať im jesť?“
38. Opýtal sa ich: „Koľko máte chlebov? Choďte sa pozrieť!“ Keď to zistili, povedali: „Päť a dve ryby.“
39. Tu im rozkázal usadiť všetkých po skupinách na zelenú trávu.
40. A posadali si v skupinách po sto a po päťdesiat.
41. Potom vzal päť chlebov a dve ryby, pozdvihol oči k nebu, dobrorečil, lámal chleby a dával svojim učeníkom, aby im ich rozdávali. Aj obe ryby rozdelil všetkým.
42. Všetci jedli a nasýtili sa,
43. ba ešte nazbierali plných dvanásť košov odrobín a zvyškov z rýb.
44. A tých, čo jedli chleby, bolo päťtisíc mužov.
45. A hneď prinútil svojich učeníkov, aby nastúpili na loď a išli napred na druhý breh k Betsaide, kým on rozpustí ľud.
46. Keď ich rozpustil, odišiel na vrch modliť sa.
47. A keď sa zvečerilo, loď bola uprostred mora a on sám na zemi.
48. Videl ich, ako sa namáhajú pri veslovaní, lebo vietor dul proti nim. A nad ránom, kráčajúc po mori, blížil sa k nim a chcel ich obísť.
49. Keď ho videli kráčať po mori, mysleli si, že je to mátoha, a vykriekli;
50. všetci ho totiž videli a zľakli sa. Ale on sa im hneď prihovril: „Vzchopte sa! To som ja, nebojte sa!“
51. Vstúpil k nim do lode a vietor utíchol. A boli celí ohromení,
52. lebo nepochopili, ako to bolo s chlebmi; ich srdce bolo otupené.
53. Keď sa preplavili k druhému brehu, došli do Genezareta a tam pristáli.
54. Len čo vystúpili z lode, ľudia ho spoznali;
55. rozbehli sa po celom okolí a na nosidlách začali znášať svojich chorých ta, kde bol, ako počuli.
56. A všade, do ktorejkoľvek prišiel dediny, mesta či osady, kládli na ulice chorých a prosili ho, aby sa smeli dotknúť aspoň obruby jeho odevu. A všetci, čo sa ho dotkli, ozdraveli.

Kapitola 7

1. Zišli sa k nemu farizeji a niektorí zákonníci, ktorí došli z Jeruzalema.
2. A videli niektorých z jeho učeníkov jesť chlieb poškrvenými, to jest neumytými rukami.
3. Farizeji totiž a Židia vôbec držia sa obyčaje otcov a nejedia, kým si neumyjú ruky až po zápästie.
4. A keď prídu z trhu, nejedia, kým sa nevykúpu. A zachovávajú ešte mnoho iných vecí, ktoré prevzali: umývanie čiaš, džbánov, medeníc a postelí.
5. Farizeji a zákonníci sa ho opýtali: „Prečo sa tvoji učeníci nedržia obyčaje otcov a jedia chlieb poškrvenými rukami?“
6. On im povedal: „Dobre o vás, pokrytcoch, prorokoval Izaiáš, ako je napísané: Tento ľud ma uctieva perami, ale ich srdce je ďaleko odo mňa.
7. No darmo si ma ctia, lebo náuky, čo učia, sú iba ľudské príkazy.
8. Božie prikázanie opúšťate a držíte sa ľudských obyčajov.“
9. A hovoril im: „Šikovne viete zrušiť Božie prikázanie, aby ste si zachovali svoje obyčaje.
10. Lebo Mojžiš povedal: Cti svojho otca i svoju matku a: Kto by zllorečil otcovi alebo matke, musí zomrieť.
11. Vy však hovoríte: Keď človek povie otcovi alebo matke: Korban, čo znamená, že všetko, čím by som ti mal pomáhať, je obetný dar,
12. už mu nedovolíte nič urobiť pre otca alebo pre matku.
13. A rušíte Božie slovo pre svoje obyčaje, ktoré si odovzdávate. A mnoho iných podobných vecí robíte.“
14. Potom znova zavolať k sebe zástup a povedal im: „Počúvajte ma všetci a pochopte!
15. Človeka nemôže poškrviť nič, čo vychádza doň zvonka, ale čo vychádza z človeka, to poškrvňuje človeka.“
16. (Kto má uši na počúvanie, nech počúva.)
17. Keď zanechal zástup a vošiel do domu, učeníci sa ho pýtali na zmysel podobenstva.
18. On im povedal: „Tak ani vy nechápete? Nerozumiete, že človeka nemôže poškrviť nič, čo vychádza doň zvonka,
19. veď to nevychádza do jeho srdca, ale do brucha a vychádza do stoky?“ Tým vyhlásil všetky jedlá za čisté.
20. A pokračoval: „Čo z človeka vychádza, to poškrvňuje človeka.
21. Lebo znútra, z ľudského srdca, vychádzajú zlé myšlienky, smilstvá, krádeže, vraždy,
22. cudzoložstvá, chamtivosť, zlomyselnosť, klamstvo, necudnosť, závišť rúhanie, pýcha, hlúposť.
23. Všetky tieto zlá vychádzajú znútra a poškrvňujú človeka.“
24. Potom vstal a odišiel odtiaľ do končín Týru a Sidonu. Vošiel do jedného domu, lebo nechcel, aby niekto o ňom vedel, ale nemohol sa utajiť.
25. Lebo len čo sa o ňom dopyčula istá žena, ktorej dcéra bola posadnutá nečistým duchom, prišla a hodila sa mu k nohám.
26. Žena bola Grékyňa, rodom Sýrofeničanka. A prosila ho, aby vyhnal zlého ducha z jej dcéry.
27. On jej povedal: „Nechaj, nech sa najprv nasýtia deti, lebo nie je dobré vziať chlieb deťom a hodiť ho šteňatám.“
28. Ale ona mu odvetila: „Pane, aj šteňatá jedia pod stolom odrobinky po deťoch.“
29. On jej povedal: „Pre tieto slová choď, zlý duch vyšiel z tvojej dcéry.“
30. A keď prišla domov, našla dievča ležať na posteli a zlý duch bol preč.
31. Znova opustil končiny Týru a cez Sidon prišiel ku Galilejskému moru do stredu dekapolského kraja.
32. Tam priviedli k nemu hluchonemého a prosili ho, aby naňho vložil ruku.
33. On ho vzal nabok od zástupu, vložil mu prsty do uší, poslinil si ich a dotkol sa mu jazyka.
34. Potom pozdvihol oči k nebu, vzdychol a povedal mu: „Effeta,“ čo znamená: „Otvor sa!“
35. V tej chvíli sa mu otvorili uši a rozviazal spútaný jazyk a správne rozprával.
36. A prikázal im, aby o tom nikomu nehovorili. Ale čím dôraznejšie im prikazoval, tým väčšmi to

rozhlasovali

37. a s tým väčším obdivom hovorili: „Dobre robí všetko: aj hluchým dáva sluch, aj nemým reč.“

Kapitola 8

1. V tých dňoch zasa bol pri ňom veľký zástup a nemali čo jesť. Zvolal učeníkov a povedal im:
2. „Lúto mi je zástupu, lebo už tri dni zotrávajú pri mne a nemajú čo jesť.“
3. Ak ich prepustím domov hladných, poomdlievajú na ceste, veď niektorí z nich prišli zďaleka.“
4. Jeho učeníci mu odvetili: „Kto ich môže nasýtiť chlebom tu na púšti a ako?“
5. Opýtal sa ich: „Koľko máte chlebov?“ Oni odpovedali: „Sedem.“
6. Tu rozkázal zástupu, aby si posadal na zem. Vzal sedem chlebov, vzdával vďaky, lámal a dával svojim učeníkom, aby ich rozdávali; a oni ich rozdali zástupu.
7. Mali aj zopár rybiek. Aj nad nimi dobrorečil a kázal ich rozdať.
8. I jedli a nasýtili sa. A nazbierali sedem košov zvyšných odrobín.
9. Ludí tam bolo asi štyritisíc. Potom ich rozpustil.
10. Hneď nastúpil so svojimi učeníkmi na loď a došiel do dalmanutského kraja.
11. Prišli k nemu farizeji a začali sa s ním hádať. Žiadali od neho znamenie z neba, aby ho pokúšali.
12. On si v duchu vzdychol a povedal: „Prečo toto pokolenie žiada znamenie? Veru, hovorím vám: Toto pokolenie znamenie nedostane.“
13. Nechal ich tam, znova nastúpil na loď a odišiel na druhý breh.
14. Zabudli si vziať chleba a na lodi mali so sebou iba jeden chlieb.
15. A on ich varoval: „Dajte si pozor a chráňte sa kvasu farizejov i kvasu Herodesa!“
16. Oni si medzi sebou hovorili, že nemajú chleba.
17. Keď to spozoroval, povedal im: „Prečo rozprávate o tom, že nemáte chlieb? Ešte nechápete a nerozumiete? Máte otupené srdce?“
18. Máte oči, a nevidíte? Máte uši, a nepočujete? A nepamätáte sa už,
19. koľko košov ste naplnili odrobinami, keď som rozlámal päť chlebov piatim tisícom?“ Odpovedali mu: „Dvanásť.“
20. „A koľko košov ste naplnili odrobinami, keď som tých sedem rozlámal štyrom tisícom?“ Odpovedali mu: „Sedem.“
21. A povedal im: „Ešte nechápete?“
22. Tak prišli do Betsaidy. Tam priviedli k nemu slepca a prosili ho, aby sa ho dotkol.
23. On vzal slepca za ruku, vyviedol ho za dedinu, poslinil mu oči, vložil naňho ruky a opýtal sa ho: „Vidíš niečo?“
24. Ten sa pozrel a povedal: „Vidím ľudí; zdá sa mi, akoby stromy chodili.“
25. Potom mu znova položil ruky na oči. Tu začal vidieť i celkom ozdravel a všetko videl zreteľne.
26. I poslal ho domov so slovami: „Ale do dediny nechod!“
27. Ježiš vyšiel so svojimi učeníkmi do dedín okolo Cézarey Filipovej. Cestou sa pýtal svojich učeníkov: „Za koho ma pokladajú ľudia?“
28. Oni mu odpovedali: „Za Jána Krstiteľa, iní za Eliáša a iní za jedného z prorokov.“
29. „A za koho ma pokladáte vy?“ opýtal sa ich. Odpovedal mu Peter: „Ty si Mesiáš.“
30. Ale on ich prísne napomenul, aby o ňom nerozprávali nikomu.
31. Potom ich začal poučať: „Syn človeka musí mnoho trpieť, starší, veľkňazi a zákonníci ho zavrhnú, zabijú ho, ale on po troch dňoch vstane z mŕtvych.“
32. Hovoril im to otvorene. Peter si ho vzal nabok a začal mu dohovárať.
33. On sa obrátil, pozrel sa na svojich učeníkov a Petra pokarhal: „Choď mi z cesty, satan, lebo nemáš zmysel pre Božie veci, len pre ľudské!“
34. Potom zavolať k sebe zástup aj učeníkov a povedal im: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma.“
35. Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa a pre evanjelium, zachráni si ho.
36. Veď čo osoží človeku, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?!
37. Lebo za čo vymení človek svoju dušu?!
38. Kto sa bude hanbiť za mňa a za moje slová pred týmto cudzoložným a hriешným pokolením, za

toho sa bude hanbiť aj Syn človeka, keď príde v sláve svojho Otca so svätými anjelmi.“

Kapitola 9

1. A povedal im: „Veru, hovorím vám: Niektorí z tých, čo tu stoja, neokúsia smrť, kým neuvidia, že Božie kráľovstvo prichádza s mocou.“
2. O šesť dní vzal Ježiš so sebou Petra, Jakuba a Jána a len ich vyviedol na vysoký vrch do samoty. Tam sa pred nimi premenil.
3. Jeho odev zažiaril a bol taký biely, že by ho nijaký bielič na svete tak nevybielil.
4. A zjavil sa im Eliáš s Mojžišom a rozprávali sa s Ježišom.
5. Vtedy Peter povedal Ježišovi: „Rabbi, dobre je nám tu. Urobme tri stánky: jeden tebe, jeden Mojžišovi a jeden Eliášovi.“
6. Lebo nevedel, čo povedať; takí boli preľaknutí.
7. Tu sa utvoril oblak a zahalil ich. A z oblaku zaznel hlas: „Toto je môj milovaný Syn, počúvajte ho.“
8. A sotva sa rozhládli, nevideli pri sebe nikoho, iba Ježiša.
9. Keď zostupovali z vrchu, prikázal im, aby o tom, čo videli, nehovorili nikomu, kým Syn človeka nevstane z mŕtvych.
10. Oni si toto slovo zapamätali a jeden druhého sa vypytovali, čo znamená „vstať z mŕtvych“.
11. A pýtali sa ho: „Prečo teda zákonníci hovoria, že najprv musí prísť Eliáš?“
12. On im povedal: „Áno, najprv príde Eliáš a všetko obnoví. Ale prečo je o Synovi človeka napísané, že bude veľa trpieť a že ním opovrhnú?“
13. No hovorím vám: Eliáš už prišiel a urobili s ním, čo chceli, ako je o ňom napísané.“
14. Keď prišli k učeníkom, videli okolo nich veľký zástup a zákonníkov, ako sa s nimi hádajú.
15. A všetok ľud, len čo ho zazrel, užasol. Bežali k nemu a pozdravovali ho.
16. On sa ich opýtal: „O čom sa s nimi hádate?“
17. Jeden zo zástupu mu odpovedal: „Učiteľ, priviedol som k tebe svojho syna, posadnutého nemým duchom.“
18. Kdekoľvek ho schytí, zhodí ho, idú mu peny, škripe zubami a chradne. Povedal som tvojim učeníkom, aby ho vyhnali, ale nemohli.“
19. On im povedal: „Neveriace pokolenie, dokiaľ budem s vami? Dokedy vás mám ešte trpieť? Privedte ho ku mne!“
20. I priviedli ho k nemu. Len čo ho duch zbadal, zalomcoval chlapcom, ten sa zrútil na zem, zvíjal sa a išli mu peny.
21. Ježiš sa opýtal jeho otca: „Odkedy sa mu to stáva?“ On odpovedal: „Od detstva.“
22. A často ho vrhol aj do ohňa a do vody, aby ho zahubil. Ale ak niečo môžeš, zľutuj sa nad nami a pomôž nám!“
23. Ježiš mu povedal: „Ak môžeš?! Všetko je možné tomu, kto verí.“
24. A chlapcov otec hneď vykrikol: „Verím. Pomôž mojej nevere!“
25. Keď Ježiš videl, že sa zbíha zástup, pohrozil nečistému duchu: „Nemý a hluchý duch, ja ti rozkazujem: Vyjdi z neho a už nikdy doň nevchádzaj!“
26. Ten vykrikol, mocne ním zalomcoval a vyšiel. Chlapec ostal ako mŕtvy, takže mnohí vraveli: „Zomrel.“
27. Ale Ježiš ho chytil za ruku, zdvihol ho a on vstal.
28. Keď potom vošiel do domu a boli sami, učeníci sa ho spýtali: „Prečo sme ho nemohli vyhnať my?“
29. On im povedal: „Tento druh nemožno vyhnať ničím, iba modlitbou.“
30. Odišli odtiaľ a prechádzali Galileou. Nechcel však, aby o tom niekto vedel,
31. lebo učil svojich učeníkov a hovoril im: „Syn človeka bude vydaný do rúk ľudí a zabijú ho. Ale zabitý po troch dňoch vstane z mŕtvych.“
32. Lenže oni nechápali toto slovo a spýtať sa ho báli.
33. Tak prišli do Kafarnauma. A keď bol v dome, opýtal sa ich: „O čom ste sa zhovárali cestou?“
34. Ale oni mlčali, lebo sa cestou medzi sebou hádali, kto z nich je väčší.
35. Sadol si, zavolať Dvanástich a povedal im: „Kto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a služobník všetkých.“

36. Potom vzal dieťa, postavil ho medzi nich, objal ho a povedal im:
37. „Kto prijme jedno z takýchto detí v mojom mene, mňa prijíma. A kto prijíma mňa, nie mňa prijíma, ale toho, ktorý ma poslal.“
38. Ján mu povedal: „Učiteľ, videli sme kohosi, ako v tvojom mene vyháňa zlých duchov. Bránili sme mu to, veď nechodí s nami.“
39. Ježiš vravel: „Nebráňte mu! Lebo nik, kto robí divy v mojom mene, nemôže tak ľahko zle hovoriť o mne.“
40. Veď kto nie je proti nám, je za nás.
41. A kto by vám dal piť čo len za pohár vody preto, že ste Kristovi, veru, hovorím vám: Nepríde o svoju odmenu.
42. Ale pre toho, kto by pohoršil jedného z týchto maličkých, čo veria vo mňa, bolo by lepšie, keby mu zavesili mlynský kameň na krk a hodili ho do mora.
43. Ak by ťa zvädzala na hriech tvoja ruka, odtni ju: je pre teba lepšie, keď vojdeš do života zmrzačený, ako keby si mal ísť s obidvoma rukami do pekla, do neuhasiteľného ohňa.
44. (Kde ich červ neumiera a oheň nezhasína.)
45. Ak ťa zvädza na hriech tvoja noha, odtni ju: je pre teba lepšie, keď vojdeš do života krivý, ako keby ťa mali s obidvoma nohami hodiť do pekla.
46. (Kde ich červ neumiera a oheň nezhasína.)
47. A ak ťa zvädza na hriech tvoje oko, vylúp ho: je pre teba lepšie, keď vojdeš do Božieho kráľovstva s jedným okom, ako keby ťa mali s obidvoma očami vrhnúť do pekla,
48. kde ich červ neumiera a oheň nezhasína.
49. Lebo každý bude ohňom solený.
50. Soľ je dobrá. Ale ak soľ stratí svoju slanosť, čím ju napravíte? Majte v sebe soľ a žite jeden s druhým v pokoji.“

Kapitola 10

1. Vstal a odišiel odtiaľ do judejského kraja za Jordánom. Opäť sa k nemu zišli zástupy a on ich zasa ako zvyčajne učil.
2. I pristúpili farizeji a pokúšali ho. Pýtali sa ho, či smie muž prepustiť manželku.
3. On im odpovedal: „Čo vám prikázal Mojžiš?“
4. Oni vraveli: „Mojžiš dovolil napísať priepustný list a prepustiť.“
5. Ježiš im povedal: „Pre tvrdosť vášho srdca vám napísal toto prikázanie.
6. Ale Boh ich stvoril od počiatku stvorenia ako muža a ženu.
7. Preto muž opustí svojho otca i matku a pripúta sa k svojej manželke
8. a budú dvaja v jednom tele. A tak už nie sú dvaja, ale jedno telo.
9. Čo teda Boh spojil, nech človek nerozlučuje!“
10. Doma sa ho učeníci znova na to pýtali.
11. On im povedal: „Každý, kto prepustí svoju manželku a vezme si inú, dopúšťa sa voči nej cudzoložstva.
12. A ak ona prepustí svojho muža a vydá sa za iného, cudzoloží.“
13. Tu mu prinášali deti, aby sa ich dotkol. Ale učeníci ich okrikovali.
14. Keď to Ježiš videl, namrzený im povedal: „Nechajte deti prichádzať ku mne! Nebráňte im, lebo takým patrí Božie kráľovstvo.
15. Veru, hovorím vám: Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň.“
16. Potom ich objímal, kládol na ne ruky a požehnával ich.
17. Keď sa vydával na cestu, ktosi k nemu pribehol, klakol si pred ním a pýtal sa ho: „Učiteľ dobrý, čo mám robiť, aby som obsiahol večný život?“
18. Ježiš mu povedal: „Prečo ma nazývaš dobrým? Nik nie je dobrý jedine Boh.
19. Poznáš prikázania: Nezabiješ! Nescudzoložíš! Nepokradneš! Nebudeš krivo svedčiť! Nebudeš podvádzať! Cti svojho otca i matku!“
20. Ale on mu povedal: „Učiteľ, toto všetko som zachovával od svojej mladosti.“
21. Ježiš naňho pozrel s láskou a povedal mu: „Jedno ti ešte chýba. Choď, predaj všetko, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!“
22. On pri tomto slove zosmutnel a odišiel zarmútený, lebo mal veľký majetok.
23. Ježiš sa rozhlíadal a povedal svojim učeníkom: „Ako ťažko vojdú do Božieho kráľovstva tí, čo majú majetky!“
24. Učeníci sa nad jeho slovami zarazili. Ale Ježiš im ešte raz povedal: „Deti moje, ako ťažko sa vchádza do Božieho kráľovstva!
25. Ľahšie je ťave prejsť cez ucho ihly, ako boháčovi vojsť do Božieho kráľovstva.“
26. Oni sa ešte viac čudovali a hovorili si: „Kto potom môže byť spasený?“
27. Ježiš sa na nich zahľadel a povedal: „Ľuďom je to nemožné, ale Bohu nie. Lebo Bohu je všetko možné.“
28. Tu sa ozval Peter: „Pozri, my sme opustili všetko a išli sme za tebou.“
29. Ježiš povedal: „Veru, hovorím vám: Niet nikoho, kto by pre mňa a pre evanjelium opustil dom alebo bratov a sestry, alebo matku a otca, alebo deti, alebo polia,
30. aby nedostal stonásobne viac; teraz, v tomto čase, domy, bratov, sestry, matky, deti i polia, hoci s prenasledovaním, a v budúcom veku večný život.
31. A mnohí prví budú poslednými a poslední prvými.“
32. Boli na ceste a vystupovali do Jeruzalema. Ježiš išiel pred nimi a oni trpeli a so strachom išli za ním. Opäť vzal k sebe Dvanástich a začal im hovoriť, čo ho očakáva:
33. „Hľa, vystupujeme do Jeruzalema a Syn človeka bude vydaný veľkňazom a zákonníkom. Odsúdia ho na smrť a vydajú pohanom,
34. vysmejú ho, oplujú, zbičujú a zabijú, ale on po troch dňoch vstane z mŕtvych.“
35. Tu k nemu pristúpili Zebedejovi synovia Jakub a Ján a hovorili mu: „Učiteľ, chceme, aby si nám splnil, o čo ťa poprosíme.“

36. On sa ich opýtal: „Čo chcete, aby som vám urobil?“
37. Oni mu povedali: „Daj, aby sme sedeli v tvojej sláve jeden po tvojej pravici a druhý po ľavici.“
38. Na to im Ježiš povedal: „Neviete, čo žiadate. Môžete piť kalich, ktorý ja pijem? Alebo môžete byť pokrstení krstom, ktorým som ja krstený?“
39. Oni mu vraveli: „Môžeme.“ Ježiš im povedal: „Kalich, ktorý pijem ja, budete piť, aj krstom, ktorým som krstený ja, budete pokrstení.“
40. Ale dať niekomu sedieť po mojej pravici alebo ľavici nepatrí mne. To dostanú tí, ktorým je to pripravené.“
41. Keď to počuli ostatní desiaty, začali sa mrziť na Jakuba a Jána.
42. Ježiš si ich zavolať a povedal im: „Viete, že tí, ktorých pokladajú za vládcov národov, panujú nad nimi a ich veľmoži majú nad nimi moc.“
43. Medzi vami to tak nebude. Ale kto sa bude chcieť stať medzi vami veľkým, bude vašim služobníkom.
44. A kto bude chcieť byť medzi vami prvý, bude sluhom všetkých.
45. Lebo ani Syn človeka neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby slúžil a položil svoj život ako výkupné za mnohých.“
46. Prišli do Jericha. A keď so svojimi učeníkmi a s veľkým zástupom z Jericha odchádzal, pri ceste sedel slepý Bartimej, Timejov syn, a žobral.
47. Keď počul, že je to Ježiš Nazaretský, začal kričať: „Ježišu, syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!“
48. Mnohí ho okríkali, aby mlčal; ale on ešte väčšmi kričal: „Syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!“
49. Ježiš zastal a povedal: „Zavolajte ho!“ Zavolali slepca a vraveli mu: „Neboj sa! Vstaň, volá ťa!“
50. On odhodil plášť, vyskočil a šiel k Ježišovi.
51. Ježiš mu povedal: „Čo chceš, aby som ti urobil?“ Slepce mu odpovedal: „Rabboni, aby som videl!“
52. A Ježiš mu povedal: „Chod, tvoja viera ťa uzdravila!“ A hneď videl a šiel za ním po ceste.

Kapitola 11

1. Keď sa blížili k Jeruzalemu, k Betfage a Betánii pri Olivovej hore, poslal dvoch svojich učeníkov
2. a povedal im: „Chodte do dediny, čo je pred vami. A len čo do nej vojdete, nájdete priviazané osliatko, na ktorom ešte nijaký človek nesedel. Odviažte ho a privedte.
3. A keby vám niekto hovoril: Čo to robíte?, povedzte: Pán ho potrebuje a hneď ho zasa sem vráti.“
4. Oni odišli a na rózcestí našli osliatko priviazané vonku pri bráne; i odviazali ho.
5. Niektorí z tých, čo tam stáli, im vraveli: „Čo to robíte, prečo odviazujete osliatko?“
6. Oni im povedali, ako im kázal Ježiš, a nechali ich.
7. Osliatko priviedli k Ježišovi, pokládli naň svoje plášte a on si naň sadol.
8. Mnohí prestierali na cestu svoje plášte, iní zasa zelené ratolesti, čo narezali v poli.
9. A tí, čo išli pred ním, aj tí, čo šli za ním, volali: „Hosanna! Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom!
10. Požehnané kráľovstvo nášho otca Dávida, ktoré prichádza! Hosanna na výsostiach!“
11. Tak vošiel do Jeruzalema, do chrámu. Všetko si popozeral a odišiel s Dvanástimi do Betánie, lebo už bol večer.
12. Keď na druhý deň z Betánie odchádzali, pocítil hlad.
13. Zďaleka zazrel figovník s lístím. Išiel k nemu, či na ňom niečo nenájde. Ale keď k nemu prišiel, nenašiel nič, len lístie; nebol totiž čas fíg.
14. I povedal mu: „Nech z teba už nikdy nik neje ovocie!“ A jeho učeníci to počuli.
15. Potom prišli do Jeruzalema. Keď vošiel do chrámu, začal vyháňať predavačov a kupujúcich v chráme. Peňazomencom poprevracal stoly a predavačom holubov stolice.
16. A nedovolil nikomu prenášať ani náčinie cez chrám.
17. A učil ich: „Nie je napísané: Môj dom sa bude volať domom modlitby pre všetky národy? A vy ste z neho urobili lotrovský pelech.“
18. Keď to počuli veľkňazi a zákonníci, hľadali spôsob, ako ho zabiť. Báli sa ho, lebo všetok ľud obdivoval jeho učenie.
19. A keď sa zvečerilo, odišli z mesta.
20. Keď ráno išli popri figovníku, videli, že vyschol od koreňa.
21. Tu sa Peter rozpamätal a povedal mu: „Rabbi, pozri, figovník, ktorý si preklial, vyschol.“
22. Ježiš im na to povedal: „Majte vieru v Boha.“
23. Veru, hovorím vám: „Keď niekto povie tomuto vrchu: Zdvihni sa a hod' sa do mora, a vo svojom srdci nezapochybuje, ale uverí, že sa stane, čo povedal, stane sa mu to.
24. Preto vám hovorím: Verte, že všetko, o čo v modlitbe prosíte, ste už dostali, a budete to mať.
25. A keď vstanete modliť sa, odpustite, ak máte niečo proti niekomu, aby aj vám váš Otec, ktorý je na nebesiach, odpustil vaše hriechy.“
26. (Ale ak vy neodpustíte ľuďom, ani váš Otec neodpustí vaše hriechy.)
27. A znova prišli do Jeruzalema. Ako chodil po chráme, pristúpili k nemu veľkňazi, zákonníci a starší
28. a pýtali sa ho: „Akou mocou toto robíš? Alebo kto ti dal moc, aby si to robil?“
29. Ježiš im povedal: „Aj ja sa vás na niečo spýtam. Odpovedzte mi, potom vám poviem, akou mocou toto robím.
30. Jánov krst bol z neba, či od ľudí? Odpovedzte mi!“
31. Oni rozmýšľali a hovorili si: „Ak povieme: Z neba, povie: Prečo ste mu teda neuverili?
32. Ale ak povieme: Od ľudí,“ - to sa báli ľudu, lebo všetci pokladali Jána za ozajstného proroka.
33. Odpovedali teda Ježišovi: „Nevieme.“ A Ježiš im odvetil: „Ani ja vám nepoviem, akou mocou toto robím.“

Kapitola 12

1. Potom im začal hovoriť v podobenstvách: „Istý človek vysadil vinicu. Obohnal ju plotom, vykopal jamu a postavil vežu. Potom ju prenajal vinohradníkom a odcestoval.
2. V stanovenom čase poslal k vinohradníkom sluhu, aby od nich prevzal podiel úrody z vinice.
3. Ale oni ho chytili, zbili a prepustili späť naprázdno.
4. Znova k nim poslal iného sluhu. Tomu prebili hlavu a potupili ho.
5. Poslal ďalšieho, toho zabili. A ešte mnoho iných: niektorých zbili, iných pozabíjali.
6. Mal ešte jedného, milovaného syna. Napokon k nim poslal i jeho, lebo si povedal: K môjmu synovi budú mať úctu.
7. Ale vinohradníci si povedali: To je dedič. Podťe, zabime ho a dedičstvo bude naše!
8. Chytili ho, zabili a vyhodili z vinice.
9. Čo teda urobí pán vinice? Príde, vinohradníkov zahubí a vinicu dá iným.
10. Nečítali ste v Písme: Kameň, čo staviteľa zavrholi, stal sa kameňom uholným.
11. To sa stalo na pokyn Pána; vec v našich očiach obdivuhodná?“
12. A chceli ho zajať, len sa báli zástupu. Vybádali totiž, že to o nich povedal toto podobenstvo. Nechali ho teda a odišli.
13. Poslali k nemu niekoľko farizejov a herodiánov, aby ho podchytili v reči.
14. Tí prišli a povedali mu: „Učiteľ, vieme, že vždy vravíš pravdu a neberieš ohľad na nikoho, nehľadíš na osobu človeka, ale podľa pravdy učíš Božej ceste. Slobodno platiť cisárovi daň, či nie? Máme platiť, či nemáme?“
15. Ale on poznal ich prefíkanosť a povedal im: „Čo ma pokúšate?! Prineste mi denár, nech sa naň pozriem!“
16. A oni priniesli. Spýtal sa ich: „Čí je tento obraz a nápis?“ Oni mu odpovedali: „Cisárov.“
17. A Ježiš im povedal: „Čo je cisárovo, dávajte cisárovi, a čo je Božie, Bohu.“ I obdivovali ho.
18. Tu prišli k nemu saduceji, ktorí tvrdia, že niet zmŕtvychvstania, a pýtali sa ho:
19. „Učiteľ, Mojžiš nám napísal, že ak niekomu zomrie brat a zanechá manželku bez detí, brat si má vziať jeho manželku a splodiť svojmu bratovi potomka.
20. Bolo sedem bratov. Prvý sa oženil, ale umrel a nezanechal potomka.
21. Vzal si ju druhý, ale aj on umrel a nezanechal potomka. Takisto aj tretí.
22. A ani jeden zo siedmich nezanechal potomka. Napokon po všetkých zomrela aj žena.
23. Ktorému z nich bude manželkou pri vzkriesení, keď vstanú z mŕtvych? Ved' ju mali siedmi za manželku.“
24. Ježiš im povedal: „Nemýlite sa preto, že nepoznáte Písmo ani Božiu moc?
25. Lebo keď ľudia vstanú z mŕtvych, už sa ani neženia, ani nevydávajú, ale sú ako anjeli v nebi.
26. A pokiaľ ide o vzkriesenie mŕtvych, či ste nečítali v Mojžišovej knihe v stati o kríku, ako mu Boh povedal: Ja som Boh Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba?
27. A on nie je Bohom mŕtvych, ale živých. Veľmi sa mýlite.“
28. Tu k nemu pristúpil jeden zo zákonníkov, ktorý ich počúval, ako sa hádajú. A keď videl, že im dobre odpovedal, spýtal sa ho: „Ktoré prikázanie je prvé zo všetkých?“
29. Ježiš odpovedal: „Prvé je toto: Počuj, Izrael, Pán, náš Boh, je jediný Pán.
30. Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej mysle a z celej svojej sily!
31. Druhé je toto: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého! Iného, väčšieho prikázania, ako sú tieto, niet.“
32. Zákonník mu vravel: „Dobre, Učiteľ, správne si povedal: Jediný je a okrem neho iného niet;
33. a milovať ho z celého srdca, z celého rozumu a z celej sily a milovať blížneho ako seba samého je viac ako všetky zápalné a ostatné obety.“
34. Keď Ježiš videl, že odpovedal rozumne, povedal mu: „Nie si ďaleko od Božieho kráľovstva.“ A už sa ho nik neodvážil vypytať.
35. Keď Ježiš učil v chráme, povedal: „Ako môžu zákonníci hovoriť, že Mesiáš je Dávidov syn?

36. Veď sám Dávid hovorí vo Svätom Duchu: Pán povedal môjmu Pánovi: Sed' po mojej pravici, kým ti nepoložím tvojich nepriateľov pod nohy.
37. Sám Dávid ho nazýva Pánom; ako potom môže byť jeho synom?“ A veľký zástup ho počúval s radosťou.
38. Ako učil, hovoril: „Varujte sa zákonníkov, ktorí radi chodia v dlhých rúchach, túžia po pozdravoch na uliciach,
39. po prvých stoliciach v synagógach a popredných miestach na hostinách.
40. Vyjedajú domy vdov a naoko sa dlho modlia. Takých postihne prísnejší súd.“
41. Potom si sadol oproti chrámovej pokladnici a pozeral sa, ako ľud hádže peniaze do pokladnice. Viacerí boháči hádzali mnoho.
42. Prišla aj istá chudobná vdova a vhodila dve drobné mince, čo je kvadrans.
43. Zavolať svojich učeníkov a povedal im: „Veru, hovorím vám: Táto chudobná vdova vhodila viac ako všetci, čo hádzali do pokladnice.
44. Lebo všetci dávali zo svojho nadbytku, ale ona pri svojej chudobe dala všetko, čo mala, celé svoje živobytie.“

Kapitola 13

1. Keď vychádzal z chrámu, jeden z jeho učeníkov mu povedal: „Učiteľ, pozri, aké kamene a aké stavby!“
2. Ježiš mu vrazil: „Vidíš tieto veľké budovy? Nezostane tu kameň na kameni; všetko bude zborené.“
3. Keď potom sedel na Olivovej hore oproti chrámu a boli sami, pýtali sa ho Peter, Jakub, Ján a Ondrej:
4. „Povedz nám, kedy to bude a aké bude znamenie, keď sa toto všetko začne plniť.“
5. Ježiš im začal hovoriť: „Dajte si pozor, aby vás niekto nezviedol.“
6. Prídu mnohí v mojom mene a budú hovoriť: To som ja. A mnohých zvedú.
7. Keď budete počuť o vojnách a chýry o bojoch, nelakajte sa. To musí prísť, ale ešte nebude koniec.
8. Lebo povstane národ proti národu a kráľovstvo proti kráľovstvu. Miestami budú zemetrasenia, bude hlad. To bude začiatok útrap.
9. Vy sa však majte na pozore. Vydajú vás súdom, budú vás biť v synagógach a pre mňa budete stáť pred vladármi a kráľmi, aby ste im vydali svedectvo.
10. Ale najprv sa musí hlásať evanjelium všetkým národom.
11. Až vás povedú, aby vás vydali, nestarajte sa dopredu, čo budete hovoriť, ale hovorte, čo vám bude dané v tú hodinu. Veď to už nie vy budete hovoriť, ale Duch Svätý.
12. Brat vydá na smrť brata a otec dieťa. Deti povstanú proti rodičom a pripraví ich o život.
13. Všetci vás budú nenávidieť pre moje meno. Ale kto vytrvá do konca, bude spasený.
14. Keď uvidíte ohavnosť spustošenia tam, kde nemá byť - kto číta, nech pochopí -, vtedy tí, čo budú v Judei, nech utečú do hôr;
15. kto bude na streche, nech nezostupuje a nevchádza do domu vziať si niečo stadiaľ,
16. a kto bude na poli, nech sa nevracia nazad zobrať si oblek.
17. Beda ťarchavým ženám a tým, čo budú v tie dni pridávať!
18. Modlite sa, aby to neprišlo v zime,
19. lebo tie dni budú takým súžením, aké nebolo od počiatku, keď Boh stvoril svet, až doteraz a už ani nebude.
20. A keby Pán tie dni neskrátil, nezachránil by sa nik. Ale kvôli vyvoleným, ktorých si vyvolil, skrátil tie dni.
21. Keby vám vtedy niekto povedal: Hľa, tu je Mesiáš, hľa, tamto je, neverte.
22. Lebo vystúpia falošní mesiáši a falošní proroci a budú robiť znamenia a zázraky, aby zvedli, ak je to možné, aj vyvolených.
23. Vy sa však majte na pozore! Všetko som vám povedal vopred.
24. V tých dňoch, po onom súžení slnko sa zatmie, mesiac nevydá svoj jas,
25. hviezdy budú padať z neba a nebeské mocnosti sa budú chvieť.
26. Vtedy uvidia Syna človeka prichádzať na oblakoch s veľkou mocou a slávou.
27. On pošle anjelov a zhromaždí svojich vyvolených zo štyroch strán sveta, od kraja zeme až po kraj neba.
28. Od figovníka sa naučte podobenstvo. Keď jeho ratolesť mladne a vyháňa lístie, viete, že je blízko leto.
29. Tak aj vy, až uvidíte, že sa toto deje, vedzte, že je blízko, pred dvermi.
30. Veru, hovorím vám: Nepominie sa toto pokolenie, kým sa to všetko nestane.
31. Nebo a zem sa pominú, ale moje slová sa nepominú.
32. Ale o tom dni a o tej hodine nevie nik, ani anjeli v nebi, ani Syn, iba Otec.
33. Majte sa na pozore, bdejte, lebo neviete, kedy príde ten čas.
34. Je to tak, ako keď človek odcestuje: opustil svoj dom, svojim sluhom odovzdal moc, každému určil prácu a vrátnikovi prikázal bdieť.
35. Bdejte teda, lebo neviete, kedy príde pán domu: či večer, či o polnoci, či za spevu kohúta alebo ráno.
36. Aby vás nenašiel spať, keď príde nečakane!

37. A čo hovorím vám, hovorím všetkým: Bdejte!“

Kapitola 14

1. Bolo dva dni pred Velkou nocou a sviatkami Nekvasených chlebov. Velkňazi a zákonníci hľadali spôsob, ako ho podvodne chytiť a zabiť.
2. Ale hovorili: „Nie vo sviatok, aby sa ľud nevzbúril.“
3. Keď bol v Betánii v dome Šimona Malomocného a sedel pri stole, prišla žena s alabastrovou nádobou pravého vzácneho nardového oleja. Nádobu rozbila a olej mu vyliala na hlavu.
4. Niektorí sa hnevali a hovorili si: „Načo takto mrhať voňavý olej?!”
5. Ved' sa mohol tento olej predať za viac ako tristo denárov a tie rozdať chudobným.“ A osopovali sa na ňu.
6. Ale Ježiš povedal: „Nechajte ju! Prečo ju trápate? Urobila mi dobrý skutok.
7. Ved' chudobných máte vždy medzi sebou, a keď budete chcieť, môžete im robiť dobre. Ale mňa nemáte vždy.
8. Urobila, čo mohla. Vopred pomazala moje telo na pohreb.
9. Veru, hovorím vám: Kdekoľvek na svete sa bude ohlasovať evanjelium, bude sa na jej pamiatku hovoriť aj o tom, čo urobila.“
10. Judáš Iškariotský, jeden z Dvanástich, odišiel k veľkňazom, aby im ho zradil.
11. Tí sa potešili, keď to počuli, a sľúbili, že mu dajú peniaze. A on hľadal spôsob, ako ho príhodne vydať.
12. V prvý deň sviatkov Nekvasených chlebov, keď zabíjali veľkonočného baránka, povedali mu jeho učeníci: „Kde ti máme ísť pripraviť veľkonočnú večeru?“
13. Poslal dvoch zo svojich učeníkov a vrazil im: „Chodte do mesta. Tam stretnete človeka, ktorý bude niesť džbán vody. Chodte za ním
14. a pánovi domu, do ktorého vojde, povedzte: Učiteľ odkazuje: Kde je pre mňa miestnosť, v ktorej by som mohol jesť so svojimi učeníkmi veľkonočného baránka?
15. On vám ukáže veľkú hornú sieň, prestretú a pripravenú. Tam nám prichystajte.“
16. Učeníci odišli, a keď prišli do mesta, všetko našli tak, ako im povedal. A pripravili veľkonočného baránka.
17. Keď sa zvečerilo, prišiel s Dvanástimi.
18. A keď boli pri stole a jedli, Ježiš povedal: „Veru, hovorím vám: Jeden z vás ma zradí, ten, čo je so mnou.“
19. Zosmutneli a začali sa ho jeden po druhom vypytovať: „Azda ja?“
20. On im odpovedal: „Jeden z Dvanástich, čo so mnou namáča v mise.
21. Syn človeka síce ide, ako je o ňom napísané, ale beda človeku, ktorý zradza Syna človeka! Pre toho človeka by bolo lepšie, keby sa nebol narodil.“
22. Keď jedli, vzal chlieb a dobrorečil, lámal ho a dával im, hovoriac: „Vezmite, toto je moje telo!“
23. Potom vzal kalich, vzdával vďaky, dal im ho a všetci z neho pili.
24. A povedal im: „Toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých.
25. Veru, hovorím vám: Už nebudem piť z plodu viniča až do dňa, keď ho budem piť nový v Božom kráľovstve.“
26. Potom zaspievali chválospev a vyšli na Olivovú horu.
27. Vtedy im Ježiš povedal: „Všetci odpadnete, lebo je napísané: Udriem pastiera a ovce sa rozprchnu.
28. Ale keď vstanem z mŕtvych, predídem vás do Galiley.“
29. Peter mu povedal: „Aj keby všetci odpadli, ja nie.“
30. Ježiš mu odvetil: „Veru, hovorím ti: Ty ma dnes, tejto noci, skôr, ako dva razy kohút zaspieva, tri razy zaprieš.“
31. Ale on ešte horlivejšie vyhlasoval: „Aj keby som mal umrieť s tebou, nezapriem ťa.“ Podobne hovorili aj ostatní.
32. Prišli na pozemok, ktorý sa volá Getsemani, a povedal svojim učeníkom: „Sadnite si tu, kým sa pomodlím.“

33. Vzal so sebou Petra, Jakuba a Jána. I doľahla naňho hrôza a úzkosť.
34. Vtedy im povedal: „Moja duša je smutná až na smrť. Ostaňte tu a bdejte!“
35. Trocha poodišiel, padol na zem a modlil sa, aby ho, ak je možné, minula táto hodina.
36. Hovoril: „Abba, Otče! Tebe je všetko možné. Vezmi odo mňa tento kalich. No nie čo ja chcem, ale čo ty.“
37. Keď sa vrátil, našiel ich spať. I povedal Petrovi: „Šimon, spíš? Ani hodinu si nemohol bdieť?“
38. Bdejte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia. Duch je síce ochotný, ale telo slabé.“
39. Znova odišiel a modlil sa tými istými slovami.
40. A keď sa vrátil, zasa ich našiel spať: oči sa im zatvárali od únavy a nevedeli, čo mu povedať.
41. Keď prišiel tretí raz, povedal im: „Ešte spíte a odpočívate? Dosť už. Prišla hodina: hľa, Syna človeka už vydávajú do rúk hriešnikov.“
42. Vstaňte, podme! Pozrite, môj zradca je blízko.“
43. A kým ešte hovoril, prišiel zrazu Judáš, jeden z Dvanástich, a s ním zástup s mečmi a kyjmi, ktorý poslali veľkňazi, zákonníci a starší.
44. Jeho zradca im dal znamenie: „Koho pobožkám, to je on. Chyťte ho a obozretne odvedte!“
45. Keď prišiel, hneď pristúpil k nemu a povedal: „Rabbi.“ A pobožkal ho.
46. Oni položili naň ruky a zajali ho.
47. Tu jeden z okolostojacich vytasil meč, zasiahol ním veľkňazovho sluhu a odťal mu ucho.
48. Ježiš im povedal: „Vyšli ste s mečmi a kyjmi ako na zločinca, aby ste ma zajali.“
49. Deň čo deň som učil u vás v chráme, a nezajali ste ma. Ale musí sa splniť Písmo.“
50. Vtedy ho všetci opustili a rozutekali sa.
51. No akýsi mladík išiel za ním, odetý plachtou na holom tele; a chytili ho.
52. Ale on pustil plachtu a utiekol nahý.
53. Ježiša priviedli k veľkňazovi, kde sa zhromaždili všetci veľkňazi, starší a zákonníci.
54. Peter šiel zďaleka za ním až dnu do veľkňazovho dvora. Sadol si k sluhom a zohrieval sa pri ohni.
55. Veľkňazi a celá veľrada zháňali svedectvo proti Ježišovi, aby ho mohli odsúdiť na smrť. Ale nenašli.
56. Mnohí proti nemu krivo svedčili, a ich svedectvá sa nezhodovali.
57. Tu niektorí vstali a krivo proti nemu svedčili:
58. „My sme ho počuli hovoriť: Ja zborím tento chrám zhotovený rukou a za tri dni postavím iný, nie rukou zhotovený.“
59. Ale ani tak sa ich svedectvo nezhodovalo.
60. Tu vstal veľkňaz, postavil sa do stredu a opýtal sa Ježiša: „Nič neodpovieš na to, čo títo svedčia proti tebe?“
61. Ale on mlčal a nič neodpovedal. Veľkňaz sa ho znova pýtal: „Si ty Mesiáš, syn Požehnaného?“
62. Ježiš odvetil: „Áno, som. A uvidíte Syna človeka sedieť po pravici Moci a prichádzať s nebeskými oblakmi.“
63. Vtedy si veľkňaz roztrhol rúcho a povedal: „Načo ešte potrebujeme svedkov?“
64. Počuli ste rúhanie. Čo na to poviete?“ A oni všetci vyniesli nad ním súd, že je hoden smrti.
65. Niektorí začali naňho plúť, zakrývali mu tvár, bili ho päťami a hovorili mu: „Prorokuj!“ Aj sluhovia ho bili po tvári.
66. Keď bol Peter dolu na nádvorí, prišla jedna z veľkňazových slúžok.
67. Len čo zbadala Petra, ako sa zohrieva, pozrela sa naňho a povedala: „Aj ty si bol s tým Nazaretčanom, Ježišom.“
68. Ale on zaprel: „Ani neviem, ani nerozumiem, čo hovoríš.“ Vyšiel von pred nádvorie a zaspieval kohút.
69. Keď ho tam videla slúžka, znova začala vravieť okolostojacim: „Tento je z nich.“
70. Ale on opäť zapieral. O chvíľku tí, čo tam stáli, znova hovorili Petrovi: „Veru si z nich, veď si aj Galilejčan.“
71. On sa však začal zaklínať a prisahať: „Nepoznám toho človeka, o ktorom hovoríte.“
72. Vtom kohút zaspieval druhý raz. Vtedy sa Peter rozpamätal na slovo, ktoré mu bol povedal Ježiš:

„Skôr ako dva razy kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš.“ I rozplakal sa.

1. Hneď zrána mali poradu veľkňazi so staršími a zákonníkmi, teda celá veľrada. Ježiša spúтали, odviekli a odovzdali Pilátovi.
2. Pilát sa ho spýtal: „Si židovský kráľ?“ On mu odpovedal: „Sám to hovoríš.“
3. Veľkňazi naň mnoho žalovali
4. a Pilát sa ho znova spýtal: „Nič neodpovieš? Pozri, čo všetko žalujú na teba!“
5. Ale Ježiš už nič nepovedal, takže sa Pilát čudoval.
6. Na sviatky im prepúšťal jedného väzňa, ktorého si žiadali.
7. S povstalcami, čo sa pri vzbure dopustili vraždy, bol uväznený muž, ktorý sa volal Barabáš.
8. Zástup vystúpil hore a žiadal si to, čo im robieval.
9. Pilát im povedal: „Chcete, aby som vám prepustil židovského kráľa?“
10. Lebo vedel, že ho veľkňazi vydali zo závidia.
11. Ale veľkňazi podnietili zástup, aby im radšej prepustil Barabáša.
12. Pilát sa ich znova opýtal: „Čo mám teda podľa vás urobiť so židovským kráľom?“
13. Oni opäť skríkli: „Ukrižuj ho!“
14. Pilát im vravel: „A čo zlé urobil?“ Ale oni tým väčšmi kričali: „Ukrižuj ho!“
15. A Pilát, aby urobil ľudu po vôli, prepustil im Barabáša. Ježiša však dal zbičovať a vydal ho, aby ho ukrižovali.
16. Vojaci ho odviekli dnu do nádvorja, čiže do vládnej budovy, a zvolali celú kohortu.
17. Odeli ho do purpurového pláštá, z trnia uplietli korunu a založili mu ju
18. a začali ho pozdravovať: „Buď pozdravený, židovský kráľ!“
19. Bili ho trstinou po hlave, pľuli naňho, kľakali pred ním a klaňali sa mu.
20. Keď sa mu naposmievali, vyzliekli ho z purpuru a obliekli mu jeho šaty. Potom ho vyviekli, aby ho ukrižovali.
21. Tu prinútili istého Šimona z Cyrény, Alexandrovho a Rúfovho otca, ktorý sa tade vracal z poľa, aby mu niesol kríž.
22. Tak ho priviekli na miesto Golgota, čo v preklade znamená Lebka.
23. Dávali mu víno zmiešané s myrhou, ale on ho neprijal.
24. Potom ho ukrižovali a rozdelili si jeho šaty - hodili o ne lós, kto si má čo vziať.
25. Keď ho ukrižovali, bolo deväť hodín.
26. Jeho vinu označili nápisom: „Židovský kráľ.“
27. Vedno s ním ukrižovali aj dvoch zločincov: jedného napravo od neho, druhého naľavo.
28. (A splnilo sa Písmo, ktoré hovorí: Započítali ho medzi zločincov.)
29. A tí, čo šli okolo, rúhali sa mu; potriasali hlavami a vraveli: „Aha, ten, čo zborí chrám a za tri dni ho postaví.“
30. Zachráň sám seba, zostúp z kríža!“
31. Podobne sa mu posmievali aj veľkňazi a so zákonníkmi si hovorili: „Iných zachraňoval, sám seba nemôže zachrániť.“
32. Kristus, kráľ Izraela! Nech teraz zostúpi z kríža, aby sme videli a uverili.“ Ešte aj tí ho hanobili, čo boli s ním ukrižovaní.
33. Keď bolo dvanásť hodín, nastala tma po celej zemi až do tretej hodiny popoludní.
34. O tretej hodine zvolal Ježiš mocným hlasom: „Heloi, heloi, lema sabakthani?“, čo v preklade znamená: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“
35. Keď to počuli, niektorí z okolostojacich vraveli: „Pozrite, volá Eliáša.“
36. Ktosi odbehol, naplnil špongiu octom, nastokol ju na trstinu, dával mu piť a hovoril: „Počkajte, uvidíme, či ho Eliáš príde sňať.“
37. Ale Ježiš zvolal mocným hlasom a vydýchol.
38. Chrátová opona sa roztrhla vo dvoje odvrchu až dospodku.
39. Keď stotník, čo stál naproti nemu, videl, ako vykrikoval a skončil, povedal: „Tento človek bol naozaj Boží Syn.“

40. Zoblďaleč sa pozerali aj ženy. Medzi nimi Mária Magdaléna, Mária, matka Jakuba Mladšieho a Jozesa, i Salome,
41. ktoré ho sprevádzali a posluhovali mu, keď bol v Galilei. A mnohé iné, čo s ním prišli do Jeruzalema.
42. Keď sa už zvečerilo, pretože bol Prípravný deň, čiže deň pred sobotou,
43. prišiel Jozef z Arimatey, významný člen rady, ktorý tiež očakával Božie kráľovstvo, smelo vošiel k Pilátovi a poprosil o Ježišovo telo.
44. Pilát sa zadivil, že už zomrel. Zavolať si stotníka a opýtal sa ho, či je už mŕtvy.
45. Keď mu to stotník potvrdil, daroval telo Jozefovi.
46. On kúpil plátno, a keď ho sňal, zavinul ho do plátna a uložil do hrobu vytesaného do skaly. A ku vchodu do hrobu privalil kameň.
47. Mária Magdaléna a Mária Jozesova sa pozerali, kde ho uložili.

Kapitola 16

1. Keď sa pominula sobota, Mária Magdaléna a Mária Jakubova i Salome nakúpili voňavé oleje a išli ho pomazať.
2. V prvý deň týždňa, skoro ráno, po východe slnka, prišli k hrobu
3. a hovorili si: „Kto nám odvalí kameň od vchodu do hrobu?“
4. Ale keď sa pozreli, videli, že kameň je odvalený; bol totiž veľmi veľký.
5. Keď vošli do hrobu, na pravej strane videli sedieť mladíka oblečeného do bieleho rúcha a strípili.
6. On sa im prihovril: „Neľakajte sa! Hľadáte Ježiša Nazaretského, ktorý bol ukrižovaný. Vstal z mŕtvych. Niet ho tu. Hľa, miesto, kde ho uložili.
7. Ale choďte a povedzte jeho učeníkom a Petrovi: Ide pred vami do Galiley. Tam ho uvidíte, ako vám povedal.“
8. Vyšli a utekali od hrobu, lebo sa ich zmocnila hrôza a strach. A nepovedali nikomu nič, lebo sa báli.
9. Keď ráno v prvý deň týždňa vstal z mŕtvych, zjavil sa najprv Márii Magdaléne, z ktorej kedysi vyhnal sedem zlých duchov.
10. Ona išla a zvestovala to tým, čo s ním bývali a teraz boli smutní a plakali.
11. Ale oni, keď počuli, že žije a že ho videla, neverili.
12. Potom sa v inej podobe zjavil dvom z nich na ceste, keď išli na vidiek.
13. Aj oni to išli zvestovať ostatným, ale ani im neuverili.
14. Napokon sa zjavil samým Jedenástim, keď sedeli pri stole, a vyčítal im neveru a tvrdosť srdca, že neuverili tým, čo ho videli vzkrieseného.
15. A povedal im: „Choďte do celého sveta a hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu.
16. Kto uverí a dá sa pokrstiť, bude spasený; ale kto neuverí, bude odsúdený.
17. A tých, čo uveria, budú sprevádzať tieto znamenia: v mojom mene budú vyháňať zlých duchov, budú hovoriť novými jazykmi,
18. hady budú brať do rúk, a ak niečo smrtonosné vypijú, neuškodí im; na chorých budú vkladať ruky a tí ozdravejú.“
19. Keď im to Pán Ježiš povedal, vzatý bol do neba a zasadol po pravici Boha.
20. Oni sa rozišli a všade kázali. Pán im pomáhal a ich slová potvrdzoval znameniami, ktoré ich sprevádzali.

Lukáš

Kapitola 1

1. Už mnohí sa pokúsili zaradom vyrozprávať udalosti, ktoré sa u nás stali,
2. ako nám ich odovzdali tí, čo ich od začiatku sami videli a boli služobníkmi slova.
3. Preto som sa aj ja rozhodol, že ti to, vznešený Teofil, po dôkladnom preskúmaní všetkého od počiatku verne rad-radom opíšem,
4. aby si poznal spoľahlivosť učenia, do ktorého ťa zasvätili.
5. Za čias judejského kráľa Herodesa žil istý kňaz menom Zachariáš z Abiášovej kňazskej triedy. Jeho manželka pochádzala z Áronových dcér a volala sa Alžbeta.
6. Obaja boli spravodliví pred Bohom a bezúhonne zachovávali všetky Pánove prikázania a ustanovenia.
7. Nemali však deti, lebo Alžbeta bola neplodná a obaja boli v pokročilom veku.
8. Keď raz prišiel rad na jeho triedu a on konal kňazskú službu pred Bohom,
9. podľa zvyku kňazského úradu lósom mu pripadlo vojsť do Pánovho chrámu a priniesť kadidlovú obeť.
10. V čase kadidlovej obety sa vonku modlilo množstvo ľudu.
11. Tu sa mu zjavil Pánov anjel; stál na pravej strane kadidlového oltára.
12. Keď ho Zachariáš zbadal, zľakol sa a zmocňovala sa ho hrôza.
13. Ale anjel mu povedal: „Neboj sa, Zachariáš, lebo je vyslyšaná tvoja modlitba. Tvoja manželka Alžbeta ti porodí syna a dáš mu meno Ján.
14. Budeš sa radovať a plesať a jeho narodenie poteší mnohých.
15. Lebo on bude veľký pred Pánom. Víno a opojný nápoj piť nebude a už v matkinom lone ho naplní Duch Svätý.
16. Mnohých synov Izraela obráti k Pánovi, ich Bohu.
17. Sám pôjde pred ním s Eliášovým duchom a mocou, aby obrátil srdcia otcov k synom a neveriacich k múdrosti spravodlivých a pripravil Pánovi dokonalý ľud.“
18. Zachariáš povedal anjelovi: „Podľa čoho to poznám? Veď ja som starec a moja manželka je v pokročilom veku.“
19. Anjel mu odpovedal: „Ja som Gabriel. Stojím pred Bohom a som poslaný hovoriť s tebou a oznámiť ti túto radostnú zvesť.
20. Ale onemieš a nebudeš môcť hovoriť až do dňa, keď sa toto stane, lebo si neuveril mojim slovám, ktoré sa splnia v svojom čase.“
21. Ľud čakal na Zachariáša a divil sa, že sa tak dlho zdržuje v chráme.
22. Ale keď vyšiel, nemohol k nim prehovoriť; a oni pochopili, že mal v chráme videnie. Dával im znaky a zostal nemý.
23. Len čo sa skončili dni jeho služby, vrátil sa domov.
24. Po tých dňoch jeho manželka Alžbeta počala, ale skrývala sa päť mesiacov a hovorila:
25. „Toto mi urobil Pán v čase, keď zhladal na mňa, aby ma zbavil hanby pred ľuďmi.“
26. V šiestom mesiaci poslal Boh anjela Gabriela do galilejského mesta, ktoré sa volá Nazaret,
27. k panne zasnúbenej mužovi z rodu Dávidovho, menom Jozefovi. A meno panny bolo Mária.
28. Anjel prišiel k nej a povedal: „Zdravas', milosti plná, Pán s tebou.“
29. Ona sa nad jeho slovami zarazila a rozmýšľala, čo znamená takýto pozdrav.
30. Anjel jej povedal: „Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha.
31. Počneš a porodíš syna a dáš mu meno Ježiš.
32. On bude veľký a bude sa volať Synom Najvyššieho. Pán Boh mu dá trón jeho otca Dávida,
33. naveky bude kralovať nad Jakubovým rodom a jeho kráľovstvu nebude konca.“
34. Mária povedala anjelovi: „Ako sa to stane, veď ja muža nepoznám?“
35. Anjel jej odpovedal: „Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatieni. A preto aj dieťa bude sa volať svätým, bude to Boží Syn.
36. Aj Alžbeta, tvoja príbuzná, počala syna v starobe. Už je v šiestom mesiaci. A hovorili o nej, že je neplodná!

37. Lebo Bohu nič nie je nemožné.“
38. Mária povedala: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.“ Anjel potom od nej odišiel.
39. V tých dňoch sa Mária vydala na cestu a ponáhľala sa do istého judejského mesta v hornatom kraji.
40. Vošla do Zachariášovho domu a pozdravila Alžbetu.
41. Len čo Alžbeta začula Máriin pozdrav, dieťa v jej lone sa zachvelo a Alžbetu naplnil Duch Svätý.
42. Vtedy zvolala veľkým hlasom: „Požehnaná si medzi ženami a požehnaný je plod tvojho života.
43. Čím som si zaslúžila, že matka môjho Pána prichádza ku mne?
44. Lebo len čo zaznel tvoj pozdrav v mojich ušiach, radosťou sa zachvelo dieťa v mojom lone.
45. A blahoslavená je tá, ktorá uverila, že sa splní, čo jej povedal Pán.“
46. Mária hovorila: „Velebí moja duša Pána
47. a môj duch jasá v Bohu, mojom Spasiteľovi,
48. lebo zhlíadal na poníženosť svojej služobnice. Hľa, od tejto chvíle blahoslaviť ma budú všetky pokolenia,
49. lebo veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný, a sväté je jeho meno
50. a jeho milosrdenstvo z pokolenia na pokolenie s tými, čo sa ho boja.
51. Ukázal silu svojho ramena, rozptýlil tých, čo v srdci pyšne zmýšľajú.
52. Mocnárov zosadil z trónov a povýšil ponížených.
53. Hladných nakrmil dobrotami a bohatých prepustil naprázdno.
54. Ujal sa Izraela, svojho služobníka, lebo pamätá na svoje milosrdenstvo,
55. ako sľúbil našim otcom, Abrahámovi a jeho potomstvu naveky.“
56. Mária zostala pri nej asi tri mesiace a potom sa vrátila domov.
57. Alžbete nadišiel čas pôrodu a porodila syna.
58. Keď jej susedia a príbuzní počuli, že jej Pán prejavil svoje veľké milosrdenstvo, radovali sa s ňou.
59. Na ôsmy deň prišli chlapca obrezať a chceli mu dať meno Zachariáš po jeho otcovi.
60. Ale jeho matka povedala: „Nie, bude sa volať Ján.“
61. Povedali jej: „Veď v tvojom príbuzenstve sa nik takto nevolá.“
62. Dali znak otcovi, ako ho chce nazvať on.
63. Vypýtal si tabuľku a napísal: „Ján sa bude volať.“ A všetci sa divili.
64. Vtom sa mu rozviazali ústa a jazyk i prehovoril a velebil Boha.
65. Všetkých ich susedov zmocnil sa strach a všade po judejských horách sa hovorilo o týchto udalostiach.
66. A všetci, čo to počuli, vstúpili si to do srdca a vraveli: „Čím len bude tento chlapec?“ A vskutku Pánova ruka bola s ním.
67. Jeho otca Zachariáša naplnil Duch Svätý a takto prorokoval:
68. „Nech je zvelebený Pán, Boh Izraela, lebo navštívil a vykúpil svoj ľud
69. a vzbudil nám mocného Spasiteľa z rodu Dávida, svojho služobníka,
70. ako odpradáva hovoril ústami svojich svätých prorokov,
71. že nás oslobodí od našich nepriateľov a z rúk všetkých, čo nás nenávidia.
72. Preukázal milosrdenstvo našim otcom a pamätá na svoju svätú zmluvu,
73. na prísahu, ktorou sa zaviazal nášmu otcovi Abrahámovi, že nás vyslobodí z rúk nepriateľov,
74. aby sme mu bez strachu slúžili
75. vo svätosti a spravodlivosti pred jeho tvárou po všetky dni nášho života.
76. A ty, chlapček, budeš sa volať prorokom Najvyššieho: pôjdeš pred tvárou Pána, pripravíš mu cestu
77. a poučíš jeho ľud o spáse,
78. že mu náš Boh z hĺbky svojho milosrdenstva odpustí hriechy. Tak nás Vychádzajúci z výsosti navštívi
79. a zažiarí tým, čo sedia vo tme a v tône smrti, a naše kroky upriami na cestu pokoja.“
80. Chlapec rástol a mocnel na duchu a žil na púšti až do dňa, keď vystúpil pred Izrael.

Kapitola 2

1. V tých dňoch vyšiel rozkaz od cisára Augusta vykonať súpis ľudu po celom svete.
2. Tento prvý súpis sa konal, keď Sýriu spravoval Kvirínus.
3. A všetci šli dať sa zapísať, každý do svojho mesta.
4. Vybral sa aj Jozef z galilejského mesta Nazaret do Judey, do Dávidovho mesta, ktoré sa volá Betlehem lebo pochádzal z Dávidovho domu a rodu,
5. aby sa dal zapísať s Máriou, svojou manželkou, ktorá bola v po žehnanom stave.
6. Kým tam boli, nadišiel jej čas pôrodu.
7. I porodila svojho prvorodeného syna, zavinula ho do plienok a uložila do jasiel, lebo pre nich nebolo miesta v hostinci.
8. V tom istom kraji boli pastieri, ktorí v noci bdeli a strážili svoje stádo.
9. Tu zastal pri nich Pánov anjel a ožiarila ich Pánova sláva. Zmocnil sa ich veľký strach,
10. ale anjel im povedal: „Nebojte sa! Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom:
11. Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán.
12. A toto vám bude znamením: Nájdete dieťaťko zavinuté do plienok a uložené v jasiach.“
13. A hneď sa k anjelovi pripojilo množstvo nebeských zástupov, zvelebovali Boha a hovorili:
14. „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“
15. Keď anjeli odišli od nich do neba, pastieri si povedali: „Podme teda do Betlehema a pozrime, čo sa to stalo, ako nám oznámil Pán.“
16. Poponáhľali sa a našli Máriu a Jozefa i dieťa uložené v jasiach.
17. Keď ich videli, vyrozprávali, čo im bolo povedané o tomto dieťati.
18. A všetci, ktorí to počúvali, divili sa nad tým, čo im pastieri rozprávali.
19. Ale Mária zachovávala všetky tieto slová vo svojom srdci a premýšľala o nich.
20. Pastieri sa potom vrátili a oslavovali a chválili Boha za všetko, čo počuli a videli, ako im bolo povedané.
21. Po ôsmich dňoch, keď ho bolo treba obrezať, dali mu meno Ježiš, ktorým ho anjel nazval skôr, ako sa počal v živote matky.
22. Keď uplynuli podľa Mojžišovho zákona dni ich očisťovania, priniesli ho do Jeruzalema, aby ho predstavili Pánovi,
23. ako je napísané v Pánovom zákone: „Všetko mužského rodu, čo otvára lono matky, bude zasvätené Pánovi,“
24. a aby obetovali, ako káže Pánov zákon, pár hrdličiek alebo dva holúbky.
25. V Jeruzaleme žil vtedy muž menom Simeon, človek spravodlivý a nábožný, ktorý očakával potechu Izraela, a Duch Svätý bol na ňom.
26. Jemu Duch Svätý vyjavil, že neumrie, kým neuvidí Pánovho Mesiáša.
27. Z vnuknutia Ducha prišiel do chrámu. A keď rodičia prinášali dieťa Ježiša, aby splnili, čo o ňom predpisoval zákon,
28. vzal ho aj on do svojho náručia a velebil Boha slovami:
29. „Teraz prepustíš, Pane, svojho služobníka v pokoji podľa svojho slova,
30. lebo moje oči uvideli tvoju spásu,
31. ktorú si pripravil pred tvárou všetkých národov:
32. svetlo na osvietenie pohanov a slávu Izraela, tvojho ľudu.“
33. Jeho otec a matka divili sa tomu, čo sa o ňom hovorilo.
34. Simeon ich požehnal a Márii, jeho matke, povedal: „On je ustanovený na pád a na povstanie pre mnohých v Izraeli a na znamenie, ktorému budú odporovať,
35. - a tvoju vlastnú dušu prenikne meč -, aby vyšlo najavo zmýšľanie mnohých srdc.“
36. Žila vtedy aj prorokyňa Anna, Fanuelova dcéra, z Aserovho kmeňa. Bola už vo vysokom veku. Od svojho panenstva žila so svojím mužom sedem rokov,
37. potom ako vdova do osemdesiateho štvrtého roku. Z chrámu neodchádzala, vo dne v noci slúžila Bohu pôstom a modlitbami.

38. Práve v tú chvíľu prišla aj ona, velebila Boha a hovorila o ňom všetkým, čo očakávali vykúpenie Jeruzalema.
39. A keď vykonali všetko podľa Pánovho zákona, vrátili sa do Galiley, do svojho mesta Nazareta.
40. Chlapec rástol a mocnel, plný múdrosti, a Božia milosť bola na ňom.
41. Jeho rodičia chodievali každý rok do Jeruzalema na veľkonočné sviatky.
42. Keď mal dvanásť rokov, tiež išli, ako bývalo na sviatky zvykom.
43. A keď sa dni slávností skončili a oni sa vracali domov, zostal chlapec Ježiš v Jeruzaleme, čo jeho rodičia nezbadali.
44. Nazdávali sa, že je v sprievode. Prešli deň cesty a hľadali ho medzi príbuznými a známymi.
45. No nenašli. Vrátili sa teda do Jeruzalema a tam ho hľadali.
46. Po troch dňoch ho našli v chráme. Sedel medzi učiteľmi, počúval ich a kládol im otázky.
47. Všetci, čo ho počuli, žasli nad jeho rozumnosťou a odpoveďami.
48. Keď ho zazreli, strípili od údivu a Matka mu povedala: „Syn môj, čo si nám to urobil? Pozri, tvoj otec i ja sme ťa s bolesťou hľadali!“
49. On im odpovedal: „Prečo ste ma hľadali? Nevedeli ste, že mám byť tam, kde ide o môjho Otca?“
50. Ale oni nepochopili slovo, ktoré im hovoril.
51. Potom sa s nimi vrátil do Nazareta a bol im poslušný. A jeho matka zachovávala všetky slová vo svojom srdci.
52. A Ježiš sa vzrástol v múdrosti, veku a v obľube u Boha i u ľudí.

Kapitola 3

1. V pätnástom roku vlády cisára Tibéria, keď Poncius Pilát spravoval Judeu a Herodes bol tetrarchom v Galilei, jeho brat Filip tetrarchom v Itúrei a trachonitídskom kraji a Lyzaniáš tetrarchom v Abilíne,
2. za veľkňazov Annáša a Kajfáša zaznel na púšti Boží hlas nad Jánom, synom Zachariáša.
3. Chodil po celom okolí Jordána a hlásal krst pokánia na odpustenie hriechov,
4. ako je napísané v knihe rečí proroka Izaiáša: „Hlas volajúceho na púšti: Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky!
5. Každá dolina sa vyplní a každý vrch a kopec zníži. Čo je krivé, bude priame, a čo je hrbolaté, bude cestou hladkou.
6. A každé telo uvidí Božiu spásu.“
7. Ale zástupom, čo prichádzali k nemu, aby sa mu dali pokrstiť, hovoril: „Hadie plemeno, kto vám ukázal, ako uniknúť nastávajúcemu hnevu!?
8. Prinášajte teda ovocie hodno pokánia a nepokúšajte sa nahovárať si: Naším otcom je Abrahám! - lebo vravím vám: Boh môže Abrahámovi vzbudiť deti aj z týchto kameňov.
9. Sekera je už priložená na korene stromov. A každý strom, ktorý neprináša dobré ovocie vytnú a hodia do ohňa.“
10. Zástupy sa ho pýtali: „Čo teda máme robiť?“
11. On im odpovedal: „Kto má dvoje šiat, nech dá tomu, čo nemá nijaké, a kto má jedlo, nech urobí podobne!“
12. Aj mýtnici prišli, aby sa dali pokrstiť, a hovorili mu: „Učiteľ, čo máme robiť?“
13. On im povedal: „Nevymáhajte viac, ako vám určili!“
14. Pýtali sa ho aj vojaci: „A čo máme robiť my?“ Vravel im: „Nikoho netrápajte, nikomu nekrivdite a budte spokojní so svojím žoldom!“
15. Ľud žil v očakávaní a všetci si o Jánovi v duchu mysleli, že azda on je Mesiáš.
16. Ale Ján dal odpoveď všetkým: „Ja vás krstím vodou. No prichádza mocnejší, ako som ja. Ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi. On vás bude krstiť Duchom Svätým a ohňom.
17. V ruke má vejačku, aby si vyčistil humno a pšenicu zhromaždil do svojej sýpky, ale plevy spáli v neuhasiteľnom ohni.“
18. A ešte všelijako ináč napomínal ľud a hlásal mu evanjelium.
19. Ale keď karhal tetrarchu Herodesa pre Herodiadu, manželku jeho brata, a za všetko zlé, čo porobil,
20. Herodes dovŕšil všetko tým, že Jána zatvoril do väzenia.
21. Keď sa všetok ľud dával krstiť a keď bol pokrstený aj Ježiš a modlil sa, otvorilo sa nebo,
22. zostúpil na neho Duch Svätý v telesnej podobe ako holubica a z neba zaznel hlas: „Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zalúbenie.“
23. Keď Ježiš začal účinkovať, mal asi tridsať rokov. A mysleli si, že je synom Jozefa, ktorý bol synom Heliho,
24. on Matata, on Léviho, on Melchiho, on Janneho, on Jozefa,
25. on Matatiáša, on Amosa, on Nahuma, on Esliho, on Naggeho,
26. on Maatu, on Matatiáša, on Semeja, on Jozecha, on Júdu,
27. on Joannu, on Rézu, on Zorobábela, on Salatiela, on Nériho,
28. on Melchiho, on Addiho, on Kozama, on Elmadama, on Era,
29. on Jezusa, on Eliezera, on Jorima, on Matata, on Léviho,
30. on Simeona, on Júdu, on Jozefa, on Jonama, on Eliakima,
31. on Meleu, on Mennu, on Matatana, on Nátana, on Dávida,
32. on Jesseho, on Obeda, on Bóza, on Salu, on Násona,
33. on Aminadaba, on Admina, on Arniho, on Ezroma, on Faresa, on Júdu,
34. on Jakuba, on Izáka, on Abraháma, on Táreho, on Nachora,
35. on Serucha, on Ragaua, on Fáleka, on Ebera, on Salu,

36. on Kainana, on Arfaxada, on Sema, on Noema, on Lamecha,
37. on Matuzalema, on Henocha, on Jareda, on Maleleela, on Kainana,
38. on Enosa, on Seta, on synom Adama, ktorý bol od Boha.

Kapitola 4

1. Ježiš sa vrátil od Jordánu plný Ducha Svätého. Duch ho vodil štyridsať dní po púšti
2. a diabol ho pokúšal. V tých dňoch nič nejedol. A keď sa skončili, vyhladol.
3. Tu mu diabol povedal: „Ak si Boží Syn, povedz tomuto kameňu, aby sa stal chlebom.“
4. Ježiš mu odvetil: „Napísané je: Nielen z chleba žije človek.“
5. Potom ho diabol vyzdvihol, v jedinom okamihu mu ukázal všetky kráľovstvá sveta
6. a vravel mu: „Dám ti všetku ich moc a slávu, lebo som ju dostal a dám ju komu chcem.
7. Ak sa mi teda budeš klaňať, všetka bude tvoja.“
8. Ježiš mu povedal: „Je napísané: Pánovi, svojmu Bohu, sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť.“
9. Potom ho zaviedol do Jeruzalema, postavil ho na vrchol chrámu a povedal mu: „Ak si Boží Syn, vrhni sa stadeto dolu,
10. veď je napísané: Svojim anjelom dá príkaz o tebe, aby ťa chránili,
11. a vezmú ťa na ruky, aby si si neuderil nohu o kameň.“
12. Ježiš mu odvetil: „Je povedané: Nebudeš pokúšať Pána, svojho Boha.“
13. Keď diabol skončil všetko pokúšanie, na čas od neho odišiel.
14. Ježiš sa v sile Ducha vrátil do Galiley a chýr o ňom sa rozniesol po celom kraji.
15. Učil v ich synagógach a všetci ho oslavovali.
16. Prišiel aj do Nazareta, kde vyrástol. Podľa svojho zvyku vošiel v sobotu do synagógy a vstal, aby čítal.
17. Podali mu knihu proroka Izaiáša. Keď knihu rozvinul, našiel miesto, kde bolo napísané:
18. „Duch Pána je nado mnou, lebo ma pomazal, aby som hlásal evanjelium chudobným. Poslal ma oznámiť zajatým, že budú prepustení, a slepým, že budú vidieť; utláčaných prepustiť na slobodu
19. a ohlásiť Pánov milostivý rok.“
20. Potom knihu zvinul, vrátil ju sluhovi a sadol si. Oči všetkých v synagóge sa upreli na neho.
21. A on im začal hovoriť: „Dnes sa splnilo toto Písmo, ktoré ste práve počuli.“
22. Všetci mu prisviedčali a divili sa milým slovám, čo vychádzali z jeho úst, a hovorili: „Vari to nie je Jozefov syn?“
23. On im vravel: „Akiste mi pripomeniete príslovie: Lekár, lieč sám seba! Počuli sme, čo všetko sa stalo v Kafarnaume; urob to aj tu, vo svojej vlasti.“
24. A dodal: „Veru, hovorím vám: Ani jeden prorok nie je vzácny vo svojej vlasti.
25. Ale vravím vám pravdu: Mnoho vdov bolo v Izraeli za dní Eliáša, keď sa zavrelo nebo na tri roky a šesť mesiacov a nastal veľký hlad po celej krajine.
26. A ani k jednej z nich nebol poslaný Eliáš, iba k onej vdove do Sarepty v Sidone.
27. A mnoho malomocných bolo v Izraeli za proroka Elizea, a ani jeden z nich nebol očistený, iba Sýrčan Námán.“
28. Keď to počuli, všetkých v synagóge zachvátil hnev.
29. Vstali, vyhnali ho z mesta a viedli ho až na zráz vrchu, na ktorom bolo ich mesto postavené, a odtiaľ ho chceli zhodiť.
30. Ale on prešiel pomedzi nich a odišiel.
31. Zišiel do galilejského mesta Kafarnaum. Po sobotách ich učil
32. a oni žasli nad jeho učením, lebo jeho slovo malo moc.
33. V synagóge bol muž posadnutý duchom nečistého démona. Ten vykrikol veľkým hlasom:
34. „Nechaj nás! Čo ťa do nás, Ježiš Nazaretský?! Prišiel si nás zničiť? Viem, kto si: Boží Svätý.“
35. Ježiš mu pohrozil: „Mlč a vyjdi z neho!“ Zlý duch ho hodil medzi nich, vyšiel z neho a neublížil mu.
36. Všetkých pojal strach a navzájom si vraveli: „Čo je to za slovo, že mohutnou silou rozkazuje nečistým duchom a oni vychádzajú?“
37. A chýr o ňom sa rozšíril po celom kraji.
38. Keď vyšiel zo synagógy, vošiel do Šimonovho domu. Šimonovu testinú trápila vysoká horúčka a oni ho prosili za ňu.

39. Postavil sa nad ňu, rozkázal horúčke a tá ju opustila. Hneď vstala a obsluhovala ich.
40. Po západe slnka všetci, čo mali chorých na rozličné neduhy, privádzali ich k nemu. On na každého z nich kládol ruky a uzdravoval ich.
41. Z mnohých vychádzali aj zlí duchovia a kričali: „Ty si Boží Syn.“ On im pohrozil a nedovolil im hovoriť, lebo vedeli, že on je Mesiáš.
42. Keď sa rozodnilo, vyšiel von a utiahol sa na pusté miesto. Ale zástupy ho hľadali. Prišli až k nemu a zdržiavali ho, aby od nich neodchádzal.
43. On im však povedal: „Aj iným mestám musím zvestovať Božie kráľovstvo, lebo na to som poslaný.“
44. A kázal po judejských synagógach.

Kapitola 5

1. Keď raz stál pri Genezaretskom jazere, tlačil sa naň zástup, lebo chcel počuť Božie slovo.
2. Tu zbadal pri brehu dve lode. Rybári z nich vystúpili a prali si siete.
3. Nastúpil na jednu z lodí, ktorá patrila Šimonovi, a poprosil ho, aby trocha odrazil od brehu. Potom si sadol a z lodky učil zástupy.
4. Keď prestal hovoriť, povedal Šimonovi: „Zatiahni na hĺbinu a spustite siete na lov!“
5. Šimon mu odpovedal: „Učiteľ, celú noc sme sa namáhali, a nič sme nechytli. Ale na tvoje slovo spustím siete.“
6. Len čo to urobili, chytili také množstvo rýb, až sa im siete trhali.
7. Preto dali znamenie spoločníkom, čo boli na druhej lodi, aby im prišli pomôcť. Oni prišli a obidve lodky naplnili tak, že sa potápali.
8. Keď to videl Šimon Peter, padol Ježišovi k nohám a povedal: „Pane, odíď odo mňa, lebo som človek hriešny.“
9. Hrôza sa totiž zmocnila jeho i všetkých, čo boli s ním, nad úlovkom rýb, ktoré chytili.
10. Takisto aj Zebedejových synov Jakuba a Jána, ktorí boli Šimonovými spoločníkmi. Tu Ježiš povedal Šimonovi: „Neboj sa, odteraz budeš loviť už ľudí.“
11. A keď pritiahli lode k brehu, opustili všetko a išli za ním.
12. Keď bol v ktoromsi meste, zjavil sa muž plný malomocenstva. Len čo zbadal Ježiša, padol na tvár a prosil ho: „Pane, ak chceš, môžeš ma očistiť.“
13. On vystrel ruku, dotkol sa ho a povedal: „Chcem, buď čistý!“ A malomocenstvo z neho hneď zmizlo.
14. A prikázal mu, že o tom nesmie nikomu hovoriť, ale: „Chod“, povedal, „ukáž sa kňazovi a prines za svoje očistenie obeť, ako predpísal Mojžiš - im na svedectvo.“
15. No zvešť o ňom sa tým väčšmi šírila a schádzali sa veľké zástupy, aby ho počuli a dali sa uzdraviť zo svojich chorôb.
16. On sa však utiahol na púšť a modlil sa.
17. Keď v istý deň učil, sedeli pri ňom farizeji a zákonníci, čo popríchádzali zo všetkých galilejských a judejských dedín i z Jeruzalema; a mal od Pána moc uzdravovať.
18. Tu muži priniesli na nosidlách človeka, ktorý bol ochrnutý, a pokúšali sa dostať ho dovnútra a položiť pred neho.
19. Ale keď pre zástup nenašli priechod, kadiaľ by ho vniesli, vyšli na strechu a cez povalu ho na lôžku spustili priamo pred Ježiša.
20. Keď videl ich vieru, povedal: „Človeče, odpúšťajú sa ti hriechy.“
21. Tu zákonníci a farizeji začali uvažovať: „Ktože je to, že sa takto rúha?! Kto môže okrem Boha odpúšťať hriechy?“
22. Keďže Ježiš poznal ich myšlienky, povedal im: „O čom to premýšľate vo svojich srdciach!
23. Čo je ľahšie - povedať: Odpúšťajú sa ti hriechy, alebo povedať: Vstaň a chod?“
24. Ale aby ste vedeli, že Syn človeka má na zemi moc odpúšťať hriechy“ - povedal ochrnutému: „Hovorím ti: Vstaň, vezmi si lôžko a chod domov!“
25. A on hneď pred ich očami vstal, vzal si lôžko a velebiac Boha odišiel domov.
26. Všetkých sa zmocnil úžas a velebili Boha a plní bázne hovorili: „Dnes sme videli obdivuhodné veci.“
27. Keď potom vyšiel von a videl na mýtnici sedieť mýtnika menom Léviho, povedal mu: „Pod' za mnou!“
28. On vstal, opustil všetko a išiel za ním.
29. Lévi mu urobil vo svojom dome veľkú hostinu. A bol tam veľký zástup mýtnikov a iných, ktorí s nimi stolovali.
30. Farizeji a ich zákonníci šomrali a hovorili jeho učeníkom: „Prečo jete a pijete s mýtnikmi a hriešnikmi?“
31. Odpovedal im Ježiš: „Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí.“

32. Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov, aby sa kajali.“
33. Oni mu povedali: „Jánovi učeníci sa často postia a modlia, aj učeníci farizejov, a tvoji jedia a pijú.“
34. Ježiš im povedal: „Vari môžete žiadať od svadobných hostí, aby sa postili, kým je ženích s nimi?”
35. No prídu dni, keď im ženícha vezmú; potom, v tých dňoch, sa budú postiť.“
36. Rozpovedal im aj podobenstvo: „Nik neodtrhne na záplatu z nového odevu a neprišíje ju na starý odev, lebo nový by si roztrhal a na starý sa nehodí záplata z nového.“
37. A nik nevlieva nové víno do starých mechov, lebo nové víno mechy roztrhne a aj ono vytečie, aj mechy sa zničia.
38. Ale nové víno treba naliať do nových mechov.
39. A nik, kto pije staré, nechce nové, lebo si povie: Staré je lepšie.“

Kapitola 6

1. V istú sobotu išiel cez obilné pole. Jeho učeníci trhali klasy, mrvili ich rukami a jedli.
2. Tu niektorí farizeji povedali: „Prečo robíte, čo v sobotu neslobodno?“
3. Ježiš im odpovedal: „Nečítali ste, čo urobil Dávid, keď bol hladný on i jeho družina?
4. Ako vošiel do Božieho domu, vzal a jedol obetované chleby, ktoré nesmel jesť nik, iba kňazi, a dal aj tým, čo boli s ním?“
5. I povedal im: „Syn človeka je pánom aj nad sobotou.“
6. V inú sobotu vošiel Ježiš do synagógy a učil. Bol tam človek, ktorý mal vyschnutú pravú ruku.
7. A zákonníci s farizejmi naň striehli, či v sobotu uzdraví, aby ho mali z čoho obžalovať.
8. Ale on poznal ich myšlienky. Preto povedal človeku, čo mal vyschnutú ruku: „Vstaň a postav sa do prostriedku!“ On vstal a postavil sa.
9. A tamtým Ježiš povedal: „Pýtam sa vás: Slobodno v sobotu robiť dobre, alebo zle, zachrániť život, alebo zničiť?“
10. Popozeral sa po všetkých a povedal mu: „Vystri ruku!“ On to urobil a ruka mu ozdravela.
11. Ale oni, plní nerozumu, radili sa, čo urobiť s Ježišom.
12. V tých dňoch vyšiel na vrch modliť sa a strávil celú noc v modlitbe s Bohom.
13. Keď sa rozodnilo, zavolať si učeníkov a vyvolil si z nich Dvanástich, ktorých nazval apoštolmi:
14. Šimona, ktorému dal meno Peter, a jeho brata Ondreja, Jakuba, Jána Filipa, Bartolomeja,
15. Matúša, Tomáša, Jakuba Alfejevho, Šimona, ktorého volali Horlivec,
16. Júdu Jakubovho a Judáša Išariotského, ktorý sa stal zradcom.
17. Zostúpil s nimi dolu a zastal na rovine i veľký zástup jeho učeníkov a veľké množstvo ľudu z celej Judey i z Jeruzalema aj z týrskeho a sidonského pobrežia.
18. Prišli ho počúvať a dať sa uzdraviť zo svojich neuhov. A ozdraveli aj tí, ktorých trápili nečistí duchovia.
19. A každý zo zástupu sa usiloval dotknúť sa ho, lebo vychádzala z neho sila a uzdravovala všetkých.
20. On uprel oči na svojich učeníkov a hovoril: „Blahoslavení chudobní, lebo vaše je Božie kráľovstvo.
21. Blahoslavení, ktorí teraz hladujete, lebo budete nasýtení. Blahoslavení, ktorí teraz plačete, lebo sa budete smiať.
22. Blahoslavení budete, keď vás budú ľudia nenávidieť, keď vás vylúčia spomedzi seba, potupia a ako zlo zavrhnú vaše meno pre Syna človeka.
23. Radujte sa v ten deň a jasajte, lebo máte veľkú odmenu v nebi! Ved' to isté robili ich otcovia prorokom.
24. Ale beda vám, boháči, lebo už máte svoju útechu!
25. Beda vám, čo ste teraz nasýtení, lebo budete hladovať! Beda vám, čo sa teraz smejete, lebo budete žialiť a plakať!
26. Beda, ak vás budú všetci ľudia chváliť, lebo to isté robili ich otcovia falošným prorokom!
27. Ale vám, ktorí ma počúvate, hovorím: Milujte svojich nepriateľov, robte dobre tým, čo vás nenávidia,
28. žehnajte tým, čo vás preklínajú, a modlite sa za tých, čo vás potupujú!
29. Tomu, kto ťa udrie po líci, nadstav aj druhé. A tomu, kto ti berie plášť, neodopri ani šaty.
30. Každému, kto ťa prosí, daj, a ak ti niekto niečo vezme, nežiadaj to naspäť.
31. Ako chcete, aby ľudia robili vám, tak robte aj vy im!
32. Ak milujete tých, ktorí vás milujú, akúže máte zásluhu? Ved' aj hriešnici milujú tých, čo ich milujú.
33. Ak robíte dobre tým, čo vám dobre robia, akúže máte zásluhu? Ved' to isté robia aj hriešnici.
34. A ak požičiavate tým, od ktorých to dúfate dostať naspäť, akúže máte zásluhu? Ved' aj hriešnici požičiavajú hriešnikom, aby dostali naspäť to isté.
35. Ale milujte svojich nepriateľov, dobre robte, požičiavajte a nič za to nečakajte! Tak bude vaša odmena veľká a budete synmi Najvyššieho, lebo on je dobrý aj k nevďačným a zlým.
36. Buďte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec!

37. Nesúďte a nebudete súdení. Neodsudzujte a nebudete odsúdení! Odpúšťajte a odpustí sa vám.
38. Dávajte a dajú vám: mieru dobrú, natlačenú, natrasenú, vrchovatú vám dajú do lona. Lebo akou mierou budete merať vy, takou sa nameria aj vám.“
39. Povedal im aj podobenstvo: „Môže viesť slepý slepého? Nepadnú obaja do jamy?
40. Žiak nie je nad učiteľa. Aj keď sa všetko naučí, bude ako jeho učiteľ.
41. Prečo vidíš smietku v oku svojho brata, a vo vlastnom oku brvno nezbadáš?
42. Ako môžeš povedať svojmu bratovi: Brat môj, dovol, vyberiem ti smietku, čo máš v oku, keď vo svojom vlastnom oku brvno nevidíš? Pokrytec, vyhod' najprv brvno zo svojho oka! Potom budeš vidieť a budeš môcť vybrať smietku, čo je v oku tvojho brata.
43. Nie je dobrý strom, ktorý rodí zlé ovocie, ako nie je zlý strom, ktorý rodí dobré ovocie.
44. Každý strom možno poznať po ovocí. Z trnia predsa nezbierajú figy, ani z ostružín neoberajú hrozno.
45. Dobrý človek vynáša z dobrého pokladu svojho srdca dobro a zlý človek zo zlého vynáša zlo. Ved' z plnosti srdca hovoria jeho ústa.
46. Čo ma oslovujete: Pane, Pane, keď nerobíte, čo hovorím?
47. Ukážem vám, komu sa podobá každý, kto prichádza ku mne, počúva moje slová a uskutočňuje ich.
48. Podobá sa človeku, ktorý staval dom. Hlboko kopal a základy položil na skalú. Keď potom prišla povodeň, na dom narazila voda, no nemohla ním pohnúť, lebo bol dobre postavený.
49. Ale kto ich počúva, a neuskutočňuje, podobá sa človeku, ktorý si postavil dom na zemi bez základu. Keď naň narazila voda, hneď sa zrútil a z domu zostalo veľké rumovisko.“

Kapitola 7

1. Keď skončil všetky svoje slová ľudu, ktorý ho počúval, vošiel do Kafarnauma.
2. Tam mal istý stotník sluhu, ktorého si veľmi cenil, a ten bol na smrť chorý.
3. Keď sa stotník dopyčul o Ježišovi, poslal k nemu židovských starších s prosbou, aby prišiel a sluhu mu zachránil.
4. Oni prišli k Ježišovi a naliehavo ho prosili: „Zaslúži si, aby si mu to urobil,
5. lebo miluje náš národ; aj synagógu nám postavil.“
6. Ježiš teda išiel s nimi. A keď už nebol ďaleko od domu, stotník poslal k nemu priateľov s odkazom: „Pane, neunúvaj sa, lebo nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu.
7. Preto som sa ani nepokladal za hodného ísť k tebe. Ale povedz slovo a môj sluha ozdravie!
8. Veď aj ja som človek podriadený vrchnosti a mám pod sebou vojakov. Ak daktorému poviem: Chod! - ide; inému: Pod' sem! - tak príde; a svojmu sluhovi: Urob toto! - on to urobí.“
9. Keď to Ježiš počul, zadivil sa mu, obrátil sa a zástupom, čo ho sprevádzali, povedal: „Hovorím vám: Takú vieru som nenašiel ani v Izraeli!“
10. A keď sa poslovia vrátili domov, sluhu našli zdravého.
11. Potom išiel do mesta, ktoré sa volá Naim. Išli s ním jeho učeníci a veľký zástup ľudu.
12. Keď sa priblížil k mestskej bráne, práve vynášali mŕtveho. Bol to jediný syn matky a tá bola vdova. Sprevádzal ju veľký zástup z mesta.
13. Keď ju Pán uvidel, bolo mu jej ľúto a povedal jej: „Neplač!“
14. Potom pristúpil a dotkol sa már. Nosiči zastali a on povedal: „Mládenec, hovorím ti, vstaň!“
15. Mŕtvy sa posadil a začal hovoriť. A Ježiš ho vrátil jeho matke.
16. Tu sa všetkých zmocnil strach, velebili Boha a hovorili: „Veľký prorok povstal medzi nami“ a: „Boh navštívil svoj ľud.“
17. A táto zvesť o ňom sa rozšírila po celej Judei a po celom okolí.
18. O tom všetkom priniesli Jánovi zvesť jeho učeníci.
19. Ján si zavolať dvoch svojich učeníkov a poslal ich k Pánovi s otázkou: „Ty si ten, ktorý má prísť, alebo máme čakať iného?“
20. Keď muži k nemu prišli, povedali: „Poslal nás k tebe Ján Krstiteľ a pýta sa: Ty si ten, ktorý má prísť, alebo máme čakať iného?“
21. Práve v tú hodinu uzdravil mnohých z neduhov, chorôb a od zlých duchov a mnohým slepým daroval zrak.
22. A tak im odpovedal: „Chodte a oznámte Jánovi, čo ste videli a počuli. Slepí vidia, chromí chodia, malomocní sú čistí, hluchí počujú, mŕtvi vstávajú a chudobným sa hlása evanjelium.
23. A blahoslavený je, kto sa na mne nepohorší.“
24. Keď Jánovi poslovia odišli, začal hovoriť zástupom o Jánovi: „Čo ste vyšli na púšť vidieť? Trstinu zmietanú vetrom?
25. Alebo čo ste vyšli vidieť? Človeka oblečeného do jemných šiat? Veď tí, čo sa skvostne obliekajú a žijú v rozkošiach, bývajú v kráľovských domoch.
26. Teda čo ste vyšli vidieť? Proroka? Áno, hovorím vám, viac ako proroka.
27. Lebo to o ňom je napísané: Hľa, posielam svojho posla pred tvou tvárou a on pripraví cestu pred tebou.
28. Hovorím vám: Medzi tými, čo sa narodili zo ženy, nie je nik väčší ako Ján. Ale ten, kto je v Božom kráľovstve menší, je väčší ako on.“
29. A všetok ľud, čo ho počúval, ba aj mýtnici uznali Božiu spravodlivosť, keď sa dali pokrstiť Jánovým krstom.
30. Ale farizeji a zákonníci zmarili v sebe Boží úmysel, lebo sa mu nedali pokrstiť.
31. „Komuže prirovnám ľudí tohto pokolenia? Komu sú podobní?
32. Podobajú sa deťom, čo vysedávajú na námestí a pokrikujú jedno na druhé: Pískali sme vám, a netancovali ste; nariekali sme, a neplakali ste.
33. Prišiel Ján Krstiteľ, nejedol chlieb a nepil víno, a hovoríte: Je posadnutý zlým duchom.

34. Prišiel Syn človeka, je a pije, a hovoríte: Hľa, pažravec a pijan, priateľ mýtnikov a hriešnikov!
35. No múdrosť ospravedlňujú všetky jej deti.“
36. Ktorýsi farizej ho pozval, aby s ním jedol. On vošiel do farizejovho domu a sadol si k stolu.
37. V meste bola istá žena, hriešnica. Keď sa dozvedela, že je hosťom vo farizejovom dome, priniesla alabastrovú nádobu s voňavým olejom,
38. s plačom pristúpila zozadu k jeho nohám, začala mu slzami máčať nohy a utierala mu ich svojimi vlasmi, bozkávala mu ich a natierala voňavým olejom.
39. Keď to videl farizej, ktorý ho pozval, povedal si v duchu: „Keby tento bol prorokom, vedel by, kto a aká je to žena, čo sa ho dotýka, že je to hriešnica.“
40. Ježiš mu vrazil: „Šimon, mám ti niečo povedať.“ On odvetil: „Povedz, Učiteľ!“
41. „Istý veriteľ mal dvoch dlžníkov. Jeden dlhoval päťsto denárov, druhý päťdesiat.
42. Keďže nemali skadiaľ dlžobu splatiť, odpustil ju obidvom. Ktorý z nich ho bude mať radšej?“
43. Šimon odpovedal: „Myslím, že ten, ktorému viac odpustil.“ On mu povedal: „Správne usudzuješ.“
44. Potom sa obrátil k žene a Šimonovi povedal: „Vidíš túto ženu? Vošiel som do tvojho domu a nedal si mi vodu na nohy. Ale ona slzami zmáčala moje nohy a svojimi vlasmi ich poutierala.
45. Nepobozkal si ma. Ale ona odvtedy, ako som vošiel, neprestala mi nohy bozkávať.
46. Hlavu si mi olejom nepomazal. Ona mi voňavým olejom nohy natrela.
47. Preto ti hovorím: Odpúšťajú sa jej mnohé hriechy, lebo veľmi miluje. Komu sa menej odpúšťa, menej miluje.“
48. A jej povedal: „Tvoje hriechy sú odpustené.“
49. Vtedy tí, čo s ním stolovali, začali si hovoriť: „Ktože je to, že aj hriechy odpúšťa?“
50. On však povedal žene: „Tvoja viera ťa zachránila. Choď v pokoji!“

Kapitola 8

1. Potom chodil po mestách a dedinách, kázal a hlásal evanjelium o Božom kráľovstve a s ním Dvanásti
2. a niektoré ženy, ktoré uzdravil od zlých duchov a z chorôb: Mária, zvaná Magdaléna, z ktorej vyšlo sedem zlých duchov,
3. Jana, žena Herodesovho správcu Chúzu, Zuzana a mnohé iné, ktoré im vypomáhali zo svojich prostriedkov.
4. Keď sa zišiel veľký zástup a prichádzali k nemu ľudia zo všetkých miest, povedal v podobenstve:
5. „Rozsievateľ vyšiel rozsievateľ semeno. Ako sial, jedno zrno padlo na kraj cesty. Tam ho pošliapali a nebeské vtáky pozobali.
6. Druhé padlo na skalú. Vzišlo a uschlo, lebo nemalo vlahy.
7. Iné zasa padlo do trnia, ale trnie rástlo s ním a udusilo ho.
8. Iné zrno padlo do dobrej zeme. Vyrástlo a prinieslo stonásobnú úrodu.“ Keď to povedal, zvolal: „Kto má uši na počúvanie, nech počúva.“
9. Jeho učeníci sa ho pýtali, aké je to podobenstvo.
10. On im povedal: „Vám je dané poznať tajomstvá Božieho kráľovstva. Ostatným hovorím len v podobenstvách, aby hľadeli, ale nevideli, aby počúvali, ale nechápali.
11. Podobenstvo znamená toto: Semeno je Božie slovo.
12. Na kraji cesty, to sú tí, čo počúvajú, ale potom prichádza diabol a vyberá im slovo zo srdca, aby neuverili a neboli spasení.
13. Na skale, to sú tí, čo počúvajú a s radosťou prijímajú slovo, ale nemajú korene, veria len na čas a v čase skúšky odpadajú.
14. Ktoré padlo do trnia, to sú tí, čo počúvajú, ale starosti, bohatstvo a rozkoše života ho postupne udusia a oni neprinesú úrodu.
15. A ktoré padlo do dobrej zeme, to sú tí, čo počúvajú slovo, zachovávajú ho v dobrom a šľachetnom srdci a s vytrvalosťou prinášajú úrodu.
16. Nik nezažne lampu a neprikryje ju nádobou, ani ju nepostaví pod posteľ, ale postaví ju na svietnik, aby tí, čo vchádzajú, videli svetlo.
17. Lebo nič nie je skryté, čo by sa nevyjavilo, a nič utajené, čo by sa neprezvedelo a nedostalo na verejnosť.
18. Dávajte teda pozor, ako počúvate, lebo kto má, tomu sa pridá, a kto nemá, tomu sa vezme aj to, o čom si myslí, že má.“
19. Prišla za ním jeho matka a bratia, ale pre zástup sa nemohli k nemu dostať.
20. Oznamovali mu: „Vonku stojí tvoja matka a tvoji bratia a chcú ťa vidieť.“
21. On im odvetil: „Mojou matkou a mojimi bratmi sú tí, čo počúvajú Božie slovo a uskutočňujú ho.“
22. V istý deň nastúpil on i jeho učeníci na loď; a povedal im: „Preplavme sa na druhý breh jazera.“ I odrazili od brehu.
23. Ako sa plavili, zaspal. Tu sa na jazero spustila taká víchrica, že sa im naberala voda a boli vo veľkom nebezpečenstve.
24. Pristúpili k nemu a zobudili ho slovami: „Učiteľ, učiteľ, hynieme!“ On vstal, pohrozil vetru a rozbúrenej vode i upokojili sa a nastalo ticho.
25. A im povedal: „Kde je vaša viera?“ A oni si so strachom a údivom hovorili: „Čo myslíš, kto je to, že rozkazuje vetru i vode, a ony ho poslúchajú?“
26. Doplavili sa do gergezského kraja, ktorý je oproti Galilei.
27. Keď vystúpil na breh, vyšiel oproti nemu akýsi muž z mesta, posadnutý zlými duchmi. Už dlhý čas sa neoblíkal a nebýval v dome, ale v hrobách.
28. Keď zbadal Ježiša, skríkol, padol pred ním a zvolal veľkým hlasom: „Čo ťa do mňa, Ježiš, Syn najvyššieho Boha? Prosím ťa, nemuč ma!“
29. Lebo Ježiš nečistému duchu rozkázal, aby vyšiel z toho človeka - už dlhý čas ho mal v moci. Aj ho sputnali reťazami a okovami a strážili ho, ale on putá roztrhal a zlý duch ho hnal na púšť.

30. Ježiš sa ho spýtal: „Ako sa voláš?“ On odpovedal: „Pluk,“ lebo doň vošlo mnoho zlých duchov.
31. A prosili ho, aby im nerozkázal odísť do priepasti.
32. Na vrchu sa tam pásala veľká črieda sviň. Preto ho prosili, aby im dovolil vojsť do nich; on im to dovolil.
33. Tu zlí duchovia vyšli z človeka, vošli do sviň a črieda sa prudko hnala dolu svahom do jazera a potopila sa.
34. Keď pastieri videli, čo sa stalo, ušli a rozhlásili to v meste a po osadách.
35. A ľudia vyšli pozrieť sa, čo sa stalo. Prišli k Ježišovi a našli človeka, z ktorého vyšli zlí duchovia, ako sedí oblečený a pri zdravom rozume pri Ježišových nohách, a schytila ich hrôza.
36. Očití svedkovia im rozpovedali, ako bol uzdravený ten, ktorého trápil zlý duch.
37. A všetci obyvatelia gergezského kraja ho prosili, aby od nich odišiel, lebo sa ich zmocnil veľký strach. On teda nastúpil na loď a vrátil sa.
38. Muž, z ktorého vyšli zlí duchovia, ho prosil, aby smel zostať s ním. Ale on ho poslal preč so slovami:
39. „Vráť sa domov a rozprávaj, aké veľké veci ti urobil Boh!“ On šiel a po celom meste rozhlasoval, aké veľké veci mu urobil Ježiš.
40. Keď sa Ježiš vrátil, privítal ho zástup, lebo všetci naň čakali.
41. Tu prišiel muž, menom Jairus, ktorý bol predstaveným synagógy. Padol Ježišovi k nohám a prosil ho, aby šiel do jeho domu,
42. lebo mal jedínú, asi dvanásťročnú dcéru a tá umierala. Ako šiel, tlačil sa naňho zástup.
43. Bola tam aj istá žena, ktorá mala dvanásť rokov krvotok; minula na lekárov celý svoj majetok, ale ani jeden ju nemohol vyliečiť.
44. Pristúpila odzadu, dotkla sa obruby jeho šiat a hneď prestala krváčať.
45. Ježiš sa spýtal: „Kto sa ma to dotkol?“ Keď to všetci popierali, ozval sa Peter: „Učiteľ, veď sa tlačia zástupy a tisnú ťa!“
46. Ale Ježiš povedal: „Niekto sa ma dotkol, lebo som pocítil, že zo mňa vyšla sila.“
47. Žena, vidiac, že sa neutají, prišla s chvením, padla pred neho a pred všetkým ľudom sa priznala, prečo sa ho dotkla a ako hneď ozdravela.
48. A on jej povedal: „Dcéra, tvoja viera ťa uzdravila. Chod' v pokoji!“
49. Kým ešte hovoril, prišiel ktosi z domu predstaveného synagógy a povedal: „Tvoja dcéra umrela; už neunúvaj učiteľa.“
50. Ale keď to Ježiš počul, povedal mu: „Neboj sa, len ver a bude zachránená!“
51. Keď prišiel k domu, nikomu nedovolil vojsť dnu, iba Petrovi, Jánovi a Jakubovi s otcom a matkou dievčaťa.
52. Všetci nad dievčaťom plakali a nariekali. On povedal: „Neplačte! Dievča neumrelo, ale spí.“
53. Oni ho vysmiali, lebo vedeli, že umrelo.
54. Ale on ho chytil za ruku a zvolal: „Dievča, vstaň!“
55. I vrátil sa doň duch a hneď vstalo. A rozkázal, aby mu dali jesť.
56. Rodičia dievčaťa strípili od úžasu a on im prikázal, že nesmú nikomu hovoriť, čo sa stalo.

Kapitola 9

1. Zvolal Dvanástich a dal im silu i moc nad všetkými zlými duchmi a liečiť neduhy.
2. Potom ich poslal hlásať Božie kráľovstvo a uzdravovať chorých.
3. A povedal im: „Na cestu si neberte nič: ani palicu, ani kapsu, ani chlieb, ani peniaze, ani dvoje šiat nemajte.
4. Keď vojdete do niektorého domu, ostaňte tam a odtiaľ vychádzajte.
5. Ale keby vás niekde neprijali, odíďte z toho mesta a straste si prach z nôh na svedectvo proti nim.“
6. Oni šli, chodili po dedinách, všade hlásali evanjelium a uzdravovali.
7. Tetrarcha Herodes počul o všetkom, čo sa dialo, a bol v rozpakoch, lebo niektorí hovorili: „Ján vstal z mŕtvych,“
8. iní: „Zjavil sa Eliáš,“ zasa iní: „Vstal z mŕtvych jeden z dávnych prorokov.“
9. A Herodes vravel: „Jána som dal ja sťat. Kto teda je ten, čo o ňom počúvam také veci?“ A chcel ho vidieť.
10. Keď sa apoštoli vrátili, porozprávali mu všetko, čo robili. On ich vzal so sebou a len s nimi odišiel do mesta, ktoré sa volá Betsaida.
11. Keď to zástupy zvedeli, išli za ním. On ich prijal, hovoril im o Božom kráľovstve a uzdravoval tých, čo to potrebovali.
12. Deň sa začal schyľovať. Tu pristúpili Dvanásti a povedali mu: „Rozpusť zástup, nech sa rozídu do okolitých dedín a osád pohľadať si nocľah a jedlo, lebo tu sme na pustom mieste.“
13. On im povedal: „Vy im dajte jesť!“ Oni vraveli: „Nemáme viac ako päť chlebov a dve ryby; ibaže by sme šli a nakúpili jedlo pre celý tento zástup.“
14. Bolo tam asi päťtisíc mužov. Ale on povedal svojim učeníkom: „Usadte ich v skupinách asi po päťdesiat!“
15. Urobili to a všetkých usadili.
16. Potom vzal päť chlebov a dve ryby, pozdvihol oči k nebu, dobrorečil nad nimi, lámal ich a dával svojim učeníkom, aby ich predkladali zástupu.
17. I jedli a všetci sa nasýtili, ba ešte sa nazbieralo dvanásť košov odrobín, čo po nich zostali.
18. Keď sa raz osamote modlil a boli s ním učeníci, opýtal sa ich: „Za koho ma pokladajú zástupy?“
19. Oni mu odpovedali: „Za Jána Krstiteľa, iní za Eliáša a iní hovoria, že vstal z mŕtvych jeden z dávnych prorokov.“
20. „A vy ma za koho pokladáte?“ opýtal sa ich. Odpovedal Peter: „Za Božieho Mesiáša.“
21. Ale on im dôrazne prikázal, že to nesmú nikomu povedať,
22. a dodal: „Syn človeka musí mnoho trpieť, starší, veľkňazi a zákonníci ho zavrhnú, zabijú ho, ale on tretieho dňa vstane z mŕtvych.“
23. A všetkým povedal: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme každý deň svoj kríž a nasleduje ma.
24. Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, zachráni si ho.
25. Veď čo osoží človeku, keby aj celý svet získal, a seba samého by stratil alebo poškodil?!
26. Lebo kto sa bude hanbiť za mňa a za moje slová, za toho sa bude hanbiť Syn človeka, keď príde v sláve svojej i Otcovej a svätých anjelov.
27. Veru, hovorím vám: Niektorí z tých, čo tu stoja, neokúsia smrť, kým neuvidia Božie kráľovstvo.“
28. Asi o osem dní po týchto slovách vzal so sebou Petra, Jána a Jakuba a vystúpil na vrch modliť sa.
29. Ako sa modlil, zmenil sa vzhľad jeho tváre a jeho odev zažiaril belobou.
30. A hľa, rozprávali sa s ním dvaja mužovia - boli to Mojžiš a Eliáš.
31. Zjavili sa v sláve a hovorili o jeho odchode, ktorý sa mal uskutočniť v Jeruzaleme.
32. Petra a tých, čo boli s ním, premohol spánok. A keď sa prebudili, videli jeho slávu a tých dvoch mužov, čo s ním stáli.
33. Keď od neho odchádzali, povedal Peter Ježišovi: „Učiteľ, dobre je nám tu. Urobme tri stánky: jeden tebe, jeden Mojžišovi a jeden Eliášovi.“ Nevedel, čo hovorí.
34. Kým toto hovoril, utvoril sa oblak a zahalil ich. Keď vstúpili do oblaku, zmocnil sa ich strach.

35. A z oblaku zaznel hlas: „Toto je môj vyvolený Syn, počúvajte ho!“
36. A kým hlas doznel, ostal Ježiš sám. Oni zmĺkli a v tých dňoch nehovorili nikomu o tom, čo videli.
37. Keď na druhý deň zostúpili z vrchu, išiel mu v ústrety veľký zástup.
38. Tu vykrikol akýsi muž zo zástupu: „Učiteľ, prosím ťa, pozri sa na môjho syna, je to moje jediné dieťa!“
39. Hľa, zmocňuje sa ho duch, z ničoho nič kričí, hádže ním, až mu ide pena; ťažko ho opúšťa a týra ho.
40. Prosil som tvojich učeníkov, aby ho vyhnali, ale nemohli.“
41. Ježiš povedal: „Neveriace a skazené pokolenie, dokedy mám byť ešte s vami a trpieť vás? Prived sem svojho syna.“
42. Ako prichádzal, zlý duch ho zhodil a zmietal ním. Ježiš nečistému duchu pohrozil, chlapca uzdravil a vrátil ho jeho otcovi.
43. A všetci strpli nad veľkou Božou mocou. Keď sa všetci divili všetkému, čo robil, povedal svojim učeníkom:
44. „Dobre počúvajte a zapamätajte si, čo vám poviem: Syn človeka bude vydaný do rúk ľudí.“
45. Lenže oni nechápali toto slovo. Bolo im zahalené, aby mu nerozumeli, ale báli sa ho opýtať na to slovo.
46. Napadla im myšlienka, kto z nich je väčší.
47. Ale Ježiš poznal zmysľanie ich srdca, vzal dieťa, postavil ho vedľa seba
48. a povedal im: „Kto prijme toto dieťa v mojom mene, mňa prijíma. A kto prijíma mňa, prijíma toho, ktorý ma poslal. Lebo kto je medzi vami najmenší, ten je veľký.“
49. Vtedy povedal Ján: „Učiteľ, videli sme kohosi, ako v tvojom mene vyháňa zlých duchov. Bránili sme mu to, veď nechodí s nami.“
50. Ježiš mu vravel: „Nebráňte mu, lebo kto nie je proti vám, je za vás!“
51. Keď sa naplňali dni, v ktoré mal byť vzatý zo sveta, pevne sa rozhodol ísť do Jeruzalema
52. a poslal pred sebou poslov. Oni sa vydali na cestu a prišli do istej samarijskej dediny, aby mu pripravili nocľah.
53. Ale neprijali ho, lebo mal namierené do Jeruzalema.
54. Keď to videli učeníci Jakub a Ján, povedali: „Pane, máme povedať, aby zostúpil oheň z neba a zničil ich?“
55. On sa obrátil a pokarhal ich.
56. A odišli do inej dediny.
57. Ako šli po ceste, ktosi mu povedal: „Pôjdem za tebou všade, kam pôjdeš.“
58. Ježiš mu odvetil: „Líšky majú svoje skrýše a nebeské vtáky hniezda, ale Syn človeka nemá kde hlavu skloniť.“
59. Inému vravel: „Pod' za mnou!“ On odpovedal: „Pane, dovoľ mi najprv odísť a pochovať si otca.“
60. Ale Ježiš mu povedal: „Nechaj, nech si mŕtvi pochovávajú mŕtvych. Ty choď a zvestuj Božie kráľovstvo!“
61. Aj iný hovoril: „Pane, pôjdem za tebou, ale najprv mi dovoľ rozlúčiť sa s rodinou.“
62. Ježiš mu povedal: „Kto položí ruku na pluh a obzerá sa späť, nie je súci pre Božie kráľovstvo.“

Kapitola 10

1. Potom si Pán vyvolil iných sedemdesiatich dvoch a po dvoch ich poslal pred sebou do každého mesta a na každé miesto, kam sa sám chystal ísť.
2. A povedal im: „Žatva je veľká, ale robotníkov málo. Preto proste Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu!
3. Chodte! Hľa, posielam vás ako baránkov medzi vlkov.
4. Nenoste mešec ani kapsu, ani obuv a cestou nikoho nepozdravujte!
5. Keď vojdete do niektorého domu, najprv povedzte: Pokoj tomuto domu!
6. Ak tam bude syn pokoja, váš pokoj na ňom spočinie; ak nie, vráti sa k vám.
7. V tom dome potom ostanete, jedzte a pite, čo majú, lebo robotník si zaslúži svoju mzdu. Neprechádzajte z domu do domu!
8. A keď prídete do niektorého mesta a prijímú vás, jedzte, čo vám predložia,
9. uzdravujte chorých, čo sú v ňom, a povedzte im: Priblížilo sa k vám Božie kráľovstvo.
10. Keď prídete do niektorého mesta a neprijali by vás, vyjdite do jeho ulíc a povedzte:
11. Striasame na vás aj prach, čo sa nám vo vašom meste prilepil na nohy. Ale vedzte, že sa priblížilo Božie kráľovstvo!
12. Hovorím vám, že Sodomčanom bude v onen deň ľahšie ako takému mestu.
13. Beda ti, Korozain! Beda ti, Betsaida! Lebo keby sa v Týre a Sidone boli stali zázraky, ktoré sa stali u vás, dávno by boli v kajúcom rúchu sedeli v popole a kajali sa.
14. Preto Týru a Sidonu bude na súde ľahšie ako vám.
15. A ty, Kafarnaum, vari sa budeš vyvyšovať až do neba? Do pekla sa prepadneš!
16. Kto vás počúva, mňa počúva, a kto vami pohŕda, mnou pohŕda. Kto však pohŕda mnou, pohŕda tým, ktorý ma poslal.“
17. Sedemdesiati dvaja sa vrátili natešení a hovorili: „Pane, aj zlí duchovia sa nám poddávajú v tvojom mene!“
18. On im povedal: „Videl som satana padať z neba ako blesk.
19. Hľa, dal som vám moc šliapať po hadoch a škorpiónoch i po všetkej sile nepriateľa a nič vám neuškodí.
20. No neradujte sa z toho, že sa vám poddávajú duchovia, ale radujte sa, že sú vaše mená zapísané v nebi.“
21. V tej hodine zaplesal v Duchu Svätom a povedal: „Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým. Áno, Otče, tebe sa tak páčilo.
22. Môj otec mi odovzdal všetko. A nik nevie, kto je Syn, iba Otec, ani kto je Otec, iba Syn a ten, komu to Syn bude chcieť zjaviť.“
23. Potom sa obrátil osobitne k učeníkom a povedal: „Blahoslavené oči, ktoré vidia, čo vidíte vy.
24. Lebo hovorím vám: Mnohí proroci a králi chceli vidieť, čo vidíte vy, ale nevideli, a počuť, čo vy počúvate, ale nepočuli.“
25. Tu vystúpil ktorýsi znalec zákona a povedal, aby ho pokúšal: „Učiteľ, čo mám robiť, aby som bol dedičom večného života?“
26. Ježiš mu vrazil: „Čo je napísané v Zákone? Ako tam čítaš?“
27. On odpovedal: „Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, zo všetkých svojich síl a z celej svojej mysle a svojho blížneho ako seba samého!“
28. Povedal mu: „Správne si odpovedal. Toto rob a budeš žiť!“
29. Ale on sa chcel ospravedlniť, preto sa opýtal Ježiša: „A kto je môj blížny?“
30. Ježiš povedal: „Istý človek zostupoval z Jeruzalema do Jericha a padol do rúk zbojníkov. Tí ho ozbíjali, doráňali, nechali ho polomŕtveho a odišli.
31. Náhodou šiel tou cestou istý kňaz, a keď ho uvidel, obišiel ho.
32. Takisto aj levita: keď prišiel na to miesto a uvidel ho, išiel ďalej.
33. No prišiel k nemu istý cestujúci Samaritán, a keď ho uvidel, bolo mu ho ľúto.
34. Pristúpil k nemu, nalial mu na rany oleja a vína a obviazal mu ich; vyložil ho na svoje dobytča,

zaviezol ho do hostinca a staral sa oň.

35. Na druhý deň vyňal dva denáre, dal ich hostinskému a povedal: Staraj sa oň, a ak vynaložíš viac, ja ti to zaplatím, keď sa budem vracat'.

36. Čo myslíš, ktorý z tých troch bol bližným tomu, čo padol do rúk zbojníkov?"

37. On odpovedal: „Ten, čo mu preukázal milosrdenstvo.“ A Ježiš mu povedal: „Chod' a rob aj ty podobne!“

38. Ako išli ďalej, vošiel do ktorejsi dediny, kde ho prijala do domu istá žena, menom Marta.

39. Tá mala sestru menom Máriu, ktorá si sadla Pánovi k nohám a počúvala jeho slovo.

40. Ale Marta mala plno práce s obsluhou. Tu zastala a povedala: „Pane, nedbáš, že ma sestra nechá samu obsluhovať? Povedz jej, nech mi pomôže!“

41. Pán jej odpovedal: „Marta, Marta, staráš sa a znepokojuješ pre mnohé veci,

42. a potrebné je len jedno. Mária si vybrala lepší podiel, ktorý sa jej neodníme.“

Kapitola 11

1. Raz sa na ktoromsi mieste modlil. Keď skončil, povedal mu jeden z jeho učeníkov: „Pane, nauč nás modliť sa, ako Ján naučil svojich učeníkov.“
2. Povedal im: „Keď sa modlíte, hovorte: Otče, posväť sa tvoje meno, príď tvoje kráľovstvo.“
3. Chlieb náš každodenný daj nám každý deň
4. a odpusť nám naše hriechy, lebo aj my odpúšťame každému svojmu dlžníkovi. A neuved' nás do pokušenia.“
5. Potom im hovoril: „Nieкто z vás má priateľa. Pôjde k nemu o polnoci a povie mu: Priateľu, požičaj mi tri chleby,
6. lebo prišiel ku mne priateľ z cesty a nemám mu čo ponúknuť.
7. A on znútra odpovie: Neobťažuj ma! Dvere sú už zamknuté a deti sú so mnou v posteli. Nemôžem vstať a dať ti.
8. Hovorím vám: Aj keď nevstane a nedá mu preto, že mu je priateľom, pre jeho neodbytnosť vstane a dá mu, čo potrebuje.
9. Aj ja vám hovorím: Proste a dostanete! Hľadajte a nájdete! Klopte a otvoria vám!
10. Lebo každý, kto prosí, dostane, a kto hľadá, nájde, a kto klope, tomu otvoria.
11. Ak niekoho z vás ako otca poprosí syn o rybu, vari mu dá namiesto ryby hada?
12. Alebo ak pýta vajce, podá mu škorpióna?
13. Keď teda vy, hoci ste zlí, viete dávať dobré dary svojim deťom, o čo skôr dá nebeský Otec Ducha Svätého tým, čo ho prosia!“
14. Raz vyhánal zlého ducha, ktorý bol nemý. Keď zlý duch vyšiel, nemý prehovoril. Zástupy žasli;
15. no niektorí z nich hovorili: „Mocou Belzebula, kniežata zlých duchov, vyháňa zlých duchov.“
16. Iní žiadali od neho znamenie z neba, aby ho pokúšali.
17. Ale on poznal ich myšlienky a povedal im: „Každé kráľovstvo vnútorne rozdelené spustne a dom na dom sa zrúti.
18. Ak je aj satan vnútorne rozdelený, akože obstojí jeho kráľovstvo? Vy hovoríte, že ja mocou Belzebula vyhánam zlých duchov.
19. No ak ja vyhánam zlých duchov mocou Belzebula, čou mocou ich vyhánajú vaši synovia? Preto oni budú vašimi sudcami.
20. Ale ak ja Božím prstom vyhánam zlých duchov, potom k vám prišlo Božie kráľovstvo.
21. Keď silný ozbrojený človek stráži svoj dvor, jeho majetok je v bezpečí.
22. Ale keď ho prepadne silnejší ako on, premôže ho, vezme mu zbrane, na ktoré sa spoliehal, a korisť rozdelí.
23. Kto nie je so mnou, je proti mne, a kto nezhrmažďuje so mnou, rozhadzuje.
24. Keď nečistý duch vyjde z človeka, blúdi po vyschnutých miestach a hľadá odpočinok. Ale keď nenájde, povie si: Vrátim sa do svojho domu, odkiaľ som vyšiel.
25. Keď ta príde, nájde ho vymetený a vyzdobený.
26. Tu odíde, vezme sedem iných duchov, horších, ako je sám, vojdú dnu a usídlia sa tam. A stav takého človeka je nakoniec horší, ako bol predtým.“
27. Ako to hovoril, akási žena zo zástupu pozdvihla svoj hlas a povedala mu: „Blahoslavený život, ktorý ťa nosil, a prsia, ktoré si požíval.“
28. Ale on povedal: „Skôr sú blahoslavení tí, čo počúvajú Božie slovo a zachovávajú ho.“
29. Keď sa schádzali zástupy, začal hovoriť: „Toto pokolenie je zlé pokolenie. Žiada znamenie, ale znamenie nedostane, iba ak znamenie Jonášovo.
30. Lebo ako bol Jonáš znamením pre Ninivčanov, tak bude aj Syn človeka pre toto pokolenie.
31. Kráľovná z juhu vystúpi na súde proti mužom tohto pokolenia a odsúdi ich; lebo ona z končín zeme prišla počúvať Šalamúnovu múdrosť - a tu je nieкто väčší ako Šalamún.
32. Mužovia z Ninive vystúpia na súde proti tomuto pokoleniu a odsúdia ho; lebo oni sa kajali na Jonášovo kázanie - a tu je predsa nieкто väčší ako Jonáš.
33. Nik nezažne lampu a nepostaví ju do kúta ani pod mericu, ale postaví ju na svietnik, aby tí, čo

vchádzajú, videli svetlo.

34. Lampou tela je tvoje oko. Ak bude tvoje oko čisté, bude celé tvoje telo vo svetle. Ale ak sa zakalí, bude aj tvoje telo vo tme.

35. Daj si teda pozor, aby svetlo, čo je v tebe, nebolo tmou.

36. Ak bude celé tvoje telo vo svetle a ani jedna jeho časť nebude vo tme, celé bude jasné, ako keď tá lampa ožiari svojím svetlom.“

37. Keď ešte hovoril, pozval ho istý farizej, aby uňho obedoval. On šiel a sadol si k stolu.

38. A farizej sa začudoval, keď videl, že sa pred obedom neumyl.

39. Pán mu povedal: „Vy, farizeji, čistíte čašu a misu zvonka, ale vaše vnútro je plné lúpeže a neprávosti.

40. Hlupáci, či ten, čo stvoril vonkajšok, nestvoril aj vnútro?

41. Ale čo je vnútri, rozdajte ako almužnu a všetko vám bude čisté.

42. No beda vám, farizeji, lebo dávate desiatky z mäty, ruty a z každej zeleniny, ale spravodlivosť a Božiu lásku obchádzate! Toto bolo treba robiť a tamto nezanedbávať!

43. Beda vám, farizeji, lebo máte radi prvú stolicu v synagógach a pozdravy na uliciach!

44. Beda vám, lebo ste ako neoznačené hroby a ľudia ani nevedia, po čom chodia!“

45. Vtedy mu povedal ktorýsi zákonník: „Učiteľ, keď takto hovoríš, aj nás urážaš.“

46. On mu povedal: „Aj vám, zákonníkom, beda! Lebo zaťažujete ľudí bremenami, ktoré nemožno uniesť, ale sami sa tých bremien ani jediným prstom nedotknete.

47. Beda vám, lebo staviate pomníky prorokom, ktorých zabili vaši otcovia!

48. Tým dosvedčujete a schvaľujete činy svojich otcov, lebo oni ich zabíjali a vy im staviate pomníky.

49. Preto aj Božia múdrosť povedala: Pošlem k nim prorokov a apoštolov a oni niektorých z nich zabijú, iných budú prenasledovať;

50. a toto pokolenie sa bude zodpovedať za krv všetkých prorokov vyliatu od stvorenia sveta,

51. počnúc krvou Ábela až po krv Zachariáša, ktorý zahynul medzi oltárom a chrámom. Áno, hovorím vám: Toto pokolenie sa bude zodpovedať.

52. Beda vám, zákonníci, lebo ste vzali kľúč poznania! Sami ste nevošli, a tým, čo chceli vojsť, ste zabránili.“

53. Keď stade odchádzal, začali naňho zákonníci a farizeji prudko dorážať a dotieravo sa ho na všeličo vypytovali.

54. Strojili mu úklady, aby niečo podchytili z jeho úst.

Kapitola 12

1. Medzitým ho obštúpili také zástupy, že skoro jeden po druhom šliapali. On začal hovoriť najprv svojim učeníkom: „Chráňte sa kvasu farizejov, čiže pokrytectva.
2. Veď nič nie je skryté, čo by sa neodhalilo, a nič nie je utajené, čo by sa neprezvedelo.
3. Lebo čo ste povedali vo tme, bude počuť na svetle, a čo ste pošepli v izbách do ucha, bude sa rozhlasovať zo striech.
4. Vám, svojim priateľom, hovorím: Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo, a potom už nemajú čo urobiť!
5. Ukážem vám, koho sa máte báť. Bojte sa toho, ktorý keď zabije, má moc uvrhnúť do pekla! Áno, hovorím vám: Tohto sa bojte!
6. Nepredáva sa päť vrabcov za dva haliere? A Boh ani na jedného z nich nezabudne.
7. Vy však máte aj všetky vlasy na hlave spočítané. Nebojte sa, vy ste cennejší ako mnoho vrabcov!
8. Hovorím vám: Každého, kto ma vyzná pred ľuďmi, aj Syn človeka vyzná pred Božími anjelmi.
9. Ale kto mňa zaprie pred ľuďmi, bude zaprený pred Božími anjelmi.
10. Ak niekto povie niečo proti Synovi človeka, odpustí sa mu to. Kto by sa však rúhal Duchu Svätému, tomu sa neodpustí.
11. Keď vás budú vodiť do synagóg, pred úrady a vrchnosti, nestarajte sa, ako a čím sa budete brániť alebo čo budete hovoriť,
12. lebo Duch Svätý vás v tú hodinu poučí, čo treba hovoriť.“
13. Ktosi zo zástupu mu povedal: „Učiteľ, povedz môjmu bratovi, aby sa so mnou podelil o dedičstvo.“
14. On mu odvetil: „Človeče, kto ma ustanovil za sudcu alebo rozdeľovača medzi vami?“
15. A ostatným povedal: „Dajte si pozor a chráňte sa všetkej chamtivosti! Lebo aj keď má človek hojnosť všetkého, jeho život nezávisí od toho, čo má.“
16. A povedal im aj podobenstvo: „Istému boháčovi prinieslo pole veľkú úrodu.
17. Premýšľal a hovoril si: Čo budem robiť? Veď nemám kde uložiť úrodu.
18. Potom si povedal: Toto urobím: Zrúcam svoje sýpky a postavím väčšie a tam uložím všetko obilie i ostatný svoj majetok.
19. Potom si poviem: Duša, máš veľké zásoby na mnohé roky. Odpočívaj, jedz, pi a veselo hoduj!
20. Ale Boh mu povedal: Blázon! Ešte tejto noci požiadajú od teba tvoj život, a čo si si nahobil, čiže bude?
21. Tak je to s tým, kto si hromadí poklady, a pred Bohom nie je bohatý.“
22. A svojim učeníkom povedal: „Preto vám hovorím: Nebudte ustarostení o život, čo budete jesť, ani o telo, čo si oblečiete.
23. Veď život je viac ako jedlo a telo viac ako odev.
24. Pozrite sa na havrany: Nesejú, ani nežnú, nemajú ani komoru ani stodolu, a Boh ich živí. A vy ste o koľko viac ako vtáky!
25. A kto z vás si môže starosťami pridať čo len lakeť k svojmu životu?
26. Ak teda nemôžete ani to najmenšie, čo sa tak staráte o to ostatné?
27. Pozrite sa na ľalie, ako rastú: nepracujú, nepradú; a hovorím vám: Ani Šalamún sa v celej svojej sláve neobliekal tak ako jediná z nich.
28. Keď teda Boh takto oblieka rastlinu, ktorá je dnes na poli a zajtra ju hodia do pece, o čo skôr vás, vy maloverní?!
29. Ani vy sa nezaháňajte, čo budete jesť alebo čo budete piť, a nebudte ustarostení!
30. Veď toto všetko zháňajú ľudia tohto sveta. Váš Otec predsa vie, že toto potrebujete.
31. Ale hľadajte jeho kráľovstvo a toto dostanete navyše.
32. Neboj sa, maličké stádo, lebo vášmu Otcovi sa zapáčilo dať vám kráľovstvo.
33. Predajte, čo máte, a rozdajte ako almužnu! Robte si mešce, ktoré sa nezoderú, nevyčerpatelný poklad v nebi, kde sa zlodej nedostane a kde mol' neničí.
34. Lebo kde je váš poklad, tam bude aj vaše srdce.
35. Bedrá majte opášané a lampy zažaté!

36. Buďte podobní ľuďom, ktorí očakávajú svojho pána, keď sa má vrátiť zo svadby, aby mu otvorili hneď, ako príde a zaklope.
37. Blahoslavení sluhovia, ktorých pán pri svojom príchode nájde bdiieť. Veru, hovorím vám: Opáše sa, posadí ich k stolu a bude ich obsluhovať.
38. A keď príde pred polnocou alebo až nad ránom a nájde ich bdiieť, budú blahoslavení.
39. Uvážte predsa: Keby hospodár vedel, v ktorú hodinu príde zlodej, nedovolil by mu vniknúť do svojho domu.
40. Aj vy buďte pripravení, lebo Syn človeka príde v hodinu, o ktorej sa nenazdáte.“
41. Peter mu povedal: „Pane, toto podobenstvo hovoríš iba nám, alebo všetkým?“
42. Pán povedal: „Kto je teda verný a múdry správca, ktorého pán ustanoví nad svojou čeladou, aby jej načas dával určený pokrm?“
43. Blahoslavený sluha, ktorého pán pri svojom príchode nájde tak robiť.
44. Veru, hovorím vám: Ustanoví ho nad všetkým, čo má.
45. Ale keby si ten sluha v srdci povedal: Môj pán voľajako nejde, a začal by biť sluhov a slúžky, jesť, piť a opíjať sa,
46. pán toho sluhu príde v deň, keď to najmenej čaká, a v hodinu, o ktorej nevie, oddelí ho a dá mu podiel medzi nevernými.
47. Toho sluhu, ktorý poznal vôľu svojho pána, no nepripravil sa a nesplnil jeho vôľu, veľmi zbijú.
48. Toho, ktorý ju nepoznal a urobil niečo, za čo si zaslúži bitku, menej zbijú. Kto mnoho dostal, od toho sa bude mnoho požadovať, a komu veľa zverili, od toho budú viac žiadať.
49. Oheň som prišiel vrhnúť na zem; a čo chcem? Len aby už vzplanul!
50. Ale krstom mám byť pokrstený, a ako mi je úzko, kým sa to nestane!
51. Myslíte si, že som prišiel darovať pokoj zemi? Nie, hovorím vám, ale rozdelenie.
52. Lebo odteraz sa päť ľudí v jednom dome rozdelí: traja proti dvom a dvaja proti trom.
53. Rozdelia sa otec proti synovi a syn proti otcovi, matka proti dcére a dcéra proti matke, svokra proti neveste a nevesta proti svokre.“
54. Potom povedal zástupom: „Keď zbadáte, že na západe vystupuje oblak, hneď hovoríte: Dážď príde, a býva tak.
55. A keď veje južný vietor, hovoríte: Bude horúco, a býva.
56. Pokrytci, vzhľad zeme a neba viete posúdiť. Ako to, že terajší čas posúdiť neviete?
57. Prečo sami od seba neusúдите, čo je spravodlivé?
58. Keď ideš so svojím protivníkom pred vrchnosť, usiluj sa s ním cestou vyrovnáť, aby ťa nezavliekol k sudcovi, lebo sudca ťa vydá drábovi a dráb ťa vrhne do väzenia.
59. Hovorím ti: Nevyjdeš odtiaľ, kým nezaplatíš do ostatného haliera.“

Kapitola 13

1. Niektorí z tých, čo tam boli v tom čase, rozprávali mu o Galilejčanoch, ktorých krv Pilát zmiešal s krvou ich obetí.
2. On im povedal: „Myslíte si, že títo Galilejčania boli väčší hriešnici ako ostatní Galilejčania, keď tak trpeli?“
3. Nie, hovorím vám, ale ak nebudete robiť pokánie, všetci podobne zahyniete.
4. Alebo si myslíte, že tí osemnásti, čo na nich padla veža v Siloe a zabila ich, boli väčší vinníci ako ostatní obyvatelia Jeruzalema?“
5. Nie, hovorím vám, ale ak nebudete robiť pokánie, všetci zahyniete podobne.“
6. A povedal toto podobenstvo: „Ktosi mal vo vinici zasadený figovník a prišiel hľadať na ňom ovocie, ale nenašiel.“
7. Preto povedal vinohradníkovi: Pozri, už tri roky chodím hľadať ovocie na tomto figovníku, a nič nenachádzam. Vytni ho! Načo ešte aj zem vyčerpáva?“
8. On mu odvetil: Pane, nechaj ho ešte tento rok. Okopem ho a pohnojím.
9. Možno nabudúce prinesie ovocie. Ak nie, potom ho vytneš.“
10. V sobotu učil v istej synagóge.
11. Bola tam žena, ktorá osemnásť rokov mala ducha nečistosti. Bola zhrbená a nemohla sa ani trochu narovnať.
12. Keď ju Ježiš zbadal, zavolať si ju a povedal jej: „Žena, si oslobodená od svojej choroby,“
13. a vložil na ňu ruky. Ona sa hneď vzpriamila a oslavovala Boha.
14. Ale predstavený synagógy sa nahneval, že Ježiš v sobotu uzdravuje, i povedal zástupu: „Je šesť dní, keď treba pracovať; v tieto dni prichádzajte a dávajte sa uzdravovať, a nie v sobotu!“
15. Pán mu odpovedal: „Pokrytci! Neodvážuje každý z vás v sobotu svojho vola alebo osla od jasiel a nevodí ho napájať?“
16. A túto Abrahámovu dcéru, ktorú satan držal osemnásť rokov spútanú, nebolo treba vyslobodiť z tohto puta hoci aj v sobotu?“
17. Keď to povedal, všetci jeho protivníci sa zahanbili, ale ľudia sa radovali zo všetkých slávnych skutkov, ktoré konal.
18. Potom povedal: „Čomu sa podobá Božie kráľovstvo, k čomu ho prirovnám?“
19. Podobá sa horčičnému zrnku, ktoré človek vzal a zasial vo svojej záhrade. Keď vyrástlo, bol z neho strom a nebeské vtáky hniezdili na jeho konároch.“
20. A zasa povedal: „K čomu prirovnám Božie kráľovstvo?“
21. Podobá sa kvasu, ktorý žena vezme a vmiesi do troch mier múky, až sa všetko prekvasí.“
22. Cestou do Jeruzalema prechádzal mestami a dedinami a učil.
23. Ktosi sa ho spýtal: „Pane, je málo tých, čo budú spasení?“ On im povedal:
24. „Usilujte sa vojsť tesnou bránou, lebo hovorím vám: Mnohí sa budú pokúšať vojsť, a nebudú môcť.“
25. Keď hospodár vstane a zatvorí dvere a vy zostanete vonku, začnete klopať na dvere a volať: Pane, otvor nám! A on vám povie: Ja neviem, odkiaľ ste!“
26. Vtedy začnete hovoriť: Jedli sme s tebou a pili, na našich uliciach si učil.“
27. Ale on vám povie: Ja neviem, odkiaľ ste; odíďte odo mňa všetci, čo pášete nepravosť!“
28. Tam bude plač a škripanie zubami, až uvidíte, že Abrahám, Izák, Jakub a všetci proroci sú v Božom kráľovstve, a vy ste vyhodení von.“
29. A prídu od východu i západu, od severu i od juhu a budú stolovať v Božom kráľovstve.“
30. A tak sú poslední, ktorí budú prvými, a sú prví, ktorí budú poslednými.“
31. V tú hodinu prišli niektorí farizeji a hovorili mu: „Odíď odtiaľto, lebo Herodes ťa chce zabiť.“
32. On im povedal: „Chodte a povedzte tej líške: Hľa, vyhánam zlých duchov a uzdravujem dnes i zajtra a tretieho dňa dokončím.“
33. Ale dnes, zajtra a pozajtra musím ísť ďalej, lebo nie je možné, aby prorok zahynul mimo Jeruzalema.“

34. Jeruzalem, Jeruzalem, ktorý zabíjaš prorokov a kameňuješ tých, čo boli k tebe poslaní, koľko rás som chcel zhromaždiť tvoje deti ako sliepka svoje kuriatka pod krídla, a nechceli ste.
35. Hľa, váš dom vám ostáva pustý. A hovorím vám: Už ma nevidíte, kým nepríde čas, keď budete hovoriť: Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom.“

Kapitola 14

1. V istú sobotu vošiel do domu ktoréhosi popredného farizeja stolovať a oni ho pozorovali.
2. A hľa, bol pred ním akýsi človek, ktorý mal vodnatieľku.
3. Tu sa Ježiš obrátil k zákonníkom a farizejom a opýtal sa: „Slobodno v sobotu uzdravovať, či nie?“
4. Ale oni mlčali. Vzal ho teda, uzdravil ho a prepustil.
5. A tamtým povedal: „Ak niekomu z vás padne do studne syn alebo vôle, nevytiahne ho hneď hoc aj v sobotu?“
6. A nevedeli mu na to odpovedať.
7. Keď zbadal, ako si pozvaní vyberali popredné miesta, povedal im toto podobenstvo:
8. „Ak ťa niekto pozve na svadbu, nesadaj si na prvé miesto, lebo mohol pozvať niekoho vzácnejšieho, ako si ty;
9. a prišiel by ten, čo pozval teba i jeho, a povedal by ti: Uvoľni miesto tomuto. Vtedy by si musel s hanbou zaujať posledné miesto.
10. Ale keď ťa pozvú, choď, sadni si na posledné miesto. Potom príde ten, čo ťa pozval, a povie ti: Priateľu, postúp vyššie! Vtedy sa ti dostane počty pred všetkými spolustolujúcimi.
11. Lebo každý, kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponízuje, bude povýšený.“
12. A tomu, čo ho pozval, povedal: „Keď dávaš obed alebo večeru, nevolaj svojich priateľov, ani svojich bratov, ani príbuzných, ani bohatých susedov, aby nepozvali aj oni teba a mal by si odplatu.
13. Ale keď chystáš hostinu, pozvi chudobných, mrzákov, chromých a slepých.
14. A budeš blahoslavený, lebo oni sa ti nemajú čím odplatiť. No odplatu dostaneš pri vzkriesení spravodlivých.“
15. Keď to počul jeden zo spolustolujúcich, povedal mu: „Blahoslavený, kto bude jesť chlieb v Božom kráľovstve.“
16. On mu povedal: „Istý človek pripravil veľkú večeru a pozval mnoho ľudí.
17. Keď nadišla hodina večere, poslal svojho sluhu, aby povedal pozvaným: Podte, už je všetko pripravené.
18. A naraz sa začali všetci vyhovárať. Prvý mu povedal: Kúpil som pole a musím si ho ísť pozrieť. Prosím ťa, ospravedlň ma!
19. Druhý povedal: Kúpil som päť záprahov volov a idem ich vyskúšať. Prosím ťa, ospravedlň ma!
20. A ďalší povedal: Oženil som sa, a preto nemôžem prísť.
21. Sluha sa vrátil a oznámil to svojmu pánovi. Vtedy sa hospodár rozhneval a povedal svojmu sluhovi: Vyjdi rýchle na námestia a do ulíc mesta a prived' sem chudobných a mrzákov, slepých a chromých!
22. A sluha hlásil: Pane, stalo sa, ako si rozkázal, a ešte je miesto.
23. Tu pán povedal sluhovi: Vyjdi na cesty a k ohradám a donúť vojsť všetkých, aby sa mi naplnil dom.
24. Lebo hovorím vám, že ani jeden z tamtých mužov, čo boli pozvaní, neokúsi moju večeru.“
25. Išli s ním veľké zástupy. Tu sa obrátil a povedal im:
26. „Ak niekto prichádza ku mne a nemá v nenávisti svojho otca, matku, ženu, deti, bratov, sestry, ba aj svoj život, nemôže byť mojím učeníkom.
27. A kto ide za mnou a nenesie svoj kríž, nemôže byť mojím učeníkom.
28. Ak niekto z vás chce stavať vežu, či si najprv nesadne a neprepočíta náklad, či má na jej dokončenie?
29. Aby sa mu potom, keď položí základ a nebude ju môcť dostavať, nezačali všetci, čo to uvidia, posmievať:
30. Tento človek začal stavať, a nemohol dokončiť.
31. Alebo keď sa kráľ chystá do boja s iným kráľom, či si najprv nesadne a neporozmýšľa, či sa môže s desiatimi tisícami postaviť proti tomu, ktorý ide proti nemu s dvadsiatimi tisícami?
32. Ak nie, vyšle posolstvo, kým je tamten ešte ďaleko, a prosí o podmienky mieru.
33. Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom.

34. Soľ je dobrá. Ale ak aj soľ stratí chuť, čím ju napravia?

35. Nehodí sa ani do zeme ani do hnoja, ale ju vyhodí von. Kto má uši na počúvanie, nech počúva.“

Kapitola 15

1. Približovali sa k nemu všetci mýtnici a hriešnici a počúvali ho.
2. Farizeji a zákonníci šomrali: „Tento prijíma hriešnikov a jedáva s nimi.“
3. Preto im povedal toto podobenstvo:
4. „Ak má niekto z vás sto oviec a jednu z nich stratí, nenechá tých deväťdesiatdeväť na púšti a nepôjde za tou, čo sa stratila, kým ju nenájde?
5. A keď ju nájde, vezme ju s radosťou na plecía,
6. a len čo príde domov, zvolá priateľov a susedov a povie im: Radujte sa so mnou, lebo som našiel ovcu, čo sa mi stratila.
7. Hovorím vám: Tak bude aj v nebi väčšia radosť nad jedným hriešnikom, ktorý robí pokánie, ako nad deväťdesiatimi deviatimi spravodlivými, ktorí pokánie nepotrebujú.
8. Alebo ak má žena desať drachiem a jednu drachmu stratí, nezažne lampu, nevymetie dom a nehladá starostlivo, kým ju nenájde?
9. A keď ju nájde, zvolá priateľky a susedky a povie: Radujte sa so mnou, lebo som našla drachmu, čo som stratila.
10. Hovorím vám: Takú radosť majú Boží anjeli z jedného hriešnika, ktorý robí pokánie.“
11. A pokračoval: „Istý človek mal dvoch synov.
12. Mladší z nich povedal otcovi: Otec, daj mi časť majetku, ktorá mi patrí. A on im rozdelil majetok.
13. O niekoľko dní si mladší syn všetko zobral, odcestoval do ďalekého kraja a tam svoj majetok hýrivým životom premárnil.
14. Keď všetko premrhal, nastal v tej krajine veľký hlad a on začal trieť núdzu.
15. Išiel teda a uchytil sa u istého obyvateľa tej krajiny a on ho poslal na svoje hospodárstvo svine pásť.
16. I túžil nasýtiť sa aspoň strukmi, čo žrali svine, ale nik mu ich nedával.
17. Vstúpil teda do seba a povedal si: Koľko nádenníkov u môjho otca má chleba nazvyš, a ja tu hyniem od hladu.
18. Vstanem, pôjdem k svojmu otcovi a poviem mu: Otče, zhrešil som proti nebu i voči tebe.
19. Už nie som hoden volať sa tvojím synom. Prijmi ma ako jedného zo svojich nádenníkov.
20. I vstal a šiel k svojmu otcovi. Ešte bol ďaleko, keď ho zazrel jeho otec, a bolo mu ho ľúto. Pribehol k nemu, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho.
21. Syn mu povedal: Otče, zhrešil som proti nebu i voči tebe. Už nie som hoden volať sa tvojím synom.
22. Ale otec povedal svojim sluhom: Rýchlo prineste najlepšie šaty a oblečte ho! Dajte mu prsteň na ruku a obuv na nohy!
23. Privedte vykrmené teľa a zabite ho. Jedzme a veselo hodujme,
24. lebo tento môj syn bol mŕtvy, a ožil, bol stratený, a našiel sa. A začali hodovať.
25. Jeho starší syn bol práve na poli. Keď sa vracal a približoval sa k domu, počul hudbu a tanec.
26. Zavolať si jedného zo sluhov a pýtal sa, čo sa deje.
27. Ten mu povedal: Prišiel tvoj brat a tvoj otec zabil vykrmené teľa, lebo sa mu vrátil zdravý.
28. On sa však nahneval a nechcel vojsť. Vyšiel teda otec a začal ho prosiť.
29. Ale on odpovedal otcovi: Už tolko rokov ti slúžim a nikdy som neprestúpil tvoj príkaz, a mne si nikdy nedal ani kozliatko, aby som sa zabavil so svojimi priateľmi.
30. No keď prišiel tento tvoj syn, čo ti prehýril majetok s neviestkami, pre neho si zabil vykrmené teľa.
31. On mu na to povedal: Syn môj, ty si stále so mnou a všetko, čo ja mám, je tvoje.
32. Ale patrilo sa hodovať a radovať sa, lebo tento tvoj brat bol mŕtvy, a ožil, bol stratený, a našiel sa.“

1. Učeníkom povedal: „Bol istý bohatý človek, ktorý mal správcu, a toho obžalovali u neho, že mu rozhadzuje majetok.
2. Zavolať si ho a povedal mu: Čo to počúvam o tebe? Vydaj počet zo svojho šafárenia, lebo už nemôžeš ďalej šafáriť.
3. Správca si povedal: Čo budem robiť, keď ma môj pán zbavuje správcovstva? Kopať nevládzem, žobrať sa hanbím.
4. Viem, čo urobím, aby ma niekde prijali do domu, keď ma zbavia správcovstva.
5. Zavolať si po jednom dlžníkov svojho pána a vravel prvému: Koľko dlhuješ môjmu pánovi?
6. On povedal: Sto kadí oleja. Vravel mu: Tu máš svoj úpis, rýchlo si sadni a napíš päťdesiat.
7. Potom povedal inému: A ty koľko dlhuješ? On vravel: Sto meríc pšenice. Vravel mu: Tu máš svoj úpis a napíš osemdesiat.
8. A pán pochválil nepoctivého správcu, že si opatrne počínal. Lebo synovia tohto sveta sú voči sebe navzájom predvídavejší ako synovia svetla.
9. Aj ja vám hovorím: „Robte si priateľov z nespravodlivej mamony, aby vás, až sa pomínie, prijali do večných príbytkov.
10. Kto je verný v najmenšom, je verný aj vo veľkom, a kto je nepoctivý v malom, je nepoctivý aj vo veľkom.
11. Ak ste teda neboli verní v nespravodlivej mamone, kto vám zverí pravé bohatstvo?
12. A ak ste neboli verní v cudzom, kto vám dá, čo je vaše?
13. Nijaký sluha nemôže slúžiť dvom pánom; pretože buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, alebo jedného sa bude pridržať a druhým bude opovrhovať. Nemôžete slúžiť aj Bohu aj mamone.“
14. Toto všetko počúvali aj farizeji, ktorí mali radi peniaze, a posmievali sa mu.
15. Preto im povedal: „Vy sa robíte pred ľuďmi spravodlivými, ale Boh pozná vaše srdcia, lebo čo je u ľudí vznešené, pred Bohom je ohavné.
16. Zákon a Proroci sú až po Jána. Odvtedy sa zvestuje Božie kráľovstvo a každý naň ide násilím.
17. Ľahšie sa pomínie nebo a zem, ako by zo Zákona vypadla jediná čiarka.
18. Každý, kto prepúšťa svoju manželku a berie si inú, cudzoloží, a kto si berie takú, ktorú muž prepustil, cudzoloží.
19. Bol istý bohatý človek. Obliekal sa do purpuru a kmentu a deň čo deň prepychovo hodoval.
20. Pri jeho bráne líhal akýsi žobrák, menom Lazár, plný vredov.
21. Túžil nasýtiť sa z toho, čo padalo z boháčovho stola, a len psy prichádzali a lízali mu vrede.
22. Keď žobrák umrel, anjeli ho zanesli do Abrahámovho lona. Zomrel aj boháč a pochovali ho.
23. A keď v pekle v mukách pozdvihol oči, zďaleka videl Abraháma a Lazára v jeho lone.
24. I zvolal: Otec Abrahám, zľutuj sa nado mnou a pošli Lazára, nech si namočí aspoň koniec prsta vo vode a zvlaží mi jazyk, lebo sa hrozne trápim v tomto plameni!
25. No Abrahám povedal: Synu, spomeň si, že si dostal všetko dobré za svojho života a Lazár zasa iba zlé. Teraz sa on tu teší a ty sa trápiš.
26. A okrem toho je medzi nami a vami veľká priepasť, takže nik - čo ako by chcel - nemôže prejsť odtiaľto k vám ani odtiaľ prekročiť k nám.
27. Tu povedal: Prosím ťa, Otče, pošli ho do domu môjho otca.
28. Mám totiž piatich bratov; nech ich zaprisahá, aby sa nedostali aj oni na toto miesto múk.
29. Abrahám mu odpovedal: Majú Mojžiša a Prorokov, nech ich počúvajú.
30. Ale on vravel: Nie, otec Abrahám. Ak príde k nim niekto z mŕtvych, budú robiť pokánie.
31. Odpovedal mu: Ak nepočúvajú Mojžiša a Prorokov neuveria, ani keby niekto z mŕtvych vstal.“

Kapitola 17

1. Potom povedal svojim učeníkom: „Nie je možné, aby neprišli pohoršenia, ale beda tomu, skrze koho prichádzajú!
2. Tomu by bolo lepšie, keby mu zavesili mlynský kameň na krk a hodili ho do mora, akoby mal pohoršiť jedného z týchto maličkých.
3. Dávajte si pozor! Keď sa tvoj brat prehreší, pokarhaj ho! Ak sa obráti, odpusť mu!
4. A keď sa aj sedem ráz za deň prehreší proti tebe a sedem ráz sa vráti k tebe a povie: ‚Lutujem, odpusť mu!‘
5. Apoštoli povedali Pánovi: ‚Daj nám väčšiu vieru!‘
6. Pán vravel: ‚Keby ste mali vieru ako horčičné zrnko a povedali by ste tejto moruši: ‚Vytrhni sa aj s koreňom a presad sa do mora, poslúchla by vás.‘
7. Kto z vás, čo máte sluhu, ktorý orie alebo pasie, povie mu, keď sa vráti z poľa: ‚Hneď si pod sadnúť k stolu?‘
8. Vari mu nepovie skôr: ‚Priprav mi večeru, opáš sa a obsluhuj ma, kým sa nenajem a nenapijem; ty budeš jesť a piť až potom?‘
9. Je azda povinný ďakovať sluhovi, že urobil, čo sa mu rozkázalo?
10. Tak aj vy, keď urobíte všetko, čo sa vám prikázalo, povedzte: ‚Sme neužitoční sluhovia; urobili sme, čo sme boli povinní urobiť.‘
11. Na ceste do Jeruzalema prechádzal pomedzi Samáriu a Galileu.
12. Ako vchádzal do ktorejsi dediny, išlo oproti nemu desať malomocných mužov. Zďaleka zastali
13. a hlasne kričali: ‚Ježišu, učiteľ, zmiluj sa nad nami!‘
14. Keď ich uvidel, povedal: ‚Chodte, ukážte sa kňazom!‘ A ako šli, boli očistení.
15. Len čo jeden z nich spozoroval, že je uzdravený, vrátil sa a veľkým hlasom velebil Boha.
16. Padol na tvár Ježišovi k nohám a ďakoval mu; a bol to Samaritán.
17. Ježiš na to povedal: ‚Neočistilo sa ich desať? A tí deviaty sú kde?‘
18. Nenašiel sa nik okrem tohto cudzinca, čo by sa bol vrátil a vzdal Bohu slávu!‘
19. A jemu povedal: ‚Vstaň a choď, tvoja viera ťa uzdravila.‘
20. Keď sa ho farizeji opýtali, kedy príde Božie kráľovstvo, on im povedal: ‚Božie kráľovstvo neprichádza tak, že by sa to dalo spozorovať.‘
21. Ani nepovedia: ‚Aha, tu je! alebo: ‚Tamto je!‘, lebo Božie kráľovstvo je medzi vami.‘
22. A učeníkom povedal: ‚Prídu dni, keď si budete žiadať uvidieť jeden z dní Syna človeka, ale neuvidíte.‘
23. A povedia vám: ‚Hľa, tu je! Hľa, tamto je!‘ Nechodte nikde, nebežte za nimi!
24. Lebo ako blesk, keď sa zablyсне, ožiari všetko od jedného kraja neba až po druhý, tak aj Syn človeka v svoj deň.
25. Ale najprv musí mnoho trpieť a toto pokolenie ho zavrhne.
26. Ako bolo za dní Noema, tak bude aj za dní Syna človeka.
27. Ľudia jedli, pili, ženili sa a vydávali až do dňa, keď Noe vošiel do korába. Tu prišla potopa a zahubila všetkých.
28. Podobne, ako to bolo za dní Lota: ľudia jedli, pili, kupovali, predávali, sadili, stavali
29. ale v deň, keď Lot odišiel zo Sodomy, spustil sa oheň a síra z neba a všetkých zahubili.
30. Priam tak bude aj v deň, keď sa zjaví Syn človeka.
31. Kto bude v ten deň na streche a veci bude mať v dome, nech nezostupuje vziať si ich, a kto bude na poli, nech sa takisto nevracia nazad.
32. Spomeňte si na Lotovu ženu.
33. Kto sa bude usilovať zachrániť si život, stratí ho, a kto ho stratí, získa ho.
34. Hovorím vám: V tú noc budú dvaja na jednej posteli: jeden bude vzatý a druhý sa ponechá.
35. Dve budú spolu mlieť: jedna bude vzatá, druhá sa ponechá.‘
36. (Dvaja budú na poli, jeden bude vzatý, druhý sa ponechá.)
37. Oni sa ho opýtali: ‚Kde, Pane?‘ On im povedal: ‚Kde bude mŕtvola, tam sa zhromaždia aj orly.‘

1. Rozpovedal im podobenstvo, ako sa treba stále modliť a neochabovať:
2. „V istom meste bol sudca, ktorý sa Boha nebál a ľudí nehanbil.
3. Bola v tom meste aj vdova, ktorá k nemu chodila s prosbou: Obráň ma pred mojím protivníkom.
4. Ale on dlho nechcel. No potom si povedal: Hoci sa Boha nebojím a ľudí sa nehanbím,
5. obránim tú vdovu, keď ma tak unúva, aby napokon neprišla a neudrela ma po tvári.“
6. A Pán povedal: „Počúvajte, čo hovorí nespravodlivý sudca!
7. A Boh neobráni svojich vyvolených, čo k nemu volajú dňom i nocou, a bude k nim nevšímavý?
8. Hovorím vám: Zaraz ich obráni. Ale nájde Syn človeka vieru na zemi, keď príde?“
9. Tým, čo si namýšľali, že sú spravodliví, a ostatnými pohrdali, povedal toto podobenstvo:
10. „Dvaja ľudia vstúpili do chrámu modliť sa. Jeden bol farizej, druhý mýtnik.
11. Farizej sa postavil a takto sa v sebe modlil: Bože, ďakujem ti, že nie som ako ostatní ľudia: vydierači, nespravodlivci, cudzoložníci alebo aj ako tento mýtnik.
12. Postím sa dva razy do týždňa, dávam desiatky zo všetkého, čo mám.
13. Mýtnik stál celkom vzadu a neodvážil sa ani oči k nebu zdvihnúť, ale bil sa do prs a hovoril: Bože, buď milostivý mne hriešnemu.
14. Hovorím vám: Tento odišiel domov ospravedlnený, a nie tamten. Lebo každý, kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa poníža, bude povýšený.“
15. Prinášali k nemu aj nemluvňatá, aby sa ich dotkol. Keď to videli učeníci, okrikovali ich.
16. Ale Ježiš si ich zavolať a povedal: „Nechajte deti prichádzať ku mne a nebráňte im, lebo takým patrí Božie kráľovstvo!
17. Veru, hovorím vám: Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň.“
18. Tu sa ho ktorýsi popredný muž opýtal: „Učiteľ dobrý, čo mám robiť, aby som bol dedičom večného života?“
19. Ježiš mu povedal: „Prečo ma nazývaš dobrým? Nik nie je dobrý, jedine Boh.
20. Poznáš prikázania: Nescudzoložíš! Nezabiješ! Nepokradneš! Nebudeš krivo svedčiť! Cti svojho otca i matku!“
21. On vravel: „Toto všetko som zachovával od mladosti.“
22. Keď to Ježiš počul, povedal mu: „Ešte ti jedno chýba. Predaj všetko, čo máš, rozdaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma.“
23. Keď to počul, zosmutnel, lebo bol veľmi bohatý.
24. Ježiš, vidiac, ako zosmutnel, povedal: „Ako ťažko vchádzajú do Božieho kráľovstva tí, čo majú majetky!
25. Ľahšie je ťave prejsť cez ucho ihly, ako boháčovi vojsť do Božieho kráľovstva.“
26. Tí, čo to počuli, povedali: „Kto potom môže byť spasený?“
27. On im povedal: „Čo je nemožné ľuďom, je možné Bohu.“
28. Peter vravel: „Pozri, my sme opustili, čo sme mali, a išli sme za tebou.“
29. On im povedal: „Veru, hovorím vám: Niet nikoho, kto pre Božie kráľovstvo opustí dom alebo ženu, alebo bratov, alebo rodičov, alebo deti,
30. aby nedostal oveľa viac v tomto čase a v budúcom veku večný život.“
31. Vtedy si vzal Dvanástich a hovoril im: „Hľa, vystupujeme do Jeruzalema a splní sa všetko, čo napísali Proroci o Synovi človeka.
32. Vydajú ho pohanom, vysmejú, potupia a oplujú,
33. zbičujú ho a zabijú, ale on tretieho dňa vstane z mŕtvych.“
34. Lenže oni z toho ničomu nerozumeli. Toto slovo im zostalo zahalené a nepochopili, čo hovoril.
35. Keď sa približoval k Jerichu, sedel pri ceste akýsi slepec a žobral.
36. Keď počul, že tadiaľ prechádza zástup, pýtal sa, čo sa deje.
37. Povedali mu: „Ježiš Nazaretský ide tadiaľto.“
38. Tu vykrikoval: „Ježišu, Syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!“
39. Tí, čo išli popredku, ho okríkali, aby mlčal. Ale on ešte väčšmi kričal: „Syn Dávidov, zmiluj sa

nado mnou!“

40. Ježiš zastal a kázal, aby ho priviedli k nemu. Keď sa priblížil, opýtal sa ho:

41. „Čo chceš, aby som ti urobil?“ On odpovedal: „Pane, aby som videl.“

42. A Ježiš mu povedal: „Pozeraj! Tvoja viera ťa uzdravila.“

43. A hneď videl, šiel za ním a velebil Boha. Aj všetok ľud, keď to videl, vzdával Bohu chválu.

1. Potom vošiel do Jericha a prechádzal cezeň.
2. A tu muž, menom Zachej, ktorý bol hlavným mýtnikom a bol bohatý,
3. zatúžil vidieť Ježiša, kto to je, ale nemohol pre zástup, lebo bol malej postavy.
4. Bežal teda napred a vyšiel na planý figovník, aby ho uvidel, lebo práve tade mal ísť.
5. Keď Ježiš prišiel na to miesto, pozrel sa hore a povedal mu: „Zachej, pod' rýchlo dolu, lebo dnes musím zostať v tvojom dome!“
6. On chytrou zišiel a prijal ho s radosťou.
7. Keď to videli, všetci šomrali: „Vošiel k hriešnemu človeku!“
8. Ale Zachej vstal a povedal Pánovi: „Pane, polovicu svojho majetku dám chudobným, a ak som niekoho oklamal, vrátim štvornásobne.“
9. Ježiš mu povedal: „Dnes prišla spása do tohto domu. Veď aj on je Abrahámovým synom.
10. Lebo Syn človeka prišiel hľadať a zachrániť, čo sa stratilo.“
11. Tým, čo to počuli, pridali ešte podobenstvo, lebo bol blízko Jeruzalema a oni si mysleli, že sa už zjaví Božie kráľovstvo.
12. A tak povedal: „Istý človek vznešeného pôvodu odchádzal do ďalekej krajiny prevziať kráľovstvo a potom sa mal vrátiť.
13. Zavolať si svojich desiatich sluhov, dal im desať mín a povedal im: Obchodujte, kým sa nevrátim!
14. Ale jeho občania ho nenávideli a vyslali za ním posolstvo s odkazom: Nechceme, aby tento nad nami kraloval.
15. Keď sa po prevzatí kráľovstva vrátil, dal si zavolať sluhov, ktorým dal peniaze, aby zistil, koľko kto získal.
16. Prišiel prvý a vravel: Pane, tvoja mína získala desať mín.
17. On mu povedal: Správne, dobrý sluha; pretože si bol verný v maličkosti, maj moc nad desiatimi mestami.
18. Prišiel druhý a vravel: Pane, tvoja mína vyniesla päť mín.
19. Aj tomuto povedal: Ty maj moc nad piatimi mestami.
20. Iný prišiel a hovoril: Pane, hľa, tvoja mína. Mal som ju uloženú v šatke;
21. bál som sa ťa, lebo si prísny človek: berieš, čo si si neuložil, a žneš, čo si nezasial.
22. On mu povedal: Zlý sluha! Podľa tvojich vlastných slov ťa súdim. Vedel si, že som prísny človek, že beriem, čo som si neuložil, a žnem, čo som nezasial?
23. Prečo si teda nedal moje peniaze peňazomencom a ja by som si ich bol po návrate vybral aj s úrokmi?
24. A tým, čo tam stáli, povedal: Vezmite mu mínu a dajte ju tomu, čo má desať mín.
25. Oni mu vraveli: Pane, veď má desať mín!
26. Hovorím vám: Každému, kto má, ešte sa pridá, ale kto nemá, tomu sa vezme aj to, čo má.
27. A mojich nepriateľov, čo nechceli, aby som nad nimi kraloval, privedte sem a pobite ich predomnou!“
28. Ako to povedal, išiel popredku a uberal sa do Jeruzalema.
29. Keď sa priblížil k Betfage a Betánii pri hore, ktorá sa volá Olivová, poslal dvoch učeníkov
30. so slovami: „Chodte do dediny, čo je pred vami. Len čo do nej vojdete, nájdete priviazané osliatko, na ktorom nikdy nijaký človek nesedel. Odviažte ho a privedte!
31. A keby sa vás niekto opýtal: Prečo ho odväzujete? povie: Pán ho potrebuje.“
32. Tí, ktorých poslal, odišli a našli všetko tak, ako im povedal.
33. Keď osliatko odväzovali, povedali im jeho majiteľa: „Prečo odväzujete osliatko?“
34. Oni povedali: „Pán ho potrebuje.“
35. Osliatko priviedli k Ježišovi, prehodili cezeň svoje plášte a posadili naň Ježiša.
36. Ako šiel, prestierali na cestu svoje plášte.
37. A keď sa už blížil k úpätiu Olivovej hory, začali celé zástupy učeníkov radostne veľkým hlasom chváliť Boha za všetky zázraky, ktoré videli,

38. a volali: „Požehnaný kráľ, ktorý prichádza v mene Pánovom! Pokoj na nebi a sláva na výsostiach!“
39. Vtedy mu niektorí farizeji zo zástupu povedali: „Učiteľ, napomeň svojich učeníkov!“
40. On odvetil: „Hovorím vám: Ak oni budú mlčať, budú kričať kamene.“
41. Keď sa priblížil a zazrel mesto, plakal nad ním
42. a hovoril: „Kiež by si aj ty v tento deň spoznalo, čo ti prináša pokoj! Ale teraz je to skryté tvojimi očami.“
43. Lebo prídu na teba dni, keď ťa tvoji nepriatelia oboženú valom, obklúčia ťa a zovrú zo všetkých strán,
44. zrovnajú so zemou teba i tvoje deti v tebe a nenechajú v tebe kameň na kameni, lebo si nespoznalo čas svojho navštívenia.“
45. Keď vošiel do chrámu, začal vyháňať predavačov
46. a povedal im: „Napísané je: Môj dom bude domom modlitby. A vy ste z neho urobili lotrovský pelech.“
47. A denne učil v chráme. Ale veľkňazi, zákonníci a vodcovia ľudu sa usilovali zabiť ho.
48. Ibaže nevedeli, čo robiť, lebo všetok ľud na ňom visel a počúval ho.

1. Keď v istý deň učil ľud v chráme a hlásal evanjelium, prepadli ho veľkňazi a zákonníci so staršími
2. a hovorili mu: „Povedz nám: Akou mocou toto robíš alebo kto je ten, čo ti dal túto moc?“
3. On im povedal: „Aj ja sa vás na niečo spýtam. Povedzte mi:
4. Jánov krst bol z neba, či od ľudí?“
5. Oni rozmýšľali a hovorili si: „Ak povieme: Z neba, povie: Prečo ste mu neuverili?
6. Ale ak povieme: Od ľudí, všetok ľud nás ukameňuje, lebo je presvedčený, že Ján je prorok.“
7. Odpovedali teda, že nevedia, odkiaľ bol.
8. A Ježiš im odvetil: „Ani ja vám nepoviem, akou mocou toto robím.“
9. Potom začal rozprávať ľudu toto podobenstvo: „Istý človek vysadil vinicu, prenajal ju vinohradníkom a na dlhý čas odcestoval.
10. V stanovenom čase poslal k vinohradníkom sluhu, aby mu dali podiel úrody z vinice. Ale vinohradníci ho zbili a prepustili ho naprázdno.
11. Poslal druhého sluhu. Aj toho zbili, potupili a prepustili naprázdno.
12. Poslal aj tretieho, a oni ho dorážali a vyhodili.
13. Vtedy pán vinice povedal: Čo urobím? Pošlem svojho milovaného syna. K nemu azda budú mať úctu.
14. Ale keď ho vinohradníci zazreli, poradili sa a povedali si: To je dedič. Zabime ho, aby bolo dedičstvo naše!
15. Vyvliekli ho z vinice a zabili. Čo im teda urobí pán vinice?
16. Príde, týchto vinohradníkov zahubí a vinicu dá iným.“ Keď to počuli, povedali: „Len to nie!“
17. On sa na nich pozrel a povedal: „Čo teda znamená, čo je napísané: Kameň, čo staviteľia zavrhli, stal sa kameňom uholným?
18. Každý, kto padne na ten kameň, doláme sa, a na koho on padne, toho rozdlávi.“
19. Zákonníci a veľkňazi chceli v tú hodinu položiť na neho ruky, len sa báli ľudu. Vybadať totiž, že to o nich povedal toto podobenstvo.
20. Striehli na neho a poslali úskočníkov, ktorí predstierali, že sú spravodliví, aby ho podchytili v reči a mohli ho vydať vrchnosti a vladárovej moci.
21. Opýtali sa ho: „Učiteľ, vieme, že správne hovoríš a učíš a že nehládiš na osobu, ale podľa pravdy učíš Božej ceste.
22. Smieme platiť cisárovi daň, či nie?“
23. On však prehliadol ich lešť a povedal im:
24. „Ukážte mi denár! Čí obraz je na ňom a nápis?“
25. Oni odpovedali: „Cisárov.“ Tu im povedal: „Dávajte teda, čo je cisárovo, cisárovi, a čo je Božie, Bohu!“
26. A nepodarilo sa im podchytiť ho v reči pred ľuďmi, ale žasli nad jeho odpoveďou a umĺkli.
27. Tu prišli k nemu niektorí saduceji, ktorí popierajú zmŕtvychvstanie, a pýtali sa ho:
28. „Učiteľ, Mojžiš nám napísal, že ak niekomu zomrie brat, ktorý mal ženu, ale bol bezdetný, jeho brat si ju má vziať za manželku a splodiť svojmu bratovi potomka.
29. Bolo teda sedem bratov. Prvý sa oženil a zomrel bezdetný.
30. Vzal si ju druhý,
31. potom aj tretí a takisto všetci siedmi. Ale nezanechali deti a pomreli.
32. Napokon zomrela aj žena.
33. Nuž ktorému z nich bude žena manželkou pri vzkriesení? Veď ju mali siedmi za manželku.“
34. Ježiš im povedal: „Synovia tohto veku sa ženú a vydávajú.
35. Ale tí, čo sú uznaní za hodných tamtoho veku a zmŕtvychvstania, už sa neženú, ani nevydávajú.
36. Už ani umrieť nemôžu, lebo sú ako anjeli a sú Božími synmi, pretože sú synmi vzkriesenia.
37. A že mŕtvi naozaj vstanú, naznačil aj Mojžiš v stati o kríku, keď nazýva Pána Bohom Abraháma, Bohom Izáka a Bohom Jakuba.
38. A on nie je Bohom mŕtvych, ale živých, lebo pre neho všetci žijú.“

39. Tu niektorí zákonníci povedali: „Učiteľ, dobre si to povedal.“
40. A už sa ho neodvážili na nič vypytovať.
41. On im povedal: „Ako môžu hovoriť, že Mesiáš je Dávidov syn?
42. Ved' sám Dávid hovorí v knihe Žalmov: Pán povedal môjmu Pánovi: Sed' po mojej pravici,
43. kým nepoložím tvojich nepriateľov za podnožku tvojim nohám.
44. Dávid ho teda volá Pánom; ako potom môže byť jeho synom?“
45. Ako ho počúval všetok ľud, povedal svojim učeníkom:
46. „Chráňte sa zákonníkov, ktorí radi chodia v dlhých rúchach, radi majú pozdravy na uliciach, prvé stolice v synagógach a popredné miesta na hostinách.
47. Vyjedajú domy vdov a naoko sa dlho modlia. Takých postihne prísnejší súd.“

1. Keď sa rozhlíadal videl boháčov, ako hádžu svoje dary do chrámovej pokladnice.
2. Videl aj akúsi chudobnú vdovu, ako ta vhodila dve drobné mince,
3. a povedal: „Veru, hovorím vám: Táto chudobná vdova vhodila viac ako všetci ostatní.
4. Lebo títo všetci dávali dary zo svojho nadbytku ale ona pri svojej chudobe dala všetko, čo mala, celé svoje živobytie.“
5. Keď niektorí hovorili o chráme, že je vyzdobený krásnymi kameňmi a pamätnými darmi, povedal:
6. „Prídu dni, keď z toho, čo vidíte, nezostane kameň na kameni; všetko bude zborené.“
7. Oni sa ho opýtali: „Učiteľ, kedy to bude a aké bude znamenie, keď sa to začne diať?“
8. On odpovedal: „Dajte si pozor, aby vás nezviedli. Lebo prídu mnohí a v mojom mene budú hovoriť: To som ja a: Ten čas je už blízko. Nechodte za nimi!
9. A keď budete počuť o vojnách a nepokojoch, neľakajte sa! Toto musí prísť predtým, ale koniec nebude hneď.“
10. Potom im povedal: „Národ povstane proti národu a kráľovstvo proti kráľovstvu.
11. Budú veľké zemetrasenia a miestami hlad a mor, budú hrôzy a veľké znamenia na nebi.
12. Ale pred tým všetkým položia na vás ruky a budú vás prenasledovať, vydajú vás synagógam a uväznia vás, budú vás vláčiť pred kráľov a vladárov pre moje meno.
13. To sa vám stane, aby ste vydali svedectvo.
14. Zaumieňte si teda, že nebudete dopredu premýšľať, ako sa brániť,
15. lebo ja vám dám výrečnosť a múdrosť, ktorej nebudú môcť všetci vaši protivníci odolať ani protirečiť.
16. Budú vás zrádzať aj rodičia, bratia, príbuzní a priatelia a niektorých z vás pripravia o život.
17. Všetci vás budú nenávidieť pre moje meno.
18. Ale ani vlas sa vám z hlavy nestratí.
19. Ak vytrváte, zachováte si život.
20. Keď uvidíte, že vojsko obkľučuje Jeruzalem, vedzte, že sa priblížilo jeho spustošenie.
21. Vtedy tí, čo budú v Judei, nech utečú do hôr. Tí však, čo budú v meste, nech z neho odídu, a tí, čo budú na vidieku, nech doň nevchádzajú,
22. lebo to budú dni pomsty, aby sa splnilo všetko, čo je napísané.
23. Beda ťarchavým ženám a tým, čo budú v tie dni pridávať! Lebo bude veľké súženie na zemi a hnev proti tomuto ľudu.
24. Budú padať ostrím meča, odvedú ich do zajatia medzi všetky národy a po Jeruzaleme budú šliapať pohania, kým sa nenaplní čas pohanov.
25. Budú znamenia na slnku a mesiaci i na hviezdach a na zemi budú národy plné úzkosti a zmätku z hukotu mora a vlnobitia.
26. Ľudia budú zmierať od strachu a očakávania toho, čo príde na svet, lebo nebeské mocnosti sa budú chvieť.
27. Vtedy uvidia Syna človeka prichádzať v oblaku s mocou a veľkou slávou.
28. Keď sa to začne diať, vzpriamte sa, zodvihnite hlavu, lebo sa blíži vaše vykúpenie.“
29. A povedal im podobenstvo: „Pozrite sa na figovník a na ostatné stromy!
30. Keď vidíte, že pučia, sami viete, že je už blízko leto.
31. Tak aj vy, až uvidíte, že sa toto deje, vedzte, že je blízko Božie kráľovstvo.
32. Veru, hovorím vám: Nepominie sa toto pokolenie, kým sa to všetko nestane.
33. Nebo a zem sa pominú, ale moje slová sa nepominú.
34. Dávajte si pozor, aby vaše srdcia neotťaželi obžerstvom, opilstvom a starosťami o tento život, aby vás onen deň neprekvapil.
35. Lebo príde ako osídlo na všetkých, čo bývajú na povrchu celej zeme.
36. Preto bdejte celý čas a modlite sa, aby ste mohli uniknúť všetkému tomu, čo má prísť, a postaviť sa pred Syna človeka.“
37. Cez deň učil v chráme, ale na noc vychádzal von a zdržiaval sa na hore, ktorá sa volá Olivová.

38. A všetok ľud sa skoro ráno hrnul k nemu do chrámu počúvať ho.

1. Blížili sa sviatky Nekvasených chlebov, ktoré sa nazývajú Veľká noc.
2. Velkňazi a zákonníci hľadali spôsob, ako ho zabiť; báli sa však ľudu.
3. Tu vošiel satan do Judáša, ktorý sa volal Iškariotský a bol jedným z Dvanástich;
4. i šiel a dohovoril sa s velkňazmi a veliteľmi stráže, ako im ho vydá.
5. Tí sa potešili a dohodli sa, že mu dajú peniaze.
6. On súhlasil a hľadal príležitosť vydať im ho, keď s ním nebude zástup.
7. Prišiel deň Nekvasených chlebov, keď bolo treba zabiť veľkonočného baránka.
8. Poslal Petra a Jána so slovami: „Chodte a pripravte nám veľkonočnú večeru!“
9. Oni sa ho opýtali: „Kde ju máme pripraviť?“
10. Povedal im: „Len čo vojdete do mesta, stretnete človeka, ktorý bude niesť džbán vody. Chodte za ním do domu, do ktorého vojde,
11. a majiteľovi domu povedzte: Učiteľ ti odkazuje: Kde je miestnosť, v ktorej by som mohol jesť so svojimi učeníkmi veľkonočného baránka?
12. On vám ukáže veľkú prestretú hornú sieň. Tam pripravte.“
13. Išli teda a všetko našli tak, ako im povedal. A pripravili veľkonočného baránka.
14. Keď prišla hodina, zasadol za stôl a apoštoli s ním.
15. Tu im povedal: „Veľmi som túžil jesť s vami tohto veľkonočného baránka skôr, ako budem trpieť.
16. Lebo hovorím vám: Už ho nebudem jesť, kým sa nenaplní v Božom kráľovstve.“
17. Vzal kalich, vzdával vďaky a povedal: „Vezmite ho a rozdelte si ho medzi sebou.
18. Lebo hovorím vám: Odteraz už nebudem piť z plodu viniča, kým nepríde Božie kráľovstvo.“
19. Potom vzal chlieb a vzdával vďaky, lámal ho a dával im, hovoriac: „Toto je moje telo, ktoré sa dáva za vás. Toto robte na moju pamiatku.“
20. Podobne po večeri vzal kalich a hovoril: „Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás.
21. A hľa, ruka môjho zradcu je so mnou na stole.
22. Syn človeka síce ide, ako je určené, ale beda človeku, ktorý ho zrádza!“
23. A oni sa začali jeden druhého vypytovať, kto z nich by to mohol urobiť.
24. Vznikol medzi nimi aj spor, kto je z nich asi najväčší.
25. Povedal im: „Králi národov panujú nad nimi, a tí, čo majú nad nimi moc, volajú sa dobrodincami.
26. Ale vy nie tak! Kto je medzi vami najväčší, nech je ako najmenší a vodca ako služobník.
27. Veď kto je väčší? Ten, čo sedí za stolom, či ten, čo obsluhuje? Nie ten, čo sedí za stolom? A ja som medzi vami ako ten, čo obsluhuje.
28. Vy ste vytrvali so mnou v mojich skúškach
29. a ja vám dám kráľovstvo, ako ho môj Otec dal mne,
30. aby ste jedli a pili pri mojom stole v mojom kráľovstve, sedeli na trónoch a súdili dvanásť kmeňov Izraela.
31. Šimon, Šimon, hľa, satan si vás vyžiadal, aby vás preosial ako pšenicu.
32. Ale ja som prosil za teba, aby neochabla tvoja viera. A ty, až sa raz obrátiš, posilňuj svojich bratov.“
33. On mu povedal: „Pane, hotový som ísť s tebou do väzenia i na smrť.“
34. Ale Ježiš povedal: „Hovorím ti, Peter, dnes nezaspieva kohút, kým tri razy nezaprieš, že ma poznáš.“
35. Potom im povedal: „Chýbalo vám niečo, keď som vás poslal bez mešca, bez kapsy a bez obuvi?“ Oni odpovedali: „Nie.“
36. On im povedal: „Ale teraz, kto má mešec, nech si ho vezme, takisto aj kapsu, a kto nemá, nech predá šaty a kúpi si meč.
37. Lebo hovorím vám: Musí sa na mne splniť, čo je napísané: Započítali ho medzi zločincov. Lebo sa splňa o mne všetko.“
38. Oni hovorili: „Pane, pozri, tu sú dva meče.“ On im povedal: „Stačí.“

39. Potom vyšiel von a ako zvyčajne šiel na Olivovú horu a učeníci išli za ním.
40. Keď prišiel na miesto, povedal im: „Modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia!“
41. Sám sa od nich vzdialil asi toľko, čo by kameňom dohodil, kľakol si a modlil sa:
42. „Otče, ak chceš, vezmi odo mňa tento kalich! No nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane!“
43. Tu sa mu zjavil anjel z neba a posilňoval ho. A on sa v smrteľnej úzkosti ešte vrúcnejšie modlil,
44. pričom mu pot stekal na zem ako kvapky krvi.
45. Keď vstal od modlitby a vrátil sa k učeníkom, našiel ich spať od zármutku.
46. I povedal im: „Čo spíte? Vstaňte, modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia!“
47. Kým ešte hovoril, zjavil sa zástup a pred nimi išiel jeden z Dvanástich, ktorý sa volal Judáš. Priblížil sa k Ježišovi, aby ho pobožkal.
48. Ježiš mu však povedal: „Judáš, bozkom zrádzaš Syna človeka?“
49. Keď tí, čo boli okolo neho, videli, čo sa chystá, povedali: „Pane, máme udrieť mečom?“
50. A jeden z nich zasiahol veľkňazovho sluhu a odťal mu pravé ucho.
51. Ale Ježiš povedal: „Nechajte to už!“ I dotkol sa mu ucha a uzdravil ho.
52. Potom Ježiš povedal veľkňazom, veliteľom chrámovej stráže a starším, čo prišli za ním: „Vyšli ste s mečmi a kyjmi ako na zločinca.“
53. Keď som bol deň čo deň s vami v chráme, nepoložili ste na mňa ruky. Ale toto je vaša hodina a moc temna.“
54. Potom ho zajali, odviedli a zaviedli do veľkňazovho domu. Peter šiel zďaleka za nimi.
55. Keď uprostred nádvorja rozložili oheň a posadali si okolo neho, Peter si sadol medzi nich.
56. Ako tak sedel pri svetle, všimla si ho ktoráási slúžka, zahľadela sa naňho a povedala:
57. „Aj tento bol s ním.“ Ale on ho zaprel:
58. „Žena, nepoznám ho.“ O chvíľu si ho všimol iný a povedal: „Aj ty si z nich.“ Peter povedal: „Človeče, nie som.“
59. A keď prešla asi hodina, ktosi iný tvrdil: „Veru, aj tento bol s ním, veď je aj Galilejčan.“
60. Peter povedal: „Človeče, neviem, čo hovoríš.“ A vtom, kým ešte hovoril, zaspieval kohút.
61. Vtedy sa Pán obrátil a pozrel sa na Petra a Peter sa rozpamätal na Pánovo slovo, ako mu povedal: „Skôr ako dnes kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš.“
62. Vyšiel von a horko sa rozplakal.
63. Muži, ktorí Ježiša strážili, posmievali sa mu a bili ho.
64. Zakryli ho a vypytovali sa ho: „Prorokuj, hádaj, kto ťa udrel!“
65. A ešte všelijako ináč sa mu rúhali.
66. Keď sa rozodnilo, zišli sa starší ľudu, veľkňazi a zákonníci, predviedli ho pred svoju radu
67. a hovorili mu: „Ak si Mesiáš, povedz nám to!“ On im odvetil: „Aj keď vám to poviem, neuveríte,
68. a keď sa opýtam, neodpoviete mi.
69. Ale odteraz bude Syn človeka sedieť po pravici Božej moci.“
70. Tu povedali všetci: „Si teda Boží Syn?“ On im povedal: „Vy sami hovoríte, že som.“
71. Oni povedali: „Načo ešte potrebujeme svedectvo? Veď sme to sami počuli z jeho úst!“

1. Tu celé zhromaždenie vstalo, odviekli ho k Pilátovi
2. a začali naňho žalovať: „Tohto sme pristihli, ako rozvracia náš národ, zakazuje platiť dane cisárovi a tvrdí o sebe, že je Mesiáš, kráľ.“
3. Pilát sa ho spýtal: „Si židovský kráľ?“ On odpovedal: „Sám to hovoríš.“
4. Pilát povedal veľkňazom a zástupom: „Ja nenachádzam nijakú vinu na tomto človeku.“
5. Ale oni naliehali: „Poburuje ľud a učí po celej Judei; počnúc od Galiley až sem.“
6. Len čo to Pilát počul, opýtal sa, či je ten človek Galilejčan.
7. A keď sa dozvedel, že podlieha Herodesovej právomoci, poslal ho k Herodesovi, lebo aj on bol v tých dňoch v Jeruzaleme.
8. Keď Herodes uvidel Ježiša, veľmi sa zaradoval. Už dávno ho túžil vidieť, lebo o ňom počul, a dúfal, že ho uvidí urobiť nejaký zázrak.
9. Mnoho sa ho vypytoval, ale on mu na nič neodpovedal.
10. Stáli tam aj veľkňazi a zákonníci a nástojčivo naň žalovali.
11. Ale Herodes so svojimi vojakmi ním opovrhol, urobil si z neho posmech, dal ho obliecť do bielych šiat a poslal ho nazad k Pilátovi.
12. V ten deň sa Herodes a Pilát spriatelili, lebo predtým žili v nepriateľstve.
13. Pilát zvolal veľkňazov, predstavených a ľud
14. a povedal im: „Priviedli ste mi tohto človeka, že poburuje ľud. Ja som ho pred vami vypočúval a nenašiel som na tomto človeku nič z toho, čo na neho žalujete.“
15. Ale ani Herodes, lebo nám ho poslal späť. Vidíte, že neurobil nič, za čo by si zasluhoval smrť.
16. Potrescem ho teda a prepustím.“
17. (Bol totiž povinný prepustiť im na sviatky jedného.)
18. Tu celý dav skríkol: „Preč s ním a prepust' nám Barabáša!“
19. Ten bol uväznený pre akúsi vzburu v meste a pre vraždu.
20. Pilát k nim znova prehovoril, lebo chcel Ježiša prepustiť.
21. Ale oni vykrikovali: „Ukrižuj! Ukrižuj ho!“
22. On k nim tretí raz prehovoril: „A čo zlé urobil? Nenašiel som na ňom nič, za čo by si zasluhoval smrť. Potrestám ho teda a prepustím.“
23. Ale oni veľkým krikom dorážali a žiadali, aby ho dal ukrižovať. Ich krik sa stupňoval
24. a Pilát sa rozhodol vyhovieť ich žiadosti:
25. prepustil toho, ktorého si žiadali, čo bol uväznený pre vzburu a vraždu, kým Ježiša vydal ich zvoli.
26. Ako ho viedli, chytili istého Šimona z Cyrény, ktorý sa vracal z poľa, a položili naň kríž, aby ho niesol za Ježišom.
27. Šiel za ním veľký zástup ľudu aj žien, ktoré nad ním kvílili a nariekali.
28. Ježiš sa k nim obrátil a povedal: „Dcéry jeruzalemské, neplačte nado mnou, ale plačte samy nad sebou a nad svojimi deťmi.
29. Lebo prichádzajú dni, keď povedia: Blahoslavené neplodné, loná, čo nerodili, a prsia, čo nepridávali!
30. Vtedy začnú hovoriť vrchom: Padnite na nás! a kopcom: Prikryte nás!
31. Lebo keď toto robia so zeleným stromom, čo sa stane so suchým?“
32. Vedno s ním viedli na popravu ešte dvoch zločincov.
33. Keď prišli na miesto, ktoré sa volá Lebka, ukrižovali jeho i zločincov: jedného sprava, druhého zľava.
34. Ježiš povedal: „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia.“ Potom hodili lós a rozdelili si jeho šaty.
35. Ľud tam stál a díval sa. Poprední muži sa mu posmievali a vraveli: „Iných zachraňoval, nech zachráni aj seba, ak je Boží Mesiáš, ten vyvolenec.“
36. Aj vojaci sa mu posmievali. Chodili k nemu, podávali mu ocot
37. a hovorili: „Zachráň sa, ak si židovský kráľ!“
38. Nad ním bol nápis: „Toto je židovský kráľ.“

39. A jeden zo zločincov, čo viseli na kríži, sa mu rúhal: „Nie si ty Mesiáš?! Zachráň seba i nás!“
40. Ale druhý ho zahriakol: „Ani ty sa nebojíš Boha, hoci si odsúdený na to isté?“
41. Lenže my spravodlivo, lebo dostávame, čo sme si skutkami zaslúžili. Ale on neurobil nič zlé.“
42. Potom povedal: „Ježišu, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.“
43. On mu odpovedal: „Veru, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji.“
44. Bolo už okolo dvanástej hodiny a nastala tma po celej zemi až do tretej hodiny popoludní.
45. Slnko sa zatmelo, chrámová opona sa roztrhla napoly
46. a Ježiš zvolal mocným hlasom: „Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha.“ Po tých slovách vydýchol.
47. Keď stotník videl, čo sa stalo, oslavoval Boha, hovoriac: „Tento človek bol naozaj spravodlivý.“
48. A celé zástupy tých, čo sa zišli na toto divadlo a videli, čo sa deje, bili sa do prs a vracali sa domov.
49. Všetci jeho známi stáli obďaleč i ženy, ktoré ho sprevádzali z Galiley, a dívali sa na to.
50. Tu istý muž menom Jozef, člen rady, dobrý a spravodlivý človek
51. z judejského mesta Arimatey, ktorý nesúhlasil s ich rozhodnutím ani činmi a očakával Božie kráľovstvo,
52. zašiel k Pilátovi a poprosil o Ježišovo telo.
53. Keď ho sňal, zavinul ho do plátna a uložil do vytesaného hrobu, v ktorom ešte nik neležal.
54. Bol Prípravný deň a už sa začínala sobota.
55. Odprevádzali ho ženy, ktoré s ním prišli z Galiley. Pozreli si hrob aj to, ako uložili jeho telo.
56. Potom sa vrátili domov a pripravili si voňavé oleje a masti. Ale v sobotu zachovali podľa prikázania pokoj.

1. V prvý deň týždňa zavčas ráno prišli k hrobu a priniesli voňavé oleje, čo si pripravili.
2. Kameň našli od hrobu odvalený,
3. vošli dnu, ale telo Pána Ježiša nenašli.
4. Ako nad tým rozpačito uvažovali, zastali pri nich dvaja mužovia v žiarivom odeve.
5. Zmocnil sa ich strach i sklonili tvár k zemi. Ale oni sa im prihovorili: „Prečo hľadáte živého medzi mŕtvymi?“
6. Niet ho tu. Vstal z mŕtvych. Spomeňte si, ako vám povedal, keď bol ešte v Galilei:
7. Syna človeka musia vydať do rúk hriešnych ľudí a ukrižovať, ale on tretieho dňa vstane z mŕtvych.“
8. Tu sa rozpamätali na jeho slová,
9. vrátili sa od hrobu a toto všetko zvestovali Jedenástim i všetkým ostatným.
10. Bola to Mária Magdaléna, Jana a Mária Jakubova. A s nimi aj iné to rozprávali apoštolom.
11. Ale im sa zdali tieto slová ako blúznenie a neverili im.
12. No Peter vstal a bežal k hrobu. Keď sa nahol dnu, videl tam len plachty. I vrátil sa domov a čudoval sa, čo sa stalo.
13. V ten deň išli dvaja z nich do dediny zvanej Emauzy, ktorá bola od Jeruzalema vzdialená šesťdesiat stadií,
14. a zhovárali sa o všetkom, čo sa prihodilo.
15. Ako sa tak zhovárali a spoločne uvažovali, priblížil sa k nim sám Ježiš a išiel s nimi.
16. Ich oči boli zastreté, aby ho nepoznali.
17. I spýtal sa ich: „O čom sa to cestou zhovárate?“ Zastavili sa zronení
18. a jeden z nich menom Kleopas, mu povedal: „Ty si vari jediný cudzinec v Jeruzaleme, ktorý nevie, čo sa tam stalo v týchto dňoch?“
19. On im povedal: „A čo?“ Oni mu vraveli: „No s Ježišom Nazaretským, ktorý bol prorokom, mocným v čine i v reči pred Bohom aj pred všetkým ľudom;
20. ako ho veľkňazi a naši poprední muži dali odsúdiť na smrť a ukrižovali.
21. A my sme dúfali, že on vykúpi Izrael. Ale dnes je už tretí deň, ako sa to všetko stalo.
22. Niektoré ženy z našich nás aj naľakali. Pred svitaním boli pri hrobe,
23. a keď nenašli jeho telo, prišli a tvrdili, že sa im zjavili anjeli a hovorili, že on žije.
24. Niektorí z našich odišli k hrobu a zistili, že je to tak, ako vraveli ženy, ale jeho nevideli.“
25. On im povedal: „Vy nechápaví a ťarbaví srdcom uveriť všetko, čo hovorili proroci!
26. Či nemal Mesiáš toto všetko vytrpieť, a tak vojsť do svojej slávy?“
27. A počnúc od Mojžiša a všetkých Prorokov, vykladal im, čo sa naňho v celom Písme vzťahovalo.
28. Tak sa priblížili k dedine, do ktorej šli, a on sa tváril, že ide ďalej.
29. Ale oni naň naliehali: „Zostaň s nami, lebo sa zvečerieva a deň sa už schýlil!“ Vošiel teda a zostal s nimi.
30. A keď sedel s nimi pri stole, vzal chlieb a dobrorečil, lámal ho a podával im ho.
31. Vtom sa im otvorili oči a spoznali ho. Ale on im zmizol.
32. Tu si povedali: „Či nám nehořelo srdce, keď sa s nami cestou rozprával a vysvetľoval nám Písma?“
33. A ešte v tú hodinu vstali a vrátili sa do Jeruzalema. Tam našli zhromaždených Jedenástich a iných s nimi
34. a tí im povedali: „Pán naozaj vstal z mŕtvych a zjavil sa Šimonovi.“
35. Aj oni porozprávali, čo sa im stalo cestou a ako ho spoznali pri lámaní chleba.
36. Kým o tom hovorili, on sám zastal uprostred nich a povedal im: „Pokoj vám.“
37. Zmätení a naľakaní si mysleli, že vidia ducha.
38. On im povedal: „Čo sa ľakáte a prečo vám srdcia zachvacujú také myšlienky?“
39. Pozrite na moje ruky a nohy, že som to ja! Dotknite sa ma a presvedčte sa! Ved' duch nemá mäso a kosti - a vidíte, že ja mám.“
40. Ako to povedal, ukázal im ruky a nohy.

41. A keď tomu stále od veľkej radosti nemohli uveriť a len sa divili, povedal im: „Máte tu niečo na jedenie?“
42. Oni mu podali kúsok pečenej ryby.
43. I vzal si a jedol pred nimi.
44. Potom im povedal: „Toto je to, čo som vám hovoril, kým som bol ešte s vami, že sa musí splniť všetko, čo je o mne napísané v Mojžišovom zákone, u Prorokov a v Žalmoch.“
45. Vtedy im otvoril myseľ, aby porozumeli Písmu,
46. a povedal im: „Tak je napísané, že Mesiáš bude trpieť a tretieho dňa vstane z mŕtvych
47. a v jeho mene sa bude všetkým národom, počnúc od Jeruzalema, hlásať pokánie na odpustenie hriechov.
48. Vy ste toho svedkami.
49. Hľa, ja na vás zošlem, čo môj Otec prisľúbil. Preto zostaňte v meste, kým nebudete vystrojení mocou z výsosti!“
50. Potom ich vyviedol von až k Betánii, zdvihol ruky a požehnal ich.
51. Ako ich žehnal, vzdialil sa od nich a vznášal sa do neba.
52. Oni sa mu klaňali a s veľkou radosťou sa vrátili do Jeruzalema.
53. Stále boli v chráme a vebili Boha.

Ján

Kapitola 1

1. Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh.
2. Ono bolo na počiatku u Boha.
3. Všetko povstalo skrze neho a bez neho nepovstalo nič z toho, čo povstalo.
4. V ňom bol život a život bol svetlom ľudí.
5. A svetlo vo tmách svieti, a tmy ho neprijali.
6. Bol človek, ktorého poslal Boh, volal sa Ján.
7. Prišiel ako svedok vydať svedectvo o svetle, aby skrze neho všetci uverili.
8. On sám nebol svetlo, prišiel iba vydať svedectvo o svetle.
9. Pravé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka, prišlo na svet.
10. Bol na svete a svet povstal skrze neho, a svet ho nepoznal.
11. Prišiel do svojho vlastného, a vlastní ho neprijali.
12. Ale tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno,
13. čo sa nenarodili ani z krvi, ani z vôle tela, ani z vôle muža, ale z Boha.
14. A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami. A my sme uvideli jeho slávu, slávu, akú má od Otca jednorodný Syn, plný milosti a pravdy.
15. Ján o ňom vydal svedectvo a volal: „Toto je ten, o ktorom som hovoril: Ten, čo príde po mne, je predomnou, lebo bol prv ako ja.“
16. Z jeho plnosti sme my všetci dostali milosť za milosťou.
17. Lebo ak zákon bol daný skrze Mojžiša, milosť a pravda prišli skrze Ježiša Krista.
18. Boha nikto nikdy nevidel. Jednorodný Boh, ktorý je v lone Otca, ten o ňom priniesol zvesť.
19. A toto je Jánovo svedectvo: Keď Židia z Jeruzalema poslali k nemu kňazov a levitov, aby sa ho pýtali: „Kto si ty?“,
20. on vyznal a nič nezaprel. Vyznal: „Ja nie som Mesiáš.“
21. „Čo teda,“ pýtali sa ho, „si Eliáš?“ Povedal: „Nie som.“ „Si prorok?“ Odpovedal: „Nie.“
22. Vraveli mu teda: „Kto si? Aby sme mohli dať odpoveď tým, čo nás poslali. Čo hovoríš o sebe?“
23. Povedal: „Ja som hlas volajúceho na púšti: Vyrovnajte cestu Pánovi, ako povedal prorok Izaiáš.“
24. Tí vyslaní boli spomedzi farizejov.
25. A pýtali sa ho: „Prečo teda krstiš, keď nie si Mesiáš, ani Eliáš, ani prorok?“
26. Ján im odpovedal: „Ja krstím vodou. Medzi vami stojí ten, ktorého nepoznáte.
27. On prichádza po mne a ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi.“
28. To sa stalo v Betánii za Jordánom, kde Ján krstil.
29. Keď na druhý deň videl, ako k nemu prichádza Ježiš, zvolal: „Hľa, Boží Baránok, ktorý sníma hriech sveta.
30. Toto je ten, o ktorom som hovoril: Po mne prichádza muž, ktorý je predomnou, lebo bol prv ako ja.
31. Ani ja som ho nepoznal, ale preto som prišiel a krstím vodou, aby sa on stal známym Izraelu.“
32. Ján vydal svedectvo: „Videl som Ducha, ktorý ako holubica zostupoval z neba a spočinul na ňom.
33. Ani ja som ho nepoznal, ale ten, čo ma poslal krstiť vodou, mi povedal: Na koho uvidíš zostupovať Ducha a spočinúť na ňom, to je ten, čo krstí Duchom Svätým.
34. A ja som to videl a vydávam svedectvo, že toto je Boží Syn.“
35. V nasledujúci deň Ján zasa stál s dvoma zo svojich učeníkov.
36. Keď videl Ježiša ísť okolo, povedal: „Hľa, Boží Baránok.“
37. Tí dvaja učeníci počuli, čo hovorí, a išli za Ježišom.
38. Ježiš sa obrátil, a keď videl, že idú za ním, opýtal sa ich: „Čo hľadáte?“ Oni mu povedali: „Rabbi - čo v preklade znamená: Učiteľ -, kde bývaš?“
39. Odpovedal im: „Podte a uvidíte!“ Šli teda, videli, kde býva, a zostali v ten deň u neho. Boli asi štyri hodiny popoludní.
40. Jeden z tých dvoch, čo to počuli od Jána a nasledovali Ježiša, bol Ondrej, brat Šimona Petra.
41. On hneď vyhládal svojho brata Šimona a povedal mu: „Našli sme Mesiáša,“ čo v preklade

znamená Kristus.

42. A priviedol ho k Ježišovi. Ježiš sa naňho zahľadil a povedal: „Ty si Šimon, syn Jánov, ale budeš sa volať Kéfas,“ čo v preklade znamená Peter.

43. Na druhý deň sa Ježiš rozhodol odísť do Galiley. Stretol Filipa a povedal mu: „Pod' za mnou!“

44. Filip bol z Betsaidy, z Ondrejovho a Petrovho mesta.

45. Filip sa stretol s Natanaelom a povedal mu: „Našli sme toho, o ktorom písal Mojžiš v Zákone a Proroci, Ježiša, Jozefovho syna z Nazareta.“

46. Natanael mu vravel: „Môže byť z Nazareta niečo dobré?!“ Filip mu odpovedal: „Pod' a uvidíš!“

47. Keď Ježiš videl prichádzať Natanaela, povedal o ňom: „Toto je pravý Izraelita, v ktorom niet lesti.“

48. Natanael sa ho opýtal: „Odkiaľ ma poznáš?“ Ježiš mu vravel: „Videl som ťa prv, ako ťa Filip zavolať, keď si bol pod figovníkom.“

49. Natanael mu povedal: „Rabbi, ty si Boží Syn, ty si kráľ Izraela!“

50. Ježiš mu odvetil: „Veríš preto, že som ti povedal: Videl som ťa pod figovníkom? Uvidíš väčšie veci ako toto.“

51. Potom mu povedal: „Veru, veru, hovorím vám: Uvidíte otvorené nebo a Božích anjelov vystupovať a zostupovať na Syna človeka.“

Kapitola 2

1. Na tretí deň bola v Káne Galilejskej svadba. Bola tam aj Ježišova matka.
2. Na svadbu pozvali aj Ježiša a jeho učeníkov.
3. Keď sa minulo víno, povedala Ježišovi jeho matka: „Nemajú víno.“
4. Ježiš jej odpovedal: „Čo mňa a teba do toho, žena? Ešte neprišla moja hodina.“
5. Jeho matka povedala obsluhujúcim: „Urobte všetko, čo vám povie!“
6. Stálo tam šesť kamenných nádob na vodu, ktoré slúžili na očisťovanie, ako bolo zvykom u Židov, každá na dve až tri miery.
7. Ježiš im povedal: „Naplníte nádoby vodou!“ A naplnili ich až po okraj.
8. Potom im povedal: „Teraz načrite a zaneste starejšiemu!“ A oni zanesli.
9. Keď starejší ochutnal vodu premenenú na víno - on nevedel, skade je, ale obsluhujúci, čo načierali vodu, to vedeli -, zavolať si ženícha
10. a vravel mu: „Každý človek podáva najprv dobré víno a horšie až potom, keď si hostia upili. Ty si zachoval dobré víno až doteraz.“
11. Toto urobil Ježiš v Káne Galilejskej ako prvé zo znamení a zjavil svoju slávu. A jeho učeníci uverili v neho.
12. Potom zišiel on i jeho matka a bratia i jeho učeníci do Kafarnauma, kde zostali niekoľko dní.
13. Blízko bola židovská Veľká noc a Ježiš vystúpil do Jeruzalema.
14. V chráme našiel predavačov dobytka, oviec a holubov i peňazomencov, čo tam sedeli.
15. Urobil si z povrázkov bič a všetkých vyhnal z chrámu, aj ovce a dobytok. Peňazomencom rozhádzal peniaze a poprevracal stoly
16. a predavačom holubov povedal: „Odneste to odtiaľto! Nerobte z domu môjho Otca tržnicu!“
17. Jeho učeníci si spomenuli, že je napísané: „Strávi ma horlivosť za tvoj dom.“
18. Židia sa ho opýtali: „Aké znamenie nám ukážeš, že môžeš toto robiť?“
19. Ježiš im odpovedal: „Zborte tento chrám a za tri dni ho postavím.“
20. Židia povedali: „Štyridsaťšesť rokov stavali tento chrám a ty ho postavíš za tri dni?“
21. Ale on hovoril o chráme svojho tela.
22. Keď potom vstal z mŕtvych, jeho učeníci si spomenuli, že toto hovoril, a uverili Písmu i slovu, ktoré povedal Ježiš.
23. Keď bol cez veľkonočné sviatky v Jeruzaleme, mnohí uverili v jeho meno, lebo videli znamenia, ktoré robil.
24. Ale Ježiš sa im nezdôveril; on poznal každého
25. a nepotreboval, aby mu niekto vydával svedectvo o človeku. Sám totiž vedel, čo je v človeku.

Kapitola 3

1. Medzi farizejmi bol človek, menom Nikodém, popredný muž u Židov.
2. On prišiel v noci k Ježišovi a povedal mu: „Rabbi, vieme, že si prišiel od Boha ako učiteľ, lebo nik nemôže robiť také znamenia, aké ty robíš, ak nie je s ním Boh.“
3. Ježiš mu odpovedal: „Veru, veru, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí zhora, nemôže uzrieť Božie kráľovstvo.“
4. Nikodém mu vrazil: „Ako sa môže človek narodiť, keď je už starý? Azda môže druhý raz vojsť do lona svojej matky a narodiť sa?“
5. Ježiš odpovedal: „Veru, veru, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva.“
6. Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je Duch.
7. Nečuduj sa, že som ti povedal: Musíte sa znova narodiť.
8. Vietor veje, kam chce; počuješ jeho šum, ale nevieš, odkiaľ prichádza a kam ide. Tak je to s každým, kto sa narodil z Ducha.“
9. Nikodém sa ho opýtal: „Ako sa to môže stať?“
10. Ježiš mu odvetil: „Ty si učiteľ Izraela, a toto nevieš?“
11. Veru, veru, hovorím ti: Hovoríme o tom, čo poznáme, a svedčíme o tom, čo sme videli, a neprijímate naše svedectvo.
12. Ak neveríte, keď vám hovorím o pozemských veciach, akože uveríte, keď vám budem rozprávať o nebeských?
13. Nik nevystúpil do neba, iba ten, čo zostúpil z neba, Syn človeka.
14. A ako Mojžiš vyzdvihol na púšti hada, tak musí byť vyzdvihnutý aj Syn človeka,
15. aby každý, kto verí, mal v ňom večný život.“
16. Ved' Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život.
17. Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil.
18. Kto v neho verí, nie je súdený. Ale kto neverí, už je odsúdený, pretože neuveril v meno Jednorodného Božieho Syna.
19. A súd je v tomto: Svetlo prišlo na svet, a ľudia milovali tmu viac ako svetlo, lebo ich skutky boli zlé.
20. Ved' každý, kto zle robí, nenávidí svetlo a nejde na svetlo, aby jeho skutky neboli odhalené.
21. Ale kto koná pravdu, ide na svetlo, aby bolo vidieť, že svoje skutky koná v Bohu.
22. Potom prišiel Ježiš so svojimi učeníkmi do judejskej krajiny. Tam s nimi pobudol a krstil.
23. Ale aj Ján krstil v Enone, blízko Salima, lebo tam bolo veľa vody. Ľudia tam prichádzali a dávali sa krstiť.
24. Ján vtedy ešte nebol vo väzení.
25. Medzi Jánovými učeníkmi a istým Židom vznikla hádka o očisťovaní.
26. Prišli k Jánovi a povedali mu: „Rabbi, aj ten, čo bol s tebou za Jordánom, a ty si mu vydal svedectvo, tu krstí a všetci idú k nemu.“
27. Ján odpovedal: „Človek si nemôže prisvojiť nič, ak mu to nebolo dané z neba.“
28. Vy sami ste svedkami, že som povedal: Ja nie som Mesiáš, ale som poslaný pred ním.
29. Ženích je ten, kto má nevestu. A ženíchov priateľ, ktorý je pri ňom a počúva ho, veľmi sa raduje zo ženíchovho hlasu. A táto moja radosť je úplná.
30. On musí rásť a mňa musí ubúdať.“
31. Kto prichádza zhora, je nad všetkých. Kto je zo zeme, patrí zemi a hovorí pozemsky. Kto prichádza z neba, je nad všetkých
32. a svedčí o tom, čo videl a počul, ale nik neprijíma jeho svedectvo.
33. Kto prijíma jeho svedectvo, potvrdzuje, že Boh je pravdivý.
34. Lebo ten, koho poslal Boh, hovorí Božie slová, pretože on nedáva Ducha podľa miery.
35. Otec miluje Syna a dal mu do rúk všetko.

36. Kto verí v Syna, má večný život, ale kto Synovi neverí, neuzrie život a spočynie na ňom Boží hnev.

Kapitola 4

1. Keď sa Ježiš dozvedel, že farizeji počuli, ako získava a krstí viac učeníkov než Ján
2. - hoci Ježiš sám nekrstil, ale jeho učeníci -,
3. opustil Judeu a odišiel znova do Galiley.
4. Pritom musel prejsť cez Samáriu.
5. A tak prišiel do samarijského mesta menom Sychar neďaleko pozemku, ktorý dal Jakub svojmu synovi Jozefovi.
6. Tam bola Jakubova studňa. Ježiš unavený z cesty sadol si k studni. Bolo okolo poludnia.
7. Tu prišla po vodu istá Samaritánka. Ježiš jej povedal: „Daj sa mi napiť!“
8. Jeho učeníci odišli do mesta nakúpiť potravu.
9. Samaritánka mu povedala: „Ako si môžeš ty, Žid, pýtať vodu odo mňa, Samaritánky?“ Židia sa totiž so Samaritánmi nestýkajú.
10. Ježiš jej odpovedal: „Keby si poznala Boží dar a vedela, kto je ten, čo ti hovorí: Daj sa mi napiť, ty by si poprosila jeho a on by ti dal živú vodu.“
11. Žena mu povedala: „Pane, ani vedro nemáš a studňa je hlboká. Odkiaľ máš teda živú vodu?
12. Si azda väčší ako náš otec Jakub, ktorý nám dal túto studňu a pil z nej on sám i jeho synovia a jeho stáda?“
13. Ježiš jej odvetil: „Každý, kto pije túto vodu, bude znova smädný.
14. Ale kto sa napije z vody, ktorú mu ja dám, nebude žízniť naveky. A voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do večného života.“
15. Žena mu vravela: „Pane, daj mi takej vody, aby som už nebola smädná a nemusela sem chodiť čerpať!“
16. Povedal jej: „Choď, zavolaj svojho muža a príď sem!“
17. Žena mu odpovedala: „Nemám muža.“ Ježiš jej vravel: „Správne si povedala: Nemám muža,
18. lebo si mala päť mužov a ten, ktorého máš teraz, nie je tvoj muž. To si povedala pravdu.“
19. Žena mu vravela: „Pane, vidím, že si prorok.
20. Naši otcovia sa klaňali Bohu na tomto vrchu, a vy hovoríte, že v Jeruzaleme je miesto, kde sa treba klaňať.“
21. Ježiš jej povedal: „Ver mi, žena, že prichádza hodina, keď sa nebudete klaňať Otcovi ani na tomto vrchu, ani v Jeruzaleme.
22. Vy sa klaniate tomu, čo nepoznáte; my sa klaniame tomu, čo poznáme, lebo spása je zo Židov.
23. Ale prichádza hodina, ba už je tu, keď sa praví ctitelia budú klaňať Otcovi v Duchu a pravde. Lebo sám Otec hľadá takých ctiteľov.
24. Boh je duch a tí, čo sa mu klaňajú, musia sa mu klaňať v Duchu a pravde.“
25. Žena mu vravela: „Viem, že príde Mesiáš, zvaný Kristus. Až príde on, zvestuje nám všetko.“
26. Ježiš jej povedal: „To som ja, čo sa rozprávam s tebou.“
27. Vtom prišli jeho učeníci a divili sa, že sa rozpráva so ženou. Ale nik nepovedal: „Čo sa jej pýtaš?“ Alebo: „Prečo sa s ňou rozprávaš?“
28. Žena nechala svoj džbán, odišla do mesta a vravela ľuďom:
29. „Podťe sa pozrieť na človeka, ktorý mi povedal všetko, čo som porobila! Nebude to Mesiáš?“
30. Vyšli teda z mesta a šli k nemu.
31. Medzitým ho učeníci prosili: „Rabbi, jedz!“
32. On im povedal: „Ja mám jesť pokrm, ktorý vy nepoznáte.“
33. Učeníci si hovorili medzi sebou: „Vari mu niekto priniesol jesť?“
34. Ježiš im povedal: „Mojím pokrmom je plniť vôľu toho, ktorý ma poslal, a dokončiť jeho dielo.
35. Nevravíte aj vy: Ešte štyri mesiace a bude žatva? Hľa, hovorím vám: Zdvihnite oči a pozrite sa na polia, že sú už biele na žatvu!
36. Žnec už dostáva odmenu a zbiera úrodu pre večný život, aby sa spoločne tešili aj rozsievateľ, aj žnec.
37. Tu sa potvrdzuje príslovie: Jeden rozsieva a druhý žne.

38. Ja som vás poslal žať to, na čom ste nepracovali. Pracovali iní a vy ste vstúpili do ich práce.“
39. Mnoho Samaritánov z toho mesta uverilo v neho pre slovo ženy, ktorá svedčila: „Povedal mi všetko, čo som porobila.“
40. Keď Samaritáni prišli k nemu, prosili ho, aby u nich zostal. I zostal tam dva dni.
41. A ešte oveľa viac ich uverilo pre jeho slovo.
42. A žene povedali: „Už veríme nielen pre tvoje slovo, ale sami sme počuli a vieme, že toto je naozaj Spasiteľ sveta.“
43. O dva dni odišiel stade do Galiley.
44. Lebo sám Ježiš sa osvedčil, že vo svojej vlasti prorok nemá úctu.
45. Keď prišiel do Galiley, Galilejčania ho uvítali, lebo videli všetko, čo urobil cez sviatky v Jeruzaleme. Aj oni tam boli na sviatky.
46. Prišiel teda znova do Kány Galilejskej, kde premenil vodu na víno. Bol tam istý kráľovský úradník, ktorý mal v Kafarnaume chorého syna.
47. Ako počul, že Ježiš prišiel z Judey do Galiley, vybral sa k nemu a prosil ho, aby šiel uzdraviť jeho syna, ktorý už umieral.
48. Ježiš mu povedal: „Ak nevidíte znamenia a divy, neveríte.“
49. Kráľovský úradník mu hovoril: „Pane, pod', kým mi dieťa neumrie!“
50. Ježiš mu povedal: „Chod', tvoj syn žije!“ On uveril Ježišovmu slovu a šiel.
51. Ešte bol na ceste, keď mu prišli sluhovia naproti a hovorili, že jeho dieťa žije.
52. Pýtal sa ich, koľko hodín bolo, keď sa mu uľavilo. Povedali mu: „Včera o jednej popoludní mu prestala horúčka.“
53. Tu otec poznal, že to bolo práve v tú hodinu, keď mu Ježiš povedal: „Tvoj syn žije.“ A uveril on i celý jeho dom.
54. Toto bolo už druhé znamenie, ktoré urobil Ježiš, keď prišiel z Judey do Galiley.

Kapitola 5

1. Potom boli židovské sviatky a Ježiš vystupoval do Jeruzalema.
2. V Jeruzaleme pri Ovčej bráne je rybník, hebrejsky zvaný Betsata, a pri ňom päť stĺporadií.
3. V nich ležalo množstvo chorých, slepých, chromých a ochrnutých.
4. (...ktorí čakali, až sa voda pohne. Anjel zostupoval totiž z času na čas do rybníka a rozvíril vodu. A ten, kto prvý vošiel do zvířenej vody, bol uzdravený, čo by ho bola trápila akákoľvek choroba.)
5. Bol tam aj istý človek, chorý už tridsaťosem rokov.
6. Keď ho tam videl Ježiš ležať a zvedel, že je už dlho chorý, povedal mu: „Chceš ozdraviť?“
7. Chorý mu odpovedal: „Pane, nemám človeka, čo by ma spustil do rybníka, keď sa zvíří voda. A kým sa ta sám dostanem, iný ma predíde.“
8. Ježiš mu vravel: „Vstaň, vezmi si lôžko a chod!“
9. A ten človek hneď ozdravel, vzal si lôžko a chodil. No v ten deň bola sobota,
10. preto Židia hovorili uzdravenému: „Je sobota, nesmieš nosiť lôžko!“
11. Ale on im odvetil: „Ten, čo ma uzdravil, mi povedal: Vezmi si lôžko a chod!“
12. Pýtali sa ho: „A kto je ten človek, čo ti povedal: Vezmi a chod?“
13. Ale uzdravený nevedel, kto je to, lebo Ježiš sa vzdialil spomedzi zástupu, čo sa zišiel na tom mieste.
14. Neskôr ho Ježiš našiel v chráme a povedal mu: „Hľa, ozdravel si, už nehreš, aby ťa nepostihlo niečo horšie.“
15. A ten človek šiel povedať Židom, že ho to Ježiš uzdravil.
16. A Židia Ježiša prenasledovali za to, že robil takéto veci v sobotu.
17. Ježiš im povedal: „Môj Otec pracuje doteraz, aj ja pracujem.“
18. Preto sa Židia ešte väčšmi usilovali zabiť ho, lebo nielenže porušoval sobotu, ale aj Boha nazýval svojím Otcom a robil sa rovným Bohu.
19. Ježiš im vravel: „Veru, veru, hovorím vám: Syn nemôže nič robiť sám od seba, len to, čo vidí robiť Otca. Čo robí Otec, to robí podobne aj Syn.“
20. Ved' Otec miluje Syna a ukazuje mu všetko, čo sám robí; a ukáže mu ešte väčšie skutky ako tieto, aby ste sa čudovali.
21. Lebo ako Otec kriesi mŕtvych a oživuje, tak aj Syn oživuje, koho chce.
22. A Otec nikoho ani nesúdi, ale všetok súd odovzdal Synovi,
23. aby si všetci ctili Syna tak, ako si ctia Otca. Kto si nectí Syna, nectí si ani Otca, ktorý ho poslal.
24. Veru, veru, hovorím vám: Kto počúva moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život a nepôjde na súd, ale prešiel zo smrti do života.
25. Veru, veru, hovorím vám: Prichádza hodina, ba už je tu, keď mŕtvi počujú hlas Božieho Syna, a tí, čo ho počujú, budú žiť.
26. Lebo ako Otec má život sám v sebe, tak dal aj Synovi, aby mal život sám v sebe.
27. A dal mu aj moc súdiť, pretože je Synom človeka.
28. Nedivte sa tomu, lebo prichádza hodina, keď všetci v hroboch počujú jeho hlas
29. a vyjdú: tí, čo robili dobre, budú vzkriesení pre život a tí, čo páchali zlo, budú vzkriesení na odsúdenie.
30. Ja nemôžem nič robiť sám od seba. Súdim, ako počujem. A môj súd je spravodlivý, lebo nehľadám svoju vôľu, ale vôľu toho, ktorý ma poslal.
31. Ak vydávam svedectvo o sebe len ja sám, moje svedectvo nie je pravdivé.
32. Ale je niekto iný, čo svedčí o mne, a ja viem, že svedectvo, ktoré vydáva o mne, je pravdivé.
33. Vy ste poslali k Jánovi a on vydal svedectvo pravde.
34. Lenže ja neprijímam svedectvo od človeka, ale toto hovorím preto, aby ste vy boli spasení.
35. On bol lampa, ktorá horí a svieti, a vy ste sa chceli chvíľu veseliť v jeho svetle.
36. Ja mám väčšie svedectvo, ako je Jánovo: skutky, ktoré mi dal vykonať Otec. Tieto skutky, ktoré konám, svedčia o mne, že ma poslal Otec.
37. A sám Otec, ktorý ma poslal, vydal o mne svedectvo. Vy ste nikdy nepočuli jeho hlas, ani jeho

tvár ste nevideli

38. a jeho slovo neostáva vo vás, lebo neveríte tomu, ktorého on poslal.

39. Skúmate Písma, lebo si myslíte, že v nich máte večný život, a práve ony svedčia o mne.

40. Lenže vy nechcete prísť ku mne, aby ste mali život.

41. Slávu od ľudí neprijímam.

42. Ale vás poznám, že nemáte v sebe Božiu lásku.

43. Ja som prišiel v mene môjho Otca, a neprijímate ma. Keby prišiel niekto iný v svojom vlastnom mene, toho by ste prijali.

44. Ako môžete veriť vy, ktorí sa navzájom oslavujete, a nehľadáte slávu, ktorú dáva len Boh?!

45. Nemyslíte si, že ja budem na vás u Otca žalovať. Iný na vás žaluje: Mojžiš, do ktorého skladáte svoju nádej.

46. Lenže keby ste verili Mojžišovi, verili by ste aj mne, lebo on o mne písal.

47. Ale ak neveríte tomu, čo on napísal, ako uveríte mojim slovám?!"

Kapitola 6

1. Potom Ježiš odišiel na druhý breh Galilejského čiže Tiberiadskeho mora.
2. Šlo za ním veľké množstvo ľudí, lebo videli znamenia, ktoré robil na chorých.
3. Ježiš vystúpil na vrch a tam si sadol so svojimi učeníkmi.
4. Blízko boli židovské sviatky Veľkej noci.
5. Keď Ježiš zdvihol oči a videl, že k nemu prichádza veľké množstvo ľudí, povedal Filipovi: „Kde nakúpime chleba, aby sa títo najedli?“
6. Ale to povedal len preto, že ho skúšal. Lebo sám vedel, čo urobí.
7. Filip mu odpovedal: „Ani za dvesto denárov chleba nebude stačiť, ak sa má každému ujsť čo len kúsok.“
8. Jeden z jeho učeníkov, Ondrej, brat Šimona Petra, mu povedal:
9. „Je tu chlapec, ktorý má päť jačmenných chlebov a dve ryby. Ale čo je to pre toľkých!?“
10. Ježiš povedal: „Usaďte ľudí!“ Na tom mieste bolo mnoho trávy. A mužov si tam posadalo okolo päťtisíc.
11. Tu Ježiš vzal chleby, vzdával vďaky a rozdával sediacim; podobne aj z rýb, koľko chceli.
12. Keď sa nasýtili, povedal svojim učeníkom: „Pozbierajte zvyšné odrobiny, aby nič nevyšlo nazmar!“
13. Pozbierali teda a odrobinami z piatich jačmenných chlebov, ktoré zostali po tých, čo jedli, naplnili dvanásť košov.
14. Keď ľudia videli, aké znamenie urobil, hovorili: „Toto je naozaj ten prorok, ktorý má prísť na svet.“
15. Ale keď Ježiš spoznal, že chcú prísť, zmocniť sa ho a urobiť ho kráľom, znova sa utiahol na vrch celkom sám.
16. Keď sa zvečerilo, zišli jeho učeníci k moru,
17. nastúpili na loď a plavili sa na druhú stranu mora do Kafarnauma. Už sa zotmelo, a Ježiš k nim ešte neprišiel.
18. Dul silný vietor a more bolo rozbúrené.
19. Veslovali tak dvadsaťpäť až tridsať stadií, keď videli Ježiša kráčať po mori a blížiť sa k lodi, a zľakli sa.
20. Ale on im povedal: „To som ja, nebojte sa!“
21. Chceli ho vziať na loď, ale loď bola už pri brehu, ku ktorému sa plavili.
22. Na druhý deň si zástup, čo zostal na druhom brehu mora, všimol, že tam bola iba jedna loďka a že Ježiš nenastúpil na loď so svojimi učeníkmi, ale že sa učeníci odplavili sami.
23. A z Tiberiady prišli iné lode k miestu, kde jedli chlieb, keď Pán vzdával vďaky.
24. No zástup zbadal, že tam nie je ani Ježiš, ani jeho učeníci. Preto aj oni nastúpili na loďky, prišli do Kafarnauma a hľadali Ježiša.
25. Keď ho na druhom brehu mora našli, povedali mu: „Rabbi, kedy si sem prišiel?“
26. Ježiš im odpovedal: „Veru, veru, hovorím vám: Nehľadáte ma preto, že ste videli znamenia, ale preto, že ste jedli z chlebov a nasýtili ste sa.“
27. Nezháňajte sa za pomínelým pokrmom, ale za pokrmom, ktorý ostáva pre večný život, a ten vám dá Syn človeka. Lebo jeho označil Otec, Boh, svojou pečatou.“
28. Povedali mu: „Čo máme robiť, aby sme konali Božie skutky?“
29. Ježiš im odpovedal: „Boží skutok je veriť v toho, ktorého on poslal.“
30. Povedali mu: „Aké znamenie urobíš, aby sme videli a uverili ti? Čo urobíš?“
31. Naši otcovia na púšti jedli mannu, ako je napísané: Dal im jesť chlieb z neba.“
32. Ježiš im odvetil: „Veru, veru, hovorím vám: Nie Mojžiš vám dal chlieb z neba, ale môj Otec vám dáva pravý chlieb z neba.“
33. Lebo Boží chlieb je ten, ktorý zostúpil z neba a dáva svetu život.“
34. Povedali mu: „Pane, vždy nám dávaj taký chlieb.“
35. Ježiš im povedal: „Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí

vo mňa, nikdy nebude žízniť.

36. Ale už som vám povedal: Aj ste ma videli, a neveríte.

37. Všetko, čo mi dáva Otec, príde ku mne. A toho, kto prichádza ku mne, neodožením,

38. lebo som nezostúpil z neba, aby som plnil svoju vôľu, ale vôľu toho, ktorý ma poslal.

39. A vôľa toho, ktorý ma poslal, je, aby som nestratil nič z toho, čo mi dal, ale aby som všetko vzkriesil v posledný deň.

40. Lebo vôľa môjho Otca je, aby každý, kto vidí Syna a verí v neho, mal večný život; a ja ho vzkriesim v posledný deň.“

41. Židia na neho šomrali, lebo povedal: „Ja som chlieb, ktorý zostúpil z neba,“

42. a hovorili: „Vari to nie je Ježiš, Jozefov syn, ktorého otca a matku poznáme? Ako teda hovorí: Zostúpil som z neba!?“

43. Ježiš im odpovedal: „Nešomrite medzi sebou!

44. Nik nemôže prísť ku mne, ak ho nepritiahne Otec, ktorý ma poslal. A ja ho vzkriesim v posledný deň.

45. U prorokov je napísané: Všetkých bude učiť sám Boh. A každý, kto počul Otca a dal sa poučiť, prichádza ku mne.

46. Nie že by bol niekto videl Otca; iba ten, ktorý je od Boha, videl Otca.

47. Veru, veru, hovorím vám: Kto verí, má večný život.

48. Ja som chlieb života.

49. Vaši otcovia jedli na púšti mannu a pomreli.

50. Toto je ten chlieb, ktorý zostupuje z neba, aby nezomrel nik, kto bude z neho jesť.

51. Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Kto bude jesť z tohto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta.“

52. Židia sa hádali medzi sebou a hovorili: „Ako nám tento môže dať jesť svoje telo?!“

53. Ježiš im povedal: „Veru, veru, hovorím vám: Ak nebudete jesť telo Syna človeka a piť jeho krv, nebudete mať v sebe život.

54. Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň.

55. Lebo moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj.

56. Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom.

57. Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa.

58. Toto je ten chlieb, ktorý zostúpil z neba, a nie aký jedli otcovia a pomreli. Kto je tento chlieb, bude žiť naveky.“

59. Toto povedal v synagóge, keď učil v Kafarnaume.

60. Keď to počuli jeho učeníci, mnohí z nich povedali: „Tvrdá je to reč! Kto to môže počúvať?!“

61. Ježiš vedel sám od seba, že jeho učeníci na to šomrú, a opýtal sa ich: „Toto vás pohoršuje?

62. A čo až uvidíte Syna človeka vystupovať ta, kde bol predtým?

63. Duch oživuje, telo nič neosoží. Slová, ktoré som vám povedal, sú Duch a život.

64. Ale niektorí z vás neveria.“ Lebo Ježiš od počiatku vedel, ktorí neveria a kto ho zradí.

65. A povedal: „Preto som vám hovoril: Nik nemôže prísť ku mne, ak mu to nedá Otec.“

66. Vtedy ho mnohí z jeho učeníkov opustili a viac s ním nechodili.

67. Ježiš povedal Dvanástim: „Aj vy chcete odísť?“

68. Odpovedal mu Šimon Peter: „Pane, a ku komu by sme išli? Ty máš slová večného života.

69. A my sme uverili a spoznali, že ty si Boží Svätý.“

70. Ježiš im odpovedal: „Nevyvolil som si vás Dvanástich?! A jeden z vás je diabol.“

71. To hovoril o Judášovi, synovi Šimona Iškariotského, lebo on ho mal zradiť a bol jedným z Dvanástich.

Kapitola 7

1. Potom Ježiš chodil po Galilei; nechcel ísť do Judey, lebo Židia ho chceli zabiť.
2. Boli však blízko židovské sviatky Stánkov.
3. Jeho bratia mu povedali: „Odíď odtiaľto a choď do Judey, aby aj tvoji učeníci videli, aké skutky konáš!
4. Veď nik nerobí nič v skrytosti, ak sa chce stať verejne známym. Keď robíš takéto veci, ukáž sa svetlu!“
5. Lebo ani jeho bratia v neho neverili.
6. Ježiš im povedal: „Môj čas ešte nenadišiel, ale váš čas je stále tu.
7. Vás nemôže svet nenávidieť, mňa však nenávidí, lebo ja o ňom svedčím, že jeho skutky sú zlé.
8. Vy chodte na sviatky! Ja na tieto sviatky nejdem, lebo môj čas sa ešte nenaplnil.“
9. Toto povedal a ostal v Galilei.
10. Ale keď jeho bratia odišli na sviatky, išiel aj on, no nie verejne, lež akoby potajomky.
11. A Židia ho cez sviatky hľadali a hovorili: „Kdeže je?“
12. Aj v zástupe sa o ňom veľa pošepkávalo. Jedni hovorili: „Je dobrý;“ iní zasa: „Nie je, iba čo zvädza ľud.“
13. Ale nik o ňom nehovoril verejne, zo strachu pred Židmi.
14. Až uprostred sviatkov vystúpil Ježiš do chrámu a učil.
15. Židia sa divili a hovorili: „Ako to, že sa vyzná v knihách, keď sa neučil?!“
16. Ježiš im povedal: „Moje učenie nie je moje, ale toho, ktorý ma poslal.
17. Kto chce plniť jeho vôľu, pozná, či je to učenie z Boha, alebo či hovorím len sám zo seba.
18. Kto hovorí sám zo seba, hľadá vlastnú slávu. Ale kto hľadá slávu toho, ktorý ho poslal, ten je pravdivý a nepravosti v ňom niet.
19. Nedal vám Mojžiš zákon? A nik z vás zákon neplní. Prečo ma chcete zabiť?!“
20. Zástup odpovedal: „Si posadnutý zlým duchom! Kto ťa chce zabiť?!“
21. Ježiš im vravel: „Jeden skutok som urobil a všetci sa čudujete.
22. Pretože vám Mojžiš dal obriezku - hoci ona nie je od Mojžiša, ale od otcov -, obrezujete človeka aj v sobotu.
23. Ak teda človek prijíma obriezku aj v sobotu, aby sa neporušil Mojžišov zákon, prečo sa hneváte na mňa, že som v sobotu uzdravil celého človeka?!
24. Nesúďte podľa zdania, ale súďte spravodlivo.“
25. Tu niektorí Jeruzalemčania hovorili: „Nie je to ten, čo ho chcú zabiť?“
26. Pozrite, hovorí verejne a nič mu nevravia. Vari sa už aj poprední muži presvedčili, že on je Mesiáš?!
27. Lenže o tomto vieme, odkiaľ je, ale keď príde Mesiáš, nik nebude vedieť, odkiaľ je.“
28. A Ježiš učil v chráme a zvolal: „Aj ma poznáte, aj odkiaľ som, viete. A neprišiel som sám od seba, ale pravdivý je ten, ktorý ma poslal, a vy ho nepoznáte.
29. Ja ho poznám, lebo som od neho a on ma poslal.“
30. Preto ho chceli chytiť, ale nik nepoložil naň ruky, lebo ešte neprišla jeho hodina.
31. Mnohí zo zástupu uverili v neho a vraveli: „Keď príde Mesiáš, vari urobí viac znamení, ako spravil tento?“
32. Farizeji sa dopyčuli, že si zástup o ňom toto pošuškáva, preto veľkňazi a farizeji poslali sluhov, aby ho chytili.
33. Tu Ježiš povedal: „Ešte chvíľku som s vami, potom pôjdem k tomu, ktorý ma poslal.
34. Budete ma hľadať, a nenájdete ma, a kde som ja, tam vy prísť nemôžete.“
35. Židia si hovorili medzi sebou: „Kam to chce ísť, že ho my nenájdeme? Chce vari odísť do gréckej diaspóry a učiť Grékov?“
36. Čo je to za reč, čo hovorí: Budete ma hľadať, a nenájdete ma, a kde som ja, tam vy prísť nemôžete?“
37. V posledný, veľký deň sviatkov Ježiš vstal a zvolal: „Ak je niekto smädný a verí vo mňa, nech

príde ku mne a nech pije.

38. Ako hovorí Písmo, z jeho vnútra potečú prúdy živej vody.“

39. To povedal o Duchu, ktorého mali dostať tí, čo v neho uverili. Lebo ešte nebolo Ducha, pretože Ježiš ešte nebol oslávený.

40. Keď počuli tieto slová, niektorí zo zástupu hovorili: „Toto je naozaj prorok.“

41. Druhí tvrdili: „Mesiáš je to.“ Ale iní namietali: „Vari z Galiley príde Mesiáš?!

42. A nehovorí Písmo: Mesiáš príde z Dávidovho potomstva, z mestečka Betlehem, odkiaľ bol Dávid?!“

43. A tak nastala preňho v zástupe roztržka.

44. Niektorí z nich chceli ho aj chytiť, ale nik nepoložil naň ruky.

45. Sluhovia sa vrátili k veľkňazom a farizejom a oni sa ich pýtali: „Prečo ste ho neprivedli?“

46. Sluhovia odpovedali: „Nikdy tak človek nehovoril.“

47. Farizeji im vraveli: „Aj vy ste sa dali zviest’?

48. Vari uveril v neho niektorý z popredných mužov alebo farizejov?

49. A tento zástup, ktorý nepozná zákon, je prekliaty.“

50. Jeden z nich, Nikodém, ten, čo predtým prišiel k Ježišovi, im povedal:

51. „Odsúdi náš zákon človeka prv, ako by ho vypočul a zistil, čo urobil?“

52. Odvrávali mu: „Nie si aj ty z Galiley?! Skúmaj a uvidíš, že z Galiley prorok nepovstane.“

53. A všetci sa vrátili domov.

Kapitola 8

1. Ježiš odišiel na Olivovú horu.
2. Ale zavčas ráno sa vrátil do chrámu a všetok ľud sa hrnul k nemu. Sadol si a učil ich.
3. Tu zákonníci a farizeji priviedli ženu pristihnutú pri cudzoložstve, postavili ju do prostriedku
4. a povedali mu: „Učiteľ, túto ženu pristihli priamo pri cudzoložstve.
5. Mojžiš nám v zákone nariadil takéto ženy ukameňovať. Čo povieš ty?“
6. Ale to hovorili, aby ho pokúšali a mohli ho obžalovať. Ježiš sa zohol a prstom písal po zemi.
7. Ale keď sa ho neprestávali vypytovať, vzpriamril sa a povedal im: „Kto z vás je bez hriechu, nech prvý hodí do nej kameň.“
8. A znovu sa zohol a písal po zemi.
9. Ako to počuli, jeden po druhom - počnúc staršími - sa vytrácali, až zostal sám so ženou, čo stála v prostriedku.
10. Ježiš sa vzpriamril a opýtal sa jej: „Žena, kde sú? Nik ťa neodsúdil?“
11. Ona odpovedala: „Nik, Pane.“ A Ježiš jej povedal: „Ani ja ťa neodsudzujem. Choď a už nehreš!“
12. A Ježiš im zasa povedal: „Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť vo tmách, ale bude mať svetlo života.“
13. Farizeji mu povedali: „Vydávaš svedectvo o sebe len ty sám, tvoje svedectvo nie je pravdivé.“
14. Ježiš im odpovedal: „Hoci vydávam svedectvo o sebe iba ja sám, moje svedectvo je pravdivé, lebo viem, odkiaľ som prišiel a kam idem. Vy však neviete, odkiaľ prichádzam, ani kam idem.
15. Vy súdite podľa tela, ja nesúdím nikoho.
16. A ak aj súdim, môj súd je pravdivý, lebo nie som sám, ale ja a Otec, ktorý ma poslal.
17. A vo vašom zákone je napísané, že svedectvo dvoch ľudí je pravdivé.
18. Ja sám vydávam svedectvo o sebe a vydáva o mne svedectvo aj Otec, ktorý ma poslal.“
19. Opýtali sa ho: „Kdeže je tvoj Otec?!“ Ježiš odpovedal: „Nepoznáte ani mňa, ani môjho Otca. Keby ste poznali mňa, poznali by ste aj môjho Otca.“
20. Tieto slová povedal v pokladničnej sieni, keď učil v chráme. A nik ho nechtyl, lebo ešte neprišla jeho hodina.
21. I znova im povedal: „Odchádzam a budete ma hľadať, ale zomriete vo svojom hriechu. Kam ja idem, tam vy prísť nemôžete.“
22. Židia si hovorili: „Vari sám seba zabije, že vraví: Kam ja idem, tam vy prísť nemôžete?“
23. On im povedal: „Vy ste zdola, ja som zhora. Vy ste z tohto sveta, ja nie som z tohto sveta.
24. Preto som vám povedal, že zomriete vo svojich hriechoch. Lebo ak neuveríte, že Ja Som, zomriete vo svojich hriechoch.“
25. Pýtali sa ho teda: „Kto si ty?“ Ježiš im odpovedal: „Od počiatku to, čo vám hovorím.
26. Mám o vás veľa čo povedať a súdiť. Ale ten, ktorý ma poslal, je pravdivý, a ja hovorím svetu to, čo som počul od neho.“
27. Nerozumeli, že im hovorí o Otcovi.
28. Ježiš im teda povedal: „Keď vyzdvihnete Syna človeka, poznáte, že Ja Som a že nič nerobím sám od seba, ale hovorím tak, ako ma naučil Otec.
29. A ten, ktorý ma poslal, je so mnou. Nenechal ma samého, lebo ja vždy robím, čo sa páči jemu.“
30. Keď to hovoril, mnohí uverili v neho.
31. Židom, ktorí mu uverili, Ježiš povedal: „Ak ostanete v mojom slove, budete naozaj mojimi učeníkmi,
32. poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí.“
33. Odpovedali mu: „Sme Abrahámovo potomstvo a nikdy sme nikomu neotročili. Akože hovoríš: Budete slobodní?!“
34. Ježiš im povedal: „Veru, veru, hovorím vám: Každý, kto pácha hriech, je otrok.
35. A otrok neostáva v dome navždy; navždy ostáva syn.
36. Až keď vás Syn vyslobodí, budete naozaj slobodní.
37. Viem, že ste Abrahámovo potomstvo; a chcete ma zabiť, lebo sa moje slovo vo vás neujíma.

38. Ja hovorím o tom, čo som videl u Otca. Aj vy robíte to, čo ste počuli od otca.“
39. Odpovedali mu: „Naším otcom je Abrahám.“ Ježiš im povedal: „Keby ste boli Abrahámovými deťmi, robili by ste skutky Abrahámove.“
40. No vy ma chcete zabiť - človeka, ktorý vám povedal pravdu, čo som počul od Boha. To Abrahám nerobil.
41. Vy robíte skutky svojho otca.“ Povedali mu: „My sme sa nenarodili zo smilstva; máme len jedného otca, Boha.“
42. Ježiš im odvetil: „Keby bol vašim otcom Boh, milovali by ste ma, lebo ja som z Boha vyšiel a od neho prichádzam. Neprišiel som sám od seba, ale on ma poslal.“
43. Prečo nechápete moju reč? Preto, že nemôžete počuť moje slovo.
44. Vaším otcom je diabol a vy chcete plniť túžby svojho otca. On bol vrah od počiatku a nezotrval v pravde, lebo v ňom pravdy niet. Keď luhá, hovorí zo seba, lebo je luhár a otec lži.
45. Ale ja hovorím pravdu, a preto mi neveríte.
46. Kto z vás ma usvedčí z hriechu? Prečo mi neveríte, keď vám hovorím pravdu?!
47. Kto je z Boha, počúva Božie slová. Vy nepočúvate, lebo nie ste z Boha.“
48. Židia mu odpovedali: „Nehovoríme dobre, že si Samaritán a posadnutý zlým duchom?“
49. Ježiš odvetil: „Ja nie som posadnutý zlým duchom, ale ctím si Otca; a vy mňa znevažujete.“
50. Ja nehľadám svoju slávu, ale je, kto ju hľadá a súdi.
51. Veru, veru, hovorím vám: Kto zachová moje slovo, neuvidí smrť naveky.“
52. Židia mu povedali: „Teraz už vieme, že si posadnutý zlým duchom. Abrahám zomrel aj proroci, a ty hovoríš: Kto zachová moje slovo, neokúsi smrť naveky.“
53. Si azda väčší ako náš otec Abrahám, ktorý zomrel? Aj proroci pomreli. Kýmže sa robíš?“
54. Ježiš odpovedal: „Ak sa oslavujem ja sám, moja sláva nestojí za nič. Ale oslavuje ma môj Otec, o ktorom vy hovoríte: On je náš Boh,
55. a nepoznáte ho. Ale ja ho poznám. A keby som povedal: Nepoznám ho, bol by som luhár ako vy. Ale ja ho poznám a jeho slovo zachovávam.“
56. Váš otec Abrahám zaplesal, že uvidí môj deň; i videl a zaradoval sa.“
57. Židia mu vraveli: „Ešte nemáš ani päťdesiat rokov a videl si Abraháma?“
58. Ježiš im povedal: „Veru, veru, hovorím vám: Prv ako bol Abrahám, Ja Som.“
59. Na to zdvihli kamene a chceli ich hádzať do neho, ale Ježiš sa skryl a vyšiel z chrámu.

Kapitola 9

1. Ako šiel, videl človeka, ktorý bol od narodenia slepý.
2. Jeho učeníci sa ho spýtali: „Rabbi, kto zhrešil - on, alebo jeho rodičia -, že sa narodil slepý?“
3. Ježiš odpovedal: „Nezhrešil ani on, ani jeho rodičia, ale majú sa na ňom zjaviť Božie skutky.
4. Musíme konať skutky toho, ktorý ma poslal, dokiaľ je deň. Ide noc, keď nik nebude môcť pracovať.
5. Kým som na svete, som svetlo sveta.“
6. Keď to povedal, napľul na zem, urobil zo sliny blato, blatom mu potrel oči
7. a povedal mu: „Chod', umy sa v rybníku Siloe,“ čo v preklade znamená: Poslaný. On šiel, umyl sa a vrátil sa vidiaci.
8. Susedia a tí, čo ho predtým vídali žobrať, hovorili: „Nie je to ten, čo tu sedával a žobral?“
9. Jedni tvrdili: „Je to on.“ Iní zasa: „Nie je, len sa mu podobá.“ On vravel: „Ja som to.“
10. Pýtali sa ho teda: „Ako to, že sa ti otvorili oči?“
11. On odpovedal: „Človek, ktorý sa volá Ježiš, urobil blato, potrel mi oči a povedal mi: Chod' k Siloe a umy sa! Šiel som teda, umyl som sa a - vidím.“
12. Pýtali sa ho: „Kde je ten človek?“ Odpovedal: „Neviem.“
13. Zaviedli ho, toho, čo bol predtým slepý, k farizejom.
14. Ale v ten deň, keď Ježiš urobil blato a otvoril mu oči, bola práve sobota.
15. Preto sa ho aj farizeji pýtali, ako to, že vidí. On im povedal: „Priložil mi na oči blato, umyl som sa a vidím.“
16. Niektorí farizeji hovorili: „Ten človek nie je od Boha, lebo nezachováva sobotu.“ Iní vraveli: „Ako môže hriešny človek robiť takéto znamenia?“ A rozštiepili sa.
17. Znova sa teda pýtali slepého: „Čo hovoríš o ňom ty? Ved' tebe otvoril oči!?“ On odpovedal: „Je prorok.“
18. Židia však neverili, že bol slepý a teraz vidí, kým si nezavolali jeho rodičov.
19. Opýtali sa ich: „Je to váš syn? A hovoríte, že sa narodil slepý? Ako to, že teraz vidí?“
20. Rodičia odpovedali: „Vieme, že je to náš syn a že sa narodil slepý.
21. Ale ako to, že teraz vidí, to nevieme, ani nevieme, kto mu otvoril oči. Jeho sa spýtajte. Má svoje roky, nech hovorí sám za seba.“
22. Jeho rodičia hovorili tak preto, že sa báli Židov. Židia sa už totiž uzniesli, že každý, kto by ho uznal za Mesiáša, má byť vylúčený zo synagógy.
23. Preto jeho rodičia povedali: „Má svoje roky, jeho sa spýtajte.“
24. Znovu teda zavolali človeka, čo bol predtým slepý, a povedali mu: „Vzdaj Bohu slávu! My vieme, že ten človek je hriešnik.“
25. On odvetil: „Či je hriešnik, neviem. Ale jedno viem: že som bol slepý a teraz vidím.“
26. Spýtali sa ho teda: „Čo urobil s tebou? Ako ti otvoril oči?“
27. Odpovedal im: „Už som vám povedal, a nepočuli ste. Prečo to chcete počuť znova? Chcete sa aj vy stať jeho učeníkmi?“
28. Vynadali mu a povedali: „Ty si jeho učeník, my sme Mojžišovi učeníci.
29. My vieme, že Mojžišovi hovoril Boh, a o tomto nevieme ani to, odkiaľ je.“
30. Ten človek im odpovedal: „Práve to je čudné, že vy neviete, odkiaľ je, a mne otvoril oči.
31. Vieme, že hriešnikov Boh nevyslyší; ale vyslyší toho, kto si Boha ctí a plní jeho vôľu.
32. Od vekov nebolo počuť, že by bol niekto otvoril oči slepému od narodenia.
33. Keby on nebol od Boha, nemohol by nič také urobiť.“
34. Povedali mu: „Celý si sa v hriechoch narodil a nás poučáš?!“ A vyhнали ho von.
35. Ježiš sa dopyčul, že ho vyhнали, vyhládal ho a povedal mu: „Ty veríš v Syna človeka?“
36. On vravel: „A kto je to, Pane, aby som v neho uveril?“
37. Ježiš mu povedal: „Už si ho videl - a je to ten, čo sa rozpráva s tebou.“
38. On povedal: „Verím, Pane,“ a klaňal sa mu.
39. Ježiš povedal: „Súdiť som prišiel na tento svet: aby tí, čo nevidia, videli, a tí, čo vidia, aby oslepli.“

40. Začuli to farizeji, čo boli pri ňom, a povedali mu: „Sme azda aj my slepí?!“

41. Ježiš im odpovedal: „Keby ste boli slepí, nemali by ste hriech. Vy však hovoríte: Vidíme. A tak váš hriech ostáva.“

Kapitola 10

1. Veru, veru, hovorím vám: Kto nevchádza do ovčince bránou, ale prelieza inokade, je zlodej a zbojník.
2. Kto vchádza bránou, je pastier oviec.
3. Tomu vrátnik otvára a ovce počúvajú jeho hlas. On volá svoje ovce po mene a vyvádza ich.
4. Keď ich všetky vyženie, kráča pred nimi a ovce idú za ním, lebo poznajú jeho hlas.
5. Za cudzím nepôjdu, ba ujdú od neho, lebo cudzí hlas nepoznajú.“
6. Ježiš im to povedal takto obrazne, ale oni nepochopili, čo im to chcel povedať.
7. Preto im Ježiš znova vravel: „Veru, veru, hovorím vám: Ja som brána k ovciam.
8. Všetci, čo prišli predou mnou, sú zlodeji a zbojníci, ale ovce ich nepočúvali.
9. Ja som brána. Kto vojde cezo mňa, bude spasený; bude vchádzať i vychádzať a nájde pastvu.
10. Zlodej prichádza, len aby kradol, zabíjal a ničil. Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie.
11. Ja som dobrý pastier. Dobrý pastier položí svoj život za ovce.
12. Nájomník a ten, čo nie je pastierom a ovce nie sú jeho, opúšťa ovce a uteká, keď vidí prichádzať vlka, a vlk ich trhá a rozháňa.
13. Veď je nádenník a nezáleží mu na ovciach.
14. Ja som dobrý pastier. Poznám svoje a moje poznajú mňa,
15. ako mňa pozná Otec a ja poznám Otca. Aj svoj život položím za ovce.
16. Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohto ovčince. Aj tie musím priviesť a budú počuť môj hlas; a bude jedno stádo a jeden pastier.
17. Otec ma preto miluje, že ja dávam svoj život, a zasa si ho vezmem.
18. Nik mi ho neberie, ja ho dávam sám od seba. Mám moc dať ho a mám moc zasa si ho vziať. Taký príkaz som dostal od môjho Otca.“
19. Pre tieto slová znova nastala medzi Židmi roztržka.
20. Mnohí z nich hovorili: „Je posadnutý zlým duchom a šalie. Čo ho počúvate?!“
21. Iní namietali: „To nie sú reči posadnutého zlým duchom. Vari môže zlý duch otvárať oči slepým?“
22. V Jeruzaleme boli práve sviatky Posvätenia chrámu. Bola zima.
23. Ježiš sa prechádzal v chráme v Šalamúnovom stĺporadí.
24. Obstúpili ho Židia a hovorili mu: „Dokedy nás chceš držať v neistote?! Ak si Mesiáš, povedz nám to otvorene.“
25. Ježiš im odvetil: „Už som vám povedal, a neveríte. Svedčia o mne skutky, ktoré konám v mene svojho Otca,
26. ale vy neveríte, lebo nie ste z mojich oviec.
27. Moje ovce počúvajú môj hlas, ja ich poznám a ony idú za mnou.
28. Ja im dávam večný život. Nezhynú nikdy a nik mi ich nevytrhne z ruky.
29. Môj Otec, ktorý mi ich dal, je väčší od všetkých a nik ich nemôže Otcovi vytrhnúť z ruky.
30. Ja a Otec sme jedno.“
31. Židia znova zdvihli kamene a chceli ho kameňovať.
32. Ježiš im povedal: „Ukázal som vám veľa dobrých skutkov od Otca. Pre ktorý z nich ma kameňujete?!“
33. Židia mu odpovedali: „Nekameňujeme ťa za dobrý skutok, ale za rúhanie, preto, že hoci si človek, robíš sa Bohom.“
34. Ježiš im vravel: „A nie je napísané vo vašom zákone: Ja som povedal: Ste bohmi?“
35. Nuž ak nazval bohmi tých, ktorým bolo dané Božie slovo - a Písmo nemožno zrušiť! -,
36. prečo vy hovoríte tomu, ktorého Otec posvätil a poslal na svet: Rúhaš sa za to, že som povedal: Som Boží Syn?!
37. Ak nekonám skutky môjho Otca, neverte mi.
38. Ale ak ich konám, keď už nechcete veriť mne, verte tým skutkom, aby ste poznali a vedeli, že vo mne je Otec a ja v Otcovi!“

39. Preto ho zasa chceli chytiť, ale on sa im vymkol z rúk.
40. Znova odišiel za Jordán, na miesto, kde Ján predtým krstil, a tam zostal.
41. Mnohí prichádzali za ním a hovorili si: „Ján síce neurobil nijaké znamenie, ale všetko, čo Ján povedal o tomto, je pravda.“
42. A mnohí tam uverili v neho.

Kapitola 11

1. Bol chorý istý Lazár z Betánie, z dediny Márie a jej sestry Marty.
2. Bola to tá Mária, čo pomazala Pána voňavým olejom a poutierala mu nohy svojimi vlasmi. Jej brat Lazár bol chorý.
3. Preto mu sestry poslali odkaz: „Pane, ten, ktorého miluješ, je chorý.“
4. Keď to Ježiš počul, povedal: „Táto choroba nie je na smrť, ale na Božiu slávu, aby ňou bol oslávený Boží Syn.“
5. Ježiš mal rád Martu i jej sestru a Lazára.
6. Keď teda počul, že je chorý, zostal ešte dva dni na mieste, kde bol.
7. Až potom povedal učeníkom: „Podme znova do Judey.“
8. Učeníci mu vraveli: „Rabbi, len nedávno ťa Židia chceli ukameňovať a zasa ta ideš?!“
9. Ježiš odpovedal: „Nemá deň dvanásť hodín? Kto chodí vo dne, nepotkne sa, lebo vidí svetlo tohto sveta.“
10. Ale kto chodí v noci, potkne sa, lebo v ňom nieta svetla.“
11. Toto povedal a dodal: „Náš priateľ Lazár spí, ale idem ho zobudiť.“
12. Učeníci mu povedali: „Pane, ak spí, ozdravie.“
13. Ježiš však hovoril o jeho smrti, a oni si mysleli, že hovorí o spánku.
14. Vtedy im Ježiš povedal otvorene: „Lazár zomrel.“
15. A kvôli vám sa radujem, že som tam nebol, aby ste uverili. Podme k nemu!“
16. Tomáš, nazývaný Didymus, povedal ostatným učeníkom: „Podme aj my a umrime s ním.“
17. Keď ta Ježiš prišiel, dozvedel sa, že Lazár je už štyri dni v hrobe.
18. Betánia bola pri Jeruzaleme, vzdialená asi pätnásť stadií,
19. a tak prišlo k Marte a Márii veľa Židov potešiť ich v žiali za bratom.
20. Keď Marta počula, že prichádza Ježiš, išla mu naproti. Mária zostala doma.
21. Marta povedala Ježišovi: „Pane, keby si bol býval tu, môj brat by nebol umrel.“
22. Ale aj teraz viem, že o čokoľvek poprosíš Boha, Boh ti to dá.“
23. Ježiš jej povedal: „Tvoj brat vstane z mŕtvych.“
24. Marta mu vravela: „Viem, že vstane v posledný deň pri vzkriesení.“
25. Ježiš jej povedal: „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie.“
26. A nik, kto žije a verí vo mňa, neumrie naveky. Veríš tomu?“
27. Povedala mu: „Áno, Pane, ja som uverila, že ty si Mesiáš, Boží Syn, ktorý mal prísť na svet.“
28. Ako to povedala, odišla, zavolala svoju sestru Máriu a potichu jej vravela: „Učiteľ je tu a volá ťa.“
29. Len čo to ona počula, vstala a šla k nemu.
30. Ježiš totiž ešte nevošiel do dediny, ale bol stále na mieste, kde mu Marta vyšla naproti.
31. Keď Židia, čo boli s ňou v dome a potešovali ju, videli, že Mária rýchlo vstala a vyšla von, pobrali sa za ňou, lebo si mysleli: „Ide sa vyplakať k hrobu.“
32. Keď Mária prišla ta, kde bol Ježiš, a zazrela ho, padla mu k nohám a povedala mu: „Pane, keby si bol býval tu, môj brat by nebol umrel.“
33. Keď Ježiš videl, ako plače a ako plačú aj Židia, čo s ňou prišli, zachvel sa v duchu a vzrušený
34. sa opýtal: „Kde ste ho uložili?“ Povedali mu: „Pane, pod' sa pozrieť!“
35. A Ježiš zaslzil.
36. Židia povedali: „Hľa, ako ho miloval!“
37. No niektorí z nich hovorili: „A nemohol ten, čo otvoril oči slepému, urobiť, aby tento nezomrel?!“
38. Ježiš sa znova zachvel a pristúpil k hrobu. Bola to jaskyňa uzavretá kameňom.
39. Ježiš povedal: „Odvalte kameň!“ Marta, sestra mŕtveho, mu povedala: „Pane, už páchne, veď je už štyri dni v hrobe.“
40. Ježiš jej vravel: „Nepovedal som ti, že ak uveríš, uvidíš Božiu slávu?“
41. Odvalili teda kameň. Ježiš pozdvihol oči k nebu a povedal: „Otče, ďakujem ti, že si ma vypočul.“
42. A ja som vedel, že ma vždy počuješ, ale hovorím to kvôli ľudu, čo tu stojí, aby uverili, že si ma ty poslal.“

43. Keď to povedal, zvolal veľkým hlasom: „Lazár, pod' von!“
44. A mŕtvy vyšiel. Nohy a ruky mal ovinuté plátnom a tvár obviazanú šatkou. Ježiš im povedal: „Porozväzujte ho a nechajte ho odísť!“
45. Mnohí z tých Židov, čo prišli k Márii a videli, čo urobil, uverili v neho.
46. No niektorí z nich odišli k farizejom a rozpovedali im, čo Ježiš urobil.
47. Velkňazi a farizeji zvolali veľradu a hovorili: „Čo robiť? Tento človek robí mnohé znamenia.
48. Ak ho necháme tak, uveria v neho všetci, prídu Rimania a zničia nám i toto miesto i národ.“
49. Ale jeden z nich, Kajfáš, ktorý bol velkňazom toho roka, im povedal: „Vy neviete nič.
50. Neuvedomujete si, že je pre vás lepšie, ak zomrie jeden človek za ľud, a nezahynie celý národ.“
51. Toto však nepovedal sám od seba, ale ako velkňaz toho roka prorokoval, že Ježiš má zomrieť za národ,
52. a nielen za národ, ale aj preto, aby zhromaždil vedno rozptýlené Božie deti.
53. A od toho dňa boli rozhodnutí, že ho zabijú.
54. Preto už Ježiš nechodil verejne medzi Židmi, ale odišiel odtiaľ do kraja blízko púšte, do mesta zvaného Efraim, a tam sa zdržiaval s učeníkmi.
55. Blízko bola židovská Veľká noc a mnohí z toho kraja vystupovali pred Veľkou nocou do Jeruzalema, aby sa očistili.
56. Hľadali aj Ježiša. A ako stáli v chráme, navzájom si vraveli: „Čo myslíte? Príde na sviatky?“
57. Ale velkňazi a farizeji vydali nariadenie, že každý, kto sa dozvie, kde je, má to oznámiť, aby ho mohli chytiť.

Kapitola 12

1. Šesť dní pred Velkou nocou prišiel Ježiš do Betánie, kde býval Lazár, ktorého vzkriesil z mŕtvych.
2. Pripravili mu tam hostinu. Marta obsluhovala a Lazár bol jedným z tých, čo s ním stolovali.
3. Mária vzala libru pravého vzácneho nardového oleja, pomazala ním Ježišove nohy a poutierala mu ich svojimi vlasmi; a dom sa naplnil vôňou oleja.
4. Tu jeden z jeho učeníkov, Judáš Iškariotský, ktorý ho mal zradiť, povedal:
5. „Prečo nepredali tento olej za tristo denárov a nerozdali ich chudobným?“
6. Lenže to nepovedal preto, že mu šlo o chudobných, ale že bol zlodej. Mal mešec a nosil to, čo doň vkladali.
7. Ježiš povedal: „Nechaj ju, nech to zachová na deň môjho pohrebu!
8. Veď chudobných máte vždy medzi sebou, ale mňa nemáte vždy.“
9. Veľké množstvo Židov sa dozvedelo, že je tam, a prišli nielen kvôli Ježišovi, ale aby videli aj Lazára, ktorého vzkriesil z mŕtvych.
10. A veľkňazi sa rozhodli, že zabijú aj Lazára,
11. lebo preň mnohí Židia odchádzali a uverili v Ježiša.
12. Na druhý deň sa veľký zástup, čo prišiel na sviatky, dopyčul, že Ježiš prichádza do Jeruzalema.
13. Nabrali palmových ratolestí, vyšli mu v ústrety a volali: „Hosanna! Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom, kráľ Izraela!“
14. Ježiš si našiel osliatko a sadol si naň, ako je napísané:
15. „Neboj sa, dcéra sionská! Hľa, tvoj kráľ prichádza, sediaci na mláďati oslice.“
16. Jeho učeníci tomu ešte nerozumeli, ale keď bol Ježiš oslávený, spomenuli si, že to bolo o ňom napísané a že mu to urobili.
17. Zástup, ktorý s ním bol, keď vyvolal z hrobu Lazára a vzkriesil ho z mŕtvych, vydával o tom svedectvo.
18. A zástupy mu vyšli v ústrety, lebo počuli, že urobil toto znamenie.
19. Vtedy si farizeji hovorili: „Vidíte, že nič nezmôžete?! Hľa, celý svet ide za ním!“
20. Niektorí z tých, čo sa cez sviatky prišli klaňať Bohu, boli Gréci.
21. Pristúpili k Filipovi, ktorý bol z galilejskej Betsaidy, a prosili ho: „Pane, chceli by sme vidieť Ježiša.“
22. Filip šiel a povedal to Ondrejovi. Ondrej a Filip to išli povedať Ježišovi.
23. Ježiš im odpovedal: „Nadišla hodina, aby bol Syn človeka oslávený.“
24. Veru, veru, hovorím vám: Ak pšeničné zrno nepadne do zeme a neodumrie, ostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu.
25. Kto miluje svoj život, stratí ho, a kto svoj život nenávidí na tomto svete, zachráni si ho pre večný život.
26. Ak mi niekto slúži, nech ma nasleduje! A kde som ja, tam bude aj môj služobník. Kto bude mne slúžiť, toho poctí Otec.
27. Teraz je moja duša vzrušená. Čo mám povedať? Otče, zachráň ma pred touto hodinou? Veď práve pre túto hodinu som prišiel.
28. Otče, osláv svoje meno!“ A z neba zaznel hlas: „Už som oslávil a ešte oslávim.“
29. Zástup, ktorý tam stál a počul to, hovoril, že zahrnelo. Iní vraveli: „Anjel s ním hovoril.“
30. Ježiš povedal: „Nie kvôli mne zaznel tento hlas, ale kvôli vám.“
31. Teraz je súd nad týmto svetom, teraz bude knieža tohto sveta vyhodené von.
32. A ja, až budem vyzdvihnutý od zeme, všetkých pritiahnem k sebe.“
33. To povedal, aby naznačil, akou smrťou zomrie.
34. Zástup mu odvrával: „My sme počuli zo Zákona, že Mesiáš ostane naveky. Ako to teda hovoríš: Syn človeka musí byť vyzdvihnutý?! Kto je to ten Syn človeka?“
35. Ježiš im povedal: „Ešte chvíľku je svetlo medzi vami. Chodte, dokiaľ máte svetlo, aby vás nezastihla tma, lebo kto chodí potme, nevie, kam ide.“
36. Dokiaľ máte svetlo, verte v svetlo, aby ste boli synmi svetla.“ Toto Ježiš povedal, potom odišiel a

skryl sa pred nimi.

37. Hoci pred nimi robil také znamenia, neverili v neho;

38. aby sa splnilo slovo, ktoré povedal prorok Izaiáš: „Pane, kto uveril tomu, čo sme hlásali, a Pánovo rameno sa komu zjavilo?“

39. Preto nemohli uveriť, lebo Izaiáš ešte povedal:

40. „Oslepil im oči a zatvrdil im srdce, aby očami nevideli a srdcom nechápali a neobrátili sa - aby som ich nemohol uzdraviť.“

41. Toto povedal Izaiáš, lebo videl jeho slávu a hovoril o ňom.

42. A predsa aj mnohí poprední muži uverili v neho, ale pre farizejov sa nepriznali k tomu, aby ich nevyhlúčili zo synagógy,

43. lebo ľudskú slávu mali radšej ako Božiu slávu.

44. Ježiš zvolal: „Kto verí vo mňa, nie vo mňa verí, ale v toho, ktorý ma poslal.

45. A kto vidí mňa, vidí toho, ktorý ma poslal.

46. Ja som prišiel na svet ako svetlo, aby nik, kto verí vo mňa, neostal vo tmách.

47. Ak niekto počúva moje slová, a nezachováva ich, ja ho nesúdim, lebo som neprišiel svet súdiť, ale svet spasiť.

48. Kto mnou pohŕda a neprijíma moje slová, má svojho sudcu: slovo, ktoré som hovoril, bude ho súdiť v posledný deň.

49. Lebo ja som nehovoril sám zo seba, ale Otec, ktorý ma poslal, ten mi prikázal, čo mám povedať a čo mám hovoriť.

50. A viem, že jeho príkaz je večný život. Čo teda hovorím, hovorím tak, ako mi povedal Otec.“

Kapitola 13

1. Bolo pred veľkonočnými sviatkami. Ježiš vedel, že nadišla jeho hodina odísť z tohto sveta k Otcovi. A pretože miloval svojich, čo boli na svete, miloval ich do krajnosti.
2. Pri večeri, keď už diabol vnukol Judášovi, synovi Šimona Iškariotského, aby ho zradil,
3. Ježiš vo vedomí, že mu dal Otec do rúk všetko a že od Boha vyšiel a k Bohu odchádza,
4. vstal od stola, zobliekol si odev, vzal plátennú zásteru a prepásal sa.
5. Potom nalial vody do umývadla a začal umývať učeníkom nohy a utierať zásterou, ktorou bol prepásaný.
6. Tak prišiel k Šimonovi Petrovi. On mu povedal: „Pane, ty mi chceš umývať nohy?“
7. Ježiš mu odpovedal: „Teraz ešte nechápeš, čo robím, ale neskôr pochopíš.“
8. Peter mu povedal: „Nikdy mi nebudeš umývať nohy!“ Ježiš mu odpovedal: „Ak ťa neumyjem, nebudeš mať podiel so mnou.“
9. Šimon Peter mu vravel: „Pane, tak potom nielen nohy, ale aj ruky a hlavu!“
10. Ježiš mu na to: „Kto sa okúpala, potrebuje si umyť už len nohy a je celý čistý. A vy ste čistí, ale nie všetci.“
11. Vedel totiž, kto ho zradí, - preto povedal: „Nie všetci ste čistí.“
12. Keď im umyl nohy a obliekol si odev, znova si sadol k stolu a povedal im: „Chápete, čo som vám urobil?“
13. Vy ma oslovujete: Učiteľ a: Pane a dobre hovoríte, lebo to som.
14. Keď som teda ja, Pán a Učiteľ, umyl nohy vám, aj vy si máte jeden druhému nohy umývať.
15. Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili, ako som ja urobil vám.
16. Veru, veru, hovorím vám: Sluha nie je väčší ako jeho pán, ani posol nie je väčší ako ten, kto ho poslal.
17. Keď to viete, ste blahoslavení, ak podľa toho aj konáte.
18. Nehovorím o vás všetkých. Ja viem, koho som si vyvolil, ale má sa splniť Písmo: Ten, ktorý je môj chlieb, zdvihol proti mne päťu.
19. Hovorím vám to už teraz, skôr, ako sa to stane, aby ste uverili, keď sa to stane, že Ja Som.
20. Veru, veru, hovorím vám: Kto prijíma toho, koho ja pošlem, mňa prijíma. A kto prijíma mňa, prijíma toho, ktorý ma poslal.“
21. Keď to Ježiš povedal, zachvel sa v duchu a vyhlásil: „Veru, veru, hovorím vám: Jeden z vás ma zradí.“
22. Učeníci sa pozerali jeden na druhého v rozpakoch, o kom to hovorí.
23. Jeden z jeho učeníkov, ten, ktorého Ježiš miloval, bol celkom pri Ježišovej hrudi.
24. Jemu dal Šimon Peter znak, aby sa opýtal: „Kto je to, o kom hovorí?“
25. On sa naklonil k Ježišovej hrudi a spýtal sa: „Pane, kto je to?“
26. Ježiš odpovedal: „Ten, komu podám namočenú smidku.“ Namočil smidku chleba a dal ju Judášovi, synovi Šimona Iškariotského.
27. A hneď po tejto smidke vošiel do neho satan. Ježiš mu povedal: „Čo chceš urobiť, urob čo najskôr.“
28. Ale nik zo stolujúcich nerozumel, prečo mu to povedal.
29. Judáš mal mešec, preto si niektorí mysleli, že mu Ježiš povedal: „Nakúp, čo budeme potrebovať na sviatky,“ alebo aby dal niečo chudobným.
30. On vzal smidku a hneď vyšiel von. A bola noc.
31. Keď vyšiel, Ježiš povedal: „Teraz je Syn človeka oslávený a v ňom je oslávený Boh.
32. A keď je Boh oslávený v ňom, aj Boh jeho v sebe oslávi, a čoskoro ho oslávi.
33. Deti moje, ešte chvíľku som s vami. Budete ma hľadať, ale ako som povedal Židom, aj vám teraz hovorím: Kam ja idem, tam vy prísť nemôžete.
34. Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa milovali navzájom. Aby ste sa aj vy vzájomne milovali, ako som ja miloval vás.
35. Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať.“

36. Šimon Peter sa ho opýtal: „Pane, kam ideš?“ Ježiš odvetil: „Kam ja idem, tam teraz za mnou ísť nemôžeš, no pôjdeš za mnou neskôr.“
37. Peter mu vrazil: „Pane, prečo nemôžem ísť za tebou teraz? Aj život položím za teba.“
38. Ježiš odpovedal: „Aj život položíš za mňa? Veru, veru, hovorím ti: Nezaspieva kohút, kým ma tri razy nezaprieš.“

Kapitola 14

1. Nech sa vám srdce nevzrušuje! Veríte v Boha, verte aj vo mňa.
2. V dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Keby to tak nebolo bol by som vám povedal, že vám idem pripraviť miesto?!
3. Keď odídem a pripravím vám miesto, zasa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja.
4. A cestu, kam idem, poznáte.“
5. Tomáš mu povedal: „Pane, nevieme, kam ideš. Akože môžeme poznať cestu?!“
6. Ježiš mu odpovedal: „Ja som cesta, pravda a život. Nik nepríde k Otcovi, iba cezo mňa.
7. Ak poznáte mňa, budete poznať aj môjho Otca. Už teraz ho poznáte a videli ste ho.“
8. Filip sa ozval: „Pane, ukáž nám Otca a to nám postačí.“
9. Ježiš mu vravel: „Filip, toľký čas som s vami, a nepoznáš ma?! Kto vidí mňa, vidí Otca. Ako môžeš hovoriť: Ukáž nám Otca?!
10. Neveríš, že ja som v Otcovi a Otec vo mne? Slová, ktoré vám hovorím, nehovorím sám zo seba, ale Otec, ktorý ostáva vo mne, koná svoje skutky.
11. Verte mi, že ja som v Otcovi a Otec vo mne. Ak nie pre iné, aspoň pre tie skutky verte!
12. Veru, veru, hovorím vám: Aj ten, kto verí vo mňa, bude konať skutky, aké ja konám, ba bude konať ešte väčšie, lebo ja idem k Otcovi.
13. A urobím všetko, o čo budete prosiť v mojom mene, aby bol Otec oslávený v Synovi.
14. Ak ma budete prosiť o niečo v mojom mene, ja to urobím.
15. Ak ma milujete, budete zachovávať moje prikázania.
16. A ja poprosím Otca a on vám dá iného Tešiteľa, aby zostal s vami naveky -
17. Ducha pravdy, ktorého svet nemôže prijať, lebo ho nevidí, ani nepozná. Vy ho poznáte, veď ostáva u vás a bude vo vás.
18. Nenechám vás ako siroty, prídem k vám.
19. Ešte chvíľku a svet ma už neuvidí, ale vy ma uvidíte, lebo ja žijem a aj vy budete žiť.
20. V ten deň spoznáte, že ja som vo svojom Otcovi, vy vo mne a ja vo vás.
21. Kto má moje prikázania a zachováva ich, ten ma miluje. A kto miluje mňa, toho bude milovať môj Otec; aj ja ho budem milovať a zjavím mu seba samého.“
22. Júda, nie ten Iškariotský, sa ho spýtal: „Pane, ako to, že seba chceš zjaviť nám, a svetu nie?“
23. Ježiš mu odpovedal: „Kto ma miluje, bude zachovávať moje slovo a môj Otec ho bude milovať; prídeme k nemu a urobíme si uňho príbytok.
24. Kto ma nemiluje, nezachováva moje slová. A slovo, ktoré počujete, nie je moje, ale Otcovo, toho, ktorý ma poslal.
25. Toto som vám povedal, kým som ešte u vás.
26. Ale Tešiteľ, Duch Svätý, ktorého pošle Otec v mojom mene, naučí vás všetko a pripomenie vám všetko, čo som vám povedal.
27. Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam. Ale ja vám nedávam, ako svet dáva. Nech sa vám srdce nevzrušuje a nestrachuje.
28. Počuli ste, že som vám povedal: Odchádzam - a prídem k vám. Keby ste ma milovali, radovali by ste sa, že idem k Otcovi, lebo Otec je väčší ako ja.
29. A povedal som vám to teraz, skôr, ako sa to stane, aby ste uverili, keď sa to stane.
30. Už s vami nebudem veľa hovoriť, lebo prichádza knieža sveta. Nado mnou nemá nijakú moc,
31. ale svet má poznať, že milujem Otca a robím, ako mi prikázal Otec. Vstaňte, podme stadiaľto!

Kapitola 15

1. Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník.
2. On každú ratolesť, ktorá na mne neprináša ovocie, odrezáva, a každú, ktorá ovocie prináša, čistí, aby prinášala viac ovocia.
3. Vy ste už čistí pre slovo, ktoré som vám povedal.
4. Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne.
5. Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť.
6. Ak niekto neostane vo mne, vyhodia ho von ako ratolesť a uschne. Potom ich pozbierajú, hodia ich do ohňa a zhoria.
7. Ak ostanete vo mne a moje slová ostanú vo vás, proste, o čo chcete, a splní sa vám to.
8. Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a stanete sa mojimi učeníkmi.
9. Ako mňa miluje Otec, tak ja milujem vás. Ostaňte v mojej láske!
10. Ak budete zachovávať moje prikázania, ostanete v mojej láske, ako ja zachovávam prikázania svojho Otca a ostávam v jeho láske.
11. Toto som vám povedal, aby vo vás bola moja radosť a aby vaša radosť bola úplná.
12. Toto je moje prikázanie: Aby ste sa milovali navzájom, ako som ja miloval vás.
13. Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí život za svojich priateľov.
14. Vy ste moji priatelia, ak robíte, čo vám prikazujem.
15. Už vás nenazývam sluhami, lebo sluha nevie, čo robí jeho pán. Nazval som vás priateľmi, pretože som vám oznámil všetko, čo som počul od svojho Otca.
16. Nie vy ste si vyvolili mňa, ale ja som si vyvolil vás a ustanovil som vás, aby ste išli a prinášali ovocie a aby vaše ovocie zostalo; aby vám Otec dal všetko, o čo ho budete prosiť v mojom mene.
17. Toto vám prikazujem: Aby ste sa milovali navzájom.
18. Ak vás svet nenávidí, vedzte, že mňa nenávidel prv ako vás.
19. Keby ste boli zo sveta, svet by miloval, čo je jeho, ale preto, že nie ste zo sveta, že som si vás ja vyvolil zo sveta, svet vás nenávidí.
20. Spomeňte si na slovo, ktoré som vám povedal: Sluha nie je väčší ako jeho pán. Ak mňa prenasledovali, budú prenasledovať aj vás; ak zachovávali moje slovo, budú zachovávať aj vaše.
21. Ale to všetko vám budú robiť pre moje meno, lebo nepoznajú toho, ktorý ma poslal.
22. Keby som nebol prišiel a nebol im hovoril, nemali by hriech. Ale teraz nemajú výhovorku pre svoj hriech.
23. Kto nenávidí mňa, nenávidí aj môjho Otca.
24. Keby som nebol medzi nimi konal skutky, aké nik iný nekonal, nemali by hriech. Ale teraz videli a znenávideli aj mňa, aj môjho Otca.
25. To preto, aby sa splnilo slovo napísané v ich Zákone: Nenávideli ma bez príčiny.
26. Keď príde Tešiteľ, ktorého vám ja pošlem od Otca, Duch pravdy, ktorý vychádza od Otca, on o mne vydá svedectvo.
27. Ale aj vy vydávate svedectvo, lebo ste so mnou od začiatku.

1. Toto som vám povedal, aby ste sa nepohoršovali.
2. Vylúčia vás zo synagóg, ba prichádza hodina, keď sa každý, kto vás zabije, bude nazdávať, že tým slúži Bohu.
3. A budú to robiť preto, že nepoznali Otca ani mňa.
4. A toto som vám povedal, aby ste si spomenuli, keď príde ich hodina, že som vám to hovoril. Spočiatku som vám o tom nerozprával, lebo som bol s vami.
5. No teraz idem k tomu, ktorý ma poslal, a nik z vás sa ma nepýta: Kam ideš?
6. Ale srdce vám naplnil smútok, že som vám to povedal.
7. Lenže hovorím vám pravdu: Je pre vás lepšie, aby som odišiel. Lebo ak neodídem, Tešiteľ k vám nepríde. Ale keď odídem, pošlem ho k vám.
8. A keď príde on, ukáže svetu, čo je hriech, čo spravodlivosť a čo súd.
9. Hriech je, že neveria vo mňa,
10. spravodlivosť, že idem k Otcovi a už ma nevidíte,
11. a súd, že knieža tohto sveta je už odsúdené.
12. Ešte veľa vám mám toho povedať, ale teraz by ste to nezniesli.
13. Keď príde on, Duch pravdy, uvedie vás do plnej pravdy, lebo nebude hovoriť sám zo seba, ale bude hovoriť, čo počuje, a zvestuje vám, čo má prísť.
14. On ma oslávi, lebo z môjho vezme a zvestuje vám.
15. Všetko, čo má Otec, je moje. Preto som povedal, že z môjho vezme a zvestuje vám.
16. Ešte chvíľku a už ma nevidíte a zasa chvíľku a uvidíte ma.“
17. Niektorí z jeho učeníkov si medzi sebou hovorili: „Čo je to, že nám hovorí: Ešte chvíľku a nevidíte ma a zasa chvíľku a uvidíte ma, a: Idem k Otcovi?“
18. Hovorili: „Čo je to, že hovorí: Ešte chvíľku? Nevieme, čo hovorí.“
19. Ježiš spoznal, že sa ho chcú opýtať, a povedal im: „Dohadujete sa medzi sebou o tom, že som povedal: Ešte chvíľku a nevidíte ma a zasa chvíľku a uvidíte ma?“
20. Veru, veru, hovorím vám: Vy budete plakať a nariekať, a svet sa bude radovať. Budete žialiť, ale váš smútok sa premení na radosť.
21. Keď žena rodí, je sklúčená, lebo prišla jej hodina. No len čo porodí dieťa, už nemyslí na bolesti pre radosť, že prišiel na svet človek.
22. Aj vy ste teraz smutní; ale zasa vás uvidím a vaše srdce sa bude radovať. A vašu radosť vám nik nevezme.
23. V ten deň sa ma už nebudete na nič opytovať. Veru, veru, hovorím vám: Ak budete o niečo prosiť Otca v mojom mene, dá vám to.
24. Doteraz ste o nič neprosili v mojom mene. Proste a dostanete, aby vaša radosť bola úplná.
25. Toto som vám hovoril v obrazoch. No prichádza hodina, keď vám už nebudem hovoriť v obrazoch, ale budem vám o Otcovi hovoriť otvorene.
26. V ten deň budete prosiť v mojom mene. A nevravím vám, že ja budem prosiť Otca za vás.
27. Veď Otec sám vás miluje, lebo vy ste milovali mňa a uverili ste, že som vyšiel od Boha.
28. Vyšiel som od Otca a prišiel som na svet; a zasa opúšťam svet a idem k Otcovi.“
29. Jeho učeníci povedali: „Teraz už hovoríš otvorene a nehovoríš v obrazoch.“
30. Teraz vieme, že vieš všetko a nepotrebuješ, aby sa ťa dakto spytoval. Preto veríme, že si vyšiel od Boha.“
31. Ježiš im odvetil: „Teraz veríte?“
32. Hľa, prichádza hodina, ba už prišla, keď sa rozprchnete, každý svojou stranou, a mňa necháte samého. Ale nie som sám, lebo Otec je so mnou.
33. Toto som vám povedal, aby ste vo mne mali pokoj. Vo svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet!“

Kapitola 17

1. Keď to Ježiš povedal, pozdvihol oči k nebu a hovoril: „Otče, nadišla hodina: Osláv svojho Syna, aby Syn oslávil teba,
2. tak, ako si mu dal moc nad každým telom, aby všetko, čo si dal ty jemu, im darovalo večný život.
3. A večný život je v tom, aby poznali teba, jediného pravého Boha, a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista.
4. Ja som ťa oslávil na zemi: dokončil som dielo, ktoré si mi dal vykonať.
5. A teraz ty, Otče, osláv mňa pri sebe slávou, ktorú som mal u teba skôr, ako bol svet.
6. Zjavil som tvoje meno ľuďom, ktorých si mi dal zo sveta. Tvoji boli a dal si ich mne a oni zachovali tvoje slovo.
7. Teraz poznali, že všetko, čo si mi dal, je od teba,
8. lebo slová, ktoré si ty dal mne, ja som dal im. A oni ich prijali a naozaj spoznali, že som vyšiel od teba, a uverili, že si ma ty poslal.
9. Za nich prosím. Neprosím za svet, ale za tých, ktorých si mi dal, lebo sú tvoji.
10. A všetko, čo je moje, je tvoje, a čo je tvoje, je moje. A v nich som oslávený.
11. Už nie som vo svete, ale oni sú vo svete a ja idem k tebe. Svätý Otče, zachovaj ich vo svojom mene, ktoré si ty dal mne, aby boli jedno ako my.
12. Kým som bol s nimi, ja som ich zachovával v tvojom mene, ktoré si mi dal. Ochránil som ich a nikto z nich sa nestratil, iba syn zatratenia, aby sa splnilo Písmo.
13. Ale teraz idem k tebe a toto hovorím na svete, aby mali v sebe moju radosť - a úplnú.
14. Dal som im tvoje slovo a svet ich znenávidel, lebo nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta.
15. Neprosím, aby si ich vzal zo sveta, ale aby si ich ochránil pred Zlým.
16. Nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta.
17. Posväť ich pravdou; tvoje slovo je pravda.
18. Ako si ty mňa poslal na svet, aj ja som ich poslal do sveta
19. a pre nich sa ja sám posväčujem, aby boli aj oni posvätení v pravde.
20. No neprosím len za nich, ale aj za tých, čo skrze ich slovo uveria vo mňa,
21. aby všetci boli jedno ako ty, Otče, vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás jedno, aby svet uveril, že si ma ty poslal.
22. A slávu, ktorú si ty dal mne, ja som dal im, aby boli jedno, ako sme my jedno -
23. ja v nich a ty vo mne. Nech sú tak dokonale jedno, aby svet spoznal, že si ma ty poslal a že ich miluješ tak, ako miluješ mňa.
24. Otče, chcem, aby aj tí, ktorých si mi dal, boli so mnou tam, kde som ja, aby videli moju slávu, ktorú si mi dal, lebo si ma miloval pred stvorením sveta.
25. Spravodlivý Otče, svet ťa nepozná, ale ja ťa poznám. I oni spoznali, že si ma ty poslal.
26. Ohlásil som im tvoje meno a ešte ohlásim, aby láska, ktorou ma miluješ, bola v nich a aby som v nich bol ja.“

1. Keď to Ježiš povedal, vyšiel so svojimi učeníkmi za potok Cedron. Tam bola záhrada. Vošiel do nej on i jeho učeníci.
2. O tom mieste však vedel aj jeho zradca Judáš, lebo Ježiš sa tam často schádzal so svojimi učeníkmi.
3. Judáš vzal kohortu a sluhov od veľkňazov a farizejov a prišiel ta s lampášmi, fakľami a zbraňami.
4. Ale Ježiš, keďže vedel všetko, čo malo naňho prísť, popodišiel a opýtal sa ich: „Koho hľadáte?“
5. Odpovedali mu: „Ježiša Nazaretského.“ Povedal im: „Ja som.“ Bol s nimi aj zradca Judáš.
6. Ako im povedal: „Ja som,“ cúvli a popadali na zem.
7. Znova sa ich teda opýtal: „Koho hľadáte?“ Oni povedali: „Ježiša Nazaretského.“
8. Ježiš odvetil: „Povedal som vám: Ja som. Keď teda mňa hľadáte, týchto nechajte odísť!“
9. Tak sa malo splniť slovo, ktoré povedal: „Z tých, ktorých si mi dal, nestratil som ani jedného.“
10. Šimon Peter mal meč. Vytasil ho, zasiahol ním veľkňazovho sluhu a odťal mu pravé ucho. Sluha sa volal Malchus.
11. Ale Ježiš Petrovi povedal: „Schovaj meč do pošvy! Azda nemám piť kalich, ktorý mi dal Otec?!“
12. Kohorta, veliteľ a židovskí sluhovia Ježiša chytili, zviazali ho
13. a priviedli najprv k Annášovi; bol totiž testom Kajfáša, ktorý bol veľkňazom toho roka.
14. A bol to Kajfáš, čo poradil Židom: „Je lepšie, ak zomrie jeden človek za ľud.“
15. Za Ježišom šiel Šimon Peter a iný učeník. Ten učeník sa poznal s veľkňazom a vošiel s Ježišom do veľkňazovho dvora,
16. Peter však ostal vonku pri dverách. Potom ten druhý učeník, čo sa poznal s veľkňazom, vyšiel, prehovoril s vrátničkou a voviedol ta Petra.
17. Tu vrátnička povedala Petrovi: „Nie si aj ty z učeníkov toho človeka?“ On vrazil: „Nie som.“
18. Stáli tam sluhovia a strážnici, ktorí si rozložili oheň, lebo bolo chladno, a zohrievali sa. S nimi stál aj Peter a zohrieval sa.
19. Veľkňaz sa vypytoval Ježiša na jeho učeníkov a na jeho učenie.
20. Ježiš mu odpovedal: „Ja som verejne hovoril svetu. Vždy som učil v synagóge a v chráme, kde sa schádzajú všetci Židia, a nič som nehovoril tajne.
21. Prečo sa pýtaš mňa? Opýtaj sa tých, ktorí počuli, čo som im hovoril! Oni vedia, čo som hovoril.“
22. Ako to povedal, jeden zo sluhov, čo tam stál, udrel Ježiša po tvári a povedal: „Tak odpovedáš veľkňazovi?“
23. Ježiš mu odvetil: „Ak som zle povedal, dokáž, čo bolo zlé, ale ak dobre, prečo ma biješ?!“
24. A tak ho Annáš zviazaného poslal k veľkňazovi Kajfášovi.
25. Šimon Peter tam stál a zohrieval sa. I pýtali sa ho: „Nie si aj ty z jeho učeníkov?“ On zaprel: „Nie som.“
26. Jeden z veľkňazových sluhov, príbuzný toho, ktorému Peter odťal ucho, vrazil: „A nevidel som ťa s ním v záhrade?!“
27. Peter znova zaprel - a vtom zaspieval kohút.
28. Od Kajfáša viedli Ježiša do vládnej budovy. Bolo už ráno. Ale oni do vládnej budovy nevošli, aby sa nepoškvrnili a mohli jesť veľkonočného baránka.
29. Preto vyšiel von za nimi Pilát a opýtal sa: „Akú žalobu podávate proti tomuto človeku?“
30. Odpovedali mu: „Keby tento nebol zločinec, neboli by sme ti ho vydali.“
31. Pilát im povedal: „Vezmite si ho vy a súdte podľa svojho zákona!“ Židia mu odpovedali: „My nesmieme nikoho usmrtiť.“
32. Tak sa malo splniť Ježišovo slovo, ktorým naznačil, akou smrťou zomrie.
33. Pilát opäť vošiel do vládnej budovy. Predvolal si Ježiša a spýtal sa ho: „Si židovský kráľ?“
34. Ježiš odpovedal: „Hovoriš to sám od seba, alebo ti to iní povedali o mne?“
35. Pilát odvetil: „Vari som ja Žid? Tvoj národ a veľkňazi mi ťa vydali. Čo si vykonal?“
36. Ježiš povedal: „Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta. Keby moje kráľovstvo bolo z tohto sveta, moji služobníci by sa bili, aby som nebol vydaný Židom. Lenže moje kráľovstvo nie je stadiaľto.“

37. Pilát mu povedal: „Tak predsa si kráľ?“ Ježiš odpovedal: „Sám hovoríš, že som kráľ. Ja som sa na to narodil a na to som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde. Každý, kto je z pravdy, počúva môj hlas.“
38. Pilát mu povedal: „Čo je pravda?“ Ako to povedal, znova vyšiel k Židom a vravel im: „Ja na ňom nenachádzam nijakú vinu.“
39. Je však u vás zvykom, že vám na Velkú noc prepúšťam jedného väzňa. Chcete teda, aby som vám prepustil židovského kráľa?“
40. Oni znova kričali: „Toho nie, ale Barabáša!“ A Barabáš bol zbojník.

1. Vtedy Pilát Ježiša vzal a dal ho zbičovať.
2. Vojaci uplietli z trnia korunu, položili mu ju na hlavu a odeli ho do purpurového pláštá.
3. Prichádzali k nemu a hovorili: „Bud' pozdravený, židovský kráľ!“ A bili ho po tvári.
4. Pilát znova vyšiel a povedal im: „Pozrite, privádzam vám ho von, aby ste vedeli, že na ňom nijakú vinu nenachádzam.“
5. Ježiš vyšiel von s trňovou korunou a v purpurovom plášti. Pilát im povedal: „Hľa, človek!“
6. Len čo ho zazreli veľkňazi a ich sluhovia, kričali: „Ukrižuj! Ukrižuj ho!“ Pilát im povedal: „Vezmite si ho a ukrižujte. Ja na ňom nenachádzam vinu.“
7. Židia mu odpovedali: „My máme zákon a podľa zákona musí umrieť, lebo sa vydával za Božieho Syna.“
8. Keď to Pilát počul, ešte väčšmi sa nalákal.
9. Znova vošiel do vládnej budovy a spýtal sa Ježiša: „Odkiaľ si?“ Ale Ježiš mu neodpovedal.
10. Pilát sa ho spýtal: „So mnou sa nechceš rozprávať?! Nevieš, že mám moc prepustiť ťa a moc ukrižovať ťa?“
11. Ježiš odpovedal: „Nemal by si nado mnou nijakú moc, keby ti to nebolo dané zhora. Preto má väčší hriech ten, čo ma vydal tebe.“
12. Od tej chvíle sa Pilát usiloval prepustiť ho. Ale Židia kričali: „Ak ho prepustiš, nie si priateľom cisára. Každý, kto sa vydáva za kráľa, stavia sa proti cisárovi.“
13. Keď Pilát počul tieto slová, vyviedol Ježiša von a sadol si na súdnu stolicu na mieste zvanom Lithostrotus, po hebrejsky Gabbatha.
14. Bol Prípravný deň pred Veľkou nocou, okolo poludnia. Tu povedal Židom: „Hľa, váš kráľ!“
15. Ale oni kričali: „Preč s ním! Preč s ním! Ukrižuj ho!“ Pilát im povedal: „Vášho kráľa mám ukrižovať?!“ Veľkňazi odpovedali: „Nemáme kráľa, iba cisára!“
16. Tak im ho teda vydal, aby ho ukrižovali. A oni prevzali Ježiša.
17. Sám si niesol kríž a vyšiel na miesto, ktoré sa volá Lebka, po hebrejsky Golgota.
18. Tam ho ukrižovali a s ním iných dvoch, z jednej i druhej strany, Ježiša v prostriedku.
19. Pilát vyhotovil aj nápis a pripevnil ho na kríž. Bolo tam napísané: „Ježiš Nazaretský, židovský kráľ.“
20. Tento nápis čítalo mnoho Židov, lebo miesto, kde Ježiša ukrižovali, bolo blízko mesta; a bol napísaný po hebrejsky, latinsky a grécky.
21. Židovskí veľkňazi povedali Pilátovi: „Nepíš: Židovský kráľ, ale: On povedal: Som židovský kráľ.“
22. Pilát odpovedal: „Čo som napísal, to som napísal.“
23. Keď vojaci Ježiša ukrižovali, vzali jeho šaty a rozdelili ich na štyri časti, pre každého vojaka jednu. Vzali aj spodný odev. Ale tento odev bol nezošívaný, odhora v celku utkaný.
24. Preto si medzi sebou povedali: „Netrhajme ho, ale losujme oň, či bude!“ Aby sa splnilo Písmo: „Rozdelili si moje šaty a o môj odev hodili lós.“ A vojaci to tak urobili.
25. Pri Ježišovom kríži stála jeho matka, sestra jeho matky, Mária Kleopasova, a Mária Magdaléna.
26. Keď Ježiš uzrel matku a pri nej učeníka, ktorého miloval, povedal matke: „Žena, hľa, tvoj syn!“
27. Potom povedal učeníkovi: „Hľa, tvoja matka!“ A od tej hodiny si ju učeník vzal k sebe.
28. Potom Ježiš vo vedomí, že je už všetko dokonané, povedal, aby sa splnilo Písmo: „Žíznim.“
29. Bola tam nádoba plná octu. Nastokli teda na yzop špongiu naplnenú octom a podali mu ju k ústam.
30. Keď Ježiš okúsil ocot, povedal: „Je dokonané.“ Naklonil hlavu a odovzdal ducha.
31. Keďže bol Prípravný deň, Židia požiadali Piláta, aby ukrižovaným polámali nohy a sňali ich, aby nezostali telá na kríži cez sobotu, lebo v tú sobotu bol veľký sviatok.
32. Prišli teda vojaci a polámali kosti prvému aj druhému, čo boli s ním ukrižovaní.
33. No keď prišli k Ježišovi a videli, že je už mŕtvy, kosti mu nepolámali,
34. ale jeden z vojakov mu kopijou prebodol bok a hneď vyšla krv a voda.
35. A ten, ktorý to videl, vydal o tom svedectvo a jeho svedectvo je pravdivé. On vie, že hovorí

pravdu, aby ste aj vy uverili.

36. Toto sa stalo, aby sa splnilo Písmo: „Kosť mu nebude zlomená.“

37. A na inom mieste Písmo hovorí: „Uvidia, koho prebodli.“

38. Potom Jozef z Arimatey, ktorý bol Ježišovým učeníkom, ale tajným, lebo sa bál Židov, poprosil Piláta, aby mu dovolil sňať Ježišovo telo. A Pilát dovolil. Išiel teda a sňal jeho telo.

39. Prišiel aj Nikodém, ten, čo bol kedysi u neho v noci. Priniesol asi sto libier zmesi myrhy s aloou.

40. Vzali Ježišovo telo a zavinuli ho do plátna s voňavými olejmi, ako je u Židov zvykom pochovávať.

41. V tých miestach, kde bol ukrižovaný, bola záhrada a v záhrade nový hrob, v ktorom ešte nik neležal.

42. Tam teda uložili Ježiša, lebo bol židovský Prípravný deň a hrob bol blízko.

1. Ráno prvého dňa v týždni, ešte za tmy, prišla Mária Magdaléna k hrobu a videla, že kameň je od hrobu odvalený.
2. Bežala teda a prišla k Šimonovi Petrovi a k inému učeníkovi, ktorého mal Ježiš tak rád, a povedala im: „Odniesli Pána z hrobu a nevieme, kde ho položili.“
3. Peter a ten druhý učeník sa zobrali a išli k hrobu.
4. Bežali obaja, ale ten druhý učeník bežal rýchlejšie, predbehol Petra a prišiel k hrobu prvý.
5. Nahol sa a videl tam položené plachty; dnu však nevstročil.
6. Potom prišiel aj Šimon Peter, ktorý ho nasledoval, a vošiel do hrobu. Videl tam položené plachty
7. aj šatku, ktorú mal Ježiš na hlave. Lenže tá nebola pri plachtách, lež osobitne zvinutá na inom mieste.
8. Vtedy vošiel aj druhý učeník, ten, čo prišiel k hrobu prvý, a videl i uveril.
9. Ešte totiž nechápali Písmo, že má vstať z mŕtvych.
10. Potom sa učeníci vrátili domov.
11. Ale Mária stála vonku pri hrobe a plakala. Ako tak plakala, nahla sa do hrobu
12. a videla dvoch anjelov v bielom sedieť tam, kde bolo predtým uložené Ježišovo telo, jedného pri hlave, druhého pri nohách.
13. Oni sa jej opýtali: „Žena, prečo plačeš?“ Vravela im: „Odniesli môjho Pána a neviem, kde ho položili.“
14. Keď to povedala, obrátila sa a videla tam stáť Ježiša; no nevedela, že je to Ježiš.
15. Ježiš sa jej opýtal: „Žena, prečo plačeš? Koho hľadáš?“ Ona mu v domnení, že je to záhradník, povedala: „Pane, ak si ho ty odniesol, povedz mi, kde si ho položil, a ja si ho vezmem.“
16. Ježiš ju oslovil: „Mária!“ Ona sa obrátila a po hebrejsky mu povedala: „Rabbuni,“ čo znamená Učiteľ.
17. Ježiš jej povedal: „Už ma nedrž, veď som ešte nevystúpil k Otcovi; ale choď k mojim bratom a povedz im: Vystupujem k môjmu Otcovi a vášmu Otcovi, k môjmu Bohu a vášmu Bohu.“
18. Mária Magdaléna išla a zvestovala učeníkom: „Videla som Pána,“ a že jej toto povedal.
19. Večer v ten istý prvý deň v týždni, keď boli učeníci zo strachu pred Židmi zhromaždení za zatvorenými dverami, prišiel Ježiš, stal si doprostred a povedal im: „Pokoj vám!“
20. Ako to povedal, ukázal im ruky a bok. Učeníci sa zaradovali, keď videli Pána.
21. A znova im povedal: „Pokoj vám! Ako mňa poslal Otec, aj ja posielam vás.“
22. Keď to povedal, dýchol na nich a hovoril im: „Prijmite Ducha Svätého.
23. Komu odpustíte hriechy, budú mu odpustené, komu ich zadržíte, budú zadržané.“
24. Tomáš, jeden z Dvanástich, nazývaný Didymus, nebol s nimi, keď prišiel Ježiš.
25. Ostatní učeníci mu hovorili: „Videli sme Pána.“ Ale on im povedal: „Ak neuvidím na jeho rukách stopy po klincoch a nevložím svoj prst do rán po klincoch a nevložím svoju ruku do jeho boku, neuverím.“
26. O osem dní boli jeho učeníci zasa vnútri a Tomáš bol s nimi. Prišiel Ježiš, hoci dvere boli zatvorené, stal si doprostred a povedal: „Pokoj vám!“
27. Potom povedal Tomášovi: „Vlož sem prst a pozri moje ruky! Vystri ruku a vlož ju do môjho boku! A nebuď neveriaci, ale veriaci!“
28. Tomáš mu odpovedal: „Pán môj a Boh môj!“
29. Ježiš mu povedal: „Uveril si, pretože si ma videl. Blahoslavení tí, čo nevideli, a uverili.“
30. Ježiš urobil pred očami svojich učeníkov ešte mnoho iných znamení, ktoré nie sú zapísané v tejto knihe.
31. Ale toto je napísané, aby ste verili, že Ježiš je Mesiáš, Boží Syn, a aby ste vierou mali život v jeho mene.

1. Potom sa Ježiš znova zjavil učeníkom pri Tiberiadskom mori. A zjavil sa takto:
2. Boli spolu Šimon Peter, Tomáš nazývaný Didymus, Natanael z Kány Galilejskej, Zebedejovi synovia a iní dvaja z jeho učeníkov.
3. Šimon Peter im povedal: „Idem loviť ryby.“ Povedali mu: „Pôjdeme aj my s tebou.“ Išli a nastúpili na loď. Ale tej noci nechytli nič.
4. Keď sa už rozodnilo, stál Ježiš na brehu; ale učeníci nevedeli, že je to Ježiš.
5. A Ježiš sa ich opýtal: „Deti, máte niečo na jedenie?“ Odpovedali mu: „Nemáme.“
6. On im povedal: „Spustite sieť z pravej strany lode a nájdete.“ Oni spustili a pre množstvo rýb ju už nevládali vytiahnuť.
7. Učeník, ktorého Ježiš miloval, povedal Petrovi: „To je Pán.“ Len čo Šimon Peter počul, že je to Pán, pripásal si šaty - bol totiž nahý - a skočil do mora.
8. Ostatní učeníci prišli na lodi, lebo neboli ďaleko od brehu, len asi dvesto laktov, a sieť s rybami ťahali za sebou.
9. Keď vystúpili na breh, videli rozloženú pahrebu a na nej položenú rybu a chlieb.
10. Ježiš im povedal: „Doneste z rýb, čo ste teraz chytili!“
11. Šimon Peter šiel a vytiahol na breh sieť plnú veľkých rýb. Bolo ich stopäťdesiattri. A hoci ich bolo toľko, sieť sa nepretrhla.
12. Ježiš im povedal: „Podťe ješť!“ A nik z učeníkov sa ho neodvážil spýtať: „Kto si?“, lebo vedeli, že je to Pán.
13. Ježiš pristúpil, vzal chlieb a dával im; podobne aj rybu.
14. To sa Ježiš učeníkom zjavil už tretí raz od svojho zmŕtvychvstania.
15. Keď sa najedli, Ježiš sa opýtal Šimona Petra: „Šimon, syn Jánov, miluješ ma väčšmi ako títo?“ Odpovedal mu: „Áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas moje baránky.“
16. Opýtal sa ho aj druhý raz: „Šimon, syn Jánov, miluješ ma?“ On mu odpovedal: „Áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas moje ovce!“
17. Pýtal sa ho tretí raz: „Šimon, syn Jánov, máš ma rád?“ Petra zarmútilo, že sa ho tretí raz spýtal: „Máš ma rád?“, a povedal mu: „Pane, ty vieš všetko, ty dobre vieš, že ťa mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas moje ovce!“
18. Veru, veru, hovorím ti: Keď si bol mladší, sám si sa opásal a chodil si, kade si chcel. Ale keď zostarneš, vystrieš ruky, iný ťa opáše a povedie, kam nechceš.“
19. To povedal, aby naznačil, akou smrťou oslávi Boha. Ako to povedal, vyzval ho: „Pod' za mnou!“
20. Peter sa obrátil a videl, že za nimi ide učeník, ktorého Ježiš miloval, ten, čo sa pri večeri naklonil k jeho hrudi a spýtal sa: „Pane, kto ťa to zradí?“
21. Keď ho teda Peter zazrel, povedal Ježišovi: „Pane, a čo bude s týmto?“
22. Ježiš mu odpovedal: „Ak chcem, aby zostal, kým neprídem, čo teba do toho? Ty pod' za mnou!“
23. A tak sa medzi bratmi rozchýrilo, že ten učeník neumrie. No Ježiš mu nepovedal: „Neumrie,“ ale: „Ak chcem, aby zostal, kým neprídem, čo teba do toho?“
24. To je ten učeník, ktorý o týchto veciach vydáva svedectvo a toto napísal. A vieme, že jeho svedectvo je pravdivé.
25. Ale Ježiš urobil ešte veľa iného. Keby sa to všetko malo dopodrobna opísať, myslím, ani na celom svete by nebolo dosť miesta na knihy, ktoré by bolo treba napísať.

Skutky

Kapitola 1

1. Milý Teofil, v prvej knihe som rozprával o všetkom, čo Ježiš robil a učil od začiatku
2. až do dňa, keď dal skrze Ducha Svätého príkazy apoštolom, ktorých si vyvolil, a vzatý bol do neba.
3. Po svojom umučení im poskytol mnoho dôkazov, že žije, keď sa im štyridsať dní zjavoval a hovoril o Božom kráľovstve.
4. A keď s nimi stoloval, prikázal im, aby neodchádzali z Jeruzalema, ale aby očakávali Otcovo prisľúbenie: „O ktorom ste počuli odo mňa,
5. že Ján krstil vodou, ale vy budete o niekoľko dní pokrstení Duchom Svätým.“
6. A zhromaždení sa ho pýtali: „Pane, už v tomto čase obnovíš kráľovstvo Izraela?“
7. On im povedal: „Vám neprislúcha poznať časy alebo chvíle, ktoré Otec určil svojou mocou,
8. ale keď zostúpi na vás Svätý Duch, dostanete silu a budete mi svedkami v Jeruzaleme i v celej Judei aj v Samárii a až po samý kraj zeme.“
9. Keď to povedal, pred ich očami sa vzniesol a oblak im ho vzal spred očí.
10. A kým uprene hľadeli k nebu, ako odchádza, zastali pri nich dvaja muži v bielom odeve
11. a povedali: „Mužovia galilejskí, čo stojíte a hľadáte do neba? Tento Ježiš, ktorý bol od vás vzatý do neba, príde tak, ako ste ho videli do neba odchádzať.“
12. Vtedy sa vrátili do Jeruzalema z hory, ktorá sa volá Olivová a je blízko Jeruzalema, vzdialená toľko, koľko je dovolené prejsť v sobotu.
13. Keď ta prišli, vystúpili do hornej siene, kde sa zdržiavali Peter a Ján, Jakub a Ondrej, Filip a Tomáš, Bartolomej a Matúš, Jakub Alfejev, Šimon Horlivec a Júda Jakubov.
14. Títo všetci jednomyselne zotrvali na modlitbách spolu so ženami, s Ježišovou matkou Máriou a s jeho bratmi.
15. V tých dňoch vstal Peter uprostred bratov - bolo tam zhromaždených asi stodvadsať ľudí - a povedal:
16. „Bratia, muselo sa splniť Písmo, kde predpovedal Duch Svätý ústami Dávida o Judášovi, ktorý bol vodcom tých, čo zajali Ježiša;
17. patrilo do nášho počtu a dostal podiel na tej istej službe.
18. On nadobudol pole z odmeny za nepravosť. Spadol dolu, rozpukol sa a vyšli z neho všetky vnútornosti.
19. Dozvedeli sa o tom všetci obyvatelia Jeruzalema, a preto pole nazvali vo svojej reči Akeldamach, to znamená Pole krvi.
20. Lebo v knihe Žalmov je napísané: Jeho príbytok nech spustne a nech niet nikoho, kto by v ňom býval, a: Jeho úrad nech prevezme iný.
21. Treba teda, aby sa z týchto mužov, čo boli s nami celý čas, keď medzi nami žil Pán Ježiš,
22. počnúc Jánovým krstom až do dňa, keď bol od nás vzatý, aby sa jeden z nich stal s nami svedkom jeho zmŕtvychvstania.“
23. A tak postavili dvoch: Jozefa, ktorý sa volal Barsabáš, s prírmením Justus, a Mateja.
24. A modlili sa: „Pane, ty poznáš srdcia všetkých ľudí; ukáž, ktorého z týchto dvoch si si vyvolil,
25. aby zaujal miesto v tejto službe a apoštoláte, ktorým sa Judáš spreneveril, aby odišiel na svoje miesto.“
26. Potom im dali lósy a lós padol na Mateja. I pripočítali ho k jedenástim apoštolom.

Kapitola 2

1. Keď prišiel deň Turíc, boli všetci vedno na tom istom mieste.
2. Tu sa náhle strhol hukot z neba, ako keď sa ženie prudký vietor, a naplnil celý dom, v ktorom boli.
3. I zjavili sa im akoby ohnivé jazyky, ktoré sa rozdelili, a na každom z nich spočinul jeden.
4. Všetkých naplnil Duch Svätý a začali hovoriť inými jazykmi, ako im Duch dával hovoriť.
5. V Jeruzaleme boli Židia, nábožní ľudia zo všetkých národov, čo sú pod nebom.
6. Keď sa teda strhol tento hukot, mnoho sa ich zbehlo a boli zmätení, lebo každý ich počul hovoriť svojím jazykom.
7. I strpli a udivení vraveli: „Nie sú títo všetci, čo tu hovoria, Galilejčania?
8. A ako to, že ich každý z nás počuje vo svojom vlastnom jazyku, v ktorom sme sa narodili?
9. My, Parti, Médi, Elamčania, obyvatelia Mezopotámie, Judey a Kappadócie, Pontu a Ázie,
10. Frýgie a Pamfýlie, Egypta a líbyjských krajov okolo Cyrény, prístahovaní Rimania,
11. Židia aj prozelyti, Kréťania i Arabi: počujeme ich vo svojich jazykoch hovoriť o veľkých Božích skutkoch.“
12. Všetci žasli a v rozpakoch si vraveli: „Čo to má znamenať?“
13. Ale iní s úsmeškom hovorili: „Sú plní mladého vína.“
14. Tu vystúpil Peter s Jedenástimi a zvýšeným hlasom im povedal: „Mužovia judejskí a všetci, čo bývate v Jeruzaleme, aby vám toto bolo známe, počúvajte moje slová.
15. Títo nie sú opití, ako si myslíte! Veď je len deväť hodín ráno.
16. Ale toto je to, čo povedal prorok Joel:
17. V posledných dňoch, hovorí Boh, vylejem zo svojho Ducha na každé telo: vaši synovia a vaše dcéry budú prorokovať, vaši mladíci budú mať videnia a vaši starci budú snívať sny.
18. Aj na svojich služobníkov a na svoje služobníčky vylejem v tých dňoch zo svojho Ducha a budú prorokovať.
19. Budem robiť divy hore na nebi a znamenia dolu na zemi, krv, oheň a oblaky dymu;
20. slnko sa premení na tmú a mesiac na krv, skôr, ako príde Pánov deň, veľký a slávny.
21. A vtedy: Každý, kto bude vzývať Pánovo meno, bude spasený.
22. Mužovia, Izraeliti, počujte tieto slová: Boh u vás potvrdil muža, Ježiša Nazaretského, mocnými činmi, divmi a znameniami, ktoré, ako sami viete, Boh skrze neho medzi vami urobil.
23. A vy ste ho, vydaného podľa presného Božieho zámeru a predvídania, rukami bezbožníkov pribili na kríž a zavraždili.
24. Ale Boh ho vzkriesil a zbavil múk smrti, lebo ho nemohla držať vo svojej moci.
25. Veď Dávid o ňom hovorí: Pána mám vždy pred očami, lebo je po mojej pravici, aby som sa nezakolísal.
26. Preto sa raduje moje srdce a môj jazyk plesá, aj moje telo odpočíva v nádeji.
27. Lebo nenecháš moju dušu v podsvetí a nedovolíš, aby tvoj Svätý videl porušenie.
28. Ukázal si mi cestu života, naplníš ma radosťou pred svojou tvárou.
29. Bratia, dovoľte mi otvorene vám povedať o praotcovi Dávidovi, že zomrel, pochovali ho a jeho hrob je u nás až do dnešného dňa.
30. Ale on bol prorok a vedel, že Boh sa mu prísahou zaviazal posadiť potomka z jeho bedier na jeho trón;
31. videl do budúcnosti a povedal o Kristovom vzkriesení, že ani nebol ponechaný v podsvetí, ani jeho telo nevidelo porušenie.
32. Tohto Ježiša Boh vzkriesil a my všetci sme toho svedkami.
33. Božia pravica ho povýšila, a keď od Otca dostal prisľúbeného Ducha Svätého, vylial ho, ako sami vidíte a počujete.
34. Veď Dávid nevystúpil na nebesia, a predsa hovorí: Pán povedal môjmu Pánovi: Sed' po mojej pravici,
35. kým nepoložím tvojich nepriateľov za podnožku tvojim nohám.
36. Nech teda s istotou vie celý dom Izraela, že toho Ježiša, ktorého ste vy ukrižovali, Boh urobil aj

Pánom, aj Mesiášom.“

37. Keď to počuli, bolesť im prenikla srdce a povedali Petrovi a ostatným apoštolom: „Čo máme robiť, bratia?“

38. Peter im povedal: „Robte pokánie a nech sa dá každý z vás pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov a dostanete dar Svätého Ducha.“

39. Ved' to prisľúbenie patrí vám a vašim deťom i všetkým, čo sú ďaleko, všetkým, ktorých si povolá Pán, náš Boh.“

40. A ešte mnohými inými slovami ich zaprisahával a povzbudzoval: „Zachráňte sa z tohto zvrhlého pokolenia!“

41. Oni prijali jeho slovo a dali sa pokrstiť; a v ten deň sa pridalo asi tritisíc duší.

42. Vytrvalo sa zúčastňovali na učení apoštolov a na bratskom spoločenstve, na lámaní chleba a na modlitbách.

43. Všetkých sa zmocňovala bázeň; prostredníctvom apoštolov sa dialo množstvo divov a znamení.

44. Všetci, čo uverili, boli pospolu a všetko mali spoločné.

45. Predávali pozemky a majetky a rozdeľovali ich všetkým, podľa toho, ako kto potreboval.

46. Deň čo deň svorne zotrúvali v chráme, po domoch lámali chlieb a s radosťou a úprimným srdcom požívali pokrm.

47. Chválili Boha a boli milí všetkému ľudu. A Pán každý deň rozmnožoval tých, čo mali byť spasení.

Kapitola 3

1. Peter a Ján vystupovali o tretej hodine do chrámu na popoludňajšiu modlitbu.
2. Práve prinášali istého muža, ktorý bol od narodenia chromý. Denne ho kládli k chrámovej bráne, ktorá sa volá Krásna, aby si pýtal almužnu od tých, čo vchádzali do chrámu.
3. Keď videl vchádzať do chrámu Petra a Jána, prosil, aby mu dali almužnu.
4. Peter sa naň s Jánom zahľadil a povedal: „Pozri sa na nás!“
5. On sa na nich pozrel a čakal, že od nich niečo dostane.
6. Ale Peter povedal: „Striebro a zlato nemám, ale čo mám, to ti dám: V mene Ježiša Krista Nazaretského vstaň a chod!“
7. Chytil ho za pravú ruku a zodvihol ho. Vtom mu spevnili nohy a členky,
8. vyskočil, postavil sa a chodil. Vošiel s nimi do chrámu, chodil, vyskakoval a chválil Boha.
9. Všetok ľud videl, ako chodí a chváli Boha,
10. a poznali ho, že je to ten, čo sedával pri Krásnej bráne chrámu a žobral. A naplnil ich úžas a vzrušenie nad tým, čo sa s ním stalo.
11. Keďže sa pridržiaval Petra a Jána, zbehol sa k nim do stĺporadia, ktoré sa volá Šalamúnovým, všetok užasnutý ľud.
12. Keď to Peter videl, prehovoril k ľudu: „Mužovia, Izraeliti, čo sa tomu divíte a prečo hľadáte na nás, akoby sme boli vlastnou mocou alebo nábožnosťou urobili, že tento chodí?“
13. Boh Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba, Boh našich otcov, oslávil svojho Služobníka Ježiša, ktorého ste vy vydali a zapreli pred Pilátom, kým on rozhodol, že ho treba prepustiť.
14. Vy ste zapreli Svätého a Spravodlivého a žiadali ste, aby vám prepustil vraha.
15. Zabili ste pôvodcu života, ale Boh ho vzkriesil z mŕtvych; a my sme toho svedkami.
16. A jeho meno pre vieru v toto meno upevnilo tohto človeka, ktorého vidíte a poznáte, a viera, ktorá je skrze neho, dala mu toto úplné zdravie pred očami vás všetkých.
17. A teraz, bratia, viem, že ste to v nevedomosti urobili, ako aj vaši poprední muži.
18. Ale Boh takto splnil, čo vopred oznámil ústami všetkých prorokov, že jeho Mesiáš bude trpieť.
19. Kajajte sa teda, obráťte sa, aby sa zotrelí vaše hriechy
20. a prišli časy osvieženia od Pána, aby poslal Ježiša, ktorý je vám predurčený Mesiáš,
21. ale musí ho prijať nebo až do čias, keď sa všetko obnoví, čo odpradávná hovoril Boh ústami svojich svätých prorokov.
22. Veď Mojžiš povedal: Proroka vám vzbudí Pán, váš Boh, z vašich bratov ako mňa. Jeho budete počúvať vo všetkom, čo vám povie.
23. A každý, kto nepočúvne toho proroka, bude odstránený z ľudu.
24. A všetci proroci, čo, počnúc Samuelom, postupne hovorili, oznamovali tieto dni.
25. Vy ste synovia prorokov a zmluvy, ktorú Boh uzavrel s vašimi otcami, keď povedal Abrahámovi: A v tvojom potomstve budú požehnané všetky rodiny zeme.
26. Boh predovšetkým vám vzbudil svojho Služobníka a poslal ho, aby vás požehnal tým, že každého z vás odvráti od vašich neprávostí.“

Kapitola 4

1. Kým hovorili k ľudu, prepadli ich kňazi, veliteľ chrámovej stráže a saduceji
2. a zazlievali im, že učia ľud a ohlasujú zmŕtvychvstanie v Ježišovi.
3. Položili na nich ruky a do rána ich dali do väzenia, lebo už bol večer.
4. Ale mnohí z tých, čo vypočuli slovo, uverili; a vzrástol počet mužov na päťtisíc.
5. Na druhý deň sa v Jeruzaleme zhromaždili poprední muži, starší a zákonníci,
6. veľkňazi Annáš a Kajfáš, Ján a Alexander a všetci, čo boli z veľkňazského rodu,
7. postavili ich do stredu a pýtali sa: „Akou mocou alebo v mene koho ste to urobili?“
8. Vtedy im Peter, naplnený Duchom Svätým, povedal: „Vodcovia ľudu a starší!
9. Ak nás dnes vyšetrujete pre dobrý skutok, vykonaný na chorom človeku, ako sa tento uzdravil,
10. nech je známe vám všetkým a všetkému izraelskému ľudu, že v mene Ježiša Krista Nazaretského,
- ktorého ste vy ukrižovali, ale Boh ho vzkriesil z mŕtvych, stojí tento človek pred vami zdravý!
11. On je kameň, ktorý ste vy, stavitelia, zavrhli, a on sa stal kameňom uholným.
12. A v nikom inom niet spásy, lebo niet pod nebom iného mena, daného ľuďom, v ktorom by sme mali byť spasení.“
13. Keď videli Petrovu a Jánovu odvalu a zbadali, že sú to ľudia neučení a prostí, veľmi sa čudovali; spoznali ich, že boli s Ježišom.
14. A keď videli, že uzdravený človek stojí s nimi, nemohli nič namietat.
15. Preto im rozkázali, aby vyšli von z veľrady, a radili sa:
16. „Čo robiť s týmito ľuďmi? Všetci obyvatelia Jeruzalema vedia, že sa skrze nich stalo očividné znamenie, a nemôžeme to poprieť.
17. Ale aby sa to nešírilo ďalej medzi ľud, pohrozme im, nech už nikomu nehovoria v tomto mene.“
18. Zavolali ich teda a prikázali im, že nesmú vôbec hovoriť ani učiť v Ježišovom mene.
19. Ale Peter a Ján im odpovedali: „Posúďte, či je správne pred Bohom vás poslúchať viac ako Boha;
20. lebo my nemôžeme nehovoriť o tom, čo sme videli a počuli.“
21. Ale oni im znova pohrozili a prepustili ich, lebo nenašli, ako ich potrestať, a to pre ľud, pretože všetci oslavovali Boha za to, čo sa stalo.
22. Človek, na ktorom sa stalo toto znamenie uzdravenia, mal totiž vyše štyridsať rokov.
23. Keď ich prepustili, išli k svojim a rozpovedali, čo im hovorili veľkňazi a starší.
24. Keď ich vypočuli, jednomyselne pozdvihli hlas k Bohu a hovorili: „Pane, ty si stvoril nebo a zem i more a všetko, čo je v nich.
25. Ty si skrze Ducha Svätého ústami svojho služobníka, nášho otca Dávida, povedal: Prečo sa búria pohania? Prečo národy snujú plány daromné?
26. Povstávajú pozemskí králi a vladári sa spolčujú proti Pánovi a proti jeho Pomazanému.
27. V tomto meste sa naozaj spolčili Herodes a Poncius Pilát s pohanmi a s izraelským ľuďom proti tvojmu svätému Služobníkovi Ježišovi, ktorého si pomazal,
28. aby vykonali všetko, čo tvoja ruka a vôľa vopred určili, že sa má stať.
29. A teraz, Pane, pozri na ich hrozby a daj, aby tvoji služobníci hlásali tvoje slovo so všetkou odvahou.
30. Vystri svoju ruku, aby sa skrze meno tvojho svätého Služobníka Ježiša diali uzdravenia, znamenia a divy.“
31. A keď sa pomodlili, zatriaslo sa miesto, na ktorom boli zhromaždení, všetkých naplnil Svätý Duch a smelo hlásali Božie slovo.
32. Množstvo veriacich malo jedno srdce a jednu dušu. A nik z nich nehovoril, že niečo z toho, čo mal, je jeho, ale všetko mali spoločné.
33. Apoštoli veľkou silou vydávali svedectvo o zmŕtvychvstaní Pána Ježiša a na všetkých spočívala veľká milosť,
34. veď medzi nimi nebolo núdzneho, lebo všetci, čo mali polia alebo domy, predávali ich, a čo za ne utržili, prinášali
35. a kládli apoštolom k nohám, a rozdeľovalo sa každému podľa toho, kto ako potreboval.

36. Aj Jozef, ktorému apoštoli dali meno Barnabáš, čo v preklade znamená Syn útechy, levita, rodom Cyperčan,
37. mal rolu, predal ju a peniaze priniesol a položil apoštolom k nohám.

Kapitola 5

1. Aj istý muž, menom Ananiáš, predal so svojou manželkou Zafirou pozemok
2. a s vedomím manželky si stiahol z utržených peňazí, a len istú časť priniesol a položil apoštolom k nohám.
3. Peter povedal: „Ananiáš, prečo ti satan naplnil srdce, aby si luhal Duchu Svätému a stiahol z peňazí za pozemok?
4. Azda nebol tvoj, kým si ho mal? A keď si ho predal, nebolo v tvojej moci, čo si zaň dostal? Prečo si prepožičal svoje srdce na túto vec? Neluhal si ľuďom, ale Bohu!“
5. Len čo Ananiáš počul tieto slová, padol a skonol; a všetkých, čo to počuli, zmocnil sa veľký strach.
6. Tu vstali mladší z nich, zavinuli ho, vyniesli a pochovali.
7. Asi o tri hodiny prišla aj jeho žena, nevediac, čo sa stalo,
8. a Peter jej povedal: „Povedz mi, či ste za tolko predali ten pozemok?“ Ona povedala: „Áno, za tolko.“
9. Peter jej povedal: „Prečo ste sa dohovorili pokúšať Pánovho Ducha? Počuj za dverami kroky tých, čo pochovali tvojho muža; vynesú aj teba.“
10. A hneď mu padla k nohám a skonala. Keď mladíci vošli dnu, našli ju mŕtvu; vyniesli ju a pochovali k jej mužovi.
11. A veľký strach sa zmocnil celej Cirkvi i všetkých, čo o tom počuli.
12. Rukami apoštolov sa dialo množstvo znamení a divov medzi ľuďmi. Všetci svorne zotrvali v Šalamúnovom stĺporadí.
13. Ale nik iný sa k nim neodvážil pripojiť, no ľud ich velebil
14. a čím ďalej, tým viac pribúdalo veriacich Pánovi; veľké množstvo mužov a žien.
15. Ešte aj na ulice vynášali chorých a kládli ich na posteľ a lôžka, aby aspoň Petrova tóna padla na niektorého z nich, keď tade pôjde.
16. Aj z miest okolo Jeruzalema sa zbieralo množstvo ľudu, prinášali chorých a trápených nečistými duchmi a všetci sa uzdravovali.
17. Tu vystúpil veľkňaz a všetci, čo boli s ním - teda sekta saducejov -, a plní žiarlivosti
18. položili na apoštolov ruky a vrhli ich do mestského väzenia.
19. Ale Pánov anjel otvoril v noci dvere väzenia, vyviedol ich a povedal:
20. „Chodte, staňte si v chráme a hlásajte ľudu všetky slová tohto života!“
21. Oni počúvli, zavčas rána vošli do chrámu a učili. Keď prišiel veľkňaz a tí, čo boli s ním, zvolali veľradu a všetkých starších zo synov Izraela a poslali do väzenia, aby ich priviedli.
22. Ale keď ta sluhovia prišli, vo väzení ich nenašli. Vrátili sa teda a hlásili:
23. „Väzenie sme našli dôkladne zatvorené a strážnici stáli pri dverách; no keď sme otvorili, vnútri sme nenašli nikoho.“
24. Keď veliteľ chrámovej stráže a veľkňazi počuli tieto slová, boli v pomykove, čo sa to vlastne stalo.
25. Tu ktosi prišiel a oznámil im: „Muži, ktorých ste vrhli do žalára, stoja v chráme a učia ľud.“
26. Veliteľ stráže hneď odišiel so sluhami a priviedol ich - ale nie násilne, lebo sa báli ľudu, aby ich neukameňoval.
27. Keď ich priviedli, postavili ich pred veľradu a veľkňaz sa ich opýtal:
28. „Nezakázali sme vám prísne učiť v tom mene?! A vy ste naplnili Jeruzalem svojím učením a chcete na nás uvaliť krv toho človeka.“
29. Peter a apoštoli odpovedali: „Boha treba viac poslúchať ako ľudí.
30. Boh našich otcov vzkriesil Ježiša, ktorého ste vy zavesili na drevo a zavraždili.
31. Jeho Boh svojou pravcou povýšil za Vládcu a Spasiteľa, aby daroval Izraelu pokánie a odpustenie hriechov.
32. A my sme toho svedkami aj Duch Svätý, ktorého Boh dal tým, čo ho poslúchajú.“
33. Keď to počuli, pukali od zlosti a chceli ich zabiť.
34. Tu vstal vo veľrade istý farizej, menom Gamaliel, učiteľ zákona, ktorého si vážil všetok ľud. Rozkázal tým ľuďom vyviešť na chvíľu von

35. a im povedal: „Mužovia, Izraeliti, dobre si rozmyslite, čo chcete urobiť s týmito ľuďmi.
36. Lebo prednedávnom povstal Teudas a hovoril, že on je niekým, a pridalo sa k nemu okolo štyristo mužov. No zabili ho a všetci, čo mu verili, boli rozprášení a zničení.
37. Po ňom v dňoch súpisu povstal Júda Galilejský a strhol za sebou ľud. Aj on zahynul a všetci jeho stúpenci sa rozprchli.
38. Preto vám teraz hovorím: Nechajte týchto ľudí a prepustite ich, lebo ak je tento zámer alebo toto dielo od ľudí, rozpadne sa,
39. ale ak je od Boha, nebudete ich môcť rozvrátiť. Aby ste sa neocitli v boji proti Bohu!“ I súhlasili s ním.
40. Zavolali apoštolov, dali ich zbičovať, prikázali im, že nesmú hovoriť v Ježišovom mene, a prepustili ich.
41. A oni odchádzali z veľrady natešení, že boli uznaní za hodných znášať potupu pre toto meno.
42. A neprestávali deň čo deň učiť v chráme i po domoch a zvestovať Krista, Ježiša.

Kapitola 6

1. V tých dňoch, keď počet učeníkov rástol, Helenisti začali šomrať na Hebrejov, že pri každodennom obsluhovaní zanedbávajú ich vdovy.
2. Preto Dvanásti zvolali zhromaždenie učeníkov a povedali: „Nie je správne, aby sme my zanedbávali Božie slovo a obsluhovali pri stoloch.“
3. Preto si, bratia, vyhliadnite spomedzi seba sedem osvedčených mužov, plných Ducha a múdrosti, a na túto úlohu ustanovíme ich.
4. My sa budeme celkom venovať modlitbe a službe slova.“
5. Táto reč sa páčila celému zhromaždeniu a vyvolili si Štefana, muža plného viery a Ducha Svätého, ďalej Filipa, Prochora, Nikanora, Timona, Parmenáša a Mikuláša, prozelytu z Antiochie.
6. Postavili ich pred apoštolov a oni sa modlili a vložili na nich ruky.
7. Božie slovo sa šírilo a počet učeníkov v Jeruzaleme veľmi rástol. Aj veľa kňazov poslušne prijalo vieru.
8. Štefan, plný milosti a sily, robil veľké divy a znamenia medzi ľuďmi.
9. Tu vstali niektorí z takzvanej synagógy Libertíncov, Cyrénčanov a Alexandrijčanov a z tých, čo boli z Cilície a Ázie, a hádali sa so Štefanom.
10. Ale neboli schopní čeliť múdrosti a Duchu, ktorým hovoril.
11. Podstrčili teda mužov, ktorí hovorili: „Počuli sme, že hovoril rúhavé slová proti Mojžišovi a proti Bohu.“
12. Pobúrili ľud, starších a zákonníkov, zbehli sa, zdrapli ho a zaviedli pred veľradu.
13. Tu postavili falošných svedkov, ktorí hovorili: „Tento človek neprestáva hovoriť proti svätému miestu a proti Zákonu.“
14. Počuli sme, ako hovoril, že Ježiš, ten Nazaretský, zborí toto miesto a zmení obyčaje, ktoré nám odovzdal Mojžiš.“
15. Všetci, čo sedeli vo veľrade, uprene naňho hľadeli a videli, že jeho tvár je ako tvár anjela.

Kapitola 7

1. Velkňaz sa opýtal: „Je to naozaj tak?“
2. On vravel: „Bratia a otcovia, počúvajte! Boh slávy sa zjavil nášmu otcovi Abrahámovi, keď bol ešte v Mezopotámii, prv, ako býval v Charrane,
3. a povedal mu: Odíď zo svojej krajiny a od svojich príbuzných a choď do krajiny, ktorú ti ukážem.
4. I odišiel z chaldejskej krajiny a býval v Charrane. A keď mu zomrel otec, presťahoval ho odtiaľ do tejto krajiny, v ktorej teraz vy bývate.
5. Nedal mu v nej ani na stopu nohy dedičstva, ale slúbil, že mu ju dá do vlastníctva a po ňom jeho potomstvu, hoci nemal syna.
6. Boh to povedal takto: Jeho potomstvo bude bývať v cudzej krajine; zotročia ho a štyristo rokov budú s ním zle zachádzať.
7. Ale ja budem súdiť národ, ktorému budú otročiť, povedal Boh, a potom vyjdú a budú mi slúžiť na tomto mieste.
8. A uzavrel s ním zmluvu obriezky. A tak, keď sa mu narodil Izák, na ôsmy deň ho obrezal, aj Izák Jakuba a Jakub dvanástich praotcov.
9. Praotcovia žiarlili na Jozefa a predali ho do Egypta. Ale Boh bol s ním
10. a vyslobodil ho zo všetkých jeho útrap. Dal mu milosť i múdrosť v očiach faraóna, egyptského kráľa, a ustanovil ho za správcu Egypta a celého svojho domu.
11. Potom na celý Egypt a Kanaán prišiel hlad a veľké súženie a naši otcovia nemali čo jesť.
12. Keď sa Jakub dopočul, že v Egypte majú obilie, poslal tam našich otcov prvý raz.
13. Druhý raz sa dal Jozef poznať svojim bratom a faraón spoznal Jozefov rod.
14. Vtedy dal Jozef zavolať svojho otca Jakuba i celé príbuzenstvo, spolu sedemdesiatpäť osôb,
15. a Jakub zostúpil do Egypta. Tam zomrel on aj naši otcovia.
16. Preniesli ich do Sichemu a uložili ich v hrobe, ktorý kúpil Abrahám od Hemorových synov v Sicheme a zaplatil striebrom.
17. Ako sa blížil čas prislúbenia, ktoré dal Boh Abrahámovi, ľud v Egypte vzrastal a množil sa,
18. kým nenastúpil v Egypte iný kráľ, ktorý Jozefa nepoznal.
19. On zaskočil náš rod a tak trápil otcov, že museli odhadzovať svoje nemluvňatá, aby nezostali nažive.
20. V tom čase sa narodil Mojžiš a bol krásny pred Bohom. Tri mesiace ho chovali v otcovskom dome.
21. Keď ho vyložili, ujala sa ho faraónova dcéra a vychovala si ho ako syna.
22. Tak Mojžiša vyučili vo všetkej egyptskej múdrosti a bol mocný v slovách i vo svojich činoch.
23. Ale keď dovŕšil štyridsať rokov, zatúžil v srdci navštíviť svojich bratov, synov Izraela.
24. A keď videl, ako ktorémusi krivdia, zastal sa ho a pomstil utláčaného tak, že Egyptana zabil.
25. Myslel si, že bratia pochopia, že ich Boh chce zachrániť jeho rukou, ale oni to nepochopili.
26. Na druhý deň sa zasa zjavil medzi nimi, práve keď sa hádali, a presviedčal ich, aby sa zmierili: Mužovia, ste bratia, prečo blížite jeden druhému?
27. Ale ten, čo krivdil blížnemu, odbil ho slovami: Kto ťa ustanovil za knieža a sudcu nad nami?!
28. Vari chceš zabiť aj mňa, ako si včera zabil toho Egyptana?
29. Pre toto slovo Mojžiš ušiel a býval ako cudzinec v madiánskej krajine, kde sa mu narodili dvaja synovia.
30. Keď uplynulo štyridsať rokov, zjavil sa mu na púšti pri vrchu Sinaj anjel v plameni horiaceho kríka.
31. Keď to Mojžiš zbadal, divil sa tomu, čo videl. A keď prišiel bližšie, aby sa na to pozrel, zaznel Pánov hlas:
32. Ja som Boh tvojich otcov, Boh Abraháma, Izáka a Jakuba. Mojžiš sa chvel a neodvážil sa pozrieť.
33. Pán mu povedal: Zobuj si obuv z nôh, lebo miesto, na ktorom stojíš, je zem svätá.
34. Dobré som videl, ako trpí môj ľud v Egypte a počul som ich vzdychanie; preto som zostúpil vyslobodiť ich. A teraz poď, pošlem ťa do Egypta!
35. Tohto Mojžiša, ktorého odmietli, keď povedali: Kto ťa ustanovil za knieža a sudcu?!, toho Boh

poslal ako knieža a vysloboditeľa s mocou anjela, čo sa mu zjavil v kríku.

36. On ich vyviedol a robil divy a znamenia v egyptskej krajine a na Červenom mori a štyridsať rokov na púšti.

37. To je ten Mojžiš, ktorý povedal synom Izraela: Proroka vám vzbudí Boh z vašich bratov ako mňa.

38. To on bol pri zhromaždení ľudu na púšti s anjelom, čo sa s ním rozprával na vrchu Sinaj, i s našimi otcami; on dostal živé slová, aby nám ich odovzdal.

39. Ale naši otcovia ho nechceli poslúchať, odmietli ho a v srdciach sa im zacnelo po Egypte.

40. Áronovi vraveli: Urob nám bohov, ktorí pôjdu pred nami, lebo nevieme, čo sa stalo s tým Mojžišom, čo nás vyviedol z egyptskej krajiny.

41. I urobili si v tých dňoch teľa, priniesli modle obetu a kochali sa v diele svojich rúk.

42. Ale Boh sa odvrátil a vydal ich, aby slúžili nebeským zástupom, ako sa píše v knihe Prorokov: Dom Izraela, vari ste mne prinášali krvavé a nekrvavé obety štyridsať rokov na púšti?

43. Veď ste so sebou nosili stánok Molocha a hviezdu svojho boha Refana, podoby, čo ste si urobili, aby ste sa im klaňali. Preto vás presídlím až za Babylon.

44. Naši otcovia mali na púšti stánok zmluvy, ako im nariadil ten, čo povedal Mojžišovi, aby ho zhotovil podľa vzoru, ktorý videl.

45. Naši otcovia ho prevzali a za Jozueho priniesli na územie pohanov, ktorých Boh vyhnal spred našich otcov, až do dní Dávida.

46. On našiel milosť u Boha a prosil, aby smel nájsť stánok Jakubovmu domu.

47. Ale až Šalamún mu postavil dom.

48. Lenže Najvyšší nebýva v domoch, zhotovených rukou, ako hovorí prorok:

49. Nebo je mojím trónom a zem podnožkou mojich nôh. Akýže mi postavíte dom, hovorí Pán, alebo aké je miesto môjho odpočinku?

50. A neurobila moja ruka toto všetko?

51. Vy, tvrdošíjni s neobrezaným srdcom a ušami, vy vždy odporujete Duchu Svätému; vy takisto ako vaši otcovia.

52. Ktorého proroka neprenasledovali vaši otcovia? Oni zabíjali tých, čo predpovedali príchod Spravodlivého, a vy ste sa teraz stali jeho zradcami a vrahmi;

53. vy, čo ste prostredníctvom anjelov dostali zákon, no nezachovávali ste ho.“

54. Keď to počuli, pukali im srdcia od zlosti a zubami škripali proti nemu.

55. Ale on, plný Ducha Svätého, uprene sa zahľadel na nebo, uvidel Božiu slávu a Ježiša stáť po pravici Boha

56. a povedal: „Vidím otvorené nebo a Syna človeka stáť po pravici Boha.“

57. Strašne vykriekli, zapchávali si uši a všetci sa naňho vrhli.

58. Vyhnali ho za mesto a kameňovali. Svedkovia si odložili šaty k nohám mladého muža, ktorý sa volal Šavol.

59. Štefana kameňovali a on sa modlil: „Pane Ježišu, prijmi môjho ducha.“

60. Potom si klakol a zvolal veľkým hlasom: „Pane, nezapočítaj im tento hriech.“ A len čo to povedal, zomrel.

Kapitola 8

1. Šavol schvaloval, že ho zabili. V ten deň sa začalo veľké prenasledovanie Cirkvi v Jeruzaleme a všetci sa okrem apoštolov rozprchli po krajoch Judey a Samárie.
2. Štefana pochovali bohobojní muži a veľmi nad ním plakali.
3. Ale Šavol ničil Cirkev, vnikal do domov a odvláčil mužov i ženy a dával ich do väzenia.
4. Tí, čo sa rozprchli, chodili a hlásali slovo.
5. Filip prišiel do mesta Samárie a zvestoval im Krista.
6. Zástupy pozorne a jednomyselne sledovali, čo Filip hovorí, pretože počuli i videli, že robí znamenia.
7. Lebo z mnohých posadnutých vychádzali s veľkým krikom nečistí duchovia a mnohí ochrnutí a chromí ozdraveli.
8. A v meste nastala veľká radosť.
9. V meste predtým istý muž, menom Šimon, robil čary a ohromoval samárijský ľud, tvrdiac, že on je niekým veľkým.
10. A všetci od najmenších až po najväčších ho pozorne počúvali a hovorili: „On je Božia sila, ktorá sa volá Veľká.“
11. Počúvali ho preto, že ich už dlhý čas ohromoval čarami.
12. Ale keď uverili Filipovi, ktorý im hlásal evanjelium o Božom kráľovstve a o mene Ježiša Krista, dávali sa krstiť muži i ženy.
13. Vtedy uveril aj sám Šimon, dal sa pokrstiť a pridržal sa Filipa. A keď videl, že sa dejú znamenia a veľké divy, trýpol od úžasu.
14. Keď sa apoštolí, ktorí boli v Jeruzaleme, dopočuli, že Samária prijala Božie slovo, vyslali k nim Petra a Jána.
15. Oni ta zašli a modlili sa za nich, aby dostali Ducha Svätého,
16. lebo na nikoho z nich ešte nezostúpil; boli iba pokrstení v mene Pána Ježiša.
17. Potom na nich vložili ruky a dostali Ducha Svätého.
18. Keď Šimon videl, že vkladáním rúk apoštolov sa udeľuje Duch, ponúkol im peniaze
19. a povedal: „Dajte aj mne takú moc, aby každý, na koho vložím ruky, dostal Ducha Svätého.“
20. Ale Peter mu povedal: „Tvoje striebro nech je zatratené aj s tebou, pretože si si myslel, že možno Boží dar získať za peniaze!
21. Nemáš účasť ani podiel na tomto slove, lebo tvoje srdce nie je priame pred Bohom.
22. Rob teda pokánie z tejto svojej neprávosti a pros Pána, azda ti odpustí toto zmýšľanie tvojho srdca.
23. Lebo vidím, že si v horkej žlči a v putách neprávosti.“
24. Šimon odpovedal: „Modlite sa vy za mňa k Pánovi, aby ma nepostihlo nič z toho, čo ste povedali.“
25. Tak dosvedčovali a ohlasovali Pánovo slovo. A keď sa vracali do Jeruzalema, v mnohých samárijských dedinách hlásali evanjelium.
26. Pánov anjel povedal Filipovi: „Vstaň a choď na juh k ceste, čo vedie z Jeruzalema do Gazy; je pustá.“
27. On vstal a šiel. Tu videl Etiópčana, eunucha a veľmoža etiópskej kráľovnej Kandaky, správcu všetkých jej pokladov, ktorý sa prišiel do Jeruzalema pokloniť Bohu,
28. a už sa vracal. Sedel na svojom voze a čítal proroka Izaiáša.
29. Tu povedal Duch Filipovi: „Choď a pridaj sa k tamtomu vozu.“
30. Keď Filip pribehol a počul, že číta proroka Izaiáša, opýtal sa: „A aj rozumieš, čo čítaš?“
31. On odvetil: „Ako by som mohol, keď mi to nik nevysvetlí?“ A poprosil Filipa, aby nastúpil a sadol si vedľa neho.
32. Stať Písma, ktorú čítal, bola táto: „Viedli ho ako ovcu na zabitie a ako baránok onemie pred tým, čo ho strihá, tak ani on neotvorí ústa.
33. Pre jeho pokoru bol súd nad ním zrušený. A kto bude rozprávať o jeho rode? Lebo jeho život sa berie zo zeme.“

34. Eunuch povedal Filipovi: „Prosím ťa, o kom to prorok hovorí? O sebe, či o niekom inom?“
35. Tu Filip otvoril ústa a počnúc týmto miestom z Písma, zvestoval mu Ježiša.
36. Ako išli cestou, došli k akejsi vode a eunuch vrazil: „Pozri, voda! Čo prekáža, aby som sa dal pokrstiť?“
37. (Filip mu povedal: Ak veríš z celého srdca, slobodno. A on odpovedal: Verím, že Ježiš Kristus je Boží Syn.)
38. Rozkázal zastaviť voz a obaja, Filip i eunuch, zostúpili do vody a pokrstil ho.
39. Keď vystúpili z vody, Pánov Duch Filipa uniesol a eunuch ho viac nevidel; ale šiel svojou cestou plný radosti.
40. A Filip sa našiel v Azote. Chodil po všetkých mestách a hlásal evanjelium, až prišiel do Cézarey.

Kapitola 9

1. Šavol ešte stále dychtil po hrozbách a zabíjaní Pánových učeníkov. Išiel teda k veľkňazovi
2. a vyžiadal si od neho listy pre synagógy v Damasku, aby mohol stúpcov tejto Cesty, mužov i ženy, ak tam dajakých nájde, v putách priviesť do Jeruzalema.
3. Ako šiel a blížil sa k Damasku, zrazu ho zalialo svetlo z neba.
4. Padol na zem a počul hlas, ktorý mu hovoril: „Šavol, Šavol, prečo ma prenasleduješ?“
5. On povedal: „Kto si, Pane?“ A ten: „Ja som Ježiš, ktorého ty prenasleduješ.“
6. Ale vstaň, choď do mesta a povedia ti, čo máš robiť.“
7. Muži, čo ho sprevádzali, stáli ako ohromení, lebo hlas počuli, ale nikoho nevideli.
8. Šavol vstal zo zeme, otvoril oči, ale nič nevidel. Vzali ho teda za ruku a zaviedli do Damasku.
9. Tri dni nevidel a nejedol, ani nepil.
10. V Damasku bol istý učeník, menom Ananiáš, a Pán ho vo videní oslovil: „Ananiáš!“ On povedal: „Tu som, Pane.“
11. A Pán jemu: „Vstaň a choď do ulice, ktorá sa volá Rovná, a v Júdovom dome vyhľadaj Šavla prímením Tarzského; práve sa modlí
12. a vidí muža, menom Ananiáša, ako vchádza a vkladá naň ruky, aby sa mu vrátil zrak.“
13. No Ananiáš odpovedal: „Pane, od mnohých som počul o tomto mužovi, koľko zla narobil tvojim svätým v Jeruzaleme.
14. Aj tu má moc od veľkňazov poviazať všetkých, čo vzývajú tvoje meno.“
15. Ale Pán mu povedal: „Len choď, lebo jeho som si vyvolil za nádobu, aby zanesol moje meno pohanom aj kráľom i synom Izraela;
16. a ja mu ukážem, koľko musí trpieť pre moje meno.“
17. Ananiáš teda šiel a vošiel do domu, vložil naň ruky a povedal: „Brat Šavol, poslal ma Pán Ježiš, ktorý sa ti zjavil na ceste, keď si šiel sem, aby si zasa videl a aby ťa naplnil Duch Svätý.“
18. Hneď mu spadli z očí akoby lupiny a vrátil sa mu zrak. Tu vstal a dal sa pokrstiť.
19. Potom prijal pokrm a zosilnel. Niekoľko dní zostal s učeníkmi v Damasku
20. a hneď v synagógach ohlasoval Ježiša, že je Božím Synom.
21. Všetci, čo počúvali, žasli a vraveli: „Nie je to ten, čo v Jeruzaleme prenasledoval tých, čo vzývali toto meno? A neprišiel sem na to, aby ich v putách odviezol k veľkňazom?“
22. Ale Šavol bol čoraz silnejší a miatol Židov, čo bývali v Damasku, lebo dokazoval, že toto je Mesiáš.
23. Keď uplynulo viac dní, Židia sa uzniesli, že ho zabijú.
24. Ale Šavol sa o ich úkladoch dozvedel. Vo dne i v noci strážili brány, aby ho mohli zabiť.
25. No jeho učeníci ho v noci vzali a v koši ho spustili cez hradby.
26. Keď prišiel do Jeruzalema, pokúšal sa spojiť s učeníkmi, ale všetci sa ho báli, lebo neverili, že je učeníkom.
27. Tu sa ho ujal Barnabáš, zaviedol ho k apoštolom a porozprával im, ako na ceste videl Pána a že s ním hovoril a ako smelo si v Damasku počínal v Ježišovom mene.
28. A žil s nimi v Jeruzaleme a smelo si počínal v Pánovom mene.
29. Rozprával a prel sa aj s Helenistami a oni ho chceli zabiť.
30. Keď sa to dozvedeli bratia, zaviedli ho do Cézarey a poslali do Tarzu.
31. A Cirkev mala pokoj po celej Judei, Galilei a Samárii; upevňovala sa, žila v bázni pred Pánom a rástla v úteche Svätého Ducha.
32. Ako Peter navštevoval všetkých, prišiel aj k svätým, čo bývali v Lydde.
33. Našiel tam istého človeka, menom Eneáša, ktorý bol ochrnutý a už osem rokov ležal na posteli.
34. Peter mu povedal: „Eneáš, Ježiš Kristus ťa uzdravuje. Vstaň a ustel' si.“ A on hneď vstal.
35. A videli ho všetci, čo bývali v Lydde a Sárone, ktorí sa obrátili k Pánovi.
36. V Joppe zasa bola istá učeníčka, menom Tabita, čo v preklade znamená Dorkas. Ona vynikala dobrými skutkami a almužnami, ktoré dávala.
37. No v tých dňoch ochorela a umrela. Keď ju poumývali, vystreli ju v hornej sieni.

38. A pretože Lydda je blízko Joppe a učeníci sa dopyčuli, že je tam Peter, poslali k nemu dvoch mužov s prosbou: „Príď bez meškania aj k nám!“
39. Peter vstal a šiel s nimi. Keď ta prišiel, zaviedli ho do hornej siene. Obstúpili ho s plačom všetky vdovy a ukazovali mu sukne a šaty, čo im urobila Dorkas, kým bola medzi nimi.
40. Peter poslal všetkých von, klakol si a pomodlil sa. Potom obrátený k mŕtvole povedal: „Tabita, vstaň!“ Ona otvorila oči, a keď videla Petra, posadila sa.
41. On jej podal ruku a zodvihol ju. Potom zavolať svätých a vdovy a predstavil im ju živú.
42. Roznieslo sa to po celom Joppe a mnohí uverili v Pána.
43. Potom zostal ešte veľa dní v Joppe u istého garbiara Šimona.

Kapitola 10

1. V Cézarei žil istý muž menom Kornélius, stotník kohorty, zvanej Italská.
2. Bol nábožný a bohabojný s celým svojím domom. Dával veľa almužien ľudu a ustavične sa modlil k Bohu.
3. Raz okolo tretej hodiny popoludní videl jasne vo videní Božieho anjela, ako prichádza k nemu a oslovuje ho: „Kornélius!“
4. Ale on na neho hľadel a preľaknutý povedal: „Čo je, Pane?“ Odpovedal mu: „Tvoje modlitby a tvoje almužny vystúpili pred Božiu tvár a on si na ne spomenul.“
5. A teraz pošli mužov do Joppe a zavolaj si Šimona s prírmením Peter;
6. býva u istého Šimona, garbiara, čo má dom pri mori.“
7. A keď anjel, čo s ním hovoril, odišiel, zavolať si dvoch sluhov a nábožného vojaka z tých, čo mu boli podriadení,
8. všetko im porozprával a poslal ich do Joppe.
9. Na druhý deň, keď boli na ceste a blížili sa k mestu, Peter vyšiel okolo poludnia na strechu modliť sa.
10. Keď vyhladol, chcel jesť. Kým mu pripravovali, padol do vytrženia.
11. Videl otvorené nebo a zostupovať akúsi nádobu, ako veľké prestieradlo, spúšťané za štyri rohy na zem.
12. Boli v nej všetky druhy štvornožcov, zemeplazov a nebeské vtáctvo.
13. I zaznel mu hlas: „Peter, vstaň, zabíjaj a jedz!“
14. Ale Peter povedal: „Nijakým činom, Pane, veď som nikdy nejedol nič poškrvené a nečisté.“
15. Ale hlas sa mu ozval znova, druhý raz: „Čo Boh očistil, ty nenazývaj poškrveným.“
16. Toto sa opakovalo tri razy a hneď bola nádoba vzatá do neba.
17. Kým bol Peter v rozpakoch, čo to bol za úkaz, ktorý videl, zastali pri bráne muži, ktorých poslal Kornélius, a dopytovali sa na Šimonov dom.
18. Zavolali a pýtali sa, či tam býva Šimon s prírmením Peter.
19. Ako Peter premýšľal o videní, Duch mu povedal: „Hľadajú ťa traja muži.
20. Vstaň teda, zíd' dolu a bez váhania choď s nimi, lebo som ich ja poslal.“
21. Peter zišiel k mužom a povedal: „Ja som ten, ktorého hľadáte. Kvôli čomu ste prišli?“
22. Oni povedali: „Stotník Kornélius, spravodlivý a bohabojný muž, ktorému celý židovský národ vydáva svedectvo, dostal pokyn od svätého anjela, aby si ťa pozval do domu a vypočul tvoje slová.“
23. Zavolať ich teda dnu a pohostil. Na druhý deň vstal a šiel s nimi a niektorí bratia z Joppe ho sprevádzali.
24. V ďalší deň prišiel do Cézarey. Kornélius ich už čakal spolu s pozvanými príbuznými a najbližšími priateľmi.
25. Keď Peter prichádzal, Kornélius mu vyšiel v ústrety, padol mu k nohám a poklonil sa.
26. Ale Peter ho zdvihol a povedal mu: „Vstaň, aj ja som len človek.“
27. Ako sa s ním rozprával, vošiel dnu a našiel tam mnoho zhromaždených.
28. I povedal im: „Vy viete, že Žid sa nesmie spolčiť ani stretnúť s cudzincom. Ale mne Boh ukázal, že nemám nikoho nazývať poškrveným alebo nečistým človekom.
29. Preto som prišiel bez váhania, keď ste ma pozvali. A pýtam sa, kvôli čomu ste ma pozvali?“
30. Kornélius povedal: „Sú to štyri dni práve v túto hodinu, čo som sa o tretej hodine popoludní modlil vo svojom dome. Tu predom mnou zastal muž v bielom odeve
31. a povedal mi: Kornélius, tvoja modlitba je vyslyšaná a Boh si spomenul na tvoje almužny.
32. Pošli teda do Joppe a zavolaj si Šimona s prírmením Peter; býva v dome garbiara Šimona pri mori.
33. Hneď som teda poslal po teba a ty si dobre urobil, že si prišiel. A teraz sme my všetci tu pred Božou tvárou, aby sme vypočuli všetko, čo ti Pán prikázal.“
34. Vtedy Peter otvoril ústa a povedal: „Naozaj poznávam, že Boh nenadrža nikomu,
35. ale v každom národe mu je milý ten, kto sa ho bojí a koná spravodlivo.
36. Synom Izraela zoslal slovo a zvestoval pokoj skrze Ježiša Krista; on je Pánom všetkých:

37. Vy viete, čo sa počnúc od Galiley po krste, ktorý hlásal Ján, dialo po celej Judei;
38. ako Boh pomazal Ježiša z Nazareta Duchom Svätým a mocou a on chodil, dobre robil a uzdravoval všetkých posadnutých diablom, lebo bol s ním Boh.
39. A my sme svedkami všetkého, čo urobil v judejskej krajine i v Jeruzaleme. Ale zavesili ho na drevo a zabili.
40. Boh ho tretieho dňa vzkriesil a dal mu, aby sa zjavil
41. - nie všetkému ľudu, ale svedkom, ktorých Boh vopred určil, nám, čo sme s ním po jeho zmŕtvychvstaní jedli a pili.
42. A prikázal nám, aby sme ľudu hlásali a dosvedčovali, že to jeho Boh ustanovil za sudcu živých i mŕtvych.
43. Jemu vydávajú všetci proroci svedectvo, že pre jeho meno dosiahne odpustenie hriechov každý, kto v neho verí.“
44. Kým Peter toto hovoril, zostúpil Duch Svätý na všetkých, čo počúvali slovo.
45. A veriaci z obriezky, čo prišli s Petrom, žasli, že sa dar Ducha Svätého vylial aj na pohanov,
46. lebo ich počuli hovoriť jazykmi a velebiť Boha. Vtedy Peter povedal:
47. „Môže ešte niekto zabrániť, aby boli vodou pokrstení tí, čo dostali Ducha Svätého tak ako my?“
48. A rozkázal ich pokrstiť v mene Ježiša Krista. Potom ho prosili, aby u nich niekoľko dní zostal.

Kapitola 11

1. Apoštoli a bratia v Judei sa dopočuli, že aj pohanovia prijali Božie slovo.
2. Keď Peter prišiel do Jeruzalema, tí, čo boli z obriezky, mu dohovárali:
3. „Vošiel si k neobrezancom a jedol si s nimi!“
4. Peter im začal rad-radom vysvetľovať:
5. „Bol som v meste Joppe, modlil som sa a vo vytržení som mal videnie: akási nádoba ako veľké prestieradlo spúšťané za štyri rohy zostupovala z neba a prišla až ku mne.
6. Keď som pozorne do nej pozrel, videl som pozemské štvornožce a divú zver, plazy a nebeské vtáctvo.
7. A počul som aj hlas, ktorý mi hovoril: Peter, vstaň, zabíjaj a jedz!
8. No ja som povedal: Nijakým činom, Pane, veď poškrvnené a nečisté nevošlo nikdy do mojich úst!
9. Ale hlas mi druhý raz povedal z neba: Čo Boh očistil, ty nenazývaj poškrvneným.
10. To sa opakovalo tri razy a všetko sa zasa zdvihlo do neba.
11. Hneď nato zastali pri dome, v ktorom sme boli, traja muži, vyslaní ku mne z Cézarey.
12. A Duch mi povedal, aby som šiel bez váhania s nimi. So mnou šli aj títo šiesti bratia a vošli sme do domu toho muža.
13. On nám rozpovedal, ako videl vo svojom dome anjela, ktorý stál a hovoril: Pošli do Joppe a zavolaj si Šimona s prímením Peter;
14. on ti povie slová, v ktorých budeš spasený ty i celý tvoj dom.
15. Keď som potom začal hovoriť, zostúpil na nich Duch Svätý, tak ako na začiatku na nás.
16. Vtedy som si spomenul na Pánovo slovo, ako hovoril: Ján krstil vodou, ale vy budete pokrstení Duchom Svätým.
17. Keď im teda Boh dal taký istý dar ako nám, čo sme uverili v Pána Ježiša Krista, ktože som ja, aby som mohol prekážať Bohu?“
18. Keď to počuli, uspokojili sa a oslavovali Boha, hovoriac: „Teda Boh aj pohanom daroval pokánie, aby mali život.“
19. Tí, čo sa rozprchli pred súžením, ktoré nastalo za Štefana, došli až do Fenície, na Cyprus a do Antiochie, ale nikomu neohlasovali slovo, iba Židom.
20. No niektorí z nich boli Cyperčania a Cyrénčania. A keď prišli do Antiochie, hovorili aj Helenistom a zvestovali im Pána Ježiša.
21. Pánova ruka bola s nimi a veľa ich uverilo a obrátilo sa k Pánovi.
22. Zvesť o tom sa dostala aj do uší jeruzalemskej cirkvi; a vyslali do Antiochie Barnabáša.
23. Keď ta prišiel a videl Božiu milosť, zaradoval sa a povzbudzoval všetkých, aby vytrvali v Pánovi, ako si zaumienili v srdci,
24. lebo on bol muž dobrý, plný Ducha Svätého a viery. A k Pánovi sa pridal veľký zástup.
25. Preto odišiel do Tarzu vyhľadať Šavla.
26. Keď ho našiel, priviedol ho do Antiochie. Celý rok pobudli v tamojšej Cirkvi a učili početný zástup. V Antiochii učeníkov prvý raz nazvali kresťanmi.
27. V tých dňoch prišli do Antiochie proroci z Jeruzalema.
28. Jeden z nich, menom Agabus, vstal a z vnuknutia Ducha oznámil, že bude veľký hlad po celom svete. A aj bol za Klaudia.
29. Preto sa učeníci rozhodli, že každý podľa svojich možností napomôže bratom, čo bývajú v Judei.
30. Aj to urobili a poslali zbierku starším po Barnabášovi a Šavlovi.

Kapitola 12

1. V tom čase kráľ Herodes položil ruky na niektorých príslušníkov Cirkvi a mučil ich.
2. Jánovho brata Jakuba zabil mečom.
3. A keď videl, že sa to Židom páči, rozkázal chytiť aj Petra. Boli práve dni Nekvasených chlebov.
4. Keď sa ho zmocnil, uvrhol ho do väzenia a dal ho strážiť štyrom strážam po štyroch vojakoch: po Velkej noci ho chcel predviesť ľudu.
5. Petra teda strážili vo väzení. Ale Cirkev sa bez prestania modlila k Bohu za neho.
6. V poslednú noc, ako ho mal Herodes predviesť, Peter spal medzi dvoma vojakmi spútaný dvoma reťazami a strážnici pred dvermi strážili väzenie.
7. Tu zastal pri ňom Pánov anjel a v miestnosti zažiarilo svetlo. Udrel Petra do boku, zobudil ho a povedal: „Vstaň rýchlo!“ A reťaze mu spadli z rúk.
8. Anjel mu povedal: „Opáš sa a obuj si sandále!“ Keď to urobil, povedal mu: „Prehod' si plášť a pod' za mnou!“
9. Vyšiel von a šiel za ním; ani nevedel, že je to skutočnosť, čo sa dialo skrze anjela. Myslel si, že má videnie.
10. Prešli cez prvú i druhú stráž a došli k železnej bráne, čo vedie do mesta. Tá sa im sama otvorila. Vyšli ňou, a keď prešli jednou ulicou, anjel mu zmizol.
11. Tu Peter prišiel k sebe a povedal si: „Teraz naozaj viem, že Pán poslal svojho anjela a vyslobodil ma z Herodesovej ruky a zo všetkého, čo očakával židovský ľud.“
12. Ako o tom uvažoval, došiel k domu Márie, matky Jána, ktorý sa volá Marek, kde boli mnohí zhromaždení a modlili sa.
13. Keď zabúchal na dvere pri bráne, vyšla dievčina, menom Rodé, a načúvala.
14. Keď spoznala Petrov hlas, od radosti ani neotvorila bránu, ale vbehla dnu a oznamovala, že pri bráne stojí Peter.
15. Oni jej povedali: „Šalieš!“ Ona však tvrdila, že je to tak. No oni vraveli: „To je jeho anjel.“
16. Ale Peter neprestával búchať. A keď otvorili a uvideli ho, žasli.
17. Pokynul im rukou, aby boli ticho, a vyrozprával, ako ho Pán vyviedol z väzenia, a povedal: „Oznámte to Jakubovi a bratom.“ Potom vyšiel von a odišiel na iné miesto.
18. Keď sa rozodnilo, nastal medzi vojakmi nemalý zmätok, čo sa mohlo stať s Petrom.
19. Herodes ho hľadal, a keď ho nenašiel, vypočúval strážnikov a rozkázal ich odviešť. Potom odišiel z Judey do Cézarey a tam sa zdržiaval.
20. Bol nahnevaný na Týrčanov a Sidončanov. Ale oni svorne prišli za ním, získali si kráľovho komorníka Blasta a prosili o pokoj, lebo ich kraj sa živil kráľovým obilím.
21. V určený deň Herodes, oblečený do kráľovského rúcha, sadol si na trón a prehovoril k nim.
22. Ľud mu privolával: „To je Boží hlas, nie ľudský!“
23. Ale vtom ho zasiahol Pánov anjel, lebo nevzdal Bohu slávu, a skončil rozožratý červami.
24. A Božie slovo sa šírilo a rozmáhalo.
25. Keď Barnabáš a Šavol splnili v Jeruzaleme svoju úlohu, vrátili sa a vzali so sebou Jána, ktorý sa volá Marek.

Kapitola 13

1. V antiochijskej Cirkvi boli prorokmi a učiteľmi Barnabáš, Simeon, ktorého volali Niger, Lucius z Cyrény, Manaen, ktorý bol vychovaný s tetrarchom Herodesom, a Šavol.
2. Ako slúžili Pánovi a postili sa, povedal Duch Svätý: „Oddel'te mi Barnabáša a Šavla na dielo, na ktoré som ich povolal.“
3. Oni sa postili a modlili, vložili na nich ruky a prepustili ich.
4. A oni, vyslaní Duchom Svätým, došli do Seleucie a stade sa preplavili na Cyprus.
5. Keď prišli do Salaminy, hlásali Božie slovo v židovských synagógach. Mali so sebou aj Jána ako pomocníka.
6. A keď prešli celým ostrovom až do Pafu, stretli istého čarodejníka, falošného proroka, Žida menom Barjezu.
7. Bol u prokonzula Sergia Pavla, ktorý bol rozumný muž. Ten si pozval Barnabáša a Šavla, lebo chcel počuť Božie slovo.
8. Ale Elymas, čarodejník - lebo tak sa prekladá jeho meno -, im odporoval a usiloval sa odvrátiť prokonzula od viery.
9. Vtedy Šavol, ktorý sa volá aj Pavol, naplnený Duchom Svätým, pozrel naňho
10. a povedal: „Diablov syn, plný každého podvodu a každého klamstva, nepriateľ akejkoľvek spravodlivosti, neprestaneš prevracáť priame cesty Pánove?!
11. A teraz pozri, dolahne na teba Pánova ruka: oslepneš a istý čas nebudeš vidieť slnko.“ Vtom naňho padla mrákota a tma, tápal dookola a hľadal, kto by mu podal ruku.
12. Keď prokonzul videl, čo sa stalo, žasol nad Pánovým učením a uveril.
13. Pavol a jeho spoločníci sa z Pafu odplavili a prišli do Perge v Pamfýlii. Ján od nich odišiel a vrátil sa do Jeruzalema.
14. Ostatní šli ďalej a z Perge došli do Antiochie v Pizídií. V sobotu vošli do synagógy a sadli si.
15. Po čítaní zo Zákona a Prorokov im predstavení synagógy odkázali: „Bratia, ak máte nejaké povzbudivé slovo pre ľud, hovorte!“
16. Tu Pavol vstal, rukou dal znamenie, aby bolo ticho, a povedal: „Mužovia, Izraeliti a vy všetci, čo sa bojíte Boha, počúvajte!
17. Boh tohto izraelského ľudu si vyvolil našich otcov a povýšil tento ľud, keď býval v cudzine, v egyptskej krajine. Potom ho z nej vyviedol zdvihnutým ramenom
18. a asi štyridsať rokov znášal ich správanie na púšti.
19. Vyhubil sedem národov v kanaánskej krajine a lósom rozdelil ich krajinu
20. asi na štyristopäťdesiat rokov. Potom im dával sudcov až po proroka Samuela.
21. Vtedy si žiadali kráľa a Boh im dal Kíšovho syna Saula, muža z Benjamínovho kmeňa, na štyridsať rokov.
22. Keď ho odstránil, povolal im za kráľa Dávida a vydal mu svedectvo: Našiel som Dávida, syna Jesseho, muža podľa môjho srdca, ktorý bude plniť moju vôľu celú.
23. Z jeho potomstva dal Boh podľa prislúbenia Izraelu Spasiteľa, Ježiša.
24. Pred jeho príchodom Ján hlásal všetkému izraelskému ľudu krst pokánia.
25. Keď Ján končil svoj beh, hovoril: Ja nie som ten, za koho ma pokladáte. Ale, hľa, po mne prichádza ten, ktorému nie som hoden rozviazať obuv na nohách.
26. Bratia, synovia Abrahámovho rodu, a tí, čo sa u vás boja Boha, nám bolo poslané toto slovo spásy.
27. Lebo obyvatelia Jeruzalema ani ich vodcovia ho nepoznali, odsúdili ho, a tak splnili slová Prorokov, ktoré sa čítajú každú sobotu.
28. A hoci nenašli nič, za čo by si zasluhoval smrť, dožadovali sa od Piláta, aby ho dal zabiť.
29. A keď splnili všetko, čo bolo o ňom napísané, sňali ho z dreva a uložili do hrobu.
30. Ale Boh ho vzkriesil z mŕtvych
31. a on sa mnoho dní zjavoval tým, čo s ním prišli z Galiley do Jeruzalema, a teraz sú jeho svedkami pred ľudom.

32. A my vám zvestujeme, že prisľúbenie, ktoré dostali naši otcovia,
33. Boh splnil ich deťom, keď nám vzkriesil Ježiša, ako je aj v druhom žalme napísané: Ty si môj syn.
Ja som ťa dnes splodil.
34. A že ho vzkriesi z mŕtvych, aby sa už nikdy nevrátil do porušenia, to povedal takto: Dám vám
Dávidove sväté veci, ktoré sú verné.
35. A preto aj na inom mieste hovorí: Nedovolíš, aby tvoj svätý videl porušenie.
36. Lebo keď Dávid splnil vo svojom pokolení Božiu vôľu, zosnul, uložili ho k jeho otcom a videl
porušenie.
37. Avšak ten, ktorého Boh vzkriesil, nevidel porušenie.
38. Nech je vám teda známe, bratia, že skrze neho sa vám zvestuje odpustenie hriechov. Od
všetkého, od čoho vás nemohol ospravedlniť Mojžišov zákon,
39. v ňom je ospravedlnený každý, kto verí.
40. Dajte si teda pozor, aby neprišlo, čo sa hovorí u Prorokov:
41. Pozrite, pohŕdači, čudujte sa a zahýňte, lebo za vašich dní vykonám skutok, dielo, ktorému
neuveríte, keď vám bude o ňom niekto rozprávať.“
42. Keď potom vychádzali, prosili ich, aby im o tom rozprávali aj v nasledujúcu sobotu.
43. A keď sa zhromaždenie rozišlo, mnoho Židov a nábožných prozelytov išlo za Pavlom a
Barnabášom. A oni s nimi hovorili a povzbudzovali ich, aby vytrvali v Božej milosti.
44. V nasledujúcu sobotu sa skoro celé mesto zišlo počúvať Pánovo slovo.
45. Keď Židia videli zástupy, plní žiarlivosti rúhavo odporovali tomu, čo hovoril Pavol.
46. Tu Pavol a Barnabáš povedali smelo: „Predovšetkým vám sa malo hlásať Božie slovo, ale preto, že
ho odmietate a sami sa pokladáte za nehodných večného života, obraciame sa k pohanom.
47. Lebo tak nám prikázal Pán: Ustanovil som ťa za svetlo pohanom, aby si bol spásou až do končín
zeme.“
48. Keď to počuli pohania, radovali sa a oslavovali Pánovo slovo a uverili všetci, čo boli vopred určení
pre večný život.
49. A Pánovo slovo sa šírilo po celom kraji.
50. Ale Židia poštvali nábožné ženy z vyšších vrstiev a popredných mešťanov, podnietili proti Pavlovi
a Barnabášovi prenasledovanie a vyhнали ich zo svojho kraja.
51. Oni na nich striasli prach z nôh a odišli do Ikónia.
52. No učeníci boli naplnení radosťou a Duchom Svätým.

Kapitola 14

1. V Ikóniu takisto vošli do židovskej synagógy a hovorili tak, že uverilo veľké množstvo Židov a Grékov.
2. Ale Židia, ktorí neuverili, popudili a rozdráždili pohanov proti bratom.
3. Zdržali sa tam však dlhší čas a smelo si počínali v Pánovi, ktorý vydával svedectvo slovu svojej milosti tým, že dával, aby sa diali znamenia a divy ich rukami.
4. A obyvateľstvo mesta sa rozštiepilo: niektorí boli so Židmi, iní zasa s apoštolmi.
5. Ale keď sa ich pohania a Židia so svojimi predstavenými chystali prepadnúť, potupiť a ukameňovať
6. a oni sa to dozvedeli, utiekli do lykaonských miest, do Lystry a Derbe a do kraja okolo nich
7. a tam hlásali evanjelium.
8. V Lystre sedával istý muž s chorými nohami. Bol od narodenia chromý a nikdy nechodil.
9. Počúval Pavla hovoriť a on sa naňho zahľadel. A keď videl, že má vieru a môže byť uzdravený,
10. povedal veľkým hlasom: „Postav sa rovno na nohy!“ A on vyskočil a chodil.
11. Keď zástupy videli, čo Pavol urobil, po lykaonsky kričali: „Zostúpili k nám bohovia v ľudskej podobe.“
12. Barnabáša nazvali Jupiterom a Pavla Merkúrom, lebo on viedol reč.
13. A kňaz Jupiterovho chrámu na predmestí priviedol k bráne býkov s vencami a chcel s ľuďmi obetovať.
14. Keď sa o tom dopočuli apoštoli Barnabáš a Pavol, roztrhli si šaty, vybehli medzi zástup a kričali:
15. „Mužovia, čo to robíte? Aj my sme smrteľní ľudia ako vy. Hlásame vám evanjelium, aby ste sa od týchto márností obrátili k živému Bohu, ktorý stvoril nebo a zem i more a všetko, čo je v nich.
16. On v minulých pokoleniach nechal všetky národy ísť svojou cestou,
17. ale bez svedectva o sebe samom neostával, lebo dobre robil: z neba vám dával dážď a úrodné časy a naplňal vaše srdcia pokrmom a radosťou.“
18. Toto hovorili a len-len že utíšili zástupy, aby im neobetovali.
19. Ale nato prišli z Antiochie a Ikónia Židia, naviedli zástupy a Pavla kameňovali. Potom ho vyvliekli za mesto v domnení, že je mŕtvý.
20. Ale keď ho obstúpili učeníci, vstal a vošiel do mesta. Na druhý deň odišiel s Barnabášom do Derbe.
21. Aj tomu mestu hlásali evanjelium a získali mnoho učeníkov. Potom sa vrátili do Lystry, Ikónia a Antiochie.
22. Posilňovali srdcia učeníkov a povzbudzovali ich, aby vytrvali vo viere a že do Božieho kráľovstva máme vojsť cez mnohé súženia.
23. A keď im po jednotlivých cirkvách ustanovili starších, modlili sa a postili a odporúčali ich Pánovi, v ktorého uverili.
24. Potom prešli Pizídiou a prišli do Pamfýlie.
25. Hlásali slovo v Perge, odišli do Atálie
26. a odtiaľ sa odplavili do Antiochie, kde ich zverili Božej milosti na dielo, ktoré práve dokončili.
27. Keď ta došli a zhromaždili Cirkev, rozpovedali, aké veľké veci s nimi urobil Boh a že pohanom otvoril dvere viery.
28. A zostali dlhší čas s učeníkmi.

Kapitola 15

1. Tu prišli niektorí z Judey a poučali bratov: „Ak sa nedáte obrezať podľa Mojžišovho predpisu, nemôžete byť spasení.“
2. Keď sa s nimi Pavol a Barnabáš dostali do sporu a nie malej hádky, rozhodli, že Pavol, Barnabáš a niektorí ďalší z nich pôjdu s touto spornou otázkou k apoštolom a starším do Jeruzalema.
3. Cirkev ich teda vypravila a oni išli cez Feníciu a Samáriu a rozprávali, ako sa obrátili pohania, a všetkým bratom pôsobili veľkú radosť.
4. Keď prišli do Jeruzalema, prijala ich Cirkev, apoštoli a starší a oni vyrozprávali, aké veľké veci s nimi urobil Boh.
5. Tu vstali niektorí, čo uverili zo sekty farizejov, a hovorili: „Treba ich obrezať a prikázať im, že musia zachovávať Mojžišov zákon.“
6. Apoštoli a starší sa zišli a skúmali túto vec.
7. A keď nastala veľká hádka, vstal Peter a povedal im: „Bratia, vy viete, že Boh si ma od prvých dní vyvolil spomedzi vás, aby pohania z mojich úst počuli slovo evanjelia a uverili.
8. A Boh, ktorý pozná srdcia, vydal im svedectvo, keď im dal Ducha Svätého tak ako nám;
9. a neurobil nijaký rozdiel medzi nami a nimi, keď vierou očistil ich srdcia.
10. Prečo teda teraz pokúšate Boha a chcete položiť na šiju učeníkov jarmo, ktoré nevládali niesť ani naši otcovia, ani my?!
11. A veríme, že aj my budeme spasení milosťou Pána Ježiša takisto ako oni.“
12. Celé zhromaždenie stíchlo a počúvali Barnabáša a Pavla, ktorí rozprávali, aké veľké znamenia a divy urobil Boh prostredníctvom nich medzi pohanmi.
13. Keď sa odmlčali, ozval sa Jakub: „Bratia, vypočujte ma!
14. Šimon porozprával, ako Boh prvý raz zhladal a vybral si z pohanov ľud pre svoje meno.
15. S tým sa zhodujú aj slová Prorokov, ako je napísané:
16. Potom sa vrátim a znova vybudujem zborený Dávidov stánok; znova postavím jeho ruiny a vztýčim ho,
17. aby aj ostatní ľudia hľadali Pána, všetky národy, nad ktorými sa vzývalo moje meno, hovorí Pán, čo robí tieto veci,
18. známe od vekov.
19. Preto si myslím, že neslobodno znepokojovať tých, čo sa z pohanov obracajú k Bohu,
20. ale im treba napísať, aby sa zdržali poškrvneného modlami, smilstva, zaduseného a krvi.
21. Mojžiš má totiž od dávnych pokolení v každom meste kazateľov po synagógach, kde ho každú sobotu čítajú.“
22. Vtedy sa apoštoli a starší s celou Cirkvou uzniesli, že spomedzi seba vyberú mužov a pošlú ich s Pavlom a Barnabášom do Antiochie. Boli to Júda, ktorý sa volal Barsabáš, a Sílás, poprední muži medzi bratmi.
23. Po nich poslali tento list: „Apoštoli a starší bratia pozdravujú bratov z pohanov v Antiochii, Sýrii a Cilícii.
24. Počuli sme, že vás niektorí, čo vyšli z nás, znepokojili a rozvrátili vám srdcia rečami, hoci sme ich ničím nepoverili.
25. Preto sme sa zhromaždili a jednomyselne sme sa uzniesli, že vyberieme mužov a pošleme ich k vám s našimi drahými Barnabášom a Pavlom,
26. ľuďmi, ktorí vydali svoj život za meno nášho Pána Ježiša Krista.
27. Vyslali sme teda Júdu a Sílasa a oni vám aj ústne povedia to isté.
28. Lebo Duch Svätý a my sme usúdili, že nebudeme na vás klásť nijaké iné bremeno okrem toho nevyhnutného:
29. zdržať sa mäsa obetovaného modlám, krvi, udusených zvierat a smilstva. Ak sa budete tohto chrániť, budete konať správne. Budte zdraví!“
30. Keď ich vypravili, odišli do Antiochie, zvolali zhromaždenie a odovzdali list.
31. Keď ho prečítali, radovali sa z tejto útechy.

32. Aj Júda a Sílás mnohými slovami potešovali a posilňovali bratov, lebo aj oni boli prorokmi.
33. Po istom čase ich bratia vypravili v pokoji k tým, čo ich vyslali.
34. (Sílás sa rozhodol zostať tam; Júda sa vrátil sám do Jeruzalema.)
35. Ale Pavol a Barnabáš sa zdržali v Antiochii a s mnohými inými učili a hlásali Pánovo slovo.
36. O niekoľko dní povedal Pavol Barnabášovi: „Vráťme sa a ponavštevujme bratov, ako sa majú, po všetkých mestách, kde sme hlásali Pánovo slovo.“
37. Barnabáš chcel vziať so sebou aj Jána, ktorý sa volá Marek.
38. Ale Pavol usúdil, že netreba brať takého, čo od nich z Pamfýlie odišiel a nešiel s nimi pracovať.
39. I vznikla taká roztržka, že sa rozišli. Barnabáš si vzal Marka a odplavil sa na Cyprus.
40. Pavol si vybral Sílasa. Bratia ho zverili Pánovej milosti a vydal sa na cestu.
41. Chodil po Sýrii a Cilícii a posilňoval cirkvi.

1. Prišiel aj do Derbe a Lystry. Tam bol istý učeník menom Timotej, syn veriacej Židovky, ale otec bol Grék.
2. Bratia v Lystre a v Ikóniu mu vydali svedectvo.
3. Pavol chcel, aby šiel s ním, a kvôli Židom, čo tam bývali, ho vzal a obrezal, lebo všetci vedeli, že jeho otec bol Grék.
4. Ako chodili po mestách, odovzdávali im učenie, ktoré vyhlásili apoštoli a starší v Jeruzaleme, aby ho zachovávali.
5. Cirkvi sa upevňovali vo viere a deň čo deň sa zväčšovali počtom.
6. Prešli cez Frýgiu a galatský kraj, lebo Svätý Duch im bránil hlásať slovo v Ázii.
7. Keď došli k Mýzii, pokúšali sa dostať do Bitýnie, ale Ježišov Duch im to nedovolil.
8. Obišli teda Mýziu a zišli do Troady.
9. Tam mal Pavol v noci videnie. Stál pred ním akýsi Macedónčan a prosil ho: „Prejdi do Macedónska a pomôž nám!“
10. Hneď ako mal toto videnie, usilovali sme sa odísť do Macedónska, presvedčení, že nás Boh volá hlásať im evanjelium.
11. Odplavili sme sa z Troady, priamym smerom sme prišli do Samotrácie, na druhý deň do Neapola
12. a odtiaľ do Filíp. Je to prvé mesto tej časti Macedónska a kolónia. V tomto meste sme sa niekoľko dní zdržali.
13. V sobotu sme vyšli za bránu k rieke, lebo sme predpokladali, že sa tam modlia. Sadli sme si a hovorili sme so ženami, čo sa tam zišli.
14. Počúvala aj istá žena, menom Lýdia, predavačka purpuru z mesta Tyatiry, ktorá si ctíla Boha. Pán jej otvoril srdce, aby pozorne sledovala, čo Pavol hovorí.
15. A keď sa dala so svojím domom pokrstiť, prosila nás: „Ak si myslíte, že som verná Pánovi, podte do môjho domu a zostaňte.“ A prinútila nás.
16. Keď sme sa šli zasa modliť, stretli sme akúsi dievčinu, ktorá mala vešteckého ducha a veštením prinášala svojim pánom veľký zisk.
17. Chodila za Pavlom a za nami a vykrikovala: „Títo ľudia sú služobníkmi Boha, Najvyššieho, a zvestujú vám cestu spásy.“
18. A robila to mnoho dní. Pavla to dohnevalo, obrátil sa a povedal duchu: „V mene Ježiša Krista ti rozkazujem, aby si z nej vyšiel!“ A v tej hodine vyšiel.
19. Keď jej páni videli, že im zanikla nádej na zisk, chytili Pavla a Sílasa a zavliekli ich na námestie pred vrchnosti.
20. Predviedli ich pred úradníkov a povedali: „Títo ľudia búria naše mesto. Sú to Židia
21. a šíria zvyky, ktoré my, ako Rimania, nesmieme ani prijímať ani zachovávať.“
22. Aj dav sa zhrkol proti nim a úradníci im postrhali šaty a rozkázali ich zbičovať.
23. Keď im vymerali veľa rán, vrhli ich do väzenia a strážcovi prikázali, aby ich dobre strážil.
24. On ich podľa tohto rozkazu vsadil do vnútorného žalára a nohy im privrel do klady.
25. O polnoci sa Pavol a Sílas modlili a spievali Bohu chválospevy a väzni ich počúvali.
26. Zrazu nastalo veľké zemetrasenie, až sa pohli základy žalára. Hneď sa otvorili všetky dvere a všetkým sa uvoľnili putá.
27. Keď sa strážca väzenia prebudil a videl dvere väzenia otvorené, vytasil meč a chcel sa zabiť, lebo si myslel, že väzni ušli.
28. Ale Pavol skríkol veľkým hlasom: „Neubližuj si, lebo sme tu všetci!“
29. Vypýtal si svetlo, vběhol dnu a s chvením padol pred Pavla a Sílasa.
30. Vyviedol ich von a vravel: „Páni, čo mám robiť, aby som bol spasený?“
31. Oni povedali: „Ver v Pána Ježiša a budeš spasený ty aj tvoj dom.“
32. A zvestovali Pánovo slovo jemu aj všetkým, čo boli v jeho dome.
33. V tú nočnú hodinu ich vzal, vymyl im rany a hneď sa dal pokrstiť on i všetci jeho domáci.
34. Potom ich zaviedol do domu, prestrel stôl a radoval sa s celým svojím domom, že uveril Bohu.

35. Keď sa rozodnilo, úradníci vyslali zriadencov s odkazom: „Prepusť tých ľudí!“
36. Strážca väzenia oznámil Pavlovi tieto slová: „Úradníci odkázali, aby som vás prepustil. Teraz teda vyjdite a choďte v pokoji!“
37. Ale Pavol im povedal: „Verejne a bez súdu nás zbili, hoci sme rímski občania, a vrhli do väzenia a teraz nás potajomky vyhánajú? Nie tak, ale nech prídu sami a oni nech nás vyvedú!“
38. Zriadenci hlásili tieto slová úradníkom a oni sa nalakali, keď počuli, že sú to Rimania.
39. Prišli a odprosili ich. A keď ich vyvádžali, prosili ich, aby odišli z mesta.
40. Keď vyšli z väzenia, zašli k Lýdii, ponavštevovali bratov, povzbudili ich a odišli.

1. Prešli cez Amfipolis a Apolóniu a prišli do Solúna, kde bola židovská synagóga.
2. Pavol podľa svojho zvyku vošiel k nim a po tri soboty im hovoril o Písmach.
3. Odkrýval a potvrdzoval, že Mesiáš musel trpieť a vstať z mŕtvych a: „Týmto Mesiášom je Ježiš, ktorého vám ja zvestujem.“
4. A niektorí z nich uverili a pripojili sa k Pavlovi a Sílasovi, aj veľké množstvo nábožných Grékov a nemálo vznešených žien.
5. Ale žiarliví Židia si najali niekoľko zlých mužov z ulice, vyvolali rozruch a rozbúrili mesto. Zastali pri Jasonovom dome a chceli ich vyviešť pred ľud.
6. Ale keď ich nenašli, odviekli Jasona a niektorých bratov k predstaveným mesta a kričali: „Tí, čo rozbúrili celý svet, prišli aj sem
7. a Jason ich prijal. A títo všetci robia proti cisárovým nariadeniam, lebo tvrdia, že je iný kráľ, Ježiš.“
8. Tak pobúrili ľud i predstavených mesta, ktorí to počuli.
9. Ale keď dostali od Jasona a ostatných záruku, prepustili ich.
10. Bratia hneď v noci vypravili Pavla a Sílasa do Berey. Keď ta prišli, vošli do židovskej synagógy.
11. A tí boli šľachetnejší ako tamtí v Solúne. Oni prijímali slovo s veľkou dychtivosťou a každý deň skúmali Písma, či je to naozaj tak.
12. A tak mnohí z nich uverili, aj nemálo gréckych žien z vyšších vrstiev i mužov.
13. Ale keď sa solúnski Židia dozvedeli, že Pavol aj v Berei hlása Božie slovo, išli aj ta znepokojovať a búriť zástupy.
14. Tu bratia hneď vypravili Pavla, aby šiel až k moru. Sílas a Timotej zostali tam.
15. Tí, čo odprevádzali Pavla, zaviedli ho až do Atén. Tam dostali príkaz pre Sílasa a Timoteja, aby čím skôr prišli za ním; a vrátili sa.
16. Kým Pavol na nich v Aténach čakal, búril sa v duchu, keď videl, že mesto je oddané modlárstvu.
17. Preto hovoril v synagóge so Židmi a s nábožnými ľuďmi a každý deň na námestí s tými, čo tam práve boli.
18. A niektorí epikurejskí a stoickí filozofi s ním debatovali. Jedni vraveli: „Čo to chce tento tlčhuba povedať?“ Iní zasa: „Zdá sa, že zvestuje cudzie božstvá.“ Zvestoval totiž Ježiša a zmŕtvychvstanie.
19. I vzali ho, zaviedli ho na areopág a vraveli: „Môžeme vedieť, čo je to za nové učenie, ktoré hlásaš?
20. Veď čosi divné nám donášaš do uší. Preto chceme vedieť, čo to má byť.“
21. Lebo ani jeden Aténčan, ani cudzinec, čo tam bývali, nemali na nič tolko času ako rozprávať alebo počúvať niečo nové.
22. Pavol si stal doprostred areopágu a hovoril: „Aténčania, podľa všetkého vidím, že ste neobyčajne nábožní.
23. Lebo keď som sa prechádzal a prezeral si vaše svätyne, našiel som aj oltár s nápisom: Neznámemu bohu. Čo teda uctiebate, hoci to nepoznáte, to vám ja zvestujem.
24. Boh, ktorý stvoril svet a všetko, čo je v ňom, pretože je Pánom neba i zeme, nebýva v chrámoch zhotovených rukou,
25. ani sa mu neslúži ľudskými rukami, akoby niečo potreboval, veď on dáva všetkým život, dych a všetko
26. a z jedného urobil celé ľudské pokolenie, aby obývalo celý povrch zeme; určil im vymedzený čas a hranice ich bývania,
27. aby hľadali Boha, ak by ho dajako nahmatali a našli, hoci od nikoho z nás nie je ďaleko.
28. Lebo v ňom žijeme, hýbeme sa a sme, ako to aj niektorí z vašich básnikov povedali: Veď aj jeho pokolenie sme.
29. Keď sme teda Božím pokolením, nemáme si myslieť, že božstvo sa podobá zlatu, striebru alebo kameňu, výtvoru ľudského umenia a dômyslu.
30. Ale Boh prehliadol časy nevedomosti a teraz zvestuje ľuďom, aby všetci a všade robili pokánie,
31. lebo určil deň, keď bude spravodlivo súdiť zemekruh skrze muža, ktorého na to ustanovil a

všetkým osvedčil tým, že ho vzkriesil z mŕtvych.“

32. Ako počuli o vzkriesení z mŕtvych, niektorí sa posmievali, iní hovorili: „Vypočujeme ťa o tom inokedy.“

33. Tak Pavol spomedzi nich odišiel.

34. No niektorí muži sa pripojili k nemu a uverili. Medzi nimi aj Dionýz Areopagita, žena menom Damaris a iní s nimi.

1. Potom z Atén odišiel a prišiel do Korintu.
2. Tam našiel Žida menom Akvilu, rodom Pontána, ktorý nedávno prišiel z Itálie, i jeho manželku Priscillu, lebo Klaudius nariadil, že všetci Židia musia opustiť Rím. Pripojil sa k nim,
3. a pretože mal to isté remeslo, zostal u nich a pracoval; boli výrobcami stanov.
4. Každú sobotu hovoril v synagóge a presviedčal Židov i Grékov.
5. Keď prišli z Macedónska Sílás a Timotej, Pavol sa celkom venoval slovu a dosvedčoval Židom, že Ježiš je Mesiáš.
6. Ale keď mu protirečili a rúhali sa, otriasol si odev a povedal im: „Vaša krv na vašu hlavu! Ja som čistý. Odteraz pôjdem k pohanom.“
7. Odišiel odtiaľ a vošiel do domu istého človeka, čo si ctí Boha, menom Títa Justa; jeho dom bol spojený so synagógou.
8. A predstavený synagógy Krispus uveril Pánovi s celým svojím domom; aj mnohí Korintáania, ktorí počúvali, uverili a dali sa pokrstiť.
9. Pán povedal v noci vo videní Pavlovi: „Neboj sa, len hovor a nemlč,
10. veď som s tebou ja a nik nesiahne na teba, aby ti ublížil, lebo mám v tomto meste mnoho ľudu.“
11. Zostal tam teda rok a šesť mesiacov a učil u nich Božie slovo.
12. Keď bol v Achájsku prokonzulom Gallio, Židia svorne povstali proti Pavlovi, priviedli ho pred súdnu stolicu
13. a hovorili: „Tento navádza ľudí, aby protizákonne uctievali Boha.“
14. Ale keď sa Pavol chystal otvoriť ústa, povedal Gallio Židom: „Židia, keby šlo o nejakú krivdu alebo o podlý zločin, vypočul by som vás, ako sa patrí.
15. Ale keď sú to spory o slovo, o mená a o váš zákon, to je vaša vec. Ja v takýchto veciach nechcem byť sudcom.“
16. A odohnal ich od súdnej stolice.
17. Tu všetci chytili predstaveného synagógy Sostena a pred súdnou stolicou ho zbili. A Gallio sa o to vôbec nestaral.
18. Pavol tam zostal ešte veľa dní; potom sa s bratmi rozlúčil a odplavil sa do Sýrie a s ním aj Priscilla a Akvila. V Kenchreách si dal ostrihať hlavu, lebo mal sľub.
19. Keď prišli do Efezu, tam ich nechal. Sám vošiel do synagógy a hovoril so Židmi.
20. A keď ho prosili, aby zostal dlhší čas, neprivolil,
21. ale pri rozlúčke povedal: „Znova sa k vám vrátim, ak to bude chcieť Boh“ a odplavil sa z Efezu.
22. Keď prišiel do Cézarey, vystúpil, pozdravil cirkev a odišiel do Antiochie.
23. Nejaký čas tam pobudol a šiel ďalej. Postupne prechádzal galatským krajom a Frýgiou a povzbudzoval všetkých učeníkov.
24. Do Efezu prišiel istý Žid menom Apollo, rodom Alexandrijčan, muž výrečný a zbehlý v Písmach.
25. Bol poučený o Pánovej ceste a so zápalom ducha hovoril a správne učil o Ježišovi, hoci poznal iba Jánov krst.
26. Začal teda smelo vystupovať v synagóge. Keď ho počuli Priscilla a Akvila, vzali ho k sebe a dôkladnejšie mu vysvetlili Božiu cestu.
27. A keď chcel odísť do Achájska, bratia ho povzbudzovali a napísali učeníkom, aby ho prijali. Keď ta prišiel, veľmi pomohol tým, čo z milosti uverili.
28. Lebo rázne usviedčal Židov a verejne dokazoval z Písem, že Ježiš je Mesiáš.

1. Kým bol Apollo v Korinte, Pavol pochodil po horných krajoch a prišiel do Efezu. Tam našiel akýchsi učeníkov
2. a povedal im: „Dostali ste aj Ducha Svätého, keď ste uverili?“ Oni mu odvetili: „Ani sme nepočuli, že je Duch Svätý.“
3. On sa opýtal: „Ako ste teda boli pokrstení?“ Oni odpovedali: „Jánovým krstom.“
4. Pavol povedal: „Ján krstil krstom pokánia a hovoril ľudu, aby uverili v toho, ktorý prichádzal po ňom, to jest v Ježiša.“
5. Keď to počuli, dali sa pokrstiť v mene Pána Ježiša.
6. A keď na nich Pavol vložil ruky, zostúpil na nich Duch Svätý; i hovorili jazykmi a prorokovali.
7. Spolu ich bolo asi dvanásť mužov.
8. Potom vošiel do synagógy a smelo hovoril; tri mesiace rozprával a presviedčal o Božom kráľovstve.
9. Ale keď sa niektorí zatvrdili a neuverili, ba pred zástupom tupili Pánovu cestu, odišiel od nich, oddelil učeníkov a každý deň hovoril v Tyrannovej škole.
10. To trvalo dva roky, takže všetci, čo bývali v Ázii, Židia i Gréci, počuli Pánovo slovo.
11. A Boh robil Pavlovými rukami neobyčajné divy,
12. takže aj na chorých donášali šatky a zástery, ktoré sa dotkli jeho tela, a neduhy ich opúšťali a zlí duchovia vychádzali.
13. Aj niektorí potulní židovskí zaklínači sa pokúsili vzývať meno Pána Ježiša nad tými, čo boli posadnutí zlými duchmi, a hovorili: „Zaklínam vás skrze Ježiša, ktorého hlása Pavol.“
14. Robili to siedmi synovia istého Skevu, židovského veľkňaza.
15. Ale zlý duch im povedal: „Ježiša poznám, aj o Pavlovi viem; ale kto ste vy?“
16. A človek, v ktorom bol zlý duch, sa na nich vrhol, dvoch z nich sa zmocnil a tak ich doriadil, že z toho domu utekali nahí a doráňaní.
17. Dozvedeli sa o tom všetci Židia aj Gréci, čo bývali v Efeze. Na všetkých doláhol strach a zvelebovali meno Pána Ježiša.
18. Mnoho veriacich prichádzalo, vyznávali sa a priznávali svoje skutky.
19. A mnohí z tých, čo sa zaoberali čarami, podonášali knihy a pred očami všetkých ich spálili; keď spočítali ich cenu, vyšlo im päťdesiat tisíc strieborných.
20. Tak mohutne sa šírilo a silnelo Pánovo slovo.
21. Po týchto udalostiach si Pavol zaumienil v Duchu, že prejde cez Macedónsko a Achájsko a pôjde do Jeruzalema. Povedal: „Keď sa ta dostanem, musím sa pozrieť aj do Ríma.“
22. Dvoch zo svojich pomocníkov, Timoteja a Erasta, poslal do Macedónska a sám zostal istý čas v Ázii.
23. V tom čase nastalo nemalé pobúrenie pre Pánovu cestu.
24. Istý zlatník, menom Demeter, čo vyrábala strieborné Dianine chrámiky, poskytoval remeselníkom nemalý zárobok.
25. Zhromaždil ich, ako aj tých, čo sa zaoberali podobným remeslom, a povedal: „Muži, vy viete, že z tohto remesla máme zisk.
26. A vidíte i počujete, že tento Pavol nielen v Efeze, ale skoro v celej Ázii presvedčil a odvrátil veľký zástup, lebo hovorí, že to, čo zhotovujú ruky, nie sú bohovia.
27. A nielen tomuto nášmu remeslu hrozí nebezpečenstvo, že upadne, ale ani chrám veľkej bohyně Diany nebudú mať za nič a začne sa rúcať veľeba tej, ktorú si ctí celá Ázia i celý svet.“
28. Keď to počuli, zachvátil ich hnev a kričali: „Veľká je efezská Diana!“
29. V celom meste zavládol zmätok; schopili Pavlových sprievodcov Macedónčanov Gája a Aristarcha a všetci sa hromadne hnali do divadla.
30. Pavol chcel ísť medzi ľud, ale učeníci mu to nedovolili.
31. Aj niektorí aziarchovia, čo mu boli priateľmi, poslali za ním s prosbou, aby nešiel do divadla.
32. Každý vykrikoval niečo iné, lebo v zhromaždení bol zmätok, a mnohí ani nevedeli, prečo sa zišli.
33. Tu naviedli zo zástupu akéhosi Alexandra a Židia ho potisli dopredu. Alexander si rukou vyžiadala

ticho a chcel vysvetľovať ľudu.

34. Ale keď zbadali, že je Žid, všetci jedným hlasom asi dve hodiny kričali: „Veľká je efezská Diana!“

35. Až mestský tajomník utíšil zástup a povedal: „Efezania, ktorý človek by nevedel, že mesto Efez je ctiteľom veľkej Diany a jej obrazu, ktorý padol z neba?!”

36. Keď to teda nemožno poprieť, musíte sa upokojiť a nesmiete robiť nič nerozvážne.

37. Lebo ste priviedli týchto ľudí, hoci sa nedopustili svätokrádeže, ani sa nerúhali našej bohyni.

38. Ak teda Demeter a jeho remeselníci majú niečo proti niekomu, na to sú verejné súdy a prokonzuli; nech sa tam žalujú.

39. Ak chcete niečo iné, možno to vyriešiť na zákonitom zhromaždení.

40. Veď sa vystavujeme nebezpečenstvu, že nás za dnešok obvinia zo vzbury, lebo niet vinníka, a nemohli by sme zdôvodniť, prečo tento zhon.“ Ako to dopovedal, zhromaždenie rozpustil.

1. Keď potom rozruch ustal, Pavol si zavolať učeníkov, povzbudil ich, rozlúčil sa a odišiel do Macedónska.
2. Prechádzal tými krajinami, povzbudzoval bratov mnohými slovami a prišiel do Grécka.
3. Tam strávil tri mesiace, a keď sa chystal odplaviť do Sýrie, Židia mu strojili úklady. Preto sa rozhodol, že sa vráti cez Macedónsko.
4. Spreádzali ho Berejčan Pyrrhov syn Sopater, zo Solúnčanov Aristarchus a Sekundus, Derbejčan Gájus a Timotej i Ázijčania Tychikus a Trofimus.
5. Oni šli vopred a čakali nás v Troade.
6. My sme sa po dňoch Nekvasených chlebov odplavili z Filíp a o päť dní sme došli za nimi do Troady, kde sme sa zdržali sedem dní.
7. Keď sme sa v prvý deň týždňa zišli na lámanie chleba, Pavol s nimi hovoril, lebo na druhý deň chcel odcestovať, a pretiahol reč až do polnoci.
8. V hornej sieni, kde sme boli zhromaždení, bolo mnoho lúčok.
9. Istý mladík, menom Eutykus, sedel v okne, a pretože Pavol dlho hovoril, tvrdo zaspal. Premožený spánkom spadol z tretieho poschodia dolu. Zdvihli ho mŕtveho.
10. Pavol zišiel dole, ľahol si naň, objal ho a povedal: „Neplašte sa, lebo jeho duša je v ňom.“
11. Potom sa vrátil hore, lámal chlieb a jedol, dlho, až do svitania, ešte hovoril a potom odišiel.
12. Chlapca priviedli živého a nemálo ich to potešilo.
13. My sme skôr nasadli na loď a odplavili sme sa do Assonu, kde sme mali pribrať Pavla; on tak určil, lebo sám chcel ísť po súši.
14. Keď sme sa s ním v Assone zišli, vzali sme ho a išli sme do Mitylény.
15. Odtiaľ sme sa odplavili a na druhý deň sme sa dostali naproti Chiosu, v ďalší deň sme pristáli pri Samose a v nasledujúci sme došli do Milétu.
16. Pavol sa totiž rozhodol obísť Efez, aby sa nezdržal v Ázii, lebo sa ponáhlal, aby bol na Turíce podľa možnosti už v Jeruzaleme.
17. Z Milétu poslal do Efezu a zavolať si starších cirkvi.
18. Keď k nemu prišli, povedal im: „Vy viete, ako som bol s vami celý čas od prvého dňa, čo som vkročil do Ázie;
19. ako som slúžil Pánovi so všetkou pokorou v slzách a skúškach, ktoré na mňa doliehali z úkladov Židov;
20. ako som nezanedbal zvestovať vám všetko užitočné a učil som vás verejne i po domoch;
21. ako som zaprisahával Židov aj Grékov, že sa majú obrátiť k Bohu a uveriť v nášho Pána Ježiša.
22. A teraz spútaný Duchom idem do Jeruzalema, hoci neviem, čo ma tam čaká.
23. Len Duch Svätý ma vo všetkých mestách uisťuje, že ma očakávajú okovy a súženie.
24. Svoj život si však veľmi necením, len aby som dokončil svoj beh a službu, ktorú som dostal od Pána Ježiša: svedčiť o evanjeliu Božej milosti.
25. A teraz viem, že už neuvidíte moju tvár: nik z vás, medzi ktorými som chodil a ohlasoval kráľovstvo.
26. Preto vám v dnešný deň dosvedčujem, že som čistý od krvi všetkých,
27. lebo som neušiel bez toho, že by som vám nezvestoval Božiu vôľu celú.
28. Dávajte si pozor na seba a na celé stádo, v ktorom vás Duch Svätý ustanovil za biskupov, aby ste pásli Božiu Cirkev, ktorú si získal vlastnou krvou.
29. Ja viem, že po mojom odchode vniknú medzi vás draví vlci a nebudú šetriť stádo.
30. Ba aj z vás samých povstanú muži, čo budú prevrátene hovoriť, aby strhli učeníkov za sebou.
31. Preto bďte a pamätajte, že som tri roky vo dne v noci neprestával so slzami napomínať každého z vás.
32. A teraz vás odporúčam Bohu a slovu jeho milosti: ono má moc budovať a dať dedičstvo medzi všetkými posvätenými.
33. Netúžil som po ničom striebre ani zlate, ani odeve.

34. Sami viete, že tieto ruky vyslúžili všetko, čo som potreboval ja a títo tu so mnou.
35. Vo všetkom som vám ukázal, že treba takto pracovať a ujímať sa slabých a pamätať na slová Pána Ježiša; lebo on povedal: Blaženejšie je dávať, ako prijímať.“
36. Keď to povedal, klákol si a modlil sa s nimi všetkými.
37. Všetci sa dali do veľkého plaču, vešali sa Pavlovi okolo krku a bozkávali ho.
38. Najviac ich bolelo jeho slovo, že už nevidia jeho tvár. A vypravadili ho na loď.

1. Keď sme sa od nich odtrhli, a vyplávali, priamym smerom sme prišli na Kós, druhý deň na Rodos a stadiaľ do Patary.
2. Tam sme našli loď, ktorá sa plavila do Fenície. Nasadli sme a vyplávali.
3. Na dohľad sme sa priblížili k Cypru, ale nechali sme ho vľavo. A plavili sme sa do Sýrie a došli sme do Týru, lebo tam mala loď vyložiť náklad.
4. My sme vyhľadali učeníkov a zostali sme tam sedem dní. Oni z vnuknutia Ducha hovorili Pavlovi, aby nechodil do Jeruzalema.
5. Keď tie dni uplynuli vybrali sme sa na cestu. Všetci aj s manželkami a deťmi nás odprevadili až za mesto. Na brehu sme si klákli a pomodlili sme sa.
6. Potom sme sa rozlúčili, nastúpili sme na loď a oni sa vrátili domov.
7. My sme z Týru po skončení plavby prišli do Ptolemaidy. Pozdravili sme bratov a zostali sme jeden deň u nich.
8. Na druhý deň sme odcestovali a došli sme do Cézarey. Tam sme vošli do domu evanjelistu Filipa - on bol jeden zo siedmich - a ostali sme uňho.
9. Mal štyri dcéry panny, ktoré prorokovali.
10. A keď sme tam boli viac dní, prišiel z Judey istý prorok, menom Agabus.
11. Keď prišiel k nám, vzal Pavlov opasok, zviazal si ruky a nohy a povedal: „Toto hovorí Duch Svätý: Muža, ktorému patrí tento opasok, takto Židia v Jeruzaleme zviažu a vydajú ho do rúk pohanov.“
12. Keď sme to počuli, prosili sme aj my, aj tamojší, aby nechodil do Jeruzalema.
13. Ale Pavol odpovedal: „Čo robíte? Prečo plačete a trápate mi srdce? Veď ja som hotový nielen dať sa zviazať, ale aj umrieť v Jeruzaleme pre meno Pána Ježiša.“
14. A keď sme ho nemohli prehovoriť, prestali sme; povedali sme: „Nech sa stane Pánova vôľa!“
15. Po týchto dňoch sme sa pripravili a vystupovali sme do Jeruzalema.
16. S nami šli aj niektorí učeníci z Cézarey a viedli so sebou istého Cyperčana Mnazona, dávneho učeníka, u ktorého sme mali bývať.
17. Keď sme prišli do Jeruzalema, bratia nás milo prijali.
18. Na druhý deň šiel Pavol s nami k Jakubovi, kde sa zišli všetci starší.
19. Pozdravil ich a dopodrobna vyrozprával, čo urobil Boh prostredníctvom jeho služby medzi pohanmi.
20. Keď to počuli, oslavovali Boha a jemu povedali: „Vidíš, brat, koľko tisíc Židov uverilo a všetci horlia za zákon.“
21. Ale o tebe sa dopytali, že učíš všetkých Židov, čo sú medzi pohanmi, aby odpadli od Mojžiša, a hovoríš, že nemajú obrezávať svojich synov ani žiť podľa zvykov.
22. Čo teda robíš? Isto sa dozvedia, že si prišiel.
23. Urob teda toto, čo ti hovoríme: Máme štyroch mužov, ktorí majú slub.
24. Vezmi ich, posväť sa s nimi a zaplať za nich, aby si dali oholiť hlavu. Tak zvedia všetci, že nie je nič na tom, čo o tebe počuli, ale že aj sám zachovávaš zákon a žiješ podľa neho.
25. A o pohanoch, čo uverili, sme rozhodli a napísali, aby sa zdržali mäsa obetovaného modlám, krvi, zaduseného a smilstva.“
26. A tak Pavol vzal tých mužov, na druhý deň sa s nimi očistil, vošiel do chrámu a ohlásil, že sa končia dni očisťovania, len čo sa prinesie za každého z nich obeta.
27. Keď sa tých sedem dní už končilo, zbadali ho v chráme Židia z Ázie. Pobúrili celý zástup, položili naň ruky
28. a kričali: „Mužovia, Izraeliti, pomáhajte! Toto je ten človek, čo všetkých všade učí proti ľudu, proti zákonu a proti tomuto miestu. Ba ešte aj Grékov voviedol do chrámu a poškrvnil toto sväté miesto.“
29. V meste s ním totiž videli Efezana Trofima a mysleli si, že Pavol ho voviedol do chrámu.
30. Celé mesto sa rozbúrilo a začal sa zbiehať ľud. Chytili Pavla, vyvliekli ho z chrámu a hneď zatvorili brány.

31. Už ho chceli zabiť, keď došlo veliteľovi kohorty hlásenie, že sa celý Jeruzalem búri.
32. On si hneď vzal vojakov a stotníkov a zbehol k nim. Keď uvideli veliteľa a vojakov, prestali Pavla biť.
33. Tu veliteľ pristúpil k nemu, vzal ho a rozkázal ho spútať dvoma reťazami. Potom sa opýtal, kto je to a čo vykonal.
34. Ale v dave každý vykrikoval niečo iné. A keď sa v tom zmätku nemohol dozvedieť nič isté, rozkázal ho odvieť do pevnosti.
35. Keď prišiel ku schodom, museli ho pre násilie davu vojaci niesť,
36. lebo celé množstvo ľudu šlo za ním a kričali: „Preč s ním!“
37. Keď ho už mali voviesť do pevnosti, povedal Pavol veliteľovi: „Smiem ti niečo povedať?“ On vravel: „Ty vieš po grécky?“
38. Nie si ty ten Egyptan, čo nedávno vyvolal vzburu a vyviedol na púšť štyritisíc zbojníkov?“
39. Pavol povedal: „Ja som Žid z cilícijského Tarzu, občan nie neznámeho mesta. Prosím ťa, dovoľ mi prehovoriť k ľudu.“
40. On mu dovolil a Pavol, ako stál na schodoch, pokynul ľudu rukou. Keď nastalo úplné ticho, prehovoriť k nim po hebrejsky:

Kapitola 22

1. „Bratia a otcovia, počúvajte, čo vám teraz poviem na svoju obranu!“
2. Keď počuli, že im hovorí hebrejsky, ešte väčšmi zatíchli. A povedal:
3. „Ja som Žid. Narodil som sa v cilícijskom Tarze, ale vychovaný som bol v tomto meste. Pri Gamalielových nohách som sa naučil prísne žiť podľa zákona otcov a horlil som za Boha, ako aj vy všetci dnes.
4. Túto Cestu som prenasledoval až na smrť: spútal som mužov i ženy a dával som ich do väzenia,
5. ako mi dosvedčí aj veľkňaz a celá veľrada. Od nich som dostal aj listy pre bratov a šiel som do Damasku, aby som aj tých, čo tam boli, v putách priviedol do Jeruzalema na potrestanie.
6. Ale ako som šiel a blížil sa k Damasku, zrazu ma okolo poludnia zalialo jasné svetlo z neba.
7. Padol som na zem a počul som hlas, ktorý mi hovoril: Šavol, Šavol, prečo ma prenasleduješ?
8. Ja som odpovedal: Kto si, Pane? A on mi povedal: Ja som Ježiš Nazaretský, ktorého ty prenasleduješ.
9. Tí, čo boli so mnou, svetlo videli, ale hlas toho, čo so mnou hovoril, nepočuli.
10. I povedal som: Čo mám robiť, Pane? A Pán mi povedal: Vstaň a choď do Damasku; tam ti povedia všetko, čo ti je určené urobiť.
11. Keďže som pre jas toho svetla nevidel, viedli ma moji sprievodcovia za ruku, a tak som prišiel do Damasku.
12. Istý Ananiáš, nábožný muž podľa zákona, ktorému všetci tamojší Židia vydávajú svedectvo,
13. prišiel za mnou, pristúpil a povedal mi: Brat Šavol, pozeraj! A ja som ho v tú hodinu videl.
14. Tu on povedal: Boh našich otcov ťa predurčil, aby si poznal jeho vôľu, videl Spravodlivého a počul hlas z jeho úst.
15. Lebo mu budeš pred všetkými ľuďmi svedkom toho, čo si videl a počul.
16. A teraz - čo čakáš?! Vstaň, daj sa pokrstiť, zmy svoje hriechy a vyzývaj jeho meno!
17. Keď som sa potom vrátil do Jeruzalema a modlil som sa v chráme, padol som do vytrženia
18. a videl som ho, ako mi hovorí: Ponáhľaj sa a rýchlo odíď z Jeruzalema, lebo neprijmú tvoje svedectvo o mne.
19. Ja som povedal: Pane, oni vedia, že ja som zatváral do väzenia a bil po synagógach tých, čo verili v teba.
20. A keď vylievali krv tvojho svedka Štefana, aj ja som bol pri tom, schvaľoval som to a strážil som šaty tým, čo ho zabíjali.
21. Ale on mi povedal: Choď, lebo ťa pošlem ďaleko medzi pohanov.“
22. Až po toto slovo ho počúvali, ale potom začali kričať: „Preč s takýmto zo sveta, lebo nie je hoden žiť!“
23. Pretože kričali, odhadzovali šaty a vyhadzovali prach do vzduchu,
24. veliteľ rozkázal odviesť ho do pevnosti a nariadil bičovať ho a vypočúvať, aby sa dozvedel, prečo naň tak kričia.
25. Ale keď mu ťahovali remene, Pavol povedal stotníkovi, čo tam stál: „A smiete bičovať rímskeho občana, a ešte bez súdu?“
26. Keď to stotník počul, išiel za veliteľom a hlásil mu: „Čo to chceš robiť? Veď je to rímsky občan.“
27. Veliteľ prišiel za ním a pýtal sa ho: „Povedz mi, ty si Riman?“ On odpovedal: „Áno.“
28. Veliteľ vravel: „Ja som toto občianstvo získal za veľkú sumu.“ A Pavol povedal: „A ja som sa v ňom narodil.“
29. Tí, čo ho mali vypočúvať, hneď od neho odstúpili a aj veliteľ sa zľakol, keď sa dozvedel, že je Riman a že ho sputnal.
30. Keďže chcel presne vedieť, z čoho ho Židia obviňujú, na druhý deň mu sňal putá, rozkázal, aby sa zišli veľkňazi a celá veľrada, priviedol Pavla a postavil ho pred nich.

1. Pavol sa uprene zahľadel na veľradu a povedal: „Bratia, ja som si počínal podľa najlepšieho svedomia pred Bohom až do dnešného dňa.“
2. Tu veľkňaz Ananiáš rozkázal tým, čo stáli pri ňom, aby ho udreli po ústach.
3. Vtedy mu Pavol povedal: „Boh udrie teba, ty obielená stena! Sedíš tu, aby si ma súdil podľa zákona, a proti zákonu ma kážeš biť?“
4. Tí, čo tam stáli, povedali: „Božiemu veľkňazovi zlorečíš?“
5. Pavol vravel: „Nevedel som, bratia, že je to veľkňaz; veď je napísané: Kniežatú svojho ľudu nebudeš zlorečiť.“
6. Ale Pavol vedel, že jedna časť sú saduceji a druhá farizeji, preto zvolal vo veľrade: „Bratia, ja som farizej, syn farizejov. Pre nádej a zmŕtvychvstanie ma súdia.“
7. Ako to povedal, nastala medzi farizejmi a saducejmi hádka a zhromaždenie sa rozčeslo.
8. Lebo saduceji tvrdia, že niet zmŕtvychvstania ani anjela, ani ducha, kým farizeji vyznávajú jedno i druhé.
9. Strhol sa veľký krik a vstali niektorí zákonníci z časti farizejov a protestovali: „Nenachádzame nič zlé na tomto človeku. A čo ak s ním hovoril duch alebo anjel?!“
10. Keď hádka silnela, veliteľ z obavy, že Pavla roztrhajú, poslal dolu vojakov, aby im ho vyrvali a odviekli do pevnosti.
11. V nasledujúcu noc stál pred ním Pán a hovoril: „Bud' pevný! Lebo ako si o mne svedčil v Jeruzaleme, tak musíš svedčiť aj v Ríme.“
12. Keď sa rozodnilo, zbehli sa Židia a zaprisahali sa, že nebudú ani jesť, ani piť, kým Pavla nezabijú.
13. Tých, čo sa takto sprisahali, bolo vyše štyridsať.
14. Prišli k veľkňazom a starším a vraveli: „Prisahou sme sa zaviazali, že nič neokúsime, kým nezabijeme Pavla.“
15. Vy teraz spolu s veľradou oznámte veliteľovi, aby ho priviedol k vám, akoby ste sa chceli dozvedieť o ňom niečo presnejšie; my sme pripravení zabiť ho skôr, ako ta dôjde.“
16. Ale o úkladoch počul syn Pavlovej sestry. Preto sa vybral, vošiel do pevnosti a oznámil to Pavlovi.
17. Pavol si zavolať jedného zo stotníkov a povedal mu: „Zaveď tohto mladíka k veliteľovi, lebo mu má čosi oznámiť.“
18. On ho vzal, zaviedol ho k veliteľovi a vravel: „Väzeň Pavol si ma zavolať a prosil, aby som zaviedol tohto mladíka k tebe, lebo ti má čosi povedať.“
19. Veliteľ ho vzal za ruku, utiahol sa s ním nabok a pýtal sa: „Čo mi to máš oznámiť?“
20. On povedal: „Židia sa dohovorili, že ťa poprosia, aby si zajtra Pavla priviedol do veľrady, akoby sa malo o ňom zistiť niečo presnejšie.“
21. Ale ty im never, lebo naň čiha z nich viac ako štyridsať mužov, ktorí sa zaprisahali, že nebudú ani jesť, ani piť, kým ho nezabijú. A teraz pripravení čakajú na tvoj súhlas.“
22. Tu veliteľ mladíka prepustil a prikázal mu: „Nehovor nikomu, že si mi to oznámil.“
23. Potom zavolať dvoch stotníkov a povedal im: „Pripravte na deviatu hodinu večer dvesto vojakov, ktorí pôjdu do Cézarey, aj sedemdesiat jazdcov a dvesto kopijníkov.“
24. Aj dobytčatá pripravte,“ aby na ne posadili Pavla a bezpečne ho dopravili k vládárovi Félixovi.
25. Napísal aj list takéhoto znenia:
26. „Klaudius Lyziáš pozdravuje vznešeného vládkára Félixu.“
27. Tohto muža chytily Židia, a keď sa chystali zabiť ho, prišiel som s vojskom a vyrval som im ho, lebo som sa dozvedel, že je Riman.
28. Chcel som vedieť, z čoho ho obviňujú, preto som ho priviedol pred ich veľradu
29. a zistil som, že ho žalujú pre akési sporné otázky ich zákona. Ale obvinenia, za ktoré by si zasluhoval smrť alebo putá, niet.
30. A keď som dostal hlásenie o úkladoch, ktoré strojili tomuto mužovi, hneď som ho poslal k tebe a nariadil som aj žalobcom, aby tebe povedali, čo majú proti nemu.“
31. Vojaci teda podľa rozkazu Pavla vzali a za noci ho odviekli do Antipatridy.

32. Na druhý deň nechali s ním ísť jazdcov a vrátili sa do pevnosti.
33. Oni došli do Cézarey, odovzdali vládarovi list a postavili pred neho aj Pavla.
34. Prečítal si list a opýtal sa, z ktorej provincie pochádza. A keď sa dozvedel, že z Cilície,
35. povedal: „Vypočujem ťa, keď prídu aj tvoji žalobcovia.“ A rozkázal ho strážiť v Herodesovej vládnej budove.

1. O päť dní prišiel veľkňaz Ananiáš s niekoľkými staršími a s istým rečníkom Tertullom a išli za vladárom so žalobou na Pavla.
2. Predvolali ho a Tertullus začal žalobu: „To, že tvojou zásluhou žijeme v plnom pokoji a že vďaka tvojej starostlivosti sa veľa napravilo v prospech tohto národa,
3. prijímame vždy a všade, vznešený Félix, so všetkou vďačnosťou.
4. Ale aby som ťa už dlho nezdržiaval, prosím, aby si nás krátko vypočul vo svojej láskavosti.
5. Zistili sme totiž, že tento človek je ako morová nákaza a vyvoláva nepokoje medzi všetkými Židmi po celom svete a je aj pôvodcom vzbury nazaretskej sekty.
6. Ba pokúsil sa aj chrám poškvrniť, ale sme ho chytili.
7. (A chceli sme ho súdiť podľa nášho zákona, ale veliteľ Lyziáš došiel s veľkou posilou a vytrhol nám ho z rúk a nariadil, aby tí, čo chcú na Pavla žalovať, prišli k tebe.)
8. Keď ho budeš vyšetrovať, aj sám si môžeš overiť toto všetko, čo na neho žalujeme.“
9. Aj Židia sa pripojili a tvrdili, že je to tak.
10. Keď mu vladár pokynul, aby hovoril, Pavol povedal: „Viem, že si už veľa rokov sudcom tohto národa, a tak s pokojnou myslou prednesiem svoju obhajobu.
11. Môžeš sa presvedčiť, že to nie je viac ako dvanásť dní, čo som sa prišiel do Jeruzalema pokloniť Bohu.
12. A nepristihli ma ani v chráme, ani v synagógach, ani v meste, že by som sa bol s niekým prel alebo búril zástup;
13. ani ti nemôžu dokázať to, čo teraz na mňa žalujú.
14. No priznávam sa ti, že slúžim Bohu svojich otcov podľa Cesty, ktorú volajú sektou, a verím všetko, čo je napísané v Zákone a u Prorokov.
15. A mám nádej v Bohu, že bude vzkriesenie spravodlivých i nespravodlivých, čo aj oni sami očakávajú.
16. Preto sa aj ja stále usilujem, aby som mal svedomie bez úhony pred Bohom i pred ľuďmi.
17. Po viacerých rokoch som prišiel a odovzdal som svojmu národu almužny a priniesol obety.
18. A pri nich ma očisteného, ale bez zástupu a bez hluku našli v chráme
19. niektorí Židia z Ázie; oni by mali byť tu pred tebou a žalovať, ak by mali niečo proti mne.
20. Alebo nech aj títo povedia, akú nepravosť našli na mne, keď som stál pred veľradou,
21. okrem toho jediného slova, ktoré som vykrikol, keď som stál medzi nimi: Pre zmŕtvychvstanie ma dnes súdite.“
22. Félix dobre vedel o tejto Ceste a odročil ich. Povedal: „Keď príde veliteľ Lyziáš, posúdim váš spor.“
23. A stotníkovi rozkázal strážiť ho, ale mierne, a nebrániť nikomu z jeho priateľov poslúhovať mu.
24. O niekoľko dní prišiel Félix so svojou manželkou Druzillou, ktorá bola Židovka; zavolať si Pavla a počúvať ho o viere v Krista Ježiša.
25. Ale keď hovoril o spravodlivosti, zdržanlivosti a o budúcom súde, Félix sa naľakal a povedal: „Nateraz choď, v príhodnom čase si ťa zavolám.“
26. Pritom dúfal, že mu Pavol dá peniaze; preto ho aj častejšie volal a rozprával sa s ním.
27. Po dvoch rokoch Félix vymenil Porcius Festus. Ale Félix sa chcel zavdačiť Židom, preto nechal Pavla vo väzení.

1. Keď Festus došiel do provincie, po troch dňoch odišiel z Cézarey do Jeruzalema.
2. Tam išli za ním veľkňazi a poprední Židia so žalobou na Pavla a prosili ho;
3. žiadali o priazeň proti nemu, aby rozkázal priviesť ho do Jeruzalema, a oni strojili úklady, že ho cestou zabijú.
4. Festus im odpovedal, že Pavol je vo väzení v Cézarei a že aj on čoskoro odcestuje.
5. „Tí teda,“ hovoril, „čo majú medzi vami moc, nech idú so mnou, a ak ten muž niečo spáchal, nech ho žalujú.“
6. Nezdržal sa medzi nimi viac ako osem alebo desať dní a vrátil sa do Cézarey. Na druhý deň si sadol na súdnu stolicu a rozkázal priviesť Pavla.
7. Keď ho priviedli, obstúpili ho Židia, čo prišli z Jeruzalema, a vzniesli mnoho a ťažkých obvinení, ale nemohli ich dokázať.
8. Lebo Pavol sa bránil: „Ničím som sa neprehrešil ani proti židovskému zákonu, ani proti chrámu, ani proti cisárovi.“
9. No Festus sa chcel zavďačiť Židom, preto povedal Pavlovi: „Chceš ísť do Jeruzalema a tam sa dať súdiť predomnou z týchto vecí?“
10. Ale Pavol povedal: „Pred cisárovou súdnou stolicou stojím, tu ma treba súdiť. Židom som ničím neublížil, ako aj ty dobre vieš.
11. Ak som sa previnil a urobil niečo také, za čo si zasluhujem smrť, nezdráham sa umrieť; ale ak nie je nič na tom, čo títo na mňa žalujú, nik ma im nemôže vydať. Odvolávam sa na cisára!“
12. Vtedy sa Festus porozprával s radou a odpovedal: „Na cisára si sa odvolal, pôjdeš k cisárovi.“
13. O niekoľko dní prišli do Cézarey kráľ Agrippa a Berenika a pozdravili Festa.
14. Keď tam boli už viac dní, Festus sa zmienil kráľovi o Pavlovi: „Félix tu nechal vo väzení istého muža.
15. Keď som bol v Jeruzaleme, prišli kvôli nemu za mnou veľkňazi a židovskí starší a žiadali ho odsúdiť.
16. Odpovedal som im, že Rimania nevydávajú nikoho skôr, kým obžalovaný nedostane možnosť brániť sa proti obvineniu v prítomnosti žalobcov.
17. Keď teda prišli sem, bez prieťahov som v nasledujúci deň sadol na súdnu stolicu a rozkázal som priviesť toho muža.
18. Žalobcovia ho obstúpili, ale nevzniesli nijaké obvinenie zo zločinov, z ktorých som ho podozrieval.
19. Mali s ním nejaké spory o ich náboženstve a o akomsi mŕtvom Ježišovi, o ktorom Pavol tvrdí, že žije.
20. Ja v rozpakoch, ako riešiť takýto spor, vravel som, či by nechcel ísť do Jeruzalema a tam sa dať súdiť z tých vecí.
21. Ale Pavol sa odvolal, aby ho strážili až do rozhodnutia Jeho Veličenstva. Tak som ho rozkázal strážiť, kým ho nepošlem k cisárovi.“
22. Agrippa povedal Festovi: „Chcel by som aj sám počuť toho človeka.“ Vravel: „Zajtra ho budeš počuť.“
23. Na druhý deň teda prišli Agrippa a Berenika s veľkou okázalosťou. S veliteľmi a poprednými mužmi mesta vošli do audienčnej siene a na Festov rozkaz priviedli Pavla.
24. Festus povedal: „Kráľ Agrippa a všetci muži, čo ste tu s nami, vidíte toho, pre ktorého na mňa celé množstvo Židov v Jeruzaleme i tu s krikom naliehalo, že nesmie ďalej žiť.
25. Ja som zistil, že neurobil nič také, za čo by si zasluhoval smrť. Ale on sa odvolal na Jeho Veličenstvo. Tak som sa rozhodol poslať ho ta.
26. No nemám nič isté, čo by som o ňom napísal páňovi. Preto som ho predviedol pred vás a hlavne pred teba, kráľ Agrippa, aby som po vypočutí mal čo napísať.
27. Lebo sa mi zdá nerozumné poslať väzňa a neuviesť jeho vinu.“

1. Agrippa povedal Pavlovi: „Dovoľuje sa ti hovoriť na svoju obranu.“ Vtedy Pavol vystrel ruku a začal svoju obrannú reč:
2. „Kráľ Agrippa, pokladám sa za šťastného, že sa smiem dnes pred tebou brániť proti všetkému, čo Židia na mňa žalujú,
3. tým viac, že ty poznáš všetky židovské obyčaje a sporné otázky. Preto ťa prosím, trpezlivo ma vypočuj.
4. Všetci Židia poznajú môj život od mladosti, aký bol od začiatku v mojom národe i v Jeruzaleme.
5. Poznajú ma od začiatku - len keby chceli vydať svedectvo -, že som ako farizej žil podľa najprísnejšieho smeru nášho náboženstva.
6. A teraz stojím pred súdom pre nádej z prislúbenia, ktoré dostali od Boha naši otcovia.
7. Dvanásť našich kmeňov dúfa, že ho dosiahne, a preto mu vytrvalo slúži dňom i nocou. Pre túto nádej ma Židia, kráľ môj, žalujú.
8. Čo sa vám zdá neuveriteľné na tom, že Boh kriesi mŕtvych?!
9. Ja som si tiež myslel, že musím všemožne bojovať proti menu Ježiša Nazaretského.
10. A to som v Jeruzaleme aj robil. A keď som dostal od veľkňazov moc, veľa svätých som dal pozatvárať do väzenia; a keď ich zabíjali, ja som súhlasil.
11. Po všetkých synagógach som ich často trestami nútil rúhať sa a v nesmiernej zúrivosti proti nim som ich prenasledoval aj po cudzích mestách.
12. Keď som takto išiel do Damasku s mocou a dovoľením veľkňazov,
13. cestou som na pravé poludnie videl, kráľ môj, svetlo z neba jasnejšie než žiara slnka, ktoré zalialo mňa aj tých, čo šli so mnou
14. Všetci sme padli na zem a ja som počul hlas, ktorý mi po hebrejsky hovoril: Šavol, Šavol, prečo ma prenasleduješ? Ťažko ti proti ostňu sa vzpierať.
15. Ja som sa spýtal: Kto si, Pane? A Pán povedal: Ja som Ježiš, ktorého ty prenasleduješ.
16. Ale vstaň a stoj na nohách; lebo som sa ti na to zjavil, aby som ťa ustanovil za služobníka a svedka toho, čo si videl, i toho, čo ti ešte zjavím.
17. Budem ťa chrániť pred ľuďom aj pred pohanmi, ku ktorým ťa posielam
18. otvoriť im oči, aby sa od tmy obrátili k svetlu a od satanovej moci k Bohu, a tak dosiahli odpustenie hriechov a podiel medzi posvätenými vierou vo mňa.
19. Preto som, kráľ Agrippa, nemohol odporovať nebeskému videniu,
20. ale hlásal som najprv tým, čo sú v Damasku, a potom v Jeruzaleme, a po celej judejskej krajine aj pohanom, aby robili pokánie a obrátili sa k Bohu a konali skutky hodny pokánia.
21. Pre toto ma Židia chytili, keď som bol v chráme, a chceli ma zabiť.
22. Ale Boh mi pomohol, a tak som tu do dnešného dňa a svedčím malému i veľkému. A nehovorím nič zvláštne, len to, čo predpovedali do budúcnosti Proroci a Mojžiš:
23. že Mesiáš bude trpieť a že ako prvý vstane z mŕtvych a zvestuje svetlo ľudu i pohanom.“
24. Keď sa takto bránil, Festus zvolal veľkým hlasom: „Šalieš, Pavol! Veľká učenosť ťa privádza do šialenstva.“
25. Ale Pavol povedal: „Nešaliam, vznešený Festus, hovorím pravdivé a triezve slová.
26. Kráľ sa vyzná v týchto veciach preto mu hovorím tak odvážne, lebo si myslím, že nič z tohto nie je mu neznáme, veď sa to nedialo v zákutí.
27. Veríš, kráľ Agrippa, prorokom? Viem, že veríš.“
28. Agrippa povedal Pavlovi: „Bezmála by si ma presvedčil, aby som sa stal kresťanom.“
29. A Pavol: „Dal by Boh, aby si sa nielen ty, ale aby sa všetci títo, čo ma dnes počúvajú, stali v malom i veľkom takými, akým som ja, okrem týchto pút!“
30. Tu vstal kráľ aj vladár, Berenika a ostatní, čo s nimi sedeli,
31. a keď odchádzali, hovorili medzi sebou: „Tento človek nerobí nič také, za čo by si zasluhoval smrť alebo putá.“
32. A Agrippa povedal Festovi: „Tento človek mohol byť prepustený, keby sa nebol odvolal na

cisára.“

1. Keď sa rozhodlo, že sa odplavíme do Itálie, odovzdali Pavla a niektorých iných väzňov stotníkovi, menom Júliusovi, z cisárskej kohorty.
2. Nastúpili sme na adramytijskú loď, ktorá sa mala plaviť okolo pobrežia Ázie, a pohli sme sa. Bol s nami Macedónčan Aristarchus zo Solúna.
3. Na druhý deň sme prišli do Sidonu. Július zaobchádzal s Pavlom ľudsky a dovolil mu zájsť k priateľom a postarať sa o seba.
4. Keď sme sa odtiaľ pohli, plávali sme popod Cyprus, lebo vietor dul proti nám.
5. Preplavili sme sa Cilícijským a Pamfýlskym morom a prišli sme do Myry v Lýcii.
6. Tam stotník našiel alexandrijskú loď, čo sa plavila do Itálie, a preložil nás na ňu.
7. Ale veľa dní sme sa len pomaly plavili a ledva sme sa dostali naproti Knidu, lebo nám prekážal vietor. Preplavili sme sa popod Krétu popri Salmone,
8. ťažko sme ju oboplávali a došli sme na isté miesto, ktoré sa volá Dobrý prístav, neďaleko mesta Lazea.
9. Po dlhom čase už plavba nebola bezpečná, lebo už aj pôst prešiel, preto ich Pavol varoval:
10. „Muži, vidím, že plavba začína byť nebezpečná a ohrozuje nielen náklad a loď, ale aj naše životy.“
11. Ale stotník viac veril kormidelníkovi a majiteľovi lode ako tomu, čo hovoril Pavol.
12. A pretože prístav nebol vhodný na prezimovanie, väčšina rozhodla vyplávať odtiaľ a dostať sa podľa možnosti do krétskeho prístavu Feniky, ktorý je obrátený na juhozápad až severozápad, a tam zimovať.
13. Začal viať južný vietor a mysleli si, že sa im podarí, čo si zaumienili. Zdvihli kotvy a plavili sa tesne popri Kréte.
14. Ale zanedlho sa na ňu spustil búrlivý vietor, ktorý volajú euroakvilo,
15. zmocnil sa lode a nebolo ju možné proti vetru udržať, takže sme loď nechali vetru a unášal nás.
16. Keď sme obiehali ostrovček, ktorý sa volá Kauda, ledva sme zachránili čln.
17. Keď ho vytiahli, použili pomocné zariadenie a podpásali loď. Potom v obave, aby nenarazili na Syrta, spustili kotvu a nechali sa unášať.
18. Ale búrka nami prudko zmietala, preto na druhý deň vyhadzovali náklad
19. a na tretí deň vlastnými rukami povyhadzovali lodné náradie.
20. No keď sa už viac dní neukázalo ani slnko, ani hviezdy a búrka stále zúrila, strácali sme všetku nádej na záchranu.
21. Keď však už dlho nič nejedli, Pavol si stal doprostred nich a povedal: „Muži, mali ste ma poslúchnuť a nehýbať sa z Kréty. Boli by ste si ušetrili toto nebezpečenstvo a škodu.“
22. A teraz vám radím, aby ste mali pokojnú myseľ, lebo nik z vás nepríde o život, iba o loď.
23. Tejto noci zastal pri mne anjel toho Boha, ktorému patrím a slúžim,
24. a povedal: Neboj sa, Pavol! Musíš stať pred cisárom a Boh ti daroval všetkých, čo sa s tebou plavia.
25. Preto, muži, majte pokojnú myseľ. Verím Bohu, že bude tak, ako mi povedal.
26. Máme však naraziť na nejaký ostrov.“
27. Keď nadišla štrnásť noc a hnalo nás po Adriatickom mori, okolo polnoci sa námorníkom zazdalo, že vidia nejakú krajinu.
28. Spustili olovnicu a namerali dvadsať siah hĺbky. O kúsok ďalej znova spustili a namerali pätnásť siah.
29. V obave, aby sme nenarazili na skaliská, spustili zo zadnej časti lode štyri kotvy a žiadali si, aby už bol deň.
30. Keď sa námorníci pokúšali ujsť z lode a spúšťali na more čln pod zámienkou, akoby chceli aj z prednej časti lode spustiť kotvy,
31. Pavol povedal stotníkovi a vojakom: „Ak títo nezostanú na lodi, vy sa nemôžete zachrániť.“
32. Vtedy vojaci preťali povrazy člna a nechali ho spadnúť.
33. A kým nezačalo sviatať, Pavol vyzýval všetkých, aby si zajedli. Vravel: „Dnes už štrnásť deň

čakáte hladní a nič nejete.

34. Preto vás prosím, zajedzte si; je to na vašu záchranu. Nikomu z vás sa ani vlas z hlavy nestratí.“

35. Keď to povedal, vzal chlieb a pred očami všetkých vzdal Bohu vďaky, rozlomil ho a začal jesť.

36. Všetci sa upokojili a prijali pokrm.

37. Všetkých nás bolo na lodi dvestosedemdesiatšesť.

38. Keď sa najedli, vyhadzovali do mora pšenicu, aby odľahčili loď.

39. Keď sa rozodnilo, nevedeli, aká je to krajina, videli iba zátoku s miernym pobrežím a chceli naň zahnať loď, ak to bude možné.

40. Odsekli kotvy a nechali ich v mori, uvoľnili aj povrazy na kormidlách, napli prednú plachtu a v priaznivom vánku mierili na pobrežie.

41. Dostali sa však na plytčinu a narazili. Predok lode sa zaboril a zostal nehybný, no zadná časť sa pod náporom vln rozpadala.

42. Vojaci chceli väzňov pozabíjať, aby niektorý neušiel, ak sa mu podarí vyplávať.

43. Ale stotník chcel zachrániť Pavla, preto prekazil ich úmysel. Dal rozkaz, aby tí, čo vedia plávať, prví zoskočili a vyšli na breh,

44. ostatní na doskách alebo na zvyškoch lode. A tak sa všetci dostali na pevninu.

1. Keď sme sa zachránili, dozvedeli sme sa, že ostrov sa volá Malta.
2. Domorodci boli k nám neobyčajne ľudskí. Rozložili vatru a všetkých nás prijali, lebo sa blížil dážď a bolo zima.
3. Keď Pavol nazbieral hŕbu raždia a prikladal na oheň, hodila sa mu na ruku vretenica, ktorá unikala pred horúčavou.
4. Keď domorodci videli zviera, ako mu visí na ruke, hovorili si: „Tento človek je určite vrah, hoci sa zachránil z mora, pomsta mu nedovolila žiť.“
5. Ale on striasol zviera do ohňa a nič zlé sa mu nestalo.
6. Oni čakali, že opuchne alebo naraz padne a umrie. Ale keď už dlho čakali a videli, že sa s ním nič zlé nedeje, zmenili mienku a hovorili, že je boh.
7. V tých miestach mal pozemky náčelník ostrova, menom Publius. Ten nás prijal a tri dni sa láskavo o nás staral ako o hostí.
8. Publiov otec práve ležal v horúčke a trápila ho úplavica. Pavol k nemu vošiel, pomodlil sa, vložil naň ruky a uzdravil ho.
9. A potom prichádzali aj ostatní chorí z ostrova a uzdravovali sa.
10. Tí si nás veľmi uctili, a keď sme odchádzali, dali nám, čo sme potrebovali.
11. Po troch mesiacoch sme vyplávali na alexandrijskej lodi, čo zimovala na ostrove a mala v znaku Blížence.
12. Prišli sme do Syrakúz a zostali sme tam tri dni.
13. Potom sme stade odrazili a dostali sme sa do Régia. Na druhý deň začal viať južný vietor a za dva dni sme došli do Puteol.
14. Tam sme našli bratov, ktorí nás prosili, aby sme u nich zostali sedem dní. A tak sme prišli do Ríma.
15. Dopočuli sa o nás tamojší bratia a prišli nám naproti až po Appiovo Fórum a k Trom Tabernám. Keď ich Pavol zazrel, vzdával Bohu vďaky a nadobudol úfnosť.
16. Keď sme prišli do Ríma, dovolili Pavlovi bývať oddelene len s vojakom, čo ho strážil.
17. O tri dni zvolal popredných Židov. Keď sa zišli, povedal im: „Bratia, ja som nič neurobil ani proti ľudu, ani proti otcovským zvykom, a predsa ma v Jeruzaleme uväznili a vydali do rúk Rimanov.
18. Oni ma vypočuli a chceli ma prepustiť, lebo som neurobil nič, za čo by som si zasluhoval smrť.
19. Ale Židia boli proti tomu a bol som donútený odvolať sa na cisára; ale nie že by som chcel niečo žalovať na svoj národ.
20. Pre toto som sa chcel stretnúť a hovoriť s vami. Lebo pre nádej Izraela som sputnaný touto reťazou.“
21. Oni mu odpovedali: „My sme nedostali ani list o tebe z Judey, ani neprišiel nik z bratov a neohlásil, ani nehovoril o tebe nič zlé.
22. Ale radi by sme od teba počuli, ako zmýšľaš, lebo je nám známe o tejto sekte, že jej všade odporujú.“
23. Určili mu deň a mnoho ich prišlo k nemu na byt. On im od rána až do večera vysvetľoval, svedčil o Božom kráľovstve a presviedčal ich o Ježišovi z Mojžišovho zákona a z Prorokov.
24. Niektorí verili tomu, čo hovoril, iní zasa neverili.
25. Keď sa nevedeli medzi sebou dohodnúť, rozišli sa a Pavol povedal iba toto slovo: „Dobre povedal Duch Svätý skrze proroka Izaiáša vašim otcom:
26. Choď k tomu ľudu a povedz: Budete počúvať, a nepochopíte, budete hľadiť, a nevidíte.
27. Lebo otupelo srdce tohto ľudu: ušami ťažko počujú a oči si zažmúrili, aby azda očami nevideli a ušami nepočuli, aby srdcom nechápali a neobrátili sa - aby som ich neuzdravil.
28. Nech je vám teda známe, že sa táto Božia spása posielala pohanom. Oni budú počúvať.“
29. (Ako to povedal, Židia od neho odišli, ale medzi sebou sa veľmi dohadovali.)
30. Pavol potom zostal celé dva roky vo svojom najatom byte a prijímal všetkých, čo k nemu prichádzali.

31. Ohlasoval Božie kráľovstvo a učil o Pánu Ježišovi Kristovi so všetkou odvahou a bez prekážky.

Rimanom

Kapitola 1

1. Pavol, služobník Krista Ježiša, povolaný za apoštola, vybraný hlásať Božie evanjelium,
2. ktoré Boh vopred prisľúbil vo Svätých písmach a skrze svojich prorokov
3. o svojom Synovi, ktorý podľa tela pochádza z Dávidovho rodu
4. a podľa Ducha svätosti od vzkriesenia z mŕtvych je ustanovený v moci ako Boží Syn, o Ježišovi Kristovi, našom Pánovi.
5. Skrze neho sme dostali milosť a apoštolský úrad, aby na slávu jeho mena poslušne uverili všetky národy;
6. k nim patríte aj vy, povolaní Ježišom Kristom.
7. Všetkým, čo sú v Ríme, Bohom milovaným, povolaným svätým: Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca, i od Pána Ježiša Krista.
8. Predovšetkým vzdávam vďaky svojmu Bohu skrze Ježiša Krista za vás všetkých, pretože sa vaša viera zvestuje po celom svete.
9. Veď Boh, ktorému z tej duše slúžim v evanjeliu jeho Syna, je mi svedkom, ako si na vás ustavične spomínam
10. vo všetkých svojich modlitbách a prosím, či by sa mi raz predsa len nepodarilo prísť k vám, ak to bude Božia vôľa.
11. Lebo túžim vidieť vás a dať vám nejaký duchovný dar na vašu posilu,
12. to jest, aby sme sa navzájom potešili spoločnou vierou, vašou i mojou.
13. Nechcem, bratia, aby ste nevedeli, že som už veľa rás pomýšľal ísť k vám, aby som aj u vás mal nejaké ovocie, tak ako u ostatných národov, - ale až doteraz sa mi v tom prekážalo.
14. Som dlžníkom Grékov i barbarov, múdrych i nemúdrych.
15. A tak pokiaľ ide o mňa, som pripravený hlásať evanjelium aj vám, čo ste v Ríme.
16. Lebo ja sa za evanjelium nehanbím; veď ono je Božou mocou na spásu každému, kto verí, najprv Židovi, potom Grékovi.
17. V ňom sa totiž zjavuje Božia spravodlivosť z viery pre vieru, ako je napísané: „Spravodlivý bude žiť z viery.“
18. Boží hnev z neba sa zjavuje proti každej bezbožnosti a neprávosti ľudí, ktorí neprávostou prekážajú pravde.
19. Je im predsa zjavné, čo možno o Bohu vedieť; Boh im to zjavil.
20. Veď to, čo je v ňom neviditeľné - jeho večnú moc a božstvo -, možno od stvorenia sveta rozumom poznávať zo stvorených vecí; takže nemajú výhovorky.
21. Hoci Boha poznali, neoslavovali ho ako Boha, ani mu nevzdávali vďaky; ale stratili sa vo svojich myšlienkach a ich nerozumné srdce sa zatemnilo.
22. Hovorili, že sú múdri, a stali sa hlupákmi.
23. Slávu nesmrteľného Boha zamenili za podoby zobrazujúce smrteľného človeka, vtáky, štvornožce a plazy.
24. Preto ich Boh vydal nečistote podľa žiadostí ich srdca; a tak hanobili svoje vlastné telá
25. tí, čo Božiu pravdu zamenili za lož, uctievali stvorenia a slúžili radšej im ako Stvoriteľovi, ktorý je zvelebený naveky. Amen.
26. Preto ich Boh vydal nehanebným náruživostiam. Ich ženy zamenili prirodzený styk za protiprirodzený.
27. A podobne aj muži zanechali prirodzený styk so ženou a zahoreli žiadostivosťou jeden k druhému: muži s mužmi páchali nehanebnosť. Tak si sami na sebe odniesli zaslúženú odplatu za svoje poblúdenie.
28. A pretože si nevedeli vážiť poznanie Boha, Boh ich vydal napospas ich zvrátenému zmýšľaniu, aby robili, čo sa nepatrí,
29. plných neprávosti, zloby, lakomstva, ničomnosti, plných závisti, vrážd, svárov, ľsti, zlomyseľnosti; sú klebetní,
30. utrhačskí, nenávidia Boha, urážajú iných, sú pyšní, povyšujú sa, vymýšľajú zlo, neposlúchajú

rodičov,

31. sú nerozumní, vierolomní, bezcitní a nemilosrdní.

32. Hoci dobre vedia o Božom ustanovení, že tí, čo robia také veci, zasluhujú si smrť, nielenže to sami robia, ale aj schvaľujú, keď to robia iní.

Kapitola 2

1. A tak, človeče, nemáš výhovorky, keď súdiš, nech si ktokoľvek. Lebo v čom súdiš iného, sám seba odsudzuješ. Veď aj ty, čo súdiš, robíš to isté.
2. A vieme, že Boží súd podľa pravdy postihne tých, čo robia také veci.
3. Azda si myslíš, človeče, že ty, čo súdiš tých, čo robia také veci, a sám ich robíš, unikneš Božiemu súdu?!
4. Alebo pohrdaš bohatstvom jeho láskavosti, trpezlivosti a zhovievavosti a nevieš, že Božia láskavosť ťa chce priviesť k pokániu?
5. Ale ty si svojou zaľatosťou a nekajúcim srdcom hromadiš hnev na deň hnevu, keď sa zjaví spravodlivý Boží súd.
6. On odplatí každému podľa jeho skutkov:
7. večným životom tým, čo vytrvalosťou v dobrých skutkoch hľadajú slávu, česť a nesmrteľnosť,
8. hnevom a rozhorčením tým, čo tvrdošijne odporujú pravde a oddávajú sa nepravosti.
9. Súženie a úzkosť dolahnú na každého človeka, ktorý pácha zlo, najprv na Žida, potom na Gréka,
10. ale sláva, česť a pokoj čakajú každého, kto koná dobro, najprv Žida, potom Gréka.
11. Veď Boh nikomu nenadrža.
12. Všetci, čo hrešili bez zákona, bez zákona aj zahynú, a tí, čo hrešili pod zákonom, budú súdení podľa zákona.
13. Lebo nie tí sú spravodliví pred Bohom, čo zákon počúvajú, ale tí, čo zákon plnia, budú ospravedlnení.
14. A keď pohania, ktorí nemajú zákon, od prírody robia, čo zákon požaduje, hoci taký zákon nemajú, sami sebe sú zákonom.
15. Tým ukazujú, že majú požiadavky zákona vpísané vo svojich srdciach, čo im dosvedčuje zároveň aj ich svedomie, aj ich myšlienky, ktoré sa navzájom obviňujú alebo i bránia;
16. v deň, keď Boh bude podľa môjho evanjelia skrze Krista Ježiša súdiť, čo je skryté v ľuďoch.
17. Ty sa teda nazývaš Židom, spoliehaš sa na zákon, chváliš sa Bohom
18. a poznáš Vôľu. Poučený zákonom vieš posúdiť, čo je lepšie.
19. Myslíš si, že si vodcom slepých, svetlom tých, čo sú vo tme,
20. vychovávateľom nerozumných, učiteľom nedospelých, ktorý má v zákone stelesnenie poznania a pravdy.
21. Ty teda poučáš iného, a sám sa neučíš?! Hlásaš, že sa nesmie kradnúť, a kradneš?!
22. Hovoriš, že neslobodno cudzoložiť, a cudzoložíš?! Oškľivíš si modly, a vylupuješ chrámy?!
23. Chváliš sa zákonom, a prestupovaním zákona znevažuješ Boha?!
24. „Lebo pre vás sa pohania rúhajú Božiemu menu,“ ako je napísané.
25. Obriezka osoží, ak zachováš zákon. Ale ak zákon prestupuješ, tvoja obriezka stala sa neobriezku.
26. A zasa ak neobrezaný zachováva ustanovenia zákona, nebude sa mu neobriezka počítať za obriezku?
27. A neobrezaný na tele, čo plní zákon, bude súdiť teba, ktorý napriek litere a obriezke zákon prestupuješ.
28. Lebo Židom nie je ten, kto je ním navonok, ani obriezku nie je tá, ktorú vidieť na tele,
29. ale Židom je ten, kto je ním vnútri, a obriezku je obriezka srdca v duchu, nie podľa litery; a jeho chvála nie je od ľudí, ale od Boha.

Kapitola 3

1. Čo má teda Žid navyše alebo aký úžitok je z obriezky?
2. Veľký v každom ohľade. Predovšetkým ten, že im sú zverené Božie výroky.
3. A čo ak sú niektorí neverní? Zmarí ich nevernosť Božiu vernosť?
4. Vonkoncom nie! Nech sa ukáže, že Boh je pravdivý a všetci ľudia klamú, ako je napísané: „Aby si sa ukázal spravodlivý vo svojich slovách a zvíťazil, keď ťa budú súdiť.“
5. A čo povieme na to, že naša nepravosť dáva vyniknúť Božej spravodlivosti? Je vari Boh nespravodlivý, keď stíha hnevom? Hovorím to po ľudsky.
6. Vonkoncom nie! Ved' ako potom bude Boh súdiť svet?
7. Ale ak moja lož dá vyniknúť Božej pravde na jeho slávu, prečo som ešte súdený ako hriešnik?
8. Nie je to potom tak, ako o nás potupne rozširujú a ako niektorí tvrdia, že hovoríme: „Robme zlo, aby vzišlo dobro“? Ich odsúdenie je spravodlivé.
9. Čo teda? Prevyšujeme ich? Vôbec nie! Ved' sme už o Židoch i Grékoch vyhlásili, že všetci sú pod hriechom,
10. ako je napísané: „Nik nie je spravodlivý,
11. nik nie je rozumný, nik nehľadá Boha.
12. Všetci poblúdili, všetci sa stali neužitočnými: nikto nerobí dobre, veru, celkom nik.
13. Ich hrtan je ako otvorený hrob, svojimi jazykmi hovoria lstivo, za perami majú jed vreteníc,
14. ich ústa sú plné kliatby a horkosti;
15. ich nohy sú rýchle prelievať krv,
16. na ich cestách skaza a nešťastie;
17. nepoznali cestu pokoja.
18. Pred ich očami nieta Božej bázne.“
19. A vieme, že všetko, čo hovorí zákon, hovorí tým, čo sú pod zákonom, aby boli umlčané každé ústa a aby bol celý svet pred Bohom usvedčený z viny.
20. Lebo zo skutkov podľa zákona nebude pred ním ospravedlnený nijaký človek. Ved' len zo zákona je poznanie hriechu.
21. Ale teraz sa zjavila Božia spravodlivosť bez zákona a dosvedčujú ju Zákon i Proroci:
22. Božia spravodlivosť skrze vieru v Ježiša Krista pre všetkých, čo veria. Lebo niet rozdielu:
23. ved' všetci zhrešili a chýba im Božia sláva;
24. ale sú ospravedlnení zadarmo jeho milosťou, vykúpením v Kristovi Ježišovi.
25. Jeho Boh ustanovil ako prostriedok zmierenia skrze jeho krv prostredníctvom viery, aby ukázal svoju spravodlivosť, lebo v minulosti prehliadal predošlé hriechy
26. vo svojej božskej zhovievavosti, aby v tomto čase ukázal svoju spravodlivosť: že sám je spravodlivý a že ospravedľuje toho, kto verí v Ježiša.
27. Aké teda vystatovanie? Je vylúčené. Akým zákonom? Skutkov? Nie, ale zákonom viery.
28. Lebo si myslíme, že človek je ospravedlnený skrze vieru bez skutkov podľa zákona.
29. Vari je Boh len Bohom Židov? A nie aj pohanov? Veru, aj pohanov;
30. lebo je len jeden Boh, ktorý ospravedlní obrezaných z viery a neobrezaných pre vieru.
31. Rušíme teda vierou zákon? Vôbec nie! Naopak, zákon potvrdzujeme.

Kapitola 4

1. Čo teda povieme: Čo dosiahol Abrahám, náš praotec podľa tela?
2. Ak bol Abrahám ospravedlnený zo skutkov, má sa čím chváliť, ale nie pred Bohom.
3. Ved' čo hovorí Písmo? „Abrahám uveril Bohu a počítalo sa mu to za spravodlivosť.“
4. Kto pracuje, nedostáva odmenu z milosti, ale z podlžnosti.
5. Kto však nepracuje, ale verí v toho, ktorý ospravedlňuje bezbožného, tomu sa jeho viera počíta za spravodlivosť.
6. Ved' aj Dávid blahoslaví človeka, ktorému Boh počíta spravodlivosť bez skutkov:
7. „Blahoslavení tí, ktorým sa odpustili neprávosti a sú oslobodení od hriechov.
8. Blahoslavený človek, ktorému Pán hriech nepripočíta.“
9. Vzťahuje sa toto blahoslavenstvo len na obrezaných, alebo aj na neobrezaných? Ved' hovoríme: „Abrahámovi sa viera počítala za spravodlivosť.“
10. A ako sa mu počítala? Obrezanému, či neobrezanému? Nie obrezanému, ale neobrezanému.
11. Znak obriezky dostal ako pečať spravodlivosti z viery, ktorú mal už ako neobrezaný, aby bol otcom všetkých, čo veria ako neobrezaní, aby sa im počítala spravodlivosť,
12. aj otcom obrezaných, ktorí nie sú len obrezaní, ale aj kráčajú v šlapajach viery nášho otca Abraháma, ktorú mal už ako neobrezaný.
13. Ved' Abrahám ani jeho potomstvo nedostali prislúbenie, že budú dedičmi sveta skrze zákon, ale skrze spravodlivosť z viery.
14. Lebo ak sú dedičmi tí, čo sú zo zákona, potom je viera zbytočná a prislúbenie zmarené.
15. Zákon totiž vyvoláva hnev; ale kde niet Zákona, niet ani priestupku.
16. Preto z viery, aby to bolo z milosti, aby prislúbenie trvale platilo pre všetko potomstvo: nielen pre to, čo je zo zákona, ale aj pre to, čo je z Abrahámovej viery - on je otcom nás všetkých,
17. ako je napísané: „Ustanovil som ťa za otca mnohých národov“ - pred Bohom, ktorému uveril a ktorý oživuje mŕtvych a volá k bytiu to, čoho niet.
18. On proti nádeji v nádeji uveril, že sa stane otcom mnohých národov, podľa slova: „Také bude tvoje potomstvo.“
19. A neochabol vo viere, ani keď videl, že jeho telo je už odumreté - ved' mal skoro sto rokov - a že je odumreté aj Sárino lono.
20. A nezapochyboval nedôverčivo o Božom prislúbení, ale posilnený vierou vzdával Bohu slávu,
21. pevne presvedčený, že má moc aj splniť, čo prislúbil.
22. Preto sa mu to počítalo za spravodlivosť.
23. A nielen kvôli nemu bolo napísané: „Počítalo sa mu to,“
24. ale aj kvôli nám. Bude sa to počítať aj nám, čo veríme v toho, ktorý vzkriesil z mŕtvych Ježiša, nášho Pána,
25. vydaného za naše hriechy a vzkrieseného pre naše ospravedlnenie.

Kapitola 5

1. A tak ospravedlnení z viery, žijeme v pokoji s Bohom skrze nášho Pána Ježiša Krista.
2. Skrze neho máme vierou prístup k tej milosti, v ktorej zotrývame, aj sa chválime nádejou na Božiu slávu.
3. A nielen to: chválime sa aj súženiami, veď vieme, že súženie prináša trpezlivosť,
4. trpezlivosť osvedčenú čnosť a osvedčená čnosť zasa nádej.
5. A nádej nezahanbuje, lebo Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali.
6. Veď Kristus zomrel v určenom čase za bezbožných, keď sme boli ešte bezmocní.
7. Sotvakto zomrie za spravodlivého; hoci za dobrého by sa azda niekto odhodlal umrieť.
8. Ale Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus zomrel za nás, keď sme boli ešte hriešnici.
9. Tým skôr sa teda skrze neho zachránime od hnevu teraz, keď sme už ospravedlnení jeho krvou!
10. Lebo ak sme boli zmierení s Bohom smrťou jeho Syna vtedy, keď sme boli nepriateľmi, tým skôr už ako zmierení budeme spasení jeho životom.
11. A nielen to: ešte sa aj chválime Bohom skrze nášho Pána Ježiša Krista, skrze ktorého sme teraz obsiahli zmierenie.
12. Preto ako skrze jedného človeka vstúpil do tohto sveta hriech a skrze hriech smrť, tak aj smrť prešla na všetkých ľudí, lebo všetci zhrešili.
13. Hriech bol síce vo svete už pred zákonom, lenže hriech sa nepočíta, keď nielo zákona.
14. No smrť panovala od Adama až po Mojžiša aj nad tými, ktorí nespáchali priestupok podobný Adamovmu: on je predobrazom toho, ktorý mal prísť.
15. Ale s darom to nie je tak ako s previnením. Lebo ak previnením jedného zomreli mnohí, tým väčšími sa milosťou jedného človeka, Ježiša Krista, v mnohých rozhojnila Božia milosť a dar.
16. A s darom to nie je tak ako s tým, čo prišlo skrze jedného, ktorý zhrešil. Lebo súd pre jedno previnenie priniesol odsúdenie, milosť však prináša ospravedlnenie z mnohých previnení.
17. Lebo ak previnením jedného skrze jedného zavládla smrť, tým skôr skrze jedného, Ježiša Krista, budú v živote kralovať tí, čo dostávajú hojnosť milosti a darovanej spravodlivosti.
18. Teda ako previnenie jedného prinieslo odsúdenie všetkým ľuďom, tak spravodlivosť jedného priniesla všetkým ľuďom ospravedlnenie a život.
19. Lebo ako sa neposlušnosťou jedného človeka mnohí stali hriešnikmi, tak zasa poslušnosťou jedného sa mnohí stanú spravodlivými.
20. A do toho ešte prišiel zákon, aby sa rozmnožilo previnenie. Ale kde sa rozmnožil hriech, tam sa ešte väčšími rozhojnila milosť,
21. aby tak, ako hriech vládol v smrti, aj milosť vládla spravodlivosťou pre večný život skrze Ježiša Krista, nášho Pána.

Kapitola 6

1. Čo teda povieme? Budeme zotrvať v hriechu, aby sa rozhojnila milosť?
2. Vonkoncom nie! Veď sme zomreli hriechu! Ako by sme v ňom ešte mohli žiť?
3. Alebo neviete, že všetci, čo sme boli pokrstení v Kristovi Ježišovi, v jeho smrť sme boli pokrstení?
4. Krstom sme teda s ním boli pochovaní v smrť, aby sme tak, ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych Otcovou slávou, aj my žili novým životom.
5. Lebo ak sme s ním zrástli a stali sa mu podobnými v smrti, tak mu budeme podobní aj v zmŕtvychvstaní.
6. Veď vieme, že náš starý človek bol s ním ukrižovaný, aby bolo hriešne telo zničené, aby sme už neotročili hriechu.
7. Lebo kto zomrel, je ospravedlnený od hriechu.
8. Ale ak sme zomreli s Kristom, veríme, že s ním budeme aj žiť.
9. Veď vieme, že Kristus vzkriesený z mŕtvych už neumiera, smrť nad ním už nepanuje.
10. Lebo keď zomrel, zomrel raz navždy hriechu, ale keď žije, žije Bohu.
11. Tak zmýšľajte o sebe aj vy: že ste mŕtvi hriechu a žijete Bohu v Kristovi Ježišovi.
12. Nech teda nevládne hriech vo vašom smrteľnom tele, žeby ste sa poddávali jeho žiadostiam,
13. ani nevydávajte svoje údy hriechu za nástroj neprávosti, ale oddajte sa Bohu ako živí, čo vstali z mŕtvych, a svoje údy dajte Bohu za nástroj spravodlivosti.
14. A hriech už nebude panovať nad vami, lebo nie ste pod zákonom, ale pod milosťou.
15. Čo teda? Budeme hrešiť, pretože nie sme pod zákonom, ale pod milosťou? Vonkoncom nie!
16. Neviete, že komu sa dávate za otrokov a poslúchate ho, ste otrokmi toho, koho poslúchate: či hriechu na smrť, alebo poslušnosti pre spravodlivosť?
17. No vďaka Bohu, že hoci ste boli otrokmi hriechu, zo srdca ste sa podriadili tomu učeniu, do ktorého ste boli uvedení,
18. a oslobodení od hriechu stali ste sa služobníkmi spravodlivosti.
19. Hovorím po ľudsky s ohľadom na slabosť vášho tela. Ako ste vydávali svoje údy na nepravosť, keď slúžili nečistote a neprávosti, tak teraz vydávajte svoje údy na posvätenie, aby slúžili spravodlivosti.
20. Lebo keď ste boli otrokmi hriechu, boli ste slobodní čo do spravodlivosti.
21. A aký úžitok ste mali vtedy z toho, za čo sa teraz hanbíte? Veď koniec toho všetkého je smrť!
22. Ale teraz, keď ste oslobodení od hriechu a stali ste sa Božími služobníkmi, máte z toho úžitok na posvätenie a nakoniec večný život.
23. Lebo mzdou hriechu je smrť, ale Boží dar je večný život v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi.

Kapitola 7

1. Vari neviete, bratia - ved' hovorim takym, co poznaju zakon -, ze zakon panuje nad clovekom, dokial' zije?
2. Aj vydatu zenu zakon viaze len k zijucemu muzovi; ak muz zomrie, je oslobodená od zakona muža.
3. Kym teda zije muz, budu ju volat' cudzoložnicou, ak patri inemu muzovi. Ale ak muz zomrie, je oslobodená od zakona a nie je cudzoložnicou, ak patri inemu muzovi.
4. Tak ste aj vy, bratia moji, zomreli zakonu skrze Kristovo telo, aby ste patri inemu, tomu, ktorý bol vzkrieseny z mrtvych, aby sme prinášali ovocie Bohu.
5. Lebo kym sme boli v tele, pôsobili v našich údoch hriešne vášne, podnecované zakonom, a prinášali ovocie smrti.
6. Ale teraz sme oslobodení od zakona, lebo sme zomreli tomu, čo nás držalo v zajatí, aby sme tak slúžili po novom, v Duchu, a nie po starom, podľa litery.
7. Čo teda povieme? Je zákon hriechom? Vonkoncom nie! Ale hriech som poznal iba skrze zákon; ved' by som nevedel o žiadostivosti, keby zákon nehovoril: „Nepožiadaš!“
8. Ale hriech, keď sa mu naskytla príležitosť, skrze prikázanie vzbudil vo mne všetku žiadostivosť; lebo bez zakona bol hriech mŕtvy.
9. Ja som kedysi žil bez zakona, ale keď prišlo prikázanie, hriech ožil
10. a ja som zomrel; i ukázalo sa, že to prikázanie, ktoré bolo pre život, bolo mi na smrť.
11. Lebo hriech, keď sa mu naskytla príležitosť, skrze prikázanie ma zviedol, a tým zabil.
12. Tak teda zákon je svätý, aj prikázanie je sväté, spravodlivé a dobré.
13. Teda to dobré stalo sa mi smrťou? Vonkoncom nie! Ale hriech, aby sa ukázal ako hriech, spôsobil mi prostredníctvom toho dobrého smrť, aby sa tak hriech skrze prikázanie ukázal nadmieru hriešnym.
14. Vieme, že zákon je duchovný, ale ja som telesný, zapredaný hriechu.
15. Ani nechápem, čo robím, lebo nerobím to, čo chcem, ale robím to, čo nenávidím.
16. No ak robím to, čo nechcem, priznávam zakonu, že je dobrý.
17. Potom to však už nerobím ja, ale hriech, ktorý vo mne sídli.
18. Viem totiž, že vo mne, to jest v mojom tele, nesídli dobro; lebo chcieť dobro, to mi je blízko, ale robiť dobro nie.
19. Ved' nerobím dobro, ktoré chcem, ale robím zlo, ktoré nechcem.
20. No ak robím to, čo nechcem, už to nerobím ja, ale hriech, ktorý vo mne sídli.
21. Badám teda taký zákon, že keď chcem robiť dobro, je mi blízko zlo.
22. Podľa vnútorného cloveka s radosťou súhlasím s Božím zakonom;
23. ale vo svojich údoch pozorujem iný zákon, ktorý odporuje zakonu mojej mysle a robí ma zajatcom zakona hriechu, ktorý je v mojich údoch.
24. Ja nešťastný clovek! Kto ma vyslobodí z tohto tela smrti?
25. Ale nech je Bohu vďaka skrze Ježiša Krista, nášho Pána! Ja sám teda myslou slúžim Božiemu zakonu a telom zakonu hriechu.

Kapitola 8

1. Teraz teda už niet odsúdenia pre tých, čo sú v Kristovi Ježišovi;
2. veď zákon Ducha, ktorý dáva život v Kristovi Ježišovi, oslobodil ťa od zákona hriechu a smrti.
3. Čo bolo nemožné zákonu pre slabosť ľudskej prirodzenosti, to uskutočnil Boh, keď pre hriech poslal svojho Syna v tele podobnom hriešnemu a v tele odsúdil hriech,
4. aby sa požiadavka zákona splnila v nás, čo nežijeme podľa tela, ale podľa Ducha.
5. Lebo tí, čo žijú podľa tela, zmyšľajú telesne, ale tí, čo žijú podľa Ducha, zmyšľajú duchovne.
6. A zmyšľať podľa tela je smrť, kým zmyšľať podľa Ducha je život a pokoj.
7. Veď zmyšľať podľa tela je nepriateľstvom voči Bohu, lebo sa nepodriaďuje Božiemu zákonu - a ani sa nemôže.
8. A tak tí, čo žijú telesne, nemôžu sa páčiť Bohu.
9. Lenže vy nežijete telesne, ale duchovne, pravda, ak vo vás prebýva Boží Duch. Lebo kto nemá Kristovho Ducha, ten nie je jeho.
10. Ale ak je vo vás Kristus, telo je síce pre hriech mŕtve, no duch je život pre spravodlivosť.
11. A keď vo vás prebýva Duch toho, ktorý vzkriesil Ježiša z mŕtvych, potom ten, čo vzkriesil z mŕtvych Krista, oživí aj vaše smrteľné telá skrze svojho Ducha, ktorý prebýva vo vás.
12. A tak, bratia, sme dlžníkmi, ale nie telu, aby sme museli žiť podľa tela.
13. Lebo ak budete žiť podľa tela, zomriete. Ale ak Duchom umŕtvujete skutky tela, budete žiť.
14. Veď všetci, ktorých vedie Boží Duch, sú Božími synmi.
15. Lebo ste nedostali ducha otroctva, aby ste sa museli zasa báť, ale dostali ste Ducha adoptívneho synovstva, v ktorom voláme: „Abba, Otče!“
16. Sám Duch spolu s naším duchom dosvedčuje, že sme Božie deti.
17. Ale ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení.
18. A myslím, že utrpenia tohto času nie sú hodny porovnávania s budúcou slávou, ktorá sa na nás má zjaviť.
19. Veď stvorenie túžobne očakáva, že sa zjavia Boží synovia.
20. Lebo stvorenie bolo podrobené márnosti - nie z vlastnej vôle, ale z vôle toho, ktorý ho podrobil a dal mu nádej,
21. že aj samo stvorenie bude vyslobodené z otroctva skazy, aby malo účasť na slobode a sláve Božích detí.
22. Veď vieme, že celé stvorenie spoločne vzdychá a zvíja sa v pôrodných bolestiach až doteraz.
23. A nielen ono, ale aj my sami, čo máme prvotiny Ducha, aj my vo svojom vnútri vzdycháme a očakávame adoptívne synovstvo, vykúpenie svojho tela.
24. Lebo v nádeji sme spasení. Ale nádej, ktorú možno vidieť, nie je nádej. Lebo kto dúfa v niečo, čo vidí?
25. Ale ak dúfame v niečo, čo nevidíme, trpezlivo to očakávame.
26. Tak aj Duch prichádza na pomoc našej slabosti, lebo nevieme ani to, za čo sa máme modliť, ako treba; a sám Duch sa prihovára za nás nevysloviteľnými vzdychmi.
27. A ten, ktorý skúma srdcia, vie, po čom Duch túži: že sa prihovára za svätých, ako sa páči Bohu.
28. Vieme, že tým, čo milujú Boha, všetko slúži na dobré; tým, čo sú povolani podľa jeho rozhodnutia.
29. Lebo ktorých predpoznal, tých aj predurčil, že sa stanú podobnými obrazu jeho Syna, aby on bol prvorodený medzi mnohými bratmi.
30. A tých, ktorých predurčil, aj povolal, a ktorých povolal, tých aj ospravedlnil, a tých, čo ospravedlnil, aj oslávil.
31. Čo teda na to povieme? Ak je Boh za nás, kto je proti nám?
32. Keď on vlastného Syna neušetril, ale vydal ho za nás všetkých, akože by nám s ním nedaroval všetko?!
33. Kto obžaluje Božích vyvolencov? Boh, ktorý ospravedľňuje?
34. A kto ich odsúdi? Kristus Ježiš, ktorý zomrel, ba viac - ktorý bol vzkriesený, je po pravici Boha a

prihovára sa za nás?

35. Kto nás odlúči od Kristovej lásky? Azda súženie, úzkosť alebo prenasledovanie, hlad alebo nahota, nebezpečenstvo alebo meč?

36. Ako je napísané: „Pre teba nás usmrcujú deň čo deň, pokladajú nás za ovce na zabitie.“

37. Ale v tomto všetkom slávne víťazíme skrze toho, ktorý nás miluje.

38. A som si istý, že ani smrť, ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani prítomnosť, ani budúcnosť, ani mocnosti,

39. ani výška, ani hĺbka, ani nijaké iné stvorenie nás nebude môcť odlúčiť od Božej lásky, ktorá je v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi.

Kapitola 9

1. Hovorím pravdu v Kristovi, neklamem, aj moje svedomie mi v Duchu Svätom dosvedčuje,
2. že mám v srdci veľký žiaľ a neprestajnú bolesť.
3. Radšej by som bol ja zavrhnutý od Krista namiesto svojich bratov, mojich príbuzných podľa tela.
4. Oni sú Izraeliti, majú adoptívne synovstvo, slávu, zmluvy, zákonodarstvo, bohoslužbu, prislúbenia.
5. Ich sú praotcovia a z nich podľa tela pochádza Kristus; on je nad všetkým Boh, zvelebený naveky. Amen.
6. Ale nie že by bolo zlyhalo Božie slovo. Veď nie všetci, čo sú z Izraela, sú Izrael.
7. A nie sú všetci Abrahámovými deťmi len preto, že sú jeho potomci. Ale: „Po Izákovi sa bude volať tvoje potomstvo.“
8. To znamená, že nie telesné deti sú Božími deťmi, ale deti prislúbenia sa považujú za potomstvo.
9. Lebo slovo prislúbenia znie takto: „O takomto čase prídem a Sára bude mať syna.“
10. A nielen to, ale aj Rebeka počala z jedného, z nášho otca Izáka.
11. A hoci sa ešte ani nenarodili, ani neurobili nič dobré ani zlé - aby ostalo v platnosti Božie rozhodnutie, čo sa týka vyvolenia,
12. nie zo skutkov, ale z vôle toho, ktorý povoláva -, bolo jej povedané: „Starší bude slúžiť mladšiemu,“
13. ako je napísané: „Jakuba som miloval, Ezaua som nenávidel.“
14. Čo teda povieme? Je vari Boh nespravodlivý? Vonkoncom nie!
15. Veď Mojžišovi hovorí: „Zmilujem sa, nad kým sa zmilujem, a zľutujem sa, nad kým sa zľutujem.“
16. Nezávisí to teda od toho, kto chce, ani od toho, kto beží, ale od Boha, ktorý sa zmilúva.
17. Lebo Písmo hovorí faraónovi: „Vzbudil som ťa na to, aby som na tebe ukázal svoju moc a aby sa moje meno hlásalo po celej zemi.“
18. Teda zmilúva sa, nad kým chce, a zatvrdzuje, koho chce.
19. Povieš mi azda: „Prečo potom ešte karhá? Kto sa môže vzoprieť jeho vôli?!”
20. Ale kto si ty, človeče, že odvrávaš Bohu?! Vari povie výtvor tomu, kto ho vytvoril: „Prečo si ma takto urobil“?
21. Alebo nemá hrnčiar moc nad hlinou, aby z tej istej hmoty urobil jednu nádobu na vznešené účely a druhú na všedné?
22. A čo ak Boh chcel ukázať svoj hnev a prejaviť svoju moc, a preto s veľkou trpezlivosťou znášal nádoby hnevu, pripravené na záhubu,
23. a ukázať bohatstvo svojej slávy na nádobách milosrdenstva, ktoré pripravil na slávu,
24. na nás, ktorých povolal nielen zo Židov, ale aj z pohanov?!
25. Ako aj u Ozeáša hovorí: „Nazvem Nie môj ľud Mojím ľuďom a Nemilovanú Milovanou.
26. A na mieste, kde sa im hovorilo: Vy nie ste môj ľud, tam sa budú volať Synmi živého Boha.“
27. A Izaiáš volá nad Izraelom: „Keby bolo synov Izraela toľko ako piesku v mori, len zvyšok sa zachráni,
28. lebo Pán splní svoje slovo dokonale a rýchlo na zemi.“
29. A ako predpovedal Izaiáš: „Keby nám Pán Zástupov nebol ponechal potomstvo, boli by sme ako Sodoma, Gomora by sme boli podobní.“
30. Čo teda povieme? Že pohania, ktorí sa neusilovali o spravodlivosť, dosiahli spravodlivosť, a to spravodlivosť, ktorá je z viery.
31. Izrael sa však usiloval o zákon spravodlivosti, a k zákonu nedospel.
32. Prečo? Preto, že nevychádzal z viery, ale zo skutkov. Narazili na kameň úrazu,
33. ako je napísané: „Hľa, kladiem na Sione kameň úrazu a skalú pohoršenia; kto v neho verí, nebude zahanbený.“

Kapitola 10

1. Bratia, z celého srdca túžim a Boha za nich prosím, aby boli spasení.
2. Ved' im môžem dosvedčiť, že horlia za Boha, ale nie podľa pravého poznania;
3. keďže nepoznajú Božiu spravodlivosť a usilujú sa postaviť svoju spravodlivosť, nepodriadili sa Božej spravodlivosti.
4. Ved' cieľom zákona je Kristus, aby spravodlivosť dosiahol každý, kto verí.
5. Mojžiš píše o spravodlivosti, ktorá je zo zákona: „Človek, ktorý ich bude plniť, bude z nich žiť.“
6. Ale spravodlivosť, ktorá je z viery, vraví toto: „Nehovor vo svojom srdci: Kto vystúpi do neba?“, totiž priviesť dolu Krista;
7. alebo: „Kto zostúpi do priepasti?“, totiž vyvieť Krista spomedzi mŕtvych.
8. Ale čo hovorí? „Blízko teba je slovo, v tvojich ústach a v tvojom srdci;“ totiž slovo viery, ktoré hlásame.
9. Lebo ak svojimi ústami vyznávaš: „Ježiš je Pán!“ a vo svojom srdci uveríš, že Boh ho vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený.
10. Lebo srdcom veríme na spravodlivosť a ústami vyznávame na spásu.
11. Ved' Písmo hovorí: „Nik, kto v neho verí, nebude zahanbený.“
12. Niet rozdielu medzi Židom a Grékom, lebo ten istý je Pán všetkých, bohatý pre všetkých, ktorí ho vyzývajú:
13. Lebo každý, kto bude vzývať Pánovo meno, bude spasený.
14. Ale ako budú vzývať toho, v ktorého neuverili? A ako uveria v toho, o ktorom nepočuli? A ako počujú bez kazateľa?
15. A ako budú kázať, ak nie sú poslaní? Ako je napísané: „Aké krásne sú nohy tých, čo hlásajú dobrú zvesť.“
16. Lenže nie všetci poslúchli evanjelium. Aj Izaiáš hovorí: „Pane, kto uveril tomu, čo sme hlásali?“
17. Teda viera je z hlásania a hlásanie skrze Kristovo slovo.
18. Ale spytujem sa: Azda nepočuli? Ale áno, po celej zemi rozlieha sa ich hlas a ich slová až po hranice sveta.
19. Pýtam sa teda: Nepochopil to Izrael? Mojžiš prvý hovorí: „Vzbudím vo vás žiarlivosť skrze Nie národ: skrze nerozumný národ vás do hnevu popudím.“
20. A Izaiáš sa odvažuje povedať: „Našli ma tí, čo ma nehľadali; verejne som sa zjavil tým, čo sa na mňa nedopytovali.“
21. Izraelu však hovorí: „Celý deň som vystieral ruky k ľudu nevernému a vzdorovitému.“

Kapitola 11

1. Pýtam sa teda: Vari Boh odvrhol svoj ľud? Určite nie. Ved' aj ja som Izraelita, Abrahámov potomok z Benjamínovho kmeňa.
2. Boh neodvrhol svoj ľud, ktorý predpoznal. Alebo neviete, čo hovorí Písmo o Eliášovi? Ako sa žaluje Bohu na Izrael:
3. „Pane, tvojich prorokov pozabíjali, tvoje oltáre zborili. Len ja sám som ostal; a aj na môj život striehnu.“
4. A čo mu odpovedá Boh? „Ponechal som si sedemtisíc mužov, ktorí nezohli kolená pred Bálom.“
5. A tak aj v tomto čase ostal zvyšok vyvolený z milosti.
6. Ale ak z milosti, už nie zo skutkov, inak by milosť nebola milosťou.
7. Čo teda? Izrael nedosiahol, o čo sa usiluje, ale vyvolení dosiahli; ostatní oslepli,
8. ako je napísané: „Boh im dal ducha tvrdého spánku, oči, aby nevideli, a uši, aby nepočuli, až do dnešného dňa.“
9. A Dávid hovorí: „Nech sa im ich stôl stane nástrahou a pascou, pohoršením a odplatou.
10. Nech sa im oči zatemnia, aby nevideli, a ich chrbát navždy zohni!“
11. A teraz sa pýtam: Vari sa tak potkli, aby padli? Vôbec nie! Ale ich pád sa stal spásou pre pohanov, aby potom na nich žiarlili.
12. Lenže ak je ich pád pre svet bohatstvom a ich úpadok bohatstvom pre pohanov, o koľko viac ich plnosť?!
13. Vám, pohanom, hovorím: Pretože som apoštol pohanov, robím česť svojej službe,
14. aby som takto vzbudil žiarlivosť svojich pokrvných a zachránil z nich aspoň niektorých.
15. Lebo keď ich strata je zmierením sveta, čím bude ich prijatie, ak nie život z mŕtvych?!
16. Ak sú sväté prvotiny, potom aj cesto; ak je svätý koreň, potom aj ratolesti.
17. Ale ak boli niektoré ratolesti odlomené a ty, planá oliva, bol si naštepený na ich miesto a stal si sa účastným na koreni a miazge olivy,
18. nevyvyšuj sa nad ratolesti. Ak sa vyvyšuješ, nie ty nesieš koreň, ale koreň teba.
19. Povieš azda: „Tie ratolesti sú odlomené, aby som bol naštepený ja.“
20. Dobre; boli odlomené pre neveru, ale ty stojíš pre vieru. Nenamýšľaj si, radšej sa boj!
21. Lebo keď Boh neušetril prirodzené ratolesti, aby sa nestalo, že neušetrí ani teba.
22. Maj teda pred očami Božiu dobrotu i prísnosť: prísnosť voči tým, čo padli, a Božiu dobrotu voči tebe, ak vytrváš v dobrom; inak budeš aj ty odťatý.
23. Ale aj oni budú naštepení, ak nezotrývajú v nevere, lebo Boh má moc naštepiť ich znova.
24. Ved' ak si ty odťatý z planej olivy, na ktorú podľa prirodzenosti patriš, a si naštepený proti prirodzenosti do dobrej olivy, o čo skôr budú zaštepení do vlastnej olivy tí, čo sú z nej podľa prirodzenosti?!
25. Nechcem, bratia, aby ste nepoznali toto tajomstvo a boli múdri sami pre seba, že na časť Izraela zaľahla slepota dovtedy, kým nevojde plný počet pohanov,
26. a tak bude spasený celý Izrael, ako je napísané: „Zo Siona príde vysloboditeľ a odvráti od Jakuba bezbožnosť.
27. A to bude moja zmluva s nimi, keď odstránim ich hriechy.“
28. Vzhľadom na evanjelium sú nepriateľmi kvôli vám, ale vzhľadom na vyvolenie sú milovaní kvôli otcom.
29. Lebo Božie dary a povolanie sú neodvolateľné.
30. Ako ste vy volakedy neverili Bohu, a teraz ste dosiahli milosrdenstvo pre ich neveru,
31. tak aj oni teraz neveria pre milosrdenstvo, ktoré sa vám dostalo, aby teraz aj oni dosiahli milosrdenstvo.
32. Boh totiž všetkých uzavrel do nevery, aby sa nad všetkými zmiloval.
33. Aká hĺbka Božieho bohatstva, múdrosti a vedomosti! Aké nepochopiteľné sú jeho súdy a nevyspytateľné jeho cesty!
34. Ved' kto poznal Pánovo zmýšľanie? Alebo kto bol jeho radcom?

35. A kto mu dal niečo prvý, aby mu bolo treba vrátiť?

36. Lebo od neho, skrze neho a pre neho je všetko. Jemu sláva naveky. Amen.

Kapitola 12

1. Bratia, pre Božie milosrdenstvo vás prosím, aby ste svoje telá prinášali ako živú, svätú, Bohu milú obeť, ako svoju duchovnú bohoslužbu.
2. A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovou zmysľania, aby ste vedeli rozoznať, čo je Božia vôľa, čo je dobré, milé a dokonalé.
3. Mocou milosti, ktorú som dostal, hovorím každému z vás, aby si nik nemyslel o sebe viac, ako myslieť treba, ale zmysľajte triezvo, každý podľa stupňa viery, aký mu udelil Boh.
4. Lebo ako máme v jednom tele mnoho údov, ale všetky údy nekonajú tú istú činnosť,
5. tak aj my mnohí sme jedno telo v Kristovi a jednotlivo sme si navzájom údmi.
6. Máme rozličné dary podľa milosti, ktorú sme dostali: či už dar prorokovať v súlade s vierou,
7. alebo dar slúžiť v službe, alebo učiť pri vyučovaní,
8. či povzbudzovať pri povzbudzovaní. Kto teda dáva, nech dáva nezištne, kto je predstavený, nech je starostlivý, kto preukazuje milosrdenstvo, nech to robí radostne.
9. Láska nech je bez pretváranky. Nenávidte zlo, lipnite k dobru.
10. Milujte sa navzájom bratskou láskou, predbiehajte sa vzájomne v úctivosti,
11. v horlivosti neochabujte, buďte vrúcneho ducha, slúžte Pánovi.
12. V nádeji sa radujte, v súžení buďte trpezliví, v modlitbe vytrvalí.
13. Majte účasť na potrebách svätých, buďte pohostinní.
14. Žehnajte tých, čo vás prenasledujú - žehnajte a nepreklínajte!
15. Radujte sa s radujúcimi, plačte s plačúcimi!
16. Navzájom rovnako zmysľajte; a nezmysľajte vysoko, ale prikláňajte sa k nízkym. Nebuďte múdri sami pre seba.
17. Nikomu sa neodplácajte zlým za zlé; usilujte sa robiť dobre pred všetkými ľuďmi.
18. Ak je to možné a závisí to od vás, žite v pokoji so všetkými ľuďmi.
19. Nepomstite sa sami, milovaní, ale ponechajte miesto hnevu; veď je napísané: „Mne patrí pomsta, ja sa odplatím,“ hovorí Pán.
20. Ale keď bude tvoj nepriateľ hladný, nakrm ho, keď je smädný, daj mu piť, lebo tým, že to urobíš, žeravé uhlie mu nahrnieš na hlavu.
21. Nedaj sa premôcť zlu, ale dobrom premáhaj zlo.

Kapitola 13

1. Každý nech sa poddá vyššej moci, lebo niet moci, ktorá by nebola od Boha. A tie, čo sú, ustanovil Boh.
2. Kto sa teda protiví vrchnosti, protiví sa Božiemu poriadku. A tí, čo sa protivia, sami si privolávajú odsúdenie.
3. Lebo vládárov sa nemusí báť ten, kto robí dobre, ale ten, kto robí zle. Chceš sa nebáť moci? Rob dobre a dostaneš od nej pochvalu.
4. Veď ona je Božou služobníčkou pre tvoje dobro. Ale ak robíš zle, potom sa boj, lebo nie nadarmo nosí meč; je Božou služobníčkou, vykonávatelkou hnevu na tom, kto robí zle.
5. Preto sa treba podriaďiť, a nielen zo strachu pred hnevom, ale aj kvôli svedomiu.
6. Preto platíte aj dane, lebo tí, čo ich vyžadujú, sú Boží služobníci.
7. Dávajte každému, čo ste dlžní: komu daň, tomu daň, komu clo, tomu clo, komu bázeň, tomu bázeň, komu česť, tomu česť.
8. Nebuďte nikomu nič dlžní, okrem toho, aby ste sa navzájom milovali: veď kto miluje blížneho, vyplnil zákon.
9. Lebo: Nescudzoložíš! Nezabiješ! Nepokradneš! Nepožiadaš! a ktorékoľvek iné prikázanie je zahrnuté v tomto slove: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!
10. Láska nerobí zle blížnemu; teda naplnením zákona je láska.
11. Však viete, aký je čas, že už nadišla hodina, aby ste sa prebudili zo sna. Veď teraz je nám spása bližšie, ako vtedy, keď sme uverili.
12. Noc pokročila, deň sa priblížil. Zhodíme teda skutky tmy a oblečme sa do výzbroje svetla.
13. Žime počestne ako vo dne; nie v hýrení a opilstve, nie v smilstve a necudnosti, nie v svároch a žiarlivosti,
14. ale oblečte si Pána Ježiša Krista; a o telo sa nestarajte podľa jeho žiadostí.

Kapitola 14

1. Slabého vo viere sa ujmite, ale nehádajte sa o názoroch.
2. Nieкто je presvedčený, že môže jesť všetko; slabý je iba zeleninu.
3. Ten, kto je, nech nepohrda tým, kto neje, a kto neje, nech nesúdi toho, kto je, lebo Boh ho prijal.
4. Kto si ty, že súdiš cudzieho sluhu? On stojí alebo padá svojmu pánovi. Ale bude pevne stáť, lebo Pán má moc podržať ho.
5. Lebo nieкто robí rozdiel medzi dňom a dňom, iný nerozlišuje dni; len nech je každý úplne presvedčený o svojom.
6. Kto zachováva deň, zachováva ho kvôli Pánovi; kto je, je kvôli Pánovi, veď vzdáva vďaky Bohu; a kto neje, neje kvôli Pánovi a vzdáva vďaky Bohu.
7. Nik z nás totiž nežije pre seba a nik pre seba neumiera;
8. lebo či žijeme, žijeme Pánovi, či umierame, umierame Pánovi. Či teda žijeme alebo umierame, patríme Pánovi.
9. Veď Kristus práve preto zomrel a ožil, aby vládol aj nad mŕtvymi, aj nad živými.
10. Prečo teda súdiš svojho brata? A ty prečo svojim bratom pohrdaš? Veď všetci budeme stáť pred Božou súdnou stolicou.
11. Lebo je napísané: „Ako že žijem, hovorí Pán, predо mnou sa zohne každé koleno a každý jazyk sa bude vyznávať Bohu.“
12. A tak každý z nás sa bude Bohu zodpovedať za seba.
13. Nesúdme už teda jeden druhého, ale radšej hľadte, aby ste neboli bratovi na pád alebo na pohoršenie.
14. Viem a som si istý v Pánu Ježišovi, že nič nie je nečisté samo v sebe; len tomu je niečo nečisté, kto to za nečisté pokladá.
15. Ale ak sa tvoj brat zarmucuje pre jedlo, už nekonáš podľa lásky. Neprivádzaj svojim jedlom do záhuby toho, za ktorého zomrel Kristus!
16. Nech teda nie je vaše dobro vystavené potupe.
17. Veď Božie kráľovstvo nie je jedlo a nápoj, ale spravodlivosť, pokoj a radosť v Duchu Svätom.
18. Kto takto slúži Kristovi, páči sa Bohu a ľudia si ho vážia.
19. Preto sa usilujme o to, čo slúži pre pokoj a na vzájomné budovanie.
20. Nenič Božie dielo pre jedlo! Ono je všetko čisté, ale zlé je pre človeka, ktorý jedením pohoršuje.
21. Dobre je nejесť mäso a nepiť víno ani nič, čo pohoršuje tvojho brata.
22. Tú vieru, ktorú máš, maj sám pre seba pred Bohom. Blahoslavený, kto nesúdi seba samého za to, čo uznáva za dobré.
23. Ale kto je, hoci má pochybnosti, je odsúdený, lebo to nebolo z viery; a všetko, čo nie je z viery, je hriech.

1. My silnejší sme povinní znášať slabosti slabých a nehľadať záľubu sami v sebe.
2. Nech sa každý z nás páči blížnemu na jeho dobro a budovanie.
3. Veď ani Kristus nehľadal záľubu v sebe, ale ako je napísané: „Padajú na mňa urážky tých, čo teba urážajú.“
4. A všetko, čo bolo kedysi napísané, bolo napísané nám na poučenie, aby sme skrze trpezlivosť a útechu z Písma mali nádej.
5. Boh trpezlivosti a potechy nech vám dá, aby ste jedni o druhých zmýšľali podľa Krista Ježiša,
6. a tak jednomyselne, jednými ústami oslavovali Boha a Otca nášho Pána Ježiša Krista.
7. Preto prijímajte jeden druhého, ako aj Kristus prijal vás, na Božiu slávu.
8. Hovorím totiž, že Kristus bol služobníkom obriezky v záujme Božej pravdy, aby potvrdil prisľúbenia dané otcom
9. a aby pohania oslavovali Boha za milosrdenstvo, ako je napísané: „Preto ťa budem velebiť medzi národmi, a ospevovať tvoje meno.“
10. A opäť hovorí: „Radujte sa, národy, s jeho ľudom.“
11. A znova: „Chváľte Pána, všetky národy, a nech ho velebia všetci ľudia.“
12. A Izaiáš hovorí: „Bude koreň Jesseho a ten, čo povstane vládnuť nad národmi: v neho budú dúfať národy.“
13. Boh nádeje nech vás naplní všetkou radosťou a pokojom vo viere, aby ste v sile Ducha Svätého oplývali nádejou.
14. Ja som o vás, bratia moji, presvedčený, že aj vy ste plní dobroty, naplnení všetkým poznaním, takže sa môžete aj vzájomne napomínať.
15. Predsa len som vám napísal, a miestami trochu smelšie, a niečo som vám pripomenul pre milosť, ktorú som dostal od Boha,
16. aby som bol služobníkom Krista Ježiša medzi pohanmi a konal posvätnú službu Božiemu evanjeliu, aby sa pohania stali príjemnou obetou, posvätenou v Duchu Svätom.
17. Mám sa teda čím chváliť v Kristovi Ježišovi pred Bohom.
18. Veď sa neodvážim hovoriť niečo, čo prostredníctvom mňa neurobil Kristus, pre poslušnosť pohanov, slovom i skutkom,
19. mocou znamení a divov, v sile Ducha. Tak som všetko dookola od Jeruzalema až po Ilýriu naplnil Kristovým evanjeliom.
20. A usiloval som sa hlásať evanjelium nie tam, kde bolo Kristovo meno už známe, aby som nestaval na cudzom základe,
21. ale ako je napísané: „Uvidia tí, ktorým ho nezvestovali, a pochopia tí, čo nič nepočuli.“
22. A práve toto mi veľa ráz zabránilo prísť k vám.
23. Ale teraz už nemám priestor v týchto končinách a už dlhé roky túžim prísť k vám.
24. Preto keď sa vypravím do Španielska, dúfam, že vás cestou uvidím a že ma ta odprevadíte, keď sa s vami trochu poteším.
25. Teraz sa zberám do Jeruzalema poslúžiť svätým;
26. lebo Macedónsko a Achájsko sa rozhodli urobiť nejakú zbierku pre chudobných svätých v Jeruzaleme.
27. Radi to urobili a sú aj ich dlžníkmi. Lebo ak pohania dostali účasť na ich duchovných dobrách, sú povinní poslúžiť im zasa v hmotných.
28. Keď to dokončím a riadne im odovzdám toto ovocie, vydám sa cez vás do Španielska.
29. A viem, že keď k vám prídem, prídem s plnosťou Kristovho požehnania.
30. Prosím vás, bratia, pre nášho Pána Ježiša Krista a pre lásku Ducha, zápaste spolu so mnou v modlitbách za mňa u Boha,
31. aby ma zachránil pred neveriacimi v Judei a aby moja služba Jeruzalemu bola milá svätým.
32. Potom k vám prídem s radosťou, ak to bude Božia vôľa, a pookrejem s vami.
33. Boh pokoja nech je s vami všetkými. Amen.

Kapitola 16

1. Odporúčam vám našu sestru Fébu, služobníčku Cirkvi v Kenchrách.
2. Prijmite ju v Pánovi, ako sa patrí na svätých, a pomáhajte jej vo všetkom, čo bude od vás potrebovať, veď aj ona pomáhala mnohým, aj mne samému.
3. Pozdravujte Prisku a Akvilu, mojich spolupracovníkov v Kristovi Ježišovi.
4. Oni nastavili vlastné šije za môj život. Im som nielen ja zaviazaný vďakou, ale aj všetky cirkvi z pohanov.
5. Pozdravte aj cirkev v ich dome. Pozdravte môjho milovaného Epaineta, prvotinu Ázie v Kristovi.
6. Pozdravte Máriu, ktorá veľa pracovala pre vás.
7. Pozdravte Andronika a Juniáša, mojich pokrvných a spoluväzňov, ktorí sú známi medzi apoštolmi a už predtým boli v Kristovi.
8. Pozdravujte Ampliáta, môjho milovaného v Pánovi.
9. Pozdravte Urbana, nášho spolupracovníka v Kristovi, i môjho milovaného Stachysa.
10. Pozdravte Apella, osvedčeného v Kristovi. Pozdravte tých, čo sú u Aristobula.
11. Pozdravte Herodióna, môjho pokrvného. Pozdravte tých, čo sú u Narcisa a sú v Pánovi.
12. Pozdravte Tryfainu a Tryfózu, ktoré pracujú v Pánovi. Pozdravte milovanú Persidu, ktorá veľa pracovala v Pánovi.
13. Pozdravte Rúfa, vyvoleného v Pánovi, i jeho aj moju matku.
14. Pozdravte Asynkrita, Flegonta, Hermesa, Patrobasa a Hermasa a bratov, čo sú s nimi.
15. Pozdravte Filológa a Júliu, Nerea, jeho sestru i Olympasa a všetkých svätých, čo sú s nimi.
16. Pozdravte sa navzájom svätým bozkom. Pozdravujú vás všetky Kristove cirkvi.
17. Prosím vás, bratia, dávajte si pozor na tých, čo vyvolávajú rozbroje a pohoršenia v protive s učeními, ktoré ste prijali, a vyhýbajte sa im.
18. Lebo takíto neslúžia Kristovi, nášmu Pánovi, ale svojmu bruchu, a sladkými rečami a poklonami zvädzajú srdcia nevinných.
19. O vašej poslušnosti už vedia všetci. Preto mám z vás radosť, ale chcem, aby ste boli múdri v dobrom a neskúsení v zlom.
20. A Boh pokoja čoskoro rozmliaždi satana pod vašimi nohami. Milosť nášho Pána Ježiša nech je s vami.
21. Pozdravuje vás môj spolupracovník Timotej i Lucius, Jason a Sosipater, moji pokrvní.
22. Pozdravujem vás ja, Tercius, čo píšem tento list v Pánovi.
23. Pozdravuje vás Gájus, hostiteľ môj i celej cirkvi.
24. Pozdravuje vás Erastus, správca mestskej pokladnice, a brat Kvartus.
25. A tomu, ktorý má moc utvrdiť vás podľa môjho evanjelia a hlásania Ježiša Krista na základe zjavenia tajomstva, ktoré bolo od večnosti skryté,
26. ale teraz bolo zjavené a skrze Písma prorokov z príkazu večného Boha vyjavené všetkým národom, aby poslušne prijali vieru,
27. jemu, jedinému múdremu Bohu sláva skrze Ježiša Krista naveky. Amen.

1. Korintským

Kapitola 1

1. Pavol, z Božej vôle povolaný za apoštola Krista Ježiša, a brat Sostenes
2. Božej cirkvi v Korinte, posväteným v Kristovi Ježišovi, povolaným svätým aj všetkým, čo vyzývajú meno nášho Pána Ježiša Krista na každom mieste u nich aj u nás:
3. Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca, i od Pána Ježiša Krista.
4. Ustavične vzdávam vďaky svojmu Bohu za vás pre Božiu milosť, ktorú ste dostali v Kristovi Ježišovi.
5. Ved' v ňom ste boli obohatení vo všetkom, v každom slove a v každom poznaní,
6. tak ako sa medzi vami upevnilo svedectvo o Kristovi,
7. takže vám nechýba nijaký dar milosti, kým očakávate, že sa zjaví náš Pán Ježiš Kristus.
8. On vás bude posilňovať až do konca, aby ste boli bez úhony v deň nášho Pána Ježiša Krista.
9. Verný je Boh, ktorý vás povolal do spoločenstva svojho Syna Ježiša Krista, nášho Pána.
10. Prosím vás, bratia, pre meno nášho Pána Ježiša Krista, všetci hovorte to isté, aby neboli medzi vami roztržky, ale aby ste boli dokonalí v rovnakom zmýšľaní a v rovnakom úsudku.
11. Lebo z domu Chloe mi o vás, bratia moji, oznámili, že sú medzi vami sváry.
12. Myslím na to, že každý z vás hovorí: „Ja som Pavlov“, „Ja Apollov“, „Ja zasa Kéfasov“, „A ja Kristov“.
13. Je Kristus rozdelený? Vari bol Pavol za vás ukrižovaný? Alebo v Pavlovom mene ste boli pokrstení?
14. Ďakujem Bohu, že som nikoho z vás nepokrstil, okrem Krispa a Gája,
15. aby nik nemohol povedať, že ste pokrstení v mojom mene.
16. Ba pokrstil som aj Stefanasov dom. Inak neviem, či by som bol ešte niekoho pokrstil.
17. Lebo Kristus ma neposlal krstiť, ale hlásať evanjelium, a nie v múdrosti slova, aby nebol vyprázdnený Kristov kríž.
18. Lebo slovo kríža je bláznovstvom pre tých, čo idú do záhuby, ale pre tých, čo sú na ceste spásy, teda pre nás, je Božou mocou.
19. Ved' je napísané: „Múdrosť múdrych zmarím a rozumnosť rozumných zavrhnem.“
20. Kdeže je múdry? Kde je zákonník? A kde mudrák tohto veku? Neobrátil Boh múdrosť tohto sveta na bláznovstvo?
21. Lebo keď svet v Božej múdrosti nepoznal svojou múdrosťou Boha, zapáčilo sa Bohu spasiť veriacich bláznovstvom ohlasovania.
22. Lebo aj Židia žiadajú znamenia a Gréci hľadajú múdrosť,
23. my však ohlasujeme ukrižovaného Krista, pre Židov pohoršenie, pre pohanov bláznovstvo,
24. ale pre povolaných, tak Židov ako Grékov, Krista - Božiu moc a Božiu múdrosť.
25. Lebo čo je u Boha bláznivé, je múdrejšie ako ľudia, a čo je u Boha slabé, je silnejšie ako ľudia.
26. Len sa pozrite na svoje povolanie, bratia, že tu niet veľa múdrych podľa tela ani veľa mocných, ani veľa urodzených,
27. ale čo je svetu bláznivé, to si vyvolil Boh, aby zahanbil múdrych, a čo je svetu slabé, vyvolil si Boh, aby zahanbil silných;
28. čo je svetu neurodzené a čím pohŕda, to si vyvolil Boh, ba aj to, čoho niet, aby zmaril to, čo je,
29. aby sa pred Bohom nik nevystatoval.
30. Vy ste z neho v Kristovi Ježišovi, ktorý sa pre nás stal múdrosťou od Boha i spravodlivosťou, posvätením a vykúpením,
31. aby, ako je napísané: „Kto sa chváli, nech sa chváli v Pánovi.“

Kapitola 2

1. Ani ja, keď som prišiel k vám, bratia, neprišiel som vám zvestovať Božie tajomstvo vysokou rečou alebo múdrosťou.
2. Rozhodol som sa, že nechcem medzi vami vedieť nič iné, iba Ježiša Krista, a to ukrižovaného.
3. A bol som u vás slabý, bojzlivý a veľmi prestrašený.
4. Moja reč a moje ohlasovanie nespočívali v presvedčivých a múdrych slovách, ale v prejavoch Ducha a moci,
5. aby sa vaša viera nezakladala na ľudskej múdrosti, ale na Božej moci.
6. Medzi dokonalými hovoríme aj múdrosť - no nie múdrosť tohto veku ani múdrosť kniežat tohto veku, ktoré spejú k záhube,
7. ale hovoríme tajomnú Božiu múdrosť, ktorá bola skrytá a ktorú Boh pred vekmi určil nám na slávu.
8. Nik z kniežat tohto veku ju nepoznal. Veď keby ju boli poznali, nikdy by neboli ukrižovali Pána slávy.
9. Ale, ako je napísané: „Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani do ľudského srdca nevystúpilo, čo Boh pripravil tým, ktorí ho milujú.“
10. Ale nám to Boh zjavil skrze Ducha, lebo Duch skúma všetko, aj Božie hlbiny.
11. Veď kto z ľudí vie, čo je v človeku, ak nie duch človeka, ktorý je v ňom? Tak ani čo je v Bohu, nepozná nik, iba Boží Duch.
12. A my sme nedostali ducha sveta, ale Ducha, ktorý je z Boha, aby sme vedeli, čo nám Boh daroval.
13. A o tom hovoríme nie slovami naučenými od ľudskej múdrosti, ale slovami, ktoré nás naučil Duch; duchovné veci duchovne vysvetľujeme.
14. Živočíšny človek neprijíma veci Božieho Ducha; sú mu bláznovstvom a nemôže ich pochopiť, lebo ich treba duchovne posudzovať.
15. No duchovný posudzuje všetko, a jeho nik nemôže posúdiť.
16. Veď kto poznal Pánovo zmýšľanie, aby ho poučal? My však máme Kristovo zmýšľanie.

Kapitola 3

1. A ja som vám, bratia, nemohol hovoriť ako duchovným, ale ako telesným, ako nedospelým v Kristovi.
2. Mlieko som vám dával piť namiesto pevného pokrmu, lebo by ste ho neboli zniesli. Ale ani teraz ešte neznesiete,
3. lebo ste ešte stále telesní. Ved' keď je medzi vami žiarlivosť a svár, to nie ste telesní a nežijete len po ľudsky?
4. Keď jeden hovorí: „Ja som Pavlov,“ a druhý: „Ja Apollov,“ či nie ste ľudia?
5. Ved' čože je Apollo? A čo Pavol? Služobníci, prostredníctvom ktorých ste uverili, a každý taký, ako mu dal Pán.
6. Ja som sadil, Apollo polieval, ale vzrast dal Boh.
7. A tak ani ten, čo sadí, nie je nič, ani ten, čo polieva, ale Boh, ktorý dáva vzrast.
8. Kto sadí i kto polieva, sú jedno, ale každý dostane vlastnú odmenu podľa toho, ako pracoval.
9. Lebo my sme Boží spolupracovníci a vy ste Božia roľa a Božia stavba.
10. Podľa Božej milosti, ktorú som dostal, položil som ako múdry staviteľ základ a iný na ňom stavia. Ale každý nech si dáva pozor, ako na ňom stavia.
11. Lebo nik nemôže položiť iný základ okrem toho, čo je už položený, a je ním Ježiš Kristus.
12. Či niekto na tomto základe stavia zo zlata, striebra, drahých kameňov, dreva, sena či slamy,
13. dielo každého vyjde najavo. Ten deň to ukáže, lebo sa zjaví v ohni a oheň preskúša dielo každého, aké je.
14. Čie dielo, ktoré naň postavil, zostane, ten dostane odmenu.
15. Čie dielo zhorí, ten utrpí škodu, on sa však zachráni, ale tak ako cez oheň.
16. Neviete, že ste Boží chrám a že vo vás prebýva Boží Duch?
17. Kto by teda Boží chrám zničil, toho Boh zničí. Lebo Boží chrám je svätý - a ním ste vy.
18. Nech nik neklame sám seba! Ak si niekto z vás myslí, že je v tomto veku múdry, nech sa stane bláznom, aby bol múdry.
19. Lebo múdrosť tohto sveta je pred Bohom bláznovstvom. Ved' je napísané: „On chytá múdrych v ich chytráctve“
20. a zasa: „Pán pozná myšlienky múdrych a vie, aké sú márne.“
21. A tak nech sa nik nevychvaľuje ľuďmi. Ved' všetko je vaše:
22. či Pavol alebo Apollo, Kéfas, svet, život i smrť, prítomnosť aj budúcnosť - všetko je vaše,
23. ale vy ste Kristovi a Kristus Boží.

Kapitola 4

1. Nech nás takto každý pokladá za Kristových služobníkov a správcov Božích tajomstiev.
2. A od správcov sa už vyžaduje, aby bol každý verný.
3. No mne naozaj málo záleží na tom, či ma súdite vy alebo iný ľudský súd. Ani sám seba nesúdim,
4. lebo nie som si ničoho vedomý, ale to ma neospravedlňuje. Pán je môj sudca.
5. Preto nesúďte nič predčasne, kým nepríde Pán. On osvetlí, čo je skryté v tme, a vyjaví úmysly srdca. Vtedy každý dostane pochvalu od Boha.
6. Ale v tomto, bratia, vzal som za príklad seba a Apolla kvôli vám, aby ste sa na nás poučili, že „niet nad to, čo je napísané“, aby ste nehorlili jeden za druhého proti inému.
7. Veď kto ti dáva vyniknúť?! Čo máš, čo si nedostal? A keď si dostal, čo sa chvasceš, akoby si nebol dostal?
8. Už ste sa nasýtili, už ste zbohatli. Začali ste kralovať bez nás - a kiež by ste len kralovali, aby sme s vami kralovali aj my.
9. Zdá sa mi, že nám, apoštolom, Boh prideliť posledné miesto, ako odsúdeným na smrť, lebo sme sa stali divadlom pre svet, anjelov i ľudí.
10. My sme blázni pre Krista, ale vy ste múdri v Kristovi; my sme slabí, a vy silní; vy ste slávni, my znevážení.
11. Až do tejto hodiny sme hladní, smädní a nahí, bijú nás päťami, sme bez domova,
12. ťažko pracujeme vlastnými rukami; keď nás preklínajú, my žehnáme, keď nás prenasledujú, my to znášame,
13. keď nás potupujú, my sa modlíme. Stali sme sa akoby smetami sveta, vyvrhelmi pre všetkých až doteraz.
14. Toto nepíšem, aby som vás zahanbil, ale aby som vás napomenul ako svoje milované deti.
15. Veď keby ste mali hoc aj desaťtisíc vychovávateľov v Kristovi, otcov nemáte mnoho, lebo v Kristovi Ježišovi ja som vás splodil skrze evanjelium.
16. Prosím vás teda, napodobňujte ma!
17. Preto som k vám poslal Timoteja, svojho milovaného syna, verného v Pánovi; on vám pripomenie moje cesty v Kristovi, ako učím všade po všetkých cirkvách.
18. Niektorí sa začali tak vyvyšovať, akoby som k vám už nemal prísť.
19. Ale prídem k vám čoskoro, ak to bude chcieť Pán, a posúdim namyslencov nie podľa ich reči, ale podľa ich moci,
20. lebo Božie kráľovstvo nespočíva v reči, ale v moci.
21. Čo chcete? Mám k vám prísť s palicou, alebo s láskou a v duchu miernosti?

Kapitola 5

1. Ba počúť aj o smilstve medzi vami, a o takom smilstve, o akom ani medzi pohanmi nepočúť, aby mal niekto manželku svojho otca.
2. A vy sa ešte vystatujete namiesto toho, aby ste radšej žiaľili a vylúčili spomedzi seba toho, čo sa dopustil takého činu!
3. Ja som už, hoci telom vzdialený, no duchom prítomný, rozhodol ako prítomný, že toho, čo to urobil,
4. treba v mene nášho Pána Ježiša, keď sa zhromaždíme, vy a môj duch, s mocou nášho Pána Ježiša,
5. vydať satanovi na záhubu tela, aby sa duch zachránil v Pánov deň.
6. Vaše vystatovanie nie je dobré. Neviete, že trocha kvasu prekvasí celé cesto?
7. Vyčistite starý kvas, aby ste boli novým cestom. Ste totiž akoby nekvasený chlieb. Veď bol obetovaný náš veľkonočný Baránok, Kristus.
8. Preto slávme sviatky nie v starom kvase ani v kvase zloby a nepravosti, ale s nekvaseným chlebom čistoty a pravdy.
9. Napísal som vám v liste, aby ste sa nestýkali so smilníkmi.
10. Pravda, nie so smilníkmi tohto sveta či s chamtivcami, s lupičmi alebo modloslužobníkmi, to by ste museli ujsť z tohto sveta.
11. Ale teraz som vám napísal, aby ste sa nestýkali s tým, kto sa volá bratom, a je smilník, chamtivec, modloslužobník, utrhač, opilec alebo lupič; s takým ani nejedzte.
12. Veď prečo by som mal súdiť tých, čo sú mimo?! Vari nesúдите aj vy tých, čo sú vnútri?!
13. Lebo tých, čo sú mimo, bude súdiť Boh. Vylúčte zlého spomedzi seba!

Kapitola 6

1. Kto z vás sa odváži, keď má s iným spor, súdiť sa pred nespravodlivými, a nie pred svätými?!
2. Vari nevíete, že svätí budú súdiť svet?! A ak vy máte súdiť svet, nie ste hodní rozsúdiť maličkosti?!
3. Nevíte, že budeme súdiť anjelov? O čo viac potom veci všedného dňa!
4. Ak sa teda potrebujete súdiť vo veciach všedného života, rozhodnete sa pre takých sudcov, ktorí nie sú pred cirkvou ničím?
5. Na vaše zahanbenie to hovorím. Vari nie je medzi vami nik múdry, kto by mohol rozsúdiť svojich bratov?
6. Ale brat s bratom sa súdi - a to pred neveriacimi?!
7. Už vôbec to je u vás chyba, že sa súdite medzi sebou. Prečo radšej nestrpíte krivdu? Prečo radšej neznesiete škodu?
8. Ale vy krivdíte a škodíte, a to bratom!
9. Nevíte, že nespravodliví nebudú dedičmi Božieho kráľovstva? Nemýľte sa: ani smilníci, ani modloslužobníci, ani cudzoložníci, ani chlipníci, ani súdožníci mužov,
10. ani zlodeji, ani chamtivci, ani opilci, ani utrhači, ani lupiči nebudú dedičmi Božieho kráľovstva.
11. A niektorí ste toto boli. Ale obmyli ste sa, boli ste posvätení, boli ste ospravedlnení v mene Pána Ježiša Krista a v Duchu nášho Boha.
12. „Všetko smiem.“ Ale nie všetko osoží. „Všetko smiem.“ Ale ja sa ničím nedám zotročiť.
13. „Jedlo je pre žalúdok a žalúdok pre jedlo.“ Boh však zničí jedno aj druhé. Ale telo nie je na smilstvo, lež pre Pána a Pán pre telo.
14. A Boh aj Pána vzkriesil a vzkriesi aj nás svojou mocou.
15. Vari nevíete, že vaše telá sú Kristovými údmi? Môžem teda vziať Kristove údy a urobiť ich údmi neviestky? Vonkoncom nie!
16. Alebo nevíete, že ten, kto sa spája s neviestkou, je s ňou jedno telo? Ved' sa hovorí: „Budú dvaja v jednom tele.“
17. Ale kto sa spája s Pánom, je s ním jeden Duch.
18. Varujte sa smilstva! Každý hriech, ktorého by sa človek dopustil, je mimo tela; kto však smilní, hreší proti vlastnému telu.
19. A nevíete, že vaše telo je chrámom Ducha Svätého, ktorý je vo vás, ktorého máte od Boha, a že nepatríte sebe?
20. Draho ste boli kúpení. Oslavujte teda Boha vo svojom tele!

Kapitola 7

1. O tom, čo ste písali: Dobre je, keď sa muž nedotýka ženy.
2. Ale vzhľadom na nebezpečenstvo smilstva nech má každý svoju ženu a každá nech má svojho muža.
3. Muž nech plní povinnosť voči manželke a podobne aj manželka voči mužovi.
4. Žena nemá moc nad svojím telom, ale muž; podobne ani muž nemá moc nad svojím telom, ale žena.
5. Neodopierajte si jeden druhému, iba ak na čas so vzájomným súhlasom, aby ste sa mohli venovať modlitbe, a opäť buďte spolu, aby vás satan nepokúšal pre vašu nezdržanlivosť.
6. No toto hovorím ako dovolenie, nie ako príkaz.
7. Chcel by som, aby boli všetci ľudia tak, ako som ja; lenže každý má svoj vlastný dar od Boha: jeden tak, druhý inak.
8. Slobodným a vdovám hovorím: Dobre je pre nich, ak zostanú tak, ako ja.
9. Ale ak sa nevedia zdržať, nech vstúpia do manželstva. Lebo je lepšie vstúpiť do manželstva ako horieť.
10. Tým, čo uzavreli manželstvo, prikazujem, ani nie ja, ale Pán, aby manželka neodchádzala od muža
11. - a ak by odišla, nech ostane nevydatá, alebo nech sa zmieri so svojím mužom - a muž nech neprepúšťa manželku.
12. Ostatným hovorím ja, nie Pán: Ak má niektorý brat neveriacu ženu a ona chce s ním bývať, nech ju neprepúšťa.
13. A ak má niektorá žena neveriaceho muža a on chce s ňou bývať, nech muža neopúšťa.
14. Lebo neveriaci muž sa posväčuje v žene a neveriaca žena sa posväčuje v bratovi. Inak by boli vaše deti nečisté; ale teraz sú sväté.
15. No ak neveriaci chce odísť, nech odíde. V takomto prípade nie sú brat alebo sestra otrocky viazaní; veď Boh nás povolal žiť v pokoji.
16. Vari vieš, žena, či zachrániš muža? Alebo vieš, muž, či zachrániš ženu?
17. Len nech každý žije tak, ako mu určil Pán, každý, ako ho Boh povolal. Takto učím vo všetkých cirkvách.
18. Bol niekto povolaný ako obrezaný? Nech sa nevracia k neobriezke. Bol niekto povolaný ako neobrezaný? Nech sa nedáva obrezať.
19. Obriezka nie je nič a neobriezka tiež nie je nič, ale zachovávanie Božích prikázaní.
20. Nech každý zostane v tom stave, v ktorom bol povolaný.
21. Bol si povolaný ako otrok? Nerob si z toho starosti. Ale ak by si sa aj mohol stať slobodným, radšej to využij.
22. Lebo kto je povolaný v Pánovi ako otrok, je Pánov oslobodenec. Podobne kto je povolaný ako slobodný, je Kristov služobník.
23. Draho ste boli kúpení. Nestaňte sa otrokmi ľudí!
24. Bratia, nech každý zostane pred Bohom v tom, v čom bol povolaný.
25. O pannách nemám Pánov príkaz, ale dávam radu ako taký, ktorý dosiahol milosrdenstvo u Pána, aby som bol verný.
26. Myslím teda, že je to dobré - pre terajšie ťažkosti -, že je dobre, keď človek ostane tak, ako je.
27. Si viazaný k žene? Nevyhľadávaj rozluku. Si bez ženy? Nehľadaj si ženu.
28. Ale ak sa oženiš, nezhrješ. A ak sa panna vydá, nezhrješ. Ale takíto budú mať telesné trápenia a toho vás chcem ušetriť.
29. A tak, bratia, hovorím, čas je krátky, aby napokon aj tí, čo majú ženy, boli, akoby ich nemali;
30. tí, čo plačú, akoby neplakali; tí, čo sa radujú, akoby sa neradovali; tí, čo kupujú, akoby nič nevlastnili;
31. a tí, čo užívajú tento svet, akoby ho neužívali, lebo tvárnosť tohto sveta sa pomíňa.
32. Chcem, aby ste boli bez starostí. Kto je bez ženy, stará sa o Pánove veci, ako sa páčiť Pánovi.

33. Ale ženatý sa stará o svetské veci, ako sa páčiť manželke,
34. a je rozdelený. Aj nevydatá žena a panna rozmýšľajú o Pánových veciach, aby boli sväté telom i duchom. Ale vydatá myslí na svetské veci, ako sa páčiť mužovi.
35. No toto hovorím na váš prospech, nie aby som na vás hodil slučku, ale aby ste sa čestne a nerušene pripútali k Pánovi.
36. Ak si niekto myslí, že je potupou pre jeho pannu, ak prekročí vek a má sa tak stať, nech urobí, čo chce; nehreší. Nech sa vezmú.
37. Ale kto sa pevne v srdci rozhodol a nebol donútený, ale je pánom svojej vôle a zaumienil si v srdci zachovať svoju pannu, dobre robí.
38. Teda aj ten, kto vydáva svoju pannu, dobre robí, ale kto nevydáva, robí lepšie.
39. Žena je viazaná, dokiaľ jej muž žije. Keď jej muž zomrie, je slobodná, môže sa vydať, za koho chce, ale iba v Pánovi.
40. Bude však blaženejšia, ak ostane tak podľa mojej rady. A myslím si, že aj ja mám Božieho Ducha.

Kapitola 8

1. O mäse obetovanom modlám vieme, že my všetci máme poznanie. Ale poznanie nadúva, kým láska buduje.
2. Ak si niekto myslí, že niečo vie, ešte to nevie tak, ako by mal vedieť.
3. Ale ak niekto miluje Boha, toho Boh pozná.
4. O jedení mäsa obetovaného modlám teda vieme, že na svete niet nijakej modly a nijakého boha, iba Jeden.
5. Lebo aj keď sú takí, čo sa nazývajú bohmi či už na nebi alebo na zemi - ako je veľa bohov a veľa pánov -
6. my máme iba jedného Boha, Otca, od ktorého je všetko a my sme pre neho, a jedného Pána, Ježiša Krista, skrze ktorého je všetko, aj my sme skrze neho.
7. Lenže nie všetci majú poznanie. Niektorí sú ešte teraz takí zvyknutí na modly, že jedia mäso, akoby bolo naozaj obetované modlám, a ich svedomie sa poškrňuje, lebo je slabé.
8. Ale jedlo nás nepriblíži k Bohu: ani keď nejeme, nič nestratíme, ani keď jeme, nič nezískame.
9. Len si dajte pozor, aby táto vaša sloboda nebola na pohoršenie slabým.
10. Lebo keď niekto uvidí toho, čo má poznanie, stolovať v pohanskom chráme, neposmelí sa jeho svedomie, pretože je slabé, aby jedol mäso obetované modlám?
11. A slabý zahynie pre tvoje poznanie - brat, za ktorého zomrel Kristus!
12. Keď takto hrešíte proti bratom a zraňujete ich slabé svedomie, hrešíte proti Kristovi.
13. Preto ak jedlo pohoršuje môjho brata, nebudem nikdy jesť mäso, aby som nepohoršil svojho brata.

Kapitola 9

1. Nie som slobodný? Nie som apoštol? Vari som nevidel Ježiša, nášho Pána? A vy nie ste moje dielo v Pánovi?!
2. Ak aj pre iných nie som apoštolom, pre vás určite som. Ved' vy ste pečatou môjho apoštolátu v Pánovi.
3. Toto je moja obrana proti tým, čo ma posudzujú.
4. Vari nemáme právo jesť a piť?
5. Nemáme právo brať so sebou ženu, sestru, tak ako ostatní apoštolí a Pánovi bratia i Kéfas?!
6. Alebo len ja a Barnabáš nemáme právo nepracovať?
7. Kto kedy vojenčí na svoje trovy? Kto sadí vinicu, a neje z nej ovocie? Alebo kto pasie stádo, a neživí sa mliekom stáda?
8. Hovorím to len po ľudsky? A nehovorí to aj Zákon?
9. V Mojžišovom zákone je predsa napísané: „Mlátiacemu volovi nezaviažeš papulu.“ Vari tu Boh myslí na voly?
10. A nehovorí to skôr pre nás? Ved' pre nás je napísané, že ten, čo orie, má orať v nádeji, a kto mláti, tak v nádeji, že dostane z úrody.
11. Keď sme vám my zasiali duchovné dobrá, je to také veľké, ak u vás žneme hmotné?
12. Ak majú iní u vás toto právo, nie tým skôr my? No nepoužili sme toto právo, ale všetko znášame, len aby sme nepostavili prekážku Kristovmu evanjeliu.
13. Neviete, že tí, čo konajú svätú službu, jedia z toho, čo je vo svätyni, a tí, čo slúžia oltáru, majú z oltára podiel?
14. Tak nariadil aj Pán tým, čo zvestujú evanjelium, aby žili z evanjelia.
15. No ja som nič z toho nepoužil. A toto nepíšem preto, aby to bolo aj v mojom prípade, lebo radšej zomriem, ako by mal niekto zmariť túto moju chválu.
16. Ved' ak hlásam evanjelium, nemám sa čím chváliť; to je moja povinnosť, a beda mi, keby som evanjelium nehlásal.
17. Ak to robím z vlastnej vôle, mám nárok na odmenu, ale ak nie z vlastnej vôle, je to služba, ktorá mi je zverená.
18. Aká je teda moja odmena? Že keď hlásam evanjelium, predkladám ho zadarmo a nevyužívam svoje právo pri evanjeliu.
19. Lebo hoci som slobodný voči všetkým, stal som sa sluhom všetkých, aby som čím viacerých získal.
20. Pre Židov som sa stal akoby Židom, aby som získal Židov. Pre tých, čo sú pod zákonom, bol som akoby pod zákonom - hoci sám som nebol pod zákonom -, aby som získal tých, čo boli pod zákonom.
21. Pre tých, čo boli bez zákona, bol som akoby bez zákona - hoci bez Božieho zákona som nebol, ale bol som pod Kristovým zákonom -, aby som získal tých, čo boli bez zákona.
22. Pre slabých som sa stal slabým, aby som získal slabých. Pre všetkých som sa stal všetkým, aby som zachránil aspoň niektorých.
23. A všetko robím pre evanjelium, aby som mal na ňom podiel.
24. Neviete, že tí, čo bežia na štadióne, bežia síce všetci, ale iba jeden dosiahne víťaznú cenu? Bežte tak, aby ste sa jej zmocnili.
25. A každý, kto závodí, zdržuje sa všetkého; oni preto, aby dosiahli porušiteľný veniec, my však neporušiteľný.
26. Ja teda tak bežím, nie ako na neisto, tak bojujem, nie akoby som bil do vetra.
27. Ale krotím svoje telo a podrobujem si ho, aby som azda, kým iným kážem, sám nebol zvrhnutý.

Kapitola 10

1. Nechcem, bratia, aby ste nevedeli, že všetci naši otcovia boli pod oblakom, všetci prešli cez more
2. a všetci boli v oblaku a v mori pokrstení v Mojžišovi,
3. všetci jedli ten istý duchovný pokrm
4. a všetci pili ten istý duchovný nápoj, lebo pili z duchovnej skaly, ktorá ich sprevádzala, a tou skalou bol Kristus.
5. Ale vo väčšine z nich nemal Boh záľúbenie, veď popadali na púšti.
6. To sa stalo ako predobraz pre nás, aby sme neboli žiadostiví zla, ako boli žiadostiví oni.
7. Ani modlármi nebudte, ako niektorí z nich; ako je napísané: „Lud sa posadil, aby jedol a pil. Potom vstali a zabávali sa.“
8. Ani nesmilnime, ako niektorí z nich smilnili, a padlo ich za jeden deň dvadsaťtisíc.
9. Ani nepokúšajme Krista, ako niektorí z nich pokúšali, a zahynuli od hadov.
10. Ani nerepcite, ako niektorí z nich reptali, a zahynuli od zhubcu.
11. A toto sa im stalo ako predobraz a bolo napísané ako napomenutie pre nás, ktorých zastihol koniec vekov.
12. Preto kto si myslí, že stojí, nech si dáva pozor, aby nepadol.
13. Skúška, ktorá na vás dolieha, je iba ľudská. A Boh je verný. On vás nedovolí skúšať nad vaše sily, ale so skúškou dá aj schopnosť, aby ste mohli vydržať.
14. Preto, moji milovaní, utekajte pred modloslužbou.
15. Hovorím vám ako rozumným. Posúďte sami, čo hovorím:
16. Nie je kalich dobrorečenia, ktorému dobrorečíme, účasťou na Kristovej krvi? A chlieb, ktorý lámeme, nie je účasťou na Kristovom tele?
17. Keďže je jeden chlieb, my mnohí sme jedno telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe.
18. Pozrite na Izrael podľa tela: nemajú azda tí, čo jedia obety, účasť aj na oltári?
19. Čo tým chcem povedať? Že mäso obetované modlám je niečo? Alebo že modla je niečo?
20. Ale to, čo obetujú, obetujú zlým duchom, a nie Bohu. A ja nechcem, aby ste boli spoločníkmi zlých duchov.
21. Nemôžete piť Pánov kalich aj kalich zlých duchov; nemôžete mať podiel na Pánovom stole aj na stole zlých duchov.
22. Alebo chceme dráždiť Pána? Sme azda silnejší ako on?
23. „Slobodno všetko.“ Ale nie všetko osoží. „Slobodno všetko.“ Ale nie všetko buduje.
24. Nech nik nehľadá vlastné záujmy, ale záujmy iného.
25. Jedzte všetko, čo dostať v jatkách, a na nič sa nevytýkajte kvôli svedomiu.
26. Veď Pánova je zem i všetko, čo ju naplňa.
27. Ak vás niekto z neveriacich pozve a chcete ísť, jedzte všetko, čo vám predložia, a na nič sa nevytýkajte kvôli svedomiu.
28. Ale keby vám niekto povedal: „Toto bolo obetované modlám,“ nejedzte to kvôli tomu, čo vás upozornil, a kvôli svedomiu,
29. pričom nemyslím na tvoje vlastné svedomie, ale na svedomie toho druhého. Veď prečo by malo svedomie iného odsúdiť moju slobodu?
30. A keď ja niečo s vďakou požívam, prečo by ma mal niekto tupiť za to, za čo ja vzdávam vďaky?!
31. Či teda jete, či pijete, či čokoľvek iné robíte, všetko robte na Božiu slávu.
32. Nebudte na pohoršenie ani Židom, ani Grékom ani Božej cirkvi,
33. ako sa aj ja chcem páčiť všetkým vo všetkom a nehľadám, čo mne vyhovuje, ale čo osoží mnohým, aby boli spasení.

Kapitola 11

1. Napodobňujte ma, ako aj ja napodobňujem Krista.
2. Chválím vás, že vo všetkom na mňa pamätáte a zachováate moje učenie, ako som vám ho odovzdal.
3. Ale chcem, aby ste vedeli, že hlavou každého muža je Kristus, hlavou ženy je muž a hlavou Krista Boh.
4. Každý muž, ktorý sa modlí alebo prorokuje so zahalenou hlavou, zneuctuje svoju hlavu.
5. A každá žena, ktorá sa modlí alebo prorokuje s nezahalenou hlavou, zneuctuje svoju hlavu: je to to isté, ako keby sa dala oholiť.
6. Lebo ak sa žena nezahaluje, môže sa dať aj ostrihať. Ale ak je pre ženu potupou ostrihať sa alebo oholiť, nech sa zahaluje.
7. Muž si nemusí zahalovať hlavu, lebo je obrazom a slávou Boha, no žena je slávou muža.
8. Veď nie je muž zo ženy, ale žena z muža.
9. Ani nebol muž stvorený pre ženu, ale žena pre muža.
10. Preto má mať žena na hlave znak moci kvôli anjelom.
11. Pravda, v Pánovi nie je ani žena bez muža, ani muž bez ženy,
12. lebo ako je žena z muža, tak je aj muž skrze ženu a všetko je z Boha.
13. Posúďte sami: Sluší sa, aby sa žena modlila k Bohu nezahalená?
14. A neučí vás sama príroda, že mužovi je na potupu, keď si pestuje vlasy,
15. kým žene je na slávu, keď si pestuje vlasy? Lebo vlasy dostala namiesto závoja.
16. Ak by sa niekto chcel hádať, my to nemáme vo zvyku a ani Božie cirkvi.
17. Keď vás už napomínam, nechválím vás, že sa neschádzate na lepšie, ale na horšie.
18. Predovšetkým počúvam, že sú medzi vami roztržky, keď sa schádzate v cirkvi. A sčasti tomu aj verím.
19. Lebo musia byť medzi vami aj rozkoly, aby sa ukázalo, kto z vás sa osvedčí.
20. Keď sa teda schádzate, nie je to požívanie Pánovej večere,
21. lebo každý si hneď vezme a zje svoju večeru a potom jeden je hladný a druhý opitý.
22. Nemáte vari domy, kde môžete jesť a piť? Alebo opovrhujete Božou cirkvou a chcete zahanbiť tých, čo nič nemajú? Čo vám mám povedať? Mám vás chváliť? Za toto vás nepochválím.
23. Veď ja som od Pána prijal, čo som vám aj odovzdal, že Pán Ježiš v tú noc, keď bol zradený, vzal chlieb,
24. vzdával vďaky, lámal ho a povedal: „Toto je moje telo, ktoré je pre vás; toto robte na moju pamiatku.“
25. Podobne po večeri vzal kalich a hovoril: „Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi. Toto robte, kedykoľvek ho budete piť, na moju pamiatku.“
26. A tak vždy, keď budete jesť tento chlieb a piť tento kalich, zvestujete Pánovu smrť, kým nepríde.
27. Kto by teda jedol chlieb alebo pil Pánov kalich nehodne, previní sa proti Pánovmu telu a krvi.
28. Nech teda človek skúma sám seba, a tak je z toho chleba a pije z kalicha.
29. Lebo kto je a pije, a nerozoznáva telo, ten si je a pije odsúdenie.
30. Preto je medzi vami veľa slabých a chorých a mnohí umierajú.
31. Keby sme súdili sami seba, neboli by sme súdení.
32. Ale keď sme súdení, Pán nás napráva, aby sme neboli odsúdení s týmto svetom.
33. A tak, bratia moji, keď sa schádzate jesť, čakajte jeden na druhého.
34. Ak je niekto hladný, nech sa naje doma, aby ste sa neschádzali na odsúdenie. Ostatné zariadim, keď prídem.

Kapitola 12

1. A nechcem bratia, aby ste nevedeli o duchovných daroch.
2. Viete, že keď ste boli pohanmi, ťahalo vás to a chodili ste za nemými modlami.
3. Preto vám vyhlasujem, že nik, kto hovorí v Božom Duchu, nepovie: „Prekliaty Ježiš!“, a nik nemôže povedať: „Ježiš je Pán“, iba ak v Duchu Svätom.
4. Dary milosti sú rozličné, ale Duch je ten istý.
5. Aj služby sú rozličné, ale Pán je ten istý.
6. A rozličné sú aj účinky, ale Boh, ktorý pôsobí všetko vo všetkých, je ten istý.
7. Každý však dostáva prejavu Ducha na všeobecný úžitok.
8. Jeden dostáva skrze Ducha slovo múdrosti, iný podľa toho istého Ducha slovo poznania,
9. iný vieru v tom istom Duchu a iný v tom istom Duchu dar uzdravovať,
10. iný schopnosť robiť zázraky, iný prorokovať, iný rozlišovať duchov, iný dar rozličných jazykov a iný vysvetľovať jazyky.
11. Ale toto všetko pôsobí jeden a ten istý Duch, ktorý rozdeľuje každému, ako chce.
12. Lebo ako je jedno telo a má mnoho údov, ale všetky údy tela sú jedno telo, hoci je ich mnoho, tak aj Kristus.
13. Veď my všetci, či Židia alebo Gréci, či otroci alebo slobodní, boli sme v jednom Duchu pokrstení v jedno telo. A všetci sme boli napojení jedným Duchom.
14. Telo nie je jeden úd, ale mnoho údov.
15. A keby noha povedala: „Nie som ruka, nepatrím k telu,“ tým ešte neprestáva patriť k telu.
16. A keby povedalo ucho: „Nie som oko, nepatrím k telu,“ tým ešte neprestáva patriť k telu.
17. Keby bolo celé telo okom, kde by bol sluch? A keby bolo celé sluchom, kde by bol čuch?
18. Ale Boh rozložil údy, každý jeden z nich, v tele, ako chcel.
19. Keby boli všetky jedným údom, kde by bolo telo?
20. No takto je mnoho údov, ale iba jedno telo.
21. A oko nemôže povedať ruke: „Nepotrebujem ťa!“ ani hlava nohám: „Nepotrebujem vás!“
22. Ba čo viac, údy tela, ktoré sa zdajú slabšie, sú nevyhnutne potrebné.
23. A údy tela, ktoré pokladáme za menej ušľachtilé, zaodievame s väčšou úctou a naše nečestné údy majú tým väčšiu česť,
24. kým naše čestné nič také nepotrebujú. Boh telo vyvážil tak, že slabšiemu údu dal väčšiu česť,
25. aby nebola v tele roztržka, ale aby sa údy rovnako starali jeden o druhý.
26. Ak teda trpí jeden úd, trpia spolu s ním všetky údy, a ak vychvaľujú jeden úd, radujú sa s ním všetky údy.
27. Vy ste Kristovo telo a jednotlivo ste údy.
28. A v Cirkvi Boh niektorých ustanovil po prvé za apoštolov, po druhé za prorokov, po tretie za učiteľov, potom sú zázraky, ďalej dary uzdravovať, pomáhať, viesť, dar rozličných jazykov.
29. Sú vari všetci apoštolmi? Sú všetci prorokmi? Všetci učiteľmi? Robia všetci zázraky?
30. Majú všetci dar uzdravovať? Hovoria všetci jazykmi? Vari všetci vysvetľujú?
31. Ale usilujte sa o vyššie dary milosti. A ešte vznešenejšiu cestu vám ukážem.

Kapitola 13

1. Keby som hovoril ľudskými jazykmi aj anjelskými, a lásky by som nemal, bol by som ako cvendžiaci kov a zuniaci cimbal.
2. A keby som mal dar proroctva a poznal všetky tajomstvá a všetku vedu a keby som mal takú silnú vieru, že by som vrchy prenášal, a lásky by som nemal, ničím by som nebol.
3. A keby som rozdal celý svoj majetok ako almužnu a keby som obetoval svoje telo, aby som bol slávny, a lásky by som nemal, nič by mi to neosožilo.
4. Láska je trpezlivá, láska je dobrotivá; nezávidí, nevypína sa, nevystatuje sa,
5. nie je nehanebná, nie je sebecká, nerozčuľuje sa, nemyslí na zlé,
6. neteší sa z nepravosti, ale raduje sa z pravdy.
7. Všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží.
8. Láska nikdy nezanikne. Proroctvá prestanú, jazyky zamĺknu a poznanie pomíne.
9. Lebo poznávame len sčasti a len sčasti prorokujeme.
10. Ale keď príde to, čo je dokonalé, prestane, čo je len čiastočné.
11. Keď som bol dieťa hovoril som ako dieťa, poznával som ako dieťa, rozmýšľal som ako dieťa. Keď som sa stal mužom, zanechal som detské spôsoby.
12. Teraz vidíme len nejasne, akoby v zrkadle, no potom z tváre do tváre. Teraz poznávam iba čiastočne, ale potom budem poznať tak, ako som aj ja poznaný.
13. A tak teraz ostáva viera, nádej, láska, tieto tri; no najväčšia z nich je láska.

Kapitola 14

1. Usilujte sa o lásku, dychtite po duchovných daroch, zvlášť aby ste prorokovali.
2. Lebo kto hovorí jazykmi, nehovorí ľuďom, ale Bohu; nerozumie mu nik, pod vplyvom Ducha hovorí tajomstvá.
3. Ale kto prorokuje, hovorí ľuďom na budovanie, povzbudenie a potešenie.
4. Kto hovorí jazykmi, buduje seba samého, ale kto prorokuje, buduje Cirkev.
5. A chcem, aby ste všetci hovorili jazykmi, ale ešte viac, aby ste prorokovali. Lebo kto prorokuje, je väčší ako ten, kto hovorí jazykmi, iba ak by aj vysvetľoval, aby sa budovala Cirkev.
6. Veď čo by som vám pomohol, bratia, keby som k vám prišiel a hovoril jazykmi, ak by som vám nehovoril zo zjavenia, poznania, proroctva alebo náuky?
7. Veď keby aj bezduché nástroje, či už flauta alebo citara, nevydávali rozdielny zvuk, ako by sa vedelo, čo sa hrá na flaute a čo na citare?
8. A keby poľnica vydávala neurčitý zvuk, kto by sa strojil do boja?
9. Tak aj vy: ak hovoríte jazykmi, a nevydáte zrozumiteľné slová, ako sa bude vedieť, čo sa hovorí? Budete hovoriť do vetra.
10. Veď je na svete toľko rozličných jazykov, a ani jeden nie je bez slov.
11. Ale ak nespoznám význam slov, budem pre toho, kto sa mi prihovára, cudzincom, a ten, kto sa mi prihovára, bude cudzincom mne.
12. Tak aj vy, keďže sa horlivo usilujete o duchovné dary, usilujte sa mať ich v hojnosti na budovanie Cirkvi.
13. A preto ten, kto hovorí jazykmi, nech sa modlí, aby vedel aj vysvetľovať.
14. Lebo ak sa modlím darom jazykov, modlí sa môj duch, ale moja myseľ ostáva bez úžitku.
15. Čo teda? Budem sa modliť duchom, budem sa modliť aj myslou. Budem spievať duchom, budem spievať aj myslou.
16. Veď ak budeš dobrorečiť v duchu, ako potom jednoduchý človek povie na tvoje dobrorečenie: „Amen“, keď nevie, čo hovoríš?
17. Lebo ty iste správne vzdávaš vďaky, ale druhý sa tým nebuduje.
18. Ďakujem Bohu, že hovorím jazykmi viac ako vy všetci;
19. ale na zhromaždení radšej chcem povedať päť zrozumiteľných slov, aby som aj iných poučil, než desaťtisíc slov darom jazykov.
20. Bratia, nebudte deti zmýšľaním, iba v zlobe budte ako maličká, ale v zmýšľaní budte dospelí.
21. V zákone je napísané: „Cudzími jazykmi a perami cudzincov budem hovoriť tomuto ľudu, ale ani tak ma nepočúvnu,“ hovorí Pán.
22. A tak dar jazykov nie je znamením pre veriacich, ale pre neveriacich, dar prorokovať zasa nie pre neveriacich, ale pre veriacich.
23. Keby sa tak zišla celá cirkev a všetci by hovorili jazykmi a prišli by aj jednoduchí ľudia alebo neveriaci, nepovedali by, že blazniete?
24. Ale ak budú všetci prorokovať a príde nejaký neveriaci alebo jednoduchý človek, všetci ho usvedčia, všetci ho posúdia,
25. vyjdú najavo tajnosti jeho srdca, a tak padne na tvár, bude sa klaňať Bohu a vyzná: „Naozaj je Boh medzi vami!“
26. Čo teda, bratia? Keď sa zídete, každý niečo má: dar chválospevu, náuky, zjavenia, jazykov, vysvetľovania; všetko nech je na budovanie.
27. Ak niekto hovorí jazykmi, nech hovoria dvaja alebo nanajvýš traja, jeden po druhom, a jeden nech vysvetľuje.
28. Ale ak by nemal kto vysvetľovať, nech mlčí na zhromaždení; nech hovorí sebe a Bohu.
29. Proroci nech hovoria dvaja alebo traja a ostatní nech posudzujú.
30. Ak by dostal zjavenie iný zo sediacich, prvý nech mlčí.
31. Lebo jeden po druhom môžete všetci prorokovať, aby sa všetci poučili a všetci povzbudili.
32. Prorocký duch je podriadený prorokom,

33. ved' Boh nie je Bohom neporiadku, ale pokoja. Ako vo všetkých cirkvách u svätých
34. ženy nech na zhromaždeniach mlčia. Nedovoľuje sa im hovoriť, ale nech sú podriadené, ako hovorí aj zákon.
35. Ak sa chcú niečo naučiť, nech sa doma opýtajú svojich mužov, lebo sa nesluší, aby žena hovorila na zhromaždení.
36. Vari od vás vyšlo Božie slovo, alebo iba k vám prišlo?
37. Ak si niekto myslí, že je prorok alebo duchovný, nech vie, že to, čo vám píšem, je Pánov príkaz.
38. Kto to neuzná, nebude uznaný.
39. A tak, bratia moji, usilujte sa prorokovať a nebráňte hovoriť jazykmi.
40. Ale nech sa všetko deje slušne a po poriadku.

Kapitola 15

1. Bratia, pripomínam vám evanjelium, ktoré som vám hlásal a vy ste ho prijali, zotrúvate v ňom
2. a prostredníctvom neho dosahujete spásu, ak sa ho držíte tak, ako som vám ho hlásal, ibaže by ste boli nadarmo uverili.
3. Odovzdal som vám predovšetkým to, čo som aj ja prijali: že Kristus zomrel za naše hriechy podľa Písom;
4. že bol pochovaný a že bol tretieho dňa vzkriesený podľa Písom,
5. že sa zjavil Kéfasovi a potom Dvanástim.
6. Potom sa zjavil viac ako päťsto bratom naraz; väčšina z nich žije doteraz, niektorí už zosnuli.
7. Potom sa zjavil Jakubovi a potom všetkým apoštolom
8. a poslednému zo všetkých, ako nedochôdcaťu, zjavil sa aj mne.
9. Ved' ja som najmenší z apoštolov. Ba nie som hoden volať sa apoštolom, lebo som prenasledoval Božiu Cirkev.
10. Ale z Božej milosti som tým, čím som, a jeho milosť nebola vo mne márna. Ved' som pracoval viac ako oni všetci, vlastne ani nie ja, ale Božia milosť so mnou.
11. Teda či už ja alebo oni takto hlásame a vy ste tak uverili.
12. Ak sa hlása, že Kristus bol vzkriesený z mŕtvych, akože niektorí z vás hovoria, že zmŕtvychvstania niet?
13. Ved' ak niet zmŕtvychvstania, nebol ani Kristus vzkriesený.
14. Ale ak nebol Kristus vzkriesený, potom je márne naše hlásanie a márna je aj vaša viera.
15. A potom sa zistí, že sme falošnými Božími svedkami, lebo sme svedčili proti Bohu, že vzkriesil Krista, ktorého nevzkriesil, ak mŕtvi naozaj nevstávajú.
16. Lebo ak mŕtvi nevstávajú, nevstal ani Kristus.
17. A keď Kristus nevstal, vaša viera je márna a ešte stále ste vo svojich hriechoch.
18. Potom aj tí, čo zosnuli v Kristovi, sú stratení.
19. Ak len v tomto živote máme nádej v Kristovi, sme najúbohejší zo všetkých ľudí.
20. Ale Kristus vstal z mŕtvych, prvotina zosnulých.
21. Lebo ako je skrze človeka smrť, tak je skrze človeka aj zmŕtvychvstanie:
22. Ved' ako všetci umierajú v Adamovi, tak zasa všetci ožijú v Kristovi.
23. Ale každý v poradí, aké mu patrí: prvotinou je Kristus; potom, pri jeho príchode, tí, čo patria Kristovi.
24. A potom bude koniec, keď odovzdá Bohu a Otcovi kráľovstvo, keď zruší každé kniežatstvo, každú mocnosť a silu.
25. Lebo on musí kralovať, kým mu nepoloží všetkých nepriateľov pod nohy.
26. Ako posledný nepriateľ bude zničená smrť,
27. lebo mu všetko položil pod nohy. Ale keď hovorí: „Všetko je podrobené“, je jasné, že okrem toho ktorý mu všetko podrobil.
28. A keď mu bude všetko podrobené, vtedy sa aj sám Syn podrobí tomu, ktorý mu všetko podrobil, aby bol Boh všetko vo všetkom.
29. Ale čo potom robia tí, čo sa dávajú krstiť za mŕtvych? Ak mŕtvi vôbec nevstávajú, načo sa dávajú krstiť za nich?
30. A prečo sa aj my vystavujeme nebezpečenstvu v každú hodinu?
31. Každý deň zomieram, tak ako ste mojou slávou, bratia, ktorú mám v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi.
32. Čo mi to osoží, ak som sa v Efeze iba ako človek boril so šelmami? Ak mŕtvi nevstávajú, tak jedzme a pime, lebo zajtra umrieme.
33. Nedajte sa zviest: „Zlé reči kazia dobré mravy.“
34. Vytriezvite, ako sa patrí, a nehrešte! Ved' niektorí nepoznajú Boha. Na vaše zahanbenie to hovorím.
35. Ale niekto povie: „Ako vstanú mŕtvi? V akom tele prídu?“

36. Hlupák! Čo ty seješ, neožije, ak prv neodumrie.
37. A čo seješ, neseješ budúce telo, ale holé zrno, či už pšeničné alebo nejaké iné.
38. No Boh mu dáva telo, aké chce, a každému semenu jeho vlastné telo.
39. Nie každé telo je to isté telo, ale iné je ľudské, iné zvieracie telo, iné vtáacie telo a iné rybie.
40. A sú telá nebeské a telá pozemské, ale iná je sláva nebeských a iná pozemských.
41. Iný je jas slnka, iný jas mesiaca a iný jas hviezd; veď hviezda sa od hviezdy líši jasom.
42. Tak je to aj so zmŕtvychvstaním: seje sa porušiteľné, vstáva neporušiteľné;
43. seje sa potupené, vstáva slávne; seje sa slabé, vstáva mocné;
44. seje sa telo živočíšne, vstáva telo duchovné. Ak jestvuje živočíšne telo, jestvuje aj duchovné.
45. Tak je aj napísané: „Prvý človek, Adam, sa stal živou bytosťou;“ posledný Adam oživujúcim Duchom.
46. Ale nie je prv duchovné, lež živočíšne, až potom duchovné.
47. Prvý človek zo zeme je pozemský, druhý človek je z neba.
48. Aký je ten pozemský, takí sú aj ostatní pozemskí; a aký je nebeský, takí sú aj ostatní nebeskí.
49. A ako sme nosili obraz pozemského, tak budeme nosiť aj obraz nebeského.
50. Hovorím však, bratia, že telo a krv nemôžu byť dedičmi Božieho kráľovstva, ani porušiteľnosť nebude dedičom neporušiteľnosti.
51. Hľa, poviem vám tajomstvo: Nie všetci umrieme, ale všetci sa premeníme:
52. razom, v jednom okamihu, na zvuk poslednej polnice. Lebo keď zaznie, mŕtvi budú vzkriesení neporušiteľní a my sa premeníme.
53. Veď toto porušiteľné si musí obliecť neporušiteľnosť a smrtné si musí obliecť nesmrtnosť.
54. A keď si toto porušiteľné oblečie neporušiteľnosť a toto smrtné si oblečie nesmrtnosť, vtedy sa splní, čo je napísané: „Smrť pohltilo víťazstvo.
55. Smrť, kde je tvoje víťazstvo? Smrť, kdeže je tvoj osteň?“
56. Osteňom smrti je hriech a silou hriechu je zákon.
57. Ale vďaka Bohu, ktorý nám dal víťazstvo skrze nášho Pána Ježiša Krista.
58. A tak, moji milovaní bratia, buďte pevní, neochvejní, čoraz horlivejší v Pánovom diele, veď viete, že vaša námaha nie je daromná v Pánovi.

Kapitola 16

1. Čo sa týka zbierok pre svätých, urobte aj vy tak, ako som nariadil galatským cirkvám.
2. Nech si každý z vás v prvý deň týždňa u seba odloží, čo môže, aby sa nerobili zbierky, keď prídem.
3. Keď budem u vás, pošlem tých, ktorých uznáte za hodných, s listom do Jeruzalema zaniest' váš milodar;
4. ak bude vhodné, aby som aj ja šiel, pôjdu so mnou.
5. No prídem k vám, keď prejdem Macedónskom, lebo cez Macedónsko iba prejdem,
6. ale u vás sa hádam zdržím alebo aj prezimujem, aby ste ma odprevadili, kde pôjdem.
7. Nechcem vás teraz vidieť len tak idúcky; dúfam, že u vás nejaký čas ostanem, ak to dovolí Pán.
8. V Efeze zostanem až do Turíc,
9. lebo sa mi otvorili veľké a slubné dvere; aj protivníkov je veľa.
10. Ak príde Timotej, hľadte, aby sa u vás nemusel báť, veď koná Pánovo dielo tak, ako aj ja.
11. Nech ním teda nik neopovrhne. Vyprevadte ho v pokoji, aby prišiel ku mne, lebo ho očakávam s bratmi.
12. Čo sa týka brata Apolla, veľmi som ho prosil, aby šiel k vám s bratmi, ale vôbec nemal vôľu ísť teraz; príde však, len čo mu to bude vhod.
13. Bdejte, buďte pevní vo viere, vzmužte sa, buďte statoční!
14. Nech sa všetko medzi vami deje v láske.
15. Len vás, bratia, prosím: Poznate Stefanasov dom, že sú prvotinou Achájska a dali sa do služby svätým,
16. aby ste sa aj vy podriaďovali takýmto a každému, kto spolupracuje a namáha sa.
17. Teším sa prítomnosti Stefanasa, Fortunáta a Achaika, lebo oni doplnili to, čo ste vy nestačili urobiť,
18. osviežili môjho i vášho ducha. Nuž vážte si takýchto.
19. Pozdravujú vás ázijské cirkvi. Veľmi vás pozdravujú v Pánovi Akvila a Priska s cirkvou v ich dome.
20. Pozdravujú vás všetci bratia. Pozdravte sa navzájom svätým bozkom.
21. Môj, Pavlov, vlastnoručný pozdrav.
22. Kto nemá rád Pána, nech je prekliaty! Marana tha!
23. Milosť Pána Ježiša nech je s vami.
24. Moja láska nech je s vami všetkými v Kristovi Ježišovi.

2. Korintským

Kapitola 1

1. Pavol, z Božej vôle apoštol Krista Ježiša, a brat Timotej Božej cirkvi v Korinte aj všetkým svätým v celom Achájsku:
2. Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca, i od Pána Ježiša Krista.
3. Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, Otec milosrdenstva a Boh všetkej útechy!
4. On nás potešuje v každom našom súžení, aby sme mohli aj my potešovať tých, čo sú v akomkoľvek súžení, tou útechou, ktorou Boh potešuje nás.
5. Lebo ako sa v nás rozmnožujú Kristove utrpenia, tak sa skrze Krista rozhojňuje aj naša útecha.
6. Ak sme teda sužovaní, je to na vašu potechu a spásu; ak sme potešovaní, je to vám na potešenie, ktoré sa prejavuje v znášaní takých istých utrpení, aké znášame aj my.
7. A naša nádej, vzhľadom na vás, je pevná, veď vieme, že ako máte účasť na utrpeniach, tak budete mať aj na úteche.
8. Nechceme, bratia, aby ste nevedeli o našom súžení, ktoré sme podstúpili v Ázii. Doľahlo na nás nadmieru ťažko, nad našu silu, takže sa nám už nechcelo ani žiť.
9. Sami nad sebou sme už vyniesli rozsudok smrti, aby sme nedôverovali sebe, ale Bohu, ktorý kriesi mŕtvych.
10. On nás vyslobodil a vyslobodzuje z takej smrti. A v neho dúfame, že nás ešte vyslobodí,
11. ak nám budete aj vy pomáhať modlitbou za nás, aby za dar milosti, ktorý máme zásluhou mnohých, mnohí za nás vzdávali vďaky.
12. Lebo toto je naša chvála, svedectvo nášho svedomia, že sme žili na svete a zvlášť u vás v Božej jednoduchosti a úprimnosti; nie v telesnej múdrosti, ale v Božej milosti.
13. Veď vám nepíšeme nič iné, iba to, čo čítate alebo aj poznáte. A dúfam, že až do konca pochopíte,
14. ako ste nás už do istej miery pochopili, že sme vašou slávou, ako aj vy našou v deň nášho Pána Ježiša.
15. V tejto dôvere som chcel ísť najprv k vám, aby ste mali aj druhú milosť,
16. a cez vás prejsť do Macedónska a zasa z Macedónska prísť k vám, aby ste ma odprevadili do Judey.
17. Keď som teda toto chcel, bol som vari ľahkomyselný? Alebo keď sa pre niečo rozhodujem, rozhodujem sa podľa tela, žeby u mňa „áno“, „áno“ bolo aj „nie“, „nie“?
18. Ako je Boh verný, naša reč k vám nie je aj „áno“ aj „nie“.
19. Veď Boží Syn Ježiš Kristus, ktorého sme u vás hlásali, ja, Silván a Timotej, nebol aj „áno“ aj „nie“, ale v ňom bolo iba „áno“.
20. Lebo všetky Božie prisľúbenia, koľko ich je, v ňom sú „áno“, a preto je skrze neho aj naše „amen“ Bohu na slávu.
21. A Boh nás i vás posilňuje pre Krista, on nás pomazal,
22. on nás označil svojou pečatou a vložil nám do srdca závdavok Ducha.
23. Boha volám za svedka svojej duši, že som iba z ohľadu na vás už neprišiel do Korintu.
24. Nie že by sme chceli panovať nad vašou vierou, ale prispieť k vašej radosti, veď pre vieru stojíte.

Kapitola 2

1. Rozhodol som sa, sám v sebe, že k vám nepôjdem, aby som vás zasa zarmútil.
2. Lebo ak ja zarmútim vás, kto poteší mňa, ak nie ten, koho som ja zarmútil?
3. A toto som vám napísal, aby ma, až prídem, nezarmútili tí, z ktorých by som mal mať radosť; lebo vám všetkým verím, že moja radosť je radosťou vás všetkých.
4. Ved' som vám písal vo veľkom súžení a úzkosti srdca, cez mnoho slz, nie aby ste sa zarmútili, ale aby ste vedeli, ako veľmi vás milujem.
5. Ak teda niekto spôsobil zármutok, nie mňa zarmútil, ale do istej miery - nechcem zveličovať - zarmútil vás všetkých.
6. Takému stačí pokarhanie, ktorého sa mu dostalo od mnohých.
7. Takže radšej odpusťte a potešte ho, aby azda takeého človeka prílišný zármutok nepohltil.
8. Preto vás prosím, zahrňte ho láskou.
9. Ved' preto som vám aj písal, aby som poznal, ako sa osvedčíte, či ste vo všetkom poslušní.
10. Komu vy niečo odpustíte, tomu odpustím aj ja. Lebo čo som aj ja odpustil, ak som niečo odpustil, potom kvôli vám v zastúpení Krista,
11. aby nás neoklamal satan - ved' poznáme jeho zámery.
12. Keď som prišiel do Troady hlásať Kristovo evanjelium, hoci sa mi otvárali dvere v Pánovi,
13. môj duch nemal pokoja, lebo som nenašiel svojho brata Títa. Preto som sa s nimi rozlúčil a odišiel som do Macedónska.
14. Ale vďaka Bohu, ktorý nám vždy dáva víťazstvo v Kristovi a naším prostredníctvom zjavuje na každom mieste vôňu jeho poznania.
15. Lebo sme Kristovou lúbeznou vôňou pre Boha uprostred tých, čo sú na ceste spásy, i tých, čo idú do záhuby.
16. Jedným vôňou smrti na smrť, druhým vôňou života pre život. Ale kto je na to súci?
17. Nie sme ako mnohí, čo falšujú Božie slovo, ale hovoríme úprimne ako z Boha a pred Bohom v Kristovi.

Kapitola 3

1. Začíname zasa odporúčať samých seba? Alebo potrebujeme - ako niektorí - odporúčajúce listy k vám alebo od vás?
2. Vy ste náš list napísaný v našich srdciach, ktorý poznajú a čítajú všetci ľudia.
3. Ved' je zjavné, že ste Kristov list, ktorý sme my vyhotovili, napísaný nie atramentom, ale Duchom živého Boha, nie na kamenných tabuliach, ale na živých tabuliach srdca.
4. Takto dôverujeme Bohu skrze Krista.
5. Nie že by sme boli schopní vymyslieť niečo sami od seba, akoby to bolo z nás, ale naša schopnosť je z Boha.
6. On nás urobil súcich za služobníkov Novej zmluvy, a nie litery, ale Ducha; lebo litera zabíja, kým Duch oživuje.
7. Keď už služba smrti, písmenami vyrytá do kameňa, bola taká slávna, že synovia Izraela nemohli hľadieť Mojžišovi do tváre pre jas jeho tváre, ktorý bol pominuteľný,
8. ako by služba Ducha nebola oveľa slávnejšia?
9. Lebo ak bola služba odsúdenia slávna, služba ospravedlnenia je oveľa slávnejšia.
10. Lebo nie je slávne, čo takto zažiarilo pre vznešenejšiu slávu.
11. Ved' ak je slávne to, čo je pominuteľné, to, čo ostáva, je oveľa slávnejšie.
12. Keď teda máme takúto nádej, hovoríme celkom slobodne a otvorene,
13. a nie ako Mojžiš; on si dával na tvár závoj, aby synovia Izraela nevideli koniec toho pominuteľného.
14. Ale myseľ im otupela. Až do dnešného dňa ostáva pri čítaní Starej zmluvy ten istý závoj neodhalený, lebo ho Kristus odstraňuje.
15. A tak až do dnešného dňa leží na ich srdci závoj, keď čítajú Mojžiša.
16. Keď sa však obráti k Pánovi, závoj spadne.
17. Pán je Duch; a kde je Pánov Duch, tam je sloboda.
18. A my všetci s odhalenou tvárou hľadíme ako v zrkadle na Pánovu slávu a Pánov Duch nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz.

Kapitola 4

1. Preto keď máme túto službu z milosrdenstva, ktoré sme dosiahli, neochabujeme.
2. Zriekli sme sa tajnej nehanebnosti; nepočíname si úskočne, ani nefalšujeme Božie slovo, ale zjavujeme pravdu, a tak sa pred Bohom odporúčame svedomiu všetkých ľudí.
3. A ak je naše evanjelium ešte zahalené, je zahalené tým, čo idú do záhuby.
4. Im, neveriacim, boh tohto veku zaslepil mysle, aby im nezažiarilo svetlo evanjelia o Kristovej sláve, ktorý je obrazom Boha.
5. Ved' nie seba hlásame, ale Ježiša Krista, Pána; my sme len vaši služobníci pre Ježiša.
6. Lebo Boh, ktorý povedal: „Nech z temnôt zažiarí svetlo,“ zažiaril aj v našich srdciach na osvietenie poznania Božej slávy v tvári Ježiša Krista.
7. No tento poklad máme v hlinených nádobách, aby mal Boh zvrchovanú moc, a nie my.
8. Zo všetkých strán nás sužujú, ale nie sme stiesnení; sme bezradní, ale nepoddávame sa;
9. prenasledujú nás, ale nie sme opustení; zrážajú nás, ale nehynieme.
10. Stále nosíme na tele Ježišovo umieranie, aby sa na našom tele zjavil aj Ježišov život.
11. A tak kým žijeme, ustavične sa vydávame na smrť pre Ježiša, aby sa aj Ježišov život zjavil na našom smrteľnom tele.
12. V nás teda účinkuje smrť, vo vás život.
13. Ale pretože máme toho istého ducha viery, ako je napísané: „Uveril som, a preto som povedal,“ aj my veríme, a preto hovoríme.
14. Ved' vieme, že ten, čo vzkriesil Pána Ježiša, s Ježišom vzkriesi aj nás a postaví nás s vami.
15. A to všetko pre vás, aby hojnosť milosti prostredníctvom mnohých rozmnožila vzdávanie vďaky na Božiu slávu.
16. Preto neochabujeme; a hoci náš vonkajší človek chradne, náš vnútorný sa zo dňa na deň obnovuje.
17. Ved' naše terajšie ľahké súženie prinesie nám nesmierne veľkú váhu večnej slávy,
18. ak nehľadíme na to, čo je viditeľné, ale na to, čo je neviditeľné; lebo viditeľné je do času, ale neviditeľné je naveky.

Kapitola 5

1. Ved' vieme, že keď sa tento stánok - náš pozemský dom rozpadne, máme od Boha príbytok nie rukou zhotovený, ale večný dom v nebi.
2. Lebo v tomto vzdycháme a túžime obliecť si naň svoj nebeský príbytok,
3. aby sme hoci aj vyzlečení, neostali nahí.
4. Ved' kým sme v tomto stánku, vzdycháme pod ťarchou, lebo sa nechceme vyzliecť, ale priodiť iným, aby život pohltil to, čo je smrteľné.
5. A to nás takto uspôsobil Boh, ktorý nám dal závdavok Ducha.
6. Sme teda stále plní dôvery a vieme, že kým sme doma v tele, sme vzdialení od Pána;
7. lebo žijeme vo viere, a nie v nazeraní.
8. Sme však plní dôvery a radšej sa chceme vzdialiť z tela a bývať u Pána.
9. A preto sa usilujeme páčiť sa mu, či sme doma alebo mimo domu.
10. Ved' sa všetci musíme ukázať pred Kristovou súdnou stolicou, aby každý dostal odplatu za to, čo konal, kým bol v tele, či už dobré a či zlé.
11. Pretože poznáme bázeň pred Pánom, presvedčame ľudí, ale Boh nás pozná, a dúfam, že nás pozná aj vaše svedomie.
12. Zasa vám nie seba odporúčame, ale vám dávame príležitosť chváliť sa nami, aby ste to mali proti tým, čo sa chvália navonok, a nie v srdci.
13. Lebo ak strácame rozum, tak pre Boha, ak sme triezvi, to pre vás.
14. Lebo nás ženie Kristova láska, keď si uvedomíme, že ak jeden zomrel za všetkých, teda všetci zomreli.
15. A zomrel za všetkých, aby aj tí, čo žijú, už nežili pre seba, ale pre toho, ktorý za nich zomrel a vstal z mŕtvych.
16. Preto odteraz nepoznáme nikoho podľa tela. A ak sme aj poznali Krista podľa tela, teraz už nepoznáme.
17. Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pominulo a nastalo nové.
18. Ale to všetko je od Boha, ktorý nás skrze Krista zmieril so sebou a zveril nám službu zmierenia.
19. Ved' v Kristovi Boh zmieril svet so sebou a nepočítal ľuďom ich hriechy. A nám odovzdal slovo zmierenia.
20. Sme teda Kristovými vyslancami a akoby Boh napomínal skrze nás. V Kristovom mene prosíme: Zmierte sa s Bohom!
21. Toho, ktorý nepoznal hriech, za nás urobil hriechom, aby sme sa v ňom stali Božou spravodlivosťou.

Kapitola 6

1. Ako spolupracovníci vás napomíname, aby ste Božiu milosť neprijímali nadarmo.
2. Ved' hovorí: „V milostivom čase som ťa vyslyšal a v deň spásy som ti pomohol.“ Hľa, teraz je milostivý čas, teraz je deň spásy!
3. Preto nikomu v ničom nedávame pohoršenie, aby táto služba bola bez hany.
4. Vo všetkom sa odporúčame ako Boží služobníci: vo veľkej trpezlivosti, v súženiach, v núdzi, v úzkostiach,
5. pod ranami, vo väzeniach, v nepokojoch, v námahách, v bdení a v pôstoch;
6. v čistote, v poznaní, v zhovievavosti, v добрote, v Duchu Svätom, v nepokrytekej láske,
7. v slove pravdy, v Božej moci; zbraňami spravodlivosti v pravej i ľavej ruke,
8. slávou aj potupou, zlou aj dobrou povestou; ako zvodcovia, ale pravdiví,
9. ako neznámi, a predsa dobre známi, akoby zomierajúci, a hľa, žijeme, ako trestaní, ale nie usmrtení,
10. akoby smutní, no vždy sa radujeme, ako chudobní, a mnohých obohacujeme, akoby sme nič nemali, a pritom nám všetko patrí.
11. Pre vás, Korint'ania, otvorili sa naše ústa a rozšírilo naše srdce.
12. Nie v nás máte málo miesta, ale vo svojom srdci máte málo miesta.
13. Hovorím ako svojim deťom: Odvďačte sa takisto, rozšírte sa aj vy.
14. Neľahajte jarmo s neveriacimi! Ved' akú účasť má spravodlivosť na nepravosti?! Alebo čo má spoločné svetlo s tmou?!
15. Aká zhoda je medzi Kristom a Beliarom?! Aký podiel má veriaci s neveriacim?!
16. A ako súvisí Boží chrám s modlami?! A vy ste chrám živého Boha, ako hovorí Boh: „Budem v nich prebývať a medzi nimi chodiť, budem ich Bohom a oni budú mojím ľudom.
17. A preto vyjdite spomedzi nich, oddelte sa, hovorí Pán, a nečistého sa nedotýkajte; a ja vás prijmem
18. a budem vaším Otcom a vy budete mojimi synmi a dcérami, hovorí všemohúci Pán.“

Kapitola 7

1. Keď máme takéto prislúbenia, milovaní, očistíme sa od každej poškvorny tela i ducha a posväcujeme sa v Božej bázni.
2. Majte miesto pre nás! Nikomu sme neublížili, nikoho sme nesказili, nikoho neoklamali!
3. Nehovorím to, aby som vás odsúdil. Veď som už povedal, že ste tak v našich srdciach, že s nami umierate aj žijete.
4. Veľmi vám dôverujem a veľa sa vami chválím; napĺňa ma potecha a prekypujem radosťou pri všetkom našom súžení.
5. Lebo aj keď sme prišli do Macedónska, naše telo nemalo nijaký odpočinok, ale zo všetkých strán samé súženie: zvonka boje, vnútri úzkosti.
6. Ale Boh, ktorý potešuje ponížených, poteší nás Títovým príchodom.
7. A nielen jeho príchodom, ale aj útechou, na ktorej mal u vás účasť. Rozprával nám, ako túžite, ako plačete a ako horlíte za mňa, takže som sa ešte viac radoval.
8. A tak ak som vás v liste aj zarmútil, neľutujem to. A ak som aj ľutoval - lebo vidím, že vás ten list, čo i len nakrátko, zarmútil -,
9. teraz sa radujem nie preto, že ste sa zarmútili, ale že vás ten zármutok pohol na pokánie. Bol to zármutok podľa Božej vôle, aby ste v ničom neutrpeli škodu našou vinou.
10. Veď zármutok podľa Božej vôle spôsobuje pokánie na trvalú spásu; zármutok sveta spôsobí smrť.
11. Pozrite, čo znamená zarmútiť sa podľa Božej vôle: akú starosť to vo vás vyvolalo, akú obranu, aké rozhorčenie, akú bázeň, akú túžbu, akú horlivosť, aké potrestanie! Tým všetkým ste ukázali, že ste čistí v tej veci.
12. A ak som vám písal, tak nie kvôli tomu, čo sa dopustil krivdy, ani kvôli tomu, čo ju znášal, ale preto, aby vynikla vaša starosť, ktorú máte pred Bohom o nás.
13. A to nás potešilo. Ale popri tejto radosti nás ešte väčšmi potešila Títova radosť; že pookrial na duchu zásluhou vás všetkých.
14. Neostal som v hanbe, keď som sa vami pred ním chválil, ale ako sa všetko, čo sme vám hovorili, zakladalo na pravde, tak sa aj naša chvála pred Títom ukázala pravdivá.
15. A jeho srdce je vám ešte viac naklonené, keď si spomína na poslušnosť vás všetkých, ako ste ho s bážňou a chvením prijali.
16. Radujem sa, že vám môžem vo všetkom dôverovať.

Kapitola 8

1. Bratia, oznamujeme vám, akú milosť dal Boh macedónskym cirkvám:
2. že v mnohých skúškach súženia z ich veľkej radosti a krajnej chudoby vzišlo bohatstvo ich štedrosti.
3. Môžem dosvedčiť, že kolko mohli, ba aj viac, ako mohli, sami od seba
4. nás naliehavo prosili, aby sme im dopriali milosť mať účasť na službe svätým.
5. Ba nad naše očakávanie samých seba odovzdali najprv Pánovi a potom z Božej vôle aj nám;
6. takže sme poprosili Títa, aby tak, ako začal toto dielo lásky, aj ho u vás dokončil.
7. A ako vynikáte vo všetkom: vo viere, v slove, v poznaní, vo všetkej horlivosti a v láske, ktorú sme vo vás vzbudili, tak vyniknite aj v tomto diele lásky.
8. Nehovorím vám to ako rozkaz, ale horlivosťou iných skúšam pravosť aj vašej lásky.
9. Ved' poznáte milosť nášho Pána Ježiša Krista, že hoci bol bohatý, stal sa pre vás chudobným, aby ste sa vy jeho chudobou obohatili.
10. A v tomto dávam radu. Toto je vám na osoh, vám, čo ste už minulého roku začali nielen konať, ale aj chcieť.
11. Teraz to teda aj uskutočnite, aby ako bol duch ochotný chcieť, tak bol ochotný aj vykonať, z toho, čo máte.
12. Lebo ak je ochotná vôľa, cení sa podľa toho, čo kto má, a nie podľa toho, čo nemá.
13. Ved' nejde o to, aby sa iným poľahčilo a vám priťažilo, ale o isté vyrovnanie.
14. Teraz váš prebytok im pomôže v nedostatku, aby zasa ich prebytok pomohol v nedostatku vám; a tak sa to vyrovná, ako je napísané:
15. „Kto mal mnoho, nemal prebytok, a kto málo, nemal nedostatok.“
16. Vďaka Bohu, že vložil do Títovho srdca takú istú starosť o vás.
17. Lebo nielenže výzvu prijal, ale vo svojej veľkej horlivosti sám od seba šiel k vám.
18. Poslali sme s ním aj brata, ktorý si evanjeliom získal chválu vo všetkých cirkvách.
19. A nielen to, ale cirkvi ho poverili, aby nás sprevádzal pri tomto diele lásky, ktoré konáme na Pánovu slávu a na prejavenie našej ochoty;
20. pričom sa chránime, aby nám nik nemohol nič vyčítať pri týchto veľkých daroch, ktoré opatrujeme.
21. Ved' sa usilujeme robiť dobre nielen pred Pánom, ale aj pred ľuďmi.
22. Poslali sme s nimi aj nášho brata, o ktorom sme sa veľa rás presvedčili, že je horlivý v mnohých veciach - a teraz bude ešte horlivejší, lebo vám veľmi dôveruje.
23. Čo sa týka Títa, on je môj spoločník a spolupracovník u vás. A naši bratia sú apoštolmi cirkví, Kristovou slávou.
24. A tak im prejavte svoju lásku a pred cirkvami im ukážte, prečo sa vami chválime.

Kapitola 9

1. O službe svätým vám vlastne zbytočne píšem.
2. Ved' poznám ochotu vášho ducha, pre ktorú sa vami chválím pred Macedónčanmi, že Achájsko je už od minulého roku pripravené, a vaša horlivosť povzbudila mnohých.
3. Poslal som však bratov, aby nebolo len prázdnu rečou, keď sa v tomto vami chválime; aby ste boli pripravení, ako som povedal,
4. aby sme sa v tejto veci nezahanbili my, nechcem povedať vy, až prídu so mnou Macedónčania a nájdu vás nepripravených.
5. Preto som pokladal za potrebné poprosiť bratov, aby šli napred k vám a pripravili váš vopred slúbený dar a aby takto pripravený bol prejavom štedrosti, a nie lakomstva.
6. Ved' kto skúpo seje, skúpo bude aj žať; kto seje štedro, štedro bude aj žať.
7. Každý tak, ako si umienil v srdci; nie zo žiaľu ani z donútenia, lebo veselého darcu Boh miluje.
8. A Boh má moc rozhojniť vo vás každú milosť, aby ste mali vždy vo všetkom úplný dostatok a aby ste mali hojne na každý dobrý skutok,
9. ako je napísané: „Rozsýpal a dal chudobným; jeho spravodlivosť trvá naveky.“
10. Ten, čo dáva rozsievačovi semeno a chlieb na jedenie, dá a rozmnoží vaše osivo a dá vzrast plodom vašej spravodlivosti.
11. Budete vo všetkom obohatení, na všestrannú štedrosť, a tak sa bude naším prostredníctvom vzdávať vďaka Bohu.
12. Ved' vykonávanie tejto služby nielenže dopĺňa, čo chýba svätým, ale aj rozmnožuje vzdávanie vďaky Bohu.
13. Keď sa osvedčíte v tejto službe, budú oslavovať Boha za vašu poslušnosť, s akou vyznávate Kristovo evanjelium, a za štedrú účasť s nimi i so všetkými;
14. budú sa za vás modliť a túžiť po vás pre nesmiernu Božiu milosť, ktorá je vo vás.
15. Bohu vďaka za jeho nevýslovný dar.

Kapitola 10

1. Ja sám, Pavol, vás prosím pre Kristovu miernosť a skromnosť, ja, ktorý som vraj zoči-voči medzi vami pokorný, ale keď som vzdialený, trúfam si voči vám.
2. Prosím vás, aby som sa nemusel, keď prídem, odvážiť byť taký smelý, ako sa hodlám odvážiť voči niektorým, čo si o nás myslia, že žijeme podľa tela.
3. Žijeme, pravda, v tele, ale nebojujeme podľa tela
4. - lebo zbrane nášho boja nie sú telesné, ale majú od Boha silu boriť hradby. Boríme výmysly
5. a každú pýchu, čo sa dvíha proti poznaniu Boha. Pútame každú myseľ, aby bola poslušná Kristovi,
6. a sme pripravení potrestať každú neposlušnosť, kým nebude vaša poslušnosť úplná.
7. Hľadte na to, čo máte pred očami. Ak si je niekto istý, že je Kristov, nech si uvedomí aj to, že ako je on Kristov, sme aj my.
8. Veď ak sa aj trochu viac pochválím mocou, ktorú nám dal Pán na vaše budovanie, a nie na rúcanie, nebudem sa hanbiť,
9. aby sa nezdalo, že vás chcem strašiť listami;
10. lebo hovoria: „Jeho listy sú prísne a silné, ale osobná prítomnosť slabá a reč úbohá.“
11. Taký nech si uvedomí, že akí sme slovom v listoch, keď sme vzdialení, takí budeme aj v skutkoch, keď prídeme.
12. Neodvažujeme sa zaraďovať alebo prirovnávať sa k tým, čo odporúčajú samých seba. Sú nerozumní, keď sa merajú sami podľa seba a porovnávajú sa sami so sebou.
13. My sa však nebudeme chváliť nad mieru, ale podľa miery pôsobiska, ktoré nám pridelil Boh, miery prísť až k vám.
14. Lebo sa nevystatujeme, ako keby sme sa k vám neboli dostali, veď sme prišli až k vám s Kristovým evanjeliom.
15. Ani sa nadmieru nechválime cudzou prácou. Máme však nádej, že ako bude rásť vaša viera, získame u vás veľkú vážnosť na našom pôsobisku
16. a budeme môcť zvestovať evanjelium aj mimo vášho územia a nemusíme sa chváliť hotovou prácou na cudzom pôsobisku.
17. Kto sa chváli, nech sa chváli v Pánovi,
18. lebo nie ten je osvedčený, kto sa sám odporúča, ale ten, koho odporúča Pán.

Kapitola 11

1. Kiež by ste zniesli trochu mojej nerozumnosti! Len ma už strpte!
2. Veď horlím za vás Božou horlivosťou. Zasnúbil som vás jednému mužovi, aby som vás odovzdal Kristovi ako čistú pannu.
3. Bojím sa však, aby sa vaše zmýšľanie neskazilo a neodchýlilo od úprimnej a čistej oddanosti Kristovi, ako keď had zviedol Evu svojou ľstivosťou.
4. Lebo vy spokojne znesiete, keď niekto príde a hlása iného Krista, akého sme my nehlásali, alebo prijímate iného Ducha, akého ste nedostali, alebo iné evanjelium, aké ste neprijali.
5. A ja si myslím, že som neurobil o nič menej ako veľkí apoštoli,
6. lebo ak som aj vo vyjadrovaní neobratný, v poznaní nie; veď sme vám to vo všetkom a všetkým ukázali.
7. Alebo som sa hádam dopustil hriechu, keď som sa ponížil, aby ste vy boli povýšení tým, že som vám zadarmo hlásal Božie evanjelium?
8. Iné cirkvi som olupoval, prijímal som od nich podporu, aby som mohol vám slúžiť.
9. Aj keď som bol u vás a mal som nedostatok, nikomu som nebol na ťarchu, lebo čo mi chýbalo, doplnili bratia, ktorí prišli z Macedónska. Chránil som sa a budem sa chrániť, aby som vám v ničom nebol na ťarchu.
10. Ako je vo mne Kristova pravda, túto chválu mi nik neprekazí v krajoch Achájska.
11. Prečo? Preto, že vás nemilujem? To vie Boh.
12. Ale čo robím, budem robiť aj ďalej, aby som odňal príležitosť tým, čo hľadajú príležitosť ukázať sa, že sú takí ako my, v čom sa vychvalujú.
13. Sú to falošní apoštoli, klamní pracovníci, ktorí sa tvária, akoby boli Kristovými apoštolmi.
14. A nečudo, veď sám satan sa tvári ako anjel svetla.
15. Nie je teda divné, keď sa aj jeho služobníci vydávajú za služobníkov spravodlivosti. Ale ich koniec bude taký, aké sú ich skutky.
16. Znova hovorím: Nech si nik nemyslí, že som nerozumný. A ak, prijmite ma ako nerozumného, aby som sa mohol aj ja trochu pochváliť.
17. Čo hovorím, nehovorím podľa Pánovej vôle, ale ako nerozumný, čo sa týka tejto chvály.
18. Keďže sa mnohí chvália podľa tela, pochválím sa aj ja.
19. Veď ochotne znášate nerozumných, lebo sami ste múdri.
20. Strpíte, keď vás niekto zotročuje, keď vás niekto vyjedá, keď vás niekto zdiera, keď sa niekto nad vami vyvyšuje, keď vás niekto bije po tvári.
21. Na svoju hanbu hovorím, akoby sme my boli slabí. Ak si niekto v niečom trúfa, hovorím to ako nerozumný, trúfam si aj ja.
22. Sú oni Hebreji? Aj ja. Sú Izraeliti? Aj ja. Sú Abrahámovi potomci? Aj ja.
23. Sú Kristovi služobníci? Ešte nerozumnejšie hovorím: Tým viac ja vo väčších námahách, častejšie vo väzeniach, v nesmierne mnohých ranách, veľa rás v nebezpečenstve smrti.
24. Od Židov som päť rás dostal štyridsať bez jednej,
25. tri razy ma bičovali, raz kameňovali, trikrát som stroskotal na lodi, noc a deň som bol na morských hĺbinách;
26. často na cestách, v nebezpečenstvách na riekach, v nebezpečenstvách od zbojníkov, v nebezpečenstvách od vlastného rodu, v nebezpečenstvách od pohanov, v nebezpečenstvách v meste, v nebezpečenstvách na púšti, v nebezpečenstvách na mori, v nebezpečenstvách medzi falošnými bratmi;
27. v námahe a lopote, často v bdení, o hlade a smäde, veľa rás v pôstoch, v zime a nahote.
28. A okrem toho na mňa deň čo deň dolieha starosť o všetky cirkvi.
29. Veď kto je slabý, aby som nebol slabý aj ja? Kto je vystavený pohoršeniu, aby to aj mňa nepálilo?
30. Ak sa už treba chváliť, budem sa chváliť svojou slabosťou.
31. Boh a Otec Pána Ježiša, ktorý je zvelebený naveky, vie, že neklamem.
32. V Damasku miestodržiteľ kráľa Aretasa strážil mesto Damascénov, aby ma chytil,

33. ale v koši ma spustili oknom cez hradby; len tak som unikal jeho rukám.

Kapitola 12

1. Musím sa chváliť, hoci to neosoží, ale prejdem k videniam a zjaveniam Pána.
2. Poznám človeka v Kristovi, ktorý bol pred štrnástimi rokmi - neviem, či v tele, či mimo tela, tiež neviem, to vie Boh, - uchvátený až do tretieho neba.
3. A viem, že tento človek - zasa neviem, či v tele, či mimo tela, to vie Boh, -
4. bol uchvátený do raja a počul tajomné slová, ktoré človek nesmie vysloviť.
5. Ním sa budem chváliť, sebou samým sa chváliť nebudem, iba ak svojimi slabosťami.
6. Veď ak sa aj budem chcieť chváliť, nebudem nerozumný, lebo budem hovoriť pravdu. Ale zdržam sa, aby si niekto nemyslel o mne viac, ako vidí na mne alebo počuje odo mňa,
7. a aj pre veľkosť zjavení. A aby som sa nevyvyšoval, bol mi daný do tela osteň, satanov posol, ktorý ma bije po tvári, aby som sa nevyvyšoval.
8. Preto som tri razy prosil Pána, aby odstúpil odo mňa,
9. ale on mi povedal: „Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti.“ A tak sa budem radšej chváliť svojimi slabosťami, aby vo mne prebývala Kristova sila.
10. Preto mám záľubu v slabostiach, v potupe, v núdzi, v prenasledovaní a v úzkostiach pre Krista; lebo keď som slabý, vtedy som silný.
11. Stal som sa nerozumným. Vy ste ma prinútili - lebo vy ste ma mali odporúčať. Nebol som o nič menší ako tamtí veľapoštoli, aj keď nie som ničím.
12. Ale znaky apoštola sa vám prejavili vo veľkej trpezlivosti, v znameniach, divoch a mocných činoch.
13. Lebo o čo ste boli ukrátení v porovnaní s ostatnými cirkvami okrem toho, že som vám nebol na ťarchu? Odpusťte mi túto krivdu.
14. A toto som už tretí raz pripravený ísť k vám a nebudem vám na ťarchu. Veď netúžim po vašich veciach, ale po vás; lebo nie deti sú povinné sporiť pre rodičov, ale rodičia pre deti.
15. A ja veľmi rád vynaložím všetko, ba aj seba samého vydám za vaše duše. Ak vás ja tak veľmi milujem, mám byť menej milovaný?
16. Dobre, ja som vám vraj na ťarchu nebol, ale som chytrák a dostal som vás úskokom.
17. Azda som vás poškodil prostredníctvom niektorého z tých, čo som k vám poslal?
18. Poprosil som Títa a poslal som s ním brata. Azda vás Títus poškodil? Vari sme nekráčali v tom istom duchu? A v tých istých šlapajach?
19. Už dávno si myslíte, že sa chceme pred vami vyhovárať? Hovoríme pred Bohom v Kristovi; a všetko, milovaní, pre vaše budovanie.
20. Lebo sa bojím, aby som vás, až prídem, nenašiel azda takých, akých nechcem, a vy aby ste nenašli mňa, akého nechcete. Aby azda neboli sváry, žiarlivosť, hnevy, rozbroje, utržania, klebety, vystatovanie, nepokoje.
21. Aby ma zasa, až prídem, môj Boh u vás nepokoril, aby som nemusel žiaľovať nad mnohými z tých, čo predtým zhrešili a nerobili pokánia za nečistotu, smilstvo a necudnosť, ktorých sa dopustili.

Kapitola 13

1. Toto už tretí raz idem k vám: každá výpoveď bude potvrdená ústami dvoch alebo troch svedkov.
2. Už som povedal a znova pripomínam, ako keď som bol druhý raz u vás, a teraz vzdialený tým, čo predtým zhršli, i všetkým ostatným, že až zasa prídem, nebudem zhovievavý,
3. veď žiadate dôkaz, že vo mne hovorí Kristus, ktorý nie je voči vám slabý, ale má medzi vami moc.
4. Lebo aj keď bol ukrižovaný v slabosti, z Božej moci žije. Aj my sme v ňom slabí, ale z Božej moci budeme s ním žiť pre vás.
5. Seba samých skúmajte, či máte vieru; sami sa skúmajte. Alebo nepoznáte seba samých, že je vo vás Ježiš Kristus? Ibaže ste nehodní.
6. A dúfam, že poznáte, že my nie sme nehodní.
7. Modlíme sa k Bohu, aby ste neurobili nič zlé - nie preto, aby sme sa my ukázali ako hodní, ale aby ste vy robili dobre a my aby sme boli ako nehodní.
8. Veď nič nemôžeme proti pravde, iba za pravdu.
9. Preto sa radujeme, keď sme my slabí a vy ste silní. Aj sa modlíme za to - za vaše zdokonalenie.
10. A toto píšem ako vzdialený, aby som si, keď prídem, nemusel prísne počínať podľa moci, ktorú mi dal Pán na budovanie, a nie na rúcanie.
11. Napokon, bratia, radujte sa, zdokonaľujte sa, povzbudzujte sa navzájom, rovnako zmýšľajte, žite v pokoji a Boh lásky a pokoja bude s vami.
12. Pozdravte sa navzájom svätým bozkom. Pozdravujú vás všetci svätí.
13. Milosť Pána Ježiša Krista a Božia láska i spoločenstvo Svätého Ducha nech je s vami všetkými.

Galatským

Kapitola 1

1. Pavol, ustanovený za apoštola nie ľuďmi ani prostredníctvom človeka, ale Ježišom Kristom a Bohom Otcom, ktorý ho vzkriesil z mŕtvych,
2. a všetci bratia, čo sú so mnou, galatským cirkvám:
3. Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca, i od Pána Ježiša Krista,
4. ktorý seba samého vydal za naše hriechy, aby nás vyslobodil z terajšieho zlého veku podľa vôle Boha a nášho Otca:
5. jemu sláva na veky vekov. Amen.
6. Čudujem sa, že od toho, ktorý vás povolal v Kristovej milosti, tak rýchlo prebiehate k inému evanjeliu.
7. Ono ani nie je iné, ibaže sú niektorí, čo vás mätú a chcú prekrútiť Kristovo evanjelium.
8. Ale keby sme vám hlásali my alebo aj anjel z neba iné evanjelium, ako sme vám hlásali, nech je prekliaty!
9. Ako sme už povedali, aj teraz znova hovorím: Ak by vám niekto hlásal iné evanjelium ako to, ktoré ste prijali, nech je prekliaty!
10. Chcem si teraz nakloniť ľudí alebo Boha? Alebo sa usilujem páčiť sa ľuďom? Keby som sa ešte chcel páčiť ľuďom, nebol by som Kristovým služobníkom.
11. Bratia, pripomínam vám, že evanjelium, ktoré som vám ja hlásal, nemá ľudský pôvod,
12. lebo ja som ho neprijal, ani som sa ho nenaučil od človeka, ale zo zjavenia Ježiša Krista.
13. Veď ste počuli, ako som si kedysi počínal v židovstve: že som veľmi prenasledoval Božiu Cirkev a nivočil som ju.
14. V židovstve som prevýšil mnohých vrstovníkov vo svojom rode, lebo som viac horlil za obyčaje svojich otcov.
15. Ale keď sa Bohu, ktorý si ma už v lone matky vybral a svojou milosťou povolal, zapáčilo
16. zjaviť vo mne svojho Syna, aby som ho zvestoval medzi pohanmi, už som sa neradil s telom a krvou,
17. ani som nešiel do Jeruzalema za tými, čo boli apoštolmi prv ako ja, ale odišiel som do Arábie a opäť som sa vrátil do Damasku.
18. Až po troch rokoch som šiel do Jeruzalema, aby som videl Kéfasa, a zostal som uňho pätnásť dní.
19. Iného z apoštolov som nevidel, iba Jakuba, Pánovho brata.
20. A čo vám píšem, hovorím pred Bohom, že neklamem.
21. Potom som išiel do končín Sýrie a Cilície.
22. Ale Kristovým cirkvám v Judei som bol osobne neznámy,
23. ibaže počuli: „Ten, čo nás kedysi prenasledoval, teraz hlása vieru, ktorú predtým nivočil,“
24. a oslavovali Boha za mňa.

Kapitola 2

1. Potom po štrnástich rokoch som znova šiel s Barnabášom do Jeruzalema a vzal som so sebou aj Títa.
2. Išiel som ta pohnutý zjavením a predložil som im evanjelium, ktoré hlásam medzi pohanmi; ale v súkromí tým, čo niečo znamenali, či nebežím alebo či som nebežal nadarmo.
3. Ale ani Títus, ktorý bol so mnou, hoci bol Grék, nebol donútený dať sa obrezať.
4. A to pre falošných bratov, votrelcov, čo sa vlúdili špehovať našu slobodu, ktorú máme v Kristovi Ježišovi, aby nás zotročili.
5. Ani na chvíľu sme im neustúpili a nepodriadili sme sa, aby sa vám zachovala pravda evanjelia.
6. A od tých, čo boli niečím - akí boli kedysi, to ma nezaujíma; Boh nenadrža nijakému človeku -, tí teda, čo niečo znamenali, nič iné mi nepridali,
7. ale naopak, keď videli, že mne je zverené evanjelium pre neobrezaných, tak ako Petrovi pre obrezaných -
8. veď ten, ktorý pomáhal Petrovi v apoštoláte medzi obrezanými, pomáhal aj mne medzi pohanmi -,
9. a keď poznali milosť, ktorú som dostal, Jakub, Kéfas a Ján, ktorých pokladali za stĺpy, podali mne a Barnabášovi pravicu na znak spoločenstva, že my pôjdeme medzi pohanov a oni medzi obrezaných.
10. Len aby sme pamätali na chudobných, čo som sa aj usiloval robiť.
11. Ale keď prišiel Kéfas do Antiochie, zoči-voči som sa postavil proti nemu, lebo si zaslúžil pokarhanie.
12. Kým neprišli niektorí od Jakuba, jedával s pohanmi. Ale keď prišli, odťahoval sa a oddeľoval, lebo sa bál tých, čo boli z obriezky.
13. A s ním sa pretvarovali aj ostatní Židia, takže sa dal aj Barnabáš strhnúť ich pokrytectvom.
14. Keď som videl, že nepostupujú priamo, podľa pravdy evanjelia, povedal som Kéfasovi pred všetkými: „Keď ty, Žid, žiješ pohansky, a nie po židovsky, ako to, že nútiš pohanov žiť po židovsky?!“
15. My sme rodení židia, nie hriešni pohania,
16. a vieme, že človek nie je ospravedlnený zo skutkov podľa zákona, ale iba skrze vieru v Ježiša Krista. Aj my sme uverili v Krista Ježiša, aby sme boli ospravedlnení z viery v Krista, a nie zo skutkov podľa zákona, lebo zo skutkov podľa zákona nebude ospravedlnený nijaký človek.
17. Ak sme aj my, čo hľadáme ospravedlnenie v Kristovi, hriešnici, je vari Kristus služobníkom hriechu? Vonkoncom nie!
18. Lebo ak znova staviam to, čo som zboril, ukazujem, že som priestupník.
19. Veď ja som skrze zákon zomrel zákonu, aby som žil Bohu. S Kristom som pribitý na kríž.
20. Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus. Ale život, ktorý teraz žijem v tele, žijem vo viere v Božieho Syna, ktorý ma miluje a vydal seba samého za mňa.
21. Nepohrdam Božou milosťou. Lebo ak je spravodlivosť skrze zákon, potom Kristus nadarmo zomrel.

Kapitola 3

1. Nerozumní Galaťania, kto vám počaril? Ved' vám bol pred očami zobrazený Ježiš Kristus ukrižovaný!
2. Iba to by som sa rád od vás dozvedel: Dostali ste Ducha zo skutkov podľa zákona, alebo z poslušnosti viery?
3. Takí ste hlúpi?! Začali ste Duchom a teraz končíte telom?
4. Tolko ste zažili a nadarmo? Keby to bolo len nadarmo!
5. A ten, ktorý vám dáva Ducha a robí medzi vami zázraky, robí to na základe skutkov podľa zákona, alebo z poslušnosti viery?
6. Tak ako Abrahám uveril Bohu a počítalo sa mu to za spravodlivosť.
7. Vedzte teda, že tí, čo sú z viery, sú Abrahámovými synmi.
8. Písmo predvídalo, že Boh z viery ospravedlní pohanov, preto predpovedalo Abrahámovi: „V tebe budú požehnané všetky národy.“
9. Teda tí, čo sú z viery, sú žehnaní s veriacim Abrahámom.
10. No všetci, čo sú zo skutkov podľa zákona, sú pod kliatbou, ved' je napísané: „Prekliaty je každý, kto nevytrvá vo všetkom, čo je napísané v knihe Zákona, aby to konal.“
11. A je zjavné, že zákon neospravedľňuje nikoho pred Bohom, lebo spravodlivý bude žiť z viery.
12. Zákon však nie je z viery, ale kto ich bude plniť, bude z nich žiť.
13. Kristus nás vykúpil spod kliatby zákona tým, že sa za nás stal kliatbou, lebo je napísané: „Prekliaty je každý, kto visí na dreve,“
14. aby v Kristovi Ježišovi prešlo Abrahámovo požehnanie na pohanov, aby sme skrze vieru dostali prisľúbeného Ducha.
15. Bratia, hovorím to po ľudsky: Už potvrdený ľudský závet nik neruší, ani k nemu nič nepridáva.
16. Prisľúbenia boli dané Abrahámovi a jeho potomstvu. Nehovorí: „A potomkom,“ akoby šlo o mnohých, ale o jedného: „A tvojmu potomstvu,“ a ním je Kristus.
17. Ale hovorím toto: Zmluvu potvrdenú Bohom neruší zákon, vydaný po štyristotridsiatich rokoch, aby tak zmaril prisľúbenie.
18. Lebo ak je dedičstvo zo zákona, už nie je z prisľúbenia. Ale Abrahámovi ho Boh daroval skrze prisľúbenie.
19. Načo je teda zákon? Bol pridaný pre priestupky, kým nepríde potomstvo, ktorému bolo dané prisľúbenie, a bol vyhlásený skrze anjelov rukou prostredníka.
20. Ale niet prostredníka tam, kde ide o jedného; a Boh je jeden.
21. Je teda zákon proti Božím prisľúbeniam? Vôbec nie! Ved' keby bol býval daný zákon, ktorý by mohol oživovať, potom by spravodlivosť bola naozaj zo zákona.
22. Ale Písmo uzavrelo všetko pod hriech, aby veriaci dostali prisľúbenie z viery v Ježiša Krista.
23. No kým neprišla viera, boli sme zajatci pod dozorom zákona pre tú vieru, ktorá sa mala zjaviť.
24. A tak bol zákon naším vychovávateľom pre Krista, aby sme boli ospravedlnení z viery.
25. Ale keď prišla viera, už nepodliehame vychovávateľovi.
26. Ved' skrze vieru v Ježišovi Kristovi ste všetci Božími synmi.
27. Lebo všetci, čo ste pokrstení v Kristovi, Krista ste si obliekli.
28. Už niet Žida ani Gréka, niet otroka ani slobodného, niet muža a ženy, lebo vy všetci ste jeden v Ježišovi Kristovi.
29. A keď ste Kristovi, ste Abrahámovým potomstvom a podľa prisľúbenia dedičmi.

Kapitola 4

1. Hovorím však: Kým je dedič maloletý, ničím sa neliší od otroka, hoci je pánom všetkého.
2. Je pod poručníkmi a správcami až do času, ktorý určil otec.
3. Tak aj my, keď sme boli maloletí, slúžili sme podriadení živlom sveta.
4. Ale keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna, narodeného zo ženy, narodeného pod zákonom,
5. aby vykúpil tých, čo boli pod zákonom, a aby sme dostali adoptívne synovstvo.
6. Pretože ste synmi, poslal Boh do našich srdiec Ducha svojho Syna a on volá: „Abba, Otče!“
7. A tak už nie si otrok, ale syn; a keď syn, tak skrze Boha aj dedič.
8. No vtedy, keď ste nepoznali Boha, slúžili ste tým, čo v skutočnosti nie sú bohmi.
9. Ale teraz, keď ste poznali Boha, alebo skôr, keď Boh pozná vás, ako to, že sa znova vraciate k slabým a úbohým živlom a chcete im zasa slúžiť ako predtým?!
10. Zachováate dni, mesiace, obdobia a roky!
11. Bojím sa o vás, či sa azda nenamáham medzi vami nadarmo.
12. Bratia, prosím vás, buďte ako ja, veď aj ja som ako vy. Ničím ste mi neublížili.
13. A viete, že som vám prvý raz v telesnej slabosti hlásal evanjelium.
14. A touto svojou skúškou vzhľadom na moje telo ste nepohrdli, ani ste ju neodmietli, ale prijali ste ma ako Božieho anjela, ako Krista Ježiša.
15. Kdeže je teda vaša blaženosť? Veď vám môžem dosvedčiť, že keby to bolo bývalo možné, boli by ste si vylúpili oči a dali ich mne.
16. Stal som sa vašim nepriateľom, keď vám hovorím pravdu?
17. Horlia za vás nedobre, chcú vás odlúčiť, aby ste za nich horlili.
18. Dobre je vždy horliť za dobro, a nielen vtedy, keď som u vás.
19. Deti moje, znovu vás v bolestiach rodím, kým vo vás nebude stvárnený Kristus.
20. Teraz by som chcel byť u vás a zmeniť svoj hlas, lebo neviem, čo s vami.
21. Povedzte mi vy, čo chcete byť pod zákonom: nepočujete zákon?
22. Veď je napísané, že Abrahám mal dvoch synov: jedného z otrokyne, druhého zo slobodnej.
23. Ten z otrokyne sa narodil podľa tela, ale ten zo slobodnej podľa prislúbenia.
24. To je povedané obrazne. Tamtie sú dve zmluvy: jedna z vrchu Sinaj, ktorá rodí pre otroctvo, a to je Agar.
25. Agar je vrch Sinaj v Arábii a zodpovedá terajšiemu Jeruzalemu, lebo žije so svojimi deťmi v otroctve.
26. Ale Jeruzalem, ktorý je hore, to je tá slobodná, ktorá je našou matkou.
27. Veď je napísané: „Raduj sa, neplodná, ty, čo nerodíš, zajasaj a vykrični, ty, čo nepoznáš pôrodné bolesti, lebo opustená má veľa detí, viac ako tá, ktorá má muža.“
28. Vy, bratia, ste deťmi prislúbenia ako Izák.
29. Ale ako vtedy ten, čo sa narodil podľa tela, prenasledoval toho, čo sa narodil podľa ducha, tak aj teraz.
30. Čo však hovorí Písmo? „Vyžeň otrokyňu i jej syna, lebo syn otrokyne nebude dedičom so synom slobodnej.“
31. A tak, bratia, nie sme deťmi otrokyne, ale slobodnej.

Kapitola 5

1. Túto slobodu nám vydobyl Kristus. Stojte teda pevne a nedávajte sa znova zapriať do jarma otroctva.
2. Ja, Pavol, vám hovorím, že ak sa dáte obrezať, Kristus vám nič neprospeje.
3. A každému, kto sa dá obrezať, znova dosvedčujem, že je povinný zachovávať celý zákon.
4. Vy, čo chcete byť ospravednení zo zákona, odtrhli ste sa od Krista, vypadli ste z milosti.
5. Ved' my v duchu viery očakávame nádej spravodlivosti.
6. Lebo v Kristovi Ježišovi ani obriezka nič neznamena, ani neobriezka, ale viera činná skrze lásku.
7. Dobre ste bežali. Kto vás zadržal, aby ste odporovali pravde?
8. Toto navádzanie nie je od toho, ktorý vás volá.
9. Trochu kvasu prekvasí celé cesto.
10. Ja vám dôverujem v Pánovi, že nebudete nijako ináč zmýšľať. Ale ten, čo vás mátie, odnesie si trest, nech je to ktokoľvek.
11. Ak ja, bratia, ešte stále ohlasujem obriezku, prečo ma potom prenasledujú? Ved' potom je odstránené pohoršenie križa.
12. Nech sa dajú hoci aj kastrovať tí, čo vás mätú!
13. Lebo vy ste povolání pre slobodu, bratia, len nedávajte slobodu za príležitosť telu, ale navzájom si slúžte v láske!
14. Ved' celý zákon sa spĺňa v jedinom slove, v tomto: „Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!“
15. Ale ak sa medzi sebou hryziete a žeriete, dajte si pozor, aby ste sa navzájom neponičili.
16. Hovorím však: Žite duchovne a nebudete spĺňať žiadosti tela.
17. Lebo telo si žiada, čo je proti duchu, a duch, čo je proti telu. Navzájom si odporujú, aby ste nerobili to, čo chcete.
18. Ale ak vás vedie Duch, nie ste pod zákonom.
19. A skutky tela sú zjavné: je to smilstvo, nečistota, chlipnosť,
20. modloslužba, čary, nepriateľstvá, sváry, žiarlivosť, hnevy, zvady, rozbroje, rozkoly,
21. závisť, opilstvo, hýrenie a im podobné. O tomto vám vopred hovorím, ako som už povedal, že tí, čo robia takéto veci, nedosiahnu Božie kráľovstvo.
22. Ale ovocie Ducha je láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrota, vernosť,
23. miernosť, zdržanlivosť. Proti tomuto zákona niet.
24. Tí, čo patria Kristovi Ježišovi, ukrižovali telo s vášňami a žiadosťami.
25. Ak žijeme v Duchu, podľa Ducha aj konajme.
26. Nepachtime po márnej sláve, nedráždime sa navzájom, nezávidíme jeden druhému.

Kapitola 6

1. Bratia, keby aj niekoho pristihli pri nejakom poklesku, vy, ktorí ste duchovní, napravte ho v duchu miernosti; a daj si pozor, aby si aj ty neupadol do pokušenia.
2. Neste si vzájomne bremená a tak naplníte Kristov zákon.
3. Lebo ak si niekto myslí, že je niečím, hoci nie je ničím, sám seba klame.
4. Nech každý skúma svoje skutky, a tak sa bude chváliť len sám v sebe, a nie pred iným.
5. Ved' každý ponese svoje vlastné bremeno.
6. Ten, koho vyučujú slovo, nech sa delí o všetky dobrá s tým, kto ho vyučuje.
7. Nemýľte sa: Boh sa vysmievať nedá. Čo človek zaseje, to bude aj žať.
8. Lebo kto seje pre svoje telo, z tela bude žať porušenie. Ale kto seje pre ducha, z ducha bude žať večný život.
9. Neúnavne konajme dobro, lebo ak nechabneme, budeme v pravom čase žať.
10. Kým teda máme čas, robme dobre všetkým, ale najmä členom rodiny veriacich.
11. Pozrite, akými veľkými písmenami vám píšem vlastnou rukou.
12. Všetci, čo sa chcú páčiť podľa tela, nútia vás, aby ste sa dali obrezať, len aby ich neprenasledovali pre Kristov kríž.
13. Ved' ani tí, čo sa dávajú obrezať, nezachovávajú zákon, ale chcú, aby ste sa vy dali obrezať, aby sa mohli chváliť vašim telom.
14. Ale ja sa nechcem chváliť ničím iným, iba krížom nášho Pána Ježiša Krista, cez ktorý je svet ukrižovaný pre mňa a ja pre svet.
15. Lebo ani obriezka nie je nič, ani neobriezka, ale nové stvorenie.
16. A nad všetkými, čo sa budú riadiť týmto pravidlom, pokoj a milosrdenstvo, aj nad Božím Izraelom.
17. A odteraz nech ma už nik neobťažuje, lebo ja nosím na svojom tele Ježišove znaky.
18. Milosť nášho Pána Ježiša Krista nech je s vašim duchom, bratia. Amen.

Efezským

Kapitola 1

1. Pavol, z Božej vôle apoštol Krista Ježiša, svätým v Efeze a veriacim v Kristovi Ježišovi:
2. Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca, i od Pána Ježiša Krista.
3. Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás v Kristovi požehnal všetkým nebeským duchovným požehnaním.
4. Veď v ňom si nás ešte pred stvorením sveta vyvolil, aby sme boli pred jeho tvárou svätí a nepoškvrnení v láske;
5. on nás podľa dobrotivého rozhodnutia svojej vôle predurčil, aby sme sa skrze Ježiša Krista stali jeho adoptovanými synmi
6. na chválu a slávu jeho milosti, ktorou nás obdaroval v milovanom Synovi.
7. V ňom máme vykúpenie skrze jeho krv, odpustenie hriechov, podľa bohatstva jeho milosti,
8. ktorou nás štedro zahrnul vo všetkej múdrosti a rozumnosti,
9. keď nám dal poznať tajomstvo svojej vôle podľa svojho dobrotivého rozhodnutia, čo si v ňom predsavzal
10. uskutočniť v plnosti času: zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi. V ňom,
11. veď v ňom sme sa stali dedičmi predurčenými podľa rozhodnutia toho, ktorý všetko koná podľa rady svojej vôle,
12. aby sme boli na chválu jeho slávy my, čo sme už prv dúfali v Krista.
13. V ňom ste boli aj vy, keď ste počuli slovo pravdy, evanjelium o svojej spáse, a keď ste v neho uverili, označení pečatou prislúbeného Ducha Svätého,
14. ktorý je závdavkom nášho dedičstva na vykúpenie tých, ktorých si získal, na chválu jeho slávy.
15. Preto keď som aj ja počul o vašej viere v Pána Ježiša a o láske k všetkým svätým,
16. neprestávam za vás vzdávať vďaky, keď si na vás spomínam vo svojich modlitbách.
17. Nech vám Boh nášho Pána Ježiša Krista, Otec slávy, dá Ducha múdrosti a zjavenia, aby ste ho poznali.
18. Nech osvieti oči vášho srdca, aby ste vedeli, aká je nádej z jeho povolania, aké bohatstvo slávy je z jeho dedičstva vo svätých,
19. a aká nesmierne veľká je jeho moc pre nás veriacich podľa pôsobenia jeho mocnej sily,
20. ktorú dokázal na Kristovi, keď ho vzkriesil z mŕtvych a v nebi posadil po svojej pravici
21. nad každé kniežatstvo, mocnosť, silu a panstvo a nad každé iné meno, ktoré možno vysloviť nielen v tomto veku, ale aj v budúcom.
22. Všetko mu položil pod nohy a jeho ustanovil nad všetkým za hlavu Cirkvi,
23. ktorá je jeho telom, plnosťou toho, ktorý naplňuje všetko vo všetkom.

Kapitola 2

1. Aj vás, hoci ste boli mŕtvi pre svoje poklesky a hriechy,
2. v ktorých ste kedysi žili podľa ducha tohto sveta, podľa kniežata vzdušnej moci, ducha, ktorý teraz pôsobí v neposlušných synoch.
3. Medzi nimi sme kedysi žili aj my všetci, keď sme podľa žiadostí svojho tela robili, čo chcelo telo a myseľ, a tak sme boli od prírody deťmi hnevu ako ostatní.
4. Ale Boh, bohatý na milosrdenstvo, pre svoju nesmiernu lásku, ktorou nás miluje,
5. hoci sme boli pre hriechy mŕtvi, oživil nás s Kristom - milosťou ste spasení -
6. a s ním nás vzkriesil a daroval nám miesto v nebi v Kristovi Ježišovi,
7. aby ukázal v budúcnosti veľkú milosť svojou dobrotou voči nám v Kristovi Ježišovi.
8. Lebo spasení ste milosťou skrze vieru; a to nie je z vás, je to Boží dar:
9. nie zo skutkov, aby sa nik nevystatoval.
10. Veď sme jeho dielo, stvorení v Kristovi Ježišovi pre dobré skutky, ktoré pripravil Boh, aby sme ich konali.
11. Preto pamätajte, že kedysi ste boli pohanmi podľa tela a neobrezancami vás volali tí, čo sa nazývajú obrezanými rukou na tele,
12. lebo v tom čase ste boli bez Krista, mimo izraelského spoločenstva, bez účasti na zmluvách s prisľúbením, bez nádeje a bez Boha na svete.
13. Ale v Kristovi Ježišovi ste sa teraz vy, čo ste boli kedysi ďaleko, stali skrze Kristovu krv blízkymi.
14. Veď on je náš pokoj! On z oboch urobil jedno a vo svojom tele zbúral medzi nimi múr rozdelenia, nepriateľstvo,
15. tým, že zrušil zákon prikázaní, spočívajúci v nariadeniach, aby v sebe z tých dvoch vytvoril jedného nového človeka, a nastolil pokoj;
16. aby v jednom tele skrze kríž v sebe samom zabil nepriateľstvo a zmieril oboch s Bohom.
17. Prišiel a zvestoval pokoj vám, čo ste boli ďaleko, a pokoj tým, čo boli blízko;
18. lebo skrze neho máme obaja v jednom Duchu prístup k Otcovi.
19. Teda už nie ste cudzinci ani prišielci, ale ste spoluobčania svätých a patríte do Božej rodiny.
20. Ste postavení na základe apoštolov a prorokov; hlavným uholným kameňom je sám Kristus Ježiš.
21. V ňom celá stavba pevne pospájaná rastie v svätý chrám v Pánovi,
22. v ňom ste aj vy vbudovaní do Božieho príbytku v Duchu.

Kapitola 3

1. Preto ja, Pavol, väzeň Krista Ježiša, za vás pohanov...
2. Ved' ste azda počuli o dare Božej milosti, ktorý som dostal pre vás:
3. lebo zo zjavenia som sa dozvedel tajomstvo, ako som už o tom krátko písal.
4. Keď si to prečítate, môžete zvedieť, ako som poznal Kristovo tajomstvo.
5. Ono v iných pokoleniach nebolo ľuďom známe tak, ako sa teraz v Duchu zjavilo jeho svätým apoštolom a prorokom:
6. že pohania sú spoludedičmi, spoluúdmi a spoluúčastníkmi prisľúbenia v Kristovi Ježišovi skrze evanjelium.
7. A ja som sa stal jeho služobníkom z daru Božej milosti, ktorú som dostal podľa pôsobenia jeho moci.
8. Ja, najmenší zo všetkých svätých, dostal som tú milosť zvestovať pohanom Kristovo nevyspytatelné bohatstvo
9. a všetkým oznámiť, aký je plán tajomstva od vekov skrytého v Bohu, ktorý všetko stvoril,
10. aby sa teraz skrze Cirkev kniežatstvám a mocnostiam v nebi stala známou Božia mnohotvárna múdrosť,
11. podľa odvekého rozhodnutia, ktoré uskutočnil v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi.
12. V ňom máme odvahu a prístup v dôvere skrze vieru v neho.
13. Preto prosím, aby ste neochabovali pre moje súženia za vás, čo je vašou slávou.
14. Preto zohýnam kolena pred Otcom,
15. od ktorého má meno každé otcovstvo na nebi i na zemi:
16. nech vám dá podľa bohatstva svojej slávy, aby skrze jeho Ducha mocne zosilnel váš vnútorný človek,
17. aby Kristus skrze vieru prebýval vo vašich srdciach, aby ste zakorenení a upevnení v láske,
18. mohli so všetkými svätými pochopiť, aká je to šírka, dĺžka, výška a hĺbka,
19. a poznať aj Kristovu lásku, presahujúcu každé poznanie, aby vás naplnila Božia plnosť celá.
20. A tomu, ktorý mocou, čo v nás pôsobí, je schopný okrem tohto všetkého urobiť oveľa viac, ako prosíme alebo chápeme,
21. tomu sláva v Cirkvi a v Kristovi Ježišovi po všetky pokolenia na veky vekov. Amen.

Kapitola 4

1. Preto vás prosím ja, väzeň v Pánovi, aby ste žili dôstojne podľa povolania, ktorého sa vám dostalo,
2. so všetkou pokorou, miernosťou a zhovievavosťou. Znášajte sa navzájom v láske
3. a usilujte sa zachovať jednotu ducha vo zväzku pokoja.
4. Jedno je telo a jeden Duch, ako ste aj povolani v jednej nádeji svojho povolania.
5. Jeden je Pán, jedna viera, jeden krst.
6. Jeden je Boh a Otec všetkých, ktorý je nad všetkými, preniká všetkých a je vo všetkých.
7. Ale každý z nás dostal milosť podľa miery, akou nás obdaroval Kristus.
8. Preto hovorí: „Do výšav vystúpil, so sebou vzal zajatcov, ľuďom dal dary.“
9. A čo iné znamená to „vystúpil“, ako že aj zostúpil do nižších častí zeme?
10. Ten, čo zostúpil, je ten istý, čo aj vystúpil ponad všetky nebesia, aby naplnil všetko.
11. On ustanovil niektorých za apoštolov, niektorých za prorokov, iných za evanjelistov a iných za pastierov a učiteľov,
12. aby pripravovali svätých na dielo služby, na budovanie Kristovho tela,
13. kým nedospejeme všetci k jednote viery a poznania Božieho Syna, k zrelosti muža, k miere plného Kristovho veku,
14. aby sme už neboli malými deťmi, ktorými sem-tam hádže a zmieta hocijaký vietor klamlivého ľudského učenia, ktorý podvodne strháva do bludu.
15. Ale žime podľa pravdy a v láske všestranne vrastajme do toho, ktorý je hlavou, do Krista.
16. Z neho celé telo, pevne zviazané a pospájané všetkými oživujúcimi spojivami, podľa činnosti primeranej každej časti, rastie a buduje sa v láske.
17. Preto hovorím a dosvedčujem v Pánovi: Už nežite, ako žijú pohania, v márnosti svojho zmýšľania,
18. so zatemneným rozumom, odcudzení Božiemu životu pre nevedomosť, ktorá sa ich zmocnila, a pre zaslepenosť ich srdca.
19. Oni otupeli a oddali sa necudnosti a nenásytne žiadostivo páchajú každú nečistotu.
20. Vy ste sa tak o Kristovi neučili,
21. ak ste vôbec o ňom počuli a v ňom boli vyučení, ako je pravda v Ježišovi,
22. že máte odložiť starého človeka s predošlým spôsobom života, ktorý sa ženie za klamnými žiadostami do skazy,
23. a obnovovať sa duchovne premenou zmýšľania,
24. obliecť si nového človeka, ktorý je stvorený podľa Boha v spravodlivosti a pravej svätosti.
25. Preto odložte lož a hovorte pravdu každý so svojím bližným, veď sme si navzájom údmi.
26. Hnevajte sa, ale nehrešte! Slnko nech nezapadá nad vašim hnevom;
27. a nedávajte miesto diablu!
28. Kto kradol, nech už nekradne, ale radšej nech pracuje a vlastnými rukami zarába, aby mal z čoho dať núdznemu.
29. Z vašich úst nech nevyjde nijaké zlé slovo, ale iba dobré, na potrebné budovanie, aby prinášalo milosť tým, čo počúvajú.
30. A nezarmucujte Svätého Božieho Ducha, v ktorom ste označení pečatou na deň vykúpenia.
31. Akákoľvek zatrpknutosť, hnev, rozhorčenie, krik a rúhanie aj každá iná zloba nech sú ďaleko od vás.
32. Buďte k sebe navzájom láskaví a milosrdní, navzájom si odpúšťajte, ako aj vám odpustil Boh v Kristovi!

Kapitola 5

1. Napodobňujte Boha ako milované deti
2. a žite v láske tak, ako aj Kristus miluje nás a vydal seba samého Bohu za nás ako dar a obeť láubeznej vône!
3. Smilstvo a akákoľvek nečistota alebo lakomstvo nech sa ani len nespomenú medzi vami, ako sa patrí na svätých,
4. ani mrzkosť, ani hlúpe reči a neprístojné žarty, lebo to sa nesluší; radšej vzdávajte vďaky.
5. Lebo uvedomte si a pochopte, že ani jeden smilník, ani nečistý, ani chamtivec, čo je modloslužobník, nemá dedičstvo v Kristovom a Božom kráľovstve.
6. Nech vás nik nezvedie prázdnyimi rečami, lebo za to prichádza Boží hnev na neposlušných synov.
7. Preto nemajte s nimi nič spoločné.
8. Kedysi ste boli tmou, ale teraz ste svetlom v Pánovi. Žite ako deti svetla!
9. Ovocie svetla je v každej добрote, spravodlivosti a pravde.
10. Skúmajte, čo sa páči Pánovi,
11. a nemajte účasť na jalových skutkoch tmy, radšej ich odhalujte,
12. lebo to, čo oni potajomky robia, je hanba aj hovoriť.
13. Ale všetko, čo sa odhalí, svetlo vynesie najavo,
14. a všetko, čo je zjavné, je svetlo. Preto hovorí: „Prebuď sa, ty, čo spíš, vstaň z mŕtvych a bude ti svietiť Kristus!“
15. Dávajte si teda veľký pozor, ako máte žiť: nie ako nemúdri, ale ako múdri.
16. Využívajte čas, lebo dni sú zlé.
17. Preto nebuďte nerozumní, ale pochopte, čo je Pánova vôľa.
18. A neopíjajte sa vínom, veď v ňom je samopaš, ale buďte naplnení Duchom
19. a hovorte spoločne žalmy, hymny a duchovné piesne. Vo svojich srdciach spievajte Pánovi a oslavujte ho.
20. Ustavične vzdávajte vďaky za všetko Bohu a Otcovi v mene nášho Pána Ježiša Krista
21. a podriaďte sa jedni druhým v bázni pred Kristom.
22. Ženy svojim mužom ako Pánovi,
23. lebo muž je hlavou ženy, ako je aj Kristus hlavou Cirkvi, on, Spasiteľ tela.
24. Ale ako je Cirkev podriadená Kristovi, tak aj ženy mužom vo všetkom.
25. Muži, milujte manželky, ako aj Kristus miluje Cirkev a seba samého vydal za ňu,
26. aby ju posvätil očistným kúpeľom vody a slovom,
27. aby si sám pripravil Cirkev slávnou, na ktorej niet škvrny ani vrásky, ani ničoho podobného, ale aby bola svätá a nepoškvrnená.
28. Tak sú aj muži povinní milovať svoje manželky ako vlastné telá. Kto miluje svoju manželku, miluje seba samého.
29. Veď nik nikdy nemal v nenávisti svoje telo, ale živí si ho a opatruje, ako aj Kristus Cirkev,
30. lebo sme údmi jeho tela.
31. Preto muž zanechá otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele.
32. Toto tajomstvo je veľké; ja hovorím o Kristovi a Cirkvi.
33. Ale aj vy, každý jeden nech miluje svoju manželku ako seba samého. A manželka nech si ctí muža.

Kapitola 6

1. Deti, poslúchajte svojich rodičov v Pánovi, lebo je to spravodlivé.
2. Cti svojho otca i matku, to je prvé prikázanie s prislúbením:
3. Aby ti dobre bolo a aby si dlho žil na zemi.
4. A vy, otcovia, nedráždite svoje deti k hnevu, ale vychovávajte ich prísne a napomínajte ich v Pánovi.
5. Otroci, poslúchajte pozemských pánov s bážňou a chvením z úprimného srdca ako Krista.
6. Neslúžte iba naoko, ako tí, čo sa chcú páčiť ľuďom, ale ako Kristovi služobníci, ktorí z tej duše plnia Božiu vôľu.
7. A slúžte ochotne, ako Pánovi, a nie ako ľuďom.
8. Veď viete, že každý, aj otrok, aj slobodný, dostane od Pána odmenu, ak urobí niečo dobré.
9. A vy, páni, správajte sa k nim takisto a prestaňte sa vyhrážať, veď viete, že aj ich, aj váš Pán, je v nebi a on nenadrža nikomu.
10. Napokon upevňujte sa v Pánovi a v sile jeho moci.
11. Oblečte si Božiu výzbroj, aby ste mohli čeliť úkladom diabla.
12. Lebo nás nečaká zápas s krvou a telom, ale s kniežatstvami a mocnosťami, s vládcami tohto temného sveta, so zloduchmi v nebeských sférach.
13. Preto si vezmite Božiu výzbroj, aby ste mohli v deň zla odolať, všetko prekonať a obstáť!
14. Stojte teda: bedrá si prepášte pravdou, oblečte si pancier spravodlivosti
15. a obujte si pohotovosť pre evanjelium pokoja!
16. Pri všetkom si vezmite štít viery, ktorým môžete uhasiť všetky ohnivé šípy zloducha!
17. A zoberte si aj prilbu spásy a meč Ducha, ktorým je Božie slovo!
18. Vo všetkých modlitbách a prosbách sa modlite v každom čase v Duchu! A v ňom vytrvalo bdejte a proste za všetkých svätých!
19. Aj za mňa, aby mi bola daná reč, keď otvorím ústa, a aby som smelo zvestoval tajomstvo evanjelia,
20. ktorého vyslancom som aj v okovách, aby som mal v ňom odvahu hovoriť, ako som povinný.
21. Chcem, aby ste aj vy vedeli, čo je so mnou a čo robím. Všetko vám rozpovie Tychikus, milovaný brat a verný služobník v Pánovi,
22. ktorého som k vám práve na to poslal, aby ste sa dozvedeli, čo je s nami, a aby potešil vaše srdcia.
23. Pokoj bratom aj láska s vierou od Boha Otca i od Pána Ježiša Krista.
24. Milosť so všetkými, čo milujú nášho Pána Ježiša Krista v neporušenosti.

Filipským

Kapitola 1

1. Pavol a Timotej, služobníci Krista Ježiša, všetkým svätým v Kristovi Ježišovi, čo sú vo Filipách, aj biskupom a diakonom:
2. Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca, i od Pána Ježiša Krista.
3. Vzdávam vďaky svojmu Bohu zakaždým, keď si na vás spomeniem;
4. vždy, v každej svojej modlitbe, keď s radosťou prosím za vás všetkých,
5. za vašu účasť na evanjeliu od prvého dňa až doteraz.
6. A som si istý, že ten, čo začal vo vás dobré dielo, aj ho dokončí až do dňa Krista Ježiša.
7. A právom si to myslím o vás všetkých, veď vás v srdci nosím, lebo vy všetci máte účasť na mojej milosti tak v mojich okovách, ako aj pri obrane a utvrdzovaní evanjelia.
8. Boh mi je svedok, ako po vás všetkých túžim srdcom Krista Ježiša.
9. A modlím sa za to, aby vaša láska čoraz viac rástla v pravom poznaní a vo všestrannom chápaní,
10. aby ste vedeli rozoznať, čo je lepšie, a aby ste boli čistí a bez hany pre Kristov deň,
11. plní ovocia spravodlivosti, ktoré je skrze Ježiša Krista na Božiu slávu a chválu.
12. Bratia, chcem, aby ste vedeli, že to, čo sa deje okolo mňa, obrátilo sa skôr na osoh evanjeliu:
13. moje okovy sa stali známymi v Kristovi v celom pretóriu a medzi všetkými ostatnými
14. a mnohí z bratov v Pánovi, posmelení mojimi okovami, oveľa odvážnejšie, bez strachu hlásajú slovo.
15. Pravda, niektorí hlásajú Krista aj zo závesti a nevraživosti, no niektorí aj z oddanosti;
16. títo z lásky, lebo vedia, že som tu na obranu evanjelia,
17. tamtí zasa ohlasujú Krista z nevraživosti, nie úprimne, a myslia si, že spôsobia súženie mojim okovám.
18. Čo na tom?! Len nech sa akýmkoľvek spôsobom, či už pod dajakou zámienkou, alebo úprimne zvestuje Kristus. A ja sa tomu teším a budem sa tešiť,
19. lebo viem, že mi to bude slúžiť na spásu pre vašu modlitbu a pomoc Duchu Ježiša Krista.
20. Ako túžobne očakávam a dúfam, že nebudem v ničom zahanbený, pevne dúfam, že ako vždy, tak aj teraz, bude oslávený Kristus v mojom tele, či už životom alebo smrťou.
21. Veď pre mňa žiť je Kristus a zomrieť zisk.
22. Ale ak žiť v tele znamená pre mňa plodnú prácu, neviem, čo si vyvoliť.
23. Oboje na mňa dolieha: túžim zomrieť a byť s Kristom, a to by bolo oveľa lepšie,
24. ale zostať v tele je zasa potrebné pre vás.
25. A s istotou viem, že zostanem a budem s vami všetkými na váš osoh a radosť z viery,
26. aby ste sa mnou mohli ešte viac chváliť v Ježišovi Kristovi, keď zasa k vám prídem.
27. Len žite tak, aby to zodpovedalo Kristovmu evanjeliu, aby som - či už prídem a uvidím vás, alebo budem vzdialený - počul o vás, že pevne stojíte v jednom Duchu a svorne bojujete za vieru evanjelia
28. a v ničom sa nedáte zastrašiť protivníkmi, čo je pre nich znamením zatratenia, ale pre vás spásy, a to od Boha.
29. Veď vy ste dostali milosť nielen v Krista veriť, ale aj trpieť pre neho
30. tým, že vediete ten istý zápas, ktorý ste videli na mne a teraz o mne počúvate.

Kapitola 2

1. Ak teda jestvuje nejaké potešenie v Kristovi, ak jestvuje nejaká útecha z lásky, nejaké spoločenstvo ducha, nejaké srdce a zľutovanie,
2. dovŕšte moju radosť: zmýšľajte rovnako, rovnako milujte, buďte jedna duša a jedna myseľ!
3. Nerobte nič z nevraživosti ani pre márnú slávu, ale v pokore pokladajte jeden druhého za vyššieho.
4. Nech nik nehľadá iba na svoje vlastné záujmy, ale aj na záujmy iných.
5. Zmýšľajte tak ako Kristus Ježiš:
6. On, hoci má božskú prirodzenosť, nepridržiaval sa svojej rovnosti s Bohom,
7. ale zriekol sa seba samého, vzal si prirodzenosť sluhu, stal sa podobný ľuďom a podľa vonkajšieho zjavu bol pokladaný za človeka.
8. Uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži.
9. Preto ho Boh nad všetko povýšil a dal mu meno, ktoré je nad každé iné meno,
10. aby sa na meno Ježiš zohlo každé koleno v nebi, na zemi i v podsvetí
11. a aby každý jazyk vyznával: „Ježiš Kristus je Pán!“ na slávu Boha Otca.
12. A preto, moji milovaní, ako ste vždy poslúchli, a nielen v mojej prítomnosti, ale oveľa viac teraz v mojej neprítomnosti, s bážňou a chvením pracujte na svojej spásе.
13. Ved' to Boh pôsobí vo vás, že aj chcete, aj konáte, čo sa jemu páči.
14. Všetko robte bez šomrania a pochybovania,
15. aby ste boli bezúhonní a úprimní, Božie deti bez hany uprostred zvrhého a skazeného pokolenia, medzi ktorým svietite ako svetlá na svete
16. tým, že sa držíte slova života na moju slávu v Kristov deň, že som nebežal nadarmo a nenamáhal sa zbytočne.
17. A keby som mal aj svoju krv vyliť na obeť a svätú službu vašej viery, radujem sa a radujem sa s vami všetkými.
18. Takisto sa aj vy radujte a radujte sa so mnou!
19. Mám nádej v Pánu Ježišovi, že k vám čoskoro pošlem Timoteja, aby som mal aj ja pokojnú myseľ, keď sa dozviem, čo je s vami.
20. Ved' nemám nikoho, kto by tak zmýšľal a tak úprimne sa o vás staral,
21. lebo všetci hľadajú vlastné záujmy, a nie záujmy Ježiša Krista.
22. Ale o ňom viete, ako sa osvedčil, ved' ako syn otcovi slúžil so mnou evanjeliu.
23. Dúfam teda, že ho pošlem, len čo uvidím, čo bude so mnou.
24. A pevne dúfam v Pánovi, že aj ja sám čoskoro prídem.
25. Ale pokladal som za potrebné poslať k vám Epafrodita, môjho brata, spolupracovníka a spolubojovníka a vášho vyslanca a služobníka v mojich potrebách,
26. ved' túžil po vás všetkých a znepokojoval sa, že ste sa dopočuli, že ochorel.
27. A naozaj bol chorý až na smrť, ale Boh sa nad ním zmiloval, a nielen nad ním, ale aj nado mnou, aby som nemal zármutok na zármutok.
28. Preto som ho čím prv poslal, aby ste sa znova radovali, keď ho uvidíte, a ja aby som mal menej zármutku.
29. Prijmite ho teda v Pánovi s veľkou radosťou a takýchto si vážte!
30. Ved' on sa pre Kristovo dielo priblížil až k smrti a svoj život vystavil nebezpečenstvu, aby doplnil to, čo chýbalo vašej službe voči mne.

Kapitola 3

1. Napokon, bratia moji, radujte sa v Pánovi. Nelení sa mi písať vám to isté a pre vás je to zábezpeka.
2. Dajte si pozor na psov, dajte si pozor na zlých pracovníkov, dajte si pozor na okyptencov!
3. Veď obrezaní sme my, čo slúžime v Božom Duchu a chválime sa v Kristovi Ježišovi a nevkladáme nádej do tela,
4. hoci ja by som mohol aj do tela vkladať nádej. Ak si niekto iný myslí, že môže mať nádej v tele, tým skôr ja:
5. na ôsmy deň obrezaný, z Izraelovho rodu, z Benjamínovho kmeňa, Hebrej z Hebrejov, čo sa týka zákona farizej,
6. čo do horlivosti prenasledovateľ Cirkvi, čo do spravodlivosti, ktorá je v zákone, žil som bezúhonne.
7. Ale čo mi bolo ziskom, kvôli Kristovi pokladám za stratu.
8. A vôbec všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána. Preň som všetko stratil a pokladám za odpadky, aby som získal Krista
9. a našiel sa v ňom bez vlastnej spravodlivosti, ktorá je zo zákona, ale s tou, ktorá je skrze vieru v Krista - spravodlivosťou z Boha, založenou na viere -,
10. aby som poznal jeho, moc jeho zmŕtvychvstania a účasť na jeho utrpení tým, že sa mu pripodobním v smrti,
11. aby som tak nejako dosiahol aj vzkriesenie z mŕtvych.
12. Nie že by som ho už bol dosiahol, alebo že by som už bol dokonalý, ale bežím, aby som sa ho niekedy zmocnil, ako sa aj Kristus Ježiš zmocnil mňa.
13. Bratia, ja si nenamýšľam, že som sa už zmocnil. Ale jedno robím: zabúdam na to, čo je za mnou, a uháňam za tým, čo je predo mnou.
14. Bežím k cieľu, za víťaznou cenou Božieho povolania zhora v Kristovi Ježišovi.
15. A všetci dokonalí takto zmýšľajme! A ak niečo chápete ináč, aj to vám Boh zjaví.
16. Ale k čomu sme už dospeli, toho sa držme!
17. Bratia, spoločne ma napodobňujte a všímajte si tých, čo žijú podľa vzoru, aký máte v nás!
18. Lebo mnohí, o ktorých som vám často hovoril a teraz aj s plačom hovorím, žijú ako nepriatelia Kristovho kríža.
19. Ich koniec je záhuba, ich bohom je brucho a hanba je slávou tých, čo zmýšľajú pozemsky.
20. Veď naša vlasť je v nebi. Odtiaľ očakávame aj Spasiteľa Pána Ježiša Krista.
21. On mocou, ktorou si môže podmaniť všetko, pretvorí naše úbohé telo, aby sa stalo podobným jeho oslávenému telu.

Kapitola 4

1. A preto, bratia moji milovaní a vytúžení, moja radosť a moja koruna, takto pevne stojte v Pánovi, milovaní!
2. Evodiu prosím, aj Syntychu prosím, aby rovnako zmýšľali v Pánovi.
3. Aj teba, verný spolupracovník, prosím, pomáhaj im, veď ony sa so mnou borili za evanjelium spolu s Klementom a s ostatnými mojimi spolupracovníkmi, ktorých mená sú v knihe života.
4. Ustavične sa radujte v Pánovi! Opakujem: Radujte sa!
5. Vaša miernosť nech je známa všetkým ľuďom. Pán je blízko.
6. O nič nebudte ustarostení. Ale vo všetkom modlitbou, prosbou a so vzdávaním vďaky prednášajte svoje žiadosti Bohu.
7. A Boží pokoj, ktorý prevyšuje každú chápacosť, uchráni vaše srdcia a vaše mysle v Kristovi Ježišovi.
8. Napokon, bratia, myslite na všetko, čo je pravdivé, čo je cudné, čo je spravodlivé, čo je mravne čisté, čo je milé a čo má dobrú povesť, čo je čnostné a chválitebné!
9. Robte to, čo ste sa naučili, prijali, počuli a videli na mne! A Boh pokoja bude s vami.
10. Veľmi som sa zaradoval v Pánovi, že už raz predsa len rozkvitla vaša náklonnosť voči mne; pravda, aj predtým ste na mňa mysleli, ale nemali ste príležitosť.
11. Nehovorím to preto, že by som mal nedostatok. Naučil som sa vystačiť s tým, čo mám.
12. Viem žiť skromne a viem aj oplývať. Všade a všetko som sa už naučil: byť sýty aj hladovať, mať hojnosť i núdzu trieť.
13. Všetko môžem v tom, ktorý ma posilňuje.
14. A predsa ste dobre urobili, že ste mi prejavili účasť v mojom súžení.
15. Veď aj vy, Filipania, viete, že keď som začal hlásať evanjelium po svojom odchode z Macedónska, ani jedna cirkev nemala účasť na mojich výdavkoch a príjmoch, iba vy sami.
16. Veď aj do Solúna ste mi raz aj druhý raz poslali, čo som potreboval.
17. Nie že by som túžil po daroch, ale túžim po ovocí, ktoré sa rozmnoží vo váš prospech.
18. Dostal som všetko a mám hojnosť. Som zahrnutý darmi, čo ste poslali po Epafroditovi; sú lúbeznou vôňou, príjemnou obetou, milou Bohu.
19. Môj Boh splní každú vašu túžbu podľa svojho bohatstva v sláve v Kristovi Ježišovi.
20. A Bohu a nášmu Otcovi sláva na veky vekov. Amen.
21. Pozdravte každého svätého v Kristovi Ježišovi. Pozdravujú vás bratia, čo sú so mnou.
22. Pozdravujú vás všetci svätí, najmä tí, čo sú z cisárovho domu.
23. Milosť Pána Ježiša Krista nech je s vaším duchom. Amen.

Kolosenským

Kapitola 1

1. Pavol, z Božej vôle apoštol Krista Ježiša, a brat Timotej
2. tým svätým a veriacim bratom v Kristovi, čo sú v Kolosách: Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca.
3. Vzdávame vďaka Bohu, Otcovi nášho Pána Ježiša Krista, vždy, keď sa za vás modlíme,
4. lebo sme počuli o vašej viere v Krista Ježiša a o láske, akú máte k všetkým svätým,
5. pre nádej, ktorú máte uloženú v nebi. Už ste o nej počuli v pravdivom slove evanjelia.
6. Ono k vám prišlo, a ako na celom svete prináša ovocie a rastie, tak aj u vás od toho dňa, keď ste počuli a spoznali Božiu milosť v pravde.
7. Tak ste sa to naučili od nášho milovaného spolupracovníka Epafrasa. On namiesto nás verne slúži Kristovi;
8. on nám rozprával aj o vašej láske v Duchu.
9. Preto aj my odo dňa, keď sme to počuli, neprestávame sa za vás modliť a prosiť, aby ste boli naplnení poznaním jeho vôle vo všetkej múdrosti a duchovnej chápavosti,
10. aby ste žili, ako sa patrí vzhľadom na Pána, a páčili sa mu vo všetkom, tým, že budete prinášať ovocie všetkých dobrých skutkov a rásť v poznaní Boha,
11. a aby ste mocou jeho slávy upevnení všetkou silou boli veľmi trpezliví a vytrvalí a s radostou
12. vzdávali vďaka Otcovi, ktorý vás urobil súcimi mať účasť na podiele svätých vo svetle.
13. On nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna,
14. v ktorom máme vykúpenie, odpustenie hriechov.
15. On je obraz neviditeľného Boha, prvorodený zo všetkého stvorenia,
16. lebo v ňom bolo stvorené všetko na nebi a na zemi, viditeľné i neviditeľné, tróny aj panstvá, kniežatstvá aj mocnosti. Všetko je stvorené skrze neho a pre neho.
17. On je pred všetkým a všetko v ňom spočíva.
18. On je hlavou tela, Cirkvi. On je počiatok, prvorodený z mŕtvych, aby on mal vo všetkom prvenstvo.
19. Lebo Boh chcel, aby v ňom prebývala všetka plnosť
20. a aby skrze neho zmieril všetko so sebou, keď pre jeho krv na kríži priniesol pokoj všetkému, čo je na zemi aj čo je na nebi.
21. Aj vás, čo ste boli kedysi odcudzení a znepriatelení zmýšľaním a zlými skutkami,
22. teraz skrze smrť v jeho ľudskom tele zmieril so sebou, aby si vás postavil pred svoju tvár svätých, nepoškvrnených a bez úhony.
23. Pravda, ak vytrváte vo viere upevnení, stáli a neodkloniteľní od nádeje evanjelia, ktoré ste počuli a ktoré sa hlása každému stvoreniu, čo je pod nebom; a ja, Pavol, stal som sa jeho služobníkom.
24. Teraz sa radujem v utrpeniach pre vás a na vlastnom tele dopĺňam to, čo chýba Kristovmu utrpeniu pre jeho telo, ktorým je Cirkev.
25. Ja som sa stal jej služobníkom podľa Božieho daru, ktorý som dostal pre vás, aby som naplnil Božie slovo,
26. tajomstvo, ktoré bolo od vekov a pokolení skryté, ale teraz sa zjavilo jeho svätým.
27. Im chcel Boh dať poznať bohatstvo slávy tohto tajomstva medzi pohanmi, a ním je Kristus vo vás, nádej slávy.
28. My ho zvestujeme, pričom napomíname každého človeka a učíme každého človeka vo všetkej múdrosti, aby sme každého človeka priviedli k dokonalosti v Kristovi.
29. O to sa namáham a borím, jeho mocou, ktorá vo mne mohutne pôsobí.

Kapitola 2

1. Chcem, aby ste vedeli, akú starosť mám o vás aj o Laodicejčanov i o mnohých, čo ani nevideli moju telesnú tvár,
2. aby sa potešili ich srdcia a aby tesne spojení v láske dosiahli všetko bohatstvo plného chápania a poznania Božieho tajomstva, Krista,
3. v ktorom sú skryté všetky poklady múdrosti a poznania.
4. Toto hovorím, aby vás nik nezviedol peknými rečami.
5. Lebo aj keď som telom vzdialený, duchom som s vami a radujem sa, keď vidím váš poriadok a pevnosť vašej viery v Krista.
6. Ako ste teda prijali Krista Ježiša, Pána, v ňom žíte:
7. v ňom zakorenení a na ňom postavení, upevnení vo viere, ako ste sa naučili, a vynikajte vo vzdávaní vďaky!
8. Dajte si pozor, aby vás niekto nezviedol filozofiou a prázdny mánym, založeným na ľudských obyčajoch a na živloch sveta, a nie na Kristovi!
9. Veď v ňom telesne prebýva celá plnosť božstva.
10. V ňom ste aj vy naplnení. On je hlavou každého kniežatstva a moci.
11. V ňom ste boli obrezaní obriezku urobenou nie rukou, ale Kristovou obriezku, vyzlečením hriešneho tela.
12. S ním ste boli pochovaní v krste a v ňom ste boli s ním aj vzkriesení vierou v moc Boha, ktorý ho vzkriesil z mŕtvych.
13. Aj vás, čo ste boli mŕtvi v hriechoch a neobriezke svojho tela, oživil s ním a odpustil nám všetky hriechy.
14. Zotrel dlžobný úpis, ktorý bol svojimi nariadeniami proti nám a prekážal nám, a odstránil ho tým, že ho pribil na kríž.
15. Odzbrojil kniežatstvá a moci, verejne ich predviedol a v ňom triumfoval nad nimi.
16. Nech vás teda nik nesúdi pre pokrm, ani pre nápoj, ani pre sviatok, novmesiac alebo soboty,
17. lebo ony sú len tieňom budúcich vecí, no skutočnosť je Kristus.
18. Nech vás nik nepripraví o víťaznú cenu samolúbou poníženosťou, uctievaním anjelov a upútavaním pozornosti na to, čo videl, lebo to sa len márne nadúva vo svojom telesnom zmýšľaní,
19. a nedrží sa hlavy, z ktorej celé telo, vyživované a pospájané väzivami a spojivami, rastie Božím vzrastom.
20. Ak ste s Kristom odumreli živlom sveta, prečo sa, akoby ste ešte žili vo svete, podriaďujete nariadeniam:
21. „Nechytaj, ani neokús, ani sa nedotýkaj!“?
22. Veď to všetko sa má použiť, a tým zničiť - sú to ľudské príkazy a nauky.
23. Vyzerá to ako múdrosť v predstieranej nábožnosti, poníženosti a prísnosti voči telu; ale nie je to nič čestné, iba na ukávanie tela.

Kapitola 3

1. Ak ste teda s Kristom vstali z mŕtvych, hľadajte, čo je hore, kde Kristus sedí po pravici Boha!
2. Myslite na to, čo je hore, nie na to, čo je na zemi!
3. Ved' ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu.
4. A keď sa zjaví Kristus, váš život, vtedy sa aj vy zjavíte s ním v sláve.
5. Umrťvujte teda svoje pozemské údy: smilstvo, nečistotu, vášeň, zlú žiadostivosť a lakomstvo, čo je modloslužba!
6. Pre takéto veci prichádza Boží hnev na odbojných synov.
7. Kedysi ste aj vy boli takí, keď ste v nich žili.
8. Ale teraz odložte aj vy všetko: hnev, rozhorčenie, zlobu, rúhanie i mrzké reči zo svojich úst.
9. Neluhajte si navzájom vy, čo ste si vyzliekli starého človeka s jeho skutkami
10. a obliekli ste si nového, toho, čo sa obnovuje, aby mal pravé poznanie podľa obrazu toho, ktorý ho stvoril.
11. Potom už niet Gréka ani Žida, obriezky ani neobriezky, barbara, Skýta, otroka, slobodného, ale všetko a vo všetkom je Kristus.
12. Ako Boží vyvolenci, svätí a milovaní, oblečte si hlboké milosrdenstvo, láskavosť, pokoru, miernosť a trpezlivosť.
13. Znášajte sa navzájom a odpúšťajte si, ak by mal niekto niečo proti druhému. Ako Pán odpustil vám, tak aj vy!
14. Ale nad všetko toto majte lásku, ktorá je zväzkom dokonalosti!
15. A vo vašich srdciach nech vládne Kristov pokoj. Preň ste aj povolani v jednom tele. A buďte vďační!
16. Kristovo slovo nech vo vás bohato prebýva. Vo všetkej múdrosti sa navzájom poučajte a napomínajte a pod vplyvom milosti spievajte Bohu vo svojich srdciach žalmy, hymny a duchovné piesne.
17. A všetko, čokoľvek hovoríte alebo konáte, všetko robte v mene Pána Ježiša a skrze neho vzdávajte vďaky Bohu Otcovi.
18. Ženy, podriadujte sa mužom, ako sa sluší v Pánovi!
19. Muži, milujte manželky a nebudte voči nim nevrlí!
20. Deti, poslúchajte rodičov vo všetkom, lebo je to milé Pánovi!
21. Otcovia, nedráždite svoje deti, aby nezmalomyselneli!
22. Otroci, poslúchajte pozemských pánov vo všetkom a neslúžte iba naoko, ako tí, čo sa chcú páčiť ľuďom, ale z úprimného srdca, v bázni pred Pánom!
23. Čokoľvek robíte, robte z tej duše ako Pánovi, a nie ako ľuďom!
24. Ved' viete, že od Pána dostanete za odmenu dedičstvo. Slúžte Pánovi, Kristovi!
25. Lebo kto pácha krivdu, dostane za odplatu nepravosť, ktorej sa dopustil. Tu sa nenadrža nikomu.

Kapitola 4

1. Páni, dávajte otrokom, čo je spravodlivé a slušné; veď viete, že aj vy máte Pána v nebi!
2. V modlitbe budte vytrvalí; bdejte pri nej a vzdávajte vďaky!
3. Modlite sa aj za nás, aby Boh otvoril dvere nášmu slovu, aby sme mohli hlásať Kristovo tajomstvo, pre ktoré som aj vo väzení,
4. aby som ho zvestoval tak, ako som povinný hovoriť.
5. Voči tým, čo sú mimo, správajte sa múdro a využívajte čas.
6. Vaša reč nech je vždy milá, solou korenená, aby ste vedeli, ako máte každému odpovedať.
7. Čo je so mnou, to vám všetko rozpovie Tychikus, milovaný brat, verný služobník a spolupracovník v Pánovi,
8. ktorého som k vám práve na to poslal, aby ste sa dozvedeli, čo je s nami, a aby potešil vaše srdcia,
9. s Onezimom, verným a milovaným bratom, ktorý je od vás. Oni vám oznámia všetko, čo sa tu deje.
10. Pozdravuje vás môj spoluväzeň Aristarchus aj Barnabášov bratanec Marek - už ste o ňom dostali pokyny; prijmite ho, ak príde k vám, -
11. i Jezus, ktorý sa volá Justus. Oni sú z obriezky jediní spolupracovníci na Božom kráľovstve, ktorí mi boli na potechu.
12. Pozdravuje vás Epafras, ktorý je od vás, služobník Krista Ježiša, a ustavične zápasí o vás v modlitbách, aby ste boli dokonalí a celkom zaujatí Božou vôľou.
13. Môžem mu dosvedčiť, že sa veľa namáha pre vás a pre Laodicejčanov a Hierapolčanov.
14. Pozdravuje vás milovaný lekár Lukáš aj Démas.
15. Pozdravte bratov v Laodicei aj Nymfu a cirkev v jej dome.
16. Keď sa tento list prečíta u vás, zariadte, aby sa čítal aj v laodicejskej cirkvi, a vy si zasa prečítajte ten z Laodicey.
17. A Archippovi povedzte: „Usiluj sa plniť službu, ktorú si dostal v Pánovi!“
18. Môj, Pavlov, vlastnoručný pozdrav. Pamätajte na moje okovy! Milosť nech je s vami.

1. Tesalonickým

Kapitola 1

1. Pavol, Silván a Timotej solúnskej cirkvi v Bohu Otcovi a v Pánu Ježišovi Kristovi: Milosť vám a pokoj.
2. Ustavične vzdávame vdaky Bohu za vás všetkých, keď si na vás spomíname vo svojich modlitbách. Bez prestania
3. myslíme pred Bohom a naším Otcom na dielo vašej viery, úsilie lásky a vytrvalosť nádeje v nášho Pána Ježiša Krista.
4. Vieme, bratia, Bohom milovaní, o vašom vyvolení,
5. lebo naše evanjelium neprišlo k vám iba v slovách, ale aj v moci a v Duchu Svätom a v celej plnosti; veď viete, akí sme boli medzi vami kvôli vám.
6. A vy ste napodobňovali nás i Pána, keď ste vo veľkom súžení s radosťou Ducha Svätého prijímali slovo,
7. takže ste sa stali vzorom všetkým veriacim v Macedónsku a v Achájsku.
8. Lebo od vás sa Pánovo slovo rozšírilo nielen po Macedónsku a Achájsku, ale vaša viera v Boha sa stala známou na každom mieste, takže už nemusíme nič hovoriť.
9. Veď oni sami rozprávajú o nás, ako sme k vám prišli a ako ste sa od modiel obrátili k Bohu, aby ste slúžili Bohu živému a pravému
10. a očakávali z neba jeho Syna, ktorého vzkriesil z mŕtvych; Ježiša, ktorý nás zachraňuje od budúceho hnevu.

Kapitola 2

1. Ved' sami viete, bratia, že sme k vám neprišli nadarmo.
2. Ale po tolkom utrpení a potupovaní, ako viete, vo Filipách, vo svojom Bohu sme našli odvahu hlásať vám Božie evanjelium uprostred mnohých ťažkostí.
3. Lebo naše povzbudzovanie nepochádza z omylu ani z nekalých pohnútok, ani nebolo falošné.
4. Ale ako nás Boh vyskúšal, že nám možno zveriť evanjelium, tak hovoríme, nie aby sme sa ľuďom páčili, ale Bohu, ktorý skúma naše srdcia.
5. Nikdy sme sa, ako viete, nezaliečali rečami, ani nás nehnať lakomstvo, Boh je svedok,
6. ani sme nehľadali slávu u ľudí, ani u vás, ani u iných.
7. Hoci sme ako Kristovi apoštoli mohli zaväziť, boli sme medzi vami malí, ako keď matka kŕmi a láska svoje deti.
8. Tak sme vás milovali, že by sme vám najradšej boli odovzdali nielen Božie evanjelium, ale aj vlastný život; takými drahými ste sa nám stali.
9. Ved' sa, bratia, pamätáte na našu prácu a námahu. Vo dne v noci sme pracovali, aby sme nikomu z vás neboli na ťarchu, a tak sme vám hlásali Božie evanjelium.
10. Sami ste svedkami aj Boh, ako sväto, spravodlivo a bezúhonne sme sa správali voči vám veriacim.
11. Viete predsa, že sme každého z vás, ako otec svoje deti,
12. prosili, povzbudzovali a zaprisahávali, aby ste žili, ako sa patrí vzhľadom na Boha, ktorý vás volá do svojho kráľovstva a slávy.
13. Preto aj my neprestajne vzdávame vďaka Bohu za to, že keď ste od nás prijali Božie slovo, ktoré sme hlásali, neprijali ste ho ako ľudské slovo, ale - aké naozaj je - ako Božie slovo; a ono pôsobí vo vás veriacich.
14. Ved' vy, bratia, napodobňujete Božie cirkvi, čo sú v Judei v Kristovi Ježišovi, lebo aj vy ste od svojich súkmeňovcov vytrpeli to isté, čo oni od Židov.
15. Oni zabili Pána Ježiša aj prorokov a nás prenasledovali. Bohu sa nepáčia, všetkým ľuďom odporujú
16. a nám bránia kázať pohanom, aby boli spasení; a tak stále naplňajú mieru svojich hriechov. Ale už sa im až na pokraj priblížil Boží hnev.
17. Aj keď sme boli, bratia, na krátky čas od vás odlúčení, no iba tvárou, nie srdcom, tým viac a túžobnejšie sme sa usilovali uvidieť vašu tvár.
18. Lebo sme chceli prísť k vám, najmä ja, Pavol, raz aj druhý raz, ale satan nám to prekazil.
19. Ved' kto je našou nádejou, radosťou a korunou slávy - nie aj vy? - pred naším Pánom Ježišom pri jeho príchode?
20. Vy ste naša sláva a radosť.

Kapitola 3

1. Preto keď sme to už nemohli ďalej vydržať, rozhodli sme sa, že ostaneme v Aténach sami,
2. a poslali sme Timoteja, nášho brata a Božieho spolupracovníka na Kristovom evanjeliu, aby vás utvrdil a povzbudil vo viere,
3. aby sa nik neplašil v týchto súženiach; veď sami viete, že je to náš údel.
4. Lebo aj keď sme boli u vás, predpovedali sme vám, že prídu na nás súženia; aj sa tak stalo, ako viete.
5. Preto keď som to ani ja už nemohol ďalej vydržať, poslal som ho, aby som zvedel o vašej viere, či vás azda nepokúšal pokušiteľ a naša námaha nevyšla nazmar.
6. Teraz, keď k nám od vás prišiel Timotej a priniesol nám dobrú zvesť o vašej viere a láske a že si na nás stále po dobrom spomínate a túžite nás vidieť, ako aj my vás,
7. potešili sme sa z vás, bratia, popri všetkej našej núdzi a súžení, pre vašu vieru.
8. Lebo teraz akoby sme ožili, keď vy stojíte pevne v Pánovi.
9. Ale akú vďaku môžeme vzdať Bohu za vás, za všetku tú radosť, ktorú z vás máme pred svojim Bohom?
10. Vo dne v noci sa vrúcne modlíme, aby sme mohli uzrieť vašu tvár a doplniť to, čo ešte chýba vašej viere.
11. Nech sám Boh, náš Otec a náš Pán Ježiš upravia našu cestu k vám.
12. A Pán nech zveladí a rozhojní vašu lásku navzájom i voči všetkým tak, ako ju my máme voči vám.
13. Nech posilní vaše srdcia, aby ste boli bez úhony vo svätosti pred Bohom a naším Otcom, keď príde náš Pán Ježiš so všetkými svojimi svätými. Amen.

Kapitola 4

1. Napokon vás teda, bratia, prosíme a napomíname v Pánu Ježišovi, aby ste čoraz viac rástli v tom, čo ste od nás prijali: ako máte žiť a páčiť sa Bohu, ako aj žijete.
2. Veď viete, aké príkazy sme vám dali z moci Pána Ježiša.
3. Lebo to je Božia vôľa, vaše posvätenie:
4. aby ste sa zdržiavali smilstva a aby každý z vás vedel mať svoju nádobu vo svätosti a v úcte,
5. nie v náruživej žiadostivosti ako pohania, ktorí nepoznajú Boha,
6. aby nik v tejto veci nevybočil z medzí a nepodvádzal svojho brata, lebo Pán sa za to všetko pomstí, ako sme vám už povedali a dosvedčili.
7. Veď Boh nás nepovolal pre nečistotu, ale pre posvätenie.
8. A kto týmto pohŕda, nepohŕda človekom, ale Bohom, ktorý vám dáva aj svojho Svätého Ducha.
9. O bratskej láske vám netreba písať, veď vás sám Boh poučil, aby ste sa milovali navzájom.
10. A vy to aj robíte všetkým bratom po celom Macedónsku. Len vás, bratia, prosíme, aby ste v tom čoraz viac rástli
11. a usilovali sa žiť pokojne, plniť si povinnosti a pracovať vlastnými rukami, ako sme vám prikázali;
12. aby ste sa počestne správali voči tým, čo sú mimo, a aby ste nemuseli od nikoho nič žiadať.
13. Nechceme, bratia, aby ste nevedeli, ako je to so zosnulými, aby ste sa nezarmucovali ako ostatní, čo nemajú nádej.
14. Lebo ak veríme, že Ježiš zomrel a vstal z mŕtvych, tak Boh aj tých, čo zosnuli, skrze Ježiša privedie s ním.
15. Toto vám hovoríme podľa Pánovho slova: My, čo žijeme a zostaneme až do Pánovho príchodu, nepredídeme tých, čo zosnuli.
16. Lebo na povel, na hlas archanjela a zvuk Božej polnice sám Pán zostúpi z neba a tí, čo umreli v Kristovi, vstanú prví.
17. Potom my, čo žijeme a zostaneme, budeme spolu s nimi v oblakoch uchvátení do vzduchu v ústrety Pánovi, a tak budeme navždy s Pánom.
18. Preto sa potešujte navzájom týmito slovami!

Kapitola 5

1. O časoch a chvíľach vám netreba, bratia, písať,
2. lebo sami veľmi dobre viete, že Pánov deň príde ako zlodej v noci.
3. Keď budú hovoriť: „Je pokoj a istota,“ vtedy znenazdania príde na nich záhuba ako bolesti na rodičku a neuniknú.
4. Ale vy, bratia, nie ste vo tme, aby vás ten deň prekvapil ako zlodej.
5. Veď vy všetci ste synmi svetla a synmi dňa. Nepatríme noci ani tme.
6. Nespíme teda ako ostatní, ale bdejme a budme triezvi!
7. Tí, čo spia, spia v noci, a opilci sa v noci opíjajú.
8. My však, čo patríme dňu, budme triezvi a oblečme si pancier viery a lásky a prilbu nádeje na spásu.
9. Veď Boh nás neurčil na hnev, ale aby sme získali spásu skrze nášho Pána Ježiša Krista,
10. ktorý za nás zomrel, aby sme žili spolu s ním, či už bdieme, alebo spíme.
11. Preto sa navzájom potešujte a povzbudzujte jeden druhého, ako to aj robíte.
12. Prosíme vás, bratia, aby ste si vážili tých, čo pracujú medzi vami, sú vašimi predstavenými v Pánovi a napomínajú vás.
13. Majte ich vo veľkej láske pre ich dielo! Žite jeden s druhým v pokoji!
14. Vyzývame vás, bratia: napomínajte neporiadnych, posmeľujte malomyselných, ujímajte sa slabých, ku všetkým buďte zhovievaví!
15. Dajte si pozor, aby sa nik nikomu neodplácal zlým za zlé, ale vždy sa usilujte o dobro medzi sebou i voči všetkým!
16. Ustavične sa radujte!
17. Bez prestania sa modlite,
18. pri všetkom vzdávajte vďaky, lebo to je Božia vôľa v Kristovi Ježišovi pre vás!
19. Ducha neuhášajte,
20. proroctvami nepohrdajte!
21. Ale všetko skúmajte a čo je dobré, toho sa držte!
22. Chráňte sa zla v akejkoľvek podobe!
23. Sám Boh pokoja nech vás celých posväťí, aby sa zachoval váš duch neporušený a duša i telo bez úhony, keď príde náš Pán Ježiš Kristus.
24. Verný je ten, ktorý vás volá, a on to aj urobí.
25. Bratia, modlite sa aj za nás!
26. Pozdravte všetkých bratov svätým bozkom!
27. Zaprisahám vás v Pánovi, aby sa tento list čítal všetkým bratom.
28. Milosť nášho Pána Ježiša Krista nech je s vami.

2. Tesalonickým

Kapitola 1

1. Pavol, Silván a Timotej solúnskej cirkvi v Bohu, našom Otcovi, a v Pánu Ježišovi Kristovi:
2. Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca, i od Pána Ježiša Krista.
3. Musíme ustavične vzdávať vďaky Bohu za vás, bratia, ako sa aj sluší, veď vaša viera veľmi vzrastá a vzájomná láska všetkých vás je čoraz väčšia.
4. A tak sa aj my vami chválime po Božích cirkvách: pre vašu vytrvalosť a vieru vo všetkých prenasledovaniach a súženiach, ktoré znášate.
5. A to je znamenie spravodlivého Božieho súdu, že budete uznaní za hodných Božieho kráľovstva, za ktoré trpíte.
6. A u Boha je spravodlivé, že odplatí súžením tým, čo vás sužujú,
7. a vám, sužovaným, odpočinkom s nami, keď sa z neba zjaví Pán Ježiš s anjelmi svojej moci,
8. aby v ohnivom plameni potrestal tých, čo nepoznajú Boha, aj tých, čo odporujú evanjeliu nášho Pána Ježiša.
9. Za trest sa dostanú do večnej záhuby, ďaleko od Pánovej tváre a slávy jeho moci,
10. keď príde v onen deň, aby bol oslávený vo svojich svätých a obdivovaný vo všetkých veriacich; lebo u vás sa naše svedectvo stretlo s vierou.
11. Preto sa aj ustavične modlíme za vás, aby vás náš Boh urobil hodnými svojho povolania a svojou mocou uskutočnil každý dobrý zámer a dielo viery,
12. aby bolo oslávené meno nášho Pána Ježiša Krista vo vás a vy v ňom, podľa milosti nášho Boha a Pána Ježiša Krista.

Kapitola 2

1. Čo sa týka príchodu nášho Pána Ježiša Krista a nášho zhromaždenia okolo neho, prosíme vás, bratia,
2. nedajte sa hneď vyviešť z rovnováhy a naplašit' ani duchom, ani slovom, ani listom, údajne naším, akoby už Pánov deň nastával.
3. Nech vás nezvedie nik nijakým spôsobom. Lebo nenastane, kým nepríde najprv odpad a nezjaví sa človek nepravosti, syn zatratenia,
4. ktorý sa protiví a povyšuje nad všetko, čo sa nazýva Bohom alebo čo sa uctieva, takže sa posadí v Božom chráme a bude sa vydávať za Boha.
5. Nepamätáte sa, že som vám to hovoril, ešte keď som bol u vás?
6. A teraz viete, čo ho zadrža, aby sa zjavil až v pravom čase.
7. Lebo tajomstvo nepravosti už pôsobí; ale len dotiaľ, kým nebude odstránený ten, čo ho teraz zadrža.
8. Potom sa zjaví ten zločinec, ktorého Pán Ježiš zabije dychom svojich úst a zničí jasom svojho príchodu;
9. toho, ktorý príde pôsobením satana so všetkou mocou, znameniami a klamnými zázrakmi
10. a s každým zvodom do nepravosti pre tých, čo idú do záhuby, lebo neprijali lásku k pravde, aby mohli byť spasení.
11. A preto Boh na nich posielal silu bludu, aby verili lži
12. a boli odsúdení všetci, čo neuverili pravde, ale obľúbili si nepravosť.
13. My však musíme ustavične vzdávať vďaky Bohu za vás, bratia, Pánom milovaní, že si vás Boh vyvolil ako prvotiny na spásu v posvätení Duchom a vierou v pravdu,
14. k čomu vás povolal skrze naše evanjelium, aby ste získali slávu nášho Pána Ježiša Krista.
15. A tak teda, bratia, stojte pevne a držte sa učenia, ktoré ste prijali či už slovom a či naším listom.
16. Sám náš Pán Ježiš Kristus a Boh, náš Otec, ktorý nás miluje a vo svojej milosti nám dal večnú útechu a dobrú nádej,
17. nech poteší vaše srdcia a upevní vás v každom dobrom diele a slove.

Kapitola 3

1. Napokon, bratia, modlite sa za nás, aby sa Pánovo slovo šírilo a oslávilo tak ako u vás
2. a aby sme boli oslobodení od zvrátených a zlých ľudí; lebo nie všetci veria.
3. Ale Pán je verný; on vás bude posilňovať a chrániť pred Zlým.
4. Dôverujeme vám v Pánovi, že robíte a budete robiť, čo prikazujeme.
5. Nech Pán vedie vaše srdcia k Božej láske a ku Kristovej trpezlivosti.
6. Bratia, prikazujeme vám v mene nášho Pána Ježiša Krista, aby ste sa stránili každého brata, ktorý žije neporiadne, nie podľa učenia, ktoré prijal od nás.
7. Veď sami viete, ako nás treba napodobňovať, lebo sme nežili medzi vami neporiadne,
8. ani sme nejedli niečí chlieb zadarmo, ale vo dne v noci sme ťažko a namáhavo pracovali, aby sme nikomu z vás neboli na ťarchu.
9. Nie že by sme na to nemali právo, ale chceli sme vám seba dať za vzor, aby ste nás napodobňovali.
10. Veď aj keď sme boli u vás, prikazovali sme vám toto: Kto nechce pracovať, nech ani nejde.
11. Lebo počúvame, že medzi vami niektorí žijú neporiadne, nič nerobia, iba sa zháňajú za zbytočnosťami.
12. Takýmto prikazujeme a vyzývame ich v Pánu Ježišovi Kristovi, aby pokojne pracovali, a tak jedli svoj chlieb.
13. Ale vy, bratia, neochabujte v konaní dobra.
14. Ak niekto neposlúchne naše slovo v liste, toho si poznačte a nestýkajte sa s ním, nech sa zahanbí.
15. No za nepriateľa ho nepovažujte, ale napomínajte ho ako brata.
16. Sám Pán pokoja nech vám daruje trvalý pokoj v každom ohľade. Pán nech je s vami všetkými.
17. Môj, Pavlov, vlastnoručný pozdrav, ktorý je znakom v každom liste; takto píšem.
18. Milosť nášho Pána Ježiša Krista nech je s vami všetkými.

1. Timoteovi

Kapitola 1

1. Pavol, apoštol Krista Ježiša, z príkazu Boha, nášho Spasiteľa, a Krista Ježiša, našej nádeje,
2. Timotejovi, pravému synovi vo viere: Milosť, milosrdenstvo a pokoj od Boha Otca i od Krista Ježiša, nášho Pána.
3. Keď som šiel do Macedónska, prosil som ťa, aby si zostal v Efeze a prikázal niektorým, aby neučili inak
4. a nezaoberali sa bájkami a nekonečnými rodokmeňmi, ktoré podporujú viac škriepky ako Boží plán, ktorý je vo viere.
5. Cieľom prikázania je láska, vychádzajúca z čistého srdca, dobrého svedomia a úprimnej viery,
6. od čoho niektorí odbočili a dali sa na prázdne reči.
7. Chcú byť učiteľmi zákona, a nerozumejú ani tomu, čo hovoria, ani tomu, čo tvrdia.
8. Vieme, že zákon je dobrý, ak ho niekto správne používa,
9. pričom vie, že zákon nie je daný pre spravodlivého, ale pre nespravodlivých a nepoddajných, pre bezbožných a hriešnikov, pre zvrhlých a svetákov, pre otcovrahov a matkovrahov, pre vrahov vôbec,
10. pre smilníkov, súložníkov mužov, únoscov, luhárov, krivoprišažníkov a pre čokoľvek iné, čo sa prieči zdravému učeniu,
11. podľa evanjelia o sláve blahoslaveného Boha, ktoré mi bolo zverené.
12. Ďakujem tomu, ktorý ma posilnil, Ježišovi Kristovi, nášmu Pánovi, že ma uznal za verného a zveril mi službu,
13. hoci som bol predtým rúhač, prenasledovateľ a násilník. No dosiahol som milosrdenstvo, lebo som to robil z nevedomosti v nevere.
14. Ale nadmieru sa rozhojnila milosť nášho Pána s vierou a láskou, ktoré sú v Ježišovi Kristovi.
15. Toto slovo je spoľahlivé a úplne vierohodné: Ježiš Kristus prišiel na svet zachrániť hriešnikov; a ja som prvý z nich.
16. Ale dosiahol som milosrdenstvo, aby na mne na prvom ukázal Ježiš Kristus všetku zhovievavosť ako príklad pre tých, čo v neho uveria pre večný život.
17. Kráľovi vekov, nesmrteľnému, neviditeľnému, jedinému Bohu česť a sláva na veky vekov. Amen.
18. Toto prikázanie ti zverujem, syn môj Timotej, podľa predošlých prorociev o tebe, aby si nimi posilnený bojoval dobrý boj,
19. aby si mal vieru a dobré svedomie, ktoré niektorí odvrhli a stroskotali vo viere.
20. K nim patrí Hymeneus a Alexander, ktorých som vydal satanovi, aby sa odučili rúhať.

Kapitola 2

1. Predovšetkým teda žiadam, aby sa konali prosby, modlitby a orodovania a vzdávali sa vďaky za všetkých ľudí,
2. za kráľov i za všetkých, čo sú na vyšších miestach, aby sme mohli žiť tichým a pokojným životom vo všetkej nábožnosti a mravnej čistote.
3. Toto je dobré a milé pred Bohom, naším Spasiteľom,
4. ktorý chce, aby boli všetci ľudia spasení a poznali pravdu.
5. Lebo jeden je Boh a jeden prostredník medzi Bohom a ľuďmi - človek Kristus Ježiš,
6. ktorý vydal seba samého ako výkupné za všetkých, ako svedectvo v pravom čase.
7. A ja som ustanovený za jeho hlásateľa a apoštola - hovorím pravdu, neklamem -, za učiteľa pohanov vo viere a pravde.
8. Chcem teda, aby sa muži modlili na každom mieste a dvíhali čisté ruky bez hnevu a hádok.
9. Podobne aj ženy nech sú v odeve ozdobenom cudnosťou a nech sa kráškia skromnosťou; nie pozapletanými vlasmi, zlatom a perlami alebo drahými šatami;
10. ale, ako pristane ženám, ktoré vyznávajú nábožnosť, dobrými skutkami.
11. Žena nech sa učí v tichosti a v úplnej podriadenosti.
12. Učiť žene nedovoľujem, ani vládnuť nad mužom, ale nech je tichá.
13. Veď prvý bol stvorený Adam, až potom Eva.
14. A nie Adam bol zvedený, ale žena sa dala zvieť a padla do hriechu.
15. Ale spasí sa rodením detí; ak vytrvajú vo viere a láske, v posväcovaní a v triezvosti.

Kapitola 3

1. Toto slovo je spoľahlivé: Kto sa usiluje byť biskupom, túži po dobrom diele.
2. Ale biskup musí byť bez úhony, muž jednej ženy, triezvy, rozvážny, slušný, pohostinný, schopný učiť;
3. nie pijan, ani bitkár, ale skromný, nie neznášanlivý, ani chamtivý;
4. musí dobre viesť svoj dom a deti držať v poslušnosti a v celkovej mravnej čistote.
5. Veď kto nevie viesť svoj dom, ako sa bude starať o Božiu cirkev?!
6. Nemá to byť novoobrátenec, aby nespyšnel a neprepadol diablovmu odsúdeniu.
7. Musí mať aj dobré svedectvo od tých, čo sú mimo, aby neupadol do opovrhnutia a do diablovho osídla.
8. Takisto diakoni majú byť cudní, nie dvojakí v reči, ani príliš oddaní vínu, ani žiadostiví mrzkého zisku,
9. ale v čistom svedomí nech uchovávajú tajomstvo viery.
10. Aj ich treba najprv vyskúšať; až potom, keď sa ukážu bez úhony, nech konajú službu.
11. Podobne aj ženy nech sú cudné, nie klebetné, triezve a verné vo všetkom.
12. Diakoni nech sú muži jednej ženy a nech dobre vedú svoje deti a svoje domy.
13. Lebo tí, čo budú dobre konať svoju službu, získajú si dôstojné postavenie a veľkú istotu vo viere, ktorá je v Kristovi Ježišovi.
14. Toto ti píšem v nádeji, že čoskoro prídem k tebe,
15. ale ak sa omeškám, aby si vedel, ako si máš počínať v Božom dome, ktorým je Cirkev živého Boha, stĺp a opora pravdy.
16. A všetci vyznávajú, že veľké je tajomstvo nábožnosti: On sa zjavil v tele, bol ospravedlnený v Duchu, ukázal sa anjelom, zvestovali ho národom, na svete v neho uverili, vzatý bol do slávy.

Kapitola 4

1. Duch výslovne hovorí, že v posledných časoch niektorí odpadnú od viery a budú sa pridŕžiavať zvodných duchov a učenia démonov,
2. zvedení pokrytectvom luhárov, ktorí majú na svedomí vypálené znamenie;
3. zabraňujú ženiť sa a jesť pokrmy, ktoré Boh stvoril, aby ich so vzdávaním vďaky požívali veriaci a tí, čo spoznali pravdu.
4. Veď všetko, čo Boh stvoril, je dobré a nemá sa zavrhovat' nič, čo sa prijíma so vzdávaním vďaky,
5. lebo sa to posväcuje Božím slovom a modlitbou.
6. Ak toto budeš predkladať bratom, budeš dobrým služobníkom Krista Ježiša, živeným slovami viery a dobrého učenia, ktoré si si osvojil.
7. Svetáckym a babským bájkam sa vyhýbaj. Cvič sa v nábožnosti!
8. Lebo telesné cvičenie málo osoží, ale nábožnosť je užitočná na všetko a má prislúbenie pre terajší aj budúci život.
9. Toto slovo je spoľahlivé a hodné prijat' ho úplne.
10. Preto sa namáhame a zápasíme, lebo máme nádej v živého Boha, ktorý je Spasiteľom všetkých ľudí, najmä veriacich.
11. Toto prikazuj a uč!
12. Nech nik tebou nepohŕda preto, že si mladý; ale buď vzorom veriacim v slove, v správaní, v láske, vo viere, v čistote.
13. Kým neprídem, venuj sa čítaniu, povzbudzovaniu a vyučovaniu.
14. Nezanedbávaj dar, ktorý je v tebe a ktorý si dostal skrze prorocstvo, vkladáním rúk starších.
15. Toto si vezmi k srdcu a tomuto ži, aby tvoj pokrok bol všetkým zrejмый.
16. Dávaj pozor na seba a na učenie; buď v tom vytrvalý. Lebo ak si budeš takto počínať, zachrániš seba aj tých, čo ťa počúvajú.

Kapitola 5

1. Staršieho nekarhaj, ale ho napomínaj ako otca, mladých ako bratov,
2. staršie ženy ako matky, mladšie ako sestry vo všetkej čistote.
3. Maj v úcte vdovy, ktoré sú naozaj vdovami.
4. Ale ak má niektorá vdova deti alebo vnúčatá, nech sa predovšetkým ony učia mať úctu voči svojej rodine a odplácať rodičom svoj dlh, lebo to je milé pred Bohom.
5. Tá, ktorá je naozaj vdovou a je osamelá, dúfa v Boha a dňom i nocou vytrvalo prosí a modlí sa.
6. Ale tá, čo žije v rozkošiach, je za živa mŕtva.
7. A toto prikazuj: aby boli bezúhonné.
8. Veď kto sa nestará o svojich, najmä o domácich, zaprel vieru a je horší ako neveriaci.
9. Za vdovu nech sa zapíše len tá, ktorá má najmenej šesťdesiat rokov, bola manželkou jedného muža
10. a má svedectvo dobrých skutkov: ak vychovala deti, bola pohostinná, umývala nohy svätým, pomáhala sužovaným a vždy sa usilovala o všetko dobré.
11. Mladšie vdovy však odmietaj; lebo keď ich zmyselnosť odvráti od Krista, chcú sa vydať;
12. a sú odsúdené, lebo porušili prvotnú vernosť.
13. Bývajú aj záhalčivé a zvykajú si chodiť po domoch. A nie sú len záhalčivé, ale aj klebetné a všetečné a navravia, čo sa nepatrí.
14. Preto chcem, aby sa mladšie vydali, rodili deti, viedli domácnosť a nedávali protivníkovi príležitosť na potupovanie.
15. Veď niektoré sa už obrátili späť za satanom.
16. Ak niektorá veriaca má vdovy, nech sa o ne stará a nech sa nezaťažuje cirkev, aby stačilo pre tie, čo sú naozaj vdovami.
17. Starší, ktorí sú dobrými predstavenými, zasluhujú si dvojnásobnú úctu, najmä tí, čo sa namáhajú pri slove a vyučovaní.
18. Veď Písmo hovorí: „Mlátiacemu volovi nezaviažeš papuľu“ a „Robotník si zaslúži svoju mzdu.“
19. Proti staršiemu neprijímaj žalobu, iba ak by ju potvrdili dvaja alebo traja svedkovia.
20. Tých, čo hrešia, karhaj pred všetkými, aby sa báli aj ostatní.
21. Zaprisahávam ťa pred Bohom a Kristom Ježišom a pred vyvolenými anjelmi, aby si toto zachovával bez predpojatosti a nerobil nič, čím by si sa prikláňal k niektorej strane.
22. Na nikoho prenáhle nevkładaj ruky a nemaj účasť na cudzích hriechoch. Zachovaj sa čistý!
23. Nepi už iba vodu, ale pre svoj žalúdok a časté choroby užívaj trochu vína.
24. Hriechy niektorých ľudí sú zjavné ešte pred súdom; niektorých iba nasledujú.
25. Podobne zjavné sú aj dobré skutky; a tie, čo nie sú také, nemôžu zostať skryté.

Kapitola 6

1. Všetci, čo sú pod jarmom, otroci, nech pokladajú svojich pánov za hodných všetkej úcty, aby Božie meno a učenie neboli vystavené rúhaniu.
2. A tí, čo majú pánov veriacich, nech ich neznevažujú preto, že sú bratmi, ale nech im slúžia tým ochotnejšie, že sú veriaci a milovaní a majú účasť na dobrodeniach. Takto uč a povzbudzuj!
3. Kto učí ináč a nepridrži sa zdravých slov nášho Pána Ježiša Krista a učenia, ktoré zodpovedá nábožnosti,
4. je nadutý, nič nevie, ale chorobne sa škriepi a háda o slová. Z toho vzniká závisť, zvady, rúhania, zlé upodozrievania,
5. trenice ľudí, ktorí majú skazenú myseľ a sú pozbavení pravdy a nábožnosť pokladajú za zdroj zisku.
6. A nábožnosť so spokojnosťou je naozaj veľkým ziskom.
7. Ved' nič sme si na svet nepriniesli a nič si ani nemôžeme odniesť.
8. Uspokojíme sa s tým, že máme čo jesť a čo si obliecť.
9. Lebo tí, čo chcú zbohatnúť, upadajú do pokušenia a osídla a do mnohých nezmyselných a škodlivých žiadostí, ktoré ľudí ponárajú do záhuby a zatratenia.
10. Lebo koreňom všetkého zla je láska k peniazom; niektorí po nich pachtili, a tak zablúdili od viery a spôsobili si mnoho bolestí.
11. Ale ty, Boží človek, utekaj pred tým a usiluj sa o spravodlivosť, nábožnosť, vieru, lásku, trepezlivosť, miernosť.
12. Bojuj dobrý boj viery a zmocni sa večného života; ved' doň si povoláný a zložil si pred mnohými svedkami dobré vyznanie.
13. Prikazujem ti pred Bohom, ktorý všetkému dáva život, a pred Kristom Ježišom, ktorý dobrým vyznaním vydal pred Ponciom Pilátom svedectvo:
14. Zachovaj prikázanie bez poškrvny a bez úhony až do príchodu nášho Pána Ježiša Krista,
15. ktorého v pravom čase ukáže blahoslavený a jediný vládca, Kráľ kráľov a Pán pánov.
16. On jediný má nesmrteľnosť a prebýva v neprístupnom svetle; jeho nik z ľudí nevidel, ani vidieť nemôže. Jemu česť a večná vláda. Amen.
17. Tým, čo sú bohatí v tomto veku, prikazuj, nech nie sú namyslení a nevkladajú nádej do neistého bohatstva, ale v Boha, ktorý nám hojne dáva všetko na užívanie,
18. nech robia dobre a stanú sa bohatými na dobré skutky, nech sú štedrí a vedia sa podeliť,
19. nech si uložia dobrý základ pre budúcnosť, aby dosiahli pravý život.
20. Timotej, opatruj, čo ti bolo zverené, a vyhýbaj sa svetským prázdny rečiam a protikladným tvrdeniam falošnej vedy;
21. ved' niektorí, čo sa k nej hlásili, zablúdili od viery. Milosť s vami!

2. Timoteovi

Kapitola 1

1. Pavol, z Božej vôle apoštol Ježiša Krista podľa prislúbenia života, ktorý je v Kristovi Ježišovi,
2. milovanému synovi Timotejovi: Milosť, milosrdenstvo a pokoj od Boha Otca i od Ježiša Krista, nášho Pána.
3. Vzdávam vďaky Bohu, ktorému slúžim s čistým svedomím ako moji predkovia, keď na teba neprestajne myslím vo svojich modlitbách vo dne v noci.
4. A keď si spomínam na tvoje slzy, túžim ťa vidieť, aby ma naplnila radosť.
5. Spomínam si na tvoju úprimnú vieru, akú mala už tvoja stará matka Loida a tvoja matka Eunika, a som presvedčený, že aj ty.
6. Preto ti pripomínam, aby si roznechoval Boží dar, ktorý je v tebe prostredníctvom vkladania mojich rúk.
7. Veď Boh nám nedal Ducha bojzlivosti, ale Ducha sily, lásky a rozvahy.
8. Preto sa nehanbi za svedectvo o našom Pánovi ani za mňa, jeho väzňa, ale trp spolu so mnou za evanjelium, posilňovaný mocou Boha.
9. On nás spasil a povolal svätým povolaním, nie pre naše skutky, ale zo svojho rozhodnutia a milosti, ktorú sme dostali v Ježišovi Kristovi pred večnými vekmi.
10. No známou sa stala až teraz, keď sa zjavil náš Spasiteľ Ježiš Kristus. On zničil smrť a zjavil život a nesmrtnosť evanjeliom
11. a ja som ustanovený za jeho hlásateľa, apoštola a učiteľa.
12. Preto aj toto trpím, ale sa nehanbím, lebo viem, komu som uveril, a som presvedčený, že má moc zachovať to, čo mi bolo zverené, až do onoho dňa.
13. Maj za vzor zdravých slov to, čo si počul odo mňa, vo viere a v láske, ktoré sú v Ježišovi Kristovi.
14. Zverený poklad chráň mocou Ducha Svätého, ktorý v nás prebýva.
15. Vieš, že sa odo mňa odvrátili všetci, čo sú v Ázii, medzi nimi aj Fygelus a Hermogenes.
16. Nech Pán preukáže milosrdenstvo Oneziforovmu domu, lebo často ma osviežil a nehanbil sa za moje okovy,
17. ale keď prišiel do Ríma, usilovne ma hľadal a našiel ma.
18. - Nech mu Pán dá, aby v onen deň našiel milosrdenstvo u Pána. - A aké služby preukázal v Efeze, ty vieš najlepšie.

Kapitola 2

1. Ty sa teda, syn môj, upevňuj v milosti, ktorá je v Kristovi Ježišovi.
2. A čo si počul odo mňa pred mnohými svedkami, zveruj spoľahlivým ľuďom, ktorí budú schopní učiť aj iných.
3. Trp spolu so mnou ako dobrý vojak Ježiša Krista.
4. Nik z vojakov sa nemieša do záležitostí všedného života, ak sa chce páčiť tomu, kto ho najal.
5. A kto závodí, nedostane veniec, ak nezávodí podľa pravidiel.
6. Rolník, ktorý sa namáha, má prvý dostať podiel na úrode.
7. Uvažuj o tom, čo hovorím. Pán ti dá porozumieť všetkému.
8. Pamätaj na to, že Ježiš Kristus, z Dávidovho rodu, bol vzkriesený z mŕtvych podľa môjho evanjelia,
9. pre ktoré znášam útrapy až po okovy ako nejaký zločinec. Ale Božie slovo nie je spútané!
10. Preto všetko znášam pre vyvolených, aby aj oni dosiahli spásu, ktorá je v Ježišovi Kristovi, a večnú slávu.
11. Spoľahlivé je to slovo: Ak sme s ním zomreli, s ním budeme aj žiť.
12. Ak vytrváme, s ním budeme aj kralovať. Ak ho zaprieme, aj on zaprie nás.
13. Ak sme neverní, on ostáva verný, lebo seba samého zaprieť nemôže.
14. Toto pripomínaj a zaprisahávaj ich pred Bohom, aby sa nepreli o slová. Nie je to na nič užitočné, len na skazu poslucháčov.
15. Usiluj sa ukázať Bohu ako osvedčený, ako robotník, ktorý sa nemusí hanbiť a správne podáva slovo pravdy.
16. Svetáckym prázdny rečiam sa vyhýbaj; lebo ešte viac budú postupovať v bezbožnosti
17. a ich reč sa bude šíriť ako rakovina. Takí sú aj Hymeneus a Filetus,
18. ktorí zblúdili od pravdy a hovoria, že vzkriesenie už bolo, a tak rozvracajú vieru niektorých.
19. Ale pevný Boží základ stojí a má túto pečať: Pán pozná svojich a: Nech sa odvráti od nepravosti každý, kto vyznáva meno Pánovo.
20. Vo veľkom dome nie sú len zlaté a strieborné nádoby, ale aj drevené a hlinené; jedny na vznešené ciele, iné na všedné.
21. Kto sa od tohto očistí, bude nádobou na vznešené ciele, posvätenou, užitočnou Pánovi, pripravenou na každé dobré dielo.
22. Chráň sa mladíckych žiadostí a usiluj sa o spravodlivosť, vieru, lásku a pokoj s tými, čo z čistého srdca vzývajú Pána.
23. Hlúpym a neviazaným otázkam sa vyhýbaj, veď vieš, že vyvolávajú len zvady.
24. A Pánov služobník sa nemá vadiť, ale má byť ku každému prívetivý, schopný učiť a byť trpezlivý.
25. Tých, čo odporujú, má mierne karhať; možno im raz Boh dá kajúcnosť, aby poznali pravdu
26. a vymanili sa z osídel diabla, ktorý ich drží v zajatí svojej vôle.

Kapitola 3

1. Vezď, že v posledných dňoch nastanú nebezpečné časy.
2. Ľudia budú totiž sebeckí, chamtiví, chvastaví, pyšní, rúhaví, neposlušní voči rodičom, nevďační, bezbožní,
3. bezcitní, nezmierliví, ohovárační, nezdržanliví, suroví, bez lásky k dobru,
4. zradní, bezhlaví, nadutí, milujúci viac rozkoše ako Boha;
5. budú mať vyzor nábožnosti, ale jej silu budú popierať. A týchto sa chráň!
6. Lebo z nich sú tí, čo sa vkrádajú do domov a podmaňujú si ľahké ženy, obťažené hriechmi a hnané rozličnými žiadostivosťami,
7. ktoré sa stále učia, a nikdy nie sú schopné spoznať pravdu.
8. Ako sa Jannes a Jambres postavili proti Mojžišovi, tak aj oni odporujú pravde. Sú to ľudia so zvrátenou myslou, nespoľahliví vo viere.
9. Ale ďaleko sa nedostanú, lebo všetkým bude zjavná ich nerozumnosť, ako bola aj tamtých.
10. Ty si však nasledoval moje učenie, spôsob života, plány, vieru, zhovievavosť, lásku, trpezlivosť,
11. prenasledovania a utrpenia, ktoré ma stihli v Antiochii, Ikóniu a v Lystre. A aké prenasledovania som podstúpil! Ale Pán ma vyslobodil zo všetkých.
12. Veď všetci, čo chcú žiť nábožne v Kristovi Ježišovi, budú prenasledovaní.
13. Ale zlí ľudia a zvodcovia budú spieť k horšiemu, budú strhávať do bludu a sami budú blúdiť.
14. Ale ty vytrvaj v tom, čo si sa naučil a čo ti je zverené. Veď vieš, od koho si sa to naučil.
15. Od útleho detstva poznáš Sväté písma, ktoré ti môžu dať poučenie na spásu skrze vieru, ktorá je v Kristovi Ježišovi.
16. Celé Písmo je Bohom vnuknuté a užitočné na poučanie, na usvedčovanie, na nápravu a na výchovu v spravodlivosti,
17. aby bol Boží človek dokonalý a pripravený na každé dobré dielo.

Kapitola 4

1. Zaprisahávam ťa pred Bohom a Kristom Ježišom, ktorý bude súdiť živých i mŕtvych, pre jeho príchod a jeho kráľovstvo:
2. Hlásaj slovo, naliehaj vhod i nevhod, usvedčuj, karhaj a povzbudzuj so všetkou trpezlivosťou a múdrosťou.
3. Lebo príde čas, keď neznesú zdravé učenie, ale nazhánajú si učiteľov podľa svojich chútok, aby im štekli uši.
4. Odvrátia sluch od pravdy a obrátia sa k bájkam.
5. Ty však buď vo všetkom triezvy, znášaj útrapy, konaj dielo evanjelistu, plň svoju službu.
6. Lebo ja mám vyliť svoju krv na obeť, nastáva čas môjho odchodu.
7. Dobrý boj som bojoval, beh som dokončil, vieru som zachoval.
8. Už mám pripravený veniec spravodlivosti, ktorý mi v onen deň dá Pán, spravodlivý sudca; a nielen mne, ale aj všetkým, čo milujú jeho príchod.
9. Poponáhľaj sa a príď ku mne čo najskôr.
10. Démas ma opustil, lebo miluje tento svet, a odišiel do Solúna, Krescent do Galácie, Títus do Dalmácie.
11. Jediný Lukáš je so mnou. Vezmi Marka a prived' ho so sebou, lebo je mi užitočný v službe.
12. Tychika som poslal do Efezu.
13. Keď prídeš, prines plášť, čo som si nechal v Troade u Karpa, aj knihy, a najmä pergameny.
14. Kováč Alexander mi spôsobil veľa zlého. Pán mu odplatí podľa jeho skutkov.
15. Aj ty sa ho chráň, lebo veľmi odporoval našim slovám.
16. Keď som sa prvý raz bránil, nebol pri mne nik; všetci ma opustili. Nech sa im to nepočíta.
17. Ale Pán stál pri mne a posilňoval ma, aby sa cezo mňa naplnilo ohlasovanie a aby ho počuli všetky národy; a bol som vyslobodený z tlamy leva.
18. Pán ma vyslobodí zo všetkého zla a zachráni ma pre svoje nebeské kráľovstvo. Jemu sláva na veky vekov. Amen.
19. Pozdrav Prisku a Akvilu aj Oneziforov dom.
20. Erastus zostal v Korinte. Trofima som nechal chorého v Miléte.
21. Ponáhľaj sa a príď ešte pred zimou. Pozdravuje ťa Eubulus, Pudens, Línus, Klaudia a všetci bratia.
22. Pán nech je s tvojím duchom. Milosť s vami.

Títovi

Kapitola 1

1. Pavol, služobník Boha a apoštol Ježiša Krista pre vieru Božích vyvolených a pre poznanie pravdy, ktorá na základe nábožnosti vedie
2. k nádeji na večný život, ktorý pred večnými vekmi prisľúbil pravdovravný Boh,
3. ale v určenom čase zjavil svoje slovo v kázaní, ktoré mi bolo zverené na rozkaz Boha, nášho Spasiteľa,
4. - Títovi, pravému synovi podľa spoločnej viery: Milosť a pokoj od Boha Otca i od Krista Ježiša, nášho Spasiteľa.
5. Na to som ťa nechal na Kréte, aby si usporiadal, čo ešte treba, a po mestách ustanovil starších, ako som ti prikázal;
6. nech je každý z nich bez úhony, muž jednej ženy, má mať veriace deti, ktoré nemožno obviniť z neviazanosti a neposlušnosti.
7. Lebo biskup ako Boží správca musí byť bez úhony, nie pyšný, hnevливý, pijan, bitkár, ani žiadostivý mrzkého zisku,
8. ale pohostinný, láskavý, triezvy, spravodlivý, nábožný, zdržanlivý,
9. taký, ktorý sa drží spoľahlivého slova podľa učenia, aby bol schopný aj povzbudzovať v zdravom učení, aj usvedčovať tých, čo protirečia.
10. Lebo je mnoho nepoddajných, zbytočne hovoriacich a zvodcov, najmä takých, čo sú z obriezky.
11. Tých treba umlčať, lebo rozvracajú celé rodiny a pre mrzký zisk učia, čo sa nemá.
12. Ved' ktosi z nich, ich vlastný prorok, povedal: „Kréťania sú veční luhári, zlá zver, bruchá lenivé.“
13. Toto svedectvo je pravdivé. Preto ich tvrdo karhaj, aby boli zdraví vo viere
14. a nedbali na židovské bájky a príkazy ľudí, ktorí sa odvracajú od pravdy.
15. Čistým je všetko čisté, ale poškrveným a neveriacim nie je nič čisté; ešte aj ich myseľ a svedomie sú poškrvené.
16. Vyznávajú, že poznajú Boha, ale skutkami ho popierajú; sú odporní, neposlušní a neschopní nijakého dobrého skutku.

Kapitola 2

1. Ty však hovor, čo zodpovedá zdravému učeniu.
2. Starci nech sú triezvi, cudní, rozvážni, zdraví vo viere, v láske a v trpezlivosti.
3. Podobne aj staršie ženy nech sú sväté v správaní, nech neklebetia, nech nie sú oddané vínu, nech dobre učia,
4. mladé ženy nech priúčajú múdrosti, aby mali rady svojich mužov, milovali deti,
5. aby boli rozumné, cudné, starostlivé o dom, dobrotivé, podriadené svojim mužom, aby sa nehanobilo Božie slovo.
6. Podobne povzbudzuj mladíkov, aby boli triezvi;
7. vo všetkom im buď ty sám príkladom dobrých skutkov. V učení preukáž neporušenosť a vážnosť,
8. v zdravom slove bezúhonnosť, aby sa protivník zahanbil, keď nebude mať čo zlé o nás povedať.
9. Otroci nech sa vo všetkom podriaďujú svojim pánom, nech sú úslužní, nech neprotirečia,
10. neokrádajú, ale nech vo všetkom preukážu skutočnú vernosť, aby vo všetkom robili česť učeniu nášho Spasiteľa, Boha.
11. Ved' zjavila sa Božia milosť na spásu všetkým ľuďom
12. a vychováva nás, aby sme sa zriekli bezbožnosti a svetských žiadostí a žili v tomto veku triezvo, spravodlivo a nábožne,
13. a tak očakávali blahoslavenú nádej a príchod slávy veľkého Boha a nášho Spasiteľa Ježiša Krista,
14. ktorý vydal za nás seba samého, aby nás vykúpil z každej neprávosti a očistil si vlastný ľud, horlivý v dobrých skutkoch.
15. Toto hovor, tak povzbudzuj a usvedčuj so všetkou rozhodnosťou. Nech nik tebou nepohrda.

Kapitola 3

1. Pripomínaj im, aby sa podriaďovali panovníkom a vrchnostiam, aby ich poslúchali a boli pripravení na každý dobrý skutok.
2. Nech nikoho nepotupujú a nech nie sú hašteriví, nech sú mierni a prejavujú všemožnú vlúdnosť všetkým ľuďom.
3. Aj my sme kedysi boli nerozumní a neposlušní. Blúdili sme, slúžili všelijakým žiadostiam a rozkošiam, žili sme v zlobe a závidi. Boli sme hodní opovrhnutia a vzájomne sme sa nenávideli.
4. Ale keď sa zjavila dobrota Boha, nášho Spasiteľa, a jeho láska k ľuďom,
5. spasil nás nie pre spravodlivé skutky, ktoré sme my konali, ale zo svojho milosrdenstva, kúpeľom znovuzrodenia a obnovy v Duchu Svätom,
6. ktorého na nás hojne vylial skrze Ježiša Krista, nášho Spasiteľa,
7. aby sme, ospravedlnení jeho milosťou, boli podľa nádeje dedičmi večného života.
8. Toto slovo je spoľahlivé a chcem, aby si to zdôrazňoval, žeby tí, čo uverili Bohu, usilovali sa vynikať v dobrých skutkoch. Toto je ľuďom dobré a užitočné.
9. Vyhýbaj sa hlúpym otázkam, rodokmeňom, svárom a hádkam o zákon, lebo sú neužitočné a márne.
10. Bludárovi sa po prvom a druhom napomenutí vyhýbaj.
11. Ved' vieš, že takýto je prevrátený, hreší a odsudzuje sám seba.
12. Keď pošlem k tebe Artemasa alebo Tychika, ponáhľaj sa ku mne do Nikopolu. Rozhodol som sa totiž, že tam prezimujem.
13. Zenasa, znalca zákona, a Apolla starostlivo vystroj na cestu, aby im nič nechýbalo.
14. Nech sa aj naši učia vynikať v dobrých skutkoch pre naliehavé potreby, aby neboli neužitoční.
15. Pozdravujú ťa všetci, čo sú so mnou. Pozdravuj tých, čo nás milujú vo viere. Milosť nech je s vami všetkými.

Filemonovi

Kapitola 1

1. Pavol, väzeň Krista Ježiša, a brat Timotej milovanému Filemonovi, nášmu spolupracovníkovi,
2. sestre Apfii, nášmu spolubojovníkovi Archippovi a cirkvi, ktorá je v tvojom dome:
3. Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca, a Pána Ježiša Krista.
4. Ustavične vzdávam vďaky svojmu Bohu, keď si na teba spomínam vo svojich modlitbách,
5. keď počujem o tvojej láske a viere, akú máš k Pánu Ježišovi a k všetkým svätým,
6. aby sa tvoja účasť na viere stala zjavnou v poznávaní každého dobra, ktoré je v nás pre Krista.
7. Mal som totiž veľkú radosť a útechu z tvojej lásky, brat môj, pretože si osviežil srdcia svätých.
8. Preto, hoci by som ti mohol v Kristovi smelo rozkázať, čo máš urobiť,
9. radšej prosím pre lásku ja, Pavol, už starec a teraz aj väzeň Krista Ježiša:
10. prosím ťa za svojho syna Onezima, ktorého som splodil v okovách.
11. Kedysi ti bol neužitočný, ale teraz je užitočný aj tebe, aj mne.
12. Poslal som ti ho naspäť; jeho, to jest moje srdce.
13. Chcel som si ho ponechať pri sebe, aby mi v okovách pre evanjelium slúžil namiesto teba.
14. Ale nechcel som nič urobiť bez tvojho súhlasu, aby tvoj dobrý skutok nebol akoby vynútený, ale dobrovoľný.
15. Ved' azda preto odišiel na čas, aby si ho dostal navždy.
16. Už nie ako otroka, ale oveľa viac ako otroka: ako milovaného brata, milého najmä mne - a o čo viac tebe - i podľa tela aj v Pánovi.
17. Ak ma teda pokladáš za druha, prijmi ho ako mňa samého.
18. A ak ťa v niečom poškodil alebo ak ti je niečo dlžen, mne to pripočítaj.
19. Ja, Pavol - píšem vlastnou rukou -, ja to zaplatím; aby som ti nemusel povedať, že ty mne dlhuješ aj seba samého.
20. Veru, brat môj, kiež mám ja z teba úžitok v Pánovi. Osviež moje srdce v Kristovi.
21. Píšem ti v dôvere v tvoju poslušnosť a viem, že urobíš viac, ako hovorím.
22. A zároveň mi priprav aj prístrešie, lebo dúfam, že pre vaše modlitby dostanete mňa ako dar.
23. Pozdravuje ťa Epafras, môj spoluväzeň v Kristovi Ježišovi,
24. Marek, Aristarchus, Démas a Lukáš, moji spolupracovníci.
25. Milosť Pána Ježiša Krista nech je s vaším duchom.

Židom

Kapitola 1

1. Mnoho ráz a rozličným spôsobom hovoril kedysi Boh otcom skrze prorokov.
2. V týchto posledných dňoch prehovoril k nám v Synovi, ktorého ustanovil za dediča všetkého a skrze ktorého stvoril aj svet.
3. On je odblesk jeho slávy a obraz jeho podstaty a udržuje všetko svojím mocným slovom. Preto keď vykonal očistenie od hriechov, zasadol po pravici velebnosti na výsostiach;
4. a stal sa o tolko vyšším od anjelov, o kolko vznešenejšie meno zdedil než oni.
5. Ved' kedy komu z anjelov povedal: „Ty si môj syn, ja som ťa dnes splodil“ a opäť: „Ja budem jeho otcom a on bude mojím synom“?
6. A znova, keď uvádza prvorodeného na svet, hovorí: „Nech sa mu klaňajú všetci Boží anjeli.“
7. Anjelom zasa hovorí: „On robí svojich anjelov vetrami a svojich služobníkov ohnivými plameňmi.“
8. Ale Synovi: „Tvoj trón, Bože, je na veky vekov a žezlo tvojho kráľovstva je žezlo spravodlivosti.
9. Miloval si spravodlivosť a nenávidel si nepravosť; preto ťa Boh, tvoj Boh, pomazal olejom plesania viac ako tvojich druhov.“
10. A: „Ty, Pane, si na počiatku stvoril zem, aj nebesia sú dielom tvojich rúk.
11. Ony sa pominú, ale ty zostaneš a všetci sŕa odev zostarnú,
12. zvinieš ich ako plášť, ako odev a zmenia sa. Ale ty si vždy ten istý a tvoje roky sa nepominú.“
13. A kedy ktorému z anjelov povedal: „Seď po mojej pravici, kým nepoložím tvojich nepriateľov za podnožku tvojim nohám“?
14. Či nie sú všetci služobnými duchmi, poslanými slúžiť tým, čo majú dostať do dedičstva spásu?

Kapitola 2

1. Preto musíme dávať tým väčší pozor na to, čo sme počuli, aby nás nestrhol prúd mimo.
2. Lebo ak už slovo, ktoré vyslovili anjeli, bolo pevné a každý priestupok a neposlušnosť dostali spravodlivú odplatu,
3. ako unikneme my, ak zanedbáme takú spásu? Prvý ju začal ohlasovať Pán, potom nám ju potvrdili tí, čo ho počuli,
4. a Boh ju dosvedčoval znameniami, zázrakmi a rozličnými prejavmi moci a udeľovaním Ducha Svätého podľa svojej vôle.
5. Ved' nie anjelom podriadil budúci svet, o ktorom hovoríme.
6. Tak svedčí ktosi na ktoromsi mieste: „Čože je človek, že naň pamätáš, a syn človeka, že sa ho ujímaš?
7. Urobil si ho len o niečo menšieho od anjelov, slávou a ctou si ho ovenčil
8. a všetko si mu položil pod nohy.“ Keď mu teda všetko podriadil, nenechal nič, čo by mu nebolo podriadené. Teraz ešte nevidíme, že mu je všetko podrobené,
9. ale vidíme, že ten, ktorý bol stvorený len o niečo menší od anjelov, Ježiš, bol ovenčený slávou a ctou, lebo pretrpel smrť, aby z Božej milosti okúsil smrť za všetkých.
10. Ved' sa patrilo, aby ten, pre ktorého je všetko a skrze ktorého je všetko, ktorý priviedol mnoho synov do slávy, zdokonalil pôvodcu ich spásy utrpením.
11. Lebo aj ten, čo posväcuje, aj tí, čo sú posväcovaní, všetci pochádzajú z jedného. Preto sa nehanbí volať ich bratmi,
12. keď hovorí: „Tvoje meno zvestujem svojim bratom a uprostred zhromaždenia budem ťa velebiť.“
13. Ďalej: „Ja budem v neho dúfať.“ A zasa: „Hľa, ja i deti, ktoré mi dal Boh.“
14. A pretože deti majú účasť na krvi a tele, aj on mal podobne spoluúčasť na nich, aby smrťou zničil toho, ktorý vládol smrťou, čiže diabla,
15. a vyslobodil tých, ktorých celý život zotročoval strach pred smrťou.
16. Ved' sa neujíma anjelov, ale ujíma sa Abrahámovho potomstva.
17. Preto sa vo všetkom musel pripodobniť bratom, aby sa stal milosrdným a verným veľkňazom pred Bohom a odčiniť hriechy ľudu.
18. A pretože sám prešiel skúškou utrpenia, môže pomáhať tým, ktorí sú skúšaní.

Kapitola 3

1. Preto, svätí bratia, účastníci nebeského povolania, hľadte na Ježiša, apoštola a veľkňaza nášho vyznania.
2. On je verný tomu, ktorý ho ustanovil, ako bol aj Mojžiš v celom jeho dome.
3. Ale on je hoden o toľko väčšej slávy od Mojžiša, o koľko väčšiu česť má stavitel domu ako dom.
4. Lebo každý dom musí niekto postaviť; a ten, kto postavil všetko, je Boh.
5. Aj Mojžiš bol verný v celom jeho dome ako služobník, aby dosvedčil to, čo sa malo neskôr povedať.
6. Ale Kristus ako Syn je nad jeho domom; a jeho domom sme my, ak si zachováme pevnú dôveru a slávnú nádej.
7. Preto, ako hovorí Duch Svätý: „Dnes, keď počujete jeho hlas,
8. nezatvrdzujte svoje srdcia ako pri vzbure, v deň pokúšania na púšti,
9. kde ma pokúšali vaši otcovia; skúšali ma, hoci videli moje skutky
10. štyridsať rokov. Preto som sa rozhneval na toto pokolenie a povedal som: Ich srdce ustavične blúdi; tí veru nepoznali moje cesty.
11. Ako som v svojom hneve prisahal: Nevojdú do môjho pokoja!“
12. Dávajte si pozor, bratia, aby nik z vás nemal zlé a neverné srdce a neodpadol od živého Boha,
13. ale deň čo deň sa vzájomne povzbudzujte, kým trvá to „dnes“, aby nikoho z vás nezatvrdilo mámenie hriechu.
14. Ved' sme sa stali účastníkmi Krista, pravda, ak istotu, ktorú sme mali na počiatku, zachováme pevnú až do konca,
15. ako sa hovorí: „Dnes, keď počujete jeho hlas, nezatvrdzujte svoje srdcia ako pri onej vzbure.“
16. Kto sú to však tí, čo počuli a búrili sa? Vari nie všetci, čo vyšli pod Mojžišovým vedením z Egypta?
17. A na ktorých sa hneval štyridsať rokov? Nie na tých, čo zhrešili, a ich telá popadali na púšti?
18. A ktorýmže prisahal, že nevojdú do jeho pokoja, ak nie tým, čo neuverili?
19. A tak vidíme, že nemohli vojsť pre neveru.

Kapitola 4

1. Bojme sa teda, aby azda o niekom z vás neplatilo, že zaostal, kým trvá prisľúbenie, že možno vojsť do jeho pokoja!
2. Veď aj nám sa hlásalo evanjelium tak ako aj im. Ale im počuté slovo neosožilo, lebo sa nespojili vierou s tými, ktorí ho počuli.
3. A do pokoja vchádzame my, čo sme uverili, ako povedal: „Ako som v svojom hneve prisahal: Nevojdú do môjho pokoja!“, hoci je dielo dokončené od stvorenia sveta.
4. Lebo kdesi povedal o siedmom dni takto: „V siedmy deň si Boh odpočinul od všetkých svojich diel.“
5. A tu zasa: „Nevojdú do môjho pokoja!“
6. Keďže teda ostáva možnosť, aby niektorí vošli doň, a tí, ktorým sa prvým ohlasovalo evanjelium, nevošli pre neposlušnosť,
7. znova určuje istý deň, „Dnes“, keď po toľkom čase hovorí v Dávidovi, ako sa už povedalo: „Dnes, keď počujete jeho hlas, nezatvrdzujte svoje srdcia.“
8. Lebo keby ich bol Jozue voviedol do pokoja, nehovorilo by sa po tomto o inom dni.
9. A tak ostáva sobotný odpočinok pre Boží ľud.
10. Lebo kto vošiel do jeho pokoja, aj on si odpočinul od svojich diel ako Boh od svojich.
11. Usilujme sa teda vojsť do onoho pokoja, aby nik nepadol podľa toho istého príkladu neposlušnosti.
12. Lebo živé je Božie slovo, účinné a ostrejšie ako každý dvojsečný meč; preniká až po oddelenie duše od ducha a kĺbov od špiku a rozsudzuje myšlienky a úmysly srdca.
13. A niet tvora, ktorý by bol preň neviditeľný. Všetko je obnažené a odkryté pred očami toho, ktorému sa budeme zodpovedať.
14. Keďže teda máme vznešeného veľkňaza, ktorý prenikol nebesia, Ježiša, Božieho Syna, držíme sa svojho vyznania.
15. Veď nemáme veľkňaza, ktorý by nemohol cítiť s našimi slabosťami; veď bol podobne skúšaný vo všetkom okrem hriechu.
16. Pristupujme teda s dôverou k trónu milosti, aby sme dosiahli milosrdenstvo a našli milosť a pomoc v pravom čase.

Kapitola 5

1. Lebo každý veľkňaz, vybratý spomedzi ľudí, je ustanovený pre ľudí, aby ich zastupoval pred Bohom, aby prinášal dary a obety za hriechy
2. a mohol mať súcit s nevedomými a blúdiacimi, pretože aj sám podlieha slabosti.
3. A kvôli nej musí prinášať obety za hriechy, ako za ľud, tak aj za seba samého.
4. Ale túto hodnosť si nik nemôže prisvojiť sám, len ten, koho povoláva Boh tak ako Árona.
5. Tak ani Kristus sa neoslávil sám, keď sa stal veľkňazom, ale ten, ktorý mu povedal: „Ty si môj syn, ja som ťa dnes splodil;“
6. ako aj na inom mieste hovorí: „Ty si kňaz naveky podľa radu Melchizedechovho.“
7. On v dňoch svojho pozemského života so silným výkrikom a so slzami prednášal prosby a modlitby tomu, ktorý ho mohol zachrániť od smrti; a bol vyslyšaný pre svoju bohabojnosť.
8. A hoci bol Synom, z toho, čo vytrpel, naučil sa poslušnosti;
9. a keď dosiahol dokonalosť, stal sa pôvodcom večnej spásy pre všetkých, ktorí ho poslúchajú,
10. keď ho Boh vyhlásil za veľkňaza podľa radu Melchizedechovho.
11. O tom by sme mali veľa čo hovoriť, ale je to ťažké vysvetliť, pretože ste zleniveli počúvať.
12. Lebo hoci by ste po toľkom čase sami mali byť učiteľmi, znova potrebujete, aby vás niekto učil začiatočným prvkom Božích slov. Stali ste sa takými, čo potrebujú mlieko, a nie pevný pokrm.
13. A nik, kto dostáva mlieko, nechápe slovo spravodlivosti, lebo je ešte dieťa.
14. Pevný pokrm je pre dokonalých, pre tých, čo návykom majú vycvičené zmysly na rozlišovanie dobra od zla.

Kapitola 6

1. Preto nechajme bokom začiatkové učenie o Kristovi a povznesme sa k dokonalosti. Nekladme znova základy: o pokání z mŕtvych skutkov a viere v Boha,
2. učenie o krstoch, o vkladaní rúk, o vzkriesení z mŕtvych a večnom súde.
3. A to urobíme, ak to Boh dovolí.
4. Ved' nie je možné, aby tí, čo už raz boli osvietení a okúsili nebeský dar, tí, čo sa stali účastníkmi Ducha Svätého,
5. zakúsili dobré Božie slovo a sily budúceho veku,
6. a potom odpadli, aby sa znova obnovili pokáním, pretože v sebe znova križujú Božieho Syna a vystavujú ho na posmech.
7. Aj zem, ktorá pije dážď, čo na ňu často padá, a rodí užitočnú bylinu tým, pre koho ju obrábajú, dostáva požehnanie od Boha.
8. Ak však rodí trnie a bodlač, je zavrhnutá a blízka kliatbe; jej koniec je spálenie.
9. Milovaní, aj keď takto hovoríme, sme presvedčení, že vy ste na tom lepšie a bližšie k spáse.
10. Ved' Boh nie je nespravodlivý, že by zabudol na vaše skutky a na lásku, ktorú ste prejavili jeho menu, keď ste posluhovali - a ešte posluhujete - svätým.
11. Ale túžime, aby každý z vás prejavoval rovnakú horlivosť za plné rozvinutie nádeje až do konca,
12. aby ste nezleniveli, ale aby ste napodobňovali tých, čo vierou a vytrvalosťou sú dedičmi prislúbení.
13. Lebo keď Boh dával prislúbenie Abrahámovi a nemal nikoho väčšieho, na koho by prisahal, prisahal na seba samého
14. slovami: „Veru, hojne ťa požehnám a veľmi ťa rozmnožím.“
15. A tak Abrahám trpezlivo čakal a dosiahol prislúbenie.
16. Ľudia totiž prisahajú na niekoho väčšieho od seba a prísaha je pre nich potvrdením ukončenia každého ich sporu.
17. A pretože Boh chcel dedičom prislúbenia presvedčivejšie dokázať nezmeniteľnosť svojho rozhodnutia, zaručil sa prísahou,
18. aby sme v týchto dvoch nezmeniteľných veciach, v ktorých Boh nemôže klamať, mali silné povzbudenie my, čo sme našli útočisko v tom, že dosiahneme ponúknutú nádej.
19. Máme ju ako istú a pevnú kotvu duše, ktorá preniká až do vnútra za oponu,
20. kam za nás vošiel ako predchodca Ježiš, keď sa stal naveky veľkňazom podľa radu Melchizedechovho.

Kapitola 7

1. Tento Melchizedech, kráľ Salema, kňaz najvyššieho Boha, vyšiel totiž v ústrety Abrahámovi, ktorý sa vracal z porážky kráľov, a požehnal ho.
2. A Abrahám mu odovzdal desiatok zo všetkého. Jeho meno sa prekladá najprv ako kráľ spravodlivosti, ale potom aj kráľ Salema, čo znamená kráľ Pokoja.
3. Je bez otca, bez matky, bez rodokmeňa, ani jeho dni nemajú začiatku, ani jeho život nemá konca. A tak pripodobnený Božiemu Synovi zostáva kňazom naveky.
4. Pozrite sa len, aký je veľký, keď mu aj patriarcha Abrahám dal desiatok z najlepšieho!
5. A iste aj tí, čo z Léviho synov dostávajú kňazský úrad, majú príkaz brať podľa zákona desiatky od ľudu, to jest od vlastných bratov, hoci aj oni vyšli z Abrahámových bedier.
6. Ale ten, čo k nim nepatrí podľa rodu, vzal desiatok od Abraháma a požehnal toho, ktorý mal prislúbenia.
7. A je nesporné, že väčší požehnáva menšieho.
8. A potom: tu berú desiatky smrteľní ľudia, tam však ten, o ktorom sa vydáva svedectvo, že žije.
9. Ba dalo by sa povedať, že skrze Abraháma odovzdal desiatky aj Lévi, ktorý prijíma desiatky;
10. veď bol ešte v bedrách otca, keď mu vyšiel v ústrety Melchizedech.
11. Keby sa teda dokonalosť bola dosiahla prostredníctvom levitského kňazstva, lebo pod ním ľud dostal zákon, načo by bol musel povstať ešte iný kňaz podľa radu Melchizedechovho, a nenazvať ho podľa radu Áronovho?
12. Lebo keď sa zmení kňazstvo, musí sa zmeniť aj zákon.
13. A ten, o ktorom sa toto hovorí, je z iného kmeňa, z ktorého nik nekonal službu pri oltári.
14. Veď je známe, že náš Pán vzišiel z Júdu a vzhľadom na tento kmeň Mojžiš nič nepovedal o kňazoch.
15. A toto je ešte zrejmejšie, keď povstáva iný kňaz podobný Melchizedechovi,
16. ktorý sa ním nestal podľa predpisu zákona o telesnom pôvode, ale mocou nezničiteľného života.
17. Veď o ňom znie svedectvo: „Ty si kňaz naveky podľa radu Melchizedechovho.“
18. Tým sa ruší predchádzajúce prikázanie, lebo je slabé a neužitočné,
19. - veď zákon nič neprivedol k dokonalosti - a zavádza sa lepšia nádej, vďaka ktorej sa blížime k Bohu.
20. A pretože sa to nestalo bez prísahy, - tamtí sa totiž stali kňazmi bez prísahy,
21. tento však s prísahou toho, ktorý mu povedal: „Pán prisahal a nebude ľutovať: Ty si kňaz naveky,“
-
22. Ježiš sa stal ručiteľom o tolko lepšej zmluvy.
23. A tamtí sa mnohí stali kňazmi, lebo im smrť bránila zostať,
24. no tento, pretože zostáva naveky, má kňazstvo, ktoré neprechádza na iného.
25. Preto môže naveky spasiť tých, ktorí skrze neho prichádzajú k Bohu, lebo žije stále, aby sa za nich prihováral.
26. Veď bolo aj vhodné, aby sme mali takého veľkňaza: svätého, nevinného, nepoškvrneného, oddeleného od hriešnikov, povýšeného nad nebesia,
27. ktorý nepotrebuje ako veľkňazi deň čo deň prinášať obety najprv za svoje hriechy a potom za hriechy ľudu. On to urobil raz navždy, keď obetoval seba samého.
28. Zákon totiž ustanovuje za veľkňazov ľudí podrobených slabosti, ale slovo prísahy, ktoré odznelo po zákone, ustanovuje Syna, dokonalého naveky.

Kapitola 8

1. Hlavné z toho, čo hovoríme, je: Máme takého veľkňaza, ktorý si zasadol po pravici trónu Velebnosti v nebesiach
2. ako služobník svätyne a pravého stánku, ktorý postavil Pán, a nie človek.
3. Lebo každý veľkňaz je ustanovený na to, aby prinášal dary a obety. Preto aj on musel mať niečo, čo by obetoval.
4. Keby bol teda na zemi, ani by nebol kňazom, pretože sú tu takí, čo prinášajú dary podľa zákona.
5. No oni slúžia obrazu a tieňu nebeskej skutočnosti, ako bolo nariadené Mojžišovi, keď mal zhotoviť stánok: „Hľad“, povedal mu, „aby si všetko urobil podľa vzoru, ktorý ti bol ukázaný na vrchu.“
6. Teraz však dostal o tolko vznešenejšiu službu, o kolko je lepšia zmluva, ktorej je prostredníkom, lebo sa zakladá na lepších prislúbeniach.
7. Veď keby tá prvá bola bývala bez chyby, nebolo by sa hľadalo miesto pre druhú.
8. Lebo keď ich karhá, hovorí: „Hľa, prichádzajú dni, hovorí Pán, a uzavriem s domom Izraela a s domom Júdu novú zmluvu;
9. nie takú zmluvu, akú som uzavrel s ich otcami v ten deň, keď som ich vzal za ruku, aby som ich vyviedol z egyptskej krajiny. Lebo oni nezotrvali v mojej zmluve a ja som ich opustil, hovorí Pán.
10. Lebo toto je zmluva, ktorú uzavriem s domom Izraela po tých dňoch, hovorí Pán: Svoje zákony vložím do ich mysle a vpišem im ich do srdca; a budem ich Bohom a oni budú mojím ľudom.
11. A nik už nebude poučać svojho druha ani brat svojho brata slovami: Poznaj Pána, lebo ma budú poznať všetci, od najmenšieho až po najväčšieho z nich,
12. pretože sa zľutujem nad ich neprávosťami a na ich hriechy si už nespomeniem.“
13. Keď povedal „novú“, vyhlásil prvú za starú; čo však je prežitie a zostarilo, je blízko zániku.

1. Teda aj prvá zmluva mala bohoslužobné predpisy a pozemskú Svätyňu.
2. Bol zhotovený prvý stánok, v ktorom bol svietnik, stôl a obetné chleby, a nazýva sa Svätyňa.
3. Za druhou oponou bol stánok, ktorý sa volá Svätyňa svätých.
4. Tam bol zlatý kadidlový oltár a archa zmluvy, obložená zo všetkých strán zlatom, a v nej zlatá nádoba s mannou a Áronova palica, ktorá sa kedysi zazelenala, a tabule zmluvy.
5. Nad ňou boli cherubíni slávy, ktorí zatieňovali zľutovnicu. O tom teraz netreba podrobne hovoriť.
6. Odkedy je toto tak zariadené, do prvého stánku stále vchádzajú kňazi, ktorí konajú bohoslužbu,
7. ale do druhého iba veľkňaz raz do roka; a to nie bez krvi, ktorú prináša za svoje priestupky i za priestupky ľudu.
8. Tým Duch Svätý naznačuje, že kým stojí prvý stánok, cesta do svätyne ešte nie je zjavná.
9. Toto je podobenstvo pre terajší čas, podľa ktorého sa prinášajú dary a obety, ktoré nemôžu vo svedomí urobiť dokonalým toho, kto prináša obeť;
10. lebo spočívajú iba v pokrmoch a nápojoch a v rozličných umývaniach, čo sú vonkajšie predpisy, ktoré platia až do času nápravy.
11. Ale keď prišiel Kristus, veľkňaz budúcich darov, cez väčší a dokonalejší stánok, nie urobený rukou, to jest nie z tohto stvoreného sveta,
12. raz navždy vošiel do Svätyne, a to nie s krvou capov a teliat, ale so svojou vlastnou krvou, a tak získal večné vykúpenie.
13. Lebo ak už krv capov a býkov a popol z jalovice pokropením poškvrených posväcuje, aby boli telesne čistí,
14. o čo viac krv Krista, ktorý skrze večného Ducha sám seba priniesol Bohu na obeť bez poškvrní; očistí nám svedomie od mŕtvych skutkov, aby sme mohli slúžiť živému Bohu.
15. A preto je prostredníkom novej zmluvy, aby smrťou podstúpenou na vykúpenie z previnení spáchaných za prvej zmluvy dostali tí, čo sú povolání, prislúbenie večného dedičstva.
16. Lebo kde je závet, musí sa dokázať smrťou závetcu.
17. Ved' závet nadobúda účinnosť smrťou, neplatí, kým žije ten, kto závet urobil.
18. Preto ani prvá zmluva nebola uzavretá bez krvi.
19. Keď totiž Mojžiš oznámil všetkému ľudu všetky prikázania podľa zákona, vzal krv teliat a capov s vodou, so šarlátovou vlnou a yzopom a pokropil samu knihu aj všetok ľud,
20. hovoriac: „Toto je krv zmluvy, ktorú pre vás nariadil Boh.“
21. Podobne pokropil krvou aj stánok a všetko bohoslužobné náčinie.
22. A podľa zákona sa skoro všetko očisťuje krvou a bez vyliatia krvi niet odpustenia.
23. Podoby nebeských vecí bolo treba takto očisťovať; no nebeské veci samy lepšími obetami, ako sú tamtie.
24. Kristus totiž nevošiel do Svätyne zhotovenej rukou, ktorá je len predobrazom pravej, ale do samého neba, aby sa teraz za nás ukázal pred Božou tvárou.
25. Ani nie preto, aby seba samého viackrát obetoval ako veľkňaz, ktorý rok čo rok vchádza do Svätyne s cudzou krvou.
26. Inak by bol musel trpieť už mnohokrát od stvorenia sveta. On sa však teraz na konci vekov zjavil raz navždy, aby obetovaním seba zničil hriech:
27. A ako je ustanovené, že ľudia raz zomrú a potom bude súd,
28. tak aj Kristus: raz sa obetoval, aby sňal hriechy mnohých, a druhý raz sa zjaví - bez hriechu - na spásu tým, čo ho očakávajú.

Kapitola 10

1. Keďže zákon je len tieň budúcich dobier, a nie vlastný obraz vecí, nikdy nemôže tými istými obetami, prinášať bez prestania každý rok, urobiť dokonalými tých, čo prichádzajú.
2. Ved' či by ich neboli prestali prinášať, keby tí, čo konajú bohoslužbu, boli bývali raz navždy očistení a nemali by už vedomie, že sú hriešni?
3. Ale práve nimi sa z roka na rok koná pripomienka na hriechy,
4. lebo je nemožné, aby krv býkov a capov odstránila hriechy.
5. Preto keď prichádza na svet, hovorí: „Nechcel si obeť ani dar, ale dal si mi telo.
6. Nepáčili sa ti zápalné obety ani obety za hriech.
7. Vtedy som povedal: Hľa, prichádzam - vo zvitku knihy je napísané o mne -, aby som plnil tvoju vôľu, Bože.“
8. Najprv hovorí: „Obety ani dary, ani obety zápalné, ani obety za hriech si nechcel, ani sa ti nepáčili“ - a ony sa prinášajú podľa zákona.
9. Potom povedal: „Hľa, prichádzam, aby som plnil tvoju vôľu.“ Ruší prvé, aby ustanovil druhé,
10. V tejto vôli sme posvätení obetou tela Krista Ježiša raz navždy.
11. Každý kňaz koná denne bohoslužbu a veľa ráz prináša tie isté obety, ktoré nikdy nemôžu odstrániť hriechy.
12. No tento priniesol jediná obeť za hriechy a navždy zasadol po pravici Boha.
13. A teraz už čaká, kým mu nebudú jeho nepriatelia položení ako podnožka pod nohy.
14. Lebo jedinou obetou navždy zdokonalil tých, čo sa posväcujú.
15. Dosvedčuje nám to i Duch Svätý, keď povedal:
16. „Toto je zmluva, ktorú s nimi uzavriem po tých dňoch, hovorí Pán: svoje zákony vložím do ich srdca a napíšem im ich do mysle;
17. a na ich hriechy a nepravosti si už viac nespomeniem.“
18. A kde sú ony odpustené, tam už niet obety za hriech.
19. A keď máme, bratia, smelú dôveru, že vojdeme do Svätyně skrze Ježišovu krv,
20. tou novou a živou cestou, ktorú nám otvoril cez oponu, to jest cez svoje telo,
21. a keď máme veľkňaza nad Božím domom,
22. pristupujme s úprimným srdcom v plnosti viery, so srdcom očisteným od zlého svedomia a s telom obmytým čistou vodou.
23. Neochvejne sa držme nádeje, ktorú vyznávame, lebo verný je ten, ktorý dal prislúbenie.
24. Všimajme si jeden druhého, a tak sa pobádajme k láske a k dobrým skutkom.
25. Neopúšťajme naše zhromaždenia, ako to majú niektorí vo zvyku, ale sa povzbudzujme, a to tým viac, čím viac badáte, že sa blíži ten deň.
26. Lebo ak dobrovoľne hrešíme po prijatí poznania pravdy, potom už niet obety za hriechy,
27. ale iba hrozné očakávanie súdu a žiara ohňa, ktorý strávi protivníkov.
28. Ak niekto poruší Mojžišov zákon, zomrie bez milosrdenstva na základe dvoch alebo troch svedkov;
29. uvážte, o čo hroznejší trest si zaslúži ten, kto šliape po Božom Synovi, znevažuje krv zmluvy, v ktorej bol posvätený, a tupí Ducha milosti?
30. Ved' poznáme toho, ktorý povedal: „Mne patrí pomsta, ja sa odplatím.“ A zasa: „Pán bude súdiť svoj ľud.“
31. Je hrozné padnúť do rúk živého Boha.
32. Len sa rozpomeňte na prvé dni, keď ste po osvietení prestali veľký boj v utrpení.
33. Raz vás verejne hanobili a sužovali, inokedy ste boli spoločníkmi tých, ktorých stihlo to isté.
34. Ved' ste spolutrpeli s väzňami a s radosťou ste znášali, keď vás olúpili o majetok; lebo ste vedeli, že máte lepší a trvalý majetok.
35. Preto netraťte dôveru, lebo ju čaká veľká odmena.
36. Potrebujete vytrvalosť, aby ste plnením Božej vôle získali prislúbenie.
37. Lebo ešte chvíľku, celkom krátku, a ten, ktorý má prísť, príde, nebude meškať.

38. Môj spravodlivý bude žiť z viery, ale keby cúvol, moja duša nebude mať v ňom záľúbenie.

39. My však nepatríme k tým, čo cúvajú na záhubu, ale k tým, čo veria, aby získali život.

Kapitola 11

1. Viera je základom toho, v čo dúfame, dôkazom toho, čo nevidíme.
2. Ňou si predkovia získali dobré svedectvo.
3. Vierou chápeme, že Božie slovo stvárnilo svety tak, že z neviditeľného povstalo viditeľné.
4. Vierou priniesol Ábel Bohu lepšiu obeť ako Kain a Ňou si získal svedectvo, že je spravodlivý, lebo Boh vydal svedectvo o jeho daroch; a Ňou ešte aj ako mŕtvy hovorí.
5. Vierou bol Henoch prenesený, aby neuzrel smrť; nenašli ho, lebo Boh ho preniesol. Ešte pred prenesením si získal svedectvo, že sa páči Bohu.
6. Bez viery je totiž nemožné páčiť sa Bohu. Lebo kto prichádza k Bohu, musí veriť, že je a že odmieňa tých, čo ho hľadajú.
7. S vierou prijal Noe pokyn o tom, čo ešte nebolo vidieť, a s bázňou postavil koráb na záchranu svojej rodiny; Ňou odsúdil svet a stal sa dedičom spravodlivosti, ktorá je z viery.
8. S vierou poslúchol Abrahám, keď bol povolaný, aby šiel na miesto, ktoré mal dostať ako dedičstvo; išiel a ani nevedel, kam ide.
9. S vierou sa usadil v zaslúbenej zemi ako v cudzej a býval v stanoch s Izákom a Jakubom, spoludedičmi toho istého prislúbenia.
10. Lebo čakal na mesto s pevnými základmi, ktorého staviteľom a tvorcom je Boh.
11. Vierou aj neplodná Sára dostala napriek pokročilému veku silu počať potomka, lebo verila, že je verný ten, ktorý dal prislúbenie.
12. Preto aj z jedného, a to odumretého, vzišlo ich také množstvo, ako je hviezd na nebi a piesku na brehu mora, a ten sa nedá spočítať.
13. Všetci títo umierali vo viere, aj keď nedosiahli to, čo bolo prislúbené, ale z diaľky to videli a pozdravovali; a vyznávali, že sú na zemi iba cudzincami a pútnikmi.
14. A keď takto hovoria, naznačujú, že hľadajú vlasť.
15. Veď keby boli mali na mysli tú, z ktorej vyšli, mali dosť času vrátiť sa.
16. Ale oni túžia po lepšej, to jest po nebeskej. Preto sa ani Boh nehanbí volať sa ich Bohom, veď im pripravil miesto.
17. S vierou obetoval Abrahám Izáka, keď bol skúšaný, a jednorodeného obetoval ten, ktorý dostal prislúbenia
18. a ktorému bolo povedané: „Po Izákovi sa bude volať tvoje potomstvo.“
19. Usudzoval totiž, že Boh má moc aj z mŕtvych vzkriesiť. Preto ho dostal naspäť aj ako predobraz.
20. S vierou požehnal Izák Jakuba a Ezaua vzhľadom na budúcnosť.
21. S vierou požehnal umierajúci Jakub jednotlivo Jozefových synov a poklonil sa opretý o vrchol svojej palice.
22. S vierou hovoril umierajúci Jozef o odchode synov Izraela a dal pokyny ohľadne svojich kostí.
23. S vierou ukrývali rodičia Mojžiša tri mesiace po jeho narodení, lebo videli, že dieťa je pôvabné, a nebáli sa kráľovho rozkazu.
24. Keď Mojžiš dospel, s vierou odoprel volať sa synom faraónovej dcéry.
25. Volil radšej trpieť s Božím ľudom, než mať chvíľkový pôžitok z hriechu,
26. a za väčšie bohatstvo pokladal Kristovo pohanenie ako poklady Egypta; hľadel totiž na odmenu.
27. S vierou opustil Egypt a nezlákol sa kráľovho hnevu; vydržal, akoby videl neviditeľného.
28. S vierou slávil Veľkú noc a kropenie krvou, aby sa zhubca nedotkol prvorodených.
29. S vierou prešli Červeným morom ako po suchej zemi, kým Egypťania, čo sa o to pokúsili, boli pohltení.
30. Pre vieru padli múry Jericha, keď ich obchádzali sedem dní.
31. Pre vieru nezahynula neviestka Rachab s neveriacimi, lebo v pokoji prijala vyzvedačov.
32. A čo mám ešte povedať? Veď by mi nestačil čas, keby som mal rozprávať o Gedeonovi, Barakovi, Samsonovi, Jeftem, Dávidovi, Samuelovi a o prorokoch,
33. ktorí vierou dobývali kráľovstvá, vykonávali spravodlivosť, získali prislúbenia, levom zapchávali tlamy,

34. uhášali silu ohňa, unikali ostriu meča, z nevládných sa stávali mocnými, mužneli v boji, na útek zaháňali cudzie šíky;
35. ženy dostali svojich mŕtvych vzkriesených. Iní boli mučení, ale neprijali oslobodenie, aby dosiahli lepšie, vzkriesenie.
36. Iní zasa zakúsili výsmech a bičovanie, ba aj okovy a väzenie;
37. kameňovali ich, rozpilovali ich, umierali pod mečom; túlali sa v ovčích a kozích kožiach, núdzni, utlácaní a sužovaní.
38. Oni, ktorých svet nebol hoden, blúdili po púšti a po horách, po jaskyniach a zemských roklinách.
39. A títo všetci, hoci sa vo viere osvedčili, nedosiahli prisľúbenie,
40. lebo Boh prichystal pre nás niečo lepšie, aby nedosiahli dokonalosť bez nás.

Kapitola 12

1. Preto aj my, obklopení takým oblakom svedkov, zhodíme všetku príťaž a hriech, ktorý nás opantáva, a vytrvalo bežme v závode, ktorý máme pred sebou,
2. s očami upretými na Ježiša, pôvodcu a završiteľa viery. On namiesto radosti, ktorá sa mu núkala, vzal na seba kríž, pohrdol potupou a sedí po pravici Božieho trónu.
3. Myslite na toho, ktorý zniesol také protirečenie hriešnikov, aby ste neochabovali a neklesali na duchu.
4. V boji proti hriechu ste ešte neodporovali až do krvi.
5. A zabudli ste na povzbudenie, ktoré sa vám prihovára ako synom: „Syn môj, nepohrdaj Pánovou výchovou, ani neklesaj, keď ťa on karhá.“
6. Lebo koho Pán miluje, toho tresce, a šľahá každého, koho prijíma za syna.“
7. Je na vašu nápravu, čo znášate. Boh s vami zaobchádza ako so synmi. A ktorého syna by otec nekarhal?
8. Ak ste mimo výchovy, na ktorej dostali účasť všetci, potom ste nemanželské deti, a nie synovia!
9. A potom aj naši telesní otcovia nás vychovávali a vážili sme si ich. Nepodriadime sa tým viac Otcovi duchov a budeme žiť?!
10. A oni nás karhali na krátky čas a tak, ako sa im videlo, on však kvôli tomu, čo je užitočné, aby sme mali účasť na jeho svätosti.
11. Pravda, každá výchova v prítomnosti sa nezdá radostná, ale krušná; neskôr však prináša upokojujúce ovocie spravodlivosti tým, ktorých ona vycvičila.
12. Preto vzpružte ochabnuté ruky a podlomené kolená!
13. A vaše nohy nech kráčajú rovno, aby sa to, čo je chromé, nevyklúbilo, ale skôr aby sa uzdravilo.
14. Usilujte sa o pokoj so všetkými a o svätosť, bez ktorej nik neuvidí Pána.
15. Dbajte na to, aby nik nepremeškal Božiu milosť; aby nevyrazil nejaký koreň horkosti a nevyvolal zmätok a nenakazil mnohých.
16. Nech nik nie je smilník alebo sveták ako Ezau, ktorý za jediný pokrm predal svoje prvorodenstvo.
17. Ved' viete, že aj keď neskôr túžil zdediť požehnanie, bol odvrhnutý a nenašiel možnosť nápravy, hoci ju so slzami hľadal.
18. Nepriblížili ste sa k hmatateľnému a plápolajúcemu ohňu ani k čierňave, temnote a búrke
19. ani k zvuku poľnice a hrmotu slov. Tí, čo ho počuli, prosili, aby sa im už tak nehovorilo;
20. nemohli totiž uniesť príkaz: „Ak sa čo i len zviera dotkne vrchu, bude ukameňované.“
21. A také strašné bolo to, čo videli, že Mojžiš povedal: „Zľakol som sa a trasiem sa.“
22. No vy ste sa priblížili k vrchu Sion a k mestu živého Boha, k nebeskému Jeruzalemu, k myriádám anjelov, k slávnostnému zhromaždeniu
23. a k spoločenstvu prvorodených, ktorí sú zapísaní v nebi, k Bohu, sudcovi všetkých, k duchom spravodlivých, ktorí už dosiahli dokonalosť,
24. k Ježišovi, prostredníkovi novej zmluvy, a k pokropeniu krvou, ktorá volá hlasnejšie ako Ábelova.
25. Dajte si pozor, aby ste neodmietli toho, ktorý hovorí. Lebo ak neunikli tamtí, čo odmietali toho, ktorý hovoril na zemi, o čo menej my, keď sa odvrátíme od toho, ktorý hovorí z neba.
26. Jeho hlas vtedy otriasol zemou, teraz však sľubuje: „Ešte raz zatrasiem nielen zemou, ale aj nebom.“
27. A to „ešte raz“ naznačuje premenu toho, čo je otrasiteľné ako stvorené, aby ostalo to, čo je neotrasiteľné.
28. A tak keďže prijímame neotrasiteľné kráľovstvo, zachovajme si milosť a pomocou nej slúžme Bohu tak, aby sme sa mu páčili, s úctou a bázňou.
29. Ved' náš Boh je stravujúci oheň.

Kapitola 13

1. Bratská láska nech trvá.
2. Nezabúdajte na pohostinnosť, lebo niektorí takto prijali ako hostí anjelov, a ani o tom nevedeli.
3. Pamätajte na väzňov, akoby ste boli s nimi uväznení, a na tých, čo trpia, veď aj vy sami ste v tele.
4. Manželstvo nech majú všetci v úcte a manželské lôžko nepoškvrnené, lebo smilníkov a cudzoložníkov bude súdiť Boh.
5. Vaše správanie nech je bez lakomstva; budte spokojní s tým, čo máte. Veď on sám povedal: „Nezanechám ťa, ani neopustím.“
6. Preto smelo môžeme povedať: „Pán mi pomáha, nebudem sa báť; čože mi urobí človek?“
7. Pamätajte na svojich predstavených, ktorí vám hlásali Božie slovo. Dobre si všimnite, aký bol koniec ich života, a napodobňujte ich vieru.
8. Ježiš Kristus je ten istý včera i dnes a naveky!
9. Nedajte sa zviest' všelijakými a cudzími náukami, lebo najlepšie je posilňovať srdce milosťou, a nie pokrmami, ktoré neosožili tým, čo z nich žili.
10. Máme oltár, z ktorého nemajú právo jesť tí, čo slúžia stánku.
11. Veď telá tých zvierat, ktorých krv veľkňaz vnáša do Svätyne za hriech, sa spalujú mimo tábora.
12. Preto aj Ježiš, aby posvätil ľud svojou krvou, trpel za bránou.
13. Vyjdime teda k nemu von z tábora a znášajme jeho pohanenie.
14. Lebo tu nemáme trvalé mesto, ale hľadáme budúce.
15. Skrze neho teda ustavične prinášajme Bohu obeť chvály, totiž ovocie úst, ktoré vyznávajú jeho meno.
16. Ale nezabúdajte na dobročinnosť a vzájomnú pomoc, lebo v takých obetách má Boh záľubu.
17. Poslúchajte svojich predstavených a podriaďujte sa im, lebo oni bdejú nad vašimi dušami a budú sa za ne zodpovedať; aby to robili s radosťou, a nie so vzdychaním, lebo to by vám neosožilo.
18. Modlite sa za nás; sme totiž presvedčení, že máme dobré svedomie, veď si chceme vo všetkom dobre počínať.
19. Ale predsa veľmi vás prosím, robte to, aby som sa zasa čím skôr vrátil k vám.
20. A Boh pokoja, ktorý pre krv večnej zmluvy vzkriesil z mŕtvych veľkého pastiera oviec, nášho Pána Ježiša,
21. nech vás utvrdí v každom dobre, aby ste plnili jeho vôľu; a nech v nás vykoná, čo sa jemu páči, skrze Ježiša Krista. Jemu nech je sláva na veky vekov. Amen.
22. Prosím vás, bratia, zneste slová povzbudenia; veď som vám napísal iba krátko.
23. Vedzte, že náš brat Timotej bol prepustený na slobodu. Ak skoro príde, navštívim vás spolu s ním.
24. Pozdravte všetkých svojich predstavených a všetkých svätých. Pozdravujú vás tí, čo sú z Itálie.
25. Milosť nech je s vami všetkými.

Jakubov

Kapitola 1

1. Jakub, služobník Boha a Pána Ježiša Krista, posielal pozdrav dvanástim kmeňom v diaspóre.
2. Bratia moji, pokladajte to len za radosť, keď podstúpíte všelijaké skúšky,
3. veď viete, že skúška vašej viery prináša vytrvalosť.
4. A vytrvalosť sa má ukázať v dokonalých skutkoch, aby ste boli dokonalí a neporušení a v ničom nezaostávali.
5. Ak niekomu z vás chýba múdrosť, nech si prosí od Boha, ktorý dáva všetkým štedro a bez výčitky, a dostane ju.
6. Ale nech prosí s vierou, bez pochybovania. Lebo kto pochybuje, podobá sa morskej vlne, hnanej a zmietanej vetrom.
7. Taký človek nech sa nenazdáva, že dostane niečo od Pána;
8. - muž s rozpoltenou myslou, nestály vo všetkom svojom počínaní.
9. Brat v nízkom postavení nech sa chváli svojím povýšením,
10. bohatý zasa svojou úbohosťou, lebo sa pomíne ako kvet trávy:
11. vyjde slnko so svojou páľavou a vysuší trávu, jej kvet odpadne a krása jej zjavu zanikne. Tak zvädne aj boháč na svojich cestách.
12. Blahoslavený muž, ktorý vydrží skúšku, lebo keď sa osvedčí, dostane veniec života, ktorý Boh prisľúbil tým, čo ho milujú.
13. Nech nik v pokušení nehovorí: „Boh ma pokúša.“ Veď Boha nemožno pokúšať na zlé a ani on sám nikoho nepokúša.
14. Ale každého pokúša vlastná žiadostivosť, ktorá ho zachvacuje a zvädza.
15. Žiadostivosť potom, keď počne, porodí hriech, a keď je hriech dokonaný, splodí smrť.
16. Nemýľte sa, bratia moji milovaní!
17. Každý dobrý údel, každý dokonalý dar je zhora, zostupuje od Otca svetiel, u ktorého niet premeny ani tieňa zmeny.
18. On nás zo svojej vôle zrodil slovom pravdy, aby sme boli ako prvotiny jeho stvorenia.
19. Vedzte, bratia moji milovaní: každý človek má byť rýchly, keď treba počúvať, ale pomalý do reči a pomalý do hnevu,
20. lebo človek v hneve nekoná, čo je spravodlivé pred Bohom.
21. Preto odložte všetku nečistotu a akúkoľvek zlobu a v tichosti prijmite zasiaté slovo, ktoré má moc spasť vaše duše.
22. A slovo aj uskutočňujte, nebudte len poslucháčmi, ktorí klamú sami seba.
23. Lebo kto iba počúva slovo a neuskutočňuje ho, podobá sa mužovi, čo si v zrkadle prezerá svoju prirodzenú tvár.
24. Pozrie sa na seba, odíde a hneď zabudne, aký je.
25. Ale kto sa zahľadí do dokonalého zákona slobody a vytrvá, kto nie je zabudlivý poslucháč, ale uskutočňovateľ diela, ten bude blahoslavený pre svoje skutky.
26. Ak si niekto myslí, že je nábožný, a neodrží si jazyk na uzde, ale klame sám seba, toho nábožnosť je márna.
27. Čistá a nepoškvrnená nábožnosť pred Bohom a Otcom je: navštevovať sirotu a vdovu v ich tiesni a zachovať sa nepoškvrneným od tohto sveta.

Kapitola 2

1. Bratia moji, nespájajte vieru v nášho Pána slávy, Ježiša Krista, s nadržíaním osobám.
2. Lebo ak príde na vaše zhromaždenie muž so zlatým prsteňom a v skvostnom rúchu a príde aj chudobný v chatrnom odeve
3. a vy si všimnete toho, ktorý je oblečený do nádherného rúcha, a poviete: „Ty sa posad' pekne tu!“, ale chudobnému poviete: „Ty si staň tam, alebo si sadni k mojej podnožke!“,
4. vari nerobíte rozdiely medzi sebou a nestali ste sa zlomyseľnými sudcami?!
5. Počúvajte, moji milovaní bratia! Nevyvolil Boh tých, čo sú vo svete chudobní, aby boli bohatí vo viere a dedičia kráľovstva, ktoré prisľúbil tým, čo ho milujú?
6. A vy ste chudobného znevážili! Neutláčajú vás práve bohatí a nevláčia vás práve oni po súdoch?
7. A nerúhajú sa práve oni vznešenému menu, ktoré sa vzývalo nad vami?
8. Ak však uskutočňujete kráľovský zákon podľa Písma: „Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!“, dobre robíte.
9. Ale ak nadržíate osobám, páchate hriech a zákon vás usvedčuje z priestupku.
10. Kto by totiž zachoval celý zákon, ale prestúpil by ho v jednom prikázaní, previnil by sa proti všetkým.
11. Lebo ten, ktorý povedal: „Nescudzoložíš,“ povedal aj: „Nezabiješ.“ A keď aj nescudzoložíš, ale zabíjaš, prestupuješ zákon.
12. Hovorte a konajte ako tí, čo majú byť súdení podľa zákona slobody!
13. Súd bez milosrdenstva čaká totiž toho, kto nepreukázal milosrdenstvo. Ale milosrdenstvo sa vyvyšuje nad súdom.
14. Bratia moji, čo osoží, keď niekto hovorí, že má vieru, ale nemá skutky? Môže ho taká viera spasiť?
15. Ak je brat alebo sestra bez šiat a chýba im každodenná obživa
16. a niekto z vás by im povedal: „Chodte v pokoji! Zohrejte sa a najedzte sa!“, ale nedali by ste im, čo potrebujú pre telo, čo to osoží?!
17. Tak aj viera: ak nemá skutky, je sama v sebe mŕtva.
18. Ale niekto povie: „Ty máš vieru a ja mám skutky.“ Ukáž mi svoju vieru bez skutkov a ja ti zo svojich skutkov ukážem vieru.
19. Veríš, že Boh je jeden? Dobre robíš. Ale aj diabli veria, a trasú sa!
20. Chceš vedieť, márnivý človeče, že viera bez skutkov je neúčinná?
21. Nebol náš otec Abrahám ospravedlnený zo skutkov, keď obetoval na oltári svojho syna Izáka?
22. Vidíš, že viera spolupôsobila s jeho skutkami a že skutkami dosiahla viera dokonalosť.
23. Tak sa splnilo Písmo, ktoré hovorí: „Abrahám uveril Bohu a to sa mu počítalo za spravodlivosť.“ A bol nazvaný Božím priateľom.
24. Vidíte, že človek je ospravedlnený zo skutkov, a nie iba z viery.
25. A nebola podobne ospravedlnená zo skutkov aj neviestka Rachab, keď prijala poslov a poslala ich inou cestou?
26. Lebo ako telo bez ducha je mŕtve, tak je mŕtva aj viera bez skutkov.

Kapitola 3

1. Bratia moji, nechcete byť mnohí učiteľmi, veď viete, že nás čaká prísnejší súd.
2. Veď všetci sa prehrešujeme v mnohom. Kto sa neprehrešuje slovom, je dokonalý muž, schopný udržať na uzde aj celé telo.
3. Keď dávame koňom do úst zubadlo, aby nás poslúchali, ovládame celé ich telo.
4. Hľa, aj lode: hoci sú také veľké a ženú ich prudké vetry, maličké kormidlo ich riadi ta, kam chce kormidelník.
5. Tak aj jazyk: je to síce malý úd, ale honosí sa veľkými vecami. Pozrite, aký malý oheň akú veľkú horu zapáli!
6. Aj jazyk je oheň, svet neprávosti; jazyk je medzi našimi údmi ten, ktorý poškvŕňuje celé telo, rozpaľuje kolobeh života a sám je peklom rozpálený.
7. Človek krotí a aj skrotil všetky druhy zveri, vtákov, plazov i morských živočíchov,
8. no jazyk nik z ľudí skrotiť nemôže. Je to nepokojné zlo, je plný smrtiaceho jedu.
9. Ním dobrorečíme Pánovi a Otcovi, a ním aj zlorečíme ľuďom, stvoreným na Božiu podobu.
10. Z tých istých úst vychádza dobrorečenie i zlorečenie. A nemá to tak byť, bratia moji.
11. Vari prameň chrlí tým istým otvorom vodu sladkú aj horkú?
12. Vari môže, bratia moji, figovník rodiť olivy alebo vinič figy? Ani slaný prameň nemôže dávať sladkú vodu.
13. Kto je medzi vami múdry a rozumný? Nech dobrým životom ukáže svoje skutky v múdrej skromnosti.
14. Ale ak máte v srdci trpkú žiarlivosť a sváry, potom sa nevychvaľujte a neluhajte proti pravde.
15. To nie je múdrosť, ktorá zostupuje zhora, ale pozemská, telesná, diabolská.
16. Lebo kde je žiarlivosť a sváry, tam je nepokoj a každé možné zlo.
17. Múdrosť, ktorá je zhora, je predovšetkým cudná, potom upokojujúca, skromná, zmierlivá, plná milosrdenstva a dobrého ovocia, nepochybujúca a bez pretváranky.
18. A ovocie spravodlivosti sa zasieva v pokoji pre tých, čo šíria pokoj.

Kapitola 4

1. Odkiaľ sú medzi vami boje a odkiaľ rozbroje? Či nie odtiaľ - z vašich žiadostivostí, ktoré broja vo vašich údoch?
2. Žiadostiví ste, a nemáte. Vraždíte a závidíte, a nemôžete nič dosiahnuť. Hádate sa a bojujete. Nič nemáte, lebo neprosíte.
3. Prosíte, a nedostávate, lebo zle prosíte; chcete to využiť na svoje náruživosti.
4. Cudzoložníci, neviete, že priateľstvo s týmto svetom je nepriateľstvo s Bohom?! Kto teda chce byť priateľom tohto sveta, stáva sa nepriateľom Boha.
5. Alebo si myslíte, že Písmo nadarmo hovorí: „Takmer žiarlivo túži po nás Duch, ktorý v nás prebýva“?
6. Dáva však väčšiu milosť; preto hovorí: „Boh pyšným odporuje, ale pokorným dáva milosť.“
7. Podriadte sa teda Bohu; diablove sa vzoprite a ujde od vás.
8. Priblížte sa k Bohu a on sa priblíži k vám. Obmyte si ruky, hriešnici, a očistite si srdcia, vy, čo máte rozpoltenú myseľ.
9. Precíťte svoju úbohosť, žiaľte a plačte. Váš smiech nech sa obráti na nárek a radosť na žiaľ.
10. Pokorte sa pred Pánom a on vás povýši.
11. Bratia, neosočujte jeden druhého. Kto osočuje brata alebo svojho brata posudzuje, osočuje zákon a odsudzuje zákon. Ale ak odsudzuješ zákon, nie si plniteľ zákona, ale sudca.
12. Jeden je zákonodarca a sudca, ktorý môže spasíť i zahubiť. Ale kto si ty, že súdiš blížneho?
13. A teraz vy, čo hovoríte: „Dnes alebo zajtra pôjdeme do toho a toho mesta, pobudneme tam rok a budeme kupčiť a zarábať,“
14. - vy predsa neviete, čo bude zajtra s vašim životom! Ved' ste ako para, ktorá sa na chvíľku ukáže a potom zmizne.
15. Namiesto toho by ste mali hovoriť: „Ak Pán bude chcieť, budeme žiť a urobíme toto alebo ono.“
16. Ale vy sa teraz chváľte vo svojej pýche; a každá takáto chvála je zlá.
17. Kto teda vie dobre robiť, a nerobí, má hriech.

Kapitola 5

1. A vy, boháči, plačte a kvíľte nad biedami, ktoré prichádzajú na vás!
2. Vaše bohatstvo zhnilo a vaše šatstvo rozožrali mole.
3. Vaše zlato a striebro zhrdzavelo a ich hrdza bude svedčiť proti vám a zožerie vám telo ako oheň. Nahromadili ste si poklady v posledných dňoch.
4. Hľa, mzda, ktorú ste zadržali robotníkom, čo vám žali polia, kričí. A krik žencov došiel k sluchu Pána Zástupov.
5. Tu na zemi ste hodovali a hýrili. Vykrmili ste si srdcia na deň zakálačky.
6. Odsúdili ste a zabili spravodlivého; a on vám neodporuje.
7. Budte teda, bratia, trpezliví až do Pánovho príchodu. Pozrite: aj roľník čaká na vzácnu úrodu zeme a trpezlivo čaká, kým nedostane včasný i neskorý dážď.
8. Budte aj vy trpezliví a posilnite si srdcia, lebo Pánov príchod sa približuje.
9. Nestážujte sa, bratia, jeden na druhého, aby ste neboli odsúdení. Hľa, sudca stojí predo dvermi.
10. Za príklad, ako trpieť a byť trpezlivým, berte si, bratia; prorokov, ktorí hovorili v Pánovom mene.
11. Hľa, blahoslavíme tých, ktorí vytrvali. Počuli ste o Jóbovej vytrvalosti a videli ste, ako to Pán ukončil. Lebo Pán je milosrdný a milostivý.
12. Ale predovšetkým, bratia moji, neprisahajte ani na nebo, ani na zem, ani nijakou inou prísahou. Vaše „áno“ nech je „áno“ a „nie“ nech je „nie“, aby ste neprepadli súdu.
13. Trpí niekto z vás? Nech sa modlí. Je niekto veselý? Nech spieva žalmy.
14. Je niekto z vás chorý? Nech si zavolá starších Cirkvi; a nech sa nad ním modlia a mažú ho olejom v Pánovom mene.
15. Modlitba s vierou uzdraví chorého a Pán mu ulaví; a ak sa dopustil hriechov, odpustia sa mu.
16. Vyznávajte si teda navzájom hriechy a modlite sa jeden za druhého, aby ste ozdraveli. Lebo veľa zmôže naliehavá modlitba spravodlivého.
17. Eliáš bol krehký človek ako my, a keď sa naliehavo modlil, aby nepršalo, nepršalo na zemi tri roky a šesť mesiacov.
18. A znova sa modlil a nebo dalo dážď a zem vydala svoj plod.
19. Bratia moji, keby niekto z vás zblúdil od pravdy a iný ho obráti,
20. nech vie, že ten, kto vráti hriešnika z jeho bludnej cesty, zachráni jeho dušu od smrti a zakryje množstvo hriechov.

1. Petrov

Kapitola 1

1. Peter, apoštol Ježiša Krista, vyvoleným, čo sú ako cudzinci v diaspóre v Ponte, Galácii, Kappadóci, Ázii a Bitýnii,
2. ktorých Boh Otec vopred poznal a Duchom posvätil, aby boli poslušní a pokropení krvou Ježiša Krista: Milosť vám a pokoj v hojnosti.
3. Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás vo svojom veľkom milosrdenstve vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych znovuzrodil pre živú nádej,
4. pre neporušiteľné, nepoškvrnené a nevädnuce dedičstvo. Ono sa uchováva pre vás v nebi.
5. Vás Božia moc vierou chráni pre spásu, ktorá je pripravená zjaviť sa v poslednom čase.
6. Preto sa radujete, hoci sa teraz, ak treba, trochu aj rmútite pre rozličné skúšky,
7. aby vám vaša vyskúšaná viera, omnoho vzácnejšia ako pomínutelné zlato, ktoré sa tiež skúša ohňom, bola na chválu, slávu a česť vtedy, keď sa zjaví Ježiš Kristus.
8. Vy ho milujete, hoci ste ho nevideli. Ani teraz ho nevidíte, ale veríte a jasáte nevýslovnou radosťou, plnou slávy,
9. že dosahujete cieľ svojej viery - spásu duší.
10. Túto spásu hľadali a skúmali proroci, ktorí prorokovali o milosti, pripravenej pre vás.
11. Skúmali, na ktorý čas a na aké okolnosti ukazuje Kristov Duch, ktorý bol v nich, keď vopred svedčil o Kristových utrpeniach a o sláve, ktorá po nich nasledovala.
12. A bolo im zjavené, že nie sebe, ale vám poslúžili tým, čo vám teraz zvestujú hlásatelia evanjelia v Duchu Svätom, zoslanom z neba, na čo túžia hľadiť aj anjeli.
13. Preto si prepášte bedrá mysle, buďte triezvi a celú svoju nádej uprite na milosť, ktorú dostanete, keď sa zjaví Ježiš Kristus.
14. Ako poslušné deti neprispôsobujte sa takým žiadostiam, ako keď ste boli v nevedomosti,
15. ale ako svätý je ten, ktorý vás povolal, buďte aj vy svätí vo všetkom svojom počínaní;
16. veď je napísané: „Budte svätí, lebo ja som svätý.“
17. A keď ako Otca vzývate toho, ktorý súdi bez nadŕžania osobám, každého podľa jeho skutkov, žite v bázni v čase svojho pobytu na zemi.
18. Veď viete, že zo svojho márneho spôsobu života, zdedeného po otcoch, boli ste vykúpení nie porušiteľným striebrom alebo zlatom,
19. ale drahou krvou Krista, bezúhonného a nepoškvrneného Baránka.
20. On bol vopred vyhladený, ešte pred stvorením sveta, zjavil sa však až v posledných časoch kvôli vám,
21. čo skrze neho veríte v Boha, ktorý ho vzkriesil z mŕtvych a dal mu slávu, aby sa vaša viera a nádej upínali na Boha.
22. Poslušnosťou pravde ste si očistili duše, aby ste mali bratskú lásku bez pokrytectva. Preto sa zo srdca navzájom vrúcne milujte!
23. Veď ste sa znovuzrodili nie z porušiteľného semena, ale z neporušiteľného: Božím slovom, živým a večným.
24. Lebo každé telo je ako tráva a všetka jeho sláva ako kvet trávy. Tráva uschne, kvet odpadne,
25. ale Pánovo slovo trvá naveky. A to je to slovo, ktoré sa vám zvestovalo.

Kapitola 2

1. Odložte teda všetku zlobu a každú lešť, pokrytectvo, závišť a každé ohováranie
2. a ako novonarodené deti túžte po nefalšovanom duchovnom mlieku, aby ste od neho rástli na spásu,
3. keď ste okúsili, aký dobrý je Pán.
4. Prichádzajte k nemu, k živému kameňu, ktorý ľudia síce zavrhli, ale pred Bohom je vyvolený a vzácny,
5. a dajte sa vbudovať aj vy ako živé kamene do duchovného domu, do svätého kňazstva, aby ste prinášali duchovné obety, príjemné Bohu skrze Ježiša Krista.
6. Preto je v Písme: „Hľa, kladiem na Sione kameň uholný, vyvolený a vzácny; kto v neho verí, nebude zahanbený.“
7. Vám teda, ktorí veríte, je na česť; pre tých však, čo neveria: „Kameň, čo stavitelia zavrhli, sa stal kameňom uholným“,
8. „kameňom úrazu a skalou pohoršenia“. Oni naň narážajú, lebo neveria slovu. A na to sú aj určení.
9. Ale vy ste vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ, ľud určený na vlastníctvo, aby ste zvestovali slávne skutky toho, ktorý vás z tmy povolal do svojho obdivuhodného svetla.
10. Kedysi ste ani ľuďom neboli, a teraz ste Boží ľud; vy, čo ste nedosiahli milosrdenstvo, teraz ste milosrdenstvo dosiahli.
11. Milovaní, prosím vás ako cudzincov a pútnikov: zdržajte sa telesných žiadostí, ktoré bojujú proti duši.
12. Vaše správanie medzi pohanmi nech je vzorné, aby videli vaše dobré skutky a v deň navštívenia oslavovali Boha práve za to, z čoho vás osočujú ako zločincov.
13. Kvôli Pánovi sa podriaďujte každej ľudskej ustanovizni: či už kráľovi ako najvyššiemu,
14. alebo miestodržiteľom ako tým, ktorých on posielal trestať zločincov a chváliť dobrých.
15. Lebo to je Božia vôľa, aby ste robili dobre, a tak umlčali nevedomosť nerozumných ľudí,
16. ako slobodní, ale nie takí, čo slobodu majú za prikrývku zloby, ale ako Boží služobníci.
17. Všetkých si ctíte, bratov milujete, Boha sa bojíte, kráľa si vážte.
18. Sluhovia, podriaďujte sa so všetkou bázňou pánom, a nielen dobrým a miernym, ale aj zlým.
19. Ved' je to milosť, keď niekto pre svoje svedomie pred Bohom znáša bolesti a nespravodlivo trpí.
20. Lebo aká je to sláva, keď znášate údery po tvári za to, že hrešíte? Ale ak dobre robíte, a predsa znášate utrpenia, je to milosť pred Bohom.
21. Ved' na to ste povolani; lebo aj Kristus trpel za vás a zanechal vám príklad, aby ste kráčali v jeho šľapajach.
22. On sa nedopustil hriechu, ani lešť nebola v jeho ústach.
23. Keď mu zlorečili, on nezlorečil, keď trpel, nevyhrážal sa, to postúpil tomu, ktorý súdi spravodlivo.
24. Sám vyniesol naše hriechy na svojom tele na drevo, aby sme zomreli hriechu a žili pre spravodlivosť. Jeho rany vás uzdravili.
25. Ved' ste boli ako blúdiace ovce, ale teraz ste sa vrátili k pastierovi a biskupovi svojich duší.

Kapitola 3

1. Podobne ženy nech sa podriaďujú svojim mužom, aby aj tých, čo neveria slovu, bez slova získal život ich žien,
2. keď uvidia váš čistý život v bázni.
3. Vaša ozdoba nech nie je vonkajšia: zapletené vlasy, navešané zlato, preobliekanie šiat,
4. ale človek skrytý v srdci a čo je neporušiteľné: tichý a pokojný duch; to je vzácne pred Bohom.
5. Tak sa kedysi ozdobovali aj sväté ženy, ktoré dúfali v Boha a podriaďovali sa svojim mužom;
6. ako Sára poslúchala Abraháma a volala ho pánom. Vy ste jej dcérami, ak robíte dobré a nebojíte sa nijakého zastrašovania.
7. Rovnako aj vy, muži, žite s nimi vo vedomí, že sú slabšou ženskou nádobou, a preukazujte im úctu ako spoludedičkám milosti života, aby vám nič neprekážalo v modlitbách.
8. Napokon buďte všetci jednomyselní, súcitní, bratsky sa milujte! Buďte milosrdní a pokorní!
9. Neodplácajte sa zlým za zlé alebo zlorečením za zlorečenie, ale naopak, žehnajte, lebo ste povolání, aby ste dostali dedičstvo požehnaní.
10. „Veď kto chce milovať život a vidieť dobré dni, nech zdržiava svoj jazyk od zlého a svoje pery od reči úlisnej.
11. Nech sa vyhýba zlu a robí dobre, nech hľadá pokoj a usiluje sa oň.
12. Lebo Pánove oči hľadajú na spravodlivých a k ich prosbám sa nakláňa jeho sluch; ale Pánova tvár je proti tým, čo robia zlo.“
13. Ktože vám uškodí, ak budete horliví v dobrom?!
14. Ale ak aj trpíte pre spravodlivosť, ste blahoslavení. Neľakajte sa ich hrozieb a neplašte sa,
15. ale uctievať svätého Krista, Pána, vo svojich srdciach, stále pripravení obhájiť sa pred každým, kto vás vyzýva zdôvodniť nádej, ktorá je vo vás.
16. Robte to však skromne, s bážňou a s dobrým svedomím, aby sa tí, čo tupia váš dobrý život v Kristovi, zahanbili práve v tom, z čoho vás osočujú.
17. Lebo je lepšie trpieť za dobré skutky, ak je to Božia vôľa, ako za zlé.
18. Veď aj Kristus raz navždy trpel za hriechy, spravodlivý za nespravodlivých, aby vás priviedol k Bohu. Bol usmrtený v tele, ale Duchom oživený.
19. V ňom prišiel a kázal aj duchom, čo boli vo väzení.
20. Oni kedysi veriť nechceli, keď Božia trpezlivosť za Noemových dní vyčkávala, kým sa staval koráb, v ktorom sa zachránili z vody len niekoľkí, spolu osem ľudí.
21. To je predobraz krstu, ktorý teraz vás zachraňuje. Nie tým, že odstraňuje telesnú špinu, ale vyprosuje u Boha čisté svedomie pre zmŕtvychvstanie Ježiša Krista,
22. ktorý vystúpil do neba, je po Božej pravici a podriadení sú mu anjeli, mocnosti a sily.

Kapitola 4

1. Keď teda Kristus trpel v tele, aj vy sa vyzbrojte tým istým zmýšľaním. Lebo ten, kto trpel v tele, skoncoval s hriechom,
2. aby zostávajúci čas v tele nežil ľudským žiadostivostiam, ale Božej vôli.
3. Dost bolo času, čo ste predtým strávili podľa žiadostí pohanov: žili ste vo výstrednostiach, v náruživostiach, v opilstve, v obžerstve, v pijatikách a v hanebnom modlárstve.
4. Čudujú sa, že sa už s nimi nevrháte do toho istého prúdu výstredností, a rúhajú sa.
5. Avšak vydajú počet tomu, ktorý je pripravený súdiť živých i mŕtvych.
6. Veď preto sa evanjelium zvestovalo aj mŕtvym, aby boli odsúdení podľa ľudí v tele a žili podľa Boha v Duchu.
7. Priblížil sa koniec všetkého. Preto buďte rozumní a bdejte na modlitbách.
8. A predovšetkým majte vytrvalú lásku jedni k druhým, lebo láska zakrýva množstvo hriechov.
9. Buďte spoločne pohostinní, bez šomrania.
10. Podľa toho, kto aký dar dostal, slúžte si navzájom ako dobrí správcovia mnohotvárnej Božej milosti.
11. Keď niekto hovorí, tak len ako Božie slovo; keď niekto slúži, tak len z moci, ktorú uštedruje Boh, aby bol vo všetkom oslávený Boh skrze Ježiša Krista. Jemu sláva a vláda na veky vekov. Amen.
12. Milovaní, nečudujte sa, keď ste v ohni skúšok, ktoré na vás prišli, akoby sa vám prihodilo niečo nezvyčajné!
13. Radujte sa, keď máte účasť na Kristových utrpeniach, aby ste sa radovali a plesali aj vtedy, keď sa zjaví jeho sláva.
14. Keď vás hanobia pre Kristovo meno, ste blahoslavení, lebo Duch slávy, a Boží na vás spočíva.
15. Len nech nik z vás netrpí ako vrah alebo zlodej, alebo zločinec, alebo sliedič.
16. Kto však trpí ako kresťan, nech sa nehanbí, ale nech oslavuje Boha týmto menom.
17. Lebo je čas, aby sa začal súd od Božieho domu. Ale ak sa začne od nás, aký bude koniec tých, čo neveria Božiemu evanjeliu?!
18. „A ak sa spravodlivý ťažko zachráni, kde sa podeje bezbožný a hriešnik?“
19. Preto aj tí, čo trpia podľa Božej vôle, nech dobrými skutkami odporúčajú svoje duše vernému Stvoriteľovi.

Kapitola 5

1. Starších, čo sú medzi vami, prosím ako spolustarší a svedok Kristových utrpení, ale aj účastník jeho slávy, ktorá sa má v budúcnosti zjaviť:
2. Paste Božie stádo, ktoré je u vás; starajte sa oň nie z prinútenia, ale dobrovoľne, podľa Božej vôle, nie pre mrzký zisk, ale ochotne;
3. nie ako páni nad dedičným podielom, ale ako vzor stáda.
4. A keď sa zjaví Najvyšší pastier, dostanete nevädnucci veniec slávy.
5. Podobne vy, mladší, podriadujte sa starším. Všetci sa navzájom zaodejte pokorou, lebo Boh pyšným odporuje, ale pokorným dáva milosť.
6. Pokorte sa teda pod mocnou Božou rukou, aby vás povýšil v určenom čase.
7. Na neho zložte všetky svoje starosti, lebo on sa o vás stará.
8. Budte triezvi a bdejte! Váš protivník, diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zožral.
9. Vzoprite sa mu, pevní vo viere, a vedzte, že také isté utrpenie dolieha na vašich bratov po celom svete.
10. A Boh všetkej milosti, ktorý vás v Kristovi Ježišovi povolal do svojej večnej slávy, on sám vás po krátkom utrpení zdokonalí, posilní, utvrdí a upevní.
11. Jemu vládá na veky vekov. Amen.
12. Prostredníctvom Silvána, ktorého pokladám za vám verného brata, som vám krátko napísal, aby som vás povzbudil a dosvedčil, že toto je tá pravá Božia milosť; v nej vytrvajte!
13. Pozdravuje vás cirkev, vyvolená ako vy, ktorá je v Babylone, aj môj syn Marek.
14. Pozdravte sa navzájom bozkom lásky. Pokoj vám všetkým, čo ste v Kristovi.

2. Petrov

Kapitola 1

1. Šimon Peter, služobník a apoštol Ježiša Krista, tým, čo dostali tú istú vzácnu vieru ako my v spravodlivosti nášho Boha a Spasiteľa Ježiša Krista:
2. Milosť vám a pokoj v hojnosti v poznaní Boha a Ježiša, nášho Pána.
3. Jeho božská moc nám darovala všetko, čo treba pre život a nábožnosť poznaním toho, ktorý nás povolal vlastnou slávou a mocou.
4. Tým nám daroval vzácne a veľmi veľké prislúbenia, aby ste sa skrze ne stali účastnými na Božej prirodzenosti a unikli porušeniu, ktoré je vo svete pre žiadostivosť.
5. A práve preto vynaložte všetko úsilie na to, aby ste k svojej viere pripojili čnosť, k čnosti poznanie,
6. k poznaniu zdržanlivosť, k zdržanlivosti trpezlivosť, k trpezlivosti nábožnosť,
7. k nábožnosti bratskú náklonnosť a k bratskej náklonnosti lásku.
8. Ak toto všetko máte a ak sa to rozhojňuje, nebudete nečinnými a neplodnými v poznávaní nášho Pána Ježiša Krista.
9. Kto však toto nemá, je slepý, krátkozraký: zabudol, že bol očistený od svojich starých hriechov.
10. Preto sa, bratia, tým viac usilujte upevňovať svoje povolanie a vyvolenie. Ved' ak budete to robiť, nikdy nepadnete.
11. Tak sa vám naširoko otvorí vstup do večného kráľovstva nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista.
12. Preto vám to budem stále pripomínať, hoci to viete a ste utvrdení v pravde, ktorú teraz máte.
13. Ale považujem za správne prebúdzat' vás napomínaním, kým som v tomto stánku.
14. Viem, že čoskoro zložím svoj stánok, ako mi to aj zjavil náš Pán Ježiš Kristus.
15. No postarám sa, aby ste si aj po mojom odchode často pripomínali tieto veci.
16. Ved' sme nesledovali vymyslené bájky, keď sme vás oboznámili s mocou a príchodom nášho Pána Ježiša Krista, ale sami sme boli očitými svedkami jeho veleby.
17. On dostal od Boha Otca česť a slávu, keď mu z velebnej slávy zaznel hlas: „Toto je môj Syn, môj milovaný, v ktorom mám zalúbenie.“
18. A tento hlas sme my počuli; zaznel z neba, keď sme boli s ním na svätom vrchu.
19. Tým je aj prorocké slovo pre nás pevnejšie. A vy dobre robíte, že hľadíte naň ako na lampu, ktorá svieti v temnom mieste, kým nesvitne deň a nevzide vo vašich srdciach zornica.
20. Predovšetkým však vedzte, že nijaké proroctvo v Písme nepripúšťa súkromný výklad.
21. Lebo proroctvo nikdy nevzišlo z ľudskej vôle, ale pod vedením Ducha Svätého prehovorili ľudia poslaní od Boha.

Kapitola 2

1. V ľude však boli aj falošní proroci; tak budú medzi vami falošní učitelia, ktorí budú vnášať zhubné rozkoly; budú zapierať Pána, ktorý ich vykúpil, a tým privedú na seba náhlu záhubu.
2. Mnohí budú nasledovať ich výstrednosti a pre nich budú potupovať cestu pravdy.
3. Vo svojom lakomstve budú vás vykorisťovať falošnými rečami. Ich odsúdenie sa pripravuje už oddávna a ich záhuba nedrieme.
4. Veď Boh neušetril ani anjelov, keď zhrešili, ale zvrhol ich do tmavých priepastí podsvetia a dal ich strážiť až do súdu.
5. Ani starý svet neušetril, ale zachránil Noema, hlásateľa spravodlivosti, ako ôsmeho, keď priviedol potopu na svet bezbožných.
6. Aj mestá Sodomu a Gomoru odsúdil na zánik a obrátil ich na popol, a tak dal príklad, čo čaká bezbožných.
7. Vyslobodil však spravodlivého Lota, ktorého trápil výstredný život nemravníkov.
8. Kým tento spravodlivý býval medzi nimi, trápilo jeho spravodlivú dušu, že musel deň čo deň počuť a vidieť ich nemravné skutky.
9. Pán však vie vytrhnúť nábožných zo skúšky a nespravodlivých ponechať na deň súdu na potrestanie;
10. a to predovšetkým tých, ktorí sa ženú za nečistými žiadostami tela a pohrdajú Pánom. Bezočiví opovážlivci, neboja sa rúhať duchovným bytostiam,
11. kým ani anjeli, hoci sú väčší čo do sily a moci, nevynášajú proti nim rúhavý výrok pred Pánom.
12. Títo však ako nerozumné zvieratá, od prírody určené na to, aby ich lovili a ničili, rúhajú sa tomu, čo nepoznajú. Zahynú vo svojej skazenosti
13. a proti svojej vôli dostanú odplatu za svoju nepravosť tí, čo za rozkoš pokladajú denné hýrenie; sú samá špina a škvrna a hýria roztopašne, keď v rozkošiach s vami hodujú.
14. Oči majú plné cudzoložstva a sú nenásytní po hriechu; zvädzajú nepevné duše a srdce majú vycvičené v lakomstve; sú to synovia kliatby.
15. Opustili priamu cestu a zablúdili, nasledovali cestu Balaama z Bosoru, ktorý si obľúbil odplatu za nepravosť.
16. Bol však pokarhaný za svoj priestupok. Nemé ťažné zviera sa ozvalo ľudským hlasom a zabránilo prorokovmu šialenstvu.
17. Tí ľudia sú pramene bez vody a mračná hnané víchricou; je im pripravená pošmúrna temnota.
18. Lebo reči majú pyšné a prázdne a zvädzajú žiadostami tela a výstrednosťami tých, čo sotva unikli tým, čo žijú v blude.
19. Sľubujú im slobodu, ale sami sú otrokmi skazy; veď každý je otrokom toho, kto sa ho zmocnil.
20. Ak sa teda tí, čo poznaním nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista unikli poškvárnám sveta, znova do nich zapletú a dajú sa premôcť, ich koniec je horší, ako bol začiatok.
21. Bolo by pre nich lepšie, keby neboli vôbec poznali cestu spravodlivosti, ako ju poznať a odvrátiť sa od svätého prikázania, ktoré sa im zverilo.
22. Prihodilo sa im to, čo hovorí pravdivé príslovie: „Pes sa k tomu vrátil, čo vyvrátil, a umyté prasa váľa sa v blate zasa.“

Kapitola 3

1. Milovaní, toto je už druhý list, ktorý vám píšem, a v obidvoch vás napomínam, lebo chcem prebudiť vašu čistú myseľ,
2. aby ste pamätali na to, čo predpovedali svätí proroci, i na to, čo prikázal Pán a Spasiteľ a čo vám odovzdali apoštoli.
3. Predovšetkým vedzte, že v posledných dňoch prídu s posmechom posmievači, žijúci podľa svojich žiadostí,
4. a budú hovoriť: „Kde je ten jeho prisľúbený príchod?“ Ved' odvtedy, ako zosnuli otcovia, všetko ostáva tak, ako to bolo od počiatku stvorenia.
5. Skryté je im totiž - a oni to chcú -, že nebo je oddávna a že zem povstala Božím slovom z vody a skrze vodu
6. a že skrze ne zahynul aj vtedajší svet, zatopený vodou.
7. A to isté slovo udržiava terajšie nebo i zem a zachováva pre oheň, keď príde deň súdu a záhuby bezbožných ľudí.
8. Toto jedno nech vám je, milovaní, zjavné: že u Pána je jeden deň ako tisíc rokov a tisíc rokov ako jeden deň.
9. Pán nemešká s prisľúbením, ako sa niektorí nazdávajú, že mešká; on je len trpezlivý s vami a nechce, aby niekto zahynul, ale aby sa všetci dali na pokánie.
10. Pánov deň príde ako zlodej. A vtedy sa nebesia s rachotom pominú, živly sa páľavou rozplynú, aj zem i diela, ktoré sú na nej.
11. A keď sa toto všetko má tak rozplynúť, ako sväto a nábožne musíte žiť vy,
12. čo očakávate túžobne príchod Božieho dňa, pre ktorý sa nebesia páľavou rozplynú a živly sa v ohni roztopia!
13. Podľa jeho prisľubu očakávame nové nebo a novú zem, na ktorých prebýva spravodlivosť.
14. Preto, milovaní, keď toto očakávate, usilujte sa, aby vás našiel nepoškvrnených a bez úhony, v pokoji.
15. A zhovievavosť nášho Pána pokladajte za spásu, ako vám napísal aj náš milovaný brat Pavol podľa múdrosti, ktorá mu bola daná,
16. tak ako vo všetkých listoch, keď v nich o tomto hovorí. Niektoré miesta v nich sú ťažko zrozumiteľné a neučení a neutvrdení ľudia ich prekrúcajú, ako aj ostatné Písma, na svoju vlastnú záhubu.
17. Ale vy, milovaní bratia, ktorí to už viete, chráňte sa, aby ste sa nedali zviest' bludom ničomníkov a aby ste neodpadli od svojho pevného základu.
18. Vzrastajte v milosti a poznaní nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista. Jemu sláva i teraz a až do dňa večnosti. Amen.

1. Jánov

Kapitola 1

1. Čo bolo od počiatku, čo sme počuli, čo sme na vlastné oči videli, na čo sme hľadeli a čoho sa naše ruky dotýkali, to zvestujeme: Slovo života.
2. - Lebo zjavil sa život a my sme videli, dosvedčujeme a zvestujeme vám večný život, ktorý bol u Otca a zjavil sa nám.
3. Čo sme videli a počuli, zvestujeme aj vám, aby ste aj vy mali spoločenstvo s nami. Ved' my máme spoločenstvo s Otcom a s jeho Synom Ježišom Kristom.
4. A toto píšeme, aby naša radosť bola úplná.
5. A toto je zvesť, ktorú sme od neho počuli a vám zvestujeme: Boh je svetlo a niet v ňom nijakej tmy.
6. Ak hovoríme, že máme s ním spoločenstvo, ale chodíme vo tme, luháme a nekonáme pravdu.
7. Ale ak chodíme vo svetle, ako je on vo svetle, máme spoločenstvo medzi sebou a krv Ježiša, jeho Syna, nás očisťuje od každého hriechu.
8. Ak hovoríme, že nemáme hriech, klameme sami seba a nie je v nás pravda.
9. Ale ak vyznávame svoje hriechy, on je verný a spravodlivý: odpustí nám hriechy a očistí nás od každej nepravosti.
10. Ak hovoríme, že sme nezhrešili, jeho robíme luhárom a nie je v nás jeho slovo.

Kapitola 2

1. Deti moje, toto vám píšem, aby ste nehrešili. Ale keby niekto zhrešil, máme u Otca zástancu: Ježiša Krista, spravodlivého.
2. On je zmiernou obetou za naše hriechy; a nielen za naše, ale aj za hriechy celého sveta.
3. Podľa toho vieme, že sme ho poznali, ak zachovávame jeho prikázania.
4. Kto hovorí: „Poznám ho,“ a nezachováva jeho prikázania, je luhár a niet v ňom pravdy.
5. Kto však zachováva jeho slovo, v tom je Božia láska naozaj dokonalá. A podľa toho vieme, že sme v ňom.
6. Kto hovorí, že ostáva v ňom, má aj sám žiť, ako žil on.
7. Milovaní, nepíšem vám nové prikázanie, ale staré prikázanie, ktoré ste mali od začiatku: staré prikázanie je slovo, ktoré ste počuli.
8. A predsa vám píšem nové prikázanie, ktoré je pravdivé v ňom aj vo vás, lebo tma odchádza a už svieti pravé svetlo.
9. Kto hovorí, že je vo svetle, a nenávidí svojho brata, je ešte stále vo tme.
10. Kto miluje svojho brata, ostáva vo svetle a nie je preň pohoršením.
11. Ale kto nenávidí svojho brata, je vo tme a chodí vo tme a nevie, kam ide, lebo tma mu zaslepila oči.
12. Píšem vám, deti: Pre jeho meno máte odpustené hriechy.
13. Otcovia, vám píšem: Poznali ste toho, ktorý je od počiatku. Mládenci, vám píšem: Premohli ste Zlého.
14. Napísal som vám, deti: Poznali ste Otca. Napísal som vám, otcovia: Poznali ste toho, ktorý je od počiatku. Napísal som vám, mládenci: Ste silní, Božie slovo ostáva vo vás a premohli ste Zlého.
15. Nemilujte svet, ani to, čo je vo svete. Ak niekto miluje svet, nie je v ňom Otcova láska.
16. Veď nič z toho, čo je vo svete, ani žiadostivosť tela, ani žiadostivosť očí, ani honosenie sa bohatstvom nie je z Otca, ale zo sveta.
17. A svet sa pomíne, aj jeho žiadostivosť. Kto však plní Božiu vôľu, ostáva naveky.
18. Deti moje, je posledná hodina. A ako ste počuli, že príde antikrist, tak teraz vystúpilo mnoho antikristov. Z toho poznávame, že je tu posledná hodina.
19. Spomedzi nás vyšli, ale neboli z nás. Lebo keby boli z nás, boli by zostali s nami. No malo sa ukázať, že tí všetci nie sú z nás.
20. Ale vy máte pomazanie od Svätého a viete to všetci.
21. Nenapísal som vám, akoby ste nepoznali pravdu, ale že ju poznáte, a preto, že nijaká lož nie je z pravdy.
22. Kto je luhár, ak nie ten, kto popiera, že Ježiš je Kristus!? To je antikrist, kto popiera Otca i Syna.
23. Kto popiera Syna, nemá ani Otca. Kto vyznáva Syna, má aj Otca.
24. Nech zostáva vo vás, čo ste počuli od začiatku. Ak vo vás zostane to, čo ste počuli od začiatku, aj vy ostanete v Synovi aj v Otcovi.
25. A prisľúbenie, ktoré nám dal on, je večný život.
26. Toto som vám napísal o tých, čo vás zvädzajú.
27. A pomazanie, ktoré ste od neho dostali, ostáva vo vás a nepotrebujete, aby vás niekto poučal. Ale ako jeho pomazanie vás pouča o všetkom - a je pravdivé, nie je lžou - teda ako vás poučilo, ostávate v ňom.
28. A teraz, deti moje, ostávajte v ňom, aby sme mali dôveru, keď sa zjaví, a aby sme pri jeho príchode neboli ním zahanbení.
29. Ak viete, že je spravodlivý, vedzte, že každý, kto koná spravodlivo, z neho sa narodil.

Kapitola 3

1. Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec: voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme. Preto nás svet nepozná, že nepoznal jeho.
2. Milovaní, teraz sme Božími deťmi, a ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme však, že keď sa on zjaví, budeme mu podobní, lebo ho budeme vidieť takého, aký je.
3. Každý, kto má túto nádej v neho, usiluje sa byť čistý, ako je on čistý.
4. Každý, kto pácha hriech, pácha aj bezprávie, lebo hriech je bezprávie.
5. A viete, že on sa zjavil, aby sňal hriechy, a v ňom hriechu niet.
6. Kto ostáva v ňom, nehreší; kto hreší, ten ho nevidel, ani nepoznal.
7. Deti moje, nech vás nik nezvedie. Kto koná spravodlivo, je spravodlivý, ako je on spravodlivý.
8. Kto pácha hriech, je z diabla, pretože diabol hreší od počiatku. A Boží Syn sa zjavil preto, aby zmaril diablove skutky.
9. Kto sa narodil z Boha, nepácha hriech, lebo v ňom ostáva jeho semeno; a nemôže hrešiť, pretože sa narodil z Boha.
10. Podľa tohto sa dajú rozoznať Božie deti od diablových detí: kto nekoná spravodlivo, nie je z Boha; ani ten, kto nemiluje svojho brata.
11. Lebo toto je zvesť, ktorú ste počuli od začiatku: aby sme jeden druhého milovali.
12. Nie ako Kain; on bol zo Zlého a zabil svojho brata. A prečo ho zabil? Preto, že jeho skutky boli zlé a bratove spravodlivé.
13. Bratia, nedivte sa, ak vás svet nenávidí.
14. My vieme, že sme prešli zo smrti do života, lebo milujeme bratov. Kto nemiluje, ostáva v smrti.
15. Každý, kto nenávidí svojho brata, je vrah. A viete, že ani jeden vrah nemá v sebe večný život.
16. Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život. Aj my sme povinní dávať život za bratov.
17. Ak má niekto pozemský majetok a vidí brata v núdzi, a srdce si pred ním zatvorí, ako v ňom môže ostávať Božia láska?
18. Deti moje, nemilujme len slovom a jazykom, ale skutkom a pravdou.
19. Podľa toho poznáme, že sme z pravdy, a upokojíme si pred ním srdce.
20. Lebo keby nám srdce niečo vyčítalo, Boh je väčší ako naše srdce a vie všetko.
21. Milovaní, ak nám srdce nič nevyčíta, máme dôveru k Bohu
22. a dostaneme od neho všetko, o čo len budeme prosiť, lebo zachovávame jeho prikázania a robíme, čo sa jemu páči.
23. A toto je jeho prikázanie: aby sme verili v meno jeho Syna Ježiša Krista a milovali jeden druhého, ako nám prikázal.
24. Kto zachováva jeho prikázania, ostáva v Bohu a Boh v ňom. A že v nás ostáva, poznáme z Ducha, ktorého nám dal.

Kapitola 4

1. Milovaní, neverte každému duchu, ale skúmajte duchov, či sú z Boha; lebo do sveta vyšlo mnoho falošných prorokov.
2. Božieho Ducha poznáte podľa tohto: Každý duch, ktorý vyznáva, že Ježiš Kristus prišiel v tele, je z Boha.
3. Duch, ktorý nevyznáva Ježiša, nie je z Boha. To je duch antikrista, o ktorom ste počuli, že príde, a už teraz je na svete.
4. Vy, deti moje, ste z Boha a zvíťazili ste nad nimi, lebo ten, ktorý je vo vás, je väčší než ten, čo je vo svete.
5. Oni sú zo sveta, preto hovoria podľa sveta a svet ich počúva.
6. My sme z Boha. Kto pozná Boha, počúva nás. Kto nie je z Boha, ten nás nepočúva. Podľa toho poznávame Ducha pravdy a ducha bludu.
7. Milovaní, milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha.
8. Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska.
9. A Božia láska k nám sa prejavila v tom, že Boh poslal svojho jednorodeného Syna na svet, aby sme skrze neho mali život.
10. Láska je v tom, že nie my sme milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svojho Syna ako zmiernu obeť za naše hriechy.
11. Milovaní, keď nás Boh tak miluje, aj my sme povinní milovať jeden druhého.
12. Boha nikto nikdy nevidel; ale keď sa milujeme navzájom, Boh ostáva v nás a jeho láska v nás je dokonalá.
13. A že ostávame v ňom a on v nás, poznávame podľa toho, že nám dal zo svojho Ducha.
14. A my sme videli a svedčíme, že Otec poslal Syna za Spasiteľa sveta.
15. Kto vyzná: „Ježiš je Boží Syn,“ ostáva v ňom Boh a on v Bohu.
16. A my, čo sme uverili, spoznali sme lásku, akú má Boh k nám. Boh je láska; a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom.
17. Láska v nás je dokonalá v tom, že máme dôveru v deň súdu, lebo ako je on, tak sme aj my na tomto svete.
18. V láske niet strachu, a dokonalá láska vyháňa strach, lebo strach má v sebe trest, a kto sa bojí, nie je dokonalý v láske.
19. My milujeme, pretože on prvý miloval nás.
20. Ak niekto povie: „Milujem Boha,“ a nenávidí svojho brata, je luhár. Ved' kto nemiluje brata, ktorého vidí, nemôže milovať Boha, ktorého nevidí.
21. A toto prikázanie máme od neho: aby ten, kto miluje Boha, miloval aj svojho brata.

Kapitola 5

1. Každý, kto verí, že Ježiš je Kristus, narodil sa z Boha. A každý, kto miluje Boha ako Otca, miluje aj toho, kto sa z neho narodil.
2. Podľa toho poznáme, že milujeme Božie deti, keď milujeme Boha a plníme jeho prikázania.
3. Lebo láska k Bohu spočíva v tom, že zachovávame jeho prikázania. A jeho prikázania nie sú ťažké.
4. Veď všetko, čo sa narodilo z Boha, premáha svet. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera.
5. Veď kto iný premáha svet, ak nie ten, kto verí, že Ježiš je Boží Syn?
6. On je ten, ktorý prišiel skrze vodu a krv, Ježiš Kristus. Nielen skrze vodu, ale skrze vodu a krv. A Duch to dosvedčuje, pretože Duch je pravda.
7. Lebo traja sú, čo svedčia:
8. Duch, voda a krv; a títo traja sú zajedno.
9. Ak prijímame svedectvo ľudí, Božie svedectvo je väčšie; pretože Božie svedectvo je to, že svedčil o svojom Synovi.
10. Kto verí v Božieho Syna, má svedectvo v sebe. Kto neverí Bohu, robí ho luhárom, pretože neuveril svedectvu, ktoré vydal Boh o svojom Synovi.
11. A toto svedectvo je, že Boh nám dal večný život a tento život je v jeho Synovi.
12. Kto má Syna, má život; kto nemá Syna, nemá Boží život.
13. Toto som vám napísal, aby ste vedeli, že máte večný život vy, čo veríte v meno Božieho Syna.
14. A toto je dôvera, ktorú máme k nemu, že nás počuje, keď o niečo prosíme podľa jeho vôle.
15. A ak vieme, že nás počuje, nech o čokoľvek prosíme, vieme aj to, že dostaneme, o čo sme ho žiadali.
16. Keď niekto vidí, že jeho brat pácha hriech, ktorý nevedie k smrti, nech prosí a Boh mu dá život, totiž tým, čo páchajú hriech, ktorý nevedie k smrti. Je aj hriech, ktorý vedie k smrti; o takom nehovorím, že sa treba zaň modliť.
17. Každá nepravosť je hriechom, ale je aj hriech, ktorý nevedie k smrti.
18. Vieme, že nik, kto sa narodil z Boha, nehreší, ale chráni ho ten, ktorý sa narodil z Boha, a Zlý sa ho nedotkne.
19. Vieme, že sme z Boha a celý svet je v moci Zlého.
20. A vieme, že prišiel Boží Syn a dal nám schopnosť poznať toho Pravého. A my sme v tom Pravom, v jeho Synovi Ježišovi Kristovi. On je ten Pravý, Boh a večný život.
21. Deti moje, chráňte sa modiel!

2. Jánov

Kapitola 1

1. Ja, starší, vyvolenej panej a jej deťom, ktoré v pravde milujem, - a nielen ja sám, ale aj všetci, čo poznali pravdu -,
2. kvôli pravde, ktorá v nás zostáva a bude s nami naveky.
3. Bude s nami milosť, milosrdenstvo a pokoj od Boha Otca i od Ježiša Krista, Otcovho Syna, v pravde a láske.
4. Veľmi som sa zaradoval, keď som našiel medzi tvojimi deťmi také, čo žijú v pravde, ako sme dostali prikázanie od Otca.
5. A teraz ťa, pani, prosím - ale nie akoby som ti písal nové prikázanie, len to, ktoré sme mali od začiatku -, aby sme jeden druhého milovali.
6. A to je láska: žiť podľa jeho prikázaní. To je to prikázanie, ktoré ste počuli od začiatku, aby ste podľa neho žili.
7. Lebo vyšlo do sveta mnoho zvodcov, ktorí nevyznávajú, že Ježiš Kristus prišiel v tele. To je zvodca a antikrist.
8. Dávajte si pozor, aby ste neprišli o to, na čom ste pracovali, ale aby ste dostali plnú odmenu.
9. Ktokoľvek zachádza ďalej a neostáva v Kristovom učení, nemá Boha. Kto ostáva v jeho učení, ten má aj Otca, aj Syna.
10. Ak niekto prichádza k vám a neprináša toto učenie, neprijímajte ho do domu, ani ho nepozdravujte.
11. Lebo kto ho pozdraví, má účasť na jeho zlých skutkoch.
12. Mnoho by som vám mal písať; nechcel som to urobiť na papieri a atramentom, lebo dúfam, že sa dostanem k vám a povieme si to ústne, aby naša radosť bola úplná.
13. Pozdravujú ťa deti tvojej vyvolenej sestry.

3. Jánov

Kapitola 1

1. Ja, starší, milovanému Gájovi, ktorého milujem v pravde.
2. Milovaný, prajem ti, aby sa ti vo všetkom darilo a aby si bol zdravý - tak ako sa darí tvojej duši.
3. Lebo veľmi som sa zaradoval, keď prišli bratia a vydávali svedectvo o tvojej pravde, ako ty žiješ v pravde.
4. Nemám väčšej radosti, ako keď počujem, že moje deti žijú v pravde.
5. Milovaný, verne konáš všetko, čo robíš pre bratov, a to pre cudzích.
6. Oni vydali pred cirkvou svedectvo o tvojej láske. A dobre urobíš, keď ich vystrojíš na cestu, ako sa patrí vzhľadom na Boha.
7. Veď oni sa pre jeho meno vydali na cestu a od pohanov nič neprijímajú.
8. Preto sme my povinní podporovať takýchto, aby sme boli spolupracovníkmi pravdy.
9. Niečo som už cirkvi písal; ale Diotrefes, ktorý si rád ako prvý medzi nimi počína, nás neprijíma.
10. Preto až prídem, upozorním na jeho skutky, ktoré robí, keď o nás tára zlomyselné reči; a akoby mu to nestačilo, ani sám neprijíma bratov a tým, ktorí by ich chceli prijať, bráni a vylučuje ich z cirkvi.
11. Milovaný, nenasleduj zlé, ale dobré. Kto robí dobre, je z Boha; kto robí zle, Boha nevidel.
12. O Demetriovi vydávajú všetci dobré svedectvo, aj sama pravda. Aj my o ňom vydávame svedectvo a ty vieš, že naše svedectvo je pravdivé.
13. Mnoho by som ti mal písať, no nechcem ti písať atramentom a perom.
14. Dúfam totiž, že ťa čoskoro uvidím a povieme si to ústne.
15. Pokoj tebe. Pozdravujú ťa priatelia. Pozdrav priateľov, každého osve.

Júdov

Kapitola 1

1. Júda, služobník Ježiša Krista, brat Jakuba, tým, čo sú povolání, v Bohu Otcovi milovaní a zachovaní pre Ježiša Krista:
2. Milosrdenstvo vám a pokoj i láska v hojnosti.
3. Milovaní, veľmi som sa usiloval napísať vám o našej spoločnej spáse; a pokladám za nevyhnutné písať vám a napomenúť vás, aby ste zápasili za vieru, raz navždy odovzdanú svätým.
4. Vkradli sa totiž medzi vás niektorí ľudia, už dávno zapísaní na odsúdenie, bezbožní, čo zamieňajú milosť nášho Boha za výstrednosti a zapierajú jediného Vládca a nášho Pána Ježiša Krista.
5. Preto vám chcem pripomenúť, hoci to vy všetko viete, že Pán najprv zachránil ľud z egyptskej krajiny, no potom tých, čo neuverili, zahubil.
6. Anjelov zasa, ktorí si nezachovali svoju dôstojnosť a opustili svoj príbytok, drží vo večných putách v temnote pre súd veľkého dňa.
7. Tak aj Sodoma a Gomora a susedné mestá, ktoré takisto smilnili a chodili za iným telom, stali sa výstrahou a znášajú trest večného ohňa.
8. Podobne aj títo blúznivci poškrňujú telo, pohrdajú Pánom a rúhajú sa duchovným bytostiam.
9. Keď sa archanjel Michal v rozhovore s diablom prel o Mojžišovo telo, neodvážil sa vyniesť rúhavý výrok, ale povedal: „Nech ťa Pán potrestá.“
10. No títo sa rúhajú tomu, čo nepoznajú. A čo podľa prírody poznajú ako nemé zvieratá, to je im na záhubu.
11. Beda im, lebo sa dali na Kainovu cestu a za odmenu sa vrhli do Balaamovho bludu a v Koreho vzbure zahynuli.
12. Sú to škvrny na vašich hodoch lásky, keď s vami bez hanby hodujú a pasú sami seba, sú oblakmi bez vody, ktoré vietor sem-tam preháňa, jesenné stromy bez ovocia, dvakrát mŕtve a vykorenené,
13. divoké morské vlny, peniace sa vlastnou hanebnosťou, bludné hviezdy, pre ktoré sú pripravené mrákoty tmy naveky.
14. Aj o nich prorokoval Henoch, siedmy po Adamovi, keď povedal: „Hľa, prichádza Pán s desaťtisícami svojich svätých,
15. aby vykonal súd nad všetkými a usvedčil všetkých zo všetkých skutkov ich bezbožnosti, ktoré konali bezbožne, a zo všetkých urážlivých rečí, ktoré vyslovili proti nemu bezbožní hriešnici.“
16. Sú to šomravci, nespokojenci, ktorí žijú podľa svojich žiadostí, a ich ústa hovoria naduto a ľuďom lichotia kvôli zisku.
17. Ale vy, milovaní, pamätajte na slová, ktoré vám vopred povedali apoštoli nášho Pána Ježiša Krista.
18. Lebo vám hovorili: „V poslednom čase prídu posmievači, čo žijú podľa svojich bezbožných žiadostí.“
19. To sú tí, čo vyvolávajú roztržky, ľudia telesní, čo nemajú Ducha.
20. Ale vy, milovaní, budujte sami seba na svojej presvätej viere a modlite sa v Duchu Svätom.
21. Zachovajte sa v Božej láske a očakávajte milosrdenstvo nášho Pána Ježiša Krista pre večný život.
22. A s tými, čo pochybujú, majte zľutovanie;
23. zachráňte ich, vyrvite ich z ohňa. Nad inými sa zľutúvajte s bázňou; nenávidte aj ten odev poškrnený telom.
24. Tomu však, ktorý má moc uchrániť vás od hriechu a nepoškrnených postaviť v plesaní pred svoju slávu,
25. jedinému Bohu, nášmu Spasiteľovi, skrze Ježiša Krista, nášho Pána, sláva a veleba, vláda a moc pred všetkými vekmi i teraz, i po všetky veky. Amen.

Zjavenie

Kapitola 1

1. Zjavenie Ježiša Krista, ktoré mu dal Boh, aby ukázal svojim služobníkom, čo sa má onedlho stať, a po svojom anjelovi ho poslal a naznačil svojmu služobníkovi Jánovi.
2. A tento dosvedčil Božie slovo a svedectvo Ježiša Krista; všetko, čo videl.
3. Blahoslavený, kto číta, aj tí, čo počúvajú slová proroctva a zachovávajú, čo je v ňom napísané, lebo čas je blízko.
4. Ján siedmim ázijským cirkvám: Milosť vám a pokoj od toho, ktorý je, ktorý bol a ktorý príde, aj od siedmich duchov, čo sú pred jeho trónom,
5. a od Ježiša Krista, verného svedka, prvorodeného z mŕtvych a vládca nad kráľmi zeme. Jemu, ktorý nás miluje a svojou krvou nás oslobodil od hriechov
6. a urobil nás kráľovstvom, kňazmi Bohu a svojmu Otcovi, jemu sláva a vláda na veky vekov. Amen.
7. Hľa, prichádza s oblakmi a uvidí ho každé oko, aj tí, čo ho prebodli, a budú nad ním nariekať všetky kmene zeme. Tak je. Amen.
8. Ja som Alfa a Omega, hovorí Pán Boh, ktorý je, ktorý bol a ktorý príde, Všemohúci.
9. Ja, Ján, váš brat a spoločník v súžení, v kráľovstve i vo vytrvalosti v Ježišovi, bol som pre Božie slovo a Ježišovo svedectvo na ostrove, ktorý sa volá Patmos.
10. V Pánov deň som bol vo vytržení a počul som za sebou hlas mohutný ako zvuk poľnice hovoriť:
11. „Čo vidíš, napíš do knihy a pošli siedmim cirkvám: do Efezu, Smyrny, Pergama, Tyatiry, Sárd, Filadelfie a do Laodicey!“
12. Obrátil som sa, aby som pozoroval hlas, čo so mnou hovoril. A keď som sa obrátil, videl som sedem zlatých svietnikov
13. a uprostred svietnikov kohosi, ako Syna človeka, oblečeného do dlhého rúcha a cez prsia prepásaného zlatým pásom.
14. Jeho hlava a vlasy boli biele ako biela vlna, ako sneh, a jeho oči ako plameň ohňa.
15. Jeho nohy boli podobné kovu rozžeravenému v peci a jeho hlas bol ako hukot veľkých vôd.
16. V pravej ruke mal sedem hviezd a z jeho úst vychádzal ostrý dvojsečný meč a jeho tvár bola sťa slnko, keď svieti v plnej sile.
17. Keď som ho uvidel, padol som mu k nohám ako mŕtvy. On položil na mňa svoju pravicu a povedal: „Neboj sa! Ja som Prvý a Posledný
18. a Živý. Bol som mŕtvy, a hľa, žijem na veky vekov a mám kľúče od smrti a podsvetia.
19. Napíš teda, čo si videl: čo je a čo sa má stať potom.
20. Tajomstvo siedmich hviezd, ktoré si videl v mojej pravici, a siedmich zlatých svietnikov je toto: sedem hviezd sú anjeli siedmich cirkví a sedem svietnikov je sedem cirkví.

Kapitola 2

1. Anjelovi efezskej cirkvi napíš: Toto hovorí ten, čo drží sedem hviezd vo svojej pravici, ktorý prechádza medzi siedmimi zlatými svietnikmi:
2. Poznám tvoje skutky aj tvoju námahu a vytrvalosť a viem, že nemôžeš zniesť zlých. Skúšal si tých, čo hovoria, že sú apoštolmi, a nie sú, a zistil si, že sú to luhári.
3. Si vytrvalý, veľa si zniesol pre moje meno a neochabol si.
4. Mám však proti tebe to, že si zanechal svoju prvotnú lásku.
5. Preto si spomeň, odkiaľ si padol, rob pokánie a konaj ako prv. Ak nie, prídem k tebe a pohnem tvoj svietnik z jeho miesta - ak nebudeš robiť pokánie.
6. To máš však k dobru, že nenávidíš skutky nikolaitov, ktoré aj ja nenávidím.
7. Kto má uši, nech počúva, čo Duch hovorí cirkvám. Tomu, kto zvíťazí, dám jesť zo stromu života, ktorý je v Božom raji.
8. Anjelovi smyrnianskej cirkvi napíš: Toto hovorí Prvý a Posledný, ten, čo bol mŕtvy a ožil:
9. Poznám tvoje súženie aj tvoju chudobu - ale si bohatý -, i rúhanie tých, ktorí hovoria o sebe, že sú židmi, a nie sú, ale sú synagógou satana.
10. Neboj sa toho, čo máš trpieť. Hľa, diabol niektorých z vás má uvrhnúť do väzenia, aby ste boli skúšaní; a budete desať dní v súžení. Buď verný až do smrti a dám ti veniec života.
11. Kto má uši, nech počúva, čo Duch hovorí cirkvám. Kto zvíťazí, tomu druhá smrť neublíži.
12. Anjelovi pergamskej cirkvi napíš: Toto hovorí ten, čo má ostrý dvojsečný meč:
13. Viem, kde bývaš; tam, kde je trón satana. No pridrži sa môjho mena a nezaprel si vieru vo mňa ani v dňoch Antipasa, môjho verného svedka, ktorého zabili u vás, kde býva satan.
14. Mám však niečo proti tebe: že máš tam takých, čo sa pridržiajú Balaamovho učenia, ktorý učil Balaka dávať pohoršenie synom Izraela, jesť mäso obetované modlám a smilniť.
15. Tak aj ty máš takých, čo sa pridržiajú učenia nikolaitov.
16. Preto rob pokánie. Ak nie, prídem k tebe čoskoro a budem s nimi bojovať mečom svojich úst.
17. Kto má uši, nech počúva, čo Duch hovorí cirkvám: Tomu, kto zvíťazí, dám zo skrytej manny a dám mu biely kamienok a na kamienku napísané nové meno, ktoré nepozná nik, iba ten, kto ho dostane.
18. Anjelovi tyatirskej cirkvi napíš: Toto hovorí Boží Syn, ktorý má oči ako plameň ohňa a jeho nohy sú podobné kovu:
19. Poznám tvoje skutky, tvoju lásku, vieru, službu a vytrvalosť aj tvoje posledné skutky hojnejšie než prvé.
20. Ale mám proti tebe, že trpíš ženu Jezabel, ktorá hovorí, že je prorokyňa, a učí a zvádza mojich služobníkov, aby smilnili a jedli mäso obetované modlám.
21. A dal som jej čas, aby robila pokánie; ale nechce sa kajať zo svojho smilstva.
22. Hľa, vrhnem ju na lôžko bolesti a tých, čo s ňou cudzoložia, do veľkého súženia, ak nebudú robiť pokánie z jej skutkov.
23. Jej deti pobijem smrťou a všetky cirkvi spoznajú, že ja skúmam vnútro i srdce, a každému z vás odplatím podľa vašich skutkov.
24. Vám ostatným v Tyatire, všetkým, čo sa nepridržiajú tohto učenia, ktorí nepoznali - ako hovoria - satanove hlbiny, hovorím: Nekladím na vás iné bremeno.
25. Len sa držte toho, čo máte, kým neprídem.
26. Kto zvíťazí a až do konca zachová moje skutky, dám mu moc nad národmi
27. a bude nad nimi panovať žezlom železným a rozbijú sa ako hrnce hlinené,
28. ako som ju aj ja dostal od svojho Otca, a dám mu rannú hviezdu.
29. Kto má uši, nech počúva, čo Duch hovorí cirkvám.

Kapitola 3

1. Anjelovi sardskej cirkvi napíš: Toto hovorí Ten, čo má sedem Božích duchov a sedem hviezd: Poznám tvoje skutky; že máš meno, akoby si žil, ale si mŕtvy.
2. Bdej a posilňuj, čo ešte ostalo, a už malo zomrieť. Lebo tvoje skutky nenachádzam dokonalé pred mojím Bohom.
3. Preto si spomeň, ako si prijal a počul, zachovávaj to a rob pokánie. Lebo ak nebudeš bdieť, prídem ako zlodej, a ani nezvieš, v ktorú hodinu prídem k tebe.
4. Ale máš v Sardách zopár ľudí, ktorí si nepoškvrnili odev. Tí budú so mnou chodiť v bielom, lebo sú toho hodní.
5. Kto zvíťazí, ten takto bude oblečený do bieleho rúcha a jeho meno nevymažem z knihy života, ale vyznám jeho meno pred svojím Otcom a pred jeho anjelmi.
6. Kto má uši, nech počúva, čo Duch hovorí cirkvám.
7. Anjelovi filadelfskej cirkvi napíš: Toto hovorí Svätý, Pravdivý, ktorý má Dávidov kľúč; keď on otvára, nik nezavrie, a keď zatvára, nik neotvorí:
8. Poznám tvoje skutky - hľa, nechal som pred tebou otvorené dvere, ktoré nik nemôže zavrieť -, že máš málo sily, no zachoval si moje slovo a nezaprel si moje meno.
9. Hľa, dám ti zo satanovej synagógy tých, čo hovoria, že sú židia, a nie sú, ale luhajú. Hľa, spôsobím, že prídu a poklonia sa pred tvojimi nohami a poznajú, že ťa milujem.
10. Preto, že si zachoval moje slovo a vytrval si, aj ja ťa ochránim pred hodinou skúšky, ktorá príde na celý svet a preskúša obyvateľov zeme.
11. Prídem čoskoro. Drž sa toho, čo máš, aby ti nik nevzal veniec.
12. Toho, kto zvíťazí, urobím stĺpom v chráme svojho Boha a už viac nevyjde von. A napíšem naň meno svojho Boha a meno mesta svojho Boha, nového Jeruzalema, ktorý zostupuje z neba od môjho Otca, aj svoje nové meno.
13. Kto má uši, nech počúva, čo Duch hovorí cirkvám.
14. A anjelovi laodicejskej cirkvi napíš: Toto hovorí Amen, verný a pravdivý Svedok, Počiatok Božieho stvorenia:
15. Poznám tvoje skutky, že nie si ani studený, ani horúci. Kiež by si bol studený alebo horúci!
16. Takto, že si vlažný, ani horúci, ani studený, už-už ťa vyplúvam z úst.
17. Lebo hovoríš: Som bohatý, zbohatol som, nepotrebujem nič - a nevieš, že si biedny, poľutovaniahodný, chudobný, slepý a nahý.
18. Radím ti: odo mňa si kúp zlato vyskúšané ohňom, aby si zbohatol, a biele rúcho, aby si sa zaodel a aby nebolo vidieť hanbu tvojej nahoty, i masť, ktorou si potrieš oči, aby si videl.
19. Ja karhám a trescem tých, ktorých milujem. Buď teda horlivý a rob pokánie.
20. Hľa, stojím pri dverách a klopem. Kto počúvne môj hlas a otvorí dvere, k tomu vojdem a budem s ním večerať a on so mnou.
21. Toho, kto zvíťazí, posadím vedľa seba na mojom tróne, ako som aj ja zvíťazil a zasadol som s mojím Otcom na jeho tróne.
22. Kto má uši, nech počúva, čo Duch hovorí cirkvám.“

Kapitola 4

1. Potom som videl: Hľa, otvorené dvere na nebi a ten prvý hlas, ktorý som už počul ako zvuk polnice, keď so mnou hovoril, povedal: „Vystúp sem a ukážem ti, čo sa má stať potom!“
2. Hneď som bol vo vytržení: A hľa, na nebi stál trón a na tróne On, Sediaci.
3. Ten, čo sedel, vyzeral ako jaspisový a sardionový kameň. Okolo trónu bola dúha, na pohľad ako smaragd.
4. Okolo trónu bolo dvadsaťštyri trónov a na trónoch sedelo dvadsaťštyri starcov odetých do bieleho rúcha a na hlavách mali zlaté vence.
5. Z trónu vychádzali blesky, hukot a hrmenie; pred trónom horelo sedem lúčov, čo je sedem Božích duchov,
6. a pred trónom bolo čosi ako sklenené more podobné krištálu. A v strede pred trónom i okolo trónu boli štyri živé bytosti, plné očí spredu i zozadu.
7. Prvá bytosť sa podobala levovi, druhá bytosť sa podobala býkovi, tretia bytosť mala tvár ako človek a štvrtá bytosť sa podobala letiacemu orlovi.
8. A každá z týchto štyroch bytostí mala šesť krídel, dookola i znútra boli plné očí a vo dne v noci bez prestania volali: „Svätý, svätý, svätý, Pán Boh všemohúci, ktorý bol, ktorý je a ktorý príde!“
9. A vždy, keď tie bytosti vzdali slávu, česť a vďaku Sediacemu na tróne, Žijúcemu na veky vekov,
10. padli dvadsiati štyria starci pred Sediacim na tróne, klaňali sa Žijúcemu na veky vekov, hádzali svoje vence pred trón a volali:
11. „Hoden si, Pane a Bože náš, prijať slávu, česť a moc, lebo ty si stvoril všetky veci: z tvojej vôle boli a sú stvorené.“

Kapitola 5

1. I videl som v pravici Sediaceho na tróne knihu popísanú znútra i zvonka a zapečatenú siedmimi pečatami.
2. A videl som mocného anjela, ktorý ohlasoval mohutným hlasom: „Kto je hoden otvoriť knihu a rozlomiť jej pečate?“
3. Ale nik na nebi ani na zemi, ani pod zemou nemohol otvoriť knihu a nazrieť do nej.
4. Ja som veľmi plakal, že sa nenašiel nik, kto by bol hoden otvoriť knihu a nazrieť do nej.
5. A jeden zo starcov mi povedal: „Neplač, lebo zvíťazil Lev z Júdovho kmeňa, Koreň Dávidov; on otvorí knihu a jej sedem pečatí.“
6. I videl som v strede medzi trónom a štyrmi bytosťami uprostred starcov stáť Baránka, ktorý bol ako zabitý. Mal sedem rohov a sedem očí, čo je sedem Božích duchov, poslaných na celú zem.
7. On pristúpil a vzal knihu z pravice Sediaceho na tróne.
8. A keď ju vzal, štyri bytosti a dvadsiati štyria starci padli pred Baránkom. Každý mal gitaru a zlatú čašu plnú kadidla, čo sú modlitby svätých,
9. a spievali novú pieseň: „Hoden si vziať knihu a otvoriť jej pečate, lebo si bol zabitý a svojou krvou si Bohu vykúpil ľudí z každého kmeňa, jazyka, ľudu a národa
10. a urobil si ich kráľovstvom a kňazmi nášmu Bohu; a budú kralovať na zemi.“
11. Videl som a počul som hlas mnohých anjelov okolo trónu, bytostí a starcov. Boli ich myriady myriád a tisíce tisícov,
12. a volali mohutným hlasom: „Hoden je Baránok, ktorý bol zabitý, prijať moc, bohatstvo a múdrosť, silu, česť, slávu a dobrorečenie.“
13. A všetko tvorstvo na nebi, na zemi, pod zemou i na mori a všetko, čo je v nich, počul som volať: „Sediacemu na tróne a Baránkovi dobrorečenie a česť, sláva a moc na veky vekov.“
14. A štyri bytosti volali: „Amen.“ A starci padli a klaňali sa.

Kapitola 6

1. A videl som, ako Baránok otvoril jednu zo siedmich pečatí, a počul som jednu zo štyroch bytostí volať akoby hromovým hlasom: „Pod!“
2. A videl som: Hľa, biely kôň; a ten, čo sedel na ňom, mal luk a dostal veniec a vyšiel ako víťaz, a aby víťazil.
3. Keď otvoril druhú pečať, počul som druhú bytosť volať: „Pod!“
4. A vyšiel iný ohnivočervený kôň a ten, čo sedel na ňom, dostal moc vziať pokoj zo zeme, aby sa ľudia navzájom zabíjali, a dostal veľký meč.
5. Keď otvoril tretiu pečať, počul som tretiu bytosť volať: „Pod!“ A videl som: Hľa, čierny kôň a ten, čo sedel na ňom, mal v ruke váhy.
6. A počul som, akoby spomedzi štyroch bytostí hlas volal: „Miera pšenice za denár a tri miery jačmeňa za denár; ale olej a víno nepoškod!“
7. Keď otvoril štvrtú pečať, počul som hlas štvrtej bytosti, ako volala: „Pod!“
8. A videl som: Hľa, plavý kôň a ten, čo sedel na ňom, volal sa Smrť a za ním šlo Podsvetie. A dostali moc nad štvrtinou zeme biť mečom, hladom, smrťou a divou zemskou zverou.
9. Keď otvoril piatu pečať, videl som pod oltárom duše zabitých pre Božie slovo a pre svedectvo, ktoré vydali.
10. A zvolali mohutným hlasom: „Dokedy, Pane, svätý a pravdivý, nebudeš súdiť a pomstiť našu krv na tých, čo obývajú zem?“
11. Každý z nich dostal biele rúcho a povedali im, aby ešte krátky čas odpočívali, kým sa nenaplní počet aj ich spoluslužobníkov a ich bratov, ktorí majú byť zabití ako oni.
12. A keď otvoril šiestu pečať, videl som, že nastalo veľké zemetrasenie; slnko sčernelo ako srstené vrece a mesiac bol celý ako krv;
13. nebeské hviezdy padali na zem, ako keď figovník zhadzuje svoje nezrelé plody, keď ním lomcuje silný vietor;
14. nebo sa stiahlo, ako keď sa zvinie kniha, a všetky vrchy a ostrovy sa pohli zo svojho miesta.
15. Králi zeme i veľmoži a vojvodcovia, boháči a mocní, všetci otroci aj slobodní ukryli sa v jaskyniach a horských bralách,
16. a volali vrchom a bralám: „Padnite na nás a skryte nás pred tvárou Sediaceho na tróne a pred Baránkovým hnevom,
17. lebo prišiel veľký deň ich hnevu; a kto bude môcť obstáť?“

Kapitola 7

1. Potom som videl štyroch anjelov, ako stoja na štyroch uhloch zeme a držia štvoro zemských vetrov, aby neviol vietor ani na zem, ani na more, ani na nijaký strom.
2. A videl som vystupovať od východu slnka iného anjela, ktorý mal pečať živého Boha a mohutným hlasom zvolal na štyroch anjelov, ktorí dostali moc škodiť zemi a moru:
3. „Neškodte zemi ani moru, ani stromom, kým neoznačíme na čele služobníkov nášho Boha!“
4. A počul som počet označených: stoštyridsaťštyritisíc označených zo všetkých kmeňov synov Izraela:
  5. z Júdovho kmeňa dvanásťtisíc označených, z Rubenovho kmeňa dvanásťtisíc, z Gádovho kmeňa dvanásťtisíc,
  6. z Aserovho kmeňa dvanásťtisíc, z Neftaliho kmeňa dvanásťtisíc, z Manassesovho kmeňa dvanásťtisíc,
  7. zo Simeonovho kmeňa dvanásťtisíc, z Léviho kmeňa dvanásťtisíc, z Issacharovho kmeňa dvanásťtisíc,
  8. zo Zabulonovho kmeňa dvanásťtisíc, z Jozefovho kmeňa dvanásťtisíc, z Benjamínovho kmeňa dvanásťtisíc označených.
9. Potom som videl; a hľa, veľký zástup, ktorý nik nemohol spočítať zo všetkých národov, kmeňov, plemien a jazykov. Stáli pred trónom a pred Baránkom, oblečení do bieleho rúcha, v rukách mali palmy
10. a mohutným hlasom volali: „Spása nášmu Bohu, ktorý sedí na tróne, a Baránkovi!“
11. Všetci anjeli stáli okolo trónu, starcov a štyroch bytostí, padli na tvár pred trónom, klaňali sa Bohu
12. a volali: „Amen! Dobrorečenie a sláva, múdrosť a vďaka, česť a moc i sila nášmu Bohu na veky vekov. Amen.“
13. I prehovoril jeden zo starcov a povedal mi: „Kto sú títo oblečení do bieleho rúcha a odkiaľ prišli?“
14. Povedal som mu: „Pán môj; ty to vieš.“ A on mi povedal: „To sú tí, čo prichádzajú z veľkého súženia: oprali si rúcha a zbielili ich v Baránkovej krvi.“
15. Preto sú pred Božím trónom a dňom i nocou mu slúžia v jeho chráme. A ten, čo sedí na tróne, bude prebývať nad nimi.
16. Už nebudú hladovať ani žízniť; nebude na nich dorážať ani slnko, ani iná horúcosť,
17. lebo Baránok, čo je v strede pred trónom, bude ich pásť a privedie ich k prameňom vôd života. A Boh im zotrie z očí každú slzu.“

Kapitola 8

1. A keď Baránok otvoril siedmu pečať, nastalo v nebi asi pol hodiny ticho.
2. A videl som sedem anjelov, čo stoja pred Bohom a dostali sedem poľníc.
3. Prišiel aj iný anjel a zastal pred oltárom so zlatou kadidelnicou. Dostal veľa kadidla, aby ho pridal k modlitbám všetkých svätých na zlatý oltár, čo je pred trónom.
4. A dym kadidla s modlitbami svätých vystúpil z ruky anjela pred Boha.
5. Potom vzal anjel kadidelnicu, naplnil ju ohňom z oltára a vrhol na zem. A nastalo hrmenie, burácanie, blesky a zemetrasenie.
6. A sedem anjelov, čo malo sedem poľníc, sa pripravilo trúbiť.
7. Zatrúbil prvý. A nastalo krupobitie a oheň zmiešaný s krvou a padalo to na zem. Tretina zeme zhorela, tretina stromov zhorela a zhorela všetka zelená tráva.
8. Zatrúbil druhý anjel. A akoby veľký horiaci vrch bol vrhnutý do mora. Tretina mora sa zmenila na krv
9. a zahynula tretina tvorov žijúcich v mori a tretina lodí utonula.
10. Zatrúbil tretí anjel. A z neba spadla veľká hviezda, horiaca ako fakľa, a padla na tretinu riek a na pramene vôd.
11. Tá hviezda sa volá Palina. Tretina vôd sa zmenila na palinu a mnoho ľudí zomrelo od tých vôd, lebo zhorkli.
12. Zatrúbil štvrtý anjel. A bola zasiahnutá tretina slnka, tretina mesiaca a tretina hviezd, aby sa ich tretina zatmela a tretina dňa nemala svetla a noc podobne.
13. Potom som videl a počul som orla letieť stredom neba a volať mohutným hlasom: „Beda, beda, beda obyvateľom zeme pre ostatné zvuky poľníc troch anjelov, ktorí ešte majú trúbiť!“

Kapitola 9

1. Zatrúbil piaty anjel. A videl som, že hviezda spadla z neba na zem. A dostala kľúč od studne priepasti.
2. Otvorila studňu priepasti a zo studne vystúpil dym ako dym veľkej pece a zatemnilo sa slnko a aj vzduch od dymu studne.
3. A z dymu vyšli na zem kobyľky a dostali moc, akú majú pozemské škorpióny.
4. Povedalo sa im, aby neškodili tráve na zemi, ani nijakej byline, ani nijakému stromu, ale iba ľuďom, ktorí nemajú na čele Božiu pečatľ.
5. Dostali rozkaz, aby ich nezabíjali, ale trápili päť mesiacov; a ich trápenie bolo ako trápenie od škorpióna, keď uštipne človeka.
6. V tých dňoch ľudia budú hľadať smrť, a nenájdu ju, budú si žiadať zomrieť, a smrť od nich utečie.
7. Tieto kobyľky sa podobali koňom pripraveným do boja; na hlavách mali akoby vence podobné zlatu a ich tváre boli ako tváre ľudí.
8. Vlasy mali ako ženské vlasy a ich zuby boli ako levie.
9. Panciere mali ako panciere zo železa a zvuk ich krídel bol ako hrmot mnohých konských vozov rútiacich sa do boja.
10. Chvosty mali podobné škorpiónom, aj žihadlá, a v chvostoch mali moc škodiť ľuďom päť mesiacov.
11. Nad sebou mali kráľa anjela priepasti, ktorý sa po hebrejsky volá Abaddon a po grécky má meno Apollyon.
12. Prvé beda prešlo a hľa, po ňom prichádzajú ešte dve beda.
13. Zatrúbil šiesty anjel. A počul som hlas od rohov zlatého oltára, ktorý je pred Bohom;
14. hovoril šiestemu anjelovi, čo mal polnicu: „Odviaž štyroch anjelov spútaných pri veľkej rieke Eufrat.“
15. Tu boli odviazaní štyria anjeli, čo boli pripravení na hodinu, deň, mesiac a rok, aby pobili tretinu ľudí.
16. A počet jazdeckého vojska bol dvadsaťtisíckrát desaťtisíc; počul som ich počet.
17. A vo videní som takto videl kone a tých, čo sedeli na nich: mali ohnivé, hyacintové a sírové panciere a hlavy koní boli ako hlavy levov a z ich tlám vychádzal oheň, dym a síra.
18. Od týchto troch rán zahynula tretina ľudí; od ohňa, dymu a síry, čo vychádzali z ich tlám.
19. Moc koní bola totiž v ich tlamách a v ich chvostoch; lebo ich chvosty sa podobali hadom: mali hlavy a nimi škodili.
20. A ostatní ľudia, ktorých nezahubili tieto rany, ani pokánie nerobili za skutky svojich rúk a neprestali sa klaňať zlým duchom a zlatým, strieborným, medeným, kamenným a dreveným modlám, ktoré nemôžu ani vidieť, ani počuť, ani chodiť.
21. A nerobili pokánie ani za svoje vraždy, ani za svoje čary, ani za svoje smilstvo, ani za svoje krádeže.

Kapitola 10

1. I videl som zostupovať z neba iného mocného anjela, zahaleného do oblaku a s dúhou na hlave. Jeho tvár bola ako slnko, jeho nohy ako ohnivé stĺpy
2. a v ruke mal otvorenú knižku. Pravou nohou si stal na more, ľavou na zem
3. a zvolal mohutným hlasom, ako keď reve lev. A keď zvolal, sedem hromov prehovorilo svojím hlasom.
4. A keď dohovorilo sedem hromov, chcel som písať, ale počul som hlas z neba, ktorý hovoril: „Zapečať, čo hovorilo sedem hromov, a nepíš to!“
5. Tu anjel, ktorého som videl stáť na mori i na zemi, zdvihol k nebu svoju pravú ruku
6. a zaprisahal sa na Žijúceho na veky vekov, ktorý stvoril nebo a čo je v ňom, zem a čo je na nej, i more a čo je v ňom: „Času už nebude!“
7. Ale v dňoch hlasu siedmeho anjela, keď začne trúbiť poľnica, završí sa Božie tajomstvo, ako zvestoval svojim služobníkom prorokom.
8. A hlas, ktorý som počul z neba, znova ku mne prehovoril: „Chod', vezmi otvorenú knihu z ruky anjela, ktorý stojí na mori i na zemi.“
9. Šiel som k anjelovi a povedal som mu, aby mi dal knižku. On mi odpovedal: „Vezmi si ju a zjedz ju! V žalúdku ti zhorkne, ale v ústach ti bude sladká ako med.“
10. Vzal som teda z anjelovej ruky knižku a zjedol som ju. V ústach mi bola sladká ako med, no len čo som ju prehltol, žalúdok sa mi naplnil horkosťou.
11. Tu mi povedali: „Musíš znova prorokovať o ľuďoch, národoch, jazykoch a o mnohých kráľoch.“

Kapitola 11

1. Potom som dostal trstinu podobnú prútu so slovami: „Vstaň a zmeraj Boží chrám i oltár a tých, čo sa v ňom klaňajú.“
2. Ale vonkajšie chrámové nádvorie vynechaj a nemeraj ho, lebo je vydané pohanom; budú šliapať po svätom meste štyridsaťdva mesiacov.
3. Ale pošlem svojich dvoch svedkov, a oblečení do vrecoviny budú prorokovať tisícdvestošesťdesiat dní.“
4. Oni sú dve olivy a dva svietniky, čo stoja pred Pánom zeme.
5. A keby im chcel niekto ublížiť, z úst im vyšľahne oheň a strávi ich nepriateľov. Takto musí zahynúť každý, kto by im chcel ublížiť.
6. Oni majú moc zatvoriť nebo, aby nepršalo v dňoch, keď budú prorokovať, a majú moc premeniť vody na krv a biť zem všetkými ranami, kedykoľvek budú chcieť.
7. Keď dokončia svoje svedectvo, šelma, čo z priepasti vystúpi, bude viesť proti nim vojnu, zvíťazí nad nimi a zabije ich.
8. Ich telá budú ležať na námestí veľkého mesta, ktoré sa obrazne volá Sodoma a Egypt, kde bol ukrižovaný aj ich Pán.
9. Mnohí z ľudí, kmeňov, jazykov a národov budú pozeráť na ich telá tri a pol dňa a nedovolia ich telá uložiť do hrobu.
10. Obyvatelia zeme sa budú nad nimi radovať a plesať a budú si navzájom posilať dary, lebo títo dvaja proroci trápili obyvateľov na zemi.
11. Ale o tri a pol dňa vstúpil do nich duch života od Boha, postavili sa na nohy a na tých, čo ich videli, doláhol veľký strach.
12. A oni počuli mohutný hlas z neba, ktorý im hovoril: „Vystúpte sem!“ I vystúpili v oblaku do neba a ich nepriatelia ich videli.
13. V tú hodinu nastalo veľké zemetrasenie: desatina mesta sa zrútila a pri zemetrasení zahynulo sedemtisíc ľudí. Ostatných sa zmocnil strach a vzdali slávu Bohu na nebi.
14. Druhé beda pominulo; hľa, čoskoro príde tretie beda.
15. Zatrúbil siedmy anjel. A v nebi zazneli mohutné hlasy a volali: „Kráľovstvo tohto sveta sa stalo kráľovstvom nášho Pána a jeho Pomazaného a bude kralovať na veky vekov.“
16. Vtedy dvadsiati štyria starci, čo sedia na svojich trónoch pred Bohom, padli na tvár, klaňali sa Bohu
17. a volali: „Vzdávame ti vdaky, Pane, Bože všemohúci, ktorý si a ktorý si bol, že si sa ujal svojej veľkej moci a začal si kralovať.“
18. Národy sa rozhnevali, ale prišiel tvoj hnev a čas súdiť mŕtvych a odmeniť tvojich služobníkov, prorokov a svätých a tých, čo sa boja tvojho mena, malých i veľkých, a zničiť tých, čo kazia zem.“
19. A v nebi sa otvoril Boží chrám a v chráme bolo vidieť archu jeho zmluvy. A nastali blesky, burácanie, zemetrasenie a veľké krupobitie.

Kapitola 12

1. Potom sa na nebi ukázalo veľké znamenie: Žena odetá slnkom, pod jej nohami mesiac a na jej hlave veniec z dvanástich hviezd.
2. Bola ťarchavá a kričala v bolestiach, lebo mala rodiť.
3. A bolo vidieť aj iné znamenie na nebi: Veľký ohnivý drak; mal sedem hláv a desať rohov a na hlavách sedem diadémov;
4. jeho chvost zmietol tretinu nebeských hviezd a vrhol ich na zem. A drak sa postavil pred ženu, ktorá mala rodiť, aby zhltoľ jej dieťa, len čo ho porodí.
5. I porodila syna, chlapca, ktorý má železným žezlom panovať nad všetkými národmi. A jej dieťa bolo uchvátené k Bohu a k jeho trónu.
6. Žena potom utiekla na púšť, kde jej Boh pripravil miesto, aby ju tam živil tisícdvestošesťdesiat dní.
7. Na nebi sa strhol boj: Michal a jeho anjeli bojovali proti drakovi. Bojoval drak i jeho anjeli,
8. ale neobstáli a už nebolo pre nich miesto v nebi.
9. A veľký drak, ten starý had, ktorý sa volá diabol a satan, čo zvädzal celý svet, bol zvrhnutý; zvrhnutý bol na zem a s ním boli zvrhnutí jeho anjeli.
10. A počul som mohutný hlas volať v nebi: „Teraz nastala spása, moc a kráľovstvo nášho Boha a vláda jeho Pomazaného, lebo bol zvrhnutý žalobca našich bratov, ktorý na nich dňom i nocou žaloval pred naším Bohom.
11. Ale oni nad ním zvíťazili pre Baránkovu krv a pre slovo svojho svedectva; a nemilovali svoj život až na smrť.
12. Preto radujte sa, nebesia, aj vy, čo v nich bývate. Beda však zemi i moru, lebo zostúpil k vám diabol, plný zlosti, lebo vie, že má málo času.“
13. Keď drak videl, že je zvrhnutý na zem, prenasledoval ženu, čo porodila chlapca.
14. Ale žena dostala dve krídla veľkého orla, aby mohla odletieť na púšť na svoje miesto, kde ju budú živiť čas a časy a pol času ďaleko od hada.
15. Had vychrlil za ženou zo svojej papule vodu ako rieku, aby ju rieka strhla.
16. Ale zem pomohla žene: zem otvorila ústa a pohltila rieku, čo vychrlil drak zo svojej papule.
17. Drak sa na ženu nahneval a odišiel bojovať s ostatnými z jej potomstva, ktorí zachovávajú Božie prikázania a majú Ježišovo svedectvo.
18. I zastavil sa na morskom piesku.

Kapitola 13

1. Videl som vystupovať z mora šelmu, ktorá mala desať rohov a sedem hláv; na rohoch desať diadémov a na hlavách rúhavé mená.
2. Šelma, ktorú som videl, podobala sa leopardovi; nohy mala ako medveď a jej tlama bola ako tlama leva. Drak jej dal svoju silu, svoj trón i veľkú moc.
3. Jedna z jej hláv bola akoby smrteľne ranená, ale jej smrteľná rana sa zahojila. Celá zem obdivovala šelmu;
4. klaňali sa drakovi, že dal moc šelme, a klaňali sa aj šelme a volali: „Kto je podobný šelme a kto môže s ňou bojovať?“
5. A dostala tlamu, aby hovorila veľké veci, aby sa rúhala, a dostala moc pôsobiť na štyridsaťdva mesiacov.
6. A aj otvorila tlamu, aby sa rúhala Bohu, aby sa rúhala jeho menu a jeho stánku i tým, čo bývajú v nebi.
7. A bolo jej dovolené viesť vojnu proti svätým a zvíťaziť nad nimi. Dostala moc nad každým kmeňom, ľudom, jazykom a národom.
8. Budú sa jej klaňať všetci, čo obývajú zem, ktorých mená nie sú zapísané od počiatku sveta v knihe života Baránka, ktorý bol zabitý.
9. Kto má uši, nech počúva:
10. „Kto má ísť do zajatia, pôjde do zajatia. Kto má byť zabitý mečom, musí byť mečom, zabitý. V tomto je trpezlivosť a viera svätých.“
11. Potom som videl inú šelmu vystupovať zo zeme. Mala dva rohy podobné baránkovým, ale hovorila ako drak.
12. Vykonáva všetku moc prvej šelmy pred jej očami a pôsobí, že sa zem a jej obyvatelia klaňajú prvej šelme, ktorej sa zahojila smrteľná rana.
13. A robí veľké znamenia, ba spôsobuje, že aj oheň z neba pred zrakmi ľudí zostupuje na zem.
14. A zvädza obyvateľov zeme znameniami, ktoré môže konať pred očami šelmy, nahovára obyvateľov zeme, aby urobili obraz šelme, čo má ranu od meča a ožila.
15. A bolo jej dané, aby do obrazu šelmy vložila ducha, aby obraz šelmy aj hovoril a pôsobil, že každý, kto sa nebude klaňať obrazu šelmy, bude usmrtený.
16. A pôsobí, že všetci, malí i veľkí, bohatí i chudobní, slobodní aj otroci, prijímajú na pravú ruku alebo na čelo znak,
17. a že nik nemôže kupovať alebo predávať, iba ten, kto má znak: meno šelmy alebo číslo jej mena.
18. V tomto je múdrosť: Kto má rozum, nech spočíta číslo šelmy; je to číslo človeka a jeho číslo je šesťstošesťdesiatšesť.

1. Potom som videl, a hľa, Baránok stál na vrchu Sion a s ním stoštyridsaťštyritisíc tých, čo mali na čele napísané jeho meno a meno jeho Otca.
2. A počul som hlas z neba; bol ako hukot veľkých vôd a rachot mocného hromobitia. Hlas, ktorý som počul, znel, ako keď citaristi hrajú na svojich citarách.
3. A spievali čosi ako novú pieseň pred trónom, pred štyrmi bytosťami a pred starcami. A tú pieseň sa nemohol nik naučiť, iba tých stoštyridsaťštyritisíc vykúpených zo zeme.
4. To sú tí, čo sa nepoškrvnili so ženami, lebo sú panici. Tí nasledujú Baránka, kamkoľvek ide. Oni sú vykúpení z ľudí ako prvotiny Bohu a Baránkovi.
5. V ich ústach sa nenašla lož: sú bez škvrny.
6. Potom som videl iného anjela letieť stredom neba. A mal večné evanjelium, aby ho zvestoval obyvateľom zeme, každému národu, kmeňu, jazyku a ľudu.
7. Volal mohutným hlasom: „Bojte sa Boha a vzdajte mu slávu, lebo prišla hodina jeho súdu, a klaňajte sa tomu, ktorý stvoril nebo i zem, more i pramene vôd.“
8. Za ním šiel iný anjel a volal: „Padol, padol ten veľký Babylon, ktorý opájal všetky národy vínom vášne svojho smilstva!“
9. Po nich nasledoval iný, tretí anjel a volal mohutným hlasom: „Ak sa niekto bude klaňať šelme a jej obrazu a prijme znak na svoje čelo alebo na svoju ruku,
10. aj ten bude piť z vína Božieho hnevu, nezriedeného, naliateho do čaše jeho hnevu, a bude mučený ohňom a sírou pred svätými anjelmi a pred Baránkom.
11. A dym ich múk bude stúpať na veky vekov a nebudú mať oddychu vo dne v noci tí, čo sa klaňajú šelme a jej obrazu, ani ten, kto by prijal znak jej mena.“
12. V tomto je trepezlivosť svätých, ktorí zachovávajú Božie prikázania a vieru v Ježiša.
13. A počul som hlas z neba; hovoril: „Napíš: Blahoslavení sú mŕtvi, ktorí umierajú v Pánovi, už odteraz. Áno, hovorí Duch, nech si odpočinú od svojich námah; veď ich skutky idú s nimi.“
14. Potom som videl, a hľa, biely oblak a na oblaku sedel ktosi ako Syn človeka. Na hlave mal zlatý veniec a v ruke ostrý kosák.
15. A z chrámu vyšiel iný anjel, ktorý volal mohutným hlasom na toho, čo sedel na oblaku: „Hod' svoj kosák a žni, lebo prišla hodina žatvy; žatva na zemi dozrela.“
16. A ten, čo sedel na oblaku, hodil na zem svoj kosák a zem bola zožatá.
17. Potom z chrámu, čo je v nebi, vyšiel iný anjel; aj on mal ostrý kosák.
18. Od oltára zasa vyšiel anjel, ktorý má moc nad ohňom, a zvolal mohutným hlasom na toho, čo mal ostrý kosák: „Hod' svoj ostrý kosák a ober strapce vinice zeme, lebo jej hrozná už dozreli!“
19. A anjel hodil svoj kosák na zem, obral vinicu zeme a vhodil do veľkého lisu Božieho hnevu.
20. Lis šliapali vonku za mestom a z lisu vyšla krv až po uzdy koní na tisícšesťsto stadií.

Kapitola 15

1. Videl som na nebi iné znamenie, veľké a obdivuhodné: sedem anjelov, ktorí mali sedem posledných rán, lebo nimi sa dovŕšil Boží hnev.
2. Videl som čosi ako sklené more, zmiešané s ohňom, i tých, čo zvíťazili nad šelmou, nad jej obrazom a nad číslom jej mena, stáť na sklenom mori; mali Božie citary
3. a spievali pieseň Mojžiša, Božieho služobníka, a Baránkovu pieseň: „Veľké a obdivuhodné sú tvoje skutky, Pane, Bože všemohúci; spravodlivé a správne sú tvoje cesty, Kráľ národov.
4. Kto by sa nebál, Pane, a neoslavoval tvoje meno?! Ved' ty jediný si Svätý; prídu všetky národy a budú sa ti klaňať, lebo sa zjavili tvoje spravodlivé súdy.“
5. Potom som videl: V nebi sa otvoril chrám stánku svedectva
6. a z chrámu vyšli siedmi anjeli, čo mali sedem rán. Boli oblečení do čistého skvúceho ľanového rúcha a cez prsia boli prepásaní zlatým pásom.
7. Jedna zo štyroch bytostí podala siedmim anjelom sedem zlatých čiaš, plných hnevu Boha, žijúceho na veky vekov.
8. A chrám sa naplnil dymom Božej slávy a jeho moci a nik nemohol vojsť do chrámu, kým sa nedovŕši sedem rán siedmich anjelov.

Kapitola 16

1. Potom som počul mocný hlas z chrámu, ako hovorí siedmim anjelom: „Chodte a vylejte na zem sedem čiaš Božieho hnevu!“
2. Odišiel prvý a vylial svoju čašu na zem: a povyhadzovali sa zhubné a zlé vtedy na ľuďoch, čo mali znak šelmy, aj na tých, čo sa klaňali jej obrazu.
3. Druhý vylial svoju čašu na more: a zmenilo sa na krv ako z mŕtveho a zahynulo všetko živé, čo bolo v mori.
4. Tretí vylial svoju čašu na rieky a pramene vôd: a zmenili sa na krv.
5. Potom som počul anjela vôd volať: „Spravodlivý si ty, ktorý si a ktorý si bol, Svätý, že si vyniesol takýto rozsudok.
6. Keďže preliali krv svätých a prorokov, dal si im piť krv; zaslúžili si to!“
7. A od oltára som počul volať: „Áno, Pane, Bože všemohúci, správne a spravodlivé sú tvoje súdy!“
8. Štvrtý anjel vylial svoju čašu na slnko: a bolo mu dané páliť ľudí ohňom.
9. Veľká horúčava spaľovala ľudí a tí sa rúhali menu Boha, ktorý má moc nad týmito ranami; ale nerobili pokánie, aby mu vzdali slávu.
10. Piaty anjel vylial svoju čašu na trón šelmy: a jej kráľovstvo stemnelo. Od bolesti si hrýzli jazyky
11. a rúhali sa nebeskému Bohu pre svoje bolesti a vtedy a nerobili pokánie za svoje skutky.
12. Šiesty vylial svoju čašu na veľkú rieku Eufkrat: a jej voda vyschla, aby sa pripravila cesta kráľom od východu slnka.
13. I videl som troch nečistých duchov ako žaby vychádzať z tlamy draka, z tlamy šelmy a z úst falošného proroka.
14. To sú duchovia démonov, ktorí konajú znamenia: vychádzajú ku kráľom celého sveta, aby ich zhromaždili na boj vo veľký deň všemohúceho Boha.
15. Hľa, prichádzam ako zlodej. Blahoslavený, kto bdie a chráni si odev, aby nechodil nahý a aby nevideli jeho hanbu.
16. I zhromaždil ich na miesto, ktoré sa po hebrejsky volá Harmagedon.
17. Siedmy anjel vylial svoju čašu do vzduchu a z chrámu od trónu vyšiel mocný hlas; hovoril: „Stalo sa!“
18. A nastali blesky, burácanie, hrmenie aj veľké zemetrasenie, akého nebolo odvtedy, čo je človek na zemi - také veľké bolo zemetrasenie.
19. Veľké mesto sa rozpadlo na tri časti a mestá národov padli. Boh si spomenul na veľký Babylon a dal mu kalich vína svojho rozhorčeného hnevu.
20. Všetky ostrovy zmizli a ani vrchov viac nebolo.
21. Z neba padali na ľudí krúpy ťažké ako talenty a ľudia sa rúhali Bohu pre ranu krupobitia, lebo táto jeho rana bola veľmi veľká.

Kapitola 17

1. Potom prišiel jeden zo siedmich anjelov, čo mali sedem čiaš, a prihovoriť sa mi: „Pod', ukážem ti odsúdenie veľkej neviestky, ktorá sedí na mnohých vodách,
2. s ktorou smilnili králi zeme a vínom jej smilstva sa opíjali obyvatelia zeme.“
3. V duchu ma preniesol na púšť. I videl som ženu sedieť na šarlátovej šelme so siedmimi hlavami a s desiatimi rohami, plnej rúhavých mien.
4. Tá žena bola oblečená do purpuru a šarlátu, vyzdobená zlatom, drahými kameňmi a perlami a v rukách mala zlatý pohár, plný ohavností a nečistoty svojho smilstva.
5. Na čele mala napísané meno, tajomstvo: „Veľký Babylon, matka smilstva a ohavností zeme.“
6. I videl som ženu spitú krvou svätých a krvou Ježišových mučeníkov. Keď som ju uvidel, veľmi som sa zadivil.
7. Ale anjel mi povedal: „Prečo sa divíš? Ja ti poviem tajomstvo ženy a šelmy so siedmimi hlavami a s desiatimi rohami, ktorá ju nosí.
8. Šelma, ktorú si videl, bola, a nie je; má vystúpiť z priepasti a pôjde do záhuby. A obyvatelia zeme, ktorých mená nie sú zapísané v knihe života od ustanovenia sveta, budú sa diviť, keď uvidia šelmu, že bola, a nie je, a zasa bude.
9. Kto je múdry, tu má vysvetlenie: Sedem hláv je sedem vrchov, na ktorých žena sedí; aj kráľov je sedem:
10. piati padli, jeden je, iný ešte neprišiel; a keď príde, bude smieť ostať len na krátky čas.
11. Šelma, ktorá bola a nie je, ona je ôsmy kráľ, je z tých siedmich a ide do záhuby.
12. Desať rohov, ktoré si videl, je desať kráľov, ktorí ešte nedostali kráľovstvo, ale na jednu hodinu dostanú kráľovskú moc spolu so šelmou.
13. Majú rovnaké zmýšľanie a svoju silu a moc dajú tej šelme.
14. Budú bojovať proti Baránkovi a Baránok nad nimi zvíťazí, lebo on je Pán pánov a Kráľ kráľov; aj tí, čo sú s ním, povolání, vyvolení a verní.“
15. A povedal mi: „Vody, ktoré si videl tam, kde sedí neviestka, to sú ľudia, zástupy, národy a jazyky.
16. A desať rohov, ktoré si videl, aj šelma znenávidia smilnicu, spustošia ju a obnažia; budú ješť jej telo a spália ju ohňom.
17. Lebo Boh im vložil do srdca, aby uskutočnili jeho zámer, aby mali rovnaké zmýšľanie a odovzdali šelme svoje kráľovstvo, kým sa nezavršia Božie slová.
18. A žena, ktorú si videl, je veľké mesto, ktoré kraluje nad kráľmi zeme.“

1. Potom som videl z neba zostupovať iného anjela, ktorý má veľkú moc; a jeho sláva ožiarila zem.
2. Zvolal mohutným hlasom: „Padol, padol veľký Babylon a stal sa príbytkom démonov, skryšou všetkých nečistých duchov a skryšou nečistej a odpornej zveri.
3. Lebo všetky národy pili z vína vášne jeho smilstva a králi zeme s ním smilnili a kupci zeme zbohatli z jeho obrovského rozkošníctva!“
4. A počul som iný hlas volať z neba: „Vyjdite z neho, môj ľud, aby ste nemali účasť na jeho hriechoch a aby sa vám nedostalo z jeho rán,
5. lebo jeho hriechy siahajú až po nebo a Boh sa rozepamätal na jeho neprávosti.
6. Odplaťte mu, ako aj on odplatil. Odplaťte mu dvojnásobne za jeho skutky. Do pohára, do ktorého nalieval, nalejte mu dvojnásobne!
7. Kolko sa on oslavoval a hýril, tolko mu dajte útrap a smútku. Lebo si v srdci hovorí: Sedím ako kráľovná, vdova nie som a smútok neuzriem.
8. Preto jedného dňa prídu jeho rany, smrť i smútok a hlad a ohňom bude spálený. Lebo mocný je Pán Boh, ktorý ho odsúdil.“
9. I budú nad ním plakať a nariekať králi zeme, ktorí s ním smilnili a hýrili, keď uzrú dym z jeho požiaru.
10. Zastanú si obďaleč od hrôzy nad jeho útrapami a budú volať: „Beda, beda, ty veľké mesto Babylon, mesto také mocné, lebo v jedinu hodinu prišiel na teba súd!“
11. Kupci zeme budú nad ním plakať a žialiť, lebo už nik nekúpi ich tovar:
12. Náklad zlata a striebra, drahých kameňov a perál, kmentu a purpuru, hodvábu a šarlátu, všelijaké tujové drevo, všelijaké predmety zo slonoviny, rozličné predmety z najvzácnejšieho dreva, medi, železa a mramoru;
13. škoricu a balzam, voňavky a masti, kadidlo, víno a olej, múku a pšenicu, dobytok a ovce, kone a vozy, otrokov a ľudské duše.
14. A ovocie, túžba tvojej duše, odišlo od teba, všetko cenné a skvostné sa ti stratilo a už ich viac nenájdu.
15. Kupci týchto vecí, ktorí z neho zbohatli, zastanú si obďaleč od hrôzy nad jeho útrapami a budú plakať a žialiť,
16. budú volať: „Beda, beda, ty veľké mesto, ktoré sa obliekalo do kmentu, purpuru a šarlátu a zdobilo sa zlatom, drahými kameňmi a perlami,
17. lebo v jedinu hodinu bolo spustošené tolké bohatstvo!“ Všetci kormidelníci a všetci, čo sa tadiaľ plavili, námorníci a všetci, čo pracujú na mori, zastali obďaleč,
18. a keď videli dym jeho požiaru, volali: „Ktoré mesto sa podobá tomuto veľkému mestu?“
19. Sypali si prach na hlavu a s plačom a žiaľom volali: „Beda, beda, ty veľké mesto, v ktorom zbohatli z jeho hojnosti všetci, čo majú lode na mori, lebo v jedinu hodinu bolo spustošené.
20. Plesaj nad ním, nebo a svätí, apoštoli i proroci, lebo Boh rozsúdil váš súd na ňom!“
21. Potom jeden silný anjel vzal kameň veľký ako žarnov, hodil ho do mora a zvolal: „Takto prudko bude zvrhnutý Babylon, to veľké mesto, a viac ho nebude.
22. Už v tebe nebude počuť hlas citaristov, hudobníkov, flautistov ani polnicu; už v tebe nebude majster v nijakom remese, ani zvuk mlyna v tebe už viac počuť nebude;
23. svetlo lampy ti už nezasvieti a neozve sa v tebe hlas ženícha a nevesty, lebo tvoji kupci boli veľmoži na zemi a tvoje čary zviadli všetky národy.
24. Našla sa v ňom krv prorokov a svätých a všetkých zavraždených na zemi!“

Kapitola 19

1. Potom som počul akoby mohutný hlas veľkého zástupu v nebi: „Aleluja! Spása, sláva a moc nášmu Bohu,
2. lebo sú správne a spravodlivé jeho súdy. Veď odsúdil veľkú neviestku, ktorá svojím smilstvom kazila zem, a z jej rúk vymáhal krv svojich služobníkov.“
3. A znova volali: „Aleluja! A dym z nej bude vystupovať na veky vekov!“
4. Nato padli dvadsiati štyria starci a štyri bytosti a klaňali sa Bohu, ktorý sedí na tróne, a volali: „Amen. Aleluja!“
5. A od trónu zaznel hlas: „Chváľte nášho Boha, všetci jeho služobníci, aj vy, čo sa ho bojíte, malí i veľkí!“
6. Potom som počul akoby hlas veľkého zástupu a ako hukot mnohých vôd a ako rachot mocného hromobitia, ktorý volal: „Aleluja! Lebo začal kralovať Pán, náš všemohúci Boh.
7. Radujme sa a plesajme, vzdávajme mu slávu, lebo nadišla Baránkova svadba a jeho nevesta sa pripravila.
8. A smela sa obliecť do čistého, skvúceho kmentu; ten kment sú spravodlivé skutky svätých.“
9. Potom mi povedal: „Napíš: Blahoslavení sú tí, čo sú pozvaní na Baránkovu svadobnú hostinu!“ A povedal mi: „Tieto Božie slová sú pravdivé.“
10. I padol som mu k nohám, aby som sa mu klaňal. Ale on mi povedal: „Pozor, nerob to! Som spoluslužobník tvoj a tvojich bratov, ktorí majú Ježišovo svedectvo. Bohu sa klaňaj! A Ježišovo svedectvo je duch proroctva.“
11. Potom som videl otvorené nebo a hľa, biely kôň - a ten, čo sedel na ňom, sa volal Verný a Pravdivý; spravodlivo súdi i bojuje.
12. Oči mal ako plameň ohňa a na hlave mnoho diadémov. Napísané mal meno, ktoré nik nepozná, iba on sám.
13. Oblečený bol v odeve skropenom krvou a jeho meno je: Božie Slovo.
14. Za ním išli nebeské vojská na bielych koňoch, oblečené do čistého bieleho kmentu.
15. Z jeho úst vychádzal ostrý meč, aby ním bil národy; a on bude nad nimi panovať žezlom železným; sám bude šliapať lis vína rozhorčeného hnevu všemohúceho Boha.
16. Na plášti a na bedrách má napísané meno: Kráľ kráľov a Pán pánov.
17. Potom som videl jedného anjela stáť v slnku. Mohutným hlasom volal na všetky vtáky letiace stredom neba: „Podte, zhromaždite sa na veľkú Božiu hostinu.
18. Budete ješť telá kráľov, telá vojvodcov, telá mocárov, telá koní a tých, čo sedia na nich, a telá všetkých, slobodných i otrokov, malých i veľkých.“
19. A videl som šelmu a kráľov zeme aj ich vojská zhromaždené do boja s tým, čo sedel na koni, a s jeho vojskom.
20. Ale šelmu zajali a s ňou aj falošného proroka, ktorý pred ňou robil znamenia a zvedol nimi tých, čo prijali znak šelmy a klaňali sa jej obrazu. Oboch hodili za živa do ohnivého jazera, horiaceho sírou.
21. Ostatní boli pobití mečom vychádzajúcim z úst toho, čo sedel na koni. A všetky vtáky sa nasýtili ich telami.

1. Potom som videl z neba zostupovať anjela, čo mal kľúč od priepasti a v ruke veľkú reťaz.
2. Chytil draka, toho starého hada, ktorým je diabol a satan, a sputnal ho na tisíc rokov.
3. Hodil ho do priepasti, zavrel ju a zapečatil nad ním, aby už nezvádzal národy, kým sa nedovrší tisíc rokov; potom musí byť na krátky čas uvoľnený.
4. Ďalej som videl tróny; sadli si na ne tí, čo dostali moc súdiť. Videl som aj duše tých, čo boli sťatí pre Ježišovo svedectvo a pre Božie slovo, aj tých, čo sa neklaňali šelme ani jej obrazu a neprijali jej znak na čelo a na ruky. Tí ožili a kralovali s Kristom tisíc rokov.
5. Ostatní mŕtvi neožili, kým sa nedovršílo tisíc rokov. To je prvé vzkriesenie.
6. Blahoslavený a svätý, kto má podiel na prvom vzkriesení! Nad tými druhá smrť nemá moci, ale budú kňazmi Boha a Krista a budú s ním kralovať tisíc rokov.
7. Až sa dovŕši tisíc rokov, bude satan uvoľnený zo svojho väzenia
8. a vyjde, aby zvádzal národy, ktoré sú na štyroch uhloch zeme, Goga a Magoga, aby ich zhromaždil do boja; a bude ich ako piesku v mori.
9. Vyšli na širu zem a obklúčili tábor svätých a Bohom milované mesto. Ale zostúpil oheň z neba a strávil ich.
10. A diabol, ktorý ich zvádzal, bol zvrhnutý do ohnivého a sírového jazera, kde je aj šelma i falošný prorok; a budú mučení dňom i nocou na veky vekov.
11. Potom som videl veľký biely trón a toho, čo na ňom sedel. Pred jeho pohľadom utiekla zem i nebo a už pre ne nebolo miesta.
12. Videl som mŕtvych, veľkých i malých; stáli pred trónom a otvorili sa knihy. Otvorila sa aj iná kniha, kniha života. A mŕtvi boli súdení z toho, čo bolo zapísané v knihách podľa ich skutkov.
13. More vydalo mŕtvych, čo boli v ňom, aj smrť, aj podsvetie vydali mŕtvych, čo boli v nich, a každý bol súdený podľa svojich skutkov.
14. Potom boli smrť a podsvetie zvrhnuté do ohnivého jazera. Toto je druhá smrť: ohnivé jazer.
15. A koho nenašli zapísaného v knihe života, bol zvrhnutý do ohnivého jazera.

Kapitola 21

1. Videl som nové nebo a novú zem, lebo prvé nebo a prvá zem sa pominuli a ani mora už niet.
2. A videl som, ako z neba od Boha zostupuje sväté mesto, nový Jeruzalem, vystrojené ako nevesta, ozdobená pre svojho ženicha.
3. A počul som mohutný hlas od trónu hovoriť: „Hľa, Boží stánok je medzi ľuďmi! A bude medzi nimi prebývať; oni budú jeho ľuďom a sám Boh - ich Boh - bude s nimi.
4. Zotrie im z očí každú slzu a už nebude smrti ani žiaľu; ani náreku, ani bolesti viac nebude, lebo prvé sa pominulo.“
5. A ten, čo sedel na tróne, povedal: „Hľa, všetko robím nové.“ A hovoril: „Píš: Tieto slová sú verné a pravdivé.“
6. A povedal mi: „Stalo sa! Ja som Alfa a Omega, Počiatok i Koniec. Smädnému dám zadarmo z prameňa živej vody.
7. Kto zvíťazí, zdedí toto; a ja budem jeho Bohom a on bude mojím synom.
8. Ale zbabelci, neveriaci, poškrvnení, vrahovia, smilníci, traviči, modloslužobníci a všetci luhári budú mať podiel v jazere horiacom ohňom a sírou; to je tá druhá smrť.“
9. A prišiel jeden zo siedmich anjelov, čo mali sedem čiaš naplnených poslednými siedmimi ranami, a povedal mi: „Pod', ukážem ti nevestu, Baránkovu manželku!“
10. A v duchu ma preniesol na veľký a vysoký vrch a ukázal mi sväté mesto Jeruzalem, ako zostupuje z neba od Boha
11. ožiarené Božou slávou. Jeho jas bol podobný najdrahšiemu kameňu, akoby krištáľovo čistému kameňu jaspisu.
12. Malo veľké a vysoké hradby. Malo dvanásť brán a na bránach dvanásť anjelov a napísané mená dvanástich kmeňov synov Izraela.
13. Tri brány boli od východu, tri brány od severu, tri brány od juhu a tri brány od západu.
14. Hradby mesta mali dvanásť základných kameňov a na nich dvanásť mien dvanástich Baránkových apoštolov.
15. Ten, čo so mnou hovoril, mal mieru zo zlatej trstiny na premeranie mesta, jeho brán a jeho hradieb.
16. Mesto je postavené do štvorca: jeho dĺžka je taká istá ako šírka. Trstinou odmeral mesto a malo dvanásťtisíc stadií. Jeho dĺžka, šírka i výška sú rovnaké.
17. Zmeral aj jeho hradby; mali stoštyridsaťštyri laktov podľa ľudskej miery, ktorú anjel mal.
18. Jeho hradby boli postavené z jaspisu a mesto samo bolo z rýdzeho zlata, podobného čistému sklu.
19. Základné kamene hradieb mesta boli ozdobené všelijakými drahými kameňmi: prvý základný kameň jaspis, druhý zafír, tretí chalcedón, štvrtý smaragd,
20. piaty sardonix, šiesty sardion, siedmy chryzolit, ôsmy beryl, deviaty topás, desiaty chryzopras, jedenásť hyacint, dvanásť ametyst.
21. Dvanásť brán je dvanásť perál; každá brána bola z jednej perly. A námestie mesta bolo z rýdzeho zlata, takého ako priezračné sklo.
22. Ale chrám som v ňom nevidel, lebo jeho chrámom je Pán, všemohúci Boh, a Baránok.
23. A mesto nepotrebuje ani slnko, ani mesiac, aby mu svietili, lebo ho ožiaruje Božia sláva a jeho lampou je Baránok.
24. V jeho svetle budú kráčať národy a králi zeme doň prinesú svoju slávu.
25. Jeho brány sa cez deň nezavrú a noci tam nebude.
26. A budú doň prinášať slávu a bohatstvo národov.
27. Ale nič poškrvnené, nik, kto sa dopúšťa ohavnosti a lži, doň nevojde, iba tí, čo sú zapísaní v Baránkovej knihe života.

Kapitola 22

1. Potom mi ukázal rieku vody života, čistú ako krištál, vytekajúcu od Božieho a Baránkovho trónu.
2. Uprostred jeho námestia, z oboch strán rieky, je strom života, ktorý prináša dvanásť ráz ovocie: každý mesiac dáva svoje ovocie a lístie stromu je na uzdravenie národov.
3. Už nikdy nebude nič prekliate. V ňom bude trón Boha a Baránka a jeho služobníci mu budú slúžiť;
4. budú hľadiť na jeho tvár a na čele budú mať jeho meno.
5. Noci už nebude a nebudú potrebovať svetlo lampy ani svetlo slnka, lebo im bude žiariť Pán, Boh, a budú kralovať na veky vekov.
6. Potom mi anjel povedal: „Tieto slová sú verné a pravdivé. Pán, Boh prorockých duchov, poslal svojho anjela, aby ukázal svojim služobníkom, čo sa má zanedlho stať.
7. Áno, prídem čoskoro. Blahoslavený, kto zachováva prorocké slová tejto knihy.“
8. Ja, Ján, som to počul a videl. A keď som to počul a videl, padol som k nohám anjela, ktorý mi toto ukázal, a chcel som sa mu klaňať.
9. Ale on mi povedal: „Pozor, nerob to! Som spoluslužobník tvoj a tvojich bratov prorokov a tých, čo zachovávajú slová tejto knihy. Bohu sa klaňaj!“
10. Potom mi povedal: „Nezapečatuj prorocké slová tejto knihy, lebo čas je blízko!
11. Kto škodí, nech škodí ďalej, kto je špinavý, nech sa špiní ďalej, spravodlivý nech ďalej koná spravodlivo a svätý nech sa ďalej posväcuje.
12. Hľa, prídem čoskoro a moja odplata so mnou; odmením každého podľa jeho skutkov.
13. Ja som Alfa a Omega, Prvý a Posledný, Počiatok a Koniec.
14. Blahoslavení sú tí, čo si vypierajú rúcha: budú mať moc nad stromom života a budú môcť vstúpiť bránami mesta.
15. Vonku zostanú psi, traviči, nemravníci, vrahovia, modloslužobníci a každý, kto miluje lož a dopúšťa sa jej.
16. Ja, Ježiš, poslal som svojho anjela, aby vám toto dosvedčil o cirkvách. Ja som Koreň a Rod Dávidov, Žiarivá ranná hviezda.“
17. A Duch i nevesta volajú: „Príd!“ Aj ten, čo počúva, nech volá: „Príd!“ Kto je smädný, nech príde, a kto chce, nech si naberie zadarmo vody života.
18. Ja dosvedčujem každému, kto počúva prorocké slová tejto knihy. Keby niekto k tomu niečo pridal, tomu Boh pridá rany opísané v tejto knihe.
19. A keby niekto ubral zo slov tejto prorockej knihy, tomu Boh odníme podiel zo stromu života i zo svätého mesta, z toho, o čom sa píše v tejto knihe.
20. Ten, čo to dosvedčuje, hovorí: „Áno, prídem čoskoro.“ „Amen. Príd, Pane Ježišu!“
21. Milosť Pána Ježiša nech je so všetkými.